ספר הזהר

מנטובה, שי"ח-ש"ך · עם הגהות קדומות

The Mantua Zohar

With copious early manuscript annotations

Mantua · 1558–1560 · Annotated 16th–17th c.

An exact copy of the original annotated copy

What you are holding is an exact copy of one of the first two complete printed editions of the Zohar — the Mantua edition, produced between 1558 and 1560 by Meir ben Ephraim of Padua and Yaakov ben Naftali HaKohen of Gazzuolo. (The other was the Cremona edition of 1558.)

Before this moment the Zohar circulated almost entirely in manuscript, copied by hand and held by a small number of mekubalim. The Mantua and Cremona printings broke that circulation open. From them, the Zohar became a printed book — and through that, a book of the Jewish people.

This particular copy carries copious marginal annotations by an early reader, written throughout the volume in a contemporary hand. The notes reflect close engagement with the text and its kabbalistic content within decades of the printing — the working marginalia of a 16th- or 17th-century Kabbalist studying his own freshly inked Zohar.

The original is held at The Library of The Jewish Theological Seminary in New York. To turn these pages is to be brought back to the very moment the Zohar entered print, in the hands of a reader who lived through it.

ECHOES OF HISTORY SERIES

Brought to the public and printed by the Baal Shem Tov House Press

Bringing Jewish History to life.

www.baalshemtovhouse.com

The original annotated copy is held at **The Library of The Jewish Theological Seminary** in New York.

Image courtesy of The Library of The Jewish Theological Seminary.

Contact **office@baalshemtovhouse.com** for more information about the Baal Shem Tov House Press and its Echoes of History Series.

Copyright 2026 The Baal Shem Tov House
www.baalshemtovhouse.com
office@baalshemtovhouse.com

*NG
ת״ת
1556
Mantua
v.1
c.3
MS mtss coll.

זה השער לי
ספר הזהר
על התורה מהקדוש תלמי
ר׳שמעון בן יוחאי זלע״ה סתרי
תורה ומדרש הנעלם ותוספתא
על קנת פרשיות עם מור׳ מקום
מהסמוקום. ופי׳ המלות בסוף
הספר. סולפס והונס עם רב
העון שם הנעירים עמכוש ככמ׳
נבריאל וכו׳ מקורופלו ממספחת
הנחליקי. ואברהם וכן בכמ״ר
משלם זכל ממודוכי.
פה מנטובה
תחת ממשלת משלת מלכיהו סלוכום
גולילמו נומאנס ירש וסדרו
ע׳י סטוקמים סש הספור כאר מאיר וכן
בכמ״ר מפרים וכל מעבדוכ
ויעקב בכמ״ר נפתלי יסכן וכל מנאוולו

77589

Jewish Theological Seminary of America
LIBRARY

אמרי כי בקולה תשוב בקולה תכתוב אם השמיעני את קולך כי קולך ערב כמה קולם של ישראל ערב היו אומר כלת׳ ובקולה שמעתי אם כתבה עלי בקולה וכו׳ משל משמשין דומטל עליהן לקרא עצמן לתורה ולתעודה וכאשר ובנו אותה כן כפרה וכן כפרון להגדיל התשוק ללמוד לשמור ולעשות לטוב להם כל הימים ולא לרחק מן לשון עצמן במות׳ לנו לחלל שם שדיבו בפרסיות להכין ולהורות כי כל המוסיף גורע ויוסיף דעת יוסיף מכאוב וכבר נזכר מלחמי מנוח חיכן בזוקין.

ובמסכת סוטה פ׳ היה נוטל חמ׳ דרש ר׳ מכתם בר׳ יוסי מלי דכתי׳ כי כר מנוה ותור תור ונו׳ מה תיתר מנין לעולם תלך תורה מניחם לעולם וכו׳ משל לאדם שהיה מהלך בדרך ביושון לילה ואפלה ומתיירא מן הקוסים ומן הברקנין ומן הפחתים ומחזיק רשע ומלסטים ויהיו יודע היאך דרך מהלך בזמנים לו לחבוקה על תור כגל מן הקוסים ועדין מתיירא כיון שעלה עמוד השחר נגול מחזיק רעה ומלסטים וכו׳ הגיע לפרשת דרכים נגול מכולם. תיכף למידק מה יוסיף ומה יתן להרכות כמשלו כתרי ותלת סני. תכל לדעתי רמזו כי דבר גדול יעקרי כאותיות רמז

Jewish Theological Seminary of America LIBRARY

לפי שהלכות הזה כוללות קצרות כדרכ זל ונלה לפי על מה תקוף כל לימרת הלוך נרופס
מתורתכו הקדושה כוללים ופרטים והצריך לה ביאור ופרוש מעטו הכמות ורבי הלוכו
לומר כי כל הפקים והתורות והמצות תסביכה הלמותיה ודיוקי על חמשה מיכוים הלו
ככנד חמש חומשי תור כדומש ונומח ומי מרגים ומי מדבר וכמה סבין המקום לה לש
כדומש כנון מחטת קרקעות והפרשת ערי מקלט וכיוצא נומח כנון כל דיוקי דעוקי
לסדר זרעי מי מרגים כנון רוב דיוקי מסכת חולי ודומיה מי מדבר כנון כל דיוקי סדר
בזקי וכעוש מה סבין הדש למקום כנון כל דיוקי סדר מועד וברכות לטהר עצמו ונוסף
לעבוד לת יי ולדבקה בו ולירח מפניו כי זה כל הדש ודוק ותשכח כי לכל הלו
החלקים רמז המאמר הכתוב כי כמה שאמר מן החפחתים רצה לומר כי
התורה היה לכוקה על לור להחיר עיני הדש במצות דעוקי לחלק הדומה ומה
שאמר כיצל מחקוצים ר"ל כי בלור התורה כרחה לור להגיל עצמכו מלעבור
על המצות דעוקי לחלק הנומח כיצל מחיה רעה כלומר יפה נצול מאסורי
דעוקי לחלק החי מרגים דיש מהם שאסורי ורעים לכו ומלטטים כלומר הם
יעסוק בתורה ובצל מלטטם לת הכריות כאמרם זל מתן דבעי למסוי חסידה יעסוק
במילי דבזקי לומר עוד ולבו יודע ליוסף דרך מהלך כלומר שפתי שיחורו
עיכיו בכל הלו הכללים והפרטים עדיין כן זומה מבחוץ והיובו דאמר ולבו יודע ליוסף
דרך וכו כי רחמת חכמה ירחת יי ועקר מהבל תלוי בו לתקוע יתד במקום כאמן
להכיר לת בורחו כי רבים ובדולים מעלחו כריסם לחם ובער מהלכות הלו ולבסוף
הקדיחו תבסילם כנון לחיתוכל דוחק ולליצע לאר ולחרים לבל כאשר יזכה הדש
להסיג לדעת לת בורחו ידיעה שלמה כפי כחו וירח מפניו לעבוד עבודתו הן ילך
לבטח דרכו ויהיה נצול מכל הבזקין כלם ולבסוף דמיפף דמלתיה דיוקי דאמר
הניע לפרשת דרכים נצול מכלם כלומר כיון שהניע לזה השלימות לפרש ולבאר דרך
יאר לפניו לדעת לת בורחו נצול מכל הבזקין כלם ודלי לכ לאחרון לאחרון חביב
וחוכם עליכו לטרוח טרחה ויתירה לדדוק לדעת לת ה כאשר בכון מוכחו ובזהת
יתהלל המתהלל השכל וידוע לותו ית שמו ולרץ לעסוק בספרי המלמדי לותו להושיל
יפתחו ויעדדו שכלו לידע רבוכו כדי להגיע מהרה לפרשת דרכי לחגיל עצמו מכי סחת
ומכל הקוטט והברקטט והבזקין כלם ומי לפו נדול מספר הקדוש הזה ספר הזהר
ופרש הדרכים יסקל השפלה יכיכם לחכם וירחה בלבו של הדש ולמדכו ידריככו
כאשעלי נדך להכיר לותכו לל המבוקה ולל הכחלה ואון הם רחיכו בלבבכו
והיה היתה בעמכו על המדפיסים ספרים חנוכים הם לשר כל עקריסם מיוסדים על
לחדי ההגיון והפילוספיה ושמו לותם לרחשיהם כנולת דדהכה ועל מלורת הנפשכי
היוכי המלבר ידו הדש ותהי לו לעדה לעשות תולדת מכללי הטומלת ושיהם שלו העם
ולקטו והיה להם טעמו כטעם לשד השמן כל הלם שבבו ורחיבו לבחבו בקובי בצמות
וקבלת יי בכלות כופסם בבו הלבבו דחפבו לבחת לעזרת ה בבבורי ולחתייעץ מילתת
כי היובו בלב לחד חברים מתעיבי ליבבם בתיבר הלז להדפים הספר הקדוש מהזהר
המלוין לחרן ולדרים ובלחמת ובלחוכת הוץ ושמו לחד מסדרין מליס

ולברת

ואחרת מניח תנך תורה ונחולה ודבר יי׳ להגין עליהו להוציאהו מלפלה לתורת
גם כי העם הסולכים בחשך ובקולם שכחים לכלות כל ימיהם לרעת מפכפות לא להם
בספרים יוכיח המנפנפי׳ והמהגים ובקולם שכחים ולא כתבו אל לבם השמבח עליהם
דתכן כף חלק ולאו עליון להם חלק לשלם הכח לף הקורא בספרי׳ חכוכי׳ . לה׳ הוחלנו
כי עתה ירחו חור גדול ויבחבו בין טוב לרע ובתורת ה׳ יהיה חפצם ובמו ובמחו כו
וכספיך הוא כי כ׳ בקולם תהיה להוכה ויקרבו הימים שבתב הקדוש רשכי׳ אל פרשת
וירא דלפני׳ רבוי דעלמא ומיכין לחשכחא טמירין דחכמתא כי ברכות טובות הספרי׳
ירבו חוכלים ולומדים כי הזמכה מילתא היא . ראה רחיבו מבני עליה .
אשר מלאו פבי תבל זעם ועברה . ואיש ואיש בעט סופר מהיר כתבו מודעה ומחלם
הארוכו למעבית הליותם לחוויו בחזוב קמי מלכ׳ . כי לא ובלח להוציא לאור תעלומה .
בפנים להכים וטעמים לחסורא לסעף פורת הדפסת הספר סבז׳ כמערבה ואמרו דין
ודין גלי רזין . ואבו לא חלק ולא כלק ידעבו כי יורוכו ואמרו לבו בדר הסוד והרז
ובמסכת ערכין פרק יש בערכין . אמר רבא כל מילתא דמתאמרא בלחבי תלתא
לית בה מעוש ליסבא בישא . והילך בסתרים דרך הספר הקדוש הזה מבני בלי עם .
והילך מפעודו מבא בדמים ובבה רחיבו חוקקי לחן ומכתבי עמל קרעו סנור לבם
להסביע בפעם השוקקה להמציאו לכל אשר בתן לבסף מוצא עברי סמובי והיה רחון
לכל בשר . אל מה יתן ומה יוסיף המדפיס לגלות לת אשר בבר בגלוחו . אדרבה
אפרוין במעויה כי בא להכין אותו ולסעדו לכל תלמיד בחלמתה של תורה בנוסחא
קיטא ורויחא . ותהיה מקודשת ומזומבת בפיוטה ופוסי פרוטה . ומעקרא הוא
יקירא ותקביתו קלקלתו ומוחלפת השעם כי לא מציבו תירס וגדולה במקום אחד ובבן
נור תעודה ובשתבחת התורה . ואחבחו חשבוניהו קרוב לשבר ולללו ואורי ההפסד
כי השקר אין לו רגלים . לבן רוח היא בחנוש ואי מסטרא דמסאבא הוא בללו הכי
אמרו לתרבות רשע וטהר ידיש יוסיף לחץ ירלש וחבחת ושוב ובסו וגנון ואבחת .
זכך היא דרבה של תורה ושלוחי מבוה וסבלה בפלאה ימבא בה להושיל ולא להזיק
בדגרסינן בפ׳ לפסחים נבי עולי רגלים שלוחי מבוה לריבון בזוקין וכו׳ .
ואם דברים שדרבן להזיק לריבן מזיקין דברים שאין דרבן להזיק לא כ״ש . והשתא
הבא נימא ק״ו בן בבו של ק״ו דדברים שדרבן

להועיל שהיא מחבוימת פתי מפיבת בפש — וב״ש פרשת ויבא דף קכ״ו לחמוך רבי חייא חצא
מלוינו שבת . שיהפוך בוסי עורו . לתת — לים לשליחו כי לירושלם קריבת לישי לפתחרא
חשך תחת לורו ויחשבו ככבי בשפו יקו — ותתיבא לתודעא לחכיחיא כו׳ לשם כל ומש
לאור ואין . אל בא כי לא מובה השמועה — לפוריתא חשתבח בש שיא קיימא בבין לפוריתא
להוציא שם רע של תורת ה׳ תמימה לומר — כי אילבא דחיי דקיימי וכו׳ ועל לא חאשריך
דבפיק מבה תורבא . ואיזי לחברי לפבא — פוריתא לחיפסק
משתברי דקרי קל נוח כי בר מבוה
ותורה לור ודרך חיים לחויותיבו כסיום הזה ולור לבתיבתבו להטות לבבבו שיו ללבת
בכל דרבין ודברי חכמים בדרבנות כדגרסינן בפ׳ דמבעה למק פשטה לת לדרבן

לומר לך מה דרכן זה מכוון את הספרים לתלמיד להכיון חיים לעולם חף ד"ת מכוונים לב
לומדיהם מדרכי חיים ובפ"ק דקדושין אמריכן ומתתם סם תם סם חיים
וכו'. אמר לו בני כל זמן שרטיבים זו על מכתך אכול מה שתרצה ורחון בין בחמין בין
בצונן ואי אתה מתירא וכו'. כך אמר הקב"ה בני בראתי יצר הרע וברתי לו תורה
תבלין אם אתם עוסקים בתורה אי אתם נמסרים ביד"ה אלא אם תטיב עצת ואם
אין אתם עוסקים וכו' עכ"ל. ואי אפשר ללומדים כל אלו ולכך למדנו לסמוך
בלב לו כטרפעך דלא כתן רשות למשחית לחבל. והשת' שמעינן דלא מכשיל דאזקי
לך מזקן לכל מושלין והיה עזר לו להבולו מרעתו ויסבר פי דוברי עתק בנאום וכוו'
ונאו ורלו מאי דאמר רבי עקיבא לפסוק כדאיתא בברכות פ' הרואה ואל תעמול לך
מעל להד"ל וכו' לדנים סרטים וכו' לכאן ולכאן בהיר מפני הרשעות וכו'. ל"ל הטועל
רצונכם שתעלו ליבשה וכו' אתם פקח בחיות אין אתה אלא טפש ומה במקום חיותיכו
אלו מתיירא' במקום מיתתנו לא כ"ש. אף אלו כך אם בזמן שאלו עוסקים בתורה
דכתיב בה כי הוא חייך ואורך ימיך אלו מתיירא' כשאלו פוסקים מן התורה עאכ"
עכ"ז אלו לוכה נריכה לפניה. ואין להקשות ממשנת אין דורשין בבבר קדמוני דבבן
ובמוקם עשה דלאו בכלה עיונית לתמר ואם ודברים אחת ומאמר במופלא ממך
אל תדרוש היודע סודו בבא זכאי מבית דינו. ועו"ל אמריכן דאים ואים יקלקל בי
ויעלו טיבא בלבם לא נפק"ל מידי דלאו בשופטני ורשעי פבקיכן ותקנתם וקלקולם
לאו מילת' הו' והלעיטהו לרשע ויומת. והטיבה ה' לטובי ולישרי' בלבותם דהכי אמריכן
בפרק המוכר את הספינה על בלן אמר ריבי אלו לי אם לומר אלו לי אם לא לומר
וכו' שמא ילמדו הרמאי' שמא יאמרו הרמאי' וכו'. סוף סוף אמרו ומסיק ליה להאי
קרא דכתיב כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם עכ"ל. אלמא לא
חיים קרא ולא רבבן חגי לבזקא וקלקולא דרשעים אלא בתקנת הצדיקי' וכיון דישרי'
דרכי הספר הקדוש הזה ירלו וישרים ישמחו. ומרפא הרים יגוחו. וכמ"ש ושנא אלא
להבה וחוח מכמה ירלה בת קול רוח הקדש בכולה בפה רוח בשמה ימנא בה תודה
וקול זמרה. ופתאים ישברו וישבעו. ומתכיהם תמיד ומעדו. לרשת מסבבות הקליפות
ורוחא דמסאבא ויתפשו במצודה רעה וקונים וכלו מן הכרם. באלדים
הללנו כל היום אמר שם בנפשיכו להטות לבבנו אל הדפסת
הספר הקדוש הנזכר ובודאי בקטיכן כי נדקק תהיה לנו להאיר עיני כל ישראל עליו
לאור בהור החיים וכבר אמרו ז"ל הכותב ספרים ומוכרן עליהם הכתוב אומ' ומנדיקי
הרבים בבבבים וכו'. וכל הדברים יגעש לא יוכל לדבר עליהם שהוא קרוב
לחפור בהם. ומעוף נרם ובוקם ישוב לכל מתעסק במלאכה הזאת כי גם בלילה לא
שבב לבבו לזרז המלאכה כדי שתבא על מתכונתה נוסף על חסרון לא יוכל להמנות
מהונאות בלתי מסודרות ואחריות הדרכי' ואיכם דבריס שבקיכם בחמירה דאי לא
ניחא הכי כותבי ספרי"ת מי מרי ניחא דשמא קדוש להרויח בל"ת ורויח בלי יגיעה
ובטול זמן והונאות מעות הוא דאמור. ונודע את אשר בבר היה מלפנים כי
לא עברו בח אלא אחד מעיר ומביש ממשפחה להכיון ברבת הספר אל ביתו ונם הם
לא

לא היה בידם טובו מעלם כל החמשה ספרים לכן הוצרכנו לתת לבסוף מונח כדי
למנוע דברי חפץ העתקות חדשים גם יבנים בפנים מפנים שונים כי לאמרנו רבוי
ההעתקות יודיעו חכמים להוציא לאור הגרסא הנכונה וכל מה שטרח ומנח שלם
כמ"ש עמוקל לוים בכיוצ"ב להניח ולכוין גרסת העתקתו עם שני העתקות יפרים
וכוחים למונחי דעת הכמנחות היום לכל בדיבי עמים עם תורת יי כלכם . שם
סמרומם כמה יהודה בלחשים לאביר הרפאים וכו' בכמ"ר משה לאביר הרפאים זכל"ל .
והנעלה כמ"ר חליקים וכו' בכמ"ר יעשיה זכל"ל מחנורא . נוסף על יתר ההעתקות
המפוזרות בכל גליל לטליאים . בכל זאת לא כאה דעתנו עד שמנחנו העתקה לאחרת
יפהה כאה מפלת תובל וברוב עלם בידה שמכנו וגרפנו וכחכנו הלעון בכחון לת
הזהב לתקן הגרם כפי עניב כאם מנחנו והשיגה יד שכלנו לברר לוכל מתוך הפסולת
ותוכו לכלנו קליפת הגרם לאחרת זרקנו בן תהיה למוקש למעיין ברחות ספרו כמטה
על עם הארץ ובמשוש מקומות שמנו שני גרסאות . וידענו כי לאחרים ישמיחו יתעיבו
עלינה ועל שפם ישטו ובלבול הגרסאות ישלו ונזלת היתה להם כי טבעו בין מנולה
ולא ידעו דרכה הגלולה . מיי מנעדי גבר כוכבו לבית פה מבטוחם העיר
סמהוללה עיר נדולה של חכמים וסופרים ולבני מעשה והמדפיסי
שער רחיבו בתוכה עושים מלחמתם לעם שמים ובלחמוכם וזריזים לעשות מלחמת
כתורה וכהלכה שלא לעשות מלאכת יי רמים ואתם לותיות מיושרות ומחוברות
וכייר טוב לא כמנח כן בכל הדפוסי' אתרבו להשיב הרמי' מהשר ירם להדפים ובריתו
היתה לא תכו . כטוב לבבו להדפים לא הוכח לבו ולא ידעבו מי כטע תשרה לגל מזבח
יי' עד כי לא מנחנו ידיבו ורגליבו לנחת מתוך ההפכה . ואתדי יי לא תמו ונלגל
זכות עלי ואתה יי לפביבו המרומם כמ"ר מבחם תבחום וכו' בכמ"ר יוסף תבחום זכל"ל
מבטוחכה ושמים נריס עבר עליו רוח קבלה וקבל לתלדיבו ולתורתו ככבם בעובי
סקורה וסבב פבי הדבר בחכמתו עם החמשן ירם לדון יקר רוח לים תבונה .
ושמים זכבו לפביו ובעזר עלת העלות במקומבו הרחמן לבו שומדים להדפים כטוב
וביטר בעיבו : שלחת כי לאחר ההודלה לוי' ית' ויית' שמו עליבו לשבח הלום מבחם
סבו . ועל כל ישראל לברכו ולהזכירו בכל דבר שבקדושה כי זכותו וזריזותו הגין
עליבו להוציא לאור מחשבתבו ובודאי מלת יי יהיה שברו הרבה מאד
אנחנו בשם תלדיבו רחיבו להבמים פילא בקופא דמחטא לרוכה מארץ
מדה ורחבה בכריכא ווטא וקלילא כדי להקל על לוים לאחר הגיב לו
יד בכל חכמה ולבבו ובין ויחרץ לבלת בשקבי הקדושים ולרחות נדיקים ישמור ובכל
דרכיו יאהב לשלת על שכמו הספר הקדוש הזה כי מעקרא הכי לתקן לנב לרחייהו
והסתכלו מה שכתב הקדוש ברוב"י זל פרשת כרחשית זל
ער דהוו אזלי לאמר רבי לעזר לתכוי לרחץ מתקנן קמן בשיבן למשמע מילי
דלוריתא . פתח רבי שמעון ואמר ונם בדרך כשהבכל הולך וכו' עד
ואפי' כלרחץ בד לוהו אזיל לן לאתדלי במילי דלוריתא ובגין כך לבו חסר דלא אזיל
בהדי דמלריס וכו' . והכי נמי לאבחן פרשת כת רבי חזקיה הוה אזיל מקפוטקיא

[illegible] פנים ילכו ויסך לאמר ליהושע עלך דחלת בלחודך דהוה תניכון לא ופוק
כד כם ומידלי לאורחך . לאמר ליה רבוניך חד לחוד בהדאי וכו׳ לאמר ליה עד תוהכח
לוך לחזל בהדך מלן דלא תפתעי כיום מילי דאוריתא דהוה תניכון מלן דלחזל באורחא
ולאו עמיה מילי דאוריתא לאסתכן כנפשיה עכ׳ . לכ שמעינן דבכל דרך ילוך ומר
בעינן ו׳ דיעסקל באוריתא וגם כי ילך בגיא צלמות לא ירא רע כי עיעתא דמתרים
עמיה לסגולי מרעתו לכן ילכו מדרך תרוכה לקברה כדי להקל המשא והולכי דרכים
מוכלו להסגיא כו ויש מי שהרחיבו פה והאריכו לשון כי יקחו להם גלגל כאדם לשכר
בלבבון . ודי לכו לתקן מעשיכו לשם שמים כדכתיב בכל דרכיך דעהו :

וכדי לעשות כרצון ילים ולים הספרו לאור ומיכנו מלהשים המרחק מקום תוך
העמוד כי רבי׳ אמרו שבשם קנה בית הקלוקל והוא לא יהיה כי פנים
קלקל . וגם לא בחרכו להשים המרחק מקום מחוץ לעמוד כשהוג כי שמעכו חומרים
מי יתן והיה לבבם להכיח הגלוין ערוכה בכל ושמורה ובקיה כי כל ישעם וכל חפצם
ומכלו מקום להתנדר בשם להוסיף כאשר יבחרו לכן הולכנו להשימו בסוף הספר
בשהו ודעתכו הוא לטרוח ולעשות פי׳ מלות הספר קטי הסכנה בעה ושפיכם כאחד
טובים ויפשו לבסוף . בעזר עלת העלות ית׳ . ורחוי להעיר לכל מעיין כי לאחכו
בחלקכו ההיין מהשם כלל׳ לתין כדי שלא תתבזה השם בכתבו של ידיכו חו׳ .

ולמשופטנו בתחן כי אם ירצה ויתכן בספר זה דבר בלתי מתוק׳ ידיכו לבף
זכות כי אין לדם נדיק בארץ יבלבל כל דבריו במשפט ולא יחטא
בלשון דבר כי סגיאות מי יבין כם בזמכו זה כי שכלכו כמחט סדקית ותפולי
השרידים אשר שם ו׳ יקרא עליהם יקשה עליהם הבנת הספר הקדוש הזה ומוכחי
בזרי לותיותיו על מתבכתו ולא מי כוען ויבין כל גזירות כפתורים ופרחים וסודותיהם
שלא כעון רב וכפי כתבו טרחכו כאשר השיג יד שכלכו ואין לו לדיין שלא מה שעיכו
דוחות . ודעו כי לפעמים לא יבא החסרון מהמניחים כי הרבה פעמים יתחלפו
הלותיות ינרשו לו יומיפו לותיות או מלה שלא כוכת התומכין כנודע לכל מי שבקי
במלאכת הדפוס . ואל ידי כתחכן כי ממכון שבתו ושגיות עליכו ויהי כועם ו׳ שלחיכו
עליכו ומעט׳ ידיכו וכוכן ויאיר עיכיכו כתורו תורתו ילזרכו חיל ויהיכו מיומים ויביעכו
למחוז חפצכו להשלים מלאכתכו מלאכת הקדש עד תמו וכוסף עלו ספרי הקדש
לחיים . כדי לזכות לת הרבים יעזרכו ועודכו ויקיים בכו מקרלי דכתיבי ולא ולמדו
לום לת רעהו וגו׳ ומלאה הארץ דעה לת ו׳ וכתי לכיון גואל לציון .

[illegible]

ארץ

רעזה לף סמים ויכוש לחות הכפים מקול הקורא ולומר סלין טוב להוציא הדברים
הסתומי והחתומים ש הפרסום ולפרון נדר הרלסוכי לשר נמזום כלונרותיהם וכית
כלילתם לף רלו לור מימים קדמוכים תדע שכימי התכלים לשר היס לכבם כפתחו
על לולם והיו כמלאכים בקשו להעלים סתרי תורס ועל כן שכו חכמים ז"ל כרוך שכתר
כסס וכמפתח · לין דורש בערות בשלש ולף במעשה כרלשית בשכי ולף כמרכבה
ביחוד ללף לס כן היס חכם ומבין מדעתו · ולילך ועיז לדס מנחו להדפיסו ולפזר
הספרים ככל פלות רלס מס שכתב הרס כמ"ל שהמכלר דברים בספר הוי כללו
דרשם לחלפים מבני לדס · ול"ל מלחר שקדמוכי לחזו שער והשער סגרו והדלת בעלו
ירלו מנשת שיו כי קרן עור פביו ושמח על זה רמז משל להט החרב המתהפכת לשמור
מהכבם כנן שהנ"ע רמז לחכמה זו כלמרס ז"ל כמשל לרבעה ככנסו לפרדם ולוכבם
תשתפכה לחבי קדש כרלש כל חוכות על זולת ישומו שמים ויתנשאו כי חרם לו · ולס
לף תסתפק מן המשכה רלס כמה מלמרים וזהירו לף כלבך על הפרסום חלף לפילו
העיון כו כיבו לבין עצמו כלמרס ז"ל כמופלא ממך חל תדרוש חין לך עסק בנסתרות
כמה שהורשת התבונן חל לתה נוית לבלתי נגוע בקנה הנסתרו ולף הורשת לדבר
בכפלולות ולהתבונן בגדולות כי נבהו מלד מלדם · ועוד שהרוכה לטול לת הטם
כדברים חלה יבל ויטול מפי סופרים ולף מפי ספרים פה חל פה ידבר בו כי דברים
שבעל"פ לי לתה רשלי לומרם בכתב ולס התירו במשכה ובתלמוד ופסק מפבי קיום
להפשר מסס כמו שהרשם מסה דלמרינן דלמר ליס ר' ונחבן לר' חליעזר תה ולגמרך

מ״מ אל תכתבי לה קמיעי כדקתני כאן בפשיטות דר׳ יוחנן אל״ר לאסי תא לגמרך מ״מ אמר לו זכית במירכת מר׳ יוחנן רבך הרי שסיים ר׳ אליעזר דוקא בפתי וידוע מ״מ ואם סיים דבר גדיך לה היה כפטר מהם ר׳ אליעזר ומאחר שאומנם גדיכים שמא לא נתנו לכתב וכן משמע לשון הין מוסרי׳ סת״א למי שלבו דואג בקרבו תכס מרשים וכבון לחם וזו מוסרי׳ לו רשמי פרקי׳ כי המסירה היה בשעת כמו משה קבל תורה מסיני ואם תאמר שהותרו לכתב היינו דוקא במשל וחידה כמו שבכתבו בהגדות התלמוד וכמדרש׳ ולא בפי׳ כמו שבאו בזהר הלא תראה מר שבי׳ כתבם במערה וסביאם עם כדי שלא יתגלו תשמע גדולה מזו שאמר רשבי׳ עצמו בשון גלוי רזי התורה וזל הביאו הריקאנאטי זל בפרשת כי תשא וזל. ווי לההוא מגלה רזין דמלכא רזין כיולא לבתים תיקונא דלשלמה דלאתתקן למיבנם רזין ולא יפקון לבר וכו׳ עד וכתי׳ לא תתן את פיך לחטיא את בשרך ולית עלמא מתקיימא אלא ברזא וכי כמילי דעלמ׳ לשטריך רזא. כמלין רזין דרזייא דעתיק דעתיקייא דלא לאתגלייא אפילו למלאכין עלאין לא עכ״ם. ואחר שכן הוא שהם מחויבים להעלם והסתר כמו שמעיד עליהם שמם הנקראים ספרי תורה הן בשון חולין ופרסום ס״ת המכתבים להדפיסו ועתידין לתן את הדין. כל אלה דברי המקשה. ואף הדברים אשר דבר ותוכחות מלין אשר אבר מבהילים הרשעים וירתיחו הכפשות כסיר יסירו הלכבות מחמדתם ויהיו התעוקים יבבו אלא הבוערת בקרב האבות. על כן העיר ו׳ את רוחי ומלתו שם על לשוני לתקן משעות ודורים ליסר להשיב לאחרים הכואים דברים המתישבי׳ על הלב לבאם לאהבי׳ הון אלו אשר סניב המקשה והסותר ספרי תור׳ לבל יתגלו ואשיב לו על האון הזה ועל אחרון אחרון. ועתה סגלת ו׳ ממלכת כהנים וגוי קדוש אם לכם תדברו כפשכם התיבבו וראו את ישועת ו׳ אשר יעשה לכם היום הזה כאשר לכם ספרי תורה לו תפקחנה עיניכם והייתם כמלאכי מרום ויודעים טוב לאריכם מתזכו לשכון בכוד בארצכם לא עת האסף מקנה העורון והסכלות ההעדרי המשול תמשול בכו לעולמי עד תלות קנין מדומה הלבנת תלבד מפיכו לחומה וכארתם מלשוכנו הלעולמי׳ וזכח ו׳ן קרבה שכת השבע שכת השמטה ומתי כעשה לביתנו ומתי יתקיים בכו כי מלאה הארץ דעה את ו׳ אם לא עכשו לומתי בחלף השביעי דחריב עלמא כי הכא עבר כמעט השלים מהשמי ועדין כפשטו תכוס כפת תאחר מר למתוק תקון בלחם הקלוקל לחם שאורים לחם שמלאכי השרת כזוכים בו ולוכבת לעשות השנות מצות לכשים מלומדה הלכתה בלא טעמא ולמה ברא ו׳ תורה תבלין ואם ארוחה עוברת ארוחת ירק משודה קטנה לשעתה תמתיקנה לחכך ולא ילכל תפל לנויתך קו׳ן בכו שלא קו׳ לכפשך הפשיטה עורה והקונה משכתך עד מתי עגל תשכב אל תתרשל בדברים עתיקים ואם כסן עתיק יומיא עד כעין עת לכל חפץ אל תבטח על סקר ואל תשען על משענת קנה רצון כי לשמיך מלין ואת כל טענותיך לכחיען לאחת לשפת. הנה השכח השכוכה ליכא לפלוגי דכשלי׳ התירה בשעשה ברשעות ביחיד בין שכח ומבין מדעתו בין לא דשם בשגיס שקבי ויחיקי׳ בשבי׳ הוא דאין דורשי׳ אל ביחיד שרי. וכי תימא ביחיד ושכח ומבין מדעתו ואכ׳ מה בין משעשה

ברחצות למעשה מרכבה הלי כמי ביחוד ומכון מדעתו ערי שלח ודלי במעשה ברחצ׳
ביחוד ולפ׳ לין חכם ולין מכון במרכבה עד שיהיה חכם ומכון וכ״ם היכו לכין עצמו
והמלחמו׳ כגון במובלח ממך לל תדרוש והדומים לו לא כלו לחלוק על סתם מתניתי׳
ושמע ומכן כי׳ זה המלחמ׳ ולל יקשה כלל ועקר דלדרכה משם רלים שם להתכונן
כמ״ש ולמען תגיד ותכון המלחמ׳ שנהג למתית לקשה עליו קושי׳ לחת ויהיו זולת שם
היתה כונת המלחמ׳ לחסור להתעסקות בכתרות ולהתכוננות בם ויהיה כי כמה
שנורשות התכונן על התורה כפשוטה בעכין בלור מעשה המנות ודקדוקיהם
כפשוט׳ כמו שעשו המקשי׳ מזה על המעייני׳ בס״ת ובסודותיה יקשה מלד הלעון
לין ילמר כמה שנורשות שיהיה למוד התורה רשות ושוה חובה בלמת על כל חיובי
המנות דכתיב ולמדתם לותם לת בניכם ודרשי׳ ולמדתם לתם לנלו ודלי הלמוד
לשר הוה רשות ולל חובה הוה העיון בסודו׳ התורה וכפיומים כמו שהביל המקשה
דלים מלכתי לל קשיי שהיה דוקא מלמוד ולא המלמר ברלה כשותר דברים
דריסים לאו שיהיה ושיהיה לאו דיסים דלמ׳ריסה לין לך עסק בכתרות ושיפה למ׳
בשה שנורשות התכונ׳ ולהתיר זולת הקושי׳ לודישך שלין שהורה המלמר כי הכוסה
להזשיבך כדרך השון כס״ת כי מלחר שסודות התורה שם המקורה בידיעת למתת
הכורה ית׳ שמודע מנד פעולותיו ולשכיל כשה שהלור מכבודו כחדוש העולם והוה
העיון בעשר ספירות הלל שלין לנו עסק בספירה העליונה כ״ש כמו שתלה בתקונ׳
בתקון כ״כ זל כתר עליון דל לוהו שלומו דחמשין שערי בינה ודל לוהו דלל לתיסיב
למשה ועליה לתמ׳ כתיב לל ידעו עיט ושליה לומרו חז״ל במובלח ממך לל תדרוש וכו׳
בנין דלוהו מקור דלות ליה סוף ובמקורה דלות ליה סוף מלין יכול להשבח
ליה סיפה ׳ עכ ׳ וכ״ם כשה שלמעלה מזה ושוה עלת העלו׳ שהקרה לין סוף כשה שלמ׳
לין לך עסק בכתרות הרבון כו בכ״ע וכ״ם לכל העיון כשלר ספירות שהורשיכו נוכו
בעל המלחמ׳ להתכונן בהם וזהו המכוון בפסוק שכתרות לו׳ תלדיכו ושבלות לבו
ולבביכו וגו׳ לעשות לת כל דברי התורה הזולת כי׳ שפסוק שום לבו בידיעתכו ובחקור
שלמוש׳ שלשה מיני חכמות וידיעות ׳ שלחד לסור מכל וכל ולהיות שהשבלה בלין סוף
ובעלת העלות כ״ש שהם שכתרות ולמר שכתרות בלמן רבים כי ה״ם ושכתר שתי
מדות ועוד כי החקירות כזה רבות מהו עלת העלו׳ ומה היה עושה לפני׳ קודם ברולת
עולם ולמה לל ברלו קודם ומה לחשור כמו שבלרו ז״ל לסור זה במקום לחר ׳ ומין
השני הבנלות והם העיון בשה שבנלה ממנו והבלל מהשור הקדמון הנה והמצומצם
לנו ולבביכו עד עולם כלומר עד ועד בכלל עולם רמז לכל הבלין שבזה הותרה רבועת
שהתבוננות והשבלה ׳ והנ׳ לעשות לת כל דברי התורה הזולת וזהו העיון בשמירת
המנות וידיעת מעשיהם שהם דברי תורה כפשוט׳ הרי לך מבואר מה שהעשק בו לל
לנו כי הם ליו׳ הלדיכו כי ודעם בידיעתו עצמו ומה לנו בו חלק כלה בעיון ובהשקפת
שכל ׳ ומה שכתר שכתרות על הספירות כלם ועל ס״ת בכלל לל יהיה זה פגם בכוונתנו
לכשבו המתירים שהתבוננות בם כי לל בא לאסור לכל רגם לומר שבהיות שמנות
שמשבילים מתחלפות כמו שנרמז זה בהנבלה כמעמ הר סיני הכתוב כי היה כל

לחד דעתי לעלות על הגבול המובטל לו ולהסיג מזה המעמד הנכותיו עד המקום
ההוא. כן העניין כמעיין בספרי תורה שהזהירו בעל זה המלמד לשער עצמו
והשגתו עד מקום שידו מגעת כי עד הגבול ההוא הורשה להכנס מכאן ואילך
בספרות לו אזלין שכלו משיגם חיון לו עשק כס ושגה טובה קחל בן יפרץ כם ונפגע
ומת ככן זומת וכבן עזאי לכל לאסור חין לומר דודאי מאן דקיים ליה בנפשיה דלא
ליזוק כר׳ עקיבא שבכתם בשלו וינא בשלו פשיטא דייסר כאו. ולית ומי לנו בדורנו
כר׳ עקיבא לשויכא כדברך כן הוא שעדין לא פרחה הנפן לא הכשילו לשכלותיה
להכנס פנימה כמוהו מ״מ הנפנים כתנו ריח וחור נדיקים כאור נגה הולך וחור עד
נכון דמאן דגמר השתא מכלא ירחה סימן יפה בתלמודו דשעתא סליקת ליה ומן
השמים יסייעוהו. הרי שכוונתי לך ייטוב מלמר במופלא ממך אל תדרוש וממנו תבין
לכל הדומים לו. ועל הטענה שאמרת כי הס דברי׳ שכשפ שלא כתבו לשויכא
אס כן מה ראו על ככה שלא לכתכם ר׳ שמעון בי שכתב הזהר והתקונים ואין לומר
שכתבם והניחם כמערה שלא ינהו משם עולמית ויהיו כחשכה לעולם ועד לאם ינע
לרוח ועמלו לריק. ועוד מי התיר לר׳ עקיבא לכתוב ספר ורזים וקרחהו משכה שהיתה
שומה כפיהם כקבלה מאבותיהם לבניהו עיה וכח הרמ״כן הגאון הכודע כשערים מהללו
וחבר עליו פי׳ ארוך למען ספות חטאת על חטאת כדברין ור׳ כחוניה בן הקנה שכתב
ספר הבהיר ופרקי היכלות שלר ושמעתי לשפר כל שלה כיון שנו פקו פלילים ולמה
ככתבו מלה לשלפים ולרכבות וגם הזהר ומנה מהנו הרבה מאד ככתב יד ומה כין
כתיב׳ להדפסם לשפר שלא השתיר יי׳ כישרש שלף שום חלוני נבח להלחם כמלחמתה
של תורה כל הברכי׳ שער לא כרעו לבעל הממון והשמון הסכל וכל הפה שער לא נשק
ושתק בהכלי שלם לסם יפולו ספרי הדפוס בגורל שער לא ישברו השלף ואם ההדפסם
לסורה למה השחרובי׳ התורו להדפים הריקלשטי פעמים כויכוליאם וספר המוסר
בתורגמה וספר מקור חיים שסם יותר קשים לדבריך מהזהר כי הס מגלים סתרים
וכהס נכעו מנפוכיו שלא ודאי לא חשו לדבר זה ומעשה רב וכשם שהותרה תורה
שבעל׳ להכתב בעניו המצות הותרה גמי בעניו ס״ת שלא שכיחי תכמי השכה והגמר׳
והמדרשים התירו לדרוש ברבים המצות ללמד לבני יהודה שמעשה בהן ולא התירו
לדרוש ברבים ס״ת אבל למסור לרחוים החכמה אין מוחה ורבי שיעזר לא היה נרתע
לאחוריו שלא מפני שהשער מזנו והשגתו שהיה כימי ריתית הכחרות כברחה מלפון
תכתי לא קשתי ולא לדחיים. תדע שהיה מנטער על פטירת רבו מפני שלא זכה לדעת
זאת ודוק מלשונו דקאמר לו זכיתה הרי שקרית זה זכות וחולי לכבוד רבו אמ׳ כן ומ״מ
לא מכא בסוף לדעתם. גם אין טענה מלשון מסירה שלא תפול בדבר הכתן מיד
ליד כי קטן מסירה הוא כן ולא דברי׳ בפה וכן אותיו׳ נקנו׳ במסירה וזה פשוט. ועוד
יש תשובה אחרת וכוללת גם על שאר הטענות ועל הרחשוכות והאחרונות שפקפת
והיא שספר הזהר כתאבר וכתכתב בדורו של רשבי׳ שמסכימו כו מן השמים כי היה
רחוי לכך וגלגלו זכות ע״י ועל ידי חבריו הזכאים כדי שבסוף הימים בדורו של משיח
פקרבת הישועה בזכות זה יגאלו ישראל וכמו שמבשרים הים נהיך לזכות וישרש כדם

פסח ודבש מילה כדי להוכיחם מאותו הגלות והיה די כמצות כי לא היה אזמן רק זמן
תורה כלומר שהגיע העת לפרסמה כן כדי להוכיח ישראל מהגלות הזה צריך שיזכו
בידיעת הנסתר כי כל הכבישים לא נכתו ליומות המשיח אלא על זה ואל יהיה זה
בעיניך פלא ואל ותשוב כי הזמן עבין אלדי לא תושב לאחתתו כי אם למי שברצו וכמו
שברצו עכשיו מתחלפים זה בכבד מזה כן נזדמן חכמתו שתתגלה ופעת מאורו פעם
ותתעלם פעם ותהיה החלת מכהקת כעולם הספל כפעם בתקופת תמוז ולפעמים
תהיה החלת כעדרת לו תהיה כעלטה וכחפלה לין רוחה ולא פיהיה העבוב מגדו
אלילה שלין כילות לכל המספיע לכל מגד המקבלי שלין הדור רחוי וכנון לכך והקם
על התורה הקדושה כי הזמן כחלק עליה כמו שאמרו ז"ל שני חלפים תהו שכי חלפים
תורה שכי חלפים ומות המשיח כי הכ' חלפים הרחשוכים לא היו רחויים לתור' וכחותו
הזמן היתה התורה נמוזג ככית נבזיו חתומה כחוכרותיו כמוסה עמו ולא זכו כה רק
ויחידי סגולה כחכות והשבטים ואחר כתפרסמה כמעמד שפיס רבוא כהר סיני כן
סתרי תורה היו עד הנה סתרים לא נודעו כי אם לבכי עליון והנה מעט מ לפי
אלא כח זמנה להתפרסם ועל כן לא היו נכוחים כי אם לאחד מעשר ומניס ממשפחה
לחכל כשבי חלפים אל ומות המשיח עם היות שבעוונותינו עברו מה שעברו תתפרסם
זאת החכמה ותתגלה לכל אלא תרחה רש"י ז"ל כפי' שיר השירים כדונמח מפסוק
ישקני מנשיקות פיהו ז"ל ומוכטחים מאתו להופיע עוד עליהם לבאר להם סוד
טעמים ומסתר נפוכותיהם ומחלים פניו לקיים דברו וזהו ישקני מנשיקות פיהו
וכל שכן עתה שקרובה הישועה להגלות. אלא תרחה התעוררות המופלג כי
כגע כלב כל היום ואין מיושבי הארץ לבקשו כדמים יקרים ולהעתיקו כיניעה רבה
וכהוכחה לא מעט זה סימן מובהק כי כאן ימי פקודם עת הזמיר הגיע דלזמור לכיש
כי ליזל כאור' סודות התורה לקיים וכלכתך כדרך וקול התור תורי זהב עם נקודת
הכסף כשמע כארצנו כי לפי דברי הזהר זכות למוד ספרו הוא המלאך הגוא"ל וכי
כפי כפח לתתח יתפרכסון מהרי חבור' דילך כד לתגליות לתתח כדרך כתריאה כסוף
ימיות וכניכיה וקריאתם דרור כארץ וגו' וכמקום אחר ז"ל אחר לים אליהו לר' שמעון
ר' כתה זכאה אנת דמהרי חבורך דילך יתפרכסון כתה עלאי עד דאתגליות לתתאי
כסוף יומיא וכניכיה ואכתם חיים אל לאחוזתו ואיום אל מספחתו תשובו וכו' הרי לך
מבואר מזכות העיון כספר הזהר מספיק להסיב אכותינו ולהעביר גלותנו ועליו אמרו
זכו לחיסכה כי כעבורו יהיו ישראל כנשין ויקרא דרור כארץ מיהיו כל כני העולם כני
חורין כאלו שלין כמוה וכמקום אחר יבשר הזהר שבדור שעתיד המשיח להתגלות
כויותן הרשות להתגלות ספרו וחבורו וז"ל כפתיח נדולה כתקונ' ומשכילו' יזהירו וגו'
והמשכילו' לילין ל"ש וחבריה. וזהירו כד אתכתבו למעבד הלי חבור' רשות לאתיהיב
לון ולשיהו עיהון וכו' עד לבלאה לון רזין טמירין דלא אתיהיב רשו לבלאה לון עד דייתי
דרא דמלכא משיחא וכו' ולא תגמגם לומר שלין רשות לגלותם עד אחר כיאת המשיח
שזה שקר ושעות נדול דייקא כמי דקאמר עד דייתי דרא דמלכא משיחא ולא קאמר
עד דייתי מלכא משיחא וכל זה פשוט. ולמען תדע שזה החבור מן השמים השפיעו

עליו לך לפתיחה הקטנה מן התיקונים ותמצא שם כלשון זה והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע וגו׳. הלין לישון ר׳שמשון כי וחבריה ר׳לכה ור׳יוסי ור׳חייא ור׳שעזר ומאיר וחבריה דלזדהרו זהיר לעולם כזוהר הרקיע מאי כזוהר הלא כך עבדו היו חבורה הסתכמו עליה לעולם ועד הלא לחפוץ ה׳ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר. ומנדיקי הרבים כדין יהיו כוכבים לעולם ועד הלא לחפוץ ה׳ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר. בהדוה זמכח דלתתכבר היו חבור׳ רמותה לתיהיב לשיהו לסתכמה עמהון כיה ולכל מארי מתיבתה דלעילא ותתא וכל חיילין דמלכין עלאין ומסתיין עלאין למסוי עמהון בהסכמותה ורשותה וכו׳ עכ׳. ולא תכול עליך לומתה וכחד כגדול זרוע תפארתו ושוכח קדבתו דמלין לגד עילאה ימלל פן תהדום ותקצץ ומנטית מלכד שלמך כסעה לחת ותהיה זרוז כפסד הל תחום ולל תירא כי ה׳ יהיה בכסלך ושמר רגלך מלכד כי מנוח גוררת מנוח ולפי׳ לס תטעה לין סגנתך שלה זדון סתרד מפני זה סאולה וסתירם ניהכס ותלכד דרך החיים לדרבה נדקה תחסב לך ותרלה הלדיוס בצון וכירושלם הל מעלה ותוכה לקבל פני שכינה ולמען לה תתלבם כמלבוש ככרי ולה לתעטף בטלית סאיכה סלי לסלוך בהקדמת ספר מבחת יהודה חייט בפי׳ המערכת שם תרלה לאותיו על זה ונס התר הכתיבה והגלוי בחכמת סת ובקבלה ולס לה יספיק לך עד לחד לך כה בלה הקדמת המחבר ספר תולעת יעקב וספר המוסר ור׳ברכיה ולהם בחבור הסה סתחיל ולס לה הספיק הזמן בידו להסלימו בהקדמה קרלה לה הלם כל הלו הנאומים וורוך יאמרו לך קומה לחרי לחת בלה ועשה כתבכית׳ש תשט מדרכיהם ונפשו הלדיוס עיך. פיסקרו שבת ירוש לף יצריחו וגו׳ לפק לית לייב.

הלם דברי הסבר העברי הסה בחבלי עשו בכסל ותם הלעיר ונחק דלטאש.

והיטיב לבות המשכילים החרדים הל דברי הסה נטו שכחם לשכול משמעו להדפיסו לזכות הרבים לשבת הספר והמוניקים חותו לחורה לכבודם הסירם ולה לכבודי ולהוללו. כמאתי משלי.

יקו צועה חזות קדבת — יפוצתו כיום מהר
צימלו מדבר הלל — לרוותו כמי טהר
חלבו יחזור יגזור — להוניק חור ספר זהר
קדמתו גדלתו — מאד תפעם לכל נזהר
משיון כו כשדו מי — כרקיע כמו זהר
לתיבתו בתוך קברו — במותו יעשה נהר
טלחיו כזרוש ח — חריו יפרו עלי נהר
אלי עתו יבו נור כ — שכר נדקו עלות כהר
שבע רנון ומלח טוב — וכל גוי כעבו יבהר
חזק יאמר לחץ קום ו — עלה מתוך כתר סהר
זכה הס כן כתקנו — ותוסיף חור כמו סהר
קנה מבהו ויפח כל — לחום לרנה לך יגפר

נם לחכי הנעים והדל בחלפי לברכם ינו בכתר משלם ועל ממוליכה
לבבה ומהלל גדלת מעלת הספר הקדוש והשלי הזה · לחרי הנגון
והחכם הכולל כמהרר ונחן דלטעם חותבי הפעלה יכו יוסף ממולי · לחת על
ספתי מלולי ומשלי ·

סן קול לכיר	מלין וכביר	על מעטיר ם	פר הזהר
פתרי תורם	פם מטרם	חל כל סכל	ולבב כמהר
פת קול עוכם	הגליחה כח	חל כח זריח	כעכר כהר
חכם יוסיף	סכל יסיף	רוגם לטעות	ומח ינהר
פתר כדר	סר הגדל	רועם עדר	עת כח מהר
טועה סנר	כסח מנר	ירום ימח	עד הסהר
פיכו כח זאת	לוחכי לחזות	כעם הפס	תחתית סהל
מעכו לכם	לכבת ספיר	עגם עמ	ים למהר
חל תעכו חל	רזי טבע	דרעו מעל	ספר זהר
פורו מעל	רגפת כסע	עם דר מטות	זהב תדהר
עזבו תלוות	הוות עולם	כלות חטם	תירוש ונהר
חלה העדר	זה כל סדר	מלכות ויקר	רב כנהר
חל תתרעל	סן תכעל	עגל טומן	יד לח נזהר
זהר ספר	רב הכפר	הרכס עלינ	מתן מהר
מלכים כפם	כנדי חפם	יום נאתם מ	בית הסהל
רב עוב נפון	מן ימיכון	סרים חל מם	ביר הזהר

זהר נהל	מהר ונהר	תדהר כמהל	מהר ונהר
זהר ינהל	מהר נהל	סהר סהל	יזהיר זהר

חרוז המגיה

ויוסף

אכריהם מאת מגלי חרוזו ושירו. לכבוד הספר הנפלא
ולתפארת יפיו וטובו הודו ושבחו. כהללו ברו וזהרו
וזוהרו. לשרי העם מכבה לו לשרי העם מיו לגלגל.

יוסף ישרש שגשג ותנוב — פעל כף רכבם לבני ומיבי
ישרש כאשר נשפע נרוש — לבנך כאשר נשפע נרוש

ויום פדותנו וקן ימין — ויזמין ואל חיוס עלי רוש
ישמור זכותנו לדור דורים — ילדון לשר כרע ונר רוש
כי תעכעו חיוס עלי ארץ — כי תמצאו נופש אלי רוש
דרעו בקהל רב גלו רזון — טפח טפחוס לכל רוש
פנים כפנים מחזק עדי — יחזק ונן עדן פלר רוש
שוקם כיס זהר ויין מעתיו — ינוניע פביבי הוד הדר רוש
התפלספות ספרי חכם חרש — מריוד שחול תחתית ונד רוש
על תדרשו לחוכות דעות יון — מכים כשוכים ושם רוש
התעלומו חוסו בצל זהר — על כף כנל זהב נרור רוש
לקרקע בקול רנה כבי עליון — נדול וקטון עם קשה רוש
תוסר חזור מוסר כמתבי סר — מטוב מחרחר ריב לויל רוש
מחסום חכפים לעבי מעוב — מסיר שפת יתר נכה רוש
כל מחשבות כפתל שבע רזון — נרש ינרש סוטבי רוש
רנל לפסח ושוק וימין — מורים ומפריש עוברי רוש
ורחת לילדים על פבי נבר — מרחוב לבב בכליה עזור רוש
זהר סנלת כל כלי חמדה — עין חלי עור למת רוש
שמעון בנו יוחאי גבר שלים — עמד כסוד עף על כנף רוש
בן נכקעו בכעו נפוצות חל — הן נפתחו סתרי בכון רוש
בן בנגנים חומים כדיבי עם — יתר שלת בוכח ופת רוש
בן בכספה בשמת גבר תמוס — בו מוקקה בפם בכה רוש
בלתו לחוש חכם וכל מבין — היס כמו גלס כלי רוש
עמד שנות דור דור עלוס עין — כמום בחנרות חל חתוס רוש
כלתה כמו בשלם דרך לחת לעד — חיות טרפים עוזרי רוש
בל בכבי שחק נבח מרוס — מתנוססים שמים משוש רוש
נם מחנות תרכב שביבת חל — חיוס פני תכל וכל רוש
יום זרחם שמש ויור זהר — הזיר פני תכל וכל רוש

פתח כתיב כשופכי כזן החוחים. מאי שופכי דא כנסת ישראל כנין דלית שופכי
ולית שופכי. מה שופכי דלהני כזן החוחים לית כם שומק ויזור. לוק ככנסת ישראל
לית כם דין ורחמי. מה שופכי לית כם תליסר עלין לוק ככנסת ישראל לית כם
תליסר מכילן דרחמי דסחרין לה מכל סטרהא. לוק דלהלים דכתיב ומעתה דלדכר
לקיק תליסר תיכין לסחרא לכנסת ישראל ולטטרא לה ולכתר דלכר זמכא לחרא
למאי דלכר זמכא לחרא כנין לתקפא חמא עלין תקיפין דסחרין לשופכי ולזונין
חמא לקרון ושושנין ולירין חמא תרשין. ועל דא כתיב כום ושושנין תעלה דלא
כום של ברכה: כום של ברכה לטטריך למהוי על חמא לזכאן ולא יתיר כגוונא
דשופכי דיתכא על חמא עלין תקיפין דזמא דחמא לזכאן. ושופכי דא לזקי
כום של ברכה. מלהלים תכויכא עד הלהלים תליתאה חמא תיבין מכלן ולהלה חוך
ולתתכרי ולתגבין כלול בכרית דהוה דשלל כשופכי ולפיק כם זרעא ודא לקרי
עץ עושה פרי לסר זרעו כו. והוה זרע קיימא לאות כרית ממש. וכמה דלזוקא
דכרית לזדרע כלרכעין ותרין זוגין דהוה זרעא כך לזדרע שמא גליפא מפרש
כמה לתוון כעובדא דכרכעות. בראשית ר' שמעון פתח הנוכים נראו בארץ. הנוכים דא עובדא
דכרכעות נראו בארץ. עת לזמיר הגיע דא יום רביעי דהוה עת זמיר עריגים
בארץ כדכון נראו בארץ. ועוד בראשית נראו בארץ לזמיתי כיום הששי דכתיב ותוצא
מחרת חסר וקול התור לד יום חמישי דכתיב וירגו המים וגו' למשבר תולדות.
כשמע דא יום שמע דכתיב נעשה אדם דהוה עתיד למקדם עשיה לשמיעה. זכתיב

הכי נעשה לדם. וכתיב התם נעשה ונשמע. כתרגומו דא יום שבת דלהוי דוגמת ארץ החיים שהוא עולם הבא. עולם הבאמות שלם הכתובות. הבנינים שין תכון דעתך כמשמעה ועלו בעלמא דאתי ואתבנייו תמן. ומתמן נפקו בבנייו ואטמירו בו בכיתי קשוט לתיליד יוסף ואטמירו ביה עלמ ויוסף בארעא קדישא ובניה לון תמן וכדין ברו בארץ ואתגלו תמן ואיתמי לתחזון בשעתא דלתגלי קשט בעלמא דהא בשעתא דקשט לתתחזי כדין לתגלון תיכון ובההיא שעתא עת הזמיר הגיע עדן לקצץ תייבין מעלמא. למלי לשתזיבו בנין דבכבי ברו בארץ ושלמה דברתון לה לשתארון בעלמא ועלמא לא לתקיים. ומאן מקיו עלמ׳ וגרים לתכון דלתגלין קל ובוקי דלעלן כאורייתא ובנין תיכון דכיין דעלמא עלמא לשתזיב לקבליהון. עורי זהב כשעה לך תלין תיכון ובוקי דכיין עלמין דכתיב ושעית שטים כרובי זהב בראשית רבי חלעזר פתח שלו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. שלו מרום עיניכם למן תתר לתתר דכל עיניכן תלין ליה ומאן תיהו פתח עיניכ׳ ותמן תבדשון דהא שתים עתיק דקיימא לעלם. ברא אלה ומאן תיהו מי ההוא דקרי מקנה הממים לעילת דכלה קיימא ברזותיה ועל דקיימא לעלה ותיהו כתרא שתים ולא לתגלי לקרי מי דהא לעילא לית תמן אלה. והאי קנה הממים לקרי מי ואית לחברא לתתא ולקרי מה מה כין דהוי להאי תלת דקדמאי שתיאלה דקרי מי קיימא לעלה כין דשלה כר כא ומפשפש לשתכלה ולמנדע מדרגא לדרגא עד סוף כל דרגין כיון דמטי תמן מה מה ידעת מה לשתכלה מה פשפשתא הא כלה שתים כדקדמיתא. ועל רזא דכא כתיב מה תעיד ומה לדמה לך. כד לתתריב כי מקדשך כפך קלה ואמר מה לעילך כלל ואמר ויאמר לסהילת כך מיומין קדמאין דכתי׳ העדותי בכם היום את השמים ואת הארץ. ומה לדמ׳ לך כהאוא נוכח ממש עטרית לך כעטרין קדישין עבדית לך שלטנו על עלמא דכתיב הזאת העיר שיאמרו בלילת ונוח קריבא לך ירושלם הבטוח כעיר שתברה לה. מה לשוה לך כנווחא דלתת הכי הוא ככיכול לעילא כנוחא דלא עיין השתא בך עמא קדישא כסדרין קדישין הכי אימיכא לך דלא לשעול לבא לעילא עד דיעלון כך לכלוסך ודא לוהו כחתם דילך הוהל דדבר דא לשוה לך ככלא והשתא דלתת הכא גדול כיס שברך. ואי תימא דלית ליה קיימא ושתותא. מי ירפא לך ודאי השתא דרגא שתיאלה עלה דכלא קיימא כיה ירפא לך ויזקי לך מקנה הממי לשלא ועד קנה הממים לתתא מה קנה הממים לתתא ודא ירית ועקב דלהוי מברוח מן קנה של הקנה מן הקנה קדמאה דלהוי מי של הקנה כתראה דלהוי מה בנין דקלוס כחתנשתא. ועל דא מי ברא אלה אמר לם לאלעזר בכי פסוק מילך ויתגלי שתיאלה דרזא עלאה דכבי עלמא לך ודעין שתיק רבי אלעזר. בכה רבי שמשון ויקלוס רגעא (כ״ש שעתא) חדא לך שעזר מאי אלה אי תימא ככביא ומזלי הא לתתחזן תמן תדיר וכמה לתברייהו כלל כדכר יי שמים כשמו. אי על מנין שתימו לה לכתוב ואת תלה דשם לתגלי לתיהו אלה דא לא לתגלי כר יומא חד דהויכא על כיף ומא ולתא לתגלי לתיהו ואמר לי ר׳ ידעת מה הוא ברא שה אמיכ׳ ליה אלין שמיא וחיליהון שכדא דקלם דאית ליה לכר כם לשתכלה כהו ולכרכא ליה דכתיב כי ארלה שמיך מעשה אצבעתיך

בראשית

ת

ש

ר

צ

ק

ע

פ

ם

עלמין כיחא קמך למכרי כי עלמא דאתי כי סמיכ לכפלין דכתיב סומך יי לכל הנופלים
אמר לה על דא אכת נריך לאתרך ולא תזוז מכוה לי לית כפיק מאתרך מה תהא
עליהון דאכון כפלין הוחיל ואיכון סמיכין עלך · מיד כפקת עאלת לת

נ אמרה קמיה רבון עלמא כיחא קמך למכרי כי עלמא דכי כתיב כורח תהלות
ותהלה דנדוקים כתוב תהלה · אמר לה כן תוב לאתרך דהא בנוכך
תבת סמך לאתרה והוי סמיך עליה מיד תבת לאתרה וכפקת מקמיה עאלת לת

מ אמרה קמיה רבון עלמא כיחא קמך למכרי כי עלמא דכי אתקריאת מלך
אמר לה הכי הוא ודאי אבל לא אכרי כך עלמ׳ בנין דעלמא אצטריך למלך תוב
לאתרך אכת: יל יב דהא לא יאות לעלמא למיקם כלא מלך כהניא
בעתא כחת מן קדמוהי לת כ׳ מעל כורסי יקריה לזדעזעת

ואמרה קמיה רבון עלמין כיחא קמך למכרי כי עלמ׳ דאכת כבודך · וכד כחתת כ׳ מעל
כורסי יקריה לזדעזעו מאתן אלף עלמין ולזדעזע כרסייא וכלהו עלמין לזדעזעו
למכפל · אמר לה קב״ה כך הוא עביד הכא דלא אכרי כך עלמא תוב לאתרך
דהא כך כליה כלה ובחרנה לסתמע תוב לכרסייך והוי תמן · כהניא בעתא כפקת
מקמיה ותבת לדוכתה עאלת לת ו אמרה קמיה רבון עלמא כיחא קמך למכרי
עלמא דאכת סירות׳ דעמא קדיש׳ ויאות לך למכרי כי עלמ׳ל׳ל׳ דיי לך דאכת תקין
כי ואכת דעמ׳כי וכל רעות׳ דילי כך סלוק לית אכת יאות לאתעקרא מן עמי · עאלת לת

ט אמרה קמיה רבון עלמא כיחא קמך למכרי כי עלמא דאכת כי אתקריאת טוב
ויאר · אמ׳ לה אכרי כך עלמ׳ דהא טובך סתי׳ כנווך וכפון כנווך כהל׳ מה רב
טובך אשר צפנת ליראיך הוחיל ונכוז כנווך לית כיה מולק לעלמ׳ דיא דאכ׳ כעי למכרי
אלא כעלמא דאתי · ותו דעל דטובך נכוז כנווך יטכעון תרעי דהיכלא הכ״ד טכעו
כארץ שעריה · ותו ד ח לקבלך וכד תתחכרון כחדא הא חט ועל דא אתעון
אילין לא רצויין כשכטין קדישין מיד כפקת מקמיה · עאלת לת

ז אמרה ליה רבון עלמא כיחא קמך למכרי כי עלמא דכי כטרין כניך אבת
דכתי׳ זכור לת יוסי הצבת לקדמין · אמר לה לא אכרי כך עלמא דאכת לית
כך קרכא ואכרכא דאכא ורומחא דקרכא כנווכא דלון כפקת מקמיה עאלת לת

ן אמרה קמיה רבון עלמא כיחא קמך למכרי כי עלמא דאכת כי אתקריאת מאמך · אמר
לה ואו אכת יח דיי לכון דאתעון אתעון דמי דאתעון כרזא דמי ואקקיקין
ונליפין כמי ולא אכרי ככו עלמא · עאלת לת ד ואת ג
אמרו אוף הכי אמר אוף לון דיי לכון למהוי דא עם דא דהא מסככין לא

יתכטלון מן עלמא ונריכין לנמול עיסון טיבו לית היכי מסככא ניהל׳ גומל לה טיבו
לא תתפרסון דא מן דא ודי לכון למיזן דא לדין · עאלת לת ב אמרה ליה
רבון עלמא כיחא קמך למכרי כי עלמא דכי מכרכין לך לשלח ואתא אמ׳
לה קב״ה הא ודאי כך אכרי עלמא ואת תהא סירותא למכרי עלמא : קיימא לת

א אמר ליה כל אתעון כפקו מן קמך כלא תועלתא מה אכת לעביד תמן ואתא דהא
לא עאלת אמר לה קב״ה אלף אלף למה לית אכת עאלת קמאין כמאר כל אתעון

והיכא דלית בית כנסיא דרכא דלא יהוי למלכא עלאה למעבד כנסיא דיהב
לעבדוי ולמיהב לאחרא · תמר ליה קב״ה לך לך אע״ג דלית בית כנסי אלמא
את תהא רים לכל לתתון ליה כי יהודה אלא כך · כך יסרון כל חוסבנין וכל עובדין
דעלמא וכל יהודה לא הוי אלא כחת לך ושבר קב״ה לתתון עלאין רכרכן
ולתתון תתאין זשירין וכנין כך בית בי כרחמין כרא לך לך לגדים את · לתתון
מלעילא ולתתון מתתא וכלהו כחדא הוו מעלמא עלאה ומעלמא תתאה ·

בראשית רבי יוסי ורבי חייא הוו אזלי לחד כרחמין בחכמה דא אתכסיא דעלמא
קיומא לכלא גו רזין סתימין עלאין והכא לגליפי מית
סטרין רכרכין עלאין דאתכסיא דמכתון כפיק כלא דמכתון לתעכידו מית מקורי וכחלין לאעלא
גו ימא רכא והיינו כרחמין מהכא לתכריהו מלין כרא לון הסוא דלא לאכר הסוא
פתיס דלא ידיע · ר׳ חייא ור׳ יוסי הוו אזלי כחרחא כר מטו כי חקל אמר ליה
רבי חייא לרבי יוסי הא דאתמריתו כרחמין מית ודאי הכי הוא כגין דמית יומין עלאין נגיד
לוריתא ולא יתיר לאחרכין סתימין לאיכון לכל אתיכן גו סטרי כרחמין דאתמר הכי
גליפי לגליף הסוא סתימאה קדיס גו מעוי דאד טמירו דכקיד כנקודה דכעין הסוא
גליפי לגליף וטמיר כיה כמלין דגניז כלא תחות מפתחא חדא והסוא מפתחא גניז
כלא כהיכלא חדא · ואע״ג דכלא גניז כהסוא היכלא עקרא דכלא כהסוא מפתחא הוא
הסוא מפתחא סניר ופתח כהסוא היכלא לית כיה גניזין סתימין סגוליו לאלין על אלין
כהסוא היכלא לית תרשין עובד סתימו ואיכון חמשין לגליפו לארבע סטרין והוו
מרכעין חד תרעא לית ליה סטרא לא ידיע לי הוא לשולא לי הוא לאתתא · וכגין כך
הסוא תרעא סתים · גו איכון תרשין לית מכשולא חדא · ואחד לאתר דקיק לאעלא
הסוא מפתחא כיה ולא לאתרמיס אלא כרמזו דמפתחא לא ידעין כיה אלא הסוא
מפתחא כלאודוי · ועל רזא דכך כרחמית כרא לגדים · כרחמית דא מפתחא דכלא
סתים כיה והוא סניר ופתח ומית תרשין כלהון כיה כהסוא מפתחא לסניר ופתח · כך
סניר לאיכון תרשין וכלהו גון כגויה כדין ודאי כתיב כרחמית אלא גליף ככלל אלא
סתימאה וככל לאתר כלא אלא סתימאה לאיהו סניר ולא פתח · אלא יוסי ודאי הכי הוא
ואמאמא לכוניכו קדישא דאמ׳ הכי דאלא סתימאה לאיהו כרא סניר ולא פתח וכשוד
דהוא סניר כאלא דכרא עלמא לא הוא ולא לאתקייס והוא חפי כלא תהא · וכד אלמא
הוי תהא עלמא לא הוא ולא לאתקייס · קיומתי הסוא מפתחא פתח תרעין ואזדמן
לאמוסא ולמעכד תולדין כל לאתא לאכרסא דכתיב שה תולדות השמי׳ והארץ כהכרחם
ותכיכן כאכרסם ואה דסוא כלא סתים כאלמא כרא לאתדכרו לתתון לאמוסא ונפק
אמודא דעכד תולדין לאכר יסודא דקדישא דעלמא קיומא עליה כד הוי לאכר לאתרמי
כאלמא כרא כדין רזים סתימא לגלאה רמזמו לאחרא לאמיה ולאקריה ודא לאיהו מי
וכרא אלא גא״כ עמא קדישא דאתכרכא דאיהו״א לאתרמי ונפיק מן כרא לאכר והוא
רמ׳ כלא מסטרא דא ולאכר מסטרא דא סתימאה קדישא אלא קיומא לאכר קיומא
כד לאסתלים דא לאסתלים דא גליף להאי לאכר ח גליף להאי שה ל לאתערו לתתון
לאעלמא להאי סטרא לאסתלים עמא קדישא ונאתעביד שדי נס כן עמא
דאכרסם

בראשית

קדם ומלקין ואתעבידו ארעות חיוס וכחתין ואתעטרין לגבי ארץ חד ואתחדם
ואתעביד כלה ארץ חדתה מהיוס מלה דאתחדם דאוריתא ועל דא כתיב כי כאשר
השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה עומדי לפני וגומ׳ שמיתי לא כתיב
אלא עושה דעביד תדיר מיכון חדושין ורזין דאוריתא ועל דא כתיב ואתם זכרו
כפיך וכגל ידי כסיתיך לנטוע שמים וליסוד ארץ השמים לא כתיב אלא שמים
שעזר מהו וכגל ידי כסיתיך אלא כשעתא דאתמסר אוריתא למשה אתו כמה
רבוא דמלאכי עלאין לאוקדא ליה בפלהוכא דפומהון עד דחפא עליה קב״ה. ואמאי
דהאי מלה מלקא ואתעבר יקומתא קמי קב״ה ליהוי חפי על השיוס מלה וכסי על הזה
כד כא דלא ישתמודע לנביהון ולא יקהלון לנביה עד דאתעביד מהשיוס מלה שמיוס
חדשים וארץ חדשה אשר אני עשה וכגל ידי כסיתיך לנטוע שמים וליסוד ארץ מכאן דכל מלה
דשמים משכח מלקא לתושלתא עלאה אשר וכגל ידי כסיתיך מאן לאתחפי ואתכסי
משכח כגון לתושלתא עלאה אשר וכגל ידי כסיתיך לנטוע שמים וליסוד ארץ כמה דאתמר. ולאמר
לציון עמי אתה ולאמר לכהן תרשין ומלין דמצויהון מלין על מלין עמי אתה אל תקרי
עמי אתה שלא עמי לאתה למהוי מוקדא עמה אלא במלולא דילי עבדית שמי וארץ
חוס הכי הת. ׳ וכהאי מיכון דמשתדלי באוריתא וכי תימא דמלה דכל כך כא כא דלא
ידע עביד דא. ״ת היהוה דלהון אוריתא ברזין וחדם מהן דלא ידע על
דוריהון כדקא יאות השיוס מלה מלקא וכפיק לגבי השיוס מלה לוס תפסוכות לסון
שקר מגו כוקבא דתהומא רבא ולבן חמס מלה פרסי לקבלה להשיוס מלה וכטול לה
ואזיל בהשיוס מלה לגו כוקבים ועביד בה רקיע דשוק דלקרי תקוטם בהשיוס רקיע
השיוס לוס תפסוכות שיתא חלפי פרסי בזמכת חדא כגון דלקרי רקיע דשוק קדוס
כפקת מיד לשת זכוכים ואתקיף בהשיוס רקיעא דשוק ואשתתפת בה ומתמן כפקת
וקטלת כמה שפין ורכוון בגין דכד קיימת בהשיוס רקיע לית לסו רשו ויכלתא למהוי
טס כל עלמא כרגעא חדא. ועל דא כתיב הן מוסכי העון בקבלן השון דא
כורח וכעבות השגלה חטאה חטאם מאן חטאה דא כוקבא דלקרי חטאה דתמן אתתפסת
למהוי טס לקטלא כמי כמא ועל דא כי רכי חללי הפילה מאן הפילה דא השיוס חטאה
לקטלא כמי כמא. תלמיד חכם דלא חטי להורדא ומור רחמכא לעזבן
לא שמעון לאכריוא כמטוע מכויכו דלא תפקון מפומיכו מלה דאוריתא דלא ידעתון
ולא מעתון משכח רברבי כגון דלא תהון גרמין להסוא חטאה לקטלא לכלסון דכמי
כמא למנסך פתחו כלהון ואמרין רחמכא לעזבן רחמכא. ת״ח כאוריתא ברא קב״ה
עלמא והא לוקמוס דכתיב ואהיה אצלו אמון ואהיה משעשוים יום יום ואיהו אסתכל
כה זמכא ותרין ותלתא ורבי זמכין ולבתר עביד כיה עבידתא לאולפא לבני כמא דלא
ייתון למטעי כה כלל יי דלא יסברה סכינה וגם חקרה ויאמר לחדם ולקביל ברי
זמכין לוכון דכתיב יי דלא ויספרה סכינה וגם חקרה מה דברא ועד לא
לפיק עבידתיה לעיל ברבע תהון בקדמיתא דכתיב ברחשית ברא אלהים לת השמים
ולבתר השמי לכון לקביל ברבע זמכין דאסתכל קב״ה באוריתא עד לא יסיק
עבידתיה לאומנותיה: ר׳ אלעזר סוס לאל למחמי לר׳ יוסי כר שמעון כן לקוניה תמני

הקדמת ספר הזהר

ועל דא אמרי כהני לתר ידלף ודא תרעא לשלמא לכל טופא דעלמא סכלתנין
אלין תרין תרעין דלזמין כחדא ר' יוסי לזמר סכל טוב דא לולבא דחיי דליזמין סכל
טוב כלא רע כלל. ועלדלא אמרינ ביה רע ליזמין סכל טוב כלא רע. לכל עובדיהם שלין
חסדי דוד הכתוב תמכין לוריתא ולזמין דתמכין לוריתא כביכול לזמן עבדין לזמן
דלעלן לוריתא לית כהו עבדים כשר דלעלן כה לזמן דתמכין לן לית כהו עבדים
וכחילא דרך כתיב תהלתו עומדת לעד וקיומא כורסיא על קיומיה כדקא יאות
אמר שמעון הכי הוא ולא לוריתא כלילא דכלא לתתברת בכעלא דתביבן כל לזמן
דברית דבני היכלא דלנטריבו בהיא לילה דכלא לזדמנת למהוי ליום לתרא
גן תופה בכעלא למהוי עמה כל הסדר לילי. ולמחדי עמה בתקונה דליהי לתתקנת
למלע לוריתא מתורה לבניהם ומבניהם לבתוכים ובדרעת דקדלי ובדרזי
דחכמתא בנין דלזמן ליזמן תיקונין דילה ותבסיטתא והיהי ועולמתהא עלה וקיומת
על ריזמין ולתתקנת בהו ומדת בהו כל הסדר לילי ולזמא לחדא לן עלת לחופה
חלף בהדיהו ואלין חדרין בני חופתא. והיון דעלת לחופתא קדם עלוי
מלכא לן ומעבד לן בעטרהא דכלא זבאה חולקהון. והיה רבי שמעון והלהו
חבריא מרכבן ברכה לוריתא ומתדבן חלין לוריתא כל חד וחד מניהו והיה
אמר ר' שמעון וכל אלה חבריא אמר לן רבי שמעון בבי זבאה חולקהון בנין דלמחר
לא תעול כלה לחופה חלף בהדייהו בנין דכלהו דמתתקנין תקונהא בהאי לילי
ואלין בה כלהו יהון רשימין וכתבין בספרא דדכרניא וקדם מרך לן בכעבין
ברכאן ועטרין דעלמא עלאה: פתח ר' שמעון ואמר בשמים מספרים כבוד אל ונו'
קרא דא אוקימנ ליה אבל כזמנא דא דכלה לתתער למיעל לחופה ביומא דמחר
לתתקנת ולתבסירת בקיומהא בהדין חבריא דאלין עמה כל הסדר לילי ולהיהי
חדלת עמהון וביומא דמחר כמה לוכלוסין ומצרניו מתבסבין בקדם והיהי וכלהון
מחכלן לכל חד וחד דתקיבו לה בהאי לילי כיון דמתקברן כחדא והיהי חמלא
לבעלה מה בשמים מספרים לא תתן דעלל לחופה מספרים ותתקרין כוהרא
לסטיר דכסיר ונסיר מסייפי עלמא ועל סייפי עלמא כבוד אל לא כבוד כלה לתקרי
אל דא זושם בכל יום בכל יומי אתה תקרי אל ומסתא דמה עלת לחופה לתקרי
בבוד ותקרי אל יקר. לסירו על כסירו ועלטו על עלטוהא כדין בסדר אתה
דשמים עלל לחופה ואתי ונסיר לה בכל לילי חבריא דתתקיבו לה כלהו לתפרסו
בשמקן תמן הסד ומשפט ידיו מגיד ברקיע מעשה ידיו אלין לילי מארי קיומא
לברית תקדון מעשה ידיו כדא ומעשה ידיהו כוכבהו דא ברית קיומא דתתיס בכעבר
דבר בם. רב המנונא סבא אמר אל תתן את פיך לחטיא את בשרך אלין לילי יהיב כל
בם פומיהו למיתי להרהורא ביאשא ויהך ברוח למחטי להדין בשר קדם דתתיס ביה
ברית קדושא דלהון עביד בן מסכין ליה לגבייהם והדור דמחופם על ניקבם דומה
שמים וכמה דכתוב דמלאכי חבלה בהדיה ותקום על פתחא דגויהם וכל דבעבר
ברית קדושא בהאי עלמא ליתליה רשו למקרב בה ודוד מלכא בשעתא דלזרע ליה
הדור שובלי דחיל בהדיה שעתא חלף דומה קמי קדם ואמר ליה מרי דעלמא

כתיב בתורה ואיש אשר יכלף את אשתו ונו׳ ואל תשת עזיתך ונו׳ דוד דקלקל בריית
בערוה מהו . תמר ליה קב״ה דוד זכאה הוא וכרית קדישא על תקוניה קיימת דהא
גלי קדמי דלזדמנת ליה כת סגיא מיומא דאתברי עלמא . תמר ליה לי קמך גלי
קמיה לך גלי . תמר ליה ותו כסותרת הוא מה דהוה דהא כל חיכון דעלמא לקבלה
לך עלל חד מכוייהו עד דלפטר כגט לגתתיה . תמר ליה לי הכי הוה ליה לאורכה
תלת ירחי ולך לאוריך . תמר ליה כמלי לוקים מלה בלתה דחיוכין דהוה משכרת
וגלי קדמי דלזרים לקריב כה לעלמין דהא שמי חתים כגווה לסהדותא כתיב
תורים וכתיב תוריהו שמי חתים כהדי דלך שמא כה לעלמין . תמר ליה מרי דעלמא
הא מה דלמרית לי קמך גלי דלך סגיא כהדא תורים קמי מי גלי . הוא ליה לאורכה
ליה תלת ירחי ותו לי ידע דלך סגיא כהדא לעלמין למלי סדר ליה דוד ופקיד עליה
למשמע בלהתתיה דכתיב רד לביתך ורחון רגליך . תמר ליה ודלי לך ידע דלכל
יתיר מתלת ירחי לוריך דהא ארכא ירחי הוו דהכי תניכן בחמש ועשרי דכיסן לעבר
כלוזתא דוד על כל ישראל והוה עם יואב כסכסא יומין דסיון ואזלו ומכלו לרעא
דבני עמון סיון ותמוז ואב ואלול לעתהו סך וכלרבעא ועשרים בלול הוא מה
דהוה מכת סגיא וכיומא דכפורי מכל ליה קב״ה ההוא חובה ואזלת דלמרי כז כלדר
לעבר כרוזא ולתכנעו בחמיסר דלייר וכחמיסר בללול הוא מה דהוה מכת
סגיא וכיומא דכפורי לתבער גם ס׳ העביר חטאתך לך תמות מלי לך תמות בלי לך
תמות כידך דהוה . תמר דוהה מלרי דעלמא הא מלה חדלך לית לי בביה דלזיהו
לפתח פומיה ולמר חי ס׳ כי כן מות הוא ולזיהו דן לכפסיה טרוטיה לית לי עליה
תמר ליה לית לך רשו דהא לודי לבבלי ולמר חטאתי לה׳ ולף על גב דלך חב לכל
כמה דחטא כלוריה עוכסא כתבית עליה וקבל מיד לסדר דומה לתתרי כפתי כפם
ואל לך למר דוד גלוי ס׳ עזרתה לי כמעט סכסה דומה כפסי לגלי ו׳ עזרתה לי דהוה
לפטרופא דילי כמעט סכסה ונו׳ מהו כמעט כחוטא דקיק כמעורא דלית ביה
ובין סטרא לאחר כההו עיעור הות דלך סכסה דומה כפסי וכבין כך כעי לאסתמרא
בר כם דלך ויתיב מלה כדוד בנין דלך וכיל למימר לדומה כי סגנה היא כמה דהוה
לדוד ובנח ליה קב״ה כדיבא למה יקנוף הלדיוס על קולך על ההוא קול דאיהו למר
חמה ולבנה וככבים ומזלי ודלא ליהו ספר זכרון ליהו מגיד ורשם להו וכתיב להו
למהוי בני היכלא ולמעבד רעותהון תדיר : יום ליום יביע אומר יומא דקדישא
מלכא קדישא ולא כעי למשמע לון . לכל הני מילי בכל הארץ יצא קוס עברי
מלילין יומין עלאין דמלכא מסכחין לון לאחברויא ואמרין הסוא מלה דלמר כל חד
לאחריו ומא לומא יביע הסוא ומסכח ליה ולילה ללילה כל דרגא דלעלוס
כלילוא מסכח לך לגלא הסוא דעת לכל חד מאחריו וכפלוימו סגי לתעבודו לון
תכרין ורחוימין . לון לומר ולון לכרוס כשאר מלין דעלמא דלא לתתמשו קמיי

הקדמת ספר הזהר

הקדמת ספר החדר

בחדיה ואמר ווי דחמותיך בכך · תא זכאה חולקי דחמית לי בכך דשלמה לית חמית
בכך לית חויכה בכך · פתח ר׳ שמעון בפקודי תוריתא ואמר פקודי תוריתא דייכ
בראשית ברא אלקים כתיב בראשית · בכל אלקים
כתיבי בתוריתא כלהו תוריתא כתרא כלל וחקרי פקודא דא ירתת יי׳ לחקרי ירתת יי׳ דא היא פקודא קדמאה דכלא
ירתת יי׳ ירתת יי׳ דחמית מכמה דחמית דעת בגין דמלה דא דחמית לחקרי ודא
תרעא לאעלא נו מהימנותא ועל פקודא דא לתקייס ירתה דא לאתברא לתלת
טטרין תרין מכוהין לית כהו עקר כדקא יאות וחד עקרא דירתה לית כר כם דדחיל
ומקדם כנין דיחון כנוהי ולא ימותון לו דחיל משכחת דנופיה לו דמוכיה · ועל
דא דחיל ליה תדיר לאתכא ירתה דלהיוי דחילו לקדם יי׳ לעקר לית כר כם דדחיל
קדם כנין דדחיל משכחת דחכמה עלמא ועוכחת דניכסה תרין חלין לאו עיקרא
דירתה לחיכון ומרחא דילוה : ירתה דלהיוי עקר למדחל כר כם למחריה כנין דלהיוי
כך ושליט עקר ומרחא דכל עלמין וכלא קמיה כלא כמה דלתתאר כל דיורי תרעא
כלא חזיכון ולאוחה רשותיה כהוה לתר דלקרי ירתה · בכך ר׳ שמעון ואמר ווי לי
חיוה ווי לי לי חיוה · תא חזי דחמית וכדעון חייכין חיך יפלחון למריהון בתר דירתה
קדישא מרי מלרא לית ירתה רעה דלקי ומחי ומקטרג ולהיוי רגוזא למלקדה חייכין
ומאן דדחיל כנין עכם דמלקוחיה וקטרוגא כמה דלתתאר לא מריך עליה סהיה
ירתת יי׳ לחקרי ירתת יי׳ לחייס לא מאן מריך עליה סהיה ירתה רעה ומשתכח מרי
עליה סהיה רגוזא רעה ירתה רעה ולא ירתת יי׳ וכבין כך לתר לחקרי ירתת יי׳ דחמית
לחקרי ועל דא לתקבלו הכא פקודא דא ודא עקרא ויסוד לכל שאר פקודין דתוריתא
מאן דכטיר ירתה כטיר כלא לא כטיר ירתה לא כטיר פקודי תוריתא דחית דא תרעא
דעבר על דא חאי רגוזא רעה · והייכו והאי היתה תהו ובהו וחשך על פכי תהום
ורוח אלקים מרחפת על פכי המים · הא אתמר כבר בכמה אתרין דכל מלכין
דעלמא אתקריאו על שמא דקודשא בריך הוא ואתקריאו בשמהון · ואי תימא
דכתיב ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים ברא אותו · אלקים ברא
את האור · אלקים ברא את התנינים · אלקים ברא את הגדולים · אלקים ברא
את האדם · אלקים ברא את השמים ואת הארץ · אלקים ברא את המאורות · אלקים
ברא את התהום · אלקים ברא את הרקיע · אלקים ברא את הגנת עדן · אלקים
ברא את הגיהנם · אלקים ברא את הכסא · אלקים ברא את המלאכים · אלקים
ברא את השטן · אלקים ברא את מלאך המות · אלקים ברא את הכרובים · אלקים
ברא את השרפים · אלקים ברא את האופנים · אלקים ברא את הגלגלים · אלקים
ברא את הרקיעים · אלקים ברא את הרוחות · אלקים ברא את הגשמים · אלקים
ברא את הברד · אלקים ברא את השלג · אלקים ברא את הקרח · אלקים ברא
את הכפור · אלקים ברא את הזיקים · אלקים ברא את הרעמים · אלקים ברא
את הברקים · אלקים ברא את הרוחות · אלקים ברא את הסופות · אלקים ברא
את הרעש · אלקים ברא את הים · אלקים ברא את הנהרות · אלקים ברא את
המעינות · אלקים ברא את הבארות · אלקים ברא את הצמחים · אלקים ברא
את הדגן · אלקים ברא את הירק · אלקים ברא את הפרי · אלקים ברא את
הבהמות · אלקים ברא את החיות · אלקים ברא את העופות · אלקים ברא את
הדגים · אלקים ברא את הרמשים · אלקים ברא את הזוחלים · אלקים ברא את
הנחשים · אלקים ברא את הצפרדעים · אלקים ברא את הכנים · אלקים ברא
את הזבובים · אלקים ברא את הדבורים · אלקים ברא את הצרעות · אלקים ברא
את הנמלים · אלקים ברא את הרכבים · אלקים ברא את הפרדים · אלקים ברא
את הגמלים · אלקים ברא את החמורים · אלקים ברא את הפילים · אלקים ברא
את הכלבים · אלקים ברא את החתולים · אלקים ברא את העכברים · אלקים
ברא את הארנבות · אלקים ברא את הצבאים · אלקים ברא את הדובים · אלקים
ברא את הזאבים · אלקים ברא את הנמרים · אלקים ברא את הארי · אלקים ברא
את הנשרים · אלקים ברא את הבזים · אלקים ברא את הנצים · אלקים ברא
את הכוכבים · אלקים ברא את המזלות · אלקים ברא את הלבנה · אלקים ברא
את החמה · אלקים ברא את הנוגה · אלקים ברא את הכוכב · אלקים ברא את
שבתאי · אלקים ברא את הצדק · אלקים ברא את המאדים · אלקים ברא את
הנוגה · אלקים ברא את הכוכב · אלקים ברא את שבתאי · אלקים ברא את
הצדק · אלקים ברא את המאדים · אלקים ברא את הנוגה · אלקים ברא את
הכוכב · אלקים ברא את שבתאי · אלקים ברא את הצדק · אלקים ברא את
המאדים

תלתא לזיכון דקיומו לסטרופוסין עליה דכר כמ כד זכי דכתי׳ לם ים עלו מלאך מלין
לחד מכי חלף להגיד לחדם ישרו לם ים עליו מלאך לם חד׳ מלין תרי׳ לחד מכי
חלף להגיד לחדם ישרו לם תלת׳ לחמר רבי שמעון חמש דכתיב יעיר ויחכנו ויחמר
ויחכנו חד׳ ויחמר תרין׳ לחמר ליה לאו הכי חלא ויחכנו לח קלם כלחודוי דהח ליה
דמו לחחרא שא ליה׳ לחמר ליה ספיר קא לחמרת ומאן דלתתכא מפריה ורביה כביכול
לזשיר דיוקא דכולל כל דיוקין וגרים להסוא כסר דלא כגדין מימוי ופנים קיימא
קדישא ככל סטרין ועליה כתיב ויקלו ורלו כפגרי סלכסים הפוסעים בי לחלי לח
לנוסח וכמתיים לח עייל לפרנודא כללא ולטריד מסהוא עלמא׳ פקודא שביעאה
לחנזר לתתכא ויחין ולח׳עברא זוהמא דערלתא כגון דסהוא חיים
לחיי דרגא תמיכלא לכל דרגין וסהוא כפא דפרחא מיכא לטטרוכא לחתחזקא קמא
לתמכא ויחין כמה דחיי דרגא תמיכלא, וכדין לתתחזי ודלא דחיי כפא חיים כפא
דסהוא חיים קדישא ולא מסטרא לחרא ודלא חיי ומרגו חמים׳ כספרא דמכוך
יתרמון מיא דזרעא קדישא רמיזו לכפא חיים ודלא רמיזו דלתא יוד דלתרמים
בכערא קדישא מכל סאר רמיזין דעלמא ושוף ושופף על סאזרן דא לחיי דמא
כל עלמא כאריכא מלחין למהוי תתן כסהוא גזירו דקיומא קדישא ולטטריך לתקבל
ליה כורסיוהי ולחדכרא כפומיה דא כרסייהי׳ ולי׳ לאו לא סאדרי תתן׳ ויכרא
חלדים לח התכוכים הנדולים תרין חלין ערלה ופריעה גזירו דערלה ופריעה לכתר
ולחיכון דכר ונוקבא׳ ולח כל כפא חיים הרומסת דא רמיזו דלתא קיומא קדישא
דלחיי כפא חיים קדישא כרקאמרן׳ חמר שרנו חמים מיין עלאין לתתמסכו לנפש
דלתא רמיזו דא׳ וכנין דא לתרמיזו ושרש כרמיזו קדישא ולכיו לתתא כגוונא דלעלא
רמיזין קדישין לתתמודעין כין סטר קדישא לסטרא לחרא דמסתכן לעיף ושרגא
רמיזין לתתמודעין קדום לעמין עמ׳ דלתיין מסטר לחרא דמסתכ׳ כמה דלתתר
וכמה דרמיזן הכי רמ׳כעירי ושופי דלהון לכעירי ושופי דלעמין עמ׳ זכאה חולקיהון
דישרלל׳ פקודא תמיניאה למרחס ניורא דעמ למנזר גרמיהו ולחשלא תחות
נדפוי דסכיכתא ולחיי לשלת לון תחות נדפא דלחיכון דמתפרסן מסטרא לחרא
מסכא ומתקרבין לנסה דכתיב תוכא חלרן כפא חיים למיכם ולחי תימא דלחיי כפא
חיים דכלילא כיסרא לכלא היא חודמנת דכר ולמר למיכם כמה חכמדרין ולחדרין דא
לנו מן דא חית לה להאי ארץ דלחיי חיים תחות נדפא ומוכא חית לה תרין
לחכמדרין ומהאי נדפא לתפרסן לתרין לומין לחרכין דלחיכון כיחודא ליסרא
לחכמדרין ומהאי נדפא לתפרסן לתרין לומין לחרכין דלחיכון כיחודא ליסרא
לחעלא לון לנו לחכמדרין חלין ותחות נדפא סמחלא חית תרין לחכמדרין לחרכין
ומתפרסן לתרין לומין לחרכין דלחיכון עמון ומוכא׳ וכלהון לקרון כפא חיים וכמה
לחדרין סתיומין לחרכין וסיכלין לחרכין ככל נדפא ונדפ׳ ומכויהו כפקו רוחין לחפרסא
לכל לחיכון נוירין דמתגיירין ולקרון כפא חיים לכל למיכם׳ וכלהו עלין תחות נדפוי
דסכיכתא ולא יתיר׳ חכל כמחתא דישרלל כפקא מנו בופא דסהוא לחילא ומתתן
כרחין כמחתין לנו הלי ארץ נו משהא לנו לנו ורזא כי תהיו לתתא ארץ חפץ ועל דא
ישרלל כן יקיר דשמו מעפא עליה ולקרון העמוסים מכי כמן ולא מנדפין לכר׳ וחן

גיורין לית לן חולקא כלילכא עלאה כם כמופא דילוה · אבל חולקא דילהון בנדפין
ליהו ולא יתיר וגיורא תחות נדפי סכיכתא ולא יתיר בירי הנדא חיכון דתמן ערלן
ואתאחדן ולא לגו כמה דאתמר וכגון כך תנינא הארץ כפם חיה למוכה ולמחן בהמה
ורמש וחיתו הרץ למוכה כלהו אלכין כפם מסהיה חיה אבל כל חד למוכה כדק חזי לה

פקודא תשיעאה למיתן למסכתי ולמיהב לון טרפא דכתיב נעשה אדם בנלמנו
כדמותנו · נעשה אדם כעותפא כלל דכר ונוקבא · בנלמנו
עתירו · כדמותנו מסכתי (דף רמ"ב) דהא מסטרא דדכורא עתירו ומסטרא דנוקבא
מסכנו כמה דאיתמר בפתוח אדם והם דא על דא ויהיב דא לדא ונמיל ליה טיבו הכי
לנטריך כר כם לתתא למהוי עתיר ומסכנא כחכורא חדא ולמיהב דא לדא ולגמלא
טוכא דא לדא · וירדו כדגת הים וגו' רזא דנן חמיון בספרא דגלמא מלכא דכל מלן
דחם על מסכתי כרשותא דלכא לא מסתכי דיוקנוהי לעלם מדיוקנא דאדם קדמון ·
וכיון דדיוקנא דאדם לתרסיס כיה אליט על כל כריין דעלמא כהיות דיוקנא דאלה
ומורא כם וחתכם ויהיה על כל חית הארץ וגו' כלהו זעין ודחלין מהיות דיוקנא
דתרסיס כיה בגין דדא הוא פקודא מעלית לאסתלקא כר כם כדיוקנוהי דאדם על
כל שאר פקודין מ"ל מכובכד נגר ה"ע בחלם הוה חלים כל זמנא דהוה מיתן למסכתי
לא שרא עליה בגין דאסתיל שכא כיתא למיתן למסכתי מה כתיב עוד מלתא כפוס
מלכא וגו' מיד לסתיו דיוקנוהי ואטריד מן כני כשא · וכגון כך כעשה אדם כתיב הכא
עשיה וכתיב התם כם הלים אשר עשיתי עמו היום כועז · פקודא עשיראה
לאחזא תפולין ולאסתלמא גרמיה כדיוקנא עלאה דכתיב
ויברא אלהים את האדם בצלמו · פתח ואמר רחמך עליך ככרמל הא קרא תוקימנא
ואתמר · אבל רחמך עליך ככרמל הא ריעא עלאה דתפלין דריעא שמא דמלכא
עלאה קדישא יהוה כתיבון רמיומין כל אות ואות פרשת אחד שמא קדישא
גליפא כסדור דתתיבון כדקא יאות ותכן כי שם יי נקרא עליך ויראו
ממך · אלין תפלין דריעא דאיכון שמא קדישא כסדורא דאתמר · פרשתא קדמאה
קדש לי כל בכר וגו' דאיהו קדם כוכרא דכל קודשין עלאין · כתר כל ריש כהוא
סכיכותא דקיק דכתיב מן יום דאיהו אפתח רחמא למעבד פירי ואתכן כדקא יאות ואיהו
קדש עלאה · פרשתא תניינא והיה כי יכיאך הי' אל ארץ הכנעני כאשר נשבע לך ולאבתיך
ונתנה לך · יום דאיהו כחמשין אפתחין לכסדרוי ואדרין סתימין דכיה דכהוא פטר רעכיר וכל כהמי
הוציא יי אתכם ממצרים כי קלא די כפקא מנו סופר דא בנין דסופר דא הוא סתים ככל סטרין
והיה כי יביאך הי' אל ארץ הכנעני כאשר נשבע לך ולאבתיך ונתנה לך · אתתא וי"ו ופתח ליה לאפקא מכיס קלא וכיון דאפתח ליה תקע ליה ואפיק מכיס קלא
והעברת כל פטר רחם לי' · יום דאיהו כחמשין אפתחין לכסדרוי ואדרין סתימין דכיה דכהוא פטר רעכיר וכל כהמי
מקנך הזכרים לי' · יום דאיהו כחמשין אפתחין לכסדרוי ואדרין סתימין דכיה דכהוא פטר רעכיר וכל כהמי
ושמרת את החקה הזאת למועדה מימים ימימה · יום דאיהו כחמשין אפתחין לכסדרוי ואדרין סתימין דכיה דכהוא פטר רעכיר וכל כהמי
והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת · יום דאיהו כחמשין אפתחין לכסדרוי ואדרין סתימין דכיה דכהוא פטר רעכיר וכל כהמי
ועברת כל פטר רחם לי' · יום דאיהו כחמשין אפתחין לכסדרוי ואדרין סתימין דכיה דכהוא פטר רעכיר וכל כהמי
וכנגן כך חית כה יניחת · יום דאיהו כחמשין אפתחין לכסדרוי ואדרין סתימין דכיה דכהוא פטר רעכיר וכל כהמי
לחרש למוף ויומוף · וכל פורקנא מהאי סופר לתיא · יום דאיהו כחמשין אפתחין לכסדרוי ואדרין סתימין דכיה דכהוא פטר רעכיר וכל כהמי
מכרים כפרשתא דא דהא מהאי סופר לתי כחילא דיוד דפתח רחמא דילה ואפיק
ה פרשתא תליתאה
את תכויכא דשמא קדישא · פרשתא תליתאה
דא וא"ו דכלול כלה וכיה יחודא דכולא וכיה
פרשתא רכיעאה והיה אם שמוע כלילו דתרין סטרין
דלתתא

דלתתיחדת כהו כנסת ישראל נכורה דלתת ודלת ה כתרהם דכנסת לון ואתכלילת
מכהון ותפלין לתתון דשמא קדישא לחיכון ממש ועל דא רשמך עליך ככרמל
שלין תפלין דרישא ודלת רשמך הויה על יד דהיכי מסככת לנבי שלת לוקי
הכי שלימו חית ליה כנוכחא דלשלת מלך לסור כרסטי קטיר לחיכו ואחיד כחיכון כתי
לתתחדת כההוא שמא קדישא כדקא יאות ועל דא מלן דלתתקן כהו לחיכו הוי
כנלס חלדים מה חלדים לתתיחדת כיה שמא קדישא לקי הוא לתתיחד כיה שמא קדישא
כדקא יאות זכר ונקבה כרא לחתם תפלין דרישא ותפלה על יד וכלא חד׳
פקודא חדסר לעשרה מעשרה דלרעא הכא חית תרין פקודין חד לעשרה
מעשר דלרע׳ וחד ככורי דפרי חילכא דכתי הכא כתתי לכם לת
כל עשב זורע זרע אשר על פני כל הארץ׳ כתיב הכא הכא כתתי וכתיב התם ולככי
לוי הכא כתתי לת כל מעשר כישראל וכתיב כל מעשר הארץ מזרע הארץ מפרי העץ
לוי הוא׳ פקודא תריסר לחיתאה ככורי דחילכא דכתיב ואת כל העץ
אשר כו פרי עץ זורע זרע כל מאן דלתחזי לי לכון
לסירה למיכל לתיר לון ויהב לון כל מעשרת דיליה וככורין דחילכין כתתי לכם לכם
ולא לדרין דכתריכון׳ פקודא תליסר למעבד פורקנא לכריס לקטרא
ליה כחיין דתרין ממכן כיהו חד דחיין וחד דמותא
וקיימין עליה דכר כם וכד יפרוק כר כם לכריס מידא דההוא מותא פריק ליה
ולא יכיל למלאה עליה ורזא דא ורזא חלדים לת כל אשר עשה בכלל והנה טוב דא
מלאך חיים מלאך דא מלאך המות׳ ועל דא כההוא פורקנא לתקיים דא
דחיים ולתחלם ההוא דמות כפורקנא דלקבי ליה חיים כמה דלתתקיים קטרא
כיהא סכך ליה ולא לחיוך כיה
פקודא ארביסר לנטרא יומא דשבתא דלהיהו יומא דכוותא מכל שובלי
וחד לקדשא ההוא יומא בקדושה לנטרא יומא דשבתא כמה דלכרכא ולתעברא
עליהו דלהיהו יומא דכויה לעלמין וכל עבידן כיה לסתכללו ולתעבידו עד דלתקדם
יומא כיון דלתקדם יומא לסתאר כריהין דרוחין דלא לתעברו לון נופא׳ וכי לא הוה
ידע קשה לתעכבא לקדשא יומא עד דיתברון נופין לבני רוחין דלא לילכו דדעת
טוב ורע לתער ההוא סטרא לחרב דרע וכשא לתתקפא כעלמא ולתפרסו כמה
רוחין ככמה זיכון לתתקפא כעלמא כגופין כיון דחמא קשה כך לתערו מנו לילכו
דהוי כמיכו דרוחין וכטא כלילא לחרב ולתער סטרא לחרב לטוב ולתקדם יומא
דהא כריהו דגופין ולתערו דרוחין כסטרא דטוב לחיו כההי לילי ולא כסטרא
לחרב׳ ולמלא לקדיש סטרא לחרב כההי לילי עד דלא יקדיש סטרא דטוב לא
וכיל עלמא למיקם קמייהו אפילו רגעא חדא לכל אסותא לקדיש קשה דלנו קמיה
קדושה דיומא ולקדיש קמי סטרא לחרב ולתקיו עלמא ומה דחמיב סטרא לחרב לתכנו
בעלמא ולתתקפא לתכני כההי לילי סטרא דטוב ולתתקף ולתתכנן נופין ורוחין
קדושין כההי לילי מסטרא דטוב׳ וכגין כך שונתן דחכימין דידש דא מעשר

בר אסימון

כרתנית

בריש זוהר מתניתא דמלכא גליף גלופי כטהירו עלאה כוונכא
דקדושתא כפיק נו סתים דסתימו מרזא דלזון סוף
קוטרא כגולמא כעין כעזקא לא חוור ולא חוכם לא סומק ולא ירוק ולאו גוון כלל כל
מדיל מפוש עכיד גוונין לאכסר׳ לנו כנו כוונין כפיק חד כביעו דמכים לנטכעו גוונין
לתתא סתים נו סתימין מרזא דלזון סוף כקא ולא כקא לזירא דיליה לא לתיודע
כלל עד דמנו דתיקו דכקיעותיה כסיר כקודם חדא סתימא עלאה כתר סהיא כקודם
לא לתיודע כלל וכגון כך לקרי רעמיה מאמר קדמאה דכלא
והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע ומנדיקי מרנים ככוכנים לעולם
ועד׳ **זהר** סתימ׳ דסתימין כטא לזירא דיליה
דמטי ולא ממי כהאי כקודם וכדין לתפעטא סהי רעמיה ועכיד ליה
היכלא לקריה לתתא מכחתיה תמן זרע זרעא לזולדא לתועלתא דעלמא ורזא דא זרע
קדש מלכתא׳ זהר לזירא זרע לזיקרי כהאי זרע דמאי דלרנונן טב דלתתפי
לנו ועכיד ליה היכלא דלזיהו תפכחתא דילוה ותועלתא לכלא
כהאי רעמיה כרא סהיא סתימא דלא לתיודע להיכלא דא. היכלא דא לקרי אלהים
ורזא דא כרא׳ כרא אלהי׳. זהר דמניה כלהו מלמרו לתכריהו כרזא דלתתפטותא
דנקודה דזהר סתים דא. לי כהאי כתיב כרא לית תוהא דכתיב ויברא אלהים
את האדם כצלמו. **זהר** קדיש גליף כסטרוי דזרעא קדמאה דכלא **אהיה** עמך
אלהים גלופא כעיטרא לאחר דלא דכפיק מרעותא זכל
היכלא תמיר ונגיז מרעותא דרזא דרעא׳ לאחר דלא דכפיק מרעותא׳

זהר

זהר

בראשית

והארץ

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור מכאן לתחלת ברייתו של עולם בשביל ישראל שעתידין לקבל תורה בחמשה בסיון שהוא יום חמשים לצאתם ממצרים שנאמר וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' ומתן תורה היה בששי בסיון שנאמר בחודש השלישי לצאת בני ישראל וגו' ביום הזה באו מדבר סיני ביום הזה נתן הקב"ה את התורה לישראל ומנין שנברא אור ביום ראשון שנאמר ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ואין קריאה אלא גזירה שנאמר ויקרא לשמים ולארץ ולמים ולהרים ולגבעות ולכוכבים ולמזלות ולאילנות ולנהרות ולמדברות ולגן עדן ולגיהנם ולכל צבאם ולכל מעשה בראשית שנאמר בהבראם ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים ואומר אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים ואומר ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ואומר ויקרא אלהים לרקיע שמים ואומר ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימ

ויאמר

תתלין חלבי ושם לא כלה דלא כיון דאסתלימו מיין דכורין כמיין נוקבין שמא דשדי
לתפשט בכלה ואע"ג דאפרים כיון מיין עלאין לתתאין מחלוקת לא לתבטל עד יום
תליתאי ואסכים מחלוקת ואתיסב כלה כדוכתיה כדקא יאות וכגון מחלוקת דלהון
קיימא לא כתיב כי טוב כאבי דלא אסתלי עובדא מיין עלאין ומיין תתאין הוו כחדא
ולא הוו תולדין כעלמא עד דאתפרסו ואסתמודעו. וכגון כך עבדו תולדין ועם כל
דא לאו דהכהלה הוי כאבי ומחלוקת כיה הוא עלאה ס' תתאה ו' כיכוייהו לאסלמא
כתרין סטרין וסימכא דא מי הירדן מיין עלאין קמו על אחד מיין תתאין כחתו לימא
ויצרף לזלן כאחנשיתא חמא רקישין כתיבי הכא ואי השלמים לזול כהו ואכסיב כהו
וכלהו כלזלן דא כדא ולמלתא דאסתכם עי דאחנשיתא לא לתכלון
לא לתיבדו דא כדא. חמא מאה סכין לזכות דאולפא דחויו דכיק כהו למעבד לכון
ותולדין לעלמא וכל מיומוי דברהם דכנדין ואתמסכן מכרהמית לתפלגו תחותוי
ודוד מלכא נקיט כלה ואיהו פליג לכתר דכתיב ויחלק לכל המון וגו' וכתיב תתן לחם
ולקוסון וכתיב ותקם כעד לילה ותתן טרף וגו' כמעתא דאחתער מחלוקת כתוקפא
דשמאלא לחבני ואתקף הורפיולא דסיפסא ונפקו מתמן סטירין ואקרי[ן] מוד כלה
לאותא כלל והוו דכר ונוקבא ומכהן לתפרם זייכין כיסין לזכייהון ומכהן תקיפו דרוח
מסאבא ככל תוקפין סטירין ואכהן רוח דעלמא לאין לתקפו בזייכין תקיפין
חד לאפעה וחד נקם ותרויהו חד. לאפעה תולוד לאכע סכין כאכורא חדא לאתדר
כלא לאכע סכין דכתם. הכא לאיהו רוח דנקיכם לאקרי כאכע שמהן ונר הרע כאכע
שמהן אקרי וככמה דרגין לתפשט מסאבו מהכא לעלמא וכלא מרוח דשמאלא טא
וכיום ואיהו ישוכא דעלמא הכא שמא גליפא דתמכי סרי לתתון ממכא על גשמי רשון
כדכר וכרכא ישוכא דעלמא ויאמר אלהים יקוו המים וגו'
כתרא קו למטוי כתרא מיכר דהא מרוח דהיכלא נקודא
קדמאה כפיק כלא כסתיים עד דמטי ואתכנים להיכלא עלא, ומתמן כפיק כקו מיסר
לאחר דרגין עד דמטי לסוף לתר חד דכנים כלא ככלל דכר ונוקבא ומאן איהו מי
עלמין המים דכפקי מלעיל מתת ה' עלאה מתחת השמי' ו זערף ועד ו' חד שמים וחד
מתחת השמים כדין ותתאה היכסא דא ה' תתאה דא לתגלי וכל סאר לתכסי ומבו
הוי כתראה לאסתמא כסוכלתנו דהוה לאתכסי לא מקום לחד כגון דהכא הוא
קסורת דיחודא דעלמא עלאה יהוה אלהים לחד ושמו לחד תרין יחודין חד דעלמא
עלאה לאתייחדא כדרגוי וחד דעלמא תתאה לאתייחדא כדרגוי קסורת
דיחודא דעלמא עלאה עד הכא איהו מי עלמין תמן לאתכסיס ואתקשר עלמא עלאה
ביחודא דיהוה וכגון כך לקרי מקום לתר כל דרגין וכל מייפין מתכנשין תמן ויהוו כלהו
חד כלי פרוד כלל ולית דרג לאתייחדן ביחודא חד שלים והיכי לאתכסיין כלהו כקרא
סתי כתיובתא חד עד הכא כדרגא לאתייחדא עלמא דאתגליא כעלמא דאתכסיא
עלמא דאתגליא לאתייחדא לקבלא לתתאה. וקרא לאתקשרא לתת שדי ויצרף. וכבוד יי
כראה ויבא כבוד יי כמראה אשא וגו' כן מראה הנגה סביב הוא מראה דמו' כבוד יי
ודא איהו רוח ותרע היכסא לת קסתי כתתי כעבן כתתי מן עמא דאתכרי עלמא כיומא

ז דלא תיהוי חדם פשיטו דתתכלל כחדל כרוז ונוקבא וכלהו חלפין ורבכן כלהו
כפקי מסכי רוזא סכלין דיוקנין מתפרשין כל חד וחד כסטרייהו כחד דתתחזי
לון וחלין לחון דקא מסתכלן חד כתד וכחד למהוי כל חד וחד כלוזל כחכריה
כאר כאר חריה חדם דתתכנן כרוזא דעמוק לחכפי חדם סליק עמוק חד מתעטר מחקקא
כרוזא דתרין גוונין ואיהו חל כדין לתתדר לחחורא וכורסיה חקיק ונליף ליה
ואתרעים לתתכנא כרוזא דעמוק דא סליק לתתכנא ולסתכלא כאר לחכפי חדם
סליק עמוק לחר מתעטרא מחקקא כרוזא דתרין לכפין גוונין לתתכנא ולסתכלא
כסליקו כשטורא דלעיל. ואיהו גבול כדין לתתדר לחחורא וכורסיה חקיק ונליף
ליה ואתרעים לתתכנא כרוזא דעמוק דא סליק לתתכנא ולסתכלא כאר לחכפי חדם
סליק עמוק לחר מתעטרא מחקקא כרוזא דתרין לכפין גוונין לתתכנא ולסתכלא
ואתתיטרא כתוקפא ואיהו גבור כדין לתתדר לחחורא וכורסיה חקיק ונליף ליה
ואתרעים לתתכנא כרוזא דעמוק דא. חדם לסתכל ככלהו וכלהו סלקין ומסתכלין כיה
כדין כלהו חנטוירו כגלופייהו כניורא דא כרוזא דעמוק חד לחקרי טולא וכדין כתיב
עליהו ודמות פניהם פני חדם כלהו כלהו כהאי דיוקנא. והאי דיוקנא כלול לון
ועל רוזא דא לחקרי קדם חלא הגדול הגבור והנורא דהא עמהן חלין גליפין לחכן
לעיל כרוזא דרתיכא עלא כלילא כחרבא כחורא דהוה דאיהו עמוק דכלול כלא דיוקנין
חלין מחקקן גליפן ככורסייהו וכורסייהו גליפא מרקמא כהו חד לימיכא וחד למשלא
וחד לקמא וחד לחחורא רשימו כל סטרין דעלמין כרסייהו וכל סלקא רשימו כחרבא
דיוקנין חלין חלין חרבא עמהן עלהן כטלין להאי כרסייהו וכל עד
דיוקנא ולקמא כפנין ועטונין דכסופין כיון דכקטא ולקטא לחכן עטונין וכסופין
כחתא מלייה כחילא דעלמא עכפין לכל סטר ומלי חכין כיון דכחתא כפקי שין חרבא
דיוקנין מנטוירין כניורייהו גליפן מכתרין כניצין מלסטין וחכן זרעין זרעא על עלמא
כדין לתקרי עמה מזריע זרע עמה דיוקנא זרעין זרעא על עלמא כפקא דיוקנא
דחדם דכלול כל דיוקנין כדין כתיב עץ פרי עושה פרי למינו חסר זרעו בו על הארץ
לא לחפיק זרעא חלא לתעלתא. על הארץ חסר זרעו בו דיקא. מכאן לנית רמז
לבר כם לחפקא זרעא מניה לבטלא רוזא דסכא לחו לחיכו מוריש זרע וכנין כך
חתבטל ולא קיומא בקיומא כסכי חחרנין דלית ליה דיוקנא לחנטוירא ולחתנלפא
בדיוקנא וניורא דיוקנא דלעילא מנטוירין כניורין כמה דהויין כלא מלכוסף
דסכי דלעילא ניורא ודיוקנא דלעילא מנטוירין כניורין כמה דהויין כלא מלכוסף
כניורייהו כמלכוסף ולא כנוכ לחרץ וכנין כך קיומין כקיומין ומן ונפלו, וככל לוליא
ולוליא מתפשט רוחא מהאי מלכוסף ומלקא ומהוה לחשא לחכלה לכל וכתר
כניורייהו כמלכוסף ולא כנוכ לחרץ וכנין כך קיומין כקיומין ומן ונפלו, וככל לוליא
חחרא לחנטוירא. וכנין כך לחון בקיומא תדיר. ניורא דחדם לתתא מנטוירין
דסכי דלעילא ניורא ודיוקנא דלעילא מנטוירין כניורין כמה דהויין כלא מלכוסף
כן ככל יומא. חתי כך לתתא לית ליה דיוקנא וניורא ולא חיהו בקיומא כגוונא
לית לון קיומא קיימי לפום מעשי ואתתכלו כחשא דחכלא חשא ומהדרין כמלכקדמין
כן ככל יומא. חתי כך לתתא לית ליה דיוקנא וניורא ולא חיהו בקיומא כגוונא
בדיוקנא וניורא ככל שלש ואתתחזון ולא לתתחזון כל לחון חלא חנטוירו כניורא ודיוקנא
לחרא לחנטוירא. וכנין כך לחון בקיומא תדיר. ניורא דחדם לתתא מנטוירין
דסכי דלעילא ניורא ודיוקנא דלעילא מנטוירין כניורין כמה דהויין כלא מלכוסף
כניורייהו כמלכוסף ומנטוירין כלכוסף וכנין כך לית לון קיומא כלל לדיוקנין
דחדם כלכוסף ומנטוירין כלכוסף וכנין כך לית לון קיומא כלל לדיוקנין
דחדם כלכוסף ומנטוירין כלכוסף וכנין כך לית לון קיומא כלל לדיוקנין
דלעילא ועד כתיב קדמוס לכקריס. כמי כעפ דלחון קדמוס ככל ומחת ומחת

לשיהו לך לנו מן לך ולך לנו מן לך עד לשתכח דהלי קליפה להלו והלו להלו.
נקודת קדמאה הוא כתירו פטיו דלית ליה עשרה למנדע זכיו ודקיק ונקיו דיוקן
עד דלתפצח פטיו והוה פטיו דהויא נקודה לתעביד חד סיכלא לאתלבשא
דהויא נקוד כתירו דלת ידוע לסניאו זכוכא דיוקן סיכלא דליהו לכומא להויא נקוד
פתוחא ליהו כתירו דלית ליה עשרה . ועם כל דא לאו דקיק וזכיך ליהו כהויא
נקודת קדמאה טמיר ונכיז . הויא סיכלא לתפצח פטיו לור קדמאה והוה
פטיו ליהו לכומא להויא סיכלא דקיק וזכיך בפומאה יתיר מכלן ולהלאה לתפצח
דל כדא ולתלבא דל כדא עד לשתכח דל לכומא דל מוחא ודל קליפה . ולעב
דדל לכומא לתעביד ליהו מוחא לדרגא לחרא וכלא כגוונ דל לתעביד הכי לתתא
עד כי כנלס דל ליהו כר כם כהאי עלמא מוחא וקלפה רוקא וגופא וכלא ליהו
תקוכא דעלמ כד הות סלרא בפומאה כדקוקתא חדא סיכרא כהכירו כיון לשתברס
מן פומאה ולתפקדת על חילהא לזעיר גרמא לזעירת כהורא ולתברין קלפין על
קלפין לגניזו דמוחא וכלא תקוכא דמוחא ועד יהי מלרת חסר וכל דל לתקוכא
דעלמא ודל הוא דכתיב להאיר על הארץ : ויעש אלהים את שני המאורות
הגדולים ויעש רבויא ותקוכא דכלא כדקא יחות . את שני המאורות
הגדולים בקדמאה כתכורא חדא רזא דל פומאה סלים כחדא והוה אלהים לשון
דיהו כתגלית אלא כתרא סתים הגדולים לשתבריהו כפומאה דל כדא לאתקרי כהו
פומאה דכלא מצפץ מצפץ אלין פומאה דלעילא כגין דתרחמי
הגדולים אלין לתרכיהו ואלקין לעילא כגין לתכון
עלאין מרזא עלאה ואלקין לתועלתא דעלמא לאתקיימא כהון עלמין כגוונא דל שני
המאורות תרוייהו כחדא סלקין כרכותא חדא לאתייסב סלרא לגבי פומאה דל
אכסוף מקמי דל סיכרא לחרא ליכא תרעא פומאה לחרא ליכא תרכין כהרים .
סרגא זעירא לכדין נהיר כהרים . אלמה לחיים כשטיח לכדין ככסופא כדין
זעירת גרמא לאתוזי ריפא לתתלי דכתיב נאה לך בעקבי הנחן . לל הקלה זולי
וזעירו גרמך ואתמן ליתלם כהורא כר פומאה דכקדמיתא יקבי כפקלה לכתר
זעירת גרמא ככל אלין דכנין דילה לאב דליהי ריפא עלייהו להלן את המאור
הגדול ויהוה ואת המאור הקטן אלהים סוף כל דרגין סופא דמחסכה . כקדמיתא
לאתרפוס ליהו לעיל כאתוון דפומאה קדיפא לת רכישהא דיהים ולכתר זעירת גרמא
לאתקרי כפומאה אלהים . ועם כל דא פלקא לכל פטרין לעיל כאת ה כאחורא לאתוון
דפומאה קדיפא לכתר לאתפטרו דרגין מפטרא דא ומפטרא דא לדרגין דאתפטרו
מפטרא דלעיל לאקרון מאזלת היום . דרגין דאתפטרון מפטרא דאתא לאקרון
מאזלת הלילה . ואת הכוכבים אתר אתוון ומצורין דלית לון חושכנא דכלהו תליין
כהוון רקיע השמים מלכותא דדוד לאתתקן כויומא דל יום ומכח רכישהא
דכורסייא לאתתקנו לאתוון ולאתייסרו על דוכתייהו . ועם כל דא עד יום שתיתאה
דאתתקן דיוקנא דאדם תקוכא כדקא יחות לאתייסב כדוכתיה וכדין לאתתקן
כורסיא עלאה וכורסיא תתאה ושלמין כלהו לאתייסבו כדוכתייהו ולאתוון כלהו לאתתקן

מטטרון

ויכרת אלהים את אדם כגלגל ולא כעץ למשתתפת כיה אלא בזמנה דאתי מה כתיב
ו כ ע ii

ובהמות דיוקנה חזלו בתדברית ואת מכהון לה עלמי כארעא אלא כגיהון תולדין
דילהון כדקא חזן דלמון תקוכא דסדרית . וכל עובדי ארעא תקוכא דסדרית היה
מפה סמם כסדרית כשוד דליהו כנופא ומכי לה לרשותיה כד אתפטר מהאי עלמא
סליק כסליקו עלאה כרוחא קדישא ואתסדר כרוחא לוכלא עלאה ואתון אתדכך
כלמון סתין רכוא דהוו דיוקי מה דלא היה כן ליעקב להוא אתסדר כרוחא לנו
סמפה מה דלא היה כן כחייו כוין דכיתיה לאתרא היה ליה ואתרעא קדישא כתקוכא
דלעלמא אתקנת כחילא דלעילא ועד לא אתעזון למהוי כלהו כחדא לאון דעלמא
עלאה הוו כלאודייהו כלהו כרוחא ולאון דעלמא אתעלה הוו כלאודייהו כלהו כנופא
ולא אתעזון למהוי אלין ואלין גו סדרית אלא אלין גו סדרית ואלין לכר להדרית
אלין מן אלין וכלהו דעלהו כארעא דיוקנא דקדמאי הוו ולא הוו כסליקו עלאה
כותייהו כנין דלא יסתכלון אלא היה מקדמת דכא כאון קדמאי דאתעזון להון
זו יקרא דמריהון לפין כאפין ועקב סמם כנפוי כתר אתדכך רוחא קדישא לכתר
ברוחא . מפה אתפרש מאתיה וסמם כל אינו כנופא כהוות רוחא קדישא לכתר
אתדכך רוחא כרוחא עלאה סמירא דלעילא . וכל דרגין הוו מתדכקן כלהו כחדא
רוחא דמפה דיוכלא לאיהו נופיה דסמם רוחא דיעקב לאתדכקא כסמם נופיה
דכסוי היה כהאי שלמא כל לאון כהורין עלאין כדיוקנא דלהון לאתעא כארעא וכלהו
תלין ברקיע הסמים רזא אתרין סמכן כלהון כחדא ומכלהו דלהון לאתעא אתדכרן
לאד דא לקבל דא ואיהו סמא גליפא מחקקא כלילן כהאי ברזא דמהימנותא :

ויאמר ה׳ אלהים כעפר מדם . סוד יי לירחין ונן פתח פתוח סכא דסכין
מלי איהו סכא הלי שדים . דדכרי פרח הוה סכא דסכין ולא אחא ליה וכמה דסמע
לם דסוס קרי ליה סמשון ולא רבי אמר לאכרוי ודלי הלי הוה כלב דאתמר ליה ועתיק
ויומין יתיב הא כען איהו סתם דרמותא כהלי רזא דודלי סכא לית רזא דלא לאתיהיב
רמו לאתגליא וכען מסמע דרמותא לאתיהיב לאתגליא . פתח ואמר למלכא דסוס
ליה כמה כסייכין למכבי והוה ליה לומכא והסוא לומכ לא הוה עבד מדעם שלא מרעו
דמלכא כלל ואיהו אלא אמון . מלכא ודלי איהו חכמה עלאה : ועמוד דאמנשיתא
מלכא לאתתא שדים לומכא לעילא ודא אחא עלאה . שדים לומכא לאתתא ודא סכיכת
דלאתתא ואתתא ליה לא רמו למעבד מדעם כלא רמו כשלא וכל כסייכין דסוו כאדם
לאנולאתא סוס אמר אלא כאמירה לנבי אמ״א יהא כדין וכדין ומיד סוס כלל ואמר
שדים יהי אור ויהו אור ואמר סוס אמר לאלדים יהי אור מאדי דכסייכא . איהו לומכא
ולומכא עביד מיד והכי כל כסייכין כאדם לאנולאתא סוס אמר יהי רקיע יהי מאדת .
וכלא לאתעביד מיד . כד מטא לעלמא דפרודא אמר לומכא למאדי כסייכא כעפר
למחטי קמך כנין דליהו כסיל סה״ד כן חכם ומחא לא וכן כסיל תונת אמו איהו אמר
דלם כגלמאי כדמאתכו . ומ״מאדי כסייכא ודלי טב הוה למעבד ליה . לכל עתיד הוה
כתיב ויכרת אלהים את אדם כגלמו ולא כעץ למשתתפת כיה אלא בזמנה דאתי מה כתיב

לסתכמו תלתא למעבד דיכא ויתי יל[illegible]ליהי פשוטא לקבל עכים דליהו והוה
יוד הא ואו הא ודא מסכיכתא לתקרי יד ומין מסטרא דחסד יד סמאל מסטר דגבורה
יוד והוה מסטרא דרחמי דלתמנעיתא כד כר כם תב כתיבתא הוי יד סחיב ליה מן
דיכא לכל דן עלת העלות לתמר כיה ואין מידי מכול . ושוד תלת זמכין לתמר
כהוי קרא לחי לכו דלית כהון ג׳ ג׳ ג׳ דלתרמיזו כיוד הא ואו הא ואו הא
ואית כהון ג׳ ווין ו׳ ו׳ ו׳ ואחיה ואכי ואין דלתרמיזו כהון סמהן ועם כל דא דהוי קרא
הא לוקמוה לנבי לגלדים לחרים כלא רמו עתה כי לכי לכי סוף דא קלא וסכיכתים
דלתמר כהו יהוה . ואין לגלדים עמדי דא סמאל וכלם . לכי לחית ואחיה לכי
לחית כסכיכתי למתן דליהו חייה ואכי לחיה כה למתן דליהו זכאי . ואין מידי מכול
לחית כסכיכתי למתן דליהו יוד הא ואו הא ויהוה כוון כמוכסז כוון וכלא קטוט . לכל מה
דלתמר לעילא עלת העלות דליהו על כל עלות והאי רזא לא לתמסר לכל תכוסא
וכיוסא לא כמה עלות לכון סתימין דלכון מתלבסין ולכון מורכבין כספירן
וספירן מרכבה לגביהו דלכון טמירין מחסכתא דכבי כסא ועליה לתמר כי גבוה
מעל גבוה סומר וגו׳ . כהורין מטוחנין לגין ולגין על לגין ולגין דמקבלין לכון דחסוכין
מלתרכין דעליהו דמקבלין מכוליהו ועלת העלות ליה כהורא קיים קמיה כל כהורין
מתחסכן קמיה : לא כעסה לגלם כגלמי כדמותנו הא לנקמוה על מלאכי הסרת
דלכון לתמרי הא לקרא לתמר להו כתר דהוו ידעין מה דסוס עתיד למהוי ולכון הוו
ידעין דעתיד למחטי לתמי כעו למעבד ליה . ולא עוד אלא דעזאל והוו
מקטרגי עליה כזמנא דלתמר סכיכתא לקבל כעסה לגלם לתמרו מה לגלם ותדעהו
דעתיד למחטי קמך כתתא דוליהו דליהו תסך דלוך ליהו דכנרא ואחך כוקבא
סמאל תסך דכריהה . כההוא זמנא סכיכתא לתמרת לון כהאי דלתתן מקטרגין
לתתן עתידים למכל כדכתיב וירא ה׳ כי הגלדים לת כנות הגלם כי טובות הכה וגו׳ :
תסקו כהון נחש כהון ואפיל לון מקדוסה דילהון . לתמרו חכריהו לגלדכי עזאל ועזאל
לא הוו מסקרין כמלוויהו דודאי כבוקבא עתיד לגלם למחטי . לא רבי לתמרת
סכיכתא לתתן דמזכתן לקטרגא קדמי ויקיר מקילא דמרומא לי לתתן כוותן
כבנין סגיחין חבר[illegible]ן כתב דכתיב וירא ה׳ כי הגלדים לת כנות הגלם וגו׳ לת כנות
הגלם וגו׳ לת כת הגלם לא כתב אלא לת כנות הגלם ולא עוד אלא לא סם גלם סב
הוא מקדים ליה תסובא לגלדרא למחריה לתקבא כמה דתב . לתמרו ליה חבריהו לי
הכי למחי כולי האי . לא סמעון חבריהו לי לגלדוה הכי דכרא קלא ונדע טבא
וכיוסא דלכון לור וחסך לא הוה זכו וחובא לגלם דכריהה אלא דלתכרי מתרוויהו
וכנון דלא כתתי לסיבך הוה החיים וגו׳ . לתמרו ליה כולי האי למחי אלא הוה
מתכרי דלא למיבא ולגרמא כל מה דגרים לעילא ולא הוה לא שכח ולא סכר . לתמר
לון מן הדין הוה ליה למכרייה כך כנון דלא וריתי כניכים לתכריהת דכתיב כה שכח
לא כנין לגלם דכריהה ולא תהו כרחה לסבת ונרע . לתמרו ודאי כעו למעבד מה דלא למעבד
עד דסתכי דודאי לא כרח קלא מלתא דלתו ליהו נריך . ולא עוד אלא דלתורית דכריהה

ומשעתא היכלא דכנוסת דלמפקלניה לגלח כהנא. מתותח סיכלא דנלק. מכועתא
סיכלא דלין. ועלייהו לתתר כרעתית כרע ית לגלדים היכלא מכועתא והכי
תיכון ז׳ היכלין לתתת ולקבלייהו מכעת קלין דסכו ליו״ח לזכרו״ד בהון עם קלם
יה״ה עלמין כרכב לגלדים רכותים גלפי מכלן דלכון יה״ה רכון עלמין וכמה כטורי
תרשון ליה להיכלין דמקבלין גלותין וכל גלותא לה תישעל גלה כמדם כמפקל. ולית
מאן דקלים קמי תרעא דגלותא ועליה לתתר לה יכוסו כי ידכרו לת לוביים כמעך
דליהי תרעא דמלכא בנין דגלותא ליהי מנוח ודא מכיכתא ואוריתא דא קלה לה
נריך הפפקה כיכוייהו ונריך למלקא תורה ומנוח כרחימו ודחילו דכל פקודין לעשה
ולא תעשה כלהו תלוין מן סם יהוה כמה דלוקימנא רזא דא שמי עם יה סם מנות
לה תעשה וזה זכרי עם יה״ רמ״ח מנות עשה והא הכא סם ורמ״ח ולכון רמ״ח תרין
כקם ולתתיהיכו מרחימו ודחילו לתת ה׳ ובנין דא תקונו הכוזר כעמו ישרל כלהכם
ולהון כלילן כלכרכם דלתתר כיה זרע לכרכם לוהכו ישרל דסליק ליוד ה״ה ולו
ה״ה ורזא דמלה ישרל עלה כמחנכם לכרתת מחנכם חנם מה וכיה תעכה כמה
קדושת ובנין ועקב דליהי ישרל לתתר ויכרך גלדים לת הלדם כגלמו כדיוקנא
דמלריה. ככי חיו ומזונו מסטרא דשמורה דלמנעיתא דליהי ככי ככורי ישרל
ולהי עץ החיים ולהי לולבא דמזון לכלא כיה ובנין דא לכון ישרל מזונא דילוה
גלותא דמסיכא לקרכנא דקלם מכיה כימינא ומשמלא ונופא וכל סלקא לנכיה נריך לאכללא
עמיה כל עשר ספירן דלית קדושה פחות מעשרה דלהיקדושה דילוה ובנין דא כל
כך כם כעי לסלקא גלותיה ככל תכושים לי חיוא כעי לקטרגא לגלותא נריך למעבד
ליה קירטא ורזא דמלה זרקא מקף סופר סולך סנולתא: פתח רבי שמעון ואמר
שלחין שמע תתלין לתכבאו לגלין מלרי מתיכתא דלעילא ותתא דלהיו כחומה עלך
טול רשו ונחית הכא דהא קרכא סנוחה לזמן. חכוך ממכא כחית הכא לחת וכל
מלרי מתיכתא דתחות ידך דלא ליקרא דילי עבידנא גלא ליקרא דמכיכתא.
פתח כמדלקדמין ואמר זרקא ודלי כמיתך למלקא גלותא לההיא לתתר ודיוצ כמה
דההיא לכבא דקירטא דלזדריקת לתתר ודיוצ הכי נריך למלקא מחכתיה כגלותיה
כההיא תנא לכן מוכללת ומשטרת דלתתר כה כל הזקף זקף כמה דנריך למלקא
לא תמן וכהסוא לתתר דסליק לה לנכי כעלה לפילו כחם כריך על עקבו לא יפסיק
לעב דלתתר כיה ולתתה תשובבו עקב ההיא לכן דלהיהי לדיעקב דלתתר כה מפס
רושה לכן ישרל לא יפסיק ונריך למלקא עד לין סוף. וכל כחית לה לתתר כיה
כל הכורע כורע כברוך דנריך לנחתא עד לין תכלית ולא יפסיק מכיה לא לעילא לא
לתתא. לזמכין לליהו כעלה ו׳ כנדיך כמית פרקין דתרין סוקין כחית לנכה ותרין
סוקין לזמכא לליהו בעלה ו׳ כתרין דרועין לזמכין לליהי כן לכא ולמא כן יה נריך
למלקא לעילא לה וכל סלקת תמן לזמכין לליהו כהפוכה ו׳ כין ו׳ כגווכא דלא נריך
למלקא לנכי דלתתר כה לכן מלסו הכוסים היתה לרשם פכה. וכל לליהי סליקת
לעילא כריעת דכל ריעין סלקא וכניכה מלכויה לתרין לים מקו׳ ככודו. וכל סליקת

לא כגוונא דלא אף לזיהו תנא בריעא דלא עטרה על ריעים כתר וכד נקודה לתתא
ואתעטרת בחיתת היה כגוונא דלא ואתקרי תנא בריעא דמעמי : וכד בחיתת
לתתקריאת נקוד . וכד מתיחד עמה לזיהו ו כלילא מכיה לות כרית דלזיהו מכישלה
דכלא וכודאי סלי לכבוד היה כמיעא דכל עלמין . וכגון דא לכן עלמא ונדק יהיה
לך לזיהי מלה לזיהו ו כגון כל ספירה וספירה דכל ספירה ורזא דמלה עשר זמני לזרך הקדם
וכגון כלא מלה לזיהו ו כגון פרק ופר עשר זמנין סלק למלה (מלכי) דמלה לזיה כל מלה
ומלה לתתקרי עולם ולכגון יו סיעור ומלה ו שקל ו מלה דולים ומעורא דמלה חמם
לזות לרך וחמם לזות רחב ולכגון לקביל מעורא דכל רקיע דמהלך תק לזורכים
ותק פותיים . ולכגון לה הרי לך מעור קומה כתיגון יהוה דלית ו לזיהו רקיע הממים
חמם רקיעין דולים ס לזלין לתתקריאו ס ממים ס חמם רקיעין דכלילן כממים חמם
עלזין שמי הממים ולזיהו לה חמם כחמם ו רקיע מתיתה לזן ו מכיעלה לזן ו מכעה
כמכעה ומלקין יד והכי לכון לרעין מכעה עלבני מכעה כגלגלי כגלים . וכלהו רמיזין
כתרין עייכין ו לתתקרי עולם קטן ו עולם לריך וכל מלן דכעי למעבל מלתין לגבי
עולם לריך נריך לזרכה כיה וכל מלן דמעיל כעולם קטן נריך לקטרא . ועל דא
לוקמוה כמקום שלמרן לקטר לזין לדם רמעי להלריך . לקטר כגלותין לל כח רפא כח
לה כנקודה דו . להלריך ולהתפעל ולתכפל לל ו מ יוס ומ לילה כלא מם ו נקודה
כחמנא לתעביד מים מסטרא דחסד נריך לזרכה כגלותא וכשמא קדישא ומליך
ילוה כרכיע לזרכה כתכועה כד לזיהו רזא דתקיעה . לקטר מסטרא דמדרים
ביכוני לא כקטירו ולא כלריכו כתרועה כעמודא דלמנעית דלזיהו מלמלת דתרוייהו
מקל הקדם לקביל רכיע דמליך לזיהו חולם מדרים לקביל מכה . דא כעא למלקא
קלא . ודא כעא לכתתא לה . וכגון דא לכון מדרים כחמשא מכיכתא תתה וקלא
ל ה ישתמע כלא וקולה לא ישמע . תרועה דא מלמלת : פתח וחמר זרקא מקף
סופר הולך סגולתא . פתח נקודת ימין ו מלך נקודת סגול שמלא ו מלך
כחמנשיתא ו ימלוך לתתא . ר לחלא חמר ו מלך דא עלמ עלזה ו מלך דא תפארת
ו ימלוך דא לרון הכרית :

אלה תולדות

הממים הא לוקמוה כל לתר דכתיב הלה פסל לת
ברקיעא וכלין תולדין דתהו דלתרמיזו בקרא
תכוכא והלרן היתה תהו ולזלין לכון דלתמר דקב"ה ברא עלמין ומחריבן וכגון
דא ברעא הוא תהה וכוהו . לזיך ברא קב"ה עלמין לזרכה לון ספיר הוא דלא לכרי
לן . שלא ודלזי הכא רזא לזיכך מלי לזיהו ומחריבן דקב"ה לא ישני שכדבי ידוי . ולא עוד
הלא דא ממוע לתמר כהו כי ממים כשמן כמלתו ונו' . כל קב"ה עביד ומקי . הלא
רזא דמלה כדין הוא דקב"ה ברא עלמא וכרוזה כלזריתא כמה דלוקמוה ברקיעית
דלתמר כיה ו"קכבי רקיעית דרקיע . וכהלי רקיעית ברא ית ממים ויה ברקיע ולזיהו
סמיך לון כיה כגון דכרית כתיב כיה ב"רקיע"ת ולתמר כיה חם לא כריתי יומם ולילה
ונו' . ולזלין לכון דלתמר כהון הממים ממים לה ונו' . ולזיהו ארץ החיים כלילא מסכא
ברעין דעליהו לחמר דוד מלכא לתתלך לקבי ו כלרנו' החיים . וברא ממוע ולרעא

כתרים

כתריס על תהו ולית תמן יסודא דליהוי כריתי דסמיך לון כנון דלית קב"ה בעי למתן
תורית לאומין דעלמ' עד דליהוי כריית מילה ממש ולא כשו לקבלה להיאחתאר ארע
מרכבה וכבשה ודלא ליהוי יקוו המים מתחת השמים ל' מקום אחד ותראה היבשה ויקוו
המים דא תוריתא אל מקום אחד ולון ישראל בנין דסמתייהו תלין מההוא לתר
דאתמר כיה ברוך כבוד ה' ממקומו . כבוד ה' עכיכתא תתאה . ממקומו עכיכתא
עלאה . וכיון דאכון כסמתייהו מתמן שריו עליהו ודלי ולוד ואתמר בהון כי חלק
ה' עמו ודא ליהוי יקוו המים אל מקום אחד ותוריתא ליהוי יושבו דעלמא ואומין
דעלמא עשו לא יקבלו לה לאתאחרו מרכבה ויבשה ודא ליהוי דקב"ה ברא עלמין
ומחריבן שין אלא כטרי פקודי תוריתי לא דסכי ליהוי עובדוי כמה דאתמרן כי כעת
ואמה ואבי לון לכנוי דאתמר בהון בהכרתם כה' ברחם ואלון אחרן דמתנייהון מאומין
דעלמא כנופייהון כפלת ה' זעירא דאכרהם כחלף ממיעלא דהוה ה' דליהוי מרכ
ויבש מרכ כבית דאשון ויבש ככית אבי ומשם כנין דכעא לאעלא גוירין תחות נדפוי
דכיכתא ואשיב דהוו מאלין דאתכריאו כה' והכ כהון את ה' דאכרהם גרמו ליה
ירידה כלא לך דד כי משת עמך . כנין דלא קבילו לאת ה' כדחילו ליוד וכרחימו דה'
כחית ליהוי מדרגיה דליהוי ו' . ואת ו' כאחת עמיה כנין דלא יתאכיד כיכוייהו דעתיד
ליהוי כרזא דגלגולא לאתערב כיכוייהו כגלות בין ערב רב דאלון כסמתייהו מסטרא
דאלון דאתמר כהון כי משם כעצם כחלתו ונו' ואלין אלון דלא כעא כא רחמי עלייהו .
ויאתמר כהון ויומחו מן הארץ כנין דהוו מאלין דאתמר כהון תמחה את זכר עמלק
ומשם לא אסתמר מכוייהו ואפיל ה' כיכוייהו וכנין דא ליהוי לא יעול לארעא דישראל
עד דיתוב ה' לאתרה וכנין דא כאת ליהוי מדרגיה ואחית כיה ו' וכנין דא ה' כפלת ו'
יקום לה ו' דמשה . וכנין דלא זעירא ה' דאכרהם דליהוי דאכרהם ותזער ליהוי
כניכה ואתמר כיה מוליך לימין משה ונו' ואפיק לה מתמן כאחיל דו' ואייתי לה עמיה .
מוד שריו עליה יה"ו ואסתלוס לומאה דאתמר כיה דור הולך ודור כא . ודא לוקמוס
דלית דור פאות מם' דכוח ודא משה דאתמר כיה דאכתא חדא ילדם ס' רכוא
ככרם לאת וחמש מיכין לאלון כערב רב ואלון עמלקים גבורי רפאים כפילים ענקים
וכניכייהו כפלת ה' זעירא מלאתרה כלעם וכלק מסטרא דעמלק הוו טול עם מן
כלעם לק מן כלק לאסתאר ככל כי משם כלל ה' שפ"כל הלה ואלין אלון לאסתאר משלין
דאתמר כהון ויומח את כל היקום ומשלין לאסתאר מכהון כגלותא רביעאה לאלון ריפין
בקיומ' סני ואלון קיימין על ישראל כלי חמש ועלייהו אתמ' כי מלאה הארץ חמס מפניהם
אלין אלון עמלקים . כפילים עלייהו אתמר וירא ככי הילדים את כנות האדם כי
טובות הנה ואלין אלון מיכח תכייכא מאלין כפילים מלשלח . דכד כעא קב"ה למעבד
דלם דאמר כעשה אדם כצלמנו ונו' כעא למעבד ליה ריפא על עלאין למהוי ליהוי
פקיד על כלהן ולמהוי אלון פקודין על יקוי כנוכח דיוסף דאתמ' כיה ויפקד פקידים
על הארץ אלון כאו לקטרגא ליה ואמרו מה אלון כי תזכרנו ונו' דעתיד למחטי קמך
חמר לון קב"ה אי אתון סויתון לאת ה' כותיה ויתיר הוויתון אבין מכיה מוד וירחו כני
הילדים את כנות האדם ונו' אשקו כהון וקב"ה אפיל לון לאתת כמצלמן ואלון

עזה ועזהל דמכוויהו כמתתהון דערב רב דלהון כפילוס דלפילו גרמוויהו לזכות כתר
כמויה דלהון טבהון · וכנין דה לפיל לון קב״ה מעלמא דלתי דלה והה לון חולקא תמן
ויהיב לון לגרוויהו כהלי עלמא כלה ומשה למוכתיו הל פניו להלכידו וגו׳ · גבורים
מיכה תליתאה עלוויהו לתמ״ה הגבורי׳ וגו׳ לכמי הפה ולהון מסטרא דשין דלתמר
כהון הנה כבכה לכו שר ונעשה לו פס · וכנין כתי כנסיות ומדרפו׳ ומויין כהון ספר
תורה ועטרה על ריפוי ולה למחי דיו׳ הלה למעבד לון פס הה״ד ונעשה לכו פס
ומסטרא לחרה מתגברין על ישראל דלהון כעפרה דלרעה ונזלין לון ולתברת
עבידתה ועלוויהו לתמר והמים גברו מאד מאד על הלרץ : רפלוים מוכה רביעאה·
לס יחזון ליפראל כדוחקה מתרפין מכוויהו ולית לון רפו לפזכה לון ולה כעלן ומתרפין
מלודיתה ומלון דמפתדלין כה למעבד טב עם שכלי עד עלוויהו לתמר רפלוים
כל יקומו בזכות דויתי פקידה ליפראל לתמר כהון ותהכ כל זכר למו : ענקים
מיכה תמשלה דלהון מזלזלין להלין דלתמר כהון וענקים לגרגרותיך ועלוויהו
לתמר רפלוים יתפבו לף פס כענקים פקילין דה לדה הלין להון דלהדרו עלמ׳ לתהו
וכהו ורזה דמלה תרב כי מקדש׳ והלרץ היתה׳ תהו וכהו דלויתי עקרה ויפוכה דפלמ׳
מיד דויתי לור דלויהו קב״ה ומחון מן עלמ׳ ויתלכדון · לכל פורקה׳ לאו לויהי תליה שה
כעמלק עד דיתמחי דכיה לומלה והה לוקמוס : ל״ת הלה תולדות השמים וגו׳ הלין
להון דלתמר כהון שה שדיך ישראל כיומ׳ דיתמחון הלין כשו׳ ההוה יומ׳ עביד קב״ה
שמוס ולרעה הה״ד כיום עשות י״י הלדים לרץ ושמוס · כההוה זמכה יהה קב״ה עם
סכיכתיה ויתקדם עלמ׳ הה״ד כי כלשר השמוס החדשים והלרץ החדשה וגו׳ דה
ליהו כיום עשות · כההוה זמכה ויצמח י״י הלדים מן האדמה כל עץ כחמד וגו׳ ·
לכל בקדמיתה עד דיתמחון הלין לה כחית מטרא דלוריתה ישראל דדמיון לעשכין
ולהלכין לה ימחון ורזה דמלה וכל עוף השדה טרם יהיה בלרץ וכל עשב השדה וגו׳
כנין דלדם הין דלהון ישראל כבי מקדשה לעבוד לת האדמה בקרבכין : ל״ת וכל
עוף השדה דה מעיף דלעון טרם יהיה כלרעה · וכל עשב השדה טרם ינמח דה
מעוף סכי · ולמה כנין דלית תמן משה למפלח לסכיכתה דעליה לתמר ולדם הין
לעבוד לת האדמה · ורזה דמלה לה יסור סכט מיהודה דה מעוף בן דוד · ומחוקק
מבין רגליו דה מעוף בן יוסף · עד כי יבה שילה דה משה משכן דה כלה · ולו יקהת
עמים לתוון ולוי קהת : ל״ת וכל עוף השדה הלין לדיקויה דלהון מסטרא דנדיק מי
עלמין · ס״ת שתי ש תלת עכפין דלכה ולהון ב׳ לכהן ומן מי עלמין · לעון לחר
וכל עשב השדה עב ס״ת תלת עלין דלהון ש יהדו״כדי ולהון עב עכפין דתליון כהון
כחושכן עב כלהו לה לתחדין כלתרא דליהי סכיכת׳ עד דויתי ההוה דלקרי ל״ס
דליהו וי״ו ה״ה ולו ה״ה ודה ליהו ולל״ס לין לעבוד לת האדמה וכנין דה לתמר כיה
וכל עשב השדה טרם ינמח עד דינמח נדיק ומכיה לחת מלרץ תנמח דלתמר כיה
ותשלך לחת לרכה ותלמידי חכמים דלהון דשלין לה נמחין כנלותה עד דלחת
מלרץ תנמק ודה משה דלתמר כיה תורת לחת סיתה כפיהו דלה יהה מלן דדרים
לסכיכתה כותיה · וכנין דה ולדם הין לעבוד ומיד דליהו ויתי מיד ולל ועלה מן

הארץ על פני כל הארץ ויתעצב אל לבו: ויאמר ה' אל נח קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם והנני משחיתם את הארץ: עשה לך תבת עצי גופר קנים תעשה את התבה וכפרת אותה מבית ומחוץ בכפר: וזה אשר תעשה אותה שלש מאות אמה ארך התבה חמשים אמה רחבה ושלשים אמה קומתה: צהר תעשה לתבה ואל אמה תכלנה מלמעלה ופתח התבה בצדה תשים תחתים שנים ושלשים תעשה אותה: כי הנני מביא את המבול מים על הארץ לשחת כל בשר אשר בו רוח חיים מתחת השמים כל אשר בארץ יגוע: והקמתי את בריתי אתך ובאת אל התבה אתה ובניך ואשתך ונשי בניך אתך: ומכל החי מכל בשר שנים מכל תביא אל התבה להחיות אתך זכר ונקבה יהיו: מהעוף למינהו ומן הבהמה למינה מכל רמש האדמה למינהו שנים מכל יבאו אליך להחיות: ואתה קח לך מכל מאכל אשר יאכל ואספת אליך והיה לך ולהם לאכלה: ויעש נח ככל אשר צוה אתו אלהים כן עשה: ויאמר ה' לנח בא אתה וכל ביתך אל התבה כי אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה: מכל הבהמה הטהורה תקח לך שבעה שבעה איש ואשתו והבהמה אשר לא טהורה הוא שנים איש ואשתו: גם מעוף השמים שבעה שבעה זכר ונקבה לחיות זרע על פני כל הארץ: כי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה ומחיתי את כל היקום אשר עשיתי מעל פני האדמה: ויעש נח ככל אשר צוהו ה': ונח בן שש מאות שנה והמבול היה מים על הארץ: ויבא נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו אל התבה מפני מי המבול: מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר אינה טהורה ומן העוף וכל אשר רמש על האדמה: שנים שנים באו אל נח אל התבה זכר ונקבה כאשר צוה אלהים את נח: ויהי לשבעת הימים ומי המבול היו על הארץ: בשנת שש מאות שנה לחיי נח בחדש השני בשבעה עשר יום בחדש ביום הזה נבקעו כל מעינות תהום רבה וארבת השמים נפתחו: ויהי הגשם על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה: בעצם היום הזה בא נח ושם וחם ויפת בני נח ואשת נח ושלש נשי בניו אתם אל התבה: הם וכל החיה למינה וכל הבהמה למינה וכל הרמש הרמש על הארץ למינהו וכל העוף למינהו כל צפור כל כנף: ויבאו אל נח אל התבה שנים שנים מכל הבשר אשר בו רוח חיים: והבאים זכר ונקבה מכל בשר באו כאשר צוה אתו אלהים וסגר ה' בעדו: ויהי המבול ארבעים יום על הארץ וירבו המים וישאו את התבה ותרם מעל הארץ: ויגברו המים וירבו מאד על הארץ ותלך התבה על פני המים: והמים גברו מאד מאד על הארץ ויכסו כל ההרים הגבהים אשר תחת כל השמים: חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים ויכסו ההרים: ויגוע כל בשר הרומש על הארץ בעוף ובבהמה ובחיה ובכל השרץ השרץ על הארץ וכל האדם: כל אשר נשמת רוח חיים באפיו מכל אשר בחרבה מתו: ויאמח את כל היקום אשר על פני האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים ויאמחו מן הארץ וישאר אך נח ואשר אתו בתבה: ויגברו המים על הארץ חמשים ומאת יום: ויזכר אלהים את נח ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר אתו בתבה ויעבר אלהים רוח על הארץ וישכו המים: ויסכרו מעינות תהום והארבת השמים ויכלא הגשם מן השמים: וישובו המים מעל הארץ הלוך ושוב ויחסרו המים מקצה חמשים ומאת יום: ותנח התבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט: והמים היו הלוך וחסור עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים: ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה: וישלח את העורב ויצא יצוא ושוב עד יבשת המים מעל הארץ: וישלח את היונה מאתו לראות המים הקלו מעל פני האדמה: ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה ותשב אליו אל התבה כי מים על פני כל הארץ וישלח ידו ויקחה ויבא אתה אליו אל התבה: ויחל עוד שבעת ימים אחרים ויסף שלח את היונה מן התבה: ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה וידע נח כי קלו המים מעל הארץ: ויחל עוד שבעת ימים אחרים וישלח את היונה ולא יספה שוב אליו עוד: ויהי בשנת אחת ושש מאות שנה בראשון באחד לחדש חרבו המים מעל הארץ ויסר נח את מכסה התבה וירא והנה חרבו פני האדמה: ובחדש השני בשבעה ועשרים יום לחדש יבשה הארץ: וידבר אלהים אל נח לאמר: צא מן התבה אתה ואשתך ובניך ונשי בניך אתך: כל החיה אשר אתך מכל בשר בעוף ובבהמה ובכל הרמש הרמש על הארץ הוצא אתך ושרצו בארץ ופרו ורבו על הארץ: ויצא נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו: כל החיה כל הרמש וכל העוף כל רומש על הארץ למשפחתיהם יצאו מן התבה: ויבן נח מזבח לה' ויקח מכל הבהמה הטהורה ומכל העוף הטהור ויעל עלות במזבח: וירח ה' את ריח הניחח ויאמר ה' אל לבו לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע מנעריו ולא אסף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי: עד כל ימי הארץ זרע וקציר וקר וחם וקיץ וחרף ויום ולילה לא ישבתו: ויברך אלהים את נח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו ומלאו את הארץ: ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל עוף השמים בכל אשר תרמש האדמה ובכל דגי הים בידכם נתנו: כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה כירק עשב נתתי לכם את כל: אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו: ואך את דמכם לנפשתיכם אדרש מיד כל חיה אדרשנו ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את נפש האדם: שפך דם האדם באדם דמו ישפך כי בצלם אלהים עשה את האדם: ואתם פרו ורבו שרצו בארץ ורבו בה: ויאמר אלהים אל נח ואל בניו אתו לאמר: והנני מקים את בריתי אתכם ואת זרעכם אחריכם: ואת כל נפש החיה אשר אתכם בעוף בבהמה ובכל חית הארץ אתכם מכל יצאי התבה לכל חית הארץ: והקמתי את בריתי אתכם ולא יכרת כל בשר עוד מבמי המבול ולא יהיה עוד מבול לשחת הארץ: ויאמר אלהים זאת אות הברית אשר אני נתן ביני וביניכם ובין כל נפש החיה אשר אתכם לדרת עולם: את קשתי נתתי בענן והיתה לאות ברית ביני ובין הארץ: והיה בעננו עב על הארץ ונראתה הקשת בענן: וזכרתי את בריתי אשר ביני וביניכם ובין כל נפש בכל בשר ולא יהיו המים למבול לשחת כל בשר: והיתה הקשת בענן וראיתיה לזכר ברית עולם בין אלהים ובין כל נפש בכל בשר אשר על הארץ: ויאמר אלהים אל נח זאת אות הברית אשר הקמתי בין כל בשר אשר על הארץ: ויהי בני נח היצאים מן התבה שם וחם ויפת וחם הוא אבי כנען: שלשה אלה בני נח ומאלה נפצה כל הארץ: ויחל נח איש האדמה ונטע כרם: וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה: וירא חם אבי כנען את ערות אביו ויגד לשני אחיו בחוץ: ויקח שם ויפת את הבגד וישימו על שכמם וילכו אחרנית ויכסו את ערות אביהם ופניהם אחרנית ולא ראו את ערות אביהם: ויקץ נח מיינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן: ויאמר ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו: ויאמר ברוך ה' אלהי שם והיה כנען עבד להם: יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם והיה כנען עבד להם: ויחי נח אחרי המבול שלש מאות שנה וחמשים שנה: ויהי כל ימי נח תשע מאות שנה וחמשים שנה וימת: ואלה תולדת בני נח שם חם ויפת ויולד להם בנים אחר המבול: בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון ותבל ומשך ותירס: ובני גמר אשכנז ריפת ותוגרמה: ובני יון אלישה ותרשישה כתים ודודנים: מאלה נפרדו איי הגוים בארצותם איש לשונו למשפחתם בגוייהם: ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען: ובני כוש סבא וחוילה וסבתה ורעמה וסבתכא ובני רעמה שבא ודדן: וכוש ילד את נמרד הוא החל להיות גבור בארץ: הוא היה גבור ציד לפני ה' על כן יאמר כנמרד גבור ציד לפני ה': ויהי ראשית ממלכתו בבל וארך וכלנה בארץ שנער: מן הארץ ההוא יצא אשור ויבן את נינוה ואת רחובות עיר ואת כלח: ואת רסן בין נינוה ובין כלח הוא העיר הגדלה: ומצרים ילד את לודים ואת ענמים ואת להבים ואת נפתחים: ואת פתרסים ואת כסלחים אשר יצאו משם פלשתים ואת כפתרים: וכנען ילד את צידון בכרו ואת חת: ואת היבוסי ואת האמרי ואת הגרגשי: ואת החוי ואת הערקי ואת הסיני: ואת הארודי ואת הצמרי ואת החמתי ואחר נפצו משפחות הכנעני: ויהי גבול הכנעני מצידון בבאך גררה עד עזה בבאך סדמה ועמרה ואדמה וצבויים עד לשע: זאת בני חם למשפחתם ללשנתם בארצתם בגוייהם: ולשם ילד גם הוא אבי כל בני עבר אחי יפת הגדול: ובני שם עילם ואשור וארפכשד ולוד וארם: ובני ארם עוץ וחול וגתר ומש: וארפכשד ילד את שלח ושלח ילד את עבר: ולעבר ילד שני בנים שם האחד פלג כי בימיו נפלגה הארץ ושם אחיו יקטן: ויקטן ילד את אלמודד ואת שלף ואת חצרמות ואת ירח: ואת הדורם ואת אוזל ואת דקלה: ואת עובל ואת אבימאל ואת שבא: ואת אופיר ואת חוילה ואת יובב כל אלה בני יקטן: ויהי מושבם ממשא בבאך מישא קדמה הר: אלה בני שם למשפחתם ללשנתם בארצתם לגוייהם: אלה משפחות בני נח למולדתם בגוייהם ומאלה נפרדו הגוים בארץ אחר המבול: ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים: ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה בארץ שנער וישבו שם: ויאמרו איש אל רעהו הבה נלבנה לבנים ונשרפה לשרפה ותהי להם הלבנה לאבן והחמר היה להם לחמר: ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם פן נפוץ על פני כל הארץ: וירד ה' לראות את העיר ואת המגדל אשר בנו בני האדם: ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אחת לכלם וזה החלם לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות: הבה נרדה ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו: ויפץ ה' אתם משם על פני כל הארץ ויחדלו לבנת העיר: על כן קרא שמה בבל כי שם בלל ה' שפת כל הארץ ומשם הפיצם ה' על פני כל הארץ: אלה תולדת שם שם בן מאת שנה והוליד את ארפכשד שנתים אחר המבול: וחי שם אחרי הולידו את ארפכשד חמש מאות שנה ויולד בנים ובנות: וארפכשד חי חמש ושלשים שנה והוליד את שלח: וחי ארפכשד אחרי הולידו את שלח שלש שנים וארבע מאות שנה ויולד בנים ובנות: ושלח חי שלשים שנה והוליד את עבר: וחי שלח אחרי הולידו את עבר שלש שנים וארבע מאות שנה ויולד בנים ובנות: ועבר חי ארבע ושלשים שנה והוליד את פלג: וחי עבר אחרי הולידו את פלג שלשים שנה וארבע מאות שנה ויולד בנים ובנות: ופלג חי שלשים שנה והוליד את רעו: וחי פלג אחרי הולידו את רעו תשע שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות: ורעו חי שנים ושלשים שנה והוליד את שרוג: וחי רעו אחרי הולידו את שרוג שבע שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות: ושרוג חי שלשים שנה והוליד את נחור: וחי שרוג אחרי הולידו את נחור מאתים שנה ויולד בנים ובנות: ונחור חי תשע ועשרים שנה והוליד את תרח: וחי נחור אחרי הולידו את תרח תשע עשרה מאה שנה ויולד בנים ובנות: ותרח חי שבעים שנה והוליד את אברם את נחור ואת הרן: ואלה תולדת תרח תרח הוליד את אברם את נחור ואת הרן והרן הוליד את לוט: וימת הרן על פני תרח אביו בארץ מולדתו באור כשדים: ויקחו אברם ונחור להם נשים שם אשת אברם שרי ושם אשת נחור מלכה בת הרן אבי מלכה ואבי יסכה: ותהי שרי עקרה אין לה ולד: ויקח תרח את אברם בנו ואת לוט בן הרן בן בנו ואת שרי כלתו אשת אברם בנו ויצאו אתם מאור כשדים ללכת ארצה כנען ויבאו עד חרן וישבו שם: ויהי ימי תרח חמש שנים ומאתים שנה וימת תרח בחרן: ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך: ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה: ואברכה מברכיך ומקללך אאר ונברכו בך כל משפחות האדמה: וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וילך אתו לוט ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו מחרן: ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ותבאנה ארצה כנען: ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה והכנעני אז בארץ: וירא ה' אל אברם ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו: ויעתק משם ההרה מקדם לבית אל ויט אהלה בית אל מים ועי מקדם ויבן שם מזבח לה' ויקרא בשם ה': ויסע אברם הלוך ונסוע הנגבה: ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרים לגור שם כי כבד הרעב בארץ: ויהי כאשר הקריב לבוא מצרים ויאמר אל שרי אשתו הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את: והיה כי יראו אתך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אתי ואתך יחיו: אמרי נא את אחתי את למען ייטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך: ויהי כבוא אברם מצרים וירא המצרים את האשה כי יפה היא מאד: וירא אתה שרי פרעה ויהללו אל פרעה ותקח האשה בית פרעה: ולאברם היטיב בעבורה ויהי לו צאן ובקר וחמרים ועבדים ושפחות ואתנות וגמלים: ויגע ה' את פרעה נגעים גדלים ואת ביתו על דבר שרי אשת אברם: ויקרא פרעה לאברם ויאמר מה זאת עשית לי למה לא הגדת לי כי אשתך היא: למה אמרת אחתי היא ואקח אתה לי לאשה ועתה הנה אשתך קח ולך: ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו וכל אשר לו: ויעל אברם ממצרים הוא ואשתו וכל אשר לו ולוט עמו הנגבה: ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב: וילך למסעיו מהנגב ועד בית אל עד המקום אשר היה שם אהלה בתחלה בין בית אל ובין העי: למקום המזבח אשר עשה שם בראשנה ויקרא שם אברם בשם ה': וגם ללוט ההלך את אברם היה צאן ובקר ואהלים: ולא נשא אתם הארץ לשבת יחדו כי היה רכושם רב ולא יכלו לשבת יחדו: ויהי ריב בין רעי מקנה אברם ובין רעי מקנה לוט והכנעני והפרזי אז יושב בארץ: ויאמר אברם אל לוט אל נא תהי מריבה ביני וביניך ובין רעי וביני רעיך כי אנשים אחים אנחנו: הלא כל הארץ לפניך הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה ואם הימין ואשמאילה: וישא לוט את עיניו וירא את כל כבר הירדן כי כלה משקה לפני שחת ה' את סדם ואת עמרה כגן ה' כארץ מצרים באכה צוער: ויבחר לו לוט את כל כבר הירדן ויסע לוט מקדם ויפרדו איש מעל אחיו: אברם ישב בארץ כנען ולוט ישב בערי הכבר ויאהל עד סדם: ואנשי סדם רעים וחטאים לה' מאד: ויאמר ה' אל אברם אחרי הפרד לוט מעמו שא נא עיניך וראה מן המקום אשר אתה שם צפנה ונגבה וקדמה וימה: כי את כל הארץ אשר אתה רואה לך אתננה ולזרעך עד עולם: ושמתי את זרעך כעפר הארץ אשר אם יוכל איש למנות את עפר הארץ גם זרעך ימנה: קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה: ויאהל אברם ויבא וישב באלני ממרא אשר בחברון ויבן שם מזבח לה': ויהי בימי אמרפל מלך שנער אריוך מלך אלסר כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך גוים: עשו מלחמה את ברע מלך סדם ואת ברשע מלך עמרה שנאב מלך אדמה ושמאבר מלך צבויים ומלך בלע הוא צוער: כל אלה חברו אל עמק השדים הוא ים המלח: שתים עשרה שנה עבדו את כדרלעמר ובשלש עשרה שנה מרדו: ובארבע עשרה שנה בא כדרלעמר ואשר אתו ויכו את רפאים בעשתרת קרנים ואת הזוזים בהם ואת האימים בשוה קריתים: ואת החרי בהרם שעיר עד אל פארן אשר על המדבר: וישבו ויבאו אל עין משפט הוא קדש ויכו את כל שדה העמלקי וגם את האמרי היושב בחצצן תמר: ויצא מלך סדם ומלך עמרה ומלך אדמה ומלך צבויים ומלך בלע הוא צוער ויערכו אתם מלחמה בעמק השדים: את כדרלעמר מלך עילם ואת תדעל מלך גוים ואת אמרפל מלך שנער ואת אריוך מלך אלסר ארבעה מלכים את החמשה: עמק השדים באת באת בארות בארות חמר ונפלו שמה המלך סדם ועמרה נסו ויפלו שמה והנשארים הרה נסו: ויקחו את כל רכוש סדם ועמרה ואת כל אכלם וילכו: ויקחו את לוט ואת רכושו בן אחי אברם וילך והוא יושב בסדם: ויבא הפליט ויגד לאברם העברי והוא שכן באלני ממרא האמרי אחי אשכל ואחי ענר והם בעלי ברית אברם: וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלש מאות וירדף עד דן: ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם וירדפם עד חובה אשר משמאל לדמשק: וישב את כל הרכוש וגם את לוט אחיו ורכושו השיב וגם את הנשים ואת העם: ויצא מלך סדם לקראתו אחרי שובו מהכות את כדרלעמר ואת המלכים אשר אתו אל עמק שוה הוא עמק המלך: ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון: ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קנה שמים וארץ: וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידך ונתן לו מעשר מכל: ויאמר מלך סדם אל אברם תן לי הנפש והרכוש קח לך: וישא אברם את ידו אל ה' אל עליון קנה שמים וארץ: אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך ולא תאמר אני העשרתי את אברם: בלעדי רק אשר אכלו הנערים וחלק האנשים אשר הלכו אתי ענר אשכל וממרא הם יקחו חלקם: אחר הדברים האלה היה דבר ה' אל אברם במחזה לאמר אל תירא אברם אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד: ויאמר אברם אדני ה' מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר: ויאמר אברם הן לי לא נתתה זרע והנה בן ביתי יורש אתי: והנה דבר ה' אליו לאמר לא יירשך זה כי אם אשר יצא ממעיך הוא יירשך: ויוצא אתו החוצה ויאמר הבט נא השמים וספר הכוכבים אם תוכל לספר אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך: והאמן בה' ויחשבה לו צדקה: ויאמר אליו אני ה' אשר הוצאתיך מאור כשדים לתת לך את הארץ הזאת לרשתה: ויאמר אדני ה' במה אדע כי אירשנה: ויאמר אליו קחה לי עגלה משלשת וגם עז משלשת ואיל משלש ותור וגוזל: ויקח לו את כל אלה ויבתר אתם בתוך ויתן איש בתרו לקראת רעהו ואת הצפור לא בתר: וירד העיט על הפגרים ויבתרם אברם: ויהי השמש לבוא ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה גדלה נפלת עליו: ויאמר לאברם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה: וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול: ואתה תבוא אל אבתיך בשלום תקבר בשיבה טובה: ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם עון האמרי עד הנה: ויהי השמש באה ועלטה היתה והנה תנור עשן ולפיד אש אשר עבר בין הגזרים האלה: ביום ההוא כרת ה' את אברם ברית לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדול נהר פרת: את הקיני ואת הקנזי ואת הקדמני: ואת החתי ואת הפרזי ואת הרפאים: ואת האמרי ואת הכנעני ואת הגרגשי ואת היבוסי: ושרי אשת אברם לא ילדה לו ולה שפחה מצרית ושמה הגר: ותאמר שרי אל אברם הנה נא עצרני ה' מלדת בא נא אל שפחתי אולי אבנה ממנה ויאבה אברם לקול שרי: ותקח שרי אשת אברם את הגר המצרית שפחתה מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען ותתן אתה לאברם איש לו לאשה: ויבא אל הגר ותהר ותרא כי הרתה ותקל גברתה בעיניה: ותאמר שרי אל אברם חמסי עליך אנכי נתתי שפחתי בחיקך ותרא כי הרתה ואקל בעיניה ישפט ה' בינותי וביניך: ויאמר אברם אל שרי הנה שפחתך בידך עשי לה הטוב בעיניך ותענה שרי ותברח מפניה: וימצאה מלאך ה' על עין המים במדבר על העין בדרך שור: ויאמר הגר שפחת שרי אי מזה באת ואנה תלכי ותאמר מפני שרי גברתי אנכי ברחת: ויאמר לה מלאך ה' שובי אל גברתך והתעני תחת ידיה: ויאמר לה מלאך ה' הרבה ארבה את זרעך ולא יספר מרב: ויאמר לה מלאך ה' הנך הרה ויולדת בן וקראת שמו ישמעאל כי שמע ה' אל ענים: והוא יהיה פרא אדם ידו בכל ויד כל בו ועל פני כל אחיו ישכן: ותקרא שם ה' הדבר אליה אתה אל ראי כי אמרה הגם הלם ראיתי אחרי ראי: על כן קרא לבאר באר לחי ראי הנה בין קדש ובין ברד: ותלד הגר לאברם בן ויקרא אברם שם בנו אשר ילדה הגר ישמעאל: ואברם בן שמנים ושש שנה בלדת הגר את ישמעאל לאברם: ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע שנים וירא ה' אל אברם ויאמר אליו אני אל שדי התהלך לפני והיה תמים: ואתנה בריתי ביני וביניך וארבה אתך במאד מאד: ויפל אברם על פניו וידבר אתו אלהים לאמר: אני הנה בריתי אתך והיית לאב המון גוים: ולא יקרא עוד את שמך אברם והיה שמך אברהם כי אב המון גוים נתתיך: והפרתי אתך במאד מאד ונתתיך לגוים ומלכים ממך יצאו: והקמתי את בריתי ביני וביניך ובין זרעך אחריך לדרתם לברית עולם להיות לאל לך ולזרעך אחריך: ונתתי לך ולזרעך אחריך את ארץ מגוריך את כל ארץ כנען לאחזת עולם והייתי להם לאלהים: ויאמר אלהים אל אברהם ואתה את בריתי תשמר אתה וזרעך אחריך לדרתם: זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריך המול לכם כל זכר: ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם: ובן שמנת ימים ימול לכם כל זכר לדרתיכם יליד בית וקנין כל בן נכר אשר לא מזרעך הוא: המול ימול יליד ביתך וקנין כספך והיתה בריתי בבשרכם לברית עולם: וערל זכר אשר לא ימול את בשר ערלתו ונכרתה הנפש ההוא מעמיה את בריתי הפר: ויאמר אלהים אל אברהם שרי אשתך לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה: וברכתי אתה וגם נתתי ממנה לך בן וברכתיה והיתה לגוים מלכי עמים ממנה יהיו: ויפל אברהם על פניו ויצחק ויאמר בלבו הלבן מאה שנה יולד ואם שרה הבת תשעים שנה תלד: ויאמר אברהם אל האלהים לו ישמעאל יחיה לפניך: ויאמר אלהים אבל שרה אשתך ילדת לך בן וקראת את שמו יצחק והקמתי את בריתי אתו לברית עולם לזרעו אחריו: ולישמעאל שמעתיך הנה ברכתי אתו והפריתי אתו והרביתי אתו במאד מאד שנים עשר נשאים יולד והתתיו לגוי גדול: ואת בריתי אקים את יצחק אשר תלד לך שרה למועד הזה בשנה האחרת: ויכל לדבר אתו ויעל אלהים מעל אברהם: ויקח אברהם את ישמעאל בנו ואת כל ילידי ביתו ואת כל מקנת כספו כל זכר באנשי בית אברהם וימל את בשר ערלתם בעצם היום הזה כאשר דבר אתו אלהים: ואברהם בן תשע ותשעים שנה בהמלו בשר ערלתו: וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה בהמלו את בשר ערלתו: בעצם היום הזה נמול אברהם וישמעאל בנו: וכל אנשי ביתו ילידי בית וקנין כסף מאת בן נכר נמלו אתו: ויראה אליו ה' באלני ממרא והוא ישב פתח האהל כחם היום: וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה: ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר מעל עבדך: יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ: ואקחה פת לחם וסעדו לבכם אחר תעברו כי על כן עברתם על עבדכם ויאמרו כן תעשה כאשר דברת: וימהר אברהם האהלה אל שרה ויאמר מהרי שלש סאים קמח סלת לושי ועשי עגות: ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב ויתן אל הנער וימהר לעשות אתו: ויקח חמאה וחלב ובן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם והוא עמד עליהם תחת העץ ויאכלו: ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר הנה באהל: ויאמר שוב אשוב אליך כעת חיה והנה בן לשרה אשתך ושרה שמעת פתח האהל והוא אחריו: ואברהם ושרה זקנים באים בימים חדל להיות לשרה ארח כנשים: ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי בלתי היתה לי עדנה ואדני זקן: ויאמר ה' אל אברהם למה זה צחקה שרה לאמר האף אמנם אלד ואני זקנתי: היפלא מה' דבר למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן: ותכחש שרה לאמר לא צחקתי כי יראה ויאמר לא כי צחקת: ויקמו משם האנשים וישקפו על פני סדם ואברהם הלך עמם לשלחם: וה' אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עשה: ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום ונברכו בו כל גוי הארץ: כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט למען הביא ה' על אברהם את אשר דבר עליו: ויאמר ה' זעקת סדם ועמרה כי רבה ועונם כי כבדה מאד: ארדה נא ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה ואם לא אדעה: ויפנו משם האנשים וילכו סדמה ואברהם עודנו עמד לפני ה': ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם רשע: אולי יש חמשים צדיקם בתוך העיר האף תספה ולא תשא למקום בעבור חמשים הצדיקם אשר בקרבה: חלילה לך מעשות כדבר הזה להמית צדיק עם רשע והיה כצדיק כרשע חלילה לך השפט כל הארץ לא יעשה משפט: ויאמר ה' אם אמצא בסדם חמשים צדיקם בתוך העיר ונשאתי לכל המקום בעבורם: ויען אברהם ויאמר הנה נא הואלתי לדבר אל אדני ואנכי עפר ואפר: אולי יחסרון חמשה לחמשים הצדיק תשחית בחמשה את כל העיר ויאמר לא אשחית אם אמצא שם ארבעים וחמשה: ויסף עוד דבר אליו ואולי ימצאון שם ארבעים ויאמר לא אעשה בעבור הארבעים: ויאמר אל נא יחר לאדני ואדברה אולי ימצאון שם שלשים ויאמר לא אעשה אם אמצא שם שלשים: ויאמר הנה נא הואלתי לדבר אל אדני אולי ימצאון שם עשרים ויאמר לא אשחית בעבור העשרים: ויאמר אל נא יחר לאדני ואדברה אך הפעם אולי ימצאון שם עשרה ויאמר לא אשחית בעבור העשרה: וה' הלך כאשר כלה לדבר אל אברהם ואברהם שב למקמו: ויבאו שני המלאכים סדמה בערב ולוט ישב בשער סדם וירא לוט ויקם לקראתם וישתחו אפים ארצה: ויאמר הנה נא אדני סורו נא אל בית עבדכם ולינו ורחצו רגליכם והשכמתם והלכתם לדרככם ויאמרו לא כי ברחוב נלין: ויפצר בהם מאד ויסרו אליו ויבאו אל ביתו ויעש להם משתה ומצות אפה ויאכלו: טרם ישכבו ואנשי העיר אנשי סדם נסבו על הבית מנער ועד זקן כל העם מקצה: ויקראו אל לוט ויאמרו לו איה האנשים אשר באו אליך הלילה הוציאם אלינו ונדעה אתם: ויצא אליהם לוט הפתחה והדלת סגר אחריו: ויאמר אל נא אחי תרעו הרע: הנה נא לי שתי בנות אשר לא ידעו איש אוציאה נא אתם אליכם ועשו להם כטוב בעיניכם רק לאנשים האל אל תעשו דבר כי על כן באו בצל קורתי: ויאמרו גש הלאה ויאמרו האחד בא לגור וישפט שפוט עתה נרע לך מהם ויפצרו באיש בלוט מאד ויגשו לשבר הדלת: וישלחו האנשים את ידם ויבאו את לוט אליהם הביתה ואת הדלת סגרו: ואת האנשים אשר פתח הבית הכו בסנורים מקטן ועד גדול ויתלאו למצא הפתח: ויאמרו האנשים אל לוט עוד מי לך פה חתן ובניך ובנותיך וכל אשר לך בעיר הוצא מן המקום: כי משחתים אנחנו את המקום הזה כי גדלה צעקתם את פני ה' וישלחנו ה' לשחתה: ויצא לוט וידבר אל חתניו לקחי בנותיו ויאמר קומו צאו מן המקום הזה כי משחית ה' את העיר ויהי כמצחק בעיני חתניו: ויהי כעלות השחר ויאיצו המלאכים בלוט לאמר קום קח את אשתך ואת שתי בנותיך הנמצאות פן תספה בעון העיר: ויתמהמה ויחזיקו האנשים בידו וביד אשתו ובידי שתי בנותיו בחמלת ה' עליו ויצאהו וינחהו מחוץ לעיר: ויהי כהוציאם אתם החוצה ויאמר המלט על נפשך אל תבט אחריך ואל תעמד בכל הככר ההרה המלט פן תספה: ויאמר לוט אליהם אל נא אדני: הנה נא מצא עבדך חן בעיניך ותגדל חסדך אשר עשית עמדי להחיות את נפשי ואנכי לא אוכל להמלט ההרה פן תדבקני הרעה ומתי: הנה נא העיר הזאת קרבה למנוס שמה והיא מצער אמלטה נא שמה הלא מצער היא ותחי נפשי: ויאמר אליו הנה נשאתי פניך גם לדבר הזה לבלתי הפכי את העיר אשר דברת: מהר המלט שמה כי לא אוכל לעשות דבר עד באך שמה על כן קרא שם העיר צוער: השמש יצא על הארץ ולוט בא צוערה: וה' המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש מאת ה' מן השמים: ויהפך את הערים האל ואת כל הככר ואת כל יושבי הערים ואת צמח האדמה: ותבט אשתו מאחריו ותהי נציב מלח: וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני ה': וישקף על פני סדם ועמרה ועל כל פני ארץ הככר וירא והנה עלה קיטר הארץ כקיטר הכבשן: ויהי בשחת אלהים את ערי הככר ויזכר אלהים את אברהם וישלח את לוט מתוך ההפכה בהפך את הערים אשר ישב בהן לוט: וירד לוט מצוער וישב בהר הוא ושתי בנותיו עמו כי ירא לשבת בצוער וישב במערה הוא ושתי בנותיו: ותאמר הבכירה אל הצעירה אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא עלינו כדרך כל הארץ: לכה נשקה את אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה מאבינו זרע: ותשקינה את אביהן יין בלילה ההוא ותבא הבכירה ותשכב את אביה ולא ידע בשכבה ובקומה: ויהי ממחרת ותאמר הבכירה אל הצעירה הן שכבתי אמש את אבי נשקנו יין גם הלילה ובאי שכבי עמו ונחיה מאבינו זרע: ותשקינה גם בלילה ההוא את אביהן יין ותקם הצעירה ותשכב עמו ולא ידע בשכבה ובקומה: ותהרין שתי בנות לוט מאביהן: ותלד הבכירה בן ותקרא שמו מואב הוא אבי מואב עד היום: והצעירה גם היא ילדה בן ותקרא שמו בן עמי הוא אבי בני עמון עד היום: ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב בין קדש ובין שור ויגר בגרר: ויאמר אברהם אל שרה אשתו אחתי היא וישלח אבימלך מלך גרר ויקח את שרה: ויבא אלהים אל אבימלך בחלום הלילה ויאמר אליו הנך מת על האשה אשר לקחת והיא בעולת בעל: ואבימלך לא קרב אליה ויאמר אדני הגוי גם צדיק תהרג: הלא הוא אמר לי אחתי היא והיא גם הוא אמרה אחי הוא בתם לבבי ובנקיון כפי עשיתי זאת: ויאמר אליו האלהים בחלום גם אנכי ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת ואחשך גם אנכי מחטא לי על כן לא נתתיך לנגעה אליה: ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא ויתפלל בעדך וחיה ואם אינך משיב דע כי מות תמות אתה וכל אשר לך: וישכם אבימלך בבקר ויקרא לכל עבדיו וידבר את כל הדברים האלה באזניהם ויראו האנשים מאד: ויקרא אבימלך לאברהם ויאמר אליו מה עשית לנו ומה חטאתי לך כי הבאת עלי ועל ממלכתי חטאה גדלות מעשים אשר לא יעשו עשית עמדי: ויאמר אבימלך אל אברהם מה ראית כי עשית את הדבר הזה: ויאמר אברהם כי אמרת

סר לה כאמר הלה ושוב ואתפלך לערב רב עפר לבבל ולאומין דעלמא עפר
כגוונא דפרעה ומצראי דפרח כהון מחין לאבעבועות לכל ליסראל יהא עפר ודלא
ליהוו ובהר ונחא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים: דלכן
חסר דרועא ומיכאל ובהסוא זמנא הדוד להכחיש וידרים ומחנה מיכא לתתקיין מכיה
ועמיה מטה יהודה ותרין סבטין. גבורה דרועא ממשל ובהסוא זמנא הדוד להעשיר
ובפין ומחנה נבריאל לה תתקיין מכיה ועמיה מטה דן ותרין סבטין. כלח סוקף ומיכ
ומחנה לתתקיין מסרפיאל לכוריאל ועמיה מטה ראובן ותרין סבטין עמיה. הוד סוקף
שמאל דעלה לתתר ליושבה והוא טולע על ירכו ומחנה לתתקיין מסרפיאל דפחל דליהוו
ממנה על לסוותא דגלוותא ועמיה מטה לפרים וכ סבטין: לה ונחל יפרד והיה
לארבעה ראשים חלין לכון לרבעה דנכנסו לפרדם חד עלל כפיסון דליהוו כי סוסף
לכות תכויכה עלל בניימין ותמן הוא קבור משה דליתמר ביה כל הולך על גחון
נגריאל נבר חל עליה לתמר לגבר דרכו לסתרה ויסף לחוה כעדו ולח ידע גבר
ית קבורתיה עד יומא הדין דלתגליא תמן ודא ליהוו רמז ולחכימי כרמוזא. תליתאה
עלל בחדקל חד קל ודא ליסכה חדידא קלא לדרסא. רביעאה עלל כפרת דליהוו
מוחא דביה פריס ורביס. כן זומא וכן עזוי ועלו בקלפין דלוריתא הוו לקלן כהון.
ר עקיבא עד כמוחא לתמר ביה דעלל כחלם ופקח כחלם. חל חלעזר חכא יומא חד
היכא כבי מדרסא ושלולי חברייא מאי ביסו דחר עקיבא לתלמידוי כתגיעו לחכמי
יום טהור חל תאמרו מיס מיס שמא תסתכנון גרמייכו דכתיב דובר שקרי לא יכון
לנגד עיכו דהא ליית תמן פרודא לשיל דשון דלתברו מחכון הוא לתו לכפקא
ליס

ליה פרח ולסתלק מכויהו: דל ונהר יוצא מעדן כולהי לשלוח בעץ חיים דתמן ליה
קלפין טוהרין הכא לא יצורך רע לכל בעץ דלתתא לית קלפין טוהרין ודלי ולהיו
כטוע בנפתא דעדן דשיר לפנין דליהוו מכוך מטטרון דב"ע דלעילא דקכ"ה ליה תמן
ערטומא למיהוי תמן בפתל ועקש. ובגין דל ונהר יוצא וג' יכולבא למימר כמטטרון
ויוצא מעדן מעדנן דיליה. להשקות את הגן גן דיליה פרדס דיליה דתמן עלמו כן
עזלי וכן זומא ולישע. וקלפין דיליה מסטרא דל טוב ומסטרא דל רע ודל לסור
והתר כשר ופסול טומאה וטהרה. קס חד סבא ואמר ר' יהודה הוא ודלי. לכל עץ
חיים לא לתקרי ליהוו אלא הכי הוא רזא דמלה ויוצא חד יצירה לטוב וחד יצירה
לרע דל ליהוו עץ הדעת טוב ורע. עץ דל אדם יצירת מסטרא דחיים מכיה
ומסטרא דמותא מכיה תמן כ' יצירות דיליה לאמון לסור והתר ועליה לתמר ויוצר
וי"ו אלדים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים דל סכיכתא עלאה:
עדן תיובתא ועלה לתתר ועץ החיים בתוך הגן דל עמודא דאמצעיתא הגן סכיכתא
תתאה תלת קטירין לאמון כשמתא רוחא נפשא לנביים וכהנים ויסי אדם לנפש חיה
דליהוו מפיו ממש לתקרי לסכיכתא דליהוי כשמת חיים מיד דאמר מלין אלין סליק
לעילא. אל ממשון מכריזין כולהי מלכא הוא וכולהי סמיך ליה לבא מכל לתר.

ויקרא פתח קרא לכתריה: וי"ו אלדים את האדם ויכיתהו בגן עדן וג' ויקח
מפני כטוב ליה אלא מלרבא יסודין דלתתר בהון ומסם
יפרד והיה לארבעה ראשי לפרים ליה מכהן ושוי ליה בנכתא דעדן לבוכה דל יעבד
קכ"ה לבר כם דלתברי מל' יסודין בזמנא דתב בתיובתא ומתעסק בתוריתא קכ"ה
כטל ליה מתמן ועליהו לתתר ומסם יפרד לפרים כפמיה מתלוה דילהון ושוי ליה
בנכתא דיליה דליהוי סכיכתא. לעבדה כפקודין דעשה. ולשמרה כפקודין דלא
תעשה. לי זכה לסטרא ליה ליהוי יהא ריוחא על ל' יסודין ולתעביד כהר דלתתקיין
על ידוי ולא על ידא לאחרא ולסתימודעין כיה דליהוי רכון ומליט עליהון ולי עבר
על תוריתא לתתקיין ממרירו דלולבא דרע דליהוי ובר הרע וכל לחברין דאמרן מל'
יסודין לתמ' כהון ויומרו לית חייהם וג' יימרו כמרירו דמרה ולגבי לחברין קדישין
דנופא דאמון מסטרא דטוב עליהו לתמר ויכולו מרתה ולא יכלו לסתות מיס ממרים
וג' כנוכח דל אמרו מלרי מתכויתין ויומרו לית חייהם כעבודה קשה בקושיא.
כחומר בקל וחומר. וכלכיס כלכון הלכתא. וככל עבודה כעבודה דל כרייתא.
לית כל עבודתם וג' דל מצה. לם תיובתא בתיובתא לתמר כהון ויורהו י' עץ ודל
עץ חיים וכיה ויתקו המים ודל מצית דלתמר כיה ומטה האלדים כידו. מטה דל
מטרון מסטריה חיים ומסטריה מיתה כל לתתפך למטה ליהוי עזר מסטרא דטוב.
כל לתתפך לחוץ ליהוי כשנדו מיד ויכם משה מככון וקכ"ה מסר ליה כידא למשה
ולהוי תוריתא דכתיב לסור והתר מיד דמחא כיה כטיכרא כטל ליה קכ"ה כידיה
ולתמר כיה וירד הלין כשבט למחאה ליה כיה ונשבט ליהוי יצר הרע מוציא וכלא ליהוי
בנלוחא מחמת דיליה. ועוד ומסם יפרד. זכאה ליהוי כר כם דלתתקל כתוריתא
דכוחכא דכטיל ליה קכ"ה מהאי גופא מל' יסודין לתפרש מתמן ולזיל למהוי ריוחא כל

ויצן ויצן ויצן

מתפרעת מבעלה בגין ד"ת תחת עבד כי ימלוך דלא ליהוי עבדא
וידיעת ומפחה דלא משכח וכלל כי יסבע לחם דלא ערב רב עם ככל ולא תכס:

ויצר ה' ילדים מן האדמה כל חית השדה וכל עוף
השמים ויי לעלמא דאתון לבא ומתיתין עילאין דלא מסתכלין
ברזי דאוריתא ולא ידעין דודאי חית השדה ועוף השמים אתון עמי הארץ ואפילו
כאלין דאתון כפם חיים לא מסתכא עזר כהון כנגותא ומכיכתא כנגותא ולא למשה
דליהוי עמה דכלל זמכת דבנת מכיכתא לא זז מכם: אר' אלעזר ואף מאן יהב
עובדא דלדם ביעראל וכמשה אמר ליה הכי ברי ואנת אמר' הכי וכי לא לוליפת מניד
מרחמית אחרית. אמר ליה הכי הוא ודאי וכנין דא משה לא מית ולדם אתקרי
ליהוי וכניכים לתמר כנותא כתרגם ולדם לא מכא עזר דלפי מכיכתים מן גלותא ה'
עמודא דאמצעית לתמר ביה ולדם לא מכא עזר דלפיק מכיכתים מן גלותא ה'
ויפן כה וכה וירא כי אין ומשה ליהוי כדיוקניה ממש דלתמר כי לא מכא עזר כנגדו
כהוא זמכא ויכל ויי ילדים תרדמה על האדם. ויי ילדים לכא ואמא. תרדמה דא
גלותא דלתמר ביה ותרדמה כפלה על אברם אדמי ליה על משה ויעזן ליה מיכם אלא
גלותא ויקא לאת מצלעותיו מצלעותיו דמן אלא מילין עולמין דמטרוניתא כטלו
לכא ואמא חד מכויהו וליהוי סטרא חורא. ויפה כלכבה. ויסגור כשר תחתכם
לא כשר דלתמ' ביה כשנם הוא כשר כשר דמשה סומק ועליה לתמר פני משה כפני
חמה וכנין דא יפה כלכבה ברה כחמה. לא ויסגר כשר כשעין לאגבא כה עליה ה'
ויסגר ה' כעדו. לא ויסגר כל' לעומת המסגרת מסגרת מתקויימת דכה מטרוניתא
משת ימי המעשה יהיה סנור: ויבן ויי ילדים לת הצלע הכא לתתמיזרזא
דיכוס דאמרו ביה כיון אלא כשה סוב לא יכשה הלל משה לא יכשה
לת ביה לחיו לכל לנבי קבה לתמר ביה ויכן ויי ילדים לכא ואמא כבי ליה לנביא
הלל כוכא ילוסלם ה' דליהוי כן יה לכא ואמא עלייהו לתמר ויכן ויי שלדים לת הצלע
משר לקח מן הלדם דלא עמודא דאמצעיתא ויכיהא לל הלדם לייתי ליה לנבי צלע
דכטיל מן ה' עולמא דילה ועלה לתמר ואלי לחיה לה כשם ה' חומת לא סכיב. וכנין
דלא כטורא דלא לתכבי כי מקדשא על ידא דקב"ה יהא קיימא לדרי דרין ועליה לתמ'
גדול יהיה ככוד הבית הזה האחרון מן הראשון דקדמאי לתכבי על ידא דכר כם והלא
על ידא דקב"ה וכנין דא לם ה' לא יכבה בית עולמו כוכו כו. וכן לתמ' כמשה ויכן
ה' ילדים לת הצלע כל' ולצלע המשכן הבית צלע ודאי מסטרא דמשה חוור מתמן
לתקרי לת סיטרא ויסגר כשר לחתכם בשר דליהוי סומק מסטרא דנכורה ולתכליל
בתרוייהו כהוא זמכא ממלי תחת לראשי ויומיו תחכקי. זלת הפעם עצם מעצמי
ובשר מבשרי דל מכיכתא כערה המתורסה לנבי עמודא דאמצעיתא לתמ'כה זלת
הפעם וגו' לכא ודעכא דליהוי עצם מעצמי ובשר מבשרי לזלת ודאי יקרא משה
מסטרא עלאה דליהוי לאת כי מאים לקחה זלת מסטרא דלכל' דליהוי ליכן משה
כדיוקנא דילה לתתא כהוא זמכא כי יפרש כל אחד ואחד לבת זוגיה ודא ליהוי דכתי'
ונתתי לכם לב בשר ורוח חדשה אתן בקרבכם והסרתי לב האבן מבשרכם וגו' ואלין

לכון כשמתין מדתין דעתידין למהוי על ישראל כמה דלוקמוה לון כן דוד כף עד
ס יכלו כל כשמות שכנוף ולא החדשות יכולו בהסוא זמכף מתעברין ערב רב מעלמ
ולתמר כישראל וכמשה כל חד בכת זוגייהו ויהיו שכיסם ערומים הלדם ולשתו
ולף יתבושמו דלתעבר ערוה מעלמ דלעלין לכון דגרמו גלותא ערב רב ודלי ועלייהו
לתמר **והנחש** היה ערום מכל חית השדה וגו׳ ערום לרע מכל חיוון
דלומין דעלמ׳ עשו ולכון כתוי דכשה הקדמוני דפתי לחוה ערב
רב ודלי לכון הוו זוהמ׳ דלטיל כתם בחוה ומהתיה זוהמה כפף קין וקטל להבל רועה
צאן דלתמר כיה כשנה הוא כשר זה הכל בשנ״ם ודלי לישו משה וקטיל ליה ולישו
הוא ברח כוכרת דלדם. ועם כל דא משה בנין לכשלה על ערייתא דלכוהי כטל
כת יתרו דלתמר ביה וכבן קני חותן משה והא לוקמוה לתלתי לתקרי קני שכפרד
מקין כלא מנזעא כיסם לכון תשתמר מכוייהו לכון לכון חוכה דלדם לתמר ליה
ומשן הדעת טוב ורע לא תלכל ממנו לעלין לכון חוכה דמשה וישראל. וכביכוייהו נלו
ישראל כגלותא ולתתרכו מתמן הלד ויגרם לת הלד ולדם ישראל ולדין ומשה כביכוייהו
לתתרך מלתריה ולא זכה למיעל כלרעא דישראל דכביכוייהו עבר מלמר דקדם וחכ
כשלע דמחא כיה דלא לתמר ליה אלא ולדברתם אל הסלע ולכון גרמו. ועם כל דא
מחשבה טובה הקדם מנרפה למעשה דלישו לא קבילו לון ויהיב כהון לות כרית שלא
לכשלה ערייתא דלכוה וקדם לתמר ליה ולעשה לוגי נדול ועצ׳ ממנו. וכביכוייהו
לתמר מי לסר חטא לי לתחכו מספרי דלכון מזרעא דשמלק דלתמר כיה תמחה לת
זכר עמלק ולכון גרמו לתברכ תרין לוחין דלוריתא ומוד:

והפקחנה עיני שכיסם וידעו ישראל כי ערומים הם כטוכא דמצרי
דהוו כלא לוריתא ולתתר כהו ולת ערום ועריה. ולוכ
בנין דא לתמר כ׳ זמכין ערום יצאתי מבטן לתמי וערום לשוב שמה. מה דהוה משה
לתסכך לשרב רב לשמה ולשכוב לשוב שמה. הכ׳ רמיז דעתיד לשחזר כיכוייהו כגלות
כתרלה ולזיל כיכוייהו לשמה ולישו לתמר ה׳ כתן וה׳ לקח יהי שם ה׳ מברך. וכזמכה
דלתברו תרין לוחין דלוריתא דלוריתא דשם לתמר כהן ויתפרו עלה תלכה. לתכסו
כשמה קלפין מערב רב בנין כי ערומים הם דלא יתגלי עריותיהו וכסויה דלהן
כשפי כוכית ורצועין דתפלין עלייהו לתמר **ויעש** ה׳ לאדם ולשתו
כתנות עור ולכיכם לכל לנבי כוכי ויתפרו עלה תלכה ויעשו להם
חגורות דא לישו חגור חרכך על ירך נבור ודא קם לתמר כיה רומחת ש בגרוכם
וגו׳ דא הוא ויעשו להם חגורות: **וישמעו** את קול ה׳ אלהים וגו׳ כד קריבו
לטורא דסיני הלך הסמע עם קול אלהים מדבר מתוך האש
וגו׳ וערב רב מיתו ולכון הוו דלתמרו למשה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות ולשכחו
לוריתא ולאלין לכון עמי האלף דלתמר כהן לרור שוכב עם כל כשמה בנין דלכון
מסטר׳ דהסוא חיוון דלתמר כיה לרור לתה מכל הבהמה והא כמה ערבוכין לכון
כיסין כעירן וחיוון. לכל ערבוכיה מסטרא דכחש. ולות ערבוכיה מסטרא דלומין
עשן דדמו לחיוון וכעירן דחקלא. ולות ערבוכיה מסטרא דמזיקין דכשתין
דלוכיה

דמיכוותיה לכון מזיקין מעלמא תמם · ואית ערכוביה דמדיס ורוחין ולילין וכלא
מערבבין כיזרעל ולא לית בכולהו לטוביה כשמלק דלהיו חיוה כיסא ג' לחד · היכו
גלוי לכל עריין דעלמא · רזא דיהיו נכת זוגיים סס מות על וכלא סמאל · ואית סמאל
ואית סמאל ולאו כלהו שויין · לכל סהוא סטרא דחיוה דיהיו לטוביה על כלא ·

ויקרא

יי׳ אלדיס ג׳ המדס ויאמר לו תיכה · סכה רמיז ליה דעתיד לחרבה
כי מקדשא ולאחכבי כה · תיכה המ׳ לתיכה ושכה כדד · ק׳ כה ·
ולומנה דלתי עתיד קכה לבערה כל זיכין כיעלן מעלמא כדכתי׳ כלע המות לנצח
כדין תב כלא לאתריה כדכתיב כיום ההוא יהיה יי׳ אחד ושמו אחד ·

בראשית

תנינן סתם כמוקבל מלה תתלה כעלה ורזא דיוקא תתלה
לעלה תרוייהו כחד והיינו כדכתי׳ בחכמה ובכה בית יכונן לפרעון עשה לו המלך
עלמה מעבי הלבנון · לפרעון דל תקוכה דעלמא תתלה מעלמא עלאה דעד לה כרך
קדמה דה עלמא הוא · סמים סתים בעויה חד ולא קויים מלה סהוא כלחודוי
עד דסליק כרשותא דמחשבה לקויימא כלא כמטון דסמיטרא דמחשבה וכרך עלמ׳
סמים וכבי ולא קויים עד דאתעטף בעטופא דחד ויהרך עלאה דמחשבה וכרך עלמ׳
ואפיק מרזין עלמין דכרכין מסהוא נהרא רבא ושוי רתיכוי על תרין
ועשרי לתיון דמיומי לתגליפו כעזר לחורן ואתיישכו סהלי מעבי הלבנון · וכתיב לה זה
לבנון תאר כטע דהא משון עבידו סהוא לפרעון עשה לו המלך עלמה לו לגרמיס לו
לתקוכים לו לחאזקה יקרא עלאה · לו לאודעא דלהיו חד וסמיס קדמאה דלתי לחד
יהיה יי׳ לחד ושמו לחד · וכתי׳ וידעו כי אתה שמך יי׳ לבדך כמטון דלקלפו קסטורין
ודועא אתה לסיטרה דל לעילא לומינה סעד לסחלא כחית לתתא וכן לארבע
זויין מלכו לתפרס לעילא ותתא ולארבע זויין למהוי חד כרכא עלאה נחית לתתא
ועביד ליה ומה רבא כמה דאת אמר כל סכחלים הולכים על היס והיס הוכבו מלא
דהוא כביס כלא ומאיר ליה כגויה כדל׳ לכי חכמלת סמרון מוסכת העתק · ולון
סמרון שלא ותתר דמאיר כל מיומין ועלמא דלתי לעלמא ומאיר לכתיה
בחכמה וכן תתלה לוק הכל לכל בית עלאה רכרכה יסוד לעלמא מלך סתם כיתא
תתלה · והמלך ושמח כחלדיס עלאה לחדל היס תחות ריוסיס
ולקרכה ליה כחדוה למהוי כלא חד והמלך ושמח כחלדיס חדו כהדרה לתקיף כחד
מכילא טמיר ונכיז ושיל כיה ב׳ תרין דלכון חד ועל דל עלמא תתלה מלך כתכלל בקויימא דו דנגיד ונפיק
כאן לתר חדי כחלדיס כיה חדי כוס מלכא לקרין דל עקרל

והארץ

דלקרי כי ועל דא בראשית ב׳ בראשית הוא חכמה סתם דתנינן ויכתן בראשית
בחכמה בגין דאיהי תכונא לחוכמה ולקרי ראשית להאי כתרא עלאה טמירא
סתים קדמאה · ועל דלא עיילו בחוכמה תכונא הוי ראשית בגין דא ב׳ ראשית ושוד
כתיב בחכמה עלאה לאיהי ראשית חכמה תתאה ראשית כמי ועל דא לית לאפרשא
מן ראשית · בראשית מאמר קרינן ליה והכי הוא ואיתא ויומין כפקין מכוה ואתכלילן
ביה ולין לקרון כגוונא דלעילא לתתכין · ברא אלהים סלקא דכר ונקבה מעדן להסקות
לת הגן ולמיקו לת הגן לעבדה ולקיימה ולאשתכלא ביה ככל מה דאתמרי ·
אלהים אלהים חיים דמסתמא ברא אלהים ודאי על ידא דסהדותא כתרא
בגין לאפקא כלא ולאסקא לת הסתים תכורא דכר ומוקבא כדקא חזי לכתר
סתים כיה לתתברי עלמא לתתא כיה ויהב חילא לכלא · לת הסתים דמסתם
חפיקו לת כחולא דרזא דאלהים חיים כתר עלאה חפיק ליה · כיון דהאי חפיק
כלא וכלא לתתיהב כדוכתיה כחד עזקא דא בתרייתא לתתא תתעבידת ראשית וכהאי
ראשית חפיק כתרא ושרי מיא למגדא לתתא ועל דא בראשית ודאי ברא אלהים ביה
ברא עלמא תתאה כיה חפיק כהורין כיה ויהב חילא לכלא · רבי יהודה אמר על דא
בתיב היתפאר הגרזן על החוצב בו מכחא דמאן לאו דאומכא הוא כך כהאי ראשית
ברא אלהים עלאה לת הסתים מכחא דמאן דאלהים הוא · אמר רבי יוסי האי דכתי׳
אשר ברא אלהים לעשות קרוכי שור קרוכי מכעי ליה של אלהים עלאה שדים דפחד ויצחק
אלהים כתרא וכגוניה כך קרוכים וגבורות סניגורין לכון דכפקין מחד וכלהו חד ·

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור · ויאמר שדי למי הוא אומר
ויכול אומר אלה לאחרים · יהי אור לעולם הזה ·
ויהי אור לעולם הבא ודא איהו כהורא דכתר
קדמיתא והוא כהורא דשכיה · והוא
כהורא דאחזי קדם לאדם קדמאה והוא חזי כיה
מסיפי עלמא ועד סיפי עלמא והוא כהורא דאחזי קדם לדוד והוא מסבא ואמר
מה רב טובך אשר נפנת ליראיך והוא כהורא דאחזי קדם למשה ואחמי כיה מגלעד
ועד דן וכסעתא דאחמי קדם דיקומון תלתא דרין חייבין ואתון דרא דאתום ודרא
דטופנא ודרא דפלגה גניז ליה בגין דלא יסתמכון כיה ויהב יתיה קדם למשה
ואסתמש כיה תלת ירחין דאסתחרון ליה מיומי עבורא דילידת כלה ותצפנהו שלשה
ירחים וכתיב תלת ירחין שאל קמי פרעה כטל ליה קדם מכיה עד דקאים על טורא
דסיני לקבלא אוריתא והדר ליה להוא כהורא ואסתמש כיה כל יומוי ולא יכלו כבני
ישראל למקרב כהדיה עד דיהב מסוה על אפוי כלה וייראו מנגש אליו ואתעטף
כה כטלית הלא עטף אור כשלמה יהי אור ויהי אור כל מה דאתמר כיה ויהי הוא
בעלמא דין וכעלמא דאתי · תא חזי בכל קדם כשכדא דכראשית הוא
סליק כהוריה מסיפי עלמא עד סיפי עלמא ואתגניז מאי טעמא לתתגניז בגין דלא
יתכון מכוה חייבי עלמא ועלמין לא יתכון כגיכיסון והוא טמיר לנדיקיא לנדיקיא

דכתיב

תוספתא

כראשית ברא ראוי לכתר חכמה אלהים יסוד סיפון
ראוי לכיסא את הגדולה ונבורה
פמיים לא הוא אלא. ואת ראוי לכלם
סוד יפוד. סתרן ראוי לעלמות.

דכתיב חור זרוע לנדיק ולעתרי לב שמחה וכדין יתכסון עלמין ויהון כלה חד ועד
ומח דיהא עלמא דאתי הוא טמיר ונטיר: תניא כתורא כפק מנו חסוכ דאתגלף
בקלפוי דטמיר לכלא עד דמהדור כתור דאתגליף בסגיל חד טמיר לסגוכ
דלתתא ובתורא סגירי כיה מאן חסוכא דלתתא דהוה דקרי לילה דכתיב כיה ולחם
קרא לילה . ועל דא תכיכן מלי דכתי מגלה עמוקות מכי חסך ל׳ יוסי לומר לי תימח
מחסך סתי לתגליון . הא חזיכן דטמירי כיכון כל לחכון כתרין עלאין וקריכן עמוקות
מסך מגלה אלא כל לחכון טמירין עלאין לא לתגליון אלא מגו הוה חסוכא דלחכון
כרזא דלילה דיהא כלא חד כרזא דיהיה לור הלכה כלור החמה כדרגא חדא ועד
ומח דיהי הוא נכוז וטמיר . תא חזי כל לחכון עמיקין דכפקי מגו מחסך
ולקא כטיל גון לא לתגליין עד דמלה מגלה גון . מאן מלה היינו דכור והלי דכור
לקרי סכת וכגון דסכת לקרי דכור דכור דחול לסור כסכת וכך הוה עכיד כל כל
מכי לחמיה דהות מסתעיא הוה לחר לה לחמ סתיקי סכת הוא ואסיר כגון דדכור
דל כעיא למלטלה ולא לחרלה והלי דכור דליהון לתי מסטרל דחסך מגלה עמוקות
מגויה . ומסתע מכי חסך הוה דלתתי מסטרל דחסך דכתיב מכי דיקא . לחר רבי
יצחק לי הכי מלי דכתיב ויכבל מלדים כין הלור וכין החסך לל לור לפיק יום וחם
לפיק לילה לכתר חכר לגן כחדא והוו חד דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד לילה
ויום לקרון חד והלי דכתי ויכבל מלדים כין הלור וכין החסך דלתרים מחלוקת דל
כחוכא דגלותא דלתתא פרודא . תנ״ר יצחק עד הכא דכורא כלור [illegible] נוקבא
כחסוכא דכתר מסכוכא . לכתר מתחברן כחדא למהוי חד . כמלי דתתרמלך
לתתמודע כין כהורא וכין חסוכא מתרמן דרגין ותרוויהו כחד הוו דהא לית
כהורא שלא כחסוכא ולית חסוכא שלא כהורא ולעב דליכון חד לתרמן כגוונין ועם כל
לם לא כריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי . מאן כרית דא נדיק יסודא
דעלמא דליהוי רזא דזכור ועל דא עלמא קיימא ככרית יומם ולילה כחדא דכתי׳ אם
עלה . פתח ואמר מקול מחנים כין מעלכים אם יתנו נדקות וגו׳ . מקול
מחנים דא קול יעקב . מחנים כלא לים הכיכים . כין מעלכים דליהו יתיב כין
ליכון דעלכין מיא מלעלא והוא כטיל כתרין סטרין וכלילן להון כגויה . אם יתנו
נדקות וי״תמן הוא לתר מהימנותא לתתדבקא אם יתנו נדקות וי״תמן ויקין נדקות
וי״ועלכין . נדקות פרזוכו כישראל דא נדיק לעלמא דליהוי קיים ונקדים ולהוי עליב
וכטיל כלא ומפזר לנבי ומח רבא ליכון מיין עלאין . כישראל . ישראל ירתו קיים

תוספתא

דא ויכביה לון קבא ורותת עלמין כיון מעלכים דליהוי יתיב כין
דישראל עבקו לים דהוו גזרין ולא תביכן מל ולא פרש את סמילה כמלו לא מל כגון
פרשון . מה כתי לא ירדו לעערי עם וי׳ דיקין דרגין למון מילה ופריעה וכור ושמור נדיק
לתרעי ולא לעלמין לגו . ובהדוא זמכא רחל ואסתרין לתכלא לון ואם מתכר לון כל מיסי
ירדו לעערי ליכון סערי נדק הוו יתכין ונדק וכר ומקבל לות כרית דא יוסף וכרית דא

שין שרף כחלף קף לתי עגל

כתיב ויעזבו כל ישראל את ה' וגו'. נזיר ואריא ומאן לנזיר ולא פריע כאלו עבדן
עד דלתתך לבורח ובדיבת לון בהאי כיסייהו פרודא.
כמה דכתיב בפרוע פרעות בישראל
וגו' ועל דא כתיב בחלו פרזון בישראל. חלנו פרזון דא הוא פרזוהו דקא לחרן.
חלנו פרזון קיים קדישא דלא לתפרשון עד דקמתי דבורה דקמתי אם בישראל.
מאי אם. אלא דכתיב בתית מיין עלאין מעלה לקיומא עלאין בישראל אתם לעילא
ותתא לאחזקה דעלמא דא לתקיים אלא על דא קיומא ורזא דכלא ובדיק יסוד
עולם כתיב. תלת כפקי מחד חד כתלת קיימי עלאין תרין תרין ויקין לחד חד ויקין
כדין כלא חד. וכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד דערב ובקר
כלול כחדא היינו כרית יומם ולילה וכיום כלא חד
ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים. ר' יהודה
אמר מבעה רקיעים היכון לעילא וכלהו קיימי בקדושתא עלאה
דמתקדם קדים כהו מתכלל ודא רקיעא הוא כחמנעא מיא. דא רקיע קיומא על נביאי
חיוותא לחרבין ולהיכו לפרי כין מיין עלאין למיין תתאין ומיין תתאין קרקע לעלאין,
ומסתלי רקיע מתלת לון דא קום דמסרם ביכייהו כנין דכלהו מיא כיה כלילן ולכתר
בחית לון לכני חיוותא לסחכין מתמן. כתי בן כעול מחות כלה בל כעול מעיין חתום.
בן כעול דכלא לסתים כיה דכלא לתכלול כיה בל כעול דההוא כהר כגיד וכפיק ושיל
דכו וכלול ולא לפיק וקרמי מיא כיה וקיימי מט כנין דרוח נפון כפיה כהיכון מיא
ותתקרקעון ולא כפקי לכר עד דתתעביד קרקע ולמלא סטרא דדרום דלקים תקסים
כהאי קרקע לא כפקי מכי מייא לעלמין. ואיזו דההוא רקיעא עלאה כחיזו דהאי קרקע
דמתקרקע ומכנים כנוה כל היכון מיין כך ההוא עלאה דעליה ככתים כל היכון מיין
ואפרים כין מיין עלאין למיין תתאין והאי דלמרן יהי רקיע כתוך המ' כמנישות לא
הכי, אלא יהי כתי' הסוך דהוי מכיה כמנישות מייא הוי ואיהו לעיל דקיומא על רזיעים
דמיוותא. תמר ר' יצחק לית קרומא כמנישו' משוי דבר כם דאיהו פסיק מתתא לעילא
ומשיך מעילא ויהיב לתתא כך כנווכא דא רקיע איהו כחמנשתא וקיומא על היכון
חיותא לתתא ואיהו פרים כין מיין עלאין לתתאין. תא חזי היכון מיין לעדו ואולידו
חצוכא. ועל רזא דא כתי' והכדולה הפרוכ' לכם כין הקדש ובין קדש הקדשי'. ר' אבא
פתח המקדש כמים עליותיו וגו' כמים אלין מיין עלאין דכלא דכהו תקין כיתא
כלא כחכמה וכבה כית ובתבונה יתכונן. תנא עכיס רכוכו ר' יוסי סבא פלוני עכיס
עב"ים עב דאיהו חשך כמשמ' דקיומ' על יס דא המלך על כנפי רוח דא רוח דמקדם
עלה ורזא דא סבו כרוכי זהב. כתי' וירכב על כרוב ויעוף וידא על כנפי רוח וירכב על
כרוב חד לכתר חיוני על כנפי רוח ועד דהאי לתעבר לא לתגלי דהאי. ר' יוסי אמר
כתיב ומים תכן כמדה כמדה ממש לתקין להון כד מטון לגווהו ויהיכון תקוכא דעלמ'
כד מטו מסטרא דגבורה. תמר ר' אבא כך הוו קדמאי אמרי כד הוו מטען להאי
לתר מרחמן שפוון דחכיימין ולא אמרין מדי כנין דלא יתעבדון. ר' אלעזר אמר לא
קדמאה לתתון הוה סטיא על נפכוי דקיטרא דכיה ואתעבר מלרע ומלעילא ומלין
וכחיב

ובחי ומיא מתגלפי בגלופייהו ומתייבשן בדוכתייהו ולתכלילו חד בחד וכן לתתון כלהו
כלילן דא בדא ומתעטרן דא בדא עד דלתכני עלייהו בכוכבא ויסודא וכד לתכנשו
כלהו ולתעטרו הוו מיין עלאין מתערבין במיין תתאין ולפיקו כחדא דעלמא (על דא
לפיק חד נהורא דלקרי שמים) ועל דא כתיב בראשית ברא וגו׳ ואינון שמי השמים
רקיע הוא ואפרים לון ומחלוקת הוא בגמרא בשמי דכתיב לתכני ניהכם דלהוו נהורא
דלליק כלא תם לוכלה הוא ושמיה לאתרא על רשמייהו דחביית. ר׳ יהודה מכהא פל
מחלוק דלהוו לכם שמי סוכה להתקינ׳ דהא הכא מחלוק דלהוו לכם שמי השמים ושמים
בהאי לתקיים (בכתר דא לכתיב ויקרא שדים לרקיע שמים וגו׳. בקטפירא דעלייתא
בקסטייהו שכיחי ולתקיימו דהא תניגן כתי׳ וסכדילה הפרוכת לכם כין הקדש וכין
קדש הקדשים דייקא דהא להוו רקיע דמפרש בגו כחמצעית. תא חזי כתי׳ לכתר יקוו
המים מתחת השמי׳ אל מקו׳ אחד מתת השמי׳ ממש. ש מקו׳ אחד לתתר דלקרי לחד ולהוו
ים תתאה דהא להוו לכלי לחד. וכלא להוו לא לקרי אחד ומשמע דכתי׳ יקוו דכל
מתכנשין כלהו מיא ואתר עלאין כלהו לבו ומח כלל כל כנחלים הולכים ש הים וגו׳. כ
ומח אמר ש מקום אחד דלא להוו לתתר דכתיב כיום וכרי׳ עלומי לא תמונן דהא להוו
בטיל כלא ושדי כומא. וכיום לתתקנת ארעא דכתיב ותראה היבשה. דא הוא ארץ
כלל ויקרא אלהים ליבשה ארץ לומאי לקרי יבשה לומר רבי נחק היינו דכתיב לחם
עוני לחם עני כתי׳ ובגין דלהוו לחם עני לקרי יבשה ושליב בגווה כל מיני דעלמ׳
ולהוי יבשה הוי עד דלתתר דא לומלי לה וכדין כתי׳ מיא תורא דלכנון מקוה׳ ולמקום
הזה קרא יום דא הוא כית כניסות מיין דלעילא דתתן מתכבשין כל מיא ומתתן
בגדין ובפקין. אל מיא מקום המי דא נדיק דכד מטא למקום המים כתי׳ וירא שדים
כי טוב וכתיב לומרו נדיק כי טוב (וכן תור קדמאה טוב לקרי וכן כלהו כתי׳ כהו טוב
בר נומא דלא כתי׳ ביה כי טוב. ר׳ יוסי לומ׳ ישר ש מקום להיו דכתי׳ מקום ישר ש
וי. ר׳ חייא לומ׳ דא נדיק הייכו דכתי׳ קרא יום ובגין דכחלין ומכוונין וכהרין כלהו
בטיל לון ולהוו מקורא דכלא ולהוו בטיל כלא בגיכי כך יום ועל דא וירא אלהים כי
טוב וכתי׳ לומרו נדיק כי טוב ובגין דלתרגום להוו אפרים כין נומא קדמא לתלתא
ולא לתתא כי טוב בגווייהו דהא ביומא תליתאה עבדת ארעא פירין מחילא דהאי נדיק
דכתיב פרי נדיק עץ פרי עושה לפיו אשר זרעו בו על הארץ זרעו בו מכעבי ליה מאי זרעו בו

ומכים

ומכים נקטע שמע ותתקיף לדון כרוע דמלך לעת כון ויל׳ כמה דתמרינן נדיק
ונדק כך תלון מלכי דת כדת תלוין ׳ תת חזו ככבים ומזלות כבריה קיימין דלויהו
שמשא דקלמין ודת רקיע שמיים דרמיין ביה וגליפין ביה ככבים ומזלות
ונתתא כלא ביה וביה תלוין לשכרל׳ רבי יוסף סבא קום אמר הכי ויהי מאחרי
דתלויה כרקיע שמיים ודת סיהרא דתלויה ביה ׳ כיון דכתי׳ והיו למאורות הא שמשא
ולמועדים דהא זמכויה וחגין וירחין ושבתי כהו תלוה והוו וכלא בעבידתא קדמאה
עלאה דשמיה קדישא לתתחיל ביה והיהו הוא כלא ׳ שבשה ככבי לילה בקשה
רקישון וכלהו מדברי עלמא ושלמא עלאה עליהו ׳ ותרין עלמין כיהו עלמא עלאה
ועלמא תתאה ׳ תתאה כגוונא דלעילא דכתיב מן השולם ועד השולם ׳ מלך עלאה
ומלך תתאה ׳ תפיק כתיב יי׳ מלך יי׳ מלך יי׳ ימלוך לעולם ועד ׳ יי׳ מלך לעולא יי׳ מלך
כלמנעיתא ׳ יי׳ מלך לתתא ׳ רבי לחא לחמר יי׳ מלך לא עלמא עלאה דיהיו עלמא
דלתתי ׳ יי׳ מלך לא תפלרת ישראל ׳ יי׳ ימלוך לא לרון הכרות ׳ לתא זמכא לחרא
דוד ולהדר לון מתתא לשולא ׳ ואמר יי׳ מלך שולם ועד ׳ יי׳ מלך לתתא עולם
כלמנעיתא ועד לעולא ׳ דתמן וישרא וקיומא ושלמותא דכלא ׳ מלך לעולא וימלוך
לתתא ׳ רבי לחא לחמר כל הכי מלורות כלהו מתחברן כרקיע שמיים ׳ להאיר על
הארץ לשכרל׳ על ארעא ׳ מאן הוא רקיעא דכתיר על ארעא ׳ סוי לומא דא
כסא דכנויד וכפיק מעדן דכתי׳ ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ׳ תת כיון דסיהרא
שלטא ונתכסיר מסיהרא כהרא דכנויד וכפיק כל לכון שמיא לתתא וחילוהון כלהון
לתוספן כהורא ׳ וככניה דמתכן על ארעא כלהו שלטין ומגדלין נחתין ולכלין
ועלמא לתתאי בכלהו ולפילו מיא וכוכי ומא כלהו כרכו יתיר וכמה גרדיכי כימוסין
שלטן בעלמא כנין דכלהו כתדוק כרכו חילא כך תדוק הוא ככני מלכא לפילו לכון
מכי תרעי ולפילו לכון מדכי טרבצי כלהו תדן ושלטן בעלמא ׳ ורכיו דעלמא כעיין
לשתמרא ׳ רבי לחא לחמר ׃ **וירתן** לותם תלדים כרקיע השמים ׳ וכל
כלהון קיימין כיה כדין תדותא דת עם דת כדין סיהרא לזשירת
כהורא מקמי שמשא וכל מה דכטיל כנין לשכרל׳ לה הכי להאיר על הארץ ׳ רבי
יצחק לחמר כתיב והיה לור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור
שבעת הימים ׳ מאן שבעת הימים תלין לכון שבעת יומין דכרשאית ׳ רבי יהודה
לחמר תלין לוכון שבעת ימי המלואים ׳ מלואים ודלי כנין דה הוא זמכא לתכסם עלמ׳
ולתתדר כשלמותיה ולא לתפניס סיהרא כנין חויא כיומא דכתיב כיה וכרנן
מפריד תלוף ׳ ואומתי יהא דת כזמכא דכתיב כלע המות לנצח ׳ וכדין כתיב כיום
ההוא יהיה יי׳ לחד ושמו לחד ׳ **אשרצר** ׳ הימים ארץ כפא חיה למיכה ׳
לחמר רבי אלעזר תילון מיין תתלין דרחמין זיוכין כנווכא
דלעילא לזיוכין עלאי ולזיכון תתאי ׳ רבי חייא לחמר עלאי לפיקו כפא חיה ׳ ומאי כיהו
דת כפא דאלם קדמאה כמה דאת לחמר ויהי האלם לכפא חיה ׳ ושוף ושופף על
הארץ כנין דאית לחזכין דלא לתתחזן לכני כפא כחיזו דכר כף ׳ משמע דכתיב ישופף על
ראש ׳ ואת תשופנו עקב ׳ ואמר הכא ושוף ושופף על הארץ ׳ ואמר התם ושופף
על הארץ ׳ ואמר התם ושופף על הארץ ׳ ואמר התם ושופף על הארץ ׳ ואמר התם ושופף

בראשית

כביכול כך לית כתיב כאן למימרא דכתיב הכי ואת כל עוף ככך למיכתב בניך
דשין לית מסכיין מיכתיהון לעלמין כהכי לחבבי׳ דלא כתיב הכי למיכתב ואי תימ׳ לית הכי
דמסכיין לית מן דלית סכיו׳ ולאי דלית לית הכי דמסכיין שין מלין בניכי כך כתיב ומסס

ויברא אלהים את התניני הגדולים שין לויתן וכתיב וכל כל עוף כנף כפם
ירפד: ברומסת דל כפם דתיר׳ חיה ~~דחיה~~ רומסת. ומאי לויתן חיה
דלויתן רומסת ~~חיה חיה~~ דל לולם אחר מרגו סמו למיכתם דמיון מגדלין נון. דכל
לתי סטר דדרוס מרגן מיין וכנדין לכל סטרין ואדכי ומא חזלין ועברין כמה דלת
אמר מס תכיות יהלכון לויתן זה יצרת לשחק בו. ואת כל עוף ככף למיכתן. כמה דלת
אמר כי עוף השמים יוליך את הקול וכעל כנפים יגיד דבר. רבי יוסי אומר כלהון מעות
נדפין ולא מסכיין לעלמין וכביכול כך כתיב למיכתן מאי למיכתן לזיוף דלעילא ושין טאטן
ומאטן עלמא כשית ואמרן שובדוי דכבי כמה ומלקין נון לעילא. ועל דל כתיב נס
במדבר מלך אל תקלל וגו׳. ר׳ חזקיה אמר ברומסת המורמת מכעי ליה. שלא כדאמרי
רמס לילית ועל דל כו תרמוס כל חיתו יער. דכלהו מלטאין כמעתא דליהי מלטא
ופתחין מירתא כתלת סטרין דמלנו לילית ומחרי מורת׳ ולא מסתכלי ועל אלין כתיב
המזכירי׳ לת יי׳ אל דמי לכם. ר״ש קס ואמר מסתכל הוינא דכד כעא קס למחרי אדם
לזדעזע כל עלמין ותתחזן ויומא מתיתאה הוה מליך כדדנוי עד דמלקא רשותא
עלאה ובהיר מירתא דכלא כהורין ופתח תרעא דמזרח דהא מתמן נהורא כפיק
ודרוס לחמי תוקפיה דנהורא דירית מרישא ותתקף כמזרח. מזרח לתקוף לנפון
ונפון לתער ותתפשט וקרי בחיל סגי למערב למקרב ולמסתפא כדאי׳ כדין מערב
אחת. ובלא הוא בחמל ומזרח שבוע בבקר בחרי. מלקא כנפון ותקטר כיה. לבתר דרוס לתיא ולחיך במערב וסחרין ליה דרוס
ונפון לילין גרלי נכתא. כדין מזרח קריב כמערב ומערב מריש כחדוה ובעת מכלהו
ואמר כשבה אדם בעלמו כדמותנו. דלהוי כגוונא דל כתרבא סטרין ושלח ותתא
ומזרח לתדבק במערב ולתקיף ליה. ועל דל תכינן אדם מלתך דבנית המקדש נפק.
תו כעשה אדם קדם אמר לילין תתאי דלתי מסטרא לעילא רזא דשמא דל דסליק
אדם. אדם מרזא סתימ׳ עלאה אדם רזא דלתוון דהא אדם כליל לעילא וכליל לתתא
אדם ו׳ לעילא לעילא ם סתימא דליהי ם מלבדכם המשרת. ל׳ תתאה דסתימא
במערב ודא כללא דעילא ותתא לתתקן. לעילא לתתא לתתקן לתתא ללין לתתון כד כתיב
לתתא כלא כחדא כחשלמותיה דמסכת דכר וכוקבא בסטרוי לתדבקא
עד דלסליל עלויה מסכת ודמוך. והוה רמי כתר דכי מקדמא לתתא וכתר
ליה קדם ותקין לה כמה דמתקנין לכלה ועלה ליה הדא הוא דכתיב ויקח
מלעותיו ויסגור כסר תחתיה ויקח לתת דייקא. כספרין קדמאי דמכתיב דל לעלות
קדמיתא דיסות שמים ותעברת מכיה ולא הות לקבליה עוד: ומאי עוד ממך עד
הסיה מעתא דכתיב לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו. תא חזי אדם כתרא
דכלא הוה הכי לתתקון למיתי על עלמא אלין תו אמר רבי שמעון כתיב:

וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא
המטיר יי׳ אלהים על הארץ וגו׳. וכל שיח השדה אלין
אלגין

לכתר׃ מכאן ולהלאה סימ מלי היא ויסגור כמר תקתנם כסטרוי הוא והוא דלא

בראשית

בסטרו דלך׃ ודלאי עקרן קלא ומטיל לון לגתר לחרת ולדלדו לכפין גלגפין
לקיומיה כגוונ׳ לך סמיכן עלמין עקרן קלא ומטיל לון לגתר לחר׳ ולתקיומיו בקיומיה
סלים׃ ואמר ר׳ לוכא מכלן דלדם ומוה כטושין הוו דכתיב כגר מטש משעם אדם
להתפקר׃ מעשה ידי דיוקן דלא לסתדלן בהון כרוין לחרטין׃ וכתיב כיום כטדך
תגבנני דכהוה ויומא דלתכטש כעלמא לתתחדו סרחו׃ תנן הכטושות
כקלכי חנכים הוו וכסורא דלהון דקיק ולא הוו כסרין׃ כיון דלתכטשו ולתתקנו
לתרכיהו בכסורא לקרון תרזי לכבון׃ ודלדם ומוה עד דלתכטש לא תתרכיהו ולא
סליקו ריחיה ודלאי לתעקרו ולתתעלו ולתתקנו כדקדק ולות׃ ויצו ו׳ לאדם
לך תכוכן לית נו מלה עץ לתחמד לך ג׳ ומפיק׃ מכל עץ הגן
תכול תיכל׃ ומריוק ליה כלא לכלהון כוחודא׃ דהך חזוכן לכרהם לכל ונחק ויעקב
וכל כביוהים לכלו וחיו לכל לוילכו לך לכלהון דמותא לוהיו כמה דכתיב ומען הדעת
טוב ורע לא תיכל ממכלן דכטול ליה כלמודו מויה דהך סמא דמותא כטולי בגין
דלוהיו מפריש ליה מן חיין ועל דלך כי כיום לכלך ממנו מות תמות בגין דקל פריש
כטוין׃ רבי יהודה אומל לרבי שמעון הך דתכוכן לדלם הרשעון מוכך כערלתו הוא׃
מלי הוא׃ כל דפרים ברית קדש מלתריה ולדלי מוכך כערלה הוא ומכך
לך כתרה לך לוהיו מפרים ליה מן חיין ועל דלך כי כיום לכלך ממנו מות תמות בגין
תלכלו ממנו כגין דכתיב רגליו ורודות מות שמול נעדיה יתמוכו׃ וכהלי הוו פרי
דהך כתרה לך הוו פרי כי כיום לכלך ממנו מות תמות בגין דלכלך דמותא הוו
כדקלמרן דכתיב רגליו ורודות מות׃ והנחש היה ערום מכל חית
סמדלה רבי יוסי אמר הלי לילכא דקל אמרן הוה מתעקי
מלעילה ולתרבי והוה חדי כלל וכסר ונוח מעדן להסקות לת הגן׳ הגן דלך לתתע׳
ונכסר לך הוה עייל כיה ומעקי ליה והוה כלה חד (כדרנ׳ לחד ושמו לחד) דהך מתמן
ומתע רבי יצחק אמר כשהוא מדבר לשון נקבה הוא׃ ואמר רבי יצחק אמר רבי יוחנן
ולתתע לוהיו פרודלך דכתיב ומשם יפרד׃ והכתיב רבי יצחק אמר רבי יוחנן ודלאי כלה חד׃ וסמלל הוה
יהודה אמר כתם ממם׃ אתו לקמיה דרבי שמעון אמר לון ודלאי כלה חד׃ וסמלל הוה
ולתתזי על כתם וכולמיה דכתם לך לוהיו סגין וכלה חד׃ תניא כההיא מעתא כתי
ומטו סמלל מן שמיה רכיב על כתם לך ולכולמיה הוו חמלן כל כרוין וערקן מכוה׃
לגביה לתתע כמלין וברומו מותא לעלמא׃ ודלאי כחכמה לוהיתי סמלל לוטין על
עלמא וחכל לילכא קדמאה דכרא קלא כעלמא׃ ומלא לך הוה תלי על סמלל עד
לתתע לילכא קדמאה דלוהיו יעקב וכטל מכוה כרכלן לך יתברך סמש לשלף
ומטו סמלל לחרא דלוהיו דומיא דלדם הרשעון הוה ומפריש דיעקב׃ ועמו לתתע׃ דהך יעקב דומיא דלדם הרשעון הוה ומפריש דיעקב מפריש לדלדם
הרשעון הוה׃ ועל לך כמה דמכא סמלל כרכלן מלילכא קדמאה הכי כמי מכא ויעקב
לוהיו לילכא דומיא דלדם מסמלל כרכן מלעילה ומתתע ויעקב דיהיה כטיל ככלה
ועל לך ויהכך ליה עמו׃ כתי׳ והכתם היה ערום לך ונר הרש לך מלאך המות וכגין
דכתם לוהיו מלאך המות גרם מותא לכל עלמא ולא הוה רזא דכתיב קן כל כסר כי
לפני׃ לך הוה קלא לכל כסרא דכטיל כמותא לכל כסרא ולקרי הכי׃

ויאמר ר׳ יוסי אמר כלא פתח ולא כטיל כעלמא׃ לא
לתתע

לאתתא כהלכה דל ברח קב"ה עלמא ודלי לכלו מכיס והויתס כלדים יודע טוב ורע
~~להם לוקחי הני והוא יודע טוב ורע~~ לדים סמיס · עץ הדעת טוב ורע ·
אמר ר' יהודה לא אמר הכי דלו אמר כהלכה דל ברח קב"ה עלמ' ולות הוא כי הוא
כגרזן ביד החוכב בו. לכל לא אמר אלא מהלכה דל לכל קב"ה וכדין ברח עלמא
וכל לומן סכי לחברים · לכלו מכיס ולתון תהון כרעין עלמין ועל דל כי יודע לדים
כי ביום לכלכם ממנו וגו' וכגין דליהוו ידע דל לפקיד לכו עלים דלא לכלו מכיס
אמר רבי יצחק ככלה מלולו מקרא בעולותא דאמרו מקרא הוא דכתיב לף כי אמר
לדים לא תאכלו מכל עץ הגן · ולאו הכי הא כתיב מכל עץ הגן לכול תאכל וכלהו
מרא ליה · אמר רבי יוסי הא תכיכן דפקיד ליה קב"ה על עץ דכתיב ויצו וי' לדים על
הדיכין · על הלדש על שפיכות דמים · לאמר על גלוי ערוות · וכי כמה לכתי הוו
בעלמא דליהו לטרוף דל · אלא ודלי כלא על הלי אלכה הוא כגין דכיה לחידן
כלאלין פקודין דכל מאן דבטיל ליה בלאודוי עביד פריעו ובטיל ליה באוכלוסין
דלתתא דלחידן כיה · ובטיל על שפיכות דמים וגלוי ערוות · על כליכון דכרבי
מאכן · שפיכות דמים כהלי לילכה תליין דליהו בסטר גבורה · ומאלל לתפקד על
דל · גלוי ערוות לשה היא ולתתא לקרי · ולסיר לומכה לתתא כלאודה אלא
עם בעלה דלא יהא תשיד בגלוי ערוות · ועל דל בכלהו לתפקד כהלי אלכה · כיון
דלכל מכיס בכלהו עבר דהא כלא לחיד כיס · רבי יהודה אמר ודלי מלה דל הכי
הוא דלסיר לתתיחד עם לתתא כלאודה שלא יסכן בעלה עמה · מה עבד הוא
רשע אמר הא מעותי להלי אלכה ולא מתי לוף לת קריב ומטי כידך כיס ולא תמות
ולא דל הוא לוסיף לה מגרמיס אוד ותרא לשה כי טוב וגו' · כמה חמלת אמר ר'
ונחק הוא שדה בליק ריחין כלא כריח שדה אשר ברכו וי' וכגין הוא ריח דהוה
בליק חמדת ליה למיכל מכיס · רבי יוסי אמר לחייס הוה · אלא רבי יהודה הא כתיב
ותפקחנה עיני שניהם אלא דליהי כתיב ותפקחנה נקטת ליה לדכתי' ותרא לשה
כי טוב וגו' **ותרא** לשה כי טוב · חמלת ולא חמלת · כי טוב חמלת כי
לתיסבת בלה מה כתי לבתר ותקח מפריו ולא כתיב ותקח
ממנו · והיא לתדבקת בלתר דמותה וגרימת לכל עלמא מותה ולתפרישית חיין
מן מותה וכחוכא דל גרים פריעותה לאפרשה לתתא מבעלה דהא קול מדבור לה
מתפרשן לעלמין · ומאן דמפרש קול מדבור לתשה ולא יכיל למללה וכיון דלשתקלת
מכיס מללה לתייהיב לעפרא · אמר ר' שמעון כתיב כהלמתי דומיה לחשתי מטוב
וכלבי כעכר · כהלמתי דומיה הלי קרא ככסת ישראל לאמרה בגלותא מלי
טעמא כגין דקול מדבר ליה לדבור כיון דליהי בגלותא קול לתפרש מיכס ומלה לא
לשתמע ועל דל כהלמתי דומיה וגו' מ"ט כגין דהחשתי מטוב דלא לזיל קול כהדיה
וישראל לאמרי לך דומיה תהלה · אלי דומיה דל תהלה לדוד דליהי דומיה בגלותא
ושתיקא כלא קול · אל ינחק אלי לך כגיכך ליהי דומיה ושתיק דלשתלק מכיס קול:
ותקח מפריו הא תכיכן לחטה עכיס ויהכת ליה וגרמי מותה לכל עלמא ·
דהא לילכה דל כיס מריק מותה והוא אלכה דשלטה כליליה ·

וכך הוה עלמא כל כמה עלמין טעמי טעמא דמהימנותא · אלא לישנא בני מהימנותא
מקדמי ויהבו ליה כפשוטיה · ובגין דליהוי בפקדונא לאתדרו כפשלן
לאתרוייהו ועל דא נאמונתך כלילות כתיב : **ותפקחנה** עיני שניהם
דכי סיוע למר דהא לתפקחו למכדע כיעין דעלמא מה
דלא ידעו עד השתא כיון דידעו ולתפקחו למכדע כיעין כדין ידעו כי ערומים הם
דלכדו זהרת עלאה דהוה חפי עלייהו ואסתלק מכייהו ואשתארו ערומים מכיס ·
ויתפרו עלה תאנה · לתדבקו לתתפרשא כליכון גולמין דההוה לילה דלכלו מכיס
דלקרון טרפי דלילה · ויעשו להם חגורות רבי יוסי למר כיון דידעו מהאי עלמא
דלתדבקו כיס למהוי עלמא מתדבר על דא דליכון טרפין דלילה ועבדו לה
תוקפא לאתתקפא כהו כהאי עלמא · וכדין ידעו כל זייכי מרפין דעלמא · וכעו
למעבר זייכין כליכון טרפי לילה כגין לאגבה עלייהו · רבי יהודה למר כדין תלת עשר
כדיכה ולתדכו ועלמא תתה לתלטויה ולא קיימא בקיומיה כגין זמנא דכתיב עד
דקיימו ושרגיל כטורא דסיכי לכתר לילה כגין כלכגתין דמשכח לתתכי מכייהו
הכי כתכות עור · בקדמיתא הוו כתכות אור דסוי מעמין כהו עלאין דלעילא כגין
דמלאכי עלאי הוו לתיין לאתהנא מההוא כסורא · הכי ולתסתרהו מעט מלדים
וכבוד והדר תעטרהו והשתא דאכו כתכות עור דשור לתתכי מכייהו ולא כפשוטיה ·
לכתר תולידו כרא קדמאי כרא דזוהמא הוא · תרין לתו עלה דאוף ולתעברת מכייהו
ותולידת תרין · דא כפק לזייכיה ודא כפק לזייכיה ורוח דילהון לתפרשו דא לסטרא
דלא ודא לסטרא דלא · דא דמי לסטרוי ודא דמי לסטרוי · מסטרא דקיין כל
מדורין דסטרא דזייכין כיעין ורוחין ושדין וחרפין לתיין · מסטרא דהבל סטרא
דרחמי ויתיר ולא כמלימו חמר טב כחמר כיס ולא לתתקן כהדיה עד דלתתא את
ולתייחסו מכיס כל ליכון דרין דזכאי עלמא וכיס לסתיל עלמא · ומקין לתיין כל
ליכון חנופין ורשעים וחייבי עלמא · אמר רבי אלעזר כשעתא דאב קין הוה מסתפי
בגין דאתא קאים עליה זכי מסרין מזייכין ולתיין לקטלא ליה וכל לאדר כתזוכא מאי
קאמר הן גרמת לותי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתר · מאי מפניך אסתר
אלא סתיר מכוייכא דילה · רבי אבא אמר כל מ"ד כלא ויסתר משה פניו ועד ומפניך אסתר
מליכון פניס דילך להוי כסתר דלא ישגחון בך ועל דא והיה כל מוצאי ירגבני :
וישם יי לקין לות לבלתי ונו' · מאי לות · לות לאחד מעשרין ותרין לתוון
דלוריתא וסכ עליה לאגבה עליה · אמר רבי יהודה מאי דכתיב
ויהי כשוותם כשדה · מאי כשדה דא לתתא · ועל דא קס וקטיל ליה דהא מסטרא
דא ירית לקטלא מסטרא דסמ"ך דגרים מותא לכל עלמא · ובקי קין להכל על מוקדים ·
רבי חייא אמר הא חזיכון דכתיב ויחר לקין מאד ויפלו פניו על דלא לתתקבל קרבניה
לא הכי הוא וכלא הוא לקבליה · ואמר רבי יהודה מאי דכתיב הלא אם תטיב שאת
ואם לא תטיב לפתח חטאת רובץ · הלא הכי הקשה הלא אם תטיב שובך שאת אלא
שאת כדכתיב יתר שאת דהא כוכרא מכחא לית ליה ככלא תדיר ותליא בשובדוהי
ועל דא אם תטיב שאת · ואם לא תטיב לפתח חטאת רובץ · מאי לפתח דא פתחא
דלעילא

לא רבי לכל רוח עלמה הוא . תניגן תלת ספרין פתיחין כלה חד לנדיקים גמורים

תוספתא

מרובע כמעשה דכרך קב לזכר כרך לים כנגיכת לבבן ונוסו על מכת מכות מב ומתגרם מגיכת לבב ויתרי מלאכי שמים עוף ושוחל ומרו קמי קב"ה אלו סוכיא לכן בארעא סוכיא וכאן על קב"ה וכי תימן יכלין על ידיה כיעף מרו קמיה יכלין מיד לפיל לן קב"ה מכל אשר נחרו בהו ומתעקרי מקדושתייהו עכ :

נסו ינר כיעף מכאן ויקומו לפס כני נפ"ג ובעשרה לבחתו לארעא עילא כלל שכפילי סיו בארן וכתי סנגוריס ונו' לא יכלו לקומו מיד לפיל לן קב"ה וכי תימן יכלין על ידיה כיעף אלא לפי שהיו מתיראין מהן ולפי שהיו מתיראין מהן לא היו יכולין לקומו מיד :

בעלמא מטרטעי ארעא והוו דמיין לעלמי ותתלי תמ"ל ויתקף עזא ועזא כד נפלו מחתר קדושתייהו מלעילא תמו בכת כני כעס ובטלן ואולידו בכין ולבן הוו כפילים דכתיב הנפילים היו בארץ . רבי חייא אמר כגוי דקין הוו כני מלדים דהא כד לתא סמ"ל על חוס לטיל כס זוממת ואתעברת ואולידת לקין וחזו דיליה לה הות דמי לנפיר כני כעס וכל ליכון דלתיין מסטר דיליה לה הוו לקרון מלא כני מלדים . ר' יהודה אמר ואפילו ליכון בפי כפילים הכי לקרון . תמה הגבורים . אתין הוו בארעא כחושבן דלעילא . כתיב הכא תמה הגבורים סביב לה . רבי יוסי אומר תמה הגבורים אמר מעולם ממש . מעולם דייקי לכאי לכאי כתיב הכא לכאי כתיב הכא . ר' חייא אמר מעולם לא הוו גבורים בכרין דסטרא בישא הוו דכתיב לכאי אם לכאי כתיב לא כתיב הלא לכאי אם כלכתי שאכנוכיא דא כתיב זכור רחמיך יי' ומסדיך כי מעולם המה . מעולם ודאי מעולם דלתתא כטיל לן קב"ה ליכון לכהן קדמיאי למהוי רתיכא קדישא לעילא . חוץ הכא תמה הגבורים אשר מעולם . מעולם ודאי . ומאי הוא דלא מסתיו שלמה מעולם דכתיב גבורים סביב לה . רבי לחא אמר כלהו כני מלדים לקרון לה עד לא אתכסמת . תא כלהון כטישן הוו סתימין דשימין לקיקין כחדרא חד לכתר עקרן לא אתכסמת . ר' יוסי אמר אלו תלתי דכתיב זה ספר תולדות קב"ה ואתגליל לן כחד לחדרא ואתקיימו . ר' יוסי אמר אלו תלתי דכתיב הלא לכאי אם כלכתי שאכנוכיא דא כתיב זכור רחמיך יי' ומסדיך כי מעולם המה

וכו׳ספר עלות דהא מכוח נכח כלא כפיק מכוח כתיבה. ספר תמנעית כלות דעולה
ותתת ותקוד לכל סטרין רזא דקדם קדמאה. ספר תליהות דקדמי תורה סכתב
קדם קדמאה. ספר דקדמי תולדות אדם ודא לאו דנדיקים נמורים דהא זה ספר
דא נדיק דעביד תולדות. כיון כתיב אלדים אדם כדמות אלדים דהא ודאי כדין
אתתקן כלא לעילא ותתא ואתקיימו כדנמא חדא זכר ונקבה כרא אתם חד כלל
חד. מתני כתיב מגדל עוז שם יי כו׳ ירוץ נדיק ונסגב דא הוא ספר תולדות אדם
דרליוט כההוא מגדל דהוי מגדל מלי עבידתיה אלא דא הוא מגדל דוד ודא הוא

מבש	עוי	מיץ	מגדל עז שם יי וכולא חד כלא ודיעלא לכבי מהימנותא
גרג	ווה	יצר	דא ודאי ספר תולדות אדם סודו מגדל עז שם
דצב	זדו	היוא	יי כו׳ ירוץ נדיק ונסגב ידוד נדיק (אדם לכבי
לקה	שוה	ונק	מהימנותא): ואמר רבי אלעזר ספר ודאי נחתו

ליה לאדם הראשון וכיה הוא ודא חכמתא עלאה
וספרא דא אתא לכבי שלמה דרגא ואתון דזכי לאסגא כיה ידע כיה חכמה עלאה
ומסגיאין כיה וידעין כיה. וספרא דא נחית ליה מלריה דרזין ותלת עלאין מתכן
קמיה. וכשעתא דנפק אדם מגנתא דעדן לחיד דהוה ספרא כל נפיק מכוח סתם
מכוח לתרעא כלי וכלה קמי מלריה ואתיבו ליה כדלקדמין בנין דלא תתבטי חכמת
מכבי כשא ויסתדלון למכדע למריהון. וכן תכיכן ספר הוא ליה לאחוך ודא ספר
אחתר דספרא דתולדות אדם הוא ודא הוא רזא דחכמתא דהא אתרע בטול הבל
ואוכמו כי לקח אותו אלדים. והוא הכפר כדכתיב אחוך לנעך על פי דרכו. וכל נגזי
עלמי לתתמסרן כידיה. ודא מסיר ויהיב עטיך עלאין ולא מסתתן מתמסרן כידיה
אלא כרכתן כטול כל יומא וקסיר קסילן למלריה. מעלמא כטול ליה קדשא כריך הוא
לשמושיה הבל כי לקח אותו אלדים. ומן דא אתמסר ספרא דאדקרי כפרא דאחוך
כשעתא דאחיד ליה קדם אחוי ליה כל גיכזי עלאי אחמי ליה אלא דאחוי בנו מטוע
נפתח ונסרפוי ועכשו וכלא אחוין כספריה. זכאין אינון חסידי עלאין דאחכמת עלאה
אתגלי להו ונא אתבטי מכוחו לעלמין כדא סוד יי ליריאיו וברית להודיעם:

ויאמר

יי לא ידון רוחי באדם כשגם הוא בשר וגו׳ (ס) רבי אחא אמר
כשהוא זכאי הוא אשהוא כשרא דכניד וכפיק לפיק רוחא עלאה
מאילנא דחיי ואשריק בלבי דשריא כיה מותא. אלא דאתמסכן רוחין בגוויהו
דכבי כשא זכאי סגיאין עד דסלקו כיסין ואתעתדו לפתח כדין אסתלק רוחא
עלאה מההוא אילנא כשעתא דכשרא כשתין מכבי כשא. הבל לא ידון רוחי באדם
לעולם למיכד לעולם. כשגם הוא בשר דבי ר׳ שמעון אמרי שגזר אחמי כשגם דא אסור
לסיכרא ומחולא דא קיימין כבי כשא דעלמא ואמרין סגיאין. והיו ימיו מאה ועשרים
שכה רמז למשה דעל ידיה תורה אתיהיב וכדין אשריק חיין לכבי כשא מההוא אילנא
דחיין וכך הוא שלמה דאמר ויפח בחוטמיו נשמת חיים. דהא
אילנא דחיי הוא משיך לתתא ועל דא כשגם דאיהו בשר קיימ מלה לאשריק רוחא
אחיין כשגם אחיד לתתא אחיד לעילא. ועל דא תכיכן משה לא מית אלא אתככיס

מעלמא

מעלמא והוה כהיר לסיהרא דהוה סמוך לעמ לאתכנשא מעלמא לית מות חלש עלך
ואהכהיר לסיהרא כך תמה׃ ל״ל כשגם הוא כאר כמשיכו דרותא ככבי כשא וחמה
רבה לאתחדר למהוי כאר לאתמשכא כתר גופא ולאתתלא כעובדין דהאי עלמא
חמר רבי יצחק כל דרין דלעתכלו מעת כלהו נדיקי וחסידי לכתר לתפארתו ולולדו
ולוליפו לומכותא וחכמתא דעלמא לעכלם רומחין וסייפין עד דלתא כא ולתקון לון
תקונא דעלמא ולמפלח ולתקנא לארע דהוה כקדמיתא לית הוו זרעין וחנדין לכתר
לנטריכו להאי דכתיב עוד כל ימי האדמה וגו׳ רבי לעזר חמר זמין קב״ה לתקנא
עלמא ולתקנא רוחא ככבי כשא כגין דיורכון יומין לעלמין הב״ה כי כימי העץ ימי
עמי וגו׳ וכתיב כלע המות לנצח ומחה ה׳ אלהים דמעה מעל כל פנים וחרפת עמו
יסיר מעל כל הארץ כי ה׳ דבר׃ עכ״ל משכחלל מלין כשאר כלשון

בראשית

אמר רבי שמעון הא תניכן דכד כרא קב״ה עלמא גלוף כגוליפי דרזא
דמהימנותא גו טהירין כרזין עלאין וגלוף לעילא וגלוף לתתא
וכלא כרזא חדא ואביד עלמין עלאין כגווכא דעלמא עלאה׃ ודא הוא לקבל לא
למהוי כלא חד כיחודא חדא׃ וכגין כך קב״ה גליף גליפי לתתון עילא ותתא׃ וכהו
כרא עלמין׃ ותא כגווכא דעבד קב״ה עלמא סכי כמי כרא ליה לאדם קדמאה׃
פתח ואמר ואמה כאדם עכרו כרי וגו׳׃ דהא קב״ה לעטר ליה כעטרין עלאין וכרא
ליה כסיתי דעלמין למהוי סליק ככלא וכלא זעלן ודחלן מקמיה דהוה כל לתכרי
אדם לתכרי כדיוקנא עלאה׃ והוו מסתכלן כההוא דיוקנא וזעלן ודחלין מקמיה
ולכתר לעיל ליה קב״ה כנפתא דעדן לתתעדכא תמן כעלונין עלאין והוו מלכיהו
עלאין סחרין ליה ומסתכלין קמיה ורזין דמריהון הוו לודעין ליה׃ תא חזי כשעתא
דלעיל ליה קב״ה לנפתא דעדן הוה חמי ולסתכל מתמן כל רזין עלאין וכל חכמתא׃
כגין למכדע ולסתכלא כיקרא דמריה׃ מכאה היכלין מדורין לוכון לעילא לוכון
רזא דמהימנותא עלאה ומכאה היכלין לוכון לתתא כגווכא דלהון חד לקבל חד׃
מכאה מדורין דהיכלין לוכון לתתא כגווכא דלעילא ולוכון מית כגווכא עלאה׃ וחד
טמיר ונטיר דהיכלין לוכון לעילא ולכל לתלין לוכון כרזא עלאה׃ כגין דכל מכי היכלין לית כהו
כגווכא דלעילא ולית כהו כגווכ׳ דלתתא למהוי כלול כדיוקנא דרזא דלעילא וכדיוקנא
דרזא דלתתא וכהו הוה דיוריהו דאדם׃ ולכתר דלתתך מנכתא דעדן לתקון לון
קב״ה לנפתהון דכדיוקנא דלעילא כהו כדקא חזי מזווא דיקרא עלאה וכל חד
וחד לתתקן כגווכא דלעילא וכגווכא דלתתא כמה דלוקימנא׃

היכלא קדמאה לתר דהיכו מתתקן לתתא למהוי כגווכ׳ דלעילא׃
דהיכו כרזא עלאה דהיכו מתקן לנו׳׃ נו טמירא דרזא דלתתא נטיר וסתים מכלא׃

בראשית

וכדין כל חיכון כשיחין דורשע דדוד כלהו לחידין ביה ומכחמין ליה · מארי תכיכות
וכבי עד דקלא נפיק ומתלחד בההוא קלא וסליק לעילא ואסתכי תמן עד דיום ירחת
וכד כחיק בחיק עמיה כמה כהורין וזיון מכסרין לכל חיכון היכלין ואסוותא וכהורא
לכל חיכון וכבי מרעין ומכאובין דסבילו עמי דמשיח וכדי פורפירא לכיה ותמן חקיקין
ורשיימין כל חיכון קטולי דמאר עמין עעז בההוא פורפירא · וסליק ההוא פורפירא
לעילא ואתחקק תמן גו פורפירא עלאה דמלכא · וקכ"ה זמין לאכסא ההוא פורפירא
ולמידן עמיה דכתי ידין בגויה מלא גוויות עד דיתתא ונחיה לון ונחתין עמיה כהורין
ושדוכין לאתעדכא וכמה מלאכין ורתיכין עמיה · כל מאן דאכיל מלכושא לאתלכשא בהו
כל חיכון כשמתין דקטולין ותמן מתעדכין כל ההוא זמנא דאיהו סליק ונחית · לגו
מהאי היכלא קיימי גו דרגא עלאה חיכון עשרה רכרכין ממכן כנוף ר' עקיבא ואכרוי
וכלהו סלקי כסליקו גו חספקלריה דלעילא ונהרין כזיו יקרא שלאה עליהו כתיב
עין לא ראתה אלהים זולתך ישעה למחכה לו:

בהיכלא חמישאה

קיימין כל חיכון מאריהון דתיובתא עלאתא
דתבו מחטאיהון ואתפחמו בהו ובפקת
כשמתייהו בדכיו כל חיכון מאריהון דתיובתא שמע דמריהון וקבילו
עליהו מותא · ובתרעא דהאי היכלא קאי מכסא מלך יהודה דקביל ליה קכ"ה בתיובתא
עלאתא ואתר ליה אתורא לקבלא ליה · ולגו מהאי היכלא קיימין כל חיכון מאריהון
דתיובתא תקיפא דכשמתהון כפקא בשעת דאתמרמרו על עובדיהון ואין מתעדכין
בעבודא עלאה ככל יומא ויומא · ותלת זמנין ביומא כהירו עם כההו היכלא דמתעדכין
ביה כל חד וחד כדקא חזי ליה · וכל חד נכוח מכהורא דחופה דחכריה כין לאתתא
כין לעילא והאי היכלא קיימא על חיכון לאתתא ואפי נדיקים במורין לא יכלין לאסלקא
גבו הרהורי היכלא ולמיקם ביה והאי חיכון דרגא עלאה על כלא כי דרגא דחסידי
דחיכון דרגא עלאה על כלא:

היכלא שתיתאה

היכלא דא היכלא דחסידי היכלא דא היכלא
עלאה על כלא והאי הוא היכלא דקיימ' על כלא
היכלא דיומיכא ליה מאן דיקום ביה · אלא חיכון חסידים קדישין וכל חיכון דמרחמי
למריהון ברחימו סבי · ולפתחא דהאי היכלא קיימ' כל חיכון דמיתחדי ויתוב למריהון ככל
יומא ואלין כלהו היכלא עלאין וזמיכין לסלקא בקדמיתא · ושלא מהאי פתחא לכרסא
ומיכא דקכ"ה ולפתחא לאחרא קיימא ונחק דלעקד על גבי מדכחא והוא קרכא סליק
קמי דקכ"ה · ולפתחא לאחרא לגו קיימ' יעקב סלימא ותריסר שכטין סחרכיה ושכיכתא
על ריסייהו וכד ישרש בעקו לאתערו תלת לכהן ואתערי לה לשכיכתא לאנפא עלייהו
וכדין חיכי סלקא ואתעטרא לעילא ואנפא עלייהו דישרש"ל וכמה לית היכלין לאתתא
כנשתא דעדן הכי כמי לעילא חית היכלין מתקנן דחיכון רזא דמהימנותא וכל רזא
היכלין כלהו מתקשרן ומתעטרן כחד היכלא דאיהו

היכלא שביעאה

והאי היכלא איהו נביז וסתים מכל שאר
היכלין כחמנעית דהאי היכלא קאים חד

עמודין דליהוי כגווכין סגיאין: ירוק חוור סומק לוכס. וכד כמתין סלקין ליכון
עלמין נו הלי היכלא. מאן דלתתוי להלי נוון סליק כיס. ומאן דלתתוי להלי נוון
סליק כיס כל חד וחד כדקיק חזי ליה. ואלין מית היכלין ליכון למדורת כדחמרן.
ומכיעלה לאו ליהוי למדורת נשות כלא כרזא דמית. ועל דא כתיב כרעפות מית
דרגין לעילא מית דרגין לתתא וכלא רזא חדא. תא כרעפות. רבי יהודה אמר
תרין כתין הוו כית רעמון וכית מבי דא עלאה ודא תתאה. תרין סהין ליכון דא
עלאה ודא תתאה וכלהו חד. כ׳ עלאה פתחא תרעין לכל סטרא דסכי הוא דכלול דא
בדא רעפות כדין הוא רעפות לעלא כחומכא דכויכא. רבי יצחק אמר ר׳ אלעזר
כרעפות דא כללא דויקכא דכל דויקכין כלילן כיס. דא רזא דכתיב קול מרעה
דמות ככוד ו׳ חזיון דלתתוי כיס מית לאחרנין. ודא הוא כרעפות. תא חזי כד
עלמין כהלי חיזו מית לוכין הוא לתקיכות נרמא לאחזאה נון ולמפעל כהו לומכות
דעלמא ואי תימא דהלי לומכותא דעלמ׳ מדרגא דא הוא. כתיב כרעפות מכחא
דמות ליהוי דעבדי לומכותא כהלי. רבי יוסי פתח הנכנים כרעו כארץ את הזמיר
הגיע וקול התור כמע כארכנו. הנכנים כרעו כארץ דא הוא רזא דמית דרגין
עלה ואיהי מכיעלה ואלין ליכון מית דרגין דרגא דלכרכס ודרגא דינקא ודרגא
דיעקב ויכין וכועז וויסף כולהו ואתחזו כארעא דכתיב כרעו כארץ. כארץ דא היא
קרתא קדישא דארץ יסרא כרעו כארץ כגין דליכון דויקכין לאתחזאה כהלי דרגא
את הזמיר הגיע דכא כדין מכבא ומבדר כמה דאת אמר למען יזמרך ככוד ולא
ידום. וכגין כך לקרי מזמור כמה דתניכן דכתיב מזמור לדוד דמארת עליה מכוכת
כרוסא ודא הוא את הזמיר הגיע. רבי חייא אמר דהא כדין מטא זמכא למכחא.
רבי יצחק אמר עלמא עלאה סתים וכל מלוי סתימין כגין דקיימא כרזא עלאה רומא
דכל רומין. וכד כרא ואפיק לפיק לאן מית וכגין דליהוי סתים דכל מלוי סתימין
אמר כרעפות כרא מית יומין עלאין ולא אמר מאן כרא ליה כגין דליהוי עלמא
עלאה סתים ולכתר נלי ואמר עבידתך תתאה ואמ׳ מאן כרא ליה כגין דליהוי עלמ׳
דקיימא כאתנליא ואמר כרא לדיס את הסמים ואת הארץ ולא אמר כראת סתם
כרא את הסמים כגין דליהוי עלמא כאתנליא ואמר כרא לדים לדים ודאי סמא
כאתנליא קדמאה כסתימא דליהוי עלאה תתאה כאתנליא למהוי תדיר שכך דקכ״ה
סתים ונליא. ורזא דסמא קדישא הכי הוא סתים ונליא. את הסמים לאסגאה סמים
תתאי לתת׳ ואת הארץ לאכללה ארץ דלתת׳ ולאסגאה כל שוכדיה כגוונ׳ דלעילא.

והארץ היתה תוהו ובוהו כדקאמרן דא ארץ עלאה דלית לה סורה
מגרמה. היתה. כקדמיתא ככר הות יאות. והתה
תהו ובהו. וחשך היתה דייקא לכתר לשורית נרמה ולעוברת סורה. תהו ובהו
וחשך ורוח מרכא יסודי עלמא דלתתכללו כה. ו׳ ואת הארץ כדקאמרן לאסגאה
ארע׳ דלתת׳ דליהוי לתעכיל׳ בכמה כהורין כלא כגוונא עלאה ודא הוא והארץ היתה
תהו ובהו וחשך ורוח. אלין ליכון מדורי ארעא. ארץ. ארמה. גיא. נשיה.
ציה. ארקא. תבל. ונדול שכללם

תכל דכתיב והוא ושפוט תבל בנדק · אמר רבי יוסי מאן הוא נוס · אל דא הוא
לתר דניהכם כלא נוס ובלמו׳ ור׳ דא כתיב בפלנת וחשך על כבי תהום דא רזא לתר
דניהכם דא הוא נוס לתר דאלף דמלף המו׳ כדקאמרן דליהו מחשיך לנפייהו דכרוייתא
ודא הוא לתר דחשך עלאה תהו דא כפיה דלא לתחזייה כה חיזו כלל עד דלתבאי
מכלא · ועל דא לתקרי כפוף · ובהו דא לרקא לתר דלא לתבאי רבי חייא אמר
דא נוף · ורוח אלהים מרחפת לקבל תבל דלתתן מרוח אלהים וכלא כחד הוא כגוונ׳
דא לית לארץ עלאה · אבעה מדורין ליהון לעילא דרגא על דרגא ובכלהו מדורין
מלאכי עלאי שין על אלין הכי כמי לתתא וכלא לחיד דא בדא למהוי כלא חד · אבעה
מדורין ליהון לעילא · והא ארץ עלאה לחידאה לון וכלהו קיימא כה ובכלהון קיימא
תושבחתא דקב״ה דרגין פריסן דא מן דא ואתרין פריסן דא מן דא ·

מדורא קדמאה לתתא הוא לתר כי חשוך דלא כהיר והוא
מתתקן למדורי רוחי וקסטורי ועל עולי
תקיפין דלא לתחזיון ולא לית כוס נסור׳ ולא חשוכא ולא דיוקנ׳ כלל · ותמן לא ידעין
כוס ידיעה כלל דלהו כוס נורא גו כלל כורסיא ועל הוא לתר ממנ׳ חד מלכא ·

טהריאל אמיה ואמיה אבעין ממקן מתפסין ואתחזון דיוקני אבהין
ולא קיימין ולא לתחזון ולא מסתכלי · וכל לתי
נפרח כלהו מתחדתן ולא קיימי כד מטתן לנבי הדוה לתר לכדין ולא מסתכלין
ועשין כחד נוקב׳ דתהומא ולא לתחזון · כד לתרמים לילה לתתחזון מהיכון אבהין
עד דמטי נפרח · **מדורא תניינא** הוא לתר דכהיר יתיר ואיהו
חשוך לכל לא חשוך כהדוא קדמאה והוא
מתתקן למדורי מלאכין די ממכן על עובדיהון דבני נשא למתטי להון כהדוא לרח
כוסא דליהון לזלזלי · והדוא לתר לתחזי יתיר מן קדמאה ולהון מלאכין לית להון
קרבא עם כני נשא ומתכן מריחא וכוסמא דלתתא לסלקא בתועלתא ולאהנרא
יתיר ועלייהו חד ממנ׳ : **קדומיאל** אמיה · ולהון פתחין סירתא
ומסתככי ולזלין לון ולא לתתחזון עד דיסרא לתתא פתחי
ומרי סירתא כדין קיימן כלהוכתייהו ולתתחזן כהירין יתיר · תלת זמכין כיומ׳ מקדמי
קדושתא · וכד ישראל עבקי כתוריתא כלהון טהרין ומהדי מהדותא לעילא
וקבה חיים עלייהו **מדורא תליתאה** הוא לתר דמכהיר
וקטורין ותמן כנידו דכהר דיכור דכגיד
וכפיק דליהו כי מוקדא דכפסייהו דרשיעיא דמתמן כחי׳ לשא על ריסייהו דרשיעי׳
ותמן מלאכי חבלה דטרדי להו ותמן לשתכח דלטוריא עלייהו דישראל לזמכין
ולאסטאה לון כר בזמכא דכפסי לסוותא לדחויא ליה וחד ממנ׳ עלייהו מסטרא
דשמאל כלהו מסטרא דחשך כמה דלת׳ אמר וחשך על כני תהום

ומאל מיכא לשתכח תמן : **מדורא רביעאה** הוא
לתר דכהיר ותמן הוא כהירו
למלאכי עלאי די כסטר ימיכא וכתחי סירתא ומיימי ולא לזלזלי לעבר׳ כהכי קדמאי

דפתחין סירתא ומתוקדן ומתעברן כמור דליק ותכין ומתחדמין כמלקדמין והכי
קיימין כדוכתייהו ולא מתעברן והכי מלאכי דרחמי דלא משכחין לעלמין · ועלייהו
כתיב עושה מלאכיו רוחות וגו׳ ולאין עבדין שליחותייהו בעלמא ולא לתתזון לכבי
כסא כר כחזוא לו כסטרא לחרא כסכלתנו סני · וחד מלאכא ממנא עלייהו:

פדאל שמיה והיה פתיחין מפתחן דרחמי לחיכון דתייבין לגביה דמלריהון
ופתחין תרעין לאעברא צלותהון וכעותהון :

מדורא חמישאה הוא מדורא דכסיר כנסירו ויתיר מכלהו קדמאי
ולית כיה מלאכין מכהון לגא ומכהון מיא
לזמכין לאתכאו כרחמי ולזמכין לאתכאו כדיכ׳ שין כסטר׳ד ושין כסטר׳ד לזמכין
כהרין שין ושמכין שין ושין ממכן לזמרא למלריהון לילין כפלגות לילי · ושין כד סליק
כהורא וחד ממכא עלייהו.

קדשיאל שמיה כד אתפלג לילי ואתער
רוח נפון וקכ״ם לחי
לאסתעשעא עם כדיקייא כגנת׳
דעדן כדין רוח נפון לקים ומטא לחיכון דממכן כפלגות לילי לזמרא וכלהו
מזמרין. ופתחין סירתא · וכד אתי נפרא ומתחבר קדרומתא דנפרא כהורא כדין
כלהו לחרנין לחמרין סירתא וכל ככבי רקיעא וכל סאר מלאכין הלחתא מסיעין
לון כמה דכתיב כרן יחד ככבי כקר ויריעו כל כני אלהים עד דיסרחל כטלי סירתא
ותושבחתא לכתרייהו:

מדורא שתיתאה הוא מדורא
עלאה קדיש למלכו שמיה וכיה לרכין
ונסרין וכחלין דמתפלגין מן ימא וכמה כוכבין לחיכון דמרחמן לחרבא כסטרי עלמא
ושלח מכהון סרכין ממכן וחד ממכא עלייהו:

ואוריאל שמיה והוא
ממכא על כל לילין תתלין וכלהו כטלי כשעתי
כטלי לחרבי לסטרא דא ולסטרא דא · כד כטלי לחרבי לסטר דקיימא להסוא
סטרא הוא מיכאל דלתי מימיכא וכד כטלי לחרבי לסטר נפון ממכא דקיימא עלייהו
להסוא סטרא הוא:

גבריאל דלתי מסטרא דסמאלא וכד כטלי לחרבי
לסטר כרום כא
תמן לחיכון ממכא דקיימא עלייהו להסוא
סטרא:

רפאל שמיה והוא לימיכא וכד כטלי לחרבי לסטר מערב ממכא
דקיימא
עלייהו להסוא סטרא הוא.

אוריאל ולחיכון לכתרייהו:

מדורא שביעאה הוא
מדורא עלאה על
כלא.

ותמן לא לאתכאו כר כסתכין כדכיקייא דתמן מתעדכן כסהוא זיהרא עלאה
ומתעדכן כעדוכין ותכוקין עלאה · ותמן לא לאתכאו כר לחיכון · ונגזי סלוס כרכא
ובדכא כלא הוא כגווכא עלאה והא אמרו חכרייא · כדין הוא לארץ לאתתא כסכשא
מדורין וכלהו כגווכא דלשלא וכלהו לית זייכין כחיזו כמי כסא · וכלהו מודן
ומשכחן לקכ״ם ולית מאן דידע יקריה כלילין דלחיכון כמדורא עלאה · ולילין מזמן
יקריה כדקא יאות למפלח ליה ולמשכחא ליה ולאסתמודע יקריה ועלמא דא עלאה
דלחיכו תכלא לא קיימא כקיומיה אלא כגיניהון דכדיקייא דלחיכון גופין קדישין ·

כגוונא דלעילא לית קיומא הכא מדורא סביעאה לעלא לכמתהון דנדיקיא הכי נמי
סלו מדורא סביעאה לתתא לית קיומא עלא לגופיהון דנדיקיא למהוי כלא חד דא
כגוונא דדא. תא חזי סכעם מדורין לילון דקלמרן וכגו לילון לית ז׳ היכלין מילון
רזו מהימנות לקבל ז׳ רקיעין עלאין וכנל היכלא לית רוחין עלאין.

היכלא קדמאה הכא לית רוחא דלתתא על כמתהון דנרין
דלתנייהו: **ורחמיא** סמיה
ולהון כטיל לון ולתתהון

מזוי יקרא דלעילא: **היכלא תנינא** לית רוחא חדא:
אהינא סמיה
דרכיי דלא זכו בהאי עלמא למלעי בלורותא ולהון קיומא עלייהו
ולולוף לון: **היכלא תליתאה** בהאי לית רוחא חדא.
אדרהינאל סמיה ולהון קיומא על
כמתהון דלילון דלהדדו בתיובתא ולא להדדו כגון דאסיכו
ושרלא להדדו כסו לילון טרדין לון בניסכה עלין לון להאי רוחא ממכא וכטיל לון וחמדן
לתתכאה מזוי יקרא דמאריהון ולא לתתכון ולילון לקרון כני כסר ועלייהו כתיב
והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחות לפני אמר יי׳.

היכלא רביעאה הכא קיומא רוחא: **נדריא** סמיה
דא קיומא על כל לילון
כמתהון שלר עמין עשן לאעלא לון גו פורפרא דמלכא ולתרפוהי תמן עד יומא
דיכפום לון קלה דכתיב ידין כנוס מלא נוזית מחן רשם על לרן רבה:

היכלא חמישאה קיומ׳ חד רוחא דלקרי **אדיריא** ודא
דלתוידן כתיובתא דלתקיומו בההוא סטרא ולילון לילון מכלהו די במדורא
דא עלאה על כלא: **ומיכאל** רב ממשר על כלהו קיומא
כיס וכמה שף ורככן כלהו קיומין תמותיה בההוא סטרא
ותתן מתעדכן לילון כמתהון דחסידי בההוא כהורא עלאה דכנדא מעלמא דלתתי.
תא חזי רבי שמעון מאן הוא דוידע לסדרא נלותא דמריה כמסה בשעתא דלנטריך
ליה לסדרא נלותיה כהריכות סדר ובשעתא דלנטריך ליה לקטרא הכי נמי
לחמר רבי שמעון לסכחנא כספרי קדמאי סדורא דרזא רזין בקטורא חדא לחכמן
דלנטריך לסדרא נלותיה כדקא יאות ולקטרא קטרין לבסומי למאריה כדקא יאות
ולמכדע ליחדא יחודא עלאה למקרא רקיעין ולאפתחא תרעין ופתחין דלא יהא
מאן דיחמי כידיה. זכאין לילון כדיקיא דלילון ודעי למפתי למאריהון ולכטולי נזרין
דלעטרה סביבותא כעלמא ולכתא כרכלן ולמעבד מאריהון דלילון דלא יפלטון
כעלמא. קס רם וחמר מי ומלל נבורות ינגן מאן ינלי תשיבך עפרא לכרכם תסידא
ומיכאל דקלה דנלי לך רזא דרזין וסריסת נלותין כעלמא ולתנליין לך היכלי דמלכא
עלאה סכעם היכלין קדישין לילון ולילון קיומין תרשין בקיומא וכלל חד וחד שלל

היכלא קדמאה

ספירא

היכלא תניינא

סלקין כד רוחא לזדהר כנו ההוא חיוותא לרכב גלגלין לכל חד וחד · גלגלא חדא
לסתכי לסטר מזרח תלת סמכין כטלין לה ולסתכיין לחמנעיתא וגלגלא חדא לסתכי
לסטר מערב ותלת סמכין כטלין לה ולסתכיין לחמנעיתא · וגלגלא חדא לסתכי
לסטר דרום ותלת סמכין כטלין לה ולסתכיין לחמנעיתא · וגלגלא לאחרא לסתכי
לסטר נפון ותלת סמכין כטלין לה ולסתכיין לחמנעיתא וכלהו סמכין תריסר כטלין
מגו לחמנעיתא והוה לחמנעיתא סניר ופתח וכל גלגלא וגלגלא כד כטלא קלא לסתמע
בכלהו רקיעין דלין לרכב חיוון כלהו מתלבשן (פ׳ פסתלבו) דא בדא · ועלין לחיכון
לופכין לתתא כגו אלין חיוון כלילן אלין כאלין רוחא דא דאתכליל בחיכון רוחין
מלהטא וסלקא לאתאחדא לשלהבא וקיימא לאתאחדא ולאתקטרא כרשותא דכר עם
זכאה כההיא גלותא דגלי דכר סלקא ושלהבת כההוא היכלא כטיל כלא וכלהו כטלין
כהדה ואתכלילו דא בדא עד דאתכלילו כההוא רוחא והוא רוחא כטלא כרעותא
דקטורא דיחודא דגלותא דמיחדא כלא עד דמטו כלהו להיכלא תליתאה כלילן דא
בדא כלקדמאין דאתא כמיא ומיא כאתא רוחא כעפרא ועפרא כרוחא מזרח כמערב
מערב כמזרח נפון כדרום דרום כנפון · והכי כלהו מתקטרן דא בדא ומתאחדן דא
בדא ומסתכלן דא עם דא וכן כמה חיילין ומטרין דלאתאחדו לתתא ולאתערבו כחיכון
תתאי עד דמטו לככבא דנדק ויתמן כמה ממכן על עלמא וכל רוחא דא דאתכליל
מכלהו וכלהו כלילן כיה סליק ולאתאחד ועל כגו היכלא תליתאה עד דלאתאחד כרוחא
דיתמן כגו ההוא עמודא דקליס כחמנעיתא וכדין כלא לסתלים עד הכא כדקא
ואוקמוה וכלהו רוחא חדא כלילן מכלא ומלהט מכלא כלא · ורוח אחד להכא הכא :

היכלא תליחאה

הכרעה לאתדבק כמארי היכלא דא ליהוי
היכלא דההוא רוחא דלקדי נגה רוחא
דא ליהוי דכויה כריר מכלהו לית ליה נוון דלאתחזי כיה לגו חור ולגו ירוק ולגו
חוכם ולא סומק וכגין כך לקדי טוהר דכויה כרירא מכל אלין תתאין ואשׁ דליהוי
דכויה מכלא לא לאתחזי עד דאלין תתאי מתגלגלן ואחידן כיה ועלין כגוי כיון דעלין
בגויה כדין לאחזי כהורין ולא נוון חד מכלהו כד לסתלים הלו רוחא מכלהו תתאי
לפיק מניה כהורא דכלילן כתלת כהורין חיכון תרי כהורין סלקין ונחתין ונכנסין
כההוא נציחא לאתחזן עשרין ותרין כהורין כהנרין מסכיין דא מן דא וכלהו חד כהורא
ועלין כגו ההוא חד כהורא ההוא כהור כלילן לגו ולא כהיר כר כזמכא דאלין כהורין
דלאתא סלקין וההוא רשותא דגלותא כטיל לכלהו · כדין ההוא כהורא נפיק
מגו ההוא רוחא לאתכסיא ההוא כהורא ולפיק אלין תרין כהורין כנגין ולאתחזן
כחוסכן כך לתתון דלוריתא · לכתר מתהדרין וכלילן כההוא כהורא כל חיכון כהורין
כחיכון כלהון כלילן כהכי וכלהו כנהורא דא · ולא כהורא ליהו כלילן כגו
ההוא רוחא וההוא רוחא קיימא כהיכלא תליתאה דא · ולא קאים לאתיסכא אלא
כגו היכלא רכיעאה דתיאוכתיה לסלקא לגויה · אלין כהורין דנפקו מגו ההוא
רוח כד מכנגן מתחברן כלהו כהורין דכנגן כשעתא דנפקו מגו ההוא כהורא חדא ·
ודחיין לאתכנגא נפקא מכויהו חד מיותא קדישא דכרכא דיוקנא כחיזו דכל חיכון

שאר חיותא דיוקנא דאריה ודיוקנא דנשר כלהון כחדא ואתעבידו כלהו חד דיוקנא
מכוהו תחות הלי חיותא לית לרכבא עלהין כחיזו דתרשיש מרקמן בכלילו דכל
גווהון · ושית מאה מלף רכיבי כלהו בגוויהו והלין ד׳ לופכים כתמכין נדפין כלהו
כלהו כפקין מנו כהירו דהוה חיותא דמלמע עלייהו בשעתא דנהין הוה כהורא
מפקא חיילין חיילין והלין ד׳ דתחותה קיימין כד׳ סטרין דעלמ׳ כד׳ לכפין כל חד וחד
תרין לכפין מסתכלן לגבי הוה חיותא · ותרין לכפין מכפיין בגדפייהו · מהיכון
נהורין דנפקן דלה והלין לסתכלה בכל זמנא דנטלין הלין כד׳ נגלין ותרין מסתכין
כקדמאי לתעביד מהוה זיעא דלהון כמה חיילין ומסריין דכלהו מסתכין ומזמרי
דלה משתבחי לעלמין · והלין ליה לשורא · לרכבא פתחין לית להיכלא דה לרכבא
סטרין דעלמא עבר ממכן כל פתחא ופתחא וכזמנא דכלהו די כנו היכלין דלתתא
והיכו׳ היכלי׳ סלקין כרעו דנלעי דכוי׳ כלהו פתחין פתחין עד דכלילן כלהו הלין כהלין
ומסלכין שין כשין ושהלין כלהון ממכן מסריין נו מסריין · חופפי׳ כחיות וחיות כחופפי׳ ·
כהלין חופפים כהורין ככהורין רוחא ברוחא · עד דעהלו ברוחא דה · כהיכלא דה
לית דוכתא חדא כחיזו דדכנא דכנין ותמן נכזין כמה חיילין ומסרי׳ דלא סלקין ולא
מתעטרין לעילא לעילא הלין כשעתא דכל הלין קסרין קאזרין והיכל כטיל לאתעטר׳ כלהון
נפקין מלין כדיבא ולקרון מלרי תריסין · סליהן כעלמא מנו מלרי דיבין די כהיכלא
רביעאה כהוי דוכתא תלין כרכבא סטרין אית מאה אלף רכוון מנכיס דדכנא לכל
סטר וסטר · וכן לתתא מכויהו סורין מקפן והיכון סתין וכל הני מנוכוס כלהו מניחין
קרכין סייפין ורומחין לכר בכל היכון סליהי דיבין דעלמ׳ עד דמטו דרגין כדרגין
לככבא דמאדים וכדין היכלא סלקא ואתעטרת כהוה רוחא בכל היכון חיילין
ונשתאר הוה דוכתא כחיזו והוה דוכתא לקרי תא הרבי׳ היכון סליהין מרהטי
לעלמ׳ דיבין ופורעבי׳ בכל סטרי עלמא כד סלקא נלוהא וכטיל כל הני נהורי׳ ומסרין
ונקר קסרין ואתכלילו כלהו כחדא עד דאתקשר רוחא ברוחא והיכון חד ועהלו נו
הוה עמודא לאתכללא ברוחא דהיכלא רביעאה · זכאה מולקיה מאן דידע רזא
דמלריה ואריס דנליה כאתר דאתעריך · ותא כלא אתעריך דה לדה ודה לדה
לאתעלמא דה עם דה · ולאתסרא דה כדה עד דסליק כלא לאתר דאתעריך סליהו
מיתתא בקדמיתא ומלעילא לכתר · וכדין היהו סליהו בכל סטרין ואסתלים כלא
כדקא יאות · מאן דידע רזין הלין ועביד סליהו דלא ליהו מתדכך כמלריה וכטיל כל
נזרין קסין ולהיהו לעטר למלריה ומשיך ברכאן על עלמא ודלא ליהו כר נש דיקרי
עמודא דעלמא ונלוהיה לא לסדר ריקניא ומולקיה כעלמא דאתי ולהיהו כחוסכן
כהי מהימנותא · תא כל הני היכלין וכל הני חיותא וכל הני חילין וכל הני כהורין וכל
הני רוחין כלהו אתעתרידא כדה כנין לאתעלמא מתתא ולאתעלמא כתר מלעילא ·
היכון היכלין הלין מתדבקין דה כדה וכלהו כגוונין דלעילא מתדבקן דה עם דה
כל מה די כגוונייהו היכון כהוה חיזו דמתחזיא כסתיומ׳ מתגלגלא עיבא ואתחזי
ההוה זהרא כנין והוה מה דלא לאתחזי פיש כהוה נלגולא לחיזו הוה רוחא דעלמ׳
על כלא וכנין כך קיימ׳ דה כדה · דרגין על דרגין והדגין של דדגין עד דאתעטר כלא

היכלא רביעאה

חשתחואה

דיכלא דא הוא אתר מתקנא לקבלא רוחא דלעילא כגוו רוחא דא ודא סלקא כגו
תרין פתחין חיכון להיכלא דא · ככל פתחא ופתחא כל חיכון סרכין וממכן דחיכון
מכרזי לאודעא לתתא · כל חיכון דיכין דזמיכין לכחתא לתתא כד״א קרא כחיל וכן
תמר בודו חילכא וגו׳ · ומגו כרוזי חלין כטלי מלה כל מריהון דנדפין עד דאודעי מלה
לרקיעא החמה ומתתן כך נפיק שמשא נפיק מלה ואתעטיף בעלמא עד דמטי
לההוא חיוורא דרקיעא דכל ככבי דרקיעא גלידו כיה · דחיוהו כאתנשיתא דרקיעא
ומשתן מלה וקטין לה חיכון סרכין דתתו׳ אתא חיכון דממכן על ההוא חיוורא ומתתן
אתפשט לעלמא ואפילו רוחין ומדין ואפי׳ שופי שמיא מודעי ליה בעלמא ברזין תכין
ומתתין פתחין לה תלקא רוחא כרוחא עד דכלהו רוחין תתאי כלהו חד רוחא כתר
חדי רוחא וכלהו אתכלילן ועלין דא בדא עד דאתעביד כלא חד · כך גם כך חיהו
כבי מרעיה הכא אתדן הן לחיין הן למותן תליא לעילא מי אתדן הכא לחיי הבי חיו
מלעילא ואי לא לא יהבין · זכאה חולקיה מאן דאתדבק במאריה ויעול ונפיק · קידה
בחכמין כחרעא לאתגברא על דיכא על חדי היכלא לאתמר לא לחמוכה ואין עול וגו׳

היכלא חמישאה

היכלא דא היכלא דברקא זהיר דחיהו רוחא
דמזהיר כהיר לחיכון אתתי רוחא דא לחיהו
כלול ופתח וסניר בגין לכל סטרין · מכוונו דא בהיר חד בהורא כעין ברנוכא · כהור
דא כלילן גוונין דכהרין כהור חוור וחוכם סומק וירוק · אתכלילן שין כשין לאתרקיס
חוור כסומק · חוכם כירוק · לבתר חוור כחוכם ואתעביד חד חיוותא מרקמא
ואתכליל כה ירוק וסומק דיוקנהא כדינקא דבר נש דכלהו כל דיוקני · מיכח נפקו ל׳
סמכין דחיכון חיוון רכרכן על חלין לאתתא חד אקרי חופן דחיהו תרין בגין דכד
אתחזי הדי אתכסיר אחרא בגויה דכיק דא בדא עלל דא כדא לבתר עלל אחרא
דא כדא ואתחזון ל׳ רישין לד סטרין לעלמא וכלהו חד גופא וחלין חיכון דכתיב בהו
פאטר יהיה הלופן כתוך הלופן ובלהו חלין קטירין דא בדא · כחזו דחזון עלחן
חלא מתפרסן לעלמין הדי חיוותא דלרכב גוונין מרקמן לחידן חלין כחלין לד׳ סטרין
מהכיל כד כטלא חיוותא דא כטלא לתרין סטרין · הדי רוחא דברקא לתכלילא בתרין
רוחין רוחא דא דברקא לחפיק חד חיוותא וכל חיכון כהורין · רוחא לאחרא לתכסיה
מכיה לאקרי רוחא מלסטא כהרין מכיה תרין כהורין דחיכון לרכב וחלין כהורין
מתפכין כגוונין והכא חיכון חיהו להט החרב המתפפת · חלין חיכון כהורין דמתפכן
סכנא דאחרא וחלין חלין על ריסויהו מלעילא הדי להט החרב דחלין חיכון כהורין
לנסטר שמלא לפיקו חד חיוותא לאחרא דקיימא על ל׳ דלא קיימי בקיומויהו תרי
מיומיכא ותרי מסמלא כד רוחא דחיוותא הדי עלל כחלין נגין מכיהו תרי כיגונין
מלסטן וכפקי מהדי היכלא לכר ומתפכי תדיר · חילין כיגונין מלסטן לזמכין נוקבי
לזמכין נוכרי לזמכין רוחין לזמכין עירין קדישין מ״ט בגין דכד לתכלילא הדי חיוותא
כחיוותא קדמא׳ מגו תקיפו דלתכלילן דא בדא נפקא חד כגונא מלסטא תדיר דלא
לאתדך לעלמין ושתא׳ ושלא לכתריהו דחיכון תרין כיגונין והשתא חיכון גוכרין
ושבדין סליחותא בעלמא ועד לא מסיימי מתדבכי · והדוח כיגונא בטט בסו

היכלא שתיתאה

היכלא שביעאה

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור וגו׳ על דרכיך נגד אור: מכאן דעקרן קסם להכי כתיב ויקרא אלהים לאור יום ויהי אור ויהי לשון מעשה דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד ורבי יהודה אומר אור שנברא היום תנן מעשה דכתיב ויהי אור ויהי לשון כתיב אלא ויהי אור ויהי לשון זרוע לשון ויהי כל הנפש אשר יצאו וגו׳ והא כתיב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור מי העיר ממזרח וגו׳ ורבי יהודה אומר אור שנברא היום תנן מעשה דכתיב

לפנינו ליה דלא יהכון מניה חייבי עלמא · אמר רבי שמעון וירא ולדים את האור
כי טוב דלא יסתכם כיה בתחלת כתיב הכא כי טוב וכתי׳ התם כי טוב כעיבי ו׳ לכרך
את יסרילן וסופה דקרי׳ ויבדל שלדים בין האור ובין החשך ובגין כך לא אסתכם ליה
רתחא ואשׁ דסיתף לון קב״ה כחדא · תא כסירו עלאה למהוי כסיר האור ·
ומסהדוה כסירו חדו לכלא כיה : והוה יתיב לאתעטרא גולפוי גליפין כהדיה והא
אתמר · כתיב מה רב טובך אצר נפכת ליראיך פעלת לחוסים בך · מה רב טובך
דא אור קדמאה דגניז קב״ה ליראיך לצדיקים לעתיד לבוא חטאה כדקאמרן :

ויהי ערב ויהי בקר יום אחד · ויהי ערב מסטרא דחשך ויהי בקר מסטרא
דאור ומנו דאיכון מסתתפי כחדא כתיב יום אחד · רבי יהודה אמר
מאי טעמא בכל יומא ויומא כתיב ויהי ערב ויהי בקר · למכדע דהך ליית יום בלא
לילה וליית לילה בלא יום ולא אכשון לאתפרשא · אמר רבי יוסי הוה יום דכפף
אור קדמאה לאתפשטא בכלהו יומי דכתיב בכלהו יום · אמר רבי אלעזר מסתמא דכתיב
בכלהו בקר ולא בקר אלא מסטרא דאור קדמאה · רבי שמעון אמר יומא קדמאה
אזיל עם כלהו וכלהו כיה כגין לאחזאה דלאו כהו פרודתא וכלא חד · ויאמר אלדים
יהי אור · יהי אור לאתפשטא דהאי אור ונהלין איכון מלאכין דאתברייו
כיומא קדמאה לאית לן קיומא לאתקיימא לעתיד יומא · וירא אלדים את האור כי
טוב · את לאכללא לספקלריאה דלא כהרא עם אספקלריאה דכהרא דאתמר כי
טוב · אמר רבי אלעזר את לאכללא ולאסגאה כלהו מלאכין דאתעתיד מסטרא דאור
דא וכלהון כהרין כקדמיתא כקיומא עלאה : **ויהי** רקיע בתוך המים · אמר
רבי יהודה כהאי לאתפרשא מיין עלאין ומיין
דמיין והא אתמר · ויהי מבדיל בין מיין עלאין לאתתאין · **ויעש** אלדים את
הרקיע · דעביד כיה עבידתא כסגיאו עלאה · ויהי רקיע
כתיב הלא ויעש אלדים אסתני ליה כרבו סגיאו · אמר רבי יצחק כמה אתברי גיהנם לחייבי
עלמא · כמה אתברי המחלוקת כמה לא אסתלים כיה עבידתא וכגין כך לא כתיב
כיה כי טוב עד דאתא יום תליתאה ואסתלי כיה עבידתא כגין כך כי טוב תרי זמני
חד על אסתלמות עבידתא דיום שני וחד לגרמיה · כיום תליתאי לאתתקן יום שני
ואתפרש מיא כיה מחלוקת · וכיה אסתלימו רחמי על חייבי גיהנם · כיומא תליתאה
מסתככין דגיהנם · בגוניכ כך לאתכלל כיה יום שני ואסתלים כיה · רבי
חייא הוה יתיב קמיה דרב ע״ל הלי אור כיום ראשון וחשך כיום שני ואתפרש מיא
ומחלוקת הוה כיה אמאי לא אסתלים כיום ראשון דחשך ויאמר כלום לאתחלק ע״ל על
דא הוה מחלוקת ותליתאה כמי למיעל כיכוייהו לחכרעא ולאסגאה כהו שלם ·

תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עלין כתתאין למעבד פרין ·
מיין עלאין דכין ועבדי חיכין · ותתאי קרקע לון לעלאין
כוקבא לנבי דכורא כגין דמיין עלאין דכורין ותתאי נוקבין · רבי שמעון אמר כל
דא הוא לעילא והוא לתתא · אמר רבי יוסי לי הכי אלדים דקא אמר מאן אלדים
אלדים שלם · לא לתתא

לכתר · ומחורות סכי כמי לך שמעו כסורת להלן עד דלעטרוך:

יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין שמש לחלבנה ובין שמש ולבנה ובין כוכבים לכוכבים · פרושה להם משמע שמשמש כסיהרה · מארת לוטיין · ועל דא גרים דלתלמיוה לרשע דכתיב לרורה החלמה וכגון כך מארת כתיב יהי מארת דא סיהרה · ברקיע השמים דא שמש ותרוייהו בכללא חדא לאזדווגא לההרה עלמין לעילא ותתא · משמע דכתיב על הארץ ולא כתיב בארץ דמשמע לעילא ותתא חושבן דכלא בסיהרה הוא · רבי שמעון אומר גימטריות ויסכון תקופות ועבורין כלא הוא בסיהרה דהא לעילא נתו חיזו · אמ׳ ליה רבי אלעזר ולא והא כתיב חושבנין ושיורין קעבדי חברייא · אלא נתו סבי אלא חושבנא קיימא בסיהרה ומתמן ישתכר כל מאן דבעי למנדע לעילא · אלא והא כתיב והיו לאותות ולמועדים · אלא לאתת כתיב חפר אלא הא כתיב והיו אלא לאו ליישן דיהוון כיה כלסקופא דא דאתמלייא מכלא לכל חושבנא דכלא בסיהרה הוא · תא נקודה חד חזית ומתמן סידורתך למנכי דהא מה דלבו דהסיזו נקודה לא תתידע ולא תתייסב למנכי וחזית נקודה לשלא סתים דלא תתגליף כלל ולא תתידע ומתמן סדורתך למנכי כל סתים ושמקף · סבי כמי חזית נקודה לתתא דלתתגליף ומתמן הוא סדורתך לכל חושבנא ולכל מכון ועל דא סכא הוא אתר לכל תקופו וגימטריות ועבורין וזמכין וחבי וסבתי וישראל דדבקי בקבס עבדי חושבן לסיהרה ויכון דבקין כיה וסלקין לה לעילא דכתיב ואתם הדבקים כו׳ חלדיכם וגו׳: **וישרצו** המים שרץ כפש חיה אמר רבי אלעזר הא לוקמוה דיכון מיין רחיטו ויולידו כנווכא דלעילא והא אתמר · ושף ושוף על הארץ · ושף מכעי ליה מהו ישופף · אמר רבי שמעון רוח הוא · ושף דא מיכאל דכתיב ויושף אלהים בכרית · יעוקב(ושף מכעי ליה אלא) דא נבריאל דכתיב והאיש נבריאל עפר רחיתי בכוזן כתחלה מושף ביעף (דא הוא ושופף) של הארץ דא מלאך המות דהוא חשוך לרשע · על פני רקיע השמים · כדקאמרן עולה ומסטין וכו׳ · אמר רבי אבא והא מלאך המות כסבי אתברי · אלא על הארץ דא רפאל דאיהו ממנא לחטוותא דלרשע דכביכול אתרפיית לרשע ויקיים בו כש דא עלה ורפי לכל חוליה · על פני רקיע השמים דא מורייאל וכלא הוא בקרא וכגון כך כתיב כתריה ויברך אלדים את שניהם גדולים · (אמר רבי אלעזר הא לוקימנא אלין לויתן וכת זונג · ל׳ אלין דיכון מכשן ממכן דכרכן על מכעין עמין וכגון כך אתברייו כלסו להוו מליטאן על לרשע · ואת כל נפש החיה הרומסת אלין דיכון ישרצו דאתמר

נפש חיה ועוף יעופף על הארץ . אשר ברא אלהים למיכרם דלישנן
משתדלין בתורתיה . ואת כל עוף ככף למיכרו אלין דלישנן דביקויה דכתיב ובנין כך לישנן
נפש חיה . ה"א ואת כל עוף ככף כדקא אתמר אלין לישנן עלמאי עלמא . אמר רבי
אבא נפש חיה דלישנן ושרשא כנין דלישנן כני דקב"ה וכמתהון קדישין מכיח לתניין
נפשהון דשאר שמין עכו"ם דלית להון חיון . אמר רבי אלעזר מלישנן סטרי סמאלא
דמסאבי לון לית להון נשמתין . ובנין כך כלהו מסאבין ומסאבי למאן דקריב בהדייהו:

ויאמר שדים תוצא הארץ נפש חיה וגו כלהון שאר חיון אחרנין כל חד
וחד כפום זוכיה . ואמר רבי אלעזר הלי מסייע למה דאמרן
נפש חיה אלין ושרשא דלישנן נפש חיה קדישא עלאה . בהמה ורמש וחיתו ארץ אלין
שאר עמין עכו"ם דלאו לישנן נפש חיה אלא כדקאמרן :

נעשה אדם בצלמנו כדמותינו דלתכלול בשית סטרין בלילא מכלא
בגווכא דלעילא בשייפי מתקנן כרוזא דחכמתא כדקא יאות
כלא תקונא עלאה . כשם אדם רזא דכר ונוקבא כלא בחכמתא קדישא עלאה .
בצלמנו כדמותינו לאתכללא דא בדא למהוי חד יחידאי בעלמא שליט על כלא :

וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד . הכא אתתקן מה דלא
אתמר כי טוב בשני בגין דאתברי ביה מותא והכא אתמר והנה טוב
מאד . ואוקמה כמה דאמרו חברייא והנה טוב זה המות . וירא אלהים את כל אשר
עשה והנה טוב מאד . וכי לא חמא ליה קודם לכן כלא חמא ליה קדם ומאן דאמר
את כל לאסגאה כל דרין דיתין לבתר כן וכן כל מה דיתתקדם בעלמ' ככל דרא ודרא
עד לא ייתון לעלמא אשר עשה דא כל עובדין דברחמוי דתמן אתברי יסודא ועקר'
לכל מה דייתי ויתחדם בעלמא לבתר כן . ובגין כך חמא ליה קדם עד לא הוה ושוי
כלא בעובדא דברחמוי . יום הששי מלי שבת ככלהו יומי דלא לתמר בהו הא
לא אתכתיב הכא אשר עשה אלהים ביום הששי כלא חד . ויכלו אתכללו כלא חד . אשתכללו מכלא ואשתלימו בכלא .

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם . רבי אלעזר פתח מה רב טובך אשר
צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם . ת"ח קב"ה ברא
לבר נש בעלמא ואתקין ליה למהוי שלים בפולחניה ולאתתקנא תדעוי בגין דיזכי
לסהדותא עלאה דנכיס קב"ה לצדיקייא בלא עין לא ראתה אלהים זולתך ישעה למחכה
לו וכמה יזכי ליה לבר נש לסהדותא כחורתא . דכל מאן דאשתדל כחורתא
בכל יומא יזכי למהוי ליה חולק בעלמ' דאתי ויתחם ליה כשו בני עלמין דהא כחורתא
לתתאי עלמא ואשתכלל ה"ה ובחמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה וכתיב והיה
הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים יום וכל דאשתדל בה שכלול עלמין וקיים ליה . ות"ח
כרוחא עביד קב"ה עלמא וכרוחא מתקיימא רוחא דלישנן דלאתן כחורתא וכל מכן
רוחא דכל דרכוי דכי רב . מה רב טובך דלא טובא דאתגניז ליראיך דלישנן דחלי
חטאה פעלת לחוסים בך . מאי פעלת דא עובדא דברחמוי . רבי חנינא אמר דא
גבא דהא כחורתא עביד ליה קב"ה כארעא כגוונ' דלעילא לאתתקנא כיה צדיקויה

הלך פעלת לחומים כך נגד בני אדם דהיינו נגד בני אדם · ואחרת נגד עלמין
קדישין · אמר רבי שמעון בשלמא נגד בני אדם הוי לתתכנשא דיהיב נדיקוי
דעבדי רשותא דמריהון · ויכלו דכלו עובדין דלעילא ועובדין דלתתא · דהמים
והארץ לעילא ותתא · רבי שמעון אמר עובדא דאורייתא דכתיב ועובדא
ואומנותא דתורה כנגד תרין פרטי דאורייתא לפין דאורייתא סבירי
פנים לתורה · ויכלו דתקיומו ואתכללו דא בדא · שמים וארץ וכלם · וכל
נחלתם דזו דאורית דכיון דאורייתא מסתכן דאורייתא · ויכל שלים כיום הסביעי
דא תורה סבירי דליהי יום סביעי וכיה לסתכלל עלמא דליהי קיומא דכלא ·
מלאכתו אשר עשה ולא כל מלאכתו דהא תורה סבירי דכתיב בתוקפא דכתב
דכפיק מחכמתא · תלת זמנין הכא כיום הסביעי ויכל אלהים כיום הסביעי · ויסבות
כיום הסביעי · ויברך אלהים את יום הסביעי · הא תלת ויכל אלהים כיום הסביעי
דא תורה סבירי דעם דא עם דא יום הסביעי דא לסתכלל עלמא כדקא אמרן · ויסבות כיום
הסביעי דא יסודא דעלמא · כספרא דרב ייבא סבא דא ויכלו ועל כך כתיב הכא
מכל מלאכתו דכלא נפיק מכיה · ואלין דא יסודא דקא אמרן דייהא כיה כיום
יתיר מכלא · ויברך אלהים את יום הסביעי דא כגן גדול דמברך לכלא והוא נטיל
ברישא דתנן כגן כוטל כרשא וברכתן כיה ארזין לברכה ואקרי סביעי · רבי יוסי
סבא אמר הכי תרי חד כיסודא דעלמא דיהו וחד כעמודא דאמצעיתא · ואלין הכי
תלת חד כמעלי שבתא דלילויא וחד דיומא וחד דעלמא דלתי דליהו שבת הגדול
וכן ויקדש אותו למען להיות אותו דא תר דאת קיומא כיה ארזין אותו ואת
כיהו · והיה יתר ארזין כל קדושין לעילא ותתא מכיה לכספת ישראל למיהב להם
תפכוקא לחם פנים ואזלא הא כמה דכתיב מאסר שמכה לחמו והוא יתן מעדני מלך ·
מאסר דא קיום שלום · שמכה למען דהוה ליה לחם עוני לתתדר למהוי לחם פנים :
והוא יתן מעדני מלך · מאן מלך דא כנסת ישראל · הוא יהיב כל תפכוקין דעלמין
וכל קדושין דכפקין מלעילא מהלי יתר כפקי · ועל דא ויקדש אותו ההוא קיומא ·
כי בו שבת · כיה כויחא דכלא דעלמין ותתאין · כיה שבתא לכויחא · יתר ברא
דלהים מכללא דזכור דכפקא שמור לתתקכא עבידתא דעלמא · לעשות דא לומכא
דעלמא · למשבד עבידתא דכלא · תו פריש רבי שמעון מלא ואמר כתיב שומר
שבתי והחסד · שומר דא כנסת ישראל · שבתי דא יסודא דעלמא · והחסד
לאברהם דכנסת ישראל הוא שומר שבתי והחסד · ואקרי שומר ישראל דא הוא נטיר
פתחא דכלא כיה תליון כל עבידין דעלמא · וודאי יתר ברא דלהים לעשות לסתכלל
ולתתקכא כלא כל יומא ויומא ולתפקא רוחין וכשמתין · ואפילו רוחין ושדין · ואי תימ
דלעילא ליכון תקוכא דעלמא · לאו הכי דהא ליכון לתקוכא דעלמא הוו ולא לקלקלה כהו
לחייבי עלמא דליכון אזלין לקבלייהו לחוכחא להו · ומאן דאזיל לסמלה לתתחיל
בסתר שמלה לקבלייהו כביכול כך לתקוכא הוו · תא חזי מה כתיב בסלמה והוכחתיו
בסתר מאהבה ובגלוי בני אדם · מאן בגלוי בני אדם אלין ליכון מזיקין · תא חזי

לעתכלו ולא יתעסקו ומסטר שמלת חיכון זוהמת דדהבא ועל דא כתיב לא
לעתכלו ויכון פניימין שמא קדישא לא ערוה כהו ולא יתדבק כוהי ודחילו דלהון
משמא קדישא חיכון וזשון ודחלין מכוהי ושמא קדישא לא ערוה כתתר פגים · ותא חזי
הלי כר כם דלתפגו דלא שכח כר כהלי עלמ׳ כד כפק מכוהי לא יתדבק כשמא קדיש׳
ולא עלין ליה כפרגודא בגין דליהו פגים ולא לעתלוס ולכא דלתעקר כעיא
כטיעא זמכא לאתרא בגין דשמא קדישא לעתלו׳ ככל סטרין · ופגימו לא יתדבק כוהי
לעלמין · ותא חזי הכי כריין פגימין חיכון משלא ומתת׳ וכגיכי כך לא מתדבקן לשילא
ולא מתדבקן לתתא · ולכין דכתיב הכו לעשו׳ דלא לעתלוסו עילא ותתא · ולי תימא הא רוחין חיכון חמלי לשילא · אלא כיון דלא לעתלוסו לתתא
כארעא לא לעתלוסו לשילא · וכלהו מסטר שמלא קא לתיין ומתכסיין מעיכא
דכגי כשך וקיימי לקבליהו לאכלעשך לן · תלת לן כמלאכי השרת · ותלת לון ככגי
כשך · והא אוקמוה · כתר דלתברהם רוחין לעשו׳ חיכון רוחין לשילא לכוקבא
דתהומא רבא לילית דשכתא ויומא דשכתא כיון דכפק קדושתא דיומ׳ ולא לעתלומו
כפקי לעלמא ושטרן לכל סטרין וכעא עלמא לתתכטרא מכוהו · דהא כדין כל סטר
שמאל יתעבר ותשא דגיהכם מלהטא וכל חיכון דכסטר שמלא חזלין ושטרן כעלמ׳ ·
וכעלן לתתלכשא כגופא ולא יכלין · כדין כעיכא לתסתרא מכוהו ותתקיכו סיר
דכגיכם ככל שעתא דדחילו דלהון ערוה כעלמא · תא כד יתקדש יומא כמעלי
שכתא סוכת שלום ערוה ותתפריסת כעלמא · מאן סוכת שלום דא שכתא וכל רוחין
ועלעולין ושדין וכל סטרא דמסאבא כלהו טמירין ושלין כעיכא דריחייא דכוקבא
דתהומא רבא · דהא כיון דיתער קדושתא על עלמא רוח מסאבא לא יתער
כהדיים · ודא עדיק מקמיים דדא · וכדין עלמא כבטירו עלאה ולא בשיכו לכלהו על
כעיכא כטירו · ולכל כשבתא סכת שלום יתפריסת על עלמא ויתכטיר ככל סטרין ·
ולפולו חייבי גיהכם כטירין חיכון וכלו כעלמא לשתכחו עלוין ותתלין וכגין כך
כקדושא דיומא מכרכיכן הפורס סכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלם
לחלי על ירושלם לעלי דא הוא מדורי ההיות סכה · ובשיכא לזמכא להיות סכה
דיתפרסת עלכא ולמשרי עמכא ולמהוי עלכא כלהו דשריו על כהיו וכגין דא לא
דלחלין מכל סטרין ועל דא הפורס סכת שלום עלינו · תא כשעתא דישראל מכרכין
ומזמכין להלי סכת שלום וסוכת שלום ואמרי קדושא קדישא ואמרי הפורס סכת שלום כדין קדושתא
עלאה כתתא ופריסת נדפרסת עלייהו דישראל ומכסיא לון כלהו על כהיו וכל חיכון
כיעין לתתכוהו מעלמ׳ ויתכבי ישראל תחות קדושתא דמאריהון וכדין דא סכת שלום
כיעין כשמתין חדתין לכהא · מאי טעמא כגין דכיה כשמתין טרין ומכיה כפקין ·
וכיון דשריא ופריסת נדפרסת על כהא · לתריקת כשמתין חדתין לכל חד וחד · תו
אמר רבי שמעון על דא תכיכן שכת דומיא דעלמא דלתי דהו הכי הוא ודלתי ועל
דא שמיטה ויובל דומיא דא כדא · ושכת ועלמא דלתי הכי הוא · והיינו תוספת

דכשמתא תרין זיוי דזכור קא לתיין על דא הלי שכת שלום דכטיל מעלמ׳ דלתי ודא תוספת

יהבת לעמך קדישא · ובשביעאה תוספת חדתן ויתבעי מניהו כל מלין דחול וכל נעבדין
וכל עקין כלא ביום הנוח יי לך משבחך ומרנך ומן העבודם הקשה וגו׳ · וכלילת
דשבתא כעי כד כם לאטעמא מכלא כנין לאחזקא דהאי שבתא עלוס מכלא לאתכלילא
וכלבד דלא יפגום מיכלא חדא לעומא · וכם לי סליק ויתיר ליומא ויכיל למטעם
ממיכלין לחרנין ולזעירי בתרי תבשילין פניש ולוקמוה חברייא · כך על שבת לבעי
קמא קדישא לתייהבא לחדלקא ולחבריא דלא לחמרו דליהי ככתף כוניכא דעלמא
ולאתחזיכא ליה וכו׳ וספיר · לכל דוד המלה · והי שבת שלוס מטרוניתא דעלמא היא
וכסמתין דליכון כוניכא עלאה כם מרוניתא כשא לחדלקא דלא לחמרו
כדוכתה לאתחזיא ועבדת שובדא · ולאתתא כשא כחדוה דלבא ורעותא לחדלקא
כוניכא דשבת דלא יקרא עלאה היא לה וזכו רב לגרסם למזכי לבנין קדישין דיהון
כוניכא דעלמא כחורייתא וכדחלתא ויסגון שלמא כלו עד שיהיכת לבעלה לוכבא
דחיין בנין כך כשא לחזדהרא כה : תא חזי שבת לילה ויומא זכור ושמור חיהן
כחדא ועל דא כתיב זכור את יום השבת לקדשו · וכתיב שמור את יום השבת וכור
לדכורא שמור למוקבא וכלא חד · זכאין ליכון ישראל חולקיה דקבה עדביה
ואחסנתיה עלייהו כתיב לעיני כל ישראל · ויבן יי׳ אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם וגו׳ אמר רבי שמעון כתיב
אלהים הכין דרכה והוא ידע את מקומה · הלא קרא גוונין סגיאין
לית כיה · אלא מהו אלהים הכין דרכה כלל ויכן יי׳ אלהים את הצלע אשר תורה
שבעל פה לאית בה דרך כמה דאת אמר הכותן כיה דרך · כגוני כך אלהים הכין
דרכה והוא ידע את מקומה · מאן מקומה דא תורה שבכתב דאית בה דעת ·
דעת ותבונה כתיב חזקי׳ יי׳ אלהים עם מלא לאתקנא לה בכלא · ועל דא לאתקריאת
חכמה ולאתקרי כיה · כגון דהוה בעם מלא יי׳ אלהים בכלא כעלמיו כתרי שמהן ·
את הצלע דא לאספקלריא דלא נהרין כלל ובצלעי שמהו וכאספו · אשר לקח מן
האדם כגון דהא מתורה שבכתב נפקת · לאשה לאתקטרא כם לחוכא דעטר שמשא
דהא חוריתא מסטרא דגבורה לתייהבת · לאשה · למהוי עם ה׳ קטיר כחדא ·
ויביאה אל האדם · כגון דלא כעיא לאסתכחא בלחודה אלא לאתכללא ולאתחברא
כתורה שבכתב · כיון לאתחברת כהדיה הוא יזון לה ויתקן לה ויתן לה מה
דאטרין עד לא תישול לבעלה לכום ולחם מתקנין לה ויכין לה כל מה דאטרין ·
כתיב דאתחבר בבעלה הוא יזון לה ויתן לה מה דכשיב · תא חזי בקדמיתא כתיב
ויבן יי׳ אלהים את הצלע · דלבא ורעותא לתקנו לה ככך קטורין · ויביאה בנימוסין
ולבתר ויביאה אל האדם ולא עשלש ליה בחמש קלין קול שפון וקול שחוק קול חתן וקול
כלה קול מבהלת אתמיה לאתקטרא כלא בחדא ולאתחברא חד בחד · והוא יהיב לה
מה דאטרין · לה׳ אלהים הכין דרכה ברתה בבי אחא היא לאסתכלא בכל ומה
בכל מה דבעיא ברתה דכתיב אלהים הכין דרכה כיון דאתברת לה בבעלה הוא
יהיב לה כל מה דבעיא וניתקן שובדא דלא הוא דכתיב והוא ידע את מקומה

קרא

קרי כרזין עלאין לתתקר . ליל היי קרי על חכמתא עלאה לתתר ולתקר כרזין
עלאין דלית נקודה קדמאה לית מאן דידע מה כלל אלא הכין דרכיה דיל עלמא
דלתתא והוא דיל טמירא דכל טמירין סתימ דכל סתימין דלקרי הוא ולא ידוע כמאן
כתיב ויצר יי אלהים את האדם הכא לעתיד לכלל בכלא ביחוכא ובשמחלק ואלא
לוקימנא לכל ויצר יי שלשים כיצר טוב וכיצר רע . לחתי אלא יצר טוב ליום לגרמיהם .
יצר הרע לתתערך לגבי נוקבי . רזא דמלה מכאן לולופכא דנפקן לתתר תדיר לגבי
נוקבא ולתתקר כדאים וכגוניהי כך לקרי לעתיד . ותא יצר טוב ויצר הרע כגון
דלתתיהכא נוקבא כיוונין ולא מתקרי כהדיוסי ולא מתקרי עד דיצר הרע לתתר
לגבה ומתקרן דיל כדא . וכיון דמתקרן דיל כדא כדין לתתר יצר טוב דלוסי
חדוה ולוותי לה לגביה וכדין לתתיהכא כיוונין לתתקרא ועל דיל ויצר יי אלהים עם
מלא לגביה יצר טוב ויצר רע . את האדם הה לוקימנא . אבל דכר ונוקבא כחדא
לא מתפרשן למהוי חפין כחפין . מה כתיב עפר מן האדמה הכא קיימא לתתקנ .
ויפח בתר כל דלית כלום אלא בשלים לקרי על עם כעלה לוים לעם בלוים שלים לתתקנ
ויהי לפר . ויהיו נכי ויהיו נכי כתיב הוא לכל התרגות . כתיב לה תטע לך
אשרה כל עץ לגבל מזבח יי אלהיך תפר תעשה לך . לגבל מזבח וכי לשלה מכיה לה
בתר לתתר מאן דרויה שלא הה לוקימנא . אשרה דיל כשלה דלתתא הה לתתקרא
על שום כעלה אשרה . ועל דיל כתיב לכעל ולאשרה . כגון כך כתיב לה תטע לך
אשרה כל עץ לגבל מזבח יי אלהיך . לקביל לתר דהשוה מזבח יי דשה מזבח יי לוים
קיימא על דיל ועל דיל לקבלה לה תטע לך אשרה לחרני . תא בכל לתר כל לוכן
פלחי שמא לקרון עובדין לכעל ולוכן דפלחין למיהרא לוקרון עובדי אשרה ועל
דיל לכעל ולאשרה ואשרה לתתקרי על שום כעלה לפר . לי הכי לחלי לתעכב שמא
דיל . הלא אשרה על שום דכתי כאשרי כי אשרוני בנות היית דלא לאשרוה שלא עמין
וקיימי לחרני תחותה ולא שד שלא דכתיב כל מכבדיה מזולים וכגון כך לתעכב שמא
דיל וכגון דלא יתתקפון לוכן דעבדי שלא עמין עשן וקרוכן מזבח דלוסי מלאכת
דכתיב ואף מזבח לאלהי ונו' . כגוכי כך עפר מן האדמה . ויפח בחפיו כשמת חיים
מלה לתכלול . לכל ויפח בחפיו כשמת חיים כההוא עפר כעוקבא דמתעבדי מן
דכורא דהה מתחברן ולתתלוי הוי עפר מכלא ולחי לוסי רוחין וכשמתין . ויהי
האדם לנפש חיה הנפש חיה לתתקן וקיים לאדם לתתקנא ולמיזן לנפש חיים . ויבן יי
אלהים לוף הכי כמי כשם מלא דיל הכא ולחי לתתקנוי לה עד דיל לתת לנעלה .
את הצלע כמה דאת אמר מחורים הכי וכלוסי כנות ירושלם לנפקלוסי דיל כהדיל
דיל הסלע כמה דאת אמר מחורים הכי וכלוסי כנות ירושלם לנפקלוסי דיל כהדיל
דיל הסלע כמה דאת אמר מחורים הכי וכלוסי כנות ירושלם לנפקלוסי דיל כהדיל
את הצלע כמה דאת אמר מחורים הכי וכלוסי כנות ירושלם לנפקלוסי דיל כהדיל
דיל הס

כתכתיב כאן למפנע לה ולכסות לה כמלון ואי לאו לה יכות לגבה · כגון דיהה
רשות דלהון כחדה כדלה תכיסו · ולון אם כי כה השתא לחזוקי דלסיר ליה לכך
כם לשתא ערסים כיומא · ויקח מלכני המקום ויסם מרחשותיו הכא לוליפה
דלפי יהון למלכה ערסי דהכא ולכוסי יקר למיכת כהו ומטרוכית תתקין ליה ערסה
מתקן כלכנין ומכוך דיליה ויכית כמה דלפי תתקין דכתיב ויעכב כמקום ההוא ·
תל חזי מה כתיב הכא ויאמר הקדם זאת הפעם וגו · הא כשיטו דמלון לשמעה
עמה חכיכותה ולשמעה לה לרשותיה לאתערת עמה רחימותה · חמי כמה כשיטין
מלי דרחימותה לחיכון עכם מעכמי ומכר מכערי כגון לחזוקה לה דלחיכון חד ולא חית
פרודה כיכייהו ככלה · הפתח ערי לפתח דל חית דלה לא · לזחת יקרא לפתח
יפתכח כוותה · דל היה יקרא דכיתה כלהון כפין גכה כקופלה כפכי כני כפא · לכל
לזחת יקרא לפתח פליהו דכלה לזחת ולא לאחרא כלה הוא מלי רחימות כלה רכות
כמות עזו חיל ואת עליות על כלכה · על כן יעזוב איש את אכיו ואת אמו
ודכק כאשתו והיו לכשר אחד כלה לאשכחה לה כרחימו ולאדכקה
כהדה כיון דאתער לגבה כל מלין אלין מה כתיב והנחש היה ערום וגו · הא לאתערא
יכר הרע לאחלפא כה כגון לקטרגא לה כתיובתה דנופא ולאתערא לגבה מלין
לאחרכין דיכר הרע לאתעבר כהו עד לכתר מה כתיב :

ותרא · הלשה כי טוב העץ למאכל וכי תלוים הוא לעיכים ותקח מפריו ותאכל
ותתן גם לאישה עמה הא כדין היה לאתערא לגבי
כתיובתה לאתערא ליה רשותה ורחימו דל מלה לאחזקה עובדא לכבי כשה
כגווכא דלעילא · אמר רבי שמעון תא חזי כמה חביבין ישראל קמי קב"ה
דכל זמן דלא חטאו לא הוה שלטא בהון שום אומה ולשון ולא הוה שלטא בהון
לא חמה ולא לבנה ולא כוכבים ומזלות דכתיב ויאמר יי' אל משה לך רד כי שחת
עמך אשר העלית מארץ מצרים · ולא עוד אלא דכל זמן דלא חטאו לא הוה
שלטא בהון מלאך המות דכתיב ואני הנה שלחתי מלאך לפניך · ולא עוד אלא
דכל זמן דלא חטאו לא הוה שלטא בהון לא אש ולא מים ולא חיה ולא שום
מזיק דכתיב כי תלך בלכתך ידיך תנחה לך · ולא עוד אלא דכל זמן דלא חטאו
לא הוה שלטא בהון לא יצר הרע ולא יצר טוב דכתיב ויאמר יי' אל משה עלה
אלי ההרה והיה שם · ולא עוד אלא דכל זמן דלא חטאו לא הוה שלטא בהון
לא מיתה ולא חולי דכתיב ויאמר יי' אל משה הנה אתה שכב עם אבתיך וקם
העם הזה וזנה · ולא עוד אלא דכל זמן דלא חטאו לא הוה שלטא בהון לא
עכו"ם ולא לשון הרע דכתיב ויאמר יי' אל משה ואל אהרן עד מתי ימאסני
העם הזה · ולא עוד אלא דכל זמן דלא חטאו לא הוה שלטא בהון לא
גיהנם דכתיב כי אף קטרתם באפי · ולא עוד אלא דכל זמן דלא חטאו לא
הוה שלטא בהון לא מלאך המות דכתיב ויאמר יי' אל משה עלה אלי ההרה
והיה שם

זמכח דכר נם לתעבב כאורחא כעי לכטרח עובדין בנין דזווגא עלאה לא יתפרש
מכיה ומתתכח פניש כלא דכר ונוקבא · כמתא לנטריך כך נוקבין עמיה כם הכא
דזווגא עלאה לתקטרת כיה · ולא עוד אלא דהא זווגא כעיד ליה כאורחא ולא
מתפרשא מכיה עד דיתוב לכיתיה · כמעתא דעאל לכיתיה כעי לאחדא ליתיהו
כנין דכיתהו נרמיא ליה הכוא זווגא עלאה · כיון דאתא לגבה כשי לאחדא לה כנין
תרין נוכראין חד כנין חדוותא דהיא זווגא דחדוותא דמכוא היא חדוותא דמכיכתא
ליהון ולא עוד אלא דאסני שלום לתתא הה"ד וידעת כי שלום אהלך ופקדת נוך ולא
תחטא · וכי אי לי לפקיד לאתתיה חטא ליהו · הכי הוא ודאי כנין דגרע
יקר זווגא עלאה דאזדווגת כיה לכיתהו גרמא ליה וחד דאי מתעכרא לאתתיה זווגא
עלאה לאריקת כה כמתא קדישא דאתי כרית לקדי כרית דקדם · ועל דא כעי
לכווכא כאחדותא דא כמה דכתי דאתי אחדו לכיתהו אחיכון ועל דא וידעת כי
שלום אהלך דהא מכיכתא לתתא עמך ושריך כביתך ועל דא ופקדת נוך ולא תחטא
אחי ולא תחטא · למאטא קמי קב"ה אחדותא דמכוא כגווכא דא תלמידי חכמים
דמתפרסן מכשוייהו כל אינון יומין דמכיכתא כנין לאתעסקא כאוריתא זווגא עלאה
לזדווג הכו ולא מתפרשא מכייהו כנין דיתכאי דכר ונוקבא כיון דעד מכת כעיין
תלמידי חכמים לאחדא ליתיהו כנין יקר זווגא עלאה ולכווכא לכייהו כרעותא
דמריהון כמה דאתמר · כגווכא דא הוי אמין דאתתיה כיומי מסאבו דילה ונטיר
לה כדקא יאות כל אינון יומין זווגא עלאה לזדווג הדדיה דאתכח דכר ונוקבא כיון
דאתדכיאת אתתיה כעי לאחדא ליה אחוה דמכוא עלאה וכלהו טעמי דקא
אמרן כאחד דרגא סלקין אתתא דמלה כל אינון כני מהימנותא כעיין לכווכא לכא
ודעותא דהתי · ואי תימא לי ספי מכחא הוא דכר נם כך כפיק לאחרא יתיר מן
כיתיה כנין זווגא עלאה דאזדווגת כהדיה · תא חזי כזמכא דכר נם הוא כביתיה
עקרא דכיתהו כיתהו כנין דמכיכתא לא לאתעדי מן כיתא כנין כיתהו · כמה דתינכן
דכתיב ויכיאה יצחק האהלה שרה אמו · דמרנא לאתדלקא מ"ט כנין דמכיכתא לאת
לכיתא · רזא דמלה אמו עלאה לא לאסתכחו נכי דכורא שלא כזמכא דלאתתקכ כיתא
ואתאכרו דכר ונוקבא כדין אמו עלאה אריקת כרכאן לכרוכי לון · כגווכא דא
אמו אתתיה לא לאסתכחת לנכי דכורא אלא כזמכא דלאתתקכת כיתא ואתי דכר
לנכה דנוקבין ואתאכרו כחדא כדין אמו אתתיה אריקת כרכאן לון · ועל דא כתיב
נוקבין לאתעטר דכורא כביתיה כגווכא דעילא · והייט רזא דכתיב עד תאות
נבשות · הכי עד תיאוכתא דנבשות עולם כיה ולאתקכא ליה ולאעטרא ליה ולכרכא
ליה נוקבא אתתיה לאתאכרא כיה ולאתזכא מכיה · וכגווכא דא לתתא כל דכורא
לכנסה אתתיה נבשות עולם לנכיה ואתעטר כתרי נוקבי חד עלאה וחד אתתיה ·
עלאה לאריקא עליה כרכין אתתיה לאתזכא מכיה ולאתאכרא כהדיה · וכך פא
כביתיה תאות נבשות עולם לנכיה ואתעטר כהו כל נפיק כחרא לאו הכי ·
אמו עלאה לאתאכרת כהדיה ואתתיה לאסתרת · כך תכ לכיתיה כעיא לאתעטרא
כתרי נוקבי כדקא חזין תמר רבי פנחס אפילו כקלופי סנפירי קטרא לא פתחי

כל לתתחד כחלה נפש · ת"ח כשלהובת דסלק לות תרין כסולין · חד כסורת חורת
דכסיר וחד כסורת דלתתחיך לוכמת לו תכלת · דסוח כסורת חורת ליהו לעילת
וסלקת כחורת מיטוך ותתותיה דסוח כסורת תכלת לו לוכמת דליהו כרסיה לסוח
חורת · וסוח כסורת חורת שרי עלוי ולתתחידו דת כדת לחהו כלת חד וסוח
כסורת לוכמת גוון תכלת דליהו לתתת סוח כרסיה דיקר לסוח חורת ועל דת רזת
דתכלתת וסלי כרסיה תכלת לוכמת לתתחיך כחלה לחר לתתלקת דסוח מתתת
ולסוח לתתת חיך לתרין סטרין לתתחיך לעילת כסוח כסורת לזמכין לתסדר
סומקת וסוח כסורת חורת דעליה לת לתתתי לעלמין · דת חורת סוח
תדיר · לכל דת תכלת לתתתי לגוונין חלין · לזמכין תכלת לו לוכמת
ולזמכין סומקת · וסלי לתתחיך לתרין סטרין לתתחיך לעילת כסוח כסורת
חורת לתתחיך לתתת כסוח דתתוחי דמתקת כיה לסכרת חלין דמוין ליה
לתלקת ודת לכלת תדיר ומתי לסוח חלה דמוין ליה · דת כל חי לתתדכק
כיה לתתת ושרי עלוי סוח כסורת תכלת מתי ליה כגין דלורחי סוח לעולת
ולמהוי לכיל דת כיה תלת מתו דכלת · מוחת דכלת · ובגיכי כך ליהו לכל כל
חי לתתדכק כיה לתתת · וסוח כסורת חורת דשרי עלוי לת לכיל ולת מתי
לעלמין ולת לתתבי כסורין ועל דת לחמר חסד כי יי עלדיך לת תוכלה סוח לוכלה
ולסי · לכיל ומתי כל חי דשרי תחותוי ועל דת לחמר יי שלדיך ולת עלדיכו · כגין דחסד
כסוח כסורת חורת דלעילת סוח דלת לכיל · תת חזי ליה ליה לתערות
לתתלקת סלי כסורת תכלת לתתחדת כסורת חורת שת ישרחל דליהון מתדכקן
כיה תחותוי · ותת חזי לף על גב דלורחיה דסלי כסורת תכלת לוכמת לחוחה כל
חי דלתתדכק כיה תחותוי · ישרחל מתדכקן כיה תחותוי וקיימין בקיומת דדת
סוח דכתיב ואתם הדבקים כוי אלדיכם חיים · כוי אלדכם ולת אלדיכו · אלת
כוי אלדיכם כסוח כסורת תכלת לוכמת דלכיל ומתי כל חי דלתתדכק כיה תחותוי
ואתון מתדכקן כיה וקיומי דכתיב חיים כלכם היום · וכלת תעכת כשלהובת דסליק
וחכמתין דעליכן כיה · ותת רבי פנחס ובסקים חמר ברוך רחמנא דליערשנא
לכל חזלו עמיה דר פנחס תלת מילין להדרו ר שמעון וחבריה חמר רבי שמעון הא
דלת מרן רזת דחכמתת ליהו ביחודא קדישא כך הא כתרחה דשמא קדישא
ליהו כסורת תכלת לוכמת לתתחיך בזהו סוח כסורת חורת דכסיר
תת חזי לזמכין סלי כסורת תכלת ד׳ ולזמכין ה׳ אלת כזמכת דלת מתדכקן כיה ישרחל
לתתת לתלקת ליה לתתחדת כסורת חורת ליהו ד׳ ולזמכת דמתערי לתתכרת
עם כסורת חורת כדין לקרי ה׳ מכלן דכתיב כי יהיה כערה כתולה נעך כתוב פיה
כלת ה׳ מחי טעמת בגין דלת לתתכרת כדכורת וכל דתר דלת לתתכחו דכר ומקב
ה׳ לת לתתכח וסלקת מתמן ונתתלר ד׳ דסת ליהו כל זמכת דלתתכר כסורת חורת
דכסיר לקרי ה׳ דסת כדין כלת כחדת · ליהו לתתדכק כסורת חורת וישרחל
מתדכקן בה לתתת וקיומי תחותיה לתלקת ליה וכדין כלת חד ודת סוח רזת
דקרכנת דתכנת סליק לתתר ליה להוי כסורת תכלת לתלקת וכד לתתלק לתתכר

Google

כד

כד סלקין ככרמיות דרקיעא לוכמא מחיך כרסיא דרקיעא שחלף וכחתין כיס
מתגלגלן כרסון חד כחד נקטין כל חיכון רמתין כגווייהו ושלחין לון כפפולח
דתהומא תתאה. קאים חד כרסיא וסליק לעילא מכל חיכון תהומי וקאים כרסיא
לאחרא לתתא דכל תהומי. כין תרין כרסון חלין מתגלגלין כל חיכון תהומי וכל חיכון
נהורין לתתאה כין תרין כרסון חלין שכעין וחמש כהורין חיכון שבעה חיכון
עלאי דכלא וכל חיכון לתתאין לאחרכין לחידין כהו וכלהו כעיני כגלגלוי דהאי כרסיא. כשטר
דף בהון מיין סלקין ונחתין. חיכון דכחתין כרקין כתהומי וכקעי לון חיכון דסלקין
עלאין כחיכון כוקבי חככין וסלקין ומלאין לשבע ימין. עד כאן שבעה גווני כהורין
כרזא עלאה. שבעה כהורין לאחרכין מתפלגין לשבעה ימים וייחא חד כליל לון.
והוא ומיא חד ליכי ומיא עלאה דכלהו שבע ימין כליל כיה. שבעה כהורין חלין עשין
לגו הוא ומיא ומחקן ליה לימא לשבעין סטרין וכל סטרא וסטרא לתפלג לשבעה
כחלין כדכתיב והכהו לשבעה כחלים וגו' וכל כחלא וכחלא לתפלג לשבעה כהרין.
וכל כהרא וכהרא לתפלג לשבעה ארחין. וכל אורחא ואורחא לתפלג לשבעה
שבילין. וכל מיומי דימא כלהון עלאין לגווייהו. שבעה כהורין סלקין וכחתין לשבעה
סטרין שבעה כהורין עלאין עלאין לגו ימא ומתא לחיכון ומחק עלאה כפקי כמה דכתיב
ומיא כדי פליג מיומי לכל חיכון ומין לכל חיכון כהרין. חד תכוכא לתתא כסטר שמשא
ומיא כדי כליל חיכון כהרין לתתא כסטר קשקשוי כלהון תקיפין כפרזלא ומטי לשחכא ושחיב
שעה ככל חיכון כהרין לתתאה כחרין קיימי ולישכיה מלהטא לשע אחרא לישכיה כחרבא
תקיפא עד דמטי למיעל למקדשא גו ימא וכדין שחיב מקדשא ותתשכח כהורין
וכהורין עלאין סלקין מן ימא כדין ימא מתפלגין מיומי כסטר שמשא ומיא קלפי
ולא כגדין מיומי ועל דא רזא דמלה כמה דכתיב והכחם היה ערום מכל חית השדה
אשר עשה יי׳ אלהים רזא דחויא כיעא כחית מתתא לעילא והוא שעה על גפי
מיין אכיר וכקית לקפתי לתתא עד תתא דיפלון גו רשתיו. הא חויא היא מותא דעלמא
והוא עלאה כמיעוי לסתים דכר כם הוא לסטר שמשא ולית חויא לאחרא דחיי כסטר ומיכא
תרוייהו לזלי עמיה דכר כם כמה דלוקמוה. מכל חית השדה דהא כל שאר חיין
דחקלא לית כהו אכי לאכלא כהלין דליהו ודאי דהכא וזי למלן דלתתאך
אכתריה דליהו גריס ליה מותא ולכל דלתתין לכתריה והא לוקמוה. לדם לתתאך
אכתריה לתתא וכחית למכדע ככל מה דלתתא כמה דכחית הכי לתתאך רעותיה
ואדקוי אכתרייהו עד דמטין להלי חויא וחמו תילוכתיה דעלמא ושמו לוכחוי כאתר
דף כדין קם ולתתאך ליהו לאכתרייהו דלדם ולתתיה ולתדכק כהו וגרי להו מותא
וכל דרוי דלתתא אכתריה עד דמטו ישראל לטורא דסיני לק פסק זוהמה דחויה
מעלמא והא לתתא. כיון דאטו ולתדכקו כחילוקא דסליקו כיס מותא לתתא מה כתי׳
וישמעו את קול יי׳ אלהים מתהלך בגן. מלך לון כתיב כאן שש מתהלך. תש על
לא חטא לדם הוא סליק וקאים כאתרא עלאה. ולא הוא מתפרש מלכא
דחיי. כיון דלסני תילוכתיה למכדע ולכחתא לתתא לתתאך אכתריהו עד דלתפרש
מלכא לתתא לדם הוא סליק וקאים כאתרא עלאה. ולא הוא מתפרש מלכא
דחיי. כיון דלסני תילוכתיה למכדע ולכחתא לתתא לתתאך אכתריהו עד דלתפרש

מגיה

רע · מלן דלתתמך כתר רע לית ליה דירה עם מלכא דחיי · ועד לא חטאו סוו שמשין
קלה מלעילא וסוו ידעי חכמת עלאה וקיומו בקיומו דזיהרא עלאה ולא דחלי כיון
דחטאו לפילו קלה לתתא לא סוו וכלין למיקם כיה · כנוונא דא עד לא חכו ושרשל
בשעת דקיימו ושרשל על טורא דסיני לתעבר מכויהו זומטת דהוי חיוותא דהא כדין
בטול וכר ערב היה מעלמא ודחו ליה מכויהו וכדין לתתחודו כלילא דחיי ומלקי
לשלה ולא כחתו לתתא בדין הוו ידעין וחמין לספקלריהן עלאין ולתתהרין שכויהו
ולמלטא עליהו הוי חויה ולא יכלה לן קלה חנורין דלתתון דשמיה קדיש דלא ויכול
כל יומן דרגין וכסורין עלאין ולתעברו מכויהו לכון קבירו מזויכין דעטרי שמיה עלה
ולשמיכו עליהו חויה כיה כמלקדמין וגרמו מותא לכל עלמא · ולכתר מה כתיב
וירהו בכי ושרשל [illegible] מסה וסכה קדן עור פכוי · וירהו מנשת הלין תלת מה כתי
בקדמיתא וירא ושרשל לת היד הגדולה וכלהו חמלן זהרין עלאין ומתהרין
בספקלריה דכתרא דכתי וכל העם רואי את הקולות ואת הלפידם ואת חמלן ולא דחלין
דכתיב זה אלי ואכוסי · לכתר דחטו בכי הסרסור לה סוו וכלין למחמי דכתיב וירהו
מנשת הלין · תן חזי מה כתיב כהו ויתכללו בכי ושרשל לת עדיס מהר חורב דלתעבר
מכויהו ליכון מזויכן דלתתקברו כהו בטורא דסיני בגין דלא ישלוט בהו ההוא חויה
כיפא · כיון דלתעבר מכויהו מה כתיב ומסה ויקח לת האהל ונטה לו מחוץ למחנה
הרחק מן המחנה · אמר רבי אלעזר מלי הוי קרא אלא הוה לגבי האי כיון דידע מסה
דיתעבר מכויהו דישרשל לזכון זויכין עלאין אמר הא ודאי מכאן ולהלאה חויה כיפא
ויתי לדוכתיה כיכויהו ואי יקום מקדם הכא כיכויהו ויתתיב · מיד ומסה יקח לת האהל
ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה כנגד דחמה מסה דהא כדין ישלוט חויה כיפא
מה דלא הוה מקדמת דכא · וקרא לו לאהל מועד וכי לא הוה בקדמיתא לאהל מועד
אלא מועד דכתי לשער אמר לטב ורבי
אבא אמר לכיס · ר׳ אלעזר אמר לטב מה מועד לזמן יום חדוה דשיהרא לתוספת
כיס קדוש[illegible] לא שמא כיס כניומתא · לוף הכא קרא לה בשמא דה
לאחזקה דהא לתרחיק[illegible] מכויהו ולא לתתפני ועל דה וקרא לו לאהל מועד כתי ·
ורבי אבא אמר לכיס דהא בקדמיתא הוה לאהל כל יומא ויומא כל יסא יתדותיו
לנטה והשת לאהל מועד בקדמיתא למיהב חיין לרוכין לעלמין דלא ישלוט כהו מותא
מכאן ולהלאה לאהל מועד כלה וכית מועד לכל מי · השתא לתיויהב כיס זמכא ויהיין
קלוכין לעלמא בקדמיתא לא לתתפנים והשתא לתתפנים בקדמיתא חכרותא וזווגא
דשיהרא כשמשא דלא יעדין · השתא לאהל מועד זווגא דלהון מזמן לזמן וכביכי כך
וקרא לו לאהל מועד מה דלא הוה קודם · רבי שמעון הוה יתיב לילה חד ולעי
בתורתא והוו יתבי קמיה רבי יהודה ורבי יצחק ורבי יוסי · אמר רבי יהודה הא
כתיב ויתכללו בכי ושרשל לת עדיס מהר חורב · וקאמרינן דגרמו מותא עליהו מההוא
זמכא ולעילא ושלוט בהו ההוא חויה כיפא דלתעדו ליה מכויהו בקדמית׳ · ושרשל תיכף
יהושע דלא הוה יעדי מכיס הסוא זווגא עלאה דקכיל עשרין כטורא דסיני הו לא ·

לי תימא דלא לעדי מכיס לי סכי למלי מית כזאר כבי כעא · לי תימא דלתעדי
מכיס למלי ואמא לא חטא דהא ליהו עס מסא סוס כמעתא דאכו ישראל · ולי תימ
דלא קכיל הסוא עטרא כטורא דסיכי כמס דקכילו ישראל למלי · פתח ואמר
כי כדיק יי׳ כדקות יאהב יאר יחזו פניומו · הלי קרא למרו כיס מכרויא מלי דקלמרן
לאכל כי כדיק יי׳ כדיק הוא ומעים כדיק וכניכי כך כדקות יאהב יאר ליהו יאר כלל
כדיק ויאר · ועל דא יחזו פניומו כל כבי עלמא ויתקבו לרחוייהו למיהך כארח מיאר
כדקא יאות · תא חזי כד דאין קב״ה עלמא לא דן ליה אלא לפום רוכן דבני כעא ·
ויתו אזיכד חב לדם כילוכא דאכל מכיס גרס להסוא אלכא דאדי ביה מותא לכל
עלמא וגריס פניומו לאפרסא לתתא מבעלה וקלוס חוכא דפניומו דא כסיהרא ·
עד דקיימו ישראל כטורא דסיני כיון דקיימו ישראל כטורא דסיני לתעבר הסוא
פגימו דסיהרא וקיימא לאהכרא תדיר · כיון דאתו ישראל כעגלא תבת כמלקדמין
סיהרא לאתפגמא ואלמא חויא ביומא ולאחוד כה ומסיך לה לגביה · וכד ידע מסא
דאתו ישראל ולתעבר מכויהו לזכון זיוכין קדישין עלאין וידע ודאי דהא חויא לאחוד
כה כסיהרא לאתפגמא לה לגביה ולתפגומת כדין לסיך לה לכר · וכיון דקיימא
לאתפגמא חשב׳ דיסוסע קלוס כעטרא דויסין דילוס · כיון דפגימו סריא כה
ולאתהדרת כמה דלתפגימ׳ כחוכא דלדם לא יכיל כר כם לאתקיימא כר מסא דסוא
סליט כה ומותיה הוא כסטרא לאחרא · ועל דא סוא רמ״ל דיסוסע לקיימא תדיר ולא
לאחרא ועל כך לאכל מועד קרי ליה דהא סריא ביה זמן קניכ עלמא ועל דא
רוא דאלה לית ומיכא לעילא ולית ומיכא לתתא · לית שמלא לעילא ולית שמלא
לתתא · לית ומיכא לעילא בקדוסא עלאה ולית ומיכא לתתא דליהו כסטרא לאחר ·
לית שמלא לעילא בקדוסא עלאה לאתערא רחימותא לאתקטרא סיהרא כאתר
קדוסא לעילא לאהכרא · ולית שמלא לתתא לאפרסא רחימותא לשלמא ולאפרסא לה
מלאהכרא כשמסא ולאתקרכא כסדיוקא ודא הוא סטרא דחויא ביומא דכל שמלא
דא לתתא לתערת כדין מסיך לה לסיהרא ואפרים לה מלעילא ואתחזכת כסורא
ואתדבקת כחויא ביומא וכדין שלים מותא לתתא לכלא לאתדבקת כחויא
ואתרחקת מאלכא דחיין ועל דא גריס מותא לכל עלמא ודא הוא דכדין לסתלכת
מקדמא עד זמן קניכ לאתקבת סיהרא ותבת לאהכרא ודא הוא אהל מועד ועל דא
יהוסע לא מית אלא כשיעתא של כאם דא דקריב ופגים מסכבא כדקדמיתא · ודא
הוא רזא דכתיב ויהוסע בן נון כער לא ימיש מתוך האהל לתעב׳ לאיהו כער לתתא
לקבלא כהורא לא ימיש מתוך האהל כמה דלתתא דא הכי כמי לתתא דא לתעב׳
דזכיך קדישא הוא ליה כיון דלתתא הכי הוא ודאי לא לתתזיב כלאודוי מכיס
מההוא גווכא ממא · תא חזי כגווכא דא כיון דאכיל כם כעל קב״ה מכיס לזכון זיוכי
לתתון כהירין קדישין לאתעטר ליה קב״ה וכדין דאלו וידעו דהא לתתא מכויהו האל
וידעו כי ערומי׳ הם · בקדמיתא הוו מתלבשן כלזכון כתרי יקר מזיוכין לאזכון חורי
מכלא · כיון דאכו לתתא מכויהו וכדין ידעו דהא מותא קרי לן וידעו דלתתא
מחירו דכלא ונרמו מותא לן ולכל עלמא ·

ויתפרן עלי תלהם הלי לוקוימכם דלוליפו כל זיוכי חרטין וקוסמין ואחידי
כהלי דלתת כמה דלתת · כהלוי שת לתגרע לקיפו וקוימם דלדם
מלה למין · וכדין לתעביד פרודל וקלים לדם כדיב ולתלטוה לרעוהל לוקוימכל
ויגרש את האדם · יי׳ לעזר לל ודעכל מלן עבד תרוכין למלן לי קלם
עבד תרוכין לגדם לי לל · לכל מלה לתהפיך ויגרם לת לת דויקל
ומלן גרם לת האדם · האדם ודלי גרם לת · וכגין דל כתי ויגלחהו יי׳ שדי מבע לחלן
ויגלחהו כגין דגרם לדם לת כדקלמרן · ויסכן לילו לעלי לון כלתר דל דלילו
גרים סתים לורחין ומצולין ולעלי דיכין על עלמ׳ ולמסיך לוטטין מהכהן ויומל ולעילל
ולת להט החרב המתהפכת · כל לילכן דעריין בקוסלי דיכין על עלמל דמתהפכין
לגווכין סגילין כגין לתפרעל מעלמל לזמכין נוכרין לזמכין כמין לזמכין לסל
מלהטת · ולזמכין רוחין דלית מלן לקלוס כהו · וכל דל לשמור לת דרך עץ החיים
דלל יומיפון לתכלם כקדמית להט החרב תלין דמלהטן לסל וקוסטור על דלסילון
דדשועיל וליכיל ומתהפכין נוכין לכמה זיכין לפוס לרחייהו דיכי כסל ועל דל להט
כלל ולהט לוסם היו הכל וגו׳ והל לתת · החרב לל תרב ליו כלל חרב יי׳ מלהם דם
וגו׳ · יי׳ יהודה להט החרב כל לילכן קסטרין דלתתל דמתהפכין מדיוקכל
לדיוקכל כלהון ממכן על עלמל לתכסל ולמסטלה לון לחייכי עלמל דעברין על
פקודי דמלריהון · תל חזי כיון דחב לדם למסיך עליה כמה זיכין כיסין וכמה נרדיכי
כמוסין ודחיל מכלהו ולל יכול לקיימ׳ עלייהו · שלמה ידע מכמתל עלה ושוי ליה קלם
עטר דמלכות׳ והוו דחלי מניה כל עלמ׳ כיון דחב למסיך עליה כמה זיכין כיסין וכמה
נרדיכי כמוסין ודחיל מכלהון וכדין יכילו לתכסל ליה ומה דהוה כידיה כטלו מניה
ועל דל כמה דלזיל כר כם וכהוה חרטין דלתתכ׳ כיה הכי מסיך עליה חילל ממכל
דלזיל לקבליה כך לדם דהוה מסיך חילל לחרל מסלה דסליב ליה ולכל בכי עלמל ·
תל חזי כך חב לדם מסיך עליה חילל מסלה וסליב ליה ולכל בכי עלמל וסלי הוה
חויה כיסל דליהו מסלה וסליב עלמל · דתניב׳ כך לפיק כסמתין מבכי כסל לסתלר
מניה גופל מסלה וסליב ביתל · וסליב לכל לוכן דמקרבין כיה להל הכוגע כמת
וגו׳ ועל דל כיון דליהו כטיל כסמתל וסליב גופל כדין לתייכוב רשו לכל לוכן סטרי
מסלכן לסריה עלוי דהל הוה גופל לסתלה מסטרל דהוה חויה כיסל דסריה
עלוי ועל דל ככל לתר דהוה חויה כיסל סלרי מסלה ליה ולסתלה · והל כל בכי
עלמל כסעתל דכויתי על ערסייהו בלילוה ולילוה קרים גדפסל על כל בכי עלמל
טעמי טעמל דמותל ומנו דטעמי טעמל דמותל הלי רוחל מסלכל סטיה על עלמ׳
וסליב עלמל כנו קסטרל דילוה וסריה על ידוי ולסתלה וכל לתער ולתהדר
ליה כסמתיה ככל מה דיקרב בידוי כלהו מסלכי כגין דסריה עלייהו רוח מסלכל ·
ועל דל לל יסב כר כם מכוי לתלכסל ממלן דלל כטיל ידוי · דהל למסיך עליה ההוה
רוח מסלכל ולסתלה נלית ליה רשו להלי רוח מסלה לסריה ככל לתר דלסכל
רשומו מסטריה · ועל דל לל יטול ידוי כר כם ממלן דלל כטיל ידוי כגין דלמסיך
עליה ההוה רוח מסלה וקכיל ליה הלי דכטל מיה מניה ולית ליה רשו לסריה עלוי

דכר עם בנין כך נעני כר עם לאסתמרא ככל סטרוי מסטרא דההוא חויא כופא דלא
יפלוט עלוי גזמין קדם לעלמא דאתי לאתברא ליה מעלמא הדא הוא דכתיב ואת
רוח הטומאה אעביר מן הארץ . וכתיב בלע המות לנצח וגו׳ :

והאדם ידע את חוה אשתו וגו׳ רבי חזקיה פתח (משלי כ) מי יודע רוח בני
האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה
לארץ . הלא קרא כתב גוונין הוא כיה והכי הוא כל מלוי דאוריית׳ כמה גוונין ככל
חד וחד וכלהו יהות והכי הוכן וכל אוריית׳ בטכעין לכפין לקכיל טכעין סטרין וטכעין
עכפין והכי הוא ככל מלה ומלה דאוריית׳ וכל מאי דכפיק מכל מלה ומלה כמה גוונין
לאתפרסן מכוה לכל סטרין . תא כד כר עם חזיל כארח קטוט הוא לזיל לימיכ
ואמשיך עליה רוחא קדישא עלאה משלח והאי רוח סליק כרעותא קדים לאתאחדא
לעילא ולאתדבקא בקדושא עלאה דלא לאתעדי מכוה . וכד כר עם חזיל כאורח כוה
וסטי אורחוי הוא לאמשיך עליה רוח מסאב דלסטר סמאלא ומסאיב ליה ואסתאב כיה
כלא ולא תטמאו כהם ונטמתם כם אתא לאסתאכא מסאכין ליה . ואת חזי כמעתא
דכר עם חזיל כארח קטוט ואמשיך עליה רוחא קדישא עלאה ואתדבק כיה כרא
דיוליד ויפוק מכוה לעלמא הוא אמשיך עליה קדושא עלאה ויהא קדים בקדושא
דמאריה כמה דכתיב והייתם קדושים וגו׳ ואתקדשתם וכד חזו חזיל כסטר סמאלא
ואמשיך עליה רוח מסאכא ואתדבק כיה כרא דיפוק מכוה לעלמא הוא אמשיך עליה
רוח מסאכו ויסתאב כמסאכו דההוא סטרא ועל דא כתיב מי יודע רוח בני האדם
העלה היא למעלה . כד חזו כאתדבקות ימוכא סלקא היא לעילא . וכד חזו
כאתדבקו׳ סמאלא דהוא סטר סמאלא דחזו רוח מסאכא כחית אעילא לאתתא ואזי
דיורים ככר עם ולא לעדי מכוה ובד דיוליד כההוא מסאכא מההוא רוח מסאב
חזו ההוא כרא . הדא הוא דכתיב כההוא רוח מסאב ואתתיה אתדבק כיה כקדמית׳
ואטלת וקכילת ההוא זוהמא מכוה דיוליד כר . הלא כרא כרא דרוח מסאכא חזו ועל
דא תרין ככין הוו . חד מההוא רוח מסאב וחד כד תב הדא כתיובתא . וכניכו כך
הלא מסטרא מסאכא והאי מסטרא דכייא . רבי אלעזר אמר כמעתא דאטיל כאם
ההוא זוהמא כם כאוב קכילת לה וכד אתתקם עמיה דהדא מולידת תרין ככין . חד
מההוא סטרא מסאכא וחד מסטר׳ דהדא . והוא דמי קין כדיוקנ׳ דלעילא וכדיוקנ׳
דלתתא . וכגין כך אתפרסו תרעוהי דא מן דא ודא קין כרא דרוח מסאכא הוא
דאיהו מוות כיה׳ והכל כרא דהדא הוא וכגין דלתתא מסטר׳ דמלאך המות קטיל ליה
לאחוי והוא כסטר׳ דיליה ומכוה כל מדורין כיסין ומזיקין ומדין ורוחין לתיין לעלמ׳ .
אמר רבי יוסי קין קיכל דמדורין כיסין דאתו מסטרא דמסאכא לעלמא ולכתר
דיתיהון קרכנא . דא לקריב מסטרא דיליה ודא לקריב מסטרא דיליה ההיא ויהי
מקץ ימים ויכא קין מפרי האדמה וגו׳ . רבי שמעון אמר ויהי מקץ . מאי מקץ ימים
מקץ קץ כל כשר . ומאן איהו דא מלאך המות . וקין מסטר׳ קץ ימים דאיתי קרכנא
דא הוא קץ כל כשר . ומאן איהו דא מלאך המות . וקין מסטר׳ קץ ימים דאיתי קרכנא

וקין מקץ הימים להויתי. ויבא קין מפרי האדמה כדקא"ל ומפרי הען. אמר רבי אלעזר מפרי האדמה כדקא"ל לוי לרשע רע כי גמול ידיו ישוב לו. כי פרי מעלליהם יאכלו. פרי מעלליהם יאכלו דלא מלאך המות. ויאכלו דלתתמך עלייהו ויתדבק כהו לקטלא לון ולקטלנא לון. ועל דא קין לקריב מסטרא דילית. והבל הביא גם הוא מבכורות לאסגאה סטרא עלאה דלתתא מסטרא דקדושה. וכגוונא כך ושע"י ז' הבל וז' מכתתו ואלו קין וז' מכתתו לא שעה לא קבל לא קב"ה ועל דא ויחר לקין מאד ויפלו פניו דהה לא לתקבולו מכפין לכפין דסטרוי וקבל ליה להבל. וכגוונא כך כתיב ויהי בהיותם בשדה. בשדה דלא לתתא כד"א כי בשדה מצאה ויקין קני על מוקבא ויתרם דלתילודת עם הבל דכתי' ותוסף ללדת את אחיו. את הבל

הלא אם תיטיב שאת כמה דאתמר הבל שאת כדאמר רבי אבא שאת תסתלק לעילא ולא תיחות לתתא. אמר רבי יוסי הלא אלה הפתח אתמר ויאות הוא. הבל הבי אמעכא. שאת יסלק מיכך ויסכוך לך לתדבקותא דלא דרוש מסאבא. ואי לא לפתח חטאת רובץ מאי לפתח דא דיהא עלאה דלייהו פתחא דכלא כ"ף פתחו לי שערי נדק. חטאת רובץ ההוא סטרא דלתדבקת ביה ולתמסכת עלך יהא כטויר לך לאתכרעא מכך כתרגו'. אמר רבי יצחק ת"ח בשעת דקטיל קין להבל לא הוה ידע היך בשמתי' מכיף והא אוקמו' חברוה. ביה שעת לייט ליה קב"ה והוה אזיל לכל סטרי עלמא ולא הוה לתך דיקבל ליה עד דאטפח על ריפוי ותב קמי מאריה וקבילת ליה ארעא כמדורא לתתא. ר' יוסי אמר ארעא קבילת ליה למיהך כה דכתי' ועתה ארור אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה לקחת את דמי אחיך מידך כי תעבד את האדמה לא תוסיף תת כחה לך נע ונד תהיה בארץ. ואמאי לא קבילת ליה ארע כמדורא חדא דלתתא דכתי' הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה. ומעל פני האדמה גורם. הבל לתתא לא גורם. וכאן לתתא קבילת ליה ארעא. כחלקא וכל אילין דדיירי תמן עלייהו כתיב ואלה מלאו ארעא ומתמן אמיוהו שם. ותמן אוי מדורים ודיוקו דכתי' ועתה ארור אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה לקחת את דם אחיך מידך. ואמר ר' יצחק מהיכן נתחייב דלתתא דלא אתפרש מן האדמה אלא מן הבל. אלא מה הבל לא נתן לו הקב"ה מקום בעולם. ולא תקשי לך היאך הר כה כד חיו בחלמיה לתיין רוחין בוקין וחיכן עמיה ומתחמן מניה ואולידין לכתר ואלין לקרון נגעי בני אדם ולא מתכפן אלא לדיוקני בני נשא ולית לון שערין ברישא ועל דא כתיב בחלמיה ואוכחתיו בשבט אנשים ובנגעי בני אדם. ואפילו כהאי גוונא רוחין דכרין לתיין לבני עלמא ומתעברן מניהו ואולידן רוחין וכלהון בנעי בני אדם לקרון. בתר מאה ותלתין שנין לתלבש אדם בקיכוי

תוספתא

כיון דאמר קין גדול עוני מנשוא מאי ליה קב"ה פלגו משוכשיה בגין דנור עליה בקדמיתא ואמר ליה כע וכל תהיה בארץ ונעת לאתתך בגוד בלחודוי ס"ל ויבא קין מלפני ה' ונו' כלומר מן קדם ס' סיס בגין למעוי כל בארעא ולא כע. ואנד אמרו כל בשם קין מן קדם ס' אע"ג לא אדם כדי שם לתעביד על דיוקי. אע"ג לא קין אבא בכר לתבסרית דאמאל לי קב"ה בגוד בלחודוי. אמר לי סיפך הו' אע"ג לא בגין דתביית ואולדית קמיה אמר אדם וכי כדין סוף כל רב ותקוף חילא דתשוב ואכא לא ידעית ארח לבתך למרי ולאודאה ליה פתח ואע"ג מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה' כלומר טוב להשבח ולאתבא ולאודאה קמיה קב"ה עכ"ל

דקיכוון ואתחבר בהתיה וחגליד בר וקרח שמיה ית רזא דסופה דתתון בקיטרי
גלופן . רבי יהודה אמר רזא דרוחא דאתתכיד דאתתלבא בנופה דחברין בעלמא
דכלא כי מת לו אלדים זרע אחר תחת הבל . ואמר רבי יהודה כתיב וילד בדמותו
כצלמו מאמר דכתיב לאברהם לזרעך אתן את הארץ הזאת כמה דאמר רבי
שמעון מאמרי דברי יוסף שכל בניו לאברהם כאתדבקותא דזוהמא דנחש והוה
דרכיב ביה הוו וכגוניה כך לית הוא כדיוקנא דאדם . ואי תימא הא אמרת דהבל
מסטרא לאחרא הוא הכי הוא דתרוויהו לית הוו כדיוקנא דאתתא . תא חזי
והא כתיב והאדם ידע את חוה אשתו ותהר ותלד את קין ואת הבל וגו' ולית
אפילו בהבל מה כתיב ויולד בדמותו כצלמו . רבי שמעון אמר מלה אתגלי
אדם מאתתיה וכל ליבון מלה ואתגלי הוא לוליד רוחין ושדין בעלמא . בגין
חוה דזוהמא דהוא סאיב ביה כיון דאסתיל מניה הוא הוה זוהמא תב ונקי
ולוליד כך כדין כתיב ויולד בדמותו כצלמו . תא כל בר נש דחזיל לסטר שמאלא
ואסתיר לרחוי כל רוחי מסאבי מסיך על גרמיה ורוח מסאב אתדבק ביה ולא לעדי
מניה ואתדבקותא דרוח מסאב בהאי בר נש ולא באחרא . ובגיני כך
אתדבקותא דילהון לאו ליאו אלא באינון דמתדבקין בהו . זכאין ליבון בקיקיו
דחזיל כתרא מיסר ואיבון זכאי קטוט וכניהון זכאין בעלמא . אמר רבי חזקיה מאי
דכתיב ואחות תובל קין נעמה . מלי לוליה הכא דקאמר קרא דנעמה נעמה . אלא
בגין דטעיין בני נש לאתרה ואפילו רוחין ושדין . ר' יצחק אמר ליבון בני אלדים
עזא ועזאל טעו בתרה . ר' שמעון אמר לאן אלדים הוה מסטרא דקין נש בקיקת
והוה אתמנת על ליליה (עם לילית) כאסכרה דרבוי . אמר ליה רבי יהא והא אמר מר
דהוה אתמנת לחייכא בני נש בעלמא . אלא ודאי דהא הוה אתיולת ואיכולת בהו
בבני נש ולזמנין דאולידת רוחין בעלמא מניהון ועד כען לית הוה קיימת לחייכא בהו
בבני נש . אמר ליה ר' יהא והא ליבון מתין כבני נש אלי טעמא לית הוה קיימת עד
דנפקן מסטרא . אלא הכי הוא . לילית ונעמה ואגרת בת מחלת דנפקן מסטרא
דלהון כלהון קיימת עד דיכער קב"ה רוח מסאבא מעלמא דכתי' ואת רוח הטומאה
אעביר מן הארץ . אמר רבי שמעון וי לון לבני נש ליבון דלא ידעין ולא מסתכלין
ומחלין סתימין דשמלא דייהוי רשו לעיכא למחזי יתהון בני נש היך יכלין לאתקיימא
בעלמא . תא חזי כשאם לאדם דסדין הות ומסטרא לתיין כל ליבון סדין דמתחמן
מבני נש ובטלי רוח חיובא מכיוהו וחייכ' בהון דעבדי לון בעלי קרייון . ובגין דכעל
קרי לתי מסטרא דרוח מסאבא בשי לאסאבא נרמיה לאתדבקא מניה והא ליקמיה
תולדות אדם . אלא יצחק אחמי קב"ה לאדם דיוקני דכל
זה ספר מכרון דרין דיתון לעלמ' . וכל חכימי עלמ' ומלכי עלמ' דזמינין לקיימ'
עלייהו דישראל מטו למחמי דוד מלכא דישראל לאתיולד ואתת ליה מסכין
דוד ולמה כי מסתתכי

לפתח שהרגיש אמר שיעור מעשה בית הטומאה אלו מי שהיה קרי. ובר ראה קרי מעשה בית הטומאה ולא ראה קרי. ואין צריך לומר שראה קרי ולא ראה קרי.

ו כְּפִעֻלָּךְ כְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִּרְצֶה׃ מִצַּר נְרִיס לִי חַדְוָה בְּעֶלְמָא פְּעֵלָךְ׃ דְּלָא יְהֵא פְּעֻלָּא דְּקֻדְשָׁא וְלָא פְּעֻלָּא דְּכַסְרָא וְדָם׃ מִצַּד יְדֵיהּ דְּקֻדְשָׁא וְלָא מִכְּחֵי כַּצַּד׃ וְעַל דְּלָא גַּר עֵי לְיִכּוֹן שַׁכְשִׁין מִכַּח מִלְּפָא מִכְּחֵי דְּסוֹנְגָּלְתָּקְוִימָת כְּהוֹ׃ וְלָתֵי לְהוֹן לְקֻדְשָׁא כָּל חַכִּימֵי דְּלָא וְדָרָא עַד דְּאִתְּעַד לְדָרֵי דְּרָכֵי עֲקִיבָא וְחַמֵּי תּוֹרַיְתָא וְחַדֵּי׃ חַמֵּי מִיתַּתַּיָּה וְעַכּוֹב׃ פְּתַח וְאֵמַר וְלֵי מָה יִקְרוּ רֵעֶיךָ לָל מָה עַמְּוֹ רַעְמַיְסֵס׃ זֵה סֵפֶר סֵפֶר וְדֵלִי וְהָא לוּקוֹמָכָא דְּכַד הוּא לְדָם כִּנְּתָא דְּעֵדֶן כְּתִית לְהוֹן לְקֻדְשָׁא סִפְרָא עֲלֵי וְדָא

דַּרְזִיאֵל מַלְכָּא קַדִּישָׁא מִמַּכְתֵּב עַל רְזֵי עִלָּאִין קַדִּישִׁין וְכִיהּ גְּלִיפִין גְּלוּפֵי עִלָּאִין וְחָכְמָה קַדִּישָׁא וְשַׁכְשִׁין וְתַרְיִן זְכֵי לְחָכְמָתָא הוּ מִתַּרְגַּן מְכִיהּ לְמִית מֵתָא וְשַׁכְשִׁין גְּלִיפִין דְּרָזֵי עִלָּאִי׃ כְּתַנְשׁוּתָא דְּסִפְרָא גְּלִיפָא דְּחָכְמָתָא לְמִכְדַּע לְלַף וְקַמֵּי מֵתָא מִפְּתַחַן לְלָא לְתַמְסָרָן לְעִלָּאִי קַדִּישֵׁי וְכֻלְּהוֹ לְסִתְיְמוּ כִּיהּ כְּסִפְרָא עַד דְּמִטְּתַלְּנֵבִי דְּלָדָם הוּא מִתְכַּכְּסֵי מַלְכֵי עִלָּאִי לְמִכְדַּע וְלְמִסְמַע וְסוֹן לְמֵמְרֵי רוּמָא עַל כָּמִיהּ לְלָדִים עַל כָּל

מַחֲרַן כְּכוֹכָךְ׃ כִּי סַעְתָּא לְתַרְמִיז לְנַכְיָא׃ הַדַּרְנִיאֵל מַלְכָּא קַדִּישָׁא וְאֵמַר לְיִהּ לְדָם הָדָא הוּ נִסְיוֹ יְקָרָא דְּמַחֲרַךְ דְּלָךְ לְתַיְיכִיהּ רְשׁוּתָא לְעִלָּאִי

לְמִכְדַּע כִּיקָרָא דְּמָרֵךְ כָּר לְחַת וְהוּא טָמִיר וְנִכְיָא הָדָא סִפְרָא עַד דְּכַפְקָ לְדָם מִנְּתָא דַּעֲדֶן וּמִסְתַּם כָּל יוֹמָא כְּנוּכְזָךְ דְּמַלְיָא וְתַרְגְּלִין לְיִהּ רְזִין עִלָּאִין מִם לְלָא יְדַעְנָא מִמְּנִי עִלָּאִין כִּיוֹן דְּחָטָא וְעָבַר עַל פְּקוּדָא דְּמִתְּרִיהּ פְּרָא הָדָא סִפְרָ מְנִיהּ וְהוּא לְדָם טַפְּחָ עַל רֵישׁוֹי וְכִי וְשָׁלַל כְּמִי גִּיחוֹן עַד קַלְיוֹ וּמִיָּא עֲבִדִין גּוּפֵיהּ תַּלְדִין וְתַעֲתַכִּי

חַוִּיוֹ׃ כְּשָׁעְתָּא הָהִיא רְמַז קֻדְשָׁא לְרְפָאֵל וְתַיְיבִיהּ לְיִהּ הָדָא סִפְרָא וְכִיהּ הוּא מִתְּדַל לְדָם וְתָחִיהּ לְיִהּ לְמֵת כְּרֵיהּ וְכֵן לְכָל לְיִכּוֹן תּוֹלְדוֹתָ עַד דְּמִטְּתָ לְתַכְרֵסָ וְכִיהּ הוּא יְדַע לְמִסְתַּכְלָ כִּיקָרָא דְּמִלְּרִין וְלָא לְתַמֵּר׃ וְכֵן לְחַנּוֹךְ לְתַיְיבִיהּ לְיִהּ סִפְרָא

וְלָא מִסְתַּכֵּל מִכְּיִהּ כִּיקָרָא עִלָּאָה׃ זָכָר וְנִקְבָה כְּרָאָם׃ רַבִּי שִׁמְעוֹן לְמֵר רְזִין עִלָּאִין לְתַגְלוֹיֵן כְּמִי תְּרֵי בְּהֵמָה קַרְלִי׃ זָכָר וְנִקְבָה כְּרָאָם לְמִכְדַּע וְנִקְבָה כִּרְאָם כִּרְאָם עִלָּאָה רְזָא דְּמִסְתַּכְלוּתָא דְּמִנּוּ רְזָא דְּכָל לְתַתְּבֵרֵי לְדָם׃ תָּא חֲזֵי כְּרָזָא לְתַתְּבֵרֵי וְנִקְבָה

שָׁמַיִם וְאֶרֶץ לְתַתְּבֵרֵי לְדָם׃ כְּהוֹ כְּתִיב אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם׃ כְּלְדָם כְּתִיב זֵה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת לְדָם׃ כְּהוֹ כְּתִיב בְּהִבָּרְאָם׃ כְּלְדָם כְּתִיב בְּיוֹם הִבָּרְאָם זָכָר

וְנִקְבָה בָּרָאָם׃ מִכָּכָ דְּיוּקְנָא דְּלָא לְתַתְּכָא כִּיהּ דְּכַר וּנְקֵבָה לְאוֹ לְיִהּוֹ דְּיוּקְנָא עִלָּאָה כְּדְקָא חֲזֵי וְכְרָזָא דְּמִתְּכִיתִין לְוֹקוֹמְכָא׃ תָּא חֲזֵי כָּכָל לְתַתְּ דְּלָא לְתַתְּכְחוּ כָּכָל וְנִקְבָה כְּחָדָא לְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְדוֹרִיהּ כְּסוּתָא לְתַתְּ וּבְרָכִין לְיִ לְתַתְּכְחוּ כָּלָא לְתַתְּ דְּלְתַתְּכְחוּ כְּתִיב וְנִקְבָה בְּרָאָם וְלָא כְּתִיב בְּהִבָּרְאָם׃ כְּלְדָם כְּתִיב וּבָרֵךְ לְוֹתָם וְיִקְרָא אֶת שְׁמָם לְדָם תְּהִלּוּ לְדָם לְיִ לְקַרֵי כָּלָא דְּכַר וּנְקֵבָה כְּחָדָא׃ רַבִּי יְהוּדָה לוֹמֵר מִיּוֹמָא דְּלְתַתְּבֵרֵי לְיִ מִקְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִ לְתַתְּכְחוּ כְּעָלְמָא וְלְתַתְּכְחוּ

כְּכָל יוֹמָא דְּכְתִיב הַנְּדִיק הַנְּדִיק׃ מַאי הַנְּדִיק הַנְּדִיק׃ אֶלָּא לְכָל לְכָל׃ כְּרָכִין דְּהוּא מְרִיחַ כִּיהּ כְּמָה דְּכְתִיב וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק׃ וּכְתִיב לְכָל דְּכָל הַחוֹמָה׃ כְּנוּכְזָךְ דְּלְ כְּתִיב וּבָרֵךְ לְוֹתָם וּכְתִיב

וּבָרֵךְ לְוֹתָם לְדִים׃ מַשְׁ לְתַיְיכְחוּ כָּל דְּרֵי עָלְמָא וְכָל לְיִכּוֹן צַדִּיקֵי דְּהוּא כְּעָלְמָא׃ אָמַר רַבִּי יוֹסֵי מַלִּין לְתַיְיוֹן כְּתַרְיִן דְּהוּ כְּוֹרַיְתָא לְמִסְתַּכְוָ׃ דְּעָבַר לְדָם עַל לְתַיְיוֹן דְּוֹרַיְתָא כְּלְהוֹן׃ כְּדֵךְ תִּשְׁרֵץ וּכְגוֹן כָּךְ קְרֵיהּ לְהוּא דְּלְיִהּוֹ כְּרֵיהּ דְּלְיִהּוֹ כְּדְמוּתָא

כְּגַלְמוֹ

בעלמא אית דליכון קיומא דאתון וכתיובתיה לקמי מלריה לחיד בלילן תרין ומכדין
אתהדרו לתתון למפרשולא לתתקכו לתתון עד דקיימו וישראל על טורא דסיני וכדין
לא לתקיים עלמא . רבי חזקיה אמר כל מאן דאודי על חטאיה קדם שכיק ליה כרית
ואחיל על חוביה . תא כד ברא קב"ה עלמא עבד ליה כרית וקיים עליה עלמא
לעלמא ועליה לתתברי עלמא ולדם עבר על ליה כרית ולעבר ליה מלתריה . כד חוליד בר לודי
כרית לתרמיות כלת יו"ד לת זעירא עקרא ויסודא דעלמא . ולת חזי כד קיימו
על חטאוי וקרא שמיה שת ולא לדכר ביה יוד"ד למהוי שית בנין דעבר עליה . וכדין
כך קב"ה מיניה לעתיד עלמא ולתייחסו כל דרי זכאי דעלמא . ולת חזי כד קיימו
ישראל על טורא דסיני עלל בין תרין לתתון לגין רזא דכרית ומאן לליהו כלת ושלל
בין תרין לתתון דאתתהדרו ויהיב ליה ליישראל וכד עלל כלת רזא דכרית בין תרין
לתתון לגין דליכון ע"ן תלת ו"ו דאתעבידו שבת בלילן ואמרו בכו ישראל לת השבת
לעשות לת השבת לדורותם כרית עולם כמה דהוה שרותא דעלמא לתתייחסן כהו
כל דרי עלמא מלגין תרין לתתון לתתון עד דאתכלל עלמא כדקא יאות ועל
כיכויהו כרית קדישא ואתעבידו שבת לאמר רבי יוסי לגין תרין
לתתון לאתכללו כלת כלת וכד אתהדרו לתתון למפרע ומא דאתייליד לת אהדרו
לתתון ככל דרא ודרא עד דמטו ישראל לטורא דסיני ואתתקנו . לה' יהודה לתתא
אתהדרו וכל דרא ודרא לתתא בלילן ולא מתיסבין בדוכתייהו כל
דאתייהבת תורת לישראל לתתקן כלל ר' שמעון אומר כיומין הנה הוו מכאמין בכו כמה
בכמה דאתהדרו וקומין ובכמה למעבר לחילי דעמין ולא הוה כך כמה מיומין דכפק
אדם מבנתא דעדן ואפיק עמיה מכמת דטרפי שכח דאתעדל בה לדם אדם ולתתיס
ואיכון דכפקו מכיס עד דלת לכום מכיקו לה . כד לת לכום חמת לון ואמר מכמתהון
מסכיין (פ"ם מסטין) עלין ואתעדלו בהון ועבדין בה עבידתין וחרסין וקומין
עד דאתפטרת ההיא מכמתא כדרא דמכול וכלהו הוו עבדי עבידתייהו לאכלתא
והוו מתתקפי לגבי כח כיכון מכמ"ן ואמרי דלא יכיל דיכא דעלמא לאתרחה עלייהו
דהא לכון עבדי מכמתא לדחייה לכל מיכון מלרי דדיכון ומלכום סריאו כלהו
לאתעדלו כלין מכמתן ההוא לז הוחל לקרוא בשם יי' . רבי יצחק אמר כל מיכון
זכאין דהוו בהו לכתר בההוא דרא כלהו הוו מתעדלי למחלה בהו כמו ירד מתוסלת
וחכוך ולא יכילו עד דאתפטרו חייכין מרדי במלריהון ואמרי מה שדי כי נעבדכו
וכי הלי טפטותא הוו קא אמרי . אלא כגין דהוו ידעי כל מיכון מכמתן וכלהו ממכן
דעלמא לאתפקדן עלייהו והוו מרחקן בהו עד דאתיב קב"ה עלמא כדקא הוה דהא

בס"ד

וכתיב

חיכון דהוו מחבלין לרחייהו על ארעא הכי רע כל היום . כתיב הכא רק רע
ומשן כיצין הוו עבדי ולא נתחלים חובייהו עד דהוו מוסדין דמין למבנה על ארעא . ומשן
ותתמשך לכתריה יתתיב הוא ויסתכון ליה כמה דתתמר . כי רק רעת האדם כל
יומי קרא . הכל תא חזי מאן דתתדכן כיצר הרע
מחשבות לבו . רבי יהודה פתח כי לא אל חפץ רשע אתה לא
יגורך רע . הכל תא חזי ומוקמוה . ויאר יי כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר
מלאכי עלוי וכלהו אתמסרו בידיה . ושח לוקימנה .
לבו מרומים ואתסר בידיה כל נבזי עלמין והא אתחתן סתרי גליפין דכתיב מסתמני

רשעה אתה ופלי :

ויתהלך חנוך את האלהים ואינכנו כי לקח אותו אלהים רבי
יוסי פתח עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו . הלי קרא
לתמר . הכל תא חזי כך ארחוי דקב"ה כשעתא דבר נש אתדבק ביה והוא משרי דיוריה
עליה וידע דלבתר ויומין יסרח קדיש ולקיט ריחיה טב מניה וסליק ליה מעלמא
הדא הוא דכתיב עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו . במסבו . דא היכלא
דבר נש דאתדבק ביה ואזיל בארחוי . נרדי נתן ריחו . חיכון עובדין טבין דבנוהון
יסתלק מעלמא עד דלא אתא זמניה ועל דא קוב"ה אלהים לתמר יום יום הכל משרי
כשעשה הרשעים על הארץ משרי יום יום נדיקים וגו' יום נדיקים לזניע לליליא כמעשה הרשעים
כמה דלוקימנא דבגין עובדין טבין קב"ה סליק לון מעלמא דבגין דלא יחוי ומבו רחימותיה
כהו מסלק לון עד דלא אתא זמנייהו ועביד בהון דיוקן . ויש רשעים לתמר מניע
עליהם כמעשה הנדיקים דקב"ה אוריך לון יומין ואוריך רוגזיה בהו וכל דא כמה
דאתמר . אלין בגין דלא יסרחון ואלין בגין דלהדרו לנביה בגין דיוקן מנייהו בגין
דמעלו . תא חזי חנוך זכאה הוא דיסרח ליה ובקיט ליה עד לא יסרחו .
יסרח הבל ולקיט בגין דיסכי ריחיה טב לקיט לון קב"ה עד לא יסרחו . ואיכנו
כי לקח אותו אלהים ואיכנו לתרכא יומין כשאר בני עלמא הוה אבל אוקמי יומין מ"ט בגין
דלקח ליה קב"ה עד לא אתו זמנין . ר' אלעזר אמר חנוך כטול ליה מארעא ואסקיה

לעמי מרומים ואתסר בידיה כל נבזי עלמין והא אתחתן סתרי גליפין דכתיב מסתמני

ויאר יי כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר
מחשבות לבו רבי יהודה פתח כי לא אל חפץ רשע אתה לא
יגורך רע . הכל תא חזי מאן דתתדכן כיצר הרע
ותתמשך לכתריה יתתיב הוא ויסתכון ליה כמה דתתמר . כי רק רעת האדם כל
יומי קרא . הכל תא חזי ומוקמוה . ויאר יי כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר
מלאכי עלוי וכלהו אתמסרו בידיה . ושח לוקימנה .

וכתיב התם לא ינורך רע. וכתיב ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה׳ אמר רבי יוסי
וכי רע לאו לתקון רעתא. אלא לאו רעתא לתקונו תרוייהו דיהב נביאי תכריה לעשו דלא עביד
ליה מדי לקרי רעתא. לכל רעתא לקרי שלא מתן דמחבל תרחיה ומחיב גרמיה ומקני
לרעתא ויהיב חולשא ותוקפא לרוח מסאבא דלקרי רעתא דכתיב רק רע כל היום. ולא
עלה כפלטרין ולא חמי לפי שכיכתא בגין דכהאי לסתלק שכיכתא מעלמא. מכלל
מיעקב דכד לסתלק שכיכתא מניה מתיב דכבושיה הוה פסול דכביכיהו לתתקף
בעלמא רוח מסאבא וגרע כהורמן מן סיהרא ופניס לה. ואי תימא לתתי בגין דלא
סליק מקדמין ולסתלקת שכיכתא מעלוי דיעקב כל שכן ההוא דמסאב לקרי רע.
וסליק גרמיה דהוה לתתקף ליה לרוחא מסאבא ובגין כך כד לסתאב לקרי רע.
תא חזי כד כר כם לסתאב לון ויתפקד מעם קדם לטב וכבל זמכו לתפקד מההוא
דלתקרי רע לכיסי הלא ובגע ילון כל יפקד רע בכל לחזל כחרת מיסר כדין כל יפקד
רע. ועל דא כתיב רק רע כל היום. וכתיב לא יגורך רע. ודא לקרי רע ולא לקרי
רעה. וכתי׳ נס כי חלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי.

וינחם יי כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו. רבי יוסי פתח הוי
מוסכי העון כחבלי העגלה וכעבות העגלה חטאתם. הוי מוסכי
העון אלין כמי כעש דחטאין קמי מריהון ככל יומא ואתדמן כעיבורו חיכון חוכין
דחיכון כחבלי העגלה וחבלין דהוות עיכר׳ דעבדין והוות חוכא דעבדין דלאו חיכו
כלום. ולא לחנם כתי קדם ה׳ עד דעבדין להוות חוכא תקיף ורבי כעבות העגלה
דחיכון חטאין קמי קדם ה׳ דגרגין ליה כל יומא לא יכיל לאתנחא. ואת חזי כד עבד קדם דיכא כחייבי עלמא לעשׂ
דחיכון תקיף דלא יכיל לאתנחא. ואת חזי כד עבד קדם דיכא כחייבי עלמא לעשׂ
דחיכון חטאין קמי קדם ה׳ דגרגין ליה כל יומא לא יכיל לאתנחא. ואת חזי כד עבד קדם דיכא כחייבי עלמא לעשׂ
כעובדיהון לתכחס עליהון וחיים עליהון וכך כעי למעבד כהו דיכא
עובדי ידוי בטולא כחמי ולתכחס עליהון וחיים עליהון וכך כעי למעבד כהו דיכא
כביכול לפני תישטל קדמוהי דכיון דעבדי ידוי לחיכון עליה עליהון וחיים עליהון
וכתיב הוה ויכר לפניו עוז וחדוה במקומו. אמר רבי יוסי תא חזי כביכול אל לבו. אלא לבו עציב ולא לתתר לחרוג לבו כלל אמר דכר לעצות לעמו. רבי יוסי אמר לטב ונחם
ויבחם ה׳ כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו. רבי יוסי אמר לטב כמה דאתמר דקדם כחיס על דחיכון עבדי
חזקיה אמר לכיס. רבי יוסי אמר לטב כמה דאתמר דקדם כחיס על דחיכון עבדי
ידוי וחיים עליהון ויתעצב בגין דחיכון חטאין קמיה. ורבי חזקיה אמר לכיס דכד
קדם כעי לחובדה למחיבי עלמא כטיל כחומין עליהון ובקיל כיחומין כך יכול כחלן
למקבל כחומין על מה דחיבי כיון דקבל כחומין ודאי דיכ׳ לתעבד ולא תליה מלת׳
כתוב. ואימתי תליה כתוב עד לא קבל תחומין עליהון הא קבל תחומין עליהון
לא תליה מלת׳ כתוב כלל ודיכ׳ לתעביד וכדין חוסיף דיכה על דיכה ולתקיף להוות
לתר דדיכ׳ ולחוביה לון לחייביה מן עלמ׳ ובלא בקדמי דכתי׳ ויכחם ה׳ בקבל תבחומין.
ולבתר ויתעצב אל לבו. יהב תוקפא לדיכה למעבד דיכה. רבי חייא אמר ויכחם ה׳
כי עשה את האדם בארץ. כטל תבחומין וחדוה כל עבד קדם לאדם כחדעה דלתיה
כגוונא עלאה וכל מלאכי עלאי מסבחן ליה לקדם כל חמו ליה כדיוקנא עלאה ואמרו

ותחסרהו מעט מלאכים וכבוד והדר תעטרהו . לכתר כך תטה לדם לתעצב על
דחטא דיהב פתחון פה למלאכי השרת דלמרו מה לכוס כי תזכרנו וכן לדם
כי תפקדנו . למר רבי יהודה ויתעצב אל לבו בגין דכעי למעבד כהו דוכתא
וכעית נפלת החלון וגו' . הודו ליי' כי טוב וגו' . ואמר רבי יונתן למה סמכו
כתיב הכא כי טוב ולא כתיב אלא בגין דלוכיך עובדי ידוי קמייהו דיסר אל כנווכא דל כך הוו
ישראל עברין ומה לתו מלאכי עלאי למימר שירה קמי קב"ה כהדוא לילוא אל קב"ה
ומה עבדי ידי טבשין כיממא ואתון אמרי שירה . כדין ולא קרב זה אל זה כל הלילה .
לוף הכא כתיב דלוכוך רשיעיא הוו מעלמא כדין עביכו לסתכא עלייהו .
רבי יהא למר כסעתא דהב קמי קב"ה דלם ועבר על פקודוי כדין לסתכא עביכו
קמיה . למר ליה קב"ה לדם ווי דחלסת חולא עלאה בהאי סעתא לתחסכת בהורא
חד מיד תריך ליה מבסתא דעדן . למר ליה הכא לעלית לך לבסתא דעדן לקרכא
קרכפא ואת פניית מדכחא דלא לתקרכת קרכפא מכאן ולהלאה לעבוד את
הלדמה ונזר עליה מיתה ואם עליה קב"ה ובכיו ליה כסעתא דמית סמיך לבסתא
מה עבד לדם עבד מערתא חדא ואתטר בה הוא ואתתיה מכא ודא הלא חלא
חד בהורא דקיק עיול בהאי לתר דכפיק מבסתא דעדן ואתי תילוכתיה לקבריה
ותמן הוא לתר סמוך לתרע דבסתא דעדן . תא חזי לא אסתליק כר כם מעלמא
עד דאתי ליה לדם הראשון שאיל ליה על מה חזיל מעלמא ואיך כפיק . הוא למר
ליה ווי דכביך כפקבא מעלמא . והוא לתיב ליה כרי הכא עברית על פקודא חדא
ואתעבסת בגיכא אמי את כמה חוכין וכמה פקודין דמאלך עברת . למר רבי חייא
עד כדו יומא קליש לדם הראשון ואזו בהאי תרין זמכין כיומא ואודי על חוכיה
ואתמי לון דהוה לתר דהוה כיה כיקרא עלאה ואזיל ואתמי כל לוכין נדיקיא ואסידו
דכפקו מכיה וורתו להוה יקרא עלאה דבסבתא דעדן ואכהן כלהון חודן ואתרין
מה יקר אסדך אלהים ובני אדם בצל כנפיך יחסיון . רבי יוסי למר כלהו בני עלמא
אתמלן ליה לדם הראשון בסעתא דמסתלקי מן עלמא לקחלקא סהדות דבגין חוכיו
דבר גם היסו מסתלק מעלמא ולא בגיכיה דלדם בר לוכין תלתא דלסתלקו בגין
הוא עיטא דבאם הקדמוני ואלין לוכין . שמרם לוי ובניומן . ואית דלמרי לוף כמי
ומי דלא חבו ולא לסתכא עליהו חובא דיומותון כיה בר דלדבר עלייהו הוא עיטא
דבאם כדלמרן . תא חזי כלהון דרין דהוו ביומי דבא כלהו אסבעיטו חובין על עלמא
כתגליף לעיביהון דכלא . רבי שמעון הוה אזיל יומא חד בפולי דטבריה אתא בני
בא דהוו מקטרי בקיטרא דקסתא בגולפא דקבסיר . למר ומה חובא כתגליף
לרגזא למריהון ויסיב עיטו כהו ואתרמיו לבו ומא ומיתו . תא חזי כל חובא דלתעבי
כתגליף דאי לא לבכיכתא מאדעא וסליקת דיורא מעלמא אלין הוו אזלין בריעא
זקיף ועבדי חובייהו כתגליף ודאו לא לבכיכתא מעלמא עד דקב"ה דאת לון ואעבי
לון מבוי ואל דא כתיב הבו דעא לפני מלך וגו' . הבו סנים דעכם מבסף וגו' .

ויאמר

יי"ל ידון רוחי בלדם לעולם בשגם הוא בשר וגו' . למר רבי
חלעזר תא כד ברא קב"ה עלמא עבד להאי עלמא לאתתמשא
כנווכא

בית המדרש

כנוכח דלעילא וכד כני עלמא ליכון זכאין דלזלי כארח מיסר קב"ה לתתר רוחא
דחיי דלעילא עד דמטו ליכון חיין לתתר דישקב סריח כיה ומתמן כגדי ליכון חיין
עד דלתמסיך ההוא רוח' להאי שלם דדוד מלכא סריח כיה ומתמן כגדי כרכין לכל
ליכון תתאי והוא רוחא עלא' לתכגיד ולתמסיך לתתא ויכלין לתתקיימא כעלמא
וכגיכו כך לעולם חסדו דא הוא עולם דדוד מלכא ובגין כך כתי' לעלם כלא ו"ו דסא
כד יהבו רוחא לתכגיד להאי שלם מתמן כפקי כרכין וחיין לכלא לתתקיימא
כסתא דיהבו כני כעא לסתלק כלא בגין דלא ימטי הסוא רוחא דחיי להאי שלם
לתתכא מכיך תתאי ולתתקיימא כיה · כעגם הוא כעי בגין דלא יתרך האי רוחא
להאי שלם מ"ט לאסגלא כחא תתאה דדרגין דיתתקף כיה [illegible] דלא
ויתערב ברוח מסאב · כעגם הוא כעי דא כחא קדמאה דיתכרך בגין כך הוא כעי
כלא קן כל כעי בא לפני ואמר ר' שמעון דא מלאך המות והוא ומיו מלא ועזרים
סכם לוריכו דקוזפיר דקיטרא · הנפילים היו כארץ · תני רבי יוסי אלין
עזא ועזאל כמה דאתמר דאפיר לון קב"ה מקדושתא
דלעילא וסיך יכלו לתתקיימא כהאי עלמא · אמר רבי חייא אלין הוו מלכון דכתיב
ושוף ושופף על האדן והא אתמר דאלין אתאזו לבני כסא כאזו דלהונגאי תימא היך
יכלין לתתפכא הא אתמר דאתפכן לכמה גווכין וכעיתא דכתיב בליטו כאויר
דעלמא ואתאזון ככני כסא · והכי עזא ועזאל דמרדו לעילא ואפיל לון קב"ה
ואבליטו כארעא ואתקיימו כיה ולא יכילו לאתפעטא מכיה · ולכתר טעו כתר כסי
עלמא ועד כען יומא דא ליכון קיימי ואולפי חרטין לבני כסא ואולידו בכין וקרו להם
ענקים גברין ואיכון כפילים לקרון כני אלהים והא אתמר ·

ויאמר ו"ו אחסה את האדם אשר בראתי מעל פני האדמה · רבי יוסי
פתח כי לא מחשבותי מחשבותיכם · את חזי כל כר כמה כעי
לנקמא מאחרא עתיק ולא אמר מדי דאילו אודעים יסתמר ולא יכיל ליה · אבל
קב"ה להו כבי עביד · לא עביד דיכא כעלמא עד דאכריז ואודעלהו זמכא תרין
ותלת בגין דלא ליתתי דיחתי כידים דיחמ' ליה מה עבדת ולא יסתמר מכיה ולא יכיל
לקיימא קמיה · הה"ד ויאמר ו"ו אחסה את האדם אשר בראתי מעל פני האדמה אודע
לון על ידא דכא ואתרי כהון כמה זמכין ולא שמעו · כתר דלא שמעו אייתי עליהון
דיכא ואוכיד לון מעל לפי ארעא · את חזי מה כתיב כיה כנח ויקרא את שמו נח
לאמ' זה ינחמנו ממעשנו מה אמי אמר לאמ' זה שלא רמזיקם קרא לנח מיתא
דארעא לאמר מאי לאמר שלא יתר דא קרי ליה כך ומאן אוסיף ארעא קדישתא ואמ'
זה ינחמנו עבד ליה קב"ה לתתא כגווכא שילאה בתי' הכא זה וכתיב התם זה ו"ו קויכו
לו זכאין ליכון נדיקיא דרשיעין ברשיעו דגופכא דמלכא למהוי כשמיה רשיעין
ואיהו שוי שמהן בארעא כדקא יאות כתיב ויקרא שמו יעקב אמאי לא כתיב אלא את שלא
התם דרגא ודכא דרגא אחרא כלא ואחרא את ו' ואחרא ו' לא כתיב אלא לת ת'
לוף הכא ויקרא שמו יעקב דרגא דילים קב"ה ממש קרי ליה יעקב אלא הכל הכא את
לאכללא אכיכתא מכא הוא ידע אלא כשעתא דלויט קב"ה עלמא אמר אדם קמי

קלה רמז מן שום מתי יהא עלמא כלטוותא לא עד דיתילד לך בן מסול והוו
מחכמן עד טעתא דתתילד כח וכיון דתתיילד חמא ליה נזיר רמיס כתת קדיפא
ואמא סכיכתא מתדבקא כדיון קרא שמיה על מה דעביד . לכתר בקדמיתא
לא הוו ידעי למזרע ולמחצד וכיון דאתא כח אתקין לומכותא להו וכל
מלכין דכריכין לתקפא ארעא למעבד פירין . הדא הוא דכתיב זה ינחמנו ממעשנו
ומעצבון ידיכו מן האדמה . הדא ליה לפיק ארעא ממה דאתלטוא וכביכו כך
כתיב הוא האדמה . רבי יהודה אמר הוא האדמה כלא הוא כעמי כנין דאקרי נדיק
ואפיק לה לארעא כקרכנא דעבד ממה דאתלטוא דכתיב לא תוסיף עוד לקלל את
האדמה כעכור האדם וכנין דא לקרי הוא האדמה ועל דא קריא ליה שמא של מה
דויתי . רבי יהודה פתח לכו חזו מפעלות אלהים אשר שם שמות בארץ . הוי קלקל
לוקמוס ואתמר אתמר לכל לכו חזו חזו כלא חזות קשה סונד לי כעובדוי דקב״ה
לתגלי כבודה עלאה לכבי כשה . אשר שם שמות בארץ שמות ודאי דהא שמא
גריס והוו לשון שממון דהלו הוו מפעלות יוד הא ואו הא שם קיום בארץ לכל
כנין דהוו מפעלות שמא דאלהים שם שמות בארץ . אלר׳ חייא הסתא אתתרת להוי
לכל לכל הכי לחיכה ליה כנין דכין שמא דא כלא הוא וכין שמא דא כלא שכחא
לחיכה ליה כמה דאתערו חכריא דשוי שמות שמות מתא שם בארץ
ואתאי כנין לאתסתא כהו עלמא ולמסוי קיומא כעלמא . רבי ינחק אמר כלא הוא
ואפילו מה דאמר רבי יהודה ספיר קאמר דאלו יהא עלמא כשמא דרחמי יתקיים
עלמא לכל כנין דאתכרי עלמא על דיכא וקיומא דיכא שם שמות בארץ וספיר
סוף דאלמלא כך לא יכול עלמא לאתקיימא מקמי חוכיהון דכבי כשה . תא חזי כח
כד אתיילד קרון ליה שמא על שמחתא כח כייחא ליה כייחא לעלמא כייחא לחכמן כייחא
לכנין כייחא לעלמין לעלמין כייחא לתתין לעלמא דין כייחא לעלמא דאתי ולהוי שמא
גריס לכל (כ״ה בנוי) קב״ה לאו הכי כח כשפוך לתוון מן כלל וכח מכח מן . אלר׳ יוסי מן
הוי כ״ה . כנדיקייתא מיהון גריס לכל כחייכיא מיהון גריס לכים כשם כתיב וכח
מכח מן כשבי ו׳ . כער ככור יהודה לתשפכו לתוון לכים . עיר לא׳ רע כשבי ו׳ .
תא חזי כנין דאתיילד כח חמא עובדיהון דכבי כשה דאיכון חטאן קמי קב״ה והוה
נכיז גרמיה ואתסתל כשלהכת דמריה . כנין דלא למהך כארחייהו . וכי תימא כמה
תא חזי דכבי הוה ספרא דאדם וספרא דחנוך והוה אתסתל כהו למשלח למריה .
כמה אתסתל כהדיוט ולא דחיל כח מכח הוה ידע לקרב קרכנא למריה אלא כנין דאשכח
חכמתא על מה מתקיים עלמא וידע דעל קרכנא מתקיים . ואלמלא קרכנא לא הוו
קיימי עלוי ואתתי . רבי שמעון הוה אזיל כארחא והוו עמיה רבי אלעזר כריה
דרבי יוסי ורבי חייא עד דהוו אזלי אמר רבי אלעזר לאכוי מתקיף קמן
בעיכן למשמע מלי דאוריתא . פתח רבי שמעון ואמר גם כדרך כשהסכל הולך לכו
חסר ונו׳ כל כר כם כש אזל לקרב קרכנא למריה קמי קב״ה עד לא יפוק לארחא כעי לאשלחא
כיה ולכלי קיומה על ארחייה כמה דאכתיב לכבי נדל לפכיו ילכך ויסס לדרך פעמיו
ואמלן דאזיכו לא אתפרשא לא מכיכא . אמר רבי אלעזר לא אתפרשא מכיכא כמריה מה כתיב

כיה ונס כדרך כשהסכל הולך לכו חסר · מלן לכו דא קב"ה דלא יהך עמיה כחרחא
וגרע מן סיעתיה דחרחיה בגין דההוא כר כש לא מהימן כיה כחרחיה עד לא יפוק
כחרחא לא כעי סיעתיה דחרחיה · ואפילו כחרחא כד חיהו חזיל לא לסעדל כמלי
דאוריתא וכגיכי כך לכו חסר דלא חזיל כהדיה דחריה ולא לסעכא כחרחיה ואמר
לכל סכל הוא · ואפילו כד טעא מלה דמהימנותא דחריה הוא אמר דטפשותא
הוא לאסתדלא כיה · כהחי דאחזילו לכר כש על לית קיומא דרשימא ככחריה דכר
כש ואמר לאו לחיהו מסיימנותא טעא רב ייבא סבא ואסתכל כיה ואתעביד תלא
דגרמי · ואכן לאוריתא כסייעתא דקב"ה כעיכן למימר מלי דאוריתא · פתח
ואמר הורני יי דרכך אהלך כאמתך יחד לבבי ליראה שמך · אלו קרא קשיא
דהא תכיכן כלא הוא כיד דקב"ה כר למהוי זכאה לו חייבא ודוד היך תכא דא מעם
קב"ה אלא דוד הכי קאמר הורני יי דרכך ההוא לורח מיסור ואתקכא לגלאה
עיבי ולמכדע ליה ולכתר אהלך כאמתך ליהך כארח קסוט ולא אסטי לימיכא
ולשמאלא · ויחד לבבי אתן לבבי כלא נור לבבי ואלקי · וכל דא אכא תכא
ליראה את שמך לאתדכקא בחכמתא לאסתמרא לורחי כדקא יאות · ליראה שמך
לאתר חולקי דהיה שריוא דאלתא למדקל · תא חזי כל כר כש דדחיל ליה לקב"ה
שריוא עמיה מהימנותא כדקא יאות דהא ההוא כר כש אלים כפולחנא דמריה ·
ואתן דלא שריוא כיה דאלא דמריה לא שריוא עמיה מהימנותא ואלו לאו היהו כדאי
למהוי ליה חולקא כעלמא דאתי · תו פתח ואמר ואדע נדיקיא כאור כוגה חולך
ואור עד ככון היום · זכאין אינון נדיקיא כעלמא דין וכעלמא דאתי דקב"ה כעי
ביקריהון · תא חזי מה כתיב ואדע נדיקיא כאור כוגה · אלו כאור כוגה
כההוא נהורא דכהיר דכרא דקב"ה כעובדא דכראשית דא הוא דנהיר לון לנדיקיא
לעלמא דאתי · חולך ואור דאינו אלין כנהוריה תדיר ולא גרע מכיה לכל
כתיבייא מה כתיב דרך רשעים כאפלה לא ידעו כמה יכשלו · לא ידעו וכי
לא ידעין · אלא אינון דאזלי כעקימו דארחא כהאי עלמא ולא כעלן
לאסתכלא דזמין קב"ה למיהך להו כההוא עלמא ולאעלאה לון כדיכא
דגיהנם · ואינון נוחין ואמרין ווי לן דלא לורייכתא חודכין ולא
אינתכא כההוא עלמא וככל יומי אמרי ווי וה · תא חזי קב"ה
לאסרא לון לנדיקיא לעלמא דאתי ולמיהב לון אגר
חולקהון אתר דשכח לא אלמא למיקם עליה כלא עין
לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו · וכתיב
ויצאו וראו כפגרי האנשים הפושעים כי ·
וכתיב ועפותם רשעים כי יהיו אפר תחת
כפו רגליכם זכאין אינון נדיקי כעלמא
דין וכעלמא דאתי עליהו כתיב
ונדיקי יעלים ירשו ארץ וכתיב
אך נדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך · כרוך יי לעולם אמן ואמן

פרשת תולדות נח

אלה תולדות

כח רבי חייא פתח ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ כגר מטעי מעשה ידי להתפאר זכיון לזכיון וזרעך לא ימשתדלי כלוריתיה וידעי ארחין דלוריתיה דכניכה יזכון לעלמא דאתי. תא כל זמן דישראל אית להון חולקא לעלמא דאתי מאי טעמא כגין דכתיב כרית דעלמא אתקיים עליה בלא מה לא כריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. ועל דא וזרעך לא ימשתדלי כלוריתיה וקכילו ליה אית להון חולקא בעלמא דאתי. ולא עוד אלא כגין כך לקרון צדיקים. מכאן אוליפנא כל מאן דכתיר ליה כרית דעלמא אתקיים עליה לקרי צדיק. מכח לן מיוסף כגין דכתיר ליה לכרית עלמא זכה לקרי צדיק ועל כך ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ. רבי אלעזר אמר אלו כלם אתר פתח את פתל הרשעים תכיכן וכו'. מה כתיב לעילא כפרשתא דברשעי וכהר ונוח מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד ונו'. ההוא כתר דכניך ונכיף ושויל לנפתא ולשקי ליה משקין לעילא ושביל ליה כייתא ועביד לוכין ורבי זרעין והוא כדין כייתא לכלא ודא כייתא ליה לנפתא ודא עביד כייתא כיה כלא כי בו שבת ונכתיב ויפצות ביום השביעי ודאי רזא דמלה דא עביד תולדות ולא אחרא. תא כח לתתא קיימא דוגמא דלעילא ושל דא לקרי ליה השדמה. ורזא לוליפנא דהא כח לאנדיך לתיכה לאתחברא כח. ולקיימא זרעא דכולא דכתיב לחיות זרע. מאן תיכה דא לרון דכרית וכח ותיכה לתתא הכי הוו כדוגמא דלעילא בח כתיב כיה כרית דכתיב והקימותי את כריתי אתך ונו' ועד דאתקיים כיה כרית לא עייל לתיכותא דכתיב והקימותי את כריתי אתך וכתא ש סתיכה וכדין הוה תיכה לרון הכרית. תיכה כלא כגווכא דלעילא וכגין דהאי כרית לעילא הוא עביד תולדות כגווכא דא כח לאיהו עביד תולדות כלא אלא תולדות כח. כח ליה נדיק הכי הוא ודאי כגווכא דלעילא. ועל דא נדיק יסוד עולם כתיב וארעא על דא לתקיימת דהא איהו עמודא דעלמא קיימא עליה. ומכאן לוקין דא נדיק וכח לקרי צדיק לתתא ורזא דכלא. את האלהים התהלך כתלמהוי הוא כארעא כגווכא דלעילא ליה נדיק יסוד דעלמא. כרית עולם עלמא דעלמ'. ליה האדמ' ודאי ועל דא וכח מכח מן כתיבי ו'. תמים היה בדורותיו. מאי בדורותיו אילין לוכין דכפקו מניה הוא לאלים לכלהו. והוא הוה אלים מכלהו. תמים היה לאתיולוד מהול דכתיב התהלך לפני והיה תמים. בדורותיו ולא כדרין דעלמא דהא מכיה כפקו תולדות כעלמא. תא חזי כח לאתחזי מיומא לאתברי עלמא למהוי כתיבה כחכורא חד ולמיעל כח ועד לא לאתחברו כחדא לא הוה עלמא כדקא יאות לכתר מה כתיב ואלה כפנים כל הארץ מהו כפנים דלא אתר אלא כח ומשם יפרד. דמתמן לאתכח פרודא ולאתבדרו תולדות לכל סטרין וכלא מד

תוספתא

כדוגמא דלא כניכו כך לאם תולדות כח

אלא ודאי דכח נדיק יסוד דעלמא לאיהו לעביד

נח נח

תולדות כתרעה לקיומא לתתא לבני נשא

וכתקיים · לתתרויה כחיליה טכרה כקיב

ותכר · כך הוה ודאי · ותא חזי מתישר

לתיכותא תוקף כחו הוה · דכי לעזר

פתח לכו חזו מכבלתא ו׳ לתר סם סמות

כתרין קיימלכו חזו מתי חזו כדין חזות

קסם הונב לו כשכדוי דקכה לתנלי

כדוהה עלאה לבני כסף · לתר סם סמו

סמות ודאי דהה סמות גרים לכלה

כתיב ויקרא סמו כה לתר זה ונו׳

לתתן הכה לתתך · ותתאי זה · לתלה

לתר דה לתתך · זה נדיק דמי דקכה

מתי לתר לתה לתר דתרי ליה כה · לתר

ממעשיכו ונו׳ · עכד ליה קכה לתתך כנוהה עלאה · כתיב הכא זה וכתיב התם זה

ו׳קויכו לו · זכאין לינון נדיקיא דרמיזין כרמיזו דנוסבקה דמלכא למסוי בסמיה

רמיזין ודאי סוי סמה כתרעה כדקה יתיר · כתיב ויקרא סמו ושקב לתתאי לה

כתיב לת · לתלה סתם דרגא דלא תקרא כלכתיב ותרתה לת ו׳

ותרתה ו׳ לה כתיב לתלה לתתי׳ לתוך הכא ויקרא סמו ישקב דרגא דיוקי קכה ממש

קרא ליה ישקב · וכלכל הכה לת לתתכללה בסיכתא · אלה תולדות כה ונו׳

רכי יהודה פתח טוב הים תוכן ומלוי וכלכל דכרון כמשפט · טוב הים דה קכה

דתקרי טוב כמה דכתיב טוב ו׳ לכל · תוכן ומלוי לתתר לנת ליה מדוליה והקוה

לתתר מכיה לתתן · וכלכל דכריו כמשפט · דהה הקוה דכר לה לתתן תלה כמשפט

כלה נדק ומשפט מכון כסתך · דה טוב הים דה נדיק דכתיב לתמרו נדיק כי טוב כי

פרי מעלליהם ואכלו · ר׳ יוסי אמר דה כה דכתיב כה הים נדיק · רכי יצחק אמר דה

כתכת דכיה פתח טוב דכתיב טוב להודות לו׳ · רכי חייא אמר כלה חד וכלהו מלה

חדא אמרו ודא עכיד תולדות דשלמא · תולדות דשלמא מאן דיכון לינון כמתתון

דנדיקיא דאיכון חיכה דעובדוי דקכה · רכי שמעון אמר כשעתא דקכה מתעטר

כשעטרוי מתעטר משלה ומתתא משלה מאתר דעתיקא דכלה מתעטר מתתא כמה

מכמתהון דנדיקיא כדין לתוסף חיים משלה ומתתא ואתכלל לתר מקדשא מכל

סטרין וכירוך לתתלתן ויתה לתתליס וכדין יסב לכלה · כתיב סתם מים מכורך

ומוללים מתוך כארך · תמי ליכורך בקדמיתא ולכתר כארך דהה כור לה לתקרי

תלה לתתר · כתר מיין דכתיב תלה כלה לתתר חד הוה · תלה לתתר

דמסככי לחידן כיה לתקרי כור לתתך ליה מדוליה תלה מה דיתכין כנויה ומאן לינון

דלת · לכתר לתעביד כתר לתיקונא תלה מכל סטרין ומאן לינון דה לתתלתן משלה

Bibliotheca Alexandrina

נחנח

ותשחת

דגריס חטאה וכפר לויהו מנסתא דעדן ועבד תולדות לכר לא לתקיומו בעלמא ולא
הוו כדקא חזי . תמר ר׳ חזקיה וכי היך יכלין למעבד תולדות תמן דהא לעלמא לא
תתמסיך עליה ונר הרע וחטא לתקיים לויהו בעלמא ולא יעביד תולדות .
כגוונא דא לעלמא דאתי אתמסיכו עלויהו יצר הרע לא עבדו תולדות לעלמין
ולא ייתון דרין לאחרנין לעלמין . תל לעלמא לא חטא לדם לא עביד תולדות כגוונא
דא מסטרא דיצר הרע לכל עביד תולדות מסטר׳ דרוחא קדישא דאסתא לא עביד
תולדות אלא מסטרא דיצר הרע ובגין דכל תולדות דבני נשא כלהו מסטרא דיצר
הרע בגין כך לית לון קיום לאפקא לון לסטרא אחרא . תכל לעלמא לא חטא לדם
ולא לתתרך מנסתא דעדן עביד תולדות מסטרא דרוח קודשא דקדישין כעלאי
עלאין קיימין לדרי דרין כגוונא דלעילא . כיון דחטא ואוליד כגין לכר מנסתא דעדן
ולא זכה לאפקא לון מנסתא לא לתקיומו לפולו לאסתרסא בעלמא דא עד דאתא כא
ועלל כתיבה ומן תיבה נפקו כל דרין דעלמא ואתמן אתבדרו לכל ארבע רוחי עלמ׳

זירא אלדים

את הארץ והנה נשחתה . תמלו נשחתה . כגון כי
פתח קרא ואמר וירא אלדים את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה . תא נשעתא דכני
נשא זכאן וכטרי פקודי דאוריתא בדין ארעא על ארעא וכדין כלא עילאי ותתאי נחדוה . וכד כני
נשמא כגון דאסכיכתא עריה על ארעא וכדין כלא עילאי ותתאי נחדוה . וכד כני
נשא מחכמן ארמויהו ולא כטרי פקודי אוריתא ויקטלון קמי מאריהון כדין כאיכול
דחיין לה לאסכיכתא מעלמא ואתתרת ארעא מחכלא דהא אסכיכתא לתתחויא ולא
עריה עלה וכדין לתתכלת . מלי נעמא לתתכלת בגין דעריה רוחא לאחרא עלה
דמחכלא עלמא יכול לף כארעא דיסרחל כן והא תניכן ארעא דיסרחל לא עריה עלה
רוחא לאחרא ולא ממכא לאחרא כר קרא כלחודוי . תא חזי דארעא דיסרחל הכי
הוא דלא עריה עלה ממכא ולא עליחא לאחרא כר קרא כלחודוי . תכל נעמא חדא
עריה עלה לחכלא כאי נשא מכלן מדוד דכתיב וירא דוד את מלאך יי׳ וחרבו שלופה
בידו נטויה על ירושלם וכדין לתתכלת ארעא . תמר ר׳ אלעזר תפי׳ כהאי נעמא
קרא הוא כתיב ויסע מלאך יי׳ וכתיב התם המלאך המגואל לחתי . וכתיב ויסע מלאך
סחלדים הן לטב והן לכיס קרא סליט עלה לטב כגון דאתר ממכן וכל דיורי עלמא
וכספון מן עוכדויהו . לכיס כגון דלא יחדון לכון לסלטאה עלה ולי תיומר
כתיב כי רעתה נגיש קרא מקדם וחריבו כיתה ולי לאו סלטין לכון ממכן לא לתתרב
מקדמה . תא חזי כתיב כי לתה עשית וכתיב עשה יי׳ אתר זמס . תא חזי כתיב וירא
אלדים את הארץ והנה נשחתה . נשחתה ודאי כמה דאתמר . הכי נמי וירא אלדים
את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה דהא כדין ארעא קרקת לעילא ואתעבד לכפה
בכוקא דאתעבד לגבי דכורא . הכי נמי ארעא כתיב וירא אלדים את הארץ
והנה נשחתה כלתגלות ארעא עריה לכפה כדין ארעא מכעלה וכזמר לאסנויה חובי
דכל בשר כתגלות ארעא עריה לכפה ככוקא דלית לה כסופא מכלא כלל והארץ
תפסה תחת יוסכיה . ועל דא כי נשחתה ודאי מלי נעמא כגון כי השחית כל בשר

כי לימים

לפני יהוה לי כני נפש חטאן לרעה כמה לא כנין דכתיב כי הטחית כל כשר לת
דרכו כמה דלתמר . כנוכחת דל ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה . ולא כני נפש
חטאן ולו תיתמי לרעה כמה . ולא עקרת לרעה כני נפש ליכון . ואיכון מחכלין
לרעה ולו יתחכלת וקרת לוכח דכתיב ורע ולדים לת הארץ והכם כשתה כי
הטחית כל כשר לת דרכו על הארץ . תא כל חטאוי דכר כם כלהו מכלותת דוליה
תלוין כתוכה . ואטאה לתוכוד זרעה על לרעה ומחכלה לרחיה ואפיק זרעה על
לרעה מחכיל ליה ומחכיל לרעה ואליה כתיב ככתם עוך לפניו וכתיב כיום כי לא לל
אפן רשע אתה לי יגורך רע . וכתיב ויהי ער בכר יהודה רע בעיני יי ויומיתהו יי
ואת אתמר . כל לחמי דלון קכ עלמא כמיא ולא כחלא ולא כמלא לחרא .
כל רזא הוא דהא ליכון חכילו לרחייהו בגין דמיין
עלאין ומיין תתאין לא לתחכרו דכר וכוקכ כדק
ואות מלן ליכון דחכילו לרחייהו כגוכתא דל מיין
דכורין וכוקבי . ועל דל לתדכן במיא דליכון
חכו ומיין הוו רתיחן ופשטו מסכת מטייהו כמא
דחכילו לרחייהו כמיין רתיחן דיכת לקבל דיכת להלך כבקשו כל משיכות תהוס
רבה . הא מיין תתאין . ואלוכות הסמיס כפתחן דל מיין עלאין מיין עלאין ותתאין .
רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלין בארחא ומטו לבקי טורין רכרבן ואסכתו כיכי טורין
גרמי כגא דהוו מליכון ככי טופכת ופשא תלת מלת פסיקן בגרמא חדא תוהו
חמרו הייכו דאמרו חכרמה דליכון לו הוו מסתפי מדיכת דקכה כמה דכתי ויאמרו
לאל סור ממכו ודעת דרכיך לו חפצכו . מה עבדו הוו סתיקן כרגליהו מכושי תהומא
ומיין כפקין רתיחן ולא יכילו למיקס כהו עד דהוו כסמטין וכפלי בארעא ומיתין .

ויולך כח סלמה כמים וגו' . אמרי רבי יהודה רבי חייא רבי יוחנן בשם רבי שמעון
דסמעתא כהאי . מתל לבר נש דאשיל לנוקבא ליבא כמעיקא כזמה
חדא תרין לו תלתא לו ארבעה לו חמשה . אמר לבר נש דאשיל לנוקבא ליבא כמעיקא כזמה
חייבת דדא כיומי לוקח כמי תלת קטרי דרוחא לזלין ואתכלילן כתלת
עלמין . תא כסמתא כפקלתא ואשיל כין טורי פרודא ואתחבר רוחא בכסמתא כחות
כפא ורוח כלילן דל עם דל כסמתא סרוח כארחוי דכר כם ואלו מדורא טמירא
דל תתידע לתרא . לתא כר כם לתדכלהא מסייעין ליה כסמתא קדיש ודכלין ליה
ומקדשין ליה ומקרבין לה וכה ולא לתי
לתתכלהא תרין פתחין דליכון כפא ורוח
כיה כסמתא קדישא ליה כוסיא
דלעילא לתתא לכוס תרוחי

קטורי רמתו לקטורי לסוסטרא מכן כתיבין מכן כתיבין

מן קליפין מודכין קל

מעיכין כתיבין מודכין

מעבדא לתתא מתבר טורין וטכרין . מאן מיכון דקא מתבר טורין וטכרין .

לא מקום ולא סמעון ולא ידעין לל שלנין כסכלכתנו דל לכללא כהלין לון לבר . מיכון מתבדקן
דכתיב ויהי כי הלכו סוסי פרעה ברכבו ורכביו בים ויבא יי עליהם את מי הים
ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים . כל מיכון דלומכתא דל לומכתא דל מרי קדישין .

וירא

כל כשר כח לפני. כח לפני ולאי כבוד לאיכון נרמז ר׳ יהודה
חלוים נמח קן כל כשר כח לפני ולאי כבוד לאיכון נרמז ר׳ יהודה

לא לכך נתכוין אלא לומר שאין לו לאדם לעשות כן אלא אם כן יודע בעצמו שיש בו כח לעמוד בנסיון ואם לאו יתרחק מן הנסיון ולא יכנס בו ואפילו אם יש בו כח לעמוד בנסיון אין לו לאדם לסמוך על כחו ולהכניס עצמו בנסיון שמא לא יעמוד בו ואם יעמוד בו יש לו שכר על כך ואם לאו אין לו שכר אלא שלא נענש על שלא עבר ואין לו שכר על שעבר ולא נענש ואם נענש על שעבר ולא נענש על שלא עבר אין לו שכר על שלא עבר ולא נענש על שעבר ואם נענש על שלא עבר ולא נענש על שעבר אין לו שכר על שעבר ולא נענש על שלא עבר

מרף וכני לכיון ויתפרדו . ומה דאמר ליעקב היינו עכשיו עתיד מסכנות דמסכנותך כלל
מן הכהנים לאחר בעתות . וכתיב עכתות לך על עדך . מלי לומרים . תלת כל זמנא
דדוד מלכא הוה קיים לאסתלק לכיתר כעותרת וכלה לכתר לא שלטה עכתות לך
על עדך . למלי קרי ליה שלמה הכי . תלת למר ליה כיומך הוה לכא כמסכנו והעתק
לך על עדך . השתא לית לומר למלי לקרי ליה תימא דהוה מן עכתות
הא תכיון דכתיב ויחלט כן לחד לחיימלך כן לחד לחיומלך ומאו לכיתר והוה מכוב הוה
דהה מכעיר הכהנים הוה . ואפ דאמרו דהיה כוב היה עכתות ולמלי לקרי לה
עכתות בנין דכחתת למסכנו ולתקכיד קרתך על ידה דשלוח ולתקכידו כהני .
תלת עכתות כפר הוה ולאו היה מוב ועל דא קרי ליה לכיתר עכתות בנין דלמר וכי
התעכית ככל אשר התעכם לכי ומקרתך דמוב הוה ועל מסכנו דדוד דהוה כיומי
לקרי ליה הכי . למר רכי חייא כמסכנותך הוה עלמך מיומך דעבר לדם על פקודי
קכה עד דלתך כת וקריב קרכן ולתיובב עלמך למר רכי יוסי לך לתיובב עלמך
ולך כפקך לרעך מוהמת דכתם עד דקיומו ושרש על טורך דסיכי ולתחידו כהיכל
דחון כדין לתיובב עלמך . ולמלך דהדרן ושרלל ולחקכו קיום קכה לך הוו מתן
לעלמין דהך לתפסק מכייהו זהמת דכתם כדין לתברו לוכי קדמלי דהוו כהו
חורו דכלך חירו דהוה כתם דלייהו קן כל כפר . וכל קמו ליולי לקטלה קטלה כדין
לתרך עדיך מעליך לתיוסיב רשו להלי כתם למלטה עלייהו . תת מה כתיב ויתכנלו
כני ושרלל לת עדים מהר חורב ויתכנלו . ויכנלו מכעי ליה . תלת ויתכנלו על ידך
דחרך כנין דלתיוסיב רשו לכתם למלטה . לת עדיים מהר חורב דקכלו מטורך
דחורב כך לתיוסיב חוריתך ליסרלל . למר רכי חייא כת דהוה נדיק למלי לך הוה
כטיל מוהך משלמך . תלת כנין דעד לך סלקת זהמת דעלמך . ועוד דלתיכון לך הוו
מהימכון כיה כקכה וכלהו למילין כטרפי לכה לתתך והך לתמר . עד דהוו חזלי
חמו חד יודלי דהוה לתי למר רכי יוסי הלי כר כם יודלי [illegible]
גכייהו סלולי ליה . למר לון סליחת דמטה לכה דהך לכן דיורי ככפר דרלמין ומטי
זמכן דהך ולכן נריכין לולכ וזיכין דעמיה ולכה חזל לקטלך לון למטה חזלו כחדל
לל הוה יודלי הכי מרכע מיכין דלולכי דכללו לתלך לרכוי עלמך מעתון למלי
לכן נריכין לון כחב . לל ככר לתערו כה מכריה . לכל לי מלה חדתך לייהו תחות
ידך לומר לה . למר לון ודלי ההוה לתר דהך דיורי כיה הוה זשיב וכלהו עסקי
כלוריתך ולית עלן טורכה מרכבן רכי ינחק כר יוסי מחוזלה מיום וכל יומ ויומ
למר לון מלין חדתין כלוריתך ולמר דהה כחב זמכן הוה למלטה ויסרלל מלטין
כהה זמכ וכקיום לולכ דמתקזי דלהן מכויב עלייהו על כל לייכון דלוקרין חמון העם
ולמלטה עלייהו דכל לייכון רכרכין ממכן על שר עמ עלך ומתברכלן מסטרייהו
דיסרלל וקריכון לון מיום הזדוכים כלל המים הזדוכים וכנין למלטה עלייהו ולמלטה
כרוך דמתי קדיתך כלייכון מרכע מיכין מלולכ לרכוי ליה לקבה עלייהו ולמלטה

עלייהו

עליהון כרוזא דשמא קדישא ולאתערא עלן מיין קדישין לכסכא על נפי מדכחא . תו
אמר לון כרוזא הסכם לתערותא קדמאה ליהוי כעלמא . מאי לתערותא קדמאה
דא הוא כי ליכא לאתתא דלתתער למידן עלמא וקב"ה יתיב על עלמא כדיכא ודאין עלמא
ואלטורא כעלמא דליהוי לתעסק כמה דאתיין ליה עשיר דליהוי מסטר דרום מסחרא
כדקא חזי ליה . וכגון דלתעסק בההוא עשיר לא קריב למקדשא . ועשיר ד
רחמי קמי קב"ה ולתעבר חוכייהו ורזין דלא ימ"ן ולא לאתייהיב רשו לגלגל כר לחסידי
קדישין עליונין מכיומין . אמר רבי יוסי מאן ליהוי אמר לון עד לא כדיקא כגון
לכתר אמר לון כך סיהרא לתקריב בשמשא לתער ק"ב סטרא דנפון ולחיד כא
ברחמין ומסיך לה לנהיה ודרוס לתער מסטרא לאחרא וסיהרא סלקא ומתחברא
במזרח וכדין יבקא מתרין סטרין וכטיל ברכאן כמשלי וכדין לתתברכא סיהרא
ולתתלילא וכלא לתתקריבת לתתא כלעלה כמה דאית רזא דיוקנא סיופי דלעלם דכי
כמי אית רזא ותקונא דיוקנא וכלא פרים בגונא דהכי כמי אית לעילא לחיד כא
ולתתר לקבל ברחמין כא אית לתתא רזא ותקונא דלעלם תתאה לאחרא
סיהרא כמה דלרוע שמשא לעילא לחיד כא ולתתר לקבלה ברחמין . הכי כמי אית
לתתא דוי העמודים כלהו קיימי סיופין לתתחדא דא כדא ולאתקשרא דא כדא
קשרי מהמכוונת סטרא דקדושא מסטרא דרום מסחרא דליהוי רזא דכחש הוא כחש
ומסיך לה כיכוייהו דקוטפא ומתחלבת וכדין ישראל לתתא מקדשין עשיר והשתא כחש
לתמשך אבתריה דההוא עשיר וסיהרא לתדכיאת וסלקת לעילא ולתקשרא לעילא
לתתכרכא וכסיהרא לגבי דיסיהרא מה לתחסכת לתתא . כדין הכא כיון דמטי לכפורי כיון
דישראל חויא כיסא לתעסק כההוא עשיר סיהרא לתפרשת מכיה ולתעסק ישראל
לההוא כרוזא דלון מלעילא ומחיל לון . לכתר ישראל כד מטו לחנ מתערי סטרא דיומא
לעילא כגון דיתקשר כיה סיהרא ויתכסיא לנפקא כדקא חזי וכדין פגרי חולקא
דכרכאן לכל חיכון ממכלתת דיתעסקון כחולקהון ולא ייתון ליכלא ולקרב כסטרא
דחולקהון דישראל . כגוונא דא לתת כל עשר עמין מתברכין כלהון חיכון מתעסקין
כחסכתיהון . וכגון כך ישראל חיכון מסכין ברכאן לכל חיכון ממכן כגון דיתעסקון
כחולקהון ולא יתערכון כהדייהו . וכד סיהרא לתתלי ברכאן לעילא כדקא יאות .
ישראל לתתיין ויכלון מכם כלחודייהו . ועל דא כתיב כיום הטמיכי עגרת תהיה לכם .
מאי עגרת כתרגומו כניסן כל מה דכניסו מיכון ברכאן עלאין לא יכלון מכיה עמין
לכם ולא לעשר ממכן . ועל דא חיכון מרנין על המים למיכב לון חולק ברכאן
דיתעסקון כיה ולא יתערכון לכתר כחדוותא דישראל כד יכלון ברכאן עלאין .

למלכא דזמין רחימו כסעודתא עלאה דעתיד ליה . הא רחימו למלכא ודא למלכא

כל אחר מלרי דדיוקן דלא יכלין למלמלה כהנוח דיכא דאתמר לון וכלא בזמכא
אחד אף כלא אתעביד כרזא דמהימנותא לאתפתקא דא כדא ולאסתלקא לעילא
מלן דינטריך עד לון סוף. תא חזי רבי שמעון לרזוחין ידא בכלותין לעילא דכד רשותא
עלאה לעילא קיימא על סהוה רשותא דלא אתידע ולא אתפס כלל לעלמין ריפא
דסתים ויתיר לעילא וסהוה ריפא לפיק מלן דלפיק דלא ידיע ולכיר מלי דכהיר כלא
כסתימו. רשד מחשבה עלאה למרדף לכתריה ולאתכרא מכיה חד פרימו לתפרים
ומנו סהוה פרימו כרדיפו דסהוה מחשבה עלאה מטי ולא מטי עד כסהוה פרימו
כהיר מלי דכהיר וכדין לריכו מחשבה עלאה כהיר כסתימו סתים דלא ידיע וסהוה
מחשבה לא ידע כדין כסא סלי כהירו דמחשבה דלא לתיידע כהירו דפרם דקיומי
דכהיר מתה דלא ידיע ולא לתיידע ולא לתגלוף. וכדין דא כהירו דמחשבה דלא
לתיידע כסא כסהירו דפרימי וכהרין כחדא ולתעבידו תשע היכלין וסיכלין לון
לריכון כסורין ולא לתון רוחין ולא לריכון כסתתין ולא לירת מלן דקיומא כהו רשותא
דכל תשש כסורין דקיומי כלהו כמחשבה דלריכו חד מכריכו כחושבה כלהו למרדף
כתרויהו כסעתא דקיומי כמחשבה ולא מתדבקן ולא לתיידעו ולין לא קיומי לון
כרשותא ולא כמחשבה עלאה תפסין לה ולא תפסין. בשין קיומי כל רזי דמהימנותא
וכל לריכון כסורין מרזא דמחשבה עלאה דלתתא כלהו לקרון לוץ סוף עד סכא מטו
כסורין ולא מטון ולא לתיידעו. לון סכא רשותא ולא מחשבה כד כהיר מחשבה
ולא לידע ממלן כהיר כדין לתלכא ולסתים גו כיכא וכהיר מלן דכהיר ולעיל דא כדא
כדא עד דלתכלילו כלהו כחדא וכרזא דקרכנא כד סליק כלא לתקטר דא כדא
וכהיר דא כדא כדין קיומי כלהו כסליקו ומחשבה לתעטר בלוץ סוף. סהוה כהירו
לתתכא מכיה מחשבה עלאה דלא לתיידע כא כלל לקרי לוץ ומכיה לסתכא וקיומא
וכהיר למלן דכהיר ועל דא קאום כולא זכאה כולקיהון דנדיקיהון כעלמא דין ובעלמא
דאתי. תא חזי כלי קן כסר כמה דקטורת לסתכא בעלמא דין ובעלמא
לתתא כחדוותא ורעותא לסתפקא כלא לעילא ותתא ולמלא עלייהו דישרא כדקא
יאות. תא חזי כלל ריפי וריחי וריחי כד סיהרא מתחדשא יהכין ליה להאי קן כל
כסר כולקא חדא ויתיר על קרכנין לאתעשקא ביה ויסתמא כחולקיה ויהא סטרא
דישרא לכלוהיהון כנין דיתחדון כמלכיהון ודא לוכה מעיר כנין לדוכהון כחולקא
דעשו דכתיב ביה מעיר הן עשו אחי ליה מעיר. ועל דא לוכה לסתמא כחולקיה
דישרא לוכון מסתמין כחולקיהון וכנין כך כתיב כי יעקב כחר לו יה ישרא
לסגולתו. תא חזי קן כסר כל רשותיה לאו לוכה אלא כסטרא תדיר וכנין כך
תקופה דכטרא תדיר לנכיה ועל דא לקרי קן כל כסר וכל לוכה סליט על גופא
ולא על כסתא. כסתא סלקא לאתרא אחר וכטרא לאתיכוך לאתר דא כגוונא דא כקורכנא
דרשותא סלקא לאתר אחר וכטרא לאתר אחר. וכך כם דלוכה זכאה לוכה קרכנא
ממש לכפרה ואחרא דלאו לוכה זכאה לאו לוכה קרכנא כנין דכיה מומא דכתיב
כי לא לרצון וגו'. ועל דא נדיקיא כפרה לוכון דעלמא וקרכנא לאון לעלמא

ועל דא עשה לך תיבת עצי גופר קנים
עלמא וכנוהי כך הכני מפחיתם את הארץ
לעתיד לבא ולא יכול לשלטה עלך . ר' חייא ור' יוסי הוו אזלי בארחא אמ' ליה
ר' יוסי כך כתיב ויעש נח ככל אשר צוה וגו' . וכי לאחר שנה היה יודע
מה כתיב ומה כתיב אחר כן עם מלות עמה וגו' . אלא אמ' ליה
מוסכנא דא למחכם שלא היה לו להיות כן עם מלות עמה ויעשה על לתיבות ולא יתאחר
כהדא כיון דאשתלי עם מלות עמה . כדין תתחכר בהדה . ועל דא מן ומי דאשתלי
חוביהו דכנין עלמא דהורין לון קדם עד דאשתלי כח כעם מלות עמה ואשתלים דרגיס

ונח בן שנה מלות עם

כדקא יות וכל שעל לתיבות וכל כגוונא דלעילא .

עם מלות עמה כמה דלחמרן . וכנוהי כך לא לתמר כאן עם מלות
. תו פתח ואמר ואני הכני מביא את המבול מים . מ"ט הכני כיון
דלמ' ואני הכני שלא היה כאן מלה אחרת היה לו לכתוב אלא הכני לתר הכי לתעביד נוף לנמת
ודלו דמקבלה ממה דלעילא וכנין כך לתרמינו כתב קיומ' דכתי' הכי ברית אתך
מכניס את המבול מים . כיון דאמר מביא ידענא דלהיכן הוא מביא מים . אלא את
המבול לשחת כל בשר אשר רוח חיים מתחת השמים כל אשר בארץ ימות . הכי
מרמזינן וכנין כך לכתוב לן בנדיקי בהכי לנמת לגר טב לנדיקי ולאתפרע
מרשיעיא וכנין כך לכתוב לן בנדיקי בהכי לנמת לגר טב לנדיקי ולאתפרע
מרשיעיא כיכין מיין . הכי ה' אבי תביאו המבול מים לשחת כל בשר . כמה דלוקימנא דלא
לשחת כל בשר מסטר דקל כל בשר כך לנמי דלא כיון דמטא זמנא דלוריך לון קלקל ולוריך
לון עד דלאשלים כת לנם מלות עמה כדין לשחת כל בשר . אמר הכי לוליכנא מנמים
ר' ונחק לאמר לן . פתח ואמר אמרתי לו מלאך ה' יש לי בארץ החיים לא תביא לי ידעין
עוד עם יושבי חלל . אמרתי לו מלאך ה' כמה לטוחין ליכון כמה כתם לנם לנא ידעין
לא מצניחין כמלי דלוריתא שלא מסתכלי כמלי דשמא ואתכמי מכייהו רוח דחכמתא
דכל כך כם לסתלק מהאי עלמא ויהיב חוסכנא למאריה מכל מה דעבד כהאי עלמ'
בשוד דליהו קלים רוחק ונופק כחדא . ואמי מה דאמי עד לאזול להתון עלמ' ובנא
ליה לחדם הראשון ויתיב לתרע דגנת דעדן למחמי כל אילן דכטרו פקודי דמאריהון
לחדם הראשון דנין עדן ואילין לקרון ומסיחדל ולא כתיב ומסי חלך שלא יושבי חלל לאתחכא
מן מאריהון דגיהנם ואתקיף כהו לאעלא להו בגנתא דעדן . לא יושבי חלל לוכון
מריהון דתחומם דמכנא גרמויהו מלוכון חוכין דחייכיא וכנין דחדם הראשון תב
כתיוכתא קמיה מאריה ויתיב על לוכון דאתמכנו מחוכיהון ולוכון כני חדל כלא
לוקיא דחדעה מן חדל לכי . וכנין כך לוכון ויתיב לתרעא דגנתא דעדן ואחדי כהו כנדיקי
לוקיתון כהדהוא דורחא דגנתא דעדן . תא חזי מה כתיב אמרתי לו מלאך ה' . וכי
מלן וכול למחמי ה' לנלה סופא דקרא לוכח דכתיב ה' בארץ החיים . תא חזי כד
סלקין כמחתין לתתר גרונא דחיי תמן מתנכן כזהרא דלמסקלריותא דכסר דכסיף

מחתך

מלתר עלוי דכלל ויהיו לו מתלבשם כמותו בזרע דלבושו לחברו לו תיכול
לו לתקרבו למחמי ההוא כהורו . ורזא דמלה כמה דיהבי לבמותו דלבושו
כיה כהוא למיקם כהני עלמו דכי כמי יהבי לה לבושו דזרע עלוי למיקם כיה כהוא
עלמו ולאסתכלו בנו הוא לאספקלריה דכסדר מנו הוא ארן החיים . תא חזי
מאי כתיב לו ויכול לקרבו לאסתכלו כמה דאסתכל לו כד אתלבשם כלבושו לחברו
ויהב מאי כתוב העגן ויעל ז הבר ותרגו במנישו עכשו ואתלבש כה כמין דאתלבש
כלבושו ובנין דו ומאי כגם לו הערפל לאר אם התלדים . וכתיב ויהב מאי כתוב
העגן ונו ויהי מאי כבר לרבעים יום ולרבעים לילה ויכול לאסתכלו כמה דאסתכל
כגוונו דו אתלבשן כמותהן דנדיקי כהוא עלמו כלבושו כגוונו דהוא עלמו
וקיימי לאסתכלו כנהורו דכתיר כהוא ארן החיים . לו לחכים מלה עמוד דו מלה
קדמאה כמה דאתמר וכל דו למה בנין דלעילא חולין כגין כהני עלמו כל נפיק
מניה אתרכין ליה מכל מה דאתמר ולו אריך למחמי כהוא נהורו דכתיר כם וכם
אחר עמו ואחר כגי כאה . ומה חזקיהו דהוא ליה זכות לכות ואיהו זכאה נדיקא
ואסודא כל סכן מלן דלית ליה זכות לכות ואפי קימים מלריס . הלי לכוש דקאמרן
ליה מה דאמרו אכרוך אלוקך לאתלבשו כהוא עלמו . זכאה חולקיהון דנדיקיא
דנכיז לן קלה כמה טכין להוא עלמו עלוהו כתיב עין לו ראתה אלהים זולתך
יעשה למחכה לו : **ואני הנני** מכיא את המכול מים על
הארץ . ר׳יהודה פתח המה מי מריבה אשר רבו
בני ישראל את יי׳ ויקדש כם . וכי כאתר אחרא לן רבו בני ישראל את יי׳ מאי מכא
סכא דקאמר המה מי מריבה הוו ולא אחרכן . אלא הכי מי מריבה הוו ודלין דיהבו
חולה ואוקמה למריבון דדיכה לאתאקפא לבנין דלית מיין מתיקן ואית מיין מרירן
אית מיין גלילן ואית מיין עכירן . לית מיין סלס ואית מיין קטטו . ועל דו המה מי
מריבה אשר רבו בני ישראל את יי׳ דלמסוכו עלוהו למאן דלא לנטריך ואסתיכו
כיה הלל ויקדש כם . אל רבי חזקיה לי הכי מאי ויקדש מכאי ליה אלא מלה
לסתלקית ויקדש . לתפניס מאן דלא לנטריך כך יכול דאתפניית סיהרא . ויקדש
אלו לעכאו דיהו סכא . ואני הנני מכיא את המכול כמה דאוקימנא לאוקמה
מחכלא עלוהו כמה דאיכון לסתלקו כיה . אמר רבי יוסי ווי לון לרשיעיא דלא כעאן
לאתכא קמי קב״ה על חוכיהון כעוד דאיכון בחקי עלמא דכך כך כם אתיב ואתכם
על חוכיו קב״ה מחול ליה וכל איכון דמתתקפין בחוכיהו ולא כשו לאתכא קמי קב״ה
על חוכיו לכתר וכפול לגיהכם ולא יסקון ליה מתמן לעלמין . תא כנין דאתקיפו
לכיהו כל אלין דרא דמבו וכשו לאחזאה חוכיהו כאתגלויא קב״ה אייתי דוכא עלוהו
כהוא גווכא . אמר רבי יצחק ואפילו כך אטו כך כם כאתכסיא קב״ה נלי ליה לשמי
כלא . מכלן מסופא והכי כמי לאתמחון אלין חוכיהו מארעא ואיהו לאתמחון אלין
דהוו כפקי מוחא והוו רתיכן מן תהומא ומלקי ועכר מכוהו מסכא וכיון דלעכר
מכוהו מסכא הכי כמי כארא ולא לסתאדרו אלא בגרמוהו לאוקמ לקוומא דכתי׳ ויממו
מן הארץ וכל חיכון גרמי לאתפרדן דא מן דא ולא לסתאדרו כאדא ומכלא לתעברו

עולמית: **והקימותי** את בריתי אתך. אמר רבי אלעזר מכאן לנביא שמקים דבר זכות הוא בעולמו של הקב"ה. אמר רבי שמעון מלמד שהיו מתקיים עולמו של הקב"ה בזכותו של נביא שמקים דבר זכות הוא בעולמו של הקב"ה. את חוזר רצוי למלך כך נדיקים היו בעולמו מול שכינתו לו לעדילות מכיס ותיקותו דילמ כיס כדין תיקותו דלעילא לנבכם ברחמיו כתיקותו דכורה למוקביס כך היו מקבי לה ועל דא והקימותי את בריתי אתך. אתער תיקותו כניכך כגוכך דא ואת בריתי אקים את יצחק. והקימותי את בריתי אתך למהוי את ברית בעלמא. ולבתר וכאת ג התיכם דשלמא לאו היו עדיק לה ייעול לתיכותא דכה לא אתחבר לתיכם כך נדיק וכגוכי כך וכאת אל התיכם וכא אתמר. אמר ר' אלעזר בכל זמכא דכתי כתא יתאחדון בברית דא ואת יתכקון ליה ליה עם ולישן בעלמא דייכול לאחבאה לון וכא אתקיק בברית דא ובטר ליה בגוכי כך קכ"ם כטר ליה (וכל דילים וכל כתי דריה לא כטרו ליה בגון כך קכ"ם לעבר לון מעלמא) והא אתמר בההוא זמכא ממש דאיכון אחבו בההוא גווכ' לאתחזון בעלמא. ר' יהודה הוה אזיל קמיה דר' שמעון והוו עסקי בהלי קרא דכתיב וירפא את מזבח ה' הסרום מלי וירפא. תא כימי אליהו ישראל כלהו אזלו לקבל ועסקו בברית קיומא דלהון דכל אתא אליהו ואמר דקא עסקו בכי ישראל הלי ברית קיומא ועאבר הלי ברית כיון דאמר לאליהו כך אתא לאתקכא מלא לדוכתיה כיון דקריב מלא לדוכתיה אתפי כלא הכ"ל וירפא את מזבח ה' הסרום דא ברית קיומא דאתא ~~לאתקכא מזבח ה' הסרום ברית קיומא~~ כתיב ויקח שיכו עשרים אבכים למספר בכי יעקב דא הוא תקוכא דמזבח ה'. תכא היה דכר ה' אליו לאמר ישראל יהיה שמך ודלמ יהיה שמך ודלמ לאסתלקא לעילא ולאתבא ברית קיומא לאתריה והייכו דכתי כי עזכו כריתך בכי ישראל ובגין כך את מזבחותיך הרסו את חזי כל זמכא דישראל כטרי קיומא קדישא כדין עבדי קיומא לעילא ותתא. וכל מאכי להלי ברית כדין לא אתתכא קיום לעילא ותתא דכתיב אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי ובגין כך וירפא את מזבח ה' הסרום. וכי רפואה היו הכי ודלמ דהא מקיום להסוא אתר דמזיקותא תליא כיס. תא פכחם כמעתא דקכי לעובדא דזמכי לתקין להלי ברית בלתריה ובגין כך כתיב הככי כותן לו את בריתי שלום. וכי סל"ד דכגין פכחם הוה. ומה קטטה הוה ליה לפכחם כהלי ברית. אלא הכא לאקשר מלה כדוכתיה. הככי כותן לו את בריתי שלום ומלי אתן לו שלום ~~לאתחברא כל חד כדוכתיה~~ לאתחברא ברית בלתריה ועל דא הככי כותן לו את בריתי שלום. ומה שלום דליהו לאתריה לאתחברא כהדיה מה דאתפרם מכיה כחוביהו בגיכוי אתחבר כיה ועל דא הוא אזיל והוא לאתקין מלה כדוכתיה מכאן ולהלאה והיתה לו ולזרעו לברית כהונת עולם תחת אשר קכא לאלהיו. אמר רבי שמעון ליה לך מלה בעלמא דקכ"ם כני לה כמו חובא דברית בל"ל תרב מוקמת פקס ברית. ותא מקפחו דא לדל כדכתיב ותמלא הארץ חמס ואחם מכלא הוא וכגין כך כתיב כי

מלאה הארץ חמס מפניהם. תא כמה חיזון ממכן מלעלה לתתפקדן על קלי דחיזון
דמסרי דוכתי על חבריהון על מה דעבדי לון ועל דלא כתיב כי מלאה הארץ חמס
מפניהם. וכגין כך כתיב והנני משחיתם את הארץ. ויאמר יי לנח כל
קץ כל כותך. תרין לחתי ככלהו ולכל יי
מאי טעמא הכא דלתתמר יי אמת עלאה דרחמין אלא רזא חיזו דחולופיה. לתו חורש
ארעא לקבלא לתתא לוסיפוין כהדא ולתו חורש ליות עד דכעלא דתיכה והכ ליה
רמו לתעלא דכתיב כל קץ לתה וכל כיתך אל תתיכה וכגין כך לקדי הכא יי
בעלא דתיכה וכדין עלל כא ולתתכר כהדא. וכן חולופיה דלות ליה רמו לחוספיוה
למיעל לכיתא אלא כרמו בעלא מדריה דכיתא דהא לכתר ויכא כא וגו'. תא חזו
מה כתיב כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה. מכאן לולופיה דלא יקבל כך כמ
לוספיוה כביתיה לי לייהו חמיד כיה דלייהו מייכא שלא לי קלים כשמוי לזכאה דלא
חמיד כשמוי כלל הא כא לתה וכל כיתך ל התיכה מלי טעמא בגין כי אותך ראיתי
צדיק לפני בדור הזה. ולולופיה דלי יהיב ליה רמו כלחודוי ולא יהיב רמו לכל לחיזון
דלתיין עמיה לא ייעול לן לכיתא הא כא לתה וכל כיתך אל התיכה לכלא יהיב
רמותא למיעל לומקרא דא לולופיה רזא דלורחוי דארעא. ~~כי אותך וכל כיתך~~
~~אל תתיבה וגו'~~. רבי יהודה פתח לדוד מזמור ליי הארץ ומלואה תבל ויושבי
בה. הא תיכון לדוד מזמור דלמר סירתא ולכתר אחרת עליה רוח קדשא. מזמור
לדוד דסרתא עליה רוח קדישא ולכתר למר סירתא ליי הארץ ומלואה.
ומלואה דא סכוכיתא
הוי קרא על ארעא דישראל דתמר דהיו ארעא קדישא. ומלואה דא סכוכיתא
כלקבי מלא ככוד ה' את כית ה' וכתיב וכבוד יי' מלא את המשכן. מאי מלא ולא מלא
מלא מכל טוכא לעילא כלסקופא דא דלתתלויא מכל טוכא דעלמא. ועל דא כתיב
לי הארץ ומלואה תבל ויושבי כה דא סאר ארעא. דא לי הארץ ומלואה דא ארעא
קדישא עלאה דקבא לתרעי כה. ומלואה לגין כמתתין דצדיקיא דכלהון מליין לה
דלתתלויא מכוייהו מחילא דעמודא חד דעלמא קיימא עליה ואי תימא על חד קיומא
דא הוא כתיב כי הוא על ימים יסדה. כי הוא מלין דא דא קבא כדא הוא עשכו וכתיב
כי הוא לנקבי הארץ יכוע. על ימים יסדה ועל כפרי יכוננה לגין סכעה עמודין דקיימי
ארעא עלייהו ומליין לה היא דלתתלויא מכוייהו כך היא דלתתלויא כמעת דלסנייף
זכאין כעלמא כדין ארעא דא עבדת פירין ודלתלויא מכלא. וכמעת דלסנייף
חייכין כעלמא כדין כתיב אלו מים מכי ים וכסר יחרב ויבש. אלו מים מכו ים דא
ארעא קדישא דלסתקיף מסקיין עלאה וכסר יחרב ויבש ההוא עמודא חד דקאים
עלה לתתכרא מכוי. וכסר יחרב ויבש כדא הכא דיוקא. ואמר רבי יהודה
לעלמא דא כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה דיוקא. רבי יוסי אמר

כדור הזה לית מבחין דיליה דהוה בסיעת דרך חייכין ואסתכם כולי האי לית מיס נדוק
תמיס ודרך לאו כדרך דיליה אלא אפילו כדרך דמשה לכל לית הוה יכיל למיעבד על
עלמא כגון דלא לאסתכמו עשרה בעלמא כדלא ויעמוד משה עבד ולא לאסתכמו תמן
לוף מכח לא לאסתכמו עשרה סוף ותלת מכוי וכוקכייהו ולא הוו עשרה. ר׳ שמעון אומר
ליה לר׳ שמעון אלמלי הוה תמיכין בסיעתא דעלמא לתמליה חובי כבי כשא ודיכא כפק
וו להסוף זכות דלא לאסתכמא בעלמא דליהוו לתשם בחובוי דחייביא בקדמיתא. כא
לוך לאסתזיב דלא לתשם בחובייהו. אלא הא לתמר דקכ״ה בעא לאפקא מכים תולדין
לעלמא מגו תיבותא. ותו דשם דיכא לא יכלא לאסתפא עלוי כגון דהוה ממיר ובניו
כתיבה ואתכפיין משיבא. ותש כתיב בקשו נדק בקשו עמוה לולי תסתרו כיום לף וי׳
וכא בקש נדק ועל כגון דתיבות ואסתתר כיו לף וי׳. ועל דל דיכא לא יכיל לסלטפא
ולקטרגא ליה. הכא לתרמיז לחיכון קדישי עליונין למכדע ברוח דלתתון קדישין
עלאין הפוכא דלתתון לכ לתתאי לחיכון חייבא. ועל דל ויתאי מן הארץ כתיב. כא
לתה וכל כויכך. ר׳ יצחק פתח מוליך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם
לעשות לו שם עולם׳ זרוע תפארתו דל זכותא דלאברהם דהוה ויהיא ממשה זרוע
תפארתו תפארת דמשה וכבֿ בוקע מים מפניהם דהא זכותא דלאברהם בוקע מים
לוסוף וכל דל למה לעשות לו שם עולם. תל חזי מה כתיב משה לשאר כמי עלמ׳ כשעתא
דאל קכ״ה למשה ועתה הכיחה לי וגו׳ ואעשה אותך לגוי גדול וגו׳. מיד אל משה וכי
משכוך דיהוה דיסרל כגיכי דשעתא ויתמרון כל חיכון כמי עלמא דאל קטלי לון ליסרל
כמה דעבד כח דכיון דאמר ליה קכ״ה דיסזיב ליה כתיבותא כמה דלתתא דכתיב
ואלי הכמי מכיח לת המכול מים וגו׳. וכתיב ומחיתי לת כל היקום אשר עשיתי מעל
פני האדמה ואלי הכמי מקיס לת בריתי וגו׳ וכאת ל התיכה כיון דאמר ליה דיסתזיב
הוא וכמי לא כעא רחמין על עלמא ואתאכידו, וכגין כך לקרון מי המכול על שמיס
כלא כי מי כח זאת לי אשר כשבעתי מעבור מי כח. אמר משה כשתא דיתמרון כמי עלמ׳
דאל קטילת לון כגין דאמר לי ואעשה אותך לגוי גדול כשתא טב לי דאימות ולא
ישתכון יסרל. מיד ויחל משה לת פני יי׳ אלהיו. כעא רחמין עלייהו ואתעבר רחמי על
עלמא. ואמר ר׳ יצחק מיכות דכעא רחמי עלייהו מאי קאמר למה יי׳ יחרה אפך
בעמך. וכי מלה דא לוך לאמר לה משה למה. ולא עבדו ע״ז כל״ש אשו לסם עגל מסכה
ויסתחוו לו ויאמרו אלה אלהיך ומשה אמר למה, אלא הכי אוליפנא מכן דמרנא לאחרא
לא כעי למעבד הסוא תוכחה לחבריה אלא קמיס ולכתר יסני ליה קמי
לאחרא לחייבא דכתיב לתם חטאתם חטאה גדולה ולא סביק ליה לקכ״ה עד דמסר
נרמיס למותא דכתי ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני כא מספרך אשר כתבת
וקכ״ה מחיל לון דכתיב ויכחם יי׳ על הרעה וגו׳. וכא לא עבד כן אלא כעא לאסתזכא
ואסיק כל עלמא, וככל זמנא דדיכא סריא על עלמא רוח קדשא אמר ווי אלא לאסתכא
כמשה דכתיב ליה המעלם מים ובני דכתיב ויאמר יי׳ אל משה מה תצעק אלי׳ דהא
אמיס דדיכו לסיק לון מן ימא ויבש הים בקרבו את רוח קדשו דל דיכו משה לאסרי

מכיתת כויויהו דיקרקל׳ מעליכם בתהומות כד לתנקעו מיא ולזלו כנו תהומי
כיכתת דגליהו מיא וכלה לתמר על מפס כנין דלמסר גרמיס על יפרש׳ לומר רבי
זסודה לעב דזכאה הוה כה לגו לויהו כדלי קב״ה יגין עלמא כביהיה׳ ת״ח מפס
לה תלה מלה כזכותיה הלה כזכות לכתן קדמאי׳ לכל כה לה הוה ליה כמאן דיתלי
זכות כמפס׳ לומר רבי יצחק ועס כל דה כיון דלמר ליה קב״ה והקימותי לת
ברותי לתך הוה ליה למכעי רחמי׳ וקרכנה דלקריב לכתר דיקריב ליה מן קדמת
דכתיב רונזה מעלמא׳ לומר רבי יהודה מלי הוה ליה למעבד דפס חייבי עלמא
הוו מרגזין קמיה ולויהו יקריב קרכנה׳ הלה ודלי כה דמיל על גרמיה הוה כנין
דלה יערע ביה מותה כנו חייבי עלמא דהוה חמי עובדיהון כיפס כל יומא וסיך
מרגזן קמיה קב״ה כל יומא׳ רבי יונתן לומר כל זמכה דחייבי עלמא מסניהן
זכות דלפתכה ביכויהו הוה לתפס כקדמיתה דכתיב וממקדשי תחלו׳ ותכיכן לל
תקרי ממקדשי הלה ממקודשי׳ וכה היך עזיב ליה קב״ה כין כל לויכון חייבין׳
הלה כנין דיפקון מכיה תולדין כעלמא דהוה נדיק כדקה יתות׳ ותו דלויהו
לתרי כהו כל יומא ויומ׳ ולה קכילו מכיה וקיים בכפפיה קרה דכתי׳ ותתה כי סזהרת
רפא ונו׳ וכתי׳ ותתה לת כפפך הכלת׳ מכאן כל מאן דלזהר לחייכרה ל״ע דלה קכיל
מכיה הוה עזיב ליה לגרמי׳ והוה חייב׳ לתפס כחוכיה ועד כמה יזהר ליה הה לוקמו׳
אחריה ר׳ יוסי הוה מכיה קמיה דר״ש ומ׳ חד לל מלי אמר קב״ה לסיפ׳ כל חיות ברה
ועוף שמיא עמהון דחייבי׳ לי כנו כפס חטאן כעירי ועופי שמיא ושאר ברייהן מה חטא
לל כנין דכתיב כי הפחית כל בשר לת דרכו על הארץ כלהו הוו מחכלי לרחייהו
שבקו זוכייהו ודבקו בזיכא לחרא׳ ת״ח לויכון חייבי עלמא גרמו הכי לכל ברייהן וכעון
לפ״ל עובדי דכרלפת ולויכון גרמו לכל ברייהן לחבלה לורחייהו כמו דלויכון
מחבלן לומר קב״ה לתון כעיתי לפ״ל עובדי ידי לכל לפ״ל רעותה דלכון ומחיתי
לת כל היקום לפר עשיתי מעל פני הלדמה להדר עלמא למיין כמה דהוה בקדמיתה
מיין כמיין והל לתמר׳ מכאן ולהלה לעביד ברייהן לחרכין כעלמא כדקה יתות׳

ויבא נח וכניו ונשתו וכני כניו לתו׳ רבי חייא פתח ולמר לפ יפתר
לים כמפתריס ולכי לה לרלכו כפס יו״ד׳ כמה לויכון כני נפס
לטיפין לכל וסתיפין עייכין דלה מפגיפין ולה ידעין ביקרה דמלריכון דכתיב ביה
הלה לת הפמים ולת הלרץ לכי מלה היך כעון כני נפס לפסתתרה מיכויהו ולמרי
מי רוחכו ומי יודעכו׳ וכתיב וביה כמחסך מעשיהס׳ לפ״ל יתטמרון מקמיה׳ למלכה
דכבה פלטרין ועבד תחות לרעה טמירין פכירין ליומין מרדו כני פלטרין כמלכה
לפתר עלייהו מלכה כנייסו מה עבדו עלוי וטמירו גרמייהו תחות מוקבי פכירין׳
לומר מלכה לכה עבדית לון ומקמלי לתון כעפ״ל לפתטמרה הכל לס יפתר ליה
כמפתריס ולכי לה לרלכו כפס יו״ד׳ לכל הוה דעבדית מוקבי פכירין ועבדית חפוכה
ונהורה ולתון היך יכלין לפתטמרה קמלי׳ תא חוי כד כר כם חטו קמי מלריה
ולמסיך גרמיה לפתכסיה קב״ה כעי דיכה כפתגלית׳ וכד כר כם לדכי
צרמיה קב״ה כעי לפתכסיה לים דלה ויתחזי כיום לף יו״ד׳ דודלי מכעי ליה לפיכים

דלא יתחזי קמי מחכלא דעריס על עלמא דלא יסתכל ביום דהא כל לויכון דיתחזון
קמיה לית ליה רשו לאסתכלא ודיוקנו דקלהר רבי שמעון כל כך כמה דעיכים ביומא עילאה
דמחכלא ערים עלוי ולויכו מחכלא דעלמא דקרי ולויכש ליה לויכים לאסתמרא מכוים
ולא לאתקרכא בהדיה דלא יתוקף קמיה ואסיר למקרב בהדיה כתנלוי׳. ועל דלא
כתיב בכלעם וכתם סנבר סתום העין דעיכא ביומא הוא ליה. וכל לאתר דהוא
מסתכל ביום הוא ממשיך עליה רוח מחכלא. ובגין כך הוא כעי לאסתכלא בהו ביומא
בגין דיומי ככל לאתר דעיכים הוא מסתכל. מה כתיב ויסע כלעם את עיכיו דזקיף
עיכא חד ומשיך עיכא חד בגין לאסתכלא בהו כיעראל בשיכא ביומא. תא חה כתיב
ויהי את ישראל שוכן לשבטיו. אמאי דשכיכתא חפיא עלייהו ורביעא עלייהו מתתקכא
כתריסר שבטין תחותה ולא יכיל לאסתמא עלייהו עיכים. אמר לויכול לאון דהא
רוח קדישא עלה רביעא עלייהו וחפיא לון כגדפהא הדא כרע שכב כארי וכלביא מי
יקומכו. מי יקומכו מעלייהו בגין דיתנלון ואסתא עיכא עלייהו. ועל דא קאם בעא
לאפיקא לבא לאסתתרא משיכא דלא יכיל רוח מסאבא לאסתמא עליה בגין דלא יתחכל
ויהא לית. ויכא בא כמה דאתמר לאסתתרא משיכא. מאכי מי שכול ד[illegible] מיין
דחקו ליה. אמר ר׳ יוסי אמאי מלאך המות דקאים אתי לגבייהו ובגין כך עאל לאתיבותא
דאתמר כה תריסר ורחי אתא. ואמאי תריסר ורחין דכך לויהו לויכו דאיבוהו
רבי יהודה אמר אותא ורחי לויכון כמוהו ואותא ורחי כאמא וה הכא מוהו הוו אמאי
תריסר ורחין אמר ליה רבי יוסי כתרי דיכון דגיהכם לתדכו כאמא ואמא.
כמוהו דלהתו עליהו מלשלה הוו נהוכין כתלגא. כאמא דמיין דכפקי מתתא הוו
דתיהן כאמא ועל דא כדיכא דגיהכם לתדכו כאמא ואמא ובגין כך תריסר ורחי
הוו דאמר רבי אלעזר דיכא דאיבוהו כגיהכם תריסר ורחי הוו ואמא לוקמוה.
ועל דא כל לויכון חויבי עלמא לתדכו כתרין דיכון כאמא ואמא עד דא אסתלוקו
מעלמא. וכא הוא מסתתר כתיבותא ואתכסי מעיכא ומחכלא לא קריב לגביה
ותיבותא לויהי הוא אמיא על אנפי מיא כלא ויפלו את התיבה ותרם מעל הארץ.
ארבעים יום לקו דכתיב ויהי המבול ארבעים יום על הארץ וגו׳. וכל אתר זמכא
אתמחון מעלמא הדא ויתבו מן הארץ. ווי לון לויכון חויבי דהא לא יקומון לאחויא
בעלמא ולמיקם כדיכא הדא ויתבו כלא אתם מחית לעלם ועד לאפילו למיקם כדיכא

וישאו לא יקומון: את התיבה ותרם מעל הארץ ר׳ לוכא פתח רומם
על הממים הלדים על כל הארץ כבודך. ווי לון לחויבי

דלוכון חמאן ומרגיזין למאריכון בכל יומא ובחוכייהו דקיימין לאסתכלא מחרעא
ונרמין דאסתלק מעלמא בשעתא דאתמר הנה ימים כאים ואכרתה לזרע אדם וגו׳ ותרם
מעל הארץ דלא מרויח בעלמא ואסתלקת מכא. וכד אסתלקת מעלמא הא לית
מאן דיסגא בעלמא ודיכא אלמא כד[illegible] עלוי וכד יתמחון חויבי עלמא ויסתלקון מכוים
דעלמא אסיכתא לאדרת מדורים בעלמא. אל רבי יוסי אי הכי הא מרעא דיסרא ל
אלמא אסיכתא לאדרת מדורים בעלמא. אל רבי יוסי אי הכי הא מרעא דיסרא ל
אל כנין דלא לאסתאדו כה אתר זכאי עלמא. אל כל לאתר דאזלו כאתת ואויאת

מדורם

מדורים עמהן ומה בארעא בוכרהם לחרש לך לתפרש מכוייהן כל שכן לו לעתידי
בארעא קדישא · ושם לתמר · ככל חוכין דחוייבי עלמא דחיין לה לשכיכתא · חד
מכוייהו מלן דמחכל לורחים על ארעא כדחמרן וכנין כך לך חמי לכבי שכיכתא ולך
שלם כפלטרין ועל דיל כתיב בהלין ויתחו מן הארץ לתתחון מן כלא · תא חזי כהדוח
זמכ׳ דזמין קב״ה לחחייהם מתייהם כל חיכון מתין דישתכחון לבר כשב׳ ארשין נוכרהין
קב״ה יברך לון נופייהו כדק׳ חזי דהם גרמא חד דשתאר כיה כבר פם תחות ארעא
הדוח גרמא יתעביד כחמירא כשמה ועליה יבכי קב״ה כל נופא ולא יהיב לון קב״ה
כשמתין שלא בארעא דישראל דכתיב כפתחי את קברותי׳ והעלתי אתכם מקברותיכם
עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל דיתנבלון תחות ארעא ולבתר מה כתיב ונתתי
רוחי בכם וחייתם וגו׳ · דהא בארעא דישראל יקבלון כשמתין כל חיכון בבי עלמא בר
חילין דאסתלבו ואחיבו ארעא · כהלין כתיב ויעמו מן הארץ · מן הארץ דייקא ·
ושב׳ דקאו ואפלינו קדמאי על דיל ויעמו כלה ויעמו מספר חייס · אל רבי שמעון
ודאי ליח לן חולקא בעלמא דאתי דכתיב ויעמו מן הארץ · וכתיב לעולם ירשו ארץ
אלא ויקומון בדין ועליהן כתיב ורבים מישיבי אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה
לחרפות ולדראון עולם: **ויסח את** כל היקום אשר על פני האדמה ·
רבי יהיא אמר את כל לאכלגלא כל חיכון אליטין דאלטין
ממכן על ארעא ודא הוא היקום אשר על פני האדמה · דכד עביד קב״ה דיכא בבבי עלמא
אעבר לחיכון אליטין דממכן עליהו בקדמיתא ולבתר לחיכון דיתבי תחות נדפייהו
דכתיב יפקוד יי׳ על צבא המרום במרום ולבתר ועל מלכי האדמה באדמה · והיך
מתעברן קמיה אלא לאעבר לן כמורא דדלוק ההד כי יי׳ אלהיך אש אוכלה הוא אל
קבל הוא דאכיל דאכיל אשא ההוא יקום עלייהו כאש ואיכון דיתבי תחותייהו כמיא
ובגיכי כך ויסח את כל היקום אשר על פני האדמה · ולבתר מחדש ועד כשם על
רמש ועד עוף השמים ויסחו מן הארץ כל חלין דלתתא · ויסאר אך נח למשעי
דלא לאתחרבא בעלמא בר נח ודעמיה בתיבותא · רבי יוסי אומר חניך הוה דאכיס
ליה לרייח ואל לוקמוס · **ויזכור** אלהים את נח ואת כל החיים ואת כל
הבהמה אשר אתו בתיבה · רבי חייא פתח ערוגת הבשם לשכ׳ ·
ונסתר · הלי קרא אתמר על נח דעאל לתיבותא ואסתתר בה · ואעאל לנו תיבותא
בזמנא דמייא דאתקו ליה ואל אתמר דעד לא ייעול לתיבותא אמאי ליה למלאך המות
דאזיל כוכייהו ואסתר לון ביון דאמאי ליה עד לתיבה ואסתתר בגוה הדא ערוגת הבשם
רמה ונסתר · רמה רשם דל מלאך המו׳ · ונסתר מקמיה הדא מפכי מי המבול · ר׳ יוסי
אמר ערוגת רמה רשם ונסתר · (ויסתר לך כתיב) אלהדר על מה דאתמר · בזמנא
דמיתת שרוי בעלמא בר נח יכבים יסתר ולא יקום לבר ולא יתחזי קמי מחבלא בגין
דכיון דאתייהיב ליה רשו יכבל כל חיכון דישתכחון קמיה ויעברון קמיה כאתנלויי
ויוסיף דקרא ופתחים עברו ועברו עברין קמיה ואתחזיין קמיה ועברו · לא עברו
עברו פקודיך דל ואתעברו · לא ערוגת רמה רשם ונסתר דל נח · ופתחים עברו
ועברו אלין בבי דריס · ושמשו כיון דאסתתר ואסתתרי תמן כל הדוח זמנא לבתר

וזכור לילדים לתת בת׳ תת כעשתי דזכיה
לתעבוד לי כתיב זכירה · כיון דלתעבוד קיבל
כדין כתיב זכירה דהא כל זכיה צריך בעלמא לתחברותא לי למתבא ומקבלי
צריך על עלמא · כיון דלתעבר זכיה ולמתכיך רוגזך תב כלי לתתריה · ובגין כך
כתיב הכא וזכור לילדים לת בת דכיה צריך זכור דהא לית לון נדיק כתיב כיה · כתיב
לתה מוסל כנגוות היה כעוה גלוי לתה תסכס · כעשתי דומה קפיץ כנגלוי
ותהומי סלקי ונחתי קכ״ה עדר חד חוטא ומסיך גלגלי ומסיך זעפיך ולית מאן דידע
ליה · ובה כחת לומה ולא זדמן ליה להוה נוכח ובלע ליה היך לי נפקת כמיתים מכים
ולי פרחת מיד · הלי בגין דקכ״ה סליט בהסוה גלותא דומה והסוה גלותא דומה
הוא חד חוטא דסליק ליה לומה לעלי וכיה מסתלק ואלי לאן הסוה חוטא דמטי ליה
מסטרא דומיכי לי סלקי לעלמין דכיון דהסוה חוטא כחית לומה ומה לתחזיד כה
כדין לתעריהו הכ״ד כעוה גלוי לתה תסכס לתיב לי ומה · תסכס לתיכון גלי ומה · תסכס תתכל
לון לתתכל לתתרייהו · לי תסכס ממש סכחא הוא לון בגין דכלקין כתילופתא
למחמי · מכאן כל מאן דכסיף לסתכלא ולמכדע אעב דלי וכיל סכחא לוהו דילוהם
וכלי מסכחן ליה · אמר רבי יהודה כח כד הוה כתיב דחיל הוה לי לאבי ליה קכ״ה
לעלמין · וכיון דלתעבוד זכיה ולתעברו חייבי עלמא כדין מה כתיב וזכור לילדים
לת בת · רבי אלעזר אמר תת כעשתי דזכיה צריך בעלמא לי לאבי ליה לתיכון
דזכר שמיה דקכ״ה בעלמא דהיה לי לכר שמים יכרון חוכו כלהו וויתן שרעף
לעשנתא כיה · מכאן מסוכמית דהסוה יומה יום טוב דרעם הסכס הוה וקכ״ה לוין
עלמא וכדין אמר לה אליעזר כיה לך לדבר אל המלך דל קכ״ה דכדין אקרי מלך ·
מלך הקדוש מלך המשפט · ותאמר כתוך עמי אבכי ויסכת לה כעיכא דוזכרון לי
ויסנחון כי אלה כתוך עמי · מאן דעייל ריעיה כין עמה כלה לה יסנחון עליה למידן
ליה לכיה כניכי כך אמר כתוך עמי · לת בת כעשתי דרוגזך צריך בעלמא לי לאכר
כיון דלתעבר מה כתיב וזכור לילדים לת בת הסתה לכר שמיה לי ויזכור
לילדים לת בת כלי ולזכור לת בריתי · רבי אלעזר הוה אזיל מקפוטקיא ללוד פגע
ביה רבי יוסי · אלי תוסכח עלך דלת כלחודך דהה תכיכן אלי יפוק כר בת יחידאי
כיורקא · אלי רבית חד אזיל כהדאי ויהיו לתתי לתתרי · אלי ועל דלי תוסכח אזיל
אזיל כהדך מאן דלי תעשי ביה מלי דלוריתא דהה תכיכן כל מאן דאזיל כארקא
ולאו שמיה מלי דלוריתא לסתכן כנפשיה אלי הוה ודאי · לדסכי מטא הסוה
רבית · אלי רבי יוסי כרי מאן לתר לכת אלי מקרתא דלוד ושמעכא דהאי כר בת
חכים אזיל תמן וזמיכ גרמאי לכולהים ולמיהך כהדיה · אלי כרי ידעת מלי כלוריתא
אלי ידעכא דהה אלי לוליף לי כפרשת קרכנות ולוריככא לומאי דהוה אמר
עם לאי דליהו קטופא מכאן אלי רבי יוסי כרי יומה לי · פתח ואמר ·

ויבן כת מזכח ליי׳ ויקח מכל הכהמה הטהורה ומכל עוף הטהור ויעל עולות
במזכח · ויכן כת מזכח דל יהיו מזכח דלקריב כיה לדם קדמאה בת

לחלי קריב עולם דסח שולם לח סלקל לולח כנין הרהורל דלבב וכח כמה חב׳.
לולח כח הרהר ולחר הח קלם גזר דיכח על עלמל דיתחריב דיכחל כנין דסזיב לי
כל זכות׳ פקע לי ולח ישתאר לי זכו כעלמ׳חיד ויכן כח מזכח לי׳ סהוח מזכח לחקריב
כיח לדם הרחסון הוח . לי הכי לחלי ויכן לולח כנין דחייבי עלמל נרמו דלח קיימל
כדוכתיח . כיון דלתח כח כתיב כיח ויכן . ויעל עולות שלת כתיב חפר חדל . כתיב
שולם הוח חסח ריח סיחח לי׳ לשולם עולם סלקל דכר . לי שולם סלקל דכר ולח
סלקל מוקלל דכתיב זכר תמיס יקריבנו לחלי כתיב לחסח דהח לח כעי לחתכחל
תמן . שלח לעש דשלם לתקריב דכר . ולתתריח לתקרבי׳ מוקלל לח כעיל לתפרשל
מניח לולח כח לתקריב בנין לחכרל דל כדל . דסלקל מוקל לגבי דכורל לתתכרל
כחדל . ועש דחסח לסוס ליסיס . כח לחטריך ליס למקרב שולם דליהו כלתר
דדכורל עבד ליס קלם לתתכרל ולחעלוחל כתיכח ועל דל לקריב שולם . שולם
הוח לחסח לח קלם לתתכר ח׳ דלתתכר ח׳ חמלל כנוקבל׳ מוקבל מסטרל דמחלל קל
לתיל דלתדבק דל כדל וכנין כך לקרי שולם מוקבל חסח . חסח קטירו דרחימו
דלחיל כח חמלל לסלקל לה לשולם ולחתקרל כחדל . וכנין כך שולם הוח חסח
קטירו דכר ומוקבל דל כדל . ורח״ו לת ריח סניחס . וכתיב לחסח
ריח ניחס . חסח כסי חמעלל תכנל דחסח מחוברין כחד דהל
לית תכנל כלל חסח כמה דכתיב והר סיני עשן כלו מפני חסר ירד עליו יי בחש . תל
מזי לח כפיק מלנו ולהיוו דק ולחיל כמלה לחרל לגבר דלהו לחיוו דק סכי ולתתחדן
דל כדל וכדין תכנל סלקל חלי טעמל כנין דלתתחיל חסח כמלה דרגיש וסימכיך
מוטמל דכפיק כיח תכנל חנו חסח . ועש כתיב ישימו קטורה כחפך כנין דלהדר
חסח לחתריס וחוטמל לתכניס כסהו ריחל לגו לגו עד דלתתחיל כלל ותל לחתריס
ולתקריב כלל לגו מחסכה ולתעביד רשותל חדל וכדין ריח ניחס דכח רונזל
ולתעביד כוחס דהל תכנל לתכניס ושויל וקמיט כחסח לחיל כתכנל ועיילו לי׳ כל
תרוויהו לגו לגו עד דכח רונזל וכל לתתחיל ——— כלל דל כדל וכח רונזל כדין
סוח כוחס וקטירו חלי ולתקרבי כוחס דרוחל חלוותל דכלל כחדל כסירו
דכוכיכון דהכפין וכנין כך כתיב וירח יי לת ריח ניחס כמלן דלרח וכניס כלל
לגו לתריס . לחל רבי יוסי וכסקיס לחר ומס כל הדין טכח לית לחות ידך ולל
ידעכח כיח לחר לחדרכח מן חורחל וכתסכר כהדך . חזלו לחר רבי חזקיה לרבח
דל כהדי מכוכתל כהך מתקבל קמן . לחיל כולל דהסוח וכוקל ולזלו לחרו
ליס לוחל לן קלל חד מלוכון דלחר לך לכוך . פתח הסוח וכוקל ולחר יסקבי
מכסיקות פיסו . דל הוח תלוכתל עלים דרפיק רשותל מסוחל דלרח ולל כפיק
דלכפין בחדוס דכלל כלתדבקותל דניחס . וכנין כך כי מעכוס דודיך מיין מסהוח
יין דחסדין וכסיר וכפין וחסיך שיכון ועביד רשותל . ולהו מיין דחסכר ועביד
רונזל וחסיך לכפין ולטעל שיכון יין דרונזל ועל דל כנין דחמר דל טב כסיר
מכפין וחדי שיכון ועביד תיקונתל דרחימו מקריבין ליס כל ומח על גבי מדבחך
18 כ וק

2

Sefaria.org

שעדיין ממלין דעתי ליה חדי ליה ועביד ליה כוותיה דכתיב ונסכו יין רביעית ההין וכנין
כך כי טוכוס דודיך מיין מהוה יין דתתער רחימות ותיהוכתא וכלה כמה דלתתא
לתתער רחימות דלעילא. תרין מרגין כך לתתך כסור דלעילא כתכנא דסליק מהכו
דלתתא לתתדליק ההוא דלעילא. אלי חזקיה הכי הוא ודאי דעלמא עלאה תליא כתתאה
ותתא כעלא. ומזמנא דתתריב כי מקדם כרכתן לך לתתכחו לעילא ותתא לתחזוק
דדא כדא תליא. תמר ר' יוסי כרכתן לך לתתכחו ולוטתן לתתכחו דהא ויקו דכלה
כהוא סטרא נפקי מאי טעמא כנין דישראל לא מריין כארעא ולא פלחי פולחנא
דאינטריך לתדלקא כוטיכין ולתתכחא כרכתן וכנין כך לא מתתכחי לעילא ותתא
ועלמא לא יתיב בקיומיה כדקא יאות. תמר רבי חזקיה

לא אוסיף

לקלל עוד את האדמה כעבור האדם. מאי הוא. אלי יוסי
הכי אמרינן מר אמשון דתמ כל זמנא דהוא דלעילא לוסיף
לתקפא תנכא דאיהו דיכא דלתתא לתתקיף רוגזא ומני כלא. כגין דכד כפיק הוא ליה
פסק קמיה עד דיתתלי דיכא וכד דיכא דלתתא לא לוסיף לתתקפא כדיכא דלעילא
עכיד דיכא ופסיק ולא יתתלי דיכא לעולמין. וכגין כך כתי לא לוסיף למיכר תוספת
לתתתקפא דיכא דלתתא. תמר ההוא יוקנא דמתנא כגין דכתיב לרורה האדמה
כעכורך דהא כהיא מעתא דאתלטיא ארעא כחובא דאדם לתייהי רמו לשלטאה
עלה ההוא חייוא כיתא דאיהו מחכלא דעלמא ומני כני עלמא מההוא יומא דקריב
כא קרכנא ואדם ליה לקלה לתייהיב רמו לארעא לנפקא מתמות ההוא כחא ונפקא
ממחכנו ועל דא מקריבין ישראל קרכנא לקלה כגין לאהנאה לפי ארעא. תמר ר'
חזקיה יאות הוא והיא הוא תלי עד דקיימו ישראל על טורא דסיני תמר ר' יוסי קלה
לאשר לא למיכר ושלטא ההוא כחא כחובא דאדם לתלטו' כגין למילט עלמא
כההוא יומא נפקת ארעא מסיהא קללה וקיימא סיהא נריעות כר כשעתא
דקורכנא אתתכי כעלמא ויישראל יתכין על ארעהון תמר רבי יוסי להוה יוקנא
מה שמך אלי לכתי תמר ליה לכתי תהי כלה כחכמה ובסכין קרי עליה ושמי לכיך
ואמך ותגל יולדתך. תמר רבי חזקיה זמין קלה לאעברא רוח מסאבא מן עלמא
כמה דכתיב ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ וכתיב כלע המות לנצח
ומחה יי אלהים דמעה מעל כל פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי יי דבר
וזמין קלה לאהנאה לסיהרא ולאפקא לה מחשוכא כגין דהוה חויא כישא כמה
דכתיב והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת
הימים מאי אור שהיה אור דגניז ליה קלה כעובדא דכראשית.

ויברך אלדים

את נח ואת כניו ויאמר להם פרו ורכו וגו' רבי חכא
פתח כרכת יי היו תעשיר ולא יוסיף עצב עמה.
כרכת יי דא מכיכתא דאיהי לתפקדא על כרכתן דעלמא ומכא כפקי כרכתן לכלא.
תא חזי מה כתיב כקדמיתא ויאמר יי לכה כא ותא וכל כיתך אל התיבה וגו' כמה
דאתמר דמחריב דכיתא ויהב ליה רמו למיעאל לכתר לתתא לחמרא ליה לנפקא
בקדמיתא עאל כרמותא דכעלה לסוף כפק כרמו דלתתא. מכאן לוליכבא מחריב

דכיתא

דכתיב ועל ואתה תפוץ הה"ד ויאמר אלהים אל נח לאמר צא מן התיבה דרש
הוה כיצד לאפקא ליה לחוספיזא ולא לאעלא ליה. כיון דכפק יהב מתכן לה בנין
דחיוי בכיתא וכיתא כידה. ויכון מתכן דיהב לה בגין לאסגאה לה רחימותא
בעלה מכאן חוליפא הרא אתעבד לחוספיזא למיהב כידה דבעלה כד כפיק מתכן
לאתתיה ולא כידה וכגב כיון דיהב לה מתכן כריכת ליה דכתיב ויברך אלהים את
נח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו ונו׳ וכגין כך כתיב כרכת יו״ד תעשיר ודלי כמה
דאתמר ולא יוסיף עוד עמה. רזא דכתיב בעבור תאכלנה. בעבון עציבו ורונזא
כלא נהירו דאכפין. כד אתפתך סיהרא וכרכין לה מסתכאי. בעבון סטרא
דרוחא לאחרא דאמבע כרכין מעלמא וכגין כך ולא יוסיף עוד עמה ודלא הוא רזא
דכתיב לא יוסיף עוד לקלל את האדמה. ומוראכם ויתכם ויהיה
מכאן ולהלאה יהא לכון דיוקנין דבני כשא דהא כקדמיתא
לא הוו דיוקנין דבני כשא. תא חזי בקדמיתא כתיב בצלם אלהים עשה את האדם.
וכתיב בדמות אלהים ברא אותו כיון דחטו אתעבו דיוקנייהו מסהוא דיוקנא עלאה
ואתהפכו לחיכון למדחל מקמי חיוון ברא. בקדמיתא כל ברייז דעלמא זקפן שיכין
מזמרן דיוקנא קדישא עלאה ושפלין ודחלין מקמיה כיון דחטו אתהפך דיוקנייהו
משיכייהו לדיוקנא לאחרא ואתהפך דבני כשא זעיז ודחלין קמי שאר ברייז. תא חזי
כל חיכון בני כשא לא חטאן קמי מאריהון ולא עברין על פקודי אוריתא זיו דיוקנ׳
דלהון לא אתעבי מניהו דדיוקנא עלאה וכל ברייז דעלמ׳ זשיז ודחלין קמיה וכשעתא
דבני כשא עברין על פתגמי אוריתא אתחלף דיוקנ׳ דלהון וכלהו זשיז ודחלין מקמי
ברייז דאחרנין בגין דאתחלף דיוקנא עלאה ואתעבר מניהו וכדין עלטו כהו חיות
ברא דהא לא חמו כהו הסהוא דיוקנא עלאה כדקאמרי. ועל כך הסאתא כיון דעלמא
אתחדם כמלקדמין בריך להן ברכתא דא ושלוט להן על כלא כלא וכל דבני נש כידכם
כתבו. ואפילו בני ומץ. רבי חייא אמר כידכם כתבו מקדמת דנא. דכך ברא
קב״ה עלמא מסר כלא כידיהון דכתיב וירדו בדגת הים ובעוף השמים ונו׳
רבי חזקיה פתח. לדוד משכיל לעברי בשני בשע בשני חטאתם. הני קרא לוקמוה
לכל קרא דא ברזא דחכמתא אתמר דהא תניינן כעבר זכו שבתא שבת דוד לקב״ה
ואחד מניהו משכיל והוא דרגא חד מדיוקנין עשרה. ודוד אתקין נרמיה עד לא ישרי
עלוי רוחי דרגא. לעברי בשני בשע דהא בשעתא דקב״ה אתקיל חוביו וזכוון דבני בשע
כד הסהוא תיקלא דבסטר חובין מסתלקין ויכון לוחרנין זכיין דיכון כתיקלא לאחרא
מכריעין לאתתא דא הוא בשני בשע חטאתם בשעתא דדיוקנ׳ סריא בעלמא דיהא
מחפיא דלא ישלוט עלוי מחבלא כמה דהוה לבא דבני ליה קב״ה מסהוא חטאתם
דאתעביד עליה אדם על עלמא. דכיון דחטאתם דא אתגזר אדם על עלמא שאר ברייז
מלטען ובר כש דחול מניהו ועלמא לא אתקין אתקופיה. ובגין כך כד כפק נח
מתיבותא קב״ה ברכיה דכתיב ויברך אלהים את נח ואת בניו ונו׳
ואתם פרו ורבו בהמי כרכין לא אתעבו כוותכו אלא את נח ואת בניו
מאי כתיב לא יאמר קרא? אמר ר׳ שמעון ואתם כלא דכתיב

נח נח

ונקבי כחדא. ובגין כך כתיב אלה תולדות נח נח למעבד תולדות מכאן ולהלאה. ארבע
כחדא. והכא הויה לון קלא מבא פקודי חורבין לון ולכל דאתו לבתריהון עד דקיימו
ארעא דכוותה חורבין כחדא. ויאמר אלהים לנח וגו׳ זאת אות הברית אשר אני נותן ביני וביניכם
ובינו כתיב. ר׳ שמעון אתי וישמעאל לרקיע אשר על ראשם כמראה כהן ספיר דמות כסא. מה כתיב לעילא
פתח ושמעאל קול כנפיהם כקול מים רבים כקול שדי בלכתן. תלת מרכבא חיון דרכהן
עלאין קדישין דסהדותא מתתקפא עלייהון ונדפיק מתסכרן לון כדין
לחפיהון נופיהון. וכשעתא דלהיון פרטי נדפיהון לשתמע קול נדפין דכלהו חמרי
מרייהו קדישין כד מתסכרן חיון עלאין לעילא. ומאי חמרי קלקל וי כתיבת מלא
כל הארץ כבודו. להדרו לדרום חמרו קדום להדרו לנפון חמרו קדום להדרו למזרח
חמרו קדום להדרו למערב חמרי כרוך. והאי רקיעא דקאים על ריאשיהון וכלא תחר
דליהי חזלא לסחאפין להיהו סטרין ואתכלילו לכפין כה סחרו חכפי לחרבא
חזיון וכלהו מסתחרן כרכועא דליה לתגליפת כחרבא לכפין. חכפי לריח. חכפי
כחרב. חכפי טור. חכפי חדם. גלוף בכלהו חדם חכפי חרב. חדם לחכפי כסא
חדם חכפי טור כלהו כיף. חרבא נווכין לתתזון כיף נמיפין כחרבא חלבא
כחרבא גליפין רשומין טהירין עלאין ותתאין. כד מתסרשן נווכין לחיכון חרבא
סלקין תריסר. נון ירוק. נון סומק. נון חור. נון ספיר. לתתכלל מכל
נווכין ההיא כמראה כקשת בעבן כיום הגשם כן מראה הנוגה סביב הוא
מראה דמות ככוד וי׳ חיון דנווכין וכגין כך את קשתי נתתי בענן. ואני
כיום כהיות הקשת בענן וראיתיה לזכור ברית עולם וכגין כך יקרי
קשתו דיליה קשת. ויפוזו אלי ויפוזו לסכירו כחמידו דכלא כלל הכחמדים מזהב
ומכסף רב ומתוקים. לתתכירו כנהירו עלאה כל כטר ברית וכגין כך יקרי יוסף
הסדיק. ועל דא יקרי הקשת ברית כלול דא בדא זהרו יקרו עלאה חיזו דכל חיזו
קיימא דילה קשת. ואני הנה אקים את בריתי אתכם ואת זרעכם אחריכם. ואת כל נפש
קשתו דא ברית דקשת דלתכלול כנדיק דכרית דא בדא ואת כל נפש חיה אשר
כיום הזה נדיק וכגין כך אקים את בריתי אתכם ולא יכרת כל בשר עוד ולא יהיה עוד
קדישין לתקוימת כקיומא ועל דא ויהיה לאות ברית בין אלהים וגו׳. ואני
דאמרי תלת נווכין וחד דלתכלול מכהיו כלהו רזא חדא. ובגו עכשיו סלק לתתזוקא
ממכח על ארץ מרכבא דמות כסא כמראה כסף כמראה סמכין ודא הוא תור שבעתים. ועל דמות
ובמראה כמראה אדם עליו מלמעלה דא הוא תורה שבכתב מכאן דתורה שבכתב ושנוי
ובקר

ית׳ על תורה שבעל פה · בגון דהלי כרבים לדין כמ״ש אלקים לחיים דליהוי דיוקא דיעק׳
דליהוי יתיב עלה · ר׳ יהודה קס לילוש חד למלעי בתורתך ככי לומפיזא כמ״ש מחסיו
והוה תמן ככיתא חד ידעי דאתא כתרי קסורי דקטפירא · פתח רבי יהודה ואמר
והאלהים הזאת אשר אמתי מנכם יהיה כית אלדים · לא היא לכן אתייה דמתמן
לאתעיל עלמא ועלה אתכני כי מקדשא · זקף רישיה ההוא יודעי אלא אלהי מלא ליך
אבאר והא לכן אתייה עד לא אתכרי עלמא הות ומיכם לאתעיל עלמא ואת אמרת
והאלהים הזאת אשר אמתי מנכם דיעקב שוי לה אסתא דכתיב ויקח את האלהים
אשר שם מראשותיו · ותו דיעקב ככית אל הוה והאלהים הוה כירושלם · רבי יהודה
לא אשאר רישיה לנביה · פתח ואמר הכון לקראת אלהיך ישראל · וכתיב אסכת
אמשם ישראל · מלי דאוריתא כעיין כוכבים ומלין דאוריתא כעלין לאתתקנא בגופא
ורעותא כחדא · קס ההוא יודעי ואתלכם וויתיב לנביה דרבי יהודה ואמר וכאין
לאתן נדיקיא דמסתלי כאוריתא ויתא ולולי לא רבי יהודה אסתא דכוותא נרמך
לאיתא מילך דכתיב כחדא דהא מלי דאוריתא כעין תקונא דגופא ותקונא דלב׳
ואי לאו כערסאי שכיכנא וכלכאי אמרנא מלין · אלא הא תניגן דאפילו חד דיתיב
ועסי באוריתא שכיכתא לתחברת כהדיה ומה שכיכתא הכא ואנא שכיב כערסאי ·
אלא שד אלא דכשיין נחותא · ותו דכל כך קס דקס למלעי באוריתא מפלגי לילוש
כך לתער רוח נכון כפלגו דלילוש קלה לתי לאסתעטעא עם נדיקיא כגכתא דעדן
והוה וכל נדיקיא דכגכתא כלהו נייתין לאיתגן מלין דכפקי מפומיה ומה
קלה וכל נדיקיא מתעדכין למשמע מלי דאוריתא כשעתא דא ואנא אהא שכיב
כערסאי אלא אסתא לאיתא מילך · אלא שאילנא על מה דאמרת כפסוקא דא והאלהים
אתייה דאמרת והאלהים הזאת אשר אמתי מנכם יהיה כית אלדים · דהא לכן אתייה
דאסתא דכוותא למילי היך לאבאר דהא לכן אתייה עד לא אתכרי עלמא הות ומיכם
לאתעיל עלמא · ואת אמרת אשר אמתי דמשמע דיעקב שוי לה אסתא וכתיב ויקח
את האלהים אשר שם מראשותיו · ותו דיעקב ככית אל הוה והאלהים דא הוה כירושלם ·
אלא כל ארעא דישראל אכפל תחותוי והיינו לכן תחותיה הוה · אלא אשר שם כתיב
וכתיב והאלהים הזאת אשר אמתי מנכם · אלא אי יודעת מלה אימא לה · פתח ואמר
רבי כנדך אחזה כפיך לאבעה כהקין תמונתך · דוד מלכא חכיבותא ודכקותא
דילוה כהאי לכן הוה ועלה אמר לכן מאסו הכונים היתה לראש פנה · וכד בעא
לאסתכלא כחיזו יקרא דמריה בטל לההיא לכן כידיה כקדמיתא ולכתר עיולבנין דכל
מלין דכעי לאתחזאה קמי מריה לא לעיל אלא כהאי לכן דכתיב הזאת וכא להרן
אל הקדם ודוד מסכא גרמיה ואמר רבי כנדך אחזה פניך וכל אסתדלותיה דדוד
לאתחזאה כהאי לכן הוה כדקא יאות לנבי דלשלח · תא חזי מכרסם אתקין נלותא
דכפרק ויודע טיבו דמאריה כעלמא ואתקין הויא שעתא כתקופתא כדקא יאות
דכתיב ומסכם אברהם כנקר · יצחק אתקין נלותא דמכחה ויודע כעלמא דאית דין
ואית דיין דיכיל למחזה ולמידן עלמא · יעקב אתקין נלותא דערבית ובנין נלותא דא
דאתקין מה דלא אתקין בר מן מקדמת דנא כדקא יאות · בגין כך מסכא גרמיה ואמר

והלכן הזהרת אשר אמרתי אנכי דעד דסיום שעתא לית שוי לה לאחרא כוותיה . ובגין
כך ויקח לה אשר עם מרחשותיו ויעש לותיה מנכסי מלי מנכסי דהוה בפלטין
ולוקים לה . ויכוך אמין על רחשה דלה כיעקב תלית מלתא למעבד ויתיר מכל כבוד
עלמא . אתא ר׳ יהודה ונשקיה . אלין וכל היו ידעת והידעת אשתדלת כסחורת ומכח
חיי עלמא . אלין דהוה דחיקא לי שעתא ולית לי תרין בגין וקיומין כל יומא בכי רב
ולכא לשתדלנ׳ על מזוניהו ולמיהב לון אגר למוריהו בגין דישתדלון בתורתי . פתח
ואמר ושלמה ישב על כסא דוד אבוי ותכון מלכותו מלה . מלי שבחא דלא אלא דלתקנין
לכן אתיה ושוי עלה קדם הקדמאים וכדין ותכון מלכותו מלה . וכתיב ורליתיה לזכור
ברית שלם דהא קלא תיליכתא דיליה כה תדיר ומלן דלא אתחזי כה לא לעיל קמי
מלריה ואל דא כתיב ורליתיה לזכור ברית שלם . ורליתיה מלי ורליתיה רזא
הוא כמה דאת אמר והתויית תו על מצחות ונו׳ לתתחזא עלייהו . ואוכח דאמרי דא
רשימו דאת קדישא די בכתרא . אמר רבי יהודה ודלי כלא הוא . אלא כל מלי דקאת
דלתתחזי כעלמא ברזא עלאה קיימא . וכד יפקון ישראל מן גלותא זמיכא מלי קאת
לתתקאטא בגווהי ככלה דלא דמתקאטא לכעלה . אלא הכא יודעי כך אמר לי אבא
כד הוה מסתלק מעלמא אמ׳ לי לא תנפי לרגלי דמשיחא עד דיתחזי מלי קאת כעלמא
בשבשא מתקאטא בגווהי כהירין ויתכסיר לעלמא . וכדין נפקי ליה למשיחא מכלן דכתיב
ורליתיה לזכור ברית שלם ואת׳ דלתתחזיא בגווהון מסוכין מתחזיא לרזא דלא
ויתי מכול לכל בההוא זמנא לתתחזיא בגווהון כהירין ומתקאטא כתקונא ככלה
דמתקאטא לכעלה וכדין לזכור ברית עולם וידכר קלא להאי ברית דליהי כגלותא
ויקים לה מעפרא הדל וקאטו את יגלדיהם ואת דוד מלכם . וכתיב ועבדו את יי׳
אלדיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם . אשר אקים מעפרא כלא לקים את סכת
דוד הנופלת ואל דא ורליתיה לזכור ברית שלם ולאקמא לה מעפרא ואמר הכי לכתא
דכגין כך אדכר כתוריתא פורקנא דישראל ודוכרנא דילם . דלא דכתיב אשר
בשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן נשבעתי מקנוף עליך ומגער בך .

ויהיו בני נח היונאים מן התיבה . רבי אלעזר אמר כיון דכתיב ויהיו
בני נח יצאו אמאי אמר היונאים מן התיבה וכי בגין דחרבין הוו
ליה דלא נפקו מן תיבותא לא רבי אלא כתב תולדוי דבני בגין דפתיב ושם
תולדות שם ונו׳ ויפת לא נפקו מנו תיבותא ובגין כך כתיב היונאים מן התיבה
שם חם ויפת . ר׳ שמעון אמר ליה הוכח אפיק בעלמא כד יהב קלם ספרא דחנוך
בעלמא וספרא דאדם קדמאה דלא ישתכחון כמה בגין דלא חייסו כל חכמאן
לאסתכלא כהו וטעו כמלין לחרבין לאפקא מרשו עלאה לרשו לחרא והשתא הא
חכמתי עלמא ידעין מלין וסתרין לון ומתתקפי כפולחנא דמלכיהון ואקלי קרא
לאבוי עלמא ידעין מלין וסתרין לון ומתתקפי כפולחנא דמלכיהון ואקלי קרא
לאבוי כרזא דרזין דכד לתעד אדום דכל אלהון כהיר ליומיא כמטא רבות עלוהי
ואכיר לעמלק כחדוה דאמרי טב כהיר לעמשיתך כחדוה דתרין סטרין רוח
לתעד ורוח סלקא מתעברא מכיסא כד לתייהבית כתרין סטרין לתדבקו רוחא ברוחא
רוח דסלקא מתעברא מכיסא כד לתייהבית כתרין סטרין לתדבקו רוחא ברוחא
ומתעברן

ומתעברן מתלת כיוין ונח ותיבה כפקי מכוייהו תלתא כנוופא דלתתא עלאין ותלתא
דיכון דכפקו מנו תיבותא סם חס ויפת. סם דכסטר ימינא. סם דכסטר שמאלא.
פפת ארגוכא דכליל לון. וחס הוא לכי כנען וזמח דדכיכא תחות קסטיפין
דתערובתא דרוחא מסאכא כתם קדמאה וכנין כך רשים ואמר וחס הוא לכי כנען
דלחייתי לוטין על עלמא הוא כנען דלתלמיא הוא כנען דלחנוך לכפי כריין
וכנין כך כלהו לא כפקו מנו כללא דלא דכתיב וחס הוא לכי כנען מהוא
דלחנוך עלמא. ולא כתיב ככללא דא וחס הוא לכי כך לו יפת הוא לכי כך לא
מוד קכן ואמר וחס הוא לכי כנען ודלוי על דא זכאי לתתא לאברהם מה כתיב ויעבור
אברם בארץ דעד לא הוא קיומא דלכהן ולא לתתי זרעא דיפרע בעלמא דיפוק מתמ
דא ויישוב מתא עלאה קדישא כד הוו זכאין ישראל לקבלי ארעא על מתא דא ארץ
ישראל כד לא זכו לקבלי ארעא על מתא לחרנא ארץ כנען ועל דא כתיב ואמר ארור
כנען עבד עבדים יהיה לאחיו דהויו חייתי לוטין על עלמא וכתם מה כתיב ארור
אתה מכל הבהמה דהייו דכתיב עבד עבדים ועל דא כתיב חס וחס ויפת תלת אלין
כני נח הינתוס מן התיבה כדקאמריכן. שלשה אלה כני נח קיומא
דכל עלמא דרזא עלאה. ומאלה נפצה כל הארץ.
הייכו רזא דתלת גווכין עלאין. דכד הסוא כהר דכגיד ונפיק לנפתא כחולא
דתלת אלין עלאין ואתתן לתפרן גווכין דלתתא כל חד וחד כלול כחבריה לאחזאה
דיקרא דקב״ה לתפטט לעילא ותתא ולהיכו חד בשלמו ותתאי. אמר רבי אלעזר תלת
אלין גווכין דיכון ככל דלתיין מפטרא דקדושה ומחיזו דתלת גווכין אלין מתברפלן
לכל דיכון דלתיין מפטרא דרוחא לחרא. וכד תסתכל ברזא דדרגין תסכה היך
מתפרפן גווכין לכל דיכון סטרין עד דשילין לתת ברזא דיכון סכעה ועשרין נסרין
(סטרי) דלבי דיחפיין לתהומי וכלא ידיעא לחכמין עלאין זכאה חולקהון דצדיקיא
דקב״ה לתתרשי ביקריהון ובגלי לון סתרין עלאין דחכמתא עלאה היכו כתיב סוד יי׳ ליראיו
וכריתו להודיעם. פתח רבי אלעזר ואמר יי׳ אלהי אתה הרוממת לודך אמך כי עשית
פלא עצות מרחוק אומנה אמן. כמה אית לון לבני נשא לאסתכלא ביקרא דקב״ה עביד
ולאסתחא ליקריה בגין דכל מאן דידע לאסתחא למאריה כדקא יאות קב״ה עביד ליה
רעותיה ולא שוי אלא לאסגי ברכאן לשלמא ותתא. ועל דא מאן דידע לאסתחא ליה
למריה ולייחדא שמיה מכיה הוא לעילא ותתא וקב״ה מסתכא ליה ביקריה
ועליה כתיב ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

ויחל נח איש האדמה ויטע כרם רבי יהודה ורבי יוסי חד אמר מכן עד
אתתכת וכתיב לה הכא וחד אמר כארעא הות ועקר לה ושתל
למריה ולייחדא שמיה לעילא ותתא. ועל דא מאן דידע לאסתחא ליה
רעותיה ולא שוי אלא לאסגי ברכאן לשלמא ותתא. ועל דא מאן דידע לאסתחא ליה
למריה ולייחדא שמיה מכיה הוא לעילא ותתא וקב״ה מסתכא ליה ביקריה
ועליה כתיב ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

לאלה דהוה כרס. כנווחא דל כמי לחסרן דתכיכן מתווי יין הוו. וכי מאן יהיב לן
חמרא כהאוא לתר למשתי. אי ס"ד דליכון מניפין הוו דרוו חמרא הכי אלא ודאי
מהאוא חמרא רוו דכתיב ויקריבו לפני יי' גם זרק כתיב הכא גם זרק וכתיב התם
למחר מאחם זרק וכלה חד מלה וכן כנווחא דל ויאסף מן היין וישכר ויתגל בתוך
לתער חס לאו כנען כמה דלתמר ולתיהיב לתר לכנען למלטה ועל דל ויאמר
ארור כנען דהא לוטין ייתון על עלמא כדקדמיתא. עבד עבדים יהיה כלי ארור
לתר מכל הבהמה וגו'. כלי יתתקן לזמכא דלתי והוה לי יתתקן וכלה יפקון לחירו
והוה לי יפוק. ורזא לוהו לליכון לידעי ארמו ומכילתי לאורייתא. פתח ואמר כי
פמעי אלי ולדע וחטאתי כנדי תמיד. כמה לוה לון לכמי כמה לאסתמרא מחוביהו
מקמי קב"ה דהא לכתר דחטא כר כם רמים הוא חוביה לעילא ולא לתמחק כר
כתוקפא כגוה כלי"ת כי אם תכבסי כנתך ותרבי לך בורית נכתם עונך לפני.
תא חזי כיון דאמר כר כם קמי קב"ה זמכא אלדע עביד רמיו וכל תב ניה זמכא
תכוכא לתתקף אהוא רמיו ויתיר תב ניה לתפטט אהוא כתמא מסטר דל לסטרא
דל כדין כתיב נכתם עונך לפני. תא חזי דוד מלכא כיון דאמר קב"ה קמי קב"ה על עסקא דנתן
נכע אמיב דאהוא חובא לתרמים עליה לעלמין אמ כתיב גם יי' העביר חטאתך לא
תמות. לאעבר אהוא רמיו מקמיה. לא רכי לכא ואל תכיכן דנת נכע דוליה דדוד
מלכא הות מן יומא דל תברי עלמא. למאי יהבה קב"ה לאוריה אחתי מן קדמת דנה.
לא אכי אלא לקבל דקב"ה עבד דלתתא לזמיכא ליה לכר כם למהוי דוליה לקדיש לחרא
ונסיב לה ר"א. כיון דמטא זמכיה לתלחוא הלי לנסיב לה מקמי דהוי לחרא דלתי
לכתר ולסתלק מעלמא ונקי קמי קב"ה לתעברא ליה מעלמא עד לא מטו זמכיה מקמי
הלי לחרא ורזא דנת נכע דלתיהיבת לאוריה אחתי כדלמעלה כקדמיתא כוך ודוק
ותבכח. למאי לתיהיבת לרעיא קדישא לכנען עד לא ייתון ישראל ותבכח מלה דל.
וכלה רזא חדא לוהו ומלה חדא. תא חזי דוד לעג דלודי על חוביה ותב כתיובתא לה
לעדי לניה ורעותיה מליכון חוכין דאב. ומהאוא חובא דנת נכע כנין דדחיל עלייהו
תדיר דילמא גרם חד מניהו ויקטרג עליה כמעמדא דסכנה. וכנין כך לה לפמי לון
מניה ומרעותיה. דל כי פמעי אלי ולדע כלהו דרגין דתליין כהו חובי כני נמי אלי
ולדע וחטאתי כנדי תמיד. דל פניו דסיהרא דלא נפקא מסחובתיה עד דאתא
שלמה ואתקהירת כאלמותא וכדין לתכסס עלמא ויתיבו ישראל לרחמן דכתי ויבא
יהודה וישראל לבטח לוש תחת נפני ותחת תלכתו. ועם כל דל וחטאתי כנדי תמיד
ולא לתפסק מעלמא עד דייתי מלכא משיחא לזמכא דלתי כמה דלתמר ואת רוח
הטומאה לאעביר מן הארץ. הוא היה גבור ניד לפני יי' על כן יאמר
כאמרוד גבור ניד לפני יי'. תא חזי הוא היה גבור תקיף
לכוסוי דלדם הרשעון הוא לכיש והיה ידע למיכד ניד דכרייתא כהו. אמר רבי
לעזר כאמרוד הוא מפתי לכרייתא למיכך כתיב פולחן דעץ והוא שליט כליכון לכוסוי
ונכח כמי עלמא והוא אמר דליכון שליטא כעלמא ופלחין ליה כמי כשך ואמאי תקרי
שמיה כאמרוד דמרד כמלכא עלאה לעילא דמרד כעלאי ומרד כתתאי. כליכון
לכוסוי

לכופין עליו על כל אחד בני עלמא ומלך כהו ומרד במחריב ואמר דליכו עליכו
דעלמא והוה מפתי לבריותא לכתריה עד דמסך בני כפא למיפק מכתר פולחנא
דמחרי עלמא · אמר רבי שמעון כחולין לכופין ידעי כהו מבריוא רזא עלאה ·

מתניתין ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים · לם פתח והכתיב
בהכנותו לכן שלימה מסע בכבה ומקבות והגרזן
כל כלי ברזל לית בעמא בכית בהכנותו · ובית בהכנותו · ולא הוה בני לוים שלמה
ובלהו לומכין דהוו תמן מהו בהכנותו · אלא כך הוא כמה דכתיב מקצה תעשה
סמכורה · אם היה מקצה מהו תעשה אלא ודאי כלה בחת וכסף לתעביד ליהו
מנרמים · כיון דצרכן למעבד עבידתא לוליף לומכין למעבד בה מה דלא הוו ידעין
מקדמת דבא אלו טעמ בנין דכרכתא דקבלם צרך על ידייהן ועל דא כתיב בהכנותו
ליהו לתבבי מנרמים דהה אלא לבבי לומכין היך צרכן למעבד ולא לסתלק
מעיניהו רגעא דסהוא עבידת ממש ומסתכלן בה ועבדי עד דלתבבי כל בויתא ·
אלא כך היא מקצה מהו תעשה אלא ודאי כלה בחת וכסף לתעביד ליהו
מנרמים · כיון דצרכן למעבד עבידתא לוליף לומכין למעבד בה מה דלא הוו ידעין
מקדמת דבא אלו טעמ בנין דכרכתא דקבלם צרך על ידייהן ועל דא כתיב בהכנותו
ליהו לתבבי מנרמים דהה אלא לבבי לומכין היך צרכן למעבד ולא לסתלק
מעיניהו רגעא דסהוא עבידת ממש ומסתכלן בה ועבדי עד דלתבבי כל בויתא ·
לכן שלמה מסע בכבה · שלמה כתיב חסר יוד לכן שלמה ודאי · מסע דלתבטיל
~~מסע דלתבטיל בבן ועביד עבידתא ·~~
ולתיוה ושרוי עלייהו ולתעביד עבידתא מסע דלתבטיל בבן ועביד עבידתא ·
מסע דלתבטיל ודין למעבד דלא מדעתייהו · כתיב הכא מסע וכתיב התם ולמסע
את המחנות · ומקבות והגרזן כל כלי ברזל לית בעמא · כבין דאמיר בזא כלא ולא
לבתמע מלה דלא לבטריכא לבאר מלכין למעבד וכלא בחת וכסף הוה ·
אמר רבי שמעון כמה חביבין ליכון מלי דאוריתא זכאה חולקיה מאן דלתעסק בהו
וידע למיהך בהם בארח קשוט · כל סלקא בראשתא דקלם למעבד
יקרא ליקריה סלקא מנו מחשבה ראשית לתפשטת ולתפשטת מאתר דליהו נכוע
מחשבה סתימאה דלא לתיידע עד דלתפשטת ושריוא לכי גרון לתר דליהו נכוע
תדיר ברזא דליהו רוח חיים · וכדין כך לתפשטת הוה מחשבה ושריוא כאתר דא
לקרי הוה מחשבה חלדים חיים דכתיב הוה חלדים חיים · שוד בעקב לתפשטת
ולאתגליא מתמן כפקו חגא ורוקא ומיא כלילן כחדא ונפק יעקב נכר עלים ויהיו
קול חד דכפיק ואתמע · מכלן מחשבה דהוה סתימאי כחשאי לאתמע לאתגליא
עוד לתפשטת הוי מחשבה לתגליא וכטם הוי קול ולקים כשפון וכדין כפקא
דכור לחשלים כלא ובלי כלא לאתמע לכלא ליהו הוה מחשבה סתימאה דהות לנו
וכלא חד · כיון דמטא לתפשטותא דא ולתעביד דכור כתקיפו דהוה קלק כדין
ובכית בהכנותו · כאשר נכנה לא כתיב אלא בהכנותו ככל זמנא ומכא חכן שלמה
כמה דלתמר · וכתיב כעשרה שעטרה לו אמו · מסע דכפקא מלנו ושריוא ובטילו
לכבר כפקא מלעילא ושריוא ובטילו לתתא ומקבות והגרזן כל כלי ברזל · אלין אתר
דרגין תתאין דכלהו תליין היה ולא לאתמעו ולא לתקבלן לנו כד ליהו סלקא
לתתאה לעילא וליכפא מתמן · ולא הוה בהכנותו · וכדין כך ליהו וכפא כלהו
קיימי בחדוותא ויכפין ולתתלוין כרכתן וכדין קיימין עלמין כלהו ברזא חדא ביחוד
חד ולא הוי כהו בכלהו עלמין פרודא לבתר דבטלי חולקהון כל חד ואת כלהו
מתפשטן ומתפרשן לסטריהו למה דלתתמכן · תא חזו ויהי כל הארץ שפה אחת וגו'

לכתר מם כתי׳ ויהי בנסעם מקדם מלמ״ד לעלמ׳ · ומצאנו בקעה בארץ שנער
דסליק מתתין מתברגן לכל לישנין סטרין ולישנא ריש מלכו לאתברדא · ולי תימ׳ הא כתי׳
וכסר ונוח מעדן להסקות את הגן ומסס ופרד · ולי׳ הכי הוה לכתוב דכתלי מתתין הוו
פרודא · וכד לישנין כניסתין תתן לוכקא לא הוי פרודא דכתי׳ ויהי
בנסעם מקדם ומצאנו בקעה בארץ שנער ולית
ויהי כל הארץ שפה אחת ודברי אחדים ׳ קושטורא דסרמצא מתלגן בלשון בקעה ושלכו
דהא כדין עלמ׳ כיסודא ועקרא ושרשא לשון מתלגן בלשון
אחד ומהימנותא אחד כיס בקעה מקדם ׳ לאחרא
כתי׳ ויהי בנסעם מקדם מקדמ׳ עקרא
דעלמא מהימנותא דכלא ומצאנו בקעה
מנוח׳ לאשכחו ונפקו כה מתתו׳ מהימנותא
עלאה ומצאנו · תא חמרוד מה כתי׳ כיס
ותהי רחמית ממלכתו בכל דהא מתתין
כטלי לאתחלקא כרשו לאחרא והכא
ומצאנו בקעה בארץ שנער מתתין כטלי
כלכייהו לאפקא מרשותא עלאה לרשו
לאחרא · ויאמרו הבה נבנה
לנו עיר ומגדל
וראשו בשמים ונעשה לנו שם · ר׳ חייא
פתח והרשעים כיס כגרם ונוח׳ וכי לית
ים כגרם לון דכד ימח כפקא מתקוניה
ואזיל כלא הכלא כדין כגרם ואתתך
מאתריה · כמלין דרוי אחרא ולא יתיב
על כורייה וסלקא ואחתא מחי טעמא
בגין כי הסקט לא ויכל ויגרשו מיומו
רפא וטוט דמפקי מיומי כל הסוא טוכא
דיומא וכל טנופא לספוותיה בגוכא דא
לוכמן רשעים דנפקי מאחרא דתקכא
ואזלי כרוי אחרא כלא תקוכא דנפקי
מאחרא מיסר לאחרא עקיס · מחי טעמ׳
בגין כי הסקט לא ויכל דהא עקימו
דאחרא יהו גריס לון למהך כלא תקוכא
וכלא סכיכו · ולא עוד אלא דכל רוגזא
דידהן כשעתא דאחרי מלא מפומייהו
הה׳ מלא רפא וטוט כלהו מפקי טנופא
וגישלא מפומייהו לכר עד דמסתכי
ומסתכי

לכתר מם כתי׳ ויהי בנסעם מקדם מלמ״ד לעלמ׳ · ומצאנו בקעה בארץ שנער
דסליק מתתין מתברגן לכל לישנין סטרין ולישנא ריש מלכו לאתברדא · ולי תימ׳ הא כתי׳
וכסר ונוח מעדן להסקות את הגן ומסס ופרד · ולי׳ הכי הוה לכתוב דכתלי מתתין הוו
פרודא · וכד לישנין כניסתין תתן לוכקא לא הוי פרודא דכתי׳ ויהי
בנסעם מקדם ומצאנו בקעה בארץ שנער ולית
ויהי כל הארץ שפה אחת ודברי אחדים ׳ קושטורא דסרמצא מתלגן בלשון בקעה ושלכו
דהא כדין עלמ׳ כיסודא ועקרא ושרשא לשון מתלגן בלשון
אחד ומהימנותא אחד כיס בקעה מקדם ׳ לאחרא
כתי׳ ויהי בנסעם מקדם מקדמ׳ עקרא
דעלמא מהימנותא דכלא ומצאנו בקעה
מנוח׳ לאשכחו ונפקו כה מתתו׳ מהימנותא
עלאה ומצאנו · תא חמרוד מה כתי׳ כיס
ותהי רחמית ממלכתו בכל דהא מתתין
כטלי לאתחלקא כרשו לאחרא והכא
ומצאנו בקעה בארץ שנער מתתין כטלי
כלכייהו לאפקא מרשותא עלאה לרשו
לאחרא · ויאמרו הבה נבנה
לנו עיר ומגדל
וראשו בשמים ונעשה לנו שם · ר׳ חייא
פתח והרשעים כיס כגרם ונוח׳ וכי לית
ים כגרם לון דכד ימח כפקא מתקוניה
ואזיל כלא הכלא כדין כגרם ואתתך
מאתריה · כמלין דרוי אחרא ולא יתיב
על כורייה וסלקא ואחתא מחי טעמא
בגין כי הסקט לא ויכל ויגרשו מיומו
רפא וטוט דמפקי מיומי כל הסוא טוכא
דיומא וכל טנופא לספוותיה בגוכא דא
לוכמן רשעים דנפקי מאחרא דתקכא
ואזלי כרוי אחרא כלא תקוכא דנפקי
מאחרא מיסר לאחרא עקיס · מחי טעמ׳
בגין כי הסקט לא ויכל דהא עקימו
דאחרא יהו גריס לון למהך כלא תקוכא
וכלא סכיכו · ולא עוד אלא דכל רוגזא
דידהן כשעתא דאחרי מלא מפומייהו
הה׳ מלא רפא וטוט כלהו מפקי טנופא
וגישלא מפומייהו לכר עד דמסתכי
ומסתכי

ומסתכלין · תא חזי ויאמרו הבה נבנה
לנו עיר ומגדל וראשו בשמים לית הבה
אלא הזמנה בעלמא כאילו אית עיר ומגדל
וראשו בשמים · כלהו בעיטא בישא לתו
למרכב כיה בקדם בטוות לאתו בטפשו
דלבא · תמר רבי חכא שתותא בניו
בלבייהו לבל בחכמה דרשיש לתו בנין
לבפקא מרמו עלך לרמו לתר לאחלפא
ויקריס ליקרא טוכרא וכלא לית רוח
דחכמתא עלאה · הכה נבנה לנו עיר
ומגדל · לא כד מטו להאי בקעה דשנעי
רמו מוכרא ואתגלי להו לתר דשלטות
דא תקיע בגו כוכי ומא לאמרו הא לתר
למיתב ולאתקעא לבא לאתהכא כיה
תתאי מיד הבה נבנה לנו עיר בתקין
כתר דא עיר ומגדל וכשאה לנו שם ·
תתר דא יהיב לן לאחלא ולא לאחרא
ונכנה לתר דא עיר ומגדל · למה לן
למלך לשילא דלא כיכול לאתהכא מכא ·
הא הכא תתר מתקנא · ונעשה לנו שם
דאלא למפלא תמן · פן נפוץ לדרגין
לאחרין ונתבדר לשטרי עלמא ·

וירד יי לרחות את העיר ואת
המגדל דא הוא חד
מאינון עשר זמנין דכתיב בהו לרחות ולא הוא לרחות
ידע מקדמת דנא · אלא לרחו לאתגלאה
בדיוקא כלא ורחו יי עליכם ויפזרו · את
העיר ואת המגדל הכא הוא לאסתכלא
דהא לא כתיב לרחו את בני האדם אלא
לרחו את העיר ואת המגדל · לאתגלאה
בעתא דאתגלי קדם בדיוקא בקדמיתא דאתגלי
קדם בלאומין ואתו לאתקדם שמי על ולא דאתכפיס
מיסף ושוריס וכלא בחד יומא ועד כתי וקדישין

את קדוש יעקב ונוצר ·

ולאי לרמון וכעו לאתכני לשילא · רבי שמעון פתח ואמר כה אמר יי לילדיס עשר

מעזיבו לאכן לאתכני עיר ומגדל למיסלט סלי מעד

וירד יי לרחות כמת כפלא
כיצד בעלמא · לרחות כמת כפלא
מעת דקדוסא לעתוי על עובדיסון דבניהא דבבל
ואמון סוו כלעון קדם מלכלן לבני לא אימון לדבון
קדישין וסוו מבלבלי כיון דבחתת קדוס לתבלבלו
כל אמון דדבון עלאין בתתו ותתלין סלוקו ולא
סוו קיימין בעולם מיסוד כמה דסון ולבתר בלבל
ליסבסון בע"ל ליסון ותתבדרו לכל סטרי עלמא ·

חל מעכא לסיון בדקיעא וכיה קיימין כל לאינון
מפתתן דעובדי עלמא ולסיו קיימא זמן בשעתי
ורגעי ליומא ולאינון סוו ילבין ברוח לאכמתא
נגוע דסלי מעכא וסוו פתחי וסגרי ומבלי
כעובדיסון כאימר דעומסון כיון דלאתבלבל אימר
לסלון כלא מתעכב מכיוסו ולתר מתקן לבבא
בסטוע בקעה · סטרא דסטרין · וימצאו
בקעה בארץ שנער סטרא דסטרא כיצד
לאון לתתקפא ולתתבבא דבבא שלמוס תלים
לתפרעא בסטוע בקעה עד דבטלא תמן חולין
ואשריין כגווכא דאימון לבבא קדישא ומבלא
ולתתיסיבו בלבבא בידיסון ולתתקטלו תמן לאון לא
בשעה לאיתקפא בקעה בקדמיתא בכלי
בסטוע לאקר לאתתלם בקעה בקדמיתא בכלי
בקעה וקך כתיב והיה אלאס שבעתי ולתתקפא
בסטוע בעלמא לאקים כנוכלכנר ולתבר תוקפא
לבתר בלאון נרמי · ובסטוע בעלמא לאמון קדמאי
קיימו וקמו על רגליהון ובסטוע בעלמא מתגרי
וכלין ידעו כל עמין בעלמא לאתר אלוק בר
בלא בלאומין ולתתקדם שמי על ולא דאתכפיס
מיסף ושוריס וכלא בחד יומא ועד כתי וקדישין

את קדוש יעקב ונוצר ·

ויאמר יי׳ בן עם אחד ושפה אחת לכלם. בגין דכלהו כחדא כיוחדא
כלהון ועבדין וכלחין כשוכדייהן ותבדרון דרגין כל חד
לסטריה ובגין כך יתבדרון כל חכי דלתתא. מה כתיב ויפץ יי׳ אותם משם. ולא תיפוק
ליסכהון אלא לתתאי ובגין דכשובדין בגין דכשובדין ממללין בלשון הקדש ההוא
ליסכהון קא עביד להו סיועא בגין דכשובדין וכמלולא דפומא תליין מלין לגלגל
לכלכל וכדין עבדי סיועא לההוא דאתי לאתקמא ועל דא אתבלבל ליסכהון דלא
יכילו לאתתקפא רשותהון בלשון הקדש כיון דאתחלף ליסכהון לא אצלחו כעובדא
בגין דחילא דלעילא לא ידעי ולא אסתמודעי בר בלשון הקדש. וכד אתבלבל ליסכהון
אתחלף חילהון ואתבר תוקפא דלהון. תא חזי מלה דא דאמרי תתאי בלשון הקדש
כלהו חולי שמיא ידעי כיה ואתתקפי כיה ולית אחרא לא ידעין ולא אסתמודעי כיה
ועל דא לית כיון דאתבלבל ליסכהון אלא בלשון חד ויחידאי לכמות העיר דהא אתבר חילייהון
ולא יכילו למעבד מדי כרעותא דלהון. להוי שמיה דקב״ה מבורך מן עלמ׳ ועד עלמ׳
כי הכי כתיב ואתרשת יהוה אותם משם על פני כל הארץ ויחדל לבנות את העיר
על כן קרא שמה בבל כי שם בלל יי׳ שפת כל הארץ ומשם הפיצם יי׳ על פני כל הארץ.

דאתגלי ליה ידע דרגין ואתדבק ביה הרעד דאסתלקו מניה מבועי דחכמתא
ולבתר תב קמי מריה · ואתגלין ליה מכוייהו ולא כקדמיתא לבתר כההוא ספרא
דילוי ידע חכמתן ולבתר אתו כמי כמא ואדגיזו קמיה יהב חכמתא לנח ופלח כה
לקב"ה לבתר מה כתיב ויחל נח איש האדמה ויטע כרם דאתמר · יהב חכמתא
לאברהם ופלח כה לקב"ה לבתר כפק מניה ושמעאל דאדגיז קמי קב"ה · וכן יצחק כפק
מניה עשו · ויעקב כסב תרין לאתן · יהב חכמתא למשה מה כתיב ביה ככל כיתי
כלמן הוא ולא הוה כמשה מהימן שמם בכלהו דרגין ולא פסח לביה כתיובתא
דחד מכייהן שלח קלים כמהימנותא עלאה כדקא יאות · יהב חכמתא עלאה לשלמה
מלכא · לבתר מה כתיב ביה ויתן שלמה למשה כאשר דבר לו יי ויחל ויכל ·
אמר שלמה לויתיקל וחכמתא דילוי היא ויכול למעבד רעותי לבתר ויקם
יי אלהי לשלמה וגו' · תא חזי כגין זערו דחכמתא דאסתכו אלין מסהדותא חכמ' דקדמאי
לתתרו ביה בקב"ה ובכו מגדל ועבדו כל מה דעבדו עד דאתבדרו מאפי ארעא
ולא לאסתאר כהו חכמה למעבד מדי · אבל לזמנא דאתי קב"ה יתער חכמתא כעלמא
ויפלחון ליה כה בסל ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי לאו כקדמאי דאכילו ביה
עלמא לחם ועשיתי את אשר בחוקי תלכו ואת משפטי תשמרו ועשיתם · רבי יוסי
ורבי חייא הוו אזלי באורחא חד רבי יוסי לרבי חייא כפתח באורייתא וכיומא חלה
פתח ר' יוסי ואמר כי יי אלהיך מתהלך בקרב מחניך להצילך ולתת אויבך לפניך והיה
מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך · כי יי אלהיך מתהלך ·
מכאי ליה · חלא כתיב לא יתהלך כגן לרוח היוס · ודא הוא לאלא דאסכל מכיה לדם
הרשעון · מתהלך בוקבא מהלך דבר · ודא הוא דאזיל קמייהו דיסראל כד הוו אזלי
במדבר דכתיב ויי הולך לפניהם יומם וגו' הוא דאזיל קמיהם דבר כם כד אזיל באורחא
דכתיב נדק לפניו יהלך ויסע לדרך פעמים ודא הוא דאזיל קמיהם דבר כם כשעתא
דאיהו זכי · ולמה להצילך ולתת אויבך לפניך לאסתזכא כך כם באורחא ולא יסלוט
ביה באורחא וכגין כך לכשי ליה לבר כם לאסתמרא מאובני ולדכאה לגרמיהם מאי דכתיב לא
דכתיב והיה מחנך קדוש מאי קדוש קדושים מכאי ליה · חלא מחנך קדוש חלון
שייפי גופא דנופא לאתחבר ואתתקן כהון וכגין כך והיה מחנך קדוש · ולא יראה בך
ערות דבר · מאי ערות דבר דא הוא חלה דקב"ה מחים ביה עלמא · חלא הכי חייבי עלמא
יתיר מכלא · כיון דאמר ולא יראה בך ערות · מאי דבר · חלא הכי חייבי עלמא
דנעלי ומסתכי גרמייהו כמלה דלטון דפקי מפומייהו ולא ליהוי ערות דבר ·
וכל כך למה בגין דליהוי אזיל קמך ואי את עביד כדין מיד ושב מאחריך דלא יזיל
בהדך וייתוב מאחרך ואלו הא אזלין קמיה באורחא כתיב כמלי דאורייתא דהם
אוריתא לתעטרא על ריסיהם דבר כם ומסכיתא לא לעדותא מניה · פתח רבי חייא
ואמר ויאמר יי אל משה לחת לכלם ונומר · תא חזי מה כתיב ויהי כבקעם
מקדם · מאי מקדם מקדמיתו של עולם · ויאמינו ביי מאי מכאי ליה מאי ויאמינו לא
מכיעי לה אלא חכמתא דאתכלי מקדמאי דאתנער תמן מן כני טופחא וכה
אתתקלו למעבד בסהיד עבידתא דעבדו לסרכא ביה בקב"ה והוו אמרי כפומ' ועבדי

פרשת לך לך

לך לך מארצך וגו' רבי לוי פתח ואמר שמע בת וראי והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך כי חשק המלך ביפיך כי הוא אדוניך והשתחוי לו. שמע בת זו אברהם שנאמר (בראשית כ"ד) ויספר העבד לרבקה את כל הדברים האלה. וראי זו שרה שנאמר (בראשית י"ח) הנה שרה אשתך. והטי אזנך זו רבקה שנאמר (בראשית כ"ד) ותרץ הנערה וגו'. ושכחי עמך ובית אביך זו יעקב שנאמר (בראשית כ"ח) וישלח יעקב ויילך פדנה ארם. כי חשק המלך ביפיך זה יוסף שנאמר (בראשית ל"ט) ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה. כי הוא אדוניך זה משה שנאמר (שמות ד') ויאמר משה אל יי' בי אדני. והשתחוי לו זו תורה שנאמר (דברים ל"ג) תורה צוה לנו משה. ר' יהושע בן לוי אמר כל מקום שנאמר לך לך אין לך אלא לצערו' שנאמר (בראשית כ"ב) לך לך אל ארץ המוריה. ר' יהודה בר' סימון אמר לך לך אין לך אלא לשבחו' שנאמר (בראשית י"ב) לך לך מארצך. ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי אמר לך לך אין לך אלא לטובתו' שנאמר (בראשית ט"ו) ויאמר יי' אל אברם לך לך מארצך. ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי אמר לך לך אין לך אלא לגאולתו' שנאמר (שמות ג') לך ואשלחך אל פרעה. ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי אמר לך לך אין לך אלא לגדולתו' שנאמר (בראשית ל"ה) קום עלה בית אל. ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי אמר לך לך אין לך אלא לחיי העולם הבא שנאמר (שמואל ב' ז') ואתה לך תשב לפני. ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי אמר לך לך אין לך אלא לחיי העולם הבא שנאמר (שמואל ב' ז') ואתה לך תשב לפני. ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי אמר לך לך אין לך אלא לחיי העולם הבא שנאמר (שמואל ב' ז') ואתה לך תשב לפני.

ויהי יי' לאחד ושמו לאחד.

תאנא

ואמאר לסוליבה מעלת בנשמה ומעלת תורתנו הקדושה
ויקומון כדיבוי דחוסכן לתפקד
לך ידעי ולא מסתכלאן לך

יא פי׳ בשער ספי׳ עומלין כחד בקודש עלמה . וכלל
כיונות בעבלות לך בנשמה סיכלות כלילן כי ספירות
לשקום בניכם שקום מקור כך מותיות . י פי׳ סוף
מל יב סוויות . ט פי׳ מותן יב סוויות עולים
ותרין . ח מות כלילן כעשר .
יו עשרה קלים כחד . וו
לשיכון דכוויתי סיכתא כחוכיכון
לך ידעי ולא מסתכלאן לך

ויקומון כדיבוי דחוסכן לתפקד

לתקרב לנדקה ועל לך כתיב לחכרים כברכתן לכל יועץ בעצלעת לדרכי׳ עלעין כחוסכן
לחוכבי מלי טעמא לוכבי כגון דכתיב לך לך דסא כלסו לתעסר׳ לא בגין לתתקבא בסא
לחכרים נדק . רחימותא דקב״ה דרחים לנפשיה ולעבלא לא ולכטרע׳ מארכך לא נפשיה
לים לחכרים מכל כני דרים דהוו לחכירי׳ . לעלן (תמוכלדתך לא נוסף לתקרבי לילכא דחוי
לכ וחיכון רחוקי מנדקה כמה דתתמר . לחיסו תרייסר סנטין עלמין . ומכית לחיך לא
רבי יוסי פתח מה ידידות מסכנותיך . לחיך לא קב״ה בכעסר נוול לכיו ומה
ו׳ נכלות . כמה לית לון לכני כעסך . ומין לכיו כלא קב״ה . ומין
לשתכלא כפולחנא דקב״ה דהוה כל כני . לחמו כלא כנסת ישראל . על סדרן לשר מרלך
עלמא וחיכון על מה קיימין דכל כרע
קב״ה עלמא . עבד מימי מלא ומימים מתערבין כחדא ולא הוו נגדין ולכתר לנלוי
וק׳ יומי כרוזא עלאה ואתתן סתיל עלמא לקיימא על סמכין וחיכון סמכין לא קיימין
אלא כהוא רוחא וכעתא דהוא רוחא לסתלק כלהו מרפפין ונשין ועלמא לרתת
סב״ה סמרגיז ארץ ממקומם ועמודים יתפלגן . וכלא קלים על לוריתא דכל ישראל
מצתדלי כלוריתא מתקויס עלמא וחיכון קיימין וסמכין קיימין כלתרויהו בקיומא
אלים . תא חזי בשעתא דלילא פלגות לילא וקב״ה אתי לגנתא דעדן לסתעשעא
עם נדיקיא כלהו אלכין דכגנתא דעדן מזמרן ומשבחן קמיה דכתיב לך ירננו עני
ציור מלפני יי׳ וגו׳ . וכרוזא קרי בחיל ואמר לכון אמרין קדישין עליכון
מלך מכבן דשויל רוחא כלוכוי למשמע ושבטי פקחין למחמי ולכיה פתח למכתב
כשעתא דרוקח כל רוחין לרים כסיומי דכשתתא ומתתן כפיק קלא דקלוק חילין
לתבדר לארבע סטרי עלמא .

פ פי׳ כתר עליון סנקרא רוחא לכל רוחין כשבא לסדי׳ ע חד סלוק לסטר חד .
אתיקא כשעתא מתקוים סניסא . כ פי׳ כשעתא לתדבק כ חד כחית להוא סטר .
ברוח . נ פי׳ ברוח יורד לעשה לסתחבר עם כשעתא ג חד עיולא כין תרין .
ל פי׳ כשעתא סשוכבת בין רוח לנפש . ס פי׳ שלו ל תרין מתערין (מתעטרן)
ברוח וכשעתא מתעדכין כשעתא . ו פי׳ כשעתא רוח כתלת ס תלת עילוי כחד .
ונשעתא כלס כשעתא כניסא מן סניסא מנוחא ניצוצות ו חד לסיק נווכין
סתפארת עלס סכנין עם קנוות ועם ניצוצות יורדות ז טות מכהן לסטר חד
לעדת מלכות . לל שבא סיכלות מתקוים עם כאות ח טות עיולי כתריסר .
א פי׳ לותן עם ניצוצות ברשעות סוכבות לתקוס ונשית מכהן כחתי להיהוי סטר
ב פי׳ לותן עם כשבא עולים עם ספירות עלס סכנין עולים לעס ט תריסר מתערין כעשרין
גל יב סוויות . ט פי׳ לותן יב סוויות עולים ותרין . י טות כלילן כעשר .
לשקום סניסא מקום מקור כך לותיות . י פי׳ סוף יא עשרה קלים כחד . וו
כיונות בעבלות לך בנשמה סיכלות כלילן כי ספירות לשיכון דכוויתי סיכתא כחוכיכון
יא פי׳ בשער ספי׳ עומלין כחד בקודש עלמה . וכלל

ויאמר יי אל אברם מלת אל תורגם על עסק דבר ומלת עם תורגם על עסק דבר ומלת את תורגם על עסק דבר ומלת אתו תורגם על עסק דבר ומלת לו תורגם על עסק דבר ומלת בו תורגם על עסק דבר ומלת בה תורגם על עסק דבר ומלת אתה תורגם על עסק דבר ומלת אתם תורגם על עסק דבר ומלת אתן תורגם על עסק דבר ומלת אתנו תורגם על עסק דבר ומלת אתכם תורגם על עסק דבר ומלת אתכן

ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך תהא ברכה: ואברכה מברכיך ומקללך אאור

ספרי תורס

ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך תהא ברכה: ואברכה מברכיך ומקללך אאור

כנין דכתיב לך לך ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך כנין דכתיב ואהיה ברכה: ואברכה מברכיך ומקללך אאור כנין דכתיב ואהיה ברכה רבי שמעון אומר מנין שאין הקב"ה מברך את הרשעים אלא על ידי הצדיקים שנאמר ואברכה מברכיך ומקללך אאור

ספרי תורס

ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך תהא ברכה: ואברכה מברכיך ומקללך אאור כנין דכתיב לך לך ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך כנין דכתיב ואהיה ברכה: ואברכה מברכיך ומקללך אאור כנין דכתיב ואהיה ברכה רבי שמעון אומר מנין שאין הקב"ה מברך את הרשעים אלא על ידי הצדיקים שנאמר ואברכה מברכיך ומקללך אאור

ומקללך ארור ונברכו בך כל משפחות האדמה ר׳ אלעזר הוה קאים ורבי יוחנן עמיה ר׳ יוסה ור׳ יצחק ורבי חזקיה אמר ליה אלעזר לר׳ שמעון חכמי הא כתיב בך והוה ממולדתך כיון דכלהו כפקו למקם אחרי לית אתר דכלהו יפקון אלא בך מחרבך הוה פלח לעלם כיון דאתערת אתערותא טב למיפק כהדיה דאברהם ואמרין דקלא דאתרעי כתיבתיה דקרא ואמר למיפק אחרי לית כתיב לכו לכם אחרי לאברהם כלהודיו לך ר׳ שמעון אי תימא דאתרא כד כפק מאור כשדים אחרי לאברהם כתיב כתובה הוה אלא כיון דכפק כפק דהוו כלהו כמי שנים להדדין כתיב ואברם כאחד

את חוץ כהסוף ומח לפעלמו ומוי דכר
גם לפקק מעלמל סהוף ומח דנופל
לפקק ולכר וכפעל לפקפק מכוס
כדין לפקוסוב רשו לכר גם למקמי מס
דלל הוס ליס רשו למקמי כזמכת דנופל
פעלמ וקלוס על כוריוס וכדין קיומי עלי
תלת פעלין ומעכי ומוי ומכוי וכל מס
דעבד כהלי עלמל ומוס לודי על כלל
בפומיס ולכתר הוס מתיס שלים כידוס
פלל כיד כל לדם יתמוס וכידוס כללו
תמימין למידן ליס כסר עלמל על
קדמלי ועל כתרלי על אדתי ועל עתיקי
לל לתכמי אד מכוסוס הלל לדע כל מכמי
מעשהו וכל לוכון עובדין דעבד כהלי
עלמ כנופל ורוחל עד לל ופוק מעלמל
כנופל ורוחל עד לל ופוק מעלמל.

את חזי כמה דחוסבת לקמי קדל כהלי
עלמל כי כמי לפי כמעמל דכמי לכפל
מהלי עלמל לקמי קדלכנוין כך זכלם סוף כר כם דילוף כהלי עלמל לרחוי דקלם
כנין למיכך כהי ותוכל לשע דלמתכל כהכי נדיקוס לקמי קדל ולל כמי למילף
וכנין כך חיל ליס לנדיקוס למתקף ולשע דחוכל לקמי קדל הוס ומכוך ליס ומוכוך ליס
ליס לתקפל כוליס ולל ומכוך ליס דלי ומכוך ליס ליכך ויקריב עלמל. את חזי מן
תלוס עלמל דלמס לנחזי וכן לכרס כל ומכל דסוס לוט כהליס לל לתמכר כהלי
רשיעל כוין לתפרס מכוס מס כתיב ויכתר לו לוט את כל ככר הירדן ויכתיב ויהלכ
עד סדום מס כתיב כתריס ומכלי סדום רעים וחטלים ליי מלד. ומל רכי חכל הלי
דלמרת וילך לכרס ולל כתיב ומכל לכרס מפיר הוס. לכל סופל דקרל מס כתיב
כנלתי מחרן. לתר ר׳ לליעזר מחרן כתיב וכאן מארץ מולדתו הוס דלמרת הוס דקדמית.

ויקח

רשותל דולס. וכן הוס לומר קח את לסרן קח את לבנכ ויקח לכרס מפיל
לכרס את מרי חמתו מסו ויקח לל לתמיך לה כמלי מעלית לבנין
לליס רשו לכר גם לפקק לתתיס למיכך כלרעל לתרל כולל ולל כנין דכפס
לה במלין ולודע לה לתרמיהון דלימון כלי דרל כמס כיסין וכנין כך ויקח לכרס את
מרס חמתו ואת לוט בן לחיו. מס חמל לכרס לדבקל עזיס לוט לל כנין דכפס
כרוס דקדם דזמין למיכך מיכוס דוד. ואת כספס לשר עמו כחרן. לל נרים
מנוחות לתקמיהון כפמיהון לכרס מנייר נוכרין ומרס מניירת כסין ומעלה עליהון
כלל עכדו לסון. לתר רכי לכל לי רכי כמה כלי כמס הוס לתל תימל דכלהו חזלי לקרון
עתיס. לתר רכי לעזר חין וכנין דכלהו כלי כמס הוס לזלין עתיס כלהו לקרון
לתרון לכל לתר ולל לכל לתר ולל לכל לתר ולל

לך לך

עם הלדי הכרסם והוא מעבר הירדן הלא הוא דרך לכתוב ועבור הכרס הירדן ׃
כל רבי הכה לי הוא כתוב והכפם הכר עמו הירדן הוא למיכה הכי הלא ואת הכפם
כתוב את הלשונה זכותה דכלהו כפשוטן דהוו עמיה דכל מאן דמזכה לחברה הוה
זכותה תלוה כיה והלא תעדי מניה מכלן דכתיב ואת הכפם הכר עמו בחרן וזכותה
דלזמן כפשוטו הוה לזהל עמיה דהכרסם ׃ לך לך ׃ אמר רבי שמעון מאי טעמא
דכתיב קדמאה דהתנלי קלה עליה דהכרסם פתח כלך לך דהה עד הכה לה מלין
עמיה קלה מ"ם פתח לך לך הלא הה קאמרו דרמז כחוכחים מאה דהה למאה שנין
בנין כך לך לך והלי דרגה לה יכיל הכרסם להתחדה כיה עד דיועל להרעא דתמן
דקכל ליה להוה דרגה כנוכחא דה כתיב ויסעל דוד כו' לאמר הלעלה כחת מערי
יהודה ויאמר ו' עלה ויאמר הכה לעלה ויאמר הכרוכה ׃ וכי כיון דמית שאול
ומלכותה להתחזי לדוד לאמלי לה קביל מלכותה מיד על כל ישראל הלא כלה רזא
דחכמתא היכון בנין דוד לית ליה לקבלה מלכותה הלא עד דיתחבר כהכון דיכון
בחברון וכדין כהו יקבל מלכותה ועל דא לתעבב תמן שבע שנין בנין דיקבל
מלכותה כדקא יאות וכלה כרזא דחכמתא וכנין דיתקן מלכותיה ׃ פגוכא דא
הכרסם לה עלל בקיומה דקלה עד דעלל לחרעא ׃ תמי הוא כתוב ויעבור
הכרס כחרן ׃ ויעבור וילך מכעי ליה הלא הכא הוא רמז שאת קדושת
דלתתתים כיה עלמא כש"ה לתוון נליפן דכלהו כשאת לה ׃ כתוב הכא ויעבור
וכתוב התם ויעבור ו' על פניו ויקרא ׃

מתרי תורס

קכ"ה

בספרא דרך יסע שכא כתוב הכא
רמיו הכרסם עלמא כהכרסם
ובינתו לחכרסם לה כשאת
לכשאת ולאיזי כשאם לה הוא סרס ׃ לוט לה
הוא כשם ובת ובניס דשהוא שאול ; רוח קדושם
לה ינתן ; כשם קדושם לה רבקה ׃ ויבן שרש
לה רוח שכשאם ועל לה אמר עלמא כהכרסם
כי אמי יודע רוח בני עלמא העולם הוא ונו' כשם
שכשאת לה כשם מסטרא דיבן שרש ׃ ועל לה
אמרו לאיזי כשאת לכשאת מתערא לנערה
בילדם ובהכשאת כשאת מתערא לאיזים בכיכם
כסל ואמר לעלם בן יהיה ו' הוא שכשם ונו' ׃ אי הוא לעלם בן ונו'
כשאת מתערא כתיב לתקרי כיכם ולקרי
עלם ורוח הוא סיכול ולתקרי דעת ולתערא
לאיזים לי סליק קלים כתוריתא ולתקרי תורס
שבעה ובשם הסכלית לתערא אכיס שוכלין שכיו
ובלונגא לחרעא וכנין כך וירש מס

ורד לכרס מצריתם לגור שם · מכח
ידע לכרס דכתיב לזרעך נתתי את
הארץ הזאת · כדין ידע לכרס דהא
לרעך לית לתקנא כתקונא קדישא עלא
כדרגין ידעין דיפקון מניה זכדין ידע
לכרס רזא דחכמתא לזרעך לך
תתקן בקדושא עלא כדאמרן ·
וירד

ואתקרש אנפי ויסי ריב בין רועי מקנה לכרס ובין רועי מקנה לוט לית לכל
דאתקרש אנפוי ויסי ריב בין רועי מקנה לכרס ובין רועי מקנה לוט לית לכל
ואע"ג דאתקרש אנפוי עלא לתתקנא נוקבא כדקא יאות
סייפין דנפיק בגויה כיסיסו בין כשמתא ודסוף כתם דקא מנייקן קרבא בכל יומא מה כתיב ·

ויאמר לכרס אל לוט כשמתא דאסדרא לבני יגר סרע ואמר ליה אל נא תהי מריבה ביני וביניך
ובין רועי ובין רועיך אטרין דילי ואטרין דילך · כי אנשים אחים אנחנו יגר טוב ויגר סרע קריבין
לא כלא לא לימינא ולא לשמאלא · אלא כל אטרין לסטרך הפרד נא מעלי אנייתין מיניה לימין בעלמא
ואם הימין ואפרידה ואלכה שמאלה · ואם השמאל ואימינה אם כתיב מה כתיב
דעתיך בשדים בכל יומא דכתיב ויאמר לכרס אל לוט ואל יהי נא מריבה ביני וביניך כי אנשים אחים אנחנו
מקטרגין ולא מתקרבין נשתר דאייתיה תמן דכתיב ויפסל שם סדום · אם כתיב ואתקרש סדום
ועמורה ולמטמוניו ליה אלא תמן סדום דיורים ביניהון לשתתקנא נהו ולשתטמון לון ולשובדא לון
לון מחיין ונו' ואפילו לסדום יגר סרע לתתקף בשדים על לשכחים לון ולא מתתקנין ליה כל
קודשא בריך הוא סדום אם כתיב ויסב את כל סרכוס אתיב ויסב את כל סרכוס לון בתיובתא לבני
על סדום חוכא לשחקא עד לשוכא לון לחיכון חייבין ואתיב לון בתיובתא לבני
מה לא אתיב לון בתיובתא שלימתא כדקא יאות ואתקבל ואתעבד כדקא יאות ונס את
לוט מחיין ונו' אפילו לסדום יגר סרע לתתקף בשדים על לשכחים לון ולא מתתקנין ליה כל
קודשא בריך הוא סדום אם כתיב ויסב את כל סרכוס אתיב ויסב את כל סרכוס לון בתיובתא לבני
על סדום חוכא לשחקא עד לשוכא לון לחיכון חייבין ואתיב לון בתיובתא לבני
מה לא אתיב לון בתיובתא שלימתא כדקא יאות ואתקבל ואתעבד כדקא יאות ונס את

כתיב אלהי אברהם אלהי יצחק ונו' (תנן כלונסית דרמיון כשרכס ויצחק ושרה ורבקה
ויהוה כלונסית לה רמיון בסלי קלה וסס פלים פלילתך וסס פשתו כעמי וסס שכי בניו מחלון וכליון
אפרתים: פלילתך לה כשמתא לבשמתא · כעמי לה כשמס ונעמי תתקני כעמי משום ני
פלליכו · מחלון לה רוחא קדישא ולשם שתקני מחלון לשקל ליה קשה · לוט לה כפה קדישא ולשם
לתקני · כליון לה רוחא דעיירא ועל לה אמר שלשם עם רוחא שכשמש לה יגר סרע
ערפה לה כשמתא דשמלא כת וויניה של יגר סרע ועל לה אמר שלשם עם כי קשה עורף הוא · אי
זכה גר כם פלקא כשמתא עלשם אי לאו מתתקני מכון דוכרי כשמתא ורוחא ונשתתקני כשמתא וכשם
לשילא כגוונא דירושלם לתתקף בשורין ומגדלין ופתחין פתוחין ואיכון חומות לתתן לית עלייהו כטרין
כמותי ונו' · ותתמר רות על תפגעי כי ונו' וערפה שכח לעמה ולאלהיה תנן עבד קשה ירושלם

ויאמר ה׳ אל אברם לך לך מארצך וגו׳ ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה ואברכה מברכיך ואקללה אורך ונברכו בך כל משפחות האדמה. ויש לדקדק מה ראה הכתוב לומר לך לך ולא הספיק בלשון אחד לך. ועוד מה ראה לומר מארצך ומולדתך ומבית אביך. ועוד מה ראה לומר אל הארץ אשר אראך. ועוד מה ראה לומר ואעשך לגוי גדול ולא אמר ואעשה לך שם גדול. ועוד מה ראה לומר ואברכך ואגדלה שמך ולא אמר ואברכך ואגדיל שמך. ועוד מה ראה לומר והיה ברכה ולא אמר ואתה תהיה ברכה. ועוד מה ראה לומר ואברכה מברכיך ולא אמר ואברך את מברכיך. ועוד מה ראה לומר ואקללה אורך ולא אמר ואקלל את אורריך. ועוד מה ראה לומר ונברכו בך כל משפחות האדמה ולא אמר ונתברכו בך כל משפחות האדמה. ועוד מה ראה לומר ונברכו בך ולא אמר ונתברכו בזרעך. ועוד מה ראה לומר כל משפחות האדמה ולא אמר כל אומות העולם. ועוד מה ראה לומר האדמה ולא אמר העולם. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות הארץ. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות הגוים. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות בני אדם. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות בני אדמה. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות בני האדמה. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות בני אדם הראשון. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות בני אדם הראשון שנקרא אדמה. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות בני אדם הראשון שנקרא אדמה שנברא מן האדמה. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות בני אדם הראשון שנקרא אדמה שנברא מן האדמה שנתקלל האדמה בחטאו. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות בני אדם הראשון שנקרא אדמה שנברא מן האדמה שנתקלל האדמה בחטאו שנאמר ארור האדמה בגללך. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות בני אדם הראשון שנקרא אדמה שנברא מן האדמה שנתקלל האדמה בחטאו שנאמר ארור האדמה בגללך שנתכפר לו לאדם הראשון על ידי האדמה שנאמר ועפר תאכל כל ימי חייך. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות בני אדם הראשון שנקרא אדמה שנברא מן האדמה שנתקלל האדמה בחטאו שנאמר ארור האדמה בגללך שנתכפר לו לאדם הראשון על ידי האדמה שנאמר ועפר תאכל כל ימי חייך שנקבר בתוך האדמה שנאמר כי עפר אתה ואל עפר תשוב. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות בני אדם הראשון שנקרא אדמה שנברא מן האדמה שנתקלל האדמה בחטאו שנאמר ארור האדמה בגללך שנתכפר לו לאדם הראשון על ידי האדמה שנאמר ועפר תאכל כל ימי חייך שנקבר בתוך האדמה שנאמר כי עפר אתה ואל עפר תשוב שעתיד הקב״ה להחיות את המתים על ידי האדמה שנאמר ותפלנה עפר הארץ על יאורים. ועוד מה ראה לומר משפחות האדמה ולא אמר משפחות בני אדם הראשון שנקרא אדמה שנברא מן האדמה שנתקלל האדמה בחטאו שנאמר ארור האדמה בגללך שנתכפר לו לאדם הראשון על ידי האדמה שנאמר ועפר תאכל כל ימי חייך שנקבר בתוך האדמה שנאמר כי עפר אתה ואל עפר תשוב שעתיד הקב״ה להחיות את המתים על ידי האדמה שנאמר ותפלנה עפר הארץ על יאורים שעתיד הקב״ה לעשות תחיית

ידע לחתי לך דאול על לתתיה דלא לסדר מחרחן ולא יישל לתמן חלא כנין דחמת
סכוכתא ערק **וירא כבא** לכרס מנרומס וירלו סמנרים לת הלסה כי
יפה היא מלד. לחר רבי יהודה כתיכה לעיל לה
ופתחו לה למיסב מכה קוסטוכא. כיון דלתפתח הוה בהורא כבהורא דמפתח הלד
כי יפה היא מלד. מלי מלד חלא דחמו כתיכה דיוקנא לחרא לפיקו לה וחמו
לה כמלקדמין הלד וירלו לותה סרי פרעה. כיון דכתיב וירלו המנרים לת הלסה
מלי וירלו לותה סרי פרעה חלא לפיקו לה וחמו לה כמלקדמין וכדין ויסללו לותה
על פרעה וגומ׳. לחר רבי יצחק ווי לליכון חייכיה דעלמח דלא ידעין ולא מצניחין
בעבידתי דקב״ה ולכון לה מסתכלי בלל מה דהוי בעלמ׳ מעם קב״ה ליכון דליהו
ידע בקדמיותה מה להוי בסופה דכתיב מגיד מרלשית לחרית ולהו לסתכי ועביד
עבידן בקדמיותה בגין למלקה לון לכתר יומין. תא חזי למלה דלתכסיכת סרי
לנבי פרעה לה חלקי הוה ולחלקוותה דל גריס חלקוותה לכתר כן דילקון מנרים
בכנעים גדולים כתיב הכא כנעים גדולים וכתיב התם ויתן יי לותות ומופתי גדולים
ורעים במנרים. מה להלן עזר מכות לף כלן עזר מכות כמה דעביד קב״ה כיסין
וגבורן ליסרחל לילית חוף הכא עבד לה קב״ה לסרס כיסין וגבורלן לילה. רבי יוסי
פתח ולמר ואתה יי׳ מגן בעדי כבודי ומריס רלסי. למר דוד חלא דכל כבי עלמח
ויתן לחנתח כי קרכח ואתה יי׳ מגן בעדי. ת״ח חזי כתיב מגן בעדי למר דוד לקב״ה
רכומו של עולם מפני מה לח עבדי כי מתימה דכרכה כמה דחתמי כרכה בלכרכם
דכתיב לבכי מגן לך. ולמרי מגן לכרכם. לל קב״ה לדוד לכרכם ככר בחנתיו
ונרפתיו וקלוס קמלי בקיומח סלוס. לל דוד לי הכי בחנכי יי׳ ונסכי נרפה כליותי
ולכי כיון דעבד ההיא מלה דכת סכא לדכר דוד קמיס על מה דלמ׳. למ׳ בחנת לכי
פקדת לילה נרפתני בל תמנח זמותי כל ועבור פי. למר לכח למיכח בחנכי יי׳ ונסכי
ואת בחנת לכי. לכח למיכח נרפה כליותי ואת נרפתני בל תמנח חלא לסכחת לי
כדקל יאות. זמותי כל ועבור פי. מלן יתן והלו מלה דחזכות דלא יעבר לי פומלי
ועם כל דל חתמין כיס כרכה דקלמרן מגן דוד ובגין כך למר דוד. ואתה יי׳ מגן
בעדי כבודי ומריס רלסי. ולמרי דרגח ויקרח דילי דלכח מתעטרכח כיס.
ויצו עליו פרעה לנשים וישלחו לותו. תא חזי. רבי יצחק פתח ולמר נדיק
כתמר יפרח כלרז בלבנון ישגח. נדיק כתמר יפרח. מפני מה לקוס
נדיק לתמר מה תמר כיון דנזרין ליה לו סליק עד זמן סגיח כתמר יפרח מה תמר לו
דלתתליד מעלמח לו סליק לחר תחותיו עד זמן סגיח כתמר יפרח מה תמר לו
סליק שלש לכר וכוקב. לוף הכי נדיק לו סליק שלש לכר וכוקב דכר נדיק וכוקב נקבת
כגוונח דלכרס ושרס כלרז בלבנון ישגח מה לרז בלבנון עלאה על כלה וכלה יתכי
תחותיו לוף הכי נדיק הוה עלאה על כלה וכלה יתכי תחותיו ועלמח לו קיומח הלה
על נדיק חד דכתיב ונדיק יסוד עולם ועליה קלוס עלמח וכניכיס לסתמיך ועליה
לסתיל. רבי יהודה למר והו תניכן דשל סכעה סמכין עלמח קיומח דכתיב מנכס
עמודיה סכעה. לל רבי יוסי הכי הוה ודלי לכל הכא כלהו לחרכין כסכעה קיומי

כה ה i2 ii

מלמח. ניסף כיא ס״יסוד :

דלפילו כמנרים דלויכון מרעי עלמא ולא הוה יכיל כר כם לאסתויכ מכויהו לתנדל
לכרסם ולסתלק לעילא להד ויעל לכרס ממנרים לאן לתר הכנכה · (ומאי הוא
ונסתו וכל תאר לו ולא לתודעא דלא נזלו מכיה מדעם מלויכון מתכן דיהכו ליה
כדיל טרם דתהא למלכא) תמר רכי שמעון תת חזי כלא רזא דחכמתא לויהו וקא
רמז הכא בחכמתא ודרגין לתתא דקא כתיב לכרסם לשומקייה דלסון וידע לון ולא
לתדכק כהו ותב לקמי מאי הוא ולא לתסתא כהו כלדם דכך מטא להסוא דרגא
לתסתא כנסת וגרים מותא לעלמא ולא לתסתא כנסת דכך כתיב ומטא להסוא
דרגא מה כתיב ויסת מן היין ויסכר ויתגל בתוך אהלה · אהלה כתיב בה"א · הכל
כלכרסם מה כתיב ויעל לכרס ממנרים דסליק ולא כתיב ותב לאתריה לדרגא עלאה
דלתדכק כיה בקדמיתא · ושכדאי הוה בגין לאחזאה חכמתא דאתקייים בקיומא
עלים כדקא חזי ליה ולא לתסתא וקא בקיומיה ותב לאתריה · הכנכה דא דרגא
דרגא עלאה דלתתא חיד כיה בקדמיתא דכתיב אהלך ונסוע הכנכה · לוף הכא לתר
לתתדכק כיה בקדמיתא · תא רזא דאהלה לי לכרס לי ייחות למנרים ולא ינטרף
תמן בקדמיתא לי יהא חולק עדכיה דקב"ה · כגוונא דא לכנני כד כעא קב"ה למעבד
לן עמא חדא עמא עלים ולקרכא לן לגביה לי לא כאתו בקדמיתא למנרים ולא
לינטרף תמן לא הוו עמא יחידא דיליה · כגוונא דא לי לא לתייסיבת לרעא קדים
לבנין בקדמיתא ויסלוט כה לא הוה לרעא חולקיה ועדכיה דקב"ה וכלא רזא חדא ·
ברם הוה לזיל כלרחא והוה עמיה רכי לעזר כריה ור' אבא ור' יהודה עד דהוו אזלי
פתח תוסכתא היך בכי עלמא לא מתניחין למכדע מלי דאוריתא ועל מה קיימי · פתח
ואמר כפסוי לויתיך כלילה לף רוחי בקרבי אשחרך אלי קרא לוקמוה ולוקוחי ליה ·
לכל תא כפסוי דכר כם כה סליק לערסיה כפק"מיה וסלקא לעילא · ואי תימא דכלהו
סלקן לאו כל"ה ותב תמי לפי מלכא"ה כפס סלק ולא אשתאר כה כהדי נוס"ב דא"ל
דכתיב (כשיר) דקסטלדמיותיה דלכנ וכפסוי לולא וכשיר לסלקא וכמה דרגין לדרגין
לסלקא סטלת והוה לתערעת כהני קומרין טהירין דמסתכותא לי היה דכיתא דלא
אסתאבת כיממא סלקא לעילא ואי לאו דכיתא אסתאבת ביהויהו ואתדבקת כהו
ולא סלקא ותב לאתריה · וו לויכון חייבי עלמ' דמסתכין נרמייהו וכפ"ז"ה · תא ויכון
כר כם ותאבת לאתריה · ולא אסתאבת סלקי כערסייהו כפס סלק ועשית כין כל הכי דרגין דדרגין בקדמית
ולא אסתאבת כאתר דלעילא ואתדבקת כהו ולא סלקא כפוס לורחיה דהוה כפסוי
דזכת לסלק לאתחזאת קמי דסכר לפי יומין ואתדבקת כרעות לי לתתחזי לתתוכתא
עלאה למחמי כטעם מלכא ולכקרכא כהיכליה ודא הוא כר כם דאית ליה חולק לתדיר
כעלמא דלתתי ודא הוא כפסוי דכסופא דילה כר סלקא ולא אתדבקת כהכי זיכין
לסלק לאתחזאת קמי דסכר לפי יומין ואתדבקת כרעות לי לתתחזי לתתוכתא
דזכת לסלק לאתחזאת קמי דסכר לפי יומין ואתדבקת כרעות לי לתתחזי לתתוכתא

כלילה לך כמו דהיתי מלטת כלילה. לק רוחי בקרבי אשחרך לך רוח דהיתי מלטת
ביומא. ואי תימא דתרין דרגין חיכון כפרודא לאו הכי דהא דרג חד חיכון וחיכון
תרין כחכורת חד. וחד עלאה דמלט עליונו ותתדבק בהו וחיכון כיה ונקרי כמה
וכלהו דרגין מלקלן כרזא דחכמתא דכל מסתכלן בלהון דרגין יסתכל כר כמ כחכמה
עלאה והיהי כמה שיעל בהו ומתדבקן כיה וכל דהי מלטת כדין ההוא כר כמ נקרי
קדום מלים מכלל רשותא חדא לנבי קלה. כמה חיהי לתערותא תתאה ודא סמיכת
כנופא וזכת לה ונוף לחיות בה והיא לתחדת כנופא. לכתר לתתקנת ותעבידת
כרסייא לתתרה על רוח בתתערותא דהיהי כמה דתתחידת כנופא כמה דכתי
עד ישרף עליהו רוח ממרום לכתר דמתקני תרוויהו זמיכין לקבלה כמה דהה רוח
לתעביד כרסייא לנבי כמה לתתרה עליה והיהי כמה לחיות סתימת עלאה על
כלה סתימת דכל טמירין דמתכא דלות לה כרסייא לכרסייא וכרסייא לנבי עלאה
עליהו. וכד תסתכל בדרגין תתכא רזא דחכמתא בהיהי מלה וכלה הוא חכמתא
לתדבקא כהיהי נוהא מלין סתימין. לא כמה דהיהי לתערותא תתאה לתדבקא
כיה כנופא. כנוהא דכתורא דכוהא דכתורא תתאה דהיהי חוכמא דתדבקת
כפתילה לתעבידת כרסייא לכתורא עלאה חוורא דאריא על ההוא כתורא חוכמא.
לכתר כד מתתקנן תרוויהו לתעבידת ההוא כתורא חוורא כרסייא לכתורא
סתימאה דלא לתתחזי ולא לתיידע מה דאית על ההוא כתורא חוורא וכדין כתורא
סתים. וכך הוא כר כמ דהיהו סתים כלה וכדין לקרי קדום כלה לקדושים תמר
כלרן כמה ודלדרי כל חפצי כם. כנוהא דא כרזא עלאה. תא חזי כמעתא דעלא
לכרסם לתרעא לתתחזי ליה קלה כמה דתתמר לה לו הכרתה לנון וקבול תמן
כפא וכתה מוכח להתוא דרגא. לכתר הלוך ונסוע הכנבה. דקבול רוח עד דסליק
לתתדבקא נו כמה כדין ויכן סם מוכח ליה סתם דא הוא כמה דהיהי סתימת דכל
סתימין. לכתר ידע דכתי ולתתערותא בדרגין מיד וירד לכרס מנרומס
ותתעזיב מתמן ולא לתפתח נו לחיכון טהירין ותתגריף ותב לתתריה. כיון דכחת
ותתגריף מיד ויעל לכרס ממנרומס סליק ודאי ותב לתתריה ותתדבק כמהימנותא
עלאה דכתיב הכנבה מכלן ולהלאה ידע לכרסם חכמתא עלאה ותתדבק בקדם
ותעביד ויחיה דעלמא. כדין ולכרס כבד מלד במקנה בכסף וכזהב. כבד מלד
בסטרא דמזרח. במקנה בסטרא דמערב. בכסף מסטרא דדרום. בזהב מסטרא
דצפון. ותו רבי אלעזר ורבי אבא וכלהו חבריא ובסקו ידוי. בכה רבי אבא ואמר
ווי ווי כד תסתלק מן עלמא מלין יקירין כהורתא דאוריתא. זכאה חולקיה דחבריא
דמשתדלן מלין דאוריתא לחיין מפומך. אמר רבי שמעון מלין תא חזי מה כתיב.

וילך

למשעי למפקד לתתרים ודרגוי. למשעי למשתכח כתיב מלן
משעי. לא דרגא קדמאה דלתתחזי ליה בקדמיתא כתיב הכא משעי
וכתיב התם לכן שלחה משעי בכנה. והא לוקימנא לכן שלחה ודאי. משעי כמה
דאתמר. וילך למשעי כל לחיון דרגין דרגא כתר דרגא כמה דאתמר. מכנב

ועד בית אל לתקבץ לתתיר ולחברו לון ביהודה אלים דהוי מכנב ועד בית
אל לתקבץ רוח דחכמתא כדקא יאות. ג' המקום אשר היה שם אהלה בתחלה
כתחלה. ת"ר אין אהלה אלא בית אל. תנו רבנן ואמר אל מקום המוכן לאדם
עשה שם כרחמנה דכתיב ליי' הכרחה אלין. וכדין ויקרא שם באברם שם יי'.
כדין לתדבק במהימנותא עלאה. ת"ל חזי בקדמיתא אלין מתתא לעילא דכתיב
ויקרא יי' אל אברם. כתיב ליי' הכרחה אלין. ודא הוא דרגא קדמאה כדאמרן אבן
אלמה מסבא כתיב. וכתיב למסבי ולכתר אלוך ונסוע הכנבה. דרגא כתר דרגא עד
דאתעטר כדרוס חולקין ועדכיה. לבתר שתים אלה כד אלין ואמר ליי' שתים לה
עלמא עלאה ומתמן נטיל כדרגין ונחית משלח לתת ואתדבק כלא באתריה כדקא
יאות. והכי כד תסתכל כדרגין תסכח רזא דחכמתא עלאה. מה כתיב וילך למסעיו
מכנב מסטרא דימינא דיעקב עלמא עלאה סתימא עמיקא לעילא עד לין סוף
ונחית דרגא כתר דרגא עד מכנב ועד בית אל מעילא לתתא. וכתיב
ויקרא שם אברם בשם יי'. לדבק יהודא באתריה כדקא יאות דכתיב אל מקום
המזבח אשר עשה שם כרחמנה. מאי אשר עשה שם דסליק לה מתתא לעילא
והסתא נחית כדרגין מעילא לתתא בגין דהוא לא תעדי מיכון דרגין עלאין ויכון
לא יעדון מכא ויתיחד כלא ביהודא חדא כדקא יאות. כדין לתעטר באברם והוא
אולף עדכיה דקדם ודאי. זכאין ליכון בדיקיא דמתעטרי ביה בקדם והוא מתעטר
בהון זכאין ליכון בעלמא דין וזכאין ליכון בעלמא דאתי. עליהו כתיב ועמך כלם
צדיקים לעלם ירשו ארץ. וכתיב ואורח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון
היום. אזלוכ מטו בחד כי חקל ויבנו. פתח רבי שמעון ואמר פנה אלי וחנני נגי
אחי קרא אית לאסתכלא ביה והא לוקימנא ליה בכמה אתר. אלא כהאי קרא מלין
סתימין אית ביה. פנה אלי. וכי דוד אמר פנה אלי וחנני. אלא בגין דרגא דיליה
דאיהו אתעטר ביה תדיר. תנה עוד לעבדך תנה עוד לך עז עלאה כדכתיב ויתן
עז למלכו ימלך מלכו לך מלך סתם מלכא מסיחא. לוקח הכא לעבדך לא מלכא
מסיחא כדאמרן מלך סתם. והושיעה לבן לאמתך וכי לא הוה ברית דיוסי דיהוי עד
דאיהו אמר כמה דאמר אלא בגין דלא הוה לוקימנא דכל ניתי כך נכנס
לקבל מלה עלאה למדכרא כעי למהך כמלה דאיהו ודאי ועל דא לדכר לחייה ולא
לחכוי. ותו הא תניכן דהא מלך כדקאמרן. אמר רבי שמעון תא חזי מה כתיב
ויהי רעב בארץ כין רעבי מקבה לברכה. רב כתיב אמר יוד דבעא לון למהדר
לפולחנא דקודשא בריך הוא דאינון אתו לקמיה דיוסי ויתבו ליה ואמרו ליה
כוכרלה דכתיב ויסע לוט מקדם. מאי מקדם מקדמונו של עולם כתיב הכא ויסע לוט
מקדם וכתיב ויהי כנסעם מקדם מה להלן נטולו מקדמונו של עולם הכא כן.
כיון דידע אברהם דלוט להכי נמי לכתיב מיד ויאמר אברם אל לוט אל נא תהי
מריבה בינו כדי לתתברא בהדיה כדין לתברא אברהם מניה ולא בעא למיהך
ולתתחברא עמיה דכל מאן דיתחבר לחייבין סופיה למיהך לתתיריה ולתתעטר

בניכם. מכלן מיהו אפשר דלתתאכר עם לחלק ושלמה זכו דלכהן לתתעבד תמן דכתיב
ויגעך יהושפט וכדין לעתזוב דכתיב ויסרם אלהים מעליו ועל דא לא כעא לאברם
למיהך כהדיה דלוט ועם כל דא לא כעא לוט למפרד מסורחניה אלא ויבחר לו לוט
את כל ככר הירדן ויסע לוט מקדם לתבטיל מן קדמאה דעלמא ולא כעא לאתדבקא

אברם יצב בארץ כנען לאתדבקא
כאתר דמהימנותא שליטא כאברם: לאתדבקא במארעא ולוט
יצב בערי הככר ויאהל עד סדום. עם תיכון דעלמא דכפקו מנו מהימנותא
דכתי ואמנם סדום רעים וחטאים ליי מאד. כל חד לאתפרם לארחיה כדק יאות. כגון
כך זכאין לתיכון תכריה דמשתדלי באוריתא וממא ולילית ואכרותא דלהון בקלם
ועלייהו כתיב ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום

ויי אמר אל אברם אחרי הפרד לוט מעמו וגו'. ר' לקח פתח ויקס
ויכח לכרוז תרשיתם מלכבי יי וגו'. ווי למאן דלסתתר מקמי
קלה דכתיב כיה הלא את השמים ואת הארץ אלי מלא כתם יי. והוא אתי למערק
מקמיה של כתיב ויכתי בחנוי הסלע בסתר המדרגה. ויכתי דא בכסת ישראל. בחנוי
הסלע דא ירושלם דהיכי סלקו על כל עלמין מה סלע היכי עלאה ותקיפא על כלא
לוקי ירושלם היכי עלאה ותקיפא על כלא. בסתר המדרגה דא בית המקדש לאתר
דלקרבי בית קדש הקדשים לבא דכל עלמין. ובגין כך כתיב בסתר המדרגה בגין
דתתמן הות שכיכתא מסתתרא כאתתא דהיכי נמוסה לכעלם ולא כפקו מכיתא לכך
כלא לאתך כנפן פוריה בירכתי ביתך וגו'. כך בכסת ישראל לא שריוא לבר מאתרה
בסתירו דדרגא אלא בזמנא דגלותא דהיכי בנו גלותא ובגין דהיכי בגלותא שלא
עמין לית לון טיבו ואלוה יתיר. תא חזי בזמנא דישראל שריין על ארעא קדישא
כלא הוא מתתקן כדקא יאות וכרסיא של עלייהן ועבדי פולחנא וכקא תורין דעלמא
וסליק הוא פולחנא לעילא לאתריה בגין דארעא לא לאתקבלא לפולחנא של ישראל
כלחודייהו. ובגין כך שאר עמין עעז הוו מתרחקי דלא הוו שלטין כה כדהשתא בגין
דלא לתזכו שלא מתמנית. ואי תימא הא חמינן כמה שלכין הוו דשלטין בזמנא דבית
המקדש קיים על עלמא. תא חזי בבית דאתגן עד לא סליקו ישראל לארעא לא הוו
שלטין שאר עמין עעז שלא לתזכו מתמנית וכה הוו שלטין ואלו כל כך. כיון דחבו ישראל
וסליקו לארעא כדין בכיכול דחמו לה לשכיכתא מאתרה ואתקרבת לדוכתא לאחרא
וכדין שלטין שאר עמין ואתייהיב להן רשו לשלטאה. תא חזי לארעא דישראל לא
שליט עלה ממנא לאחרא כר קלם כלאודוי. ובשעתא דאחזו ישראל והוו מקטרין
לטעות לאחרין בגו ארעא בכיכול לדחויי שכיכתא מאתרה ומסכי ומקטרי לאתקטרא
טעות לאחרין בגין שכיכתא וכדין אתייהיב להן שלטאה בגין דקטרת קטרת הוא
לאתקטרא וכדין שלטו שאר עמין ובטלו בכיהם וכל אינון דרגין עלאין לא שלטו
בארעא ולא לעדיו שולטנותא דשאר עמין בגין דאינון מסכו לשכיכתא לבנייהו. ועל
דא בכית שכי הא שולטנותא משאר עמין לא לעדיו ופם בגלותא דשכיכתא בשאר
עמין לאתר דשאר ממנן שלטין ובגין כך כלהו יקרין מן שכיכתא דלאתקריכת בנייהו ועל

לא בזמנה דישראל הוו מרעין על ארעא ופלחי פולחנא דקליפה אכיכתא הות נטופה
כיכויהו ולא כפקת מנו בזעה לכר כאתגליא · וכגון כך כל לילין דהוו כההוא
זמנא לא כטלו מכוחם של באתרים כדקאמרן · וכגון כך יומא הוא ערק לכר מארעא
קדישא דלא יתגלי עליה מכוחם ולא יהך כשליחותא דקליפה · ואי תימא הא תמינן
דלאתגליא אכיכתא כשבל דליהו לכר · הא לוקימנא דכתיב היום היום דהוא מה דלא
הוא מן קדמת דנא מיומא דלאתברי עלמא ואהיה מכוחם לנעתא הות נכתי על
כדר כדר דכתיב הוא מיומא דלאתברי עלמא ואכיכתא לאתגליא תדיר עליה דכתי
ומבר יונה מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד וגו׳ (שם ב׳ י׳) ודלא ליהו חד
מכייהו ואתמן לאתגלי אכיכתא לפום נעתא דלאטריכו לה ישראל לפום נערוייהו · אבל
בזמנא לאחרא לא לאתגליא · וכגון כך יומא כגון דלא תשרי עלוי אכיכתא ולא תתגלי
עליה אזל מארעא קדישא וערק הלך מלפני ה׳ · וכתיב כי ידעו האנשים כי מלפני
ה׳ הוא כורח · תא חזי כמה דאכיכתא לא לאתגליא אלא כאתרא דלאתחזי להלוף
הכי לא לאתחזי ולא לאתגליא אלא כבר כם דלאתחזי ליה דהא מן יומא דסליק על
רשותיה דלוט לאתפכא כסרחוניה אסתלקת רוחא קדישא מאברהם · וכד אסתלק
לוט מניה אזיל ארע רוח קדשא כדוכתיה הלך ויי׳ אמר אל אברם לאחרי הפרד לוט
מעמו וגו׳ · תא חזי כיון דאחמי לאברם דלוט הוה תב לסרחוניה הוה דחיל לאברם
אמר דילמא ח״ו כגון מברותא דדא לכידנא כגויים חולקא קדישא דלאעטר לי בקב
כיון דלאתפרש מניה אל אל כא עיכך ורחם מן המקום אשר אתה שם מצי מן
המקום אשר אתה שם דלאתדבקת כיה בקדמיתא ולאתעטרת כמזימנותא עלאתא ·
נפוכה וכגבה וקדמה ויתה · אלין לינון מסעיו דהוו בקדמיתא דכתיב וילך למסעיו
וכתיב הלוך וכסוע הכגב · אין דרגין עלאין דלאתעטר כמזימנותא עלאתא בקדמיתא
וכדין לאתכתר דלא יעדי מניה ומן ככוי לעלמין דכתיב כי את כל הארץ אשר אתה
רואה אליך אתכנה ולזרעך עד דרגא קדמאה דלאתגליא ליה כלא ליי׳ הכדאה שיו ·
ובגין כך אשר אתה רואה כגין דדרגא דא קדמאה לאתכלילא מכלהו דרגין וכלהון
לאתחזון ביה ובגין כך כי את כל הארץ אשר אתה רואה וגו׳ · רבי אלעזר אערע ככי
לוספיזא כלוד והוה עמיה רבי חזקיה · קם כלוליא למלעי כחוריתא קם רבי חזקיה
ואמר · מל׳ רבי אלעזר בקיסטרא דקיסטרא חכרויא אכיהי · פתח רבי אלעזר ואמר
כתפוח בעצי היער וגו׳ · כתפוח דא קכ״ה דהיהו חמיד ומתעטר בגוונהי מכל אילני
לילכין דלא לוית דדמי ליה · רמיס היהו מכלא רמיס הוא דלית לאחרא כוותיה כגיהי
כך כגלו חמדתיו כגלו ולא כגלוי לאחרא כגלו דאתר ממכן · חמדתיו לימתי
מן יומא דהוה לאברם כעלמא דהיהו חמיד ורחים ליה לקכ״ה כההכא כדא לאברם
חוסכי · ופריו מתוק לחכי דא הוא ינחק דהיהו ליכא קדישא · לא כגלו חמדתי
ויעקב · ופריו מתוק לחכי · דא יוסף הצדיק דעכד פירין קדישין כעלמא
וכתיב הלא תולדות יעקב יוסף הכל היהו תולדות דיעקב (ומה) היהו לעכיד תולדות
כעין כלהו מכטוס · וכגון כך לקרון ישראל על שמא דלאברם דכתיב הכן יקיר לי
אפרים וגו׳ · לא כתפוח כעצי היער דא לאברם דדמי ליה לתפוח דסליק ריחין

ואתרעים כמהימנותא סלימתא על כל כני דיוס ואתרעים לשלוף ואתרעים חד
לתתא דכתיב חד היה לכרסם . מאי טעמא הוס לחד דלא הוס לאחרא בעלמא
די סליק למסיומנותא דקב"ה כר לויהו . ת"ל רבי חזקיה והא כתיב ואת הכסף אסר
עמו כחרן . ת"ל עד כען לויכון לן הוו כדרגין עלאין דאתעטר בהו לכרסם לכתר
ת"ל תו מעכא דלא לקרי לכרסם לחד עד דאסתלק כיונחק ויעקב . כיון דאסתלק
כיונחק ויעקב והוא כלהו תלתהון לכהן דעלמא כדין לקרי לכרסם לחד וכדין הוס
תפוח בעלמא רמוס מכל בני עלמא . ת"ל אסיר קא אמרת . ת"ל כתפוח בעני היער
דל קב"ה . כן דודי דל קב"ה . כגלו דל קב"ה . חמדתי ויסבתי ביומא דאתגלי קב"ה על
תורא דסיני וקבילו ישראל תוריתא ואמרו כעשה ונשמע . ופריו מתוק לחכי חלין מלין
דתוריתא דכתיב בהו ומתוקים מדבש וכופת נופים . ת"ל ופריו מתוק לחכי חלין
בשמתין דגדיקיא דכלהו לויכו דקב"ה וקיימי עמיה לעילא . תא חזי כל בשמתין
דעלמא לויכון דעובדוי דקב"ה כלהו חד ברזא חד וכך כחתי לעלמא כלהון
מתפרסין כגוונין דדכר ונוקבא ולויכון דכר ונוקבא מחוברין כחדא . ותא תיליכתא
דנוקבא לגבי דכורא שביב כפס ונעשת דתיליכת דכורא לגבי נוקבא ותדבקיתא
דיליה בה לפיק כפס וכליל תיליכתא דנוקבא ונטיל לה ואתכליל תיליכתא תתאה
בתיליכתא דלעילא ואתעבידו רעותא חדא כלא פרודא . וכדין כליל כלא נוקבא
ואתעברת מן דכורא ותיליכתין תרוויהו מתדבקן כחד ועל דא כלא כליל לא כדא .
לכך כשמתין כפקין דכר ונוקבא כחדא כפקין . לכתר כוין דכחתי מתפרסן לא
לסטרא לא ודא לסטרא דא וקב"ה מזווג לון לכתר ולא לתייהיב זווגא לאחרא חלא
לקב"ה כלחודוי דלויהו ודא זווגא דלהון לחברא לון כדקא יאות . זכאה הוא כר כם
דזכי כעובדוי ולזיל כאורח קשוט כגין דלתתכר כפס כנפס כמה דהוו מעקרא
דזכי לי זכי כעובדוי דא הוא כר כם סליס כדקא יאות . וכגין כך כתיב ופריו מתוק
לחכי דהוא בתקונא מכרך לאתברכא מכיה עלמ׳ כגין דכלא כעובדין דכר כם תלוי
לי זכי לי לא זכי . תל"ר חזקיה הכי מעכא דכתיב ממכי פריך כמצא . קב"ה אמר לם
לכנסת ישראל ממכי ודאי פריך כמצא . פריו כמצא לא כתיב אלא פריך . הכוא תיליכתא
דנוקבא דעביד כפס ואתכליל בתוקבא דדכורא ואתכליל כפס כנפס ואתעבידו חד
כליל לא כלא כדאמרן . לכתר לאתכאה תרוויהו כעלמ׳ ודא כחילא דדכורא לאתכא
לויכא דנוקבא . ת"ל כתיליכתא דנוקבא לאתכא לויכא דדכורא דלא יהא תיליכתא
דנוקבא דעביד כפס ואתכליל בתוקבא דדכורא ואתכליל כפס כנפס ואתעבידו חד
כליל לא כלא כדאמרן . לכתר לאתכאה תרוויהו כעלמ׳ ודא כחילא דדכורא לאתכא
לויכא דנוקבא . ת"ל כתיליכתא דנוקבא לאתכא לויכא דדכורא דלא יהא תיליכתא
דנוקבא דעביד כפס ואתכליל בתוקבא דדכורא ואתכליל כפס כנפס ואתעבידו חד

ויהי כימי אמרפל מלך כשער וגו׳ . רבי יוסי פתח מי העיר ממזרח נדק
יקראהו לרגלו וגו׳ הלא הוי קרא מוקמוה חברייא . אלא הוי קרא ברזא
דאמת דכתיב ויהי כימי אמרפל מלך כשער וגו׳ . ת"ל הוי קרא ברזא
דקב"ה וכלהו קיימין לאודעא רזא דמהימנותא עלאה . תא חזי לית רקיעא עלאה
סתי לעילא מכייהו דלויכון מכעא ודא הוא רקיעא דכתיב לון וכסיר לון לכלהו ודא לא
דתייהיב וקיימ׳ כמשתא דלא ידיעא כגין דלויהו סתים ועמוק וכלא תוהין עלוהי וכגי
דקרי מ׳ כמה דלוקמו׳ דכתיב מכאן ומי יצא הקרח ואתמר . והלא הוא רקיעא עלאה

דקיימת

דקיימת על כל לחמן מבשם . ואית לתתא רקיעא דליהוי תתאה מכלהו ולא כסיה
וכגין דליהוי תתאה דלא כסיה הסוה רקיעא דעלייהו אתחבר כיה ואלין תרין לתתון
כלהו לון כגויה ואקרי יס דהסוה רקיעא עלאה דאקרי מ״י כגין דכל לחמן רקישין
לחברין אתעבידו כחלין ועאלין לגביה וכדין לחמין עלאה ועבד לחמין וכוכבי לזמייהו
ועל דא לא אמר זה יום גדול ורחב וחיים סס רמס ואין מספר חיות קטנות עם גדולו
ועל דא כתיב מי העיר ממזרח צדק יקראהו לרגלו . מי העיר ממזרח . דא לברהם .
צדק יקראהו לרגלו . דא הוא רקיעא תתאה דכלהו רקישין דאתעביד יס . יתן לפניו
גוי . מאן הוא רקיעא תתאה דאמרן דעביד כוכבין ואפיל מכלין וכהאי לאתכבא
דוד ואמר . ואויבי תתה לי עורף ומשכאי אצמיתם . יתן לפניו גוים . אלין לחמן עמין
דהוה רדיף עלייהו לברהם וקטל הוה קטיל לון . ומלכים ירד . אלו ירד אלא אלין
מלכין דממנן לשולטא עלייהו . יתן לפניו בגוים אלין עמין דלתתא . ומלכים ירד לחמן
ממנן דברהם לשולטא דכד עביד קטל כעלמא ככלא עביד דיכא כשולטא ותתא
ירדפם יעבור אלו אורח כרגלוי לא יכא ירדפם דא לברהם דהברהם הוה רדיף לון
וקטל הוה עבר קמיה וקטיל לון דכתיב ויעבור אלוה דא קטל דאקרי אלוה . אורח
כרגלוי לא יכא . וכי אלקא דעתך דקטל לברהם לזיל כגו עכבי לו כגו סוסוון ורתיכון
אלא אורח כרגלוי לא יכא דלא הוה קמיה לברהם לא מלאך ולא שליח אלא קטל
כלחודוי דכתיב אורח כרגלוי . מאן רגלוי אלין מלאכין דלחמן תחותוי דקטל כדא
ועמדו רגלוי כיום ההוא ונו׳ . דא מי העיר ממזרח . תא כשעתא דקטל לתעבר
עלמא לזייתהו לברהם ולקרבא ליה לגביה הוי לתתערותא כגין דזמין יעקב למיפק
מכיה ולקיימו תריסר שבטין כלהו זכאין קמיה דקטל . צדק יקראהו לרגלו דקטל הוא
קרי ליה תדיר מן יומא דאתברי עלמא כלא קורא סדורו מרחם וכגין כך צדק יקראהו
ודאי . לרגלו לאתחברא כיה כפולחנא ולקרבא ליה לגביה כלא העם אשר ברגליך
תוקפא דא מי העיר ממזרח לאתמנן סרותא דכהורא לאתחברא כגין דדרוש הוא
דכהורא דיליה מגו מזרח לוקו . ועל דא מי העיר הוא כסודא דדרוש . ממזרח
בגין דליהוי כטויל ואתזן בקדמיתא ואוכמא דהסוה רקיעא עלאה למיהב ליה למזרח
צדק יקראהו לרגלו . דא מערב דליהוי קרי ליה תדיר ולא שכיך כדא שדים אל דמי
לך אל תחרש ואל תשקוט אל . כגין דמערב לאתער תדיר לגביה . יתן לפניו גוים
ומלכים ירד דהא מניה קטיל תוקפא לאכנעא כל לחמן עמין דעלמא . ר׳ יהודה אמר
מי העיר ממזרח דא לברהם אלא כטויל לאתערותא לגבי קטל אלא ממזרח כגין דחמא
שמעא דכפיק נציבין מסטרא דמזרח בטויל לאתערותא לכפסיה דליהוי קטל . תמר
דא הוא מלכא דכרא ויתי . פלח ליה כל הסוה ויומא לרמשא חמא שמעא דאתכסיו
ואתכסיר סטרא דמזרח . תמר ודאי כל לחמן מלכא תית עלייהו ושליט דלהביב לון
כיון דחמא קטל תיובתא דלברהם לגביה כדין לאתגלי עלוי ומלוי עמיה דכתיב צדק
יקראהו לרגלו דמלוי עמיה ולאתגלי עליה . ר׳ יצחק פתח דובר צדק מגיד מיסרים

מה שמך אל ויאמר אל ויאמר ואלעזר מלה חדש יתיבו כחדש יתבו גבי חד טטרש
דלא ידעינא דלית בוכיה כדהיר דכתיב הסתא אל רבי אלעזר להוה ידעי
פרסי הוה דלוכלה כהדיה ואמר לי כמה מלי מעלייתא ואנא תגירנא ליה לימא דל
אתה . אל ויאמר אלהים אל עליון . אל ויאמר אלעזר מלה חדש יתיבו כחדש יתבו גבי חד טטרש
סטרי תהומא חד טוף וחבר לון כחד וברש כהו עלמא . ההוא סלהוב סליק ואתעטר
כשמשא והוה טוף סליק ואתעטר ביומיה סלקו חד בחד אתחלפו דוכתי דל לסטר
דל ודל לסטרא דל דכחות סליק ודסליק כחות אתקטרו דל בדל נפיק מכוייהו
רוח סליס כדין תרי סטרין אתעבידו חד ואתיהיב כיוייהו ואתעטרו חד בחד
כדין אסתכי סלס לעילא וסלס לתתא ודרגא אתקיים אתעטרת ה' בו"ו ו"ו בה"א
כדין סלקו ה' ואתקטרו בקטורא סליס . כדין ומלכי נדק מלך סלס . מלך סלס
ודאי מלך ליהו דסליט כסלימו אימתי ליהו מלך סלס ביומ דכפורי דכל אפין כהירין
(דכר אחר ומלכי נדק מלך סלס אמר ר' שמעון כעא קב"ה למיפק כהוכתא מסס כלל
ברוך אברם לאל עליון קנין דשמים וארץ . ברוך אל עליון אשר מגן צריך בידך
אברם וכי מקדימין ברכתא לעבדא לברכתא דמריה מוד אתיהיבת כהוכתא
לאברם דכתיב כאס וי"ו לאדכי סב לימיני . וכתיב כתריה כסבא וי"ו ולא יכאס אתה
כהן לעולם על דברתי מלכי נדק דכתיב והוא כהן לאל עליון ואין זרעו כהן
דכר אחר ומלכי נדק דל עלמא כתראה . מלך סלס דל עלמא עלאה דאתעטר חד
בחד כלא ברודא תרין עלמין כחדא ואפילו עלמא תתאה כלא הוה וחד מלה ליהו .
הוגיה לאס ויין דתרין אלין כיה . והוא כהן לאל עליון מסתם עלמא לקבל עלמא .
זהוא כהן דל ומיכא . לאל עליון עלמא עלאה וכגין כך בעי כהנא לברכא עלמא .
תא חזי ברכתן דה"א כטול הלי עלמא תתאה כד אתסכר כסהנא רבא כדין ויברכהו
זיאמר ברוך אברם לאל עליון הכי הוא ודאי . כגוונא דל בעי כהנא לאתתא לקטרא
קטרין ולברכא אלי דוכתא כגין דיתקטר ביומיה לאתקטרא תרין עלמין כחד .
ברוך אברם רזא דמלה תקוכא דברכאן ליהו . ברוך אברם ה' דאמרן ברוך
אתה . לאל עליון . י"ל דיהו . קונה שמים וארץ . מלך העולם . והאי קרא רזא
דברכאן ליהו וכגין כך אויברכהו מתתא לעילא וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידך
משלח לתתא . ויתן לו מעשר מכל לאתדבקא כלהו כהנא דקטורא לאתקטר לתתא .
עד דסוו לזלי לערש כהו רבי יוסי ואמ' יודאי כהדיה והוה אמר סהוא יודאי לדוד
אלוך וי"ו כפצי אמת . לדוד . וכי אמאי לא כתיב מזמור לדוד או לדוד מזמור .
כגון דרגיה קאמר לדוד תושבחתא דאמר בניהים . אלוך וי"ו כפצי אמת . אלוך וי"ו כפצי אמת
לעילא . כפצי מאן כפצי אמת דל דוד ברגא קדמאה דקאמרן . אמת לסלקא
כלא אמת עיכו ש' ההרי . כגון דכל יומוי דדוד הוה מסתדל לסלקא דרגיה לאתעטרא
לעילא ולאתקטרא תמן בקטורא סליס כדקא יאות . כגוונא דל לדוד ברכי כפצי את
וי"ו כגון דרגיה קאמר ואמאי אמר ברכי כפצי את וי"ו לאתקטרא בקטורא דלעילא
וכל קרבי אלין קרבי לאחר חיון ברא . דאקרון קרבים כלא ואמאי הוו עלי ל"ל
ברכי כפצי בניהים קאמר . את וי"ו דל עלוי דכלא את וי"ו כללא דכלא . אל רבי שעזר
לרבי יוסי חמיכא לך דהה עם סכיכתא קאתית ואתחברת . אל הכי הוא ודאי ותלת
פרסי הוה דלוכלה כהדיה ואמר לי כמה מלי מעלייתא ואנא תגירנא ליה לימא דל
מה שמך אל ויאמר . אל ויעזר ואלעזר מלה חדש יתיבו כחדש יתבו גבי חד טטרש

ס"ת בעיר פאסי

כהוגן תקל · פתח הגון וזדלי ותמ לכבי תכבי הוא מוחה פעמיך למעני וחמלתיך
לך לזכור · מאי טעמא תרי זמני תכבי תכבי לגלך חד בסיני וחד בפעמא דכרך
עלמך דכתיב תכבי ה׳ לגלידך דלא הוה בסיני · ורזא כל כרך עלמך לכתיב תכבי
עזיתי לרגן ולדם עליה כרתני הוא כנין לגחזאה דלא הוי פרודא כין עילא ותתא ·
מוחה פעמיך · מעכיר פעמיך לא כתיב אלא מוחה · כנין דלא יתחזון לעלמין ·
למעני · מאי למעני כנין דיכון רחמין דתלוין כי דכתיב כי אל רחום ה׳ אלהיך ונו׳ ·
לא מוחה פעמיך למעני · תא חזי עלמא עכדין פגימותא לעילא דכד יתכון חכוכין
סלקין רחמין וסהירו עלה׳ ויסיקו דכרכין לא כחית לתתא והאי לרגא לא כטיל כרכין
כגוונא דא דלאו אתה כי אלי אלי הוא · לאחזאה דלא הוי פרודא כין עילא ותתא כמ׳
דאתמר · תא חזי כגוונא דא כד אסתכחו זכאין כעלמא אתערו כרכין לעלמין
ואכרכך והיה ברכה · מאי והיה ברכה · רמז דיסתכחון כניהם כרכין לעילא ולתתא · דכתי׳ וכרכו כך וכתיב
והיה ברכה · תא חזי כתיב לאברהם לתתר כרכין לעלמא דכתיב ואכרכך והיה ברכה
מרשיעין והיו לתתר דיכא כעלמא כנין דידאמרן ליה לקב״ה כל כני עלמא · תא
ישקב ולתתר רחמי כעלמא ואמרים מהימנותא כעלמא כדקא חזי כיומי דאכרהם
מה כתיב ומלכי קדם מלך מלך אמם דאתעטרת כרסייה כדוכתיה וכדין אסתכח מלך אמם
כלא פגימו כלל · הוכיח לחס ויין דאפיק מזוכין לעלמא כלהו כדקא חזי · הוכיח לחס
ויין דלא יתמכשו כרכין מכלהו עלמין · הוכיח כלל תונא האלן מדרגין דלעילא
ויין דלא יתמכשו כרכין לעלמין כלהו · והוא כהן לגל עליון דאסתכח כלא כאלומו עלאה
אפיק מזוכין וכרכין לעלמין כלהו · והוא כהן לגל עליון דאסתכח כלא כאלומו עלאה
כדקא חזי לאתחזאה כמה דאוקימנא עכדי פגימו כעלמא ומכעי כרכין · הכי נמי
כנין זכאין לתיין כרכין לעלמא וכניהיהו יתכרכון כל כני עלמא ·

ויתן לו מעשר מכל · מאי מעשר מכל מאיזכון כרכין דכפקי מכל כנין
דהיהו יתר דכל כרכין דכתי׳ לעלמא מתמן נפקי · לו ויתן
לו מעשר מכל · קב״ה יהב ליה מעשרא ומאן היהו לו דרגא דכל פתחין דמהימנותא
וכרכין דעלמא כיה קיומין והיהו מעשר והיהו חד מעשרא ממאה מכאן
ולהלאה עלי לכרכים כקיומא דלעילא כדקא חזי · לו׳ רכי אלעזר ספיר קא אמרת
לו׳ רכי אלעזר מאי עכודתך לו׳ קריכא דדקדקי כאתרי · ואמר׳ ליה רכי יוסי דכפר
חכין למתך וסליקו לון מנכאי ואותכו לון לנכיה · והוו יהכין לי כל כני מתא לגרש
כההוא זמכא דדדקי הוו נכאין ואסתכלנא כנפשאי דלא ליתחזי לי לאתכאי מכויהו
למנכח ולגרשא גרמאי כהדי ההוא מכא · אמר רכי אלעזר דאכרהם כרכין דאכרך
לגטריכו הכא · קמו ליתו קמיה דרכי שמשון לכפר והוה יתיב ולעי כל יומא קמיה
דלא · ויומא חד היה עסיק כגטולת ידים קמיה · אמר כל מאן דלא כטיל ידוי כדקא
יאות לא יעכד דאתעכד לעילא לאתעכיד לתתא · ומאי שנעשה לאתתא דגרים ליה לגרמיה
מסכנותא · כמה דעוכדא כך הכי הוא זכי מאן דכטיל ידוי כדקא יאות לאתתא דגרים
לגרמיה כרכין דלעילא דאתרין כרכין על ידוי כדקא יאות ואתכרך כעותרא ·

לכתר

לכתר לקדוש לם חמא ליה דלכטל ודוי כמיעל וכטיל לון כמיעלך סנויוך דמיון . לרש
מלך ידיו מברכותיך וכך הוה מהדור ימח ולהלאה לתעתר ולסכם סימת והוה
לעי כלורית ויהיב מזוכא למסכנו כל יומ והוה חדי עמהון ומסכר לון לכפין כהורין .
קרא עליה לם ולתת תניל כיי בקדוש ונו׳ : (ס״ת)

אחר דכריס סלמה היה דכר **אחר** דכריס סלמה ונו׳ מלון פתנמי
ויעל לכרם ונומר . מלשך לקניוך לת דכרי לשם
מורינך

ר׳ יהודה פתח לכי לדודי ועלי תשוקתו . דכר יי׳ ז כל קהלכם ישראל שכל פתנמי מלורינך
הם לוקמו דכתיב תערוכך דלתת לסתכת
תערוכך לעילא דהה לא לתעי לעילא
עד דלתעי לתתא . וכרכהן דלעילא
לא מסתכאי שלא כמה דלית כיה ממשל
ולהו ליהו ריקניוך . מכלן מלשל
שוכדיהו דלמר לה לליעט הגידי לי מה יש בכם דכתיב ים מלי ים לא ים
יש לך בכות . דהה כרכהן דלעילא
לא סריין על פתורך ריקניוך ולא כלתר
ריקניך . מה כתי׳ ותלמר לין לסכחתך
כל בכית כי אם לסוך שמן מלי לסוך .
אלא למרה ליה מישרך דהלי מסתל
אלא ליהו שא כדי מסיחת לנכע׳ ושורך .
לאו ליהו שא כדי מסיחת לנכע׳ ושורך .
למר לה כחמתכי דהה לא ידעכא היולך
ושרון כרכהן דלעילא כדוכתך ריקניוך .
לכל הסתך דלית לך שמן דך הוא לתר
לסתכחא כיה כרכהן מכלן דכתי׳ כשמן
הטוב ונו׳ וסיפיה מה כתי׳ כי שם צוה יי׳
לת הכרכה חיים עד העולם . וכלתרך
לא שרון כרכהן . ולתמר כטל תרמון
שיורד על הררי ציון ולא כתיב שמן אלא
טל . אלא ליהו שמן וליהו טל סימן טל
הוא ליהו לשכיל קכ״ם ממשח עלוה
דהיהוה שמן כפף לסטרא דימיכא תרין
ליכון יין ושמן וחזלי לתרין סטרין . יין
לסטר שמאל . שמן לסטר ימיכא ומסטר
דימיכא כפקי כרכהן לעלמא ומתמן
לתמשח מלכותך קדישא וכנין דשמן
הוה לתתקן לתתא כקדמית שמן לזדמן
לשלח לריקי דכרכהן . תם מלתערות

דשלי

דהוי ממן דלעילא קאים לגרוקא על
דוד ומלמ לתתברכא שב כהוי מלכ לכתיב
ויעמוד הממן כתיב הכא ויעמוד וכתיב
התם סורם ומי מסר עומד לכם עמיס .
תא חזי מלמן דלחם הפנים דברכתן
כפקין מתמן ומזונא לעלמא לון כעי
לעשתכחת ריקניות לסילו רגעא חדא
כגין דלא יסתלקון ברכתן מתמן לוף
הכא לון מברכין על מלמן דיקר .
ברכתן לעילא לון מרוין על מלמן דיקר .
ת"ח מה כתיב לכי לדודי ואלי תשוקתו .
לכי לדודי בקדמיתא . ולכתר ואלי
תשוקתו . לכי לדודי לשתקע ליה דוכתא
בקדמיתא . ולכתר ואלי תשוקתו .
ל"א לכי לדודי דהא תכיכן סכיכתא לון
לעשתכחת עמהון דחיבוהא כיון דלתתא כר
כם לעתכלה ולמקרב נכיס דקלם כדין
סכיכתא מריש עלים דהא לכי לדודי
בקדמיתא . ואלי תשוקתו לכתר . לתתי
כר כם לעתכלה מדכתין ליה . תא חזי
לאר סדברי סלה דרדף לכרסם כתר
לילין מלכין וקטיל לון קלם הוא לכרסם
תוסא לאר דילמ"ו גרעא הסוא לגרוא
דהויכא להדר . כבי כמא לנבי קלם
ולאחידכא כהו לקרכא לון לנכיס והמתא
לתקטולו כבי כמא על ידוי מיד לל קלם
ל תירא לכרסם לכבי מנן לך מכרך הרכא
לי לגרוא קכילת עלייהו דהא כלהו לי
יזכון לעלמין . הוי דכר ו"ל לכרסם
כמחזה לאמר מלי כמחזה ללם כהמוא
חיזו דרגא לכל דיוקכין לתתחזיין כיה .
לאמר רבי שמעון לא עד לי לתנזר
לכרסם הוא לד דרגא מלול עמיה הדר ומלן
כיון לעלמין דלא יתנזר הוו כלהו דרגין מרלן על
וסוס ערל קלם כמרא וכגין כך הוא קלם
מכייסו כלמן לגרוסא כנוסא לל כלמא לכתוב
לכתר

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ז לאברהם ז ויצחק ז ויעקב כל ימי ועל
ז לא תתנזר לה הוו לישון דרגין ערלין עלוי
למללא · ואי תימא דהא בקדמיתא כתיב
וירא יי׳ אל אברם וכתי׳ ויסע אברם משם
וכאוע מכנב׳ וכתי׳ ויכן שם מזבח הא הכא
לישון דרגין עלאין והשתא אמרן דעד לא
תתנזר לה הוו לישון דרגין עלאין ערלין
על הא׳ דרג׳ למללא עמיה · תא בקדמיתא׳
והכ קב״ה חכמה לאברהם למכדע חכמ׳
לתתדבקא ביה וידע רזא דמהימנותא
לבל למללא עמיה לה הוה שף הא׳ דרג׳
תתאה כלהודיון דלא תתנזר כלהו דרגין
עלאין הוו ערלין על הא׳ דרגא תתאה
בגין למללא עמיה · וכדין לסתלק לאברה׳
ככלה כמ׳ דאתמר · תא עד לא תתנזר
ברית לא תתחזיא בשמא דקב״ה בגין
דלא תתנזר עלה בשמיה ותתחזיא ביה · ואי
תימא לאברהם דתתחזיא ביה עד לא
תתנזר הכי הוה דתתחזיא ביה ולא כדק
תתנזר הכי הוה דתתחזיא ביה ולא כדק
יאות דהא מגו רחימותא עלאה דרחים
ליה קב״ה קריב ליה · לכתר פקיד ליה
דיתנזר ותתייהיב ליה ברית קשורא
דכלהו דרגין עלאין ברי׳ קשור׳ לתתקשר׳
עלה כחדא לתכללא דא בדא ברית
קשורא דכלא לתתקשר ביה · ובגין כך
לאברהם עד לא תתנזר מלוי לא הוה עמיה
ולבתר כתיב כמה דאתמר · תא כשעתא
דברה קב״ה עלמא לה אתברי עלה על
ברית כלא כרתא׳ תלת תלתין והויכו
ברית דעל ברית קיום קב״ה עלמא וכתי׳
הם לא כריתי יומם ולילה תקות שמים
וארץ לא שמתי דהא ברית קשורא לית
שמתי דהא ברית קשורא לית
ואלין תלת תלתין ברית
ברית דעל ברית קיום קב״ה עלמא וכתי׳
ברית כלא כרתא׳ תלת תלתין והויכו
הם לא כריתי יומם ולילה תקות שמים
וארץ לא שמתי דהא ברית קשורא לית
שמתי דהא ברית קשורא לית
ואלין תלת תלתין ברית

תיכול למספר מכרע לעלי לתתמא ולי ולי לעם
ברכי מלשון · ג״ל ופיכא כתי מלוי כסדרך ג״ל פי
לרכי מלשון מי שמשתר פנא כיס רכי חנעי ג״ל פי
מרפא מתקבל קציס דאמר לעז מיסו מוי לעתתי
ז ב ג ד ה ו ז ח

ברית ברית

ז ברית ברית

ז ברית ברית

ז

וכהו ועלמא לא אתקיים עד דקיימו ישראל
על טורא דסיני וקבילו אורייתא וכדין
אתקיים עלמא ומהימנותא ושמא ולהלאה
קב"ה ברי עלמין ושמא אתיקון זווגין דכורי
ונוקבי דאתקרי זמרה קב"ה מזווג זווגין
ואמר את קולכי לפלוכי ואלין אתיקון עלמין
דאתון כרי . תא תכבי מגן לך . תכבי
לך הוא דרגא קדמאה דאתתקיף ביה
בקדמיתא : ויאמר

לא מן לך ובגיני כך רזא דא אתמסר לישראל ביום
שנא קב"ה עבד רזא דא כי בשבת ורזא דשבתא ואפילו
אם אתעתד עלמא לשוי כי יקריב מכם קרבן ונו' ואמאי
על נפש בשבת אבל לא בשאר ימים אלא משום דשבת
לעלה ורזא דשבתא ונו' ולאי מתפרש לך מן לך . על לך אמר אם כתיב ויאמר שהי' שכח כתבי
לכם את כל עצם ורצע ונו' וכתיב לכם יהיה למכלה ולא יותיר כיון דאמר לעיל ויצר ברא מאתתיה
נפש וכבר מיכל תולדין עבד בהו ליבא ולבתר אתא הא נמי אמאי לא אתמר לעיל ויצר ברא מאתתיה
מקריב קרבן כמה דתקריב עלה אם כתיב ורצע ונו' ואפשר כי יצר לב עלה רע
מכערין אמר קב"ה מכאן ולהלאה סומיל ונפש מאתתיה מסוס ויצר ברא יתעבד נפש כמה דאתמר
ליה ויכול בשר כיוצא עמה כתבי לכם את כל מכל בשר משום בשר מאתעבד בשר לילית ואתערב
לא כלא ואתברכי נפש מכיס ומסוס עבד נפש בכמה מטולין . אמר קב"ה כפרס על נפש בשר
ובשר לכל בשר עביד למא לנפש (בגין כך למא לאסתלר מסוס בשר לכל בשר עביד למא
לנפש) בגין כך למא לאסתלר מסוס בשר לבר אתעתד לכפרא על למא לאתעביד מסוס בשר
לילית לכתיב כי עלם הוא בנפש יכפר . כתיב קרבני וכתיב קרבנכם לכתיב תקריבו את קרבנכם
מה בין הלי לסלי עלם קרבני בגון עלמים לאתיין על עלם . קרבנכם בגון חטאות ואשמות לאתיין
על חטא ואסס בגין כך את קרבני בשר לאתי בסמא ואמר ריח ד"ל קטרת ניחוחי דל כתת רוח לעביד
כפרא ברעותא דסמא קדישא ולזיהי ברעותא דסיר ושנאה . תשמרו לקריב לי במועדו . במועדו מאי
הוי מי תימא בנקר ובערב מאי היסו במועדו אלא מועדו דלעלא בסוף ומכא רעוא רעו לאתכפא
לעילא כדרגא דיעבד ואל לא כתי במועדו אלא מכלל דאתקריב כלא מטולין ואתבדרן קליפין לכל
סטר וייחוד אתקריב ואתייחד ובגיניכון אתבסרן ואתסכא רעוא ככל עלמין וקרבנא דאתכא ברוח דיחודא
כלא : אלא רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי בארחא אמר ליה רבי חייא לרבי יוסי בנא נפתח
בקרא דא ואמר דוד מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו מי לית ליה לבר נש
(אלא בי חייא ורבי יוסי הוו אזלי בארחא אמר ליה ר' חייא לרבי יוסי בנא נפתח בקרא דא ואמר דוד מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו מי לית ליה לבר נש

ויאמר יהוה אל אברם לך מארצך וגו׳. לשון הליכה הוא לשון גלות. ולמה נגלה לו לאברהם לצאת מן הארץ ומן המולדת ומבית אביו לארץ אחרת. ולא נגלה לו לנח לצאת מן התיבה לעולם החדש. אלא שנח היה צדיק בדורותיו ולא היה מתחבר עם הבריות ולא היה מוכיח אותם ולא היה מתפלל עליהם שלא יבואו עליהם המים. ואברהם כשנגלה אליו הוא ומתחבר עם הבריות ומוכיח אותם ומתפלל עליהם שלא יבואו עליהם הפורעניות. ולא עוד אלא שהיה מוכיח את הבריות

בעלמא

כלהו כבר נפקין מלי טעמא בגין דמיומא דלתתאי עלמא כלהו נפקין דזמינין למיקם כיה
לעלמין לאו הכי אלין חמש בשיבא כלהו ומסיום דיוקנא דזמינין למיקם כיה בעלמא
דחמש ברוח קודשא דלעתיד יהיכון זמינין למיתי לעלמא . כמלין דחמי כחכמתא מה דייתי
דקם לחמי ליה לאדם הראשון דור דור ודורשיו וכו' . היינו לחמי ליה לי תימא
את חזי דלאו חמי כדקא חזי ודוגמיו דיוקניהון דייר ליה לעלמא . ולא יתקון
מזונו זמנין כל חד וחד כדקא חזי ליה ודוגמיו דיוקניהון עד לא יתקון לעלמא .
דסם לוקמוהא וגיור דבר כם לוקם כנוהא דעלמא וכל יומא ויומא דיליה עלמין וקם
כניורא סלים כדקא חזי . תמר רבי חייא תא חזי כמה חיכון רברבין עובדוי דקב"ה
מתרוויהון ושל לא בעי כר כם לקבל גרמיה כסדוה ומכבנין דיסתכא הסוא דיוקנא
תיקוכתיה לגבי כוקביה וכוקביה לתערת לגביה כדין מתחברן תרוויהו כחדא וכפק
מכוייהו כר חד דכלול מתרין דיוקנין כחד בגין דקב"ה נייר ליה בניורא דלתכלול
כמלין כדקא חזי . תמר רבי חייא תא חזי כמה חיכון רברבין עובדוי דקב"ה
דסם לוקמוהא וגיור דבר כם לוקם כנוהא דעלמא וכל יומא ויומא דיליה עלמין וקב"ה
מזונו זמנין כל חד וחד כדקא חזי ליה ודוגמיו דיוקניהון עד לא יתקון לעלמא .
תא חזי דלאו רבי שמעון כתיב זה ספר תולדות אדם . וכי ספר הוא אלא לוקמוה
דקב"ה לחמי ליה לאדם הראשון דור דור ודורשיו וכו' . היינו לחמי ליה לי תימא
דחמש ברוח קודשא דלעתיד יהיכון זמינין למיתי לעלמא . כמלין דחמי כחכמתא מה דייתי
לעלמא לאו הכי אלין חמש בשיבא כלהו ומסיום דיוקנא דזמינין למיקם כיה בעלמא
כלהו כבר נפקין מלי טעמא בגין דמיומא דלתתאי עלמא כלהו נפקין דזמינין למיקם כיה

דמות . לא קם נח מן הטובות דילך הכרם היכו מוליד הכרם מוליד . לא קם
לא תסתכל כהאי שלח ברזא דמהימנותא דילך כך סלד כי יהיה זרעך רזא דמהימנותא קדישא
דמתמן לתקקר ליה כדא (נרא) ולא מסטר לחר . כי דהיה תרעא לגלותא כם יסכח
ברכה כי יסכח כר כם מלכתים . כי סהוה מסטרא דלתתיא מסטרא דנכורה דהא
מסטרא דגכורה קא יתיב ונחק והוה מסטר דגכורה כי לקרי דמתמן לתתין היכין
ויכוי לעלמא ולא מסטרא דלתתא דכתיב ומזלות כדין והחמין כוי ולא תתדבק לשלמא
ולא לתתדבק לתתא והחמין כוי ולא בכתיב ומזלי דלכטה ליה דיסבי לנהריה לשלמא
דלתי . והחמין כוי כהוה דרגא דלתתיא ליה דמתמן ייתי ליה זרעא לאולדא
בעלמא . ויחסכה לו נדקה ויחסכה לנדקב דלהיכי כהוה כתיב הנה כוי הרה ויולדת בן כחדא .
לא ויחסכה לו נדקה דקאמר קטרא עלאה כתתלאה לחכרא נון כחדא . תא חזי
הכרם מוליד הכרם היכו מוליד וכי תימא דהא מוליד ומעלל כעוד דהיכו הכרם
עלאה מוליד לתתא כיון דהכרם מוליד כעוד דהיכו הכרם דהא כעוד דהיכו הכרם
הכרם מוליד הכרם דהכרם נון קב"ה לא מוליד כעוד דהיכו הכרם דהא כעוד דהיכו
מוליד הכרם היכו מוליד בקטורא עלאה הכרם מוליד כמה דתמרן ותתקטר לעילא כיחא .
ויהי הכרם בן תשעים שנה ותשע שנים ונו' . רבי חכא פתח כי מי הלא
מכלעדי יי ומי צור ונו' . דוד מלכא אמר הלא קרוב הוא מי הלא מכלעדי
יי ומאן הוא עלאה לו ממנא דיכול למעבד מדי מכלעדי יי הלא מה דלתתקד מעם
קב"ה בגין דכלהו לא כרשותיהון קיימין ולא יכלי למעבד מדי ומי צור ומאן דיהו תקיף
דיכול למעבד תוקפא ונכורה מגרמיה מכלעדי יי הלא כלהו בידא דקב"ה ולא יכיל
למעבד מדי כר כרשותיה . לי כי מי הלא מכלעדי יי דקב"ה כלא כרשותיה ולא כמאן
דלתתזי כחיזו דכתיב ומזלי דכלהו לחזוין הלא דקב"ה לחלק ליה לנוכח לחרא ומי
צור זולתי הלדיכו הא לוקמוה דלית נייר כמה דקב"ה דהיכו נייר עלים עביד ונייר
דיוקנא גו דיוקנא ואעלים להסוא דיוקנ' כלל תקוכייהון ואשל כי כפם עלאה דדמי
לתקוכא עלאה כגין כך ליה נייר דקב"ה . תא חזי מסוה זרעא דכר כם כך לתער
תיוכתיה לגבי כוקביה וכוקביה לתערת לגביה כדין מתחברן תרוויהו כחדא וכפק
מכוייהו כר חד דכלול מתרין דיוקנין כחד בגין דקב"ה נייר ליה בניורא דלתכלול
כמלין כדקא חזי . תמר רבי חייא תא חזי כמה חיכון רברבין עובדוי דקב"ה
דסם לוקמוהא וגיור דבר כם לוקם כנוהא דעלמא וכל יומא ויומא דיליה עלמין וקב"ה
מזונו זמנין כל חד וחד כדקא חזי ליה ודוגמיו דיוקניהון עד לא יתקון לעלמא .
תא חזי דלאו רבי שמעון כתיב זה ספר תולדות אדם . וכי ספר הוא אלא לוקמוה
דקב"ה לחמי ליה לאדם הראשון דור דור ודורשיו וכו' . היינו לחמי ליה לי תימא
דחמש ברוח קודשא דלעתיד יהיכון זמינין למיתי לעלמא . כמלין דחמי כחכמתא מה דייתי

דרגין על הדי דרגא והדי דרגא מליל עמיה כדקא חזי כמלומן ואכרסם לתקפר
מדרגא לדרגא ועאל בכרית קיימ קדישא כדקא חזי כמלומן · תא חזי כיון דלתנזר
לכרסם כפק מערלה ועאל בקיומא קדישא ואתעטר בעטרא קדישא ועאל בקיומא
דעלמא קאים עליה וכדין לתקייס עלמא בגויה כגין דכתיב ואם לא כריתי ויומם
ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי · וכתיב אלה תולדות השמים והארץ בהכרסם ·
בההוא כרסם כלכרסם · וכלא כרזא חדא קאים ובשעתא דקלא נפיק מלגיו לאדם כל
מיכן דרין דעלמא ואתא לגן כל חד וחד לדרגא ודרגא כלהו קיימי בגופתא דעדן
בההוא דיוקנא דזמינין לקיומא דהדי עלמא · ותא חזי מה לתתא כיון דאתא ליה לדוד
דלהו כיה חיים כלל תווה ואיהו ויהב ליה מדיליה ע סנין כגין כך הוו ליה לאדם תשע
מאות ותלתין סנין ואיהו שבעין לסתלקו ליה לדוד ומלה דא רזא דאכמתא לאיהו
דוד לית ליה אתון כר שבעין סנין מאדם קדמאה וכלא רזא דאכמתא לאיהו וכל מה
דלתתא כלא לאיהו כרזא דלעילא · ותא חזי בכל לאיהו דיוקנין דכמתין דעלמא כלהו
זוגין זוגין קאים · לכתר כל לתיין להדי עלמא קלא מזווג זוגין · תמר רבי יוסי
קלא מזווג זוגין דמיה · תמר רבי יוסי מאי קא מיירי בהא כתיב לעילא · תמר רבי
כל אדם תחת השמש · תמר רבי יהודה תחת השמש כתיב אלא לעילא · תמר רבי
יוסי מאי כרזא הכא · והא תמר רבי חייא תמר ר׳ חזקיה כשהיה בשעתא מתם דכפין
כך כם לעלמא כת זוגי דזמינת לו תמר רבי יוסי הכא זכיון דיוקניה דכמתין
מתעטרין קמי מלכא קדישא עד לא ייתון לעלמא הכי תניין בשהיה בשעתא דלפיק
קלא כמתין כעלמא כל לאיהו רוחין וכמתין כלהו כלילן דכך ונוקבא דמתחברן
כחדא ואתמסרן כידא דההוא ממנא עליה דלתתא דתפקד על עדוליהון דכהי כמה
ולילה שמיה וכשעתא דכתיב ואתמסרן כידוי מתפרשין ולזמנין דא לקדיש מן דא
ואחית להו בבכי כמה וכך מאה שנין דזווגא דלהון קלא דידא לאיהו רוחין וכמתין
מחבר לון כדבקדמיתי ומכרזא עלייהו וכך מתחברן לתעבידו חד גופא חד כמתא
ואיהא ומאילא כדקא חזי וכגין כך לון כל אדם תחת השמש · ואי תימא הא תניין
ליה זווגא חדא לפום ארעא דכר כמה דכי הוא ודאי · דאי זכי ועובדוי לתכסרן זכי
לההוא דיוקנא לאתחברא כמה דכתיב · תמר רבי חייא מאן דאתכסרן עובדוי כאן
לתר יתכא ההוא זווגא דיוקנא · תא חזי פקדונין דמלריה לתפקדן כידיה · תלתא כרזא דמתניתא כל לאיהו
חכם · דתא חזי פקדונין דמלריה לתפקדן כידיה · תלתא כרזא דמתניתא כל לאיהו
דלתתא כגלגולא דכמתין וכלין לקדמ׳ כרחמי זווגא דלהון ועל הדי לתערו חכריה
לאיהו כגלגולא דכמתין וכלין לקדמ׳ כרחמי זווגא דלהון ועל הדי לתערו חכריה
לאיהו כוזלין כעין כמועד לכל מקדמין אתא יקדמנו לתר כרחמים ומפיר קלמרו ·
לתר דיוקנא ועל כן קטין זוגין קאים דקלא ועל כלא אדלי כי ויהי דרכי וי כתיב
רבי יהודה אלף ליה לרבי אלעזר אחוי לן רזא דמלה ידעית לאיהו דלתתו כגלגולא
דכמתין מאן לתר להו זווגא · אלף ליה כתיב מה נעזה לסם לכותרים לכסיס ונו׳ ·
וכתיב לכו וחטפתם לכם ונו׳ · פרשתא דכבי כבוזין תוכחא ועל הדי תניין אתא
דקיבל לכו ואטפתם לכם ונו׳ · פרשתא דכבי כבוזין תוכחא ועל הדי תניין אתא
דקיבל לכו ואטפתם לכם ונו׳ · פרשתא דכבי כבוזין תוכחא ועל הדי תניין אתא

מכה כך · הלי כך הוא מיתת דלהדרת כסמיתיה לעלמא דין הוא לאחר דאין לו כח
זוג ללא למיים ודלא הוא שמא יקדמנו לאחר כרחמים דיכיל לקדמות לאחרא למיסב
לאתתיה כרחמי וכגלותא ולא"ע דלמיכא לך דיכיל לקדמות כרחמי לא יכיל ללא לא
הוא כעלה חייכא ולאיסו זכאה) אמר רבי יהודה הכרחי הוא ודלי דקטין זוגין
קמי קב"ה · זכאה חולקהון דיסראל דאוריתא חולף להו לאורחוי דקב"ה וכל עמירין
ובנזיזין דבניזין קמיה ודלי · כתיב תורת יי תמימה ונו' זכאה חולקיה מאן דיסתדל
באוריתא ולא יתברם מיכה דכל מה דיתברם מאוריתא סעתא חדא כמה דאתברם
מחיי דעלמא דכתיב כי הוא חייך ואורך ימיך · וכתיב לאורך ימים ושנות חיים ושלום
יוסיפו לך · ויקרא אברם בן תשעים שנה ונו' · רבי יוסי פתח ועמך כלם
צדיקים לעולם ירשו ארץ ונו' · זכאין אינון ישראל מכל שאר עמין
עעז דקב"ה קרא להן צדיקים דתניא חמה ועשרים וחמש ותמניא שפי כאחרי דנדפין
דאזלין וטאסין כל עלמא ושמשין קלא ואחדין ליה לההוא קלא כמה דתנינן לית לך
מלא כעלמא דלית לה קלא וקלא וטעמא דרקיעא ואחדין לה מאדי דנדפין וסלקין
לההוא קלא למאדיה דמאדין ודיכין לה הן לטב הן לכיש דכתי כי שוא הסמים יוליך
את הקול ונו' · ואומתי דיכין לההוא קלא · רבי חייא אמר כסעתא דכר כם עכיר
וכאים וכסמיתיה כפקת מכיה והיא לסהידת כיה כבר כם וכדין דיכין לההוא קלא
הה"ד מעוכבת חיקך שמור פתחי פיך · מאי טעמא מעום דהיא לסהידת כבר כם ·
רבי יהודה אמר כל מה דכר כם עכיד ככל יומא כסמיתיה לסהידת כיה כבר כם
בלילות · תלמי אמר רבי אלעזר כתחלת סעתא קמייתא כלילות כד כפף ואמא
עעא סמא מאדי דמפתחן דממכן על סמא עלא כתריסר תרעין דפתיחן
כסמא בתר דעבי ככלהו כל חיכון תרעין סתימין מקיש ושדי לחכרוזא קלא
מאן דקלא ואחיד לחיכון מפתחן כתר דסיים כרוזא כל חיכון כטודי עלמ' מתכבסין
וסלקין לית מאן דפתח פתרי כלא מסתככין כדין דיכין דלתתא מתערין ואזלין
ושלטין כעלמא וסידרין סאדי לאהדרא ואדי דיכא תקעין ומיללין תקעין תכיכות
כדין מתערין סיתא ומזמרין קמי מאריהון כמה מאדי תרסין קיימי כקיומיהו
ואתערין דיכין כעלמא כדין כמי כמא כיומין וכסמיתא כפקת ולסהידת סהדותא
ואתחייבת כדיכא וקב"ה עכיד חסד כבר כם וכסמיתא תבת לאתרא · כפלגו לילות כל
נפורין מתערין סטר' דנפון לתער כרות' קס כקיומיה סרכיטא לכסטר דרום וכטעם
כההוא רוחא ומכיך ואתכסס כדין לתער קב"ה כמומסוי לאסתעטעא עם צדיקיא
כגנתא דעדן כהיא סעתא זכאה חולקיה דכר כם דקאים לאסתעטעא כאוריתא דהא
קב"ה וכל צדיקיא דכגנתא דעדן כלהו נייתין לקליה הה"ד היושבת כגנים חברים
מקשיבים לקולך הסמיעיני · ולא עוד אלא דקב"ה מסיך עליה חד חוטא דחסד למסוי
תבור כטיר כעלמא דהא עלין ואתתין כטרין ליה הה"ד ויסח ישוב ורפא לו ובלילה
סירה עמי · ר' חזקיה כל מאן דאסתדל כהאי סעתא ודאי חית ליה חולקא תדיר
כעלמא דאתי · ר' יוסי מאי טעמ' תדיר ל"ל הכי חולקיה דכל פלגות לילה קב"ה
אתער כגנתא דעדן כל חיכון כטיעין דגינתא לסתקין ואתי מההוא נחלא דלקרי

נפרש ונפתח לו בתורתך · פתח רבי לקח ואמר ועמך כלם צדיקים וגו׳ · מלא דף
הם לקומם מבריות מלי טעמיך ועמך כלם צדיקים וכי כלהו ישראל צדיקי כיכהו ·
ואם כמה תיובתין איית כהו ביישראל כמה חטאין וכמה רשעין דעבדין על פקודי
תורתיך · מלא הכי תנא כרוז דמתניתין · זכאין אינון ישראל דעבדין קרבנא
קמיה לקב״ה דמקריבין כבשיהו לתמניה יומין לקרבנ וכד לתגזרו שלי כהלי חולקי
חולקא דלקב״ה דכתיב צדיק יסוד עולם · כיון דעאלו כהלי חולקא דצדיק לקרון
צדיקים ודלתי כלם צדיקים ועמך לעולם ירשו ארץ דכתיב פתחו לי שערי צדק אבא כם ·
דכתיב צדיקים יבואו · אינון דלתגזרו ולקרון צדיקים · כגר מטעי · כגר אינון
בטוחין דכטע קב״ה בגנתיה דעדן הלי ארץ חד מכוייהו ועל כן לית להו לישראל חולקא
בעלמא דלתי וכתיב צדיקים לשלם ירשו ארץ · מהו לעולם כמה דלוקימנא
בתחתונים דילן והא אתמר הלי מלה כין מכרייא · ואתיא מלי קא חמא קרא דלא
ידעו ולא יבינו בחשכה יתהלכו וגו׳ · מלי קא אמרי הלי מלה והלי הני · אמר רבי יעקב לרבי
הלי דף ה דכרתים זעירתא · והי דהלין רכרכא הוא כין הלי להלי · הלי
סכיכתא וכלי כחית כחדא הלי קטיף מלה והלי הני · אמר רבי יעקב לרבי
יוסי כרבי חנינא כן דוסא · מלי קא אמרי הלי מלה כין מכרייא

בהסוה לילוה כגם ההוה נברה כל לילוה ולכל ההוה לילוה לעתדלו כתורתך
ולא הוה מלן דכלום לא ההוה נברה במטו מכוכו כל חד וחד לימא מלם חדתה
דלורתך. פתח ר׳ לכא ואמר כפרוע פרשת כישראל כהתנדב עם כרכו וי׳.
אלו קל אמו דכורה וכרך דפתחו כהלו קרא. הלא הכי תכיבן לית עלמא מתקיימא
הלא על הלו כריתי דכתיב הם לא כריתי יומם ולילה ונו׳ דהם שמיא וארעא על דא
קיימין כגין כך כל זמכא דישראל קיימין דא כרית כמומי שמיא וארעא בקיומיהון וכל
זמכא דלו׳ ישראל מבטלין הלו כרית שמיא וארעא לא מתקיימין וכרכין לא מסתכחין
כעלמא. תא לא שלומו שלום עמין על ישראל הלא כל כטולו מכויהו קיימא דא. ומם
כטולו מכויהו דלא לתפרשן ולא לתגליין ועל דא כתיב ויעזבו כני ישראל את יי׳
ויעכוד לותם כיד סיסרא ונו׳. ויעזבו את יי׳ ממש. עד דלתת דכורה ולתכדכת לכל
ישראל כמלה דל כדין לתככעו מכלויהון תחותייהו וסייבו דתכיבן דלמר קב״ה ליהושע
וכי ישראל לטוימין ליכון ולא לתפרשן ולא לתגליין ולא קיימין קיומא דילן לתת כעי
לשעלא להו לארעא ולהכבעא מכלויהון. סוב מול את כני ישראל מכית. ועד
דלתפרשו ולתגליין הלו כרית לא עלו לארעא ולא לתככעו מכלויהון. לוף הכא
כיון דלתכדכין ישראל כהלו את לתככעו מכלויהון תחותייהו וכרכין לתחזרו לעלמא
הב״ד כפרוע פרשת כישראל כהתנדב עם כרכו וי׳. קם לחרש ופתח ואמר ויהי
כדרך כמלן ויפגעהו ויבקש המיתו למשן למשה. אמר ליה קב״ה וכי את לזיל
לפקוד את ישראל ממצרים ולהכבעה מלכא רב ושליטא ואת לכעויי מכך קיומא
דכרך לא לתגזר מיד ויבקש המיתו. תלת כחת גבריאל כשלוכא דלשע לוקדים
ולתרמון חד חיוה מתוקדא לשלפא ליה כגויה אמר ליה קב״ה לא לזיל
לקטלא חיוה דכרכא ותקופתא וכרך לא לתגזר חיד לתרמוז לחד חיוה לקטלא ליה
עד דאמת נפורה ונזרת לכרה ולשתזיב הב״ד ותקח נפורה נור. מהו נור אלא
לשוותך ואלו לשוותך לכתיב ותברות את ערלת כשר הב״ד כהכנה כם רוח קדשך.
קם לחרש ואמר ויאמר יוסף אל לחיו גבו כא אלי ויגעו ויאמר ונו׳. וכי לאלי קרי
להו והא קריכין הוו נביא אלא כשעתא דאמר לון לכי יוסף לחיכם תוהו דאמו ליה
כאלו עלה אמר יוסף מלכו דל כגין דל רוחכא לגם בא אלי ויגעו דלחזי להו
הלו קיומא דאלה אמר דל גרמת לי מלכו דל כגין דכטרית לה מכלן לולופכא
אלן דכטיר להלו את קיומא מלכו לתכטרת ליה. מכלן מכעו דכתיב חי יי׳ אככי
עד סכקב״ה הוס ויכרים עד דלומי לומלה וכטיר להלו כרית כגין כך
זכה דכפקו מכיה מלכין שליטין על כל שאר מלכין ומלכה מסיחא דלתקרי כשמא
דקב״ה. פתח לידך ואמר כתיב הם לא תחכה עלי מחכה ונו׳ הכי תלכה כזלת לכי
כוסת מהו כזלת דל קיומא דזמיכא תדיר נכי כר כם ולתרמוז לעילא ובניכי
כך לתמר כזלת כמם לכתיב זלת לות כזלת. זלת כריתי. וכלא כחד דרגא.

כנופיכו

צה לך לך

כנופייכו בטורח לסוכו בשעתא דליתיכת לוריתא ליסראל. פתח לידך ואמר
מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו את עולתיך ואת שלמיך וגו׳ תלכת כל מלן
דקריב כריס לקרבנא דל כאילו לקריב כל קרבנין דעלמא לקמיס דקלם וכאילו כני
מדבחא עלומתא קמיס. כנוכי כך כשי למדרש מדבחא כמלכא חד מלוי לרעא
עליה קיימ קדישא ואתתיב קמי קלם כאילו מדבח עליס עלון וקרבנין
עלה ואורי וכיתא ליס יתיר מכולהן דכתיב וזבחת עליו את עולתיך ואת שלמיך וגו׳
בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך כה סוד ה׳
לוריתו וברייתו להודיעס שהי מזבח אדמה ודמי כמה דתימא. כתריס מה כתי ואס
מזבח אבנים תעשה לי. רמז לנירוא כד לתגייר דליהו מעס קני קדל וקני לבא
שהי לקרי מזבח אבנים. לא תבנה אתהן גזית מלי הוא. דכעי לאעלא ליס
בפולחנא דקלם בגין דיכמי פולחנא אחרא דעבד עד הכא ויעדי מכיס ההוא קני
לא תעלה עליהן כלי ברזל. ואי לתגזר ולא לעדי מכיס ההוא קני דלבא למיעל בפולחנא קדישא
דקלם. הרי הוא כתלי בסולא דלבא לגזרי ליס אבני גיסא ואתלי גיסא
ואתתיר לבא כלקדמיתא בגין כך לא תבנה אתהן גזית. לעתיד כקטיתיס כני
כי חרבך הנפת עליה ותחללה כלומר ההוא קני דלבא למיעל בפולחנא קדישא
כך זכאי חולקיה דמאן דלקריב הלי קרבנא כחדוותא ברעוא קמי קלם וכאי למחדי
בהלי חולקא כל ימוי דכתיב ושמחתם כל חוסי כך לעולם וכבנו ותמך עליהו
ויעלבו כך לוכבי שמך. פתח לידך ואמר ויהי לכרס כן תעשה שכה ותעש שכים
ורח יי׳ וגו׳ אכי אל שדי התהלך לפני וגו׳. הלי קרא לית לשיבחא כיס וקטיעא בכמה
לורחין וכי עד הנתא לא לתגלי ליס קלם לאברהם אלא עד הלידכא כד מטא להכי
יומין ורח יי׳ אל אברס ולא קודם וכתיב ויאמר יי׳ אל אברס. ויי׳ אמר אל אברס
ואמר לאברס ידוע תדע וגו׳ והלידכא מכי יומין וכך מכי להו כתיב ורח יי׳ אל אברס
הנתא דעד הנתא לא לתגלי עליו ועוד דכתיב כן תעשים שכה ותעש שכים
בקדמיתא שכה ולבסוף שכים אלא הכי תלכת כל לוכון יומין לא כתיב ורח מט אלא כל
כמה דהוה לטוס וסתים פך קלם לא לתגלי עליס כדקאמר הלידכא לתגלי עליס
דכתי ורח מט מטום דכעא לגלי ליס הלי את כתרא קדיס ועוד דכעא קלם לאפקא
מכיס זרעא קדישא וקדישא לא להוי כעוד דליהו לטוס בטרא אלא אמר הנתא דהוה
בן תעשים שכה ותעש שכים וזמן קריב הוה דיכפוק זרעא קדישא להוי הוה קדישא
בקדמיתא ולבתר יפוק מכיס זרעא קדישא בגין כך מכי יומוי כהלי אלא כל ככל הכי
זמכי קדמיתא. תו תעשים שכה כל יומי קדמאי לא הוו שכים אלא כחד שכה אלא
הוו יומוי ויומין הנתא דמטא להלי שכים שכים לוכון ולא שכה.

ויאמר

אלו אכי אל שדי מלי משמע דעד הנתא לא קאמר אכי אל שדי
אלא הכי תלכת עבד קלם כתריון תתלון אלא קדישין לתתא וכל
לוכון אלא לתגזרו ותתלכון בהון ותשמרון בהון ומלי דשמעת לית בהון אלא זי
כשרין אלא אלו יתיר ובגין כך לתתלכון בהו ותתבקון בהו. כתר לתגזרו כפקין
מלין ועאלין בגלפי הנכיתא ולתגלוף בהו יוד דשמעת קדישא לא קיימת מלים

ואתרחם עליו ואברכהו ואתנה לו בן מאברהם שלום ועל דעת כתיב והיה אחרי אלקי אדני ישמעאל
לפני ויהיו תמים שלום דהשתא את מסר רחמיך לשרה ולעת זקונו ברוך ויהי שלום
ברחמים דיוק ומאן דליכו ברחמים דלא תתחזי ליתברכא כשמיה דלא דכתיב ש שדי
יברך אותך מהו שדי דהוה דברכהן כפקן מכיס דהוא דשלום על כל כתרין תתאין
וכלה מדחלתי דחלין ומזדעזעי כניכי כך מאן דלתנזר כל מיכי דלא קדישין לתרחקן
מכיס ולא שלטין כיס ולא עוד אלא דלא כחית לניהכם דכתיב ועתך כלם צדיקים וגו׳
כל מכון דתתנזרו מיקרין צדיקי׳ וכנ״ל לשולם ירשו ארץ דלא ירית הוי ארץ שלא הוסיף
דיקרי צדיק חוץ הכא ועתך כלם צדיקים׳ לשולם ירשו ארץ וגו״ לאחר זכות
יתון כשלמא דין ובשלמא דתיכא חולקי דתיכא למשמע מלין תלין מסומיכין
כלכו קדישין כניכו כני אלקא קדישא עלייכו כתיב זה ואמר ליי׳ מכי וזה יקרא כשם
ועקב וזה יכתוב ידו ליי׳ וכשם וארש וכתב . כל אחד מכוון לחיל ואתקשר במלכא
קדישא עלאה ואתון כרכבין ממכן תרסין מהסי׳ ארץ דקדמי ארץ החי׳ דכרכבוהי
יכלין . וכתיב הי לך ארץ במלכך כער ושריך בבקר יאכלו׳ הכי קרלי קטיון מסדרי
ולא קטיון . הוי דכתי׳ תאמר ארץ דל ארץ דלעילא דמלטא על כל מיכון חיין דלשלילא
וכניכי כך לקדמי ארץ החיים עליה כתי׳ ארץ תאר יי׳ לתהיך דורש אותה תמיד וכתיב
ארץ לאר לה כמסכנות תלכל כה לחם לה תחסר כל כה . לה תחסר כל כה דיוקא
וכל כך למה משום דכתיב במלכך בן חורין דל קם כלה כני בכורי ושרלל
בן חורין מהו בן חורין כל״ל יוכל היה קדם תהיה לכם וכתיב וקרלתם דרור בארץ
דלכל כל חירו מיובלא קל תתי בניכי כך בן חורין . ואי תימא בן חורין ולא כתיב בן
חירות . הכי הוה ולאו בן חירות מכשי ליה . אלא כמתניתיתא סתימאה דילן תניכא .

כל מתחברן וי״ל בכ״ף כדין כתיב וכסר וכנ״ל מעדן להסקות את הבן ולא תימא כל
בן חורין מהו בן חורין כל״ל יוכל היה קדם תהיה לכם וכתיב וקרלתם דרור בארץ
וכל כך למה משום דכתיב במלכך בן חורין דל קם כלה כני בכורי ושרלל
דלעת כתיב כל מאר ארלי דאחר עמין עש״ת תתיכי׳ לכרכבין תרסין דממכן עלייהן
ואתון דמתחברן אלא מאר ארלי דאחר עמין עש״ת תתיכי׳ לכרכבין תרסין דממכן עלייהן
ושריך בבקר יאכלו ולא בכל יומא . וי״ו לעלמא דמסטרא דל וכקל וכל
במלכך כער . וי״ו לעלמא דמסטרא דל וכקל וכל ואל דל כתיב הי לך ארץ במלכך כער .
ותהלא הוי קרל ארו ארו ע״ה ואשלח מכלהו דכתיב כיס כער הייתי גם זקנתי .
דלעלת כתי׳ תאמר ארץ דל ארץ דלעילא דמלטא על כל מיכון חיין דלשלילא
וכניכי כך לקדמי ארץ החיים עליה כתי׳ ארץ תאר יי׳ לתהיך דורש אותה תמיד וכתיב
ארץ לאר לה כמסכנות תלכל כה לחם לה תחסר כל כה . לה תחסר כל כה דיוקא
וכל כך למה משום דכתיב במלכך בן חורין דל קם כלה כני בכורי ושרלל
בן חורין מהו בן חורין כל״ל יוכל היה קדם תהיה לכם וכתיב וקרלתם דרור בארץ
דלכל כל חירו מיובלא קל תתי בניכי כך בן חורין . ואי תימא בן חורין ולא כתיב בן
חירות . הכי הוה ולאו בן חירות מכשי ליה . אלא כמתניתיתא סתימאה דילן תניכא .

כרם סיח לידידי בקרן בן שמן . לפתלכלה כל תוריתא ולא תסכחה תתרא לדקרי
קרן

כרם סיח לידידי בקרן בן שמן . לפתלכלה כל תוריתא ולא תסכחה תתרא לדקרי
כתיב סירת תוכחה מכשי ליה . לידידי לדודי מכשי ליה כמה דכתיב סירת דודי .
וחלי לכרמו וגו׳ . וישוקהו ויסקלהו וגו׳ הכי קרלי חית לפתכלה כהו . פתח רכי לכח ואמר לכח כי לידידי
הכרכיקים כיו׳ לדלכיכא חיים כלכם היום . ואמר לכח ואמר לפשרה כי לידידי
ותתי כתי׳ ואתה תסיר מסרת דקדישא דלעילא . עלייכו כתי׳ קדישא תתר מסרת דקדישא
ויכלין לה ולא כל מלכך כער הוה לדקרי כער . ואתון זכאי קטרת עלייכו כהי מלכא
דלעת כתי׳ ואתה תסיר מסרת דקדישא דלעילא . עלייכו כתי׳ קדישא תתר מסרת דקדישא
ויכלין לה ולא כל מלכך כער הוה לדקרי כער . ואתון זכאי קטרת עלייכו כהי מלכא
מלכא דשלום הוה משום דכתיב כיס כער הייתי גם זקנתי . ותהלא הוי קרל ארו ארו ע״ה
ואשלח מכלהו דכתיב כיס כער הייתי גם זקנתי . ותהלא הוי קרל ארו ארו ע״ה
במלכך כער . וי״ו לעלמא דמסטרא דל וכקל וכל ואל דל כתיב הי לך ארץ במלכך כער .
ושריך בבקר יאכלו ולא בכל יומא . וי״ו לעלמא דמסטרא דל וכקל וכל ואל דל כתיב הי לך ארץ במלכך כער .
דלעת כתי׳ תאמר ארץ דל ארץ דלעילא דמלטא על כל מיכון חיין דלשלילא
וכניכי כך לקדמי ארץ החיים עליה כתי׳ ארץ תאר יי׳ לתהיך דורש אותה תמיד וכתיב
ארץ לאר לה כמסכנות תלכל כה לחם לה תחסר כל כה . לה תחסר כל כה דיוקא
וכל כך למה משום דכתיב במלכך בן חורין דל קם כלה כני בכורי ושרלל
בן חורין מהו בן חורין כל״ל יוכל היה קדם תהיה לכם וכתיב וקרלתם דרור בארץ
דלכל כל חירו מיובלא קל תתי בניכי כך בן חורין . ואי תימא בן חורין ולא כתיב בן
חירות . הכי הוה ולאו בן חירות מכשי ליה . אלא כמתניתיתא סתימאה דילן תניכא .

קרן כן תמן · אלא הכי קראי הא לוקמוה מכרייתא כגמ נמוכין וכלפו מפיר וכי הוא
לכל לשרה כה לזידי דא ינתק דהוה וזיד וזקרי וזיד עד לא ופוק לעלמא · למלי
וזיד דתכיכן רחומו סני הוה ליה לקבה כים אלא לתעכיד עד אלא לתגזר לכרסם
לזקרי וזקרי אלם ותוסף ליה הא לתעלמותא וכן לשרה אלי אלא לתייסיכת ליה
הכא אית לתסתכלא ה לשרה מפיר לכל לכרסם למלי הא ולא יולי מכעי ליה דאלא
אלא דכר הוה שא רוח עלאה הוה סתים כגוון לכרסם סליק לעילא וכטיל רזא מהא
עלאה דיהיו עלמא דדכורא · הא עלאה והא תתאה אלי תליה בדכורא והאי
לכוקבא ודאי · וכגון כך לכרסם סליק הא דאמרת כהא ושרה נחתא כהא לדלתתא
כתיב כה יהיה זרעך וכתיב זרעך זרעך ממש דהוה אלרי למיעל בהאי קיום ומלן
דאמרי למיעל בהאי קיום עלל · וכגוכי כך גיורא דלתגזר גר צדק לקרי כגון דלא
לתתא מגזעך קדישא לתגזרו ועל דא מלן דעלל בהאי לכרסם כגון
דלתמסרת הא לשרה לתחברו תרין הא'ן כחדא ולזולדו לעילא ומלי דכפך מכויכו
הוה יולי כגוכי כך יולי לת ריפא דינתק דכר · מכלן אלרי דכורא לתתפטא ועל דא
כתיב כי כינתק יקרא לך זרע כינתק ולא כך · וכתק לזולד לעילא דכתיב תתן לאת
ליעקב · ויעקב אלם כלא · ולי תימא וכי לכרסם כהאי לתתחזד ולא יתיר וכתק
כתיב חסד לכרסם אלא חולקא דיליה כך הוא כגון דעכיד חסד עם כני עלמא ·
לכל לזולדא הכא לחזד ומכלא ארוכא · ועל דא לא לתגזר לכרסם אלא כן תעשים
ותעש אכפ ורזא דמלם הא לתזדע ולזוקימנא כמתניתא דלן · וכגון כך ינתק
דיכא קשיא בפכ לאחדא לזולקים ולזולדא אסר לקרי ועל דא ועקב אלים כלא
מהאי סטרא ומהאי סטרא מסטרא דאחידו לכרסם וינתק לזולקיהון לעילא הוא
עלמותא מסטרא דלתתיכיה להו לזולדא מתתא לעילא הוא עלמותא ועל דא כתיב
ושרה אמר כך לתפלה · כיה לתאחידו גוכין מעילא ומתתא ועל דא כתיב
הכא אלרי לכרמו לא קבה לזקרי דוד לכתיב דודי נפ
ולדוס · וזידו לאחד כדודי דכך ומכיה לתבטא כרס לכתיב כרס היה לזידו בקרן
בן תמן מאי בקרן בן תמן אלא כמה כפיק הוי כרס וכמה לתבטא אחז ואמר בקרן
מאי קרן דכתיב בקרן היובל בקרן הוי אלרי · והאי קרן לתאחיד בהוא דכר
לזקרי בן תמן מהו בן תמן כלל בן תורין ותרוויהו חד מלם תמן דמתמן כניד
כוכיכו עד דכטיל ליה וכתיב ליה הוי קרן ודא לזקרי קרן היובל כגוכי כך ליה
מעוזתא דמלכותא אלא אל לתתמך מלכותך דוד לתתמך בקרן
לתתאחיד כיה · ויעוקסו(ויפקלבו) כהאי עזקא לאסתחר לכל סטרין · ויסקלהו

ולעדי מניח ומחולקים כל חיכון רבבין כל חיכון תרומין כל חיכון כתרין תתאין
והוא כסיב ליה להאי כבר לחולקים דכתיב כי חלק יי עמו יעקב חבל נחלתו · ויטעו
סורק כמה דאת אמר ואנכי נטעתיך סורק כלה זרע אמת כלה כתיב הכא מכאן
אמרי מברים לחולדת לעילא ומהאי כפא זרע אמת כלה זרע אמת ודאי הוינן דכתי
כם יהיה זרעך וכלה חד מלה · זכאה חולקהון דישראל דירתו ירותא קדישא
סופיה דקרא · ויבן מגדל בתוכו ומו מגדל כלה עז שם יי כו ירון נדיק וכתב
כו ירון נדיק ואפאב ודאי ונם יקב חצב בו דא תרעא דנדיק כלה כתיב לי תערו
נדק · מאי משמע דכל כך ומרלא דאתגזר עייל בתרוייהו וזכי לתרוייהו ומאן
דקריב כריס לקרבנא דא עייל בשמא קדישא ועל את דא מתקיימין שמיא
וארעא דכתיב אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי · והאי מאריך
דהלולא דא זכה לכלא למחזי קלה תכפין בתפין בהאי יומא · זכאה חולקהון דזכיאן
להאי יומא וזכאה חולקך עמהן והאי ברא דאתייליד לך קריבת עליה כל הבקרא
בשמי ונו' וכתיב וכל כעיך למודי יי ונו' · לוזפוה לרבי חבא תלת
מילין · אמרו ליה מאי מריה דהלולא לוספיך זכה לכלי האי · וכגון דקיימ קיומא
דמנוח אמר מאי היא אמר הרוא נברא דכיתאי אתת אתי הוות ואית כלא בני
ובסיבתא לה ודא הוא ברא קדמאי דהוה לי מכא וקריבת ליה בשמא דאתי דאתקטר
אמר ליה מבאן ולהלאה קרי ליה לידי והייבו לידי כד יעקב כריך לון רבי לבא ורזיל
לאריחים · כד אתא סדר מלין קמיה דרבי אלעזר ודאיל למימר לרבי שמעון · ומאן
חד הוה קמיה דרבי שמעון · ואמר רבי שמעון מאי דכתיב ויפול לחברים על פניו
וידבר אתו אלדים לאמר לחי הבא כריתי אתך · משמע דלא לתגזר הוה כפיל
על לבפני ומלול עמיה כתר דלתגזר קאים בקיומיה ולא דאיל · הכי הבא כריתי
אתך דלמבא גרמיה נזיר · אמר ליה רבי לבא לי כיאת קמיה דמר דלימא קמיה
מאיזון מלי מעלייתא דשמעבא בהאי · אמר ליה חיימא · אמר ליה דאולבא דלא
יתעבדו על ידאי · אמר ליה הו מסתעי רשה לא ירא בכון לבו בטוח בוי · מה ליה
עובדא וסדר קמיה כל חיכון מלין · אמר ליה וכי כל הני מלי מעלייתא הוו טמירין
נבך ולא אמרת להו · נזרכא עלך דכל תלתין ותמין אלין תלעי ותבעי · ולא כתיב
לא תמבעטוב מבעליו כסות לחל ידך לעשות · וכך הוה · אמר נזרכא דלוריתא
דל ובלון לבבל ובלון בבל כי חברוך · תלת דעתיה דרבי לבא · ומאן חד חמא
ליה רבי שמעון אמר ליה טופסרא לבבך בחפץ סביב · אמר ליה לא על דידי
הוא אלא על דידהו · אמר ליה הו דאתעבדו אלא בגין דמלין אתגלין
ביומיהון כל כך · וכד ובלון בבי חברוך ולבון חיכון אריחין ירתכסיין מלין
בגוויהו דהוה מלין לא אתגלין אלא כוכבא דהוה קדם לסתכוס עמהן
ועל ידהו אתגלין מלין · אמר רבי יוסי כתיב לו יבקע כמחר
תורך ונו' · זמין קדם לאכרזא על בהמי ויומא לו יבקע כמחר
תורך ותרוכתך מהרה תצמח · והלך לפניך נדקך ·
וכבוד יי יאספך ·

פרשת וירא אליו

זהר

מדרש הנעלם

רבי חייא פתח הנטעי גרון כתרגמו כתרגמו. הנטעי גרון כתרגמו כתרגמו. הנטעי גרון כתרגמו כתרגמו.

וירא אלוי׳ אמר רבי חנינא עד לא
אתנזר אברהם הוה לסטים כיון
דאתמר אתגלי כלומר עליה שכינתא
כדאמרינן יחות׳ תוספתא
את חזי והוה יומא וירא אלוי׳ ״ בגלוי
פתח אלעזר והוה ממאי דמעמא בגלוי מערב
לא עלמא אלא כאתר מערב אלא
אתגלי עליה שכינתא דכתיב ויבן יהוה אלהים
בחום היום כזמנא דאמר קרא ויהי
כחום היום מיד לאברהם לאנור חול
אלא אתגלי עליה מיד אברהם לילך עם
מלאכי׳ דכתיב ויהי כי הלכו אמר ליה
אברהם לאן אנא אזיל אמר ליה לחזות
בחטאיהון דסדום ועמורה ואתגלי עליה
כדכתיב ויהוה אמר הכסה אני מאברהם
אשר אני עושה ל׳ מערב דכתיב ויאמר לך כשלחי כתון
ידיך ויסוף כתיב דשבר על עלמא דכתיב ויסי
אברהם בתרין וירד מברם מצריאמה ואיכון מלכין
דמצרין בתריסון ומאית יתסון וקרא סוכיכ
מכלא ולא יכיל בר נש למעבד לך כיס קום עביד
פקודא דמרך ״ ל קרא אמרא אמת יסגת ליס
מיסמע לאנור חייך ליה אמת מתגלי עליה אלא
בשלטרין דילך ס״ל כאלוי׳ אמרא ׳

וישא עיכון וירא וכאן אלמא
לכאוים כתכים עליו ׳ מאן
לכון אלמא לכאוים ׳ אלין לאברהם יצחק
ויעקב דקיימו עליה דאלהי דרב ׳ ומכויכו
יכוך

כרייתי

מתני׳ תורס

סלסל רומתרעא דגלף פתחא דמסיאמתא דכלין כיס לאברהם בסטוא דשמע קדישא בחום
סיום לא גלייך לרגע דכתיב ולא דעלל כיס מאן לאתגור ואתרמי כיס דשמע קדישא דסא מתעבר
מערלה ועלל בקיומא דתרין דרגין אלין לאיכון רוח דמיאמתא ׳ וחנה אלמא לאכוים ונו ׳
תלת אלאכין אליכן דאתלבשן בהוידא ואכתי לסלי עלמא ואתקוון בחיון לכר כס ותלת סוו כנוכא
לאבי לא בגין דקשת לא אתחזי אלא כגוונין תלתא חוור וסומק וירוק וסכי סוא ודאי ואלין לאיכון אלמא

מיכאל נגין לאיסן
נוון חוור לא ׳ גבריאל סטרא לסמאלא ׳ נוון ירוק לא ׳ נוון סומק לא ׳ אוריאל

ויכון (ס)ודך דעלמ(א) ותתזכדין ורזא ורזין
לקרבתך דיהוכתך דהוי דבר תתקף
לתתכבד בהו וחדוותך דילה לתתמסכ
ותתרוויו. ומתתו תרכ(ו) לתתקב כרסויו
לגבויהו. תת עבד קדם לדוד מלכא חד
סמכ מכרסויו עלה כהכן ועש דהוי
כרסויו לגבויהו. מכל בזמכה דתתכבר
הוי חד סמכא לתתקב כרסויו
עלה. וכגין כך כתל מלכותך בחברון
דוד מלכא משא אכין לתתכבר בהו
ואת אתמר. רבי יהא פתח ואמר מי
יעלה בהר יי ומי יקום במקום קדשו.
תא חזי כל בני עלמא לא חמאן על מה
קיימי עלמא ומימין חולין ומלקין וקיימי
כל בני עלמא דהא כלהו לתתבריו ומכלו
אתבריו לעילא ומכלן לתתבריו דכתיב
ימי שנותינו בהם שבעים שנה. וכד מטן יומין לאסתלקא
מהאי עלמא כלהו קריבין קמי מלכ עלאה
והאי הסד ויקברו ימי דוד למות. ויקרבו ימי
ישראל למות. בגין דכד בר נש הוי
בהאי עלמא לא חמנא ולא משתכל על
מה קאי אלא כל יומא ויומא חמיב כהוי
הוא חזיל בריקניות דהא כד נמתא
בפקדת מהאי עלמא לא ידעת לאן אזרחת
מלקין לה דהא אזרחא לעילא
לא תתקיים דכתיב עלוין כסרין לא
תתקיים. תתקיים

ברוכה

ברוך ושם כל רם בשמים קדיש לא פסיק פם לקוי שכינתיכ דאת אתקרן כחדא כדין אתא שכינתא
וכל חד וחד כלק חוי ליה מלאך בגבריאל בשליחותיה דמלאך קדיש ומלאך שמות בשליחותיה לפתא דיבר
לאדם ולמעבד על ידא דמלאך סמ(א) דהוי מארי דקטולא דכי מלכא וכלהו עבדו שליחותהון
ואינון מלאכי השרת דאתמנו על כל עלמין דהוי נגריא לשמשא דהוי ולא הוי נגריא לשמשא דהוי
ולא לשבחא דהוי ולא לסגדא קמיה אלא כל חד וחד ברזא דמלכא דאתמנא עליה ואינון
מלאכי השרת דאתמנו על כל עלמין דאינון בשליחותא דמלכא קדישא עלא

לתתיהיב לכלהו כמתין דהיך כנוכא
דליהו לתמיך עליה כהאי עלמא הכי
לתתמסכת לכתר דכפיק מכיה. תא חזי
לי כר כם לתתמך כתר קכ"ה ותיהוכת
דוליה לכתריה כהאי עלמא לכתר כד
כפיק מכי ליהו לתתמיך לכתריה ויכבין
ליה חורח לאסתלקא לעילא כתר הכוא
מזיכו דלתתמיך כרעותך כל יומ כהאי
עלמא. תאר ר' לכא יומא חד לערעבא
כחד מתא מליכון דהוו מן כבי קדם
ואמרו לי מהכו' חכמת דהוו ידעין מיומי
קדמאי והוו לתכמין ספרין דחכמתא
דלהון וקריכו לי חד ספרא והוה כתיב
כיה דהסך' רעותא דכר כם ליכון כיה
כהאי עלמא הכי לתמיך עליה רוחא
מלעילא כגוכא דהכוא רעות' דלתתדבק
כיה לי רעותיה ליכוין כמלה עלא' קדיש'
ליהו לתמיך עליה להכיא מלה מלעילא
לתתא לגביה. ואי רעותיה לאתדבקא
כסטרא לאחרא וליכוין כיה ליהו לתמיך
להכיא מלה מלעילא לתתא לגביה והוה
אמרי דעקר דמלת' תליוא כמלין וכעובד'
וכרעותא לאתדבקא וכדא לתתמך
מלעילא לתתא הכוא כסטר' דלתתדבק כה
ולתתכחא כיה כל ליכון עובדין ופולחכין
דכככיה ומזלי ומלין דלכעריכו לון
וליתך רעותא לאתכוכא כהו כגין
לתתכחא

ולי

כתרי תורה

כגוכא לא וכניך לכתיב ויפתחו מרכ' כפלא' ויפתחו ישרל על רקם המשם לעכיכה ולגבי עכיכתא שמר
כשאר מלכ' ולגבי צדי' מלין דפא כדין לקרי מלין כל פלגן כל כדין לא לתתלי לעילא
מכפא דכיוו לכתא מעיך מעיכו מלעילא דפא נוכין חילין מעכין מלעילא מליכון מקורין עלא'
מלכ' מעכא מלעילא כהלין תלת נוכין לאתלכם פכו וכפו כטל מה דכפלא מלעילא וכגין דליכון
חכורא דילה ומעכין דילה ככלא לתתר שמא דא לתתלי דפא שמא דא לתתלי ליה כלל כרוין עלאין לתתלי
ולא לתתלי ליה כלל אות אחרת עקימת דכא דלא סוף נוכר ועד דלתתוכר לא כשא קכ"ה לאתקא מכיה
קדישין.

לאתסכא לון לגבייהו. כגוונא דא מלן
דכתי לאתדבקא לשלא כרוז קדמא
דכל בשוקא ובמלין וברשותא דלכא
לכוותא בכסותא מלא תלויא מלת לאתסכ׳
ליה לגבייהו משלא לתתא ולאתדבקא
כההוא מלא והוו לחדי כמה דכר כא
לאתמסך בהאי עלמא אכי כמי מסכין ליה
כד כפיק מהאי עלמא ובמה דאתדבק
בהאי עלמא ואתמסך לאתריה הכי
לאתדבק בההוא עלמ׳ אי בקודש׳ בקודש׳
ואי במסאבא במסאבא אי בקודשא
מסכין לה לגבי הההוא סטר ואתדבק כה
לעילא ואתעביד ממא ממא לתתא כמה
קמי קב״ה כן חיכון סאר מלאכין כמה
דאכי לאתדבק לשלא וקלוס כן חיכון
קדישין דכתיב ואתתי לך מסלכים כן
האומדים החלם. הכי כמי כגוונא דא
אי כמסאבא מסכין לה לגבי הההוא סטר
ואתעביד כחד מנייהו לאתדבקא כהו
וחיכון לקרון נזקי כגי כמא ובהאי אתר׳
דכפקו מהאי עלמ׳ כטלין ליה ומלכין ליה
כניהם בההוא לתר דלייכי לון לגבי
מסלכ׳ דמלייכו נרמייהו ורוחייהו ולבתר
לאתדבק כהו ואיהו כזקא חד מחיכון
כזקי דעלמא. תמיכא לון בגי קרי״ם
דא למלין דאורייתא. אבל אית לכו
לאתרחקא מגו ספרין חלין בגין דלא

יסטי

סתרי תורה

קדישין. וסמכילם יוסיפו כוסר סרקיע וס״ר וסרע דוסקין כדליקו וסרע. זסר לגבי
דמלייקו ובגין לכמא סטרין. וס״ל סליק ובחית. וס״ר כגין לכל עיבר. וס״ר כגיד ובציק. וס״ר
דלא פציק לעלמין. וס״ר דעביד עולדין. וס״ר טמיר ונכיו בכיכו דכל כניכין וסרגין כלא כיה כפיק
וטמיר סתים ונלי חוי ולא ספר דא מכוסף דכירא כפיק כיסמ׳ טמיר בלילי לסתסמא כסלנ׳ לילי
כתולדין דפציק. וס״ר דוסיר ונכסיר לכלא כללא דאורייתא ולא חיסו דלתתקוי וכל נוכחן סתיסין כיה
ומתקרי כסמ׳ דלכ׳ תלת נוכחן לתתקוי לתתא מסתי תלת נוכחן לעילא מלמין עלמין לתמסך כלא
חיכון עלמין. וסר דלא לתתקוי וכגין כתריסר כניכין ונסירין דכניכין מכיס תליסר חיכון כרוז דסמא

ומאי לכוי לחילין פולחנין ולכל חיוון
סטרין דקליפה סכת דילמא לו לא תסטון
מכתר פולחנ דקליפה דהא כל ספרי חילין
לאטעיון לון לכוי כמה כגין דכוי קדם
חכמין הוו וירותא דחכמתא דא ירתו
מלברם דיהב לכוי פלגושים דכתי ולכוי
הפלגושי לאחר לאברהם כתן לאברהם מתנו
ומלחם מעל ונחק כוו כעובדוו חי קדמ׳
ארץ קדם ולכתר לתתמסכו כהניוה חכמ׳
לכמה סטרין לכל זרעא דיצחק חולקא
דיעקב לאו סכי דכתי ויתן לאברהם את
כל אשר לו ליצחק דא חולקא קדישא
דמהימנות דלתתדבק כיה לאברהם ובפק
מסהוה עדכה ומסהוה סטרא ויעקב מה
כתיב כיה והכה ו׳ כנב עליו וכתיב ואתה
ישראל עבדי וגו׳ בגיני כך כתי ליה לכר
כם לתתמסכא כתר קדישא ולתתדבק כיה
תדיר דכתיב וכו תדבקון ותא חזי מי
יעלה כהר ו׳ וגו׳ ולכתר לאחר ופיר׳ נקי
כפי לא עבוד בידוי טופסי ולא לתתקיף
כהו כמה דלא לתטריך ותו דלא לאסתאב
כהו ולא סליב כהו לגופ׳ כלחון דמסתכי
גרמייהו בידין לאסתלבא ודא הוא נקי
כפים וכר לכב כנוכח דא דלא לחשוך
רשותי ולכיה לסטר לאחר שלא לתתמסכא
כתר פולחנא דקדשא תא חזי מה כתיב
ורחם אם כתיב ויאמר משה אל אהרן קח
את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח
ושים קטרת ואמר לו אהרן למה אמר כי
יצא הקצף מלפני ו׳ וגו׳ הא כתיב וירץ אל

נפש

תוך

מתני תורה

קדישא וגו רוח לחין הוא יהוה מקרי כל לתתכר וכר תתמס אדנ׳ כוסר עלמא יהוה לתתעביד
מעמ סמיס דבי ידעי כניסי קטוט ומסתכלין לגו וסרא עלמא ולא יאקדונקי (מיוו טמירין)
לכתיב כעין סמסל מתוך סמא. מתניתין עלאין טמירין דיתיבין לתורית כפקין
ומתבלבלין כתתון ובתתון כסו כטלן מטלטלן דקיקין פרוי פלטין חלין תמא סליטין על תתון לתתון
מכויסו לתפצטו מסתרו פקודין לתעמא לון לא כטלין כר כל חיכון כפקין חלין חיכון כרוז לרוץ
חלין סם בתא לרוץ חלין חיכון כטלי לון סכי כטלי חלין מתימין לתתון נלין ולא
נלין סכי טמירין על סם דסדרין לתתון תמא סמכן נליפן כעשר (ועוז סם) מלוה

כפצו לך כפצ דור סטרא דמהימנותא ·
כפצו לך כפצ דכרכס ממע בנין דכר
יפוק מהאי עלמא וכפצוים יסתלק
כשכדין דכפרין על מה דיתקייס בהו
למיהך בין כל לזיכון כלל לתתלך לפני
ויכארנות החיים ובנין דלך כפצ לעוף
כפצו יפצ כרכס מלת יי וגו · תא כתר
דלתגזר לכרכס הוס יתיב וכחיב וקלס
סדר לגביס תלת מלאכין כלתגליף
לחקדמת ליס סלס · ואי תימא דכל
כלתגליף · וכי מאן יכיל למחמי מלאכין
והא כתיב עושה מלאכיו רוחות וגו ·
לגלף ודאי חמא לון ונחתו לארעא כגוונ׳
דכגי כפצ ולא יקפא לך הלין דהה ודאי
ליזון רוחין קדישין ובפעתא דכחתי
לעלמ׳ מתלבשין כהוירי וכיסודי דנולמין
ואתחזו לכני כפצ ממע כחיזו דיוקפא
דלהון ואת חזי לכרכס חמא לון כחיזו
כגי כפצ · ואשׁ דהוס כחיב ממלס
כפק ורהט לכתרייהן בנין דלך למגרע
מס דהוס עביד מקדמת דכל · תמר
דגי ממען ודאי כחיזו דמלאכין חמא
לון ממה דכתיב ויאמר אדנ׳ כלך לגל
סכיכת׳ הוס לאתין ואלין הוו סמיכין דולס
וכרסייא לגבס בנין דלזיכון גווכין תלת
דתחותא ואחא דפתח בנין דלתגזר
מה דלך הוס חמי מקדמת דכל עד לך
לתגזר

ויקק

סתרי תורס

מצר לגיל ולגל מלגיס ילוד כנפלות מלון סלילון דלך גמע יול סלי ולו סלי מתפעט כל לותיות · ילוד מלגיכו · ילוד לגיכו · ורוח דממע מנצפך סרי כל לותיות · לגל רוח יי לתתון ומכסון יתפעטון רמ״ח אכריס דסס בן מצ ופס בן עבמנצפך סס סרי רמ״ח אכריס עס יי ממעס נבורות ומכיס יתפעט רוח דמאזין סערי כיסס ומכסון יתפעטון עבר כיסס אכריס עס יי

מלגיכו ממת לזיכון עשר שמען נליכון כפעריסון וכל סרי שמען לתנליכו ועלין כחל מרון סכריס

ומאן לוסו מלגין שמע לתתקריגלגל לתגליס שמע לגלגיכו לגלגיכו לגלגיכו

אתגזר כקדמיתא לית הוה ידע חלף
דחיכון כמי כמא ולכתר ידע דחיכון
מלאכין קדישין ואתו כסליחותא לגביה
כמעתא דאמרו ליה תיים מרם חמתך
ובשרו ליה כסורת יצחק. חלו תחיון
מקודות תיון ומים אתו רמז למה דלעילא
רמז לקלה. ואימר הכא כחכל. כתיב
הכא הכא כקלה וכתיב תם אחל כל יצחק
תו. תא חזי לכקוב תיו אימתי כתיב לכתר
ליה חלף בנין מכורח לכר ונוקב כאחד
רזא דמה ומכותא כדין אמר ואימר הכא
כחכל תמן הוא קטור דכולא יתקן לשבחא
וכי לא הוו ידעי מלאכי עלאי דכר
הכא כחכל לאמתי כתיב ליה חלף לא אי
ידעי כהאי עלמא חלף מה דאתמסר לה
למכדע. תא חזי ושברתי כארץ מצרים
לכו וי. וכי כמה סליחין ומלאכין ליה
לקבלה שלח בנין דאימון לא ידעי כין טפה
דכוכרא להוה חלף כוכרא כר קלה
כלאודני. כנוכא דא ואתוית תו על
מנאו האכעים. ואמאי נריכין. חלף בנין
דאימון לא ידע חלף מה דאתמסר לון
למכדע ידעי כנון כל אילין מלין דזמין
קלה לאיתאה על עלמא אמאי טעמ בנין
דקלה תשבר כרוזא ככלהו רקישין
כהאיא מלה דזמין לאיתאה על עלמא.
כנוכא דא כמעתא דאמכלה לאתכא
כעלמא

מתקלין כהאי מיכאל מתקלין כסדיס כקדמיתא שלשה מלאכים ומקלימו בעיורא לאורא וסוו
מלכי אלכי ולהאי לאשא לכל אלכ ואני כלא לאתעכיד כאת רוח לאברהם אימון אשא והאי ואסוף אשא
אתכאי בעיורא לאורא ולא לאתחזי אסוף אשא אלשא ואלכא ליה ואברהם אקבל כאת רוח אשאי
כיון דאשתלק שכיכתא מה כתיב ויעל אלהים מעל אברהם מיד אשתלק כסדיס מיכאל
דכתיב ויכאו שני המלאכים סדומה וגו׳ שלשה כתיב כקדמיתא ושמעתא תרין אלא מיכאל
לאיסו אוריאל מה אלא כאת כאלין לא אברהם כאת שכא אלמודעי לשברא לאחוא לאתחזי ליה ולא
לאיסו ימיכא לאתקלין כסדי שכיכתא אלאך לאתחזי לאחוא כאת ואקלוס ליה כאורא ואתחזי ליה ולא
ומגין

בעלמא כעי כר כם לאתכסיא בכיתיה
ולא יתחוי בטוק כנין דלא יתחכלכלא
ואתם לא תנהו לגם מפתח כיתו עד
נקי. מכוונו לון לכל מקומי קכם לא
כעי לאסתתרא מה כתיב לא יסתר ליש
כמסתרים ואכי לא אראנו כתם וי. ליש
שרה לאסתך דלא כעו לומר מקומה כיון
דאמר הכם כהכל מיד שוב לאסוב לגלך
כעת חיה ואכם כן לשרה לאסתך וגו׳.

תא חזי לורא אראעד דלא אזמין קמייהו
למיכל לא אמרו ליה מדי כנין דלא יתחזי
לכנין הסיא כשור קא אזמין להו למיכל
ביתר דכתי ויאכלו בדין אמרו ליה הסיא
כשורה ויאכלון שלא כנין וקרא דאכרהם
לתחזי הכי. אמר רכי אלעזר ואכלו
ודאי כנין דאיכון לאש דאכיל לאש ולא
לתחזוי קא אכיל וכנין כך אקריב קמייהו
ואכלו ואטיר אכרהם כביתיה דכיון
דאסתלקת דאתכלו כר כם דאיהו מסתכל
לא יכול לקרב לכיתיה כדין ידע אכרהם
דהא מסתלק איהו ושביק ליה אטילה לו
עביד ליה לטרח מכאם ואזמין כדקא חזי
ליה כביתיה הכי הוא ודאי. תא חזי
כתיב ואיש אחר מקרה לילה וגו׳. מאי תקנתיה כתיב והיה
לפנות ערב וראן כמו לאורא כיה טומא
לאחרא

פתרי פורס

ונגין דלא תסיב כאכרהם לא כתיב דאכל אסף כתיב אם תענכי לא אוכל כלאתך. וכתיב ויסי
כעלות אלהים אעל אכרהם ויעל אלהים מעל אכרהם בגין דכיס
אסתלק מיכאל ואסתארו רפאל וגבריאל ואליהו כתיב אני אלהים מלואים אכרהם
דאיהו דליק על עלעא לעיל מאתלק חד ואסתכח נבריאל אלהולים נאחזיה
לאכרהם אסתויב לגוא ואיהו לוח הכי וכה כהו ועל דא אתו לגביה.

כו נ 26 ג

לחר כגון זיבה לזכר דהוו תרי
מסאבו לה סגיאין כההיא טבילה כגון
דלעטרעניה קרי קודש דקביל טומאה
לחרה בגויה דלערע ביה לכתר ולכרסם
ושרה הוו מרקבי טבילה לכלהו חיהו
לנכרי וחיהו לכתי מלי טעמא לעסק
לכרסם לדכאה לכתי כמה כגון דחיהו

מיי דכר למועד הידוע לכלי להחיות לת
המתים לעוה לגיך לחותו הגוף שהוה
קדוש מעודם ככר לעוה להיותה מלוכים
קדושים וחותו היום עתיד לבמי לעמוד
כמס הס יהי ככוד ו׳ לעולם ישמח ו׳
במעשיו. ווי

טהור וחקרי טהור. דכתיב מי יתן טהור מטמא לא לחד. טהור דלא לכרסם דכפק
מתרץ. רבי שמעון לחמר כגון לתקפא דהוה דרגא דלכרסם ומחן חיהו מיס כגון
דלא חזי לכלום עלמא כמיה. וכמעתא דלזמין למלכין שירותא דמלוי מה
כתיב ווקח מכל כסף מעט מיס כגון לתקפא דהוה דרגא דמין מרחן כה וכגוכי כך
הוה מדכי לכל כגי כסף מדכי לון מסטרא דעל ומדכי לון מסטרא דמסלכא כמה
דחיהו מדכי לנוכרין הכי כמי מרה מדכאת לכעין ואסתכחו כלהו דחתיין לנכויהו
דכיון מכלף. תא חזי חילכא כטא לכרסם בכל לתר דדיוריה כחרעא דכנען וכההוא חלכא הוה ידע
בכל לתר כדקא יאות כך בסעתא דדיוריה כחרעא דכנען וכההוא חלכא הוה ידע
מחן דלתתחיד כיה כקבה חילכא הוה פריש עכפוי וחפו על ריסיה ועביד עליה
ומחן דלתתחיד בסטרא דעל הסוא חילכא הוה לסתלק ועכפוי סליקין
לעילא. כדין הוה ידע לכרסם ולזמיר ליה ולא לעדי מתמן עד דלתתחיד
כמהימנותא. מחן דחיהו דכיוח חבי מקבל ליה חילכא מחן דחיהו מסחב לא מקבל
ליה. כדין ידע לכרסם ומדכי לון כמיה ועליהא דמיוח הוה תחות הסוא חילכא ומחן
דכריך טבילה מיד מיין סלקין לגביה וחילכא לסתלק ועכפוי כדין ידע לכרסם
דחיהו מסחב ובעי טבילה מיד ואס לאו מיח לאו כגוכן כדין ידע דבעי לסתחכא
סבעה ומין. תא חזי דלפילו בסעתא דלזמין לון למלכין לחמר לון והסעבו תחת העץ
כגון למחמי ולמכדק כהו וכההוא חילכא הוה כדיק לכל כגי עלמא. ורזא דגן
דכתיב קולי חיהו חילכא דחיי לכלא וכגון כך והסעבו תחת העץ ולא תחת עץ.
ולא חוי כך תחת לכס כעץ הדעת טוב ורע תכ ונרס מותא לכל כגי עלמא וכך לתא
לכרסם כחילכא כחרא לתקין עלמא דהוה חילכא דחיי ודודע מהימנותא לכל כגי
עלמא ויאמר טוב לטוב לגיך כעתיקיה לר׳ ונחן. טוב לטוב טוב ישוב
לית דכסא מפתחא דלא למפקך עקרות כזיכא דקב״ה חיהו מכעי

הוה

הוא לגלגל ככל הני מלגלגל דכורית הוא אלא כקב לגלגל כתיב וגלגל כתיב וגלגל
לעזאזל וכסח כן וגו׳ והנה כן לעזרם לפתך . מאי טעמא לא כתיב וכסח
כן לך לגלגל בגין דלגלגל יתעבד דהיו מן הגר ליהו כלקדמיתא . רבי שמעון פתח ואמר
כן יכבד לבב ועבד לדכוי . כן יכבד לבב דלא יפתח לאכרסם . לומתי ככוב ליה
כמעתא דשקד ליה על נבי מדבחא וכעא למקרב ליה קרבנא . ויפתח כר תלתין
ומכבע מכוין הוא ואכרסם הוא מכח דלולי הוא כעלמא כרגלא חד לא וכיל למיקם קיימים
ליהו לוקיר ליה לאכרסם . דלא כר כם דהוא מייתי כסף וזהב ואכני יקר ונמלין ואיהו
כדקא יאות ספיר כחיזו לא אמר דליהו רחימא דאכרסם לו קריבא דיליה . אלא
אמר עבד לאכרסם אכני בגין למלקא כמעמא דאכרסם ולוקיר ליה כעיכויהו ועל
דלא כן יכבד לבב ועבד לדכוי ואתון ישראל בכי קלקא כעיכויכו לומר דלקא אכוכון
לו לאתון עבדין לי . ואם אב אמי ליה ככודי וגו׳ . בגין כך וכסח כן לא הוא כן
ודלמי ולא ישמעאל דלא הוא כן דלוקיר לאכוי כדקא חזי לעזרם לפתך כן לעזרם
דכגיכיה מיתת דכגיכיה כליכת כפסח עד דכפקת מיכח . וכסח כן לעזרם . לאסתלקא
כגיכיה כמעמא דקכם ויתיב כדוכא על עלמא . כדין ויי פקד את שרה וגו׳ .

ושרה שומעת פתח האהל והוא אחריו . מאי והוא אחריו . והוא לגלגל
מכעי ליה . לגלגל רוח לוהו ושרה שומעת מם דהוא אומר
האהל דל קכם . והוא לאחריו מאן דהוא אומר פתח האהל דל דרגא תתאה . והוא
אחריו דל דרגא עלאה מן ומאי דהוא שרה כעלמא לן שמעת מלה דקכם כר היה
שמעת דיתכא שרה פתח האהל בגין למשמע מלין והוא שמעת היו מלה דלתכסר
כה לאכרסם . והוא לאחריו . לאכרסם דהוא יתיב לאחוריו דסכוכתא

ואברהם ושרה זקנים באים בימים . מאי באים בימים שעורין דיומין
דלתתא זי כדין להו חד מאה ותד תשעים עלמי ביומין שעורין
להיות לשרה לרה כפסח . באים בימים כלא כי כא היה דלעכר ומאי למימר אלא
דלומתי זקן דלא לוהו לאו כדאי לגלגל בגין דלוהו סכח . רבי יהודה
אומר ואלמי זקן דלא לוהו לאו כדאי לגלגל בגין דלוהו סכח . רבי יהודה
פתח נודע בשערים בעלה כשבתו עם זקני ארץ . תא חזי קכם אסתלק ביקריה
דלוהו נמוז וסתים בעלוי סגיא לאו ליתי בעלמא ולא הוה מן ומאי דלתכדי עלמא
לקיומא דיכיל לקיומא על חכמתא דילה ולא יכיל לקיומ׳ כיה בגין דלוהו נמוז וסתי׳ אסתלק
מעלה לשלמא וכלהו עלאי ותתאי לא יכלין לאתדבקא עד דכלהו אמרין כרוך ככוד
ה׳ ממקומו תתאי אמרי לאוהו לעילא דכתיב על השמים ככודך . עלאי אמרי דלוהו
לתתא דכתיב על כל הארץ ככודך עד דכלהו עלאי ותתאי אמרי כרוך ככוד ה׳ ממקומו
בגין דלא לתיודע ולא הוה מאן דיכיל לקיומא כיה ואת אמרת נודע בשערים בעלה

וירא

לו ודלו נודע בשערים כעלה לו קכה דהיכו לתודע ולתדבק לפוס מה דמשער
בלביה כל חד כמה דיכול לאדבקא ברוחא דחכמתא ולפוס מה דמשער בלביה.
כי לתודע בלביה ובגיכי כך נודע בשערים בהיכון שערים לכל דלתודע כדקא
אות לו סוה מלן דיכול לאתדבקא ולמכדע ליה. ר׳ שמעון אמר נודע בשערים בעלה
מלן שערים כלל שלו שערים דלשוכם והבשלו פתחי עולם ובגין שן שערים דהיכון
דרגין עלאין בגיכויהו לתודע קכה והי לו לא יכלין לאתדבקא כוה. תא חזי דהא
בשמתא דכר כם לאו היכו מלן דיכול למכדע לה הלא בגין הלין סייפין דנופף והיכון
דרגין דעבדין לומכותא דבשמתא בגין כך לתודע ולא לתודע בך קכה לתודע ולא
לתודע בגין דהיכו בשמתא לבשמתא רוחא לרוחא ובגיכ ומאיר מכלא לכל כהיכון
שערים דהיכון פתחין לבשמתא לתודע קכה. תא חזי לית פתחא לפתחא ודרגא
לדרגא ומכויהו ידיע יקרא דקכה. פתח הלהל לו סוה פתחא דנדק כלל פתחו לו
שערי נדק ונו׳ לו פתחא קדמאה לעלמין כוה והלהי פתחא לתחזון כל שאר פתחין
עלאין. מלן דזכי להלי זכי למכדע כוה והכלהו שאר פתחין בגין דכלהו סרלן עליה
ולבשמתא דפתחא לו לא לתודע בגין דיסרלל בגלותא והכלהו פתחין לכתלקו מכוה
ולא יכלין למכדע ולאתדבקא. לכל בזמכא דיפקון יסרלל מן גלותא זמיכין כלהו
דרגין עלאין למסרי עליה כדקא יאות. וכדין יכדשון בכי עלמא חכמתא עלאה
ויקירא מה דלא הוו ידעין מקדמת דכל דכתיב והכה עליו רוח יי׳ רוח חכמה והבה
רוח עבה ובבורה רוח דעת ויראת יי׳ הלהו זמיכין לאסרלה על הלי פתחא תתאה
דהיהו פתח הלהל והלהו זמיכין לאסרלה על מלכא משיחא לתתא בגין למידן עלמא
דכתיב ושפט בצדק דלים ונו׳. בגיכי כך כל דתבשר לבכרסה הלי דרגא סוה מ׳ כמה
דלתמר דכתיב סוב לסוב לליך כעת היה ויאמר לו כתיב מלן סוה. ולא הוא פתח
דלהלל ועל לו ואסרה שומעת פתח דלהל דהוה מבשר ואמר סוב לסוב לליך כעת היה
לכל. דכתיב ואסרה שומעת פתח דלהל דהוה מבשר ואמר סוב לסוב לליך כעת היה
והכה כן לאסרה לשתך. תא כמה סוה מכיכותא דקכה לגביה דלכרסה דהא לו כפק
מכיה ונחק על דלתגזר לכתר דלתגזר לתבשר כיה כיצחק בגין דהיהו כדין זרעא
קדישא ועל לו לתגזר לאו היהו זרעא קדישא. וכדין היהו כמה דכתיב לאסר זרעא
כי למיכהו. תא עד לו לתגזר לכרסה הסוה זרעא דוליה לו סוה קדישא בגין
דכפק בגו שרלה ולתדבק כאסרלה לכתר דלתגזר כפק הסוה זרעא בגו
קדישא ולתדבק לכרסה דלעילא ולוליד לעילא ולתדבק לכרסה כדרגיס כדקא
אות. תא כל לוליד לכרסה לניחק כפק קדישא כדקא יאות והלהי מיה לעלמין ולוליד
מוכה. ר׳ אלעזר שלום ושלח אל לרם לכוי. כל הלי דקרא ליה קכה וניחק דכתיב
דקרלת שמו וניחק לחלי דהא לתחזי דעד לו כפק לעלמין קרא ליה וניחק לכל הא
לתמר דלעמה כלל מיה מסטרא דגבורה קא לתיין. ולא שלום ליה
בגיכי דהיהו דלעילא דהיהו סטרא במלכי זמר ולוכמן לקכיל הלי סטרא בגין כך
וניחק היהו לדוה מלן דהיהו מהסוא סטרא ולתדבק כיה. תא וניחק בדיוקנא
דלתלף מיה בלשון כמיה ולא לו לקרי בכי. ובגין כך קכה קרא ליה

וירא

ויקומו

עמהן. תא כל בר נש עביד לוויה לבר נש לאתחברא בהדיוט ולמהך עמיה בארחא לזכאה ליה. וכגין כך כתיב לך לך מלוה לאתחברא בהדיוט דאברהם לאתחברא בהדיוט ולמהך עמיה בארחא לזכאה ליה. וכגין כך כתיב לך לך מלוה לאתחברא בהדיוט דאברהם לאתחברא בהדיוט ולמהך עמיה בארחא לזכאה ליה. וכגין כך כתיב לך לך מלוה לאתחברא בהדיוט

מדרש הנעלם

ויי אמר שמכם לכו מאברהם וגו'. ר' אחא אמר עשה. תיוש פתח כי לא יעשה ויי אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים זכאין אינון זכאי עלמא דקבלו אתרש בסנהדרין מה דליהוי עביד ברקיעא וזמין למעבד בעלמא על ידי דזכאין עביד ליה ולא כמי מכוייהו לעלמין כלום, בגין דקבלו בעי לאתפקדא בסהדיה (לנדיקויא) דלא תהא פתחון פה לרשיעי ככל מה דליהוי עביד תא כלה גלי קבלה לנדיקויא בגין דליכון לאתיין ומזדרזין לכבי כמה לאתכפיא מחוכייהן גלא ידעתון מנו דיכיל עלמא ולא יהא לון פתחא דפומא לנביחי כנוכי כך קבלה לודע לון רזא דליהוי עביד תו כגין דלא ויתרון דהא בלא דיוכ עביד כהו דיכיל. אל אלעזר ויל לחייכוי דלא ידעין ולא מסגיחין ולא ידעין לאסתמר מחוכייהן ומה קבלה די כל עובדוי קשוט ואורחתיה דין לא עביד כל מה דעביד כעלמא עד דגלי להו לנדיקויא בגין דלא יהא לון פתחא דפומא לכבי כמה נביא כבי כמה לא כם דליות לון למיעבד דלא ימללון בבי כמה סטיא עליהון וכן כתיב והייתם נקיים מיי ומישראל ולית לון למיעבד דלא יהא לון פתחון פה לכבי כמה ויתרון בהון די ליכון חטאן ולא מסגיאי לאסתמרא דלא יהא ליה למדת דיכיל דקבלה פתחא דפומא לכוייהן וכמה בתסובה ועובדין דכשרן. תא חזי ויי לאמר המכם לכו מאברהם. אמר רבי יהודה קבלה יהב כל חרעא לאברהם למסוי

ויי אמר שמכם לכו מאברהם וגו'. מה כתיב למעלה ויקומו משם סדומה, ושקיפו על פני סדום לעשות דין ברשעי, מה כתיב לאחריו שמכם לכו מאברהם. אמר ר' חמדא לין קבלה עושה דין ברשעים עד שמלך בשמתן של נדיקים שנ' מבשמת אלוה יאבדו. וכתיב שמכם לכו מאברהם, אע' קבלה כלום יש לי לעשות דין ברשעי עד שמלך בשמת נדיקים ואומר לה שרשעים חטאו לפני לעשה בהם דין לכתיב ויאמר יי זעקת סדום ועמורה כי רבה וחטאתם וגו'. אל תכתוב שכתם עומדת במקומה ויהיו ירדים להתקרב אלוי ואומר לפניו כלום עד שמלך למשטרון שיגמרם לפניו ואמ' מה שרצתה עשה ויגש אברהם ויאמר אולי תספה צדיק וגו'. אולי יש חמשים צדיקי וגו' שכתם פותחת ואומרת רצונו של עולם שמא כתעשקו כל ישראל ואע' שלא כתעשקו לעשות כל כך ים לפני לעולם הבא ולא יכנסו לגיהנם מה כתיב בתריה ויאמר יי אם אמצא בסדום חמשים צדיקי וגו' ואם יתירו לון פרשיות אל אמר רבי חנינא חמשים ספרים שהיו בתורה וכל אחד ואחד מכלל עשרת הדברות עשרה הדברות אומרות שכתם כנגד כל העולם חסוב עשרה כל חד מכוון כנגד חמשים. עוד פותחת שכתם ואומרת רצונו של עולם אעפ שלא כתעשקו קבלו עונשם על מה שחטאו כלל ומכפר לכל שכתם אומרת אברהם יכנו לא יוסיף ואפ שכתיבי לכפיים דיים להתכפר לכל שלא יכנסו לגיהנם מה כתי לחרע לא תעשו בעבור שתרבי שמא עוד פותחת ואומרת אולי ימצאון שם עשרה יגלו ויכנסו להלמוד תורה ים לפני שכתם לעשרת סל נרות שהי מאירים בכל יום דאמר ר' יצחק כל

למהוי ליה לאסכתא ורותא לעלמין דכתיב
כי את כל הארץ אשר אתה רואה לך
אתננה וגו׳ . וכתיב שא נא עיניך וראה
ולכתר קדם דאצטריך לאעקרא לתרין
עלין לאמר קדם ככר יהבית ית ארעא
לאברהם והוה לכון לכולא דכתיב כי
לך אתננו ולזרעך ולא יהות לי לממחי
כלום ולא תודע לאכוהין דקריית ליה
אברם לוהכי וכגון כך לאצטריך לאודע
ליה כגון כך ואמר וי׳ לאמר מאברם לאמר לכי עמך . לאמר
רכי לכון תא חזי עמותותא דאברהם
דאעבר לאמר ליה קדם זעקת סדום
ועמורה כי רבה ועם כל דא לאורייך
עמיה ואודע ליה דבעי למעבד דיכון
כסדום ולא כעא קמיה למזכון ליה ללוט
ולא יעביד ליה דיכון . מה כגון דלא
למתבע אגרא מן שבדוי . ועל דא אלא
קדם ללוט ומזיב ליה כגוותיה דאברהם
דכתיב ויזכור אלהים את אברהם וישלח
את לוט מתוך ההפכה וגו׳ מאי אשר
ואב כהן לוט הא אתמר לכל כגון דכולהו
חייכין ולא לאתכחא פיפיותא מכולהו
דאית ליה מידי זכו כר לוט מכאן
לולפנא ככל לאתר דדירין ביה חייכין
תדיר ליהוי . אשר יצב כהן לוט . וכי ככלהו הוה יתיב לוט אלא כגוניה סוו יתבי לא
לתתרכו . ולא תיימא בזכותיה דלא אלא בזכותיה דאברהם
דמומחן דשביד כר כם לזכאה דהוה מומחן לגין עליה כעלמא . ולא עוד אלא דאעבר
דאיהו חייכא לולפנא מאחרוי ועביד לון . תא חזי כגון דאתחבר לוט כסדום דאברהם
אעבר אלא לולפנא כל עובדוי לולפנא למעבד טיבו עם כרעין כמה דהוה עביד לאברהם
ודא הוא דלותיב לכל לזכון קדמי כל ההוא זמנא דיתבו כתר דאעלא לוט כיכוותיה .
אמר ר׳ שמעון תא דסכיכתא הוא מלול עמיה דהא כדרגא דא לתגלי עליה קדם דכתיב
אלא ר׳ שמעון והא סכיכתא הוא מלול עמיה דהא כדרגא דא לתגלי עליה קדם דכתיב
וי׳ אמר אברם אל יצחק ואל יעקב כאלי שדי . אלא הכי הוא ודאי . ותא חזי מה כתיב
ויאמר וי׳ זעקת סדום ועמורה כי רבה . כקדמיתא וי׳ אמר . ולבסוף ויאמר וי׳
אברם אל יצחק ואל יעקב כאלי שדי . אלא הכי הוא ודאי . ותא חזי מה כתיב
זעקת סדום ועמורה וגו׳ ואיהו דרגא עלאה דאתגלי עליה על דרגא תתאה .

אדרה כי ואברהם הכנעתיה הכתיב הכי עמו כלה למען קחמר לי תימא
לשיכון מלכין . מאן חמת מלוי עם דיל ופקיד לדיל . אלא
לאברהם קחמר דכתיב קיימין לשיכון לתרי . לי לשיכון מלכין מם דלתמר
לאברהם . מלי טעמא עמו . עמם מכעני ליה . מלי עמו . אלא לי לאברהם ומכיתה
דלי לעדי מכיה . עמו מם דלתמר למלכין בנין דהוו זמינין תמן והוו מתכחין
למעבד דיכוי ועל דל עמו . לי עמו למעבד כתרגומו עבדו . וכי לי הוה ידע קלא
דליהוו אמר לדלה כי ואברהם והם כלי לתגלי קמיה . אלא לדלה כי מדרגא
עלוהי כדיכוי ועל דל אמר קלא המכסה לכי מאברהם .

ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום . מלי טעמא ברכה דל הכוי
אלא כגון לתודעה דלפולו כמעתה דקלא ויתיב כדיכוי על
עלמא לי לעתכי דהם יתיב כדיכוי על דל ויתיב ברחמי על דל וכלי כרגעא חדא
וכמעתה חדא . אמר רבי יהודה והם כתיב ואכי תפלתי לך ו׳ עת רצון . זמכין דליהוו
עת רצון וזמכין דלי מלוי ליהוו עת רצון זמכין דעמא וזמכין דלי עמא . זמכין דלעתכח
וזמכין דלי לעתכח דכתיב דרשו ה׳ בהמצאו קרוהו בהיותו קרוב . אמר ר׳ לעזר
כלי ליהוי כלי לעכור כלי לתתר חד וכלי לכולי עלמא כניכי כך כרך ליה לאברהם
דליהוו מקוי ככל עלמא דכתיב ולי תולדות הסמי והלרן כסכרהם ותני כאברהם
יהיה כגוים מלטים . הכי תכיכן תלתין נדיקים לזמין קלא לעלמא כמה דל זמין
לאברהם . פתח ואמר מן הסלטים כפי כככד ולל הסלטה לל כל וגו׳ מן הסלטים כפי
כככד ללין ליהוי תלתין נדיקים לזמין קלא לעלמא ולי ובטל לון מכיה . וכיהוי
כן ויהודע כתיב כיה מן הסלטים כפי כככד ליהוי חד מכויהו . ול הסלטה לל כל .
מקיל לתלתא לחרכין דעלמא לקים עליהו . ולל הסלטה לל כל למהוי כמכויכל
כחד מכויהו . ליהוי תלתין זכאין זכה למיעל כחוככל לכל ולל הסלטה לל כל
הלא זכה לתתברך כהו ולמהוי עמהון כחולקא חדא . ויהיה כמה דתכיכן תלתין הוו
ובגין כך קלא ברכיה ליהוי תלתין נדיקים . תא חזי לל קלא לאברהם זעקת סדום
ועמורה כי רבה הדא סליקת קדמי מה דליהוי עבדין לכל עלמא דכל עלמא מכעי
רגליהו דלא למיעל כסדום ועמורה דכתיב פרץ כחל מעם גר הכעכחים מכי רגל
דלו מלכוש כעו . פרץ כחל מעם גר פרצה היה פרץ כחל לליהוי כבי עלמא דעלמא
לתתן דכלהו דחמין למלן דהוו והבי למיכל ולמשתי לכר כם לחרש עדעין ליה (פיוקבא
דיקבא) כעומקא דכהדי . ולהיהוי דכטיל ליה הכי כמיועל דל כלהו כבי עלמא הוו
כעכחים מכי רגל דמכעי רגליהו דלא למכעל תמן . ומלן דעלל דלו מלכוש כעו
למיעל

ואמר סנהדרין אברהם מת מאי קרא ברכתי אותו ואברכה את מברכיך ואת קללתי אאר
ואברכה בך כל משפחות האדמה ואומר ויברך אלהים את נח ואת בניו ואומר ויברך
אלהים את אדם לאמר פרו ורבו ומלאו את הארץ ואומר ויברך אלהים את יום השביעי
ואת אותו צדיק אתה אומר כן אלא אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה מהלך במדבר
ומצא שתי אילנות אחד נאה ואחד שאינו נאה היכן הוא יושב בנאה או בשאינו נאה
אלא ודאי בנאה הוא יושב כך אמר הקב״ה אברהם הרי הוא כאילנא דשפיר ואתה
אומר כן אלא אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה מהלך במדבר ומצא שתי אילנות
אחד נאה ואחד שאינו נאה היכן הוא יושב בנאה או בשאינו נאה אלא ודאי בנאה
הוא יושב כך אמר הקב״ה אברהם הרי הוא כאילנא דשפיר ואתה אומר כן אלא
אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה מהלך במדבר ומצא שתי אילנות אחד נאה ואחד
שאינו נאה היכן הוא יושב בנאה או בשאינו נאה אלא ודאי בנאה הוא יושב כך
אמר הקב״ה אברהם הרי הוא כאילנא דשפיר ואתה אומר כן אלא אמר רבי יצחק
משל לאחד שהיה מהלך במדבר ומצא שתי אילנות אחד נאה ואחד שאינו נאה היכן
הוא יושב בנאה או בשאינו נאה אלא ודאי בנאה הוא יושב כך אמר הקב״ה אברהם
הרי הוא כאילנא דשפיר ואתה אומר כן אלא אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה
מהלך במדבר ומצא שתי אילנות אחד נאה ואחד שאינו נאה היכן הוא יושב בנאה
או בשאינו נאה אלא ודאי בנאה הוא יושב כך אמר הקב״ה אברהם הרי הוא כאילנא
דשפיר ואתה אומר כן אלא אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה מהלך במדבר ומצא
שתי אילנות אחד נאה ואחד שאינו נאה היכן הוא יושב בנאה או בשאינו נאה אלא
ודאי בנאה הוא יושב כך אמר הקב״ה אברהם הרי הוא כאילנא דשפיר ואתה אומר
כן אלא אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה מהלך במדבר ומצא שתי אילנות אחד נאה
ואחד שאינו נאה היכן הוא יושב בנאה או בשאינו נאה אלא ודאי בנאה הוא יושב
כך

למיעל תמן דכתיב כתוב לה וידעו שיט ונו׳ וכניכי כך כולו עלמא הוו נזופין על סדום
ועל עמורה ועל כלהו קרתי דכלהו כנוהג חדא הוו. זעקת סדום ועמורה כי רבה.
למר ליה לברהם למאי למר ליה וחטאתם כי כבדה מאד. כניכי כך לרדה
לה ולראה הכנעקתה. הכנעקתם מכאי ליה דסך כתיב זעקת סדום ועמורה ותרי
קרתי הוו למאי הכנעקתה חלק לה לוקמיה. תא כספרה דתותי קלק לכרדלה
פלקין קוטרו כלהו בכתפה מתכנסי כחד טוף ועלין כנו נוקבי דתהומה רבה
אתעבידו חמם כחד חד חיזו לזכוך קלין כלהו אתעבידו חד קלק דסליק
מתתק עם כיכיזו ואתמסכן כחד. והדור קלק סלקא ובחת תבעת דיכה לאתמסכה
לתתק כד הלי קלק סלקא למתבע דיכה כדין לתגלי לאסגאה קבה דיכה. למר
ר׳ שמעון הכנעקתה מלן הכנעקתה דא גזרת דיכה דתבעת דיכה כל ומת. דהכי
תניכן כמה סגין קיימת גזרת דיכה ותבעת מקמי קב״ה על דזכיכו לחוי דיוסף ליוסף
בגין דגזרת דיכה נוחת על דיכה ועל דא הכנעקתה הכתה שי. מלי הכתה שי. דא
הוא רזא כלל כעבר כח הוא וככקר הוא סגיה. ודא הוא הכתה הלי תדיר כגווכה
דא קן כל כעבר כח לפכי והא אתמר. עמו כלה הא אתמר:

ויגש

לברהם ויאמר הלא תספה נדיק עם רשע. למר ר׳ יהודה מלן
חמת לכל דרחמכותה כלברהם. תא חזי ככה כתיב ויאמר לאלים
לבה קן כעבר כח לפכי ונו׳. עשה לך תיבת עצי גפר ותשתיק ולא למר ליה מדי
ולא כעת רחמי. לכל לברהם כשעתא דלמר ליה קב״ה זעקת סדום ועמורה כי רבה
ונו׳. לרדה כח ולראה ונו׳. מיד כתיב ויגש לברהם ויאמר הלא תספה נדיק עם
רשע. למר ר׳ אלעזר תוך לברהם לא עבד עלמו כדקל יותת. כח לא עביד מדי
לא הלי ולא הלי לברהם תבע דיכה כדקל יותת דלא יותת זכאה עם חייכה ושקרי
מחמתים עד עשרה עבד ולא לסלוס דלא כעת רחמי כין כך וכין כך דלמר לברהם
לא כעיל למתבע לגר עוכדוי. לכל מלן עבד עלמו כדקל יותת דלא מסה דכיון דלמ
קב״ה סרו מכר מן ארך ונו׳. עמו לסם עגל מסכה ויסתחוו לו מיד מה כתיב ויחל
משה לת פני יי׳ אלדיו ונו׳. עד דלמר ועתה לם תשא חטאתם ואם אין מחכי כא
מספרך אשר כתבת. ואשר דכלהו חטו לא זו מתמן עד דלמר ליה סלחתי כדברך
לברהם לא לסגף לגלי לי לסתכא כהו זכאי ואם לאו לא ועל דא לא הוה כעלמ
כר כם דיגין על דריה כמשה דליהו רשיע מהימנא. ויגש לברהם ויאמר לתקין
גרמיה למתבע דא. אולי ימצאון שם חמשים צדיק מחמשים דליהו סירוחא למכרע
על עשרה דליהו עשיראה סופא דכל דרגין. למר רבי ונחק עד עשרה אלין
עשרה יומין דכין כלם הכתה ליום הכפורים בגין כך צדק מחמשים עד עשרה וכיון
דמטו לעשרה למר מכאן ולתתה לנו לתר דקיומא כתבוכה בניכי כך לא נחת
לתתה מעשרה.

	מדרש סכעלם		
ויבאו	שני המלאכים סדומה	רבי	תא כהלי קרא אלה הגוים אשר הניח
	כערב ונו׳. למר רבי		יי׳ לכמות עם את ישראל. למר ר׳ חוש
	יוסי תא שם כתיב לשולח ולך יי׳ כאשר		סויה כהסוע עלמא ולית אלא קלים אלה כלימין

כלה כו כ 27 2 לשלימין

כלום לבבך שלא תכרתם דהא כיון דתתברם
סכינא מתכרתם ותכרתם תב לתתריס
כדין ויכלו מני המלכים סדומה בערב
דהא חד תסתלק בסכינתא ותשתרו
ליכון תרין. כיון דחמת לוט לון רהט
כתרייהו מהו טעמא וכי כל ליכון דהוו
לתיין ליהו לעיל לון לכיתיה ויהיב לון
למיכל ולמשתי וכמי מתא היך לא קטלין
ליה דהא לכרתיה עבד ליכון ומהו סוף
דכרתיה דלוט יסכת פתא דכסמת לחד
עניה ידעו כה שפוס דוכשת ותותכוה
כרום לגרוף עד דאכלוה נרעי. שלא כנון
דהוה כלילית חסיב דלא יסתכלון ליה
כמי מתין ועם כל דא כיון דעאלו לכיתיה
תתכנשו כלהו ומסחרו לכיתיה. אמר ר׳
יצחק אמאי רהט לוט לתתרייהו אלא
כגין דכתיב וירא לוט וירץ לקראתם.
רבי חזקיה ורבי יוסי חד אמר דיוקא
דכתיב וישתחו אפים ארצה וחד אמ׳ דכתיב
ותיתי עלייהו. כתיב הכא וירא לוט
וירץ לקראתם וכתי׳ התם וירץ לקראתם
מפתח האהל מה להלן חמת שכינתא
לוקי הכא חמת שכינתא וירא לוט וירץ
לקראתם ואימ׳ הכי הא דכ׳ כאלף לית
כן יוד. סורו נא גבו הא מכאן ליה מאי
סורו הא שלא להדרת לון סתרכיה דכתי׳
כנון אלא ואימתן לון כבי מתא ולא יעלון
ר׳ חזקיה פתח כי הוא לקנו תארץ ובוא
תחת כל הסמים וגו׳ כמה לית לון
לכבי כמה לסתכלא כעובדוי דקכה
ולסתדלא כאוריתא ואמת ולילי לכל
מאן דסתדל כאוריתא קכה תסתכא
כיה לשלמא ותסתכא כיה לתתא בגין
דאוריתא לילכא דחיי ליהי לכל ליכון
דעסקין כה למיכה לון חיין כעלמא דין
ולמיכה

(א) הכבי. עמא ל׳ יפרק אמאי רהט
לוט לתתריהו. דו אמאי בתי כתיב
וירא לוט וירץ לקראתם וכתי׳ התם
וירץ לקראתו ואמאי לוט וירץ לקראתם
ואמאי הכא כתי׳ וישתחו אפים ארצה
ולא כתי׳ כאן ויפל על פניו ארצה
ואמאי הכא כתי׳ וירא לוט ויקם לקראתם
ולא כתי׳ כאן ויקם מאליו ויקם לקראתם
ולא כתי׳ כאן ויקם לקראתם ואמאי
כתיב הכא ויאמר הנה נא אדני ולא כתי׳
כאן ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך
ואמאי כתיב הכא ואל תלינו ולא כתי׳
כאן ולא אלין ואמאי כתיב הכא ורחצו
רגליכם ולא כתי׳ כאן ורחצתם רגליכם
ואמאי כתיב הכא והשכמתם והלכתם
לדרככם ולא כתי׳ כאן והשכמתם
והלכתם לדרככם ואמאי כתיב הכא
ויאמרו לא כי ברחוב נלין ולא כתי׳
כאן ויאמרו לא כי ברחוב נלין
ואמאי כתיב הכא ויפצר בהם מאד
ולא כתי׳ כאן ויפצר בהם מאד
ואמאי כתיב הכא ויסר להם ויעש
משתה ולא כתי׳ כאן ויעש משתה
ואמאי כתיב הכא ומצות אפה ולא
כתי׳ כאן ומצות ואמאי כתיב הכא
ויאכלו ולא כתי׳ כאן ויאכלו
ואמאי כתיב הכא טרם ישכבו ולא
כתי׳ כאן טרם ישכבו ואמאי כתיב
הכא אנשי העיר אנשי סדם ולא כתי׳
כאן אנשי העיר אנשי סדם ואמאי
כתיב הכא מקצה ולא כתי׳ כאן
מקצה ואמאי כתיב הכא ויקראו
אל לוט ויאמרו לו ולא כתי׳ כאן
ויקראו אל לוט ויאמרו לו ואמאי
כתיב הכא איה האנשים אשר באו
אליך הלילה ולא כתי׳ כאן איה
האנשים אשר באו אליך הלילה
ואמאי כתיב הכא הוציאם אלינו
ולא כתי׳ כאן הוציאם אלינו
ואמאי כתיב הכא ונדעה אותם
ולא כתי׳ כאן ונדעה אותם
ואמאי כתיב הכא ויצא אליהם
לפתח ולא כתי׳ כאן ויצא אליהם
לפתח ואמאי כתיב הכא ואת
הדלת סגר ולא כתי׳ כאן ואת
הדלת סגר ואמאי כתיב הכא
ויכו את האנשים ולא כתי׳ כאן
ויכו את האנשים ואמאי כתיב
הכא מקטן ועד גדול ולא כתי׳
כאן מקטן ועד גדול ואמאי
כתיב הכא ויתלאו לבוא פתח
ולא כתי׳ כאן ויתלאו לבוא פתח
ואמאי כתיב הכא ויאמרו השנית
ולא כתי׳ כאן ויאמרו השנית
ואמאי כתיב הכא הבא בא
ולא כתי׳ כאן הבא בא
ואמאי כתיב הכא ונשחיתם
ולא כתי׳ כאן ונשחיתם
ואמאי כתיב הכא ויצעק
ולא כתי׳ כאן ויצעק
ואמאי כתיב הכא ויאמר
ולא כתי׳ כאן ויאמר
ואמאי כתיב הכא ויהי
ולא כתי׳ כאן ויהי
ואמאי כתיב הכא בהשחית
ולא כתי׳ כאן בהשחית
ואמאי כתיב הכא ויזכר
ולא כתי׳ כאן ויזכר
ואמאי כתיב הכא וישלח
ולא כתי׳ כאן וישלח
ואמאי כתיב הכא מתוך
ולא כתי׳ כאן מתוך
ואמאי כתיב הכא ויהי
ולא כתי׳ כאן ויהי
ואמאי כתיב הכא ויוצאם
ולא כתי׳ כאן ויוצאם
ואמאי כתיב הכא ויאמר
ולא כתי׳ כאן ויאמר
ואמאי כתיב הכא המלט
ולא כתי׳ כאן המלט
ואמאי כתיב הכא אל תבט
ולא כתי׳ כאן אל תבט
ואמאי כתיב הכא ואל תעמד
ולא כתי׳ כאן ואל תעמד
ואמאי כתיב הכא בכל הככר
ולא כתי׳ כאן בכל הככר
ואמאי כתיב הכא ויהי
ולא כתי׳ כאן ויהי
ואמאי כתיב הכא ויאמר
ולא כתי׳ כאן ויאמ

ולמיסב לון מיין בעלמא דלתתי · תא
חזי כי הוה לקנו׳ השמים וארץ למיסב לון מזונ׳
ולספקא לון מכל מה דלעטריכו בגין
דליהוי לעמא קדיש תדיר דכתיב תמיד
עיני ה׳ אלהיך בה מרשית השנה ועד
אחרית שנה · בגין דארץ דא מה כתיב
ממרחק תביא לחמה ולכתר ליהי יהבת
מזונא ועטרא לכל חיון ברא דכתי׳
ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק
לנערותיה · ועל דא כי הוה לקנו׳ השמים
וארץ תחת כל השמים ירחם לכלהון כמי
עלמא למיסב לון מזונא וספוקא לכל מה
דלעטריך כל חד וחד דכתיב פותח את
ידיך ומשביע לכל חי רצון · תא חזי כי הוה
לקנות השמים וארץ למשתכלל עובדוי
דבר קם ולאשגחא בכל מה דעבדי בני
נשא בעלמא תחת כל השמי׳ ירחם משתכל
ונחמו לכל חד וחד · תא חזי כיון דחמא
קב״ה עובדין דסדום ועמורה סדר לון
למיכון מלאכין לחבלא לסדום מה כתיב
וירח לוט חומא למכיתתא · וכי מאן יכיל
למחמי מכיתתא חלא חמא והרא חד דכהיר דקא סלקא על ריעויהו וכדין ויאמר
הנה כא אדנ׳ כלוף לא׳ לתתמה דלתתא וכבין מכיתת׳ הוה נהירו דכהיר קאמר סורו
נא אל בית עבדכם ולינו ורחצו רגליכם · לא עבד הכי לאברהם אלא בקדמיתא אמר
ורחצו רגליכם ולכתר ורקחו פת לחם וגו׳ · אבל לוט אמר סורו נא אל בית עבדכם
ולינו ולכתר ורחצו רגליכם והשכימתם ולכתם לדרככם כבין דלא יסתמדעון כהו
בני כנען · ויאמרו לא כי ברחוב נלין · כבין דכך הוו עבדי אורחין דעלין תמן לא
הוה בר נש דיכנוס לון לביתא ועל דא אמרו לא כי ברחוב נלין · מה כתיב ויפצר בם
מאד וגו׳ · תא חזי קב״ה עביד דיוקא בעלמא אליהו חדא עביד ליה והשתא חמיכון
תרי אלוהין למה וכי לא אתי אלא חד הוה ומה דאמר תרי הכי הוה ודאי בגין
דחד הוה לאפקא ליה ללוט ולאזכאה ליה וחד למיסך לקרתא ולאכלא לרשעי וכבין
כך לאתלר חד · ויו המטיר על סדום ועל עמורה וגו׳ · ר׳
חזקיה פתח הכא יום כא ליו לכזרי וגו׳ הכא הוא
כא דא כי דיוקא לתתא כמה דאתמר · הכלה חלי עמו · כבין דלא עביד דיוקא עד דעבד
וכטיל רשו כגווכא דא קן כל בשר כא לפני · לא הכא יום כא דא הוא מחכלא לתתא
כד כטיל בשמתא כבוכי כך לכזרי ושבר לעוש הארץ לעמה דא סדום ועמור׳ ואחריהם

ויו המטיר

כל אחד ואחד כפי שמקום שרמזו לו וסרסעים
על פרזות שעלים עשרה כדוכים תמיד בלא נטיעה
ושוב חיכם שלים שבאחר ואחם לא תכבם ·
ואחם סרסעים בניסכם כאם לכתיב וי׳ שמטיר
על סדום ועל עמורה גפרית ואש וגו׳ ושוב חיכם
שלים ולא יקומו ליום סדין שבאחר אשר אסף
י׳ בלפו ובאחתו בלאו בעולם סוף ובאחתו
בעולם הבא אמר רבי יצחק לשלי גווף אית ב״ע
למעלה ואית ב״ע למטה אית ניסכם למטה ואית
ניסכם למעלה · אמר רבי יצחק סרסעים
שקלקלו בדית מילם שבאם ואללו שבת בשרשיהם
ואללו את שמועדות ושבתו בחורף ושבתו
בתחיית שמתים וכדומה לאם יורדים לניסכם
למטה ובדומים אם ושוב חיכם שלים אבל יקומו
ליום סדין ויקומו לתחיית שמתים ושלישם באחר
ורבים מישבי אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם
וגו׳ ושלישם באחר ושיו דרמון לכל בשר אפי
דרמון די רמון שבכל יאמרו דיי ברמוניהם ועל
שבדיקים שבישראל באחר ואתה כלם צדיקי וגו׳ ·

ויאל

שמיד ממכם ילון ותבי לרשע מם כתיב כתריס כי ככבי השמים וכסילים וגו׳
דהא מן שמיא למטר עליהון חשך ואעבר לון מן עלמא. לכתר מה כתיב לוקיד לחום
מפז וגו׳. דא לאברהם דקב״ה סליק ליה על כל כבי שלמא. רבי יהודה לוקיס לון להכי
קרי״ש דתתברך כי מקדמת דבשחוה ומח לתחתכו עלוי ותתלי ותתחסכן
שמיא וכוכביא. רבי אלעזר מוקיס להכי קרלוי כומח דיוקיס קב״ה לכנסת ישראל
מעפרא וההוא ומח ותידע לעילא ותתלי דכתיב והיה יום יום לחד הוא יודע ליי וההוא
ומח ומח דכוקמא דיהיו דזמין קב״ה לנקמא מסאר עמין עלץ. וכד קב״ה יעביד
כוקמין כסאר עמין עלץ כדין לוקיד לחום מפז דא מלכא משיחא דיסתלק ויתייקר
על כל כבי עלמא וכל כבי עלמא יפלחון ויסגדון קמיה דכתיב לפניו יכרעו כושים וגו׳
מלכי תרשיש וגו׳. תא חזי חשב דכתוב דא לתתר על ככל לכלא לתתר דהא
חמינן כהאי פרשתא דכתיב כי ירחם יי׳ את יעקב וכתיב ולקחתם עמים והביאום אל
מקומם. ויי׳ המטיר על סדום ועל עמורה גפרית ואש מאת יי׳ מן השמים דנין לאתכאה דיבא
יצחק אמר דעבד דיבא כרחמי דכתיב מאת יי׳ מן השמים דנין לאתכאה דיבא
כרחמי. ואי תימא מאי רחמי הכא דכתיב ויהי כשחת אלהים את ערי הככר ויזכור
אלהים את אברהם. ולכתר כפקו מכיה תרין לומין שלמין וזכה דכפיק מכיה דוד
ושלמה מלכא חמי מה כתיב והיה כהוציאם אותם החוצה ויאמר וגו׳. תא חזי כשעתא
דדיבא סריק בעלמא דא אתמ׳ דלא ליכעי ליה לבר נש לאתכאה בסוקא בנין דבנין
דדיבא סריק לה לבנש בין זכאה וחייבא ולא בעי לה לאתכאה אתמן ואי לאתמר דבנין
כך אסתיס נח כתיב ולא יסגח בעלמא כשפתא דדיבא יתעביד וכתיב ואתם לא
תגלו איש מפתח ביתו עד בקר עד דיתעביד דיבא. וכנין כך ויאמר המלט על
כפשך אל תביט לאחריך וגו׳. רבי יצחק ורבי יהודה הוו אזלי באורחא אמר רבי
יהודה לרבי יצחק דיבא דעבד קב״ה במבול ודיבא דסדום תרוויהו דיבין דבישכם
הוו כנין דחייבי גיהנם לתדמו כמיא וכאשא. אמר רבי יצחק סדום בדיבא
דבישכם לתדן דכתיב

תוספתא

ויי׳ המטיר על סדום ועל עמורה גפרית ואש מאת יי׳ מן השמים דא מסטרא
דימינא ודא מסטרא דשמאלא ודא ודא הוא מסטרא דאמצעיתא
לרישא מלוקח לתקון כרסיא עלא מאכין לאכלא
דמרגליטון בין דיוקן מכין לית חד מרגליטא
דפריש נחיון יפה ברוח קומטרלא דקטטרא
דעלמא כעגוונין דיוקן ע׳ גוונין כולטון לכל
סטר מלין ע׳ מתפרשן מנו ג׳ גוונין וזקן
דוקיק דכניסין לכל סטרי עלמא ככל ושלח
תקיפא דסטר שמאלא לקבל בשמים גוונין
סנטרין דיוקא ותבו וספרין פתיחו מסכא גוונין
ושופרן ורומחין ונשא דקומטרא ואתפתיח נשא
תקיפא דנפקין אשתים כיס כך לאתפתח עלמא

לתורה כדאמרי׳ לה׳ תל חזי דהא לתתמר
דלפולי לימין ככי טופכא לך לתדכו שלי
בלמצ ומוי מויא קרירן כחית מלעילא
ומויא רתיחן סלקי מתת כחא ולתדכן
בתרי דיוקן כגון דדיכא דלעילא הכי
הוא כך כסדום נפרית ומלח שריפה כל תרכא
ליום דיכא עכ״ל הל הא לתתר לכל לולין
כסדום ועמורה לך יקומון וקרא דלעיל
דכתיב נפרית ומלח שריפה כל תרכא
לא תזרע ולא תצמיח וגו׳ לאמר הפך ה׳
בחפו וכחמתו לאמר הפך ה׳ בעלמא
דין בחפו בעלמ׳ דאתי׳ וכחמתו בזמכא
דזמין קב״ה לאחייא מתייא הל הא תל חזי
דהכא דלרשע דלהון לתתכיד לעלם
לעלמי עלמיא הכי כמי דלתתכידו לימין
לעלם ולעלמי עלמיא ותל חזי דיכא
דקב״ה דיכא לקבל דיכא לימין לך הוו
לתויהון כפם דמסככא כמיכלא וכמסתיא
לוף הכי קב״ה לך לתיב לון כפמויהו
לעלמא דאתי׳ ותל חזי לימין לתמכעו
מכדקא דלקרי חיים לוף הקב״ה מכא
מכויהו חיים בעלמ׳ דין ובעלמא דאתי׳
וכמה דלימין מכעו לורחין ומכילין מכבי
עלמא הכי כמי קב״ה מכא מכויהו לורחין
ומכילין דרחמי לרחמא עליהו בעלמא
דין ובעלמא דאתי׳ דכי לכא לא כלהו
כי עלמא יקומון ויקומון לדיכא ועליהו
כתיב ואלה לחרפות ולדראון עולם
וקב״ה מלרי דרחמין לימיו כיון דדן להו
כהלי עלמא וקבילו דיכא לך לתדכו
בכלהו דימין לחד חויין בתי עלמא
לת לוט מתוך ההפכה וגו׳ בכלהו עבד
דיוריס לוט דכתי׳ ולוט יושב בערי הככר
ויאהל עד סדום (וכתיב לאחר יושב בסדם
ולא קבילו ליה בר דמלך סדום קבל ליה
בסדום

ע עשרים שמהן גליפן	ל פי׳ סמס בעלמן
ה הוד מלכות	עשר אותיות יוד הא
ב עשר לימין וכלקין	ויו שש . כ פי׳ יוד
לאומכנפני . ג שכעין	שלש עשרים יוד הא
נוהין מלמעלה לכל סטר	שלש כו יוד הא ויו
כפקדי מנו שמהן לגליף	א יוד הא
נהוג דשמות ולימין	ילוד עולם עכ ג
מיכאל גבריאל	סס עכ וקרלוס ל
רפאל נוריאל	מחמ׳ סכיס׳ וסס למטס
קדומיאל מלכיאל	מלכות .
צדקיאל פדאל	
תומיאל חסדיאל צוריאל רזיאל	
יופיאל סטוטריה גזריאל ותריאל למאל	
חזקיאל רהטיאל קדשיאל שמעאל	
ברכיאל אהיאל חניאל להדיאל מחניאל	
עניאל ענאל אהניאל רחמיאל עזריאל	
סוסניה ודרגזיה רסיסיאל דומיאל	
סניה טהריאל עוריאל נריה סמכיאל	
רמיאל ברקיאל טסוריה רביאל שבניאל	
קנוניה צוריה עסיסתה צורטק עדיאל	
סמכיאל נריאל מרוניה לסני כמוסיה	
ידיאל סטרוסיה הוניאל דבריאל ואריאל	
היגאל	

סדר הדור: יוד הא ואו הא שלה מלא טיטרגרמטון שמהן לגליף עמהן יוד הא ואו הא שלה עלה:

בפרוס כניכיה דלכרה. ותבט לפתו
מלקרון. מלחריה מכאי ליה שלח מכתר
שכיכתא רכי יוסי אמר מכתריה דלוט
דמחכלה לזיל לכתריה. וכי לכתריה
לזיל והא הוה סדר ליה לילה ככל יתר
דהוה לזיל לוט לתעכב מחכלה לחכלה
וכל יתר דלזיל ככר ומביה לחורייה
הוה מהפך ליה מחכלה וכגון כך אמר
ליה אל תבט לאחריך דהוה לחכלה
כתרך ועל דא כתי ותבט לפתו מאחריו
ואחת מחכלה כדין ותהי כניכי מלח.
דהוה ככל זמן דמחכלה לה חמי לחכלה
דכר כם לה מחכיל ליה. כיון דלתתיה
לאדרת לכפהה לאתכלה לכתריה
מיד ותהי כניכי מלח. רכי אלעזר ורכי
יוסי הוו קיימי ויתיב אד ועסקי כהלי
קרקע אמר רכי אלעזר כתיב ארץ אשר
לא במסכנות תאכל בה לחם לא תחסר
כל כה. הלו כה כה תרי זמני לחתי שלח
הא לתתר דקכה פליג כל עמין וארעהן
למתכן אליקן וארעא דישראל לא אליט
כה מלכא ולא מתכן אחרן אלא ליקן ליהו
כלהודו כגון כך לשאל לעמא דלא אליט
כהו אחרן לארעא דלא אליט כה אחר.
תא חזי קכה יהיב מזונא תמן בקדמיתא
ולכתר לכל עלמא. כל שאר עמין אעפ
במסכנות וארעא דישראל לאו הכי אלא
ארץ ישראל לתתן בקדמיתא ולכתר כל
עלמא. וכגון כך ארץ אשר לא במסכנות
תאכל בה לחם אלא כעתידו כפשוטא
דכלא תאכל בה ולא כאתר אחרא.
כה בקדישו דארעא כה שריא מסיפנותא
עלאה כה שריא ברכתא דלעילא ולא
כאתר אחרא. תא חזי כתיב כגן יי
כארץ מצרים עד בכא לא לתידע גן יי
לי הוא ארץ מצרים אלא ליהו ארץ סדום

הינאל דנדאל גדיאל כדאל ענניאל
ועדיאל. אדנ׳ על
כולסו ל כל מתחברן ל פי כסעב מלאכים
כלסו כחלם כרוש חל׳ מתחברין כאלוהות לון
נחילת עלאה כלין כקדש מלכות קדש ונוית
לקדי וידוד כלא דיהו כלשון וה׳. ס
בכללא חלם מלת יי פי סס על עב׳ גשרים
מן דסמי׳ שמש קדישא סיוע מפסוק ויסע וינא
ויס שן סס כקדלי שמים ס מלין
כמלין מחיל׳ וילוד. ואותם עב׳ מלאכים על
ו כטיל מלת ילוד לא מטס כאלוהות מקבלין
מעב׳ על מעבלי ומעלין ו ואלין
תלין מלין תתלין מסס. ו פי מלכות
כעלמין וכלא קטורת מתפארת. ו פי סוד
חלם וכפלי קכס על לוחין עב׳ שמות סוף
כפתחומדע כיקדיש ח סס ילוד וסוף סרוכב
שמים דיהוין שכעין עליהן כשמים לנוף.
רוח ילוד לא ליהו ח פי עב׳ מלאכים על
כרוח דשכעין. שמש מטס מתחברים כעב
אלין שמות על מעלה שכעה׳

שלין ליהון שבעין שמהן אחרנין טשעטיס שם
דשלטין על שבעת סיס כתוב שסס על
דכגין תקלין. רוח עב׳ כחלק לשסס חלקי
וילוד אלין שמהן ולא כלסמו כלי שלש
רוח לשקלי שמים. גלגל כהן ונקל לשכעין
שבעה דקיימין ליהון
שכעה דשכעין שמהן אחרנין טשעטיס שם
שמש קדישא וילוד שמהון. מלת ילוד מן
שמים שבעה דשתרין לשכיעין לתשבר שמש

ואי לית ליה נן ד׳לקרי נן עדן לעלה כגון
ד׳לעיל כיה ספוקא ועדוכא דכלא סכי
כמי הוא סדום והכי כמי מנרים . מה נן
ד׳לא תנטריך כר כא לתסקלא ליה לוקא
מנרים לא תנטריך לאחרא לתסקלא ליה
כגון דכולם ליתו לחיק ותסקי לכל
לרעך דמנרים . תא חזי מה כתיב והיה
אחר לא יעלה מאת מספחת הגויים לא
ירושלי׳ ונו׳ לא הוא שבח דילהון דלתתכא׳
מכהן מטרת מה כתיב ואם מספחת
מנרים לא תעלה ולא כתיב ונו׳ אחי דלא
כתיב ולא עליהם יהיה הנגע כגון דלא
נחית מטרת למנרים ולא תנטרכן ליה
לעלה עכשו דילהון מה הוא דכתיב ואת
תהיה המנפה אחר יגוף ה׳ את כל הגנו׳
כגון דמנרים לא נריכין למטרת לוקא
סדום מה כתיב כיה כי כלה מסקא כל
עדוכין דעלמא הוו כא ועל דא לא כעלן
דככי כמא לאחרכין יתעדכון כה . רכי
חייא אמר לוכון הוו חיוכין מנרמויהו
ומחוכהון דכל כר כם דליהוי נר שכח
לנכי מסככא יאות הוא דלא יתקיים
כעלמא ולא עוד אלא דלית ליה חיים
לעלמא דאתי וכל מאן דליהוי ויתרן
לנכי מסככא יאות הוא דיתקיים עלמא
לעלמא דאתי .

ויעל לוט מצוער ויסב כהר הוא
ושתי כנותיו עמו ונו׳
מאי טעמא כגון דאמא דהוה סדום
ואסתלק מתמן . רכי יצחק פתח והוא
מסיכו׳ מתהפך כתחכולותיו לפעלם ונו׳
קב״ה מסכך סכוכין דעלמא ואייתי
קומרין טהירין למעבד שכדוי ולכתר
מסתר לון ועכיד לון כגווכא לאחר׳ וכמה
כתחכולותיו עכיד תחכולין ומסכך
סכוכין לאחרא לון ולאו כאיכון קדמאי .

לפעלם

כח ע 28 I כא

ויגר לוט מצוער ונו׳ אמר רכי
אלעזר כא ואראך מה כתיב
כיצר הרע תדע לך שאיהו מתכטל לעולם
מכבי לדם עד לאותו זמן דכתי והסרותי
את לב האבן כגופכם והא כתיב לא
לדם כדוכין כגופכם הוא כא ואומר לו
אלא כבי לדם הלך ויעל לוט מצוער
מצערא של גופכם משם עולה לפתות
כבי לדם . אר׳ יהודה אלא סנהגות יש
כדם סנהגת הסכל והחכמה וזו הוא

מדרש הנעלם

כגוכים ואות הוא דיתקיים עלמא
לעלמא דאתי .

ויעל לוט מצוער ונו׳ אמר רכי
אלעזר כא ואראך מה כתיב
כיצר הרע תדע לך שאיהו מתכטל לעולם
מכבי לדם עד לאותו זמן דכתי והסרותי
את לב האבן כגופכם והא כתיב לא
לדם כדוכין כגופכם הוא כא ואומר לו
אלא כבי לדם הלך ויעל לוט מצוער
מצערא של גופכם משם עולה לפתות
כבי לדם . אר׳ יהודה אלא סנהגות יש
כדם סנהגת הסכל והחכמה וזו הוא

מדרש הנעלם

כגוכים ואות הוא דיתקיים עלמא
לעלמא דאתי .

לפעלם בגין פעלם דבני נשא כמה
דליכון עבדין עובדין דבי מסכף לון.
כל מאן דנוס על פני תבל תרגם · בגין
עובדין דבני נשא לליכון מסכנ׳ מסכף
בכל מה דליהוי פקיד לון על פני תבל
וגו׳ · רבי אלעזר אמר והוא מסכנות
מתסכף · תקנ״ה מסכנ׳ סכוכין ותייתי
עובדין בעלמ׳ לתקוומ׳ ולכתר דחביבו
בני נשא דיתקוומון ליכון עובדין קדם
מסכף לון לליכון עובדין מכמה דהוו
בקדמיתא · כתחכולותיו כתחבולתו
כתיב כהני לומכ׳ דעביד מחכין דחרסין
בעוד דהיהוי טיקלא לסתחרת קמיה
חסיף למעבד כנוכא דל עביד חסיף
למעבד כנוכא לחר עביד מסכף מחכא
לל למחכא דל בנין דהוהו טיקלא
לסתחרת קמיה כך קנ״ה מסכף עובדוי
דליהוי עביד · כתחכולותיו מסר יו״ד ומען
ליהוי דל כי דיכא לתתא דליהוי טקלא
לסתחרת קמיה ועל דל מסכף מחכין
מחכא דל למחכא לחר׳ וכל דל פעלם
דבני נשא לי מטיבי׳ כני נשא עובדיהון
הסוא טקלא דסחרא לסתחרת לון לומיכ
וכדין לתעבידו שבדין כעלמ׳ לחוטכא
לון כדקיומ׳ · וטיקלא לסתחר תדיר ולא
מתגלגלא כיה · אתו בני נשא לחכמתא
תחכולתו

כה הכמה הקדושה והכהנת התחום
שהיה מתחזה בכל תחנות רשות וזהו כח
הנוף והיה בקרבת כפם הנוף לומר רב
דימי זהו כח המחזיק · אמר ר׳ יהודה כח
ורחה לשלם לון יבר הרע מולט לנלח
בלנו כ׳ כמות לנין דחמרן בפם המתחלף
היה הרוחפת לחר יבר הרע לעולם
משמע דכתיב ותלת׳ סכבירה ל הנעורה
לכיכו זקן בפם המתחזה היה מעוררת
את החחרת ומפתה לותה עם הנוף
להדבק ביבר הרע והיה לומרת לכה
נסקה את לכיכו יין ונשכבה עמו מה יש
לכו בעולם הבה כלך ונרדוף לחר יבר
הרע ולחר תעוקת חמדת העולם הזה
ומה עושות שתיהן מסכימות להדבק
בו מה כתיב ותשקין את לכיהן יין
מתפטמות להתעורר ליבר הרע בלילה
ונשתיה · ותקם הבכירה ותשכב את
לכיה בשחל שוכב על מטתו בלילה בפם
המתחזה היה המעוררת ליבר הרע
ומסדרת בניהוה דבך בכל הדיבור רע
עד שמתעברת מעט מעט על שמיה בלב
בלדם לותה המשבה הרעה ודבקה
בניועדין יש בלבו ולא בנמר לעשותה עד
שזוכת התחום מעוררת לבה הנוף זאב
תחלה להדבק ביבר הרע ולא הוה תשלו
הרעה הה״ד ותהריבן שתי בנות לוט
מלכיהן

סתרי תורה

דויל לנוט אבותר ובו׳ מבו סורמתא דמלבא לתקרבא מסטרא דיומיבא תך סתוכא דקטורא
לנלפא מתקנא בני סתוכא דסבינא מסטרא דשמאלא בני מסלבו ליובריס ולתעניד
תלת שרשי דא בגין דלא יהוי בלבא בר נשא ינסך לתתערא בעלמא בתוקפיס דליבא קשיא ללקלק ופרס דרגין
ומסטרא דא מתעניד ומתקלף מבריס הסוא דקטורא תלת דמלבא תלת בגו הסוא מסלבו · הסוא בשם
דמלבא בעלל בלבניס דסטוא תלת דמלבא ולסיפו תרין דרגין קטירין לל בלא ולסיפו
דרגין דמתרן בסטר מסלבו תך לקרי מלבוס ותך לקרי פעור לל עיטא דמתבסיס ולל עיטא
לתתגלגלא · מלבוס דמתבסיס מלין יתרין מתערבן ויבין סניחין לוביסא
נסתרן

עמכולתו דלמטה תדיר והוה קיומא
כלמטה דימוכא קלא למאר ליה
בסטרא דשמאלא ומהכך מסכו ומחכין
דהוו בקדמיתא למהוי סטר שמאלא
וכדין מיקלא למאר ואתעבידו שכדין
בעלמא לאחשכא לון לכבי כשא וטקלא
למאר למהוי סטר עד דכבי כשא תיובין
לאוטבי עוכדיהון וטקלא קיימ כעובדין
דכבי כשא ועל דא כתחבולתו לפעלם
ולא קיומא תדיר · תא חזי קלא נרס
סכוכין ושוכדין כעלמא כגין למעבד
כלא כדקא יאות וכלא כפקא מעקרא
ושרשא דלעילא · לקריב לכרכם לנביה
כפק מכיה ישמעאל דלא הוה לכרכם
גזיר כד כפק מכיה כגין דליהוי לתתא
ולא למתלים כאת קיומא קדישא לכתר
קלא סכוכ סכוכין כתחכולותיו ואתגזר
לכרכם ועאל ככריתו ואתלים כשמים
ואקרי לכרכם וה׳ עלאה לעטרת ליה
ברזא דמים מרום · כיון דרזא אתלים
ואתגזר כפק מכיה ישמק והוה זרעא
קדישא ואתקשר לעילא כרזא דאם ממים ·
ועל דא כתיב ואכבי כטעתיך מורק כלו
זרע לאת ולא לאתקשר כהאי סטרא
לאחר · תא חזי לוט כפקו מכיה ומכבתיה
תרין לומין מתפרשן ואתקשרו כהאי
סטרא לאתחזי לון ועל דא קלא מפכב
סכוכין

ירח

מלכיהן · למר רבי ישמק משלם לון ישר
הרע מתפתה שח כהילה ומתיב ואתוך
שמחת סיון לז שולט כחדש · כגדיק מה
כתיב כיה כדיק לוכל לשובעכפגו ולוכו
מפתכר לעולם דלמר רבי יהודה הלוי
נורבא מרבכן דמרוי קריכא עליה כזה
זהב כלף חזיר ולא עוד אלא שמחלל שם
שמים מכאב הרשעים מהו הכא שמון
ושמחת סיון לז שולט כחדש הרוב כקר
ושחוט כלן וגו׳ ועליהם למר הכתוב הנו
מפכיתי ככך שכר ירדופו וגלכדי לעורר
ליגר הרע שלין יגר הרע מתעורר אלא
מתוך היין הקד ותפקין את לכיהן יין ·
למר רבי לכהו מה כתיב ולא ידע
כשכבה וכקומה כלומר יגר הרע לוכו
מפגיח כה כשכבה כעולם הזה וכקומה
לעולם הכא אלא מתעורר עם כה הגוף
לעבוד תלוותו כעולם הזה דלמר רבי
לכהו כמעט שכבשין הרשעים כניהם
מכגיסו ליגר הרע לרחות כהן הקד ולוט
כא נשרש לנערה של ניהם וכפקו ליה
מתון לכסותה לכרייתה כדקלמרן הקד
ויעל לוט מצער מצערה של ניהם וישב
כהר למר רבי ינחק מפמע דכתיב כהר
מלמד שהוה שם מושבו כמקום הר גוף
שהוה תרב כהר דלית כיה טכותה ושתי
כנותיו שמו שלו שב כחות דלמרן · כי

ירח

כתרי תורה

ומחרן יצא רעה ולכל שלין שטרי מפלטו · וכל מלך לרוכתיה · כגוונא דא ליסו לתתא · לוט
לתפרש מלכרכם ושוי דיורים כהפי סדום כל לתעבר לכרכם ולא ליה מתתן
ולתתרש מכייהו · יתן לפקיפו ליה כתיב ולולידו כהו תרין לומין שם לקרי עמון ושם לקרי מואב ·
קל כלתגליה ושם כלתכפיה · עמון דרגע דילים מלכוש עיטף לשתכפיה · מואב דרגע דילים
פעור כלא כלתגליה כגוונא דא כתיב דא למרת לית לי מעמי ולא למרת מפלן סוף כגין
כך ליהו הוה כלתכפיה · דא למרת מואב מלה הוה רבא · מלכא מולידת ליה דרגע דילים פעור

סכוכין ומנגלגל נגלגולין בעלמא דיתעביד
כלא כדקא יאות ויתקטר כלא כחדא.
תא חזי יאות הוא ליה ללוט דקא יפיק
מיניה ומתמנייא תרין חומין חלין חלין
בגין לאתקטרא כחדא דאתחזי להו
ואתעבידו מנו ייכא והכא ייכא לזדמן
לסון כמערת הסיעה לילוף ודא הוא רזא
דאתעבידו כלא ויתא מן היין ויסכר
ודא לאתמר ותקומנ. תא חזי מוחא
ועמון לזכון קרמין לון סמכן מוחא. רבי
יוסי אמר בכורה בתניפו אמרה מוחא
מלכא הוא. ובצעירה נמ היא ילדה בן
ותקרא שמו בן עמי בצעירו אמרה בן
עמי כר״ע ולא אמרה ממלון הוא.
תא חזי בקדמיתא כתי ולא ידע בשכבה
ובקומ כולו ובקוד על ולו בגין דסיועא
דעילא הוא לאתכא בסיוע עובדא
דזמין מלכא משיחא לכפקא מכיוכין
כך לאתליס הכא כולו ובאחרא כתיב
ובקומה אסר ויו. בגין דלא נפק מכא
חולקא לקכ״ם כהאי אחרא ועל דא כתי,
בהאי אחרא קאמינ ובקומ כולו מלא
ובקוד עלה. רבי שמעון אמר לא ידע
דזמין קכ״ם לאוקמא מכא דוד מלכא
ומלמה וכל שאר מלכין ומלכא משיחא.

תו ובקומה דכתיב כרות ותקם בטרם רבי יוסי אומר כתיב ותקם כמה המתוקה אומרת
יכיר חום את רעהו וגו׳ ובהאוה ומלמ לאחרת לכיכו זקן כרדוף אחריו ובדבק
כו

מתני תורה

לאתחתר דוד מלכא בהאי עטרא דאיהי מסדורא לורעא דדוד לכתי ויתן עליו את סכוך ואת סעדתך
ואם הוא מתן מלכות דרנך דכתי עמון לכתיב ויקח את עטרת מלכם מלכם דרנך עמון הוא כתיב
ותשי על ראש דוד. ומתמן הוא מסדורא לכתי לעלמין וכא מתמוהא מאן אפא מן כתי דוד לאתחזי
למלכא ולאי לאתברכא מן דוד הוא (דכתוב) לאתי׳ אתיליד לאתי כיכל הוא למסכל על ריסיה דכא היכו מסקל
ככר וסכ ומכן יקרא שות ודא הוא לכתיב ביומם ויתן עליו את סכוך ואת סעדות וכתרין לאתחזי דוד
מלכא ומיכון תוקפא דמלכותא לאתקפא על שאר עמין דלי לא אתכליל בסמר דלהון לא יכיל לאתקפא
עליהון כל גוונין דשאר עמין כלילן כיה כדוד לאתברכא ולאתקפא עלייהו. ויעל לוט מצוער

ויסב

כתוב בתוך אחרונים אחרי שם פרשת בהעלותך עד כאן

לתתכר עמה כעז ולתקש מכם כל הכי
מלכין וכל עלוה דישראל. ולא ידע
כשכבה דכתיב ותשכב מרגלותיו עד
הבקר וקומה דכתי׳ ותקם כטרם יכיר
איש את רעהו ונו׳ וכבון כך וקומה נקוד
ואו. תא חזי עמיקותא דלכרסם דסא
תפילו כקדמיתא כד בעא קלה למעבד
ליכא כסדום לא בעא מכיס רחמי על
לוט דסא ולכתר לכתיב וירא והנה עלם
קיטור הארץ כקיטור הכבשן ולא תכא
עליה לוט ולא אמ׳ עליה לקלה כלום אלא
הכי קלה לא אמר ליה מדי כנין דלא
יהא לכרס׳ דקלה גרע מזכותיה כלום
ואי תימא דלכרסם לא הוה חשיב ליה
לוט כלכיה כלום הא מסר כפשיה למהך
לגחנא קרכא כחמשה מלכין תקיפין
כלא ושמע לכרס כי כשכה לחיו ונו׳
וכתיב ויקלק עליהם לילה וכתיב ויפצ
את כל ברכום ונם את לוט לחמו וכבוזו
השיב ונו׳ לכל כרחימותא דרחים לקלה
וחמא שכדני לוט דלא כארלן כדקא
יאות לא בעא לכרסם דכניכיה יפכוק
קלה כלום מדיליה וכניכי כך לא תכא
עליה רחמי לא בקדמיתא ולא כסופא.

ויצא מסר לכרס לרגם הכנב כל
מטלטלי הוו לפטר לדרומתא
ויתיר

ולכתר עמה כעז ולתקש מכם כל הכי
מלכין וכל עלוה דישראל. ולא ידע
כשכבה דכתיב ותשכב מרגלותיו עד
הבקר וקומה דכתי׳ ותקם כטרם יכיר
איש את רעהו ונו׳ וכבון כך וקומה נקוד
ואו. תא חזי עמיקותא דלכרסם דסא
תפילו כקדמיתא כד בעא קלה למעבד
ליכא כסדום לא בעא מכיס רחמי על
לוט דסא ולכתר לכתיב וירא והנה עלם
קיטור הארץ כקיטור הכבשן ולא תכא
עליה לוט ולא אמ׳ עליה לקלה כלום אלא
הכי קלה לא אמר ליה מדי כנין דלא
יהא לכרס׳ דקלה גרע מזכותיה כלום
ואי תימא דלכרסם לא הוה חשיב ליה
לוט כלכיה כלום הא מסר כפשיה למהך
לגחנא קרכא כחמשה מלכין תקיפין
כלא ושמע לכרס כי כשכה לחיו ונו׳
וכתיב ויקלק עליהם לילה וכתיב ויפצ
את כל ברכום ונם את לוט לחמו וכבוזו
השיב ונו׳ לכל כרחימותא דרחים לקלה
וחמא שכדני לוט דלא כארלן כדקא
יאות לא בעא לכרסם דכניכיה יפכוק
קלה כלום מדיליה וכניכי כך לא תכא
עליה רחמי לא בקדמיתא ולא כסופא.

ויצא מסר לכרס לרגם הכנב כל
מטלטלי הוו לפטר לדרומתא
ויתיר

פתרי תורס

ויצא נסר. כתיב לעלוקס שתי כנות כיכר שרא לישון שתערין ליס כנין
לעלמא כנופא אחא ליסי עלמא דא ליסי כביכרס ושא ליסי כעה דכשיפא כתיכתין כנין
אלא ככל כשופין כיכין לסשא עלמא דא ליסי כביכרס ושא ליסי כעה דכשיפא כתיכתין כנין
כתרין אין כנין לפתחא לכבי כשא וכנין דישמעין ליס לאוכלא לסו לאתר נירין דאותא ויפלמון ליס כלא
עד יפלא מן ככרו. לנסטיס דאכרסס כתורין ואשיר ונרעייסו כאתר לקול דטוריא וילשין דשא
כבי כשא שתערין נרעייסו לאיכך כלישון דוכתי אס עכלי כרישי אמייסו סשוא אלילא עליסיס אכלא
סשוא לילא לשתי כבי כשא ויפוק אכיכייסו ויתיב כלורא אישר לכל כבי אלמא עברין תמן כיון דאשו א

לנכייסו שרי לאתכרא תמן.

יתיר מסטרא לאחרא כגון דהוה במכמת עבד לאתדבקא בדרומא ·

ויאמר אברהם אל שרה אשתו הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את · ידעתי הוא דכתיב ויהי כאשר הקריב לבוא מצרימה ויאמר אל שרי

כגון דלכרסם מסטר דימוכח לזיהו לחמר
לחותי היו ורזין כלל לחותי דעיתי
ויכתי תמתי ועל דלת לכרסם קרוי לה
תדיר לחותי כגון דלתדבק כסדם ולה
ותעדין דלת מן דלת לעלמין . למוף מה
כתיב ונם תמכם לחותי כתלבי היו לך
לת כת לחמיוכי הכי הוה לעלה כלל כגון
מכוכתה קלמר לחותי היו בקדמיתה
דכתיב לחמר לחכמה לחותי לתלבתר
ונם לחמכם מלי ונם לתוספה על מה
דקלמר בקדמיתה לחותי כת לחי היו
ברתים דחכמה עלאה וכגון כך לתקרי
לחותי ולתקרי חכמה אלך לת כת לחמי
מלתר דסירוסה דכלה סתימה עלאה
ועל דלת ותהי לי לעלה כחוה בחביכותה
דכתי ויומיו תחכמנו וכלה רזא דחכמה
חיכה . תלת חזי בקדמיתה כל כתתו
למחרים הכי קלמר כגון לתדבקה כגו
מהימנותה וקרי לה לחותי כגון דלה
ויטעון גו חיכון דהגין דלכר לוף הכא
לחותי כגון דלא לתעריבו מהימנותה
כדקא יאות דהא חכימלך וכל חיכון
יתבי תרעהון חזלי כתר פולחנ טוברלה
ויהיו לתדבק גו מהימנותה וכגון כך
עלל לתתן ולמר לחותי מם לחות לה
לתתרם מלחא לעלמין לוף הכא דהא
לתתה יכולת לתתרמה לכל לחות לה
לתתרם דהא תרין לחין לה יכלין
לתתרמה לעלמין ולעלמי עלמין וכגון
כך לת לכרסם לחותי היו דהא כלהון
הוו להוטין גו טהרי ככפיה ומזלי ופלחי
לון ולכרסם הוה מתדבק גו מהימנותה
ולמר לחותי דלה כתרם לעלמין .
וסימכיך ולחותי סכתולה דלתת לכהן
לתתרם לכרסם סריף כיס . כתיב לת יי אלהיך תירא ולזותי תעבוד ובו תדבק
ובשמו תשבע הלי קרבן לוקמון . לכבל לת חזי לון יי אלהיך תירא לה כתיב אלה לת לת
לתרם לכרסם סריף כיס . כתיב לת יי אלהיך תירא ולזותי תעבוד ובו תדבק
וסימכיך ולחותי סכתולה דלתת לכהן
לתתרם לכרסם סריף כיס . כתיב לת יי אלהיך תירא ולזותי תעבוד ובו תדבק
ובשמו תשבע הלי קרבן לוקמון . לכבל לת חזי לון יי אלהיך תירא לה כתיב אלה לת לת

רזין כך כתיבין כלהכתו עד סהלך
עמסם ומולוכם כלותו הדרך סהלסטים
סם כדרך ניסכם לסר לין דרך לכתות
ימין ומסלכין כון ממניע עמסם לסם הוה
הרלסון סהורג לסם ונעשה לסם מלאך
סמות ומכניסין לניהכם ומורידין להון
מלאכי חבלה ולחון נוחין ולחמרין ווי
דלתניתה לדין ולה מסכיח לון . לחחר כן
עלה מסם ווי לפתו לבני לדם הפקחין
כמרוחין לותו מכורים לותו ומתגברים
עליו עד סמולטין עליו ומלטין מזה
הדרך ולוקחין דרך לחרת להכנל ממנו .

מלי לית ליה דרגא קדמאה לאתר דאתלת דקלסי וכגון כך כתיב תורת ד׳ תמימה כשי
כך כה לדאתלת קמי מלריהם קלסי דאיהו ד׳ויכוח. ואותו תעבוד דא דרגא עלאה
דקיומא על דהאי דרגא תתאה ולא מתפרשן לעלמין לא ואותו דא כדא דבקין ולא
לתפרשן מלי ואותו דא לאתר כרית קדישא לות לעלמין דהא פולחנא לא סריך כלת
ולאו איהו למפלח לאלא למדבק לכל פולחנא איהו לשולא וכגון כך ואותו תעבוד. וכו
תדבק כאתר דאיהו דבקותא לאתדבקא לאיהו גופא דפרי כאמצעיתא. וכשמו
תעבוד לאתר שבועה דדרגין וסימכו לת דוד מלכא לאפר לקי לאם כגון כך לאתדבק
לאברהם כאמיכותא כך כחת למנרים וכך לזל לארעא דפלשתים וכו לבר כם דבעא
לאכחתא גו נוכחא עמיקא דאיל דלא יכיל לסלקא מנו נוכחא מה עבד אפר חד קטרא
דאכל לשולא מן נוכחא לאר הואיל דקטירנא קטרא דא מכאן ולהלאה לעול תמן
כך לאברהם כשעתא דבעא לכחתא למנרים עד לא ויחות תמן קטר קטרא דאמיכות
בקדמיתא לאתתקפא כיה ולבתר כחת לוק סכי כמו כד עלל לארעא דפלשתים כגון
כך אפת לחת תכון לעד ועד לרגיעה לעון אקר דא לאיתלך דאמר כתוב לבבי
ובכקוין כפי. וכד לאדרו ליה מה כתיב נם לאבבי ידעתי כי כתוב לבבך עשית זאת
ולא כתיב בקין כפיס. **וערה** הפא לאת האים כי ככיא הוא רבי יהודה
פתח ואמר רגלי חסידיו ישמור וגו׳ חסידו כתיב חד ודא לאברהם
דקלסי סדר סביבתיה עמה וכתר לה תדיר. לא רגלי חסידיו ישמור חד דא לאברהם
דקלסי לזול עמיה תדיר בגון דלא ויכלון לבזקא ליה. ורמעים כחסך ידמו. תלין
לאיכון מלכין דקטל קלסי בהסוא לילוא דרדף כתרייהו דהסך כחסך ידמו דא לילוא
דקלסי לזול עמיה תדיר בגון דלא ויכלון לבזקא ליה. ורמעים כחסך ידמו. תלין
לאיכון מלכין דקטל קלסי בהסוא לילוא דרדף כתרייהו דהסך כחסך ידמו דא לילוא
דאתקסר כחסוכא וקטל לון לאברהם רדיף ולילוא קטיל לון דהסך ויחלק עליהם לילה
הוא ועבדיו ויכם ויחלק עליהם לילה דא קלסי דפליג רחמי מן דיוקא בגון למעבד
כוקמין לאברהם וכגון כך ורמעים כחסך ידמו. ויכם ויכום מכאריה. תלת דא
קלסי. כי לא ככח יגבר איש דאיהו ואליעזר הוו כלחודייהו. רבי יצחק אמר ואף
תיכון כאתר דבזקא סכיא לא ישמוך בר כם על כיסא ולא הוא אתר דבזקא מסתכא
כהאי דאברהם לזל אתר חמסא מלכין למרדף כתרייהו ולאנחא קרכא. אמר
רבי יהודה כל לזל לאברהם להאי לא לזל לאנחא קרכא ולא סמך על כיסא שלא נערך
דלוט לפקיה מכיתיה ובטל ממוכא למפרק ליה ואי לאו דיומת כהדיה גו עביה. כיון
דכפק חמא סכיכת דבהרא קמיה וכמה חילין סחרכין בהסיא שעתא דדף כתרייהו
וקלסי קטיל לון דהסך ורמעים כחסך ידמו. רבי שמעון אמר רזא איהו רגלי חסידיו
ושמור דא לאברהם וכד כפק לשתתף ינחק כהדיה ואי לאו דיומת קמיה ואי לאו דאשתתף
ינחק כהדיה דאברהם לא לשתתפותיה דסהך ורמעים כחסך ידמו כי לא ככח יגבר איש
לעב דאילא לשתתפא תדיר כיומיא אי לאו הוה כשטרא דשמשא לא לתתחיין קמיה
לא רגלי חסידיו ושמור כשעתא דבר כם רחים ליה לקלסי קלסי רחים ליה ככל מה
דאיהו עביד ונטיר לרחמי בלא ושמור נתתך וכולך מעתה ועד שלם. תא חמי
מכיכותיה דאברהם לגבי קלסי דכתיב לא יסוף לזל לא הוה חיים על דוליה כלום
אלא

ולא כגון לתתכבד כיס בקבר וכגון כך רגלי חסידיו ושמור ודע היה לתתיס
דכתיב וחכימלך לא קרב אליס . וכתיב כי על כן לא כתתיך לבעוט אליס . כפרעס
מס כתיב ויכבע יי׳ את פרעה וגו׳ על דבר לחיבי לחרס וקודעס כריך הוא ממך
וכגון כך רגלי חסידיו ושמור ורשעים כחשך ידמו שין פרעה וחכימלך דקודעס כריך
הוא עבד כהו דיכון כלוליס . כי לא בכח יגבר איש מלך גיס דלא לכרעס דכתיב
ועתה השב לאשת איש וגו׳ .

מדרש הנעלם

ויי פקד את שרה כאשר אמ׳ וגו׳ רבי חייא פתח

ויאמר וירחמי את יהושע הכהן הגדול עומד לפני מלאך יי׳ והשטן עומד על ימינו לשטנו והי׳ קרא אית לאשתכלא כיס וירחמי את יהושע הכהן הגדול דא יהושע בן יהוצדק עומד לפני מלאך יי׳ מאן מלאך יי׳ דא אתר גזירין דכשמתתא דדניקין קיימין תמן ודא הוא מלאך יי׳ . והשטן עומד על ימינו לשטנו דא נגר הרע דחיוהי מסוטט וחזיל בעלמ לכטלא כשמתין ולאפקא רוחין ולמשטי לון לכריות לשלא ותתע . ודא הוא כשעתא דאתגיל ליה ככוכב כגר לאתע שם ליכון כביכולי הסקר והאי הוא משטין לשלא בנין דיתוקד שמשון דכתי הוא לורחוי דלאו ליהוי מקטרג אלא כזמנא דכתיב וכזמנ דכגר ארית כעלמ ואית ליה רשו למשטי ולמעבד ליכא לאפילו כלא דיכא כלא ום מסטי מהו לשטנו דהים אמר לון כלהו ושתזכון לו כלהו ושתזכון לו היא כשמש ויתוקדון דאתגיל ליה כשעתא דאתיהיב רשותא ממנו מלך אמור כרחטוס זהו למחכלא לחכלא לא לאתזיב מן הנוף אחוז אסור בקבר וכלא כעפר ולא מיכיון ובנין כך כש לערקא עד לא לתתפס כשפוקד הקב״ה את הנוף הוא יום לארן במתא נעי כר כש לערקא עד לא לתתפס כשפוקד הקב״ה את הנוף הוא יום לארן תמן דאית מחכלא כיון דאתי כמי׳ אתפלים לותו לחון דכתי׳ ארץ רפאים תכיל לוכלה כחויכא . וכל אכן דהוגנין לתפיל . אמר רבי ויחכן המתים מארץ

כיסא לך לתעביד עלנו כיסא ופלגנו דיוכ׳
חלק כלה כחדא לו כיסא לו דיוכ׳ ׃
אל רבי יוסי ואל והא כזמנא דנקבא קלא
ויתא ליתראל הוה קרע ויתא לחלין ואזלין
ביבשתא ומיא הוו תכין מסטר לחדא
ומכעין לחלין ומיתין ואתכא כיסא
הכא ודיוכא הכא כלה כחדא ׃ אל ודא
הוא דקאמיה קמיה דכד קב״ה עביד
דיוכא וכיסא כחדא לאו כאתר חד ולא
ככיתא חדא דאתכא כלא כחדא ואי
לתעביד קאמיה דהא לעולא לא
לתעביד כלא חלק כפלוגו כחדא או
כיסא או דיוכא כאתר חד ולא כפלגו ׃
בגין כך לא עביד קב״ה דיוכא כחיוכוי
עד דאתקלומו כחוכייהו דהך כי לא
פלס עון בתמורי עד הכא ׃ וכתיב
כמחשבה כפלחה תריכנה ועל דא הוא
אסטין ליה לישועא דיתוקד בהו עד
דתמר ליה יגער יי׳ך השטן מלן תמר
ליה דא מלאך יי׳ ומי״ת ויתמר יי׳ אל
השטן ׃ תא חזי הך כשנה למשה כתיב
וירא מלאך יי׳ שיו כלכת אש ׃ וכתי׳ וירא
יי׳ כי סר לראות ׃ לזמכין מלאך ולזמכין
יי׳ ובגין כך תמר ליה יגער יי׳ך השטן
ולא תמר הכי גוער בך ׃ תא חזי כגווכא
דא כיומא דאתכא דיוכא כעלמ׳ וקב״ה
יתיב על כרסוי דדיוכא כדין אתכא
הוי שטן דאסטי לעילא ותתא ואתכא
ליהו לאכלא עלמא ולוטול כמתין ׃
רבי שמעון הוה יתיב ולעי באורית׳ הוה
אתדל כהוי קרא ולקחו זקני העיר
ההיא עגלת בק׳ונ׳ ושרפו שם את העגלה
בנחל ׃ ודיוכא ליהו בקופין לערפה ליה ׃
אל רבי אלעזר הוי למלי אנטריך ׃
כתיב ר׳ שמעון ואמר יי׳ לשלמ׳ דאתמשך
כתר דא דהך מן הוה ויומ׳ דהוה יומ׳ אחד
כיסא

סוכני עפר אלו המתי׳ שבמדבר ׃ דאמר
רבי יוחנן למה מת משה בחוצה לארץ
להודיעו לכל כלי שלש כשם שעתיד הקב״ה
להחיות למתים כך עתיד להחיותם לעתי׳
שהם קבלו התורה דאמ׳ ונתן עליהם
שאמר זכרתי לך חסד נעוריך אהבת
כלולותיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא
זרועה ׃ אל״ף הקיזו ורבנו סוכני עפר אלו
הם החלות שמתים בחוצה לארץ יבשה
נופל ומתגלגלים תחת הארץ עד ארץ
ישראל ומשם יקבלו בשמחה ולא בחוצה
לארץ הה״ד לכן הכתוב ואמרת שיהם הכם
אלהי פותח את קברותיכ׳ והעליתי אתכם
מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל
אדמת ישראל מה כתיב אחריו ונתתי
רוחי בכם וחייתם ׃ ר׳ פנחס אמ׳ הכשמה
כטלה מכם שכתוב שהוא הרוח כדקאמ׳
רוחך עליך ככדמ׳ ודלת רוחך כארגמן
זו היא הכשמה שהוא דלת הרוח ׃ מלך
אשור הרשעים הוא הגוף שהוא אשור
בקבריים שהו הגוף ושהו שרש ושהו מלך
וקב״ה פוקד למועד אשר דבר אלהים הה״ד
וי׳פקד את ערש כאשר אמר פוקד את
הגוף לזמן הידוע שבו יפקוד הצדיקים
אמר ר׳ פנחס עתיד הקב״ה ליפות לגוף
הצדיקים לעתיד לבא כיופי של אדם
הראשון כשנכנס לגן עדן שנאמר וכאך
וי׳ תמיד וגו׳ והויית כגן רוס ׃ אמר רבי
לוי הכשמה בעוד שמעלתה כיזוכת בחור
של מעלה ומתלבשת בו וכשיכנס לגוף
לעתיד לבא בחותו החור ממש יכנס ואז
הגוף יאור כזהר הרקיע הה״ד והמשכילי
יזהירו כזהר הרקיע ויאומר בבי אדם
דעם שלימה שנאמ׳ כי מלאך אלהים צבאות
הוא וי׳ ׃ אל הא ממש דכתיב ובאך וי׳
תמיד והשביע בנחצותו כפשטך זה חור של
מעלה

כוסא דלתתא כיה לדם שליט על
לדם ושליט על כני עלמא ליהוו קיימים
למסטי עלמא · ועלמא לא יכיל למפקא
מעוכסיה עד דייתי מלכ משיחא וניקים
קלם לדמיכי עפרא דכתיב כלע המות
לנצח וגו · וכתיב ואת רוח הטומאה
אעביר מן הארץ וליהוו קיימים על עלמא
דא למיטל כמיתין דכל כני כפא · ותא
חזי הא כתיב כי ימצא חלל וגו לו תיתא
דכר כם דא על ידא דסהוא מלאך המות
כפק כמיתיה לאו הכי · שלא מאן דקטיל
ליה לפיק כמיתיה עד לא מטא זמניה
לשלמיה כיה סהוא מלאך המות וכגין
כך ולארץ לא יכופר וגו׳ לא די לון דקטיל
ליהוו למסטי עלמא למנכא ולקטרגא
תדיר כל סכן דנזלין מכיה מה דלית ליה
לנטלא וקלם חיים על כמוי וכגין כך
קרכין על הלי עגלה כגין לתקנא עמיה
מה דלתנטול סהוא כמיתא דכר כם
מכיה ולא יתכא מקטרגא על קריבין
כפפי עלמא ורזא עלאה תכיכן הכא ·

שור פרה עגל ענלה כלהו כרזא
עלאה לתתכאי
וכלב כלא מתקנין ליה ודא הוא דכתיב
ודיכו לא שפכה את הדם הזה וגו׳ לא
שפכה ולא גרימנא מיתתיה וכלא לא
לתתכא מקטרגא עלייהו וכללא יהיב
קלם עיטא לעלמא · תא חזי כגוונא דא
ביום ר״ה ויום הכפורים דדיכא לתתכא
בעלמא ליהוו קיימים לקטרגא ויסראל
בעיין לאתערא כשופר ולאתעטרא קול
דכלהו כא שלח ומיא ורוחא ואתעבידו חד
ולשמעא סהוא קול מגו שופר סהוא
קול סלק עד לתר דכרסיא דדיכ׳ דתכא
וכטא כא וסלקא · כיון דמטא הא קול
מתתא קול דיסקא לאתקנא לעילא וקלם
לאתעטרא

כט ב 29 ii לא

משלם ועצמותיך יחלין זה פקדת הנוף
והיית כגן רוה וכמוצא מים לאחר לא יכזבו
מימיו זהו דעת הכורא את הזה וידעו דעת
הכריות שהכעמה הכוכבת כהם שהוא
כעמת החיים כעמת התעכונים שהוא
קבלה תעכונים מלמעלה ומעברת לנוף
והכל תמהים כם ואומרים מה יפית ומה
נעמת לאהכה בתעכונים זו היא הכעמה
לעתיד לכא אמר רכי יהודה בלותו
זמן עתיד הקב״ה לעמת עולמו ולעמוד
בכריותיו שנאמר ושמת יי׳ כמעגיו ואזו
יהיה שחוק בשלם מה שלו עכשיו דכתיב
לז ישלח שחוק פיכו וגו׳ הלל ותלת׳ אחרי
שחוק עשה לי אלהים שלו עתידים כני
אדם לומר מירה שהוא עת שחוק · רכי
יהודה אומר ושמת יי׳ כמעגיו זה כריותו
לא היתה שחוק כמותה מיום שכרא
העולם והצדיקים שכאחרים בירושלם
לא יאכלו שוב לעפרא דכתיב והיה
שכאחר כניון והכותר בירושלם קדוש
יאמר לו הכותר כניון ובירושלם לויקר
אמר רכי יהודה אם כן שוירין לוכולם
כל לילה לתתקרו כארעא קדישא
דישראל דיכא בירושלם וכניון לכל דכר
מלמד שכל ארץ ישראל שכלל ירושלם
היא ממשמע דכתיב וכי תכאו אל הארץ
הכל שכלל · רכי יהודה כר אלעזר שלש
לרכי חזקיה אמר לו מתים שעתיד הקב״ה
להחיות לא כשמתא לאתקברו
תמן וייתון לחייהון כארעא דישראל
אמר לו כשכיל הקב״ה לכנו ירושלם ואלו
תהרם לשולמים דאמר רכי ירמיה עתיד
הקב״ה לחדש עולמו ולכנות ירושלם
ולהוריל כניה מלמעלה כגין שלש ירדם
ונשכע שלש תנלה עוד כשבת ישראל
ונשכע שלש יקרם כגין ירושלם שנאמר

לאתער רחמי דהא כנוונ דישראל מתערי
לתתא קול אחד כלהו כחדא ורוחא חדא
דכפקי כחדא מגו סופר הכי ממי לתתא
לעילא סופר . וההוא קול דכלהו כחדא
ומוי ורוחא לתתקן וכפיק דא מתתא
ודא מעילא ואתתקן עלמא ורחמי
לאתכסנא וההוא מקטרג לאתכב דחשוב
לשלטאה כדיכא ולקטרגא בעלמא ורחמי
דמתערי רחמי כדין לתערב ואתעם
חילוי ולא יכיל למעבד מדי וקב"ה דחין
עלמ' ברחמי דהי תימא דדיכא לתעביד
לון הכי אלא לאתחכרא רחמי כדיכא
ושלמא לתדין ברחמי . תא חזי כתיב
תקעו בחדש שופר בכסא ליום חגנו
דלתכסיה סיהרא . דהא כדין שלטא
דהי חוויא דיומא ויכיל לנזקא עלמא וכד
מתערי רחמי שלקא סיהרא ואתעברת
מתמן ואיהו לאתערבא ולא יכיל לשלטאה
ואתעבר דלא יתקרב תמן ועל דא כיום
דיש בעי לתערבא ליה כחמן דלתתר
מסכתיה ולא ידע כלום . כיום בעי לכייה
ולמעבד ליה כייה דרוש כשעי דקרבין ליה
וכדין לתסתכך סניגוריא עלייהו דישראל
לכל כיומא דלא לתערבא דלא ידע ולא
יכיל למעבד כלום חמי לתערות דרחמי
שלקין מתתא ודחמי מלשלה וסיהרא
שלקא כיכויהו . כדין לתערבא ולא ידע
כלום ולא יכיל לשלטאה וקב"ה דן להו
לישראל ברחמי וחיים עלייהו ואתתכא
להו זמנא כל חיכון דיומין דכין דיש ליום
הכפורים לקבלה כל חיכון דתייכין קמיה
ולכפרה לון מכוכייהו ושליק לון ליומא
דכפורי . ועל דא כתיב קב"ה פקיד לון
לישראל למעבד עובדין כנין דלא ישלוט
עלייהו מאן דלא לתנטריך ולא ישלוט
עלייהו דיכא ויהון כלהון זכאין בארעא
כרקיעא

לא יחמ"ך עוד עזוכה ולא יחסר
עוד סממי וכל מקום שאתה מוצא לא
לא היה שכוע' הלל ולא יהיה עוד חמים
למכול ולא יכרת עוד כל כשר מזוני
המכול . וכתיב לאשר כשבעתי מעבור מי
כת מכלין שלא לא שבוע' ומן לאו לאתה
שומע הן ועתיד הקב"ה לקיי' עולמו קיום
שלא תגלה כנסת ישראל ולא תפרם כנין
כית סמקדש לפיכך אין מקבלין כשמתן
חלא כמקום קיום לעולמים כדי שתהיה
כשמה קיימת כנוף לעולמים ודא הוא
דכתיב הנשאר בנין והנותר בירושלם
קדוש יאמר לו וגו' . אמר רבי חזקיה
מכאן אתה הוא קדוש וירושלם קדוש
הכות' כה קדוש הוא קדוש דכתיב קדוש
יי נכחות וכתיב בקרבך קדוש וירושלם
קדוש דכתיב ממקום קדוש יהלכו
הכותר כה קדוש דכתיב והיה הנשאר
בנין והנותר בירושלם קדוש יאמר לו
מה קדוש הראשון קיים לף הנשאר קדוש
קדוש קיים . אמר ר' יצחק מאי דכתיב
עוד יבכו זקנים וזקנות כשעבי ירושלם
ואיש מטעניתו בידו מרוב . מאי טיבות'
דלף למיזל כדין כתי' ואיש מטעניתו בידו
אלא אמר רבי יצחק עתידים הצדיקים
לעתיד לבא להיות לשים הכביוד דכתיב
וקח מטעניתי בידך ולך וכתיב ושמת
מטעניתי על בני הכשר אל קב"ה דכר
שעתידים לעשות לעתיד לבא אתה רואה
עכשיו לעשות"מה כתיב ויסף את המטעת
על פני הכשר ואין קול ואין עוכה ואין
קשב לכל הצדיקים לעתיד לבא עלה
בידם הכתוב זה דכתיב ואיש מטעניתו
בידו כדי להחזות כו את המתי מצרים
לותם שנתנוירו מלומות העולם דכתיב
כי הכשר כן מלא שנה ומות והחוטא כן

מלא

כרחימו דלבא על כנין וכלא כשבדא
וכחלין תליא והא לוקימנא מלין וי׳
פקד לת שרה כלאבר לת דכתיב למועד
לשוב אליך כעת חיה ולשרה כן ותביכן
פקד לת שרה פקידה למוקבל זכירה
לדכור וכגין כך וי׳ פקד לת שרה דכתי׳
שוב אשוב אליך כעת חיה וגו׳ מסכת
משמ דלמ׳ ויאמר שוב אשוב שיך ויאמר
סתם דליהו הוה ולא אליבא לאחרא׳

ועשה וי׳ לשרה וגו׳ כיון דאמר וי׳
פקד לת שרה מהו ועשה וי׳
לשרה׳ אלא אכי תביכן דלבא דשובדו
דקלה מסהדו כהר דכניד ובפיק מעדן
ליהו ולהו כמתהון דצדיקיא ולהו
מזלא דכל ברכאן טבאן וגמי ברכאן
כלי מניה ומתמן בפקי דכתיב להסקיני
לת הגן דליהו מזיל ומסק מעילא לתתא
כגון דכתי בפת בהאי מזלא תליין ולא
כלתר לאחרא ועל דא כתיב וי׳ פקד לת
שרה פקידה כלאודוי ועשה וי׳ לשרה
כאשר לליהו לעילא מהאי דרגא כמה
דלתתא דהא כמזלא תליין ועל דא כלן
פקידה וכרון עשיה וכגין כך אמר וי׳
וי׳ כלא חד׳ רבי אלעזר פתח ואמר
סכה כתלת וי׳ כנים שכר פרי הכטן הכה
כתלת וי׳ לחסנתה לתתאה כוי׳ דלא
ותעבר מיכ לעלמין דכר בם דזכי לכנין
בהאי עלמא זכי כהו למיעל לפרגודא
בעלמא דלתתי כגון דסהדו כרא דעכיד
כר בם וזכי כיה כעלמ׳ דלא ליהו יזכי ליה
לעלמא דלתתי וזכי לאעלא כיה לכתלת
וי׳ מלן כתלת וי׳ דא ארץ החיים והכי
הוא לארץ ישראל דליהו ארץ החיים דוד
מלכא קדישא כתלת וי׳ דכתי׳ כי נרמזו
היום מסהדנא כתלת וי׳ לאמר לך עכוד
אלדים לאחרים וכגין כך סכה כתלת וי׳
כנים

מאה שכה יקונלל׳ אמר רבי יצחק סופיה
דקרא מוכח דכתיב מרוב ומיס׳ דכה
לאחר ותאמר שרה נחוק עשה לי אלדים
כתיב שמחו את ירושלם וגילו כה כל
אוהביה שישו אתה משוש כל המתאבלי
עליה׳ אמר רבי יהודה לא היתה שמחה
לפני הקב״ה מיום שכרת העולם כאותה
שמחה שעתיד לעמוד עם הצדיקי לעתי׳
לבא וכל אלו ואחד מראה כאצבע ואומ׳
זה וי׳ קויכו לו ויושיענו זה וי׳ קויכו לו
כגילה ונשמחה כישועתו וכתיב ושמו וי׳
כי נאות עשה מודעת זאת בכל הארץ׳
ואיכן אמר לך אזיכן מאן דפריש אלי
מלה כדוד מלכא דאמר תפתיר פיך
ואכלון מכאן אלין הקב״ה עושה רעה
לעמו אלא כמאזיכו מצניח כו הוא
כלה דכתיב תפתיר פיך ואכלון תוסף
רוחם יגועון ותשלח רוחך ויכרון וגו׳
ואחר כך יהי כבוד וי׳ לעולם ישמח וי׳
במעשיו ואלו הפסוק כעולם דכתיב לו
ימלא פחוק פיהו ולעוכבו רכה הכה ותלחמ
ארם נחוק עשה לי אלדים לשמו כישועתו
רבי חייא אמר תא חזי עד אהגוף שומר
כעולם הזה הוא חסר מן התעלם לאחר
שהוא נדיק והולך כדרכי יוסר ואת
כיעזרו נקר אר׳ כתעלומן הניא לתחיית
המתים הוא כלי אלא ואמרו שאחר הוא
שהחיה קב״ה לאחר שהוא חי ושמח עם
הצכיכה ומשביר הקב״ה היגון מן העולם
דכתיב בלע המות לנצח ומחה וי׳ אלדים
דמעה מעל כל פנים וגו׳ אלו נקרא ישחק
כשכיל השחוק והשמחה שיהיה לצדיקים
לעתיד לכא׳ ר׳ יהודה אתא להסוך
אתר דכפר חכן שדלו ליה תקרוב תא פל
כני מאתא אעיל לנבי רבי אבא אל אמתי
ליזיל מר אמר ליה אפרש מס דיהבו לי

כני

כנים · מאן חזכי ליה לבר כף בכין לי
זכי בהו בהאי עלמא סכר פרי הכמן
לגרף ואולקא טבא בהסוא עלמא בהסוא
לוכא דמשיחא לוכו דזכי בר כף בהסוא
עלמא בהו · תא חזי בכא כחלת וי כנים
ירותא ואחסנת דלוכין דעובדוי דקב״ה
מלעילא לוכו מאילנא דכוי דהא מתמן
זכי בר כף לבכין כלא ממכי פריך במנא ·
מה כתיב לעזרי הגבר לעזר מלא לת
לעפתו מסס לא וכוסו וגו · לעזרי בעלמא
דין ולעזרי בעלמא דאתי · לא יכוסו כי
ידברו לת לוכים בשער · מאן לוכים
בשער אין מאריהון דדוכין דכל בשמתא
כפקת מהאי עלמא כמה לכון מריהון
דדוכין דזמוכי קמי עד לא ייעול לדוכתי
בשער בהסוא תרעא דיועל תמן בגין
דמעבוכין סכיק בהאי עלמא וכניכסון
וזכי בסוסא עלמא ועל דא לא יכוסו כי
ידברו לת לוכים בשער · רבי יהודה
ורבי יוסי הוו אזלי בארחא · אל רבי
יהודה לר׳ יוסי פתח פומך ולעי באורית׳
דהא סכיכתא לעתכחת נכך דכל זמן
דאלי לאורייתא לעאן סכיכתא לתיא
ומתאכרך וכל סכן באורחא דסכיכתא
קדמא ולתיא ואזלא קמייהו דכבי כפא
דזכאן במהימנותא דקב״ה · פתח רבי
יוסי ואמר · לעתך כנפן פוריה בירכתי
ביתך כניך כשתילי זתים סביב לשלחנך ·
לעתך כנפן פוריה כל זמכא דלתתא
בירכתי ביתא ולא כפק לכר הוא נהוסא
ולתתזי לאולדא בכין דכתרן כנפן מה
נפן לא לתתעא אלא בזיכא ולא בזיכא
אחרא · כך לתתא דכתרן לא תעבד
כשיעו כבר כפ אחרא · מה נפן לא לית
ביה רכיבה מאילנא אחרא אוף הכא
לתתא דכתרן הכי נמי אחוי מה לגרם

כניך

כבי מלתא ואזיל אמר ליה לא ליחוש
מר להאי תקרובתא לאוריית׳ עבדי ולא
יקבלו מכך כלום אמ׳ ליה ולא מקבלי מלי
דאוריית׳ אמר ליה אתו כל כבי מלתא
אל ר׳ יהודה כלהון מלרי מתיבתא אל
ואי לית מאן דלא יהית למיתב הכא
ליקום ואזיל · קם ר׳ אבא ואכדיל מכייהו
עשרה די יקבלון מכיה אל יתיבו כהדי
גבר רבא דהא אקבל למחר ויתיב
עמיה אזלו לאיכון דאסתלרו עמיה יתיבו
לאיכון עשרה ולא אמר כלום אמרו ליה לי
רשותיה דמר נקבל לפי סכיכתא אמ׳ להו
ואי ר׳ אבא לית הכא סדרו כהדי ואתא
פתח ואמ׳ ויפקד לת סרס כאשר אמר
מלי סכויא הוא הכא הוא ליה למימר ויי
זכר לת סרס כמה דאמר ויזכור אלהים
לת רחל דלאן פקידם אלא על מה דהוא
בקדמיתא · אלא בקדמיתא הוא דכתיב
טוב אשוב אליך כעת חיה ועל לותו עבין
כאן אפקד עבסיו מסמס דכתיב כאשר
אמר דאלמלא לא כאמר אמר לימא
זכירה אבל פקד הכיא מלה דאמ׳ למועד
אשוב אליך לכתר אמר הכי הוא נדיק
דזכי למיסק להסוא יקר עלאה דיוקנים
מתפתח בכרסי יקריה וכן לכל נדיק
ונדיק דיוקנים לעילא כל הוא לתתא
לאכטחא להסוא כסמתא קדישא וסייכו
דאמר רבי יוחנן מאי דכתיב סמם ירח
עמד זבולה דזכרן גופא וכסמת׳ דקיימין
כאדרא קדישא עלאה לעילא כדיוקנא
דהוא קאים כארעא והסוא דיוקנא
ממזוקק הכאי כסמתא והסוא עתידא
להתלבם בהאי גרמא דאסתאר כארעא
וארעא מתעבר מכיה וטפל טוכיה לבר׳
ודא הוא דאתקרי קדושם וכך קיימא
דיוקנא הסוא דלעילא אתא בכל ירחא
לסנל׳

כנוך כמתולי זיתים · מה זיתים לית כפלי
טרפויהו כל יומי שתא וכלהו קטירין
תדיר חוץ הכי כנוך כמתולי זיתים סכוך
לעלמך מה כתיב בתריה הנה כי כן
יכורך גבר ירא יי · מאי הנה כי כן
יכורך גבר · הנה כן מכעי ליה אלא
לאסגאה מלה אחר דאוליפנא דלעיכה
דכל זמנא דסכיכת קום נטיעה כתתרה
כדקא חזי לה בב וכול כנוך כמתולי זיתי
תלין ישראל כד שרשן בארעא · סכוך
לעלמך דלכלי ושתלן וקרכין קרכין
ואדלן קמי קב"ה ומתברכן עלאין
ותתלין בניהיהו לבתר דסכיכתא נפקת
לתנלי וישראל מעלי פתורא דלהיהון והוו
כיהי עממיא ונוחין כל יומי ולית דלטנא
כיהו כר קב"ה דכתי ולפי נס זאת כהיותם
בארץ תוכיחם וגו' ותמיכן כמה קדישין
עלאין מיתו בגזרין תקיפין וכל דא בגין
עונשא דאוריתא דלא קיימו וישראל כד
הוו שרשן בארעא קדישא חמי מה כתיב
תחת אשר לא עבדת את יי אלהיך בשמח
ובטוב לבב מרוב כל הוה קרא ליהו
רזא תחת אשר לא עבדת בשמחה בזמן
דכהני הוו קריבין קרכין ועלין ודא
הוא בשמחה ובטוב לבב הלי ליה מרוב
כל הלי ישראל דהוו למנעיים ביניהו
ובתלי כרכין מכל סטרין דכתי הרבית
הגוי לו הגדלת השמחה תלין כהני בשמחה
לפניך בשמחת בקנוק דקב"ה כריך לון
עבורא דקדלן ויהבי משתרא מכלא
כאשר יגילו כחלקם שלל · תלין ליוחי
דתתלי מעשרא מנו מדלית · לית ברכאן
הגוי תלין ישראל דמזמנותא דקב"ה
עלייהו כדק חזי לו הגדלת השמחה לית
דרבי ריש עלך דלתרכך
יהו בב ידעתך
בשמחתו לפניך

סטוייפי כלה הנו סיני מכסף וכדין הוה
כספא עלוותא כך הקב"ה
מעייל הלי נופא תחות ארעא עד
דמתרקב כולהו ומפיק מניה כל זוהמא
ניהם ואתתלר הסוף תדוד רקב ואתכני
נופא מניה עד כען הוה נופא ולא עלים
לבתר הוה ימות רבה דכתיב והיה יום
אחד יודע ליי לא יום ולא לילה מתטמרן
כלהו בעפרא כדקדמיתא מן קדם דיקלו
ותקיפו דקב"ה הלל וכלו כמחלות עפר
ובפיחו הפלשים מפני פחד יי ומהדר
גלוכו ומפיק בשמתיהו ומתעכל הוה
תדוד ואתתלר נופ לבתרכני תמן דיליה
כהדה דשמשא וכזהרא דרקיע דכתיב
והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע וגו'
וכדין כספא עלים נופא עלוותא כלא
ערכוניה לחדוותא · לחמר רבי יצחק
נופא

למנל קמי מלכא קדיש כריך הוא דכתיב
והיה מדי חדש בחדשו והוא מכפר ליה
ואמר למועד לעזב לנוך להוה זמן
דעתיד לאחיא מיתיא עד דלתפקדת
להוה זמכא כמה דלתכפר הלל וי
פקד את ארץ כאשר אמר והשוה ומת
דאלי קכ"ה בעובדוי הלל ושמח וי
במעשיו · אלא אכא ליומא לן מר על
פרשתא לבתר אמר ואות לכון למפתח
פרשתא דא · פתח ואמר ויהי אחר
הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם
וגו' ויאמר קח נא את בנך את יחידך
אשר אהבת וגו' הכא הוא לשתכלל
הוא דאמכת דאמר כספא ממקורא
דארעא מאי עבד בקדמיתא מעייל ליה
בנור לניך עד דנפיק מניה כל זוהמא
דארעא והא לעתארת כספא לכל לן
כספא עלי מתא לבתר מאי עביד מעייל
ליה בנורא כדקדמיתא ומפיק מניה
סטוייפי כלה הנו סיני מכסף וכדין הוה
כספא עלוותא כך הקב"ה
מעייל הלי נופא תחות ארעא עד
דמתרקב כולהו ומפיק מניה כל זוהמא
ניהם ואתתלר הסוף תדוד רקב ואתכני
נופא מניה עד כען הוה נופא ולא עלים
לבתר הוה ימות רבה דכתיב והיה יום
אחד יודע ליי לא יום ולא לילה מתטמרן
כלהו בעפרא כדקדמיתא מן קדם דיקלו
ותקיפו דקב"ה הלל וכלו כמחלות עפר
ובפיחו הפלשים מפני פחד יי ומהדר
גלוכו ומפיק בשמתיהו ומתעכל הוה
תדוד ואתתלר נופ לבתרכני תמן דיליה
כהדה דשמשא וכזהרא דרקיע דכתיב
והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע וגו'
וכדין כספא עלים נופא עלוותא כלא
ערכוניה לחדוותא · לחמר רבי יצחק
נופא

בשעתא דסלקין לאתדבקא כך בשמחת
בקטיר דא ככסת ישראל דשמחת בקטיר
דילה הוה. כאשר יגולו כחלקם שלל.
כאשר יגולו חלין אשר חילין ורתיכין
לאתתא כזמקי דמחלקי שלל וטרפי טרפא
ברשעתא. רבי יהודה פתח ואמר את
לעשות ליו הפרו תורתך עת לעשות ליו׳
מהו שלל הוא לוקמוניא כל עתא דא ככסת
ישראל דלקרי עת כלה ולא יכא ככל עת
שלל הקדש. מאי ולא יכא ככל עת כלה
לשמרך מאשם זרע ודא הוא ויקריבו
לפני יי׳ לחם זרה ונו׳. מאי טעמא את
בגין דלית לה עת וזמן לכלה לקרבא
לאתקשרא לאתחברא כדקא יאות בכלה
ואי תפלגי לך יי׳ עת רצון. לעשות ליו׳
כמה דכתיב ויעש דוד שם לכל מלך
דאשתדל באורייתא כאילו עביד ותקן
הוא עת לאחברא לה כקבלה וכל כך למה
בגין דהפרו תורתך. דאילו לא הפרו
תורתך לא אשתכח פרוד דקבלה מישראל
לעלמין. תאמר רבי יוסי כגוונא דא כתיב
אבי יי׳ כעתה אחיש אמר כעתה כעתה
ולא דתקוס משפרא כדין אחישנה אמר ר׳
יוסי ועם כל דא ועוד אי לאו דכתיב כאשת
ישראל כי עזבה ונו׳. תאמר רבי
יהודה הכי תאמרו. הכל תא חזי רזא
דמלה כשעת אחברא דקבלה ישראל אתגליא
מלה בדין אתוון דשמא קדישא כך וכול
אתפרשו דאתפרשו שם מן שם ולו׳ ובגין
דאתפרשו מה כתיב כאילמתי דומים בגין
דלסתלק ולאו מן שם ולקול לא אשתכח
כדין דכור אתשם. ובגין כך הוא אכיכת
כעשרים כל הוה ועוד דכתיב. ומאן דיהוי
כלה מאשתא ולא עבד דקדושת בגלותא
עד לא ויעול בסוף כלה אשתא רזא
דשמא קדישא דיהוי רזא

לוט

נופא דכתיר ורמי קבה מלעילא דכתיב
כי טל אורות טלך. וכתיב הכא ו׳
מעלמלך ונו׳. וכדין יתקרון קדושין
עלאין דכתיב קדוש ואמר לעודלא הוא
דאתקרי תחיית המתי דכתרייתא. ודא
הוא דכתיב שלש נופא עלייהו בתרייתא
ולא ישמעון עוד טעמא דמותא דכתיב
כי כשבעתי כלם יי׳ כי יען לאשר עשית
ונו׳ כי ברך אברך ונו׳. וכהוה זמנא
מכלו נדיקיא דלא יתכסון כדא ויתיר מכל
כתיב ושם אברהם את שכיו וירא והנה
איל ונו׳ ואילו שאר חייבי עלמא דאתקרון
שוס כללא אילו כביות ישראל ואתרגמי
רבכרי. אחר כאחו כשבך כלל וכל קרני
דעמי לגדע. ושלח אברהם ונו׳ דאיכון
מוזמנין לכפויה ככל כסיוכים ואתאחרון
הנדיקים לעלמא דאתי כמלאכין עלאין
קדושין ליחדא שמיה. ובגין כך כתיב
כיום ההוא יהיה יי׳ אחד ושמו אחד ונו׳
אל׳ יהודה מכאן ולהלן לאחא ואתחא
עד יומא דאחרא עלאה קמיה כל בני אתא
אמר ליה ליומא דן מר מליוך דאורייתא
כפרשתא דקרינן כה יומא דשבתא וי׳
פקד את שרה. קם כיבי עמודי פתח
ואמר וי׳ פקד את שרה ונו׳ שלם אפתחו
בידו של הקבה ולא אסרש לה כיד מלאך
ולא כיד שרף אפתחת על חיה. ועל נשמים
ועל תחיית המתים. כה אליהו ואטל
הנשמים של נשמים ועל תחיית המתים.
ואמר ר׳ ויתכן לה כאסר כיד אליהו אלא
אחת דאמ׳ ר׳ ויתכן כשבקש שיהו להחיות
כן הנרפית אל קבה לה יהית לך לאיסף
כיבך אתי אפתחות אלא תן לי אפתח
הנשמים ותחיה המת. והיינו דכתיב לך
שרש ל אחאב ונו׳ ואתכה. והא אליהו הוו
ותן אטר אלא ואתכה. והא אליהו הוו

דוד"ו כדין ואו ויקים למשה בזמנא אחרא
זמינין עמר כדין אלמלי דוד"ו ואו אלקח
כי ואו כחתיב כהה לחתליס ואו גו עמרי
אית זמינין כדין הוו מיתין לקמיה
מעפרן וכלכל אתין ואתין מסטרא חלף
אתיתאי לתתקף ליה ולקלקל בדרגוי
לתתקפא ובאתית מלה סבין למתיתאי
ויפתחון תרעי דחכמתא לעילא ומבועי
דחכמתא לתתא ויתתקן עלמא לתיקונא
כשבועא כבר כד דמתקן כוותא אתיתאי
מכי ערב שמשא לעילא בשבתא חוף
הכי כמו ומימיך בשבת שם מלות שבת
לחוי כח וגו׳ בכקשו כל מעיוכות תהום
רבה. אלא רבי יוסי כל דא לריכו זמנא
ויתיר מכמה דלוקמוה חבריא דליהוו
ווחא חד גלותא דכנסת ישראל ולא יתיר
דכתיב כתבני שוממה כל היום דום.
אלא הכי לוליפה מלכא בריזין דלתתון
דשמא קדישא וכוימי דשבי עלמא וכוימי
דברשות וכלא רזא חדא הוו. וכדין
ויתחזי קשתא בשבתא בנוהי כהירין
כאתתא דמתקשטא לבעלה דכתיב
ורחיתים לזכור ברית עולם והא חוקמן
ושפיר הוא. ורחיתים בנוהי כהירין
כדקא יאות וכדין לזכור ברית עולם.
מאן ברית עולם דא כנסת ישראל ויתחבר
ואו בהא ווקם לה משפחת כלא והוה ליה
לאות ברית וגו׳. כל ישתעי ואו לנביאי
הא כדין אתין עלאין ישתרון בעלמא
ובנוי דרלובן זמינין דישתרון קדמין
בכל עלמא ובכנסת ישראל ויקום לה
מעפר וידבר לה בשם ויפתח לנבא
גו גלותא כחושבן ואו אית זמינין
עמר זמינין אית מכין וכדין תיקו ויתפקד
עלמא למעבד תוקמין ומאן דליהוי מלוך
ותרמי אלא רבי יוסי שפיר קאמרת בגין

דלעילא

ל ח ס ג : שמש

דליסו גו רזא דתתון ולית לן לתתערי
מוסכן וקיכין דהה כספרא דרב
ויבא סכא לסכחן מוסכן דל דכתיב לו
תרב הארץ והוא רזא דזלו דכתיב וזכרתי
את בריתי יעקוב ודא הוא זלו כלא כחדא
ועל דא לזכור ולכתר והארץ לזכור דל
כנסת ישראל. תרגם תתרעי לרעא
לנבי קב"ה. לכל יומ"ד דלמרו מכריזין
ודאי כלא הוא צביז קמי קב"ה וכלא
לעתיד כרזא דתתון דעמיד דהה
נלעתיד כליכון לתתון נלי לון ר' יעקב סכא
והעתיד כליכון לתתון לתנלין. אל תא
חזי דלפילו כד לתפקדיל ערב מהאי
דרב' לא פקיד לה אלא ברזא דזלו דכתיב
וי"פקד את שרה וגו' בגין דכלא ברזא
דזלו ליכון וכהה כלל כלא וכיה לתנליה
כלא בגין דכל מלה דליסי סתימא ליסי
נלי כל סתים ולא יתי מלן דליסו
בלתנליה וינלי מה דליסו סתים. למר
ר' יוסי כמה אית לן לאתמסכא גו נלותא
עד דהוו זמכן וכלא תלי ליה קב"ה
כד ויתובן כתיובתא לי יזכון ואי לא יזכו
כמה דלתמר כהאי קרא דכתיב לאבי וי'
בעת לאיסכם וכו לאיסכם לא וכו בעת
לזלו עד דהוו זלי למר ר' יוסי לדכרכא
דסתא דהה כלתר דל יתיבנא יומא חד
עם לבא ואמ"לי ברי זמין לאתכא כהאי לתר
ויומך לעיתין סבין לאסכחא כהאי לתר
סימא דאכמיתא עלאה והא זכיב לאיכון
ויומין ולא אסכחנא ולא ידענא לי הכי
מלין דקאמרן לו אסיא אכמתא דליסו
למה ולמר ליכך ומטון קולפון לסורא
גו טהירו ידך לתתלכוך מוכך. למיכא
ליה לבא כמה ולעת. אל כאבי תרין
נפורין דלעברו על ריסך ידענא.
דלסכי לתפרם רבי יוסי ועאל גו מערת

עשה מה שאין יכול לעשות מלאך ולא
שרף ולא שליח שהכי הוא ממקו קדושתי
יהא כך ויוד כעשה. מה שאין המלאך
יכול לעשותו. מכל מקום ממקו קדושתו
הוא יהא כך ויוד כעשה מה שהוא
רוצה לעשות. ולפי לא כעשית בקמים זו
ע"י מלאך ושליח כשכיל קלון המצרים
ולהרחות גדולתו של מקום שלא רצה
שיכנס ביניהם דבר קדוש ועל הדרך הזה
כתוב הכי ולא מלאך. הכי יכול לעשותו
ולא מלאך. כיוצא בו אמר ר' יהודה משי
דכתי' ויאמר וי' לרב וכמה נדיקי' וחסידי'
מיצרל שלא דבר עמהם קב"ה וכא לדבר
עם הדג דבר שליחו מכיר ויודע. שלא
אמר רבי יהודה כיון שעלתה תפלתו של
יונה לפני הקב"ה ממקום קדושתו אמר
כשכיל שיקיא הדג את יונה אל היבשה
למ"ד לדג כמו כשכיל כלומר ויאמר וי'
כשכיל שהדג שיקיא את יונה אל היבשה
ממקום קדושתו אמ' הקב"ה יהא כך ויוד
כעשה מה שאין שליח יכול לעשותו.
תניא אמר ר' שמעון מפתח של חיים בידו
של הקב"ה היא, וכעוד שהיא יושבת על
המשכר הקב"ה מעיין בחותמו של אם
דאחרי הוא לנטות לעולם וכ' ופותח ונותן
בטהר ויוכ' ואם לאו סוגר ונותן לתוכיות ומתו
מניח. אי הכי לא יהא רשע לעולם. שלא
הכי תניכן על שלשה עבירות בשום מתות
וכו'. (אמר רבי שמעון ואם) אמר רבי
יצחק למה אשה מפלת פרי בטנה. שלא
אמר ר' יצחק הקב"ה רואה אותו העובר
שאינו ראוי לצאת לעולם ומקדי להמיתו
כמעי אמו שכ' הנפילים היו בארץ בימים
ההם נפלים כתיב כלא יוד דאסוכ. ולמה
כשכיל שאחרי כן כאו בני הגלרים של
בנות האדם וילדו להם בזמות וירצו

מדלית ואסבית ספרית מד דסוף כעין גו
כוקבית דטברית כסייפי מערתית כפק
כיס . כיון דפתית ליה חמית סכשין ותרין
נליפין דלתתין דלתתסרו לגלדם הרקטון
וכהו הוה ידע כל חכמת דעלאין קדישין
וכל לזיכון דכתיב ויתיב דמתנלגלן כתר
פרוכתא גו טהירין עלאין וכל לזכון מלין
דזמינין למיתי לעלמא עד דיקום עכבא
דכסטר משרב ויתסיך עלמא . קרא לר'
יהודה ואמרו למלעי בהאוא ספרא לא
ספיקו למלעי תרי לו תלת סטרין דלזיכון
לתתון עד דהוו מסתכלין בסהיא חכמה
עלאה ליון דמטו למלעי בסתירו דספר
ומסתעו דלא עם דלא כפק סביכא דלסגא
ועלעולא דרוח וכטס כידיהון ואתדביד
מפייהו . ככה רבי יוסי ואמר דילמא ח"ו
חוב ליהון גבן לו דלהו לכן זכאין למכל
ליה . כך לתתון לגבי דר' ממשון לסתעו
ליה עובדא דא אמר לון דילמא כקן
מסיחא דלזיכון לתתון הויתון מסתדלי
אמרו ליה דא לא ידשכן דהא כלא
לתכמי מיכן . אמר לון רבי ממשון לית
דעות דקב"ה בדא דיתבלי כל כך לעלמ'
וכך יהא קריב ליומי מסיחא לסיולו רבוי
דעלמ' זמיכין לסתכחא טמירי דחכמתא
ולמכדע כיה קנין ומוסכבין וכהאו זמכא
לתתלית לכלא . סב"ד כי לו להסיך לא
עמוס ונו' מה לו לזמכא דתיקום כנסת
ישר"ל מעבר ויוקים לה קב"ה כדין להסיך
על עמוס ספה כרורה לקדלק כלא כסא ד'
ולעבדו סכם לחד . תא חמי דלכרס
כתיב ביה ויסע לכרס הלוך ונסוע
הנגבה וכל מטלכוי הוו לדרומ' ולתקסר
ביה לא סליק לדוכתיה כדקא יאות עד
דלתתיולד ינק' כיון דלתתיולד ינק' לסתלק
לא תדריה ולזיכון לסתתף כהדי' לתקסרו

ל כ סב ב תכיר

לית כלל בגלל לומר קרי ליה ויצחק ולית לחרש בנין לפתפל מיות בלשון דכתיב ויקרא
לאברהם את שם בנו הנולד לו אשר ילדה לו שרה ויצחק . מלמ הכולל לו שם מעות .

ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם מצחק . לומר רבי
חייא מיומא דאתיליד ויצחק ויהיו משחקין בביתא דאברהם לית
לסתלק ושמעאל כשמא בתר דהכא שרי לה לאכלה קמיה ובנין כך את
בן הגר המצרית בנה לית יתחזי לאכלה קמיה דיצחק . לומר רבי ויצחק ותרא שרה
כשיכא דקלקל חמלת ליה שרה לית כשיכא דליהוי כרת דאברהם לית
לאכלה קמיה דליהוי כרת המצרית ובנין כך ותרא שרה . דשרה חמלת ליה כשיכא דל ולא
לאברהם דליהוי כאתיב לה כתיב את בן הגר לית את בנו . תא חזי לכתר מה כתיב
ורע הדבר מאד בעיני לאברהם על לודות בנו . ולא כתי׳ על לודו׳ בן הגר המצרית .
בנין כך ותרא שרה את בן הגר המצרית ולא חמלת דליהוי כרית לאברהם . רבי
שמעון לומר הלי קרי לה תובכתא דשרה דליהוי כנין דחמלת ליה דקל מנחק לע
לומר לן ודלי ולא כרת דל כרת דאברהם למעבד עובדוי דאברהם לית כרת דהגר
המצרית ליהוי לאכלה קמיה לחולקא דשרה . בנין כך ותתמר לאברהם גרש את החמה
הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק וכי ס״ד דקני לה שרה
לו לאברהם לי הכי לא לודי קב״ה עמה דכתיב כל אשר תאמר לך שרה שמע בקולה .
לית כנין דחמלת ליה כעז ורחמים לולפף ליה כמוסי דעז בנין כך לומרת שרה כי לא
יירש בן האמה הזאת לכל ידיעת דלא ידיעת לעלמא דין ולא לעלמא דאתי וכנין כך
לודי עמה קב״ה . וקב״ה כעז לפרעה כלחודוי זרעה קדישא כדקא יאות דכנין כך
כרת עלמא דכל יפרוש כל עלמא סליק בלשון דקב״ה עד לא יכרי עלמא וכנין כך נפק
לאברהם לעלמא ועלמ׳ מתקיי׳ בגיניה ולאברהם ויצחק קיימו ולא לתקייסנו ויהיו בדוכתייהו
עד דנפק ועקב לעלמא כיון דנפק יעקב לעלמא מתקיימו לאברהם ויצחק ומתקיים
כל עלמא ומתמן נפק עמא קדישא לעלמא ומתקיים כלא כגוונא קדישא כדקא יאות
וכנין כך לא קב״ה כל אשר תאמר לך שרה שמע בקולה כי ביצחק יקרא לך זרע
ולא כיצחק ולא כשמעאל ׳מה כתיב לכתר ותלך ותתע במדבר כאר שבע . כתיב הכא ותתע
וכתיב התם הכל התה מעשה תעתועים וקב״ה בגיניה דאברהם לית לסבוק לה ולכרס
תא חזי בקדמיתא כל חזלת מקמה דשרה מה כתיב כי שמע ׳ אל עניך . ומהתא
דמעלת כתר ע״ז לא״ל דכתיב ותשא את קולה ותבך ׳ מה כתיב כי שמע אלהים
קול הנער ולא כתיב כי שמע אלהים את קולך . כאשר הוא שם הוא לוקמה דלאו כר
עכשו הוא לנבי כי ליכא דלעילא דהא כי ליכ׳ דלתת׳ עכשין מתליסר סכין ולעילא ואי
ליכא דלעילא מעשרי סכין ולהלהלא ולף על גב דהויכא הוה לאו כר שכשא ליהוי וסא
לוקמה ודלא הוה דכתיב כאשר הוא שם . לומר רבי אלעזר לי הכי מאן דאסתלק
מעלמא עד לא מטון יומוי לעשרין סכין מאן לתר לתעכב בנין דהא מתליסר
סכין ולתתא לאו כר עוכשא לוהי בשא כחטאי דלכוי . לכל מתליסר סכין ולעילא מה
לא קב״ה שם עליה לימות זכאותא ולא לימות חייב ויהיב ליה לגבר טב בההוא עלמ׳ ולא
לימות חייב דיתעכב בסהוא עלמא ולוקמה . לא לי חייכא הוא ולא מטון יומוי

לעשרין

לעמרין מכון מהכוין דלמתלק מעלמא כמה׳ סוף עונשים . לא כדין לתקיים ויש
כספה כלה מפטפ דכד שכפ כתיב לעלמא לייכו דיכפ לעלה כוכפ לעילא ותתא
כהסוה מחכלה ויתעכפ כד לא לפנחו עליה מלעילא ועליה כתיב עונותיו ילכדוהו את
הרשע . את לאסנגלה מלן דלא מטון ויומו לאתעכפא . עונותיו ילכדוהו את הרשע
ולא כי דיכא דלעילא וכחבלי חטאתו יתמך ולא כי דיכא דלתתא בגין כך כתיב כי שמע
אלהים את קול הנער כאשר הוא שם . רבי שמעון פתח ואמר וזכרתי את בריתי
ויעקוב אלא כולו לאלי לאלי בתרין סטרין לייכו רזא דחכמתא חדא דלייכו רזא
דרגא דחכמתא לתר דמרי(כיה יעקב) לכל הלי קדיש על גלותא דישראל לאתער
דכד לייכו גו גלותא הדוא וחכא לייתכקדון כיה ויעקב יתפקדון כרזא לעלה ולתתא
כלקב אתיתלא ופקידה דכולהו אית רגשי ופלג עידן וכזמכא דאתין מכון לעבורא
דדשע כלקב אתיתלא וקים של שמא קדישא לברתיה דיעקב ומסהוה זמכא על דיכא
לה זכירה אית מכון ופלגא ומסהוה זמכ׳ אית מכון לתרכין ולייכון מכעין ותרין ופלגא .
כמיתין ואית ותגלי מלכא מסיחא כתרעא דגלגלתא וחד ככבא דכסטר מזרח יכלע מכא
ככביא ומסטר נכון ואלהוה דלעא תלת תלת כרקיעא מיתין ויומין וקרכין
יתערון כעלמא לסטר נפון ויתרין מלכין ופלגן כיומין קרכין ויזדוונון כלהון עממיא
על כרתיה דיעקב לאדחייה לון מעלמא . ועל הסוא זמכא כתיב ובתקופת נרה
ביעקב וממכם יושע וכדין יסתיימון כפלגן מגופ וכעיין לתתלדא ומימיכ כל הכפא
לפיה ישקב אשר אברהם מנרמ׳ שבעה כפלגי כל הכפא לייעקב מנרמ׳ וגו׳ כל הכפא אשר
עמדת עליו אתננה לך ולזרעך . ותלת כל מלכי עלמא יתככסון גו קרתא וקפא יתער עליהון לפגא וכרדא
ופפא כפלגא ותלת כל מלכי עלמא יתככסון גו קרתא וקפא יתער עליהון לפגא וכרדא
וכלכי חלנכים ויתלכדון מעלמא כר לייכו מלכין דלא ימטון לתמן ויהדרון לאגחא
קרכין לתרכין . ומסהוה זמכא מלכא מסיחא יתער ככל עלמא ויתככסון עמיה כמה
עמין וכמה חיילין מכל סייפי עלמא וכל כני ישראל יתככסון ככל לייכון לתרי עד
דיסתלימו לייכון מכין למהך כדין ולו ותחכר כפלגא וכדין והכיולו את כל לחייכם מכל
הגוים מסחה לו׳ וגו׳ . וכני ישראל זמיכין כסהוה זמכא לאתערא עליהון כל עמין
דעלמא למיתי על ירושלם דכתיב ואספתי את כל הגוים אל ירושלם למלחמה וגו׳
וכתיב ויצאו וכתיב מלכי ארץ ורוזנים מסדי יחד על ו׳ ועל מסיחו . וכתיב ויעש
כפסים יפתח ו׳ יגעי למו לכתר ולו זשרית יתער לאתחברא ולאדבקא כמיתין
דלהון עתיקין לבנין לאדבקא עלמא כמה דכתיב ישמח ו׳ כמעשיו וכתיב וכי כבוד ו׳
לשלם לאתחברא כדקא יאות ישמח ו׳ כמעשיו לכסתא לון לעלמא ולמסוי כלהון כרין
מדינין לאתחברא עלמין כלהו כחד . זכאין לייכון כל לייכון דיסתארון כעלמא כסייפי
כלף אתיתלא למיעל כפכתא דכא כדין לייכו ויסו חד לקכל כלחודוי לאזדווגא
כדקא יאות ולמלקט כמיתין מדתין למסוי כעלמא עם לייכון דאסתארו כקדמיתא
דכתיב והיה הנשאר כניון וכמותר כירושלם קדוש יאמר לו כל הכתו׳ לחיים כירושלם
ויאמר אכני . רבי ויהודם פתח ואמר לתה הוא מלכי וגו׳ לא סוף
מלימו דכל דרגין כחד לא כלא נוס ישועות ישקב מליחן דעכדי מלייחתא

ויקהל
לאחר הדברים הללו והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם

בעלמא דליהוו כלהו מסטרא דרחמי ולא להוו מסטרא דדינא בגין דלית מלרע
עליון מסטרא דרחמי ומסטרא דדינא קשיא ליכון עליון דלתתין מסטרא דרחמי
לא עבדי עליותא דדינא בעלמא כלל . ודא תימא הא מלאכא דאתגלי ליה לבעלמא
הא תניינן עליה דרחמי הוה ואתפסק לדינא . לא לשלם לה לאתכי הלא עליה
דרחמי הוה לאחזאה דיסרא לעליונין ולתתאין סניגוריא עליונין ולקבליה הוה דינא .
הכך תורמוי דקלם כד חויטיב לדא הוה טיבו דינא לדא כך הא עליה דרחמי הוה
לאו ליסרא לו ולכלעם אתפסק לדינא בגין כך הוה ישועת יעקב . אמר דוד בקיד על
עלמא כד יסתלחון עליה די להוויין מסטרא דרחמי . רבי לחא אמר הוה ישועת
יעקב דליכון גלוותא ויסתכח פורקנא להון גו גלותהון . תא חזי תומצחן דלכהן
ויעקב הוה ולעלמא ינחק לה אתא יעקב לעלמא וכנין כך הוה ישועת יעקב דא וינחק
לכהן ומאן דלהון הוה כתר דרגא תתאה דכל דרגין עלאין ומאן דליהו דכרים כלהו לא הוה
דכרים לכבי ומאן הוה כתר דרגא דא . והלדים נסה את הכרסם דלתתא וגר
הרע לקטרגא קמי קבה . הכא הוא לאתכלא והלדים נסה את הכרסם את ינחק
מכאן ליה דסא ינחק כר תלתין ושבע שנין הוה והא תנינן דכר שנתו דילוה הוה
לעלמא אמר ינחק לא כעיבא לה לאתעבא לכוי עליה אלא טעמא והלדים נסה את
הכרסם ולא כתיב נסה את ינחק אלא נסה את הכרסם ודאי דכאי לאתכללא בדינא דהא
הכרסם לא הוה כיה דינא כלל מקדמת דנא ובסתא לאתכללא מיא בהאי והכרסם
לא הוה עליה עד הסתא דלאתעטר למעבד דינא ולאתקנא ליה באתריה וכל יומוי
לא הוה עליה עד הסתא דלאתכללא מיא בהאי ובהאי כמיא וכנין כך והלדים נסה
את הכרסם ולא את ינחק לזמין לאכרסם לאתכללא בדינא וכד עביד דא עלא
לאכרסם ואתפליס דא עם דא . ודא עביד דינא לאתכללא דא בדא וכדין וגר
הרע לקטרגא עליה דהכרסם דלא ואתפליס בדקא יאות עד דיעבד דינא
דהכרסם כדקא יאות כדין לאתעטר באתריה כדקדים דהכרסם ואתכללו תמן
כמיא ונסליקו לעילא וכדין לאתכא מחלוקת כדקא יאות מיא בהאי ולאתעטרא
בהאי דינא דאתעביד לכוי בגין לאתכא מחלוקת מיא בהאי ולאתעטרא
בהאי דינא ויהו כדקא יאות עד דאתא יעקב ואתתקן כלא כדקא יאות ואתעבידו תלתא
לכהן מלמין ואתתקנו שלחי ואתחלי ויאמר קח נא את בכך וכי היאך
מרמותו כלל יאות לכל כלא קח את אהרן ואת שעור בנו שלא בגין לאתאבל עלוי כמלין
דלהכרסם לון לרשות דקלקלה תוף הכף קח נא את בכך במלין את יחידך אשר אהבת ואמר
לוקחני

חוקמוי ולך לך אל ארץ המוריה כלל חלק לי ג' הר המור לאתקבא בהדיה דיתחזי ·

ביום ההוא סלקיוהי לאברהם את עפרון וירח את המקום מרחוק · כיון דסלקיוהי
הה חוקמוהי אלא כיון דאתמר ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים
מאי טעמא ביום סלקיוהי וירח את המקום מרחוק אלא בגין דכתיב כי ביצחק יקרא
לך זרע ודלמא הוא יעקב דכפק מניה וסלקיוהי הוא ביום סלקיוהי · וירח את המקום מרחוק
כלל מרחוק וי"ברחים לי · וירח את המקום דלא הוא יעקב דכתיב ויקח מאבני המקום
אסתכל אברהם ביום סלקיוהי דליהוי דרגא תליתאה ואמאי ליה ליעקב דזמין למיפק
מניה · מרחוק כמה דלעילא מרחוק ולא לזמן קריב · אמר ליה רבי שעזר מאי מבחוץ
ליהוי לאברהם · כד אסתכל ואמאי דזמין למיפק מניה יעקב דהא כד חזיל למעקד
ליה ליצחק לאו מבחוץ כל כך ליהוי דילמא אמאי ליה ליעקב דהא מקדים דכתיב ודע
אברהם מכמתא ואסתכל אסתתא ביום סלקיוהי דליהוי דרגא תליתאה למעבד סלוקי
וכדין אמאי ליה ליעקב דכתיב וירח את המקום אסתתא קיימא ליה מלה מרחוק
בגין דחזיל למעקד ליה ליצחק ולא בעא לאסיר לכתריה דקא"ר מרחוק אמאי ליה גו
אספקלריהה דלא בהר בלחודוי וכגוונא כך אמאי ליה ולא לתנלי כלל דשו אספקלריהה
דאברהם לתקיים עליה אברהם כדקא יאות אמאי כל מרחוק כלחודוי הוא מרחוק מאי
טעמא אסתלק יהבי מלה אספקלריהה דאברהם בגין דהאי דרגא דיעקב הוא וכגין
דיעקב עד לא יתיליד לא אסתכל אסתתא על האי דרגא ותו בגין דיכך ויקכל לגרגא
וירח את המקום מרחוק דלא יעקב כמה דלתתא מרחוק דלא זכה כיה רחויה כעיטו
בסוף מלה עלמא מרחוק מנו האי דרגא דהא כד יתא יעקב מית הוא לאברהם
אסתלק מעלמא וירח את המקום מרחוק אבל לא אסתכל דחשב לא כרחויה לאחרא ·

ויבאו לה המקום אשר אמר לו האלהים וגו' · רמז הכא דאשכח דאתו
לאחרא דלתתא מיד ויכון שם אברהם את המזבח וגו' מה כתיב לעילא ויאמר ישחק
אברהם הכין כתיב ויאמר אלהים אל יצחק קחם ידא כנוותא
דאברהם דאמר ליה אלהים אל יצחק ולא אמר ליה אל אברהם ·

ויאמר אברהם אל יצחק קחם ידא כנוותא דאברהם דאמר ליה אלהים אל יצחק
ולא אמר ליה אל אברהם · אלהים הוא דכתיב ויאמר אלהים אל ישראל במראות הלילה
ויאמר יעקב יעקב ויאמר הנני · ר' שמעון אמר מיד וילכו שניהם יחדו · כל זמנא דלא יהוי אסטרוך לכל אסתתא כהו ולא אחרא · ויאמר אברהם אל יצחק בנו ויאמר אבי ויאמר הנני בני · פתח ואמר הן אראלם לאן אזלין מלאכי עלמא מה יבכיון · נעקו כהסיון אתא מלאכי עלמא אחרנין ואמרו לקדמיתא עלי · נעקו כהסיון אתא מלאכי עלמא · מלאכי עלמא אמרו לקדמיתא בגין כך נעקו אתא · מלאכי עלמא · לאן חיכון מלאכין אחרנין דהוו זמינין למיכך לקמיהון ויפגעו בו מלאכי אלהים · ואלין לקרון מלאכי עלמא אחרנין דהוו זמינין למיכך לקמיהון דיעקב וכגוונא דיעקב אכטח לון בלומו קא"ר דכתיב ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים · ויקרא מלאך יי' אל אברהם שנית מן השמים ויאמר בי נשבעתי נאם יי' כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך · ואלין לקרון מלאכי עלמא כלהו כהו בד אמו ליה לאברהם דעקיד ליצחק ואזדעזע עלוי ותתלי וכלהו עליה דיצחק · וגו' סליק טעמ' כגוונ' דלעלו לאברהם כתרתיה כקדמאה

פרשת ויהיו חיי שרה

מדרש הנעלם

ויהיו רבנן פתחי כתחי קרא לכם

דודי כנח תמר גלוי בכפרי

תר היונח לדרך יתפלל שלם תפלות

תפלה מהיות תוכח על יום ותפלת הדרך

על הדרך מהו עומד ותפלה מיחזר לכיתך

לשלום ולימח לה להכי שלשה שלשה לפי כחך

וכיון למעבדיה דתיכון כל מחלוקתו על

לדם וכיל למכללוכהו כשומע תפלה

חמ' ר' יהודה כל עובדיו דכר כם כתיכון

כספרא הן טב הן כיש ועל כלכלון עתידין

למיתן דיכח אלי יהודה אמר רק מחי

ערך ומקמו ומח ערך דוכתך

דכתיב גלמי ראו עיכיך ותוכם הדכרים

שעשה הגולם מחיכו מצניח כשלם הבא

(לא תעזי ידך בזוכתך) ויעמו לת יוכח

ויטולוהו אל הים ויליפכא כד הוו כמלו

לים וטבעי וריכוי כימח הים ימח מכיך

כלם וכתבו ליתן עליהם דין וחשבו לעולם

הבא הילכך יקדים לדם תפלתו תמיד

ויושל לים . אמר רבי יצחק לין לדם

שעשה עכירות אלא מי שהוא גולם ולא

לדם והייכו הוא דלא מסתכל בכשמתא

קדישא אלא כל עובדיו כהוי בשיכה

דלא מצנחת ולא ידעת אמר רבי בוזכי

גולם מתקרי דוד דאמר הוי פסוקא אמר

לן רבי יצחק לדם הבחגן אמרו גלמי

תוספתא

ויהיו חיי שרה . נופח דאתיתין אכן קריכין הויכח בשעבד אלא מתסכל מעלה לתתא

אתפשטת כעלמא אל אתבר טורין ואתבר טורין ואתבר טורין ואתבר טורין על כלהון מודכנא

פתיחן סוס אמר באטלכי קון קוכיתא דמיכן למיתן בקוריסון קויימין בקוריסון מלכא

דמלכא אלא מעברו לפתכתכלי תרעין פלוס לאלין סניחין קס בקוריסוס בלסו לא מרגזן אלא ידעי

לספרא פתיח ונפתח לכתוב ולומס קלוס וכטול בחוסכלא ודיוקי עבר תיכון לגבר וקריכוסו לאתכלסה

כסא לא תמיכין בגבולא וסמיך כפלין אלא קיימין לתתמון חיוכין מספרא דלומס מלן ויתבר לון ואתלן

יתיב כחוסכסון וו לון וו לסיוסון בגיכסון לתקרי ואמו מספר חייס ונו'

מוכנת לבקה וכתי׳ ותמת בת שוע לפת
יהודה · למר רבי יוסי ככלהו לית כתיב
כמה דכתיב כאן דלתמר ויהיו חיי שרה
מאה שנה ושבעים שנה ושבע שנים שני
חיי שרה דהוה ככלהו לית בתמכון יומין
ובכין כתי לשרה ככלהו לית כתיב פרשת
תולדת כלתודהה כתי לשרה · תלת רזין
ליהוי כנגד הדנין דכל יומין ובכין
כתיב כי כיה תלין דלית ליה בתרין.
פתח ואמר ויתרון ארץ בכל היה מלך
לעבד כעבד · ויתרון ארץ בכל היה
דלתי דהוה מתמן כפקין רומין וכמתין
ותועלתה לעלמא · מלך לעבד כעבד ·
מאן מלך דלית קלס · לעבד כעבד כל
ליהוי לתתקן כדקא יאות ואלך לית ליה
מלך עלאה דלתתכר לעבד כד ליהוי
כעבד · מאן עבד דלית לעבד אחר ברכו
ו׳ דכתיב כרוך עבד אחר ברכו ו׳ דכל
ליהוי עבד ולתתקן כל מה דלתצטריך
ליה כדקא יאות · כדין מלך עלה לתתכר
עמיה · ר׳ אלעזר אמר מלך לעבד כעבד
כמה נווטי רזין עלאין הכא מלך לית
סכיכתה לית ארוך כניתה לתתקן
בה שלם בזמנה לתתכסיב כר כם ולזדווג
כהתתיה לזולדה ולמעבד ליהוי ולהוי
לפיקת כמתין לאתרחה כה וכנין
כך לעבד כעבד ולא לחברה · לית
מלך לית אתה ורלית ו׳ כלל לאתה
ורלית ו׳ היה תתהלל · לעבד כעבד לית
לאתה זרע כלל למהרך מאתה זרע כנין
דלות עבד ולות עבד · לית עבד דכל
ברכתן וקדושין ביה ארוין כלל כריה
עבד לאתר ברכו ו׳ ולות עבד דכל תירוב
ומסלקו ומינתה וקטולין וקרבין ביה
ארוין והוי מלך זמנין דליהוי כעבד
להוי עבד לחכם דכתיב תתת אלם רגזה ארץ

ואתחנן ד"ה ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר. ר' יהושע בן לוי פתח (תהלים קיט) ואתחנן לפניך בעתי כאמרי פי. כמה פעמים בקש משה רחמים על ישראל ולא נענה עד שהתפלל בעת ההיא

דעל נביהו עביד לון לזמרא · מזמור
דא לוקימנא ואתמר וכלא כתי מזמור
לדוד לו לדוד מזמור · והכא לא אמר
דוד כלל · אלא מזמור דרוח קודשא זמין
לזמרא ליה לומנא דיוקים קמיה ליסראל
מעברא · וכדין סירו ליה שיר חדש כדין
ליהוי חדש דהא סירתא כתיב לא לתמר
מיומא דאתברי עלמא · אמר רבי חייא
כתיב חין כל חדש תחת השמש · והכא
סירתא דא ליהוי חדש וליהוי תחת השמש
דהא תחות שמשא להוי · ומאי ליהוי דא
סיהרא וכדין הוי חדש תחת השמש ·
מאי טעמא כגון כי כפלאות עשה ומאן
ליהוי כפלאות הלי דכתיב הושיעה לו
ימינו וזרוע קדשו הושיעה לו · למאן
להושיע

תוספתא

רבי אמי כד יהודה שואל למיתמי לרבי חייא אל ליעקב אי שמעת הלי פרשתא דיך אמרו מלרי
מתניתא דפרשתא כתיבא דכתיב ותמת שרה וכתיב הלקיק דבר יקוק בעלמא דלמה לכך היא
אוריתא כלכתן כתובתא רבא דמיא דלעבד דמסתמין ליה מסכיותא מיוא פתחין מכוונין לכבין
עובר · תא ר׳ יוסי רחימא את לכל חיואא לך נסאי פרשתא לשולם חין נוף סלדם ככתם נחשתן
סנדיקים על יד דומס עד שתרלס שכשתם פנקם מיתתן לס שכרוכים נר״ע · אמר רבי יוסי
לכל שמעבלל כשתלי שיולת תמן היא חולת לבלקן לשתרס לעילא ולא לאיתתא לשתק לכל קודס
שתעלס ותכסם כשתת לפטורתם סגוף על יד דומס ושרלס לו שרלי הוא לכל שכר לרבע עלות
שלמות · אמר רבי חייא שם רבי שלמור אמר דשם דומס ילא קודס מזוס דשכרוי עלס בנכתא
דעדן לכל לכל כך שמעבל דיסכין ליה שבכתא חור על נוסף לשעיל לס בשתקא
סנדיקים על ידוי דדומס לשוא לכתיב לך לס שתא לו שמעא כתתי כסף הסדס קח מאתי מסו כסף
שמעלריסון לשתיבתא סוא אמר שלן לשיסו שעברא שלי קא ליקבל וכי לשלא שלן יוכא ושלן יקוס הסדס
מי יעלס כסר וי״ו · אמר רבי לכל תא חזי שלי לכתיב וישמע אברסס אל עפרון וישקול אברסס
לעפרון את הכסף דא הוא כשופא דכתא לשיכון עלמין וכשופין · ארבע מאות שקל כסף ארבע
מאות עולמות וכבלות וכשופין · עובר למנחר דא כתון אמר שיעבור כל שערי שמיס וירושלס של
מעלס ושין מוסס כידס · תא חזי עם כתיב ושלחני כן קבר אברסס את שרס שתתי וכשכס עם שאר
סנדיקים כשכורתס שפקק דשכל על ידוי דדומס אמר רבי יצחק שכי נשיכה כל שיכון לרשיעין דלא כתיבין
בידוי דדומס ושכן על ידוי שקומן לומכ דומס לשלוס שברל ווי לסון לרשיעין דלא כתיבין
על ידוי כשתקק שיהכו כניסכס לשלמין ועל דא כתיב שכיס יעלס שתך כל שכשכ כתוב בספר ·

להסוף דרגא דלמר מירתא דל בנין
דכהו לסתמיך כוסיכא וכסמלא ·
הוסיעה לו ומיכן ודלי להסוף דרג דלהלי
מזמור לומתי בזמכא דיקומון מתי עלמ
ויתערון מעפר כדין יהא חדם מה דלא
לתעביד כהלי עלמא · רבי יוסי למר
בזמכא דיעביד קב"ה כוקמין בעלמא
בניכויהו דיסרל כדין ותלמר מירתא
דלה לבתר יתערון מעפרל מתי עלמא
ויתחדם עלמא בקיומ סלים דלא ליהוי
בקלמיתא דלמיט מותא בעלמא בנין
דלחיין דגרי מותא בעלמא לכלא לסתלב
עלמא ולתבזיך לכסוי · תא חזי כתיב
ולהיכה לחמת כיכך וכין הלחם · מאי
ולהיכה כלכתיב חלפו עם לכיו לכה דלה
כמה לרכין סטלן גו יתא רבא ולית
לרכין וספיכן מתפרסן דל מן דל ·
ולהיכן לרכין דלהלי כתא סלט בגוויהו
לקרון לכויות לכה · כיכך וכין הלחם
דל לחם ולרלת יו · וכין זרעך לליך סלר
עמיך עלז · וכין זרעה לליך ומרלל · הוא
ומופך רלם דל קב"ה דזמין לכערל ליה
מעלמא דכתיב כלע המות לנצח וכתיב
ולת רוח הטומלה לעביר מן הלרן ·
דלם דל לזמכא דלתי דיתערון מיתיא
דלה כדין להוי עלמ רלם דיתקיי כרלם
דלהוי עלמא עלאה ולתה תסופכו עקב ·
דל כהלי עלמא הסתא דלהוי עקב ·
ולאו ליהוי בקיומא וההוא חיוא כסיך
לעלמא ולתסיך לכפי ברזין · תא חזי
יומין דכר כם לתבריאו ובקיומו בלהוכן
דרגין עלאין כיון דמסיימי לתתקיימא
בלהוכן דרגין דכתיב ויהי סכותיכו כהם
סכה ונו מכלן ולהלאה לית דרגא
לתתקיימא ובגין כך ורהם עמל ולון
ולהוכן כלא הוו לבל להוכן ויומין דנדיקי

הוו

להסוף דרגא דלמר מירתא דל בנין
דכהו לסתמיך כוסיכא וכסמלא ·
הוסיעה לו ומיכן ודלי להסוף דרג דלהלי
מזמור לומתי בזמכא דיקומון מתי עלמ
ויתערון מעפר כדין יהא חדם מה דלא
לתעביד כהלי עלמא · רבי יוסי למר
בזמכא דיעביד קב"ה כוקמין בעלמא
בניכויהו דיסרל כדין ותלמר מירתא
דלה לבתר יתערון מעפרל מתי עלמא
ויתחדם עלמא בקיומ סלים דלא ליהוי
בקלמיתא דלמיט מותא בעלמא בנין
דלחיין דגרי מותא בעלמא לכלא לסתלב
עלמא ולתבזיך לכסוי · תא חזי כתיב
ולהיכה לחמת כיכך וכין הלחם · מאי
ולהיכה כלכתיב חלפו עם לכיו לכה דלה
כמה לרכין סטלן גו יתא רבא ולית
לרכין וספיכן מתפרסן דל מן דל ·
ולהיכן לרכין דלהלי כתא סלט בגוויהו
לקרון לכויות לכה · כיכך וכין הלחם
דל לחם ולרלת יו · וכין זרעך לליך סלר
עמיך עלז · וכין זרעה לליך ומרלל · הוא
ומופך רלם דל קב"ה דזמין לכערל ליה
מעלמא דכתיב כלע המות לנצח וכתיב
ולת רוח הטומלה לעביר מן הלרן ·
דלם דל לזמכא דלתי דיתערון מיתיא
דלה כדין להוי עלמ רלם דיתקיי כרלם
דלהוי עלמא עלאה ולתה תסופכו עקב ·
דל כהלי עלמא הסתא דלהוי עקב ·
ולאו ליהוי בקיומא וההוא חיוא כסיך
לעלמא ולתסיך לכפי ברזין · תא חזי
יומין דכר כם לתבריאו ובקיומו בלהוכן
דרגין עלאין כיון דמסיימי לתתקיימא
בלהוכן דרגין דכתיב ויהי סכותיכו כהם
סכה ונו מכלן ולהלאה לית דרגא
לתתקיימא ובגין כך ורהם עמל ולון
ולהוכן כלא הוו לבל להוכן ויומין דנדיקי

הוו

פזי תא חזי כיון דסכסמם פוגעת כהם
ותדון לתלם פוגע לתותו המלך הממוכה
עליהם דתכן מלתך ממוכה על כתי קברי
ודומם שמו והוא מכריז כיכיהם כבל
יום עלהנדיקים העתי דים ליכבם כיכיהם
ומיד פוגעת בו כדי לסבבן הגוף בסמקע
ובכטחם וכמטוחם עלהם ה"ד וידבר
ל' עפרון לחמר ר' יוסי זה המלתך הנק'
דומם ולמה כתבכה שמו עפרון על שהוא
ממוכה על שוכבי עפר והופקדו כידו כל
פנקסי הנדיקי ומכורו החסידי הסוכבי
בעפר והוא עתיד להוציא בחשבון ותלם
חמר רבי חלעזר לעתיד לבא כשיפקוד
הקב"ה להחיות המתים יקרא למלתך
הממוכה על הקברות ודומם שמו ויתבע
ממבו מפיו כל המתים הנדיקי והחסידים
ותותם גרי הנדק ומבהרבו על שמו והוא
מוציאם בחשבון כמו שבטלם בחשבון
ה"ד המוציא במספר נבלם היא לל
בעדר ותלבא חמר רבי שמוש בר' יעקב
כשעות הראשים כתוב בידו שלמלתך זה
שמו דומם להכניסם בניהבם ולדון שם
עד שיכבסו לניהם וזה ירלת דוד
שבתיירא בשעשה חותו עון שבחמר לולי
ו' עזרתה לי כמעט שבכה דומם בפשי
חמר ר' יוסי הבשמים פוגעת לו להכניס
חותו עם שאר נוספות הנדיקי בחשבונם
ה"ד וידבר אל עפרון לחמר רבי תבחום
המלתך קודם ולמר לו ראה מה כתיב
למעלה ועפרון יושב בתוך בני את שחתו
לשבון בשער · והוא מקדים ואומר לו
להכניס חותו הגוף בחשבון הנדיקים
ה"ד ויען עפרון החתי את אברה בלוכי
בני את לבל בלי שער עירו דב כחמן חמר לישון

דעלו

שוו ותתקיימו כלה ויהיו חיו שרה וכן
ולכה ימי שני חיי אברהם ולי תימה הכי
כמי כתיב בישמעאל דכתי שני חיי ישמעאל
הלה כתשובה להדר ואל דלה קרי ביומוי
ויהיו. **ותמת** שרה בקרית
ארבע. ר׳ לכה אמר
כגוונא דלה לה הוו בכל כמי עלמא דהה
לתמר חושבן ימיהה ושנהה וקיומהה
בעלמא והיינו לתר דלתקברת כיף שלה
לחזוהה הלה הוה כמר בכל כמי עלמא.
ולי תימה הה מרים דכתיב ותמת שם
מרים ותקבר שם בגין לחזוהה סרחנה
דיסראל קה לתת דהה מיית לה חזלי
כהו ביסראל הלה בזכותה דמרים.
לכל לה לתמר כמיתתה כמה דלתמר
בשרה. רבי יהודה פתח ושריך ארץ
ממלכך כן חורין ושריך בעת יאכלו.
הלי קרא לוקמוה חבריא לכל לית לן
לאסתכלה ביה דזכאין ליכון ישרא דקב״ה
יהב לן תוריתה למכדע כל תורחין
סתימין ולאתגליה לן רזין עלאין והה
לתמר. ושריך ארץ דה ארץ החיים
בגין דמלכה דילה לזמין לה כל ברכאן
דלתברכה מלכין עלאין רזה לזלו
דלתברכה קיימה לארקא עלה ברכאן תדיר
ליהוי בן חורין בן ובכלה דאפיק עבדין
לחורין בראעלמא עלאה דאפיק תדיר
כל חיין וכל כהירו וכל מאה רבוה וכלה
לתגניד הלי ברה בוכרה להלי ארץ כלה
כני ככורי ישרא ובגין כך ושריך ארץ
ומה דלתמר לי לך ארץ ממלכך נער
כמה דלוקמו דהלי ארץ תתלה ועלמא
תתלה לה ינקה הלה מגו מלטנותה
שלר [illegible]
דלקרי נער כמה דלוקמוה לי לארעא
דלתטריך ליקרא הכי. תא חזי הלי ארץ
לות

דעהלו בכתב מוסבן פנקסים דלמר רב
כחמן והכי לתגזר דעל חסבן על ידוי
דלוה עשין בכתי קברי וכחוסבן פתקא
זמין לאפקא לן וחוה ממוכה על דוירי
עפרא. מהו הסדים כתתי לך והמעפרא
לסבר כי למר רבי יוסי הפקדון דסלוס
ומכוחה רבה. למר רבי סלוס בר מכוומי
לין לך כל נדיק ונדיק מלותם העוסקים
בתורה סלין לו מלתים שלמות וכסופין
כסבול התורה הסד ומלתים לכוטרו לת
פריו ומלתים על סמוסרים עצמם בכל
יום כלילו כהרגו על קדושת שמו בגלוי
בהלי פסוקא למסור כפשו על קדושת
שמו מעלה עליו הכתיב כלילו כהרג בכל
יום עלין הסד כי עליך הורגנו כל היום
למר רב כחמן כל המוסר כפשו בהלי
פסוקא כוחל לרבא מלו עולמות לעולם
הבא למר רב יוסף והה תנן מלתים על
התורה ומלתים על ממסר עצמו בכל
יום על קדושת שמו.

ואברהם זקן בא בימים וגו׳.
מתניתין למר ר׳ שעור
על כל פנין כך הוא דהלי מתניתין שפיר
דלתעבידו בשמתא הוא דכתיב כיף
והכה לוכן לא בארץ לכל החיו לארבע
פניו כדלמור כהלוא מתניתא קמייתא
למר ליה רבי לבא לימא לן מר מהלוא
מתניתין למר ליה הכי לתפרש בתלת
עשר מכילן דרחמי בפרשתא דילן לכל
הכא לית לן למימר. פתח ואמר לא הוא
יוכתי תמתי לבא לימא ומה וגו׳ למר ר׳
שלעור מלי הוא לאכן קריכן הכא בשיר
השירי ליסבא דכוקבתא והתם בתורית
ליסבא דדכורת בלה למר ר׳ שעור הכא
בתורת כהנים בלעון זכר לכל הנוף מפני
סהנוף לכל בשמתא בלמא לכל הזכר
והבשמת [illegible]

עלמא וכגון כך אתי כד בעי לאתדכאה
מסיעין ליה מלעילא וסיועא דמלריה
סמיך ליה ואסתמר ואקרי קדוש · אתי
כד בעי לאסתכלא כמה חבילי טהירין
אזדמנו ליה וכלהו סמרין ליה
ומסחרין ליה ומסכין ליה ואקרי טמא
וכלהו אולי ומכרזי קמיה טמא טמא
כד"ש וטמא טמא יקרא וכלהו קטיגרין
בסהדותא חיויא קדמאה וסטירין בכמה
שבדי עלמא · רבי יצחק ורבי יוסי
הוו אזלי מטברים בלוד · אמר רבי
יצחק תוהכחה על סהדותא דבלעם
דכל שבדוי דסהדותא דבעא הוו מסטרא
דמסאבותא והכא אוליפנא רזא חדא דכל
זוכי בחזיוא דעלמא כלהון מתקטרן
וכפקין מסהדותא כחם קדמוני דחייהו רוח
מסאבא מזוהמא וכגון כך כל חרטין
דעלמא לקרין על שמא דא כחזיוא
ופקרניא וכלהו מהאי סטרא כפקי ואמאן
דאתמסך בהאי לא אסתכל ולא עוד
אלא דכעי לאסתכלא כגון לאמסכא עליה
סהדותא סטר דרוח מסאבא הא תניכן כגוונא
דאתער כד בעי למי לאמסיך עליה
מלעילא אי לאו אתער בסטר דקדושא
לאמסיך עליה קדושא מלעילא ואתקדש
ואי לאו אתער בסטרא דמסאבא הכי
לאמסיך עליה רוח מסאבא ואסתכל
דהא אתמר על מה דתניכן אתי כד בעי
לאסתכלא מסאבין ליה · כגון כך סהדותא
דבלעם כגון לאמסכא עליה רוח
מסאבא מסהדותא כחם עלאה דהוה אסתכל
בכל ליליא כאתניא והוה עביד עמה
עובדי ליסות כגון לאסתכלא ולאמסכא
עליה רוח מסאבא · וכדין עביד מרעוי
ושבדוי ושירות דשבדוי הוה כטיל כחם
מליכון חויין וקטיר ליה קמיה ובזע
רועים

זהר חיי שרה מדרש הנעלם

בסהדותא נכח בסהדותא דבלעם דאתמר
דכתיב ובלר יומא מעדן להסקות לת
הבן וזה היה מוליד לרבעה לחריס
והלחד המיוחד שבולד ממנו פיטון היה
משבטו הלו הטפות שלח ונלו מהבן
לכלם החכמים ממגרים ומלוחתו הרוח
שהיה יונח מעדן המנו כל כביה וכביה
ויהיו דכתיב מתהלך בגן לרוח היום
ובגזו זה בלע לעתיד לבא וזה הוא הנחש
שרלה יחזקאל בכבודתו ושכ אמר כי
מלאה הארץ דעה את יי׳ ונו׳ שלותם מיה
תמיד מגדלים הידיעה בשולם · תנ״ר
כל בשמתן שלו נדיקים למעלה בעדן
שם שמה שיורד מעדן ושנה החכמה
בשולם לשומדים בו ובהבין מסהדותיו
וכסופיו עלכ״ו · אמר רבי ונחק כיון
שהבשמים זוכה ליכנם בשערי ירושלם שלו
מעלה · מיכלל הער הגדול הולך עמה
ומקדים לה שלוש · מלאכי השרת תמהו
בו ושושים עליה מי זאת עולה מן המדבר
מי זאת עולה בין העלומים הגוף שחרב
שדומה להכל דכתיב אדם להבל דמה
הוא משיב ואומר אחת היא יונתי תמתי
אחת היא מיוחדת היא · אחת היא לאמ׳
לאמה זו היא בסף הכבוד שהיא שם
לבשמה ויולדת לה ממכה · רחוב בבות
ויאמרו · אלו שהי הבשמים שהן במעלתן
למעלה והן הבקרלות בבות ירושלם ·
אמר רבי יוסי הא אזרבא על מה דאמרן
אלו בקרלות בבות ירושלם והאחרות
בקרלות בבות לוט · רחוב בבות
ויאמרו שהי הבשמים משבחות לה
ואומרו שלום כוחך · מלכות ופלגשים ·
אלו הלכות שהם מלכות ופלגשים הן
בירי הנדק כלם משבחות ומקלסות אות
עד שבכנסת למעלה והיו הבשמ במעלת
ומתקיימת

ריסים ולפיק ליספים וכטיל עמבין ידיען
ולוקיד כלא ועביד מכיס קטרתא חדתא
לכתר כטיל ריסא דסהו חיויא וכזא ליה
לחרכא סטרין ועביד מכיס קטרתא
לחרא ועביד עגולא חד ויהיב לחר מלין
ועביד שכדין לחרכין עד דלחמיך עליה
רלחין מסלכין ולודיעו ליה מה דלכטרו
ועביד כהו שכדוי וקרטוי עד דלחמיך
עליה רוח מההוא כחא קדמאה ומסכא
סיס ידע ידיען וחרטין וקוסמין ובגין כך
כתיב ולא הלך כפעם כפעם לקרלת
כחשים, כחשים ודאי, ועקרא ומרמא
כמסלכותא דילהו לחיהו חלא כחא
סירוחא דכלא לאו לחיהו חלא כחא.
אמר רבי יוסי לחאי כל זייכי חרטין
וקוסמין לא לחתכאו חלא כבעיא.
אל כבי לוליפנא מדלחתא כחא על חוס
הטיל כא זוהמא כא לחטיל ולא כבעלה
אמר רבי הוא ודאי לחתא ר' יוסי ובמקיים
לרבי יצחק אמר כמא זמנין מחוכא הוי
מלה ולא זכיכא כא חלא הטתא. אל כל
כבי שכדין וכל מה דידע בלעם מלן
לתר חולוף ליה אל מלכוי. לכל כחיכון
סררי קדם דחיהו ארץ קדם חולוף כל
חרטין וכל זוכי קוסמין. בגין דכחיכון
טורי חיכון מלחכי עזא ועזאל דחפיל לון
קלם מן שמיא וחיכון קטירין בשלשלאי
דפרזלא ודודיעין חרטין לבבי כשא
ומתמן הוה ידע בלעם כלא מן ארש
ובחני כלק מלך מואב מהררי קדם.
אל והא כתיב ולא הלך כפעם כפעם
לקרלת נחשים ויסת אל המדבר פניו.
סטרא תתאה דלחיתי מרוח מסלכא
דלעילא הוא רוח מסלכא דבלעם
כמדבר כד עבדו ככו ואל ית עגלא בגין
לאסתלכא בהדיהו דלחיהו תתאה וכלא

עבד

ומתקיימא לריכות היומ' הלל ולכרכם
זקן כא כיומים. כככם כלריכות היומים
לעולם הבא. רבי לכא סבא על
רגלוי ולמר מכוחה ועלום גרמין יהא לך
ר' שמשון בן יוחאי לחורית עטרת דקטנכן
כמתניתא קדמאה דכתיב סבא לחפא
בשתרת עלה לחתכא לגופא לחתברולן
מכא כשמו לחרכין דכפקי מכא ולהיו
עלרת בקיומא עד דלחתא רבבו ודרש
מה לם כעולם הזה סהוה הבל והבוף
סהוה טפה סרוחה ככנסת בן לותה
הבמה לעתיד לבא מוברפו כלם ויהיה
הבוף מוכח בקיום ותעלום ות"ל לוכו דין
להכם לותה הבמה כו ככל התעלומין
והעליון אבא. למר רבי לבא לותה
הבמה כו ככל התעלומין והעליון אבא
ממא ולותו הבוף ממא עתיד הקלה
להעמידו בקיומו לעתי' לבא לכל אביהם
ויהיו עלמים בתעלום הדעת להבוב מה
עלה הבינו בעולם הזה. ואברהם
זקן כא כיומים וגו' ר' כו למר רבי יוחנן
בלותם היומים בלותו העולם סהוה
יומים ולא בעולם הזה סהוה לילה. למר
רבי יעקב בלותם העולמות אבא יומים
בלותם ההבלות והבסופים סהוה קוחל.

ויי ברך את לברהם בכל. ממארה
אבתן לו הקלה ממש סהיה
לותה לא אבו בברה העולם. ותבא למר
ר' מטטרון אר הפניס סהוה בער אבד
מרבו הלדון המוסל עליו ממוש על הבמה
בכל יום להספיק לה מלותו הלוה
מבנטוה והוה שתי' למיסב חומבן פתקא
בבתי קברי מן דומה ולחזקה ליה קמי
מלריה והוה זמין לאבד חמיר ההוה
גרמא תחו ארעא לתקב לגופא ולקיומא
לון בעלומותא דגופא בלא בממת דקלה

אבד תרצו כנין דיכול למעקרה מן
ליסראל ולא יכול · אמר רבי יוסי הלי
דאמרת בקדמיתא דכר כתם לתת על
מום לטוב כם זהמ׳ אפיר לכל הא תניכן
דכר קלוטו ישראל על טורח דסיכי פסק
מכוייהו וזהמת · ישראל דקבילו תוריתא
פסק מכוייהו וזהמת לכל אחר עמין שעו
דלא קבילו תורית׳ לא פסק׳ וזהמ׳ מכוייהו·
לא אפיר קאמרת לכל תת חזי תוריתא
לא לתייהיבת אלא לדכורי דכתיב וזאת
התורה אשר שם משה לפני בני ישראל
דהא כמי פטירן מפקודי תוריתא ועוד
דלהדרו כלהו לזוהמתן קדמיתא כתר
דחטו ואתתא קמיה לאתפרשא וזהמת
מכם יתיר מנכרא · וכנין כך לעתכחו
כמין כחרמי וכזוהמת דא יתיר מנוכרין
דהא כמי מסטרא דשמאלא קא לתיין
ואתדבקו בדיוכא קמיה ומסטרא דא
לתדבק להו יתיר מנוכרין כמה דאתמ׳
כנין דלתיה מסטרא דדיוכא וכלא
לתדבק ואזיל כתר זוכים · תת חזי
דסכי הוא כמה דאמינא דכלעם הוא
לסתלא בקדמיתא כנין לאמשכא עליה
רוחא מסאבא כנוכא דא לתתא כיומי
דמסתכו דילה אית לי׳ לכר כם לאסתמר׳
מכיה כנין דכרוח מסאבא לתדבקת
וכהכי׳ זמנין לו ליהוי תעבי׳ חרשי׳ לאלהו
כידהא יתיר מזמנין לאחרא דהא רוח
מסאבא שריא עמה ועל דא ככל מה
דקריבת לסתלא כל סכן מאן דקריב
כהדה · זכאין הוכון וישראל דקבלו יהוי
גן תוריתא ואמר גן ואל תסא כנדת
טומאתה לא תקרב לגלות ערותה לכי יי׳
אל הלי מאן דלסתכל כנפטוסי דעופי
לאתי לקרי כתם · אל דהא מהו׳ סטרא
קלתי דרוס מסאב׳ ערוה על הסוס שפ׳

יסדר ליה לאתרם · אמר ר׳ יצחק כלותם
טעם מה כתיב · ויאמר אברהם
אל עבדו זקן ביתו המושל ובו׳ · מהו אל
עבדו לו בחכמתא דא כסתכל מהו אל
עבדו · אמר רבי כהורא׳ לא כסתכל אלא
כמה טאב׳ עבדו עבדו של מקו׳ זקן ביתי
הקרוב לעבודתו ומאי ליהוי זה משטרון
כדקאמרן דליהוי עתי׳ ליפות לבוש בכתי
קברי׳ה׳ ויאמר אברהם אל עבדו זה
משטרון עבדו של מקום · זקן ביתו משוח
תחלת כריותיו של מקום · המושל ככל
אשר לו שכתן לו קלה ממשלה על כל
נכלותיו ותלכה אלא אמר רבי יוסי אמ׳
רב כל נכלותיו של אותו עבד כוטלים
חור ונכנין מזון הכשמה דתלכה חור
הכשמה הכא לעולם גדול מאור הכשמה
ואם מהכשמה כטלה הכשמה אלא זה לפי
הרואי לו וזה לפי הרואי לו · רב נחמן
אמר גדול מאור הכשמה ממש דכתי׳ דמ׳
כמראה אדם עליו מלמעלה מאי עליו על
זהרו וכשהוא הולך לעשות שליחותו כל
נכלותיו ומרכבה של כזוכין מאותו
הזיהר׳ה׳ שהכשמה אומרת לו דכתיב
שים נא ידך בלומר שיעתך תחת ירכי
זהו אור הכשפעת מן הכשמה · אמר רבי
יהודה ברבי שלום כך קבלנו כשעה שזה
הולך כשליחותו של מקום קלה מכוע כל
נכלותיו של מעלה כלות לחת משמו ·
אמ׳ רב הונא כך הוא ירלי כניו ר׳ם בלומ׳
הכשמ׳ אומרת שים נא ידך שיעתך תחת
מעלתו של רם ונשא משמו על הכל
ולאחר שהוא שיעת עליונו׳ תחת ידו לכי
משביעך משבועה גדולה · אמר רבי יצחק
אלדי השמים ואלדי הארץ · אמר רב
יהודה שהוא אדון על הכל בכת לחת
וכרגע לחת הוא מכוע לכל וכלם כתין

דאודע מלין כעלמא · וכל רוח מסאבא
כחם לאתדבקו ואתיין לעלמא ולית מאן
דיספתי מניה כעלמא דהא ליהו לאסתכא
עם כלא עד זמנא דזמין קב"ה לאעברא
ליה מעלמא כמה דאתמר דכתיב בלע
המות לנצח ומחה ה' אלהים דמעה מעל
כל פנים וגו' וכתיב ואת רוח הטומאה
אעביר מן הארץ וגו' · רבי יהודה אמר
לכרסם ידע כהיוה מערתא סימנא
ולביה ורעותיה תמן הוה בגין דמקדמת
דנה עד לתמן ואמה לגד ואוה טמירין
תמן ומכח הוה ידע דאיכון הוו שלח אמה
דיוקנים ואסתכל ואתפתח ליה חד
פתחא דגפתא דעדן תמן והוה דיוקנא
דאדם הוה קאים לנביה · ואת
חזי כל מאן דאסתכל דיוקנא דאדם לא
אסתזיב לעלמין ממיתה בגין דהא
כמעתא דכר כם אסתלק מעלמא אתי
ליה לאדם וכסהוה זמנא מית לכל
לכרסם אסתכל ביה ואמה דיוקנים
ואתקיים ואמה כהוריר דכתיר כמערתא
ואחד סרגא דליק כדין תליב לכרסם
דיורים כהוה לתר ולביה ורעותיה
הוה תדיר כמערתא · ואת חזי האסתא
לכרסם כחכמתא עבד כזמנא דתבע
קכרא לסרה דהא כד תבע לה למערתא
כהוה זמנא ולא אמר דכעי לאתפרע
מניהו · אלא אמר תנו לי אחוזת קבר
עמכם ואקברה מתי מלפני · ואי תימא
דלא הוה עפרון תמן דכתיב
ועפרון יושב כתוך בני חת ולכרסם לא
אמר ליה כהוה פעמא כלום אלא מה
דאמר לן אמר כמה דכתיב וידבר אל
בני חת וכי סד דלכרסם כעא לאתקברי
ביניהו כן מסאבין או דתיאובתיה
הוה עמהון אלא בכמה עבד ואלפין

נגדו · רבי ונחם אמר על אתים לותיות
אמאי להורו אהוה הכל ואין אחר כלתו ·
ואשביעך כיי אלהי השמים ואלהי
הארץ אמר רב הונא יהי
עמכון מארי מתניתא כד נלו רזא דכא
לא לתפרסכא מכהון הכי דהא לכא
חזי עמיקין סגיאין כפומייהו דנלו ולא
לאתזיין לכל לוכים · תא חזי מכועת
קיומא דא לומי לה כשמעתא דכתיב אשר
לא תקח לאשה לכנעני · אמר רבי ונחם
מאמא אהוה לך ואתה הולך כשליחות זה
לא תקח לאשה לכנעני כלומר אלא תקח נוף
לכני לכפוא ליכם בנוף אחר כנוף זה
כנוף אליהו דהוו לו אלא כההוה ממש
אהוה אלי כההוה ממש אינאתי ממנו
הה"ד כי אם אל ארצי ואל מולדתי תלך ·
אמר רבי מהו ולקחת אשה לבני ליצחק
אמר רבי ונחם לותו הנוף שכנשער עמי
כחותו העולם ולא היה לו הכאה וכסוף
כו מפני ירחת קיבו לותו הנוף ממש
תקח ליונחק עמו כהאי שמעתא הנדיקים
ליונחק עמו כשמעתא הקב"ה ליונחק עמו
דעבדין עת שחוק כעולם הה"ד חז ומלא
שחוק פיהו וגו' אמר רבי יהודה בר ונחק
תא חזי מלאך אחד שופה אלא אליהוה
אחד בכת אחת ואתיא אמר רבי חנא
מלאך אחד אמר קסת הסופר כמתניא
עתיד להרשיע כל אחד ואחד על מנת
ולאחר כן אמר הגדול הולך לתקן כל אחד
ואחד ולהעמידו לקבל כשמתו הה"ד הוא
יאלה מלאכו לפניך ולקח אשה מאי לפניך
לפני שליחותך · ר' שמעון אתא למיחמי
לרבן ויחכן בן זכאי רבים והיהוה ונחל
רים ירחק הוה כד אמא גביה אל בירא
דלמחיין ומלוין ליה והוה נכיע מדידיה
ואתיר מאי כעי הכא · אל חייב אדם

לעפרון
מתיר"ץ

מרח לרעץ סכח כמס דעבד לכרסס
דסח כגון דתלוכתיס ורעותיס הוס
בסיוס מערתס לשֵׁב דסוס תמן לס כעל
למשלל ליס מיד סהוס רשותס דסוס ליס
במערתס ומשיל בקדמיתס מס דלס
למתכע ליס לתיכון לחרכין ולס לעפרון.
כיון דלמרו ליס קמי שפרון ממעכו לדכי
פסיק לגדיס לתס כתוככו וגו׳. מס כתי׳
ושפרון יושב בתוך בני חת. ושב כתיב
מסירותס דמלין דלמ׳ לכרסס תמן הוס
כדין לחר ממעכו ופנעו לי בעפרון כן
נחר ויתן לי לת מערת המכפלס לסר
לו וגו׳. ולי תימח כגון יקרס דילי
ויתיר מכייכו לכח עביד לגס רעיכס בכו
בתוככס כגון לתתקברס כיכויכו דרעיכ׳
בכו כגון דגס לתפרס מכייכו. ר׳ לעזר
לחר כמערתס דעלל לכרסס כמערתס
היך עלל כגון דסוס רסיס לכתריס
דסהוס עגלס דכתיב ולל הבקר רן
לכרסס וגו׳. וסהוס כן בקר ערק עד
סהיס מערתס ושלל לכתריס וחמר מס
דחמר. תו כגון דליהו גלי כל ימח
ויומח והוס כפיק עד סהוס חקל דסוס
סליק ריחין עלחין וחמר כהורס דנפיק
מגו מערתס וגלי תמן ותמן מליל עמיס
קלס וכגון כך כעל ליס דתלוכתיס הוס
כסהוס לתר תדיר. ולי תימח לי דכי
לחמי לי כעל לס עד דמתס כגון דגס
ימנחון עליס הוסיל וגס לנטריך ליס
דמתס דלנטריך ליס לחר דמתס גס
למתכע ליס. תס חזי לי שפרון הוס חמי
כמערתס מס דהוס חמי לכרסס כס לס
וזכין לס לעלמין. גלי וידוי לי חמר בס
ולס כלום דגס לית מלס לתגליו גלי
לס כלום דגס לית מלס לתגליו ולס
למחריס וכגון כך לכרסס לתגליו ולס
לשפרון לכרסס לתגליו דיליס הוס

מדרש הנעלם

מרח לרעץ סכח כמס דעבד לכרסס
דסח כגון דתלוכתיס ורעותיס הוס
בסיוס מערתס לשֵׁב דסוס תמן לס כעל
למשלל ליס מיד סהוס רשותס דסוס ליס
במערתס ומשיל בקדמיתס מס דלס
למתכע ליס לתיכון לחרכין ולס לעפרון.
כיון דלמרו ליס קמי שפרון ממעכו לדכי
פסיק לגדיס לתס כתוככו וגו׳. מס כתי׳
ושפרון יושב בתוך בני חת. ושב כתיב
מסירותס דמלין דלמ׳ לכרסס תמן הוס
כדין לחר ממעכו ופנעו לי בעפרון כן
נחר ויתן לי לת מערת המכפלס לסר
לו וגו׳. ולי תימח כגון יקרס דילי
ויתיר מכייכו לכח עביד לגס רעיכס בכו
בתוככס כגון לתתקברס כיכויכו דרעיכ׳
בכו כגון דגס לתפרס מכייכו. ר׳ לעזר
לחר כמערתס דעלל לכרסס כמערתס
היך עלל כגון דסוס רסיס לכתריס
דסהוס עגלס דכתיב ולל הבקר רן
לכרסס וגו׳. וסהוס כן בקר ערק עד
סהיס מערתס ושלל לכתריס וחמר מס
דחמר. תו כגון דליהו גלי כל ימח
ויומח והוס כפיק עד סהוס חקל דסוס
סליק ריחין עלחין וחמר כהורס דנפיק
מגו מערתס וגלי תמן ותמן מליל עמיס
קלס וכגון כך כעל ליס דתלוכתיס הוס
כסהוס לתר תדיר. ולי תימח לי דכי
לחמי לי כעל לס עד דמתס כגון דגס
ימנחון עליס הוסיל וגס לנטריך ליס
דמתס דלנטריך ליס לחר דמתס גס
למתכע ליס. תס חזי לי שפרון הוס חמי
כמערתס מס דהוס חמי לכרסס כס לס
וזכין לס לעלמין. גלי וידוי לי חמר בס
ולס כלום דגס לית מלס לתגליו גלי
למחריס וכגון כך לכרסס לתגליו ולס
לשפרון לכרסס לתגליו דיליס הוס
דסח כגון דתלוכתיס ורעותיס הוס
בסיוס מערתס לשֵׁב דסוס תמן לס כעל
למשלל ליס מיד סהוס רשותס דסוס ליס
במערתס ומשיל בקדמיתס מס דלס
למתכע ליס לתיכון לחרכין ולס לעפרון.
כיון דלמרו ליס קמי שפרון ממעכו לדכי
פסיק לגדיס לתס כתוככו וגו׳. מס כתי׳
ושפרון יושב בתוך בני חת. ושב כתיב
מסירותס דמלין דלמ׳ לכרסס תמן הוס
כדין לחר ממעכו ופנעו לי בעפרון כן
נחר ויתן לי לת מערת המכפלס לסר
לו וגו׳. ולי תימח כגון יקרס דילי
ויתיר מכייכו לכח עביד לגס רעיכס בכו
בתוככס כגון לתתקברס כיכויכו דרעיכ׳
בכו כגון דגס לתפרס מכייכו. ר׳ לעזר
לחר כמערתס דעלל לכרסס כמערתס
היך עלל כגון דסוס רסיס לכתריס
דסהוס עגלס דכתיב ולל הבקר רן
לכרסס וגו׳. וסהוס כן בקר ערק עד
סהיס מערתס ושלל לכתריס וחמר מס
דחמר. תו כגון דליהו גלי כל ימח
ויומח והוס כפיק עד סהוס חקל דסוס
סליק ריחין עלחין וחמר כהורס דנפיק
מגו מערתס וגלי תמן ותמן מליל עמיס
קלס וכגון כך כעל ליס דתלוכתיס הוס
כסהוס לתר תדיר. ולי תימח לי דכי
לחמי לי כעל לס עד דמתס כגון דגס
ימנחון עליס הוסיל וגס לנטריך ליס
דמתס דלנטריך ליס לחר דמתס גס
למתכע ליס. תס חזי לי שפרון הוס חמי
כמערתס מס דהוס חמי לכרסס כס לס
וזכין לס לעלמין. גלי וידוי לי חמר בס
ולס כלום דגס לית מלס לתגליו גלי
למחריס וכגון כך לכרסס לתגליו ולס
לשפרון לכרסס לתגליו דיליס הוס

לפני רבו. אמר לו רבו לכן על כך
אמרית. גלי לכח חמי כתכתך דמלס
חדת לוית נכך מתוכן עמיקי דלת עתיד
למתכע: גל חמיכח סהי חור הרחמן
דמטלכי עמרס וכעמרס כטיל וכרזח
דעמרס כהיג לכלס וכחתותח דעמרס
עביד שכדוי. ותלכח עמרס פתקין
עמרס מפתחן דכי קכרי כידוי ופתקין
עמרס כטיל כניכתח דעדן לתתקכח
חרעח על נופיהון דצדיקיוח. גל דכי
לגעזר כרי חמית הוית יתיר ממלכח
קדיסח דעלמח כעמרס לתכרי כעמר
לתכניב כרסייח קדיסח כעמרס חורית
הוס כעמרס מסלכוי כעמרס עלמין
עלחין כעמרס וחד עלחס על כלח ברוך
הוס ושומח לך מלס דעתיס דמחריס
דמתכיתח הוס כהחי מס כתיב ויקח
העבד עמרס גמלים מגמלי לדוכיו וילך
למ׳ליס רכי זכיכח לפסוקח דח לכל וכל
טוב לדכיו כידו מהו למר ליס הוס
סמיס דמחריס דלזול נכיס לעלח ליס
ולכתגח ליס למר דח ודלי הוס כי סמי
כקכיו. תכן למר רכי לכסו. תח חזי
מלן דידע סמיס על כוריוס ידע דהוס
וסמיס חד קלס וסמיס חד דכתיב
ו׳לחד כלון הסס והוס לחד. למר רכי
לכח לית לסתכלח כפרסתח דח.
ויברך הגמלים מחון לעיר על כאר
המים. גל לכח מחון לעיר דח הוס
כי קכרי. גל כאר המ׳ דתכיוח הכקדמ׳
לותס מכמלו וכתכו כתורס דהח תכן
כשככסם לדם לקכר מלן דמלו ליס
לי קכע עתיס לתורס דכתיב והיס
לחוכח עתך ונו׳ וכמיכח ליכו דין לקיומס
כתחלס. גל לכח לעת ערב הגמ׳ חזון לקיומ׳
מתיר"ץ

לעפרון לה הות לתגלית ליה דלה הוה
ליה חולקא כוה, וכגון כך לה לתגלי
לעפרון כלום ולה הוה תמי הלה תשוכח
ועל דה זכין לה · ומה הלה תבע לכרסם לה
בקדמיתה דיזכין ליה להה לכרסם לה
קאמר הלה ויתן לי את מערת המכפלה
אשר לו וגו׳ · בכסף מלא יתננה לי וגו׳
ויהיו את השדה נתתי לך והמערה אשר
בו לך נתתיה וגו׳ כגון דכלה הוה מחים
עליה דעפרון דלה ידע מה היה · ותא
חזי כד עתיד לכרסם במערתה בקדמית
חמה תמן כסורה ותתרמי עפרה קמיה
ותתגלי ליה תרין קברין לדסבי לסתלק
לדם כדיוקניה וחמה ליה לכרסם וחייך
וכיה הוה ידע לכרסם דתמן הוה הוה
זמין לתתקברה · ת״ל לכרסם כמטו מיכך
קוסטר קטיר לות הכה הלה קבה טמרכי
הכה ומקהוה זמכך עד הסת לתטמרכה
כגולגלת דקורט עד דתתית לכת כעלמ׳
הסתה מכאן ואילך הת קיומה לי ולעלמ׳
הוה כגוכך חמי מה כתיב ויקם הסדה
והמערה אשר בו קיומים ממם הוה ליה
מה דלה הוה ליה עד הסתה · רבי אבה
אמר ויקם הסדה ודלי קיומה ממם דקם
לסתלק קמיה דלכרסם בגין דעד הסתה
לה יתחזי תמן כלום, והסתה מה דהוה
טמיר קם ומסתלק, וכדין קם כלה
בכמוסוי · אמר ר׳ שמעון כמתה דעתיד
לכרסם במערתה ולשול סרה תמן קמו
לדם וחוה ולה קבילו לתתקברה תמן
אמרו ומה לכן בכמוסתה קמי קבה כסהו
עלמה בגין הסוה חוכה דגרוימכה וסתה
ויתוסף לן כסופה לחרה מקמי עובדין
טבין דכבו · אמר לכרסם הת לכה
ומין קמי קבה בגיכך דלה תכסוף קמיה
לעלמין · מיד ואחרי כן קבר לכרסם את

מתיירא מלי מסמע דתכן סיתה לגפי
סכין קיי עלמה וסוה לגפ הסמי סמוה
סיי ויסיומו לעת ערב זמן סיום הכל לעת
נתת הסוחכות הלו הם תלמידי חכמים
הסוחכים מימים על תורם סהוה עת
לנהת ולהתנער מן הסעבר ואמר רבי
חכה עוד יש לדע דתכן לות המתעסק
לדעת את כורהם בעולם הזה וכסמתם
כתגלומה לעולם הכל לנהת מסבועת
הכסמה סולך לדעת מי הוה גופה ממם
ומלי הוה הכם לחכי כנכ על עין המים
לך על גב סתלמיד חכם הוה הולך לחבר
התעלום דכתיב והיה העלמה היונת
לגחוכ וגו׳ · ואמרתי הלה הסקיבי כי
מעט מים מכדך ואמור לי רמז ידיעתו
ממה סהסנת ואמרם הלי גם אתה סתם
לך אתה עבד פמך כמוכי ולה כתחלף
לי על ידיעתך כידיעתי על מקום כה
וגרך לתה להסיג סאתה בכרה כמוכי
וגם לגמליך הסחוכ כלומר ולעת הסנתי
הלה הסינו מיעתך וידיעתי כי מעלה יש
עליך והיה בכרה לתה מזון הכתון לחלך
לם הוה לומר סימן זה יהי מסור בידי
על כל דכרים שו ולדע שהיה הסהה הוה
הנוף מלות הכסמה הסלמה סהסביעה ·
ויהי הוה טרם כלה לדבר וגו׳ רבי
יצחק אמר יהודה כשוד שכל
הסעוכים הוה הוכה לכסות על הנוף מלי
כתיב והכה רבקה ויונתן זהו הנוף קדום
שכתשבק בכתף וכתת נופו להסיג ולדעת
את קונו לשר בתולל אמר רב יהודה
בתו של לל · כן מלכה כן מלכה של עולם ·
לשת כתוב לחי לכרסם · תכרתה שכל
נוף שבדקן בשכל והוה לה הכמה ·
וכרם על שכמה משל החכמה עליה ·
וירן העבד לקראתה · זה מטטרון ויאמ׳

שרה לפתע מתי ואחרי כן בתר דקביל
אברהם עליה מלה דלא. לדם על כדוכתיה
חוס לה עתלת עד דקריב לכרסם ואשל
לה לנכי לדם וקביל לה כניסיה
סלה ואחרי כן קבר לכרסם את שרה
לפתע. לשרה לה כתיב אלא את שרה
לפתעתו כדקתני הוא נוהג בה כדוכתייהו
כדקתי ואות הלד אלה תולדות השמים
והארץ בהבראם ותניין בהברם.
תולדות השמים והארץ לא כתיב אלא תולדות
שה השמים והארץ ולא כתיב אלה תולדות
השמים והארץ ולא תולדות בר מן ואיכון
לתקוימו כניסיה דהברם ומנא לן
לתקוימו כניסיה דהברם דכתי ויקם
השדה והמערה אשר בו להברם ועד
דאתא אברהם לא מתקוימו לדם וחוה
כדוכתייהו כהדוא עלמא. רבי אלעזר
אומר לך משום שהכי אמר הוה מערתא
לאו (לאו) ליקוי כפלתא דהא כתיב מערת
השכפלה וקרא קרי לה לכתר מער. השדה
השכפלה מכפלה קא קרי ליה לשדה אלא
רבי קרי ליה מערת המכפלה כדלא
ותן לו את מערת המכפלה אשר בקצה שדהו
חויך לאו מערת ליקי מכפלה ולאו שדה
לקרי מכפלה אלא הוי שדה ומערתא
על שום מכפלה לקרון שדה המכפלה
ודלאו ולא מערתא דהא מערתא בשדה
ליקוי והוה שדה קאים כמלה לאחרא
תא חזי ירושלם וכל ארעא דישראל
לתתכפל תחותה ויהיו קיימי לעילא ותתא
כנוונא דא ירושלם לעילא ותתא
לעילא לחידית כתרין סטרין לעילא ותתא
קיימו ומכיחין לותי לכל כמיתי לארץ
ישראל כנשמים ממתכת אלין ויונקת
לקרקעתא כלא ויונק לעומ כעל הלד
לתי מלכנון כלא. זו היא הנשמ. תפורי
מרחם

הנמליכו כל מעט מים מכדך לחור לי
רמז מכמת כוידיות כורלך ממה מעמק
כעולם פונלת ממכו. תמר רבי לקח
כדפרסיכן לחר כל זה מה כתיב ויסם
הכוס על לפה והנמידים על ידיה.
תמר רבי לקח לותם העגמות שנפזרו
לכלן ולכלן הוא נומד לחתם ומוקלם זה
על זה כלל ועגמותיך יחלין. תמר רבי
לקח כלותה טעה לותו הנוף עומד
בארץ ישראל ומה ככנסת כו כמתו.
תמר רבי ויחכן מי מוליך הנוף לארץ
ישראל תמר רבי זירח כלה שעה מחיות
תחת הארץ ומה והולכים לארץ ישראל
הלד וארץ רפלים תפיל. תמר רבי יונח
נבריאל מוליך לותם לארץ ישראל מל
דכתיב התלכי עם הלים הזה וכתי כתם
והלים נבריאל. תמר רבי יוסי מלי
דכתיב ולרבקה לח ומו לכן. תמר רבי
ינחק לין ינר הרע בטל מן השלם לעפ
שכלו לה כמנה קנתו כמנה. תא חזי
בתחלה כשהיה מוטל כעולם הזה נקרא
לוט לעולם הבא יכלל מן העולם הכל
לעתיד לבא לה כלו ונקרא לכן לה
ככרלעוכה הלה כמלן דמתי מכוולו לכן
למלי לנטריך תמר רבי שמעון למשבר
פריה ורביה לנטרי. מכוי תם כיון שנגוף
בכבה ושומר נקיומו מלי כתיב ויפלא
לת רבקה לחותם וגו'. מלי הוי ולת
מכיקתה זה כת התכושה. רבי ינחק תמר
זה כת הנוף. ר' לחבו פתח והיו
לתי מלכנון כלה לתי מלכנון תבלי וגו'
תמר רבי לחבו כיון שנגוף בכבה עד
קיומו ומכיחין לותו לכל כמתו לחרץ
ישראל כנשמים ממתכת הלו ויונקת
לקרקעתא כלא ויונק לעומ כעל הלד
לתי מלכנון כלה. זו היא הנשמ. תפורי
מרחם

ותתן ׳ וכנין כך אדם המכפלה ודאי
ולא אדם כפול ׳ תו רזא דמלת אדם
המכפלה ודאי מלין מכפלה ׳ דכתיב
קדישת דאיהי מכפלה ׳ וכלא קיימת
כחד וכניכה קאמ׳ כאורח כל הארץ ׳ המכפלה
דלא הוי כתיב קדישת לאחר מכפלה
אלא מכפלה לבד היא מערת המכפלה
הוא ודאי דאיהי מערת׳ גו מערת׳ לכל
על סוס לאחר לקרי מער׳ אדם המכפלה
כמה דאתמר ׳ ואברהם ידע וכך אמר
לבני חת כסי מלך ואמר ויתן לי את
מערת המכפלה ׳ על סוס דאיהי מערת׳
כפלת׳ ואוריתא לית קרי לה אלא מערת
אדם המכפלה כדקא יאות וקבל עבד
כלא לאתבחא הלי עלמ׳ כנווכ׳ לעילא
ולאתדבק׳ דא בדא למהוי יקריה לעילא
ותתא זכאה חולקיהון דצדיקיא דקא׳
תתא כהו כהלי עלמא ובעלמ׳ דאתי ׳

ואברהם זקן בא בימים וי׳
ברך את אברהם
בכל ׳ רבי יהודה פתח לעתי תבחר
ותקרב ישכון חצריך הלי קרא לאתמר
לכל זכאי הוא כר כמה דאורחוי לתכברן
קמי קב״ה ואיהו לתרעי ניח לקרבא
ליה לגבייהו ׳ הה אברהם לתקריב לגבייהו
ותיאובתיה דיליה הוה כל יומוי כהלי
ולא לתקריב לאברהם ביומא חדא לא
בזמנא חדא שלא שכדוי קריבו ליה בכל
יומוי מדרגא לדרג׳ עד דאסתלק כדרגוי
כל הוה סיב ושבע כדרגין עלאין כדקא חזי
לכתיב ואברהם זקן ובדין בא בימים
כלומר יומין עלאין כחזון יומין דיעלן
ברזא דמהימנותא ׳ וי׳ ברך את אברהם
בכל ׳ דאתמר נפקין כל ברכאן וכל טיבו
דעלמא מחזון עלאה דאיהו עתיק יומין
ואזיל לי מקדם ומכתבי כתובים ומאמרי
מלכוי דבכל פתוס מעת לתפלין כהלי

קריכין לגבי קב"ה מה דלא הוה הכי אפי'
לנדיקוס גמורים דאתקריכו גביה קב"ה
ככמה סגין לאכרסה לה עד כחיכון יומין
עלאין עד דהוה סיב כמה דאתמר ׃
וכן דוד דכתי' והמלך דוד זקן בא בימי'
לכל מלריה דתשובה מיד עלל ואתדבק
ביה בקב"ה ׃ רבי יוסי אמר תיכון לתר
דמריהן דתשובה קיימי ביה בההוא
עלמא נדיקי גמורים ליה לגן רעו לקיימא
ביה כגון דחיכון קריכין למלכא יתיר
מכלהן וחיכון מסכי עלייהו כרשות דלכא
יתיר וכחילא סגיא לאתקרכא למלכא ׃
תא חזי כמה אתרין מתוקפין ליה לקב"ה
בההוא עלמא וכלהו כי מותבי לון
לנדיקוס כל חד וחד לפום דרגוי כדקא
חזי ליה ׃ כתיב לשרי תבחר ותקרב
ישכון חצריך דקב"ה קריב לון לגביה
דסלקין חיכון כשמתין אתתא לעילא
לאתחדא בחסכתיהון דאתתקנן להו
ומכון חצריך שן לתרין ודרגין לכר ומאן
חיכון כלה וכתיב לך מהלכי כין העומדי
בשם ומאי הוא דרגא כין קדישין עלאין
ומאן דזכאן לדרגא דא חיכון סליקן
דמלרי עלמא כחיכון מלכין ועבדין
סליחותא תדיר כרעותא דמלריהון כגין
דלעלין (לאתקנא) תדיר בקדושא ולא
לאסתכנא כגוונא דא מאן דאסתאב בהאי
עלמא חיכון מסיך עלי' רוח מסאבא וכל כפק
כשמתיה מכיה מסאבין ליה ומדוריה כין
חיכון מסאבין ואלין חיכון מזיקין דעלמא
במה דאתמשיך כר כם גרמיה בהאי
עלמא דכי הוא מדוריה ואתמסך בההוא
עלמא וחיכון רוחי מסאבי מסאבין ליה
ואעלין ליה לגיהנם ׃ תא חזי מאן דאתקדם
ונטיר גרמיה כהאי עלמא דלא אסתאב
מדוריה בההוא עלמא כין חיכון קדישין
עלאין

פסוקא ׃ תא חזי כגוונא עלאה אתעבד
מקדם כרתיכוי קדישין וכתר כן לאסרי
קב"ה דוריה עמהון כעכוכיא דא וכגוונא
דא אתערו מכרו מלרי מתכית כטעמא
דתפלין למהוי ההו גבר דוגמא דרתיכי
עלאין רתיכא תתא רתיכא עלא למיתי
דוכי מלכות ויסדי דוריה עלויה ותכיכן
חית כיה רזין עלאין ודוגמיהון וחית
ביה תלת רתיכין דוגמת עלאין קדישין
רזין דתפלין דתמהן קדישי עלמין
תלת רתיכין תלת לתותפת לקרב פרסיות
סליט על ארכ ועל כך רזא דתלת כתרין
ושין דלרכע כתרין תלת מלכין סליטין
כגופא תפלין עלוי קב"ה לעילא חלין
תפלין דרישא תפלין דדרועא לרכע
פרסיין לכא רכיב דוגמא דרתיכ תתא
ותתאה רכיב ׃ עוד תכיכן דא רכיכא
דדמעה לתת ולכא רכיב דוגמא דחיכא
לתתא ואתמסרון כידיה לאעכאה לון כל
חילי סמיוא כך לכא הוא רכיב לתתא
ואתמסרו כידוי כל לחכרי גופא ועילא
מכיה לרכע פרסיין על מוחא דרישא
חיכון לכל קב"ה הוא סליטא עלאה מלכא
מכלא ורוח דחכמתא דא הוא כגוונא
דמקדמא דכתי' ועשה כרוב לחד מקצה
מזה וכרוב לחד מקצה ועלייהו דיוריה
דמלכא כלרכע לתתון תרין רתיכין
וכהאי גוונא לכא ומוחא ועלייהו דיוריה
דקב"ה כלרכע פרסיין ׃ תמר רבי שמעון
מכאן ולהלא רזי דכתרי לתתון ופרסיון
כגופייהו ורמזוהון הלכה למשה מסיני
ורמיזא דלהון לתגלי וטעמא דכלא
כתלת עשר מכילן (דרחמי) ׃ תמר ר' יהודה
חלמלה לא לתיכח חלה כדיל רזא דא
דיי ׃ תמרו ליה זכאה חולקך לעלמ' דאתי
דכל רזא לא חכים לך תמרו ליה לתיכח

קמיס

עלמין ושבדין עליהות תדיר ושון קיומי
כחנר כלה לת חנר ממכן . ולית
לחרכין דליכון לגו ויתר דלמו ליכון
כחנר חלה כביתת כלה כמכעם כטוב
כיתך לחמר דוד כמכעם כטוב כיתך כיון
דלחמר יסכון חנריך לחמי כתי כמכעם
כטוב מיתך יסכע כטוב כיתך מכעי ליה
כמה דכתיב יסכון חלה לה תכיכן לית
ומיכם כעזים חלה למלכי כית דוד
כלחודייהו ולית לתר לחסידי עליכון
דעיולי לגו ומלן ליכון כדכתיב וסחוכים
לפכי המכן קדמת לפכי לחל מועד
מזרחת מכח ולחרן וככיו וגו . וכמה
מדורין על מדורין וכהורין על כהורין
מתפרסן כסחוך עלמין וכל חד לחכסיף
מכהורין דחכריך כמ׳ דשובדין לתפרסן
כהאי עלמין הכי כמי דוכתין וכהורין
מתפרסן כהחוך עלמין . ותת חזי הת
לתתר דלפילו כהאי עלמין כל כר כם
כלים על ערסים וכמתין לנטריכו
לתתכוטמין כעלמין וכפקי מגו גופין לגו
כל כמתין וכמתין סלקין ומטיין למחזי
ביקר סכר לפי דעתיק יומין חלה כמה
דלתמכך תדיר וכפוס עובדוי הכי
כמתיה סלקין לי לסתלכ ליהוי כלים
וכמתיה כפק׳ וכל ליכון רוחין מסתכין
כקטין לה ולתדבקת כה כליכון דרגין
תתלין דעטיין כעלמין וליכון מודעין
לה מלין דליכון קריכין למיתי כעלמין
ולזמכין דמודעין לה מלין כדיכן וחייכן
כה והה לוקמו . ולת זכי כר כם כל ליכו
כלים וכמתיה סלקין לחזלה ומטיין וכקע׳
כין חלין רוחין מסתכין וכלהו מכרזין
ולמרין פמן לתר פמן לגו דלת מסטרכת ולליכו סלקין כין ליכון קדישין ומודעי לה
מלה חדה דקטום . וכד כחתה כל ליכון חכילין טריקין כעלן לתתקרכת כהיה
מלה ומיכון מודעין לה מלין לחרכין . וסגיה מלה דכטלה גו ליכון קדישין כין ליכון

קמיה דמר למכדערת דהלי פסוקה
וומף לכרכה ויקח לחם ושמה קטורה .
לחמר פירוש דהלי פסוקה כמה דנלו
חכרכה מלרי מתכיתין דכל כשמתה ויתי
כההוה נופה קדישה דילה הה מלויה
על חייכיה דיקומון ויכשרון עובדוי ויתן
לה מזוה יקרה דולים דיכדשן ויתוכן
ויזכון זכותה עלימתה וכד חמת סלמה
דלה תים סני ולחמר וככן רלויתי רשעים
קטרים וכלו וממקו קדום ותכיכן לחמר רכי לכה
לחמר רכי וולכן כתיב היספוך כוסי שורו
וכמר חכרכורתיכך הרשעים סלה זכו
לעוב כשלם הזה ולהקטיר מעשים טוכי
לעולם לה יקטירו כשלם הכה . רלה מה
כתיב וויסף לכרכה ויקח לחם ושרוש
לעשות להם כשמ׳ לנופם ולקרכם כתוכ
כלה ולת הכפה לחר עשו כחרן .
לחמר רכי לעזר תת חזי מה כתיב ותלך ג
לת זרי׳ ולת יקח הרכה מעשים רעי
עד שכנרשים מן העולם דכתי׳ ויפלחם
משל ינחק כגו . ועליהם כלחמר ורכים
מיפיהו לדמת עפר יקיצו וגו׳ ועל החרבי
כלחמר ומשכילים יזהירו כזהר הרקיע
וגו׳ לחמר רכי יהוד׳ הלי מסתע על פרשת
ומשע דלותו זמן פקדת עם הפשים
לכרה וכמקומו כקרא ינחק כד קלחמרן
הלה ויהי לחרי מות לכרכה ויכרך שלי
לת ינחק גו ויפב ינחק עם כלר לחי
רלחי עם ידיעת החי סהוה חי העולמים
לדעת ולהשיב מה שלה הפיב כעולם
הזה הלה כי מלחה הלרן דעה לת ו׳

לחיי דרוך חיין דלא פסקין לעלמין דהא אתתא פסקין בנין דהא חיותא כיסא עלטא
ולתכסיסי סיהדא · וכגין כך כב יכול פסקין מימוי וחיין לא עלטין בעלמא כדקא
יאות וכהאי זמכא דהוה יכר הרע דלהיכו חיותא כיסא יסתלק מעלמא ויעבר ליה
קב"ה כמה דאתמר ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ ולבתר דלהיכו יתעבר מעלמא
סיהדא לא לתכסיסי והרא דכניד וכפיק לה יפסקון מכושוי וכדין כתיב והיה לור
הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים ונו' · אמר רבי
חזקיה לי תימא דכל נופין דעלמא יקומון ויתערון מעפרא לחיי נופין דלתתיטוי
בכם אתא חדא מה תהא מכייהו · אמר רבי יוסי לחיי נופין דלא זכו ולא אתגלגלו בהרי
לחיי כלא הוו כמה דהוו עץ יבש כהאי עלמא הכי כמי כההוא זמכא ונופא כתרלה
דלתתטוא ואתגלגל (ואתגלגל) בהרמי כדקא יאות יקומון בסוף יומין כתיב והיה כעץ שתול על מים
ונו' והיה עליהו רעכן ונו' · דעבד לחיי ואתגלגל בהרמין ואתגלגל כדקא יאות ועל דהוה
נופא קדמאה דלא זכה ולא אתגלגל כתיב והיה כערער בערבה ולא ירחה כי יבא טוב
ונו' כי יבא טוב דא תחיית המתים ויתכסי סיהדא כהודא דומין לאתברא להו לנדיקיא
דהוה גניז קמיה מיומא דאתברי עלמא דכתיב וירא אלהים את האור כי טוב וכדין
זמין קב"ה לאחייא מיתיא וכתיב וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ונו' · וכדין יתגבר
טוב בעלמא והוה דאתקרי רע ויתעבר מעלמא כדאמרן · וכדין לחיי נופין קדמאי
להוו כלא · אמר רבי יצחק זמין קב"ה לאתרקא עלייהו על לחיי נופין דרוחין לאחרכין
ולי זכאן כהון יקומון בעלמא כדקא יאות ולי לאו יהון קטמא תחות רגליהון לנדיקיא
דכתיב ורכיס מיפכי לדמית עפר יקיצו ונו' · וכלא לתקס ואתעתד קמי קב"ה וכלהו
כמכייכא הוו כלא המוכיא כמספר נכלס ונו' · תא חזי מה אתמר כל לחיי נופין מתין
דכתרע דישראל יקומון כקדמיתא בנין דקב"ה יתער עלייהו ויקיצון עלייהו כתי' יחיו
מתיך גלין לחיי נופין די כתרעא דישראל בכלתי יקומון גלין לחיי דכנו לתרעין לאחרכין
דלא כתיב כהו תחיים אלא קומים דהא רוחא דחיי לא תשרי אלא כתרעא קדישא
דישראל וכגין כך כתיב כהו יחיו מתיך מלחיי נופין דלכר יתכרי נופא דלהון ויקומון נופי
כלא רוחי · ולכתר יתגלגלון תחות עפרא עד דימטון לתי' ותמן יקבלון כסמתא ולא
כרמו לאחרא כגין דיתקיימון כעלמא כדקא חזי · רבי אלעזר ורבי יוסי הוו יתבי
לילה חד ועסקי כאוריתא · אמר רבי אלעזר תא חזי כשעתא דקב"ה זמין לאחייא
מתיא כל לחיי נופין דיתערון קמיה כלהו קיימין דיוקכין דיוקכין קמיה כההוא
דיוקכא ממש דהוו כהאי עלמא וכחית לון קב"ה ויקרי לון כשמהן כלא לכלם כשם
יקרא וכל כסמתא תישול לדוכתה ויקומון בקיומא כעלמא כדקא חזי וכדין יהא עלמא
שלים ושל ההוא זמכא כתיב וחרפת עמו יסיר ונו' מאי וחרפת עמו יסיר דא יכר הרע
דלחסיך לכפי כריין ושליט כהו · אמר רבי יוסי הא חמינן כל זמכא דכר כם קמיס
כרוחא דלא לאו לחיי מסאב כפקא כסמתיה מניה לחיי מסאב · אלא ודאי הכי הוא
והכי לתתר דהא ההוא יכר הרע בד כטיל רוחא דכר כם מסאב ליה ואתאתר נופא
מסאב ואתאר עמין עלי כל לחיי נופין כחייהון לחיי מסאבין דהא מסטרא מסאבא לית
לון כסמתין וכך לתרך מניה ההוא מסאבו לאתאתר גופא כלא מסאבו כלל בגין כך

מלן דלתתכן כלתת דמך עמין טעך למתהך ליהוי והמוה כרח דלתולד ליה יקבל
עליה רוח מסחכך ולו תימח הך מסטרך דלהכוי מיסרל קך לתיך לחמי יקבל עליה
רוח מסחכך. תך חזי דהך בקדמיתך למתהך לחכוי כמעתך דלתתכן כהיוה
לתתך דלויסי מסחכך וכיון דהך ליהוי למתהך כהיוה לתתך דלויסי מסחכך כף
דליהוי כרח דלתולד מכה יקבל עליה רוח מסחכך ולו עד הלך דעבר על אורית
דכתיב כי לך תעתחוה לחל לחר כי יי׳ קבח סמן בנין דקני על הלי כרית. לחר רבי
לעזר תך חזי דהך לתמר דכיון דידע לכרהם לבוכו חכמתך כעך לתפרעך
מכל טחר עמין ולו לתתבקך כהו ובנין כך כתיב.

ואשביעך

כי׳ חלהי השמים וחלהי הארץ חסר לך תקח לבני מבנות
הכנעני ונו׳. מבנות הכנעני ודלי מלי רזך לליהוי כלך כת הל
בכר. חסר חבכי ויעב בקרבו. חבכי דייקך כתי הכח חסר חבכי וכתיב התם חבכי
עשיתי ארן וכל דך בנין דלך לתסתבכח כהו. תך הלי מלן דהעיל הלי כרית קדיש
כההיוה לתתך דתתך דסחר עמין עשו גרים לתסתבכח לתר לחר ועל דך כתי תחת שלש
רגזה ארן ונו׳ תחת עבד כי ימלוך ושנחת עשירה לך חבטח כיה חכרהם עד דנלי
עלותיה קמי קבה ולמ׳ שלי השמים ונו׳ הוה יפלח מלחכו ודלי דך מלחך הכרית בנין דיתנטור
הלי כרית ולך יסתבכ כן ליכון עמין. רק חת כבי לך תעבד כמה. מה בנין דיהע
חכרהם דהך ככלהו לך הוה מלן דהעתמודע ליה לקבה כר ליהוי בלחודוי ולך כעך
דלהוי מדורים דינך כיכוהן שלך דיהך מדוריה עמיה וינחק יולף מכיה תדיר לרחוי
דקבה ולך יסבי לימיכח ולסמשלך ועל דך לך כעך חכרה דליסוי מדוריה דינך תמן.
חמר רבי יוסי ודלי זכותיה דחכרהם לערע קמיה דההוה ומח כפק וההוה ומח
מטח לעיכח דמיה דכתיב ואכח היום חל העין והך חוקמו. רבי חלעזר פתח
ואמר גל עיני ואכיטה כפלחות מתורתך כמה ליכון בני כסף טפסין דלך ידעין ולך
מסתכלין לתסתבלך כחורית בנין דחורית כל חיין וכל חירו וכל טוב כעלמ׳ דיך
ובעלמ׳ דלתי ליהוי. חירו דעלמ׳ דין ודעלמ׳ דלתי ליהוי. חיין ליכון כעלמ׳ דין דזכון
ליומין סלמין כהלי עלמ׳ כל׳ת חת מספר ומיך חמלך וליומין דריכין כעלמ׳ דלתי בנין
דליכון חיין סלמין ליכון חיין דחידן חיי כלך עניכן חיין דליכון חיין חירו כעלמ׳ דין
חירו דכלך לכל מלן דלתתדל כחורית לך יכלין לסלטהה עלוי כל עמין דעלמ׳ ולו
תימח ליכון בני שמד נזרה היה מלעילך כגון רבי עקיב ורבי וכך סליק כמחבך
חירו דמלהך סמות דלך יכיל לסלטהה עלוי. ובני הוה ודלי דלי לדם הוה לתדבק
כליכך דמיה דליהוי חוריתך לך גרים מותך ליה ולכל עלמ׳. וכבנין כך כד יהב קבה
חוריתך ליסרל מה כתיב כה חרות על הלוחות והך חוקמוה ומלמלך ליכון לך חטו
ומבקו ליולכך דמיה לך גרמו מותך לעלמ׳ כמלקדמין. וקבה חמר בני למרתי שדים
חתם וכבי עליון כלכם מכלתון גרמיכון לכן כלדם תמותון ונו׳. ועל דך כל מלן
דלתתדל כחורית לך יכיל לסלטהה עלוי הוה חיוה כיסך לדחתוך עלמ׳. חמר
רבי יוסי לי הכי מסה למתי מית דלי הכי כיון דלך חב לך ומות למתי מות לכל
ודלי מית לכל לך עלמ׳ כיה קלמריכן שלך לך מית על ידוי ולך לסתהך כיה ולך מית

ודלית לית לך תדבק כמכיכתא וחזיל לחיי עלמא והאי מי לקרי כמה דלוקימנ׳ דכתיב
וכביכול כן יהודע כן חיים חי ונו׳ ועל דא כל מאן דיסתלק מאוריתא חיורו לית ליה
מכלל כעלמא דין מעבודה דלאתר עתיד עתיד חיורו כעלמא דאתי כנין דלא יתכשן
מכיס דיבש כסהוה עלמא כלל. תא כאוריתא כמה רזין עלאין סתימין אית כם בנין כך
כתיב יקרא היא מפניכול כמה נכיזין טמירין אית כם ועל דא כד אסתכל דוד כרוחא
דחכמתא וידע כמה פלולין כפקין מאוריתא פתח ואמר גל עיכי ואכיטה כפלאות
מתורתך. תא ויהי הוה טרם כלה לדבר והכה רבקה יוצאת.
ויצא כלא מכעי ליה מאי יוצאת דקא אפיק לה מכל לאכון
כני מתא דכלהו חויכין והוה יוצאת מבלוע דילמון. ותרד עיכיה כתיב כהא רזא
דיהו דאערעת תמן כירא דמרים וכנין כך כתיב עיכיה כהא ומליקו לה מיא. לא
והכה רבקה יוצאת כמה דכתיב יוצאות לשאוב מים לאאי יוצאות ולא הולכות ולא
כאות לאלא כנין דטמירין הוו כל יומא וכהניא עתתא כפקין לשאוב מוא ומיומ׳ כקיט
כידיה. תא כד מטא עבד לאהן ואשכח לה לרבקה לעת ערב הוא שדין נלות׳ דמכתף
כהניא עתתא דמטא ינחך לנלאה נלותא דמכתף כהניא עתתא מטא עבדא לנבה
דרבקה וכהניא עתתא דמטא ינחך לנלותא דמכתף כמלקדמי׳ מטלת רבקה לנביה
לאשתכחא כלא כאתריה לאנטריך כדקא יאות וכלא מטא כרוח דחכמתא ועל דא
אתא כהאי עבדא לכאר כמים רזא דכתי׳ מעין נמים כאר מים חיים ונוזלים מן לבנון
ואוקימנא וכלא רזא לאוקי. רבי שמעון הוה אתי לטבריה והוה עייף רבי אבא
אמר רבי שמעון לרבי אבא כזמן דבא אתון דכר כם אד ומטו אסתא לנבן
אתר אסוף עבדא לכאר כמים רזא דכתי׳ מעין נמים כאר מים חיים ונוזלים מן לבנון
ואוקימנא וכלא רזא לאוקי. אמר רבי אבא כא ידענא דאת הוא כמלין דאוריתא
ומלין אחרנין כפומיה ואיכון מלין לאוריתא. אמר רבי אבא כא ידענא דכלא לאתר
אמר אזיל קלא מסדר ליה מלאכין טמין כנדפין לאסתעזעא ליה עד דהוו אזלי סליק
רבי שמעון עיכוי ואמר כר כם דהוה רהיט ואזיל. ויתבו רבי שמעון ורבי אבא כל
מטא נביהו לק״ל רבי שמעון מאן אמר לק״ל ודאי. ומקפוטקיו קאתיכא ואכא אזלכא
לפטירים דכר ואכאי דאתאמנן מכריוא כמלין דיוען ומדרזוי גכיה. לק״ל אומא כרי
לק״ל אכא כר ואכאי. לק״ל אכא כר ואכאי. לק״ל הא אוקימנא דלא יפסיק כר כם כלותיה
ביכיה לכין כוללא כמה דכתיב ויסב מזקיהו פניו אל הקיר ונו׳. ואמאי דנלי לסיר
למעבר מרכא אחות סמיך ליה ואוקמוה להכי מרכא אחות לכל סטר כר לקמיה
ואוקמוה דלא יכלי כר כם אחורי רכיה וכו׳ ואתמנן ככל הכי מלי. פתח ואמר שמעה
תפלתי ה׳ ושועתי האזיכה אל תעלם אזכך אל תחרש שמעה אלי טעמא אל תעלם
אד כתיב שמע ה׳ וחכני ונו׳ וכאתר אחרא שמעה אלי ככל אתר לזמכין שמע לכורא
ולזמכין שמעה לנוקבא. שמעה כלל שמעה ה׳ נדק ונו׳ שמע כלל שמע ה׳. וחכני שמע
כנ׳ שמעת ושמע וכאן שמעה תפלתי ה׳ כנין דלויהי דרגא מקבל כל נלוהין דעלמא
ואל תכוכן לעבדא מכויהו עטרם ושוו ליה כריעא דנדיק חי העולמים דכתי׳ ברכות
לראש נדיק ועל דא שמעה תפלתי ה׳. שמעה תפלתי ה׳ לא נלותא די כלחא ושועתי
האזיכה אל נלותא דלריש כר כם קליה כעקתיה כלל ותעל שועתם אל האלהים מסו
שועתם אלא נלותא דלריש כר כם קליה כעקתיה כלל ותעל שועתם אל האלהים מסו

רשיעא עבידא דלא מתקיים ולא מתקיים עבידא דלא מתקיים ולא מתקיים רשיעא עבידא

חיי שרה

מתכבר תרעין ודפיק לון לאעלה גלותיה . אל דמעתי אל תחרש דף לעיל קמי מלכא
גלית תרשא דקלופי קמיה ולעלם לא לסדרו דמשון כריקניה . תו הא כתיב הכא תלת
דרגין תפלה . שועה . דמעה . לקבל לון תלת לחרבין . כי גר לכבי עמך .
לכתר תופס . לכתר ככל לכותי עקרא דעלמא . תא חזי גלותא דכר כם משמד
בגין דתרי גלותי כוכבי חד מיופס וחד משמד ואיכון חד לקבל תרין דרגין תפלה על
ותפלה על רחם לנבי יום ולילה וכלה חד לוקח הכא תפלה מיופס לנבי תפלה על יד
לתקין לה כמן דלתקין לכלה וקטיס לה לאעלה לחופה כי כמי מקטרגין לה כרזא
דרתיכלה ומשוריה ועזר מסרתיס ואסר מסרתיו והופכים וחיות הקדם וכו' ועל
דא גלותא מיופס כיון דשלח לנבי מלכ עלאה ואיהו לתי לקבלה לה כדין לכן קיימין
קמי מלכא עלאה דהא כדין דכרנא דכורה לתחבר כוקבא וכגין כך לא יפסיק כין
גאולה לתפלה ותפלה תרין דרגין לכון רזא דנדיק ונדק יוסף ורחל וכגין
דכר כם מקלים קמי מלכא עלאה כמל מרכב לחות לגלותיה ולוקמוס כשישרף
דסורטא דיוכר כלף וכל מה דלתי בסטר דכורה כעי ליה לאיכים למיקס כקיומיס
אלא מאיר הוא לכתר תורה . ואי תימא דלא ליכתוב אלא מה דלתי בסטר דכורה
דלזדקק כגוונא דא כד איהו כרע כרע בכרוך ובד איהו זקיף זקיף בסס כגין לאחזקה
סנחה דדכורה על נוקבא . ותא דהא לוקמוס לה ינלי כך כם לאחורי רכיס ואתמר
כמה דכתיב את יי' אלהיך תירא . את לאכללה דכעי למדחל מרכיס כמורה דסכינת
ודאיהו דתלמיד רכיס איהו כגין כך כסעתא דגלותא לא יהו סהוה מורה לקמיס
לגלותא הלא מורה דקא כלאודוי ולא מורה לאחרא . ותא גלותא דמכתה לתקין ליס
ונחך ודאי כמה דלתקין אכרס גלותא דנפרק לקבל ההוא דרגא דלתדבק כיס
כרונחך לתקן גלותא דמכתה לקבל ההוא דרגא דלתדבק כיס ועל דא גלות דמכתה
מכי כטו סמשא לנחת דכדנני לסטר מערב דהא עד לא כטס סמשא לנד מערב לקרי
וס מנפרק עד ההוא זמנא דכתיב חסד הל כל היום ואי תימא עד חשכה הם דכתיב
לו כה לנו כי פנה היום כי ינטו נללי ערב . כי פנה היום לקבל גלותא דנפרק דכתיב
חסד הל כל היום דהא כדין סמשא איהו לסטר מזרח כיון דכטס סמשא ונחת לסטר
מערב הא כדין איהו זמן גלות דמכתה וכבר פנה היום ואתו נללי ערב ואתער דוכא
קטיר כעלמא ופנה היום דאיהו דרב דחסך וכטו נללי ערב דאיהו דרב דוכא קטיר
וכדין לתתרב כי מקדשא ואתוקד היכלא ועל דא תכוין דיסה כר כם זמיר כגלותא
דמכתה דאיהו זמנא דדוכא קטיר עריק כעלמא . יעקב לתתקין גלותא דערבית
דהא איהו לתתקין לה וזן לה ככל מה דלסטריך ודאי ואי לתתקין לה וסא לתזכת מן
ואי לדלית לה כהו מנרמה כללו וכגין כך תפלת ערבית רשות דהא לתתכלית כגלותא
דמכתה דאיהו זמנא דלתכסדרא וסמשא לאו זמנא איהו ולוקמוס לה דהא לא לתגלויה כהורא
דוממא דיוכיר לה ואיהו מלטא כחשוכא עד זמנא דפלגות לילה לתשתעשע קמה
עם נדיקיא כגנתא דעדן וכדין איהו זמנא לתשתעשעא כך כם כהוריתא כמה
דלתתמר . תא חזי דוד לתא ואמר לילה לילה יחוה דעת ומכון דגלותי דכתיב ערב ובקר ובהריס
דא תלתא ואיהו לא נלי לן תלת תרי מכיניהו דכתיב וחמשה ולא יתיר דהא לגלות
דכתיב ערב ובקר ובהריס ולא יתיר דהא לגלות דמכתה לכתר כל לתתכנש גלות קס כמירין ותוסכתן כדקא
נפרק ודאי לגלות דמכתה לכתר כל לתתכנש גלות קס כמירין ותוסכתן כדקא
גלות

ויהי דכתיב וכלילם שרים עמי והלא לתמר · קס רבי שמעון ואזלו · לזל סהוה כר
כם כסדים עד טבריה עד דהוו אזלי לתמר רבי שמעון תא חזי תפלות ככנד תמידין
תקנום רבנן דלפני ככסת הגדולה בנין דלעתיד תרי דכתיב לית ככבא לחד תעשה
ככבי ולת ככבא תעשה כין סערבים · ואיכון מתקרכין דכתי זמכי דיומא
דאיכון ומכין לגלותא · תמר סהוה גברא הא בקדמיתא לכות תקנום להכי גלותי
ומה דלתקיכו לכרסם ויצחק הוא עקדה ומה דלתקין יעקב דאיכו דכתיב
תמלי איהו רעות ולא עקדה כהכי · תמר לכי שמעון הא לתמר · לכל תא חזי מה
תרי זמכי דתרי גלותי לאו איכון אלא לחכרה ליעקב כעדכיה כיון דלתחכרו דא
כדא אכן לא נריכין יתיר ועל דא אכן כעיכן לתתר תרין דרועין ובנין דלתתיהכת כויהון
לא לתטריך יתיר ועל דא אכן כעיכן לתתר תרין דרועין ובנין דלתתיהכת כויהון
כיון דאיהי כויהון ונופא ולתתא מלויהו כלאיהו דלא לתדכרא ובנין כך יעקב משמש
כמרום תניכן מאי במרום כמה דתת תמר ולתא מרום לשלם ולכלא איהו רזא לידע
מדין לתו רבי אלא והסוא יודעי וכמקו ידוי · תמר ר׳ אלא עד יומא דין לא קיימא

כמלה דא כר הסתא · זכאה חולקי דזכיכא למשמע ליה

ויביאה

ויצחק האהלה שרה אמו תמר רבי יוסי הא קרא קשיא האהלה
לאהל שרה אמו מכאי ליה תאי האהלה דלסדרת תמן מכיכת
בגין דכל זמכא דשרה קיימא כעלמא מכיכת לה לעאדי מיכה ושרגא הוה דלוקת תמיד
לערב שבת והוה כהיר כל לילכון ויומי דשבתא כתיב הסיה שרגא דלוקת תמיד
דלתת רכקה לסדרת מכיכתא ושרגא דלדליקת · שרה אמו · דדמיא לשרה כל
עובדהא · ר׳ יהודה אמר כמה דיוקנין דיצחק הוה ליוקנין דלכרסם · וכל מאן
דחמי ליצחק אמ׳ לא לכרסם וודאי לית יצחק אבי אמי רכקה דיוקנה
ממש הוה דיוקנא דשרה ובגין כך שרה אמו ודאי · תמר ר׳ אלעזר כלא הכי הוה
כל תא חזי רזא דילה דעד שרה מיתת דיוקנא לה לאעדי מן כיתה ולא לתתחזי תמן
מיומא דמיתת עד דאתת רכקה כיון דעאלת רכקה לתחזיאת דיוקנא דשרה דכתיב
ויביאה יצחק האהלה וגו׳ מיד שרה אמו לתחזיאת תמן ולא הוה אמי לה כר יצחק
כלאודוע כך לעיל תמן ועד ויכחם יצחק לחרי אמו דלאו לתחזיאת ולזדמ׳ כביאתא
ועל דא לא כתיב לחרי מיתת אמו שלא לחרי אמו · רבי שמעון תמר מ״ם דכתיב כויה
יצחק ויקח את רכקה ותהי לו לאשה ותהכה כיון דתמ׳ ותהי לו לאשה לא ידעה לה
רחום לה דהה כל כבי עלמא רחמי לכשויהכתאי שכא כיצחק כתיב ויהכה אלא
ודאי לתערורתא דרחימו דלכורא לבבי לתתא לאו איהו אלא שמלא דכתיב שמלא
תחת לראשי ותמך ולילה כחד איכון ושמלא לתער רחימו תדיר לגבי יוקכא ותחיד
כה ועל דא תשב דלכרסם רחים לה לשרה לא כתיב כויה ויהכה אלא כיצחק ולא
תמיד אלא יעקב ויהכה את רחל סטרא דיצחק דהוה כויה קשיבד ליה · תא חזי לכרסם
כד חמא לשרה מחכך לה ולא יתיר לכל יצחק דלאו בעלה לחיד כה ושוי דרועיה
תחות ריגלי דכתיב שמלא תחת לראשי וומיכו תחכקי · לכתר לתת ויעקב ושמש
ערסך ותלונך תריסך מכטין כלא כדקא יאות · ותא חזי לכסן כלאו כרוע מדא

ויצרעל לכוזזים הלח וי"ו וגו' . תא חזי מזמנא דלתתרב כי מקדשא ברכאן לא שריין כעלמ' ולתתנצב כב יכול לתמכשא משלא ותא וכל לזיכון אחר דרגין תתלין מתתקפי ואזלי ושלטי עלייהו דיצרעל בגין דלזיכון גרמו בחוביהון הלין קרא לא לתתייסבן מלי דכתיב מי נתן למשסה יעקב ויצרעל מהו חטאתי לו חטאתו לו מכאי ליה ואי לחר חטאתו לו מחי הלח לכאן ולח לכאן מכאי ליה הלח כעזתא דלתתרב מקדשא ואתקוד סיכלא ועמא לתגלי בעיא מכיפתא לאתעקרא מדוכתה ולמיתך עמהון בגלותא לחרב לזיכך בקדמיתא למחמי כיתאי והיכלא ואתקוד על דוכתי דכסבי ואיהו פלחין בכיתאי. לחר רבי שמעון בהיא שעתא אסתלק כנסת ישראל לעילא וחמאת דכעלה אסתלק מכח לעילא לעילא בחתר לתתא עלת בכיתא ואסתכלת בכל לזיכון דוכתי ואסתמע קלא לעילא לעילא ואסתמע קלא לתתא הסד קול ברמה כשמע כהי בכי תמרורי רחל מבכה על בניה וגו' ואוקמו. כיון דעלת בגלותא אסתכלת בעמא וחמאת דדחקי לון ורמסי לון בגלות כין דגלייהו דאחר עמין כדין אחרת מי נתן למשסה יעקב וגו' ולכון לחרין הלח ה"ז חטאתו לו ויהו לחרית ולא לכו כדרכיו הלוך ולא שמעו כתורתי. וכשעתא דזמין קב"ה למפקד על עמיה ככנסת ישראל תיתוב מן גלותא בקדמיתא לקבצם תהך לכיתא בנין דכית המקדש ותבני בקדמיתא ויימא לה קומי מעפרת קום תבת ואמרה לון לאחר ליהך כיתאי חרב היכלי לתוקד כמורפ עד דקב"ה ויכו כי מקדשא בקדמית ויתקין היכלא ויכני קרתא דירושלם ולכתר יוקים לה מעפרת הסד כוכא ירושלם וי"ו כוכא ירושלם בקדמיתא ולכתר כדקא יאות ויצרעל ויכם ויימא לה התנערי מעפר קומי שבי ירושלם וגו'. וכדין סרופא למכורי לב ומחבש לעכבותם לא תחוית סמתים. וכתיב ואת רוחי אתן בכרכבם ועשיתי את אשר בתקי תלכו וגו' כי"ל

מדרש הנעלם

ואלה תולדות יצחק בן אברהם

אברהם הוליד את יצחק. פתח רבי חזקיה ואמר מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו. תא חזי כד בעא קב"ה לגלאה כל אורייתא קמי למכרי עלמ' הוא מסתכל באורייתא וברא עלמא ואזיל וכל שבדא ושבדא דברא אסתכל באורייתא וברא עלמא כגוונא דא ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק. פתח רבי חזקיה ואמר מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו. תא חזי כד בעא קב"ה לגלאה תורייתא לעלמין ואתכנש משה ועתיד לקבלא תורייתא מן סיני ואתכנש משה ועתיד לקבלא תורייתא מן סיני ואמר לקב"ה רבונו של עולם תן לי תורתך ואמר לו קב"ה משה בני כבר נברא העולם ונתחדשו בו דורות הרבה ונתקלקלו מעשיהם ואין מי שיקבל ממני תורה חוץ מישראל שהם בניי אהובי שכל ימות השנה הם מקבלים עליהם עול מלכותי בשחרית ובמנחה ובמעריב ואני נותן להם תורתי ומצותי בשעה שהם מקבלים עליהם עול מלכותי ואמר לו משה רבונו של עולם הראה לי את תורתך שאדע מה היא שתבקש ממני ואמר לו הקב"ה משה בני אי אפשי שתראה את תורתי בעולם הזה שהרי אין העולם ראוי לה אבל אני נותן לך סימנים שבכל דור ודור שיבקשו ממך תורתי תאמר להם כך וכך אמר לי הקב"ה ואמר לו

משעוע יום יום ש תקרי לחמן שלא לומן
כך כעס למכרי לדם לחרף תורם קמי
כר גם יתברי ולכתר יחטי ולכת
תידון ליה לחתי יהון עוכדי ידך למנסך
דהה לא ויכול למסכל דיכך לחר לה
קלם הה לתקוכת תעוב עד לא כרחתי
עלמא לחר קלם לעלמא כמעתא דעבד
יה וכרח לחדם לא עלמא עלמא לחת
וכיומוסך לח קיומין שלא על לוריתך וכנין
כך כרחתי ליה לחדם לבנין דיתעסק בה
אלו לאו הה לחת לחדר לך לתהו וכהו
כלא בניכים דחדם קיומך הלה לחכי
שויתי ארן ולחדם עליה כרחתי ולורית
קיומך ומכרזת קמייהו דכבי כמה בנין
דיתעסקון ויתחדלו כה ולית מחן דירכין
לודכים · תא חזי כל מחן דלחתדל
בלוריתך ליהו קיום עלמא וקיום כל
עובדיה ועובדה על תקוניה כדקא יחות
לית לך כל סייפא וסייפא דקיומך כיה
בבר כם דלא הוי לקבליה כרוה כעלמא
דהה כמה דכר כם ליהוי מתפליג סייפין
וכלהו קיומין דרגין על דרגין מתתקנין
שין על שין וכלהו חד גופה כמו עלמא
כל סייפין כרגין סייפין סייפין וקיומין שין
על שין וכך מתקנן כלהו לה חד גופה
ממש · וכלה כגוונ דלורית דהה לורית
כלה סייפין וסרקין וקיומין שין על שין
וכך מתתקנן כלהו לתעבידו חד גופה
כין דחתכל דוד כעובדה דך פתח
עשית מלכה לחרץ קניניך חיכון כל רזין
עלאין מתיומין דלא יכלין לתתדבקא
כלורית כל חיכון שלין עלאין דחתגלין
ולא לתגלון כלוריתך חיכון כל שלין
דלעלא ולתתא כל שלין דעלמא דין וכל
שלין דעלמא דחתי כלוריתך חיכון לית

כשעה תקויים להית לכם קיומא הלל
התעברי מעפ קומי סכי ורוגלם ותקוימון
בקיומי ועלו מתחת לחרץ ויקבלו כמחת
כחרץ שדחלך בלוחתה מעה ניף קלם כל
מיכין שכנע הלה הדודחים כתבו רוח
חמר רבי יוחנן חל תקרי הדודחים חלא
הדודים זהו הגוף והנשמה מהם דודים
ורשים זה עם זה · רב כחמן חמר
דודחים ממש מה הדודחים מולידים
חהכם כעולם ומחי כתבו רוח כסרון
מעשיהם לדעת ולהכיר לדודם ועל
פתחיכו חלו פתחי מחים מהם פתוחים
כמחות לפגרים · כל מגדים חלו הנמחן
חדשים גם יהכים חותם שיהו כמחתם
מהיום כמה מהים וחותם שיהו כמחתם
מימים מעטים וזכו כסרון מעשיהם
להכהם כעה כלם עתידן לורד כנת לחת
להכהם כנופות המוכנים להם · חמר
ר׳ לחק כר ישקב בת קול ונחת ואומרת
חדשים גם ומכי דודי נפתחי לך · נפתחי
חותם כחותם העולמות לך כמכילך כסכילך
מחתך נוקבי · לא דודחים כתבו
רוח חלו מלחכי מלום כתבו רוח חלו
הנמחת מהם רוח העולם כתבו מכקי
חמר רבי יהודה מלם כתות על מלחכי
השרת הולכים ככל חדם וככל מכת למות
לנמחה עד מקום מעלתם וכמחן נוקים
עלפתחיהו כל מגדים · חמר רבי יהודה
חלו הן הנופות שהם עומדים כפתחי
קברות לקבל כמחתן ודומים נותן פתוח
דחמכנה והוא מכריז ואומר רבונו של
עולם חדשים גם יהכים חותם מנקברי
מכמה ימים וחותם מנקברו מזמן מוקף
כלם נפתחי לך למיפך להו כחומכתך

ובכיסו כן יהודע כל לוט חזדמנו דזוג
וכהיר לדרוש כמה דמלעילא כהיר לעלמין
ובכל זמנא דהי כהיר לחי לסתכל וחמי
בגין לאתכסרא כדקאמרן. ויצב ונחק
עם כתר לחי רוחי. היינו דכתיב בקהתי
לת רבקה ויתיב כנדה ואתחיד עמה
סך כלילות דכתיב שמלו תחת לרחמי
ואתו חזי ונחק בקרית חרכע הוא כתר
חמית לברכה מהו ויצב ונחק עם כתר
לחי רוחי דלזווג כיה ואחיד כיה כהאי
כירא לאתערא רקיומתא כדקאמרן.
פתח רבי ונחק ואמר וזרח השמש וכא
השמש ולא מקומו שולף זורח הוא שם.
וזרח השמש דא שמשא דכהיר לסיהרא
דכד לתתזו כהדה כדין כהרא ואתכסיר
וזרח מאתר עלאה דקיומא עלוי מתמן
וזרח תדיר. וכא השמש לאזדווגא כהדה
דא סיהרא דהולך ל דרום דהיינו ימוכא ושו
תוקפים כיה וכנין דתוקפים כיה כל
חולף דנופא כיומיא הוא וכיה תליא.
ולכתר סובב לא נפון כהיר לסטרא דא סובב סובב הולך סרוח
והיר לסטר דא סובב סובב הולך סרוח
בקדמיתא כתיב שמש ושמשא רות לא
אחד ורזא חדא וכל דא כנין דסיהרא
לתכהרא מכיה ואתחברן תרוויהו.
תא חזי כד לתא לברכה לעלמא חביק
לסיהרא ורביק לה כיון דאתא ונחק
בחיד כה ואתקיף כה כדק יאות ומשיך
לה כרחימו כמה דאתמר דכתיב שמלו
תחת לרחמי כיון דאתא ויצב כדין
אתחבר שמש בסיהרא ואתכסיר ואשתכח
עצב אלים ככל סטרין וסיהרא לאתכסיא
ואתתקנת כתריסר שבטין. פתח רבי
יהודה ואמר כה ברכו את יי כל עבדי
יי וגו'. אלו קרא לוקמוה לכל תא חזי

כעלמא מיסרחל חף עכ נב דכלה יתלחזן לכרכא ליה לנקבה דכנויהא
דכרכתהון כרכתה · העומדים ככית יי כלולות חלין חיכון דקיומו כפלנות לוליה
ולתערי למקרי כלוריתה אין קיומו ככית יי כלולות דהה כדין קכה לתי לחסתעפה
עם נדיקיה כנכתה דעדן ולכן קיומו הכה לתערה כמלי דלוריתה כומה כמלי

מדרש הכעלם

דינחק דלכן כיה · פתח רבי יצחק ואמר

ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו
את רבקה וגו׳ כן ארבעים שנה
לחלי לה למחכי הכה דהוה בן ארבעים
שנה כד נסיב לה לרבקה חלש ודלי לה
לתכלול ויצחק כצפון ודרום כחמה ומיל
וכדין הוה יצחק בן ארבעים שנה בקחתו
את רבקה · כמרלה הקשת · ירוק חוור
סומק · כת שלש שני לחיד כה כד לחיד
כה כרבקה וכד חוליד חוליד בן שפים
לחולדת כדקה יהות בנין דיפוק יעקב
שלם מכן שפים שנה כדקה יהות וכלהו
לחיד להו יעקב לכתר · ולתעכיד נבר
שלום · כת כתואל הארמי מפדן ארם
אחו׳ לבן הארמי · מלי לכפת לן כולי הלי
דהה כבר לתמר וכתואל ולד לת רבקה
וגו׳ · והשתא אמר כת כתואל הארמי
ולכתר מפדן ארם ולכתר אחות לבן
הארמי שלה לוקמוה דהוה בין רשעים
ולחיוי לה עבדת כעובדייהן דהוה כת
כתואל ומפדן ארם ואחות לבן וכלהו
חייבין לאכלתא והוה שלקא עובדין
דכשרן ולה עבדת כעובדייהן הסת׳ לית
לאסתכלא לי רבקה הות כת עשרין שכין
ולו יתיר לוכת שלש עשרה כדין הוה
שכחא דילה דלה עבדת כעובדייהן אכל
אף כעין כת שלש שכים הות מלי שכחא
דלוה · אמר רבי יהודה כת שלש שכים
הות ועבדת לעכדא כל הסוה עובדא ·
אמר ר׳ יצחק תשע דכולי הלי עבדת לה
לדשר עובדהא לן לוכון כארלן לן לאן ·

ויצחק אהב את עשו כי ציד בפיו
ויעקב איש תם יושב אהלים · ויצחק
אוהב את עשו כי ציד בפיו · כמה
מנסיקות פיהו וגו׳ בכמה מעלות נכרת
דתכוין אמר רבי אחא בר יעקב כל מה
שכרת קכה חון ממנו היו בפתוף ומי
אמ׳ רבי אחא בכי תם ושלום דהה כמלה
דה יפני פלונתה בעלמא דלי תימה
בכי המלאכים שהם כבראי׳ רוח הקדש
ממנ׳ יאמר שיש שתוף בכיהון הה כל
לפייה דכתון ודידן טוויין · אמר רבי
אחא כמלה דה יפני פלונתה דהה תכן
כמתניתין דידן כל דעבד קלה עבד
כגון גופה ונשמתה ולי תימה דהה
לית גופה למלאכים לכ אכל לית לון חיכון
וכלין למעבד עכידת׳ עד שיסתתף כהו
הסוה כשמתה קדישה דהוה סיועה
לשלשלה וכהלי גוכה כל מלי דעכיד
לנטריך להסוה סיועה לשלשלה מכיס
לי יוסי כהסוה שעת׳ זמין קלה לאחוי
מתוה והה סופה כל עתיקין (עתיקין)
כארכעים ליהוי וגזר קיים ארבע׳ וכנו
לה יוסף סוף הליכתה של יעקב כמלכר
כשכת הארבעים ארבעים שכה קודש
תחיית הגוף ממתנת לו כנשמה כארץ
ושלול כשכת הארבעים יקומון הגופות
משפרש כארבע׳ ככלה הנשם הלך ויסו
הנשם על הארץ ארבע׳ יום וכתיב ויהי
מקץ ארבע׳ יום ויפתח נח · זמן נשולתם
של יעקב כשכת הארבע׳ הוה וכחמשים
לחי יעקב עלמא דהוה קיומל הממוקם

ותהר רבקה אשתו · כתיב ותהר
רבקה אשתו ולא כתיב ותהר רבקה
דכתיב עובדה לן לוכון כארלן לן לאן ·

בחכמתך כעקימון וסכי לנטריך ולתיוך
דלת כי הם דאמר רבי שמעון לכתוב
ויכרה לגלוים לת סתכיכים סגדולים דלת
יעקב ועשו ולת כל כסם חיים הרומסת
חלין סאר דרנין דכיכויהן ודלתי לתעביד
יעקב חכים לקבליה דהסוה חיוין לחלך
דכתי׳ לנטריך . וכנין כך כלל ורחץ
אורח אחד סעיר כנין לתתעב ליה לת תתריס
לתקרכת הסוה סעיר ודת כחכמת
לתעלמת עליה ולת יכיל לתכחשת דכתי׳
נזרק ותוקמוס דדלת עשו דתיהו סעיר
לכל כחכמה וכרמחות לנביה . מלי
דעתעלת מסוס דכתיב ועס עקש תתפתל
כנין דתיהו חיוין כסת עקיש רוח חכים
לתכחשת לחטתי לשילת ולתסתי לתתי .
וכנין כך ישראל מקדימין וחכמין ליה
בחכמה כעקימון כנין דלת יכול לתכחשת
ולשלטתה ועל דת יעקב דתיהו כרוז
למהימנותת כל עובדוי לנכי דעתן כנין
דלת יכה דוכת׳ ליה להסוה חיוין לסתכח
לתעלמת ועל דת לת יקריב לנביה ולת ישלוט
לתתכנס כעוקש ולת ליתכח כנין דעשו
דתיהו סטרת דסהוה חיוין עד לת יתת
לתעלמת לכל ויעקב דתיהו מתריס כביתת
לכתי ליה לקיומת לקבליה דסהוה חיוין
דלת יהיה ליה לטלטותת כלל לסתכח כי
מקדמת דיעקב ועל דת לנטריך ליעקב
אתיר מכל כני עלמת ובנין כך ישראל
קדישין לתברירו חולק עדכיה דקלה
דכתי׳ כי חלק ה׳ עמו יעקב חבל נחלתו .

וינדלן

הנערים ויהי עשו איש
יודע ציד וגו׳ . תמר
רבי שעזר כל חד וחד מתפרש לתרחיק
דת

ויצא הרשעון לדמוכו : תמר רב
כסנת הכבד הוא הרשעון והוא
דמוכו למה הוא דמוכו על שבלע לת
הדם תקלה . ר׳ לליעזר חומר למה נקרא
שמו רשעון על שהוא רשעון לבלוע הדם
מכל המלכל והוא רשעון לדם לכל לת
ליזרק ביסרי מוקים ורב ועבוד נשיר על
שהוא רב ונדול כשעורו מן הלב והוא
שבד ללב . תמר רבי חכת למה מתת
כרשתת דל דלת לתחזיק לבכי עלמת
דלף על נב דסהיא סלימות ליהוי כתרע
תרחיק וטבעיה דעלמת לת לפתכי .
רבי יוסי אומר כת ורחם הכבד הוא הנד
ניד והוא נד כפין והלב הוא המוסב והו׳
יוסב לתלוים הדם ויזד יעקב כזיד חומר
מחשבות כומא ומתן כתורה . ויזד
יעקב כזיד . רבי כת כשם רבי לתת אומר
לעולם טבעו של עולם ליהו מפתכה .
כת ורחם מה כתיב ויזד יעקב כזיד כלל
תמר זדו עליהם ותרגומו דמסיכן כלומר
הלב חומב ומהרהר כתורה כידועת
בורחו מה כתיב ויכת עשו מן הנד והוא
עיף הכבד מדרך טבעו לנתת ולנוד ניד
כפין לבלוע והיכו מוכן נקרא עיף והוא
חומר הלב עד שלתה מהרהר בדברים
הלו כדלת הרהר בחכמה וכשתייה לקיים
גופך הדם ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני
כת מן האדום האדום הזה כי כן דרכי
לבלוע הדם ולשנר לשתר האכרים . כי
עיף אנכי בלשון חכמים ואתיא הלב חומר
תן לי הרשעון והמוכחר מכל מה שתבלע
תן לי ככורתך דהלב מכרה כיום לת
ככורתך לי קומית דתלויכא עד שהלב
מהרהר וחומב כמחכל כולע הכבד
חלמלי הוא כסופה והרהורי דלבך
כמחבל לת יובלו הכבד ומחברים לבלוע

דאמר

דלא למטרח דמהימנותא ודלא למטרח
דעלמא וכן הוה במשנה דרבקה דתמן כל
חד לחוד למטריה דכך היה מתפללת
בעוכדין דכתרין לו עבדת סמיך ליתר
טב למעבד פקודי דאוריתא הוה ויעקב
חדי ודחיק לנפקא וכד הוות חזלה סמיך
ליתא עד סיום רגע בעא לנפקא ולומקמו
ובגין כך כד אתבריאו ונפקו לעלמא כל
חד אתפרש וחזל ואתמסך בדוכתיה
דאתחזי ליה · ועל דא ויגדלו הנערים
ויהי עשו איש יודע ציד ונומר ·

ויאהב יצחק את עשו כי ציד
בפיו · הה"ד לומקמוס

(כמה דכתיב ליום יודע ליום שדה ·
מאי ליום שדה לנפקא לון לבני נשא
ולקטלא לון ולהכי אמר דעביד נלוותא
ונגיד ליה בפומיה ליום שדה כגון דאזלן
עדכיה לגו ליהי ביסוכא חלא כאתר
ארוכ כמדכרת בחקלא ועל דא ליום
שדה ולהי תימא היך לא ידע יצחק כל
עובדוי ביסין דעשו והא סכיכתא הוה
עמיה דלהי לא סליק עמיה סכיכתא היך
ויכיל לברכא ליה ליעקב כשעתא דברכי
חלא ולהי סכיכתא הוה דיורא עמיה
בכיתא ודיורא עיוה תדיר אכל לא
לודעא ליה כגון דיתברך ויעקב בלא
השתיה שלא כדעתא דקב"ה והכי אתברי
ובהאי שעתא דעשו ויעקב קמי אבוהי
עלת עמיה סכיכתא וכדין חמא כדעתיה
ויצחק דאתחזי לברכא ויתבריך מדשתא
דמכמת תא חזי · **ויגש** ויעקב
ויגש ויכיא עשו מן הצדה
ויהוה עוף · תא ר' שמעון ויגד ויעקב הא
לומקמוס דהא בגין אכלותא דאברהם
הוה אכל ויגד ויצחק כגוד מכעי ליה חלא
ויגד ויעקב כגוד דליהוי הוה ידע עקרא
דגוד

דיליה כההוא סטר דלתתא כיה וכנין
כך עכד תכסילון סומקין ערסים תכ
סומק דתכסילון דא תכר חילה ותוקפא
דסומק סומק כנין לתברא תוקפי וחילין
וכנוי כך עכד ליה כחכמת כההוא נווכא
סומקא ועל סהוא תכסילא לזדכן ליה
לעבדא וזכין ככירותיה ליעקב וכההוא
עבדא ודע יעקב דכנוי שעיר חד דיקרכון
שרגל לנכי דרגא דיליה ותסגף לעבדא
לנכוי ולא יקטרג לון וככלא לזל יעקב
לנכוי דעמו כחכמה כנין סהוא דרגא
סכיס דעמו ולא יכיל לסלטאה ותתכפיה
לא לסתלכ(כיה) כיתיה ולהיכו יניו עליה
אמר רכי יהודה וכן כלכן לתתזי סכי
כנין דהא להיכו חרשא הוא כמה דכתיב
כחתי ויכרכני ו׳ כנלך ותשב דיעקב
לקרי נכר עלים עם מלן דלסטריך ליה
למיהך עמיה כרחמי הוא לזזל ועם מלן
דלסטריך למיהך עמיה כדיכא קטיגר
וכעקימו הוא לזזל כנין דתרי חולקי הוו
כיה ועליה כתיב עם חסיד תתחסד ועם
נקי תתנקל. עם חסיד כסטרא דחסד
ועם עקש כסטרא דדיכא קטיגר כלא
כדקא יאות.

ויחי יעב כלכן מלכי ערעב
שרגלון וגו׳. רכי יסודה
פתח ואמר וידיק יכתן ורשעו יוסיף
חסם שכלה כפשו. כמה שכדוי דקכה
מתתקנן וכל מה דלהיכו עכיד כלא על
דיכא וקטוט כמה דכתיב הנה תמ׳ פעלו
כי כל דרכיו משפט לל אמונה ואין עול
צדיק ויסר הוא. תא חזי לן קלם
לחדם קדמאי עד דסקיד ליה לתועלתיה
לא יסטי לכיה ורשותיה לאחרא אחרן
כנין דלא יסתלכ והיהו לה לסתמא ועכר
על פקוד דמריה ולכתר כן דן ליה דיכא
עם כל

כעת סהוא ומלט עיך כל הכמנא כתוב
כספר רכי יהודה אמר מהכא ותכרדו
ויתלכנו ויגרפו רכים ר׳ יצחק אמר מהכא
וגרפתים כגרוף לת הכסף וכחכתים
ככחון לת הזהכ וכלותם ימי ויהי ימים
לאכר יאמרו אין לו כהם אכן ומעשה
מיעברו הגרות עד תמיות המתי לרכעי
סנה רב הונא אמר תא חזי כי לרכעים
סנה הלכו ככי ישראל כמדכר ונו לאכר
לה שמעו נקול ו׳ כהלי נוגע הכה אמר
רב יוסף כל אלין אר מלה אמרו ולסוף
לרכעים סנה סהגרות ועכרו והרשעים
יכלו אין סמתים סוכני עפר מט מסום
דכתיב לה תקום פעמים נרה ודי להם
כמה שעברו. ומזמן תחיית המתים
ויתיישב עלמא כיסודו ההלכ כיום סהוא
יהיה ו׳ לאחד ושמו לאחד. רכי אלעזר כן
ערך הוה יתיב והוה קא מצטער כספרוני
טפי. עלל לקמיה רכי יהושע אמר ליה
ודאי לולי שכי עלל כי דהה לנה אמי מה
דלתערו אכרכה אלרי מתניתא דרגלת
עליהו רוח קדישא והוה דלתערו
דכתיבה לי והי פורקנא ספיר לכל
לנה אמי אורכה ויצרח על ליכון דיורי
עפרא כקומיהון וכנוכי כך לתערו
אכרכה על פסוקא דקרא לון כני לת
לת דיתערון לחת סנה והיהו דכתיב
כמסת היובל הזה תשובו איש ל אחוזתו
כמיתלס הזלת סנה סחמת אלפים
ואלכע מאות ותמניה תשובו איש אל
אחוזתו ול כמתו סנה סחמת ואכלתי
עוד אמר רכי יהושע לה תקום לך סהי
דהה תניכו סנם כתות לן אל נדיקים
גמורים ואל רשעים גמורים ואל כינוניו

נדיקים

ואם כל דא לא דן ליה כדקאמרי לן ואוריך
עמיה רבנויה ואתקיני ינחא חד דליהו שף
מכון בר ליהון סבעי דמסר ליה לדוד
אלא דלא הוו ליה מגרמיה כלום כנוסחא
דא לא דן ליה לבר מן כעובדוי כיון
דליהו עבוד תדיר דהי הכי לא יכיל
עלמא לאתקיימא שלא לקבל תריך רבנויה
מן הדא דקדיקיא ועם רשיעיא עם רשיעי כגון
דיתוכון כתיובתא עלייהו דיתקיימון
בהאי עלמא וכעלמא דאתי כמה דכתיב
אתי לחם וגו׳ לחם לחפנן וגו׳ כי לחם
בשוב רעב מדרכו וחיים ׳ וחיים כעלמא
דין וחיים בעלמא דאתי ועל דא לוריך
רבנויה לון תדיר לון כגון דיפוק מכהון
נזעא מכא כעלמא כמה דלפיק חברסם
מתרך דליהו נזעא מכא ומרע ואולקא
מכא לעלמא לכל קבל מדקדק עם נדיקי
תדיר ככל שעבדין דליהון עבדין כגון
דידע דלא יסתון ליומיהון ולשמשא וכגון
כך מכחין לון לאו כגוניהו דהא ליהו ידע
ומרע ותוקפא דמהומיותא דלהון אלא
כגון לחרמא דיסיהון כגוניהו כגוונא דא
עבד ליה לחברסם דכתיב והשלים כסם
את חברסם מלו כסם הרמת כם כלי
הרימו כסאלו כם אדני דגלח דיליה ככל
עלמא ואשכ דהא אתמ כגון דקבל חרי
דגלח דחברסם בשיניהון דכלא הלד
כסם את חברסם לוק הכי קבל כגון
לחרמא דגלח דנדיקיא ליהו כחין לון
לחרמא דיסיהון ככל עלמא ׳ נדיק וכחן
מלי טעמא לאמר רבי שמעון כגון דקבל
כך אתרעי בהו כנדיקיא מה כתיב ויי
בקן דפלו בחלי ואוקמוה לכל כגון
דרשתא דקבל לא אתרעי שלא כשמתא
לכל כגוניה לא דהא כשמתא ליסי דמיה
בעמקתא ונוקבא לאו ליהו קרי לאתקדלא לעשרה ואשכ דנוקבא כרזא עלאה
ליהו

נדיקיא נמורים וקיימין בקיומא שלמתא
הרן ישראל מהיום כמה שכיס שכיס
קודמי׳ כתחלה כשכת הארבעי של קבין
נלויות והאחרונים כלם לזמן הרבע מלות
ושכיס שכיס לחלף השני כדקאמרן ׳ מלן
זכה להלי הרבה מלן יתקייס בקיום
דתיה כין הלי זמנין ועל דא לחטשרבה
כשפתלי לאמר לי׳ תניכן יהי לוי יהי
רן חזר ואמר כתשובה יתקדש כלה ׳ ׳
אמר רבי יהושע בי לוי דאמרת הכי
שיכה שמין למנכי סורקיה כל יומא
דכתיב חסן ישועות מהו ישועות הלו
המנכים ישוע ככל יום מלי הוא דעתוי
דרבי הלעזר היינו דכתיב ורכיס מיפני
הרמת עפר ויקיצו משמע דכתיב מיפני
שי הם הנדיקים הקדמי׳ בחייהם קודם
זה וכמה שכיס הם הקדמים רבי יהודה
אומר מאתים ושבר שכי׳ רבי יצחק אומ׳
רבי׳ שכם דכתיב וילד מושקה וגו׳ וילד
שכם הקדמים הנדיקים לשאר כל הדם
רב כחמן אמ׳ לפי המיעוט שנכלם כעפר
הלא כל רבי יוסי הלא הרבה תחיות הוו הלא
כל התחיות יהיו כאותו הזמן והלי והלי
דאתמ׳ כחזון אמת הוא וכח גדול ויהי
רעב כארץ מלבד הרעב הראשון אשר
היה כימי אברהם ׳ רבי אבהו פתח
ואמר עד שהמלך כמסבו נרדי נתן ריחו
דתניכן הרבע תקופות והרבע זמנים
מעוניו זו מזו ועברו הנדיקים לעתיד
לבא ׳ אחד לותו זמן ושנת החמשה
בעולם ויעיבו השנה שם שלח שעיבו כזה
העולם דתניכן אמר רבי פנחס השנת
הנדיקים לעתיד לבא יותר ממלאכי
השרת דכתיב כמוס לוס מכמיס ׳

ויקרא

במקום הזה. לון וראת הלדיס דא מהימנותא. לאמר רבי אלעזר כגון דלא סריק
אכיכתא לכר מראשא קדישא ועל דא לון וראת שדיס במקום הזה דלאו אתריס הוא
ולא סריק הכא ויצחק אתתקף כיה כמהימנותא דאמתא דהא אכיכתא גו אתריס סריק
ויצו אלהים את כל העם לאמר הנוגע בשום הזה ובאשתו מות יומת. תא
חזי כמה תורין להון לקדם לרשיעין כגון הזה טובו לעבד עם אלהיהון
דמלי דהא כגון דא לא אלטרכו עד לבתר דרין כתרין יתות עבד אלהים
דעבד טובו עם יצחק דכל מה דהוה אמרי לפניך בטוב בעיניך אל. רבי יהודה אמר אבל
עליהו דרשיעין דטובותא דלהון לאו אינון אלים. תא חזי עפרון בקדמיתא לאמר
אליהו דמעגו הסדים כתתי לך ומערת אשר בו לך כתתיה וגו'. ולבתר אמר ארץ
ארבע מאות שקל כסף וגו' וכתיב ויקבל אברהם לעפרון וגו' עובר לסוחר. לוק בכל
כתיב בקדמיתא הכונה בזה וגו'. ולבתר כל לך מעמנו כי ענמת ממנו מאד
אמר ליה רבי אלעזר דא הוא טובו דעבד עמיה דלא כסיב מדילוה לבעלים כלום
ומדריה בכל ממוניה ולבתר חזל כתריה למגזר עמיה קיים. ואמר רבי אלעזר
חיות עבד יצחק דהא כגון דידע רזא דחכמתא לסתדל ואפר כירא דמיון בגון
לאתתקפא כמהימנותא כדקא יאות וכן אברהם אפר כירא דמיון ויצחק
לאסכא ליה מתתקן ויתיב עליה וכלהו חזלו כתריה ואסתדלו בגון לאתתקפא
כמהימנותא עלאתא כדקא יאות. והאתא ישרל לאתתקפו כיה כרזו דפקודי אוריתא
בגון דכל זמנא דלא אתתקף כר כם בגונות דליהו מנוקב וכר כם לאתעטף כיה. רבי
אמי בתפלי דמכח תריסין וכדרגושים דליהון רזא עלאה כדקא חזיבנין דקלא לאסתכא
כיה בבר כם דלאתעטר כיה בתפלי ולאתעטף בגונות וכלא רזא דמהימנותא עלאה
ועל דא מאן דלא לאתעטף בהאי ולא לאתעטר לאתקפא בתפלי בכל זמנא דמי ליה
דלא סריק עמיה מהימנותא ולאתעדי מכיס דמילו דמאריה וגלוחיה לאו גלותא
כדקא יאות. וכגון כך אברהם הוו מתתקפי גו מהימנותא עלאה בגון כירא עלאה דרזא
דמהימנותא עלאתא כיה. ויעתק משם ויחפור באר אחרת וגו' רבי
חייא פתח ואמ' וכתך ו' תמיד והסביבי בכמהות כפתך ועצמותיך
יחלין וגו'. הא קרא תוקמו' ואתמ'. לבל בהאי קרא כיה לאתתקפו מאתרי מהימנותא
דאברהם לון לעלמא דאתי. וכתך ו' תמיד בהאי עלמא ובעלמא דאתי. וכתך ו' כיון
דאמר וכתך ו' לחלי תמיד. שע דא תמיד דכיון דעבדי לאיהו לאתתקף תחות דרועי
דיצחק ודא הוא חולקא לעלמא דאתי מכלן מדוד דכתיב וכחבי כמעבלי נדק למשן
טמו. והסביבי בכמהות כפתך דא לסטקלריהא דבהרא דכל כמהין לאתבנן
לאסתכלא ולאתעבדא בגווה. ועצמותיך יחלין האי קרא לאו דסיב סופים
לי כמאתיה דנדיקא סליק לעלמא מלי ועצמותיך יחלין. אלא הא לוקמוה דא
אתוון המתים דזמין קדם לחייה מתיית ולאתקפא לון לגרמוי דכר כם למסני
כקדמיתא כגופא אלים וכמהתא לתוספא כהורנו דבהרא לאתבנא
נאפא לקיומא אלים כדקא חזי. ובגון כך כתיב והויית כגן רויה. מלי כגן רויה דלא
פסקו מימוי עלמין לעלם ולעלמי עלמין והאי גוונא לתתקפו מכיס ואתרוי מכיס ואתרוי מכיס קדישין

וכמונח מים לח הסוף כאן דכנוד וכפוק ולא פסקין מימיו לעלמין . תא כירא דמיון
בכעין הלי ליהוי רזא עלאה כנו רזא דמהימנותא כירא לחית כיה מונח מים
וליהוי כירא דלתתלוא מהיהוי מונא מים וליהוין תרין דרגין לחיכון חד לכאר וכוקד
כחד כדקא יאות . ותא הסוף מונח מים והסוף כירא לחיכון חד ולקרי כלא כחד
הסוף מקורא דעיול ולא פסיק לעלמין וכירא לתתלוא ומאן דלמתכל כבור לא למתכל
רזא עלאה ולית אפרשתא כין מקורא וכירא וכלא חד . ויקרא שמה רחובות .
רמיז דזמיכין כנוי למפלח ולמתקרי כירא כדקא חזי ברזא דקרכנין ועלון . כגוונ
לא ויכיהו כנ"ע לעבדא ולמהוי מלין קרכנין ועלון . וכנין לא ותפשטון מכוונו
לכל סטרין כל"ח ויפוצו משיכותיך חוכח כרחובות פלגי מים וכנין כך ויקרא שמה
רחובות . רכי שמעון פתח ואמר חכמות כחוץ תרוכח כרחובות תתן קולה הלי
ויקרא קולה עלה . מלי חכמו'שון חכמה עלה . ואכמתא זשר' לחתכלולת בעלה
ואמרינ כה . כחוץ תרוכח תא חזי חכמה עלאה ליהוי סתימין ולא לחתיודע
ולאו ליהוי כחתגלית כלל לא ידע אכוש ערכה וגו' וכך לתתפשטת לתתכסרא לתתכסרא
ברזא דעלמא לחתין ועלמא לחתי לתתכרי מכוס תכן חכמה תמן ואיכון חד בזמנא
לחתעתד כלא ברזא דעלמא לחתי כדקאמרן כדין הוא חדוה לתתכסרא וכלא
כחצחי לא למתמעלכר כה לעלמין . תו כעיא לתתפשטת וכפיק מהאי לתר לסוף
ומיא ורוחא כמה לחתמר ולתעכיד חד קלא לכאר ולמתמע כמה לחתמר
כדין מתמן ולהלן ליהוי חון דסוף לגו כקצחי ליהוי לא למתמע לעלמין למתמע
לחתמע ברזא לקרי חון מכאן כעי כר גם לתתקנא כעבידתיה ולמלא . כרחובות
מאן רחובות דא הסוף רקיעא דכיה כל ככניה דכהרין וליהוי מכונא דמיומו לא
פסקין כלא וכר ונוקא מעדן לסטקות לת הגן וליהוי רחובות . ותמן תתן קולה עלה
ותתלה וכלא חד . וכנין לא למר עלמה הכן כחון מלכתך ועתדי כעדה לך וגו' .
הכן כחון כמה לחתמר לכתיב כחוץ תרוכח דא מכאן קיימא עכידא לתתקנא
ומלה לעלמין לכתיב כי כחל כא לזמים רחעוכים וגו' . ולמקנה עמים ועד קנס
עמים . ועתדי כעדה לך לא עדה אלא ברכו וי . וכתר ליכדא כר גם רזא
לחכמתא ויתקין גרמיה גם מה כתיב לחר וכתיב כיתך לא כעמתא לכר גם כגופיה
דיתתקן ויתעכיד גכר עלה . ועל לא כל חפר ינחך ועכד כירא כעלה להסוף עלה
עלה . וכלא כדקא יאות זכאין זכיון לדיקוותא דעובדיהון לגבי קכה
לעילא עלמא . לכתיב כי יפרים יפכנו ארץ ויכיכו ארץ והא לוקמוה .
ויהי כי זקן ויצחק . אמר רכי שמעון כתיב ויקרא לעלים לאור יום ולאנשי קרא
עלים הלי קרא לוקמוה ואתמר . לכל לא חזי כל עובדוי דקכה כלהו
ליכון מלין דקסוט וכלא ברזא עלאה . וכל מלוי דאוריתא כלהו מלי מהימנותא ורזין
עלאין כדקא יאות . ותא חזי לא זכה ויצחק כאברהם לא סמו שיכוו ולא כסו . לכל
רזא עלאה ליהוי הכא רזא דמהימנותא כמה דלתתר לכתיב ויקרא לעלים לאור
ולא לחרכה ליהוי נסתרא דעמקא דיוקנא חזיל ונקיר ולתתקף כתקונא
דעמקא

ויקרא זכיתי לי ידעתי יום מותי רבי מעזר פתח ואמר אדם עני לנגד כתבי זכרונו. זכאה כר כם דאתתקף כיה כקב"ה ויסוי תוקפיה כיה יכול כחכמי' מיפש ועזרים דאתתקפו ואמרו הן ליתי שהב' די אכחב פלחין ליה יכיל למזכותה מגו חתן כורש ויקידתא ומן ידך מלכא ומזיב. תא חזי דאי לא ומזיב ולא אתקיים עלייהו קכם דאתכח סמיך דקב"ה לא יתקדם כעיכויהו דכלא כמה דאמרו. אלא כיון דידעו דלא כין ומזיב ולא אמרו כדקא יאות דאהדרו ואמרו והן לא ידיע להוי לך מלכא וגו'. כין ומזיב כין לא ומזיב ידיע להוי לך מלכא וגו'. ותכיכן דמלה תודע להו ומזקקל ומעו וקכילו מכוח דקב"ה לא אתקיים עלייהו כגון דיקכלון אגרת. וכדין אהדרו ואמרו והן לא ידיע להוי לך מלכא וגו'. אלא כיון דידעו ומזיב ידיע להוי לך מלכא ומזיב. תא חזי דאי לא ומזיב ולא אתקיים עלייהו קכם דאתכח סמיך דקב"ה לא יתקדם כעיכויהו דכלא כמה דאמרו. אלא כיון דידעו ומזיב ידיע להוי לך מלכא וגו'. אלא כיון דידעו ומזיב ידיע להוי לך מלכא וגו'. ותכיכן דמלה תודע להו ומזקקל ומעו וקכילו מכוח דקב"ה לא אתקיים עלייהו כגון דיקכלון אגרת. וכדין אהדרו ואמרו והן לא ידיע להוי לך מלכא וגו'. אלא כיון דידעו ומזיב ידיע להוי לך מלכא ומזיב. תא חזי דאי לא ומזיב ולא אתקיים עלייהו קכם דאתכח סמיך דקב"ה לא יתקדם כעיכויהו דכלא כמה דאמרו. אלא כיון דידעו ומזיב

ויעקב בעלקו מני דדחיל דלמכוי וידע ליה ולמתמודע דקמיס מס כתיב ולא הכירו
כי היו ידיו כידי עשו לחיו שעירות ויברכהו. כדין לחמר הלי ה' כשרתה לי קרלתי
ויעכבי. ו'הכילה כפשי משפת שקר מלעון רמיה. דלי הוה דרגיל דעשו שריל כיס
דליהוי שפת שקר. שפת שקר כשעתא דלחייתי דהוה חייוה לוותין על עלמל ובחכימו
ובעקימו חייתי לוותין דלתלויה עלמל. תל מזי כשעתא דלחמר ונחק לעשו ונל
דלברככה לפכי ה'. דלולו לחמר ולברככה ולל ותיר יהות. כיון דלחמר לפכי ה' כהסוף
שעתא לודעוש כרסיס יקרל דקלם לחמרה ומה דיפוק חייוה מלימון לוותין ויעתלה
ויעקב כהו. כהסוף שעתא לזדמן מיכלל ולתל קמיס דיעקב ומכוסתל כהדיס וידע
ונחק ואמל לגן עדן כהדיס דיעקב וברכיה קמיס וכד שלל עשו עלל כהדיס ניסכס
ועל דל ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מלה דקשה דלל הוה עשו כהסוף סטרל פתח
ולמר ולברכהו נס ברוך יהיה. כגון כך לזדמן יעקב כחכמה ובעקימו דלחייתי ספת
ברכלן עליה דיעקב דלהוי כגווכ דלדם ברלשון ולתכטלו מהסוף חייוה דלהוי ספת
שקר. דכמה שקרל לחמר וכמה מלי דשקרל עבד. כגון לחטעלה ולל חייתלה לוותין
על עלמל כגון כך לתל יעקב כחכמה ואטעי לחבי. כגון לחייתלה ברכלן על עלמל
ולכטלל מכוס מה דמכע מעלמל ומדם לקבל מדם הוה ועד כתי ויחסב קללה ותכוסה
ולל תפק כברכה ותרחק ממכו. עליס כתיב ארור לתה מכל הבהמה ומכל חית
השדה ולשתלר כיס לדרי דרון ולתל יעקב וכטיל מכיס ברכלן ומן יומוי דלחם
מכייהן ודוד לחמר כרוח קודם מס יתן לך ומה יוסיף לך לשון רמיה חבי גבור שכוכיס
מה לכפת ליס להסוף חייוה כיעה דלחייתי לוותין על עלמל כמה דלחמרו כחם כוסף
ומחית ולית ליס הכלה מכיס. לשון רמיה דרמי ליס לחדם ולחתתים ולחייתי כיעה
עליס ועל עלמל. לכתר לתל יעקב וכטיל מדולים כל חיכון ברכלן. חבי גבור שכוכיס
דל עשוק בטר דכבס ליעקב על חיכון ברכלן כלל ויעטום עשו לת יעקב על הברכה
ומתת כחבור ודלן. ורוב דגן ותירוש הל חוקמוס לכל כרכתיב
וגו' תל חזי. ויתן לך הלהים מטל הסמים ומשמני הלרץ הל מלעילל
לל רלייתי כדיק כעזב וזרעו מבקש לחם. תל חזי כער הייתי וגו' וחוקמוס. הלל
קרל שרו של עולם לחמרו וכו'. וכגון כך לחמר ורוב דגן ותירוש
יעבדוך עמים וישתחוו לך לחומים. כזוכה דלהלוט שלמה מלכל כורעלים
דכתיב כל מלכי הלרץ וגו' מכיחים ליס מכחתו וגו' ולמה לחמר לחם ולל לחמרו
וישתחוו לך לחומים כזוכה דוימי מלכל מעוכל דכתיב וישתחוו לו כל מלכים כל גוים
ועבדוהו. הוה גביר לחיך. הוה. ולל לחמר ליס לו תהיה חלל דל רלה עלמס
דמיימוחל דלהלן לתון לכון רלה דמיימוחל ה' לעילל ולו כחמלייתל ה' לכתר
וכגון כך לחמ הוה גביר לחיך ולמלטלה עלייהו ולרדלה לן כזוכה דלתל דוד ולכלה
לוחיתל כדין ופרקת עלו מעל צוחריך. וניתן לך הלהים. רבי אסי לחמר כלהו

ברכתן ממטרת דמולקיס דיעקב הוו ומדילים כטל וחלנין כרכתן הוה קל נעמי ונחת
לברכה ליה לעשו וכבין כך עכד קכ"ה וגרם ליה ליעקב לכטלה מדולים . תא חזי
כשעתא דהוה כחם חייתי לוטין של עלמא ותלטיוה תרעא מה כתיב ולאדם ולחוה
כי שמעת לקול אשתך וגו' ארורה האדמה כעבורך וגו' דלא תהא עכדא פירין ואוכין
כדקן יהא לכל דא ומשמני הארץ כעכון תאכלנה לכל דא מטל השמים וקנן והדדה
תעמוס לך . לכל דא ורוב דגן ותירוש . כזעת אפך תאכל לחם . לכל דא יעכדון
עמים וישתחוו לך לאומים דליכון יעכדון תרעא ויפלחון כחקלא כלא . וכני ככר
לאכריכם וכרמיכם . וכלא כטל ויעקב דא לכל דא ומדולים כטל . וקכ"ה נריס ליה
ליעקב דיטול הכי כרכתן לאתדכקא כאתריה וחולקים ועשו לאתדכקא כאתריה
וחולקים . תמ' רכי חזקיה ורא חמינן דמשמני הארץ וטל השמים ליכון כרכתן כטל
עשו לכתר כלא הכא משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל . תמר רכי
שמעון לאו הוה כהוי כהלא דא כדא כמה לאתפרשן דרגין כיעקב כתי' ויתן לך האלהים
ומדא כתיב ויהי . יעקב כתיב מטל השמים ומשמני הארץ כעשו כתיב משמני
הארץ ומטל השמים דהא לאו הוה כדא . ודרגין לאתפרשן כמה וכמה כנין דכדא
ליעקב כתיב כיה ויתן לך האלהים מטל השמים דא טל עלאה מעתיק יומין דלקרי
טל השמים השמים דלעילא טל דכניד כדרגא דשמים ומתמן לחקל תפוחין קדישין
משמני הארץ דא ארץ החיים דלעילא ארץ דלעילא וירית לה כתרעא דלעילא וכשמים דלעילא . ולעשו
כתרעא דהכא לתתא וכשמים דהכא לתתא . ויעקב לעילא לעילא . עשו לתתא
תו ויעקב לעילא ותתא ועשו לתתא ולא עכ"ג דכתיב והיה כאשר תריד ופרקת
עלו מעל נוחרך מהאי דהכא לתתא לכל לעילא לא כלום דכתיב כי חלק ה' עמו ויעקב
חבל נחלתו . תא חזי כשעתא דשרו לכטלה כרכתן דלהון ויעקב ועשו . ויעקב כטל
חולקים דלעילא ועשו כטל חולקים דלתתא . רכי יוסי כרכי שמעון כן לקוניא לאתר
לרכי לעזר כלום שמעת מאבוך אחוי לן לתקוניו כרכתן דכרכיה יצחק ליעקב
ליכון כרכתן דכריך יצחק לעשו לתקוניו כלהו . אלא כל ליכון כרכתן מתקיימי
לכתר כל יקום מלכא משיחא וטול ויעקב לעילא ותתא ויתלכיד עשו מכלא ולא יהא
ליה חולקא ואחסכא ודוכרנא כעלמא כלא והיה כית ויעקב לא וכית יוסף להכא
וכית עשו לקא וגו' כנין דיתלכיד עשו מכלא ורית ויעקב תרין עלמין עלמא דין ועלמא
דאתי . וכהדוא זמכא כתיב ועלו מושיעים כהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה'
המלוכה . הדוא מלכו דעשו דכטל כהאי עלמא יכא ליה קכ"ה כלאחודו . וכי הכתיב
לאו ליהוי מקכ"ה אלא דעשו דכטל קכ"ה לעילא ותתא יכא לון למאר עמין לכל חד
וחד חולק ואחסכתא כהאי עלמא לאתתמשא כיה וכהדוא זמכא טול מכלהו מלכותא
ותהא דיליה כלא דכתיב והיתה לה' המלוכה ליה כלאחודו דכתי' והיה ה' למלך על כל
הארץ כיום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד . **ויהי אך** ויעקב וגו'
רכי שמעון לאך לך ונח תרי ניחות
הללו למה .

חלק

מד דשכיבתא וחד דיעקב דהיה כד שלם ויעקב שכיבתא שלמה עמיה וקמי שכיבתא
לתברך דיצחק הוה אמר ברכתן ושכיבתא לודי ליה עלויהו . וכד כפף יעקב
שכיבתא כפקת עמיה הכי לך ויהי יעקב תרי וניחות כחד . ועבו לחיו כח
מנידו . מן הכיך לא כתיב הלא מנודו . דהיהו נידם דילים הלא הוא כיה ברכם
ורוח הקדש נוחה ואמרים אל תלחם את לחם רע עין .

ויעש נם הוא מטעמים וגו' . יקום לכי דכוריה הוא כעות בתקיפו רוחא
הלא דלית כה טעמא . יקום לכי תא חזי מה כין יעקב לעבו . ויעקב
אמר ככסיפו דלכבו כעבוה מה כתיב ויכח אל לכבו ואמר לכי . מה כין הדי להלי
הלא דלא כעא לאודעותא ליה מלוי כלעבון תתכונים . קום כא מכא ואכלה מנודי
ועבו אמר וקום לכי כמלן דלא מלוי עמיה . תא חזי כשעתא דעאל עבו שאל עמיה
ויסכם לזדעוע ויפק ודחיל דכתיב ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מאד . שא דלא הוה דחילו ודחלתא דכפל
עליה דיצחק רכתא מיומא דאתברי ואפילו כהדיא שעתא דאתעקד ויצחק על גבי
מדכחא ואמר סכיכא עליה לא לזדעוע כהדיא שעתא דעאל עבו ואמר נהיכם דעל
עמיה כדין אמר כערם תכא ואכרכה נם כרוך יהיה . כגין דאמלת שכיבתא דלודי
על לוכן ברכתן . דכר אחר ויפק אמר ואכרכה כפק קלא ואמר נם כרוך יהיה .
כעא ויפק למולט ליה ליעקב אמר ליה קדם ויפק נרמך אכת לויט דהא כבר אמרת
ליה לורדיך ארור ומכרכיך כרוך . תא חזי כלא לודו על לוכן ברכתן עלאי ותתאי
ואפילו לא יהיו חולק עדכיה דעבו לודו עלויהו וכרכיה לא יהו ולודו על לוכן ברכתן
ומלקיה על ריאיה לעילא מכלן דכתיב ויאמר אלהי כי עלה השחר ויאמר לי אשלחך
כי אם כרכתני . ויאמר אלהי כגין דלתקוף כיה יעקב . וכי היך יכיל כר כם
דלא יהוי נוקפא ובערא לאתתקפ כיה כמלאכא דלא יהוי רוח ממש דכתיב שאשה מלאכיו
רוחות משרתיו אש לוטה . הלא מכאן דמלאכי עלאי דקדם כד לוכן נחתין להלי
עלמא נלוסין ואתנלוסין כגופא כגוונא דהלי עלמא כגין דכבי לתחזי
הלא להשלים ממכנא דהוה לתר דלזיל תמן והא אתמר . דשאם כד סליק
לעילא מה כתיב ויהי שם עם יי' לרכעים יום ולרכשם לילה לא אכל ושם לא
שתה כגין מכנא הלא להשלים ממכנא לתר דלזיל לתמן והוה מלאכי כד נחתו
לתתא כתיב והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו . וכן שכח הלי מלאכי כד נחת
לתתא לא לתאכל עמיה דיעקב הלא מנו דהוה לתלכם כגופא כגוונא דהלי
עלמא . ועל דא לתדכק יעקב כהדיה כל הוה לילה . תא חזי כגו דשולטנותא דכבי
הלא לוהו הלא כלילה ודלי וכגין כך שלטנותא דעבו לאו לוהו הלא כגלותא דלוהו
לילה ועל דא כלילה לתתקף עמיה דיעקב ולתדכק עמיה . וכד לתא נפרח לתחלא
חולין ולא יכיל וכדין לתתקף יעקב כגין דיעקב שלטנותא כיומא . וכגין כך כתיב
משא דומה לי קורא מסעיר שומר מה מלילה שומר מה מלילה אמר שומר אתה כא ובקר
דהא כדין שולטנותא דידיה דעבו דלהוו שעיר כלילה להוו וכגין כך לתחלא כד לתא נפרח וכדין ויאמר
אלהי כי עלה השחר ויאמר לי אשלחך כי אם כרכתני . כי אם כרכתני כי אם

ויברכהו ויצו עליו ויאמר כי אם ברכתו גם ברוך יהיה ולא
תהיה מקטרגת לי כביכול ואמה כתיב ויאמר לו יעקב ויאמר עוד ממך כי אם ישראל
ונקרא שמו ישראל אל כעל כרחין ליה למשמע לך דהא אתי לאתעטרת בחילך לעילא
ובדרגא עלאה ישראל יהיה שמך ודלמא כי שרית עם אלהים אלהי עם אלדים סד דעליים
הוה אמר אלהי לא אמר ליה שרית לאתקטרגא ולאזדווגא עם אלדים בחכורת בזווגא
דממשלת וסיהרא . ועל דא לא כתיב על אלדים אלהי עם אלדים בחכורת וזווגא חדא
דלא ויאמר כלל ויאמר לא שמוע תשמע לקול ה׳ אלהיך לוקח הכא ויאמר לא יאמר עוד
שמך כי אם ישראל כדין לאתעטר יעקב כדרגין למהוי כללא דהכא ואמה כתיב ויברך
אותו שם . אלו ויברך אותו שם דאודי ליה על כלהו ברכאן דברכים אבוי . רבי
שמעון פתח ואמר ברכות ה׳ דרכי ליה גם לוויבו ושלים לאתו . תא חזי כמה אית ליה
לבר נש לאתתקפא בחולקיה בגין למעבד פקודי דאורייתא דהא חוקמוהי
דודאי תרי מלכין שליחן אית ליה לבר נש לשזווגא בהדיה חד לימוכא ואחד
לסמאלא ויצרא טוב סהדין הוי בכל בר נש בכל אתר דיהוי מתכחי תמן .
ובקריבן לון יצר טוב ויצר רע אתי בר נש לאתדכאה ולאסתלקא בפקודי אורייתא הדוא
יצר טוב דאזדווג ביה בכר ליהוי לאתתקף על הדו׳ יצר הרע ואסתלקו בהדיה ואתדכיך
ליה לעבדא . וכד בר נש חזיל לאסתכלא בהדוא יצר הרע לאתתקף ואתנכף
על הדוא יצר טוב ולוקמיה לוקמיכא . ודלמי כד הדוא בר נש אתי לאתדכאה כמה תקיפו
לאתתקף בר נש כד לאתנכר הדוא יצר טוב ויצר הרע לוויבו ושלים לאתו דהדוא יצר הרע
לאתכפיא קמיה דיצר טוב . ועל דא אמר שלמה טוב כקלם ועבד לן . אלו ועבד לן
דא יצר הרע . וכדין כד חזיל בר נש בפקודי אורייתא כדין גם לוויבו ושלים לאתו דא
יצר הרע . תא חזי בגין דיעקב לבטח היה בקלם היה בקלם וכל לרקוי הוו לסמאל דא לוויבו
ושלים לאתו . ודא סמאל חילא ותוקפא דעשו דאתמלים עמיה דיעקב ובגין דאתמלים
עמיה דיעקב ואודי ליה על ליהון ברכאן כדין אשתמודע דלא אשתלים
עמיה יעקב לגבי ההוא מיכא דאתפקד עליה לא אשתלי עמיה עמו בגין כך בכל אתר
תוקפא דאתתקף תליא בתוקפא דלעילא . **ויחרך** ויאחז מרדה גדולה עד
מאד ויאמר מי הוא מי חיפה . חיפה מאי
ליה אלא מי הוא זה מכש
ליה אלא מי חיפה דקיימת מכיסהא תמן כד בריך ליה ויצחק ליעקב ואל דא אמר מי
חיפה מאן הוא דקאים הכא ואודי על ליהון ברכאן דברכית ליה ואתברך ברוך
יהיה דהא קלם אסתכם בליהון ברכאן רבי יהודה אמר בגין דהיה מרדה דאמרה
יעקב ליצחק לבוי אתעבם ויעקב כשמעת דיוסף דאמר מרדה כהוא בשעתא דאמרו
ליה זאת מלכו . ויצחק אמר מי חיפה . כחיפה אתעבם יעקב דכתיב חיפה סס
רועים ותמן יוסף אתתליד ואתעבם יעקב . ועשו דקלם אסתכם על ידוי בליהון
ברכאן ליהוי אתעבם בחיפה דכתיב חיפה סס רועי׳ ומתמן אתתליד מכיס ואתעבם
כל הדוא עובדא . ויחרד יצחק חרדה גדולה . אלו גדולה כתיב הכא גדולה וכתיב
התם את החם הגדולה הזאת ובני׳ שראל עמיה ניסכם . עד מאד . אלו עד מאד כתיב
הכא אלא וכתיב התם ונסכם טוב מאד דא מלאך המות כדין אמר מי חיפה .

כשמוע שמו את דברי לבבו וגו׳ לשון רבים מורה כמה ניסיון שבדו ליכון דמעיון דכבה ולפיק שמו קמו לבבי בנין דיתברך מכיוון דבנין דהוה מלא דלבבי ויתיר. שכי קרא שמו ועקב. ותוקמוה שכי קרא שמו ועקב סהדותא דקרא ליה. לפיק ניהא דרוקא בנין קלנא. שכי נקרא שמו לא כתיב אלא קרא שמו. ויעקבני זה פעמים. זה. מהו זה. הרי פעמים מכאן ליה. אלא מלא קרא שמו. מד הוו תרי זמני. כבורתי. להדר ליה ומכח לחרא ברכתי. זה הוא תרי זמנין. כגוונא דא כי אתא מכבו זה פעמי. מלא מד תרין זמנין. מד דהא להדרנא ליה ולא בפומא דכספא קמיס דסיפא בר כם. מכבו. כמבו. לכן ככספא מכיס וכבר להדרנא. כגוונא דא לא אמר ליוב ותמכבני לאויב לך. להדר לאויב ואוקמוה דכתיב לאמר בשערי יפוקבי וגו׳. אמר לפניו רבש״ע אמת שערה עכברה לפניך וכבא בכורתי לקח והבה עתה להדר מלה וכטיל ברכתי. **הן גביר** שמתיו לך וגו׳ ולך לפיה מה לעשה כני. ולך לפיה לא קיימת סכא מהן לאסתכם עלך. מה לעשה כני. כדין ברכיה כהאי עלמא ולסתכל כדרגיה ואמר ועל חרבך תחיה. דסא הכי אתחזי לך לאוסדא דמין ולמעבד קרבין ועל דא אמר מה לעשה בני. רבי אלעזר אמר ולך לפיה מה לעשה. כיון דאמר הא לאמי כבי אלא אמר ליה ולך לפיה מה לעשה לאכת בדיבא וכחרבא וכדאמא חזיכן לך ולאחוך כחרב טליס. אלא כבי בני ודאי אכא גרימא לך בנין דאכת בני. ועל דא על חרבך תחיה ואת אחיך תעבוד. עדין לא אתקיים דסא לא פלח ליה עשו ליעקב בנין דיעקב לא כעא ליה סאתא ואיהו אהדר וקרא ליה אדני כמה זמני בנין דאסתכל למרחק נסליק ליה לסוף עממין בקקמרן. רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי כארחא אר דהנו אזלו חמו ליה לרבי ענני סכא דהוה אזיל כתריסיו. תכו עד דמטו לגבייהו. אמרו ליה רבי חייא ורבי יוסי מאי אמרת בהא מילתא. אמר להו אמינא קמי מאריכון דהוה אמינא מילתא חדתא. אמרו ליה אפילו חדתא אפילו עתיקא אמור

דליהוי על לאומים ולחדא להי דהוי לית דכור כלה קול ולוקמוהו ·
פתח רבי חויא לחכתיב ויאמר לחי חכמה שכחתי ערמה ודעת מזמות לחמנא לחפי
חכמה דל כי שכחתי ערמה דל ועקב דליהוי חכים ודעת מזמות לחמנא · דל ינחק
דהוה ליה דעת מזמות לברכא ליה לעשו · וכנין דחכמה לחתתף כהדיה דיעקב
דליהוי ערמה · ודעת מזמות לחמנא · דלחברך יעקב מלכוי וחרו עליה כל ליכון
ברכאן ולחקריוהו כיה וכבודו לעלם ולעלמי עלמין · מלכון לחקריוהו כהלי עלמא
וכלהו לחקריוהו לזמנא דמלכא משיחא דכדין יהון ישראל גוי לחד בארץ ועם לחד
לקבה"ה ועבדוהי לחתם גוי לחד בארץ · ויתלטון לעולם ולחתל דכתיב וחרו עם
עבכי שמיה ככר ליכם לחתי דל מלכא משיחא דכתיב וכיומיהון די מלכייא ליכון
יקים אלה שמיה מלכו ונו׳ · ועל דל כעא יעקב דיסתלקון ברכוי לההוא זמנא דלחתי
לא כעל לון לאלקא · פתח רבי יוסי לחתיר ואמר ולחתה ל תירא עבדי יעקב כאם
ה׳ ואל תחת ישראל ונו׳ · הלי קרא לוקמוה · לכל כהלי עלמא דכפק יעקב מקמי
ליכון בליכון ברכאן ברכאן לחסתכל בכפויה אמר הל אלין ברכאן בשיכא לחלקא לון לכתר
לחריכו ויומין והוה רחיל ומסתפי כפק קלא ואמר ולחתה ל תירא עבדי יעקב כאם
וו׳ כי לחך אכי לחושיעך מרחוק · כי הכני מושיעך מרחוק · להוה זמנא
לחכת סליק לון לליכון ברכאן · ולחת זרעך מלרץ שכיה · לחעא דהשתא כטיל ברכוי
עמה וישתעבדון ככך לכל לחפיק לון מודני · וכדין ישעבדון כניך כיה · ומה יעקב
ליכון ברכאן ומה יעקב דל שכיכתך ומה יעקב ודלי · ומקט ומלכן · כמה דלוקמו
מליכון מלכוון מכלל ממדי ומיון דליכהו הוו לחשתעבדו כהו כישראל · ואין מחריך
לעלם ולעלמי עלמיא · לזלן על דהוו לזלן לאמר רבי יוסי ודלי כל מה דעביד קבה"ה
לחרעא כלה הוה כרוז דחכמתך וכלה כנין לחחזוה חכמתך עלאה להו לכבוי כעא ·
כנין דילפון מההוא עובדא רזין דחכמתך וכלה ליכון כדקא יאות ועובדוי כלהו
ואורחי דאוריתך לבנין דאורחי דאוריתא ליכון ארחי דקב"ה ולית מלך זעירא דלית
בה כמה אורחין ושבילין ורזין דחכמתך עלאה · תא חזי דהל רבי שמעון הוה אמר
מלת מאה הלכות פסוקות ברזין דחכמתך עלאה בפסוק ומה לפתו מהיטכחל כת
מורך כת מי זכה · ולא גלי לון אלא לרבי אלעזר דהוה עתיד לבנין למהדי דחכמה
רזין עלאין ליכון ככל שובדא ושובדא דליהוי כלאוריתא וכלל מלה ומלה חכמת ליהי
ואוריתא דקשוט בנין כך ליכון מלין דאוריתא מלין ליכון לחחזוה מיכח כפלוגי כדלי
לחתתיים דלקריב לחתתא ולטיל כח זוהמא ולחתפתא כיה לדם בדין לסתלא עלמ
ול

ליה להוה חויל כיסף והוה דרכיב עליה וכלה לתמר · פתח ואמר ויהי עשו ליום
יודע ציד ליום שדה ויעקב ליום תם יושב לאהלים · ליום תם נכר שליט
כתרגומו ויושב לאהלים · לאחוי ליהו תם · כגון דליהו יושב לאהלים לאחוד לתרין
סטרין לאברהם וליצחק · ועל דא ישקב כסטר דיצחק לתת לנביא דעשו כמה דלתת
דכתיב עם חסיד תתחסד ועם עקש תתפל · וכד לתת עם כרכון כמיועד לעשלם
קץ לתת כמיועד לאברהם ויצחק וכגון כך בחכמתא הוה כמה דלתת · תת חזי כד
יעקב לתתר לנבי סמאל דרגז דעשו וקכיל עליה ליעקב · ויעקב כגא ליה בכמה
סטרין כגא לחויוה בחכמת׳ וכעקימנ׳ ולה לתבגא כר בשעיר ולשע׳ דכלה חד בגא כמו
כן לסמאל בכגאוהי לאחרא ובאחוי הה׳ ויחבק להם עמו עד עלות השחר · וירא כי
לה יכול לו · תת חזי זכותיה דיעקב כמה הוה דליהו לתת ובעא לאשברא ליה מעלמא
והוה ליליה הות לילוה דלתתברי ביה סיהרא ויעק׳ לסתתר בלחודוי דלה הוה עמיה
לאחרא דתכן לה יפוק כר פם וחידאי כלילוה וכל שכן כלילוה דלתתבריאו ביה כהורין
דהה סיהרא ליהי חסרא דכתי׳ יהי מאורת חסר והוה ליליה לסתתר בלחודוי כגון
דכר סיהרא חסרא חויוה ביסף לתתקף ושלטא וכדין לתת סמאל וקטריב ליה ובעא
לאוכדה ליה מעלמא · ויעקב הוה תקיף בכל סטרין כסטרא דיצחק וכסטרא
דאברהם דליכון תקיפו דיעקב · לתת ליסיבא חמא לאברהם תקיף כתקיפו דיומא
כסטרא דיסיבא דחסד · לתת לשמאלא חמא ליצחק תקיף כדיבא קשיא לתת לגופא
חמא ליעקב תקיף מתרין סטרין חלין דסחרן ליה חד מכאן וחד מכאן כדין וירא כי
לה יכול לו ויגע בכף ירכו דליהו לתר לכר מגופא וליהו חד עיוור׳ דגופא כדין ותקע
כף ירך יעקב כהסכקו עמו וגו׳ · כיון דלתער נפרא ועבר ליליה לתתקף יעקב
ולתתלם חיליה דסמאל כדין אמר שלחני · דמטת זמכת לומר סירתת דנפרא ובעא
למיזל ואודי ליה על מכון כרכון לתברך ואוסיף ליה ברכה לאחרא דכתיב ויברך אותו שם ·
תת חזי כמה כרכון לתברך יעקב אד דלכוי כהוה עקימו ורווח כל ליכון כרכון
וחד דכתיבת דכריך ליה קב״ה כד הוה לתי מלכן דכתיב ויברך אלהים את יעקב ·
וחד דכרכיה ליה הוה מלאכא ממכא דעשו · וחד ברכה לאחרא דכרכיה ליה לאבוה
כד הוה אזיל לפדן ארם דכתיב ואל שדי יברך אותך וגו׳ כהוה זמכת דמתא יעקב
גרמיה ככל הני ברכון אמר כמאן ברכתא מכוייהו לסתתם הסתא · אמר כחלסא
מכוייהו לסתתם הסתא ומאן ליהי לה כתריתא דכרכיה לבוה ולשע׳ דליהי תקיפא
אמר לאו ליהי תקיפא כסלטנותא דהאי עלמא כקדמאה אמר יעקב לטול הסתא
דה ואסתתם כה ואסלק כל ליכון לאחרין לזמכא דלסטריך לי ולכבאי כתרתי ·
ליתתי כזמכא דיתכבון כל עממיא לאוכדא כבי מעלמא דכתיב כל גוי׳ סבבוני בשם
וי׳ כי אמי · סבוני גם סבבו׳ וגו׳ סבוני כדבורים וגו׳ הא הכא תלתא לנבי תלתא
דלסתתרו · אד ליכון ברכאן קדמאי דלבוה · תרין ליכון ברכאן דברכיה קב״ה ·
תלת ליכון ברכאן דברכיה האיש מלאכא אמר יעקב להתם לסטריכו לנבי כל עמין
דכל עלמא ואסליק לן להתם ואסתתא לנבי דעשו די לי כהאי · למלכא דהוו ליה כמה
ליכוכין תקיפין כמה מרי מגיחי קרבא לגחת קרבין דזמינין לכבי מלכין תקיפין

פרשת ויצא יעקב

זהר

ויצא יעקב מבאר שבע וילך וגו׳

ויצא כתיב הכא וכתיב התם ויצא ה׳ את בני ישראל וגו׳ מה להלן בגלות אף כאן בגלות. ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרן. ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש. ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא. ויחלום והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמיימה והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו. והנה ה׳ נצב עליו ויאמר אני ה׳ אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק. פתח ר׳ יוסי ואמר כי יכבד לב ועבד לדוכני. לב לא עשו לב הוס כר כם כשלמע עלמע. ועבד לדוכני. לב לא יוציר עבד לכרכם ולוקמוס. לב כר כם דסוס לתי לחרן ככמה שתרף וכמס מתכן וכזכזין ונמלין טעיכן לב לתמר לכתוב ולכן לב לחיסי ברחיומי לאכרכם לו כר כם לחרף לב לתי כפיומס לאכרכם לב עד לב ימלל מלני מס כתיב ויאמר עבד לאכרכם לכני. ולכתר לדכי לדכי כנין לויקיר ליה לאכרכם וסוסון לוריך ליה לכמס זמכין. כך עשו סוסון יקרא לויקיר ליה לאכוי לוריך ליה כל כי זמכין לוסלוט בעלמע ולוכין דמעין לוריליו לון ליסראל כמעבודע דילוס עד דיתובון ישראל לקלס בכביס ובדמעין דכתיב בכבי ובאו וגו׳ וכדין כתי ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה׳ המלוכה. כי׳ילון

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. מהכי נפיק ליה לקב״ה לאתחזאה ליה לאברהם ולאבוי יצחק בגין דאתגזר בהו ואתחבר בהו ואתברך בהו. ויפגע במקום. מאן מקום דא. אלא קב״ה דאיהו מקום לעלמא ולא עלמא הוא מקומיה. ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו. מאן אבנים דא. אלא כמה דאוקמוה חבריא דאינון אבני מזבחא דאתקין אדם הראשון ואתקין נח ואתקין אברהם ואתקין יעקב. ואינון אבנים דאתקין יעקב אינון אבנים דאתקין אברהם ואתקין יצחק

ויפגע במקום. מהן מקום. רבי חנינא אומר לא נקרא שם המקום אלא לשון תפלה שנאמר ותפגע בתפלתי. רבי יהושע בן לוי אומר לא נקרא שם המקום אלא לשון מלון שנאמר ולא פגע בנפשו. ורבנן אמרי לא נקרא שם המקום אלא לשון תרגום דקאמר ליה מרעותיו דמן שמיא מרעותיו. מקום דקאמר ליה מרעותיו דמן שמיא מרעותיו. מקום. מאי מרעותיו לי תימא כמאן דאמר מקום בית תפלות הוסדו. לפי שלא מרעותיו לקרבנות. תלת לכתיב בסער תלת לכתיב בנין לפיק סנהדרין ואמרי לה רבי יוחנן ורבי שמעון בן יהוצדק ורבי יהושע בן לוי חד אמר מקום בית תפלות הוסדו. לפי שלא מרעותיו לקרבנות. תלת לכתיב בסער תלת לכתיב בנין לפיק סנהדרין ואמרי לה רבי יוחנן ורבי שמעון בן יהוצדק ורבי יהושע בן לוי חד אמר

כיון דלמן לתבלין לא כלא לתחומין ניח כל נזכרין מרגלן ליסון כל חיון דכזורין ניח כלגן. ורגוע ושוב ליכון כזורין לא מתעבדן למתני מצורע תלא לתקנון כסוף וסר. נסלי וסר מצורע תלא לתקנון כסוף וסר. סלרי מלן דסתרי מעם ליסון לסוף דסתי לא ידוע כלל. קול יעקב לקרי נתתא מסיימתא דכלא כסוף דסתים ולא ידוע כלל נסלי סלרי ילוך סלימו דכל סטרין ליסון עלמא ואתי לסוף דסתים ולא ידוע כלל. ואתי ל

נפון ותלת לסטר מערב ותלת לסטר
דרום ותלת לסטר מזרח והיהוה מקום
עליהון לתתקנא כהו . וכדין ויסכב
במקו׳ דהוה . כיון דתתקן ערסא סכיב
כיס מלן סכיב כיס סמסם ועל דא כתי׳
וזרח סמסם וכא סמסם . רבי יצחק פתח
ואתיב ויחד חד קמי מערתא דפמיקתי .
לעבר חד כר כם ותרין כנין עמיק והוה
אמר חד לחד דא תוקפ דסמסם מסטר
דדרום לחישו ושלמא לא לתקויים עלוי
על רוח כנין דרום לחישו קיומא עלומו
דכל סטרין ושלמא דלחישו קיימ כעלומו
לא יכיל עלמא לאתקוומא . אלא לחוש
זעירא תלמלי יעקב לא לתקויים עלמא .
תא חזי כמעתא דויחדו כנוי יחודא
דלעילא ותתא שמע ישראל יי׳ אלהינו
יי׳ אחד דא הוא עלומו עלאה לאתיחדא
כיחודא חד כדין לאתכר יעקב לכהונו
ובטיל כיתיב ויתיב כיס כחבורת חדא
עם חכמן לאתחברא דכר ונוקבא כחד .
לא׳ רבי יצחק לאתתקף כסדוייהו ותסמע
מלי דקאמרי אזל כסדוייהו . פתח ואמר
כי כם ואמר קומה יי׳ למנוחתך אתה
וארון עזך קומה יי׳ למנוחתך כמלן
דאמר יקום אלהים יפוצו אויביו ומסכניו
תרין זיכון הוו דאמרו קומה יי׳ מסה
ודוד אמר קומה יי׳ ויפוצו אויביך .
דוד אמר קומה יי׳ למנוחתך . מלי אינהו
כיניהו . שלח מסה כמלן דפקיד לכיתיה
קאמר . מסה פקיד ליה לאנחא קרכא
לקבל סכאוי . דוד זמין ליה לכיותא
כמה דאזמין ליה למריס זמין למלכא
ואטרוכוית עמיק סלה קומ׳ יי׳ למנוחתך
אתה וארון עזך . כגין דלא לאפרסא
לן . כתיב ילכו מדק ומסיריך יכבסו .
אכלן לוליכתא דאמן דאזמין למלכ׳ ושכי

עובדוי כנין למיכב חדוש למלכה לי
ארחוי דמלכ דחזקן ליה כדיוקי הדיוקי
ומסדר קמיה כדיוקי רוסיכום ופרלמכי
ואי לאו לאו דיוקי כ[illegible]ותא דמלכ׳
תא חזי דוד זמין ליה למלכה ולמטרוניתי
לכויחקן מה עבד סבי כדיוקי דמלכה כנין
רוסיכום ומאן כיכהו דכתי כהכיך ולכמו
נדק וחסידיך ירככו . וחסידיך ירככו
ולנייך ירככו מכעי ליה . דהה ליוהי ליכון
כדיוקי מלכ׳ והמת דוד זמין ליה לכויחקן
עבד כסבי וחסידי דליהון ליכון כדיוקי
מלכה . (קל קכה דוד לה כעיכה לאטרוניתי
אלין לאמר לדוד מאריו(לאו הכי הלה) כל
אלין לאמר לדוד מאריו לאו הכי הלה כל
אלין לאמר לדוד מאריו לאו הכי הלה כל
אלין לאמר לדוד מאריו לאו הכי הלה

[illegible]

ויחלום והנה סלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו ׃

פתח ואמר היום היום דכר יי׳ אל יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ כשדים על נהר כבר ויהי עליו שם יד יי׳ ׃ היום היום כתוב לפעמים דכתיב ויחלום והנה סלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה ומלאכי אלהים עולים בו ויורדים בו ׃ ולקמן אומר ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש יי׳ במקום הזה ואנכי לא ידעתי ׃ אלא כך אמר יעקב בשעה שראה מלאכי השרת עולים ויורדים בו אמר בודאי מקום זה ראוי לתפלה שכל תפלה שאדם מתפלל בכל מקום אינה נשמעת כתפלה שמתפלל במקום שראה סלם זה שהתפלל בו אבינו ׃ ולמה נקרא שמו לוז שהלוזים שם תפלתו ׃ ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ׃ ולמה נקרא שמו בית אל שהיה בית תפלה לאברהם ויצחק ׃ ואף על פי כן ולוז שם העיר לראשונה ׃ ר׳ יוחנן אמר שם העיר לראשונה ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר שם העיר לבסוף ׃ ר׳ יוחנן אמר שם העיר לראשונה שנאמר ויבן שם מזבח ויקרא למקום לוז בית אל ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר שם העיר לבסוף שנאמר ויבן שם מזבח ויקרא למקום בית אל ׃ ולא עוד אלא שהוא מתנבא ואומר לבניו ולכל זרעו אחריו שהם עתידים לחזור ולבנות את בית המקדש ׃ ולמה נקרא שמו לוז שלוזים שם תפלתו ׃ ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ׃ ולמה נקרא שמו בית אל שהיה בית תפלה לאברהם ויצחק ׃ ואף על פי כן ולוז שם העיר לראשונה ׃ ר׳ יוחנן אמר שם העיר לראשונה ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר שם העיר לבסוף ׃ ר׳ יוחנן אמר שם העיר לראשונה שנאמר ויבן שם מזבח ויקרא למקום לוז בית אל ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר שם העיר לבסוף שנאמר ויבן שם מזבח ויקרא למקום בית אל ׃ ולא עוד אלא שהוא מתנבא ואומר לבניו ולכל זרעו אחריו שהם עתידים לחזור ולבנות את בית המקדש ׃

ויחלום והנה סלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו ׃ ר׳ יוחנן ור׳ שמעון בן לקיש ר׳ יוחנן אמר מלאכים ממש עלו וירדו שכבר היו שם ולא היו צריכים לעלות אלא לראות את יעקב ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר מלאכים שליוהו בארץ עלו לראות את יעקב ׃ ר׳ יוחנן אמר מלאכים ממש עלו וירדו שכבר היו שם ולא היו צריכים לעלות אלא לראות את יעקב ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר מלאכים שליוהו בארץ עלו לראות את יעקב ׃ ר׳ יוחנן אמר מלאכים ממש עלו וירדו שכבר היו שם ולא היו צריכים לעלות אלא לראות את יעקב ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר מלאכים שליוהו בארץ עלו לראות את יעקב ׃

והנה יי׳ נצב עליו ויאמר אני יי׳ אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק ׃ ר׳ יוחנן ור׳ שמעון בן לקיש ר׳ יוחנן אמר מלאכים ממש עלו וירדו שכבר היו שם ולא היו צריכים לעלות אלא לראות את יעקב ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר מלאכים שליוהו בארץ עלו לראות את יעקב ׃ ר׳ יוחנן אמר מלאכים ממש עלו וירדו שכבר היו שם ולא היו צריכים לעלות אלא לראות את יעקב ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר מלאכים שליוהו בארץ עלו לראות את יעקב ׃ ר׳ יוחנן אמר מלאכים ממש עלו וירדו שכבר היו שם ולא היו צריכים לעלות אלא לראות את יעקב ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר מלאכים שליוהו בארץ עלו לראות את יעקב ׃

והנה יי׳ נצב עליו ויאמר אני יי׳ אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק ׃ ר׳ יוחנן ור׳ שמעון בן לקיש ר׳ יוחנן אמר מלאכים ממש עלו וירדו שכבר היו שם ולא היו צריכים לעלות אלא לראות את יעקב ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר מלאכים שליוהו בארץ עלו לראות את יעקב ׃ ר׳ יוחנן אמר מלאכים ממש עלו וירדו שכבר היו שם ולא היו צריכים לעלות אלא לראות את יעקב ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר מלאכים שליוהו בארץ עלו לראות את יעקב ׃ ר׳ יוחנן אמר מלאכים ממש עלו וירדו שכבר היו שם ולא היו צריכים לעלות אלא לראות את יעקב ׃ ר׳ שמעון בן לקיש אמר מלאכים שליוהו בארץ עלו לראות את יעקב ׃

בראשית כ"ח

פשוטו ליה לית ליה לחלוס כהאי. אלא הכא לתכלית דרגא כדרגא דרגא עלאה כדרגא
תתאה בגין דעד כען אלמא לא הוה אלים כיון דאתאלים כתיב ויי׳ כתן חכמה לאלמא
וכתיב ותרב חכמת אלמא דקיימא סיהרא כאלמותא וכי מקדמת יתכנו כולהו הוה
חמי אלמא שכא כשיכא חכמתא ולא תצטריך לאלמא לכתר דאתא לצטריך ליה
לאלמא כקדמיתא ועל דא כתיב הכרלה אלוי פעמים וכי פעמים הוה ולא יהיב אלא
סטרא דאלמא הוה ליה פעמים סטרא דאכמתא כל יומא ועם כל דא סטרא דאלמא
יתיר על כל שאר ככי כפא בגין דלתכלית דרגא כדרגא מרלה כמרלה וזכה לאתא
כסוף יומוי לאזיך ויתיר ודא כגין דאתא וסיהרא קיימא לאתפנאה מאי טעמא כגין
דלא כטיר כרית קדישא כאלמותיה כפשוטו ככריות ודא הוא תלוי דעבד קלה
עם דוד דכתיב אם יאמרו כניך כריתי וגו׳. נס כניהם עדי עד ישבו לכסא לך. מאי
עדי עד סיהרא דכתיב כימי השמים על הארץ וכגין דאלמא לא כטר אלי כרית כדקא
יאות אריך סיהרא לאתפנאה ועל דא כפופא לצטריך חלמא וכן יעקב לצטריך.

בראשית כ"ח

ורהנה ויי׳ נצב עליו וגו׳ הכא אמאי קאמר דאסיכותא כאד. נצב עליו וכתיב
תלין כתלוים נצב מלך. אמאי לכל דרגין קיימין כלהו כאד על הסו׳ סלם לאתקשרא
לא כאד קשרא. וכגין דאתיהיב הסוף סלם כין תרין סטרין הלל ואלו ויי׳ תלין
לכרסא לכיך ואלדי ויצחק לארץ וגו׳ תולין לתון תרין סטרין כימיכא ושמאלא
לא והנה ה׳ נצב עליו ואמאי עליה דיעקב למהוי כלא דיכיכא ימיכא ושמאלא
ויעקב כגויהו ככסת ישראל לאתקשרא כימיהון הלל ה׳ אלדי לכרסא לכיך ואלדי
ויצחק. מכלן דיעקב כאמנעיתא מסתע לכתיב אלדי לכרסא לכיך ואלדי ויצחק
לארץ ולא כתיב אלדי ויצחק לכיך לכיין דאתקשר כיה כאכרסא לסתכא דאתון
לכאמנעיתא ולכתר הארץ לסר לתם סוכב עליה סה כלא דיכיכא חדא קדישא
לכיכא ודאי היסו כאמנעיתא ואלדי ויצחק לא תזי אלדי לכרסא לכיך דכיין דאמר לכרסא
לכיך. קשיר לסטרא חד דכתיב לכרסא לכיך. וקשיר לסטרא לאחרא דכתיב ואלדי
ויצחק תוספת ואו לגבי ויצחק לאחזאה דיעקב לאחיד לתרין סטרין. ועד דיעקב לא
לתכסיה לא לתמר כאתגליא יתיר. ואתמר כאתגליא למאן דידע אורחוי
דאתכסיה ואוליד לתמר ליה כאתגליא הלל ואתגליא הלל לאסתלים לתתא לא לאסתלים לעילא
לכתר דאתכסיה ואוליד לתמר ליה כאתגליא הלל ואתגליא הלל לאסתלים לתתא לא לאסתלים לעילא
לו לא אלדי ישראל. מכאן אוליפנא מאן הלל לאסתלים לתתא לא לאסתלים לעילא
מאכי יעקב דאסתלים לכתר זמכא ואי תימא דאסתלים כסיוע סעתיך לא
שלא אחיד דיסתלים לכתר זמכא ואי תימא הא כתיב והכה לכבי עמך ומרתיך כבכ
אמר תלך. אלא לסנאותא דקלם וכסירו דילים לא לסתכיך מכיה דיעקב לעלמין
ככל מה דאצטריך ליה כפאי עלמא לכל כעלמא עלאה עד דאסתלים

ויקץ יעקב מסנתו ויאמר אכן יש ויי׳ כמקום הזה ואנכי לא ידעתי וכו׳ ויירא ויאמר
הלו אתגלי לן ולא אסתכלנא למכדע לנכי ולמיועל תאות נדפי דאכיכתא למהוי אלו
הלו אתגלי לן ולא אסתכלנא למכדע לנכי ולמיועל תאות נדפי דאכיכתא למהוי אלו
תא חזו כתיב ותאמר אכן אמר לם לנכי כל יומא ויומא חמית רכקה כהורא דאכיכתא

דהויין סכיכתא כמסכבתה וגלוחת תמן · כיון דחמתת עלקו דילה כמעהת מה כתיב
ותלך לדרוש את יי׳ כפקת מדרגת דת לדרגת לחרת בניכי כך אמר יעקב וכי כל כך
חמיכת ולכבי לת ידעתי בנין דהוה כלחודוי ולת עלל תקות נדפוי דסכיכתא מיד ·

וירא ויאמר מה כורת המקום הזה · מלה דת לתרין סטרין לחיכו · מה
כורת המקום הזה חד על ההוא מקום דקאמר כקדמיתא · וחד על
לת קיומת קדישת דלת כשית לתכטלא · ואף על גב דחיכהו תרי סטרי חד הוא
אמר לון זה כי אם כית אלהים לון זה למהוי כטיל · לון זה לתסתכלת כלחודוי קיומת
דילהי לאו לחיכו אלא כית אלהים לתסתמשת כיה ולמעבד כיה פירון ולחרקא כיה
כרכתן מכל סייפי נופת דהאי הוא תרעא דכל נופת הא׳ וזה שער השמים דת תרעא
דנופת ודאי תרעא חיכו לחרקא כרכתן לתתא לחיכ לעילא ולחיכ לתתא · לחיכ
לעילא דכתיב וזה שער השמים לתתא דכתיב לון זה כי אם כית אלהים · ועל דת
ויירא ויאמר מה כורת המקום הזה וכי כשא לא מסתכן כיקרא דכיה למהוי כיה
אלהים לעילא ותתא לתתא לכוי וכשקיה · אמר רבי יצחק כל מלין לחיכון שמעתא
מפומיה כחיכא ולחיכא כריך רחמכא דלא כטיל מעלמא חכמתא עלאה · לזילכא
עיזכון עד תלת פרסי עד דעילכא עמהון למתא · לא מסיקו למיעלל עד דמדך
הסוא כר כש לכריה ואמר מלך לא יהון לכטלא לחיכא הא דאמר רבי שמעון דמלין
אלין כלהו כרזא דחכמתא כיהו · ולאחזאה מלין לחרכין · כל סדרכא מלין קמיה
דר׳ שמעון ק״ל לא תיימא דמלין אלין דיכוקא כיהו לא מלין דרזין עלאין כיהו וכלהו
כרזא דחכמתא דסיתין ·

וידר יעקב כדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי וגו׳ · אמר רבי
יהודה כיון דכל האי אכטח ליה קודשא כריך הוא לאחי
לא האמין דאמר אם יהיה אלהים עמדי וגו׳ · אלא אמר יעקב אלמא חלמא · ואלמין
מכייהו קשוט ומכייהו לא קשוט · ואם יתקייים הא ידענא דחלמא קשוט הוא ועל דא
אמר אם יהיה אלהים וגו׳ כמה דאלמא · והיה יי׳ לי לאלהים אכא אלהים מסיך כרכתן
ממכועא דכלא לאתר דא דאקרי אלהים · תא חזי ישראל דאיהו כחמציתא כלא
כטיל הוא כקדמיתא ממקורא דכלא ולכתר דיומטי ליה מכיה כגיד ואחסיך מהאי
אתר משמע דכתיב והיה יי׳ לי לאלהים כקדמיתא ולכתר כלא לאלהי׳
יהא כטיר ושביל לי כל אלין טכחן לוף לכא אלהים מסיך ליה מאתר דילי כל איכון
כרכתן ואתחכר קשרא דכלא כיה · אומתי ושכתי כשלום אל כית אבי · כד אלא
כדרגא דילי ואלא ויתיב כדרגא דשלום לתקכא כית אבא ושכתי כשלום דייקא · כדין
והיה יי׳ לי לאלהים · ל״א ושכתי כשלו׳ל כית אבי דתמן הוא ארעא קדישא תמן אסתלי
והיה יי׳ לי לאלהים · כאתר דא אסלק מדרגא דא לדרגא לחרא כדקא יאות ותמן
אפלח פולחניה · רבי חייא פתח ואמר דכרי עוכות גכרו מני פשעכו אתה תכפרם
הא ישראל קשיא דלאו סופיה ריעיה ולאו ריעיה סופיה · אלא דוד כעא על גרמיה
ולכתר כעיא על כלא · דכרי עוכות גכרו מני · אמר דוד אכא ידענא כגרמי דחכמת
אלהים חייכין לאיכון כעלמא דלתנכרו חוכייהו עלייהו ויתיר מכי · הוחיל וכן לא

ולהון

ולהון פצעני לתה תכפרס · תא חזי כשעתא דחייבין סניאין כעלמא לאיכון סלקין
עד דהוון לתה דספרי דחייבוהי לתפתחון כדקא דיכא יתיב וספרין פתיחי וההו ספר
(דיכא עלס קיימא) כגוניכי כך דכרי עוכות נכרו מכוא על דא פצעני לתה תכפרס ·
יעקב כגוונא דא כגין כך לא היתה אימא דלא היתין לי תימא דלא דלא יתוב כשלם לא
ביה כגרמיה דילמא יחוב וסניא חובא ומכא ליה דלא יתוב כשלם ויסתלק כטירו
מניה וכגין כך לא היתין כגרמיה · והיה וי לי לתלדים · לפילו רחמי כך לתוב כשלם
לעני לקבלי לדיכא כגין דלפלא קמיה תדיר · אמר רבי לחא אמר יעקב כשעתא לא
אסטריכנא לדיכא כך לתוב לכית לבא לתקבלוכא כדיכא ולתקבר כיה · אמר רבי
יוסי לאו הכי אלא אמר כשעתא לא יהיה תלדים עמדי דיכא אסטריכנא לכטרא לי
עד דלתוב כשלם לכית לבא לכל כיון דלתוב כשלם לתקבלוכא רחמי כדיכא
ולתקבר כקטורת מהימנא לאכללא כלא כחד · **ואבן** הזאת אשר
שמתי מצבה יהיה כית תלדים · דהא כדין יהא כלא קטורת
אדא ולאו לכן לתברכא מוסיכא ומשמש ולתברכא מעילא ומתתא כגין דא מעטרת
מכלא · אמר רבי לבא הא כתיב ויקח מאבני המקום ולאו תימא דלבא דא עלאה
כמה לבנין לאתר מותביה למעבד עליהן והא כתיב והאבן הזאת אשר שמתי מצבה
כגין דאמר לון זה כי אם כית תלדים · הכא אריס לה קמיה עלאה כגין דתלת כל
מצבא דזה כה · דלון זה לקיימא לתתא כי אם כית תלדים · ואפיר · ואל דא אשר
שמתי מצבה כתיב · והיה כית תלדים לעלמין כית תלדים כית וי מכעי ליה · כלא
לכוכן לת כית וי · וכן כית וי כלך · אלא לאתר דכי דיכא לוהו מתרין סטרין עלאין
מסטרא דיוכלא דלוהו תלדים חיים ומסטרא דיצחק · אמר רבי אלעזר יכלה לא
על גב דדיכון אתעבד מכיה וכלהו רחמי ודבנין כל חילו מיכא כפקין יהוה תהוותא
דכלא · אלא כית תלדים סטרא דדיכא קאים לי לעב כסטרא דיוכלא לאתער כיה
רחימותא כמה דאת אמר שמלו תחת לרשעי · לי לכיה כסטרא דשמאל לאתער כיה
דיכא קאים כמה דאת אמר מצפון תפתח הרעה על כל יושבי הארץ ודלאו כית
תלדים · רבי שמעון אמר כית תלדים קיימו דכתיב קרית מלך רב · לאו
ואת מלך · ודלאו עלמא עלאה · מלך רב לאו ולא הוא קרית מלך רב ·
רבי חייא ורבי חזקיה הוו יתבי תמות לילי דאקל לוכו לאדמוך רבי חייא אמר ליה
לשיעו אמר מקסטיטורא דמר אקלא כהוי · אמר הא אתינא לאודעא לירושלם דיכא
קריב לאיתי לאתחרכא וכל לאכן קרתין דאכיימיא כגין דירושלם דיכא לאיתי ועל
דיכא קיימא ועל דיכא לאתחרב · והא אתייהיב רשו למשחל עלה ועל תקנפי עלמא
ואתינא לאודעא לאכיימיא דילמ' יורכון שכי דירושלם דהא כל זמנא דאורייתא אסתכח
כה לאו קיימא כגין דאורייתא אלכא דאתי דקיימי עלה כל זמנא דאורייתא לאתתא
לילכא דאתי לא אעדי לעילא · פסק אורייתא לאתתא לילכא דאתי אסתלק מעלמא
ועל דא כל זמנא דאכיימיא יאדון כה כאורייתא לא יכיל סמאל כהו דהא כתיב הקול
קול יעקב והידים ידי עשו · דא הוא אורייתא עלאה דאקרי קול יעקב כעוד דאיהו
קול לא פסק דכור אלטא ויכלא · ועל דא לא אסטריך אורייתא למפסק · ואתער

רבי חייא ורבי אלעזר ורבי שמעון בן יוחאי אמרו משם רבי יוסי בן זמרא אמר רבי יוסי בן זמרא ואמרי לה בן זמרי אמר רבי יוסי בן זמרא ואמרי לה בן זמרי אמר רבי יוסי בן זמרא ואמרי לה בן זמרי

שלשה · לחמי כתיב וכלפפו שמה כל העדרים אלא לימין שלשה · דרוס · מזרח · נפון · דרום מהלי סטרא · ונפון מהלי סטרא · ומזרח כיוצייהו · ואלין קיימין על הלי כאר ואחידן ליה ומלייין ליה מהלי טעמ׳ בגין כי מן הכאר ההיא ישקו העדרים

ההיכו דכתיב ישקו כל חיותו שדי ·

סתרי תורה

ונאספו שמה כל העדרים היינו דכתיב כל הכתלים

ונאספו שמה כל סעדרים וכלפפו שמה סעדרים לא כתיב אלא כל העדרי׳ מעדרין קדישי׳ לעילא ומעדרין קדישין לתתא אלין כשירין ומסכמין לעילא ושלש בגלוסקין ובשותין לתתא : אלין ואלין מיד ונגללו אתה שמעת מכל מי שכאר מגללין לה ומעבדי׳ לה מן קדמת ואסתלק מן דיוקא : מיד ושקו את שכלן כולהו מלאכי עלמי לעילא וכולי ישראל לתתא · לכתר ושקיבו את שמאלן על מימיך דשמי כאר לתתא קיים ולאתבא דיוקא דעלמא לאתכסיא עלמא בדיוקא ודכי אנטריך דשם לא יכיל עלמ׳ למיקם אלא על דיוקא לעשוי כלא בקשוט ווכו׳ כיון דאסתלים יעקב לה אנטריך להאי לכן אומעא אחרא · שם כתיב וינס יעקב ויגל את שלמן.

ויגל ונגלו · ולא כתיב ויסר ושקיבו · אלא ונגלה סיומו ערבובא דשמן דמערבבין ליה דלא יכיל לקטרגא · ויעקב כלהודיה לה אנטריך למיומא אחרא אלא אלין בלהודיה דשם שלימו דאתקרי אלא יעקב דכיון דיקיל כיה בעשו כהאי עלמא יכיל לעילא · וכלא אנטריך עובדא · תרין עלמין לחסין יעקב חד עלמא דאתגלי וחד עלמא דאתכסיא כנוונא דלבון משום שפה תרין סנטרין ומחד כפקו תרין סנטרין עלמא דאתכסיא אפיק שית סטרין עלמא דאתגלי אפיק תרין ואיכון תרין כרובים דאחזקו ויעקב בין תרין עלמין אסתכם בדיוקא דלבון משום ובגין כך כל אלוי דשם סוו אתכסיאו ודאתגלי

בגין תוספתא באתגליא ·

אלין תמוקייהו מקלף דאתכסיאו קדישין דיוסף אסתלק כיוצא מתקוני עדריו כל מיכון דהיכין כל מיכון דאתגלי קיימין כשורין על הלי כירא הלי כירא מכויהו אתאלי ס״ד כי מן כאר ההיא ישקו העדרים ונו׳ לא אלא כל׳ אתקרי על דא כתיב אלא שלוש אתם עתידים ואתה עתיד עליהם תמיד על כן כאר ההיא ישקו העדרים לא כתיב שם

שמה כל העדרים ונאספו שמה כל העדרים לא כתיב שם

כל העדרי׳ מעדרין קדישי׳ לעילא ומעדרין קדישין לתתא אלין כשירין ומסכמין לעילא ושלש בגלוסקין ובשותין לתתא : אלין ואלין מיד ונגללו אתה שמעת מכל מי שכאר מגללין לה ומעבדי׳ לה מן קדמת ואסתלק מן דיוקא : מיד ושקו את שכלן כולהו מלאכי עלמי לעילא וכולי ישראל לתתא · לכתר ושקיבו את שמאלן על מימיך דשמי כאר לתתא קיים ולאתבא דיוקא דעלמא לאתכסיא עלמא בדיוקא ודכי אנטריך דשם לא יכיל עלמ׳ למיקם אלא על דיוקא לעשוי כלא בקשוט ווכו׳ כיון דאסתלים יעקב לה אנטריך להאי לכן אומעא אחרא · שם כתיב וינס יעקב ויגל את שלמן.

ויגל ונגללו · ולא כתיב ויסר ושקיבו · אלא ונגלה סיומו ערבובא דשמן דמערבבין ליה דלא יכיל לקטרגא · ויעקב כלהודיה לה אנטריך למיומא אחרא אלא אלין בלהודיה דשם שלימו דאתקרי אלא יעקב דכיון דיקיל כיה בעשו כהאי עלמא יכיל לעילא · וכלא אנטריך עובדא · תרין עלמין לחסין יעקב חד עלמא דאתגלי וחד עלמא דאתכסיא כנוונא דלבון משום שפה תרין סנטרין ומחד כפקו תרין סנטרין עלמא דאתכסיא אפיק שית סטרין עלמא דאתגלי אפיק תרין ואיכון תרין כרובים דאחזקו ויעקב בין תרין עלמין אסתכם בדיוקא דלבון משום ובגין כך כל אלוי דשם סוו אתכסיאו ודאתגלי

ויבא כאשר ראה יעקב את רחל ונ׳ משה דכתי׳ ויכלו הרועי׳ וינרשום ונ׳ ותרן לחזדמנת ליה נכורים

בגין תוספתא באתגליא ·

אלין תמוקייהו מקלף דאתכסיאו קדישין דיוסף אסתלק כיוצא מתקוני עדריו כל מיכון דהיכין כל מיכון דאתגלי קיימין כשורין על הלי כירא הלי כירא מכויהו אתאלי ס״ד כי מן כאר ההיא ישקו העדרים ונו׳ לא אלא כל׳ אתקרי על דא כתיב אלא שלוש אתם עתידים ואתה עתיד עליהם תמיד על כן כאר ההיא ישקו העדרים לא כתיב שם

ויבא כאשר ראה יעקב את רחל ונ׳ משה דכתי׳ ויכלו הרועי׳ וינרשום ונ׳ ותרן לחזדמנת ליה נכורים

ויבך יעקב · ולא כתיב ויבכה · אלא ויבך · ויבכה דא רחל · ויבך דא יעקב · ויבכה דא רחל · ויבך דא יעקב · ויבכה דא רחל · ויבך דא יעקב

בגין דסטרא אחר נרמיא לון · תא חזי הוי אחר · אבא זמינין כתיב בפרשתא דלבן
דהיינו רמז לאבא והכי אקרי אחר אבא בגין דלדכר אבא זמינין כפרשתא דלבן דכתיב
וירץ והכה אחר כמדקא חזי מן הכתוב · והלבן נדוכם על פי הכתוב והפכו
שמה כל העדרים וגו׳ מעל פי הכתוב · והפקו את הצאן והעיבו את הלבן על פי
הכתוב · ונגלו את הלבן מעל פי הכתוב · ויגל את הלבן מעל פי הכתוב הא אבא ·
והודאי דהכי הוא · כמסה לה כתיב הלה זמכו חדא דכתיב ויסב כתרין מדין
ויסב על הכתוב · בגין דמסה לתפרם מכל וכל מכיתה דלתתא · ויעקב
לה לתפרם כלל כמסה חד כמה דכתיב לחת היה יוכתי תמתי · לחת היה
לחמה · וכגין כך מסה מתריה דכיתה היה ואסתלק לעילא כמסה כתיב ויסב
על הכתוב כיעקב וירץ והכה כתוב כמדקא חזי ולא כתיב ויסב על הכתוב · דכר לחר
ויבא יעקב מכתוב אבא וילך חרנה דכי לכתה פתח ואמר לתרי סומרי מספט עומד
נדקה ככל עת · לתרי סומרי מספט · זכאין אינון ישראל דקבה יהב להון אורייתה
דקשוט לאסתדלא בה ואמתא ולילה דהא כל מאן דאסתדל באורייתה חיין ליה חיי
מכלא חיי מותה דלא יכלא למלאכי עלית והא אוקמוה בגין דכל מאן דאסתדל
באורייתה ואתאחיד בה לאתאחדא בחיין ולא לחרני גרמיה מחיי דחיי
הא חיין תדיר עמיה ואתאחיד ביום הכפורים אתרפית ביום נרה נר כחכה ·
אתרפית לי לחרני ידוי מאורייתה ביום נרה נר כחכה · מאי נר כחכה · נר כח כה
דהא חיין תדיר לימיה וכטורו דילה תדיר על כר כמ כך חזיל באורייתה דלעי
וכדין דמי ליה לרע לכר דלא יקרב לגביה דכר כמ ולא יכיל לקטרגא ליה · וכך כר
כמ אסתי מאריה דאורייתה ואתרפי מכה כדין נר כחכה ודמי ליה להאי כה לכר
עד דדחיק ליה לאחר כמקו · לה נר כחכה דכך כר כמ לחיה באריה
לאתרחים לעילא ואתרחים לתתא ורחימו דקבה הוי כלה ווי להכו דסוס רחימו
דקבה ורחים ליה וכך כר כמ אסתי מרחמי דאורייתה כדין נר כחכה · נר דילים
ומאני דכבו חיין לנביא ואלין עלוי סהדו דלקרי רע · עד דמקטרג ביה בהאי
עלמא וכעלמא דאתי · תא חזי רע דחיין ורע הרע אלין על עלמא בכמה סטרין
וכמה אלטוהו לית ליה כעלמא ולית חיוהי תקיפא דאיהו חיוהי כמלין דה כגי
עלמא ומסכי ליה עלויהו עד דאפיק לון כמתיהו · ותא חזי כך חיין אלין אלין על
נופא · וכיון דעל נופא אלין כמתא כפק מכיה בגין דנופא לסתלק ונמתא אלקא
ולא אלין עלוי עד דכטיל רסן וכמה חיון דלתיין מסטריה ואלטין על עלמא · והא
תכיכן דכל עובדי דעלמא דאתעבידו ואלטו כהו ולית ליה ממנן ומסיין כלהו ממנין
כעובדין דעלמא ועל דא חיין קן דמתלא והא אוקמוה דלית קן לחיה ולית קן
למתלא והאי קן דמתלא חיין קן כל כפר לקרי קן כל רוחא לא לקרי קן ורזא
דמלה דא חיין קן כל כפר ודא חיין קן דא קן על כפרא ודא על רוחא בגין כך דא
כפיתי ודא חיבון דא ויוכא ודא מתלא דא קדיסא ודא מסלכא והא אוקמוה ותא
חזי רזא עלאה קדיסא דמהימנותא רזא דעלמא דלכורא ועלמ׳ דנוקבא וכל קדושא
דקדישין ביה וכל רזי דמהימנותא מסכא כפקו וכל חיין וכל חיוי וכל מ׳׳ין וכל

בסורין מסכת חיכון וכל ברכתן ועלי כדכתן וכל רחימו דרחימותך כלה מסטרא דא
רזא דדרוש . מסטרא דכפון מתפטמי דרגין עד דמטא לתתא קסטופא דדיכנא
בסטר מסחבא לכלוכא דמסאבו ואחיד להאי לעילא ואחיד להאי לתתא והכי מזדווגי
דכר ונוקבא כחדא וחיכון רוכב כתם רזא דדכר ונוקבא ורזא דא עזאזל . ומהכא
מתפרשי דרגין ונפקין כמה סטרין לעלמא דמתפטמי מסכא ושלטין על עלמא וכלהו
סטרי מסחבא ורברבין ממנן דל עלמא . תא חזי עשו כד נפק לעלמא כלהו סומקא
כורדא כסטרא דגווכא דשיר ומתמן לעופין ממנן תריסין דשלטין בעלמא והא
לוקמוס . תא חזי לסטרי סומרי מסטם דסטרי מהימנותא דקב"ה בגין דקב"ה חיכו
מסטם וכעי ליה לכר כם לסטרא דלא יסטי לאחרא אלא דיהא כטיר מסטם .
עשה נדקה בכל עת . וכי בכל עת וכל כר כם למעבד נדקה . אלא מאן דיסתדל
באוריתא ועביד נדקה עם חיכון דלסטריכו לה לכל מאן דעביד נדקה עם
מסכנא לסני הסיא נדקה לעילא ותתא תא חזי מאן דאסתדל בנדקה הסיא נדקה
דעביד סליק לעילא ומטא לעילא לההוא אתרא דיעקב דאיהו רתיכא עלאה ואמשיך
ברכאן לההוא אתר ממכוונא דכל מכוונין ומסחיא נדקה לאמשיך ואחרי ברכאן לכל
חיכון תתא ולכל רתיכין ולכל חילין וכלהו לתברכאן ואתוספן כהורין כדקא יאות
בגין דכלהו לקרו עת ודא הוא דכתיב עושה נדקה בכל עת . תא חזי כזמנא דהוו
ישראל באתרא קדישא חיכון הוו מסכי ברכאן מלעילא לתתא וכד כפקו ישראל מאתרא
קדישא עלו תחות רשו לאחרא ואתמכו מעלמא . תא חזי יעקב הוא תחות
רשו קדישא כיון דכפק מאתרא עלא ברשו לאחרא ועד לא עלא תחות רשו לאחרא
אתגלי עליה קב"ה בחלמא ואמא כל מה דאמא ואזלו עמיה מלאכין קדישין עד דיתיב
על ביתא וכיון דיתיב על ביתא סליקו מיא לגביה וכן הוא מסם דמתמן אזדמנת
ליה לתתיא . רזא דמלה ביתא לית סלקא אלא כד אמא קסטרא דילה לאתחברא
בהדיה . אמר רבי חבא כל הני קראי קשיין להדדי בקדמיתא כתיב ויצא יעקב
מבאר שבע וילך חרנה . ולבן בחרן הוא יתיב אמאי כתיב ויצא ויצא ויעקב
רגליו וילך חרנה כבי קדם ומכלן דכתרן הוא דיורים דלבן דכתיב . ויאמר לבן יעקב
אמי מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו . ויאמר הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו
ידענו . מסמע דדיורים דלבן בחרן הוא . אלא יעקב אמר אנא בשוכא למיעל
בסכיכתא בגין דכשוכא לאזדווגא . אנא כד אתכסיב ואסדר לעכדא אסכא שוכא
דמיא וכדין תזדמנת ליה לאנא אתתא והא כתיב דא לא אסכתא לא שוכא ולא
ביתא ולא מיא ומיד ויצא יעקב רגליו וילך חרנה כבי קדם ותמן אזדמנת ליה ביתא
כדקאמרן ואזדמנת ליה אתתיה . רבי אלעזר אמר אתרן תמן הוא והאי ביתא בחקלא
הוא דהאי לאו אבי אמאי כתיב ותרץ ותגד לאנשי אלא בגין דיהוא סמיך למתא .
ואמר רבי אלעזר יעקב דאזדמנת ליה על ביתא אתתא אמאי לא אזדמנת ליה לאסא
דסא קיימא ליה ליעקב כל חיכון מסטיין אלא לאסא כעא קב"ה לזווגא ליה ליעקב
בהאנגליא דכתיב ויסי ככבא והכא הוא לאסא דהא קודס לכן לא אתגלי אלא
ותא בגין לאמשכא עיכא ולכא דיעקב כפיבו דרחל למעבד דיוריס תמן ובגיכא

לגלגל זוזונות ליה לגלה ולוקיימת כל לישנן דכתיבין בהה וידע יעקב מאן הוא רחל . גלגל
דלישנן רשין לאמרו ליה דכתיב והכה רחל כתו כלה עם הכאן . תא חזי מה כתיב :

ויאמר יעקב אל לבן לעבדך עבע שנים ברחל בתך הקטנה . וכי מה
דעתוי דיעקב דלגלה קאמר עבר ירחין או אתא חדא גלגל עבע
שנים לאחוי : גלגל יעקב בחכמתא עבד בגין דלגלה ליומרון דבגין תיאובתא דאפיר
דרחל עבד גלגל בגין חכמתא דסיהרא בת עבע היא וכלהו עבע מכין עלאין אתו
עלים דיעקב עד לא נסיב לה לרחל למיתב גבה כדקא יאות דהא יעקב כטל כלהו
בקדמיתא ולבתר אתא לגבה בגין לאתבחה ליהו שמים ואיהי ארץ . ורזא
דמלה ויהיו בשבתו כימים אחדים . מאי כימים אחדים גלגל כלהו עבע
מכין עקיל לון בשבתו כיומן עלאין דיומן אחדין דלא מתפרשן וכלהו חד
דמתקשרן דה בדה . בחכמתו אותה לאתבחה בגוונא עלאה . תא חזי
דאפילו לבן רמז ליה ביומן עבע ולא ידע מאי קאמר דפתח ואמר טוב תתי וגו' :
אמר רבי אלעזר אמר רבי חנא ודאי פלא ז'מכין לאזדווגא בשמטה . אמר רבי אלעזר
תא חזי בכל אתר ויכלו שתים דלא לאתגלויי ושמטה לאתגלויי תא חזי בשעתא
דיעקב פלח עבע מכין קדמאין כפקא קלא ונאמר מן העולם ועד העולם עולם שתים
דלעילא ויכלו מתמן סירותא דלילין דיומין שתיין דלא לאתגלויי לגמרי ויכלו
ויכלו בגין כך לשתיימו מיעקב דלא ידע דהשתא דהא מן שמטה ליובלי ובגין דיעבד
סירותא מעולם דלעילא לאתכסיין מכיה בגין דיובלי ליהו שתים ולבתר דעברו שני
ויובלי דלאתכסיין עבר שני שמטה דלאתגליין ולאתעטר בתרין עלמין ולחיל לון .
תא חזי לגלה לולידת שית בנין וברתא חדא דלא ידע אי שית סטרין קיימין
עלה ולילין שית וברתא חדא ברזא עלאה כפקא . רחל לולידת תרין נדיקים וכי
לאתחזי דבין תרי נדיקי יתבא עלמא דכתיב ונדיקים ירשו ארץ נדיק לעילא ונדיק
לתתא . נדיק לעילא מכיה בגדן מיין עלאין . נדיק לתתא מכיה כבעא בוקבא מיא
לגבי דכורא בתיובתא אליס נדיק מסטרא דא כמה דדכורא לעילא ויתיב בין תרי בוקבי דכי כמי בוקבא לתתא יתבא בין תרי נדיקי . ועל דא
יוסף וכיומין תרין נדיקין כיהו . יוסף זכה למהוי נדיק לעילא בגין דכתר את קיומי
עובדא דיוסף . וי דכי יומוי לקרי נדיק . גלגל כל יומין דיעקב הוה בלבלא דיוסף
לגלגל כמה ערסיה ולי תימא דכד לאתבטיל יוסף מיעקב רכיב הוה ולא נסיב ולא אתחמר
בשעה דאתיהיב יוסף לכנעניים אמר ליה הא לית לך חיכתא כל מין כל לית לך בגין לגלגל ולילך
לגלגל כמה ערסיה גלגל יעקב דאזדווג לבתר לא בעא למשבע ערסיה ולכן הכי תנן
יקרון כל על מום לחוי וכו' וכעמין וכו' . דהא בהאי שעתא לא הוה ליה ולא
אתרים

דלבתר הוה דהא ברית קיומא דגופא ליהוי כגין דליהוי לתלמיד חכם לחוי כעין
יעקב על יוסף לא כמה ערסיה ולולד כגין . ואמר בכיומן הא יוסף לחוי את קיומא
תימא וכבי כיומן בלא וכבר כד עלו למצרים הכי הוה ודאי דכל ומכל דלתתכל

ואי תימא דילמא כי שכחוה לילה ולמי יהיו תדיר עלמא דלתכסוי לאו בפי שכוחה קפקי ליה אלא כבי מעלייתא כיכהנו ומזוכן דכל היכון כבי מעלי מלילה קפקי ליה בפי שכוחה כדאוקמה ואם תאמר כי שכוחה ליה מילה מקרא מלמד . וירא יי כי שכוחה לאה . וכי מאחר שהוא בידוע שלא היתה אלא אחת מי היה יודע שהיא שנואה אלא מלמד שראה הקב"ה שירד עליה לשמש ונתן בה עין ופתח את רחמה . ואי תימא כי שכוחה ליה מילה מקרא מלמד . וירא יי כי שכוחה לאה . וכי מאחר שהוא בידוע שלא היתה אלא אחת מי היה יודע שהיא שנואה אלא מלמד שראה הקב"ה שירד עליה לשמש ונתן בה עין ופתח את רחמה . לא שנואה ממש . לא הכניס ממש . מושיבי עקרת הבית . לא רחל דהיתה עקרת הבית . לא הכניס ממש . לא לאה . מושיבי עקרת הבית . לא ממש

ויראה יי כי שכוחה לאה וגו' . רבי אלעזר פתח . מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה הללויה . מושיבי עקרת הבית לרחל דהיתה עקרת הבית . לא הכניס ממש . לא לאה . מושיבי עקרת הבית . לא ממש

מושיבי עקרת הבית לרחל דהיתה עקרת הבית : לא הכניס ממש לאה : אם הבנים שמחה הללויה :

ואין כאן אלא לשון . אמר רבי אבא הכי הוא ודאי ועד כאן אלא מתחלה כאחד . ויראה יי כי שכוחה לאה . רבי אלעזר פתח . מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה הללויה . ובגיטי כך כפקי לה . לה אלין ליכון מרכב דכל אתר קטרין כאילו כגיטי דלאה . ובגיטי כך כפקי לכבר . כל אתר קטורין כלהו אתחזיין במיסר ושין כפקין לכבר מדרשין וכל אחורים כיתה . כל אתר קטורין כלהו אתחזיין במיסר ושין כפקין לכבר מדרשין ולבר מירכין לאתחזי כבי הפתוחות לחוץ עד דליכון במפיוסף לה תמיכו כבי רחל דלאה . ובגיטי כך כפקי לכבר . לה אלין ליכון מרכב דכל אתר קטרין כאילו כגיטי דלאה

לאתגלייא כיהודא ובנין כך ויעקב לאתכסיין מכיסא כל עובדוי · תא חזי עלמא תתאה
כאתגלייא לאיהו ולזוהמא דילה לסלקא כדרגוי כמה דאתמשי עלאה הוא זירוזא
דכלא · ובגין כך קרינן כי מי עלמא תתאה מכמה לאיהו זהמא דכלא · ובגין כך קרינן
לאתא בגין דלאיהו שמשא ולאתגלייא ועלמא עלאה דליהו וכלא קרינן הוא דכל מלוי
כאתכסיא לאיהו · ורזא דמלה דלאה דכתיב ועכב עמה כלילא הוא · ועל דא כתיב
ועכב הלוי הוא בגין לאתמשכא מכיסא כרכין לכלא הוא עלמא עלאה לאתכסיא תדיר
ויעקב כמה דלאתכסיא לא לאתדבק כרעותיי שלא כמה דלאתגלי ורזא דא ודבק כאשתני
וירא וי כי שנוהא לאה · מכאן דסלקי כר עם עריין לאתתיך ויתיחד כר עם
עם לאיהו ככל לאתר ולא יתחשב והא לאתערו בן מתיחד עם אחו וכלא לאתכסי
מיעקב דעלמא עלאה לא לאתגלייא כלל · תא חזי כגוניה דיעקב לאתקייים עלמא ואי
לאיתא הא כגוניה דלאברהם כלא כאברהם אל תקרי כאברהם אלא כאברהם אלה
כגוניה דיעקב לאתקייים לאברהם דכתיב כה אמר יי אל בית יעקב אשר פדה את
לאברהם · ומקדמת דנא הוא קלא כבי עלמין ואריך לן · כיון דאתא יעקב מכיס
לאשתכלל עלמין ולא לאתחרבו מקדמיתא דנא הוא דכתיב כה אמר יי בוראך יעקב
ויוצרך ישראל וגו' · תא חזי מה כתיב כבי ככורי ישראל וכתיב אלה את בני ועבדי
ישראל לקרי בן לקבא בגין לאתדבק כיה כלא מה שמו ומה שם בנו כי תדע ·
לאה כל לולדת אם כתיב ותקרא את שמו לוכן · לוכן שתם · בגין
דלאתכלל בתלת סטרין מתחברן כחדא · שמעון ולוי מלי טעמא לוי כמה דאת
אמר לוייתן אכורא דכל סטרין · אמר רבי יהודה מכאן דכתיב יתר שאת ויתר
עז כתרגומו בכירותא כהופתא ומלכותא · ומלכו בסטרא דנבולה לוכן ועל
דא לוכן שתם ·

סתרי תורה

אמר ר' לוכן לוכן שתם דלאתכלל בשמעון ולוי · לאה בכי הוא דעתה דכתיב הפעם ילוה לוי כי ולדתי לו שלשה בנים בגין דהוו תלתא דמתחברן כחדא · ושם לבכי הוא דשם רחוק מלכא לאה ודוד מלכא דשם רחוק מלכא לאה ודוד מלכא דלאתאחר כשנולדו תרבץ לוכן רחוק עלמין רזא דשמע קדישא ועל דא לוכן שמעון לוי · לכתר יהודה דירות מלכו ועל דא כלהו כתר דא וכתיב ·

מתניתין

בני עליון קדישי עליונין בריכן דעלמא מוחא דלגווא בשעה לאתדבק בא נהרא פתיח בכל יומא לאתעבר בגיניה סלוקא דמוחא בגלפשא בילפא תלתא מגרופין אכיכן כחדא לאתפתחן נהיון נידא ויהיבא קדי בחיל ואתי מלא מכוון די עלמא ובקע ואתתקף בחילא דמיי אתא כשבעה לחיל כשרשוי · לכיל מיכיס אתתיך מדובשא ליהיב חיין לכשא לאחוזא לגרמיס · לאתתר מסרסורא כיסא · מסרסורא דמשקר כחילא דמיי מסחיב כשרא וכחלא מקורא דישרא ליהיב מוקא לכשא ותבירו לגרמיס ליה לים קיומא כלל · סרסורא דמסחיב הסוא מקורא דילים בגין דסרסורא סרסורא סלקא ואחלף כשרא תמות כשרא · אלמא דמי מסחלף אלילא דמוקא לאתתקף כיס · כשא מתתן מסיך ווי ליס לאתעקר

כסוף

דכסת ושרגל כגלותא סמך קדישא לתו
סליס הוא · תא חזי עד דתלת כנין הוו
עד דאולידת ליסודא לרחל סליס כרסייתא
וכגוניכי כך הפעם אודה את יי ולא כלהו
ועל דא ותעמוד מלדת ותעמוד
דקיימא כרסייתא על סמכוניי · ותעמוד
עד הכא ותעמוד דהא עד הכא ותעמוד
כיחוד אב מכלן ולתתא עלמא דפרודא
חיכו · ותי תיתא חיכון תרין כנין דאולוד
לכתר כגוונא דא לא דהא חיכון תרין
כנין לתתכרן כנין דסיית סטרין דעלמא
כחדא חיכון · ותא כלהו תריסר סבטין
תקוכי דכסת ושרגל כהאי עלמא כוכבי
לא תתקכ כסור עלא לוכמא כמה דלתתא
עלא תכ עקר דכלא לתתריהם כלהו עלמין
כגוונא חד קיימי וכהאי הסתכלו עלמא
תתא כגוונא דלעילא · ושמור זכולן ·
הכא הסתכלו סית כנין סית סטרין
דעלמא כגוונא דא כבי הסתחו חיכון ארבע
ולתתכרן כהלין והלין ארבע קטרין
דמתחכרן כהו וחוקמו ועל דא כתי וכל
לחוריהם כיתה דשב דכבי סתחו כיכהו
כיתה · רבי חזקיה אמר לי הכי הא
לתמר כל מה דאולוד עלמא תתאה
פרודא חיכון דהא כתיב ומשם יפרד ·
מה תיא כיוסף וכבימן אי תיתא דעלמא
חד כהכי לאו חיכו דהא לא נפקו מעלמא
עלאה ועלמא תתאה מה דאולודת חולדת
לתתא ולא לעילא · ותי הכי פרודא חיכון
לתתא רבי חכא ובשקים · אלא מלה דא
סתים חיכון דהא עלמא עלאה לתתקן
בתריסר דחיכון מדוליה · אבל תא חזי
רזא דמלה בכל זמכא נדיק מעלמא
תתאה כפיק ושויל כיה עיולא ומכיה כפיק
וכגון כך לתכבי כתר דא ועקרא הוא
לעילא ועקרא הוא לתתא וכעלמא תתאה
חיכו

בהסוא סרסורא מגו לילא דחוי ולתתכן בהילכא
דמותא סכהין ליה כיה · לא תשתכח טכא לעלמא
יכא חיכו כלא לחוכא כלל · אבהיה מריר כלעכשו
עלים לתתאי וחיה כתרעי כתרכא ולא ידלפ כי
יכא טוב וגו׳ כגון דסרסורא טכא סליק לעילא
לחיד כהילכ׳ דחוי לתקוף כעכשוי לכיל מלככיה ·
כל קדושין וכל ברכאן לפקין מכיה לחמין חיין
לכשכיה ולחוותא לברמיה עליה לשתר וחיה
כתן שתול על מי ועל יובל ישלח שרשיו ולא ידלפ
כי יכא חום וגו׳ · כל מלין דעלמא חולין כתר
משכ׳ דסרסורא ועד׳ והתקדשתם והייתם קדושים
כגין כל קדושין דעלמא לפקין ומשיך בסרסורא
טכא מגן לשתתאב בסרסורא כיסא כל לתי
לאולוגא כשתתיס ושוי רשותיס ודסרסוריס
כשתתא לחרא וזרע זרעא בסרסורא לחרא לא
סוא לאחלף דכגין עלמין לעילא · דהגא
דקודשא כגין דהגא דשתתאב כמה דסרסורא
דיליה עביד חלופין לעילא · כמה דגוף דסרסורא
הוא דיוליד לקרי כן תמורה חוף סכי כשתתא
כן תמורה לקרי דהא לא משיך משיכו קדושא
כסרסורא דסרסורא וכשתא דיליה לתתלף בדהגא
לחרא · ישקב עליה דכלא גלי קמי קב׳ כל
לחרוי כקדושא סון דסרסורא דקדושא סרסר תדיר
כלא כסרסורא דיליה דשתתא כלא ושתתיס
סרסורא דיליה כרחל כות משתא כלא ושתיה
כרחל ושקורא דיליה כסרסורא דיליה
חולא · ולאו לדשתתא דהא לא סוא ידע ·
כגין כך לא סליק רחל כשתתא כעלמא · ועד׳ בתיב
לית אפשר רחל כן לשתולוד כעלמא · ועד׳ בתיב
לא ימות ולא יכרת לא מרחקנו ולא מרחקנו ·
אל תקרי מרחקנו אלא מרחקנו דיסשתכלון כיה וכגין
לשתגלי קמיה דקב׳ דהא לאו לדשתא סוא
וכלא קשוט סרסר נרשותיה ישקב לא ליסכל
מגו שכטין קדישי דלאו לאו סכי סוא מכהל · וכגין
דסרסורא עקרא חיכו ועביד שוכל דקב׳ כסיא טשא
ידע סהוא סרסורא נשתר לשתקבל כסיא טשא

קדשא

לעולם׃ פתוב ויהי בנסוע
כפשטא כי אתה׃ תא חזי כהאי עלמא
תתאה נדיק כיה עייל ומכיה כפיק כל
עייל ליהו כרזא דיוסף הצדיק כך כפיק
כרזא דכיומין הללו ויהי בנסוע כפשטא כי
אתה מאן כפשטא דא נדיק דכפיק מכל
ודא כיומין הנקרין כן תוכי דאמרת
דילודת לתת בעלמא דפרוד ואתתרו
חד סרי בחומן לעילא מה כתיב ואלו
קרין לו כיומין׃ כן ימין דהוה לסתלק
לעילא בעלמא עלאה דכל תתאין ויסף
כיומין תללי לתריה ועל דא נדיק בעלמא
תתאה עייל וכפיק כגין כך יוסף וכיומין
וכלהו תריסר כגוונא דלעילא כיחודא
חד׃ הפעם אודה את יי׳ רבי שמעון פתח
ואמר אודה יי׳ בכל לבב בסוד יסרים
ועדים׃ בכל לבב׃ בכל לב מכעי ליה׃
אלא דוד כרזא עלאה דשמא קדישא קא
כעי ליה לאודאה ליה לקב״ה אודה יי׳ בכל
לבב׃ ביצר טוב וביצר רע ואלין תרין
סטרין חד ימיכא וחד שמאלא בסוד יסרי
ועדים אלין חומן שאר סטרין דהאי עלמא דהוה לבב כגוונא דדרוס ונפון׃ בסוד
יסרים אלין חומן שאר סטרי עלמא דחומן כגוונא דלעילא׃ ועדים׃ דא הוא שאר
ליחודא וכתיב ועדותי זו למדם׃ וכתיב ויהודה שד דד עם אל ונו׳׃ כתיב אודך
בכל לבי כנד אלהים אזמרך׃ הכא כתיב חד קמיה דכתיב כנד אלהים אזמרך׃
דהה לנבי הוי דרגא קמיה מיתא לאכרא ליה כיומיכא׃ תא חזי יהודה לאחיך בכל
סטרין לאחיך כדרום ולאחיך במזרח׃ דהה לאחיך מסטר שמאלא קא לתיך ושירותים
בנפון ולאחיך כדרום כגין דלאחיך אזיל לימיכא ולאתאחד כנוקבא כגין כך הפעם אודה
את יי׳ ותעמוד מלדת ותעמוד דקיומא דקיומא כדקא יאות דהה לאתתקן
כלא דאיכא קדישא׃ רבי שמעון כפק לקרייתא לזדמן ליה רבי אבא ורבי חייא
ורבי יוסי כיון דשמע לון אמר מדתותי דלוריתא לאטריך הכא׃ ואתו תלתא אלין
כד כעא למיזל פתח כל חד וחד קרא׃ רבי אבא פתח ואמר וי׳ אמר אל אברם לאחר
הפרד לוט מעמו ונו׳ שא נא עיניך וראה ונו׳׃ וכי לפום חזוי דאברהם יהיב ארעא
ולא יתיר עד כמה חמי בר כם תלת פרסי או ארבע או חמש פרסי ואיהו אמר כי את
כל הארץ אשר אתה רואה ונו׳׃ אלא כיון דאתרכיב סטרין דעלמא חמי כל ארעא חמי׃
דהה ארכיב סטרי דעלמא כללא דכל עלמא׃ תו זקף ליה קב״ה על ארעא דיסרעל
ואחמי

קדמאה אמתמר ליה בכירותא דכתיב כי טוב
סבכר ונו׳ כתב בכורתו ליוסף בסוף אתר
דברכורה מולא ואתדבק בסיפא טפא׃ תעין
לאתדבק ואתמבר בסיפא בכורה ואתבטלת בכורה
מרעובן ואתמבר בתר דברכורה לאתדבק בפ
בראל ברכה ואתדבק רעותא בראל לאתדבק
בכירותא וכלא אתקדר בתר ברכורה ואתחבש
כגוונא דא ברכורה ואתחבש עביד עובדא
ואתמבר בכל מה דאתדבק בר כם בסתרא
דכתי׳ לא תעשה לעצת אמת סהונה לעיים ור יבמה
יבא עליה׃ ובכא לאטריך ברכורה ורעותא
לאתדבקא׃ ובסיוע רעותא ואתחבש מעיך מעיך
ועביד עובדא דאטריך ולא יתכוי אחד אחיתא
מעלמא׃ ואתמר דא מה יעים אלין לגו רחמי
ובשמתא אלין יאמוף לא ורחמי רעותא ואתחבש
מעיך מעיכו ועביד עובדא בכל מה דאטריך׃
ועל דא בגלותא אטריך רעותא וברכורה לכוונ
וכן בכל לימין פולחנין דקב״ה ברכורה ואתחבש
עביד עובדא ומעיך מעיכו בכל מה דאטריך׃

ואתמי

ואחמי ליה דחויסי קשירא כסטרי דעלמא והוה חמי כלא . כגוונא דא מלאן דחמו
ליה לרבי שמעון כל עלמא חמי חדוותא דעילא ותתא . פתח רבי חייא ואמר והארץ
תאיר לתא שוכב עליה לך לתתכה ולזרעך . וכי הוה לתתר כלחודוי לכתוב ליה קב"ה
דהא תרכא לחמין לי חמשה הוו ונלו ויתיר . אלא בזמנא דהוה בחיכון תרכא לחמין
כפיל ליה קב"ה כל תרעא דישראל . לתתכא הוה לתתר כללא דכל תרעא ומה הוה
לתתר כללא דכל תרעא . ר' שמעון דחויסי כוונא דכל תרעא על לחת כמה וכמה .
פתח רבי יוסי ואמר הפעם אודה לת וגו' וכי בכלהו דאודית לא לתתזי לאודאה ליה
לקב"ה אלא כהאי . אלא יהודה ליהו כרע רבועאה לכרסייא וליהו לאליס לכרסייא
ובגין כך יהודה בלאודוי תקונא דכרסייא סמכין דכלהו סמכין . ר"ם דכהיר כל עלמ'
בחורית וכמה כוונין כסרין בניהם עלכו . סתרי תורה

ויולך רחובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה . ויולך בשדה וגו' . תנן כום של ברכה
לתתברכא שלש בסטר ימינא ובגין כך בעוד דאתעבר
ימינא לגבי כום של ברכה . שמאלא לא תסייע
תמן דהא ימינא לתכא בסטר שלא בסטרא כום לאתערא
לגבי עלמא עלאה ואתברכא דא ויולך רחובן . סטר דרוס בגין כך דנליס בדרוס לויהו ריפא
לתיסר תחוזין ותיליובתיה דסטר דרוס לאתכלא
עלאה ואתקריבא לאטרוכיתא לברכא לא . אם
כתיב וימצא דודאים בשדה ולא לאתכלא בכל
ימיהון נכוין ליה ואתכא בסלי שדה לימין דודאי
ואליהו לאתער סדודאים כתבו ריח ולימין תרין
כרוביס לימין תקופין ליה לאתערא לאתערא
לעילא דהא בכל לימין תקונין דסלי שדה ליה
תקונא דיאתער לגבי עילא בר כרוביס . סטר
דרוס לימיתי לאתער לגבא לאתכא עילא לברכא
לא . בימי קציר חטים בזמנא דעלינת חולקא
עלאה לאוכלוסא וכלהו אנלו מקלא מיד .

לא לאתער

כעי
כסורא דלא כהיר בעי לאתקשרא לעילא
כסורא ועביד עלמא תתאה . ובגין דליהו
כסורא עלאה ועביד לומכא כסורא דלא
כהיר ולא יכיל לאתכלא עלאה . תו לאתפשט הלי
מלאכי קרא לוקמוס בכמה לתר . דהא
מלאכי יכיל למכלי עובדוי דקב"ה . דהא
כמה חילין ומשריין משכחין דא מן דא
דלית לון חושבנא וכלהו חדא
כמרזפא דחפיק זיקין לכל סטרין בזמ'
חדא כך קב"ה חפיק כמה זיכין ומשריין
משכחין דא מן דא דלית לון חושבנ' וכלהו
בזמנא חדא . תא חזי כדכורא ונוקבא
כחדא לאתעביד עלמין דכתיב בדכר ונ'
שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם . בדכר
ונ' דא דכורא . וברוח פיו דא נוקבא .
דא כלא דא לא חזיל ואתכליל דא בדא
ובכך מכוייהו כמה חילין לחילין ומשריין
למשריין וכלא בזמנא חדא . תא חזי כד
בעא קב"ה למכרי עלמין לחפיק תד כסור'
סתימאה דמן הוה כסור' כפקין וכסרין
כל חיכון כהורין דאתגליין ומהכו כהורין
בפקין ואתפשטו ואתעבידו מאר כהורין
ואיהו עלמא עלאה . תו אתפשט הלי
כסורא עלאה ועביד חומכא כסורא דלא
כהיר ובגין דליהו
כהורא דלא כהיר בעי לאתקשרא לעילא
כסורא ועביד עלמא תתאה . ובגין דליהו
כסורא עלאה ועביד חומכא כסורא דלא
כהיר ולא יכיל לאתכלא עלאה . תו אתפשט הלי
מלאכי קרא לוקמוס בכמה לתר . דהא
מלאכי יכיל למכלי עובדוי דקב"ה . דהא
כמה חילין ומשריין משכחין דא מן דא
דלית לון חושבנא וכלהו חדא
כמרזפא דחפיק זיקין לכל סטרין בזמ'
חדא כך קב"ה חפיק כמה זיכין ומשריין
משכחין דא מן דא דלית לון חושבנ' וכלהו
בזמנא חדא . תא חזי כדכורא ונוקבא
כחדא לאתעביד עלמין דכתיב בדכר ונ'
שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם . בדכר
ונ' דא דכורא . וברוח פיו דא נוקבא .
דא כלא דא לא חזיל ואתכליל דא בדא
ובכך מכוייהו כמה חילין לחילין ומשריין
למשריין וכלא בזמנא חדא . תא חזי כד
בעא קב"ה למכרי עלמין לחפיק תד כסור'
סתימאה דמן הוה כסור' כפקין וכסרין
כל חיכון כהורין דאתגליין ומהכו כהורין
בפקין ואתפשטו ואתעבידו מאר כהורין
ואיהו עלמא עלאה . תו אתפשט הלי

בעי לאתקטרגא לאתתא ובקטורא דלתתא לאתקטרגא בקטורא דלעילא והאי כהורא דלא כהיר בקטורא דלעילא לפיק כל מילין ומטרוניו לזיכוי סניגוריו סה"ד מה רבו מעשיך וגו' וכל מה די בארעא הכי כמו לעילא ולית לך מלה זשירא כהאי עלמא דלא תליוי כמלה חדא עלאה דלתתקדא עליה לעילא כגון דכד אתער האי לתתא לאתתקדא עליה לעילא דכלא לאתחד

סתרי תורה

תני דודאים מולידו לה לרחל שלא קם קם נגעל מלה עי דאיכון דודאים בגין דיפוק ושכר דאחיד באורית יתיר מכלהו שבטין בגין דהה רחל אחיד ביה ביעקב ולא שבקת ליה לגביה לאה ה"ד המעט קחתך את אישי · וכתיב לכן ישכב עמך הלילה תחת דודאי בנך איכון גרמו דיפוק ושכר לעלמ' דסליק ריחא דאוריתא קמי קב"ה ה"ד דודאי כתכו ריח ונו' וכתיב וישכב עמה בלילה הוא · הוא ודאי והא לוקמוה דעלמא עלאה הוא דסתים ולא גליף בגין דהה אוריתא מעלמא עלאה כפקת וככל אתר עלמא עלאה הוא דלא אתגליף והא אתמר ועבד הלוי הוא בגין למשכח מכוה ברכאן לכלא וישכר כיה לאתאחד ועל דא קריכן עץ החיים לילכה דאיכון חיין עלאין דלקרי הוא ולא אתא · ואי תימא דלאין דודאים פתחו מעטה דרחל · לאו דהה כתיב וישמע אלהים אלדים ויפתח את רחמה · קב"ה ולא מלה לאחרא בגין דאיכון דודאים חף על גב דחילה דלהון לא אתמכי לעילא בההוא חילה דלהון לא אתמכי פקידה דכגין דהה כגין כמזלא תליין ולאו כההוא חילה דלהון לא אתמכי לעילא בההוא חילה דלהון לא אתמכי פקידה דכגין דהה כגין כמזלא תליין ולאו כהאי עלמא עלאה דלא תליוי כמלה חדא עלאה דלתתקדא עליה לעילא דכלא לאתחד

ותאמר רחל אל לאה תכיכה לי מדודאי בנך שכבי ברכאן מסטרא דאתערת לימין דודאים דאתער לגבך סטר ימיכא כדין עלמא עלאה בחדוה בשמעתא אתיב לגבה ואמרת · שמעה קולך את ישבי בחמא לגבי דרקיעא ואי הכי בעלמא עלאה יעקב יתיב לאו הכי אלא תיובתא דאכא תדיר לאו אישן שם לגבי דרקיעא דכל דאישי בת רשיעי דילים לגבה תדיר בגין דאישן בת צדיקי דילים בגין דאישי בת ישראל בגין דאישן בת עכו"ם ולכל אישן בגין סליג לון חולקין ובכוכון ומזלין · ולא לא סליג ולית לה ירושתא כלום · ועל כל דא אישי תשבח בה בתיובתא ורשיעי יתיר מכלא · ברשיעי דילים קרא לה בת ולא סליק ליה דא קרא לה ולא קרא לה אחות · לא סליק ליה דא קרא לה אם בשום תמיה · לא סליק ליה דא קרא לה בשמים דכתיב והחכמה מאין תמצא מכאן ואילי ועל דא עלמא עלאה אתרת לגבה שמעה קולך את אישי דכל דשמעה ורשיעי אתא לגבי ברתא · מה אתיבת אישי לכן ישכב עמך הלילה כגון שבועה אישי · ישכב · אשו ישכב הלא שכיבה בכל אתר תקוניא דמוקבא לגבי דכורא לאשלמא בה ניורא דאתון כלהו ולא אישו ים כ"ב ים' דא בסתר אישו עלאה עלאה רזא דאוריתא בקודש שמירא דאתער לגבה כ"ב אתון ולא יסבב · ים' עלאה דאתי דכתיב לסבוביל אושכי ים · כ"ב בקודש עלאה דאשלים כל כ"ב אתון · רזא דכל אוריתא ·

ולא

למלך דלית סיועא לחיכון למיתעבכן ולאו חיכון עקרתן דלית לתגזר עלויהו אלא כמזלא ·

ותצא לתם לקראתו ותאמר אני תבא וגו׳ · היו אלה מניפיתא חיכון · לאו חיכון הכי אלא מסכתא דלוליפכא עבותיתא דלתם דלית לתמרים קמי לחתם מדינו חיכון לקדימת לתרחץ ותמרים ליה כחצאי ותודעת ליה דסח כרעותא דרחל היה דכתיב כי סכור סכרתיך מרחל כטולת רמן וכנין דלת וכחים כשיפסח דרחל לתמרים ליה לכר ולא כביתא · ולא עוד אלא פתחת מסכתא דלתם כפקת לכך ועיולת ליה ליעקב כפתחת דלכר עד לת ייעול למסכתא דרחל · מאי טעמא כנין דלא תיזמן מלם קמי דרחל ולא תחניף קמי לחתהן ולא עוד אלא לתמרים לתם לו ייעול ישקב כמסכתא דרחל לאו דין הוא לאפקיה מתמן · כנין כך לקדימת ליה וכל מאי אלא לתם דלא רוחח דקודסח לתערת כה וידעת דכל הכי סכטין עלאי כלהו קדישין יפקון מכה ודחקת שעתא כחכיכותא לקכ״ה וכנין כך היה קרלת לון שמהן כרזא דחכמתא · רכי חייא ורכי יוסי הוו אזלי כארחא · אמר רכי יוסי לרכי חייא ככל זמנא דאנן כארחא קכ״ה מרחים לן כסיון ומסתת לרחח דת לריך לון כתעסק כאורייתא וקכ״ה יזדווג כהדן · פתח רכי חייא ואמר כרחמון כארבעה עסר יום לחדש כתי השרכים תאכלו מצות וכתיב שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני · לחם עני כתיב · מאי אלא לתערו כה מכדיוח · אכל תא חזי כל הון ושרש כמצרי הון כרעותא דארחא כך כעא קכ״ה לקרכא לון לגביה יסב לון לתר דלחם עבי לחם עני מאן עבי דא דוד מלכא דכתיב כיה כי עבי ואכיון אכיון ואזלי לחם עבי לקרי מנה כוקכא כלא דכורא מסככותא הוו לתקרכו לנבי מנה כקדימיתא כיון דקריבו לון יתיר עייל לון קכ״ה כדרגין לחרכין ולתחבר דכורא כנוקבא · וכדין מנה כך לתחברת כדכורא לקרי מנוה כתוספת ולא הכי כי המנוה הזאת · כגוונא כך מנה כקדימיתא ולבתר מנוח · עד דסוו חולי שמע תד קלא דלתר טופסרא דקטפון עקיפין כארחא סמו לעילא לת תתתון כקוסטרא דקטרא דלתתא · אמר רכי יוסי שמע מנה דקכ״ה כעי לכטרא חורחין · סליקו לעילא ואזלו כחד טורא כין טכרין תקיפין · אמרו הוחיל ולא אתרחיש לן מדי כר כנ · תוהו · אמר רכי יוסי מאן לכת · אזלו · יתבו נכי כקיטא דטכרא סליק לון חד כר כנ · תוהו · אמר רכי יוסי מאן לכת · אמר מלכאי לרקא לכא · אמר ליה ותמן חית כבי כנא אמר חין וזרעין וחכלין מכוייסו כחיוו לתרח מסכיין מכאן וסליקו נכויכו למכדע מכויכו מה שמיס דלרעא דלתתון כה · אלא ארץ כנין דכא ארץ כחייס סריח דכתיב ארץ ממנה יצא לחם מסחי יצא לחם כעפר תרעא לן יצא לחם ולי כפיק לאו מסכעת המיכן · דלכבי עלל לתתריס · תוהו · אמרו לחתרים ולחי קכ״ה כעא לתתרעא לן כמלא · אמ׳ רכי חייא ולחי על סחי קרא דלתרת דכירכת דלולופכא מסכתי חד מלא עלאה כפסח דיהב לן קכ״ה ליסרחל לחם דלא מחסרת כלום ולכתר לחם מן השמים לחם דלא ולחם לוקוימכא מלא · תו הוה אמר דבר

פס כל כפיק להוי עלמא לה ידע מדי עד דלטעים כהמא כיון דלכל כהמא לתעד
למכדע ולמתמודע · כך כל כפקו ישראל ממגריס לה הוו ידעי מדי עד דלטעים לון
קב"ה לחס מהוי ארץ דכתיב ארץ ממכה יצא לחס · וכדין עתידי ישראל למכדע
ולמתמודע ליה לקב"ה · יכוקף לה ידע ולה למתמודע עד דטעים כהמא דהוי עלמ'
ישראל לה ידעו ולה למתמודעו כמלין דלעולה עד דלכלו לחס עלמא וכדין ידעו
ולמתמודעו כהסו לתך וכעא קב"ה דיכדעון ישראל יתיר כהסוה לתר דלתחזי להוי
ארץ ולה יכילן עד דטעמו לחס מהסוה לתך ומלן לויהו מחים דכתיב הכני ממטיך
לכם לחס מן הממ' · וכדין ידעו ולמתכלו כהסו לתך ועד דלכלו לחס מהסו' לתר לה
ידעו מדי ולה למתמודעו · תל"ר יוסי ומ"ל · תל' ודאי על דה לתער לן קב"ה כהוי
ועל דה מירות דישראל למכדע לחס הוה · קמו ומ"ל · עד דהוו לולי חמו תרי דרמוסקין
חד דכר וחד כוקבא · הלי יוסי ליה מלה כעלמא · דלה הוי דכר וכוקבא וכל מה די
כחרע דכי כמי כימה · פתח ר' יוסי ומ"ל

ויבא

יעקב מן הדרך כערב
ותנא לחה לקרלתו
וגו' · ותנא לחה לקרלתו · מכח ודעת ·
הם לחמרו דגעה חמרח ולחה ידעת
ונפקת ליה ונרו ליה דכפק מכח ישמכך
הה"ד ישמכך חמור גרם · הל תקרי גרס
הלה גרם דחמרח גרמח ליה · לחמרת
לחה ודאי ידעה דלי ויעול ויעקב כמשכך
דרחלת לי לחפקח ליה שח לוריך ליה
הכח ויעול כמשכני · כי טכור טכרתיך
בדודאי בני · מאי בדודאי בני בנין
דכיחה ליה לויעקב על דה דלהין מסויעין
לחולדה · ויעקב הוה ידע דמלה לה
קיימח בדודאים הלה לעילה · פתח
ואמר · מוסיבי עקרת הבית הם הכנים
שמחם הללויה · לאר רבי חויה רוחח
דקב"ה קלאמר · מוסיבי עקרת הבית דה
דאל · הם הכנים שמחם דה לחה ·
מוסיבי עקרת הבית דה עלמא תתלה ·
הם הכנים שמחם הללויה דה עלמא
מוסיבי עקרת הבית דה עלמא · תל' יוסי
אפילו הכי כתיב הלה כנוה רוח עלמא · ועל כך דודאים
מתערבי כלה וכלה כנוה רוח עלמא · רמונן אמי
רמונן קב"ה שוי שמחן בארעא דכתיב לכו חזו
מפעלות אלהים אמר הם שמות בארן ·

שכרתיך לבשכח מכים גופה ומלן לויהו תורה · שכור שכרתיך לך לגופך ממש · שכור
שכרתיך

ויבא

יעקב מן הדרך בערב · ויבא יעקב
דה תפלרת קדים מפסוק דהם לבקיט
כל ברכאן דכתיב בים אשר ברכו יי · בערב
אמאי בערב דומיא דלתער ינחק לבני לבני הלי
הלה בערב דכתיב ויבא יעקב בהדם
לפנות ערב) כיון דלסתלק יעקב מתתן בערב
הכיך הלי הדם ליכחק לבני ואיהו הלין בהסוף
ומכח לבני עילה מה כתיב ותבא לחה לקדלתו ·
אמר אלפס לבני ברב יחודה · ותלמר הלי תבוא
תחות נדפתי לברכה לך ולדוסף לך כתבוקין
ועדוכין עלמין · הם עדן בעות ושבוע לעיסב
לך לבני הסוה הדם עד לה יתוקר בתוקפה
דיכחק · כיון דבקטה ליעקב תחות נדפתה
כדין ויסבב אחם בלילה הוא · הוא דסתים
מכלה · הוא דכל ברכאן וכל קדושין כפקי מתתן
יעקב לה כתיב הלה הוא מאן דלתתני לתתערב
לנכח ועד דה ומין לנכח תחות נדפתה מאן
דבקיט מיכון קדישאן וברכאן לה יתתלי מבקודם
טמירא הסוה עלאה עלאה · ועל כך דודאים
מתערבי כלה וכלה כנוה רוח עלאה · רמונן אמי
רמונן קב"ה שוי שמחן בארעא דכתיב לכו חזו
מפעלות אלהים אמר הם שמות בארן ·

מברתיך לחולדת דיוקנך. מהכא מוכן דלשי כחוריתא לחסין עלמא דאתי ואחסין
לחסכתא דיעקב לחסין עלמא דאתי דכתי ויפסכר יפ מסכר כי יש מסכר לפעולתך וכתיב
להכחיל לוסכי יפ ולחוכרותיסס לחלף. כי ולדתי לו מסס כנים. לחר רבי חזקיה
לולין עלך ותתך ולחרכב סטרין דעלמא. ומוכן דלריך כחד כשי ליה לחחלכה
לקלה לשולה ותתך ולחרכב סטרי דעלמא והייכו לחד. לחר רבי חזקיה כתיב על
סרי כתר וכתיב על הרי כסמים. מוכן לייכון הרי כסמים שיש בית כנין דלעה דחכלכן
בית לחרכין ולייכון תריסר ולייכון בית בנין דכל חד כלול כחברים ולעה עלייהו לקויים
עם הכנים סמחה הללויה. ועל דא כתיב לה תקח האם על הכנים כנין דלייהו עלמא
דאתכסיא ולה לחתגליא ועל דא מלה תעלה לת האם ולת הכנים תקח לך כנין דלייהו
עלמא דאתכסיא. ולה לחתגליא כלל. ולת הכנים תקח לך הייכו דכתיב כי מלא כל
לוסיס רחסוכים וגו'. ולמקנה הסמים ועד קנה הסמים וכל הכי לקרון הרי בסמים
מכוון ולתתך לקרון סרי כתר. דכתיב ומסס יפרד והיה לחרכבה רחסים. טורי
דפרודך. לחר רבי יוסי כני הספחות קסירו קסרין לרכבי לחרכבה קסרין דלמכריכי
לתקוכך. ולחר רבי ללעזר דכנין כך כפקי לכר לייכון קסרין ולשי דכלהו חד ומכוון
ולהלקה כלהו חד כחרת מיסר ועל דא כלהו מכטין סלקין בסדרותא דלשלה הסלד
מסס עלו מכטיס מכטי יה עדות ליסרחל להודות לסס וי'. ולחר רבי ללעזר כתיב

ויהי כאסר ילדה רחל לת יוסף וגו'. מה חמת ישקב למיכך לחרחיים כד לתילוד
יוסף ועד לה לתילוד יוסף לה כעה למיכך לחרחיים שלח הה חוקמו דחמת
דלתילוד מטכך דעמו. ותך חזי יוסף לסלים דוכתיה כחתריה ויוסף זכי ליה דלקבי
נדיק והכה סיומת דגופך. כיון דחמת ישקב דלמתלים גופך כעה גופה למיכך
לחרחיה וסיומת דגופך הוה. ועם כל דה כביומן לסלים חוסכה דכיה לסתלימו
תריסר. ולי תימת וכי לה הוה ידע ישקב דעד כען לה לסתלימו מכטין חלף על נב
דלתילוד יוסף מלי טעמת לה לוריך עד דלתילוד כביומן ויסתלימו מכטין חלף
ישקב כחכמתך עכד ומלה ידע לחמר ודלי לסתלימו הכה כלהו מכטין הה ידעכה
דתקוכה דלעילה סריה עליייהו כדקה יאות וכחרעה דה לה ליכעי חלף כחרעה
קדישה. תך חזי דהכי הוה דכלהו תריסר מכטין תקוכה דעלמא תתלה לתתקוכה כהו. ועל
דלתילוד כביומן מיתת רחל וכטלה דוכתה הלי עלמא תתלה לתתקוכה כביה
כנען כדרך. ותמן מיתת רחל וכטלה דוכתה הלי עלמא תתלה לתתקוכה כביתה
סלימתך וכל זמכה דרחל קיומך עלמא תתלה לה לתתקוכה כהו. מיתת רחל כטלה
לשילה כיתה כסלימו. ולי תימת לתלה חמלי לה מיתת כהסוה ומכה חלף כנין דכיתה
כעלמא תתלה לייכון וכלהו מכיה לתתקוכה ולה מעלמא עלתה. וכנין כך לה מיתת
כהסוה סעת. וכל שכדוי דלתלה כלתכסיא לייכון כנין דעלמא עלתה לייכון כלתכסיא
ולה כלתגליא וכנין כך לה לדכר מיתתה דלתלה כמיתתה דרחל. ותך חזי כנין
דעלמא עלתה כל מלוי כלתכסיא ועלמא תתלה כלתגליא כנין כך לתכסיא לתלה
כמערתא דכפלתא ורחל כגלוייא דלורחא דה כסתרא ודה כלתגליא כנין כך כל

כרכין דתרין עלמין כתגלית וכתתכסיא · ועם כל דא כלא חד דהא כלא הוי
מעלמא עלאה הכי נמי וכל תתר תרין עלמין דא כתגלית ודא כתתכסיא ולכן לא
מכרכינן לקרא כלא כתרין עלמין דכתיב ברוך יי׳ לעלמי ומרא מן העולם ועד העולם·
בגיני כך עלמא עלאה קריכן הוא וקריכן לעלמא תתא לא תימא דבגין דלהיוו ברוך מעלמא
עלאה על ודא דכתיב ברוך יי׳ מכיון שוכן ירושלם וגו׳ · ודאי מכיון להיוו ברוך ·
תא חזי כגוונא דא יי׳ תרין עלמין כיכהו דא כתגלית ודא כתתכסיא ועל דא פסיק
טעמא כגוונייהו ומעלמא דלא עלמא דא כלא חד · **וירא** כתיב ילדים
רחל את יוסף וגו׳ · ואמר רבי יהודה תא חזי סלימותא
דיעקב דלא כעא למיזל מלגו כרעותיה דלבן · ואי תימא זמנא דחריכא למאי לא אזל
ברעותיה · אלא בגין דרחיל ועקב דלא יסכוך ליה ויסתלימו תריסר שבטין כארעא
לחרגא ועל דא כיון דחמא דמטו שעתא דכיעקוב ברח כמה דאת אמר ויברח
הוא וכל אשר לו דכיון דאתילוד כיעקוב אתקטרת שכינתא כלהו שבטין וכטלא
כיתא כלהו · ויעקב הוא ידע ברוח דחכמתא דכך יסתלימו תריסר שבטין
דשכינתא תתקטר כהוגרחל תומת ויהיו כטלא כיתא · תא חזי הכי הוליכה עלמא
תתאה לאתחזי ליה ליושק כמה דאתחזי למשה שלח דלא יכילת עד דהוו תריסר שבטין
כיתא לאתקטרא כהו וכדי אתדכיאת (כלומר אתדכיית) רחל וכטלא היהי כיתא כלהו
שבטין והוא עיקרא דכיתא וכדין מוסיבי עקרת הבית ודאי אמר יעקב הא מטא
זמנא דאסתלימו תריסר שבטין ודאי עלמא לעילא יקנת הוא לכיתיה לאתקטרא
בהנו מסככותא דא לאתחזי קמיה לי תימות הכא לא יכוך מהכא לעלמין ולא שוי
שלא כארעא דלא לאתחזי לאסלמ כיתא בנין כך ויהי כאשר ילדה וגו׳ עד לא אסתלימו
שבטין · ממא לא אמר ודאי כל מלוי דרבי יהודה ספיר ודא סליק על כולא ודאי
תימא למאי לא אזל ליה לחרתים מיהא שלא כל זמן דרחל לא מתעבר מכיוון לתעכב
תמן כיון דמטא זמנא דכיוון ערק ולא כעא רעותיה בנין דלא יתעכב תמן ויתחבר
יעקב ככולהו שבטין כאתרא דא לאתקטרא כהו · רבי אבא פתח וילך משה אל יתר חותנו
וגו׳ תא חזי משה רעיא מהימנא דיתרו חמוי הוא ודיוריה הוא היה וכתיב עמו למיזל לא כעא
שלא כרעותיה דידיה ויעקב דהוא סליק ודיוריה הוא היה תדיר עמיה דלכן לאחזי לה כעא
רעותיה מכיון דלא הא לאתמר דלא ינגל לכן עמיה נלגולין ויסתלר תמן דהא
בקדמיתא אמר ליה ויוד נגבל עליה נלגולין דיסתלר תמן ויסתלר דיוקל מכיה לכל
יתרו לא הוא הכי לנבי משה בנין דלכן מרעיא הוא וכתרא הוא כל עובדוי לנבי דיעקב
ודסתלר לה כעא יעקב לאתעכבא תמן דהא קרא אמר ליה שוב אל ארץ אבותיך וגו׳
ועל לא כעא לאתעכבא ולמיסכן פקודא דמריה · תא חזי כתיב ויזכור אלהים את
רחל וגו׳ פתח ואמר למכנס לכבי קרא על עלמות טיר הלי קרא לאסתכלא ביה
ברזא דחכמתא ליהוו וכל הכי טירי ותוסכפן דהוו אמרי כי קרא כולהו מחדתי ליכון
טירין ותוסכפן דהוו מלקדמין וכן כל ליכון טירין ותוסכפן דאמר דוד וכל ליכון דהוו
עמיה כולהו הוו ברזא עלאה ברזא דחכמתא · תא חזי עבד קרא עלמא תתאה כגוונא
דעלמא עלאה וכל ליכון סדרין דסדרו דוד ושלמה כריש וכל ליכון כיהי קשוט כולהו

סדרו כנוכח לעילא · תא חזי כנוכא דאיכא מסמרות כארעא הכי נמי כרקיעא
דמזמרי למרייהו ואמרי סירתא תדיר וכולהו קיימין חולין לקבל חולין וכלא כסדרא
דסירין ותושבחן והא לוקמוס מכרייא עלמות סיר מלי עלמות חין מספר כלא סמיס
המס מלכות ומכוס פלגמים ועלמות חין מספר מלי ועלמות חין מספר כלא היס
מספר לגדודין ובנין דלית לן חושבנא כתיב ועלמות חין מספר וכלהו סורין סורין
מסחרן סדרין חולין לקבל חולין לזמרא ולשבחא למריהון וחולין חיכון עלמות סיר
ובנין דאית עלמות דלא מזמרין כחולין וחולין לקרון עלמות סיר · תלת סדרין
מתפרסן לכל סטר לד׳ סטרי עלמא וכל סדרא וסדרא דאיהו לכל סטר תלת סדרין
לאחרנין · סדרא קדמאה לסטר מזרח תלת סדרין חיכון וחיכון תשעה סדרין בנין
דכל סדרא מאכון תלת לות לוה תלת סדרין ואשתכחו דאיכון תשעה וכמה אלף
ורבוון תחותיהו הכי סדרין תשעה כולהו מתכנשי בחתון רמיימין וכל סדרא לסחכי
לאיכון לחתון רמיימין ומתקרן כולהו ואמרי סירתא וכד חיכון לחתון פריחי גו לוירא
דרוחא דממכא על כלא כדין חיכון כטלי וסירתא לחכסס וחד לת לחכטס מתתא
ההוא לת סלקא ונחתא ותרין לחתון פרחי עלייהו והאי לת מתתא סלקא סדרא
לעיל ואתחכר כהו ואתעביד תלת לחתון כלהו לסוס לחתון ידו׳ דאיכון תלת גו
לסמכלריא המאירים מחילו לחתר׳ תלת סדרין וחיכון תרין לחתון והאוח לת דסלקא
מתחכר׳ עמהון חיכון תלת לת׳ חיכון תרין לחתון עלאין דסלקין כחויר׳ חיכון כלילן
לד כדין רחמי כדיכ׳ וכגון כך חיכון תרי׳ וחיכון מעלמ׳ עילא׳ כרזא דדכור׳ והאי דסלק׳
ואתחכרו עמהון חיכון נוקבא ואתכלילת כתרוייהו כנוכא דנוקבא לתכלילת כתרי
סטרי ביחיכא וכמילא ואתחברת כהו הכי כמי האי לת נוקבא דאתחברת כתרי
לתתון לאחרנין וחיכון כתרין סטרין שין עלאין ודלי לתתא וכלא חיכון חד דכר ונוקבא
כך דכד לתכרי עלמא דאיכון לתתון מעלמא עלאה כיכהו דאיכון חולידו כל שבדין
לתתא כנוכא דלהון ממש · ובגין כך מאן דידע לון ואזדהר כהו רחים לשלא ורחים
לתתא · רבי שמעון אמר חלין לתתון כלהו דכר ונוקבא לאתכללא כחדא כרזא דמיין
עלאין ומיין תתאין וכלא חד ודלא חיכון ויחודא שלים ובגין מאן דידע להו ואזדהר
כהו כגון דאיכון עקרא ויחודא שלים כדקא יאות לות תלת מסטרא דא ומסטרא
דא כיחודא חדא כשלימו דכלא וכלהו רזא דסדרא עלאה כדקא חזי כנוכא דלשלא
דהאוח סדרא לות לות כרזא חדא · סדרא תנייכא לסטר דרום תלת סדרין חיכון
להאוח סטר׳ וכל סדרא וסדרא לות לות ואיכון תשעה כמה דאתמר ואתון לאתכלא
סכי לכל סטרי לאתחברא כלא כחד כגון דאית לאתון כרזא דנוקבא ואתון כרזא
דדכורא ואתחברו כלהו כחדא והוו חד כרזא דשמא קדישא שלים ולנבייהו סדרין
ממכן תלת לות כמה דאתמ׳ וכלא נפקא מסדרא דאכהן לעילא כסדרא דאתתקי
לאתון דשמא קדישא · ידו׳ · כמה דאתמ׳ הכי סדרין כלהו מתכנשי כחולין לאתון וידעין
ואכלי כהו וכמה חולין ורבוון כלהו לאתתא דכלי ואתכנשי כסדר דא · סדרא תליתא׳
דלסטר נפון כתלת סדרין חיכון להאוח סטרא · ואיכון תשעה · וכתלת סטרין תלת
תלת לכל סטר חיכון תשעה ואיכון סדרין מתלת סטרי כמה דאתמר שבעה ושבעים

כרוז דלתתון דליכון מבעה ועשרין ותלת דליכון תרין ושערין מלימו דלתתון ליכון
מבעה ועשרין סדרין דסדרין שין מבעה ושערי לתלת תלת סדרין לכל סטר ומסתכמו
לגלין תלת מהלי סטרא דליכון תשעה ושין תלת דהלי סטרא דליכון תשעה ומסתכמו
כלהו מבעה ושערין . ורוח דלגלין מבעה ושערין ליכון תשעה לתתון ליכון דלתתון
כרוז דבוקבי לתתבר כהו בוקבא עם ליכון תמני סרי סטרי לאחרכין כרוז דלתתר
וכלא ליהו כדקא חזי . תא חזי כנוונא דליכון לתתון לעלין דעלמא עלאה סכי כמי
לתתון לאחרכין לתתא לתתון עלאין דכרכין ולתתון תתאין זשירין וכלא דא כנוונא דלא
וכל הכי רזין כרוז דדכר ובוקבא כלא חד בסלימו . עב בקעסטסב כסי שבסה
ויזכור אלהים את רחל . דהא במזלא תליא . וכתיב כאן זכירה .
וי׳ פקד את שרה לגו ממזלא הוא . ולגו וי׳ כתיב כלא כחדא . לי סכי
לאתי כתיב פקידה אלא ודאי זכירה דא הוא מקדמת דכא ולתתאר מפתחא דא
לתתא כמה דכתיב ואת כריתי אקים את יצחק אשר תלד לך שרה למועד הזה וגו׳ .
ולכתר כנוונא דא . וכיון דאדכר כרוז דלעילא לכתר לתת׳ כרוז דבוקבא פקידה
למהוי כלא דכלא כחדא . ויזכור אלהים את רחל׳ חייא פתח ואמר וגם אני שמעתי
את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים להום ואזכור את בריתי . ואזכור את
זכירה בגין דליהוי לעילא דהאי מזלא דליהוי לעילא בדכורא לתתא על פקיד׳ דליהוי
בגלותא לתתא כנוונא כנוונא דא ויזכור אלהים את רחל . כלא ואזכור את בריתי
תא חזי כתיב פקוד פקדתי אתכם . וכי פקוד פקדתי והא פקידה בבוקבא קיימא
ובהאי זמנא בגלותא הות ואהי אמרת פקוד פקדתי . אלא הכא לית לאסתכלא
ורזא דאסמתא הכא ליהי בגלותא היך אתחזי למעבד סכא והיך אמרת פקוד פקדתי
אלא הכי אוליפנא מעבד כד כהיר ליהי בשמיא ותוקפיה וחילוי מלגא על ארעא
בכלא אתר . כנוונא דא מלא כל הארץ כבודו . בזמנא דמקדשא קאים . מלא כל
הארץ כבודו דא ארעא קדישא דישתא דישראל בגלותא ליהי לעילא ותוקפא סחרא
להו לישראל לגבנא עלויהו . ואע״ג דליכון כארעא אחרא . ואת חזי סכיכתא לתתא
וסכיכתא לעילא . סכיכתא לעילא כתריסר תחומי רקיעין קדישין ותריסר חיוון עלאין
סכיכתא לתתא כתריסר סבטין קדישין וכדין לתכלילת סכיכתא לעילא ותתא וכלא
כחד זמנא כחדא ואע״ג דישראל בגלותא לתתא לעילא הכי כמי לא לתתקנת
בגין דלתתא לא לתתקנת ודא הוא בגלותא עמהון דישראל דליהוי בגלותא עמהון .
במה לתתקנת למלכא דמית כריס מה עבד כפה ליה לערסים על מלכא דכריס ולא
לתקין ליה לערסים אלא כסל כוכין ודרדרין ושטיל תחות ערסים וסכיב עלוי כך
קכה כיון דלתגלו ישראל ולתחרב מקדשא כסל כוכין ודרדרין ומוי תחותיה דהא
וירח מלאך וי׳ אלו כלכת אם מתוך הסבך כגין דישראל הוו בגלותא . פקוד פקדתי
לתכסא מלן דלא קיימא כרשותיה מה פקיד ומה עביד . אלא פקוד מלעילא פקדתי
מלתתא . מאי טעמא כגין דהאי זכירה הות עלה מקדמת דכא דכתיב ואזכור את
בריתי . כיון דכתי ואזכור הא זכיר לתתאה עלה וכגין כך אמרת לכתר פקוד פקדתי

דסה

דכתיב ויפקד את שרה כגון דכתיב ויי׳ פקד את שרה · הכל
לפי ראש לפי שכרת מקדמת דנא לא תתמר בם פקידה אלא זכירה והכא
אליבא דרבי יהודה · ר׳ יהודה ורבי חזקיה סוו לזלי מקפוטקיא ללוד והוה רבי יהודה
רבוה ור׳ חזקיה ורבנין · לדרבי נחת ר׳ יהודה לחמר מכאן ולהלאה כתעסק בתורתך
כמה דכתיב הכא גדול ולהלן · אל תירא כי אתך אנכי ואברכך ואגדלך
ואתיבו ליה · אל הכי אלי בברכתן כגון דלדכר חד אמת דקאמ׳ ואתרין ואתיבו ליה הכי
כי אם וי׳ לקרוא הכא גדול לשלוחו · כי אם וי׳ לקרוא לך חד דמברך · הכא גדול לשלוחו
שיו תרין לחרפין · אלא בתורתך לפי׳ תרי ואתי ורבי ותוקפא דאברהם לתורתך
לקבל · לחר ליה רבי חזקיה לגבי ברכתן לחמי תלת · לחר ליה הא לוקמוה ואתמר
דכתיב הכא גדול ולהלן · אלא רזא דמלה הכא כל רזין דברכתן הכי איכו
חד לברכה ואי׳ לאתבא בגין דיסלק אבהם דקאמ׳ ברזא דלתתא חד מברך ואתי
דלוקמוה · עד דהוו אזלי לחמר רבי יהודה תניכן אית זכירה לטב ואית זכירה לביש
אית פקידה לטב ואית פקידה לביש · אית זכירה לטב כמה דלוקמוה דכתיב וזכרתי
לכם ברית ראשונים וגו׳ · ויזכור אלהים את נח · ויזכור אלהים את בריתו · ואית
זכירה לביש דכתיב ויזכור כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב · פקידה לטב דכתי׳ פקוד
פקדתי אתכם · פקידה לביש דכתיב ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם ובלהו
רזין עלאין · כל הני זכירה ופקידה לטב · אלין לוכון דרגין ידיעין רזא דמהימנותא
דכר ונוקבא רזא חדא זכירה ופקידה ואלין לוכון לטב זכירה ופקידה לביש שין לוכון
רזא דשטרא לאחרא דקיימא ברזא דשלום לאחרי דכר ונוקבא כחדא · זכירה כתיב
ופקידה כתיב ואלין לוכון דקיימין תדיר לביש ושין לקבל אלין · מהכא כפקי כל רזי
דמהימנותא וכל קדושין עלאין כמה דלוקמו׳ · ומהכא כפקי כל זיכין ביומין וכל מיתת
וכל סטרין וזיכין ביומין בעלמ׳ דלוקמוה ודא בסכוכא מן דא · אר׳ חזקיה הכי הוא ודאי
זכאה חולקיה מאן דחולקיה אתקיי׳ בסטר׳ טבא ולא ירכין נרמיה לסטר׳ לאחר ויסתזיב
מכאן · אמר ליה רבי יהודה הכי הוא ודאין וזכאה מאן דיכיל לאסתזבא מכיה מסטרא
סטרא וזכאין לוכון צדיקייא דיכלי לאסתזבא מכייהו ולאנחא קרבא בהאוא סטרא
אמר רבי חזקיה כמה פתח ואמר כי בתחבולות תעשה לך מלחמה וגו׳ · מאן מלחמה
דא מלחמה דהאוא סטרא דיסתריך כד כם לאנחא כיה קרבא ולסלטאה עלוי
ולאסתזבא מכיה · תא דיעק׳ הכי לסתדל לגבי עשו בגין דהוה סטר׳ דילוה לאתכבשׁ
עלוי ולמיזל שמיה בעלמא ככל מה דלסטריך בגין לסלטאה עלוי בריסא וסופא וכלא
כדקא יאות · וריסא וסופא כחדא דא כגוונא דא כמה דכתי׳ כבורתי ולכתר ברכתי
סיורתא וסופא כחדא דא כגוונא דא בגין לסלטאה עלוי בתורא מיסר כדקא חזי ליה
ובגין כך זכאה חולקיה מאן דאסתזיב מכייהו ויכיל לסלטאה עלייהו · תא חזי זכיר׳ ופקידה
לטב לוכון כחדא ברזא דמהימנותא וזכאה חולקיה מאן דאסתדל בתר מהימנות׳ כלא
לאחרי וי׳ ילכו כאריה יאשׁג וגו׳ · אמר ר׳ חזקיה הכי הוא ודאי · ותא כר כם כל נלי
עלוותים לך ויתמי עליה זכרני ופקדני בגין דליכא זכירה ופקידה לטב וזכיר׳ ופקידה

ר' יונתן הוסיף רצע
כנויכו לדיורא עתי.

ויאמר אמר להם תמי דיעקב לית מסתכל בלית כוונתיה
כקסם שכרך עלי ותתפס. מאי כקסם אמר
וכבין

ויאמר ה' אל יעקב שוב אל ארץ אבותיך וגו'. אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי בן זמרא: כל מקום שנאמר שוב אל ארץ אבותיך וגו' ואני אהיה עמך. מאי כקסם אמר רב יהודה אמר שמואל

ובנין כך יפלח לי אמר נקבה שכרך הוא נקבה דהויה שכרך קדמיתא · ואתבה אימא
מלין נקבה לסתכלת בה ואתבה ופלח לי בניכי · ואמר יעקב לה תתן לי מאומה ·
אמר יעקב אלילה דהוה אכל כל מה דעבידנ׳ לגוש יקרא דמלכא קדישא עבידנא ועל
דא לא תתן לי מאומה דהוה לאו דעתאי כהאי גוונא אם תעשה לי את הדבר הזה וגו׳ ·

ויסר ביום ההוא את התישים · רבי אלעזר פתח ואמר וי׳ מי יגור באהלך וגו׳
הא אוקימנא ואוקמוה חבריא סולם תמים דא אברהם דכד אתגזר
תמים אקרי · ופועל צדק דא יצחק · ודובר אמת דא יעקב · ודאי יעקב כאמת
אתדבק ודאי הוה כאמת אתדבק מאי טעמא עבד עם לבן כנווכא דא · אלא יעקב
כחין סעת דמזלי הוה דסדרו לי לאכים למכתן סעתים עד לא יתוב לארעא ודאי מזלים
קדמים כמה דעביד אפיר ודאי לאו לא יומט רגלי עד דיסלק · לגביה את חזי כתיב
ועתה כי נדקתי כיום מחר וגו׳ דהא לזמנא לא עבד כנין דיטול מדילים למנכת אלף
כלא בקושטא ומלימו דרעותא ולא עוד אלא דלזמנא כטול רעו מלכן · ועל דא כתיב
כאשתי ויברכני וי׳ בגלך · כמה חרטין וזכין עבד לבן וכחין מזלים בניכי דיעקב
והוה תמכא בניכי דיעקב מאה עאכין כל ירחין ומאה חמרין ומאה עזין ויתיר על
עאכים · רבי חכא אמר אלף אלפין ואלף חמרין ואלף עזין הוה מייתי ליה יעקב ויתיר
בכל ירחא וירחא הדא הוא דכתיב כי מעט אשר היה לך לפני ויפרוץ לרוב ויברך י׳ לרגלי
וברכתא דלעילא לאו לזמנא פחות משלש מכל זכא וזכא · מעאכין אף אסתכא · אמרין
אלף אסתכא · מעזין אלף אסתכא · על כל מה דסריק ברכתא דלעילא לא פחות
מאלף עד דכניכי דיעקב אסתלק לבן לכמה עותרא · וכד בעא יעקב למטלא לגרים
לא אסתכח אלא עשרים מכל זכא וזכא ויעקב אסיק ליה לעותר׳ סני · אמי כמה כטיל
מדילים ממה דסוף יסיב לזמנא כזכותיה דלבן · וכל דא דסליק ליה יעקב לא הוה אלא
כזרוע דליכון מקלות דסוי לבני עבא · את חזי כמה טרח הוה עלימא דיעקב
אסתריס דלבן כתיב ויסע דרך שלשת ימים וגו׳ והוה לייתי ליה כל הלי עותרא ושם
כל דא לא כעא לבן דיסח לגרים דיעקב הכי אלא כטל עשרים מן דא ועשרים מן דא
ויסב כידא דבניכי ואמר ליה טול הפי ואי יולידו כמה דאמרת בהאי גווכא יהא לגרך
הדא הוא דכתיב ואחלף את משכורתי עשרת מונים ובהפי עשרים מן דא ועשרים מן דא וכתיב
ואלהים לא נתנו לו לעשק את אדם ויוכח עליהם מלכים · ואלהים לא נתנו לו לעשק את אדם
אלא דלבן עשק ליה ליעקב ואלהים לא נתנו לו לעשק את אדם אלא דלבן עשק ליה ליעקב
ובכיכים ומכל מה דסוי לבן עמיה דיעקב להדר כמלולים וכטיל מיעק׳ כלא עד דקלים
הם עליה וכטל מדילים כזרועא · אמר רבי אלעזר כל הני קרוי לחזקה חכמתא
קא אתיין דתניין מלין דלעילא מכחין תליין כעובד׳ ומכחין כמלולא ומכחין כרעותא
דלכא ומאן דכעי לאסתכא ברכאן כגלותא כמלולא ורעותא ומכחין דלא כגלותא
אלא כשכילא תליין · את חזי יעקב עליש כל מה דעבד כחכמתא עבד כתיב ויעש
את המקלות אשר פצל כרהטים כשקתות המים כלא כחכמתא לאסתכא ברכאן
מאכוצא דכלא לכלהו דרגין דליכון חולקיה ועבדיה · את המקלות · מלין
מלקות דלא לכלהו דרגין דליכון כי דיכא · אשר פצל · דלעבר מכחין דיכא · ברהטים
הוו לכתיב מלך אסור ברהטים דהא מסהוא מלך אתיין ברכאן לכלהו עלמין · לפ

מלך אסור ברשטים מלך דת אסור וקשור כהיכון רשטין עלוין דמכויהו לשתקיין
כלה ממלך עלוה בשתקיות המים חלין היכון כחלין דכפקין ותיין עד דמטו לתתר
דמתכבשי תמן . תמר תכלה סגלן לשתות כלל ושקו כל חיתו שדי ישברו פרזים
ממש . וכסהון תתר דמתכבשי תמן מוי כלהו לתיין לשתקיה מכיה . ויחמכה מלי
ויחמכה . תת חזו כשעתא דרוח נפון כמיכ מוין גלידין ולה כגדין לכר ולה לשתקיין
בגין דדיכא תלוי וקרירו דנפון גליד מוי . וכד לתער רוח דרום מתחממי מוי
ואתעבר גלידו דלסון ונגדין כדין לשתקיין כלה בגין דחמימו דדרום סדלן מוי
וכלהו מתחממי וחדלן למשתי מהסוי קרירו דנפון דסוה לון בקדמית ההד ויחמכה .
ויחמכה ודא כתיב ויחמו . חלף דחיכון כלהו כוקבי . ועל דא לתיכון ועקב למעבד
עובדין בחכמתא ודא הוא דכתיב .

ויקח לו יעקב מקל לבכס לח וגו׳
פתח ואמר כי יעקב בחר
לו יה וישראל לסגולתו . **מתניתין** תת
חזו כי יעקב בחר לו יה . עד כאן לא
ידעכא מאן בריר למאן אלא קב״ה בריר
ליה ליעקב אי יעקב בריר ליה לקב״ה שלח
ממה דגלי קדמ ידעכא דקב״ה כעיל ליה
ליעקב לעדכיה דכתיב כי חלק יי עמו
יעקב חבל נחלתו . תת חזו כמי ועק
בירר לאסכתיה ועדכיה לחולקיה וסליק
לעילא מכל דרגין וכעיל ליה לעדכיה
מקל לבכס לח דהיינו דרגא חוורא דסטר
ימינא ולוז וערמון דהיינו דרגא סומקא
דסטר שמאלא . ויפצל בהן פצלות לבנות
דיעבר דיכ׳מן דא ותתחבר ליה ביחידא
והוא עאל ביחודיה וכעיל לון בחדא
ואתעביד כלא חד כתרי נוהי ועם כל
דא מחסוף הלכן דיתגלי חוורא על
סומקא וכל דא למאי למחסך לדרגא דא
דעדכיה כרחין ממכועא דכלא ולסוף
לדרגא דא דהיינו תלתא בחדא כרסטי׳
בחקתיה תמים כמה דחוקימנא וכדין
כעובד׳ דא דחכמת׳ נגדין ברחין לתת׳
ונתקיין כלהו עלמין ושריין עליה
ברחין כמה דחוקמוה דכתיב בכקר
יחכל עד ולכתר מכחן ולעתיד יחלק שלל

לתתברכא

ויקח לו יעקב מקל לבכס לח ולוז וערמון וגו׳

מתניתין רשותא דעובדא קטרי
לעסיקות, קל קלא דקליף אתער מעילא לתת׳
מכן פתיחן עיכין סיכין בלגלא אסחר מעילא
לבכס סטרין, קל כעיותא אתער, לתערו כיומין
למיכין דמיכתא בחוליסון ולא ידעי מסתכלן ולא
אחזן לטיומין מודעין כבדין דכלבא כיומין ולא
ידעין מוריתא קיימא קמייסו ולא מסבחין ולא
ידעי כמה מסתכלן, אחזן ולא אחזן מוריתא
דאחזן קלין דאסתכלו טפסין אתתא עיכין ותכלסין
ליתאחזן דיסגא וליה מכן לירכין מודכין עד מה
תהוון בנו דסוכא דרשותייכו לסתכלו למכלא
ואתגלי לכון כסורא דכסיף כומכא דיעקב סליקא
מבו עלוקו לשרע, ורשו לחרע, בנו דרגין כוכרפין
דאם לכלהו וכריר חולק עדכיה ולחסכתיה מבו
חסוכא, חכמתא מבו טפסותא, ומוקיר ליה למשרים
בנו אל וד . עד כתיב לא עתה יכוש יעקב ולא
עתה יבין יחורו . **תוספתא** קוסטרא
דקוסטרא דכיף סוס סליק בגו בגו עד לא לסכא
אתר בית מוקבא, דסוף אתר לכו אתר לכו לסתכא
לעילא ואתא, מכלא אתאכיל, מכדין סוי מכלא
מכדון דכוסא בעיל דכסא מסתוכא דתוקפא
דיעקב, ומות מוקבא דילים . כתם קדמאם מסת
זכוכיס דכתיב רגליה יורדות מות . ואלין תרין
מכדון ומות מאתא תוקפא דסורמו דמלכא, רוח
ומתרא סתיעא עלאם אתאכיל מכלא, אתאכיל

ותיתוכתא
בגיד נש כשעתא דזוכה זמיד
לעלמין ומיכא סיו לגביה דהא זרעא לא
דהא כדאיה מריש מכיח מתברא
לתתא בגין דליהו חולקי ועדכא דקכ"ס.
ר' יוסי אומר הוא מכיח קמיה דלא יל"
הלו דכתיב ברכות לראש נדיק לנדיק
מכאן ליה. מאי לראש נדיק אל ראש
נדיק לא הוי עטרא ותקמו. תו ראש
נדי' דא יעקב דליהו כעיל כרכלן ובניד
לון לנדיק ומתמן אזדריקו לכל עבר
ומתברכן כלהו עלמין. אבל הא תוקימנ'
ברכות לראש נדיק נדיק לקרי הוה
לתר ויסף דכרית דמיכיה כפקין מכוחו'
לכר כוקבא דקיסטא לאמרא כפיק מכי
ליהו ריסא. כך ראש נדיק הוה לתר
כד זריק מכוחין לכוקבי לקרי ראש נדיק
נדיק ליהו ראש בגין דכל כרכלן כיה
סריין. תו הוה כר כם דזכי למכטר את
קיימ'קדים ואביד פקודי לאורית נדיק
לקרי ומריסיה ועד רגלוי הכי לקרי.
וכל כרכלן כגדין לעלמין סריין על ריס'
ומכיח קיומי כרכלן לעלמין בכבו'קדיסי'
זכאין לחוקיס. רבי יוסי תו סליל
ואמר כתיב כער סייתי גם זקנתי ונ'
סאי קרא תוקמוה דסרו דעלמין אמרו.
ליהו אמרי בחכמתא ויתיר ממה דאמרין
בכי כשא כ"ל כרי יהות הוה דאת ניחות'
קדישא לתמר כער סייתי גם זקנתי
וכי הוה. לא ראיתי נדיק כעזב הוה
אמרא דיקודא דלא אסתכח יום בלא
לילה דאת לילה כיה אסתכח תדירא
ונדיק לתדיר לשלמי ואחיד לתתא. וזרש
מכאן. מאי הוה בלא אסתכח
ברכות לראש נדיק נדיק לקרי הוה
לתתא ויסף דכרית דמיכיה כפקין מכוחו'
לכל כוקבא דקיסטא לאמרא כפיק מכי
ליהו ריסא. כך ראש נדיק הוה לתתא
כד זריק מכוחין לכוקבי לקרי ראש נדיק
נדיק ליהו ראש בגין דכל כרכלן כיה
סריין. תו הוה כר כם דזכי למכטר את
קיימ'קדים ואביד פקודי לאורית נדיק
לקרי ומריסיה ועד רגלוי הכי לקרי.
וכל כרכלן כגדין לעלמין סריין על ריס'
ומכיח קיומי כרכלן לעלמין בכבו'קדיסי'
זכאין לחוקיס. רבי יוסי תו סליל
ואמר כתיב כער סייתי גם זקנתי ונ'
סאי קרא תוקמוה דסרו דעלמין אמרו.
ליהו אמרי בחכמתא ויתיר ממה דאמרין
בכי כשא כ"ל כרי יהות הוה דאת ניחות'
קדישא לתמר כער סייתי גם זקנתי
וכי הוה. לא ראיתי נדיק כעזב הוה
אמרא דיקודא דלא אסתכח יום בלא
לילה דאת לילה כיה אסתכח תדירא
ונדיק לתדיר לשלמי ואחיד לתתא. וזרש
מכאן. מאי הוה בלא אסתכח
לגביה עמודא דעמיתיתא יעקב סליק כתל
סיכון תקלות תקליו דיוסף כרסטיס לתתא ודוכתא
לגיורי תפלין ומקב' כתלי כסול כל סיכון ומסיריין
עלמין סיכון למתקסרן לשלש ומתקסרן לתתא כיון
דיכון כתלין מגו דסטין מקטרת סמים כדין סיכון
סוו מקורין ומכופין לתתא ולמיסב לכלא.
וכדין כך סריס יעקב כין דרגין עלמין קדישין
לכלו ולא שתו על נפן. עדיים סריס ליס
לגבי ולא שתו על נפן. עדיים סריס ליס
לגבי ולא שתו על נפן. עדיים סריס ליס

תיקונא דתרוויהו כחדא בדבוקא
חד דלא מתפרשן ועל דא לא מטרחין
למתכב עלה · תל זרעו כתיב ולאו חיוכו · חיותי
כפיק כד בוקבא בדבוקא חד עם דכורא
ואי תימא לא רחיתי נדיק כעזב · בזמנא
דגלותא מאי הוה עלך הא לאחיד לשלא
ולא כעזב לעלמין בזמנא דאחרא לא כעזב
מבוקב לאחיד לשלא ואחיד לתתא לאחיד
לשלא בזמנא דגלותא · בזמנא דאחרא
לאחיד לתרין סטרין לעילא ותתא ולעולם
לאו כעזב · כתיב ויתן לותם אלדים
ברקיע השמים דא נדיק ולא דאתמר
ברקיע השמים שא ברקיע השמים ודאי
דאיהו סיומא דגופא · תא חזי תרין
דקישין לאיכון ואיכון סירותא וסיומא דא
כנווכ דא · רקיעא תמיכאה כיה מקישין
כל ככביא זעירין ורברבין ודא סוף
רקיעא עלאה סתימא דקאי כלא ומכיה
כפיק כלא ואיהו תמיכאה מתתא לעילא
והוא סירותא לאפקא מכיה כלא כך איהו
רקיעא תמיכאה מעילא ותתא דכיה
מקישין כל ככביא כל מזרין וכוכבין ·
והוא כטיל כלא ודא סיומא דכלא · כמה דאמרן רקיעא תמיכאה דאיהו סירותא
דכלא תלוין כיה כל מזרין ומכיה כפקי כמו כמי הוי איהו רקיעא תמיכאה תלוין
כיה כל מזרין וכטיל לון ומכיה כפקי לכלהו עלמין סירותא וסיומא כנווכא חד קיומא
ועל דא איהו כסר דכנוד וכפיק ולא פסקי מימוי לעלמין כלא למהוי סיומא כסירותא
ובגין כך ויתן אותם אלדים ברקיע השמים ולמה להאיר על הארץ ואלא דאתמר כלא
כנווכא חדא קיומי ודא הוא ברירא דמלה מה בין הוי לשלא דא לחוקי וזן לעלמ
עלאה דאיהו כיה ולכל איכון סטרין עלאין ודא לחוקים וזן לעלמין ולכל איכון
סטרין תתאין ואי תימא עלמא דלעילא מאן איהו ואיהו רקיעא תמיכאה עלאה
סתימאה עלמא דלעילא איהו והכי אקרי דהא תרין עלמין מיכהו כמה דאתמר חלק
איהו עלמ עלאה וכל איכון דכפקי מכיה על סיומא לקרון וכל אלין וכלי חד כריך
הוא לעלם ולעלמי עלמין · תא חזי ומכאן ואילך עד כאן לכאן אמר כתב ·
אלין לכאן
אם נפרים יקבצו כאן אתר בלכאן ואלין איכון תרין נפרי דקאמרן בכמה אתר
אמר אם נפרים יקבצו כאן אתר הלי קרא אמר אם נפרים יקבצו חסידי ברומים כיתם
ואילין

לגרמיה דלא יפא ליה מולק כאלר עמיון כמה
דאמרים ליה דרני דמסיאבותא לעילא לאולקים
ואמרים ליה מטרין דמפרשן דרנין דמסרין
קדישין לאתקא לון כסדיה כאיכון סיכלין
דמטרוכיתא וכלהו רשיעין ברשיעו דמלכא עלא ·
כמה דישראל רשיעין לאתקא בין כל אלר עמיון
לגוא דרנין דמסרין עלאין רשיעין איכון לאולקים
לקבל בין כל אלר אילין ומסרין עלאין · ועל
בריר יעקב לאולקים ואמרים ברוא דמסיאבותא
לגוא מכל אלר אילין ומסרין
לעלמא מסרין עלאין מפרשן אלין מלין
בשעתא דוסרא דכורא ככבירו דמכיכתא לאתגלי
כל איכון דרנין לאתכסן ואתעטפו מסרי
וסרא ולא יכלי לקרכא לגביה וכל איכון תקוכין
קדישין תקוכא דילים בשעתא דאתגלי סטרא
וסרא מיד אלין ואלין לאתקרכ כחדי ולאתקשר
לגו כיה ואיהו כמו אתתקכת ואתרא דא ויהי
סטרא עטופים לגלגן ומקטורים ליעקב ואמרין לבריך
ולאתפרשא דרנין קדישין לאולקים מאיכון דרנין
דאלר עמיון וכלא אמרין יעקב קדישא · ועל
דכתיב כאוריתא מסיאבותא דילים בנו מטרי

ואילין

ומחולין לתפרגן כמה נפרין לחרכין לכל חלין עלאין ונפקין מלכמן דליהו לעילא ·
ורזא דמלה ולבן שתי בנות · חסידה כרוסים כיתה · כליכון מית כנין עלאין מית
סטרין דעלמא כמה דאתמר לחולי לקרי חסידה חלא סחי עלמא עֲלַיִּחַ חֶסֶד דכוקבא
קריכן לה דכל יתפרנסון כל טוכו וכל כהירו מכיה כפיק וכנין כך כפיק מתמן חסד
דליהו כהורא קדמאה דכתיב ויאמר לאדום יהי אור ועל דא כרוסים כיתה · כרוסי
חל תקרי כרוסים חלא כרחמים דסח עלמא לחרא כתתלין כיתה ואיהי כי ליכא
דעלמא · ולזמכין לקרי כגוונא דלעילא ככל ליכון סמכן ועל דא לאתר כתיב ויכתם ו׳
ויתעצב חל לבו אחרון חף ו׳ דסח כאתר דא תליא דסח כל מה דלעילא כלא ליהו
בהירין חיין לכל סטרין · ועל דא תכיכן לין שבכות לפכי סמקום לפכי דייקא ועל דא
כתיב עבדי אתי ו׳ בסמחה כלו לפכיו כרככה עבדו אתי ו׳ בסמחה לקכיל עלמא עלא
כלו לפכיו כרככה לקכיל עלמא תתאה · זכאין ליכון ישראל כעלמא דין ובעלמא
דאתי כגין כך כתיב לאריך ישראש מי כמוך עם נושע כי׳ מגן עזרך ואשר חרב גאותך
ויכחשו ונו׳ **ויצב** אתי סמקלות לאשר פכל כרחטים ונו׳ · פתח רבי
שעזר ואמר אם חכמת חכמת לך ולנצ לכדך תשא · אם חכמת
חכמת לך · תא חזי זוי לליכון חייכי עלמא דלא ידעין ולא מסגחין כמלי דאוריתא ·
וכד ליכון מסגיאו כה כבי דלית לון סכלתנו מלי דאוריתא דמיין כשיכייהו כליהו כלהו
מלי ריקניא ולית כהו תושלתא וכלא כגין דליכון ריקנין מדעתא וסכלתנו דסח כל
מלי דאוריתא כלהו מלין עלאין ויקרין וכל מלה ומלה כתיב כה יקרא היא מפכיכים
וכל מפכים לא ישנו כה דאוריתא וכל ליכון טפשין לטיימין לבלא כד חמלן מלי
דאוריתא לא די לון דלא ידעי אלא דליכון לחרי דליכהו מלין פגיומין מלי דלית כהו
תושלתא · ווי לון כד יתבע לון קבה עלכוכא דאוריתא ויתעצמון שובעא דמרדי
כאוריכון · מה כתיב כאוריתא כי לא דבר ריק הוא מכם ואי ליהו ריק מכם ליהו
דסח לאוריתא כלא מליא מכל אלכין טכין ומרגלין יקירין מכל טכין דעלמא כלא
וכל מפכים לא ישנו כה · והיך ויתרון דליהו ריקניא ומלמה מלכא אמר אם חכמת
חכמת לך דכד יתחכם כך כם כאוריתא תושלת דילים ליהו דסח כאוריתא לא יכיל
לאוספא לפילו את אחת · ולנצ לכדך תשא דסח לאוריתא לא יגרע מסגחא כלום
ולאיכותא דילים ליהו ואתאחר כיה לאוכדא ליה מהאי עלמא ומעלמא דאתי · תא
חזי כל אתון עלאין מתחברן כלהו כהאי דרגא סופא דכל דרגין קדישין עלאין
ואתמלית מכייהו ואתברכא מעלמא עלאה כדין האי דרגא קיימא לאסקקא לכלהו
בדרגין כל אחד ואחד כדקא חזי ליה וכל אחד ואחד אתעקי מן דיוקנא דרחמי · תא חזי
מה כתיב · ויצב את המקלות אשר פצל כרחטים ונו׳ · דיעקב כעא לאתקנא
תפלה על ערכית ולאכנסרא לסיסרא ולאסקקא ולכרכא לה מצל סטרין דכתיב ויצב
את המקלות אלין דיוקנין וגבורין דכפקי מגבורין דלעילא · ויעקב כד כעא לאתקנא
בפקיע מיין מהאי כאר קדישא אלין חרכא כטלי כלא ושל דא לקרין רחטים ואתמן

לתתין כלה למשתי ולחמן דיתין ונבורן כלהו קיומי תמן לנטלה לכל חד וחד כדקא
חזי ליה . תנו רבנן לעתות הנאה הנאין לקבל הנין . ויחמכ מלי
ויחמכ דכד מתעטרן כלהו מתחממין כהדוה דיכה ולחזלן ומטטין בעלמא ומשיבי
כרחמיהון דכבי כמה הן לטב הן לכיש . תנ חזי מה כתיב בתריה ויחמו הנאין על
סמקלות כגון דלהון מקלות הוו מתחממן ומצניחין בדיבי עלמא ולתפקדן עליה
ולתדבי כבי כמה עלייהו כלה בגזרת עירין פתגמא וכמימר קדישין שאלתא וגו' .
רבי חייא פתח ואמר דבקה כפפי לאחריך כי תמכה ימיך . הלי קרא לית
לאסתכלא ביה . דבקה כפפי לאחריך כגון דדוד מלכא הוא מתדבק כפפיה תדיר
לאכתריה דקב"ה ולא חייש למלין דעלמא לאחרכנא לא לתדבקא כפפיה ורעותיה
ביה וכיון דלהיכו הוא מתדבק בקב"ה הוא תמיך ביה ולא מבקיש . מכאן לכר נש כד
אתא לאתדבקא בקב"ה לחיד ביה ולא מבייש ליה . לא דבקה כפפי לאחריך
לאתעטר דרגיה לעילא דהא כל לתדבק ההוא דרג בדרגין עלאין לסלקא כתרויהי
כדין ימיכא לחיד ביה לסלקא ליה ולאכרא ליה בחבורא חד כדקא יאות כלא
ואתלחזי ימיך וכתיב ויימיכו תחבקני ועד כי תמכה ימיך וכד לחיד ביה בקב"ה
כדין כתיב כמלא תחת לראשי ולהיכו יחודא חד וחבורא חד וכד לחיכו חבורא חד
כדין לתמליה הוא דרגא דילה ולתכרכא וכד לתמלין כל לחיכון דכתין לתמלין
לאתרבא סטרין דעלמא וכלהו עדריוא דמתקיין כל חד וחד לסטריה וכד לתא ועבד
לאתתקפא הוא דרגא כריך ליה סטרא דימיכא דאתחזי ליה וסטרא לחרא דלא
אתחזי ליה לאתפרשא מניה כמה דכתיב ויפת לו עדרים לבדו ולא תתם על נאן לבן .
לבדו הוא כלחודוי דלא יתתם בטעון לחרכין דכסטרין לחרכין . זכאה חולקהון
דיסרחל דעלייהו כתיב כי עם קדוש אתה ליו' אלהיך וכך כתר יו' להיו' לו לעם סגולה .
ותא חזי יעקב לחיו תומכחא דלכהן ולחיו כלא לכלהו וכגון דלחיו כלא דכלא
כך לחיו קאים לאסתרא דישראל לחיו קאים לאתתקפא לתפלת ערבית וכל
הנהו תקו' לחיו כדקא חזי ליה כל לחיכון סטרין קדישין כלהו כתקו' אתקין בסטרוי
ולפרים חולקים מחולקא דשאר עמין אלין סטרין קדישין בקדושה עלאה ואלין
סטרין מסאבין כמסאבו דמסאבותא והא לוקימנא דכתיב ויפת לו עדרים לבדו .
ויפת לו דאתקין אתקונין למסיימותא לבדו . כלל וכך כתר יו' להיות לו לעם סגולה
מכל העמים וגו' ולא סתם על נאן לבן דלא סוי חולקיה ועדכיה עמהון ועל דא ישקב
אלהו דאתקין אתקון רזא דמסיימותא ולפרים חולקים ועדכיה מחולקא ושדכא
דשאר עמין . ועל דא כתיב ואתם הדבקים כו' אלהיכם חיים כלכם היום .
רבי אבא אמר זכאה חולקהון דיסרחל דאיכון עלאין על עמין עכ"ם כגון דדרגא
דלהון לעילא ודרגין דעמין עכ"ם לתתא אין כסטרא דקדושה ואלין כסטרא דמסאבותא
אלין לימיכא ואלין למשלא . כיון דאתחרב בי מקדשא מה כתיב בסיב לחור וימיכו
מפני חוכ וכגון כך כתיב הושיעה ימיך ועכני . ומשלא לתגבר ומשלא לתתקף
עד דיכבי קב"ה בי מקדשא ויתקין עלמא על תקונוי ויהדרון מלי כדקא יאות ויתעבד
סטרא מסאבא מן עלמא . והא אתמר דכתי ותת רוח סטומת לעבור מן הארץ וגו' .

וכתיב כלא המות לנצח וגו׳ ושתתר קב״ה כלאומדוי כמה דכתיב והחלומים כלול וחלוף
וכתיב ובשנב ו׳ לבדו כיום ההוא . הוא כלאומדוי כמה דכתיב ואין עמו אל ככר כנין
דיעקב מעלמא ולא ישתאר לעילא ותתא אלא קב״ה כלאומדוי ויתרחל לפולחניה עם
קדיש דכתיב והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים
בירושלם . וכדין יהא עלמא יחודא לעילא ותתא ועמא יחודא לפולחניה כמה
דכתיב ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ . רבי יצחק ורבי יוסי הוו אזלי בארחא .
אמר רבי יוסי הא אוכימנא לגבן כתשבק כמלי דאורייתא דכל מאן דעסיק כמלי
דאורייתא ויתדבל בה זכי לאמשכא ליה כהדיה . פתח רבי יצחק ואמר חי ו׳ וברוך
צורי ורום אלהי ישעי . הלא קרא איהו רזא חי ו׳ וכי לא ידענא דקב״ה אקרי חי אלא
אלא קדיק גמור איהו אקרי חי דכתיב חי ו׳ קדיק איהו לעילא וקדיק איהו לתתא . לעילא
קב״ה אקרי חי לתתא קדיק אקרי חי דכתיב וכניהו בן יהוידע בן איש חי רבים מעלי אקרי
חי בגין דאיהו קדיק דכא קדיק אקרי חי כעלמין . וברוך צורי כלא חד חי וברוך
דלא מתפרשי מהדדי דכד מתחברין כחדא אקרי כאר חיים חיים . דא כתיב לגו ודא
לתתאי מכוך . ורום אלהי ישעי דא עלמא עלאה דאיהו רם ונשא . רם על כלא
ואקורא דלא פסיק וכל כניעו דכניע לתתאי כירא כדקא יאות ואתמן אתברכא
לאכסדרא לכל איכון דלתתא וכד לתתאי כלא כדקא יאות כדין ורום אלהי ישעי .
פתח רבי יוסי ואמר לא יגרע מצדיק עיניו ואת מלכים לכסא ויושיבם לנצח ויגבהו .
את חזי כד חייביא לא אלטון כעלמא ואתאכידו מכיה כעלמא כדין צדיק איהו עליה
כעלמא דלא לא יחיה רשע ומשפט עניים יתן אמה כתיב כתריה לא יגרע מצדיק עיניו
מהו עיניו כל״ה עיני ו׳ על צדיקי . ואת מלכים לכסא אלין איכון מלכין עליטין דאתחזן
לכסא ויושיבם לנצח דאתקיימו ככרסייא כקיימא עלים . ויגבהו מאי ויגבהו לעלמא
כעלמא ויתקיים כרסייא על מכוניה . דא ויגבהו דכטלי כרסייא ואקרון לה לעילא
לאתאחדא כאתריה כדקא יאות וכדין כלא יחודא חדא . עד דהוו אזלי תמן חד כר
כפ דהוה לתי ואחד יבוקא עמיה רכיב על כתפיה אמר רבי יצחק ודאי הא כר כפ
ודאי איהו וכגין לזכאה לגבי כפא קא אתא . אמר רבי יוסי כזכה אתן בקדמיתא כיום
כך ממש לגבייהו אמר רבי יוסי אן קיסתא דטורמא בקיומא דאורחא . אמר כגין
דיזכון כי כבי כפא דכא תיון כגין איה אזלי ואתא טורחא למתא ואשתכי ואהדרכא
לאזלכא כגין דיזכון כאו כבי כפא . זכו כהדיה ויסבו ליה למיכל . לדסכי פתח ההוא
ואמר את קרכני לחמי לאשי וגו׳ . קרכנא דקב״ה ככל יומא כגין למיזן עלמא
ולמיהב ספוקא לעילא ותתא דכא כאתערותא דלתתא לאתער לעילא וכדא מסתפקין
כל חד וחד כדקא יאות . את קרכני לחמי קב״ה לכלתי ויערי עם דכאי אתיתי ויכי
עם מלכי . לאשי . קב״ה לכלו לעשים וגו׳ ומה קב״ה פקיד לאתערא מזונא לעילא
כגין לאתערא מזונא לתתא . מלן דיהיב מזונא לקיומא כפשט על אחת כמה וכמה
דקב״ה יתער ליה מזונא דלעילא ויתברך עלמא כגיניה . אמר רבי יצחק ודאי רזא
דא כדקא חזי ומסתיר קאמר . אמר רבי יוסי ודאי על דא אמרו דלא יזלזל כר כפ
לשום כר כפ לאחרא כעלמא כתרי גווני זכיה כפלי כר כפ פתח ואמר חלי קרא אמר

רבי אלעזר את קרבני לחמי לאשי · את קרבני רזין דכפסת ושרינ דכתיב את · את
דיוקן · קרבני דהיינו קרבנות וקטורת לאתקטרא · לחמי דא מזבח דאתני
מלעילא כאתערותא דלתתא · לאישי לאתכללא שאר חולין לאחרכין דאתטרידו
לאתזכאה כל חד וחד כדקא חזי ליה · ריח ניחוחי דא רעותא וקטורת דאתחדא כלא
כרזא דעלמא עלאה · תשמרו להקריב לי במועדו · מאן מועדו בזמן דאתער אכרסם
למעבד רעותיה דכתיב ויפסח אכרסם ככקר · וכזמנא דאתעקד ינחק על גבי
אדכתיב דאסיפו סעתא כין הערבים הוא · ואמר רבי קיוה לי הכי הוי דכתיב
במועדו כמועדים מבעי ליה · אל"ף היינו סעתא לאתכלל לסא כמיה ומיה כאסא ובגין
כך כתיב במועדו · את חזי ככל קרבנין לא כתיב כמה דכתי הכא תשמרו להקריב לי ·
תשמרו רזין דשמור דהיינו נריכא לקרבא לגבי עילא דכתיב תשמרו להקריב לי
במועדו · כיוצא ומאלא כמה דאתמר כאכרסם ויצחק וכלא כרזא עלאה · ואמר
רבי יוסי לעולא לא אתיבא הכא אלא למסמע מלין דלין דיו · וכאין לישנן ושרינ
כעלמא דין וכעלמא דאתי · על דא כתיב ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר
מטעי מעשה ידי להתפאר · **ולבן** הלך לגזוז את צאנו וגו' · אמר רבי יוסי
מאן תרפים אלא עץ הוא · ואמאי אקרי תרפים לגנאי הוא כמה
דתניאן במקום אחרא · ומכלן דעץ הוא דכתיב למה גנבת את אלהי · וכתיב עם
אשר תמצא את אלהיך וגו' · ולבן מרשע דכל חרשין דעלמא הוא וכסאי הוא ידע
ככל מאן דכעי למכדע · אמר רבי חייא בקסם לתעביד · רבי יוסי אמר כנחש ·
אמר רבי יהודה לא לתעבידו אלא כשעתי ידיעין · ואמאי אקרו תרפים כגין דכטשי
ואדפי ידיה כלא כך עתיד הרשע ידיך · לומכח כך עכיד ליה סהוא דידע רגעי ושעתי
קלים עליה ואמר כשעתא אדפי ומשעתא עכיד ולא תסכח עכידתא דירפין מכח אלא
הלא ואיהו מלוי תדיר ויהיב עיטין כיסין לכפסיח דכר כם ודאל דאולי כגין דיהב
עיטא לאכרהם ליה ליעקב וכגין כזיוכא דעל סוי לון תאותה ולא יכיל למללא דהא כל
ליהו מתתקן למללא מכבדין ומרכיבין קמיה ומשתא מה כתיב ותשב עליהם · דכך
ומוקבא הוו · ופולחנין סגיאין קא עכדי לון עד לא ממללן וכגוונא כך לתעכד לכן תלת
ויומין דלא ידע דשרק יעקב · דכתיב ויונד ללכן כיום השלישי כי כרח יעקב ואמר רבי
יהודה זמין גרמיה כתרין מלין לאזדרז ככל חרשין דהוה ליה ואזדרז כזיוכין כגין
לאוכדא ליה מן עלמא דכתיב תרמי חובד אבי · כיון דחמא קלה דכעא לאובדא
ליעקב מה כתיב השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע · והיינו דכתיב ום לאל
ידי לעשות עמכם רע במה אתרחין כחרשין דהוו כידיה · את חזי לכן לאל כיומא חד
ארח שבעה יומים דאזל יעקב כגין לאעקרא ליה מן עלמא חד על דאזל · וחד על
ליהון תרפים ואע"ג דרחל הויסי עבדת לאעקרא ליה לאבוה מכתר עד אתעכסת אלא
רכיחת ליה לכבויין ולא קיימ' כסדיה סעתא חדא כגין נערת דאכוה אע"ג דאתכוונת
לטב · ר' יצחק אמ' כל הסיהו תוכחתא דהוה ליה ליעק' כלכן אסדר ליה ללכן לאודאה
ומשתו כיניהן אסדר הוה רשע לתקליה כיון דאמ' שדי אכרהם ואמ' שדי נחור ·

ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים. פתח ואמר זכר וקבצם כרחם וגו' כמה חיות לן לאסתכלה כמלי דאוריתא ווי לן לחיכון חטיאי ליכא וסתימין עיכון. פתח אוריתא קשרי קשייהו לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי. מי פתי יסור הכא יחסר לב לאמרה לו ולית מאן דיסגי. תא חזי בתי קרא לית כיב רזין עלאין ליהוו לגו וליהוו לבר זכר וקבצם כרחם דאסתמע להאי גווכא ואסתמע דשמעא ואיהו כחכורא חד לחיכון דכתיב כרחם כמה דאת אמר אם ירח עמד זבולה ואסתמע דלהלא וחוט כחד אתכריאו כזווגא חד. וכיון דאסתכחו כזווגא חד מיד ויברך אותם דלית ברכתא אריך שלם כאתר דאסתכחו דכר ונוקבא. תא חזי כד כפק יעקב למיהך לחרן בלחודוי הוה דלא לחיכיף מה כתיב ויפגע במקום ולא אתיבו ליה דלא כאלמלא דאסתא דלחכמיה והוה אתי בכלהו מכטין כביכול מסיירין עלאין פגעון ביה ואתחכמו ליה דכתיב ויפגעו בו. לחיכו לאהדרו למסב ביה בקדמיתא לחיכון ויפגעו ביה ויפגע במקום דאסתא לחיכון מכטין כו' כגון דכגוניה דיעקב ולחיכון מכטין אתפקיין לחיכון ממיין דימא רבא ולא אתפקיין לחיכון אלהין אחרנין בכלהו מכטין כביכול ביתא כלו. ויעקב פוס ילפ כרוזא לחכמתא לכל יסתלימו תריסר מכטין דכיכתא מתקשר כהו ונחל תמות ואיסי כחלא כיתא. ותא חזי מכי מולידכא אלופא תמנא לית ליה ליעקב כאה לאתחזי ליה לאנפי אלא לבא

מתני׳ תוקפי דסורמכי

ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים

וקיפין לשילא לעילא מכבא דמרב דמלסטע מעכא על כל מילין ומזיקין מסוע מרכא מלסטע סוע מרכא סוסע דכתיב מרב ליי מלחמה בם. סוסע מרכא דאתליא כיב סמוכא ליכון דמסכבי לכאה גווכין סוע כסיין סוע גוכרין בסטרין סיפין מתפרסין גווכין לאחרכין לכאה דרגין אמסע דשבא דקיי כפקי ליכון דמתיקדי ניחולא בקדוש קדישין אלין לאסתכן תדיר מטל כסאים סאים דלים לאתקין כהו בלכבא דסטרין דמעלמא לאתעבידן סמכין דכרסייא כלהו מרגליטין סייפין וסמכין לא מתפרסין לאחלא אלו לא סוע ליכון קסורין דיעקב דכרין לאולקים ומתקרבן כגד כלהו כאתו כערב כל כפק לאיול לאחרים לאחרכא סטרין לקיפו ליה לאחרים ווין דאחלא סטרין ליה בשעתא קלא מתרגיש מלכא ולאילא לאיתר מלכא לאתתקכלין ומא יעקב כאשר דבר אתכם אלהים זס. כדין ויקרא אלהים אל יעקב עוד פעם סמוס סוסע מתכים. תאר רבי יסודא תא חזי אלמלוחים דיעקב דלא כעא לאיול אלא כרסוחים לבן, ואי תימא ואכא אחרא אתאי לא אתקרי אלהים אלא כגין דדחיל יעקב דלא יסכוך ליה ויסתלימו בכלהו מכטין כביכול מסיירין עלאין פגעון ביה ואתחכמו ליה דכתיב ויפגעו בו. לחיכו לאהדרו למסב ביה בקדמיתא לחיכון ויפגעו ביה ויפגע במקום דאסתא לחיכון מכטין כו' כגון דכגוניה דיעקב ולחיכון מכטין אתפקיין לחיכון ממיין דימא רבא ולא אתפקיין לחיכון אלהין אחרנין

פרשת וישלח יעקב

וישלח

יעקב מלאכים וגו׳. רבי יהודה פתח כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך הלוי קרא לוקחים חכרויות. דהא כתיב דכר כם תדיר כלי לפתח לעלמא מיד לזדמן כהדיים יכר ערע דלאיהו מקטרג ליה לכר כם תדיר כלי לפתח חטאת רובץ. מאי חטאת רובץ. דל יכר ערע. ודוד אכי כמי קרייה חטאת כנגד דלאיהו עביד ליה לכר כם כל יומא למחטי קמי מריה דכתיב וחטאתי נגדי תמיד. ויכר ערע דל לא תעבדי מכר כם מיומא דלתי לך כר דלתי לאתדכאה ולאיתי לתי חטאת מזמלא יכר טוב לומיכא ויכר רע למחלא. ולהלן לומכן תרין מלאכין ממש לאתדכאה כר כם כתרוייהו חד מיומיך כר כם לאתדכאה כך לאיהו כר תליסר סכין כדין לזדווג כר כם כתרוייהו חד מיומיך ולומכן מסתכלין תדיר כפדיה דכר כם. לתי כר כם לאתדכאה דהוה יכר ערע לתכפיה קיים וסליט ומיכא על מחלא ותרוייהו מזדווגין לכתרא ליה לכר כם כל דרכיך דקוב״ה עביד ליה לכר כם כל יומא למחטי קמי מריה דכתיב וחטאתי נגדי תמיד. רבי אלעזר מוקים לה דקוב״ה עביד ליה לכר כם כל דרכיך. רבי אלעזר מוקים לה דקוב״ה עביד ליה לכר כם כל דרכיך דקלה לזמין כסדיס מלאכין מסרין ממכן בנין דהא לאיהו לתתי סלים כסכטין עלאין כלהו סלמין כדקא יאות כמה דאתמר בדכתיב ויעקב סלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים ואתמר. והכא כיון דאתזיק מכיס דלכן ומא לתתרם מכיס כדין לזדווגת עמיס בכיכתא ואתו מקטרגין קדישין לסתרא ליה וכדין סכטין וסות עקרא דכיכתא וכדין מוזכי עקרא דכיכתא. סנית. אמר יעקב סם אמא ואכא דיסתלימו יכ סכטין ודאי עלמא לעלמא ייכול ליה כיכתא ואתקרע כסו ומסככתא דא מתקרמוס קמיס אי תיאות סכא נא סמוס מכאן לעלמין. ולא עוד אלא כאורעא דא לא מתחזי לסתלמא כיכתא. כגין כך ויסי כאמר ילדי רחל את יוסף עד לא יסלימו סכטין. אמר רבי שמעון אמר ר׳ יכל מלוי דרבי יוסוד סמיך ולא סלים על כלל. ולי תימא אמאי לא מול ליה לאריסוס מיד אלא כל ומכא דכתיב נא מתעברת מכניסין לתעבר תרין כיון דאמא ומכא לכניסין ערב ולא כעא דסותא כגין לא יכלו לסתלמא כיכתא. ויעקב תרין ואתחבר ויעקב ככלהו סכטין כיתיה דאתחבר.

ויאמר יעקב כאשר ראם וגו׳ · ומיכון מלאכין מדר ליה לעשו ה״ד ויפלח יעקב מלאכים · מלאכים ממש הוו ודאי · רבי יונתן אמר כתיב חומה מלאך ה׳ סביב ליראיו ויחלצם · מלאכים ממש · אין תוקמוה · לכל כתתר חד כתיב כי מלאכיו יצוה לך · מלאכי סניגוריא הוו · והכא חד דכתיב חומה מלאך ה׳ סביב ליראיו ויחלצם · אלא כי מלאכיו יצוה לך · אלין עתיד מלאכין · מלאך ה׳ סביב ליראיו · וירא מלאך ה׳ אלו כלבא שאי · מתוך הסנה · וכגון כך חומה מלאך ה׳ סביב ליראיו לחקפה ליה ככל סטרין כגון לעזכה ליה · וכד סביבתה סרייה כגוותי כמה מסרייה קדישין כלהו לזדמנו לתמן · תא חזי כד דוד מלכא לסטניה מלכים ומעמיה כל לוכון דלתקיפו (כל דלקיפו) כיה מחרף ליה ולסטניה מכוונו מלכים ומעמיה כל לוכון דלתקיפו (כל דלקיפו) כיה מה כתיב ויתהולל כידם לחמי ויתהולל ויסתנע מכאי ליה כלל כי סכלתה לת זה בורית לאבא להסתנע עלוי אלין להדר על הסיה מלה דחמר דוד בקדמיתה דכתיב כי קכלתני כהולליס וגו׳ · אל קכל חייך עדיין לסת תנטריך להתי כוין דעתל לכי לכוס ולתקיפו מחרף ליה ולסטניה מכוונו מלכים ומעמיה כל לוכון דלתקיפו (כל דלקיפו) כיה מה כתיב ויתהולל כידם לחמי ויתהולל ויסתנע מכאי ליה כלל כי סכלתה לת זה בורית לאבא להסתנע עלוי אלין להדר על הסיה מלה דחמר דוד בקדמיתה דכתיב כי קכלתני ומריית סחרכיה דדוד · ולי תימא סכיבתה לה סריה לאלין כלחסכתיה דלויי לרעה קדישין ודלוי לה סריה כגון ליסכה מכה לכל לחנכה מלכי · וכלן כך לתה יעקב שכיבתה דלויי לרעה קדישין ודלוי לה סריה כגון ליסכה מכה לכל לחנכה מלכי · וכלן כך לתה יעקב שכיבתה מכי לכן כלהו מסריין קדישין סחרן ליה ולה לסתלר כלחודוי · לר׳ חזקיה לי הכי לחמי כתיב ויותר יעקב לבדו וגו׳ אמר רבי יהודה כגון דלעיל גרמיה לסכנה והוה חמי להסיה סכנה כשעתו דיכון לתפרעו מכוס · וכדין אמר קטנתי מכל החסדים · רבי יצחק אמר כגון לסתלר מכל ומכל לחמי · אלין דיכון מסריין קדישין דלתפרעו מכוס · רבי יצחק אמר כגון לעכזה ליה עם הסוא מאכא דעשו דכרסותה שלים הוה לחי · ואלין אזלי למימר לעשו אדוני דמשה ומכוייהו לעכזה ליה לקלם כסהיה סעתא ולכתר להדרו ה״ד קטנתי מכל החסדים · ועתה הייתי לשני מחנות · מכאן סכיבתה וכל כיתיה לשני מחנות דהוה שלים מכל סטרין מתרין חולקין חוור ומומק · רבי שמעון אומר לא לתמר הוה גילוי גולטנותה דסטר דעשו הוה בהסיה סעתא דהא כתיב יפי מראית חסר וכגון כך ויותר יעקב לבדו דלתתלר כלחודוי · לתכסיס סיכרת מן סמעת ואל יעבר דכתיב דקלם לת לתעדי מכיס מכל וכל לעל דל לתכרסם לסתכל למשל לת יכול לת דכתי׳ וירא כי לת יכול לו · לסתכל לימיכה ואמת לתכרסם לסתכל למשל ואמת לת כדין מסטרת לת ולתכלול מסטרל לת ולתכלול מסטרל לת כדין ויגע בכף ירכו · בחד עמודא דסמיך לגופ דליהוי לכר מן גופת וכגון כך חומה מלאך ה׳ סביב ליראיו ויחלצם לקוף ליה ככל סטרוי כגון לעזכה ליה וכד סרי סכיבתה כגוייה כמה חילין ומסיריין לתו כסדיה ואמאמן מלאכין מדר לגביה דעשו ומכ סוף לסיה לתפתוקי מכוס · וישלח יעקב מלאכים · שלח לו אמר יעקב ידענא דעשו חייש ליה ליקרוץ לחכא ונעלם לת תרגיז קמיה והת ידענא דהוא חולל ולכא קייש לת מסתפינא מכוס לכל מסתפינא מכוס לכל דמשה ומכוייהו לעכזה ליה עם הסוא מאכא דעשו דכרסותה שלים הוה לחי · ואלין אזלי למימר לעשו אדוני דמשה ומכוייהו לעכזה ליה לקלם כסהיה סעתא ולכתר להדרו ה״ד קטנתי מכל החסדים · ועתה הייתי לשני מחנות · מכאן סכיבתה וכל כיתיה לשני מחנות דהוה שלים מכל סטרין מתרין חולקין חוור ומומק · רבי שמעון אומר לא לתמר הוה גילוי גולטנותה דסטר דעשו הוה בהסיה סעתא דהא כתיב יפי מראית חסר וכגון כך ויותר יעקב לבדו דלתתלר כלחודוי · לתכסיס סיכרת מן סמעת ואל יעבר דכתיב דקלם לת לתעדי מכיס מכל וכל לעל דל לתכרסם לסתכל למשל לת יכול לו · לסתכל לימיכה ואמת לתכרסם לסתכל למשל ואמת לת כדין מסטרת לת ולתכלול מסטרל לת ולתכלול מסטרל לת כדין ויגע בכף ירכו · בחד עמודא דסמיך לגופ דליהוי לכר מן גופת וכגון כך חומה מלאך ה׳ סביב ליראיו ויחלצם לקוף ליה ככל סטרוי כגון לעזכה ליה וכד סרי סכיבתה כגוייה כמה חילין ומסיריין לתו כסדיה ואמאמן מלאכין מדר לגביה דעשו ומכ סוף לסיה לתפתוקי מכוס · וישלח יעקב מלאכים · שלח לו אמר יעקב ידענא דעשו חייש ליה ליקרוץ לחכא ונעלם לת תרגיז קמיה והת ידענא דהוא חולל ולכא קייש לת מסתפינא מכוס לכל

רבי שמעון פתח וחמר טוב כלה ועכד לו ממתכבד וחסר לחס הוי קרח על עכ

וישלח יעקב

ומיות. שמע הסוף לגיון ודמיל לומר יהות דלזיל לקבליה ומתפיים בהדיה. עד
דמחת ליה הסוף כר כם לומר ווי דהסתח וקטליהים הסוף לגיון. מארי סניד וכרע
לקבלים. מת הסוף לגיון לימלח הוה ליה כידים חויות לקטלח לח סניד כולי הוי
לקבלי. מארי לגיוכחה לחתנחה לומר הוחיל וכל כך כרע לקבלי לח לקטליהים כך
לומר יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה. עשרין שנין לתתחרית עמיה ואהי מייתי
חויות לקטלח כני כסף שמע עשו לומר ווי מלן יקום קמיה דהסתח וקטליהים יעקב
בפומיה מארי כפיק לקדמוחיה לחתפייסח עמיה כיון דחמח ליה מה כתיב.
ויירא יעקב מאד ויצר לו. כיון דקריב בהדיה מארי כרע וסניד לקבליה הכי
ויסתחו אריכה שבע פעמים עד נסתו עד לחוי. לומר עשו חלמלח כל כך
הוה עמיה לח סניד לקבלי מארי לחתנחה. תח חזי מה כתיב בבלעם ויבח לבדים
לבבלעם לילה. בלבן כתיב ויבח שדים לח לבן החרמי בחלום הלילה ויחמר לו הסמר
לך פן תדבר עם יעקב מטוב. פן תדבר. פן תעשה ליעקב רעה מבעני ליה. חלח
לבן לח רדף חכתריה דיעקב בחילח דנוכרין לחנחח ליה קרבח דהח חילח דיעקב
ובגוי רב מניה חלח למקטליה בפומיה ולסיופה כלח הכי לומר חוכח לבני ובנין
כך פן תדבר, ולח כתיב פן תעשה וכתיב ום לחל ידי לעשות, מכין הוה ידע דיכולתה
הוה כידיה. חלח כמה דלתמר חלדי לבניכם לחם לומר חלינו. ודח הוה סהדותה
דפקיד קכ"ה לחסהדח דכתיב ושבית ולומרת לפני ה' שדיך לרמי חוכח לבני ובנ' ושבית
כל"ל לח תעשה כרעך. עכה כחיב ביה בבלעם ולח הלך כפעם בפעם לקרחת
נחשים דהכי הוה לרחיה דליהוי הוה מכשף. בלבן כתיב נחשתי דיהנח בחרשו
ובקסמיו בעשקה דיעקב וכך בעה לחוכחה ליעקב בכחשף ובחרשף דיליה בעה
לחוכחיה ולח מכחיה קכ"ה ומייתו לומר בלעם כר כריה כי לח נחש ביעקב ולח קסם
ביסרחל מלן יכיל להון דהה סכלי בעה לחוכחה לחכהון בנחשים ובקסמים דיליה
ולח סליקו כידוי דלח מכחיה לטוייהי ההה כי לח נחש ביעקב ולח קסם ביסרחל.
ובכלהו עשרה זוכי תרעין וקוסמין לקוזטיפי דכתרין תתלין עכד לבן לקבליה דיעקב
ולח יכיל ההה ותחלף לח מסכרתי עשרת מוניס דכלהו עכד לבן לקבליה ולח סליקו
בידוי לחכחפח ליה דכתיב ותחלף לח מסכרתי עשרת מוניס ולח כתנו לחריס להרע
עמדי חלי מוניס כתרגו זוכין דכתיב לבעירים חשר הם זוכים לחריהם מוניס מוניס
כחשמעו ועשר זוכין דמרעין וקוסמין דכתרין תתלין וכלהו עכד לקבליה עשרה
זוכין דכתיב קוסם קסמים משוכן ומכחף ומכשף חבר, ושואל חוב וידעוני
ודורש ל' סמחים הם עשרה חיכון. חמ"ר יוסי כחש וקוסם תרי זוכי חיכון וכדרבנ חד
סלקין וכל חתן כלעם בקסם עבד לקבליהן דיסרחל, ומייהו דכתיב וקסמים כידם
ולקבליה דיעקב חתן לבן בכחש הלי וסלי לח סליקו בידייהו ההה כי לח נחש ביעקב
ולח קסם ביסרחל. כי לח נחש ביעקב בקדמיתה כיומי דלבן. ולח קסם ביסרחל
לכתר כיומי דכלעם. לומר בלעם לבלק חזי מלן יכיל לסגן דכל קסמין ונחשין
דכתרין דילן מקוזפ למלכותה למלוה ותתה מתעטרן דהה לחקסר כסה לכתיב ו'
חלדו עמו ותרועת מלך בו. לומר רבי יקודם ה' הוה ידע כלעם בקדומתה דלטולה

בס"ד

כלל דהא קמ"ל לית לתרעי בעם ולית לחרש דיסתים שלא בנוי קדישין ואמר
ודיתקדשתם והויתם קדושים . מלן דליכון קדישין ומתמשן בקדושה ישראל ליכון
קדישין דכתיב כי עם קדוש אתה . אתה קדוש ולא עם לחרש מלן דליכון מסתכין
ומסתכלו לזדמן לון למסתכל עליה כתיב טמא הוא כדך יצב מחון למחכה מוסכן
ומסתכל למסתכל קרי דכתיב וטמא טמא יקרא מלן דליהו טמא לטמא יקרא כלא
לזיל כתר זוכים . אמר רבי יצחק יאות הוא ליעקב דהוה קדיש גומר דמסתכל
בלבן וכחרשוי לון מכחא הוא דילוה . אמר ליה רבי יוסי לעג דקאמר רבי יהודה
לבן מסייע לך דהא כתיב ויאמר כבודך וכי יאות הוא לנדיקא כיעקב למחלף
שמיה כשמא דמסתכל בלא לבוש . פסקא טעמא ואמר תכבי מלן דלכל עבד
כבודך ומא לוקמוה . תוב הכא . **ויהי לי** שור וחמור לומר לא תמוי
לבך ורשותך להיות ברכת דבריך
בריך לי הוה נכיר לחיך ויסתחוו לך בני אמך בנין כך עבדך יעקב . לאדבי לעשו
הוא בריך ליברוך דבן ותירוס הא לא לתקיים כי דלא לוברכה לון אלא ויהי לי שור
וחמור נאן ועבד . רעי עבא בחקלא . הוא בריך ליאמטל שמיא ומשמני הארץ . הא
לא לתקיים כי בנין דהא עם לבן גרתי כגוונא דלא הוה ליה כיתא חדא כל שכן
משמני הארץ וכל דא בנין דלא יסתכל כיה כיעקב על ליכון ברכאן ויקטרג עמיה .
רבי לבא אמר כתיב כיה כיעקב לוא תם ויושב אהלים בכר שלים בנין דליהו יתיב
כתרין מסכנין עלוין ואשלים להאי נימא ולהאי נימא ואיהו לא אמר דאסתלק
בחרמוי אלא על מה דקאמר רבי יהודה בנין דלבוי שלים על טיבו וקשוט דעביד ליה
קב"ה דכל עלמא ידעי עובדוי דלבן מלן ליכון ומלן ויכיל לאסתזבא מקטרוגא דילוה
ובעי לאוכחה לי וקב"ה אזכי מכיה וכלא הוא בנין דלא יסתכל כיה עשו דלתקיומו
כיה לכון ברכאן ולא יכטר ליה דכתיב כי ישרים דרכי ה' וגו' וכתי' תמים
תהיה עם ה' אלהיך . **וישובו** המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך
אל עשו וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו . כיון
דאמר כאנו אל אחיך לא ידעינא דליהו עשו . וכי אחון מחרכין הוו ליה ליעקב . אלא לא
באנו אל אחיך . ואי תימא דהדר בתשובה ואזיל לגבי אחוי אלא הכי אלא עשו
הרשע כדמעקר' . וגם הולך לקראתך . ואי תימא דליהו כלחודוי אזיל לגבי שלח ארבע
מאות איש עמו . וכל כך למה שלח ליכון אמרו ליה בנין דקב"ה אתרעי תדיר בגלותהון
דבדיקין ואתעטר בגלותהון כדאמרין דהוה מלאכא דממ"ע על גלותהון דיעקב
דכלכון סמיך כטיל כל ליכון גלותין ואביד מכייהו עטרה לחיי העולמים . ואת דאמר
גם גלותך דסניאין סליק קמי קב"ה ואתעטר כסהיה גלות בנין דסלק כגווכין סניאין
ואתכלילת מכמה סטרין וכבין דאתכלילת מכמה גווכין לאתעבידת עטרה ומכחא של
ריש דבדיק מי השלומים וגלותא דיחוד לאו ליהי כלילא ולאו ליהי הלא כגוון חד
ועל דא גלותא דיחוד לאו ליהי מתקבלא לאתקבלא אלא בגלותא דסניאין . ואת
חזי ויעקב כלילו הוא ושל דא גלותיה תליה לה קב"ה מה כתיב ויירא יעקב מאד ויצר
לו . רבי יהודה פתח ואמר אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה .

וישלח יעקב

שלח מלאכים וארכשין ושבע מבין מסרין ועשרין תמכיה ועשרין לשתכחו דלכרסם ויעקב שפיר
ליה מחיוסון תלתין ותלת מבין. ויוסף לשתקיים מלה ועשר מבין הוה ליה לשתקיימא
מלה וארכשין ושבע מבין כיומי דיעקב ויסר מכהון תלתין ושבע מבין הא שבעין
מבין דשבקו ליה לדוד מלכא לשתקיימא כהון וכהו שתקיו דוד ככל לחיכון מבין דשבקו
ליה לכהן. ואי תימא ונחק לחתי לה מבק ליה כלום כתני בנין דליהו חסך ודוד
מסטרא דחסך קא שתק ומחן דליהו כחסך ליה כהורא כלל ולית ליה חייס. ובנין
כך לא הוו לדוד חייס כלל. אבל לחזין דהוו להון כהורא כשירו ליה לדוד מלכא
ומכוליהו מבטריך לשכרא ולמהוי ליה חייס דהא מסטרא דחסך ליה חייס כלל.
ואי תימא יוסף לחמלי עלה ודאי ליה חייס כלחודוי
דוד מלכא ויתיר מכלהו חיין דכתיב ויתן לותם לבדים בדקיע השמים להאיר על
הארץ. תא חזי ויעקב גלותיה לחנין ליה מעשו בנין דבעא לסלקא זכותיה לבניו
לכתריה ולא לשפקא ליה מסתא לנביה דעשו. ועל דא גלי גלותיה לקבל ולא
מסתכיה הא לאו הכי והכי והיה המכר הכסף ויאמר
כתי ויתן לת העם לסר לתו ולת הכסף ולת הנזם ולת הכבר והנחלו לבני מחנות. לחלי לבני
מחנות בנין דלחלם לם יכל עשו ל המחכה הלחת והכהו והיה המחכה הכסף לפלטה.
תא חזי סכיכתיה לן עדלת מהבל לאה ומהבל רחל. לחר יעקב ידעית דהא כשירו
לן לחלין מן קבה מה עבד ויסם לת הטפחות ולת לדיהן דלשוכה לחר לם יקטיל
עשו לחלין ויקטיל לכל חלין לן מסתפיכא מכוליהו בנין דסכיכתיה עמהון ועל דא והיה
המכר הכסף לפלטה כיון דעביד הלי לתקין גלותיה עלויהו מה כתיב ויחל יעקב
חלדי לכי לכרסם וחלדי לכי ינחק ול לחזר לי לחלי לך ולמולדתך ולטיבה עמך.
כי ויסי פתח ולחר תפלה לעבי כי יעטוף ולפבי ול יספוך שיחו. הלי קרל לוקמוס
ככמה לתר. שלח דוד מלכא לחר דא כל לסתכל וחמח כחלי דמסכיכה ולסתכל כיה
כי היה לזיל ועדק מקמי לחר דא תפלה לעבי. דא היה גלותיה דעבי מסכיכה
קמי קבה ודא גלותיה דלקדימת לכל גלותהון דעלמא. כתיב לכה תפלה לעבי וכתיב
כתם תפלה למשה לים חלדים מה כתי הלי להלישא דא תפלה של יד ודא תפלה של
ראש ולית לחפרשא כין הלי תפלה לעבי וכין תפלה למשה לים השדין ותרוויהו סקולין
כחה ועל דא גלותיה דעבי לקדימו קמי קבה מכל גלותין דעלמא בגין כך כתיב כי לא
כזה ולא סקן עבות עבי וגו'. ותא חזי תפלה לעבי דא תפלה של יד ודא תפלה של
ראש כמסכוותיה כמלן דלית ליה מגרמיה כלום. דבר לחר תפלה דא משה. לעבי דא
דוד. כי ועטף כך לתכסיא סיהרא ולתכסי שמשא מכיה. ולפבי ול יספוך שיחו
בנין לתחברא כהדי שמשא. תא חזי גלותיה דכל כבי כשא וגלותיה דמסכיכה ליהי
גלותיה דקיימא קמיה דקבה ותבר תרעין ופתחין ועלת לתתקבלא קמיה השם ויהי
כי נעק לבי ושמעתי כי חכון לכי. וכתיב שמע לשמע נעקתי. ולפבי ול יספוך שיחו
כמלן דמתרעם על דיבוי דקבה. לחר רבי ללעזר גלותהון דצדיקיא חדוותא לבו
לתתעטרא

לפתעטרח קמיה קב"ה בגין כך תכיכח יתיר קמי קב"ה. ובגין כך קב"ה תליב לגלותהון
דבדיקיון כמעמ' דלעטריך לון. בגין דידעי לרבוי למריהון מה כתיב כיום כיעקב שלחי
לכי לכרמס ולגלדי לכי ינחק וי"ה אומר לגי סוכ,לעטר ולקצר קסורח בקסירו חד
כדקח חזי,לגלדי לכי לכרמס ליומיכח. ולגלדי לכי ינחק לסמחלח,האומר לגי הכח
תגי מלה לפתעטרח לפתריה כיכוייהו,סוכ לגרנך ולמולדתך ולימוכב עמך.

קטנתי מכל החסדים. למחי הוה לעטריך הגי עם הגי,שלח אמר יעקב לת
לכטחת לי לגלוטכח עמי,ולכח ידעי' דכל עובדך כלהו על תכגי,הח
לכח ליח כי זכותח דהח קטנתי מכל החסדים ומכל האמת לאר עשית לת עבדך וכל
מה דעבדת לי עד יומח לגי בגין זכותי הוה,לגלח בגיך הוח דעבדת לי,והסוח טיבו
וקסוט בגיך הוה. דהח כד עברכ בקדמיתח דהויכח לזיל מקמי דעשו,יחודי
עברכח ליה להוח כהרח,ולאת עבדת עמי טיבו וקסוט,ושח לכח הסתח מעבר ליה
בתרין מסיריין,ליכון תרין מסיריין דפליג. עד הכח סדורח דסכחח דמריה,מכגן
ולהלאח כעח מה דלעטריך ליה,לאחזאה לכל בכי עלמ' דלעטריך ליה לכר כח ל סדרח
סכחח דמריה בקדמיתח ולכתר ובעי כעותיה,דבכי עבד יעקב,בקדמיתח סדר
סכחח דמריה ולכתר דסדר סכחח אמר כעותיה דלעטריך ליה,הלך

הצילני כח מיד לחי מיד עשו כי ירח לחכני לותו פן יבח והכני אם על
כנים. מכגן מגן דגלי גלותיה דכעח לפרעה מלני כדקח יהות
הגילכי כח. ולי תימח דהח מזכח לי מלכן,מיד לחי. ולי תימח קריבין לוחרכין
סתם לחין לקרון מיד עשו. מלי טעמח בגין לפרעה מלה כדקח יהות. ולי תימח
לכח למחי לעטריך,כי ירח לחכני לותו פן יבח והכני. בגין לאתמודעח מלה לשלח
ולפרעה לה כדקח יהות ולח יסתים מלה. **ואתה** למרת היטב לימוב
עמך וגו'. ואתה למרת היטב לימוב. מלי ואתם,כלח
ואתה מחיה לת כלם,לוסף הכח ואתה למרת. תח חזי דוד מלכח למר יהיו לרצון
למרי פי,הגין מלין דלתפרעון. והגיון לכי,הגין מלין דסתימין,דלח יכיל כר כח
לפרעה לון כפומיה,דח הוה הגיון דליהוי כלכח דלח יכיל לאתפרעח,ועל דח לעטריך
מלה לאתפרעה כפומיה,ומלה דתליה כלכח וכלח רזה לימוי. חד לקבל דרגח
תתאה,וחד לקבל דרגח עלאה. מלה דאתפרעה לקבל דרגח דלעטריך לאתפרעה,
הוה דתליה כלכח ליהוי לקבל דרגח פומיהה יתיר,וכלח כחדח ליהוי. ועל דח
למר יהיו לרצון למרי פי והגיון לבי לפניך וגומ'. כגוונח דח למר יעקב,בקדמיתח
פרים מלה כדק' יהות,ולכתר סתים מלה דליהוי תליית כהגיונח דלכח דלח לעטריך
לפרעה,דכתיב ושמתי לת זרעך כחול הים אשר לח יספר מרוב. הכח ליהוי מלה
דתליה כלכח דלח לעטריך לפרעה. וכן לעטריך כדקאמרן,בגין ליחדח יחודח
עלים כדקח יהות. זכאין ליכון בדיקיון דידעי לסדרח סכחח דמריהון כדק' יהות
ולמכעי כעותהון,ובגין כך כתיב ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר כך אתפאר.

ויותר יעקב לבדו וגו' רבי חייא פתח ואמר. לח תתכח לגיך רעה ונגע
לח יקרב כאהלך,תח חזי כד כרעח קב"ה עלמא עבד ככל יומח ויומח

שבידתיה דלתתזי ליה והא לוקמוה ולתמה ולתימא כיומא דשיעתה עבד פהורין ·
וכדין לתברי סיהרא חסר כהורא דלשיזבא נהמא וכנין דלהיכי מלרת חסר ולא
לתיהיב דוכתא לשלטתה כל רוחין ושדין ועלעולין ומזיקין וכל רוחי מסאבי כלהו
פלקין ושלחין בעלמא לחסטתה ולתמטון כדוכתי דלתתריבו ובחקלין תקיפין
ובמדברין חריבין וכלהו מסטרי רוח מסאבא והא לתמר דהא רוח מסאבא דלתתיה
מכחש עקימתה ליהו רוח מסאבא ממשוחיהו לתמכא בעלמא לחסטתה כר כם לנביה
ועל דא יכך הרע שליט בעלמא ולהיהו לתמכי לנביהו דכהי כשא ולשתכח עמהון
ובעקימו ובתסקופין לתתי לנביהו לחסטתה לון מלרחוי דקב"ה כמה דלחסטי לאדם
קדמאה וגרים מותא לכל עלמא הכי נמי לחסטי להו לנכי כשא וגרים לון לחסתכא
ומלן דלתתי לחסתכא ליהו מסיך עליה הסוא רוח מסאבא ולתדבק בהדיה וכמה
ליכון דזמיכון למסאבא ליה ולהיהו מסאבין ליה כהלי עלמא וכהסו
עלמא והא לתמר · וכשעתא דלתתי כר כם לחתדכאה הסוא רוח מסאבא לתכפיה
קמיה ולא יכיל למטתה עלוי וכדין כתיב לא תאנה אליך רעה ונגע לא יקרב בהלכך ·
אמר רבי יוסי לא תאנה אליך רעה דא לילית · ונגע לא יקרב בהלכך אלין שלר
מזיקין והא לוקמוה ולתמר · רבי אלעזר אמר הא אמרן דלא יפוק כר כם ויחידאה
בלילית וכל שכן כזמכא דסיהרא לתבריאת והוא מסרה ולוקמוה דהא כדין רוחא
מסאבא שלטא ודא הוא רוח רעה מלן רעה דא חיויא בישא · ונגע דא הוא מלן
דרכיב על חיויא · רעה ונגע כחדא ליכון ולשע דתניין נגעי בכי לדם
דנפקו מלדם דהא כל ליכון שכין דלא קריב לדם עם לתתיה רוחי מסאבי הוו קא
לתיין ולתתמון מכיה ולולידן מכיה והכי לקרון נגעי בכי לדם והא לתמר דכד כר
כם כחלמיה ולא שליט בנופיה ונופא לשתכח רוח מסאבא לתייה ושריא עליה ולוית
זמכין דרוחי כוקבין מסאבין לתיין וקרבן בהדיה ומשכין ליה בהדייהו ולתתמון
מכיה ולולידו לכתר רוחין ומזיקין (נגעי בכי לדם) ולזמכין לתחזיין כחיזו בכי כשא כר
דלית לון שערי כריעא · וכלא לית ליה לכר כם לחסתמרא מקמייהו בנין דיהך
כחרי דלוריתא ולא יסתלק בהדייהו דהא לית לך מלן דכתיב כלילית בערסיה
דלא טעים טעמא דמותא ובפקת כמתיה מכיה וכיון דלסתלר נופא כלא כמתא
קדישא רוח מסאבא זמין ושריא עליה ולסתלק והא לוקימנא מלה דלית ליה לכר
כם לאעברא ידוי על עיכוי כנפר בנין דהא רוח מסאבא שריא עלייהו וכו והא לתמר ·
תא חזי דהא יעקב לשב לתתרמים קמי קב"ה בנין דלסתלר כלאודי רוחא לחרא
הוא זמין לאזדווגא בהדיה · רבי שמעון אמר תא חזי מה כתיב בהאי רשע
דכלעם וילך שפי · מהו שפי יחידאי · כמה דלת אמר שפיכון עלי חרב בהאי חיויא
דלאזל יחידאי וכמין עלי חרמין ושכילון הכי נמי כלעם הוא לאזל יחידאי מלי טעמא
בנין לתמסכא עליה רוחא מסאבא דכל מלן דלאזל יחידאי בזמכין ידיעין לפולו
כמתא כלתרין ידיעין מסיך עליה רוח מסאבא בנין כך ככל זמכא לא יסך כר כם יחידאי
כחרחא כמתא לבל כלתר דכבי כשא לא מסתכחי ותבין ומסתכחין תמן ועל דא לא יסך
כר כם יחידאי כלילית הוחיל והכי כשא לא מסתכחי והייהו טעמא דלא תלין ככלתא ·

דלא לקיומא נופא מיתא כלא רוחא על ארעא כלילא · כגון כך הוה רמא דכלעם
הוה חזיל ויחידאי כהאי כמה כמה דלוקמוה · ויאבק איש עמו · מאי ויאבק · ר׳
אחר מן אבק · אבק תבל לעפר מה בין עפר לאבק דא אבק דאתאחר מן כורא ולא
עביד חיבין לעלמין · עפר דכל חיבין כפקי מניה ואיהו כלא כעילא ותתא · אחר
רבי יהודה אי הכי מאי מקום מעפר דל״ל כמשמעו אכל כהאי גוונא מקום מעפר
דל׳ כגון דלית ליה מגרמיה כלום ומהדוא עפרא כפק דל דלית ליה כלום ומהדוא
עפר כל חיבין וכל טיבו דעלמא כפקי מניה ואיהו אתעבידו כל עובדין דעלמא כמה
דכתיב הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר ותניין הכל היה מן העפר ואפי׳ בגבל
חמה · אבל אבק לא עביד פירין ואיבין לעלמין כגון כך ויאבק לשון תביעה כהוא אבק
ורכיב עליה כגון לקטרגא ליה ליעקב · עד עלות השחר · דלאתעבר שולטנותיה
ואתחלף וכך הוא לזמנא דלאתי כגון דנלותא הפתא כלילא ואיהו לילא ושלטנא הדוא
אבק על ישרא׳ ואיבון שכיבי לעפרא ~~לאחרא~~ עד דיסתלק כהורא ויתכבר יומא וכדין
ישלטון ישרא׳ ולהון יתיהיב מלכותא דאיבון קדישי עליונין כלא ומלכותא ורבותא
די מלכוות תחות כל שמיא והיבת לעם קדישי עליונין מלכותיה מלכות עלם וכל
שלטניא ליה יפלחון וישתמעון · ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא
אשלחך כי אם ברכתני · רבי יהודה פתח ואמר מי זאת
הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה אימה כנדגלות · הלי קרא לוקמוה
ואתמר · אבל מי זאת הנשקפה אלין איבון ישרא׳ בזמנא דקם׳ ויקום לון ויפיק לון
מן גלותא כדין יפתח לון פתחא דכהורא ~~דכוא~~ דקיק שזיר ולבתר פתחא לחריבא
דאיהי רב מניה עד דקם׳ יפתח לון תרעין עלאין פתיחן לארבע רוחי עלמא וכן
כל מה דעביד קם׳ לישרא׳ ולבדיקוי די כהנא כלהו ולאו כזמנא חדא · לבר כם
דאתיהיב כחשוכא ודיורים הוה כחשוכ׳ תדיר כד יבשן לאנהר׳ ליה כעיין לאפתחא
ליה כהורא כדקא יאות כך איבון ישרא׳ כלא מעט מעט אנרשנו מפניך עד אשר
תפרה ונו׳ · וכן למאן דלאתי לסוותא לאו איהו כשעתא חדא אלא שזיר שזיר עד
דיתתקף לכל לעשו לאו הכי אלא כזמנא חדא כהיר ליה ואתלביד מניה שזיר שזיר
~~ולזמנא דלאתי לאומות עולם כגבוד וכו׳~~ עד דיתתקפון ישרא׳ ויאמרון ויפגון ליה
מכלא מעלמא דין ומעלמא דלאתי · וכגין דכהיר כשעתא חדא הוה להו שניותו מכלא ·
לכל ישרא׳ כהורא דלהון שזיר שזיר עד דיתתקפון ויכהיר להון קם׳ לעלמין וכלא
שלחני להון ואתמרי מי זאת הנשקפה כמו שחר איהו קדמיתא דלפרש ודא איהו כהורא
דקיק · ולבתר יפה כלבנה · כגון דסיהרא כהורא דילה כהיר יתיר משחר ולבתר
ברה כחמה כגון דכהוריה תקיף וכהיר יתיר מסיהרא · ולבתר לוקמה כנדגלות ·
תקיפא ככהורא תקיף כדקא יאות · תא חזי כשעד דלאתאחך יומא ואתכסיא כהורא
ואתי כפרא ויתכבר בקדמיתא שזיר שזיר עד דיתרבי כהורא כדקא יאות דסא כיון
דקם׳ יתער לאנהרא לה לכנסת ישרא׳ ויתכבר בקדמיתא כמו שחר דאיהי לוקמה
ולבתר יפה כלבנה ולבתר ברה כחמה · ולבתר לוקמה כנדגלות כמה דאתמר ·

דלא כתרין אמאי הוה צריך לומר ויקרא על רגלו . וחיליה לתתקף והוה ידע מלה על
כוריין כמה דכתיב ומרפא ולא כחודות . אחר כחוהי הוו כפלי על לכפייהו ולתתלם
חילה דלהון ולא הוו יכלי לקיימא על כוריין דמלם מלין גרס לון דלא כתיב כי
פגע בכף ירך יעקב אלא נוגע על ירכו . וכל לחיכון כחיהון לא יכילי לקיימא על מה
דומי לקם למעבד ליה לעשו בר שבדיה כחיה דהוה גיורא דלתי מסטר לעשו . דלא
קיים כקיומים עליה לעשו ולא לתתלם חילוה ועל כל אחר כחוהי לתתלם תוקפייהו
ולא הוו יכלין לתקיימא לקבלא מלה על כוריין כדקא יאות מלי טעמא בגין כי נגע
בכף ירך יעקב כגיד הנשה . דכסיב כל חילא דירכא ועל דלא לתכר חילא דירכא
ואסתאר נוגע על ירכו דהוה כל כחיהון דעלמא לא יכילו לאדבקא ולקיימא כוה .
תא חזי כחיהון כלהו בר מהה לא קיימו כתוקפייהו כדקא חזי . ומלין דלעי כאוריתא
גלית מלין דסמיך ליה ולא אסתכח מלין דלטול מלוי לכוסיי לתתקפא . על דא
אוריתא קא מסתכחת ככל דרא ודרא, ולתתלם תוקפא דאוריתא כל יומא ויומא
בגין דלית לון לחיכון דלעלמין כוה על מה דסמכין ומלכו לתתקפא ככל יומא ויומא .
תא חזי כמה גריס חוכא דלא כגין דלית לון מלין דלסמיך לאוריתא כדקא יאות לחיכון
סמכין חלמין וגרמין לתתקפא לההוא דלית ליה סוקין ורגלין לקיימא עלייהו . פתח
ואמר ויאמר יי׳ אלהים אל הנחש כי עשית זאת ארור אתה מכל הבהמה וגו׳ .
על גחונך תלך ועפר תאכל כל ימי חייך . דלתתברו סמכין דיליה וקניטו רגלוי ולית ליה על
מה דקאים . כד ישראל לא בעאן למסכא ליה לאוריתא לחיכון יהבין ליה סמכין ומוקין
לקיימא ולתתקפא כהו . תא חזי כמה עקימו וחכימו לתחכם כההוא גיותא דלית
דדכיב כתם לקבליה דיעקב דכתיב הקול קול יעקב דכתיב הקול קול יעקב והידים
ידי עשו מה כתיב לקבליה דיעקב כדין והידי׳ ידי עשו בגין כך אסתכל לכל סטרין לתכסא
ליה ליעקב ולאסקא קלייה, ואמאי ליה תקיף ככלא דרועין מסטרא דא ומסטרא דא
דחיכון תקפין . נופא דלתתקף כיכוייהו, ואמאי לאוריתא לתתקף ככלא, כדין
ורא דלא יכול לו . מה עבד מיד ויגע בכף ירכו דלתחכם לקבליה, אמר כיון דלתברו
סמכין דאוריתא מיד אוריתא לא לתתקף, וכדין יתקיים מה דאמר תכוסון הקול
קול יעקב והידים ידי עשו . וכתיב והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל צוארך . וכלא
אתחכם לקבליה דיעקב, דהא כגין דיתבר חילא דאוריתא לזול ויתתקף עשו . וכל
אחוי דלא יכיל לם לאוריתא . כדין חלים תוקפא דחיכון דסמכין לה, וכד לא יסתכא
מלין דסמיך לאוריתא, כדין לא יהא קול קול יעקב, ויהון ידיס ידי עשו וכד אחוי
יעקב הכי דסליק נסרא לתקוף יעקב כיה ולתגבר עליה, עד דחיכו כריך ליה ואודי
ליה על חיכון כרכתן ואמר ליה לא יעקב יאמר שוד אמך כי אם ישראל, לאו יעקב
מתפרסן לכל סטר, ואסתכאו כעלמא לגבי כגי כשך, ובעיכן לקיימא לההוא גיד הנשה
דלעי דקריב כיה הוא דרכיב על חוויא קיימא ליה ולתקיים כגוון ולא לתגבר .
וחיליה דיעקב כעיכן לתתקפא כעלמא ולאחזאה כי שרית עם אלהים ועם אנשים
ותוכל, אוכח תמי דהא לא לתגבר ולא לתתכוכ הוה לתתקפא כדין לתגבר חילוה ותוקפיה

ולא יכול לאחזוקי בכמוי דיעקב . ועל דא לא כתיבן למיסב דוכתא לברייתא דעלמא
למיכל ליה ולא לאתחכלא . דכי ייסף סכה דרם כי כנע ככף ירך יעקב . כתיב הכא
כי כנע ככף וכתיב התם כל הכונע כמת בכפם התדם ושמח ונו׳ . מה להלן מסחכא
לוף הכא כמי מסחכא דסחיב הסוא לתר . ומאתר מסחכא ליה לון לאתתקפא מכיס
כללם כאתר דקריב הסוא סטר מסחכא ואוריתא לא קאמר הלא כי כנע וכתיב
ויגע בכף ירכתו הלא יגע בו הטמא וטמא . כריך רחמנא דיהיב אוריתא
ליסרל לאזכי בה בעלמא דין ובעלמא דאתי כמה דכתיב כאך ימים כימיכ כמשלם
עשר וכבוד . **ורוא** עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע פעמים עד
עשתי עד אחיו רבי אלעזר פתח ואמר כי לא תשתחוה לאל
אחר כי יי׳ קנא שמו . וכי יעקב דאיהו שלימא דאתקרי חולקא שלימתא
לקבה ואיהו קריב לנביה יתיר היך סניד ליה להסוא רשע דעשו דאיהו כסטרא דאל
אחר ומאן דסניד ליה סניד לאל אחר . אי תימא כגין דאמרו תעלה בעדכים סניד
ליה לאו הכי דהא עשו כאל אחר הוא ויעקב לא יסגוד להסוא סטרא ולהסוא חולקא
כלל . פתח רבי אחא ואמר ואמרתם כה לחיותה שלום וביתך שלום וכל אשר לך
שלום . והא אתמ׳ דאסיר ליה להקדומי להו שלם לרשיעיא וכיון דאסיר היכי אסכחה
דוד אמר הלי קרא לכבל הלא הא חוקמוה דלקבה קאמר כגין לקטרא ליה לאי .
ואסיק בכל דעליה קאמר כנווכח דא וישתחו ישראל על ראש המטה וכי לנביא דכריה
סניד . אלא לאתריה דסכיכתא קא כרע וסניד . לוף הכא והוא עבר לפניהם
אלו והוא דא סכיכתא דהוה אזלא קמיה ודא הוא כטירו עלאה כיון דחמא
יעקב אמר הא עידן למגדא לנביה דקבה דהוה אזיל קמיה כרע וסניד אכא זמכין
עד נשתו עד לחיון ולא כתיב וישתחו לעשו אלא כיון דחמא דהא קבה אזל קמיה כדין
סניד לקבליה כגין דלא למיסב יקר ולמסגד לאחרא כר מכיה וכלא ליהו כדקא יאות
זכאין ליכון צדיקייא דכל עובדיהון דקא עבדי כגין יקרא דמאריהון ליהון וכגין דלא
יסטון למיכא ולעמלא . **וירץ** עשו לקראתו ויחבקהו ויפול על צואריו
צואריו כתיב ויסקהו ויבכו . רבי יצחק אמר והרשעים כיס
כגרם כי הסקט לא יוכל ויגרשו מימיו רפש וטיט הלי קרא לתתך ומלי דאוריתא כמה
רזין עלאין אית כהו מסתיין דא מן דא וכלא חד . והרשעים כיס כגרם כי הסקט לא
יוכל דא עשו דכל עובדוי כרשיעו וכחיבכא דהא כד אתא לנביה דיעקב עובדוי לא
הוו כשלם ויפול על צואריו חק צואריו דא ירושלם דאיהו צואריו דכל עלמא . ויפול על
צואריו ולא על צואריו כגין דתרין זמכין אתחריב כי מקדשא חד מכבל וחד מזרעים
דעשו דאיהו גרמיה עליה זמכין אתחריב ויפול על דא ויפול על צואריו חד . ויסקהו
נקוד לעיל דלא כסקיק כרעותיה ותכן דכתיב וכעתרות כסיקות סוכך דא כלעס כך
כריך לון ליסרחל דהא לא כריך לון כרעותא דלבא לוף הכא כעתרות כסיקות סוכך
דא עשו . אמר רבי יוסי כתיב קומה יי׳ האושיעני אלהי כי הכית את כל אויבי לחי שני
רשעים שברת . ותכן אל תקרי שברת אלא שרכבת דהא אסניאו סיכוי וחשיב לכסכא
ליה וכו׳ . ועל דא ויבכו דא בכי . ודא בכי . ואוקמוה חבריא . תא חזי כמה חוש

לכיס

לבניה ורשותיה דעשו לבניה דיעקב . דהא לפילו כההיא שעתא חמיב לאדך זמינן
למעבד ליה כיסין ולקטרגא ליה ועל דא ויבכו דלא הוה בכי דלא הוה חמיב לאסתכלא
מן ידוי ודא הוה בכי בגין דלבני הוה קיים ולא יכיל ליה . אמר רבי לבא ודאי
אתחלם רוגזיה דעשו כשעתא דחמא ליה ליעקב . מאי טעמא בגין דהא אסתכם
בהדיה סהדא ממבא דעשו ועל דא לא יכיל עשו לשלטאה ברוגזיה דבכי כל מלו דהאי
עלמא תליין לשלא וכד אסתכמו לשלא בקדמיתא אסתכמו לאתתא שלטותא לאה
ליהוו לאתתא עד דאתיהיב שלטותא לשלא וכלא דא כדא תליא .

יעבר נא

אדבי לפני עבדו ואני אתנהלה לאטי וגו' . אמר ר' אלעזר
היכו דקאמריכן בקדמיתא דיעקב לא בעא אסתא ליכון
ברכאן קדמאי דברכיה אבוי ועדין לא אתקיימו כיה אפילו חד מכוויהו בגין דסליק
לון לסוף יומיא כשעתא דאשתריכו לבבוי לגבי כל עמין דעלמא וכגין כך כשעתא
דאמר עשו נסעה ונלכה ונפלוג הלי עלמא כחדא ושלוט כחדא מה אמר יעבר נא
אדבי לפני עבדך ויקדים עשו שלטניה אסתא בהאי עלמא ויעבור כלא ויעבר מלכא
לפניהם וי' בראשם אקדים אבת שולטנותך בקדמיתא בהאי עלמא ואני אתנהלה
לאטי לאבא אסלק נהמי להאוא עלמא דאתי ולסוף יומיא לאיכון יומיא דאזלין לאט
לרגל המלאכה . מאן מלאכה . דא אספקלריא דלא כהרא דכה אתעביד עבידתא
דעלמא . אשר לפני דא הוא מן קדם וי' בכל אתר . ולרגל הילדים דא הוא רזא
דכרוכים לאחזא רזא דמסיכותא דאיהו אתדבק בהו . אבא אל אדבי שעירה אבא
אסכול גלותא הילך עד דייתי ויחטי זמכא דילי לשלטאה על הר עשו כלא ועלו
מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו . וכדין והיתה ליי' המלוכה .

ויעקב

כסא סכותה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכות על כן קרא שם
המקום סכות . רבי חייא פתח ואמר סיר המעלות לשלמה שם
וי' לא ובכה בית וגו' . שם וי' לא יעמור עיר וגו' . תא חזי בשעתא דסליק כרעותא
דקב"ה למכרי עלמא אפיק מכוויהו דקרדיכותא חד קטורא ואתלהיט מנו תהומא
ואשתאר כסליקנוכתא לתתא הדא הוא תהום (אתלהיט) כמאה סביבין אורחין
דקיקין דכרכין ואתעביד כיתא דעלמא . הדי כיתא לאיכו נו אמצעיתא דכלא כמה
פתחי לאדרין ליה סחור סחור דוכתין עלאין קדישי תמן מקבלי נפרי אמיא כל חד וחד
לזכיה בגווייהו כפיק חד לילכא דכרכ' ואקיק עפריה ואכיה לכלא כיה הדא שבא
סליק לעכבי אמיא ואתמר כין תלת טורין כפיק סליק לעילא כאית לתתא . הדי
כיתא לאתסקיא מכיה ונכיו כגווייה כמה נכזין עלאין דלא לאתידש בדא לאתבבי הדי
כיתא ואסתכלל . הדא הילכא לאתנליא כיממא ואתכסיא בלילא והדי כיתא סלטא
בלילא ואתכסיא כיממא בשעתא דעלל תמוכא ואתקטיר כיה סלטא וכל פתחין
סתימין מכל סטרין כדין כמה רוחין פרחין כחוירא תליכין למכדא ולמיעל כיה
ועלין כין לילכין נפורי וכטלין סהדותא וסטיין ואחזן מה דאחזן עד דלאתער הדא
תמוכא דאתקטיר כיה ואפיק חד סלהוכא וכטא כשלמא ואתער קלין לעילא ואתא כדין חד

כרוזא סלק ואתקטיר בחוריבא וקרי . הכנו לוריבא כפקא מנו עמודא דעננא
דכמדכתא פניומהא וכך כפקא לתפצט בחדכא סטרי עלמא . חלף חלפין קיומין
מסטרא דחיזו ממלכא ודכוא דכוון קיומין מסטרא דחיזו ימיכא וכרוזא קלוס
בקיומיה קרא בחיל ואכריז כדין כמה חיזון דמתקני מירתא ופלחין פולחנא ותרין
פתחין פתיחו חד לסטר דרומא וחד לסטר צפון . סלקא האי כיתא . ואתקטר כין
תרין סטרין ומירין מזמרן ותושבחן סלקין . כדין עאל מלך דעאל בלחודוי , וכיתא
מתלהטא בשית כהורין כהרין זיוא לכל סטר , וכהרין דכוסמין כפקין ואתסקיין כל
חיות ברא , כלא יפקו כל חיותו סדי יסברו פרקוס נמוס וגו . וזמרין עד דסלקא
נפרא . וכד סלקא נפרא כדין ככבוא ומזלי שמיא וחיליהון כלהון מסבחן ואמרי
מירתא , כלא ברן יחד ככבי בקר ורישו כל בני אלהים . תא חזי שם ה׳ לא יכנה כית
שוא שמלו כוכיו כו . שם יי׳ לא , שמור עיר שוא שקד שומר . שם יי׳ , דא מלכא עלאה
דחיזו כוכא להאי כיתא תדיר ואתקין ליה , חיותי , כד סלקין רשותין פולחנין מתתא
כדקא יאות . שם ה׳ לא , שמור עיר , חיותי , בשעתא דאתמסכא לוליא וסטרין מזויכין
ארלין ושטלן בעלמא , ופתיחין סתיומין ואתנטיר מכל סטרין דלא יקרב כיס ערלה
ומסאבא , כלא לא יוסיף יבא בך שד ערל וטמא . דזמין קבה לאעברא לון מעלמא
מלן ערל ומלן טמא , חלף כלא חד ערל וטמא , דא הוא דאתפתח כיס ואזיל לאכתריס
אדם ואכתתיס וגרימו מותא לכל עלמא , ואיהו דמסאיב האי כיתא עד ההוא זמנא
דיעבר ליה קבה מעלמא בג׳ שם יי׳ לא , שמור עיר שוא ודאי . תא ויעקב כשע
סכתה לאתטול לקבלה חולקא דמהימנותא . מה כתיב לעילא ויעב כיום ההוא עשו
לדרכו שעירה . וכתיב ויעקב כשע סכתה . חלף כל חד לאתפרש לסטרא דילים . עשו
לסטר דשעיר . מלן שעיר , דא הוא שם זרע ש ככר . ויעקב כשע סכתה דא מהימנותא
עלאה . ויכן לו כית כלא כית יעקב . לך לאעזר דאתקין תפלת ערבית כדקא יאות .
ולמקבהו עשה סכת שאר סכת לסטרא לון ודא הוא חולקיה , וכדין ויבא יעקב שלם .
שלם מכלא , ולוקמוה . וכתיב ויהי כשלם סכה וגו , ולכלא רזא חדא כדין
לאתחבר עמיה מהימנותא , כד הוה שלים כד לאתעטר כרוכתיה דאתחזי ליה . וכדין
הוי סכה לאתעטרא כהדיה , דהוה שלים מאכהן , דהוה שלים מכמן , דא הוא שלם .
שלם לשלא , שלם לאתא . שלם כשמיא , שלם כארעא . שלם לעילא , דאיהו כללא דאכהן .
שלם לאתא כככוי קדישין שלים כשמיא שלים כארעא , וכדין ויהי כשלם סכה ולוקמוה
מיד מה כתיב . **ותצא** דינה כת נלה . ולוקמוה מכרייא . תא חזי כמה
דרגין וסטרין מתפרשן לעילא , וכלהו מסכיין דא מן דא , חויין
מסכיין אלין מלין מקטרגין לשלטאה עלי אלין , ולמטרף טרפין כל חד וחד לזכיה
מסטרא דרוחא מסאבא , כמה דרגין מתפרשן וכלהו כמן לקטרגא אלין לקביל אלין ,
והא כתיב לא תחרוש כשור וכחמור יחדיו , דכד מתחברן מקטרגי עלמא . ותא חזי
תיקוכתא דדרגין מסאבין , לאו איהו אלא לקטרגא כסטרין קדישין . ויעקב דאיהו
קדישא כלהו כמן ליה וקטרגו כהדיה , כקדמיתא כסכיה חויא כלא ויעב ככף ירכו ,
סמתא כסכיה חמור , תמן איהו קלוס לגבי חויא , סמתא סמשון ולוי דאתו מסטרא

דדיכת קטיף קיימו לגביה דחמור וסליט עלוי ככל סמרין ואתכפיף קמייהו כלא ואת
חמור ואת שכם כנו הרגו לפי חרב · ומשום דהוה שור מזליה דיהו שור אתת על
חמור וקטרג כיה בגין דלא יתחברון כחדא ואסתכח דיהו מקטרגא דיליה · וכלהו
אתו לקטרגא ליה ליעקב ואסתזיב ולכתר דיהו סליט עלייהו לכתר לאתת שור ואסתלי
בחמורים דכלהו מסטרא דחמור ויוסף דיהו שור ומנרים דיהון חמורים דכתיב
בהו אסר כפר חמורים בשרק · ועל דא לכתר כני יעקב כפלו כין דיהון חמורים
כגין דאזדווג שור בהדייהו ומשו לון גרמייהו וכסרא עד דאתער לוי כמלקדמין
ובדד ליהון חמורים לכפיף לון ואתכר תוקפהון מעלמ׳ ואפיק לשור מתמן הה״ד ויקח
משה את עצמות יוסף עמו · תא חזי כד אתת שמעון בקדמית על ההוא חמור אתער
עליהון דם דאתגזרן ולכתר ויהרגו כל זכר · כגוונא דא עבד קב״ה על ידא דלוי
דיהון חמורים במנרים בקדמיתא דם ולכתר ויהרוג י׳ כל בכור בארץ מצרים וגו׳ ·
הכא כתיב חמור כתיב ואת כל חילם ואתכל טפם ואת כל בהמתם וגו׳ אתם כתיב
חמורים כתיב כלי כסף וכלי זהב ושמלות · וכתיב וגם ערב רב עלה אתם וצאן ובקר
וגו׳ · ושמעון ולוי דלא קאים לגבי הא חמור ודלא קאים לגבי כל דיהון חמורים כלהו
כעו לאסתכפא כהדייהו דיעקב קדישא ואתתקנו לנפשהון ליה ודיהו ככמוי קאים
לגביהו וכתיב לון תאותיה · הסתא דעתו כעיך ליה ולכנוי מלן יקום לגביה יעקב
ויוסף דלא מסטרא דא ודלא מסטרא דא דכתיב והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה
ובית עשו לקש וגו׳ · **ויסע** ויהי אחת לילדים על הערים אשר סביבותיהם
ולא רדפו אחרי בני יעקב · אמר רבי יוסי וכלהו הוו מתכנשי וכד
הוו מגרי זייני קרבא הוו מרתתי ומבקשין לון ובגין כך ולא רדפו אחרי בני יעקב ·
הסירו את אלהי הנכר וגו׳ · הסירו את אלהי הנכר אלין אינון דנטלו מאשם
מאני כספ׳ ודהבא דהוה חקיק עלייהו טעות דלהון · רבי יהודה אמ׳
פשוטן הוו מכספא ודהבא ויעקב לטמין לון תמן בגין דלא יתהנון מסטרא דשל
דלשיר ליה לכר כמ לאתהני מניה לעלמין · רבי יהודה ורבי חזקיה הוו אזלי באורחא
אמר רבי חזקיה לרבי יהודה מאי דכתיב ויקח את עטרת מלכם מעל ראשו ומקלף
הכר זהב ואבן יקרה ותהי על ראש דוד · ותניכן מקרא כני עמון מלכם שמיה ודלא
הוה עטרת מלכם · מאי טעמא ותהי על ראש דוד · ומאי טעמא כתיב מקרא דכתיב
בשאר טעות עממיא עצ כתיב אלהים לחרים · אל הכר אל לאחר ·
ובהאי אמר מקרא · אל וכל טעות עממיא עצ הכי קרא לון קב״ה דכתיב ותרחו את
מקנהם ואת נזמיהם · ומה דאמר ויקח את עטרת מלכם דהיו מלכוס הכי הוא
ודאין שלח היתי הנתי עד דלא תתנייר כדין היו תכר לה לההוא עטרת דהיו מלכוס
הוה דווקא דמקיק עלה ופניס לה כדין היו עבד לה היתר לאתסכ׳ מה והוה על
ריסיה · ואת חזי מקרא כני עמון חד חיוא כמורטא הוה חקיק על ההוא כתרא וכגין
כך לקרי מקרא זהמת · רבי יצחק אמר הסירו את אלהי הנכר · אלין אחר כמין
דהוו מייתי בגווייהו וכל בכוזכן דלמון ועל דא כתיב ויתנו אל יעקב את כל אלהי
הנכר אלין כמין וכל בכוזכן וכל טעות דדהבא וכספא ויטמון אותם יעקב בגין דלא

אתכון מסטרה דעל כלל . תא חזי דיעקב נכר מלים בכלה הוא והוא מתדבק בוא
בקב"ה מה כתיב ובקומה ובעלם כית אל ולעצה שם מזבח לאל העצם לותי בוא
נרתי ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי ויתנו אל יעקב מכאן דכעי כר כם לעכחא
לקב"ה ולאודאה ליה על כמין ועל טכחן דעבד עמיה ד"ה ויהי עמדי בדרך אשר
הלכתי . תא חזי כקדמיתא כתיב ובקומה ובעלה כית אל ובג' לכלול כלו כהדיא
ולכתר כתיב ולעצה שם מזבח ולא כתיב ובעצה דאיקיר לון מכללא דא . מאי
טעמא כגין דעלים הוא מלה . יעקב לתקון תפלת ערבית ודלג ואיהו עבד מדכחא
ועליה הוא מלה . וכגין דליהו עבד כל ליכון עקתין מן יומא דערק קמיה דאחוה
דכתיב ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי ואיכון אתו לכתר לעלמא ועל דא לא תעיל לון
כהדיא . רבי אלעזר אמר מכאן מאן דיתעביד ליה כסא ליהו כעי לאודאה מאן
דאכיל כהאי כפתורא דליהו כעי לברכא ולא לאחרא דלא לאכיל מודי .

ויבן שם מזבח וגו' תא חזי ויכן שם מזבח ולא כתיב בשבי מדשן דאסיקו
עליהון כסכין ועלוון אלא כגין דאתקין הוא דרגא דלתתאה לאתעקא
מזבח ליו' לאתקכא דרגא תתאה לאחכרא ליה כדרגא עלאה ועל ויבן שם מזבח דא
דרגא תתאה ליו' דא דרגא עלאה ויקרא למקום אל כית אל . שמא דא כשמא עלאה
כגין דכד אתכרא כדין כשמא כתיב וכלא חד . כי שם נגלו אליו האלהי' כגין דאיכון
לא אתכחו אלא כשכינתא דהוו עכדין דאיכון מסתכלי תדיר כהדי' שכינתא
קתדלקי מחרבי דשכינת' ועד כי שם נגלו אליו האלהי' דהא כתי' והכה יו' נכך עליו
ויעל מעליו אלהים כמקום אשר דכר אתו . רבי שמעון אמר מכאן
דאתעביד רתיכא קדישא כהדי אכהן . ותא חזי ויעקב ליהו רתיכה
קדישא עלאה דקיימא לאהכרא לסיהרא ואיהו רתיכא כלאודוי דהא הוא דכתיב
ויעל מעליו אלהים . פתח ואמר כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו כיו' אלהינו
ככל קרואנו אליו . תא חזי כמה ליכון מכוכין ומזלות קמי קב"ה דליית לך עם ואומן ככל
עמין עכו"ם דעלמא דליית ליה אלהא דשמא לון כמה דקב"ה אזמין לקכלא צלותהון
וכשעתהון דישרא' ככל שעתא דאינטריך לון למשמע צלותא דליכון כעלמא דאתי הוא
דרגא דלהון . תא חזי יעקב קרא ליה קב"ה וישראל ככתיב לך יקרא עוד שמך יעקב
כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא שמו . מאן ויקרא דא מכוכתא כלי' ויקרא שמו ישראל
ויקרא ז' משה ואמר לו שלום . לעיל מוקמינן ישראל דהא אתתקים ככלה כדקא יאות
וכדין אסתלק כדרגיה ואסתלים כשמא דלעיל דא ויקרא שמו ישראל והא אתמר
רבי אלעזר ורבי יוסי הוו חזלי כהרחא אמר רבי יוסי לר' אלעזר ודאי הא דאמרת
דיעקב אשלים דהכא ליהוו חזלי לכל סטרין ויקרא שמו ישראל וכתיב לא
יאמר עוד שמך יעקב כי אם ישראל יהיה שמך . וכתיב ויקרא שמו ישראל . אמאי
יקרא שמך עוד יעקב כמה זמנין וכלא קרון ליה יעקב כמלקדמין לו
אסדר קב"ה ויקרא ליה יעקב ככמה זמנין וכלא קרון ליה יעקב כמלקדמין לו
הכי מהו יקרא שמך עוד יעקב . אלא אפיר יקרא שמך . פתח ואמר ויכרך
פרים מלחמות יעיר קנאתו יהיו יקרא לוקמו וכל תא כגבור יגלגל חץ גבור מכאיב ליה
וגלי כלים מלחמו ועיר קנאתו יהיו יקרא לוקמו וכל תא כגבור יגלגל חץ גבור מכאיב ליה
פרים מלחמות לוקמו מכאיב ליה . הלא הם לתתר ויתמר ויכל לתתר רחמי ליהון ודלא

קס

קכ"ם ו' שמות ליהו"ן דכתיב לקט ו' הוא שמי וחמיכן דלזמכין לתקרי שמיה אלהים
והוא דיהא ככל לתר · אלא כזמכא דלסנויהו זכתין כעלמא ו' שמיה ולתקרי כשמא
דרחמי · וכזמכא דלסנויהו מיהכין כעלמא אלהים שמיה ולתקרי כשמא דאלהים ·
כך כזמכא דיעקב לא הוה בין מכתין ולא הוה כארעא לאחרא לקרי ליה ישראל וכך
הוה בין מכתין לו כארעא לאחרא קרי ליה יעקב · אל"ל עדין לא לתיסבא מלה דכתיב
לא יקרא עוד לפנן קריכן ליה · ומאי דאמרת דכך הוה בין מכתין לו כארעא לאחרא
קרי ליה יעקב · תא חזי כתיב ויסע יעקב כארץ מגורי אביו בארץ כנען · הא לא
הוה כארעא לאחרא · אל"ל הא כקדמיתא לתמה כמה דקכ"ם לתקרי ו' ולזמכין לתקרי
אלהים הכי כמי לזמכין לקרי ישראל ולזמכין לקרי יעקב וכלא כדרגין ידיען · ומה
דאתמר לא יקרא עוד שמך יעקב לתיסבא כשמא דא · אל"ל אי הכי הא כתיב ולא
יקרא עוד לך שמך אברם והיה שמך אברהם · אל"ל התם כתיב והיה ועל דא קיימא
כההוא שמא לכל הכא לא כתיב והיה · אלא כי הא ישראל יהיה שמך ולא כתיב והיה
שמך ישראל · ואפילו כזמכא חדא סגי ליה כ"ש דלזמכין כך ולזמכין כך וכך לתעטרו
בכוי בכסכי ולוחי ואסתלקו כדרגין עלאין כדין לתעטר כשמא דא תדיר · עד דהוו
חזלי א"ל רבי יוסי לרבי אלעזר הא אתמר דכך מיתת רחל כטלא כיתא מאן דאטרי
לאתתקכא כתריסר שבטין כדקא יאות לאחי מיתת רחל מיד · א"ל למהוי שכיכתא
מתעטרא כדקא יאות ולמהוי לה הכניס שמחה ופה שריא לשיולא לבטלא כיתא
ולאתתקכא ועל דא כתיכן הוא תדיר כמערב ולא כשחר לאחרא וכיה שריא לאתתקכא
כתריסר שבטין וכיה שריא מלכותא דרקיעא לאתתמודעא כארעא · ורזא דא ככל
מירותא דאיהי לאתתמודעא בקמיו לייהו ועל דא לית כה דיכא דמותא ומתיין
לאתיסבא · הכא כל כעא לאתתקכא ולבטלא כיתא לתעביד דיכא כרחל וכתר כן
לאתתקכא לאתיסבא כל כעא לאתמודעא מלכותא כארעא שריא כדיכא ולא
לאתיסבא מלכותא כדוכתא כדקא יאות עד דאתער דיכא כשאול לפום שכדוי ולבתר
לאתיסבא מלכותא ולאתתקכא · תא חזי כל מירותא תקיף ולבתר כייחא כרחם הכא
מירותא תקיף דכל עלמא לאתלן כל חד וחד לפום עובדוי ולבתר כייחא סליחה וכפורי
כגין דמירותא לייהו מכמלא ועל דא דיכוי תקיפין ולבתר לאתער ימיכא ועל דא הוי
כייחא · ולזמכא דאתי זמין קכ"ה לאתערא ככייחא על שאר עמין עכ"ו ולבתר יתתקף
עלייהו כדיכא קמיה דכתיב ו' כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה ירים קף
יגבר על אויביו יתגבר · ו' כקדמיתא דלייהו רחמי ולבתר כגבור ולא גבור ולבתר
כאיש מלחמות ולא איש מלחמות לבתר לאתגלי תוקפא עלייהו ויתתקף לעיניהו לון
דכתיב וריע קף יגביר על אויביו יתגבר · וכתיב ויצא ו' ונלחם כגוים ההם כיום
הלחמו כיום קרב · וכתיב מי זה כא מאדום חמוץ כגדים מבצרה וגו' ·

ויחי כנאת כפשא כי מתה ותקרא שמו כן אוכי ואבי קרא לו כנימין · רבי
יהודה פתח ואמר טוב ה' למעוז כיום צרה ויודע חוסי כו · זכאה
מולקיה דכר עם דאתתקף כיה כקכ"ה כגין דתוקפא דקכ"ה לייהו תוקפא ואוקמוה ·
טוב ה' כלל טוב ה' לכל · למעוז דא הוא תוקפא דאית כיה ומשמע דכתיב ומעוז

ומשעות משיחו הוא · כיום נרה ביומא דעקו דשקין שאר עמין לישראל · תא חזי
מה כתיב התרפית כיום נרה נר כחכה · מלי דתרפית מלן דלתתרפי ודוי מקבים
דלא לתתקפל כיה והיך יתקף כר בם כיה כקבים דלא מלן דלתתקף כחוריתא
לתתקף כחילכא דמיו כביכול יכה תוקפא לכנסת ישראל לתתקפל ואי הוא
ותרפי מחוריתא מה כתיב התרפית אלי ליהו לתרפי מן חוריתא כיום נרה נר
כחכה · ביומא דייתי ליה עקו כביכול דמיק ליה למכיכתא דליהו חילא דעלמא ·
לא נר כחכה · תא חזי כמעתא דכר בם לתרפי מחוריתא ואזיל כחרחא דלא כפרש
כמה כעלי דכבו זמינין ליה למהוי ליה קטיגורין ביומא דעקו · ואפילו כמתיב דכר
בם דליהו חילא ותוקפא דילים ליהו מלרי דכבו לקבליה דכתי׳ נר כחכה כנון דליהו
נר לנביה · אמר רבי יהבה כמעתא דכר בם אזיל כחרחי דחורית וכל לחשיו מתתקנן
כדקא יאות במה סניגורין קיימין עליה לאדכרא ליה לטב · פתח ואמר לא ים עלו
מלאך מלין אחד מכו שף להגיד לאדם ישרו ויחננו ואמ׳ פדעהו מרדת שחת מצאתי
כפר · הכי קאמרי לית לאסתכלא כהו · וכי לא אתגלי כלא קמי קבה דליהו נריך
למלכא דיומא קמיה טב או כיש אלא ודאי אצטריך · דכד לית ליה לכר בם
סניגורין לאדכרא זכו דידיה קמיה ולא לית ליה לכר בם קטיגורין כדין ויחננו ואמ׳
פדעהו מרדת שחת מצאתי כפר · תא חזי כהאי קרא תסכא כרישא דמלה כתיב
אם יש עליו מלאך לי לא כתיב יתיר אלא הוא · אבל מלאך מלין אחד מכו אלף כתיב
ואלן ליהו · דלא הוא מלאך דממכא עמיה דכר בם בסטר שמאלא דכתיב ושול מנדך
אלף ודלא הוא סטרא דשמאלא כתיב וכבכם מיומיך · אבל אחד מכו אלף דלא הוא
נר הרע דליהו אחד מאלין דהמלסטר שמאלא בנין דליהו סליק לעילא ונטיל
רמו · ועל דא אי כר בם אזיל כחרחא דקטרוגא נר הרע ליהו עבד לו כמה דאתמ׳
דכתיב טוב כקלה ועבד לן כדין ליהו סליק ואתעביד סניגוריא ואמר קבה זכו
עליה דכר בם · כדין קבה אמר פדעהו מרדת שחת · ועם כל דא לא אהדר בריקנית
כנון דאתיהיב ליה לאחרא למלטא עלוי ולימול כמתיב מכיה · כנון דאקדים חובוי
דסטרא כר בם ואיהו כפר על הלי׳ה׳ד מצאתי כפר למפדי ליה׳ דלא יקות לגיהנם ולא ימות ועל דא מכשו
זכו דאמרת ליהו עליה כפר למפדי ליה דלא יקות לגיהנם ולא ימות ועל דא מכשו
ליה לכר בם למיהך כאורח קשוט כנון דיהא ליה היהו סניגוריא כגוונא דא
ישרש כיומ׳ דכפורי דיהבי ליה שעיר ואתעכיר כהדיה עד דאתהדר עכל לכו ואליף
ומסיר סהדותא קמי קבה ואתעביד להו סניגוריא · ועל דא אמר שלמה אם רעב
שנאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים · ועל הא יהי נר הרע אתמר · וכנין דא
ביום נרה · כל כר בם אתרפי מחוריתא כביכול דמיק ליה קבה כהדיה דהשתא נר
הרע דליהו אתעביד קטיגורא · נר כחכה · נר כח כם כנון דאתקרב קמיה
לקטרגא ואתחלם חילא · תא חזי טוב ה׳ למעוז ביום נרה · מלי ביום נרה דא יעקב
כד אתא עליה עשו לקטרגא ליה וידע חושי כנפיה אתא עליה עקו דדיבוקא · ותא
חזי מה כתיב ויאמר כרכיו דכל מלאך המגאל אותי מכל רע יכרך את הנערים
ונקרא

וכעת דיכה כשעת דסכך דהות בי רחל כה חמ קמיה קב"ה והה יעקב כדר כדריה ולה
אלים והה ליהו תקיף מכלה כשותפי וכבנין ככל מה דלעטרין ולה אלים כדריה
דכדר קמך ולה כסכת עובדא מכיה מיד ותלד רחל ותקש כלדתה · ותי ותקש
דלתקבי דיכה לשילה נבי מלאך המות ולתעבד יעקב כהלי מלי טעמא בנין דכתיב
פה לין לך לעלם למה יקה מעכבך מתחתך, ועל דה מיתת רחל ולתמסר דיכה על
ידה דמלאך המות · ותה חזי כשעתה דלתה עמו מה עבד · וישם את המפחות
ואת ילדיהן ראשונה ואת לאה וילדיה לאחרונים ואת רחל ואת יוסף לאחרונים · מלי
טעמא בנין דרחיל עלם דרחל דלה יסתכל סהוה רמע כשפירו דילם ולה יקטרג ליה
עלה · תו מה כתיב ותגשנה השפחות הנה וילדיהן ותשתחוין ותגש גם לאה וילדיה
ותשתחוין בסוף מקמי נוכרין · לכל כרחל מה כתיב ולאחר כגש יוסף ורחל ויוסף מקמי
לאה וילדיה חפק עלה, ועל דה כתיב כן פורת יוסף כן פורת עלי עין לחסני נופיה
וחפק על לאה · עלי עין · עלי שכח דסהוה רמע · והכי לתעבדת על ידה דיכר
הרע דקטרג כשעתה דסכסך · ולתעבד יעקב על כדרה דלה אלים, ודה קמיה
ליעקב מכל עקו דעברו עליה · ומכלן דכתיבים דיעקב הוה דכתיב מתה עלי רחל ·
עלי ודלין, על דלאחרית כדרי · ר' יוסי אמר כתיב קללת חנם לה תבוא · ולאוקמוה לי'
בנ"ו קללת נדיקה היה לפי דלה לתכוון כה כיון דנפקה מפומיה כטיל לה ההוא
ער הרע וקטרג כה כשעתה דסכסך · יעקב אמר עם מאן תמנה את שלדיך לה
ויהיה · ולעב דליהו לה הוה ידע כטיל לה להסיה מלה דהוה סתן דלתתכא נכייהו
תדיר דכבי כשה, ועל דה תכיכן לעולם לה יפתח כר כם פומיה לשטנא, כנין דכטיל
הסיה מלה וקטרג כה לשילה ותתה, כל סכן מלה דחכם לו מלה דנדיקה, ועל תרין
אלין לתעבדת רחל · ויקץ כשעת כפגה כי מתה אמר רבי לבא · וכי כיון
דאמר ויסי כשעת כפגה לה ידעכה כי מתה, אלא לאטרוך, בנין דלה
להדרת לגופה יתיה ומיתת רחל מיתת נופה, בנין דאית בה כשה דכפקי כשמתייהו
ולהדרן לאתריהו וכלל ותעב כפגה שוי · ויפה לבב · כפגי יפה כדברו ולה כותרם
כי עוד כשה · לכל הלי כפקת כשמתה ולה לאהדרת לאתרה ומיתת רחל · ותקרא
שמו בן אוני דקטיו דדיכה דלתבזר עלה, ויעקב לאהדר ליה וקטיר לה לימיה בנין
דאטרוך לקטרא לה לימיה, ועב דליהו בן אוני מסטרא דדיכה קטיל בן
ימין ליהו דלה כימיה לתקטרת ולתקברת בארעא כמה דלתמר · הלי לתגלות
מיתתה וקבורתה, לכל לאה לה לתגליא מיתתה וקבורתה · ועב דהה ארבע לאמהן
רזא לית לן והה לוקמוה · ויצב יעקב מצבה על קבורתה, אמר רבי יוסי
מלי טעמא בנין דלה לתכסיה לתרה עד יומא דזמין קב"ה לאחייה
מיתיא, כמה דלתמר עד היום · עד הסוא יומא ממש · רבי יהודה אמר עד יומא
דתהדר שכינתה בגלותהון דישראל כהסוא לתר, כל"ה ויש תקוה לאחריתך כאם נ'
נשבו כנים לגבולם · ודה לומאה דלומי ליה קב"ה, וזמינין ישראל כד יתובון מן גלותה
לקיומא על הסיה קבורה דרחל ולמכבי תמן, כמה דליהי ככתי על גלותהון דישראל,
ועל דה כתיב ככבי יכלו וכתקנגים לובילם וגו' וכתי כי עם מבך לפעולתך · וכסיפ

שפחת זומנת רחל דליהוי בתרחא למתלי בקנו כיסרא ושם שכיבתה ואוקמו אחריות׳

ויהי בשכון ישראל וילך ראובן וישכב את בלהה פלגש לכיו וישמע
ישראל ויהיו בני יעקב שנים עשר׳ רבי אלעזר אמר

ויהי בשכון ישראל בארץ ההיא דהא לאה ורחל מיתו ובטלה ביתה מלן דכתיב׳ וכי
תם׳ דראובן אזיל ושכיב בהדה דבלהה׳ אלא כל יומא דלאה ורחל שכיבתה שריא
עלויהו, והשתא דמיתת שכיבתה לה אתפרשת מן ביתה, ושריא בביתה במשכבה
דבלהה׳ ואע״ג דשכיבתה בעיא לבטלה ביתה כדקא יאות׳ ואלמלא יעקב לא
אשתכח בזווגה דכר ונוקבא לא שריא שכיבתה בהתגליה בביתה, ועל דא קיימא
שכיבתה במשכבה דבלהה, ואתה ראובן, ובגין דחמא דבלהה ירתה לתרה לחמיה,
אזל וכלכל ערסא, ועל דקיימא שכיבתה עלה כתיב ויבא וישכב את בלהה׳ רבי יוסף
אמר דכתיב על הסוס ערסא ולא חיים ליקרא דשכיבתה, ובגין כך לא אתפגים
מחשבה דשכטין ואתה קרא ושביל חשבה בגין כך כתי׳ בכר יעקב ראובן ויהיו
עבד ריש דכל שבטין׳ רבי יהודה פתח ואמר כי ישרים דרכי יי׳ וגו׳ כל מלאכי
דקב״ה כלהו ישרים ואורחוי קשוט, וכי עלמא לא ידעין ולא משגיחין על מה לישנן
קיימין׳ ועל דא ובדוקי׳ ולבו כשבין דלישנן ידעין אורחוי דקב״ה ומשתדלי באורית׳
דכל מלן דאשתדל באוריתא לישנן ידע ואזיל בהו דלא שטי לימינא ולשמאלא׳
ופושעים יכשלו בם׳ אלין לישנן חייבין דלא משתדלי באוריתא ולא משתכלן באורחוי
דקב״ה ולא ידעין להן אורחי אזלין ובגין דלא ידעי לאשתכלא ולא משתדלי באוריתא
לישנן כאלו בהו בלישנן אורחוי בהאי עלמא ובעלמא דאתי׳ תא חזי כל בר נש
דאשתדל באוריתא כך בפיק מהאי עלמא כשמתיה סלקא בלישנן אורחין ואכילין
דאשתכח באוריתא׳ ולישנן דידעי אורחוי דאוריתא בהאי עלמא, יכון בהסוא
עלמא כד יפקון מהאי עלמא ולא לא אשתדלי באוריתא׳ בהאי עלמא ולא ידעין אורחין
ואכילין כד יפקון מהאי עלמא לא יכדעון למיהך בלישנן אורחין ואכילין ובאלין בהון
כדין יהך באורחין לחרכין דלאו לישנן אורחין דאוריתא ויתערון ליה בכמה דיסין
ואתעבד בהו׳ ומלן דאשתדל באוריתא מה כתיב בשכבך תשמור עליך והקיצות היא
תשיחך׳ בשכבך בקברא אוריתא תנור עליך מדוכא דסהוא עלמא׳ והקיצות כד
קב״ה יתער רוחין ונשמתין לחייוהי מתייהי כדין הוא תשיחך היא תהא סניגוריא על
נופא בגין דיקומון בקדמיתא לחיי עלמא כדא ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלא
לחיי עלמא ונ׳ואלין לישנן לחיי עולם כגין דאתעבדו בחיי שלם דאוריתא׳ ותא
חזי כל לישנן דאשתדלי באוריתא הסוא נופא יתקיים ואוריתא תגין עליה מאי טעמא
בגין דכסהיא שעתא יתער קב״ה חד רוחא דכליל מארבע רוחין, והסוא רוחא דכליל
מארבע רוחין אזדמן לכל לישנן דאשתדלי באוריתא לאחייא לון בהאי רוחא, בגין
דיתקיים לעלמין׳ ואי תימא הא כתיב מארבע רוחות באי הרוח לאחי לא יתקיימו
דהא כלהו מיתו כאלקדמין׳ תא חזי הסוא זמנא דלוקים קב״ה על ידא דיחזקאל
לישנן מתייהי הסוא זמנא דאתי רוחא לאתי מיתיא בהסוא גונא׳ ולקיימא לון ברוחא
דאתכלי

דלתתכלל בהאי נוסחא . ואשר דלהדרו גרמין בהסיח דעתא כמה דתנן בכל נדרים
לעתיד לבא לכל עלמא דליכא זמן לקיים מיתיבי מה כתיב ואתה מתוך ככלתי יקומון על
כך הוצרך רוחא דזמין לכתוב כהו כלדוקיא כגון דקכ זמין לקיימא להו קיימא
עלים כעלמא כדקא יהות ואיכון דלתתלו כהורייתא בהאי עלמא היא קיימא עלים
דבר כם ואתעבידת סכיגוריא קמיה דקכ . ר׳ שמעון אומר כל איכון מלין דהוריתא
וכל ההיא הוריתא דלתתלל כה בר כם בהאי עלמא איכון מלין והיא הוריתא קיימא
קמי קכ ואמרת קמיה והיא הרימת קלין ולא לתתכבת ולהדוא זמכא היכי תעביד
ותימא כפום דלתלכן בר כם ואתתלל בהאי עלמא ועל דא איכון יקומון בקיימא
עלים לחיי עלמא כדקאמרן ובגין כך כי יפרים דרכי יי׳ כנדיקים ילכו כם ופושעים
יכשלו כם . רבי חייא פתח ואמר ועלי זקן מאד ושמע את אשר יעשון בניו לכל ישראל
ואת אשר יסכבון את הכעים הטובות פתח להו מועד . וכי סד דכהני יי׳ דיעבדון
עבידתא דא והא מקדמת דכא אתמר ופריסת הוריתא הוות חוכא דלהון דכתיב
כי כאלו הלכעים את מכחתיו . וכתיב ומשפט הכהנים את העם את כל איש זובח זבח
וגו׳ וכתיב גם כטרם יקטירון את החלב וכא כער הכהן ואמר לאיש הזובח תנה כשר
לצלות לכהן וגו׳ וכתיב ואמר לו כי עתה תתן ואם לא לקחתי כחזקה . ועל דא ותהי
חטאת הנערים גדולה מאד וגו׳ . וכל דא לא הוו כטלין אלא מאיכון חולקין דהוו להו
לכהני למיכל מכיס ועל דהוה קלנ קדכה כעיכויהו ואתעבד . והכא אמר את אשר
יסכבון את הכעים הטובות . אלא מ׳ דהוו עבדי עבירה דא כמה דתרגם קדיסת
סהוה דלא יקומון כל ישראל ויקטלון להון . אלא כגון דהוו מעכבי לון לאעלא
למקדסת ומחלן כידיהון דלא לאעלא למגלי עלות עד דקורכני אתעבידו ובגין דאיכון
לא מייתין קרכנין למיטל חולקא מכייסו ובגין כך מעכבין לון . ובגין כך איכון כמין
הוו כעלן מכוייהו לאעלא תמן ועל דא כתיב את אשר יסכבון את הכעים דמעכבי לון
כדקאמרן ובגוכא דא ויסכב את כלהה חס ושלום דאיהו סכב עמהם אלא בגין דעכב
לה לשמשא כאלו שמשא דמנוח ודא הוא כלכולא דערסא ועבד לקכיל סכיכתא
עבידתא דא דכבל אתר דשמשא דמנוח לאתכא סכיכתא ערוך על ההוא אתר
ואתתכא תמן ומתן דנרים לעבכא שמשא דמנוח נרים דיסתלק סכיכתא מעלמא
ועל דא כתיב כי עלית מסכבי לכיך לז חללת עלה . ובגין דא כתיב ויסכב את
כלהה פלגש לכיו וישמע ישראל ויהיו כני יעקב סכים עשר כלהו הוו כמכויל ולא נרע
מזכותא דלהון כלום . רבי אלעזר אמר מאי טעמא בקדמיתא ישראל ולבתר יעקב
דכתיב וישמע ישראל ויהיו כני יעקב סכים עשר . אלא כד אתא רחובן ובלבל ההוא
ערסא אמר ומה תריסר סכטין הוו ליה לכא לקיימא בעלמא ולא יתיר ואסתא כעי
לאולדא כנין דילמא אפן פנימין דליהו כעי לאולדא אחרנין כמלקדמין אוד בלבל
ההוא ערסא ואתעבד ההוא שמשא כאילו עבד קלנ לנבי סכיכתא דשריו על ההוא
ערסא ועל דא כתיב וישמע ישראל דהא כשמא דא אסתלק נו תריסר דלתכסיין
דליכון תריסר כהני לפרסמוכא דכיא . ויהיו כני יעקב סכים עשר אלין תריסר
סכטין דסכיכתא לאתתקנת כהן ומאן ליכון שין דלוריתא להדרת ועביד לון חושכא

כמלקדמין כלהו קדישין כלהו לתחזיין לנבי מכיתתא למסתכלא בקדושת דמחריסון
דלולי עכד הכוה עובדא לא ייתי רחובן במכיוכח · ועם כל דא לתעניב דלתכטול
בכורתיה מניה ולתיהוב ליוסף כלא וכי רחובן בכור ישראל כי הוה הבכור וכחלנו
ינושי לכון כתפה בכורתו ליוסף · תא חזי ליהוי שמא דקב"ה מבורך מעלמא ועד
עלמא די כל מעבדוהי קשוט ודחרתיה דין וכל מה דליהוי עביד כלא ליהוי בחכמתא
עלאה · תא חזי כמה גריס עובדא דכר כם דכה כל מאי דליהוי עביד כלא לתרעים
וקיימא קמי דקב"ה דכה ישקב כשעתא דעאל לנבה דלאה כל הכוה ליליא רשותא
ולכיה הוה כרחל דחמיב דרחל ליהי ומהכוה שמוסף וטפה קדמאה ומהכוה רשותא
לתעברת לאה ואוקמוי · דכה שלמה דישקב לא ידע לא יסתליק רחובן כחוסכך · ועל
דא לא לסתלק כשמא ידיעא לגלא שמיה סתם רחובן · ועם כל דא לחדר עובדא
לתתריה כמה דהכוה רשותא קדמאה לתעבידת כרחל הכוה רשותא לתהדרת כה
דכה בכורתיה לחדרת ליוסף כוכרא דרחל לתר דרשותא הות כרחל וכלא סליק
כלתרי כנין דכל עובדוי דקב"ה כלהו קשוט וזכו · ק' חזקיה לסקכקיה ויומא חד לר' יוסי
דהוה מסטמיט ספסיכא גו קטרי לכורא והוה סליק קטורת לעלא · לא לכו
קטורת לתכנא דקרכנא דהוו סליק על נבי מדכחא הוה סליק תדיר כי הכי גווכא
לא שריא רוגזא כעלמא ויסראל לא לתגלי מעל לארעא · פתח רבי יוסי ואמר מי זאת
עולה מן המדבר כתימרות עשן מקטרת מר ולכונה מכל לבקת רוכל · מי זאת עולה
תא חזי בזמנא דהוו מזלי כמדברא מכיתתא מזלא קמייתן והיכהו הוו מזלי לכתרים
דכתיב ויי הולך לפניהם יומם כעמוד עכן למחותם הדרך ולילה כעמוד אש להאיר
להם וגו' · וכגין כך כתיב כה אמר יי זכרתי לך חסד נעוריך אהכת כלולותיך לכתך
אחרי כמדבר וגו' · ומכיתתא הוה מזלא וכלהו ענכי יקר כהדם · וכד הוה מכיתתא
כטלא הוו כטלין כמה דכתיב וכהעלות העכן מעל האהל ואחרי כן יסעו כני ישראל
וגו' · וכד ליהי סלקא הוה עככא סלקא עד לעילא וכל כני עלמא חמאן ומתלו
ואמרי מי זאת עולה מן המדבר כתימרות עשן הוה עככא דמכיתתא לתחזיא עשן
אלא טעמא ליהי עשן כגין דמורא דאהליק אכרהם ויצחק כריה הוה לחיוי כה ולא
לעדי מיכה וכד לתתאחד הוה כי כגווה הוה סליק שככא ועם כל דא מקטרת
מר ולכונה · אלא מקטרת מתקטרא כתרין סטרין לתרכין · עככא דאכרהם ליחיכה
עככא דיצחק לשמאלא · מכל לבקת רוכל דא ישקב · לא דא יוסף סנדיק כגין
דאורכא דיוסף הוה חזיל לנבים לחמאי רוכל כגין דהוה רכיל לאחוי לנבוי דאכוי ·
לא לחמאי רוכל אלא מה תכוכי דא קטורי דקוסטרי ולבקי דפולחני כלהו כידיהם סכי
כמי יוסף ליהי קיומא דאורית כגין דליהי קיים לה כגין דכל פקודי אורית מתקטרן
כבטורי דכרית קדישא ועל דא מכיתתא מתקטרא כאכרהם ויצחק ויעקב ויוסף כחדא
ליחון ודיוקנא חדא להו הה"ד אלה תולדות יעקב יוסף · וכגין כך מכל לבקת רוכל
כגין דמתתר כהדיא דכגויה וכפיק לסתקויה כלא וכהיכו כל לבקין · ותא חזי כד הוו
ישראל כארעא והוו מקרכין קרכנין כלהו הוו מתקרכין לנבי קב"ה כדקא יאות וכד
קרכנא לתעביד ותכנא סליק כארעא מיסר כדין הוו ידעי דתכנא דמדכחא לדליק

כוונה דלתתחזי לחדלקת וכל לחפטין כסירין וכוכיפין דלקין . מומח דלתתרוך בי
מקדמת לית לך ומח ומח דלית כיס שמיו ורובזח כדלא וחלל זוטם בכל יום ולתפרם
יחדיו מעילה ומתתה ויסרחל לחזלין בגלותה ולחיכון כרמו לחרכין וכדין לתקויים
קרח דכתיב ועבדתם אלהיס לחריס וכל דח למס בגין דכתי תחת חשר לח עבדת
חת ו׳ חלהיך בשמחה וכטוב לכב מרוב כל . מלי מרוב כל . סכח מרוב כל והתם
כחסר כל עד דיתער קכה ויפרוק לון מכיבי עממיה כמה דחת חמר ושב ו׳ חלהיך
חת שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים חשר הפיצך ו׳ חלהיך שמה . וכתיב הס
יהיה כדיך בקבה העמים משם יקבצך וגו׳ . **ואלה** תולדות עשו הוח
חדום . תח חזי כחיו ינחק לח לתתכון כבוי דעשו כמ׳ דלתתכון
כבוי דיעקב דסח עד לח מית ינחק לתתכון חל כעשו מס כתי׳ וינוע ינחק ויתת ויחסף
חל עמיו זקן ושבע ימים ויקברו חותו עשו ויעקב בניו כתריס מס כתיב ואלה תולדות
עשו הוח חדום . מלי טעמח בגין דסח כחולקים וכחסכתיה ועדכיה לחו לחיכו חלה
ויעקב ובניו . ובגין כך יעקב ובניו לחיכון חולקים דקכה ועלין כחוסכנח . חלה עשו
דלחו לחיכו כחולק דכסטר דמסיומנותח חכיד חוסכניה לכתר דמית ינחק ולתפרם
חולקים לחתר לחרח . תח חזי לכתר דמית ינחק ועשו לתפרם לסטריה מס כתיב
ויקח עשו חת נשיו וגו׳ מפני יעקב לחיו דסכח ליה ליעקב קרן ורוח שעבודה דמנריס
ולרעה וזכין ליה חולקים מן מערתה דכפלתה ולזל ליה מן לרעה ומן מסיומנותה
ומחולקים דלזל ליה מכלה . תח חזי כמה הוה חולקים דיעקב טכח ככלה בגין דלה
חשתדל עשו כהדיה ולתפרם מכיה ולזל ליה לחולקים ולעדכיה ולשתדל יעקב לחיות
בחסכת חבוי וכחסכת לכתה ועל דח ויגר חל חרן מפני יעקב לחיו . מלי מפני
יעקב לחיו דלח כעה חולקים וחסכתיה ועדכיה דמסיומנותה דיליה זכאה חולקים
דיעקב עליה כתיב כי חלק ו׳ עמו יעקב חבל נחלתו . **ואלה** המלכים חשר
מלכו בחרץ חדום לפני מלך מלך לבני ישרחל רבי יוסף פתח
ונחמר הכה קטן כתתיך בנויס כזוי לתה מחד . תח כד עבד קכה עלמה ופלג חרעה
לשכעה תחומי קליפין לקבל שבעין רברבין ממכן וקכה פליג לון לשבעין עיין כל חד
וחד כדק חזי ליה כלה כהנחל עליון גוי כספרידו כבי חדם וכד נבולו עמוס ומכלהו
רברבן ממכן דלתתמרו לשחר עמין לח לית כהו כזוי קמיס כמחכח דעשו . מט
בגין דסטרח דעשו מסרבא לחיכון וסטרחא דמסכנא לחיכון קלנא קמי קכה
חמח יכון דרגין שרירין דכתר ריחיח סריקתה דקוסטרי סומקי קל לתתיח ועל דח הכה
קטן כתתיך בגויס כזוי לתה מחד . דכתיב על נחוכך תלך ועפר תחכל כל ימי חייך .
מחד כדלא לחרור לתה מכל הכהמה ומכל חית השדה . תח חזי כדרגין תתלין לית
דרגין על דרגין כלהו מסכיין דח מן דח . וכלהו דרגין קפטורין חלין וקטירין חלין
כחלין ומלכו לתפרם דח מן דח ומלכו לתקטר כמלכו . דח עייל ודח כליק לחידן
בקטרח חדח הוח קטרח מסתתח חדח ליה ותלת תלת קטרין להיח מסתתח בכל
קטרח וקטרח חד עטרח ובכל עטרח ועטרח חד קפטורח ולתתכח כעטור דלעילח
ולתתכח ונקיטח לתתה עד דלתתקטרו כיס כבכיח ומזלי כל חד וחד לתפרם כיס חד

ככבא וחד מזלא וכל ככביא וזמינין לאנון כחיונן דרגין דלעילא · ועל דא כל דרגא
ודרגא לאתעטרא בחתרין ודיוקן כדקא חזי · וכד מתפרסן דרגין דרגין תסתכא קטורא
דפוסקא עד דלאתקטרו כסטרא דאתחזי לון וסטרא דרבי מסחבי דיוקן כסטר
סמאלא כלהו מתפרסן לכמה ארחין ומכילין מסטרי נהורין סומקן · ובגין כך תליין
נהורין לאתא לגלגא ורהוט רהכן ועל דא כתיב קטן ממתיך בנויש כזוי לאתא מחד
כדקאמרן · תא חזי והלא סמלכים דאתר מלכו בארץ אדום · כארץ בסטרא
דדרגא דיליה דיוקן דרגא דעמו דכתיב עמו הוא אדום וכלהו קליפתו מסטרא דרוח
מסאבא · לפני מלך מלך לבני ישראל · בגין דיוקן דרגין דקיימין כי תרעי לאתתא
קדמאי וכו׳ כך אמ׳ יעק׳ יעבר נא אדני לפני עבדו · בגין דדרגין דיליה קדמאין דיוקן
לגלגא ובגין כך לפני מלך מלך לבני ישראל דעד כען לא מטא זמנא דמלכו סמיך
לסלטהא ולאתחדא בבני ישראל ובגין כך אמר יעבר נא אדני לפני עבדו · וכד
סליקו לון דרגין בקדמיתא לבתר יתער מלכו סמיך לסלטהא על תתאי · וכד ארע
ארע בזעירא דכל סכטוין דליהו כיומין כדין סם כיומין נשיר רודס וגו׳ · וכיה סלרי
לאתערא מלכותא לבתר לאתא מלכותא כאתריה ואתקיו כהדיה דלא תעדי לעלמין ·
רבי חייא פתח ואמר ועתה שמע יעקב עבדי וישראל בחרתי בו · כה אמר יי׳ עושך
ויוצרך מבטן יעזרך אל תירא עבדי יעקב וישורון בחרתי בו · תא חזי כמה אכטיח
לון קב״ה לישראל בכמה לאתר בגין למזכי להו לעלמא דלהי דהא לא לתרעי לחולקיה
לכל עם ולישראל בר לישראל בלחודוי · ובגין כך יהב לון אוריית׳ דקשוט למזכי בה ולמכדע
ארחוי דקב״ה בגין דירתון ארעא קדישא דכל מאן דזכי בהאי ארעא קדישא חית ליה
חולקא לעלמא דאתי בל״ש ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ והיא אתמר · תלת
דרגין הכא בקדמיתא יעקב ולבתר ישראל ולבתר ישורון · תא חזי יעקב הוא חולקא
ישראל חולק הכי כמו · ולקח על גב דדרגין דיוקן חד ישורון כמאי דקרינן ישראל כשמא
דא · הלא ישראל וישורון כלא חד · ישורון כדא יאור על הפסים · בגין דכטיל
סורא להאי סטרא ולהאי סטרא ובגין דיוקן תרין סורין חקרי ישורון ודא הוא ישרש ·
ישראל על דכטיל רבו ותוקפא מכלא ישראל על דיוקן חולקי תרין סטרין תרין סורין
כדקא אמרן וכלא חד ודיוקן סמהן כלהו סלקי לחד · ויעקב עבדי זמינין דליהו עבד
פעבדא דליית ליה פקודא דמאריה ולמעבד רעותיה · וכן ישראל בחרתי בו ·
לאתרא עלית ליה כרזא עלאה דיוקן כתיב כורלך ויוצרך ישראל · וכתיב כה
אמר יי׳ עושך כל אלין דרגין סלקין לחד והיא אתמר · כורלך · יוצרך · עושך · וכלהו
דרגין אלין על אלין וכלהו חד · זכאה חולקהון דישראל דקב״ה אתרעי בהו מכל
עמין עעז בגין דככלהו כתיב בכל סמא מעשה תעתועים בעת פקדתם יאבדו ·
בשעתא דקב״ה זמין לכשרא לון מן עלמא ויסתאר הוא בלחודוי כלא וכתב יי׳ לבדו
ביום ההוא · רבי יהודה פתח ואמר אל תירא תולעת יעקב מתי ישראל אני עזרתיך
כאם יי׳ גואלך קדוש ישראל · תא חזי כל עמין מעז דעלמא קב״ה יהב לון לממכן
סלטנין ודיוקן כמה דאתמ׳ וכלהו חזלי כתר תלסון כמה דכתיב כי כל העמים ילכו
איש בשם אלהיו וכו׳ אנחנו נועדין ומניחין קרבא נזלין וקפחין ומכפין ואתערבי

כמה שבדין לבוש ותתקפו בחיליהן לחכמת ויעדהל לית לון תוקפא וחילא
לבטלה לון כד כפומהון בתולעתא דא דלית לה תוקפא וחילא חלש כפומא וכפומא
מתבר כלא ושל דא לקרון ישראל תולעת. תו לא תירחי תולעת ויעקב מה תולעת לית
ליה לפרוס דעלמא כהאי תולעת דמעי דטיסטרא דמכה כפקי כל לכושי יקר סיסטרי
דמלכין לבתר זרע זרעין ומית ולבתר מסוף זרע דלא תתאר מכיה לתקויס כמלקדמין
והא ליהוי בקיומא. כך ישראל ליהוי כהאי תולעת דלא תתאר דמתין יתדרון ויתקיימון
כעלמא כמלקדמין והא לתתר דכתיב כי כחמר כיד היוצר כן לתס כוזי בית ישראל.
מאי כחמר חלש דא הוא חמר דסהוא זכוכית דלף על גב דלתבר לתתקן ולית
ליה תקנה כמלקדמין. מתי ישראל דא לילכא דחיי דכגין דישראל ליהוי לתדבקו
בילכ' דחיי בגין כך יהא חיין להון ויקיומון מעפרא ויתקיימון כעלמא. ויהון לעם חל
למפלח ליה לקב"ה כדכ"א לקרא כלס כשם יי' ולעבדו שכם לחד. רבי אלעזר ורבי
יצחק הוו אזלי כארחא ומטו זמנא דקם ר' אלעזר וקרא קם וקלי גלותיה לבתר
אמר ליה רבי יצחק והא תניגן דעד לא יפוק בר נש לארחא לבעי ליה לבטלא רצו
ממאריה ולבלי גלותיה. אמר ליה בגין דכד כפיקנא לא הוה זמן גלותא ולא מטא
זמנא דקם בעותא דמטא כסיר גלגלא עד לא כפקנא לארחא כשעתא בעותא
מניה ואתלכנא כיה לבל גלותא דא לא גליגא דהא לבא לעתדלבא כתורית מפלגות
ליליא וכד יתא נפר עד כען לא הוה עדנא לגלי גלותא בגין דהיינו שעתא דקדרות
דנפרא לעתבא ליתתא מעתשוא כבעלה ויהון כרוז כחדא דכשיא ליהי למיהך
למעבדא כעלמתהא דיתבי כהדה בגין כך לא בעי ליה לבר בא למפסק מלוייהו
דמתחברן כחדא ולא שלים מלה לאחרא ביניהו. ומשתא דכהוי שתא הוא עדן גלות
לגלות כמה דאוקמוה דכתיב יירחק עם שתא. מהו עם שתא לבטרא כסורא דשתא
כהדן לאחברא לה דהא ירחם כהדי שתא לבטריך ולא לאחברא לון. וכל לא
כהוי יתיה לגו הוא ירחם כהדי שתא ונריכא לאחברא לון כאחדא. ודא הוא עם
שתא. לזלו כל מטו אל כי חקל. יתבו. זקפו עיניהו וחמו ליה לטורא דסיני סלקי
כרומיה כריין מסכיין. דחיל רבי יצחק אמר ליה רבי אלעזר אמאי דחילת. אמר
ליה חמינא דהאי טורא ליהוי תקיף וחמינא חלין כריין דליהון מסכיין ודחילנא דלא
ניקטרגון. אל מאן דדחיל מאסתי דכידיה אית ליה למדחל. תא חזי לאו חלין
מליהון כריין תקיפין דהוו מסתכלין כטוריא. פתח ואמר.

ואלה כי נכטן ואיה ושבה וגו' האי קרא לוקמוה אכל תא חזי לאו
חלין ליהון דכתיב כסו האומי לפני יסכו כה וגו' וכבי עשו יירשוס וגו'
אכל חלין דקאמר קרא אשר מצא את הימים כמדבר, ומס כתיב. חלין הוו כריין
מסכיין דכד הוה לתרך קין משל אפי ארעא כדכתיב הן גרשת אותי היום מעל פני
האדמה ומפניך אסתר. וכתיב ויסב כארץ נוד ואוקמוה. מכאי כבוי כסטרא דרוחין
ושלשלין ומזיקין וחלין קיימין דהא כד בעא לאתקדמא יומא דשבתא לתכרון מהוא
טטרא רוחין קיימין טטירין (כ"ג טטירין) כלא נופא וחלין לאו ליהון מיומא דשבתא
ולא מיומא שתיתאה ושתאלרו חלין תרין יומין כהו כספקא וכגין כך לא יתקיימו לא

מהלי ולא מהלי . וזלזו ואתפשטו כהסוף סטרא דקין ואתגלימו כההוא סטרא ולא
אתגלימו לאתקיומא ואקרון ומ"ם חסר דלא ויתקיומו לא כיומא דא ולא כיומא דא
ואתחזון לכבי כפא ואיהו אחכם לון ואולפי ליה לאיתתיה ממזרין לעלמין ואיכון וזלזי
כיבי טוריא וקיימין כגופא זמכא חדא כיומא ולבתר אתפשטו מכיה . תא חזי עכא דא
איהו ממזרא הוא דאתא נכשון על אמיה ואוליד ממזרא ודא אתא מסטרא דרוח
מסאבא דאתדבק ביה . וכגין כך אחכם לון והוו אולפי ליה לקב"ה לא מסתפי מכייהו
כגין דא . ותא חזי עין איכון וכמה אחרכין מתפרנן אלין מאלין כלהו לאתיין מהאוא
סטרא וזלזי במדברא ואתחזון תמן כגין דמדברא אתר חרוב ואיהו כי מותכא
דלהון . ועל דא כל כך כם דאזיל כאורחוי דקב"ה ודחיל ליה לקב"ה לא מסתפי מכייהו .
וזלזו ושלו כטורא . אמר רבי יצחק כגוונא דא כל איכון טורין חרוכין אתר כי
מותכא דלהון . אל הכי הוא וכל איכון דמסתדלי כאוריתא עלייהו כתיב וי' יסמרך
מכל רע יסמור אתכפתך וי' יסמור נאתך וכאך מעתה ועד עולם . פתח רבי אלעזר
ואמר הללויה הודו ליי' ככל לבב כסוד ישרים ועדה הלי קדיש לוקמוה לכל תא חזי
דוד מלכא כל זמני הוה מסתדל כפולחנא דקב"ה והוה קם כפלגו לילי ומסבח ומודה
כשירין ותושבחן כגין לאתתקף דוכתיה כמלכו דלעילא דכד אתער רוח נפון כפלגו
לילי הוה ידע דקב"ה כסיהו שעתא יתער כנגתא דעדן לאסתעשע עם צדיקיא
והיו קם כסיהו שעתא ואתגבר כשירין ותושבחן עד דסליק צפרא . כגין דכד
קב"ה אסתכי כנגתא דעדן הא לוקמוהי דהיו וכל צדיקיא דכנגתא כלהו נייתין
לקליה כדכתיב חברים מקשיבים לקולך השמיעיני . ולא עוד אלא דחוטרא דחסד מסיך
עלייהו כיממא כמה דאתמר דכתיב יומם יצוה וי' חסדו ובלילה שירה עמי . ולא שוד
אלא דאיכון מלין דאוריתא דהיו אמר כלהו סלקין ואתעטרין קמי קב"ה וכגין כך
דוד מלכא הוה מסתדל כלילי כפולחנא דמריה ת"ח סלקיה ככל איכון שירין ותושבחן
דקאמר דוד הא תכיון דלעילא מכלהון הוא הללויה ולוקמוה מאי טעמא כגין דכלהו
שמא ושבחא כחדא . מאי שמא ושבחא שמא דקב"ה . שבחא מאן איהו שלים דא כי דאיהו
(אלא כגין שם שמות אלא) מתקרי שבחא תדיר לקב"ה ולא אסתככת כלל אלין מאלין
אל דמי לך אל אל תחרש ואל תשקוט אל . כגין דכדורא דשבחא איהו מסדרת ושבחא
תדיר לגביה . וכגין כך שמא ושבחא כחדא . הודו ליי' ככל לבב . כמה דלוקמוה כיער
הטוב וכיער הרע כגין דאיכון מסתכחי תדיר לגביה דכר כם כלל ככל לבבך ולוקמו .
כסוד ישרים ועדה אלין איכון ישראל דכל דרגין כהו מתעטרן . כשני ולוחי . צדיקי
ותסידי . ישרים ועדה כלל כנס כעדת אל . ואיכון רזא דקב"ה אתעטר כהו . וכגין
כך כעי כך כם לסכח לקב"ה לקב"ה תדיר כגין דאיהו אתרעי כשירין ותושבחן ומלין דידע
לסכחא ליה לקב"ה כדקא יאות קב"ה קכיל כלותיה ומויב ליה ה"ד תשגיהו כי ידע שמי
וגו' ילרך ויוסי וגו' . פתח רבי יוסי ואמר אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני
סלה אתה סתר לי דא קב"ה דאיהו סתרא ומגן לכר כם דאזיל כאורחוי דאוריתא ואיהו
נשלה אויבים לכר כם מאדני דכלו . לתתא אוף הכי כמו ומלין איהו דא יכר הרע
דאיהו

דליהוי נר לעילא ונר לתתא . ולמלוי יהי רעוא קדמך דתיתי מלרי דכבו לכר כס
כעלמא בגין כך מכר תמכרני . רבי פלט תסובבני פלס . ומובבני פלס מכש ליה מלי
תסובבני . תלין לישון סירין דאית כהו דרגין להפלס . תסובבני כהו לזכות לו
כתרתא והלי קרא ליהוי כסדרא ולהוי למפרע מהלי גיסף ומהלי גיסף . תא חזי
כתלין סירין ותובכתן דקלסר דוד לית כהון רזין ותלין עלאין כרזי דכמתא כבין
דכלהו כרוח קדפך לתלמרן דהוה סרח רוח קדפך עליה דדוד והוה לחר סירתך
וכגין כך כלהו כרזי דכמתא לתלמרן . פתח רבי אלעזר ואמר דחה דיחיתני לכפול
ויי עזרני דחה דיחיתני . חלק לי סטרא מכעי ליה מלי דחה דיחיתני . חלק לי סטרא
לחרא דדחיוה ליה לכר כס תדיר וכעי לדחיוה ליה ולפטלחא ליה מעם קלם . ודא
סוף יכר סרע דלפתכא לגביה דכר כס תדיר ולקכלים לקדר דוד ואמ דחה דיחיתני
לכפול כבין דליהוי הוה לפתדל לגביה ככל ליהון עקתין לפטלחא ליה מעם קלם ועליה
אמר דוד דחה דיחיתני לכפול כגיהכם . ויי עזרני דלא לתתמרכא כידך . ועל דא
לית ליה לכר כס לזדרלא מכיה כבין דלא ופלט עליה ולקלם כדין כטיר ליה ככל
תרחוץ דכתיב לו תלך לכטא דרכך ורגלך לא תגוף . כלכתך לא יכר נעדך ולא תרוץ
לא תכשל . וכתיב ורחץ בדיקים כאור כגה הולך ואור עד ככון היום . אמר רבי
יהודה זכאין ליהון ישרלל דקלם כטיר לון כעלמא דין וכעלמא דלתי דכתיב ושמך
כלם נדיקים לעולם ירשו ארץ . ברוך ויי לעולם אמן ואמן .

פרשת וישב יעקב

וישב יעקב מגורי אביו בארץ כנען . רבי חייא פתח ואמר רכות
רעות נדיק ומכלם יצילנו ויי . תא חזי כתם מקטרגין לית ליה
לכר כס מיומא דקלם יסיד כמתא בירו[שלם] לתקוימא כהאי עלמא דכיון דכפיק כר
כס לגוירא דעלמ' מיד גזרין לתפתכא כהדיה יכר הרע כתם לתתמר דכתי לפתח
חטאת רובץ וגו' . וכדין לפתתף כהדיה יכר הרע . ותא חזי דהכי הוה דהא כתיב
מיומא דתתילדו כלהו כטרי נרמיהו ושרקין מן גו כורף ומן כל לתרין כיסון . וכר
כס מיד לתתילדו גרמיה גו כורף כגוייה ומיד לפסי ליה ידע לפרה ולפרה כיסף ולקרא
מתליסר אכין עשיה כתם דלתמר . ממלך זקן וכסיל . ממלך זקן יכר הרע דלהון
דלקרי מלך ואלין כעלמא על כני כפף זקן וכסיל דליהון זקן ודלי כתם לחוקמוה
מתליסר אכין עשיה כתם דלתמר . ממלך זקן וכסיל . ממלך זקן יכר הרע דלהון
להזהר שך . טוב ילד הוא יכר טוב דכתיב ילד מיומין שיריו שמוש דכר כס דלהון
לפרה כיסף ולקרא כיסף דכתיב טוב ילד מפכן ואכם ממלך זקן וכסיל לפני ידע
עוד להזהר שך . טוב ילד הוא יכר טוב דכתיב ילד מיומין שיריו שמוש דכר כס דלהון
מתליסר אכין עשיה כתם דלתמר . ממלך זקן וכסיל . ממלך זקן יכר הרע דלהון
דלקרי מלך ואלין כעלמא על כני כפף זקן וכסיל דליהון זקן ודלי כתם לחוקמוה
כפם מיד לתתילדו כלהו כטרי נרמיהו ושרקין מן גו כורף ומן כל לתרין כיסון . וכר
לפרה כיסף ולקרא כיסף דכתיב טוב ילד מפכן ואכם ממלך זקן וכסיל לפני ידע

וישב יעקב

וישב יעקב

אלה תולדות יעקב יוסף וגו׳

סהדוה מולה דכנויד ונפיק ואתחבר בהדוה דרגא לאתתלמא ביה ולאתברכא מניה
ועל דה כלה כמזלה תליה מלתה · ועל דה תכיפן בבי חיי ומזוני לאו בזכותה תליה
מלתה אלא כמזלה תליה מלתה · דהא בזכותה לאו ליהוי עד דאתמליה ואתכסיה
מן מזלה וכגין כך כל ליכון דאתברו בהאי עלמא ואתכו כדיכה מאי טעמא כגין דהאיהו כפגם גרמה להו ועל דה חיים
עלייהו קדם לעלמא דאתי · רבי אלעזר אמר כל מה דעביד קדם כדיכה ליהוי כגין
לדכאה לאיהו כפגם לאייתאה לה לעלמא דאתי וכגין כך קדם כל עובדוי ליכון כדיכ
וקשוט וכגין לאעברה מניה ההוא זוהמא דקבילת בהאי עלמא ועד לתבר ההוא נוקבא
ואתדכיאת כפגם וכגין כך קדם עביד להוא זכאה דיסכול יסורין ומכאובין בהאי
עלמא וייתבקי מכלא ויזכה לחיי עלמא · ועל דה כתיב וי׳ נדיק יכון והא׳ נהה לתמר ·
רבי שמעון פתח אך אל הפרכת לא יבא ואל המזבח לא יגש כי מום בו ולא יחלל את
מקדשי כי אני י׳ מקדשו · אך אל הפרכת לא יבא · תא חזי בהאיהו שעתא דההוא
בחר דכגויד וכפיק לפיק כל ליכון כשמתין ואתעברת נוקבא כולהו קיימין לגבו כקורטא
דלבו כסיטו קורטא · וכד סיהרא לאתפניס בהאיהו סטרא דחוויא כיפא כדין כל ליכון
כשמתין דכפקין חלב דכולהו דכיין וכלהו קדישין הוחיל ונפקי כפנימו כפל ליכון
לאתרי דמטו ליכון כשמתין כלהו לאתברו ואתפנימו בכמה נערין בכמה כהנין ולוין
ליכון כשמתין לאתרשי כהו קדם לכתר דאתברו ואלין דכשמתין כעציבו ולא
כחדוון · רזא דמלה סריין כגווכא דלעילא גופא לאתפנים · וכשמתא לגו כגווכא
דלעילא ודאי כגווכא דלגבי כך אלין ליכון דכעיין לחדתיתי כחדתותא דסיהרא
ועל אלין כתיב וכיום מדי חדש כחדשו ומדי שבת כשבתו יבא כל כשר להשתחוות
לפני אמר י׳ · כל כשר ודאי דאלין יתחדתון כפלא · וכשיון לחדתותי כחדתותא
דסיהרא ואלין ליכון כשותפותא חדא כסיהרא פנימין כההוא פנימו דילה · וכגין כך
ליהוי סדרוי כגווויהו תדיר דלא שכקא לון כלל ואת דכא ושפל רוח וכתיב קרוב י׳
לנשברי לב · ליכון דסכלי עם סיהרא ההוא פנימו ליכון קריכין לה תדיר ועל דה
להחיות לב נדכאים כליכון חיים דאתיין לה לאתחדתא יהא לון חולקהון ליכון
דסכלי עמה ויתחדתון עמה · ואלין לקרון יסורין על אהכה · על אהכה ליכון וגלוי
מכיה מהימנותא כר כם על אהכה ליכון דאתפגם כהדיה על אהכה זוטא דאתדחיל
מאהכה רבא · וכגין כך אלין ליכון מכריס מסותפים כהדה · זכאה חולקהון כעלמא
דין וכעלמא דאתי דליכון זכו לאהבי מכריס כהדה עלייהו כתיב למען יחי ורעי
עמו · פתח ואמר הכה יסכיל עבדי ירום ונשא ונבה מאד · זכאה חולקהון דכדיקייא
דקדם ב״ה אן אתרי דאוריתא למהך כהו · תא חזי בלי קרא דא עלאה ליהו · הכה
יסכיל עבדי ואוקמוה · אבל תא חזי כד כרא קדם עלמא עבד לה סיהרא ואזער לה
כהורא דהא ליה לה מגרמה כלום וכגין דאזעירת גרמה אתנהרא כגין שמשא
ובתוקפא דכהורין עלאין וכזמה דהוה כי מקדשא קיים ושרא הוו מסתלקין כקרכנין
ועגלון ופולחנין דהוו עבדין כהכי ולוחי ושרשי כגין לקשרא קשרין ולאכסר כסורין ·
ולבתר דאתחרב בית מקדשא לאתתכא כחורי לסיהרא לאתנהרא כשמשא ושמש

לעת ערב. מאי לעת ערב דלא ערב אבל דליכא זמנא דלקח אחותה לעת ערב כלל
ולעבודתו עדי ערב, וכתיב כי וכתו גללי ערב. לעת נאת הסוחרת דהוה
זמנא זמינין למיקם ולחזיה בקדמיתא מכל שאר בני עלמא ליכון דמחבי מיומי
דלוריתא ואחבין בגין דלתעסקו למחבי ממימי דלוריתא ולתתקפו כחילהא דחיוי
וליכון יקרין בקדמיתא דלילהא דחיי גרמא לון דיקומון בקדמיתא כמה דלתמר.
ובכות לבני השיר יונאות מאי יונאות כלל וארז רפאים תפיל דזמיכא לרשע למפלט
מכה כל רוחין דלכון בגווה ועד כתיב יונאות. לעתיד מיה למבטלא כמאתא ולקבלא לה
כדקא יאות מתקרי מתרים כדקא חזי. והיה הכערה אשר תומר לנים הטי נא כדך
ואשתה. בגין דהא לתמר דכל ליכון כמאתין דשלמא דלתקיימו כהאי עלמא ואשתדלו
למבדע למריהון כרזא דחכמתא עלאה ליהוי פלגא ולתקיימא בדרגא עלאה על כל
ליכון דלא לתדבקו ולא ידעו ליכון לתקיימון בקדמיתא דלא הוה שלטא דקיוס
דהוה עבד למבדע ולמשדל כמה לתעסקו ליהוי כמאתא כהאי עלמא ולאחרא הלי גם
אתה אחת כעי למשתי ולתתסקו בקדמיתא וכתרך וגם לגמליך אשקה. בגין
דכל ליכון אשר רתיכון לשב דלתתסקון מהאי דרגא כלהו לתתסקון מפולחנא דקדושא
דידעי פולחנא דמריהון כדקא יאות. דצדיקיא ידעי למפקח לכל דרגא ודרגא
כדקא יאות. ועל דא וגם לגמליך אשקה ודאי היא האמה אשר הוכיח יי לבן מדבי
ודאי הוה ליהו גופא דלזדמן להיהוא כאמתא עלאה. תא חזי דהא לתמר דתיהוכחא
דדכורא לנבי נוקבא עביד כאמתא ותיהוכחא דנוקבא לנבי דכורא סלקא ולתערב
בהדם לעילא ולתכליל דא בדא ועביד כאמתא, ובגין כך היא האמה דא הוא גופא
ודאי דליהוי זמינא לההוא רעותא דכאמתא דנפקא מן דכורא, וליכון גופין זמינין
לתתערבא בקדמית כדקאמרן ולבתר דלילין יקומון ויקומון כל לתרכין דכאחר לרעלון
ויתקיימו בקיומא עלים ויתחדתון בחדתותא דסידרא ויתחדם עלמא כמלקדמין וכדין
כתי כהוא זמנא ישמח יי במעשיו. ובגין כך הכה יעקיל עבדי לאהדרא כאמתין כל
חד וחד לאתריה. ורוס ונעץ ונכה מאד מסטרא דכל ליכון דרגין עלאין כדקאמרן.
כאשר שמעו עליך רבים כן משחת מאיש מראהו ותארו מבני אדם. תא חזי דהא
לתמר דכך לתתרבב בדמקבלא ולאתקרבא לתתא בגו לרעלון כרכיהון מה כתי
כן תרגלם נעקו חוסם מלכי עלום מר יכוין כלהו ככו על דא וקשירו כביס ואכלא
כל דא כלא כאכוהתא דלתתא לכמה דליהוי משתכח מכמה דיוקנוי
כי כעלה לא כסיר כהוריס ועשתני מכמה דהוה דכתיב תמך השמש כעיתו ועל דא
כתי כן משחת מאיש מראהו. דכר לחר כן משחת מאיש מראהו מסאני עבד לשעתני
דיוקנין ונוכיה מכמה דהוה. לא כן משחת מאיש מראהו כלכים שמים קדרות
ושק לבוש כסותם. דהא מיומא דאתחרב בי מקדשא לא קיימו שמים כקדמיתא
ולהון. ורזא דמלה כרכן לא שרגין לא ליתמר דלשתכחו דכר ונוקבא ונוקמין כלא
כחד זכר ונקבה כראם ויכרך אותם. ובגין כך משחת מאיש מראהו. ודא הוא כמה
דכתיב הנדיק יכלה. ראוד הוא כתיב לא כתיב לכלה, דלא שריין ברכין אלא
כיתר דלשתכחו דכר ונוקבא כחדא כמה דלתמר בגין דהא כההוא זמנא ומכלא לשתכח

דכורת כתדיר וכדין כל ליכון כמתתין דכפקי כלהו הוו להו סכוך מכמה דהוו כזמן
דמטמש לתתכר כסיהרת כמה דלתתר · ועל דת אלה תולדות יעקב
יוסף וגו׳ ולתתר · והוה כעה כנין דלת מתפרטין לעלמין נדיק
ונ״ד כתדת ליכון כמה דליהי לתקריה כזמן דכורת כי כמי לתקרי ליהו כזמן
דילה דכתיב והוה כער את כני כלהם ואת כני זלפה כלכלו קיימת לתדתת לון כדקת
יאות ולתמתעת לון כתדוה דילים דכלהו עכסין וכלהו עלין כלהו לתברכין כתדוה
דילים · אלה תולדות יעקב יוסף כמה דלתתר דכל דיוקנת דיעקב הוה כיה כיוסף
וכל מה דלהי לירע להתין ותרוויהו כתדת חזון ודת הוה רזת דלת ו״ דלזלי
תרוויהו כתדת כנין דליכון רזת תדת ודיוקנת תדת · ויבא יוסף את דכתם
רעה את לוקמוה דיהוה לתר לתכוי עלוי דהוו תכלי מייפת מכעלי תיין כל ליכון חיין
ויכת יוסף את דכתם רעה וכי הת כמכייכת הוו ליכון כני ספחות היך הוו מזלזלין
כהון כני לתהן היך הוו תכלין תכר מן תחין והוו עכרין על פקודת דמתריהן דהת
פקיד על כני כת פקודת דת כלת לך כער כנפשו דמו לת תלכלו וליכון הוו תכלי ליה
ועכרין על פקודת דמתריהן תלת יוסף הוה קתמר · ועל דת לתעכם · רבי יהודה
תמר את דכתם רעה כמה דלוקמוה דיהבי שכייהו ככנת תרעה ודתוה דכתם
רשה ליכקת לכל ליכון דרנין דלת קדישין תפ״ג דתתיין מסטרת מסתכת ·

וישראל תהכ את יוסף מכל כניו כי כן זקוני הוא לו ועזה לו כתנת פסים ·
רבי תלעזר פתח ואמר לך עמי כת כחדריך וסגור דלתך כעדך
תכי כמעט רגע עד יעכור זעם · לך עמי כת כחדריך · תת חזי כמה קלה רחים לון
ליסרתל וכנין רחימותת דלהין דרחים לון על כל עמין עעז תזהר לון וכעי לכטרת
לון ככל מה דליכון עבדין · תת חזי זמכין לית כיומת דדיכת תרין כעלמת וכל מתי
סטוח זמכין מכעי ליה לכר כם ליזדהרת ולתסתמרת דלת יפנע כהום דיכת וליכון
זמכין ידיען והת לוקמוה כנין דהת כל סליק נפרת תכרסם תתער כעלמת ותחיד
ליה לדיכת לקטרת ליה כהדיה וכמיהותת דתלת מעי קמויתת כטיל דיכת מתתריס
לתתערת כיה כיעקב עד דתתער נלותת דמפחה דתהדר דיכת לתתריה ותתער דיכ׳
דלתתת לתתקטרת כדיכת לעילת דהת כדין תתקטר דיכת כלילת וכעי לתזדהרת ·
תן כל דיכת תתער כעלמ׳ ומותת תסתכח כמתת לת ליכעי ליה לכר כם למיהך יחידאי
כעוקת והת לוקימוה מלי דלת כעי לתסנגרת גרמיה דלת יפוק לכר כמה דלוקמוה
כנח דלסנגר גרמיה כתיכותת דלת יסתכח קמי מחכלת · ועל דת לך עמי כת
כחדריך דסנגר גרמיך וסגור דלתך כעדך דלת יתחזי קמיה דמחכלת · תכי כמעט
רגע עד יעכור זעם דכתר דתער דיכת ליה רשו למחכלת לתכלת · תת חזי
דקכיב כנין רחימותת דליהי רחים לון ליסרתל וקריב לון לנכיה כל עמין עעז
מכחין לון ליסרתל כנין דליכון מתרחקין ויסרתל קריכין · ותת חזי כנין רחימותת
דרחים יעקב ליוסף יתיר מתחוי תעז׳ דכלהו הוו ליה לתחין תה כתיב ויתכלו לותי
למיתן כל סכן עמין עעז ליסרתל · תת חזי כמה נריס ליה סניה רחימותת
דרחים ליה יתיר דגרס ליה דלתגלי מלכון ולתגלי תכני כהדיה ונרס להו גלותת
ולסכיכתת

ולסכיתא דלתנלויי כיכויהו ולשב דלתנזירת גזרה ולוקמוה דכנין כתבת פסיש
דעבד ליה ויתיר מיה כתיב וירחו לחיון יוסף תלוס וגו׳ רבי חייא **וירחלום** יהיה נכיחכם וי׳ כמרחים
פתח ואמר ואיתי ממטו כל דכרי לס
תלון לתודע בחלום לדכר כו׳ תא חזי כמה דרגין לדרגין עבד קב״ה וכלהו קיימי דל על
דל דרגא על דרגא דל לשלח מן דל וכלהו יכלין חלין מן חלין כדקא חזי לון חלין
מיומיא ואלין מסמלא וכלהו לתתמן חלין על חלין כלא כדקא ואות׳ תא חזי כל
כניסי לספקלריא דלא נהרא דכתיב כמרחה חלוי לתודע מאן הוא מרחה כמה
דלא תמר ——— חזי דכל נוונין לתחזיון כנוונא ודא היא לספקלריא דלא נהרא
כחלום לדכר כו׳ דא הוא חד מסתין כנוונין דלוקמוה ואיהו דרגא סתימאה
מסהוה דרגא דכנוהא ואיהו דרגא דנבואה דממנא על חלמא והא אתמר ׳ תא
חזי כל חלמא דאיהו כדקא יאות דרגא קא לתיה ועל דא ליה לך חלמא דלא
יתערבון עמיה מלין כדיבין כמ׳ דלוקמוה׳ ובגין כך מכיהו קטוט ומכיהו כדיבן ולית לך
חלמא דלא ליה כיה מהלי ניסף ומהלי ניסף ובגין דליה כיה כחלמא כלא כדאמרן
כל חלמי דעלמ׳ לזלין כתר פסרא דפומא ולוקמוה דכתי׳ ויהי כאשר פתר לנו כן היה
מלי טעמא כגין דליה כיה כחלמא כדיבו וקטוט ומלה שלטא על כלא וכגין כך כעי
חלמא פסרא טבא׳ רבי יהודה אמר כגין דכל חלמא מדרגא דלתתא ליהו ודכור
שלטא עליה וכגין כך כל חלמא לזלא כתר פסרא׳ פתח ואמר כחלום חזיון לילה
כגוונא דתרין סריסין דעל מסכה׳ לו ובגלה חזו לכאסיס וכמוסרס יחתום
תא חזי כד סליק כר נש לערסיה מכאן ליה לאתלכא עליה מלכותא דמחוה בקדמיתא
ולכתר יומא חד פסוקא דרחמי ולוקמוה מכדוה׳ כגין דהא כל כר נש כחוס על
ערסיה הא כמתתים כפקא מכיה ולזלא ומטיה לעילא כל חד וחד כפום לרחיה והכי
סליקת כמה דאתמר מה כתיב כחלום חזיון לילה כך כאן נש מכבי כערסיהו כוומין
ובמתא כפקא מכיהו הכי׳ בתמומות עלי מסכה׳ לו ובגלה חזו לכאסיס וכדין קלה חדש
לא לכמתא כההוא דרגא דקיימא על חלמא ליכון מלין דזמיכון לחיתי על עלמא
לו ליכון מלין כפום לחיכון הכי׳ דלכיה כגין דכר נש נטיל לרחא דתוכחי דעלמא
כגין דהא לא מודעין ליה לכר נש כעוד דליהו קלים כתוקפא דנופה כדקאמרן שלח
מלכא לודע לכמתא וכמתא לכר נש והכי׳ חלמא ליהו מלעילא כל כמתין
כפקין מנופי׳ וסלקין כל חד וחד כפום לרחיה׳ וכתם דרגין על דרגין כרזא דחלמא
כלהו כרזא דחכמתא׳ ותא חזי חלום לדרגא חדא מרחה דרגא דנבואה דרגא
חדא וכלהו דרגין לדרגין לחלין על שין׳ ויוסף יוסף חלום ויגד ליחיו ויוסיפו עוד
מנא לותו על חלומותיו׳ מכלא דלא מכעי ליה לכר נש למימ׳ חלמא כר נש לסהוה כר נש
דרחים ליה ולא לחו ליהו נרים ליה דלמא חלמא מתפכך לנוכח לחרא ליהו נרים
לסלקא׳ תא חזי דיוסף ליהו לחיי חלמא לחיוהי ועל דא נרמו ליה לסלקא חלמיהו
תרין ושערין סגין דלתעכב׳ רבי יוסי אמר מכלן דכתיב ויוסיפו עוד סנא לותו
מלו סנא לותו דנרמו ליה קטרוניו כדא׳ מה כתי׳ ויאמר שיסס סמש כח החלום הזה

מאמרי״ם ולכן תלמ״ד לפי ד׳ שכתוב

אמר חלמתי דבעא מניהו דישמעון ליה · ואיהו לודע להו ההוא חלמא דחלמלא
לימין דלהפכו ליה לגווכא לחרא הכי לתקיים ואיכון לתיכו ואמרו המלך תמלך
עלינו אם משול תמשול ככו מיד אמרו ליה פשרא דחלמא ונזרו גזרה וכגין כך ויוסיפו
עוד שכח לותו · רבי חייא ורבי יוסי הוו שכיחי קמיה דרבי שמעון אמר רבי חייא
הא תכיכן חלמא דלא לתפשר כלברתא דלא מתקריא לי כגין דלתקיים ואיהו לא
ידע לו דלא לתקיים כלל · אמר ליה לתקיים ולא לתיידע דהא ההוא חלמא חילא
תלוי עליה ואיהו לא ידע לי לתקיים לי לא לתקיים ולית לך מלה בעלמא דשד לא
ייתי לעלמא דלאו לישי תלוי בחלמא לו על ידא דכרוזא דהא לתימר דכל מלה ומלה
עד לא ייתי לעלמא מכרזי עליה ברקיעא ומתמן לתפשט בעלמא ולתיכיד על ידא
דכרוזא וכלא כגין דכתיב כי לא יעשה ה׳ אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים
בזמנ׳ דנכיאי לאתכחו בעלמא ואי לאו לעב דכתוב לא סריך חכימי עדיפי מנכיאים
ואי לא לתיכיד בחלמא ואי לאו בנפרי שמיה מתכחי מלי והא לוקמוה ·

ויאמר לחיו לרעות לת צאן לאכיהם בשכם · רבי שמעון אמר לרעות לת צאן
לאכיהם מכעי ליה מלי לית נקוד מלעילא לאסגאה עסקהון שכיכתא
דליהי עסקהון סריין כגין דליכון הוו עשרה דהא יוסף לא הוה עסקהון וכשיון ליהו
זעיר כביכתא וכגין כך ליכון הוו עשרה · וכד חזלו הות שכיכתא כיניהו · ועל דא נקוד
מלעילא וכ״כ כזמנ׳ דזכיכו לי׳ ליוסף לאתתפו כולהו כהדי שכיכתא ואתיפי לה כהדייהו
כד עבידו חומלה · ועד דלא תגליית מלה דיוסף לא סריין שכיכתא עליה דיעקב · ואי
תימא דשכיכתא לא לאתכחת עסקהון ת״ח דכתיב שם עלו שבטים שבטי י׳ עדות
ליסראל להודות לשם י׳ כלהו נדיקי וחסידי קיומא דכל עלמא קיומא ליכון לשילא
ותתא · פתח ואמר ממחתי כחומרים לי כיתי׳ כלך · הלי קרא לוקמוה דדוד הוא
עם לכיה למכני כיתא כלא ויהי עם לכב דוד לכי לכנות כית לשם י׳ ולכתר מה כתי׳
רק לתה לא תכנה כי אם כנך היוצא מחלציך הוא יכנה הכית לשמי וכל ישראל
הוא ידעי דא והוו אמרי לימתי ימו דוד ויקום שלמה כריה ויכנה כיתא וכדין שמדות
הוו רגליכו כשעריך ירושלם כדין כיסא ונקרייב תמן קרכנין · ועם כל דא על גב
דהוו אמרי לימתי ימות שכח לא כדין ממחתי וחדוה הוא לי כגין כרי דהוו אמרי
דכרי יקום תחותי למגמר פקודא למכני כיתא כדין שרי ושכח לה ואמר ירושלם
הכנויים כשיר שחברה לה יחדו · תנן עכד קכה ירושלם לתתא כנווכא לעילא
ודא מתתקן דא לקכל דא דכתיב מכון למשכך פעלת י׳ · הכנויה דזמין קכה
לפחתא ליה לירושלם לעילא כדקא יאות וכגין כך הכנויים שחברה לה יחדו והא
לוקמוה שחברה שחברו מכעי ליה אלא דלתחברת למה כברתא והוו כחד לוקמוה
ואתמר · שם עלו שבטים אלין ליכון קיומא דעלמא ותקוכא דעלמא ולא תימא
דעלמא תתלה כלחודוי אלא לפילו דעלמא עלאה דכתיב שבטי יה עדות ליסראל
לשם י׳ לישראל דייקא כגין דליכון קיומא לתתא מהדותא ליכון לעילא וכלא להודות לשם י׳ ·
לאודאה שמיה דקכה לכל שארין דכתיב להודות לשם י׳ ·

וימצאהו איש והנה תועה כשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש ·

שם כתיב לעילא ויאמר ישראל אל יוסף הלא אחיך רועים בשכם לכה ואשלחך אליהם
וכי יעקב אלימא דהוה רחים ליה ליוסף מכל בניו והוה ידע דכל אחוי הוו מכהין ליה
אחוי אדר ליה לגביהון אלא ליה לא אסיד עלויהו דהוה ידע דכלהו הוו זכהין ואלא
אמאי לון אלא נריס קרא דכתיב לגבין לקיומא גזרת דגזר בין הבתרים ואסכחנא
בספרי קדמאי דבעיין אלין בני יעקב לאשלטאה עליה עד לא יחות למצרים דחיל הוה
מחות למצרים ואיפון לה אשלטו ביה בקדמיתא ובלי מצראי לאשלטאה לעלמין עליהו
דישראל ואתקיימא ביה ביוסף דאזדכן לעבדא ואיכון אשלטו עלוי ואע"ג דיוסף הוה
מלכא לכתר ומצראי הוו עבדין ליה אסתכחו ישראל דאשלטו על כלהו תא חזי דיוסף
דאיהו ברית עלאה כל זמנא דאתקיים ברית אכיקתא אתקיים בהדייהו דישראל בשלם
כדקא יאות בין דאסתלק יוסף ברית עלאה מעלמא כדין ברית אכיקתא ויעקב ישראל
כלהו בגלותא כפקנדא דוקימנא דכתיב ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידעת את
יוסף וכלא הוה משום קרא כדקא יאות. תא חזי ויתנאהו הוא דא בבריאל ואוקמוה
כתיב ככה ויתנאהו הוא וכתיב התם הוא בבריאל אשר רציתי בחזון כתחלה.
והכא תושב בכלל תושב דאכטא על אחוי דהוה מתבע אחוה דלהון ולא אשכח
ותבע להו ולא אשכח ועל דא תושב בכלל ועל דא ויפקדהו הוא ויאמר להם מה תבקש.

ויאמר את אחי אנכי מבקש וגו'. ויאמר האיש נסעו מזה וגו'. רבי
יהודה פתח מי יתכך כאח לי יונק אמי אמי אמצאך בחוץ אשקך
גם לא יבוזו לי. הלוי קרא אוקמוה אכרוה. אכל הלוי קרא כנסת ישראל אמרו למלכא
דעלמא דילהי. מי יתכך כאח לי ביוסף על אחוי דאמר ועתה אל תירחו אכני אכלכל
אתכם ואת טפכם ויכח להן מזונא ואן להו ככפנא. בגין כך מי יתכך כאח לי ע"ל מי
יתכך כאח לי ע"ל יוסף לגבה דאכיקתא דאתחד עמה ואתדבק בהדה. ויפק אמי
אמי דהא כדין אחוה ואלימו בהדייהו. אמצאך בחוץ גלותא דאיהי כארעא אחרא
אשקך בגין לאתדבקא רוחא ברוחא גם לא יבוזו לי ע"ל דאכא בארעא אחרא.
תא חזי מה כתיב. **ויאמרו** אים אל אחיו ע"ל שמעון ולוי דאיהון הוו אחין
ודאי ככלל בגין דקא אתו מסטרא דדיוקנא קשיא ובגין כך
רוגזם דלהון איהו רוגזא דקטלו בשלם כלל אחור אפס כי עז ואברתם כי קשתה.
תא חזי רוגזא דמלה אית רוגזא ואית רוגזא. אית רוגזא דאיהו מברכא משלח ומתתי
ואקרי ברוך כמה דאתמר דכתיב ברוך אכרם לאל עליון קונה שמים וארץ והא
אוקמוה. ואית רוגזא דאיהי אתלטיא לעילא ותתא כמה דאתמר דאקרי אחור
דכתיב אחור אתם מכל הבהמה ומכל חית השדה. אחור אפס כי עז. ועל רוגזא דא
אית תרין טורין דכתיב ואתה את הברכה על הר גריזים ואת הקללה על הר עיבל
לקבל אלין תרין דרגין ועל דא אקרי אחור ודא אקרי ברוך ושמעון ולוי אחין
ואתי מסטרא דדיוקנא קשיא ומן מסטרא דדיוקנא קשיא נפקי רוגזא לתרי סטרין חד דאתברך וחד דאתלטיא

חסר זה בכתבי
אחרונים
בכתבי אחרונים
שנשתכח מהעתיק
בכתבי אחרונים
שנשתכח מהעתיק
בכתבי אחרונים
שנשתכח מהעתיק

כשמשה עבר וכבוד לגר טב ושלום חזית ליה כהאי עלמא וכל מאן דיסתדל בתורית
לשמה כך כפיק מהאי עלמא לחיי קמיה ולכרוזת קמיה ולגניזת עליה דלא
יקרכון כהדי מחריפין דדיוקא כך סכיך נופך בקברא היך כטרת ליה · כך כשמת לחיי
לסתלקא למיתב לאתרה ליהי לחיי קמיה דהיינו כשמתא וכמה תרעין לתברו
מקמיה דתורית עד דעהלת לדוכתה וקיימת עליה דכר כשער דיתער כזמן דיקומון
מתיי דשלמ ליהי סכינורא עליה היך כהתהלכך תכחה לותך כשכבך תשמור עליך
והקיצות היא תשיחך כהתהלכך תכחה לותך כמה דלתמר · כשכבך תשמור עליך
כשעתא דסכיך נופך בקברא היך כדין כההוא זמנא לתדין נופך בקברא וכדין
לורייתא לגניזת עליה · והקיצות היא תשיחך כמה דלתמר כזמנא דיתערון מתיי
עלמא מן עפרא · היא תשיחך למהוי סכינוריא עלך · רבי אלעזר אמר היא תשיחך
מאי היא תשיחך כגין דלשב דכשתא יקומון מעפרא לורייתא לא יתבשי מכהון היך
כדין יהדשון כל כהיא לורייתא דשכקו כך לסתלקו מהאי עלמא היא לורייתא כטירא
מסהדא זמכא ותישל כמעייהו כמלקדמין ולהיי תמלל כמעייהו וכל מלין מתתקכן
ויתיר מכמה דהוו כקדמיתא היך כל ליכון מלין דליהוו לא ויכיל לאדכקא לון כדקל יאות
ולהיי לסתדל כהי ולא לתדכק כהון כלהו עלהון כמעוי מתתקכן ולורייתא תמלל כיה
היך והקיצות היא תשיחך · רבי יהודה אמר כגווכא דא כל מאן דלסתדל כלורייתא
כהאי עלמא זכי לסתדלא כה לעלמא דלתי והא לתמר · תא חזי ההוא כר כם דלא
זכי לסתדלא כהאי עלמא כלורייתא ולהיי לזיל כחשוכא כך כפק מהאי עלמא כטלין
ליה ועלין ליה לגייכם לתר תתאה דלא יהא מרחם עליה דאקרי כור סלון טיט היך
כדלא ועלוי מכור סלון מטיט היין ויקם על סלע רגלי כוכן לשורי · וכגין כך ההוא
דלא לסתדל כלורייתא כהאי עלמא ולתתכף כטכופי עלמא מה כתיב ויקחהו ויסליכו
אותו כבור דא הוא גייכם לתר תתאה דליכון להו לאיכון דלא לסתדלו כלורייתא והכור
רק כמה דלהיי היה רק אין בגין דלא היה כיה מים · ותא חזי כמה הוא עוכסא
דלורייתא דכל לא לתבלו ישראל מאלעא קדישא שלא כגין דלסתלקו מלורייתא ולסתכקו
מינה הדא הוא מי האיש החכם ויכן את זאת וגו׳ על מה אבדה הארץ וגו׳ · ויאמר יי על
עזבם את תורתי וגו׳ כבי יוסי לאמר מהכא לכן גלה עמי מבלי דעת בגין כך כלא
קיימא על קיומה דלורייתא ועלמא לא לתקיים בקיומיה שלא כלורייתא דלהיי קיומא
דעלמין שלא ותתא דכתיב אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי ·

ויקחהו גיסליכו אותו הכרה רמז על דאמרינן ליה לבנו מנאי אתר דלא
תסתכא רזא דמהימנותא כלל · ר׳ יצחק אמר לי כחשין ועקרכין
הוו כיה לאחי כתיב כראובן למען הציל אותו מידם להשיבו אל אביו וכי לא חיים
דאובן להאידהא לחיכון כחשין ועקרכין יכזקון ליה ואיך אמר להשיבו אל אביו וכתיב
למען הציל אותו אלא אמת דאובן דסתכם ביודייהו דאחוי כגין דידעכמה
מכלין ליה ורשותא דלהון לקטלא ליה אמר דאובן טב למכפל ליה לבנו נוכח דכחשין
ועקרכין ולא יתמסר כידא דלא מרחמי עליה מכלן לאחרו יפיל כר בם גרמיה
לסתא לו לנוכח דכחשין ועקרכין ולא יתמסר כידא דסכלוי לזעזיעין לאיכון דיכלון

לשתזכי, וכנין כך אמר למען הגיל אותו מידם, כנין דהכא קלה, אי לאו נדיקי
ירחים ליה כיסף, ולזמכין דזכו דלכהן מסייעין ליה לכר כם ושתזיב מכוייהן, לכל כיון
דותמסר ביד דכהוי זעירין לאון דיכלין לשתזכי, וכנין כך אמר למען הגיל אותו
מידם. מידם דיקי, ולא כתיב למען הגיל אותו ותו לא, אלא אמר רחובן ישתזיב מן
ידייהו ואי ימות כנוכח ימות, וכנין כך כתיב וישמע רחובן ויצילהו מידם. תא חזי
כמה חסידותיה דרחובן, דכנין דידע דשמעון ולוי סותפותא וחכימותא וחכרותא
דילהן קטיל ליכון, דכך לתחכרו כשכם קטלו כל דכורא, והא דקטלו כל דכורא לא
די לון, אלא דכטלין כסין וטף וכספא ודהכא וכל כעירי וכל מאכי דיקר וכל מאן
דשתכח בקרתא, ולא די כל דא דשפילו כל מאן דכחקלא כטלו, דכתיב ואת כל אשר
בעיר ואת כל את אשר כשדה לקחו. אמר ומה קרתא רכתא כי הלי לא שתזיב
מכהון, אלמלא רכיה דא ויסול כידייהו לא ישארון מכיה לומנא כעלמא, ועל דא אמר,
טב לשתזכא מכייהו דלא ישארון מכיה לשתארותא כעלמא, ולא ואמי אכא מכיה
כלום לעלמין. והכא אי ימות לא יכלין ליה וישתאר כל נופיה סליק, לתתי ליה לאכא
סליק ועל דא למען הגיל אותו מידם להסיבו אל אכיו אשר דימות התם. וכנין כך
אמר הילד איננו, ולא אמר איננו חי, אלא אמר איננו לשפילו מת. תא חזי מאי עבד
דאיהו כחכמתא שתיף גרמיה כהדייהן, דכתיב לא נכנו כפש ולא כתיב לא תכוהו,
ואיהו לא הוה תמן כד אזדכן יוסף, דהא כלהו מסמסי לאכוהון כל חד וחד ויומא חד,
והכוא יומא דרחובן הוא, ועל דא בעא דכהכוא יומא דהוה סמוסא דיוסף לא יתגליד
יוסף, וכנין כך כתיב וישב רחובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו.
והכה אין יוסף דיקי. לשפילו את מיד וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו, ולשפילו
דרחובן לא ידע מהכוא זכיכא דיוסף, והא אוקמוה, דשתתף כהו שכינתא, ועל דא לא
ידע רחובן מהכוא זכיכא דיוסף, ולא אתגליא ליה עד הכוא זמכא דאתגלי יוסף
לאחיו. תא חזי כמה גריס ליה לרחובן כגין דאיהו אשתדל לאחזוי ליה ליוסף, מה
כתיב ואי רחובן ואל ימות ונו', דהא כגין דא אעב דידע דשתקיל בכירותיה מכיה
ואתיהיב ליוסף, אשתדל לאחזוי ליה ולא אשכח ואמר ואי רחובן ואל ימות, ואתקיים
כעלמא דין ואתקיים כעלמא דאתי, מאי טעמא, כגין דא, וכגין דעבד תשובה מהכוא
עובדא. דכל מאן דעביד תשובה, קלה קיים ליה כעלמא דין וכעלמא דאתי.
תא חזי מה כתיב ויקחו את כתנת יוסף ונו', הא אוקמוה דכגין דדמיא דשעיר
דמיא לדמיא דכר כם, לכל תא חזי אף על גב דמלה אתיא כדקא חזי, לא כדקא מדקדק
בהו כדיוקיה לפילו כחוט השערה. יעקב עבד עובדא כדקא יאות, כמאי,
כגין דלקריב לבני מבוי שעיר דאיהו שטרא דדיוקא קשוט. ועם כל דלא לאיהו
לקריב, לאכאים ליה לאכוי דאיהו שטרא דילוי לאתעכם כהאי שעיר אחרא לקריבו
ליה כמו, דמות דילוי. כאיהו כתיב ואת עורות גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל
חלקת צואריו. כגין כך ויטבלו את הכתנת כדם, לקריבו ליה כתוכתא לאכאתא ליה,
וכלא דא לקבל דלא לאיהו גריס דכתיב ויחרד יעקב חרדה גדולה עד אלו, כגין כך
גרמו ליה דלקרד חרדה כהאוא זמכא, דכתיב הכר נא הכתנת בנך היא אם לא.

דכי חיוך לאמר ליה כתיב הכתיב זה בכי עמו אם לא · ליה כתיב הכתיב כאן היה
אם לא · ובנין כך קשה מדקדק היה בנדיקיון בכל מה דליכון עבדין · רבי לכא
אמר כיון דאמו כלה מבטין היה נערה לדכותן, ודלמי יהיבו גרמייהו
עלים דיוסף ויפדון ליה מלמלך יסכחון ליה, כיון דאמו ללא יכולו להדרו לבבי
דיהודה ואעברו ליה מעלייהו, בנין דליהוי הוא מלכא עלייהו וכדין לעכרוהו מעלייהו
מה כתיב · **וירד** בעת ההיא וירד יהודה וגו׳ רבי יהודה פתח ואמר
וירעם ה׳ ממי׳ וי׳ ועלין יתן קולו כרד ונחלי אם · תא חזי כד
ברא קב״ה עלמא לתקין ליה מבעה סמכין על מים דקיימא, וכלהו סמכין קיימי כחד
סמכא יחידאי והא לוקמוה, דכתיב ואת כיתה כנכה עמודיה מבעה,
ולגין כלהו חיכו קיימי כחד דרגא מכוונו לחקרי נדיק יסוד עולם · ועלמא כד לתברי
מהימנותא לתר לתברי דליהוי סכלולא דעלמא, ותקוניו דליהוי חד נקוד דעלמא ואתמנית
דכלא, ומאן ליהוי, בנין, דכתיב מנוח לחסף לל מלדיס יו׳ דכר ויקרא לרן ממזרח שמש
עד מבואו · ומאן לתר, מנוח, דכתיב מכון מכלל יופי · לגלדים הוסיע, מהוה לתר
דליהוי סטרא דסכלולא דמהימנותא סלימתא כדקא יאות, להשתא ישראל לתתקפי
כיה כרזי דפקודי לוריתא, בנין דכל יומא ויומא לתתקף כר כם בכוונת דלתעטף
כיה בנין תקיפו ונקודא דכל עלמא, ומהוה לתר לשתכלל כל עלמא ולתעבי, ומנויה
כל עלמא לתתן · ותא חזי וירעם ה׳ ממי׳ וי׳ ועלין יתן קולו כרד ונחלי אם · כיון דלמא
דנין ליהוי סכלולא ושפירו דעלמא, ועלמא מכיה לתתן בנין דתרין דרגין ליכון, וליכון
חד · ליכון נין וירוסלם דא דיכיו ולא רחמי, ותרוייהו חד, מהכא דיכיו ומהכא רחמי,
מעילא לעילא כפקיו קול, דלשתמע לכתר דההוא קול כפקיו ולשתמע, כפקי דיכיו
ולרחמי דיכיו ורחמי כפקיו ומתפרסן מתמן · וירעם ה׳ ממי׳ וי׳ דא כי דיכיו כרחמי,
ועלין, לית דלא לשתכח ולא לתייל כיון דההוא קול כפיק כדי לשתכח כלא דיכו ורחמי,
הכי ועלין יתן קולו כיון דיתן קולו, כדי כרד ונחלי אם, תא חזי כשעת דלתוליד
יהוד׳ מה כתיב ותעמוד מלדת, בנין דלא הוי יסוד דכיעלה מליכון לרכב דליכון
דתיכיא עלה, סמכין, דא מליכון לרכב סמכין, מה כתיב כיה ויהי כעת ההיא וירד
יהוד׳ מאת אחיו, דהוה מלכא עלייהו, מלי טעמ׳ בנין דיוסף כחתו ליה למצרי, כדקלמרן

ויראו אם יהודה את ליה כעבדי · וכי כעבדי הוה, אלא כך הוא לוקמוה מכריה
ותהר ותלד בן ויקרא את שמו ער, תלת בכין הוו ליה ליהודה ולא
לשתארו מכולהו כר חד, ודא הוא שלה · רבי שמעון ור׳ יוסי ור׳ חייא הוו מזלי כהדחא·
אמר רבי יוסי לרבי אלעזר אמאי כתיב בכולי דיהודה כקדמאה ויקרא את שמו ער
וכתרין לחרכין כתיב ותקרא את שמו אונן ותקרא את שמו שלה · אלא תא חזי
פרשתא רזא עלאה דיהוי גלגלא דיהוי כדקא חזו, וירד יהודה מאת אחיו דהא לתכסיא
סיהרא וכתית מדרגא דתקפא לגו דרגא לוחרא דלתתכר כיה חיוא, כלא ויט עד
ליה עדלמי ושמו חירה · ותהר ותלד בן ויקרא את שמו ער, ואיהו רע וכלא חד
דלתתיא מסטרא דיכר ברא · ובנין כך כתיב ויקרא את שמו ולא כתיב ויקרא שמו ·

ויעקב כתיב ויקרא שמו דקב"ה קרא ליה יעקב והכא לאסנאה דרנע לאחרא דזהמ
דמסלקא לתילוד ודא הוא ער רע וכלא חד לכתר לא לתכסס לתתרא עד דלתתא
שלא דהוא עקרא דכלהנאמה כתיב ויהי ער בכר יהודה רע בעיני יי׳ כתיב הכא רע
וכתיב התם כי יצר לב האדם רע מנעוריו. רע דלעומיד דמין זרעא על ארעא וכנין
כך וימיתהו גמ כתיב כתריה ויאמר יהודה לתמר כלתו שב אלמנה בית אביך ונו׳.

ויאמר יהודה לתמר כלתו שב אלמנה בית אביך ונו׳. רבי שמעון פתח ואמר
עשיר תלה׳ השיבותי מנפש ואת ממזרת שמם יקרא בשמי ויכתו שנים כמו
אחד וכמו יצר ורחם טוט. תא חזי כמה חיכון בכי כשא טפשין דלא ידעין ולא
מסתכלין למכדע ארחוי דקב"ה דהא כלהו קיימין דלא מתערי מוכתא בחוריהון אלא
קב"ה עבד ליה לכר כם כנוכא דלעילא כלא חיהו בחכמתא דלית לך טייפא ומייפא
בכר כם דלא קיימא בחכמת עלאה דהא כיון דלתתקן כל נוקבא כשייפוי כדקא יאות
קב"ה לסתתף בהדיה ואעיל ליה בשמתא קדישא בגין לאולפא ליה לכר כם למהך
בארחוי דאורייתא למיעבד פקודוי בגין דיתתקן כר כם כדקא יאות. ובגין דלית ליה
בשמתא קדישא מכאי ליה לכר כם לאסנאה דיוקנא דמלכא עלאה בעלמא ורזא
דא דהא הוא נהר דנגיד ונפיק לא פסקין מימוי לעלמין. ועל דא מכאי ליה לכר כם
דלא יפסיק נהרא ומקורא דיליה בהאי עלמא נהר רמז לקיימ׳ קדים דאתיס בכשריס
דליהוי דומיא דהאוא נהרא דנגיד ואתחבר בנהר לאתתקף בחדא לעילא בגין כך בשי
כר כם לאתתא לאתחברא באתתיה בקדושא בגין דלתתקף ליה בהאוא עלמא וכל
זמנא דכר כם לא יכלא בהאי עלמא קב"ה עקר ליה וכטע ליה בכמה זמנין כמלקדמין
תא חזי מה כתי׳ השיבותי מנפש ואת השיבותי דא לתתערותא דזווגא דכר כם בהאי
עלמא דליהוי לתתערותא מסטרא דנפש. ואת דא היא בשמתא קדישא דלתתיא
מלעילא וקב"ה מסדר ליה מלעילא לתתא בהאי עלמא ועלמא דבוי בכי כשא כדקא חזי
ממזרת שמם דא לתתר דהאוא נהר דנגיד ונפיק דמתמן כפקת בשמתא ולתכהירת.
ויכא סנכים כמו חמר אלין ליכון חילין דעלמ׳ דלתתיין בנין האוא לתתערותא דבשמתין
בנווכא דלתתער כר כם כנופא. דהא בנין דא קב"ה עביד זווגין ואטיל בשמתין כעלמ׳
ואכרותא לאתתכא לעילא ולתתא ומקורא דכלא הוא כרוך. ובגין כך קב"ה עבד ליה
לכר כם בנין לאתתדלא כארחוי ולא יפסיק מקוריה ומכועא דיליה לעלמין וכל מאן
דפסיק מקוריה מתתא ומיכא ליה כביכול כלהו גריס ליה לאתפסקא לעילא בדין אזלו
מים מבי יס ונהר ויחרב ויבש הוחיל וכר כם לאתקס לתתא כדוגמא דלעילא מאן
דמקורי׳ ומים מלמעבד פירין כגון דין דלא כעא למיסב חיתי׳ לו כסיב לה דאסתדל
ולא יכיל לגו דתרין סמכין חיכון דא מדא לו דומיא מלמעבד פירין ליה לית ליה תקנא
לעולם אשות לא יוכל לתקון בנין דלא כעא למיסב חיתתא ולאסתדלא כפריה ורביה
ודהוא דאסתדל ונסב חיתתא ולא יכיל דא מתתקן כפרישיה דקריב ליה דהוא לחוי
דהוא דמית כלא כגין כך נפיק מהאי עלמא הוא כר כם לא עלל כפרנודא ולא כטיל
חולק כהוא עלמא וכשוחיה לא לתכלולו כחתר דכל נשמתין לתכלולו ולתנור
דיוקנא מתמן קב"ה ובכרתא כנפש דהוא מלפני הוא וכדין הוא כרא ליה קב"ה פריץ

דיפרוק ליה מודע דמחכלין ודע לחוי דקריב ליה מכלמר כי יסבו לחים וחדיו ונו׳ ·
וכתיב כח לל חסת לחיך ויכס לותה ונו׳ · כנין דכמתיה לח עלמת קמיס קס לחם
היה קיומ לכר כנין דלח זכה לחכרת כהוי עלמת כהוה נופה · מחן דלח זכי
כהוי לחתר יהך לחתר לחרת וויכי כיס כנוכה דל לעת דדליק ונהורה לח סליק
יכטמון ליה ויסלק כהורה כיס ויכיר · לעת הוה לדם דכתיב כי הלדם עץ הסדה
דל כר כם כך לוכו כהוי עלמת ולזל ותלוב ולכול וסתי ולזדונג כלוכתה ולח זכי
לכנין דל הוה לעת דדליק ונהורה לח סליק כלומר כמתים לח זכות כהוה נופה
לחתכרת לחלח ליהי כחמוכה תל חזי כתיב לח תהו כרלה לסבת יצרה דקלס
כנין דל עבד ליה לכר כם כדקה ולות ולקה עכיד טיבו עם עלמת · תל חזי מה כתיב
ויוסף לכרים ויקח לסה וסיס קטורים רזין דכמתה לתת לחתקנה כמלקמין ·
תל חזי הסוה נופה מה כתיב ויי חפן דכלו החלי הס תסיס לסה כפסי ירלה זכה
ולרך יסיס וחפן וי כידו וכלן · וי חפן דכלו הוי קרל לות לחסתכלה כיס לחמי
חפן כנין דיתדכי הס תסיס לסה יסיס לסה מכעי ליה לחי הס תסיס חלח
לכמתה לחדר מלה לי הסוה כמתה כשיש לחתקנה כדקה ולות · ירלה זרע
כנין דססוה כמתה חלת ומלטת ולהיה זמיכה לחעלה לסוה כסוה זרע דל תעסק כה
כר כם כפריה ורכיה וכדין ילריך יסיס וחפן יו דל תוריתה כידים לכלה · תל חזי
לשב דכר כם לסתדל כתוריתה יסמה ולילה ומקוריה ומכועיה קיומ כיה למנה ליה
ליה לתר לחעלה לפרנודה וסה לתתר דכירה דמיה לי הסוה מקורה ומכועה לח עה
כיה לחו להיה כחר דכירה ומקורה כמדה ליכון ורזה מדל להיה ולוקימה · כתיב
סוה לכס מסכימי קוס מלחרי סבת חוכלי לחס העכים כן יתן לידידו סיכה · תל
חזי כמה חכיכין ליכון מלי דתוריתה דכל מלה ומלה דתוריתה לית כה רזין עלחין
קדיסין וסה לתתר דכך יהב קבה תוריתה ליסרחל כל נסיון עלחין קדיסין כלהו וכה
להו וכלהו כתוריתה · וכלהו לתיסיכו להו ליסרחל כסעתה דקבילו תוריתה כסיני ·
תל חזי סוה לכס מסכימי קוס מלין ליכון ידידים דמסתכחו דלהו ליכון דכר וטוקבה
כדקה ולות ולקדמין כסדרה לעכידתיהו כלל יש מלד ולין סבי ונו׳ · ולין קן לכל
פמלו מלחרי סבת מלחרין כייחה כלל כי כו סבת כנין דחתתה לנבי כר כם ליהי
כייחה לנכיה ודלי · חוכלי לחס העכים מלי לחס העכים דכך כר כם לית ליה כנין
כהוה כמה דלכיל ליהו כמה דעכיכו · ולין ליכון חוכלי לחס העכים ודלי ·
כן יתן לידידו סיכה מלי יתן לידידו דל הוה דמקוריה מכרך דקבה ויהב ליה סיכה כהוה
עלמת כלל וסכבת ועכה סבתך · כנין דלות ליה חולקה כעלמה דל תוכנין דססוה
כר כם סיכה ויתהכי כהוה עלמה דלתי כדקה ולות · יש לחד ולין סבי ונו׳ ·
לחד דל הוה כר כם דליהו ידידי כעלמה לחו ידידי כדקה ולות לחלח דליהו כלה
אונה · ולין סבי דלית עמיה סמך גם כן דדיוקים סמיה כיסרחל לח סבכו ולח לחיתקס
ליה לתקוכה · ולין קן לכל עמלו דליהו עתל תדיר דלקדים ומתה ולילה · גם
שיבו לח תסבע עפר ולות ליה לכה לחסנקה ולמימר למי לכי עתל ומסבר לת כפסי

מטובה. ולי תימה דבגין דיוכול ויפתי יתיר ויעבד מצותיה בכל יומא תדיר לא
הכי דהא כפצה לא לתהכי מכיס לגלא ודלי ליהוי מחסר לכפציה מטיבו דבהורת
דעלמא דלתתי בגין דדא היא כפצה מסרית דלא לפתלומת כדקא יאות: תא חזי
כמה חס קב"ה על עובדוי בגין דקא בעי לאתתקן ולא יתלכיד מההוא עלמא דלתתי
כדקאמרן. רבי חייא בעא קמיה רבי יוסי מאי דכתיב ויהי זכרה סלומית ואסתדל כאזריתא יומי
ולילי וכל שבדוי לעלמא דקב"ה ולא זכאן לבטן בהאי עלמא בגין דלפתדל בהו ולא
זכה. אלו דהוו ליה ומיתו מה ליכון לעלמא דלתתי. אל ר' יוסי עובדוי וההוא תורייתא
קא מגיכן עליה לההוא עלמא. אמר רבי ונחק עלייהו ועל ליכון זכאי קשוט בגין
ר' יוחנן דהוו ליה בנין ומיתו ובגין רבי חזקיה דליהו פקר עלייהו כתיב כה אמר ה'
לסריסים אשר ישמרו את שבתותי ובחרו בחפצתי ומחזיקים בבריתי אמר כתיב
בתריה ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם טוב מבני ומבנות שם עולם אתן לו אשר
לא יכרת בגין דלגין ליה חולקא לעלמא דלתתי. אל ר' יוסי יאות הוא ופשיר.
תא חזי זכאה סלים דהוו כל לגין ליה ואסתלים כדקא יאות ומית בלא בנין והא קא
ורות דוכתיה בההוא עלמא לתתיה בעיא ליכומי לו לא לי תימה דלבעי ליכומי הא
בריקניה ליהוי דהא לתתיה קא ירית בההוא עלמא דלא ודלי בעיא ליכומי בגין דלא
ידעינן לי ליהוי עלי בעובדוי לי לאתוהיה לי לתייבמת לא הוה בריקניה בגין דלתתי
לית ליה לקב"ה דהא בר כם הוה בעלמא ומית בלא בנין ופרוקא לא הוי ליה בעלמא.
כיון דמית הא זכאה סלים ולתתיה לתייבמת ולהוי לתתיה ירית לתתא ההוא בר כם
ואסתלים הכא וכין כך הוה לקב"ה לאתר זמין ליה לעלמא עד דיומות הא זכאה
סלים. ואסתלים ליהוי בעלמא. פתח ואמר כי כעיר מקלטו יפח עד מות הכהן
הגדול וגו'. ודא הוא דתכיכן בכין ומיכין ליכון לכדיקיא כמיתתהון בחייהון לא זכו
וכמיתתהון זכו וכגין כך כל עובדוי דקב"ה כלהו קשוט וזכו וחיים על כלא. טוביה
הכשיט מן הלחד אשר ים להם שכר טוב בעולם הלין ליכון דמתעסקין בהאי עלמא
לזולתא בגין דליכון בכין דשכקו בניהון ליאת להון לגר טב בההוא עלמא ובניהון
ירתין לכהן דלהון חולקא בההוא עלמא ולוקמוה. תא חזי קב"ה כטא הלכין בהאי
עלמא אי לגלאו יאות לא לגלאו לעקר לון ואתא לון לפשלא כמה זמכין ובגין כך
כל לרחמוי דקב"ה כלהו לטב ולא לתקכא עלמא.

בא אל אשת לחיך ויכס לותה דהא יהודה וכלהו שבטין הוו ידעי דא
ועקרא דמלתא והכא גרע בגין דההוא זרע לגטריך לאתתקכא
מלה ולמנלם גולמא לתקוכא דלא יתפרש גזעא מפרשים כדקא יאות חד ואחד על
עפר ושוב. וכד מתתקכן לבתר כדקא יאות הלין מסתבחין בההוא עלמא בגין דקב"ה
לתרעי בהו וכגין כך כתיב ושכח לכי את המתים שכבר מתו דיקא מן החיים אשר
הם חיים: מאי עדפה כלא לאחרי כלותי היתה לי עדנה. וכתיב ישוב לימי עלומיו
וטוב מסכיסם את אשר עדן לא היה דלא שב לימי עלומיו אשר לא רחם את המעשה
הרע אשר נעשה תחת השמש. וטוב מסכיסם את אשר עדן לא היה דלא שב לימי
עלומיו ולא לגטריך לאתתקכא לא סכיל מוכין קדמאי בגין דקדשא כריך הוא

יכב

המר תייש עדנה

ויהב ליה לתר מתקרי בהדוה עלמא כדקא יאות · תא חזי מה כתיב וכבן רחיתי
רמעיס קבוריס כמה דאתמר בגין דקדם עביד טיבו ולא כעי למנדע עלמא הלא כמה
דאתמר וכל מלחמי כלהו קטוט וזכו · זכאה חולקהון דצדיקיא דליכון לזלי כחדא
קטוט עלייהו כתיב ודמו לקבר וגו · וירע כשכבו יי אשר עשה וימת
גם הוא · רבי חייא פתח ובקר זרע זרעך ולערב אל תנח ידך וגו ·
תא חזי כמה אתחזי ליה לבר נש לאזדהרא מחובוי ולאזדהרא בעובדוי קמי קב"ה
בגין דכמה סליקין וכמה ממכן בעלמא דליכון חזלין ומייטן וחמאן עובדיהון דבני
נשא וסהדין עלויהו בספרא כתיבין · ותא חזי ככל ליכון חובין דלסתלק בהו בר
נש כהאי עלמא דלא ליהוי חובא דלסתלק כיה בר נש יתיר כהאי עלמא ובעלמא דאתי
מאן דלחוביה זרשיס בריקניה ואפיק זרע למנבח בידא לו ברגלא ולסתלק כיה בלא
כי לא אתבן רשע אתה לא ינורך רע · בגין דא לא עאל לפרנודא ולא חמי סבר לפי
עתיק יומין כמה דתניין כתיב הכא לא ינורך רע וכתיב ויהי ער בכר יהודה רע בעיני
יי וכגוניה כך כתיב ודיכס דמיס מלאו · זכאה חולקיה דבר נש דאזדהיר למאריה ויהא
בטיר מחורת כיסא ודיכי גרמיה לאסתדלא כדאינון דמאריה · תא חזי בקבר זרע
זרעך הלי קרא לוקמוה בקבר דא הוא בזמנא דבר נש אתקרי כחיליה ויהא כעלימו
כדין לאסתדלא לאולדא כגין כאיתתא דכתיב בקבר זרע זרעך דהא כדין
זמנא לייהי בלא כאנס כיד גבור כן בני הנעוריס בגין דיכול למילף להון מרחוי דקב"ה
ויהא ליה לגברא טבא לעלמא דאתי דכתיב ועברי הגבר אשר מלא ספתו מהס
לא יבושו כי ידברו את לויכים בשער · לא יבושו בהדוה עלמא בזמנא דמאריהון
דדיכא ויתון לקטרגא עלויהו דלית לך לגברא טבא בהדוה עלמא בהדוה דלולוף ליה
לבריה דחילו דמריה כאורחוי דאוריתא · תא חזי מה אמר בלכרהס דכתיב כי ידעתיו
למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך יי לעשות צדקה ומשפט ועל
דא הדוה וקיימא ליה בהדוה עלמא לגבי כל מאריהון דדיכא · ובגין כך בקבר זרע
זרעך ולערב אל תנח ידך לתפלו ביומי דזקנה דלייהי זמנא דסיב בר נש לא ייתי בבר
לסתלקא ודי לו אלו בבר לסתדלא ולא יכילנא והסתא דלבא סיב ליה לבא בעי ועם
כל דא מה כתיב אל תנח ידך לא ישכון מלאולדא בהאי עלמא מאי טעמא בגין דלא
תדעא היזה יכשר הזה או זה לפני הלדיס בגין דיקומון בניהס בהדוה עלמא ועל דא
כתיב הכה בחלת יי בכיס דא נדרוה דכמתא דעלמא דאתי ולהאי בחלה מאן
זכי ליה לבר נש לאעלא בהדוה בחלת יי בכיס · תיכון בגין זכאן ליה לבחלת יי ועל
דא זכאה הסוה בר נש דזכי לון ויולוף לון מרחוי דאוריתא כמה דאתמר ·

ותסר כגדי עלמכותה מעליה וגו · תא חזי תמר בת כהן הוס"ד דליהי
חזלא בגין לא זכאה עם חמוה דהא ליהי נכושת לסתכס כיה תדיר
חלא ליהי נדקת הות וכחכמה עבדת הוי דהא ליהי לא לפקדת גרמה לבביה חלא
בגין דידיעה ידעת וחכמתא לסתכלת ועל דא ליהי אתת לבביה למעבד טיבו
וקטוט ועל דא לתת לסתלת לעסקא דא · תא חזי בגין דליהי ידעת ידיעה
לסתדלת בעסקא דלקבה עבד סיועא תמן בהדוה עובדא ולתעברת מוד וכלא הוס

מכיה · ולו תומת לחלו לך לוותו קלה לימון כגון מלתתך לומרך לחלו מן דלך חלק
ודלו לימי לנטריכה לשבדה דלך ולא לתתך לחרך · תרין כתין הוו דמכוייהו לתכני
זרעך דיהודה ולתו מכוייהו דוד מלכה ושלמה מלכה ומלכי משיחך ולתין תרין כתין
דלך כנווכה דלך · תמר ורות דמיתו בעלייהו בקדמיתך ולימון לסתדלו לעובדה דלך ·
תמר לסתדלת לנבי חמוה דלימי קריב יתיר לנבוי דמיתו מלו טעמא לימי לסתדלת
לנביה דכתיב כי ראתה כי גדל שלה והיא לא נתנה לו לאשה · וכגון דלך לסתדל
בעובדה דלך לנבי חמוה · רות מית בעלה ולבתר לסתדלת בעובדה דלך לנבי דכתיב
דכתיב ותגל מרגלותיו ותשכב ולסתדלת כהדיה ולבתר לולידת ליה לעובד · ולו
תומת לחלו לך כפיק עובד מלתתך לחרך לחלו ודלו היא לנטריכת ולא לתתך
לחרך · ומתרין לתין לתכני ולסתכלל זרעך דיהודה ותרוייהו בכתרות עבדו
ולמעבד טיבו עם לימון מיתייה לתתקנה עלמא לבתר ודלך הוא כמה דלתמר ושכח
לכי לת הותים שכבר מתו דלך כך הוו חיין בקדמיתך לך הוא בהו שכחך ותרוייהו
לסתדלו למעבד טיבו וקשוט עם לימון מיתיך ולקבה סייע בהדוה עובדה וכלה הוא
כדקא יאות · זכאה לימון מלן דלסתדל כלוריתך ומחל ולילה כלה והנית כו ומם
ולילה למען תשמור לעשות ככל הכתוב כו כי אז תצליח את דרכך ואז תשכיל ·

ויגש הורד מנרומה ויקבהו פוטיפר וגו' · מה כתיב לעיל ויכר יהודה
ויאמר לימו אמר לנבי חכוו הכר נא וגו' ועל דלך ויכר יהודה וכתיב
והכה תלומים ככתכה תלומין הוו מקדמת דנה לחין הוו · רבי חזקיה אמר לאו
לסתמא הכי אלא כגון לחרנין לתילדו אמר רבי חלבו בגין כך לסתדלת לסטכחך
לובדך דלתתלכיך · תל חזי מה כתיב ויהי כמשיב ידו והנה אחיו ותאמר מה
פרצת עליך פרץ · רמז הכה פריצותך קדמאה דפרין הדוה דמית עליה מסמע דכתיב
פרצת עליך פרץ כגון דלטריכת לתמר וכגון כך פריצותך תעביל
פסחר עיין עשו ועל דלך ויקרא שמו פרץ · ולבתר דכל שבדה דיהודה לתמר דיהודה
זכין ליה ליוסף ולימו גרים ליה לכל דלי ולי יהודה הוה אמר כהדר ליה לאכוחה הוו
עבדין ליה לחוון ועל דלך כתיב ליה לחוי מסלטותך דעליוהי · לבתר דלתנלי מלמוי
ולתך עליה כל דלך להדר ואמר ויוסף הורד מנרומה · מלבורך דלסתכם קלם
כהדוה שבדה לקיומך נזרה דילוה לנזר כין הכתרים דכתיב וידוע תדע כי גר יהיה
זרעך וגו' · ויקבהו פוטיפר לסטר מסלה קבה ליה · פתח ואמר האומר לחרם ולא
יזרק וכעך ככבים ויחוס · תל חזי מבעה ככביא עבד קלה ברקיעך וכל רקיעך
ורקיעך לית כיה כמה מסמין ממכן למסמך ליה לקבה בגין דלית לך מסמך לו מכחך
דלית ליה פולחך ומסמך למריה וקיומי כל חד וחד על הדוה מסמך דלתפקדך
כיה וכל חד ידע עבידתיה למסמך מכהון מסמני כשליחותך דמריהון ולתפקדן
כעלמא על כל שבדיהון דכבי כסא · ומכהון דקא מסכחין ליה ולימון אף לתפקדן על
סידתך ולאף דלימון לתפקדן כסלי לית לך כל חילא כשמיא וכבכין ומלי דכלהו
לא מסכחן ליה לקבה דסא כסאי דעלל לילה כדין לתפרסן תלת סטרין מפריין
לתלת סטרי עלמא וכל סטרא וסטרא חלף לילין ורכוב רכבן וכלהו מכחן על

פורתא · תלת מערין ליכון וחד חיותא קדיסא ממכן עלייהו וקיימא עלייהו וכלסו
קל מסכנן ליה לקב"ה עד דיתי נפרע · כד יתי נפרע כל ליכון דכסטר דרום וכל
כביות דכסטר כלהו מסכנן ואמרי שירתא לקב"ה כלל כחד ויחד כבבי כך וירעו כל
בני עלמים · הדין יחד כבבי כקל חלין ככביות דכסטר דרום כלל ויסכם לכרסם
בבקר · וירעו כל בני עלמים · חלין ליכון דכסטר ממלא דיתכלילו כיומיא וכדין
נפרע כהיר ויסרעל כטלי שירתא ומסכנן ליה לקב"ה כיומיא תלת זמכן כיומיא לקבל
תלת זמכן דלילי וקיימין חלין לקבל חלין עד דיסתלק יקרא דקב"ה כיומיא וכלילי
כדקא יאות וקב"ה לסתלק כהו כשית חלין · הדין חיותא קדיסא דקיימא
עלייהו לעילא קיימא על ישראל לסתלקא כנין לסתלקא כלא כדקא יאות מה
כתיב ותקס כעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנעריתיה · ותתן טרף לביתה
חלין ליכון מערין דלעילא · וחק לנעריתיה חלין מערין דישראל לסתלקא וכנין כך
יקרא דקב"ה לסתלק מכל סטרין מעילא ומתתא · ועל דא כלא הוה כרעותיה קיימא
וכלא ליהוי כרשותיה · האומר לחרם ולא יזרע · רבי שמעון אמר דא יוסף · וכעד
ככביס יתתוס חלין לחון לחוי לכתיב כהו וחד עשר ככביס משתחוים לי · לפ
האומר לחרם דא יעקב כשעתא דאמרו ליה הכר נא · ולא יזרע כשעתא דלסתלקת
שכינתא מניה · וכעד ככביס יתתוס כנין כנוי לתתתס ולסתיס כהורא דליה שמשא
לתתכך וככביא לא כהירו כנין דיוסף לתפרע מאבוי · ותא חזי מהכוא ויתא דכתוב
שוכדא דיוסף לתפרע יעקב משמשא דשרשא ולסתלקא לכלא עד הכוא ויתא
דלכתר כטורים דיוסף · **וירא** ויי את יוסף ויהי הוא מצליח ויהי כבית (ראה ליום ו' בשבת)
אדניו וגו' · רבי יוסי פתח כי ה' לוחם משפט ולא יעזוב
את חסידיו לעולם כמרו · הני קרא לוקמוה כאברהם אסידו כתיב ואת לתתר ·
תא חזי ככל לתר דכדיקיא לזלי קב"ה כטיר לון ולא סביק לון · דוד אמר גם כי אלך
בגיא צלמות לא אירא רעה כי אתה עמדי שבטך ומשענתך וגו' · ככל לתר דכדיקיא
אזלי סביכתא לזלא עשהון ולא סביק לון יוסף אזל כגיא צלמות וכחתו ליה למטרים
סביכתא הות עמיה הדר ויהי ויי את יוסף ובגין דהות עמיה סביכתא ככל מה דהוה
עביד הוה מצלח כידיה · דאפילו מאן דהוה כידיה והוה תבע ליה מאריה כנווסי לאחרא
הוה מתפכך כידיה לההוא גווכא דרעותא דמאריה הוה רעי כיה כלל וירא אדניו כי
ויי אתו וכל אשר הוא עושה ויי מצליח כידו · מצליח כידו ודאי כי ויי אתו · תא חזי וידע
אדניו כי ויי אתו לא כתיב אלא וירא אדניו דאסיק כעיניו הוה כמי עובדא דכסין ככל
ומה דקב"ה עביד כידיה ועל דא ויברך ויי את בית המצרי בגלל יוסף · קב"ה כטיר לון
לכדיקיא ובניהון כטר לון לרשיעיא דסיפ רשיעיא מתברכין כניהון דכדיקיא ·
כגווכא דא כתיב ויברך ויי את בית שוכד הבצרי כעכור תרון סאלדים · כדיקיא
מתברכין כניהון ואיהו לא יכלי לאתזכא כזכותיהו ולא לוקמוה · יוסף
אתברך מריש כניהון ואיהו לא יכיל לאסתזכ כזכותי מניה ולכפק לאירנולכתר לעיל
ליה כבית הסהר כלל עבו ככבל רגלו כרזל כלה כפצו עד לכתר קב"ה אפיק ליה
לאחרו ומלטיס על כל ארעא דמצרים ובגין כך כתיב ולא יעזוב את חסידיו לעולם

פשמרון חסידו כתיב ואתמר · וקכה חגין עלייהו דצדיקיא כעלמא דין וכעלמ׳ דאתי
דכתיב ויפקוד כל חוסי כך לעולם וכתב ואתך עליון ויעלנו כך תזכה ממך ·

ויהי לאחר הדברים האלה ואעפ שכתיב לקמן את שניהם אל יוסף · רבי חייא
פתח ואמר וכתיב וי׳ מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו ·
את חזי כמה לאטרוחי ליה לבר נש לאסתמרא מחובוי ולמיהך בארח מתתקנ בגין
דלא יסטי ליה ההוא יצר הרע דליהוי מקטרג ליה כל יומא ויומא כמה דאתמר ·
ובגין דליהוי מקטרגא ליה תדיר כשי בר נש לאתתקפא עליה ולאסתלקא עליה כאתר
תקיפו דכשי למהוי גבר עליה ולאסתתפא כאתר דגבורה כגין דכד בר נש אתקף
עליה כדין ליהוי כסט׳ גבורה ואתדבק ביה לאתתקפא ובגין דההוא יצר הרע תקיף
בעי בר נש דיהא תקיף מניה ולגין כבי כשי דלאתתקפו עליה לקרון נבורי כח
לאסתכחא זכאי עם זוכיא ולגין ליכון מלאכיו דקב״ה דאתיין מסטרא דגבורה
קשיא לאתתקפא עליה גבורי כח עושי דברו · ברכו וי׳ מלאכיו כיוסף דלק׳ נדיק
וגבור וכטר ברית קדישא דאתרמיס בנויה · רבי אלעזר אמר ויהי לאחר הדברים
האלה מלי היא דאוקמוה דאתר דיצר הרע מקטרג דליהוי דרגא · לת׳ הדברים
בגין דיוסף יהב ליה דוכתא לקטרגא דההוא יוסף מסלסל כשעריה ואתקין נרמיה
וקשיא ליה כדין לאתיהיבא דוכתא ליצר הרע לקטרגא דלא אתי ולא תבוי דליהוי מתאחז כל
עלויה ויוסף מקשיא נרמיה ומסלסל כשעריה כדין לאתגרי ביה דוכתא וקטריב ליה ·
ויהי לאחר הדברים האלה · את חזי כזמנא דקב״ה לאנגא בני אינשא למידן ויתיב
ואתכא חיוכא כעלמא מה כתיב ועבר את השמים והא יהיה מטר ואחדמם
לא תתן את יבולה וכדין ואכדתם מהרה דהא בגין חוכין דכתי כשך שמיא וארעא
אתעבדו כהני פומייהון כדקא יאות · ואת חזי חיכון דלא כטרי להאי קיומא
דקודשא גרמי פריצו בין ישראל לאחיהון דכתיב ובגין דכתיב ובתם ועבדתם
אלהים אחרים והשתחויתם להם וכתיב ועבר את השמים והא יהיה מטר · דהאי חיכו
כתגן דאמרי לשלח לאחר דמשקר כהאי את קיומ׳ דקודשא וכל קיומא דקודשא לתתטיר
כעלמא כדקא יאות כדין קב״ה יהיב ברכאן לעילא לאתרקא כעלמ׳ כלא גשם כדבות
תיבו אלדים מחלך ובלחה אתה כוננת גשם כדבות דלא גשם דרעותא בך לאתרש
קב״ה בכנסת ישראל ובשי לאתרקא לה ברכאן כדין מחלך ובלחה אתה כוננת ·
מחלך דליהוי ישראל דאיהו לאסתכיה קב״ה בלא שקר מכל מחלתו · ובלחה דא כנסת
ישראל דליהוי כלחה כארעא לאחרא דליהוי נחית למשתי וכדין ליהוי כלחה · וכד ליהוי
גשם דרעותא לתיהיב כדין אתה כוננת · וכל דא שמיא וארעא וכל חיליהון כלהו
קיומי על קיומא דקודשא דכתיב אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי ·
ובגין כך כשעה לאזדהרא כדקא אוקמוה · ובגין כך כתיב ויהי יוסף יפה תאר ויפה
מראה וכתריה כתיב ואעפ שכתיב את שניהם אל יוסף **ויהי** כדברי
אלין יוסי · רבי אלעזר פתח ואמר למחר מאסת רעוג׳ זכאין

תתלה

התלה. לחכמין מאי עלמא לף על גב דלא לתעסק כה כר כם לעמה ולחכמין סהוה
עלמא עלאה כד לתעסק כה כר כם לעמה. תא חזו מה כתיב ארך ימים כימיכה
נעמחלה עשר וכבור ארך ימים כימיכה מאן דאזיל לימיכה דאורייתא ארכא דחיין
ליהוי לעלמא דאתי דזכי תמן ליקרא דאורייתא דליהוי יקרא וכתרא לאתעטרא על
כלא דכתרא דאורייתא כההוא עלמא ליהוי. בעמחלה עשר וכבוד בהאי עלמא דלף
על גב דלא לתעסק כה לעמה זכי כהאי עלמא כשתרא ויקרא. דהא רבי חייא
בר אתא מסתם לחרעא דיסרעל לקרא כאורייתא עד דהוו לכפוי כהירין כעמחלה וכל
הוו קיימין קמיה כל ליכון דלעלן כאורייתא דהוה אמר דא לסתדל כאורייתא לעמה
ודא לא לסתדל לעמה דהוה נלי על ההוא דלא לתעסק כה לעמה דליהוי הכי תדיר ויזכי
לעלמא דאתי ונלי על ההוא דלא לתעסק כה לעמה דייתי לאתעסקא כה לעמה ויזכי
לחיי עלמא. ומאן חד חמא חד תלמיד דהוה לעי כאורייתא ולא כפוי מריקן אמר ודאי
מהרהר כחטא ליהוי דכתיב ולמדת אותם לה לקמיה ולמסיך עליה כמלין דאורייתא עד דלא ייעסב
רוחיה כנויה. מן ההוא יומא ולהלאה סני על רוחיה דלא ירדוף כתר ליכון כהרהורין
כישין ויסתדל כאורייתא לעמה. אמר רבי יוסי כד חמי כר כם דהרהורין כישין לתיין
לגביה ויתעסק כאורייתא וכדין יתעברון מניה. אמר רבי אלעזר כד ההוא סטרא
כישא לתי לאסתי לה לכר כם ליהוי מסיך לה לגבי אורייתא ותתפרש מניה. תא חזו
דהא תניכן דכד הלי סטרא כישא קיימא דקלפה לאסטאה על עלמא כנין שובדין
כישין דקלפה חם על עלמא ויהיב עיטא לכבי כשא לאסתזבא מניה ולא יכיל לאסטאה
עליהון ולא על שובדיהון ומאי ליהוי עיטא לאסתדלא כאורייתא ואסתזבא מניה מכלן
דכתיב כי כר מנוס ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר מה כתיב כתריה לעמך
מאשם זרם מתלקת לסון כבריה ודא הוא סטרא מסלכא סטרא אחרא דליהוי קיימא
תדיר קמי קלפה לאסטאה על חוביהון דבני נשא וקיימא תדיר לאסטאה לתתא לבני
נשא קיימא תדיר לעילא כנין לאדכרא חוביהון דבני נשא ולאסטאה לון על שובדיהון
כנין דיתיהיבו כרשותיה כמה דעבד ליה לחויב וכן קיימ עלייהו לאסטאה ולאדכרא
חוביהון ככל מה דעבדו בחיכון זמכין דקלפה קיימ עלייהו כדיכא כדין קלים לאסטאה
לון ולאדכרא חוביהון דקלפה חם עלייהו דיסרעל ויהב לון עיטא לאסתזבא מניה ובמה
בסופר ביומא דרחם בשבת וביומא דכפורי כשעיר המשתלח דיסכון ליה כנין
לאתפרשא מכייהו ולאסתדלא כההוא חולקיה והא לוקמוה. תא חזו מה כתיב רגלים
ורודות מות שאול נעדיה יתמוכו. וכרזא דמהימנותא מה כתיב דרכיה דרכי נועם
וכל כתיבותיה שלום. ואלין ליכון לרחין ומבילין לאורייתא וכלא חד הלי שלום והלי
מות וכלא הפיכן לה מן לה. זכאה חולקהון דיסרעל דליכון מתדבקין כיה כקלפה
כדקא חזי ויהיב לון עיטא לאסתזבא מכל סטרין אחרנין דעלמא כנין דליכון עמא
קדישא לאחסכתיה וחולקיה ועל לה יהיב לון עיטא בכלא זכאין ליכון כעלמא דין
וכעלמא דאתי. תא חזו כל הלי סטרא כישא כתת ומחא כעלמא וחמי שובדין דכמי
על עובדי ודוי לה יסתדלון כעלמא מה כתיב וישי כדברה אל יוסף יוסי יוסי כדברה

דמלכא ומלטו בכל ומת ואתר ואמר קמי קבה כמה כיסין כמה דלטורין כנין למיתה
בני עלמא מה כתיב ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה . ולא שמע אליה כנין
דליהוי חיים על עלמא . לשכב אצלה מהו לשכב אצלה בנין לבסכה מלטו למלטה
על עלמא ומלטו לא מלטו עד דאתייהיב ליה רשו . לא לשכב אצלה כלל ולאיש
אשר יבעל עם טמאה להיות עמה למיהב לה רבו וברכאן ופייעתא ואלמלא פיועא
דהוה ליה מלעילא לא אתתר בעלמא לפי אחר אכל כנין דקבה חיים על שלמא אתתר
עלמא בקיומיה . רבי יהא אמר כלא היהו אריחא דא אכל ונר הרע הוה דקא חזיל
ומפתי לון לבני נשא כנין למסטרא אריחויהו ולאתדבקא בהו בכל יומא ויומא וכפל
עידן ועידן סטי ליה לבר נש מאריחא דקסטרא כנין לדחויה ליה מאריח דחיי למסכה
ליה לגיהנם . זכאה מאן דעביד ובטיר אריחוי ומכילוי כנין דלא יתדבק ביה היהו
דכתיב ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה כמה דליהוי אמרת ליה בכל יומא
דהוי רוח מסאבא ונר הרע היהו מפתי ליה לבר נש בכל יומא לשכב אצלה גו גיהנם
ולאתדבקא תמן להיות עמה . תא חזי כד בר נש אתדבק בהאוה סטרא אתתקף
אכתריה ואסתלק עמה בהאי עלמא ואסתלק עמה בעלמא אחרא . תא חזי האי
סטרא מסאבא מכוללא אהיהו לכלוכא אהיהו אכדכתיב נש תאמר לו אחותי אתה ויהי
אתתן מאן דאסטי אוריתא ויהי כסיוס הזה ויכא אתדבק אהון חייבין דעלמא דלית לון
מהימנותא בקבה מה כתיב ויהי כסיוס הזה ויכא הכיתה לעשות מלאכתו ואין ליה
מלאכו הכית בם בבית . ויהי כהיום הזה . ויומא דיהר הרע בעלמא ואחתא
לאסטרא לבני נשא לימתי ויומא דאתי בר נש לאתבא בתיובתא על חובוי לון
לאסתלקא באוריתא ולמעבד פקודי דאוריתא וכדין בסהדותא זמנא אחרא כנין
לאסתלקא לבני עלמא . ויבא הכיתה לעשות מלאכתו כנין לאסתלקא
באוריתא ולמעבד פקודי דאוריתא דליהוי מלאכתו דבר נש
בהאי עלמא וכיון דעבידתא דבר נש בהאי עלמא הוא עבידתא דקבה בעי ליה
לבר נש למהוי תקיפא באוריתא כלהו סטרוי כנין דלא יסלוט עלוי סטרא אחרא ולא יכיל
למפתי ליה . מה כתיב ואין איש בית מבני דיקוסי לקבלים דיהר הרע ואינון ביה קרבא
בקבה ואוחי מלי אוריתא דיהר הרע . פיון דחמי דלית בר נש בעלמא דיכיל לחבלה ולאנגחא
ביה קרבא מיד . ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ותתפסהו בבגדו
כנין דבר סלוט יהר הרע עליה דבר נש לתקנין ליה וקסיט ליה לבושוי מסלסל בסערוי
הראש ותתפסהו בבגדו לאמר שכבה עמי לתדבק עמי . מאן דליהוי זכאה לתתקף
לקבלים ולאנגח ביה קרבא מה כתיב ויעזוב בגדו בידה ויכם ויצא החוצה ויסבוק ליה
ויתתקף לקבליה ויערוק מביה כנין לאתזכה מביה ולא יסלוט עלוי . אמר רבי יצחק
זמינין ליכון צדיקיא למחמי ליהר הרע כחד טורא דכרכא ויתמהון ויימרון היך
יכילנא לאכפיא ליה לטורא דכרכא הדין עלאה ושופי דשויא למחמי ליה ליהר הרע
דקיק כחוטא דשערא ויתמהון ויימרון היך לא יכילנא לאכפיא לחוטא דשערא כדא
עוד בעלמא ויתמהון צדיקיא ויחדון בלא דך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך .

ויהי אחר הדברים האלה חטאו משקה מלך מצרים וגו׳ רבי יהודה פתח
סיפא חריס כיצד וטרף לון לו היתן כפיר קולו ממעונתו כלתי לם
לכל׳ סיפא חריס כיצד תא כמה חיית לון לכבי כסא לאסנתא כפולתא דקבא דכל
מלן דאסתרל כאוריתא וכפולתא דקבא דאלתיה ואימתיה הוא על כלא׳ דהא כל
ברא קבא עלמא עבד כל ברייו דעלמא כל חד וחד כדיוקניה כדקא חזי ליה ולכתר
ברא ליה לכר כם כדיוקנא עלאה ושלטוי על כלהו כדיוקנא דיליה דכל זמנא דכר כם
קאים בעלמא כל חיוון ברייו דעלמא זקפין רישא ואסתכלן כדיוקנא עלאה דכר כם
כדין כלהו דחלין ואזעין מקדמוי כלא ומורחכם ואתכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל
עוף השמים וגו׳ ובגי מלי כד אסתכלן ואחזן כיה הלי דיוקנא וכמאתא כיה׳ תנר
רבי אלעזר אף על גב דכמאתא לאו כיה כדיוקניה מכאה דהוה דיוקנהון
בקדמיתא וכד כר כם לא אזיל כאוריתא דלעילא הלי דיוקנא קדישא אתחלף ליה
וכדין חיות ברא ועופא דשמיא יכלין למלטאה עליה בגין דאתחלף ליה הלי דיוקנא
קדישא דאתחלף ליה הלי דיוקנא דכר כם׳ ותא חזי קבא אחלף עובדין דלעלא
ואתא בגין לאהדרא מלין לאתריהו ולאסתכחא רעותיה בכל עובדי דעלמא דכיון לא
אסתכי דיוקניה כד אפילו ליה בנוכא דאוריתא וכגין כך אסתזיב׳ תנר ר׳ חזקיה
אי הכי הא כתיב הלדי בלא מלאכים וסנר פום אוריתא ולא אכלוני משמע דכגין
מלאכי דאסנר לפומייהו לא אתאכל׳ אלא כגין דא לא אתאכל דהא הוה דיוקניה
דכר כם זכאה היהו מלאכי משם דסניר פומא וקשיר לון לכמרא ליה דלא יאכלון ליה
וכגין כך הלדי בלא מלאכים דסניר פומא דכל דיוקנין דעלמא אתחקקן כיה ואיהו
דיוקנא כיולא יכילו לסלטא כיה וסנר פומייהו ועל דא בלא מלאכים ודלית ואיהו מלאכי
דכל דיוקנין אתחקקן כיה דכתיב וידין כנויס מלא גוויות ויהו דלא אסתכו קאים כל
דיוקנין דעלמא ועל דא מכאי ליה לכר כם לאסתמרא אריחוי וסכילוי כגין דלא יחטא
קאים דמאריך ויתקיים כדיוקנא דלעלא׳ תא חזי וחזק כטר פומיה מאכלי
דלישורי דכתיב וכשר פגול לא כא אזל פיזכה ולקרי כן לעלא׳ דכיולא מה כתיב כיה
ומש דכיולא על לכו אשר לא יתנאל כפת כב המלך וכיון מסתיו זכה הוא ואתקיים
כדיוקניה דלעלא כגוי׳ כל מלין דעלמא כלהו דחלין מקמי דיוקנא דלעלא דכתיב כיה
מלוכא על כלהו ויהיו מלכא על כלא׳ תנר רבי יוסי כגין דא לא אסתרך ליה לכר כם
לאסתמרא מחוכוי ולא יסטי לימינא ולשמאלא׳ ומש כל דא כתי ליה לכר כם למכדק
בחוכוי ככל יומא ויומא דהא כד כר כם קאים משרשיה תרין סהדין קיימין קאים
ואזלי כהדיה כל יומא כתי כר כם למיקם סהדי לימין סהדי תנרין ליה כשעתא דאפתח
עיכוי עיכך לכבא יבישו ושפעפיך ישורו כנדך׳ קם ואתקין רגלוי למהך לימין סהדין
תנרין ליה קום מעגל רגלך וגו׳ ועל דא כד אזיל כר כם ככל יומא כתי ליה לאסתמרא
מחוכוי ככל יומא ויומא כד אתי לילית כתי לאסתכלא ולמכדק ככל מה דעבד כל
סיפא יומא כנגד תמיד כגין דייתוב מכייהו ויסתכל כהו תדיר כגין דייתוב קמי מאריהו כלא
ואסתאי כנגד תמיד כגין דייתוב מכייהו ואתא חזי כזמנא דהוו ישראל כארעא קדישא
לא אסתכא כידיהו תוכא כמה דאוקמוה כגין דלעילא קדישא הוו מקדישין ככל יומא

הוו מכפרי עליהן הסתא דלא תגלון וישראל מארעא ולית מאן דמכפר עליהן אחוריתא
היא מכפרא עלייהו ושכדין דכסרן בנין דסכיכתא עמהון כגלותא ומאן דליהוי לא
מסתכל כארחוי דקב"ה גריס לסכיכתא כנו עפרא לבדא יספילכה עד
ארץ ונו' אך יצחק וכן מאן דסתדל כאורית וכשוכדין דכסרן נר"ה לכבכת ישראל
לארמא ריסא כנו גלות' זכה מולקהון דליכון דמסתדלי כאורית וממא ולילי תם גלגל
קכה גלגולין כעלמ' בנין לארמא ריסא דנדיקי דהה בנין דירו' יוסף ריסיה כעלמ' על
דלסתכח זכלה קמיה ארגיז רכוכא על עבדוי כדה חטאו מסק מלך מצרי והה וכה
לאדכיסם למלך מצריס וכלה בנין לארמא ריסא דיוסף זכלה · ותא חזי על ידא
דחלמא לתכפיוא מעם לחוי ועל ידא דחלמא לתרכי על לחוי ולתרכי על כל עלמ'

ויחלמו חלום סכיסם ליום חלומו כלילה לחד ליום כפתרון ונו' תא חזי
דהה לתתר דכל חלמין לזלין כתר פומא · יוסף כד פסר להו
חלמא לחוי פסר להוי פיסרא טכא ולהוי פיסרא כישא · חלה ליכין חלמין עליס
ליוסף הון וכנין דידע מלה על עקרא ושרשא דילה · וכנין כך פסר חלמא להו כמה
דלנטריך לכל חד וחד פסר להון פיסרא לחהדרא מלה על לתרויה מה כתיב ויאמר
אליהס יוסף הלה לאלהים פתרונים ספרו נא לי · מלי טעמא בנין דהכי מכעי ליה
למפסר חלמא לפקדא פיסרא לקב"ה בנין דתמן ליהוי קיומא דכלא וכיה קיום פיסרא
תא חזי הה לתתר דדרגא דחלמ' לתתא ליהוי וליהוי דרג' סתיתא בנין דהה מלתר
דכבוהי סריא עד הלי דרגא דחלמא סתא דרגין ליכון וסלקא פיסרא מדרגא דחלמ'
לדרגא לאחרא · חלמא ליהוי דרגא דלתתא ופיסרא קיומא עלייהו, ופיסרא קיומא
כדכור ועל דא כדכור קיומא מלה דכתיב הלה לאלהים פתרונים הלה לשדים ודלוי

ויספר תא חזי מה כתיב · סר סמקיס את חלומו ליוסף ונו' רבי
שעזר פתח ואמר ויהי כעכרם ושיהו אמר הל אליעזר
מה לעשה לך כטרס אלקא מעתך ואמר אליעזר ויהי כה פי סכיס כרוחך אלי ויהכה
ליה לסתכלא · והלי קרא תוהה ליהוי אליהו אמר אל אליעזר אחל מה לעשה לך
וכי כרשותיה קיומא והה כרשותא דקב"ה ליהוי · ותו דאליעזר הכי כמי ליהוי הוה ידע
מלי טעמא אמר ויהי כה פי סכיס כרוחך אלי · אלה ודלי מאן דלחוך כסמיא וארעא
וכל עלמ' היך לא יהה כרשותי' דלי ודלי שיהו ומאר נדיקי' קב"ה עביד רעותהון דנדיקי
תדיר דכתי' רנן וראנו ועשה וכל סכן דהכוה רוחא קדיס' די עליה וריח ליה לנדיקא
דאליעזר דהוה ממשא דיליה והה קב"ה אל ואת אליעזר כן ספט מאכל מחולה תמשא
לכביה תחתך ועל דא הוה ליה לאליעזר לירתא ליה · פי סכיס כרוחך · מלי פי סכיס
כרוחך אלי וכי אחד תרין אתל"ת הוה כרשותיה היך אחל · אלה ליהוי לה אחד
רוח' אחד תרין אלא רבי אחל"ת הוה ליה דיעביד חד תרין כמוסין כעלמא
כסהו רוחא מה כתי' ויאמר הקטית לשחל"ם אם תרחם אותי אמ' ליה אם תיכול למיקם על עקרא דרוחא
אין לא יהיה מלי טעמא אם תרחם אותי אמ' ליה אם תיכול למיקם על עקרא דרוחא
דסכקא לך כשעתא דלתסיכנא מיכך יסא לך כדין הה כל הסוא עקרא דרוחא
כשעתא דיסתכל כיס כך תמי ליה לאליעזר ומא דכיקותא כיס כדקא יאות ·

את חזי הלי מלן דלסתכל כמה דלולוף מרכיב וחמי ליה כהמוה חכמתא וכיל
לתוספת כהמוה רוחא יתיר · את חזי דהא יוסף ככל מה דליהו עביד הוה חמי
ברוחא דחכמת להמוה דיוקנא דלכוי הוה מסתכל וכגין כך הוה מסתייע ליה מלתא
ותוספת ליה רוחא לחברא כהדירו עלאה יתיר בשעתא דלחמר ליה המוה רעא והכא
נפק לפני חזדעזע ויוסף דלא הוה ידע על מה תיתי מלה כיון דלחמר וכנפן מלמא
מריניס מוד לתעבר רוחיה ותוסף כהדירו ולסתכל כדיוקנא דלכוי כדין לתכהיר
רוחיה וידע מלה · מה כתיב **ובנפן** מלמא מריניס לחמר יוסף
את ולהי כאור דחדוה כעלמו לחיהו מלי טעמא כגין דהלי
נפן על כנסת ישראל לתחזי ליה ולתכבר ויוסף כהלי · וכנפן מלמא מריניס לגלן
לחיכון תלתא דרגין עלאין דנפקי מהלי נפן כהכי ליהלי וישראל לן והיה כפורקת עלתם
כגא דהא כניהיהון מלקא כנסת ישראל ולתכרכת מעם מלכא עלאה · הכמולו
לחמכלותיה עכיס · גלין לחיכון נדיקיה דעלמא דלחיכון כעכיס מכוסליס כדקא חזי
לה הכמולו לחמכלותיה עכיס דה הוה ין דלתכטיר כעכייהו מעמת ימי כרלמית ·
עד הכא לתכבר ויוסף כחלמיה מכגן ולהלאה חלמא לחיהו דיוליה כגין דלחית חלמי ליה
ולאחרכין ולקא לת העכיס דליהו ליה לנרמיה · תיכון הלי מלן דחמי עכיס חורין
כחלמא סימן יפה · לוכמי לה מלי טעמא כגין דליהו רזא דתרין דרגין ידיען ·
לחיכון לוכמי וחורי · הלי לחיהו טב והלי לחיהו דלא טב וכלהו עכיס כרזא דמהימנותא
תליין ועל דה מתפרסן כחכמתא הן לטב הן לכיש גלין גריכין רחמי וגלין לחנחותא
דרחמי · את חזי דהא כרלמון לתתתיה סחטא ליה עכיס וגריס ליה מותא ולכל
ישראל ולכל עלמא · כה לתא להמי עכיס ולא לתכטר כדקא יאות מה כתיב ויעת מן
סיון ויאכר ויתנל כתוך לחלה כהא · כגי לחרן עתו חמרא מכוייהו וקריכו קרכנא
להמוה חמרא ומיתנוהא לתתר · וכגין כך כתיב עכיהו עכיי רחא לחמכלות מרורי
למי · כגין דלחיכון עכיס גרמו הלי · חמא עכיהו דלחיכון טכין כהמוה כרס דקא
סלקין כויחא וריחא כדרגין עלויין כדקא יאות · ועל דה יוסף ידע מלה ולסתכל
כעקרא ופשר חלמא על כוריוה · כגין דלתכבר כהמוה חלמא כדקא יאות ·

וברוייך פשר פשרא לטב ולתקויים הכי מה כתיב ·

ויראא שר לחופים כי טוב פתר ויאמר ליוסף לף לגי כחלומי והכה שלשה
סלי חרי על ראשי · את חזי לרורין לחיכון רשיעין דכל עובדיהון
כלהון לכיש וכל לחיכון מלין דלחיכון לחרין כלהו לכיש ולאחשך כיון דפתח פומיה כלף
מוד דאיל יוסף וידע דכל מלוי לחיכון לאחשך וכשורש דכיש כפומיה · והכה שלשה
סלי חרי על ראשי כדין ידע יוסף דלתכבר על חריכו דכי מקדשך וישראל כנלותא
דיתגלון מלרעא קדישא · חמי מה כתיב וכסל הפלוין מכל מאכל פרעה מעשה
לופה והעוף לוכל לותם מן הסל מעל ראשי גלין לחיכון שאר עופין דמתככבי עלויהו
לישראל וקטלי לן ואכלי כיתייהו ומפזרי לן לחרכא סטרי דעלמא וכלו לסתכל יוסף
וידע דהוה חלמא על ישראל כד יהון כחוכחא קמי מלכא מיד פשר ליה פשרא לכיש
ולתקויים כיש · את חזי תרין דרגין גלין דקא חמי הלי וחמי הלי דא חמי דהא

כך שליט דרגא עלאה ותתאה סיהרא ודא חמה דלתתא ושליט עלה חיות כיסא
וכנ"ל לסתכל ויסף בהאי חלמא ופשר ליה פומרא לכיס . ועל דא כלא כפומר קיימת
ודא ודא חמה כשין תרין דרגין דשליט דא ושליט דא . ר' יהודה פתח לך טהור ברא
לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי . היי קרא לוקמוה לכל לך טהור ודאי . ורוח נכון
לעבדך לך שמע ונו' וכתיב וטוב לך מפתח תמיד ובגין כך לך טהור ודאי . ורוח נכון
חדש בקרבי דא הוא רוח נכון ודאין כד"א ורוח אלהים מרחפת על פני המים ולתערו
זה רוחו של משיח ולתערן ורוח חדש תתן בקרבכם ובלי דוד ההוא רוח נכון חדש
בקרבי בגין דהיית מסטרא לאחרא לך טמא ורוח עושה דשמטי לבבי עלמא ודא הוא
רוח טומאה דלקו' רוח עושים כלו' מסך בקרבה רוח עושים ועו' ורוח נכון חדש
בקרבי . מאי חדש דא חדושא דסיהרא כשעתא דלתתא סיהרא ובגין כך חדש .
רבי אלעזר ורבי יוסי הוו אזלי באורחא אמר רבי יוסי לרבי אלעזר האי דכתיב ונתן
הרוח ויעמוד לפני ו' ויאמר אבני אפתה ויאמר אלו' ויאמר אדם ויהיי רוח
אקר כפי כל נביאיו ויאמר תפתה ונם תוכל גא ועשה כן . ותניין דהוה רוח נכות
היזרעאלי . וכי כשמתין כיון דשלקין וקיימין לעילא היכין יכלין לאתכא כהאי עלמא
ואלא תמיהא דאמר אדם והייתי רוח אקר בפי ונבאתו אם לאתעבם עליה לאתכא דהא
דיכא דאורייתא דהוו שמועאל קמייהו דישראל הכי הוא דכתי' ואת אדוניכם
ונשיכם הטובי' וקח . ואי לאתכא כטל הוא כרם מכבו' דיכא הוא . ותו דהוה יהיב ליה
כספא או דהכא לא כעא . אלא יאות שאלת . תא חזי האי רוח דקאמרו דאיהו רוח
דנכות הכא הוא לאסתכלא אי רוחא דנכות יכיל לשלקא ולקיימ' קמיה דקב"ה דכתיב
ונתן הרוח . ואי נדוקא הוא אוף הכי יכיל אקרא בהאי עלמא דאיהו עלמא דקטוף
ואמאי בהאי עלמא לא כעי זכאה אקרא בהאי עלמא לא כ"ש . ואי לאו זכאה איהו הכי
יכיל לקיימא קמי קב"ה . אלא ודאי נכות לאו זכאה הוא כ"כ לקיימא קמי קב"ה אלא
רוחא לאחרא הוא דשלטי בעלמא דדא הוא רוחא דקיימא תדיר ושלקא קמי קב"ה
ודא הוא דאסטי לבבי עלמא באקרא ומאן דאיהו רגיל באקרא לאסתדל תדיר באקר'
ועו' אמר אתן אדם והייתי רוח אקר ונבאתי קב"ה אלא נא ועשה כן פוק מהכא כמ' דאוקמו'
דכתיב דובר אקריס לא יכון לנבד עיכו וכבד איהו רוח אקר ודאי . ותו על אם דקטל
ליה לנכות וכטל כרמא דיליה קטולא אמאי קטיל ליה אלא על דקטיל ליה כלא דיכא
לאתעבם . קטיל ליה כלא דיכא ואסיב כרמא דיליה וכגין כך כתיב הרגאת ונם ירשת
ועו' לאתעבם . ותא חזי כמה איכון בני נשא בעלמא דאסטי לבן אדם רוח אקר בפי'
ושליט איהו בעלמא וככמה סטרין וככמה עיכדין והא אוקימנא מלי ועו' דוד מלכא
בעא לאסתמרא מכיס ובעא לאפקא מנו מסקנא דכתיב לב טהור ברא לי אלהים ורוח
נכון חדש בקרבי דא הוא רוח נכון ואמר איהו רוח אקר ועו' תרין דרגין אפי' חד קדיש
וחד מסאבא . פתח ואמר ויתן קולו לפני חילו כי רב מאד מחניהו וכי עבוס שמע
דכרו ונו' . היי קרא לוקמוה . אבל ויתן קולו לאתר הוא וכי דיכיה . כתן קולו דא הוא
קלא דכתיב קול דברים וכתיב התם לא אום אלין אום דכרים אלין אום דכרים כלא אום
אלהים . לפני חילו לחילין דאחרא . כי רב מאד מחניהו כלא היום מספר לגדודיו

דכתם

פרשת ויחי מקץ

ויחי. מקץ רבי חייא פתח ואמר קץ שם לחשך וכל תכלית הוא חוקר לכן לחשך שהוא מסתלק ומתחבא ואינו נראה ואינו מאיר כלל ואינו נותן אור לעולם ואינו מגלה את עצמו כלל ואינו נותן אור לעולם ואינו מגלה את עצמו כלל ואינו נותן אור לעולם ואינו מגלה את עצמו

ויהי מקץ

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חולם והנה עומד על היאור רצוי לויהי כמה דלתתר
דל יוסף דכתר דל יוסף הצדיק הוא · **והנה** מן היאור עולות שבע פרות יפות מראה ובריאות בשר ותרעינה באחו · והנה מן היאור · שאחו פוא שדה גבוה ורטוב שעשבים גדלים בו ויוסף ז"ל היה רועה צאן אצל אביו בשדה זה כדכתיב ויגד יוסף את דבתם רעה אל אביהם ואחו שם מקום הוא בסמוך לשכם כדכתיב הגידה נא לי איפה הם רועים את צאנך בשכ

ישלח

ונחית ליה ליוסף בקדמותך דכזכותיה לתקויים בריה נפלטיה ומלטיה על כל ארעא
מה כתיב סלח מלך ויתירהו מוסל עמיה ויפתחהו · רבי שמעון אומר כתיב יי מתיר
אסורים וגו׳ וסמיך ליה סלח מלך ויתירהו חמלי מוסל עמיה ויפתחהו חלף סלח מלך
דלף קסם · מוסל עמיה דלף קסם סלח מלך מלך עלאה סלח ויתירהו · ומאן היהו דסלח
ליה דלף מלאך הגואל דלף מוסל עמיה דליהו מוסל על תתלי · וכלה מעם קסם ליהו
וירהו אסר ונאומאן ליהו דלף קסם בנין דהה לית מאן דאסיר ופתח כר קסם
דכתיב וסנור על לוח ונלה ופתח וכתיב והוא יפקוח ומי ירפא ויפתח פכי ומי יסגרנו
ועלנו ועל לחם יחד כלה כיה וכתיב וכמכהיה שביד בחיל שמיה ודיורי ארעא
ולית דיימאי כידים ויימר ליה מה עבדת, ובנין כך כתיב וירהו מן הכור וגו׳ מחי
וירהו כלל ועתר לל חלל וירהו כבוזה דלף וירהו מן הכור ולכתר וכלא ז פרעה
דלף וירהו דלמשך עליה חוטא דחסד למיהב ליה מכח קמיה דפרעה · מה כתיב
לחלדים יעבה את עלוה פרעה בנין דלקדמת ליה עלוה ולמפתח כעלוה · רבי אלעזר
אמר כתיב הן יי׳ ידעתי את יי׳ ופרעה אכי׳ הוה מכל
חמר תא חזי כהנוה רשע דפרעה דליהו אמר לה ידעתי את יי׳ ופרעה אכי׳ הוה מכל
חרטומי אלה ודליהו אמאי דחלדים הוה ודעדלה כתיב הכמכה כזה לוה לאבר רוח שדים
כו · ובנין דמשה לה לתת לגביה אלה כמאי דיי׳ אלה הוה קסם ודלה חלדים
קמיה מכלל דליהו הוה ידע דלה כמאי דלה ליהו עלוה כארעא וכמאי דיי׳ לה הוה
ודע ועל דלה קסם קמיה אמאי דלה ודלה הוה דכתיב ויחזק יי׳ את לב פרעה דלמה דלה
הוה לתקוף לביה ולקבל ליה ועל דלה משה לה הודעליה מלה דאמאי לחרא אלה אמאי
דיי׳ כלחודין ולוקמיה · פתח ואמר מי כיי׳ אלהינו המגביהי לשבת המשפילי לראות
בשמים ובארץ מי כיי׳ אלהינו המגביהי לשבת דלמשפלך מעל כרסי יקריה ולה לתתגלי
לתתך בשעתא דלה למתכחו זכאין בעלמא · הה ליהו למתלק מכייהו ולה לתתגלי
גלו · המשפילי לראות בשעתא דזכאין ליכון דלמתכחו כעלמא קסם כאות בדרגוי
לקבלהון דתתלי לאשגחא על עלמא לחוטכא להנדהא כל זכאין לה למתכחו כעלמא
ליהו למתלק ולמתיר מכפין מכייהו ולה לאשגחא עלייהון בנין דכדיקייהו ליכון וסודא
וקיומא דעלמא דכתיב ובדיק יסוד עולם · ועל דלה קסם לה בלי שמיה קדישא כר קסם
ומה דלתתר דכתיב כהכיל עליון בויש וגו׳ וכתיב כי חלק יי׳ עמו יעקב חבל נחלתו ·
רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי כארחא אמר רבי יוסי לרבי חייא תוהכח על הלי דקאמר
שלמא כל הדברים יגעים לא יוכל איש לדבר לה תסבע עין לראות ולה תמלא אזן משמוע · כל
הדברי יגעי וכי כל הדברים יגעים ליכון למללא דקאמר לה יוכל איש לדבר ולה תסבע
עין לראות ולה תמלא אזן משמוע אלין אינון דאמרין כנין דתרין מכסין ולכון עייכון ולדכון
לשמעא כלא ולאדבקא כלא · אמר ר׳ חייא הכי הוא דדכורא דבר קם וכיל למללא
לה יכלין תלת לה יכלין דחלין לה יכלין כרסותיה ליהו כרסותיה דכר קם וכיל למללא
ושיכון למחמי ולודכון למשמע ליהון כל חדם תחת השמים · ותא חזי לפי כליון לכל
וקסטורין לעבד קם תחת השמים לה יכלין למללא כל מלין דעלמא ושיכח לה יכלין

למשלם ולמחמי ולודכה למשמע. וכגון כך שלמה דהוה ידע מלכי הוה למר דף
ותא חזי כל עובדין דעלמא בכמה קסטרי תלין וכל כני עלמא לא ידעין ולא מסתכלין
על מה קיומי בעלמא. ואפי שלמה מלכא דהוה חכים מכל כני עלמא לא יכיל לקיומא
בהו פתח ואמר את הכל עשה יפה בעתו גם את העולם נתן בלבם מבלי אשר ימצא
האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף. תא זכאין חיכון דמסתכלין
באורייתא וידעי לאסתכלא ברוחא דחכמתא. את הכל עשה יפה בעתו כל עובדין
דעבד קב"ה בעלמא בכל עובדא ועובדא קיימת דרגא ממנא על ההוא עובדא בעלמא
מן לטב מן לכיס. מכאן דרגין לימינא ומכאן דרגין לשמאלא. אזיל בר נש לימינא
דהוה עובדא דעביד דרגא ממנא להוה מטרא ועביד ליה טיבותא וכמה חיכון
דמסתייעי ליה. אזיל בר נש לשמאלא ועבד עובדא דהוה עובדא דעביד ממנא חייבו
להוה מסטרא דקא מקטרג ליה ואוכיל ליה להוה מטרא ואכטי ליה. ולגבי הוה עובדא
דעביד בר נש כדקא חזי. הוה ממנא דמטר ימינא קא מסייע ליה ודא הוא בעתו.
יפה בעתו דהוה עובדא מתקטרג. בעתי כדקא חזי ליה. גם את העולם נתן בלבם
כל עלמא וכל עובדוי דעלמא לאו חיכון אלא כרעותא דלבא. כל מלין כרעותא
דלבא וכל מלין ברעותא דבר נש. זכאין חכון דידעין דאתמסיכו שבדין טבין לאוסבא
לון ולכל עלמא. וחכון ידעין לאתדבקא בעתא דלבא דבדקא דעבדין לתתא חכון
מסכין להוה דרגא דאקרי כל. לאהדרא. ווי לון לחייביא דלא ידעין את דהוה
עובדא. ולא מסתכלין למעבד עובדיהון בעלמא על תקונא דאתעריך ליה לעלמא
ולאתתקנא עובדא כהוה דרגא דאתחזי ליה. ועל דא לתייביהון כלא
כרעותהון דבני נשא. דכתיב מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה
האלהים מראש ועד סוף. וכגון כך חיכון שבדין לא לאתעבדו לאתתקנא כדרגייהו
כדקחזי דיתכלל עובדא דא כדרגא דלעלא כתקונא אלא כפום רעותא דבר נש
מה כתיב כתריה ידעתי כי אין טוב כם כי אם לשמוח ולעשות טוב בחייו. וידעתי
כי אין טוב כם. בחיכון שבדין דלא לאתעבדו כדקא יאות כי אם לשמוח בכל מם
דיוכי עלוי ולמיהב לקבא ולעשות טוב בחייהון. דהוה מי ההוא עובדא נריס ליה
כגון בגין ההוא דרגא דקא ממנא עלוי אית ליה למחדי כיה. ולאודכא עליה דלייא
נריס ליה לכפקזיה ולייהו אזיל בלא ידיעא כגופרא דא בני קוסטירא. וכל דא מכלן
דכתיב כי לא ידע האדם את עתו כדגים הנאחזים במצודה רעה וכצפרים האחזות
בפח כהם ויוקשים בני האדם לעת רעה כשתפול עליהם פתאום. גם כי לא ידע האדם
את עתו. אלין עתו. עתו דההוא עובדא דקא עביד כמה דאתמר. את הכל עשה יפה
בעתו. וכגין כך חיכון כצפרים האחזות בפח. וכגין כך זכאין חיכון דמסתכלי
באורייתא וידעי לאורחוי ולכיללי דאורייתא דמלכא עלאה למהך בה כתורת קסוט.
ותא חזי לעולם אל יפתח בר נש פומיה לבישי. דלהוי לה ידע מאן כטיל היא מלה וכל
לא ידע בר נש לאתכסל בה ולאדיקוקי כל פתחי פומייהו כלהו שלם. תא חזי יוסף כד
סרח למלכא לפרעה מה כתיב באלהים ויענה את שלום פרעה. אמר רבי יהודה הא
אתמר דקא"ה שם על שלמא דאלהותא. כדלא ניכוס אל בני ומרש ואל פרעה מלך מצרים
ותוקמוה

ויקרא

ובנין דלא כלה ברזא עלאה לאיתיו׳ · את חזי קב״ה עבד מלכותא דארעא כעין מלכותא
דרקיעא וכלא דא כגוונא דא · וכל מה דאתעביד בארעא קיימ׳ קמי׳ קב״ה בקדמיתא׳
את חזי מלכותא קדישא דלא כיכל מלכותא עלאה׳ עד דאתאבר בהאי בנין דקב״ה
עבד לה למלכו עלאה לאתהדר׳ מרזא דהאי · וכד ויסף סדיק כחא למצרי׳ בקדמיתא׳
לאיתו מפיך לה לסכיכתא לכתר עמיה׳ דהא סכיכתא לא אזלא שלח כתר׳ דצדיק׳ ובנין
כך יתמשך יוסף למצרים בקדמיתא וכטיל כל עותרא דעלמא כדקא יאות׳ ולכתר
כתא סכיכתא למצרים׳ וכלהו סבטין בהדיה׳ ובנינוי כך יוסף דכטר ליה לכרית זכא
לאתעטרא בהתריה׳ וזכה למלכותא דלעילא ולמלכותא דלתת׳ ועל דא כל מאן דכטר
כרית קדישא כאילו קיים תוריתא קדישא כלא דהא כרית עקיל ככל תוריתא ·

ויראא יעקב כי יש שבר במצרים ויאמר יעקב לבניו למה תתראון׳ רבי חייא
פתח משא דבר י׳ על ישראל כאשר י׳ כותב שמים ויוסד ארץ ויוצר
רוח אדם בקרבו׳ הא׳ קרא איתי לאסתכלא כיצד משא דבר י׳ בכל הני לתר דקאמר
משא משא לחלוקין לה בכל לתר דאיתו על דיבא דשקר עמין ואמר משא לטב ·
בכל לתר דאיתו על ישראל ואמר משא לכיש בכל לתר דאיתו על דיבא דשקר עמין
לטב׳ בגין דמשא מטולא איתו׳ בכיכול מטולא איתו עליה דקב״ה שלום דעמין עבד׳
וכד לתנזר דיבא עלייהו מעבר מניה הדוא מטולא דאיתו סבול עלייהו דישראל ·
בכל לתר דדיבא לתנזר עלייהו דישראל ואמר משא בכיכול מטולא איתו עליה
דקב״ה׳ ובגין כך משא מהאי גיסא ומהאי גיסא מטולא איתו׳ בגין דאמר כותה שמי׳
ויוסד ארץ׳ לחמי לנטריך ויוצר רוח אדם בקרבו׳ וכי סיבא ידע דאיתו ויוצר רוח
אדם לגלא לחזאה לרבא דעלמא דכל רוחין וכשמתין דעלמא כהדוא דרבא קיימין ·
ר׳ שמעון אמר האי קרא קשיא׳ לי אמר ויוצר רוח אדם ולא יתיר יהות׳ לכל בקרבו
מסתלא רזא איתו כתרין סטרין׳ דהא מהדוא כהר דכביד וכפיק מתמן כפקי ופרחי
כשמתין כלהו ואתכניש כאתר חד׳ והדוא דרבא איתו ויוצר רוח אדם בקרבו׳
והאי כאתעבדא אתעבדא מן דכורא׳ והדוא ולדא נרתלם כמשמע עד דאתגר כלא
כגוונא עלאה כמשמע׳ כך ויוצר רוח אדם בקרבו׳ בקרבו קיימא עד דאתברי כר כם
כעלמא ויהיב ליה · לי׳ ויוצר רוח אדם בקרבו · בקרבו ממש · מאי טעמא׳ בגין דכד
אתברי כר כם וקב״ה יהב ליה כשמתין וכפיק לאוירא דעלמא׳ הדוא רוחא דכגויה לא
אשכח נוח׳ לאתפשטא׳ כגויה׳ וקיימ׳ כסיטרא׳ חד כגויה׳ וכד כר כם גופיה אתפשטא׳ הדוא
רוחא אתפשטא ויהיב ליה חילא׳ וכן כגוונא בגופא אתברי׳ כי רוחא יהיב חיליה ליה
לאתתקפא כר כם כהדיה׳ ובגין כך ויוצר רוח אדם בקרבו ממש׳ ולא תימא ויוצר רוח
אדם מהבגין דהדוא רוחא מנטריך חילא דלעילא יתיר לאסתייעא כהדיה׳ ועל
דא קב״ה אמיר ויוצר רוח אדם בקרבו ויהיב ליה סייעא כבר כם · את חזי כד הדוא
רוחא מנטריך סייעא כגוונא דהדוא כר כם׳ וכגוונא דהדוא נופא אתתקן׳ אתתקן׳ הכי
כמי הדוא רוחא מתקנין ליה ומוספין ליה רוחא לאתתקפא׳ ודא הוא ויוצר רוח אדם
בקרבו · ואת כיון דאתאביד יוסף מאבוי יעקב׳ אביד הדוא תוספת רוחא דאוסף
ליה ואסתלקת מניה סכיכתא לכתר מה כתיב ותחי רוח יעקב אביהם׳ כי עד דאתא

מית הוה ליה תוספת רום לסתלק מכיס סכיכתא ולא הוה בעוים בגין דעצבוכא
דהוה ביה גרמא ליה ואי גרמא ליה הא לא הוה רוחיס בקיומיס וכגין כך ותמי רוח
יעקב לכיסס והכא כתיב ויפח יעקב דעד כען לא אתכסר מכא הוה ידעילנא וירא
ויעקב דחמא לכל דיורי ארעא דאזלי למצרי ומיתין עבורא דלא וירא יעקב
רבי יצחק אמר . תא חזי דוד מלכא זכה לאתחברא בהכהן וירית דוכתיה בנוייהו
סלד לכן מאסו הכוכים היתה לנחלם בכם . ר' יוסי ובי חזקיה הוו אזלי מקפוטקיא
ללוד והוה עמהון חד יודאי כמטול דקפוטקיא דחמרא . עד דהוו אזלי אמר ר' יוסי
לרבי חזקיה לפתח פומך ואימא חד מלה מליכון מלי מעלייתא דאורייתא דלית
אמר בכל יומא קמי בוכיא קדישא . פתח ואמר דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה
שלום . דרכיה דרכי נעם אלין ארחין דאורייתא דמאן דאזיל בארחי דאורייתא קבה
אסרי עליה בעיומותא דסכיכתא די לא תעדי מכיס לעלמין . וכל נתיבותיה שלום
דכלהו נתיבין דאורייתא כלהו שלם . שלם ליה לעילא שלם ליה לתתא שלם ליה בעלמא
דין שלם ליה בעלמ' דאתי . אמר הוה יודאי אסירא בקיסטרא בהאי קרא אתכסי
אמרו ליה מכין לך לאמר לן מלכא מעבא ואוליפכא הכא בהאי קרא מלה . פתח
ואמר האי קרא בארין נוכרין לחיו וכתרין סטרין קרי ליה דרכים וקרי ליה נתיבות
קרי ליה נעם וקרי ליה שלום . מאן דרכים ומאן נתיבות מאן נעם ומאן שלום
שלא דרכיה דרכי נעם היינו דכתי הבותין ליה דרך דהא ככל אתר דאקרי באורייתא
דרך הוא ארח פתיחא לכלא בהאי ארחא דחיהו פתיח לכל בר נש בך דרכיה דרכי
נעם אילין דרכים דאיזון פתיחן מאכהן דכרעין ביומא רבא ועתלין בגויא ומחיזון
אורחין מתפתחין לכל עיבר ולכל סטרי עלמא . והאי נעם הוא נעימו דכפקא
מעלמ' דין ומעלמ' דאתי בקדי' לכל כוכיא ומתפרסן פחודי' לכל עיבר והאי טיבו והאי
כהורא דעלמא דאתי דיבקין לכהן לקרי נעם . לא עלמא דאתי לקרי נעם
וכל אתער עלמא דאתי כל חדו וכל טיבו וכל נהורין וכל חיוי דעלמא אתער וכגוונא
כך לקרי נעם ועל דא תכיכן חייבין דיהון כניהם כמעתא דעל סכתא כייחין כלהו
ולית להו חירות וכייחא . כמעתא דכפיק סכתא לית לן לאתערא חידו עלאה עלנא
דכמתגיב מההו עובמא דחייבין דאתדכו מההיא מעתא ולהלאה לית לן לאתערא
ולימא ויהי נעם וי' שלדיכו עלינן דלא הוה נעם עלאה חידו דכלא ועל דא דרכיה דרכי
נעם וכל נתיבותיה שלום . מאן נתיבותי' אלין דיכון סכילין דכפקין מלעילא וכלהו
נקיט לן כרית ויחידאי דחיהו לקרי שלום שלמא דכיתא ולעילא לן לימא רבא כל
חיהו כתוקפיה וכדין יהיב שלמא לכל וכל נתיבותיה שלום . תא חזי יוסף כרית שלום
היה והוה כמצרים מלכא ושליט על ארעא ויעקב בגין דאסתלק מכיס סכיכתא לא
הוה ידע ועם כל דא יעקב הוה ליה תברא בגין למזכן עבורא במצרים ומחא דחיהו
תבירא על תבירא דיחתון בכוו למצרים . ויאמר יעקב לבניו למה תתראון אמר בגין
דלא תחמון גופייכו אלא כרעבין כנוכרין דלית לן בעזא . אמר רבי חזקיה ודאי
רזא הכא דהא ככל ומכא דכתיב דחיהו בעלמ' לא כעי כר נש לאחזאה גרמיה כסוקא
בגין דלא יתפס בחוכו ועל דא אמר למה תתראון אתמר . לא וירא יעקב כי יש

סבר כמצרים עבור ממש דהיו קשים עד מאד כפרעה בעלמא דבנין לכתף ליעקב וכנוי
לתמן ועל דא אמר כאן ארעא דהוו מייתין מתמן עבור . וירא יעקב כי יש שבר
במצרים בשעתא דמית יוסף אתו ועקב ועשו למפלג ועשו כפק מחולקים דארעא
ומכלל ויעקב דיסכול נפשית טוב כלל ועל דא אמר דהשתא תבירת ליה כמצרי
הוא וכנוי למסכל נפשית ועל דא ויאמר ישקב לבניו למה תתראו מקמי דיכא דלעילא
דלא יסתכא עליכו מקטרגא . ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו שמה
הוא לוקמן דחושבן דא הוו ישראל במצרים . ויוסף הוא השליט על
הארץ וגו' ויסלפתה ואמר ועתה ירוס רשעי על לוויבי סביבותי
ואזכה בהלין זכאי תרועה דמשיר ואזמרה ליה . תא חזי כד קב"ה אתרעי ביה
בכר בעזקיף ליה על כל בני עלמא ועביד ליה ריפא דכלא וכלהו מלוי אתכפיין
תחותוי דוד מלכא משלו ליה לחוי דאמר ליה מכוייהו . קב"ה תרים ליה על כל בני עלמא
אתתוי ערק מקמיה קב"ה תרים ליה על כל מלכותיה וכלהו הוו כרעין וסגדין
קמיה . ויוסף דאמר ליה לחוי לבתר כלהו כרעו וסגדו קמיה הדא הוא דכתיב ויוסף
ויאתיוו לו לפיס ארצה . ועתה ירוס רשעי ועתה כמו ואתה . דכי יהודה אמר
הה לאתתיה עת דליהו דרגא עלאה ומתמן ליהו הוה עת דא ה"א ולקרי עתה ועתה דא
ליהו וכי דיכיה . ירוס רשעי לאתרמא ליה כיקרא ומלכותא . על לוויבי סביבותי הלין
מאר מלכי ארעא . ואזכה בהלין דא ירושלם . דא לאתל מועד . זכאי תרועה
למשמע כל עלמא לאתיה ואזמרה מסטרא דתרועה דהא מתמן מסטרא
דתרועה לתיה משיר ותושבחתא ועתה ירוס רשעי . דא כנסת ישראל . על לוויבי
סביבותי דא עשו וכל לפרכין דיליה . ואזכה בהלין ישראל . זכאי תרועה
דכתיב זכאי אלדים רוח נסכרה בבנין לשעבדא דיכא מעלמא לשיר ואזמרה לאודאה
ולשבחה לקב"ה כלא פסיקו לעולם ועתה ירוס רשעי בכלא יכר טוב על יכר רע
דכתיב על לוויבי סביבותי דא יכר הרע דליהו סחרנין דכר נפ ולהיהו שבחין בכלא .
ואזכה בהלין זכאי תרועה דא לוריתא דתתיהיבת מסטרא דשמאלא כדכתי מימינו
אש דת למו דהא בנין לוריתא ירוס רשעי ואתברו כל שבלוי קדמוי כדכתי תבריע
קמי תתני ועתה ירוס רשעי לאתכללא בהכהן דא דוד מלכא חיים ליה לאתדבקא
בהכהן כדין ותרומם וסליק לעילא ולהיהו כחד קטורת כהו . על לוויבי סביבותי הלין
לוכן דכסטר ממש כלהו מלרי דוכין מתכוכין לחכלא כדין ממש לתחבר כסיהרא
והוי כלא חד . תא חזי כתיב ויוסף הוא השליט על הארץ דא ממש דשליט בסיהרא
ובהיר לה וזן לה . הוא השכיר לכל עם הארץ דא הוא כסר דבגיד ובפיק מכיס
לתזכו כלהו ומתמן פרחין בשתין לכלא ובבנין דא כלהו סגדין לגביה לאתה
דאת ליה לך מלה כעלמא דלא תלי במזלא ומוקמוס . ויכר יוסף את אחיו
והם לא הכירוהו רבי אלעזר פתח למה תירא כימי רע עון עקבי
יסובני . תא חזי תלת לוכן דדחלין ולא ידעין ממה דחלין ומוקמוס . לכל לוית מלן
דדחיל ולא ידע ממה לוהי דחיל בנין לוכן חטיפי דלא ידע דלוכן חטיפין ולא מסגא
בהו ולוהי דחיל מימי רע אלין לוכן ירמי רע אלין לוכן יומין דלוכן לזדמנן בההוא

רע"ו מלין לישנן דלא הוה יכיר ברע"ו דלישנא לקרי רע"ו ליה ימין ושמאל דלתתיה
ליה רמז בעלמא למסטרא לכל לישנן דמסטרי תרויהן דממלי דלתתי למסתכל מסטרי
ליה דלעלמין לכון לקרון ימי רע"ו ממכן על לכון חוכין דדמין כהו ככי כמה כעקביהו
תא חזי כל לכון דמסטרי תרויהן כמה חכולי טהירין לזדמנין לגבייהו ומסטרי להו
כחרחא דכעי כר כם למיהך כהסוא תרחא מדכרין ליה ממא לתי כר כם למתדכרא
כמה לישנן דמסיימין ליה הא תכיכן לכך כר כם קס כנכרא כעי למסטרא ידוי מגו
כטלא למיהך דלישנו למכך ליטול מכוס מיא מגו מלן דלסטי ידוי בקדמיתא כמה
דלוקמוה · ותא חזי כגין כטלא דלא לוקימכא מלה ותו דכעי ליה לכר כם לכטלא ידא
ימיכא כסמלא כגין לסלטרא ימיכא על סמלא ויסתחי ימיכא מן סמלא וכגין כך
ליהו כטילא ועל דא מלן דכטיל ידוי ויטול ימיכא כסמלא לסלטרא ימיכא על סמלא
כגין דלא יהיב דוכתא ליכר הרע לסלטרא כלל והא לוקימכ: תא חזי כסעתא דדיכא
ביסא סלטרא לא לתיב ידיה מלהכהא · וכסעתא דימיכא סלטרא על עמין עשן
לתברא לון חייס קכס עלייהו ולא סני לון וכגין כך כל מלן דליהו חטי בלוכון חטלין
דדם כהו כרגלוי לא ידע כהו ודחיל תדירא · דוד מלכא הוה לסתמר תדיר מחוכין
לילין וכך הוה נפיק לקרכא הוה מפסקם לון ועל דא לא דחיל לאנחא עמהון קרכא ·
ותא חזי הרכא מלכין הוו מלן דסחיל דא לא סחיל דא · דוד אמר הרדוף לוכיי
ותשוגם ולא לסוב עד כלותם אלי טעמא כגין דהוה לסתמר מלין חוכין ולא יהיב
דוכתא לסכלוי לסלטרא ועל דא כעי למרדף לכתרייהו תדיר ולא ירדפון לוכין
לכתריה למתבע חוכוי ויסול כידייהו · לסם הוה דחיל יתיר לשם דהוה מפסקם
כחטלוין ולא כדוד מלכא דהוו כעי למרדף לכתרייהו ולא יכית לון ויקטול לון קכס וכך
הוה דכתיב וירדפם לסם והעס לסר עמו וגו׳ וכתיב ויגוף יו׳ את הכושים לפני לסם
ולכני יהודה ויכושו הכושים דכן דוד מה כתיב כיה ויכס דוד מהכסף ועד הערב
למחרתם לכל לסם ליהו רדף וקכס מהי · יהושפט מלך יהודה לוף הכי כמי הוה
סחיל ולא אמר לא יכולנא למרדף ולא לקטלא לילא לסך לזמר ולא לקטיל לון כגין דלא הוה
מפסקם כל כך כלסם וקכס עכד ליה הכי דכתיב וכעת סחלו כרכה ותפלה כתן יו׳
מלרכי על כני עמון מואב והר שעיר הכלי ליהוד ויכגפו · חזקיה מלך יהוד לוף הכי
כמי אמר לסך לא יכולנא לא לזמרא ולא למרדף ולא לאנחא קרכא כגין דדחיל משלין
חוכין דקלמרן מה כתיב ויהי כלילה ההוא ויכא מלאך יו׳ ויך כמחכה לשור מלס
ושמוכים וחמשם לילף ויסכימו כבקר והכה כלם פגרים מתים · וחזקיה הוה יתיב
כביתיה וסכיב כערסיה וקכס קטיל לון · ומס נדיקים לילין הוו דחלין מלין חוכין
שלר כני עלמא על לחת כמה וכמה · כגין כך לית ליה לכר כם לסתמרא מלין
חוכין דקלמרן כגין דלא יסלטון עלוי לוכין ימי רע דלא מרחמי ליה · תא חזי ויכר
ויסף את לחיו כסעתא דכפלו כידיה ליהו רחיס עלייהו כגין דליהו מלים והם לא
הכירוהו דלוכין שמעון ולוי לתו מסטרא דדיכא קטיל ועל דא לא רחימו עליה ·
דהא כל לוכין מלריהון דדיכא קטיל לא מרחמי עלייהו דכתי כמה כסעתא דכפלי
כידייהו כגין כך לאמר דוד למה לירך ירחתי לא כתיב שלא לירך אלא לאיזה לי למדתל

שליכון ימי רע כדקאמרן . עון עקבי יסבני . מלן עקבי"ן שלין ליכון כרוז דמהימנות
דכתיב וידו תוחזק בעקב עשו"ז דלא הוי עקיבא וליכון עקיבין דמסתכלין כהו תדיר
כההוא חוכא דלא כיס כר כם תדיר בעקבוי . תא חזי מה כתיב הוי מוסכי השון
כחבלי השוא וכעבות העגלה חטאתם . כחבלי השוא"ז דלא כיס בעקבא ולא חייס עליה
ולבתר לתתקף ולתעביד כחבלי השוא וכעבות העגלה ולתתקף ההוא חטא' ולסטי
ליס כהאי עלמ' וכעלמ' דלתי . זכאין ליכון כדיקיא דידעין לאסתמר מחוכיהון וליכון
מפסקין תדיר בעובדייהו כגין דלא יסתכח עלייהו מקטרגא כהאי עלמ' ולא יסטון
עלייהו לעלמא דלתי"ז דהא תוריתא מתקנא להו לרחין ונסכלין למיהך בהו"ז דכתיב
דרכיה דרכי נעם וכל כתיבותיה שלום . ויזכור יוסף את החלומות אשר
חלם להם ונו' רבי חייא פתח ואמר כנפול לוזיך לל תעמף
ובסכלו לל יגל לבך . תא חזי קב"ה עבד ליה לבר נש דיזכי ליקרא דיליה ולעמף
קמיה תדירא ולאסתדלא בתוריתא יממא ולילי"ז בגין דקב"ה אתרעי כה בתוריתא
תדיר . וכיון דכרא קב"ה לאדם יהב קמיה תוריתא ואוליף ליה כה למכדע אורחוהי .
מכן"ז דכתיב לו ורחה ויספרם כביכה ונס מקרא ולבתר ויאמר לאדם כן ירחת י'
היא חכמה וסור מרע בינה . בינו דלא מסתכל כה ולא נטיר לה עבר על פקודא דמריה
ואתעם כחוביה"ז וכל זיכון דעברו על חלה חדא דתוריתא אתעסו כה"ז אלמא חלכא
דלתכסי על כל בני עלמא"ז עבר על חלה חדא דתוריתא ונדיס ליה לאתעברא
חלכותיה מניה ולאתפלגא חלכותא מן בנוהמלן דלעבר על תוריתא עלמ' . ויוסף
דהוה ידע תוריתא ואחוי כפלו כוליה אחוי גלגל עלייהו כל גלגולא דלי"ז דהא ליהא
ידע תוריתא דלוליף ליה חכוי . חלא ת' דיוסף גלגל עלייהו גלגולין לבקעא מנייהו
חלא כל דין לא עבד חלא לאיתאה לאחוה בכיתן לנביה דתיוכתיה הוה לנביה
ואיהו לא סבק לאחוי למכפל דהא כתיב ויהו יוסף ויחלאו את כליהם כר ונו' וכל דין
בגין דלא יכפלון . רבי יהודה אמר כד ברא קב"ה לעולמיה הוה אסתכל כה תדיר
כדכתיב תמיד עיני יי' אלדיך כה אשגחותא דיליה כה תדיר וכתיב הן דהה דהה
שמשך כאשגחותא דיליה כה אתכסיה ויספרם אלי ויספרם כמה דהת אמר מקוס
ספיר אכניה . סכיכה דליהי יתכא כתקוכא כתריסר תחומין אתפלגא כסכין
קסורין לאתקין לה כסכעה סמכין עלאין לאתכדרא וליתבא על סלימו ונס מקרא
לאשגחותא עלה תדיר זמכא כתר זמכא דלא פסק לעלמין ולבתר חזסר ליה לבר כה
ואמר ויאמר לאדם כן ירחת י' היא חכמה וסור מרע בינה דהאי אתעטרא על
תתאי לדחלוי ולמכדע ליה לקב"ה בגוייהו . וסור מרע בינה . כרירו אפסלותא דלא
למקרב כהדים וכדין לאשגחותא דכיכה למכדע ולאסתכלא כיקרא דמלכא עלאה .
רבי יוסי קס כלילא חד לאסתדלא כתוריתא והוה תמן עמיה חד יודאי דאשרע כיה
כסהוא כיתא . פתח רבי יוסי ואמר לי ויעילו מוברות רסע ונדקה תציל ממות לי
ועשלו מוברות רסע"ז דיכון דלא מסתדלי כתוריתא וחזלי כתר מלי דעלמ' למכפא
לוברין דחוכא מה כתיב ואבר העושר ההוא כעכין רע"ז בגין דיכון מוברות רסע
ונדקה תציל ממות"ז דלא נדקה ממש"ז כתרין גווכין ליהו וכתרין סטרין קדי כיה תוריתי

ונקרי ליה צדקה וכלה חד. לאמר ההוא יודאי ונקרי ליה סלוס לאמר רבי יוסי הכי הוא
ודאי דנקרי סלוס. קס ההוא יודאי ואסתתף בהדיה פתח ההוא יודאי ואמר עובד
לדמתו ושבע לחם ומרדף רקיס ושבעריס. הלי קרא קטיר וכי סלמה מלכה דליסו
חכים מכל בני עלמא אלא רזא ליהו פתח ואמר ויקח יי׳ אלהים את האדם ויניחהו בגן
עדן לעבדה ולשמרה ואוקמוהו ברזא דקרבנין ליהו. תא חזי לעבדה דא מלכא עלאה.
ולשמרה דא מלכא תתאה עלמא עלאה ועלמא תתאה לעבדה לכהונא ברזא דזכור
ולשמרה ברזא דשמור. וכגון כך עובד לדמתו דא גן עדן דאנטריך למעבד ולמפלח
ולאסתכא ליה כרכין מלעילא וכד אתברכו ואתמסכו לי׳ כרכין מלשלא ליהו כמו
אתברך כהדא. תא חזי דכתיב דמברך מתברך כל׳ ואני אברכך. וכגון כך עובד
לדמתו ושבע לחם, דא הוא מזונא דלעילא, ומרדף רקיס, מאן דיתדבק בסטרא
לאחרא דליהו מרדף רקיס ושבעריס ודאי, לאמר רבי יוסי זכאה אנת דזכית להאי
מלה. תו פתח ואמ׳ קרא לכתריה ליס לאמוכ׳ רב כרכו׳ דא הוא בר נש דמהימנותא
דקלא כיה, כגון רבי יוסף סבא דאשב דהוה ליה מיכלא דההוא יומא למיכל לא הוה
מתקין ליה עד דאתיל מזונא קמי מלכא קדישא, לבתר דלבי נלותיה ואתיל מזונא קמי
מלכ׳ כדי׳ הוה מתקין והוה אמ׳ תדיר לא כתקין עד דיכתבון מבי מלכ׳ ואן להעשיר לא
יכתב, בגין דלא בעא לאסתלקא בחוריתא דליהי חיין דעלמא דין וחיין דעלמ׳ דאתי,
אסתלקו׳ דליהי סעד לאסתלקא בחוריתא כסתדל, פתח ההוא גברא ברזא דחלמ׳ ואמ׳
ויזכור יוסף את החלומות אשר חלם להם וגומ׳. ויזכור יוסף את החלומות וכי יוסף
לאחי דלכר לן לזכון חלומות דחלם להו. ומה סגיא ליה, לא לא לכר להו דהא
יוסף חכים הוה, וכתיב כל ערום יעשה בדעת וכסיל יפרוש אולת. לכל כיון דאחמ
דליכון לתתו וסנדי ליה לפין על ארעא, כדין לכר ממה דחלם להו כד הוה עסקין
דכתיב והכם קמה חלמתי ונם נצבה והכם תסבבנה חלמותיכם ותשתחוינה לחלמתי,
לאמר יוסף כשעתא דאחמ דכרשין לחוי קמיה, דכתיב ויבואו אחי יוסף וישתחוו לו
לפיס ארעא, כדין ויזכור יוסף את החלומות אשר חלם, דהא אחמ דהוו קיימי תו ויזכור
יוסף את החלומות אשר חלם. לכר לן כגין דלית כמוי קמי. קס דהא חלמ
דליהו טענ כני נש לכר כם לכדין ליה דלא יתבעי, וכדין לתקיים, דהא כמה דאתבעי
קמיה לכר כם הכי לתבעי עליה. תא חזי חלמ דלא לתפסר כאורחא דלא מתקרי,
ותא חזי כני, דלא לכר כאלין דלא ידעי, דא אלין דלתבעי מניה חלמ׳ולא ידע ליה
לא קיימ עליה לאתקיימא. וכגין דא יוסף הוה לכר חלמיה כגין לאתקיימא, בגין
דלא יתבעי חלמא מניה לעלס, והוה מחכה ליה תדיר. ויאמר אליהם מרגלים אתם
ליהו לכר חלמא, לכל אלה לא אמר לן אלא מרגלים אתם. פתח רבי יוסי ואמר כי
כח החלום כרוב עניו וקול כסיל כרוב דברים. כי כח החלום כרוב עניו, דא אוקמו׳
דכתיב ליכון סמיכין בחלמא ואסכן דרגין על דרגין עד דחלמין מכהון קסוט כלהו
ואכהון דלית בהון קסוט וכדיבו. לכל לאיכון זכאי קסוט לא לתבלי לן מלין כדיבן
כלום אלא כלהו קסוט. תא חזי דאיקל מה כתיב כיה, בקדין דמיקל בחזוותא דלילא

דוד גליוכתיב דניאל חלם חזה וחיזו רישיה על מסכביה כחלין חלמא כתב ואי לית
ביה מלין כדיכן חמאי יכתוב כין כתובים · שלח ליכון זכאי קשוט בפעת דכמתהון
סלקין לה מתחברן כהו חלה מלין קדישין דאודעין ליה מלי דקשוט מלין קיימין לעלם
מסקרן לעלמין · ואי תימא הא תכן דדוד מלכא לא חמא חלמא טכחבה דמתמע
דהוה חמי דוד מלין דלא קשוט אלא ודאי כל ומני הוה מסתדל לאומדא דמין ואגא
קרכין וכל חלמוי לא הוו אלא חלמין כישין חורכא וסומקותא ודמא ואומידו דמין
ולא חלמא דסלקאי תימא לכר כם טב לאחזויו ליה חלמא כישא הכי הוא ודאי כל
ליכון כישין דזמיכין לאתדבקא ליכון דעברי על פתגמי דאורייתא ואיכון עוסקין
דזמיכין לאתעכבא כההוא עלמא כולהו חמי בנין דכל פעת יהא דאזלו דמרים עליה
ואף לאתערו והאלדים עשה שיורגו מלפניו זה חלום רע ועל דא להסוא זכאה
לאחזויו ליה חלמא כישא כמה דלאתמר · תא חזי דהא תכיכן דהסוא כר כם דחמי חלמא
כשי ליה לאפקתא פומיה כיה קמי כבי כנסא דרחמי ליה בנין דיסלק רשות דלסון לנכיה
לטב ויפתחון פומיהו לטב ויסתכא רשותא ומלה כלא לטב · רשותא דליהי מסתכה
סרותא דכלא ומלה דליהי סיומא דכלא · ועל דא לסתכא דסא סלימו ליהו כרזא
עלאה וכנין כך לתקייס כלא וכעיכן דחיימין דכר כם לאתקיימא כההוא פסרא טבא
וכלא ליהו כדקא יאות · וכנין כך קלס לודע ליה לכר כם כל חד וחד כההוא דרגא
דיליה כמה דליהן וכההוא גווכא דכל חד וחד כמה דליהו · אמר הסוא יודאי ודאי
דחלמא לאו ליהו אלא לכר כם זכאה דליהו חמא חלמא כדקא חזי · ועל דא כל
כר כם כליס על ערסיה כמתיב כפקא וסטיא כעלמא לעילא ועלא לכא תרא דעלת
וכמה תכילי טהירין קיימין ואזלין כעלמא ופגעין כהו לסהוא כמתא ואי זכאה היא
סלקא לעילא וחמאת מה דחמאת · ואי לאו אתאחדת כההוא סטרא ומודישין לה
מלין כדיכן · או מלין דזמיכון למיתי לזמן קריב · וכל לתעבר היהו כזמנא דכיס
ליהו מודעא ליה מה דחמאת · ועל דא לכר כם דלאו ליהו זכאה מודישין ליה חלמא
טכא דלאו ליהו קשוט כלא כנין לאסטאה ליה מהסוא תרח קשוט · כיון דליהו
לסטי לורמים מתרח קשוט מסתכי ליה דכל מלין דאתדבר לאתדבר מדכתי לא ומלין דאתי
לאתתכא מסתכין ליה · אמר רבי יוסי ודאי לא זכר שמיה דיוסף כליכון דגלוס
דכתיב דגל מחנה אפרים ולא כתיב דגל מחנה יוסף כנין דאתנהי על אחוי וסא
לאתמר · אמר הסוא יודאי ודאי שמעת דיוסף ליהו כעלמא דלכורא וכלהו שכטין
כעלמא דוקכא ליכון ועל דא לא אתכליל יוסף דליהו כעלמא דלכורא עמהון ·
מה כתיב כלבו כבי ליס ואחד כתבו · כתבו אחאי אמר ליה אחי אסר ליה כנין
דרזא דכרית לא אתתכא עמהון אסתלק מתמן ליה דהא לא דכורא ליהו ועל דא ב
ליהו נוקבא לא דכורא · וכנין דא אסתלק לא מתמן ואתתהרו ליכון נוקבי לנבי
סכינתא ולכתר אמרו כמה אתוסף לא אמרו ולא ידעי מה קאמרו כנין דיוסף
אתתכא תמן ואתעלימו מלה ואמרו אכתבו אכלן דכתיב ויאמרו אבי עשר עבדיך אתים
אחינו כתבו · אמר רבי יוסי כל סבי מלין דקאמרן סכא לאתרעי כהו דהא אכיכתא

לא לעדי מכאן כדכתיב לא כדברי ורבי יוסי ב"ר יהודה אומר ויקצב יוסף ויטמע ויכתב בספר
זכרון לפניו לירבי ור' נחמיה אומר ויאסוף לותם על מטתו ויגוע
לומר רבי אלעזר הכי תנא ויומין לומר לנו הכי תנא יומין
לקבול תלת יומין דמכאן כתיב ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים · תא חזי מה כתי'
כיעקב ולומר אליהם יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו לחזוקי דלא עכד ליהון
דיהון עכדו כמכאן דגרמו לאבוי מכאן לקבלא עלייהו הלי זאת תורת הברית · ולכתר
דעכדו קיומא דא קטילו לן ולא לאתתר מכאן חד ויהיו מה כתיב זאת עשו וחיו
מלי טעמא כגון דלית הלדים לבי ירח · כטיר קיומא · וכל גלגולא דא לא הוי אלא
כגוניה דכהיתן · ויאמרו לחיו של יוסף לחיו ד' שמעון ולוי כמה דהוי בקדמיתא
דכתיב ויאמרו איש אל אחיו הנה אנחנו אשמים על אחינו וגו' ·
ויאמרו איש אל אחיו הנה כעל החלומות הללו כא · מה להלן שמעון ולוי לוף
הכא שמעון ולוי · תא חזי מלן איש ואחין אלא לחיוי איש דא שמעון דכתיב הכא איש
וכתיב התם והנה איש מכבי ישראל כלומר להלן מפשעון לוף הכא כמי שמעון · וכגון
דלהדר כתסובה כדא ולתנחם על דא ואמר ללוי אבל לאחינו לבחנו על דא לתבבי
מזליה עור כנוכא דמזליה דיוסף עור לדכתיב בכור שורו הדר לן ומזליה דשמעון עור
ליהון ועל דא ויקח מאתם את שמעון כגון דלא יקטרג כהדיא דלוי כגון דשמעון ולוי
כד מתחברן תרוויהו יכלי לקטרגא · ויאסור אותו ליוסף הא לוקמן
ליוסף לאסרו ולכתר דכפקו הוא מאכיל ליה ומשקי ליה · ואי
תיומ' דרשת דיוסף ליהוי בגין דכתי' לחם רעב סוכלך האכילהו לחם ואם צמא השקהו
מים אלי הכי יוסף דלהוי זכאי הכי עביד הכי דהא כתי' כי גמלו אתה חותם על ראשו
וי' יפלם לך אלא מי דיוסף להכי הוא דמיים אלא כבר כם לאחוי הכי כמי הוא עביד
לאתהניג עמיה בלחוה ולא בגווכא לחרש ולא עמיה בלחודוי אלא עם כל אחוי כמה
דכתיב ויבו ויוסף ויעלו את כליהם בר ולהסיב כספיהם איש אל שקו ולתת להם
צדה לדרך ויעש להם כן בגון לאכנעא עמהון בלחוה · רבי יוסי פתח ואמר לחם אלמי'
וכן רכיס וכן כגזו ועבר ועניתיך לא לעכך עוד אלא קרא לוקמן דכל עמא כלהו לית
כהו אלם ולא לית כהו מאריס דכבו קלא חיים עלייהו ודיכא לא אלטא ולא עני דכלהו
פלחי לעז ולהיכון כאלם דיכא לא אלים עלייהו ולוקמן דכתיב חכור עכבים תפריס
הכא לון וכן כגזו ועבר אלי וכן כגזו וכבו מכעי ליה אלא דא הוא ריפא דקרא דלהיכו
אלם לוף הכא אלם ואלי לחיו דא נדק כגון דנדק דא הוא אלם ואלי לאסני כנדק
לאסני אלם לעילא ולאסני אלם לתתא וכגון כך וכן כגזו ועבר דגזזי ממוכהון כנדקא ·
ועבר ועברו מכעי ליה אלי ועבר אלא דא הוא ריכא דרוגזא כלא עד ועבור זעם
עבר ריכא מעלייהו · ל"א כם אמר ר' יוסי אלמים אלין ישראל דקבלו יהב להון ברית
קיומא לכתרא ליה תדיר ולאהוי ליה כר כם אלים ככל אטרין לעילא ותתא ואי לא
כתיר ליה כר כם תדיר לא לאהוי פניוס פנוס ככלא אלין דכתיב התהלך לפני והיה
תמים אלי תמים אלים לעד לא לתקויים ליה ברית לאהוי פניוס וכגון כך חס אלמי' וכן
רכיס חס אלמים דכתרי קודא דא לאהוי אלמין אלא יסון פגיעין וכן רכיס יפגון

ומצינו כיוצא בזה בענין שלמה אלא כשהוא בריית וכן בנזר הוא שלמים
דכתיב ביה תדיר בנזר מאן דאתנזר ונקביל עליה קיומא דלא ועבר מאי ועבר הסוא
זומא דערלה דהוא כיוצא בקדמיתא . לא כה אמר יי׳ שלמים וכן רבים אלין
בני יעקב דהא כל זמנא דהוו לבניה דיוסף חיכון שלמים דקיימי בהדיה בדרית .
וכן בנזר דאזלו ומכרו ליה ליוסף ושמעון ועבר כדין דיהא שריא בניויהו (כ״ה שכיפתא
שריא ביניויהו) כלא ועבר יי׳ לנגוף את מצרים . תא חזי דיהא קטיגא ואזית דיהא רפיא
דיהא קטיגא תקיף . דיהא רפיא אלא דיהא הוא דיהא רפיא מדיהא קטיגא
כדין אתתקף ואיהו תקיף . כמאתא דאתעביד דיהא על ישראל אתעביד בהאי דיהא רפיא
ולא אתתקף בהאוא דיהא קטיגא וכד דיהא אתעביד עלייהו דמצרים עשו אתתקף
האי דיהא רפיא בדיהא קטיגא לאשלמא בנין אתתקפא הלל ועבר יי׳ לנגוף את מצרי
ועבר דאתמלי עברה ועשמ ואתתקף בדיהא קטיגא לגוף הכא ועבר . ותא כמאתא
דמתכתבי עמרם בני כיוסאתא וחד מכייהו לאתמיט כדין קלם תרגיז עליה . לא וכן
בגוו מתעברי מכייהו עובדין ביסין כדין ועבר מאי ועבר כרי שמעון ראובן בזמנא
דכמאת נפקת מהאי עלמ׳ כמה דיכין אתדבק עד לא תישעל לאתרה לבתר כל חיכון
כמאתין אית לן למעבר בהך כהר דיכור דכגוד וכפיק ולאסתחזה תמן ומאן חיכו
דיקום מתמן ויעבר כלא דחילו בלא מי יעלה כהר ה׳ ונומ׳ וכמאתא דזכאי לעבר
כלא דחילו ויקום במקום קדשו . ומאן דאתדבק בהאי עלמא ניתן מחמוכים
בנדקא כדין ועבר בהסוא אתר ולא דחיל . וכרוזא קרי ליה להאיש כמאתא ועביתיך
לא לעבד עד מאן דזכה למעבר בהאי אית ליה דיכא יתיר כלל . תא חזי כל דל
דיוסף עם אחוי וכל הכי מלי אחאי לאטריך לאלא דאורייתא דקטוט חיהי אורייתא וכל
דרשפא תרחין קדישין ואית לך מלה באורייתא דלאו אית בה רזין עלאין וקדישין
ואחרנין לכבי כמה לאתתקפא בהו . פתח ואמר אל תאמר לאשלמא רעונ׳ . תא
חזי קב״ה עביד ליה לכר כם לאתתקפא בה באורית׳ ולמהך באחרא קטוט ולסטר ומיכא
אלא יהך לסטר שמאלא . ובגין דכאי להו למיהך לסטר ומיכא אית לן לאסתחזה רחימו
דא עם דא ולא יהא דכבו דא עם דא בגין דלא לאכשפא ומיכא דאיהו אתר דישראל
מתדבקן כיה . ותא חזי בגין כך אמיו יכר טוב ויכר רע וישראל כשיון לאתתקפא
ביכר טוב על יכר רע בגוונין עובדין דכשרין ואי סטו בר בם לשמאלא כדין אתתקף
יכר רע על יכר טוב . ומאן דהוה פניש לשלים ליה בחטאוי . דהא לא לאשלים דא
מבוולא אלא בחטאין דבכי כמה כגון כך כשו בר בם לאזדהרא דלא ישתלים ההוא
יכר רע בחטאוי ויסתמר תדיר דהא יכר טוב כשו לאשלמא ליה כשלומות תדיר ולא
יכר הרע . ובגין כך לא תאמר לאשלמא רעקוב אל יי׳ ויושע לך . לא לא תאמר לאשלמא
רע כדכתיב ומשלמי רשע תחת טובה למאן דשלים ליה טובה דלא ישלים ליה רע בגין
~~דאיהו דקב״ה כדא זאת עשו ואיהו גנ׳ ואוף איהו סוף תדיר עביד דכתיב מסיב רשע~~
תחת טובה לא תמוש רעה מביתו אוף הכא לאפלגא למאן דאשלמו ליה כיסין לא לית
ליה לאשלמא כיסא אלא קרא אוקמוה ליה קום יי׳ ויושע לך ואשלמו ליה כיסין לא לית
ליה יוסף זכאה דלא כעא לאשלמא כיסא כמאתא דכפלו בידוי בגין דסוף סוף

דחול לקבה דכתיב זאת עשו וחיו וגו׳ ואוף היהו תדיר מחכה לקבה כדין קום חל ס׳
ווסע לך׳ רבי חקה פתח ואמר מים עמוקים עצה כלב איש ואיש תבונה ידלנה׳
מים עמוקים דא קבה בגין דהיהו עביד עבות ורזייתי טעמין לגלגלה גלגולין על עלמ׳
על ידה דיוסף לקיומה ההוא גזרה דגזר קבה על עלמ׳ תה יוסף לה די ליה דהיהו לה סליס כיסא
יוסף דגלי היכון עמיקין דגזר קבה על עלמ׳ תה יוסף לה די ליה דהיהו לה סליס כיסא
לחמוי חלה דעבד עמהון טיבו וקשוט וכך תרחיקון דזכאי תדיר בגין דקבה חיים
עלייהו תדיר בעלמ׳ דין וכעלמ׳ דאתי׳ מים עמוקים עצה כלב איש דא והוד והא אוקמו׳
כמעתה דאתקרב לגביה דיוסף על עסקא דבנימין׳ ואיש תבונה ידלנה דא יוסף׳
רבי חקה הוה יתיב אתרע׳ דלכבה דלוד חמא חד כר כש דהוה אתי ואתי׳ כחד קולטא
דאלה דארעא והוה לקי מארחא ויתיב ובכה תמן׳ אדהכי חמא חד חיוה דהוה אתי
לגביה כפק קוסטפא דגולדנ׳ וקטיל ליה לחיוה׳ כד אתער ההוא כר כש חמא ההוא
חיוה לקבליה דהוה מית׳ אזדקף ההוא כר כש וכפל ההוא קולטא לעומקא דאתחזיו
ואתזיב׳ אתא ר׳ חקה לגביה א״ל חיוה לי מאן עבדך דהה קבה רחים לך אין תרין
כסין לאו חיכון למנכה׳ א״ל ההוא כר כש כל יומי לא אכלי׳ לי כר כש כיסא כעלמ׳ דלא
אתפייסנא כהדיה ומחילכא ליה׳ ואתי לי וכילנא לאתפייסא בהדיה לא סליקנא
לערסי עד דמחילכא ליה ולכל חיכון דמנערו לי ולא חיסנא כל יומא להוא כיסא
דאסלוס לי׳ ולאו די לי חלה דמהוה יומא ולהלאה אסתדלנא למעבד עמהון טבא׳
כדה רבי חקה ואמר יתיר עובדוי דדין מיוסף׳ יוסף הוו אחוי ודאי והוה ליה לרחמא
עלוי׳ אכל מה דעביד דא יתיר הוא מיוסף׳ יאות הוא דקבה ירחים ליה כיסא על
כיסא׳ פתח ואמר הולך כתום ולך כטא ומעקם דרכיו יודע׳ הולך כתום ולך כטא
דא ההוא כר כש דאזיל כארחין דאוריתא׳ ולך כטא דלא יכילו מזקי דעלמא לאכחשא
ליה׳ ומעקם דרכיו יודע׳ מאן יודע דא הוא מאן דאסטי מארחא דקשוט וכעי נכי
דחכריה׳ יודע מהו יודע׳ אסתמודע ליהו כעיכהון דכל מארי דדוכתא דלא יתדכיד
מכוייהו דיוקנא דההוא כר כש׳ בגין לאיתאה ליה לאתרא דינקמון מכיה ובגין כך
יודע׳ ואת חזי ההוא דאזיל כארח קשוט׳ קבה חפי עליה׳ בגין דלא אתידע ולא
אסתמודע לגביה מארחין דדוכתא׳ לכל מעקם דרכיו יודע ואסתמודע לגביהון׳ זכאין
חיכון כבי כמא דאזלי כארח קשוט׳ ואזלי לרוחצן על עלמא דלא דחלי חיכון כעלמא
דין ולא בעלמא דאתי׳ **ויראן** האכמים כי הוכחו בית יוסף׳ רבי יוסי
אמר ווי לון לבני נשא דלא ידעי ולא מסתכלין כארחי דאוריתא׳
ווי לון כשעתא דקבה ויתי למתבע לון דינא על עובדהון ויקום נופא וכפשא למיהב
פומכה מכל עובדיהון עד לא יתפרסון כפשא מן נופא׳ והוה יומא׳ ויומא דדוכתא חיכו
ויומא דספרין פתיחין ומאריהון דדוכתא קיימין׳ בגין דההוא זמנא קיימא כחם בקיומיה
לגבשא ליה׳ וכל עוביי מתרגשין לגביה׳ וכשמתא לאתפרשא מן נופא ואזלא ונטיל ולא
ידע לאן אזלא תדך ולאן אתר סלקין לה׳ ווי להוא יומא ויומא ודרגזא וכחיכו ההוא
ויומא׳ בגין כך אבעי ליה לכר כש לאתרגזא ויריש כל יומא ולאדכרא קמיה הסוא ויומא
דיוקנא כדוכתא דמלכא דקא עאלין ליה תחות ארעא לאתרבקא׳ וכשמתא לאתפרשא

מכיוס . ותכן לשולם ורגיו לדם ובר טוב על יבר הרע ויתדל לכתריה לי לזול מכיוס
יחות ולי לאו יתדל כחוריתך דהה ליה לך מלה לתברה יבר הרע חלף לוריתך .
לי לזול מוטב ואתי לאו ודכר ליה יומח דמותך כנין לתברה ליה . הכח לית לאסתכלה
דהה דה הוה יבר הרע ודה הוה מלאך המות . וכי מלאך המות מתכר מקמיה יומח
דמותך והה לייהו קטולה דכבי כפה הוו ואסתמע דחדוה סוף דילים וכנין כך לסטני
לון לכבי כפה תדיר כנין לאמסכה לון לדה חלף ודלי מה דאתמר דודכור ליה כר כפ
הסו יומח דמותך ודלי הכי הוה כנין דמתכר לכה דכר כפ דהה יבר הרע לה סריה
חלף כאתר דאסתכי חדוה דחמרה וגסותה דרוחך . וכד לסכם רוחך תכירה
כדין לתברם מכיה ולה סריה כהדיה וכנין כך כעי לאדכר ליה יומח דמותך ויתכר
גופיה ולייהו לזול ליה . תה חזי יבר טוב כעי חדוה דלוריתך ויבר רע חדוה דחמרה
וכילופין וגסותה דרוחך וכנין כך כעי כר כפ לאדגזה ליה תדיר מההוה יומח רכך
יומח דדיכך יומח דחוסכה דלית ליה לכר כפ לאנכה עליה שלש עובדוי דכסרן דלייהו
סביב כהלי עלמך כנין דיניהו עליה כהסוה סעתך תה חזי ניירלו הלכתים כי הוכלו
כית יוסף ומה כלהו הוו נכרין כלהו תקיפין וחד שלומה דלוייתי לון לכיתך דיוסף
דחלון כך ויתי קלם למתבע ליה לדיכה לכר כפ על לחת כמה וכמה . כנין כך כעי
ליה לכר כפ לאזדהרה כהלי עלמך לאתתקפה כיה כקלם ויסוי כיה רוחניות דלעב
דלייהו חסי ויסדך מכיה כתיובתך סלומת דה תקיף לייהו ויתתקף כיה כקלם כחילי
לה חסף . דהה סכטין כנין דחסו על נכיכת יוסף הוו דחלין דה למלה לה חסו לה הוו
דחלין כלל בנין דחוסו דכר כפ מתכרין לכיה ולית ליה חילה כלל מן דהה הסוה יבר
הסוה לתכר עמיה ולית ליה חילה לאתתקפה בהוה יבר הרע . ועל דה כתיב מי
סאל סירך ורך סלכב דיבאה דה מחוכין דכידוי דלייהו תכירה דלכה דכר כפ .
ותה חזי לכמה דרין לתברע קלם מלייהו חוכין דסכטין דהה לה לתלכיד מקמיה
דקלם כלום ולתברע מדרך לדרך ודיכה קיומך קמיה תדיר עד דלתברע ומרי
דיכה כאתר דלטריך מכלן מחזקיהו . חזקיהו חב הוה חוכח דגלי סתירין
דקלם למאר עמין עלך דלה לטריך לגלאה . וקלם מדר ליה ליסעיהו ואמר ליה
הכח ימים כחים וכפה כל מאר ככיתך ואמר לכוחיך עד היום הזה וגו' .
תה חזי כמה נריס הוה חוכח כנין דגלי מה דהוה סתים דכיון דלתגלי לתייהיב
דוכתך לאתר לאחרך דלה לטריך למלטאה עליה כנין כך לאו כרכה סריה חלף
כאתר סתים ולוקמוה מה דלייהו הוה סתים כרכה דהוה סריה עלוי כיון דלתגלי
לתייסיב דוכתך לאתר לאחרך למלטאה עלוי . כתיב כל מכבדיה הזילוה כי דאו
ערוחה ולקמום . הכל כל מכבדיה הזילוה דה הוה מלכות ככל דהה מתמן לסתדר
דורון לירושלם דכתיב כעת ההיא ילח מלורך כלאדן כן כלאדן מלך ככל ספריס
ומכאה על חזקיהו ומה כתיב כהן ילח לחזקיהו מלך יהודה ושלח לחלדן כן כלאדן
לירושלם כיון דכפך פתקיה מכיה לדבר ללכיה ולמר לה יאות עבדית לחקדמח מלמח
דעבדה לעלמח דמריה קם מכרסיה ופסע פסיען ולחדר פתקיה וכתב לחרכין
תחתוניה ובתב הכי ילח מלאך דכר ילח לירושלם ושלח לחזקיהו ודה הוה מכבדיה

ולכתר דזלום מ"ט דזלום כגון כי רחו ערותה לחמו לן חזקיה דחלמלה כך לה דזלם לכתר ומנו דהוה זכאה חזקיהו יתיר לתעכב מלה מלחייתהה ולה לתת כיומוי דפתי
כי יהיה שלום ואמת כימי ולכתר פקיד הוה חוכח לכנוי לכתריה כגונא דה שמ"ר פ"ו
הוה חוכח דמכטין קלים עד לכתר כנין דדיכה דלעילה לה יכיל למלטאה עלייהו
עד דלמתכח מעתה לתפרע ותתפרע מכייהן וכנין כך כל מאן דלית חוכין כידוי
דחיל תדיר כל"ל ופחדת לילה ויומם וגו' ושל דל ויירחו הלמטים כי הוכחו וגו'.

וישא עיכו וירח לת כניימן לחיו כן חמו וגו'. רבי חייא פתח ואמר
תוחלת ממושכה מחלת לב ועץ חיים תלוה כלה דל הוה דתכן מחלב
דלית ליה לכר כם לחסתכלה בכעותיה לבני קלה לי לתי לי לה לתי מלי טעמה כנין
דלי לייהו לחסתכל כיה כמה מלריהון דדיכה לתו לחסתכלה כיה כעובדוי ורזה לייהו
דכל הוה לחסתכלותה דלייהו מסתכל כהוה כעותה גריס ליה מחלת לב מלי מחלת
לב דל לייהו מלן דקלוס תדיר עליה דכר כם לחסטלה לעילה ותתה. ועץ חיים תלוה
כלה. תכינן מלן דכעי דקלה וקבל גלותיה ועתדל כלוריתה דלייהי עץ חיים וכדין
תלוה כלה. מלן תלוה דל הוה דרגה דכל גלותין דעלמה כידיה ולעיל לון קמי
מלכה עלאה כתיב הכה כלה וכתיב הכם בערב היה כלה ודל הוה תלוה כלה כלה
קמי מלכה עלאה לחסלמה רעותה דהוה כר כם. דל תוחלת ממושכה מחלת לב
דל הוה לתר דלתייהיב הייו מלה כלתר לחר דלל לחטרי ולתמשכה עד דלתייהיב
מידה לידה ולזמכין דלל ייתי מ"ט בנין דלתפטה ולתמשכה ככל לייכון ממכן לכתה
ליה לעלמ ועץ חיים תלוה כלה דל הוה תוחלת דלל לתמשכ כין לייכון ממכן רתיכין
חלל דקלה יהוב ליה לחלתר בנין דכך לתמשכה כין חכון ממכן רתיכין כמה לייכון
מלריהון דדיכה דלתייהיב לון רעותה לעייכה ולחסתכלה כדיכה עד לה יכתנון ליה
ומה דכפיק מכי מלכה ולתייהיב ליה לכר כם כין דזכי כין דלל זכי לתייהיב מיה ודל
הוה עץ חיים תלוה כלה. דל תוחלת ממושכה דל יעקב דלתמשכה ליה תוחלתה
דיוסף עד זמן תריך. ועץ חיים תלוה כלה דל הוה כניימן דהה מזמכה דתכע ליה
יוסף עד דהוה זמכה דלתה לבכיה לה היה חלל זמכה זעיר דלל לתמשכה הכוה
זמכה הלה ומה דמי לייקכיה לדיוקכיה דרחל בנין כך כתיב ומה עיכו וירח לת כניימן
לחיו כן חמו. רבי יוסי חמר ומה כתיב בקדמיתה וירח יוסף לתם לת כניימן ומתה
כתיב ומה עיכו וירח לת כניימן לחיו מלי רחיה הכה חלל חמה כרוחה דקודמה
לכניימן דקולקיה היה עמהון כארעה וכחולקיה דכניימן ויהודה תמרי סכיכתה דהה
חמה ליה ליהודה וכניימן כחולקהון היה מקדמה ודל הוה וירח יוסף לתם לת כניימן
ליה חמה עמהון ויוסף דהוה לחיה לה חמה עמהון כהכוה חולקה לוקה הכה ומה
עיכו וירח לת כניימן לחיו כן חמו מה כתיב כתריה. **וימאר** יוסף כי
כאמרו רחמיו אל לחיו ויבקע לבכות ויכה האדרה ויכך שמה.
רבי חזקיה פתח ואמר מה גיה חזיון מה לך ליפה כי עלית כלך לגגות תל חזי הה
לוקמוה בזמכה דלתתריה כי מקדמה ומה מוקדין ליה כמורה סליקו כל לייכון כהכי

על כותלי המקדש וכל מפתחין בידיהן ואומרין עד הכא הוינא נזכרין דילך מכאן ואילך טול דילך . לכל תא חזי ביה חזיון דא שכינתא דיהות במקדשא וכל כני עלמא מכח הוו ויקין ויקיר דכורסיה דיקר הוו מתכהין מאתר לאחרא מגוות הוו יקרין כבוהתהון ועל דא לתקרי ליה ביה חזיון . חזיון הא לוקמוס דליהוי חיזו דבל נחפין עלאין . מה לך ליפה כי עלית כלך לנגות . דהא כד לתחרב מקדשא שכינתא לתלת וסליקת כבל ליכון לתרין דיהוס מדורה כהו בקדמיתא והות בבת על בית מדורה ועל ישראל דלא זלו כבלות ועל כל ליכון נדיקי ואסידי דהוו תמן ולתלבוש ומכלן דכתיב כה לחי יי קול כרמה נשמע בכי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה והא לתמה וכדין קדס שמואל לה לשכינתא ואמר לה מה לך ליפה כי עלית כלך לנגות . מהו כלך דהא כתיב עלית סלק סגיא מהו כלך לאכללא כהדיס כל חילין וכל רתיכין לאחרנין דבלהו בכו עמה על חרבן כי מקדשא וכגון כך מה לך ליפה לאחרא קמיה וכי בכי בגלותא ומקדשא לתוקדא ואכא מה לי הכא אריאל ואמרת תשובות מלאה שיר הומיה קריה עליה חללך לא חללי חרב ולא מתי מלחמה . על כן אמרתי שעו ממני אמרר בבכי וגו׳ והא לוקימנא דקדס אמר לה כה אמר יי מנעי קולך מבכי וגו׳ . ואת חזי מיומא דאתחריב מקדשא לא הוה יומא דלא אתחרב בה לוטין בגין דכל כי מקדשא הוה קיים הוו ישראל פלחין פולחנין וקרבין עלוון וקרבנין ושכינתא שריא בבני מקדשא עלייהו כחמא דרביעא על כנייא והוו כל לסטין סהירין עד דלשתכחו כרכלן לעילא ותתא ולא הוה יומא דלא אשתכח בית כרכן ואדוון והוו ישראל שריין לרחנן בארעא וכל עלמא הוה לתתן בגויהון דאתתריב כי מקדשא ושכינתא עימהון בגלותא לית לך יומא דלא אתחרב בה לוטין ועלתה לתלתא ואחזון לא אשתכח כעילא ותתא ווימין קדס לקרות לה לבשרה ישראל כמה דאתמר ולמחדי עלמא בכלא בכלא ושכינתא חוכיהם כמה דכתיב ככה תבכה בלילה ודמעתם בבכי יכלו ובתמהונים חוכיהם כמה דכתיב בכה תבכה בלילה ודמעתה על לחיה כבי כמי לכתר בבכי יתהדרון דכתיב בבכי יבלו וגו׳ .

הבקר חור והלכתים שלחו המס ותמוריהם רבי אלעזר אמר הכא היא לאשתכלא לי ליכון הוו אזלי ואשתדרו מה לן למכתב בתורתא המה ותמוריהם שלח כגון דכתיב ולקחת אותנו לעבדים ואת תמוריהן כגון כך והלכו שלחו המה ותמוריהם כגון דלא ישתארון ליכון ותמוריהן כדקאמרי . פתח ואמר ויעש לכרכם בבקר ויכבוש את תמורו וגו׳ הסוף בקר לכרכם הוא כתיב לקיימא עלייהו כזכותהון כדין זכותא דכרכם קיימא עלייהו ואזלו בשלם ואשתזיבו מן דיבא בגין דהסוף שעתא קיימא עלייהו דיבא לאתפרעא מכייהו בר זכותא דהסוף בקר דכרכם לחנן עלייהו ואשתלו מן דיבא דלא שליט עלייהו הסוף ומכח . רבי יהודה פתח וכתוב בקר יזרח שמש דא הוא כהורמא דבקר לכרכם . יזרח שמש דא הוא שמשא דיעקב דכתיב ויזרח לו השמש . בקר לא עבות דהסוף בקר לא ליהוי עבות כל כך אלא מבגד ממטר בגד ממטר דליהוי מטרא דלאתי מסטרא דיבא דהסוף מטרא לתיק לשמש מארץ . לא וכתוב בקר בהסוף בשירו דבקר לכרכם

ויזרח שמש דלא סוף דנפיקו דלילי כהירי דהסוה נקר נקר לה שבות בנין דהסוה
נקר לה ליו חסוך חלה כהיר דהה כשעתה דלתי נקר לה סלטה דיכה כלל שה כלה
כהיר כסטרה דלכרהם מכנף ממטר דה הוה סטרה דיוסף הנדיק דליו לחטיר
על ארעה לפקה דשלה וכל טיבו דעלמה. חמר ר"ם תה חזי כשעתה דלילי עלה
ומריש גדפוי על עלמה כמה נרדיכי טהירין זמיכין לנפקה וסלטלה בעלמה וכמה
מלריהון דדיכין מתערין כמה סטרין לזכייהו וסלטי על עלמה כיון דלתי נפר וכהיר
כלהו מסתלקי ולה סלטי וכל חד וחד עד לדוכתיה ותב להתריה כלה הנקר חור דה
נקר דלכרהם. והלחמים סלחו חלין מלריהון דדיכה דהוו סלטין בלילי. המה
ומחוריהם ליכון נרדיכי כימוסין דלתיין מסטרה דמסלכה דלהו ליכון קדישין ולה
סלטין ולה לתחזון מכי לתי נפרש וליכון מסטר ליכון חמרי נרדיכי כמוסין דקלמרן
דהה ליה לך דרגין עלאין דלה ליתהי ומיכה ומסלקה רחמי ודוכה דרגין על דרגין
קדישין מסטרה דקדושה. ומסלכין מסטרה דמסלכה. וכלהו דרגין על דרגין חלין
על חלין. וככל לתר דנקר דלכרהם לתער בעלמה כלהו מתערי ולה סלטי בנין
דלית לון לקיימה כסטר ומיכה חלה כסטר סמלקה. וקב"ה עבד ומחה ולילי
לתכהנה כל חד וחד לסטריה כדקה חזי ליה זכאה חולקהון דישראל כעלמה דין
וכעלמה דלתי. רבי חייא פתח ואמר וזרח שמש ובא השמש וגו' שמש נדקה ומרפה
בכנפיה תה חזי זמין קב"ה לאכרה לון לישראל דהוה שמש דנהיר קב"ה מיומה
דלתברי עלמה דנהיר קב"ה מקמי דשוי דעלמה כמה דכתיב ויקרא מרדכי וגו'
ושמש הוה נהיר ליה קב"ה דכל נפק בקדימותה הוה נהיר מסיופי עלמ' ועד סיופי
עלמ' כיון דלסתכל בדרגין דלהון ובדריה דמכול וכדריה דפלגה וככל חיכון סיוכין
נהיר ליה להדוה נהורה כיון דלתה ועקב ולתדבק בהדוה ממ' דכתיב ועשו ולכים
ליה כירכה דיליה והוה נכי כדין מה כתיב ויזרח לו השמש מלן שמש דנהיר בעלמה
דכתיב ויכה יעקב שלם. שלם כנופיה דלתסיק על דה ומין קב"ה לגלאה הדוה שמשה
ולאכרה ליה לישראל דכתיב וזרח לכם ירחי שמי שמש נדקה מלי שמש נדקה דה
שמשה דיעקב דלתמי כיה. ומרפה בכנפיה דהדוה שמשה יתכון כלהו בנין קב"ה
בזמנה דיקומון ישראל מעפרה כמה חגרין וכמה סומין יהון כהון וכדין קב"ה יכהיר
לון הדוה שמשה לתתסלה כהו דכתיב ומרפה בכנפיה. וכדין יתכהיר הדוה
שמשה מסיופי עלמה עד סיופי עלמה ולישראל יהה חסותה ועמין עפ"ל כיה יתוקדון
לכל ליסרל מה כתיב הן יבקע כפחר לורך ורפוכתך מהרה תצמח וחלך לפניך
נדקך כבוד יי' יאספך. **ויוסף** ילד שבי בניס בטרס תבה שבת הרעב
וגו' ר' יצחק פתח והיה מלרית יעקב בנויס בקרב עמיס רבים
כטל מלת יי' מכרכיכים עלי עשב לפר לה יקוה לגוים ולה ויחל לבני לדם. תה חזי
בכל יומה ויומה כד נהורה סלקה לתתר חד נפקה לחילוכה דשמשה דעדן ונקרי תלת
זמנין ושרביטה יזדקף וכרוזה קרי בקול לפון לחרין הורמנו דכוריורי. חלן מבכון
דשמי ולה חמי דקיימי בעלמה ולה ידעי על מה קיימי לה מסתיחין כיקרה דמלריהון
חוריתה

תורתך קיימתי ולא משתדלי כח טב לון דלא יכרון על מה יקומון כלא סכלתנו
ווי לון דכל יתערון ויתי דרע עלייהו ויטרדון להון מעלמא מאן לימין ויתין דרע לי
פלקו דעתך דלימין ויתי דסיבו דלהו הכי דלא ויתי דסיבו לי זכה בכתין וכני בכין
ויתי דטב לימין · מאן לימין ויתין דרע אלא לימין כמה דאתמר דכתיב וזכור את
בוראך כימי כחוריתיך עד תמר לך יכלו ימי הרעה להו לימין ויתין דסיבו אלא רזא
דמלה כל ברא קדם עלמא ברא ליה כחתון דלתורתי וכל את ואת עלת קמיה עד
דאתקיימו כלהו לתתון כחת כ"ת וכל לימין אלפא ביתות דאתגלגלו לתתון כלהו
קיימי כלהו למכרי עלמא כין דאתגלגלו ואתכברו תרין לתתון אלין טר כחדא פלקו
ט"ת ולא לתתיבת עד דנער כח קדם ואמר לה ט"ת עיית על מה את פלקו ולא
לתתיבת בדוכתיך אמרה קמיה וכי עבדת לי למהוי את ברירא דטוב דלא תורתי
פתח כי כי טוב יהך מתברך לתתיבת כחת רע · אמר לה תוב לאתריך דלא
את ברייך לא דלא כר כח דלהך נעי למכרי כלון תרוויהו לתכלול כחדא ויתברי
לכל את לימיך ויהיו לשמלה · וכדין תכו ותתיבו דל כדל כחדא · כהיא
שעתא פריש לון קדם וברך לון לכל חד וחד יומין ושכין ידיען אלין לימיך ואלין
לשמלה · אלין דימיך לתקרון ימי הטוב ואלין דשמלה לתקרון ימי הרעה ועל דל
אמר עלמה עד תמר לך יכלו ימי הרעה דאלין מסחרין ליה לכר כח כחוני דלהוו
עביד כין דלתברון ויתי דטוב ויתי דרע כדין תכו ותתיבו לתתכללא כהו כבר
כח וכגוני כך אמר דוד למה תירא כימי רע עון עקבי יסבוני · ימי רע ודלי ורזא דל
אלין לקרון ימי רעב שבין דרעב ואלין לקרון ימי שבע שבי ורזא דמלה דלא
לאפקא מכושע דכרית קדישא כימי רעב בשנת הרעב וכגון כך ויפק לתוניו רזא
דכרית סתים מכושע בשנת הרעב ולא יכל ליה דוכתא לאסגאה בעלמא · לשמעון
אמר רזא דל לתוני רזא עלאה בסהיא שנת הרעב כין דלהוי שלטא כש לאסתמא
מכושע · כגין דלי לא סתים ליה גרים לאמשכא רוחא להסוא ולדל מסהוא סטרא ·
ויהיב דוכתא להסוא סטרא למפקי בעלמא סטרא דמסחכא בסטרא דקודשא ·
ותו רזא דכתיב תחת שלש רגזה ארץ וגו' · וכגון כך יוסף נדיקא רזא דכרית שליט
וסתים מכושע בשנת הרעב דלא לאתערא בהדה כלל ולמיהב ליה דוכתא ומאן
דאפתח מכושע בסהוא זמנא עליה כתיב כי' כבדו כי כטוס זרים ולבו עתה יאכלם
וגו' · דהא אלין לקרון כטוס זרים ודלי · כי' כבדו ודלי וכגון כך זכאה תולקהון
דישראל קדישין דלא לאחלפו דוכתא קדישא בדוכתא מסחכא ועל דא כתיב ויוסף
מלך מצי כטוס בטרם תבא שנת הרעב דהא מסהוא זמנ' דשלטא שנת הרעב לסתים
מכושע וסליק מקוריה דלא למיהב כטין לסטרא מסחכא ולא לאחלפא דוכתא דקודשא
בדוכתא דמסחכא וכש כך כח לאכלא למריה דקודשא כל ייתי ויפלוט כדכתיב
וחכיתי ליי' המסתיר פניו מבית יעקב וקויתי לו · זכאין לימין נדיקין דידעין תורחוי
דקב"ה וכטרי פקודי דתוריתא למיהך בהו דכתיב כי ישרים דרכי יי' ונדיקים יכלו כח
ופושעים יכשלו כח · וכתיב ואתם הדבקים ביי' אלהיכם חיים כלכם היום (כתיב
ואתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אנכי יי' דהא קב"ה בעא לקדשא לכו ליסרהון

בכלה ולא יהא לון בסטרא דמסאבא כלום · תא חזי כד סטרא דא שלטא בעלמא
לא לסגסריך ליה לבר כם לאתחזאה בסוקא קמיה בגין דיכיל לנזקא ואתייהיב ליה
רשותא למכלא · ותא חזי כיעקב מה כתיב ויאמר יעקב לבניו למה תתראו דלא כעי
לאתחזאה קמיה ובגין דא קכה לזהר להו ליסרהל לאתקדשא ל כתיב והייתם
קדושים כי קדוש אני · מאן אכי דא קכה מלכות שמים קדישא · מלכותא לאחרא
דעשו לקרי אחר דכתיב כי לא תשתחוה לאל אחר כי יי קנא שמו · ותא חזי אכי
שלטנו דעלמא דין ועלמא דאתי וכלא כיה תלוי · אחר סטרא מסאבא אחרא
אחרא כסטר מסאבא ושולטנו דיליה בהאי עלמא לית ליה בעלמא דאתי כלום ובגין דא
מאן דאתדבק בהאי אכי לית ליה חולקא בעלמא דין ובעלמא דאתי ומאן דאתדבק
בהאי אחר לאתכיד מהשוא עלמא ולית ליה חולקא בעלמא דאתי ולית ליה חולקא
בהאי עלמא כמסאבו בגין דכתיב אחרי רבים להטת ואתדבק בהאי דרג לאתטריד מכון
כיה לשלטא בהאי עלמא וכגוניכי כך אחר דכתיב ואתדבק בהאי דרג לאתטריד מהשוא
עלמא דאתי ולא לאתייהיב ליה רשו למסדר בתיובתא ואתטריד מהשוא עלמא ועל
דא לקרי אחר · ובגין כך כתי לאתפרשא מכל סטרין דלא לאסתאבא בהשוא
סטרא למזכי בהאי עלמא ובעלמא דאתי ועל דא כרכא ודא קללה דא שכב ודא
רעב כלא כהשוא דא מן דא · והא לוקימנא ובגין כך בהשוא זמנא דשבת הרעב ליה
ליה לכר כם לאתחזאה בסוקא ולא לאתפתחא מכושיה לאולדא למיהב כסין לאל אחר
והא לאתמר · זכאה חולקיה כר כם דלסתמר למיהך בארח קשוט ולאתדבקא במריה
תדיר דכתיב ובו תדבק וכתיב את יי אלהיך תירא ואותו תעבוד ובו תדבק וכשמו
תשבע · ובו תשבע לא כתיב אלא וכשמו מאי תשבע כמה דלוקימנא למהוי מתדבק
ברזא דמהימנותא שבעה דרגין לשלא עלמין על כלא רזא דשלימו דמהימנות ורזא
דשבעה דרגין דלתתא מכוייהו דלעיון מכורא חד ונקודא חד אלין כשין למהוי כלהו
חד ובגין כך כתיב שבעת ימים ושבעת ימים יהיה לך ונכלל חד ונקודא חד ועל כתיב
ובשמו תשבע מלשלא ומתתא זכאה חולקיה (מאן דזכי לאתדבקא כיה בקכה כדקא
יאות) זכאה הוא כעלמא דין ובעלמא דאתי דקכה פתח ליה לוגרין טבין קדישין
כשעתא דלסטריך לקבלא נלויתיה כדכתיב ופתח יי לך את לוגרו הטוב את השמים
את השמים לתן לוגרין דלשלא ותתא · שבעת ימים ושבעת ימים כלהו חד דכתיב
את לוגרו הטוב את השמים לוגרו חד ויהיו את השמים שבעה ושבעה מנקות
ולעיון חד · רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי בארחא לדסכי אמו חד בר כם דהוה לתי
מתעטף בעטופא דאמתה וכלי זייכין קטורין תחותוי אמ׳ חייא בר כם דין חד מתרין
לית ביה לו זכאה שלים יהיו לו לרמאר בבבי עלמא יהיו · אמר ליה רבי יוסי הא
אמרידי עלויכון אמרו הוי דן לכל בר כם לזכו · הא תכיכון בר כם דכפיק לארחא יתכון
לתלת אלין לדורון לקרכא לנלויתא מכלן מיעקב דהא לתלת אלין אתכוון וזרעו נרמיה
לדורון לקרכא לנלויתא · והאי בר כם אזיל בארחא ליהו הא ביה עטופא דאמתה
אבתריה · כד קריב לבכייהו ושכו ליה שלם ולא לתיב לון · אמר ר׳ חייא הא חד מהיכון

תרין דלתתחזיין דלית ביה דהם לא לתקין נרמיס לדורון וכדורון עלמא כלהו כיה ·
אמר רבי יוסי דילמא חיכו מסתדל כטעותיה או מרחים תלמודיה בנין דלא יעקר ליה ·
אזלו כחדא ולא מליל הסוא כר כם כהדייהו · לבתר לסתמיטו רבי חייא ורבי יוסי
ולסתדלו כחוריתא · כיון דחמא הסוא כר כם דהוו מסתדלי כחוריתא קריב לנבייהו
ויסיב לון עלם · אמר לון רבותי כמה חסדתון לי כד יהכיתו לי עלם ולא לתיככא לכי ·
אמר ליה רבי יוסי דילמא טעותא הוית אמר לו מרחים כתלמודך · אמר לון קכם
ידין לכו לכף זכו לכל חיומא לה חיומא חד הויכא לאזול כארעא לסכחכא חד כר כם
ולקדימכא ליה עלם והסוא נכרא היה לסטים וקס עלי ונצר ליזלמלא דלתתקפכא
כיה לנטערכא · מסהנך יומא כדרכא דלא לקדימא עלם כר לכר כם וזכאה חלק לו
ידעכא כיה כקדמיתא דיכול לנערא לי ויתתקף כי כחילא כנין דלסיר לקדימא עלם
לכר כם חויכא דכתיב לון עלם אמר יי לרשע · והיה סעתא דחמיכא לכו ויהכיתו
לי עלם ולא לותיככא לכו מסידנא לכו כנין דלא חמיכא כלו מנוה דלתתחזי לכה והויכ
כמו כן מהדר תלמודא · לכל הסתא דחמיכא כלו דלתתון זכאין הם לארחא מתתקנא
קדמי · פתח ואמר מזמור לאסף אך טוב ליסראל אלהים לברי לבב · תא חזי קכם
עכד ומיכא ושבד סמלא לאסכנא עלמא חד לקרי טוב וחד לקרי רע · ובתרין אלין
לאתכליל כר כם ולאתקריב כללא והסוא רע דהויהו סמלא לאתכלולו כיה עמין עכ"ם
ולאתייסב כסטרא דלהון בנין דהיכון ערלי לבא ולאסתאכא כיה לכל יסרא מה כתיב
אך טוב ליסראל כתיב ולו תיומא לכללא לאלמא לאיכון דלא לסתאכו כהדיה והסוא
רע דכתיב לברי לבב בנין דלא טוב ולא רע טוב ליסראל כלהודייהו ורע לעמין עכ"ם
אך טוב ליסראל בנין לאתדבקא כיה וכהאי אתדבקו יסראל כרזא עלאה דרזא
דסהיימכותא למקוי כלא חד · אמר רבי יוסי זכאין אלין דלא סבסכו כך והא קכם
בדרך לבבן · אמר רבי יוסי בנין דטוב הוא ליסראל ויסראל אית לון חולקא כעלמא
דין וכעלמא דאתי למחמי שיכא כשיכא מיזו יקרא כמה דכתיב כי עין כעין יראו

בשוב יי ציון כרוך יי לעולם אמן ואמן ·

פרשת ויגש אליו

ויגש אליו יהודה וגו' רבי אלעזר פתח כי אתה אביכו כי אברהם
לא ידעכו ויסראל לא יכירכו אתה יי אביכו גואלכו מעולם
שמך · הלו קרא אוקמוה · לכל תא חזי כד כרא קכם עלמא כל יומא ויומא עביד
עבירתא כדקא חזי ומא ויומא כמה דאתעריך כיון דאתא יומא סתיתאי
אתעריך למכרי לדם לאת אוריתא קמי קכם הלו לדם לאת

בשמתין בפקין מנו הלי מזלף לשילף דליסו הסוף כסר דנגיד וכפיק וכד תיקוכתף
לשתכח מלרע לשילף כדין פרסין בשמתין ולתייסיבו כלסו כלילן דכר ונוקבף כסלי
דרגף ולבתר ליסו פריס לון כל סד וסד לתתריס כדקף סזי ליס ולבתר קסין קמי
סלי דרגף לסכרף לון כקדמיתף כנון דלף מתסברן כר כסיכון לרסי דכר כס וכלף
לשילף תלוין ועל דף קסיין קמיס כקריעת יס סוף דסף קריעת ים לתפתסף כיס
סכילן לשילף ליסו וכמ׳ דמתפתסין סכילן ולורסין כיס סכי לתבקע ולתפתסף וכ״כ
כלף תלוף לשילף וכשיכן לברכף ליס ולמיסב ליס תוקפף מתת׳ כנין דיתברכ׳ מלשילף
ויתתקף כדקף סזי . ועל דף כתיב וברכת את יי את דייקף . ולנבי סלי לתר
לסטריך לסחזיקס קמיס סבעס וכסירין דלכפין ולנבי סטרף לסרף בזמכף דליסו
סלטף כעלמף כעי לסחזיקס קמיס כפכף דסטוף דרגף רעב ליסו ולתתזי לסחזיקס
קמיס כפכף ולף סוכעף הוסיל וסבע לף סלטף כעלמף ועל דף ולכלת וסבעת וברכת
את יי׳ לסלדיך . תמר רכי ללעזר סכי הוף ודלי והכי לסטריך לתמר רכי יהודס זכלין
ליכון נדיקיס דקורכף דלסון ליסו סלמף כעלמף כנין דידעי ליסדי יסודף ומקרבי
קורכף לסבנסיס סלמף כעלמף דסף ויסף וייסודס עד לף לתקריבו דף עם דף לף
הוס סלמף כיון דלתקרבו ויסף וייסודס כסדף כדין לסבניהו סלמף כעלמף וסידו
לתוסף לעילף ותתף . כמס דקורכף דיסודס ויוסף וכלסו סבטין לסתכסו כסדף
כיס כיוסף וסהוף קורכף לסבני סלמף כעלמף כמ׳ דלוקימכף דכתי׳ ויגש אליו יהודס .

ולא יכול ויוסף להתלפק לכל סכנכיס עליו וגו׳ רכי חייף פתח ולתר פזר כתן
לסכיוסיס נדקתו עומדת לעד קרנו תרוס בכבוד . תף חזי קכה כרף
עלמף ולסלליט עליס לסדס דיסף מלכף על כלף והלי כר כס מתפרסן מכיס כעלמף
כמ׳ זוכין מכהן נדיקיף ומכהן רסישיף מכהן טפסין ומכהן סכיסין וכלסו לתקיימו
כעלמף עתירין ומסככין וכלסו כנין למזכי שין כלילן למזכי נדיקיף עם רסישיף למזכי
סכיסין עם טפסין למזכי עתירין עם מסככין . דסף כנון כך זכי כר כס לסיי עלמף
ולתקכר כסילכף דסיי ולף עוד חלף דסף נדקף דליסו עכיד קלוס לעלמף דכתיב
ונדקתי עומדת לעד . פזר כתן לסכיוסיס . רכי חלעזר תמר כל כרף קכ״ה עלמף
קלוס ליס על סמ״ך סד ונדיק סמיס יסלי נדיק ליסו קיומף דעלמף ודף ליסו
דלסקי וון לכלף דכתיב וכהר יוסף מעדן לססקות לת הגן ומסס יפרד ויסס
לסרכעס רלסוס . ומסס יפרד מסו יפרד חלף סהוף מזוכף ומסקיף דסהוף כהר
כטול נסתף כלף ולבתר לתכדר סהוף מסקיף לר׳ סטרין דעלמף וכמס חכון
דמנפקין לתתסקויף ולתתזכף מתמן כלף עיבי כל חלין ומכרו ולתף נותן להס לת
לסכלס כעתו . וכנין כך פזר כתן לסכיוסיס דף נדיק . נדקתי עומדת לעד דף
כנסת ישרלל דכנין כך ליסי קיומף כרזף דסלס בקיומף סלוס . רסע ירלס וכעס
דף מלכות עש״ . תף חזי מלכות סמיס ליסי כי מקדסף לקיומף כל מסככי כנו נלף
דמכיוכתף ונדיק דף ליסו לקרי נכלי נדקף נמיתן ולמיזן לכלף דכתיב פזר כתן
לסכיוסי׳ כנין כך נכלי נדקף נסלי לנרף לקכיל כלסו׳ תף חזי ולף יכול ויוסף להתלפק
לכל סכנכיס סלין ליכון כל דקיימי לתתזכף ולתתקויף מכיס . ולף עמד לים לתו

בהתודע יוסף אל אחיו ד"ה כנסת ישראל · אחיו אלין אחר דתיכין מיילין דכתיב בהו
למען אחי ורעי ד"ל ולא עמד היום לתתו בזמנא דקב"ה אתי לאחזדונא בכנסת ישראל ·
בהתודע יוסף אל אחיו בזמנא דקב"ה הוא מתחבר בהו כיסא אל בנין דהיכלא נטלי
בלחודייהו בלא מבורא דעמין עש"ו בהדייהו בגין כך כיוס הסמיכו עטרת תהיה
לכס דהא בזמנא דא תיהוי קב"ה בלחודוי בחטורא חדא עם ישראל דכתיב בהו אחי
ורעי כמה דלעומ' · רבי יוסי פתח קרא בזמנא דקב"ה יוקים לה לכנסת ישראל
מעפרא ויבעי לאתקמא נקמתא מעממיא עש"ו כדין כתיב ומעמים אין לים לתתו וכתי'
הכא ולא עמד היום לתתו בהתודע יוסף אל אחיו · כד"א ויבטלם ויכסחם כל ימי
עולם · ולא יכול יוסף להתאפק רבי חזקיה פתח ואמר סיר המעלות אלין כמאתי
את עיבי היושבי בשמים הה"ד קרא לעומ' ואתמר אכל תא חזי אלין כמאתי את עיבי
וכתיב הסח עיבי אל ההרים אלא דא לעילא ודא לתתא · הסח עיבי אל ההרים דא
לעילא בגין לאמשכא ברכאין משלא לתתא משלין הרים עלאין לאמשכא מכוייהו ברכאין
לכנסת ישראל דאתברכא מכוייהו אלין את עיבי כמאתי ולאכלא לאינון
ברכאין דנחתו מתמן לתת' היושבי בשמי' דכל תוקפא וחילא וקיומא לוהו בשמי'
בגין דכד יובלא לפתח מבושי דכל לוהו תרש' כלהו קיימי בשמים וכיון דשמים נטיל
כל לוהו כהורין דכפקי מיובלא כדין לוהו זן ומפקי לה לכנסת ישראל על ידא דנדיק
חי וכיון דדא לתתר לנבא כמה לוהו דקיימין בכל סטרין לאתמקפא ולאתברכא
מתמן כדא הכפירים שואגים לטרף ולבקש מאל אכלם וכדין לוהי מלקא ברזא
דרזין כדקא חזי ליה ומקבלא עדוכין מכעלה כדקא יאות וכלהו דקיימי בכל סטרין
עמדי בלחודייהו כד"א ולא עמד היום לתתו דכתיב ויקרא הושיהו כל היום מעלי ולבתר
דלוהי מקבלא עדוכין מכעלה כלהו אתמקיין לבתר ואתזנו כד"א ישקו כל חיתו שדי
ישברו פרזים נחתם · רבי יוסי פתח קרא כד אליהו דכתיב ויקרא אל יי' ויאמר הנם אל
השמה אשר לכי מתגורר עמה הרש' להמית את בנה תא חזי הוו דקאמרו מלין
לקבל קב"ה משה ושיהו משה אמ' למה הרעות לעם הזה ושיהו אמר הרעות להמית את
בנה ותרוויהו מלה חדא קאמרו מאי טעמא אלא דזא לוהו משה אמ' למה הרעות מאי
טעמא אלא בגין דאתיהיב רשו לסטרא אחרא למלטרא עלייהו דישר' הרעות יהבת
רשו לסטרא אחרא דרע למשלט עלייהו · אליהו אמר הרעות יהבת רשו לסטרא
דרע ליטול נשמתא דדא והא הוא הרשות יכלה זא חדא · תא חזי אליהו אמר הנם
אל האלמנה אשר לכי מתגורר עמה בגין דקב"ה אמר ליה לאליהו קום זוותי מן משה
האלמנה לכלכל וכל מאן דזן ומפרנס למאן דאטעריך ליה וכ"ש ביומי דכפנא הה
אתתחיד כהילכא דחוי וגרים ליה חיים ולכבוי והא אוקימנא · והשתא אליהו אמר
כל מאן דקיים נפשא בעלמא זכי ליה חיים וזכי לאתחדא כהילכא דחוי והשתא
אלמנה הילכא דמותא בפחות סטרא דרע — על האלמנה דאכת פקדת למיזן לי בגין
כך הרעות · ואי תימא דרע לא אתעביד לבר מן משה קב"ה · תא חזי בזמנא דבר
מן אזל לגיהנם בטורו דקב"ה תדיר לנביה ולא יכיל סטרא אחרא למלטאה עליה
והאי רע אתכפיא קמיה ולא יכיל למלטאה · וכיון דבטורו דקב"ה אתעבדא מניה כגון

דאיהו

דליסו ליתדכן ברע בדין סהוה רע כיון דחמי דלמו עמיס נטירו בדין סליט עליה
וחתי לפיוסף ליה וכדין ליתיהיב ליה רשו וכטיל בסמתיס · משה אמר למה הרעות
דיתיהיב ליה רשו לסטרא דרע למשלט עליהו דיסרחל למהוי כשעבודה דולים ·
דל למה הרשות דחמה כמה מכהון דיהוו מתין וחתמדו בסטרא דרע · תא חזי
בשעתא דטוב ליתער דחיהו ימיכה כל חידו וכל סיכו וכל כרכהן משתכחן וכלה
בחשבי ליהי כמה דלוקמו דאמרי בשכמלו בחשבי ורזא דל כנין ליהיו בזיך יחודא
כדקא חזי · אמר רבי חייא וכי אלהיו כיון דליהיו נזיר וקדם מקויים ואיהו נזיר על
סמיא דלא ליחתא מטרא ושלח היך דחיל ליהו מחיזכל דסדרת ליה דכתיב כי כעת
מחר אסים את נפשך כנפש אחד מסם ומיד דחיל וערק על נפשיה · אל רבי יוסי הא
לוקמוה דנדיקיא לא בעאן לסטרא למאריהן כאתר דבזקא אשתכחת ליה לעיכא ·
כגוונא דשמואל דכתיב היך אלך ושמע שאול והרגני · אל עגלת בקר תקח בידך
כנין דנדיקיא לא בעאן לסטרא למאריהן כאתר דבזקא אשתכח לוף הכי אלהיו
כיון דחמי דבזקא אשתכח לא בעא לסטרא למאריה · אל לכה אלה שמעכה דהא
כאליהו לא כתיב ביה וירא וילך אל נפשו אלא וירא ראיה חמא ומה חמא אלא חמא
דהא מכהם סכין לזל כתריה מלאך סמות ולא לתמסר כידיה והשתא וילך אל נפשו ·
אלו וילך אל נפשו אזל לקיומא דנפשא ומאן אילו אילכה דחיי לאתדבקא תמן ·
תא חזי כולהו כתיב להם נפשו והכא כתיב אל נפשו ורזא דא שמעכה דאמר רם כל
בשמתין דעלמא כלהו נפקי מסהוה כהר דכניד וכפיק וכולהו נקיט לון ההוא נרורא
דחיי וכל מוקבא לתעברת מן דכורא וכלהו כתיהוכתא דתרין סטרין כתיהוכתא
דמוקבא לגבי דכורא וכד תיהוכתא דדכורא נפקא כרעותא כדין אילון בשמתין
בקיומא יתיר כנין דכלא כתיהוכתא ורעו דאילכה דחיי · ואלהו מההוא רעיתא
יתיר מכר נם לאחרא לתקויים וכנין כך אל נפשו כתיב ולא כתיב את נפשו דהא את
נפשו דא היא מוקבא ואי תימא ואל האסא אמר כלא דדכר ומוקבא כך היא כנו
דכורא כדין ואל האסא אמר את האסא מוקבא כלאודהא ולא כלילו דדכורא כגוונא
דא אל נפשו דכר כלאודוי את נפשו מוקבא כלאודהא ולא כלילו דדכורא וכנין דאילון
מסט דדכורא ויתיר מכל בני עלמא לתקויים בקיומיה יתיר ולא מית כמאר בני עלמא
כנין דכלא אילון מאילכ׳ דחיי ולא מנו עפר וכנין דא אסתלק לעילא ולא מית כאחרא
כל בני עלמ׳ דכתיב ויעל שאול כסערה השמים · תא חזי מה כתיב והכה רכב אם ופרשי
אם ונו׳ דהא כדין לתפסט נופא מן רוחא ואסתלק דלא כסא׳ לרוח בני עלמא ואסתל׳
מלכא קדישא כאחר קדישי עליונין ועכיד סליחותא בעלמא ודא אוקמוה דכסין
דעכיד קדם כעלמא על ידיה לתעכידן · תא חזי מה כתיב ויאחז את נפשו בקדמיתא
וילך אל נפשו כמה דלתמר בקיומא והכה את נפשו למות אילכה דכתיב סריה מותא
ויתמן לתגלי עליה קדם כמה דכתיב נא ועמדת כהר מה כתיב כתריס ואחר סרעש
אם לא כתיב ויי ואחר האש קול דמשה דקא דא הוא לתר פקיומיה דכלא דמכיס נפקין
כל כהורין · מה כתיב ויהי כשמוע אליהו וילט פניו כאדרתו והכה אליו קול ויאמר
מה לך פה אליהו ויאמר קנא קנאתי לי׳ אלהי עד מתי לתה מקנה לי סרקא נלא דלא

יכיל למלטתה כך מותך לעלמ׳ועלמי לך ויכיל למסבלך עם כני כפת לית כל כי פזכו כריתך
כני ומרחל ונגע׳ לית ליה חיך דכבל לחתך דכני כפת ויתקיימו קיים קדישת לכת תהא
זמין תמן׳ תא חזי מה נרס הכוא מלה דלליהו דכתיב ויסחרתי ביסראל מכעת שפיס
כל סכרכיס לאכר לך כרשו לכעל וכל ספה לאכר לך כפק לו׳ לית׳ לקלס מכלן ולמלטתה
דלך ויכיל עלמך למסבלך עם כני כפת ולית שיטע בן שפט מבכל מחולה תמסת לכביך
תחתך יהך ככיהס לחרך לנכי כני כפת ולית תסתלק לחתרך׳ ותא חזי כל הכוא כך
כם דמקני ליה לקלס לך ויכיל מלחכת דמותך למלטתה ביס כפחר כני כפת ויתקיים
ביס סלס׳ והך לוקמו׳ כמס דלתיר כפיחס לכן לחור הכני כותן לו לית ברית סלוס׳

ויפול על נוחרי כניתן לחיו ויכך וכניתן ככה על נוחריו׳ רכי יצחק
לחר׳ הך לוקמוס דככה על מקדש דלמטן ועל מקדש שני׳ פתח
ולחר כמגדל דוד נוחרך ככוי לתלפיות חלף התגן תלוי עליו כל שלטי הגבורים׳
כמגדל דוד מתן מגדל דוד דך מגדל דוד ודהוי דככה ליה דוד וסליק ליה נו ירושלס
חלף כמגדל דוד דך ירושלס לעילא דכתיב ביה מגדל עז שס יי׳ כו ירון נדיק ונשגב
מתן נשגב חלף הכוא מגדל כשגב כגין דכיה ירון נדיק׳ נוחרך דך ביה מקדשך
דלתתא דליהו קלוס כתקוכא דספירו כקדלא לנוסף׳ מה נוחר ליהו ספירו דכל
נוסף שכי כמי כי מקדשך ליהו ספירו דכל עלמך׳ ככוי לתלפיות תלה דכל כני עלמך
שוו מסתכלן ביה והכי לוקמו׳ תלפיות תל דכל פיות דעלמך מסכחן ומנלחן לנכיה׳
חלף התגן תלוי עליו חלף תקוכין דמתקנן ביה כדקא יאות׳ כל שלטי הגבורים
דכלהו קל לתיין מסטרך דדוכך קטיף מה נוחר כל תקוכין דמתתא ביה תלוין כך
מקדשך כל תקוכין דעלמך ביה תלוין ושרשין והך לוקמו׳ דכתיב על נוחריכו כר דפכו
ע׳ כי מקדשך דליהו נוחר וספירו דכל עלמך כרדפכו ונעבו למכני ליה תרין זמכין
ולא הוכח לכו דהך לא מכקשך לן ולא לתתרך ולא לתכני לכתר מה נוחר כיון דלמתני כל
נופך למתני עמיה הכי כמו כי מקדשך כיון דליהו למתני ולתחתך כל עלמך הכי
כמו לתחתך ולא כסירו שמשך ולא שמיך ולרעך וכככיך בנין כך ככה יוסף על דך
ולכתר דככה על דך ככה על שכטין דלתגלו כך לתתריך כי מקדשך כלהו שכטין
לתגלו מיך ולתכדרו כיכי עממיך הכך ויכסק לכל לחיו ויכך עליהס עליהס ודקי
על כלס ככה על כי מקדשך דלתתריך תרין זמכין ועל לחוי עזרת הכטכים דלתגלף
בגלותך ולתכדרון כיכי עממיך ולחרי כן דכרו לחיו לתו ולא כתיב ויבכו דהך לוקמ
ככה דכתיב כיה רוחך קדישך ולויכון לך בכו דלא שרך עליהו רוח קודשך׳

והקל כשמעכית פרעה׳ רכי אלעזר פתח ואמר ככספה ונס כלתה
כפסי לחנרות יי׳ לבי וכשרי ירכבו אל אל חי׳ תא חזי כל כר כש
דגלי גלותך וקס קמיך מחריס לנטריך ליה לקדמת ליה כרכלן בכל יומ ויומ
ולבלי גלותיה קמי מריך כזמכך דלנטריך כנפרת לאחדך כימיכך דקלס׳ כמכתס
לאחדך כשחלה׳ וגלותך וכעותך לנטריך ליה לבר כש בכל יומ ויומ כגין
לאתאחדך ביה ולוקימכך מתן דגלי גלותיה וקס קמי מחריס לנטריך ליה דלא
למשמע קליס בגלותיה ומתן דלשמע קליס בגלותיה גלותיה לא יסתיע מט כגין

דגלותך

דגלותא לאו לחודי קלא דאשתמע דהוה קול דאשתמע לאו היא גלותא · ומאן לחודי
גלותא דא קלא מחרב דתליא בקלא דאשתמע ומאן הוא קלא דאשתמע דא הוה קול
דהוה כולו קלא דתליא כיה דא הוה קל כלא ולו וכבין כך לא לאטריך ליה לכר כם
למשמע קלים בגלותיה אלא לגלות כלהם בהוה קלא דלא אשתמע ודא היא גלותא
דאתקבלת תדיר ושימיך ושקל כשמע קל כלא ולו כשמע דא היא גלות דהוה כאשתי
דקבה קבין כל תעביד גו רשותא וכווכה ותקוכ כדקא יאות ולחדא יהודא דמריה
כדקא יאות בכל יומא · ושקל כשמע בית פרעה · (ושקל כשמע אסר ולו מלי טעמא
אמר רבי אלעזר דא היא סכיכת דכבית על חרוב כי מקדשא ועל גלותהון דישראל ·
כתיב הכא ושקל כשמע וכתיב התם קול כרמה כשמע מה להלן סכיכתא לף כאן כמי
סכיכתא) רבי אלעזר אמר קלא כאשתי דא הוא קלא עלאה דכל קלין כפקין מתמן ·
לכל כלא ולא היא גלותא דאתא דאיהי קלא כלא ולו דאשתלקא ולאתכרא כיה ·
תא חזי ושקל כשמע דא הוא קל כלא ולו דאיהי קלא ככלת על מקדשא דאסון ועל
מקדשא סכי כשמע כמה דאתמר קול כרמה כשמע · כרמה מלי כרמה דא הוא עלמא
עלאה עלמא דאתי ושימיך מן כרמה ועד כית ל · מן העולם ועד העולם הכא כרמה דא
עלמא עלאה דהא כהיא שעתא די כרמה כשמע כדין מה כתיב ויקרא יי לגלגי כבלות
ביום ההוא לכבי ולמספד ונו · ושקל כשמע לעילא מלי טעמא כבין דלו לאתרחק
ולאסתלק מכיה וכדין רחל מבכה על בניה מלבה להכחם על בנוי כי היכא והא לוקימנא
כי היכא דכשמא לא לאתבא עמה ולשלמא כעלה ישתבח עמה תתבח עליהון דהא כדין
כבהא לא יהון בגלותא וכבין דלוכבו לאו לחודי מתכחמא על כבהא בבין דכבהא
לאתרחקו מבה על דלוכבו עמה · תא חזי כית פרעה דא הוא שימיך לעילא · כיתא
דאתפרעו ואתגליין מכיה כל כהורי וכל כוכיכין כל מה דהוה סתי מתמן לאתגלי וכבי
קבה לפיק כל כהורין וכל כוכיכין בבין להכרה להכוא קול דלקרי קל כלא ולו · תא
כד יקיס קבה להאי קל מעפרא ויתחבר כולו כדין כל מה דאתלביד מכייהו בזמכא
דגלותא ויתדר ויתעדכן כהורין עלאין דלתוספן מבו שלמא עלאה כדלא וכיס כיו
הוא יתקע כשופר גדול וכאו האובדים כארץ אשור והכדחי כארץ מצרים והשתחוו
ליי בהר הקדש בירושלם · **ואתה** כויתה זאת עשו קחו לכם מארץ מצרים
ונו · רבי חייא פתח שמחו את ירושלם וגילו כה כל האהביה שישו
אתה משוש ונו · תא חזי כך לאתחרב בי מקדשא וגרמו חוכין ואתגלי ישראל
מארעא לאסתלקא בבבל לעילא ולא לחבא של חרוב בי מקדשא ועל עסיק דאתגלי
וכדין סכיכתא לאתגליא עיהון כך כתיב לחבא על כיתיה לאתוקד לאסתכל על עסיק
והא לאתגלי שלא על מטרוניתא לאתתרכת כדין ויקרא יי לשדים נכחות כיום ההוא לבכי
ולמספד ולקרחה ולחגור שק והיא גם היא מה כתיב הא הלי כבתולה חגורת שק על
בעל כעוריה כלא בי לוכבו בבין דלאסתלק מיכה ואשתכחת פרודא · ואפילו שמיא
אתחלנו ואפסבו כסוריהון דכתיב חשך השמש בעלותו וגו · יכול עלמי ואתחי כבו עלה

ואתחכלו מט כנון דשלטון עלה סטר׳ לאחר דשלטון על ארע׳ קדישא פתח ואמר ואתם
בן לדם כה אמר ו׳ לאדים לאדמת ישראל קן כה הקן על ארכבע ככפות האחן היו
קרא רזא היינו . לאדמת ישראל קן מלי ליהוי וכי לאדמת ישראל קן היו אלא הכי
הוא ודאי ואתמר . קן לויהוי לויכוח קן ליהוי לשמאלא קן לויכוח דכתיב לקן הימין
קן לשמאלא דכתיב קן סס לחסך ולכל תכלית הוא תוקר ודא הוא קן כל כסר כמס
דאתמר . קן דויכוח היינו דכתיב לאדמת ישראל קן . כה סקן דא קן דשמאלא .
קן דויכוח דא קן דינר סטוב . קן דשמאלא דא קן דינר סרע ודא ליהוי דכד
מוכין לתנדר ואתייהיב שלטנו׳ למלכות לשלטאה ולחרבא כיתיה ומקדשיה ודא
הוא דכתיב כה אמר ו׳ לאדים רעה אחר רעה סכס כאה וכלא חד . וכגין כך
לאתחכלו עלאי ותתאי על דאתייהיב שלטנו להאי קן דשמאלא וכגין כך כיון דמלכו
קדישא מלכו׳ סיום לתכפי ומלכו׳ ב״ה לתנבר כדין לית ליה לכל כר כס לאתחכלא
עמה ולאתכפיא עמה כגין דכך ליהוי לזדקפא ועלמא יתחדי ליהוי כסדם
דכתיב סיטו לאתה מסוס כל סמתחכלים עליה . תא חזי כתיב כהו כמנרים עגלה
יפפיה מנרים ורזא דעגלה דא הוא ישראל תתאי סולטניה כמה זמנין וכמה סנין וכגין
דזמינין ישראל לשלטאה לכתר עלה לאתרמיז לון הסתא עגלות . דכי לעזר אמר
רמז רמז ליה ועק׳ ליוסף על עגלה ערופה דהא כהסוא פרקא לאתפרס מניה ואוקמו׳
עגלה ערופה דליהוי לתיה על דאסתכח קטולא ולא לאתידע מאן קטיל ליה . וכגין
דלא ישלטון על ארעא רוחין כישין דלא לאטריכו והכין הוי עגלה לאתקוכא כגין דלא
ישלטון לנכיה ולא ישלטו עלייהו . תא חזי כל כמי כמס כלהו עברין ש״ מלאך
המות כר מהאי לאקדומו ליה כמי כמס עד לא ימטי זמנא לשלטאה ביה ולימול דמא
דהוא לא שליט כבר כס עד דכטיל רמו וכגין כך לית ליה דינא לשלטאה על ההוא
לאתר כמה לא כודעי מי הכהו לא לית ליה דינא דלא לאתידע כגין לקטרגא על ההוא
לאתר ושד ולקחו זקני העיר הסיא עגלת בקר וגו׳ כגין להעברא דינא דההוא לאתר
ולאתתקנא דלא ישליט כיה מקטרגא ולאסתזכא מניה . תא חזי יוסף כד לאתפרס
מאבוי כלא ליה וכלא לאכילה לסתדר והוה מה דהוה . וכד אמר יעקב טריף טורף
יוסף אמר כי ארך אל כמי לאכל עד׳ דלאכא נרימנא ליה . ותו דהויכא ידע דלאחוי סכיין
ליה ומדרכא ליה ורמז קא רמיז ליה . אל רבי יהודה לימה עגלות עם פרעה סדר לון
דכתיב ויתן להס יוסף עגלות על פי פרעה . אל דיוקא דמלה דכתיב ואתה נויתה
זאת עזו . ואתה נויתה דיוקא וכבר כתיב כהא מסמע דיוסף תבע לון ולבב ויתן להס
יוסף עגלות על פי פרעה ויעקב לא לתקייס מלה עד דאתא לון דכתיב וירא את
העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו ותחי רוח יעקב אביהס . אלא בקדמיתא ותחי
רוח יעקב ולבתר ויאמר ישראל רב עוד יוסף בני חי אלא בקדמיתא קרי ליה לוריתא
יעקב בגין סותפותא דלאסתתפו בכיהתא כהסוא חרס כד לזדכן יוסף והסתא
דכיהתא סלקא כדין ליהוי ותחי רוח יעקב אביהס ודא הוא רזא דכיהתא ובתר
דליהוי קיימא בקיומא כגין דרגא דלעילא לא לאתער לעיל עד דלאתער בקדמיתא לתתא דהא הכא ותחי רוח

יעקב

יעקב בקדמיתא ולבתר ויאמר ישראל. **ויאמר** אלהים לישראל במראת
הלילה במראת כתיב. תא חזי ויזכח זבחים לאלהי אבוי יצחק
בקדמיתא כגין לאתערא ממלכא כרזא דרחימו וכדין ויאמר אלהי לישראל במראת
הלילה כהאי דרגא דקא ממרן דהיכי מראות הלילה. **ויאמר** אנכי האל אלהי
אביך מאי טעמא כגין דסט״ד דקדושה דלעילא הכי הוא דהא סט״ד דמסאבה לא אדכר
שמא דקב״ה וכל סטר דקדושה אדכר בשמיה. אנכי אלהי אביך מכאן ואילך
דסכיכתא כחדא עשיה כגלותא וכבל לאתר דיו״ד לאתגלי סכיכתא לאתגליא עמהון והא
אוקמוה. תא חזי כד עבדו הוו שית כ״ף שם עלות נכ. ד״א אתיין הוו וכלא רזא חדא
בקדמיתא כתיב כעבדות אסר עלא ויסף. ולבסוף אסר עלא פרעה אלהי כלהו דסדר
יוסף הוו כחושבנא כדקא חזי ואיהו דסדר פרעה יתיר מכוייהו לא הוו כרזא דא ולא
הוו כחושבנא ואלין ושין קיימו כגין כך אסר עלא ויסף אסר עלא פרעה וכך יתקיים
יום גלותא מה כתיב והכירו את לאחיכם מכל הגוי מכתה לי׳ נגי׳.

ויאסור יוסף מרכבתו רכי ינחך פתח ואמר ודמות על דאתי חייס
דקיש בגין הקרא הפורה טטוי על דאסיהם מלמעלה הלי קרא
אוקמו׳ לכל תא חזי חיית חיים לעיל מן חיים קדים׳ דקיימ׳ על דיום חיות ואוחי חיים עלאים
לעילא על כל סטר חיותא והלי חיים סלטא על כלהו כגין דכד הלי חיות׳ יהכו והכרת
לכלהו כדין כלהו כטלין למטלכוי ויהיבת דא לדא וסלטא דא על דא. ואית חיותא
לעילא על תתאי על סטר חיותא לתתא וכלהו לתזנו מיכא ול׳ סטרי דעלמא דסיומין
כה תכפי כסירין דיכין לכל סטר והיהי סלטא על ל׳ סט״ד והא אוקמו׳ דאיכון ג׳ לסט״ד
וז׳ לסט״ד דא וכן לל׳ סטרין דעלמא. ואית רקיע לעיל מן רקיע והלי רקיע דסלטא
עלייהו כלהו מסתכלן לנביה מה כתיב ותחת הרקיע כנפיהם ישרות אשה אל אחותה
וגו׳ כגין דכלהו סלטין על מה דאתפקדו וסליקו דקוסט לקופסלי כהו ואיכון לכל סטר
ט״ל׳ סט״ד דעלמא והיכון לי׳ כחושבנא וכד מתחברן כלהו לאתעבדו דסיומא חדא כרזא
דשמא חדא כ״ף חול סליס כדקאמ׳. וכד מתתקני לנביה כרסיא מה כתיב ומעל לרקיע
אשר על ראשם כמראה לבן ספיר דמות כסא ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו
מלמעלה והא אוקמו׳ דהלי לבן טהא בכרסיא דקיימ׳ על ל׳ קיימין ועל הדהוא כרסיא
דיוקנא דאדם לאתחברא ביה כחדא ולאתברכא כדק׳ יאות. וכד היהי מתתקנ׳ לנביה
דאדם למהוי כלא רתיכא חדא להלי אדם כדין כתיב. **ויאסור** יוסף
מרכבתו דא נדיב. ויעל לקראת ישראל אבוי נאכה.
לקראת ישראל דא רזא דאדם. נאכה תקרובתא חדא לאתקרבא כחדא בקרבנא
חדא ויחודא חדא. ורזא אלין דכד אתחזי שמא כסיהרא כדין כהיר סיהרא ואכסיר
לכלהו לאתתא וכן כנוכא דא כל זמנא דקדושה דלעילא שרי על מקדשא לאתתא
אתכהיר בי מקדשא וקיימא כשלימותיה וכד אם יתלק מכיה ואתחריב בי מקדשא כדין
ויכך על נוהריו עוד דכתיב כלא על מקדשא דאתחריב. עוד מאי עוד דא גלות
כתרתיהם וכדין כתיב דאמא יעקב ואסתכל דהא תקוכא לאתתא לאסתכלא כרזא
דלעילא כדין אמר לאמותה הפעם וגו׳ כי שדך מי דאתקיימת כרזא דכרית קדישא

דעקרי מי העלמים · ובגין כך כי עדך מי · ועד כקדמיתא אמר רב עוד ונפץ כמי
מי דלעטריך למיקם ברזא דחי והיה לתתר · תא חזי מה כתי׳ ויברך יעקב את פרעה
ואמר רבי יוסי פרעה אע״ג דלקומוס ברזא לאחרא ממך דקא ממכיכין כעלמא לכל תא
חזי לסופתי ברכאי פרעה דמיתיך רעיתי · תא חזי אית רתיכין לעמלא ברזא
דסטרא אחרא ואית רתיכין לימיכא ברזא דלעילא דקדושה ואלין לקבל אלין אלין
דרחמי ואלין דדיכא · וכד קם עביד דיכא כמנדתי כל דיכא דעביד כהנוא גווכא
דלימין רתיכין ממש וכגווכא דילים דהנוא סטרא ממש מה הנוא סטרא ממש קטיל
ואפיק כמתין לוק קם עביד כהנוא גווכא ממש דכתיב ויהרוג י׳ כל בכר וכן כלא
במנדתי הנוא גווכא ממש ובגין כך דמיתיך רעיתי בגווכא דילה ממש לקטלה דכתיב
כי אכי י׳ אלהי הוא ולא אחר · ולזמנא דאתי מה כתיב מי זה בא מאדום חמוץ בגדים

וישב ישראל בארץ מגורי אביו בארץ כנען
אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה היה רועה את אחיו בצאן והנער עם בני בלהה ועם בני זלפה נשיהם אביו ויביא יוסף את דבתם רעה אותם אל אביהם · ישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקונים הוא לו ועשה לו כתנת פסים · ויראו אחיו כי אותו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלם · ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו ויוסיפו עוד שנא אותו · ויאמר אליהם שמעו נא החלום הזה אשר חלמתי · והנה אנחנו מאלמים אלמים בתוך השדה והנה קמה אלמתי וגם נצבה ותסבינה אלמותיכם ותשתחוינה לאלמתי · ויאמרו אחיו המלוך תמלוך עלינו אם משול תמשל בנו ויוספו עוד שנא אותו על חלומותיו ועל דבריו · ויחלם עוד חלום אחר ויספר אותו לאחיו ויאמר הנה חלמתי חלום עוד והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים לי · ויספר אל אביו ואל אחיו ויגער בו אביו ויאמר לו מה החלום הזה אשר חלמת הבוא נבוא אני ואמך ואחיך להשתחות לך ארצה · ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר · וילכו אחיו לרעות את צאן אביהם בשכם · ויאמר ישראל אל יוסף הלא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו הנני · ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן והשיבני דבר · וישלחהו מעמק חברון ויבא שכמה · ויאמר אחיו הנה בעל החלומות הלזה בא · ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הבורות ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלומותיו · וישמע ראובן ויצילהו מידם ויאמר לא נכנו נפש · ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אותו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אותו מידם להשיבו אל אביו · ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר עליו · ויקחהו וישליכו אותו הבורה והבור רק אין בו מים · וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם וירא והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרים · ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו · לכו ונמכרנו לישמעאלים ויד אל תהי בו כי אחינו בשרנו הוא · וישמעו אחיו · ויעברו אנשים מדינים סוחרים ויעלו ויושכו ויעלו את יוסף מן הבור ויתנו את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף ויבאו יוסף מצרים · וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו · וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא · ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם · וישלחו את כתנת הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת בנך הוא אם לא · ויכר אותה ויאמר כתנת בני חיה רעה אכלתהו טרף טורף יוסף · ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים · ויקומו כל בניו וכל בנותיו לנחמו ויאבה להתנחם ויאמר כי ארד אל בני אבל שאולה · ויבכו אותו אביו · ויעלו אנשי מדין את יוסף מצרים ויתנוהו לפוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי מיד הישמעאלים אשר הורידוהו שמה · ויהי יוסף בבית אדוניו המצרי ויהי ה׳ את יוסף ויהי איש מצליח ויהי בבית אדוניו המצרי · וירא אדוניו כי ה׳ אתו וכל אשר הוא עושה ה׳ מצליח בידו · וימצא יוסף חן בעיניו ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו · ויהי מאז הפקידו בביתו ועל כל אשר יש לו ויברך ה׳ את בית המצרי בגלל יוסף ויהי ברכת ה׳ בכל אשר יש לו בבית ובשדה · ויעזב כל אשר יש לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא אוכל · ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה · ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת אדוניו את עיניה אל יוסף ותאמר שכבה עמי · ויאבה ויאמר אל אשת אדוניו הן אדוני לא ידע אתי מה בבית ואת כל אשר יש לו נתן בידי · אין גדול בבית הזה ממני ולא חשך ממני מאומה כי אם אותך באשר את אשתו ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים · ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה · ויהי כהיום הזה ויבא הבית לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית · ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה ויברח ויצא החוצה · ויהי כראותה כי עזב בגדו בידה ותקרא לאנשי ביתה ותאמר אליהם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול · ויהי כשמעו כי הרימותי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי ויברח ויצא החוצה · ותניח בגדו אצלה עד בוא אדוניו אל ביתו · ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי · ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי ויברח החוצה · ויהי כשמע אדוניו את דברי אשתו אשר דברה אליו לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר אפו · ויקח אדוני יוסף אתו וישמהו אל בית הסהר מקום אשר אסירי המלך אסורים ויהי שם בבית הסהר · ויהי ה׳ את יוסף ויט אליו חסד ויתן את חנו בעיני שר בית הסהר · ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר עשים שם הוא עושה · אין שר בית הסהר רואה את כל מאומה בידו בהיות ה׳ אתו ואשר הוא עושה ה׳ מצליח · ויהי אחר הדברים האלה חטא שקי מלך מצרים ואפה לאדוניהם למלך מצרים · ויקצף פרעה על שני סריסיו על שר המשקים ועל שר האופים · ויתן אותם במשמר בית שר הטבחים אל בית הסהר מקום אשר יוסף אסור שם · ויפקד שר הטבחים את יוסף אתם ויהי אחר הדברים האלה חלמו חלום שניהם איש חלומו בלילה אחד איש כפתרון חלומו המשקה והאופה אשר למלך מצרים אשר אסורים בבית הסהר · ויבא יוסף אליהם בבקר ויראם והנם זעפים · וישאל את סריסי פרעה אשר אתו במשמר בית אדוניו לאמר מדוע פניכם רעים היום · ויאמרו אליו חלום חלמנו ופותר אין אתו · ויאמר יוסף הלא לאלהים פתרונים ספרו נא לי · ויספר שר המשקים את חלומו ליוסף ויאמר לו בחלומי והנה גפן לפני · ובגפן שלשה שרגים והיא כפרחה עלתה נצה הבשילו אשכלתיה ענבים · וכוס פרעה בידי ואקח את הענבים ואסחט אותם אל כוס פרעה ואתן את הכוס על כף פרעה · ויאמר יוסף אליו זה פתרונו השלשה שרגים שלשת ימים הם · עוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך ונתת כוס פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית משקהו · כי אם זכרתני אתך כאשר יטב לך ועשית נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית הזה · כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי מאומה כי שמו אותי בבור · ויראו שר האופים כי טוב פתר ויאמר אל יוסף גם אני בחלומי והנה שלשה סלי חרי על ראשי · ובסל העליון מכל מאכל פרעה מעשה אופה ועוף אכל אותם מן הסל מעל ראשי · ויען יוסף ויאמר זה פתרונו השלשה סלים שלשת ימים הם · עוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך מעליך ותלה אותך על עץ ואכל העוף את בשרך מעליך · ויהי ביום השלישי יום הלדת את פרעה ויעש משתה לכל עבדיו ויישא את ראש שר המשקים ואת ראש שר האופים בתוך עבדיו · ויישב את שר המשקים על משקהו ויתן הכוס על כף פרעה · ואת שר האופים תלה כאשר פתר להם יוסף · ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו · ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על היאר · והנה מן היאר עלות שבע פרות יפות מראה ובריאות בשר ותרעינה באחו · והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמדנה אצל הפרות על שפת היאר · ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקות הבשר את שבע הפרות יפות המראה והבריאות · ויקץ פרעה · וישן ויחלם שנית והנה שבע שבלים עלות בקנה אחד בריאות וטובות · והנה שבע שבלים דקות ושדופות קדים צמחות אחריהן · ותבלענה השבלים הדקות והשדופות את שבע השבלים הבריאות והמלאות · ויקץ פרעה והנה חלום · ויהי בבקר ותפעם רוחו ויישלח ויקרא את כל חרטמי מצרים ואת כל חכמיה ויספר פרעה להם את חלומו ואין פותר אותם לפרעה · ויאמר שר המשקים אל פרעה לאמר את חטאי אזכיר היום · פרעה קצף על עבדיו ויתן אותי במשמר בית שר הטבחים אותי ואת שר האופים · ויחלמו חלום באחד לילה אני והוא איש כפתרון חלומו חלמנו · ושם אתנו נער עברי עבד לשר הטבחים ונספר לו ויפתר לנו את חלומותינו איש כחלומו פתר · והיה כאשר פתר לנו כן היה אותי השיב על כני ואותו תלה · ויישלח פרעה ויקרא את יוסף ויריצהו מן הבור ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא אל פרעה · ויאמר פרעה אל יוסף חלום חלמתי ופותר אין אתו ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתר אתו · ויען יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה · ויספר פרעה ליוסף חלמתי והנני עמד על שפת היאר · ומן היאר עלות שבע פרות בריאות בשר ויפות תואר ותרעינה באחו · והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן דלות ורעות תואר מאד ורקות בשר לא ראיתי כהנה רעות במצרים לרוע · ותאכלנה הפרות הרקות והרעות את שבע הפרות הראשנות הבריאות · ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן רע כאשר בתחלה ואיקץ · ואראה בחלומי והנה שבע שבלים עלות בקנה אחד מלאות וטובות · והנה שבע שבלים צנומות דקות שדופות קדים צמחות אחריהן · ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הטובות · ואמר אל החרטמים ואין מגיד לי · ויאמר יוסף אל פרעה חלום פרעה אחד הוא את אשר האלהים עשה הגיד לפרעה · שבע פרות הטובות שבע שנים הם והשבלים הטובות שבע שנים הם חלום אחד הוא · והפרות הרקות והרעות העלות אחריהן שבע שנים הם והשבלים הרקות שדופות הקדים יהיו שבע שנים רעב · הוא הדבר אשר דברתי אל פרעה אשר האלהים עשה הראה את פרעה · הנה שבע שנים באות שבע גדול בכל ארץ מצרים · וקמו שבע שנים רעב אחריהם וכלה כל השבע בארץ מצרים וכלה הרעב את הארץ · ולא יודע השבע בארץ מפני הרעב ההוא אחריכן כי הוא כבד מאד · ועל השנות פרעה פעמים כי נכון הדבר מעם האלהים ומהר האלהים לעשותו · ועתה יראה פרעה איש נבון וחכם וישיתהו על ארץ מצרים · יעש פרעה ויפקד פקידים על הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבע שנות השבע · ויקבצו את כל אכל שבע השנים הטובות הבאות האלה ויצברו בר תחת יד פרעה אכל בערים ושמרו אכל · ויהי האכל לפקדון לארץ לשבע שנות הרעב אשר תהיינה בארץ מצרים ולא תכרת הארץ ברעב · ויטב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל עבדיו · ויאמר פרעה אל עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו · ויאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך · אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי רק הכסא אגדל ממך · ויאמר פרעה אל יוסף ראה נתתי אותך על כל ארץ מצרים · ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אותה על יד יוסף וילבש אותו בגדי שש וישם רבד הזהב על צוארו · וירכב אותו במרכבת המשנה אשר לו ויקראו לפניו אברך · ויתן אותו על כל ארץ מצרים · ויאמר פרעה אל יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים · ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח · ויתן לו את אסנת בת פוטי פרע כהן און לאשה · ויצא יוסף על ארץ מצרים · ויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה מלך מצרים ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בכל ארץ מצרים · ותעש הארץ בשבע שנות השבע קמצים · ויקבץ את כל אכל שבע השנים אשר היו בארץ מצרים ויתן אכל בערים אכל שדי העיר אשר סביבתיה נתן בתוכה · ויצבר יוסף בר כחול הים הרבה מאד עד כי חדל לספר כי אין מספר · ולפני בוא שנת הרעב ילדו ליוסף שני בנים אשר ילדה לו אסנת בת פוטי פרע כהן און · ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה כי נשני אלהים את כל עמלי ואת כל בית אבי · ואת שם השני קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ עניי · ותכלינה שבע שנות האכל אשר היה בארץ מצרים · ותחלינה שבע שנות הרעב לבוא כאשר אמר יוסף ויהי רעב בכל הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם · ותרעב כל ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו · והרעב היה על כל פני הארץ ויפתח יוסף את כל אשר בהם וישבר למצרים · וחזק הרעב בארץ מצרים · וכל הארצות באו מצרימה לשבר אל יוסף כי חזק הרעב בכל הארץ · ויעקב ראה כי יש שבר במצרים ויאמר יעקב לבניו למה תתראו · ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו שמה ושברו לנו משם ונחיה ולא נמות · וירדו אחי יוסף עשרה לשבר בר ממצרים · ואת בנימין אחי יוסף לא שלח יעקב אל אחיו כי אמר פן יקרנו אסון · ויבאו בני ישראל לשבר בתוך הבאים כי היה הרעב בארץ כנען · ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ · ויבאו אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה · ויראם יוסף ויכרם ויתנכר אליהם וידבר אתם קשות ויאמר אליהם מאין באתם ויאמרו מארץ כנען לשבר אכל · ויכר יוסף את אחיו והם לא הכרהו · ויזכר יוסף את החלומות אשר חלם להם ויאמר אליהם מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם · ויאמרו אליו לא אדני ועבדיך באו לשבר אכל · כלנו בני איש אחד נחנו כנים לא היו עבדיך מרגלים · ויאמר אליהם לא כי ערות הארץ באתם לראות · ויאמרו שנים עשר עבדיך אחים אנחנו בני איש אחד בארץ כנען והנה הקטן את אבינו היום והאחד איננו · ויאמר אליהם יוסף הוא אשר דברתי אליכם לאמר מרגלים אתם · בזאת תנסו חי פרעה אם תצאו מזה כי אם בבוא אחיכם הקטן הזה · שלחו מכם אחד ויקח את אחיכם ואתם האסרו ויבחנו דבריכם אם אמת אתכם ואם אין חי פרעה כי מרגלים אתם · ויאסף אותם אל משמר שלשת ימים · ויאמר אליהם יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו את האלהים אני ירא · אם כנים אתם אחי אחד מאחיכם יאסר בבית משמרתכם ואתם לכו הביאו שבר רעבון בתיכם · ואת אחיכם הקטן תביאו אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו · ויעשו כן · ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן באה אלינו הצרה הזאת · ויען ראובן אותם לאמר הלא אמרתי אליכם לאמר אל תחטאו בילד ולא שמעתם וגם דמו הנה נדרש · ואמרו איש אל אחיו הנה בעל החלומות הלזה בא · ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הבורות ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלומותיו · וישמע ראובן ויצילהו מידם ויאמר לא נכנו נפש · ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אותו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אותו מידם להשיבו אל אביו · ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר עליו · ויקחהו וישליכו אותו הבורה והבור רק אין בו מים · וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם וירא והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרים · ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו · לכו ונמכרנו לישמעאלים ויד אל תהי בו כי אחינו בשרנו הוא · וישמעו אחיו · ויעברו אנשים מדינים סוחרים ויעלו ויושכו ויעלו את יוסף מן הבור ויתנו את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף ויבאו יוסף מצרים · וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו · וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא · ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם · וישלחו את כתנת הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת בנך הוא אם לא · ויכר אותה ויאמר כתנת בני חיה רעה אכלתהו טרף טורף יוסף · ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים · ויקומו כל בניו וכל בנותיו לנחמו ויאבה להתנחם ויאמר כי ארד אל בני אבל שאולה · ויבכו אותו אביו · ויעלו אנשי מדין את יוסף מצרים ויתנוהו לפוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי מיד הישמעאלים אשר הורידוהו שמה · ויהי יוסף בבית אדוניו המצרי · וירא אדוניו כי ה׳ אתו וכל אשר הוא עושה ה׳ מצליח בידו · וימצא יוסף חן בעיניו ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו · ויהי מאז הפקידו בביתו ועל כל אשר יש לו ויברך ה׳ את בית המצרי בגלל יוסף ויהי ברכת ה׳ בכל אשר יש לו בבית ובשדה · ויעזב כל אשר יש לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא אוכל · ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה · ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת אדוניו את עיניה אל יוסף ותאמר שכבה עמי · ויאבה ויאמר אל אשת אדוניו הן אדוני לא ידע אתי מה בבית ואת כל אשר יש לו נתן בידי · אין גדול בבית הזה ממני ולא חשך ממני מאומה כי אם אותך באשר את אשתו ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים · ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה · ויהי כהיום הזה ויבא הבית לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית · ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה ויברח ויצא החוצה · ויהי כראותה כי עזב בגדו בידה ותקרא לאנשי ביתה ותאמר אליהם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול · ויהי כשמעו כי הרימותי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי ויברח ויצא החוצה · ותניח בגדו אצלה עד בוא אדוניו אל ביתו · ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי · ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי ויברח החוצה · ויהי כשמע אדוניו את דברי אשתו אשר דברה אליו לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר אפו · ויקח אדוני יוסף אתו וישמהו אל בית הסהר מקום אשר אסירי המלך אסורים ויהי שם בבית הסהר · ויהי ה׳ את יוסף ויט אליו חסד ויתן את חנו בעיני שר בית הסהר · ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר עשים שם הוא עושה · אין שר בית הסהר רואה את כל מאומה בידו בהיות ה׳ אתו ואשר הוא עושה ה׳ מצליח · ויהי אחר הדברים האלה חטא שקי מלך מצרים ואפה לאדוניהם למלך מצרים · ויקצף פרעה על שני סריסיו על שר המשקים ועל שר האופים · ויתן אותם במשמר בית שר הטבחים אל בית הסהר מקום אשר יוסף אסור שם · ויפקד שר הטבחים את יוסף אתם ויהי אחר הדברים האלה חלמו חלום שניהם איש חלומו בלילה אחד איש כפתרון חלומו המשקה והאופה אשר למלך מצרים אשר אסורים בבית הסהר · ויבא יוסף אליהם בבקר ויראם והנם זעפים · וישאל את סריסי פרעה אשר אתו במשמר בית אדוניו לאמר מדוע פניכם רעים היום · ויאמרו אליו חלום חלמנו ופותר אין אתו · ויאמר יוסף הלא לאלהים פתרונים ספרו נא לי · ויספר שר המשקים את חלומו ליוסף ויאמר לו בחלומי והנה גפן לפני · ובגפן שלשה שרגים והיא כפרחה עלתה נצה הבשילו אשכלתיה ענבים · וכוס פרעה בידי ואקח את הענבים ואסחט אותם אל כוס פרעה ואתן את הכוס על כף פרעה · ויאמר יוסף אליו זה פתרונו השלשה שרגים שלשת ימים הם · עוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך ונתת כוס פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית משקהו · כי אם זכרתני אתך כאשר יטב לך ועשית נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית הזה · כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי מאומה כי שמו אותי בבור · ויראו שר האופים כי טוב פתר ויאמר אל יוסף גם אני בחלומי והנה שלשה סלי חרי על ראשי · ובסל העליון מכל מאכל פרעה מעשה אופה ועוף אכל אותם מן הסל מעל ראשי · ויען יוסף ויאמר זה פתרונו השלשה סלים שלשת ימים הם · עוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך מעליך ותלה אותך על עץ ואכל העוף את בשרך מעליך · ויהי ביום השלישי יום הלדת את פרעה ויעש משתה לכל עבדיו ויישא את ראש שר המשקים ואת ראש שר האופים בתוך עבדיו · ויישב את שר המשקים על משקהו ויתן הכוס על כף פרעה · ואת שר האופים תלה כאשר פתר להם יוסף · ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו · ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על היאר · והנה מן היאר עלות שבע פרות יפות מראה ובריאות בשר ותרעינה באחו · והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמדנה אצל הפרות על שפת היאר · ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקות הבשר את שבע הפרות יפות המראה והבריאות · ויקץ פרעה · וישן ויחלם שנית והנה שבע שבלים עלות בקנה אחד בריאות וטובות · והנה שבע שבלים דקות ושדופות קדים צמחות אחריהן · ותבלענה השבלים הדקות והשדופות את שבע השבלים הבריאות והמלאות · ויקץ פרעה והנה חלום · ויהי בבקר ותפעם רוחו ויישלח ויקרא את כל חרטמי מצרים ואת כל חכמיה ויספר פרעה להם את חלומו ואין פותר אותם לפרעה · ויאמר שר המשקים אל פרעה לאמר את חטאי אזכיר היום · פרעה קצף על עבדיו ויתן אותי במשמר בית שר הטבחים אותי ואת שר האופים · ויחלמו חלום באחד לילה אני והוא איש כפתרון חלומו חלמנו · ושם אתנו נער עברי עבד לשר הטבחים ונספר לו ויפתר לנו את חלומותינו איש כחלומו פתר · והיה כאשר פתר לנו כן היה אותי השיב על כני ואותו תלה · ויישלח פרעה ויקרא את יוסף ויריצהו מן הבור ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא אל פרעה · ויאמר פרעה אל יוסף חלום חלמתי ופותר אין אתו ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתר אתו · ויען יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה · ויספר פרעה ליוסף חלמתי והנני עמד על שפת היאר · ומן היאר עלות שבע פרות בריאות בשר ויפות תואר ותרעינה באחו · והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן דלות ורעות תואר מאד ורקות בשר לא ראיתי כהנה רעות במצרים לרוע · ותאכלנה הפרות הרקות והרעות את שבע הפרות הראשנות הבריאות · ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן רע כאשר בתחלה ואיקץ · ואראה בחלומי והנה שבע שבלים עלות בקנה אחד מלאות וטובות · והנה שבע שבלים צנומות דקות שדופות קדים צמחות אחריהן · ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הטובות · ואמר אל החרטמים ואין מגיד לי · ויאמר יוסף אל פרעה חלום פרעה אחד הוא את אשר האלהים עשה הגיד לפרעה · שבע פרות הטובות שבע שנים הם והשבלים הטובות שבע שנים הם חלום אחד הוא · והפרות הרקות והרעות העלות אחריהן שבע שנים הם והשבלים הרקות שדופות הקדים יהיו שבע שנים רעב · הוא הדבר אשר דברתי אל פרעה אשר האלהים עשה הראה את פרעה · הנה שבע שנים באות שבע גדול בכל ארץ מצרים · וקמו שבע שנים רעב אחריהם וכלה כל השבע בארץ מצרים וכלה הרעב את הארץ · ולא יודע השבע בארץ מפני הרעב ההוא אחריכן כי הוא כבד מאד · ועל השנות פרעה פעמים כי נכון הדבר מעם האלהים ומהר האלהים לעשותו · ועתה יראה פרעה איש נבון וחכם וישיתהו על ארץ מצרים · יעש פרעה ויפקד פקידים על הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבע שנות השבע · ויקבצו את כל אכל שבע השנים הטובות הבאות האלה ויצברו בר תחת יד פרעה אכל בערים ושמרו אכל · ויהי האכל לפקדון לארץ לשבע שנות הרעב אשר תהיינה בארץ מצרים ולא תכרת הארץ ברעב · ויטב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל עבדיו · ויאמר פרעה אל עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו · ויאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך · אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי רק הכסא אגדל ממך · ויאמר פרעה אל יוסף ראה נתתי אותך על כל ארץ מצרים · ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אותה על יד יוסף וילבש אותו בגדי שש וישם רבד הזהב על צוארו · וירכב אותו במרכבת המשנה אשר לו ויקראו לפניו אברך · ויתן אותו על כל ארץ מצרים · ויאמר פרעה אל יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים · ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח · ויתן לו את אסנת בת פוטי פרע כהן און לאשה · ויצא יוסף על ארץ מצרים · ויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה מלך מצרים ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בכל ארץ מצרים · ותעש הארץ בשבע שנות השבע קמצים · ויקבץ את כל אכל שבע השנים אשר היו בארץ מצרים ויתן אכל בערים אכל שדי העיר אשר סביבתיה נתן בתוכה · ויצבר יוסף בר כחול הים הרבה מאד עד כי חדל לספר כי אין מספר · ולפני בוא שנת הרעב ילדו ליוסף שני בנים אשר ילדה לו אסנת בת פוטי פרע כהן און · ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה כי נשני אלהים את כל עמלי ואת כל בית אבי · ואת שם השני קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ עניי · ותכלינה שבע שנות האכל אשר היה בארץ מצרים · ותחלינה שבע שנות הרעב לבוא כאשר אמר יוסף ויהי רעב בכל הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם · ותרעב כל ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו · והרעב היה על כל פני הארץ ויפתח יוסף את כל אשר בהם וישבר למצרים · וחזק הרעב בארץ מצרים · וכל הארצות באו מצרימה לשבר אל יוסף כי חזק הרעב בכל הארץ · ויעקב ראה כי יש שבר במצרים ויאמר יעקב לבניו למה תתראו · ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו שמה ושברו לנו משם ונחיה ולא נמות · וירדו אחי יוסף עשרה לשבר בר ממצרים · ואת בנימין אחי יוסף לא שלח יעקב אל אחיו כי אמר פן יקרנו אסון · ויבאו בני ישראל לשבר בתוך הבאים כי היה הרעב בארץ כנען · ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ · ויבאו אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה · ויראם יוסף ויכרם ויתנכר אליהם וידבר אתם קשות ויאמר אליהם מאין באתם ויאמרו מארץ כנען לשבר אכל · ויכר יוסף את אחיו והם לא הכרהו · ויזכר יוסף את החלומות אשר חלם להם ויאמר אליהם מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם · ויאמרו אליו לא אדני ועבדיך באו לשבר אכל · כלנו בני איש אחד נחנו כנים לא היו עבדיך מרגלים · ויאמר אליהם לא כי ערות הארץ באתם לראות · ויאמרו שנים עשר עבדיך אחים אנחנו בני איש אחד בארץ כנען והנה הקטן את אבינו היום והאחד איננו · ויאמר אליהם יוסף הוא אשר דברתי אליכם לאמר מרגלים אתם · בזאת תנסו חי פרעה אם תצאו מזה כי אם בבוא אחיכם הקטן הזה · שלחו מכם אחד ויקח את אחיכם ואתם האסרו ויבחנו דבריכם אם אמת אתכם ואם אין חי פרעה כי מרגלים אתם · ויאסף אותם אל משמר שלשת ימים · ויאמר אליהם יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו את האלהים אני ירא · אם כנים אתם אחי אחד מאחיכם יאסר בבית משמרתכם ואתם לכו הביאו שבר רעבון בתיכם · ואת אחיכם הקטן תביאו אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו · ויעשו כן · ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן באה אלינו הצרה הזאת · ויען ראובן אותם לאמר הלא אמרתי אליכם לאמר אל תחטאו בילד ולא שמעתם וגם דמו הנה נדרש · ואמרו איש אל אחיו הנה בעל החלומות הלזה בא · ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הבורות ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלומותיו · וישמע ראובן ויצילהו מידם ויאמר לא נכנו נפש · ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אותו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אותו מידם להשיבו אל אביו · ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר עליו · ויקחהו וישליכו אותו הבורה והבור רק אין בו מים · וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם וירא והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרים · ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו · לכו ונמכרנו לישמעאלים ויד אל תהי בו כי אחינו בשרנו הוא · וישמעו אחיו · ויעברו אנשים מדינים סוחרים ויעלו ויושכו ויעלו את יוסף מן הבור ויתנו את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף ויבאו יוסף מצרים · וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו · וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא · ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם · וישלחו את כתנת הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת בנך הוא אם לא · ויכר אותה ויאמר כתנת בני חיה רעה אכלתהו טרף טורף יוסף · ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים · ויקומו כל בניו וכל בנותיו לנחמו ויאבה להתנחם ויאמר כי ארד אל בני אבל שאולה · ויבכו אותו אביו · ויעלו אנשי מדין את יוסף מצרים ויתנוהו לפוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי מיד הישמעאלים אשר הורידוהו שמה · ויהי יוסף בבית אדוניו המצרי · וירא אדוניו כי ה׳ אתו וכל אשר הוא עושה ה׳ מצליח בידו · וימצא יוסף חן בעיניו ויפק

סיף ספיקן דעמין ספרין דכורסי וקרח ולח מטח להון טוס לימוס לח מן עלאה ולח
מן תתאה חלח ה׳ ורזח דח כי לח ירחכי החדס וחי כמח הוח רזח עלאה כדח קרח
וחכן חכרויח תמיהון עלייהו על ויחי דחכיר עמיה יעקב הוח ליה למימר קמי יסרחל
יסרחל מכין דכתיב קדם יסרחל לוי רחסות ונו׳ כבני כבורי יסרחל · רבי חלעזר כרים
דר׳ סמעון חמר וכי לח חמר קרח ויחכור חת כבורתו ליעקב חמר רבי סמעון חכוח
בעדכח דהוו יסרחל קדיטין וזכחין ועבדין זכו ולח הוו רתיתין יסרח חלח יעק׳ לחודיה
כדיל טכחן דעבדין הוח למעבד לסו טכחן סניחין דח כדח מדחכו ויתגליאו על
חוכיהון ועל שבדיהון כיסין לח הוו סכלין יתיס דלח יהויין כעלמח בקנסטח על
חוכיהון ועל דח חתי מכילתח דרחמי ודיכח לחוד יסרחל ויסכית יתהון כחרע
גלותהון ויחות כעי כרי חכל חיכים מסתכלן ונדע יתיה יעקב דמתלף עם ויחי קדם
ועל דכח רחז חמרין יעקב כחר יתיה ספירח כבורסי וקרח · רבי סמעון פתח ואחר
ויח דכח ומפל רוח להחיות רוח מפלים ולמחיות לב נדכחים · לב נדכחים דח יעקב
כלח תחת מן דרגח כחיתת עלוהי נכיחין כרכהן כמנרים · תנח חלי חכח לכח חמח
דיעקב דהוס כמנרים ליח נכוחתיס מ׳ עלייתח לרעח סניחה · תנ חזי לח זכי לכרך
לחד מכבוהי ולח הוס כידיה רוחח לכרך חלח כמנר׳ כ׳ כריך יתהון כל חד וחד
כרזח ורזח וירח יעקב כיים מכר כמנרים ויחמר יעקב לכבוי למה תתרחו תח חזי
דלח לתייסיבת נבוחתח חלח לתכירי לבח כלח רדו סמה ומברו לבו מפס ובחיה ולח
כמות · חמר רבי יוסי תחות כרסי יקרח קדיסח ויעקב ספיר דהיהו מכילתח דדיכח
לסטריס חתח חמר ליח יעקב ויחמר עוד מ״ך כי חם יסרחל כי סרית עם חלדיס ועס
חכפיס ותוכלח מפכח דיעקב חזח לסטריס מכילתח דדיכח ויזרח לו הפמם כחמר
עבר חת פכוחל ונו׳ ורזח דמלח חוי לכו כי פכח היום כי יכטו נללי ערב · רבי סמעון
חמ׳ כל חתגליחו מן יוסלס ותעדיהו תדירח וסחיב מסכחה ית היכלח כעדכח ההיח
ליח סוכלת מלכותח ליסרחל על חוכיהון חלח יסרחל כנין דהיח מתרי ניסח רחמי
ודיכח ומלח דלח יעקב ויחמר עוד מ״ך כי חם יסרחל כל חתפרים כסכירים יסרחל
יעקב עלאה דח מן דח וכנ״ה חוסר דמפס נליפח מתרין סטרוי מפמיה קדיסח
חד רחמי כדיכח וחד דיכח כדיכח ורזח ליח הכיט חון כיעקב ולח רחה עחל כיסרחל
מדחכן כנלות דחיקן כין סכחי וסחליקת מטרוניח מן מלכח ותתרחיקת מכיה הוח
יסרי מ׳כיכח כיכח ויפרקיכח ורזח כה חמ׳ ו׳מלך יסרש ונושו ו׳ נכהות · ויחי חי כה
חמ׳ ו׳ מ׳מי כמחי והחרן הדום רנלי כנין עלאה סתי רנלי חי לי׳ רכתח ׳ ליח ושירתח
ח לתי׳ו ו׳ו׳ ל׳ה׳ מעלאה תחות כרסיה יקרח מתכן טכח כחרן מנרי׳ היכח ה׳ב׳ יי׳
דכתיב וכנף ו׳ חת מנרים נגוף ורפוח ונוח׳ · וכ׳ פרישח כי טל חורות טלך ה׳ כנין
פרישח וכנין דח מתחלף כחדח כ׳ פרישח נלותח ל׳ פרישח קדמייתח תח חזי מחי
דכתי׳ כית יעקב לכו ונלכה כחור ו׳ כנלות לתוון דתנזר עליהון על חוכיהון כקונסט׳
בדיכח הוו כחוריתח תקכתח ותפקון מן מחרח טיכח דסיח נליתח ויתכי לכהרח דו׳
ל׳ ל׳ כחרן לתנפי חתח כתינכח דספרח דחוריתח ר׳ מתלפין כחדח נלות מתי נלותח דמנרתי מרכש

מלך מצרים לומר לאחרים דיהא גלות לכנעני כמצרני וכי קול מני מלתן ותשפין
מצין תלת ומית יוסף כן מלך ועזר מצים ל"ם פתח ואמ' הכא העלמה הרה וילדת בן
וקרית שמו עמנואל עדוי ולידה דאתמלי לגלויין ושקתן סניחין ועדן כיסין ושעב
דיהו נשין מטרוכית לזדעזעת ואתרחק מן כעלה תהא עמכי בגלות כן מלך ועזר
היה גלופא דאתוסף יתרעי למימר והוה עבר מן גלותא מלך ועזר מצין ומלתן
ותשעין הוו. תרכע מלך מצין ולא אתמכי גלותא דיעקב אלא מדמית יוסף. ויהי ימי
יעקב מני חיין מצע מצים ותרעי ומלת מצים הכא רזא בגלותא כמכיכא תקונת יהון
בכויה דאתגליון כמכילתא דדיכא תלתא גלוון קדמאה דמצרי דאתמתל כמצעא
מצין. רבי חייא פתח ואמר הסבעתי אתכם כבות וירושלם כצבאות או כאילות וגו'
ר' שמעון אמר מהכא מרחוק יי' נראה לי ואהבת עולם אהבתיך וגו' הכא רזא בגלותא
תקנתא יהון כבויי דיסראל מפתרי גליוא ויתרעי למימר יהון כביה קדיסא דאתגלון
על חוכיהון כדיכא מצין סניחין יהא מצע מצע כחטאתיכם. כי מצעתים יוקם קין
בגלותא קדמאה דמצרי דהיא זעירא תכייכא גלותא דפופטים דאתמתל למרכבים
מצין כמצע דליכסו סניחי מכיה. תליתא גלותא דאכן כיה תרייכא דאתמתל למלך
מצין למרכבין והיינו דכתיב עלה דאמר ומעת הוסר התמיד ולתת מקום שומם וגו'
ויקרבו ימי ישראל למות. רבי חזקיה אמר מאן דא עקרה דגלותא דהוה
ערעין לכבויי קרייכא לכפפיה ודמיקת למימת לה לאתתר מי כד הוה
כחית מדרגין כדיל חוכיהון דיסראל לה כחית עמהון בגלותא זכאה חולקהון דאי לה
כחית עמהון בגלותא לאתתרן כיני עממיא ולת למרת מדוע כתבי ואין לוט קרחתי
ואין שובה ואין שכה דל ישראל כתבי ואין לוט דל מכיכה הקנור קנר' ידי מפדו' ואם
לין כי כח לסנהל הן בנערתי לחריב יס לאוס כהרות מדבר קד"ם יהב הולקא ליסראל
דלא יפלוט דכרכה לאחר' כהון כחתו לגלותא מכיכת עמהון והוא רחוק ממטרוכיתא
ויקרא לכבו ליוסף ויאמר לו אם כח מצאתי חן כעיניך חקר ית כבויי כלהון
ואמר להון עקתן סניחין וכיסין דכרכין חמית למיעל לדריכון לאכחן
רחמי עלאי ואי לתון בעלן למיפק מכל עקתא קיימו לי ומכו כיכא עלמא ותעכדון
קשוט ודיכא ותהוי לאכסתכון ופקידי בכל דר ודר דייתי כתריכון ואי לתון בעלן
למעכד הכי תפקון מכל עקתא דייתי עליכון רבי שמעון אמר דרפו כשער מפטר
חולי ויחן יי' כעלות את שרית יוסף ואי תעבדון הכי לא תקברון חד מן כרי שלח אתי
תתוכון לארעכון כעלמא ה"ד טיס כח ידך תחת ירכי מהו ידך פתח ואמר חנוך
חרכך על ירך נכור הודך והדרך סייפא דקרי כה חסד ואמת תרין ספירן ספירן ולא
מכקין דל לדל ועל חסד ואמת יסוכבו פניך פני יי' חלקס דאתקריו כהוי ישראל
כלהון ואי הוו טכאן כהוי ועכידו מה דקיימו לא מית חד מכניהו כמצרי דכל טב
וטב דנזיר שמא על ליכפא לא הוי חלא על דיהון טכין ואי לא לא כמה דאמר דוד
למען יקים וי' את דכרו אמר דכר עלי לאמר אם ישמרו כניך את דרכי ללכת לפני
כאמת ואי לא לא. תא חזי כמה הוא עדיף רוחא דאכא מרוחא דכרא דרוחא דאכא
הוא רוחא דכרא דרוחא מרוחא סלקא ואי סייעת לוירא לאתרא כרוחא לא כפיק סלוס

דסח תסיר חוח ואחי יוירח וסיוסו פרח למוד מדבר בחות בפסח שחפח רוח · תכח
רב המנוכח סכח לזל לקפוטקייח עחל לקמייסו רב ייסח סכח לל כמחי עסקיתו ווי
ליח ווי לכפסיח לי חסתלף רוחח דמסלכח דחסתכח עמיח וחורית ליח לכריח והחי
חיסו דקב"ה לית ליח חולקח סכיק ליח לסוכחח סכיק ליח לסוכחח ליח לעלמח דחתי
לל מ"ל חח לל הכי לוליפכח דהחי ירותח כיסתח לחסוון כלהו ככוי לי לח יתוכון דהח
לית מלח קיימח קמי תסוכח וחכח הכי לוליפכח דהח לסוותח דח יהכו לי זמכח
חדח דהויכח רסיס כלכפוי ויומח חד היוכח לזיל כחרחח וערעכח כחד זכחח ועל
ידוי לתעכר מכחי הסוח רסומח לל מ"ל סמך לל"ל לחעזר וקריכי"ח ליח לחעזר לחרח
לל"ל כריך רחמכח דחמיכח לך זכחח חולקך כעלמח דין וכעלמח דחתי ·

ויאמר הסכעח לי וגו' רבי חזקיח פתח וחמר כסכע יי' כיומיו וכזרוע עזו קיים
קב"ה דיפוק ליסרחל מן גלותח דלהון ודח קיים להון קיים דלח יסכוך
לון כחרע סכחיהון · ויחמר סלחכי כי עלה הסחר ויחמר לח לסלחך כי חס כרכתכי
חתן כרכתכי והב להון גלותח וקיים להון דיפקון מכיח · תכח זמין קב"ה לכריהון
דיסרחל דיהון כל חד וחד תחות כרסיח ויהון מעלין מכל עלמי כנין דח תסכח ולו
לריכח קיים קב"ה לסלמותח דו' דל"ח וכנין סתח ויסתחו יסרחל על רחס חמסח סגיוד
יסרחל דלויתי מסיחח כסוף מכייכח דח ותסרי סכיכתח עמהון · ויהי לחר
הדברים החלה ויחמר ליוסף הכח חכיך חולה וגו' מתניתין חמר רבי חזקיח
לח יתח קרח לחסתוחכן דסכל חלה יתח קרח לחתיח מ"ם דיהוי כסוף גלותח
כל חלין לסוף מכייכח דחתמכי פ"פ למימר דייתי מסיחח וימח כלכוך דכסמויח כהיל
וסכר לפך ספין לקרח דמסיחח יהח רעוח מן חלהח דסמוח דיסב כריח דחסגיחו
בגלותח ומדח תכסיחו כהו דכסי יתהון קב"ה כחוכיהון כקוסטח כד יתח רבי חכח
חמר לחו לדרסח קח לתיכח חסוב רזח דמלתח יוסף יי' לי כן חמר כדפריסכח לעיל
חחי סמיח קדיסח ביוסף ילו יחמר הח לכוך מחרי עלמח דחתי למעכד טכח לכריח
דיפקון מן גלותח דלהון וחי יח לך רעי בקוסטך רכוחח ילו"ד לחד ועכד יתך וידעי
דתיתוב מטרוכית לחתרח דחכחתכח חיכון רתיכין דלעילח ויעל שדים מעל לכרסם
חכהן בוקי עלמח תתן לחת ליעקב חסד לחכרסם תכח דייתי מסיחח · רבי יוסי
פתח וחמר וסיה היום ההוח ויהי לי לח יום ולח לילה והיה לעת ערב יהיה חור פ"פ
למימר תרין מערעין ביסין דחתן לכסוחי למהוי כגלותח כחרע סכחיהון ולח יסתכי
כהון כמה סגיחין על חוכיהון בקוסט' סכח יזכח ויתסן כחרע סכחיהון ויוסב כביי'
דחרע להון כיסין שין ויחכר להון לחרע טב לפירוסח דקר' והיה תרי רכרכן סגיחין
מעלוחן הוו מטרקן תחות כרסי וקרח דחפטרוכח דיסרחל מכילתח חמיסחח כדיל
דיהון בגלותח כל עדכח הדין וחרע דכסי יתהון כחרע סכחיהון והוח תרין מכילתן
כתרין ספין כפק חדח ומליל לקכל רכון עלמח וייסב ליח רשו דימלך כל מחן דכעי
וחזי כיסרחל מן גיסח חדח למנזר כהון כיסרחל דיפקון מן גלותח כדיל לכהתהון
ומן גיסח לחריכח רעח למנזר עליהון כדיל חוכיהון דחמרו עלייהו כיסח סגיחח
סכך ד'מכילתן ולח הוח כהון מכילתח חמיסחח לפטרוכח דיסרחל ומלילו כל דרשו

פר דמטה לגיתהון מכולתה חמיסתה והוה בכרמי יקרה מן שמה קדישה ואמר על
כנוסי דישראל טב ולה הוו רתיין תרין מכולתן קמייתה למללה קמיה בדיל מכולתה
חמיסתה דלתתל בלילוה וכפק לכהורה דלהון ועד פתח כוס ההוא וודע ליי לה יום
ולה לילה והיה לעת ערב יהיה אור תניכת ויקרה תלדיס לאור יום ולחשך קרה לילה
והתם אמר וחשך על פני תהום וקשיה דידים לתדידים לתה רבי אלעזר לרש אבני
ולל לכה מאדי מחי דה ל מכרחפית עד ו דורות ברה ילוד לחר נבי למימר ו
דשמיה והב כיה רוח חכמה עד הכה לה הוה מנדע מהו חשך קס רבי אלעזר וכפק
ידוי דלכוה קס רבי לכה ושאל מאי חשך לסתחרי חכריה ולה מטו מאי דשאלו
עבדו עובדה ומטה קלה מן קדם רבון עלמא כהאי קרה שיפתה ונו גלמות ולה
סדרים ותופע כמו לופל גיהנם מקומי דלתברי עלמא הוה נכיז לרשיעיה וני להון
לחייביה דיהון כד ועביד להה יתאלנן כי הנה החשך יכסה חרץ וערפל לאומים ועליך
יזרח יי וכבודו עליך ירחה זכאה חולקהון דישראל דקדם לה ברה להון דה לאמרי
העם שכחה לו לאמרי העם שו שדיו . ויגד ליעק ויאמר הנה בנך יוסף בה אליך .
ר יוסי אמר מלכה הוה דהוה עתיד למימר טב על בני ישראל כד יתובון לקדם בכל
עקתהון כד ייתי קלה דמשיחה בכל עקת דתיתי עליהון ויתרון למכולתה בריך ליתך
ויתפרקון טבאי זכאה חולקהון דישראל דלתקריהו בכוי דקדם דלהיכון כמלכייה
ויריעו כל בני אלדים וידוד מאי תה מכין מקרה קדם ליעק אל את בעלה ואבה אהה
בתתה מאי קל מיירי ויעל אלדים מעל אברה אהתהן לויכון רתיכהן דקדם תבה תתן
לחת ליעק אחד לאברה אה תרין ספירן כתרין רתיכן דברכן עלה ין תלתה ונה מאי
ויצבע יעקב בפחד אבוי ויצחק ובגין פחד דהוה ספירה וקדם דהוה כרסי יקרה
רתיכה עלאה וספירה דיצחק היה משלאה מפרשה ויתר מכל סנגוניה לאהתך הה
ויצבע יעקב בפחד אבוי ויצחק . רבי אבה פתח ואמר אלדי לאברהם ואלדי כאור
יפעטו כיומו אלדי אבוהם ויצבע יעקב בפחד אבוי ויצחק . מהאי קרה את וכול
למכדע דה וייתחזק ישראל ויצב על המטה ורזה דקרה בעת סיוה ועמוד מיכאל
סער סנדול העומד על בני עמך עת צרה היה רבי שמעון אמ דה נבורת ידה דמיכל
דברכה כמה ליה הוה מקדמת דנה סניד למתן הוה סניד לערפה הוה ערפה
פתיחה פניה למהולתה הוה סניד דסה הות אבוהה מיכוה כי אלל יהודה קדם אסר
לסנ ובעל בת אל ככר כד לסתלק זויה מכיה על חובייהון לה הוה לה למיקם קמוה
ואתרכת מטרוניתה מן מלכה כדיל דלה יכלה לנסבקה לה לכרסה כין עמין למקטלהון
והוה כארעה קדישה הוה כהה דיהון עמין כוכרלין מן עמיה סבי למימר עלל סבוהת
ביהיהון כגלותה ועדהה דלה הוה כארעה והיה כארעה עממין כזויה דישראל לסתמרו
עמהיה די בסחרהיהון . תלה אמר רבי יוסי תרין דברכין הוו תחות כרסי יקרה
קדישה והה בסמיה חד מאבי כערפה דהוה סדי לנזויה דהיכלה והה אבן בגלותה לה
לסתלה כיבי אלה דה דביבי דזוכיה והוה חתוך מן סמיה דקדם הה הכה לאבי סולה
מלאך לפניך לסמרך ונו למללה הכי אלה בעלמא דלתיכד פריסה בסטרין והוה
נורין כארעה אבה ערוכה סבוהתי ביהיהון למארהיהון בגלותה והיה כטרת יתבון עד

דתיתי

דתיתי ויתכון לארעכון כמה דהויתון מקדמת דנה לאבר הכיכותי מותכן מקדמת דנה
דה סכיכתה מן מטטרון ואתרכת מטרוכיתה מן מלכה עד דתיתוב לאתרה ורזה כי
דק שב מלך הכמן כאחר מיתר הרפאים הכה ערמו שרם כרזל הלה הוה כרכת בכני
עמון כדפריסה כאתריה ואדמה דלתמתל כגלותה כמר יתהון כגלותה על עקתה
דתיתי עליכון עד דייתי וישוב ויתכון לארעה דקיים לאבהתכון דלתנטרת . רבי
פמשון פתח ואמר ליכי הלילה והיה ככקד אם ינאלך טוב יגאל אמר רבי יוסי פליט
רחמי על דיכה וירה שדי׳ לת סאור כי טוב טוב ואור סוין דהוה מכוסוי דכאלין דכפן
מכהון ומה ובאלה דכעלמא תבה אלה סליקה וכחיכ׳ לאנסרה כמכוש
דכאלין וסליק כתרהי רבי אבה אמר לי כמאי עסקיתי אל״ף אלי קרא דכל הכאלים
הולכים אל היס והיס אינכו מלא מזויים לאתבריאו כל רכרביא׳ דמן עלמא ומן זויים
לאתכישו כל כאלייא כאלייא הוו אינון לאלי קרא דמאיכי כהאי גלותא דנה אסוכה
כמפלה אבתה דאמה עביד להו ואי לאו כאלה עביד כרתיה רכרכה תכיתה הוה הוה
תמות קדיפה דגבי אנפים דהיכלה דנה רכרכה דיפראל דלא תמכי עליהון ככל עידן
דהות מטרוכיתה עם מלכה הוה כפיק ועאל קדמיהון מטטרון והוה קביל פולהנהון
לקדפה כריך הוה כנורא כד אתבטיל כורא ואתגליאו אסתלק זיוה ואסתלקה
מטרוכיתה מן מלכה הה לה הוה עלי׳ עד דייתי ניפה לאחרא דלה הוה כגלותה מכיתה
ומסתן דלאתקריאת יד היה מכושה לכלה ותסכה יד ו״ן לה קנרס יד ו״ דלה לדכר
ידה הלה כמאי דאמ׳ . אתה רבי אלעזר ואמ׳ לרבי סמעון אכוי וכבאמ׳ נבי לי האי
רזא אבה מאבי אל״ף כהאי קרא אתגלי לך כי יד על כס יה מלחמה לו׳ עליט רחמי על
דיכה נבי למימר יהה רשות דיהה לעלמא כאתר גבורת יד ו״ רכתה קרבה דהות
כמנרים ואי לאו הוו כדיכו ויתי מפיאה יותי ויתי כאדתו כידה רכתה וינה קרבה
כעמלק כי כאוזק יד הוכיאך ו״ ממנרים וכד ויתי סמא דיד כתוקפת ידה לאודים
הוה כעלבה דיבים קרבה כעמלק ליתי מפיאה . רבי אלעזר מסייע וינה ו״ וכלאם
בנויס הסם כיאם הלאמו כיום קרב . סם בנין ילוד תם כמה היא ידה רכתה דלא מטה
להאי ידה עלאה לאכזן רכרכה לא לאנסים וכדה ידה נפקו ממנרים כנין דמסויין
סוין סוין מכי ל׳ לך סוין דה דרש סמא דידה רכתה דיפוק מן חיכון סוין כאתוותהון
דמכוייכיהון כמכוייכיהון דקכלה תרין יד תרין כינד לא לתמכא דה מן דה ולא סוין .
ולא סוין לאתפרש תרין אלין כריך הוא דכאתוותהון סייעאן יד כעלה ה׳ תרין לאב
מכוכיהון מתפרש מאלין לאתבריאו סמיא וארעא ודעמיה וחיכון ספירה קדמאה
דהיא כתרה עלאה ככל מקום שכי ו״ נוסות רעים וטוכים הם מסייעתן לסמא חד

מנך ישין סעבול	ו׳ דעבד כמה לתתון כארעא דמנרים . עליון סעבול
יוד ו׳ לוקו לך יד לו״	וו״ לללת ללת לללמד למד לתו
ללת ד׳ לך לללת	מ׳ לללמד ל למס מ׳ לך ד׳ לת ה׳ ל
75 י	

ידוד
יל
מרכבה דאכהן ישראל

כד כ 54 ii

ויאמר ישראל אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוז בארץ כנען. רבי לוי אמר
לוז זה ירושלם שנאמר ואשתה משתי הכוסות ואברך את יעקב שנאמר ויברך
סב לי ברכתך דהוה כעי למיתן ברכה ולמיתן ית ארעא לבכוריה. לוז זו ירושלם
שנאמר קכה הר הברכה דהוון ברכה דל על ידיה בארעא רכיוה אכל ברה לארעא
אחרא לא יהא ברכתך רבי אלעזר פתח ואמר מבדך רעהו בקול גדול בבקר השכם
קללה תחשב לו קכה קרא ליעקב לילה אחים ורעים מאי ברכתך יהב לן דיהון אלהי עמך
דכיה תחות ידיה ולמהוי עליהון כטור זכאה חולקהון דאלהי עמך דכיה דהוה עליהון
דאקרי בעלאה בכיס מבוכים יתיר משאלה כתיב בכיס אתם לוי מאי כלה בדיל דלא
אלהי הוה בדיל דאשתלים שמך בחותמת דלהון דיהון נזירין. תא חזי בלבבו
דיעקב שמך דקכה ואסרך יול מכיס ולא לאשתלים אתך לאברהם ויצחק ולא
כך לאשתלים שמך ואתנזר ואשתלים שמך ביוד דמילה בלבבו דיעקב עין דאלי ול
אסר יוד לאשתלים ליוד דמילה וכדין לאקרון בכיס לוי כגון קדישין וכד אסחכין ליה
להאי ית קיומא קדישא ועאיל ליה לרשו לאחרא סליק אמיה האי קדושא דאותמא
והוה כאה דאריב עלמא ואסיב אותמא דאשתלים ביה שמך דקכה והא הוא חריב
עלמא. רבי לוי הוה אזיל מקפוטקיא והוה עמיה רבי יוסי עד דהוו אזלי חמו חד
בר נש דהוה אתי ורמיא חד בלבבו (כולי כדאיתא בפרשת לאחרי מות) אכל ווי לון
לאינשי דיומתון בלא תשובה ועדי מניה רמיא לא בעלמא דין ולא בעלמא דאתי.
ויאמר אלי הנני מפרך והרביתיך. רבי לוי פתח ואמר האי קרא לא עתיד
יבוא יעקב ולא עתיד לבוש יחורו. וכי ליכוש דאמר טב לבר נש כוותי
דלא יתלים אה דאמר לאינשי מתבישן עלוי מן עלמא לבר נש דאי מייתי כל טב
דאמר על בושי לבושי מתבישן אמר קכה ליה לא יעקב ישראל שלח מפמיך
ואקניך האי ברכתך דיהיב לי ואתן ית ארעא הדא לבריכון לא הוה בארעא לא
הוה עמהון כד ייתי קיצא דמשיחא ויאתלים אמר קכה לא עתיד יבוא יעקב כגון לא
לבבו דיעקב לעלא לא מתבישן מדאמר להון אתן ארי עד כגון לא הוו בידיה והוו
לבבוי מתבישן כגון דילים מסתייעא מן קדם מלאי שמיא וארעא כמה דאמרין
לנחם דעמלק כד יאתלים קיצא לא יהא אלא בתקוף ידא כמה דכתיב ביום קרב
ויצא וי ונלחם בגוים ההם דיהיב ולא לאחרא.
ועתה אבי בגיך המולדים לך דא ישראל לאתתא דאתריהון בגלותא בגוי דקכה
דאתיולדו בבי עממיא תבא אמר ר' יוסי וישראל כד יהון בארעא קדישא
דישראל דר בארעא כד ייתי משיחא יהון עם לאומהון דילון כאתריהון דלא לאתקרי
גלות אלא למהן דאיהו דר בארעא נוכראה לאיכון לאתקריין גליין. וזכרתי את בריתי
יעקוב ואף אני אזכור את בריתי דאסתלק כד לאתחריב בירתא ואתחא סיעא ליעקב כד יהא
דא ויהא לבבו קדישא לארעא לאחסנת עלם ויהון בבוי בארעהון דדחלי יוקדמת דכא
בארעהון זכאה חולקהון. כגון בריך דהוה ערען להון לאלין דבבין דאתגליו
מן לבר לארע ואתכפיאו ואתכפיאו ויומ יעקב עלך לאתקרי דילך דאיכון לבר לארע
דאתיולדו בגלותא בכל ארעא ואדעא עד דאכא לישעל למשרא ולאעביד להון דיכא

על חוכיהון לאו לכל מסקנת כרך דלתברייתו כגלותא לבר לארעא בארעא ולא על
גב דלהון סגיאין ולתבעיתו דילים כד חזיתי דלא גלותא דלהון ולסיתי לכיכיהון
ושמעית קלייהון דלהון כי רלא ה׳ לת עמיו שמעון כי שמע ה׳ כי שטוחא לכבי וחשיב
כלבך כלילו ויהויון קדמי לישון ומדכתוב ממצרלי מלמעבד דיכל כסיק יתהון מלרע
גלותא רבי לכל לאמר מהכל והכיותו לת כל לחיכם מכל הגוי מכתם ליו נכי למיתי
כד יהל קלם בדיכל כמצרלי כעדכל הליה ייתון כל עממיל מכתם כד שמעו שמועם
דקלם סייטו ונהרו לגלו כל הגויס תכל לאמר רבי שמעון עתיד קלם למיעבד לכל
זכלה וזכלה חופס כירושלם קול שמון וקול שמחה קול חתן וקול כלה כד תיתוב
מטרוכיתא למלכל ועביד לה לרוסין הלל נלחיכם ורלוכם וגו כיום חתנתו וכיום
שמחת לבו כיום חתנתו מתן תורה וכיום שמחת לבו זה בנין בית המקדש
סיכנה כמהרה כימיכו ומולדתך לאמר הולדת לחריכם לך יהיו דלא ישרלל
לתתא לכהן דלהון דתיכון תהל שמהתהון כרזא דלתיילידו לבתר דכן על שמח
דלחוכון והן מקריבין כלחסכא דלהון תלכל לאמר רבי שמעון ומולדתך דלא
ירושלם דלתתא מולדת בית כפרפת עריות ירושלם לתתא נוכרין דלתיילידו דלא
ירושלם כתר דכל דיתוכון עלמא מלרי שמיא בירושלם כד גיורין לא לתקרון לגלא
על שמהן דהוה כך ישרלל ולא יתקרון כד לבהתהון גיורא מקפוטקיא לגלא כהלא
ישרלל לך יהיו נבלי למימר על שמיהון דישרל יתקרון על שם לחיכם יקרלו בנחלתם
וכד תבו לא יתחסנון לגלין עם ישרלל בארעא ויסב כל שבטא ושבטא דידיה וגוברין
מכהנין כל תדלא לפוס מכויכים ואני בכלי מפדן מתה עלי רחל כדרך וגו
רבי לכלא פתח כתיב לאמר ה׳ קול כרמה נשמע וגו מה כתיב בתריה כה לאמר ה׳ מנעי
קולך מבכי ועיניך מן דמעה כי יש שכר לפעולתך וגו ושבו בנים לגבולם לא לאמ׳ ויעזבו
גלגל ושבו בכר שבו תא חזי לאמר רבי לליעזר כשעתא דיכל דיכל על טורל תתעטר
מטרוכיתא על טורל והיל שכרת דבכיהון לכדין כדיכל ודלא רבי עקלה לא ילדה
פנמי רבה ונהלי וגו תכל סגיין יהון בני כרסיל מן דיוד הלל כי רבים בני שוממה
מבני בעולה תתוב מטרוכיתא לבעלה כיום ההוא יהיה ה׳ לחד ושמו לחד מן קדמת
דכל תיתח מטרוכיתא לקלם בכיל דילו לן ויתח לה כדיכל היא תשבר דלכדין בדיכ
ובכה על דיכל לבכייל דיוד כי לרי סגי לית לך למיסב מבי בדילהון דהות עמהון
והל תבו מלרעא דשבלה וכי לא הוה ידע יוסף דמתה לחמיו תמן הוה עמה כד
מתה לגלא יאמר ישרלל עלה כד כיתי מפרקיהון דישרלל תתער מטרוכיתא
ותתער כל ישרל ותגח קרכא עם עממין וימותון מבהון ויתקרבון בזעיר למיתי לרע
ויאמר לה קלם כד היא בכה לא תדחלי לגברא להון בכייל דמיתן על שמי לחרבין הא
תבו לישון ויתובון לחיי מיתויל מתה עלי רחל מתה על ויחוד שמא דקלם ועל דא
לתמר בשוד בכרית ארן לבא דמיתו על ויחוד שמא דקלם לבתר לארעא בארעא דא
לא ימות חד מבהון תבא לאמר רבי לבא עתידין ישרלל לאנחא קרבא בארע לפרת
וימותון עמא סגיא מבהון ובתר כן לחיי מיתוא יקומון ויתיר מלטבא יהא לבהון דמיתין
בארעא הדין מכל דיבא קדמיהון כירושלם ולמה לתקרי שמא דתתרע קדישא

דלתרין הדין לָמָּה כדיל דסוף מן סמיך דקמה כיס דימותון תמן על סמיך לך
דימותון תמן על סמיך יה למה נלותה כדיל דהוה מן סמיך דקמה ׃

וירא וישראל לת בני יוסף ויאמר מי אלה ׃ רבי לכה פתח ואמרת כלכך
מי ולד לי לת אלה אלו קו מיירי ישראל לתתה חזי דיתון כנוהי
דישראל מן קמיה כך ויתון מעילם ומבבר ומחמת ומאיי היס ואכנעו כלהו ויהון
סנהדרין ׃ תיתה סכיכתה מלן ליכון כלהון ולה כהון פסול מבני נוכראה ויתרון ליה
לנכחה כלהו מֻבְדָּל ולית בכה כוכר לה כעדן דיתפרסון דה מן דה וכרת להון כחל
ויתבוירון ויתוכון ניורין עם ישראל ויהון כחדה ׃ תנה קסיס נריס ליישראל כספחת
כעור המי להרעהון כתיב כי ירחם יי ליעקב ובחר עוד בירושלם וכלהו הנר עליהם
וכספחו על בית יעקב כך יתוכון להרעהון כרית ויהויין רחימו כהון ויהיה יי לחד ושמו
לחד ותלוון ניורין עם ישראל ויהויין להון כעומקה בכשריהון וכלכך למה ׃ תנה
לתר רבי שמעון על תחומין דלרעה דכל חד והה רעיה למידר כהרעה דישראל
ותסתער דיורין כתיב ויתידותיך נכי למומר בלשון דהויין עמך מעקרה לתקיף
ויתהון וסייע יתהון יתיר מסחר עממין ככיכול דלת סכי להתקפה יתהון ככל עממיה
לחרה ידיהון ויהון סנהדרין ׃ **ויאמר** יוסף לל לכבי כני הס לסבר כתן לי אלהים
כוה רבי שמעון תלבי מהכה וזלת התורה לסבר סס מסס לפבי כבי ישראל יתי ישראל
לתתה כך ישראל עליהון לשילה כבי ליכון דיכב לי קלה לורית כמה יתהון וכימוסיהון
קשיטין כשמוסי לוריתה דלהון לתקריהת זה הה״ד זה לי ואכוהו וכבל עדן דלה הוה
דוד ממלל תחות נדפי סכיכתה דה מלתה לנה לתבבי מה דליהוי לתקריבה זלת ׃
רב כחמן לחר מהכה לס תחכה עלי מחכה לה יירח לבי ונו׳ בזלת לבי כוסה זלת דה
לורית תהה ליותי מסיחה וכנ״ד וקול התור כשמע כלרנבו על מה לתמתלת לורית
לנוזלה מה נוזלה קליס ערב לף פתגמי לוריתה קליס ערב ודה קלה יהה ליותי
מסיחה ליומא דדיכה ׃ תנה הכנסים כרלו כלרן עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע
כלרנבו ׃ הכנסים דה מכהתן דמרכבה דמן עלמה יקומון ויתחזו עת הזמיר הגיע
תוסכחתה דישכחון ליומי כך יתוכון לסולמניהון כדבקדמיתה וקול התור לסבר כתן
לי אלהים כזה פתגמי לוריתה דליכון ערבין כקלה דתורה דה זלת תור סוף
מלי קו מיירי ורזה דמלתה כעדכה דלה תהויין תחות נדפי סכיכתה ד׳ דלוחת כחית
והוה מתחות לכלה וסליקת ה׳ דוה לני ואכוהו מדסרב כיתה דהרג לה וכלה לדור כין
מסחכה כין עממין ככרלין דהרג קדיס׳ חתוכ׳ מן עמיך הה לוף הה עדיפת נקדושה
ד׳ עדיפת לתתון ׃ כך ויתוכון ישראל להרעהון הה קדיסה דהיה חתוכה מן עמיך
דקמה תיתוב כוה ויפוק מכויכה תקנתה ׃ רבי לכה פתח ואמר מי מדד כשעלו מים
ושמים כזרת תכן זה תור סוף ככיכול הוא ד׳ לה׳ לת ו לה זרעתה דקמה כשית מסס
ושכשון סכין מהכה מן עמיך יעד לרעה כיוב תור זלת והה הו תרך לתקדמת ה׳ לת
ולתקדמת ו׳ לת׳ לה׳ לת דכוע יהוה כפול זרת לרכו וזרת רחבו כפול׳
ויאמר קחם נא לי ולכרכם ואמר מדהוו לכרכיהון ורזה ואמר אלהים מה עמך ואמר
למה

למה זה תשקל לשמו ותחמר ויעקב מכוונה דא למכוונה קדמיתא דקמיתא כדפרישנא
כתריה ורזא דחכמתא דזה לכריכון ורזא סגיאה תכונה כתריה דהאי קרא לכל נא
לך עתיד לגלה בזכותא דזה לכריכון ורזא סגיאה תכונה כתריה דהאי קרא לכל נא
תכונה לקמן דלא לתמוהינן דהאי קרא דאתמרה דמיומא לך לדתקריאתך
תורייתא זה כתוב זה סיני מפני יי׳ אלהי ישראל כד תתיהיבת תורייתא על ידא דמשה
כי זה משה האיש זה גלי ואתהני תורייתא דהוה כחתת מן קמי אלהא דישראל
ועיני ישראל כבדו מזקן דא וכגין דא לא תת משכא דכותיה וכד יהון בגלותא
כל זמנא דתורייתא דהין סיהו לא יכלין למחזי לקבל שכינתא עד דתיתי רוחא
דחיין מקדמת דנא לסתריכו כארע עממיא ולא הוו כמימוי תורייתא כמה
דיהון כהיל למהך ותכו עדכא סני כיני כרעין דרא כתר דרא ואפילו מן דרחיקין
כד יתוכון לקבל דיליה לגאון. רבי חייא פתח ואת רוחי אתן בקרבכם ואעשה
תלכו ואת משפטי תשמרו ועשיתם לותם מן כתר דיסד רוחין כגין וקדושם בגמוס
תסכון ותסכון. לא יוכל לרגלות רבי לכא פתח ואמר כרלות פני מלך חיים ורעוכו
כשב מלקום כל יסכרון לפי שכינתא דקדם ויתעסקון דליהון רתיתין מכהן חיוון
דעלמא תא חזי לא תשכח כהני קרלי כלהון ליהכא הלא לחיוים גם לעופי כל היום
והגם נדקתך ולא לת משכח כהני קרלי כלהון וכגין כך יתוכון לקרשהון ויהכ קלם
רוח קכמתא כהון ליהכא דלהון תהוויין תדיר. שב חיים אין בזה
ויחי יעקב וגו׳ ר׳ חייא פתח ואמר ועמך כלם נדיקים לעולם יירשו ארץ הוי נצ יכלין
לזון ירותא דעלמין כעלמא דאתי לאתעכנא כהכוא עלמא כמה דכתיב לא תתעכב
על יי׳. מלי טעמא כגין דמתדכקין כנופא דמלכא דכתיב ואתם הדבקים כיי׳ אלהיכם
חיים כלכם היום. רבי יצחק פתח ואמר ועמך כלם נדיקים לעולם יירשו ארץ הוי ארץ
לזון עלמין יתיר מכל עמין בעא דקדם קרא לון נדיקים. לחסין
ורזא עלאה היכין מתנדי תקלא דהוה כרזא דאנדתא תני רבי שמעון דלחסכת
ורתת עלאה להוות לרץ לית מלין דיורית לה כר הכוא לאקרי נדיק דהא מטרוניתא
כיד תתדבקת לאתכסמא ונדיק ורית למטרוניתא ודאי חוק הכא כתכוכתא דקדם
ליעקב אמר ועמך כלם נדיקים וכגין כך לעולם יירשו ארץ לתתזון ליורית למטרוניתא
מלי טעמא לקרון נדיקי ומלי טעמא ירתין למטרוניתא כגין דלתנזרו כמה דתכוין
כל מלין דלתנזר ועיילן כהאי כחסכת וכטור להאי כרית עלל ולתתדבק כנופא דמלכא
ועלל כהאי נדיק וכגיכי כך לקרון נדיקים ועלדין לעולם יירשו ארץ מאי ארץ לה
להדר ואמר כגר מטעי מעשה ידי להתפאר. כגר מטעי עכפין מאיכון עכפין דכתיב
קדם כד כרא עלמא דכתיב ויטע יי׳ אלהים גן כעדן מקדם ושלי ארץ חד מכוונו
כגיכי כך כגר מטעי מעשה ידי להתפאר: דכר לאחר ועמך כלם נדיקים לא יעקב
וכגיכי דכתיב כין עם קדי קלל ולתתכתו כלהו זכלין וכגין כך כתיב לעולם
כל מלין דלתתזר ועיילן כהאי כחסכת וכטור להאי כרית עלל ולתתדבק כנופא דמלכא
ועלל כהאי נדיק וכגיכי כך לקרון נדיקים ועלדין לעולם יירשו ארץ מאי ארץ לה
להדר ואמר כגר מטעי מעשה ידי להתפאר. כגר מטעי עכפין מאיכון עכפין דכתיב
קדם כד כרא עלמא דכתיב ויטע יי׳ אלהים גן כעדן מקדם ושלי ארץ חד מכוונו
כגיכי כך כגר מטעי מעשה ידי להתפאר: דכר לאחר ועמך כלם נדיקים לא יעקב
וכגיכי דכתיב כין עם קדי קלל ולתתכתו כלהו זכלין וכגין כך כתיב לעולם

ויחי יעקב

דכתיב עלמא תבריר דוכתאי גבך כמה דכתיב כאשי עלמא. בכה רבי יצחק ואמר
במטו מיכך דלא תתפרש מכאי כל חלין ויתין לגביה דרבי שמעון לאתכחושו דהוה
לעי בתורתיה זקיף עיניה ר"ם ואמ"ר יצחק ואמ"ר למלאך המות דרכיה קמיה ורקיד קמי
קס רבי שמעון לאחזיר בידיה דרבי יצחק לא"ב ברכה אלין דרגיל למיעל ואזל ואתין דלא
רגיל למיעל לא ייעול אשלו לה רבי יצחק ורבי יהודה ונקטיר למלאך המות לבר. אמנם
ר"ם ואמ"ר דעד כען לא מטא עדכא. דכתיב עד תמכיה מעתי דיומא הוא ואמ"ר אותביה
קמיה ר"ם והוה לעי ליה באוריתא. אתא ר"ש בר יוחי אפתחא ואמ דתתמי
לא תמתעי בסדיה ואי ובעי למעאל הכא לומי לומאה דלא ליעול. אמר רבי שמעון
לר' יצחק חמית דיוקנא דאבוך ואמ"ר דא לא דכתיב תכיכן כמתתא דכר בם אסתלק
מעלמא אבוי וקריבוי מסתכחין תמן עמיה ואמ"ר לון ואסתמודע לון וכל לויכן דהוה
מדורים גבייהו כהוא עלמא כדרגא חד כלהו מתכנשי ומסתכחי עמיה ואזלין עם
כמתיה עד לתר דתערי באתריה. אמר עד כען לא תמיכא. אדהכי קם ר' שמעון
ואמר מארי דעלמא אסתמודע רבי יצחק לגבן ואתכון מכאה עייכין דהכא הוא לא
לאחזיכא ביה והב לי. כפק קלא ואמר כורסייא דמאריה קריכא בגדפוי דר' שמעון
הא דידך הוא ועמך תיתי כזמנא דתיעול למערי כורסיך. אתא קופטרא דטיפסא כאתר
אדהכי אתא רבי אלעזר דהוה אסתליק מלאך המות. ואתא קופטרא דטיפסא כאתר
דרבי שמעון בן יוחאי סכית. אמר ר' שמעון לרבי אלעזר בריה עול הכא ואחוד ביה
ברבי יצחק דלא תמיכא ביה דמסתפי. עאל רבי אלעזר ואחוד ביה ורבי שמעון
אסדר אפיה ולעי באוריתא. כיון רבי יצחק ואמ"ר לאבוי. אבא כרי זכאה חולקך
בעלמא דין וכעלמא דאתי דהא כין טרפי לילכא דחיי כגכתא דעדן לית יתיב אילכא
רבא ותקיף כתרין עלמין רבי שמעון בן יוחאי הוא דהא הוא לאחוד לך כעכפוי זכאה
חולקך כרי אמר ליה לכא ומא הכא התם אמר ליה תלת יומין הוו דהפו אדרא
דמסכיך ותקיפו לך כוין פתיחן לאהכרא לך מארבע סטרין דעלמא והכא תמיכא
דוכתך ואחיכא ואמיכא זכאה חולקך כרי עד כען כרך לא זכי באוריתא והא הסתא
הוו זמיכין למיתי גבך תריסר גדיקי אכרייא ועד דסויכא כפקי אתער קלא ככלהו
עלמין מכרין דקיימין הכא אתעטרו כניכיה דר' שמעון אתלתא גוילי ואתייהיב
ליה ולא דא כלחודוי דהא מכאין דוכתי מתעטרן הכא דילה וכל דוכתא ודוכתא
פתחין פתיחן למכאין עלמין וכל עלמא ועלמא אתפתח למכאין דהיטין וכל דהיטא
ודהיטא אתפתח למכאין כתרין עלאין ואתמן אתפתחו אדכין לעתיקא סתימאה
דכלא למחמי כסיוא כעיומא עלאה דכהרא ומכוכא לכלא כמה דאת אמר לחזות
בנעם ה' ולבקר כהיכלו. מאי ולבקר כהיכלו היינו דכתיב ככל כיתי כאמן הוא.
אל לכא כמה זמכא יהיבו לי כהאי עלמא. אל ליתי לי רעותא ולא מודעי ליה לכר כם
לכל כהאולא רבא דרבי שמעון תסא אתקן פתוריה כלא נאיכה ורוחא כעות ניון
כמלך עלאה כעטרה שעטרה לו אמו כיום חתכתו וכיום שמחת לבו. אדהכי אתער
רבי יצחק והוה חייך ואכפוי כסירין אמר רבי שמעון ואסתכל כאכפוי אל מלה אחרא
שמעתא. אמר ליה ודלמ"ד ליה לאסתטא קמיה דר' שמעון תכא מסהוא יומא הוא

רבי יצחק לחיד לבריה לודיה ולעי ליה כאורית ולא הוה סבקיה כד הוה עלל קמיה
דרבי סמעון לותביה לבריה לבר ויתיב קמי דרם והוה קרי קמיה ו׳ עשקה לי ערבני׳
עכא בההוא יומא תקיפא ודחילא דבר כם כד מטו זמניה לאתלקא מעלמא לרבא
סטרין דעלמא קיימין כדיבא תקיפא ומתערין דיבין מלרבא סטרי עלמא ולרבא
קמורין כגלגן וקטטותא לאתבא כיבויהו וכעיין לאתפרסא כל חד לסטרוי׳ כרוזא
כפיק ומכרזא בההוא עלמא ואתמא כמלתן וסכפין עלמי׳ לי זכאה הוא כלהו עלמין
מדלן לקדמותיה ולי לון ווי לההוא בר כם ולחולקיה׳ תבא בההוא זמנא דכרוזא
כריז כדין כפיק חד מלהוכא מסטר נפון ונזלא ולתוקד בנהר דיוקר ומתפרסא
לאלרבא סטרי עלמא ולוקיד כמתתון דחיוביא וכפיק ההוא מלהוכא ומלקא ובחתא
בעלמא וההוא מלהוכא מטא בנדפוי דתרבנולא לוכמא ובטש בנדפוי וקרי לפתחא
כין תרעי זמנא קדמאה קרי ואמר הבה יום ה׳ כי כוער כתנור וגו׳ זמנא תניינא
קרי ואמר כי הבה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שיחו וההיא שעתא יתיב בר
נש כשבדוי דסהדין קמיה והוא לודי עלייהו׳ זמנא תליתאה כד בעיין לאפקא
כמתתיה מכיה קרי תרבנולא ואמר מי לא ורחך מלך הגוים כי לך יאתה וגו׳ ואמר
רבי יוסי תרבנולא לוכמא למאי כפקא׳ אמר רבי יהודה כל מה דעבד קב״ה כארעא
כלהו רמיז בחכמה כר דכתי נשא לא ידע הה״ד מה רבו מעשיך ו׳ כלם בחכמה עשית
מלאה הארץ קניניך׳ ומשום דאתעבידו בחכמה כלהו רמיזין בחכמה׳ ותרבנולא
לוכמא תניכן ליה דיוקא סריא לגא כאתר דהוה זיקיה ולוכמא מסטרא דדיוקא קאתי
ובגין כך כפלגות לילי׳ ממש כד רוחא דסטרא דכפון לאתער חד מלהוכא כפיק ובטש
תחות נדפוי דתרבנולא וקרי׳ וכא כתרבנולא לוכמא לאתכוון יתיר מלאחרא׳ לוף
הכא כשעתא דדיוקא דבר כם ותער שארי וקרי ליה ולית דידע ליה כר כהוא בר כם
דסכיב דתניכן כשעתא דבר כם סכיב ודיוקא סריא עלוי לכפקא מהאי עלמא לאתוסף
דוח עלאה כיה מה דלא הוה כיומוי וכיון דסריא עלוי ואתדבק כיה חמי מה דלא זכה
כיומוי משום דאתוסף כיה ההוא רוח וכד אתוסף כיה ואתא כדין כפיק מהאי עלמא
סלא תוסף רוחא ונשמתין ונ עפרא ומוכן כדין כתי כי לא ירחקו הלאה ואני בחייהון לא
זכלן כמיתתהון זכלן תלת כשעתא דבר כם מית לתניכו ליה כשות למחמי ואמי בניה
קריבוי ומכרני מהאי עלמא ואתמודע להו וכלהו גליפין כדיוקניהון כמה דהוו כהאי
עלמא לי זכאה ההוא בר כם כלהו חדלן קמיה ומקדמי ליה סלם׳ ולי זכאה לא הוי
לא אתמודען בניה בר מלוכן קייבא דטרדיון לון בכל יומא כניהם וכלהו עניכין
ופתחין בווי ומסיימין כווי וסליק עיטו ואתא לון כטיסא דמסתלק מן כורסי לוף הכי
הוא פתח ווי׳ תניא כשעתא דנפק כמתיה דבר כם לאלין כלהו קריבוי ומכרני
דההוא עלמא עם כמתיה ומחזיין ליה לתרין דעדופא ולתרין דשפתא לי זכאה הוי
ממי דוכתיה וסליק ויתיב ולתעדן כעדוכא עלאה דההוא עלמא ולי לא הוי זכאה
לאתתרכא הכוא כמתתא כהאי עלמא עד דלטמיר גופא כארעא כיון דלטמר כמה
נרדיכון דכמוסין לאחדן כהו עד דמטא לדומה ועלין ליה כמדורוי דניכסי׳ אמר
רבי יהודה כל ז׳ יומין כמתא לאלין מכיתיה לקכריה ומקכריה לכיתיה ולתתא כלת שלו

דנופך לפתוח לך כמרו עליו וכלה וכפנו עליו תלכל · וזלף ויתכף כביתים חמי
לכלהו עזיכון ומתלכלן · תניא כתר ז׳ ויתין נופך הוי כמה דהוה וכמתיה עלת
לזוכתה עלת למערתה דכפלתה חמת מה דחמת ועלת לתתר דעלת עד
דמטת לבן ערן וערעת לכרוכים ומכן דחרכת די כבן ערן דלתתה לי זכות היה
דלישוע עלת · תלכל תרכע סמכין זמיכון וחד דיקרא דנופך כידויהו מתלכלה
כיה כחדותה ויתיבת כסהון מדורה עד זמכת דלתנזך לכתר כרוזא קרי ועמודה
דתלת נוהי לזדמן וסהון עמודה לתקרי מכון הר נון דכתיב וכרת י׳ על מכון
הר נון ועל מקרליה עכן ויומס ועזן וכנה עם להכה ונו׳ סלקת כסהון עמוד לפתחא
דכנסת דנון וירושלם כיה׳ לי זכי לסלקת יתיר טב חולקיה ועדכיה לתתדבקת כנו
נופך דמלכת והי לה זכי לסלקת יתיר כתיב והיה כנפלאר בנין וכפותר בירושלם קדוש
יתמר לנאלי זכי לסלקת יתיר זכות היה דזכי ליקרא דמלכת ולתתעדכת כעדוכת
עלה דלעילא מאתר דתקרי סמים דכתי׳ לז תתעבב על ה׳ על דיקרא זכות חולקיה
דמלן דזכי לחסד דת דכתיב כי נדול מעל סמים חסדך וכי על סמים הוא והת כתיב
כי נדול עד סמים חסדך · תמר רבי יוסי לית חסד ולית חסד חסד עלאה וחסד
תתאה חסד עלאה מעל סמים הוא · חסד תתאה הוא דכתיב חסדי דוד הכאמנים
זבכמי כתיב עד סמים · תניא תמר רבי יצחק כתיב לם הכנים סמחה הללויה · תמן
ידועא · הכנים מלן לזכון · תמר רבי סמעון היך תכינן תרין כנין לית לקבה חד
דכר וחד נוקבא · דכר דהכית ליעקב דכתיב כבי בכורי ישראל · וכתיב ושראל בחר
כך לתפחר · בת יהכה לאברהם דכתיב וי׳ ברך את אברהם בכל בת היתה לו
לאברהם וכבל סמה ולמה רבישא עלייהו דיקרא להו ושל הלי כתיב לה תקח האם
על הבנים · ותבינן לה יסני בר בם חוכוי לתתה בנין דיסתלק למה מעל כנין וכתיב
למה היה לה תנלה ערותה · ווי למלן דנלי ערייתה וכד תייבין בבי עלמ׳ ולסנין כזכותה
קמיה קבה ולמה תלכת ובסוף על בנין כדין לתקרי תעובה מלי תעובה דת תעובה
דלמה דתבת בקיומהה וכדין כתיב לם הבנים סמחה · לם הבנים ודלי · ועל דת לה
לסטור לזיכים מפריה ורביה עד דלוליד לן וכת · תניא תמר רבי ינחק כתיב לחזות
בנעם י׳ ולבקר בהיכלו תילוכתה דנדיקיה למחמי דת כעם ה׳ ולת תמרת על י׳ ·
תמר רבי שמעון כלה חד משמע דכתיב כעם י׳ דלתתיה משתיקה קדושה לסלי שמי
ותילוכתה דנדיקיה כך הוא ודלי ועל השמי כתי׳ לז תתעבב על י׳ זכות חולקיה מלן
דזכי ודלי זעירין לזכון · תניין לרב כתיב בבי לחמי כחרו כי שמוני נוטרה לת
הכרמים · בבי לחמי כמה דכתיב הסלוך מסמים לרן דכד בעה קבה לחרכה ביתים
דלתתה ולחנלות ישראל כיבי עממיה לעבר קבה מקמי להלי ארץ ולתרחקה מניה
כדכתיב ותתנב לחותו מרחוק · וכד הלי ארץ לתרחקה מסמים לעילא הלי ארץ
דלתתה לתתרכה וישראל לתקזרו כיבי עממיה · תמרה ככנסת ישראל מלן נרים לי
הלי ומלן עביד לי הלי · בבי לחמי דכחרו כי ולתרחקו מכי בבי לחמי ודלי · רבי
יוסי הוה אזיל בארחא והוה עמיה רבי חייא בר רב עד דסון אזלי תמר רבי יוסי לרבי
חייא תמיהא מה דלחכ חמית · תמר ליה תמיהא גברא תד בספרא ונפרע חד על

עיין לעיל ריט ע״ב ורות יעקב בן יוסיפו

ביטוח ועלעז בפומיהם דנפורח ואכלה ורפסח כרגלוי וההוא גבר רמי קלין ונוח ולא
ידעבה מהי קאמר · אמר נקרב נביה וכתמע אמר מסתפינא למקרב · אל וכי בר כח
הוה כהתר דא אלא רמיזת דחכמתא דרמיז לן קב"ה קריבו גביה כמעו דהוה אמר
עוטרא עוטרא תרין כתין סריין לבר לא כח ולא נייחא עד דנפרא בקיסרא
רמיו · ככה רבי יוסי ואמר קיימו דתניתין בני אמרו כי אמוני כוטרא את הכרמים
מהי טעמא כגון דכרמי סלי לא כטרתי · אמר ודאי גלותא מסך ועל דא נפרי
אמיא לא לאעדוהו עד די אלטטותא דעמין עלך לאעדוהו מן עלמא ואומתי עד
דימטו יומא דקב"ה לאתער ביומי כעלמא דכתיב והיה יום אחד הוא יודע ליי' לא יום
ולא לילה · עד דהוו אזלי אמרו אחד אלא דהוה אמר לוקידא דקופטורא מטא ביומי
כפק אד אלהובא ולוקיד לההוא נפורא אמר ודאי כמה דכתיב ויהבת ליקידת עמך ·
אמר רבי יוסי לא"ג קב"ה ליעקב אלא כזמנא דלא אסתכח מהימנותא ביומוי כד
אתמנע ביומוי כביכול הכי אסתכח בכלא דכתיב וכפר ברית אתכם את מות · אמר
רבי חייא מהי דכתיב כלע המות לנצח · אמ' ליה כד יתער קב"ה ימיכא דילוי אתמנע
מותא מן עלמא ולא יתער הוי ימיכא אלא כד יתערון ישראל בימיכא דקב"ה ומהי
ביומוי תורה דכתיב כה מימיכו אם דת למו · ההוא זמנא ימין ו' עושה חיל וגו' לא אמות
כי אחיה ואספר מעשה יה · תנא ההוא זמנא דקב"ה אתרעי ביה וכרוזא קרי ליה ל
ימין כיכי צדיקיא כגנתא דעדן כלהו צדיקיא אדלין כלהו אדיקיא לתיין ומכ"ב שערן
דוכתיה דההוא צדיקא עד דייתי למידר דיוריה ביניהו · ומהי חייכא הוא כרוזא
קרי עליה כניהכם תלתין יומין עליה וכלהו חייכיא כלהו עציבין כלהו פתחין ווי דא
דיכא אדתא לתער הא"ר בניהם דכלניא כמה גרדיכין דכמוסין מזמכין לקבליה
ולקדמא ליה ווי לון לרשע לון לעכבו וכלהו פתחין ואמרין לון לרשע רע כי גמול
ידיו יעשה לו מהי שעתא גמול ידיו אמר רבי יצחק לקבלה מאן דזכי כידוי לאפקא
ולאכלא זרעיה כריקניא לקבלי רע ולא חמי אפי אלוהתא כי לא אל אפץ רשע אתא
לא ינורך רע וכתיב ויהי ער בכור יהודה רע לוקי הכא לון לרשע רע ווי לההוא
חייכא דליהו רע דעבד גרמיה רע כי גמול ידיו יעשה לו לאכלא מאן דזכי כידוי
לאפקא ולאכלא זרעיה כריקניא ולהלי טרדין בההוא עלמא ויתיר מכלא ·
תא חזי דהכי כתיב לון לרשע רע אמהי רע אלא כמה דאמינא דעבד גרמיה רע ·
וכתיב לא ינורך רע · וכלהו סלקין והלי לא סליק · ואי תימא שאר חייבין דקטלו בכי
כפא · תא חזי כלהו סלקין והוא לא סליק מהי טעמא ליכון קטילו בכי כפא אחרא והלי
קטיל בכוי ממש לופיך דמין סניאין · תא חזי כשאר עלמא לא כתי' וירע בשכי
ו' וכלן כתיב וירע בעיכי ו' לשאר עשה מהי טעמא מפוש דכתיב ופחת לרגלי · תכן
אמר רבי יהודה ליה לך חוכא בעלמא דלא ליה תפוכא כר מהאי ולית לך חייכיא
דלא חמאן לפי סכיכתא כר מהאי דכתיב לא יגורך רע כלל · אלא יצחק זכאין ליכון
צדיקויא בעלמא דין ובעלמא דאתי עלייהו כתיב ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ ·
מהי לעולם יירשו ארץ אמר ר' יהודה כמה דכתיב אתהלך לפני ו' כארצות החיים ·

ויחי יעקב כגוייהון עד לבעי ליה לבר כח דלא לאתערכא בעלמא דילוי
בעלמא

בגולמא דגוי עבד בנין דהאי קדישא והאי מסאבא . תא חזי מה כתיב ישראל
לעתיד עתיד דישראל כד לסתכלא כך כם מית הוא מסאב לכל נופא וכיתא מסאבא
ונופא דגוי עבד לא מסאב לאחרא ונופיה לא מסאבא כד ליהו מית . מאי
טעמא ישראל כמשתא דליהו מית כל קדושי דמאריה מתעברן מכיה לתעבר מכיה
רוח קדשא לסתאר נופא מסאבא לכל גוי עובד עבודה זרה לית ביה כלי דכתיב מסאב
כל סטרין גולמא דיליה מסאבא ורוחא דיליה מסאבא וכגון דסוחכותי הלין סריין
דגוויה לסיר למקרב לגביה כיון דמית כפקו כל הלין מסאבותא ולסתאר נופא כלא
מסאבות׳ לסוחכא ולא׳ב דגופא דלהון מסאב כין כחייהון כין כמיתתהון לכל כחייהון
דכל חיכון מסאבי לגביהו לית להון חילא לסוחכא לאחריני כמיתתהון דכפקי כל חיכון
מסאבין מכייהו לא יכלין לסאבא ודישראל יכיל לסאבא לאחריני כגון דכל קדישין
כפקין מכיה ושרא עליה סטרא אחרא . תא חזי האי כלם קדישא כד חזיל כר כם
ולסתעכיד ולתרכי מהאי פרגופא דיוקנא דיליה גולמא לאחרא ומתחברן כחדא ודא
כטול לדא כשעתא דלסתכחו כטיר הוא כר כם ונופא דיליה כקיומא ורוחיה סריא
כגויה כשעתא דקריבו יומוי מתעברן מכ״ד סליק לדא ולסתאר כר כם כלא
כטוירו כדין עד סיפוק סיום וכסו הכלוס ל״ . תא חזי כד מתעבר דיוקנא כעלמא דקכ״ם
יתיב על כרסי דדיוקנא כלעי כל כם לאתערא כדוכא תסוב דיוקנא מהיוכא דהא הסוא
יומא פתקין כתיבו ומסתכחי כלהו כחדא הא כתיבין ואי זכי כר כם דיוקנא קמי
מאריה קרעין פתקי דעליה לכתר קכ״ם זמין קמיה דכר כם ויומ׳ דכפורי ויומ׳ דתסובא
תב מחטלוי תב ואי לא פקיד מלכא למתתם פתקין ווי דהא תסובה כעיא לסתלקא
מכיה ואי זכי כתסובה סלימתא כדקא יאות תלין כיה עד הסוא יומא כתרא דעצרת
הסוא תמיכאל ואי עביד תסובה סלימתא לקמי מאריה לסתקרעא ואי לא זכי לחיכון
פתקין כפקין מכי מלכא ולא מתעברן כידוי ודיוקנא מתעביד ופתקין לא מהדרן תו לכי
מלכא כדין צולמין לתעברא ולא מסתכחין כיון דמתעברן מכיה הא ודאי טופסקא
דמלכא עבר עליה ויטעוס כסף דמותא וכסהוא ליליה דחנא כתרא סכטירין זמינין
ופתקין כטלין כתר דכטלי לון צולמין מתעברן ולא מסתכחין ואי מסתכחין כהו יעבד
לו יעבר עלוי ודיוקנא מרעין כיסין כגרושתא דלהון והא לוקימנא להא . וכספרי
קדמאי לחרי יתיר כד ריסא לגרע ויסתכח נופא כריס לו לסתתיה יסתכחו והוא
יסתלק והא כד לא לסדר כל הסוא זמכא כתיובתא לכל לו לסדר טעמא דמותא
ויטעם ויתסי ואי נופא לא לתחזי ויסתכח ריסא לגוון סלקין והנך לתקויס והא כד
כריס זעירא כרסותיה ואי ידוי פגימו עבידתא דידוי פגימין רגלוי מרעין רדפין עליה
ערק גולמא ולסדר ערק ולסדר עליה כתיב כבקר תאמר מי יתן ערב לכל זכאין
מסידי ככל יומא ויומא מסתכלי כלכייהו כלילו הסוא יומא מסתלקי מעלמא ועבדין
תיובתא סלימתא קמי מאריהון ולא יטרכון למלה לחברא לא כעלמ׳דין ולא כעלמא
דאתי . תא חזי כל הנקרא כשמי כמה עלאין עובדי מלכא קדישא דהא כחיכון
שובדין דליהו עביד קטיר לון כמלין עלאין לעילא וכד כטלין לון לתתא ועבדי כהו

שבת ויחי

מלין ואית מניהון דלחיזון בשמא קדישא בגין לולב ואתרוג הדם וערבה דכלהו לחיזון
בשמא קדישא לשלח ועל דא תכיכן למלין לחדה לון ולמעבד כהו עובדא בגין לאתערא
חדוה דהוה לחיזוי כיה ועל דא תכיכן כמלין ושובדא כעיין לאתחזאה מלה בגין
לאתערא מלה לחדה דהה כל הנקרא בשמי ולכבודי כראתיתיו לאתערא יקרי דרחימו
לחדה ליה ינרתיו למעבד כיה שובדא לף עשיתיו לאתערא כיה לעילא · דא כל
הנקרא בשמי היכן דכתיב פרי עץ הדר ולקחתם לכם ביום הראשון היכן ערבי נחל
חיזון דיוי דהוה חמיסאה על עשור לכל ביום הראשון ביום הראשון מלן קדישא יום דכפיק ראשון
לכטלה כמכוערי דמיין כביעין ולכן כעיין למסכה ליה לעלמא דקטר כבי כפא כקטרוי
לחיזי מטרוכית לתת ולפיקת לון ומלכא לעגה ליקרא דילה ויהב לון כיד לאסכחת
לון כיפין ונחין לחרת הא לפיקת לון לחירו לתיזון לון מיכלא ומסתייא כך הא יום
הכפורים לפיק לכלא לחירו ולכן כפי מזוכא קדומא ונחיכן למסתייא היא לאתערא
למלכא כהלי יומא ידעבדא דהא מיין כביעין עמיה סדרין סדילנא למסתייא למלכא
דלפיק לון לחירו לכל כהלי יומא לכרסם סירותא דכלא לי כעכבי יקרא הוא סירותא
לי כמיא הוא סירותא דלכרסם סלקי למחפר כירי דמיא פרי עץ הדר דא כירא
דיצחק דינחק לחדר ליה לקבה וקרא ליה עץ הדר פרי דהלי עץ הדר ידיעא כפות
תמרים דכתיב נדיק כתמר ופרח ולא לסתכא כיכוייהו פרודא ועל דא לא כתיב
וכפות תלא כפות בגין דלא סליק דא כלא דקא וכהלי לתתלייא הלי כאר מכאר מיס
עלמין כביעין דהיא לתתלייא קדמית ומניה לתתלייא כירא עד דהיהו כביעו לכלא
ועכף עץ עבות דא עכפא דלגא דכרכא דלתקוף ולסתרסא כסרסורא לתעביד תלכא
עלאה על כלא דלחיד ככל סטרי עכף דליהו עץ עבות עץ דלחיד לאכות דהא מהלי
כטל יסודא דעלמא ולתתלייא לארקא ככירא הלי הוא עלמא ארקא דקקיותא וערבי
נחל הרי ליכון תרין כחלין דמיוא לתככים כהו לארקא לנדיק · דכר לאחר וערבי
נחל הלין ליכון נכורן דלתיקן כיה ביצחק דלתיין מסטרא דההוא עלאה ולא
מסטרא דלכא · וערבי נחל הדין קיימין דגופא קיימא עלייהו לכל וערבי נחל ודאי
כמה דלתמר והלין ליכון כלהו לארקא מויא לכירא ולקחתם לכם ביום הראשון פרי
עץ הדר דא לאכרהם · כפת תמרים דא יצחק · ועכף עץ עבות דא יעקב · וערבי
נחל שין ליכון תרין דרגי דלתמרן ומלי דמתכי הלי בגין רעץ עבות דא יעקב דלחיד
לכלהו מלקין ודלי דא יעקב לכל הא לוקימכא פרי עץ הדר דא יצחק דינחק
נכור תתלה כפת תמרי וכפת חסר קסורא דלתקטר ככירא כלא כפיתו כסרכליהון
כנין דהלין לא סלקין דא ועכף עץ עבות עכפא הוא עלאה דלתעביד עץ עבות
ולחיד לכל סטרי כהה ערבי נחל דא יצחק ככל סטרי דלחידין כסטרא דכחלא ולא
כסטרא דלכא דתכיכן לפיכך כהלי נחל דיכא לתתכא דיכון מתערין מכיה · ורכ
המנוכא סכא פרים וערבי נחל ליכון תרין קיימין דקלמרו דמיא כפקי מכייהו ומפיק
לכל תא חזו דתרין דרגין הלין דחיימי על דרגא דגדיק ליכא כניסו לכרכרא נפקין
מכייהו וערבי נחל לא כפקי מכייהו לא מעמ ולא ריקא ולא לוקימ וכלא מפיר ולוזדוב

בשמלה לקביל לבא לולב ביומא כפת בכלה וקטיר בכלה דהא נדיק כפות הוא בכל
סטרין וקטיר בכלה ודא הוא קטורת דסמיכותא · ובספרא דלגדתא אפיר קאמר
דכל חלין חיכון תוספיזין דזמיכין עמין קדישין בהאי יומא דבעיין לאתכחא להו כיון
דזמין לון וכהו בש כר כם למלכא בעותיה · זכאין חיכון ישראל דידעין ארחוי דמלכא
קדישא וידעין ארחוי דאורייתא למהך בהון קטוט למזכי בהו בעלמא דין ובעלמא
דאתי ביומא דא כפקי ישראל בסימנין דסימין מגו מלכא בגין דחיכון בניהון דיכא
ומאי סימנין חיכון סימני מסימנותא תותא דמלכא עלאה · לתרי כנוי בעא דשלמה
קדם מלכא לדיכא ולא ידעי עלמא מאן מכוייהו בגין כפק חד לגיון מכוי מלכא עלאה
ליה אמר לון מאן דיכוך וכידוי סימנין דמלכא הוא בגין כך כלי עלמא עאלין לדיכא
קדם מלכא עלאה ודאין לון מיומא דדם ויום הכפורים עד חמש סרי יומין לירחא וכין
כך לעתכחו ישראל זכאין כלהו בתיובתא טרחין בספר ולוכ ואתרוב ולא ידעי מאן
בגין דיכא מלכא עלאה מאן בגין דיכא · אל תיכון דמפקי בידייהו סימנין
דילוף חיכון בניהון דיכא בהאי יומא כפקי ישראל כרשימו דמלכא בתיובתא עלאין
בספות לאתרוג בשמלה לולב ביומא חמאן כלהו דישראל בסימין כרשימין דמלכא
קדישא · פתחי ואמרי לעמא קדישא עכבה לוקחי לעם עכבה לוקחי לעלמין · עד כאן חדושתא
דכלאחדושתא דתוספיזין ואפילו חומות השלם בחדושתא ומתברכין מכח ועל דא
קדישין בכל יומא עליהו לאטלא שלם ויתברכון מיכן · מכאן ולהלאה יומא
חד דמלכא עלאה דאתי כהו כישראל לכתיב כיום השמיני עצרת תהיה לכם דהא יומא
דא מן מלכא כלאחודוי אחדותא דילוף כישראל למלכא דזמין תוספיזין כו · ר שמעון
פתח ואמר אני אחבת אשרת העמקים · כמה אחביה כנסת ישראל קמי
קב"ה דקב"ה מסכח לה והיא מסכחת לה תדיר וכמה מסכחין ומזמרין לזיוהא לה
תדיר לקב"ה זכאה חולקהון דישראל דאחידן ביה בשבילא דאולקא קדיש כמה דכתיב
כי חלק ה' עמו וגו' · אני אחבת אשרת דא כנסת ישראל דקיימא בשפירו דכוי
כנגדא דעדן אשרת דא היא סרה ומסכחת למלכא עלאה · דא אני אחבת אשרת
דכיעא לאתקלפא מסקין דאחלין עמיקא מכועא דכחלין כלא והיא סרה לאחגם בשבת
העמקים דקיימא בעמיקתא דכלא מאן חיכון עמקים כלא ממעמקים קראתיך ה' ·
אחבת אשרת · אחבת מהיא לאתר דבקיו דאחלין כפקין ולא פסקין לעלמין בשבת
העמקים בשבת מהיא לאתר דאקרי עמיקא דכלא סתים מכל סטרין · תא חזי
בקדמיתא דוקא כאחבת דסטרין ירוקין לבאר בשבת סומקא כגוונין חוורין בשבת
בשית סטרין בשבת דאשתכיאת לגווה ונפיקת בשבת בקדמיתא אחבת
בעידנא דבעיא לאזדווגא כיה במלכא לקרי אחבת כתר דאתדבקת כיה במלכא
עלאה דבעיא לאזדווגא כיה במלכא לקרי אחבת כתר דאתדבקת כיה במלכא
בגין דיעאתבא בשבת בגין דכאיב ספתותיו סומקא בשבת העמקים דהיא
בחיכון כפיקין לקרי בשבת בגין דכאיב ספתותיו סומקא בשבת העמקים דהיא
מאכייא גווכהא זמכין למב וזמכין לביש זמכין לרחמי זמכין לדיכא · ותרין אשמא כי
טוב הען למלכל וכי תאוה הוא לעיכים · אח חזי דהא בני בשבת לא מסתבלין ולא
ידעין ולא מסגיחין בשעתא דכרית קב"ה לגלגלא ומוקיר ליה ביקירו עלאה בעא מכיה
לאתדבקא ביה בגין דישתכח יחידאי וכלהו וקודאי וכאתר דדבקותא ואחידאי דלא

לאתכי ולא מתהפך לעלמין כההוא קטורא יחידאי דכלא כיה לאתקשר ה' ועון החוי
בתוך הגן לכתר טעו מלרחא דמיימנותא ומבקו לולבא ויחידאה עלאין מכל לולבין
ולתו לאתדבקא בתר דמשתכי ומתהפך מגווכא לגווכא ומטה לכיה ומכיה לטה
ובחתי מעילא לתתא ולאתדבקו לתתא כמכווין סניחין ומבקו לולבא ויחידאה מכל
לולבין ה' תמר עשה אלדים לת ה' ולדם יפר וגו' ודלי כדין לתהפך לכוייהו כההוא
סטרא ממש זמכין לטה זמכין לכיה זמכין לרחמי זמכין לדיכא כהלי מלה דלתדבקא
בה ודלי בקשו תמכוכות רכיה ולתדבקו כהו ה' קכה אדם מבקת חיי ולתדבקת
במותא חיי דכתיב ועץ החיים בתוך הגן דלקרי חיים דמלן דלחיוך כיה לא טעים
מותא לעלמין לתדבקת בלולבא לתרא הא ודלי למותא ה' רגלים וירדות מותא
וכתיב ומנחא לכי מר ממות לת ה' ודלי כתר דמותא לתדבק ומבק לתר דחיי
בגין כך לתגזר עליה ועל כל עלמא מותא לי הוה חטא כל עלמא מה חטו לי תימא
דכל עלמא לכלי מלולבא דא ולתרמי מכלא לאו הכי אלא כשעתא דאדם קאים על
רגלוי חמו ליה כרוין כלהו ודחילו מקמיה והוו כטלין לכתריה כעבדין כתר מלכא
והוא אמר לון אכא ולתון כאו כשתחוה וככרעה וגו' ואזלו כלהו לכתריה כיון דחזו
דאדם סגיד להלי לתר ולתדבק כיה כלהו לתמשכו לכתריה ונריס מותא לכל עלמא
וכדין לשתכי אדם לכמה גווכין זמכין דוכא זמכין רחמי זמכין מותא זמכין חיי ולא
קאים בקיומא תדיר כחד מכוייהו בגין דההוא לתר נריס ליה · ועל דא לקרי
ארב המתהפכת המתהפכת מסטרא דא לסטרא דא מטה לכיה מרחמי לדיכ' משלם
לקרכא מתהפכת היות בכלא טב ורעדכתי עץ הדעת טוב ורע ומלכא עלאה לרחמי
על עובדוי לוכח ליה ה' ומעץ הדע' טוב ורע לא תאכל ממנו וגו' והוה לא קבל מניה
ולתמסך בתר לתתיה ולתתרך לעלמין ולתתא נריס מותא לכלא · תא לעלמא דלתי
כתי' כי כימי העץ ימי עמי כימי העץ ההוא דלשתמודעא כיה אחוכא דכתי' כלע המו
לנצח ומחה ה' אלדים דמעל מעל כל פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ וגו'

ויקרבו ימי ישראל למות · תאכא אר' חייא כתיב ויחי יעקב בארץ מצרים
שבע עשרה שנה היתה כקיומיה יעקב והכא כמיתתיה ישראל
דכתיב ויקרבו ימי ישראל למו' · תמר רבי יוסי הכי הוא ודלי דהא לא כתיב ויקרב
יום ישראל למות אלא ימי · וכי כמה ימי מית בר נש והא בשעתא חדא כרגעא חדא
מית וכפיק מעלמא אלא הכי תאכא כד קכה כעי לאתכא רוחיה ליה כל לזיון וימין
דקאים בר נש בהלי עלמא לתפקדן קמיה ועאלין בחושבנא · וכד לתקריבו קמיה
למיעל בחושבנא מית בר נש ולתיב קכה רוחיה ליה ההוא הבל דלפיק ונפח כיה
לותביה לנביה זכאה חולקיה דההוא בר נש דימוי לתקריבו נבי מלכא כלא כסופא
ולא דחי ימא מכוייהו לבר דיסכא כההוא ימא דלתעביד כיה חוכא בגין כך כתיב
כלדויקיו קריבה ואיך יקרבון משום דקריבו ימוי קמי מלכא כלא כסופא · וי
לרשיעיא דלא כתיב כהו קריבה ואיך יקרבון ימוי קמי מלכא דהא כל יומוי כחובי
עלמא לשתכחו ובגיכי כך לא יקרבון קמי מלכא ולא יתמכון קמיה ולא ידכרו לעולא
אלא לזיון מגווייהו · עלייהו כתיב דרך רשעים כאפלה לא ידעו במה יכשלו

והכה ויקרבו ימי ישראל ודלי בלה כסופה בשלימותה בחלוותה שלים וכניכי כך ימי
ישראל דהוה שלים יתיר ישראל מיעקב · ולי תימא והא כתיב ויעקב לוים תם שלים
שלים הוה ולא שלים בדרגא עלאה כישראל · תניוא לימר רבי יוסי בשעתא דיומוי דכר
כם לתפקידן קמי מלכא לית זכאה דלתפקדן יומוי ורחיקין מקמי מלכא ולית
זכאה דכד מתפקדן יומוי קריבין וממיכין למלכא ולא מתרחקין בלא כסופא עלאין
וקריבין למלכא זכאה חולקהון הה"ד ויקרבו ימי ישראל למות · ויקרא לבנו ליוסף לימר
רבי יצחק וכי שאר שבטין לאו בני היכון אלא לימר רבי אלא יוסף בנו הוה ויתיר
מכלהו דתניין בשעתא דאתתיה דפוטיפר דחקת ליה ליוסף מה כתיב ויבא הביתה
לעשות מלאכתו ואין לים אלא מלאכי הבית · הלי קרא הכי מבעי ליה ואין לים בבית מן
מלאכי הבית אלא לאכללא דיעקב דהוה תמן ואסתכח תמן וכניכי כך מלאכי
הבית אבל לים אחרא הוה תמן כיון דסליק יוסף עימוי ואמר דיעקב דאבוי
ויתיב בקיומיה ותב לאחורא · תא חזי מה כתיב ויאמן ויאמר אל אשת אדוני אל
קרי לת לימרת ויאמן ויאמ׳ · חייך ויאמן ויאמ׳ לאחר ייתי לכרכא לכבך ויתברכון כיה
הה"ד ויאמן לכיו ויאמר ידעתי בני ידעתי כיון דאמר ידעתי בני לאתי לאמר ידעתי
לאחרא אלא לאמר ידעתי בני בזמנא דקיומת בנופך דלת ברי כד חיות דיעקב דילי
ותבת בקיומיך וכניכי כך כתיב ידעתי בני על מה דלימרת דלא הוה כוכרא נס הוה
יהיה לעם ונם הוא יגדל והכא כתיב ויקרא לבנו ליוסף לבנו ליוסף ממש · לא
ויקרא לבנו ליוסף דבדיוקא חד הוו מתחזיין דכל מה דחמי ליוסף הוה לסהיד
דכריה דיעקב הוה · רבי יוסי לימר כלא הכי הוא ושוד דיוסף זן ליה ולבנוי בסבותיה
וכניכי כך בנו ממש יתיר מכלהו · ויקרא לבנו ליוסף לאתי ליוסף ולא לאחרא משום
דרשותא הוה בידיה לסלקיה מתמן · רבי יוסי לימר כיון דיעקב הוה ידע דבנוי
יסתעבדון בגלותא תמן במצרים לאתי לא לתקבר תמן בגין דיגין זכותיה על בנוי
לאתי בעא לאסתלקא מתמן והא כתיב כרחם לב על בנים לן הוא רחמנותא אלא
הכי תאלת בשעתא דהוה בחית יעקב למצרים הוה דחיל · הוה לימר דילמא קן
יסתנון בני ביני עממיא ודילמא קם יסלק סכיפתיה מני כקדמיתא מה כתיב וירא
אלהים אל יעקב ונו׳ אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם · ומה דלימרת
דילמ׳ לסלק סכיפתי מביך לכבי לרך עמך מצרימה לימר עד דאולכא דילמ׳ לתקבר
תמן ולא לזכה עם אבהתי ואכבי לעלך גם עלה · לעלך ממצרים גם עלה לתקברה
בקברא דלכהתך בניכי כך בעא לסלקא גרמיה ממצרי׳ חד דלא יעבדון מכיה דאלא
דהא חמא דקב״ה זמין לאתפרעא מדאליהון וחד דחמא דסכיפתי ומני מדוריה בין
בנוי בגלות׳ וחד בגין דיהא נופיה דיוד בין נופייהו דלכבתי ולא יתמכי עם חויביה
דמצרי׳ · ותכיכנופיה דיעק׳ לתמשיך מסיפרוי דלדם הרשען והוה דיוקנים דיעקב
דיוקנא עלאה קדישא דיוקנא דכורסיא קדישא ולא בעא לאתקברא כיני חויביה
ורזא דמלה דלכהן לית פרודא כלל ועל דא כתיב ושכבתי עם אבותי · ויקרא לבנו
תא חזי מה כתיב המעט קחתך לת לעשות דרומא ולכא לוליד ליה יתיר מכלהו ·

ויקרא לבניו ליוסף תלכו רבי שמעון פתח ואמר הכתרות לו׳ אלהיכם וגו׳ הכתרות
שיקרא לבניו תלכו חזו כמה חיות ליה לכבר בם לא זזדקרא מחובני ולאסתכלא דלא יעבר על
רשותא דמריה. דתניין כל מה דכבר בם עביד בהאי עלמא כספרא כתיבי ליכון
שכדין ועלין כחושכנא קמי מלכא קדישא וכלא לתגליא קמיה הכל הם וסתר
הים קמיה דמריה ותניין לפיכך היה אמר דאמיר כר בם ולסתליק כרשותיה כלא לסתכא
קמי קב״ה ולא לתתכיד מכוה. תא חזי כהאי לילי דעלת לאה לגבי דיעקב
ויהבת ליה ליכון סימנין דיהב יעקב לרחל סליק כרשותיה דליהי רחל ושמא שמיעא
כה והאי טפה קדמיתא דיעקב הות דכתיב כחי ורחמית לוכי וסבר דליהי רחל.
קב״ה דליהי גלי עמיקתא ומסתרתא וידעמא כחשוכא סליק הוה רעותא לתתריה
וככירותא דרחל לסתלק ליוסף מאי טעמא משום דהא דרחל הות הוה טפה
קדמיתא דכפקת מיעקב. וכגין דהות דילה הוה ככירותא ממש דרחל ורית
יוסף ורחל ירתה להוה דילה וכגין כך רזא דמלה לא לסתלק רחל כשאר
סבטין אלא רחל כלומר אמו כרי. רחל סתם והאי כן לא לתידע שמיה ועל דא
לא קרית לאה כי כהאי שמא ולא לקרי רחל כי דהא לאה ידעת שכדין ותניין גלי
קמי קב״ה דיעקב לאו רשותיה למיהב קמיה כהאי ולא לסתכל כרשותיה כאתתא
אחרא כהאיהו פעמא כשאר חייכי עלמא ועל כך כתיב ויהיו בני יעקב שנים עשר
דהא כהאיהו דשאר חייכי עלמא דעבדי הוה עובדא כשמא לחבר לקרון ושמא וידעא
מלה דא לגבי חבריה וכגוכי כך ויקרא לבכו ליוסף כבו ממש מעורתא ושומא כריה
כמו הוה. תלכו לאמר רבי יוסי כמה לומי ליה ויעקב ליוסף דכתיב סים כף ידך תחת
ירכי הלא כהאיהו לתקיימ׳ דהוה רמים כבשריה דלא תעזיבתא דלכבן יתיר מכלא.
לומר רבי שמעון כלברים ויעקב כתיב סים כף ידך תחת ירכי. תחות ירכי
כלומר כהאיהו לתר דרמיזא כשמא קדישא ולפיק זרעא קדישא מהימכא לעלמא.
ביומא לא כתיב כגון דכלא מכיס עמי. תו מ״ט סכא סים כף ידך תחת ירכי אלא כך
תקבכי כמצרים אלא לומר ליה יעקב ליוסף כהאי רמיזא קדישא לומי לי לתפיק
זרעא קדישא מהימכא לעלמא ולתנטיר ולא לסתלק לעלמין אלא יתקבר כין ליכון
מסתכין אלא כטרולים לעלמין דכתיב כהו לתר כבר מרורים כמרם וזרמת מלסים
זרעתם. ואי תימא הא יוסף דבטיר ליה על כלא לומי לתקבר כיכויהו אלא ליכון
דכתיב כויה היה דבר ה׳ ב׳ ויקזקלכן כוזי הכהן כארץ כשדים על כהר כבר כתיב
דכתיב ואתי עלוי עם יד ה׳. לוקח סכא יוסף במיא לתרמי לתרוכא דילים. לומר
קכא לי יוסף לסתלק מסכא גלותא לי לתקייים אלא תהא קבורתיה כאתר אלא
ישתלח ויסכלון כני ישראל גלותא. תלכו לאמר ר׳ יוסי חמא יעקב דהא ככלא לתתקן
לברסיה קדישא כלהכין לומר לי הכא יתקבר היך נופא דא לחודיה כלהכתא ואפי
הוא מערתא דתתקבר תמן לקרי כפילתא כגון דכל מלה דכפילתא הוא תרין וחד.
ועקב תום

מלה דא לגבי חבריה וכגוכי כך ויקרא לבכו ליוסף כבו ממש מעורתא ושומא כריה
כמו הוה. תלכו לאמר רבי יוסי כמה לומי ליה ויעקב ליוסף דכתיב סים כף ידך תחת
ירכי הלא כהאיהו לתקיימ׳ דהוה רמים כבשריה דלא תעזיבתא דלכבן יתיר מכלא.
לומר רבי שמעון כלברים ויעקב כתיב סים כף ידך תחת ירכי. תחות ירכי
כלומר כהאיהו לתר דרמיזא כשמא קדישא ולפיק זרעא קדישא מהימכא לעלמא.
ביומא לא כתיב כגון דכלא מכיס עמי. תו מ״ט סכא סים כף ידך תחת ירכי אלא כך
תקבכי כמצרים אלא לומר ליה יעקב ליוסף כהאי רמיזא קדישא לומי לי לתפיק
זרעא קדישא מהימכא לעלמא ולתנטיר ולא לסתלק לעלמין אלא יתקבר כין ליכון
מסתכין אלא כטרולים לעלמין דכתיב כהו לתר כבר מרורים כמרם וזרמת מלסים
זרעתם. ואי תימא הא יוסף דבטיר ליה על כלא לומי לתקבר כיכויהו אלא ליכון
דכתיב כויה היה דבר ה׳ ב׳ ויקזקלכן כוזי הכהן כארץ כשדים על כהר כבר כתיב
דכתיב ואתי עלוי עם יד ה׳. לוקח סכא יוסף במיא לתרמי לתרוכא דילים. לומר
קכא לי יוסף לסתלק מסכא גלותא לי לתקייים אלא תהא קבורתיה כאתר אלא
ישתלח ויסכלון כני ישראל גלותא. תלכו לאמר ר׳ יוסי חמא יעקב דהא ככלא לתתקן
לברסיה קדישא כלהכין לומר לי הכא יתקבר היך נופא דא לחודיה כלהכתא ואפי
הוא מערתא דתתקבר תמן לקרי כפילתא כגון דכל מלה דכפילתא הוא תרין וחד.
ועקב תום

סוף ולפי מלי פעמים רחל לפי וכפי כתיב ורחל עקרה דליכי עקרה דכותה · שלש לפי
זכתה כיה לפקד את מבטון מגזעה קדישה בעלמא ויתיר וכניכי כך לתייהבת
עמיה לזווגה במערתא · אמר רבי יהודה לפי כל יומהא כפרשת תורחין קיימא
ובכת כניכים דיעקב כד שמעת מלי דליכי נדיקה ונלוזתה לקדימת ליה והיכו דכתי
ושכי לפי רכות כמה דתוקימנה דמקדמת ויתבת כפרשת תורחין למשחל ·
רחל לפי כפקת לתורחין לעלמא כניכי כך זכתה לפי לתתקברא עמיה ורחל קיימת
קבורתה כפרשת תורחין ותתקברת תמן הה״ד ותכי ככלי מפדן מתה עלי רחל מה
עלי עלי ודלי כלומר כניכי · בארץ ככנען כדרך כניכי מיתת כדרך דלפי כפקת כניכי
לעלמין כחתה כנין כך לפי דכפקת ובכת כפרשת תורחין כניכים דיעקב זכתה
לתתקברא עמיה רחל דלפי כעלת למיפק ולמשחל כהדים קבורתה כפרשת תורחין ·
ורזא דמלה הה תוקימנה ותתמר דל כתתבטיון ודל כתתכסיון ותה דתניה דמעין
סגיליון סדיה סיה נדקת דלפי כנין למהוי חולקיה דיעקב ולפי כהסיון רמע דעמו
והיכו דתניכן כל כך כם דתופיד דמעין קמיה דקב״ה ר״ש דתתנזר עליה שובעא
ויתקרע ולפי כיכל סהוה שובעא למלטתה כיה מכלן מלפי דסה לפי לתתנזר למהוי
חולקיה דעמו וסיה כבשותה לקדימת ליה ליעקב ולפי לתתיהיבת ליה לעמו · אמר
רבי חייא ובכתי עם לבותי וגו׳ · רבי יצחק פתח ואמר מה יתרון לאדם בכל עמלו
שיעמול תחת השמש בכמה לתר לתמר דלסתכלנה כמלוי דעלמה ולתתזי מלוי
סתימין לכל כלהו מלי דעלמה כלהו לקרון בחכמתה דתניה כתיב ותרב חכמ׳ עלמ׳
כיומוי דעלמה מלכה קיימא סידרה כחעלמותה והיכו דכתיב ותרב חכמת שלמה
מחכמת כל בני קדם · תמן תניכן מלן לוכון בני קדם סה לוקמוס · לכל חכמת
בני קדם סיה חכמתה דירתו מלברים דתניה כתיב ויתן לחכרים לת כל לפר לן
ליכחק מלי לת כל לפר לו דל חכמתה עלאה דהוה ידע בשמש קדישא דקב״ה ומשמ׳
לת כל לפר לו דהוה דיליה כדתכוין כהסיון כת דהות ליה לחכרה וכל שמה · ולבני
סעלנשים לפר לחכרים כתן לחברים מתנות וגו׳ · דיהב להו מילין דיעלן בכתרין
תתלין וכלן לתר לפרי לן על ארץ קדם ומתמן ירתו בני קדם חכמתה והיכו
דכתיב מחכמת כל בני קדם · תלת יומין חד הוה אתי רבי שמעון מקטטקים
לגוב והוה עמיה רבי לכל ורבי יהודה · רבי לכל פתח ואמר והוה רעיה לחכתריה דרבי
שמעון דהוה רכיב · אמר רבי לכל ודלי לחברי ויולכו כחריה יפקב · כחת רבי
שמעון כל ודלי כתיב וחכם עם ארכעים יום וחרכעים לילה ודלי חכמתה לה
מתיבחה חלה כל כך כם ותיב ולה לזול ולה קלים והה לוקימנה חלי על מה כתיב
וחכם הסתה בכויחה תלויה מלתה ותבו · אמר רבי לכל כתיב ותרב חכמת שלמה
מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצריים · חלי היה חכמת שלמה ומלי היה חכמת
מצריים ומלי היה חכמת כל בני קדם · כל תה חזי בכמה לתר לוקימה כהסיון שמע
דהוסיף כל לתתברכא מכלה כתיב ותרב כיומוי דשלמה לתתרביות ולתתברכת
וקיימא בחשלמותה ותניכן חלף טורין רברבין קמיה וכלהו כפיכי חד הוו לקמיה

חלף כהרין סניחין לה וכגמיעה קדם גמיע לגן טופרהה מחדלת לשף ומבשן שיבר

ודהא לחיזן לתרגא ועשרין [illegible] עיבר ליה דנפיק מכח לסטר הלי ולית דנפיק
מכח לסטר לחרא כמה וכמה אלף תריסין מתחזין כסערהא חד עולים לחורכיה
מריחא דעלמא לסייפי דעלמא כפיק כין רגלהא כסתין פולסי דטורא מתלבא כגווכוי
דא לתמכא על תתלי מלרב סטרהא דא כעיר לחיד טיא מאה ותלת עשר מפתחן
עלאין מסטרא דלמא כסמכא לחרכא לחנויר כחרניה תלין · הסוא כעיר קרון ליה
חכוך כן ירד כלוכון כרייתי דכתיב חכוך לכעיר על פי דרכו · ואי תימא מתכיתין
היא ולא כרייתא כמתכיתא דילן לוקימנא מולי והא לתמן וכלא מלתא חדא לסתכלו
תאותיה תטלל חיות כרא דתכיא כמה דיסראל קדישא עלאה לקרי כן לחמיה דכתי
כי כן הייתי לאבי רך ויחיד לכבי לחמי וכתיב כבי כבורי יסראל הכי נמי לתתא דא
לקרי כעיר לחמיה דכתיב כי כעיר יסראל ולוהבסו ובכמה נוונין לקרי כן ירד והא
לוקימנא לכל תא חזי כן ירד ממש דתניכן עשר ירידות ירדה שכינה לאר עא וכלהו
לוקמוה חכרייתא ולתתן ותחות הלי כמה חיותא קיימין דלקרון חיות כרא ממש תחו
לינון חיותא מתחזן כעריהא דסיהרא דלקרון ככביא דמרכיבא ממש
מלרי דמלרין מלרי דמתקלא מלרי דקטיגוריא מלרי דכנשא · וכלהו לקרון מלרי
דלרנוכא ודהא ורגלהא לחיזן כהדי לחרות קדישא תקיפא דלחזר על טרפיה ועד
כתיב וטרף ואין מנצל · טופרהא כל לחנון דלחכרין חוכי כבי כשא וכתבין ורשמין
חוכויהו כתקיפו דלזיכא קשיא ועד כתיב חטאת יהודה כתוכה כעט כרזל כנפורן
שמיר · מהו שמיר הוה דרשים לחכא ופשיק לה לכל סטרא זוממא דטופרא כל
לינון דלא מתדבקין כנופא דמלכא וינקין מסטרא דמסלכותא כד שלרי סיהרא
כפנימותא וכנין דשלמה מלכא ירתא לסיהרא כשלימותא כשי לירתא לה כפנימותא
ועל דא לסתדל לשתא דרוחין ושדין למירת סיהרא ככל סטרא · וכיומוי דשלמה
מלכא ככלא לתכנייר סיהרא הלך ותרב חכמת שלמה ותרב דיוקא · מחכמת כל כני
קדם רזא עלאה הוא כמה דכתיב ויהי שלמה המלכים משר מלכו כארץ לדוש ולין לקרון
כני קדם דכלהו לא לתקיימו כר מהלי דכלילא דכר ונוקבא · ותהא דלף על נב
דלתקויות לא לתכסירת כחכמותא עד דלתתא שלמה דלתחזי לקבלהא כמה
דלוקימנא דכנין כך לחיים כת שבע הות · ומכל חכמת מנרים דא חכמה תקאה
דלקרי שפחה דכתר ריחיא וכלא לתכלילת הלי חכמה דשלמה חכמת כני קדם
וחכמת מנרים · אמר רבי אלא כריך רחמנא דשלילא קמך מלה דא דהא ככל מלי
דא זכיאת · תרם מלין אלין הא לוקימנא לון והא לתמרי · תהא מה יתרון לאדם
ככל עמלו ויכול אף עמלה דלורייתא לא שיעמול תחת השמש כתי שלמי עמלה דלוריתא
דלשלמא מן שמשא הוא · רבי חייא אמר אף עמלה דלוריתא דלהיהו עמל כניהון
דכתי כשא לו כנין יקרא דילהי · הלי תחת השמש כתיב דהא לא סליק לעילא · תניא
אמר רבי אלעזר לפילו אי כר כם קיים אלף שנין הוא ויומא דלסתלק מעלמא דמי
ליה כחילו לא לתקייס כר יומא חד · **ושבתי** עם לחבותי זכאה
חולקהון דלכתא דקב"ה עביד לון דתיבא קדישא
לעילא ולתתא כהו לא לתעסרא עמהון הלך רק כלבותיך חסך וגו' · אמר רבי
אלעזר

אלעזר ויעקב הוה ידע דהך עטורא דיליה כלכתיה הוה דהך עטור דלכהן עמיה
הוה והוה עמהון ועל דא כתיב בלעם תניין ש תלת קסרין תרין קסרין חד מהאי
סטרא וחד מהאי סטר וחד לכלהון ודא הוה דתניין והכריה התיכון כתוך הקרפ׳
מכריה מן הקנה לא הקנה והוה קסרא דלא מתעטרא לחוד להאי סטרא ולהאי סטרא
ועל האי כתיב ושכבתי עם אבותי ודאי ושכבתי עם אבותי ונו׳ ר׳ יהודה פתח ואמר
פתרוסים שמעו והעורים הביטו לדעת׳ תתרפ׳ שמעו אלין כמה דלא נייתין למלולי
תורית׳ אלא בקהין תורייהו למעבד לפקודי דמאריהון והעורי׳ דלא מסתכלין למבדע
על מה לישנן קיימין דהא ככל יומ׳ ויומ׳ כרוז׳ נפיק וקרי ולית מאן דישגח דתניין לישנן
ויומין דכר עם כך לתתכר׳ כהנוא יומא דנפק לעלמא כלהו קיימין בקיומייהו ואלין
ושמסין בעלמ׳ כתתין ואתדרן לכר עם כל יומ׳ ויומ׳ כלהודוי׳ וכך הנוא יומא לתתי
ואזדר ליה וכר עם עביד בהנוא יומא חובא קמי מריה הנוא יומא סליק בכסופא
ואסתיר בהדותא וקאים כלהודוי לכר׳ ותאנא כתב דקאים כלהודוי יתיב עד דכר
עם עביד מכיס תעוב׳ זכה תב הנוא יומא לאתריה לא זכה הנוא יומא כחית ואתתף
בהנוא רוחא דלכר ותב לביתיה ואתתקן כדיוקניה דהנוא כר עם בגין לאכפא ליה
ודיוך עמיה בביתא ואית דדיוקנא לטב אי הוה זכי׳ ואי לאו דיוקנא עמיה לביש׳
כין כך וכין כך אתפקדן לישנן ואסרי׳ לא עאלין כמכיכא דלישנן דאסתארו ווי להנוא
כר עם דגרע יומוי קמי מלכא קדישא ולא סביק לעילא ויומין לאתעטרא בהו בהנוא
עלמא ולאתקרבא בהדייהו קמי מלכא קדישא׳ תא חזי כך קריבו לישנן ויומין קמי
מלכא קדישא אי הוה זכאי כר עם כפיק מעלמא סליק ועאיל בלישנן ויומין ולישנן לבושי
יקר דמתלבש׳ ביה כמתיה ולישנן ויומין הוו דזכה בהו ולא חב בהו׳ ווי להנוא דגרע
ויומוי לעלמא דכך כעאן לא׳ מתלבש׳ ליה כיומוי לישנן ויומין דפגים ליהו בחובוי חסרין
מסהוא לבושא ואתלבש כמכא חסרא כ״ם אי סגיאין לישנן ולא להוי ליה לכר עם כמה
דאתלבש בהנוא עלמא כדין ווי ליה ווי לנפשיה דדיוקנין ליה כגויסם על לישנן ויומין
ויומין על ויומין על חד תרין׳ דכך נפיק מהאי עלמא לא מסכא ויומין
דאתלבש בהו ולא הני ליה לבושא כמה דאתמר׳ זכאין לישנן נדיקיא דיומיהון
כלהון טמירין לישנן לגביה דמלכא קדישא ואתעביד מניהון לבושי יקר לאתלבש׳ בהו
בעלמ׳ דאתי׳ תניין כרזא דמתניתין מאי דכתיב וידעו כי ערומים הם ידיעה ידעו
מאם דהנוא לבושא דיקר דאתעביד מלישנן ויומין גרע מניהון ולא מסתאר יומא מלישנן
ויומין לאתלבש׳ ביה הכל גלמי דאתו עיכך ועל ספרך כלם יכתבו ימי ונברו ולא לא׳ כהם
דהא לא מסתאר חד מניהון לאתלבשא בהו עד דאסתדל לדם ועבד תשובה וקבל
קביל ליה ועבד ליה מאני לבושא לאחרנין ולא מן יומוי הכי ויפע ה׳ אלהי׳ לדם ולאסתי
כתפוי שור וילבושם׳ תא חזי כאברהם דזכה מה כתיב בה כיומים׳ משום דזכה׳ כל
מסתלק מהאי עלמא כלישנן ויומין ממש דיליה עד ואתלבש בהו ולא גרע מהנוא לבושא
יקר כלום דכתיב בה כיומים׳ כלישנן מה כתיב ויאמר ערום ואחתי מכטן תמי וערום

ואברהם זכה דכתיב בה כיומים׳ תא חזי כאברהם דזכה מה כתיב בה כיומים׳ משום דזכה׳
מסתלק מהאי עלמא כלישנן ויומין ממש דיליה עד ואתלבש בהו ולא גרע מהנוא לבושא
יקר כלום דכתיב בה כיומים׳ כלישנן מה כתיב ויאמר ערום ואחתי מכטן תמי וערום
מסוף שמה׳ והא לא מסתאר לבושא לאתלבשא ביה׳ תכא זכאין לישנן נדיקיא
דיומיהון זכאין ואסתארו לעלמא דאתי זכאין וכך כפקין מתחברן כלהו ואתעביד

סם׳ בחול שפי בושא על לבושיהון חשוא ושם
עבדו על כל פרטי ולמי עבד ולמה שפשט
ויהיו שאבדו בלעם שלבש בגדי כבוד וישב
ויהיו

לכושי וקר לאתלבשא ביה וכהדוח לכושא זכאן לה תעבד מעבוגא דעלמ׳ דאתי ודהדוח
לכושא זמיכין לאחויה ולמיקם · וכל לאיכון דאית להו לכושא יקומון ה״ד ויתיבו כמ
לכוש · ווי לאיכון חייבי עלמא דיומיהון כחוכי חסרין ולא אסתאר מכוהי
כמה דאתכסיין כך ופקון מעלמא · תנינן כל איכון דזכין לאתלבשא כלכושא יקר
ביומ׳ מתעטרן כהדיא נולמא · מעטורי דמתעטרי לכאן מהדוח כחל דכגיד וכפיק
לגבתא דעדן ה״ד וכתך יי׳ תמיד וסביע בנחאות כפשך וגו׳ · ואיכון חייבי עלמא
דלא זכו לאתלבשא כלכושא דיומהון עלייהו כתיב והיה כשרר בערבה ולא ירלה כי
יבא טוב ושכן חרדים במדבר · אמר רבי יצחק זכאה חולקיה דיעקב דרחמנו יתיר
הוה ליה דכתיב ושכבתי עם אבותי · דלזכי בהו ולא כאחרא דלזכי בהו לאתלבשא
ביומין דילי · וביומיך דלהון · רבי יהודה אמר כתיב וירח את ריח בגדיו ויברכהו
בגדיו כגדי עשו מבעי ליה דהא לאו דידיה הוו אלא דעשו הוו הכהו בגדים דכתיב
ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמודות · בגדי עשו כתיב הכא והכא ריח
בגדיו דיעקב מטמע אלא הכי לוקימנא וירח כלומר לסתכל להלא ולארח ריחא
דלבושוי דהדוח עלמא כדין ברכיה · ועל דא כתיב ראה ריח בני כריח שדה דא
הוא חקל דתפוחין קדישין אמר רבי אילעזר וזכית כאיכון לבושי יקר ויתן לך האלהים מטל
השמים מלי מטמע בגין דהדוח חקל דתפוחין קדישין כטיף טלא כל יומא מהדוח
אתר דאקרי שמים דכתיב מטל השמים · אמר רבי יוסי כלא ברכיה מטל השמים
ומשמני הארץ · מלי טעמא בגין דוירח את ריח בגדיו · בגדיו ממש כמ׳ דלוקימנא ·
תנא אלף ותמש מאה ריחין סלקין ככל יומא מנ״ע דמתכסיי דהו איכון לבושין דיקר
דהדוח עלמא דמתעטרן מן יומוי דכר כם אמר רבי יהודה כמה לבושין איכון ·
אמר רבי אלעזר טורי דעלמא על דא כליגו מכל תנינן איכון חד דמתלבשי בהדוח
לבושא רוחא דכנפת דארעא וחד יקרא מכלא דמתלבשי ביה נשמתא בגו פרוכא דתיני
בין פורפירא דמלכא וחד לבושא דלבר דקדוש ולא קדוש לתתאי ולא לתתאי דהא
מתלבשי ביה כפשא ואזלא ושטא בעלמא וככל ריחי אתא ושכחת אזל ואתקשר
כרוחא דכנפת דעדן דארעא דקיימא בין פרגודא דיקרא ומכוה חולף ונדע מה
דידעונא ואודע ליה בעלמא · תנינן קטורין לתקשר כפשא בכלרים ורחא
ושכחת בקטורא דרוחא די כין ריחי בוסמין דכנפת דעדן דארעא ואתמן לאזל
ושלט ואתקשר עם רוחא בפשתא דנרירא כגורא דחיי ואתרויא ואתזכת מאיכון
זיוין יקרין דהלי סטרא ודהלי סטרא ה״ד וכתך יי׳ תמיד תמיד דויקא · והסביע
בנחאות כפשך · מסו בנחאות שלא נחותא חד כד אתקשר כרוחא דכנפת דלתתא
נחותא דלגו מן נחותא כד מתקשרן כפשתא דלעילא כגורא דחיי והייכו בנח חד
נחותא תרין דאיכון לעילא כיקירו דפשתא כלומר נח נחו׳ מלן ירית דא כפשך
כפשך ממש · זכאה חולקהון דצדיקיא · אמר רבי שמעון כך אתא בין איכון חבריא
דכלל מתכבשי נכאי ואולפי מלי כאתגליית ואיכון עילאי לן בנוסבתא דפרי זהר תקיפ
ס״ת ומכל סטרין כמה זמכין אולפנא לן מוריהון דנבתא דמלכא מורהון דמלכא
כמה זמכין אולפנא לן כל איכון דרגין דצדיקיא בהדוח עלמא וכלהו מסתפי למימר

מלין חולין שלא לשר[ת] כנמנום כניהו כך פסילוסין לקרון כהדיוט פסילוסא דמנמנם
כפומיה לכל לזכותא דליכנא להו הוחיל ומסתפי דהא לוירא קדישא ורוחא קדישא
לתעדי מכוייהו וכקי מלוירא ורוחא דרשותא לאחרא ולא עוד אלא דקשת לתתחזי
עלייהו ולאו חיכון כדאי למחמי סכר לכפוי כם סכר לכפין לחרכין לכל דא מכניף
להו דלכא סכיף כעלמא ולכא סיומא כעלמא דהא כחיי לא יתיב עלמא כנערא
ולא לתתן כליכא לעילא לתרתין לא יקום דרא כדרא דא וזמין עלמא דלא יסתכח
מלן דיגין עלייהו וכל לכפין חכיפין יסתכחון כין לעילא כין לתתא · לעילא כחוכייהו
דלתתא וחציפותא דלהון וזמינין כני עלמא הכוותן ולית מלן דיסגא עלייהו
ויהדרון רישא לכל סטרי עלמא ולא יתוכן כחסוותא לכל חד לחסותא לסכיכא
כעלמא ולא יתיר כההוא לתר דיסתכחון חיכון דלעלן כחוריתא ולסתכח כוכייהו
ספר תורה דלא מסתקר כיה כך מפקי הלן כניכיה מתערי עלאי ותתאי · וכל סכן מי
לכתיב כיה שמא קדישא כדקא חזי והא לוליפכא מלה ווי לדרא דלתגליוה כוכייהו
ספר תורה ולא מתערי עליה לעילא ותתא · מלן לתער עליה כסעתא דעלמא כנערא
טפי ולנטריך עלמא למטרא ולנטריך לתגלות ספר תורה יתיר כדוחקא דעלמא
דכך עלמא כנערא וכעלן כני נשא רחמין עלי קכרי כלהו מתין מתערין עליה דהא
כפשא לקדימת ומודעא לרוחא דהא סת לסתכח כגלותא כדוחקא דעלמא כדין
רוחא מודעא לנשמה וכשמה לקכה וכדין קלה לתער וחס על עלמא ודא על גלותא
דסת מלתריה וחייל לתיין למכעי על קכרי מתייתי ווי לדרא לי לנטריך סת
לתגלות לי מלתר לתתר לקפילומכי כניסתא לכי כניסתא דהא לא לסתכח כוכייהו
על מה ישנחון עלייהו ודא לא ידעין כלהו כני נשא דהא סכיכתא כך לתגליוה גלותא
כתיהה עד לא תסתלק לעילא מה כתיב מי יתכני כמדכר מלון לורחיס לכתר כזמכא
דדקקא לסתכח טפי כעלמא תמן לסתכחתגלותא דסת תמן היא וכלא
מתערין עליה עלאי ותתאי · אמר רבי שמעון לי הכי כלאי טפשאי וכדעון מלין
דרזי דחכמתא על מה קלוס עלמ[א] על מה מתרנגן כך יסתכח כדוחקא וכדעון סכחא
דרב המנונא סכיך כך לסתכח כוכייהו ולא הוו ידעי סכחיה והא לסתכחא מלא
מתקטרן כמלוי דעלמא מלכא כרזא דחכמתא ואכון לא הוו ידעי סכחיה והסת לזלין
כתר מלי דחכמתא ולית מלן דקלוס עלה ועם כל דא לית כוכייהו פקחין כעבורא
דירחי וכקכיעותא דירחי ומתיקלף על נב דלא לתתיהיב להו ולא לתתסר כידייהו ·
תכיכן תריסר ירחי הלי כפא לילי מתקטרא כנופא כקכרא ולתדכו כדוכא כחדא
כר הלילא כפא דכדיקייא כמה דלוקמוה וזמינא כקכרא וידע כנערא דילה וכנערא
דחוי ידע ולא לסתכל עלייהו לכתר תריסר ירחי לתלכא כלנופא לד ולזיל ומלא
כעלמא וידע מן רוחא מה דידע ולסתכל על נערא דעלמא ולמכעי רחמין ולמכדע
להו נערא דחוי ומלן לתער לכל הלי כזמכא דלית זכאה דלודע להו כדקא יאות
ולהוא זכאה לסתמודע כוכייהו דתניא זכאה כד לסתער כעלמא כין חייס וכין
מיתיא לסתמודע דהא כל יומא מכרזי עליהו כיניהו וכד נערא טפי כעלמא והוא
לא יכיל לתנכא על דרא הוא דלודע להו נערא דעלמא וכד לא לסתכח זכאה

דמכרז עליהו כיהויהו לית לסטכח פיפיוהו מלין דלתתער להו בנערת דעלמא חלף
ס"ת כדין עלאי ותתאי מתערין עליה ונריכין כלא דיסתכחון כתסוב' ואי לית מסתכחי
הם מרי דדיכח לתתערון עליהו ואפילו רוח דנסתח דעדן מתערין עליהו בניהיה
דס"ת כדאתמר · תלכה ואכבדי עם לבותי בנופה בקפסה כרוחה בכסמתה כרתיכה
קדש בדרנה עלאה · אמר רבי יהודה כמה לסטימין מכלה בני עלמא דלא ידעי ולא
שמעי ולא מסתכלי כמלי דעלמא והיך קס"ה יסתכח עליהו בכל יומין ושידן ולית מלין
דיסגח תלת זמכין ביומא על רוחה חדה במערתה דכפלתה ובסיב בקברי לכהתה
ולתסיין ברמין ויקיימי בקיומה ובסוה רוחה בגיד טלה מלעילא מריסה דמלכה לתתר
דמם הכמי עלאי · וכד מטי סהוה טלה מכייהו מתערין לכסן לתתה · ותכח
בחית סהוה טלה כדרגין ידיען דרנה כתר דרגה ומטי לבן עדן לתתה · ומסהוה
טלה לתסמי בכוסמין דנכתה דעדן ולתער רוחה חדה דכליל בתרין לחרכין וסליק
ומלם ביני כוסמין ושיל בפתחה דמערתה כדין מתערין לכהן לימין וזוגן ובעלן
רחמי על בכוי וכד לסתכח עלמא בנערה בנין דלימין דמיכין על חובי עלמא והסוה
טלה לא לתבגיד ולא לסתכח עד דלתתער ס"ת כדקא חזי בעלמ' ונפסה לודעה לרוחה
ורוחה לנסמתה וכסמתה לקס"ה כדין ויתיב מלכה בכרסייה דרחמי וגבידה מעתיקא
קדישא עלאה גבידו דטלה דכדולחה ומטי לריסה דמלכה ומתברכין לכהן וגבידה הסוה
טלה לימין דמיכין וכדין מתברכן כלהו וחיים קס"ה על עלמא · ותכח לה חיים קס"ה
על עלמ' עד דלודע לכהן וכגיכויהו עלמא לתתברכה לאמר ר' יוסי ודאי הכי הוא והא
לסתכח מלי בספרא דסלמה מלכה סהוה עלאה דקרא ליה עיטא דסתכחה דכלה
ורב המנוכה הכי גלי ואמר דסה לחזוי ליה דיתיר עבדת רחל דקיימה בספרת
לורחין ככל זמכה לתנטריך עלמא מכלהו ורזא דמלה לרון וכפורת וכרובי בחולקא

דכגוונין דלתיליד כרחמי ובסיבתה על כלה · **וישתחו** ישראל על רחש
סמטה · מלין רחש המטה דה סכיבתה לרש מן אלדודים כרע
ובגיד אלה קס"ה מטה דה סכיבתה דכתיב הכה מטתו סלסלמה · רחש המטה מלין הוה
דה יסוד דסוה ריסה דערסה קדישה · על רחש דה ישראל דקדים על רחש המטה
בגוני כך ישראל לדודים קא סגיד ואי תימא הא כסהוה זמכה לא הוה מרע דהא
לכתר כתיב ויהי אחר הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך חולה ובמעתה דסגיד
לא הוה חולה ועל ד' ודע דהא כסהוה זמכה סליק כדרגה עלאה קדישה כרסיה
סלימתה בגוני כך סגיד להסוה כרסייה עלאה סלימו דלילכה רכרכה ותקיף דלקבי
על סמיה ועל דה ויסתחו ישראל על רחש המטה ודאי דהא אסתלק
לתתיה ולתעטר בעטרוי דמלכה קדישה · **ויאמר** הנבעה לי וישבע לי
ויסתחו ישראל על רחש המטה · רבי חייא פתח ואמר כל זה נסיתי בחכמה אמרתי
אחכמה והיא רחוקה ממני · הא תניכן סלמה מלכה ירית סיסרא מכל סטרוי וכיומוי
קיימא בהסלמותה דהיא סיסרא דלתברכה מכלה וכד בעא למיקס על כמוסף
לוריתה אמר אמרתי אחכמה וגו' אמר רבי יהודה יעקב אמר ואכבדי עם לבותי
ונסלתני ממנרי וקברתני בקבורתם תמן תניכן מלין דנפקן כמתיה ברסותה לחברה

ונופל דילוס לתקבר בארעא קדישא עליה כתיב ותכלו ותטמון את ארני ואחלתי
עמהם לתועבם ויפקד יאמר וקברתני בקבורתם ובמיתיהם כפקד ברעותא לאחרא
אמר רבי יהודה מאי יעקב דסכיתא הות לאודעא ביה ולתדבקא ביה ההד לכבי
דרך עתך מצרימ׳ לדיירא בגלות׳ ואכבי לעלך גם עלה לאזדווג׳ כי בעמיך ולתקבר
נופך בקברי לכהתך מאי קא מיירי לעו׳ דקא בפקת בעמיתיה בדעותא לאחרא׳
ויוסף ישית ידו על עיניך ויוסף ודאי דהא הוא בוכרא דהדסורא דלבא בוכרא דטפס
קדמאה הות כדאתמר ובגין דידע קבה טמירא דא אתבעי ליה ביוסף דהא כל
רחימותא ביה תלוי׳ ושית ידו על עיניך מאי קא מיירי אמר רבי יוסי בגין יקרא
דיעקב ולאתבערא דהא יוסף קיים ד־ואתכח עליה במיתתיה׳ ר׳ חזקיה אמר מלה
אוליפנא ודחילנא לגלאה ונעובדי עלמא חכמתא לעתכא אתא רבי לבא ופפקיה
בעם כיה אמר ליוסף מלך וזיין זייכך כיומוי דרבי סמעון מלין אתגלין׳ אמ׳ אוליפנא
מפרקין דרב יוסף סבא בסמוסי עלמא בר עם דזכי לבר כהאי עלמא לבעי ליה לבנד׳
עפרא על עיניו כד אתקבר ודא הוא יקרא דילוס לאחזאה דעלמא לעתיד מכיה והוא
ורית ליה לעלמא תמותתו בגין דעיניו דבר עם חיזו דעלמא כיה אתחזי וכל גווכין הכי
ליכון דלעתרו חוורא דכיה הוא ומא רבא לוקיכום ולעתר כל עלמ׳ בכל סטרוי גווכא
לאחרא הוא יבעתא דלפיקו מוא ובעתא קליס כין מוא הכי הוא גווכא כין מוא גווכא
לאחרא תליתאה היא כמיעותא דביה דא ירוסלם דהיא לתבעותא דעלמא גווכא
רביעאה היא חיזו דכל עיכא ולקרי כת עין דכהוא כת עין לתחזי פרנופא וחיזו
יקרא מכלא דא גוון דליהי בקודא לתבעותא מכלא דחיזו דכל עלמא תמן לתחזי
ותמן סריא סביבתא דהיא ספירו דכלא וחיזו דכלא ושיכא דא הוא ירותא עלמא
ובגיני כך האי סביב ליה והאי בטיל ליה וירית ליה׳ אל׳ ספיר קאמרת לבל מלה
סתימא ליסי ליתיר ובני עלמא לא ידעין ולא מסתכלן דהא בשעתא דבר עם כפיק
מעלמא כפסא דילוס טמירא עמיה ועד לא כפקת עיכוי דבר עם חמו מה דחמו כתם
דלוקיכא דכתיב כי לא יראני האדם וחי׳ בחייהון לא חמין לבל כמיתתהון חמין
ועיכוי פקיחין מההוא חיזו דחמא וחיכון דקיימין עליה בעא לסוהא ידא על עיכוי
ולאסתמ׳ עיכוי בגין דסוא דלוליכא בר זא דבמוסי עלמ׳ דבשעתא דאסתרעיכוי
פקיחין מההוא חיזו דחמא יקירא לי זכי לבר כרא קדי׳ לסוהא ידיה על עיכוי ולאסתמ׳
לון כתם דכתיב ויוסף ישית ידו על עיניך בגין דהא חיזו לאחרא דלא קדישא לזדמיכת
לקבליה ושיכא דחמא הסתא חזו קדישא עלאה לא יסתכל בחיזו לאחרא ושד דההוא
כפא סמיכא לקבליה כביתא ולא לסתאר עיכא פקיחא וההוא חיזו לאחרא ישרי על
עיכוי בכל מה דאסתכל לתלטוי ולאו יקרא דשיכא הוא וכא מקריבוי וכא מן מיתא
דלאו יקרא דילוס לאסתכלא כמה דלא לאסתריך ולשריא על עיכוי מלה לאחרא לבתר
לתבסי כעפרא והא לתערו מכריא על דיכא דקברא מהו ויקרא הוא דיסתיס עיכא
מן כלא על ודא דבריה דסבא בעלמא׳ תא חזי כל ר׳ יומין כפסא לזלא מבות׳ לקברא
ומקברא לבותא ולתתכלת עליה ותלת זמכין כיומא לתדבוי כחדא כפסא ונופל ולית
מאן דידע בעלמא ומנא לתתערא לבא לבתר נופא לתטריד וכפסא לזלא ולאסתחיא

בניהם ונפק ונטע בעלמא ומכרזין לקבליה על דמתלבשין בימי דמתלבשין · לבתר
תריסר ירחי כייחין בלה גופה נוקא סטיק כשברת נפשה לתנדרי ברוחא במכא
דתתלבש רוחא לתענג בניהתא דעדן כמיתת סלקין לגרורתא דעכורא דכל עכונין
וכלא לתקסר דה כדה לזמכין ידיען · תא חזי ווי לון לבני נשא דלא מסתכלין ולא
ידעין ולא לסתמודען על מה קיימי ויתבטלי מכייהו למעבד פקודי תורית דחיית פקודי
תוריתא דעבדי לכוסי יקר לעילא וחיית פקודי תורית דעבדי לכוסי יקר לתתא וחיית
פקודי תוריתא דעבדי לכוסי יקר להלי עלמא וכלא לסטרוכין ליה לבר נש ומן יומי
ממש פלגו מתתקכמה דלוקימכא · רבי יהודה סבא לתרגים בדעתו ויומא חד
ואחזו ליה בחלמיה חד דיוקנא מכהורא דילים תקיף דחזדהר לחרבע סטרין לא מלי
למיי · לא לכוסא דילך הוא לדיורא דהכא ומההוא יומא הוא חדי לא יהודה כל יומי
ויומא רוחין דנדוקייא ויתבין בלכוסיהון סורין סורין בגנתא דעדן ומסבחן לקבלה
ביקרא עלאה הה"ד לך נדיקיודו לעמך ישכו ישראל פניך · לא לכא בקדמיתא כתי
ויסתחו ישראל וגו' כמה דלוקימ' מלן מסה דה כי רחם המט' דה נדיק על רחם המטה
דה מלכ' קדיש דעלמא כלא דילה כמה דכתיב הבה מטתו שלשלמ' ויעקב לדידיה קא
סגיד לההוא דקאי על רחם המט' ישראל שמיה בגיכו כך ויסתחו ישראל על רחם המטה
לבתר כיון דידע יעקב דהה כדרגא עלאה לסתלים ודרגא דילה הוא לעילא עם
לכהתא והוא בלחודוי תקוכא פליחתא לחסון לבה וחדי ואתתקף כרעתא עלאה
דקבה הה מה כתיב ויתחזק ישראל ויסב על המטה · על המטה ממש דהה
בדרגא עלאה יתיר לסתלים זכאה חולקיה · תנא לעולם יהודה כמתניתא דילן
לוקימכא הה דתניכן כחרבע פרקין כמכה העולם עומדים לפכיו ככבו מרגן וכחב
כעזרת על פירות הלולן · כרחם המכה כל כלי העולם עומדים לפכיו ככבו מרגן וכחב
כדוכין על המים הה לוקימכא מלי ורזא דמתניתא לוקימכ' כפסח על התבואה לקבל
דתיכא עלאה רזא דלכבן ודוד מלכא · תו כפסח על התבואה דהכי הוא ממש והה
לוקימכא מלה דה על מה לתייה מכה כפסח והה דיכא הוא דיכא דמלכותא דיכא
ודא עיקרתא דעריקו ישראל למיעל כחולקא קדישא דקבה ולכערב מכייהו חמץ דלישנו
טעון לחרכין די ממכן על עמין עעז דלקרין שדים לחריס לגדי ככר ולקרון חמץ
יצר הרע ולמיעל במכה חולקא קדישא דקבה לחמי תבואה כלא תבואתה כהה רמיז
להה קדמאה דממה קדישא ובגין כך כפסח כדוכין על התבואה ולוקימכא דעלמא
לתתן על דיכא דהה · כעזרת על פירות הלולן · פירות הלולן פירות הלולות מכעי
ליה מלן פירות הלולן אלא דא הוא לולבא דכרכא ותקיף לעולא · פירות הלולן
כמה דכתיב לפי ככרות רעבון · כרחם המכה עומדין לפכיו ככבו מרגן · תנא רחם
המכה דא הוא דיוקנא דמלכא ומלן הוא רחם המכה דה יצחק דלקרי רחם דחיזו
חד דיוקנא דמלכא לתר לקרי מכה כגיכו כך כל כלי עולם עומדין לפכיו ככבו מרגן ·
ועל דא תכיכן כרחם המכה דהה כרוקנא דמתא מלרי יצחק · וכחב כדוכים על המים
ודא הוא פירות דיוקנא דמלכא ועל דא כתרבעה פרקים הלין כלא מסתכלין ·

אמר רבי יוסי כך מתכללין מלי כלה מעתיקא בהני פרקין אברהם ויצחק ויעקב דוד
מלכא והכי עלמא לתדין וכדרכא פרקין כגי כמה לתתלגו ביומין דמעתיקא כעלמא
וכל יומא ויומא ספרין פתיחין ושובדין כתיבין ולית מאן דיסגא ולית מאן דירכין
לודכיה ולוריתא למסידת כיה בכל יומא וקלא קרי בחולא מי פתי יסור הנה חסר לב
ואמרם לי ולית מאן דיבית לקליה. תלמה כמעתא דבר כם קליס בספרא סהדין
קיימין לקבליה ומהדין כיה והוא לא לסגא כמתא למסידת קמיה בכל עדן ובכל
שעתא לי לבית יהות ואי לאו הא ספרין פתיחין ושובדין כתיבין. אמר רבי חייא
זכאין לינון צדיקייא דלא מסתפו מן דיבא לא בעלמא דין ולא בעלמא דאתי הה"ד
וצדיק כאפיר יבטח וכתיב וצדיקוס יירשו ארץ. רבי חזקיה פתח ואמר ויהי המתם
לבא ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה גדולה נופלת עליו דא הוא דכתיב
קטיר דאפקי ליה לבר כם מהלי עלמא. דתניא הסוא יומא דבר כם כפיק מהלי
עלמא הסוא יומא ויומא דדיבא רבא דאתמר מאמא מן סיהרא כמה דכתיב עד אנה
לא תחסך הממם דא כמתא קדישא דאתמבעת מבר כם תלתין יומין עד לא יפוק
מעלמא והא הוא גולמא דאתמבעת מכיס ולא לאתחזי. מאי טעמא אתמבעת מכיס
בגין דכמתא קדישא סלקת ואתעברת מכיס ולא לאתחזי. דלא תימא דכד מית בר
נש ואתחלש הלי כמתא לאתעברת מכיס הלא כד לסון בחיין בתוקפיס לאתעברת
מכיס ואתחלש הלי כמתא ולא כהדר לרוחא ורוחא לא כהיר לכפנא כדין גולמא
אתעברת מכיס ולא כהיר ליה הלא מהסוא יומא כלא מכרזי עליה ואפילו נפרי עמיה
מאי טעמא בגין דכמתא הא סלקת מכיס ורוחא לא כהיר לכפנא כדין כפנא
אתחלשת ומיכלא זכל תיולבתא דנופא סלקת מכיס ואתעבר. ואמר רבי יהודה
ואפילו כל זמנא דכפיל לסון כמי מרעיה ולא יכיל לנלאה כמתא לאתעברת וסלקת
מכיס וכדין לא כהיר רוחא לכפנא עד דדיבין ליה דבר כם ואי דיבין ליה לבר כם
לטב כדין כמתא למסידת לאתרה וכהירא לכלא הא בזמנא דקיימא הלא כדיבא
וכזמנא דלא קיימא הלא כדיבא תלתין יומין לקדימת כמתא לכלא ובעלמא לאתעבר
מכיס. תלמה בזמנא דדיבין ליה לבר כם לעילא סלקין לכמתיה לבי דיבא ודיבין
על מומרהא והיא למסיל לכלא ולמסידת כלא רעוכי דבר כם וכעובדין לא למסידת
דלא כלסו כספרא כתיבין וכלהו דיבין ליה לבר כם לסהיא שעתא דדיבין ליה לבר
כם לעילא כדין דאקל דנופא לסתכא יתיר מעלר זמנייא. אי דיבין ליה לטב כדין
אדפין מכיס וזיעא לתבקע על נופא וכמתא למסידת לבתר וכהדר לכלא ולא סליק
בר כם מבי מרעיס לעלמין עד דדיבין ליה לעילא ואי תימא הא כמה חיבי עלמא
כמה רשעי עלמא קיימין בקיומייהו הלא קב"ה לסנא כליה דבר כם לשב לכמתא
לא זכי והוא חמי דלא לבתר זכי דאתין ליה לטב אי לזמנין דלוליד בר דיהוי זכאה
בעלמא ועל דא קב"ה דאתין ליה ודיבי לטב הלא לסנא כמה דכתיב אי אתי כאס
ונגיאס לאפון במות רשע כי אס בשובו מדרכיו וכגין דא כל חיבון מדיבי עלמא
דקיימין בקיומייהו קב"ה דאתין לון לטב ולזמנין דחיבון מרעין לסתלמו זמנייהו
מלמשרי תמן כלא וחלחים רעים ונחמנים דעבדי מהימנותא דבר מריהן עליה דבר

כם מסתלקי מכוח לכתר דלעלומו זמכוייהו כין לצדיקויא כין לחייבוא וכלא לתעבד
בדיוכא כדקאמרן. **ויראו** ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה. אמר רבי
ינחק הוי קרא קמיה דכתיב וירא ישראל וכתיב ועיני ישראל
כבדו מזוקן לא יוכל לראות הי לא יוכל לראות מהו וירא ישראל אלא דחמא ברוח
קודשא לבניהון בני יוסף דלבוכן ירבעם ואכיהו דירבעם עבד תרין עגלי זהב ואמר
אלה אלהיך ישראל וכנין כך מי אלה מאן הוא דזמין למיעבד אלה אלהיך לטעוון לאחרן
וכנ׳׳ך וירא וישראל את בני יוסף מכאן דצדיקויא אחמן עובדא למרחיק וקרא מעטר
לון כעטרא דיולף מם קרא אחמי למרחוק כמה דכתיב וירא אלהים את כל אשר עשה
והנה טוב מאד דקרא אחמי כל שובדין עד לא יעבד לון וכלהו לעברו קמיה כגוונא
דא כל דרין דעלמא מסייפי עלמא עד סייפי עלמא כלהו לתעתדו וקיימו קמיה עד
לא ייתון לעלמא הדר קרא הדורות מרחם עד לא לתברי עלמא כגין דכל כמתין
דאתין לעלמא עד לא ייתון כלהו קיימו קמיה דקרא כדיוקנא דקיימו בהאי עלמא
ולקרין כשמהן דכתיב לכלם בשם יקרא לוף הכי צדיקויא קרא אחמי לון כל דרין
דעלמא עד לא ייתון ויסתכלון בעלמא מ׳׳ל מלדם דא לדם קדמאה דקרא אחמי ליה
כל אילנון דרין עד לא ייתון כדכתיב זה ספר תולדות דתכיכן אחמי ליה כל אילנון דרין
דזמינין למיתי לעלמא וכן למשה דכתיב וירא׳׳י את כל הארץ דקרא אחמי ליה כל
דרין דעלמא וכל אילנון מכהיבי עלמא וכל מאר בכיאי עד לא ייתון לעלמא. לוף
הכא וירא ישראל את בני יוסף אחמי למרחיק ואודעוע ואמר מי אלה והאי קרא
אצטלים לתרין סטרין להאי להאי סטרא ועל דא לתיב יוסף ואמר בני הם אשר נתן
לי אלהים בזה ומ׳׳ל דקרא אחמי ליה ברוחא דקודשא דכתיב והנה הרואה אותי אלהים
גם את זרעך גם לאסנאה לילנון דכפקין מכוח כדקאמרן. **ויברך** את יוסף
ויאמר האלהים אשר וגו׳ בהאי קרא לית לאסתכלא כיה
את יוסף דלא אסכחן הכא ברכה דבריך ליה ליוסף אלא לבני לי לבני ויברכם מכאי
ליה מהו ויברך את יוסף ולא אסכחן הכא דלתבריך יוסף. אמר רבי יוסי את דייקא
כתיב את יוסף ברכתא דבני הוה וכד לתברכון בני ליהוו מתברך דברכתא דבני
דכר גם ברכתיה ליהי לר׳׳ אלעזר ויברך את יוסף את דייקא דבריך לאת קיימא רזא
דברית דנטר יוסף ובנ׳׳ך לקרי נדיק את דיוסף רזא דברית דקיימא בהדיה דיוסף.
האלהים אשר התהלכו אבותי לפניו השלים דא רזא דברית קדישא קיימא
קדישא. אבותי לפניו דזוקא לפניו דלילנון קדמאי עלאי מקמי רזא
דנא אברהם ויצחק דהא מפהן לתתן ויבקא מסטרא לתר האלהים הרועה אותי מהי
טעמא זמנא לאחרא האלהים אלא רזא עלאה ליהו והכא בריך להסוא לתר ברזא
דאלהים חיים מקורא דמיי דמניה כפקין ברכאן ובנין דא לאכר גרמיה בהאי לתר
ואמר האלהים הרועה אותי כנין דכל ברכאן דכנדי מקורא דמיי ישקב כטיל לון
וכיון דכטיל לון ליהו הלי לתר כטל ברכאן וכלא ליהו תלייא כדכורא ועל דא ויברך
את יוסף כתיב כנין כך ככל לתר דברכאן לנטריכו לברכא בני קרא לאתברכא
בקדמיתא ולבתר לתברכו לאחרין והי קרא לא לתבריך בקדמיתא ליכון ברכאן לא

מתקיימין . ואי תימא הא יעקב דברכיה לאו ברכיה ולא ברכיה לקב"ה בקדמיתא .
תא חזי כשעתא דבריך יצחק ליעקב לא ברכיה עד דבריך לקב"ה בקדמיתא כיון
דבריך לקב"ה בקדמיתא ברכיה ליעקב מ"ל דכתיב ויאמר ראה ריח בני כריח שדה
אשר ברכו ה' הכא קיים ברכה לקב"ה דכתיב אשר ברכו ה' לעתיד בקיומא דברכתן
ולבתר כתי' כתריה ויתן לך וגו' כיון דהאוח שדה לתקייס דפקדי מיכיה ברכתן לבתר
דהיו מתקייס בברכוי כנוסח דל בריך יעקב בקדמיתא לקב"ה ולבתר בריך לבנוי .
תא חזי כשפרח נשי בר נש לעלמא ברכתן לקב"ה ולבתר לשאר בני עלמ' והא לוקמ'
דכתיב בבקר יאכל עד וגו' ותא חזי כד נשא יעקב לברכה ליהודן בני יוסף חמש
ברוח קדשא דזמין לכפקא מפרים ורבעם בן נבט פתח ואמר מי האלה משמע דאמר
בעבודה דל דמטרת דעל האלה תלדיך ישראל האלה רזא היהו כל היהן סטרין דהאוח
חויא כיצד ומטרת דהאוח רוח מסאבא האוח חויא ואית מאן דאמר דרכיב עליה וכד
מזדווגן תקרון האלה והיהן מזדמנין בעלמא בכל היהן סטרין דלהון ורוח דקודשא
תקרי זאת דהיהו רזא דכרית רשימא קדישא דלעתיד תתיר בכר בש וכן זה האלי
והכוונו זה ה' אבל האלי תקרון האלה ועל דל כתיב האלה תלדיך ישראל ובגין כך כתיב בש
האלה תשבחתה ואכלי רזא דזאת לא תשבחך וכתיב על האלה האלי כוכיא דהאוח מוכח
גרמא נון למכבי כמה כביין . דל על האלה האלי מ"ט בגין דלתתייסיב רשו לאתר דל
לשלטאה על ישראל ולחרבא בי מקדשא ובגין דלתתייסיב נון רשו לשלטאה האלי כוכיא
דל רוח קדשא דתקרי האלי ואי תימא הא כתיב האלה דברי הברית הכי הוא ודאי דכל
האלין לא מתקיימי האלה דתמן כל לוטן סריין כמה דתוקימנא דהיהו תרוי
ובגין דל לתקיים ואמר מי האלה דקיימא למאן דעבר דברי הברית האלה המצות לשר
נוח ו' בגין דכל פקודא דאוריתא לאתדכאה בר בש והאי דסטי מאריא דל ויסתמר
מתמן ויתפרש מכוייהו ואי תימא שם תולדות בא הכי הוא ודאי דהא כפק חס דהיהו
האלי בכנען וכתיב תרוך בכנען והיהו רזא דהאלה ועל דל כתיב ואמרו האלה שדיך ישראל
וגו' . תהרן קדיך דהכא דהיהו סטרא דוליס בתוקפא דלעתא והאלה חד וסטר חד
דהכא ולעתא לאתקפאורוח מסאבא דלעתיכא תדיר במדברא לעכא לאתר בהאוח
זמיכא לאתקפא כיס ומיס דהוו ישראל דכיין מהאוח זוהמא קדמאה דלטול בעלמא
דנרו' מוי לעלמא כד קמו על טורא דסיני נרים נון כמלקדמין לסאכא נון ולאתקפא
עליהו ונרים נון מותא ולכל עלמא לדריהון כתריהו סלד האי דאמרתי שדים לאתם וגו'
האלין כלדם וגו' . ועל דל כד חמא יעקב ליוסף בן נבט דעבר ע"ז ואמר האלה תלדיך
לזדעזע ואמר מי האלה כל כעא לכתר לברכא נון כריך ליה ובריך נון לבנוי כיון דבריך
לקב"ה בקדמיתא לכתר מהאוח לתר דבריך בקדמיתא כרך נון המלאך הגואל
אותי מכל רע וגו' רבי יהודה פתח ואמר ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה'
הא תוקמוה דלא לגלי בר בש האלה סמיך לכותלא ולא יהא מלה חצון כיכיה לבין כותלא
דכתיב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר אתי מסב כללו דלגלי נלותא דלא כתיב בהו ויסב
פניו אל הקיר דהא די ליה דיומא ויתפלל אל ה' דהא מאן דמגלי נלותא לאו כון
דעתיה כדקא ואות דהא כתיב כמשה ויתפלל משה אל ה' וינעתר משה אל ה' ולא כתיב

ברכתן משלחי לתתלי׳ המלאך הגואל אותי מכל רע יברך את הנערים
וגו׳ רבי חייא פתח ואמר בית והון בחלת לבות וכי בחלת
לבות ליכתו ורוח קב״ה יהיב כלה לבר כם לכין דלחסין ביתה לבר כם וממוכח לזמכין
דיקבלון כלה לבריה ויהא לחסכה דלבות לכל ומו׳ לסם מסכלת בגין דלתתה כל
לחסין לה כר כם מעם קב״ה לחסין לה דהא לה יחסין לה קב״ה לבר כם שלח כל מכריזין
עליה ברקועא דקב״ה מזוב זוגין עד לה ייתן לעלמ׳ וכד זכו בני כסא לפום עובדיהון
הכי יהכין לון לתתֿ וכלה לתתנליין קמיה דקב״ה ולפום עובדין דזכאן הכי מזוב זוגין
ולזמכין דקא סליקו בקליטון ומסטי ההוא כר כם לרחיה סליק זוגיה לאחרא על
דיכבר עובדוי וכד יכבר עובדוי לו דמטי זמכיה לתדבי גבר מקמי גבר ואתי הלי
וכטיל מדיליה ודא קמי קב״ה מכלא לדחיה כר כם מקמי גברא לאחרא וכגין כך
קב״ה ליהו ויהיב לתתה לבר כם ומפיס לתיין זוגין ועד ומו׳ לסם מסכלת בגין כך
קב״ה יהיב כלה לבר כם ולא תימא לסם מסכלת ולא לאחרא תא חזי על גב דקב״ה
לזמין טכלן לבר כם למיהב ליה והוא לסטי לרחוי מעם קב״ה לגבי סטר מההוא
סטרא לאחרא דלתתדבק ביה ייתי ליה מלן דייתי כל קטרונין וכל ביסין ולא לתתין ליה
מעם קב״ה אלא מההוא סטרא ביסא דלתתדבק ביה כליכון עובדין דעבד ועל דא
לתתה דלאו ליהי מסכלת קרא על דא שלמה ומוכח לכי מר ממנת לת הסם בגין
דחובוי דבר כם הוא מסיך עליה כליכון עובדין דעבד ועל דא קב״ה לתרעי ביה
בבר כם בגין עובדוי דכתיב ליהו לזמין ליה לכתו דליהי מסכלת ופריק ליה כפורקן
מגו סטרא לאחרא ועל דא לאמר יעקב המלאך הגואל אותי מכל רע אלא לזדמכת לי
לתתה דליהי מגו סטרא לאחרא ולא לערב פסול כזרעי דכלהו צדיקי וצלימי כשלימו
בגין דלתתפרק מכל רע ויעקב לא לתתדבק בההוא סטרא לאחרא כלל ועל דא המלאך
הגואל אותי מכל רע יברך את הנערים מלי טעמא לתתחזי לתתברכא בגין דכתיב
ויפח את קיומא קדישא ועל דא לאמר יוסף כבי הם אשר נתן לי אלהים בזה לאחמי ליה
רזא דכרית דכתיב ליה לתתחזי לתתברכ׳ ולתתחזי ליהו לברכאן סגיאין בגין דא לכלהו
יהב ברכא חד וליוסף ברכאן סגיאין מטמא דכתיב ברכות לראיך גברו על ברכות
הורי וגו׳ ברכות שדים ורחם תהיין לראש יוסף ר׳ יהודה פתח ואמר לך כשלתי
את עיני היושבי בשמים הלי קרא לוקמוה לכל תא חזי בלותא דבר כם לתתכוון כם
ליהי לעילא לעומקא עלאה דמתמן נגדי כל ברכאן וכל חירו ומתמן נפקי לקיומא
כלה ועל דא יתיר יול בגין דלא פסיק יול מלתא דא לעלמין וכגין דא כתיב היושבי
בשמים לחיד לעילא ברזא דחכמתא עלאה ולחיד לתתא דיתיב על כרסיא דלבאן
ויתיב על כרסיא דלקדי שמים וכגין כך היושבי בשמים כתיב ומכא כל ברכאן נגדי
מעילא לתתא מעומקא דא כלהו נטיל לון הלי לתתא דלקדי שמים ומהלי נגדי לתתא
עד דמטו לנדיקרא קיימ׳ דעלמא ומכא מתברכין כל ליכון חיילין וכל ליכון מסיריין
לזמיהו והא לוקמוה . תא חזי בשבעין ותרין כהורין לסתלק עטרא דכל מסיריין
עגולא דעלמא בשבעין דוכתי עגולא חד כלהו בגו ההוא עגולא בקודש הקדשים ליהו לתתר
בחמשיתא מהלי בקודש לתתזכת כל ההוא עגולא בית קדש הקדשים ליהו לתתר

דכתיב רוחץ רוחצין (רומז לכל רוחצין) שתטמר בניהם הלוי טמיר לויהו בנו חילהו
טמירא לויהו בנו בנו כל סלקא כלא סלקין לאתריהם הה"ד ומסכני לאחריך כרוסם
רבי חזקיה ורבי יוסי ורבי יהודה הוו אזלי באורחא אמר רבי יוסי כל חד וחד מכן
לימא מלי דאורייתא פתח ר' יהודה ואמר ג' תזכור לבו עוטות האמונים מסר יקדמונו
וגו' תא חזי קב"ה ברחימותא דישראל רחים לון דלולבין עדבים ואחסבתיה לה מסתכל
לאחרא כדיוקניה בר' לויהו בלחודיהם וכיון דלויהו מסתכל כדיוקניה לתתלי עלייהו
רחמין בנין דלויהו כלא דרחים על כמים כלא כרחם אב על בנים רחם י' וגו' וכיון
דלאתכח לון חוכין מעבר לון רחמון רחמון עד דלעבר כלהו לון מקמיה ולא לאתלא
עלייהו חוכין למיהב סלטנו לסטר לאחר דדיוקא עלייהו לתי למיהב עלים כדבקדמית'
לוכון חוכין דלעבר קמיה חשיב עלייהו ועל דא כתיב לא תזכור לנו עוטות האמונים
מסר יקדמונו רחמיך וגו' דלי רחמיך לא יקדמו עלייהו דישראל לא יכלין לקיימא
בעלמא בגין דכמה לוכון מארי דדיוקא קשיא מארי תריסין וכמה דלסטורין דקיימי
עלייהו דישראל לעילא ותלתא דלקדוש ב"ה עלייהו דישראל עד לא יפנח בדיוקנון
לא יכלין לקיימא בעלמ' ועל דא מסר יקדמונו רחמיך כי דלונו מאד דלותא דשוכדין
טבין דלותא דעובדין דכסרן. תא חלמא דישראל ופגלון דישראל עובדין דכסרן קמיה ב"ה
לא קיימן עמין עפ"ג בעלמא לכל ישראל לוכון גרמין לסאר עמין לזקפא ריפייהו
בעלמא דתלתא ישראל לא יכון חטלן קמי ב"ה סאר עמין עפ"ג לתכפיין קמייהו ותא
חזי חלמא דאמסיכו ישראל כשובדין כיסין לסטר לאחרא כארעא קדישא הה"ד לתתי
דלא סלטו סאר עמין עפ"ג כארעא קדישא ולא לתגלו מעל ארעא ועל"ד כתיב כי דלונו
מאד דלית לן עובדין דכסרן כדק' חזי וכגין כך כי דלונו מאד מסר יקדמונו רחמיך
רבי יוסי פתח ואמר עבדו את י' בירא וגילו ברעד' וכתי' עבדו את י' בשמחה כלו
לפניו ברננה. תא חזי כל כך כמה דלתי למפלח ליה לקב"ה בצפרא וכפניא בעי למפלח
ליה לקב"ה בצפרא כד סליק כסורא ואתערותא דסטר ימיכא לאתער בעלמא כדין בעי
בר נש לאתקשרא בימיכא דקב"ה ולמפלח קמיה כפולחניה דלעילא בגין דלעילא
לאחסנא תוקפא לעילא ולאמשיך ברכאן משומקא עלאה לכלהו עלמין ואתמן לאמשיך
ברכן לאתתי ולאתכאו עלמין ואתעלין מתברכאן בהאוא פולחנא דלעילא פולחנא
דלעילא דקא בעי בר נש למפלח קמי קב"ה בשמחה וברננה לאכללא לכנסת ישראל
ביניהו ולכתר ליחודא ויחודא כדקא חזי דכתיב דעו כי י' הוא האלהים לא רשו
דיחודא ברזא דפולחנ' ועם כל דא בעי בר נש למפלח קמיה דקב"ה בחדוה ולאחזאה
חדוה כפולחניה ולעין תרין שמחה וברכה לקבל תרין גלותין תרין קורבנין ליומ'
שמחה וברכה שמחה בצפרא וברכה ברמשא ועל דא לית סכנא לאחד לתעשה בבקר
ואת סכנא דעשה בין הערבים. ועל דא גלותא דערבית רשות היהו בגין
דהסיא שעתא מחלק טרפא לכל חילהא ולאו שעתא לאדכרא אלא למיהב מזונא
בימא מתברכת מתרין סטרין אלין בצפרא וברמשא מנו שמחה ורכוש וכלילא פליב
ברכאן לכלא כדקא חזי הה"ד ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו' פתח ר' חזקיה
ואמר תכון תפלתי קטרת לפניך מעשת כפי מנחת ערב ואלו מנחת ערב ולא גלות'

דנפרח דלא כתיב תכון תפלתי כקדר אלא ככי אתמר תכון תפלתי קטרת לפניך
קטרת לא אתיא אלא על חדוש הלב שמן וקטרת ישמח לב ועל דא כתיב כד אדליק
בונכון הוא מקריב קטרת כלל כתיבו את הנרות ויקטירכה וכהעלות את הנרות
בין הערבים ויקטירכה כנפרח על חדוש דשעתא גריס כרמשא למחדי סטר שמאלא
וכי אתחזי ולעלם לא אתא שלח על חדוש ותא חזי קטרת מקטר קטרין ואחיד לעילא
ותתא ודא לעבר מותא וקטרוגא ורוגזא דלא יכיל למלטרא בעלמא כמה דכתיב
ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת והולך
מהרה וגו׳ לכתר דא כתיב וירץ אהרן וגו׳ ויכפר על העם וכתיב ויעמוד בין המתים
ובין החיים ותעצר המגפה כגין דלא יכלין כל סטרין כיסין וכל מקטרגין למיקם קמי
קטרת ועל דא ליהוי רזא דכלא וקטורת דכלא וכשעתא דמכתה דדיכא שריא בעלמ׳
לתכונן דוד בהסיא גלותא דכתיב תכון תפלתי קטרת לפניך וגו׳ והאי גלותא דאליק
ועבר רוגזא דדיכא קאים דאליט בהאי זמנא בהסוא קטרת דדחי ואעבר קמיה כל
רוגזא (דאליק בשתא בשעתא בסטא קטרת) דלעדי כל רוגזא וכל קטרוגא
דעלמא היינו דכתיב מכתת ערב דדיכא תליא בעלמא · תא חזי כד אתחרב בי
מקדשא בשעתא דאתוקד זמן מכתה הוא ועל דא כתיב לוי לבו כי פגם הוא כי יבטו
בגלי ערב מאן גלי ערב ליכון מקטרגין דעלמא ורוגזי דדיכין דזמיכין בסטיא בשעתא
ועל דא תכונן דבעי בר נש לכוונא דעתיה בגלותא דמכתה בכלהו גלותי בעי בר נש
לכוונא דעתיה ובהאי גלותא יתיר מכלהו בגין דדיכא שריא בעלמא ועל דא זמן
גלותא דמכתה יתקן לה והא אוקמוה · עד דהוו אזלי שלשה כחד טורא לחד
רבי יוסי הוי טורא דחלא נהך ולא נתעכב הכא בגין דטורא דחילא הוא לחד רבי
יהודה לי הוא חד הוא לחיכא דהא תכונן דמאן דאזיל יחידאי בארחא לתחייב
בנפשיה לכל תלתא לא וכל חד וחד מיכן לתתחזי דלא תעדי מיכן שכינתא לחד רבי
יוסי הא תכונן דלא ושמוך בר נש על כיסא מכלן מסתגל דכתי׳ ואיך אלך ושמע שאול
והרגני והא לתתחזי שמואל יתיר מיכן · אלפי׳ דכי היהוה חד חזיקו לשתכח לשיכח
לכל תלתא לא דהאי מסוס מזיקין הא תכונן דלתלתא לא מתחזי ולא מזיקי ואי מסוס
לסטים לא משתכחי הכא דהא רחיק מיישובא הוי טורא וכבי נש לא משתכחי הכא
ברם דחילו הוא דחיוון כרחימתכחין הכא · פתח ואמר · המלאך הגואל
לותי מכל רע הוי קרא לית לסתכלא ביה דהא כתיב הגואל לאמר גאל מכעי ליה
מאי הגואל כגין דהוא משתכח תדיר לבבי בני נש ולא לעדי מכר בני נש זכאה לעלמין
תא חזי סלקך הגואל לותי דא שכינתא דאזיל עמיה דכר בני נש תדיר ולא לעדי מכיה
כד בר נש כטיר פקודי אוריתא ועל דא יזדהר בר נש דלא יפוק יחידאי בארחא מאי
ויחידאי דיזדהר בר נש למטר פקודי דאוריתא כגין דלא תעדי מכיה שכינתא ויטרך
למיזל יחידאי בלא זווגא דשכינתא · תא חזי כד כפיק בר נש לארחא יסדר צלותא
קמי מאריה כגין לאמשכא עליה שכינתא ולכתר יפוק לארחא ויסכם זווגא דשכינתא
למפרק ליה בארחא ולמזכה ליה בכל מה דאסטריך מה כתיב ביעקב לם יהיה אלהים
עמדי דא זווגא דשכינתא · ואמרי בדרך הזה למפרק לי מכלא ויעקב יחידאי סוף

בההוא זמנא ומכיתתא לזלת קמיה כל מכן חבריה דלית כיוויהו מלין דלוריתא על
לחת כמה וכמה. (אמר רבי יוסי ודלמי כך הוא מדכתי אשא עיניו וגו') אמר
רבי יוסי מלי כעובד לי כתיבא הכא הא ומא מלוך לעילא כיוך טורא רב לוהו
ודחילו דחיוון תקלא דחילכא אמ' רבי יהודה תוסכא עלך רבי יוסי כל הא תכוין דלא
יסתוך כר כם על כיסא דקב"ה לא ירחום כיסא ככל שעתא כל ה"מ וחילוי לכל לכחכא
תלתא ומלי לוריתא כיכתא ומכיתתא ממכא לא דחילכא עד דיהוו חזלי חמו לעילא
בעורא עברא חד וחד מערתא כנוסי. אמר רבי יהודה כיוך וכיסא להסוך טיברא
דלכא תמי חדא מערת תמן סליקו לתמן וחמו הדוה מערתא. אמ' רבי יוסי דחילכא
דילמא הדוה מערתא לתר דלחיוון לוהו ולא יפנעו לן הכא. אמר רבי יהודה לרבי
חזקיה הא חמיכא דרבי יוסי דחיל לוהו לי תימא כגון דלוהו חטאה דכל מאן דדחיל
חטאה לוהו והא כתיב ודליק ככפיר יבטח. אמר רבי יוסי כגון דכזקא מכיח א"ל
לי כזקא מכיח הכי הוא לכל הכא לא לעתכא כזקא ולכתר דלמן כישוב למערתא לא
לישוב כזקא לנערא לן לעלו למערתא אמר רבי יהודה כפלוג לילוה לתלת מעמרות
דהוו לילוה כל חד וחד מכן ליקום על קיומיה כהכי תלת סטרי לילוה ולא כדמוך:
פתח רבי יהודה ואמר מסכיל לעיתן הזורמי הוי תומכתא לכרסם לכיכו לחמרס
בעצת דלעתדל כפולחכא דקב"ה ועכיד חסד עם כני עלמא דיעתמודשון כלא לקב"ה
דקב"ה שליט על ארעא ולקרי ליתן דיתקף כתקיפו כיה בקב"ה חסדי ו' עולם תעמיד
וכי מסטרא דחסידים לתיין לזמרא הלא הכא לתכלול סטרא דמאלא כימוכא ועל
דא קב"ה נסי לאברהם וכתין ליה והא לתתי' דינחת כר תלתין ושבע שכין הוה כההוא
זמנא מלי כתיב את אברהם בשם את ינחק מבעי ליה אלא בשם את אברהם דיתתכא
בדיכא ולא תכללא בדיכא דיתתכא שליט כדקא יאות ועל דא חסדי ו' עולם תעמיד.
לא חסדי ו' עולם תעמיד לוכן דקב"ה עביד עם עלמא לדור ודור תודיע לחוכתך
בפי טיכו וקשוט דעביד עם כלא לדור ודור תודיע לחוכתך דא מהוכותא דקב"ה
דלודע לאברהם בעלמא ולאכר ליה בכוותא דכל כרעין ועל דא תודיע לחוכתך בפי
וקב"ה לודע ליה לאברהם רזא דמהוכותא וכדין ידע דלוהו עקרא וקיומ' דכנוכה
לתברי עלמא ולתקויים הסד' לחרתי עולם חסד יבכה וגו' דכר ברית קב"ה עלמא חמא
דלא וכיל לחיקם על דלוסיט ומיכא עליהו ולתקויים ולו לא דלוסיט ומיכא עליהו
ולתקויים לא לתקויים בנין דעלמא דא כדיכא והא לוקימכא ולתחי כרחמי
ורזא כללא חדא תרין נוכין הכא כרחמי לא"ב דלחמרן סירות' מתתא לעילא רחמי
הכי כמו מעילא לתתא ולקחמרין כ' רחמי כדקחמרין בית קדש הקדשים דהוי
לתייסיכא להוא רחמי ומלה כלילא לוהו כחדא והכי כ"ת לתברי עלמא דא ולא
לתקויים הלא כיומכא והא לוקמו' כהכרחם כלכרחם כתיב ובנין כך אמרתי עולם
חסד יבכה ובכיכא קדמאה דעלמא הדוה עולם הדוה כהורא דיומא קדמאה הוה כיה
קיומא ולכתר כיומא תכויכא בעמלא ובכרחם לתקן שמים וכתיב שמים תכין
לחוכתך כהם. לא שמים כלוכון חסדים לתקכו ורזא דלחוכה לתקכת בהו דלית
תקוכתא הלא מנו שמים כרתי כרית לבחירו דא הוא רזא דמהוכותא. לא דא לוהו

גלך דמיכים כפקין ברכאן לכלהו תתאי וכל לישן קדישן כלהו לתברכאן מן סטרא
נגידו דכגיד לתתאי ובגין כך כתיב כרתי ברית לבחירי כמבעתי לדוד עבדי דא רזא
דמהימנותא דלהוו קיימא תדיר בגדיך דא קיומא דעלמא דלא יתבדרון לעלמין
כך בזמנא דגלותא דכל כנגידו דברכאן לתתאי דמהימנותא לא לאתלים וכל
חדוון לתתאי וכד עיולי לילית מההוא זמנא חדוון לא עלו קמי מלכא ואף דחדוון
לא לתתאי לכל לבר קיומי ומזמרי שירתא וכד לתתגלי לילית ולתתערותא סלקא
מתתא לעילא כדין קב"ה לתתאי כל חילי שמיא לכביש ובעט ברקיעא ואזדעזעאן
עלאי ותתאי וליתי לייחד קמיה כד בזמנא דמתתערי לתתא בחורייתא כדין קב"ה וכל
לישן כמתתין דגדיקוי עמיה כלהו גייתין ואדיין להסוך קלא וכדין כייחד עמיה
קמיה לאתבא בנין דמהימנותא דלתתריה מקדשא לתתא לחומי קב"ה דלא ייעול בגו
ירושלם דלעילא עד דיעלון ישראל לירושלם דלתתא דכתיב כקרבך קדוש ולא אבא
בעיר והא לוקמוה חברייא וכל לישן מזמרי קיומי לבר ואמרי שירתא בתלת פלגי
לילית וכלהו מסכתן בתוסכתהון ידיעאן וכלהו חילי שמיא כלהו מתערי בלילית ויתרש
ביומא וקדושא לא מקדשי לעילא עד דמקדשי ישראל לתתא וכדין כל חילי שמיא
מקדשי שמא קדישא כחדא ועל דא ישראל קדישין מתקדשין מעלאי ומתתאי
כחדא הה"ד קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם · פתח רבי יוסי ואמר על
מה אלהים הטבעו הא קרא קב"ה אמר ליה בגין דכד ברא עלמא לא ברא ליה אלא
על סמכין דלישן ואסמכין דעלמא כלא מתבסם ולישן סמכין לא לתיזדע
על מה קיימין בגין דלהוו רזא עמיקא סתימא דכל סתימין ועלמא לא לתתברי עד
דכטיל לכתר חדא ולהוי לכתר דלתתקרי לבן סתים כטיל לה קב"ה וזריק לה לגו
תהומא ולתתבעין מעילא לתתא ומכיה לסתיל עלמא ולהוי נקודא לאמצעיתא דעלמא
ובהאי נקודא קיימא קדם הקדמים הה"ד ה' מי ירם לבן כבתם כלא לבן לתתברי מאמא
ירקרק וכתיב לבן מאסו הבונים היתה לראש פנה · תא חזי האי לבן לתתברי מאמא
ואמרנקל ואמיא ולתגליד מכלהו ולתעביד לכתר חדא וקיימא על תהומי ולזמכין
כבעיין מיא ולתתמלין תהומי והאי לכתר קיימא לאת כאמצעיתא דעלמא והאי
לאהי לבן דקיימ ולאתיל יעקב אתילו וקיימא דעלמא הה"ד ויקח יעקב לבן וירומס
מנכה · והאי לבן הזאת לאבר אמתי מנכה ונ"ל האי אמר לית עלמא דלבן לא לתתברי
אמר קיומא לעילא ותתא ועל דא אבר אמתי כתיב מאי לאבר אמתי דכתיב והיה בית
לבדים דאמר מדורא לעילא הכא · תא חזי האי לבן דלית עלמא מבשא עיבים כל"ל
על לבן לאתבשא עיבים על אם לתתקריאת סתיים דאמר לאתלים עלמא סתיים
דאמר קב"ה לא לתתברכא אבים עלמא כגין דעלמא אבים מתברכא · ותא חזי בסעתא
דעלמא אמאי הכי כרובים דקיימין כהאי דוכתא והוו יתבי בלת אחוי לקבל נהפייהו
לעילא ופרצי לון ואסתמע קול כנוף דגדפיהו לעילא וכדין ישראל לבבא לישן מלאכין
דאמרי שירתא כאמירתא דלעילא כגין דסליק יקריה דקב"ה מתתא לעילא ומאי
שירתא הוו אמרי הסוך כנוסך דגדפייהו דכרובי הכה ברכו ה' כל עבדי ה' אלהיכם
קדם וכדין לישן שירתא לישן מלאכי עלאי לזמרא באמצרת תניינא הכי כרובים

לקבל גדפייהו לשלמא ולאתתמש קול כנורה דלהון וכדין ערלין לכנסת ליכון מלאכין
דקיימין במערתא תכויכה ומלי מירתא סוו לאמרי כהאי מעתא כנורה דגדפייהו
דכרוביס הכוטפי כי׳ כהר ניון וגו׳ וכדין הויא מירתא לליכון דקיימי כהאי מסמרא
תכויכה לכנסת במסמרא תליתאה הכי כרוביס לקבל גדפייהו ולאמרי מירתא ומלי
דויא הללויה הללי עבדי יי׳ יהי שם יי׳ מבורך וגו׳ ממזרח וגו׳ כדין ליכון מלאכין דקיימי
במסמרא תליתאה כלהו לאמרי מירתא וכלהו ככבי ומזלי דכרקיעא פתחי מירתא
כמה דכתיב כרן ויחד ככבי בקר ויריעו כל בני אלהים וכתיב הללוהו כל ככבי אור
דהא ליכון ככבי כהורי׳ מכנסן על כהור׳ כל חד וחד נפרש וכדין כטלי מירתא לכתריהו
דישראל לתתא ומלקא יקריה דקב׳ה מתתא לעילא ישראל לתתא כימה ומלאכי
עלאי לעילא כלילא וכדין לאתלים שמא קדישא ככל סטרין והאי לכן דקאמר כלהו
מלאכי עלאי וישראל לתתא כלהו לאתקפו כהאי לכן והיהי סלקא לעילא לאתעטרא
גו לבנין כימה וכלילא קב׳ה לחתי לאתעטרא עם נדיקיא כנסת דעדן זכאין
ליכון כל דקיימי בקיומיהו ומסתדלין כאורייתא כלילא כנין דקב׳ה וכל ליכון נדיקיי
דכנסת דעדן שמעי קלייהו דכבי כסא ליכון דמסתדלי כאורית׳ כמה דכתי היושבת
כגנים וגו׳ . תא חזי האי לכן היהו לכן טכא ודא הוא רזא דכתיב ומלאת כו מלואת
לכן לרכעה טורי לכן והלין ליכון סדרין דלעלמותא דלכן טכא לעלמותא דלכן
יקרה כנין דלית לעלמותא דלכן לאחרא דכתיב והסירותי את לב האבן וגו׳ וכתיב
ואת רוחי אתן בקרבכם והאי היהי לכן כמן פנת יקרת ואוקמוה ועל רזא דא כתיב
ליחות האבן דליכון לוחות לתגזרו מהכא ועל דא לקרון על שמיה דהאי לכן והאי
הוא רזא דכתיב משם רועה לבן ישראל כמה דאתמר . פתח רבי חזקיה ואמר
והלבנים תהיכם על שמות בני ישראל שתים עשרה שין לבנין יקרין עלאין דלתקרון
לבני המקום כדקא ויקח מלבני המקום והא לוקמוה על שמות בני ישראל כמה דלית
לב לבנים ליב שבטים לתתא הכי נמי לעילא תריסר ואיכון תריסר לבנין יקירין
וכתיב שם עלו שבטים שבטי יה דא רזא עדות לישראל לשלא וכלהו להודות לשם יי׳
ועל דא והלבנים על שמות בני ישראל תהויכה וכמה דאת אמר לב שני כימה הכי לית
לב שני כלילא כימה לשלא כלילא לתתא כלא דא לקבל דא הכי נמי לב שני כלילא
מתפלגי לתלת פלגין וכמה מכני תריסר דרגין על דרגין כלהו ממכן כלילא וכטלי
מרפא בקדמיתא וכדין כד אתפליג לילא קיימין תרין סטרין מסטרא לאחרא ורוחא
עלאה כפק כיניהו וכדין כל ליכון לכנין דכנסת דעדן כלהו פתחי מירתא וקב׳ה
עאל כנסת דעדן הדר הוא ורכבו עבי שיער מלפני יי׳ כי בא לשפוט את הארץ כמה
דכתיב ושפט כצדק דלים בנין דמשפט על כיניהו ואתמלי מכיס נ״ט ורוחא דנפון
לאתער כעלמא ואדיר לאתכא וכתיב הסוף רוחא כליכון כוסמין ומלקין ריחין לעילא
ואתעטרין נדיקיא כעטרייהו ואתכנן מגו זיוא דאספקלריא דכסרא . זכאין ליכון
נדיקייא דוכאן לאהוא כהורא עלאה והסוף כהורא דאספקלריא דכסרא כהיר לכל
סטרין וכל חד וחד מלין נדיקייא כטול לאולקיא כדקא חזי ליה והוא כטיר כל חד
וחד כפום שוכדוי דעבד כהאי עלמא מליכון מתכסיא מהסוף כהירו דכטיל מכריה

יתיר

יתור וכסיר והם תוקמוס. תולקים דלילית מכד שחרי לילית למיעל כמה גרדיכי
כמוסין מתערין ושטרן בעלמא ופתחין פתיחין ולכתר כמה זיכין לזכויהו כמ׳ דתוקפיה
וכדין כד אתפליג לילית סטרא דנפקן כחית כהיר כהירו משלח לתתא ואחיד כיס
כלילית עד תרין חולקין דלילית ולכתר סטרא דדרוס לתתר עד דאתי נפרא וכד
אתי נפרא כדין דרוס ונפקן לאחידו כיס וכדין לתתן יתרש לתתא סלקין לה כגלותהון
וכשעתהון לשילא עד דסלקא ואתנהיזת כוכביהו וכטלא כרכין מריעא דמלכא דכל
ריעין ואתברכא מסהוה טלא דאתמשכא מלעילא ומההוה טלא פרים לכמה סטרין
וכמה רכוון אתזנו מכיה מסהוה טלא ומכיה עתידין לאחויה מיתייא ה״ד הקיצו
ורננו שוכני עפר כי טל אורות טלך מחיכון. כהורין עלאין דכהרין עד דהוו יתבי
אתפליג לילית ל״ל רבי יהודה לרבי יוסי השתא רוחא דנפקן אתער ולילית אתפלג
והשתא עדכת דקכם תליב לקלסון דקדישין כהאי עלמא חיכון דמשתדלי כאורייתא
סשתא ק״כם ניית לקול מלייהו כהאי לתר לא כפסוק מלי דאורייתא. פתח ואמר
המלאך הגואל אותי מכל רע הוא מלאך דאיהו פרוקא דעלמא כטירו דכתי נשא
טולא מלאך וגו׳ דא הוא מלאך דאיהו פרוקא דעלמא כטירו דכתי נשא
והאי איהו דאזמין ברכאן לכל עלמא כגין דאיהו כטיל לון בקדמיתא ולכתר איהו
אזמין לון בעלמא וכגין דא כתיב הכא האכי טולא מלאך לפניך. ואלחתי לפניך מלאך
והאי איהו מלאך דלזמכין זכר ולזמכין נוקבא ובכי איהו אזמין ברכאן
לעלמא כדין איהו דכר ואקרי דכר כדכורא דאזמין ברכאן לתתא לנוקבא הכי
איהו אזמין ברכאן לעלמא ובזמכא דקיימא כדיכא על עלמא כדין אקרי נוקבא
כנוקבא דאיהי עוברא. הכי איהו אתמלי מן דיכא ובדין אקרי נוקבא ועל דא
לזמכין אקרי דכורא ולזמכין אקרי נוקבא ובלא רזא חדא כגוכא דא כתיב ואת
לסט החרב המתהפכת מלהכין אית שלוחין כעלמא דמתהפכין לכמה גוונין
לזמכין נוקבי לזמכין דכורי לזמכין דיכא לזמכין רחמי ובלא כחד גוכא כגוכא דא

הוי מלאך

כגוונין סגיאין איהו וכל גוונין דעלמא כלהו אית׳ אתי כמ״ד הקשת תהר יהיה כענן כיום הגשם כן מראה הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד ו׳ וכמה דאית כיה כל איכון גוונין הכי כמי אהביב לכל עלמא.

תוספתא

רחימי עלאי אתרי דמכלתון אתקבלו סודא דרזין סתימאין דלעילא קריבו למכלא מאן מככון אתרי דשויכין כמכלתכו וידע כשעתא דמלין כרעותא דרוח דרזין לאתקף תלת גוונין כחדא כלילן ואיכון תלת גוונין חוור ומוסק וירוק כחדא אתקליבן דא עם דא מולגן דא עם דא מגרופיא אתקף אנטבא ואתקף מנו גוונין אלין וכל גוונין אלין אתחזון בסאי חיוו איהו לאסתכלא כשיכא דכדולקא אתחזי כשעתא דכוונא דכטס כגוונא סכי אתחזי לכר אלין תלת גוונין סחרין כלילן כחדא סלקין לה לשילא כיומא ונוונא לזלא סלקא וכחדא אקטורין לקטרא קדישי כגוון גוונין סחרין כלילן כחדא סלקין לה לשילא כיומא ונוונא לזלא סלקא וכחדא כרגא דלליל אתחזי כלילית כיומא לאסתכלא כסורא טמירא כאתקן ואדכרין ואתכסיא עלמין כלהו

לשמשתא לה יתבר נדפין קליפין טמירין ויפתח תרעין מלן לוכי למימי וחמי נו ילידת ומכלתא
כמלן דמתי כתר כותלא בר מן משה כדכתיב עלמא דסוף דסוף תמי ליה עיבא בעיבא לעילא בלחש
דלא לתיולא מלן דלא וכי דמו ליה לבר כמה מכילי טמירין לוכמי לנביא לומלמן כפקי עליה
ופקדו ליה דלא יסתכל בעבונא דמלכא ווי לון לחיכון דעלמא דלא וכלן לסתכלא כלל ולא
יבלו לרשות כבלא את סקדם ונו׳ . תמר רבי יסודא מסתכל הויכא והא מנו זסירין מלין מסתכלן
כשמתהון דנדיקיין כל לתדבקו בהאי לתר מנו זסירין מלין מסתכלין כשמתהון דנדיקיין לחיכון
נוכין מלקין ולתכלילן כחדא וכלם לחיכון מלן דילמא ולילמא כלהו כחדא לסתקבא כלא ולא
כלתר דמנטריך לעילא לעילא וכדין לתסטיר בר נש בהאי עלמא ובעלמא דמתי .

פתח רבי יוסי ואמר ועז מלך מצרים ונו׳ ועז מלך
דא קב״ה . ועז מלך תוקפא דלתקף קב״ה לון לחיהו לגלא כמצרים דהא
במצרים לתקיים מרעה כלל מלך כמצרים ועמיד מרן ובנין כך ועז מלך מצרים להכ
ולא לתקף כנסת ישראל אלא כמצרים בגין דמתמן לתזכת כל מרעה וכל ברכאן
דנטלא מתמן כטלא ובנין כך ועז מלך מצרים להכ כל תלחיבו וכל רחימו דילה לקביל
מצרים לתה כוכבת מצרים רזא דתרין כרובים לתתה דחיכון תקוכא וחמוכא דעלמא
והא לתמ׳ . רבי חזקיה פתח ואמר הללויה הללו עבדי ו׳ הללו את שם ו׳ אלא קרא לית
לסתכלא כיה כין דאמר הללויה לחמי הללו עבדי ו׳ ולבתר הללו את שם ו׳ אלא הכי
תניכן מלן דמצרים לאחרא לנטרי׳ לנכחא לית כיה כפוס יקריה וכפוס יקריה הכי לנטריך
נכחיה ותניכן מלן דמצרים לאחרא כנכחא דלית כיה הוא גלי גנוחיה ונכב לנלהה
ליה ועל דא מלן דעכיד הספדא על כר כם לנטריך כפוס יקריה ולא יתיר דמנו
נכחיה לתי לנכותיה וכלא נכחא לנטריך כפוס יקריה . תא חזי הללויה הכא לית
נכחא עלאה דמאריו דכלא לתר דלא נלטא כיה עיכא למכדא ולסתכלא דחיכו
טמירא דכל טמירין ומלן לחיכו יה׳ שמא עלאה על כלא ובנין כך הללויה נכחא ושמא
כחדא כלילן כחדא והכא סתים מלה דאמר הללו יה׳ ולא אמר מלן הללויה למלן
אמרו אלא כמה דיה סתים הכי נכחא דנכחני סתים לחיכון דמנכחי לא ידעכא מלן
לחיכון והכי לנטריך למהוי כלא סתים כרזא עלאה ולבתר דסתים כרזא עלאה גלי
ואמר הללו עבדי ו׳ הללו את שם ו׳ בגין דדא לחיהו לתר דלא סתים כהוא עלאה
טמירא דכל טמירין דא הוא לתר דלקרי תמן שם כלל לאר נקרא שם שם ה׳ קדמאה
סתים דלא גלית תכוכא סתי׳ וגלית ובנין דאמ׳ כל לתגלית אמ׳ לחיכון דקא מנכחי להה׳
לתר מלן לחיכון וקאמר דחיכון עבדי ו׳ דלתתן זון לנכחא לתר דא . יהי שם ו׳ מבורך
מאי נכחא דקאמר רזא דמנכותא מההוא לתר עלאה דחיהו סתים כדקאמרן
דחיהו ה״ עד רזא דכרית דחיהו ול״ תתאה כגוונא ד״ויד עלאה טירותא כסופא
ובנין כך יהי רזא דמנכותא מטמירא דכל טמירין עד דרגא תתאה וכמלה דא
לתקיים כל עובדין דכרגלות כל״ח יהי רקיע יה׳ מאורות יה׳ אור ככל לחיכון עובדין
דלעילא כתיב יהי ככל לחיכון עובדין דלתתא לא כתיב יה׳ בגין דרזא דא לחיהו מרזא
עלאה סתימין דכל סתימין לא לתקיים אלא כמלין עלאי דלעילא ולא לתמר כחיכון

מלין

פלגין תתלין דלתתא ובדא מתברך שמא קדישא בכלא ועל דא כתי׳ יהי שם ה׳ מבורך
וגו׳ ממזרח שמש עד מבואו דא לתתא עלאה דקא כסיר מכיס שמשא ונהיר לכלא ודא
הוא לתתא דריפא עלאה סתימאה ועד מבואו דא הוא לתתא דלתתא קטרא דלתתא כיה
מהימנותא כדקא חזי ומתמן נפקין ברכאן לכלא ועלמא מסכא לתתן כמה דלתתא
ובגין כך קיימא דחי לתתא לאתזכא מעילא ולאתברכא מתמן · וכלא קיימ׳ לאתערות׳
דלתתא דמתערי לתכון עבדי ה׳ כד מברכי שמא קדישא כדקאמרן ובגין כך דהיכו
כתגליף כתיב הללו עבדי ה׳ הללו את שם ה׳ · לדסכי הוא נסיר נפרא נפקו מן
מערתא ונסהוא לילה לילה כתרגמ כד נפקו מתיכון טורין יתבו ונלו גלותא מטו
לחד כפר ויתבו תמן כל סהוא יומא בסהוא לילה קמו לאתעסקא כתוריתא · פתח
רבי יהודה ואמר **ויברכם** ביום ההוא לאמר כך יברך ישראל וגו׳ ·
ויברכם ביום ההוא
מאי ביום ההוא דהא כתי׳ ויברכם
ותו כלא לאמור ויברכם לאמור הכא מאי שנא הלא דוגמ הכיו ויברכם
ביו׳ ההוא דוגמ דדרגא דלתתא על ברכאן לעילא יום ההוא יום ההוא לתתא עלאה
דלקרי הוא והאי יום ההוא דלית פרודא כין יום ובין הוא וכלל לתתא ביום ההוא
הוא תרין דרגין דרגא עלאה ותתאה דהיכו כחדא וכגי׳ כך כד כעא יעק׳ לברכא לכנוי
דיוסף כריך לון כיהודה לעילא כלהו כחדא כגין דיתקיים ברכתהון ולבתר כלהו
כלא כחדא ואמר כך יברך ישראל לאמר מאי כך ודאי דא רזא דיהודה בקדמיתא
מתתא לעילא ולבתר כחיות לתתא לאמצעיתא · לאמור כוותי׳ הא לאמצעיתא ולבתר
כחיות לתתא כך וכני הוא יהות כדקא חזי מתתא לעילא ומעילא לתתא כך יברך
ישראל מאי ישראל ישראל סבא וכורך ישראל לא כתיב הכא יברך דסא ישראל כטיל
ברכאן לעיל ולבתר היהו מכרך לכלא כה׳ דרגא תתאה דיקא דקאמר כך יברך
ישראל לאמר ישימך אלהים כאפרים וכמנשה לקדים ליה לאפרים בקדמיתא כגין
דאפרים על שמא דישראל לקרי מ״ל מהא דמנשה דאפרים נפק עד לא אתגלים
זמכא דמעבודה דמברים דאקו מעתא ונפקו מן גלותא קמו עליהון מכריהון וקטלו
לון הה״ד כן אדם העכמות הלזה כל בית ישראל שמא דמשה דכתיב כל בית ישראל
שמא ועל דא לקדיש לאפרים קדם מנשה כגין כך מטולא לסטר מערב ומטלטו הוא
תא חזי ברכתא דברך לכנוי ויוסף אמאי לקדיש לון ברכאן עד לא יברך לכנוי אלא
מכאן דקכיכותא דכר כנוי מכיך עליה דכר כמ יתיר מכנוי וכגין כך לקדי׳ לכיכות׳
דכנוי קודם לכנוי לברכא לון בקדמיתא ויברכם ביום ההוא לאמר · רבי יוסי
פתח ואמר ה׳ זכרנו יברך יברך את בית ישראל וגו׳ ה׳ זכרנו יברך אלין גוברין יברך
את בית ישראל אלין כמין כגין דדכורין כעיין לאתברכא בקדמיתא ולבתר כמין וכמין
לא מתברכאן אלא מברכתהון דדכורין דכל דכורין מתברכן כדין כמין מתברכן
ואי תימא מהא דכתיב וכפר בעדו ובעד ביתו דכעי לכפרא עליה בקדמיתא ולבתר
על כיתיה כגין דמתברכא · תא חזי דכמין לא מתברכן אלא מנוברין כל אתברכן
לכון בקדמיתא ומהאי ברכתא מתברכן אלא כמאי לוקוט׳ יברך את בית ישראל
אלא קב״ה יהב תוספת ברכאן לדכור דכסיב כגין דמתברכ׳ מכיס לתתא וכן בכל אתר

ואיכ קכה תוספת ברכתן לכורת דכסיב כגון דמתברכא מכיה[illegible] וכן בכל אתר
ואיכ קכה תוספת ברכתן לכורת דכסיב כגון דתתברך מכיה כוקב מההוא תוספת
דכרכתן כיון דאכסיב כר גם ואיכ ליה תרין מולקין חד ליה וחד לכוקביה זאיכו נטיל
כלא מולקיה ומולק כוקביה · תא חזי ויכרכם ביום ההוא לאמור בולו הכא אתר מיזף
בוכרת בכי ככורי ישראל וכתיב ואפרים ככורי הוא ועל דא תוספת וגו׳ · ר׳ חזקיה
פתח גלמי ראו עיניך ועל ספרך כלם יכתבו וגו׳ האי קרא לוקמוה ככמה אתר ·
לכל תא חזי כל אכון כסתרין דהוו מיומת דלתתברי עלמא כלהו קיימי קמי קכה עד
לא נחתו לעלמא כהוא דיוקנא ממש דלתתזון לכתר בעלמא והוא מיזו דנופף
דכר גם דקאים בעלמא הכי קאים לעילא וכסתרא דכסתרא דא זמיכא לאחתא
בעלמא ההיא כסתרא דיוקנא ממש דקיימא כהאי עלמא הכי קאים קמי
קכה וגומי לה קכה דיטור פקודי תוריתי ולא ישיכר על קיימין ועל דקיימין קמיה
דכתיב חיו לאכר עמדתי לפכיו עמדתי ודאי והא לוקמוה וכגין כך גלמי ראו עיניך
עד לא יתחזי גולמא ועל ספרך כלם יכתבו דהא כל כסתרין כההוא דיוקנא דלהון
כלהו כספרא כתיבין · ימים ויצרו הא לוקמוה ויצרו ודאי ולא לאחר כהאי עלמא
למיקם בקיומא דמאריהון כדקא חזי · תא חזי ויומין דכר גם כך זכי כהאי עלמא
כשכילין טכאין יומין דיליה לתברכאן לעילא מההוא אתר דליהו מדת יומוי · פתח
ואמר הודיעכי ה׳ קצי ומדת ימי מה היא וגו׳ האי קרא לוקמוה לכל תא חזי קצי דא
קץ סימין דליהו מתקצר כיה כדוך ומדת ימי מה היא דא ליהו דלתתכי ממש על
ממוי · אמר רכי יהודה הא סמיכת מרכי סמיכין דהאי קרא אתמר על דיוקנא יומין
דלתנזרו עלוי מלרם קדמאה דליכון ע׳ דהא לתתר דחיין כלל לא הוו ליה אלא דיסיב
ליה מרם מליכון יומין דילוה סכעין סכין ורזא דא ולון לא ממש כלום ואיהרת לא
כהרת מנרמה כלל וסכעין סכין כהרין לה ככל סטרהא וליכון חיו דוד סתם ועל דא
כעא דוד לקכה למכדעיה דעלמא דא לית לה חיין לסיהרת מנרמה ולמכדע עקרא
דיליה ומדת ימי מה היא דא הוא דרגא דעלמא סתימא דליהו קיימא על כל דיכון
יומין דליכון קיין דיליה אתר דכסיב לכלא אלעזר מה מדל אכי אמר דוד לכדע על
מה מדל אכא כהורת מנרמי ולתתמכא מכי כמאר כל דיכון חיי עלאין דלית לון חיין
לכלהו ואכא על מה אכא מדל ועל מה לתתמכא מכיודא הוא דכעא דוד למכדע ולא

תא חזי כל	תוספתא
כרכתן עלאין כלהו לתתמסרו להאי דרב	קל נגלגל מנלגל מתתא לעילא רתיכא
לכד כא לכלא ואף על גב דלית לה	טורקמא מולין ומתגלגלין קל כשיטות
כהורת מנרמה כל כרכתן וכל חידן וכל	סלקא ונחתא מולא ושטיח כעלמא קל סופרא
טיכו כלהו קיומין כם ומכה קיומי כום	כגיד בעומקיה דלבנין מסתר דרגא מהרכיא
על כרכה כמה דכתיב כרכת ה׳ היא	יתבין תרין מנרופין מוזכא ומזמלא כתרין
תעשיר ועל דא כתיב ומלא כרכת ה׳ יס	נוכין מסתכלין לה כלא לה חוור ולא סומק
ודרום ירשה וכגין כך לית לה כלהו	ותרוייהו סהרין נגלגל לעילא מסתר ליזיכא
חיור ומכלהו לתתלין ולתתברכא מכל	תוורא סלקא ומסתר למעלא סומקא בחתא
תיכון	ונגלגל

לימין מרכזן עלוי ותתמסרו לה ברכתן
לברכה. תמר רבי יצחק יעקב ברוך
לכתוי דיוסף מתתר דלא וכל ברכתן
לתתמסרו כידים לברכתבלל והיה ברכה
מכתן ולהלאה ברכתן לתתמסרו כידך.
תח כנווכח דל ית ולזכן מכרכן ומסכתין
לה לשמח דל ועל דל הלילה דלימין וימין
דקאמרו הלילה. ותמר רבי חייא כהלילה
כריכין ג׳ דרגין מסידים נדיקים ויסרשׁ
מסידים מסטרת דימיכ׳ נדיקים מסטרת
דשמאלא ויסראל מכל לימין סטרין בגין
דיסרים דיסראל כלילן מכלהו ועל דל
לסתלק תוסכחתא דקכ״ם מכלא וכן ככל
לתתר דיסראל מסכחן ליה לקכ״ם מתתא
לסתלק יקרים ככלא. עכ״ל

ונלגלא לסתר תדיר ולא סכיך תרין כפרין סלקין
דקאי מכפכן תד לסטר דרום ותד לסטר נסון.
פרחין כלוירא נסכוסא וקל כעיתו דנלגלא
מתסכרן כחדא כדין מוזמר שיר ליום השבת וכל
נרכתן כנדין נלחיתו בדא כעיתו מקול רחיתו
דקול שופרא לקבלא לימין ברכתן כתתין מלעילא
לתתא ולתתיכוו כחדא כגו עזאקא דכירא כניש
דכירא לא פסקא כלחיתו עד לתתלתין פסוק
נלגלא מסתר לימין תרין מנרופין מסתן תד
דימיכא קרא נחיל ותתר וסירו דוסרין דסלקא
וכתיב תרי אלפי אלפין לוד סרו עלא לתתלתא
בגוויסו לוסכר כוסרא דתתלך כל לימין מלרי
דעיכין לסתכלו ופקחו שכיכון ותסכון לסתי
כסירו לסתי עדוכא אלין לימין ברכתן לכנדי
מלעילא מתן לוכי נלגלא סלקא לימיכא ותכניך
ותעזיך לסטו לוכי ותתעדן מתלין ברכתן מלתין
לוסרן וכתין לימין לוכתן כסו וכל לא וכי נלגלא לסתר וסטוע מנרופא לסטר שתלא לסתר וכחיך
לתתא ותעזיך ליכא על סתי לא וכי ולקא כפקא ווי לימין מייכין לא וכי מסטוע סטרא כתיך לתא
דסלסופא דלילן דסתרי על ויסיסון דסייניא וכתין לימין כל לימין לחולו כתרא קשוט כסתי אלתא
לעוכי לסטוע סטוע עלוסי ברכתן דנסכתן כלא וסטניע כנסכתוא כפתך:

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו וגו׳ רבי אבא פתח ואמר פנים אל
תפלת הערער ולא כזה את תפלתם סתי קרא לוקמוה ולקבץ
ביה חבריה. אלא תו אית ביה סטר קורדיטא פכה הקשיב מכאי ליה לו שמע מלי
פנים אלא כל נלוותין דעלמא נלוותין ונלוותא דיחיד לא אלא קאי מלכא קדישא אלא
כהילא תקיפא דעד לא אלהין הויה נלוותא לתתעטרא כדוכתיה לשנא כה קכ״ם
ולסתכי ביה ולסתכי כחוכוי וכוכותיה דהסוא כר כם מה לא עביד כן כנלוותא
דסניחין דכתם לימין נלוותין דלא מכפי זכאין לחכן ועאלין כלהו קאי קכ״ם ולא לשנא
כחוכייהו כגין כך פנים אל תפלת הערער ולסתכי ביה ומכפך כזכוותיה ולסתכי כתם
רעותא לתעביד ומאן הויה כר כם דכלי נלוותא דא ומאן לימין עובדוי כגין כך ליכאי
ליה לכר כם דלכלי נלוותיה כנכורא מלי טעמא כגין דלא כזה את תפלתם תעב דלא
כלהו ככווכה ורעותא דלכא. דל פנים אל תפלת הערער דא ולחידאי דלתתכליל
כסניחין דא ועקב דלימיכו כליל כתרין סטרין וקרא לכנוי ונלי נלוותיה עלייהו מאן
נלוותא דיקכלון כשלומו לעילא נלוותא דלא וסכון כנלוותא כהאי טעמא דיעקב קרא
לון לסתלק מכיה סכיכתא והא לוקמוה. ותא חזי כטעמא דיעקב היה קאמי לכנוי
לזדמנו לכרכם ויצחק תמן ומכיפתא וסוס חדי כיה כיעקב לאתחברא כאכסן

ולית תדכרה מערלה ומן דגלי לון יתודע ויתגלי עד דשלו לארעא קדישא לכל
מלן לאחרכין לאו היכון כיתגליה ומתיימין היכון כאוריתא כהלי פרשתא דיעקב
וכיכון ברכהן פתח ואמר. ראובן ככרי יתך כחי ורעותי לוכי מלי
קל חמיך ועק למפתח ברחובן ליפתח כיהודה דהיכו קדמיהם
לכל מסיריין והיכו מלכא וחמיכון דלא ברכיה וסליק ברכהן מכיה עד דיתח מסה
וגלי גלותא עליה כדי יהי ראובן ולא ימות לכל ודלי ברכיה וסלקא היות ברכת
ליתריה. לכר כם דיסוף ליה כר כד מטא זמכיה לסתלקא מעלמא יתח מלכא
עליה אמר הא כל ממוכא דילי ליהוי בידא דמלכא כטוב לכרלי כד חמי מלכא דכרי
יתחזי יהיב ליה. כך יעקב אמר ראובן ככרי יתה ראשית אמעי אתה לכל ברכהן
דילך יסתלקון בידא דמלכא קדישא עד דיתמי כך בנין דחזלת לקבל אפך וגו׳.
כתרגומו. ראובן ככרי יתה וגו׳. רבי אלעזר פתח ואמר ויאמר אלי הכבה
אל הרוח וגו׳ כמה לטוימין אכון בני בשר דלא ידעין ולא משגיחין כיקרא דמלכא דהא
אוריתא אכרין עלייהו בכל יומא ולית מאן דמשית אודכיה לקבלא הא קרא קשיא כיון
דכתיב הבכה אל הרוח אמאי זמכא לאחרא הבכה בן אדם ואמרת אל הרוח אלה
מכאן אוליפנא רזא דחכמתא תרין קיימין הכא חד לאתערא מתתא לעילא דהי לא
מתערין לתתא לא מתערין לעילא ובאתערותא דלתתא לתתא לאתער לעילא הבכה אל
הרוח מתתא לעילא הבכה בן אדם ואמרת אל הרוח מעילא לתתא דהא אפי׳ לעילא
באתערותא דלתתא בקיטו הרוח עלאה מעילא מכיה כגון הא קרא כה אמ׳ו מארבע
רוחות כאי הרוח מארבע רוחות דא דרום ומזרח ונפון ומערב ורוח לתיא ממערב
באתחברותא דלתתא לאתין לאחרכין כלא כרוח כדייכי הנפש ומסכא נפקין רוחין ונפחתין
לכבי עלמא לאתטוירא כהו ופחי כלא ויפח בהפיו נפמת חיים. תא חזי בקיטו מהלי
ניפח ויהיב בניפח לאחרא ועל דא כל הכחלים הולכים אל הים והים איכנו מלא אמאי
איכנו מלא בגין דבקיטו ויהיב לעיל ולפניך רבי אלעזר שאיל שאלתא לרם אמר הושיל
וקבה גלי קמיה דכבי נפש ויותרן אמאי כחית נפמתין לעלמא ואמאי לנטריך ליה אל
שאילתא דא קמי דכבון שלמו כמה וכמה ואוקמוה אכל קבה יהיב נפמתין דכחתין
להלי עלמא לאתמודעא יקריה ובקיטו לון לכתר לי הכי אמאי כחתו אלא רזא דא
הכי הוא פתח ואמר. פתח מים מכורך ומוזלים מתוך בחרך הא אוקימנא כוד אתר
דלא נהיג מנרמים ואימתי נהיגין הכי מיד בשעתא דאתפלים נפמתא כהלי עלמא
כד סלקא להיהוא אתר דאתקשר ביה כדין הוא אלים מתתא ומעילא ומכל סטרין
וכד נפמתא סלקא כדין לתתר תיאובתא דבוקבא לנבי דכורא וכדין נהגין מיד
מתתא לעילא וכור אתעביד בחד מיין נהיעלין וכדין לתתברותא ויסודא ותיאובתא
ורעותא ויסודא דנפמתא דאתפלים הכוא לאתר ואתער מכיכותא ורעותא
לעילא ואתחבר כחד. ראובן ככרי יתה הכי הוא ודלי טפה קדמאה דיעקב הוא
ורעותא כאתר לאחרא הוא כמה דאתמר. תא חזי ראובן וכלהו שבטין תריסר לאתחבר
לתתאין כשכינתא וכד חמא יעקב לשכינתא על נביה קרא לכבוי תריסר לאתחבר
בה ותא חזי ערסא שלימתא לא אסתכח מן יומא דאתברי עלמא כהכוא שעתא דכעא

ויעקב לאסתלקא מעלמא לאברהם מימיכיה ויצחק מסמאלוי ויעקב הוא שכיב בינוותא
שכיבתא קמיה כיון דחמא יעקב כך קרא לבניו ואחיד לון סחרניה דשכיבתא ושדר
לון בסדורא שלים מל דשדר לון סחרניה דשכיבתא דכתיב ויאספו ובדין לשתכחא
תמן שלימו דכלא וכמה דתיכין עלאין סחרנייהו פתחי ואמרי לך ו׳ הגדולה והגבורה
וגו׳ כדין לשתכחון שמחא לגבי דסיהרא ולשתקריב מזרח כמשרב ההד ויאסוף רגלו
אל המטה ולשתכיר סיהרא ולשתכח בשלימו וכדין ודאי תכיפן יעקב לכיבו לא מיית
כיון דחמא יעקב סטרא אלים מה דלא לשתכח הכי לבר כם לאחרא חדי ושכח ליה
לקבה ופתח וכריך לבניו כל חד וחד כדקא יאות ליה ׳ רבי יוסי ורבי ייסא הוו אזלי
באורחא אמר רבי ייסא הא ודאי תכיפן כל בניו דיעקב לשתקנו בסדורא אלי ולשתברכו
כל חד וחד כדקא יאות ליה מאי קא חמא כהאי קרא דכתיב מאסר שמכה לחמו וגו׳
אל לא ידענא בגין דלא שמעא כיה מכוניכא קדישא אלא אבא ואכא כיזיל לגבי
בוניכא קדישא אזלו כד מטו לגבי דרבי שמשון אמרו מלה ושתילו שתילתא אמר להון
ודאי רזא דחכמתא הוא פתח ואמר אשר לשלמה חיים ועל מפרניו יסכון לאחזי
ליה תמן אלא מאן דיתיב בשפתא דימא לשתמם בתפנוקי עלמא והכא אשר דלא
פתחא עלאה דכדין כד אתברכא לאדקא ברכאן בעלמא והאי פתחא לשתמודע
תדיר לברכאן דעלמא ואקרי אשר דא הוא עמודא מאיכון דקאים עלמא עלייהו
והאוא אתר דאקרי לחם שכי מהאוא אתר אתקן דאקרי אמר מאשר שמכה לחמו מס
דהוא לחמא דמסכנא אתהדר לחם בגין דאדון כיה ברכאן ותפנוקין וסופא
דקרא לוכח והוא יתן מעדני מלך מאן מלך דא כנסת ישראל דמכה לתתן בתפנוקי
עלמא ודא יהיב לסאי מלך כל ברכאן כל חידו וכל טיבו הוא יהיב ומכה כפקי לאמרו
אי לא לתתיכא לעלמא אלא למכדע דא טב לן ׳ רשכון בוכרא דיעקב הוא אמר ר׳ חייא
ליה הוא אתחזי כלא ואתעבר מכיה ואתייהיב מלכו ליהודה בכירותא ליוסף כהונתא
גלוי הקב״ה פחז כמים אל תותר לא תעתאר כהו ומה דאמר כאי ורחמת לוכי הכא
ברכיה ופקדיה לקבה ׳ לרחימא דמלכא דבעא מלכא למעבד ביה טיבו ויומא חד
לעבר כריה כסוקא אמר למלכא דא הוא כרי ודאי רחימא דכפתאי סמא מלכא וידע
דהא שלוב על כריה כך יעקב אמר רשכון בכורי אתה וגו׳ הכא פקדיה למלכא ׳
פחז כמים אל תותר הכא אמר מה דלערע ליה דלא לשתאר ליה כארעא ושדי ליה
לבר לקבל דא חד ממכא תחומא מסטר׳ דמסכנא לעילא די ממכא תחות ידא דמיכאל
ואמרי לה תחות ידא דגבריאל ומיכאל הוא ריפא בכל אתר מסטרא דחסד וגבריאל
מסטרא דשמאלא דגבורה ויהודה עוד רד עם אל סטר גבורה כי דיפא לקרי וסמיך
ליה רשכון לעב דמלכו הוא דיהודה רשכון סמוך לקבליה הוא ׳ אשר זמיכין לימון
כי רשכון לאנחא תרין קרנין כנו ארעא ׳ אתי אזי כתיב כחי בגלותא דמצרים
ורחמת אוכי דלימון הוו קדמאין לגבי לאחיהון לקרבא ׳ יתר שאת לגלותא דאשור
דמתמן גלו כבי גד וכבי רשכון קדמאי מכלהו וסכלי כמה כיעין וכמה עמויין סכלו
ולא תכו עד כען ׳ ויתר עז לזמכא דמלכא משיחא ויתר בעלמא לימון יפקון וינחון
קרכין בעלמא ויכנחון ויתקפון על עממיא וכבי עלמא ודחלון מכיהו וירתתון קמייהו

ויתעוכו לתתנהג בתלכותא ולא יסתלרון כיס ה"ד פתז כמיס אל תותר מאי טעמא
לא יסתלרון כיס ואפילו בסטרא אחד דעלמא כגון כי עלית מסככי לכיך דזמיכין
לאעלא ולאנחא קרכין כגו תרעא קדיסא מסככי לכיך דייקא זירושלם. תא חז
בתרכבא סטרי עלמא לתכדרו ככי רחוכן בגלותא לקבליהון דכל ישראל דלתנלו
בגלותא תרכבא זמכין בתרכבא סטרי עלמא ה"ד כתי אחד ורחמית לוכי תרי יתר מאתי
תלת ויתר עז תרכבא כגווכא דא זמיכין לאנחא קרכא בתרכבא סטרי עלמא
ולמסלם בקרכיהו על כלא ויכנחון עמהון סניחין ויסלטון עליהו.

פרז כמיס אל תותר כי עלית מסככי לכיך הכא לתתמיז על הרהור קדמאה
דהוה ליה ליעקב כהאי טפה קדמאה כרחל דלמלה הויא טפה הוה
בתתרה לסתתר רחוכן ככלא לכל פתז כמיס אל תותר כי עלית מסככי לכיך עלית
בהרהורא לחרוא לז חללת וגו'. ד"א פתז כמיס אל תותר דהא כד יעקב קרכא ככי
דחוכן בעלמא ויכנחון עמהון סניחין לא יסתלרון כמלכותא מ"ט כי עלית מסככי
דזמיכין לאנחא קרכא בתרעא קדיסא דייקא דכתיב כי עלית מסככי לכיך מסכב
מכעי ליה אלא דא ישראל סבא מסככי לכיך ולא מסכב כגון דהא כתרי זמכי לתכבי
ירושלם ותליתאה לזמכא דמלכא משיחא ועל דא מסככי לכיך והכא לתגליית כרכא
ומאן דהוה בההוא זמכא ומאן דיהא כד עלו ישראל לתרעא ומה דיהא בזמכא
דמלכא משיחא בעובדא דרחוכן. **שמעון** ולוי אחים אמ' ר' יוחנן
הכא לחיד לון בסטרא אחרא דעכיכת' דחמ' עובדין
קטיל דדיכא דלא יכיל עלמא למסבל אמר ר' יוסי כרכתא דלהון לן היא אמ' ר' יוחנן
שמעון לא לתתזי להאי דחמא ליה כמה עובדין כישין ולוי דלתתי מסטר' דדיכא קטיל
וכרכתא לא תליוה כיס ואפי' כד לתתא מסא לא תלי כרכתיה כיס דכתיב כרך וי' חילו
ושועל ידיו תדכא בקלס תליוה. תא חזי כתיב זה היס גדול ורחב ידיס מס רמס ואין
מספר חיות קטנות עס גדולות זה היס גדול דא סכיכתא דקיימא עליה דיעקב כד
בעא לאסתלקא מעלמא ורחב ידיס דהא כל עלמא לחלו ולאתליס ולאתנמנס תמן מס
רמס ואין מספר דכתיב מלאכי עלאי וקדישאי לאסתכחו תמן חיות קטנות עס גדולות
כי סבטין כגוי דיעקב דלאסתכחו כיס כשלימו אד חיל ואד זאב ואד אדי ואד טלס
אמר רבי יוחנן אריס אד אד וטלס אד אד זאב ואד גדי וכן כלהו לאסתכחא חיות
קטנות עס גדולות. רבי יהודה אמר כלהו ספיר אבל יהודה אריס ממשן טור דא
לוקמו אכרויה דהוו מסגיחין דא לקבל דא דא מיומיא ודא מסתלק לתורא דשוכדוי
כיסין אמרו כניור לקוכין דאריס בקופטים ויסתכלבדא וידקל מכיס כך ממשן טור
ויהודה אריס ממשן לא זכה לכרכתן אלא טפל ליה מסה כיהודה כתיב הכא ממע וי'
קול יהודה וכתיב התם כי ממעי' כי מכוחא אבכי אמר רבי יהוד' ממשן ולוי אכוהון
סליק לן למסה אל מה אכוהון סליק לן למסה אף אכן נסליק ליה לכוכיא קדיסא
עלאה שלו ליה לרבי ממשן אמר כמה מלין לטפח כידוי ובכה אמר מאן יגלי לך
כוכיא קדיס' לסתלקת כחייך על ככי כמה לסתלקת כמותך ולסתי' דיוקך מפתחן
דמלך לתתמרו כילך תדיר. תא חזי יעקב הוה ליה לרכב כאן ולולד כאן מכלהו

ולסתלוק כנפוי כך נעלו יעקב לסתלוקו סכיכתו קיימו עלוי נעלו לכרוכי כלון
ולו וכיל מקומי סכיכתו דרחיל למר היך לעביד דהו תרוייהו מסטר דרומא קמיה
קו לתיין לי לתקוף כסכיכתו לו וכילנא דהו לרכעכפין הוו לי ולסתלומנא כלו
לסתלוק לון למחרי לכיתו דהו כיס כרעותיה קיימו ומה דכעי ועביד כך יעקב
חולקין דכפין וכנין הו כסכית כהלי עלמו ולסתלומנא היך לתקוף כמטרוכיתו
יתיר כלו לסלק מלין למחרי מטרוכיתו והוו ועבד מה דכעי · תו חזי מה כתיב
ויזלת הכרכה לסר כרך מסה לים הילדים מחריה דכיתו מחריה דמטרוכיתו כמה
דכתי לוסף יקומכו ולוסף יפרכו דהו כלת מסה כתי ועל דו מסה כריך מלן דכעו
ולו דחיל כדלוקומכו וכנין כך למר יעקב הו חמוכן דכני מלין כסטר דרומא קמיה
ליתיה מחריה דכיתו ויברך לון ודלי לים הילדים היה ורעותיה עביד כביתו כלו
לוסף יקומכו הלד ויאמר מסה קומה וי · ולוסף יפרכו הלד ובכתה יאמר סוכה וי
ודלי רעותיה עביד מחריה דכיתו ולית דימחי כידיה כבר כם דנזר על לסתתיה
ועביד רעותיה ועל דו יעקב לף על נב דהוה לחיד כחולכה דחזי לו הוה מחריה
דכיתו כלו לתתו מסה לעילא כנין כך סליק לון למחריה דכיתו ·

בסודם לו תכא כפני וגו ר לכא פתח ואמר סוד וי ליחדו וגו סוד וי
ליחדו רזא עלאה דאוריתו לו יהכי קכא מלו לאיכון דחלי
חטאה ומלן לאיכון דחלי רזא עלאה דאוריתו ומלן איהו רזא דאוריתו הוי לימא
דו לת קיימו קדישא דלקרי סוד וי כרית קדם שמעון ולוי לטרתו גרמייהו על
הלי סוד בלכני מכם דיבזרון גרמייהו ויקבלון עלון הלי סוד וקרו לסכיד כמרמה ·
תו כעובדו דזמרי בן סלוא דפגל הלי סוד ויעקב לאמר בסודם לו תכא כפני מה
כפני דו כפני דעשת ולתחד כברי עלאה לעילא ולקרי כפם נרורו דחוי · כקהלם ל
תחד כבודי · הו לוקמ כדו ויקהל עליהם קרא · לו תחד כבודי דו כבוד ישראל
סתם ועל דו לבריך לון לאכוהון בנין דסליק לון למסה · רבי חייו לאמר מסבי קרלי
בניכי כך דלו לתתחיד דו כדו ולסטריך דכי ועל דו לית כיס כלו ולית לך דרו
בעלמא דלו כחתו דוכו דלהון לקטרנו בעלמא ולסכידו מסדרי על פתחייהו דכבי
כסה הו לך כלו לאמר ליהודה יהודה אתה יודוך אחיך ידך בערף אויביך וגו
ר יוסי פתח עסה ירח למועדים וגו עסה ירח בנין לקדסה
כיס ריש וירחין וריש סתין ולעלמין סיהרו לו כהיר הלו מסמה אכד סמסה עליו
סיהרו לו עלוי בד לתכנים סמסה כדין סיהרו עלוי לית חוסבן לסיהרו הלו
כד לתכנים סמסה ותרוייהו עבד לכם לאהרו הלד ויתן לותם הלדים ברקיע
הסמים להאיר על הארץ וגו והיו לאותות הלין סבתות דכתיב כי לות היא ולמועדים
לימן יט ולימים הלין ריסי ירחין ולסכים הלין ריסי סנין דלהון לומות העולם עבדין
חסבן לסמסה ויסרל לסיהרו ולזלה הו כי הו דאמר רבי אלעזר כתיב הרכית הגוי
לו הגדלת הסמחה הרכית הגוי הלין ויסרל דכתיב בהו כי מי גוי גדול וכתיב גוי אחד
בארץ לו הגדלת הסמחה בגויכון ממש דו סיהרו דלתרכיות בהורה בגויכון
דיסרל לומות העולם לסמסה ויסרל לסיהרו וי מניהו עתיד דהו סיהרו

לעילא

לשלח ושמע לאומות העולם תחות הלי סיהרל הוא ושהוא שמע מהלי סיהרל
כסיהר אמי מה כין יסרחל להו · ויסרחל לחידי כסיהרל ואתלמלו כשמע עלאה
ואתאחדו כיה דכתיב משמע עלאה ומתדבקן כיה דכתיב ואתם הדבקים כיי
אלהיכם חיים כלכם היום · יהודה אתה · לפ"ח מלכו ליהודה לתקיים והיינו דאמרי
אחי דכתיב הספר תולדת את יי"בנין דליהו רביעאה תולדת את יי"בנין דליהו רבעלי
דכויעאה לכרמיה ילדו דל דשמיה דשמע עלאה וכמה לאתלי כפ"ל והיינו פ"ל כתראה
דשמע קדישא שמא קדישא עלים כאתווי ונקיר דלחיד לון על דל יודוך לחיך דמלכו
דילך לתחזיון לאתקיימא ודאי יהודה שד דל עם ג' ועם קדושים כאמן מלן קדושים
אלין קדושים עליונין דכלהו חולן לנביה ומזיה כאמן בנין כך הוא קדמאה על כלא
רבי שמעון פתח ואמר כל כבודה בת מלך פנימה כל כבודה דל כנסת ישראל בנין
דליהו כבוד דל על דל דכר ודל נוקבא ואתקרי כבודה בת מלך היינו בת שבע
בת קול והאי מלך עלאה הוא פנימה בנין דאית מלך דלאו ליהו לנו כוותיה והאי
כבודה בת מלך ממשכנות זכה לכותם בנין דאתלבם ואתאחדת בנהורתא עלאה
והאי לוט כמי מלך לקרי וכנין כך קיימא לרעיא חיימתי בשעתא דאתאחדת במשפט
כדי מלך במשפט ישמיד לרץ ודל קריכן מלכו דשמיה יהודה לאתאחד כיה וירית
מלכותא דכתרשיש · רבי יהודה ורבי יצחק הוו קאזלי כהדיא אמר רבי יצחק כפתח
במלי דאורייתא וכזיל · פתח רבי יצחק ואמר ויגרש את האדם וגו' לפלוי הכי וישכן
מקדם לגן וגו' · האי קרא לוקמוה מכריעין לכל ויגרש כבר כפ דגרים לאתתיה את
האדם דיוקא · תא חזי רזא דמלה האדם כמה דאמרן אתעבד גרים מותא ליה ולכל
עלמין וגרים להסוא אילנא דאמרן כיה תירוכין לאתרכא כיה ולאתרכא כבוי לעלמין
האדם ויגרש את האדם את דיוקא כמה דכתיב ואחרים את יוסף הכי את האדם
וישכן מקדם לגן וגו' האי לתתא ואי אילנא דאמרי עלייהו ואת עץ החיים במרכז המתהפכת
חיכון מסמי דמלהובי דאשתמודעון מהיות חרבא דמתלטטא המתהפכת דל האי חרבא
דיוקא כתרין סטרין ואתהפכא מסטרא דל לסטרא אחרא · דכר לאחר המתהפכת
חיכון מסמי דמלכותא דקאמר דמתהפכן לזמין נוכרין לזמכין כאין ומתהפכן
מדוכתייהו לכלא ועל לשמור את דרך עץ החיים מאן דרך כלא הכותן כיה דרך לאחר
רבי יהודה אפיר והכי הוא והאי דגרים לאדם לאילנא דאמרן כיה לאתרכא
ואפילו שאר כבי עלמא כמי כלא וכפשוטיה מוכח לכל אפיר קאמרת דהא
מדוכתייהו לכלא ועל לשמור את דרך עץ החיים מאן דרך כלא הכותן כיה דרך לאחר
לאתפנים סיהרא עד דאתא כח ועאל כתיבותא אתו חייכיא ואתפנים עד דאתא
לכרסא ואתקיימו כשלימו דיעקב וכבוי ואתא יהודה ואחיד כיה ואתקף כמלכותא
ואחסין ליה לאחסנת עלמין הוא וכל כבוי כתרי"ה יהודה אתה יודוך לחיך והאי
כשעתא דקיימו ישראל על ימא כלהו חודו ליה ובחתו לכתריה כימא · ידך כערף
לויכיך כלא יהודה ישלח כתאלה · ישתחוו לך בני לכיך כלא דכל לויכן שאר שבטין
בר בני לכיך ולא בני לחך בני לכיך הא כלהו שאר שבטין דלאו בר לאתפלגא לתרין
מלכוין כל הוו סלקין לירושלם הוו סנהדרין וכרעין למלכא דכירושלם בנין דמלכותא

ממלכותא קדישא עלטא מניח הוא · ישתחוו לך ולא כתי׳ וישתחוו דהי כתיב וישתחו
לחוספא דאחר עמין וישתחוו לך כתיב הלא כזמה דייתי מלכא משיחא דכתיב סריס
וישתחוו הסתא דלאו ישתחוו לאחזאה דיסרחל כלהו כלחודייהו כלהו יפלחון לריסא
דנולה לרחם דכלל ולאו לאחר עמין · **גור** אריה יהודה בקדמיתא נור
ולבתר אריה ורזא דמלה בקדמיתא כער ולבתר לוא יקים אותו י׳ לוא מלחמ׳
מטרף בני עלית · מאי מטרף לאכלה מלאך המות דליהו קיימא על טרף לאיבדה
בני עלמא ולא מזדוג בדא וטרף ואין מטיל ומהו וטרף לאסתלקא מכיבתא · כרע
כגלותא דכבל רכן כגלותא בחריב דליהו תקיפא וכלביא דליהי תקיפא יתיר כך
ישרחל תקיפין ליכון · דכבי עלמא עבד מפתיגן ודחקין לון ולכון קיימין כדתיהון
וכבימוסיהון כחריב וכלביא כך מכיבתא דאתי כפלא ולא תוסיף קום כתולת
ישרחל הוא תקיפא כחריב וכלביא כהאי כפילאמא אריה ולביא לא כפלין אלא כנין
למטרף טרפא ולאלטאה דהא מרחיק אריא טרפיה ומטעתא דאריא כפל ולא קם עד
דלבוב על טרפיה ואכיל להו כך מכיבתא לא כפלא אלא כאריה וכלביא כנין לנקמא
מעמין עבד ולדלנא עלייהו כדא׳ נועה כרוב כחו · מי יקימכנו הוא לא יקום לנקמא
מכוייהו וקמא זעירא אלא מי יקימכנו מי כדא׳ מי ורפא לך והוא ליהו עלמא עלאה
דכיה מלטוחא לאתקפא לכלא וכתיב מכטן מי וגא הקרא ואוקמוה ·

לא יסור מכט מיהודה וגו׳ לוקמו׳ מכריא לכל עד כי יכא מילא כהא כנין
דמאר כו׳ לאחזאה רמז מכא מאן קדישא יה כאתר לאחרא אלא
כאתר לאחרא מלא כלא ו׳ ומכא מילא ד׳ הא רמז למאן קדישא עלאה דמכיבתא
תקוס כמאן די׳ ואיהו רזא די׳ כדקאמרינן · **אסרי** לגפן עירה ולשורק
בני לתונו וגו׳ · רבי חייא פתח וי׳ ושמרך מכל רע ושמור את נפשך
כין דאמר וי׳ ושמרך מכל רע אאתי ושמור את נפשך אלא וי׳ ושמרך מכל רע כהאי
עלמא ושמור את נפשך כההוא עלמא סמירה דהאי עלמא הוא למסוי כטיר כר כש
מכמה זוכין כיסין מקטרגין דאזלין לקטרגא בני כשא כעלמ׳ ולאתדבקא כהו כהאוא
עלמא אלו אוא כמה דאמרן כל נפיק כר כש אאתי עלמא לי ליהו זכי כשמתא דילים
כלקא ואתעטרת כאתריה · ואי לא כמה מכילין סריקין אזדמנן לאכנדא ליה לנייהכם
ולאמסרא ליה כידא דדומא ואתמסרא לממנא על נייהכם ותלסר אלף רבוא ממנן
עמיה וכלהו אזדמנן על נפשוהי דחייבא תא חזי ז׳ אדורין אית כיה כנייהכם
ושבעה פתיחין ונשמתא דחייבא עאלת וכמה סריקין טהירין כטורי תרעי ועלייהו
חד ממנא ככל תרעא ותרעא ונשמתהון דחייבא אתמסרן לאיכון ממנן על ידא
דדומא כיון דאתמסרן כידייהו סתימין תרעין דאשא דמלטוחא דהא תרעין כתר
תרעין הוו · תרעין כלהו פתיחין וסתימין איכון · דלבר פתחין לגו סתימין ·
וככל שבת ושבת כלהו פתיחין ונפקין חייבא עד איכון פתחין דלבר ופנעין נשמתין
דאחרנין דמתעכבין כפתחין דלבר · כד נפק שבתא כרוזא קרי ככל פתחא ופתחא
ואמר ישובו ושבעים לשאולה וגו׳ · תא חזי כשמתין דצדיקייא קדם כטיר לון דלא
יתמסרון כידא דדומא דהוא ממנא הכא · ושמור את נפשך ·

אסרי לגפן עירה · מאן גפן דא כנסת ישראל כמה דאת אמר גפן ממצרים
תסיע · וכתיב לסתך כגפן פוריה · לסתך כהאי גפן קדישא ·
אמר רבי יוסי האי גפן דמכרכינן ביה כורא דיינו דכתיב עץ עושה
פרי · פרי הגפן דא עץ · עושה פרי דכר · עץ פרי דא נוקבא · כגוונא דא כורא
פרי הגפן דא דכר ונוקבא כחדא · אסרי לגפן עירה דא מלכא משיחא דזמין
למלטה על כל חילי עממיא חילין די ממכן על עמין עעז ויכון תוקפא דלהון
לאתתקפ׳ וזמין מלכא משיח׳ לאתגברא עלייהו כגין דכתי׳ גפן סליט על כל שון כתרין
תתקפ׳ דמלטי דהו עממיא עעז · האי כגא לעילא · ישראל דיכון מרקם ומצון ויכנחון
תילין לאחרכין לתת׳ · ועל כלהו יתגבר מלכא משיחא ס״ה עבי ורוכב על חמור ועל עיר·
עיר וחמור תרין כתרין דיכון דמלטי דהו עממיא עעז ויכון מסטר סמאלא סטרא
דמסאבא · ומה דאמר עבי וכי מלכא משיחא עבי לקרי · אלא הכי אמר ר״מ כגין דלית
ליה מדולים וקריכן ליה מלך המשיח · דא הוא סיהרא קדים לעילא דלית לה כהור׳ אלא
משמשא · מלכא משיחא דא יסלוט כמלטכים יתייחד כדוכתיה וכדין הכא מלכך יבא
לך סתם · אי לתתא עבי הוא דהא כסטרא דסיהרא הוא · אי לעילא עבי לסטקלריהא
דלא כהרא · לחם עבי · ושם כל דא רוכב על חמור ועל עיר תוקפא דעממין
עעז לאכפייא תחותיהו ויתתקף קלם כדוכתי׳ ככם כיון לכוותו כלא מי זה בא מאדום
חמוץ בגדים מבצרה וכתיב פורה דרכתי לבדי וגו׳ ככם כיון דא סטר גבורה דיכא
קשיא למהוי על עממיא עעז · ובדם ענבים סותה דא חילוהי לתתא כי דיכא דלקרי
ענבים ויכא לתמסר כדם ענבים כגין לאתלכשא כתרוויהו לתברא תחותיה עעז
ומלכין דעלמא · רבי יוסי פתח ואמר אסרי לגפן עירה · וכתיב וכגפן סלמא סריגים
וסיא כפורחת עלתה כגא תא חזי כמה מטיטין חיכון ככי כשא דלא ידעין ולא משגיחין
ביקרא דמאריהון ולא מסתכלי במלי דאורית׳ ולא ידעי לקריוהו כמה יתפסון דכתיב
דרך רשעים כאפלה לא ידעו כמה וכמלו · בזמנא קדמאה הות בכוותא סריגא על עלייהו
דבני כשא והוו ידעין ומסתכלי למנדע ביקרא עלאה כיון דפסקא בכוותא מכוויהו הוו
משתמעי ככת קול · השת פסק׳ נכוח׳ ופסקא ית קול ולא משתמעי בני כשא שלא כחלמ׳
וחלמא דרגא תתאה הוא לבר דסיא תכיון חלמא לאחר משעים לבכוותא · אלו טעמא
בגין דאתוויא מדרגא סתיתאה לתתא וסיא לאתמר · תא חזי חלמא לבלא לאתחזי בגין
דחלמא מסטר סמאלא לתויא וכתיב כמה דרגין ולאתחזי חלמא לפלגי לחויבא
ולפלגי לחמות השלם בגין דזמכין בקטין חלמא ומשעין בני זיבי ביומין ומודעין לבני
כשא · מכוויהו דחייבן בהו בני כשא ומודעי׳ לון מלין כדיבין ולזמבי׳ מלין דקשוט דמשעין
ולזמכין דחיכון מלגחין לחייבוא ומודעי לון מלין עלאין הלי רשע אלו כתיב כיום חמת
חלמא דקשוט דכתיב וכגפן סלמא סריגים · אלו גפן דא כנסת ישראל דכתיב הכא
משמים ורסה ופקוד גפן זאת משמים דהא מאתר דא לאתרמי כלל הסלוק משמים
ארץ · ופקוד גפן זאת · גפן דסיא זאת ודלקי סלמא סריגים כלל סלמא עדרי נאן
רוכבים עליה · וקיא כפורחת דכתי׳ ותרב מכאת חלמא דלאתכסיר סיהרא · עלתה כגא
דא ירושלם דלתתא · דא עלתה כגא לעילא הסוא דרגא דקיימא עלה ויכיק לה כלל

אשר זרעו כו על החרן. ונמצאו חשבונותיהם עכ"פ. למטרת כהו יין דמכטרת
חמי כמה חמי ההוא רעא מה כתיב וכום פרעה בידי ואקח את העכבים ואפתח
להם ואתם הכח חמת ההוא כום תרעלה ובקיק דכי דיכח דכפיק מחיכון עכבי דאתייהיב
לפרעה ואתי ליה כמה דהוה כניכיהון דישראל. כיון דשמע יוסף דח אחי וידע מלה
דקשוט כהאי חלמא כניכי כך פשר ליה חלמא לטב על דכשר ליה ליוסף כהאי. תח
אסרי לנפן עירה דאתכפיין תחות הדי נפן כל חיכון חילין תקיפין דעמין עעז
כדקאמרן כנין הדי נפן אתקשר ואתכפיח ההוא חילא דלהון ואתמר. רכי שמשון
אמר חית נפן ואית נפן. חית נפן קדישא עלאה. ואית נפן דאקרי נפן סדום ואית
נפן כגריה כת חל ככר כנין כך כתיב נפן זאת ההיא דאקרי כלה זרעאמת. סורק
חלו ישראל דכפקי מהאי נפן כל חכו ישרל ומכקו להאי נפן מה כתיב כי מנפן סדום
נפכם ונו'. וכנין כך חית נפן ואית נפן. רכי יהודה ורכי יצחק הוו אזלי כארחא
אמר רכי יהודה לרכי יצחק כיזיל כהאי חקל דהוה אית כיה חיר מיטר יתיר. אזלו. עד דהוו
אזלי. אמר רכי יהודה כתיב לא תירח לכיתה מצלב כי כל כיתה לכום סכים. האי
קרא רכי חזקיה מכרכח אוקים כיה דאמר דיכח דחייכי דגיהכם תריסר ירחין פלגח
מכויהו כחמה ופלגח מכויהו כתלגח כשעתא דעאלין לכורח חיכון אמרי דח הוח ודאי
ביהכם עאלין לתלגח אמרי דח חריפח דסיטח (דסיפיא) דקכה סדין ואמרין וה ולכתר
אמרין ווי. ודוד אמר ויעלכי מכור סחון מטיט היון ויקס ונו'. מאתר דאמרי וה ווי.
וסיכן מסתלמי כפסוייהו כצלב פ"ח כפרס סדי מלכיס כה תצלב כצלמון. יכול אף
ישראל כן לא תירח לכיתה מצלב. מאי טעמא כנין דכל כיתה לכום סכים. אל
תקרי סכים אלא סכים כגון מילה ופריעה. ציצית ותפלין. מזוזה וכר מכוכח. וכו'
את חזי לא תירח לכיתה מצלב דח כנסת ישראל דאיהי כל כיתה לכום סכים כמה
דאמרן דכתיב חמון כגדיש ונו'. לכוסף דדיכח קשיח לאתפרעא מעמין עעז ומיון
קלח למלכם לכוסף סומקא ורכיח סומקא ולאתפרעא מן סומקא. לכוסף סומקא
דכתיב חמון כגדיש וכתיב מדוע אדום ללכושך. סייפא סומקא דכתיב חרב ליי'
מלאה דם ולאתפרעא מן סומקא דכתיב כי זכח ליי בכצרה ונו'. תו כי כל כיתה
לכום סכים דהא מסטרא דדיכח קשיח קא אתיא. אמר רכי יצחק ודאי הכי הוא
אלא כל כיתה לכום סכים מאי סכים. אלין סכים קדמוכיות כגין דאיהי אתכלילת
מכלהו ויכקא מכל סטרין כדכתיב כל הנקלים קולכים אל היס עד דהוו אזלי פגשו
כיה כהסוא יכוקא דהוה אזיל לקפוטקיא כקסטירא דאמרן ואד סכא דכיב.
אמר ההוא סכא להסוא יכוקא כרי אימא לי קרחיך. אמר ליה קרחי לאו אל
הוא אלא אות לתתא או אתרכ לקמך ואימא לך. אמר ליה לא כעיכא אכא סכא
ואכא דכיב דאתקל נרמי כהדך. אמר ליה אי הכי אמאי אקרי. אמר
ליה כגין דכיזיל כאורחא. אמר תיפח רוחיה דההוא סכא ואזיל ליה כאורחא כך מטו רכי
אלא ואמר דלא יתקל כהדי. אתפרס מההוא סכא ואזיל ליה כאורחא כך מטו רכי
יהודה ורכי יצחק קריב לגבייהו. אמרו ליה ומא לון עובדה. אמר להון רכי יהודה
מפיר קא עבדת זיל כהדן וכיתיב הכא ונסמע מלה מפומך. אמר להון אי לאו אכא דלא

לפיכך ומשלו דון · לפיקו נהמין ויהיבו ליה · לתרחים לן כוסף ולמשכחו חד כביעה
דמוך דקיק תחות חולכה סתי מכוייהו וחוכון סתו ויתיבו · פתח ההוא יבוקא ואמר
לדוד לא תתחר כמרעים לא תקבה כשומי עולה · לדוד לי סירתך לא קאמר ·
לי תפלה לא קאמר · אלא ככל לתר לדוד סתם רוח הקדש לאמרו לא תתחר כמרעי ·
מאי לא תתחר כמרעים לא תתחבר מבעי ליה אלא לא תעביד תחרות כמרעים כגון
דלא ידעת יסודיה דגרמך ולא תיכול ליה דילמא ליהוי חילבא דלא לתעקר לעלמין
ותדחי קמיה · ולא תקבה כשומי עולה דלא תסנא כשוכדיהון ולא תיתי לקבלה
עלייהו דכל מאן דאמי שוכדיהון ולא קני לקבה לעבר על תלת לאוין דכתיב לא יהיה
לך אלהים אחרים על פני · לא תעשה לך פסל וכל תמונה · ולא תשתחוה להם ולא
תעבדם כי אנכי יי אלהיך ש קבא כגון כך כעי ליה לכר עם לאתפרשא מכוייהו ולמסטי
לורחים מכוייהו על דא לאתפרשא ומטוכא לרחמי מכאן ולהלאה דלמשכחא לכו
לומא הכי קרלי קמיכון · פתח ואמר ויקרא אל משה ויכא אלף זעירא למאי כגון
דאמי קריאה לא הוה כתלומו · מאי טעמא דאה לא הוה אלא כמשכנא ובאורעא
לאחרא כגון דתלומו לא למשכא אלא כאורעא קדישא · תו הכא מכיתא התם תלומו
דדכר ונוקבא אדם את לכום אדם תלומו דכר ונוקבא הכא נוקבא · תו סיפא דקרא
ויבר יי אלהיו מאהל מועד לאמר · כגון כך אלף זעירא · תו אלף זעירא למלכא
דהוה יתיב ככרסיה וכתרא דמלכותא עליה אקרי מלך עלאה כד כחית וא זיל לכי
עבדיה מלך זוטא אקרי כך קבה כל זמנא דליהוי לעילא על כלא מלך עלאה אקרי
כיון דכחית מדוריה לתתא מלך ליהוי אבל לאו עלא כדקדמיתא בגין כך אלף זעירא ·
ויקרא הכי תניין זמין ליה להיכלים · מאהל מועד · אהל דהוה
תליין מועד ואנא ומשכתא למאכי כלא והוו לאותות ולמועדים · כיה סריוא חושכנא
למאכי ומאן ליהוי סיהרא כלא אהל כל ינעלן כל יסא יתדותיו לנכח · לאמר · מאי
לאמר כגון לנלאה · אבל כלא חד ומפיר הוא כגון דתלומו הוא לתר לנלאה מה דהוה
סתים לנו וכבל לתר לאמר כלא וידבר יי אל משה לאמר · דלתייהיב דעו לנלאה
דהא לתמכי לסיהרא הוה אלא מלתר דמשה קיימא · וידבר יי לעילא אל משה
כאמנעיתא · לאמר כתריתא לתר דלות דעו לנלאה · תו ויקרא אל משה מה כתיב
לעילא ויביאו את המשכן אל משה ונו · לאמי אל משה הכי אמרו כגון דמשה חמא
ליה בטורא וקבה לחמי ליה בחיזו דשיכא כלא כאסר הראה לותך בהר וכתיב
כאמרא לאסר הראה יי את משה ונו · וכתיב ורואה ועשה כתבניתם לאסר אתה מראה
בהר · השתא דלייתיתו ליה כגון דיאמי לי ליהוי בסהוא משכנא דאמא לכל לאמי
ויביאו את המשכן אל משה · אלא למלכא דכעא למכבי פלטרין למטרוניתא פקיד
לתומכין היכלא דא כדוך פלן והיכלא דא כדוך פלן · הכא אתר לערפא והכא אתר
לכויחא כיון דעבידו לון תומכין לחמיו למלכא · כך ויביאו את המשכן אל משה
מאי דכיתא ליה להלדים כיון דלמתכלל היכלא מטרוניתא זמינא למלכא להיכלא
זמינא לכעלה עמה כגון כך ויקרא אל משה · וכגון דמשה מאי דכיתא ליהוי
מה כתיב ומשה יקח את האהל ונטה לו מחון למחכם משה דליהוי מאי דכיתא

עביד הכי מה דלית רעו לכר כם לאחרא למעבד הכי · ודבר יי׳ אלו דרנא לאחרא
עלאה · וכדין כמעתא דאזדמן מסא למיעל כדין פתח ואמר אדם כי יקריב
מכם · מאי אדם הכא אלא כד אתחברו ממא וסיהרא כחדא פתח ואמר אדם
כדכתיב ממם ירח עמד זבולה עמד ולא עמדו · כי יקריב מכם הכא לאתרמיז מאן
דיעביד פולחנא דקרבנא אלים דיסתכת דכר ונוקבא מממע דכתיב מכם דיסתכח
בחיזו דלכון קרבן לי׳ דתקריב כלא לאתאחדא כחדא לעילא ותתא · מן הבהמה
לאחזא׳ אדם והמ׳ כלא כחד׳ מן הבקר ומן הצאן אלין רתיכין דאיתון כיון דאמ׳
מן הבהמה יכול מכלא כין דכיין כין מסאבין תלת ואמר מן הבקר ומן הצאן תקריבו
את קרבנכם · קרבני מכעי ליה מאי קרבנכם אלא בקדמיתא קרבן לי׳ והסתא
קרבנכם · קרבן לי׳ · אדם · קרבנכם מן הבקר ומן הצאן לאחזאה יחוד׳ מתת׳ לעילא
ומעילא לתתא · מתתא לעילא הויהו קרבן לי׳ · מעילא לתתא הויהו קרבנכם · למלכא
דאיהו יתיב כטורסקא עלאה לעילא לעילא וכרסוי לתתקן על הדוכא טורסקא ומלכא
עלאה על כלא כר כם דקריב דורונא למלכא כעא למלקי מדרגא לדרגא עד דמליק
מתתא לעילא לאתר דמלכא יתיב עלאה על כלא וכדין ידעין דסא מלקין דורונ׳ למלכא
והוהו דורונא דמלכא לאיהו · כאוף דרונא מעילא לתתא הא ידעין דהוהו דורונא
דמלכא כאוף מעילא לרחימא דמלכא דאיהו לתתא כך בקדמיתא אדם מליק כדרגוי
מתתא לעילא וכדין קרבן לי׳ מן הבהמה מן הבקר כאוף מעילא לתתא וכדין
קרבנכם כגוני כך כתי׳ לכלתי יערי עם דכפי מתיתי ויכי עם חלבי הויהו אדם וקרבן
לי׳ לכלו ראש הויהו מן הבקר ומן הצאן וכדין תקריבו את קרבנכם · לאתו רבי יצחק
ורבי יהודה ונסקוהו על ריסיה · אמרו בריך רחמנא דזכיה למסמע דא ובריך
רחמנא דלא לאתכידו מלין אלין בההוא סבא קמו ואזלו עד דהוו אזלו תמו חד
נפק כטיע כחד גבא · פתח ההוא יבוקא ואמר אסרי לגפן עירה ולסורקה בני
אתונו · הלי קרא רזא עלאה הוא · אסרי אסר מכעי ליה · עירה עיר מכעי ליה ·
אלא רזא הוא לדרדקי דיהיבון בכי הא לאסתמרא מההוא נירא דעיר · ומאי קדישא
אתכליל תמן יה׳ וכמה דאסא אתרמיז מאי קדישא הכי כמי ולסרקה סורק מכעי
ליה · בכי כן מכעי ליה סודק כדכתיב ולבכי כמעתיך סורק · כן כלא כן לאתוכות ·
לאחאי סורקה ואחאי בכי אלא כמה דאית מאי קדישא לאכפיא לעיר הכי כמי מאי
קדישא לאכפיא חילא לאחרא דאיהי אחרא דלעלא דמאי קדישא אתרמיז הכא
מטרטאי עלמא יה׳ בחילא דא וה׳ בחילא דא לאסתמרא עלמא מכוהו ולאסתמרא כר
כם דלא ומלטון כיה כעלמא · אסרי לגפן מאי גפן דא כנסת ישראל לאחאי לקרויה
גפן · אלא מה גפן לא מקבלא עלה כטיעא לאחרא הכי כמי כנסת ישראל לא מקבלא
עלה אלא לקה׳ וכגין כנסת ישראל לאתכפיין כל חילין לאחרנין ולא יכלין לאכחשא
ולמלטא כעלמא ועל דא לאטיל קרא מאי קדישא כוכויהו דהאי גיסא ודהאי גיסא ·
כי לאתוכו דאתעקר כגין דהוא סורק כדלא ולבכי כטעתיך סורק כגין לכוסו וגו׳ ·
ככם כוכם מבעי ליה · אלא ככם מיומא דאתברי עלמא ומאן לוסו דא מלכא משיחא
לאתא כיון דסטר מחלא · ודא עבדים סטר מחלא לאתא · ומאן מלכא משיחא
לממלטא

מיעא לעורקם בפיו

לשלטאה לעילא על כל מילין לאחרנין דעמין עע"ז ולתברה תוקפיהון משלח ומתתא
ד"ל ככם כיון לכופו דהא תמרא לחזי חידו וכולהו דיכא לעמין עע"ז . הכי נמי מלכא
משיחא ויהוי חדו ליסראל וכולהו דיכא לעמין עע"ז . כתיב ורוח שדיס מרחפת על כני
מיס דא רוחא דמלכא משיחא ומן ימא דלתברי עלמא לסמאי לכופים בהמרא
עלאה ממי מס כתיב כתריה מכלילי עינים מיין ולבן סכיס מחלב דא תמרא דמרוו
עלאה דאורייתא מכיס סתי . ולבן סכיס מחלב . דא אוריתא יין וחלב תורה
מכתב ותורה מבעל פה . כתיב יין ישמח לבב אנוש להנהיל פניס משמן ודאי
מאתר דלתקרי שמן . תא חזי סירוחא דתמרא חדוה הוא לאתר דכל חידו מכיס
כפקא וסופיה דיכא מט בגין דסופא דיליה לאתר כניסו דכלא דיכא הוא וכיס לאתדן
עלמא ועל דא סירוחא חדוה וסופא דיכא כניכו כך להנהיל פני משמן . מאתר דכל
חדוה מכיס כפקא . ולחס לבב אנוש יסעד . מאן לחס . אלא לחס עלמא סמיך .
ואי תימא דכיס תליה סעידו דעלמא בלחודוי לאו הכי דהא לילה כלא יומא לא
אסתכח ולא כאי לאפרסא לן . ומאן דלפרים לן לאפרסא מחיין והיינו דכתיב למען
סודיעך כי לא על הלחס לבדו יחיה האדם . כני דלא כאי לאתפרסא ואי תימא דוד היך
קאמר ולחס לבב אנוש יסעד הואיל ולא תליה כיה כלחודוי סעידו דעלמא אלא דייקא
דמלה ולחס כמו ה"ג ועל דא כלא אסתכח כחדא . תא חזי מאן דמברך על מזונא לא
יברך על פתורא דיקניה וכאי אסתכח על פתורא וכפא דחמרא כימוכא
מאי טעמא כגין לקדרא שמא קדישא כימוכא ולהתברך מכוייהו ולהתקדרא כהו
ולמהוי כלא חד קסורא לברכא שמא קדישא כדקא יאות . דהא לחס אתקדר כיון
דין כימוכא וכדין ברכאן שריין בעלמא ופתורא אסתלים כדקא יאות . אמר
רבי יצחק אלמלא לא אזדמן לן אורחא דא אלא למשמע מלין אלין די לן . אמר רבי
יהודה יאות הוא להאי יכוקא דלא יכדע כל האי ואלא מסתפינא עליה לאי יתקיים
בעלמא בגין האי . אמר רבי יצחק ולמה . אלא בגין דהאי רביא יכיל לאסתכלא
באתרא דלית דעו לבר כם לאסתכלא כיה ומסתפינ׳ עלוי דעד לא ימטי לפרקוי יסגי
ויסתכל ויעבדון ליה . שמע היזא יכוקא אמר לא מסתפינא משכחנא לעלמין דהא
בשעתא דאסתליק לכא מעלמא כריך לי וגלי עלי וידעינא דזכותא דלכא יגין עלי .
אמרו ליה ומאן הוא לכוך . אמר כריה דרב המנוכא סבא . נטלו ליה ואלכבוה על
כתפייהו תלת מלין . קרו עליה מהאוכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק וגו' . אמר לון
היזא יכוקא מלה לתא לידויכו פריסו לה אמרו ליה קבא זמין לן אלחא דחיי . אימא
לכא . פתח ואמר מהאוכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק . היי קרא אסתכתא היא לן
ליה מהאוכל דא נדיק דכתיב נדיק חוכל לסובע נפסו . נדיק חוכל ודאי וכטיל כלא
אחאי לסובע נפסו . למיכב סבעא להאי דאקרי נפסו דאקרי דוד . יצא מאכל דשלא
היזא נדיק לא יפיק מזוג לעלמין ולא יכיל עלמ׳ לקיומ׳ליה) ומעז יצא מתוק דא יצחק
דכריך ליעקב כטל השמים ומשמני הארץ . תו אמ׳ דכלא חד שלמלא תוקפא דהאי
קסיא לא כפקא דכא . מאן דכא דא תורה סבכתב דכתיב י׳ עז לעמו יתן . יצא מתוק דא תורה סבע״פ

זבולן

דיליכון לתותה ותקוכא דנופא דילה · פתח רבי לכא ואמר ויעש לה היום מוכח וגו׳
וכתיב עומד על גבי עמר בקר שלשה פוכים נפוכה ושלשה פוכים ימה ושלשה פוכים
כנגבה וגו׳ והיום עליהם מלמעלה וגו׳ · וכתיב ואת הכקר מכים עמר תחת היום וגו׳ ·
עומד על גבי עמר בקר · הכי הוא ודאי דהא יש מתקכא כ״ב כתרין עלאין כתריסר
לעילא דתיכין ממכן · כתריסר לתתא תריסר מכטין · כיון דאתמר ישקב תקוכא
עלאה ואתמר מכיכתא קאים לקבליה בעא למשלמא תקוכתה · קרא לכבוי תריסר
ואמר לון האספו ותקיכו ברמייכו למשלמא מהימכותא · תא חזי תריסר מכטין כד׳
דגלין כד׳ מטרין · שלשה פוכים נפוכה · ושלשה פוכים ימה ושלשה פוכים כנגבה ושלשה
פוכים מזרחה והיום עליהם · והכי הוא ודאי תלת מכטין לכל מטר לד׳ רוחי עלמא
ותלת מכטין לדרועא דימיכא ותלת מכטין לדרועא דשמאלא ותלת מכטין לירכא
ימיכא ותלת מכטין לירכא שמאלא וגופא דמכיכתא עלייהו הש״ד והיום עליהם · מלי
טעמא תלת מכטין לדרועא · ותלת מכטין לירכא וכן לכלא · שלש רזא דשלשה תלת
קטרין לימין בדרועא ימיכא · ותלת בשמאלא · ותלת בירכא ימיכא · ותלת קטרין
בירכא שמאלא · לשתכחו תריסר קטרין לתרכע מטרין וגופא עלייהו לשתכחו
תריסר עם גופא כגווכא דלעילא · מ״ל דכתיב כל חלה מכטי ישראל וכו׳ ואת בגין דכא
לשתלים חושבכא כמה דלתתא והיום עליהם מלמעלה · מכעה עיכי ו׳ לימין מכעה
עיכי העדה מכצין מהדרין מערבה כמה דכתיב כל הפקודים למחכת יהודה מאת
שלש וגו׳ · כל הפקודים למחכת ראובן וכן לכלהו · ואי תימא כמצרים כשליקו דיעקב
מעלמא דלשתכח עליהון בההיא שעתא כולי האי ודאי מכעין כפעין היו וכל
לימין דלוודו כשבע עשרה מכין דלית לן חושבכא כמה דכתיב וככי ישראל פרו
וישרצו וירבו ויעצמו כמאד מאד וכתיב עצמו משערות ראשי · זכאה חולקיה דיעקב
עלמא דהוה לשתלים לעילא ותתא · אמר רבי אלעזר ודאי הכי הוא אל כל כתקוכא
עלאה דיוכלא היך לשתכח כלי חדי · אל״ף ריש כיון דסדר רגלוי למיעאל בכרמא מלן
ליה דעייל כהדיא · פתח רבי אלעזר ואמר והוא כאחד ומי ישיבכו ונפשו אותה
ויעש · הדי תקוכא עלאה כלא חד הוא לית כיס פרודא כהדי תתאה דהא כתיב
ומשם יפרד והיה לתרכעה רהטים · ואע״ג דלית כיס פרודא כד יסתכלון מלי כלא
סלקא לאחד · אכל הדי תקוכא עלאה דיוכלא קיימא על תריסר כהדי תתאה ואע״ג
דליהו אחד הדי אחד לשלים לכל מטר כהדי מטר וכהדי מטר · לימין שית מטרין עלאין
תריסר הוו דכל אחד לוזיף לאחרים ולשתכלל מכיה ולשתכחו תריסר וגופא וכלא קיימא
על תריסר · מלן גופא דלעילא והא אתמר שלש רזא וגופא באחד קיימי · תו תריסר
תלת קטרין דדרועא וימיכא חסד חסדים · תלת קטרין דדרועא דשמאלא גבורה גבורה
תלת קטרין בירכא וימיכא כנצח כנצחים · תלת קטרין בירכא שמאלא הוד והודות · הא
תריסר וגופא קיימא עלייהו · תו בתלתסר מכילן דלעילא לשתפרש ולכלא אחד מעילא
לתתא ביחודא עד הוא לאחר דקיימא על פרודא · מכעה עיכין עלאין שלין דכתיב
עיכי ו׳ משוטטו דכורין דהא לאחר דדכורא ליהו הכא · עיכי ו׳ משוטטות כתקוכי
מכיכתא לתתא לאחר הוקבא · קיימא מכעה עיכין עלאין לקבל הא דכתיב לך ו׳

הגד לה והנבורים וגו׳ . היי לחתר לחלים לכל סטר תו מערית לכתיב מי ומלל גבורות
ה׳ ישמע משערות רחמי וכתיב חסדי ה׳ כי לא תמנו וגו׳ . ותקונין חלין לסתלקו
מחתר לחתר לחרת ולשב דיכח לתמר טפי ולסתליק במתקלת עלאה ותתאה .
ומלמה מלכא למרן ולטרוכבא לפרשת לון . זכאה חולקהון דצדיקיא יתיר דידעין
מרחת דקב״ה והכא כלא לתגליא לידעי מדין . למר רבי יהודה זכולן ויעשכר תכלי
עבדו . חד יתיב ולעי בחוריתא וחד כפיק ועביד פרקמטיא ותמיך ליעשכר דכתיב
ותומכיה מאושר והוה פריש כימי למעבד פרקמטיא וחולקיה הכי הוה דהא ימא הוה
לחסכתיה וכגוונא כך קרי ליה ירך לנפקא ולמיעאל ה״ד ממת זכולן כנאתך ויעשכר
באהלך . לחוף ימים ישכון כחיכון פריסי ימים למעבד פרקמטיא לחוף ימים לשב
דחד ימא הוה ליה כחסכתיה בתרי ימין מדויח . ר׳ יוסי למר כל שחר ימין הוו מהדרן
קרפולין כימא דילים . והוח לחוף חכיות לתר דכל לרכין משתכחין למעבד סחורתא .
וירכתו . למר רבי חזקיה וכתיב דילים מטי על ספר גידון ותחומא פריש לההוא
לתר ופרקמטיא דכל מלרי סחורתא סחרין ותייכין כסחורתיהו לההוא לתר . רבי
לחא למר כתיב לא תעכית מלא כרית חלדיך מעל מכחתך על כל קרבנך תקריב
מלח . וכי למלי מלח חלח בנין דליהו ממרח ומכעס מרירא לחטעמא ולי לאו הוי
בנין מלחא לא יכיל עלמא למסבל מרירא ה״ד כי כתיב מעפטיך לחרן נדק למדי
ויעכי תכל . וכתיב נדק ומעפט מכון כסחך . ומלח לחיהו כרית דשלמא קיומא כים
דכתיב הם לא כריתי יומם ולילה חקות שמים וחרן לא שמתי . בנין כך לקרי כרית
חלדיך ולקרי ים המלח ויומא לקרי על שמים . רבי חייא למר כתיב כי נדיק יי׳ נדקות
להה״ד מלחא כיומא ומאן דפריש לון גריס לגרמיה מיתה בנין כך כתיב לא תעכית
מלח דהא דא כלא דא לא לזלח . למר רבי לחא יש חד הוא ולקרי ומים חלח לתר
לית כיומא דליהו מיין כלילן ולתר דלית כיה מיין מתיקן ולתר דלית כים מיין
מרירן בנין כך ימים קריכן ועל דא לחוף ימים . למר רבי חבא כל מבטח ומבטח וכל
חד וחד קטרא חד מלוכון קטרין דמתכרן בגופא . רבי חבא הוא יתיב ליליא חד
ונקם למלעי כחוריתא . עד דקום ויתיב לתא רבי יוסי ובטש לפתחא למר סיפטא
בטופסרא קפטלאי מכיוי יתבו ולעו בחוריתא ולרבי קם כריה לחופסיוא ויתיב
קמייהו למר לון מלי דכתיב ושתייתם לת לבי ולת לחמי וגו׳ . וכתיב וכתתם לי לות
לחת . מלי קא בעית מכייהו . למר רבי חבא יהות שלית לכל לי ממעת מדי לימא
כרי . לא׳ תו שלתתא דהא לוכון יתבו לה מה דלא בעית מכייהו . דכתיב לת תקות
חוט השני הזה תקטרי כחלון וגו׳ ולא כי לוליפנא היא בעית סימנא דחוי דכתיב
והחויתם לת לבי וגו׳ ולמרם סימנא דחוי לא מרויח לא כלות לחת . ומלי לימו
לות לחת דא לת ל׳ בנין דכים מרוין חיין והבי לוליפנא סימנא דמשה קא בעית
ולוכון למלי יהבו לה תקות חוט השני לא לוכון למרי משה הא לסתלק מעלמא דהא
לתכים משה והא משה זכה לסיהדא למשלט סימנא דסיהדא לית לן למיהב לך
ומלי לימו תקות חוט השני הזה כלא כחוט השני שפתותיך (ומלכיהם ישרתוך) וגו׳
סימנא דיהושע יהא גבך בנין דשולטנותא דסיהדא השתא . קמו רבי חבא ור׳ יוסי

ונשקוהו

וכשקומו לומרו ודאי זמין לבית למהוי ריש מתיבתא לון נברא רבא בישראל ומכו ר׳ כון
תו מליל ואמר ככוי דיעק׳ כלהו תריסר שבטין לתתדרו לתתא כנווכא דלעילא לאמאי
לקדיש בברכתן זכולן ליעסכר תדיר והא יעסכר לעסתדלותיה כתורית׳ ואוריית׳
לקדיש ככל אתר לאמאי לקדיש ליה וזכולן בברכתן לכוי לקדי׳ ליה מעם לקדיש ליה ׳
אלא זכולן זכה על דלפיק פתא מפומיה ויהב לפומיה דיעסכר כגוי כך לקדיש ליה
בברכתן ׳ מהכא לוליפנא מדן דסשיד למריה דתורית׳ בטיל ברכתן מעילא ותתא
ולא עוד אלא דזכי לתרי פתורי מה דלא זכי בר קפ לאחרא זכי לעותרא דיתברך כהאי
עלמא וזכי למהוי ליה חולקא בעלמא דאתי הה״ד זכולן לחוף ימים ישכון וחוף לחוף
יכוין דכתיב לחוף ימים לאחי וחוף לחוף יכוין ׳ אלא לחוף ימים בעלמא דין
לחוף יכוין בעלמא דאתי כל״ פס יכלכון ונו׳ דתנן הוא היה נגידו דעלמא דאתי ׳
פתח ואמר ישבעתי לתכס כבוד יהוה מלא תמלאו את דודי מה תגידו לו שחולת
אהבה אכי ׳ וכי מדן קריב למלכא ככפת ישראל דאיכי לאמרת לס תמלאו את דודי
מה תגידו לו ׳ אלא כבוד יהוה אלין איכון כשמתהון דצדיקייא דאיכון קריבין
למלכא תדיר ומודעין למלכא ככל יומא עסקוי דמטרוניתא דכי לוליפנא בשעתא
דכשמתא כאתת לעלמא ככפת ישראל עלת עלה בקומתא דלומאה דיהוי למלכא
ויודע ליה רחימותא דילה לגביה כגין לאתפייסא כהדיה ׳ וכמה כגין דיהוכא על כבר
קפ ליחדא שמא קדישא כפומא כלכא כפשטא ולאקשרא כלא כשלהובא דלאתקשרא
בטיפסא ובהוא יחודא דשביד גרים לאתפייסא מלכא כמטרוניתא ולודע ליה
למלכא רחימותא דילה לגביה ׳ אלא כבוד יהוה אלין תריסר שבטין דיעקב ירושלם
על תריסר טורין קיימא ומדן דאמר על שבעה לא קאמר לאשלמא שלימו ולאב׳ דכלא
חד דלית שבעה אלא ל׳ ולית תריסר ׳ וכלא חד ודלא על תריסר טורין קיימא תלת
טורין לסטרא דא ותלת טורין לסטרא דא ׳ וכן לאדכא זויין וכדין לאתקרי חיה כלא
היא היה לאמר ראיתי תחת אלני ישראל ואלין לקרון בבות ירושלם בגין דקיימא
עלייהו ולכון סהדי סהדותא למלכא על ככפת ישראל הה״ד שבטי יה עדות לישראל
להודות לשם יי׳ ׳ אמר רבי יהודה וכלא חולקהון דישראל דודעי לאורחי דקב״ה
עלייהו כתיב כי עם קדוש אתה ליי׳ אלהיך וכך בחר יי׳ ונו׳ ׳

וישכב

אמור גרס רובן כין המשפתים ׳ אמר רבי אלעזר ובי ישכב
אמור לקרי לי כגין דישתדל כתורית׳ קריכן ליה שום לו תרים
לו כמר לאחי אמור אלא לאמרי כגין דאמור בטיל מטולא ולא כעיט כאחרים כשאר
בעירי ולא לית ליה נסות סרוח ולא חיים למשכב כאתר אתתקן לוף הכי ישכב
דשתדלותיה כתורית׳ בטיל מטולא דתורית׳ ולא כעיט ליה כקלה ולא לית ליה
נסות סרוח כאמור ולא חיים ליקרא דילה אלא ליקרא דאמרים רובן כין המשפתים ׳
כדאמרינן ועל הארץ תישן וחיי נער תחים ׳ אלף וישכב אמור גרס רובן
ונו׳ פתח ואמר לדוד יי׳ לורי וישעי ממי אירא יי׳ מעוז חיי ממי אפחד כמ׳ חכיכין חיכון
מלין דתורית׳ לא דחיל מבעלי עלמא כעיר הוא לעולא כעיר הוא לאתא ׳ ולא עוד אלא

דכפיות לכל בניהו דעלמא ולחיות לון לעומקי דתהומא רבא · תא חזי בשעתא דעל
לילית פתחין סתימין וכלבי וחמרי טרפין ומלטן בעלמא ותתייהיבת רשו לחבלא וכל
בני עלמא כיומי בערפייהו ובמתתון דנדיקייהו סלקין לאתעטפא לעילא כד אתער
רוח צפון ואתפליג לילית אתערותא קדישא אתער בעלמא ואתמר בכמה דוכתי ·
זכאה חולקיה דההוא כר כם דליהוו קאים כהניה בשעתא דאתעדל כחורית׳ כיון דליהוו
פתח כחורית׳ כל חיכון זוכין כיתין לשיל לון בנוקבי דתהומא רבא וכפית ליה לחמור
ונחית ליה בטפסרי דתחות עפרא דזוהמי קטרא · בגיהי כך יתעכר דלתתלותיה
כחוריתא כפית ליה לחמור ונחית ליה מסטרא גרם המעלות דליהוו סליק לנוקבא
עלמא ומוי מדורים כין המשפתים כין זוהמי דטפסרי דעפרא · תא חזי מה כתיב

ויראה מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול ויהי למס עובד ·
וירא מנוחה כי טוב דא תורה שבכתב · ואת הארץ כי נעמה דא
תורה שבעל פה · ויט שכמו לסבול למסבל עולה דחוריתא ולדבקא בה יומי ולילי ·
ויהי למס עובד למהוי פלח לקבה ולאתדבקא ביה ולאתעסקא גרמיה ביה · ר׳ שמעון
ורבי יוסי ור׳ חייא הוו קא אזלי מגלילה עלאה לטבריה אמר ר׳ שמעון כיך וכעדל
כחוריתא דכל מאן דיהא לאתעדלא כחוריתא ולא לאתעדל לאתחייב כעפרא ולא עוד
אלא דיהכין ליה עולה דארעא ומעבודא ביתא דכתיב ביעשכר ויט שכמו לסבול ·
מהו ויט שכמו כדי׳ ויטו לחרי הכנע · מאן דעסיק בגרמיה ובגרמיה אלא למסבל עולה
דחוריתא מיד ויהי למס עובד · פתח רבי שמעון ואמ׳ להכחיל לוחכי ים ותוכחותיהם
אמלא · זכאין חיכון בני עלמ׳ דיכון דמשתדלי בחוריתא דכל מאן דאשתדל בחוריתא
אתרחי׳ לעילא ואתרחים לתתא ואחסין בכל יומא וירותא דעלמא דאתי הה׳ להכחיל
לוחכי ים · מאי ים דא עלמא דאתי דלא פסק מימוי לעלמין ובטיל לגבי טב עלאה דלא
זכי כיה כר כם אתר ומאי אית ביה ס׳ וכגוונא כך רמיז לן שמא דיעשכר דאשתדל בחוריתא
יום שפר · דא הוא לגבי דחיכון דמשתדלי בחוריתא ס׳ · כתיב חזי חויות עד די
כרסון רמיו ועתיק יומין יתיב ונו׳ · חזי חויות עד די כרסון רמיו כד אתחרב בי
מקדשא תרי כרסון כפלו תרי לעילא תרי לתתא תרי לעילא כגוון דאתרחיקת אתתא
מעלאה כרסייא דיעקב אתרחיקת מכרסייא דדוד וכרסייא דדוד כפלת הה׳ כגוונא
משמיש ארץ · תרי כרסון לתתא ירושלם וחיכון מארי דחוריתא וכרסון דלתתא
כגוונא דכרסון דלעילא מריהון דחוריתא הויכו כרסייא דיעקב · וירושלם הויכו כרסייא
דדוד · ועל דא כתיב עד די כרסון ולא כרסיא · כרסון סגיאין כפלו ופלהו לא כפלו
אלא מעלכותא דחוריתא · תא חזי כד חיכון זכאי קשוט משתדלי בחוריתא כל חיכון
תוקפין דשאר עמין דעלמא חילין וכל חילין דלהון אתכפיין ולא שלטי בעלמא ויתרחל
חזדמן עלייהו למלקא לון על כלא ואפי לא חמור גרמא לון ליסרש למיזך בגלות ולמכפל
ביהו עממיא ולמשלט עלייהו וכל דא לחטאי בגין וירא מנוחה כי טוב ומתקפא קמיהם
ויכיל למדווח בגיהנם כמה טבין ובמה כסופין וסטרא דלהון לא למסבל עולה דחורית׳
בגין כך ויהי למס עובד · כתיב הדנדחים כתנו ריח ועל פתחיהו כל מגדים חדשים
גם יסכים ננ׳ הדודאים כתנו ריח · הדודאים חלין חיכון דאסכח רחובן כד׳ ומסכח

דולחים

דודאים כמדה גלח לתתדגן מלי דאוריתא אלא על ידוי דישראל כדאי ומכוי ומסכר
ונדעי כיכם לעתיד ונו׳ ועל פתחיכו כל מגדים חיכון נרמו למהוי על פתחיכו על פתחי
בתי כנסיות ובתי מדרשות כל מגדים · מדמיס נס ושניס כמה מלי אדתתן ועתיקין
דאורית׳ דאתגליית על ידוי דקרבא ליסראל לאכוהן דלשלח הס״ד לדעת מה ישמס
ישראל · דודי נפקתי לך מסכת חולימה כל מאן דאתעדל באוריתא כדקא יאות
וידע למחדי מלין ולאדתותי מלין כדק׳ יאות חיכון מלין סלקי׳ עד כרסייא דמלכ׳ וכנסת
ישראל פתח לן תרשין ונכיז לן וכסעתא דשלח קב״ה לאסתעשעא עם צדיקייא בגנתא
דעדן לפיקת לן קמיה וקב״ה מסתכל כהו ואדי כדין קב״ה מתעטר בעטרין עלאין
ואדי כמטרוניתא דס״ד אדאמי׳ נס ושניס דודי נפקתי לך · ומסהיד עשתא מלוי כתיבין
בספרא דס״ד ויכתב ספר זכרון לפניו · זכאה חולקיה מאן דיסתדל באוריתא כדקא
יאות זכאה הוא בהאי עלמא וזכאה הוא בעלמא דאתי · עד הכא סולטנותא דיהודה
דרועא דאתכליל בכלא בחילא דכל סטרין תלת קדמין דדרועא לאתגברא על כלא ·

דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל · ר׳ יוסי אמר האי קרא הכי הוית ליה
למימר לשבטי ישראל · או דן ידין לשבטי ישראל כאחד · מהו
דן ידין עמו · ולכתר כאחד שבטי ישראל אלא דן הוא דכתיב כיה מלסף לכל המחנות
דהוה ירכא דמחלה ואזיל לכתרייתא · תא חזי כיון דיהודה ורחובן כטלין ליוהי
ואדובא פרסין דגלין וכטיל דגלא דאפרים דהיו למערב ירכא ומיכא כטיל בקפסירי
קסטא · ואי תימא זבולן דהיו עלל וכפיק דכתיב כיה שמח זבולן בצאתך וכתיב
וירכתו ונו׳ שלח ודאי יהודה׳ דאתכליל מכלא · תא חזי מלכו דלעילא אתכליל מכלא ויהודה
היהו מלכו תתאה · כמה דמלכו עלאה אתכליל מכלא הכי נמי מלכו תתאה אתכליל
מכלא מנופא מירכא כגין לאתגברא כתוקפיה · כתיב מימיכו אם דת למו אוריתא
מסטרא דגבורה אתייהיב ונבורה אתכליל בימיכא ובנופא ובירכא ובכלא הכי נמי
סדרא קדמאה יהודה היהו מלכו דאתי מסטר גבורה ואתכליל בימיכא בנופא ובירכ׳
בכלא אתכליל כמה דמלכו דלעילא אתכליל מכלא · סדרא תניינא דחובן דהיהו
לסטר דרום ודרום היהו ימיכא וכל חילא דימיכא יהודה כטיל ליה בגין דחובן
אתאכיד מכיה מלכו כד״ם פתח כמיס לך תותר וכטיל ליה יהודה ואתגבר כתוקפא
דימיכא דהוה מחובן וכן כתיב בדוד כחם יי׳ לאדני שב לימיני כגין דשמאל אתכליל
בימיכא ואתתקף בחילים ס״ד ימין יי׳ עושה חיל ונו׳ · יהודה ורחובן תרין דרועין הוו ·
סדרא תליתאה אפרים היהו ירכא ומיכא וכטלא קמי שמחלה תדיר ודן דהיהו
ירכא שמחלה כטיל לכתרייתא ועל דא הוא סמלסף לכל המחנות לנכלותם ואזיל
לכתרייתא · יהודה כטיל חילא כתרין דרועין בגין דרחובן דהיהו ומיכא אתאכיד מכיה
בכירותא כהונתא ומלכותא ועל דא כתיב כיהודה ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה ·
תא חזי כתיב וישם המלך שלמה בפתח שנדול · כרסייא דשלמה עבד ליה כנוונא
דלעילא וכל דיוקנין דאפיק עבד הפיו ועל דא כתיב ושם שלמה על כסא יי׳ למלך מלך
אתיא הוא · וכן ושלמה ושב על כסא דוד אבוי ותכון מלכותו מאד דקיימא סיהרא
באשלמותא · דן ידין עמו כקדמיתא · נלכתר שבטי ישראל כאחד כיהודה ידיו רב לו על שלש

כמה דהוה בשמעון דהיו ואחידו שכיר דיכח כעלמ׳ ודאין וקטיל כחדא ולא לשטריך
סמך. דן ידין עמו. רבי יצחק אמר דן הייכו חיויא כמין על אורחין ושכילין ואי
תימ׳ לעל שמעון בלחודוי הוה לוקי הכי כמי לעילא דא הוה כפם אחר (פא כתב ושם
מלסף לכל המחבו׳ וכמין לאורחין ושכילין לכתר חילין ומשיריין. מהכא כפקי ליכון
דכמאן לכבי כפם על חוכין דרחמין להו כתר כתפייהו. אמר ר׳ חייא כתם הקדמוכי
לעילא עד דלא ותכסם בחמרא דחידו. כתם עלי דרך. תא חזי כמה דאית דרך לעילא
הכי כמי לית דרך לתתא ומתפרשא ימא לכמה לאורחין בכל סטר. ואית לאורחא חד
דאתי ואסני ומא ורבי כוכין ביתין לזכייהו כמה דאמרי מיין לתתא כוכין טבין כוכין
ביתין כוכי עורדעניא כבוכא דא כוכין ביתין לזכייהו. וכד משתמטי מארחא דימא
אתחזון רכבין על סוסייהו ואלמלא דאתי חיויא דהיו כבים לכל משיריין כמין לסוף
לארחין וכדר לן לאחורא הוו מטרטאי עלמא. משטרא דהכי כפקין חרשין לעלמא
תא חזי בכלעם כתיב ולא הלך כפעם כפעם לקראת נחש׳ בגין דליכון קיימין ללחשא
בארעי עלמא חמי מה כתיב ויהי דן נחש עלי דרך. מאי עלי דרך אלא נחש מלין
דאשתדל לאכתריה לאכחים פמליא דלעילא. ומאי ליהו דהוה דרך עלא׳ דכפק מלעילא
כלא הכותן כוס דרך וגו׳. נחש מלין דאשתדל לאכתריה כליל לאזיל על דהוה דרך
עלאה לאכחשא ליה כבין דמהדור דרך לתזכו עלאי ואי תימ דן לחודוי הוה בדרגא
דא אלא כדכתיב ואת לבם החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים. הכי כמי
דכושף עקבי סוס וגו׳ כבין לכטרא ליה לכל משיריין. אמר רבי אלעזר תקוף׳ דכורסייא
ליהו. תא חזי כרסייא דמלכא מלכא חד חיויא מרפרף בקטורי שרביטא לשלא
מחרויתא. כתיב ותחל רוח ו׳ לפעמו במחנה דן וגו׳. תא חזי שמשון כזיר הוה
ופרים עלא ליהו ואתנבר כיה חילא תקיפ׳ והוה הוה חיויא כהאי עלמא לקביל עמין
עד דהה לאחסנת חולקא דכרכתא דדן אכוהי ירית דכתיב יהי דן נחש עלי דרך
וגו׳. אמר רבי חייא נחש ידיעא. ספיפון מאי כיהו. אלא רזא דתקוכא דחרשין נחש
ליהו ספיפון. הכי כמי הוה רמיא דכלעם בכלא הוה ידע. תא חזי כתיב וילך ספי
לזמכין בהאי ולזמכין בהאי. ואי תימא דן לאו דרגיה בהאי הכי הוה ודאי. אלא
לאתמכא על דרגא דא להוה סטר׳ בתרייתא ומכחא ליהו דיליה ממכן דמלכא בהאי
ומתכא על האי ויקר׳ ליהו לכל ליכון ממכין. וכרסייא דמלכא בכל ליכון ממכן לאתתקן
בכל הכי ממכן תחותייהו מתפרשן לאורחין ודרגין הן לטב הן לכיש ובלהו לאתחדן
בהכי תקופ׳ דכרסייא ובגיכי כך דן לסטר נפון בנוקבא דתהומא רבא דסטר נפון
כמה חבילי טריקין לזדמכן תמן ובלהו טפסירא דקסטרא לאכחשא עלמא בגיכי כך
בלי יעקב ואמר. לישועתך קויתי ו׳. בכל סבטי לא קאמ׳ ליסועתך שלא בהאי
בגין דחמא ליה תוקפא דחיויא מרחשא דיכח לאתנברא ר׳ יוסי ודכי חזקיה
הוו אזלי למחמי לרש בקפוטקיא אמר רבי חזקיה האי דאמריכן לעולם יסדר בר נש
סבחא דמריה ולבתר ובלי בלותיה. האי מאן דלביה טריד ובעי לבלאה בלותיה ואיהו
בעקו ולא יכיל לסדרא סבחא דמריה כדקא יאות מאי הוא. אלא לאש דלא יכיל
לכוונא לבא ורשותא קדושא וסבחא דמריה לאתי גרע שלא יסדר סבחא דמריה לאש

דלא יכיל לכווכא ויבלי גלותיה ה"ד תפלה לדוד משעה ו"ק הקשיבה רבתי · משעה
ו"ק בקדמיתא כנין דיהיבו סדורא דשבחא דמריה · ולבתר הקשיבה רבתי החזיקה
תפלתי · מאן דיכיל למסדרא שבחא דמריה ולא עביד עליה כתיב גם כי תרבו תפלה
איבכי שומע ידיכם ונו' כתיב את הכבש האחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה
בין הערבים · תפלות כנגד תמידין תקנום · את חזי דאתערותא דלתתא לאתער
הכי כמי לעילא ובאתערותא דלעילא הכי כמי לעילא מכוח עד דמטי אתערותא לאתר
דכעיא כוונא לאדלקא ואדליק ובאתערותא דתכא דלתתא אדליק כוונא לעילא
וכד הוי אדליק כוונין כלהו כוונין לאתרין דלקין · ומתברכן מכוח כלהו עלמין
משתכח דאתערותא דקרבנא תקופא דעלמא וברכאן דעלמין כלהו · הוי כיוצד
משרי תכא לסלקא לאילין דיוקנין קדישין דממכן על עלמ' לאתכונן לאתער ואתערין
בכסופא דלעילא כד"ה הכפורים מוקנים לטרף ולבקש מאל אכלם · אלין לאתערין
לדרגין עלאין דעלייהו עד דמטי אתערותא על דכעיא מלכא לאתחבר כמטרוניתא
ובכסופא דלתתא כשעה מיין תתאין לקבלא מיין עלאין דהוי לא כשעין מיין עלאין שלא
באתערותא דכסופא דלתתא וכדין תיהוכתא לתדבק ובשעין מיין תתאי לקבל מיין
עלאין ועלמין מתברכאן וכוונין כלהו דלעילא ועלאין ותתאין משתכחי כברכאן ·
את חזי כהני ולויי מתערי לאתחברא משלא כימיכא · תמר רבי חזקיה כלא הני
הוא ודאי אלא כל הני משעה כהני ולויי דא לאתער משלא ודא לאתער ימיכא בגין
דאתחברותא דדכור לנקבי נוקבא לאו היינו אלא כשלא וימיכא כלא משלא תחת
לדאשי וימיכא תחבקני · וכדין לאתחבר בנוקבא ותיהוכתא משתכח ועלמין מתברכין
ועלאי ותתאי בחידו ועל דא כהני ולויי מתערי מלה לתת לאתער כסופ' ותביעותא
לעילא דכלא תליא בימיכא ושמאלא משתכח דקרבנא יסודא דעלמא תקונין דעלמא
חידו דעלאין ותתאין · תמר ר' יוסי ודאי אפיר קא אמרת והכי הוא והכי משעב' אלה
ואפשיטא לה ואלא משעה הוא וכלא כחד סלקא משתא גלותא כיתר דקרבנא וכש
בר כא לסדרא שבחא דמריה כדקא יאות לא יסדר גלותיה לאו גלותיה גלותא ·
את חזי סדורא שליט דשבחא דקב"ה מאן דידע ליחדא שמא קדישא כדקא יאות
דכהאי מתערין עלאין ותתאין ובגדי ברכאן לכלהו עלמין · תמר ר' חזקיה לא משרי
קב"ה ליסרא בגלותא כיצי עמיקא אלא בגין דיתברכון משר עמין בניהון דהא ליכון
בגדין ברכאן מלעילא לתתא כל יומא · חזלו עד דהוו חזלי חמו חד חיויא לסטר כרסא
סטו מלרחא לתא כר כא לאחרא לגביהו קטיל ליה חיויא · אהדרו ריעייהו ואמו ליה
לכר כא דמית · תמרו ודאי הסוא כחא שליחותא דמריה קא עביד כריך רחמיך
דשזכיכא · פתח ר' יוסי ואמר יהי רן כחא עלי דרך · לימתי הוא
רן כחא כיומוי דירבעם דכתיב ואת האחד כתן כרן לחמי
לתויהי תמן עלי דרך · על הסוא לרחא דיתחבא הוא דרך דסלקין לירושלם ולא
וסלקון תמן ודא הוא לון כחא לישראל עלי דרך עלי דרך ודאי כלא ויושע המלך ונו' ·
מישראל דלא יסלקון לירושלם למיחב תגייהו ולקרבא קרבנין ושלון למפלח תמן ·

את חזי כמעתא דמטו כרכשן לידא דמסא לכרכא לכלהו סנטוס חמא לדן לחוש
קטיר בחיוא לסדר קטר ליה כחריא ה״ד ולדן לחר דן גור לריה יזנק מן הכפן
חלו טעמא כגון דליהו סירותא וסופא דל דגלין קטיר כיהודה דליהו מלכא כלא
גור לריה יהודה והוא סירותא דדגלין · וסופא לדגלין דן דכתיב דן גור לריה וגו׳
למהוי סירותא וסופא קטיר כחד לתר ·

לישועתך

קויתי וי׳ · רבי חייא לחר כדכתיב והוא יחל להושיע את
ישראל מיד פלסתי · לחר רבי חייא וכי לחלי קויתי והא
כליך הוה יעקב מעלמא כדהוה זמכא מכחם סגין לחלי · לחר דליהו מחכה להחיא
ישועה · לחר ליה ודלי רזא דמלה כדכתיב והיה כאסר ירים מעם ידו וגבר ישראל ·
ישראל סתם · לוף סכא והוא יחל להושיע את ישראל סתם · כגוני כך לחר ליישועתך
קויתי וי׳ · לחר רבי חייא ודלי סכי הוא וספיר · זכאה חולקהון דצדיקייא דידעי
לאסתדלא כאוריתא למזכי כה לחיין דלעילא כלא כי הוא חייך ואורך ימיך לעכת

גד

על האדמה וגו׳ · גדוד יגודנו והוא יגוד עקב · רבי ייסא לחר מנד
לאתא׳ דהא חילין יפקון לחנחא קרכא מעמא דכתיב גד ככל לתר
ניחל ללת חילין ומסריין כפקי מכוייהו · דהא גימל יהיב וללת לקיט · ומהכא כמה חילין
וכמה מסריין תלין כהו · את חזי הסוא כהר דכנוד וכפיק מעדן לא פסקין מימוי
לעלמין והוא לאלים למסכבי ועל דא קיימי כמה חילין וכמה מסריין ואתזכו מהכא ·
ועל דא גד דא לפיק ויהיב ודא לקיט ומקיט ואתן כיתא וכל לכסבי כיתא · לחר רבי
יצחק לעלמא דהוה מכבי מפחות גד מעתא קיימא ליה לאסלמא יתיר מכלא ה״ד
בא גד קרי וכתיב כגד חסר אלף דהא מעתא קיימא כשלימו ואסתלק מכיה ה״ד
לחי כגדו כמו כחל כגון דהוה כהר דכנוד לאסתלק כהיה מעתא וכתיב כגד חסר
אלף ועל דא לא זכה כארעא קדישא ואסתלק מיכה · ר׳ יהודה אמ׳ מכין לרחוכן דהוה
כהאי גוונא כדכתיב פתח כמים אל תותר דאסתלקו מיין ולא נבידו והא לתמר כמה
לפנים ותרוייהו לא זכו כארעא קדישא וחילין ומסריין לפיקו לאחסכה להו ליסראל
לרעא · את חזי מה דאתפנים בגד לאתלים כאסר ה״ד מאסר שמכה לאחוי והוא
ותן מעדני מלך · המתא לאלים ניחל ללת · ר׳ אלעזר ורבי חכא לאסתמיטו כמערתא
דלוד דעאלו קמיה תוקפא דשמעא דהוו אזלי כארעא · לחר רבי חכא כשמר הא
מערתא כמלי דאוריתא פתח רבי אלעזר ואמר שומכי כאוקם על לכך כאוקם על
זרוק וגו׳ דשפיר דשכי הם אלהכת יה · הלי קרא לאתערכא כיה לכל ליליא חד סוס
כד הויכא קאים קמי חכא ושמעכא מכיה מלה ללית אלימו ורעותא וכסופא דכנסת
ישראל כקלה אלף כשמתהון דצדיקייא דליכון מתערי כניעו דמוי תתאי לקבלי
עלאי וכהיא שעתא אלימו דרעותא דכויקו חדא למעבד פירין · את חזי כתיב
דאתדכקו דא כדא והיא קכילת רעותא היא אמרת שומכי כאוקם על לכך אמתי
כאוקם אלף אריאים דאוקם כיון דאתדכק כאתר חד אע״פ דאתעדי מכיה הא
אסתאר כך אמרה כנסת ישראל הא אתדבקנא כך אע״פ דאתעדי מיכך ואזיל

כגלותא

בגלותא · שימני כחותם על לבך כנין דיסתלר כל דיוקני כך כהאי חותם דלעתלר
כל דיוקנים כהאי תתר דלתתלכן כיה · כי עזה כמות אהבה תקיפא הוא
כפריטו דרוחא מן גופא · דתניען כמעתא דכר כם מטי לאסתלק מן עלמא ואתי מה
דאתי רוחא לגלא ככל סייפי דגופא וסליק גלגלוי כאהן דאזלי כיאת כלא סייטין
סליק וכאית ולא מהניא ליה לתא ואתתלי ככל סייפי גופא ולית לאהן תקיפו כוותא
דפריש רוחא מן גופא · תקיפו דרחימו דכנסת ישראל לגבי קב"ה כתקיפו דמותא
כמעתא דכאי רוחא לאתפרשא מן גופא · קשה כמאול קנאה כל מאן דרחים ולא
קשיר עמיה קנאה לאו רחימותיה רחימותא כיון דקני הא רחימותא לעתלים ·
מכאן לוליפכא דכאי כר כם לקנאה לאכתתיה כגין דיתקשר עמיה רחימותא עלים
דהא מגו כך לא יהיב עיניו כאיניתו לאחרא · מסו קשה כמאול גלא מה מאול קנאה
כעיניהו דחייכין למיחת כיה כך קנאה קשיא כעיניהו דמאן דרחי וקני לאתפרשא
מרחימותא · לא קשה כמאול קנאה מה מאול כמעתא דכאתין לחייכיא כיה מודישין
לון חוכייהו על מה כאתין ליה וקשיא ליה · כך מאן דקני הוא תבע על חוכיה ואסיב
כמה עובדין וכדין קשורא דרחימותא לתקשר כיה · רשפיה רשפי אש שלהבת יה
מאן שלהבת יה דא שלהוכא דאתיקדא ונפקא מגו שופר דאיהו אתער ואוקיד ומאן
איהו שמאלא הש"ר שמאלו תחת לראשי · ל"א אוקיד שלהוכא דרחימו דכנסת ישראל
לגבי קב"ה וכניהו כך מים רבי לא יוכלו לכבות את האהבה · דהא כד אתי יומיא דאיהו
מים לוסיף יקידו דרחימותא ולא ככי שלהוכא דשמאלא כלא ויומיו תאבקני · הא
מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וכן כלא כהאי גוונא · עד דהוו יתבי שמעון
קליה דרבי שמעון דהוה אתי כאורחא הוא ורבי יהודה ורבי יצחק · קריב למערתא
נפקו רבי אלעזר ורבי אבא אמר רבי שמעון מכותלי דמערתא חמינא דאכיהתא
אבא · יתבו · אמר רבי שמעון כמאי עסקיתו · אמר רבי אבא כרחימותא דכנסת
ישראל לגבי קב"ה ורבי אלעזר פרים הוי קרא דכנסת ישראל שימני כחותם על לבך
וגו' · א"ל אלעזר כרחימו עלאה וקשורו דאכיהותא לסתכלת לעתיק רבי שמעון
שעתא אמר ככל אתר דכורא דדיוקנא כר עתיקו דאוריתא נמוז אלא אית לי נסיוא
אלא כעיכא דאתלכיד מכייהו והיא מלה עלאה · ואסכחנא לה כספרא דרב המנוכא
אבא הא ככל אתר דכורא דדיוקנא כתר נוקבא ואתער לנבא רחימותא והכא אסכחנא
דהוא לתערת רחימותא ורדפה אכתריה ואורחים דעלמא לאית אבחא דנוקבא
למרדף כתריה דכורא אלא מלה עתיקא היא ומלה עלאה דכי נפוזיה דמלכא ·
הא חזי תלת כמתין ואיכון סלקין כדרגין עלאין וידעין ועל דאיכון תלת לרכע
איכון · אד כמתא עלאה דלא לתפס ולא לתער כיה נזכרא דקרטיטהה עלאה כל
אכן תתאה · והאי כמתא לכל כמתין והוא אחיס ולא לתנלייא לעלמין ולא לתיידע
וכלהו כיה תלין והאי לתעטף כעטופא דזכרא דכרמלא כגו זקירותא ונטיף טפין
טפין מרגלין ואתקשרו כלהו כחד קשרין דמייחי דגופא חד · והוא לעיל כגווייהו
ואחזי כהו עכידתיה הוא ואיכון חד הוא ולית כם פריטו · האי כמתא עלאה טמירו
דכלא כמתא לתרין נוקבא דמטמרא כגו חילק והוא כמתא להו ומכייהו לחודיה

גופה לאחזקה דהו עבידתה לכל עלמא כגופה דליהו מלכא לבסמתא למעבד ביה
עבידתה ולון כנוכא דליהון קטירין טמירין דלעילא בסמתא לאחרא היא בסמתון
דנדיקיא לתתא בסמתון דנדיקיא לתיין מליהון בסמתין עלאין מבסמתא דכוקבא
ומבסמתא דכורא · וכגין כך בסמתא דנדיקיא עלאין על כל ליהון חולין ומטיריין
דלעילא · ולי תימא הא עלאין ליהון מתרין סטרין לאתי כחתין להלו עלמא ולאתי
לסתלקו מכיס למלכ דלתתילוד ליה כר סדר ליה לאחד כפר למרכי ליה דלבדלא ליה עד
דיתרכי ליה וולפון ליה לתרתי דהיכלא דמלכא · סמא מלכא דהא כריה רב ואתרכי
מה עבד כרחימו דכריה מסדר ליה למטרוניתה לחמיה כגיכיה ואשיל ליה להיכליה
וחדי עמיה כל יומא · כך קב"ה לוליד כר כמטרוניתה ומתי ליהו כסמתא עלאה
קדישא סדר ליה לכפר להלי עלמא דיתרכי כיה וולפון ליה לתרתי דהיכלא דמלכא ·
כיון דידע מלכא דהא כריה לתרכי כהלי כפר ועידן למיתי להיכליה · מה עבד
כרחימו דלוליה כיה מסדר למטרוניתה כגיכיה ואשיל ליה להיכליה · דכסמתא לא סלקא
מהלי עלמא עד דלתתא מטרוניתה כגיכה ואשילת לה בהיכלא דמלכא ויתיבת תמן
לעלמין · ועם כל דה לורחא דעלמא דליהון כני כפר כהלן על פריסו דכריה דמלכא
מכייהו · חד פקח הוה תמן לאמר לון על מה לתתון כהלן וכי לאו כריה דמלכא ליהו
ולא לתתזי למידר יתיר כיכייכו אלא כהיכלא דלבני · כך מסה דהוה פקח אמת כני
כפר דהוו כהלן על דה לאמר כניס לתתם ליי לגדיכם לה תתנודדו · תא חזי לילו הוו
ידעין כלהו נדיקיא הלי הוו חדלין הסוף יומא דמטי לון לאסתלקא מהלי עלמא וכי
לאו יקרא עלי הוא דמטרוניתה לתתא כגיכייהו ולאוכלא לון להיכלא דמלכא למחדי
בהו כל יומא דהא קב"ה לא לסתעטא אלא כסמתהון דנדיקיא · תא חזי לתתערותא
דרחימו דכנסת ישראל לגבי קב"ה כסמתהון דנדיקיא לתתא מתערי לה בגין דליהון
לתיין מסטרא דמלכא מסטרא דכורא ולתערותא דא מטי לנוקבא מסטרא
דכורא ולתער רחימותא לסתכא דכורא לתער חביבו ורחימותא לנוקבא וכדין
נוקבא לתקטרת ברחימותא לגבי כורא כהלי גוונא לוליותה דנוקבא למטרי
מיין תתאין לקביל מיין עלאין לאו ליהו אלא כסמתהון דנדיקיא · זכאין ליהון
נדיקיא בהלי עלמא ובעלמא דלתי דעלייהו קיימין עלאין ותתאין · ועל דה נדיק
יסוד שלם כתיב בתם · ורזא דכלא נדיק ליהו יסודא דלעילא וליהו יסודא לתתא
וכנסת ישראל לתקבלת מנדיק מלעילא ומתתא נדיק מהלי סטרא ונדיק מהלי
סטרא ירתין לה הב"ה נדיקיס ירשו ארץ · ירשו ארץ ולהלי · תא חזי נדיק לאסיין
ליה להלי ארץ ולריך עלה כרכתן בכל יומא ויהיב לה תפכוקין ועדוכין בכנידו עלאה
דכנויד עלה והא לוקימנא מלה · ורזא דכתיב מאסר אסכה לחמו והוא יתן מעדני
מלך · ועם כל דה מלה לאחרא כמה דכתיב רלוס ככות ויאטרוס ועל דה לאמרס
לאה כאשרי כי אשרוני כנות וכלא שפיר · תא חזי מעלמא דלתי לתתא
וכגיד להלי נדיק למיהב תפכוקין ועדוכין להלי ארץ דליהו לאס עיכי ועביד לאס
כגג סדא הוא דכתיב מאסר אסכה לחמו והוא יתן מעדני מלך ודלי והא לוקימנא ·

מאשר שמכה לחמו · דף הוא לחתר דכלה מתערין ליה ומתי ליהון עלמא
דאתי דעלהי ותתלג מתערין ליה ומכספי ליה · שמ׳ לחמו ממלן
עד כאן לף פרים מלן הוא לחתר הלף לחת לחם ולחת לחם כמה דלחת הלכה ולחת שכח
לחת הולכה דמוי ולחת הולכה דתלייה כיה מותה · לחת לחם דלקרי לחם עוכי ולחת
לחם דלוקרי לחם פנג · ומלן ליהו לחם דף ו׳ודף הוא לחמו לחם ו׳ועל דף כתי׳ הכני
ממטיר לכם לחם מן השמים מן השמים ודתי · ועל דף מתער שמכה לחמו לחם ו׳דהף
מכיה לתזן הלי הולכה והוא מעטרף ליה כדכתיב כעטרה שעטרה לו לחמו · וכל
ליהו כלוכי ודתי הוא יתן מעדני מלך ומלן מלך דף ככסת ישראל דהף מכיה לתזכת
והוא יהיב לה על ידף דכדיק דרגף קדיפף לת קיימף ומסכה לשאר דרגין דלתתף
וכלהו כגווכה דלעילף · כספרף דרב המנוכה סכף לאמר הכי מתער שמכה
לחמו דף לחם שכת דליהו פנג על חד תרין כדכתי׳ לקטו לחם משנה מלי לחם משכה
הלף תרי לחם לחם מן השמי׳ ולחם מן הארץ דף הוא לחם פנג ודף הוא לחם דמסכה
ובשבת לתכליל לחם תתלה כלחם עלוה ולתברך הלי בגויכי הלי וליהו לחם משנה ·
ותו הוא לת לחם משנה דשבת כקיט משבת עלוה דליהו בגיד ולהניר לכלה ולתחבר
לחם כלחם וליהו משנה · וככל לחתר לחם כוקבה בגין כך שמכה כתיב ולף שמן וכתיב
כי הם הלחם לשר הוא לוכל דף לכתתיה · ולי׳ תימה והלחם לזל מכליהו ולף כתיב
לזלת · שאר מזוכה לחם קריבן ליה ולשתמודעון מלין מלן הוא שאר מזוכה ומלן הוא
לחם משנה לחם דלעילף ככל לחתר דכר לחם תתלה כוקבה ולכן לשכחיב דזמני כתיב
דכר ולזמכין כוקבה וכלף חד מלה הלי כהלי וספיר כלף · תף חזי לשר דשים לעילף
ורשים לתתף כתקוני כלף וכלהו תריסר שבטין ומף קלוס עליהו ולתתקן כהו הלף
והים עליהם מלמעלה ורזף דמלה לתתקן לעילף ולתתקן לתתף · לתתקן לעילף
בתקונין ידיעין כגווכ׳ דעלמא עלוה ולתתקן לתתף כהכי תרי׳ שבטין כגווכה דלעילף
ועל דף שכיכתה לעילף ושכיכתה לתתף כניכויהו דישראל ובתריסר שבטין לתכלילת
ולתתקנת לשר כתקוכהף קיימ׳ כשאר שבטין ולי לאו דגלי משה לף לתיודע דכתיב
ויטול כשמן רגלו · לתחזלה מן הוא קשרף דילוה כלתריה דליהו כגיד ההוא משח
נפתלי רבות מלעילף בגיכי כך כתי׳ כרוך מכנים לשר וגו׳ רש״י פתח ואמר
דלוה שלוחה הנותן לאמרי שפר · דף לתמר דעלמא עלוה עלמא
דלכורף ליהו כיון דשלקף מלה מכנסת ישראל ולעילף כלף הוא
שכר מכלן מעולה לאלי לתקרי עולה בגין דשלקף לעילף מן נוקבה ובגיכי כך עולה
זכר תמים יקריבנו וגו׳ · לאלי תמים וכי פיסקי פיסקי בשעתן ליה לאמר תמים מהו
תמים ללף כדכתיב התהלך לפני והיה תמים · ליתתי תמים · בשעתף דלתנזר דהף
דכורף לף הוי ולף לשתמודע שלף כההוא לתר דלקרי תמים ומלן ליהו דף לת קיימ׳
דביה לשתמודע דכורף מן נוקבה כדכתיב ליה נדיק תמים היה בגיכי כך זכר תמים
דלשתמודע כיה הלי שייפף ולף יסרסון ליה · ולי תימ׳ דף כתיב נקב׳ תמימה הכי הוא
ודלי כמה דלקרי נדיק תמים כך לקרי נדק תמימה בגין דכלף כטלף מכיה בגיכי
כך שלה דשלקף מן נוקבה לדכורף ומהלי לתר ולשילף כלף הוא דכורף ומן נוקבה

ולתתא כלא הוא נוקבא והא לוקימנא · ואי תימא הכי כמו נוקבא לעילא שלא סיומא
דנופך לחזי על כל נופך דליהוי דכר רשם דנופך נוקב עד לבחוץ לסיום וכך סיומא
לתחזי הא עביד כלא דכר · אלא הכא רשם ונופך נוקב דהא כל תקון נופך נוקבא
תא חזי חד רזא עלאה איתי במלה דא דהא תמיכן דיעקב כדין ליוסף בנו לחוכי כיון
דמכי קב"ה לרכב דנלי בשכינתא בתריסר שבטין לא תתקבא בהו ונרע מכייהו ליוסף
ומוי לאפרים כתתריה · מ"ט אסתלק יוסף מכייהו לי תימא בגין חובוי לאו הכי דהא
זכאה ליהוי עלא רזא דמלה יוסף רשימו דדכורא הוא דכתיב בן פורת יוסף בן פורת
עלי עין · וכתיב משם רועה אבן ישראל מתמן לתתן הלי אבן ישראל · לבן דא
כנסת ישראל ועלה אמר דוד אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה · וכגין דיוסף
ליהוי רשימו דדכורא לקרי יוסף הגדיק דהא ליהוי נדיק ולהי משם רועה אבן ישראל ·
וכגין דכל תקוני שכינתא ליכון בוקבן אסתלק יוסף מתמן ואתמכי תחותיה לאפרים
ויהוי נוקבא לתקוניה · וכגין דליהוי הכי אתמכי לסטר מערב · לתר דנוקבא
מריש והוה רשימו דליהוי דכורא לאסתלק מתקוניה כגין דליהוי עלמא דנוקבא ולא
עלמא דדכור וכל תקוניה בעיין נוקבי וכגין כך יוסף דליהוי נדיק לאסתלק מתקוניה
ואתמכי לאפרים תחותיה · ועל דא כלהו תריסר שבטין תקוני שכינתא ליכון וכלהו
בעיין כנווכ לעילא בר דרגא דנדיק דליהוי עביד כל מייפין דדכר ולא בעי לאכשפא
לה · כפתלי ליה עלוחא הכותן לחרי ספר · היינו דכתיב ומדברך כחוש בנין
דקול מדבר ליה לדכור ולית קול כלא דכור והוה קול אסתלק מאתר עמיקא ועלים
מקמיה לאכנעא לדכור דהא ליה קול כלא דכור ולא דכור כלא קול ודא כלל דנדיך
לפרט ופרט דנדיך לכלל ודא קול כפקא מדרוס ומדבר למערב ירית לתרין סטרין
ודא הוא דכתיב ולכפתלי אמר וגו' · יס ודרום ירשה לעילא דכר לתתא נוקבא בגין
כך כפתלי ליה עלוחא נוקבא לתתא כנווכא דא דכר לעילא דכתיב הכותן אמרי
ספר הכותן כתיב ולא הכותבת · תא חזי מחשבה דאתיא דכלא וכגין דליהוי מחשבה
ליהוי לנו סתימא ולא לאתיידע כד לאתפשט הלי מחשבה יתיר לאתא דרוחא
ארוך וכד מטי להוא אתר לקרי בי"ה והא לאו סתים כדקדמיתא ואע"ג דליהוי
סתים הלי רוחא לאתפשט ולפיק קלא כלהו מאתא ומיא ורוחא דליכון נפון ודרום
ומזרח והלי קלא כלא דכל שאר חילין וקלא דא מדבר לדכור ודא יתיב מלא כתקוני
בגין דקול לאסתלק מאתר דרוחא ואתי לדכורא מלה לאפקא חלין תריסין וכד תסתכל
כדרגין הוא מחשבה הוא כיצד הוא קול הוא דכור וכלא חד והיא היא מחשבה
דאתיא דכלא ולא הוי פרוד חלא כלא חד וקשורא חד דליהוי מחשבה ממש לאתקשר
בלחין ולא לאתפרש לעלמין ודא הוא י"ה אחד ושמו אחד · ועל דא הכותן אמרי ספר כתיב
דא נופך סיומא דנופך דא דכתיב בן פורת תרי זמני חלא בן פורת לעילא בן פורת
לתתא · ואמאי לאו ליהוי בן פורת לתתא בתקוני מטרוניתא בגין דכתיב נעדה
עלי סור דכעיין בחוץ לתקוניה ולא בניס · פלח רכות בכות עמו חיל וגו' רכות
בכות עמו חיל · חלין תריסר שבטין · תא חזי מלכותא קדישא לא קביל מלכותא קדישא
שלימו עד דלתתכר בלבנן וכד לתתכר בלבנן לתתבי בכנייכא שלימו מעלמא

עלמא דאתכסיא ועלמא עלאה אקרי ז׳ סטין כנגד דכלהו ז׳ סטין כיה וסיומיך
ויבכהו ז׳ סטים דיה עלמא עלאה ולא כתיב בסבע סטים כדלא כי סטת ומיס עסה יי׳
את הסמים ואת הארן זכתיב הלה תולדות הסמים והארן בהבראם בהבראם
ואלהים ז׳ימים אקרי וכיה אתכני עלמא כנוכא דיה לתתא אית ז׳סין רזא דעלמא
תתאה ורזא דיה דכתיב ז׳ימים וז׳ימים י״ד יום דכיון דאתמר סבעה ימים וסבעה ימים
לא ידעינא דאתכיסר אינון אלא לאחזאה עלמא עלאה ועלמא תתאה אלין דכורין
ואלין נוקבין. שין נוקבי הלי עלמא עלייהו דכתיב רבות בנות עשו חיל אלין תריסר
סבטין דאינון עשו חיל כדכתיב כל הפקודים למטה יהודה וגו׳. וכן כלהו. ואי
תימא רבות והא תריסר אינון ולא יתיר כך הוה חיל דעבדו מאי רבות אלא כמה
דכתיב זעקת סדום ועמורה כי רבה כמו גדלה. וכן רבות גדולות עלאין ותבתין
על כלא. ושין אקרון חיות גדולות עשו חיל הוה חיל דעבדו דסמיכין עלייהו אקרון
חיות קטנות עם גדולות לא תתאחדן כחדא לא תתקבלן כהו מטרוניתא למאדי עלאין
ותתאין כדי׳ לאיתן זה יצרת לשחק בו כביכו כך רבות בנות עשו חיל וגו׳. ועל דא
בנות נעדה עלי שור. בנות נעדה נעדות מבעי ליה. אלא הסוא שין דכתיב לעילא
ומלן לאיהו עין מסבט ואיהו קאים עלי עין ואיהו שן נעדה ופסעת למיסל בנות
לתקוכהא והייהו בנות נעדה ולא בנים בנות נעדה אסתכלת לתקוכהא ולא בנים.
וומרריהו ורבו. כאסתכלותא דרחימו לנבא כדכתיב הסבי עיניך מנגדי שהם
הרהיבוני. ועל דא ויסטמהו בעלי חצים. **ותשב** כאיתן קסתו דא
קסת מה קסת דא בת וגו׳. כאיתן תוקפא תלביסת עלוי דלא
לאחלפת חילא דהא ידעת דיוסף לא יסטי כההוא דרגא דאת קיימת דיליה לזמיכא
ולמאחלף. ויפזו מאי ויפזו. אלא כדכתיב הנחמדים מזהב ומפז רב. וכתיב
ותמורתה כלי פז. לאתייקרו דרועוי כמרגליתא עלאה. מידי אביר יעקב מאינון
תרין סטרין דאתקיף כהו יעקב. משם רועה אבן ישראל מתמן לאתזן הוה אבן
כדקאמרן. תו מאינון תרין סטרין לאתזן הוה אבן יקרא דאינון נסין ודרוש והוא
לאתייהיבת כיכייהו ואתברכא מכייהו וכאתזכא מכהון על דרגא דנדיק. את חזי
ליוסף לאתוסף ליה ברכה לאחרא כלל. **מאל אביך** ויעזרך וגו׳
הלי קרא קשיא מאל אביך. אל אביך ישעזרך מכעי
ליה. מאי מאל אביך ולכתר ישעזרך. ואת שדי. ואל שדי מכעי ליה כמה דכתיב
ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש וישלח אביכם את בנימין. ואל שדי יברך מכעי ליה הלא לאחסנן ליה לשלא
ואתא. לאחסנן ליה לשילא. מאל אביך דאיהו לאחסנא עלאה אתר דקאמרי סמים.
וישעזרך כגון דלא יהלף הלי אתר לאתר לאחרא וסיועא דילים ליהוי מאתר דא ולא
מאחרא. ואת שדי מהו ואת שדי הלא ליהוי דרגא לאחרא תתאה דהא תכינן בכל
אתר את יי׳ דא מכוכתא כמו ואחרא את יי׳. את לרבות ואת לאכללא יום בלילה ולילה
כיום כדכתיב ואת שדי דהא הכי כמי מסמע כדקאמרינן דכתיב ואל שדי יתן לכם רחמי כלא לאתר
אחד הוא. לאחלי מבך לוכתב ת׳. הלא רזא לאיהו דכד לאינון מכולין כפקין משלא

כללא דאוריתא לחסין שמיה כדכ׳ את השמים כללה ככב לתתון ומהכא נפקי לתורה שבעל׳ דלקרי ארץ כדקאמרינן ואת הארץ כללה ככב לתתון. ושמיה כלול כלא כחדא וכדין מתעטרא סיהרא בכלא ויתבא בשלמותא וברכאן נגדין כדין מתמן ועל דא ואת שדי ויברכך כגין דיתה ליה קיום תדיר ויתיר דהה ככל לתר דאית ביה ה׳ו תוספת אית ליה וקיומא עד כאן כלל ולבתר עביד פרט דכתי׳

ברכות

אביך גברו על ברכו׳ הורי ברכות אביך ודאי דהה יעקב לחסין שבחא דכלא יתיר מאבהן דהה הוא שלים הוה בכלא. וכלא יהב ליה ליוסף ה״ט כגין דהכי אתחזי דהה נדיק כלא כטיל ולחסין כלא כחדא וכל ברכאן ביה שריין. הוא לרזיק ברכאן מריעא לעילא וכל סייפי גופ׳ כלהו לתתקנן לארקא ביה ברכאן וכדין לתעביד כהר דכפיק מעדן. שלח ככל שעתא דכל סייפין יתכין בקטורא חדא. ולכון בעדוכא דתיולכתא מריעא לעילא ולתתא וכלהו מעדוכא ותיולכתא דלהון מריקין ביה ולתעביד כהר דכגיד וכפיק מעדן ודאי. תו מעדן מחכמה עלאה כגיד כלא לתתאה ועביד כהרה ולתמסכ׳ עד דמטי לההי דרגא וכדין כלא בברכאן וכלא חד. עד תלות גבעות עולם תיולכתא דלכון גבעות עולם ומאי כיכהו תרי כוקבי חד לעילא וחד לתתא דכל חד לקרי עולם. ותיולכתא דכל סייפי גופא בלכון תרין לאמהן. תיולכתא ליבקא מאמא עלאה. תיולכתא לתתקטרא בחמא תתאה. ותיולכתא דכלא חד כגין כך כלהו כדקא חזי. תהיינה לראש יוסף וגו׳ לתתברכא ההוא דרגא דנדיק ולכטלא כלא כדקא חזי. זכלון לכון דלקרון נדיקים דהה נדיק לה לקרי שלח מאן דכטיר האי דרגא. האי לת קיומא קדישא זכלון לכון כעלמ׳ דין וכעלמא דלתי. כפקו מן מערתא לחד רבי שמעון כל חד וחד ליומא מלה וכיוצא בארחא. פתח רבי אלעזר קרא לכתריה

בנימן

זאב יטרף וגו׳ בנימן זאב יטרף. זאב לחמאי אלא כגון דהכי אתרמיס בכרסייהו דהה כל חיון דכרכין וזשרין דשימן תמן כמה דכתיב חוית קטנות עם גדולות. וכרסייהו דעבד שלמה הכי אתרמיס כגוונא דלעילא. תו זאב יטרף דהה מזכה כחולקיה הוא ומוכח לכון דאי תימא כבימין לכון זאב לאו הכי אלא מזכה דהה כחולקיה הוא זאב דהוה לכיל בארבע כל יומא וכבימין הוא ליה כגין דהה כחולקיה הוה כביכול לכון מפרנס וזן להאי זאב זאב יטרף זאב יזון. ומאן לכון אילין מאבי דכבו דלכון קיומי לעילא לקטרגא וכלהו אתהנו מקרבנא ומתערי לתתערותא לעילא. בבקר יאכל עד ולערב יחלק שלל. מאי בבקר ואכל עד. אלא בנפרא דאברהם אתער בעלמא ושעתא דרעוא לאסתכא קרבנא עביד אתערותא ונייחא ושלקא עד ע״ד. הוא אתר דכתיב ושכח עד ויאלדיך. תו בבקר מאי בבקר דא אברהם כדקאמ׳ דכתיב וישכם אברהם בבקר בזמנא דרעוא לאסתכא בהאי שעתא לה הוה לכיל קרבנא ומאן הוא לכיל אתר דאקרי ע״ד ואיהו כרסייהו עלאה דאיהו עדי עד כדכתיב עדי עד וגו׳ וזמן לכילה בנפר׳ דע״ד הוא עדי. הכי נמי לעילא הכי לתקרי דכתיב בעטו כוי׳ עדי עד ובבקר היינו קרבן ליו׳ ודאי. ואכל עד ולא אחרא תבנא סליק ואתערותא דרחימו קשיר ואתער לעילא וקיומא דא לקבל דא

ובורא

וכורת ליה ואפיר כהאי לתערובתא דלתתא וכהנא לתתאי ולויאי משבחן ואזמין
חידו וכדין חמרא לתתאי כמיא וחמרא כסיר ואזמי חידו כניסי כך חמר׳
טב לתתא לאחזאה חידו לחמרא לחמרא וכלא לתתאי לתתאי משלח כימוכא ולחם
דליהו סלת מלכותא דלתערובתא כקטין ליה משלח כימוכא ומקטרי ליה בגופא
וכדין כגיד משחא עלאה ולקטרא ליה על ידא דמליק ועל דא כתי למעבד לתערובתא
דסלת כמשחא ולתקטר כלא כחדא וכדין עדוכא וכייחא דיחודא חד ולקטין עדוכא
וכייחא דיחודא כל חיכון כתרין ולתקטר דא כדא ולתפסיר סיסר׳ ולתקטר׳ כמשחא
ויתיב כלא כעדוכא וכדין קרכן ליי׳ולא לאחרא ועל דא כתיב יאכל עד ולא לאחרא
עד יאכל עד ויתקטר כקטורים כקדמיתא. לימתי כתיב דכתי לתתברכ׳ שמא קדישא
כקדמיתא ולכתר יתברכון לחרנין. ועל דא אסיר ליה לכר כם לברכא לחברים
כנפרא עד דיכרך לקדם דליהו כתי לתברכ׳ כריסא והיו כתיב יאכל עד. ולערב
יחלק שלל דהא קרכנא דהוה כרמשא כלא לתקרב לקדם ולתערובתא שלקא תמן
ובנין דהא הוא לתברך. הוה מקטר קטרין לכל שאר חילין עלאין ומפליג להן ברכאן
לכל חד וחד כדקא חזי ויאות ליה ומתכסיין עלמין ולתברכאן עלאין ותתאין והיו
רזא דכתי לכלתי יערי עם דכתי ונו׳ כקדמיתא. לכתר פליג לכלהו ואמר לכלו רעים
שתו ושכרו דודים. לריך ברכאן לכלהו ומפליג להן לכל חד וחד כדקא חזי ליה ועל
דא ולערב יחלק שלל דהא שמא קדישא יתברך כקדמיתא והשתא פליג ברכאן לכלהו
עלמין דלא תימא דקרכנא מתקריב להן ולא לשום חילא לאחרא לאלא כלא מתקרב
לקדם והוא לריך ברכאן ומפליג ברכאן לכלהו עלמין וכגין כך קרכן ליי׳ולא לאחרא.
אמר רבי שמעון כרי שפיר קא אמרת. תו לתערובתא לאחרא דקרכנא כלא כגין
לאמשכא ברכאן ולתערובתא ברכאן דיתברכון כלהו עלמין כקדמיתא. קרכן ליי׳ ולא
לאחרא השתא תקריבו לת קרכנכם דיתקטרון כלהו עלמין כחדא ויתחברן ויתברכון
עלאי ותתאי. פתח רבי חכיא ואמר קרא לחכתיים.

כל אלה

שבטי ישראל שנים עשר ונו׳ כל אלה שבטי ישראל. שבטי
ישראל מכאי ליה מאי כל אלה אלא לאחכר לן כאתר דכלו ברכאן
מריקין תמן. שנים עשר. שנים עשר ודאי קטרין דתקוני מטרוניתא ואתחברת
כהדייסו הלל שנים עשר. וזאת לאחר דכר לסס לכויסס ויברך אותם דהא כאתר
דא כתוב שריף. תו לאחר דכר הכא קטרא חד לאתחברא מתתא לעילא ומעילא
לתתא כאילין תריסר שבטין. וזאת לאתחברא כהדייסו. לאחר דכר הא תכורא דכר
ונוקבא קטורא לתרין סטרין מתתא ומלעילא לסוף קצר לן כאתר דלעילא דכר
ונוקבא כחדא הכי הוא לאחר כברכתו ונו׳. מאי כברכתו אלא כברכתו כת זונו.
לוא לאחר כברכתו תרוייהו כחדא. פתח ואמר וברך יי׳ מציון וראה כטוב ירושלם
ונו׳. וברך יי׳ מציון דמכיס כפקין ברכאן לאשקאה לגינתא והוא כלול כל ברכאן
ומיסיב ליה ולכתר וראה כטוב ירושלם. לאשלמא דכל ברכאן לתיין מדכר ונוקבא
כגוונא דא וברך יי׳ וישמרך. וברך יי׳ מדכורא וישמרך מנוקבא. יברך יי׳ מזכור.
ישמרך מנוקבא. וכלא חד מלה כגין דתתרוייהו כפקין ברכאן לעלמין ועל דא לית

ויבל יעקב לנגוח את כל מכעי ליה · תלת
אמר כברכתו ברך לותם · רבי יהודה פתח ואמר · ויבל יעקב לנגוח את
כביו וגו · ויבל יעקב לנגוח את כביו · לנגוח · לכרך
דפקיד לון לנבי סביבתה לאתקטרא כהדה · תו דפקיד לון על עסקי מערתה דהיא
קריבה לגן עדן דתמן הוא לדם הראשון קבור · תא חזי הכוא לתר לקרי קרית
ארבע מט בנין דתמן לתקברו ארבע זוגות · לדם וחוה · לאברהם ושרה · ליצחק
ורבקה · ויעקב ולאה · הא קושיא הכא דתניין לכהן לויטן רתיכה קדישא ורתיכה
לאו פחות מארבע ותניין קם לחכר למלכא דוד כהדייהו ואתעבידו רתיכה
עלייתה · הה לכן מאסו הכותים וגו · דדוד מלכא לאתחכר למהוי רתיכה עלייתה
כהדייהו · לי הכי דוד כעיא לאתקברא כגו לכהן ויהוי קרית ארבע כהדיה · מט
לא לאתקכר כהדייהו · אלא דוד מלכא לתר מתתקן הוה ליה כדקא יאות ומאן הוא
נין לאתחברא ליה כחדא ואדם דאתקכר כגו לכהן הא ליכון לתקברו כהדיה כנין
דליהו מלך קדמאה הוה ואתעבר מניה מלכו ואתיהב לדוד מלכא ולזומוי דאדם
לאתקייס דוד מלכא דאדם אלף שנין לאתגזר עלוי ואתעברו מניה שבעין שנין וזמוי
דדוד מלכא והוא יהיב לון ואכהן היך יקומון עד דייתי דוד מלכא שלח זכה לאתריה
כדקא חזי ליה כגוני כך לא לאתקכר לגבי לכהן · תו לכהן כאתר דאכורא שריין
ודוד כאתר דנוקבא ואכהן כוקבן לאתקברו כהדייהו לאתקכר ואתחבר כאתר
דאכורא אלא כדקא חזי ליה · ויאסוף רגליו אל המטה כגין דהא ליהו כאתר דחיין
ויתיב כד כעא לאסתלקא מעלמא כחית רגלוי לגבי מטה ואתכניש ואסתלק מעלמא
הה"ד ויגוע ויאסף אל עמיו · פתח ואמר ככספה ונם כלתה נפשי לחצרות יי · אלא
דא הא לוקמוה חכריה · אכל תא חזי לית מדורין תתאין ולית מדורין עלאין
כשלמין לאו מדורין שריין תמן ומאן ליכון · ליכון כתי נוקבי וכתי כרחי ליכון לקרין
חצרות יי כנין דליכון קיימי כרחימו ותילוכתה לגבי נוקבא · תא חזי כד נשמתא
סלקא לתער כלה לגבי נוקבא דהא ליהי לתתחדת כתילוכתה עלייתה ואתקטרת
ביה · יעקב לא מית כנין דלא לתמר ביה מותא אלא ויגוע ויאסף אל עמיו · חמי מה
כתיב ויאסוף רגליו אל המטה דלתכניש נשמתא לגבי סיהרא נשמתא לא מית אלא
לתכניש מעלמא ואזיל לגבי סיהרא · תא חזי כשעתא דלתכניש יעקב לתכסיר
סיהרא ותילוכתה דנשמתא עלאה לתער לגבה כנין דנשמתא כד סליק לתער נשמתא
לחרא ואתדבק דא כדא ואתכסיר סיהרא · אמר רבי שמעון אפיר קא אמרת אכל
הא לתמר דשלח עלמא דאכורא לתקער כתתאה דליהו עלמא דנוקבא ותתאה
לתקער כעלאה וכלא דא כגוונא דא והא לתמר תרי עלמי כיניהו כדכתי' מן העולם
ועד העולם ואע"ג דתרין נוקבי כיניהו חד מתתקן כדאכורא וחד כנוקבא · דא שבע
ודא כת שבע הא שם ודא שם · דא לקרי שם שלמה ודא לקרי הכי שם שלמה כדכתיב
נאלה ורלה כנות נין כמלך שלמה וגו · כמלך שלמה כמלך דכל שלמא דיליה דא
שם שלמה כדכתיב כת שבע שם שלמה · וכתיב ותרב חכמת שלמה · חכמת שלמה
דא שם שלמה דכתיב דכרי למואל מלך משא אשר יסרתו אמו · דכרי למואל מלך הלי
קרא לאו לתיודע מהו סתימא דילים אלא דכרי למואל מלך דכריס דלתמר כנין אל

דליסו

דליהוי מלך ומלן ליהוי דיה לה זיעם בכל יום . ואל עדי כמה דליתמר למוקל דכתיב למו פי . למוקל מלך דליהוי כת שבע . מצח לטר יסרתו למו . כד לתנלי עלוי כנבשון בחלמא דלילה . תא חזי יעקב לתכסים לנבי סיהרא . ועביד כה פרין לעלמא . ולית לך דרא כעלמא דלא לית ביה ליבא דיעקב בנין דהא ליהוי לתער לתערותא לעילא בנין דכתיב ויתפוק רגלו לא המטה . דליהוי מטתיה דיעקב ודלי . זכאה מולקיה דיעקב דהא לתפלים לעילא ותתא דכתיב ואתה אל תירא עבדי יעקב כתם וי כי לתך לכו כי לתי לתם לא לתמר שא כי לתך לכי והא לתמ . ר יוחנן פתח ואמר .

ויבאו עד גרן האטד וגו׳ וכתיב וירא יושב הארץ הכנעני את האבל בגרן האטד וגו׳ . הכי קרי לית לתתכלא כהו . מלי לוכפת לן דליהוי לתו עד גרן האטד ומט לתכבת לכלותא דא למצרי דהא לכל ישראל מבעי ליה מט למצרים אלא הכי לתרו כל ההוא זמנא דהוה יעקב במצרים לתכרך לרעך בניהם . וכולהו הוה כפיק ולתסקי לרעך ועוד דתסק כפנא בגוהם דיעקב . ועל דא מצרי עבדו לכלותא ולתכבי עלויהו . פתח ואמר מי ימלל גבורות וי ישמיע כל תהלתו . הלי קרא לוקמוה . לכל מהו ומלל ודבר מבעי ליה . ולי תימא דלרחים דקרא הכי הוה דהא קראי ליהוי הכי לא דכולהו לתחזה מלה קא לתיין . לוף הכא לתחזה מלה קא לתיין מי ומלל בגבורותיו כדכתיב וקטפת מלולות . גבורות וי כנין דסניין ליהוי דהא כל גזרת דדיהא מתמן קא לתיין ועל דא מאן ליהוי דיסלק ועבר גזרה חדא מליהוי גבורתן דעביד קב״ה . תו מי ומלל כלה חד ודבר דהא כמה וכמה גבורתן ליהוי דלית לן חושבנא כמה מלרי דליהוי כמה מלרי תריסין כמה גרדיני כמוסין ומלולה לא יכיל למללה לן וכמה ודיעין כלהו בהנדה דלית ביה רוח . בחמירה לא יכיל למללה לן למכדע לן לכל בהנדה ודיעין כמה דכתיב דור לדור ישבח מעשיך וגבורותיך יגידו (כרוז ידיעו ושמיע כל תהלתו דסגיאין ליהוי) (כה דרגין) דליהוי דלתתודען ומתחברן בתהלה וכמה חילין וכמה מטיריין דמתחברן כה כדכתיב היום מספר לגבורה קא כפקי כמה חילין וכמה מטיריין וכמה דרגין על דרגין מכיסין הוו ומסטר דגבורה קא כפקי כמה חילין וכמה מטיריין וכמה דרגין על דרגין עד דמטו לנבי דרגין תתאין ומצרי הוו תרגין תכיסין בהו וידעין סתימין דעלמא ולתתכלו הא דכתיב דיעקב קייס בעלמ״ל לית עתיד דשלטא על בנוי וידעו דהא ומתעבדו כהו בישראל זמנין סגיאין . כיון דמית יעקב מדו לתתכלו מה יהא כסופא ומתעבדו כהו בישראל זמנין סגיאין . כיון דמית יעקב מדו לתתכלו מה יהא כסופא עד דמטו לגורן האטד דליהוי גזרת דדיהא . אטד בגימ״ד כלה וירא וישראל את היד סגדולה וגו׳ כיון דמטו לתתר דא חמו גבורתן דכפקי מהלי אטד . למלי לקרי לאטד אלא מה אטד כפקי כוכין להלי סטרא ולהלי סטרא וכל מנכעא מליק בכמה גבורתן בכמה דיכין להלי סטרא ולהלי סטרא וכל מנכעא ומנכעא מליק בכמה גבורתן בכמה דיכין ובכמה כמוסין כדין ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד על כן קרא שמה לכל מצרי . ודלי לכל כבד זה למצרים ולא לתחרת . לם פרים פרשתא ותבו לבי מערתא לתר ומיכ דיומ׳ דין וכפול כיתא . לתדרו לבי מערתא יתבו . פתח לם ואמר נהלי קולך כת גליס וגו׳

בהלי קולך שלי קרית לכנסת וכו׳ לתמר בנין דליהי משבחת ליה לקב״ה בקלה משבחת
ועל דא בהלי קולך מהכא תוליבא כל מאן דבעי למשבח לקב״ה בקלה בעיא ליה קלה
בעיותא דיתערב לתחרבין דמתעין ליה ולו לא יקום לתרומה קלה . תא ליחזי
דלתניין מסטרא דא דכתיב ומכן חמצו׳ שכם יושב מבכא העבוד וגו׳ מ״ט בנין דרביש
ולו כמיך ולא יערב לתודבין כשאר חברוי כדין מעברין ליה מהלו נבא העבודה
דלעילא דקיימין לנבוה לנבי שלי עבוד׳ וליקרא שמא קדיש׳ כדקא חזי . תולין לעילא
תולין ומתריין לנבי תתאי לשבחא שמא קדישא ולזמרא לון . ובגיני כך יאות מבבא
העבודה ובנין דכנסת ישראל דקא משבח ליה לקב״ה תמר קרא בהלי קולך בת גלים
בת תכהן . תו בת גלים עלמא דאתי לקרי גלים בנין דכלא קיימא ביה ואתכליל ביה
תלי תלים ובפקא מכיה לכלא . תו בת גלים כדכתיב גל כעול . ומכוונין כלהו בפקי
מעלמא דאתי וכנסת ישראל לזיהי בת גלים . תא חזי בהלי קרא קמיה בקדמיתא
בתי׳ בהלי קולך דא בנין לזמרא ולתרומה קלה ולכתר כתיב הקשיבי . לי הכי לחודי
בהלי קולך כיון דכתיב הקשיבי קלה בהלי בנין לשבחא ולזמרא . תא חזי לי ישראל
מרען לשבחא ולזמרא לקב״ה כדין כתיב הקשיבי מ״ט בנין דישראל לזכון משבחן
ומזמרן בניכה לקב״ה ועל דא כתיב בהלי קולך וכתיב הקשיבי ליה בנין דלתתא
מסטרא דנבורה כלה ליה נבור בכחה והלי ליה נבורה לתברא חולין ותקפין .
עניה עבתות בנין דליהי לספקלריהא דלא כהר׳ שלה . ודלי לית לה בהורא לסיהרא
מנרמה אלא מה דיהיב לה שמשא . עבתות לזיהו תקל כפר חד ושרין ביה
כהני משבבי דלסדרן על פתחין דלוקי ולית מאן דיסגא כהו בנין דלזכון בכי כפר .
דהוה כפר קלסין הוו בעיבויהו דעמא וביתייהו ריקניין ויתיר מכל עמא כר מה
דיסבין לון כמסבבי קלסין דעמא . בגין כך סיהרא לית לה בהורא מנרמה אלא
בשעתא דלתתבר עמה שמשא לתכסיר . תא חזי דכתיב ולחכיתך הכהן לחמר
המלך עבתות לך על שדך כי לים מות לתתך . וכי על דזמין ליה לדוביהו לים מות
לקרי . אלא בגין דהוה מלתר מסבבא סיהרא דליהי עניה עבתות . ולי תימא וכי
בתעניית בכל יומא התעטה לבי בגיני כך זכה דלא קטל ליה . אלא לבתר בגין
דהוה מסבבא זכה ביה דוד עד לא סליק למלכו כד הוה מכתלן ליה שאול והוה לרבוף
כמסבבא לבתר בגוונא דא ולזמנא דאלטא סיהרא קיימא בתשלומתא והוה
בחדוותא דעתידו דכלא הוה ליה לה זכה ביה לבתר . ודלי שדה עבתות רזא דמלה
הוה וירמיה דקרי ליה כלא הוה בגין לאחסנא רזא עלאה . תא חזי כד אלטא סיהרא
שדה תפוחים לקרי כד לזיהו כמסבבו שדה עבתות בגיני כך תשבחתא עביד ליה
עתידו ושלימותא כמה דדוד כל יומוי אסתדל למעבד זמרי לשבחא לתתא
וכד דוד אסתליק אכיק לה בשלימו ושלמה נטל ליה בעותר׳ בשלימותא דהא סיהרא
בפקא מאסבבו ושלמה לעותרא דכתיב עותרא אלטא על כל מלכי ארעא ועל דא לון
בסף כאבן ירושלם . אלא כלא דהא דאתרבי דסב וכהוה זמרא כתיב ועפרות
זהב לו דהא עפר דלעילא הוה מסתכל ביה שמשא וכאסתכלותא דשמשא תמן עפרא
ותוקפי עבדין עביד ולאבני דהב . תא חזי מטורי סהירו דתוקפא דשמשא תמן עפרא

דלרעא

דלרעת כיכי טורי כלהו עבדי דהב . ושלמא חיזון כיכן דרכיהו תימן כיכי כמה לה סוו
מסככי בגין דתוקפא דשמשא לסגי דהב . בגין כך כיומוי דשלמה לזן כסף כחשב
למזומה דהה תוקפא דשמשא לסתכל כעפרה ולסגי ליה דהב ושוד דהסוה עפרה
סטרה דדיוקא לזיכו כד לסתכל כיה שמשא כטל תוקפא ולתרבי דהכא כזן דלסתכל
שלמה כה מכח ולכרוז ולמר הכל היה מן העפר ונו׳ . ועל דה שלמה לה לנטריך
לכנבא כדוד אלא מידתא דלזיכו רחימי דעותרא דהוה כהירו ורחימו דכל תוסכחן
דשלמה כיה הוו תוסכחתא דמטרוניתא כד ותבא ככרסייה לקבליה דמלכא קאמר .
כתיב ויתן המלך שלמה את הכסף וגו׳ כירושלם כתכנים כגין דכלה הוה דהב
ושברה לתקסר כשולמא כסטרה דרחימו כדכתיב שולמי תחת לרגלי ושמשא
לתדבק כהדיה ולא לתעדי מכיה . שלמה טעם כהלי דהה חמה דלתקריב סיהרה
כשמשא ויומיה מתכקשמשא תחות ריסה כיון דלתקריבו דא כדא אמ׳ה לתקריבו
כחדה . ויומיה מה הכא דהה ויומיה לאו לזיכו אלא כגין לקרכה כיון דלתקריבו דא
כדא למלי לנטריך מיד לזן הכסף כחשב כיומי שלמה . אל קבל תכת דמית ויומיה
חייך לכת תנטרך לחסד כבי כשה ולא תשכח . מיד סטה שמשא מלקבל סיהרה וסיהר׳
ערוה לתתחשכה וסוה שלמה מסדר על פתחון ואמ׳לכי קהלת ולא הוה מלן דיושביד
עמיה חסד . אם כגין דדחיק ויומיה ולא חשיב ליה הה׳ לזן כסף כחשב כיומי שלמה
למלומה . ועל דה כל מלן דלסגי תוסכחן לגבי קב׳ה לסגי שלמה לשילה כגיכי כך
הקשיבי לשפה . כתיב לזה לזוכר מכלי טרף ונו׳לים היזכו לזשה כדכתיב חק תקה לזוכר
כדכתיב וכלו הלוכדים . מכלי טרף כגין דלזיכי תכשה עלה למיסב כדכתיב ותקם
כשוד לילה ותתן טרף לביתה . וכגי לביה יתפרדו כגין דכלהו חיילין כד לזיכי יסיכת
לזון טרף כלהו מתחברן כחד ויקרין כחד . וכד לזיכי ותבא מכלי טרף דגרס גליתא
ודלאי כגי לביה יתפרדו מתפרסן כלהו לכמה סטרין ולרחיק כגין לחשכחת למשבר
דיכא . ועל דה כזמיה דקרכה לתעביד כלא מתתקן ומתקרכין כחד כדקאמרן .
השתא דקרכה לה לתעביד ודלאי כגי לביה יתפרדו וכגיכי כך לית לן יום דלא
לשתכח כיה דיכא דהה לא מתערין עלאין ותתאין כשלומו עלאה כדקאמרן . תא
חזי השתא גלותא דכר כם לתער שלומו לעילא ותתא וברכתא דכריך לקב׳ה מתברכין
עלאין ותתאין ועל דה כגלותא דיסראל מתברכאן עלמין . מלן דמכרך ליה לקב׳ה
יתכרך מלן דלא כריך לקב׳ה לא יתכרך ה׳ כי מכבדי אכבד וכוזי יקלו . רכ
המטוה שכח כשה דכרכתא לא יהיב ליה לכר כם לחרה דכעי לאתטלא ליה כיומיה
וכשולמא כתרי ידוי ומכרך . והה למרן דכעי לכטלא ליה כיומיה וכשולמא ולעב׳
דכלא שפיר הוא לכל כשה דכרכה הכי לנטריך כום ישועת עשה דהה כהלי כום
לתכגידו כרכאן מליכן ושושת דלעילא והוא כטיל לן וככיס לן לגביה ותמן לתטויר
לן מחרה עלאה ולתכניס כשוה כום וכשיבן לברכה ליה כיומיה וכשולמא . ואמרה
דלכלא שפיר הוא לכל כשה דכרכה הכי לנטריך כום ישועת עשה דהה כהלי כום
לתכגידו כרכאן מליכן ושושת דלעילא והוא כטיל לן וככיס לן לגביה ותמן לתטויר
לן מחרה עלאה ולתכניס כשוה כום וכשיבן לברכה ליה כיומיה וכשולמא ולעב׳
כום על כרכה כשיבן יומיה ושולמא וכשי לכטלא ליה וסשוה כום לתייהיב כין ומיכה
דכשולמא ואחרה כלא חד . תא חזי כשת יסראל כום על כרכה לקרי וכיון דלזיכו

ושמלה ובעי דלתתלוה חמרא בגין חמרא דלוריתא דליהוו נפיק מעלמא דלתתי ·
ותא חזי כום של ברכה הכא הכא לתתלוין מלין עלאין הכא דלכן במערתא · הכא
לתתלוה רזא דרתיכא קדישא כום של ברכה כש לקבלה ליה כימינא ושמלה דל
נפון ודרום וכום של ברכה דיהא כטיל ברכה מכוהו · מלן כום של ברכה דל מטתי
שלמה דכשיכן דלתתיהיב כין נפון לדרום · ונופק דיתתקן ויסגא כיה בההוא כום
לברכה ליה כאדכא ברכאן בגין דכתי׳ תמיד עיני יי׳ אלהיך כה וגו׳ לעתיקא ככום של
ברכה רזא דמהימנותא נפון ודרום ומזרח ומערב הל רתיכא קדישא כדקא חזי
ליה ופתורא כההוא בגין דיתברכה ההוא לחם דלתתא ויתברך לחם עמי ויהא לחם
כגב והא לוקימנא ויסתכא ככסת ישראל מתברכא כל׳ סטרי עלמא לעילא ותתא
לעילא כההוא נסמא של ברכה לתתברכא דוד מלכא כחכמה ויתברך לתתא דיתברך
פתורא דכר כם לעתיקא כיה מזונא תדיר · קמו כלהו ונסקו ידוי לאמרו כריך
רחמנא דלשלמה הכא ושמעה מלין אלין · נפקו מן מערתא ואזלו כל חד לאתריה
חמו שרטא דכי נסא דמיתו דכפל כיתא עלויהו יתבו וחמו דקא ספדי לחיכון דמיתו
עם חיכון לאמאי · פתח רבי שמעון ואמר · ויבאו עד גרן האטד · מאן
גרן האטד · אלא הכא אתרמיז סלטנות דמצרלי דלתתרי · גרן האטד דל ממנה
סולטנה דמצרלי דלתתרי מקמי סולטנותא דישראל דהא חמו כלל מלוכאים כגלוס
כגרן ועל דל ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד וגו׳ · על כן קרא שמה אבל מצרים
עד היום הזה דודאי ממצרים הוה לוה דהכא לאו דודאי היכהו אלין כביין לעב דמיתו
ביה יודאי · ואלין יודאי אלמלא הוו יודאי לא מיתו וכיון דמיתו קלם מכפר חוביהו ·
אמר רבי שמעון תא חזי דיעקב לעב דכפקת כשמתיה במצרים לאו כרעותא לאחרא
כפקת מ״ט כמה דאתמר אלא הוה מומא דלתתרי עלמא ערבא עלמתא כההוא
ערבא דיעקב · בשעתא דהוה סליק מעלמא ושמתיה מיד לתקבר כתתריה והא
לוקימנא · תא חזי כד הוה עאל יעקב במערתא כל ריחין דנפקו לעדן לעתיקא
במערתא ומערתא אלקא כהורא ומרגא חד דליק וכד עאלו תכהן לגבי דיעקב
למצרים לעתיקא עמיה לסתלק כהורא דמרגא כיון דעאל יעקב במערתא אדלא
מרגא לאתריה כדין לסתלוס מערתא מכל סיס דלעטריך ועד יומי עלמא לא קכילת
מערתא כר כם לאחרא ולאתקבלא ושמתין דזכאן לעכרן מקמייהו בכי מערתא בגין
דיעקב מאי הוה אל זיל שאיל לאסוף · תא חזי כתיב ויצו יוסף את עבדיו הרופאים
לחנוט את אביו ויחנטו הרופאים את ישראל סל כשאר בני כשא הוה חכיטא דל :
לי תימא בגין לורחא הוה דעבדו לה כתיב ויחנטו ויצו יוסף כן וגו׳ ויצא כלהן במצרים
הא לא חזלו עמיה כלורחא דהא תמן אתקבר וכתיב ויחנטו אותו · אלא לורחא
דמלכין חיכון בגין לקיימא גופייהו מכטי לון כמשא רבות עלאה על כל משחין משורר
כבוסמין ושאני ליה גופא ויתא כתר ויתא כההוא משחא טבא לרכשין ויתין דכתיב
ויחלמו לו מ׳יום כי כן ימלאו ימי החנוטים · כתר דאתמלים דל קיימא גופא סלים
ושלמו לו מ׳יום כי כן ימלאו ימי החנוטים · כתר דאתמלים דל קיימא גופא סלים
ומכין סניחין בגין דכל סהוא לרעא דכנען ולרעא דמצרים מכלה גופא ומרקב ליה
לזמן

Jewish Theological Seminary of America LIBRARY

לזמן זשיר מכל מאר ארעא וכנין לקיומא גופא עבדי דא ועבדי מכוטא דא מגו
ומכרא . מגו דמוין דהוה מפחח על טכורא והוא עלל בטכורא לגו ומתתליב
כמעוי וקלוס ליה לגופא מגו ומכרא לזמנין סגיאין . ויעקב הכי הוה בקיומא דגופא
והכי לבטריך לגופא דא כהאי ליסנא והוה בקיומא כגופא וכפגא כגוופא דא ליוסף
דליהו דומיא דגופא ובקיומא דגופא וכפגא הוא . בקיומא דגופא דכתיב
ויחכטו אותו בקיומא דכפגא דכתיב ויישם בארון במצרים . ותכיכן ל-תוד ועזר ע"ש

תרי ימלין למאמר אל יוסף כטר ליה כרית לתתא וכטיר ליה כרית דלעילא .
מסתליק מעלמא לתתא כתרי לתתא כארון לתתא ובארון לעילא .
ארון דלעילא מאן ליהוי אלא כלילא הכא ארון הכרית לקבי דהא לא ירית ליה
אם כתיב ויעש כלא מאן דכטר כרית וכגין דיוסף כטר ליה לכרית לתתא
כתרי לרוכי . ויעש בארון במצרים הכי הוא ודאי
ברשו לתתא לתקסר כסכיכתא כלא ויעש
בארון לעילא ולתתא כגין דהוה נדיק דכל
נדיק ירית ארעא קדישא עלאה כלא
ועמך כלם נדיקים לעולם ירשו
ארץ נצר מטעי מעשה
ידי להתפאר :
ברוך ה' לעולם אמן ואמן .

תם ונשלם

תהלה לצורא עולם . ספר בראשית כויס ו' כ' לחב ע"ש לפ"ק .

ירומון יקומון אבירי אמרי ושירי ישורון לקושר קשרים
יגונן יחונן עבדיו ידידיו לחשלים באורים חמשה ספרים

1598

77589

Abram Vidal Sacerdr.

LIBRARY
OF THE
JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY
OF AMERICA

PRESENTED BY
Mortimer L. Schiff

* Nb
תורה
1558
Mantua
v. 2
c. 3
MS. Mich

שער השער לי

ספר

ואלה שמות

מהודר

מהתנא האדיר ר' שמשון בן יוחאי זי"ע

עם פקודי לעריתא וכסוף ספר

לוח הפסוקים הנדרשים כנ"ל

סודם וטעם שי"ת מחכם כמהרר

עמנואל ככמ"ר יקותיאל זצ"ל

ליש ככוכבי. והכעיר

לכרכם וכו' ככמ"ר

מפלס זצ"ל ממודיכא

פה מנטובה

תחת משמלת משלת לחוכמו סלוכוס

גולילמו גוכוחנס ירס. כשנת

חושה לשורתנו לפק

ישלח אורכו מקדם ינחיל תורה ויאליר :

משלים שתקנתי ומשכיל על דבר ומצע עוד ויסיף ניכיכו מוכיח ויי׳
ומצע כו מאמרים קנוני פתם ושורות ותיכות מסרות וייקרות כאשר ירשם בע׳ וסר
פקוחות על סאלסם להכין אותם ולסעדם במשפט ובצדקה בשפט אם שעשו סם כי סאצע
פתוח נסוף בע״ם ומלבד אם שטרחכו לכוין שסתקוקות נס שתם מכחכו כחלן חומש לסיות עכיכם
סמקום אשר נאו שם ויוכרו בשם . ומאמרי רעיע מסיחכע שמו שם בספר ברלשית ידפסו בספר
פאלי אשר מכרם אתם ברלכו את אשר עשוסו שסכחמו נס מלחכו בדעתכו לשים אותם על
בעם . וכל פקודי רעיע מסיחכע מע״ם שסיס בדעתכו לסדפיס כלם על סספר כאשר כדרם שתחבר
כאם שיש לון לכני בשע וכו׳ שהוא מאמר כחכע בגולי התקוסים בלתי כשלם יוסף נמקום שרצוי לו
מספר התקוכים . ובפרע דכניעותע ומכע כתוב בזוהר שלכו התקוסים בשם ניתו . ומאמר בע״ם
ושם ירשם ברוחם אותם . ומאמרי מפר התקוכי׳ שסוסיפו שם בפרשת ברלשית כנר בלפסו בתקון ס״ט
מאמרי שכניר ומדרש רות לפי שכבר בלפסו בספר שנחון כשר״ל מכחם מריקבטי ז״ל בפי׳ שתורם
לכן בשבטי יזרשל מדויק כשתם כי לעכויכו ולע שרבו ולע עלתם על רוחכו לעיס בין מאמרי הזוהר
עוסים נס שתם ובלעוסם יכוכו לפס לפאר כי הזוהר שבלפסו מכחכו גרוסים ושלם הוא שתם .
פן יפיחו בכו יוסבי שער שלין לפס כל כך עמק בחכתם הוחת לו יפתו הקוכים בפיהם כשבר שם
ובלעת ובפרט בוחת שחכתם יפטירו בשפם יכיטו רעם ברחותם שם שעו . תמכם מירשתכו
בשר סיכי וכשלם רבות שעו . ומחכו ידוע בלע כי שבר מלע לותו רוח שלהים בחכתם ובתוכם
מסיחכע ובאלע מה שחבר שליהן בן בסבע בתחלת פרש׳ משפטים שמו שכי מאמרי שבר מכלו בפרשת
בסשחוחת המשבות בסן . ובאלע מה שחבר בשתתקתם בתוך פרשת בן שלם פרשת שמו רעיע
לשים המאמרים כשבר שתתיקו לותם מספרים משבשים ולע שתלו בוכיו בו לתקן את שבר שותו
בדקם פעם בנו מסם תרשות ולע יוכרו בשם רעיע מסיחכע כשבר שמעבו כן רחיתו בכשלו כחסון
סתקוכים . בם שמו בכליסם מאמרי רעיע מסיחכע כפוכים בין הספרשות פעם בכתיבה בשם פעם
ויהי כי בעתו ש בסקום שבר שתלתו סם שתלתו רחיתו בספר סוסר יבורו שליו שויס בעלי שמוסו קבת
מאמרי ספר סבהיר ומדרש רות . בם שתלתים שלתים בתוך הדפס בפרשת ברלשית שתתרים מספר
סתקוכים . בם שמו בכליסם מאמרי רעיע מסיחכע כפוכים בין הספרשות פעם בכתיבה בשם פעם
בדקם פעם בנו מסם תרשות ולע יוכרו בשם רעיע מסיחכע כשבר שמעבו כן רחיתו בכשלו כחסון
לשים המאמרים כשבר שתתיקו לותם מספרים משבשים ולע שתלו בוכיו בו לתקן את שבר שותו
בכשחוחת המשבות בסן . ובאלע מה שחבר בשתתקתם בתוך פרשת בן שלם פרשת שמו רעיע
מסיחכע ובאלע מה שחבר שליהן בן בסבע בתחלת פרש׳ משפטים שמו שכי מאמרי שבר מכלו בפרשת
שבר סיכי וכשלם רבות שעו . ומחכו ידוע בלע כי שבר מלע לותו רוח שלהים בחכתם ובתוכם
ובלעת ובפרט בוחת שחכתם יפטירו בשפם יכיטו רעם ברחותם שם שעו . תמכם מירשתכו
בן יפיחו בכו יוסבי שער שלין לפס כל כך עמק בחכתם הוחת לו יפתו הקוכים בפיהם כשבר שם
עוסים נס שתם ובלעוסם יכוכו לפס לפאר כי הזוהר שבלפסו מכחכו גרוסים ושלם הוא שתם .
לכן בשבטי יזרשל מדויק כשתם כי לעכויכו ולע שרבו ולע עלתם על רוחכו לעיס בין מאמרי הזוהר
מספר התקוכים . ובפרע דכניעותע ומכע כתוב בזוהר שלכו התקוסים בלתי כשלם יוסף נמקום שרצוי לו
כאם שיש לון לכני בשע וכו׳ שהוא מאמר כחכע בגולי התקוסים בלתי כשלם יוסף נמקום שרצוי לו
מספר התקוכים . ובפרע דכניעותע ומכע כתוב בזוהר שלכו התקוסים בשם ניתו . ומאמר בע״ם
ושם ירשם ברוחם אותם . ומאמרי מפר התקוכי׳ שסוסיפו שם בפרשת ברלשית כנר בלפסו בתקון ס״ט
מאמרי שכניר ומדרש רות לפי שכבר בלפסו בספר שנחון כשר״ל מכחם מריקבטי ז״ל בפי׳ שתורם
עשה לך רב וקנה לך חבר והסר כל ספק מכחכו ומצא עוד ויסיף ניכיכו מוכיח ויי׳
פקוחות על סאלסם להכין אותם ולסעדם במשפט ובצדקה בשפט אם שעשו סם כי סאצע
ומצע כו מאמרים קנוני פתם ושורות ותיכות מסרות וייקרות כאשר ירשם בע׳ וסר
משלים שתקנתי ומשכיל על דבר ומצע עוד ויסיף ניכיכו מוכיח ויי׳

אמרו סמניסים סמוכרים נשער נס כי עלין עקבי סוף מדרשת דסרות מנחים .
ומקול נעקת הרעש וללת עדירי סנלן כמעט נטין רגלי קולים וסכ מכים
פרולים נעם סעושים נמלאכם . ושמים שתקדרו עכים עדירים משברי ים שמכוכות יסערו
לפניכו על כי רבים ימרו מבלי תקותכו בגורכו למו ה׳ . יתנרך שאל שמעוכו חיל לע כשתם
עיכיכו ולע נם לחכו ככחכו או כחכו עתם לרדוף אחרי שמלאכם סיקרם סוחת ונשבו מכתם לי׳
שעל סארץ יריקו נשם כדבות טל תורות תור יקרות כשר נתחלם ולע יבלו לרחות בלע את שקדש .
ויהי כי נאמו ש בסקום אשר שאלתו שם שבלתו רחיתו בספר סוסר יבורו עליו עויס נעלי שמוסו קבת
מאמרי ספר סבהיר ומדרש רות . בם שתלתים שלתים בתוך הדפס בפרשת ברלשית שתתרים מספר
סתקוכים . בם שמו בכליסם מאמרי רעיע מסיחכע כפוכים בין הספרשות פעם בכתיבה בשם פעם
בדקם פעם בנו מסם תרשות ולע יוכרו בשם רעיע מסיחכע כשבר שמעבו כן רחיתו בכשלו כחסון
לשים המאמרים כשבר שתתיקו לותם מספרים משבשים ולע שתלו בוכיו בו לתקן את שבר שותו
בכשחוחת המשבות בסן . ובאלע מה שחבר בשתתקתם בתוך פרשת בן שלם פרשת שמו רעיע
מסיחכע ובאלע מה שחבר שליהן בן בסבע בתחלת פרש׳ משפטים שמו שכי מאמרי שבר מכלו בפרשת
שבר סיכי וכשלם רבות שעו . ומחכו ידוע בלע כי שבר מלע לותו רוח שלהים בחכתם ובתוכם
ובלעת ובפרט בוחת שחכתם יפטירו בשפם יכיטו רעם ברחותם שם שעו . תמכם מירשתכו
בן יפיחו בכו יוסבי שער שלין לפס כל כך עמק בחכתם הוחת לו יפתו הקוכים בפיהם כשבר שם
עוסים נס שתם ובלעוסם יכוכו לפס לפאר כי הזוהר שבלפסו מכחכו גרוסים ושלם הוא שתם .
לכן בשבטי יזרשל מדויק כשתם כי לעכויכו ולע שרבו ולע עלתם על רוחכו לעיס בין מאמרי הזוהר
מספר התקוכים . ובפרע דכניעותע ומכע כתוב בזוהר שלכו התקוסים בלתי כשלם יוסף נמקום שרצוי לו
כאם שיש לון לכני בשע וכו׳ שהוא מאמר כחכע בגולי התקוסים בלתי כשלם יוסף נמקום שרצוי לו
מספר התקוכים . ובפרע דכניעותע ומכע כתוב בזוהר שלכו התקוסים בשם ניתו . ומאמר בע״ם
ושם ירשם ברוחם אותם . ומאמרי מפר התקוכי׳ שסוסיפו שם בפרשת ברלשית כנר בלפסו בתקון ס״ט
מאמרי שכניר ומדרש רות לפי שכבר בלפסו בספר שנחון כשר״ל מכחם מריקבטי ז״ל בפי׳ שתורם

77589

Jewish Theological Seminary of America LIBRARY

ואלה שמות

בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו והמשכילים
יזהירו כזהר הרקיע ומזדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד.
והמשכילים אלין אינון דמסתכלי כרזא דחכמתא בהרין ובגנזין
בזיווא דחכמתא עלאה. כזהר הזיו כנגד הכהר דנפיק מעדן. ולא אינון דאזלין בתרוי
דהאי הרקיע הוא קיומין ככוכבים ומזלי ממש ואיהו וכל אינון כוכבים דבהדיה
זהר ואלין רקיע כסיר בכסילו על גבתא. ענפוי חפיין על כל אינון דיוקנין
ואלין וכוסמין במלכין דכסרן. ותטללין תחותיה כל חיות ברא
וכל נפרי ממוא ידורין תחות אינון ענפין. **זהר** אוכח דאלנא יהוי
אינון לכלא. קיומיה לעלם ולעלמי עלמין. סטרא אחרא לא שריא כוותיה
אלא סטרא דקדושה. זכאה חולקיהון אינון דטעמין מכוא קיומין אינון לעלם
ולעלמי עלמין. אלין אקרון אינון להאי עלמא ואינון לעלמא דאתי. **זהר** אלנא
דא זקפא לעילא לעילא חמא מאן פרסי הלוכיה מתין רכוב
כפצוטותיה כהאי שלחי קיומא חד זהרא. **זהר** כל גווכין קיומין כוותיה אינון
גווכין סלקין ואחתין לא מתיסבי כדוכתא אחרא כר כהנוא אלנא.
כל כפקי מכוא לאתחזאה כגוונא דלא כהר מתיסבן ולא מתיסבן קיומן ולא קיומן
כגין דלא מתיסבן כאתר אחרא. משלא דא כפקי תריסר סבטין דמתחמן כוותיה ואינון
כחתו כהאי זהר דלא כהרא לגו גלופתא דמגרים ככמה מסירין עלאין הכא ואלה

ואלה שמות

דכתיב

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו. ראובן שמעון לוי ויהודה. יששכר זבולן ובנימין. דן ונפתלי. גד ואשר. ויהי כל נפש היוצאת מירך יעקב שבעים נפש. ויוסף היה במצרים. וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא. ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד. ותמלא הארץ אותם. ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף. ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו. הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שונאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ. וישימו עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם. ויבן ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת רעמסס. וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ. ויקצו מפני בני ישראל. ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך. וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך. ויאמר פרעה למילדת העברית אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה. ואמר בילדכן את העבריות וראיתן על האבנים אם בן הוא והמתן אותו ואם בת היא וחיה. ותיראנה המילדת את האלהים ולא עשו כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחיין את הילדים. ויצו פרעה לכל עמו לאמר כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו וכל הבת תחיון. וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי. ותהר האשה ותלד בן ותרא אותו כי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים. ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאור. ותתצב אחותו מרחק לדעה מה יעשה לו. ותרד בת פרעה לרחץ על היאור ונערותיה הלכות על יד היאור. ותרא את התבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה. ותפתח ותרא אתו את הילד והנה נער בכה. ותחמל עליו ותאמר מילדי העברים זה. ותאמר אחותו אל בת פרעה האלכי וקראתי לך אשה מינקת מן העבריות ותינק לך את הילד. ותאמר לה בת פרעה לכי. ותלך העלמה ותקרא את אם הילד. ותאמר לה בת פרעה הילך את הילד הזה והינקהו לי ואני אתן את שכרך. ותקח האשה את הילד ותניקהו. והילד גדל ותבאהו לבת פרעה והי לה לבן ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתהו. ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלתם ויפגע במצרי מכה את איש עברי מאחיו. ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את המצרי ויטמן בחול. ויצא ביום השני והנה שני אנשי עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך. ויאמר מי שמך לאיש שר ושופט עלינו הלהרגני אתה אמר אך נודע הדבר ויירא משה ויאמר אכן נודע הדבר. וישמע פרעה את הדבר הזה ויבקש להרג את משה וישב משה מפני פרעה וישב בארץ מדין וישב על הבאר. ולכהן מדין שבע בנות ותבאנה וידלו ותמלאנה את הרהטים להשקות צאן אביהן. ויבאו הרעים ויגרשום ויקם משה ויושיעם ויבאו אל רעואל אביהן ויאמר מדוע מהרתן בא היום. ותאמרנה איש מצרי הצילנו מיד הרעים וגם דלה דלה לנו וישק הצאן. ויאמר אל בנותיו ואיו למה זה עזבתן את האיש קראן לו ויאכל לחם. ויואל משה לשבת את האיש ויתן את צפורה בתו למשה. ותלד בן ויקרא את שמו גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה. ויהי בימים הרבים ההם ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה. וישמע אלהים את נאקתם ויזכר אלהים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב. וירא אלהים את בני ישראל וידע אלהים. ומשה היה רועה את צאן יתרו חתנו כהן מדין וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר האלהים חורבה. וירא מלאך יי אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בוער באש והסנה איננו אכל. ויאמר משה אסרה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה. וירא יי כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני. ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא. ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב. ויסתר משה כי ירא מהביט אל האלהים. ויאמר יי ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו. וארד להצילו מיד מצרים ולהעלותו מן הארץ ההוא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי. ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים לוחצים אותם. ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים. ויאמר משה אל האלהים מי אנכי כי אלך אל פרעה והוצאתי את בני ישראל ממצרים. ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על ההר הזה. ויאמר משה אל האלהים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרתי להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי מה שמו מה אומר אליהם. ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם. ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר אל בני ישראל יי אלהי אבותיכם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר. לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אליהם יי אלהי אבותיכם נראה אלי אלהי אברהם יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי אתכם ואת הערוך לכם במצרים. ואמרתי אעלה אתכם מענות מצרים אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי אל ארץ זבת חלב ודבש. ושמעו לקולך ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך מצרים ואמרתם אליו יי אלהי העברים נקרה עלינו ועתה נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה ליי אלהינו. ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד חזקה. ושלחתי את ידי והכיתי את מצרים בכל נפלאותי אשר אעשה בקרבו ואחרי כן ישלח אתכם. ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים והיה כי תלכון לא תלכו ריקם. ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על בניכם ועל בנותיכם ונצלתם את מצרים. ויען משה ואמר הן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקולי כי יאמרו לא נראה אליך יי. ויאמר יי אליו מה זה בידך ויאמר מטה. ויאמר השליכהו ארצה ויהי לנחש ויברח משה מפניו. ויאמר יי אל משה שלח ידך ואחז בזנבו ושלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו. למען יאמינו כי נראה אליך יי אלהי אבותם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב. ויאמר יי עוד הבא נא ידך בחיקך ויבא ידו בחיקו ויוצא והנה ידו מצרעת כשלג. ויאמר השב ידך אל חיקך וישב ידו אל חיקו ויוצא מחיקו והנה שבה כבשרו. והיה אם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקול האות הראשון והאמינו לקול האות האחרון. והיה אם לא יאמינו גם לשני האותות האלה ולא ישמעו לקולך ולקחת מים מיאר והצקת על היבשה והיו המים אשר תקח מן היאר והיו לדם ביבשה. ויאמר משה אל יי בי אדני לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז דברך אל עבדך כי כבד פה וכבד לשון אנכי. ויאמר יי אליו מי שם פה לאדם או מי ישום אלם או חרש או פקח או עור הלא אנכי יי. ועתה לך ואנכי אהיה עם פיך והורתיך אשר תדבר. ויאמר בי אדני שלח נא ביד תשלח. ויחר אף יי במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבו. ודברת אליו ושמת את הדברים בפיו ואנכי אהיה עם פיך ועם פיהו והורתי אתכם את אשר תעשון. ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה תהיה לו לאלהים. ואת המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האתות. וילך משה וישב אל יתרו חתנו ויאמר אליו אלכה נא ואשובה אל אחי אשר במצרים ואראה העודם חיים. ויאמר יתרו למשה לך לשלום. ויאמר יי אל משה במדין לך שוב מצרימה כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך. ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכבם על החמור וישב ארצה מצרים ויקח משה את מטה האלהים בידו. ויאמר יי אל משה בלכתך לשוב מצרימה ראה כל המופתים אשר שמתי בידך ועשיתם לפני פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את העם. ואמרת אל פרעה כה אמר יי בני בכורי ישראל. ואומר אליך שלח את בני ויעבדני ותמאן לשלחו הנה אנכי הורג את בנך בכורך. ויהי בדרך במלון ויפגשהו יי ויבקש המיתו. ותקח צפורה צור ותכרת את ערלת בנה ותגע לרגליו ותאמר כי חתן דמים אתה לי. ויאמר יי אל אהרן לך לקראת משה המדברה וילך ויפגשהו בהר האלהים וישק לו. ויגד משה לאהרן את כל דברי יי אשר שלחו ואת כל האתות אשר צוהו. וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני בני ישראל. וידבר אהרן את כל הדברים אשר דבר יי אל משה ויעש האתות לעיני העם. ויאמינו ויקדו כי פקד יי את בני ישראל וכי ראה את עניים וישתחוו.

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו. ראובן שמעון לוי ויהודה. יששכר זבולן ובנימין. דן ונפתלי. גד ואשר. ויהי כל נפש היוצאת מירך יעקב שבעים נפש. ויוסף היה במצרים. וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא. ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד. ותמלא הארץ אותם. ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף. ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו. הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שונאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ. וישימו עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם. ויבן ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת רעמסס. וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ. ויקצו מפני בני ישראל. ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך. וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך. ויאמר פרעה למילדת העברית אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה. ואמר בילדכן את העבריות וראיתן על האבנים אם בן הוא והמתן אותו ואם בת היא וחיה. ותיראנה המילדת את האלהים ולא עשו כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחיין את הילדים. ויצו פרעה לכל עמו לאמר כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו וכל הבת תחיון. וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי. ותהר האשה ותלד בן ותרא אותו כי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים. ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאור. ותתצב אחותו מרחק לדעה מה יעשה לו. ותרד בת פרעה לרחץ על היאור ונערותיה הלכות על יד היאור. ותרא את התבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה. ותפתח ותרא אתו את הילד והנה נער בכה. ותחמל עליו ותאמר מילדי העברים זה. ותאמר אחותו אל בת פרעה האלכי וקראתי לך אשה מינקת מן העבריות ותינק לך את הילד. ותאמר לה בת פרעה לכי. ותלך העלמה ותקרא את אם הילד. ותאמר לה בת פרעה הילך את הילד הזה והינקהו לי ואני אתן את שכרך. ותקח האשה את הילד ותניקהו. והילד גדל ותבאהו לבת פרעה והי לה לבן ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתהו. ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלתם ויפגע במצרי מכה את איש עברי מאחיו. ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את המצרי ויטמן בחול. ויצא ביום השני והנה שני אנשי עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך. ויאמר מי שמך לאיש שר ושופט עלינו הלהרגני אתה אמר אך נודע הדבר ויירא משה ויאמר אכן נודע הדבר. וישמע פרעה את הדבר הזה ויבקש להרג את משה וישב משה מפני פרעה וישב בארץ מדין וישב על הבאר. ולכהן מדין שבע בנות ותבאנה וידלו ותמלאנה את הרהטים להשקות צאן אביהן. ויבאו הרעים ויגרשום ויקם משה ויושיעם ויבאו אל רעואל אביהן ויאמר מדוע מהרתן בא היום. ותאמרנה איש מצרי הצילנו מיד הרעים וגם דלה דלה לנו וישק הצאן. ויאמר אל בנותיו ואיו למה זה עזבתן את האיש קראן לו ויאכל לחם. ויואל משה לשבת את האיש ויתן את צפורה בתו למשה. ותלד בן ויקרא את שמו גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה. ויהי בימים הרבים ההם ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה. וישמע אלהים את נאקתם ויזכר אלהים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב. וירא אלהים את בני ישראל וידע אלהים. ומשה היה רועה את צאן יתרו חתנו כהן מדין וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר האלהים חורבה. וירא מלאך יי אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בוער באש והסנה איננו אכל. ויאמר משה אסרה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה. וירא יי כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני. ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא. ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב. ויסתר משה כי ירא מהביט אל האלהים. ויאמר יי ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו. וארד להצילו מיד מצרים ולהעלותו מן הארץ ההוא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי. ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים לוחצים אותם. ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים. ויאמר משה אל האלהים מי אנכי כי אלך אל פרעה והוצאתי את בני ישראל ממצרים. ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על ההר הזה. ויאמר משה אל האלהים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרתי להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי מה שמו מה אומר אליהם. ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם. ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר אל בני ישראל יי אלהי אבותיכם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר. לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אליהם יי אלהי אבותיכם נראה אלי אלהי אברהם יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי אתכם ואת הערוך לכם במצרים. ואמרתי אעלה אתכם מענות מצרים אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי אל ארץ זבת חלב ודבש. ושמעו לקולך ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך מצרים ואמרתם אליו יי אלהי העברים נקרה עלינו ועתה נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה ליי אלהינו. ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד חזקה. ושלחתי את ידי והכיתי את מצרים בכל נפלאותי אשר אעשה בקרבו ואחרי כן ישלח אתכם. ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים והיה כי תלכון לא תלכו ריקם. ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על בניכם ועל בנותיכם ונצלתם את מצרים. ויען משה ואמר הן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקולי כי יאמרו לא נראה אליך יי. ויאמר יי אליו מה זה בידך ויאמר מטה. ויאמר השליכהו ארצה ויהי לנחש ויברח משה מפניו. ויאמר יי אל משה שלח ידך ואחז בזנבו ושלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו. למען יאמינו כי נראה אליך יי אלהי אבותם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב. ויאמר יי עוד הבא נא ידך בחיקך ויבא ידו בחיקו ויוצא והנה ידו מצרעת כשלג. ויאמר השב ידך אל חיקך וישב ידו אל חיקו ויוצא מחיקו והנה שבה כבשרו. והיה אם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקול האות הראשון והאמינו לקול האות האחרון. והיה אם לא יאמינו גם לשני האותות האלה ולא ישמעו לקולך ולקחת מים מיאר והצקת על היבשה והיו המים אשר תקח מן היאר והיו לדם ביבשה. ויאמר משה אל יי בי אדני לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז דברך אל עבדך כי כבד פה וכבד לשון אנכי. ויאמר יי אליו מי שם פה לאדם או מי ישום אלם או חרש או פקח או עור הלא אנכי יי. ועתה לך ואנכי אהיה עם פיך והורתיך אשר תדבר. ויאמר בי אדני שלח נא ביד תשלח. ויחר אף יי במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבו. ודברת אליו ושמת את הדברים בפיו ואנכי אהיה עם פיך ועם פיהו והורתי אתכם את אשר תעשון. ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה תהיה לו לאלהים. ואת המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האתות. וילך משה וישב אל יתרו חתנו ויאמר אליו אלכה נא ואשובה אל אחי אשר במצרים ואראה העודם חיים. ויאמר יתרו למשה לך לשלום. ויאמר יי אל משה במדין לך שוב מצרימה כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך. ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכבם על החמור וישב ארצה מצרים ויקח משה את מטה האלהים בידו. ויאמר יי אל משה בלכתך לשוב מצרימה ראה כל המופתים אשר שמתי בידך ועשיתם לפני פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את העם. ואמרת אל פרעה כה אמר יי בני בכורי ישראל. ואומר אליך שלח את בני ויעבדני ותמאן לשלחו הנה אנכי הורג את בנך בכורך. ויהי בדרך במלון ויפגשהו יי ויבקש המיתו. ותקח צפורה צור ותכרת את ערלת בנה ותגע לרגליו ותאמר כי חתן דמים אתה לי. ויאמר יי אל אהרן לך לקראת משה המדברה וילך ויפגשהו בהר האלהים וישק לו. ויגד משה לאהרן את כל דברי יי אשר שלחו ואת כל האתות אשר צוהו. וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני בני ישראל. וידבר אהרן את כל הדברים אשר דבר יי אל משה ויעש האתות לעיני העם. ויאמינו ויקדו כי פקד יי את בני ישראל וכי ראה את עניים וישתחוו.

ואלה שמות בני ישראל. רבי אלעזר ורבי יוסי הוא רבי אלעזר הקפר. עד אשר עברה כל האומה. דכתיב ויהי כאשר תמו כל הגוי לגות מקרב העם. ומנין שלא מתו אלא בגלות. שנאמר

אמר רבי שמעון כל נחתת שכינתא למצרים נחתת חיש מהר דשמע ישראל כדי וקבל דהוה סבר ואחרבון ותרין שמעון קדישין עמיה וכלחד וחד לת קדישא עמיה משמע קדישא וכלהו נחתו עם יעקב למצרים ההיא זמנא שמעת כמי ישראל הכתוב מצרימה את יעקב. אמר רבי יצחק משמע דקאמר כמי ישראל ולא אחר כך את יעקב ולא כאמר אתו. אמר רבי יהודה לרבי אלעזר כמי אתתי מכהן. סיינו דכתיב ויום ויבואו כאי אמר לית הכא אלא מלך דהוה אמר לית הכא כלהון מלאכין דכתיב בהו. אמר ליה כין דשמעת מלכות פרסתולא שמות כרוז עלאה מהיקאמר חיש ויבואו עלאה לתקרון נוכרין דוכרין ואיכון דכתיב תתאה מכהן לתקרון נוקבתא. רבי יצחק הוה קאים דרבי אלעזר בן ר"ש אמר ליה סבינתא נחתת למצרים דכתיב אכי ארד עמך אמר ליה תא חזי סבינתא נחתת למצרי את יעקב ושית מאה אלפין רתיכין קדישין אחרנין והיינו דכתיב כשם שמות אלף רגלי ונו' שם מאה ממצרים ההיא ויסעו בני ישראל מרעמסס סכתה כשם שמות אלף רגלי ונו' שם מאה לא כאמר אלא כשם שמות כנוונא דנקבי אלין כך נקבי אלין. ואת רזא דמלה כעדכא דנקבי אלין רתיכין קדישין מסיריתא קדישא ממי ישראל וידעו דהוו מתעכבין כניהון וכלהו כהולו דעבדו ישראל כניהון הוא והיינו דכתיב ולא יכלו להתמהמה הוא ליה למימר ולא רצו להתמהמה. ולכל לא כתיב כאן ולא יכלו. ואתידע ממש דכלהו בני ישראל הוו בני ישראל דרקיעא והיינו דכתיב בני ישראל הכהים מצרימה ולא יעקב ועל כן לא כאמר ולא שמות בני ישראל הכהים מצרימה את יעקב. הכהים מצרימה בקדמיתא ועם מי את שמות בני ישראל הכהים מצרימה את יעקב. הכהים מצרימה אתו. ולא לרבכו ויבואו כו מלכי שדים. כך נחת [illegible] ולא

לד. על פני פתאר מילא ירלף מלך סנויס כי לך יפתח ונו'.

ומשכון שמע קדישא ומארין ב"ר יצחק. וכתיב ויכון כשמעתון דבדיקויא דכתיב כשוע עדוכא וילפין מינה דרשין תקיפין דתקיפין דתכיכין רתיכין קדישין ושמיא וכל חילסון מוקיעין ומתחלחלן כפיתא סניפס דכתיב ומכאן ואילך אמרי נלבלי קדישין ולא מלכין ורבוע רבבן ומארי סיבתא מסבחין ומארין ברוך יקרא כדקדמיתא מארי נלבלי קדישין ולא מלכין ורבוע רבבן ומארי סיבתא מסבחין ומארין ברוך יקרא דיו מאתר בית סכיכתיה מתיב פסוק בשמת עשירא בשמתן ומתחלחלן עלמין סוף סכיכתא יקרא זוזוס דכשמק מוזוע לויוע זוזוס כגיד מכיס לל סטרין ריסין לקלמתי (ס"ע לקייעא) מפסוע זוזוס כשק (ס"ע לתתעך) לכלהו לעיכון לתתא וסליע לק נחת לעלן. פתח תכיכות פסוק שכינת סטרוכא דכתיב ויבואו כל מלכי שדים ונו' כתיב ויבואו כל מלכי שדים ונו' כתיב ויבואו כל מלכי שדים ונו' כתיב ויבואו כל מלכי שדים ונו'

לאו דיקא הואיל וכתורנא נחתא דויחתון ממסוי עמיה היינו דכתיב הכאי מצרימה
את יעקב. רבי יעקב דכפר חנן אמר משמיה דר׳ לכא מאן דאמר בני ישראל דהכא
היינו דלתתקרון בני ישראל ממש. רבי לכא כתיב ואמר לכו חזו מפעלות אלהי
מה שמות בארץ אל תקרי שמות אלא שמות. ואזלא מה כהא דאמר ר׳ חייא כנוסה
דרקיעא עבד קב״ה בארעא דרקיעא לית שמהן קדישין כארעא לית שמהן קדישין
אמר רבי יהודה כההוא זמא דנחת יעקב למצרים נחתו עמיה שתין רבוא למלאכי
עלאי. רבי יהודה פתח הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב ונו׳ קוזמיטין דגלופין
בקנדיטא (ס״א בקלידיטא) סקרן כדוכתיה קוזמיטין בסכינתהון גליפין כשתיתהון
הדר ששים גבורים סביב לה. אל הכא מטתו דא ליסי סביכתא. שלשלמה מלכא
דשלמתא דיליה. ששים גבורים סביב לה אלין ליונין שתין רבוא דמנהכי עלאי דליונין
מחילא דסביכתא דנחתת עם יעקב למצרים. מגבורי ישראל דלעילא הדר שם
שמות בני ישראל הבאים אל מצרימה. רבי חייא הוה חזיל מחוסא
לגוד והוה רכיב על חמרא והוה רבי יוסי עמיה נחית רבי חייא ושקליה בידוי לר׳ יוסי
אל לי בני עלמא ידעין וקרין סניהי דיעקב כשעתא דאל קב״ה לבני תרד עמך
מצרימה הוו מלאכי עפרא תלת פרסי קריב לקבריה דסבי מפרצי מרכח רכבי
עלמא מאריהון דמתניתא כתיב ויצא משם לקראת חותנו אהרן וחמא למשה דנפק
ונפק עמיה ושעזר ופטיש ונסבי כפקי עמיה רתחי לכתן ומערעי כשתא וכל ישראל
כפקי עמהון לשתכחו דכל ישראל כלהי כפקי לקבליה דיתרו מלן חמא למשה דנפיק
ולא יפוק. לאהרן ולרכבי דנפקי ולא יפוק לשתכח דבנין משה כפקי כולהון. ומה
לי בנין משה כך בנין קב״ה כד אמר לבני תרד עמך מצרימה עאכ״ו. עד דהוו חזלי
פגע בהו ר׳ לכא ר׳ יוסי הוה סביכתא הכא דחד ממאריהון דמתניתין עמכא. אמר
ר׳ לכא כמאי עסקיתו. ר׳ יוסי כהאי קרא דכתיב לבני תרד עמך מצרימה ונו׳ כל
נחת יעקב למצרים דכתיב ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה לת חוליף דכלהו
נחתו עם יעקב למצרים אלא ר׳ לכא ודלא לחוד שת. פתח ואמר היום היום דכר יי׳
אלהיכון קדישין כן בוזי הכהן בארץ כשדי על נהר כבר. תלת פלוגתן הכא. חדא דתניין
לין סביכה סורח בחונה לארץ. ותנא דלא הוה מהימן במשה דכתיב ביום ככל כותי
כאמן הוה ויהוה גלי ופרסם כל גבויה דמלכא. ותנא דלתתחזי כמאן דלא סליק
בדעתיה. אלא הכי אסיקנא בסתכיתא דילן מה דהא יחזקאל בכיתה שלימא הוה
וברעותא דקב״ה גלי כל מה דגלי וכלהו מנטריך דיגלי מפרסם אחד תרין ממה דגלי
דסכי תנן מאן דרגיל למסכל נערה וכו׳ (עיין לעיל דף נב סורס ד עד סוף דגלי)
וכלא מנטריך ומעלמא לא סביק קב״ה כגלותא ליסראל עד דהוה אתי למיהדר ליוריה
עמהון כל סכן כיעקב דהוה כחית בגלותא וקב״ה וסכינתיה וקדישין עלאין ותתאין
ורתיכין דכחתו כלהו עם יעקב הה״ד הכאים מצרימה את יעקב. אל ר׳ לכא פתח
ומי אתי מלכין כלה אתי מלכון תכאי. תנן תמר ר׳ יצחק כל ימיו של כבני כפא אלא
ידעין ולא מפחין כשולחנ׳ דמר יהון דתניא אר״י יצחק כל ימיו של כבני כפא אלא כת קול כפקת
מטורף דאורב ונמ׳ ויי לון לכבי כפא מפולחנא דמלריהון ויי לון לכבי כפא מעלכוכא

דאוריתא

דאורייתא דאמר ר' יהודה כל מאן דאתעדל באורייתא כהאי עלמא ומתגל עובדין
טבין ורית עלמא עלוי וכל מאן דלא אתעדל באורית' כהאי עלמא ולא עביד עובדין
טבין לא ורית לא האי ולא האי · ואת תנן אית מאן דירית עלמין כמוס אתרי וכמוס
מה דאמרו ליה · אלא יצחק לא תנן אלא מאן דלית ליה עובדין טבין כלל · אלא יהודה
אלמלא הוו ידעין כמה רחימותא דרחים קב"ה ליע' הוו אתלין בכפורית למרדף
אבתריה דתכית כשעתא דנחת יעקב למצרים קרא קב"ה לפתגלית דוליה אמר להון
כולכון חותו למצרים ואנא לימות עימכון · אמ' אבוהתא רבוה דעלמא לית נבואת
בלא מלכא אמר לה אתי מלכון כלה מלכון מאתרא דעדן דמלוכן בכל עובדוי ·
כלה דא אבוהתא דהיא כלה בחופה ואזלא הא כתיב דתניא אלי יהודה מאי דכתיב
ויהי כיום כלת מצה כלת כתיב ביומא דעלת כלה לחופה ואבוהתא דא היא כלה ·
אתי מלכון תכאי מאתר כי מקדש דלעילא · תשורי מרחם אמכם · מרים דמן
מרחא דיהון דכוי מסיבותא ומן כופתו ויעקב וכנוי · מרחם אביר ורחמון דליכון
עתידין לקבלא תורית דילי מטורא דחרמון ולגבא עלייהו כבלותהון · תחשבות
תרוית חלין ליכון עתין עשו דלמיין לתרוותא ובחרין דמתבין להון בכל פולחא
דקשיו · ר' לכא אמר אתי מלכון כלה וגו' וכי מלכון אתת ואלא מלכון עולם · שא אלי
לכא בשעתא דכתית אבוהתא למצרים כתיב בהדם אתין רכוב על אלפי הצרת
וקב"ה בקדמיתא הוה ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם · ר' יצחק אמר אתי מלכון
כלה דא היהי אבוהתא · אתי מלכון תכאי מאתר כי מקדש דלעילא · תשורי מרחם
אמכם · מאתר כי מקדש דלעיל ומאתר כי מקדש דלתתא · ואת' ר' יהודה מעולם
לא זכה אבוהתא מכותלא דמערבא דכי מקדש דכתיב הנה זה עומד אחר כתלנו
והוא רחם אמכם לכל עלמא · מרחם אביר ורחמון מאתרא דאורייתא כפקת לעלמא
ולמה לגבא על ישראל · ממשנות תרוית חלין עתין עשו · ר' יודן אומר ממשנות
תרוית חלין ליכון תא דעבדי באורייתא כמשנות המדרשות וכתבי ככפויות דליכון
תרוון ומרים באורייתא · רבי חייא קוס יתיב קמיים דרש על מה אחת אורייתא
לאמכי כמו דישקך דליכון תרוסר בקדמיתא ולבתר כן מבשים דכתיב כל הנפש
לבית יעקב הכלה מצרימה מבשים מ"ש מבשים ולא יתיר · אלא לקבל ע' אומין דליכון
בעלמא ולכון הוו אומה יחידאה לקבל כלהון · ותו אלא ת"ח קלדוטין דכסרין נעכפין
ויתבין כמה ושהון ממכן על מבעין עתמין כפקין מתרסר גליפין קטורין דאסתחרן
במטלטליהון למתקלן לאתרא רוחי עלמא קב"ה יכב גבולות עמים למספר בני ישראל
ויהיו דכתיב כי כחרבא רוחות הצמיח פרשתי לתכם לאחזה דליכון קיימין בגין
ישראל כחרבא לא כאמר אלא כחרבא כמה דאי אפשר לעלמא בלא חרבא רומ' כך
אי אפשר לעלמא בלא ישראל ·

ויקם מלך חדש · ר' לכא פתח אזריך זורעי על כל מים משלחי רגל השור
והאמור זכאין ליכון ישר' דקב"ה אתרעי בהו מכל שאר עמין וקריב
לון לנביה דכתיב וכך כאר ה' להיות לו לעם סגולה וגו' וכתיב כי חלק ה' עמו יעקב חבל
נחלתו · ישראל מתדבקין ביה בקב"ה דכתי' ואתם הדבקים בה' אלדיכם חיים כלכם

היום. ועד זכאין ליכון קמיהם כנין דליכון זרעין על כל מיס. מלו על כל מיס דזרעין
לנדקה ומלן דזרע לנדקה כתי כיה כי נדול מצל שמי מעל שמיס על כל מיס ליהו סני
זמלן ליהו מעל שמיס לה עלמא דלתי ויסרל זרעי זרעא על כל מיס. בספרא
דרב ייבא סבא הכי אמר כתיב בנזרת עירין פתנמא וכמימר קדישין שלמתא כל
דיכון דהוי עלמא וכל נורין וכל משתין כלהו קיימי כחד היכלא דתמן עב סנהדרין
מעייכין כדיכון דעלמא והוה היכלא לקדי היכלא וכות כנין דכד דייכין דיכא מסככין
בזכותא דכר כם בקדמיתא דלאו הכי כסהון דרנא דההוא סטר לאחרא דתמן ליהו
לתר לקדי חובה כנין דכל עובדוי דסהוא לתר דכתם לסת זכוסים לה ליהו חלא
למסככא כחובא דכר כם ולמלמן עבדא למאריה. ליכון דהיכלא דוכותא לק מיס
מתוקים מיס נלולין. ליכון דהיכלא דחובה לקדמין מוין מרירין מי המרים המאררים
בסהוא היכלא דוכותא לה קיימי חלין תלת בכי חיי ומזוכי. ולאו בסהוא לתר לחובה
לה כמיס מתיקין ונלולין ולאו כמיס מרירין מלטטין ועל דה ויסרל זרעי על כל מיס
זרעא קדישא לאולדן על כל מיס ליהו דהה לאו תקין זרעא דכולהו חלא לעילא
כמזלא קדישא תלת מלתא על כל מיא ליהו. ממלמי רבל הסור והחמור דלא לוית
לון כסהוא סטרא כיסא כלום. ומסדרן מכוייהו כל מלקין כיסין ומתדבקין כסהוא
סטרא טבא דכל קדושין עלאין. סור וחמור כל מזדווגן כחדא תרין פנעין כיסין
ליכון לעלמא. סור סטרא דליכא קדושא ליהו ולתדבקותא דסטר קדישא ליהו
חמור כד לזדווג כהדיו לליהו מסטרא לאחרא תרין פנעין כיסין ליכון לעלמא
ועל דה סמעון תוקפא דדיכא קדושא הוה כיה וכל מזדווגן כחדא לה יכיל עלמא
למסבל וכנין כך לה תחרוש כסור וכחמור יחדו ועל דה סדר יעקב מלה דה
דכתיב ויהי לי סור וחמור. ואו לאו דמחיך ויעקב נרמיה דמילו סניא ככל כיה כעמו.
ויקס מלך חדם על מצרים כספרא דרב סמכוכא סבא הכי לתמר מלו דכתיב ויקס
מלך חדש על מצרים. תא חזי כל עמין דעלמא וכל מלכין דעלמא לה לתתקפו
כסולטנהון חלא כניכיהו דיסרל. מצרים לה הוו סלטין על כל עלמא עד דלתו יסרל
ועלא תמן כגלותא כדין לתתקפו על סאר עמין דעלמא. ככל לה לתתקפו על כל
עמין דעלמא חלא כנין דיסרל לסויין כגלותהון. חדוש לה לתתקפו על כל עמין
דעלמא שא כניכהון דיסרל לסויין כגלותהון דהה עמין חלין כספלותא הוו כסאר
עמין ומחיכין הוו מכלהו וכנין יסרל לתתקפו. מצרים דכתיב מבית עבדים
עבדים לקרון ממש דהה מצרים כספלותא דסאר עמין הוו. ככל דכתיב סן חרץ
כשדים זה הגם לה כיה. חדוש דכתיב הכה קטן כתתיך כגוים כזוי לתה מאד וכלהו
לה כטלו תוקפא חלא כניכהון דיסרל. דכד יסרל כגלותהון מיד מתתקפו על כל
סאר עמין דעלמא. מט כנין דיסרל ליכון כלחודיהו לקבל כל עמין דעלמא. כד
עלו יסרל כגלותא דמצרים מיד הוה קיימ למצרים ולתתקף סולטנותא דלהון
לעולם על כל סאר עמין דכתיב ויקס מלך חדש על מצרים. ויקס קיימ הוה לון
לתתקף וקס סהוא ממכח סולטנא דמצרים ולתייסיב ליה תוקפא וסולטנותא על
כל סאר עמין דהה כקדמיתא לוית סולטנותא להסוא ממכח דלעילא. ולכתר לעמח

דלתתא

דלתתא · ובגין כך ויקם מלך חדש על מצרים דא הוא ממנא דלהון חדש הוא דעד
ומא הדין לא הוא ליה אולטנו על מאר עמין ושתא לתקש לשלטאה על כל מאר
עמין דעלמא וכדין לתקיפו תחת שלם רגזה ארן תחת עבד כי ומלוך · ר׳ חייא אמר
תלתין ומין עד לא ויתי תוקפא לעמא כארעא או עד לא תיתי תכירו לעמא כארעא
מכרזי בעלמא הדא מלה ולזמכין דתתמסר הדא מלה בפומא דרבוי · ולזמכי לתיכון
בני כשא דלית כהו דעתא ולזמכי דהדא מלה לתתם כפומא דעופי ומכרזי בעלמא
ולית מאן דישגח כהו כד עמא זכאין לתמסר הדא מלה לתיכון דיסין זכאין דעלמא
בגין דיודע לון ויתיכון לעמא דיהון וכד לא תיכון זכאין כדקאמרן ר׳ אלעזר הוא יתיב
ומא חד לתרעא דלוד והוא יתיב עמיה רבי אבא ורבי יהודה ורבי יוסי · אר׳ יוסי
אימא לכו מה דאמית יומא דא כנפרא קמית בכורא חמית חד עופא הוא טלים
זקף לעילא תלת זמכי ומחיך חד והוא אמר עלאי עלאי טסי דקיקין (ס״א רקישין)
לימיכא תלת זקפין ממכן אלטנין על ארעא חד יתיב דלא יתיב לשברו ליה בכורא
דדליק משברין קיימים אלטניה תלת כמכין אלטין עלאין קיימין על עלמא
רמיכא לסהוא שפא קלא לאמיכא ליה עופא עיבא אימא לי תלת דקיימין ממכן וחד
דמשברין אלטניה מאן לימין רמא לי תלת אלין מגדפא לימיכא וחד משמאלא (ס״א
ומגדפא משמאלא חד) ולא ידעינא מאי רמוז · כסיב להו רבי אלעזר בחית להו לשחורי
כפק דמא מחורי חמרא ודמי תלת אלטני עמין קיימין כארעא ומימין למשבר
גזרין כיסין ליזרעל · כסיב סהוא גירסא דכנדפא שמאלא ובפק אשתא לוכמא
מניה אמר אלטנא דמצראי תעדונין וזמין חד מלכא לשברא בכל ארעא ולמכסי
דכרכי תרסין ומתיר בנין ובני בנין (ס״א וזמין חד מלכא מפיכין תלת דקאמרן למשלא
נם ומתיר נם בניכא ובני בם בניכא) דמא לון ר׳ אלעזר לארעא כפלו אלין תלת על חד
דלמסר שמאלא · עד דהוו יתבי לשבר חד יכוקא וסים קלרי מצא מצרים הסם ו׳
רוכב על עב קל וכא מצרים · לשבר תכויכא אמרים ואמר ואלן מצרים תהים שמשם
לשבר תליתאה אכריה ואמר ואקדה מכמתי מצרי׳ אמו סהוא גירא דנדפא שמאלא
דלתוקד ותלת אלטנין דהוו עליה לא לתוקדן · אמר ר׳ אלעזר הלי דעופא והלי
דדרדקי כלא נכוהה עלאה הוא (ס״א כלא לימיו מכמתא עליה) וכעא קלא לאחזאה לן
סתרי עלאי דהוא עביד הסד כי לא ועבד יי׳ אלהים לכר כי אם גלה סודו אל עבדיו
הנביאים ואכזמי עדיפי מיכיאי כלא דהא לנכיאי לזמכין סרת עליהו רוח קודשא
ולזמכין לא ואכזמין לא לעדי מכהון רוח קודשא לפילו רגעא חדא זעיר דידעין מה
די לעילא ותתא ולא כעו לגלאה אר׳ יסודם כלא חכמתא וחכמתא דר׳ אלעזר יתיר
מכלהו · רבי אבא אמ׳ אלמלא לא הוו אכזמין לא ידעין כבי כשא מסו אוריתא ומסו
פקודוי דמאריי עלמא ולא לתפרשא רוחא דבני כשא מרוחא דבעירא · אר׳ יצחק
כד הויתי קאים דיכא על עמא בקדמיתא עביד דיכא כההוא ממנא דממכא עליהו
לעילא דכתיב ויפקוד י׳ על כבא המרוס כמרוס ועל מלכי הגוים קדמים · מאי דיכא
לתדין הסוא ממכא דלעילא · לשברו ליה כההו כתר דיוקר דכנויד וכפיק וכדין לעדיו
(הסוא) סולטנותא דיליה ומיד מכרזי עליה כרקיעא סולטנותא דפלניא לעלוי מכיס

עד דמטו להוץ קלח בכל לחיכון דקיומין עד דמטי בחיכון דמלטין כהאי עלמא ונפיק קלח ואכרו בכל עלמ׳ עד דמטי לעופי ולחיכוקי ולחיכון טפסין דכמי כפא דלח ידעין.

ויקם מלך חדש. ר׳ חייא אמר מלך חדש ממש הוה דהוה מחדש גזירין דלא הדש מלכא לחברא מקדמ׳ דכא. אשר לא ידע את יוסף. כל ההוא טובו דעבד יוסף בחרעא דמצרי׳ דכתיב ויכא יוסף את כל הכסף בבית פרעה וקיי׳ לון בכמי כפכא. כל האי לא דכיר ועבד גרמיה דלא ידע בהיה. ר׳ יוסי ור׳ יהודה הוו יתבי ולעלן בחורייתא קמיה דר״ש אמר ר׳ יהודה האי דכתיב ויקם מלך חדש על מצרים ותניון דהיינו קס מגרמיה מה דהוה אפיל קס ולא תתחזי למלכא אבעותרא קס. אמר רבי שמעון כלא הוה כגונא דלא תתחזי למלכא וקס מגרמיה וכעא לאובדא לעמ׳ מעלמא חוץ הכא האי לא תתחזי למלכא וקס מגרמיה וכעא לאובדא לים׳ מעלמא דכתיב ויאמר אל עמו וגו׳ הכא כתכמה לו וגו׳ וכל הוא קס מלכא לעלא קס מלכא לתתא. פתח ואמר משא מצרים הנה י׳ רוכב על עב קל ובא מצרים מפניו. תא כל מלכין דעלמא וכל עמין דעלמא לא תסיבי כלום קמי קב״ה דכתיב וכל דלריחרעא כלא חסיבין וכמכניים עביד כחיל שמיא. ובכא כמצרים תצ״ג דכל לחיכון נכורתן ודרע׳ מרמתא בלי קב״ה כמצרים מה כתיב הכא הנה י׳ רוכב על עב קל ובא מצרים מתי שכא בכל עמין דעלמא דלא הוה הכי דהא קב״ה גזר בזירה ואתעביד ובכא לחיו לתא דכתיב ובא מצרים וכתיב ועברתי בארץ מצרים לכי י׳ לילא בגין דמלכא הוה אתי לאפקא למטרוניתי׳ דהוות תמן. ובגין יקרא דמטרוניתא הוה אתי. ועל דא הוה קב״ה בעי ביקרא ואתי לגבה לאקמא לה ולמיכם לה ודא כמה דאמרן קב״ה למעבד בסוף גלותא דלדוס. אמר רבי יוסי לי הכי דכגין דמטרוניתא הוה הא בגלותא דבבל מטרוניתא תמן הות אמאי לא הוה כך אלא תכיף דאשתלח גבריס דכשלו בפיס בכריות ואעילו בריית קיומא קדישא בכרסותא דארע ובגין כך אתקבידו מכהן בסין ואתזון דאתחזי למעבד להו מה דלא הוה הכי בגלותא דמצרים דכלהו הוו מבטוי יס. בכי ישראל עלילו בכי ישראל בפקו. בגלותא דלדוס בעי קב״ה לאתיקרא בעלמ׳ ולמיתי לחיכון לאקמא למטרוניתא לבערא לים מעפרא. וי למאן דיסרע תמן קמיס בשעתא דיומא התכערי מעפר קומי מבי ורומלס התפתחי מוסרי צוארך. מאן הוא מלכא ועמא דיקום קמיס. וכעו חלילי מצריס מפניו. חלילי מצרים לאו על לחכין ואעין לאתמר חלא על כל לחיכון דרגין ממכן עלאין ועל לחיכון פולחכין תתאין דלהון. וככל לאתר דגלו ישראל קב״ה כעי עלייהו ואתקכיל מלחיכון עמין. מה בתיב כה אמר י׳ מצרי׳ ירד עמי כראשונ׳ לגור שם ואשור כלחץ עשקו. תורעמא דאתרעם קב״ה על אשור ואמר חמומה עבד לי אשור דלא מצריס דאכלו עבדות כהו כל לחיכון דיכון עמי לחיכון כאתו תמן לדיירא כיניהון וקבלוס מצרי׳ כיומייהו ויהבו לון ספר ארעא בגין ואע״ג דאעיקו לון בגלותא לא תעדו ארעא מכהון דכתיב רק כארץ גשן אשר בס בכי ישראל נוסח. ומוטב ארעא דמצרי׳ הוה דכתי׳ כמוטב הארץ רעמסס ותו לא תעדו מדלהון כלום דכתיב וממקנה בני ישראל וגו׳ ועכד לאתדנו בכמה דיכון. לכל אשור כלחץ עשקו. לטול

[illegible] בארעא דסיופי עלמא ובטל לון מארעא דלהון · ומה מגרהי דעבדו כל בני טבלון
ליסרקל לאתלמו בכל לישון דיכון · לאזור ולדוס ומאר עיון דמשיקין לון וקטלין לון
וכטלין לון ממוכיהון עלכו דקב״ה בעי ליקר׳ שמיה עלייהו דכתי׳ ואתגדלתי ואתקדשתי
ונודעתי · קדם כמנדיס במלכא חד · ובכא ככל מלכין דעלמא · רבי שמעון זקף
ידוי ובכא ואמר ווי מאן דיזדמן בסטנא זמכא וזכאה חולקיה מאן דיזדמן ויסתכי
בסטנא זמכא · ווי מאן דיזדמן בסטנא זמכא כגין דכד ייתי קב״ה לפקדא לחיילתא
ויסתכל מאן לישון דקיימין בסדיה ככל לישון דמסתכאי שמיה ככל עובדוי דכל חד
וחד ולא יסתכי זכאי · דכתיב ואכיט ואין עוור · וכמה עקתין על עקתין ליסרקל
זכאה מאן דיזדמן ויסתכי בסטנא זמכא כגין דכתי׳ ויתקייים במימכותא יזכה
לסטנא כסירו דחדוס דמלכא · ועל סטנא זמכא כתיב וגרפתים כגרוף את סכסף
וכחכתים כבחון את הזהב וגומ׳ · לכתר דלישון עקתין מתערי עַל יסרקל וכל שיון
ומלכיהון ויתיעטון כחל עלייהו ומתערי כמה גזירין כישין כלהו בעיטא חדא עלייהו
ויתון עקתא על עקתא כתריתא מסכמן קמייתא · כדין יתחזי חד עמודא דאשא
קאים משלא לתתא לרכשין ושמין וכל שיון דעלמא חמאן ליה · בסטנא זמכא ויתער
מלכא משיחא דכפרקן מנו גכתא דעדן מסטנא לתר דלתקרי קן נפור ויתער
בארעא דגליל וסטנא זמכא ויתרגז כל עלמא וכל בני עלמא מתחכאין
גו מערתי וטכרי דלא יתכנון לאתחזאה · ועל סטנא זמכא כתיב ובאו במערת צורים
ובמחלות עפר מפני פחד יי׳ ומהדר גאוכו בקומו לערוץ הארץ · מפני פחד יי׳
דא סטנא רגיזא דכל עלמא · ומהדר גאוכו · דא משיח · בקומו לערוץ הארץ כד יקום
ויתגלי בארעא דגליל כגין דליהוי סוף לתר קדמאה לחרבא בארעא קדישא ובגין
כך יתגלי תגן קדמאה לכל לתר ומתגן יתער קרכין לכל עלמא · לכתר תרכשין
יומין דעמודא יקום מארעא לסמוך לעיטיהון דכל עלמא ומשיח יתגלי יקום מסטר
מזרח תל ככבא מלסטא לכל גוכין ומכבש ככבין לחרבין דסחרן לסטנא ככבא
ויניחון לה קרבא לכל סטרין תלת זמכין ליומא עד שבעין יומין וכל בני עלמא
חמאן · וסטנא ככבא יניח כסו קרבא כטיסין דכורא מלסטין מפנין לכל עבר
ובטש כסו עד דכלע לון בכל רמסא ורמצא · וביומא לפיף לון ויניחון קרבא
לעיטיהון דכל עלמא וכן בכל יומא עד שבעין יומין לכתר שבעין יומין יתגני סטנא
ככבא ויתגני משיח עד תריסר ירחין ויתדר סטנא עמודא דאשא כמלקדמין וכיס
יתגני משיח וסטנא עמודא לא יתחזי · לכתר תריסר ירחין יסלקון ליה למשיח
כסטנא עמודא לגו רקיעא ותמן יקבלתוקפא ועטרא דמלכותא · וכד כחית יתחזי
סטנא עמודא דאשא כמלקדמין לעיטיהון דכל עלמא ויתגלי לכתר משיח ויתכבזון
לגבית עמין סגיאין ויתער קדרן בכל עלמא · וסטנא זמכא יתער קדמאה ברוך הוא
גבורתיה לכל עמין דעלמא ומלכא משיחא יתידע בכל עלמא ובל מלכין דעלמא
יתערון לאתחברא לגחתא קרבא כיה · וכמה עמין מסרוזי והודאין ותספכו לאסדרא
לגבייהו וייתון עמהון לגחתא קרבא על מלכא משיחא · כדין יתחשך כל עלמא חמש
עזרה יומין · ובגיחין מעמא דישראל יהון מתין בסטנא חמזכא · פתח ואמר כי

יקרא

יקרין קן צפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ אפרוחים או ביצים והאם רובצת ע
אלא תשלח את האם ואת האי קרא לוקימנא ליה ואיהו חד מכקודי תורייתא בניזין
ואלן אית לן בי"ד של תורייתא בניזין אבילין ואחרנין ידיעין לנו מבריית בלישנין תלתין
ותרין אבילין דלתורייתא. לימר רבי שמעון לרבי אלעזר כריס אלעזר כזמנא דיתער
מלכא משיחא כמה לתתין וכסין לאחרנין יתערו בעלמא. תא חזי כנסת דעדן
דלתתא אית אתר חד גניז וטמיר דלא לתידע. ואיהו מרקמא בכמה גוונין. וביה
גניזין אף היכלין דכסופין. ולית מאן דעייל בהו כר משיח דאיהו קאים תדיר בנסת
דעדן. וכל נסת מסחרן בהיכלין סגיאין דנדיקויות. ומשיח קאים ועל כמה חילין
ומשריין דכזמתין דנדיקויות וכרעי ירחי וכזמני וכסכתי משיח עאל בהאוא אתר
לאסתעטע בכל היכלין היכלין לבו. לבו מכל היכלין אית אתר אחרא טמיר וגניז
דלא לתידע כלל ואקרי עדן ולית מאן דיכיל למנדע ביה. ומשיח לבניז (ס"ג אתגלי)
לבר סחרניה דהאוא אתר עד דאתגלי ליה חד אתר דאקרי קן צפור ואיהו אתר
דכריז עליה האוא צפור דאתער בנסת דעדן בכל יומא ובהאוא אתר מרקמן
דיוקנין דכל אלין עמין דאתכנשו עלייהו דישראל לאסתעטע לון. עאל בהאוא אתר
זקיף עיבוי ואזי אהכן דעאלין בחרכן בית אלדין עד דאמי לרחל דלמעלה כאכפה
וקם מכאס לה ולה נכיאת לקבלה תכחומין כלה מאכה הכאס על כניס. כדין משיח להנחס
מריס קליה ובכי ואזד עזא כל נסת דעדן וכל יומין נדיקוי דאתמן נעו ובכו עמיה
געי ובכי זמכה תנייכה ואזדעזע האוא רקיעא דעל בני נסת אלף ואחם מאה רבוא
מסריין עלייהו עד דמטי לבו כרסייה עלאה. כדין קב"ה מחמיז לאהוא נפרח ועאל
לאהוא קן דילה ויתכא לבני משיח וקרי מה דקרי ואתער מה דלתתר. עד דמבנ
כרסייה קדישא לאתקרי תלת זמכין האוא קן צפור ומשיח וכלא סלקין לעילא. ואומי
לון קב"ה לאעברא מלכו משיח מן עלמא על ידא דמשיח ולכתמא ויקמין דישראל.
וכל יומין טבאין דזמין קב"ה למעבד לעמיה. ותב האוא קן צפור ומשיח לדוכתיה.
ותב משיח ואתגניז בו האוא אתר כמלקדמין וכזמנא דיתער קב"ה לאתקנא אתון
דזמיה בגלימו יוד כה"א לאתקנא ואו כה"א למהוי כלא כגלימו חד כדין יתער חד
ככבא בכמצע רקיעא כגוון תרגוכא להוט וכנין כיממא לעיניהון דכל עלמא ויקום
חד מלאכא דאתמנא מסט' דנפון גו רקיע' ויקום דא לקבל דא תרכעין ימין ויתכללון
כל בני עלמא. לסוף תרכעין ימין ינחון קרנא ככבא ומלאכא לעיניהון דכלא
ויתפשט האוא מלאכא כיקידו דאתמנא מסט' דנפון גו רקיעא ויחשוב למכלא האוא
ככבא. וכמה מליטין ומלכין ואומיא ועממיא יתכללון מהאי. כדין יסתלק האוא
ככבא לסט' דרום ויטלוט על האוא מלאכא והאוא מלאכא יתכלע זעיר זעיר כרקיעא
מקמי האוא ככבא עד לא יתחזי כלל כדין האוא ככבא יעכיד תרתין כרקיעא דריסר
תשעתין ותלת מאה פרסין ויומי וזדעזעון כל בני עלמא ויתחזך שמשא כפלגו יומא
כמה דאתחזך יומא דאתחרב בי מקדש עד דלא יתחזון שמיא וארעא. ויתער חד
כלא כרעם וזיקין ואתחלחלא ארעא מסהרא כלא וכמה חילין ומשריין ומותנין מכיס
והאוא יומא (ממש) ויתער בקרנא דנסת מלאכא דאתמנא כהאוא כלא דיתער ככל
עלמא

עלמא · וויקיר כמה מגדלין וכמה סיכלין וכמה מגדלין יפלון · וכמה פרצופי ורגרגי
יפלון בהדוח יומא · וכלהו יתכנשון עלה לגיחם · וכל בני עלמא לא יכלין (פ״ע יתחזון)
למחזה · מהדוח יומא עד תריסר ירחין יתיעטון כל מלכי ונזרין כמה גזרו וכמה
גזרות על ישראל ויבלחון ביה כמה דלתתא זכאה חולקיה מאן דישרש תמן וזכאה חולקיה
מאן דלא יערע תמן · וכל עלמא יהך כערבוביה סגיא · למוף תריסר ירחי יקום שבעא
מישראל דלא מלכא משיחא דיתער נר נשמתא דעדן · וכל חיכון דדיקוותא יעטרון ליה
תמן ויחברון ליה מאני זיוא כתותן דשמין דמלכי דשמא קדישא · וקלא יתפוצץ
בעכפי חלמין דנפתא · קרי בחיל ואמר לתערו קדישין עליונין קומו מקמי מאריכון
עדכא למתהכרא חולקא כבעלה וכעלה כשי לסקמא לה כוקמין דעלמא ולסקמא לה
מעפרא · כדין יקומון כלהו ויחברון ליה כמלקדמין מאני זיוהי · לכרסם מיומיהי ·
ינחך מסמשים · ועקב קמיה · מסך רעיא מהימנא על כל חלין דדיקוותא חזיל ורקיד גו
נפתא דעדן כיון דלתתקן משיח על ידא דדיקוותא כנפת דעדן ושוב בהדוח דוכתא
דלקרי קץ נפ״ר כמלקדמין ואמי תמן הדוח דיוקנא דמרכן כית מקדשא וכלהו
דדיקוותא דלתתקנו ביה · כדין כטיל מתמן (פ״ע עשר) לבושין ו[illegible] לכושי קנאה ·
ויתגניז תמן מרכבין ויומין דלא לתגליה כלל · לסוף מרכבין יומין קלא חד יתער
ויתקרי מנו כורסייה עלאה הדוח קץ נפ״ר כמלכא משיחא דלתגניז כיה · וכדין
סלקין ליה לעילא וקב״ה אמי ליה למלכא משיחא מתלבש בלבושי נוקמא ואניר מאני
זיוי כטיל ליה וכזיק ליה על ריפים · כדין מודעזען ג׳ מאה ותשעין רקיעין דלעילא
קב״ה לחד רקיעא מיומין דהדוח נפיז משית ימי בראשי ופיק חד היכלא דבהדוח
דקיעא חד כתרא נליפא מחקק בשמהן קדישין · בהדוח עטרא לתעטר קב״ה כד
עברו ישראל את ימא למיטל נוקמין מכל ריתיכי פרעה ופרשוי ואעטר ליה למלכא
משיחא · כיון דלתעטר ולתתקן בכל הני תקונין כטיל ליה קב״ה ופיק לי׳ כמלקדמין
מאן אמי ריתיכין קדישין ומסריין עלין דסחרי׳ ליה ויהבין ליה מתכן ובכזכן סגיאין
ואתעטר מכלהו עילא תמן בחד היכלא ואמי מלכי עלאי דיקרון מכלי כיון
דיכנו על מרכן כי מקדשא וכבלין תדיר ויכון יהבין ליה חד פורפירא סומקא
לחשבך נוקמין כדין קב״ה נפיז ליה בהדוח קץ נפ״ר ולתכסי תמן תלתין יומין · לכתר
בהדוח קץ נפ״ר ואת מעטר בכל חיכון תקונין משלח ומתתא כמה מסריין קדישין
מחרכים ויחמון כל עלמא חד בהירו תלי מרקיע לארעא ויקום שבעא יומין וכל בני
עלמא ותמהון ויתבהלון ולא ידעון כלל כר חיכון מכימין דידעין כרזין חלין זכאה
חולקהון וכל חיכון שבעא יומין יתעטר (פ״ע יתער) בארעא בהדוח קץ נפ״ר כלא לתר
כדרך דלא קכורת רחל דחיכי קיימא כפרש לורחין ויכפר לה ויכתם לה וכדין תקבל
תנחומין ותקום ותנפיק ליה לכתר יקום הדוח בהירו מהדוח לתר ושרי כיריתו
קרתא דלילכי בכל עין דלא יריחו אן על הארץ דלא ירופלם ויהא גניז בהדוח בהירו
דקץ נפ״ר תריסר ירחי · כתר תריסר ירחי יזדקף הדוח בהירו כין שמיא וארעא
ושרי בארעא דגלגל דתמן הוא שרותא דגלותא דישראל · ותמן יתגלי מהדוח בהירו
דקץ נפ״ר ותב לך תריסר ירחי ויעדעזע כל ארעא כמלקדמין מסייפי שמיא עד

סייפי

סיפי שמיה וכדין וכדיעון כל עלמא דהה לתתגלי מלכ׳ משיחא כארע דגליל ויתכנשון
ליה כל מיכון דלעלין כאוריתא ומיכון זעירין בעלמא וכזכות ינוקי דבי רב יתתקף
חיליה לאתגברא ורזא דה לאפרוחי ואי לא יסתכמון מלין הא ינוקי דיתכין כתיקפא
דלמטן וינקי כמה דאת אמר גמולי מחלב עתיקי מסדים ׳והייכו אן כנים דכנין שין
מריה אכיכתא שמהון דישראל כגלותא דהה מכימין זעירין ליכון דיסתכמון כסמא
זמכא והייכו והה רוכבת על הפרוחים אן על הכנים לא תקא הה על הכבי דהה
כיה לא קיימא מלה לאפקא לה מן גלותא שא כמלכ׳ עלאה לכיון דליכון רכיין וינוקין
יהכין תוקפא למלכא משיחא כדין לימא עלאה דהיא רכיעא עלייהו ויתערת לנבי
כעלה ויתעכב הכי עד תריסר ירחין לחרכין. לכתר ויתי כעלה ויוקים לה מעפרא
כלל לקים את סכת דוד הנופלת כסכות וימא מלכא משיחא שארי ויכנוש גלותא
מסייפי עלמא עד סייפי עלמא כלל לא יהיה כדאך כקנה הנמים ונו׳. מהכות וימא
כל לחתין ונסין וגבורתן דעביד קבה כמצרי יעביד לן ליסרא כלל כימי נאתך מארץ
מצרים לראהו כפלאות. לאמר ר׳ שמעון שעזר כרי כל שין מלין תסכא כרזא דתלתין
ותרין סכולין דכשמא קדישא ועד דנסין שין לא יתערון כעלמ׳ לא יסתלק רזא דשמא
קדישא ולא תתער לאהכ׳ כלל הסכעתי לתכא כנות ירושלם כנכחות. כנכחות דלא
מלכא דלקרי נכחות. או כלילות סדום שאר חילין ומסריין לתת׳ לא תשרו ולא
תעוררו את האהכה דא ומיכא דקבה לקרי לקבה. עד שתחפץ היא דשכינת
לעפרא ויהא רעותא דמלכא בה. זכאה חולקיה מאן דיזכי להסוא דרא וכאה חולקיה
כעלמא דין וזכאה חולקיה כעלמא דאתי. רבי שמעון אריה ידוכגלו לקבה ונלי גלותיה
לכתר דנלי גלותיה לתו ר׳ אלעזר כריה ור׳ אכא ויתבו קמיה. עד דסנו יתכיקמיה
ימו חד נסירו דימא דלתחת ואתתקע כגורא (פא גרוש) דשלהובא דאשא גו
ימא דטכריא ואזדעזע כל הסנף אתר. אמר לה ודאי הסת׳ הוא עדאך דקבה לדכר
לכתר דנלי גלותיה לתו ר׳ אלעזר כריה ור׳ אכא ויתבו קמיה. עד דסנו יתכיקמיה
ימו חד נסירו דימא דלתחת ואתתקע כגורא (פא גרוש) דשלהובא דאשא גו
ימא דטכריא ואזדעזע כל הסנף אתר. אמר לה ודאי הסת׳ הוא עדאך דקבה לדכר
לכבי ואחית תרין דמשין לגו ימא רבא. וכד כחתין פגעין כהדי גורא דשלהובא
דאשא ויתקש דא כדא כימא. כאה ר׳ שמעון וככו חכריא אלין אם כה כרזי דאתגון
דשמא קדישא כסתרא דאתערותא דילה לנבי כמו אכל הסתא אית לי לגלאה מה
דלא יתיהיב רשו לכר נש לאחרא לגלאה. אלא זכו דדרא דא ויקוים עלמא עד דייתי
מלכא משיחא. אלין לר׳ אלעזר כריה ולרבי אכא קומו כקיומייכו. קמו רבי אלעזר
ור׳ אכא. כאה ר׳ שמעון לאחרא אמר ווי מאן יקום כמה דאמינא יתמסך מאן
יכיל למסכל. אוף הוא קם ואמר יי׳ שדיכו כעלמו אדכים זולתך לכד כך נזכיר שמך
הוי קרית לן וקמום. אכל כהאי קרא אית רזא עלאה נו מהימנותא. יי׳ אלהיכו דא
הוי קרית לן דרזין עלאין לתר דמתמן כפקין כל נסירו דשרגין כלסי לאלקא ותמן
תלת כל רזא דמהימנותא ושמא דא סליט על כלא. כעלמו אדכים זולתך דהה עמא
דישראל לית מאן דסליט עלוי כר שמא עלאה דא. והשתא כגלותא סליט עלוי סטרא
אחרא. לכד כך. רזא דשמא קדישא כללא דעשרין יתרין לתתון וכנסת ישראל לא
מתכרכא מלא מנו שמא דא לאקרי כך כלל לאבר נסכעת להם כך. כך יברך ישראל
כי ככה תרגם נדוד ונזמכת דשלמיו תשתכח לא הוה מתפרש לא מן דא. ואמר

לאפרעה לית מן דלית תתה מכשלה לאו כרעיוכי ולאו כדכירו כנין דלא לאחזאה
פרודה ושתיל כנלות לאתכח מנו עקו דכל זמכא וומכא לאן עבדין פרוד לאדכרה
היוה סם כר מכעלה כנין דלייכי סכיכת לעפרה · והייכו לכל כך כזכיר שמך · כר
מכעלה לאן דכרין להיי סם כפרודה כנין דרזין רחיקין מיכך ושלטין לאדכרין עלן
ושמך ליהו כפרודה מן שמא דלקרי כך · והיי כיומי דנלותה כנין דנלות קדמאה
היה מכית רשעון וכית רשעון היה רזא דס קדמאה ולקבל סכיכין סכין דילה נלותה
דכית רשעון היה סכעין סכין ולייכון סכעין סכין לה לאתכחת לומא רכיעה עלייהו
והיה פרודה מן שמא עלאה רזא דס עלאה · וכדין יוד רזא עלאה לאסתלק לעילא
לעילא לאין סוף וכית רשעון עלאה קדישא לה כביע כביעו דמוין דלא מקורה
דילה לאסתלק ולייכי סכעין סכין דנלות כנין דלייכי סכע סכין לקרי כלי וכבהו סכע
סכיה · ולי תומא דשלטא מלכו ככל לעילא כרזא דסכעין סכין לה · שלא כהור וכביעו
דלמא עלאה היה כסיר ונחית לתתא · כיון דאתו ישרש ושלטא מלכות ככל היה לפי
ולאחזאך היה כהירו ותתאי קדישין לה כהירין · כיון דתתאי לה הוו כהירין מנו
שלטנו דמלכותא דככל לאסתלק לאורה והיה מכועה עלאה דהוה כביע רזא
דו לאסתלק לעילא לעילא כאין סוף כדין לייכון סכעין סכין לה הוו כהירין כהיה
כהירו דלא תמכא היה ודלי נלותה דסכעין סכין · כיון דלאעדייהו שלטנו דככל ישרש
כלהו לה להדרו לאדכרה למהוי סנולה שלומא דכולהון שלא זעיר זעיר בערכוכי ·
וכדין כך שלומו לה לאתכא ושריית לה תתאה לשלטאה כדין יוד כביעו עלאה לה
כחית כך לאברך כמה דהוה כמלקדמין שלא זעיר זעיר כערכוכי שלא דכיין
כיתאדמי כמה · ועל כך כביעו עלאה לה כביעולה כהיר שלא דאהדר לאכשרה זעיר
זעיר מנו דמקו[illegible] · ועל דלא לאתגרו בהו כישראל קרכין סגיאי עד דאתאך
יכסה ארץ · וה תתאה לאתאך וכפלת לארעא וכביעו עלאה לאסתלק כמלקדמין כנין
דמלכות לדום לאתתקף וישראל להדרו לסרכוייהו · ועל דא ס כית סכי לאתחרב וכל
לייכון תריסר סכטין דילה כחוסכן מסיריין שלהון לייכון כנלותה דמלכות לדום ·
וכביעו עלאה לאסתלק דהוה כביעו דקיימ עלה כלי הנדיק לכל שכל היה כביעו
דמקורה עלאה דהוה כניד ומאיך מלעילא · וכדין היה פרודה כה כנק סכי · ולייכי
כנלותה ככל לייכון תריסר סכטין ומסריין דלהון תריסר סכטין סלקין לחוסכן סני ·
ועל דרזא דס כהו ככל היה חוסכנה גלותה לאתאך · רזא דרזין לחכימי לכה
לאתיהיכת · עשר סכטין חלף סכין · תרין סכטין מאתן סכין · שתו דמיגין למכפל
פתח ואמר ככה תככה כלילה ודמעתה על לחיה · לסוף תריסר סכטין דנלותה
לילה יאחאך ישרש עד דיתער ואו לזמן אתין ואית סכין לכתר תריסר סכטי דלייכון
שלח ומאתן סכין דנלות · ולכתר עד סתין ואית סכין דחסוכא דלילה כדין וזכרתי את
בריתי יעקוב · דא לאתערותה דלתת ו דלייכו כפז דכית יעקב · ורזא דא כל הנפש
(בראשית מ"ו כ"ו) ליעקב סשים וסם ולוכו ו כפז דכית סכי רזא דס תתאה ודא ו רזא דסשים
וסם · סשים לאתערותה דיעקב · וסם לאתערותה דיוסף ועל דא לייכו ו דלייכון
תרין כחכורה חדא ורזא חדא · מתמן ולהלאה יתער קכה לייכון כסין ואתין
דקאמרן

דקלמרן. וייתרין על ישראל לימין עקתין דקלמרן וכדין (פס ורוח דף) ונסף לת
כריתי ינחק ולכתר כד ינין מלכא משיחא קרכין ככל עלמא בימיהא דקב"ה כלא
ימיך ו"כלדרי ככא. כדין ונסף לת כריתי לכרסם לזכור ולכתר ולהרן לזכור דל
ה"כתרלה כהנוח זמכח כתיב ויהי ו' למלך על כל הארץ כיום ההוא יהיה ו' לחד
ושמו לחד. למסוף אתין ושית סכין לחרכין דלימין מלה ותלתין ותרין סכין יתחזן
ילתון כשמל קדישל נליפן כשלימו שלה ותתא כדקא יחות. ורזא דלך הם עלמה
ותתלה וכל לימין סכילין דלימין תלתין ותרין לכלילן כרוז דלת יסו"ד רזא דשלימו
דמלה ותלתין ותרין. למסוף מלה ותלתין ותרין סכין לחרכין יתקייס לתחוו ככנפות
הארץ ויכערו רשעי ממנה. ויתדכי ארעא קדישל וקכא יתער מתייל דארע קדים
ויקומון חיילין חיילין. וכדין יתער סתימו דכניסו עלמ' לת ' ויתקיימון תלתין ותרין
סכילין לכנדל לתתא ויתקיימו לתתון בקיומייהו יהו"ד. דעד כען לא יהון כשלימו
עד זמן דיכנוד ויתמסך ההוא כניסו עלמה כחכורא דלתתון נו"ן כתרלה ולא ליהו
למסוף תשלוס מלה וארכעין סכין לחרכין דיסתלמון ויתערון שאר מתי
ישראל דכשאר ארעון דיסתכח כל לא כחשבן מת דיתיולשב עלמא ויתכנס ויתעבר
סטרא לחרא מעלמא. והא תתלה תתמלי מנו כניסו עלה ותתעטר ותתכסיר
כשלימו וכדין כתיב והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים עד
דיהא שבת ליי לקבלא כפשין כתעטוני קדושה דל ה"כתרלה כל ההוא שף שביעאה
דלא ליהו לתערותא דרומין קדישין דעמא דישראל לתלכשא לכתר שבת כגופין
לחרכין קדישין לתתקרי קדישין דכתיב והיה הכשאר בציון והנותר בירושלם.
עד כאן מלין דרזין סתימין:

ויקם מלך חדש. ר' יוסי אמר כל יומא קם עכיד מלאכין אלוקן על עלמא
ויומא עושה וכהוה ומכא לתתכא ממכא חד על מצריס. ודא ליהו דכתי ויקם מלך
חדש חדש ודלי אשר לא ידע לת יוסף. דהא מלתר דפרודא הוו. כלו ומשם יפרד
ילתר דכל יהודא מריש כיס דקרי נדיק. ר' שמעון ור' יוסי הוו מזלי כאורחא וקדימו
כשורא למיזל. חמו חד ככבא דהוה רהיט מסטר דל וככבא לאחרא מסטרא דל.
אמ' ר' שמעון הסתא מטא זמנא דככבי כקר לסכא לאחריהון ורהטי מלקבלו ואימתא
דאחריהון לסכחא ולומרא ליה סלל כרן יחד ככבי כקר וירעו כל ככבי מלרים: כגון
דכלהו כיחודא חדא קא מסכחלן ליה. פתח ואמר למכנח על לילת הסחר מומור
לדוד. לילת הסחר דכל כניסו דמזרח ואתפרסם חשוכא דלילה חד מכחא
לית לסטר מזרח ומשיך חד חוטא דכניסו דסטר דרום עד דלתי וכפיק סמא
וכקא מלינון כוי דקיעא ואכהיר עלמא והוה חוטא לפרים חשוכא דלילה כדין
לילתא דסחרא לתי ואתי כניסו לוכחא בקדמי לאתחברא ביממא וכסיר יממא
וכניסו דיממ' כליל ומשיך כנויה להוה לילתא. ועל הא לילתא כד אתפרס מיומא
לבתר דכליל לס אמר דוד סירתא לכתיב למכנח על לילת הסחר. ומלי קא אמר

שלי חלי למה עזבתני · דהיינו לתתברך שלותה דמחרה מכהירו דיומא · עד דהוו אזלי
כהיר יומא ומטו עדן גלותה · מ"ר אלעזר כגלי גלותה וכוזיל · ותבו ואלו לכתף קמון
ואזלו · פתח ר' אלעזר ואמר ים הכל אשר נעשה על הארץ בחטאי ים נדיקים אשר מגיע
אליהם כמעשה הרשעים וגו' אמרתי אנכי זה הכל · הלי קרא תוקמוה ואתמ' לכל
ים הכל שלמה מלכ' עבד ספרה דה ואזקי' ליה על שבעה הכלי דעלמא קיימא עלייהו
ואינון שבע' עמודין סמכין דעלמ' לקבל שבע' רקיעי' ואלין אינון וילון רקיע · שחקים
וכול' · מעון · מכון · ערבות · ולקבליהו הכל הכלי אי' קהלת הכל הכלים הכל הכל ·
כמה דאינון שבעה רקיעין ואית אחרנין דלבקי כהו ומתפשטי ונפקי מכוייהו הכי כמי
אית הכלים לאחרנין דמתפשטי ונפקי מאלין וכלהו אחר שלמה והכא רוח דאכמתא
אית כים · ים הכל דנפקא מאינון הכלים עלאין דעלמא קיימא עלייהו ודא כיעשה על
הארץ ואתקי' בקיומיה ואתתקף בתוקפיה כיצוכדי ארעא וכסליקו דסלקא מארעא
ודא לתתא על ארעא וכל תוקפא וקיומ' דילהי כאינון כשמתין דנדיקי' דאתלקיטו
מארעא כל אינון זכאין עד לא סרחו כעוד דיהכי ריחא טב כגון אכוך דכתיב כים
ואינו כי לקח אותו אלהים וכטל ליה עד לא מטא זמניה ואתעשע כיה וכן אחר
זכאין דעלמא · דתהיכן על תרין מלין נדיקייא מסתלקי מעלמא עד לא יתטי זמנייהו
אד על חובי דרא דכל אסנויהו חייבוי כעלמא אינון זכאין דמשתכחי כיניייהו
לתתסון כחוביהון · ואד כל אתגלי קמי קב"ה דיסרחון לכתר סליק לון מעלמא עד
לא מטא זמנייהו הה"ד אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים מטו עלייהו
דיכא דלעילא כאילו עבדו אינון ועובדין דרשיעייא דהא זמנא חדא אמיל ר' יוסי כ"
יעקב הים כפר לנו כזמנא דרכי עקיבא ואחרני לסתלקו מעלמא ומיתו כהניא
גוונא דכי אחיר · אלו וכי כתיב דא ככל תורייתא בלה' לגלות והא אחר שלמה אשר
ים נדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים · וים רשעים שמגיע אליהם כמעשה
הנדיקים יתבי כסקט וסלס כהאי עלמא דיכא לא מטא עלייהו כאילו עבדו עובדין
דנדיקיא · אחי כגין דאתגלי קמי קב"ה דיתוכון כתיובתא · או דיפוק מכוייהו זרעא
דיהא קשוט כעלמא כגון תרח דכפק מניה זרעא דקשוט אכרה · אחו דנפק
מניה חזקיהו ומנשה דיתכין דעלמא · וכגין כך כסטרא דא וכסטרא דא הכל דקאמרן
כעשה ואתתקף על הארץ כדאמרן · לא ים הכל אשר כיעשה על הארץ כדקאמרן
ד[illegible] אתתקף על עלמא כאחי כגון דים נדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה
הרשעים מטען לזדייהו כאינון עובדין דחייכיא כגון את עזא או אד מאינון עובדין
דאינון מעשה הרשעי ואינון קיימי בקיומיהו מדאילו דאחריהון ולא כעלן לאסתכל
כגון כמה זכאי קשוט דמסו לזדייהו כעובדין שין ואינון גבורי כח דיעבדי רשותא
דאחריהון ולא חטאו · על דא הכל כעשה על הארץ ואתתקף כתוקפיה · וים רשעים
אשר מגיע אליהם כמעשה הנדיקים · מטו לזדייהו אד מהום דאינון עובדא דנדקייא
וזכאן כה ועבדין יתה · כגון לסטים מקפחא הום מסכחא כעוריא כהאי אינון עבדו
וכך הום יודאי לעבר תמן הום מזיק ליה וכטיר ליה מכוייהו והום קרי עליה רבי
עקיבא ים רשעים אשר מגיע אליהם כמעשה הנדיקים · וכגון ההוא חייכא דהום

כמכוותיה

כמכיוונים דר׳ חייא דלילית חד פנע כח כהניא לתתא דיהוי חזלת לכי ברתה׃
בעא למתקף כח לאחרא ליה כמטו מיכך לוקיר למרך ולא תחטי נכחי׃ מכקה ולא
חב כח היו לומרו׳ם רשעים אשר מניע שיחם כמעשה הצדיקים לאמרתי אמנם זה הכל
כמה דלתתקף סטרא דכיכי לימין נדיקויא דמטו לידויהו עובדי דלימין נדיקויא ולא
חטאן׃ לוק הכי לתתקף כסדי לימין חייבא דמטו לידויהו עובדי דלימין נדיקויא
ועבדי להו דתמרין עבד ק״כ נדיקים ורשעים כעלמא וכמה דלתייקר לימין
כעלמא כעובדי דנדיקיא הכי כמי לתייקר לימין כרשיעיא כד עבדי עובדין טבין
בעלמא׃ כל״ח לת הכל עשה יפה בעתו׃ וו לחייכא כד עביד גרמיה רע ולתתקף
בחוביה כל״ח לוי לרשע רע ונו׳׃ תו פתח ואמר לת הכל ראיתי בימי הבלי ונו׳
סלי קרא לוק הכי לוקמוה חכריא׃ הכל כד לתיסיב חכמה בעלמא כמה כלא
כזמנא דעלמא סידרא׃ ים נדיק דא עמודא דעלמא׃ לוכד כל״ח הנדיק לכל
כזמנא דגלותא׃ כנדקו כגין דהיא אכיכה לעפרא נדק דא כל זמנא דיסדרא כגלות׳
לימי עמהון כגלות׳ וכגין כך נדיק לוכד כנדקו דהא לא מטלן לנכיס לימין כרכתן
עלמין׃ וים רשע מאריך כרעתו׃ דא סמאל דאוריך סמא ושלוה לאדום׃ כמאי
כרעתו׃ כהניא רעה לתתיה כמה תקיפא דהא לא מטא עלייהו סמא ושלוה אלא
כגין דלתתכן כהניא כוקבא׃ כגוונא דא לגאר מלכוין עד דק״ה יקים מעפרא
להניא סכת דוד הנופלת דכתיב לקים את סכת דוד הנופלת׃

וילך לוים מכית לוי׃ רכי יוסי פתח דודי ירד לגנו לערוגת הבשם כלילא מכל
דודי ירד לגנו דא כנסת ישראל כגין דהיא ערוגת הבשם כלילא מכל
סטרי כוסמין ורוחין דעלמא דאתי׃ כשעתא דק״ה כחית לגנתא׳ כל לימין
כשמתהן דנדיקויא דמתעטרן תמן כלהו יככי ריחא כל״ח וריח לגנתא׳ לגין
לימין כשמתהן דנדיקויא דאר׳ ונחק כל לימין כשמתין דנדיקויא דהוו כהאי עלמא
וכל לימין כשמתין דזמינין לאתחא להאי עלמא כלהו כגנתא דא קיימין כגוונא
די כארעא כלהו קיימין כדיוקנא ושורא דהוו קיימין כהאי עלמא ואתרא דא
לאתמסר לתכיסי׃ רוחא דכחית לכבי כשא דלהיו מסטרא דכוכבא מתגלפא תדיר
כגלופא כהאי חותם׃ כיורא דגופא דכר כא כהאי עלמא כלוט לכר ורוחא לאתגליף
לנו׃ כד לתפסט רוחא מן גופא דהוה רוח כלוט כגנתא דארעא כיורא ודיוקנא
מאם דכהאי עלמא כגין דהוה תדיר כחותם׃ ועל דא אמר ס״ומכי כחותם מה חותם
גליף כגילופא לנו ואתכייר כיורא כלוטא לכר׃ לוק הכי לוהי רוחא דהוה מסטרא
דולם כהאי נוכא מאם כהאי עלמא גליף כגילופ׳ לנו׳ כד לתפסט מן גופא ועל כגנתא
דארעא לוהי דתמן כלוט הוה גלופא לאתגליפא לכר׳ ואתכייר כיורא כלוטא לכר
כגוכא דכיור׳ דגופא כהאי עלמא׃ לעילא כשמתא דלהיו מלולא דהוו לתתיר תמן
לעילא כהוה נרורא דהוו לאתעכרא כעפר יו״ד כל״ח לחזות כעפר יו״ד לאכקר כסיכלו׃

וילך לוים מכית לוי׃ לוים דא נכריאל כל״ח והלום נפריאל אשר רחיתי
כחזון ונו׳׃ מכית לוי דא כנסת ישראל דלתתיה מסטרא דשמאלא׃
פוקח לת כת לוי דא כשמתא דלתתיה׳ לגופא דנדיק כהאי עלמא

ותהר

ומשתף אשם אלא הכי קאמר לעיכובא לתתף עד לא לזדונות לתקריבו את פלוני בתר
דלזדונות אשם לתקריבו והכא בת ואשם כלא חד דרכא הוי׳ו׳

ותצפנהו אלמה ורחים אלין תלת ירחין דהיכא קאים ארון בעלמא
ומאי ביניהו תניו לה טבת מ[illegible] משמע דעד לא נחת
משה לעלמא שכיח הוה היכו לעילא ועד לזדונות כיה שכיחת שיחת דלתתיה מכאן
למר ר׳ שמעון רוחמין דבדיקין שכיחין לכון לעילא עד לא יתתין לעלמא:

ולא יכלה עוד הצפינו וגו׳. מאי ותקם לו תיבת נומא דקפת ליה כשיכבת
למסוי כטוי מלכון כוכי יתא דשלמין כ[illegible] רכ[illegible] דכתי׳ו׳ אם
רמש ואין מספר והיה חפת ליה למסוי כטוי מכייהו בחפו[illegible]
דתרין גווכין חוור ואוכם ואית לה למשה כיכוייהו ומכח מלרע לקבלת דלוריתא:

ותרד בת פרעה לרחון על היאור דל היכי דלתתיה מסטרא דמלכא
דהיכא קאים כלא לרחון על היאור. על היאור דייקא ולא על
היס. ואי תימא ואם כתיב ומטך אשר הכית בו את היאור ומשה לא מחא אלא יתא
ואקריוה יאור. אלא יאור לתתא לסרן ע״י דמשה ומויים קרא דהיכו עביד. כמ״ב
ויהלא שבעת ימים לאחר הכות יי׳ את היאור ואסרן הכהו אלא על דלתתא מסטרא
דקכלא קריוה קרא לאחרי הכות יי׳ לכתר קריוה כמאן דמשה. ובערותיה סולכות
על יד היאור אלין אשר מסריין לתתיין מסטרא דא. **ותפתח** ותראהו את הילד
ותראהו ותרא מבעי ליה. מאי ותראהו. אמר ר׳ אית לך מלתא בחוריתא דלית
כה רזין עלאין ניקיריו אלא הכי קאמר דמיא דאלכא ומטרוניתא דמתכא כיה
והיכו דמיא דילהו ס״ל. מיד ותחמול עליו וגו׳. עד כאן לעילא מכאן ולהלאה
לתתא כר מהאי קרא.

ותתצב לאחותו מרחק וגו׳. ותתכב לאחותו. לאחותו דמלן. לאחותיה
דההוא דקרא לכנסת ישראל לאחותי כד״א פתחי לי לאחותי
רעיתי. מרחק כד״א מרחוק יי׳ כראה לי. משמע דלזכון זכאין עלאין כאתו
לעלמא לאתמודעאן לזכון לעילא לנבי כלא וכ״ם משה. ומשמע כמי דכשמתקין
דבדיקין לאתמסכו מאתר עלאה כמה דלוקימנא ורזא דמלא לוליפכא דמשמע דלא
ואם בחיית לנוקבא כלרעא ומשמע דכל סטרין כין לעילא כין לתתא מדכר ונוקבא
לתתין כלא ומשתכחי. והא לוקימנא רזא דכתיב תוצא הארץ נפש חיה. הארץ דא
ככנסת ישראל. כנפש. כפנקא דלבא קדמאה עלאה כמה דלתתאי. לתת ר׳
חכא ופקיה. אמר ודאי ספיר קדמאה והכי הוא ודאי זכאה חולקיה דמשה נכיאה
מכיא ופקיה. אמר ודאי עלמ׳ שב׳. ותתכב לאחותו דא היא חכמ׳ כד״א לחור לחכמ׳
מיימא על כל אתר נכיאי עלמ׳ שב׳. ותתכב לאחותו דא היא חכמ׳ כד״א לחור לחכמ׳
לאחותי׳ת. אמר רבי יצחק מעולם לא לתעדיתת נזרת דיבא מעלמא דהא כלא
אשתתף דהוו ישראל בהאין היא מקרבא עמהון וכדין ותתכב לאחותו מרחוק
ל״ל מרחוק כד״א מרחוק יי׳ כראה לי:

ותרד בת פרעה לרחון על היאור כשעתא דהוו פסקי ישראל מאורייתא
מיד ותרד בת פרעה לרחון על היאור. הוה נחתת מדת הדין

לתתמחאם מדמך דיסרעל על עלכוכת דתורייתך · ונערותיס הולכות על יד היחור
לתן למיס דתיכון מזלן ורדפין לאחריוסו על יד היחור על סכת עלכוכת דתורייתך
ולכון דמורי׳ כס דרפו ידויסו מיכס · תמר רבי יהודס כל מלין דעלמך תלוין כתשוב׳
וכללותך דכלי כר כס לקכס וכל סכן מלן דתועיד דמשין בכללותיס · דלית לך תרעך
דלא עלין לכון דמשין מס כתיב ותפתח ותרא׳ת אותס הילד · ותפתח דא סכוכתך
דקיימת עליוסו דיסרעל כלומך על כנין והיה פתחס תדיר כזכותהון דיסרעל כיון
שפתחה ותרא׳ת אותס הילד · ילד שמשועים דלכון ויסרעל דמשטין קמי מלכיסון כלך
ומיד סדרן כתשוב׳ וכלן קמיס כרך דכבי קמי מלכו מס כתיב וסכס נער כוכס ·
כיון דכבי לתעבדו (פס מתבני) כל נזרין ביסין דעלמך מס כתי׳ ותחמול עלי · לתער
עלי כרחמי׳ ומרק׳ליס ותלמ׳ מולדי העברי׳ ו[illegible] ולא מילדי עעז דלכון
קמי מרך [illegible] העברי׳ כי לכך מלכהן (ומן דמסק׳לתכך קמי מלריסון ותקרי
אתלס הילד · סהיתה בוכס הה׳ד קול כרמך כמש כהי כבי תמרורים רחל מבכה על
כניס וגו׳ · הוא כוכס ואס הילד היא בוכס הר׳יסודס לומכך דלתי מס כתיב בכבי
יבלו ובתחנוני וגו׳ מהו בכבי יבלו כזכות כבי דאס הילד סהיא רחל · יבלו ויתכפון
מן בלותך · ואמ׳ יצחק פורקכך דיסרעל לא תליא אלא בכבי כר יסתלמון ויכלון כבי
דמעית דכפס עמו קמי מלכו דכתיב ויסע את קולו ויבך · (תמר רבי יוסי אותו
בבי דכפס עמו) ויכון דמעין דאחיתו ליסרעל בללותיס · כיון דיכלון מיכון דמעין בכניס
דיסרעל יתקון מללותיך הה׳ד בבכי יבאו ובתחנונים אובילס ·

ויפן כס וכס וגו׳ כס וכס אמר רבי אבא כס אלו הוו כיס עובדין דכפרן ·
וכס לי זמין לכפקך מכיס כרך מעליך · מיד וירא כי אין איס ·
אמך כרוך קדסך דלית זמין לכפקך מכיס כרך מעליך דאמר רבי אבא כמס מיכון
מיכון כעלמך דמפקי בני מעליך ותיר מאיכון זכאין · וסהוא כרך מעליך דכפק מן
מיכך מיהו מעליך ותיר למסני טהור מטמא · כהורך מבו מזוכך · מכמתך מבו
טפזותך · ודא מיהו מעליך מכלך · וירא · ערך דכתיב כלך כרוך קדיסך לאתכל
נחמך וכנין כך לאתכל כיס וקטיל ליס וקס סכך כלך למהך כמס דאזל יצחק לנבי
סהוא כירך דכתיב ויסע על הכאר כיעקב כתיב וירא וסכס כאר כמסע כתיב ויסע
כאהלן מדין ויסע על הכאר כגין דמשה[illegible] על גב דכדרגך חדא הוו לאתלק משה
כהאי יתיר מכיס ·

רבי יוסי ורבי יצחק הוו אזלי באורחא אמר רבי יוסי הסוא כאר דאמר
יעקב ואמר משה הוא הסוא כירך דאפר לאברס ויצחק לא לאו ·
אמר ליס כשעתא דלאתבדי עלמך לאברי הלי כירך · ובערב שבת כין השמש לאברי
פומס דילים והלי ליהוו כאר דאמר יעקב ומשה ·

מתניתין מיכון דרבי קשוט מיכון דאתכנו רוך דאסיאבוצא מיכון דלאתבנקו בקשורך מסיאבך
מיכון דיהבין לורסוי לאלכך עלאך קריבו שמש כך סליקו תרין ובפקו לקלמוסת
חד מקבלין ליס בין תרין דרועין תרין כתיבין לאתבך תרין מיכון חד ביסיסו · יקבי
מאתבך דכביאי (פס נכוי) יבקין נסו חד ביסיסו מבורך מיסו ד[illegible] כלך מיסו נטיל לכלך ·

ולכהן מדין שכשם כהנות ותכלכל ותלבשם וגו׳ אמר רבי יהודה אי כיון דלא ליהוי כירה דיעקב הא כתיב ביה ונתפרו שם כל העדרים וגו׳. ושכח כהנות יתרו לא מצטריכו להאי הלא ותכלכם ותלבשם כלא מצרך למימר. אמר רבי חייא ויעקב לעדי לא מן כירה דהא כתיב כד מתכפני תמן כל עדריא והכיו לת הסכן. וכיעקב לא כתיב ויסב את הסכן דהא לא מצטריך לכתר כן דהא בקדמיתא מיא לא הוו סלקין. כיון דאתא יעקב סליקו מיא לגביה ומשם לוף הכי סלקו מיא לגביה והסוא לכבה לא הוה על פום כירה. וכגון כך ותכלכם ותלבשם. רבי אלעזר ורבי אבא הוו אזלי מטבריא לכפרי. עד דהוו אזלי פגע בהו חד יהודי אתסכר בהדייהו. אמר ר׳ אלעזר כל חד ליתי מלם דאוריתא. פתח ליהו ואמר ואתה תצוה את בני ישראל וגו׳. מהו קרן עורה אתר דסרוח נפקא מיניה וכי יכיל הוא יחזקל לכבשה על סרוח והא כתיב לין לדם שליט סרוח לכלות את סרוח אלא בר כם לא יכיל למשלטה סרוח אבל קכה ליהו שליט ככלה ועל מיתריהם קום מכבי ירושלים ותו דהא הסוא רוח בנופא דהאי עלמא וכגון כך לתגבי עליה מלרבע רוחות כוה סרוח מהסוא אתר דלתתם כמאכני כלרבע סטרין דעלמא. דלת הסוא יודעי קמיה אמר ליה רבי אלעזר מהי תמות. אמר ליה מלה תמוכה. אמר ליה מהי הוא. אמר ליה רוח בני אדם הי לתלבש בלבושא דיוקנא בנופא דהאי עלמא הוא ליה למכתב כה אמר יי׳ מגיד בוה סרוח מהו מלרבע רוחות. אלא רוחה לא כתבה להאי עלמא עד דסלקה מנבתה לארבע לבו כורסייא דיקוימה על ארבע סמכין. כיון דסלקה תמן מסתכלה מנו הוה כורסייא דמלכא וכתבה להאי עלמא נופא לתכסיל מלרבע סטרי עלמא רוח לוף סבי לתכסיל מלרבע סטרי כורסייא דמתתקנא עליהו. אמר ליה הסוא כר כם לגוא דקא לגבה קמייהו מלה תמוכה מהאי סטרא כגון דיומא אחא סוכה לזיל כמדברא ותמוכה לילכה מד דמרגג למחזי ואחד מערבתא תחותיה קריבה גביה ותמוכה הסוא מערבתא דסלקא ריחין מכל זיבי ריחין דעלמא לתתקבלא בגרמהי ולשלבה בהיא מערבתא ובחיבה כדרגין ודושן כגו דוכתא אחרא דהוו כיה הולכין פגיהן ורוחין וכוסמין דלא יכילא למסבל. ותתן תמוכה אחד כר כם ונרכיבא אחד כודיה. והוה קאים אחד פתחא כיון דחמא לי תיה וקם לגבאי. אמר לי מה לת הכא ואמרן לת. אכא דחילנא פגיה לתמוכה ליה מלרי מן מכרייה אכא. אמר לי הוא ומן מכרייה תמוכה כמדברא ועלנא בהאי מערבתא ובחיבה אכא. אמר לי הוא ומן מכרייה אכא. כך וכך אכת טול האי קטר׳ דכתבא ובב ליה למכרייה תיכון דיד עין רזין דרזיהון דכל ניש

בטעם כי בהמות מרביצה ודמיכה . דלבבי חמיכה כמה חילין ומשירין גו סיכתא
דהוו לתיין בחורחא להסוא דוכתא . והסוא נברא בטעם בהמות מרביצה ואמר
בחרחא דחילנו זילי . דלבבי דסא חזלי פרחי בחוירא וסלקי ולא ידעינא לאן אתר
ומעיכא קלין דמסיריין סניחין ולא ידעינא מאן (סא לאן אתר) חיהו לתערכא ולא
חמיכא מדי ודחילנא בהסוא אתר דלבבי חמיכא להסוא כר כם אמר לי חמות מדי
לחמיכא ליה חמיכא גו סיכתא כך וכך . אמר בהסוא חרחא חזלי רוחיהון דבדיקיא
גו נבתא דערן לאעלא תמן . ומה דשמעת מכוייהו הוא דקיימי כנבתא דבדיקי דהלי
עלמא וחדלן ברוחיהון דבדיקיא דעזלין תמן . כמה דנופא אתכבי בהלי עלמא
מקטורת דלרכב יסודי ואתנוור בהלי עלמא . לוקי סכי רוחא אתנוור כניסתא
מקטורת דלרכב רוחין דקיימא כנבתא והסוא רוחא אתלבסת תמן ואתנוורת
מכוייהו כנוורא דדיוקנא דנופא דאתנוור בהלי עלמא ואלמלא חיכון מרכב רוחין
דחיכון חוירין דנבתא רוחא לא מתנוורא כנוורא כלל ולא אתלבסא כהו . חיכון ד׳
רוחין קטירין חלין כחדא . והסוא רוח אתנוור ואתלבס כהו כנופא דנופא
אתנוור בקטורי דד׳ יסודי עלמא וכגין כך מלרכב רוחות כולי סרוא מחיכון מרכב
דאתלבסת ואתנוורת כהו . והסתא טול הלי קיסורא דכתבא ואזול לאתרך וסב ליה
לאכריא : אתא רבי אלעזר ואיכון מכריא ומסקוהו כריסיס . אמר ר׳ שעזר כריך
רחמנא דסדרך הכא דודאי לא הוא כרירא דמלא וקבא חזמין לפומי הלי קרא .
וסב לון סהוא קטורא דכתבא כיון דכטל ליה רבי אלעזר ופתא ליה כפק אפותא
דאבא ואסחר ליה . אמא ניסא דסא דחמא ופרח מן ידוי . ככה ר׳ אלעזר אמר מאן
דבעי לקיומא כנגזיזא דמלכא . ומי יגור כאהלך מי ישכון בהר קדשך . זכאה הלי
אתרא והסיא סעתא דאתערכא כך ומהסוא יומא סוא חדי רבי אלעזר ולא אמר
כלום לאכריא . עד דהוו חזלי פנעו כחד כירא דמוא קיימו עליה ואתו מן מוא .
אמר רבי שעזר זכאה חולקכון לבדיקיא יעקב ערק מקמי לחוי ואזדמן ליה כירא
כיון דכירא חמא ליה מיא אתמודעו למלאכיהון וסלקו לגביה וחדו בהדיה ותמן
אזדווגת ליה כת זוגיה . מאי ערק מקמי פרעה ואזדמן ליה הסוא כיר ומיין חמו ליה
ואתמודעו למלריהן וסלקו לגביה ותמן אזדווגת ליה כת זוגיה . מה כתיב
ליעקב . יעקב כתיב כיה ויקי כאשר ראה יעקב את רחל ובנו ויגש יעקב וינל את
האבן וגו׳ מאי מה כתיב כיה ויכתוב הרועים ויברסוס ויקש מאי ויושיבון וגו׳ כודאי
ידע הוא מאי כיון דחמא מיא דסלקין לגביה דתמן תזדמן ליה כת זוגיה . ותו דהא
רוח קדשא לא אתעדי מכיה לעלמין וכיה הוא ידע דנפורה תהוי כת זוגיה . אמר
מאי ודחי יעקב אתא להכא ומי סליקו לגביה אזדמן ליה כר כם דלבבים ליה לביתיה
ויהב ליה כל מה דלטריך אכא חוץ מכי . אמר הסוא כר כם מכי חולימנא דיתרו
כומר לעז הוא . כיון דחמא דעז לית כם ממאי אתפרס מפולחנא דילה . קמו עמא
ובדוסו . כיון דחמו כנתיה הוו מתרכן לון דהא בקדמיתא חיכון הוו רעלן עלמים .
כיון דחמא מאי כרוח קדשא דעל מלא דעז הוו עבדי מיד ויקש מאי ויושיבון ויעקר
את נלחם ואתעכיד קבלא לקבא ככלא . אמר ליה רבי שעזר אחת לגבן ולא ידעינא

סמך. לומר לכך יועזר בן יעקב לתנ תכריח וכסקיסו. לומר ומס לכת לגבן ולא
סניכן ידעין כך. לזלו כתדלת כל הסוף ומת. לומת לחברת לזפויהו תלת מלין ולזל
לתרחים.

ותאמרן לום מנרי סנילנו. רבי חייא לומר הת לוקמוס מכרייה
דנגנבת כהו רוח קדמת ולומרו ולא ידעו מס לומרו לכך
פס דהוס יתיב במדברא והוו ווסין דלת לכל בסרא. ומת חד לתת דוכא לנטלת
חד לומרת ערק לומרת ודוכא לכתריס עד דמטו לנבי הסוס כר פס למדבר מחת
לומרת ולתקיק ניס וסקטיס ולת כל בסרא.

ואלה סמות בכי ישראל. רבי יסודס פתח ולומר סחוסס לכי וכלוס וגו'
סחורס לכי וכלוס. לת כנסת ישראל דהיא סחורס מן גלותא
וכלוס דהיא כלוס בתוריתא ובפקודין וכעובדין דכתרן. בכות ירושלם דעד זכתן
לירתתס וירושלם לעתיד. כלהלי קדר רעד דהיא קודרת בגלותא כעובדין היא
כירועות שלמס כיהישת דמלכת דשלמת כלת דילוס.

רבי יהושע בן לוי הוה לזיל לנבי מתריהון דמתניתא למולף מכוייהן לזיל לנבי
רבי שמעון בן יוחאי ומתי פרנוד חד דהוה פסיק בכיתא. תוס רבי
חייא לומר לשמע מלה מפומיס מסכת. שמע דהוס לומר ברית דודי ודמס לך לנבי לו
לעפר החיוס. כל כסופא דכסיפו ישראל מקדב ——— הת דלרס תחותס של
ישראל סיהיס כורת לת הולך ולא מתרחק חלק כנבי לו כעפר החיוס מס לומר רס
לון הוס בעולס עושה כמו הנבי לו כעפר החיוס. בזמן שהוס כורת הולך מעט מעט
ומחזיר לת רחמי למקום שיכת ממכן ולעולם תמיד הוס מתוויר לת רחמי לחתרין כך
לומרו ישרל רבונו של עולס לס לנו גורמיס שתסתלק מכינו יהורמן שתכרת כמו
הנבי לו כמו עפר החיוס שהוא כורת ומחזיר לת רחמי למקום שהכיתה הה ולף גס
זלת בהיותס בארן הויכיחס לת מלסתיס ולא נעלתיס לכלותס. שמע רבי חייא
ולומר לי עלמין פקדון (שם שקדון בניהם) ולכת יתיב לכרתי ככס. שמעת רס ולומר
ולדי שכנתת לכרת מלן יפוק. לומר ר' אלעזר כרית לכת קליכ ——— ת לת קליכת
דהת שכינתת כרת מכנת ליעול שכינתת ותיהוי שדתת עליתת. שמע קלת לומר
עד לת סמכין לסתמכו ותרעין לת לתתקנו ומטטורי דכוסמיס דעדן לכען הוא
לת נפק רבי אלעזר. יתיב רבי חייא ככס ולתנכת פתח ולומר סוב דמס לך לודי
לנבי לו לעפר החיוס לתפתח תרעא דפרנודא לת עייל רבי חייא. זקיף רס עיניו
ולומר ——— לתייסיב רשותי למלן דלויהו לכרתי ולכן לנו. קס רבי שמעון לזל
לפס מדוכתיס עד דוכתת דרבי חייא לומר רבי שמעון קושטיפא דכורית דקליטרת
(פס דקלדיטת) לכר ולכת הכת לנו לתלמת פומיס דרבי חייא. כיון דשמע לנו מלין
עיכו ולא זקיף ריסיס. לומר רבי שמעון לר' אלעזר כריס קום לעבר ידך לפומיס
דלת רגיל בהלי. קס רבי אלעזר לעבר ידיס בפומיס דרבי חייא. פתח פומיס ר'
חייא ולומר אימתי עיכת מס לת תמיכת לזדקף לת תסיכת טב למתת בתגא דדהכא
וכל מכיכת ומכיכת סליק לתלת מלס

ומכעין

פתח רבי שמעון פותח ואומר מית דרגין כתיב עמיה דיעקב למכרי וכל
חד וחד עזרה שף רכוב ולקבליהון מית דרגין ליסראל ולקבליהון
מית דרגין לכרסויה דלעילא ולקבליהון מית דרגין לכרסויה דלתתא דכתיב עם
מעלת לכסף הדר רכבה כגמא עמדם כתיב וגו׳ ברי מית ולקבליהון כתיב וכני
יסראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו וגו׳ תא חזי כל חד וחד סליק לעזרה והוו מתיין
וחמן מתיין נכרין דכסדרי מכיכתא ואינון מתיין רכבן דבקקו עם יסראל מגלותא
ודעלו עם יעקב בגלותא, אמר ליה ר׳ חייא והא הוו מכעם ומלקין למכעין. אל
ר׳ שמעון מכעין לאו מהכא ואי מכעם הא כתיב ומעד [illegible] קנים יעלוס
מצרים וקנה הוחד לאו כהאי דכתיב אל תול פני המכורה ויורו וגו׳. עד דהוו
יתבי אמר ר׳ אלעזר לר׳ שמעון אבוי מאי קאם למתתא יסראל למכרים בגלותא
אל תדע מלתא את שאיל או תרין. אל תרין גלותא למאי ולמכרים למאי. אל תרין
חומן ואתחזרו לחד. אל קום בקיומך בניך יתקיים לעלם מזמך הוי מלם לומא
כרי לומא. פתח ואמר מעשים המה מלכות ומחים פלגשים. מעשים המה מלכות
חמן נכריה דלעלא מחילא דגבורתא דלתתא דן בקליפין רחוקות קדישא דיסראל
ומחני פלגשי ממנן בגלופי תקוניי ועלמין חין מספר. כלא הוא מספר לנדודין ועם
כל דא כתיב לחת הוא ונתני תמתי לחם הוא לחמא דלא הוא מכיכתא קדישא דנפקא
מתריסי זיהר דזהריה דכהיר לכלא ואיהי אתקרי לחמא. כגוונא דא עבד קב״ה בארעא
זריק לכל עמין לכל שבר ומני עליהון רכבי. הדר חגר יי שלוך חות לכל העמי
וסוף כסיב לחולקיה כגוונא דיסראל הדר כי חלק יי עמו יעקב חבל נחלתו וקרא לה
לחת הוא ונתני תמתי לחת הוא לחמא דא הוא מכיכתא דקדישא דכיהון לחת
הוא ומיוחד לה. רלוה כנות ויסרים כלא רכו׳ כמות עשו חיל ואת עלית על כלהם.
מלכות ופלגשים ויהללוה אלין רכבי עמין דאתפקדן עלייהו. ועוד רזא דמלה הוא
דתנן כעזרה מזמרות בכרא העולם וכל תלתא לילות כינון ואלמא כהו אתכרי
בחכמה ובתבונה ובדעת ואלמא לא אתכרי אלא כניהון דיסראל דכל כעא לקויימא
עלמא אבד לאכרסא ברזא דחכמה. ליעקב ברזא דתבונה. ליצחק ברזא דדעת
דקדשא בריך הוא ושכינתיה ומלאכין וכהניא מעתיקא דעתיקין ומדאתילידו
ליצחק

ליפקב תריסר שבטין לאתכלל כלה כנווכא דלעילא כד חמא קבה חדוותא סגיאה
דהוי עלמא תתאה לאתכלל כנווכא דלעילא אמר דילמא מן יתערבון כסאר עממין
ויפתלר פגימות ככלהו עלמין מה עבד קבה טלטל לכלהו מהכא להכא עד דכחתו
למידר דיוריסון בעם קטן קדל דמכוין כמוסיפון ומכוין להון לאתחזאה כהו
ולאתערכא בסדייסן וחשיבו להון עבדין בוכרין בעלן כהון נוקבתא בעלן כהון עד
דאתכלל כלה כזרעא קדיש וכין כך וכין כך אלו חוכא דסאר עמין דכתי כי לא סלם
שן האמרי עד הכא וכד כפקו נפקו זכאין קדישין דכתיב שבטי יה עדות לישראל
לאתן רבי שמעון ופסקיס כריסיס אל קלקיס ברי בקיומך דשעתא קיימא לך ויתיב
רבי שמעון ור׳ אלעזר כריס קלוס ומפרס אלו דרזי דחכמתא והוו אכפוי כהירין
כשמשא ואלין מתכדרין וטאסין כרקיעא יתבו תרין ימין דלא אכלו ולא שתו ולא
הוו ידעין לי הוא יומא או ליליא כד כפקו ידעו דהוו תרין יומין דלא טעמו מדי
קרא על דא רבי שמעון ויהי שם עם ה׳ ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל
וגו׳ ומה לי לכן כשעתא חדא כך מסא דקרא לסהדוך ביה ויהי שם עם יי עלמא כד
לאתן רבי חייא קמיה דר׳ ושמ ליה עובדא תווה ר׳ ואמר כדי ר׳ שמעון כן ויחזו ארית
ורבי אלעזר כריס ארית ואלו ר׳ שמעון כאחר אריותא עליה כתיב ארית שחב מי לא
יורה וגו׳ ומה עלמין דלעיל מזדעזעין מכיה לכן על לחית כמה וכמה נבדל דלא נזר
תעניתא לעלמין על מה דסליל וכתי אלא הוא נזור וקבה מקויס קבה נזור ויהיו
מכטל ויהיו דתכן אלו דכתי מוסל כאדם נדיק הקבה מוסל כאדם ומי מוסל כקבה
נדיק דליהוו נזור נזרה ונדיק מכטלס תכן אמר ר׳ יסודה אין לך דבר כחכיבותא
קמי קבה כמו תפלתן של נדיקים ואע״ג דניחא ליה זמכין דעביד כעותהון זמכין
דלא עביד תד זמכא חדא הוא עלמא נריכא למטרא לאתא ר׳ אליעזר ונזר ארבעין
תעניתא ולא לאתא מטרא אלילותא ולא לאתא מטרא לאתא ר׳ עקיבא וקם ובלי
אמר מסיב הרוח וכסא זיקא אמר מוריד הגסם ואתא מטרא. אלא דעתיה דרבי
אליעזר לסתכל ר׳ עקיבא כאנפוי קס ר׳ עקיבא קמי עמא ואמר לממול לכס מסל
למה הדבר דומה. רבי אליעזר דמי לרחימא דמלכא דרחים ליה יתיר וכד עאל
קמי מלכא ניחא ליה ולא כצי למתן ליה כעותיה כבהילו כי היכי דלא ליתפרם מניה
דניחא ליה דליסתעי כהדיה ואכא דמי לעבדא דמלכא דבעא בעותיה קמיה ולא
כצי מלכא דליישל לתרעי פלטרין וכס דליסתעי כהדיה. אמ׳ מלכא הבו ליה כעותיה
בבהילו ולא ליישל הכא. כך ר׳ אליעזר ליהוו רחימא דמלכא ואכא עבדא ובצי מלכא
לאסתעי כהדיה כל יומא ולא יתפרים מניה ואכא לה בצי מלכא דלעול תרעי
פלטרין. מה דעתיה דר׳ אליעזר. אל עקיבא תא ואימא לך מלתא דלתתחזיא לי
בחלמא הא כתיב ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה
ול תפגע בי. תא תריסר טורי תברסמוכא דכיא עאל הוה דלבים חוכא ואפודא
ובעא מן קבה למיחם על עלמא ועד האידנא תלי ליה. ליכא למאי חלם דעתיה
דרבי אליעזר. אפוס כבי כסא דלא ידעין כהאי. אמר רבי אליעזר תמכי מרי טורי
תברסמוכא דכיא עאלין עאלין כסמתהין דנדיקיא ואתכשין ותעבא ריחין סלקין

בכל

בכל יומא עד סהדו לתר דלתקרי עדן די נקבל דין לתיסיכת לוריתך כמ״ס פניס
טמא וכמ״ס פניס טהור . מ״ט לתתון כמיכן דמכטין מ״ט יומין לקבלת לוריתך מ״ט
יומין קדישין עלאין ותכין קיימין למיטל רסותך בכל יומא מלכין זהירין דגליפן
בסהדו חוסכך והסדו דלכים חוסכך ויהיב כרסייתך קדישך ידיך דלרכב סמכין
קיימין מסתכלין בחוזכך על ממריך שלמין ועל ממריך כפקין זקפן עיכין ומסתכלין
לגילף חמלן ניכך דלסיט כסות מלה ועזרין עיבר ושמך קדישך עלאך גליף עלוי
מזדעזעין ומתחלחלן קטירי כסטרוי דיומיכך קדיש׳ דשמשך כטיל כידוי סזכי שמיך
וגלי לון סה״ד וכנוטו כסב־סזיום . מ״ל רבי עקיבא מהו דכתיב לל נבת לגוז ורדתי
מ״ל תא סזיא נבתך כפקך מערן ודא היא סכיכתא לגוז דא היא רתיכא קדישא
דיומין דלרכב ריזין לכסרין דמתפרסן מן נבתא כסלי לגוזא דלימון דלרכב ריזין
לגו . ומלי דלמר ורדתי כדין ירד פלוני למרכבה . מ״ל רבי עקיבא לי הכי הוא ליה
למימר לגוז ורדתי מסו לל נבת לגוז ורדתי מ״ל משום דהיא סכיכא דלגוזא מס
לגוזא טמירא וסתימא מכל כטרוי כך רתיכא דכפקא מנבתך סתימא מכל כטרוי .
מס לימון דלרכב קדישין די כלגוזא מתחברן כסלי גיסא ומתפרסן מסלי גיסא כך
רתיכא מתחברן כלחדותא כסלימותא כסלימותא כסלימותא ומתפרס כל חד כשובדוי
על מס דלתמני סה״ד הוא סכוכבת כל ארץ סחולם . הוא סהולך קדמת לסור וכן
כלס . לימר רבי עקיבא הלי לכלוכא דהיא כקליפוי דלגוזא למלי רמיזא . מ״ל לעג
דלוריתך לך גלי ליס כסלי גלי . תא מכסן מרירן ומכסן מתיקן ורמיזא לית לון
לית מלרי דלוכא קדישא ולית מלרי דמירותך לכל כל רמיזא דגלי כלוריתך מזוכן
דלוכא הוי וסכי הוא לירמיסו לחזו ליס כדוכא דכתיב מקל סרך לכי רוחס . מלי
מקל מקדיס ממס . וכן כמשה בהר ויגמול מקדיס ומן תיבתך ממס לזתחמע דהוא
דוכא מקדיא דכתיב ויסקוד יי׳ על סרעס וכן מוקד לכי על דכרי וכן כלס . מ״ל רבי
עקיבא מסמע כל מה דעבד קב״ס למילף מכיס חכמתך סגיאס דכתיב כל פעל יי׳
למענהו . רבי אלעזר לומר מהכא דכתיב ויפח באלים את כל אשר עשה וסכס טוב
מאד . מהו מאד למילף מכיס חכמתך עלאס . מ״ל יהודס מלי דכתי׳ נסאת זס לעמת
זס עשה השדיס כנווכא דרקיעא עבד קב״ס כארעא וכלהו רמיזא למס דלעילא דכל
סיס מלי רבי לקח חד חולכא דלכים לתעכיד עיפא דפרח סיס ככי ואמר לי הוו
ככי כמא ודעי למלי רמיזא הוו מכוונן תיתכיסון עד טכוריכון למלי דלתכזי
חכמס מכסן ב״ס כמאר מה דעבד קב״ס כארעא כדלמ׳ רבי יוסי שכין לימון דלתתזי
מכסן חכמתך כגון חרוכא דקל פסתוקא וכדומה לון כלסו כחד רכוכא לתרככו כל
לימון דעבדין פירין כר מתפוחין רוא חדא לימון כר סכולין דלתפרסן כל לימון
דלעילא מחד ניקא וכל חד מלכון דלוכהו זוטרי כר מחזוכא מלומא חדא
דלתילדו כל עסכין דלרע דלתתני עליכון דכרכין תקיפין כסמיא כל חד וחד רזא
כלחודוי כגווכא דלעילא וכגין כך כתיב סדך לא תזרע כלאים דכל חד וחד עלא
כלחודוי וכפיק כלחודוי סה״ד סידעת חקות סמים לא תעשה מסטרו כארץ וכתיב
לכלס

לכלם כמה יקרא ומה ככל מה דכעלמא רזא כלחודוי ולא כעא קב"ה לגלאה לון
ולערבכא לון וקרלן כשמהן. ככי יעקב דלהכון סכטין קדישין דלהכון קיומא דעלמא
על לא"כמה וכמה ה"ד ושם שמות ככי ישראל. ר' יוסי כר' יהודה אמ' הלו נאמר הלה
שמות משמע דסכי הוא כשתא דכתיב והלה שמות משמע דעל ידי דרתטוים מוסיף מה
דרתטוים ככי יעקב לף כלן ככי יעקב. אמר ר' יהודה מ"ו כשעתא דאמר קב"ה
לאכי לרד עמך מצרימה ה"ד דאכיאתא תיחות עמיה כהיא שעתא. (אל והא כתיב
לאכי לרד עמך מצרימה עמך ממש. שא כשעתא דהות ירידה לאכותי אחתת שכינת
ה"ד לאכי לרד עמך מצרימה ואכי לעלך נס עלה כל זמנא דיהוי לך עליה כאיכול
עליה לית לי ואשתא דיסוי לך ירידה כאיכול לאכי לרד עמך ועד דמית יוסף וכל
לחוי וסתת לון ירידה קמת שכינתא ואחתת עמהון כמה דאחתו לילין כך אחתו לילין
אמר ר' יהודה מה כתיב לעיל מכיס ויחת יוסף כן מלא ועשר שני' וגו' כהיא שעתא
אחתו ככי ישראל כגלותא ושכינתא ומלאכי עלאי אחתו עמהון ה"ד והלה שמות ככי
ישראל דלהכון לתוספו על קדמאי למיחת כגלותא. אמ' ליה לי הכי יעקב הוא מית
או לא. אמ' ליה מית. אמ' ליה ומהו דכתי' הכהים מצרימה את יעקב לי כתוי לימא
את יעקב ולי כתר דמית לפיק מתמן את יעקב. אמ"ר לא לאמר קרא היורדים
מצרימה את יעקב דעד כען לא הות ירידה ליעקב הלא הכהים לוליפכא דאתו
עמיה דיעקב ואזלו להון. עד דאחתו לילין כגלותא אחתו לילין עמהון ה"ד והלה
שמות וגו' רבי דוסתאי אמר ככל יומא ויומא הוו אתיין ואזלין לון ה"ד הכהים
מצרימה ולא כתיב לאכר בלו ויהיו דכתיב הכהים מצרימה בקדמיתא את יעקב.
ולכתר כד הות לון ירידה לים וכיתו כלו. ואת ככי יעקב כלהו הוו מיתין כסהדי
זמכא ואחתו אלין ואלין. ר' יוסי ור' אלעזר אמרו הלי פרשתא אלין עלאין לית כה
דאתן כשעתא דאחתו אלין דתיכין ומצריתין קדישין דיוקניהון דסכטין דגליפין
לשולף כלהו עאלו למידר עמהון ה"ד לים וכיתו כלו וכתי' ראובן שמעון לוי.

ואלה שמות ככי ישראל הכהים מצרימה את יעקב וגו'. אתחזר פרשתא
לא למה דאמר רבי יוסי ברבי יהודה וכלא הוה. ואת חזי ר' אלעזר
כן ערך כד הוה מטי לההיא כפוק הוה ככי דתכיה לר' אלעזר בן ערך כשעת דעאלו
ישראל כגלותא לאתכנשו כלהו כשמהתון דסכטין למערתא דכפלתא נוחו ואמרו סכא
סכא כְּהֲבָא דכנין לאו כלאות דעלמא דין כנין כלהו משתנדין כקשוט עם אחרן
עכדין כהו נוקמין דעלמא. כהיא שעתא לאתער רוחיס דהבוא ככא דסותא שליל
וכחית קרא קב"ה לכל דתיכוי ומצריתיס ומלכיהון דרתטוים ונחתו כלהו עם יעקב
ועם סכטוהי דסכטין כחתו חיין עם אכוהון וסכטין כחתו מתיס עם אכוהון ה"ד ושם
שמות ככי ישראל הכהים מצרימה וגו'. וכתיב ראובן שמעון לוי וגו'. ואת חזי מתיס
הוו ונחתו וכתיב ויוסף היה כמצרים. אמר רבי יהא כהלי לתקרי כרתם לא על
כנים. ר' יהודה כר סלוס הוה חויל כאורחא ורבי יהא הוה עמיה עאלו לאד אתרא
וכתו תמן. אלכלו כד כעו למסכב שו ריסיהון כהיהוא תלת לאורעא דהוה אד קברא
עד לא דמיכו קרא קד קלא מן קברא אמר ורעא לאורעא חזלא תריסר סכין הוה

ויקם מלך חדש על מצרים וגו׳. אמר ר׳ שמעון בן חלפתא
על כל שאר עמין דכתיב עד דלא מיתוסף לה אתיא שלטנו לשלטנא
דמצרים על ישראל כיון דמית יוסף כדין ויקם מלך חדש על מצרים: ויק׳ כאחין דהוה
מחיך ויקם. ויקם מלך חדש וכו׳ ר׳ יצחק פתח עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו.
עד שהמלך לשון קבל הכא הוא דאמר יי׳ מלך ישראל. וכתיב ויהי בישורון מלך. במסבו
כיון דכפי סכרוכי׳ נרדי נתן ריחו דגרמו לאסתלקא מכיסיהון לית עד שהמלך במסבו
כיעוד דקבל הוא ויהב תוריתא לישראל דכתיב ויהי בשם יי׳ לרכבתם יום ולרכבתי
גילה להם לא תלכו וגו׳ כעוד דהוה כתיב לושתא לישראל שבקו ריחיהון טב ואתרו
אלה אלהיך ישראל. לית עד שהמלך במסבו כיעוד דהוה קבל נחית על טורא
דסיני למיקב תוריתא לישראל נרדי נתן ריחו דכתיב כיעשה ונשמע. ר׳ תנחום אמר
כל זמן והוא לית ליה שר ליעלה וכל קבל והיה שלטנותא לדין לאחית לדין וכד
יהיב שלטנותא להדוה שר לית ליה שלטנותא אלא על ישראל הדא הוא דאת אמרת לרשף:
ר׳ יצחק אמר ישראל לית כון לקבל כל שאר זמין דעלמא מה שאר עמין לית כון שב ניס
חוץ ישראל לית כון שב ניס קבל כל שפע לבית יצחק שכתב מצרים שבעים. ומשן
דשלט על ישראל כשו שלט על כל עלמא. ר׳ לוי אמר מכתן וכבי ישראל פרו וישרצו
וגו׳ הה שבעה וכל דרגה לעשרה הה שב ניס מה כתיב בתריה ויקם מלך חדש על
מצרים. אר׳ הושע אמר לעתידה לאתנבויי ישראל ככליהומין כגין דיסתאר מלכון כעלמא
דלית כון לקבל כל עלמא וכתיב ביום ההוא יהיה יי׳ אחד ושמו אחד ומה הוא אחד לחוץ
ישראל אחד לכתיב גוי אחד בארץ. מה שמים אחד וכתפרש בעפרון ישראל אחד וכתפרש
בשבעין רבי יהודה פתח תחת שלש רגזה ארץ וגו׳ תחת עבד כי ימלוך ותגיע
לית

ליה לך לומס מכיסא וקלילא קמי קלא כותייסו למגרלי וייסב לון קלא מלטוסא
בניכייסו לישראל. ומפקס כי תיירס נכירתס לא הנך דאולידת ליום מעקל
ויסוסע יסוס סליק לירושלם ויסוס חזיל כאריחא. ומיסו אל ערבאי דיסוס לזיל כאריחא
ובריס עמיס. פבעו כיולאי אל אמר לבריס אילי יולאי נעלא דמאיס כיס מריס טול
ליס ורקיק ליס כדיקיס שביעא ומכין דליסו מורעא לאכא ידעבא דמשעבדין בהו
שבעין עממין לוזל בריס ואחיד כדיקיס. אלי יסושע רחמין רחמין גוורכא על עלאין
דיחתון לתתא. עד לא סיים אתבלבו בתרייסון. ר' יצחק פתח עד סיפוא היום וכסו
הגללי וגו' עד סיפוא היום סהי קרא על גלות דישראל לתת' לליכון שתגדון בגלות'
עד דיסתיים היוא יומא דשלטנותא דלומין לתבון לי' יצחק שף מכין הוא שולטנותא
דלומין עלייהו דישראל ולית לך לומא דלא יסתעבד בהון ויומא אחד הוא לקבליה דכתי'
והיה יום אחד הוא יודע ליי' וגו'. לי' עד סיפוא היום קדם דיפוק היוא יומא דלומין
וכסו הגללי לילכון שולטני דשלטו עלייהו. שך לי ש אר המור אמ' קלא שך לי לבירא
הלומו מירושלם דהוי אר המר כמס דכתיב כהר המוריה אשר בירושלם. וש נבעת
הלבונה לא כי מקדשא לי בגין דכתיב כיס יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון וגו'.
אמר ר' יהודה כל"ל לאחוו בכנפות הארץ ויכערו רשעי' ממנה כסהי לאחיד בשלת
לבערה טופה מנה. אל' יוסי עתיד קלא לאתגלייא בירושלם דלתתא ולבסוף יתה
מטופי עממיא עד דלא תשתלי' הסוא יומא דלומין לאל מייא שולטנו דלומין
עלייהו דישראל שך יומא אחד לאוד הכל כתיב ומיסו כל היום הוא יומא אחד לאוד כתיב
ולא יתיר. אל' יוסי אי יתיר יסתעבדון לא על פוס גזרת מלכא הוא שך אל דלא כתיב
ליסדר לקבליס וכתיב והיס כי יבאו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה וגו'
וכתיב לס יהיס כדאך כקנס הסמיס מעס יקבכך וגו':

ויאמר אל עמו הנס עס בני ישראל. ר' שמעון אמ' דסה על כל פנים
מלאכא שלטוכא דממכא על מצרי הוא והכי הוא דרוכא
דפרעה לא אתמר אלא מלך מצרים סתם והייכו מאבא דכרכא על מצרי פרעה
מלך מצרים פרעה ממש. אמר ר' שמעון לפיכך כתיב ויאמר לכומר לכנים בלבהן
מלמד דא כלא כי ויאמר לו לך קבל אתדוד מאשבתה בלבב. וכן ויאמרו בן
בלבו. וכן ויאמר בלבו אלהי סגם. תוף הכא כמי לבבים מאשבתה בלבהן
דאמרו רב ועבוס ממכו. מאי ממכו ר' אל' חייכון דאמרו בלבייהו דאילו ותוקפא
דילהן דכרכא ותקיפא ממכו משולטכא דילהן. ר' יצחק אמר כל לומין דעלמא כר
ישראל מסכין תוקפא מצריהן וישראל כגדין חיליהן מקלה וליכון אתקרון עמי דיי'
ולא עמי דשולטכיא. ר' יהודה אמר הכא אתקרון עמו דכתיב ויאמר אל עמוותה
כתיב רלה רליתי את עכי עכי מצרי' ועמי ישראל אקרון עס יי' ואחר לומין אקרון
עמו דשולטכיא דילהן דכתיב כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו ואנחנו נלך בשם יי'
אלהינו לעולם ועד. ר' אבא בר כהנא פתח ליה למיי'מ'נס עס ישראל לו בכי ישראל
דמשיכו דעס בכי ישראל הוא ולא עס יי' וכתיב ויקונו מפני בכי ישראל ולא כתי' מפני

עם בני ישראל לנוח מפני בני ישראל ממש. ר' יוחנן הוה קאים קמיה דר' נחמן
אמר מה אחא בלק למימר הכא עם זכה ממצרים ולא אמר הכא עם בניי ישראל. אלא
ר' נחמן בלק מכעס גדול הוה וכן דרך המכעסי לקחת הדבר שאין בו ממש
וכן אין מזכירין לעולם עם אחר אלא עם אחד ולמה נאמר כאן עם אחד
לכן דרך השרי דמעייכים בהדות אלא דקאמרינן לפי שהיו בדיבת מודיעין ליה
אלין בדיבין והיו קשוט כל מה דאמרין לומהי זשירה קושטה הוה כל שכן למעבד
עבידתא. רבי אחא אמר בלק אדחה דקלבה נקט הכא עם זכה ממצרים כלומ' דלית
לכן ידעין ממאן לישן. אמר ר' יוחנן מפני מה עתה דרברבין כטירין ועתה דקטנה
לה כטירין. אמ'ר' נחק לה דמי מסכנה לעתירה מסכנה כעני לכטירה דיליה עתירה
לה כטיר וכם דישרא לישן ממלכה דרחים קשוט ודיבה ודיבה קדמיה עביד כנוכרין
דביתיה דכעני דלישן להון כטירין מחטרה יתיר מכלהו הכי רק לתכס ידעתי מכל
משפחו' האדמה וגו' ר' יוסי כפק לאדחה והוה ר' אחא כר יצחק חויל עמיה. עד דהוו
חזלי אתיק ר' יוסי והדבר כמלי דעלמא ור' אחא הדבר כמלי דאורית'. עד דהוו חזלי
אמ'ר ר' יוסי אד חויל דהוה רחיט אכתריה. אמר ר' יוסי לר' אחא חזיתהלי חויל
דרחיט אכתרהי. אמר ליה ר' אחא לא אמינא ליה. רחט ר' יוסי וחויל אכתריה
כפל רבי יוסי ואמ'ר אתית ואחית מחוטמוי שמע דהוו אמרין רק לתכס ידעתי מכל
משפחות האדמה וגו' אמ'ר יוסי ומה על אעתה אלא כך מלן דמתייהם מכים עלמכו.
פתח ואמר כי יי' אלהיך ברכך בכל מעשה ידך ידע לכתך וגו'. המולידך וגו' אחא
ארף ועקרב וגו'. אחא ארף למה הכא שלא לקחת עונשן מישראל כל זמן שמתעסקין
מן עץ החיים דכתיב כי היא חייך ואורך ימיך. תא חזי אמ'ר חייא כתיב חוסך אדם שכתו
אוכל כמו וגו'. וכתיב לחכתי לתכם אמר יי' וכתיב ואת עשו שכחתי מהו שכחתי
דכתיב חוסך שכתו אוכל כמו כלומר שכחתי אותו ועל כן חסכתי שכט חסס כל שכן
וכל שכן תלמידי חכמים אלא כיני קכ"ם דיתפרנסון מעץ החיים אפי' רגע אחד.

ויאמר אל עתו. יהב להון עטא למעבד עימהון כיצד. אמ'ר תנחום
ידעין הוו מצראי בלטנכיות דלהון שמופין למלכי בנין ישראל
ולכך אקדים שולטנה להון למעבד עימהון כיצ. ר' יצחק פתח בהדות טורא וחמא
חד כר נש דהוה נהי' תחות חד לילן יתיב תמן לדהוה יתיב חמא לרשע דמתחלחל
ואתכר דהוה לילן וכפל וחמא בקיצין נוחין כרשע ולרשע סלקא ואחתא לתנר
דהוה נכרא נוח לקבליה דר' יצחק ואמ'ליה יודלי יודלי ככיוכסים דסלילכ' מקיימין
כרקיעא חד רכרכא ממכא שלטנא עלאם והוה זמין למעבד עימכון כיצ סני והלי
רגשא דלרשע כגיכיכון הוה. דכל זמנא רגשא לרשע כר קס ממכא דיעביד עימכון
כיצ. תנוח ר' יצחק ואמר והלי כתיב תחת שלג רגוא לרץ וכתיב תחת עבר כי
יחלוך ממכא דהוה ממכא תחות שלטנא לאדחא ואזלין ויסבין ליה ג' טב' וכ"ם כל שלוט
כישראל. אמר ר' אחא כר גוריון כל מלכ לישראל תחות שלטנותא דלחין יתיב ונעני
ונכני הכ"ל כמסתריס תבכם נפשי. אמר רבי יוסי כ"מ מסתיים דוקא. ר' יהודה בשם
לגביה דר' אלעזר מלכים יתיב וידיה כפיהם והוה עציב. אמר ליה כמלי
קל עמין

קל עמיק מר׳. אמר ליה כתיב בחור פני מלך חיים לי טרכא עניב וכ״ש דנעני וכני
שמעני מלי עבדין ס״ד דן לרחלם נינקו חונם מלי חונם מריהן כגו ואיכון לכר
מריהן כתיב גוחי ואיכון כתיב כרחי׳. כתי גוחי מלן איכון׳. אמר רבי יצחק
איכון מעשרם כתרי מלכא׳. מלאכי שלום מר יכבין׳. וכי יש מלאכים שחים של
שלום׳. אמר ליה לין׳. הא איתי מלרי דדינא קשיא ואיתי מלרי דרחמנותא
ואיתי מלרי דרחמנותא לגיתי בהו דינא כלל ואלין לתקרון מלאכי שלום׳. על איכון
לגיתא כתיב מלכים שמים קדרות ושק אשים כסותם וכתיב ומחקו כל צבא השמים
לי הכי כל איכון שלטין דמחכן על שאר עמין כך אחלן למריהן עניב למלי עבדין
פרוכא לכנוסי. אמר ר׳ אליעזר לא עבדי אלא מלי דלתפקדו ורשותא דמריהן עבדין
רבי יוסתאי אמ׳ בשבחא דלתמסרן בנוי דקב״ה לשלטני עממין מתכפין תריסר כתי
דינין ומשתקעון תהומא רבא נעי טרכא נעין תרומין ונחתין תרין דמעין לשקועא
דומא רבא ס״ד משפטיך תהום רבא ומתגלגלן עלאין לתתא ותתקעין תתאין ונחתין
מלתא ואמרי׳ נזר עליהו ו׳ גזרות שיעבדו בהן מצרי׳ ס״ד ויחרו לת חייהם
בעבודה קשה בחמר ובלבנים וגו׳. ולקבליהון ובני ישראל פרו וישרצו וירבו
ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אותם׃

הבה נתחכמה לו׳. ר׳ יוסי אמר אין הכא אלא לשון הזמנה למעבד דינא
כלא הכא נרדה׳. הכא תמיה׳. אמ׳ ר׳ יוחנן הכא לשון הסכמ׳ כלום
והזמנה כמו הכא נכנה לנו עיר׳. הכו לכם דבר ועצה׳. הכו ליכני אלים׳. ר׳ יצחק
אמר הכא נתחכמה לו נהוי כהסכמת דינא לגבי פן ירבה ורוח הקדש לומרת כן
ירבה וכן יפרון׳ ויקומו מפני בני ישראל דהוו מתעקני ממלאכי השרת כהכי קומי
דמתעקני כהו לוכסני׳. אמר ר׳ יודאי אמר ר׳ יצחק מה היה מחשבתן דמצרי
למחכם מישראל פריס ורביס ושלטת דמחכת עליהון לחצוך כלכהון כך׳ אמר להון
הוו ידעון דומין כרא חדא למפק מישראל דיתעביד דינא בחלדיהון על ידיה׃
אמר ר׳ יוחנן כשעה שאמר משה וככל אלהי מצרים לעשה שפטים הלך דומה שרו
של מצרים ל׳ מאות פרסה ולא ס״ד קשה נגזרה גזרה לפני דכתיב ופקד ה׳ על צבא
המרום במרום וגו׳ לאותה שעה בטלה השרה ממנו וכתמה דומה עד של ניכסה
לידון עם כפעות הרשעי׳ ור׳ יהודה אומר על המתיה נתמה׃ אמר רבי תנינא כתי׳
ובאלהיהם עשה י״י שפטים׃ וכי באלוד על כסף ועל זהב ועל עץ ועל אבן יש
שפטים׃ אלא אמר רבי יוסי על כסף ועל זהב כתיבים מאליהם ועל עץ
מתרקבין׃ אמר ר׳ אלעזר אלוד של מצרים שם היה ומה הקב״ה לעשות בו שפטים
לשרוף אותו באש כלא פסלי אלהיהם תשרפון באש כדי שיהא ריחו נודף ועוד רצה
על כרעיו ועל קרבו׃ ועוד שעמותיו מוסלכים בסוק וזאת היתה למצרים קשה

שלהם היום וכל הלדיהם וכלם עשה יי׳ משפטים׳ אמר ר׳ לוי הלך הלך ויחכן
דייקא ופשיטא משום דשדיהם נלקו בתחלה ולסוף הלומה׳ וכן כולם נלקה בתחלה
ופעכו והלכני׳ הלך ויהי הדם בכל ארץ מצרים ובעצים ובאבנים שהיו להם שלוח
ממש׳ ואמר ר׳ יצחק על נכון המרוס כמרוס כתיב וכולם לא היה כמרוס׳ אמר ר׳
ויוחנן רוב מימיו כדונמתן כמרוס׳ אלי׳ יצחק מה שלהם נלקה בתחלה ואתה כך שלך
הלדיהם׳ ר׳ שמעון בן יוסי אומר לקות אומה של מצריה ממש לא היה אלא היה כתיב דכתיב
לא כאשר כסה עד אחד ונקדם זה נעשה משפטים בשדיהם וגלד כתיב שכם בתחכמה
לו כן ירבה והיה כי תקראנה׳ ונתנבאו על העתיד כפי מה שהיו לשם ומשם נם הוא
על מוכחותיו נכאו על מחנות עליוניה שהיו מרוויים בתוכם׳ ובלהם נכו נכאו על מה
דכתיב יי׳ ולהם לכם ונו׳ ועלה מן הארץ כלך ובני ישראל ונאלים היד רמה׳

וילך היום מכות לוי ויקח את בת לוי׳ ר׳ אלעזר פתח סיר משיריה לשר
לשלמה׳ תנא כשברא הקב״ה את עולמו עלה בחפץ לפניו וברא את
משפטים בימיהם והארץ בשמחלו׳ ועלה בחפץ לפניו לשנוי היום והלילה וברא המלאכי׳
הממונים כשחדו היום׳ וברא המלאכים הממונים לומר שירה בלילה הלך יומם
ונוגה יי׳ חשכו ובלילה שירה עמי׳ אלו מימין ואלו משמאל אלו מקשיבים שירת היום
שירתם של ישראל קדוש׳ ר׳ יצחק לא׳ לותם שאומרי׳ שירה בלילה מקשיבים שירתה של
ישראל כיום הלך חכרים מקשיבים לקולך׳ אמ׳ ר׳ שמעון כת אחת בלילה משלם כתו׳
לומרת שירה בלילה הלך ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה׳ אלי׳ אלעזר עשרה
דברים נברלו ביום רשון משה מדת לילה ומשה מדת יום ועל מדת לילה כתיב
ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה כלל לפו טרף וכתיב טרף ואין מגיל׳ ותק
לנערותיה כלל חק ומשפט׳ חקיו ומשפטיו׳ כי חק לישראל הוא משפט׳ מכאן
אמ״ה שולטת בלילה׳ ותנא אלו האומרים שירה בלילה אלו הם שרים על כל בעלי
טיר׳ וכשפותחין החיים שירה מוסיפין העליונים כח לדעת ולהכיר ולהשיב
אם שלח השיבנו שמים וארץ מוסיפין כח בשלו שירה׳ אמר ר׳ חמיה אשרי הזוכה
לדעת בלותו טיר דתניא הזוכה בלותו טיר ידע בעשיני התורה והחכמ׳ ואזן ויקוד
ויוסיף כח וגבורה כמה שהיה ובמה שעתיד להיות׳ וכוה זכה שלמה לדעת דתני ר׳
שמעון דוד עה ידע בזה ותקן שירים ותושבחות שרבה ורמז בשם העתידות לבא
והוסיף כח וגבורה כרוח הקדש ידע בעשיני התורה והחכמה ואזן ויקר והוסיף כח
וגבורה בלשון הקדש שלמה זכה ויתר בלותו טיר וידע החכמה ואזן ויקר ותקן
משלים הרבה ועשה ספר מלותו טיר ממש והיינו דכתיב עשיתי לי שרים ושרות
לומר קניתי לי לדעת טיר מלותן השירים העליונים ואשר תתקשו והיינו דכתיב טיר
השירים לומר טיר של לותם שרים של מעלה טיר שכולל כל עניני התורה והחכמה
וכח וגבורה כמה שהיה ועתיד להיות טיר שהשרים של מעלה משוררים׳ אמר רבי
אלעזר אלו השרים עומדו עד שכולד לוי ואילך אמרו טיר׳ כיון שכולד לוי ואילך אמרו טיר׳
משה ומשה לחרן וכתקדשו הלויים כשלם השיר וכשהרו השרים על משמרותם׳ ואמ׳
ר׳ אלעזר בלותם שעה שכולד לוי פתחו למעלה ואמרו מי יתנך כלח לי יונק שדי לומי

למנוך בתון לפנוך גם לא יכזוז לו · כיון שיגלו מצבט לוי המעוררים על משה
וכתקדמו כלם ועמדו על מעמדותם וכתקדמו הלה לנוכח שם תכרי כלחן והשולחות
לחך ומלך לחך סוכן עליהם · כה שלמה ועשה ספר מלוחו סיר על לוחות סרים
וכסתם הקכמה כו · לחר רכי יהודה למה נקרלו הסרים על משה לוייס על מכלוים
ומחכרים למעלה כלחך והשומע כלוים וכדכק נפשו למעלה · ועכ לחרים לחה ולוה
לוסי הלי · רכי תנחום לחר מכל כלוה זרע לוי עם הסכינה במשה ולהרן ומרים
וככל זרעו לחרין והם הכלוים הלל ה׳ לעכדתו · לת חזי כמה שעמדו המעוררים
למעלה לה עמדו על מעמדתם עד שכולדו שלשה הלחים משה להרן ומרים · תינח
משה ולהרן · מרים למה · לחר רכי יוסי הסלד ומרות כלה ותען להם מרים
תלכה כלוותה משה שכולל לוי כמ לו הקכה וכקרו מכל לחיו והוסיכו כלרן והוליד
לקהת וקהת הוליד לעמרם והוא הוליד להרן ומרים וכתפרש מלמתו והחזירם
כלוותה משה היו המעוררים על מעלה עומדים ומעוררים בער כסס הקכה וכמתכך
הסיר עד שכטה קו ומיכו והושיט לעמרם · מט נקרל עמרם שיגל ממכו עם רס
על כל רמיס ולה נזכר שמו · מט לה נזכר שמו · ר׳ יהודה לחר כשם ר׳ לכסו מפני
שכנגעה הלך וכנגעה חור לחשתו כדי שלה יכירו כן שהלד וילך לוש ולה כלחר וילך
עמרם כפרהסיה · ויקח לת כת לוי לף היה כנגעה חזרה ולה נזכרה שמה ·

וילך לוש · רכי לכסו לחר וילך לוש זה נכריהל דכתיב והלוש נכריהל
סהלך הוא והחזירה לעמרם · רכי יהודה לחר עמרם ממש היה ולה
נזכר שמו מפני סהלכיכה זו לה היתה ממכו להזדווג לחשתו חלה מלמעלה · ר׳ יונתן
לחר כהרן וכמרים לה כלחר זווג לכותם כתורה וכמשה כתיב ויקח לת כת לוי
להורות שמשכיכה נקרלת על שם לוי ולה היה עמרם רלוי להוליד למשה עד שכטל
חלק כשכיכה והוליד למשה הלד ויקח לת כת לוי ולפיכך כתיב ותרל לותו כי טוב
הוא · ר׳ לליעזר לחר זכה עמרם שיגל ממכו כן מזכה לקול גדול דכתיב והלדיס
ושכטו בקול · ועמרם זכה לכת קול דכתיב ויקח לת כת לוי כלומר כת קול ולפיכך
כתיב וילך כלוש שהלך למדרגה זו · תלמ כשכולד משה ויקח הקכה שמו שליו דכתיב
ותרל לותו כי טוב הוא · וכתיב טוב וי׳לכל · וכתיב טעמו ורלו כי טוב וי׳ ·

ויהי כימים הרכים ההם · ר׳ יהושע דסכנין לחר ויהי כימים הרכי׳ ההם
סוף גלותם היה שהיו ישרהל משועבדים ככל עבודה · כימים הרכים
ההם שהיו רכים ליסרהל כמלריס וכין שכתתלה קן גלותם מה כתיב ויאמ מלך מלרי׳
מת שהורד סר מלרי׳ ממעלתו וכפל מגלותו · וכין שכפל מלך מלרי׳ שהוא סר שלשה
זכר הקכה ליסרהל ושמע תפלתם · לחר ר׳ יהודה כה ולמה כתך הוא שכל זמן
שלשה כתוכה לו מרים על ישרהל לה כאמ נעקתם של ישרהל כיון שכפל שר
שלשה כתיב ויאמ מלך מלריס ומיד ויאלחו כני ישרהל מן העכודה ויזעקו ותעל שועתם
לל הלדיס כשהוא מרחם על ישרהל כופה למ׳ומורידם ומרחם עליהם והיינו דתכן
שהקכה מוריד שתי דמעות לוש הגדול · מלן לילכן שתי דמעות · לחר ר׳ יוסי ללו

מלה ברורה היא להם על לחוכא טמיא דהוה כדיב ומלים כדיבן. אמר ר' שמעון לאו
כתב לחוכא טמיא לחוכין דברורה דמלה הוא דתנן בעשרה כתרי מלכא לית תרין
דמשין ואן אתי מלתא דין אדהין כל אתיה בנה קורלותיך. וכשהקים
זוכר את כניו הוא מוריד לותם ליס סנדול אחות ליס החכמה להמתיקן והופך מדת
הדין למדת רחמים ומרחם עליהם. אמר ר' יהודה אתי דמעות אמתם כלי דמעות
אתם כלי הדין. אמר ר' יהודה כתיב והנה מצרים נוסע אחריהם. ואמר רבי יוסי
זה סר של מצרים הוא ואת אמרת ויאמת מלך מצרים זה סר של מצרים. אמר ר' יצחק
הלי אלה קל מכויע להחזות לשלשלת. כתיב הכא והנה מצרים. וכתיב התם מלך מצרי
מלמד דעכשיו לא היה מלך דסורידוהו מגדלתו ולפיכך כתיב והנה מצרי ולא כתיב
מלך מצרים. ומה ראמר ויאמת כלל כי אתו כל החכמים המנחשים את כפתך.
אמר רבי יצחק אמר רבי יהושע בן לוי כל מלכי מצרים פרעה שמם וכאן לא
כאמר אלא מלך מצרים אתם ובמקומו פרעה והוא פרעה ממש. תא בעוד דלות
שלטונות לגילה לות שלטונות כעמיד לתתה לתתעדי שלטונות לעולה לתתעדי
שלטונות לתתה. אמר רבי יוסי כתיב הכא ויום וכא ליו"נ. והיה יום אחד הוא
יודע ליו"נ. וכי אחר ומאן לאו היכון דילים. אלא אמר רבי אבא אמר מלמד שאחר
הימים נתנים לצדיק ולותו יום לוכו של הצדיק אלא הקב"ה כדי לעשות דין בעשע
מפני שבלותו יום ופלו כל הצדיק ממעלתם. ועוד כתיב ובשנב י"ב לכדו ביום ההוא
שלותו יום לא היתה מעלה לצדיק. אמר ר' אבא בזה הקב"ה עושה דין בצדיק של מעלה
מה כתיב כי רותה כמים מרבי. וכי מרכב לוי. שם אמר ר' יצחק מרכב כתיב מרכב לוי
מלמד דס וכתיב וחרבו את כל בשר. אל אבא מרכב זה הוא הדין שעושה דכתיב
וירא כל בשר את מלאך י' עומד בין השמי' ובין הארץ וחרבו שלופה בידו. וכי מרכב שלופה
היתה בידו מלאך. אלא מהיתה ברשות בתובה בידו לעשות דין שאמר ריב"ל לאמר לי
מלאך המות לילה לחייסך לוקרא לברורית פרעה להו כית הסחיתם בכהמה. אמר
ר' אבא כלא מצוה לאתיהיב רשותא בידיה למעבד נמר דינא ההיא וחרבו שלופה
בידו ברשות בתובה בידו לעשות דין. אי הכי מאי ויסב חרבו אלא בדבה אמר ר' אבא
מבשור הדין לבעל הדין והרשות למי שברשות שלו: ויאמרו כי ישראל ויאמרו לה
כתיב אלא ויאמרו כלומר בתחלה (פ"ה כלומר כאמת למעה) שהאמת היתה
בפשוטה למעלה. ר' ברכיה אמר בכי ישראל לעילא הוו ומאן דאמרי בכי ישראל לעילא
דאתקרון בכי פולחנא כלומר אותה שהם מן העבודים של מעלה. ותגל שועתם של
הגלדים שעד אותה שעה לא עלתה שועתם לפניו. אמר ר' יצחק תלת עבירו הכא
לאחה. שוטה. נשקה. וכל אד מתפרשה מאחרת. לאחה כתיב ויאמרו בני
ישראל. נשקה הכתיב ונשקו. שוטה דכתיב ותעל שועתם וכל אד כלאודו
מתפרשה וכלהו עבדא ישראל. אמר ר' יהודה נשקה ושוטה עבדו. לאחה לא שמעו
מסתם מדכתיב ויאמרו מלמעלה היתה הלאחה בפשוטה נשקה ושוטה בחלי אתפרשן
אלין מן אלין ואלין מן אלין. אמר ר' יהודה נשקה שוטה ולומו כלום. אמר ר'

ואדם סילוק גדולה נשקה מכלן שנשקה היה כלב הש"ל נשק לכם אל יי. נשקה
ונשקה דכר לחד סוף וזה קרובה להקב"ה יותר מתפלה ואמאי דכתי והיה כי ינשק
אלי שמוע לשמע נשקתו. אמר ר' ברכיה כשעה שאמר הקב"ה לשמואל כאמתי כי
המלכתי את שאול למלך מה כתיב ויחר לשמואל וינשק אל יי כל הלילה הכוונה הכל
ולמה נשקה משום דהיה קרובה להקב"ה יותר מכלהו הש"ל ועתה הכה נינקת כבי ישרש
כאלה אלי. תנ"י אלי אלי למה עזבתני כשפורתיים היו נלוזות
שלימתה להיות כלכה ולעולם לא הדרת ריקנית. אמר רבי יהודה גדולה נשקה
שקורעת גזר דינו של אדם מכל ימיו. רבי ונחמ אמר גדולה נשקה שמושלת בשלשה על אדת
הדין של מעלה. ר' יוסי אמ' גדולה נשקה שמושלת בשלשה. כשכיל נשקה כוחל
ומשחה והנשכ דכתיב ונשקו אל יי כנר לכם מאנוקותיהם וכילם.

ומשה היה רועה את צאן יתרו חתנו כהן מדין. רבי פתח דודי לי ואני
לו הרועה בשושנים. אלף לוי למה לכרויות שליכם מצניעים
ואיכם ועושים כשעה שעלה במחשבה לפני הקב"ה לברוא עולמו כל העולמות עלו
במחשבה לחת ובמחשבה זו נברלו כלם הש"ל כלם בחכמה עשית ובמחשבה זו שהיה
החכמה בברוא העולם היה והעולם על מעלה. כטא ימינו וברוא העולם על מעלה.
כטא שמאלו וברוא העולם היה הש"ל לפ ידי ויסדה ארץ וימיני טפחה שמים קורא לכני
אליהם ויעמדו יחדו וכלם ברגע לחת וכשעה לחת בברלו ועזה העולם היה בנגד
השולם על מעלה וכל מה שיש למעלה כדומתו למטה. וכל מה שיש למטה כדומתו
ביש והכל לאחד. ברוא בעליונים המלאכים. ברוא בשולם הזה כני אדם. ברוא בים
לויתן כלפ לתכר לת הש"ל להיות לאחד. כתיב בשדם כי בפלס שדי עזה לת השדם
וכתי ותתקעהו מעט מאלהים. לי בני כשפ יקירין כל הש"ל כשובדוי ואימון מתשבדין
מטפס דכירש כמה לתיין לשאכל מפיה ובחר בעליונו ובחר ביעקב לעליונו לא קרא
בכיס לתחתונו קרא בני הש"ל בכיס אתה לי יי שלישכ. הוא קרא להם בכיס והם קראו
לי לא לכתיב כי אתה אבינו וכתיב דודאלי ואני לו. הוא בחר בי ואני בחרתי בו.
הרועה בשושנים הוא רועה בשושנים לעפ שהקונים סביב להם ואין לאחר ובול לרעות
בשושנים כמותו. לפ הרועה בשושנים מה שושן זה הוא לדום ומימיו לכ"ך הקב"ה
מנהיג עולמו ממ"ה למ"ה. וכתיב לא יהיו חטאיכם כשכים כשלג ילבינו. ר' לכח היה
לזיל בארמת והיה עמים רבי ינחק. לדשון לזלי פנע בהיון ורדי כטל אד רבי לכח
כיוני והיה לזיל. פנע בהו ר' יוסי אמר ודלי אכיכתא הכא ולכח אמיכא כיוני דר'
לכח למילף אכמתא סניהלהון ידעכא דר' לכח לא כטל הלי שא לאחזאה אכמתא.
אמר ר' לכח תיב כרי תיב. יתבו. אמרו ר' לכח בהדוה ורדא אמר ודלי אין העולם
מתקיים אלא על הבל פי הש"ל אזיכא דלית כפשא מתקיימא אלא על ריחא ונ"ל הדם
במזבח אכפ. פתח ואמר דודי לי ואני לו הרועה בשושנים. מי גרם לי שאני לדודי
ודודי לי מפני שהוא מכניע עולמו כשושנים. מה שושן יש בו ריח והוא לדום מוכין
אותו והוא מקריב לגבן ולעולם ריחו לא זך כך הקב"ה מכניע עולמו כדרך זה שלמלך
כשלג יתקיים הש"ל הסוטה. והחטא נקרא לדום פלא אם יהיו חטאיכם כשני כשלג

ילכוכו · מקריב קרבנו לשם שמים לדוש · שורק דס סכיב למזבח שהוא לדוש מדת
הדין לדוש מונקין דריס ושולם העזן כלו כלכן ואו הלדוש כספך לכלכן כספך מדת
הדין למדת רחמיס · ותא חזי כל מ״ס לין נריך דריס אלו אלא מנד לד״ס וסיוכו
ד״ל יהודס מ״ד ויתנודדו כמשפט ונו׳ עד שפוך דס עליהס שלא היו יודעי׳ אלא יפיבו
מ״ס כרצוכס זולתי בלודס · ר״יצחק ועוד לודס ולכן נקרב לשולם ודריס עולם
מצתיהן · מה השולן לדוש ולכן כך ריס הקרבן מלדוש ולכן כל ורלס מריס הקטר׳
שהקטירס מהס לדומיס ומשס לכניס כגון הלכוכס שהוא לכן מר דרור לדו׳ ודריס
עשלה מלדוש ולכן ועל מכניס עולמו כשופכי שהוא לדוש ולכן וכתיב להקריב לי חלב
ודס כנגד זה לדס מקריב חלבו ודמו ומתכפר לו זה לדוש וזה לכן מה השולן שהוא
לדוש והוא לכן לין מונקין לותו לחזור כלו לכן שלא כשם כך הקרבן לין מונקין לותו
לחזור כלו לכן אלא בשם ע״כשו מי שיושב בתעניתו ומקריב חלבו ודמו לינו כנתק
לחזור כלו לכן אלא בשם ד״ל יהודס מתוך תעניתו של לדס מחליטין לחבריו וגוכר
עליו השם וכלותיה שעה נריך להקריב חלבו ודמו בלותו השם ושוב הקרבן מזכה
כפרה והיינו ד״ל לעזור לד סוס יתיב בתעניתא סוס מבלי ולחר בלוי וידוע לפניך
יי׳ אלהי ואלהי לבותי שהקרבתי לפניך חלבי ודמי והרתתני לותם בחמימות חולשת
נופי יהי ר״ל שיהא דריס העולם מפי כשעה זו כרוח העולם והקרבן בשם המזכה
ותרצני · כמנהג בלדס שהוא מקריב בתעניתו החלב והדם והשם ודריס שעלה
קוף מזכה כפרה ולפיכך תקנו התפלה במקום הקרבן וכלבד שיתכוון לשם דלחרן ·
ר׳ יצחק מכלן ולהלאה כתיב כל דבר לשר יבא בשם תעביר בשם ומשר · ר׳ יוסי
כשהיס בית המקדש קיום לדס מקריב קרבנו בעכין זה ומתכפר לו עכשיו תפלתו של
לדס מכפר לו במקום הקרבן כי היו נזוכין · ד״א דודי לי ואכי לו הרועה בשושכים ·
מה השושכים קונין מצויין בתוכם לף הקב״ה מכניע שלטו של כנדיקים ורשעים · מה
השושכים שלמלא הקוכים לין השושכים מתקיימין כך שלמלא הרשעים לין הכדיקים
כשרים ד״ל יהודס כשם הכדיקים כשרים מתוך שיש רשעים דשלמלא רשעים לין
הכדיקים נכרים · ד״א הרועה כשושכים המכניע עולמו כשם שכים והשכישית שכת
לו׳ · ד״א כשושכים לותם שמושכים כתורס ·

ומשה היה רועה לת צאן יתרו חתנו כהן מדין ר׳ חייא פתח ואמר
מזמור לדוד יי׳ רועי לא לחסר · כלומר יי׳ רועי יי׳ הרועה שלי
מה הרועה מכניס לת הצאן ומוליכם למרעה טוב למרעה שמן במקום כחלי מים מיטר
הליכתן בנדק וכמשפט לף הקב״ה כתיב בכחות דשלח ירכיבני על מי מנוחות יכהלני
נפשי ישובב · אמר ר׳ יוסי דרך הרועים לנהוג בנדק לת צאנו להרחיקם מן הגזל
להכניסם במיטור וה שכט כידו שלו ימין ושמאל כך הקב״ה הוא רועה לת ישרשל
להכניסם במיטור ובכל עת השכט כידו שלו ימין ושמאל · ד״א ומשה היה רועה
ר׳ יוסי תדע לך שכל זמן שהרועה חכם להגיל לת צאנו הוא מוכן לקבל עול מלכות
שמי׳ לכך הרועה שוטה עליו נקרא תקוף לכסיל ממנו · ר׳ יהודה משה חכם היה ובקי
להגיג לת צאנו · כלורלה מדוד שנלמר והוא רועה לת הצאן כמדבר ללמדך שדוד

חכם

מתנב׳ עולמו בשם
שעשה בית אלהי עולמו

מכה נדול סיס ויסיס רועה נתנו כדין וכשורס לפיכך עשסו הקב"ס מלך על כל ישראל
ולמס נתן ולא כקר ה' יהודס ישראל כקרחים נתן סכחמר ואתן נתני נתן מרעיתי
לדס אתס. וכתיב כנתן קדמים כנתן וירושלס. מס הנתן כמיקרכו על המזבח
כשכילה זוכס לחיי העולס הכח כך המכניע ליסראל כדין וכשורס כשכילה זוכס לחיי
העולס הכח. ועוד הרועה את הנתן כשהנתן יולדות הרועה בוטל לותס טלחים
כחיקו כדי שלא ינלו ויבשו ומוליכס לחרי לחמתס ומרחס עליהס כך המכניע ליסרל
צריך להכניעס ברחמים ולא בלכזריות. וכן לחר משס כי תלחם לחי שלחו כחיקך
וגו'. מס הרועה את הנתן כשהוא רועה טוב מנילן את הנתן מן הזוללים ומן הלריות
כך המכניע ליסרל הוא הוא טוב מנילן מן הלומות ע"ז ומדין שלמטה ומדין של מעלה
ומדריכן לחיי העולם הבח. כך משס הרועה כלמן היה ורוח הקב"ס שכדלי הוא לרעו'
את יסרל בלותו הדין משס היה רועה את הנתן לכשכיס כפי הרלוי לסס והנקבו'
כפי הרלוי להן. ולפיכך כתיב ומשס היה רועה את נתן יתרו חתנו ולא שלו. לחר ר'
יוסי וכי מי שכתן לו את נפורס כתו למשס לא כתן לו נתן ונקר ולא יתרו עשיר היה
ולא משס לא היה רוצה את כתו כדי שלא יחמרו כשכיל שהיה נתנו עמו היה רועה
לותן בטוב ולכן כתיב לת נתן יתרו חתנו ולא לת שלו. כמן מדין. רכי תנחום לחר
לוי בר סיסי ע"כ ע"ז כשכיל שעשה עמו משה היה רועה נתנו כדין וכשורס כמרעה
טוב שמן ודשן.

ויגרש לת הנתן לחר המדכר ר' יוסי לחר משס מיום שנולד לו זה ממנו
רוח הקדש. רלה ברוח הקדש שלותו מדכר היה מוכן לקבל עול
מלכות שמי עליו משה עשה הכניע לת הנתן לחר המדכר. ר' יצחק לחר לחר המדכ'
עכ"פ ולא כמדכר שלא רצה שיכנסו בתוכו שלא ירחיקס לחר המדכר.

ויבא ש"ר השלים חר"ס הוא לכדו"ה' יהודס היו לכחה דמקבלה פרשה
כך חמי לס מחטין מדלגה עלוי. כך משס ושר כיני כשכרלו זה עשה זה
דלג עליו הלך ויבח לל שר השלים חרכה. לל"ל לכח מוכנים היו משעת ימי כרלשית
זה עם זה ולותו היום כתרגם השר למול משס. וכיון שרלה שכנס לתוכו ודלג כו
עמד השר מלמד שמחים היו זה עם זה. לל יצחק יודע היה משס שלותו שר השלים
הוא דכתיב ויבח לל שר השלים. דתנן מס הלה משס כלותו שר רלה עופות שניו
פורחיס ופירשס שכפיסס ולא היו נכנסים כו'. ר' יצחק לומר רלה העופות פורחים
ושמי משס ומופלי לרגליו של משס מיד השרגים בעניו והעמיד לת הנתן לחר המדבר
והוא שכנס לכדו.

ויראו מלאך ה' הלין כלכת לס מתוך הסנה: רכי תנחום לומר משעת המכחה
היתה שמדת הדין שולטת כו: רכי יוחנן לומר והוא כתיב ויומס ויוס ה'
חשדו מדת חסד לקומר ולא מס. ר' יצחק לומר משיונח הלור על שמוטה לרדת
כקרון יום והוא מדת חסד משמוטה לרדת כקרון ערב והוא מס ושיבו דכתיב ויקרון
ללדים ללור יום: לומר ר' יוחנן משעת המכחה הוא שעות ולמטה דתניא ר' יצחק

דרוש

דדיב׳ תלכלו כאר וכתי׳ הכאר שדכו בין שניהם ולפ וי׳חרים נעשה ממ׳ דבין הערבי׳
דיכא דמלכותא שליט ובכאר תשכעו לשם משום דלקרי׳ חסד הוה ס״ת וכתיב
חסד לל כל היום · וכתיב ויקרא שלים לאור יום דלויהו מנפרש · ר׳ תנחום חוי׳ דל
סומק ודל חוור · סומק בין הערבי׳ דכתיב בין הערבים תלכלו כאר · וחוור בנפרש
דכתי׳ וכבקר תשכעו לחם · ר׳ יצחק חמ׳ כתי׳ ושחטו לותו כל קהל עדת ישרא׳ ונו׳ דהוה
סעתא למעבד דיכא · ר׳ יהודה חוי׳ לפיכך מזמי כנסי׳ וכבל יום שלח׳ מתקרב כנגד
מדת החסד ומסתי כנגד מ״ם · ונלך יהודה מ״ד לת הכבש אחד תעז׳ בבקר ולת כתיב
לת הכבש הרביעי שלך לת הכבש אחד מיוחד כנגד מדת החסד דכבל מקום שמי לך
כלמר כו כי טוב · ר׳ תנחום חמ׳ לפיכ׳ ונתן תקון תפלת המנחה שהוה כנגד מ״ם · ולר׳
ונתן מכאן לוי לכו כי פנה היום כי יצטו צללי ערב · כי פנה היום זה מדת החסד · כי
ויטו צללי ע״כ שכבר נבר מ״ם · תכריסם תקן תפלת שחרית כנגד מדת החסד · תר׳
כהסיון סעתא דעל משה לטורף דסיני מ״ט לתנלי׳ לים כשלהובי אשתא דהוה דיכא ·
לר׳ יעקב כעין סעתא הוה נריס ר׳ יוסי חומר כלא לחד גזעא לאשתעא · כתיב ויבא
ש הר השדים תרכם · וכתי׳ וכתרב הקנפתם לת יי׳ · וכתי׳ וירא מלאך יי׳ שלי כלבת אם
מתוך הסנה סנה עתידי׳ להיות כסנה לכתיב קוצי׳ כמוחים כאש ונתו · לר׳
יהודה מכאן למדנו רחמנותו של מקום על הרשעי׳ דכתי׳ והסנה הסנה בוער באש לעמ׳
כשם דין כרשעי׳ והסנה אינכו אכל · כוצר באש עכ״פ רמז לאן של
ניסנם אכל הסנה אינכו אכל להיות כסנה כלים · ל״ה ·

וירא מלאך יי׳ אלין כלבת אש מ״ם למשה כלבת אש ולשאר כפיליס לא · לר׳ יהודה
לאו משה כשל׳ כביל׳ דתנן מאן דקרי׳ לאשא כיה אתוקד ומשה קריב
לאשא ולא אתוקד דכתיב ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים · וכתיב וירא מלאך
יי׳ אלין כלבת אש מתוך הסנה · ר׳ לכא לאר כאי דמשה אית לאסתכלא כיה כחכמתא
עלאה דכתיב כי מן השמים מזיתיכו מאן דאתמנך מן מיא לא דחיל מכורף · דתניא
לר׳ יהודה מלתא לתנזר משה לא לתנזר כר כפ׳ אחרא · אמר רבי ויחכן כעשרים
דרבנין לשתכללא דכתיב ככל כיתי כאמן הוה ולא כאמן כיתי · זכאה חולקיה דבר כפ
דמריה לשבוח כדין עלוי · אמר רב דימי מ״ט כתיב עוד כישראל
כמשה ואמר ריב״ל כישראל לא קם לכל כאה קם ומנו כלעם · ל״ל ודאי ספיר קאמרת
לשתיק · כד אתא רבי חנינא מאילו קמיה אמי מלא פתא ואמר קוטיפא דקרנטי
אתיברכא כאפרסמוכא מכא מ״ו · אלא ודאי כך הוה כאה קם ומנו כלעם · משה
עובדוי לעילא וכלעם לתתא משה לשתמש ככתרא קדישא דמלכא עלאה לעילא
וכלעם לשתמשא כבתרין תתאין דלא קדישין לתתא וכסנוא נווכא ממש כתיב ואת
כלעם כן כעור הקוסם שרנו כתרב · ואי סד יתיר זיל שאול לאתנויי · לתתא רבי יוסי
ופשק ידוי · אמר הא אמרת דלבאי כפק לכר · דסכא משמע דאית עלאי ותתאין
ימיכא ושמאלא רחמי ודיכא ישראל ועשו · וישראל משתמשין כבתרי׳ עלאין קדישין
עשו כבתרי׳ תתאין דלא קדישין שין דימוכא ואלין דשמאלא · ועכ״פ מתפרשין כביאי
עלאי מכביאי תתאי · כביאי דקודשא מכביאי דלאו דקודשא · לר׳ יהודה כנווכא דסוס

משה

פרשת וארא

וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני יי׳. וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בקל שדי וגו׳. ר׳ לוי פתח כתיב כי׳ עדי עד כי כיום ז׳ צור עולמים. כתיב כי׳ כל כבוי עלמא כעיין לאתתקפא כיום קדושא דיי׳ כדין מה כתיב ולמחר רחמנו להון כיום. לי׳ סכי מהו עדי עד. אלא כגוונא דיהא תקפא דכר עם כתר דיהוי קיומא וקטורת דכלה. ואקרי עד והא אוקמוה כמה דאת אמר נבקר יאכל עד. והאי עד לאתר דלחוד לכל סטרין לסטרא דא ולסטרא דא לאתקיימא ולאתקטרא קטרא די לא תעדי והאי עד תיהוכת דכלה כיום כלה עד תלות גבעונא עולם מלון לכון נבעו שולם שין לכון תרין לאסגן מוקבי דלקרון עולם כלה מן עולם עד עולם. ויכל וממטה כל חד לקבי עולם ואלין לקרון נבעות עולם. ותיהוכתא דילהון כהאי עד קיומא דכל סטרין. מט תיהוכתא דיוכלה לאטרא ליה ולבנדלוי עלוי כרכלן ולאתקף עלוי מכושין מתיקין דהב נהכה ורהכה כנות גיון כמלך עלמא ודלא כעטרא עטרה לו לעולם. תיהוכתא דעמטה לאתכרכא מניה ולאתכרכא מניה ודלא כהאי עד תלות נבעות עולם תיהו כגון כך כעטרו כי׳ עדי עד דלא מתמן ולעילא לאתר טמיר סתיר ונגיז דלא יכיל לאתדבקא לאתר הוא כמיני כפקו ואתעטירו עלמין דהב כי כיום ז׳ כמי עולמי׳. והוא לאתר נגיז ונסתי׳ ועל דא כתיב כי׳ עדי עד. עד הכא לית דכל לית דעד לכל כר כא לאסתכלא כיה מכלן ולהלא לית ליה רשו לבר כא לאסתכלא כיה דהא כתיב כי׳ עדי עד. עד הכא לית דכל לית מלין דקרוס עליה ומלין דיהוי יה ידוד דמתמן לאתעטרו עלמין כלהו ולית מלין דקרוס על הסוא לאתר. תמר ר׳ יהודה קרא חוכח עליה דכתי׳ כי אהל כח לימים רחמוכי וגו׳ עד הכא לית דאו לבר כא לאסתכלא מכלן ולהלא לית מלין דיכיל למיקם עליה. דלא כתיב כי׳ עדי עד כל יומי דבר כא כעי לאתתקפא כיה כקבי דכי תמר דור ולא כתיב כי׳ עדי עד. אלא כך כתיב אל עלמי אל יעלמו חויבי לי. ומלין דאוי כיה כמחויה ותוקפיה כמה כדקא יאות לא יכלין לאכחשא אל כל כני עלמא. דכל מלין דאוי תוקפיה כמה קדושא לאתקיים כעלמא מט כגון דעלמא כמימיו קדושא לאתקיים קדושא דיי׳ כי׳ כי

נור

ואראה אל אברהם אל יצחק ואל יעקב כל שדי. למאי שמי הכי
ואראה משמע לשעבר. שלח למלכא דהוה ליה כרתא דלא תתכסיכת והוה
ליה רחימותא. כד כעי מלכא למללא כהוה רחימותא מסדר לכרתיה למללא עמיה והוה
מלכא על ידא דכרתיה ממליל עמיה. לתתא זמכת דכרתיה לתתכסכא הוה יומא
דתתכסיכת אמר מלכא קרון לה לכרתי קלוסופיה מטרוניתא עד הכא מלילנא
עמך למען תמלוכה מכלן ולהלאה הכא לומא ליומא למען תחכטריך.
ליומין אמר לה כעלה מלין קמי מלכא עד דהוה שרית למללא כעל מלכא מלה אמ' לה
ואלו הכא מלכא דשד יומא דא לא מצל חוכא עמי אלא על ידא דכרתי עד לא
תתכסיכת והכא יהיכנך לך כרתי ומלילנא עמך כתתגליה מה דלא עכידנא לאחרא
כך ואדא אל אכרהם ונו'. כאל שדי כד חיסי כניתי ולא תתכסיכת ולא מלילנו עמי
אלין כניכי כך ואדא אל אכרהם ונו' כאל שדי ושמי יי לא כודעתי להם למללא עמהון
בדרגא דא דעמך מלילנא. ר' יוסי פתח לדוד מזמור ליי האדץ ומלואה תבל ויושבי
כה. האדץ דא ארעא קדישא דיסראל דאיתי קיימא לאתעקיימא מכיה ולאתכרכא
מכיה בקדמיתא ולבתר מכיה אתקי' עלמא כלא. תבל ויושבי כה דא שאר ארעאן
דאתתלן מיכה מכא לן דכתיב והוא על ימים יסדה אלין כי הוא על ימים יסדה מכאן

מצטט ממודים דארעא ממיכא עליהו ואיכון מצטט ומים ומים כנגד מלמעלה עליהו
אמר ר׳ יהודה לא תימא דמלמעלה עליהו אלא דלתתליהו מכוחו. ועל כנפות ובוכנה
מאן לוכן כהרות אלא כלי כמאן קולם ומאן כהרות דכיה לוכן כפרות כלי
וכפר ונוח מעדן להסקות את הגן ובגין כך ועל כהרות ובוכנה. תא חזי ארץ לקרי
ועקב דהויו ישרש לחמאי לא מלים על כמצטט דהא כתיב וארא אל אברהם אל
ויצחק ואל יעקב כאל שדי ולא ויהי. אלא ויעקב הא לוקומיה כמאל כתיב דלתתא
ואתתקיק מכוח כיתא דלעילא. ועכ כיתא דלתתא לתקון ביתא דלעילא ניתריסר
מכטין כמכשין עכפין והא לוקומה. מסך נמל כיתא דלעילא ומקיק כיתא דלתתא
ונדר כתיב כיעקב כאל שדי. כאל שדי מלמל עמוס קלה ולא יהיר. ומאי ו׳ לא נודעתי
להם למלמל עמהון כדרגא דא דהויו עלאה.

וארא

אל אברהם אל ויצחק ואל ויעקב. אמר ר׳ חייא תנינן דאברהם אל ויצחק
ויעקב הוה להוה מלמיל דכלא כמאל כתיב אל אברהם אל ויצחק
וכוה לתוספ לת אד דכתיב ואל ויעקב. לתוספ כיה ו׳ לאתחזה דהויו מלמיל יהיר
מכלהו. ומה כל דא לא זכה לאתעתד כיה כמצט. ונס הקימותי לת בריתי לתת
לתם לת ארץ כנען בגין דלתנזרו דכל מאן דלתנזר ירית ארעא דהא לא
ירית ארעא אלא נדיק וכל מאן דלתנזר לקרי נדיק דכתי׳ ועמך כלם צדיקים לעולם
ירשו ארץ. כל מאן דלתנזר ונטיר הוי לת קיומא לקרי נדיק. תא מן יוסף דכל
יומוי לא לקרי נדיק עד דכטיר הוה כרית לת קיומא דיוסף כיון דכטר ליה לקרי
נדיק יוסף הצדיק. ר׳ ממשון סוף יתיב יומא חד ורבי אלעזר כריש עמיה אמר רבי
אלעזר הוי קרי דכתיב ואדבר מכעי ליה. אמר ליה אלעזר כרי רזא עלאה דמסיתרין וכבי כמא לא ידעין ליה
ואית נוכין דלא מתחזיין ואלין לוכין רזא עלאה דמסיתרין וכבי כמא לא ידעין ליה
ולא מסתכלין כיה מתחזיין לון זכה כהו כר כם עד דלתתי לכהן וקיומו עליהו
ועל דא כתיב וארא דהויו לוכין נוכין דלתנלין ומאן נוכין דלתנלין לוכין דשדי
דלוכין נוכין כחזו עלאה ואלין לתחזיין ונוכין דלעילא מתיתין דלא לתחזיין לון
קלים לוכים עליהו כר ממצט ועל דא כתי׳ ואמי ו׳ לא נודעתי להם לתנליתי לון
כנוכין עלאין. ואי תימא דלכהן לא הוי ידעי כהו שוי ידעי מבו לוכין דלתנליין
כתי׳ והמסכילים יזהירו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבי ככוכבים לעולם ועד. והמסכילים
יזהירו. מאן לוכין מסכילים אלא ההוא חכם דיסתכל מגרמיה מלין דלא יכולו כני
נשא למללא כפומא ואלין הקרון מסכילי. יזהירו כזהר הרקיע. מאן זהר הרקיע דא
הוא רקיעא דמצט דקיימא כלמעלה והאי זהר אתי׳ ולא לתנליה וקיימא על
הוא רקיעא לתתאין כיה נוכין ונוכין לאב דלתתאין כיה לא זהרי כזהרא
דלוכין נוכין סתימין. תא מרכב כהורין לוכין תלת מכויהו סתימין וחד דלתנליה
כהורא דכאיר כהורא דזהרא ואלין כהורי כזהרו דשמיא כדכין כהורא דתרנוכא
דכטל כל כהורין. כהורא דלא כסיר לסתכל לנבי אלין וכטיל לון ואתחזיין לוכין
בהורין כיה כעמיתא לקבל מצט ואלין תלת דקאמרן סתימין וקיימין על הא
דלתנליה

דלתתגליין ורזין דלא עיכין כשיכין לית נוכין דלתתגליין דמיומין כיום וכלהו לית מודעי
כנין דקיומי כסדורין דלא כהיר · ולית לימין כנוכין דלימין סתימין דקיומי עלייהו:
ולית לימין דלתתחזיין לחכמין למכדע לימין סתימין דמזדעדרין מנו לית דלא מזדעדרי
וליכין דמזדעדרי וליכין סתימין דתגליין ליה למעבד כההוא רקיעא דילים · ולית
קיומי על לימין נוכין דלתתחזיין כיה כשיכין · ורזין דלא סתיכ עיכך ולסאר גלגלך
ויתגליין לימין נוכין דכסדרין דמזדעדרי ולא לתייהיב רשו למיחמי שלא כשייכין סתימין
כנין דלימין סתימין עלאין דקיומי על לימין נוכין דלתתחזיין דלא מזדעדרי ועל דלא
קריכין מעם וכה כלסטקלריא דכסדרין דקיומי על הדוח דלא כהדר · סאר כבי עלמא
כסדוח לסטקלריא דלא כסדר · ואכהן הוא חמלן נו שלין נוכין דלתתגליין לימין סתימין
דקיומי עלייהו דלא כסדרי ועל דא כתיב ואדרא אל אכרסם אל יצחק ואל יעקב כאל
שדי לימין נוכין דלתתחזיין · ושמי יי׳ לא נודעתי להם אלין נוכין עלאין סתימין
דזכה כהו מעם לאסתכלא כהון ורזין דשיכא סתיכ וגליין · סתיכ חמי לסטקלריא
דכסדרין · לתתגליין חמי לסטקלריא דלא כסדרי · ועל דא ואדרא כלסטקלרי׳ דלא כסדרין
דליהו כלתתגליין כיה כתיב רליה · כלסטקלרי׳ דכסדרין כתיב כיה ידיעה דכתיב לא
נודעתי · לתו רבי שמעון ורבי אבא ונסקו ידוי · ככה רבי אבא ואמר ווי לכל תסתלק
מעלמא ויזדמר עלמא ויתיב מיכך מלין דיכיל לאסדרא מלין דלוריתא · פתח רבי אבא
ואמר ואמרתם כה לחי ואתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום · ואמרתם כה
לחי וכי דוד לא הוה ידע כיה ככל דליהו אמר כגיכיה ואמרתם כה לחי · שלא הוה
ומא ומא טבא דרש הוה וקבל ויתיב כדיכא על עלמ׳ · וכגין קבל קאמר ואמרתם
כה לחי לקדמין כה לחי דכל חיין כיה תלוין · ואתה שלום · מלי ואתה · לתתא מכעי
ליה · אלא כלא לקבל קאמר כגין לקדמין קדמין דמסיכותא כדקא יאות · מכאן
ולהפכא דהא לכך כם חייבה לחקדמא ליה שלם · ואי תימא דרמיזת הוה · לאו · דהא כל
דכריך ליה לקבל ואתחזי דכגיכיה קאמר לאו רמיזת הוה · ומאן דחקדים
מאן דסליק ליה לקבל ואתחזי דכגיכיה קאמר לאו רמיזת הוה · ומאן דחקדים
שלם לזכאה כאילו חקדים ליה לקבל כם מר דאיהו שלמא לעילא ותתא ·

וארא אל אכרסם אל יצחק ואל יעקב כאל שדי ושמי יי׳ לא נודעתי להם ·

ר׳ חזקיה פתח ואמרי אדם לא יחסוב לא עון ונו׳ כמה חיכון דכל
כמה לסטיכין דלא ידעין ולא מסתכלן על מה קיימין כעלמא דהא קבל כל כרא עלמא
עכד ליה לכך כם כדיוקנא דיליה ואתקין ליה כתקוניי דהא כל אתבדי אלא מעפרא
דמקדמא דלתתא לתתקן ואדכא סטרי דעלמא לתתאכרו כההוא לתר · וחיכון
אדכא סטרין דעלמא לתתאכרו כאדכא כטרין דחיכון יסודא דעלמא קב״ה ורוח מים
ועפר · ואתאכרו כל סטרי עלמא ואתקין מכייהו קבל חד נוקבא תקוכא עלאה ·
והאי נוקבא לתתאכר מתרין עלמין מעלמא דא לתתא ומעלמא לעילא · אמר רבי
שמעון תא חזי אדכא כחדקמאי רזא דמסיכותא · וחיכון לכהן דכלהו עלמין ·
שמעון תא חזי אדכא עלאה קדישא ס״ג רוח ומים ועפר אלין חיכון רזא עלאה ואלין
ורזין דרתיכא עלאה קדישא ס״ג וחיכון כפקין זה״כ וכסף ונחשת וברזל ותמנת

תא חמי רוח ומיס ועפר אין לישנן מתכתן לחברין דדמיין לון כגוונא דלהלן . תא חמי רוח ומיס ועפר אין לישנן קדמאי ואשיין דלעילא ותתא ותתאין ועלאין עלייהו קיימין ולהלין לישנן תרכב לתרכב סטרי עלמא וקיימין בתרכב להלין נפון ודרום ומזרח ומערב אלין לישנן תרכב סטרין דעלמא וקיימין בתרכב להלין ק"ג לסטר נפון . רוח לסטר מזרח . מיס לסטר דרום . עפר לסטר מערב . ותרכב להלין בתרכב להלין קטירין וכלהו חד ולהלין עבדי תרכב מתכתן דלישנן זהב וכסף ונחשת וברזל . תא חמי לישנן תריסר וכלהו חד .

תא חמי מיס אמאי לסטר נפון דהא לא תוקפא דחמימותא כיה ויבישו דיליה תקיף . ונפון כתיבא דיליה הוא ואתמוזג חד בחד ולישנן חד . מיס לימיכא והוא לסטר דרום . וקבה לחברא לון בהדי עבידו מזגא דא כמזגא דא נפון לישנן קר ולח לעלא מן תחות לון לסטר דרום . דרום לישנן חם ויבש . מיס קרים ולחים וקבה מזגא דא כמזגא דא נפון . ומנפון נבדי מיא . כפיק לעלא מנפון ועאל בתוקפא דדרום וחדרום כפיק תוקפא דחמימותא לעלמא . כגין דקבה לחזקא דא כלא וכלהו חד ואחד לחזקא לחברייא מלישנן כדקא חזו ליה . כגוונא דא רוח ומזרח בגין דזווגא כל חד לחברייא ואתכליל דא בדא לאתחברא כחד . תא חמי מסטרא דא ומסטרא דא . מיס מסטרא דא . ולישנן מחלקת . עאל רוח ביניהו ואחיד לתרין סטרין דהא ורוח מלישנן מרחקת על כפי המיס דהא תא קאים לשלוח בסטרא דא . ומיס קיימי על תרעא . רוחא לעיל ביניהו ואחיד לתרין סטרין ואפריש מחלקת עפר מיא קיימי עליה ורוחא ומזרח . רוח לא ומקבלה מכלהו כחולה דאתלת לישנן דקיימי עלה . תא רוח כחמי . סטרא דלישנן לחיד במיא ועל דא לסכיס ביניהו ואפרישו מחלקת דחמי ומיא . עפר לישנן קר ויבש ועל דא מקבל רוח קר ויבש ועליה כלהו עבדי כיה עבידתייהו ומקבלה מכלהו לאתקא בחילייהון מזונא לעלמא כגין דמערב לאתחיד עפרא דלישנן קר ויבש לא רוח חם ולח כי רוח חם ולח דהא קירורא לאתחיד בקירורא כגוונא דא נפון לאתחיד במערב בסטרא דא . דרום לישנן חם ויבש בהפוך יבישותא דילהון לחיד ליבשותא למערב בסטרא לחרא ואתחיד לחמימותא דרום לתרין סטרין וכן לאתחיד דרום כמזרח דהא חמימותא מערב בתרין סטרין ואתחיד כיה בחמימותא דמזרח ומזרח לאתחיד בנפון דדרום לאתחיד כיה בחמימותא דמזרח לאתחיד בנפון דהא לחותא דילהון לאתחיד כלחותא דנפון . הכתא לאתכא דרומית מזרחית . מזרחית נפונית . נפונית מערבית . מערבית דרומית . וכלהו כלילן דא בדא לאתלתלא חד בחד . נפון עביד דהכא מסטרא דיבושא דהא לאתעביד דסכא והייבו דכתיב מנפון זהב יאתה . הא לאתחיד בשפר ואתעביד דסכא והייבו דכתיב ועאל בתוקפא דדרום וחדרום כפיק תוקפא דחמימותא לעלמא . כגין דקבה לחזקא דא כלא וכלהו חד ואחד לחזקא לחברייא מלישנן כדקא חזו ליה . כגוונא דא רוח ומזרח דא בדא לאתחברא כחד . תא חמי מסטרא דא . מיס מסטרא דא . ולישנן מחלקת . עאל רוח ביניהו ואחיד לתרין סטרין דהא ורוח מלישנן מרחקת על כפי המיס דהא תא קאים לשלוח בסטרא דא . ומיס קיימי על תרעא . רוחא לעיל ביניהו ואחיד לתרין סטרין ואפריש מחלקת עפר מיא קיימי עליה ורוחא ומזרח . רוח לא ומקבלה מכלהו כחולה דאתלת לישנן דקיימי עלה . תא רוח כחמי . סטרא דלישנן לחיד במיא ועל דא לסכיס ביניהו ואפרישו מחלקת דחמי ומיא . עפר לישנן קר ויבש ועל דא מקבל רוח קר ויבש ועליה כלהו עבדי כיה עבידתייהו ומקבלה מכלהו לאתקא בחילייהון מזונא לעלמא כגין דמערב לאתחיד עפרא דלישנן קר ויבש לא רוח חם ולח כי רוח חם ולח דהא קירורא לאתחיד בקירורא כגוונא דא נפון לאתחיד במערב בסטרא דא . דרום לישנן חם ויבש בהפוך יבישותא דילהון לחיד ליבשותא למערב בסטרא לחרא ואתחיד לחמימותא דרום לתרין סטרין וכן לאתחיד דרום כמזרח דהא חמימותא מערב בתרין סטרין ואתחיד כיה בחמימותא דמזרח ומזרח לאתחיד בנפון דדרום לאתחיד כיה בחמימותא דמזרח לאתחיד בנפון דהא לחותא דילהון לאתחיד כלחותא דנפון . הכתא לאתכא דרומית מזרחית . מזרחית נפונית . נפונית מערבית . מערבית דרומית . וכלהו כלילן דא בדא לאתלתלא חד בחד . נפון עביד דהכא מסטרא דיבושא דהא לאתעביד דסכא והייבו דכתיב מנפון זהב יאתה . הא לאתחיד בשפר ואתעביד דסכא והייבו דכתיב

בתרין סטרין כזהב וכסף ואתייקיד ביניהו רוח לחיד למי ואחיד	נלמי וסטרא דקר
כעפר וקרירותא כלחותא עביד כסף הכתא הא עפר לאתחיד	קר ויבש ומי קרי
דכתי ועפרות זהב יהא לו . ורזא דא סניס כרוכי זהב . מיס לאתחיד	ומיא . עפר ליבש
מנפון זהב יאתה . הא לאתחיד בשפר ואתעביד דסכא והייבו	מחלוקת לרוחא
דהכא מסטרא דיבושא דהא לאתעביד דסכא והייבו דכתיב	במיא ופריש א
מנפון זהב יאתה . הא לאתחיד בשפר ואתעביד דסכא והייבו	מחלוקת לרוחא
דרומית . וכלהו כלילן דא בדא לאתלתלא חד בחד . נפון עביד	לריבו לא לחיב
דרומית מזרחית . מזרחית נפונית . נפונית מערבית . מערבית	לחיב בחא ומא
דהכא לחותא דילהון לאתחיד כלחותא דנפון . הכתא לאתכא	סטרא לריבו מא
מערב בתרין סטרין וכן לאתחיד דרום כמזרח דהא חמימותא	סטרין לא מא
דדרום לאתחיד כיה בחמימותא דמזרח ומזרח לאתחיד בנפון	ביבש ורוח מא ולא
דהא לחותא דילהון לאתחיד כלחותא דנפון . הכתא לאתכא	סטרא לריבו מא
דרומית מזרחית . מזרחית נפונית . נפונית מערבית . מערבית	לחיב בחא ומא
דהכא מסטרא דיבושא דהא לאתעביד דסכא והייבו דכתיב	במיא ופריש א
מנפון זהב יאתה . הא לאתחיד בשפר ואתעביד דסכא והייבו	מחלוקת לרוחא
דרומית . וכלהו כלילן דא בדא לאתלתלא חד בחד . נפון עביד	לריבו לא לחיב

לגם ותפיק תרין כחד דליהוי עין כחצת קלל · ועפר דקלחרן כד
תיהוי כלחודוי כיבשו וקרירו דיליה כפיק כרזל ומיימיך לם קסם
כסטרא דקר
כברזל ונגע · והאי עפר לתקחיד ככלהו וכלהו עבדין כיס כנווכא
לחצחא דעפר
דילהון · תא כלא עפר ליח זכר וכסף וכחצ׳ דהם כל חד וחד לוזיף
מקבל עליה כלאו
לאכריה מדוליה לתקבורת דא כדא ותקחיד עפר ככלהו כנין
כנין כך לחיוך
דתרין סטרין לחידן ליה · חצח ומוח ורוחא לתקריב כיס כנין
לתרין סטרין
קלין תרון ועביד כיס עבידתא · לחצחא דכך לתחכר עפרא
דסם חס ויכח
כסדיוסו עביד ולוליך עפרא לתרין כנווכא דילהון · כנווכא
חיש קר ולח עכ
דזסב לולוך עפרא סוספיתא ירוקא דליהוי כנווכא דסכא ממח.

כנווכא דכסף לולוך עופרת · כנווכא הכחצת לולוך קסיטרא דליהוי כח זעטר
כנווכא דכרזל לולוך כרזל ומיימיך כרזל ככרזל יחד · תא חס רוח מוס ועפר כלהו
לחידן דא כדא ותקקרן דא כדא ולא הוי כהו פרודא · ועפר דא כך ליהוי לולוך
לכתר לא מתקרן דא כדא כחיוון עלאי כלא ומצח יפרד ויהיב לארבעה רחצי כשין
סוי פרודא · כנין דסם עפרא כך ליהוי לולוך כחילא דתלת עלאי לפיק לרכעה כהרין
דתמן מצחכאי לכנפי יקר וכחתר חד לחיוון דכתיב סם סכללא וחכן הסם · ולהן
לכאי יקר לחיוון יכ״ו ולחיוון לל׳ סטרי עלמא לקכיל תריסר סכטין דכתיב ומחכיס
תהיון על סמות כאי ישראל סתיס עזרא על סמותס · ושין תריסר כקר דלחיוון תחות
ומח · תא כל לרכעה סטרין עלאין דקלחרן חצ׳ דמתקרן דא כדא ולחיוון קיומא
דלעילא ותתא קיומא דעלמא ויתיר דוח כנין דכלא קיומא כניכיה וכפצא לא קיומא
כלא כרוחא דלי גרע רוחא לפילו רגעא חדא כפצא לא ויכילת לתתקיומא ורזא דא
כתי׳ גס כלא דעת כפס לא טוב · כפצא כלא רוחא לאו לחיוו טוב ולא יכלא לתתקיומ׳
ותא לחיון תריסר דקלחרן דלחיון תריסר לכנין לחיון תריסר כקר דתחו׳ומח כנין
כך כטלו לחיון תריסר כזיוי׳ כל הכקר לעולה אכי׳ עזר ונו׳ וכלא רזא עלאה הוא ומלן
דיסנח כמלין אין יסנח כרזא דחכמתא עלאה דעקר דכלא כיס · תרס הס דאמר ר׳
חזקיה דכל כרא קכ״ה לחדס מעפרא דמקדסח דלתתא לתכרו מעפרא דמקדסח
דלעילא לתייסיב כיס כמחתא כמס דכל לתכרו מעפרא דלתתא לתחכרו כיס תלת
תלת סטרין יסודי עלמא סכי כמי כל לתכרו מעפרא דלעילא לתחכרו כיס תלת
סטרי יסודי עלמא ולחתלים לדס · והאי דכתיב לחצרי לדס לא יחסוב ו״ לושן
ולין כרוחו רמיס · חומתי לא יחסוב ו״ לו עון כזמן דלין כרוחו רמיס · תא מסס
לחצחלי יתיר מלכהן כנין דמלול עמיס קכ״ס מדרג׳ עלאה יתיר מכלהו ומסס פכיולס
דכי מלכא עלאה הוא ועל דא כתיב ולרע לל לחכרס ונו׳ ולא לוקיומא מלי ·

לכן חמר לכבי ישראל לכי ו״ והוצחתי לתכס ר׳ יהודה חמר האי קרא לכבא
הוא דכתיב והוצחתי לתכס מתחת סכלת מצרים לקדמיתא · ולכתר
ונלחתי לתכס מעכדתס · ולכתר ונלחתי לתכס · הוא ליס למימר מעקרא ונלחתי
לתכס ולכתר והוצחתי לתכס · חלא עקרא דכלא כקדמיתא כעא קכ״ה לכנרא לון
כזכחא דכלא כקדמיתא · אלי יוסי ולא סכחא דכלא ולקחתי לתכס לי לעס והויתי

לכס

לכם לגאלים ואמר ליה לכתר . לא כהסוא זמנא ליה למו מכחא הלא ינוחם .
דמזיכו דלא יפקון מעבדותהון לעלמין כנין דהוו מחמן תמן כל מסירי דהוו כויכויהו
מקצרי לון בקסרא דמצרי ולא יכלין למפקא מכוייהו לעלמין . וכנין כך מה דתכוב
עלייהו מכלא לתבצרו ביה . ואי תימא דהא יפקו חיליהון כתרייהו למכחא לון
כתיב והנלתי לתכם מעבודתם ואי תימא הא יפקון ויתזכון ולא יהא לון פרוקא

תל וגאלתי לתכם בזרוע נטויה : נראה לפי שכתב הא כתיב והנלתי ואי תימא

רעיא מהימנא

ולקחתי לתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי אני יי אלהיכ ונו׳
פקודא דא קדמאה לכל פקודין . רזא דמילה קדמאה לכל פקודין
למכדע ליה לקב״ה בכללא למכדע לאית עלמא דליתיהו רבון עלמ׳ וכרש עלמין
כלהו שמיה ואקרעה וכל חיליהון . ודא ליתיהו בכללא ופרטא לכלא בפרט למכדע ליה
בפרט וכלל ליהו ריעא וסופא רזא לכר ונוקבא ואתתכא כר כא בהאי עלמא
דאתעבר בכלל ופרט בהאי עלמא ליהו כלל ופרט . תקונא דהאי עלמא ליהו כלל
ופרט בכ״ב רזא דאת׳ דכלא למכדע דליתיהו עלויט ודיין ואיהו רבון כל עלמין . וברש
ליה לכר כא מצפרא ובפא בלפוי כמיתא דקיי . ודא ליהו בחרא כלל . כד כפקו
ישראל ממצרים לא הוו ידעי ליה לקב״ה כיון דאתא משה לגבייהו פקודא קדמאה דא
לקיים לון לכתיב וידעתם כי אני יי אלהיכם המוציא אתכם ונו׳ ואלמלא פקודא
דא לא הוו ישראל מהימנין בכל ליהון כיסין וגבורן דעבד לון במצרים . כיון דידעו
דא לא בחרא כלל אתגבידו למהן כסין וגבורן דלעתיד מ׳ שנין דקא אשתלו בכל
פקודא דא בחרא כלל אתגבידו לון מאה כין ליהון דמתגבי בחרא כין ליהון דמתגבי
לכר מאתרא כדין לולוף לון בחרא פרט הכי וידעתהיום והשבות אל לבבך . היום
דווקא מה לא היה רשו מקדמתכל . כי יי הוא האלהים דא בחרא פרט כמלא
דא כמה רזין וסתרין ליתיכים ודא והיה דקדמיתא כלא מלה אחא דא בכלל ודא
בפרט . ואי תימא הא כתיב וידעת היום וי״ת דאתגדעת דא בחרא פרט למכדע מאן ליהו
ירתת ונאצ׳ דליתיה לכר כא לאחלא מכיה עד לא יכדע אבל הכא כתיב ראיתי דעת
למכדע ליה דהא ליהו ראתית למכדע ליה בחרא פרט כנ״ב פקודא קדמאה למכדע
ליה לקב״ה בכלל ופרט כריעא וכסופא ורזא דא לכרא ונוקבא אחרן . הכי ראתון
בכלל ואלי לתרין בפרט וכלא בכללא אחא ורזא אחא דא לכרא ונוקבא אחרן . הכי ראתון
כל מייפוי . ואלין ליהון רמ״ח פקודין דליהון רמ״ח מייפין דכר כא . כיון דא אתליס כהו
על הא בכלל כדין יכדע בחרא פרט דא ליהו חסוותא לכלא ויכדע כל יומי אתא
דמתחברן למיכב חסוותא לכל מייפין ודא הכי הוא עיקא ותתא אתא וומי דילים
יהבין חסוותא לכל מייפין עלא בומכא דמייפין תריקו כרכין ליומי אתא . חוף
חסוותא וחיק תליין עלאין ותתאין מכלא אלין גריס לון עמי אתא . חוף

דלעם. הכי נמי לתברכון מתתא מירוח דלעם ולכלין לימנן ישראל כהלי עלמא כלין
דלעם. תנא קרויים לעם ועתיד לה
לקרון לעם ובנין דישראל לקרי לעם אית לון לאסתלקא בלילון פקודין דלוריתא
למהוי כלא חד ברוח דלעם. כל יהב קב"ה לוריתא לישראל על טורא דסיני מלה
קדמאה ליהוי תלכי. תנא סלקא לרזין עלאין ואכתיב ליהוי רוח לפקודא קדמאה
למכתב ליה בכללא בנין דכתיב הכי הא קא רמיז לאית לאלהא עליטא עלאה דליהוי
פקודא קדמאה בכלל. בפרט בנין דכתיב לי שלשים פקודא קדמאה דלעטריך
למכתב ברישא ובסופא כמה דלוקימנא. עכ

וידבר

משה כן לא כהי ישראל שמעו משה מקצר רוח. מאי מקצר
רוח אמר רבי יהודה בלא הוו כפיסי ולא הוו לקיטי רוחא. אמר
ר' שמעון מקצר רוח דעד לא כפך יוכבד לון כפיסי ורוח בתריהם עד לא שלטא
למעבד כיומוסי וכדין הוה עלקו דרוחא. ומאן ליהוי רוח בתריהם דקאמרן. תא חזי
כתיב הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעו פרעה ואני ערל שפתים מאי ואני ערל
שפתים והא כתיב ויאמר משה לפני ה' הן אנכי ערל שפתים וכתיב פה וכתב לעשן אנכי.
וקב"ה הוה לותיב ליה מי שם פה לאדם וגומר והוה אמר ואנכי לאהוי עם פיך ס"ד
דלא הוה כן ואסתתי אמר ואני ערל שפתים לי הכי אן הוה מלה לאבטוחי ליה קב"ה
בקדמיתא דלא רוח ליהוי משה קלא ודבור דליהוי מלה דילים הוה בגלותא והוה
לטוים לפרעה מלן אמר ואיך ישמעני פרעה כעוד דמלה דילי ליהוי בגלותא דילים
דהא ליה לי מלה דיה לאכא קלא מלה גרע דליהוי בגלותא ועל דא אתקיף קב"ה לאהרן
כהדים. תא חזי כל זמנא דלבור הוה בגלותא קלא לאסתלק מניה ומלה הוה לטוי בלא
קול כד אתא משה אתקן קול. ומשה הוה קול בלא מלה בנין דהוה בגלותא וכל זמנא
דלבור הוה בגלותא משה חזיל קלא בלא לבור. והכי חזיל עד דקריבו לטורא דסיני
ואתיהיבת לוריתא. והסתם זמנא לאתחבר קלא בדבור וכדין מלה מליל הס"ל
ויבר לאלים לת כל הדברים האלה. וכדין משה לאתחבר שלים במלה כדקא יאות
קול ודבור כחדא בשליחו ועל דא משה לאתריעים למלה גרע מניה כד הוה זמנא
למליל לאתרעמא עלוי כזמנא דכתיב ומאז בחתי אל פרעה לדבר בשמך היל ויבר
אלים אל משה. תא חזי דכבי הוה ערוב אלה למללא ופסק לה בנין דעד לא מטו
זמנא דכתיב ויבר אלים ופסק ו[illegible] ס"ל ואמר אליו אני ה'
בנין דלבור הוה בגלותא ולא מטו זמנא למללא. ותא חזי כגוני כך משה לא הוה שליט
בקדמיתא דכבי לאתחזי ליהוי קול ואתי בנין דבור לאפקא ליה מן גלותא. כיון דאפק
מן גלותא ואתחברו קול ודבור כחדא טורא דסיני אשתלים משה ואתסי ואתתקן
קול ודבור כחדא. תא חזי כל יומין דהוה משה במצרים דבעא לאפקא אלה מן גלותא
לא מליל אלה. כיון דאפיק מן גלותא הוה ליהוי דבור לאתקבא ליה ודבר לן ליעקב
לא מליל אלה עד דקריבו לטורא דסיני ואתקין כלוריתא דכבי לאתחזי. ואי תימא כי
אמר שלים בן יכאס הנעם. לא כתיב כי דבר שלח כי אמר ליהוי רעותא למלה בקשלוח
ואמר שלים בן יכאס הנעם. לא כתיב כי דבר שלח כי אמר ליהוי רעותא למלה בקשלוח

ומה לוקימנא.

וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני יי׳. ר׳ יהודה פתח קומיה אני לפתוח
לדודי ודודי חמק עבר ונו׳. תא חזי כמה אתפשת ישראל כד הוו בגלותא
קלא אתפלק מכיף ואתלף לתתכך. ואי לתימר מה כתיב ודודי חמק עבר דהא קלא
אתפלק מכיף ופקקא אלף כלילן ואידבר אלהים אל משה. ופסק ואתיק. לבתר אתלים
קלא ואמר ויאמר אלהים אל משה ואמר אליו אני יי׳. ואמרת אל אברהם אל יצחק ואל יעקב כיעקב תוספת
ואו לחיות שלימו דלעילא כלא אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב. כיעקב
תוספת ואו. תנו רבנן מלת ספיר הוה בגין דיעקב הוה קיים ואכליל ליה ליעקב כיצחק
הוה מית דהא כתיב כה תהיו קיים כתהי עלמא לא לאכזר עלוי שמא קדישא
ועל דא אכליל ליה כיצחק. תשתא דמית יעקב לתתא אלף כתריו. הדא הוא
דכתיב׳ ואירא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בתוספת ו׳ כלא בדי לתתזוקא להו מנו
לספקלריו דלא כהרה. ולא לתתזוקא מנו לספקלריו דכהרה. ואי תימא דהא
תשתמעו כנוקב׳ כלחוד ולא יתיר. תא חזי דלא לתתברון לעלמין הדא ונא הקימותי
לתתבריתי לתם דהא כרית לתתכבר שמיה. מקרא הית ליה לכבר כם למילף דהא הוה
קלא פרי׳ לון דכתי׳ כאל שדי וכתי׳ ונם הקימותי לתת בריתי לתתם בנין לקיימא
קיומא כיחודא חד. ונם הקימותי לתת בריתי לתתם דהא לתתמר מאן דזכי לכרי׳ יהית
לתרעא. ר׳ חייא ור׳ יוסי הוו מכיחי יומא חד קמיה דר׳ שמעון.

פתח ר׳ שמעון ואמר גורו לכם מפני חרב כי חמת עונות חרב למען תדעון
שדין. שדין כתיב. גורו לכם מפני חרב. מאן חרב דא חרב נוקמת
נקם כרית. דהא הוה חרב קאים לאסתכלא מאן דמסקר כברית דכל מאן דמסקר
כברית נוקמת לקמיין מכיף הוה חרב הוה הדא הוה לכתיב כי חמת עונות חרב
אלי טענת בנין דמאן דמסקר כברית פריש תילוכתא ולא נטיל מאן דנטיל ולא
יהיב לאתריה דהא לא לאתער לגבי אתריה. וכל מאן דנטיר ליה להאי כרית אלהים
ברם לאתערא להאי כרית לאתריה. ואתברכן עלאין ותתאין. מאן לאתער האי
כרית לאתריה: כל דמסתכו וכאין בעלמא. מכאן לן מהכא דכתיב ונם
הקימותי את בריתי לתתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מנוריהם. מאי
מנוריהם כמה דאת אמר גורו לכם מפני חרב. בגין דלהוו אתר לאתלי מנורה
בעלמא ועל דא גורו לכם מפני חרב. תניא נמי הא. מיומא דאתקריבו לגבי
קדמת כריך הוא לאלהו כה דאלהו ולאילו עלאה כה למיטר פקודוי דלי כהלי לא
יתלו על ריסים דכר כם לא דאיל ליה לקודשא כריך הוא לעלמין. תא חזי
כתיב ואזכור את בריתי אתי יעקב ואף אתי יצחק וגו׳ ואתי אברהם אזכור
את בריתי דהא כל אתערו ישראל לגבי קלא ואתו לקבלי מה כתיב ואזכור
את בריתי דהא כרית סוי זכור. וכאין תילוכתא לאתקשרא כלא בקשורא חד.
כין דהאי כרית אתער הא קשורא לכלא אתער. ואזכור את בריתי לאוושעא ליה
כתריו. ועל דא לכן אמור לבני ישראל אני יי׳.

וידבר יי׳ אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרי
רבי יוסי אמר אל בני ישראל לדברה לון כמתת כדקא חזי.

ואלה 7 3 4 2

ואל פרעה למיגנג כיה יקר ולוקמוס. תמר ר' יוסי לחתי סמיך ככה לגה רחצי
כית לבותס. גלא תמר ליה קב"ה לכרן לון לבני ישראל בכוות דקיב"ג דלזכון ויבני
בפולחנא קדיש מלכין בני מלכין לזכון. אלא רחצי כית לבותס שין לחתקומי ריש
בית לכהן לזכון. תמ"ר ריש דכלהו לגה מקרו כימוסיהון ולה לתקרבו בעמא לחרש
גלין לזכון דקיימו בדוכתייהו קדיש ולה מקרו לתעגרכא כהו כמוברקי. תמר ר'
לחת בנין לחייתא' למס ם ולאהרן דלזכון לתיתזון לתפקא להו ליסרא ולמלגא לפרעה
ולרחלם ליה בחוטרא בנין דכל ריסיהון ליסראל לא לתסתכא כוותייהו. תא חזי
ולאליעזר בן אהרן לקח לון מהכוות פוטיחל לו לתסב ותלד לו לת פוגהס גלא רחצי
לבות גלוים. וכי שה רחצי והא הוא כלאהודו הוס. גלא בנין דפנחס קיים כמה שפין
ורבונן מיסרל והוא קייב לרחצי לכהן ליחי כתיב כיה מלא. תו ותלד לו לת פוגהס
גלא רחצי לובדא דריסי לליחי לתתכא כיה ומה לזכון נרעו ולתוקדו הוא מסלים
ורווח כסוכתא דילהון ושריא ביה טסטוקא דתרוייהו לובדא דריסי לליחי לתתכא
כיה. ומלן כיהו נכא ולכיהוי לזכון פריסו לת קיימת מלתריה והוא לחת ולכר
לון. בנין כך לתיהיב ליה ירותא דתרוייהו. ולדכר הכא על מה לגלהו לכתר. ולי
תיתא למלי לדכר הכא פוגהס גלא חת קב"ה לאהרן כסעתא דלמר ולזכור לת
כריתי דזמיכון תרין כנוסי דלהרן לתפנמא ליה להלי כרית וסעתא דקא מסדר ליה
למנרי כעא לתעברא ליה. כיון דחמת דקלוס פנחס וקיים ליה להלי כרית כלתרים
ולתקין עקימ דילהון מיד הוא לאהרן ומסב. למר קב"ה הסתא הוא לאהרן ליהו
דקדמיתא הוא לאהרן ומסב אסר למר ו' לסם הוציאו לת בני ישראל וגו'. הוא לאהרן
ומסב. סם לאהרן ומסב מכעי ליה. גלא לתכללא דא כדא רוחא כמוש. הוא
מסב ואהרן לתכללא מוש כרוחא ועל דא כתיב הוא ולא סם. דכי גלעזר ור לחא
הוו סכיתי לוליח חד ככי לוסטיזיהו כלוד קמו לאתדלא כלוריתא. פתח ר' שמעון
ולמר וידעת היום והסבות אל לבבך כי ו' הוא האלהים בתי קרח הכי מכעי ליה
וידעת היום כי ו' הוא האלהים והסבות אל לבבך. גלא זכאה הוא מאן דיסתדל
כלוריתא. תא חזי והסבות אל לבבך מכעי ליה. גלא למר מסב לי לת כעי
למיקם על דא ולמכדע כי ו' הוא האלהים והסבות אל לבבך וכדין תדע ליה.
לבבך יצר טוב ויצר רע דאתכליל דא כדא ואיהו חד. כדין תסכח כי ו' הוא האלהים
דהא אתכליל דא כדא ואיהו חד. ועל דא והסבות אל לבבך למכדע גלא. תו
למר ר' אלעזר חייבין עכדין פנימיותא לעילא. מאי פנימיותא דתמלגא לא לאתכליל
בימיכוך. ויצר רע גלא לאתכליל ביצר טוב כגין חוכייהו דכני כסא. ופנימו לא עכדי
גלא לון ממש הכי אתת לו לא כהו מומס. כך יכול עכדי ולא עכדי. עכדי דלא
יתמסך עליהו כרכהן דלעילא כמה דאת למר ועכר לת הסמים ולא יהיה מטר.
ולא עכדי דהא סמיך כטלי לון לנרמייהו כרכהן מה דאתעריך. ולא כטלי לאתסכח
לתתא. ודאי מומס דלזכון חייבין לחיו תו לו כו' גלא לאתכליל ויסיכ כסמלגא כגין
גלא יתמזכון כרכהן לאתתלי. לא כתלף דהא לא כטלי לאתמסכח לתת'. מאן גריס
הא: כגין דחייבין מפריסין יצר רע מיצר טוב: ואתדבקן ביצר רע. תא יהודה אתי

מפטרת

מסטרא דשמאלא ותתדבק בימינא כנין לנגחא עמין ולתברא חיליהון. דהי לא
לתדבק בימינא לא יתבר חיליהון. והי תימא לחדי בימינא. והא שמאלא לתעבר
דיכין כעלמא. אלא רזא דא כשעתא דקב"ה דן להו ליסראל לא דן להו אלא מסטרא
דשמאלא כנין דיהא דחי לון כשמאלא ומקרב בימינא. אבל לשאר עמין דחי לון
בימינא ומקרב לון כשמאלא וסימיך גר נדק. דחי לון בימינא כמה דכתיב ויסך
ו׳ כאדרי ככח ויסך ו׳ תרשין חוב. מקרב לון כשמאלא כמה דאמרן. כגוונא כך
יהודה דהיה מסטר שמאל לתדבק בימינא ומטלטלי לימינא. ואיכון דעמו לתתברו
כלהו לימינא. ושבר דלעי כאורייתא דהיה ימינא דכתיב מימינו אש דת למו.
זכולון דהיה תמיך לאורייתא וימינא כמה דאת אמר סוך הימין. ועל דא יהודה
לתקשר מסטרא דא דא. נפון כמיס שמאל בימינא דאיכון דאחד לגבי אחרי שמאל.
בימינא ולתקשר כשמאל ולתדבק ביה ועל דא איכון דלתתכאי עתיד איכון שמאל.
שמעון דהיה שמאל מסטרא דשור דכתיב ופני שור מסשמאל. גד שוקא שמאלא
דכתי׳ גד גדוד יגודנו והוא יגוד עקב. הכא לתדבק דרוס כהאי שמאל בימינא.
ועל דא אם דאמרן והשבות אל לבבך לאכללא לון כחדא שמאלא בימינא. כדין תדע
כי ו׳ הוא האלהים. אמר רבי אלעזר ודאי הכי הוא ואסתא ידיעא הוא לסבי ומסא.
הוא משה ואהרן רוחא כמיא ומיא כרוחא למהוי חד. ועל דא כתיב הוא. רבי אלעזר
פתח ואמר ואהבת את ו׳ אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך כהאי גוונא הכא
אתרמיו יהודה קדישא ואוזר הוא לבר כם ליחדא שמא קדישא כדקיומא כרקיעא
עלאה. בכל לבבך דא ימינא ושמאלא דלקרבי יצר טוב ויצר רע. ובכל נפשך דא נפש
דוד דלתתיסיבת כיניהו. ובכל מאדך לאכללא לון לעילא כחתר לעילא כיה משרש.
הכא הוא יחודא עלאה למרחש ליה לקב"ה כדקא יאות. תו ובכל מאדך דא יעקב
דלתיהו לחיך לכל סטרין ובלא הוא יחודא עלאה כדקא יאות כגוונא כך הוא אהרן
ומשה. הוא משה ואהרן. כלא חד כלא פרודא

כי ידבר אליכם פרעה לאמר. רבי יהודה פתח ואמר מה אהבתי תורתך
כל היום היא שיחתי. תא חזי דוד אליהו מלכא דיסראל ומנטריך למידן עמא
לדברא לון ליסראל כרעיא דמדבר עלאין. הא כלילא כתיב תנות לולא לקום להודות
לך על משפטי צדקך. ואיהו לתעסק כאורייתא ובתושבחן דקב"ה עד דלתי נפרש
ואיהו לתער נפרש כמה דכתיב ערום הכובד וכבור לעירם מחר: כד
אתי ואמר לאו קרא הוא לתברתי תורתך כל היום היא שיחתי. מאי כלהיום
היא שיחתי. אלא מכאן אוליפנא דכל מאן דיסתדל כאורייתא לתעלמא דיכא על
כוריוהי כאלו קיום אורייתא כלה. כגוונא כך כל היום היא שיחתי. תא כיומא דעתדל
באורייתא לתעלמא דיכין כלילא דעתדל כעירין ותושבחן עד דלתי ואמר. מאי כל
היום לתעסק לתעלמא דיכין כגוונא דדוד מלכא היום מקרב כל איכון חיתו עדי לגבי
ימא. כיון דלתתא עלמא כפף ואתגעקי להו. הי מכוייהו לתתקיין כקדמיתא הא
מוקמוס אלין תיכויא דכרכין עלאין דכתיב כהו ומלאו את המים ביומו אמר רבי

את היום הזה ועל דא כתיב הן ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. ברכה היום ולא לעולם הבא. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מברכו ומלוה לו שנאמר ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מאריך לו ימים ושנים שנאמר למען ירבו ימיכם וימי בניכם. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו כח שנאמר כי כימי העץ ימי עמי. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו חכמה שנאמר ושפתי צדיקים ירעון רבים. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו שלום שנאמר ונתתי שלום בארץ. ואין לך שלום אלא תורה שנאמר ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו נחת רוח שנאמר ה' צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו ישועה שנאמר ישועות ונחמות בצרתם. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו נחמה שנאמר נחמו נחמו עמי. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו ברכה שנאמר ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסיף עצב עמה. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו ישוב שנאמר ושב עמך בטחון. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו שמחה שנאמר שמחת עולם על ראשם. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו ישועה שנאמר ישועת ה' כהרף עין. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו רחמים שנאמר וחן וחסד ורחמים בעיני אדוני. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו חסד שנאמר ה' אלהיך הוא שומר את הברית והחסד. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו גאולה שנאמר ואתה ה' אלהינו נתת לנו כאש הגדולה הזאת. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו תפלה שנאמר והיה טרם יקראו ואני אענה. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו רצון שנאמר ויהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו שכר שנאמר ושכר טוב ורב כל ימיו. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו ירושה שנאמר ונחלתם לעולם תהיה. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו מלכות שנאמר מלכותך מלכות כל עולמים. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו גדולה שנאמר ויגדל כח אדני. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו תפארת שנאמר לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו כבוד שנאמר ה' מלך גאות לבש. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו עוז שנאמר ה' עוז לעמו יתן. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו גבורה שנאמר ה' מלך עז התאזר. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו נצחון שנאמר ונצחם נגיח על בגדיהם. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו נצח שנאמר גם נצח ישראל לא ינחם. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו הודאה שנאמר הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו שבח שנאמר ישבחו שמים וארץ ימים וכל רומש בם. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו תפארת שנאמר לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו כבוד שנאמר ה' מלך גאות לבש. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו עוז שנאמר ה' עוז לעמו יתן. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו גבורה שנאמר ה' מלך עז התאזר. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו נצחון שנאמר ונצחם נגיח על בגדיהם. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו נצח שנאמר גם נצח ישראל לא ינחם. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו הודאה שנאמר הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו שבח שנאמר ישבחו שמים וארץ ימים וכל רומש בם. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו תפארת שנאמר לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו כבוד שנאמר ה' מלך גאות לבש. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו עוז שנאמר ה' עוז לעמו יתן. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו גבורה שנאמר ה' מלך עז התאזר. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו נצחון שנאמר ונצחם נגיח על בגדיהם. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו נצח שנאמר גם נצח ישראל לא ינחם. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו הודאה שנאמר הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו. ולא עוד אלא שכל יום ויום שאדם עושה מצוה אחת הקב"ה מוסיף לו שבח שנאמר ישבחו שמים וארץ ימים וכל רומש בם.

תוספתא

אשכול כפר דודי לי. משכול לי יושע עלמי. מה משכול מתקשט בכמה עלין בכמה

זמורות ליטרל לכלן ליה כך סכיכתא עלמי מתקשט בכמה קשוטין דמצה

כלים מכמה קרנין מכמה מיני תכשיטין דכפרס לבנה ויפי קמת כהן קטן מלבד ומיל ורמיזים

לזכור ברית עולם ויסיבת לן שלמין דילך נמלין נרכלן דתקיפו רבבן בגלותא למשמל קמי מלכא

בסוף ומצא כל דיכין דסכיכתא תקפא לעיבי דודי מלכי מתפכבן לרחמי כנוסא דל ילוד לקיים

אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו ילוד אם יאדימו כתולע דודי כצמר יהיו ילוד כל דיכין דל

מתלבנין בסכיכתא עלמי ויפי סכיכתא דודי סחרב סמתפכבת לשמור את דרך עץ החיים

ועוקצין דכבן דמפכבא ומכין רחמי ומכין דיכא פעמים מכמים כמים ומכין דיכא כנוסא דל

דודי ומכין רחמי כנוסא דל ילוד דמא מיהו מסטרא דשילמא דמיו כל דיכין מתפכבין לרחמי

ומסטרא דאין סדעת טוב ורע כל רחמי מתפכבן לדיכא למילך דהו לשילמין דעברי על פתגמי אוריית

ואת דל בעלמא דאתי דמיהי ביכא כל סמתן דל דיכא מתפכבין הא לרחמי ובנין דל מוקמוס דבבן לא

כעלמא

דאלין ספוכן יכלין למתפבח עכ״

ואמרת אל אהרן קח את מטך. מאי טעמא מטה אהרן ולא מטה משה. אלא סימוא דמשה הוה קדישא יתיר דלא תנלוף בגנתא עלאה כשמא קדישא. ולא כעא קדשא בריך הוא למיכל כיזיון כיומוי חוטרין דאהרן ולא עוד אלא לאכפייא לון לכל ליומוי דלתתיין מסטרא דסמאלא. בגין דאהרן לאתי מיניה ומשלם לאתכפיא כיומיה ובגי קמי קב״ה דליומוי אהרן תרעין ועבדין תכיסיא. מאי נכורתא הוה למעבד קמיה פרעה תכיסיא. אלא כגין דמתמן הוה שרותא לאלקאה ומסרותא דתכיסא שלטנים. כדין חדו כלהו חרטומי דפרעה ריש חכמתא דכתם דילהון הכי הוה. מיד לתתדר סמוך תכיסא דאהרן לאעא יבישא ובלע לון. ועל דא תווסו וידעו דשולטנא עלאה לית כארעא דליומוי חמיכו דהה לתתא מכוייהו לא לית שלטנא למעבד מדי כדין ויבלע מטה אהרן. מטה אהרן דיוקן. דלתתדר לאעא ובלע לון. ועל דא עבד אהרן תרין לתנין. חד לעילא וחד לתתא. חד לאילא תכיסא עלאה דשלטא על ליומוי דלהון. חד לתתא דשליט לאעא על תכיסא דילהון. ופרעה חכיס הוה מכל חרטומי וחסתכל לתתא דשליט לאעא עלאה שליט על ארעא שליט לעילא שליט לתתא. תמר רבי יוסי לי תימא חרטומי כל מה דעבדין לאו ליאו שלא כחיזו דשכי לתתחזו ולא יתיר. קל מסמ לן ויהי דיוקן דכתיב ויהיו לתכיסים. ואמר רבי יוסי לפילו ליומוי תכיסיא דילהון לאדכרו למהוי לעין. ואעא דאהרן כלע לון. כתיב הכמי עליך פרעה מלך מנרים סתכיס הגדול הרובץ בתוך יאוריו מתמן שרותא לתתא כשולטנא דילהון. אכל חכמתא דילהון לתתא מכלהו דרגין ליומי. תא חזי חכמתא דילהון כדרגין תתאין ודכפיין לון לאלין דרגין עלאין ריסי שולטנותהון ועקרא דילהון לתתא מהסוא תכיסא ומסתלסלן כתכיסא דהה מתמן כטיל חולא דרגא עלאה דילהון. משמע דכתי׳ לאהר לאמר הרמיס. רבי חייא הוה יתיב ויומא חדא לאכא לתרעא דלוסא. אמר ליה לר׳ אלעזר כאן קטפירא טאכא גכים אמר ליה לר׳ אלעזר משמע דאפי׳ כאורחך כלא תאיבין למהך לכתרך. אהדר ליה וחמא ליה. אמר ואלו אליהותא לית נכיה. דהה קב״ה ככלא עביד אליהותיה וכמה אליהין לית ליה לקב״ה אלא תימא מלין דלית כהו רוחא לחולייהו אלא לפילו ליומוי מלין דלית כהו רוחא. פתח ואמר כי אכן מקיר תזעק וכפים מעץ יענכה. כמה לית ליה לכר כם לאזדרע ואמר כי אכן מקיר תזעק וכפים מעץ יענכה. כמה לית ליה לכר כם לאזדרע מחוכוי דלא יחטא קמי קב״ה. ואי יומא חדא יסהיד כיה הא אכמי כיתיה ואמי כיתיה יסהידו כיה. ולזמכין דקב״ה עביד כהו אליהותא. תא חזי חוטרא דאהרן דליומו לאעא יבישא. אלמעתא לתתדר כרוחא ולתעביד כריש. אמר רבי אלעזר תפא

רמיהון דלכון דתמרין דלא זמין קב"ה לאחויי מתניתא והיך יתעבד מכוייהו כריש
הדתא . ויתן ויחמון לימין טפשאין חייביא רמיקין מלורייתא רמיקין מכוי כודיס
דלהרן הוא מוטרא לעלא יכיפא וקב"ה לכום סיעתא להדר ליה כריש מסניא כרוחא
וגופ' לימין ונפין דהוו כהו רוחין וכממתין קדיפין ונטרו פקודי לורייתא ולא מתדלו
כלורייתא ימתא וליליו וקב"ה טמיר לון בעפרא לכתר בזמכא דיחדי עלמא על
לחת כמה וכמה דיעבוד כריש חדתא . תמר רבי חייא ולא עוד אלא דסהוה גופא
דהוה יקום מסמע דכתיב יחיו מתיך . ולא כתיב יכרא . מסמע דכריין לימין לכל
יתיו . דהא גרמא חד ומתלר תחות תרעא והוה לא מתרקב ולא מתכלי בעפרא
לעלמין . ובסיעתא זמכא קב"ה ירכך ליה ויעביד ליה כניפא בחיורא ומסתלק
ויתפרש לאתרא זויין ומכיס ימתכלל גופא וכל מיופי . וקב"ה יהיב כיה רוחא
לכתר . תמר ליה רבי אלעזר סבי הוא . ותא חזי סיסרא גרמא כמה מתרכך . כתל
דכתיב כי טל אורות טלך וגו' .

ויאמר ר' ש מסה לאמר ש להרן קח את מטך וכנוס ידך על מימי מצרי'
על נהרותם על יאוריהם ועל אגמיהם ועל כל מקוה מימיהם
וגו' . תמר רבי יהודה הלי קרא לית לסתכלא כיה והיך יכיל למהך לכל סכי
לתרי ולא עוד אלא דהא כתיב וימלא מכעת יומים לאחרי הכות ה' את היאור . את
היאור כתיב ואת תמרת על מימי מצרים על נהרותם על יאוריהם ועל אגמיהם .
אלא מימי מצרים כילום הוא . ומתמן אתמלין כל לימין מאר אגמין ויאורין ומבוען
וכל מוימין דילהון ועל דא אהרן לא כתב למחהא אלא לילום כלאודני . ותא חזי
דסכי הוא דכתיב ולא וכלו מצרים לשתות מים מן היאור . תמר רבי אבא תא חזי
מיין אתלין מתפרשאן לכמה סטרין עלאין . דסא מיין עלאין אתכנשו סכי כניסו
מיא דכתיב ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים ש מקום אחד . וכתיב ולמקום
המים קרא ימים . הלי קרא לוקמוה . ותא חזי הסוא רקיעא דלית כיה שמשא
וסיהרא ככבויא ומזלי לימו כי כניסות מיא דלא כטיל כל מיין ואסקי לאתרא דסיא
עלמא אתתלם . כיון דנטלי מיא כדר לון ופליג לון לכל עיבר ומתמן אתסקיין כלא .
וכזמנא דדיבא סריא עלמא אתתלם לא יבקא מן הסוא רקיעא ויבקא מסטר שמשא
וכדין לקרי מרב ליי' מלאה דס . ווי לליכון דיבקין כדין מיכא ואתסקיין מיכא
דהסוא זמנא ימא אתפלג לתרין חולקין חוור וסומק . וכדין סדי ליאורא חולקא
דמצרים ואלקי לעילא ואלקי לתתא . ועל דא אתתן ישראל מיא . ומצראי דמא
לי תיומא כגין ניסולא הוא ולא יתיר . תא חזי אתתן דמא ועאל למעייהו ואסתלק
ובקע עד דהוו מוכפין לון ישראל מיא כמוכא . וכדין אתתן מיא כגיכי כך
סרותא לאלקאה לון הוא דמא . ר' ינחק פתח הלי קרא ארוממך אלהי המלך
ואכרכה שמך לעולם ועד . תא חזי דוד לקבל דרגא דיליה קאמר דכתיב אלהי
דודי . כגין דכעא לסלקא אבחיה ולא עלא ליה לכתורא עלאה לאתערכא דא כדא
במהוי כלא אחד . כגוכי כך ארוממך אלהי המלך וגו' . דתניכן כל ווהוי דדוד אסתדל
לאתתקנא כורסיא ולאתהדרא תכפתא כגין דיגין עליה ויתכסיר תדיר כהורא תתאה

בהודע עלאה למהוי כלה חד · וכד לתתא עלמא לאסכא עלמא עלי׳ ומיטרין דלתתא
ולא לאטריך לאסרחא עלה לאכהנא · תא חזי כמעתא דכעי קב״ה למיסב נוקמין
מעמין עיבדי עז לתתר שמאלא ולתתאין סיהרא מהימנא סטרא · וכדין דמא
כעין מכושין וכחלין דלתתא כל לזיכון דלכתר שמאלא · ועד דיכא דילהון דמא ·
תא כד דמא לתתר על עמא דהוו דמא דקטולין דיתער עלייהו עמא לחרא
וקטיל לון · לכל סתתא כמצרים לא כעא קב״ה לחייתהו עלייהו עמא לחרא לאתערא
עלייהו דמא · כגין דיסרהל הוו כיכייהו ולא ונטערון כגין דדיוין כארעא דלהון
לכל קב״ה מחא לון כדמא כסהרין דילהון דלא הוו יכלין למסתי וכגין דמולטנות דלהון
שלטא בהאוא סטרא פקיד קב״ה למולטנותא דילהון כקדמיתא כגין דילקי דלעלא
דילהון כקדמיתא · כגין דכילוס חד דלעלא דילהון הוה · וכן שאר דחלין דילהון
כעמין דמא · הדא הוא דכתיב והיה דם ככל ארץ מצרים ובעגים ובאבנים · רבי
חייא קס ליליה חד למלעי כאוריותא והוה עמיה רבי יוסי זוטא דהוה רביה פתח ר׳
חייא ואמר לך לכול כאמתה לחמך ואתה כלכ כוב ויכך כי ככר רעם האלדים את
מעציך · מאי קא ממע שלמה דאמר האי קרא · אלא שלמה כל מלוי כחכמה הוו ·
והאי דאמר לך לכול כאמתה לחמך · כשעתא דבר עם לזיל כאורחוי דקב״ה · קב״ה
מקריב ליה לנביה ויהיב ליה שלוה וכיחא י תא כשמע ואמרת לכיל ואתי כחדוה
דלבא כגין דקב״ה לתרעי כעובדוי · אל ההוא רביא אי סבי הא אמרת דכל מלוי
דשלמה כחכמתא הות · לן הוא חכמתא הכא אל כרי תכשל כאולך ותחמי האי
קרא · אל׳ עד לא כשילכא ידעכא · אל׳ מכין לך · אל׳ אלא חד שמעתא מלכא דהוה
אמר האי קרא דשלמה קא לזכור ליה לבר נש לאסתרא לה לכנסת ישראל כשמאה
דאיהו סטרא דימיכא כשמא דיתעטר כחדוה ולכתר דיתעטר כאמר׳ דאיהו שמאלא
כגין דתשתכח הדוותא דכלא כמהימנותא שלמותא דימיכא ושמאלא · וכד תהוי כין
תרוויהו כדין כל כרכאן ארעא כשלמא · וכל דא כד לתרעי קב״ה כשולטניהון דכני
נש האל׳ כי ככר רעם האלדים את מעציך · לתתרכי חייא ונשקיה · אמ׳ חייך כרי
האי מלה שבקנא כגויך · והשתא ידעכא דקב״ה כעי לאסתרא לך כאורייתא · תו
פתח רביקאה ואמר אמור אל אהרן קח מטך ונטה ידך על מימי מצרים · מ״ט אהרן
ולא משה · אלא קב״ה אמר לאהרן מיין קיימין כדוכתיהם ומשלא כעי לכגדא מיין
מתמן · לאהרן דלתתי מסטרא סטרא יתער ליה · וכד משלא נקיט לון לזכון יתהדרון
דמא · תא תתאה לכל דרגין לתתאי כקדמית׳ אר״ש מתתאה מרה קב״ה ודא דילוה
מאן לכל מצרעא ומכעא · וכד מטא לדרגא עלאה לכל דרגין עכד לזיכו דילוה
ועכד כארעא דמצ־ים וקטל כלא · וכגיכי כך קטל כל כוכרין כארעא דמצר׳ כגין
דאיהו דרגא עלאה וכוכרא דכלא · ותא פרעה הוה שולטניה כמיא דכתיב שתכוס
הגדול הרובץ כתוך יאריו · כגין כך לתתכך כהריה כדמא · לכתר נכרדעים
דמסתלו לון כקלין טסיריו מקרקרי׳ כגו מעייהו ונפקו מגו יאורא ומלקי כיכמתא
זרחמין קלין ככל סטרין עד דלזיכון כפלין כמתין כגו כיתא · ודא דכלא כל לזיכון
עפר לתתין דעכד קב״ה כלהו הוו מגו ודא תקיפא והשתא ודא לתתרמי על לזכון דרגין

כלהו

כולהו שלטונותא דילהון כגין לכלכלה דעתייהו ולית הוו ידעי למעבד מדי · תא כל
חיכון דרגין דילהון כיון דכפקי למעבד מדי דלתתחזי לכלה לא יכלין לכתר למעבד
מדי · חיתתי כל ידא תקיפא תריך עליהו דכתי׳ ומרן חיזור נפרדעים ועלו ובלו
בביתך · רבי שמעון פתח ואמר קול כרמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על
בניה וגו׳ · תא חזי שלו קרא לוקמוס בכמה לתרי · והאי קרא קשיא · רחל מבכה
על בניה · בכמה דרחל יוסף ובנימין הוו ולא יתיר · ולאה כלהו שבטין הוו דילה ·
לחודוי בכת רחל ולא לאה׳ הכי אמרו כתיב ועיני לאה רכות לחודוי רכות בגין דכל
יומא כפקת לפרשת חורחין ושלת על עמו · והוו אמרין לה עובדוי דסטרא רעא ·
ודחילת למפקל בנו עובדיה ושות בכת כל יומא עד דלתתרככו עיבפא · וקב״ה אמר
לכת בכת בגין סטרא נדיקא דלא תהוי בעובדיה דסטרא רעא · חייך לחתך תקוס
בפרשת חורחין ותבכי על גלותהון דישראל · ולית תקוס לגו ולא תבכי עלייהו ורחל
לחודי בכת על גלותהון דישראל לבל הלי קרא לחודי על מה דאמרן · רזא דמלה
דרחל ולאה תרי עלמין כיכנו · חד עלמא דלתתכסיא והד עלמא דלתתגליא · ועל דא
דא לתתכרת ולתתפיחת לגו כמה׳ דלתתכסיא ודא קיימא בפרשת חורחין
בלתגליא · וכלא כגונא עלאה · ובגין כך לא לשיל לה ויעקב כמערתא ולא בלתר
לחרא דסא כתיב בשור בברת חרן לבא לפרתה ולא לשיל לה למתא · בגין דסוס
ידע לתתרים סוס בלתרא דלתגליא · תא חזי בנסת ישראל הכי לקרו רחל · כמה
לחת אמר וברחל לפבי גזזיה בלמה · אמאי בלמה דכל שלטין שאר עמין קלא
לחפסק מיכה והיא לתלמת · ודא הוא דכתיב קול כרמה נשמע נהי בכי תמרורים
קול כרמה נשמע · דא ירושלם לעילא · רחל מבכה על בניה · כל זמנא דישראל
ליכון בגלותא לייבי מבכה עלייהו דלייבי לימא דילהון · מלכה להכחם על בניה ·
מ״ט כי לינבו · כי לינם מבשיליה · אלא בגין דבעלה לסתלק מיכה ולא לתאבר
בהדם · ותא לחו סעתא חדא לייבי דבכת עלייהו דישראל · אלא בכל זמנא וזמנא
דליכון בגלותא ובגיבי כך קב״ה גרם לון קלא למנדאי דכתיב ויהיה נעקר בדולח
בכל ארץ מנדי׳ אשר כמוהו לא נהיתה וגו׳ · ואמר לון קלין לאחרכין בליכון עובדעכין
דרמאן קלין כמעייהו והוו כפלי בפוקי כמתים · חדא הות ולולידת ולתתלויה לרעא
מניהו · והוו בלהו מסרי גרמייהו לאסא דכתיב ובתנורין ובמסחרותיך · ומאי הוו
לאמרי בלחו בלם ובמים ותוכחתו לרויה · ואי תימא לייבי מאי לייכפת להו למנדאי
דעאלין לאסא בל ליכון עובדעכין אלא בלהו עאלין לאסא ונאלין בתנור ולא מתים ·
וליכון למתים מאי קא עבדי · בסמא הוא בתנורא ועלין בגו בסמא ומתבקעין ונפקי
מניהו לאחרכין ומסתלכין בנסמ׳ · אתו למיכל מיכה בסוא פתא לתסדר עובדעכא
בעמייהו ורקדן ורמאן קלין עד דהוו מתים · ודא קשיא לון מכלא · תא כתיב וזרח
היזור נפרדעים ועלו ובלו בביתך ובחדר משכבך ועל מטתך · פרעה לייבי אלקי
קדמאה מכלהו ויתיר מכלהו · להוי שמיה די אלהא מברך מן עלמא ועד עלמא דהוא
פקיד עובדין דבגי בשא בבל מה דעבדי · בתי וירלו לותה סרי פרעה ויסללו לותה
על פרעה ותקח האשה בית פרעה · האי קרא לדרשא הוא דלתתא · תלת פרעה

כמה

תא חזי כמה כתרין כמה יקורין כפקי מגו ומאן עלאה כד אתמסכן מיא ואתבלבלן
וכפקין מיא מכח מגו מעגלא ואזלי וטרטבי כארעא עד דהוו מתמכטי למיקרב כהו
כדמי דדמי. ומכייהו אתחכלת אריעא. ומקלסון וכוקין ורכיין מתין. ואי תימא היך
לא יכלין לקטלא נון. תלת אי אמרי כר כם מוטרח הו לאכחא לקטלא קדלא אתבקעת
כדמי דדמי. ומכייהו אתחכלת אריעא. ומקלסון וכוקין ורכיין מתין. ואי תימא היך
לא יכלין לקטלא נון. תלת אי אמרי כר כם מוטרח הו לאכחא לקטלא קדלא אתבקעת
כדמי דדמי. ומכייהו אתחכלת אריעא. ומקלסון וכוקין ורכיין מתין. ואי תימא היך
לא יכלין לקטלא נון. תלת אי אמרי כר כם מוטרח הו לאכחא לקטלא קדלא אתבקעת

תא חזי כמה כתרין כמה יקורין כפקי מגו ומאן עלאה כד אתמסכן מיא ואתבלבלן
וכפקין מיא מכח מגו מעגלא ואזלי וטרטבי כארעא עד דהוו מתמכטי למיקרב כהו
כדמי דדמי. ומכייהו אתחכלת אריעא. ומקלסון וכוקין ורכיין מתין. ואי תימא היך
לא יכלין לקטלא נון. תלת אי אמרי כר כם מוטרח הו לאכחא לקטלא קדלא אתבקעת

כמה נחלין לכמה סטרין וכמה יאורין וכמה כסרין. וחולקא לממנא דסטרא דמצרים
דיכון מיין מרחצן חלין דלית לך מיין דנפקין מנו ימא דלא נפקי כוכין לויכון. מלן
לויכון כוכין לויכון סליקין כעלמא ממכן למעבד רעותא דמאריהון ממכן ברוחא
דחכמתא ועל דא תהיכון לית מיין מגדלין חכימין. ולית מיין מגדלין טפשין. לפום
לויכון כסרין דמתחלקין לכל סטרין. והכא דמצרי מגדלין מלרי דמרעין. כוכין
כמיטי קפיטין כעבר דרגין דמרעין דכתי קוסם קסמים מעונן ומכשף וחובר
חבר ושואל אוב וידעוני ודורש אל המתים. אל יעבר זיכין דחכמתא דמרעין וכהמוץ
ומכח לוזיט קלא תעבתא דילהון וכלבל לויכון כחלין כסרין דמצרי ולא תיכעבו לויכון
כוכי דחכמתא דילהון. חד דלתתפך לממן וחד דסליקו טוני קלין (פא דכלהו מכין
עלין) כלא תיעלתא ולא לתי עלייהו רוחא לויכון חכמתן ערוב כי הוי נוכח
דיערכב לון זיכי דחכמתא דילהון ולא יכלין לאדכקא ולא עוד אלא דכי לאתבחו
כחרעא מחכלן לון כחרעא ומחכלן לורחייהון. ערוב מלי ערוב ערכוביא כמה
דלתימר וכגד כלהים. ערובין שדך לא תזרע כלהים. ויכון סגיאין כחרעתידך. תא
חזי כמה חילין לתינרכו לעילא כחד ובלבל לון קלא כחדא בגין לכלכלא חילייהו
תקיפא לעילא. וכל ויכון גבורן דעבד קלא דמצרים כידא חדא לוזי ידיה
עלייהו לעילא ותתא. ומתמן לתתכידת חכמתא דמצרים לכתיב ותבדל חכמת
חכמיו וכינת נבוניו תסתתר ותא חזי כתיב וסכסכתי מצרים במצרים. מצרים לעילא
מצרים לתתא. בגין דויכון חילין ממכן לעילא על חילין לתתא ותתערבו כלהו.
לתתערבו לעילא לא הוו מצרי יכלי לאתקטרא כחרעייהו כויכון. לוכתי דהוו
מתקטרי בקדמיתא דלא לתכלכלו. ועל דא לייתי עלייהו חיון כערוב דהוו
מתגרבי דל כדל. ככי לסלקא עפרא דארעא. תא חזי כל חיכא דלתעלית כארעא
מחילא לעילא דלזדע עלא חיכו. וכלא הוא כגווכא לעילא. ותא חזי אכעי דקיקין
עבד קלא כגווכא דל אכעה ארעאן. ויכון תחומין דמתפרשן כדוכתייהו. אכעה
דקיקין לעילא. אכעה תחומי ארעא לעילא. ככלי גווכא לתתא מתפרשן דרגין
אכעה דקיקין ואכעה תחומי ארעא. ודא לוקמוהו מכרייתא אכעה תחומי ארעא
כמופטא דל על דל. ולכון אכעה תחומי ארעא לעילא כל חד וחד מתפרשן לאכעין
סטרין דממכן לאכעין ממכן על אכעין עמין. והוה ארעא תחומא לכל עמא ועמא
מחרב לארעא קדישא דישראל כלא הכא מטתא אלמלא אלף אלפים נכוריה סביב לה
מגבורי ישראל. ועשרה כנוייה טמירין ולויכון אכעין לסחרן ארעא קדישא. ולא
הוא לעילא. כגווכא דל לתתא. ותא חזי כמה מטתא דחולקא דמלרי כהאי
זמכח לוזיט קלא תעבתא דילהון ותעלית טפטרין כהאי תחומא ולתיכעבו כל לויכון
רכיכים דרכיכו מיא. וכל ירוקא דמיין דכבין כלתתא לתתא לתחזיתו תלתין מעפרא
דארעא. והא לתתא לאחרנא הוא מחי לאבל כגין לאחרנא הוא מחי לאחזקא דיתיב דקלא
תבר לאכעין כלא תעבתא דילהון ותא חזי כמה כגין לא תתא לתתחזיתו תלתין מעפרא
דארעא. והא לתתא לאחרנא הוא מחי לאבל כגין לאחרנא הוא מחי לאחזקא דיתיב דקלא
תבר לאכעין כלא תעבתא דילהון ותא חזי כמה כגין לא תתא לתתחזיתו תלתין מעפרא
דארעא. והא לתתא לאחרנא הוא מחי לאבל כגין לאחרנא הוא מחי לאחזקא דיתיב דקלא

בעיון למהך בלבה חל . ולו לוטרע ולו לזלי בנוויהו מוכי עלמה לו בני נשא דלמו
לוכון מהיכלה דמלכה בעו לאתפרשה מכוייהו . מכח לן מכלב דכתיב ועבדי כלב
עקב היתה רוח לחרת עמו ויחלא לאחרי . מלי רוח לחרת דלאתפרש מלוכון מהלכין .
פתח ואמר ויעלו בנגב ויבא עד חברון . דלאתפרש מלוכון מהלכין ואתא לוכו
כלהודוי לחברון לאשתטחא עלקברי אבהן . וחברון לאתיהיב ליה מולך לאסכא
לאתעקפא ביה כלל ולו לאתן לה אחר דרך כה . אמאי יהיבו ליה לחברון .
לי בגין דלאשתטח בקברי אבהן לאשתכח מההוא עיטא דילוה דלאשתזיב לה שלח רוח
דמלה אמעבח . כגוונא דל כתיב ויאמר דוד כוי לאחר הלעלה בחחת ערי יהודה
ויאמר וי עלה ויאמר אכה לעלה ויאמר חברונה . הכא לוית לאתעקפא כין דהה
מית שאול ודוד ביומוי דשאול לאתשח לקבלה מלכו . כין דמית שאול אמאי לה
אמליכו ליה לדוד ולה קביל מלכו על כל ישראל ואתא לחברון ומלכו קביל עלה
כלהודוי שבע שנים ואתיבנכ תמן כל הכי שבע שנים . ולבתר דמית ליה בעת קביל
מלכו על כל ישראל בירושלם . הלה כלה סוף רוח קמי קב"ה . תא חזי מלכותא קדישא
לה קביל מלכו אלא תא עד לאתחבר בהבן . וכל לאתחבר בהו לאתבני בכוייהו
אלימו מעלמא עלאה ועלמא עלאה לקרי שבע שנים בגין לכלהו כוי . ומימיך
ויכבהו שבע שנים . דל עלמא עלאה . ולה כתיב ויכבהו בשבע שנים . כלל כי בעת
ימים עשה י' לת השמים ואת הארץ . מלן שאתימיר דל חברים דכתיב שה תולדות
השמים והארץ בהבראם . וחברים שאתימיר לקרי ובגין דליהיבו שאת
ימים לאתבני עלמא . בההוא גוונא ויכבהו שבע שני . ואת חזי דוד כיצד לה אתבנאי
במלכו אלימותא ולה לאתבני עד דאתא ואתחבר בהבן . וקלי שבעשבני לאתבנאי
בנוויהו . לבתר שבע שנים אתבני בכלה ואתשכח מלכותיה די לה תעדי לעלמין .
ואי לאו לאתעתר בחברון לאתחברא בדוכתיה לה אתבני מלכותיה לאתשכח
כדקא יאות . בהאי גוונא כלב אתכסיר כיה רוחא דחכמתא ואתא לחברון לאתחברא
בהבן ולדוכתיה אזל ולבתר דוכתיה הוה וירית ליה . ר' יוסי אמר חזקיה הוו אזלי לי
מקפוטקי ללוד והוה עמהון קד יודלי כמטול דקטפירא לחמרא . עד דהוו אזלי לי
יומלא חזקיה לאתתא פומך ואימ' חד מלה מלילנון מלי מעלויות' דאורייתא' דאת אמרת
בכל יומא קמי בוניכא קדישא . פתח ואמ' דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום .
דרכיה דרכי נעם אלין אורחין דאורייתא דמהן דאזל באורחי דאורייתא' קדיש' תמני
עליה נעימותא דאכיכת לכל תעדי מכוי לעלמין . וכל נתיבותיה שלום . דכל מכילן
דאורייתא' כולהון שלם . שלם ליה לעילא . שלם ליה לתתא . שלם ליה בעלמא דין . שלם
ליה בעלמא דאתי דמהוה יודלי ליסורא בקיבטרא דהלי קרא אסתכא . אל מהן
לך . אל מהכא אמעבח ואוליפכא הכא כהלי מלה . פתח ואמ' הלי קרא כתרי גוונין
לוכון וכתרין סטרין . קרי ביה דרכי . וקרי ביה נתיבו' קרי ביה נעם וקרי ביה שלום
מהן דרכי ומהן נתיבו' מהן נעם ומהן שלום . אל דרכיה דרכי נעם היינו דכתי' הכותן
כוי לכל כר כם . כן דרכיה לילין דרכי' דאורייתא פתיחן מהכהן דכרין כימה
רבא

דכח ותגלין כנויה . וחיכון חורחין מתפתחין לכל עיבר ולכל סטרי עלמא . ופתי
כעם הסוף כשיעי דנפיק מעלמא דאתי ומעלמא דאתי כהדין כל כוכבין ומתפרסין
כחורין לכל שיכר וסטוח טיבו וכהורא דעלמא דאתי דיקרין לכהן לקרי כעם .
דכר לאתר עלמא דאתי לקרי כעם . וכד לתעבר עלמא דאתי כל טיבו וכל חדו וכל
כסורין וכל חירו דעלמא לתעבר . וכגוני כך לקרי כעם . ועל דא תניכן חייכין דנהיג
כעמא דעלמא סכתא כלהו כייחין ואית להו חידו וכייחא בסכתא כיון דכפיק סכתא
אית לן לאתערא חידו עלאה עלאה דכסתויב מהסוא עוכסא דאחויב דאתדכו מסטיא
סעמא ולסלאה . ואית לן לאתערא ולימא ויהי כעם ו׳ אלהיכו עליכו . דא הוא כעם
עלאה חידו דכלא . ועל דא דרכיה דרכי כעם וכל כתיבותיה סלום . מאן כתיבותיה
לאין טיכון סכולין דכפקי מלעילא וכלהו נקיש לן כרית יחודא דחידו לקרי סלום
עלמא דכיתא ואשיל לן לימא רכא כד חיהו כתוקפיה . וכדין יהיב להם סלם . הה
וכל כתיבותיה סלום . אתו רבי יוסי ורבי חזקיה וכתקו להם . אמרו מה כל הני מלין
עלאין טמירין נכך ולא ידעכא . אזלו . כד מטו חד כי חקל חמו כעירי דכי חקל
מתין קמרו ודאי דכר דכעירי הית כאתר דא . אמר הסוא יודאי הא דאמריתו
דקכם כמנרים כל חיכון עלאי כל חיכון כעירי תלת מותבי הוו כבעירי . חד דכר
וחד חיכון דקטל כרך וחד חיכון כוכרי דכעירי והם הוא מותכא דילהון . אלא הא
כתיב כקדמיתא הכה יד ו׳ הויה כמקנך אשר כשדה . אמאי ככלהו לא כתיב יד ו׳
אלא יד ו׳ חיכון אחרא כחמשה אינכעא . דהא כקדמיתא כתיב אינכא אלדים היה .
ככא כלהו חמש אינכעא . כל אינכעא ואינכע׳ קטלניכא חדא וחמשה זוכין סוו דכתיב
בסוסים כחמוריכם כגמליכם כבקר וכצאן . הא חמשה זוכין לחמשה אינכעא דלקרין
יד כגוני כך הכה יד ו׳ הויה נגומר . דכר ככד מאד דהוו מתזי מגרמייהו
ונפתכאו מתיס כתר דלא לסדרו מצרתי חיכון מתון מסם לסדרו וקטלו כל
חיכון דעמתקאו . ודכר לסד׳ כלד מס כין הסי להאי שלא דא כניסותא ודא כתקיפו
דרוגזא . ותרין אלין הוו כאתר חד כחמש אינכעא . תא דכר לתתון דסוו כניסותא
מותכא כניי׳ דסוו מתין מגרמייהו . כרך דלתסדרו לתתון כתקיף רוגז׳ וקטל כלא .
ונתכו כסהוא חקל חמו עלאי דלתיין לאתר חד ומתין תמן קס הכו יודאי לגבי הסוא
אתר וחמו תרין קטפירי דמלוין לקוסטרא . פתח ואמר כתיב ואעשך לגוי גדול
ואכרכך ואגדלה שמך וגו׳ . הלי מלס דרכי מלעזר דאמר ואעשך לגוי גדול לקכל לך
לך ואכרכך לקכל מארכך ואגדלה שמך לקכל וממולדתך והיה כרכה לקכל ומכית
לכיך . ולא לקכל לא . רכי שמעון אמר רזא דאכמתא הכא . ואעשך לגוי גדול לקכל
סטר ימוכא . ואכרכך לקכל סטר שמאלא . ואגדלה שמך לקכל סטר אמצעיתא .
והיה כרכה לקכל סטר ארעא דישרא״ל . וכלא רזא דרתיכא קדישא . תא כאתערותא
דלתתא יתער לעילא . ועד לא יתער לתתא לא יתער לעילא לאתערא עלים . מה
כתיב כאברהם ויהוה ברך אתה מאוד כסדים . ויהוה אתה ויהוה אתו מכעי ליה . הכא
כתיב וקח נא את בנך וגו׳ הויה כמקנך אשר כשדה . אמאי ככלהו לא כתיב יד ו׳
אלא יד ו׳ חיכון אחרא כחמשה אינכעא . דהא כקדמיתא כתיב אינכא אלדים היה .
ככא כלהו חמש אינכעא . כל אינכעא ואינכע׳ קטלניכא חדא וחמשה זוכין סוו דכתיב
בסוסים כחמוריכם כגמליכם כבקר וכצאן . הא חמשה זוכין לחמשה אינכעא דלקרין
יד כגוני כך הכה יד ו׳ הויה נגומר . דכר ככד מאד דהוו מתזי מגרמייהו
ונפתכאו מתיס כתר דלא לסדרו מצרתי חיכון מתון מסם לסדרו וקטלו כל
חיכון דעמתקאו . ודכר לסד׳ כלד מס כין הסי להאי שלא דא כניסותא ודא כתקיפו
דרוגזא . ותרין אלין הוו כאתר חד כחמש אינכעא . תא דכר לתתון דסוו כניסותא
מותכא כניי׳ דסוו מתין מגרמייהו . כרך דלתסדרו לתתון כתקיף רוגז׳ וקטל כלא .
ונתכו כסהוא חקל חמו עלאי דלתיין לאתר חד ומתין תמן קס הכו יודאי לגבי הסוא
אתר וחמו תרין קטפירי דמלוין לקוסטרא . פתח ואמר כתיב ואעשך לגוי גדול
ואכרכך ואגדלה שמך וגו׳ . הלי מלס דרכי מלעזר דאמר ואעשך לגוי גדול לקכל לך
לך ואכרכך לקכל מארכך ואגדלה שמך לקכל וממולדתך והיה כרכה לקכל ומכית
לכיך . ולא לקכל לא . רכי שמעון אמר רזא דאכמתא הכא . ואעשך לגוי גדול לקכל
סטר ימוכא . ואכרכך לקכל סטר שמאלא . ואגדלה שמך לקכל סטר אמצעיתא .
והיה כרכה לקכל סטר ארעא דישרא״ל . וכלא רזא דרתיכא קדישא . תא כאתערותא
דלתתא יתער לעילא . ועד לא יתער לתתא לא יתער לעילא לאתערא עלים . מה
כתיב כאברהם ויהוה ברך אתה מאוד כסדים . ויהוה אתה ויהוה אתו מכעי ליה . הכא
כתיב וקח נא את בנך וגו׳ הויה כמקנך אשר כשדה . אמאי ככלהו לא כתיב יד ו׳
אלא יד ו׳ חיכון אחרא כחמשה אינכעא . דהא כקדמיתא כתיב אינכא אלדים היה .

כך ונתן לתוכן דיוכן לתערו בקדמיתא אמר ליה קבל לך לך. רבי שמעון
אמר לך לך לתקונך לגרמך. מלרנך מסטרא דיומכא דלית תקונל דלתולדת
כוח: וממולדתך מהסוא תולדת דילך. ומכית לכון דלת לעגן כעגת דילסון
אל הארץ אשר ארלך תמן לתעבלי לך מה דלת כעי הסוא חילא דמתכא עלה דלתיהן
עמיק וסתים. מיד וילך אברם כאשר דבר אליו וי: ואהן קא כעיכן למהך מסכת
למנדע רזא דחכמתא. פתח רבי אבא ואמר כי אל אלהיך אל עמיס שפט כרוכם
לקרל כלם כשם וי לעבדו שכם אחד. וכתי והיה ביום הסוא יהיה וי לאחד ושמו אחד
רבי יוסי ורבי חייא הוו אזלי כאורחא. אמר רבי יוסי לרבי חייא אמאי אמית לת סתיק
הל אורחא לא לתתקן אלא כמלי דאורייתא. אתגיד רבי חייא ואכר פתח ואמר
ותהי שרי עקר אין לה ולד. וי להסוא זמכא. אמר ליה רבי יוסי לאמאי הה לולדת
לכתר והוה לה כרל נזעא קדיש. אמ ליה וי על הסוא זמכ. דבגין דשרה לתעכבת
כתיב ותאמר שרי אל אברם ונאמר כא כה אל שפחתי ונאמר. ועל דל קיימת שעתא
להגר למירתלשרה נכירתה והוה לה כרל מאברם. ואברם אמר לו ישמעאל יהיה
לפניך. ואע"ג דקב"ה הוה מכער ליה על ינתק לתדבק לאברם כישמעאל עד דקב"ה
אתיב ליה ולישמעאל שמעתיך. לכתר אתגזר ועאל בקיומא קדישא עד לא יפוק
ינתק לעלמא. והא אתכא מאם סכין קיומא סהוא ממכח דבכי ישמעאל ובעא קמי
קב"ה אמר ליה מכן דאתגזר אית ליה חולקא כשמך. אלא ליה. אמ ליה וסא ישמעאל
דאתגזר ולא עוד אלא דאתגזר בר תליסר סכין לאמאי ליה חולקא כך כמו ינתק.
אל דל אתגזר כדקא יאות וכתיקונוי ודל לאו הכי. ולא עוד אלא דשאין מתדבקין
כי לתתכוין ויתן ושין רחיקין מכו עד כמה ימים. אמ ליה ועם כל דל כיון דאתגזר
לא יהא ליה לגר טב בגיכום. וי על הסוא זמכא דאתיליד וישמעאל כשלמא ואתגזר
מה עבד קב"ה אתקין להו לבכי ישמעאל מדבקותא דלעילא ויהב להו חולקא לאתתא
כארעא קדישא כגון הסוא גזירו דבסון. ואמיכין בכי ישמעאל למסלט כארעא קדישא
כל אינשי ריקניא מכלא זמכין סניאין כמה דגזירו דילסון בריקניא כלא עליהן.
ואיכון יעבכון להו לבכי ואתרלת לאתבא לדוכתייהו פד דיסתליס הסוא זכותא דבכי
ישמעאל. ואמיכין בכי ישמעאל לאתגזרא קדכין תקיפין כעלמא ולאתבסאה בכי אלהים
עליהו ויתערון קרב כאו אל אחי ואל עבדתא ואל תמוך לירושלם ויסלטון
אלין כאלין ואתרלת קדישא לא יתמסר לבכי אלהים. בסהוא זמכא יתער עמא אל
מכייפי עלמא וינא כה קרכא תלת ירחין ויתכבון תמן עממיא ויפלון כידיהו אל
דיתכבון כל בכי אלהים עלה. וכדין יתער קב"ה עליהו דלא היה דכתיב כי זכא
ליה בכבר ונאמר. ולכתר דל מה כתיב לאחוז בכנפות הארץ ונו'. ויסנו אחון מיכה
ויתכר כל חילין דלעילא ולא יסתאר חילא לשילא על עמא דעלמא אלא חילא דישראל
בלחודוי. הדא הוא דכתיב וי כלך על ידי ומיכך. בגין דשמא קדיש כימינא ואוריתא
כימינא ועל דא כימינא תליא כלא ותכונן דבעי לזקפא ימינא על שמאלא כמה
דלוקמוה דכתיב מימינו אש דת למו. וכזמכא דאתי הושיעה ימינך ועננו:

ברוך וי לעולם אמן ואמן:

פרשת

פרשת בא אל פרעה

ויאמר יי׳ אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו וגו׳. ר׳ יהודה פתח ואמר לשארי עמי יודעי תרועה יי׳ באור פניך יהלכון כמה לנטריכו בני בתא למיתך בתרתי דקבל ולמטר פקודי תוריתך בגין דיזכון כם לעלמא דאתי ולאזכאה בהון מכל קטרוגין דעלמא ותתא בגין דלא כמה דאתכתי מקטרגין בעלמ׳ לתתא הכי אמי אתכתיאו מקטרגין לעילא דקיימי עלייהו דכנסת ישראל דיכון סניגורין דעבדין פקודי תוריתך ואזלי בארח מיסר כדאתמר דיכון כמה ליכון סניגורין דקיימי עלייהו לעילא כדין אם עין עליו מלאך מלין אחד מני אלף וגו׳. וכתיב ויחכמו ויאמר פרעה מרדכי אחת מכאתי כפר. בגין כך זכאים אינון דנטיר פקודי תוריתך. אל ר׳ חייא ליכי אמאי לנטרין הכא מלאך דליכון סניגוריא עליה דכר כם ודא כתיב כי יי׳ יהיה בכסלך ושמר רגלך מלכד וכתיב יי׳ ישמרך מכל רע דהא אמי קרא כל אם דכר אם עביד כעלמא אין מה דכן הוא לומר לא יפתר ליה כמסתריה ואמי לא תרחמנו בשם יי׳. אל ר׳ יהודה כלא הכי הוא ודאי. אלא הא כתיב ונע אל עצמו ואל כארו. וכתיב ותסיתני בו לבלעו חנם לחזקו דהא רשו לתתסר לסטר לחרש ורשו לתתסר גבי אלין דעלמא לאתן דלא לנטריך לתתסרא כידוע ולכל אין לרחין טמירן קמי קבה ולית לחת כדאי למסך לתתריהו כגין דלמן כיומין דקבה בכנסת ישראל ליכון רשאין לדקדקא לתתריהו כר ליכון זכאי קשוט דידעין רזי תוריתך ואזלין בארח דתכמתך למהדא ליכון אלין סתימין דתוריתך.

רבי אלעזר פתח ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב על יי׳ ויבא גם השטן בתוכם. ויהי היום דא הוא דקבה קאים למידן עלמא. כגוונא דא ויהי היום ויבא גמה. הסוא יומא דקבה הוא. ויבאו בני האלהים ליכון רברבין ממכן עלייהן בעלמא לאתגחא בעובדין דבני נשא. להתיצב על יי׳ כלא וכל נכא דשמים עומדים עליו מימיכו ומשמאלו. אבל להתיצב על יי׳ בהאי קרא לאתכחא רחימותא דקבה עלייהו דישראל בגין דבני עלייהן דליכון ממכן לאתגחא על עובדין דבני נשא לאזלין ולטעאן בעובדין כלהו וכיומא דקאי ליכא למיקם למידן עלמא לאתעבידו קטיגורין למיקם עלייהו דבני נשא. ואף אבל עמין דעלמא לא קיימין לאתגחא בשבחיהון דישראל בלאודויהו כגין דאזלין בכין לקבה וכל לא אתכתיאו עובדין דישראל כדקא יאות בכיכול ליכון ממכן עלייהו כל בעאן לקיימא על ליכון עובדין דישראל על יי׳ ודאי קיימין דהא כד ישראל עבדין עובדין לאל כארן בכיכול מתיסין חילא דקבה. וכד עבדין עובדין דכארן יכנין תוקפא וחילא לקבה ועד כתיב תנו עז לאלהים כמה בעובדין דכארן ועד בהאוא יומא כלהו רברבן ממכן לאתכתיאו על יי׳ על יי׳ ודאי דהא כיון דעל ישראל אתכתיאו עליה אתכתיאו. ובגין דא סמאל כתיב גם לאתגחא בשבחיה עלייהו דכלהו לתתין למהוי קטיגורין עלייהו דישראל

ודא

ודע לתוספ עלייהו כגון דהיו דילטור רכרכת מכלהו קטיגורת מכלהו כיון דאמ
קכ"ם דכלהו לתיין לקטרג חיד ויאמר ה' אל השטן מאין תבא. וכי לא סיס ידע קכ"ם
מאין סוס אתי אלא לחייתא עובדא לרשותיה ויאמר ה' אל השטן וגו' ויען השטן את
ה' ויאמר משוט בארץ. מכאן אולפנא דיכול דאריצא אתמסר לסטרין אחרנין כר
ארעא דיסרא כלהודא. כיון דאמר משוט בארץ אנא קכ"ם דכעי לחייהו דלטורא
עלייהו דיסראל. מיד ויאמר ה' אל השטן השמת לבך על עבדי איוב כי אין כמהו בכל
בארץ אמת שפתא למיסב ליה חולקא כמה דיתעסק ויתפרס מניהו דיסראל ואת
חוקמוס. לרעיא דכעא למעבר עניה כאב כסרא וכיון דיעסק כיה סהוא שטן ולא
קטרג עלייהו דיסראל. ויען השטן את ה' ויאמר אחכם ירא איוב אלהים. לאו תורא
לגבדא דאמרי שכי ליה כל רשותיה דיהא דחיל ליה לעדי אנאמותך מניה ותאמי לי
דחיל לך ואם לאו. תא כשעת דשלקו כד תתייסיב חולקא אדא להאי סטנא לאתעסק
ביה ותפרים לכתר מכלא. כגוונא דא שעיר כרא שעיר כיומא דכפורי כגון דאתעסק
ביה ומסכיך להו ליסר כמלכיהון ודכא מטי ומכא למיטל חולקא דא מכל זרעא דאכרהם
כשטרא אחרא כלא הכי ילדה מלכה גם היא וגו' את עץ נכורו וגו'. ותא כשעתא
דאמר משוט בארץ כעא מני למעבר דיהא כיסראל דהא היא ליה על אכרהם
למתב מקכ"ם כגון דלא לתעכוד דיכא כיוחק כד תתקריב עלך מדכחא דהא לא
סוס ליה לאחלפא קרכנא דאזמין על מדכחא כאחרא וכן ככל סטר דיליה כלא לא
יתליפנו ודכא קאים יצחק על גבי מדכחא ולא לשתליס מניה קרכנא ולא לתעכוד
ביה דיכא וכעא דא מינה קכ"ם כמה דכעא דיוסף ליוסף לכמה דרין וכל מה דכעא
כאחרא דיכא כעא. ומסהדותא זמכא דאתתויב יצחק ואתחלף קרכניה זמין ליה קכ"ם
להסוא מקטרגא הוא לאחלקיה מכל זרעיה דאכרהם ולא יקריב כשטרא אחרא וכלא
כדיב לתא לגבייה כגון דאיהו מקריבי עיטא דפרס סוס וכד קם פרס עליהו דיסרא
כעא לקטלא לגן. אלא לא הלא טול ממוכהון ושליט על גופיהון כפולחנא קשוא ולא
תקטול לגן אלא קכ"ם חייך בסהדותא דיכא ממא דאין מה כתי ראולם שלא כלי ידך
וגע אל עצמו ואל כשרו וגו' כמה דאיהו דן כיה לתדן. ואשר דכבל אחר סוס דאיל
לקכ"ם. תא מה כתי לך את נפשו שמור כגון דאת דקן כל כשר כא לפניו ואוקמו
כא לפניו ודאי דאיהו קן כל כשר ולא רוחא ואתמר דאיהו קן דאתי ממסר דאמר
כלא קן אם לאמר ובכל תכלית הוא חוקר ובכל כשרא כגון דאיהו קן אחרא ואקרי קן
הימין ודא איהו קן אחרא ממסר דמשלח דאיהו אמר ועד לתתויב ליה רשו כעצמו
וכשרו. ותאמרי כו לכלעו. לי הכי לאו כדיכא הוא אלא כמימר הסוא מקטרגא
דאחית ליה ואכטי ליה. אלא כלא כדיכא הוא והכי אמר לו אליהוא כי פעל אדם
ישלם לו וכאדם ימצאהו והכי הוא כמה דאתמר כמה דאיהו נזר הכי אתנזר
עליה והאי דאתמר ותסיתני בו לבלעו חנם. לא כתיב אלא ותסיתני בו כיה קיומא
כדעתיה דאיהו חשיב דהא תסיתני כמה דאמר ועל עצת רשעים הופעת אמר ליוב
ויפתיהו ויכזבו לו לא כתי אלא ויפתיהו כפיסם. כפיסם קיימ אלא דהא אתפתח

לאחרית לויט מרפעיתו. רם אמ׳ אחי דלויט לאו נכותא ליהוי דקכם כנפוחא דשאר
נדיקיא דאית לה כתי והשדים נסיב לית לויט כמה דכתיב והשדים נסיב את לכרכם.
ולכרכם ליהוי כוחים לקריב ויחידאי דילוהי לנבי קכם ולויט לה יהיב כלום ולא
מסר ליה לקכם כלום ולא לתת׳ ליה דהא גלי קמיה דלא יכיל לקיימ׳ כיה לכל לתמסר
בידא דמקטרגא ובדיכא דקכם לתעכיד וקכם לתעבר דיכר דהוה מקטרגא
לנבי׳ הכם׳ הסמ׳ לכך על עבדי לויט ונו׳. פתח ואמ׳ ויהי מקץ ימים ולא מקץ ימין ליהוי
דאית לקץ ימין ולתקריב לקץ ימיט והוא לוקימ׳ ולתת לך לקץ. ולמר דכיש לאן קץ לקץ
הימין לו לקץ הימים עד דאת׳ לקץ הימין. ונבד דוד דאיל ולא׳ הודיעני יי׳ קצי ומדת
ומי מס הימים לקץ הימים לו לקץ הימין והכא מה כתיב ויהי מקץ ימים ולא מקץ
ימין וכב׳ לה לתתקבל קרבכיה דהא מסטרא לאחרא הוה כלה. תא חזי מה כתיב
והכל הכיוא נס הוא. מלגם הוא לאסגאה בדא קרבנים לקכם הוה כלה ועקרא
דקרבנא לקכם ויהב חולקא לסטרא לאחרא. וקין עקרא עבד מקץ ימי׳ רזא דסטר׳
לאחרא ויהיב חולקא לקכם ועד לא לתתקבל. בלויט מה כתיב והלכו כנוי ועזו מפתח
ונו׳ ויהי כי הקיפו ימי המשתה ונו׳ ושלחו וקרלו לשלשת לחיותיהם לאכול ולשתות
עמהם וכמשתיא כבל ויתי מקטרגא סביא ולא יכיל ליה. מכח לן דכתיב הלא לתה
שכת כעדו וכפר כיתי וכעד כל לאר לי מסביב ולשלם לא יהב חולקא כלל לנבים
דהא כתי׳ והשלה עולות מספר כלם. שלם סלקא לעילא לעילא ולא יהב חולקא לסט׳
לאחרא דלמלא יהיב ליה חולקא לא יכיל ליה לכתר וכל מה דכתיל מדיליה פטיל. ולו
תימא למאי לכתים ליה קכם. הלא דלמלא יהיב ליה חולקא יפני לחרא ויסתלק
מעל מקדשא וסטרא דקדושא לסתלק לעילא לעילא ולויהו לא עבד כן ונבד קכם
תכא כדיוקא. תא כמה דליהו לתתרם ולא לכליל טוב ורע לויהו כן ליה כהוא נווכ
יהיב ליה טוב ולכתר רע ולכתר לאדרי לטוב דהכי לתחזי לכר כם למכדא טוב
ולמכדא רע ולאדרא נרמיס לטוב ודא לויהו רזא דמסיומנותא. תא לויט מעבדי
פרעה הוה ודא הוא דכתיב כיה הירא את דבר יי׳ מעבדי פרעה. רם אמר מסתא
לית לנלאה רזין דלימין מתדבקין לעילא ותתא. תא חזי דלא כעא קכם לאסגרא
לויט מלתריה דליהו הוה מכסי על פרעה כיון דלתתלם עבד נוקמין לפרעה.
מה כתיב. כא אל פרעה. לך אל פרעה מכעי ליה. מלן כא אלא דעייל ליה קכם
לדרין כתר לדרין לנבי תניכא חדא עלאה תקיפא דכמה דרגין מסתלקין מניה
ומלן ליהוי רזא דתניכא הגדול ומסר דאיל מניה ולא קריב אלא לנבי ליכון יתורין
וליכון דרגין דילוהי אבל לנבים דאיל ולא קריב כגון דהמת ליה מסתרם כפרסין
עלאין. כיון דאתמסר קכם דאיל מסר ואליאן ממכן לאחרין לעילא לא יכלין לקרבא
לנבים אמר קכם הכני עליך פרעה מלך מצרי׳ התני׳ הגדול הרובץ בתוך יאריו וקכם
לניטריך לאנחא ליה קרבא ולא אחר כלא אלא יי׳ ולוקמו׳ רזא דאמכתא התניס הגדול
הרובץ בתוך יאריו לליכון מארי מדין דידעין כרזין דמהריהון. פתח רם ואמר
ויברא אלהים את התנינם הגדולים ואת כל נפש החיה הרומש אשר שרצו המים
למיניהם. הלי קרא לוקמו׳ ליה. אבל ויברא אלהים את התנינם כמה דלוקימ׳ דא

לויתן וכת חזגו · תניסם חסר כתיב כגון דקטל לנוקב ופלקס קלסם לנקדיקיא ולוקמו
סתכיס הגדול תשע יאורין לויתן דהויו ר כיך כיכויהו וחד יאור לויתן דמימוי מכיכי
וכרכן דמימין דנחת כפלין כיס תלת זמכין כסת וכך תרין זמכין מתברך תהום יאורא
ולא כל וכך חד לאו הכי · והכי תניא עשׂ בהתום יאורא לתקיף ואזל ושלט עלנו
ומי וכלא טוכין לכמה זיכין ושליט ותב להתום יאורא חלין תשע יאורין לזלין ושלקין
דנגיד וכפיק תלת טפין וכל טפה וטפה לתפרם לתלת טפין וכל טפה וטפה לתעביד
מכיס יאורא חד וזלין לויתן תשע יאורין דמתתקפין וזלי ושטי וסחרן בכל לויתן
דקיעי ממה דלתתא מלויתן טפין כד סיימין למיפק לתתא טפה חדא לכפק כמכיכו
נפל כיכויהו ולתעביד מכיס יאור חדא · הלי יאורא לויתן תהום דלמרן כמכיכו הלי
יאורא כד תהום כהר דנגיד וכפיק לפיק טפין לחרכין דכרכן מסטרא דימיכ מם
דלמתתא מלויתן טפין למתתר טפה חדא כמכיכו מלויתן כרכן וכפלהום יאורא
דלויתן מכיך והלי לויתן יאור לתעדיף מכלהו כד נפקין ומתפרסן לויתן לרבע כהרין
דנפקין מנחת לתעדן תהום לתקרי פיסון כפיל כתהום יאור ולתכלול כיס ועד מלכות
בכל לתכליל כהלי ופיסון לויתן מלכות בכל · מיאורא דא לתתזנו ולתתלין כל לויתן
יאורין לחרכין בכל יאורא ויאור לזלא ושלט חד תניס לויתן תשע וכל חד וחד כקיס
נוקב כריסיס כלא עברת רשעי תניסי ונו ולפילו הלי התנין הגדול הכי הוא כגון
דכלהו כפחין רוחי לנבילא לתת כרחמי כרחמי לנדי וכתיב שריס לת התניס
הגדולים בכל עובדא דלויתן עשר למירן קיימין לקבלייהו לויתן עשר יאורין · וחד
תניס מתפרפא ברוח לקבל כל חד וחד ועל דא בעכשין סכין מזדעזעא עלמא בגין
דהלי התנין הגדול כד לויהו סליק סכפירוי ומזדעזע כדין כלהו מזדעזעין בלויתן
יאורין וכל עלמא מזדעזעא ואריע מתחלחלת וכלהו כלילן כהלי תנין הגדול · וסחרן
סיתס תהו ונו · תלת עובד דכרחמי תכרי לעלין כיס וידעין כיס לכל זעירין לויתן
דידעין לרחזא עובד דכרחמי כרזא דתנין הגדול ועד תניס דכל עלמא לא מסתלס
שלא על סכפורוי דלא · תם והארץ סיתס תהו ובהו ונו תכיניתות יוקימ בגין דכהלי
יאורא קדמאה דקלמרן כד הלי התנין הגדול עשׂ כיס כדין לתתלויה ושטיף ודעיך
כוטפין לתתלקטו כלויתן עלמין דלתתדכו בקדמית לויתן תניסי דקלמרן
סוף ולא הוו לחלי בגין דלתתלם חילייהו ולא יסטטון עלמא כר לסכעין סכין חד זמכ
ולויתן לתתקפו כתילא דסכו התנין הגדול והלי לויהו כלחודוי לתתקף ושלטא נוקביס
קיימת לנביס לא יכיל עלמא למסכל לון [illegible] לא קטל קלס לנוקבא הארץ סיתס
תהו [illegible] תהויתה ולבתר דקטל לה הות כסרת לתתקיימא ומסך עד לא הות
כהירא עובד דעבד · מה עבד קלס מחן ריסיס דכתיב לעולא ולתכפיא כגין דלא
תהומא לתתא לא הוה כהיר · מש לא הוה כהיר כגין דהא התנין הגדול הוה כפיב על
תהומא ולחסך לה ולא מרפרפא לתתא ועבר רוחא לחבר דלעילא וכפב וכטם כהתום
רוחא וסכיך ליה סלא · ורוח אלהים מרחפת על פני המים והיינו דתניין דקלס כטם
רוחא כרוחא וכרוח עלמא · ויהי ערב ויהי לוקר יסי יאור ויסי לוקר כהירו דלעילא וכטם

על גבי רוחא דכסיב ואסתלק מעל תהומא ולא אפשי ליה כיון דתהומא לתתאה ואיהו
אסתלק כדין הוה כהיר · דא כהיר על ריסיה ומיא הוו כפקי מנו אפותיה ורוחא כסיב
לעילא וכהיר מכהירו דא עד דהוו נחית כהורים מכנפיה לעכעין ותרין כהרין דאתמ׳
כיון דאיכון כהרין אתרשימו כנו אתמ׳ לתתא הוו חייביא דעלמא ידעין כהו והוו
פליחין לאתמ׳ · כיון דאסתכל קב״ה באיכון חייביא סליק כהורייה ונכוז ליה · למאי נכוז
ליה כגין דההוא ענין הוה סליק ונקי וכטב באיכון ואורין עד דנכוז ליה ולא אתגלית
וזרע ליה זרועא כתל דאיהו גבר דנכתא וזרוע דזרע בנכוזו כטמירו הוי לור איהו
כד הוי אתכין הגדול כמי דנמית נכתא זרועא דלור דא כדין אתער לסטר לאחרא
לההוא כסר דאקרי ניחון ואתפלגו מימוי דהוי ניחון חד סכילא דוליס איהו גזיל נו
הוא זרועא דאתמ׳ נו נכתא ואכהיר כיה כרכו דזרוע דא ואקרי ניחון ומנו הוא
רכו דזרועא דא אסתלק לרכו דשלמה מלכ כד אסתלק למלכו דכתי והורדתם לותו
ל ניחון · וכתיב ומשח לותו שם · שם ולא כתי לאחרא כגין דהוא ידע מלכ דא ומימוי
לאחרין אסתלקו למלכו אחרא ודא איהו מלכ דיהיו תקופה והוי אתכין הגדול
לאתער ליה ואסתלק סכפירוי דהוי אתכין כההוא כתר לאתקפא כיה וכל איכון שאר
יאורין כלהו סלקין וכתכין כתקופה דהוי אתכין הגדול ורתב ועאל לההוא סכיכא
ואתתכר כיה · וכדין כד הוא לור לאתנכוז לשיב להוא נכתא דקאמרן כדין כפיק
אתר קדמאה וכטב על ריסיה כההוא נוקבא דלאתמחא כיה ואתפרם חד חוטא כין
הוא כהירו דלור דא דלאתנכוז וכין ההוא חשוכא דאתר דא דכתיב ויבדל שלום כין
הלור וכין האתר · אתכין תב כההוא פריסו דהוי חוט דאפרים ואפרים לאיכון יאורין
נו חשוכא ואתפרסן כוכין לזכוייהו שין מאלין כההוא פריסו וכל אתפרסו מיין עלאין
קדישין גו איכון יאורין לאתפרסו ועאל נו ההוא יאורא סכיכא דאתכרי מכלהו
ונפקין ועשין כה תלת זמכין כיומא וכל איכון כוכין דמגדלן נו איכון יאורין פריסן שין
מאלין ואקרון לילית ואלין איכון רשעין לכל איכון כוכין דנפקין לכר ואלין סלטין על
כלהו ואלין לקרון ככרי מדריס ומסכא לתבדרו לכר כוכרין וכלהו אתזכו מסקיו
דאיכון יאורין והוי אתכין הגדול סלטא על כלהו וכלא כפריסו דמיין עלאין דכתיב
ויהי מכדיל כין מים למים ואתרשימו מיין קדישין עלאין ואתפרסו לשילא ומיין אתתאין
אתפרסו כל אלין יאורין קדישין ועד לקרון מלאכין עלאין פריסן כגין דאתפרסו
אלין מאלין לזכוייהו · ואימר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע רזא דא כד
הוי אתכין הגדול כשיב רוחא דנוקבא כההוא נוקבא ומרפרפא לנכי עילא כל איכון עשבין
מסתכן לון ליכיותו עד דרוחא אחרא נשב כההוא רוחא ואכיך ליה לאתתא ועשבין
אתרון כמלקדמין וסלטין ומסכחן ואודן קמי קכ״ה מסטר שמאלא לנו יאורא סכיכא
כפקין כעירין לזכוייהו ואזלין להקרב לנכי דאיכון עשבין ולא יכלין ואתכין לאתרויית
כל אלין יאורין אזלין וסלטין נר ההוא תכיכא דסליט כהו וסחרין לאיכון עשבין
ולא יכלין כר לזמכין דרוחא עלאה לא נשב ואיהו מרפרפא רוחא כההוא נוקבא
דלעילא כמה דאוקימנ׳ כדין סליט ההוא רוחא על איכון עשבין ויאורא סכיכא
תב לאתריה וסלקא ואתתא וכנין דמיומי סכיכין אזיל כסכיכו והוי אתכין הגדול

ועבר וי״ לנגוף את מצרים · מלו ועבר דעבר על שורי דקמרין דהוו מתקסרי כתרין לתרכין דלעילא וסרסיהן להו מקיומיהן ומעבר על תרתוי כנגין למעבד בהו דיכוי ולכשרותא להו ליסרהל וכדין הוה כל ועבר ועברתי ויעבר על דקס״ת מעבר על כל תרתוי זו לדיכוי זו לרחמי · הכא ועבר כנגין למעבד דיכוי · התם ויעבר כנגין לרחמי ·

ויהי בחצי הלילה וי״ס הכא כל בכר ונו׳ כתיב ולהי תפלתי לך וי״ת רעות רעין ונו׳ רבי חייא ור׳ יוסי הוו חזלי מלופא לגוד ויהוש ר׳ חייא דכתיב בחמרא · לר׳ יוסי כתיב הכא וכגלי דהוא מטא זמנא דגלותא דמכתא ותכיכן לשולם והוא לדהם זהיר כגלותא דמכתא · לחתי זהיר מסר דסיוף בעתא דתליף דיכוי וכעי כר כם לכוכ דעתיה · כחת ר׳ חייא וגלי · עד דהוו חזלי כהא שמעתא למיעל · לר׳ חייא לרבי יוסי לחתי לתתיק · לר׳ יוסי מסתכל הויכוי בדעתיה דלית עלמא מתקיימא חלף על ריסיהון דעתא · לי רוסי עתא זכאין טב לעלמא טב לעתא ואי לא זכאין וי לעלמא וי לעתא · לר׳ חייא ודלוי כך הוא מכלן דכתיב רלוחי לתכל ושרש כפוסי על הסריס כנען אשר חין לסם רעם ויאמר י״י לא תדוסים לחלם ושוכו חיש לביתו כשלוש · ישוכו ישבו מבשו ליה · לביתו ככיתו מבעי ליה דהא כתתרייהו קיימי · חלף הכי תכיכן לי ריסף דעתא לא זכי עתא מתפסן כחוכיה · מכלן דכתיב ויאמר דוד ונו׳ ואחי הוף לשר מטלתי והרע הרשתי ואלם הנחן מם עמו · דוד מכ וישראל סכלו · ואי ריסף דעתא מתפס כחוכיה צמח מסתזכן · דהא דיכוי לא שריף עלייהו דכתיב ויאמר י״י לא תדוכים לחלם כלומר הם חלו לא הוו ריסין לעתא מסתי תרתי ישוכו חיש לביתו כשלוש · כלהו מסתזכן לי ריסיהון מתפסן · ואפילו יהוסטפט לתנזר עליה לתתעכף מסוס דלתתכר כאחאב לי לאו סיוף הוא דכתיב ויוסף יהוסטפט · עד דהוו חזלי רמם לילי · לחרו מה כעביד לי כיוול חסך לילוף · לי כיתיב דחלף הוף · הסו מלרחף תכו תחות לילוף חד ויתכו וסו לחרי חלי דלורית לולף דמיכו כשלגות לילוף חמו חד לילתף דעבר קיסיהוסף נוח ורמי קלין קמו רבי חייא ור׳ יוסי וחזדעזעו סמעו חד קלף דמכרזא ולחר מתערין קומו · כיומין לתתערו · עלמין לחזדמנו לקדמות מריכון דהא קלף כפף דכתיב לילתף דלעילא ותתא · דכתיב קול י״י יחולל לילות ויחשוף יערות והא מריכון כפיק לגב דלויהו היכליה לחזדעזע עם נדיקויף דכתיב וכהיכלו כלו לומר כבוד · ילתו רבי חייא ורבי יוסי · לר׳ חייא הסתף פלגו דלילוף מחם · זכאה חולקף דזכיכף למזמע דף · ותא רזא דמלף כסעתף דקס״ם לתתזו על פלגתף כל נפתף לתתכפ ולף מתפרם מעלן · ומסתי עלן מכוני כפקין לכוס לרחין ושכילין וכל נפת לתקרי נרורין דהוי דתמן מתעדכין נדיקויף לעלמין דלתי · וכסתי סעתף קס״ם לתנלי עלייהו · לר״י יוסי כהאי זמנא שלילף הוי דכתי ויהי בחצי הלילה וי״י הכה כל בכר בארץ מצרים · לחתי לף הוא כיומא דיתנלי לכל פרסומי נים׳ ולחתי מיתי כל לילוף חלמי דכתר רחוויף ולילוף טלויף דכניעלף מלכך ויך כמשכב לשור ונו׳ · ותניכן כלהו מלכין כני מלכין רוסיכום ופרדסכי הוא מלכי ופרדסכי וגוברי מניקי קרכף כמה דהוא בסכחריב דכתיב ויצאו ויכו בפרדסכי הוא

לתחזי גבורתא דמך עליהון דיליה ויתיר מסתי דהוה ותות דיליה למהוי ויתיר.
לתמר ליה יהות שלמת ותכח לך שמעתא מדי כהתי ולא לזימת. מכל מה זכיתה לכל
סלוי ולרחץ לתתקן קמן. תכח שמעתא דלשבי מדכי מוקין דטברים כוזל נביה.
ויתבו עד דהוה כהיר יממא. כד כליק נהורא קמו ואזלו. כד מטו גביה למסכמוהו
דהוה ויתיב וספרא דלנדתא כידיה. פתח ואמר כל הגויים כלין כגדו מלפם ותהו
כחשבו לו. כיון דאמר כל הגויים כלין כגדו למה אמר מלפם ותהו כחשבו לו. אלא
לולפכא דעתידין דעמין עתי דעלמא דמהימכותא דלהון הוה כלין אלא לדבקו
עלאין ויתתלין ושוין לקבלייהו מהימכות דמטותא. לכל מלפם ותהו כחשבו לו כהתי
עלעולא דסחרא כרוחא ותתגלגלא בקיטרא בריקיעא הלך וכל דארי לארעא כלא
משכין. עוד פתח ואמר כרחמות כרא אלדים את המים ואת הארץ את דא ימוכא
דקבה ואת דא שמיא. לולפכא דמטו קבה ומיכוי וכרא ית שמיא ומטו שמיא
וכרא ית ארעא הלך ודיסדא ארץ ויומכי טפחא שמיא לכי אליהא ועמדו
ויחדו. מהו ועמדו ויחדוסד שמיא וארעא לאו (כ"ה מסמאי קורא לכי שיסא ושארץ לאו סכין)
כפלגות לוליא דכלילא את ואת ותכיכן כתיב לת הכל עשה יפה בעתו. לת הא
דארעא. הכל כלא ויי כרך לת הכרסם ככל. ותלכא דהוה כתרא דלתקרי זאת
דכלילא מלת ואת. ומלטא כפלגות לוליא כתרין סטרוי כרחמי ודיכא רמהו לוטרא
ודיכא לעיזין עשו. פתח רבי חויא ואמר לי קיקא קמיה דמר דכיתא חד מלא
על מה דלתיכא. כתיב
ויהי בחצי הלילה ויי הכה כל בכר בארץ מצרים ומכלי לאתר מר לסתמע לסלוי
פסוקא כסהוה מלם לתת. ואכן ארש לתתקכ קמן למיתי למיתי לסלוי קמך.
פתח ואמר מי כמי שלזיכו המכביכי לסבת ונו' מי כמי שלזיכו דסליק ואתעטי לאתסבח
בכתר עלי קדיש כסירו על כל בוטיכו דכתרין ועטרין. המספילי לרחו דכמות
בכתרוי מבתרא לכתרא מכזר לכזרא. מכטיכו לכוטיכו. לתגבא
בעלאין ויתתלין הלך ויי מסתים הסקיף על בני אדם ונו'. תא חזי כתיב ויהי בחצי
הלילה. כחצי דמבעי ליה. אי כחצות כגוונא דאמר מסס. ואי כמה דאמרי
מכרכא דלא יומרון לסטנגיכו פרעה מסס כדאי סוף. אל קושיא כאתרא קיומא
בגגוני דאבי ושראל יומרון הכי. אד דאי הכי הוה ליה למימר ויאמר מסס כחצות
הלילה. אמאי קאמר כה אמר ויי כמה דלא לתכוון שעתא דהוה לא יתפסון כמסס
אלא כפטרוכא בגין דאמר כה אמר ויי ונו'. תרי דהוה מסס אמר עד ככר הסתם
אמר אחר ברחים ולא הוה הכי אלא עד ככר הסכי לאחר כבית הכור. עכס אפילו
ושראל כמי ויומרון הכי הוה לא אתכררון מלי. תלת דאיסיו אמר מסמא דפטרוכא
כחצות וכתיב ויהי בחצי הלילה. ושוד אלא דילכון יתיר על מטול דלא יכול
כעוכא למסכל. אלא כלא רזא עלאה הוא בין מחנדי חקלא וכלא לאתכסר בכביאים
מכימכא. זכאה חולקיה דמסה דעליה כתיב יפיפית מכבי לאדם הוכח חן בשפתותיך
על כן ברכך אלים לעולם. אשרי נדיב ותבכה רעב על כן מסתך אלדים אלהיך שמן

משון

ובהי לתתזי גבורתך ומלכותך דקכם ודכרכת דף לך ופתני מיסראל לדרין
דרגין סריכו מכרתי דיבהון עכדו קכרת ליסראל דלך יפקון מן עכדיותהון לעלמין.
כהן עכדין לקסירי דיסתעכדון כהון לעלמין ולך יפקון לחורי וכרוזכותך דלהון
מכהון גוכרין ומוקכין. עד ככור דסכי לפר ככית סכור. ליכון דכפקין מפתח די
רחיין לרכע מזוריין מסמע דכתיב לחר הרחים ולך מן הרחים. וכל ככור כהמם
תתלין מתתלין כוקכ׳ מוקכת׳ דלפתכתו כתיב ככעירי כרכרכי כזוטרי ומקכלין
כתרלים כזמכך דלהי עלטך ולפתכת כתיב למעכד כימוסין תדירת וכל כימוסין
דלתעכיד כליליך כפלגותך כתרלים לתעכיד. ויי׳ סכם כל ככור כפעתך דקכם
לתער כנכתך דעדן לפתפעך עם כדיקייך וכרוזך כפיק וקרי עורי נפון ובוחי
תימן הפיחי גני יזלו כפמיו יכל דודי לגכו ויקכלפרי מגדיו. מלי ויקכל פרי מגדיו
חלין קרככין דלתקריבו קמיה מכפמתהון דכדיקייך הלי כפלגות לילי כפעתך
לחרך פלר קרככין ממם. ויי׳ הוא ובית דינו. ויי׳ סכם כל ככור כפעתך דקכם
מפם לך למר חלך ומתימסו סכם חלך דלתער כם כמה דלגזים מפם דכתיב והפם
לך פמעת עד כם. ותלכך פרעה מכיום הוא מכל תרפוי ומפתכל כהלי דעכיד ביום
דיכך וזמין לחרכך תרעיה כמה דלמר מפם כזלת תדע כי לכי יי׳ ובחיקו מה כתיב
ויפן פרעה. מפו ויפן דלפכי לכיה מפרפורך דך כלך ויפן פרעה ויכך לך ביתו ולך
פת לכו גם לזלת. גם לרכות הלי דומיכך לחרכך תרעיה ולך פוי לכיה לקכלים
דזלת. כל ככר דלפילו דרגין עלוין ותתלין לתכרו מפולטכהון (ס״ת מפלפוליהון)
כל ליכון דפלטין כחכמתה דלהון דכתיב כתרן מכריה וכלהו דרגין עלוין ותתלין
דלתכרו מפולטכהון כלהו כפסוקך לתתזון דכתיב מכבור פרעה היוצב על כפפו
על ככור פפפתה לפר לחר הרחים וכל ככור כהמה. פף כלהו לתתזון כפסוקך
פתמך דמלה מכבור פרעה היוצב על כפפו כתרך תתלה דקוזמיתך דמלכותך
דלעילא. עד ככר פפפתה כתרך פמלך תתלה מיכה דקוזמיתך מכתר לרכע
רחיין לרכע מזוריין מסמע דכתיב לחר הרחים ולך מן הרחים. וכל ככור כהמה
תתלין מתתלין כוקכ׳ מוקכת׳ דלפתכתו כתיב ככעירי כרכרכי כזוטרי ומקכלין
כתרלים כזמכך דלהי עלטך ולפתכת כתיב למעכד כימוסין תדירת וכל כימוסין
דלתעכיד כליליך כפלגותך כתרלים לתעכיד. ויי׳ סכם כל ככור כפעתך דקכם
לתער כנכתך דעדן לפתפעך עם כדיקייך וכרוזך כפיק וקרי עורי נפון ובוחי
תימן הפיחי גני יזלו כפמיו יכל דודי לגכו ויקכלפרי מגדיו. מלי ויקכל פרי מגדיו
חלין קרככין דלתקריבו קמיה מכפמתהון דכדיקייך הלי כפלגות לילי כפעתך
לחרך פלר קרככין ממם. ויי׳ הוא ובית דינו. ויי׳ סכם כל ככר כפעתך דקכם
מפם לך למר חלך ומתימסו סכם חלך דלתער כם כמה דלגזים מפם דכתיב והפם
לך פמעת עד כם. ותלכך פרעה מכיום הוא מכל תרפוי ומפתכל כהלי דעכיד ביום
דיכך וזמין לחרכך תרעיה כמה דלמר מפם כזלת תדע כי לכי יי׳ ובחיקו מה כתיב
ויפן פרעה. מפו ויפן דלפכי לכיה מפרפורך דך כלך ויפן פרעה ויכך לך ביתו ולך
פת לכו גם לזלת. גם לרכות הלי דומיכך לחרכך תרעיה ולך פוי לכיה לקכלים
דזלת. כל ככר דלפילו דרגין עלוין ותתלין לתכרו מפולטכהון (ס״ת מפלפוליהון)
כל ליכון דפלטין כחכמתה דלהון דכתיב כתרן מכריה וכלהו דרגין עלוין ותתלין
דלתכרו מפולטכהון כלהו כפסוקך לתתזון דכתיב מכבור פרעה היוצב על כפפו
על ככור פפפתה לפר לחר הרחים וכל ככור כהמה. פף כלהו לתתזון כפסוקך
פתמך דמלה מכבור פרעה היוצב על כפפו כתרך תתלה דקוזמיתך דמלכותך
דלעילא. עד ככר פפפתה כתרך פמלך תתלה מיכה דקוזמיתך מכתר לרכע

כתרלין

כתרגומין ואי לית הוא חולף וגבורתא דקב"ה כל מלכי עמין וכל תרעי עלמין וחכימי
עלמין לית יכלין ליסתכלא מן עבדות דסרך קטרין דלהון ותבר כל ליכון כתרין כנין
לפקפקון. על דא כתיב מי לא יראך מלך הגויים כי לך יאתה כי בכל חכמי הגויים
ובכל מלכותם מאין כמוך. בכה"ג תרים קלים ותתנח אמר קנטורא לקיטפא
לעתכא מסכתון דסכח קב"ה כמה זמנין אסר הוצאתיך מארץ מצרים. והנחלך יי'
לגלידך ממצרים. והנחלך יי' לגלידך מסס. הנחתי לת נכלותיכם. זכור לת היום
הזה אשר יצאתם ממצרים. והנחלך כפכיו ככמו הנדול ממצרים. והנחם יי' לתכם מוז
לגלה תלחמ' כתרין ליכון לתתא כנוכח לעילא וכלהו סתימין כתלת' שין דאמרך
ותלתקטרין קדישין כהו על ג' דרגין דיכהו עכדי דיסרחל לא יפקון מעכודהון
לעלמין. זכאין אתון לכרהם יצחק ויעקב דזכותכון סרחו קטרין וקב"ה דכר ג'
קטרי מהימנותא דלהון ההד ויזכור אלהים לת בריתו לת לכרהם לת יצחק ולת
יעקב. לת לכרהם הא קטרא חדא דלכרהם. לת יצחק הא קטרא תניינא דיצחק
ולת יעקב הא קטרא תליתאה דיעקב. תלתא כל זמנין וחנין ומכתין כלהו
דוכרנא להון ועל דא תתקיימו כלהון דלעלמלא הוי לא הוה נכורא דזמנין וחנין
ומכתין. וכגוכי כך לא מסתכי דכרנא דמנרי מכל זמנין וחנין ומכתין. תא דיכא
הוא יסודא ושרשא דאוריתא וכל פקודוי וכל מהימנותא עלאתא דיסרחל. ושוד
למלילא לא הוה כוותא דסהלילו. תניכן כתיב היום הזה יצאתם. וכתיב הנחלך
יי' לגלידך ממצרים לילה. הלא תלתא עקרא דפורקנא דיסרחל לא הוה אלא לילה
לילה שרא קטרין ועכד נוקמין ויומא חפיק לן כרים גלי"ד יצאו כני יסרחל כיד
רמה לעיני כל מצרים. ועוד לילה שרא קטרין ועכד נוקמין ודיכין ויומא גלי ופרסם
כיסא ונוקמא לתתעכיד ה"ד יצאו כני יסרחל כיד רמה ונו'. וכתיב ומצרים מקכרים
לת אשר הכה יי' כהם כל בכר דל הוא פרסומי כיסא. אתו רכי חייא ורכי יוסי
לעתטו קמיה ובכקו ודוי. בכו חמרו נליפין עלאין ותתאין זקפן ריסא כניכך.
עכד דקב"ה יפוסם לתתא כנוכח דלעילא. עכד רכי אורי קרתא קדישא ותרעוי.
אלין דעייל לא עייל עד דיפתחון תרעין. אלין דסליק לא סליק עד דיתתקכון דרגין
דסורי. וכתיב ירחה כל זכורך לתפני הלדון יי'. אלין כני הלדון יי' לא רכי דמלין
לעיכדו דכורא מן דכריה בני נלתחזה קמיה. לאי לון עד הסתא לא חיימנא
מלה דסלתא דיכון דהא תניכן יי' הכה כל בכר כל בכר סתם כדקאמרן וכלא הוא
ליכון דמיתו ליכון קטורי קטרין דסוו מסתמכי בחרסייהו ליכון כתרין. מכהון
מסתמכי כיצלהי ומכהון כתתלי ונעב"ד דכלהו תתלין ליכון וכל תרעא דמצרים מלא
מרמון הוא. וכתיב כי לין כית אשר אין סם את ולתעכיד ליכא כלא כסתא
לתתכנשו כלהו כתתיהון ולא הוו מתכזרי כמדכרא ובחקלא אלא כלהו לסתכמו
כתתיהון ואור הכר ופס לכדיקה מכחון ועכד לילה דיכוי כלא כההוא סתא.
ותא כיה כאמש כיומא דתקופה דתמוז וחמא כל עמא דיכוי דקב"ה ה"ד ולילה
כיום יאיר כמסכה כלורה. וכסתא דנפקו מסתכחו כלהו מתין כסוקין לעיניהון
דכלא דכעיין לאקברא להו ולא מסתכח ודא לקבל להו מכלא. תמי ליסרחל נפקין

לעיניהן

פעין של מעלה קהלת רבופיל קדיסת דכי מעבר כנ"ב קהל חין כחות מעבר וקהל חפץ
מלה · וקהלת כללה דכלה כלה קהלת יעקב · ותהל סמותיו על סם החכמה להתקרץ
וכנ"ב ג' ספרין עבד · סור הסירים · קהלת · משלי · וכלהו לאשלמא חכמתא · סיר
הסירים לקבל דחסד · קהלת לקביל דדינא · משלי לקביל דרחמי · בגין לאשלמא
חכמתא וסוף עבד כל מה דעבד בגין לאחזקא חכמתא ולקבל דרגא עלאה וסוף
לאחר כימי הבלי הבל הבלים · הלא רוח דהבל יקירא הוא · והוא הבל דנפיק מפומא
ורוח דהבל דנפיק מפומא קלא לאתעביד מניה · ותהלה אין העולם מתקיים אלא בהבל
פיהם של תינוקות של בית רבן שלא חטאו ממש · וקלא בהבל לאתעביד
ברוחא ומיא · וכל מה דאתעביד בהבל · ורוח דמלה דהאי הבל של תינוקו לאתעביד
קלא ואתפשט בעלמא ואיכון בטורי עלמא וטורי קדישא הדא הוא י"ל יסמור עיר וגו'
ותא חזי הוא הבל הוא קלא · מה בין האי להאי · הבל הוא קלא וקלים בהלא למיפק
קלא · קלא ממש קלים בקיומיהם דלא לאפקא לאחרא · והוא הבל דהוא לאפכתים
לאכוי קריים הבל ומכים הוא כל מה דהוא · ואע"ג דסיועין בניהין מעילא לאחרכין
הוו ליה ולאשתמודעא מלה לאחר כימי הבלי · דמלה דא מתמן אתא · ורוח דמלה הבל
הבל · יש צדיק אובד בצדקו דא הוא רוח דמלה דגלי ופרסם · כימי הבלי כלומר
כומכא דהאי הבל יקא מן דיכא בגין למעבד דיכא צדיק אובד בצדקו · וכומכא
דהאי הבל יקא מרחמי רשע מאריך ברעתו · ותרוויהו תליין בהאי הבל · ובגיני כך
כתיב כימי הלא כתיב כיום · וכלא תליין כימי הבל דא · מאן דלאערע בדיכא כליכא ·
מאן דלאערע ברחמי ברחמי · ולא תימא יש צדיק אובד ולא קאמר אובד · הכי הוא
אובד ממש · דהאי דיכא אובד לצדיק מעלמא ומארח · ויש רשע מאריך ברעתו ·
מאריך ממש · דהאי דיכא כד יקא מרחמי עביד רחמי להאי רשע ומאריך ליה ·
עד דהוו יתבי חמו קטורא דהוא סליק לעילא ונחית לתתא · אמר לאתעטרותא
לאתעטר בטיכסא דארעא מגו לעילא סליק האוא חקלא ריחא מכל בוסמין אמר
כתיב הכא דאכיכתא גבן לאתקייס בגין כך כריח שדה אשר ברכו י"י · פתח ואמ' וירח
את ריח בגדיו ויברכהו ואמר ראה ריח בני וגו' · וירח את ריח בגדיו משמע דאיכון
לבוסמין הוו סלקין ריחא טבא דלא לאעדי מכסנין · הסתא אית לאסתכלא כתיב בגדיו
וכתיב ריח בני · ולא אמר ריח הבגדים אלא ריח בני · שלא תאמר כיון שנכנס
יעקב נכנס עמו נ"ע · ואמאי אותן הבגדים היו של אדם הראשון דכתיב ויעש י"י
לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם והכי אית לאסתכלא כתנות עור הא לא
הוו אלא עלה תאנה · אלא כתרגומו לבושין דיקר · והוו סלקין ריחין מבוסמא דעדן
ותניא בשם אלה לאתעבידו דכתיב ויעש י"י לאדם ולאשתו כיס עור ולבשם · אלים מה אלה לאתעבידו כיס עור ולבשם
ולא והא כתיב כיום עשות י"י אלהים ארץ ושמים · לא קשיא · אלא כל לאתעבידו
לאתעבידו בשם אלא · כל לאתקיימו בשם אלא לאתקיימו · ומה לאמרו לאיכון לבוסמין
לאתו לסהדו רשע דעשו דכסיב לון מן כמרוד דכי חוקיימכא וקשיא אלא אלי אכי הא
כתיב לאדם ולאשתו לבושין לאדם ולבושין לאוה · לבושין דאוה מה לאתעבידו אלי אכי

כמאי דתקבלו כל לישנא מבקורי ומי מכסנין וסרים עלמא ליהוי לון קלא שלא לישנן
לכושין דלתלבשו בהו עלמא ולתתיב לן לתלבשו כדו כר עם לחרש לישנן לכושין
דמו כגוונא דלישנא דכל לישנא דתלבשו מנרמיכון כדו. תא חזי כתיב ולכיס
דקכים שכיס לון וכתיב הולקסון. כתי׳ יי׳ אלהי גדלת מאד הוד וגו׳. וכתיב הוד והדר
לפניו. עוטה אור כשלמה. כיון דלתלבש מה דלתלבש עבד מה דעבד. מלמד
שהיתה שכינה שרויה בתוך ובריות של שמים. כמאי דוקימנא החמודות לסר
לתה ככית. החמודות כגדי מלכות כמאי וסב. ולרחה דעלמא דגנזו לון בכושמין
וריחין ליקרא לבכושיהון. תא חזו וירח לתריח בגדיו. כתחלסכה לרגים לחר רחם
ריח בני לידע לכיה הוה תלוים מלתא וכתיב כליק ריחה. כריח שדה לסר ברכו יי׳.
וכי מכיין הוה ידע יצחק ריח שדה לסר ברכו יי׳. שלא תרין מלין לישן וכלא הוה חד
לכתי׳ ויצא יצחק לשוח בשדה לפנו׳ערב. וכי לא הוה ליה כיתה לו מקל לחר להתפלל
אלא לותו שדה היה לסר קנה לכרסם סמוך למערה דכתיב השדה לסר קנה
לכרסם מלת בני חת. וכשעתא דהוה יצחק עלוי כגוויה חמת שכינתא עליה וכליק
לכרסם מלת בני חת. ואכרסם לחלי לת ריחין עלאין קדישין. ובגיני כך הוה מכלי תמן וקבעיה לבלותיה. ואכרסם לחלי
הוה מכלי תמן מסוס דקבעיתה לתרין הוה ליה בקלמיתא. ומלה לחרן ריחה
דחמת כהר המוריה. ולמה נקרא מוריה עם סמר הטוב. וכלא הוה. ונ׳ע דעל שמיה
וברכיה. וכגון כך לן תלה מלה כלבושין אלא כיצקב ממש דחמת דביה הוה מלה
ויהות הוה לתתברכ(מלה) חמר ר׳ יצחק לן לסטריך לוריתה למכתב אלא
מהאלם הוה לכם רשם חדש׳ מלי טעמת מסוס לשירתה דסיברת חוי ועל לוריתה
הוה לסטריך למכתב מסכת לזה בקלם לתקסר מלה ולה קשיא ללה כתיב זאת
החלם הזה׳ לזה וה ווזת כחל מתקסרין וכתתר לזית ביה לכר ונוקבא כחדא לית
מכחא אלא לזה׳ לזה וה ווזת כחל מתקסרין וכתתר לזית ביה לכר ונוקבא כחדא לית
זמנו למה. חמר׳ ויצחק מכייסו דשתמע יתיר כמה דכתי׳ כי חלק יי׳ עמו לתקסרותה
לה לכם ולה לשאר עמין.

דברו אל כל עדת ישראל לחמר בעשור לחדש הזה ויקחו להם איש שה
וגו׳ בעשור לחלי בעשור. חמר רבי לכל כזמנא לכיסיר
ובלא לסכיר׳ לכתי׳ כיובלה בעשור לחדש דסכיתי הזה יום הכפורי׳ הוא. ויקחו להם
איש שה לבית אבו׳. לחלי. בגין דכזמנא לה לסטריך למיגר ליה לזה תיכין כמלתה
לה לתה כתיב חדש תהיה לחתחלין ליה כל שאר כתרין תתאין ועל זה פריש
מה ולחי חמר משכו וקחו לכם כמה דכתיב נתן ועבד ושפחה חמר קלם עבידו לתתן
עובדא לתתה ולכל לתבר תקפיהון לעילא וכמה דתנינן כמורא לתתן כי הא כלי
הם ולכל הוא הכי. לחלי לתגניד בעשרה ולתכיים כלרבי׳עשר. חמר רבי לכל
כלא לתקשרו ישראל לרבא מלה סגין. ולא׳ג לרבא מלה סגין לן לסתעבדו כהו
הוא לסתעבדו כהו כל ת׳ סגין כגון כך משכחין ליה לרבא יומין קטירא כרשותיה ושחטו לותו כל קהל עדת
ישראל בין הערבים. לחלי בין הערבים. בשעתא דליכא תליא ובשעתא דלתמסר

מלה

בא אל פרעה

מלה לה ליה על ידוי לאברהם דכתיב ויהי השמש כאה ותרדמה נפלה על אברם
והנה חשכה גדולה נופלת עליו חשכה כתרגומו חד חשוכא כתרגומו חשוכא גדולה
היה לה לומר רכבת מכלה ואע"ג דלוקימנא קרא לה על שאר שעבודיו דישראל וכלפי
הוס' כגונא דה כי חשוכא חשוכא לתון מתתא ואכא מעילא. תכא לה נפקו ישראל
מצרים עד לאתברו כלהו שלטונין דלעילא ומשלטונין ונפקו ישראל מרשותהון
ועאלו ברשותא קדישא עלאה בקבל דאתקטירו בים הסוף כי לי בני ישראל עבדים
עבדי הם. תחי טעמא עבדי הם לאו הוא הוא דאתי מתרגם לתקנתא
מרשותא לחרא ועאלת לון ברשותו ושיבו לתמר רבי שמעון תחי לכתיב לך כיום
הרגעון תשביתו שאור מבתיכם כי כל חולה מחמצת. תלת הכי לוקימנא שאר
והתי מחמצת דרגע חד לילון וכלהו חד. רבו לוחרי לימין שלטנין ומחכן על שאר
עמין וקרייכן להו יגר הרע רשותא לחרא לל ככר תלוים לחרים. לוק הכא שאור
ומחמצת חמץ וכלא חד. לחר קבל כל הכי שבי קיימתין ברשותא לחרא עבדין ליעם
לחרא מכאן ולהלאה לתתן כני הורין לך כיום הרגעון תשביתו שאור מבתיכם
כמי. לחתי שבעת יומין לכתי שבעת יומים שאור לא ימצא בבתיכם שבעת יומים וגלא
יתיר. לל כל ומכ דלתתויי כר כם לתתוי גרמיה כן חדין הכי לכתרי כל ומכא לגלא
תתחייב לה לכטרין. למלכא דעבד לחד כר כם רופיזום כל לילון יומין לסלוק להוי
דרגא חדי ולכתם לכושי יקר לכתר לה לכטרין. לסתא לחרא כטיר לילון יומין לסלוק
לוקימיה דה ולכתם לילון לכושי וכן בכלסתא ומתא. כהלי גוונא ישראל כתיב שבעת
ימים שאור לא ימצא לילון יומי חדוותא יומין לסלוק ליקרא לה ונפקו משעבודא
לחרא ועאלו ברשותא קדישא ועל לה כתיב שבעת ימים מצת תאכלו. לחר רבי
שמעון מצת כתיב כלא מרחת חלדים. ולאם לתקרי מצת ליכא קדישא. ליכא
לחתחלא בשמא קדישא ליכא לא כוס תקיפא כל הסיוס ומכא כגוויהו ישראל לסא
קיימא כפגימותא. ועל דקיימא סיהרא כפגימותא לסא עבי כתיב. מ"ם קיימא
כפגימותא בגין לא לתתרעו ולא לתנגיח הלי לתקדישא גוירין הוו ולא לתתרעו
לחתי לתתרעו כשעתא דכתיב כלא סיהרא כפגימותא ולא לתתרעו לחר
הלי קרא כמלא לחרא כלא סיהרא כמלואה ויהיו הלי תימא כיתי יהושע ויסא כסהרו. ולאע"ג לוקימנא
כפגימותא כגין לא לתתרעו לחר כלא סיהרא כמלואה כמדבר כדרך וגו'. כתיב לחתברעו לחר
קבל בקדמיתא לכלתון מצות דקיימא סיהרא כפגימותא ולקרי לסא עבי מכלן
ולהלאה הלי לסא מחתר לחרא להוי. מלי הוא לכתיב הנני ממטיר לכם לחם מן
השמים לל מן סיהרא כהוות ומכא הלא מן השמים ממש כמה לכתיב ויתן לך השלי
מטל השמים. וישראל קדישין כטרין לילון יומין דעאלו בתחות גלפוי דסכיכתא וכטרין
סהוה כמלא לחתיה מסטרהא ועל לה כתי' לתת בחג הסכות וגו' וכתי' למחרתם
תלתמנות. מהו ושמרתם תלתמנות כלל ושמרתם לתכריתי. וכלא כתל דרגא
סלקא ולתתחל. ולי תימא משם היך לה פרעה. שלא כנין דלא יתנכון ישראל תתן
שר דיתסיקון ועל לה כתיב שבעת ימים תאכל עליהמות לסא עבי מלי טעמא לסא
עבי

Scanned by Google

בא אל פרעה

עבו משה כי כחפון ילחתונו וכתיב ולא יכלו להתיצב תא חזי כל עלמין ישראל
לחרעא עלמין גוורין ואתפרעו מינהון כתיב תשר לא במסכנות תאכל כה לחם מאי
במסכנות לחם עני למאי לקרי לחם עני משה דקיימת סיהרא בפניותא ולא
מתברכת משמשא ולא מתסרא מן שמשא כלל כי כל בשמים וכארץ ולא לתסרא
מכל משה משה כלל לתפרעו לכלכה דלתגורו ישראל ולתפרעו לה תחסר כל
כה כתיב ובל לה במסכנות תאכל כה לחם משה משה לה תחסר כל כה כמה דחסרו
מצרים וכל שתא ושתא דוכרנה דמצרים קא עבדי ישראל ואכלי ולא לשתני
כבנין לוכרנה דמצרים הוה ולא לדרי דרין ולזמנה דאתי כתיב לה יבא עוד שמך
ויראך וגו׳ תאנא לעתיד שמעון כתיב בינזור לחדם וכתיב לך בינזור לחדם
מאי דכתיב יום הכפורים הוא לעתיד דאתמר כמה דכתיב בינזור לחדם הוה מאי
קא משמע לן חלק בינזור מלה דא בינזור תלת׳ לחדם הוה כחדם הוה מכניע ליה
חלק כל דאתי כיומא דא לדרגא כתיב לחדם הוה ויקח.

ויקחו לחם ליה שם לבית מבות שם לבית דתניא תלת קערין היכן דתלת
קערין דכל אחד מתקערי כהו כלין תלת בגווה לעילא ולהלי
דלתקרי נאן לתקער כלא וכלא כליל כאן לתקער נאן כאן ולא יכיל לאתפרעא
מקטלוי ולהלי לתקערו ועל כתיב והיה לכם למשמרת קטירו ליה בקטירותא ויהי
לתחסר ביהיכון ברשותכון עד דתכסון ליה ותינבדון היה דוכא ולומכא דאתי כתי׳
מיום כא מילוס וכתיב כי זכח ליי׳ בכורים. וכתיב והיה יי׳ למלך על כל הארץ ביום
ההוא יהיה יי׳ אחד ושמו אחד:

רעיא מהימנא

וישא פרעה את בקול ברד ויחן וגו׳ לא פקודא לבער חמץ דהא פקודא
דא לתתסר לכו לישראל. ויהי ברעה את בקול ברד ויחן. וכתיב
שאור לא ימצא בבתיכם והא תוקמוה חבריא ורזא דוקיימו כין חמץ ומצה בכמה
דוכתי דא יבר רעודא יבר טוב. פקוד כתיב דא לספר בשבחא דישראל מצרי לחיסו
חיובא על בר נש לא יתעבי בהאי שבחא לעלמין. הכי תוקיימו כל בר נש דלתעבי
בישראל לחתי דהוה מכלא דהאי ספור חדי בחדוה ומין חיסו למחדי בשבחיהון דישראל
דהוה חדו מכלא דהאי חיסו בר נש דחדי במרי. וקלא חדי בהאי ספור. כיה שעת
כמים קלא לכל פלגיא דיליה ואמר לון ולו ושמעו ספורא דשבחא דילי דקא משתבח
כמי וחדון בפורקני כדין כלהו מתכנשין ואתיין ומתחברן בהדייהו דישראל ושמעי
ספורא דשבחא דקא חלקן במרי דפרקא דמריהון כדין לתתין ואודן ליה לקבה על
כל חיסון נסין וגבורן ואודלן ליה על עמא קדישא דלית ליה כחדא דחלקן בחדוה
דמריהון כדין אתוסף חילא וגבורתא לעילא. וישראל בהאי ספורא
יהבי חילא למריהון כמלכא דאתוסף חילא וגבורתא כל מאבחין גבורתיה ואודן
ליה וכלהו דחלין קמיה ואסתלק יקריה על כלהו. וכבה חית לשבח ולאתבא בספור

כמה

כמה דלתתר · כנוסח דלא תוכח לומר על כך כח לעשתי תדיר קמי קב"ה בכל לילות
כסין דעבד · ולי תימא למאי לומר מוכיחך והא קב"ה ידע כלא כל מה דהוה והוי
לבתר דכא למאי פרסומי דלא קמיה על מה דלומר ידע · תלת ולי לאטריך כך כח
לפרסומי ולעשתי קמיה בכל מה דלומר עבד · כנין דלומר מלין סלקין וכל פמליא
דלעילא מתככאי ואמרין לן ולודלן כלהו לקב"ה · ואסתלק יקריה עלייהו עילא ותתא
כנוסח דלא מלן דעשתי ומפרט מטלוי על כל מה דעבד · לי תימא למאי לאטריך
תלת מקטרגא קאים תדיר קמי קב"ה כנין לעשתי חובי בכי כסא ולמתבע עלייהו
דיכא · כיון דלקדיש כך כח ומפרט חטלוי כל חד וחד לא מעשיר פטרא דפומא
להסוא מקטרגא ולא יכיל לאתכפ עליה דיכא דלא תדיר תבע דיכא בקדמיתא
ולבתר מעשי ומקטרג פלוני עבד כך ועד לאטריך ליה לבר כח לאקדמא ולפרט
חטלוי · כיון דמקטרג חמי דלית ליה פטרא דפומא עליה וכדין לאתפר מכיס מכל
וכל · לי תכ כתיובתא ולות ולי לאו הא מקטרגא לעשתכח עליה ולמך פלוני דלתא
לקמך כתוקפא לאפין כעיט כמאריס חובי כך וכך · עד יאות לאודכר בכל הכי כנין
דלעשתכח עבדא מהימנא קמי קבה · פקודא כתר לא לאכול מנה כפסח כנין
דלומר דוכרנא לדרי דרין על רזא דמהימנותא והא לוקמו רזא דא כמה דוכתי
מרוח דטעון לחרן ועלנו כרזא דמהימנותא · והא לוקמו רזא דא כמה דוכתי

ויאמר יי אל משה ואהרן זאת חקת הפסח וגו' פקודא דא למעבד פסח
כין סערכים ליל כסיסן דוכרנא דהסוא פסח דמצרים ודא לומר
חובתא על כלא כלא ומחטו לותו כל קהל עדת ישראל כין סערבי · פסח דא לאטריך
למהוי כטויר מעשרים ויומין ולסלאה דכתיב כיעשור לחדש הזה ויקחו להם וגו' · מט
כנין דהא כדין מרוחת סיסרא לאכסר מעשר ויומין על דלעשתלי כחמיסר וכלאכיסר
דלומר כלים כפעתא דדיכא תלוי על עלמ' · רזא דא לאעברא זוהמא מקמי קלפא
ולאתכאה כסהוא רוחא דכדיק טוי מר · ועד לא לתיא לעא על מכעא ועד וכל ערל
לא יאכל בו · מאן דלית ביה ברית קדיש ייכול ביה · דלא לות ביה ברית קדיש
לא ייכול ביה דהאי מכני ברית לומר לתכרא תוקפא דלעא לאחרא לאעברא ערלה
מקמי ברית · כנ"ל דאי ככני בְּרִית לומר למשכל ולא ככני ערלה · כל לתא קב"ה
למכרים חמא דמא דהסוא פסח רשום על פתחא ודמא דברית סיך הוו קיימין על
פתחא · דכתיב ולקחתם לכף אגדת אזוב וטבלתם כדם אשר בסף והגעתם וגו' ·
לזוכא הא לוקמו לומר מעבר רוחין ביסין וכל סטר דוא כיסף מעבר כלתערותא
דילים כפורקנא עלאה דישראל · לזמנא דאתי אתי קב"ה ליכר ברעוכום ליה ושמחת
כסהוא פורקנא דא כתיב ושמחו לותו כל קהל עדת ישראל וגו' · דוכרנא לזמנא דאתי
רשומ דלת' לאחזוקי רשומ דברית קדיש ולאכר ערלה מקמיה דמיה דברית
רשומ דלת' · כל הסוא מצחית הוא חמי לזדקוק מכחת יוד וכסוף
כלא ולא יתן המצחי וגו' לי קב"ה הוא כלאודוי קטיל לאחלי כתיב ולא יתן המצחית
דמצמע מצחית הוא לזוק ולא קב"ה · תלת ולי קב"ה הוא קטיל ומצחית הוא לזוק

לאסבוחי עלמא לישראל כיון דהוה חמי ההוא תכירו דשרלה כתרין סטרין הוה ערק
ולא תפרש מכוייהו ועל דקטל קב"ה כל ליכון מכרין דהוה סטר' יהיב סכרין דישראל
לשורקי לה ופכח עלייהו סט לאחרא עלמא כלל וכלה נטיר לון קסם בלאכא על כיון.

בבוית אחד ולכל לה תנוחה מן סכות ונו'. פקודת לה למיכל הלי פסח ע"
מצות ומרורין מצת כתיב. מאי סהי לקבל הלי הלה לאחזאם גלותא
דסביתא עמהון דישראל כההוא מרירו דלהון דכתיב ויטררו את חייהם בעבודה
קשה ונו'. וכד אכלין להלי פסח לאחזאם כל סהי דעבדו לון כמצרים כההוא גלותא
וכההוא מעבודא מה כתי' ועכס לה תעבדו לאחזאם כיום קלכא וככל ליכון טעון
דמצרי דהא נרמין הוו רמהן בשוקא ואתו כלבי והוו גרדי לון מאתר לאתר ודא
קאזיל לון מכלא דהא ליכון תקוכא דנופא ודמי לנוכא לאחרא. וישראל דמהן לון
בשוקא הרח קלכא ועד כתיב ועכס לה תעבדו בהן. אלא לון לה תעבדון. אבל כלבי
יהוו לאתיין לכתר והוו דמהן ליכון נרמי דהוו נטלי לון ומדקלי לון והוו טמכי לון גו עפר
בגין כלבי דלא יסכחון לון ודא ליהו כטולא דעל יתיר מסטרא דלהון. וכדא קאי
לסתלק ליקריה ולתכפיין. כל חילין לאחרנין דהוה כדלתכפיו ויתיר בטולו לסתכח
מסטרא דלהון. ועד ישראל לא מכטלי לון דכתיב ועכס לה תעבדו כו.

קדש לי כל בכר פטר כל רחם ונו'. פקודא דא לקדם בכר בסהם ועם הארץ
נריך תרין מלין חד דיהא פדוי מתתות סלטנות דיכר ארע דליהו לדון
דילים כנוחא דלאמר ועקב לעשו ועבר כא לדכי לפכי עבדו כהלי עלמא לדון מנד
חוכין דכפסון על נופא כמה דלוקמו לחיכא ויכר ארע סופטו עבדא ויכר טוב סופטו.
ביכוכי זה וזה סופטו. ביכוכי דהיכו לא דיכר ארע ולא דיכר טוב לאי יהי לך לאתר
לך. וכד זכון כפיסן רוחא תבר תרין מסמרות דהמור נוער כלבים נועקים וסליק
למסמרת דסאר דכיה לדסתאדר בר כב לדון הלד ויהי לי סור וחמור נתן ועבד
ונפתח וסליק לדרגא דלדם דלתאר כיה וירדו כלנת כיה וכעוף השמים ומורלכם
ולתכם ונו'. וכד זכון ביכוכי ויהכן לים עמו זכון וחוכין מתחכקן לאנחא קרכא
מסטרא דזכון. וירא כי לא יכול לו מסטרא דחוכין. ויגע ככף ירכו בגיד הנשה
נשה לשון כי נשני אלהים את כל עמלי ואמו לשון נסיון. חד מלורא מחוכין סבעה
דכרעין מלין דכתיב תתן לתכצי מניה לורייתא קדם דיוהי בר נש בהלי עלמא ויפוק
מרשה חמים. ויהכן לים עמו דא נבר"ל כההוא לכך דעבר דלתאר ויכר יש"ל אלהים
לת הלדם עבר מן הלדמים ולולף ליה סבעים לשון וכנין דא ויכר חד ויכר טוב
דלולף סבעים לשון וחד ויכר ארע דלכך עמיה דלתאר כי ינע ככף ירך ועקב
בגיד הנשה ולא נכא מניה סבעין לשון דלולף ליה ויכר טוב. וקדם כל דא נחתין
עמיה לרבעה מלהכין דלתאר כהון כי מלהכיו ואוף לך כי לית ליה זכות לכות חד
מיכאל בזכות לברהם. ותכוסף גבריאל בזכות יצחק. ותליתאה דכחית עמיה
פורקל בזכותא דיעקב. ורביעאה דפקל בזכותא דלדם קדמאה. ויכר טוב
לעילא מכוס לעלמא דלתי וכנין דא לוקמוס רשע ויכר ארע סופטו נדיק ויכר טוב
סופטו. ביכוכי זה וזה סופטו וכנין דא לי ליהו ביכוכי גבריאל דליהו ויכר טוב.

ומיכאל

ומחלל דהיינו יצר הרע וזה פשוטו. דלכל כר כז דלית ביה תרכא יסודין תרכא
מלאכים כתתין מימוכא ותרכא מחלל. תרכא מימוכא מיכאל גבריאל רפאל
אוריאל ותרכא מחלל עין מחית לף ומם. מסטרא דגופא מטטרון כחית
עליה מימוכא ומחלל מחלל ולית כר כז דלית ביה תרכא יסודין לכל כפוס
ופודא דלקדיש דכי מתחילין תלין תרכא לי מזל דיליה תרין לקדיש מיכאל
ותכתריה גבריאל ותכתריה אוריאל ותכתריה רפאל. ולי מזלי לם לקדיש
רפאל ותכתריה מיכאל ותכתריה גבריאל ותכתריה אוריאל. ולי מזלי שור לקדיש
גבריאל ותכתריה מיכאל ותכתריה אוריאל ותכתריה רפאל. ולי מזלי כסר
לקדיש אוריאל ותכתריה מיכאל ותכתריה גבריאל ותכתריה רפאל ותיכון מסטרא
דימוכא כלהו תרכא לימון רחמי כשבי נמילות חסדים ממסטרא דמיכאל לכפוי
מוזרין ומלו כר כם נמיל חסד חסיד וחכם לי לסתדל כחוריתא. ולי לגו כספיר
מסטרא דיצר הרע נזלן טפש לית ביה חסד. דלא עם סלרן חסיד. מסטרא
דגבריאל תרכא לכפין דיליה דיכא מדת הדין על רשיעיא ומתגרה כהו כמה
דלוקימנא מותר להתגרות כרשעים כעולם הזה גבור כיצריה ירא חטא דיין יהא לי
ויעשק כחוריתא וגבור כתלמודיה. כספוכא מסטרא דיצר הרע מתגרה כבדיקויים
דיכא קשיא לן גבור כעבירה למעבד ליה לגו דחיל חטאים הוא וגוונין דלכפוי
סומקין עזו סופך דמים. מלן דמזלי כסר לגו מדת הדין סגי הלא כיצרי כיצר
טוב ויצר רע כמדות כיסין ולית לכפין חורין וסומקין. מלן דמזלי לדם מסטרא
דטוב כלהו מכל מדות טובות חסיד וחכם גבור כתורה ירא חטא ממונא ככל מדות
טכין. ממסטרא דיצר הרע ממולא מכל מדות כיסין וגונין לכפוי חוכמין ולי חוכוי
כפיסין סלטן כל מצרין דיצר הרע עד דלסתלקו מכיה כלהו מצרין דיצר טוב
ודחליך על לכרין דיליה סמאל וכל מצרויתיה. ולי כפיסין זכוי סלטין מצרין
דיצר הטוב עד דיסתלקו מכיה כל מצרין דיצר הרע ודחליך על כל לכרין דיליה
מצרין דיצר הטוב כהסוא זכאה סלטא עליה עם ילוד ושם הוא כיכוי נכאה הסמים
עומדים עליו מימוכו ומחלו תלין מיומיכים לזכות ותלין מחמילים למוכא ומלן
דלוים נכר. וכגון דא לוקמוה מארי מתיבתלן לעולם יכלה לדם עצמו כלילו
כל העולם כלו תלוי כו. ומסטרא דמיכאל לתקרי כבור דרגיה כסף חוורו וכגון
דא פדיון הככר כסף ה' סלעים כחומשין ה' לחכרים דלי יחכים כתורה יתוסף עליה
ו' לחומשו קדם דכי' נזיך לקדם כבר כסמים דהיינו קדם ישראל לי' וכיה נזיך לעשר
ולדות מכל ולד דלהוי מסטרא דכן יום ולהוי ו' דכל חיון דלהוי חיות הקדם
כלתון דמחל קדוש לתקריהו סדא הוא דכתי כל הנקרא כשמי לכבודי כראתיו
ולפלו כל כריין דלתכריהו כהון ולית כריה' דלא רמיז כהלי שמא כגון לשתמודע'
למלן דכרא ליה והלי להוי דיוקנא דכל כריין ה' דיוקנא דה' תנבעלן דיוקנא
וה' דשמלה ו' דיוקנא דגופא וכגון דא ואל מי תדמיוני ואשוה יאמר קדוש לית
כל כריה לאשוה כותי ולא על נב דכראתי לה כדמות לתון דילי לאכא יכיל
למחלם הסיא נורם ולמעבד לה כמה זמנין ולית אלא אחרא עלי דיכיל למחמי

דיוקני וכגון דא כי לא כתורתו צורם ותויכוהו פלילים. ואי יקשה בר כף דהא כתיב
כי לא ראיתה כל תמונה. תיהוי יתרן ליה הא תמונה חזיתה דהא כתיב ותמונת
וי׳ יביט ולא ככל תמונה אחרת דכתיב ויבר בתחתונו וכגון דא ואלמי תדמיוני ותשוו
ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו דאפילו הכי תמונה לית ליה כתתרים אלא
כד נחית למלכא עלאה ויתפשט על כרעין יתחזי לכל חד כפום מראה וחזיון
ודמיון דלהון והאי תיהוי וכיד הכבישים אלמא וכגון דא ויאמר תיהוי לף על נב
דאחזי לאלמא לכו כדיוקניכו אל מי תדמיוני ותשוו דהא קדם דכתיב דיוקנא
כעלמא וניר צורם הוא יחידאי כלא צורם ודמיון ואלמן דלתתמודע ליה קדם
כריאת דלהוי לבר מדיוקנא לאסור למעבד ליה צורם ודיוקנא כעלמא לא כתות ה׳
ולא כתות י׳ ואפילו בשמא קדישא ולא בשום תות ונקודה כעלמא והאי תיהוי כי לא
ראיתה כל תמונה מכל דבר דאית ביה תמונה ודמיון לא ראיתם. לכל כתר דעביד
הא דיוקנא דמרכבה דאלהא עלאה כחית תמן ואתקרי בהאוה דיוקנא ידוד בגין
דלא אתמודעון ליה כלאות דיוקנא וקרא ש שדים עדי נכחות אלהי״ד בגין דלאתמודעון
ליה ככל מדה ומדה איך יתנהג עלמא בחסד ובדינא כפום עובדיהון דבני נשא
דהאי לא יתפשט בהוראה על כל ברייז איך יתמודעון ליה ואיך ותקויים מלא כל הארץ
כבודו. ווי ליה מאן דיזוח ליה כפום מדה ואפילו מאלין מדות דיליה כל שכן לבני
הולמה אשר כשפר יסודה דכליה ובפסדים אלא דמיוכא דיליה כפום שלטנותיה על
הולמה ואפילו על כל ברייז ולית לעילא מסיוע מלה כך אסתלק מוכח לית
ליה מדה ולא דמיון ולא צורם אלא כאתפשטותא דמוח דיומא על מלכא דהוי
ארעא לאתעביד דמיון ויכולא למעבד חוסבן תמן כגון המקור דיומא הא חד נפיק
מיניה משון כפום אתפשטותא דיליה כהאוה דהוי׳ הא מקור חד
ומעין דנפיק מניה הוא תרין. לכת׳עבד מלכא דכרכ׳כגון מאן דיעבד חפיר׳דכרכא
לאתקרי יס. והוא מלכא תליתאי. והאוה מלכא דכרכ׳לאתפליג ל׳ כחלין מלכין כפום
מלכין תריכין. הכי אתפשט מיא מן יומא לעכע׳כחלין והא מקור ומעיין ויומ׳ל׳כחלין
לינון י׳והי לאתברו אלין מלכין דאקרין יהדרון מיא למקור ויאתתרו מלכין תכורין
ובאין כלא מיא. הכי אלת העלות עביד מאר ספירו׳וקרא לכתר מקור וכיה לית סוף
לנביאו דכסיר׳וכגון דא קרא לגרמיה אין סוף ולית ליה דמות וצור׳ ותמן לית מלכא
למתפס ליה למנדע כיה ידיע כלל וכגון דא אמר׳כמופלא ממך ש תתקור׳לכתר עכד
מלכא זעיר׳ודא י׳ואתתלויא מכיה וקרא ליה מעין נובע חכמ׳. וקר׳גרמיה כה חכם
ולהאוה מלכ׳קרא ליה חכמ״ה. ולכת׳עכד מלכא דכרכ׳וקרא ליה יס וקרא ליה כיפה
והאוה קרא לגרמי׳מכין בה חכם מעצמו ומכין מעצמן כי החכמה תיהי לה לתקרי׳
חכמ׳ מגרמה אלא כגון האוה מכין דאמלי ליה מכה דלי מכה מסלק מכה לאתתרת
וכפם סהד לזלו מים מכי יס וכסר ויחרב ויכב. לכתר וסכהו לעכשה כחליס ל׳מלכין
וקר׳לון גבלולם וגבור״ה ת״ת כנ״ח. הו״ד. יסו״ד. מלכות. וקר׳גרמיה גדול כגלולם
ונסיד. גבו׳כגבורה. מפוחר כתפארת. מארי כנחן קרבין כנצ״ח נצחי. והו״ד קרא
שמיה סוד יונרמו. וכיסו״ד קרא שמיה צדיק. ויסו״ד כלא סמיך כיה כל מלכין וכל עלמין.

ומלכו קרץ שמיה מלך ולו סנדלה והגבורה והתפארת והנצח והוד כי כל בשמי
דליהו נדיק . ולו ממלכ׳ דליהו מלכות כלה כרשותיה למיסר כמיכין ולחוסך כהון
בכיעו ולמיסר כפוס רעותיה כיה לית עליה אלהא לחרוץ דיוסיף כיה לו ינרע כיה .
לבתר עבד מטמטין לחלין מיכין כרסויא כחרבא ממכין ושית דרגין לכדסויא דא י
וכלה לויהו כרסיה כגון כום דכרכא דתקומי כיה עשר ׳כברי כנין תורה דלתתיסיכת
בשורת דכרן . כנין עלמא דליהו מעשה כרעית דלתתברי בעשרה מלמרו . ותקין
לכרסויא כתות לממטא ליה דליהון מלכיהם חרחלים . קיות . לופכים חשמלים .
פילים . כני חלדים . חיות . ולחלין עביד שמטין סמלל וכל כתות דילים דליהון
כעבדים למרכב כהון לפחתא כחרעא ולהון כסוסין לון . ומכלן דעבדי לקרון מרכב
דכתיב הכה יי׳ רוכב על עב קל וכל מגדים ודל ממכא דמגדים ומיד דחזו דחלדא
די הוא ממכא דלהון חזו ליה כסוסיא תחות מרכבתיה דקדם מיד ונשו חלולי מגדים
נשו מלמוכה דלהון ולכ דלהון כמם כדוכב מסהיא לחוכה ולחרין וכי עד כען ממכא
דילן כסוסיא הוה נע לכהון מלמוכה דלהון וכמם כדוכב . ומכלן דיהם לעון כמם
כדוכב ליהו כלל היה לכי כדוכב כמם כתוך מעי . ויקרא כ׳ לא תקדילון לבשת קיבן

וכל פטר חמור תפדה בשה וגו׳ . פקודא דא לפדות פטר חמור ולערוף פטר
חמור אם לא יפדה ליה הלה ואם לא תפדה וערפתו ורזא דא יבר הרע
יכול לאחזרא כתיובתא ולכתר וכר הטוב כמם דלוקמוה אם זכה עזר אם לא זכה
כבגדו כנין דליהון דיוקנא חד בשה וחד בחמור . ואם זכה לאחזרא כתיובתא חיב
דליהו חמור עם הארן תפדה מן גלותא כשה דליהו שם פזורים ישראל . ואי לא הדר
כתיובתא וערפתו שוי ליה עם קשה קדל דעתידין לאתמחאה מן ספר חיים דעלייהו

לתמר מי לשר אטע לי לאחקנו מספרי : ברכות ז׳ ב׳ ובשבת השוטה וגו׳

והיה לאות על ידכה ולטוטפות בין עיניך וגו׳ פקודא דא פקודא לקרני
סנוכא לאחרא לה לקרי מטה אלה קדוסה ושין לויהון תפלין . תפלה
על יד ותפלה על ראש . תקונא פחרא ספירו דגוונין עלאין . ובל לקרון טוטפות
כלה ישראל לשר בך אתפאר . וכתיב כי כשר ישראל ואוסכמו . ישראל זוטא ישראל
סבא ספירו דגוונין עילא ותתא . ויסף סליק ואתעטר כתרין גוונין בקדמיתא כעי
ובסופא נדליק . כמה יהון כיסגונין למחזי ורזא דא ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה
ספירא כתרין סטרין עילא ותתא . כתיב ועזית היטב והטוב . היטב דא תפלה על
יד לשמאל ליה בתפלין על ראש ואשטרי דלא הוי פרוד כיניהו בכלל . אלין דמתעטר
בתפלין קדוסים כרזא דגוונא עלאה וקדי כחיון תרין רזין דקדמרן כרזא דעבד
כחמן וכרזא דכן יאודני . ואלין לויהון תפלה על יד ותפלה על ראש . ולויהון כללא
חדא כלא פרוד לרב פרעיון דתפלין כל כתיב כלויהון תפלין על ראש ועל יד וכמם
דלויהון ד׳ פרעיון כלויהון תפלין על ראש חוץ מכי כלהו כתפלין על יד לא להא כתפלה
על יד ליה מגדים כלום אלא מה דכקטא מלעילא ורזא דא כל הנחלים הולכים
אל הים . ומנו דכקטא לון לקרי תפלה ואתקדשת בקדושתהון . וכלא חד קדוסה .

עלמא דכלהון כל ל׳ כתיב ברזא דנהירו עלאה דנפקא מלין . וכל לישנין ד׳ לתרמיזו
הכא . קדם דה קדושא עלאה . רזא דחכמתא עלאה דמתמן כלא לתקדם ברזא
דנהיר עלאה לקרי קדם לי דה רזא דעלמא עלאה דיכלה סתימאה ורזא דלא כי לי
כני ישראל עבדיו . כי לי כל ככר . וסייתיה לי סגולה . כל רזא דחסד בכל דוכתא כין
לעילא כין לתתא . ככור דה כן ככור דכתי׳ כמי בכרי ישראל וסלי כן ככר כלהון סטרי׳
וכל גווני וכבֿ קרא כלהו מרכב ברזא דחכמתא עלאה לכל דה בארח כלל
למכדע דכלא כלהו כהלי . לכל בארח פרט דה לישי פרסתא קדמאה דכלילא מאר
פרסין . פרסא תכוכא וסיס כי יכילך ונו׳ . דה כיסא דסה כפרסת׳ דה לישי וכולה
מכרים דסוס מכטרי דיוכלה . ועֿד סירותא דילה וסיס דסה מלה דה לישי כיוכלה
וכבֿ סמא דילה וסיס דלית סוס חלה כחתר דה דלישו זמין לתתמסכה לתתא
ולתכסרי כוכיכין ולתתכחא כדרגי תתאה . וסיס כמלין דלמר על מלכה דלישו
זמין לתתמסכה לתתא ולתכסרי כוכיכין וכלה ברזא חדא וכנין דלקרי כארח טמי
לה לקרי כתגליית כסמא דה חלה לתתמסר לתכוסין למכדע . ועֿד לתרמיס כסמא
קדישא חלה דה . פרסא תליתאה סמכדע רזא דימיכא דלקרי חסד עלאה לישו
דק מיחד יחודא דכלא לד׳ סטרין וקבֿס מסדר כיס סדורא דכל עלמא ודה לישו
דקא מתפסט בכל סטרין לפולו גו תהומי תתאי בית קבֿס ברא עלמא כד לתעטף
בעטופא דזכרא ודה דקא מיחד ויחודא . וכנין כך סמא סמיך לוסיס יחודא דכל
ימא לישו יחודא דקרא . וי קדמאה לגדיכו וי׳ הא כלהו חד . ועֿד לקרי לחד .
הא תלת סמהן לישו סיך לישו חד . ולף עלנב דקריכן לחד . לישו חד . חלה
כחזיפא דרזא קדמא לתתידא ולישו כחיזו דשיכא למכדע דתלתא חלין לחד .
ודה לישו רזא דקול לסתמע קול לישו חד ולישו תלתא גווכין לסא ורוחא ומיא
וכלהו חד ברזא דקול ולאו לישו חלה חד . חוף הכא וי׳ חלדיכו וי׳ לישו חד .
תלתא גווכין דלישו חד . ודה לישו קול דעביד כר כם ולסוולה כישודא דכלא מלין
סוף עד סופא דכלא כהלי קול דקא עביד כהני תלתא דלעילא חד . ודה לישו
יחודא דכל יומא לתתלי ברזא דרוח קדמא . וכמה גווכין דיחודא לתתרו וכלהו
קמוט . מלן דעביד הלי עביד . ומלן דעביד הלי עביד . לכל הלי יחודא דקא לכן
מתערי מתתא ברזא דחד קול דלישו חד ברזא דמלה הלי בכללא . לכתר והי׳
לם שמוע פרט דחסד עלאה כדקאמרן ולישי פרסא רביעאה סוף רזא דלישו
קדוש דסמרו לכם . ומטריך כר כם לאחתא לון בכל יומא ולמהוי כר כם כדיוקא
עלאה : ועֿד כתיב ורלו כל עמי הארץ כי שם וי׳ נלרא עליך ויראו ממך .

ברוך וי׳ לעולם אמן ואמן :

פרשת

פרשת ויהי בשלח

ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים וגו׳. לכן פתח
תפלה לחבקוק הנביא על שגיונות היו קרע קשיות ואין לתפלה לא כתיב כאן תפלה
כיום אם תפלה לחבקוק הנביא יתיר מכל שאר נביאי עלמא לא כתיב כאן תפלה
ליעשה הנביא או לירמיה או ליחזקאל או לישעיה או לשאר נביאי עלמא. אלא לחבקוק
תניא אלישע זכה כפלי עלמא אם לא זכה לחזרת כר ממש. ויעבר לא אלא ויעבור
כעין לתרגם למרוץ. מאי כתיב ויהי היום ויעבור אלישע אל שונם ושם אשה גדולה
מאי אשה גדולה. אלא גדולה בעושרה לכל כתי דרש מסתברא כה והיו עקרא
דכיתא. וכגון דכעלה לה היום שכיח כביתה למיהו עקרא לא היה מדכר הוא אלא
היה. ותו ושם אשה גדולה. גדולה על כל שאר כני עלמא. דהא שאר כני עלמא כל
חמלן חופפיות כביתה מטטרון כיה ודחקן כיה לה לחפקא עליה ממונה ואלי חלקא
כיה כחופפיות ולחפקא עליה ממונ׳ כה כיון דחמת ליה לישעא חלקא כיה לחלא ועל
שכחה דכלה לחתתא היה דהא חופפיות דכיתה לחתתא היה. וכגון כך ושם אשה
גדולה גדולה על שאר כנין. ותאמר ג לישה שכח כי ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא
כמה ידעה. אלא לה לוקמוה מכריה דשופיה חורין וריקת ליה כערסיה ולא חמתיה
כיה קדי משלה ולא לעבר זכוכי כפתורים. כמי מלי קשיין. אי תימא דלא חמתיה
כיה קדי לה סגיליו לימין כמי כשה כיי כעלמא מאי שנוית הכא. ואי תימא דלא חמתיה
לעבר זכוכי כפתורים. דמאי כתיב הכא כי ידעתי וכי היה ידעתה ולא לחרת ולא
כל לימין דקאמרי ליה לכיל כפתורים הוו חמלן. אלא שפיר קאמר לכל הכא כי ידעתי
היה ידעה ולא לחרת כגון דהיה מתקנת ערסיה כשעתא דשכיב בלילה וכשעתא
דקאים כצפרא. ואלי דקאמרי דשופיה חורין וריקת ליה כערסיה הכי הוה וכה
ידעה דחרחה דעלמא כיון דקאים כר כש מערסיה סליק שופיה דכאים כה ריחה
מכוולת. ואלי כשעתא דסלקת דהוה שופיה מערסיה הוה סליק לה סליק ריחה קדישת
דנכתה דעלן. דמ׳ לי דלאו דקדישת הוה וקדוש דמרים עליה לה סליק ריחה קדישת
הכי כגוני כך כיני לתפרשה מן כיתה דלא חזדכר כר כש כך כביתה. אכלחמה
כעשה כה עלייתקיר קטיב ונעיש לו שם מטה ושלחן וכסא ומנורה תרבעלין למה
דלא כגון דלימין תקוכא דכנס ישראל והכי לתקרי מטה ושלחן וכסא ומנורה לחן
לימין כתקון שמושא דהא כסא דא כיני בקלמיתא ולבתר שלחן לבתר מנורה לכתר
מטה. דמאי דקדישת מטה כגון דהיה תביכה עליה יתיר מכלא. ותקדיש כר כש מה
דכיב עליה. ויהי היום ויבא שמה. ויהי היום מלן הוא יומא דא שלא דמה דלוקמוה
ותו חזי הוה יומא יומא טבא דרשם שנה הוה דלתתקדנו כיה עקרות דעלמא
ותתקדן כיה כמי עלמא קרא לשוכמית ואמר שנה מחדת תלינו לת כל מחדדם
בוזות כגוני כך מטטריככא לעייכא יומא דא כאילו עלמא דקכ׳ לחן כיומא דלא

בשלח

ויסב אלהים את העם דרך המדבר ים סוף. לתקנה תורה לתתרים רבי יהודה אומר מלי שבח כל זמן שישראל במצרים לבתיב בלה ויסב אלהים אלא כיון שיצאו ישראל לחרות נסב עליהם הקב"ה ונתן להם מתנות שלא יהו ריקנים שנאמר ושאלה אשה משכנתה וגו' רבי יוסי הגלילי אומר לא נסב אלא הוליכם במדבר שהיה מקום סלעים ואבנים ועצים ואילנות ומים ומזונות ומלאכים ומשכן ומקדש ומזבח ומקטר ומנורה ושלחן ולחם הפנים ומקוה ומים ומרחצאות ומשחה וכהונה וכלי שרת וכלי מלאכה ומלכות ומלחמה ומשפט וחוקים ותורות ומצות ומועדות ושבתות וכבוד וסנהדרין וזקנים ושוטרים ושופטים וסופרים ומשנה ותלמוד ומקרא ודקדוק ואגדה ומוסר וחכמה ובינה ומדות ומתנות ומעלות ומורדות ומגדלות ומגדלים ומחנות ומחנות לויה ומחנות שכינה ומחנות ישראל ומחנות לוים ומחנות שכינה ומחנות ישראל ומחנות לוים ומחנות שכינה ומחנות ישראל ומחנות לוים

דלמר סכתוב לך רק כי מחת עמך. סרו מהר מן הדרך אשר צויתם. נמיתם כתוב.
ומחמים עלו בני ישראל מארץ מצרים. אד מחמתם הוו. ורבי יוסי אומר מחמת
מיסראל ומד מכויהו. ר' יהודה אומר ומחמתם למד מחמתם. תלמ בנין דסהוה
ויכלה סליק לון מחברי כנין כך ומחמתי עלו בני ישראל מארץ מחברי. ואי להו לא סליקו
ועל דא לתעבכו מחמתין יומין לקבלא תורייתא. ומסהוה לתר כפקת תורייתא
ותתיהיבת ועל דא ומחמתם מסר. דכנין דא עלו בני ישראל ממצרים.
ויקהל משה את עבמות יוסף ונו' למאי סליק נרמוי. שלח כנין דסהוה ריפא לנחתא
לגלותא. ולא עוד אלא דאיהו סימכא דגאולא הוא ליה ואומי להו ליסראל על
דא סהד כי הסבעהסביע את בני ישראל ושא לאמר.

דף מ הולך לפניהם יומם. רבי יוסי פתח למכתב על לילה הסאר מזמור לדוד
כמה מבוכה תורייתא קמיה דקב"ה דכל מאן דאסתדל בתורייתא רחים
הוא לעילא רחים הוא לתתא קב"ה אנית ליה למלוזי לא סביק ליה כהאי עלמא
ולא סביק ליה כעלמא דאתי. ותורייתא בעי למלבי בה ביומא וכלילא דכתוב
והגית בו יומם ולילה. וכתיב אם לא בריתי יומם ולילה וגו' תיכף ביומא כלילא
למאי. כנין דיהא סביק לבביה סמא קדישא עליה. כמה דאת אמר יומם כלה לילה
ולאו לילה עליה אלא לא עם דא. כך בעי תורייתא לאסתכחא עמיה דבר בם יומא
ולילה למהוי עליה אלא לא עם דא. ולא תתמר דעקרא דלילה מסגנותא
ולמלעי כתורייתא והא אתמר דקב"ה וכל נדיקויא דנכתא דעדן כלהו נויתין לקליס
ס"ד היוסבת כנסים מבריס מקביבין לקולך סמעיהו והא לוקמוס. היוסבת כנסים
דא כנסת ישראל דעדן לאסתעשעא עם נדיקי. וכדין בעי ליה לבר בם למיקס
מלאכי כתורייתא והא אתמר דקב"ה וכל נדיקויא דנכתא דעדן כלהו נויתין לקליס
ולמלעי כתורייתא והא אתמר דקב"ה וכל נדיקויא דנכתא דעדן כלהו נויתין לקליס
דא כנסת ישראל דאיהי מסבחת ליה לקב"ה כסבחא דתורייתא. וכד אתי נפרי כי
מולקיס מאן דאסתתף כהדיה לאכנסא ליה לקב"ה כסבחא דתורייתא. זכאה חולקיה
אתיא ומסתעשע כיה בקב"ה ואוביז לה לנבה סרביטא דכהב ולא עלה כלאוהדא
הלא עלה ועל לילין דמסתתפין כהדיה והא אתמר דכתיב יומם ינחה יי' חסדו וכלילא
למשתעי כהדיה ואתקדר בהורא וקדרותא מסתכא. כדין לאתחברא אתתא בבעלה
ונטיל ליה כדין כל תרעין כתימין. וחמרין כערין וכלבין כחמין. כד אתפלג לילה
סלאי מלכא למקס ומטרוניתא לזמרא ואתי מלכא ואקיס לתרעא דהיכלא ואתר
פתחי לי לאחותי רעיתי ונו'. וכדין מסתעשע כסמתהון דנדיקויא. זכאה חולקיהון
דסהוה לאתער זמרא כמלי דתורייתא כנין דכל לילין דכני היכלא דמטרוניתא
כלהו כעיין לסמחא למלכא וכלהו מסבחן קמיה וסבחא דסליק מהאי עלמא דאיהו
רחים ואתתקף כדין מלכא ומטרוניתא כרזא כחדוה ויהוב ליה מתנן ולכל כני היכלא
זכאה חולקיה מאן דאיהו כמכוונא. ויי' הולך לפניהם יומם. קב"ה וכית דיוקנא

אמר רבי יצחק היינו דתניגן מצינתא כיהכתא כשלה · סולך לפניהם יומם · דף
לכרסם · כעמוד ענן דף יצחק · להחותם הדרך דף יעקב · דכתיב כים ויעקב
הלך לדרכו · ולילה כעמוד אש להאיר להם דף דרך תלכון · וכלהו רתיכין עלאין
קדישין למשך ישראל כפלימותא דכלא · לילכת יומם ולילה · וכי תימא סון לילה
יומם ולילה · והכתן כיממה ולא יהכון כלילה ככבי מצפא דערקי כיון דקכם כטוב
לון תימא לזלין כיממה וכלילה · תלת לתתכתא כהו פלימותא דכלא תלת פלימו
תלת יומם ולילה · רבי לכא אמר זכאה חולקסון דישראל דקכם תפיק לון ממצרים
למהוי חולקיה ואחסנתיה · ותא חזי כמטרא דיונלא לפתכא חורי לישראל · וכן
לזמכא דאתי דכתיב והיה כיום ההוא יתקע כשופר גדול וגו · וכגין ההוא יונלא
עלאה לפתכתו תמסין יומין לקכלא תורייתא ולמתרך לטורא דסיני · וכיון דאזלי
כיממה לזלי כלילה למהוי כלא חד יומא כין יממה ולילה ולא לפתכא פריסו ולא
עוד אלא דכלהו כפיימא לזלין לרעותא דכפש"ו כיממה דקכילו תורייתא הוו כ'
יומין שלמין ומי ולילי כדקא יאות תלת יום כלא לילה ולית לילה כלא יום ולילה ויום
לקכילו יום אחד לקכל כ' יום דיונלא וכמו דפתרו עלייהו לישן כ' יומין דיונלא מפטרא
דיונלא לאתייהיב להו תורייתא וכגין כך לזלין יממא ולילי׳ ·

דף סולך לפניהם יומם · ומי אמר רבי לבא הכי לוקימנא ווי׳ סולך לפניהם
יומם כעמוד ענן דף לכרסם · ולילה כעמוד אש דף יצחק · ואי הכי
ויעקב לון הוה אלא כמלא קדמאה אתמר ותמן אתרי כמה דכתיב ווי׳ · ולילה הוה
כתיר כפטרא דף ובדף · ואמר ר׳ לבא כתיב ויסי כי זקן יצחק ותכהן עיניו לאתי
לה לוקימנא מלן דרחים לחייכא הכי הוה · ותא חזי כיצחק לתכלול לילות ולילי׳
לה כתיר ועל דף ותכהן עיניו וכלא חד · רבי יצחק פתח ואמר ·

ויבא למלך מצרים כי ברח העם · ויגד מלן קלמר ליה אלא סח לוקמוה
לכל חכמי ואתרוי ואתכנשו לגביה ואודעיה כי ברח העם · ואתאי
קלקלו לה · אלא חמו כחכמתא דלהון דהוו אזלי ואתאי ואמרו ודאי ערקין
לישון · ואלא עוד אלא דאתאי כתרח מיסר כמו דכתיב ויסובו ויחנו לפני
פי החירות · ויקח שם מאות נגי · שם מאות ממש · אלא יוסי לקכל מכוכא דישראל
דכתיב שם מאות אלף רגלי · כאור לקכל סנכריה דלישון עקרא לכל אתר · וכלרכב
מצרים · אתר דתיכין לישון טפלין לאחורי לקכל הטף דכתי לכד הטף · וכלא עכיד
כעיטא דאתרוי וחכמוי · ומלוזים על כלו · כלא כחכמתא לקכל דרגין עלאין תרין
אחד · ר׳ יצחק אמר כתיב ופקודיו על נכא המרום כמרום ועל מלכי אלמתא הלדמה ·
ר׳ חייא אמר כתיב ופקודיו על נכא המרום כמרום ועל מלכי אלמתא הלדמה ·
כזמכא דקכ"ה יהיב אלטנותא לרכרכי עמין לעילא יהיב להו לעמא לתתא · וכשעתא
דכחות לון מדרגיהון דלעילא כחות לון לעמא לתתא · ויקח שם מאות רכב כחור ·
לכתר · והיינו כחור · וכל רכב מצרים · כתיב לפסתי כרכבי פרעה דמיתך רעיתי ·
כדוגמת סוסיו נוקבא דתתאה לתון לקוסיהון דפרעה ולוקמוה · אלא לפסתי כרכבי

פרעה כמעשיהם דהוה רגיל לאתרעויי דישראל מה עבד כעל סיסרא ויבין ויכפת לן כריתיכו בקדמיתא וסוסין דוכרתי כפת לן לאחוריהן והוו מזמני דוכרי לקבל כוקבי וכוקבי לית כעלן ואוחן למיזל . כיון דקריב לנביהו דישראל כעל מוקבי ומוי לן לאחורי וסוסין לקדמין לאכשפא לנביהו ולאגחא כהו קרבא . כגוונא דא וי׳ האלך לפניהם ויסע מלאך האלהים וגו׳ . כגיכי כך דמיתיך רעיתי וסחיקרא הא לוקמוה .

ופרעה הקריב . רבי יוסי אומר הא אתמר דקריב לון לתשובה . ופרעה הקריב כתיב וי׳ כגר פקדוך נקון לחם וגו׳ כגר פקדוך לא פקדין ישראל לקלה אלא כשעתא דעקין להו וכדין כלהו פקדין ליה . נקון לחם כלהו נלקן כגלותין וכבעותין ואריקו קמיה גלותין . לימתי מוסרך למו כשעתא דפקיד לון קב״ה כרעותי כדין קב״ה קאיך עלייהו כרחמי ויתיב קמיה הדוך ללהון כגין לאתפרעא מן סכריסון ואתמלי עלייהו כרחמי כמ׳ דתוקימנא . מתל ליוסף עם הכן וכו׳ כך ישראל הוו קריבין ליתיב והוו מחלן ליתיב קמייהו לזיל ואתם וגלגלוהי זקפין לעילא הוו דחילין זקפו עיניהו וחמו לפרעה ולמשריוחיה ולכבי גוירין וכלסטרין כדין ויירחו מלד . מה עבדו ויצעקו כני ישראל מלן גריס הלי דקריבו ישראל לגבי לכוסון לעילא פרעה . הה״ד ופרעה הקריב והא אתמר .

ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת י׳ . אלף זכאה מולקיהון דישראל דהא רעיא כמשה לזיל כגוויהו . כתיב ויזכור ימי עולם משה עמו . ויזכור ימי עולם הא קב״ה . משה עמו מכאן לוליפכא סקיל הוה משה לכל ישראל . ולוליפכא מהא כי רעיא דעמא הוה ממם עמא כלהו . לי ליהוי זכי עמא כלהו זכאן . ולי ליהוי לא זכי עמא כלהו לא זכאן ולתעכבו כגיהום והא לוקמוה . התיצבו וראו לית לכו לאגחא קרבא דהא קב״ה ינוח קרבא כגיכוכון כדלא י׳ ילחם לכם ואתם תחרישון . תא חזי הכוא לילה כהא קב״ה לאמלוי דוליס ולאין דיהויהו דישראל ולאמלא דלקדימו לכהן עלייהו דישראל לא לאתעויהו מן דיכא . רבי יהודה אומר זכותא דיעקב לגין עלייהו דישראל הה״ד לולי י׳ שהיה לנו יאמר כא ישראל . ישראל לסכא .

יד ילחם לכם ואתם תחרישון . רבי חכא פתח הא תעיב מסכתא דגלידעמות חפציך ביום קדשי . זכאין ליהון ישראל דקב״ה לאתרעי כהון לאתדכקא כהו מכל סאר עמין דעלמא . ומנו רחימותא דלהון קריב לון לנביה ויסב לון לוורייתא ויסב לון סכת דליהוי קדיסא מכל סאר יומין וכוותא מכלא וחדוך דכלא וסקיל סכת לקבל לוורייתא כלא . ומאן דכטיר סכת כהילו כטיר לוורייתא כלא . וקרית לסכת עכ עכונא דכלא עמונא דכפסא וגופא עכונא דעלאין ותתאין . וקרית לסכת מסי וקרית דיזמין ליה כלא מקדמי קדם פֹּ ומיכין כמה דמזמין מוסגזא לכיתיה . ועל דא וקרית לסכת עכ דיזמין ליה פתוריה מתקכא כדקא יאות דיזמין ליה בכיתיה מתקכא כדקא יאות כמיכלא וכמסתיא כדקא יאות יתיר על סאר יומין . וקרית לסכת מכעוד יום . ולקדוש י׳ מכובד דא יום תרי דלמון חד . וכבדתו מעשות

דרכיך כמה דלוקימנא׳ ממנוע חפצך ודבר דבר והא לתמר בנין דהוה מלה
פלגא ולתער מלה דחול לעילא׳ מאן דמזמין חוספיזא ביה בעי לאסתלא ולא
כאחרא׳ תא חזי מלה דכסיף מפומיה פלגא ולתער לתערותא לעילא לאו לטב
לאו לכיס׳ ומאן דיתיב כעבותא דסבתא לסיר ליה לתערא מלה דחול דהא כניס
פנימי ביומא קדישא׳ מאן דיתיב כהלולא דמלכא לא יתחזי למסבך למלכא ויתעסק
באחרא׳ וכלא בעי לאתחזקא עובדא ולאתערא לתערותא מהא דלעטרין׳ וכסבת
כמלי דסמיך וכקדושא דיומא בעי לאתערא ולא כמלה לאחרא׳ תא חזי סכא כך
לתקוניה פרשא לאנהא קרבא נסו כיסרלל בההוא זמנא לא בעא קב״ה דיתערון
יסרלל לתערותא לתתא כלל דהא לתערותא לעילא הוא׳ דהא לכבן לקדימו
לתערותא לעילא וזכותא דלהון קאים קמיה ולתערו לתערותא דא ולא בעא קב״ה
דיסרלל יתערון לתתא כלל דהא כתיב לעילא הוא׳ כה״ד ויי׳ ילחם לכם ואתם
תחריסון׳ תחריסון ודאי׳ ולא תתערון מלה דלא לצטריך לכו והכא לתכלול
עמא קדישא כאחרון דסיון׳ והא לתערו כיה תכריזו׳ רבי יוסי ורבי יהודה הוו
אזלי באורחא׳ אמ׳ יוסי לרבי יהודה ודאי תמיהא ויי׳ ככל אתר רחמי ואע״ג דלגבי קרב
ועביד דיכא הסדא דיכא ברחימותא הוא׳ והכא תמיהא דכתיב ויי׳ ילחם לכם ולא
אתחזי כהסדא דיכא רחמי כלל דהא כתיב לא כשאר כהם עד לחד׳ אל״ מלה דא
עמעמא מרבי עמעון לאתר דלעילא הכא דיכא ברחמי הוא׳ דהא עליהון ואת ואיתא
ולבתר לפיק לון ואת׳ וקב״ה בעא ביקריהון ואתקברו באורחא ולא בעא ארעא
לקבלא לון עד דלאחזיו להו קב״ה ואיתוהי וקבילת לון׳ כה״ד כשוית ואיתך תבלעמו ארץ׳
וכגין דא הוא דיכא ברחמי׳ ועד לא בעא קב״ה דיתערון יסרלל מלה כעלמא׳ דלאי
יתערון יסרלל מלה לא יתערון עמא דרחמי ולא יתעביד דיכא ברחמי׳ כה״ד ויי׳
ילחם לכם ואתם תחריסון דלא תתערון מדי׳ דהא עמא דרחמי כעי לאתערא
עלויהו למעבד דיכא ברחמי׳ ועד כעי לא תעבדון פנימו ותתערון מלה לאחרא׳
אל״ והא כתיב ויבא ויי׳ וכלחם כנוסם הכא׳ אי הכי דא דיכא ברחמי הוא׳ אל״ הכי
הוא ודאי דיכא הוא ברחמי דמותא דלהון לא לתתכח כמותכא דשאר עמין אלא
אם עלייהו קב״ה לא יהא כרחמי׳ וכלא לאתר דמא דא דיכא ברחמי הוא׳ עד לאתר אחר דכתיב
ויי׳ כגבור יצא ונלח׳ וכי כגבור ולא נבור׳ אלא יסכי לכוסוי ולכם לכוסין לאחרנין׳
כאים מלחמות יסכי זכיה ועם כל דא דיכא הוא יתיר לכל רחמי כיה כמה דכתיב
כגבור ולא נבור׳ כאים מלחמות ולא אים מלחמות דודאי אף עלגב דעביד דיכא
אם על עובדוי ועד ויי׳ ילחם לכם ודאי ואתם תחריסון׳ זכאה מולקהון דיסר׳ קב״ה
כריר לון לאולקיה ואחסבתיה דכתיב כי חלק ויי׳ עמו יעקב חבל נחלתו׳

ויאמר ויי׳ אל משה מה תצעק אלי׳ מלה דא הא אוקמו בספרא דבגישותא׳
ותמן הוא רזא דילים׳ ויאמר ויי׳ אל משה׳ רבי יהודה פתח ואמר
ויתפלל יונה אל ויי׳ אלהיו ממעי הדגה מה כתיב לעילא ויהם ויי׳ דג גדול׳ ויהם כמה
דאתמר ויהם לסם המלך דכר יוסי כיומו׳ תמר מסם את מחלבכם׳ ודאי קרא הכי

מכעי

ואתה

ויסר את לופן מרכבותיו. רבי שמעון פתח והרע החיות והכתם לופן לחד
כארץ אשר החיות. שלוי קרא לוקוס ואתמר. לכל תא קלס ככלה
לתתזו מלטנותא דילוס ומלטניס די לא תעדי לעלם ולעלמי עלמין ועביד מולטניותא
כלכתן. כתל לתכרסם וקיים כיס עלמ' דכתיב הלא תעלדות הסמיס והארץ כתכרע'
ולוקמוס. כתל ינחק ושתיל כיס עלמא דליהוי קיים לעלמין ולא יתחרב ולא כריתי לקיס
לת יצחק. כתל ועקב ולותניס קמיס ומתעסק כסדיס ולתפלר כיס ולא ישראל
לסר כך לתפלר. ותא ועקב לחיד כלילכא דלוי דלית כיס מותא לעלמין דכל חיין
כסדוס לולכא לתתכללו ומכ חיין לכל לוכון דלחידן כיס. ובגין כך יעקב לא מות
ולוותני מות כמתא דכתיב ויחסוף רגלו הל סמטס. סמטס כדקאמרינן סכס
מטתו מלטנותא כגון דכתיב מטה כתיב רגליס יורדות מות ובגין כך ויחסוף רגלו
הל סמטס כתיב. כלין ויגוע ויחסף הל עמיו. ועכד קלס ליעקב שלומו לולכן
ולא יעקב לחזר כסרתיך ודא הוא חיותא עלאה קדישא דכל שאר חיותא לחידן כס
ומתתללו בגיכס כמס חיין לחיין הלין סלקין ושין כחתין כלהו דרגין כדרגין עלאין
ותתאין דלחזלין ומלטנין כיתא הלא הס גדול ורחב ידיס סס רמס ואין מספר ונס'
עלאין ותתאין דלחזלין כלהו ומלטנין כיתא. וכל סלוק ימא גלגלוי כלהו מלכין סלקין
כחתין ושעפא לתתכח ורוחא תקיפא לחזלא עליה כתקיפו וכוכי ימא מתבדרין לכל
לתר הלין למזרח והלין למערב שין לכסון והלין לדרום. וכל לוכון כמי עלמא דחתלן
רמוס עלויהו כטלין גון וכלעין גון כקפסירי עפרא. וכל מלכין לא כטלין מלתריהו
ולא סלקין וכחתין כר מסטוס סעתא דלתי חד דכרא כיתא וידא לעלמא רוחא
דזעפא דיתא כוין דסליק הא עלא יתא מכיך מרוגזא וסייתא לתתכח וכדין כלהו
מלכין חזלין כחרא מיסר ולא סטלן לוכוכא וסחלא הס"ד סס לכוית יכלכון לוייתן
זס יכרת לסחק כו. זס ליקא. וכל מוכי ימא מתכנפו לתתריהו. וכל לוכון חיוון
חדלן עלא וחיוון תקלא עלוי הדלן. הס"ד וכל חית הסדס יסחקו סס. תא כגווכא
דלעילא לית לתתא. כגווכא דלתתא לית כיתא. כגווכא דלעילא לית לשלא
כיתא עלאה. כגווכא דלשלא לית לתתא. כגווכא דלתתא לית כיתא תתאה.
גופא דסטוס יתא הא לתערב לתכרכא ופותיא ריסא ודרעין וסערי וגופא
כלא כיתא דלטטריך וכלא כסמיס לתקדי וכגווכא דא לתתא דיתא. הכי כמי
ריסא דיתא ודרועין דיתא וגופא דיתא. כתיב זכולון לחוף ימיס ישכון והא ימא
חד הוא כיצדכיס מלי לחוף ימיס. ודאי לוקמ' תכריא כרזא עלאה. וירכתו על
כידון כלל ונכלי ירך יעקב. וזכולן סוקא דיתכא דגופא הוא. ויס כברת הוא
כעדכיס ומסכא לעתכא חלזון לתכלתא. תא רתיכא על רתיכא לעתכא גלגלוי
דרתיכא רסטין כהיולו ולא מתעכבי ליכון סמכי רתיכא לכטלא עליהון וכן כלהו.
תא רתיכא די מחכא על מכרלי לוקמוס רתיכא עלויהו לא לעתכא דהא כתיב
ויסר את לופן מרכבותיו. כמ' רתיכין הוו דהוו כטלין על חד סמיך גלגלא דלתפקד'
עלויהו כון לתעכר הלי מעולטנותא דילוס כלהו רתיכין לתעכרו מעלטניהון ולא
כטלו. כדין כלהו לתתא לתעברו מעולטנותא דכתיב ואל פרעה ואל הכטחים

כו׳ וכשהוא זמכח שלטונותא דמצרים שלוט על כל שאר עמין׳ כיון דלתכבר חילא
דמצרים לתכבר חילא דשאר עמין׳ מכלן דכתיב לו כשלו לנפלי לדום וגו׳ וכתיב
שמעו עמים ירגזון וגו׳ כגון דכלהו הוו לחודין כפולחנא דמצרים ולחודין כמצרים
לסיועא דלהון׳ וכשהוא זמכח כלהו כיוצא בהון לסיועא דמצרים לאתתקפא׳ ועל דא כיון
דשמעו גבורן דעבד קב״ה במצרים רפו וידיהון ולא יכילו למיקם ואזדעזעו כלהו
מפלגוליהון׳ ודא כד לתכבר חילא דלהון לעילא לתכבר חילא דכל לחיכון דלחודין כיה׳
כיון דלתכבר חילא דכלהו כל הכי דלתת לתכברו כגין הסוא חילא דלתכבר נקדמיתא׳
וכגון כך ויסר את לופן מרכבתיו כתיב ׳ וכהנסו ככבדות דהא כד דא לתכבר לא
הוו לזלין תא חזי דכתיב הוא דלא כתיב ויסר את לופני מרכבתיו אלא לופן מרכבתיו
אלא ויסר את לופן מרכבתיו כגון הסוי כלהו דהוו מתדבקן כיה הכי לקרון׳
תא חזי ויסר את לופן מרכבתיו׳ וכלהו מולקהון דישראל דקב״ה לתרעי כהו
גלתדבקא כהו ולמהוי להו חולק ולמהוי חיכון מולקיה הב״ה וכו תדבקון׳ וכתיב
ואתם הדבקים כוי׳ וכתיב כי יעקב בחר לו יה׳ וכתיב כי חלק יי עמו וגו׳ דלפיק
לון מזרעא קדישא למהוי חולקיה ועל דא יהב לון אורייתא קדישא עלאה בגיזא
תרי אלפין אמין עד לא יתברי עלמא והא אתמר׳ וכגון רחימותא דיליה והכא
גישראל למהך לאתתקפא ולאתדבקא כה׳ תא חזי כל מסיריין לעילא וכל חיכון
דיתיכין כלהו לחודין לתן כלהו דרגין כדרגין לתן עלאין ולתן תתאין והא לוקמו׳
דכתיב זה היום גדול׳ וחיותא קדישא עליה וכלהו לכלוסין ומסריין כלהו כטלין
תחות ידה על ממרי כטלין ועל ממריה ארעין׳ כעדכא דהיא כטלא כלהו כטלין כגין
דכלהו לחודין כה׳ אמר רבי יונתן כשעתא דכעי קב״ה לתעברא לכלוסין דפרעה
לתתא לתעבר בקדמיתא לסוף חילא דלהון כמה לזוקמכה׳ מה עבד לתעבר
ופליק הסוא לתר קדישא עלאה דהוה מדבר לכל חיכון דתיכין כיון דהוה לתכתוב
הכהו כלהו מסיריין לה יכילו לדברא׳ כיון דחיכון לה יכילו הסוא ממכח דמצרי
לתעברו ליה מסולטניה ולתעבר בנורא דלילי׳ וכדין שלטונותא דמצרי לתשבר׳
ונחק אמר ליה בשעתא דקריבו ישראל ליום קרא קב״ה למשה דכרכא דעל ימא׳
אמר ליה בשעתא דעבדית לכא עלמא מכותי לך על ימא ותכתי ליה לי על ימא׳
די יכזע מימוי מקמי כבי׳ הסתא מטא עדנא דיעברון כני כגו ימא לכתר מה כתיב
ויסב היס לפכות בקר לאיתנו׳ מאי לאיתנו לתכלא דהוה ליה בקב״ה כד ברא עלמא
וסוו ישראל מרלן על ימא והוו ישראל חמאן גלגלי ימא סלקין ונחתין זקפו עיניהון
ואמרו לפרעה ולכלוסין דיליה דחילו ונעקו והא לתתא׳ מה חמא ימא׳ לרוכא דיוסף
קל חמא וערק מקמיה׳ מ״ט כגון דכתיב ויהם ויגע הסוסה ועל דא היס רלה ויכם
וכתיב ויסר את לופן מרכבתיו וגו׳ לסוסה מפני ישראל׳ מאי טעמא כגון דחמון
ערעא דמצרים כלהו לתוקד כגורא כדין אמרו לכוסה מפני ישראל׳ רבי חייא
ורבי יוסי הוו אזלי כמדברא׳ אמר רבי חייא לרבי יוסי תא ואימא לך דכד קב״ה
בעי לתעברא מולטנותא דארעא לא עביד עד דתעבר שלטנותא דלהון כרקיעא
ועל לתעבר שלטנותא עד דאמרי כתריה כגון דלא יגרע שלטנותא דלהון
כלום׳ ואי תימא דלתעבר שלטנותא דלהון כרקיעא לא עביד עד דתעבר
שלטנותא דלהון כרקיעא׳ והכתיב ויסר את לופן מרכבתיו וגו׳ לסוסה מפני
ישראל׳ מאי טעמא כגון דחמון

כרקיעא כנין לקיומא מה דכתיב ולמלין די יבבי יתבונה׳ ר׳ יוסי ודלמי סבי הוא׳
פתח רבי יוסי ואמר יי׳ לדביבו מה תדיר סחך כל הארץ׳ יי׳ לדביבו כד בעי
קב״ה לתברא חלל לעמין עשו לתקיף דיכיה עלייהו ותבר לון ואעבר מקמיה
סולטמתא דילהון׳ אסר תכה סודך על העמים׳ אסר כתת מבעי ליה לו תכה סודך׳
מהו אסר תכה סודך׳ אלא דא הוא רזא דכתיב עמיקא דכלא׳ ודוד כעא כעותיה
למכנד מכיה על העמים ודא הוא אסר כלא תדיר לאסר תדיר׳ כשעתא דהאי כהדא
עמיקתא דכלא כנוד ובפיק כדין כלא בחידו ומטרוניתא תתעטרת כמלכא וכל
עלמין כלהו בחידו וסלטנותא דעמין עשו לתעבר מקמי מטרוניתא וכדין זקפין
ריסא כל מאן דלחידו כה׳ לדכתי חמו אד כר בב דהוה אתי ואד מטולא קמיה׳
ר׳ חייא ור׳ יוסי הוו אזלי באורחא חד יום עם הארץ הוא ואמרי לה אתתיה כהדי
באורחא׳ אמר ליה ר׳ יוסי כתיב הכא וכחמי לחמא נבדא רכא הוא׳ לדכתי לעבר קמייהו
כל כדוקפא דמעברא דקטופ׳ דהאי חברותא לכעי ולכא ודעבא לחרא לחרא
ונסטי מהאי ולכא כעיכא לחומא לכו ולא לתתייכא הכו ולא לעבר על מה דכתיב
ולפני עור לא תתן מכשול׳ ואתון כמומין כחרא דא ולא תסתכנו בכפייכו׳ אר
יוסי כריך רחמא דאוריכא הכא׳ לתתברו כהדיה לאר לון לא תסתעו מדי הכא
עד דכעבר כהאי סטר כחרא לחרא׳ כתר דנפקו מהסוא לתר לאר לון כהסוא
לחרא לאר הוו אזלי זמנא חדא חד כהן מכס וחד עם הארץ כהדיה קס כהסוא
לתר עליה וקטליה׳ מהסוא יומא דלא לעבר כהסוא לתר מסתכן כנפטיה׳
והא מתחכין תמן מסדרי טפי וקטלין לכבי נפא ופקחין דידהו לא עברי מתמן׳
וכעי קב״ה דלא לסוא כהכא כל יומא׳ פתח ואמר עוד היום כבוב לעמוד ונו׳ סא
לוקמו׳ ליכון מלרי מתיכתא׳ לכל אכא לא לאויכא לכו הכי דרזא דמלה לוליפא׳
עוד היום׳ מאן יומא דין׳ אלא הכי כתיב ויקח אסרן את אלישבע בת עמיכד׳
ורזא הוא עלכב׳ ישראל דאסרן הוא סוסכיכא דילה לתקכא כיתה ולסמסא לה ולמיבל
לה למלכא לאזדווגא כאחד מכאן ולהלאה כל כהן דמסמס במקדשא׳ כגווכא דא
לאויכא כהכא רכא עלאה הוא וכל לוכון כהכי כהדיה אלו הוא סוסכיכין דמטרוניתא
כיון דלתקטילו לאתתרת מטרוניתא כלאודהא ולתתכיד כיתה ולא לסתכא מאן
דמסמס קמה ואתקן כיתה ויחדי לה לאזדווגא עם מלכא׳ כדין מהסוא יומא
לתעברא לסמלא וקיומא של עלמא כמין על כלא קטיל לסחול ולכבוי לתתכיד
מכוהו מלכות מיתו מישראל כמה אלפין וכמה רכוון׳ ועד כען סהוא חוכא תלי
עד דלתתא סחריב ולרגיז כלא ודא הוא עוד היום כמוב דא הוא יומא עלאה ומאן
לוקו דא כי לדכתיב סוסכיכין דילה דאתתרת כלא ומיכא דהוה לה לאתדבקא
בסמלא דכתיב ומיכא הוא וכגון כך לא לאתדבקא כסמלא וכגון כך עוד היום
כמוב לעמוד׳ תא חזי בכתיב סחול סחלי סכח אלא כגון דהוא קטיל
לכבי ונריס דרועא ומיכא לאתעקרא מעלמא׳ לוף הכא מהסוא יומא לא לעבר
כר כם כהסוא דוכתא לא לאסתכן כנפטיה׳ אמר ליה רבי יוסי לרבי חוא ולא
אמרית לך דילמא נברא רבא הוא׳ פתח ואמר לעזי לאם אכא מכמ׳ לעזי לאם

פנון לכן דתשכחון לך וילעגון מינך מלכ דחכמתך . ואלם יפיק תכופם . כנון
לכן דתוריכנך לך לתתחברון כהדך . ודין שוין כר כם דומין ליה קלם כתרתין
לכפרי דעכיכתך ועל דין כתיב והרס נדיקיך כאור כנם . לזלו פתאם נסוע נכרון
ואמר לדוד מזמור ליי׳ הארץ ומלואה וגו׳ . לדוד מזמר כאמר אד . ובאתר אחרן
מזמור לדוד . מם כין הלי להאי . אלא לדוד מזמור סירתא דקאמר דוד על כל׳
ישראל . מזמור לדוד סירתא דקאמר דוד על נרמים . ליי׳ הארץ ומלואה . ליי׳ דין
קלם . הארץ ומלואה דין כל׳ ישראל וכל לכלסין דילם דמתחכרן כהדם ואקרון
מלואה ודין כמם דאת אמר אלא כל הארץ כבודו . תכל ויומבי כה דין הוא אתרעא
דאתתא דאקרי תכל ואחידת כדיכא דעלמא הדין הוא דכתיב והוא ומפוט תכל
כנדק כין לאד כין לעמא אד כין לכל עלמא מסאי דיכא הוא אתתן . תא חזי פרעה
מסאי דיכא ויכין עד דאתתכידו הוא וכל עמיה . כיון דסאי דיכא אתתר עליה
הסוא ממכא דאתמכא עלייהו כמלטותא אתעדי ואתעבר כדין כלהו לאתתא
אתתכידו דכתיב ויסר את רוכב מרכבתיו . מאי רוכן מרכבתיו . מרכבותיו
דפרעה . ואתן ליסו הסוא רוכן לאהון . הסוא ממכא דמלוט עלייהו ועל דין מיתו
כלהו כיומא . לאתאי כיומא . אלא ואת עלאה אתתר עלייהו ואתמחו כידם . וכגין
כך טבשו כיס סוף כתיב . אמר רבי יוסי ודאי הכי הוא ועל דין כתיב כיס סוף .
סופא דדרגין : רבי חייא אמר ויכהגהו כככדות . ככבדות מסו . אלא מכאן
לולופכא דכהסוא דכרותא דכר כם אתתבר כיס מדברין ליה . כפרעה כתיב ויככד
לב פרעה . כהסוא מלה דכר ליה קדמא כריך הוא ככבדות ממש . אמר ליה
קדם כריך הוא רמא את אקיר לבך . אכא אדכר לך כהאי . על דין ויכהגהו
ככבדות . ויאמר מצרים אנוסה מפני ישראל . ויאמר מצרים דין ממכא דאתמכי
על מצרי . אמר רבי יוסי האי מלה קשיא כיון דאשכרו ליה משולטותיה היך יכיל
הוא למרדף אכתריהו דישרא . אלא ודאי כלא הוא . אכל דין מצרים לאתתא דכיון
דאתבר חיליהון מלעילא כדין אתבר חילא ואתקפא דלהון לאתתא דדין הוא דכתיב
כי יי׳ כלחם להם כמצרים . כמצרים דיקא . דין הוא אתקפא דלסון מלעילא . ודין
הוא דאקומוה מלך מצרים סתם . הכא ויאמר מצרים אנוסה מפני ישראל
דאמו דסם אתבר חיליהון ואתקפא דלהון דלעילא . תא חזי כד אתערת הלי כי׳
וישראל אתערו כל חיוכן דאחידן כם וכלהו אתכנשן לאתתא ויפרעה לעילא מכלהו
דסם חיוכן כטלי לם כמופא דלילכא והא לוקמוס וכניכי כך ישראל לאחידן כם יתיר
מכל עמ . וכד חיוכן מתערין כל עמין עמ לאתבר אתקפיהון מאיכון דשלטי עלייהו .
תא חזי הלי ממכא שלטכא דמצרי דאיק לן ליישראל ככמס שעבודין כמ׳ דאוקמ׳ .
לכתר דאתבר סוף בקדמיתא אתברו חיוכן מלתתא סלל כי יי׳ כלחם להם כמצרים .

ויסע

מלאך האלהים וגו׳ . מתניתין . עד לא משתקע לוידע דכיון ולא
כסיר אכיכן בקיכן סוי סתיסלן אלא רוחין לכלילן בתלת סוי סקיצן
ושיין סקיצן תחות בוקי בשכיכן ותרין אתון אתקדרו לאתרייסו

קמיה ה' ואת לבם סחדך ממתפכת לשמור את דרך עץ החיים. מאן דרך עץ
החיים דא היא מטרוניתא רבתא דאיהי תרחא להסוא תילחא רכרכא תקיף חילחא
דחוי דפתיב הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל. ישראל
הלעילא. כלם תחוזי חרב כל כשלה מטרוניתא כלהו כטלין כהדם ה' ויסע מלאך
האלהים. וכי מלאך האלהים תקיף. לא אלא אין. תא חכי אתקין קכ"ה קמיה
היכלא קדישא דאיהא עלאה קדישא קרתא קדישא קרתא עלאה וירושלם עיר הקדש
שקרי. מאן דעאל למלכא לא עאל אלא מסתי קרתא קדישא כטיל תרחא למלכא
מסכא לאתתקן. ה' זה נעשר ליי נדיקים יכלו כו כל שליחותא דכעי מלכא
מכי מטרוניתא כפקא וכל שליחותא מתתא למלכא לכי מטרוניתא עייל כקדמיתא
ואתתן למלכא. ואתכא דמטרוניתא ליהי שליחותא דכלא מעילא לתתא ומתתא לעילא.
ועל דא ליהי שליחותא דכלא ה' ויסע מלאך האלהים ההולך לפני מחנה ישראל. ישראל
דלעילא. מלאך האלהים ה' כיה וי הולך לפניה וגו' כמה דאוקמו. וכי יקרא הוא
דמלכא דמטרוניתא תויל והי תנא קרב והיא לזלת שליחותא. למלכא דאזדווג כמטרוניתא
עלאה ממא מלכא יקירו דילה על כל שאר מטרוניתא דעלמא אמר כלהו מסתכחין
לחינתא לקבל האי מטרוניתא דילי. היא שלים על כלא. מה שעביד לה שלא כל כיתא
דילי כידעה. אפיק מלכא כרוזא מסכא כל מלין דמלכא כידעה דמטרוניתא ואתמסרון
מה עבד אפקי מלכא כידעה כל זיכין דילה כל זיכין מאני מגיחי קרכא כל זיכין
אככין יקירין דמלכא כל נכזויא דמלכא אמר מסכא כל מאן דיסטריך למלכא עמי
לא יכיל למלכא עמי עד דאודע לה למטרוניתא כך קכ"ה מסגיאות חכיכותא
ורחימותא דילה כבי אפקיד כלא כרשותא אמר הא כל שאר לא מסתכחי כלום
לגכהא. אמר ששים המה מלכות וגו' אחת היא יונתי תמתי מה לעכיד לה אלא
הא כל כיתא דילי כידעה. אפיק מלכא כרוזא מסכא כל מלין דמלכא כידעה
דמטרוניתא ואתמסרון אפקיד כידעה כל זיכין דילה רומחין וסייפין קסתין מגין
וחרכין כלסטרין קסטירלין לעין אככין כל זיכין מאני מגיחי קרכא ה' הנה
מטתו שלשלמה ששים גבורים וגו' כלם אחוזי חרב מלחמה וגו' אמר מלכא מכאן
ולהלאה קרכא דילי אתחסר כידך זיכין דילי מאני מגיחי קרכא כידך. מכאן
ולהלאה את הוי כטרי"ש ה' אומר ישראל. מכאן ולהלאה מאן דאסטריך לי לא יכיל
למלכא עמי עד דאודע למטרוניתא. ה' כזאת יכא לאסרן אל הקדש שליחא כלכא
כמה דאוקמו. לאתתכא דכלא יקרא הוא דמטרוניתא. ה' ויסע מלאך האלהים וגו'
כמה דאתמר. וילך מאחריהם עמוד מאחריהם כגון דאתכאו לקמהא מאני מגיחי
קרכא מאני כלסטרות מאני רומחין וסייפין ואתגלון קמיה דהא הוא אתיין
מזורין לאחרכין לאגחא קרכא כישראל מלעילא. ואתכא כהיות שעתא אתא
רכרכא שלטכא דמטרוניתא על מגרהי וכבא שית מאה רכבן רתיכין מקטרגין ועל כל
רתיכא ורתיכא שית מאה שלטכין ממכן קטיגורין ה' ויקח שם מאות רכב כחור
וגו' וכי שם מאות רכב כחור לא הוו רכבי מצרים עמו וכל רכב מצרים. שלש הכי תאכא
סמאל לוזיף ליה שית מאה רתיכין מקטרגין למיעבד ליה. ה' ויקח שם מאות רכב

כאור · אומתי אמרים ליה קלא למאל בקריאת דשיטרא דעקר קלא לכל לישנן
דתיכין ואתמסרו בידא דמטרוניתא הלל בחל קיסון גרסם בחל קדומים וגו׳ ולזמכ׳
דאתי ותמסרו כלהו הלל מי זה כח מאדוב תמון בגדיך מבצרא וגו׳ ועל דא ויהי
מאחריהם · ויסע עמוד הענן מפניהם מאן עמוד הענן דא · רבי יוסי אומר דא
ענכא דאתחזי תדיר עם ס כיכתא ודא הוא ענכא דעאל משה בגויה · ר׳ אבא אמר
כתיב ויי׳ הולך לפניהם יומם ללכת דרך ולפרשו דרשיתו דיליה ועל דא לזיל
הוי ענן יומם וכתיב יומם ינחה יי׳ אתדו · ומטרוניתא דאקרי אתא דא ודא חסד
אתקרי וענכא אחרא לזיל בלילה ואתקרי עמוד אש · ר׳ שמעון אמר עמוד הענן
יומם לא לאכרסם · ועמוד האש לילה לא ינחק · ותרוויהו אשתכחו בסכיכתא ומה
דאמר רבי אבא הכי הוא דעל ידא דהאי דרגא אשתכחו והאי ויסע מלאך האלהים
ההולך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם דכטיל מטרוניתא דאקרי חסד ואתדבק בסטרא
דגבורה · בגין דהא מטא עידנא לאתדבקא כדיוקנא · תא חזי כהאי שעתא לשתלים
ביומא מכלא וירתא שבעין קדישין אחרנין כתלת סטרין · סטרא חדא לתלבשא
בסטרוי דחסד עלאה בשבעין גלופין דכסירו דלכא עלאה לאכסיר לה · סטרא
תניינא לתלבשא כרומחי דגבורה בשתין פולסי דמורא ועבר דילה דכחתו מסטרא
דאמא עלאה בכיומסי גליפין · סטרא תליתאה לתלבשא בלבושי מרנוכא דלבוש
מלכא עלאה קדיש דאקרין תפארת דיריעת כרא קדיש בשבעין עטרין עלאין מסט׳
דלכא ואמא והוא כלילא להאי סטרא ולהאי סטרא · ותניינא מסטרא דחסד שבעין
ותרין סהדין · מסטרא דגבורה שבעין ותרין סופרין · מסטרא דתפ׳ שבעין ותרין
גווכין לאתפארא יהאי לתתא לתנליף חד בחד ואסתליק חד קדיש רזא דרתיכא
והכא לתנליפו לכסתא לאתחברא כחד והוא שמא קדישא גליפא כאתוון נרופא
לאתון · אלין לתתון קדמאי דשמין כסדרן כאורח מיסר כגין לכלהו לתתון קדמאי
לאתבחנו כחסד לחקך כאורח מיסר כסדירא מתתקן · לתתון תכייכי דשמין כגלגולא
למפרע כגין דכלהו לתתון תנייכי מסתכאי כגבורה לגלגלא דיכין וזיכין לאתיין
מסטרא דשמאלא · לתתון תליתאי ליכון לתתון דשמין לאחזאה גווכין לאתעטרא
כמלכא קדישא וכלא כיה מתחברן ומתקשרן והוא לתתא כעטרוי כאורח מיסר
ורמיס להאי סטרא ולהאי סטרא כמלכא לאתעטר ככלא הכא אתרמי שמא קדישא
גליפא כעב לתתון דמתעטרי כתכתא דתייכי קדישי עלאי · ואי תימא הכי לתתון
תליתאי מ״ט לאו ליכון כתייכין מכהן באורח מיסר כסדורן ומכהן למפרע דסליק תניכן
לאתבוכתא מיסריכו ליסרא להאי סטרא ולהאי סטרא דקדישא כריך הוא עביד
מסריס לתרי סטרי וכתיב והכריח התיכון כתוך הקרסיכו וגו׳ דא קלא · ר׳ יצחק
אמר דא יעקב וכלא חד · אלא למלכא דליהוי אלין מכלא דעתיק אלין מכלא מה
ארחיה דהאיך מלכא לאכפויי כסירין כשמשא תדיר כגין דליהוי אלין וכך דאין לטב
דאין לכיש · ועל דא כעי לאסתמרא מכיש · מאן דליהוי טפשא אמי לאכפויי דמלכא
ולא לאסתמרא מכיש · ומאן דליהוי חכימא אמי לאכפויי דמלכא כסירין אמר מלכא
ודאי אלין הוא אלין מכלא דעתיק אלין לאכא אמי לאכפויי דמלכא כסירו דיכא יתיב

ויתכפיל לעב ללא לתחזויה דלאו לאו הכי לא יהא מלכא עלים ועל דא בעי למסתמר
כך קב"ה הוא עלים תדיר כהאי גוונא ובגין לכל לא לתחזויה ללא בכתירו דלחפין.
ובב"כ לימין טפסין חייבין לא למסתמרן מכיח. לימין מכיחין וכלין לחרין מלכא עלים
הוא לף על גב דלכפוי לתחזויין כהירין דיכא לתכסיה כנויה בגין כך כעי לסתמרן
מכיח. לחר ר' יהודה מסכא לכי ר' לא שכיחי. לא לינכא לאתר לחרא כי לתקלול
כלא הכי תרי גווני כי לתקלולן בגין כך כלא כחרא מיסר לתחזיא ולף על גב דלתעון
לחכמן.

ויסע מלאך האלהים ההולך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד
הענן מפניהם ויעמד מאחריהם. עד כאן פטרה חד חסד לאברה.
לחר ר' שמעון שעור כרי תא חזי רזא דא כד עתיקא קדישא לכיר למלכא לאחסיא
ליה ככתרין קדישין עלאין כד מטאן לגביה מתנטרי לכתתה. כמעתה דמתנטרי
לכתתה כדין כתוב עלוי לכלא. כדין מטרוניתא נטלא כמטלכתא כהדוא עלוי
לכתתה. וכד מתנטרי מכלהון כדין לתברכא ורשותא לכלא כדוק. הה"ד
כנווכח לא שוח קדישא גליפא כאתווי רשומין כרתיכא עלאה קדישא עטורא
לאהרן.

אמרו סמניסים כאן מנאמו כתוב פסוק ויסע כסדר כל לוח ולוח בנית לאחר כמרובע עם
זה שלשון עד כאן לתתקנו טורין כסדרן כרוח לחסד לא סטאן לימינא
ושמאלא. לאחר כן מנאמו פסוק ויבא למפרע כמו כן כל לוח ולוח בנית לאחר כמרובע עם
זה שלשון עד כאן לתתקנו טורין למפרע כרוח לגבורה כלסו שמאלא כלולן
בימינא. לאחר כך מנאמו פסוק ויט כסדר כמו כן כל לוח ולוח בנית לאחר כמרובע עם זה
שלשון עד כאן כלולן טורין דמלכא קדים כתפארת לכתר מתחברן לאהבן ואתנהילו
שוח קדישא. ולאחר כך מנאמו סדר שמות הניצחים מן פסוקים אלו כמרובע כל עם זה
מן לותיות הניצחים מן פסוקים אלו יסר פסוק יסר ושמיען יסי לוח עם זה שלשון הא כנווכח
לא שוח קדישא גליפא כאתווי רשומין כרתיכא עלאה קדישא עטורא לאהבן
ולא סלפמו לותו מפני יקר תפארת גדלתו:

אמר רבי יוסי לתכוכח כרוח לא כתקיעותא דרב ככלל תלת וכבן
וכבן ולבן לכלל רבי תלת. וכך הוא סדורא. לחר רבי יוסי לתכוכח כרוח לא
כלא לתכלול כסאי מ"ח קדישא ולסתויים כיה לתתכח דמלוי דרתיכא קדישא
לית כיה. לחר רבי שמעון האי הוא שוח קדישא עטורא לאהבן ומתעטרא
בגלופייהו כאכורא כאחד ולתכלול כארבעין ותמניא תיבותא דלאו מלוי לכלא
ועקרא דמרמין. תא חזי בופא דאלהא לאו לף כון ווד. רישא דכל עכפי לולבא
והו ווי"ו. והא לתערו חברייא כללא דעכפין ובופא ומרמא כארבעין ותמניא תיבין
והא לתרגיש כתלת עלמין לתתלין. לקכליה קדום קדום קדום ו' נכחות. קדום
לעילא. קדום כאמצעיתא. קדום לתתא. קדום חסד. קדום גבורה. קדום
תפארת. וכלהו כמכעין ותרין לתגליפו כמה לאתמר. ברוך הוא ברוך שמיה
לעלם ולעלמי עלמין אמן. תא חזי כמעתא דאברו ישראל על ימא תמן לכמה
אלפין ורבבן מלאכין קדישין כמה כתיב ויסע מלאך האלהים ההולך לפני
מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם.
ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה
ולא קרב זה אל זה כל הלילה. ויט משה את ידו על הים וישב ה' את הים
ברוח קדים עזה כל הלילה וישם את הים לחרבה ויבקעו המים. ויבאו בני
ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם חומה מימינם ומשמאלם. ויהי בהשמר
ה' אל מחנה מצרים בעמוד האש והענן ויהם את מחנה מצרים. ויסר את
אופן מרכבותיו ויהגהו בכבדות ויאמר מצרים אנוסה מפני ישראל כי ה'
נלחם להם במצרים. ויאמר ה' אל משה נטה את ידך על הים וישובו המים
על מצרים על רכבו ועל פרשיו. ויט משה את ידו על הים וישב הים לפנות
בקר לאיתנו והמצרים נסים לקראתו וינער ה' את מצרים בתוך הים. ויבאו
המים וישבו ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה הבאים אחריהם
בים לא נשאר בהם עד אחד. ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים
להם חומה מימינם ומשמאלם. ויושע ה' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים
וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים. ויראו ישראל את היד הגדולה
אשר עשה ה' במצרים ויראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו. אז
ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר אשירה לה'
כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה בים. עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה זה אלי
ואנוהו אלהי אבי וארוממנהו. ה' איש מלחמה ה' שמו. מרכבת פרעה
וחילו ירה בים ומבחר שלשיו טבעו בים סוף. תהמת יכסימו ירדו במצולות
כמו אבן. ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעץ אויב. וברב גאונך תהרס
קמיך תשלח חרונך יאכלמו כקש. וכרוח אפיך נערמו מים נצבו כמו נד
קפאו תהמת בלב ים. אמר אויב ארדף אשיג אחלק שלל תמלאמו נפשי
אריק חרבי תורישמו ידי. נשפת ברוחך כסמו ים צללו כעופרת במים אדירים.
מי כמכה באלים ה' מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא. נטית
ימינך תבלעמו ארץ. נחית בחסדך עם זו גאלת נהלת בעזך אל נוה קדשך.
שמעו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת. אז נבהלו אלופי אדום אילי
מואב יאחזמו רעד נמגו כל יושבי כנען. תפל עלימו אימתה ופחד כגדל
זרועך יהמו כאבן עד יעבור עמך ה' עד יעבור עם זו קנית. תבאמו ותטעמו
כהר נחלתך מכון לשבתך פעלת ה' מקדש אדני כוננו ידיך. ה' ימלך לעלם
ועד כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים ויש ה' עליהם את מי הים
ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים. ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את
התף כידה ותצאן כל הנשים אחריה בתפים ובמחלות. ותען להם מרים
שירו לה' כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה בים. ויסע משה את ישראל מים
סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים. ויבאו
מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הם. ויקרא שמה מרה. ויאמר
אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו
ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני
ה' רופאך. ויבאו אילמה ושם שנים עשר עינות מים ושבעים תמרים
ויחנו שם על המים. ויסעו מאילמה ויבאו כל עדת בני ישראל אל מדבר
סין אשר בין אילמה ובין סיני בחמשה עשר יום לחדש השני לצאתם מארץ
מצרים. ויסעו מרפידים ויחנו במדבר פארן. ויסעו ממדבר פארן ויחנו
במדבר סיני. ויסעו ממדבר סיני ויחנו במדבר קברות התאוה. ויסעו
מקברות התאוה ויחנו בחצרות. ויסעו מחצרות ויחנו ברתמה. ויסעו
מרתמה ויחנו ברמון פרץ. ויסעו מרמון פרץ ויחנו בלבנה. ויסעו מלבנה
ויחנו בחשמונה. ויסעו מחשמונה ויחנו במוסרות. ויסעו ממוסרות ויחנו
בבני יעקן. ויסעו מבני יעקן ויחנו בחר הגדגד. ויסעו מחר הגדגד ויחנו
ביטבתה. ויסעו מיטבתה ויחנו בעברונה. ויסעו מעברונה ויחנו בעציון
גבר. ויסעו מעציון גבר ויחנו במדבר צין הוא קדש. ויסעו מקדש ויחנו
בהר ההר בקצה ארץ אדום. ויעל אהרן הכהן את הר ההר על פי ה' וימת
שם בשנת הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים בחדש החמישי באחד
לחדש. ויסעו מהר ההר ויחנו בצלמונה. ויסעו מצלמונה ויחנו בפונן.
ויסעו מפונן ויחנו באבות. ויסעו מאבות ויחנו בעיי העברים בגבול מואב.
ויסעו מעיים ויחנו בדיבן גד. ויסעו מדיבן גד ויחנו בעלמון דבלתימה.
ויסעו מעלמון דבלתימה ויחנו בהרי העברים לפני נבו. ויסעו מהרי העברים
ויחנו בערבות מואב על ירדן יריחו. ויחנו על הירדן מבית הישימות עד
אבל השטים בערבות מואב. וידבר ה' אל משה בערבות מואב על ירדן
יריחו לאמר. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי אתם עברים את הירדן
ארצה כנען. והורשתם את כל יושבי הארץ מפניכם ואבדתם את כל
משכיותם ואת כל צלמי מסכתם תאבדו ואת כל במותם תשמידו. והורשתם
את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה. והתנחלתם את
הארץ בגורל למשפחותיכם לרב תרבו את נחלתו ולמעט תמעיט את נחלתו
אל אשר יצא לו גורלו שם יהיה לו למטות אבתיכם תתנחלו. ואם לא
תורישו את יושבי הארץ מפניכם והיה אשר תותירו מהם לשכים בעיניכם
ולצנינם בצדיכם וצררו אתכם על הארץ אשר אתם יושבים בה. והיה כאשר
דמיתי לעשות להם אעשה לכם. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי
אתם עברים את הירדן ארצה כנען זאת הארץ אשר תפל לכם בנחלה ארץ
כנען לגבולתיה. והיה לכם פאת נגב ממדבר צין על יד אדום והיה לכם
גבול נגב מקצה ים המלח מזרחה. ונסב לכם הגבול מנגב למעלה עקרבים
ועבר צנה והיו תוצאתיו מנגב לקדש ברנע ויצא חצר אדר ועבר עצמונה.
ונסב הגבול מעצמון נחל מצרים והיו תוצאתיו הימה. וגבול ים יהיה לכם
הים הגדול וגבול זה יהיה לכם גבול ים. וזה יהיה לכם גבול צפון מן הים
הגדול תתאמו לכם את הר ההר. מהר ההר תתאמו לבוא חמת והיו תוצאות
הגבול צדדה. ויצא הגבול זפרונה והיו תוצאתיו חצר עינן זה יהיה לכם
גבול צפון. והתאמתם לכם לגבול קדמה מחצר עינן שפם. וירד הגבול
מן שפם רבלה מקדם לעין ויכה הגבול וירד הגבול וגע על כתף ים כנרת
קדמה. וירד הגבול הירדנה והיו תוצאתיו ים המלח זאת הארץ לגבולתיה
סביב. ויצו משה את בני ישראל לאמר זאת הארץ אשר תנחלו בה בגורל
אשר צוה ה' לתת לתשעת המטות וחצי המטה. כי לקחו מטה בני הראובני
לבית אבתם ומטה בני הגדי לבית אבתם ומטה בני המנשה לבית אבתם
שני המטות וחצי המטה לקחו נחלתם. בעבר הירדן ירחו קדמה מזרחה
שמשה. ויאמר ה' אל משה לאמר אלה שמות האנשים אשר ינחלו לכם
את הארץ אלעזר הכהן ויהושע בן נון. ונשיא אחד נשיא אחד מטה תקחו
לנחל את הארץ. ואלה שמות האנשים לטה יפנה לכלב בן יפנה. ולמטה
בני שמעון שמואל בן עמיהוד. למטה בנימין אלידד בן כסלון. ולמטה
בני דן נשיא אחד בקי בן יגלי. לבני יוסף למטה בני מנשה נשיא אחד
חניאל בן אפוד. ולמטה בני אפרים נשיא אחד קמואל בן שפטן. למטה
בני זבולן נשיא אחד אלצפן בן פרנך. למטה בני יששכר נשיא אחד פלטיאל
בן עזן. למטה בני אשר נשיא אחד אחיהוד בן שלמי. למטה בני נפתלי
נשיא אחד פדהאל בן עמיהוד. אלה אשר צוה ה' לנחל את בני ישראל
בארץ כנען. וידבר ה' אל משה בערבות מואב על ירדן יריחו לאמר. צו
את בני ישראל ונתנו מנחלת אחזתם לבני לוי ערים לשבת ומגרש לערים
סביבתם לבני תתנו ללוים. והיו הערים לשבת והמגרשים יהיו לבהמתם
ולרכושם ולכל חיתם. ומגרשי הערים אשר תתנו ללוים מקיר העיר ולחוץ
אלף אמה סביב. ומדדתם מחוץ לעיר את פאת קדים אלפים באמה ופאת
נגב אלפים באמה ופאת ים אלפים באמה ופאת צפון אלפים באמה והעיר
בתוך זה יהיה לכם. והיו לכם לערי מגרש. וערי אשר תתנו ללוים את
ששת ערי המקלט אשר תתנו לנוס שמה לרצח ועל אלה תתנו ארבעים
ושתים ערים. כל הערים אשר תתנו ללוים ארבעים ושמנה ערים אתן
אתהן ואת מגרשיהן. והערים אשר תתנו מאחזת בני ישראל מאת הרב
תרבו ומאת המעט תמעיטו איש כפי נחלתו אשר ינחלו יתן מערי הלוים.
וידבר ה' אל משה לאמר דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי אתם
עברים את הירדן ארצה כנען. והנשאים לכם ערים תהיינה לכם לערי
מקלט ונס שמה רוצח מכה נפש בשגגה. והיו לכם הערים למקלט מגאל
ולא ימות הרוצח עד עמדו לפני העדה למשפט. והערים אשר תתנו שש
ערי מקלט תהיינה לכם. שלש הערים תתנו מעבר לירדן ושלש הערים
תתנו בארץ כנען ערי מקלט תהיינה. לבני ישראל ולגר ולתושב בתוכם
תהיינה שש הערים האלה למקלט לנוס שמה כל מכה נפש בשגגה. ואם
בכלי ברזל הכהו וימת רוצח הוא מות יומת הרוצח. ואם באבן יד אשר
ימות בה הכהו וימת רוצח הוא מות יומת הרוצח. או בכלי עץ יד אשר
ימות בו הכהו וימת רוצח הוא מות יומת הרוצח. גואל הדם הוא יומת
את הרוצח בפגעו בו הוא יומתנו. ואם בשנאה יהדפנו או השליך עליו
בצדיה וימת. או מאיבה הכהו בידו וימת מות יומת המכה רוצח הוא גואל
הדם יומת הרוצח בפגעו בו. ואם בפתע בלא איבה השליך אליו או כל כלי
אשר בלא צדיה עליו. או באבן יד אשר ימות בה בלא ראות וישלך בה
וימת ולא אויב לו ולא מבקש רעתו. ושפטו העדה בין המכה ובין גואל
הדם על המשפטים האלה. והצילו העדה את הרוצח מיד גואל הדם והשיבו
אתו העדה אל עיר מקלטו אשר נס שמה וישב בה עד מות הכהן הגדול
אשר משחו אתו בשמן הקדש. ואם יצא יצא הרוצח את גבול עיר מקלטו
אשר יברח שמה. ומצא אתו גואל הדם מחוץ לגבול עיר מקלטו ורצח גואל
הדם את הרוצח אין לו דם. כי בעיר מקלטו ישב עד מות הכהן הגדול
ואחרי מות הכהן הגדול ישוב הרוצח אל ארץ אחזתו. והיו אלה לכם
למשפט לדרתיכם בכל מושבותיכם. כל מכה נפש למפי עדים ירצח את
הרוצח ועד אחד לא יענה בנפש למות. ולא תקחו כפר לנפש רוצח אשר
הוא רשע למות כי מות יומת. ולא תקחו כפר לנוס אל עיר מקלטו לשוב
לשבת בארץ עד מות הכהן. ולא תחניפו את הארץ אשר אתם בה כי הדם
הוא יחניף את הארץ ולארץ לא יכפר על הדם אשר שפך בה כי אם בדם
שופכו. ולא תטמא את הארץ אשר אתם יושבים בה אשר אני שכן בתוכה
כי אני ה' שכן בתוך בני ישראל. ויגשו ראשי האבות למשפחת בני גלעד
בן מכיר בן מנשה ממשפחות בני יוסף וידברו לפני משה ולפני הנשיאים
ראשי אבות לבני ישראל. ויאמרו אדני צוה את ה' לתת את הארץ בגורל
לבני ישראל במשפט ואדני צוה ביד ה' את נתן צלפחד אחינו לבנותיו.
והיו לנשים מבני שבטי בני ישראל ונגרעה נחלתן מנחלת אבתינו ונוספה
על נחלת המטה אשר תהיינה להם ומגורל נחלתנו יגרע. והיה ביובל בני
ישראל ונוספה נחלתן על נחלת המטה אשר תהיינה להם ומנחלת מטה
אבתינו יגרע נחלתן. ויצו משה את בני ישראל על פי ה' לאמר כן מטה
בני יוסף דברים. זה הדבר אשר צוה ה' לבנות צלפחד לאמר לטוב בעיניהם
תהיו לנשים אך למשפחת מטה אבתיהם תהיינה לנשים. ולא תסב נחלה
לבני ישראל ממטה למטה כי איש בנחלת מטה אבתיו ידבקו בני ישראל.
וכל בת יורשת נחלה ממטות בני ישראל לאשה לאחד ממשפחת מטה אביה
תהיה לאשה למען ירשו בני ישראל איש נחלת אבתיו. ולא תסב נחלה
ממטה לטה אחר כי איש בנחלתו ידבקו מטות בני ישראל. כאשר צוה ה'
את משה כן עשו בנות צלפחד. ותהי מחלה ותרצה ותרזה ומלכה ותרצה
לבני דודיהן נשים. ותהי נחלתן על מטה משפחת אביהן. אלה המצות
והמשפטים אשר צוה ה' ביד משה אל בני ישראל בערבות מואב על ירדן
יריחו. ויהי בשנת הארבעים בחדש האחד עשר חדש באחד לחדש דבר משה
אל בני ישראל ככל אשר צוה ה' אתו אליהם. אחרי הכותו את סיחון מלך
האמרי אשר יושב בחשבון ואת עוג מלך הבשן אשר יושב בעשתרות בארעי.
בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר. ה'
אלהינו דבר אלינו בחורב לאמר רב לכם שבת בהר הזה. פנו לכם וסעו
לכם והבאתם אל הר האמרי ואל כל שכניו בערבה בהר ובשפלה ובנגב
ובחוף הים ארץ הכנעני והלבנון עד הנהר הגדול נהר פרת. ראה נתתי
לפניכם את הארץ בואו ורשו את הארץ אשר נשבע ה' לאבתיכם לאברהם
ליצחק וליעקב לתת להם ולזרעם אחריהם. ואמר אליכם בעת ההוא לאמר
לא אוכל לבדי שאת אתכם. ה' אלהיכם הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי
השמים לרב. ה' אלהי אבתיכם יסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם
כאשר דבר לכם. איכה אשא לבדי טרחכם ומשאכם וריבכם. הבו לכם
אנשים חכמים ונבונים וידעים לשבטיכם ואשימם בראשיכם. ותענו אלי
ותאמרו טוב הדבר אשר דברת לעשות. ואקח את ראשי שבטיכם אנשים
חכמים וידעים ואתן אותם בראשיכם שרי אלפים ושרי מאות ושרי חמשים
ושרי עשרות ושטרים לשבטיכם. ואצו את שפטיכם בעת ההוא לאמר שמע
בין אחיכם ושפטתם צדק בין איש ובין אחיו ובין גרו. לא תכירו פנים
במשפט כקטן כגדול תשמעון לא תגורו מפני איש כי המשפט לאלהים הוא
והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי ושמעתיו. ואצוה את כל הדברים
אשר תעשון. ונסע מחורב וילך את כל המדבר הגדול והנורא ההוא אשר
ראיתם דרך הר האמרי כאשר צוה ה' אלהינו אתנו ונבא עד קדש ברנע.
ואמר אליכם באתם עד הר האמרי אשר ה' אלהינו נתן לנו. ראה נתן ה'
אלהיך לפניך את הארץ עלה רש כאשר דבר ה' אלהי אבתיך לך אל תירא
ואל תחת. ותקרבון אלי כלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו
את הארץ וישיבו אתנו דבר את הדרך אשר נעלה בה ואת הערים אשר נבא
אליהן. וייטב בעיני הדבר ואקח מכם שנים עשר אנשים איש אחד איש
אחד לשבט. וילכו ויעלו ההרה ויבאו עד נחל אשכול ויתרו אתה. ויקחו
בידם מפרי הארץ ויורדו אלינו וישיבו אתנו דבר ויאמרו טובה הארץ אשר
ה' אלהינו נתן לנו. ולא אביתם לעלות ותמרו את פי ה' אלהיכם. ותרגנו
באהליכם ותאמרו בשנאת ה' אתנו הוציאנו מארץ מצרים לתת אתנו ביד
האמרי להשמידנו. אנה אנחנו עלים אחינו המסו את לבבנו לאמר עם גדול
ורם ממנו ערים גדלות ובצורות בשמים וגם בני ענקים ראינו שם. ואמר
אליכם לא ערצון ולא תיראון מהם. ה' אלהיכם ההלך לפניכם הוא ילחם
לכם ככל אשר עשה אתכם לעיניכם במצרים. ובמדבר אשר ראית אשר נשאך
ה' אלהיך כאשר ישא איש את בנו בכל הדרך אשר הלכתם עד בואכם עד
המקום הזה. ובדבר הזה אינכם מאמינים בה' אלהיכם. ההלך לפניכם
בדרך לתור לכם מקום לחניתכם באש לילה לראתכם בדרך אשר תלכו בה
ובענן יומם. וישמע ה' את קול דבריכם ויקצף וישבע לאמר. אם יראה
אחד האנשים האלה הדור הרע הזה את הארץ הטובה אשר נשבעתי לתת
לאבתיכם. זולתי כלב בן יפנה הוא יראנה ולו אתן את הארץ אשר דרך בה
ולבניו יען אשר מלא אחרי ה'. גם בי התאנף ה' בגללכם לאמר גם אתה
לא תבא שמה. יהושע בן נון העמד הוא יבא שמה אתו חזק אתו כי הוא
ינחיל את ישראל. וטפכם אשר אמרתם לבז יהיה ובניכם אשר לא ידעו
היום טוב ורע המה יבאו שמה ולהם אתננה והם יירשוה. ואתם פנו לכם
וסעו מדבר דרך ים סוף. ותענו ותאמרו אלי חטאנו לה' אנחנו נעלה ונלחמנו
ככל אשר צוה ה' אלהינו אתנו ותחגרו איש את כלי מלחמתו ותהינו לעלות
ההרה. ויאמר ה' אלי אמר להם לא תעלו ולא תלחמו כי אין אני בקרבכם
ולא תנגפו לפני אויביכם. ואדבר אליכם ולא שמעתם ותמרו את פי ה'
ותזדו ותעלו ההרה. ויצא האמרי היושב בהר ההוא לקראתכם ויגשו אתכם
כדברים ויכתו אתכם בשעיר עד חרמה. ותשבו ותבכו לפני ה' ולא שמע ה'
בקולכם ולא האזין אליכם. וישבו בקדש ימים רבים כימים אשר ישבתם.
ונסב ונסע מדבר דרך ים סוף כאשר דבר ה' אלי ונסב את הר שעיר ימים
רבים. ויאמר ה' אלי לאמר רב לכם סב את ההר הזה פנו לכם צפונה.
ואת העם צו לאמר אתם עברים בגבול אחיכם בני עשו היושבים בשעיר
ויראו מכם ונשמרתם מאד. אל תתגרו בם כי לא אתן לכם מארצם עד מדרך
כף רגל כי ירושה נתתי לעשו. אכל תאכלו מאתם בכסף ושברתם מים
בכסף ושתיתם. כי ה' אלהיך ברכך בכל מעשה ידיך ידע לכתך את המדבר
הגדול הזה זה ארבעים שנה ה' אלהיך אתך לא חסרת דבר. ונעבר מאת
אחינו בני עשו היושבים בשעיר מדרך הערבה מאילת ומעציון גבר. ונפן
ונעבר דרך מדבר מואב. ויאמר ה' אלי אל תצר את מואב ואל תתגר בם
מלחמה כי לא אתן לך מארצו ירושה כי לבני לוט נתתי את ער ירושה.
האמים לפנים ישבו בה עם גדול ורב וענקים כבני ענק. רפאים גם הם
יחשבו כענקים ומואבים יקראו להם אמים. ובשעיר ישבו החרים לפנים
ובני עשו יירשום וישמידם מפניהם וישבו תחתם כאשר עשה ישראל לארץ
ירשתו אשר נתן ה' להם. עתה קומו לכם ועברו את נחל זרד ונעבר את
נחל זרד. ונלך ימים שלשים ושמנה עד אשר תמו כל הדור אנשי המלחמה
מקרב המחנה כאשר נשבע ה' להם. וגם יד ה' היתה בם להמם מקרב המחנה
עד תמם. ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות מקרב העם. וידבר ה'
אלי לאמר. אתה עבר היום את גבול מואב את ער. וקרבת מול בני עמון
אל תצרם ואל תתגר בם כי לא אתן מארץ בני עמון לך ירושה כי לבני לוט
נתתיה ירושה. ארץ רפאים תחשב גם היא רפאים ישבו בה לפנים ועמונים
יקראו להם זמזמים. עם גדול ורב וענקים כבני ענק. רפאים גם הם
יחשבו כענקים ועמונים יקראו להם זמזמים. וישבו תחתם כאשר עשה
ישראל לארץ ירשתו אשר נתן ה' להם. עתה קומו לכם ועברו את נחל זרד
ונעבר את נחל זרד. ונלך ימים שלשים ושמנה עד אשר תמו כל הדור אנשי
המלחמה מקרב המחנה כאשר נשבע ה' להם. וגם יד ה' היתה בם להמם
מקרב המחנה עד תמם. ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות מקרב העם.
וידבר ה' אלי לאמר. אתה עבר היום את גבול מואב את ער. וקרבת מול בני עמון
אל תצרם ואל תתגר בם כי לא אתן מארץ בני עמון לך ירושה כי לבני לוט
נתתיה ירושה. ארץ רפאים תחשב גם היא רפאים ישבו בה לפנים ועמונים
יקראו להם זמזמים. עם גדול ורב וענקים כבני ענק. רפאים גם הם
יחשבו כענקים ועמונים יקראו להם זמזמים. וישבו תחתם כאשר עשה
ישראל לארץ ירשתו אשר נתן ה' להם. עתה קומו לכם ועברו את נחל זרד
ונעבר את נחל זרד. ונלך ימים שלשים ושמנה עד אשר תמו כל הדור אנשי
המלחמה מקרב המחנה כאשר נשבע ה' להם. וגם יד ה' היתה בם להמם
מקרב המחנה עד תמם. ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות מקרב העם.

בשלח

ויושע

וירא

ואינן מתעברין טורקיה תדיר לישראל. וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה
י' במצרים. וכי כמה עשה והלא מקדמת דנא אתעביד. אלא את היד הגדולה אשר
עשה י'. תלת יד לית לקרי בהון אלהים אחרנין
הגדולה. דכתיב בהם ואתקרו כל גבורתא ואתעתד סליק לחושבנא רבא וקדם עביד לה
ואתקרון כדין גדולה וכל אתעתד ואתעתד סליק לחושבנא רבא וקדם עביד לה
דכתיב ואתקרו כלהו דרגין דכתיב ומצלטולין. מכאן לוליפכא דכתיב ואתעתד
קמאי כתיב ויחזק לב פרעה כיון דאתעתד חיכון אחם תלת הוה מלה ברשותיה
דפרעה כדין כתיב ויחזק י' את לב פרעה. ועל דלא וירא ישראל את היד הגדולה
וכתיב ויאמינו בי'. וכי עד דאתא לה אמינו בי'. והא כתיב ויאמן העם וישמעו
וגו'. והא אמו כל חיכון גבורתן דעביד להו קדם המצרים. אלא ויאמן העם
מלה דאמר ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו וגו'. רבי יוסה אמר והא
כתיב וירא ישראל את מצרים מת וכתיב לה תוסיפו לראותם עוד עד עולם. אמר
רבי יוסי מתין אמו להו. אמר ליה לי כתיב לה תוסיפו לראותם חיים הוה אמינא
סכי. אמר ליה רבי אבא יאות אמרתא. אלא תא חזי כתיב מן העולם ועד העולם
ותניין עולם לעולם וגולם לתתא. עולם לעולם מתין הוא מירותא לאלקא
כוכבין. עולם לתתא תנין הוא סיומא ואתבליל מבלה ומפלי עולם מתיגרן גבורן
לתתאי. ובהאי עולם עביד קדם אתין ליישראל ורחים לון כיסא. וכד אתער הלי
עולם למעבד כסין כלהו מצראי דאתקשי בימא על ידא דהאי עולם ואתרחים לון
ליישראל מסא כהאי עולם ועל דלא כתיב לה תוסיפו לראותם עוד עד עולם עד
דלא תתער הלי עולם וירתמסרון כדיכוי וכיון דאתמסרו כיס למתען כדין כתיב וירא
ישראל את מצרים מת על שפת היס אלא הוא לכתיב מן העולם ועד העולם ליקח כרין כתיב
(כיס זמכח כתיב) ויאמינו בי' ובמשה עבדו.

אז ישיר משה. רבי יהודה פתח כטרם תארך בבטן ידעתיך וגו'. זכאה
חולקהון דישראל דקדם אתרשי כהו יתיר מכל שאר עמין. ומסגיאות
רחימותא דרחים להון אלקים עלייהו נכיהה קטוט מהימנא. ואתתער עליה רוחא
קדישא יתיר מכל שאר נביאי מהימני ואפיק ליה מחולקים משם לאפרים יצחק
מכאני לקדם. וכיון דסוס לילית כטל ליה קדם ואתער ליה בכמה עטרין ומשח ליה
במשח רבו קדשא לעילא וכדין אפיק מכאני רוחא קדישא לעלמא וזרז ליה
בכמה קדישין מהימנותא רבא וכהניה שעתא למעבד ומכיה למשה נביאה מהימנא
אפיק קדם רוחא קדישא מגורא דספירו לילה טכא להוה נגיז ורכבעין מילתן
ותמכיין עטרין וקיימי קמיה ואפקיל ליה בכל לילי ויסב ליה מלה ושבעין ותלת
מפתחין. ואתער ליה בחמש עטרין וכל עטרא ועטרא סליק ואהדיר כחלף עלמין
דכתיב וכוכבים בגבורתם למלכא קדישא עלאה כדין תעברי כל כוכבים
דכתיב פתיחת דעדן ואעליה בהיכלא (מ) פתיחת סליק ואתעטר בעטרוי ואתעטרים
בתלת מלה ושבעין וחמש עטרין ואפקיל מפתחוי כידין ואעבריה בכל חיילין וגייסין
דאתער רוחא לעלמין קדם כפק ואמר מלין דכל מפתחן מלין
כילוי

כולוי. פתח קלא לחרש ולחמר קבילו ליה כנוויכו. דל הוא דומין לנחתא כין כני
כשא ומיכא לוריית נכיוא דנכוא לחתמרת כילוי ולחרעא עלמין לעלעלא ותתא
על ידא דדין. כיה מעתא לתרנגוסא כלהו ונטלין לכתריה. פתחו ואמרו ברכב לכוש
לרעמיהו כלהו כתא וכמי כדין סלקא הכוא רוחא ונקיטא קמי מלכא ש לחכמתא
לעטרו ליה כתלת עטרין קדישין ולפקידו כל מפתחן למלכא כידיה ולפקידו ליה
מהימנא דכיתא. ה סלקא ולתעטרא כעטרוי וקכילת ליה מן מלכא כדין נחת
סכוא רוחא כלרכין דשלטן כשמיא ועמא רבא וקכילת ליה לגדלא ליה למלכא ולמיל
יכנת ליה מתנן זיוכין לסלקא לפרעה ולכל מרעיה. ובשכתא וברישן ורקי סלקת
ליה למלכא כדין לקרי שמיה כלין לתון רשיעין. וכהיה מעתא לנפק לחרעא
כורעא דלוי לתתקנו לרכב מלה ועשרין ותמש כוכיכו למלכא ולחרב מלה ועשרין
וחמש גליפין ממכן לוופוה להכוא רוחא לתתריה כל נפיק לעלמא לתתרה ח
כלפני וכיתא לתמלייה מוותיה. כיה מעתא קרא עליה קלא כטרם לתרך כנטן
ידעתי וכטרם תנא מרשם הקדמתך נכיא לנויש כתתך. ר' יצחק אמר כיה מעתא
קטל קלא לרכרכא ממכא לחברתי ואמר ליה משה וכני ישראל כדין אמרו שירה
אז ישיר משה וכני ישראל וגו'. ר' לכא פתח ואמר אסתכלנא ככל תוקפכון
דשכחו לקלא וכלה פתחו כלו ולא אמר שלמה. לו אמר יהושע. לו ישיר
ישראל. אלא הכי תנא כל נסין וכל גבורן דעתידו להו לישראל כל לתתסיר נשיר
דעתיקא קדישא כעטרוי ולפיו רשיעין כלו אנקיוד כחטוכו וכשיר לכל עביר. וכל
לתתכר כשירו לחלף ומטי לזמן דאין חרב לוי מלחה דם. כדין עביד נסין
ונבורן כניו לתתכר ל' עם ז' ולא הוא שירתא. שירתא הוא לכל סטרין ולא הוא
לו ישיר. ישוב טר מבעי ליה. אלא מלה דל תליא ואמרים לומכא לתתי דומיכון
ישראל לשכחא שירתא דל. משה וכני ישראל מכחן ולוליכא לדזיקיין קדמאי לף
על נב דאסתלקו כדרגין עלאין לעילא ואתקשרו בקשורא דצרורא דחיי ומיכון
כלהו לחחיין כגופא ולמחמי לתון ונבורן לקא עביד קב"ה לישראל. אמר לו ישיר
ישראל לשכחא שירתא דל. משה וכני ישראל מכחן ולוליכא לדזיקיין קדמאי לף
משה וכני ישראל. ר"ש אמר מכחן יוסף ע' מכיתידו לקנוחת שחר עמו. לקנות.
כלף ע' קכני רחשית דרכו. את שחר עמו אלין תיכון דזיקיין לשכון לאקרון שלף
כלף ואשתרו מכי לכשום כמכחם. ותניכן לית עלמא מתקיימא אלא לזיכון דעבדי
גרמייהו טירייס, ולי תימא הוחיל ואתקשרו כצרורא דחיי ומתענגי כעונגא עלאה
אלא יחית לון קב"ה לחרעא. פוק ולוליף מומכא קדמאה דכל לזיכון רוחין ונשמתין
דהוו כדרגין עלאין לעילא דקב"ה בחת להו לחרעא לתתא כל מכן הוא דכעי קב"ה
ליעזרא עקימולכא כמה דאת אמר כי אלם לזיכון כחרן אשר יעשה טוב ולא יחטא.
ולי תימא לזיכון למיתי כעיטוי דנפש. אלא לזיכון יקומון ויהון מחרי לעיטה למלכא
משיחא ועל דל תניכן משה ומיכן לאמיר שירתא לומכא דאתי. מ"ט. כגין דכתיב כימי
כלף ישראל עקימולכא כמה דאת אמר כי אלם לזיכון יקומון ויהון מחרי לעיטה למלכא
משיחא ועל דל תניכן משה ומיכן לאמיר שירתא לומכא דאתי. מ"ט. כגין דכתיב כימי

ואחרונו כשנושע

ובכין לו שיר משה ובכו ישראל את השירה הזאת. שירתך למטרוניתך לקבה׳. תניון
כל כך כח דאמר שירתך לי בכל יומא ומכוון כח וכו למיימרם לומ׳ לאתי דהא חית
הכא עלמא דין. ואית כח עלמא דאתי. ואית כח קטרי מהימנותא. ואית כח ומי
דמלכא משיחא. ואתלי עלה כל מיכון תשבחתן דאתרכין דקאמרי עלוי ותתגלי.
השירה שיר מכתי ליה. הלא שירתך דקא משבחת מטרוניתך למלכא. ומשה
מתתא לעילא קאמר והא מוקמוה. ליי׳. כגין דאשכיר לה מלכא לאפהה וכשיר לאכסוי
מלכא לקבלה. ר׳ יוסי אמר כל מיכון משבחין דהוו כגדין מסיך מלכא קדישא לקבלה
כגוניה כך משבחא ליה מטרוניתך. אמר ר׳ יהודה לי הכי אמאי כתיב משה ובכי
ישראל והא מטרוניתך בעא למשבח. אלא זכאה חלקהון דמשה וישראל דמיכון סהו
ידעין למשבח למלכ׳ בגין מטרוניתך כדקיימת כגין דכל סהדותא חילא וגבור׳ דילה ירתת
מן מלכא. ר׳ חזקיה פתח ואמר קומי רבי כלילה לראש חשמורות. קומי רבי דא כנסת
ישראל. כלילה. כגלותא. ר׳ יוסי אמר כלילה כזמנא דהיא שלטא ואתגרת. לראש
חשמורות בראש מכתי ליה. אלא לראש כמה דכתיב עלראש הימטם. ולוקומיה
ראש הימטם דא יסוד. תוף הכא לראש דא יסוד דמטרוניתך מתברכ׳ כיה. ראש
חשמורות דא הוא ריש לכתא והוא. ר׳ יוסי אמ׳ דא הוא ריש לכתרי מלכ׳ וסיומא.
ר׳ אבא אמר לראש חשמורות כתיב חסר והא הוא ריש ראש הימטם וכלא כמלכא
קדישא עלאה אתמר והא הוא ליי׳. ר׳ יוסי אמר ליי׳ דא הוא נהרא דנפיק מעדן
לכל משחה ורבו נפיק מיכון לאשקאה לגינוכין. ומשמע לכתוב לכתוב לשירה ליי׳ דא
הוא מלכא קדישא עלאה ועל דא לא כתיב לשירה לו. אלא אמרו לאמר דא הוא לדרי
דרין בגין דלא יתבטלו מכתיבו לעלמין דכל מאן דזכי לאתי שירתך כאלו עלמא וכי לא
בעלמא דאתי וזכי לשבחא כה כיומוי דמלכא משיחא כחדוותא דקבה׳ דכתי׳ לאמר.
לאמר בהדוא זמנא. לאמר כארעא קדישא כזמנא דעברו ישראל בארעא. לאמר
בגלותא. לאמר כפורקנא דלעתיד דישראל. לאמר לעלמא דאתי. לשירה ליי׳ כשיר
מכתי ליה. אלא לשירה. אלא בגין דתשבחתך דמטרוניתך בעו למשבח ליי׳ דא
מלכא קדישא. כי גאה גאה. כמה דסליק ואתנטר כעטרוי בראשין וקילין וגבורין
לאסקא לכלא. כי גאה גאה. גאה בהאי עלמא גאה בעלמא דאתי. כי גאה בהאי
זמנא. גאה בגין דיתנטר בעטרוי בחדוותא עלאה. סום ורוכבו רמה בים שלטנות
דאתתא ושלטנותא דעילא לאחידין בה דתתסרו בהאי ימא רבא ושלטנותא
רבא למעבד בהו מוקמין ואתיהיב לה עביד קבה׳ דיהא אתתא עד דיעבור בשלטניהון
לעילא. הלל יפקוד׳ על נחל סרוס בסרוס ועל מלכי הלמה הלמה. רמה בים
אמר ר׳ יהודה בים בלילה דכתיב בים ויולך יי׳ את הים ברוח קדים לאתער בה
גבורה תקיפא הלל עוף כל הלילה. בהאי זמנא בעצת מטרוניתך מן מלכא כל
חיון דכלהון לאתתא וכל חיון שלטין לעילא דיתסרון בידה וכלהו יתסרו
בידה למעבד בהו מוקמין הלל עוף כל הלילה ורוכבו רמה בים. בים סתם לעילא ותתא.

עזי וזמרת יה. ר׳ חייא פתח ואמר לחור וקדם צרתני ותשת עלי כפכה.
כמה חטרויכו בני נשא ליקרא לקבה׳ בגין דקבה׳ כד ברא עלמא

לסתבל ביה כולם למהוי שליט על כלר[illegible] והוה לחמו לעלמין ותתלין. כחת ליה
כדמו יקירא וחמו ליה ברייז כלין לתבבתו לנביה ומנידו לקבלי ולימת ולחלא נפלת
עלייהו מדחלתיה דה' ומורחכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל עוף השמי.
שוליה לנפתיה דנטע לכטריה למהוי ליה חדו על חדו ולאתנשעא ביה. עבד ליה
טרונטולין מחפיין בחכמי ויקר ומלאכין עלאין חדלן קמיה. לבתר פקיד ליה על
לילכא חד ולא קלים בפקודא דמחריה.

אשכחנא בספר לחנוך לבתר דסליק ליה קדמת כריך הוה
וחמי ליה כל גנזויא עלאי ותתאי. לחמי ליה
לילכא דחיי ולילכא דלתפקד עליה לעם ולחמי לעם דכתיב בהתא דעדן
וחמי לאילנא דטעי לעם פקודא דלא יכיל לקיימא תדירא ולמהוי תדירא. הוה לא
כטר פקודא דמחריה כפק כדיומם ולתעבם. רבי יצחק אמר דו פרטופין לתברי
והא לוקימנא. ויקח לחת מצלעותיו כסרו הקדם כריך הוה ולתעבידו תרין ממורת
וחמיר. הדא הוה דכתיב לחור וקדם ברתני. לחור דא מערב וקדם דא מזרח.
ר' חייא אמר מה עבד קב"ה תקין להדוה נוקבא ושכלל שפירותה על כלא ועיילה
לאדם הה"ד ויבן ה' אלהים לאתה מצלע אשר לקח מן האדם לאשה. תא חזי מה כתיב
לעילא ויקח לחת מצלעותיו ולחי לחת. כלא לחת היא ובכתי תתיתי לחת היא לאתה.
מצלעותיו מסטרוי. כלא ולכלא היא. ר' יהודה אמר קב"ה נסתתא עלאה יהב
ביה כחד וכלהו ביה מכמיתא וסכלתנו לאתבא כלא. מאן לאתר יהב ביה נסתתא. ר'
יצחק אמר מאתר דאתר נסתתין קדישין קב"ה לתיין. ר' יהודה אמר מהכא דכתיב
ועזת הארץ כפם חיה. מאן דארץ מהדוה לאתר דמקדשא דאתכא ביה. כפם חיה
כפם חיה סתם. לא כפם דאדם קדמאה דכלא. רבי חייא אמר לאדם הוה ידע
מכמת עלאי יתיר ממלאכי עלאי והוה מסתכל בכלא וידע ואתעתיד למחריה יתיר
מכל מאר דבי עלמא. בתר דחב אסתיימו מכוני דחכמתא מיה כתיב ויסלחו
ה' אלהים מגן עדן לעבוד את האדמה. ר' לקיש אמר אדם הראשון מלכר ונוקבא
לאתכא הה"ד ויקרא האדם בשמות לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל חית השדה. רבי
יוסי אמר עזי וזמרת יה כלומר כלום לא בדא ולא לאתפרשא לא מן לא לעלמין
בחכיכותא כרעות אדם מתמן לאתברו מעיכן דכחלין ומכוונין לאסתפקא כלא
ולברכא כלא לא כדיבו מימי מכוונין כלא וכמונא מיה לאתר לא יכובו מימיו. ועל דא
ויהי לי לישועה דבניכך מלכא קדישא מאיך ולחסין לתתא ולאתגר ומוכח למעבד
כסין. זה אלי ואנוהו. לא נדיק דמכיה כפקין כרכהן כוונו ואנוהו. כהדוה לאתר
דכתיב לאתכא כתיב ולא הוה מקדשא. אלהי אבי וארוממנהו. משה קאמר לא
לגבי לאתר דלעילא לתתין מהדוה בטרא ועל הוה הוה שלימותא דכלא כהדוה לאתר.
ויהי לי לישועה מתמע דקאמר ה' ויהי לי לישועה

לה מלכה קדישא ׃

עזי וזמרת יה וגו׳ רבי חזקיה פתח ואמר כתיב ככל אשר תשובו
הרע ואח לברח ולא׳ ככל אשר תשוב הרע לה קב״ה כתיב כאן רעך
ורע לכיך לא תעשה׳ ואח לברח ולא כשעתה דיציקין לך שכחך קב״ה מה אמר
למען יחי ורעי לדברה כח שלום כך לישראל לקרון לחיים ורעים לקב״ה׳ ולא מסו׳
וכי כשעתה ולא׳ הלא כשעתה דיצקתה ולא בעלמא לא יהא לקבלך לעזרה לך מכל
לילין דעקין לך׳ ר׳ יהודה אומר ולא למלכה קדישא ותניר כתיב עז ולמקמת לך
מלמין כהדות כטרח כל עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה לתתערה גבורתן לקב״ה
לומין עזי׳ ר׳ יוסי פתח ואמר כמה לית ליה לכר מן לרחמא ליה לקב״ה דהא לית
ליה פולחנא לקב״ה אלא רחימותא׳ וכל מאן דרחים ליה ועביד פולחנא כרחימותא
קדמי ליה קב״ה כרחימותא׳ לי׳ הכי כמאי לוקימנא הכי קרי לרעך ורע לכיך ג תעזוב
וכתיב הוקר רגלך מבית רעך׳ הלא הא לוקמוה חכמיא הלי קרי בעולת׳ וכתיב
הסתם רעך ורע לכיך לא תעזוב למפלח ליה ולא תדבקנא ליה ולמעבד פקודוי׳ הלא
תעזוב ולהלי׳ והא לא תאמר הוקר רגלך מבית רעך׳ כלומר הוקר יקרא לא ירתא
לקבלך ולא ישלוט בך ולא תעביד הרהורי אחרא׳ מבית רעך׳ מאן כית רעך לא
כשמעתא קדישא לא תעביל בך רעך ויסבך בגוך׳ ועל לא פולחנא דקב״ה לרחמא ליה
בכלא כמה דכתיב ואהבת את׳ אלהיך׳ זה אלי ואנוהו׳ לכל ישראל אמו על ימא
מם לא אמא יחזקאל בכיהם ואפילו לילין עובדי לכמעי לחמהון הוו אחאן ומסבחן
לקב״ה וכלהו הוו אמרין זה אלי ואנוהו׳ אלהי אבי וארוממנהו כלא אלהי לאברהם׳
אמר ר׳ יוסי לי הכי אמאי וארוממנהו דהא אלי לאברהם לעילא הוא׳ אמר ליה אפילו
הכי אטריך וכלא חד אלה׳ וארוממנהו בכלא לאכללא מאן דידע ליחדא שמא
קדישא רבא דהא הוא פולחנא דקב״ה׳ רבי יהודה הוא יהיב קמיה לר׳ שמעון והוא
אלין אלה כתיב קול זופיך כשמו קול יהדו ירכבו קול זופיך מאן לילין זופיך׳ הלא
לילין דמכפאן לומתי ירחם קב״ה למכפי כיתיה׳ כשמו קול׳ ישמו קול מכעי ליה׳ מאי
כשמו קול׳ הלא כל כך כם דכבי ואלים קלים על מדבן כיתיה דקב״ה זכי למה לכתיב
לכת׳ יחדו ירכבו׳ וזכי למחמי ליה כישובא כחלוותא׳ כשוב ה׳ נין׳ כשוב ה׳ אל נין
מכעי ליה מאי כשוב ה׳ נין׳ הלא כשוב ה׳ נין ודאי׳ תא חזי כשעתא דלתתריב
ירושלם לתתא וכנסת ישראל לתתרכת סליק מלכא קדישא נגין ואכניד ליה לקבליה
בגין דכנסת ישראל לתתרכת כשעתא דלתגלות כי סליק לה לנכיה׳ כד תתפדר כנסת
ישראל לתתרים כדין יתיב מלכא קדישא לגבין לתתריה לתודוגד חד כחד ולא הוא
כשוב ה׳ נין׳ וכדין ומיכין ישראל למימר זה אלי ואנוהו׳ וכתיב זה ה׳ קוינו לו נגילה
ונשמחה בישועתו׳ בישועתו ודאי׳

זי יהי מלחמה ה׳ עמו׳ רבי חכה פתח על כן יאמר בספר מלחמות ה׳ את
והב בסופה ואת הנחלים לרנון כתיב לית לן לאסתכלא בפתגמי תורייתא
כתיב לית לן לעיוכא ככל מלכא דלית לך מלה בתורייתא׳ דלא אתרמיזת בשמא קדישא
עלאה ולית לך מלה בתורייתא׳ דלית בה כתיב בזין כתיב טעמין כתיב מרעין כתיב עמקין

הכי אית לתא תכלת ע"כ ויאמר בספר מלחמות יי' . וכי ספר מלחמות ען הוה . אלא
הכי איתעבדו מברייתא כל מאן דאמר קרבן כתורייתא זכי לאסנאה שלמא בסוף מלוי
כל קרבין דאורייתא ורחימותא קרבין דעלמא קטטה ומרכבה הדא על כן
יאמר בספר מלחמות יי' את והב בסופה . כלומר מסכה בסופה . דלית לך מסכה
ושלמא כר מסיני כתריס ע"כ יאמר בספר מלחמות יי' כתורת מלחמות
יי' מכאן ליה מאי בספר שלח רוח עלוה הוה . אתר לית ליה לקבה"ה לאקרי ספר כמה מספרא
דאתמר דרש מעל כפר יי' וקרלו לכל מילין עבורן דעבד קבה"ה בסהדותא אתר תליין
ואיתמן כפקין . את והב בסופה . מאן והב . אלא כל מילין מילין וכל מילין נבורין
דעביד קבה"ה בסהדותא כפר תליין . וכך אמנת קבה"ה קרבוי בחד אתר תליהו בסופא מתתין בעבדין את והב בסופה
דדרגין ולקרי והב כלא לעלוקא שתי בנות הב הב . בסופה בסוף דרגין לאסתבא . ובב אתר קבה"ה וכו' :
בסופה יום סוף . תתקרי יום דליהו סוף לכל דרגין . ואת הכחלים לרכון ועשם כחלעת
דאסתבתו ואתנגידו מסהדותא אתר עלוה לקרי לרכון . מאי לרכון וונע עלוה
דהכיוותא דלא מתפרסמן לעלמין כמה דלתמר ויכר יונע מעדן . ובדא מתרגם
סרסור ואתרכילו עכפי לאוסטא קרבוי בכל אתר לאוסטא מילין ונבורן ולאתחזאה
טולטנא יקירא דכלא . את חזי כד מתערין נבורן וקרבין דקבה"ה כמה נרדיני
טהירין מתערין לכל עבר כדין מכנן רומחין וסייפין ומתערין נבורן ויתא לתרנין
ונלבלוי סלקין וכחתין ואריכן לחוטין ומשטן כיתא לכל עבר מסתלקין מכנא קרבא מבעי
בלבבי כלסטרות מארי דרומחין וסייפין כדין מנוכים . וקבה"ה אתתקף כחילוי
וו לחיכון דמלבא קדישא יתתר עלייהו קרבא . כדין כתיב יי' איש מלחמה ישבח
ואיכון לחוון ומהלי קרא כפקין טורי קרבא לחיכון חייבין לאכנו לקבה"ה ואתחזון
לתעלויין לחיכון מארי קטטו והא לאתפרסמן מלין והא לאתמר . יי' איש מלחמה יי' שמו .
כיון דכתיב יי' איש מלחמה לא ידענא דיי' שמו . אלא כמה דכתיב ויי' המטיר על
סדום ועל עמורה גפרית ואש מאת יי' מן השמים וכלא הא כתיב כלל יעלו שמי'
עכו ואחרן מתקיימה לו . ועל דא בשעתא דקבה"ה לתער קרבא בעלמא עלאי ותתאי מתקומתה
לתתקרי משלשליהון כמה דלתימא . ולזמנא דלתי ומין קבה"ה לתנאה קרבא עלאה
ותקיפא בעממיא כנין לחוקף שתים הלל ויגף יי' וכלאם בנוים הרם כיום הלחמו
כיום קרב . וכתי ותתגדלתי והתקדשתי ונודעתי וגו' .

מרכבות

פרעה וחילו ירה כים כל מתער קבה"ה קרבא כדין מתברי
דרגין עלאין ודרגין תתאין לאתתא וכדין מרכבת פרעה
וחילו ירה כים . רבי יהודה פתח ואמר רחוך מים שליח רחוך מים יחילונו . בשעתא
דעברו ישראל ית ימא אמר קבה"ה למלכא די ממנח על ימא עניך מיומך . אלא למה .
אלא בגין דכתי ועברון בגווך . אמר ליה פורקנא דקיטטא קטטו לילין וחלין . אלא על
לא עבדית ליה כל כך ברחמי עלמא . מה עבד קבה"ה לתתר נבורתא דילהי ואתקטטו
מיא . הדא רחוך מים שליח יחילונו . אלא קבה"ה קטטו כל מילין מלכלוסין לכתר
ארמי לון לכתר לכתר חפי עלייהו הדא מרכבות פרעה וחילו ירה כים . אמר רבי
אלעזר כוח חמי כמה רתיכין עבד קבה"ה לעולם כמה מלכלוסין כמה מילין וכלהו
קטירין

ימינך

ותעבירת כסטרסח ועלית כמתן סיכלן דמלכ׳ בר כם דלסתדל
כפלגות
ויכלדי ככח . לם לחר כמעתח דנפרח כסיר וחולת קיומ כקיומם
מחילח תקיפח קדישח כתם דלוקי מרכבת פרעה וחילו וגו׳ . עי׳ לעיל

מרכבת

וקלטרולסין דלדום הלל מי זם כח מלדום חמון גבדים מכנרם :
פרעה וחילו ירה כים . ר׳ נתן פתח לקול תתו המון מים
כמו׳ ויעלה כשיבי מקנם הארץ כרקים למטר עשה ויוצח
רוח מאוצרותיו . הח תניכן שבעה רקישין עבד קלם וכל רקיעח ורקיעא ככניו
קדישין ורסטין ככל רקיעח ורקיעח ולעילח מכלסו ערבות וכל רקיע ורקיע כסלוכו
מלתן שכין ורומים חתם מלח שכין וכין רקיע ורקיעא חתם מלח שכין . והלי ערבו
סלוכו כחורכיה חלף וחתם מלח שכין . ופותייה חלף וחתם מלח שכין . ומזוזת דילוה
כהרין כל תיכון רקישין . והח תניכן לעילח מערבות רקיע . פרסות דקיות קדישין
ורומהון ככלסו . לעילח מכהן קרסולין דחיות ככלסו . שוקי סחיות ככלסו . ארכובי
דחיות ככלסו . ירכין דחיות ככלסו . ענבי דחיות ככלסו . וגופח דחיות ככלסו
נדפייסו ככלסו . רלשי סחיות ככלסו . ונוקריסו ככלסו . מלי ככלסו . כקבלי כלסו
וכל מייפח ומייפח דכחיות לקבל שבעה תסומין ולקבל שבע היכלין . ולקבל מלרעא
לרקיעא . ולקבל מרקיעא לרקיעא ומיטרא דכלסו ורומהון עזרין וחמשה חלפין
חולקין מעיור לקלם כתם דלוקימפח ועוד רקיע אח לעילח מן קרסי החיות דכתי
ודמות על ראשי החיים רקיע . מלרע כתם רתיכין כימיכח ומעילח מתחות ומח
טעלן (פי׳ ערלן) כלסו נוכי ימח לתכנפו בזוהמן מרכב כחתין כדרנייסו וכלסו
רתיכין לקרון כשמסן מתחות שין חזלין ומעלין לימן ושירין דרנין על דרני דכתי
זה הים גדול ורחב ידיים שם רמש ואין מספר חיות קטנו עם גדולי . והח לוקימנח
מלי מסטר שמעח תתלח קוזמיטעח . כטרע לחרח מיומן דלעילח וכחתי לתתברח
מחילח תקיפח קדישח כתם דלוקי מרכבת פרעה וחילו וגו׳ . עי׳ לעיל

תתעברת כסטרסח ועלית כמתן סיכלן דמלכ׳ . בר כם דלסתדל

כפלגות לילה ביחוקיה כשעת דלתתר רוחא דנפון ובחוכמ׳ דלילת׳ דא לאתערא
בעלמא לתי עיין לקיימא קדם מלכא כשעתא דסיהר נפרע מסכין עליה חד חוטא
דחסד מסתכל כרקיע׳ סרוק עליה כהורו דסכלתנו דדעתא קדישא ומתעט׳ כיה כר
כם ודחלין מכיה כלה כדין סהי כר כם לקרי כרע לקדם כר היכלה דמלכ׳ לית דיומי
כידיה כשעתא דלקרי להיכלה דמלכא עליה כתיב קדוש ו׳ לכל קורחיו לכל אשר
יקרחוהו כחמת מלי כחמת כמ׳ דלקוימ׳ תתן לחמת ליעק׳ דידע ליחדא שמא קדישא
בעלמ׳ כדקא יחות . ודא פולחנא דמלכא קדישא ומלין דידע ליחדא שמא קדישא
לקדיש עמיה ויחידא דכתי׳ ומי כעמך ישראל גוי אחד כארץ . ועל דא לוקימ׳ כל כהן
דלא ידע ליחדא שמא קדישא כדקא יחות לאו פולחני׳ פולחנא דהא כלא כיה תליא
פולחנא עלאה ופולחנא תתא׳ וכעי לכוונ׳ לבא ורעות׳ כגין דיתברכון עלאי ותתאי .
כתי׳ כי תבאו לראות פני . לראות פני מכעי ליה . אלא כל כר כם דאתי ליחדא שמא
קדישא ולא לתכוון כיה בלבא ורעות׳ דחולו כגין דיתברכון כיה עלאי ותתאי ראמלן
ליה גלותיה לכר וכלא מכריזי עלי לכיה . וקרא קרי כי תבאו לראות פני . כי תבאו
לראו מכעי ליה . מלי לראו . שלא כל לישון לחכמין דמלכ׳ טמירין כעמק לבתר תסוכא
וכל לישון דידעין ליחדא שמא קדישא כדקא יחות מכקעין כל לישון כותלי תסוכא
ותתאין . כדין כרכאן תסתכאו בכלהו עלמין וכדין כתיב לראות פני . מי בקע זאת
מידכם . מלי קא מיידי . אלא מאן דאתי ליחדא שמא קדישא עלאה כעי ליחדא
כתקונ׳ דזאת . כמ׳ דכתיב זאת יכא לאהרן שלא כגין דיזדונן כחד תרין לישון
נדיק ונדק כזווג׳ דא כרכת׳ כגין דיתברכון כלא עלייהו ושלין דקרון כמ׳ דכתי׳ לאהרן
תכאר ותקרב יסכן חנרך . ואי לישו לתי ליחדא שמא קדישא ולא יתכון כיה כרשות׳
דלכא כדאיתו קכם אמ׳ מי בקע זאת מידכם ראם חנרי זאת ודאי דהא לא לסתכא
כהו כרכאן ולא די לא לסתכאו כהו כרכאן שלא דעבי׳ כהו דיב׳ ולסתכא כלא .
אלא ואוכח דקכם מכיה מתערי כלהורו כל כרכאן וכל חדוה כיה כליל שושלת . כמ׳
דאוכח כר כם ויוב׳ ושושלת לתכליל ויוב׳ הוא כליל כלא . וכל לתער
ואוכח שושלת לתינר עמיה דהא כיה לחיד ולתכליל . ואם כשעתא לראיס כר כם
ודיה כגלותא מכוון כהנהו דיליה לעילא כמ דלתתר דכתיב וסיה כאשר ורוס
שמא ודו וגבר ישרא . דהא כיומיא תליא כלא . וכתיב ויצא לחרן את ידו כתי׳ אשר .
וכדין לתכוון לברכא לעילא . וקכם לאו הכי . כשעתא לראיס יומיא לעילא וו׳ לאו
לתתאי דהא כל סיעתא וכל ברכאן לסתליקו מכייהו . מכלן דכתיב פטות יומיך
תכלעמו ארץ . אלא כטות יומיך . כתרגומו לריומת ומיך . מיד תכלעמו ארץ . וכל
יומיא דשתכח שמא לשתכח עמיה וכדין לא שלטון דיכין כעלמא . אם כגין דיומיא
לשתכח עמיה . ואי יומיא לסתלקת הא שמא לזדמנתכדין דיכין מתערין כעלמ׳
ודיבא שריא ככלא . רב כד סוס מטו לאהלי קדר סוס ככי דכתיב הגיב לחור ומיכא
דכתי׳ כאשר דיב׳ כלא . אלא כגין דלקדיס שמא לא כעלמא כעלמ׳
ומיכא לשתכח שמא לשתכח עמיה וכדין לא שלטון דיכין כעלמא . אם כגין דיומיא
לשתכח עמיה . ואי יומיא לסתלקת הא שמא לזדמנתכדין דיכין מתערין כעלמ׳
ודיבא שריא ככלא . רב כד סוס מטו לאהלי קדר סוס ככי דכתיב הגיב לחור ומיכא
דכתי׳ כאשר דיב׳ כלא . אלא כגין דלקדיס שמא לא כעלמא כעלמ׳

כתיב שלח הנדיק לבל. מכל לישנין מוכח לה לשתכח דלבל הלה נדיק. לבל
כתיב בני סטרי. חד הלה שרשן כיה ברכתן כדקה חזי בקדמיתי. וחד דלתריסקת מכיה
כת זונים (להיות כי) לשתכח הנדיק לבל על כל פנים יתיר מכלה. ולזמכה דלתי
כתיב נילי מחד כתיבון הרישי כת ירושלם הכיה מלכך יבא לך נדיק ונושע הוא.
נדיק ונושע לה כתיב הלה נדיק ונושע הוא. נושע עכף. והה לתמר:

ימינך יי כלדרי בכת. מתי כלדרי. כחלר מכעני ליה. הלה כשיעתא דשמשל
לתיא לשודעה כיה כדין כתיב כלדרי תרעך ולעולם הכי הוא
כגין דשמשלה לשתכח כימיכה ולתכליל כיה. אמ׳ רבי שמעון כמה לשוקימכה הכי
הוא דכר כם לשתכח לתתבלב. מט כגין לקבלה עמיה כת וגיה ויתעבידו חד גופה
ממש כך ימיכך לשתכת לתתבלב. מט כגין לקבלה עמיה שמשלה. והכי הוא כלה חד
כחל. ועל לה כחד מתי ומסי הכל ימיכך יי תרעך לויב. תא חזי סירתא לה לתמר
על הסוף וזמכה ועל זמכה לתתי דיומי דיתעבר מלכה מסיחה דכתיב ימיכך יי תרעך
לויב. רעיתא לה כתיב הלה תרעך לויב כמה דכתיב בקדמיתא הכיב לחור וימינו מפני
לויב בהסוף זמכה היא תרעך לויב לזמכה דלתי וכלה תכלם תהרום קמיך. הרסת
לה כתיב הלה תהרום. תשלח חרונך יאכלמו כקש כלה לזמכה דלתי. ימיכך יי
כלדרי בכח כזמכה דלה כיעלמה דין. ימיכך יי תרעך לויב כזמכה דלתכלה מסיחה.
וברוב גאונך תהרום קמיך. לכיאתנון ומגון. תשלח חרונך יאכלמו כקש לתחיית
המתים דכתיב ורכיס מישיכי לדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות
ולדראון עולם. בהסוף זמכה אמר רבי שמעון וכאין לינון דישתארון כעלמה. ומאן
לינון. תא חזי לה ישתארון אבני עלמה כר לינון גזירין דקבלו לת קיימת קדישה
ונעלה בקיימת קדישה כלינון תרין חולקין כמה לשוקימכה והוא כטיר ליה להסוף
קיים ולא עיילים כאתר אלה לשטריך אלין לינון דישתארון וכתבון לחיי עלמה. מכלן
לכתיב והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים
בירושלם. משמע הנשאר בציון והנותר בירושלם דכל מאן דלתנור כאלין תרין
ודרגין עלאין מכטיר להסוף קיום כדקא חזי וישתאר כיה עליה כתיב הנשאר בציון
והנותר בירושלם. אלין ישתארון בהסוף זמכה וכהו זמין קכ״ה לחדתה עלמה ולמחדי
כהו. על הסוף זמכה כתיב יהי כבוד יי לעולם ישמח יי במעשיו. רבי חייא הוא אזיל
לגבי רבי שמעון לשמחיה דהוה יתיב לגבי דרבי יוסי ברם בן לקוניה חמוי. עד דזקיף
רישיה אחוי ליה לרבי חייא דאמר כיום ההוא יהיה ישראל שלישיה למצרים ולאשור
ברכה בקרב הארץ אשר ברכו יי לאמר ברוך עמי מצרים ומעשה ידי לאשור
ונחלתי ישראל. במה טפחין כני עלמה דלא ידעינולא משניקין כמלני לתורייתה דהא
מלין לתורייתה לינון לתרחי לעוכי בהסוף כעם יי לכתיב דרכיה דרכי נעם וכל
נתיבותיה שלום. דרכי נעם ודאי. מאי נעם כמה דכתיב לחזות בנעם יי ובה
לוקמוה בניכי כך לתורייתה ולרחמי מהסוף כעם לתעין ולינון לתרחין פריסין כיה ועל
פיך כהוי מהסוף כעם ולתעבר כיה קכ״ה יהב לתורייתי לישראל
לכלהו

דכלהו רקיעין דכלהו כתרין על ההיא שעתא כתיב ורחם כנו׳ כאון כמלך שלמה
וגו׳. והיינו שעתא דאתבני מקדש העצמות עטר ויתוב בכרסייה דיליה
ואתעטר בעטרוי והיינו זמן דאתמרד בי מקדש לא לתעטר קב״ה בעטרוי והיינו
כעס לתתמר ואתנגיז. תא חזי בשעתא דעשאל משה בנו עבדך כמה לכתוב ובכל
משה בתוך העגן ככר בם דהוה חויל כאחד דרוחא. לישראל כיה חד מלאכא רברבא
ואתחזק קמיהון שמיה. והוא ממנא על תריסר אלפין ממנן עליהן. בשעה לאזדווג כיה
בשמא. פתח משה פומיה בתריסר לתתון גלופין דשמ׳ קדישא דחולף ליה קב״ה בכסא
ואתרחק מניה תליסר אלפין פרסין והוה חויל משה בשעתא ועיכוי מלסטן כנוחרין
דשמא על דליישרא כיה חד מלאכא רברבא ויקירא מן קדמאה ואתחזי סדרכיהון
שמיה והוא עלאה על שאר מלאכין אלף ושתין רבוא פרסין וקליה חויל כמאתן אלף
רקיעין דמסתחרלן בשמא חיוור׳. כיון דשמ׳ ליה משה לא יכיל למלמלי. בשעה לאשדי
גרמיה מגו ענכ׳ אל קב״ה משה וכי אחית הוא דשמניות אלין עמי בסכ׳ דכבוית למכדש
רוח דשמא קדיש׳ ולא לחלת. ומשתא לת דחיל מחד מאמרי. כיון דשמע משה קלים
דקב״ה לאתתקף. פתח פומיה בשבח לתתון דשמא עלאה כיון דשמע סדרכיהון לתתון
דשמא קדישא מפומיה דמשה לזדעזע. קריב לגביה. אל זכאה מולקך משה לאתעלי
לך מה לא לאתעלי למלאכי עלאי והוא חויל עמיה עד דמטו לשמא תקיף לחד מלאכ׳
די שמיה סכלפון ואתחזי סכלפון עלאה הוא על שאר מכרוי מחם משה מכין והוא
קלים כתר פרנוד דשתרין וקס׳ ליה כתרין מכעותיהון דכלות׳ דישר׳ ובשעתא דמטי
קלי כתר לריסיה דמלכא קדישא הוא מקבל כלותהון דישראל וכלהו חיילין ומכלוסין
מזדעזעין ונסמין ונתמרין כריך יקרא דיי׳ מאתר כיה מכיפהים. אל סדרכיהון למשה
משה ליתחזי יכיל למסך עתך דלא ויקיד לי לשמא תקיף דסכלפון כיה שעתא דזדעזע
משה עד דאתקיף כיה קב״ה במשה ואוליף ליה אוריית׳ וחפא ליה
למשה כהסוף כסורא וזיוא דהסוף כעא והוו מנפני דמשה כסירין בכל חינון רקיעין.
וכל חילא דשמיא הוו מזדעזעין קמי׳ בשעתא דסוף כחית באוריית׳. כיון דחכו ישראל
לתת כבל קב״ה ממשה אלף חולקן מהסוף זיוא. כיה שעתא בעו מלאכין עלאין וכל
חינון מכלוסין למוקלל למשה בשעתא דאל קב״ה לך רד כי שחת עמך. לזדעזע משה
ולא יכיל למלל עד דאסגי בלותין וכעותין קמי קב״ה. אמר ליה קב״ה משה אתקיף
בכורסייה דילי עד דנעבר קב״ה בכל חינון מכלוסין בכל חינון חיילין ואתקיף משה
בתרין לוחין דאבנין ואחזי לון לתתא. ודא הוא דכתיב עיר גבורים עלה מכס ויורד עז
מבטח. ומהסוף זיוא דשתאר כיה הוו מסיקין למשה. ומה בהאי דשתא
כיה לא הוו יכלין למסתכלא בהנפוי דהסוף דאסתלק מניה עלאה. ר׳ חייא אמר ויהי
מי מלדי בכח לא תוריית׳. ומיכך יי׳ תתן חויל לעיית מלא בשלמא דיתבר חילהון
דעמין ענגי כר בשעתא דישראל מתעסקין בתוריית׳. בכל זמן דישראל מתעסקין
בתוריית׳ לאתבר חילא ותוקף דעמין. ובגיני כך תוריית׳ לקריית׳ עז כלא יי׳ עז לעמו

על מה לכרם הארץ וגו׳ ואומר ה׳ על עזבם את תורתי. דהא כל זמנא דיסר׳ עסקין
בתורייתא ותבר חילא ותוקפא דכל עמ״ה דכ״ד ומיכך ה׳ תרעין לויה. תמר רבי שמעון
ודלמא הכי הוא דכל זמנא דקלהון דיסרא׳ לא מסתמע בכתי כנסיות ובכתי מדרשות
וכו׳. כמ׳ דתניא הקל קול יעקב ואין לאו הידיים ידי עשו והא תוקימנא.

וברך נאוך תהרם קמיך. ר׳ חזקי׳ פתח ואמ׳ למה ה׳ תעמד ברחוק תעלי׳
לעתות בצרה כשעתא דחובי עלמ׳ גרמו קמ״ם סליק לעילא ובכי כשמ״ע
כוותין ובחתין דתעין ולית מאן דיסגח עלייהו. מ״ט בגין דאיהו סליק לעילא לעילא
ותסוכם לתתא מכייהו כדין כתיב וברך נאוך תהרם קמיך. ר׳ יצחק אמר הלי
קרא כשעתא דלא תלכם קמ״ם נאוהא על עמיה דיתכבשון עליה כמ׳ דכתיב ורוכבים
כוסדו ואחד על ה׳ ועל משיחו. ותא חזי זמינין לוכין מכבשין קטורין מכל עיבר
לתתכבשא כההוא זמנא דכתיב עלמ׳ ולמעבד קרבא על ירושלם קרת קדישא
ולאחדא עיטין עליה דקמ״ם. ומאי אמרי מוקי׳ על פטרוס בקדמית׳ ולבתר על עיוס
ועל הוכלים. כדין זמין קמ״ם לאיכא עלייהו דכתיב ונסב בשמים ושחק ה׳ ולעג למו.
כההוא זמנא ולכם קמ״ם נאוהא עלייהו ומשניכון מן עלמא כמה דכתיב וזאת תהיה
המגפה אשר יגף ה׳ את כל העמי׳ אשר נצאו על ירושלם ומק נצאו על ירושלם ומוא עומד על
רגלו. ר׳ אב׳ אמ׳ מאמיה דרב יוסף מכא ואכי קמ״ם זמין לאתאי לכל זיכון מלכין
(מצרו על ים׳ ועל ירושלם) ללופיכום ונכוכד נצר ולסנחריב ולכל שאר מלכי עמין דאריכו
כיתי׳ ולסלטא׳ לון כקדמית׳ ויתכבשון עמהון שאר עמין וזמין קמ״ם לאתפרעא מנייהו
כאתגלייא באחרי ירושלם. הדא הוא דכתיב והיתה המגפה אשר יגף ה׳ את כל העמי׳ אשר
נצאו על ירושלם. אשר ונצאו לא כתיב הלא אשר נצאו. כדין כתיב וברך נאוך
תסרם קמיך ודא הוא דאתי מסיחא כתיב וסירת׳ דא סירתא דעלמין [illegible] הוא.

וברוח אמך כשרמו מיב בההוא זמנא. ובגין כך לית בההוא זמנא
ולזמנא דמלכא מסיחא ולזמנא דגוג ומגוג לזמנא דעלמ׳ דאתי
דאיהו חדוותא דכל עלמין.

אמר לוב ארדף אשיג אחלק שלל. תמר לויב דא הוא ממנא
דכרכא על מצרי׳ כשעת׳ דאתיהיב ליה שלטנותא על ישרא׳
חסוב דיסגיכון תחות שלטניה. הלא דכתי׳ קמ״ם טורי עלמא דהוו מניכין עלייהו.
והלא תימא דא כלהודי הלא כל לוכין דכרכין דממכן על כל עשו כל לאתייהיב לה
רשותא ושלטנותא על ישרא׳ כלהו כשעתן דיסגון ישרא׳ תחותייהו: ועל דא לוכין
עמין דתחות שלטניהן דלוכין ממכן כלהו נזרין למיזל לון כר קמ״ם לבנין
עלייהו. וכד חמאן דא ארע לאכחא לקמ״ם ואמר מי כמוכה באלים ה׳. תמר
לוכא חד דכרכא עלמ׳ תקיפא כיה לאתזכא(ייה) עלוין ואתאין והוא אתחם בתריסר
תחומי אתתקף בארבע סטרי עלמ׳ דאסתחרן כדוכתייהו. שבעי עפרי סלקי׳ בגוי׳
ואתזכו מכוח כעק׳ סרסור ינקין לוכין סחרכין ולוכין עפרי מסתכחין בלילא כד
מטו עדן שלטניה דכל עפרי ועכ׳ כלהו כשעתן לסיזל כלה בוכפא דלוכא דאיהו עקר׳
דכלהו עכפין הוא דשלוט עלייהו ויסרא׳ לאוכדן כיה. כד חמאן שלטנות׳ עלייהו דהוה

חולקין דיעראל הוה נופח דחולפין כעי לכטרח נון ולמיסב עלמא בכלהו ועל דח
סבעיס פרי הדר למיסב עלמא לסבעין עבפין דכנו חילפא · ועל דח מי כמוך כחלים
יי · מחי כעים חולפא כלל כי יבעו מחילים לעתר חמדתם הוה חולפא דהוו פלחין
לחד דוסמא דמחקקין בגויים · ולק לליס חולפא · מי כמוכה דיעביד כעובדך וירחם
על כלא · מי כמוך בכל הסוח סחרכים דחילנ דחעלי דחיסו עלעא כטיר לכלא כטיר
לכל עתר ולא בעוח למעבד עמהון גמירא · מי כמוך כאדר בקדש · בסהוח חילא
עלאה דלקרי קדש · בקדש ממש ולקרי כח יי כעם יי · והא לוקימנא מילי ·

כמוכה כחלים יי · דכי יוסי פתח דחיתי לח כל המעשים שנעשו תחת
השמש וסכם הכל הבל ורעות רוח · עלמא מלכא דלסתלק בחכמתא יתיר
על כל נבי עלמא הוה אמר דכל עובדין הבל ורעות רוח יכול אף מעשה הצדקה ·
והא כתיב והיה מעשה הצדקה שלום · אלא הא לוקמו כל המעשים שנעשו תחת
השמש כתיב · אתאי מעשה הצדקה דחיסי לעילא מן שמשא · והכא הכל הבל ורעות
רוח מאי קא מיירי · לי תימא הכל הבל כמה דלוקימ דחיסו כרוז דחכמתא כלל
הכל הכלים אמר קהלת וחיכון הכלים לעילא · מאי תימא בשאי דכתיב הכא הכל
הבל ורעות רוח והא מלתא דא תחת השמש כתיב · אלא הכי לוקמוה והכי הוה ·
את חזי בשעתא דעובדין מתכערן לתתא וכר כם לסתכל בפולחנא דמלכא קדישא
הוה מלא לעביד הכל ואתעביד מכיס לעילא · ולית לך הכל דלית ליה קלא לסליק
ואתעטר לעילא ואתעביד סניגורא קמי קב"ה וכל חיכון עובדין דשתדל כהו כר
כם דלעו חיכון פולחנא דקב"ה הוה מלא דעביד הכל יתעביד מיכס ואזלא ושטת
בעלמא · וכד כפקת כשמתיס דכר כם הוה הכל מגלגלא ליס בעלמא כלכנא
בקוספיתא כמ"ד כתיב ואת כפש תויכיך יקלעכה כתוך כף הקלע · מאי יקלעכה הוה
הכל דמדכר סחרכים בעלמא · כדין כל מלין דמתעבדין וחיכון תחות שמשא לעלמא
חיכון פולחנא דקב"ה הכל יתעביד (מכויסו וחיכו תכירא) דרוקא דמתכר לרוחא
וסלקא ונחתא בעלמא הוה הכל ורעות רוח · לכל הוה מלה דחיסי פולחנא
דמריס דא לקרי לעילא מן שמשא ואתעביד מכיס הכל קדישא ודא הוא זרעא דזרע
בר כם הסוח עלמא ומה שמיס נדקה דכתיב זרעו לכס לנדקה · אלו מדכר ליס
לכר כם כד תפוק כשמתיס מכיס וסלק לה כאתר דכבוד דלעילא לאתכא לאתגרדא
כגרורא דחיי הוה והלך לפניך נדקך בגין לדכרא לך לסלקא לך מן אתר לאתר
דכתיב כבוד יי יאספך · כל חיכון כשמתין דהוה הכל קדישא מדכר להו הוה
דלק כבוד יי כעים לון בגויס ואתגרויס הוה כבוד יי יאספך ודא לקרי כויחא
דרוחא לכל לאמרא ורעות רוח לקרי · זכאין חיכון נדיקיא דכל עובדיהון לעילא
מן שמשא וזרעין עובדין זרעא דנדק' למזכי לון לעלמא דחתי ועל דא כתיב וזרחה
לכס ירחי שמי שמש נדקה · אמר רבי שמעון · תא חזי בקדמיתא כד אתכני כי
מקדשא לתתא לא אתכני אלא בדיוקא ורוגזא כמה דכתיב כי על אפי ועל חמתי
ובו' בגין דכאתר דדיוקא שריא · לזמכא דאתי ומין קב"ה למכני ליס ולאתקנא ליס
בדרגא אחר עלאה דלק' נדקה דכתיב בנדקה תכוכני בגין כך אתקיי(ב)יס ושמש

מתם נדקדקי׳ מכלן. דכתיב וזה שמו אשר יקראו יי׳ צדקנו.

נטית ימיך תכלעמו ארץ. הא לתמר לרימת ימיך. לר׳ נחמן הא מתערו מכריעין דכד אפיק קכס למנדעי מתחות ימא (מוך) למר לארעא כנים כנוך ועד דאומיט קכס ומיכא לקכלה ואומי לם כדין כלעתיכון לארעא ההד תכלעמו ארץ. אמר רבי אלעזר נטית ימיך לאברעא מנים שמלא ואתעביד כהו דיכא. נחית בחסדך עם זו גאלת בחסד דכתיב כי ימיך וזרועך ואור פניך כי רציתם כי ימיך דא גדולה. נהלת בעוך לכתיב וזרועך. דא גבורה. ש מים קדמך דכתיב ואור פניך. דא צדקה. וכלהו מסתכמי בקרא.

תפול עליהם אימתה ופחד. אימתה אימם מבעי ליה. אלא אומתה. דהא לית לך לית לו מלה אחא בתוריתא דלא לית בה רזין עלאין. אלא אומתה. אמר רבי שמעון כלומר דאילו דסכינתא כהאי גוונא.

תביאמו ותטעמו בהר נחלתך וגו׳ תביאמו ותטעמו. תביאם ותטעם מבעי ליה. אלא תביאמו. אלא רוחא דקדמאי אמר על אילנא דרא בתראה דנזר יהושע ואתגלית בהו גלוית דרמיזת קדושא דמתיב דאלין אחידן בה כו׳ ואלין אתחזיאו למירת ארעא כמה דכתיב ואתה בלם נדיקים לעולם ירשו ארץ. דכל מאן דאתנזר ואתגליא ביה רמיזת קדושא ונטיר ליה לק׳ נדיק. כגון כך לעולם ירשו ארץ. ועד תביאמו ו׳ יתירה תביאמו לאילנא דאחידן בו׳. ותטעמו כלא נגר מטעי מעשה ידי להתפאר לאילנא דאחידן בו׳ ולאילנא בתראי דקדמי אתער מלה. ולית לך מלה כאורייתא לאו אית ושער באורייתא דלית בה רזין עלאין וטעמין קדישין זכאה חולקהון דידעין בהו.

רעיא מהימנא

פקודא למכבי מקדם לתתך כגוונא דכי מקדשת דלעילא כלא מכון לבתך פעלת יי׳. דאתעריך למכבי כי מקדם לתת ולגלאה בגויה גלות ככל יומא למפלח ליה לקכס דהא גלותא לק׳ עבוד. והכא כי כבשת אתעתר למכבי ליה כספירו סניא ולאתקס ליה ככל תקונין דהא כי כבשתא לתתא קיימא לקכל כי כבשתא דלעילא. כית המקדש לתתא ליהוי קאים כגוונא דכית המקדש דלעילא דקאים דא לקכל דא. והכא כי מקדשת כל תקונוי וכל פולחנוי וכל ליכון מאכין ומשמשי כלהו ליכון כגוונא דלעילא. מבכיה דקא עבד משה כמדברא כלא הוה כגוונא דלעילא. כי מקדשת דבבה אלמא הוא כי כיוונא כגוונא עלאה ככל ליכון תקונין למהוי כתקונא דלעילא כי כיוונא ואחבכתא כי כבשתא לאתקנא ככל תקונוי ספירו למהוי כגוונא עלאה לאתקנא תקונין כגוונא כמה דאוקימנ׳. והכא כי מקדשת דליהוי כית אלוהות דכתיב וכוין כתיבין כגוונא דלעילא ונד מסניא מן אחלומות מכון מן אחרכיס. ולי תימא לפילו כאקלא כגין דרגא להוי סליק. לאו אכי דהא מכן נריכין כית וליכא. לאתבכא כית לתתא כגוונא דכית עלאה לכתתא דוכרא עלאה לדוכרא תתאה. ותו דכתיב גלותא והכא רוחא לאתעריך למלקא ולנפקא מנו עתקו בחרב מיסר לקבל ירושלם.

ועל דא כתיב מן המצר קראתי יה ענתרך ואתר דחיק בעקו לבדרא בגויס סגיא
רוחא דלא יכלי לימיב ולמשלח · ובחקלא לא יכיל קלא לבדרא ליה הכי דהא כגוונא
דא קלא דצופר אתדחיק לבר בארבע סיפר מגו אתר דחיק ואזיל ובקע רקיעין
וסליק כסליקו לאתערא רוחא לעילא · ואת תאמר הא כתיב ויהי בשלח פרעה את
העם ויבחר אלהים דהלא לאחרא הוא כיה מה דלא הוה ככל עלמא ואתו דהוי קרא לאן לכבי
אתא דודאי כדאה אתר הוא מבלי והא אוקימנא עכ

תניא

אמר ר' אבא זכאה חולקהון דישראל דזכאן למימר קמי אבוהון
עלמא זכאן למימר לה כעלמא דאתי ואמרתא דא אתבבי בעגלין
ואתין לאתוון קדישין גליפין וכעזר אחרן וכלא אתרשי בשמא קדישא וכלא שלימו
בשמא קדישא · ואת אתערכת מלי · אמר ר' שמעון כהאי אמרתא דהוו קיימין ישראל
על ימא והוו אמרי אמרתא לאתגלי קב"ה עלייהו וכל חד וחד ידע ואסתכל מה דלא ידעו ואסתכלו
אחר כאילו עלמא · דהי תימא דלא ידעו ולא אדכרו אמרתא מן אמרתא דא
תאמי דכלהו כחכמתא אסתכלו וידעו מלין ואמרו · דהי לאו הכי הוא דכתיב ואמרו מלין
לחיין דלא סטו מלין מלין ואם דאמר דא אמ' דא ולא אקדים מלה דא למלה
דא · אלא כלהו כחדא מלה וריחא דקדשא כשמא דכל חד וחד ומלין לאתמרו כלהו
כלהו כפקין מפומא חד · ואפי' לאוכן דכמאי אמרי הוו אמרי אמרתא כלהו כחדא
והוו חמאן כלהו מה דלא חמא יחזקאל כניאס · ועל כך הוו כלהו אסתכלי כאלו
חמאן עיבא בעיבא · וכד סיימו מלין כלהו אתבסמאן בבסמיהו ואתכין למחמי
ולאסתכלא ולא הוו כעאן לבטלא אתמן מסגיאות תיאוכתא · כהאי מעתא אמר
משה לקב"ה כגוך מסגיאות תיאוכתא לאסתכלא בך לא כעאן לבטלא מן ומן · מה
עבד קב"ה לאסתים יקריה לבר למדברא ואתמן לאתגלי ולא אתגלי אמר לון משה לישראל
כמה זמנין (אמיכון) לבטלא אתמן ולא כעו עד דאחזי לון זיוא יקרא דקב"ה במדברא
ומיד הוו אתכין ולא בטלו עד דאחיד בהו משה ואחמי לון זיוא יקר דקב"ה במדברא
כדין מסגיאות תיאוכתא ורעותא לאסתכלא כמולנון משה הכי ויסע משה את ישראל
מים סוף ויצאו אל מדבר שור · אלי מדבר שור · מדברא דהוו כעאן לאסתכלא כיה
זיוא יקרא דמלכא קדישא ועל דא לקרי מדבר שור · לאסתכלות בה ·

וילכו

שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים · ואין מים אלא תורה שנאמר
הוי כל צמא לכו למים · אמר ר' יוסי וכי מאין יבא להו תורייתא
הכא עד כאן לא אתיהיבת להן תורייתא · אמר רבי אלעזר חיכון כפקו למדברא
לאסתכלא לקב"ה כמה זיו יקרא דיליה אתמן וחיכון חזו לאסתכלא לקב"ה כיה ולא
אסתכחו · ואוליפה דקב"ה תורה לקרי · ואין מים אלא תורה · ואין תורה אלא קב"ה
אמר רבי שמעון עד דהוו חזו במדברא אתגלי עלייהו רשותא לאחרא דשאר עמין
ואערבו כהו תמן · תמו ישראל אלא כיה הוא זיו יקרא דמלכיהון דלא הוו כתיב
כתיב תמן · תמו ישראל אלא כיה הוא זיו יקרא דמלכיהון דלא הוו כתיב
כקדמיתא · ולא עוד אלא דאתי לקטרגא עלייהו · מה כתיב ויצעק אל ה' ויורהו ה' עץ

ויאמר

ומתן תורה ומשה לא היה אלא שליח ומשה לא היה אלא שליח ומתן תורה

ומשלח יד חלם עליו רבי ויסף אומר אחד טומלק וטלקה הוא כשעה
פרשת נכרי ולא מטו ומנו וי לכבי מתיב דלא לשתכח כהו דיתיב כשעיה לנכיס.
קס רבי ויסף אדי כשעיה מיא דנהרין לשתיה דקונטא (פי דקופה) לתכוש
זיעא כלשפוי ותב רוחיה לנביס. לכתר לתא ושלחיל ליה לחמר חייך ר' כשעה נשקת
מכלי ומטו לה קמי כורסייה דמלכא וכעת לשתתרי תמן חלא דכעה קלה לוכלה
לך ולכרזו עלך זמן הוא ר' ויסף לסלקו רוחיה ולשתקרי כחד חדרי קדישא
דזמינין מכריה לשתערי כחרעא והא לתקומו תלת כרסיא דקיימין לך ולמכרך.
מהנוע ומלא הוו מסגיתין כיה כבי מתיב. תו מסכנא לחרע לעבר קמיה דר' נחק
והוה כידיה פלג מעה דכסף. לחר ליה לרבי ינחק לשלים לי ולבני ולכבתי כשעתן.
לחר ליה והיך לשלים כשעייכו דהא לא לשתכח נכלי כר פלג מעה. לחר ליה כדא
לשתיכח כשלג לחרע דלימתלי לכיתתי. לשקיה ויסביה ליה. לחזיתו ליה כחלמיה
דהוה לעבר כשפתא דימא רבא וכשיל למסדיה בגווה. אמא לר' שמעון דהוה לוסיה
ידוי לקבליה ואתי הוה מסכנא ושקיה ויהבית כידוי דר' שמעון ולשתזיב. כד
לשתער כבל כשעייכו הלוקרא לשרי מסכנא אל דל כוה רעה ימלטהו וי'. ואת חזי
כל יומא ויומא כטוף טלא מעתיקא קדישא לזעיר אפין ומתברכאן כל אלקל תפוחין
קדישין ומסדוה טלא לשנויד לקיכון דלתתא ומלאכין קדישי' לתזכו מניה כל אחד ואחד
כפום מיכליה. ההוא לחם לשירי לכל יום דהוא מסדוה מזונא לכלי עלמא כמדכרנא
לך שמעון כמה כבי כשעה מתזכין כהאי זמנא מניה ומלין עלין לקיכון דשבתא
כבנין גלויין דרעוא קדישא כדין זכו למיכל כשעה לחרא עלאה יתיר ממה דהוה
בקדמיתא. כד נפקו ישראל ממצרים עלו כשעה לחקרי מנא ושעתא זכו ועלו
למיכל כשעה לחרא עלאה יתיר מחתר עלאה דכתיב הכבי מטטיר לכם לחם מן
השמים. מן השמים ממש. והשתא זמנא לשתכח לסו לישראל מחתר דא.
מכרויתא דמשתדלי כלורייתא מחתר לחרא עלאה לתזכו. מאי הוא. כמה דכתיב
ושמכמה תחים כעלים. לחתר עלאה יתיר. לחר ליה רבי לעזור לי הכי לחאי חלמי
כשעייהו יתיר משאר כבי עלמא דהא כחילא יתיר ותקפא לתחזון לשתכחא. לחר
ליה ולות שתלתא. את חזי כל מזוני דכבי עלמא מלעילא קא לתיין. הוא מזונא
דאתי מן שמיא וארעא דל עלמא והוא מזונא גם ועב. והוא מזונא
דאתי ויתיר מעילא הוא מזונא דאתיא כדוכתא ומחתר דהוכא לשתכח הוא מזונא
יתיר דקיקא. מזונא דשתכח להוא כהוא זמנא מחתר עלאה דאקרי שמים
הוא מזונא ויתיר דקיקא דעייל ויתיר לכשעה מכלא ומתפרס ויתיר מנופא ואקרי לחם
הקלוקל. מזונא עלאה ויתיר מכלא הוא מזונא דאכרויתא לוכון דמשתדלי כלורייתא
ויקרא

לה לכלי מזונא דגופא כלל. ולכלי מזונא דרוחא ונשמתא מחתר רחיקא עלאה
וקדישא על כלא ואקרי חכמה כניכי כך חלים גופא דאכרויתא ויתיר מכבי עלמא דהא
דלכלי מזונא דרוחא ונשמתא ולא לכלי מזונא דגופא כלל ואיהו מחתר עלאה
הקלוקל. מזונא עלאה ויתיר מכלא הוא מזונא דאכרויתא לוכון דמשתדלי כלורייתא
הוא מזונא ויתיר דקיקא דעייל ויתיר לכשעה מכלא ומתפרס ויתיר מנופא ואקרי לחם
יתיר דקיקא. מזונא דשתכח להוא כהוא זמנא מחתר עלאה דאקרי שמים
דאתי ויתיר מעילא הוא מזונא דאתיא כדוכתא ומחתר דהוכא לשתכח הוא מזונא
דאתי מן שמיא וארעא דל עלמא והוא מזונא גם ועב. והוא מזונא
דאתי ויתיר מעילא הוא מזונא דאתיא כדוכתא ומחתר דהוכא לשתכח הוא מזונא
יתיר דקיקא. מזונא דשתכח להוא כהוא זמנא מחתר עלאה דאקרי שמים
הוא מזונא ויתיר דקיקא דעייל ויתיר לכשעה מכלא ומתפרס ויתיר מנופא ואקרי לחם
הקלוקל. מזונא עלאה ויתיר מכלא הוא מזונא דאכרויתא לוכון דמשתדלי כלורייתא
לה לכלי מזונא דגופא כלל. ולכלי מזונא דרוחא ונשמתא מחתר רחיקא עלאה
וקדישא על כלא ואקרי חכמה כניכי כך חלים גופא דאכרויתא ויתיר מכבי עלמא דהא

ויקירא מכלה · וכגוונא דא הוה מזונא דקיקא מן דקיקא ויתיר מכלא · זכאה
חולקהון דהא הוא דכתיב החכמת תחיה בעליה · זכאה חולקא דנוקבא דיכיל
לאתזנא כמזונא דכפתא · אמר ליה רבי אלעזר ודאי הכי הוא · כדאי זמנא לגלי
מסתכאי מזוני אלין אמר ליה ודאי ולית אחרנא דיכיל · תא חזי ודא הוא כדכתיב המלא
מזונא קדמאה הוא מזונא דכל עלמא דהוה דאתיא מן שמיא ואדעא והוא מזונא
דכלא · מזונא דהוה עלאה מכיא דהוה דקיקא ויתיר ואתא מאתר דדיכיל
סריא דאקרי נדף ודא הוא מזונא דמסכני · ורזא דמלה מאן דאצליח למסכנא
אצליח ליה לאתר ואתעביד נדקא · ורזא דא נומל נפשו ליום חסד · גמילות חסדים
מסתמא דכא כדיכיא סריא · ואצליח ליה מס״כדין הוא רחמי · מזונא עלאה ויתיר
מאלין הוא מזונא עלאה ויקירא מאתר דקיקא שמים והוא דקיק מכלהו והוא מזונא
דכבני מרעי הדא הוא דכתיב יי׳ יספרנו על ערת דוי כל מסכבו הפכת כהלין · יי׳
דייקא מ״ט כגוונא דהכי כבי מרעי לא לאתזנו אלא כהאי דקיקא ממש · ומאי ליהוי
חלב ודם הא׳ להקריב לי חלב ודא הוא מזונא מאתר דאקרי שמים והוא
יקירא ועלאה דקיק מכלא · מזונא עלאה קדישא ויקירא מזונא דרוחא וכסתא
הוא מזונא דאתר רחיק עלאה ויקי׳ מכלא הוא מזונא דחבריה דמסתדלי כה ורית׳
והוא מזונא דאתי מחכמה עלאה · מ״ט מאתר דא כגוונא דאורייתא כפקא מחכמה
עלאה ואיכון דמסתדלי באורייתא עילאי כעקרא דכרסא ועל דא מזונא דלהון מהאוא
אתר עלאה קדישא קא אתיא · אתא רבי אלעזר ופשק ידוי אמר זכאה חולקי
דקיימנא באלין אלין · זכאה חולקהון דצדיקייא דמסתדלי באורייתא ומחא ואלי
דזכי לון כהאי עלמא ובעלמא דאתי דכתיב כי הוא חייך ואורך ימיך ·

הנני ממטיר לכם לחם מן השמים · ר׳ יוסי פתח פותח את ידך ומשביע
לכל חי רצון · מה כתיב לעילא עיני כל אליך ישברו · כל אינון בני
עלמא מצפין ומקפין עיניהון לקבל כגוון כך כל אינון בני מהימנותא בעלמא בכל יומא
ויומא לאשלמא מזוניהון מקבל ולאשלמא צלותהון עלייהו · מ״ט כגוון דכל מאן דמצלי
צלותיה לגבי קב״ה על מזונא גריס דיתברך כל יומא על ידי ההוא לילה דמזון דכלא
הוא · וטעמא דמלה ברוך יי׳ יום יום פלס לנא האל תשועתנו סלה נמי
קב״ה ולאשלמא צלותא על מזונא כל יומא כגוון דיתתכחו עמיה ברכאן כל יומא ויומא
לעילא · ועל דא לא לבעי ליה לאינשי לבעלא מזונא מן יומא ליומא לאחרנא ולא לעבד
יומא ליומא לאחרא הא׳ ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו · יום ביומו דייקא · בר
מערב שבת לשבת כמה דאוקימנא · וכדין אתתכח קב״ה מלא ברכאן בכל יומא ·
וכדין כתיב פותח את ידך וגו׳ מאי רצון הוה רצון דאתתכח מעתיקא קדישא
וכפיק מניה רצון לאתתכא מזוני לכלא · ומאן דאשיל מזוני בכל יומא ויומא הוה
אקרי הדא מהימנא ברי דבגיניה מתתברכין ברכאן לעילא · ר׳ אלעזר פתח ואמ׳ רומם
יי׳ את יריעות המיחלים לחסדו · כמה חית להו לבני נשא למהך בתרעוי דמלכא
קדישא ולמהך בתרעוי דאורייתא בגין דיתתכתון ברכאן לכלא לעלאי ותתאי ·
דתניא מאי דכתיב ישראל אשר בך אתפאר · אתפאר ודאי · מאי משמע · דכגון
ישראל

ישראל לתתן קס"ם מתפלר לשילה · ומאי פלרן דיליה דלתתכם כתפלין תו
דמתחכרן גווכי לתתפלרן · תלכן רונם יו"ת ירחיו · רונם יו"ת כירחיו מכעי ליה ·
מאי רונם יו"ת ירחיו · אלא רונם ה' את ירחיו כלומר תפיק ליה רנון ומתרגי
כהו קס"ם לירחיו דלחלין ליה · ומאן לימון ירחיו לתפיק לון אלי רנון · אלר ואמר
את המיחלים לחסדו לימון דמנפקן ומחכמן ככל יומא ויומא למכעי מזוכויהו מן
קס"ם · מתמא דכתיב את המיחלי לחסדו · ר' יוסי אמר לא תתקין סעודתא ככל יומא
עד דכעי כשותיה קמי קס"ם הוה מחכה סעתא חדא אמר ליה עיילן דתתיסיב מכי מלכא לכתר
דכעי כשותיה קמי קס"ם הוה מחכה סעתא חדא אמר ליה עיילן דתתיסיב מכי מלכא
מכאן ולהלאה לתתקינו סעודתא ודא הוא לרחא דלימון דאלי קס"ם דאלי חטאם
לימון חיבויא דלזלין עקימין כלרמי תורייתי מה כתיב כהו הוי מעכימי בכקר מכר
ירדפו ועד רונם יו"ת ירחיו את המיחלי לחסדו דויקא · וכתיב לעתמודעין
לימון ככי מהימנותא ככל יומא ויומא הכי ועבד כעם ולקטו דכר יום כיומו · יום
כיומו קאמר ולא דכר יום ליום אחר · וכל כך למה · למען אכסנו הילך כתורתי אם
לא · ככן לעתמודעין לימון ככי מהימנותא ככל יומא ויומא לימון לזלי כלרמ מיסר
בתורייתי · ר' יצחק אמר מסכת נדיק הוכל לעובא כפשוטו כתר דאכא כפשוט מלגלי
ולמקרי כתורייתי · ר' שמעון אמר תא חזי עד לא יכיל קס"ם לאורייתא לישרי לכחין
כין לימון ככי מהימנותא וכין לימון חייבין דלאו לימון ככי מהימנותא ולא קיימין
כתורייתי · ומה אכחין לון · כמן כמה דלתתר אכסנו וכל לימון דלעתכחו לימון
ככי מהימנותא רשום לסו קס"ם כרשומא דכתיב לחסד ככל המיחלים לחסדו והכל
למען אכסנו · וכל לימון דלא מעתכחי ככי מהימנותא לעתי מניהו כתרא עלאה
דא ומכא אכרין ואמר וכתן רשעים תחסר · ועם כל דא לא העדיק המרכה והמשיב
לא תחסיר · תלכן כהדיא סעתא לעתלומו ישראל לתתן כגווכא לשילה כמה
דלוקימנא ·

ויבאו אלימה ושם שתים עשרה עינות מים ושבעים תמרים וגו' · ולתתקף
לילכא קדישא כתריסר תחומין כלרכא סטרי עלמא ולתתקף
כשבעין עפרין וכלא כגווכא דלעילא · כהדיא סעתא לטוף טלא קדישא מעתיקא
סתימאה ומליל לרישיה דזעיר לפין לתר דלקרי שמיה · ומהכוא טלא דכהורא עלאה
קדישא הוא כגיד ובחית לתתא · וכד הוא בחית הוא מתפרש גלידין גלידין ולקריש
לתתא הדא הוא דכתיב דק ככפור על הארץ · כל לימון ככי מהימנותא כפקיולקטי
ומכרכלן שמא קדישא עליה ושהוא מכא הוא סליק ריחין דכל כוסמין דנפתא דעדן
דשא כים לתמשך ובחית לתתא · שויה לקמיה ככל טעמא דלימון כעי הכי טעמין
ליה ומכרך למלכא קדישא עלאה וכדין מתברך כמעוי והוא מסתכל וידע לעילא
ואסתכי כחכמה עלאה ועל דא לקרין דור דעה · ולזלין הוו ככי מהימנותא ולהון
לתתיכית תורייתא לאסתכלא כה ולמכדע לרחתה · ולימון דלא מעתכחו ככי
מהימנותא מה כתיב כהו עשו העם ולקטו מלי עשו · עשותא הוו כסכי לגרמייהו ככי
דלא הוו ככי מהימנותא · מה כתיב כהו ושחקו כרחים או דכו כמדוכה וגו' · מה לחטרח

לון

לון כל הלוי חלף לשון הוו בני מהימנותך · כנוהג דת לשון לחף מהימני בים
כקב"ה לף בעלן לאסתכלף בקרמוי ולשון בעלן לאטרחף גרמייהו כל יומא כתר
מזונף יומא ולילי דלמף לף סליק בידייהו פתף דכסמף · מלן נריס לון הלי · בגין
דלמף לשון בני מהימנותך · לוף הכף סטו העטולקטו סטו בסטוחף דגרמייהו ·
ובעלן לאטרחף עלים הדא הוא דכתיב וטהרנו כרקיס · כתר כל טרחף דת לף סליק
בידייהו חלף דכתיב והיה טעמו כטעם לצד הסמן ולף יתיר · מלן נריס לון הלי כגין
דלמף הוו בני מהימנותך · אמר ר' יוסי מאי לצד הסמן · לשכח דאמרי לים במסחף
כתרנומו · ואיכף דאמרי מם הצד לתחזר לכמה גווכין · לוף מכח לתחזר לכמה
גווכין · רבי יהודה אמר לצד הסמן יביקף דמסחף · רבי יצחק אמר חיש לפי אכלו
לקטו · וכי מלן דאכיל קמעף לקיט קמעף ומלן דאכיל יתיר לקיט יתיר · והא כתיב
לף העדיף המרבה והממעיט לף החסיר · אלא לפום חיזון דאכלין לקטין · מסמע
אכלו מלן דהוה אכילתיה וכניכך לף כתיב אכילתו · מאי קא מיירי · אחיד בר נש
בעבדה או בחמתף וסבור דהוה דיליה · לתף הכריח ואמר הלי עבדה דילי הוה ·
קריבו לקמייהו דמ"ל דאיכף · אמר לון כמה נפשתן כביתיכו וכמה כפשתן כביתיכו דלין
אמר כך וכך · ואפילו שעתא אמר לון מסה לקטו מהר וכל אחד מכייכו ייתי לגבאי ·
למחר נפקו ולקטו ואתיין קמייהו מסה סויין קמיהו מכח הוה מדיל ליה הלי הוה עבל
דלין לסכח הוה עמרף דעבדה כהוה מכח (וחל) עמרף לכל נפש ונפש מכיתיכו לפל קג
מדיל לדין ולסכח חברף הוה מיכלף דעבדה כהוה מכח דילוהי וחל עמרף לכל
נפש ונפש מכיתיכו · אמר עבדה דלין הוה · הה"ד חיש לפי אכלו לקטו · וכתיב עמר
לגלגלת מספר נפשתכם · אמר רבי יוסי כתיב

ערב וידעתם כי י' הוציא אתכם מארץ מצרים · ובקר וראיתם את כבוד
י' · ערב וידעתם כמלן דלעיל · אלא מה תלמוד לומר ויומף
לסתכוהו כיומים קב"ה בכפרף לתתר הסד בעלמף · כהוה ומכח דאמרי ערב תליף
דיכף בעלמף ולף לוקמוה דבניכך יהיה אכילתכם · מאי קא מיירי ערב
וידעתם כד לתתר דיכף בעלמ' תגדעון דכהוה דיכף אכיף י' ויתכון ממצרי' · ובקר
וראיתם את כבוד י' דלף בהוה ומכח לתתר הסד בעלמף ויתן לכו למיכל · רבי
חייא אמר לוכבף מה כתי לעילף בסבתנו על סיר הבסר וגו' · כיה סעתף לתתר ערב
דהוה ומכח דאתתר דיכף לתתר הסד בעלמף · הה"ד וידעתם כי י' הוציא אתכם
מארץ מצרים · תגדעון דהוה הסד דיעבד עמכון דאכיף יתכון מארעף דמצרי' · ובקר
וראיתם את כבוד י' דלף ידיע · וכי למה בשמע י' את תלונותיכם וגו' אמר ר' יצחק קבוד ה'
לף שכי קב"ה כימוסוי בר יכון מייבי עלמף שכיכון לון ומספכי רחמי לדיכף כמה
דאתמר · תלמי רבי אלעזר מהאי מכח זמיכון צדיקייף למיכל לעלמף דאתי ואי תיתי
כהאי גווכא · לף · שף יתיר דלף הוה כן לעלמין · ואלי אייבו כמה דאוקימכח דכתיב
להזות בבוקר י' ואכקר בהיכלו · וכתיב עין לף רואתך אלהים זולתך וגו' ·

ראו כי י' כתן לכם השבת · ר' חזקיה פתף סיר המעלות מתעמקי קראתיך
י' · סיר המעלות בתף ולף פריש מאן אמרו · אלא סיר המעלות דזמיכון

כל כמי עלמא למיזר דומין הלי סיר לחמרים לדרי עלמא ומלי הוא מעמיקים
קרקעיך . הכי תלכה כל מאן דמצלי צלותא קמי מלכא קדישא כעי למיבעי בעותיה
ולבלאה מעמיקא דלבא בגין דיסתכח לביה אלים בקלא ויכוין לבא ורעותא . ומי אמר
דוד הכי . והא כתיב ככל לבי דרשתיך . ודא קרא סגי מלי כעי מעמיקים אלא הכי
תלכה כל בר נש דבעי בעותיה קמי מלכא כעי לכווכא דעתיה ורעותא מעיקרא דכל
עקרין לאמשכא ברכאן מעמקא דביריא בגין דיכניד ברכאן מכווכא דכלא . ומלי
הוא . הוא מלי דכפיק מכיס ואשתכח מכיס הוא סדר דכתיב וכסר יצא מעדן
וכתיב נסר פלגיו ושמחו עיר אלהים . ודא לקרי מעמיקים . עמקא דכלא עמקא
דביריא לאמשכא ברכאן כפקין וכנדין לברכא כלא ודא הוא סרות לאמשכא ברכאן מעלמא
לתתא . אמר רבי חזקיה כל עתיקא סתימאה דכל סתימין כעי לאמשכא ברכאן לעלמין
תתאי . אמר ר' יהודה ככל יומא ויומא מתברך עלמא מסדור יומא עלאה דהא כל
ומכווין לאתגידו מכיס ומשתקיין מכיס . ומאן דמצלי צלותיה כעי לכווכא לבא
ורעותא לאמשכא ברכאן מסדור עמיקא דכלא בגין דיתקבל צלותיה ויתעביד
רעותיה . אמר ר' יהודה ככל יומא ויומא מתברך עלמא מסדור יומא עלאה דהא כל
סיתא יומין מתברכאן מיומא סביעאה . וכל יומא יהיב מסדור ברכ' דקביל בסדור
יומא דכיס ועד מסא מא'ים ש'ית ממנו עד בקר . מט בגין דלא יהיב ולא יוהיף יומ'
דא לחברים שלא כל חד וחד סליט בלחודוי יומ' דילים . דהא לא סליט יומ' כיומא
דחברים . כגוני כך כל חיכון חמסא יומין סליטין כיומייהו ומשתכח כיס מה דקביל
ויומא סתיתאה דמשתכח כיס יתיר . ואוקי הא כפה דרכ' מלי דכתיב יום
כמוני ולא לתתיר הכי ככל שאר יומין . אלא הכי אוקמוה . לכל כמני לחודוהי כיס
מטרוניתא לאתקנא פתורא למלכא בגין כך תשתכחו כיס תרין חולקין חד ליומיס
וחד לתקנא למלכא כחדוותא דמטרוניתא ומשו לילי זווגא דמטרוניתא במלכא
ומתברכאן כל סיתא יומין כל חד וחד בלחודוי . בגין כך בעיבר כם לסדרי פתורי
בלילי דשבתא בגין דשארי עלי ברכאן מלעילא וברכתא לא תשתכח על פתורא
ריקניא ומשו לילי חדוותא דמטרוניתא במלכא וזווגא דלמטן . בגין כך
דולעין רוזא דא וזווגא דלמטן מעם לעם . ראוכי יי' כתן לכם בשבת . מלי שבת יומא
דביה כייקין שאר יומין ומשו כללא דכל חיכון סיתא לאחרנין . רבי יוסי אמר וכן כמי
כנסת ישראל לקודשא בריך הוא כללא דכל חיכון סיתא לאחרנין . רבי יוסי אמר וכן כמי
דוד הכי . והא כתיב ככל לבי דרשתיך . ודא קרא סגי מלי כעי מעמיקים . עמקא דכלא עמקא
דביריא לאמשכא ברכאן מעמקא דביריא בגין דיכניד ברכאן מכווכא דכלא . ומלי
הוא . הוא מלי דכפיק מכיס ואשתכח מכיס הוא סדר דכתיב וכסר יצא מעדן
וכתיב נסר פלגיו ושמחו עיר אלהים . ודא לקרי מעמיקים . עמקא דכלא עמקא
דביריא לאמשכא ברכאן מעמקא דביריא בגין דיכניד ברכאן מכווכא דכלא . ומלי
עקרין לאמשכא ברכאן מעמקא דביריא בגין דיכניד ברכאן מכווכא דכלא . ומלי
תתאי

מחלל ויחל דשבתא בידוי בעובדתא · כרגלוי למיהך בר מתרין אלפין אמין כל חלין
חלולא דשבתא חיזון · ז ופה לית ממקומו לא ליהוי לחתר יקירא דקודשא דהא לכר
מכיס אלדים לאחריו כיכסו · כבוד לחתא לא ליהוי רוח דעטרא דשבתא בגין כך לא
ופה לית ממקומו · זכאין מולקים מאן דזכי ליקרא דשבתא זלאה ליהוי בעלמא דין
ובעלמא דאתי ·

ויאמר י׳ אל משה עבור לפני העם וגו׳ · רבי חייא פתח חנה מלאך י׳
סביב ליראיו ויחלצם · זכאין ליזון דזיקוייהו דקב״ה לחתרעי
ביקריזון יתיר על דילים · תא חזי כמה חיזון בני עלמא דמחרפי ומגדפי למילא בגון
סנחריב חרף וגדף ואמר מי בכל אלהי הארצות וגו׳ · וקב״ה (מחיל) לא תבע מניה ·
כיון דאתושיט ידיה על חוקיה מה כתיב ויהי מלאך י׳ ויך במחנה אשור וגו׳ · ירבעם
בן נבט מה פלח לעגו ומקטר להם ומשכח להם וקב״ה לא בעא מניה · וכד אתה עדו
כניהה ואתבי עליה ואושיט ירבעם ידיה לקבליה מה כתיב ותיבש ידו ולא יכול
להשיבה אליו · ועל דפלח לעגו לא תבע ליה קב״ה · פרעה הרף וגדף ואמ׳ מי י׳ וגו׳
וקב״ה לא תבע מניה עד דסריב בהו בישראל לכתי׳ עודך מחזיק בתומתך בעמי · הכא יד י׳
היית במקנך וגו׳ וכן בכל אתר קב״ה תבע עלבונו לבדיקוייהו יתיר על דילים · הכא
משה אמ׳ עוד מעט וסקלוני אמ׳ליה קב״ה משה לאו שדין הוא למתבע עלבונך אלא
עבור לפני העם ואחמי מאן יעשוט ידוי לקבלך · וכי כרשותייהו אתקלים לו כרשותי
ומטך אשר הכית בו את היאור קח בידך והלכת · מ״ט משו דמחקק בנסין הוא ושמא
קדישא עלאה רשימא ביה בקדמיתא כמה כמה לאתמר דרך נהם עלי נור · נהם
הא אתידעך אלא אתר אתגלי דכתי׳ הנני עומד לפניך שם על הצור · ואלו
נור כלא הצור תמים פעלו ותמן ידעי משה היך קלים נהם עלי נור והא חוקיהא
מלי · אלא אמר רבי יהודה לי ליסתיק קרא יתות · אלא הא כתיב והכית בצור ויצאו ממנו
מים · אמר ליה ודאי הכי הוא אלא לך כל שמא ושמא אלוהים שמהן דקדישין דקב״ה
אלא עבד נסין וגבורן ואפיק כלא דאסטרין לעלמא כם לאפקא מיא · אלא לי הכי הא
כתיב הן הכה צור ויזובו מים · אלא מקי לשמיה · אל פטישא תריפא בקטרוי ודישא
ואת שחיל לא · אלא הא חזי כתר צור גבורה וכד בעא קב״ה למהחא לו לשלקא
אתגזר גפורים לא והיהוי גבורה מהי ולקי ודא הוא דכתי׳ הן הכה צור ויזובו מים · ואי
לאו דאתגזר הדי צור ולקי כאתר דאסטרין לא כביעין מיא · אמר ליה הכי הא
כתיב צור ילדך תשי · ותניין מהי תשי כלומר הלשת ליה · אל ודאי הכי הוא דאלמלא
יכדעון חייבין דהדי צור ומיכא לא אתגזר לקבלייהו ולשקלה לגן יתכנון מלמחב קמיה
אלא הלשת בעיבייהו הוחיל ולא מסתבלי ביה ולא מסתכלי בדרמויהו (פ״ל נכנסייהו)
ועל דא צור ילדך תשי · ר׳ לכח אמ׳ חיל צור והי׳ צור · מסטרא דצור עלאה נפק צור
לחברא · ומהי צור עלאה צור דכל צוריך · נמהי היהוא דאולידו ליסר׳ לכתיב צור
ילדך תשי · דהא מסטרא דצור עלאה נפקא צור לחתא מסטרא דחיוא נפק
גבורה · וחזלא הא כתיב דאר׳ אלעזר כתיב מי ימלל גבורות י׳ · מאי גבורות י׳ לאכללא

ונכורם לעתכח וכניכו כך נור עלהם לקרי׳ · ותעכח לל מחולך דל כהירו דלכל ׳
מלי כיהו חסד עלהם דליהו כהירו דלכל · תו אמר רבי לכל מיס בכל מקום הל
ידיעל וקכ״ם כהלי נור לתעבר לחרקל מיל דהל לל לתחזי ללל מבדולה ידל הול
לתל וכיסל דקכ״ם · ועל דל עכח דוד ואמ׳ הספכי סנור לגס מיס וגו׳ ומעמ׳ הספכי
דהל לאו לרחוי דנור ככך · ועל דל בנור עלהם לפיק מיל מלתר דלתת׳ ומס עמיס
דלתתל סלע · דכתיב והוכלת לכס מיס מן הסלע · וכמ׳ לפיק הלי סלע מיל · כחילל
דנור דלעילל · ר״ם אמר סנור תמיס פעלו׳ דלתסכך נור למעכב פעלו׳ תמיס · ומלי
ליהו לכרכס דכתיב סתהלך לפכי והיה תמים · ודל הול הספכי הנור לגס מיס
ומעמע תמיס פעלו ודל לכרכס כזעתל דלתהדר תמיס · כזעתל לאחרל תכויב כל
לתעכב מזה וכעל לתפקל מיל כהלי נור כחוביות דיסרלל לל לתהדר תמיס
כקדמית׳ · כיס זמב לתרעב מזה ואמר נור ילדך תצי · כלומ׳ חלצת ליס ממס דהוס
בקדמית׳ דכנויו כך לל לעתכח תמיס הסת׳ ולתעכי כיס דיב׳ מס דלל הוס כיומו׳ ·
ילדך כלומר עליתך · אר״ל לכח מלי דכתיב היס יי׳ כקרכנו מס לין · וכי טפסין הוו
ומרלל דלל ידעו מלה דל · ודל תימו סכיכתל קתייהו ועכשי כתוב עליהו דסחרן לגן
ולכון לאמרו היס יי׳ כקרכנו מס לין · גוכרין דחמו זו וקרל דמלכיהון על ימ׳ ·
ותכיכן רלתה מפתח על היס מס עלל רלה יחזקלל · ליכון לעתכחו טפסין ולאמרו
היס יי׳ כקרכנו מס לין · חלל הכי קלאמר ר׳ שמעון כשו למכדע בין עתיקל סתיומלם
דכל סתיומין דלקרוי לין · וכין זעיר לפין · ועל דל כתיב היס יי׳ כקרכנו מס לל
כמס דכתיב סולך כתורתי מס לל · חלל היס יי׳ כקרכנו מס לין · לו סכי לאמלי
לתעכחו · חלל על דעכידו פרודל ועכידו נסיוכל דכתיב ועל כשותה לת יי׳ לאמרו
ומרלל לי הלי כמלל כגווכל חד · ולי הלי כמלל כגווכל לאחרל · מיד ויכל עחלק ·

ויבא עמלק וילחם עם ישרלל כרפידים · ר׳ יוסי פתח לעריכם זורעי על
כל מיס מעלחי רגל הסור וסחמור · לעריכם זורעי על כל מיס תמן
תכיכן כמס מיס וכמס מיס מעתכחין · זכלין ליכון ישרלל דלית זרעל לסו חלל על
המיס דכתיב ויחכו עס על המיס · ליכון הוו עכפי ליולכל דקכ״ם · דתניל לולכל
לית לקכ״ם וסוף לולכל דכרכל ותקיפל וכיס לעתכח מזוכל לכלל וסוף לתחס
כתריסר תיומי׳ מתקלל דלתתקפו כלרכע רוחי עלמל ועכפין לחידין כיס ויזרל
מעתפק כנוסף דססוף לולכל וליכון מכעין עכפין סחרב׳ דילהון וסיינו דכתיב ויכאו
לליהם נס עתיס עזרם שכת מיס ומכעיס תמרים · והל לוקמוס ואתמר ככמס
לתר · מלי ויחכו עס על המיס · שלל כסוף זמכל עליהו ישרלל על ליכון מיל דליכון
עכפין דלולכל דלקרון המיס סזדוכיס · ועל דל לעריכם זורעי על כל מיס · מעלחי
רגל הסור וסחמור · ליכון תרין כתרי עמלל דלחידין כהו עיין עעו דלקרון סור
וחמור · וסייכו דכתיב ויסי לי סור וחמור · כגין דלכן חכים היס כחרעין וכליכון
כתרין תל תרין · וכליכון כעל לעובדל ליעקב כמס דכתי׳ לתרמי לוכד לקו וסל לתמ׳ ·
וכסיזרל זכלין מזלחי להו ולל וכלי לזלטלף עליהו כסל מעלחי רגל הסור וסחמור
דלל עלמי כהו · אר״ל לכח כל מזדווגי כחדל לל יכלין ככי עלמ׳ למיקס כהו · ועל דל

כתיב

משרתי אורך יש לו חיל אין
תיבות מלאת בינה ובראשי פרקים רבי
תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן
כתיר יהי נר תמיד יוסף ויתרון
יהי מאיר בתורה ויבא
ויבא לעומת זה עשה השלום

פתוב לא תחרוש בשור ובחמור יחדו · ויחד דיוקא · ותניגן לא יהיב לוכים דוכתא
לזיכין כיון דסא בעובדא לתעבר מיה דלא לתנטריך · וכד מזדווגי כחדא לא יכלין
למיקם כקדמיי · מכין סטרא לסטן נפיק מתקיפותא דילהון דלקרי כלב ודא תניפא
מכלהו סס"ג ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו · תמר קכ"ם לתון לתמרתון היום ו'
בקרבנו אם לין הרי לכי מוסר לתכם לכלב · מיד ויבא עמלק · ר יהודה אומר לחטוית
גוים עמלק ולחריתו עדי אבד · וכי לחטוית גוים עמלק והלא כמה ליטנין ועמין
ולומין הוו בעלמא עד לא לתא עמלק · אלא כך פעקו ישראל ממכרים לחילו ולומתא
כפל על כל עמין דעלמא מיסר סס"ג שמעו עמים ירגזון חיל לחז ויושבי פלשת · והלא
הוה עמא דלא הוה לחיל מגבורין עלמין דקס · ועמלק לא הוה לחיל (א) סס"ג והלא
הוה לגדים · לא לחיל למקרב לגבך · ועל דלא עיית נוסס עמלק הוה · קדמאה דלתתא
לגחתא קרבא כישראל עמלק הוה · וכגוני כך ולחריתו עדי אבד דכתיב כי מחה
למחס את זכר עמלק · תמחה את זכר עמלק סס"ג ולחריתו עדי אבד · עדי לכבד
מכעני ליה · אלא עד דייתי קס"ג ויכלה ליה כלומר עד דקלה יהא אובד ליה דכתיב
כי מחה למחס · אמר רבי אלעזר · תא חיב דכתיב תמים פעלו ועבד עמהון חסד
לאפקא לון מיא לא סבק דיודיה דסא כתיב ויבא עמלק · ר אבא פתח ואמר יש רעה
הולם רליתי תחת השמש · כמה כבי כעא לטעימין לבא בנין דלא מסתדלי כאורייתא
יש רעה הולם · וכי יש דעה דהיא הולם ויש רעה דלאו היא הולם · אלא ודאי יש
רעה הולם דתכונן מסטרא דסמאלא דפקי כמה גרדיכי כימוסין ומתבקנן כאויר ·
וכד בעיין למופק לזלין ולסתלכין בכוקבי דתהום רבה · לבתי כפקין ומתחברן כחדא
ובקעין לוירין ונפלטין בעלמא ומתקרכין לגבייהו דכבי כעא וכל חד לא רעה כלא
לא תלוכ לך רעה בנין דלתתא בתסקופ על כני כעא · הולם לאו היא הולם · כד
פריש סלי על בבי כעא עביד לן קטנין מממופיהון · לתיין גבאי נדקה נפיק הוא
מחלת כידים · אל לא תפוק מדודך · לתיין מסבבי היא מחלת כידים · לתי הוא
למיכל מממוכיה מחלת כידים בגין לבטרא ליה לאחרא · ומן ומא דפריש עליה דבר
כעא היא הולם כאלו עביד מרע דלא לכיל ולא עתי · ועל דא היא רעה הולם · ובלהם
מלכא גוים בחמתא ומחולים עשר ויתן לו השלים עשר וכסף וכסוד וגו' אלו קרא
לאו רשים ספים ולאו ספים רשים כתיב לים עשר יתן לו השלים עשר וכסף וכו'
אלו ולא יעלימו סהלדים לאכול ממנו · לי אכי לאו כרשותיה הוא דכר כעא · אלא לי
כתיב ולא יעזבנו סהלדים לאכל ממנו סוכא לאר אלא ולא יעלימו בגין דהוה
היכנים להיות רעה וחליד פה קלקם לא עלמים עלה · וכל אריחו כעביב מרע אלא
קריב לממוכיה ולא לפיק מכיה וכטיר ליה עד דהוה יפוק מעלמ' ויתי לחרא ויפיק
ליה דהוה כעלו ובלהם מלכא גוים ואמר עשר אמור לבעלו לדעתו · מלן כעלו דא
לחרא לירית ליה ולמה זכה למסוי בעלו דסס"ג עתיד בנין דלתי קיימי להיות רעה
ולתרעי כה סס"ג לרעתו כעביל הוא רעה דלתדבק כה לחרא זכה ל"ג למסוי
בעלו דהוא עתי' סס"ג לרעתו כלומר בגין רעתו דהוא מתדבק כה רוח ליה הלי
אל יש רעה הולם הלי מלן דיתיב בחולקא טבא בכית מלכי והוא גזל לקבל מלכו

(א) גמ' בקלב בר יוסף מרישן ואזלן לברא מערבא פרשה דלי עד לעלמא ואמרבא פרשה דישמ"ל קריא ואזו בתריב ויערב ויבקע ויעש פרשה ויבא ויל"ך תקבו: ובכל נמי מיסתברא מאחרין תקבין פרשה לעילא ומפרשה קריא ואזו בתריב ואזו ולבן ויבא ויל"ך שעירא:

בתסקופי מלין הוי לתדבק בהדוח רעם חולם. כבר נם שביב מרע דכל לרמוי בתסקופא דה כשיבא ודא לא כשיבא. כך ישראל קלם נטיל לון על נדפי כשרין לסחר לון בעכטי יקרא. שביבתיה נטיל קמויהו. כחת לון מכח למיכל. לפיק לון מיית מתיקי ואיכון הוו חולין עמיה כתסקופין. מיד ויבא עמלק.

ויבא עמלק. הלי סמעון רזא דחכמתא מגזרת דיבא קשיא קא לתתא וקרבא חדא מסתכא לעילא ותתא. ולית לך מלא כאוריית דלא לית בה רזין עלאין דחכמתא דמתקשרין בשמא קדישא בכיבול אמר קלם כד ישרש זכאין לימון לתתא לתגבר חולא דולי על כלא. וכד לא מסתכאו זכאין בכיבול מתיסין חולא דלעילא ותתגבר חולא דדיבא קשיא: (א) תא חזי כשעתא דחבו ישראל לתתא מה כתיב ויבא עמלק וילחם עם ישראל לתתא לקטרגא דיבא כרחמי. וכלא מסתכא לעילא ותתא. ברפידים. ברפו ידוס דרפו ידיהון מאוריתא דקלם כמה דאוקימנ'. אמר רבי יהודה תרי זמני לגח קרבא עמלק בישראל. חד בכא וחד דכתיב וירד העמלקי והכנעני ונו'. אמר רבי סמעון לעילא ותתא. קטרוגא דקדשא בריך הוא הוה לעילא כמה דאתמר. לתתא בקלם הוא דהוו נסבי לגברי ובזרי לון ערלתא דרשימא קדישא וכטלי להו ואחרמו לון לעילא ואמרי טול לך מה דאתרעית. ועל כף דקלם הוא כלא. (סמ"ג קכלא)

ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק. וכי משה אמת אל יהושע בשלמא משה קרבא קדמאה דקלם פקיד אלא משה זכאים חולקיה דאסתכל ויהב עקרא דמלה. אמר משה לבא לזמין גרמי להדוח קרבא דלעילא ואנת יהושע זמין גרמך לקרבא דלתתא ושייבו דכתיב ושים כאשר ירוה משה ידו ונבר ישראל דלעילא וכגון כך בליק משה מקרב לתתא כגון לאזדרזא בקרבא דלעילא ותתבנא על ידוי. אמר ר' סמעון וכי קלם היא בעיניך קרבא דא דעמלק. תא חזי מאן יומא דאתברי עלמא עד הדוח זמנא ומסדוא זמנא עד דייתי מלכא משיחא ואפילו כיומוי דגוג ומגוג לא יסתכא כוותיה. לאו כגון חיילים תקיפין וגבורין אלא כגון דכבל סטרין דקלם הוא. ויאמר משה אל יהושע. אמאי ליהושע ולא לאחרא והא בהדוח זמנא רביעי הוא דכתיב ויהושע בן נון נער וכ"ש הוא ביישראל תקיפין מכיה. אלא משה בחכמתא דסתכל וידע. מאי מאי. אמאי למשלח דהוה נחית מסטרא דלעילא למיזעא לעמלק לאתתא. אמר משה ודאי קרבא הכי לאתחזי יהושע בהדוח זמנא בדרגא עלאה יתיר מסתכא. אי תימא דכשכיבתא מסתכא בהדוח זמנא. לאו הכי דהא כמשה אתנסיבת ואתאחדת מסתכא יהושע דאתאחד לתתא מיכיה. וכמ"ש. אמר רבי סמעון בהדוח אתר דאתקרי כעיר. ויהיבו דאתאחד לתתא מאי דכתיב עיניך תראינה וירושלם נוה שאנן אהל בל יצען בל יסעו יתדותיו לנצח. וירושלם. וירושלם דלעילא דאקרי אהל בל יצען דלא מסתכא יתיר מדותיו לנצח. וירושלם דלתתא למה כמה דאתמר. כעיר ודאי. לא ומים מתוך למה כגלותא ודא הוא רזא דכתיב ויהושע בן נון נער. כעיר ודאי. לא ומים מתוך אהל. הדוח דאקרי אהל בל יצען מלמד דכבל ומה ומה הוא יציק משכיבתא כמה דאיהו כעיר דלעילא לא ומים מתוך אהל ונציק מיכא תדירא. כך אהל נעיר

דלתתא

דלתתא לגו ימוש מתוך הסלע ויסיק מכוס תדירא כגון כך חמוץ מסה למחלל כחוט
למיעל לעמלק לאמר משה ודאי הסי כער לקבליה ויסלוס עליה לכנסת ליס מיל יקוט
ויחם משה אל יהושע כאר לנו מכאים ונא הלחם בעמלק דילך היא ודאי קרב דלתתא
ואנא אזדרז לקרקא דלעיל כאר לנו מכאים זכאין כני וכאין דיתחזון למהך עמך
ארם בעתתא דכפק יהושע כער תתער כער דלעילא ותתקן ככמה תקונין ככמה
זיכין דתתקיב ליה למיהב לקרקא דא לנקמת נקמת דכרית והייכו דכתיב ארב
נוקמת נקם כרית ודא הוא רזא דכתיב ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב
לפי חרב ודאי ולא לפום רמחין וזייכין אלא כארב הסי היא דלקרי ארב נוקמת
נקם כרית ומשה תתקן לקרקא דלעילא וידי משה ככדים כבדים מאם יקירין
קדישין לא מסתלכן לעלמין יקירין דלתתזון לאנחא כהו קרקא דלעילא ויקחו
לכן ויסומו תחתיו ויסב עליו כנין דישראל ערירן כנערה ויכא עמהון כנערויהון
ואהרן וחור תמכו כידוי משה אחד ומוס אחד ויהי ידיו אמונה אמונת משמרת
ודאי וכי על דאהרן וחור דתמיכו לידוי הוו ידוי אמונה אלא משה כלא כאכמתא
עכיד מה דעכיד לאהרן וחור דא מסטרא דילים ודא מסטרא דילים וידוי כאמנשיתא
ויגבל ויהי ידיו אמונה לאהרן כנין דיתער סטרא דילים וחור כנין דיתער סטרא
דילים והוו אמונה כידוי מכאן ומכאן לאסתכאה סיומא דלעילא
והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל כאשר ירים דזקיף ימיכא על
שמאלא ואתכוון כפריסו דידוי וגבר ישראל דלעילא וכאשר
יכוח ידו וגבר עמלק כשעתא דישראל לאתתא מסתככין מכלותא לא יכלין ידי משה
למיקס בזקיפו וגבר עמלק מכאן לוליפכא תשב דכתיב פרים כקרקא לתקכא
גרמיס ככלא ישראל כעיין לאסתכאה כגלותהון עמיס תאכא בקרקא דא דעמלק
לאסתכאו עלאין ואתתאין ואל דא ויסי ידיו אמונה והיימנותא כדקא חזי ויסי
אמונה ויהיו ידיו מכעי ליה אלא כנין דתליא כלא כיימנותא כדקא כתיב ויסי ידיו
ידיו כנין דסוף עקרא דכלא וכתיב יימנך יי כאדרי ככא ימינך יי תרעץ אויב
ויאמר יי אל משה כתב זאת זכרון כספר וגו׳ תא חס כתיב לעילא
ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב ויחלש ויהרוג מכעי
ליה אלא ויחלש כמה דאתמר חולש על גויס יהושע סוס חולש עלייהו וסוס חרב
כוקמת נקם כרית קטיל לון דכתיב לפי חרב כמה דאתמר כתב זאת זכרון
זאת דיקא ואפיס כאזכי יהושע דסוף זמין לקטלא מלכין אחרכין כי מחה אמחה
משה לעילא אמחה לתתא זכר דוכרכא דלעילא ותתא אמר רכי יצחק כתיב
כי מחה אמחה וכתיב תמחה את זכר עמלק אלא אמר קכ"ה לתתון מחון דוכרכיס
לתתא ואנא אמחה דוכרכיס לעילא אמר רכי יוסי עמלק עמין אחרכין חייתי עמיס
וכלהו דחילו לקרקא כהו כישראל כר חיהו וכגין כך יהושע סוס חולש עלייהו
רכי יוסי אמר ויחלש יהושע דתכר חילא דלסון לעילא
ויבן משה מזכח ויקרא שמו יי נסי ויכן משה מזכח לקכל הסוף דלעילא
ויקרא שמו יי נסי מאי יי נסי כגין דלקבל נקמתא דהסוף דמיומא

קדושת דיבור דהיינו מהסוה ומכח לתקרי תרב מוקמת נקט כרוות. ר' יוסי אמר וכן
מצה מוכח. מזכח לכפר עליהן ויקרא שמו ה' ממן. אמר ר' חונא שמים דמזכחא
דהוה יו"כ כלי כלה ומס נסכו. וכלה מלה חד על דלתברשו ישראל ולתגלויה דהוה
לת קיומא דשמ"קדושה: מכאן לולפכא דכיון דלתנזר כריה כם ולתגלויה
כי לת קיומא דקדושה קיומא דהוה דלקרי מזכח לכפרה עליה. ומס שמים יו"כ
כגונא דלת) ונכ מס מזכח ויקרא לו אל שדי ישראל. למען. לסהוה לתר דלקרי מזכח
ומען שמים אל אלהי ישראל. אמר רבי יוסי מאי דכתיב וירשו לת אלהי ישראל נע'.
וכי מען יכיל למחמי ליה לקב"ה והא כתיב כי לא יראני האדם וחי. אלא אמר וירשו.
שלא הכי תניא כל מען דלסתכל בקשת כמען דמסתכל כסכיך ולסתכלה כסכינת
לסיר. ועל דלא לסיר ליה לתיבים לסתכלה כאנפוי דכתיב כסעת דפרסי ידויהו.
אמר ליה בקשת בקשת. מען קשת. אמר רבי אלא בקשת בקשת מאי בקשת בקשת
אמר ליה בקשת דלעילא. ובקשת דלתת. בקשת דלעילא כגווני דכל מען דיסתכל
בגווני כתיבי לסתכל כתתר דלעילא ולסיר לסתכלה כיה דלא ועביד קלנא
כסכינתא. בקשת דלתתא מאי היא. הוה לת קיומא דלתרעים כיה ככר כם
דכל מען דלסתכל כיה עביד קלנא לעילא. אמר רבי יצחק לי הכי וכתיב שים כף
ידך תחת ירכי דהוה לומי ליה כהאי לת. אל תכא להו לתכסן לעלמא דלית לישנא
כאחר כני עלמא. ועוד שים כף ידך תחת ירכי כתיב ולא כתיב ראה תחת ירכי
כגב לסיר לסתכלה בקשת בתם כמה דתניין. תלתא וירשו לת אלהי ישראל
דלתגליא קשת עלייהו כגווני ספירין כהירין מלמטן לכל עיבר. משמע דכתיב לת
אלהי ישראל ולא כתיב וירשו אלהי ישראל. אמר רבי יוסי כסורא דכוותיה דסכינתא.
ואלו היו הוה למשם לסכינתא דלקרי נער כמקדשא וכנין כך לת דיוקא.
ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר. דלתרעים כיה תחות דוכתיה חד לכוכת מלכון
לכנין דהוו כנין כמנרים דתניין לתתא חדא לולידת כמנרים והוו לתניין סרכי
פרעה ועלת ליה כחד לכנתא ולתא פסילה ולחיד ליה ולתרעים תחות רגלוי
דסכינתא וקיימ קמיהם עד דלתוקד כי מקדשא דלתתא דכתי ולא זכר סדום רגלוי.
ר' חונא אמר לכנת הספיר כהירות דספי קלדוטו בקכדיטי גליפין עלהון דמתלטטא
לסכעין ותרין עכרי ההלוויסדתיך כספירים. וכעשה השמים. מאי עשה השמים. אלו
אמר מס עשה השמים גליפא כסכעין ותרין שפין פרחין מלמטן לכל עיבר. חוץ
מיזו דהוה עשה השמים כחיוו שמיה ממש. ר' יהודה אמר כל לתרעי כהוה כהירו
דחיוו דמתגלפא מסטרא דסכינתא. אר"מ זקוקים לי הכי והא אתין לימון לתקהירו
כתריסר תחומין ולא לתעדיו מסחרנותהא לעלמין. דתניין תריסר תחומין גליפין
עלהון כמתקלף סליקו כחילק קדוש רב ותקיף. וכלהו כהירי כמטרופית כד לתחבר
כמלכא. ודלא הוה עשה השמים עשה השמים ממש. וכל לימון כהירין מכילין מכהרין
כיה כהירו דמטרופית ותלתא כהירו דאין אתין דסחרנתא רשימין כיה כהאי כתר
וקרינן להו אתין פולסי דמרע דלתלגם כהו ממש דסכינתא מתלטטן כדיכא הכא

פרשת וישמע יתרו

וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה וגו' ר' חזקיה פתח ואמר ושח להרן את ידו. כתיב ידו חד כנין דכתי' להרים ידיו לשלוח ולהו לוקוחה רוח. לפי שהיה כספרה דשלמה מלכה דכל מעשר סולטנין ממכן וחכון עשרה סלטין לסר היו כתיב. חלק חיכון עשרה די ממכן על פריסו דידין לשלוח ולהו חיכון כנלוחין וכשוחין הלי חיסו כר כם דחלטוחיה מעשר סולטנין ממכן וחכון עשרה סלטין לסר היו כתיב. חלק חיכון עשרה די ממכן על פריסו דידין לשלוח לכטל נלוחה לו סהיה כרכת ויהכי כיה חילה לחתיקר ממח קדיסה וחתכרך מתחה. כיון דמתחה לחתכרך מסהוח פריסו דידין לשלוח כדין חתכרכה משלוח וחתיקר מכל סטרין. ושון עשר חיכון ממכן לכטלה מחיכון כרכתן דלשלוח ולחרקה לחתה ולכרכה לסהוח דמכרך ליה דכתיב וחכי חכרכם. כנ"ל יסתמר כר כם כשעת דיריס ידוי לשלוח למיהי כנלו לו כברכן לו כשעותה ולה יריס ידוי למנכח כנין דחלטן עשרה חיכון זמיכון ומתערין לנכי סהוח פריסו דידין וחו"ש חוח למנכח חיכון עשרה לטוין ליה כמחתן וחרכני. ותמכיה לוחטין וחלי דכתיב כיס וילחב קללם ותכוחלו וכדין רוח מסלכה סרייח על חיכון דין דחיהו לחרסה למסרי על פתר ריקוניה וברכתה לך סרוח כחתר ריקוניה ועד הרימותי ידי חלי"ש עלוין מתרגם כנלו. וכהלי פריסו דידין לית רזין עלוין. כשעתה דחתרסו ולזדקפו לשלוח חוקיר כר כם לקבל כשמ רזין עלוין. חלה ליחדל רזין דעשר לחמירן כנין ליחדל כלה ולחתברך שמ קדיסה כדקה חזי ולחזי ליחד לרחיכין פנימיין ורחיכין לכבר כנין דיתברך שמ קדיסה בכל סטרין ויתיחד כלה כחדה שלה ותתה. פתח ואמר ולה ירחו פני ריקם. ולה ירחו לפני לה כתי' שש פני רזין דזקיפו דחכנסן כד זקיף לון כר כם לשלוח דכתי' לה לזדקפה כריקוניה חלה כנלו וכבעותין וכברכחן לו כחד מכוניו. ולה ירחו פני ריקם. ולה ירחו לפני לה כתי' שש פני רזין דזקיפו דחכנסן כד זקיף לון כר כם לשלוח ואמר ולה ירחו פני ריקם לה חיהו רזין דזקיפו דחכנסן כד זקיף לון כר כם לשלוח דכתי' לה לזדקפה כריקוניה חלה כנלו וכבעותין וכברכחן לו כחד מכוניו. ולה ירחו פני ריקם. ולה ירחו לפני לה כתי' שש פני רזין דזקיפו דחכנסן כד זקיף לון כר כם לשלוח דחתון רחיכין כגוונה דלשלוח ולחלן קיימין בקדמיתה על סהוח זקיפו דחכנסן

ס ב ג ס ב ג ונהלך

וישמע יתרו

וישמע יתרו

לפרעה ואמר ליה יי אלהי העבריים שלחני וגו׳. פתח ליה ואמר לך ידעתי לך

יי׳. וכעת קבה דתיקיר שמיה כחדעת דהיה ויקירת לשולף׳. כיון דשלקי ליה

ולעמיה פתח ואודי ליה לקבה דכתי׳ יי׳ כצדיק לויה דהוה מלכה קדושיום דכל עלמ׳

כיון דהיה מודי כל שאר מלכין מודין דכתיב לה ככהלי מלכי קדם׳. פתח יתרו

כומרא עלאה וברכתך רב ממנה דכל ממנה דכל עשון מחרבין ומודי ליה לקבה

ואמר עתה ידעתי כי גדול יי׳ מכל האלהים כדין מסתלק קבה כיקריה עילה ותתא

ולבתר יהב תורייתה כשלומו על כלה. מלה לרבי אלעזר כריה ע׳ כתיב

יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם. פתח ר׳ אלעזר ובשיק ידוי. ככה רבי אבא

ואמר כריתה אב על בני׳ מאן ירתה על רבי אלעזר למשלמא מלוי. בר רחומו דמר

זכאה מאן דזכיך למשמע מלין אלין קמיה אלה כבשיק כמו למשלמא דיתי. ואמר

רבי אבא מה כתן אתן לך כתיב כיתרו כתן מדין כתיב. אל כלה היה אחד בקדמיתא

חמוי דיוסף כתן אתן לך ולבתר חמוי דמשה כתן מדין. וכלה רזא אחד. דהה אלין

תרין משה ויוסף כדרגא דרזא אחד קיימין ואם דאמר כתן מדין רזא דא אמת

מדכיוסף משה ויוסף כרזא אחד קיימו ואתרין כחדא. אלו ואלו על ריבוי ר

אבא וכן אמר כהירו דאוריתא סלקא אמתא עד רום רקיעא דכרסייא עלאה לבתר

מאן יהביר כהירו דאוריתא. ווי לעלמא דיסתלה ואתיס מיכל. מכל מלין דמר יתפקידון

בעלמא עד דייתי מלכא משיחא וכדין כתיב כי מלאה הארץ דעה את יי׳ וגו׳.

וישמע

יתרו כהן וגו׳ רבי חייא אמר שהי קרא לשתכלא כיסי

כדקמיתא כתיב את כל אשר עשה אלהים למשה ולבתר כתיב

כי הוציא יי׳. אלא רזא דא את כל אשר עשה אלהים למשה דאתון על משה ועל

ישראל ולא לתעדי מכוסיו כגוותא. ולבתר שמא עלאה אפיק לן מאמרים. דהלא

כך אתרמי לכהרא חזיב ליה מחרבא דפרעה. ולישראל עמו דכתיב ויושע אלהים

את נחלתם. וכתיב וכאשר יעבו אותו כן ירבה וכן יפרץ

וישמע

יתרו כהן מדין. רבי יוסי פתח פרוש אלף לעמו נוה לעולם

בריתו קדוש ונורא שמו. מלי שבחא כל שאר קרלי דכללהו

תרין תיבין מלפא כותא וכהלי קרא וכקרא לחרא דכתיב תלת תלת. אלף

בגין למשלמא שית סטרין כהלי מלפא כותא. הוי לקבל תלת פורקנין דישראל

כד פורקנא קדמאה. קרא לחרא לקבל תורה נכתובים וכתובים וכלה תלת בספרים

חכמה. פדות אלף לעמו כד פריק קבה לישראל מבלותא דמצריים ועבד לן נסין

וגבורן. נוה לעולם בריתו. כד אתא יתרו וקבל ליה קדמא כריך הוא וקריב

ליה לפולהניה. ואתמן אתקריבו כל חיזון גיורין תתות גדפוי דשכינתא. מתמן

ולהלאה קדוש ונורא שמו דהא כדין אתקדש שמ׳ דקבה דהא משה אחרא

שמא קדישא כד אתכבר ואתכפיא סט׳ לחרא כמ׳ דהוה כיתרו

וישמע

יתרו וגו׳ וכי יתרו שמע וכל עלמא לא שמעו והא כתיב ושמעו

עמי וכו׳ שלח כל עלמא שמעו ולא אתכבו והאי שמע ואתכפיא

וישמע יתרו

ואתכפיה מקומיה קדם ואתקריב לרחלתיה · רבי חלפתא אומ׳ כגמיס לחר תניגן דקדם
כל מה דעבד למילף ותתא כלא יהיה קשוט ושבחא דקשוט · ולית לך מלה כשלמא
דכתיב כר כם לרחיק מכיס ולחכמן כיה קלנה דהם כלהן עובדה דקשוט יהיו וכלא
רבי חלפתא אומ׳ מה זמנה חדא הוה רבי לעזר בחרחא והוה חויל עמיה רבי
אלעזר כעלמא · דהם זמנה חדא הוה רבי לעזר בחרחא והוה חויל עמיה רבי
מזקיה תמן חד חויא קם רבי חזקיה למקטליה · אל׳ ר׳ שמעון סביק ליה לא תקטליה
אל׳ והא מלה כיפא הוא דקטיל כבי כפא · אמר ליה חזקיה ומה כתיב הם ושוך כפא
כלא לחם לא כשיך חויא לבר כם עד דלחמין ליה מלעילא ואמרי ליה זיל קטיל ליה
לפלניא · ולזמנין כמה דעביד הלי הכי כמו מזיק לבר כם ממלין לחרכין ועל ידוי
דחויא קדם כיפא הוא לבבי כפא וכלא כידה דקדם תלי וכלא חיהו שובדי ידוי ולכטריך
עלמא כהו · ואי לאו דלכטריך לון עלמא לא עבד לון קדם · ועל דא לא כעי בר כם
לכהנא כהו קלנה כמלי דעלמא כמלי ושבחדוי דקדם עלמא : פתח ואמר ורח
חלדים לת כל אשר עשה והנה טוב מאד · ורח חלדים דא חלדים חיים · ורח
דאסתכל לאכטרה לון ולאשגחה לון · לת כל אשר עשה כל ככללא חדא שלמא ותתא ·
והנה טוב דא כטרה דיומכא · מאד דא כטרה דאתחלא והא לוקמיה · טוב
מלאך חיים · מאד דא מלאך כמות וכלא רוח חדא · רוח הוא לחיכון דאסתכלי
כרוח דאכחתא · ורח חלדים לת כל אשר עשה · ככל שובדא דכרחשית כתיב
ורח חלדים כי טוב וכתיב ורח חלדים לת כל אשר עשה · חלדים לתתא שליט על
תתאי · חלדים לעילא שליט על עילאי · דא כלא חלדים חיים דאכטיר ואלוק
כל חיכון כוכיכין עלאין ותתאין ואתתן כפקין כל חיכון כסורין לאכטרה ·

תוספתא

כטעירו לטעירין לתרגיס רשיעו אל לא לאתנויי ולא לאתנלויי · כסוק רשיעו רשיס ולא רשיס ·
אלרי דסכלתנו ופקחין דעיכין לא יכלין למיקס כיס · חיסו קינאת לכלא · כסוק רשיעו חיסו
זעיר לא לאתכויה ולא לאתגלויי · קיימא כרשותא לקיימא כלא לכטלא אס לכטלא אתא לליית כיס
רשיעו ולא רשותא לא לאתפויי · כסוק רשיעו כעיא לאתפויי נרמיס ועבד ליס לנרמיס לאתטרפא
כיס ועאל כנויס לאתגליא כסורא · אסכוק כסירו כבעי כסורין ופיתונין כפקין אתיכון תרעין וכסרין
כלא · כסוק סיכלא לאתפויי כשת יריעין · חיכון שת יריעין חיכון אתא לנו כנו חיכון יריעין קיימא
אל אלרעא · כסוק יריעא לאתפויי כסוק סיכלא · אכיס אנגא ואתי לכלא · אתי סיכלא חיסו
כלא · אתי סיכלא לאתפויי כסוק יריעא לאתפויי כסוק סיכלא · אתי סיכלא חיסו
כלא · כסוק כשיכון ללא כיים חיסו אנגא תדיר לאכסרא לאתא אנו כסירו לכסוק רשיעו · כסוק
כלא · כסוק כשיכון ללא כיים חיסו אנגא תדיר לאכסרא לאתא אנו כסירו לכסוק רשיעו · כסוק
כלא · כסוק כשיכון ללא כיים חיסו אנגא תדיר לאכסרא לאתא אנו כסירו לכסוק רשיעו · כסוק

כלכתנו מכאתא טעירא כשו דרשיתין סיו ומשיר נגיו ולא לאתגליו קיימא ולא קיימא · כריך סוף
אמיר לטעירו כריך סוף לשלם ולעלמי עד אמן ·

תא

חזו יתרו סוף דיהב עיסא למיזה על תקוכא דדיכון הכי לאכטריך · ורוח
דא מודי ליס לקדם וסדר קיומה תקוכא דדיכוי לאחוזה מה דכתיב כי
כסוק לחלדים סוף וגם לסטרא אחרא ודיכון ליסראל ולא לאחרא דכתיב אקיו
ואכטריך ליסראל · ותא חזו לא ונכיב כר כם קלנה כאחרא ואלה דהדיוטא אלה

חיים

ואת

ויבא

סליקו לדף מן דף הר לצאר עמין כל תתקן לתעלה תחות נדפוי · כית ליסרל למסוי
עמסון כתתתא בכעלה כדוורת חד כחדוות ורכיעה עלייהו כחימת על כנין · תק
חזי מה כתיב סכה כיתרו ויכא יתרו חתן משה וכניו ואשתו אל משה כגין דכתיב אל
משה לחודוי כתיב אל המדבר · אלא עקרא דכלא למה דהוה אתי אל המדבר · ומקן
לוסו הר האלהים דדף לוסו אתך לגיורי לאתגיירא ועל דא כתיב אל משה ג המדב
למשה לגיורא לון ולמעלה לון אל המדבר סוו אתיין דלוסו הר האלהי למעבד בפגוסון
וכגין כך קיימת הסוה אתר כרוה דהה כל מקן דאתי זכי כה · ואקרי גר נדק והה
לוקימ׳ גר תש״ג דאתדכק כאתר דף עלאה קדישא · כגין דסכק עמיה ואכסתוי
ואתדכק בכריתו גר דדק אקרי כמקן דסוו מדוריה כאתר דלא ידע מקדמת דנא ·

רבי

יצחק ור׳ יוסי הוו יתבי ויומא
חד ולעקן כאורית׳ כעכרית
לעבר ר׳ שמעון אמר לון כמאי עסקיתו ·
אמרו ליה כהאי קרא דאולוסה מכוס
דמר · אמר לון מאי לוסו · אמרו ליה האי
דכתיב זה ספר תולדות אדם כיום ברוא
אלהים אדם כדמות אלהים ברא אותו
והא אתמר דאמי קכ״ה לאדם הראשון
כל לוכין דרין דסוו זמיכין למיתי לעלמא
וכל לוכין פרנסין וכל לוכין מכוסין דסוו
זמיכין ככל דרא ודרא ואולוסה זה
ספר · לוא ספר והוא ספר · ספר לעילא
ספר לתתא · ספר לתתא לקרי ספר
זכרון ספר דסהוה זכרון ודא הד נדוק
והק זה · וכגין דלא לאפרם לון דלוכון
תדיר כחדוה חדא כתיב זה ספר
תרין דרגין דלוכון חד כללא דכר ונוקבא
ודא לוסו כללא חדא דכל לוכון כשאתין
ורוכין דפרחין ככגי כגא בללא דכל
תולדות לוכון תולדות אדם ודאי · דהא
מסהוה נדוק דקאמ׳ פרחין לוכון כשאתין
כתלוכתא חדא ודא לוסו אקרי דנכתא
דאשתכח כסר דנפוק מעדן דכתיב
ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן · ודא
לוסו רזא דאדם דכתיב תולדות אדם ·
לכתר כרוה אלהים אדם דא אדם ד
דלתתא דהא תרין אדם כתיבי כהאי

קרא

רזי דרזין

ואתה תחוה מכל העם · זה ספר תולדות
אדם · דא ספר מלוכון ספרין
סתימין ועמיקין · אמר ר׳ שמעון מריהון דמי
כגלי למלך דכרא עלאה דאשכ׳ דכהאי קרא גלי
קדמאי סתימין עלאין אית לאסתכלא ולעיינא
ברזין דספרא קדישא מתקן אתתכא ספרא
גניזא דאלהים אלכא · זה דאליף כיה כלא ·
זה אילכא דחוי זה גלא אחרא דגלי · אלי זה
כתב לאת אמר אחרא סוס לכם לאם אדעיס
זה כיסן גלא אחרא · זה ספר לאסתכא
ולגלאה תולדות אדם אילכא דגלי תולדות
אדם ואביל לוכין לאפקא לעלמא · זה ספר
למכלא מכאתא סתיעא ועמיקא דאתעבר
לאדם קדמאה כד יוקכא דכני נשא מכאתא
דא אתעבר אלכא ויריח לה וכתב
בספריה · אוליפכא דאשה אקרי אדם עד
דאתא מכיכתא ואוליפת ליה ויהיב חמאת
וכריכת לכל לוכין נוכרין לאתחזון כברנשא
ואתן אוליף אשה מכאתא דא ואיל כגויס ספ״ל
ואתה תחוה מכל העם דסוף דכתי׳ כיה ואשה
סוף ושמותיך לא יהגו · ואתה תחיה את כלם
ואתה יו׳ מגן בעדי · ואתה תחוה ותסתכל
כשא אשת ולא אחרא לאסתכלא ולאסתכלא כשתין
רגוא בשית סטרין אית לאסתכלא כדיוקין
דכני נשא ולאכלא מכאתא על כוריים · ואלין
לוכין · בשערא · בעיינין · כאוזנא · בשפון

בשפין

קיימת

תיהוי כתיבון רזין עלאין לגו כרזין לת: מרי רזין
ותיהוי כלהודני לגו סכי. מרי רזין
תיהוי לסותפי ורוחא לסתכא כיה.

סערא סעיא יתיר ותלי לתתא טב
כסרעין עובדוי. כסותפי יתרחק מכיה.
מחריה דרגיזו לכיה קיומ כטופס. לגו
דסתרין קיומ ומליק לעילא על רישיה

כשערא

דסתמודעין. בשערא. הדי מלין
וכחודכין כלהון סכא כמה ל
לסתמודעין. זה ספר תולדות אדם
דיוקכין כרזי דיוקכין דכר כם.
כיומי כרא דיוקכין דכר כם כסערא כמכחא
לסתמודעא כיומין תולדו דכר כם.
לויס מר. תו זה ספר תולדות אדם
שדים כסמוע דיוקא מים והא יוקי
דמרכבה וכלא לה כלא תליא. כדמות
למוכדא דכרחמית וקדם למוכדא ל
דלעילא. כדמות אדם כדמות אלהים
סכי כדמות אלהים. ל"ל כדמות אלהים
דיוקכא דמיכין דכר ומקבא כרזא
דלעילא וקדם. לעילא דכר ומקבא כרזא דסמור.
וקדם כרזא דזכור. וכלהון תליין כל
פקודי תורית סית מלה ותליסר פקודי
תוריתא כלהו דכלא. ותכיכן לעילא
למוכדא דכרחמית וקדם למוכדא ל
דמרכבה וכלא לה כלא תליא. כדמות
אלהים כסמוע דיוקא מים והא יוקי
לויס מר. תו זה ספר תולדות אדם
לדיוקכין כרזי דיוקכין דכר כם.
לסתמודעא כיומין תולדו דכר כם.
דיוקכא דרזין דכר כם כסערא כמכחא
כיומין כלהון כשפוין וכסרטוטי ידין
לסתמודעין כלהון סכא כמה ל
לסוכדי עובדוי. כסותפי יתרחק מכיה.
מחריה דרגיזו לכיה קיומ כטופס. לגו
דסתרין קיומ ומליק לעילא על רישיה

כסרעין עובדוי. כסותפי יתרחק מכיה.
סערא סעיא יתיר ותלי לתתא טב
תיהוי לסותפי ורוחא לסתכא כיה.

כשערא

כשערא

דסתמודעין כיה כקיומין כמכא דכר. ומעא
מכסכסא כגויה ומלוי לכר מיזו ורשיין ידיעלן
ומיעל רוא מסוכא סטוא רוא מסוכא סטוא רוא מסוכא סטוא
לכר ומיכא לסתכרכא וז מכיה רוא קדמא סטוא
סכי תכיה תולדות ומלוי רשיין סטוא רוא
כיה. לסא כומכא לרוא קדמא סריא כגויה
סכי תכיה תולדות אדם מומן לומן לפוס
כגיה. זה ספר תולדות אדם מומן לומן לפוס
תכיה מכומי לסכא ומלולא מכמתא
לפוס שכדוי מומן לומן ומלין לא לסתמרו
מתחלפין מון לרשיין וקיומין כמכא דכר כם
דככניא ומלי לפוס שכדין לעלמא סכי
כסו נוסף כמה לסתחלפי כמכא דקיומא מון
לעכדא ולסתכלא כסו מכמתא כגיה ולסתכא
כשא רשיין וקיומין כיומין ככניס ומלוי
דקיומא לסתכלא כסו סכי עכד קדם כבי
על כלא כגוון לעכד קדם ככניס ומלוי כמכא
לסתמכרא דקיומא ומיהו עור לעכא דמפי
לעלמין ככנא ומילא מכלסו שור מכמא
מיכון לסתכרכין דקיומא דקדכי ומתרכין
מכנא דלעילא ומלולא דקן כל כמר וכל
נרמין וקיומין קיומא לנרמין דכר כם ומלין
מיכון לסתמיין מלין מיכון ערקין וגידין ומין
לעילא דרגין על דרגין מלין על מלין סתיסין
ומכא ומר וכמר תלכיסמי וכו' כנוכא לא עכד קדם
וכלי קמוט כדקן יהוי וכלא מולקסון. כתיב
ולעכדא מכמתא סתיסא ומכמתא לא ירתן
סטרין רשיון סכא לסתמרו לעסם לסתכלא
כיהין כמרטוטי ידין רשיין לכסו וכלסו שיא
לפפין כרשיסו לכסו כדיקא. מכלי נכא
נסיכלין לסלכא נכסיכו לפפין. כפפין נקשיטו
לסתמת עיכא. מכמי מיל לכסו מילא לסיקס
מכל סעם כעיכין כדוקין וכעיכא ונקמיטין
כמרע נקשיטין לסכמא כפיכין לעל עייכין.
סטרין מלין כתיב ומתם תסוס. ומתם תסוס
כפפין. כיהין. כפיכון סרטוטין לידין. ונשיא

בחתר תחרף דרים ולמו הכי ולמו תיכו
עב מוחף כחתר דחכח תפלין. ואי
לכים והכי מלי מערף דמריט כין עיכו
מכמם דהוה בקדמיתף הן למכ הן
חי מערים מרים. לכתר דסיכ לתהפך
חטאה לכר למו הכי למו דף עד לף סיכ
ורמף תיהו כפין בכיתיה לתחזי דחיל
דקיקין. מערף דמריט יכלא כעובדוי
דלת ז׳ חלף ׳י כלחודוי כרוז דלתתון
דלת ז׳ חלף ׳י כלחודוי כרוז דלתתון
ולא יכלון ליה מכחוי ותהיו דחיק לכף
דחיק. דחיק לכף תיהו. ותמי כמכחוי.
ויכלחון כיה לחכרכין. ליח ליה רוז לזמן
לף יכלא כחוריתף חי יתתדל חכתרא
דף יכלא כחוריתף חי יתתדל חכתרא
דלף יתפרסן חכיה הוי טב לזמן קריב
דחיק לזמן רחיק יתסוב מחזכין וכנין
דלף יתפרסן חכיה הוי טב לזמן קריב
כהדיה טב לזמן קריב ולף לזמן רחיק
לוכמף דלף כהיה לממכין חכלא לזמכין
לף חכלא דף חיהו לממתלא ולף מתלא
ורוז דף דחיהי ככללא דלת ז׳. מערף
חכלא מיד והוה חכלחות פרחף חכיה
כסדיה לף חכלא ליומין סגיחין חלף
חיהו דף חכלא למודוי. חלן דמתחכר
יתיר כהיה חכלא ככל עובדוי כמלי
דעלמא וכסחורף וכדמי לן. ותרן
לכטרף לן. מחלה זשורף עביד רב
ומלי לממתמא ורוז דף ׳י כחיכון
לתתון דסיעורף דמר. מערף לוכמף
ויתיר כהיה חכלא ככל עובדוי כמלי
דעלמא וכסחורף וכדמי לן. ותרן
חיהו דף חכלא למודוי. חלן דמתחכר
כסדיה לף חכלא ליומין סגיחין חלף
חכלא מיד והוה חכלחות פרחף חכיה
ורוז דף דחיהי ככללא דלת ז׳. מערף
לוכמף דלף כהיה לממכין חכלא לזמכין
לף חכלא דף חיהו לממתלא ולף מתלא
כהדיה טב לזמן קריב ולף לזמן רחיק
דלף לזמן רחיק יתסוב מחזכין וכנין
דלף יתפרסן חכיה הוי טב לזמן קריב
דף יכלא כחוריתף חי יתתדל חכתרא
ויכלחון כיה לחכרכין. ליח ליה רוז לזמן
רחיק. דחיק לכף תיהו. ותמי כמכחוי.
לף יכלון ליה מכחוי ותהיו דחיק לכף
ותהיו כרוז דלת ז׳ חלף ׳י כלחודוי
דלת ז׳ חלף ׳י כלחודוי כרוז דלתתון
דקיקין. מערף דמריט יכלא כעובדוי
ורמף תיהו כפין בכיתיה לתחזי דחיל
חטאה לכר למו הכי למו דף עד לף סיכ
חי מערים מרים. לכתר דסיכ לתהפך
מכמם דהוה בקדמיתף הן למכ הן
לכים והכי מלי מערף דמריט כין עיכו
עב מוחף כחתר דחכח תפלין. ואי
בחתר תחרף דרים ולמו הכי ולמו תיהו

קיימף כהו. עובדוי כמרכן ולף כמרכן
וחי תלי לתתף ולף מעיע לכיה לף דחיל
מחריס דזדוכף. כמיף תיהו כעובדין
דכמרכן ויתן קמיס ולף עביד. וכל תיהו
סיכ חסדר למהוי דחיל ויתן מוכדוי.
והכי מלי כמלי דעלמ׳ חכל כמלי דממיף
ונלה מתן דיקרב כיה. לרעיתן ליה
רזין עילאין חכל רזין זשירין טב תיהו
לכטרף לן. מחלה זשורף עביד רב
ומלי לממתמא ורוז דף ׳י כחיכון
לתתון דסיעורף דמר. מערף לוכמף
ויתיר כהיה חכלא ככל עובדוי כמלי
דעלמא וכסחורף וכדמי לן. ותרן
חיהו דף חכלא למודוי. חלן דמתחכר
כסדיה לף חכלא ליומין סגיחין חלף
חכלא מיד והוה חכלחות פרחף חכיה
ורוז דף דחיהי ככללא דלת ז׳. מערף
לוכמף דלף כהיה לממכין חכלא לזמכין
לף חכלא דף חיהו לממתלא ולף מתלא
כהדיה טב לזמן קריב ולף לזמן רחיק
דלף לזמן רחיק יתסוב מחזכין וכנין
דלף יתפרסן חכיה הוי טב לזמן קריב
דף יכלא כחוריתף חי יתתדל חכתרא
ויכלחון כיה לחכרכין. ליח ליה רוז לזמן
רחיק. דחיק לכף תיהו. ותמי כמכחוי.
לף יכלון ליה מכחוי ותהיו דחיק לכף
ותהיו כרוז דלת ז׳ חלף ׳י כלחודוי
דלת ז׳ חלף ׳י כלחודוי כרוז דלתתון
דקיקין. מערף דמריט יכלא כעובדוי
ורמף תיהו כפין בכיתיה לתחזי דחיל
חטאה לכר למו הכי למו דף עד לף סיכ
חי מערים מרים. לכתר דסיכ לתהפך
מכמם דהוה בקדמיתף הן למכ הן
לכים והכי מלי מערף דמריט כין עיכו
עב מוחף כחתר דחכח תפלין. ואי
בחתר תחרף דרים ולמו הכי ולמו תיהו

דמחה שלא מלריכה לטבילה כיצד כלאיהו
כלא תרומת קלח. לזמכין דאיכל חטאת
ליהוי לזמכין לא. ודלא ליהוי כרוז דלאת ז׳
כל כליל לאת י׳. עד הכא רזין דסערא
למרי מדין דילעי מרמי ורזי דאוריתא
לאסתודעא טמירו דכבי כסא דליכון
בגלא שלי סתם דלאתפרש לכמה מרחין.
ברזא דמצחא כאת כ׳ דליהו עלוהי
דאת ז׳ לזמכין לאתכלילת בלאת ז׳ ולזמכין
ליהוי כלאודהא: מנחה דליהו דקיק וחד
בלא שנולא לא הוא כר כם דלא מתייחס
כדעתיה חמיר דליהו חכים ולא ידע.
אתכסיל כרוחיה. חייך (פ״א פזיך) כלישכיה
כחוש. קמיטין דמנחה דכרכן לאו
ליכון כזוגא. כסעתא דחליל לאתעבודו
ליכון קמיטין כמנחה ולאו בזוגא.
דסימין לחרכין די כמנחה כלהו כזוג׳
דל כעי דלא לאזדוגא ליה חלא זמכא
זשרא ולא זמכ׳ סגי. כל מה דעבד וחמר
ליהו לאתועלתיה ולא חיום לאתועלתא
דלחרכין. לאו ליהו מלרי דרזין כלל.
דל ליהו סולך רכיל מגלה סוד ולא חמיר
מלוי כלל. דל ליהו כרוז דלאת כ׳ דכלילא
כלאת ז׳ ולא ליקרי בלאן רוח בקיומא.
מנחה דקיק כעגולא דל ליהו כר כם
מכיסא כמה דלסתכל. לזמכין לאתכסיל
כרוחיה. רחמין דיליה בקדוש. רחמן
ליהו על כלא. לסתכל כמלין סגיאין. לי
ומקדל בלאוריתא ליהו חכים ויתיר. יתלת
קמיטין דכרכן כמנחה כסעתא דליהו
מליל. תלת קמיטין קריב לעיכא חד.
ותלת קמיטין על עיכא לחרא. ככי
בסעתא דלחרנין דל ליהו טב ויתיר מכמה
דלאתחזי. לרמי בתר כתפוי כל מלין
דעלמא כין כעובדי כין כמלין לחרכין
ולא חיום. לחנא כאוריתא. כל כר כם
דיסתכל

ומניב נכבי פסא. דל קיימא כין ל׳ וכין ם׳
טמיר ממוכיס לא בעי לאגלוי ולאתגלי כעובדי
קבין ליהו ומעריס נביל דל עס דל ותליס לא
מסיב נרמיס למלכם כדקא יאות. מה דלכים לא
לאתקן כיס. מנחה דכרכא תלת סרטוטין
ביניהא ומרכב בסאלא ומאלא תרין דסימין עיילין
ביניהו דל כל מלא פסיב מעכב למנח׳ וליכון
סרטוטין לא לאתחזון כל כך. כפיף ריסיס לויל
ימיכא מכיס סאלא ומאלא מכיס ימיכא. עביב
תליר. לכיפא ליהו. מלריס דלימכא כיס סאלא מסיב
נרמיס חכיס כבל עובדוי מלרי דכבו כבל
לימין דמתדלן כאוריתא. כדרועא מאלא
ליה דסימיא מוכמא ל׳ מערין ושרין בס ותרין
דכרכין דתלין כיס מומקין. מערא מעיב
ותלי ליהו לאו סומק ולאו מוכ׳ מכחא דיליה לא
רב ולא ועיר. דל קיימא כין לאת ם׳ וכין לאת ן׳
כלילא כלאת ו׳. חד סרטוטא רב במכחיס דאולא
כביתיה מסטרא דל לסטרא דל. תרין סרטוטין
לחרכין לכל לא דסימין כ״כ דסא לא קיימין
מסטרא דל לסטרא דל כסאי. מרכבא קמיטין
ועירין קיימין כין תרין קרניין על ריסא דאומא
לעילא דל ליהו מלריס לחדוא חבי פקיח ותרין
במוכיס ככל מה דמסתדל לאכלא ליהו חבי׳
לסום מעמ׳ רגו ולפו׳ מעמא כם רנויס לא כמיר
דכבו לעלמין. לומכא טב ולומכא לאו סבי כ״כ
דקי׳ במתקלא כל תב למלרי מלרי לחיר כידיס
ומליך ליקר סגיא. כלא נריכין ליס מת ם׳ מולא
לדידיס תדיר יתיר מתת ן׳. כל ליכון דיעמין
עליס עיטא כיס לא מכליסין. ולא מתקוי סמוא
עיטא ולא יכלין לאמסא ליס לתחוירמא ולא
סבי סוא. מתם ומת ן׳ מניסין עליס וכבר מליך
ומני׳ כל תב למלרי מת ם׳ כנא ומתעבי דשיניס
בכלא. רחמן ליהו וכבי כל מתאלי רחמין. מה
דסומא מית ליס כדרועא ומיכא וקיימא בסרטוס
ולית ליס מערין כלל. ומי מערא קיומא ולא
תלי תמות מודכין ומיהו קיומ לעילא מודכין

דיומא דשבתא יתיר ממלין לחרכין
דעלמא לזמנין לתתבקן רשותיהם בקדמתא
דריך הוא ולזמנין לא · כדיכא לא תעבד
לתרתין חיוי מן דיכא ורזא דלא תת׳ כ׳
בלחודוי דלא לתכלילת כתת ז׳ · וכנין
דלא לתכלילת כתת ז׳ לתרתין מן דיכא
ולא קאים כיה ורמיומתא חיוי סטרא
דילים · מנחת דחיוי כלא עבולא וחיוי
רכרכא · הלי חיוי כר כם דכל זמנין
כד קאים וכד חזיל כפיף ריסיה · הלי
לתפליג לתרין סטרין וחיוי סטרי ס
מנעוכא · סטרא חדא חיוי טנעוכא
דלתתחזיוכני כתם לחרכין ודעין מנעוניה
דלתתמודעא קמי כלא וחיוי טפטפא ·
כמנחים לית ל׳ קמיטין רכרכין לזמנין
כתעא דמלול קמיט לון כמנחים ולזמנין
דלתפטט מנחים כמסכים ולא לתתחזון
לחיוי קמיטין · לתתחזון קמיטין לחרכין
רכרכין כסטרא דשמאלי · חייך למנכא ·
פומיה רכרכא לאו חיוי כר כם לתועלתא
סטר׳ לחרא חיוי מנעוכא דלתכסי כיה
וכני כתם לא מכתכלן כיה · וחיוי לתתכ׳
כתם דלתתדל ולפילו כחוריתא לכל לא
לתתם שא כנין לתתנהא כפני עתא וכלא
כלחיוי וכנאות לכא לתחזקא דחיוי
זכאה שא כנין כני כתם וחכוך מתסכין
ולנהיג גרמיה כמנהגא דלכך דיסתכלון
כיה · הלי חיוי כרזא דלת׳ כ׳ די ככללא
דלת ז׳ · מנחת דחיוי כענולא רכרכא
פקיחא חיוי דכרנו דכלא כיה ידע ככל
מה דלסתדל לכולו בלא לומכא היולף
ליה · לנלא ככל מה דלסתדל · וממוכא
לזמנין לנלא לזמנין לא · ממלא זשרא
לסתכל כמלין כניחין ככון לקרי · לא
חזיס למלין דעלמא ולכי דיכדע דיתכסיף

דיסתדל כסדיס יתיר ממלין לחרכין
דעלמא לזמכין לתתבקן רשותיהם בקדמתא
דריך הוא ולזמכין לא · כדיכא לא תעבד
לתרתין חיוי מן דיכא ורזא דלא תת׳ כ׳
בלחודוי דלא לתכלילת כתת ז׳ · וכנין
דלא לתכלילת כתת ז׳ לתרתין מן דיכא
ולא קאים כיה ורמיומתא חיוי סטרא
דילים · מנחת דחיוי כלא עבולא וחיוי
רכרכא · הלי חיוי כר כם דכל זמכין
כד קאים וכד חזיל כפיף ריסיה · הלי
לתפליג לתרין סטרין וחיוי סטרי ס
מנעוכא · סטרא חדא חיוי טנעוכא
דלתתחזיוכני כתם לחרכין ודעין מנעוניה
דלתתמודעא קמי כלא וחיוי טפטפא ·
כמנחים לית ל׳ קמיטין רכרכין לזמכין
כתעא דמלול קמיט לון כמנחים ולזמכין
דלתפטט מנחים כמסכים ולא לתתחזון
לחיוי קמיטין · לתתחזון קמיטין לחרכין
רכרכין כסטרא דשמאלי · חייך למנכא ·
פומיה רכרכא לאו חיוי כר כם לתועלתא
סטר׳ לחרא חיוי מנעוכא דלתכסי כיה
וכני כתם לא מכתכלן כיה · וחיוי לתתכ׳
כתם דלתתדל ולפילו כחוריתא לכל לא
לתתם שא כנין לתתנהא כפני עתא וכלא
כלחיוי וכנאות לכא לתחזקא דחיוי
זכאה שא כנין כני כתם וחכוך מתסכין
ולנהיג גרמיה כמנהגא דלכך דיסתכלון
כיה · הלי חיוי כרזא דלת׳ כ׳ די ככללא
דלת ז׳ · מנחת דחיוי כענולא רכרכא
פקיחא חיוי דכרנו דכלא כיה ידע ככל
מה דלסתדל לכולו בלא לומכא היולף
ליה · לנלא ככל מה דלסתדל · וממוכא
לזמכין לנלא לזמכין לא · ממלא זשרא
לסתכל כמלין כניחין ככון לקרי · לא
חזיס למלין דעלמא ולכי דיכדע דיתכסיף
בסתיים כין קריני עיכוי סטרא קמיטא ויתיר על
ריסיה

דיס קיים כמלולים מנחים רכ ולאו כל סרטוטין
דילים חמם קלת עברין מכטרא דל לסטרא דל
ותרין לא עברין · מלריס קטטה חיזו וכניחים
יתיר · כל מוכדוי בכסילו לתקוי טב ולאו סכי
סנא נרמיס כמם לכא חזת כיס דל קאים כתת ז׳
לחוד וכליק למרמיק כתת כ׳ לחוד מכוי ולא מכוי
נתת ס׳ לית כיס כלל · וותרן במלולים ולא יתיר
לעיל נרמיס כמם לכא לתקוי ליס מלן לסתתף
כסדיס מכטריך לסתתרא מחזיכן דילים לכל
מנלא חיזו כסדיס סער׳ דקלי ולא סעיס וסטריס
רב חמם סרטוטין כיס דמטו ולא מטו דל לכא
מייכין דילים נסיכין פקחין · דל כפיף ריסיה
לתקוי טב וכל׳ ולאו סכי׳ סנא נרמיס מי לסתדל
כלורית כבר כם רב · תקיף ניסריס · כל מליל
לקמיס קוטמיס וסטיס מסב למכחיס כל מוכדוי
לחיוו דכני כסם מכלא במחוכא רמלם חיזו כבל
מוכדוי · מלריס דליסבא ביסם · יד׳ בלסתתרא
מכני כס בכלא · מנעוכ כיס ולתבכמי בחם דלחיזו
עביד לעיל קטטין בלחיזו לוכדוי רבדכן קיימין
בקיומייהו תחות סטרא דל קיימא כתת ן׳ ותת ו׳
וכנין כך מוכדוי לחיוו כני כסם בין כתפוי תליין
תלת סטרין בלא רמיס׳ כלל מלן לסתתף כסדיס
לא מנלא וחיזו מנלא נרמוקא דילים ותתקוי
וכלא לתחרא ותסיב דעבד לקבליס מוכדוי
קסוס סטרא קמיטא ותלי תחות לוכדוי לי חיזו
רווק חד סרטוטא במנחים ותלת קמיטין של
ריסא דסוטמיס בין קריכין דילי מלרי׳ לחדוק
חיזו פקיחא בכלא רמלם ויתרן חיזו עביד
ווהדכוקא לעיון למקדבין בסדיס · דל קיימא
נתת ס׳ ותת ן׳ וכל סיס סון מתחלפן לתעון תת ו׳
כריסא ותת ס׳ בסדיס לעו חיזו ויתרן מלא
בכיתיס · מנלא במחוכיס · רמלם לא סיי לעלי
נרמיס מסדוס לרחא · על קריכיא סמלא חת חד
ריסוא ויתיר דעמ׳ ליס בר כם בימי עולימי חמי
עיכא ימיכא · חמם קמיטין על ריסא דסוטמיס ויתיר על

כמה לה חיים לן ולה שוי על לכי. רכיך
לכה לחיסו. תרין קמיטין שלחין רכרכין
כמנחים חד קמיטה על שיכה חד וחד
קמיטה על שיכה לחרה. ושתיכחו תלת
קמיטין רכרכין כמנחים כחלן דעיכין
כר קמיטה תתה לחיסו לתפלב על
עיכין. לה חמיב מחזכין לנו ולה לכר.
כנין ללה חמיב לכבי כמה כשוכדוי ודחיל
לחיסו לפום שיעתה ולה יתיר. לפיומה
לתפיים. כשוכדוי דלכר מקמי כבי כמה
לנו חיכון חלה לזמכין כרכיה ולזמכין
כחכמה. לה לחיסו כרזה דלת כ׳ לחיסו
כלחודוי דלה לתכליל כחלן ז׳. וחלמה
לחיסו דלה לתכליל כחלן לתוון קדמאי
חלה לפתמיך לחת ס׳ לתכללה כיס
ולה כתוון קדמאי. עד סכה רזון
דחכמתה דמנחה. ברזא דעיכין
כרזה דלת ס׳ כסחום גוכה דסחרה לכר
ובמים דיתכה עיכה דיתכה על פלימו
דלה פקיע הלי לנו רמחה לחיסו ורחיק
מרחוחתה דלה לית כיס כלל. גווכי
דעיכין חיכון ל׳ חוורו לכר דסחרה עיכה
כגווכה דכל כר כם. לנו מכיס חוכמה
דסחרה ולתכליל חוורו וחוכמו כחדה.
לנו מכיס ירוקה ולתכליל כחוכמה. לנו
מכיס סחום לת עיכה כקודה חוכמה.
דלה לחיסו כר כם דחייך תדיר וחדי כחלן
וחזיב מחזכין לטב ולה לפתלימו חיכון
מחזכין כנין דסליק לון חיל מרעותיס.
לפחיל כמלי דעלמה וכד לפתדל כמלי
דפחיל חכלה. הלי לפטריך לתתקפה
כיס לפתדלה כחוריות׳ דהה ולנה כם.
נכוכי עיכוי רכרכין וכסיין לתתה. כחיכון
גווכין דעיכה לית רפיין סומקין
דקיקי כלרכ׳ חיכון רפיומי׳ לקרין לתוון
ועירין דעיכה. כנין דחיכון גווכין דעיכה

לי טהרין

לית כיס מסיפוקה. לה ישתתף כר כם כסדיס
כת לה חיכה לחיסו כחל כ׳ כלחודוי
כלה סכלתמו. פנחוכה כלבים כסיל כשוכדוי.
דיסיס קמיט למיפין לה לחיסו כחל ו׳ כלחודוי
דרפיומין

ריסיס קמיט למיפין לה לחיסו כחל ו׳ כלחודוי
כלה סכלתמו. פנחוכה כלבים כסיל כשוכדוי.
לית כיס מסיפוקה. לה ישתתף כר כם כסדיס
כת לה חיכה לחיסו כחל כ׳ כלחודוי כלה
תעלדה ועירה חיכלים על יכה פחה לוחכין
לחחמי ולומפין לחיילי. ועי חרכה פרטוטין על
מכיס כל סכי חיכ חכל לית כיס תעלדה.
ועי תלת רכרכי׳ וחלתעירין פפירו דפחרה לחיסו
לחיסו כמחניתה. ס״כ רוח דפחרה. מכחה
מחפרפה כפחרה ומכחה מחפרפה כעיכין.
עיכה מחפרפה כפחרה לל סטרין. כנת שכה
כנווכין דעיכה כחוורו דשכה כחוכמו דעיכה כל
לפחחכלחה לפחחכלה ככל חיכון סיפכין שית
דקחרה לית לפו חלה מ״ב סכין ולעילה
לחחפרפה רוח קדפה מרוח מפלכה. כר
כפרטוטי כלחודוי דפרטוטין כין ועירה וכין רכ
מחחלפי תדיר וכן ככלפו כתיב. ויבחר
מפה חכפי חיל מכל ישראל וגו׳ דחילו על חיכון
דיפיכין לחרכין פעה ולה פפכה. וכן פכו לכם
חכפים חכמים וידועים לפכטיכם. פלי יהועים
לפחחתועלין כחיכון סיפפין לפפכה כר כנועים
דלה פפכה. עיכה כרוח לחת ר׳ חת פ׳ דנכיכין
חוורין ופפרפ סומקה. לי נכיכין דשכוי חוורין
דלה סוף כר כם לחנטריכו נכי כפה לחפחרפ
מכיס. כל חלוי כרפלוחה. פקיפין חיכו. כטוי
דכנו. דל חיכו כחל״ת כלחודוי ולה לחחכר
כפלים חת פ׳. חת דל פולה ופפם עליס ולה
חפחכר כיס עיכוי דלה פקיפין כפיל כשוכדוי
וכן כל חלן דפיכוי פקיפין לחנטריך לפחטרפ
מכיס ככל עוכדין. רפלס חיכו וכרפלוחיס יפיב
טפפה לפלוי. מפפה לילים רב ולה עבולה.
תרין רפיפין רכרכין חולין כפוחיה דפחכיס
מפטר לפטר וחרכב ועירין פפרפ לילים תלת
קריר מוחה חיכו ועל דל פקיפין סוי. חולכוי
ועירין. כלרוטוי ורבה רב כקיל חיכו כקולין

לו נסרין בנסיבו הסו׳ נסיבו סליק לתתון
לאתחזו לחיכון מחרש׳ למחרין׳ כחיכון
דשיימין לאחרכון דקיקין והלי חיכו כחת
ס׳ וכלילא כחת׳ ס׳ עייכין ירוקין לסחרין
כחוורו ומתערכין חיכון ירוקין כסהוה
חוורו׳ רחמכח חיכו וחיכו חסיב תדיר
לתעבלתיה ולח חסיב לנזקק לאחרכין
כלוס׳ גוונח חוכמ׳לח לתתזו כיס׳ חמיל
חיכו ולח מסטר׳ כיסח ולו סלקח כידיה
מסטרח כיסח לח יתעב מכיס׳ מהימכח
חיכו כמה דלח׳תמודעת׳ ובמה ללח
לח׳תמודעת׳ לאו מיימכח חיכו׳ מחריס
דרזין חיכו כמלה דחיכו רוח עד דישמע
להסוח רוח כחתר׳ לחרש׳ כיון דשמע
ליה נלי כלח ולאו אמי׳ רוח כלל לכל מלי
לאו חיכון כעלימו׳ בוכי עיכו סחרן
כחוורו וכירוקין לח חיכו כרוח לחת ס׳
ולתכלל כחת׳ו וכחת ס׳ עייכין כהיכין
ירוקין סגיעוכח חית כיס׳ וכנין סגיעוכיס
חיכו פוס ממלל רכרכן ועביל גרמיס
כבר כח רב כרכרכנו׳ ומאן לתתקף
כיס כמה ליס לח לתתזו לרזין לחורית׳
להח לח סכיך כלבי׳ כחיכון רזין לעביל
גרמיס רב כסו׳ לח חיכו כרוח לחת ס׳
ולתכלל כחת׳ו כלחודוי ולתרחק מחת
ס׳ וכנין לחיכו עבל גרמיס כרכרכנו
לתרחק מכיס מחת ס׳ ולח לתקריב
כהליס׳ לח כל חיכו מליל עביל קמיטין
בגיני׳ כמכחי׳ עייכין חוורין לסחרן ועיר
כירוקין מחריס דרוגזח ורחמכח חיכו
לרוב זמכין׳ וכל לתתלי רוגזח ליתביס
רחימו כלל ולתתפך לחכורי׳ לאו חיכו
מחריס דרזין לח חיכו כרוח לחת ה׳
לתתכלל כחת ס׳ עייכין ירוקין וחוורין
כחלח וזיער מגון לוכס כהו לח חיכו
מחריס דרזין ולתכלל כחת׳ו׳ ולאו מחרי

כלכלוחיה

לו נסרין בנסיבו הסו׳ נסיבו סליק לתתון
דשיימין מוכמין׳ ולאו דשיימין סומקין תב לומכין

על תרין דרוסין׳ כל סכסב גוונין סלין סוף
סלוי נלגוח לעל לכיס׳ גוון דילים וסב תרכיס
סנוך כסברס דשיימין׳ גוון דילים וסב סוסו על
וסב סמרוים כקריכין לעל עיכוי׳ גוון דילים וסב
גוון דילים וסב סכח כגביכוי׳ גוון דילים
ירקרק כלכלי׳ גוון דילים וסב סופיר כליקכיס
דשיימין קדמאס לעתר סכי לינקכין
כשברס לעלס קדמאס לעתר סכי לינקכין
סוס רכיס בגווכוי סכחס וכי לסכח׳ סחיכח
לעלמח כלסו כלילן כלכחוי׳ סחרח דשיימין
ולכיכיס עכיך יוכיס מקרכן ומרקלן׳ כל לינקכין
לון מוכמס לקייכיכ כלל לח חוכו מיס לח עחיחן
ורוגוח ושיכוי יוכיס לנכייכו׳ מלי יוכיס לעבדין
לחכיכ ומכח וסבלל לכתר חוקכח ולסילו ולעתבו
לעתבד סכיך יוכיס מקרכן ומרקלן׳ כל

כתלמוד׳ תלת וסליק . שכתוב לך וכלין
לי׳ וליהוי סליט עליהו כשולטנו ולתתכפיין
קמיה לך ליהוי ברזא דלתתכ׳ דלתתלילל
ברזא דלתת ס׳ועל דלא ליהוי סליט לי׳ שכתוב
כיה . עד הכא רזין דעייכין לחיכון מארי
דחכמת׳ רזאדאנפין לחיכון מארי
דחכמתא פניהם . דיוקנין דלכפין דלהון
חיכון ברשימין דלכר תלת בנו דשימת
ברזא דשרי לגו . ומגו ההו רוחא לתתאי
לכר דיוקנין דלכפין דלתתולדין לנבי
חיכון חכימין . דיוקני דלכפי דלתתולדין
מגו רוחא . רוחא לית בכר בם ברזין
דלתתון תקיקין כיה וכלהו לתתון סתיימין
גו ההוא רוק וכפום לכפין סלקין רשימין
דלחיכון לתתון לגו לכפין . וכמה דלחיכון
לתתון סלקין הכי לתתחזן לכפין דלדיוקנין
רשימין לפום מעתא בחיזו דלא קיימ׳ כר
לחיכון מארי דחכמת׳ דלתתקיימין בהו ולא
לתכנסי מכייהו הההוא לתתר דלקרי עלמ׳
דלתתי דליהו רזא דלורייתא . ומתמן נפק׳
רזא דלורייתא בכלהו לתתון דלחיכון כ״ב
לתתון כללא דכלא והההוא כתר דנפיק
מעדן כטיל כלא . וכד פרחן מכיה לחיכון
רוחין ונשמתין כלהו מסטיירן בגויה
דלחיכון לתתון והכי נפקי כלהו וכ״ב רוח׳
דכר כא דמסטיירא בגוי׳ לתתון עביד
גויה בלכפין . תרע לי הכי גוי׳ דלחיכ׳
לא מסטיירא ההוא רוח׳ . דמרו הכי שמעת
מכיה דמר דגויה דלתתון מסט׳ דלעילא
וגוי׳ דלחיכ׳ מסטיירא ההוא רוח׳ . גויה
דלתתון דתנכיזו לגו וגויה דלחיכ בליט
לכר גוי׳ דלחיכ׳ פני אלם פני תרים פני
שור פני נשר ורוח עביד גוי׳ דכלהו לכר
לפום מעת׳ בגון דכל מה דליהו מסטיירא

דרועא

בקלני

רשימין על כל חיכון דוכתי דשערוי . כדרשא
חיכ׳ דוס תקיק ורבי דשמע קדם פתיס מכני
כתב מגדל הקיק בחריס ושלף ושערא דשיס בגויס
ושיכא דא שלף סתמן תלוי עלוי . כל ומכא לאנף
קרבא דסוף דשיכא סלקא וכלטא ועל מגדל
מכשכשא כלי סלף וכלין לתתנף קרבא
כל עלל בקרבא מכשכשא דסוף מריס וכלין
לתנבר כחריס ובנא קרבין ודכו׳ מגדל לתרפיוס
ושיכי כו ירון בלין ובשנב . ובשנב דוד מגפלוי
לבא יכלין לנביס ומן חיכין מלין ודשימין מלין
סון דשימין בדרעיס שמלא . דשמע לכר כם
מחרא לאו כסלי עיכין נסיבין פקיכין שנעוכא
בלביס . מפתח דב שערוי סגיליו תלין דזיקין
מפתכא דריסא פקיקא חיכו פום מעלל דכרכן .
שמון לילי עתיקין מארי לליסב כיסא . כמנחיס
תלת שרטוטין לי בעיכיס תרין סורייקי סומקי
לא סום כאתר בלחודוי וסורייקא ועיר לנבייסו
עבירס מולאכת לנביס ושמעוב מיכס . ולי
סורייקא חדא סומקא לגו בעיכא קייטא כחרכא
ותרין ועירין תקותיס וחד לשנבר בעיכי דלין
לית ליס עיטא כיסא בשתקא שמור ובדין עיטא
קייטא כלין תשתבא בשנאיס חד שרטוט לחרב
שקיבא ומיכא חד שנר נחרבא ועירין תקותיס
וחד לשנבר ביכייסו לעותייס . לי יתבר מסטוא
חטא תשכח בעיכיס תרין סורייקי לקיקין חולין
בעותי לעיכא ולא שנבר חד ביכייסו וכן בשנא
ומזון לשתברס מסטוא חוכס סוא מזון ט׳ יום
לשם שתון ולשלא יתשתון רשימין שלין ויתיילידו
שקרכין . עייכין דקיקין ושתשבכן ועיר בסומקא
לא מיסו בקיומא . כל שלוי בקיומא . בשנאי
תשכח רשימין תלת חד בב לשנבר שטטרא לא
לשטרא לא . ויתרין שתכין לשא עבדין . קדיכין
דעיכי דברכין שלדיס דקשו מיסו כל שליל
קיטו בסוטשיס ברגוזיס לו בקשו לשיס וקיק
סום כיס שליס . כיס בעיכי לכשא . כשא שכאין
ליס . שלשא לומכי לשומכי לא תלת שערין דברכין

דרוש כלומר לבר ולתמוה ולתגניז וכל הכי
דיוקין לתמוין מתגיירן בגיור דלתתון
לעב לחיכון בגיזין. חלין לרבע דיוקין
לתמוין לפום שעת לחיכון מתרי דעיכין
דילעין ברוין דאכי מתע לחסתכלא בהו.
ג"ר קמ"מ. כל חוט בר כם בחרם קטוט
חיכון דילעי ברוין דמריהון מסתכלן ביה.
בגין דסהו רוח לבגו מתתקף ביה וכליט
לבר גיור לכלא. וסהוא גיור חיהו גיורא
דלחם ודא חיהו גיורא שלים יתיר מכל
גיורין. ודא חיהו גיורא דלעבר לפום
שעת קמי עיניהו דהכימי לבא. חלי כל
מסתכלן בלחכמתו לבר חיכון לחכמי דקיימן
קמיה עיניהון לבא רחילן. תרב דיימכין
לחתון חית בהו סורייקא חד כליט
בשכיבו מסט לימינא וסוריק חד לכליל
תרין לחרכין לחחידן ביה בסט לשמשא.
ג"ש ל' סימכי לחיכון ל' לחתון לקדמין עדן
נסימכא דא ע"ה סהוא סורייק לסטר ימיב
לכליט בשכיבו ל' וחיכון תרין לחתון
לחתברן ביה. ות' לחיכון סהוא סורייקא
לכליל תרין לחרכין ודא חיהו רוח לכתי
עדו כיהוסף שמו לכל מלאכא ליה הוא
רחים ליה כלבוי ורחמיו לסתלי. זרעא
דלוד מתסבכן ביה חיזו לגווכין ובגב
טסא שמוע לכתי"ש ל תביט ש מרחסו בגין
לסטר לחרא הוא ביה בלחיבא דלא הוא
הכי כלוד דדיוקין דלוד טחירין לחיכון
דלא דיוקא לסט לחר לתכלל גו דיוקין
וסהוא דיוקא דסט לחר לתתזי ביה
בקדמיתא לתעבר על עייכין לפום שעת
וכהיל לכא ולחזל ולכתר וטוב רוחי וי'
עמו ודא חיהו עלות לגבים. דיוקא דא
דלחם כליל כל דיוקין וכלהו כלילן ביה
הוי לא בהיל ברוקי בשעתא דרוגזיה
חיהו בחיוך ומלוי בחיוכא ומוד לתתיים
זרעא

בחדוי על לחיס שפון דילים עתיקי מערי גלות
בשעתא ליכא בישא מערי שעיט רבבין
וסנילין. לחכמי לחכמי לחריכין ועיר ועגולין ועיר
לומכין לתתרט מכל מס דעבד ונב לקלקולים.
נשמים תשכח סורייקן תרין בעיכא דיומכא ודא
בעיכא דשמשא. לדכוי ועירין קיימין בקדמיתא
ודעא דלוד בשטוכא ודעא דלוד כל סיומכין שלין
לטב ולמעבד טיבו. בר שפון דבבין לכל מלן
דשפוותיה דבבן מלריס לליכא ביכא חיהו בין
וכלא בין מיומא. בר מי מליק גמור סוף וכוכיי
דילים בנא וכטיר נרמיס. עייכין ירוקין ועיר
מגון סומק לוזל ביכייהו בשעמיס תרין דשומין
מסטרא דא לסטרא דא ודא לעילא ועירא ודא
לתתא חיהו בשא פ"ת ר' דא מכאיס דב בשעולא
חיהו טב לכלא יהיב מכל מס דחית ליה לכל בר
נש. ותרין חיהו סערי שעיט ותלי. בשטר
ימיכא חית ליה תורו דשערי מיומא לתתברי.

מתניתין בני עלמא מלריסון דשכלתנו
פקיחי עייכין מלריסון דמסיכתא לי סוס נביוח
בבו. מלן מכבון לסליק ובחית מלן די רוח שלין
קדישי כיה ליקום וליכלא בשעתא לסליק נרשות
דרישא חוור למערי לבא בטס בגו בוכיא בלא
ובטס בוכיא בשעיט לבסיר ובסוף פשיטו לפיק
בשמיין. לוף הכי בטס גן טברא בלא תקיפא
ולפיק בסוף טטרא בלכוכא בלא בלטא מרקמא
בשא גוכין ובסוף בלכוכא בלקא ובחתא עד
דבסוף פשיטו בטס כיה ותב ולתיטב בלוכתיס
ולתעביד רוחא לחוי. ובסוף רוחא לתתחס
ובטיל גוון בל משמשא. בחית לתתא בטיל גוון
בל מסיכרא. בטא לימיכא בטל גוון מיומא כליל
בשעתא לחריס בלא בטא לשמשא בטל גוון בשא
כליל בשעתא לחל סור מומקא כוורלא. בטא
לקמיס בטל גוון רוחא כליל בשעתא לחל כשר
דבבא בר נדפין מלריס לכוכב כל גוכין ביה
מתחבן. בטא לסחורא בטל גוון שברא כליל
בשעתא לבלס וכל דיוקכין מסתכלן בגביס.

ומסתר ומיכף. לתתון לאחרנין מסטר
ימינך ומסטר שמאלך כתרגומו דל"ק
וסדלין ביה כסיהלו וסימכת דל"ק
רחיק ימצ"ל לתתון כלטין בלאנכפו
ורוח דלתתון לתתון לייתו קריב דל סיס
מתיו ובכא ומרגיל בארח קשוט מכבין.
ולא כלטין ללא מכבין. ולא
ולא כלטין לא מכבין. ולא
לתתון לייתון דמתחקקן בלאנכפו
ולתתון לייתון לתתון תרין ותלתא
לתתא מלייתון תרין ותלתא בהלי ובהלי
לתתא מלייתון תרין ותלתא בהלי ובהלי
ולא לתתון לייתון לא מתעברן
מסטוס דיוקנ׳ קדמלס ביצע ולתתכרן
(פ״א ולא תתעבן) ביס בכלל. ג״ור תכ״ב לי
הסו׳כר בס לא חזיל כל כך בארח ביצע
ולקטני מסטו׳ארח׳ ותב למחרי לא לסוס
רגילן בארחוי׳ת תקן שלא לייתו בלייתון
תורחי מתנגדי ומטי מנייהו ותב למחרי׳.
לא לייתו רוחא טבא שרי למשרי עלוי
ולתתקף׳על ומימת קדמלס לסוס ביס
וכליט לכר בלסתכלותא דעייתן לפוס
בצעתא כחד דיוקנ׳לחריס לתתגבר בס
בצעתא דחמי ליס לסוס חיוו גריס ליס
לתעברא בלכיס חריס דמתגברא לפוס
בצע׳. הלי מסתבלן בלנכפוי לבת׳לייתון
לנכפין בלכא לא רחיס לון לפוס בצעתא
ומיד תב לכיס ורחיס ליס כד מסתכלן
ביס לכסיף וחזיב דכלא ידעין ביס.
לנכפוי חפיין דמן לפוס בצעתא מתסבכן
לנכפוי חד ליומיב׳דלא לתפסט בלנכפוי
לחוורא או ליורוקא. תלת סורייקן לוט
בלנכפוי חד ליומיב׳דלא לתפסט בלנכפוי
ולתתוחי ביס חד דסלקא לחוטמיס
לעילא ותרין לשמלא. וחד לתפסט
לתתא מלייתון תרין וחוד בהלי ובהלי
דלין לייתון לתתון דמתחקקן בלנכפוי
לחוורא או ליורוקא. תלת סורייקן לוט
בלנכפוי חד ליומיב׳דלא לתפסט בלנכפוי
ולתתוחי ביס חד דסלקא לחוטמיס
לעילא ותרין לשמלא. וחד לתפסט
לתתא מלייתון תרין וחוד בהלי ובהלי
גרמא ליס דבחר׳ככל סטרין. לכל מוחא
דכנו קליפס ולכא מתעברא ויציבא לא
מסטוס דיוקנ׳קדמלס ביצע ולתתכרן
לייתון וכלין. לכל חייבין לא מתעברן
(פ״א ולא תתעבן) ביס בכלל. ג״ור תכ״ב לי
הסו׳כר בס לא חזיל כל כך בארח ביצע
ולקטני מסטו׳ארח׳ ותב למחרי׳ לא לסוס
רגילן בארחוי׳ת תקן שלא לייתו בלייתון
תורחי מתנגדי ומטי מנייהו ותב למחרי׳.
לא לייתו רוחא טבא שרי למשרי עלוי
ולתתקף׳על ומימת קדמלס לסוס ביס
וכליט לכר בלסתכלותא דעייתן לפוס
בצעתא כחד דיוקנ׳לחריס לתתגבר בס
בצעתא דחמי ליס לסוס חיוו גריס ליס
לתעברא בלכיס חריס דמתגברא לפוס
בצע׳. הלי מסתבלן בלנכפוי לבת׳לייתון
לנכפין בלכא לא רחיס לון לפוס בצעתא
ומיד תב לכיס ורחיס ליס כד מסתבלן
ביס לכסיף וחזיב דכלא ידעין ביס.
לנכפוי חפיין דמן לפוס בצעתא מתסבכן
לנכפוי חד ליומיב׳דלא לתפסט בלנכפוי
לחוורא או ליורוקא. תלת סורייקן לוט
בלנכפוי חד ליומיב׳דלא לתפסט בלנכפוי
ולתתוחי ביס חד דסלקא לחוטמיס
לעילא ותרין לשמלא. וחד לתפסט
לתתא מלייתון תרין וחוד בהלי ובהלי
גרמא ליס דבחר׳ככל סטרין. לכל מוחא
דכנו קליפס ולכא מתעברא ויציבא לא
מסטוס דיוקנ׳קדמלס ביצע ולתתכרן
לייתון וכלין. לכל חייבין לא מתעברן

דכתיב מהכבדן מלאכיהם
דכ״ה בשמות ובו׳

מיתלא
ומסתר ומיכף. לתתון לאחרנין מסטר
ימינך ומסטר שמאלך כתרגומו דל"ק
וסדלין ביה כסיהלו וסימכת דל"ק
רחיק ימצ"ל לתתון כלטין בלאנכפו
ורוח דלתתון לתתון לייתו קריב דל סיס
מתיו ובכא ומרגיל בארח קשוט מכבין.
ולא כלטין ללא מכבין. ולא

מיפיס

סמאלא ונף על גב דסוריקי לחרכין
אתחזון כלפוי לא כלטין לכר כהני .
כר כזמכ דהוה מזיל בעקימו . הא ליסו
זרע דוד אתהפך מחזו דא . בקדמית
אתחזי בדיוקנא דאדם ולבתר קיימת
בדיוקנא דאריה ואתפרש בדיוקנא
דסטרא אחרא וכלא מתהפכא מאחר
כבי כעא . ניורא תליתאי לי הוו כר כע
מיל באחרא דלא מתתקכ וסטי אחרני
מאחרי דסוריקי סהוה רוחא קדישא
אסתלק מכיס ורוחא אחרא אתחזי כיס
ודיוקנא לאחרא וכליט לכר כאסתכלותא
דעיכין דאכיתי לבא לפום שעתא דיוקנא
דסור כשעתא דאתמלן ליה מעברן כלביהו
סהוה דיוקנא ואסתכלן כיס נ' קורסמי
כומקי כאנפוי כסטרא דימיכא ואיכון
סוריקי סומקין דקיקין . ותלת כסמאלא
ואלין איכון לאתון דכלטין כיס אד ליסו
סוריקא דקיק כשנולא ותרין דקיקין לאחרכין עליה וכלהו כשנולא . וכדין שקיפין
עיכוי . זרזא דאיכון לאתון אד ליסו כ' תרין לאחרכין ת' איכון וכן לסטר סמאלא
ומיכא דא סהוה דכתיב הכי"ת פניכס עכתה כסולין לאתון איכון כלטין כאנפין
על כל שאר סוריקין . ואי תכ מסמאלא לימיכא לאנפיא סהוה רוחא ואתתקף
רוחא דקדישא ואלין סוריקין שכיבו ואחרכין כלטין לכר כמה דאתמר . זרעא
דוד ליסו כסהוא לאתחזי כדיוקנא דאריה כקדמיתא ולבתר לאתהדר כדיוקנא
דסור . תרין סוריקין לוכמין באנפוי אד מיסיכא ואד מסמאלא ואלין איכון לאתון
אד לקרי ד' ואד לקרי ע' וכלא מתהפכא מאחר כבי כעא . ניורא רביעאה דא ליסו
ג' לקרי דכר כם דקיימא תדיר לאתתקכ על רזא דמלקדמין . הא ליסו מזיל לאכיסי
לבא כדיוקנא דכתר סהוה רוחא דיליה ליסו רוחא אלסא הא לא אחזי כאנפין לאתון
דכלטין לכר דהא לאתאחדו מכיס ואסתקש בזמכא לאחרא דמלקדמין לאסתלקו
מכיס ועל דא לא כלטין כיס . ורזא דיליה עיכוי לא כהרין כבניכו כד ליסו כחדוס .
וכזמכ דספר סער ראשיס ודיוקנין דרוחיס לא כהיר ליס כאתוון ולא אתקע כניצ
דיליה דהוס כקדמיתא לא קיימא כאסתכלות' לאנפין לאסתלא ורזא דהאי ומכא
לכי את המתיס שכבר מתו מן החיים לעתיד לבא חיים עדכס . זרעא דדוד סוד ו'
דילה דהוס כקדמיתא לא קיימא כאסתכלות' לאנפין לאסתלא ורזא דהאי ומכא
לכי את המתיס שכבר מתו מן החיים לעתיד לבא חיים עדכס . זרעא דדוד סוד ו'

ז נ ס ו ג דרוחא

דזס ספר וכלא כרזא דא קיימ' כר תינו דאנפין לאתדבקא כגוויכא לאחרא כפום פולסא
לון לכר ולאתסר חכמת' דא לאכיסי לכא למכדע ולאסתודעא רוחא קיימא כרזא
לירתו וכריתי להדיעכ כרוחא דכר כם לאנטוירו לאתון כמה דלתמר ויהיו כלטי
כזמכין וקריכין לעל עיכוי דכרכין סגילין
סגרין לגין על גלין ואיכון עייכין לוכמין
ויריקא לגיל גבוויהו והדוא יכוקא לטכיב יקיר
הלי ליס כמם סרטוטין כאנפא תרין
דעכרין מסטר לסטר . עכ"מ .

דרוחא לו מלריה דרוחא . זכאין ליכון חכימין דכלה לתמסר לון למנדע עד סכא
רזא דלכפין . מכאן ולהלאה ברזא דשפוון בלת פ׳ דכלול ברזא דלת
ס׳ . שפוון דכרבן דלא ליהו כר גם מלול בליסבא כיסא ולא לכסוף ולא דחול . מלרי
דמחלוקת רכולא ליהו כין להי להי מפלח מדכיס כין לחיס . לאו ליהו מלריס
דרזין וכד לסתדל כאוריתא מכסה רזין לכל מלריס לליסבא כיסא ולא סוי דחולו
כלכיס ומיכא דלא לת פ׳ דכלול כלת ר׳ ולא לתכלול כלת ס׳ . להי ליהו דלתקזי
דליהו זכלס ולאו דחול לחטלס ליהו ולא בעי לסתפלא לכתריס כנין דכל מלוי
לינון כפומא ולא כגוף . שפוון עתיקין כעתיקו ולאו דקיקין להי ליהו כר גם מלריס
דרוגזא יתיר מלרי דזדונא . לא יכיל למסכל מלס . מלרי דליסבא כיסא כפרסוף
כלא כסופא כלל . לזמנין לסתדל כליכמותא . להי ליהו כר גם דכעי לתרחקא מכיס
לתמלי דיקניס כסערא דהוה ליסבא כיסא לורי עליס כפרסופ לית ליס כסופא
לסתדל כמחלוקת . לגלא כמלי דעלמא . חמי כסבלוי דלא ליהו קורלן כעיכוי על דלא
לתמד הטוא לים רעא כפכוי דלא ליהו כרוא דלת פ׳ כלקודוי דלא לתכלול כלת
ס׳ כלל : ולזמנין לתחכר כלת ר׳ . כהלי לת ר׳ לתכלול . מלן דלחדכוי רכרכין
טפטא כלכיס וסנשוכא כרוחיס . מלן דלחדכוי זעירי וקיימין על קויס כקיוס לכלא
כלתערותא ליהו . נכי לסתדלא ככלא ורזא דלת פ׳ לתכלול ככל סלר לתוון .
עד הכא רזין דדיוקנין דכר גם . מכאן ולהלאה רזין לחרכין כלתוון דמר דלא
קיימינן ופרטופא דלא למנדע רזין דסלי פסוקא גו דרגין עלאין כזמכין ותקופין
דסלי עלמא ולא זכיכן כהו . אמר רכי סמעון כני זכאין לתון כעלמא דין וכעלמא
דלתי וזכאין עיכו דזכאין למיחמי דא כד ליעול להסוא עלמא דלתי . כגין כסתרי
קרי לעתיק יומין סלי קרא תערוך לפני סלחן נגד מוררי דסנת כסמן רחסי כוסי
רויס וקדסא כריך הוא קרי עלן פתחו סערים ויכא נוי צדיק סומר לסוטים .

אוף לימון פתחו ואמרו כתיב וידי חלס מתחת כנפיהם סלי קרא לוקמוס
חכרייתא דליכון ידין לקכלא מלדיהון דתיובתא דתכלן לנכי קכ״ה . ידי חלין לימון
דוכתין ורזין עלאין דסוי קכ״ה נכר גם וסדר לון כתנכעו לכר ולנו . וכסדוה לכ״ה .
וקכ״ה כד כרא ליה לכר גם סדר כיה כל דיוקנין דרזין שלאין דעלמא דלעילא וכל
דיוקנין דרזין תתאין דעלמא דלתתא וכלא מתחקקא נכר גם דליהו קלים כנלם
חלדים כנין דלקרי יציר כ״ף ורזא דכ״ף דלת דא דלקרי כ״ף לכתיב ויברא חלדים
לת האדם כנלמו דא ליהו רזא דלת כ״ף . לת דא לית כיה רזין עלאין ודיוקנין
עלאין כהלי כ״ף תלין עשר לסורין מיוחכא ומסחלא חמש מיוחכא וחמש מסחלא
וליכון חד כרזא חדא . תניכן כתיב ונם לכי לכה כפי חל כפי דלהוו דא עם דא
כפלוגתא ויסלקון כרכהן דעלמא הוחל ונפותא דיסרחל לתיהיבת לעמין . כד
מתכרכן כחדא כתיב כף לחת עשרה זהב חלוה קטרת רמז לחכורה חדא . וכד
הוו כ חכורה חדא כתיב ויברא חלדים לת האדם כלמו ונו׳ . ויברא חלדים לת
האדם דא סליקו דמתכסף ברזא דנומלה . לת האדם רזא דכר ונוקבא כחדא
כגלם חלדים רזא דכף לתרא . כד לתכרי חדם מה כתיב כיה עור וכשר תלכיסני

וגו׳ לי הכי הלכם מהו׳ לי תימא דליכו הלך שור וכבש ועצמות וגידים להו הכי
דהא דלאו הלכם להו ליכו שך כמותה ואלין דקאמר שור וכבש ועצמות וגידי כלהו
לא הוו הלך מלכושך כלאודי מהכין ליכון דכר כם ולאו ליכון הלכם. וכך הוי הלכם
לסתליק לתפסט מהכין דקא לכים שור דלתלכם כיס כר כם וכל ליכון
עצמות וגידים כלהו כרזך דאכמתך עלה כגוכה דלעילא. שור כגוכה דלעילא
כמה דלוליף מר בהיכון וריעות כתיב עורות. מלכושין דלעילא דמסככי למלכושך
לתפסטותך דמי דליכו מלכושך דלכר. וריעו׳ ליכון מלכושך דלנו וליכו קרומך
דסכיך עצמו׳ וגידי׳ ליכון רתיכין וכל ליכון חיולין דקיימי׳ לנו וכלהו מלכושין לפניכך
רזך דלכם דליכו פניכלה. לוף הכי רזך לתתך. הלכם ליכו פניכלה לנו. מלכושין
דילים כגוכה דלעילא. עצמות וגידין כגוכה דקאמרן כליכון רתיכין ומשריין
כבר ליכו סכי׳ על ליכון משריין ורתיכין וקיימך לכר ודך רזך דלתתכה כסטרך
לחרך שור דסכיך על כלה דך ליכו כגוכה דליכון דקיעין דסכיכו על כלה וכלהו
מלכושין לתלכסך כהו. פניכלה לנו רזך דלכם וכלה רזך לתתך כגוכה דלעילא
ועל דך ויכרך לכלים את הלכם כנלמו כנלה לכלים. תרי לכלים סכה חד כלפי
דכר וחד כלפי נוקבא. ורזך דלכם לתתך כלה ליכו כרזך דלעילא. דקיע׳ דמסכך
על כלה לתרעומי כיס דמיין לתתזלה ולמכדע כליכון דמיין דלתקכיכו כיס
מלין ורזין סתימין. וליכון דמיין דככיה ומזלי דלתרעומי ולתקכיכו כהלי דקיע׳
דסכיך לכר. שור דליכו מכורך לכר כבר כם לוף הכי דליכו דקיעך דסכיך על כלה
לית כיס דמיין ושרטוטין וליכון ככיה ומזלי דהלי עור. דקיעך דסכיך
לתתזלה כהו ולמכדע כהו מלין ורזין סתימין ככיה ומזלי לעיכא כהו מכימי לכה
ולסתכלה כהו למכדע לסתכלותך כליכון כרזין דקאמרן כל ליכון כסירין וקיימין
כלה רוגזך ורזך דל הוכרי שמים המוזים ככביכם. כזמכה דרוגזך שלטך עליה
דכר כם ליכה לחרך לתמסר למכדע כיס מה דלא לתייהוב לשלטך למכדע כזמכה
דעיכה שלטך כדקיעך. לכל לסתכלותך דליכון על ארך קסוט כשעתך דליכון
כסירין וקיימך כר כם על קיומך וליכון דמיין וכלהו לסתכלותך יכיל לתתכה על
כוריה יתיר ולוף על גב דככלה כל ליכון מכימין וכלין לסתכלה:

שרטוטי ידין ושרטוטי אצבען לנו כלהו קיימין כרזין לחרכין למכדע
כמלין סתימין ולין ליכון ככיה דכסירין לסתכלה גו מזלי כטסירין עלאין.
לעכעלן קיימי כרזין עלאין. טופרי לעכעלן דקיימין דקפין לכר הך לוקמוה
כליכון רזין דהוו פניכם דלכר וכהו לית רזין לליכון חרסין דמסתכלי כטופרי
כנסירו דמלה לחרך דשלטך כהו. וליכון חרסין קך מסלכי להסוך לתר. כטופרין
לית זמכין דנסרין כהו ככבין מוורין דקיקין ולין ליכון כתולדה דטלופחין וליכון
קקיעין כהלי מסמרך על לוחך. ולאו ליכון כליכון מוורין לחרכין דלא קקיעין לאלא
דקיימין לעילא. כהי דלא קקיעין לית כהו ממש. לכל הכי דקקיעין מוורין
כמולדה דטלופחין לית כהו ממש. ולית סימכא טכא ליה לכר כם כחדו ויכלא
בסוף זמכך. לונזרך לתגזר עליה ולסתזיב מכיה. שרטוטי ידין כרזין עלאין

כתבתן לנו כולין מרטוטין רכרכין מרטוטין זעירין דקיקין עלין כימוכא כתיכון
לתבנן דכסו מרטוטין זעירין. כתבעא זעירא דימיל לית רמיחן דקיקין לתבעא
דא קיימא תדיר על עוכדין דכסטר (פ"א דכר פ"ם) ארחא. כהאי לתבעא קיימין
מרטוטין לתיכון דתבעא לתכפיל כסו. הכי לאו תיכון לסתכלא אלא לי לתוספן
כים. לי לתוספן תרין לוחרכין על הסוא מרטוטא דתתכפל כסו ארחא לא לזדמן
ליה והי יעבד לא יכלה. כר לי קיימין כתרכא כין רמיחא לרמיחא כזמכא דיתמסך
מסכא לאחורא ואסתרו תיכון רמיחן דאסתמודען האי יכלא כתרחא ומימן דא
תלת תלת כפותיא. ותרכ כתרכא. ורזא דא ז' מאתיון זעירין. רמיחא חד כתרכא
ותרין תרין כפותיא מארחא ימא מלין כזמן קריב ולית ליה כסו תועלתא. תרכא
רמיחן כתרכא וד' רמיחן כפותיא ארחא לזדמן ליה כטרא כתרא סגי ולסופא
לתועלתיה ורזא דא ז' מאתיון לחנעאי. דכין זעירין ורכרכין חמש זעירין רמיחן
כפותיא לתתא ותרכא לעילא כפותיא ותרכא כויחא כתרכא ליה כניחיה ועלא
ליה. ותרחא הות מתתקכא קיים ולא כאי למעבד והי יעבד יכלא כהסוא לתרחא
לכל לא עכיד ליה ועלא הוי ודזא דא ז' דליה פזוטא. כתבעא דלמנעיתא האי
תבעא קיימא למעבד עובדא הסוא לתזיב. לי מרטוטא חדא קיימא כתרכא
כין מרטוטי דכותיא האי חסך מחסכין ואסתלקן מכיה ודחיל ולא עכיד והיא
מחסכא לא לתעכיד כלל. לי תרין מרטוטין כתרכא דקיימין כד לתפסט מסכא
לאחורא האי לאו ליה כיה מחסכין ותסיב מחסכין לסוף שעתא ולתעכיד ולא מחסכא
דהדכר כיה כלל אלא מחסכא דליה ככסילו ושעיא לכל הדהורא ומחסכא לא. והי
תלת רמיחן כתרכא וכפותיא תרין לו תלת כד לתפסט מסכא לאחורא. האי ליה
כר כם דליה פקיחא ותסיב מחסכין וכל ליכון מחסכין לליכון לסטר קבל אתקיימן
כידיה ומחסכין לתרכין לאו הכי. לי לתרכא לו מחסכא כתרכא כתפסטו דמסכא
כדקלמרן דא ליה כל סרטן על כותיא כתלת לו כתרכא לו מתרין ולסלקא. דא
כר כם דמחסכו לתכעא ואתתכא כהו ודיקיק וגבוכי עיכי סומקין. מחסכא לכיא
ואסתכא כהו. קנרא דיומין ליה פקיחא ליה ותכבא תדיר למכילן דכיא. אלא
ולסופא דיומין זעירין לסתלק משלמא. לסוותא לאי תיובתא. כדין לסתכמו תלת
רמיחן לו לתרכא ושרין על תרין. תלת רמיחן לו ל' כתרכא ושרין על תרין
כפותיא דא כפוס מכסג דכר כם הכי מתתלפי סרטוטין מזמן לזמן ורזא דא המוניא
כיספר נכהס וגו' מרכ לוחין ולחין כח וגו'. כמה דקכם לחלף חיילין וזמכין ככבכי
שמיא ומזל דא כך ולימא לקרקע כך. ודא ליה דלמרין כגלותא דערבית ומחלף
לת הזמכים ומסדר לת מכבכים כפוס כחלופא דזמכים הלי ליה מסדר ככבים.
כפוס דלא לבני כל עובדוי הכי לתחזון כהאי דקיקא הכי לתחזי כהאי מסכא דהאי
דלם תתלא דליה דקיקא עור דחפי על כלא. וכלא כפוס נוקא דלא לבני.

דיומכא בשירא וברכתא ומימן בקטין כנגדו תממטן. אלין תרין לאצבען כרזין
אלין והכי ליכון כרזין דלולבא מכיס דמר ולאליכון כרזי דרב ויסף סכא. מכלן
ולכלהס סרטוטין לחרכין דלקרון כלהו תולדות ואיכון תולדות לדם כמס דכתיב
תולדות הסמים והס לתת דכלה רזא דה כנווכא דה תולד לדם ככל ליכון דוקנין
דלכפין וככל ליכון דקלמרן. וכלהין תולדות דסרטוטי ידין דלתתזיין כרזין
פכימלין כמס דלתתזי. זה ספר תולדו לדם לסרטוטין זרהפך רזין לחכימי
לכה רזהסף מתם לתוון כמתם תרעין למכדע חכמ׳ כסכלתנו. **תרעא קרמאה**
ר׳. כולה לית סרטוטין דקיקין וסרטוטין רכרכין וכלהו מתערבי דה עם דה.
סרטוטין רכרכין לית כולה כל ליכון תרין כחרכ׳ ותרין כפותיה ואחידו דה כדה
דה ליכו כרזא דלת ה׳ וכרזא דלת ר׳ ודחי ללת ז׳ וכטיל אלין תרין לתתון:
כפותיה כטילה׳ כחרכא כטיל ר׳ וסימן דיליה הר. דה לית ליס כולה סמלא
כפתי נווכא כאלין סרטוטין רכרכין. אכל ליכון סרטוטין זעירין דכטלא ימיכא לה
כטלא סמלא דומיכא כטלא חד סרטוטא דקיק לעלא כחרכא וחד סרטוט׳ דקיק
לתתא דלחיל כין ליכון תרין סרטוטין רכרכן. כפותיה לית חד סרטוטא דקיק
דסריא עליה וכסמלא לאו הכי ורזא דיליה ליכו כימוכא ולאו כסמלא. הלי ליכו
בר כס דלזמכין תליב ככיתא ולזמכין כחרחא דה לא סכיך לכיס כהלי וכהלי. כל
ליכו ככותא תליב כחרחא וכל ליכו כחרחא תליב ככיתא. אלא תדיר כחרחא
ולומכין ככיתא. דה אלא כחוריתא וכרזי דחוריתא לי לסתדל כהו. הלי חמי
כסכלוי. תועלתא לסניחין כיס. עלא ליכו כמלי דעלמא. לי לתער לתערין
לאוטכא ליס מלעילא. זכי כמלוי. דה ליכו תמידא ומפזר ממוכא. טב עיכא ליכו
גלותיס לסתמא. נחית וסליק כממוכא. דה ליכו דלזמכין מתכר לכיס לנכיס
מחריס. וכדין לסתכמו תלת סרטוטין זעירין דמשכרן כההוא סרטוטא דקיק
דלתוסף על ליכון תרין דפותיה ורזא דה ס׳ דמתחכרא עם ר׳. דה לחרא דה
ככותא דה חדוא דה עכיכו דה תועלתא דה עלא דה טב עיכא דה תמידא ומפזר
ממוכא דה מתכר לכיס ותב למחריס: **תרעא תנינא** ז כימוכא כקסטירו
דקולטא רמימן סכיתי כד לסתכמו תלת סרטוטין רכרכין כפותיה ותרין רכרכין
כחרכא וחד מליכון דלחרכא לחיב כליכון תרין דפותיה וחד לחרא לא לחיב כהו.
הלי לית פסלו כזרעיס מסטרא דלכוי לו מסטרא דלמיס. וכדין מסתכמי לתתא
מליכון תלת סרטוטין דפותיה תרין סרטוטין דקיקין דלמידן כהו לתתא. הלי
ליכו כר כס מתקן עובדוי קמי ככי נסף ולכיס לא קסוט. ולזמכא דסיב לסדר
לסתתקכא כדין לסתכמו ליכון תרין סרטוטין כחרכא לחידן כליכון דפותיה דה
עס דה. וכדין לחרכין עמהון כלמנסיתא דקיקין דה כחרכא ותלת דקיקין
כפותיה ורזא דה ז׳ דמתחכרא כלת ר׳. וכד ליכו סיב ותב כדקלמרן לתתקן
ליכו כרזא דלת ר׳ לתתחכר כלת ז׳. לכתר כד הלי לתתקן ליכו תדיר כלהיכו וכל
עובדוי כלהיכו. אכל כלהו ליכו כקיומא כדק חזי כנין דסהוא פסלו עד לא לתייחסא
כיס. מכלן לולבא מלן דפסיל זרעיס עד תלת דרין לא לתייחסא סהוא פסיע

מלכסכזע

כפסטירו דקולטא עבוד
דמקדם בקלע:

מלכבשם. כגון כך תניכן וכו׳ ליה להסוף כר כם לפסל ורעיה ולא חייש ליקרא
דמחריה. כסיל ורעיה ולאי. ולכתר לאתייחסא הסוף כסילו כדין לאתכחו סרטוטין
בילא ימיכא תרכיא וחמם. תרכיא כתרכא חמם כפותיה. ורוח לאו ולאתקבר בלא
ה׳. הלי לומכן אבלא לומכן לא אבלא. אבלא כתוריתא ולסוף יומי אבלא לסיגא
כמומכא. **תרעא תליתאה** ה׳ כימיכא. כל לאתכחו חמם סרטוטין כפותיה
ותלת כתרכא ולאתכחו הסוף סרטוטא דלמבעיתא מיכון תלת לא ליהו כרוח
בלא ה׳ ולסתמיך כאתם. כומכא דלאתכח הסוף סרטוטא דלא מבעיתא דעב ולאיך
נו ליכון חמם סרטוטין דפותיה לא ליהו כר כם עניב ורגיז גו כיתיה וכנו כמי כעא
לאו סכי. קמכן ליהו כביתיה ורגיז לומכין לא. לכר מביתיה לאו סכי. אבלא כעובדי
עלמא. כל לאתלל כתוריתא לסתכל ועיר ולאתדבר כם. מסימכא ליהו אבל לאו
כל זמכא. והסוף ומכא דלאו מסימכא לחזיגון קטוט ולא קטוט כסלימו. כדוכא
ובלא. מסימכא ליהו כרוח דתוריתא דא ליהו כרוח דלאת׳ ולאתכר כאת׳.
ואי תרכ׳ סרטוטין כפותיה וחמם כתרכא תרין מליכון דתרכא עאלין גו ליכון תרכיא
דא ליהו כר כם תלי כביתיה גא תתחזי עביב לכא לכר ולאו סכי דכיון דמלל עם כם
כעא לחזי מדו ולאתבעון כמלוי. תלת סרטוטין וצירין עאלין גו ליכון דתרכא. דא
ליה תד רשימו חוכם בגופיה ותלת סערין תלין כהסוף רשימו והסוף רשימו
ליהו כעגלא וחד תלוד כריסיה. ולסלי רשימא קרלן ליה חכימי לכא דילעין רוין
עלין ריש כסרא. רשימו דא לאתחזי לומכין כין כתבוי ולומכין כדרוניא ימיכא ולומכין
על ידא ימיכא כאבעוי. אי רשימא דא ריש כסרא ליהו כתרא מיסר כתקוני
יסתלק לעתרא וליקרא ואי הסוף ריש כסרא לאתכך לאחורא וזכא לכבין. אבלא כד
כיב יזכא לעתרא יתיר וליקר סגיא יתיר מעולמוי ובלא כתוריתא אי לאתלל כה׳.
ריש כסרא דא לאתחזי לומכין חוכמה ולומכין גון דלא סומק וצר דלא מצטבע כל כך.
לומכין כסערין לומכין סעיב וכלא חד סימכא ליהו וכחד דיכא לאתלל. ואי הסוף גון
סומק מצטבע ויתיר ולאי כגוונים זען וציר הוא דלצטבע כגון דלאלין גוונין לומכין
קיימין כהירין ולומכין חסוכין. ואי מצטבע הסוף סומק וכסיר כדין לוית כילא שמשא
תלת סרטוטין כתרכ׳ ותלת כפותיה וחד דקיק על ליכון דפותיה וחד דקיק על ליכון
דתרכא וכילא ימיכא לאתוסף חד כפותיה כלחודוי. הלי כר כם סכיב כבלא ולא תב
מכיה למחרי׳ וכד תב כתוכת׳ לאתחרו ליכון סרטוטין כילא שמשא והסוף לאתוסף
כימיכא לתינדי מכיה ולאתינדי הסוף סומק׳ עד׳ זמן. הלי ליהו כרוח דלאת׳ ולאתינדי
ת׳ ועש תחותוי לת ן׳ ולאתחבר לאת׳ כלאת ן׳. הלי כיני תקוב לכפסים כבהילו חכימא
דלכ׳ דחמי ליה חוכת׳ לית עליה לומ׳ ליה ול לאסי לכפסך. ואי תלת סרטוטין כתרכא
וחד כפותיה לא ליהו כרוח דלאת׳ כלחודוי ולומכין לאתחב׳ כרוח דלאת׳ ו׳. הלי ליהו
כר כם תליה כתר כנעין דעלמא׳. ואי לאו דליף כתר כעין ותילוכתיה לכלופים וע״ב
דתליה לכנעין דעלמא הלי לא לעדיו מכיה ולא לאכסיף. עיכוי מקיעין ומלל כסו
אי תב לאתרים מתחלפי סרטוטין. תלת כפותיה וחד לתרכא ולומכין תרין דקיקין

קיימין

קיומין בקיומא כדין רש דיליה ויתיר כתתיה ואתדבק כה׳ חד דקיק ויתיר עלאל
כין לזכון תרין דקיקין. כדין לתתכר לתה׳ כתת׳. ולזי סרטוטא חד כתרכא
ולרבע כפותיה ותלת דקיקין קיימין על ההוא חד וחד על לזכון לרבע. על דרועא
ממשך לזית ליה תלת קסטרין דקיקין דלתילודו כיה מזמן זעירין וחד סערה תליה
כההוא חד דרים. הלי לזיהו רדיף כתר כלופף לתסת מכריס. מלריס דזדוכא לזיהו
לגוזס כעיכא ממלכא כלא מלולא כלל ולסלוס. וכנין דלזיהו מלריס זדוכא לא מיים
ליקרא דמלריס לתתכא קמיס. לנתר קטילמויא ליה לו כר כם סומקא. ולזי
לרבע כלרכ׳ תלת כפותיה ולזכון דבלקין לעילא לעדיו מכיה. הלי תכר לכיה לנכיה
מלריס ותכ כתיוכתא. כדין לזיהו כרזא דלתתפ׳ ולתתכר כתתה׳. על מלין ועל לזכון
דכוותיס כתיב סלוס סלוס לרמוק ולקרוב. עד סכא כל לזכון רזין דתולדות מלם
דלזכון תולדות דלתילודו כיס מזמן לזמן כפוס לרמוו דכר כם. זכאה מולקיהון
דלזכון דיתכין קמיה דמר וזכו למסמע מפומיה רזין דלוריתא. זכאין לזכון דכאי
עלמא וזכאין לזכון לעלמא דלתי. תמר רבי סמעון זכאין לתתן מכריה לכל רזין לא
לזכוס לכו כמה דופתין עלאין לזדמכן לכו לעלמא דלתי. כתה ולמר

ואתה תחזה מכל העם לכנאי חיל וראי אלהים לכנאי למת סונאי כנע
הלי קרא לוקמוס. לכל ולתה תחזה תכמר לא כתיב שלא תחזה
לפוס חיוו דעיכון. כמאי כלוקמא דכר כם כשלן סיות סטרין דקלמרתון וכלא כהאי
קרא. ולתה תחזה חד נפערא. מכלהעס תרין. כמנתא. לנכאי חיל תלת כלכפין
וראי אלהים מרכע כעיכון. לנכאי למת חמס כספון. סונאי כנע סיות כדין
כפרטוטיהון. דלזין לזכון סימין לזתתמודעא כהו כנו נפא לזיהון דרוס מכמתא
סריה עליהו. ועכ׳ מפס לא לתטריך דא אלא מה כתיב ויבחר מפס לנכאי חיל מכל
ומראי אלהים קדפא רוח קדפא סריה עליה. מכח לן דכתיב כי יהיה
לפס דכר כא אלי ולא כתיב אלא כא אלי רוח קדפא דהוה אתי לנביא והיה הוא
ידע ולא לתטריך לכל דא לזתסכלא ולעיכא אלא לפוס נפתא הוא ידעי מפס. כמ״ב
שלמה מלכא בכורכייה ואע״ג דרוח קדפא סריה עליה. דכל מאן דקריב לכורסייה
דלזילו ולזיתתא נפיל עליה והיה הוה דלזין דיוקנא כלא סהדין. כנין דדיוקנין סוו
בכורסייה וכל מאן דמקרב נפקרא מכפכפא סהוה דיוקנא והוה ידע שלמה מלכא
דנפקרא קלתי. כנין כך לזיתתא דכורסיה היה נפיל על כלא וכלהו לזתכיתו זכלזן
קמיה. מלכא מפזיתא כתרזתא כלא ורריקו כירלת ה׳ לא למרלה עיכיו ופפיטונו
ותלת אלין דכו עלמא כלא סהדין וסתרלה. אתר כני עלמא על פוס סהדין על מימר
תורית׳ חכימין דלתתמודעין כלזכון דיוקנין למיהב לסוותא לכני נפא ולאתי כפפיהו
זכלזין לזכון כהאי עלמא וזכלזין לזכון כעלמא דלתי.

בהדש הפלוגי לנתת כני ישראל וגו׳ דפלוס היה לוריולל רב ממנה
ותלת מלה ופתין וחמס רבוה מסריין עמיה כמומכן יומי כמדבר כסיני
סתם. וכלהו לזית לון תלת מלה ופתין וחמס מפתחן כהורין מהההוא כסורא דכפקר
מגו קמפל שלמה כניהו וסתי׳ לי רזין דלתתון קדיסין עלאין דפמא קדיסא
תלוין הוא מעלה ס׳ יסוד ולכן הוא נקרא אלהים חיים ושמו ב״ה

וישמע יתרו

תלוין כיה ואיהו רזא לחיים תס מאריה דכיתא חיים החלדים. תס דתמן סיומא
וקטרא דתפלין ויעקב חיים תס הוה וכדיוקנא קיומא רזא דאתחל פניומא עלאה
טמיר ונכיז וכל נהורין סתיומין עלאין נקיט לחיהו ונפקי מניה וכלהו מסיורין נקטי
לחיהון מפתחן דסטרא נהורא דנפיק מגו חשמל והוה נהורא כלול כתרין נהורין
ואיהון חד. נהורא קדמאה איהו נהורא דלא אלטא כיס עיכא ודא איהו
נהורא דנציז לנדיקיא כלא חור זרוע לנדיק וגו'. נהורא תניינ' איהו נהורא מכנסא
מלסטא כנוזן סיומא ואתכלולו תרין נהורין כאחד והוו חד ואתיורייתל רב מחכא וכל
איהון מסיריין נטלי הוה נהורא וכנין דכלול כתרין לקרי תלוסים ועל דא אלטא
כיס הוה חזלא לאקרי כרזא דילים תלוסי וכיס לתיכיכת לורית ומכאן לתמסכלן
דרגין לתתא עד דסלקין כסמכן לאתכפיא עלמא. כל סאר מזלי לית לון פה ולעזן
ואלו לית ליס פה ולעזן כלילן כאחד. ועל דא כאוריתא והנית כו יומס ולילה כתיב
יומא לקבל לעזן. לילה לקבל פה וכלא כלול כאחד וכללא סליק תלוסים תוסיב כתי'
ועל רזא דא כתיב תומים והכס תומים כבתנס. לי תיא דרגין תרוייסו קאמר. לאו
סכי דסא עמו לא סליק כרזא דא. אלא כנון ויעקב קאמר ואתא דא דהוה במעהל
דהיה נדקת קל מסכא קרא. וכנין דהוה תמן הוה רמא לסתלק מתמן שלף וכלא
רזא חדא. ויעקב נטיל כרזא דילים תרין ירחין כיסן ואייר ואתכלול לאיהו כרזא דסיון
דאיהו תלומים. עמו נטיל כרזא דילים תרין ירחין תמוז אב. ואיהו לא לאתקכא
ואתתקיף דסא אלטול לאו דילים הוא ולפילו הכי אלא ט יום לאיהון דילים ולא יתיר
ואתתקיף ולא לאתקכא ולאו איהו כרזא דתלומים אלא לאתפר לאודיה וסטא לסטרא
אחרא כלפיסא וזממו כלא הלוויב תמו חרבות לנצח. וכנין דיעקב איהו תלומים
לתיסיב אוריתא לכמו כתיב תלומים ואוריתא כרזא דתלומים תורה שבכתב
ותורה שבעל פה. בתרא תליתאי לעם תליתאי כדרגין תליתאין תורה תליתאי תורה
כביאים וכתובים וכלא חד.

בחדש

בסלושי וגו'. פרשתא דא כסלי קרא לוקימנא ליה לעילא
תלוי רבי חייא כהאוא זמנא דמטו ישראל לטורא דסיני כיום
להו קדמא כריך הוא לוסיין ואמנע כלהו ולא לאסכא כלהו זרעא דישראל בסלו
אלא כלהו זרעא קדישא כלהו כני קיומא. כהאוא זמנא אמר קב"ה למשה אתא
כבי למיכב אוריתא לישראל מסיך להו כרחימותא דלכהן כרחימותא דרחימא
להו ואתתקין בעבדית להו ואת הוי לי סגיולה מכל עמים כי לי כל הארץ. אמר ר' יוסי אמר ר' יהודה
כך אמר קב"ה למשה כמלה דא הוי לי סגיולה מכולהו לאמסכא ישראל לכתראי:

ומשה

עלה אל האלהים ויקרא אליו ה' מן ההר וגו'. ומשה עלה אל האלהי'
לאתרא דפרסיזן נדפוי דסכינתא כלילויס סיוס וירד וגו'.
ומשה עלה. (ר' יהודה פתח מי עלה סמוס וירד וגו') תלכא אמר ר' יהודה כל זמנא
דנלופי מלכא עלאה מתיסרן כאתרייסו עלמין כלהו כאחדו וכל עובדיין מתיסרן
בקיומייהו. מאן כל עובדין מתיסרן בקיומייהו. כלא אית מעבד וי כי מרא הוא.
מאי כי מרא הוא. אמר ר' שמעון כלא כלא אית כלא אלא הגדול סגבור והמורא. מאי
וסמרא

ומכור כלה ויעקב לוים תם כתרגומו וכר שליט שליט בכלה · כך כל שובדין דקדם
שלימין כשלימו בקיומא שליט · תניא ר׳ יוסי לומר יומא חד הוה קאזמכא קמיה דר׳
וסודם סכה שלילה ליה מאי דכתיב וירד ויאמר מה מורה וגו׳ · מאי קא חמא
דקאמר דקיומו מורה · אמר לי חמא שלימו דמשיחותא קדושא דהוה סכיה כסהות
אתר כנוכא דלעילא וכל אתר דהוו שלימותא סכיה לקרי מורה · למיכא ליה מי
הכי למאי תרגמו דקילו ולא שליט · אמר לי לית דמילו אלא כאתר דהוו שלימותא
סכיה וכל אתר דהוו שלימותא סכיה לתקרי מורה דכתיב וראו את יי׳ קדושיו כי
אין מחסור ליריאיו משמע דקאמר כי אין מחסור כאתר דלית מחסור שלימותא
סכיה · תלכת מי עלם שמים וירד אמר ר׳ יוסי דא הוא משה דכתיב ומשה עלה אל
האלהים · מי אמר רוח כחפצו דא הוא דכתיב כיום שלח אלהים כתרועה · מי נגף מים כשמלא · דא קרא דכתי כיום
גבור מים כעבור · מי הקים כל אפסי ארץ דא קרא דכתיב כיום ביום עשות יי׳ שמים
וארץ ושמים · תו אמר מי עלם שמים וירד אלין חיזון אריכא קטירי עלמא דא רוח
מים ועפר · אמר ר׳ יוסי אתחזון מלוי דר׳ יוסי דלא אתקיימא בשני · כל מטו מלין שין
לנביא דר׳ שמעון אמר ודוי בריעיה דר׳ יוסי וכרכי ואמר ספיר קא אמרת והכי הוא
אמר ליה מכח לך · אלא כי לוליפכא מכלא דהוה אמר משמיה דרב המנונא סבא ·
ויומא חד הוה יתיב ר׳ שמעון כתרעא דצפורי אמר ליה ר׳ יוסי הא דאמר ר׳ יוסי מי
עלם שמים וירד וגו׳ זמכא מדא אמר דא משה לכתר אמר דא קדם לכתר אמר שין
ד׳קטירין דא רוח מים ועפר ומכיכא ליה למר דכריכי · אמר ליה ודאי ספיר קא
אמרי וכי הוא וכלא חד מלה וכלהו מלי אתקיימו כקדם וכלא בחד אתקלא כלקא
אתרנגיס ר׳ יוסי כמלוי דר׳ שמעון ואמר ודאי כי לוליפכא הוא ומסל לוליפכא מקמיה דמר
זמכא אמרת · אלא תולדות השמים וארץ כהכראם אל תקרי כהכראם אלא
כאכראם דכתיב אמרתי עולם חסד יבנה · אכל כלא אפיר · סופא דקרא מאי קא
מיירי דכתיב מי שמו ומה שם בנו כי תדע · מי שמו תיפוק מה שם כמו מהו · אמר ליה
רזא דמלה הא לוליפכא לר׳ אלעזר כרי · אמר ליה ליומא לי מר דהא כחלמי שלילא
קמיה דמר הוה מלה ואמרלי ואכשיכא לה · אמר ליה מי ליומא תדכר · אמר ליה ודאי
דהא יומא דא אדכרכא · אמר ליה רזא דמלה היינו דכתי כי כבודי ישראל · וכתיב
ישראל אשר בך אתפאר והוא כרזא עלאה ואתי לקרי כמו · אמר יומא דעתיק דאמר
דהא רזא דא ידעתא · לדהכי לא אדכר רבי יוסי אלא מלה דעתיק אזל לכיתיה לדמוך

ספרה דלגדתא דלחזו קמאי והוה כתיבים חכמה לעילא תפארת לתתא · במקדש
לגבייהו · וכבי לעכחא בפומאי · אמר ליה ר׳ שמעון עד כען רביה לחת למיעל
כין מתחזי מקלא · אמר כלה לחזיולך לך וכבי הוה דכתיב מה שמו ומה שם בנו כי
תדע · חכמה שמו תפארת בנו · תכא

ומשה

עלה ג׳ הלדים זכאה חולקיה דמשה דזכי ליקרא דא דאוריתא
לסהיד בגויהי כך · תאני ר׳ יהודה תא חזי מה כין משה לשאר
בני עלמא · אמר בני עלמא כד סלקין סלקין לעתרא סלקין לרבו סלקין למלכו אבל
משה כד סליק מה כתיב בהי ומשה עלה אל האלהים זכאה חולקיה · ר׳ יוסי אמר
מכאן אמרו חברייא סכא ליטפר מסיעין אותו דכתיב ומשה עלה אל האלהים מה
כתיב בתריה ויקרא יהוה אליו וגו׳ · דמאן דכתי לקרכא מקרבין ליה · ויקרא אליו וגו׳ מן
סדר למאי כה תאמר לבית יעקב וגו׳ · ר׳ נחמן פתח לשרי תבאר ותקרב יסבון חבריך
זכאה חולקיה דמשה כרגא דקבלה אתרעי בה וקריב ליה למשרי בגו היכלא קדישא
דכל מאן דהוה אתרעי בה לפולחניה רשים הוא מרעיון דלעילא למהדע דהא
הוא לתבאר מקמיה דמלכא עלאה למשרי מדורוי · לכל מאן דאסתכי בה
שמש רשימא לעבר בכל תרעין דלעילא ולית דומיה בידוי · ר׳ יהודה אמר זכאה
חולקיה דמשה דעליה כתיב לשרי תבאר ותקרב דכתיב בה ומשה בגש אל הערפל
ובגש משה לבדו אל יי׳ והם לא יגשו אבל סדר ויקרא אליו יי׳ מן סדר למאי כה תאמר לבית
יעקב אלין נוקבי ותניד לבני ישראל אלין דכרין · רבי שמעון אמר כה תאמר
כלל כה תברכו וכתיב ומסירך יברכוכה כלומר יברכו כה · כה תאמר לבית יעקב
בחמירה והייכו מסטרא דדינא · ותניד לבני ישראל כלל ויגד לכם את כריתו וכתיב
הגדתי היום ליי׳ אלהיך · לבני ישראל דכורין דאתו מסטרא דרחמי · אמר רבי יצחק
קושיא ואתיבה להאי מה הוא הגדתי היום ליי׳ אלהיך · ליי׳ אלהיכו מכאן ליה אמר
ר׳ שמעון וכי האי כלאודני הוא · והא כתיב כי יי׳ אלהיך מכניסך ג׳ ארץ טובה וגו׳ אמר
יי׳ אלהיך כותן לך · כי יי׳ אלהיך עם הוא וכלהו הכי · אלא הכי תניכן כל הדר
בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה · וכל הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה
מאי טעמא משום דארעא קדישא לארעא קדישא סלקו · ושכיכתא בתתרה יתבא ·
והאי כהאי תניא · ומשה לא קאמר אלהיך אלא לישנא דהוו זמינין למיעל לארעא
קדישא ולקבלה אפי שכיכתא · ומה דלא אמר אלהיכו משום דהוה משה לא זכה למיעל
לארעא וכגוני כך אלהיך ודאי בכל אתר משום דאיכון זמינין למיעאל תמן · אבל
הכא כתיב ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום ליי׳ אלהיך
והא איכון בארעא שריין עם אלהיך ולא אלהיכו · אלא איכון בעיין לאחזאה ולאודעי
דכגוני משה עלאה זכאין לכל מאי ושריין בארעא ואעלין לבתוה ארעא ועבד עמהון
כל איכון טכאן וכגוני כך הוו אמרין אלין אלין לכהן ולא לכהן פא אחרא דכתי הגדתי
היום ליי׳ אלהיך דהוא מאי משום דאתי מסטרא דחסד · כה תאמר לבית יעקב
לבתוה אתר דאתחזי להו · ותניד לבני ישראל כתוה אתר עלים דאתחזי להו דהא
יעקב וישראל תרין דרגין אסתלקו ובדרגא חד סלקין אלין וישראל עלימותא דכלהו

אקרי

לקרני. ותניד לכני ישראל לאחזקה מכמתא ולמסתעי ברוח מכמתא טיבו וקשוט
דעבד לן קב"ה דכתיב ויגד לכם את בריתו. תניא אמר רבי יוסי זמנא חדא סיהרא
הוה כהדמת ושוה ר' חויא כרי עמי. עד דסיהרא הוה אזלי לאזדמנתא חד גבר דסום לקים
בחקלא עשבין למסוותא קריבא לגבוי למיכל ליה כר כם קטרא דקטרי דעשבין
למס. לא זקיף ריסיה ולא אמר מידי. לסדרכא זמנא לחרא ולמיכל סהי ולא אמר
מידי. למיכל ליה לר' חויא כרי הא סהי כר כם לטיס לודכין לה עטיא לה מכיתא.
ויהיבא גבוי. לכתר לקיט לזיכון עשבין ולחיד לון וחפא עליהון טרפי נופכין. אמר לן
הכא מיכא דיודלין לתון וודלין לאמרי עליסו דלזיכון מכיתין לה לא דמיסכא
עליהו הסתא תסוון רחיקין מכני כסא כסנירא דא דרחיקין ליה מכלא דסא הכא
חמיכא דריחא דאד עשבא דסום קריב גביכון עלא כנופיכו ותסוון רחיקין תלתא
ויתין שא מכילו הלין תומי ברא ותרסון. לכלבא מכויסו דסוו מכיחין קמן ולא דמכבא
ולתקטרבא כויעא עד עידן סגי. לכתר לתערבא. אמר לן הסוא נגברא הסתא
אלדכון עמכון דלמכחתון לי דסא לסוותא דנופיכון על ידי לסתלים. עד דהויכא
אזלין אמר ליה כל כר כם כתי לסתעי ככר כם לחרא כסום לרחוי דסא למוקבא
כסום לרחוי לגברא כסום לרחוי לגברא דגברי כסום לרחוי. לחויכא לרבי חויא כרי
סויכו דכתיב כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל. אמר לן חמיתון דלא זקיפא
ריסיה ולא לסתעיכא כדדייכו מסום דלכא מכיחא כעשבין מכל בבי דרחי ואוליפא
מלכא לרחוי דכל עשבין דכהון קסום ולכא בכל סתא מדורלי כוכייהו ומלי עשבא
לחמיתון דמפיכא ליה כטרפי דנופכין לון. ככיתלי לית לתר חד ושוה לסטר נפון
ובסהוא לתר כעין חד ריחוא ומעיכא דסהוא כפיק חד גבר כתרין ריסין
ואכלא סוכא כידיה וכבל יומא קל מכער לן ולכא לקיטר הלי עשבא ואזלו לכתרלי
ותחמון חילוה דהלי עשבא ומה די הלך עלא גלי כעלמא ולית מלן דידע לרחוי
לא זלכא לכתריס עד דהויכא לזלי בלורחא מלוך לחד מקבא כעפרא ומוי מסהוא
עשבא דמוקבא כפק חד חויא וריסיה דילים סגי. כעל חד סנטירא וקטיר ליה כחד
נדוא. דמילכא אמר לן זלו לכתרלי עד דמטיכא לכיתיה. תמיה סהוא לתר כתמוכא
כתר חד כותלא. כעל חד סרגא ודלק לליקא סהרכיה דסהוא לתר דריחוא. אמר
לן ממה דתתמון לא תדחלון ולא תזתעון מידי. לדהכי סרי חויא מקטרוי וכתם
בקיסטא מההוא עשבא ושוי כריסיה דחויא. עד חויא כסהוא סיכא דריחוא ושמעכא
קלא דכל לתר מזדעזעא. כעיכן למיפק לחיד כידכא סהוא נגברא אמר לא תדחלון
קליכו נבלי. לדהכי כפק חויא סתית דמא כקטו סהוא נגברא מההוא עשבא ושוי
כריסיה ככקדמית. עלא בסהוא עיכא דריחוא. לסתא זעירא חמיכא לכפק מההוא
עיכא חד גבר כתרין ריסין וחויא סרים סחרכיס דקדלוי. עד בסהוא עיכא דריחוא
ונפק תלת זמכי. הוא אמר זקיטא זקיטא ווי לקיומיה דלסהוא לתר לוכיל ליה.
לדהכי לתעקר ריחוא מלתריס ונפקו גברא וחויא וכפלו ומיתו תרוויהו ולבן דחילו
סני. אמר לן סהוא גברא לא הוא חילא דעשבא דלכא לקיטרא קמייכו. וכניכי כך
לא לסתעיכא כהדייכו ולא זקיפא ריסלי כסתא דקריבתון נבלי. אמר לן ליש

ידעין

ודעין כמי דעתי כל מה דכתיב בקרעה וכל מאן דיימתיה בפלמא ומתמודעון
מילי דמתריסין בחכמתיה סניאי. לכל לא ממיר קב"ה חכמתיה דלא מכבי בעמי
שלא כנגין ללא יסמון מתרמוי ולא ידרחיכו בהיהיא חכמתיה ויבטון ליה. כד אתיבו
ואמיבו מלי קמיה דר"מ דלמי חכים הוה ואתא ליה עיבד ועבד דלתתיליד בארעא
דלא הוה ביה חכמתיה סניאי ומילין בעמיה סניאי. תא חזי מן מזוקיה דכל אתר
דכתי קב"ה לדכאי בהכי לכר בם כל זוקיה מתדכי ולא מתו דיתער מילי דלשלא דלתפקדיה
עלוי דהא הסוף מילי דלתפקדיה עלוי כד אתערת מכערת רוח מסאבא ואתדכי
כר בם ועלך למיכא כריך רחמיכא דמזבך.

ארם דלויתם לאבר שבעיתי למכרי ונפש אתכם על כנפי נשרים ואבי כנפי
נשרי"ם ר' יהודה כרחמי דכתיב כנשר יעיר קנו וגו' והייכו רזא
דלמר ר' שמעון דרך הנשר בשמים. אלי בשמי. כרחמי מה נשר לגתכת כרחמי על
בכוי ודיכא לגבי אתרכין כך קב"ה לגתכת כרחמי לגבי ישרא ודיכא לגבי עמין עכו"ם
ר' אלעזר הוה אזיל מקפוטקיא ללוד והוה לזיל ר' יוסי ור' חייא עמיה קמו בכורא
כד כסיר ומטר והוו אזלי. אמר רבי חייא חמיכא הלי קרא דכתיב ובכי אריה
טימין לאתרכעתן ובכי סור מה שמש לאתרכעתן ובכי נשר לאתרכעתן. מה אריה בחמיכא
סור מגמש דנשר בכלא לגתכת רחמי לבכוי דיכא לגבי אתרכין. כך קב"ה חוכיל לון
לישראל כרחמי וכדיכא לגבי אתרכין דכתיב ואנא לגתכם על כנפי נשרים. וכתיב
כנשר יעיר קנו. מכלן דנשר רחמי אקרי. דכתיב דרך הנשר בשמים כחמים ממש.
ובגיכי כך אריה לחמיכא. סור לשמשלא נשר כיכויהו ואחיד לון לדם כלילו כלא
לתכלילן כיה דכתיב ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה. ויהי
ביום השלישי וגו'. ר' לכח פתח לחות לנו קטנה ואדים אין לה מה נעשה לאחותנו
ביום שידוכר כה. לחות לנו קטנה דלא כנסת ישראל דלקרי לחות לקב"ה. ואדים
אין לה היינו דתכינן כשעתא דקריב ישראל לטורא דסיני לא הוה כסין זכוך ושוכדין
טכין לאגכא עלייהו דכתיב ואדים אין לה דלא חיכון תקוכא ואפירו דלתתא.
ולית אפירו דלתתא אלא חיכון. מה נעשה לאחותנו. מה יתעביד חיכה כשעתא
דקדמא בריך הוא ויתגלי בטורא דסיני למלמד כפתגמי אוריתא ויפרש כשמתהון
מכייהו. אמר רבי יוסי כשעתא דקריבו ישראל לטורא דסיני בההוא
לילייא כגסי תלתא יומין דלא אזדוגו לאתתייהו אתו מלאכין עלאין וקבלו לישראל
כאחוותא חיכון מלאכין לעילא וישראל מלאכין לתתא. חיכון מקדמי שמש עלאה
לשלא וישראל מקדמי שמש עלאה לתתא. ואתעטרו ישראל בסכטין כתרין
כסהון לילייא ומלאכי עלאי הוו אמרי אחות לנו קטנה ואדים אין לה דלית כה זכו
ושוכדין טכין. מה נעשה לאחותנו כלומר מה יקר ורבו נעביד לאחתכא דא ביומא
דקב"ה יגלי לה לאודיתא.

ויהי ביום השלישי. כתיב היו ככוכים למלמד יומא לא תגעו ש לשה ויהיו
ביום השלישי. רבי שמעון אמר בשעתא דקב"ה בעא לאתגלאה
בטורא

דרין דייתין עד מלכא משיחא וכגוונא כך כתיב וכל העם רואים את הקולת. רואים
קלין דלא הוה קול דלא הוה כהוה כגוונא דמסתכלי ביה כל נביאין וכל טמירין וכל
דרין דייתין עד מלכא משיחא וכגוונא כך כתיב וכל העם רואים את הקולת. רואים
קלין דלא הוה קול דלא הוה כהוה כגוונא דמסתכלי ביה כל נביאין וכל טמירין וכל
דרין דייתין עד מלכא משיחא וכגוונא כך כתיב וכל העם רואים את הקולת. רואים
וידעין מה דלא ידעי דרין לתרין דאתו כתרייהו וכלהו הוו חמאן לפין כלפין
מגו ההוא תמוכא וקבלא ועכנא ומגו ההוא תיוו דהוו חמאן הוו כהירין כנהירו עלמא
וקבלא ומתחזיין כהו כמה דאתחזי גופא וחמאן מה דחמאן ושמעין מה דשמעין
מומאים מכאי ליה. אלא מכי תניכן לינון קלין הוו מתנלפי כההוא תמוכא ועכנא
גלא יפף. אמר רבי לכא כתיב. וכל העם רואים את הקולת. רואים
פוס נפיק פניפאם מכלהו. אמר רבי יוסי פניפאם דכלא הוא דכיב כתיב קול גדול
חזק מאד מגו דעכנא תקיף הוא נפיק ההוא קלא וזיקי כשאכם את הקול
מתוך החשך. אמר רבי יהודה תלת תמוכי הוו דכתיב חשך ענן וערפל וההוא קלא
נפיק פניפאם מכלהו. אמר רבי יוסי פניפאם דכלא הוא דכיב כתיב קול גדול
ולא יסף. אמר רבי לכא כתיב. וכל העם רואים את הקולת. רואים.
קלין דלא הוה קול דלא הוה כהוה כגוונא דמסתכלי ביה כל נביאין וכל טמירין וכל
דרין דייתין עד מלכא משיחא וכגוונא כך כתיב וכל העם רואים את הקולת. רואים
וידעין מה דלא ידעי דרין לתרין דאתו כתרייהו וכלהו הוו חמאן לפין כלפין
מגו ההוא תמוכא וקבלא ועכנא ומגו ההוא תיוו דהוו חמאן הוו כהירין כנהירו עלמא
וקבלא ומתחזיין כהו כמה דאתחזי גופא וחמאן מה דחמאן ושמעין מה דשמעין
מומאים מכאי ליה. אלא מכי תניכן לינון קלין הוו מתנלפי כההוא תמוכא ועכנא
גלא יפף. אמר רבי לכא כתיב. וכל העם רואים את הקולת. רואים.
פוס נפיק פניפאם מכלהו. אמר רבי יוסי פניפאם דכלא הוא דכיב כתיב קול גדול
מתוך החשך. אמר רבי יהודה תלת תמוכי הוו דכתיב חשך ענן וערפל וההוא קלא
חזק מאד מגו דעכנא תקיף הוא נפיק ההוא קלא וזיקי כשאכם את הקול
כלדי ככא וגו' אמכאן אמלא דאתחזר ליחיכא ויחיכא לאמלא הא נכורם
לאמלא. ועכן ככד על הכר וגו' עכנא תקיף דאקיף כלתרים דלא כטיל. וקל אפר
מתוך החשך. אמר רבי יהודה תלת תמוכי הוו דכתיב חשך ענן וערפל וההוא קלא
פוס נפיק פניפאם מכלהו. אמר רבי יוסי פניפאם דכלא הוא דכיב כתיב קול גדול
גלא יפף. אמר רבי לכא כתיב. וכל העם רואים את הקולת. רואים.
קלין דלא הוה קול דלא הוה כהוה כגוונא דמסתכלי ביה כל נביאין וכל טמירין וכל
דרין דייתין עד מלכא משיחא וכגוונא כך כתיב וכל העם רואים את הקולת. רואים
וידעין מה דלא ידעי דרין לתרין דאתו כתרייהו וכלהו הוו חמאן לפין כלפין
מגו ההוא תמוכא וקבלא ועכנא ומגו ההוא תיוו דהוו חמאן הוו כהירין כנהירו עלמא
וקבלא ומתחזיין כהו כמה דאתחזי גופא וחמאן מה דחמאן ושמעין מה דשמעין
מומאים מכאי ליה. אלא מכי תניכן לינון קלין הוו מתנלפי כההוא תמוכא ועכנא
גלא יפף. אמר רבי לכא כתיב. וכל העם רואים את הקולת. רואים.
פוס נפיק פניפאם מכלהו. אמר רבי יוסי פניפאם דכלא הוא דכיב כתיב קול גדול
מתוך החשך. אמר רבי יהודה תלת תמוכי הוו דכתיב חשך ענן וערפל וההוא קלא
חזק מאד מגו דעכנא תקיף הוא נפיק ההוא קלא וזיקי כשאכם את הקול
כלדי ככא וגו' אמכאן אמלא דאתחזר ליחיכא ויחיכא לאמלא הא נכורם
לאמלא. ועכן ככד על הכר וגו' עכנא תקיף דאקיף כלתרים דלא כטיל. וקל אפר
מתוך החשך. אמר רבי יהודה תלת תמוכי הוו דכתיב חשך ענן וערפל וההוא קלא
פוס נפיק פניפאם מכלהו. אמר רבי יוסי פניפאם דכלא הוא דכיב כתיב קול גדול
גלא יפף. אמר רבי לכא כתיב. וכל העם רואים את הקולת. רואים.

רחים ממש. למר רבי אלעזר וכל העם רואים. רואים כמה דאמרינן דאמר מכאן
דאיכא קלין מה דלא אמרו אלא אחרין. את הקולות כלות ואת יי׳.
ואת יי׳ לא כתיב אלא את יי׳. תוך הכא ואת כל העם רואים הקולות לא כאמר אלא את
הקולות. כגונא דא את תסמי ואת הארץ דאת אתין דאורייתא לאסתכלא באורייתא
ואתייהיבו. ככד את תכוך ואת תמך. ככד את יי׳ מתוכך. וכלהו לאתכללא כהו מלא
אחרך. תוך הכא את הקולות לאסנהא הכוח אלא אחרא לאתתא דכתיב לון לגבייהו
דכיים ממלן ומסתכלן כאכמתא סגיאה וכל ריחי עמין ודרין כתרחין דייתין לעלמא.
ואת הלפידים כקדמיתא ברקי׳ והשתא לפידים. כלא חד לכל מדלא תתקנו כתקונוי
לאתחזאה לתקרון הכי. ואת קול השפר. תלמי רבי יצחק כתיב לחת דכר שדים
סתום זו שמעי כלא לכני ולא יהים לך. דכי יהודה אמר קול בשפר. השפר למה
הלא הוה קול דלקרי כיה סופר דכתיב והעברת סופר תרועה כאחד השביעי
כעשור לחדש כיום הכפורים כדא לתכרי סופר. אר׳ יוסי מה סופר לפיק קלא
ורוחא ומיא לוף הכא כלא לתכלולי כהאי ומדא כפקין קלין לאחרנין. אר׳ אלעזר
קול דכפיק מסופר דמשמע דסופר אד וקול כפיק מניה וסופר כקיומיה סביה וכניכי
כך כתיב קול השפר. רבי יהודה אמר הכי קול השפר השפר כתיב אשר כלא שפר
קדש דריום. מלכי ושפר עליך. שפר קדמי להחויא. רבי שמעון אמר קול השפר
לאתרא דקלא כפיק מניה לקרי שופר. תו אמר רבי שמעון. תא קול השפר לאתרא
דקלא הייכו דכתיב כי על כל מונח פי יי׳ ואיש האדם. מאי מונח פי יי׳ דא קול
השופר הוא רב מכל שאר תתאי ותקיפא מכלהו דכתיב וקול שפר חזק מאד ועל
כל שאר קלין לא לאתמר חזק מאד. תמר רבי שמעון כהאי קול השופר כלא תלי
וכתיב קול גדול. קול דממה דקא כשהירו דכתיב זך ודקיק ונוכיח ואזיר לכלא.
דממה. מהו דממה. אר׳ שמעון דכעי כר כא למשתוקא מניה ולמחסס פומיה כלא
לאמרתי אמר דרכי מסטוא כלאוכי לאמרה לפי מחסום. דממה ליסי שתוקא דלא
לאשתמע לבר. ורוח העם ויבאו ויעמדו מרחק רחמו מה דאמו. ויבואו כלא ויכועו
לאות הספים מקול הקורא. תלכא מה כתיב כיה כיחזקאל כד אזיל נבורן כימומי
קלא דכתיב וארא והכה רוח סערה כאה ונו׳ רוח סער׳ לאמרי אמר רבי יוסי לתברא
ארבע מלכוון. אר׳ יהודה רוחא רבא לאתער כימומי נבורא דלעילא. כאה מן
הכתוב מנפון לא כתיב אלא מן הכתוב ההוא דאתמודע לעילא הסוא דעמיר ונכיו
לעילא. עכן גדול ואף מתלקח דסוא לאחיד כיה ולא לאחיד. אחיד כסטרוי לאתער
ליכא דתכיכן תלת זמכין כיומא יכקא הסוא ליכא קטיא כגרדיכי גליפין מכט דגבור
הא ואף מתלקחת בגין לאתערא כעלמא. ומה מכסס ליה הסוא דכתיב כיה וכגיד
לו סביב דהסוא זיהרא דאמאר ליה מכל סטרוי מכסס ליה ומתקין ליה כגין הלא להוי
ליכא קטיא וייכלון כהו כשא למסכלו. ומתוכ׳ כאין החשמל. ומתוכ׳ ומנו׳ כאין החשמל
מאי חשמל. אר׳ יהודה מיות אשא ממלא. תלכא אר׳ יוסי חשמל מה דהוה לכא לאשא
דכתי׳ מתוך האש כאין החשמל. ולא החשמל. מתוך האש מנו אשא לאו יוסי לנו כאשא
חשמל לאו יוסי כתר ארבע דרגין דכתיב רוח סערה עכן גדול ואף מתלקחת וכגיד לו

סביב

פניו ומתוכם כשן המשמל מתוך הפה. הפוך דכתיב כיס ופם מתלקחת. תנוח
רבי יוסי ב"ר יהודה אומר אמו ישראל סבת פה אחת יחזקאל וכלפו לתלבנו
בחכמתה עלתה יקירה. ומשם דרגין דקלין אמו ישראל בטורה דסיני. ובמשם
דרגין אלין לתייהיבת אוריית דרגא ומשם הוא דכתיב קול הספר. ויחזקאל
לקבליהון אמר ומשם דרגין דיהיבון לכר מלין דיהיבון רוח סערה ענן גדול ואש
מתלקחת ונגה לו סביב ועין המשמל. הלך אלעזר כיצד כתיב פניהם כפניהם דכר וי
וגו' כיחזקאל כתיב כעין ודמות כמלין דאמי כתר כותלין סניגין כמלן דאמי כר כם
כתר כותלי. אמר רבי יהודה מה דאמו ישראל לה אמת נכיהה לאחרא כם מה
דאמת מעם הלא אמת נכיהה לאחרא כם כר כם לאחרא. וכלהם מולקים דכתיב כיס
ויהי מם עם יי ולא כאזו לאחרא כמה דכתי ומרהם ולא כאחידות. אמר רבי יוסי תם
כתיב היס היס דכר יי נכוהם לעתה היתה. רבי יהודה אמר לקיומה הוא דאמת
דלעטריך למסוי כניכיהון דישראל לאתתמודעא דסא לא סביק לון קסם וכלא לאתר
דמתפזרין וישראל עמהון הוא שריא. הלך אלעזר היס היס דאמת ולא אמת לקלים
כאיכון מלין ולא קלים. לכל ישראל מה כתיב כהו וכל העם רואים את הקולת
כל אחד ואחד אמת כדקא חזי ליה. דתניא כל אחד ואחד הוו קיימין מורין מורין תאומין
תאומין וכדקא לאתחזי להו אמו כל אחד ואחד. אמר ר' שמעון ריבוי דעמא כלאודייהו
ריבוי דסבטין כלאודייהו נוקבי כלאודייהו ס' דרגין לימיכא וס' דרגין לשמלא סלל
לאתה נכיב היום כלכם לפני יי אלדיכם ראשיכם שבטיכם וגו' הא ס' דרגין לימיכא
וס' דרגין לשמלא מלן לימין. היינו דכתיב טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך
מחטב עציך עד שאב מימיך הא ס' דרגין לשמלא כלהו דרגין לאתתקמו כגוונא
דלעילא. לקבליהון ירתו ישראל לאסכת עלמין עשר לאורין דכהו תלגין כל פקודין וכל
זכוון וכל ירותת לאסכת לימין חולקא טבא דישראל. תלת כסיוא מעתא דקדם
לאתגלי בטורה דסיני הוו אמת כל יחד כמלן דאמי בטורה בעשרת ומסורה בטורה
היום אמי כל אחד ואחד מה דלא אמ' יחזקאל נכיא. מט אמ' לימין קלין עלאין לאתגליא
כאחד כמה דלימיכא דכתי וכל העם רואים את הקולת. הלך כיחזקאל שכיחת לאתגלי
ברתיכוי ולא יתיר והוה אמו כמלן דאמי כתר כתלין סניגין. הלך יהודה זכאה דרא
דכתיב היס וירד יי לעיני כל העם על הר סיני. תא כתיב מימיו עם דת למו דת לסא
מימיו לאתגלי מה דאתגלי. מה בין הא לההיא. הלך יוסי הכא כסיני רישא ונוף דמלך
דכתיב ויט שמים וירד וכתר דלית רישא לית נוף. הלך כיחזקאל כתיב ותהי
עליו שם יד יי. דלאתגלי ידא ולא גופא. ותניכן לפי כידא יד יי עלאה יד יי לאתתקה.
תא כתי נפקתו השמי ואתה מראית שדים. מראית כתי אסר לאחזאה דבנין שכיחת
קלא אמר דסא ואתה מראית אסר מראית אד. הלך יוסי וכי שכיחת לאו כלא. הלך יוסי
לא דמי רישא דמלכא לגבלוי דמלכא אעג דכלא הוי כגופא דמלכא. תא כיסתכלו
לא דמי רישא דמלכא לגבלוי דמלכא אעג דכלא הוי כגופא דמלכא. תא כיסתכלו
ואתה מראית דמות כמראה אדם. מה אדם ראשו ורגליו ערום. מראית כתי אסר לאחזאה
דבנין שכיחת ואתה מראית דמות כמראה אדם. מה אדם ראשו ורגליו ערום. מראית כתי אסר לאחזאה
דבנין שכיחת

הכי לימלי לה פריש ושפיר כלי היא. ר' יוסי דא כלל דא פריש. מלי טעמא פריש
כלי היא יתקבל. כלא מכטרין בניהין דיסר דיפדעון מכיוהא דאכיב להו קודשא
בריך הוא דאכינהי ורתיכוי ליתין לדייר כיניהו בגלות. ר' חייא כארץ כשדי ודא
כתיב הן ארץ כשדים זה העם לא היה לימלי לתגלי אכינתא תתן. לי תימא בניהין
דישראל הוא שב דתשרי אכינתא בנוויהו ולא יתגלייא: אלא הכי תלמא לי לאו
דלתגלייא לא הוו ידעין. ודא דלתגלייא מה כתיב על נהר כבר על מיא כאתר אלא
אמתלא ולא שריא אכינתא והיו כהרא הוא חד מאתרא דאכינתא נהרין דנפקין מנחתא דעדן
דכתיב על נהר כבר. מלי כבר דכפר הוא מאתר דאכינתא שריא עלוי וכתיב ותהי
עליו שם יד יי' שם ולא כאתר אחרא. ר' חייא כתיב ומתוכה דמות ארבע חיות וזה
מרכיבן דמות אדם להכא: תלמא ברוח עלאה ארבע חיות אלין לגו כנו
היכלא קדישא ואינון קדמאי עתיקין דעתיקא קדישא כללא דשמא עלאה: ויחזקאל
חמא דמות דרתיכין עלאין דהא הוא חמא מאתר דלא הוא נסיר כלכן. תלמא
בגווכא דלעילא חיות לאתתא מכויהו וכן בכלהו עלמין כלהו אחידן דא בדא ודא בדא
ולי תימא לעילא יתיר דחמא. תניינן מאה חמא מאפקלריא דנהרא וכלהו נכיאי לא
חמו אלא חנו לאפקלריא דלא נהרא דכתיב ואראה מראות אלהים. וכתיב הם יהיו
נכיאכם יי' כמראה אלין אתודע ונו' לא כן עבדי משה ונו' וכתיב פה אל פה אדבר בו
ר' יוסי אמר הכיאין כלהו לנביאי בנוקבי לנבי דכר דכתיב פה אל פה אדבר בו
ומראה ולא אחר נביאים כמראה אלין אתודע. כמכאה ולא מראה. אם יחזקאל
דאפילו מראה לא כתיב הכא אלא מראות אסר וכם דכתיב במשה ולא כחידות אלא
כל אלא על בוריים: זכאה חיא דא דנכיאה דא שרי בגווייהו: ר' יוסי כל יהודה
לפין כאפין חמו ישראל זו יקרא דמלכיהון ולא הוה כהון סומין וחגרין וקטיעין
סומין מסמע דכתיב וכל העם רואים. חגרין דכתיב ויתנדבו כתחתית ההר. קטיעין
נעשה ונשמע ולומנא דאתי כתיב לו ילבן כחיל פכח ותרון לטון אלם.

וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר. רבי יהודה פתח מי ימלל
גבורות יי' ישמיע כל תהלתו: ככמה מרחין חוורייתא דאכיהת
נבר כם אלא יתוב קמי מאריהי: ככמה מרחין יהיב ליה עיטא אלא יסטי מאריהי
לימינא ולשמאלא. ככמה מרחין יהיב ליה עיטא היך יתוב קמי מאריהי ויתהול ליה
דתנן מית מאה ותלת עשר וכי עישא יהיב חורייתא לכר כם למסוי אלים במאריהי
בגין דמאריהי בעי לאוטבא ליה כעלמא דין ובעלמא דאתי ויתיר בעלמא דאתי דהא
תניכן כל מה דקב"ה עבד לית לכר כם מינון טבאן דכו כהו לעלמא דאתי
כהו: מט מסוס לעלמא דאתי דקב"ה הוי: ולי תימא דהאי עלמא לאו דידיה הוא
אלא הכי תניכן האי עלמא לקבליה לעלמא דאתי אלא הוי שלם כפרוזדור לנבי טרקלין
בגין כך עלמא דאתי דקב"ה הוי וכל מסוס ושלה כדידיה זכי. דתניא כתיב על
כן לא היה ללוי חלק ונחלה עם יתר' מכאן אמרו יי' הוא נחלתו. וכלה הולקיה דמאן
דזכי לאחסנא אלהה קדיש' דכתי' ונתתי לכם כבויתי ובחומותיו יד ושם עלכו'

וכלה.

זכאי מולקים לסהדות וכאי דמדורים עם מלכא כביתיה . ר"ם אמר זכאי מולקים
לסהדות וכאי דוכי לבתי דכתיב לו תתעבר על ה' . עם ה' לא כתיב אלא על ה' . אלא
על ה' לתר דעלאין ותתאין לתמסכן ותתכין לסהדות לתר דכתיב מזבח אדמה תעשה לי
וכתי' וגר עתיק יומין מטא וקדמוהי קריבוהי ותיזוכתא ועבונא לסהדות להסתבלא
זיוא דזוהא כפקא ותתמסכן מכיף כל תיכונכתרין . תו אמר רבי שמעון תניין כתבי
קרא לו תתעבר על ה' כופיס דקרא מה כתיב והרכבתיך על כיותי ארץ על סהדות
לתר דלקרי ארץ לעילא והסהדות לתר דלקרי על ארץ הייכו שמים והייכו דכתיב על
הארץ
בתיתי תלא תשב לא כתיב אלא לו תתעבר על ה' הייכו שמים דכתיב רומה על
השמים אלדים . והרכבתיך על כיותי ארץ הייכו ארץ החיים משמע דכתיב על
כיותי לאכללא נון וירושלם לקרין כיותי להייכו שמים לעילא וארץ לעילא .
ואלא לאמר רבי שמעון הכי הוא וכלא חד דכתיב ועד עתיק יומין מטא וגו' וכל הכי
אלי לאתר חד סלקין . אמר ר' אבא לרבי שמעון ליית לי מר הא קרא כלי וכמאי
חזקיתיה לית דכתיב לו תתעבר על ה' והרכבתיך על כמתי ארץ והאכלתיך נחלת
יעקב אביך . אמר ליה כלא לתתר דתפוקין ועבוכין על ה' כתי' לתר דלעילא .
וכתיב ועד עתיק יומין מטא וגו' . על כמתי ארץ כמה דלתתר . והאכלתיך נחלת
יעקב אביך כמה דכתיב ויתן לך האלדים מטל השמים וגו' . והייכו נחלת יעקב .
וברכתך דבריך יצחק ליעקב על הי שמים קאמר . וברכים כברכתא דזומיכין כנוי
דיעקב לאחיים כסהדות טלא דכתיב ויתן לך האלדים . לך ולא לאחרי . מטל השמים
דבייה זמינין מתיא לאחיא לזמנא דלתי דכפיק מעתיקא לזעירא לאתין ואריא כהי
שמים . מאסתבל רבי אבא ואמר הסתא אשמע כלא ואזכה דברכתא דיצחק
עלאה ממאי דאסיכנא . תלא מי יממלל גבורת ה' . מי יממלל . מי יכול מכעי ליה .
אמר רבי חייא כלא וקטפת מלילות כידך . גבורת ה' . דסגיאין לזכון וכפקין מגבורם
חד . ותלא חד גבורם עלאה עטרא דעטרין מתעטר וכפקין מכיף חמשין תרעין .
מכהן ימיכא . ומכסן שמאלא . וכל חד וחד גבורם לתקרי וכל חד וחד מתעטרא
כקרדיטי גליפין פסירין וכלהו לקרין גבורת ה' . אמר רבי חייא גבורת ה' חסר
כתיב . דהא כלהו כלילן כהא . ושמיע כל תהלתי . לא הוה סכיכת זיו יקריה לקלא
דכתיב ותהלתי מלאה הארץ . אמר רבי שמעון כתיב וכסר ונא מעדן לה זקות את
הגן וגו' סם אחד פישון וגו' . הא אלין כשמען לקרין . והכי אוקמוה כסר
דכפיק לתמסכן . מה שמיה דהסות דכפיק אמר רבי שמעון וכל שמיה
דכתיב ועל יוכל ושלח ארזיו . וכתיב ולא ימיש מעשות פרי . מאי טעמא לא ימיש
מסוס דעל יובל ושלח ארזיו . ועל דא כתיב וכמוכח מים תסר לא יכזבו מימיו .
וכגין כך כתיב ונהר ויוצא פוסק . תלא אמר רבי שמעון כתיב .

וידבר אלדים את כל הדברים וגו' . וילכר כגין לאכרזא מלין .
דתלא כשעתא דקבלו אתרי למלך ושארי למלך עלאין ותתאין
ותתלחלו וכפקו כשמתון דישראל . ותלא הוה מלך הוה טעם מלעילא לתתא
ומתגלפא כתרכבא רוחי עלמין וסלקין וכחתין . כל סלקין לתתלא מטורי לאפרסמוי

דכיון ושמחתיך בהוה טלח לעילא ואסחר בסחרניהון ליסרחל ותבת סחון
כסחיתהון ואסחר ומתגלפא כחתריך כלוחי לבבא · וכן כל מלה ומלה · אמר רבי
סחשון כל מלה ומלה הוה מליל בכל לישון טעמין בכל לישון מלין גוזרין לגזרין ועונשין
רזין וסתרין כאסקופא דל דליהי מליל מכלא · וכשעתא דהוה כפיק סהוה מלה
לתחוי חד · וכל הוה מתגלפא כחתריו לתחון בהוה מלה סבינין עבפין דסלקין
בגוה וחמשין כתרין חסר חד מהלי ניסן וחמשין חסר חד מניסן לאחרן כפטיס דל
בזמנא דליהו בטח בטברא · כמה דאת אמר וכפטיס יפוצון סלט · והוו חמאן כל
ישרחל עינא בעינא והוו חדלין וכלהו דרין כתרין כלהו חודמנו לתמן וכלהו קבילו
אוריית בטורא דסיני דכתיב כי את אשר ישנו פה ונ׳ ואת אשר ליכנו פה עמנו
היום וכלהו כל חד וחד כדקא חזי ליה · וכלהו מחמן ומקבלין מלין · דלא · דל
גבורה · את · דלתכלית כימינא כמה דתכינן לת סמים דליהו ימינא ואת סארץ
אליהו סחלל דכתיב לף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה סמים · וימיני דל הוה את ·
כל · לאכללא כל אשר כתרין · דדברים · מתקשרן דל בדל · סלה · כל לישון
טעמין כל לישון רזין כל לישון סתרין גזרין ועונשין · לאמר · למהוי ירותא לכלא
דכתיב תורה צוה לנו משה מורשה · הלי תיסח לגלגלא סה דלא לסטריך לכל בר נש ·
כתיב תוכני יי׳ דלדיך · כמה דלבא טסירא ופתיס כך יהיו מלין דלין טסירין ופתיסין
בלבך · ל״ל וידבר דלהים חד · את כל הדברים הלה לאמר · חמש דרגין לחרגין ·
רבי יהודה אמר וידבר דלהים · גבורה · את · ימינא · כל · דל ודל · סלה · לישון
לתתגלגל דכתיב וכל העם רואים את הקולת · ל״ל כל אלא יבול לאכללא דברים
דכתיב ויברך את אברהם בכל · הדברים לאכללא שאר בתרין לתתבסיין · סלה
לישון לתתגלגל · דכתיב וכל העם רואים את הקולת · לאמר דל הוה דכתיב אשת
חיל עטרת בעלה · וכתיב לאמר הן ישלח איש את אשתו · אמר רבי יצחק לאמי
לתתיהיבת אוריית בשתא ושתוכא דכתיב והסר כוזב בשר עד לב הסמים חסך עבן
וערפל · דכל מאן דיסתדל באוריית אסתיב מאתא לחרא דנסיבם ומחשוכא
דמחסכין כל שאר עמין ליסרחל דכתיב דדברים לאסתיבו ישרא מאתא דנסיבם
דתניא אמר ליה קבה לאברהם כל זמנא דבניך יסתדלון באוריית יסתיבון מאלין
ואלו לא הוה נורא לנייהם דשלט בהו ויסתעבדון כיבי עממיא · אלא כתרי קטורי
מוקדפן מלין · דלא לי ניקא קמך יסתכון מנורא דנייהם ויסתעבדון כיבי עממיא
עד דיתובון בך · אמר ליה הוא ואלו הוה לי לא כי נורא מכרם · מלן
נורא דל הוא לאברהם · דכתיב הביטו אל צור תוצבתם · וי׳ דסנירם · דל קבה
לאסתכם על ידוי · אמר ר׳ יהודה מיומא דנפקו ישרחל ממצרי׳ עד יומא דאתיהיבת
אוריית תמשין יומין הוו מלי טעמא אמר רבי יהודה משום דיכון מכי יובלא דכתי׳
וקדשתם את שנת החמשים שנה · תלתא ירין הוה יובלא תקיע לן ליסרחל
ממצרים · ואלי תיסח יובלא ממש · אלא מסטרא דיובלא הוה ומסטרא דיובלא
תתגבר ויכון יובלא דכתי׳ ושבתי יובלא לכל דכתיב תורה צוה לנו משה מורשה · הלי תיסח לגלגלא סה דלא לסטריך לכל בר נש ·
כתיב תוכני יי׳ דלדיך · כמה דלבא טסירא ופתיס כך יהיו מלין דלין טסירין ופתיסין
בלבך · ל״ל וידבר דלהים חד · את כל הדברים הלה לאמר · חמש דרגין לחרגין ·
רבי יהודה אמר וידבר דלהים · גבורה · את · ימינא · כל · דל ודל · סלה · לישון
לתתגלגל דכתיב וכל העם רואים את הקולת · ל״ל כל אלא יבול לאכללא דברים
דכתיב ויברך את אברהם בכל · הדברים לאכללא שאר בתרין לתתבסיין · סלה
לישון לתתגלגל · דכתיב וכל העם רואים את הקולת · לאמר דל הוה דכתיב אשת
חיל עטרת בעלה · וכתיב לאמר הן ישלח איש את אשתו · אמר רבי יצחק לאמי
לתתיהיבת אוריית בשתא ושתוכא דכתיב והסר כוזב בשר עד לב הסמים חסך עבן
וערפל · דכל מאן דיסתדל באוריית אסתיב מאתא לחרא דנסיבם ומחשוכא
דמחסכין כל שאר עמין ליסרחל דכתיב דדברים לאסתיבו ישרא מאתא דנסיבם
דתניא אמר ליה קבה לאברהם כל זמנא דבניך יסתדלון באוריית יסתיבון מאלין
ואלו לא הוה נורא לנייהם דשלט בהו ויסתעבדון כיבי עממיא · אלא כתרי קטורי
מוקדפן מלין · דלא לי ניקא קמך יסתכון מנורא דנייהם ויסתעבדון כיבי עממיא
עד דיתובון בך · אמר ליה הוא ואלו הוה לי לא כי נורא מכרם · מלן
נורא דל הוא לאברהם · דכתיב הביטו אל צור תוצבתם · וי׳ דסנירם · דל קבה
לאסתכם על ידוי · אמר ר׳ יהודה מיומא דנפקו ישרחל ממצרי׳ עד יומא דאתיהיבת
אוריית תמשין יומין הוו מלי טעמא אמר רבי יהודה משום דיכון מכי יובלא דכתי׳
וקדשתם את שנת החמשים שנה · תלתא ירין הוה יובלא תקיע לן ליסרחל
ממצרים · ואלי תיסח יובלא ממש · אלא מסטרא דיובלא הוה ומסטרא דיובלא
תתגבר ויכון יובלא דכתי׳ ושבתי יובלא לכל דכתיב

ותרין לבנין הוו בתימן. כתב קב"ה ברוחא ואתפשטו ואתגליפו תרין
לוחין. רבי יהודה אומר כשהן מכפיריון הוו דהוה לבן טבח מסמא דכתיב מעשה
אלהים המה. אמר ליה רבי יוסי מכפיריון לא דהוה לבנין טבח יקירא מאחר לבנין
לאו עובדא דקב"ה לבנין. (אלא) כמאי דאוקימנא מעשה אלהים המה. המה דייקא
אתא חזי כתיב והלחת מעשה אלהים. הלחת כתיב. ולא כתיב והלבנים
מעשה אלהים המה. אמר רבי שמעון כלא חד הוה אלא לבנין תרין לוחין עד לא
אתברו עלמא הוו ואסתלקו מיניה סגיא דבנין קב"ה ועובדוי הוו. המה
אתעבידו. תלת מסהון טלא עלאה לבניך מיניה קדישא. וכד נגיד ואתמשך
לחקל דתפוחין קדישין כטל קב"ה תרין כפורי מכוייהו ואתגליפו ואתעבידו תרין
לבנין יקירין. כתב בהו ואתפשטו לתרין לוחין ב"ה מעשה אלהים המה. והמכתב
מכתב אלהים הוא ולאו דהמה כתיב כתובים כתובת אלהים. תלת לבנין
הוא לבנין סליק לעשרים עד דיתעבד ולא עלימתא דכתיב וירא ישראל לתתיל הגדולה. אמר
רבי יהודה אמרות על הלחת נקיבין הוו ואתחזו לתרין סטרין אמרות נלופה
דגליפין. אמר רבי לבנין מהלי סטרין לאחזו סטר לאחר ואתקרי מכתב מה לכתיב
בסטרא לאחרא. רבי אלעזר אמר בכם הוו כתיבין לכל בני נשא הוו לאחרין וסתרין
דהא מכתב אלהים הוא ולאו דהמה כל בני עלמא לא יכלין למכדע לון כמה דהוו
לדעתייהו דלבנין דלאחרין נקיבין הוו מי כתיב חרות הלחת על הלחת כתיב.
אלא הכי תניא חמשה קלין לבנין לימינא. וחמשה לשמאלא. ולבנין דשמאלא
כלילן בימינא ומן ימינא לאתחזון לבנין דשמאלא והכא כלא לאו ימינא ואתכלילן
אלין בהלין מאן דהוה בסטרא דא חמי לסטרא לאחרא וקרי לון לבנין לאתון. דהא
תניתן שמאל לאתחזר ימינא לכתיב מימינו אש דת למו. ובגין כך מכתב אלהים הוא
ולאו. הא כיצד מאן דהוה מסטרא דא הוא קרי כדא לבנין ״ אלהיך. ומאלין
אתון הוא חמי וקרי לא תרצח. הוא קרי לא יהיה לך. והוא חמי וקרי לא תנאף
והוא קרי לא תגנוב. ובדין מסטרא לאחרא וכלהו כלילן דא בדא כגין דהא מכתב אלהים
הוא וכך לכלהו. ובדין מסטרא לאחרא וכלהו כלילן דא בדא כגין דהא מכתב אלהים
הוא. מכתב אלהים ולאו. וירד משה אל העם ויאמר אליהם. רבי יוסי אמר מאי
אמירת דא דכתיב ויאמר אליהם. ולא כתיב מאי קאמר. אלא יצחק את חזי אחרא
דעלמא הוא כד אתי אחזותא לכאן כך הוו כל אתי סטרא כל לא ידע מניה לא יכיל
למסבל דהא לכאן לאתפרא לשעתא. וכד ידע מניה קאים בקיומיה ויכיל למסבל.
כל שכן מכאן דהא אמר לון כל מה דהוה לכתר ולתקיף לכוייהו כחלין ולא יכילו
למסבל. כל שכן מי לא אמר לון מידי וכגין כך ויאמר אליהם בקדמיתא ואתתקף
לכוייהו. ולבתר וידבר אלהים ועם כל דא לא יכילו למסבל דהא תניתן אמר רבי
יהודה אמר רבי חייא אמר רבי יוסי כל שמעו מלה דקב"ה לאתפרא בשמתייהו וסלק
בשמתייהו לישראל עד כורסי יקרא דלית לאתדבקא תמן. אמרים חורבתא קמיה
דקב"ה וכי למנבא הוינא מתרי אלפי סנין עד לא אתברו עלמא. למנבא כתיב לוי

שים מכני ישראל ומן הגר הגר בתוכם · ואל בני ישראל תדבר לאמר · כי לי בני
ישראל עבדים · לן ליכון בני ישראל · כד סגיתא להדדת לוריתא כסמתייהו
דישראל כל חד וחד לפתריס · לוריית׳ לתקיפת ולחודית כהו כסמתייהו לאהדדת
להו לישראל · הלך תורת יי׳ תמימה מסיכת נפש · מסיכת כפם ממש · תלכל כתיב
ויסב אלהים על כפם יי׳ למלך כמה דכתיב פם מעלות לכפם · רבי אבא לאמר דקיימת
סיהדה כתפלמותא · דתניין כיומוי דפלמה קיימת סיהדה כתפלמותא ליומתי
כתפלמותא דקיימת כחמסה עפר כמה דתניין לברהם · ויצחק · ויעקב · יסודים ·
פרץ · חנרון · רם · עמיכד · כחסון · פלמון · כועז · עוכד · ויי · דוד · פלמים ·
כד לתת פלמה קיימת סיהדה כתפלמותא · הלך ויסב אלהים על כפם יי׳ למלך ·
כיומוי דנדקים קיימת סיהדה כפגימותא ולתפגים כלל וידח לא יניח לוהו ·
דתניין כיומוי דנדקים לתפגים סיהדה ולתחסכו לכפייהו דישראל · פוק וחסוב
רחבעם · לכים · לסא · ויהושפט · יהורם · לחזיהו · למניהו · עוזיה · ויותם · לחז
ויחזקיהו · מכפם לחון ולמניהו נדקיהו · וכל לתת נדקים לתפגים סיהדה וקיימת על
פגימותא · דכתיב ואת שכי נדקיהו עור · כיה ומכח דפלך מפמים לרן · הלוא רן
לתעבר׳ מקמי פמים ולתרחקת מכים ולתחסכת הלי לרן · כלומר דקיימת סיהדה
כפגימותא · תלכל כמפתא דקיימו ישראל על טורא דסיני הרי סיהדה לאהדדת
דכתיב וטו פמים וידד · מהו וידד דקריב פמפא לגבי סיהדה ואהדי לאהדדת
סיהדה דכתיב דגל מחכם יהודה מזרקים · כטורא דסיני לתתפא יהודה רופיכם
כמלכותא דכתיב ויהודה עוד רד עם אל ועם קדושים נאמן · מהו ועם קדושים
נאמן כד אמר קב״ה לישראל ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש כאמן הוא
יסודים לקבלה מלכותא ומאחרי סיהדה לאהדדת ·

אנכי יי׳ אלהיך אשר הוצאתיך וגו׳ · רבי אלעזר אמר פתח פמע בני מוסר
אביך ואל תטוש תורת אמך · פמע בני מוסר אביך דין קב״ה · ואל
תטוש תורת אמך דין כנסת ישראל · מאן כנסת ישראל דין כיכה כמה דכתיב להבין
אמרי בינה · ר׳ יהודה אמ׳ מוסר אביך דין סיני אמרה · ואל תטוש תורת אמך דין
היכל כיכה · ר׳ יונתן אמ׳ הם ואין אחד מלה אתברנו · דתניין לוריית׳ אחכמה לשלמה
כפקית · רבי יוסי אמר מביכה כפקית דכתיב להבין אמרי בינה וכתיב ואל תטוש
תורת אמך · אר׳ יהודה לוריתא אחכמה וביכה לתכלולת דכתיב פמע בני מוסר
אביך ואל תטוש תורת אמך · ר׳ לבא אמ׳ ככלה לתכלולת כיון דכהלין תרין לתכלולת
לתכלולת ככלה · כאפר · בדיבא · ברחמי · בכלהו פלימותא דלאטריך מלה אי
מלכא ומטרוניתא מפתכמין כלה מפתכמין כאתר דשון מפתפחין כלה מפתכחין
ר׳ יוסי אמר לכבי דין פכיכתא כמה דכתיב לבבי אחד עמך מבריאים · יי׳ אלהיך
דין כנסת ישראל דכתיב ואל תטוש תורת אמך · ר׳ יצחק אמר לכבי דין פכיכתא
ופפקיד טעמא כלל לבבי עמו בכרך · יי׳ אלהיך פמה דכתיב מן הפמים הפמיעך
את קולו · וכתיב לתת לך רליתה כי מן הפמים דברתי עמכם · מן הפמים · מן הפמים
מפמ דין ק״ב · אפר הוכחתיך מארץ מבריח · אפר לתר לכלה מפמרין ליה ·

סוכתיך מארץ מצרים · דלא ובלגלא כמה דתניין מסטרא דיובלא נפקו ישראל ממצריים
וכגון כך חמשין זמכין תלכר ישיחת מצרים בתוריתא · חמשין יומין לקבלת תוריתא
חמשין סגין למהוי דשכדין · מכית עבדים פמה דכתיב הכא כל בכר בארץ מצרים ·
ותניכן תלין כתרין תתלין דלתרמיכו בסו מצרלי · כמה דלית כיתא לשלמא לית
כיתא לתתא · כיתא קדישא לשלמא לכתיב בחכמה ובכה בות · כיתא תתאה
לתתא דלגא קדישא כמה דכתיב מכית עבדים · תלכא בשעתא דלתתר לכבי כל
לתתא פקודי תוריתא דמתלחדן בסטרא דא כלהו הוו כלילן בהדי מלה כמה דתניכן
כל פקודי תוריתא מתלחדן בנופא דמלכא מבהון כרישא דמלכא ומבהון בנופא
ומבהון כידי מלכא ומבהון כרגלוי ולית מלן דבקיק מן נופא דמלכא לבר וכגון כך
מלן דפשט בפקודי תוריתא כמלן דפשט בנופא דמלכא כמה דכתיב ויצאו ורלו
בפנרי הלכתים הפוסעים כי · כי ממש · וו לחוביהון דעברין על פתגמי תוריתא
ולא ידעין מלי קא עבדין · דלמר ר׳ שמעון קשה אתר דלהיכו מב לנביים הסוף לתר
ממש גלי חוביה · ואמר ר׳ שמעון קשה אתם גלי חוביה · בקשה מב קשה גלי חוביה
דכתיב יגלו שמים עוכו וארץ מתקוממה לו · יגלו שמים עוכו דא קשה · וארץ
מתקוממה לו דא קשה · תניא שמים גלוין חוביה דבר קם · וכשעתא דלהיכו גליא
חוביה ארץ עביד דיכא בבר קם דכתיב וארץ מתקוממה לו למעבד דיכא ביה · אמר
רבי יוסי תניכן משמים דרבי שמעון דאמ׳ ר׳ שמעון לוחא וכגון כשלימותא דאתכתו
דכתיב שם הכביש שמחה.

אנכי (ויאמר פסוק) יי׳ אלהיך · תבכי כמה דתניכן בת היתה לו לאברהם תכיבו שיח
שכינתא ודא בת · יי׳ אלהיך דכתיב בכי בכרי ישראל · וכתיב עץ
חיים היא למחזיקים בה תא כן · תנא סוכתיך מארץ מצרים דכתיב יובל היה
קדש תהיה לכם · וכתיב שם הכביש שמחה · וקדשתם את שבת השמשים שבת
וקדשתה דרור היא לוחא וכגון · יתבא לוחא יתבין בגין · ועלמין כלהו בחדוה
בשלימותא · מתעברא לוחא כלהו מתעברן מדוכתייהו · וכתיב לא תקח השם על
שבועי · ותניכן לא יעביר בר בם חובי לתתא בגין דלתעבר לוחא מעל בגין · אמר
ר׳ יצחק כלא קשה כלא שוה חד ומלין תלין למחבדי חקלא לתגלין · זכלין
לוחא כשלמא דין וכעלמא דאתי · תלתי אמר רבי אלעזר כתיב כרשות ברא שדים
תיכון כשלמא דין וכעלמא דאתי · וכתיב כיום עשות יי׳ אלהים ארץ ושמים · כמאי לוקימנא
את השמים ואת הארץ · וכתיב כיום עשות יי׳ אלהים ארץ ושמים · כמאי לוקימנא
הכי קראי הא תניכן דתרוויהו כחדא לתבריאו · אלמר שבשם הקשה קו ויאמר ברא
שמים וכשם קו שמלו וברא את הארץ · בקדמיתא את השמים ואת הארץ
ולבתר ארץ ושמים · תניכן כתיב כיום השוה לעשה כשם יי׳ לעשה את השמים ושם
ושבו את הארץ · לעשה את השמים שמים ממש · דכתיב השמים כסאי · והם יעשו
את הארץ · הארץ ממש דכתיב והארץ הדום רגלי · שמים שמים עלאין · וארץ
קדוש

קדושת מעשה דורות ולטול בסגולות תיקונתה כהלי ארץ קדושת ונטל כלה הלי
ארץ. וכתר מהלי ארץ לתת כלה עלה ותתלי כדכור לה כל תיקוכתיה לתדבק
כמוקבה דלפיק זרעה דרכות מריעה למוחה כהמוה למה ולטול כמוקבה ומכיה
מתעברה מוקבה לעתכה דכלהו מיפין דנוסה כלהו מתדבקן כמוקבה ומוקבה
לחידה כלה. כדוגמה דה תכיכן כל דלעלים לעברים קדמאי דכי כניסתה כוטל
לגר כלהו. רבי יוסי אומר לקבלי דכלהו. רבי יצחק אמר כתיב ויט שמים וירד
וכתיב וירד ה׳ לעיני כל העם על הר סיני (שמות יט) ויט שמים וירד לאן כחת. לי תימה
דכחת לסיני על הר סיני כתיב ולא כתיב לעיני כל העם כאן סיני. אלא ויט שמים
וירד לאן כחת. אמר רבי יוסי אמר רבי יהודה אמר רבי חייא בחית כדדבוך
מדרגא לדרגא ומכתרה לכתרה עד דלתדבק כהלי ארץ וכדין כתיב על הר סיני. מה
וקיימא כהעלמותה הכא ויט שמים וירד להלי ארץ וכדין כתיב על הר סיני. מה
קיימא על הר סיני סוי לימא דה סכיכתה. רבי יהודה אמר מכאן מפני הכבוד
עליו ה׳ כתם וכתיב כי ה׳ אלהיך הם האכלה הוא. וכתיב וה׳ המטיר על סדום ועל
עמורה גפרית ואש מאת ה׳ מן השמים. וה׳ המטיר. דלא הוא ארץ. אלא
נטיל הלי. סופיה דקרא מוכח דכתיב מאת ה׳ מן השמים. מן השמים ממש. ר׳ חייא
אמר מכאן כתיב ודכר אלהים את כל. כל כללא דכל דהם כהלי תלוי כלה.

לא יהיו לך אלהים אחרים על פני. ר׳ יצחק אמר אלהים אחרים לתפקה
סכינת. על פני לתפקה לפי מלכה דכהו לתתחזי מלכה קדושת ולימין
שמים. והוא לימין. הוא שמים דכתיב הכי ה׳ הוא האלהים. בריך
שמיה לעלם ולעלמי עלמיא. תלמי ר׳ שמעון זכאין לימין ושראל דקדשם קרא לון
אלהים דכתיב ואתן נאני מראשיתי אלהם אתם. אלהים כי יקריב מכם. אלו טעמא
קרא לון אלהים מטום דכתיב ואתם הדבקים כה׳ אלהיכם. אתם ולא אחר אמין
וכבך אלהים אתם אתם קרויין אלהים. דתניא אמר ר׳ שמעון כיון דכר כם ישראל אתנזר
עלה ככרית דנזר קדם כלכרים דכתיב ויי׳ כרך את לכרים ככל. וכתיב אחר
לכרים ואלי למיעל כהיו לכרי. כיון דזכה לקיימא פקודי תוריתא עלה כיה כהלי
לאלהים ולתדבק כנוף דמלכא וכדין לקרי אלהים. וזרעה דיעל לקרון אלהים. תא כתיב
ביה כיעמעל והוא יהיה פרח אלהים. פרח אלהים ולא אלהים. פרח אלהים מטום דלתנזר
כשר ערלתו כיון דלתנזר עלה כהלי תוריתא דקלרי כל. סלה והוא יהיה פרח לה׳
ולא לאלהים. ידו ככל. ידו ככל ודלי ולא יתיר מטום דלא קכיל פקודי תורייתא.
תוריתא הוא כיה כנין דלתנזר ולא לעתלים כפקודי תורייתא. לכל זרעה דיעל לתנזר
דלעתלימו ככלא לקרון אלהים ממש. וכתיב כי חלק ה׳ עמו יעקב חבל נחלתו. אמר
רבי יוסי כל פרנופין סלרי כר מפרנופי דאלהים. רבי יצחק אמר כל לתעבד לתמוז
דגליפא נו גלופין דלעתלימו אלהים. ר׳ יהודה הוינו דאמרי חוכמי קומרוי כזיק כטפסה
מכיחי. ר׳ יהודה הוא חזיל מקפוטקיא לגוד למחמי לרבי שמעון דהוה תמן ויהוה רבי

פרק לדם ולחי כך הוא · ודלא הוה בדוקין דמלם · סופים דקרא דכתיב על פני כל
לחיו ישכון · מהו על פני כל לחיו ישכון · לומ׳ליה לא שמעת ולא לימת · דהא לוליפכא
כתיב ונזלת התורים לשר שם משה · לשר שם משה יכול לומר · ללא שם משה
לי לתם יכול לומר · פתח רבי יהודה ואמר כי היה חוץ וארך ומוך · מלן דזכי לומר ל
כלורייתא ולא לתפרש מיכה זכי לתרין מיון אחד כעלמא דין ואחד כעלמא דאתי ·
דכתיב חוץ תרי · וכל מלן דיתפרש מיכה כמלן דמתפרש מן חוץ ומלן דמתפרש
מן שמעון כלולו מתפרש מכלא · ומה כמלי קרא דלהיכו פתח פתחא לן ילכלא
למיעל כה · פתגמי תורייתא דסתימין על לחת כתים וכתם · וולדרא דרבי שמעון
כן ואמלי יסתלק מניה דכל סיוכן קמיה דר׳ שמעון מכוונין דלמא פתיחין לכל עיבר
ולא מתגלית · וכל לתפרשא מכיה לן ודעבא מדינא וכל מכוונין סתימין · אמר ר׳
חוקים סיינו דכתיב ואלכל מן סרוחא לאר עלין ויתן על מכשים לים זוקטים כבוניכא
דלא דכסרין מניה כתם כוכבין והוא כקיומים מכיה · כך ר׳ שמעון בן ואמלי מלרי
דכוניכין הוא כסיר לכלא ונסורא לן לעלי מניה ולא מתכא כקיומים · לזלו עד דמטו
לנכיה כך מטו נכיה דמכתובו דסוס ותיב ולעי כלוריית׳א וסוס אמר תפלה לעבו כי
ועטף ולפכי ו׳ יספך שיחו · כל גלות׳א דישר׳א כלות׳א ולות׳א דשבי עלמה מכלהו ·
מלי סעמא מסוס דהלי סלקא על כורסי וקרא דמלכא ולתעבר כריסים · וקלם
מזתכא כהאוא גלות׳א ודלאי · תפלה לעבי תפלה לקרי · כי ועטף עטופא דא לא
עטופא דכסו הוא דהא לית ליה שא כתי׳ הכא כי ועטף · וכתי׳ התם העטופי כרעב
ולפכי ו׳ יספך שיחו דיקבל קמי מאריה ודא כיחא ליה קלם מסוס דעלמא
מתקויימא כיה כל לא לפתכתו אלא קיומו עלמא כעלמא · וולמלן דהסוא מסככא
וקבל עלוהי למאריה מסוס דמסככא קדיב למלכא ויתיר מכלהו דכתיב והיה כי ונעתק
אלי ושמעתי כי חנון אכי · ולפתר כבי עלמא זמין דשמע זמין דלא שמע · מלי
טעמא מסוס דדיוריה דמלפא כסבי מלכי תבוריי דכתוב ואת דכא ושפל רוח · וכתי׳
קדוש ו׳ לכשבתי לכ · לכ כשבר וכדכה אלדים לא תבזה · מכלן תבינן אלן דכזיף
כמסככא כזיף כשכיפתא דכתיב ואת דכא ושפל רוח · וכתיב כי ו׳ יוריב ריבה ונו׳ ·
בגין דלפטרופא דילהון תקיפא ושליטא על כלא דלא לנטריך סהדי ולא לנטריך
לדייכא לאדא ולא כטיל מסכוכא כשלר דייכיא · ומה מסכוכא כטיל כשיתין דכר כף
דכתיב וקבע לתקוביסים כפא · תו אמר תפלה לעבי כל לתר דלקרי תפלה מלם
עלאה היא דהא סלקא לאתר דקלם לאוד תפלה דריפא דלאיכון תפלי דמלכא לכא
להו · רבי שמעון לסתר ריסיה ואמא לר׳ יהודה ולר׳ אזקיה אמרו נכיה · כתר דסייס
לסתכל כהו · אמר להו סיזא הוא לכו ולתלכוד מכוייכו · אמרו ליה ודאי דפתחת
עלאה פתא אר ולא יכילנא למיעל כה · אמ׳ אליהו אמרו ליה והוא יהיה פרק לדם
וסופיה דקרא כעיבא דכתיב ועל פני כל לחיו ישכון · מהו על פני כל לחיו ישכון
דהא בדוקין דכלים קרא ידעבא והאי לא ידעבא · דסיסים דקרא לא לתחזי כריסים
לות ליה לקלם · פנים דכסרין · פנים דלא כהרין · פנים עלאין · פנים תתאין · פנים
לאמר לון תייכון כלא אד מלם הוא וכאד דרגא סלקא · תלתא כמה פנים לפנים

מחיקין פנים קריכין פנים דלנו פנים דלכר פנים דיומכן פנים דעמלק
תא חזי זכאין ליכון ישראל קמיה דקב"ה דאינון כליפין עלאין דמלכא כליכון
פנים דהוה ומיים לאידין כהו וליכון הוה ומיים ועל לאידין כליכון פנים רחיקין
כליכון פנים תתאין וכניכי כך ליכון רחיקין מנופף דמלכא דהה חמיכא כל ליכון
דמכרים קריכוי דעמעלל כמה לחין וקריכין סוו ליה וכלהו סוו כלכפין תתאין
כליכון פני רחיקין וכניכים דלכרסם כד לתנזר ישמעל זכה דעמו מדורים ומולקים
כליתר דעלמא על כל ליכון פנים רחיקין ותתאין על כל ליכון פנים דעלר עמין
הדה הוא דכתיב על פני כל לאחיו ומכון כלומר יהוו מדוריה ומולקים לעילא מכלהו
דכתי ידו ככל דעלמא על כל מאר פנים דלתת וכתב על פני כל לאחיו ודאי דלא
זכו כותיים לאת ר יהודה ור חזקיה ובמקו ידוי אמר ר יהודה הייכו דאמרי ליכמי
אמר כדורדיא וכניפא דכיכה בקטיר דקיזרא לתעטר וו לעלמא כד יסתלק מר
מכנים וו לדרא דיתעבר בהסוא זמכן זכאה דרא דאסתמודעון ליה למר זכאה
דרא דליהוו ברי כנוים אמר רבי חזקיה הא תניכן גוברא כד לתנזר לקרי נר נדר
ולא יתיר והכא אמר מר ידו ככל אמר ר שמעון כלא לתקשר כאחד אבל גוברא
תניכן שאני ישמעאל דלאו גוברא הוא ברית דלכרסם הוא ברית דקדושה הוא וכתיב
ביה כישמעאל הכא ברכתי אותו כתיב הכא ברכתי אותו וכתיב התם ויו ברך את
לכרסם ככל ועל כך כתיב ידו ככל וכניכי כך כתיב על פני כל לאחיו ישכון דאי
מאר קריכוי לתנזרו לקרון נירי נדר ולא יתיר והוא יתיר ועלאה מכלהו כל שכן
דלא לתנזרו קריכוין כליכון לפין רחיקין כליכון לפין תתאין ולהו מדורים
לעילא מכל פנים דילהו ומכל פנים דעמין עשו הדה הוא דכתיב על פני כל לאחיו
ישכון אמר רבי יהודה קב"ה כנין כך לכריז ואמר לך יהיה לך שליט לחריס על פני
דהה הוא מהימנותא דילים

לא תעשה לך פסל וכל תמונה הה לתמי ואר יוסי כל פרנופין שרי בר מפרנופא
דלך דהה הוי פרנופא שליט ככלא דכר אמ"ל תעשה לך פסל וכל תמונה
ר יצחק פתח ג תתן לת פיך לחטיא לת בשרך כמה חית ליה לכר נם לאזדהרא על
פתגמי אוריית כמ"ל חית ליה לאזדהר דלא יעבי כהו ולא יפיק מלוריית מה דלא ידע
ולא קביל מרכיה דכל מלן דלא כמלי דאוריית מה דלא ידע ולא קביל מרכיה עליה
כתי לא תעשה לך פסל וכל תמונה וקב"ה זמין לאתפרע מכי כעלמא דאתי בזמה דכמתים
בעיה למיעל לדוכתה דדחיין לה לכר ותסתכי מהה לאתר דנרור כנרור דחיי דשאר
כמתין רבי יהודה אומר מהכא כמה דתכינן למה יקנף הולדים על קולך קולך
דא היא כמתים דכר נם אמר רבי חייא כתיב כי ילדיך לא קכין מאי טעמא
מפני דקבי לכמים בכלא לי בנין פרנופין מקבי לכמים מפני דמקבר כמתים
לי מפני לוריית תכינן לוריית כלא כמת קדישא היא דלית לך מלא כאוריית
דלא כלי כמת קדישא וכניכי כך בעי לאזדהרא בנין דלא יסתי בכמים קדישא
מעלמא דאתי אמר רבי אבהו מכאן לא תעשה לך פסל וכל תמונה וכתי התם

פסל

פסל לך פנים לחת מכנים · כלומר לא תעשה לך פסל לא תעבד לך תוריתא לחדא
דלא ידעת ולא תימר לך רבך · מאי טעמא כי תכבי ה׳ אלהיך לא קנא לחד הוא
דזמין לאתפרעא מיניך בעלמא דאתי כמעתא דבשמתא כעיא למיעבד קמאי · כמה
זמינין לאקרויי כה ולעילא לה נו גמיכם · תניא תמ׳ רבי ינחם לא תעשה לך וגו׳ דכעי
כך כם דלא לאקרויי בשמא דקב״ה דקטרא קדמאה דאתקטרו ושרשל בקב״ה כך
לאתנזרו ודא הוא קיומא דכלא למיעבד בכריתת דלברתם דהוא קטרא דסכיתא וכעי
כך כם דלא לאקרויי כהאי כרי דמאן דמשקר כהאי כרית משקר בקב״ה · מאי טקרא
הוא דלא ייעול האי כריתא כרשותא אחרא · כמה דאת אמר וכעל את אל נכר · רבי
יהודה אומר מהכא כי בנדו כי בנים זרים ילדו · מאן דמשקר כהאי כרית משקר
בקב״ה · משום דהאי כרית בקב״ה אחידא וכתיב לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר
בשמים ממעל וגו׳ ·

לא תשתחוה להם ולא תעבדם · רבי אלעזר הוה אזיל באורחא והוה רבי
חייא עמיה · אמר רבי חייא כתיב ורחית כשכים אשת יפת תאר וגו׳
מאי טעמא והא כתיב לא תתחתן כם · אמר ליה כשוד דכרשותייהו קיימי · ותא
חזי ליה לך אכתו כעמין עשו כשרי כדקא חזי · דתניין אמאי אסמיך פרשתא דא
לכן סורר ומורה · אלא כודאי מאן דכסיב האי לתתא כן סורר ומורה יהיב מינה ·
מאי טעמא משום דקשה למשכר זוטרא מיכה וכל שכן ההיא דלתכסיכת בקדמיתא
דדיכא כדיכא לתדכק ולשתחוה כה וקשיא זוטרא למשכר מיכה · והייכו דאמר
משה כשני מדין וכל לשה יודעת לום למשכב זכר הרגו · זכאה מולקיה דשהוה כך
כם בקב״ה כדיוקא לתכשתא דא וכטיר לה · דכשהוה לאתכפיא קדושא לתדבק כך כם בקב״ה
כל שכן מי זכי כפקודי תוריתא דשא פשיט מלכא ומיכיה לקבליה ולתדבק בגופה
קדושא · ועל כך כתיב כשו כישראל ואתם הדבקים כיי אלהיכם · וכתי׳ כהיום לתם לייי׳
כהיום לתם ממש · דכתיב כי ככורי ישראל אשר לך לתפלה ·

לא תשא את שם וגו׳ · רש״י פתח ואמ׳ שיש שישבע שם לשוא לך הגידי לי מה וש
לך כבית · אמ׳ לה שישבע כלום תיתלך על מה דתשבי כרכת׳ דקב״ה דתניין
לשיר ליה לכר כם לכרכ על פתור ריקניות · מ״ט משו דכרכת׳ דלעילא לא שריא כאתר
ריקניות וכל כך כשי כר כם למדר על פתוריה אל כשמא או ויתיר לכרכ עלוי ואי לא וכיל
כשי למיירא מהשוא מזוכא דאכל על מה דיכרך · ולא ישתכא דיכרך כריקניות · כיון
דאמרת לון למפתך כל ככית כי אם משך שמן · אמר ודאי הא כרכתא עלויתא
דאמרת לון למפתך כל ככית כי אם משך שמן · דשמא קדושא משמן כפקא לאדלקא כוכיכן
כהאי דכתיב טוב שם משמן טוב · דשמא קדושא משמן כפקא לאדלקא כוכיכן
קדושין · מאי שמן דא · כמה דאת אמר וכפר ונתן מעדן למשקות את הגן · רבי
יצחק אמר כמה דאת אמר כשמן הטוב על הראש וגו׳ · רבי אלעזר אומר אלין טורי
דאפרסמוכא דכיה · אלא טוב שם כמה טכה שמא עלאה דכוכיכן עלאין קדושין

דהא שמע קדושת לא תלדכר בתורייתא אלא כתר תרין מלין דכתיב כרחמוי תרא
תלדים. רבי שמעון אמר לא תלדכר שמע קדושת אלא על עולם טלם. דכתיב כוס
עזות יי תלדים ארץ ושמים. מכאן אלא לתלדכרת שמים קדושת בריקניה. וכתיב
לא תשא את שם יי תלדיך לשוא. ותניין אמר רבי יוסי מהו ברכה שמע קדושת בנין
דמיהם משתכח ברכתה לכל עלמין. וברכתה לא משתכח על אתר ריקניה ולא מרחיק
עלוי שלח הוא דכתיב לא תשא את שם יי תלדיך לשוא.

זבור את יום השבת לקדשו. ר' יצחק אמר כתיב וברך אלדים את יום
השביעי וכתי כמן שעת יומם תלקטהו וביום השביעי שבת לא ימצא
בו. כיון אלא משתכחי כיה מזוני מה ברכת משתכח כיה. שלא תכי תאכל כל ברכאן
דלעילא ותתא כיומא שביעאה תלין. ותתא אמרי לא משתכח מכל כיומא שביעאה
משום דהוה יומא מתברכאן מכיה כל שיתא יומין עלאין וכל אד ואד מיהב מזוניה
לתתא כל אד כיומוי משיה ברכה דמתברכאן כיומא שביעאי. ובגיני כך מאן דאיהו
כדרעא דמהימנותא כעי לסדרא פתוריה כלילא דשבתא בגין דיתברך פתוריה
כל לילה שיתא יומין דהא בשביעאי זמנא לאתברכא כל שיתא יומין
דשבתא וברכתה לא משתכח בפתוריה ריקניה. ועל כך כעי לסדרא פתוריה כלילא
דשבתא בהמה ובמזוני. רבי יצחק אמר לעולם כיומא דשבתא כמי. רבי יהודה
אמר כעי לאתעבדא כסלי יומא ולמיכל תלת סעודתי בשבתא בגין דיתשכח ברעא
ועבונא בסלי יומא בעלמא. רבי אבא אמר לאזדווגא בהיכלא יומין דלעילא
דמתברכאן מהלי יומא. והלי יומא מלה ריבוא דשיר לכפין מלה דכאית מעתיקא
קדים סתים דכלא ואטיל לאקלקל דתפוחין קדושין תלת זמני מכד פיול שבת בגין
דיתברכון כלהו כחד. ועד כעי כר נש לאתעבד תלת זמני שלא דהא תליא מהימנות
דלעילא בעתיקא קדישא ובשיר לפין ובאקלקל דתפוחין וכעי כר נש לאתעבדא כהו
ולמחדי בהו. ומאן דגרע סעודתא מכייסו לאחזי פנימותא לעילא ושפעין דהוה
כר נש סני. בגיני כך כעי לסדרא פתוריה תלת זמני מכד עייל שבתא ולא ישתכח
פתוריה ריקניה ותשרי ברכתא עליה כל שאר יומי דשבתא ובהלי מלה לאחזי ותלי
מהימנותא לעילא. רבי שמעון אמר הלי מאן דלסלים תלת סעודתי בשבתא כלא
כפיק ומכרזא עליה לא תתעבד על יי. דא הוא עלמא דאתמלי כשבת אד ואד משום
קדישין. והרכבתיך על כמתי לארץ דא סעודתא תכייכא לקבל אקלקל דתפוחין
קדישין. ואקלתיך כחלת יעקב אביך. דא הוא עלמא דאתמלי כשבת אד ואד משום
כעי לאתעבדא סעודתיה וכעי לאתעבדא בכלהו סעודתי ולמחדי בכל אד ואד משום
דלית מהימנותא שלימתא ושל כך שבת לתיקר מכל שאר זמנין ואנין משום דכלא כיה
מיזכר תלת זמנין דשבת ויכל שלים כיה דשביעאי. ויקבת כיום השביעי. וברך שלים
לת את השביעי. ר' לאלא כך הוה יתיב כסעודתא דשבתא הוה אזי בכל אד ואד אמר
לאמר דא היא סעודתא דקכ"ס וכן בכלהו סעודתי והוה אזי בכל אד ואד. כך הוא

אלים

לאלים סעודתיה למר לאלימו סעודתי דמיימנותא · רבי שמעון הוה למר הכי
לתקנו סעודתי דמיימנותא לתקנו סעודתיה דמלכא · כד הוה יתיב הוו מכרזי
עליה לז תתעבר על י׳ והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אבוך · למר
רבי לעזר לאבוי שין סעודתי היך מתתקנן · א׳׳ל ליה דאמרת כתי׳ והרכבתיך
על במתי ארץ · כיון כלילין מתברכן מטרוניתא וכלהו מקל תפוחין ומתברכן
פתוריהו דכר כם ונסמתא לתוספת ונסוך לילית חדוה דמטרוניתא הוי · ובשי כר
כם למחדי כחדוותא ולמיכל סעודתא דמטרוניתא כוותא דאמרת · כסעודתא
תכויכו כתיב לז תתעבר על י׳ · על י׳ ודלי דהיה סעתא לתנליה עתיקא קדישא
וכלהו עלמין בחדוותא ובלימו וחדוותא דעתיקא עבדיכן וסעודתא דילה הוא
ודלי · כסעודתא תליתאה דאמרת כתיב והאכלתיך נחלת יעקב אבוך · דל הוא
סעודתא דושיד לפין דהוי כסלימותא וכלהו סיתא יומין מסהדי סלימו מתברכן ·
ובשי כר כם למחדי כסעודתיה ולמשלמא לאן משדתי דליכון סעודתי מיימנותא
סלימותא דזרעא קדישא דיסר׳ מיימנותא עלי׳ דל דילהן ולא דעמין עכו׳ וכניכו
כך אמר כיכי וכין כבי ישראל · תא חזי כסעודתי אלין דאתמודעו ישראל דליכון כבי
מלכא דליכון מהיכלא דמלכא דליכון כבי מיימנותא · ומאן דפגים חד סעודתא
מכויכו לאחזי פניותא לעילא ותחוי ברמיז דלאו מכבי מלכא עלאה הוא דלאו מכבי
היכלא דמלכא הוא דלאו מזרעא קדישא דישראל היא ויתבין עליה אומרא דתלת
אלין דיכא דניכיכו וכו׳ · ותא חזי ככלהו סאר זמכין וחבין בעי כר כם למחדי ולמחדי
למכבי · ולאי הוא חדי כלאודוי ולא יהיב למסכבי שכויה סני דהא כלאודוי חדי ולא
יהיב חדו לאחרא · עליה כתיב וזרתי פרש על פניכם פרש חגיכם · ולאי תימו כסעודתא
חדי לית דלא יהיב לאחרא לא יתבין עליה שכתיב כסאר זמכין וחבין דכתיב פרש
חגיכם · פרש חגיכם קאמר ולא פרש סעודתכם · וכתיב והלסיכם ומועדיכם סנאם
כפזי · ואי סעודת לא קאמר · וכניכי כך כתי׳ כיכי וכין כבי ישר׳ · ומסו דכל מיימנותא
לעילא כסעודתא יתבין ליה לכר כם כסאתא לאחרא כאתר עליה כסאתא דכל עלימו
כם כדונמא דעלמא דאתי · וכניכי כך לקרי סעודת · מסו סעודת · אמר דקלם אמר
דאיהו עלים מכל סטרוי · אמר רבי יוסי ודאי כך הוא · וו ליה לכר כם דלא לאלים
חדותא דמלכא קדישא · ומאן חדותא דילים · אלין תלת סעודתי מיימנותא ·
סעודתי דאברהם יצחק ויעקב כלילן כהו וכלהו חדו על חדו מיימנותא עלימותא
מכל סטרוי · תלת כסדין יומא מתעטרן תכסן וכל כנין יקרין אם דלא כן בכל
סאר חנין וזמכין · כסדין יומא חיכוא דגיסיכויהון · כסדין יומא כל דיכין אתכפיין
ולא מתשרין בעלמא · כסדין יומא חורוותא מתעטרא כסטרין עלימין · כסדין יומא
חדוותא דמלכא קדישא · ומאן חדו

שלוחיך ויש הסבירני שכת לוי שלוך ונו׳ כל מלאכתך בתיכון שיתף יומי עבידתייהו
דכני נפש . ובנין הלי מלם לף מזדונני תברייף כר כומכף ללף יפתכח מעבידתייהו
דכני נפש ללף עבידתיהם דקדפת כריך הוף . ומלי עבידתיהם זונף דמטרוכיתף .
ובניכי כך תברייף מתקדפי בקדפת דמחריפון ומכווני לבייהו וכפקי בני מעלי בני
ללף פטלן לימיכף ולפמלכף בכין דמלכף ומטרוכיתף . ובניכי כך רוח דמלם כתיב
בכים לתם לי׳ לכליכם . לי׳ לכליכם ולכי . בנין דלנין לקרון בכין דילים . בכין
למלכף ולמטרוכיתף . והף דעתייהו דתברייף לידעין רוח לף בדף מתבקן .
ובנין כך לקרון בכין לקב״ה . ובכי לימן דעלמף מתקיימף בניכייהו . וכל פלין
עלמף בדיכף לפתבל קב״ה בלימן בכוי ומרחם עלמף . ועל לף כתיב כלם זרעלמת .
זרע לחת ולכי . מהו לחת עוקף קדישף עלימתף . כמה דלת לחר תתן לחת
ליעקב . לחת לף קב״ה . וכלף תל . ובניכי כך זרע לחת ולכי . לחר ליה רבי יולכי
בריך רחמכף דסדרני הכף . בריך רחמכף דהף מלם לף מעבף מפומך . בכה
רבי יולכי . לחר ליה ר׳ שמעון לחלי קף בכית לחר ליה בכיכף דלמיכף דווי לליכון
בני עלמף דלריפון בבעירי ולף ידעי ולף מסתבלי לטב לן דלף לתברילו . ווי
לעלמף כל יפוק מר מכים דמלן יכיל לנללה רוח ומלן יכדע לון ומלן יסתבל בלרמי
תוריימף . לחר ליה חייך ליה עלמף שף לליכון תברייף דמסתלי כלורייתף וידעין
סתימי תורייתף . ולכי בקשוט נזרי תברייף על עמף דלרעף דמתבלין לרחייהו
ולף ידעין כין ימיכף לשמעלף דהף ליכון כבעירי דיתות למעבד כהו דיכף לפי׳ כיום
הכפורים . ועל כפייהו כתיב כי בני זכופים המם . בני זכוכים ממש . לחר ליה רבי
הלי קרף בעי לף תייסכף כלרמי . כתיב ונתתי לפס בכיתי וכחמתי יד ופס טוב
מככים ומכנות פס עולם לתן לו . לתן לפס מכשי ליה . מהו לתן לו . לחר ליה . תף
חזי ונתתי לפס בכיתי . מהו כיתי . כמה דלת לחר בכל כיתי כלמן הוה שמף
דקב״ה לקרי כית . וכחמותי כמה דלת לחר על תמותיך ירושלם הפקדתי שמרים .
יד ופס כלמר דיפלפון כשמתין קדישין מדוכתף דל והפוף יד חולק כתפלמותף טב
מלית מכנין ומכנן . פס עולם לתתלו . להפוף חולק פלים . לחר לף יכרת לדרי
דרין . דבר לחר לתן לו להפוף דילע רוח דמלם ויתכוון כמה דכתי לכווכי . תף
לחר רבי שמעון כתיב לף תבערו לש בכל מושבותיכם ביום השבת׳ . מלי טעמ׳ . בנין
דלף לתתמו דיכף בהלי יומל . ולי תימל הל לנבוה סלקף . בכל מושבותיכם קלחר
ולף לנבוה וסלוף דסלקף לנבוה לתכפיל לדיכף לחרל סלקף . דתניכן לית לשף
לכלף לשף . ולשף דמכתף לכלף לשף לחרל . ובניכי כך לתגליל עתיקף קדישף
בהלי יומל מכל שלר ימין . וכומכף דלתגליל עתיקף לף לתתמו דיכף כלל .
וכל פלין ותתלין מסתבלין בלוותף סליתף ודיכף לף סלטף . תלכף כתיב כי
ששת ימים עשה י׳ לת השמים ולת הלרן . ששת ימים ולף כששת . ובני
ישלם הולקסין דישרלל מכל עמין שבע עליהו כתיב ולתם הדבקים בי׳ ללהיכם
חיים כלכם היום .

כבד את אביך ואת אמך · רבי חייא פתח ונהר יוצא מעדן וגו׳ ונהר זה
כביצד המכוערין כשפין תדיר ולא פסק · והנהרות המכוערין זה
מתעסקין כל צרכיה לעדן · והיכן נהרות המכוערין לקרי חכ׳ · מלי טעמא
משום דלא יהו כביצד לשתיה לנהנה · רבי אלעזר אמר עדן ממש לקרי חכ׳ · משום
דהלי עדן מסתכא מסהדי ליה לקרי ליה · וכביצי כך לקרי חכ והא לוקימנא
מלתא דשרי לאתסכא כלא לקרי אתם · כתיב הכא אמר כי אתה לבדיני · רבי
אלעזר אמר ככד את אביך זה קב״ה · ואת אמך זה כנסת ישראל · את אביך את
דייקי לאכללה מכיצד · רבי יהודה אומר ככד את אביך סתם ואת אמך סתם הא
כלא הוי כמיניכא · את לרבות כל מה לעיולה ואתה · רבי יוסי אומר הלי אומר
רבי אלא מלתא דשרי לאתסכא כלא ספיר · הא אוליפנא הסוא דטמירא ולא
לית בים שירותא קרינן הוא · מלתא דשירותא דאתכא קרינן אתם · ואקרי חכ ·
וכלא חד · ברוך שמיה לעלם ולעלמי עלמיא אמן · רבי יצחק אמר ולהי כלא חד · ע״ש ב
ככד את אביך זה קב״ה · ואת אמך זה כנסת ישראל · ותנן אמר רבי שמעון כתיב
בניס אתם לי׳ הסוא אתר דאקרי בניס · וכביצי כך סתים׳ אמלם ככד את אביך ואת
אמך לאכללה כלא לעיולה ותנ׳ רבי יצחק אמר לאכללה כים רבים הסוא אעיל ליה
לעלמא דאתי · אמר רבי יהודה ככללה דקב״ה הוי בהבי אתם כלילן כלא בהבי אתם
אמרין אתגליפו אתם אמרטין ולהי אתם גו אתם הא כיצד אלכי׳ אלהיך לקבל לא
תרצח · דתניגן אמר רבי יצחק אר״י תרין אלין ככללה אלא אלהיבלין דמאן
דקטיל אזעזיר דמותא ובלמא דמלריס דכתיב כי בצלם אלהים עשה את האדם ·
וכתיב ועל דמות הכסא דמותכמרהם אדם · אמר רבי חייא כתיב אפך הם אדם הם האדם
באדם דמו יפך וגו׳ אפך הם האדם · מאן דאפיך דמא כאלו אזעזיר דמותא ובלמא
לבעלמא כלמר לא אזעזר דמותא הא אלא דמותא דאתרא משמע דכתיב אפך הם
האדם באדם דמו יפך · באדם מטי הלי פגימותא מהסוא דמא לאוסיד · מלי
טעמא משום כי בצלם אלהים עשה את האדם · וכגון כך הא כהא תלית · לא יהיה
לך לקבל לא תגלף · הא מסקר בשמא דקב״ה לאתרשים כים בכר בא · ובלא
לך לקבל לא תגלף · הא מסקר בשמא דקב״ה לאתרשים כים בכר בא · ובלא
כמה וכמה חוכין ונזרין ושבועין תלוין · ומאן דמסקר בהלי מסקר כים בחלב׳ דכתיב
בי׳ בנלו כי בניס ורים ילדו · וכתיב לא תשתחוה להם ולא תעבדם והא הא תלית ·
לא תעשה לקבל לא תגנב · וכתיב הולך עם גנב שנא כפשו אלה ישמעאלא יגיד ·
ולהי הא הא תלית · הא גנבא לא חזמין לאומאם בסקרא מאן דעביד הא
עביד לא · וכור את יום השבת לקבל לא תעשה כרשך עד סקר · לאמר רבי יוסי
שבת שהדותא לקרי · וכתיב בר בא להשלא לכתיב כי ששת ימים עשה ״ וגו׳ ·
ושבת בללא לכלא · ואמר רבי יוסי מלי לכתיב תתן לאיש לעקב כאמר הלא אמר
ושמרו בני ישראל את השבת · ואלן לאסהיד סקרא מסקר בשבת דהוי שהדותא
בללא ואמרי בני ישראל את השבת · אלא

לכוי. וכתיב כבד את אביך וגו׳ לא תחמד בית רעך שדהו. וכתיב הכא על
הלמים תשר יי׳ אלהיך נותן לך. התם היכא דליכא לך ולא תחמד לחברך.
ודלי הא הכא הלין. ולין חמם קדמאי כלהון חמם לחברין. וכגוני כך מיחזינן חם
דת למו. דכלה לתעבוד ימיכא ועל דא בחמם קלין לורייתא לתייהיבת. אמר רבי
יהודה כלהו חוו חמם גו חמם. לקבליהון חמשה חומשי תורה. תנחי רבי אלעזר
כהלין עשר אמירן לתגליפו בלוחי לורייתא גזירין ועוקצין. דכיח ומסחכח.
עכפין ומרגין. חילכין וכטיעין. פחיח וארעא. ימח ותהומי. דהא לורייתא חמח
דקב״ה חוו. חם חמח דקב״ה לתגליף בעשר אמירן. אף לורייתא לתגליף בעשר
אמירן. אין עשר אמירן היכון חמח דקב״ה ולורייתא כלא חמח חד הוו חמח קדישא
דקב״ה חמם. וכלא חולקיה דאמן דוכי כה. אלא דוכי כלורייתא וכי בחמח קדישא
חמח לעלם ולעלמי עלמין אמן:

לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב. אר״י יוסי מאי משום דכתיב לי הכסף
ולי הזהב. אתי כלומר אותי. אר״י יצחק כתיב אתי כמוך יי׳ גדול אתה
וגדול שמך בגבורה וגו׳. גדול אתה (וגדול שמך) הייכו לי הכסף. בגבורה. הייכו
ולי הזהב. הלין תרין גווכין לא מתחזיין ולא מתפרשן בר כל חיכון גליפין בחתר
חד. כהן לחתר לתגליפו בישראל יתחזון גווכין לחתפרשה כלא ישראל לחתר כך
לחתפרשה. רבי יהודה פתח משם לחשים כי׳ תעל כפשי בהלדי וגו׳ וכתיב חולקהון
דישראל מעמין עתיד לחדוחת ותפנוקת להון כקב״ה דכתיב משם לחשים כי׳.
כיון דאמר כי׳ לחתי כתיב בהלדי. אלא הכי אמרו ישראל לי כרחמי אתי עלכח
משם לחשים כי׳. לי בדיכח תעל כפשי בהלדי. מאי טעמא משום דהלין כיה לתגליפו
דכתיב כי הלבושכי בגדי ישע. משו בגדי ישע. גווכין דלתגליפו לחסתכלה כיה כמה
דאת אמר ישעו אל יי׳. ישע לחסתכלותא אמן דכיני לחסתכלה בגווכין כי יסתכל
מאי טעמא משום דכתיב מעיל צדקה יעטני צדקה ממש דגווכין כיה לתגליפו.
כחתן יכהן פאר. הא גווכח חד. וככלה תעדה כליה הא גווכח לחרח. וכד גווכין
מתחברן כיה בעתה לתקוון וכלהו תליכין לחזוקה ולחסתכלה כיה. רבי יוסי
אמר משום לחשים כי׳ תרין חדוון. כי׳ ברחמי. תעל כפשי הא חדוה בליכח.
רבי יהודה כפלח חדוה על חדוה. ותדוה לגוון ומין קב״ה לחחדחה לישראל
בחדוותא יתיר מכלה דכתיב ופדוי יי׳ ישובון ובאו גוון ברנה וגו׳ ופדוי יי׳ ישובון

וידבר אלהים את כל הדברים האלה. כל הדברים כללא הוא כללא
לכלא כללא לעילא ותתא: לכלי רזא דעלמא עלאה ברזא דשמא
קדישא דלא. לכלי לתגלאה ולתגניז. לתגלאה ברזא קדישא דכרסייא דיקרא
בשלימו כחדא כד שמא עלאה ויקרא לתסתרת נלית לה שכחא כד שכחא

דכתורא

דכתיב לנסיר עלם. תכני כשמלות רזין דסליקו דכורסייא לתתא ואסתלקו מיון
קדישין ואיהי לתתקנת כתקונהא. וכד איהי שפירא כחיזו וכעלה לתי לגבהא
כדין לקרי תכני. תכני רזא דכלה כחדא ככלה דכל לתתון כשביל תוריית דכפיק
מנו רזא עלאה כיה תלין רזין עלאין ותתאין. תכני רזא למיסב לגר טב לגדיקיא
דקא מחכן ליה ונפקי פקודי תורייתא כהאי לון כטחוכא כדקא חזי לעלמא
דלתי וסימני תכי פרעה. תכני ולא יהיה לך לתתר כרזא דתורייתא ודא לעיל זכור
ושמור. תכני רזא סתימא וגניז ככל לישון דרגין דעלמא עלאה ככללא חדא וכיון
דאתמר לבני אתחבר כלא כחדא כרזא חדא. תכני רזא דתרין כרסון. תכי
דכורסייא תכני דקא לתדכי מקדשא ונוכראה לא לתקרב כקדיש ומקדשא כהיר
כלחודוי דקא לתכטל כהאיו נעת ונר הרע משלמ' ונקבה לסתלק כיקריה כלחודוי
וכדין לתמר תכני ו' תלת"ך רזא עלים כשמא קדישא. ק' ליחדא רזא דשמא קדישא
כדרגוי למהוי חד כנין דיהא כ' רזא למדלקבה ולמכדע דלית דין ולית דיין ולית
לגר טב לגדיקיא ופורעניות לרשיעיא כגין דרזא דילים ס' תתר'. כ' לקדשא שמא
קדישא ככל ימא לאתקדם כדרגין קדישין ולכלה כלות לגבוי ככל זמנא לאסתלקא
כתרא עלאה רזא דכורסייא עלאה על גבי חיוון עלאין כדקא יאות ורזא דילים ס'
ע' ו' לאסתדלא כתוריית ימ' ולגלי ולמגזר גזירו כרזא לתמניא יומין ולקדשא
בכרא. ולאתם תפלין ומזוזה. ולממסר נפשא לגבי קבה ולאתדבקא כיה.
אלין חיוון תריסר פקודין עלאין דכלילן לון פקודין לאחרכין דחיוון כרזא דתכני
כללא דזכור. ואת דא לא לתתלף כאת דא כגין דאיהו ' רזא עלאה כללא דתורייתא
ואלין תריסר אית תריסר מכילן דרחמי דתלין מניהו וחד דשלטא למהוי תליסר.
לא יהיה לך רזא דשמ' כתלת מאה וסתין פקודי תורייתא. ל' רזא דלא למיסב
יקר ורבו לאלהא אחרא. ל' מגדלא דפרחתא וסלקא כאוירא דלא יסתי לכא למכני לה
כמה דאית רזא דכופה מגדלא לשדא אחרא. ל' דלא לאפקי כדיוקנא דעז לסרסרא
לכתרסרא דלא לסגדא ולא לאתכפיא גרמיה לאלהא אחרא. ם' דלא לאלפא ויודע
דמריה כגין שעון אחרני. ם' דלא לסרסרא דאית אלהא אחרא כר מכיה. ם' דלא
למסטי כתר כידין ודכורו כרזא דדיוקנא דלהט ולא כדיוקנא אחרא. ם' דלא למעבד
מן מתייא ולא למעבד תרעין. ם' דלא יומי כפומי כשמא דאלהא אחרא. עד סכא
תריסר אחרכין דחיוון פקודי שמור. וכאלין תריסר תלין תלת מאה וחמשין ותלת
פקודי דשמור אחרכין דכלילן כשין תריסר ורזא דא לכבי. אמר ר' שמעון תו תכינן
לכבי כללא דעילא ותתא כללא דעלאין ותתאין כללא דחיוון קדישין דכלילן כיה כלא
הוא כרזא דלכבי. לא יהיה לך לתתא רזא דתריסר חיון תתאין. לא תעשה לך פסל.
כסלו מסכוא לתר עלאה מסכוא לתר קדישא. פסל. פסולת דקדושה דליהו רזא
דטעות אחרא ורזא דא כלל ופרט והכה רוח סערה כאה מן הנפון וגו'. וכל תמוכ
ה"ד ואם מתלקחת. כי לכבי כגין לאתערא לכא לגבי עילא ולא לכאתא לתתא ולא
למקרב לתרע כיתא. לל קבל דקבלה לוזו כסלו לתר ורזא דא תחת שלם רגזה
מרן. ולוזו לא תעשה לך חד. פסל תרין. וכל תמוכ תלת. ואלין דא על דא

לא תעשה את כל מלאכתך אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך

לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך וגו׳ לעולם וגו׳ כך נתפרש בסיני

ולא חייש לאתתקפא וכן בספוכא דלא לאיגנא דלישתי דחייש לאתתקפא כדקא חזי וקאים על קיומיה: לא תעשה רוצה לומר שלא יעשה שום מלאכה כלל גרמיה כשו והוא שבועה דקטוט. כגון דקיים כל שלא יאכל היום כלום גרמיה כשו ועל דעתיה דקיים כדוכתיה. ועל תהומא. וכל מיני כעין למלקות חשיבי דלא חשיבי למלקות כשאר מלאכות שבתורה ואפילו מלאכה שאינה צורכת כלום כגון הטלת מים ברשות הרבים ואפילו הכי חייבין עליה משום שבת ומשום שבועה דקטוט. ומאן דלאו לאו גמיר ולא קיימא עד יומא דנן תהומא וכשעת דלאו כהי כשעת על דקטוט דקיומא דקטוט הוא גורם שלקה ומקבלה הוא לאו ומשום שבת ומתחייב על תהומא ועל דלא יתקיים הוא לאו דקטוט קיים עלמא. וכשעת דלאו כהי כשעת הוא לאו משום דקרקע הוא גורם שלקה לקבלה לה להוסיף קרקע. כדין הוא גורם דהוה סליק תב לאחורא ואיין יזלין ומטין ואתון לסוף גרורא פרחן נו תהומי ואתכדרן וכעלין מיא למלקה לאפויה עלמא ולאסדרא ליה כמלקדמין. עד דומין קיים לאד ממכ ועזריאל די ממכא על מכשין מפתחן ברזא דשמא קדיש ועל לגביה דסוף גרורא ואקיק כיה לאתון כמלקדמין וכדין אתקייים עלמא ואהדרו מיין לדוכתייהו ועל דא כתיב לא תעשה את כל מלאכתך אתה ובנך ובתך וגו׳ לעולם וגו׳ כך נתפרש בסיני ועל דא אתקיים עלמא ואתקיים לאתתקפא כדקא חזי לאיגנא דלישתי דחייש וקאים על קיומיה: לא תעשה רוצה לומר שלא יעשה שום מלאכה כלל גרמיה כשו והוא שבועה דקטוט. כגון דקיים כל שלא יאכל היום כלום גרמיה כשו ועל דעתיה דקיים כדוכתיה. ועל תהומא. וכל מיני כעין למלקה חשיבי דלא חשיבי למלקות כשאר מלאכות שבתורה ואפילו מלאכה שאינה צורכת כלום כגון הטלת מים ברשות הרבים ואפילו הכי חייבין עליה משום שבת ומשום שבועה דקטוט. ומאן דלאו לאו גמיר ולא קיימא עד יומא דנן תהומא וכשעת דלאו כהי כשעת על דקטוט קיים עלמא. וכשעתא דלאו כהי כשעת הוא לאו משום דקרקע הוא גורם שלקה ומקבלה הוא לאו ומשום שבת ומתחייב על תהומא ועל דלא יתקיים הוא לאו דקטוט קיים עלמא. וכשעתא דלאו כהי כשעת הוא לאו משום דקרקע הוא גורם שלקה לקבלה לה להוסיף קרקע. כדין הוא גורם דהוה סליק תב לאחורא ואיין יזלין ומטין ואתון לסוף גרורא פרחן נו תהומי ואתכדרן וכעלין מיא למלקה לאפויה עלמא ולאסדרא ליה כמלקדמין. עד דומין קיים לאד ממכ ועזריאל די ממכא על מכשין מפתחן ברזא דשמא קדיש ועל לגביה דסוף גרורא ואקיק כיה לאתון כמלקדמין וכדין אתקייים עלמא ואהדרו מיין לדוכתייהו ועל דא כתיב לא תעשה את כל מלאכתך אתה ובנך ובתך וגו׳ לעולם וגו׳ כך נתפרש בסיני

רעיא מהימנא

פקודא לאומאה כשמיה כתרה

קטוט. ומאן דלאומי

שבועה הוא כלומר גרמיה כאומן ז׳ דרגין

עלאין דשמא דקיים אתכלילו כסו ושם

שתא לאומן. ואיהו כד כא דלאומי לאומאה

דקטוט כלומר גרמיה כסו והוא שבועה

לקיומא שמא קדישא כדוכתיה. ועל

כתי׳ ושמו תשבע. ומאן דלאומי לאומאה

למבטל ולשקרא גרים להסוא אתר דלא

יתקייים כדוכתיה. לאומאה לקיומא פקוד׳

דמאריה דא ואיהו שבועה דקטוט כד

הסוא יבר שרש מקטרג לכל כא ומפתי

ליה למשבר על פקוד׳ דמאריה לשמרה

כיה ואטרו׳ ליה לכל כא לאומא דמאריה

על דא ואיהו שבועה דיליה. וקיים

משתבח כיה כגון כועז דכתיב חי ו׳

שכבי עד הבקר דהא יבר שרש היה

מקטרג כיה ואומי על דא. כדר ואיהו

לעילא ואיהו חי מלכ׳ רזא דרמ״ח פיקין

ותריסר קטירין כאומבן כל׳. ועל דא

חמיר משבועה. ואי דמלכא לאיהוא חיין

לכלהלין פיקין ואקרון הכי כגון ואיהו

חיין כתיב מעילא לתת׳ להסוא מקורא

דחיין. ומהסוא מקורא כתיב לתתא

לכל ואיהו פיקין. שבועה לקיומא דרגא

דלתתא רזא דשמא קדישא. ודא אקרי

מלך עצמו דרוחא עלאה ונופא דיליה

למשרי בגויה עצמו דהסוא לסתיר לעילא

וכגי׳ כך מאן דאומי בקטוט הוא מקיים

להסוא אתר וכד קאי הסוא אתר מקויים

מקויים כל עלמא. כדר שריא על כלא

על מנוחה ועל רשות. דלאו הכי כשבועה והכי לוקמוה חכרוותא. עכ. פקודא יג

זכור לית יום שבת לקדשו.

דף ליהוי רזא דכרית קדישא וכנין דכהאי כרית קיימין כל מקורין דמייפי נופא וליהוי כלל כלא כגוונא דף שבת ליהוי כללא דתורייתא וכל רזין דתורייתא כיס תלין וקיומא דשבת כקיומא דכל תורייתא מאן דכטיר שבת כאילו כטיר תורייתא כלא.

זכור

רעיא מהימנא

פקודא למהוי דכיר יום השבת כלילא זכור לית יום השבת לקדשו רזא דשבת הא אוקימנא בכל זמנין דוכתי יומא דכיוותא דעלמא. וליהוי כללא דתורייתא ומאן דכטיר שבת כאילו כטיר תורייתא כלא. והא אתמר דוכרנא דשבת לקדשא ליום בכל זמני קדושא מאן דאלכר למלכא לנטריך לברכא ליום והא אתמר. זכור לדכורא ליהוי. אמור ליהוי לנוקבא. (ודף ודף כלא פרודא) יום שבת רזא דכל מהימנותא דתלייא מריעא עלאה עד סופא דכל דרגין שבת ליהוי כלא. תלת דרגין ליכון וכלהו לקבלן שבת שבת עלאה. שבת דיומא. שבת דלילית וכלהו חד ואקרי כלא שבת. וכל חד כל חד ליהוי שלטא כטיל לאכרוי וזמין לון כסדיס כסדוה שלטנו דלילית. וכד הוי אתי לעלמא כלהו אתיין וזמנין כסדיס. כד אתי לילית זמין כסדיס לשבת דיממא וזמין ליה כסיכלא ואתטמר כסדיס. כיון דסלי אתית שבת עלאה אתמסך עליה וכלהו נכוזין כסיכלא דלילית. וכגין דף סעודתא דלילית אחיר לדיממא. כד אתי יממא זמין כסדיס לתרין לנין לאכרוי דרגא עלאה ודרגא תתאה דף דאכסיר ליה ודף דאתכסיר מניה. וכלא כחדא אקרי שבת ושלטין כיומא דשבת. ואלין תלת דרגין ליכון כללא ורזא דכל תורייתא תורה שבכתב וכעלי וכתובי. מאן דכטיר שבת כטיר לתורייתא כלא. תרין מרגלן ליכון וחד סיכתא כסדיהו כגווייהו דקלים כין הלי וכין הלי. מרגלא עלאה ליה כיס נוון לית פיס חיזו כאתגליא. הלי מרגלא כד אתי לאתגלייא כסדין ז׳ אתון גליפין כלטון ובכנין וכקצין כקיעין וקטטירין וכסדין כל חד וחד וליכון ז׳ אתון ליכון תרין שמהן מתקלין כסקול מרגלא וכיומא דשבת כנכנין וכסדין ופתחין פתחין וכפקי ושלטי וליכון לדיד ולא מתכנכי לתוון וכנכוכו דלטון עלין דף כדף וכסדין דף כדף. וכד עלין דף כדף וכסדין דף מנו דף כתרין גווכין. חד גוון חוור וחד גוון סומק. ומליכון תרין לתעכידו תרין שמהן לאחכיון עד דסלקין לתוון לשבע שמהן ס׳ כפיק ובכנין ועלל כתת ו׳ וכסדין תרוייסו כתרין גווכין וליכון תרין שמהן חד לקרי ידוד וחד לקרי אל וכסדין כחדא. ס׳ ידוד רזא דאלדיס. וחד לקרי אלדיס וכסדין כחדא ו׳ עלל כי וכסדין וכנכין כחדא ועלין דף כדף וכסדין תרוייסו גליפין מתקלן כחדא וליכון זקפן ריפא כסדין מכנכין שכפין סלקין מסלי סט ומסלי סט וליכון חד סרי שכפין. ואלין תרין לתוון דכסדן מתחכקן דף כדף ליכון ידוד ידוד מכפן מכפן כרזא דתליסר מכילן ~~וכד מתדבקן דף כדף~~ כל עלין דרמי. ואלין תרין לתוון מתחכקן דף כדף וכד מתדבקן דף כדף כל עלין דף כדף זקפין ריפא וכסדן ומכנכן על כלא כליכון חד סרי שכפין דכפקין ככל

סטר . ס׳ דלא תתאחר חיסי סלקא כשמע חד לתתקדש כסדיוסו וחיסי לא׳ וכל
לכתר ותתקדשן בקדושי דקב״ה:

גתתקדשא כוותא ודא אנטריך לתתקדשא כלילא וכל קדושין דעלמא כטלין לון ישראל
אנטריך לתתקדשא דעב״ד אכיס כפקין כל קדושין דעלמא. לאו אכי דהא דא אנטריך
עמא קדישא כדקא יאות וכלילתין וכשותין וכסדורא דחדוש. ואי תימא זכור לא
בזכור דהא אכיס כמיל כל קדושן וכל כרכאן ודא כד מתעטרא מעלי שבתא על
ואתמן אנליף רזא דעמא קדישא ולא. ולתתא אנטריך לתתקדשא וכיס לתקדש
מס דאיסו קאים. ואלן דאיסו קאים זכור וכב לעילא כנין דכלא רזא דסכורא איסו
לקדשו דאנטריך קדושא מגו עמא קדישא ולאתעטרא כסו כדקא חזי. זכור לתר
דלית ליס שכחה ולא קיומא כיס שכחה דהא לית שכחה כתר דכרו עלאה וכב
לעילא. ולתתא לית שכחה לתר דאנטריך לאדכרא ועל דא כתיב וזכר עון אכותיו
וגו׳. ולית תמן ממכן דאדכרן זכיין דכר כב וחוכוי ולית שכחה קמי כרסייא קדישא
מס דאיסו קאים. ואלן דאיסו קאים זכור וכב לעילא כנין דכלא רזא דסכורא איסו
ואתמן אנליף רזא דעמא קדישא ולא. ולתתא אנטריך לתתקדשא וכיס לתקדש
בזכור דהא אכיס כמיל כל קדושן וכל כרכאן ודא כד מתעטרא מעלי שבתא על
עמא קדישא כדקא יאות וכלילתין וכשותין וכסדורא דחדוש. ואי תימא זכור לא
אנטריך לתתקדשא כוותא ודא אנטריך לתתקדשא כלילא וכל קדושין דעלמא כטלין לון ישראל
לכתר ותתקדשן בקדושי דקב״ה:

כבד את אביך ואת אמך כל זכי יקר למחדי לון כבד את אבוך ואת אמך. כבדה בכוות נקיים דהויו כנפי מנוה כבד את י׳ מהוך דל תורם ומנו סלק לרך ימים כימוסם כמחלה וגו׳

רעיא מהימנא

דעבדו דכתרין כלל ניל ינילו אבי נדי ודל להויו ודקיים. דעתמודע דכתר דלוקמים מלרי מתכי׳ לון עבי חלק מן התורה ומן המצות דעתרת דכבד כם תורייתא ומצות. וכנין דל ככד את י׳ מהוך ולא תעמד לכתגדל כתורייתא כדי להתגדל כם כמה דלוקמים מכריים ולל תעמם עטרה להתגדל כסם ולא תלמ׳ לקרא כעבור מיקרלוכי ר׳ חלק נדלו ליי׳ אתי. ככד את י׳ מהוך. כבן דלויהו חייב כיקר׳ דלכוסי ולמי׳ כנין דלויהו מזוהף מתרין טפין דמכהן כוכר כר כם מטפם דלכוה חוורו דעייכין וגרמין ולכרין ומטפם דלמים מחור די בעייכין ומערה ומסכה וכמר׳ ורכיהו ליה כלורית׳ ומוכדין מכין דכר כם חייב ללד כבו תורה דכתי׳ ומכתם לכניך ולי לחו לולוף ליה תורייתא ופקודין כלולו עביד ליה פסל וכנין דל לא תעשה לך פסל. ותתיר להויות בן סורר ומורה ומכוה לבני ולמים וגוזל מכיה כמה כרכלן דסולול ולויהו עם הלרן ומזיל לויהו על כלל ולפילו על ספיכות למים ובלוי ערוות וע״ז דמלן דלויהו עם הלרן ומזיל לחתך דלל דעתמודעון ליה ולל ידע לברכה חסדיכן ליה דלויהו עשו׳ עכ׳

כבד את אביך כלל ככד את י׳ מהוך. מהוך ממוך. מהוך ממוך כחדוה דנגוכה למחדי לכה דהה דל חדוה דלכה כגוכה דל כגוכה דכל עלמ׳. עובדין דכתרין דסדוה כרל חדי לכה דלכוה ודלמים. מהוך ממוך לכל מה דלתעריכו. כגוכה דכר כם לוקיר לקב״ה סכי לתעריך לאכה ולמ׳ כנין דעותיתא חדל לית לון בקב״ה עלים. וכמה דלתעריך למדחל לקב״ה סכי לתעריך למדחל לאכוה ולמים ולוקיר לון כאדל ככל זוכי יקר. למען יאריכון ימיך כנין דלויהו ויומין לעילל דתלוין כהו מיכר כם כהלי עלמ׳ ולוקיכה על ליכון יומין דכר כם כסדוה עלמ׳ לעילל וכלסו קיימין קב״ה וכהו מתמודעון חיי דכר כם. על האדמה אשר י׳ אלהיך נותן לך. לכטחותא לאתכוה כאספקלריה דכסרל ורזא דל על האדמה דל לספקלריה דכסרל כליכון יומין עלאין דכסרין מגו מכוגא דכלל. אלי מכח כאלין תרין פקודין דלורייתא דכתיב כהו למען יאריכון ימיך כדל וכסלוק הקן. אלה תרין פקודין אלין כלהו תלוין לעילל. אבא ואמא רזא דזכור ושמור כאדל וכניכי כך כתי למען יאריכון ימיך. וכסלוק הקן דכתי׳ שלח תשלח את האם ואת הבניס תקח לך למען ייטב לך וגו׳ רזא דעלמא עלאה דלא אתייהיב כיה אלא דסתכלה ואתעריך לגלה מגו שלמתא ואסתכלותא כיה. ואת הבניס תקח לך דכתיב כי שלח תשלח את האם ודאי מרעיוכיך למשלל וכדל כתיב למען ייטב לך והארכת ימים מקנס הסמים שלח תשלח מרעיוכיך למשלל וכדל כתיב למען ייטב לך והארכת ימים למען ייטב לך לל כתיב אלא למען ייטב לך. ויאריכון ימיך לל כתיב אלא והארכת ימים. למען יישב לך סדוה לתר דלוקיב לכלה ומי הוא עלמא סתים ונכיז. והתרב

ומים

ומים כמה דכתיב תקח לך כרשות דכר כם יהיו יהי לומרן ליה עובדין ויכון כיה זכאה יהיו ואף על גב דלית מכוין כיה זכאה יהיו דעביד פקודא דמריה. לכל לית
דתתעביד מלן דעביד רעותא דמאן ויכון כיה כרשותא דלסתכלותא כיקר דמריה
כמלן דלית ידע למסב סכרא דלית כרשותא תלית מלה למאם. וכעובדא דתתא
למאם לסתלק עובדא לעילא ותתקן כדקא יאות. כגונא דא כעובדא דנופא
דתתקן עובדא דכפגא כסהדותא רעותא. דסך קדמא כריך הוא כעי לכל ורעותא
דכר כם. ואפילו הכי לית תמן רעותא דלכל דליהוי עקרא דכלא על דא נלי
דוד ואמר ומעשה ידיהו כוננה עליהו וגו׳ דסך לית כל כר כם מכוין לעשות רעותא
ולכל לתקכל כלא ועביד עובדא דמנוס על דא נלי גלותא דל ישראל ומעשה ידיהו
כוננה עליהו. מלי כוננה עליהו את כוננה ותתקין תקוכך לעילא כדקא יאות.
עליהו לף על גב דלית לכן ידעי לעשות רעותא דלא עובדא כלאודוי מעשה ידיהו
כוננה להסוא דרגא דלעטריך לתתתקכא. כוננה כחכורא חדא כלכן למסוי
מתתקכא כהון כהוי עובדא כדקא יאות.

לא תרצח. לף תנכף. לף תגנב כרשך עד שקר) לף. פסקא
טעמא ככל הכי תלת. ואי לף דפסקא טעמא לף הוי תקוכא לעלמין
ויסא לסיר לן לקטלא נפגא כעלמא ונגב דיעבור על אוריתא. אלא כמה דפסקא
טעמא לסיר ומדי.

לא תנכף. אי לאו דפסקא טעמא לסיר אפילו לאולדא או למחדי כתתיה
חדוה למנוס. וכמה דפסקא טעמא לסיר ומדי.

לא תגנב אי לאו דפסקא טעמא הוא לסיר אפילו למגנב דעתא דרביה
כאורייתא או דעתא דאכסא לאסתכלא כיה או דייכא דלית דוכא לפי
טעמא דלטריך ליה למגנב דעתא דרמאה ולמגנב דעתא דתרוויהו לאפקא דוכא
לגסורא. וכמה דפסקא טעמא לסיר ומדי.

לא תענה כרעך עד שקר. אלא לף פסקא טעמא כגון דאסיר הוא כלל
כלל. וכלל מלי דאורייתא קאי אוי רגון עלעלין ואולף לכבי כגא דתתא
לתתתקכא כם ולמאם כם: כמה דלית אחר אלי וי׳ מלאך להושיל מדריכך כדרך
תלך. לוף סכי.

לא תאמד לף פסיק טעמא כלל. ואי תימא לאפילו תאמד דאורייתא לסיר
כיון דלף פסקא. תא חוי כלאו עבדת אוריית׳ כלל וכסף עבד׳ פרט.
כית רעך עבדו ואבדו וגו׳ ככל מלי דעלמא. אלא לאוריתא לאו אמודת תדיר
מעשים גמור דהוי תדיר לאכא דיומין כעלמא דין וכעלמא דאתי. הכי עבר אמירן
דאורייתא לאכן כללא דכל פקודי אוריית׳ כללא דעילא ותתא כללא דכל עבר אמירן
דכרמות. אין לתתקקי על לוחי אככין וכל גכוין דהוו כהו לתחזון לעיכין דכלא
למכדע ולסתכלא כרוח דתריג פקודין דאורית׳ דכלילן כהו. כלא לתחזי לעיכין
כלא חיהו כסכלתנו לאסתכלא כלא דיסרחל כלאו ומלא הוא סהיר לעיכויהו.

פרשת ואלה המשפטים

פתח ר׳ סימון ואלף ושם משפטים אמרו סמניסי׳ מתניתא ספרסא
תמר תעיס לפניסס׳ תרנוס עד ובמצי קדש עמיון לי
ואלין דיוכיו דתסדר קדמיהון׳ אלין לוכון סוף מן סטכא וינעבו ומכלמו סכסמק
סדודין דנלגולתא דיכין דסמתי דאתדכו כל חד עדויקתא תלת ספרסא
וחד לקבל שכסמא׳

כי תקנה עבד עברי שם סנים ועבד וכשביעית ינא לחפשי חנס
תברויה עדן סכא לגלגלס כתה רזין טמירין דנלגולתא
כי תקנה עבד עברי שם סנים ועבד׳ כד כמתא לתתויית בנלגולא סס סוף מסטו
דסהוה עבד מטטרון לחיסו כלול בית סטרין כתי׳ כיס שם סנים ועבד נלגולי דילס
לא מתחויב שלא בית סנין עד דאתלימת שם דרגין מסטו׳ דאתנטולת׳ לכל סס
כמתא סוף מסטרת דסכיכתא דאתיסי׳ וכשביעית ודלין מה כתי׳ וכשביעית ינא לחפשי
חנס בנדיק ודלי׳ ליה כיס מלכ׳ כיון דליה כיס מלאכה ליה כיס שעבוד׳ לדסכי׳

משפטים

כי ימכר

משפטים

פתח

משפטים

דיתיהיבו ברשותה מדלת בסהון וקוקל ועזיקת ליה ואפיקת ליה מעלמא כל היסי
יכיק כתוקפה דיומיס · ואי תימא דלמן כשמתין דיעברון טב לעלמ׳ · לאו הכי דכתי׳
עם רעה כשמי לדכיים דיחמין בסהון נכרל כה לכתר יומין אי אתקייס כה דל
אתעתקת ואחרל לה אתעזקת · ועל הלין כתיב רליתי את כל העשוקים ונו׳ ·
והייבו עם רעה כעיבי לדכיים לאבר לה יעדם · לה כלפ כתי׳ אי תימא דהה בסהון
סטרל לאחרל חזמין לה קב״ה מיומא דהות · לה · והסת כגלגולי טוקלה לי יעדם כוה
מה דלה הות מקדמת דנה · ונפקדם · מאי ונפקדם · פריק לה קב״ה סהתא דסלקה
ריחא עד לה תחמין ונפקיד לה לרומי מרומים כמתיבתא דילים · ואי תימא כיון
דאתעזקת מהסון עם אחרל יהיב לה כמה דאמרו לאסודי אחר עמין ולאכון את
אתה קרל ואוכח לעם נכרי לה ומכל למכרם ודאי נכגדו כה דעזיק לה כעזיקו
דגלגולה דסוקלה אלה ליסרהל ודאי ולה לאחרל · וכד כפקת מן טוקלה לה תכה
כנאת העבדים אלה מתעטרל כעטרהה כאחרל על ריזהם · ואי תימא דהה
סטרל לעולת לה כסהון וקוקל · לאו הכי · אלה כטלת לה וחדלת כיה ופרחת
מן ידהה ועלת כסהון אתר ואיהי פקידת להסון וקוקל וחדלת כיה וחייבת כיה
ותליבת להסון כאר עד דלכתר כטיל קב״ה כזמתיה ויהיל לגופה · לכתר ולה תיהוי
כרשותה דקב״ה · תל חזי ·

לא תכה כנאת העבדים · מאי הוה שלה כשעתה דכפקת מן טוקלה והסון
סטרל כאלו רשיס לה קב״ה ואתיס לה כאר גושפנקה דלכוס יקר
דיוקן ומלן לאיהו שמה קדושה דקודשא אלה · ודל לאיהו לכוסה ויקירה דמלכה פריס
עלה וכדין לאיהי כטירה דלה אתמסרת אלה ליסרהל לאוד ודל לאיהו דכתיב כימי של
ויאמרו ועל רזה דל כתיב הכה לעם נכרי לה ומכל למכר׳ נכגדו כה כאוד דלכוס
יקר דמלכה כה כיון דכגדו כה לעם נכרי לה ומכל למכרם · מה רשות להסון
סטרל כה · תל כל כאי עלמ׳ כלהו כרשותיה דמלכה קדיש׳ לזמנה דאיהו כעי לסלקה
לון מן עלמא ודל לית ליה זמנה ועד׳ איהי מיובת כהו ואדלת כהו · תוסרותה לכר
כה כהאי עלמא לית כהכי קרלי וכמה טכין עלאין איהון בכל אלי דאורייתא וכלהו
כאלה אתמשכו ואתמודעלן לנבי מכוונין דילהי קשוט · כזמנה דכעי קב״ה למכרי
עלמא סליק כרשותה קמיה וכייר כל כסתרין דאיהון זמינין למיסב בכהי כסה לכתר
וכלהו אתכניו קמיה כהסון׳ ניורל ממה דזמינין למהוי בכהי כסה לכתר ומה כל חד
ודל ולית מכסון דזמינין לאכלה מרחייהו בעלמא ובשעתא דמטו זמניהו קרי
קב״ה לסהון כשמתא · אמר לה זיל עולי בדיך פלן כגוף פלן · לתיכת קמיה מלריס
דעלמא די לי בעלמא דלכה ותכה כיה ולה לישך לעלמ׳ לאחרל דיסתעכדון כי ואלה
מלוכלכה כיהויהו · אלה קב״ה מן יומא דלתכריל ע״ד לתכריל למסוי כסהון עלמא
כיון דאחמלת כשמתא כך כעל כרחה כאתת ועלת תמן · תוריית דיהכת עימה לכל
עלמא ממלת הכי חזסירת לכהו עלמא ואמרת חמו כמה קב״ה עלייהו מרגליתא
טכא דסות ליה וכין לכו למגכה דתסתעכדון כה כהאי עלמא · וכי יאכר ליה
דל קב״ה · לית כתו · דל כשמתא קדושה · לאמה · למיהוי לאה מסתעכדה כהייהו

בעלמא דאתי דכתיב עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו. ודכתי
לוכח היי כרעא דאלמלית עזייה דהאי עלמא חוץ הכי קב"ה גזלים עשיים לאחרי
כבל יומא כמה דכתיב כמשפט הבכורה יעשה לה. הייכו דכתיב יעשה למשפט
מתיעתדן בלאחרא דניהם. ואיכון מעריין למלכי חבלה ומיכון למשבר הם נוקמין
לתת קרן זוכה לעם נכרי לא ימכר לה כמכרה עלין מלכי חבלה. בבגדו בה ליהי
כטורא דקב"ה עביד לה כטורא דלא יפלוט הם עם נכרי בהסוך פריסו דנטורו עלה.

ואם לבנו ייעדנה. הא כמה חית ליה לבר הם בהאי עלמא ונטיר לה לבשמתא כדק יחות
הלי ליהו בר הם דקב"ה לתרעי בים ולשתבח בים בכל יומא בפחליא דילים ואמר
חמו ברח קדישא דחית לי בהסוך עלמא כך וכך עביד כך וכך עובדוי מתתקן. וכל
הלי בשמתא כפקת מהאי עלמא זכייא בקיים ברירם קב"ה לאסיר לה בכמה בהורין
בכל יומא קארי עלה לא היא בשמתא דפלניא ברי ודלא חוא לבתיב ואם לבנו ייעדנה
כמשפט הבנות יעשה לה. מאי כמשפט הבנות. הכא חית רוא לאחיוא בגו
טמירא תקיפא רקיעא טמירא חית היכלא חדא דלקו היכל אהבה ותתן ליכון בגוון
טמירין וכל בשיקין דרחיצו דמלכא לוכון תמן ואיכון בשמתין רחיצתן דמלכא עלאה
תתן. כיון עלה תתן בהסוך היכלא דמלכא תמן כתיב ויעקב יעקב לרחל ונקב
מאכח תמן להיות בשמתא קדישא חיד ובשיק לה ונפיק לה וסליק לה בהדיה
ולאתעבר בה ודלא חוא כמשפט הבנו יעשה לה כדיהא דלאכח עביד לברתיה דליהי
חכיכא לגביה דשיק לה ונפיק לה ויהיב לה מתנן. כך קב"ה עביד לבשמתא זכאה
כבל יומא כמה דכתיב כמשפט הבנות יעשה לה. הייכו דכתיב יעשה למאכח

יעשה לה עכ׳. הסוס סכה לסטתם וכלי נלוותיו נכס כמלקדמין ואמר.

אם לחרת יקח לו וגו׳. מלי לם לחרת וכי כשמתה לחרת מיז קכ״ם לחתכה לנדיקויה כהלי עלמא ולאו הלי כשמתה לחלוטית כהלי עלמא רעותא דמוחרם. לי הכי ליה לחכטוחתה לנדיקויה כלל. מלי לם לחרת יקח לו. פתח הסוס סכה ואמר ויסוב הָעבר על הארץ כשים והרוח תשוב על החלים לפר כתיב. הלי קרא לוקמוה בחרבן כי מקדשא ואתחן תחנון ויסוב העבר על הארץ כשים. הכא מיהו מלי לכתוב והכתיב לו בארץ. כשים והלי והרוח תשוב על החלים לפר כתיב. מלי והרוח תשוב על הכתוב הלי רוח קדשא כל מחלת שכיבתה כחיכון עבר מפנות בקר כטלה ולא כשון ישרל לחתכה כתיובתה קמי קכ״ם ושלטה סטרא לחרא על לרעא קדישא ולוקמוה חכריה. ת״ח רוחא לכר כם וכלה לתעטר כדיוקא כ״ש לתת׳ וככל מכתי ומועדי ורים ירמי מתעטרן רוחי ומתפטפן וסלקין לעלה וכמה לעביד קכ״ם כהכי כמתה קדישא לעלה ה״ם עביד כהלי רוחא סלקת קמים ואמר לת תיהי רוחא דפלניה נופחו מיד מעטרת לה קכ״ם להלי רוחא דכמה עטרין ומתעטרת. ולי תימא להא בנין רוחא לת סכיך קכ״ם מה לעביד לכמתה. לאו הכי הלא שלית כמותה ועבתה לת ינרע. הלין לכון תלת שמהן עלאין דשין לת רחתה לחלים זולתך. וכלהו בעלמא לחתי ולתתכלכן מתתין. הל מכייהו שלית ומיכו דכניהו וכהירו בחרש סתים מוכח לן זון כלה ולקרי ידול כנקודת שלים. שלית כהסוך לתתון לחר ס׳ ולא מלחר שמכם לחמו ולא הוה שלית. כמותה פריטו למלכה לת מכיכו לחרש דכהיר ונטיר לה תדיר פריטו לכוחה דכמה עטרין ומתעטרת. ולי תימא להא בנין רוחא לת סכיך קכ״ם מה לעביד לכמתה. לאו הכי הלא שלית כמותה ועבתה לת ינרע. הלין לכון תלת שמהן עלאין דשין לת רחתה לחלים זולתך. וכלהו בעלמא לחתי ולתתכלכן מתתין. הל מכייהו שלית ומיכו דכניהו וכהירו בחרש סתים מוכח לן זון כלה ולקרי ידול כנקודת שלים. שלית כהסוך לתתון לחר ס׳ ולא מלחר שמכם לחמו ולא הוה שלית.

סרוק בחינם

כהונה דוכי לתליסר שנין ולהלאה לקרי בן לכי׳. וכל מאן דליכיו מכן עשרין שנין
ולעילא וכי כהן לקרי בן לקדם ודלא כנים לתם ליי לתלתיכון. כד מטת דוד לתליסר
שנין וכהן כהונה יומא דעלל לארכיכר כדין כתיב ו׳ לאמר להי כי אתה לחי היום
ולדתיך. מט דהה מקדמת דנא לא היה להם כרם ולא שדות עלים כמותה עלמה
דהה כמני עדלם הוה וכלם לחי היום ולחי ולדתיך. לחי ולא בטרה
לאחרת כמה דהוה עד הסף׳. לחי בלאחולחי. כד עשרין שנין מה כתיב כמלאם כי כן
הייתי לחכי ולחי. לחכי ולחי. ואם לכהו ויעדכם. כד תליסר שנין ולהלאה. דהה נפקת
מרגו דכל לאחרת דחוזמנת ליה מה כתיב כמשכט הכהנת ישעה לה. מסו כמשכט
הכהנות. תניין ככל יומא ויומא חמי קלם לההוה ינוקא דקלי כרסו דערלה ולחיכו
לפיק מיכם ולת תמך לכי ספרת ותבר לה ולחזל לכי כניסת ותבר לה. מה עביד קלם
לההוא כמיתה לחיל לה לאחרת דילוף ויהיב לה מתנן וכזכזן סגיאין וקמיט לה
בקשוטין עלאין עד זמכא דליעיל לה להופה כההוה כד מתליסר שנין ולעילא. אם
לאחרת יקח לו. שכח ליה רוח דרוין לאכיתן ליתמסרו ולית לחודעה בקדמיתה מלה
חדה. לא כיומא דשבתא כשעתא דקדם ושבתא כיומא דשבתא כפקי כמיתין
מנו חילכא דהוו ומכסכן לכון כמיתין לתתלי קדישין וכייחין כהוו כל יומא דשבתא
ולבתר דכפיק שבתא סלקין כלהו כמיתין ומתעטרן כעטרין קדישין לעילא וכל
מתעטרן כההוא טכא שין לכון כעלו כההוא טיבו ולחן חוץ הכי קלם חומין לההוא
כר כם ודלא הוא כמיתה לאחרת ואף על גב דלא ומיכא ליה שלים בקדמיתה
כמותה ושבתה לא יגרע כמה לתתמר. ככה כהוא שכח כמלקדמין ואמר חיכו
לכפסיס שכח שכח כמה יגעת לא לדבקא מלין קדישין מלין ושמתא תיכא לון כרגעא
אחד. תיכ׳ לתיכם עלייהו על לחיכון מלין ולא תיכ׳ לן הא כתיב ש תמכע טוב מכעלי
כהיות לילך ידך לעשות מלי לא תמכע טוב מכעלי. מלך קלם וכ׳ לחיכון שכח לדהוא
בכל לתר למלין לדוריתה לאמרין קלם וכ׳ לחיכון תמן ובייתי לן וכדין כהוא לחילא
לטוב ורע כשעתא לחולין מתמן ובייתי לחיכון מלין כהוא כט׳ לטוב לתגבר ולסתלק
לעילא וקלם וכ׳ מתעטרן כההוא טוב ושין לחיכון כעלי כההוא טוב. שכח שכח לת
לאחרת מלין מלין ולא ידעתלי קלם שכח ולי מלין דקיימי שכח וכחין למלין מלין. לא
תלחל שכח. דהה היית כמה שכח קרכין דגברין תקיפין ולא דחילת ושתא לכת דחיל
לחיל מילך דהה ולחי דכח קלם וכ׳ וזכלין לחכון דהה ולי לאו לא לתיבעכה
כהו ולא שריכה כלין מלין. לחיל מילך שכח לחיל כלא דחילו. פתח ולתר ו׳ לחלי
גדלת מלך הוד והדר לבשת. ו׳ לחלי לך שירותה דמהימכותה סליקו דחסכם
לעילא לחתי רוח חדא כלא פרודא. גדלת לך שירותה יומא קדמאה מלחכון יומין
עתיקין סטרה דומיכא. מלך מהוא סטרה דשמלא. הוד והדר לבשת. מלין
תריך כלי ערכות עד שכח כיון דמטת לגו חילכא דחיי לתתמר ולא תסתלק למהוי
כמכוכא כגון שהוא מלך. מלי יחיד שמלא לכל עכפין לתתה וכללה עכשה
מרירא חדא ועל לא לתתמר שהוא חילכא דחיי ולא כעא למהוי כמכוכא לא עד
לשכר כמלקדמין נשבת כגוכא לתרא ולתר עשה חור כשלמה לא שרירותה דלחי

דיומא קדמאה · טוטא שמיה הכא אתכלילו שמלא ולא אמר מאד אתכלילו שמלא
בימיכא למהוי כתיב בכללא דשמיה · המקדיש בשיה עליותיו · הכא נפיק בחדוש
דהוה לילף לחיי נזיר דנפיק מעדן ואסתרסו בשיה במימוי לישנן תרי בדי ערבות ·
לישנן גדלין במימוי הא׳ המקדיש בשיה עליותיו · מאן עליותיו · אלין בדי ערבות ·
ולא הוה לכתיב ועל יובל יפלח ברסיו · ולא הוה רוח לכתיב נהר פלגיו ישמחו עיר
אלהים · מאן פלגיו אלין לישנן ברסיו ותרי לקרנן · עליותיו כדאמר ברסיו · פלגיו
כלהו אסתרסו בלישנן מיין דהסוה נהר · הסם עבים רכובו׳ מיכאל ונבריאל אלין
עבים · המהלך על כנפי רוח למיהב חכוותא לעלמא ולא לישנו רפאלי מכאן ולהלאה
עושה מלאכיו רוחות וגו׳ · הכא סכא לי כל הכי ידעת לישנא ולא תלחל לישנא מילך
וינהרון אלין דפיימך · הדו תברייתא והוו נייתין כתדוש למלוי קדישין לאמר לי הכא
הכא שמיה עיילת גרמך עלאת בישא רבא לית לך למטטח ולכפקא מתמן · אם
לאחר תיקח לו כשיה נלגולין עתיקין הכא לאתגלגן עד דלישנא וכלהו קשוט כדקא
יהות דלית לאסטאה מאדם קשוט אפילו כחלא בישא · בקדמיתא לית לאתערא
בשמתין דגיורין כלהו פרסן מנו גנתא דעדן בארח סתים מסתלקן מהלי עלמא
בשמתין דקא רווקו מנו גנתא דעדן לאן אתר תכין · אלא תכיכן מאן דכטול ואחיד
בככבי נוירין בקדמיתא זכי דהו · אוף הכי כל אינון בשמתין קדישין עלאין דקא זמין
לון קב״ה בגן עדן לאתת׳ כדקאמרן כלהו נפקין לומבין ידיעין ומלקין בגין לאסתעט
בג״ע אלעולא ובגלן אינון בשמתין דגיורין מאן דאחיד בהו מחלין בשמתין דמלקין
אחיד בהו ומכי בהו ומתלבשן בהו ומלקין וכלהו קיימי בהאי לבושא ומכאן גו גנתא
בלבושא דא בגין דבגנתא דעדן לא קיימאן תמן שום בלבושא כל אינון דקיימי תמן ·
אי תימ׳ דבגין האי לבושא גרעאן אינון בשמתין מכל שנוגא דהוה לון בקדמית׳ · הא
בתיב אם אחר׳ יקח לו שארה כסות׳ ועונתה לא יגרע בגנתא קיימי בלבוש׳ דקדמן
לאחזאה בהו ומכו בהו וכד מלקין לעילא מתפשטן מכיה דהא תמן לא קיימין בלבושא דא
בגין דהוה סכא כמלקדמין ואת׳ לכפסי׳ סכא סכא כודאי אית לך למבכי בודאי אית
לך לאוסדא דמעין על כל מלה ומלה דהא גלי קדמי סכא ומבכתים קדים׳ דאכא כרעו
דלב׳ וכפולהא׳ דלעון קלמוכא בגין דאינון בעלי׳ דכל מלה ומתעטרן בהו כל אינון
בשמתין קדישין כד נחתי לעלמ׳ בגין למסרי׳ על דוכתייהו לאתחזון בהו לבני נשא
כלהו נחתי מתלבשן באינון בשמתין דקא אמרן ונהי עלין כורעא קדישא ונמלבוש׳
לא קיימי לאסתע כל מכייהו בהאי עלמא · וכד אסתלקן אינון מלבושין מאלין להאי
עלמא אינון בשמתין קדישין אתזכן מריחא דקא אריחו מגו לבושיהון אלין · קדשא
בריך הוא כל אלין סתיימין דאיהו עביד לעיל לון כאוריתא קדישא וכלא אסתכח תמן
והאיהו אלא פתיחא גלי לה לאוריתא ואיהי לתלבש׳ בלבושא לאחזא ואתטמר תמן ולא
אתגלי וחכימין דאינון אליין עיינין לעי׳ דהאיהו אלא אסתיים בלבושא תמן אחזאן
לה מגו לבושא וכשעתא דאתגלי האיהו אלא עד לא תיעול בלבושא אחזאן כה פקיחו
דעיכא ואעי׳ דאיהי אסתיים לא אתאכיל מעיכייהו · בכאיב דוכתין לוסר קש׳
על גיורא דקדשא יהדרון כיש ולכתר נפיק אלא בתיאב מנרתקא ·

וכיון

זכות דאתגלי לאדר לכרתקה מיד ואתלבם תמן . כיון דאזכר על גיורה כבל ליכון
דוכתין כפק מלם מכרתקה ואתגלי ואמר ואתם ידעתם את נפש הגר . מיד עאלת
לכרתקה ואסדרת בלבושם ואתטמרת דכתיב כי גרים היותם בארץ מצרים דאסיב
קרא דבגין דאתלבם מיד לה הות מאן דאסנח כה בהאי נפש הגר . וידעת בשמתא
קדישא כמלין דהאי עלמא ואתסיהת מכוייהו . פתח הסוף סכה ואמר ויבא משה
בתוך המחנה ויעל על סכה ונו' . עבן דא מאי היא . אלא דא הוא דכתיב את קצתי
כתתי כענן . תניין דסטרא קצת דאתלבש בגושמי ויהיב לון למשה ובסהדותא לבושא
סליק משה לטורא ומכיס שמא מיא לקמיה ואתסכי מכלא . עד סכה . ואתו ליכון
חכריוה ואסתטחו קמיה דסהדותא סכה ובכו ואמרו אלמלא לא אתיכא לעלמא אלא
למשמש מלין אלין מפומך די לן . אמר להדותא סכה אם לאחרת יקח לו . חכריוה
לאו כגין דא כלאודוי טריכא מלה דהא סכה כגוויה לאו כמלה אחרא עכיד קיום קיים
ולא קרי . כמה כבי עלמא כערבוביא כסכלתנו דלהון ולא ממלן בחרא קשוט
בתורתך . ותורתך קרי ככל ומא כטעמיו לגבייהו דכפי כפה ולא כעלן לאתכא
ריעא . ואף על גב דלמיכא דהא תורתך אלא כפקא מכרתקה ואתחזיאת זעיר
ומיד אתטמרת . סכיהות ודאי . וכומכא דאתגלית מגו כרתקה ואתטמרת מיד
לא עכדת דא אלא לאיכון דידעין כה ואסתמודעאן כה . לרחימותא דאיהי ספירתא
כחיזו ואספירתא כרוזא ואיהי טמירתא כטמירו גו היכלא דילה ואית לה רחימותא
יחידאה דלא ידעין כיה כבי נפש אלא איהו כטמירו . סהוא רחימותא מגו רחימו
דרחים לה עבר לתרע כיתה תדיר זקיף עינוי לכל סטר איהי ודעת דהא רחימותא
לסמר תרע כיתה תדיר מה עבדת פתחת פתחא זעירא כסהוא היכלא טמירתא
דאיהי תמן ובגיליא לאפסקא לגבי רחימותא ומיד אתסדרת ואתכסיאת . כל ליכון דהוו
לגבי רחימותא לא חמו ולא אסתכלי כר רחימותא כלאודוי ומעוי ולביה וכפגיה אלא
אתכתרת וידע דמגו רחימו דרחימותא ליה אתגליאת לגביה רגעא חדא לאתערא לגביה
רחימו . הכי הוא מלה דאורייתא לא אתגליאת אלא לגבי רחימותא ידעת אורייתא
דהוא חכימא דלבא סחרא לתרע כיתה כל זמא מה עבדת גליאת לאפסקא לגבי
ההוא חכימא דלבא מגו היכלא ואתרמיזת ליה רמיזא ומיד אסדרת לאתרה ואתטמר
כל ליכון דתמן לא ידעי ולא מסתכלי אלא ליכון כלאודוי ומעוי ולביה וכפגיה לזגל
אתכתרה ועד אורייתא אתגליאת ואתכסיאת ואזלת כרחימו לגבי רחימותא לאתערא
כסדיה רחימו . תא חזי אחרא דאורייתא כך הוא . כקדמיתא כד אריא
לאתגלא לגבי כר כם כרגעא אתרמיזת ליה כרמיזא לי ידע טב ולא לא ידע סדרת
לגביה וקרית ליה פתי אמרת אורייתא לההוא דסדרת לגביה אמרי לההוא פתי
דיקרב סכא ואסתעי כהאי קרא מי פתי יסור סכה אסר לכ' קריב לגביה אריא
למבלע עמיה מכתר פרוקתא ופרסא ליה מלין לכוס אחרנין עד דיסתכל זעיר זעיר
ודא הוא דרמא . לכתר דאיהו רגיל לגבה אתגליאת לגביה אתכסין כאכסין ומלילת כהאי
כל רזין סתימין דילה וכל אחרנין סתימין דהוו כלגבה טמירין מיומין קדמאין כדין

לישנו כך כתם שליט בעל תורם ודלו מארי דכיתא דהם כל רזין דילם גליות ליה ולא
בחוקתי ולא כפילת מניה כלום. לאורם ליה חמות מלה דרמוז דקא רמיזנא לך
בקדמיתא כך וכך רזין סוו כך וכך הוו. כדין חמי דעל לישנו מלין לאו לאוספא
ולאו למנרע מכוונו. וכדין פשטים דקרא כמה דלישנו לאוספא ולא למנרע
לפלגו לת חד. ועד כמי כתם לתעריכו לזדהרא ולמרדף לבתר דלוריתא למסני
דקיימין לה כמה דלתמ. תם אם לחרת יקח לו בלבולין למתבלבלן כהאי קרא כמה
דכרכין ועלין לימון דהם כל כתמתין עלין בגלגולא ולא ידעין כמי כתם לרחוי
דקב"ה והיך קיימא טיקלא והיך לתדכו כמי כתם ככל ומא וככל עידן והיך כתמתין
עלין כדיכא עד לא ייתון למהוי עלמ והיך עלין כדיכא לבתר דכפקי מהאי עלמא
כמה בלבולין וכמה עובדין סתימין עביד קב"ה כסדי כתמתין ערטילאין וכמה רוחין
ערטילאין לזלין כסדום עלמא דלא עלין לפרגודא דמלכא. וכמה עלמין לתהפך
כהו ועלמא דלתהפך בכמה פלוגן סתימין וכמי כתם לא ידעין ולא מסתחין והיך
מתבלבלן כתמתין כלכבא בקופתא כלא ולת כפא לויבך יקלעכא בתוך כף הקלע.
והוחיל ומריכן לבלאה הסתא לות לבלאה דהם כל כתמתין מלולא דכרכא ותקיפא
דסוף כסר דכפיף מעדן כפקי וכל רוחין מלולא לחדא זעירא כפקין כתמם
מלעילא רוח מתתא ומתחברן כחדא בנווחא דדכר ובוקבא וכד מתחברן כחדא
כדין כהדין כהוו עלאם. ובחבורא חדא דתרוייהו לקרי כר. כר יי כתמת
לדם. מסו כר כתם רוח. ועל חבורא דתרוייהו כחדא לקרי כר. דכתיב כך נ׳
כתמת לדם. כתם ורוח דכר ובוקבא לחסרא כחדא ודא כלא דא לא כהדין ולא
לק כר. וכד מתחברן כחדא לקרי כלא כר. וכדין לתעטף כתם כרוח לקיימא תמן
לעילא כסוכלא טמירא דכתיב כי רוח מלפני יעטוף. ותעטף לא כתיב הלא ועטוף
מם כנין דכתמות לכי עשיתי. תמן לעילא כנהתא טמירא לתעטף ולתלבש כתם
כרוח כמה דלתתזי. דכין דכסוף סיכלא לא הוי ולא לסתתם הלא כרוח כתם
לא לתי לתמן הלא מתלבש בסוף רוח וכד כחתא לגו ג׳ע דלתתא כסאי עלמא
לתלבש בסוף רוחא לחדא דלמיכא סהוו דכפיק מתמן והוה מתמן וכלהו סריא
כהאי עלמא ולתלבש סוף רוח דכפיק מהאי עלמא הלא לתרבי (סח הלא לתלבי)
ולא לתפשט כהאי עלמא לזלא כבלבולא ולא לסתכם כויחא לאו כבלבולא בעלמא
כחכא כקופתא עד דיסתכם סוף פרוקא דיפרוק ליה בסוף מלכ ממם דליסו
לסתמם כיה ודכיק כיה תדיר רוחין וכפסיה והות כת זוגים רוחא כרוחא וסוף
פרוקא כמי ליה כמלקדמין וסוף רוח דסתכם ולתדכם בסוף מלכא לא לתלכוד
דסה לות מלה לפילו זעירא כעלמ דלא הוי ליה לתר ודוכתא לתתטמרא ולתכנסא
תמן ולא לתתכיד לעלמין. וכבב סוף רוחא דסתכם בסוף מלכא תמן הוא ודא
רזיה כתר עקרא דילה וסודא דילה דקא כפיק מכיה ולייתי ליה וכמי ליה כדוכתי
כלתר דסוף מלה כת זוגי דכפקת כסדים ולתבמי תמן כמלקדמין ודלא ליסו כריס
חדתא דסתא כעלמ רוחא חדתא וגופא חדתא. ולו תיתמ רוחא דלא הוו מם דסוף
כמי הוא לכל לא לתבמי הלא כגון דסוף רוחא לחדא דקא מתכם בסוף מלכא

שבת רזא דרזין. (סם רוח דיוין בסהדו מלכא.) בספרא דמיכול דיוקנא דיל
דלתתכוי לה לתתכוי חלק בסהדו רוחא לאחרא דסכיך תמן בסהדו מלכא וכל סלהי
לתתכחיה דיל מסיך לכתריה לסהדו רוח דחזיל ע״טילחיה ומסיך ליה לגביה ותמן
תרי רוחות דיומן חד. לכתר קרי ליה רוח ודיל ליה בסמא ותרוויהו חד לי זכי
לתתכחיה כדקא יאות תרוויהו ליומן חד לתתלבשא בהו בסמתא לאחרא על כמה
דיות לבשר בני עלמא רוח דזכאן בהו בסמתין ליומן דקדמין ואתיהיב בהו ורוחא
לאחרא מסטרא ובסמתא קדישא לתתלבשא בהו. לוקי בכי כמי מדילים ממא ליה
תרין רוחין בגין לתתלבשא בהו בסמא עלאה יהא לדין נוקבא לאחרא דקא לתתכוי בסתא
אחרא. בסהדו נוקבא קדמאה דסכיך מה לתעכיד מכוי. לו סהי כריקניין לו סהי
כריקניין. לפום סכלתנו דכר כם לסתמע דסא קדמאה דיל לסתלבש בקדמיתא
לתתכחיה סהדו ולא זכה. ליסכי למנכא לסתדל בפקודי תוריתא לו לפילו בחד
מכוייהו והא לכן ידעיכן דלפילו ריקנין סכיסרהל כלהו מלין מצות כרמון דל ונוקבא
דיל לית לן לסתלבש לתתכחיה ולמסני בעלמא פקודין לחרכין דתוריתא כתר
לל לתתכחיה מכוי וכי למנכא הוו. תכריהו תכרייהו פקודו עיכייכו דהא לכא
ידעי דככי לתתון סכרין וידעין דכל ליומן נוקבין טיכין ליומן כריקניין לל לית לון
קיומא לעלמין לאו ככי וחם לן לסתכלא כלהין מלין. פתח ואמר מי ימלל גבורות
ו״ישמיע כל תהלתו. מאן הוא בעלמא דיכיל למללא גבורן דעכיד קב״ה בעלמא
תדיר. בסהדו נוקבא קדמאה דסכיך לה לתתכיד וקיומא לסוי ליה לזמכא דיתי
דהא עובדיה סכל בכמה זיכין וקב״ה לא מקפח אגרא דכל בריין דכרא כר ליומן
דיפקון מנו מהימנותא דילוה לא הוה בהו טב לעלמין וכר מאמן דלא כרעו כמודי
דכי קב״ה עביד מכוייהו כריין לחרכין כגין דלא לתתכי בסהדו נוקבא דיוקנא דכר כם
ולא יקום לעלמין. לכלהכי לאו בכ״ם עביד קב״ה אי בסהדו רוח זכי לתתקכא
בהאי עלמא בסהדו נוקבא לאחרא מה עביד קב״ה בסהדו פרוקא דקא פריק בסהדו
רוח דילוה דקא לסיל תמן ומתף ועבד בסהדו רוח דהוה בסהדו מלכא ולאי לא
לתתכיד ומה לתעביד דהא תלת רוחין תמן חד דהוה בסהדו מלכא ומתתא תמן.
וחד בסהדו דלתמסך תמן דהוה ערטילאה. וחד בסהדו דלסיל תמן בסהדו פרוקא
ולתעבד כהו. למהוי כתלת רוחין לי לפבר. ללא כך ליומן גבורן עלאין דעביד
קב״ה. בסהדו רוח דלסיל תמן בסהדו פרוקא כיה לתלבסת בסהדו בזמתא כתר
לבושא דגבורי והוה בסהדו רוחא ערטילאה דתב תמן לתתכחיה להוי לבושא
לבושתא עלאה ובסהדו רוח דהוה בקדמיתא דלסתאר בסהדו מלכא פרח מתמן.
וקב״ה חזמין לה לתר בגו כוין דטברא דכתר כתפוי דנ״ע ולתמר תמן זסתלק
לההוא נוקבא קדמאה דהוה בקדמיתא. ובההוא רוח יקום בהוא נוקבא. ודל ליהי
חד דליומן תרין דקא לחוכא לשיחא. לכל בהוא נוקבא עד דלא יקום עובדיה מני
דהא בגין דלא זכה לתתרכחיה כחתי ליה לגו לחמה דסמוך לתרקא זתתדן תמן
ולבתר סליקין ליה להאי תכל: בסתא כחית ובסתא סליק הא סליק ובסא כחית ליה
ליה סכיכו כר בסכתי וכיומין טכין וכריוי ירחי ואלין דמיכין בחדמת עפר.

לדמית מלדמה. עפר מתכל. ועל הלין כתיב ורכי מיעמי לדמית עפר ויקיצו הלה
לחיי עולם והלה לחרפות ולדראון עולם כל הלין הלה זכו להתתקנה. תכל לי זכה
הסוף רוח ערטילאה דתב כחלקדמי לחתתקב זכאה ליסו דהה הסוף רוח דחתמ
ביה דחתטמ כטברה יתתקן כהסוף גופה. ועל שין כתיב שה לחיי עולם ושה לחרפו
וגו. כל לי יכון הלה זכו להתתקנה. והלין ליכון בבורן עלאין דמלכה עלאה קדישה
הלה להתלביש כלוש הפילו הכל דפומה לתר ודוכתה לית ליה וקבה עביד מכיש
מה דעביד והפילו מלה דכר כש והפילו קלה לה הוי כריקניה ולתר ודוכתה לית
להו לכלה. הלי דלתתכי הסתה וכפק לעלמה כריה חדתה לית ליה כת זוג ועד לה
מכריזי דהה כת זוגיה לתלבידת מכיש כת זוגיה דסוף ליה לתעבידת לחיים והחוש
לכוה. סכה סכה מה עבדת טב סוס לך סתיקה. סכה סכה הה לחיכה דעלמה
ביומה רכה כלה חבלין ובלה דבלה מה תעביד. לי תיומה דתסתלק לעלה לה תיכול.
לי תיומה דתיחות לתתה הה עמקה דתהומה רכה מה תעביד. לי סכה לי סכה
לה לית לך להסדרה לחורה. בעדין הלין לה הוית ולה לתתרגילת לתתקלסה
כתוקפך דהה ידעת דכר כם לחרה ככל דרה דה לה עלה כחרכה עמקה לסגה
דלכת תמן. כריה דיוחלי ידע להתמרה לרחוי ולי עלה ביומה עמיקה לסגה
בקדמיתה היך יעבד בזומה חדה ויסוד שד ביומה עד לה ייעול ולכת סכה לה
לסגחת בקדמיתה. סמתה סכה הוחול ולכת תמן לה תסבוק כל לרחך למסטטה
ליומיה ולסמלה לחרכה ולפותייה לעמקה ולרומה לה תדחל. סכה סכה לתקף
כתקפך כמה גברין תקיפין תברת כתקפיהון וכמה קרכין נפחת. ככה. פתה ולחר
לחיכה ורחיכה ככות ניון כמלך שלמה כעט. סעט לו לחוכיוס חתכתו וכיוס סמחת
לכו. הלי קרה לוקמי ובכי סוף. לכל לחיכה ורחיכה וכי מלן יכיל למחמי כמלך שלמ
דהוה מלכה דשלמה דילים ומה סתים מכל חילי מרומין דלעילה כסהוה לתר דעין
לה רחתה לחלים זולתך. ולת לחר לחיכה ורחיכה ככות ניון כמלך שלמה. ותו דהה
ככוד דילים כלהו מלכי עלמי שלמי ולחרי לים מקום ככולו. הלה מה דלחר לחיכה
ורחיכה ככות ניון כמלך שלמה כעטר כתיב ולה כתיב וכעטרה דכל מלן דלחמי סהוה
עטרה לחי כעם מלכה דשלמה דילים. סעטרה לו לחו סה תכינן קרי לה כת קרי
לה לחות קרי לה סם וכלה לחיהו וכלה סוי מלן דיסתכל ויכדע כהלי יכדע מכמתה
יקירה. סמתה מה לעביד לי לחיה רזה סתיומה דה לה לעטריך לנלסה. לי לה
לחיה ישתארון זכאין הלין יתמין מסהי רזה. כפל סהוה סכה על לחפוי ולחר ביוך
לחפקיד רוחי פדית לותי יי אל לחת מלכה דסות לתתה היך יתעביד לשילה כעלה
דהוה לעילה היך יתסבך והוה לתתה. כת זוגיה לתתעבידת לחיים. תוסה על
תוסף. לחוסף לכוה. לי לכוה דקדמיתה יברוק ליה יהות לכל לחוה דליסוי
לכוה וכי לה תוסה לחיהו דה. עלמה כהפוכה לחיהו. ודלי עלאין לתתה ותתאין
לעילה. הלה להוה סיה דה הלדה מכרך מן עלמה ועד עלמה דו מכמתה ונכורתה
דילים הוה. והוה מהסבך עדכיה וזמניה וגו. וידע מה כחסוכה וכהורה עמה סרה.
לה מלן דעכדו בהסורה לה יכיל להתתכלה ולמתתי כחסוכה. תכל קבה ללו הפי

ודע מה בחמוכה לעיל דנסורה עמה סרה. מנו נהורא לסתכל בחמוכה וידע כל
מה דתמן. סכה לית לתקדמת בקדמיתא מלה מדלא דאמרו קדמאי בחיכון מזוי
לילוי דאמרי מאן דאתי על אימיה בחלמא ינפה לביכה דכתיב כי אם לביכם תקר׳
הכא לית לסתכלא לי בגין דליהוי אם יהות ושם ליה למכתב הכי דמאן דאמה
אימיה בחלמא יזכי לביכה. אבל מאן דאתי על אימיה אמאי. אלא רזא עלאה איהו
בגין דלתתכף לגאולה ושלים מתתא לעילא. כרא הוה בקדמיתא כיון דשלים לעילא
לתתכף לילכא ולתעביד איהו מעלמא עלאה ושלים עלה וזכי לביכה. בקדמיתא
כד שלים איהו ל״ג שבין לגאולה מה כתיב ו׳ אמר אלי כבי אתה אני היום ילדתיך
כדין איהו לתתא מיכא. כיון דשלים עלה הא איהו מעלמ׳ עלאה דהא אסתלק כדרג
דיוסף ודא (פ״א ודאי) זכי לביכה. לוקי הכי הלי מלכא בקדמיתא איהו הוה כדרגא
דיוסף כעל לילכא תתאה קיימא כרעותיה ושלים עלוי דהא כל נוקבא כדיוקבא
דנוקבא לילכא תתאה קיימא כיון דליהוי לה בעה לקיימא בההוא דרגא דיוסף ולא
לתקייים לעמסא כיה ולאפקא בעלמא ולמעבד תולדין כדין כחית לתת׳ ולתעבידת
איהי לאימי. והכא פרוקא ירית ירותא דיוסף דהיה הוה בקדמיתא ואיהו כחית
לתתא. כיון דכחית לתתא כדין לתקייים כיה ו׳ לאמר אי כבי אתה אני היום ולדתיך.
לתתכף לילכא מה דכתיב תחותיה ואיהו שלים עלוי לתהדר ושלים איהו לילכא עליה
ואיהו כחית לתתא. כיון דאיהו כחית לתתא הכא דירית ירותא לתר דיוסף לכבי
לקרי ולכבי הוי ודאי כלה ליסו על תקוניה ודאי יהות כקדמית׳ הוה מעלמא
דדכורא והא לתעקר מתמן והכתא איהו מעלמא דנוקבא. ומה דהוה איהו שלים
עלה שלים איהי עליה ולתהדר לתהוי בעלמא דנוקבא. ועד ליה כת זוג כלל.
ולא מכרזי עליה על נוקבא. דהא מעלמא דנוקבא לתתדר איהו. והכא נופא
קדמאה דאתכ לעלמא ידעון ויסתכלון בבי עלמא נערה דאית ליה כד יתעקר
מעלמא דדכורא ולתהדר לעלמא דנוקבא ובדעון דהא ליה נערה בעלמא בהכא
נערה. כת זוג ליה דהא לא קיימא בלתר דדכורא. לא מכרזי על נוקבא דהא
מעלמא דנוקבא איהו. ואי ליה כת זוג כרחמי לעיל כדי נוקבא
דעד כען לא ליה לה זוג. ושל דא תכיכן דילמא יקדמנו לתר ברחמים. לתר
תבן וכלא איהו על תקוניה ועד כתיב וכת כען כי תהיה לעמה ונרופא וזרע לון
לה ושבה אל ביה לכיים כנשורים. וכת כען הא לוקימנא מלה דא. לעמה מההוא
נופא קדמאה. ונרופא דלא עילת לפרנודא דמלכא דכל לוחן דלא קיימי בעלמא
דדכורא לא לוי לסו כיה חולקא הוא לסתמיט ולתעקר נרמיס מעלמא דדכורא
לא לית ליה חולקא כיה. ועד איהי נרופא וזרע לון לה דאי הוה לה זרע לא לתעקר
מכיה ולא הוה כחית לעלמא דנוקבא. ושבה ל כית לכיים. מאן כית לכיים דא עלמא
דנוקבא דההוא עלמא כית לכיים לקרי וההוא מלכא דהוה לתתקן לסתמא כיה
לתקשך ואיהו כחית לתתא וההוא מלכא שלים לעילא. כנשורים כההוא זמנא
דכתי׳ לכי היום ולדתיך ולדאי ושוב ליסי עלומיו כמה דהוה בקדמת׳ מתליסף
עכין ולעילא. אי זכאת לתתקכא הוחיל ושבה אל ביה לכיים מלמה לכיים תאכל

דתתעבד מסחרא עמודא דעלמא דמוקמה דאלמלי מכסמיה דאכירים דנחית מלעילא
לאכל לאסתכלה ולאתסחי כמה דאתמנון מאריה בדיקוניה לא יכלה כגון דהוה זר לתמן
ועד לא אכיל קדם לאכל תדירמים דאיהו יתיב בעלמא דמוקמה ומגו דאיהו
מעלמא דמוקמה לא אכיל לאכל בגלגלא דכתיב וכתב בשמים ושטר ואחר יאכל מן
הקדשים כי לחמו הוא דהוה קדם דאיהו מעלמא דדכורא לא לתתאכל גלגל כוותיה
וכבר קדם ומרגליות דאתית תכותתא סירותא גלגלא דכל עלמא דדכורא קדם דאיהו
דסליק כיה בקדם ומרש הוא וכבר קדם ומרש ליה דאמר תכותא כל רוחין פקידין
בידיהון זמנין דפקדין לכי קבלי דאיהו לא פקדין דהוא לא זכאן לעלמא דקדם דכתי
וכל זרגלא יאכל קדם ואי לא זכה הוא רוחא לאתתקנא כדקא יאות כיון דאסדר
בגלגלא לפיהו בהוא לתר כתרוהי לא אכיל ור לקבלי לפיהו לעלמא תתאה ולא
אכיל כה עד דכא כרוזא דא דכא כיון דאמר לעלמא בימא דכא כרעותך
לכל מטרין דימא הוא דתא לית לגלגלא דהוא דאמר לימא דקודשא כך אתעבד
הוא מלכא דקא אמיכא לעילא תמן ואכיך תמן רוחא דעלמא דילהי כהאי מלכא
ולא לאתאכיד כלום לפילו מכל דפימא יאות הוא וכך הוא דכא אי תימא ותגלי
לימא כלא דאילו דאתר כמו כתא דעלמא דין דקא מסתלקי מכיס ומא ידעכא דרוח
דילהי מכיך כהאי לאתתא דאתת ליה והוחא לעילא תמן מה לתעביד מסאני
רוח ואי נכא כלא לוף הכי אתי לאתתא מה לתעבי מסאני רוח דאתת מה כעלה קדמאה
דהא נכר לאחרא לתי עלה לאתקיימא רוח כרוח לא לפסר דהא אתי דאתתי עלה
הוא רוח לתי לעילא כה וכן הוחא קדמאי דאסתלק רוח לעילא כי הוחא קדמאה
דאסתלק כיון הוו ליה ודא דאתת לאו פרוקא לאיהו רוח דאתת הוחא קדמאה
כאסי מלכא ואתתא אתי לאחרא ואעיל כה רוח ודאי לא יכלי תרוייהו רוחי לאתקיימ
כאחוא נוכא דלאתתא באחדא אי כימא דלאתאכיד אי לפסר מה לתעביד מכיס
לוף הכי אי לאיהו לאתכמיכת הוחא רוחא דאתת כה כעלה אתי לתעביד מכיס אי
כימא דלאתאכיד לאו הכי כלא נרוך לאתגלגלא הוא דא אכא כחמי מה עבדת
וכמה לעילא נרמך קום אכא מרוס דגלך קום אכא ואסגיל נרמך קמי מלרך
פתח הוא אכא ואמר וי לא נכא לכי ולא רמו שכי וגו דוד מלכא לאמר דא
כגין דהוא מלכא עלאה ושליטא על כל מלכין עלאין ותתאין דלית ממזרא ועד מעד
ולא סליק על לכיס לאסתאה מלרחא ותדיר אסיל לכיס קמי מלריס וכך הוא לעי
כלורית הוא מתגבר כלרוא ועכמו תדיר מלכין כארעא מדאילו דמלריס וכך הוא
לזיל כין עמא לא הוא כיס נסות רוחא כלל ועד כתיבי וי לא נכא לכי וגו לא נכא לכי
אלא דאכא מלכא עלאה על כל שאר מלכין דעלמא ולא רמו שכי כזמכא דלכא
קיומא קמך לעי כלורית ולא סלכתי כגלגלות וכפלגות ממכי כשעתא דלכא
לזיל כין עמא ואי דוד מלכא לא הכי שאר כני עלמא עלכו ואכא כמה אכא אסיל
לכא ומלוך עיכא קמי מלכא קדישא ויתם לי דכמלין קדישין דלורייתא ורוח לכאי
ככא ודמעוי כפלין על דיקניה דא הכא כאילא כמה אסירין דמעין על דיקנך
כמה דהוא אסיר מסחא טכא כד הוא כאית על דיקנ דאהרן ליא מילך אכא

דאא

דהא מלכא קדישא הכא · ואי בגי כנסת דעלמא דקא מסתלקו מניה ושבקו רוחא
כסותא מאן דהוו מסתמכי ביה ואתנסיבת ואתת לאחרא ואעיל כהאי מלכא רוחא
לאחרא מה לתעביד מסיוא קדמאה כמה דלתתא · תא חזי כמה עלאין גבורתין
דמלכא קדישא דקא עביד ומאן יכיל למללא לון · כד האי כעלה תניינא לאתי ואעיל
רוחא כסותא מלא רוחא קדמאה מקטרגא כהאי רוחא דעאל ולא לאתנסבן כחדא ·
ובגין לאתתא לא לאתנסבא כדקא יאות כהאי כעלה תניינא כגין דרוחא קדמאה
מכסכסא בה ובדין לייהי דכורא ליה תדיר ובכאת עליה ולא לאתנסבת עלוי דסא
רוחא דילוי מכסכסא כמעט כחויא מקטרגא כהאי רוחא לאחרא דעאל בה מכעלה
תניינא עד זמן סני מקטרגין דא כדקא אתערנא דעא להאי לאתערו דסיוא קדמאה
לכתר דא קדמאה כפיק ואזיל ליה · ולזמכין דהאי דא קדמאה לסיוא תנייא ואתעבי
ליה מקטרגא עד דאפיק ליה מעלמא · ועוד תניינא דמתרין ולהלאה לא יסכבר כה
לאחאי לאתתא דסא מלאך המות לאתקף בה וכבי עלמא לא ידעין דסא רוחא כיון
דאתקף וקא כנא להסוא רוחא לאחרא תנייא מכאן ולהלאה לא יתערב כר כה לאחרא
כהדא · תכריוא הא ידעכא דכאת דא חית לכו למקבי ולזמא לי האי לא מות כדיכא
האי תנייא ולא דיוקין ליה מלעילא · תא חזי כלא לייהי כדיכא דיוקא פלוגי לפלוגי לא
דלא יקטרג עליה פלוגי לפלוגי · ומאן דכסיב תרמלת כמאן דעאל כיומא כרוחין
תקיפין כלא מכלין ולא ידע לי יעבר כפלא לי יטבע נו תסומי · ואי דא דעאל כסוא
רוחא תנייא לאתקף וכנא להסוא קדמאה הסוא קדמאה כפק מתמן ואזיל ליה · לאן
לאתר לאזיל ליה ומה לאתעביד · תכא תכא תכא עבד · תסבת דתמלל זעיר וכפקת להאי
הא עלאת כאתר דלא עד כר כם לאחרא מן זומא דדוגא ולחיותא כל עבדו כעיין לאין
כאיכון תרכא מלא כעוי דהוו כעאן על מגדלא דפרח כאוירא ולא לאתיב עלייהו
כר כם עד דאתא מלאך מלכא וכירר לון כל חד וחד על תקופי · תכא תכא רזא עלאה
דסוא טמירא לאתית לגלאה מה עבדת · תכא תכא בקדמיתא סוא לך לכטרא לרחל
ולאסתכל כריסך · לכל מאתא לאו מעתא לאתטמר · תכא לאדיר כתקפך · סהוא רוח
דכפק לאן אזיל · ככה ואמר מכרי כל הני ככיין דקא ככיכא לאו כגיכויכו סוא לגלא
דאולכא למארי עלמא דגליב תרחין סתימין כלא רשו · לכל גלי קמיה דלא ליקרא דילי
עכידנא ולא ליקרא דאכא לכל רשותי לפולחנא דילוי ואכא חמיכא יקרא דאב
מכויכו כסוא עלמא ואחרא ידעכא דכאי סוא · לכל לא גלי קמאי ום אתא חמיכא ·
תניכן דחיין נכרא מקמי נכרא ככמה תרחין סתימין לאתדחיין סהוא רוחא קדמאה
דלאתדחי מקמי סהוא תכיכא לאן אזיל סהוא רוח כפיק ואזיל ומסטטא כעלמא ולא
ידיע ואזיל לגו קברא דסהוא כר כם ומתמן מסטטא כעלמא ואתחזי כחלמא לכני
כשא ומאן כחלמא דיוקנא דסהוא כר כם ואודע לון מלין לפום תרחים דסהוא
רוח דקא לאתמשך מניה כמה דלייהי כסהוא עלמא הכי מסטטא הדי ומכיאודע
כהאי והכי אזיל ומסטטא כעלמא ופקדית תדיר לסהוא קברא עד זמכא דרוחא פקדן
לכי קברייהו דנופין · כדין הדי רוחא לאתחבר כסהוא רוח דילוי ולאתלבש כיה ואזיל
ליה · כד עאל לדוכתיה לאתפשט מניה ודוכתא לאחדא לית ליה בלפון רוחי בגן עדן
כהימנן

ביומין היכלין לו לכר לפום חרמוי דכל חד וחד ותמן לתטמר וכד רוחין פקדן להאי
עלמא דמתיין בוקקין לגבי חיון לא בוקקין אלא כפסוקא מעיכו דרוחא ובייס לתלכם
רוחא לאחרא · ואי תימא לי סכי תיעלתא ליכו לרוחא ואיהי לתתא תיעלתא עבדת
לכלא · לאו הכי דשלמא לא לתכסיכת לגבי אחרא ואיהי רוחא קדמאה לא מתדחיא
מקמי הא נכרא לאחרא תיעלתא לאחרא הוא ליה בגווכא לאחרא ולא יהא לאו כעלמא
כמה דאוי ולא יזדקק לגבי חיון דהאי עלמא כמה דהוי מעטטא סכא וסכא · אי הכי
זווגא תכייכא דהאי לתתא לא הוי מלעילא ואת אמרת דלתתדחיא נכר מקמי נכר
ואחרכא דהאי כעלמא תכייכא דכסיכ לתתא דא לאיהי בת זוגי ממש · והאוא קדמאה
לאו כר זווגיה ממש הוא · ואלא תכייכא דילה הוא · וכד מטא ומכיס לתדחיא דא
מקמיה · ואלא הכי הוא דהא לא לתתדחיא האוא רוח קדמאה דהוא דהאי לתתא
אלא כגין דהאי תכייכא דליהו כר זווגא · האי תכייכא וכל ליהון תכייכין דלתתדחיין
קדמאין קדמאין הוו הכי זווגייהו ולא הכי וכגין כך לא אית לון קיומא כהדייהו ·
ולתתדחיא רוח תכייכא מקמי רוחא קדמאה וכגין כך מלן דכסיכ לאחרא קריכן
עליה ולא ידע כי כפפא הוא · כי חכם מזורח הרמת וגו׳ ולא ידיע לי היא בת זווגיה
ממש לאו · ° לאחרא דלא כסיכת לא על נב דלתי סנסס
כר זווגא ואיהי לא כעלת לאתכסכא קכ״ם לא כיוף לא (ושיעבוד על הוא לא מכבד
מן דיכא וקכ״ם לזמין להאוא כר כא לתתא לאחרא ולא כני אלעכם)
עלת כליכא כהאי כסוא עלמא ולא על נב דלית לא
כר דהא לתתא לא לתתא לא לתפקדת לאחרים ורכיס כמה דלתוקמוס · לתתא לא דלא
לתתכסיכת זמכא תכייכא הסוא רוח דהכא כא כעלם מא לתעכיד מכיס · ויתיב
תמן לאחרים ורחי וככל לילוא ולילוא כפיק ופקדא לספסא ולאדר לאחרים · לכתר
תריסר ירחי דקא לאתלק דיכא דהסוא נכרא דהא כל ליכון תריסר ירחי הא
רוחא לתכפיק כעציכו כל יומא · לכתר תריסר ירחי כפיק מתמן ואזיל וקיימא
לתרע נ״ע ופקדא להאי עלמא לגבי הסא מאכא דכפיק מכיס וכד לתתא לאתלקת
מעלמא הסוא רוח כפיק ולתלכם כסהוא רוח דילה וזכאת כיס לגבי כעלה ומהדן
תרוויהו כדקא יאות כאחורא חדא · כיון דלתייכא להאי לתתא לית לגלגלא
לחרוכין מתיכין דמלרי עלמא לא ידעין כהו כעא וכלהו אזלין כאחרא קסוט הכ״ל
כי יפריס דרכי ו׳ ונדיקים ולכו כם ופוסקים יכפלו כם · וכבי כעא לא ידעין ולא
מעגיכין כמה ליכון עלאין עובדין דקכ״ם וכמה מעכיין ליכון ונבי עלמא לא ידעין
וכלהו כאחרא קסוט לא לעולא ליכון ולעולא · הכי דמתגלגלין דקא לתתרכי
כתרוכין מהסוא עלמא ולית לון כת זוג דקא מזדווגן כהאי עלמא מלן ליכון · ליכון
כגין דקא מזדווגן כהדייהו כהאי עלמא דהא תריך לא ולית ליה כת זוג כר מהאי · חמו דתתא
דלא תריכו וקא מזדווגן כהדי כפייהו לכלהו לית כת זוג כר מהאי · חמו דתתא
כמה ליכון דכרכין ועלאין נכורין דילהו · תכיכו מלן דמתרך לתתי קדמאה מדכתא
עלוי דמתין · לתתי הא ליכון דכל כגין דהאי עלמא כליקא דהאי
מזכה קיימין ועל דא ירתין ליכון מכא כרכין דכלהו מכבסת ישרץ ליכון · ואי ליכו

מתרך לה להדר לבעל עלמה לגרשה מט בנין דמתחברן תרוכין בהדי הדדי ורזא
דא דכתיב וכתב לה ספר כריתות וכתן בידה וגו׳ ונשלח מביתו והלכה והיתה לאיש
אחר. ממשמע דאמר והלכה והיתה לו ידענא דליכו לה אזלה לגבי בעלה דתריך
לה. מאי לאיש אחר. שלא כמש דאתמר לאחר תכן ואחר כתוב ואחר קריכן ליה דכתיב
ומעבר אחר ונמאו ותרוכין מתחברן כחדא תרוכין דסטרא עלמא ותרוכין דקדי
עלמא. ומה דסוף קדי אתתא בדיוקנא עלאה קא משתעבד לדיוקנא תתאה קריכ׳
ליה לאחר וקריכן ליה לאחרון. לאחרון מכלן דכתיב ולאחרון על ספר ושוב וכתב כתיב
ונכתב הוים האחרון. לו כי ימות הוים האחרון לאחרון. סכי מבעי ליה. ואי תימא
דלא תזדווג לפי לעבר דא כתר דא. לזו הכי. וכי לבעלה דא תזדווג ולא לאחר. מאי
לאחרון. שלא דא ליכו הוי לה׳ דקדמרן וליכו לא׳ לאחרון הסת׳ לכב׳ מתגלגלא
בקוספיתא. לאחר לאחרי קדי הכי דהא כל בכוכא כפל ותתדר לעפרא ליכו הוים
מה דהוים ולא לאחרא. לאחרי קריכן ליה לאחר. לוקי הכי לאחרי לקדי לאחרון וכי לאחרון
ליכו. והא לו יתיסר ואות ואי לא יהדר ויתגלגל ויתנטע כמלקדמין. לאחרי לקדי
לאחרון. לכל תא חזי כתיב וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד. מאי טוב
תכיכן דא מלאך דטוב. מאד דא מלאך המות. ולכלא קשה לזמין תקוכוי. תא חזי
כתיב וכאר יוצא מעדן להשקות את הגן כאר דא לא סכיך לעלמין מלאפצא ולמסבי
עלמא עכיד פירין. ואל אחר לסתרם ולית ליה דכתיב לעלמין ולא לאפיש ולא עכיד פירין
דלעלמא עכיד פירין ישתכח לכל עלמא. ובגי כך כתיב דנהר יוצא מעדן להשקות את גן
בעלמא לקדי רע ולא חמי אפי סכיכתא לעלמין דכתיב לא ינורך רע. הלי כך כתיב
דמתגלגלא בגלגולא דלי ליכו עבר ותתדבק בהסוא לל אחר דלא עכיד פירין ולא
לאפיש בעלמא כגין כך לקדי אחר ושמא נריש ליה ליכו אחר ואחר אחר לקדי אחר
ואלי. לאחרון. מקדמאי ואילך לאחרון קריכן ליה ולאחרון לקדי. תכיכא מיד לקדי
לאחרון והכי קדי ליה קשה לאחרון כגון דלא תתקן למהוי לאחרון ולא יתוב כמלקדמין.
תלית אלא לוקי הכי. וכן בכל זמכין מקדמאי ואילך הכי לקדי לאחרון והכי לאחרון
לאחרי לאחרון דלעלמא לתתקי מיד תכויכא הא פתיחו דפומא לאהדרא כמלקדמין
והסוא ככויכא לאתתר. מכלן מבית שכי דכתיב נדול יהיה כבוד הבית הזה לאחרון
מן הראשון. דהא מקדמאי ואילך לאחרון לקדי דהא לא יהא פתיחו דפומא דאסל
בכוכא ונפול ויתהדר כמלקדמין. לוקי הכי דלא לאחרון קריכן ליה וכגין כך כתי לא
יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה. לא יוכלון יקחכה מבעי ליה. מאי לא
יוכל. אלא כיון דהאי אתתא אתתדבקת בלאחר ונאתת לאסתעבדא כדרנא אתתא
לא בעי קשה דליהו יתוב מדרנא דילה למיסב לוכא ולאתדבקא בהסוא דרנא
דלאו דילה. ואת חזי לי דהאי אתתא לא לאתנסיבת לאפוקי תזכה כל נוכרין דעלמא
לי בעי בעלה ראשון לנכה. לכל מי לאתדבק בפסולין לאחר דא האי לא יוכל לשוב
לדרנא קדמאה דהוה בקדמיתא לנכה. לא יוכל ודאי לאתבא להסוא דרנא לעלמין
לאחרי אשר הטמאה. תכיכן דהטמאה כלביה. מי הכי לפילו אתרחק ותזכה כלא
כסולין. אלא כיון דלאתדבקת לאחר הא קבילת עלה סולקא דהסוא פסדא ובעלה

קדמאה דליכו בסטרא אחרא טבא לא יהא כיה חולקא לעלמין ולא יפוק כלל
לסהדו לתר׳ הא לא אלמא סהדי האחרנין דו כי יומת סהדי האחרנין לקדמאי אמור
לכל לצלר כבי כמו תצתרי דילמא תצבא לתרא כמלקדמין ואחרנין יקום דיודוג
כהדא׳ מאן דאית ליה כמין מלתתי׳ קדמיתא ואעיל סאי לגו כיתיה סהוא יומא
לתדבק באחרא דמתהפכא כגוא תרין סטרין חד דסא תרין דאת לון לכר
וסצתא ליהו תליתאי׳ ותו מלכא דאתעבד כיה לאר היך ויתי ליהו למיכב כיה
רוח׳ דילוי ויתתף כסל׳ ויתדבק כה׳ לאו דליהו אמור לכלודאי סתוף כיסא ליהו
לביתיה ולאתבא לגרמיה כדאמרן׳ רבי ליטסם לים כפר תוכו סוס חוץ ומתלגן על
לתתא דל כר תמי מאן דאזדוג כהדא והוא אמר ותסחק ליום לאחרון כתיב מאן
דתתדבקת כיה כלים לאחרון חוכא ליהו לכתר׳ הסתא לית לסהדרא ולעוכא על
לתר חד רב ושלים דהוא כשלמא ונזעא וסרסא דקסוט׳ ולהיו עוכד לכי יאי רלכי
דוד׳ דסא ליהתמר דלאחרוהוא היך כפק סרסא דקסוט מגו לתר דא׳ לעל עוכד
לתתקן כתקוכא עלים ולסדר סרסא דלילכא דקל לתתפך על תקוכים ולסתלק
כיה ולתתקן כדקל יאות׳ ובגד לקרי עוכד מה דלא זכו הכי שאר כבי עלמא
לתתא כלא ולעדר שקרא וסרסא דלילכא וכפק מעכבין מרירן ולסדר ולתתקן כנופא
דלילכא׳ לתתא כרוס ולחסנין ליה ויתקין ליה ולתתחזי כעכפוי דלילכא לאר עלים
וחב לילב כלילב ולסתכבו דל כל׳ כיון דלתת דוד לעכא לילכין מסתכבן ומתלחדן
דל כדא כדין ירית שלטנו כלרעא ועוכד גריס דל׳ ככה סהוא סכא ולא׳ לי סכא
סכא ולא לסיכא לך דשלמת כיומא רכא סצתא לכת סוא גו סהוא רכרכין לתתקן
לסלקך׳ סכא סכא לכת גרמת דל דלילכא הויא סתיקן כקדמיתא סוא יאות לך
לכל סצתא לי וכולת ולית מאן דלחיב כיך לא לכת כלאוך׳ קום סכא ולסתלק
כסליקו עוכד דל לתתקן וכפק מגו חקל כיסא דגזכין כיסין לת׳ גזי כרים ולתקין
ולעדר לילכא׳ ועוכד דל רזא דרזין ולא ידעכא לי לא לימא׳ לימא מילך׳ סכא
סכא ולהי לימא כדא וידעתן כל סאר כבי גלגולא׳ עוכד לילכא לתקין כל לתתא
דוד מלכא כלילכא תתלם לסוקכא לצתלר ולסטריך לקכלא חיין מלחרא׳ ומסלי
סהי דלתתקן ולתקין כלא סבי סאר כבי עלמא דלתיין כגלגולא דלא יכלין לתתקכא
סבי עלאכו ככל סטרין לתסכך כגלגולא׳ כעז סבי סוס׳ עוכד סבי סוס׳ וככלא
כפק לילכא מסטרא דרע ולתדבק לכתר כסטרא דטוב׳ כקדמיתא ויסי ער כפר
יסודא רע׳ לוכן לוץ סבי׳ מחלון לוץ סבי ולא כ״ש׳ לכל כסבי לתעכל רע וכפק טוב
לכתר כפק סטוף דכתיב כיה וטוב רלוי עמו׳ סכא קיומא לילכא תתלם על
תקוכים ומלך שלים עלגוים כשורותא דכלא מעקרא ויסודא לאחרא עלאה לסתרגם
דרגין רלוכן ממעון לוי׳ יסודא סה כתיב כיה כפעם לודא לת יו׳ וכתיב ותעמוד
מלדת׳ ובספרא דחנוך ותעמוד מלדת היינו דבי עקרה לא ולדה בנין דכד לתילוד
ולסדא כפקת נוקבא מתדבקא כדכורא ולא הות על תקופסא לכפין כלכפין ולא
כאשרת לילדה׳ כיון דכסר לה קסם ולתקין לה כדין לתכשרת לתתעברת ולילדה׳
ובספרא דחנוך ותעמוד מלדת לאו על לגלם לתתשא על ברחל לתתשא סהוא דמכבס

על כרחיך הא דאתרצת ביהודה. יהודה ותעמוד מלרת דמך לך לתקבת בקדמות
דיוקא דלעילא הוא כמו ראובן הוא דכתיב ויאמר אלהים יהי אור. משום שמא
בשעה שיגיע לדבקה בהדים שם עון. לו מכורה לכלה לאתחברא מתרין סטרין
יהודה מוקמה בהדי דכורא מתדבקא ויהו לה לכורא דם דא מוקמה דשות בהדים
דם לחמי דא בפדיון הלא ר׳ לאתדבקו דרע בהדם ויהי הלת מסכנא ואתטריך
לאתבא בגלגולה לאתעשרא ולמתכלי בעפרא ולבתר לזמחא בסטר דטוב
ולנפקא מחסכנו לעתידי וכדין ה׳. ועל דא ויהו דם. פוק סכה פוק מנו תסומי לה
תדחל כמה לרכין זמיכין לך בשעת דתשוטט ומא כנין למיחא כסו: ככה כמלקמין
ואמר מארי דעלמא דיומין מסריין עלוין דלחה סכה וכבי כיוקא גלי קמך דעל
יקרך לכה עביד ולה עבידנא על יקר דילי דהה כקדמיתא הוא לי לאסתמר הלה לישעל
כימא רכה ודשתא כיון דלכה כיה לית לי לסטטא ככל סטרין ולנפקא מכיה. יהוד
אתה יודיך דהיינו דאמרין כרוך אתה יהיו כרוך ואיהו אתה לכללהו כמו לה אמר
יעקב אתה הלה לאתי דאתטריך דא ליהו אתה. אמת דא יודוך אחיך אתה אמר כנין
לך על אמת דא ודאי אתה יודוך אחיך אתה על אמת דא לאסתלקא ואתכפיא סט אחר כנין
דכד לאתקרי הא כפקת סטרא אחרא כהדם. כיון דאמרי אתה אלטטו ורכבכו
לית לה וסטרא אחרא לאתכפיא ולא לאתזוזא תמן. ודאי כאמת דא לאתרמיס
ואתבריר מסטרא אחרא ודא לאסתלקא ואלטטו דילה ואתבירו וכיה לסטרא אחרא
כיון דיודוך אחיך של אמת דא אתה כדין ידך כערף אויביך מיד אתכפיין לגבך
ואמת דא נריס. ודעכא אכרייך ודעכא דהה אתה אמת דא לאתן לאמרין לאתר
אחרא עלאה דכתיב אתה כהן לעולם כיומיכא עלאה אפיד איהו דהה ביון דר׳ שמעון
יודעין ליה עלאין ותתאין וזכה לכלא כל מה דאיהו אמר הכי איהו ואפיר. אבל כל
אתהון מטאן לגבייהו אמרו ליה ואלכרו ליה ומא דאתלגא כל זרעא פולין לאמצעין ואתרין
נוטפין דהה סכה לאתקשר הוא דכרכ׳ כיומיכא כלא פרודא כלל וכבב אתה כהן לעולם
סכה לאתקשר הוא כיומיכא כדקא יאות. ועל דא אמר קרא יהודה אתה נסחי אתה
יודוך אחיך ולא כתיב יהודה יודוך אחיך ולא יתיר אלא על אמת דא אתה. אתה אתה
דא לאטריך לאמת דא ולא לאחרא יהודה לכה קדמאה ואכה תניינא ולא הוא כיום
תלופה לעלמין. וכגב פרץ לאתקלף כיה בתיקוני מה דלא הוא סכי לכל כבי עלמא
בכוייב דוד מארי מסכנו מפרץ ולא מכעז דהוא כיה אמיץ. אכרייך לי תצבחון לאו
מלין כסתימו קא אמיב ואגב לסתימין אינון מלין וגב רוח אמת דא לאקרי אתה.
קם על כוריים זמכה קדמאי ואמת תכייב ולא לאתבי לעלם. וכבוי דיהוד וזרעו דילך
לודן ואמרי כי אתה אכיבו מה דלית הכי לאת כבי גלגולא לעלמין. את כבי גלגולא
תרין אכהן תרין אמהן לית לן לכבויב ורזין לית בעמקי ומא דרוש ובלבא דתהומי
ליכון מלן ויכיל לאפקא לן. קום סכה לאתבבר ולאתקף כתוקפך לאכיך מרגלן מגו
תהומי. בעו לאתחזי דהוא כיה אכוי כל מלילי לעובד דהה עובד כאמונה הוא לאי
הכי אכהן הוא בעו הוא אכה קדמאה דלא עבד אמונה. ואי תימא ליהו הוא ודאי
כל לאתער לעובדא דא כיה הוא מלן דהוא תקיף כאריה וכליהא כיה הוא כגין דלא

לסוי מכוון כיס כדוד ותתדר מלס לעקרין קלמלס כנין דיסס כלס מלכס מדס
ופלגלס מדס וכלס מד ולס סוס מכוון כנגנולס דורעס דדוד ועל דס לתס מריסס
ועד סופס כלס מכוון כלל. סמתס כפקת סכס מעתקי לכס דומס . יסודס לתס
ודלי מריסס ועד סופס ולס תתחזי לכל מאר כנין מלס ליס כלתודוי לתתקרי לתס
זכלס מולקיס דדוד דסכי תתכריר ותסתלק מזאר עקרין דכבי כמס כתרע . יודך
לחוך יודך כל כבי עלמ מכשי ליס מס לחוך . מלס תרס כל כבי עלמ לס מתיכמין
לגנגולס שלס מסטרס לחתין ותתס כגרמך תולמכת ליכומ) וסכס כלסו לחוך יודך
דלס יסתלסל מכוייסו ולס מאד מכוייסו סלסולס דמלכו שלס לתס כלחודך . לתס מריסס
ועד סופס . לתס עבדת ומוך כפקס כל סלסולס נגזרס (סס דיוקיס נוסף) דתריס
בליך כבי תריס דלס תתעברי לזכויס דלחוך דלס תתחלפו לטלס ולס לסור ולס לגדי
ולס לזוס דיוקיס לסרס מלס תריס מאדי למכבי ותריס סיוס כסיוכס כל סלסולך כבי
תריס כיסיו דשלס לת גנגולס מסט דלחוך יתחלפון כל דיוקיון ויתסרכון שין כשון
ועל דס יודך לסוך דלס סוס מד מכהן כגנגולס דסלסולס דכבך ידך זקיף דלס סוס
כך ערכוכיס לסרס מכוייסו וסייכו מטרס כבי עליית דלס סוס טרס לתתרס על פתוכך
כרע כמיתת עד . רבן כמיתת תוכן . לכתר לתנכר כחדי לתקמס לפרץ וכלכיס
לקמס לזרס . מי וקומו דכתיב ולס יסף עוד לדעתס . ותרגולס פסס . מי יקומו
מלן סוס דיומס לסורס לתתך דל . מלן סוס דיומס סוחיל ונסלניות תרחסס לס
לכטריכ"ך יתיר . וכמס דל כיון דלסלניות תרחסס לס לכטריכ"ך יתיר ותסזוזית
לסתפרסס מיכס . לכל מי וקומו ודלי מתתן ולסלס לוסי דיוליס דסס כפיק מלן
דמכשכס כמעשס רוס סתיות סכס לסוס דכר כס למלי לו יסודס דס וס לכוי למלי
שלס סמו דמכשכס כמעשס חתי דמלן דסוס כשיר ליס מקטרב ליס קטרוגין ככל סטרין
כני לסתקל . ביון דכפיק זמין לסחר סוס רוס לחר ונתיין לסעלס כמלקדמין עד
ולתפטס כחולין ולכתר תריס וסיוס כלכוס . כל מאר כבי עלמ לסו סכי ועל דל יסוד
כדקדמרן . רלוכן מסמען לוי סל תלת כדקדמרן . יסוד לתחבר כסדויסו וכלס כדק
ולות . ישמכר זכולן תרין ירכין . לתר דיוקי בכיולי קמוט . וכסל ימיכ כתיב ומכני
ישמכר וודלי כיכ לעתיס . וכתיב מתת זכולן בנחלתך וכשורל רכבכל כתי וזכולן
לחוך ימיס ישכן וסוס לחוך לכית מלי טעמל כנין דוורכתו על נילו . סיטורל דיוך
דוידיס עד נידון . כבימין לסתלר לשולל כין ירכין . דסל יוסף סוס דיוקיס כלרעל
ולסתתמס כעלמל דל ועיתיס לסתתמ מסס . ויקס מזס לת עצמו יוסף עמו כבימין
לסתלק לשולל . כבימין דדיוקי דעלמל מכרכין לתתל . לן ונפתלי גד ולסר כירכל
מעלל . לן עד פרקל דרגלל נפתלי . פרקל דרגלל נפתלי . וכבל נפתלי חולס סלוחס קל
ועוכל כשמן רגלו וכתיב כרזל ונחוש יגור עקב עד פרקל דעקב . לסר פרקל דעקב ומוכ
עלמן דיוקיס דלשולל וכנין דסוו כרוין מתס כסלי עלמל לתקבת כסו סכיוסתל
כלנן

כחלין תריסר פרקין תריסר מתיחין לתמתחו מיסרחל ממש דכתיב כל חלם סכטי
יסרחל סכוס עסר מתיחין דיסרחל חלם חקרון לתמתחח סמח דמי למסוי ככויכח
כדקח יחות למסוי יסרחל ככללח דסמח דחלדים חלם חיסו יסר׳ ככלל מ׳ כרח חלם
חכר חלם כהדיס והוס ככויכח על תקוכים סמח חדח ממש הוח דחמר ליס ליעקב
סהוח ממכח לעסו דכתיב כי סרית עס חלדים ועס חפסוס ותוכל. לעילח כתקוכח
קדמחח ככויכח קדמחח כל חלם ודחי ככויכח קדמחח חיסו ועל דח לית עליחו
ליסרחל לעלם ולעלמי עלמין. ואי חלמלח וסתכיחו סמח דח לח הוי דכתיב והכריתו
לח סמכו מן הארץ ומה תעסה לעמך הגדול. סמח גדול דח ככויכח קדמחח. סמח
קדמחח חלדים. וסחתח דיסרחל לחכן כגלותח כך יכול כל ככויכח כפל. ולזמכח
לחתי כך יפרוק קלם לככוי מגלותח יתחבר מ׳ וחלם דסוס כהו פרודח כגלותח
יתחברון כחדח וסמח דחלדים יהח חלוס על תקוכים ועלמח יתכסס הקד מי חלם
כעב תעופכה וכויכים חל חרכותיכם. וכגין דחיסו סמח חדח לח כתיב מי וחלם
חלם מי חלם סמח חדח כלח פרודח. דסחתח כגלותח לחתלק מי לעילח כך וכול
לומח מעל כגין וכגין כפלו וסמח דסוס חלוס דסוס סמח עלחה רכרכח קדמ׳ כפל.
ועוד לכן מכלן ומקדמן ככתי ככסויות על סמח דח דיתכבי כמה דסוס ולמרי יתגדל
ויתקדם סמיס רכח. לומן וסח סמיס רכח מכרך. מלן סמיס הפוח רכח הסו קדמ׳
דכלח כגין דלית ליס ככויכח חלם כחדן. מ׳ לח יתכבי לעולם חלם כחלם. ועל דח
כסהוח זמכח מ׳ חלם כעב תעופכה ויחמון כל עלמח דסח סמח עלחה לחתקן על
תקוכים. ודחי סמיס רכח דח לחתקן ולחתכבי על תקוכים הח יסרחל חליטין על כלח
וכל סחר סמכן חהדרון על תקוכיהו ויסרחל חלטון על כלח דסח כלהו תליין כסמיס
רכח קדמ׳ לכל ככויכין. רזח לח כל כרח עלמין קדמחח לכל ככויכין סמח דח לחתכבי
דכתיב עלו מרום עיכיכם ורחו מי ברח חלם ברח סמיס על תקוכים וכל ברח חלם
ברח סמיס ככל חלין דיתחזון ליס למסוי סמיס על תקוכים כדקח ולות דכתיב
סמוכיו כמספר נכחם. מחי כמספר חלם ברח חד דכניר מסייפי עלמח עד סייפי
עלמח לית ליס לקלס והוח חולכ׳ רכח ותקיף ריסים מטי לכית סמיח וסופיה מתחין
מרעוי ואתרעין כעפר קדיסח ומספר סמיס ותליח כסמיס עלחין וחמס רקיעין
תלין מכיח עד סחי מספר וכלהו כטלין סמח דח כניכים דכתיב כסמיס מספריס
כגין סחי מספר כלסו סמיס רוחין סמח דח כניכים ועל דח המוכיח כמספר נכחם
דחלמלח מספר דח לח ומתכחכן חיילין ותולדין לעלמין. ועל דח כתיב מי מכח עפר
ויעקב ומספר חתרכע יסרחל תרין חיכון דמכו שחכח ועחלו כחוזכחח על ידיהו
כגין דלח טלטח כהו עיכח כיסח. מי מכח עפר יעקב הח חד דעכד חסכחח. ומספר
חתרכע יסרחל הח מוכח לחרח ועל תרין חלין לח טלטח כהו עיכח כיסח דסח מי
מכח עפר יעקב חלין חיכון חכגין קדיסין חכגין חפולמין דמכחון כפקי מיין לעלמח
ועד כתיב והיה זרעך כעפר הארץ. מה הכוח עפר עלמח מתכרך כניכים.
לוף סכי והתברכו כזרעך כל גויי הארץ. כעפר הארץ ממש. ומספר דחיסו מוכח
תכויכח מכח לרכע כל חיכון מוקכין מרגלן עלחין דמטח דסכיב עליס יסרחל ומתמן

ולהלאה לית מוכח לכלה כנין דלית טוב עין הדא הוא דכתיב מוכח מספר לכבי
מלן הוא מוכח לכבכים מספר מוכח מספר לכבכים על ידוי עברין כלהו כחוסבכה
ולומכה דלתתי עוד תעבורכם הנלן על ידי מוכח ולא ידעינן מלן הוא · הלא כנין
דכהסנץ זמכה יהא כלא כיסודא כלא פרודא כלא ליהוי וכלא לישוי מוכח חד ·
קום סכלא לתנבר כחילך ושט ומא · פתח ואמר מי מכס עפר ועקב ומספר לת
רבע ישראל כשעתא דיתער קדשא בריך הוא לאחיוא מיתוא סני דלהדרו כגלגולא
תרין נופין כרוחא חדא תרין לכהן תרין לאסון כמה גלגולין מתגלגלן על ידא דא
לף עלנב דלתמר וסכי הוא · לכל מי מכס עפר ועקב ולישו יתקין כלא ולא יתלכוד
כלום וכלא יקום ושא לתמר ורכים מיסני לדמת עפר יקיצו · לדמת עפר הכי
כמה דלתמר כספרא דיחמוך · כך תכריוא לסתכלו כאילין לתנון דטכין כאוירא
כיום ולילון לנ"ך פמלר היינו ושכח לכי לת סמתים שכבר מתו · לדמת עפר לילון
לתנון וקלא לתעבר ולודע וסכי לאמר כככוכיא תמוכא שר עפר קדמאה לדמת
תמוכא דלתקן עקר קדמאה פסולת לגבים · לדמת עפר כלהו יקיצו · הלא
דלתקנו לאיי עולם · מלן עולם דא עולם ללתתא דהא לא זכו לאהוי בעולם לעולא
ולא לא זכו לאחרפות ולדראון עולם · אלא לאחרפות הלא כנין דסטרא אחרא
ותעבר מעלמא · וקדשא בריך הוא הלין דהוו מכביעו דסטרא יפלר לון
לתוהא כהון כל ככי עלמא · כל דא מלן גרים הסוא דלא כעי לאפשא בעלמא ולא
כעי לקיימא כרית קדישא על דא גרים כל אם דגרים וכל סני גלגולין דקא אמיכא
עד הכא · עד כאן סכא · פתיק רבעא חדא ואכרויא הוו תוהין ולא הוו ידעין לי
הוא ואמא לאיהים לילא לי לקיימי תמן לי לא קיימו · פתח הסוא סכא ואמר ·

כי תקכם עכד עכרי שם שכים ישבר וכשביעית וגו' · קרא דא לוכא על כל אם
דלתמר כל דכורא קלים כדיוקנא דעלמא דלכור וכל נוקבא קלים כדיוקנ
דעלמא דנוקבא · כעוד דלהוו עכדא דקדש לתדבק כהו כאילין שם שכים דקדמאי
לעקר נרמיס מפולחניס יעקר ליס קדש מאילין שם שכים דעלמ דלכורא ולתתסר
לכר כם דלהוו מסית סטרין יפלא ליס סית סכין ויתעקר מסית סכין דקדמאיות
דלעילא לכתר כאית מתמן ולתתסר כעלמא דנוקבא · הה לא כעא לקיימא כשלמא
דלכורא כאית וקיימא כנוקבא · לתלת נוקבא דלהוי סכיעית וכטלא ליס הא מכאן
ולהלאה מעלמא דנוקבא להוו לא כעא לקיימ כם וכפרוקא דילס כאית לתת ולתדבק
לתתא ולתלחיד כסטרא לאחרא מכאן ולהלאה לתעקר מעלמא דלכורא ומעלמא
דנוקבא הא לתלחד בהאין עכדיס דלהוון מסטרא לאחרא · הסתא כיון דלכי הוא
לנטריך פגם ולמעכד כיס רשוי דפגם דלא כל פגם דסטרא לאחרא להוו
ומיוכל ולהלאה לתסדר לגלגולא ותב לעלמא כמלקדמין ולתדבק כסכוא עלמא
דנוקבא ולא ויתיר · זכה עכיד תולדין כעלמא וכלהו רזא דכתיב כתולות לתריס
רשותיס מוכאות לך · וזכאה לילו כל לתתקן חכי לכך · ואי לא זכה לפולנ
כגלגולא דיוכלא הא לילו כלהו הוא · לתסדר ולא לסלוקו ויהו לתתכחא כעלמא
ולמעכד תולדין מה כתיב לסכבנו יכא כנבו ונא לי ויחידאי · ושאל כסכוא עלמא כלא

תולדין ולא כעת להשתדלות כהאי וכפק מהאי עלמא ויחידאי כלא זרעא לזיל
כלכבא בקופסת׳ עד דהוה לתר דטברא תקיפא ועלל תמן ומיד כסב רוחא דהיהוה
יחידאי דקא לסתכיק מנוקביה ולזיל ויחידאי כחוזא דלא לתתכר בהדרא בסיב
כיה ומיד כפק מגו הסוה לתר דטברא תקיפא הוא כלחודוי ולזיל ומסטטא כעלמא
עד דקא לסתכא פרוקא לתתכא נסיונו לה כנפו וכא כנפו ולא הוי דלא כעא
לתתכסכא למהוי ליה תולדין. אלא לה כעל לסה הוא דקא לתגסיב ולסתדל
כתתיה ולא יכילהוה לה לתתרך כהוה לחר׳ לה ייעול ויחידאי ולא כפיק יחידאי
אלא לה כעל לסה הוא קדסא בריך הוא לה מקפח לגר בריין לף על גב דלא זכו
ככני מה כתיב ונחלה לסתו עמו ותרוייהו לתיין כנלגולא וזכיין לתתברי כתדא
כמלקדמין. והאי לה כסיב לתתדן דתרוכין אלא הכי דלסתדל כה בקדמיתא ולא
זכו הסתם יזכון כחדא לי יתקנון עובדין ועל דא ויפלה לסתו עמו.

אם לכניו יתן לו לסה וגו׳. לסתם לסדר קרא למלין לחרכין לסהוא
דכפיק יחידאי כלא כוקבא כלל ויפרוק ליה הסוא דוכתא דלק׳
סכיעית. ומסוא סכיעית לק׳. לכניו לכון כל הארץ חיסו. לם לא לכניו לם
עליה ולתיב ליה לסהי עלמא יחידאי כמה דהוה ויהוב ליה לתתא הסיא דמזבח
לחיתת עלוי דמעין ולתתברו כחדא. וילדה לו כנים או כנות הלסם וילדים תהיה
לכניה כמה דלתמר דסא לי תב ולתקין הסוא לתר דפנים כחיוי לתקבל קמי
מלכא קדישא כטיל ליה ולתקין ליה על תקומי לכתר ודא הק׳ כעל תשובה דסא
ורית מוכיח דסא׳ לתר סהוא לכניך וכפיק ולתקין נרמיה ממה דהוה כקדמית׳.
כגון דלתתקן ותב כתיובתא הא סליק על תקוניה דלית מלה כעלמא ולית מפתחא
כעלמא דלא תבר הסוא דתב כתיובתא. מאי וכא כנפו הא לתמר אפילו תו רוחא
לית ביה וכא כנפו כמה דלת לחמר על נפי מרומי קרת מה להסם עלויה וסליקו
לוף הבא עלויה וסליקו ר׳ לתר דמתריהן דתיובתא סלקין לפילו נדיקים נמורים
לא יכלין למיקם תמן. וכבר כיון דתב כתיובתא קדסא כריך הוא מקבל ליה ודלי
מוך. תניכן לית מלה כעלמא דקיימא קמי תשובה ולכלה קדסא כריך הוא סוא
מקבל ודלי. ואי תב כתיובתא הא לזדמן לקכליה לרח חיים ולף על גב דפנים
מה דפנים כלא לתקן וכלא לתקדר על תקוניה הא לפילו על מה דלית לומלה
קמי קב״ה לחל כבחות קרי ביה ינץ ומי יפר לא תיהי רוח סתומה. ותו כל קב״ה
לומי לומלה לא לומי אלא לה יעביד תיובתא דהה לית כתגמא דקיימא קמי
תיובתא ועל כלא מכפר קב״ה כל שבדין תיובתא סלומתא קב״ה מקבל דכתיב מי אלי
כאל וי לם יהיה ככוהו וגו׳ וכתיב כתבו הלים סזה עדירי וגו׳ וכתר דיקב כתיובת׳
כתיב וכבי ככוהו לסיר כבו וגו׳ מכלן דתשובה מתבר כמה נזדין ודיכין וכמה
מלגלגין דפרזלא ולית מלן דקיימא קמי דתיובתא ועל כתיב ונחלו ורחו כפברי
הלכמים הפוסעים כי. לסר פסעוכי לא כתיב אלא הפוסעים כי דלא כעלן לתתכא
לכתיב וכבי ככוהו לסיר כבו וגו׳ מכלן דתשובה מתבר כמה נזדין ודיכין וכמה
מלגלגין דפרזלא ולית מלן דקיימא קמי דתיובתא ועל כתיב ונחלו ורחו כפברי
הלכמים הפוסעים כי. לסר פסעוכי לא כתיב אלא הפוסעים כי דלא כעלן לתתכא
דפסע כיה ופנים כתתרא דלא לנטריך ותב לקמיה מקבל ליה וחם עליה דהה קב״ה

מלך עליהם רחמין ואתמלי רחמי׳ על כל עובדוי כלה ורחמוי על כל מעשוי לפולו על
בעירי ופופי מטון רחמוי. לי עלייהו מטמ רחמוי כל סכן על נכי כמה דידעין
ואסתמודעין למהריהון דרחמוי מטמ עלייהו ומרחן עלייהו וכ״ד לימר דוד רחמיך
רבו ו׳ כמשפטיך חייני. לי על חייכין מטמ רחמוי כ״ם על זכאין. שלח מזן כתי אסוות׳
לזכון מהרי כחיכין. ומזן לזבון מהרי כחכין חלין לכון חייכין לזכון כעלן לסוותא
ורחמי דקב״ה עלייהו דלא יהון סכיקין מכי׳ ואיהו דלא יסתלק מכייהו ויתכון
לקבליה כד מקרב קב״ה כימיכא מקרב וכד דמי כממחלף דמי. וכסעת׳ דדמי ומוכיח
מקרב מסט׳ דמי ומסט׳ לא מקרב וקב״ה לא סביק רחמוי מכייהו. תפ״ מס כתיב
וילך סוכב כדרך לכו וכתי׳ בתריה דרכיו רליתי וארפאהו ואנחהו ואשלם נחומים לו
ולאבליו. וילך סוכב לשון לחייכין עכדין כל מס דעכדין כזדון לחזלין כארחא
דלכייהגוחרין עכדין כסו ההרוס ולא כעלן לטייה גון כסעתא דתכין כתיובתא
ונטלין ארחא טכא דתיובת׳ מס אסוות׳ זמיב׳ לקבליה. כסתא חית לאסתכלא לי על
חייא לא׳ קרא לו על חייתי לימר קרא. דמס ריפא דקרא גלו לחיהון סיפא ואיפא לאו
לחיהון ריפא. ריפא דקרא לאחזי על חייא ואופיה לאחזי על מתיי׳. שלח קרא לא׳ כעוד
דבר כם לחיהון כחייו והכי הוא וילך סוכב כדרך לכו כגון דיצר הרע דכיה תקיף
ואתקף כיה ונ״ד לזזל סוכב ולא כעי לאתכא כתיובתא. קב״ה אמי ארחוי דקא לזזלין
כבים כלא תועלתא לימר קב״ה לכא אנטריכנא לאתקפא כידיה ה״ד דרכיו רליתי
וארפאהו דקא לזזלין כאסוכא לכא כעי למיכא לים לסוותא. ואנחהו קב״ה לחיהון
לעיל בלבים ארחוי דתיובת׳ ואסוות׳ לכמתיה. ואנחסו. מלי ואנחסו כלא לך כאם
לת העם לכסיב ליה קב״ה כארח מיסר כמלן דלאתקיף כידא דלארח ואפקיה מנו
חסוכ׳ ואשלם נחומי׳ לו ולאבליו לה לאתחזי לחיהון. לן ודלי מיתא לחיהון וקיימ׳
כחיין דסולל ולחיהון רעא מיתא לק׳. מסו ואשלם נחומי׳ לו ולאבליו. אלא קב״ה עביד
טיבו עם נכי כמשכיון דעלל מ״ב סכין ולהלאה פקיד עמיה תרין מלאכין כטורין
דכטרי ליה חד מימוכיה והד מסמשיה כד לזזל בר נש כארח מיסר לחיהון כדלן כיה
ואתקיפו עמיה כחדוה. מכרזן קמיה ואמרי׳ הכו יקר לדיוקנא דמלכא. וכד לזזל
כארח עקימו לחיהון מתאכלן עליה ומתעכרן מכיה. כיון דאתקיף כיה קב״ה ואכסיב
ליה כארח מיסר כדין כתיב ואשלם נחומי׳ לו ולאבליו. ואשלם נחומים לו כקדמיתא
דלחיהון אתכתם על מה דעכד כקדמית׳ ועל מה דעכד כסתא ואכ כתיובת׳ וכתר כן
ולאבליו לחיהון מלאכין דהוו מתאכלן עליה כד לתעכרו מכיה. וכסתא דלתהדרו
כהדיה הא ודלי נחומים לכל כסרין וכסתא לחיהון חי ודלי. חי בכל כסרין לחיה
כחיולא דמוי. וכיון דלחיה כחיולא דמוי כדין קק׳ וקדמאי אמרו בעל תשוכה דסל בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה
לוק סכי קק׳ ולחיהון בעל תשוב׳ קק׳ וקדמאי אמרו בעל תשוב׳ ממש. ועד לפי כדיקים
נמורים לוכם יכולים לעמוד בו. דוד מלכא אמר לך לכדך חטאתי והרע בעיניך
עשיתי וגו׳ לך לכדך. מאי לך לכדך אלא כגון דאית חוכין דחטי לקב״ה כלחודוי
כלא לבר נש לחבריה. דוד מלכא אמר לקב״ה כלחודוי ולא לבני כשר. ולי תימא דלא

יד ב 14 3 כקרכי

בקבלה הכי הוא · תלת תרין מלין סכלא · חד לאמר יהוקל כריש דמוכא רכא הסוף
דקדקני

דקמקמזי סלקין לרום עכנין . לומלה דדוד מלכא כד הוה כעי לאומלה לפיק
הרכא דילוה דתמן הוה מקיק שמא בגיפא ותמן לומי . וכך עבד לשמעי דכתיב
ואסבא לו כיי לאמר לם למיתך כחרב . כמאי הוה לומלה דא כחרב כחרב לומי
ואמלם לאחרא דן סלמה כקללה אתא לנבי מבא כמלין הא מלין לגביה וכמה סמפורש
קטליה ולא כחרב וכגין דא עבד סלמה הכי . בזמנא לית לאסתכלא כיון דלומי
ליה דוד לאמאי קטליה דאתחזי דהא לומלה דא כעלילה הוה דהא לבא ופיתא לא
סוה כחדא . אלא ולאאי דוד לא קטליה . והא ידיעא כל שייפין דנופא מקבלין כלא
ולבא לא מקבלא לפילו כחוטא דכיתא דשערא . דוד מלכא לבא הוה וקבול מה
דאתחזי ליה לקבלא וכגין כך וידעת לת לשר תעשה לו כתיב . ותו דהא לולבא
גריס למהוי נטיר ונוקם כחויא דכתיב כי לא תחפון זבח ואתנם עולה לא תרצה .
זבחי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכא אלהים לא תבזה . כי לא תחפון זבח . וכי
לא כעי קב"ה דיקרבון קמיה קרבנא והא ליהוו לאתקון לגבי חויבוה קרבנא דיקרבון
ויתכפר להו חוביהו . אלא דוד לקמי דאלהים אמר וקרבנא לא קריבן לשמא
דאלהים אלא לשמא דיוד ה"א ו"א ה"א דהא לגבי דיבא קאזיל מדת סדין לא מקריבן
קרבנא דכתיב אדם כי יקריב מכם קרבן ליי . ליי ולא לשמא דאלהים . וכי תקריב
קרבן מנחה ליי . זבח תודה ליי . זבח שלמים ליי . וכגין כך כתיב דוד מלכא
לגבי אלהים אמר אטריך למכתב כי לא תחפון זבח ואתנם עולה לא תרצה דהא
לשמא דא לא מקריבן אלא רוח נשברה דכתיב זבחי אלהים רוח נשברה . אתמן
דיבא קאזיל מדת סדין לא מקריבן אלא רוח נשברה וסיוע עציבו מסתייע לאלמא כיפא ולא אלמא דיבא עלוי דהא זבח
קרבנא דאלהים עציבו ותכירו דלבא וכגין כך מאן דאלם אלמא כיפא עציבו
אטריך לאחזאה דהא כמדת אלהים קיימא . וזבח דמדת דיבא עציבו אטריך
רוח נשברה וסיוע עציבו מסתייע לאלמא כיפא ולא אלמא דיבא עלוי דהא זבח
דאתחזי למדת דיבא לקריב קמיה . לב נשבר ונדכא אלהים לא תבזה . מאי לא
תבזה מכלל דאיבא לב דאיהו בוזה . אין . היינו לב דאיהו נאים לב בנפות רוחא
דיינו לב דאיהו בוזה אחוב אחכל לב נשבר ונדכא אלהים לא תבזה . הטיבה כרצונך את ציון
תבנה חומות ירושלם . מאי הטיבה אתחזי דהא טיבו אית בם ואמתא הטיבה על
הוה טיבו . ודאי הכי הוא דהא מן יומא דקם לאמתל בכגין כי מקדשך לעילא
עד כען הוה הטבה דרצון לא סריית על הוה כגין ועל דא לא אסתכלו . דהא
בשעתא דרצון לעילא יתער ויטיב וידלק כהורין דהוה בגין והוה עבידתא
דאפילו מלאכין קלעילא לא ייכלון לא לאסתכלא בבי מקדשא ולאו כהוה בגין
וכדין כי מקדשך עוכדא לאסתכלא . תבנה חומות ירושלם וכי מן יומא דאסתכל
בבגין כי מקדשך עד כען לא בנה לון —— חו לי חומות ירושלם עד כען לא בנה כי
מקדש עלמין . שלא קב"ה כל עובדוי לאו כעובדי בני נשא . בני נשא כל בנו כי מקדש
לאתבא בקדמיתא עבדו סורי קרתא ולבסוף עבדו כי מקדשא . סורי קרתא בקדמיתא
בגין לאגנא עלייהו ולבתר בניינא דבתיהון . קב"ה לאו הכי הוא כי כי מקדש בקדמיתא
לא כעי קב"ה דיקרבון קמיה קרבנא והא ליהוו לאתקון לגבי חויבוה קרבנא דיקרבון
ויתכפר להו חוביהו . אלא דוד לקמי דאלהים אמר וקרבנא לא קריבן לשמא
דאלהים אלא לשמא דיוד ה"א ו"א ה"א דהא לגבי דיבא קאזיל מדת סדין לא מקריבן
קרבנא דכתיב אדם כי יקריב מכם קרבן ליי . ליי ולא לשמא דאלהים . וכי תקריב
קרבן מנחה ליי . זבח תודה ליי . זבח שלמים ליי . וכגין כך כתיב דוד מלכא
לגבי אלהים אמר אטריך למכתב כי לא תחפון זבח ואתנם עולה לא תרצה דהא
לשמא דא לא מקריבן אלא רוח נשברה דכתיב זבחי אלהים רוח נשברה . אתמן
דיבא קאזיל מדת סדין לא מקריבן אלא רוח נשברה וסיוע עציבו מסתייע לאלמא כיפא ולא אלמא דיבא עלוי דהא זבח
קרבנא דאלהים עציבו ותכירו דלבא וכגין כך מאן דאלם אלמא כיפא עציבו
אטריך לאחזאה דהא כמדת אלהים קיימא . וזבח דמדת דיבא עציבו אטריך
רוח נשברה וסיוע עציבו מסתייע לאלמא כיפא ולא אלמא דיבא עלוי דהא זבח
דאתחזי למדת דיבא לקריב קמיה . לב נשבר ונדכא אלהים לא תבזה . מאי לא
תבזה מכלל דאיבא לב דאיהו בוזה . אין . היינו לב דאיהו נאים לב בנפות רוחא
דיינו לב דאיהו בוזה אחוב אחכל לב נשבר ונדכא אלהים לא תבזה . הטיבה כרצונך את ציון
תבנה חומות ירושלם . מאי הטיבה אתחזי דהא טיבו אית בם ואמתא הטיבה על
הוה טיבו . ודאי הכי הוא דהא מן יומא דקם לאמתל בכגין כי מקדשך לעילא
עד כען הוה הטבה דרצון לא סריית על הוה כגין ועל דא לא אסתכלו . דהא
בשעתא דרצון לעילא יתער ויטיב וידלק כהורין דהוה בגין והוה עבידתא
דאפילו מלאכין קלעילא לא ייכלון לא לאסתכלא בבי מקדשא ולאו כהוה בגין
וכדין כי מקדשך עוכדא לאסתכלא . תבנה חומות ירושלם וכי מן יומא דאסתכל
בבגין כי מקדשך עד כען לא בנה לון —— חו לי חומות ירושלם עד כען לא בנה כי
מקדש עלמין . שלא קב"ה כל עובדוי לאו כעובדי בני נשא . בני נשא כל בנו כי מקדש
לאתבא בקדמיתא עבדו סורי קרתא ולבסוף עבדו כי מקדשא . סורי קרתא בקדמיתא
בגין לאגנא עלייהו ולבתר בניינא דבתיהון . קב"ה לאו הכי הוא כי כי מקדש בקדמיתא

מזמן ירושלם. הכא לית רוח כל עובדין דעביד קב"ה בקדמיתא לקדיש הסוף לבר
ולבתר מוחא לגו והכא לאו הכי אית כל חיכון עובדין דעביד קב"ה ולקדיש הסוף
לבר מוחא לקדיש במחשבה ובעובדא הסוף לבר דהא כל קליפה מסטרא אחרא
הוי ומוחא מן מוחא ותעיר מסטרא אחרא לקדיש ורבי ואנגיל ובטיר לזיכה. כיון
דאתרבי זרקין ליה לבר ויכין בשבא ובדיק ילבם וזרקין להסיא קליפ' ומברכין לבדיקא
דעלמא. לכל הכא בכוליכא דבי מקדשא מסטרא כיסא יתעבר מעלמא לא לאנטריך
דהא מוחא וקליפה דילים הוי. לקדיל מוחא דכתי' הטיבה ברצונך את ציון בקדמיתא
ולבתר תבנה חומות ירושלם. הסיא מוחא לבר דליהי קליפה דילים הוא מתם.
דכתיב ולכי תהיה לה כאה ה' חומת אש סביב. הכי נמי מסטרא כיסא. ישראל לזיכון
מוחא עלאה דעלמא. וישראל סליקו במחשבה בקדמיתא. עמין עובדי לזיכון קליפה
לקדיש דכתיב ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ים. ומאין
קב"ה לקדמיתא מוחא בלא קליפה. דכתיב קדש ישראל לי' ראשית תבואתה. מוחא
קדיש לקליפה. ואע"ג דמוחא יקום בלא קליפה מאן הוא דיעציב ודא למיכל מכיס בנין
דכל חוכלוי ישמו רעב תבא עליהם כאה ה'. כהסוא ומכא לו תחפון ובכי ובקיל בנין
דהא כדין יתחבר כלא בחבורא חדא ויהא שמא שלי' ככל תקוניה וכדין קרבנא לפני
עלים לי' עלדים. דבעתא עלדים לא יתחבר לקרבנא דעלמא לא יתחבר כיס כמס
שלים יפלקון לוכדין לאתחברא תמן. לכל כהסוא ומכא כי גדול אתה ועושה נפלאו'
אתה עלדים לבדך. ואין עלדים לאחרא. וכהסוא ומכא כתיב רחו עתה כי אני הוא
הוא ואין עלדים עמדי. ורחו עתה. רחו כי אני הוא סגי מאי עתה. אלא הוא
קדם לכן יהסוא ומכא ליהוא"ל קב"ה עתה רחו מה דלא תיכלון למיחמי מקדמ' לכא
כי אני הוא תרי זמני אמאי. אלא לדייקא דלית תמן שלים אלא הוא דהא כמס ומכין
דאתמר אני ומכא חדא ולא יתיר והיה תמן מסטרא אחרא. לכל מסתא אני הוא
ואין עלדים עמדי דהא כל מסטרא לתעבר ודייקא אני אני. אני אמית ואחיה עד
מסתא מיתת הוא מסטרא אחרא מכאן ולהלאה אני אמית ואחיה מכאן לכהסוא
ומכא כל חיכון דלא טעמי טעמא דמותא תהיה לון מותא ויקיס לון מיד. אמאי.
בגין דלא יסתאר מהסוא ומכא בעלמא כלל ויהא עלמ' חדקא בעובדי ידוי דקב"ה.

ואם שור נגח וגו'. לא אמר נגח חפצי כמס דאתמר פגיס ליס פגיומו. אלא אם
כגפי יכה. מהו בגפי אתיכון כתרגומו בלחודוי. יחות הוא. לכל הא
תניא כל עלמ' לא קאי אלא עלנפא דל' לדויתן ורוח דא בס"ת לקויי' דכר ונוקב' ודכר
ונוקבא כרא לון קב"ה וכלא מה דחזלין עלמא מודעועלין ואלמלא דסרס קב"ה לכורא
וכבן ית נוקבא הוו מטטעין עלמא ו"ג לא עבדין תולדין. בגפי יכה תחות הסוא
נפא דלא עביד תולדין עלל. והוחיל וכן מצאנו יכה לתתן אתדחא ולא עלל לפרנודא
כלל ואתדחא ואטריך מסהוא עלמא בגפי יכה. בגופו יכה ודאי. תא חזי מה כתיב
ערוריים יהותן ערוריים כתיב כלל דכר ונוקבא כרוז דדכורא עלל. וברוז דנוקבא
יהותן ערוריים כתיב ודאי חיכו לאתר דקא לאתדבק כיס כהסוא עלמא דהא
קב"ה לא כעי דישתל קמיס מאן דמסרס גרמיס בהאי עלמא. תא חזי מן קרבנא דלא

הוו מקרבין קמיהם סרוסח ואפיקו ליה דלא יתקרי לקמיהם ופקיד ואמר וכאורייתכם לא
תעשו. וכן לדרי דרין לסיר לסרוסי כריח דקדם קב"ה בעלמא דהא כל סרוס לסטר
אחרא הוי. ליהוי לשתדל ונסיב לתת תולדין ולא עביד תולדין ולא כעא ואף על גב דלית
ליה לתתא לו היה לית לא כעלת ועד לסיום עלמא כלא תולדין מה כתיב הם כעל משם
הוא ולא לשנאו לפניו ודוי דמחריסון ויכלה משתו עמו ליהוי ושול בנקו דלכור ואהוי
בנוקבא. בנפו יכא בנפו יכא כמה דלתמר כלא על תקוניהם. הם לדפוי יתן לו משם
כמה דלתמ' הם לדכוי לא ליהוי לדון כל הארץ. יתן לו משם. מכלא דלאו כרשותא
דכר כם קיומא למיכב לתתא. דלא כלא פלם ומחזקו מעפט ליה בלא כמחזקי לעלות.
יתן לו משם דהא לאו כרשותיה ליהוי. ומאן ליהוי הכי דלאו דילים ולא לוקמי לגביה.
ומאן ליהוי הכיוא דהות ומיכא לאחרא ולקדיש הלי כרחמי וכטיל לה. דא לתייהיבת
כעלמא. לקדיש הלי כרחמי ולתייהיבת ליה ועביד ליכון וורע ורעא כלתתא
(פא בנפא) דלאו דילים כב"ה משם וילדים תהיה לאלהים והוא יכא בנפו. לי עביד
מכבב כמה דשתדל כריקניה לאה ולשתדל למיעבד פירין בנכתא דלאו ליהוי דילים
ובקב כריקניה. סכא סכא בעדכין (פא בעבידין) שין לא הויה כרגלך דאי לתרע כאלין
לסכיב כארעא כלא תוקב לריה לתחלם ואחלם סני דלא יכיל דאי כרגלוי לתתקף
סכא ולא תדחל. הא עכייה מסכא דשתדל כריקניה ליכא לאלוי לי בנין דורא
בנכתא לאחר דלאו דילים יהות. לי הכי קב"ה יהיב ליה הכוא נכתא למורע כיה דהא
ליהוי לא נטיל לה. דלא הא חזי כל מלין דקב"ה עביד כלהוכדיכא ליהון ולא הוי מלא
כריקניה. הלי דקב"ה יהב ליה לתתי עביד כה פירין ולהון הלי כמה כתי נלגולא
ולא למי מאן דשתדל כהלי עלמ' לאסנאה לילכ' למאן דלא כעא לאסנא' ולשתדלא
ולשתקר וקפיל טרפין לאילכא ולוזר ליכא דילים הלי דלכוי יהיב ליה לתתא בנין
למעבד ליכון הא דשתדל בקדמיתא בנין לאסנאה לילכא ולא יכיל זכיין כל כך ליה
ליה (פא דכנין ב"כ ליה ליה) דלאי הוה זכאה כדקא יאות לא הוה תב בגלגולא כלכא
בקוספתא. דהא כתיב ונתתי להם כבויתי וכמחותי יד ושם טוב מכנים ומכנות.
והשת' דלא זכה קב"ה אמי דהא דשתדל ולא יכיל הלי לדכוי יתן לו משם כמה דלתמ'.
וכיון דהם עליה קב"ה ויהב ליה כרחמי קב"ה נכי מילדים בקדמיתא וכטיל מה דגרע
הוה מכוצע וכב"ה משם וילדים תהיה לאלהים ולכתר ייתוב ויתשתדל על גרמיה
לשלומי גרשוסיה. עד הכא רוח דקדש. סכא סכא לתתרית עד כריקניה
דשתדל ולא לשנאת עלך כריקניה לת לוזל כמה דלתמ' דהא קדש רדיף לכתרך
לסתיר כל כביכא דכני עד השתא ולת חשיב דלת משטטא ימא לרשותך. ומאי ליהוי
דכתי' ואם אמר יאמ' העבד לכבתי לת לדכי לת לשתי וגו'. לי סכא סכא לאי חילא
מה תעביד חשבת דלא ליהוי מאן דרדיף לכתרך. והא הלי קדש רדיף לכתרך
וכפיק מכתר כתלא כאולא כחקלא מלכ' דלונין לכתרך תליסר דלונין דלוג לכתרך
ולדכיק לך מה תעביד סכא. השתא חית דלא תעבד כחילך דהא ניכר תקיף הוית
עד יומא. סכא סכא הוי לכיך יומא דתגלגל כל ערעא פולין והוו כמה גיברין כני

חולה לקבלך ואחת כלחודך נצחת תלים׳ נכרין תקיפין בכי חילך דכל חד מנייהו קטיל
אריוה על לך ייכול׳ לי לחיכון תליסר נוכרין כנחת בכי תליסר לליית כהו חילך שף מלין
עלאכו ח׳מ׳ח׳כתי׳ שף קב״ה תרחיק למעבד דיכה לכלה כד מטח זמנ׳ דהוי אתתך
לאסכחה כר וונס מס עבוד קטיל לדין וכטיל לס הסוח כר זונס ולייהו נפיק מהלי
עלמא כלחודוי יהידאה׳ ואס תימר יתמר הס לוקמוה חברייה כפשטים דקרא׳ ואס
תימר בשירותא דשית סכין׳ ויתמר בסיפא דשית סכין עד לא יעול שביעאה דהס לי
תימר כד לייהו לפילו כיומא׳ שביעאה מלוי כטלין׳ מ״ט העבד כתי׳ כעוד דלייהו עבד
כשתא שתיתאה׳ תימר בשירותא דשית סכין ולא תימר בסופא דשית סכין לאו כלום
הוא׳ וכנ״ל תרי זמני תמ׳ ותימר׳ והכא כעוד דלייהו כהלי אתת׳ לסבי גלותין וביזותין
ככל יומא לנבי מלכא קדישא כמה דהוה שירותא כרחמי הכי הוא סופא כרחמי ודא
הוא תימר יתמר׳ תימר בקדמיתא כל לקדיש כרחמי׳ ויתמר בסופא ויתקבל כרחמי
לסכתי אתלדי דכנ״ל וכסגיאו דגלותין רחים לקב״ה לתקן עיכדוי ואתתקן ותימר
לסכתי אתלדי אתמתי ואת כני לא אלח חפצי׳ וקב״ה קכיל ליה כהסוא תיובתא׳
וכחיכון סניאו דגלותין מה עביד קב״ה מס דהוה זמין לאהדרא ליה כגלגולא ולמסכל
עובדין כהלי עלמא על מה דעבד לא אהדר להלי עלמא׳ ומס עבוד קריב ליה
לכי ליכא למתיבת׳ דרקיעא ודייכין ליה ומסרין ליה לכי מלקיותא ואדרשים ליה קב״ה
ליך אתמסר לכי עובדא וכני׳ ליה למהוי תחות סלטניה דשלמה עד זמן דיעבד וכתב
פריק ליה׳ לי כסהוא זמנא דקא עבדין ליה פניכו לי מטח וכלא אפילו יומא חד
ליובלא אתחסב ליה כאלו דאסכח זמנא עד וכלא הכי אתעבד ולא יתיר׳ אתא
ובלא ואפרוק ועאלין ליה גו פרגודא׳ עד הכא׳ אסתיים שיעור הסוא סכא דגעא
חדא׳ פתח ואמר ואמו סריס את ריב״ו והאיתניס מוסדי ארץ כי ריב לי׳ עם
אמו וגו׳ לי סכא עד אסתא סוית כעמקי ומ׳ ואסתא דלנת בטורין תקיפין
למעבד עמהון קרבא׳ אלא ודאי עד כאן כומא תקיפא אחת לכל עד דאזלת
בעמקי ומ׳ פגעת כהיכון טורין תקיפין דיבנו ומ׳ ואערעת כהו׳ אסתא אית
לך לאנחא קרבא בעמקי ומ׳ ובאסהו טורין לאי חילא מאן יסכך כדא הוית כאלס
ובעית לכל הלי אחת עבדת אחת סכולאסתא אית לך אלא לאנחא קרבא ולבאחא
כלא ולא למהדר לאחורא׳ אתקף כחילך חגור חרבך ולא תדחל לתברא כבי
טורין דלא יתתקפון לגבך׳ לימא לן טורין רמאין טורין תקיפין היך אתיו
מתתקפין׳ תרי קראי כתיב חד כתיב קום ריב את סהריס ותשמעה הנבשת
קולך׳ וחד כתיב שמעו סריס את ריב״ו׳ אלא אית טורין ואית טורין׳ אית
טורין דהיכון טורין רמאין לעילא לעילא לאלין כתיב שמעו סריס את ריב״ו׳ ואית
סריס דהיכון טורין אתאין לאתא מכוהו׳ לאלין כתיב קום ריב את סהריס דסא
רדיף מכותין אית לנכייהו׳ ועל דא אית טורין ואית טורין׳ ולי תימא סכא סא
כתיב ותשמעה הנבשת אין נבשת כל היכון דלאתא ואסתא אכת עביד לן סריס
אלא סכי סוא לנבי היכון טורין רמאין לעילא נבשת׳ כל היכון כלאודייהו היכון
סריס לקרון׳ את חזי כתיב והאיתניס מוסדי ארץ׳ כיון דכתיב שמעו סריס

מאן לימנן הריס ומאן לימנן לויתנים . תלת הריס ולויתנים כלהו חד . אבל תלין
תלת עלמין לעילא על רומייהו . ותלין תלת לתתא מכוויהו . וכלהו חד הריס לעילא
ועלייהו אמר דוד אמת עיכו כל ההריס . ותלין לימנן תלת קדמאי . ולויתנים
מוסדי ארץ תלין לימנן תלת בתראי לתתא מכוויהו תרי סמכי ביתא וחד חדוה
דביתא ותלין לקרנן מוסדי ארץ . לויתנים לימנן ולויתנים לקרנן . אבל אבא הא
ידעת מאן דאמר קרבא מי לא ידע לאסתמרא לא יכנס קרבין לנטריך למחתם
בודיה ולאסתמרא כרעיונים מה דיהא אסיב לאחרא דיהא אסיב ליהו ויד ומימא
זמיכא תדיר למחתם . ומאסכוי ודא סמלית זמיכא תדיר לקבלא ולאסתמרא .
ומימא לכלא . הסתא אמרת ולויתנים לימנן לתתא ורגי לעילא לאסתמר
אבא דהא רעיונא אחרא לקבלך דכתיב מסכיל לאיתן האזרחי . ודא ליהו לאברהם
אבא ולקרי ליתן ואי לאברהם ליהו ליתן ויצחק ויעקב לויתנים לקרנן . קום אבא
דהא ידעת רעיונא על דא הוי אחי לרעיונך . ויסע מצלו ואמר ליתן מוסדך ושים
כסלע קנך . ליתן דא בקר דלאברהם וסיומו הבקר לור דא עמודא דכל עלמא
קיומא עליה ובהורו דילה מאברהם ירית . כהר סיונא מעדן לקרי . אי אבא אבא
הא רעיונא אחרא לקבלך ולא ידעת לאסתמרא הכי מניחין קרבא . אבא לן הוא
תוקפא דילך ודאי לא לגבוריו סמלתם . מסכיל לאיתן האזרחי כתיב מסכיל דא
כהר סיונא מעדן דליהו תורגמן לדוד לאודעא ליה מלכן מלין סתימין עלאין . אי
מסכיל (פא מסכי) ליהו כהר דכפיק מעדן . ליתן האזרחי לאברהם ליהו לעילא
ודאי הא ידעתא . ואף על גב דלבא אבא על רעיונא דא מחיכא . ליתן האזרחי
תרין דרגין לימנן בקר לור . לור הוא לאברהם בקר הוא כהר . אוף הכי ליתן
האזרחי . לור הוא לאברהם . ליתן כמה דאתמר דא הוא כהר דכניד וכפיק
מעדן . הסתא אבא קום קאים על רגליך דהסתא תכפול ולא תיכול למיקם . הא
סלמא מלכא לתי כחילוי ורתיכוי ובנרי ופרשוי ולתי לקבלך קום פוק מן אקלא
דלא יסבא לך תמן . כתיב ויקהלו אל המלך סלמא כל איש ישראל בירח האיתנים
בחג וגו' . וירח דאתילידו ביה האיתנים ומאן לימנן מכהן ולימנן לויתני עולם .
וירח דא ליהו תשרי דלעלא ביתא לאהדר למפרע מתתא לעילא . ותו ממילך יהות
דתפוק מן אקלא ולא תסתכח תמן אלא כתיב מסכיל ליתן האזרחי כדקאמרת .
הסתא דכתיב מסכיל לאיתן האזרחי לית קרבך כלום ותפוק מן אקלא בעל כרחך
ולא תתחזי תמן . אי אבא עניש מסכנא סיבי תפוק . אי הכי ינחמון לך ותעריק
מן אקלא כל בני עלמא ירדפון אבתרך ולית לך אפין לאתחזאה קמי כר נש לעלמין
אבא חומיא דלא תפוק מן אקלא ואבא לאתחזי אפין באלמא מלכא וכל חיל
ישראל לגוברין ופרשין ורתיכין דילהון קלס ושבח לך אבא דהא לאי חילא לאבא .
קום אבא לתגבר כחילך ולתתקף דעד ומתי דא הוית גיבר תקיף בגוברין . הסתא
ואמר מסכיל לאיתן האזרחי . אלו כתיב מסכיל לדוד כדקאמרת . אבל מסכיל
לאיתן . אית מסכיל ואית מסכיל . אית מסכיל לשלא ואית מסכיל לתתא . מסכיל
לאיתן כזמנא דסגיד גבר קס בתשלוכתא כל שיפין אדלן ומתחברן לנביה ואיהו

מליק עד דמליק עד מוחא עלאה לתפיים לגביה וחדי לקבליה · וכדין מסכיל לאיתן
מסכיל ליה ואודע ליה על ידא דלכרסה רחימו כל מה דלמטרייך והסוף מוחא עלאה
מסכיל לאיתן וכד דוד מלכא לתתקן כתיבתא לגביה ליסו מסכיל לדוד כמה דהוה
מוחא עלאה מסכיל ליה ועד ליה מסכיל ואית מסכיל · ואית מסכיל כורסי סליקנים
דלתילדו כסלו ורח ליסנים כניסא לתתא ליסו כנוסא דלעילא ולתילדו כיה
כרים ולויתנים כרים סתימין · ליתנים ירכין תקיפין כנחשא וסוף ליתן כיסייהו ·
קום סכא הוי מחי לכל סטרין כשעתא דמליק מסה לקבלא לוריתא מסר ליה קסם
סכשין מפתחן דלוריתא · כד מטא לתשעה וחמשים קום חד מפתחא נגיו וסתים דלא
הוה מסר ליה לאתכן לקמיה · אמ׳ ליה מסה כל מפתחן עלאין ותתאין כהאי מפתחא
תליין · אמר לקמיה מלכיה דעלמא מה אמית · אמר ליה ליתן וכל ליסון לויתנים
כיה תליין וכיה קיימין מתורא מנופא דתורא סכסתא ליסו ולסו עקרא לתורא
סכסתא · ולא ידע ליה ומסכיל ליה ליסו עקרא ומפתחא דתורא סכסתא · וכד
לתתקנא תורא סכעל פה לנביה עקרא דהוה מפתחא דילה לגבי ודאי
כדין מסכיל לדוד · ומנו דירתא תורא סכעל פה לתתון למפרע · על לקרי תשרי
תשר ליסו לכל בנין דליסו רזא דמלא קדישא דלאתתיס כיה וסתים כמזמח
אתיס כיה ה׳ ברסת על אנפי המזבח · לתת דכורא ואתי׳ כיה ו׳ והיינו דכתיב ותצר
דכורא · וכתיב לה אתיהו דמלא קדישא דלאתתיס כיה וסתים מפתחא כד פתח
בתורא סכעל פה כשיכן לאתמודעא ליה ודא ליסו תניא ליתן מוסכך כרעיהא לכר
מנופא · ליתנים ליסון תנינים עמודים סמכין לכר מנופא · הסתא לית לאודעא מלה
כזמנא דלאן לגבי תורא סכסתא לקרון ליתנים · לגבי תורא סכעל לקרון תנינים
ליתן לגבי תורא סכסתא · תניא לגבי תורא סכעל וכלא כדקא יאות · תכריהא הא
לכא כאקלא · שלמה מלכא וגוברין תקיפין ייתי ויסכא חד סכא לאי כחילא תקיף
ניכר כגא קרבין · הא ידעינא דלתתא וקיימא לכתר טורף דאקלא והוא מסגא כי
והיך גבורתי קיימא כאקלא כלאודעי מסגא דליסו אית סלוס מלרי דשלמה ואזל ליה
הסתא סכא גבורתך עלך ואכא כלאודך כאקלא תוב לאתרך · ומלרי זיכך מעלך ·
שמעו כרים לת ריכו׳ ולויתנים מוסדי ארץ · שמעו כרים כדקאמרן · ולויתנים
דכפיק מן אקלא מוסדי ארץ · מוסדי ארץ ודאי דסא מכויסו לתתן ומכויסו
קכיל כל יומא ולויתן מוסדי ארץ · כי ריכ לי׳ עם עמו · מאן הוא דיכיל למיקס כריב
דקכם כל שכן שמעאל ועד אמר לאלין שמעו כרים דא ליסו מנוסא אחד · קום ריב
לת סהרי׳ מנוסא תכייכא דנגח כסו קכם כל אלין ריבות לישראל וכל ליסון תוכחות
כלסו כאכא לכרים והא לוקמוס כיעקב כתיב כשעת דכעא לנגחא כסדים מה כתי׳
וריב לי׳ עם יהודה ולפקוד על יעקב מה ריב ליסו כמה דכתי׳ כבטן עקב לת לאחיו ·
על אהי מלה לתת תוכחה וכל ליסון ריבות וכי לאו מלה רכרב׳ ליסו כבטן עקב לת
לאחיו ונו׳ · אהי לאו מלה ועיר׳ ליסו מה דעביד כבטן · וכי עקב׳ עבד כבטן · ליס ודאי

אהי קלא דלתתא דיכלא קלא דאחוה מאן ליסו בכלא
לאחדא כה ככלכא כבלכתא כאן ליסו
דקם ישקב לעשו לאחוי כנין לגא
יסא ליס מולק כלל יעשו לא סתרעא

אלף . תל חזי דלית ככל קלין דכתין
דעלמא ולכלא קלף דחויף לאתדבקא כס
ולאתאחדא כס ולאסתכפא כס . אלף
תרין כתין חיכון דיכלף קלף דחויף
לאתאחדא כהון . תדא סלי דלף כעירת
סיחבות כדותס ויתי לכוסס כדקף יהות
לן דלקדימת יומף תל לטכול ותדא סלי
לתת דמחאר לכעלה עוכס דילה למעכד
נערף לכעלה כר לי לילון לף חיים ולף
מתנף לדף . אלין חיכון תרין כתין דסף
כמס דלקדימו סכי חכון מתאחרן לנבי
קלף דכתס עד דלדכיק קלף כקלף כמס
דמתאחרן למעכד נערף לכעל כעכוכף
דמטוס סכי לקדיס קלף דכתס לאתדבקׂ
כתיוף קלף לאתתף . ואלין חיכון תרין
כתין דקלף דכתס לחיד כקלף לאסון
ככלכף בכלכתף כתר סחוכתף זיכף
כתר זיכיס . ואתׂ מס חוכפת לן לי לחיד
קלף כקלף לי לף לחיד . וו דסכי
מתאכדן כני עלמף כלף דעתף סלי
קלף לאתתׂ כל לתערב ולמתתף כסדי
קלף דכתס כתעתף דחייכת ומרמעת
כפקת מנו לחיפ ומטטף כעלמׂ לערעת
כסכי תרין קלין קלף דכתס וקלף לאתתׂ
ולתתף לתתחמת כסו ולחיכון כס וכיון
לאתתחמת מתעכדין רוחף ולחנלׂ כסדס
עד דמטטף ועל כמעכף דסלי לאתתף
והלי יכוקף דילידת כל לתתת סיוף
חייכתף פקידת ליס לסכוף רוחף דלחיסו
מכורף כיסף קלף דכתס דמכסכתעף כס
ולחיסו מחייכף כיכוקף עד לאתתף סיוף
חייכתף כאתתף לפקידת כרף לאתתף
לתרׂ ומטטף ליס וחייכת ליס כפטפום׳
עד דתיתי לחיס . כך עכדף סלי רוחף
וזמכין סנילין דלחיסו סלים דלחיסו חייכתף
וקטלף ליס סהׂד ומיד שמקיסס כס ולף

כמס

ליעקב

סכוף שמרים מתם כוף ליעקב ולחיקכיס
כסוף שמרים לכלס ומפרים כלכס כלעזון
כגוסף כליעקב ומפרים כלכס כלעזון
ונוסף קדישף לליל נוסף מיוחף לכוף מלס
סכי נרירו כעלס . יעקב ליוקף עלמס כוס
כתיכ ולחיקכיס כוף ליעקב ולחיקכיס
כוף ליעקב . אלף חל לכסף לתרין . ואלי כיסו . נכוכתי
פעמים מנעני ליס . אלי וס . אלף חל לאקים
אלף חל חזי דלית ככל קלין דכתין
דעלמא ולכלא קלף דחויף לאתדבקא כס
ולאתאחדא כס ולאסתכפא כס . אלף
תרין כתין חיכון דיכלף קלף דחויף
לאתאחדא כהון . תדא סלי דלף כעירת
סיחבות כדותס ויתי לכוסס כדקף יהות
לן דלקדימת יומף תל לטכול ותדא סלי
לתת דמחאר לכעלה עוכס דילה למעכד
נערף לכעלה כר לי לילון לף חיים ולף
מתנף לדף . אלין חיכון תרין כתין דסף
כמס דלקדימו סכי חכון מתאחרן לנבי
קלף דכתס עד דלדכיק קלף כקלף כמס
דמתאחרן למעכד נערף לכעל כעכוכף
דמטוס סכי לקדיס קלף דכתס לאתדבקׂ
כתיוף קלף לאתתף . ואלין חיכון תרין
כתין דקלף דכתס לחיד כקלף לאסון
ככלכף בכלכתף כתר סחוכתף זיכף
כתר זיכיס . ואתׂ מס חוכפת לן לי לחיד
קלף כקלף לי לף לחיד . וו דסכי
מתאכדן כני עלמף כלף דעתף סלי
קלף לאתתׂ כל לתערב ולמתתף כסדי
קלף דכתס כתעתף דחייכת ומרמעת
כפקת מנו לחיפ ומטטף כעלמׂ לערעת
כסכי תרין קלין קלף דכתס וקלף לאתתׂ
ולתתף לתתחמת כסו ולחיכון כס וכיון
לאתתחמת מתעכדין רוחף ולחנלׂ כסדס
עד דמטטף ועל כמעכף דסלי לאתתף
והלי יכוקף דילידת כל לתתת סיוף
חייכתף פקידת ליס לסכוף רוחף דלחיסו
מכורף כיסף קלף דכתס דמכסכתעף כס
ולחיסו מחייכף כיכוקף עד לאתתף סיוף
חייכתף כאתתף לפקידת כרף לאתתף
לתרׂ ומטטף ליס וחייכת ליס כפטפום׳
עד דתיתי לחיס . כך עכדף סלי רוחף
וזמכין סנילין דלחיסו סלים דלחיסו חייכתף
וקטלף ליס סהׂד ומיד שמקיסס כס ולף

כמס

פמ"ח דלתתן לחמרין. שלא תהיה כח דהזהר
רוחא ועד תרין זמנין כתיב כהאי קרא
ואין לסס מכאס. חד מלילית חייבת ואחד
מסהיו רוחא. לו סכח סעתא לית לך
רחמין ואת מעתבי כמאן דלא חמית
למן מגיחי קרבא הא כלהו כסלמא עמך
סעתא מכאן ולהלאה לא לעבדי מכאי
מאבי קרבא בדיל לאלכרא שמי. סהיו
חטאת רובן קאים על פתחא כלבא.
בזמנא דקלא כתריתא דיסיבת לתתא כפיק לוסו דליג מעל פתחא ואתעבר מתמן
ואזיל לכתרא. מ"ט בגין דקל"ח סדר חד מפתחא דליה וקלא פרחא ומפתחא לתיא
ואזיל אזיל כתר קלא הוא כפיק לעלמא ועד טורא דכטכא אזיל ומכטכא עד שדן
דלתנקילת מסהיו זמנא דכמיכין דהויא כיצא וקל"ח מסכב סכוכין ועביד
עובדין כדקא יאות. וכל הא בגין דסהיו כטן לתדחיא הא ודאי לתדחיא מסהיו
כטן ולית ליה חולקא ואתדחי מבטן לתתא דסתר כסין דעלמא דלף על בב דעביד
נער לא לתיסיב ליה רשו לסלטאה ביה. ומאן כטן לתייהיב ליה ולימו סליט עליה.
סהיו כטן דמוטב דכתיב וכבתה כטכא בגין דהאי כטן עביד ביה מוקמין לרשותיה
והאי כטן דליה לימו וקל"ח יהיב ליה בגין דלא לתדחי מכלא. הצתא רחימין דילי
תניתו לא תמיכא לכו ותלולבא לכו. כל הדכריה יעשים לא יכול לימלא לסילו
מלין דלוריתא יעשה לוכן. כתיב ויותר יעקב לבדו ויאבק לימ איש עמו. וכתיב וירא
כי לא יכול לו ויגע בכף ירכו. וההוא ירך רוחא מיעקב. והסוא ירך סוא כלהיסו
דליה עד דלתא סמואל. מאי כלהיסו דלא מצית כבוסלם. כד אתא סמואל כטל סהיו
ירך וסלקיה מסהיו לתר ואטף ליה מכיה ומסהיו זמכא לתעברי מפיה ולא סוא ליה
חולקא כקדושא כלל. קל"ח לא קפא ולא דחי ליה מכלא כגין דכטל סמואל ירך דליה
ולא יהיב ליה חולקא חדא. מאי לימי. יהיב ליה סהיו ירך דסוטם חלף סהיו ירך
לאעבדי מכיה. ועד תרוויהו יהיב ליה קדם כריך סוא למהוי לתר דקדשא פנוי מכל
סאכותא. ולכפיל ירך. מהו ולכפיל וכפלים ירכה. ולפכות ובתה ירכה מכעי ליה לא
כמאן דלעבדי גרמא לכלבא ואמר ליה טולהאי לחולקך. ומכלא לא מכהים קמיה של
דנזל מכיה ירך כגין דלתיבי יגע ולאי עליה ורוחא ליה ואפיקו ליה מכיה. ועד קל"ח
לפיל ליה גרמא דא דסוטם בדקדמיון ובדא לימי רוי וקדי לימי ולקי כל לימו רתיכין וסייעת
דיליה כעאן תדיר ירך. ואזלי ככסוף לכתריה ובגד הכי ברכי דרכבן דעלמי מן דא
לימי דכל כסופא דלסון כתר ירך לימו וכל מכן ירך דרכבן וכל מלה לאדר לאתריה
וקל"ח לא נרע כלום מכל מה דלתנדיך ולא כעא דיקרב לקדושא כר עמיה ועדכיה
חולקיה ואחסכתיה. כמה דעכיד קל"ח נשלח סכי עבדי ושרש לתתא ואכי תנדיך
למעבד ואכי תכיכן לסיר ליה ליעקר למילף לוריתא לעמא דכתי מגיד דברו ליעקב וגו'
לא עשה כן לכל גוי וגו'. ועד דאי ליה ויעקב ודאי ליה סמואל דלא יהא ליה חולקא

פמ"ח דלתתן חמרין. שלא תהיה כח דהזהר
רוחא ועד תרין זמנין כתיב כהאי קרא
ואין לסס מכאס. חד מלילית חייבת ואחד
מסהיו רוחא. לו סכח סעתא לית לך
רחמין ואת מעתבי כמאן דלא חמית
למן מגיחי קרבא הא כלהו כסלמא עמך
סעתא מכאן ולהלאה לא לעבדי מכאי
מאבי קרבא בדיל לאלכרא שמי. סהיו
חטאת רובן קאים על פתחא כלבא.

בזמנא דקלא כתריתא דיסיבת לתתא כפיק לוסו דליג מעל פתחא ואתעבר מתמן
ואזיל לכתרא. מ"ט בגין דקל"ח סדר חד מפתחא דליה וקלא פרחא ומפתחא לתיא
ואזיל אזיל כתר קלא הוא כפיק לעלמא ועד טורא דכטכא אזיל ומכטכא עד שדן
דלתנקילת מסהיו זמנא דכמיכין דהויא כיצא וקל"ח מסכב סכוכין ועביד
עובדין כדקא יאות. וכל הא בגין דסהיו כטן לתדחיא הא ודאי לתדחיא מסהיו
כטן ולית ליה חולקא ואתדחי מבטן לתתא דסתר כסין דעלמא דלף על בב דעביד
נער לא לתיסיב ליה רשו לסלטאה ביה. ומאן כטן לתייהיב ליה ולימו סליט עליה.
סהיו כטן דמוטב דכתיב וכבתה כטכא בגין דהאי כטן עביד ביה מוקמין לרשותיה
והאי כטן דליה לימו וקל"ח יהיב ליה בגין דלא לתדחי מכלא. הצתא רחימין דילי
תניתו לא תמיכא לכו ותלולבא לכו. כל הדכריה יעשים לא יכול לימלא לסילו
מלין דלוריתא יעשה לוכן. כתיב ויותר יעקב לבדו ויאבק לימ איש עמו. וכתיב וירא
כי לא יכול לו ויגע בכף ירכו. וההוא ירך רוחא מיעקב. והסוא ירך סוא כלהיסו
דליה עד דלתא סמואל. מאי כלהיסו דלא מצית כבוסלם. כד אתא סמואל כטל סהיו
ירך וסלקיה מסהיו לתר ואטף ליה מכיה ומסהיו זמכא לתעברי מפיה ולא סוא ליה
חולקא כקדושא כלל. קל"ח לא קפא ולא דחי ליה מכלא כגין דכטל סמואל ירך דליה
ולא יהיב ליה חולקא חדא. מאי לימי. יהיב ליה סהיו ירך דסוטם חלף סהיו ירך
לאעבדי מכיה. ועד תרוויהו יהיב ליה קדם כריך סוא למהוי לתר דקדשא פנוי מכל
סאכותא. ולכפיל ירך. מהו ולכפיל וכפלים ירכה. ולפכות ובתה ירכה מכעי ליה לא
כמאן דלעבדי גרמא לכלבא ואמר ליה טולהאי לחולקך. ומכלא לא מכהים קמיה של
דנזל מכיה ירך כגין דלתיבי יגע ולאי עליה ורוחא ליה ואפיקו ליה מכיה. ועד קל"ח
לפיל ליה גרמא דא דסוטם בדקדמיון ובדא לימי רוי וקדי לימי ולקי כל לימו רתיכין וסייעת
דיליה כעאן תדיר ירך. ואזלי ככסוף לכתריה ובגד הכי ברכי דרכבן דעלמי מן דא
לימי דכל כסופא דלסון כתר ירך לימו וכל מכן ירך דרכבן וכל מלה לאדר לאתריה
וקל"ח לא נרע כלום מכל מה דלתנדיך ולא כעא דיקרב לקדושא כר עמיה ועדכיה
חולקיה ואחסכתיה. כמה דעכיד קל"ח נשלח סכי עבדי ושרש לתתא ואכי תנדיך
למעבד ואכי תכיכן לסיר ליה ליעקר למילף לוריתא לעמא דכתי מגיד דברו ליעקב וגו'
לא עשה כן לכל גוי וגו'. ועד דאי ליה ויעקב ודאי ליה סמואל דלא יהא ליה חולקא

בקדשים וכל כלי נשורו דכבו דישראל על דא חיסו · לכלבא דחטוף עופא דכיא מן
טוקא חייתי ליה עד לא ליתכר לתא חד כר כש וחטף מכיס לכתר יהיב ליה חד נרמ׳
נרירא כלא תועלתא · כך לעזרו על עזו לפיקו ליה מהסוא כטן חטיפו מכיס סהוא
ירך · לכתר יהבו ליה נרמא חד סהוא כטן וההוא ירך דכוטס ולא לאחרא · הא נרמא
דקא יהבו ליה לחולקיה ועדכיס וערב ליה · וכ״ש כל דיכין דקב״ה דיכין דקשוט לימין
וכני כשא לא ידעין ולא מצניקין לקב״ה וכלהו כאחרא קשוט · היא לסטיותא נרמא
מכעלה כלא העוזכת חלוף כשוריה וגו׳ חוף הכי לתתא כגוונא דולה כאחרא · תא
חזי מאן דאזכח אכרא כוותי׳ עביד כעובדוי כעלמא רחים ליה ואתדבק כהדיה
ועביד עמיה טיבו · לכל סטרא לאחרא לאו הכי כיון דאזכח מאן דאזכח סטרא
דקדושה דקב״ה ועביד כעובדוי ואתדבק ביה כדין כעי לעיניהו ולאפקא ליה
מעלמא · הדי לתתא עכדת כעובדהא ואתדבקת ביה חזי מה דעכדת כה וכתתם
בטבח וכפלה ירכם · קב״ה לאו הכי מאן דאזכיק לסטרא אחרא ואתדבק ביה כקב״ה
כדין רחים ליה ועביד ליה כל טיבו דעלמא · הסתא סכא לתקון נרמך דסא חויא
אזיל לנביה וכעא לאתגרויי כהדך ולא יכיל · פתח ואמר מה יתהון לאלהם ככל עמלי
סיעמול תחת השמש וכי לא לתא עלמא אלא לאוקפ׳ מלה דא שו אמר כעמלו סיעמול
יהות דסא לאתאחר עמל דלית ביה יתרון · אלא כיון דכתיב ככל עמלו סא כללא
דכללא אלא לאתאחר כלום דלית ביה יתרון · אלא לאו לכל אדם אמר אלא מלה דא
אלא לאדם לית כעלמא דלאיהו מסתדל תדיר כביה ולא לאחסא ולא לאסתדל כטב לפילו
רגעא חדא · ועוד כתיב עמלו ולא כתיב יגיעו · עמלו כללא ויגיע ע״ש כרחמי׳
דאת עמל כיסרחל · יגיעו כללא ויגיע ככך כי תאכל וגו׳ · וכתיב ואת יגיע ככירחם
שלים · לכל עמלו כתי׳ עמל וכעם לאסתדלותיה לביש ועוד לימו תחת השמש · כשעתא
דהדי לאדם לאסתדל ככים על הדי כתיב לא כין לו ולא ככד כעמו וגו׳ דסא קב״ה כעי
דלא יעכיד תולדין דלעלמא ועכיד תולדין דיוקנא מטטטרון עלמא · ועוד כתיב מה
יתרון לאדם ככל עמלו · בשלמא דלא יסתדל למעכד תולדין לתדבק כהדי סטרא
דאחרא כיסא ועל תחות גדפוי · דות לאמרה ופרסת כנפיך על לאמתך כגין לאודונה
כהדיה דנדיק למעכד תולדין וקב״ה כריש גלפוי על כר כש כגין לאפקא כעלמא
מאן דלא כעי למעכד תולדין · כגפו ויפל · כגפא דסטרא כיש דלאיהו אזיל ערירי
כחויא דא דאזיל ויחידאי · כגפו ויפל · כמה דאתמר בשפ״ל לאיהו דלא לאסתדל למעכד
תולדין דא לאמר כל מה דאנטריך · ריב דעכד קב״ה דא לאמר · ריב דכתיב קום
ריב את הרים מלי לאיהו · אלא ליכון טוריז דלתתא · למלי ריב דא כגין דכהו
תלת כל מוכח דעכדין ישראל לגבי לכהון דכשמיא · מלי טעמא כגין דישראל
הוו ידעין שמעא דכל מלאכין עלאין דשמיא ולא לכוים להו אפי׳ שמא דחד מכוייהו ·
וכל שמעא דלהון · ופתרין סטרין הוו טעמין לכתרייהו · חד דהוו ידעין לא מסכח
חולא דלהון דככבוי ומזלי כאחרא · וחד דהוו ידעי לאומתה לון ככל מה דאנטריפו
ועל דא כעא קב״ה למעכד כהו ריב ודיכא · וכיון דכהון להוו ריב ודיכא כל מלעולא
כפל לא יהוי כיה תועלתא · ובגין כך קום ריב וגו׳ · ותסמעכם כגפשות קולך ·

מאן

מאן נכשות שלין ליכון למהוות דרנין דלקרין כתולות לאחריס ונו׳ וכגין כך ותשמעם
קנבעות קולך . תא חזי דלית לאסדרא סכא כמלין קדמאין דאמי הוו עבדי ישראל
עד דאתתקנו בדרגין תתאין ירך דקא אמרן סני אתקיבו לון ישראל כהסוא ירך .
מרדכי הוא לאמי לאסהר דאע דסמן הסוא ירך דילים ועל דא הוא רגיז מלא דאתחזי
ליס ואיהו לרגין ליס כסדים אמו מכריוא מס כתיב ותקע רכקב לת כנדי עאז ככס
סגדול סחמדת ונו׳ . כאלין לכוזין דילים גזל דילים ואפיק ליס מכל ברכאן דילים
ומכברותא וכגין כך עלס דקא אסכאו דתיכין דילים לרכבן ליהו דאופיא דלסון
למאכי דרכבן תדיר לירכין דלסון ולמאכין דלסון ואלין תרין מלין דאטר אחרא
הוו וכל דא כגין דגזלו לון מכוס ליה לסו עלס אלא לרכבן וכגין כך אמי מאכי דרכבן
דקא כלי מאופיא דלסון ליהו וסכי ברכי דאלהי מנייהו הוא ודאי ומדלסון הוו
ומכסון כטלי עלס ומאס דסוו מכייהו כעאן לרכבן דאיכון כלאי דאסוא ווסב לאלים
ועל דא ליה עלס כלא עלס ועל דא ליה אלא כלא דיכא וכל אלא תב לאתריס .
אלמס אמר וסכתי אכי ואדאס לת כל השעוקי דאר כעאז תחת הסמס וכאס דמעת
השעוקים ואין להס מכאס ומיד שעקיאס כא ואין להס מכאס . הא קרא אדמיזכא
כיס ואתאר . לכל אכתי אכי . וכי מאן אתר תב אלמס אלא כימא לכתר דאמ׳ אלא
דא תב כמלקדמין ואמר אלא לאחרא ואות . לכל אכתי ואדאס תמין תיכון ככל
ינאל הוס לקדיס אלמס כאפרא והוס שו אכפוי לסטר מזרח ואמי מה דאמי ולכתר
תב לסטר נפון וקלוס תמן מאיך עיכוי וזקיף ריסיס כהאי סעתא הס עאוד דאקע
ועמודא דעבכא הוו אתיין ואל הסוא עמודא דעבכא הוס אתי כאדא אדא והסוא
כאדא הוס רכבא ואקיף וכן הוס אתי נדפא ואיכא על נבי עמודא דאקע ונופא
ונדפא שמלא על נבי עמודא דעבכא ועמודא דאקע והסוא כאדא עלייהו וסנדין
לקמיס דאלמס מלכא . אתא כאדא ואאיך לקמיס ויסיב ליס לאיכון טרפין כטול לון
אלמס מלכא והוס מריס כסו והוס ידע כהון סימן ואמר דא לאיהו דכופל ודא לאיהו
דגלוי עיכוס . כאעתא דאתרין טרפין הוו הוס ידע דאתרוייהו כופל וגלוי עיכוס
כאעאן לאודעא ליס מלין מס עביד אתיס כרסייס כנופנקא דהוס אקיק כיס אמא
קדיסא ואיהו כטול עזקא דאקיק עליס אמא קדיסאלין לאגרא ורכיב על הסוא
כאדא ואזיל ליס . והסוא כאדא הוס מסתלק לרוס עכבין וכל אתר דאיהו עבר הוס
אתאבך כסורא . אכיאי דסוו כהסוא אתר דאתאבך כסורא הוו ידעי והוו אמרי
אלמס מלכא הא אזיל ואעבר הכא ולא ידעי לאן אתר הוס אזיל . מפאין דסוו תמן
הוו אמרי עבכין הוו ליהון דקא לאלי ואבאיך אלמא . גבה כאדא כהדיס ופרא אדכא
מלא פרסין עד דמטא לטורי חסוך . ואתן ליהו תרמוד כמדבר כפרים ואיהו נחית
תמן . זקיף ריסיס ואמי טורא חסוך והוס ידע תמן כל מה דלאטריך והוס ידע
דאתמן ואזל . הוס רכיב על כאדא כמלקדמין ואלאם ואזלו טורין עד הסוא אתר
דאזיא תמן קרא כחולא ואמר יי׳ אלאם ידך כל ואחזין ונו׳ . עאל תמן עד דקריב
כאדא

ומתן מסוף דבר מפני מה נקרא שמו קלס בן לכתיב וי"ו אמר אלו נביאי שהיה מכוין
מעשה ומזכיר לומר מאחרי דעלמא תיכוף בר ומיד דאיכון ליה דיכא. אלא כך
היה נוהג בעזקים אשר בעזו בכך. עבר עבירה קטלין ליה. אין לית
עזיים ליה לאסתא לאו עזיים למהוי אלא לעילא מן שמשא. אלא ואלו בעזו. היך
בעזו. אלא כיון דעזוקים מרוחיזון תמן אמאי אתיין להאי עלמא. אלא רוחין ואלו
בעזו. אלא כיון דעזוקים מרוחיזון תמן אמאי אתיין להאי עלמא. אלא רוחין ואלו
בעזו. דתעבידו ברוחין כהאי עלמא כיון דאסתכלן גופא למהוי ואתעביד הכוא
רוחא בגופא זך ונקי כלא לכלוכא דחוכין כהכוא עלמא כדין אתעשק גופא כמא
דאתעשק רוחא ואמאי אתיין גופא דאתסכי כיא יתיר מכלא. ועזוקין אתרכין לית
בכמא זיכין מרוחין תמן ולא בעזו בגופין. אבל אלין אזיכון עזוקים אשר בעזו. לית
אחרכין אשר בעזו ואטרחו כבי כבא למאריהון. ואמאי אזיכו. אלין דעזיק אתתא
דאכרים בטמירו או בתגלויא וסהיד ולית דאתחליל מכוזהו עזיק אזיכו כלא
רשותא דמאריהון ולא ידע בעלה דאתתא אזיכון שבדין עזוקין ואטרחו לקבל
למעבד לון גופא ולגזירא לון טורח. אלין עזוקים אשר בעזו. אשר בעזו ואלו גופין
דלהון על כרחא. כבי אלהים מלכא אמר ואקלס את כל העזקים בכל זכי עזוקים
אזיכון אזיכון אשר בעזו ואתעבידו בעזיים. כמא דכבי בכי אזיכון עזוקין דבכר
כעזו בערלה רבי ובטילו ונדיל גופא ועביד ליה ולבתר עזקין לון מכוזה ובטלין ליה
סרי עזוקין אשר בעזו ועל כלא קאים אלהים מלכא ואמר קלוכא על כל העזקים
אשר בעזו. והכא דמעת העזקים כלא לומדין למעין עם מעכם קמי קבל בכי
לומדין למעין הא ערלה רבי לון ונדיל לון עד יב שכין ולבתר עזקין לון מערלה
ובטיל לון קבל הא לך עזוקין אשר בעזו בכך. עבר עבירה קטלין ליה. לון לית
מעכם וזמוכין לומר מאחרי דעלמא תיכוף בר ומיד דאיכון ליה דיכא. אלא כך
היה נוהג בעזקים אשר בעזו בכך. עבר עבירה קטלין ליה. לון לית

היום ולדתיך . מלמד דעלמא ולילה כך ומה ראינו עבדין ליה הרי דמעת לחמן
דעצבים ואין להם מכאב . ואית עמוק לאחר פהות עמוק דלקרי ממזר כל כפק
מעלמא מיד מפרישין ליה מקהלתא דישראל ההוא ממזר עכיר מסכנא לוסיד
דמעין קמי קב"ה ואטעין קמיה . מלמד דעלמא מי לכהתי חלמו לכל מה מוכח
עכידנא הא עובדי מתתקנן לקמן הוו . והכא דמעת העשקי ואין להם מכאב וכן
לכל לחמן עמוקים לית לן טעמא קמי קב"ה ומסתמא טעמא לית לן מכאב ולית
דיתיב מלה על לכהן . ומה דאמר לית כל העשקים אלין לחמן דמתין בתוקפא
דלחמהן אלין עבדין לאוסדא דמעין לכל נכי עלמא כגון דלית דמעין דכפקי מלכא
כסבי דמעין דכל נכי עלמא תוהין ואמרין דיכין דקב"ה קשוט לחמן ועל אלרח קשוט
אזלי . נכי מסכני יכוקי דלא אחלו לחמי מיתו . לן דיכא דקשוט דעביד מלרי
עלמא . לית כאחוי לכהתהון מכתלקי מעלמא לחמי ודלי אין להם מכאב . תו והכא
דמעת העשקים הוה דמעם דלהון כהוה עלמא קא מנינו על חויא דתנן אלו
לית מתתקנא לן כהוה עלמא דאפילו נדיקים גמורי לא יכלין לקיימא תמן וקב"ה
רחים לן ואתדכן כהו ואתקן כהו מתיכתא עלאה דילים . ועלויהו כתיב מפי עוללי
ויונקים יסדת עז . ומלי תועלתא עבדין תמן ולחמי סלקין תמן דכתי למען צורך
להסכות לויב ומתנקם . תנינן עשרה לכרוס לתברילהו כעם כו' הכתב
והמכתב הוא הלחת מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא . מלי לירוש מהכא
דעם הוא ודילמא אלף אמין לכתר לו כשעתא דקיימו ואר על טורא דסיני . אלא
ודלי הכי הוא עם הוא . הא כל עובדא דכרמצית לא לתמר עם אלא אלהים
אלהים ככל מה דלתכרי . וכללו עם אלהים עד כל עובדא דמתכלל כעם
מדמתכללו כל עובדא אלו אלהים עם אלא . ואע"ג דכעם אלהים לתברי כלא לא
דמתכלל כעמיים כל מה דלתכרי על עם כהוה כעתא דמתכלל כלא כעמיים
דכתיב מלחכתו אשר עשה . מכל מלחכתו אשר עשה וקיימא במעשה ועד כתיב
והלחת מעשה אלהים כל דמתכלל עלמא וקיימא על קיומיה . הא כהוה כעתא
דכתב מעם הלוחות דכתיב ויכתב על לוחות תחת הסר . לא לוקיומם מלתרים וסליק
לעטפא עלמא . חמא מעם דלוקיומם סליק לגכייהו והוא כעי לעטפא עלמא מיד ויקח
לת העגל אשר עשו וישרוף באש וגו' ויזר על פני המים . קם מעם על מי לוקיומם
ואמר מיד מה אתן כאלן . אמרו וכי אתקיים עלמא אלא כאוכיתא דלוחות
ועל לוריתא דאקרוכם ישראל . מיד אמר לון הא כל מה דעכדין הא מסיר לכון כל
לחמן אלין דכפלי מפייהו מיד ויזר על פני המים . לא הוו מסתכלי מיד עד דכטיל
מכייהו ואזלי לון מיד אסתקא לוקיומם כאתריה דהא כהוה מדכר לא הוו מיד
דכתיב לא מקום זרע וגו' . ומים אין לשתות . ואי תימא לכידא דמרים אלרמי ליה
דתמן עדי מעם דכרכא כיעף דא למעתי לכתר . ואי דעד כען לא הוה להו כירא
עד דאתו למדכר מתכם דכתיב כאר חפרוה שרים וגו' . וממדכר מתכם . מתמן
ירתו כירא . כתיב הכא על פני המים וכתיב התם על פני תהום . אלרות על הלחת .
מאי אלרות על הלחת הכי לוקמו אלרות ממלאך אמות אלרות מעשכוד מלכיות .

אלרות

חרות מכלל הכי הוא · ומלי חרות נוספקא דעלמא דין ונוספקא דעלמא דאתי
דכיה סום חירות ככל מיכי חירות · ולמלמד לך שתכרו כל מה דאתא לעלמא לכתר
לך אתא והוו ישראל דיוקא דמלאכין עלאין דלשלח ועל דא מכרין קרא והלאת
מעמה לעבדים וגו׳ לך תיהא דלכתר דעלמא דאתכלל ואדכר שם מלא הוו מלא
כשעתא דאתכלל כשם מלדים עד לא ייעול שבת · השם מלי השם · שפוך חמתך הוו
מתרין סטרין סוו חדא כשוכדא וחדא דחירות לעילא רמיס לעילא לסטרא לכלא ·
ועל דא השם · והשכתה מכתב מלדים הוא אתא חוקא על גבי אתא חורא · מכתב
מלדים הוא היוכו דכתיב ועבד הלוי הוא · חרות כמה דאתמר דכא יובל קרי חרות
ועביד חירות לכל עלמא · עד כאן מכריוא · מכאן ולהלאה תסדעון דכא שם כיצד לא
שלטא עליכו · ואכא ייבא סבא קדוסי קמייכו לאתערא מלין אלין · קמו לחיכון
כמאן דאתעבר מפיכתיה ואשתטחו קמיה ולא הוו יכלין למללא · לכתר שעתא ככו ·
פתח רבי חייא ואמר שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך וגו׳ · שימני כחותם
כשעתא דאתדבק כי׳ ישראל בכעלם לחיי לאמרת שימני כחותם · לאחא דחותם כיון
דאתדבק בההוא לאתר דאתדבק שבעה כיוקנין חשב דההוא חותם לאזל הכא
והכא ולא קיימא תמן ולא אתעבר מכיה כל דיוקנין שכיה תמן ותמן קיימא לוקי
סבי קאמר כיון דאתדבקא כך כל דיוקני ליהוי מקשא כך דאשב דאזיל הכא לא
הכא תעבא דיוקני חקוק כך ותדכר לי · כחותם על זרועך כמה דכתיב שמלא
תחת לראשי וימיכו תחבקני לוקי הכי תהא דיוקני חקוק תמן וכאן לסא כך
מתדבקא לעלמין ולא אתעבי מיכך · כי עזה כמות אהבה · תקיפא כתוקפא תקיף
בההוא לאתר דשריוא כיה מותא · לאהבא סהוא לאתר לאקרי לאהבת עולם קשה כשאול
קנאה לוקי סבי דהא אלין שמהן מההוא סטרא לוכון · דשפיר רשפי אש · מלן לוכון
דשפין אלין לוכון לאכין ומרגלן טבאן דאתילידו מההוא אש · שלהבת יה · מההוא
שלהבא דנפקא מעלמא עלאה ואתאחדא בכנסת ישראל למהוי כלא אד ויחודא
דאלין הא לאהבא ורשפין דשלהבא לבא לאכתרך יהא רעוא דדיוקנא דילן תהא
חקוקה כלכך כמה דדיוקנא דילך חקוק כלכן · כשם לון וכריך לון ואזלו · כד מטו
לגבי דרש ושמו ליה כל מה דאירע לון חדו ואתוה לאמר זכאין לאתין דזכיתון לכל הלי
ומה הויתון כהדי חרוש עלאה ניכר תקוף דלא הוו כמה ניכרין לגביה כלום ולא
ידעתון לאתמודעא ליה מיד · תוסכא לוך לאתזכתון משובעא דילוה הלא הכא
בעא לאזכא לכון קרא עלויהו ואדכר נדיקוס כאור כנס סולך ואור עד ככון היום ·
בלכתך לא יכר בעדך ומס תרון לא תכשל · ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר
מטעי מעשה ידי להתפאר · עכ מן רבי ויבא סבא

רעיא מהימנא

פקודא כתר דא לסטוב לכבדם · ולכתריה לסטוב סגזל לאמר בוכיא
קדישא קבה עתיד להדרא לך לכבה דלכתת כנין ערב רב
ודא כלם דילך דכזמכא דעבדו ע״כ רב ית עגלא כפלת כלם דילך הה״ד ויצלך מידו
תלת אתמר כך לך דר אתם קא רמיז נחיתו דילך בגלותא רכיעאה לך

כגון

בגלותא כדמ"ל לך לך מאדנך וגו' הכא את שמעתן כל אלה יפעל אל פ"נמים עם עם נכר. הכא קא רמיז לך לך ג' זמנין בגלותא כנגלותא דכועלם לבנין כת יחידא כלה דילך דכפלה הס"ד כפלה לא תוסיף קום. ומיד דאמרת כחית כניכה תקום עלך והאי דילך דכפלה הס"ד והאי תורייתא דאתנליא על ידך היהי היהו הסב"ד דילך דלאו למנכא לאתנליא תורייתא עלידך ויתיר מכל ישראל ואסתלקת לגבך כמיא דכאר דאסתלקו לגבך ולא לאכהן ולא לכר כם דהם כאר מכרת לדומים ותורייתא דא תתמר עלה ומסם כתרם היתה הכאר וגו'. הכאר היא מליא ולא כפקין מימוי לכר. והיהו כאר דימא דתורייתא וכל מיין דעלמא עאלין כיה ולא כפקין מימוי לכר. והיהו כאר לפילו כל כני עלמא שאכין מיא ולפילו כל עכני עלמא לא חסרין מכיה לפילו כחום הם ערים כנין דכאר דא לית ליה סוף יתי עמוק הוא מדאורייתא דאתמר כה ורחכה מכי וס. וככל דילה דמאכי מכיה לאהו כלא כל חכמתין דעלמא כם כאר עצמו. וכן עתיד קב"ה לאהדרא לך גזל דילך דלאהו מטא דאתמר כיה וגזל את אחכית מיד המגרי לעלך לאתמר לא מגרי. וכגלותא דילך וכגלגולא דילך יפרים לך ערי מקלט לעזכה מכמה דרדפין אחכתך דלית להון סוף והאי לאהו.

פקודא קדא להפרים ערי מקלט למען דקטל כנין דהוא מגרי דקטלת מגרי לא כמפרים דתמן הוא כמם הקדמוני וכל מערייתיה דהוו סחרין ליה וקטלת ליה כלא זממים ולא דחלת מהדפין דילה דכמה לאתחרין דרפי לאכתרך כמה כמין כעמם לגרת לילית לוכמא וקדמא כריך הוא יהיב לך ערי מקלט לאסתזכא מכסון ולאיכון מערי תמוכ כנין דלית כן ים כרא דאכ"ד אלא כתר דהדרת כתיובתא לסתלקת כניכה. יהו לילכא דהוי וכניכה את זכי לאת ה' כנין דלפילת גרמך לכתרהא כתיובתא לאהדרא לה למרך ולסלקא לה מגלותא ולא לכלא אכת לגרא וקב"ה סוי סמיה כך וכנין דמחסכה דילך הות לעלת העלו סוי כך מחסכתיה דלהוי יוד ה"א ואו ה"א. ועלת העלות להוי מיחד אלין אתון כך לאסתמודעא ליה כאלין אתון וכנין דאת נומל חסד עם סכיכתא דכל פקודין דילך לקיימא להוי חסיד המתחסד עם קונו יהב לך מדת חסד. וכנין דכתרת פקודין דלא תעשה והום לך לאתנכרא על ידך למקטר ליה תחות ידך ולא לאסתלת כהאי פקודא אלא לקטרא סחלא תחות ידא דקב"ה וכת זוגיה דהוי ספחתא כיסא תחות יד גבירתה לון ולכל מחכן דכל מגרייו דלהון קב"ה יהב לך מדת נכור למסוי כסיעתך דיתחלחלון וידחלון מיך סחלא וכת זוגיה וכל מחכן ומגרייו דלהון ויסון קטורים כסלקא תחות ידך וכנין דסדרת כתיובתא כאות כרית כחית כיכה יהו לא תתכרת כלא כנדיך כניך קב"ה יהיב לך לאות כרית נדיך דילה וכנין דכמחסכה טוכא עבדת כלא הכי כחית סחא מפרם דמרך עלך. ומתמן כחית עלך. לאכת תסתלל ככל יומא כתרין ספון דילך כגלותא לסכחא למרך כאדכי ספתי תפתח כתרין ספון דילך וכתיהים ככל מיכי זמר וגנון כגלותא קב"ה כחית לון כספון דילך קב"ה לדרגא דילך עמודא דא מנעיתא והיה לסתלת ככל יומין דילך כקיטו קב"ה יהכה לך לסלקא לך בתורת לחת כלילא מכל מדות ואתון כסם מפר כד לתון. דקדם דחזרת כתיובת

לית שום מלך בחילא דמוך ורע עבד ונער שום שמך בקדמיתא ושנים כער כוכם
עבד נחמן סלד לך כן עבדי מעם ככל כיתי נחמן שוע ושטוח רע שוקפא דעבד
שוב גרס לך למחמי כמלא בגין דמעם דלתמסר לך הוא דחילא דטוב ורע.
מטטרון טוב. שמאל רע. ובגין דחזרת כתיובתא ולתדבקת בחילא דחיי הא
כפקת מעבד ולתהדרת כן לקלס ומעם דלתמסר כיך שרש עץ חיים י׳ דחילו כן
וש ויעול במא תכפין דילך כחורייתא ויתעבד מוב ויתקיים כך לא יתן לעולם מוט
לנדיך. מא תכפין מא לתתון מעמא יפרעלנברוך עם. שית תיכין דיחודא עלאה י׳
עלאה תפארת שית תיכין תקיונין דברוך עם י׳ תקיונא נדיך מא כחמנעיתא ע׳
ונדיך מא לפני רשע ומלן גרם דא ל לאבד מחמשים דחמזין תרעין תרעין לך חסר
חד כמם דלוקמ׳ מארי מתניתין חמשים שערי בינה כמפרי למעם חון מלאך והלי
היכו ע׳ דחסר מחמזין ולמתאר מא ודא גריס לך נדיך מא לפני רשע. מלי רשע דא
סמא והלי היכו מא מן מעם דילך דלתת׳ כיה ומעם הלדים כידי דמעם לאבד לית לך
סיא מעם דמעם וכגין דא דלהיכו בינה מזרת ך כמם דלוקמוס כמתניתין שם בינה
דחזרת כך דתיובתא תישעל כין ו׳ ולתעביד ולו לקיים כך ליזרעל וכרחמים
גדולים לקבלך. ובתחנוני לוכולם. מתמן ולילך יתקיים כך לא יתן לעולם מוט לנדיך
כהנוח זמכל יתקיימו כך תרין פקודין. חד הקס תקיס עמו. תכויכל עזוב
תעזוב עמו. הקס עם ל׳ עלאה מגיה רחמין. תקיס עם ל׳ תכויכל. עמו דל כן עמרם
דסליקת לבינה דהיכו ע׳. ולמלן הקס תקיס לעת ה׳ דכפלת כלף חמשים כתר עב
כמין עזוב תעזב עמו עזוב עב ז׳ ודל עב. שמלן ויסע ויבא ויט דל ולו מן והו
תמן עזר ולא קיים והלי היכו עזוב תעזב תמן בעתי יורה ומלקוש ולספת דגנך
ותירשך ויצהרך דהיכון ישרלל נקט שכחה ופלה. לעבי ולבר תעזוב לותם. הכל
לוליפכל. פקודא תלתלה ובריך לחזרת עלייהו דהא מסטרא דנדיך עבי
עזוב. תעזב נדיך. ממן דל כן עמרם והלי היכו לעבי ולבר תעזוב לותם בר
לכת בקלמיתא עם עבי כלהתמר כך כי בר סייתי כהרן נכריה לכל הקמרם בדרג׳
דילך הקס ל׳ תתלה תקיס עזו עם כן עמרם כדרגא עלאה דילך בזלה מפרם
כמלומי כתר ק׳ק הקס תקיס ובגין דל הקס תקיס לעתלר תא מלי קל נמא
יעקב לוים תם. עמו עם כן עמרם ויקיס. הקס נדיך תקיס תם.
פקודא כתר דל לפדות עבד עברי ולמת העבריס ליעד למת העבריה לדון
בקנין עבד עברי הענק תענק לו הלד כי תקנה עבד עברי עם שנים
יעבד ומלן קנין דילים חלק כסתרי תורה מטטרון עבד י׳ כלומ׳ בית סטרין כחוסכן
בית לתון בית סדרי מעמה וכהון לית לים לכר כם למפלח למארים למהוי לים קנין
כספי דכסף ומיכל דלכרהם מסד דרגא דילים. תורייתא מ׳ומן לתיהיכא ומלן
דלעתל כה בגין לזכאה לעלמא דלתי לקרי קנין כספי עלמא דכסופא. קנין על
סם חל עליון קנה סמים ולרץ קנה מכמה קנה כיכה כתר דקנה לו בלולה תהיה לו
סמא והלי היכו מא מן מעם דילך דלתת׳ כיה ומעם הלדים כידי דמעם לאבד לית לך
סיא מעם דמעם וכגין דא דלהיכו בינה מזרת ך כמם דלוקמוס כמתניתין שם בינה
דחזרת כך דתיובתא תישעל כין ו׳ ולתעביד ולו לקיים כך ליזרעל וכרחמים
גדולים לקבלך. ובתחנוני לוכולם. מתמן ולילך יתקיים כך לא יתן לעולם מוט לנדיך
כהנוח זמכל יתקיימו כך תרין פקודין. חד הקס תקיס עמו. תכויכל עזוב
תעזוב עמו. הקס עם ל׳ עלאה מגיה רחמין. תקיס עם ל׳ תכויכל. עמו דל כן עמרם
דסליקת לבינה דהיכו ע׳. ולמלן הקס תקיס לעת ה׳ דכפלת כלף חמשים כתר עב
כמין עזוב תעזב עמו עזוב עב ז׳ ודל עב. שמלן ויסע ויבא ויט דל ולו מן והו
תמן עזר ולא קיים והלי היכו עזוב תעזב תמן בעתי יורה ומלקוש ולספת דגנך
ותירשך ויצהרך דהיכון ישרלל נקט שכחה ופלה. לעבי ולבר תעזוב לותם. הכל
לוליפכל. פקודא תלתלה ובריך לחזרת עלייהו דהא מסטרא דנדיך עבי
עזוב. תעזב נדיך. ממן דל כן עמרם והלי היכו לעבי ולבר תעזוב לותם בר
לכת בקלמיתא עם עבי כלהתמר כך כי בר סייתי כהרן נכריה לכל הקמרם בדרג׳
דילך הקס ל׳ תתלה תקיס עזו עם כן עמרם כדרגא עלאה דילך בזלה מפרם
כמלומי כתר ק׳ק הקס תקיס ובגין דל הקס תקיס לעתלר תא מלי קל נמא
יעקב לוים תם. עמו עם כן עמרם ויקיס. הקס נדיך תקיס תם.
פקודא כתר דל לפדות עבד עברי ולמת העבריס ליעד למת העבריה לדון
בקנין עבד עברי הענק תענק לו הלד כי תקנה עבד עברי עם שנים
יעבד ומלן קנין דילים חלק כסתרי תורה מטטרון עבד י׳ כלומ׳ בית סטרין כחוסכן
בית לתון בית סדרי מעמה וכהון לית לים לכר כם למפלח למארים למהוי לים קנין
כספי דכסף ומיכל דלכרהם מסד דרגא דילים. תורייתא מ׳ומן לתיהיכא ומלן
דלעתל כה בגין לזכאה לעלמא דלתי לקרי קנין כספי עלמא דכסופא. קנין על
סם חל עליון קנה סמים ולרץ קנה מכמה קנה כיכה כתר דקנה לו בלולה תהיה לו

ובין לומלם לכתיב מי ׳׳ מכבי עד הכקר לשכינתך תתלה כותל מערבי דיורך
דילים על מס לליהו תל מהכל פוטים כו׳ כו׳ תל ילוד כי שכינתך לליהי תל דילים של
מס קיונותיו תלתלים מחורות כעורב ותקומה על כל קון וקון תלי תלים של הלכות
קון ל׳ מן לחד תל מהכל פוטים כו והלי הוא לחיל בין החוכין ל׳ הכל כי כל כשמים
וכחרן ותי דלחיל כשמים וכחרעה ונלכ לוקמים מ׳׳ על׳׳ מס היולם עומד על עמוד
לחד משמו נדיק מהחר נדיק יסוד עולם וכולהי לליהו כריתי דמכופה לשלים קיימין
חל ל׳ דליכן שמיה ולחרעה לכתיב לם לי כריתי יומם ולילה חקות שמים וחרן לי
שמתי חל שמים הכל ולתה תשמיע השמים ל׳ לחרן הכל והחרן הלום רגלי וכגין
דכריתי לחיל כין שמיה ולחרעה וכיה מכופה הכל חי ׳׳ מכבי עד הכקר ׳ מלן לחומי
לעקרה כלילו הרם כניכה דשמיה ולחרעה ולהדר עלמה לתהו וכהו לליבר כם יצר
קונה דל׳ מן לחד יפתלר לחר סמ״ל בחתריה מקר וכלילו הלוה כר כם כבי שמיה
ולחרעה על מקר ׳ וקומטה קלי מקרה לי קלי הרם כניכה וכפלו שמיה ולחרעה ולהי
ליהו כלילו הכלך משמים לרן תפלרתי דמלן יהיב לרן כשמים דקלמר הכלך
משמים לרן ללי ולהי דל מכינתך ותפלרת עמה דלי לתפרם מינה כנפילו דילה
לקיים הם להי ׳׳ הוא שמי וכבודי לחר לי לתן ׳ ומכלן דלמ כפל עמיה דכתי ותכלך
דכיה ליהו קיימה כניכה דעלמה דל לית ליה קיומה כלי יסוד דבר שים בו ממש ׳
כלר ליהו עלמה דלתי על גבי מכופה מליקת ולהי חלה על דבר שלין בו ממש דלי
ברוכה יכול לקיומה עליה ליהו כריתי דכיה תשמיש המטה וכגין דל כיום הכפורים
עלמה דלתי דכיה תקיפו כל נדרי לסור כתשמיש המטה תלן לות כריתי ליהי תנא
על פת נדיק כמה דלוקמוה מעולם הכא אין בו לא תכילה ולא שתיה ולא תשמיש
המטה חלה נדיקים יעשכים ועטרותיהם כרא אישם וכגין דלית שמוש כעלמה דלתי
כתנא לוקמוה מכל מקום כל המשתמש כתנא חלף ׳ דתנא לתתא עלמה ליהי
לתתא ׳ נקולם שמוש דלתון ׳ אלל כעלמה דלתי לית שמוש כלתון וכגין דל
ספר תורה ליה נקולם כלתוי חלה תנא וכגין דל מלן דמשתמש בספר תורה חלף ׳
וכני מלן דמשתמש כמי שמוכה הלכות עליה לוקמוה רבנן דמשתמש כתנא חלף ׳

אתו כלהו מלרי מתיבתלן ולמתמה קמיה ולמרו ולהי קלה מליל כפומך ולה
לכן מנדין ולכן לשתמודעין כמלין שין דלית ילוד לשם לחר כר מיכל יכיל למללה לון
ולהי מלין חלין קל כהדין כך דלכתהוה דלתמר כיה פה ש פה לדבר כו ליה לעכבה
לחליהו גבך חלה לפיפח ליה לקלה לכחתך ליה לגבך חליה שתרה חליה סגלות
לגבך ׳ רעיא מהימנא עבד כלמן לגבך עבד עברי הינהך תינסיך לו הינהך ליה
תינסיך לכמי כמלין גניזין חלין מגרנך גרסה של תורה דילך מיקבך גרן ויקב קרי
ממלל כמה דלוקמוה מכל מקום כפכולתך גרן ויקב הכתוב מדבר ׳ יקב ׳ יחול׳
קדוש ׳ כרכה דקלה ודל מכינתך לליהי כרכה דקלה מימיה ולהיהו קדוש
משתלים ולהיהו יקודים כלמשיתך וקלה הכי סלקן ליה לתוי דילים ילך כגוונה

לך הקב"ה ילך ומחזיר לחייהו בקי בהלכה דליכא לחייבי מיתות הקב"ה עמיה דבניהם
לך יזון מניה לעולם לחייבי הלכה לחייבי כריתות מבטרין דבער ובניהם לתמר
הלכה כפלוגתא דילך רשיע מיימנא לחייבי לתמר כה הלכה למעשה מסיכי
מפי הגבורה יהיב לך הקב"ה כרתא דילייה ובנין לך על הלכות לחרכין לתמר רבות
כוות עשו חיל ואת עלית על כלנה על הלכה דילך לתמר דלא תעברת על כלהו
כגבור ו' עמך גבור החיל לתקן כך ואשלי כניינא דמלכ' לחייהו כבי כניניה על פומך
פתח רשיע מיימנא ואמר המלך הגדל לותי מכל רע דחייבי מיתות לתמר
כה ויסע מלאך האלהים יכרך לכו בעלמא דאתי וידעו לרב בקרב הארץ
בעלמא דין למהוי מלטטותכון כתרין עלמין דאתון חיין דמאן דחייהו מעלמא דאתי
לתקרי כמה דכתיב עץ חיים היא למחזיקים בה חיוס תמן חייס הכא מה לאו הכי
מאן דחייהו מלוכם בחלין קליפין דעור ובשר ועצמות ונידים לנופא שפלא דרוחא
הוא מית תמן מה מיתה לא חמי ולא שמע ולא ממלל ולית ליה תנועה בכל אברין
דילייה הכי רוחא לא חזא לעיל מניה לתמר כתוריתא עלייהו דמ מה למשלם ממך
עין רואה ואזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים דכמה מלאכין חולין עמיה לתמר
בהון כי מלאכיו יצוה לך ונשאוך על כפים דלא תגוף אבנא רגלך בהון ולמשמע בקליהון
דחיכון לעלא חיון ממללן ומקדמן ומיחדן ומברכן לקב"ה עם ישראל כחדא כ"ם דחייהו
עלייהו כ"ם קב"ה דחייהו לעילא מן סכיכתיה דכיה מקבל גלותן דישראל ובנין חוכין
הוו מתלבשין בשין קליפין כנוכא דלעם חובי תכסיתהון כידיהון והוי חייהו לחוקמוס
מארי מתביעין כמחוזין מעשה לכותיהם כידיהם. ובנין חלין קליפין לחוכין לתמר
קרא כי לם עוכותיכם ויו מכללים כיכם לבין חלדיכם. ובנין חלין קליפין קב"ה
מתבטיח בכמה נדפין לתמר כהן כמתים יכבה כפטו וגו' לעתיד לבא ולא יכלף
עוד מוריך והיו עיניך רואות לת מוריך. ואתון כהוי עלמא דאית לכון קליפין ושורין
דאית לכון רשו לאסתכלא בבני עלמא ובני עלמא דאית לון רשו לאסתכלא בכו. ובנין
דל עלייהו אתמר לחתן חיין ועלמא דלבון עולם הבאים. חכל עלמא שפלא דל עולם
הבאים לחלות מכלעדי ו' כלהון מתים.

אמר רבי שמעון בוכוא קדישא עם כל דל דאית לא לאסתכלא בבני עלמא
דאתי בעייכון ולא במלאכייא כל שכן בקב"ה ובשכינתיה. חכל בעין
דשכל לבך לת חוי בכלא בבני עלמא דאתי ובמלאכין ובקב"ה ושכינתיה דמחרין
לך ובנין דל אמר שלום לכתיב כיה ויהכם מכל הלדם ולבי רואה הרבה מכמה
ודעת. חכל בכבודה דית ליה רשו לאסתכלא כיה בבוא בעין דשכל אלא בעייכון
דחייהי מרחה וחזון דעייכון ה"ד כמרחה אלין אתודע. ועוד בחזיון לילה.
כימחא חזון בלילה ובלא בעייכון ולא בעין דשכל לבבא. ובעייכון לילון תרי סרסורי
דלבא ומסמסין דילה וחייהו מלבא כיכוייהו ובנין דל בכם עדיף מבכיא והכי הוא
תרין לודכין תרין שמעי לבבא. ובגד לוקמוה רבבן בלב רואה והלב שומע. ולא עוד
אלא דאתמר כלב הלב מכין הלב יודע. ובלב כל בקב"ה לב כתתי בכמה הרי בכמה
ותבונה ודעת בלבא דבהון לתעבידו שמיא וארעא ותהומין ובהון לתעביד מעבדא

ה"ל ואחלה לחותו רוח חלדים בחכמה בתבונה ובדעת מה לדת כלי חלי בעיניהן.
ורע"ה מהימנא מאן דכלי חלי בלביה יתיר חזי מן נביא כל סבן מחסבת דילך לדת
לה כוף וכך תסתכל בהדוה לדת בים סוף מה לדה סוה לך דאמו בקדמית לחסתכלה
בעייניהן ה"ל ורחית לחת לחורי ופכי לה ירחו. חלנין טפסי לדכה לחיכון מתין ובומין
כשין קליפין לכל לנבך לחו חיכון חסייכין כלוה ולה מפביקין כיכך לבין קכ"ה ושכינתיה
וכל כבי עלמה דחתי ומלחכין ייעול לנבך בחיכון חלונין דעייכין ולודכין לדנוקבי
חוטמה ופומה כמלכה דייעול לחדרי הדדים למלה עם כריה וכנין לה מלנין ומרש
ביה בגלותה חופם כל חדרי כטן וכוסה כלוות ולב וחין כל דבר כעלם ממך וסייכו
לחמר עלייה מסנים מן החלונות וגו' וחלין חיכון חלונות דעייכין ולודכין ונוקבי
חוטמה ופומה דחלין סבעה נוקבין כסחתין סליקת בסבעה מיני בומין וכבי כלות
סליקת בחלין בומין לחיכון נרד וכרכם קנה וקנמון עם כל עצי לבונה מר ואהלות
עם כל ראשי בשמים. כהדוה ומכח דגלותה דכי סליקת מקטרת מר ולבונה וגו'
הקב"ה שחיל עלה מי זאת עולה מן המדבר מקטרת מר ולבונה וגו' מי זאת ולחי
מכטרת דמי לחיכון ולחי ביה כלילה מסבעה מיני בומין. ולח ק"ם כלילה מחמתין
תרעין לחיכון ל"ה כלילה מסבעה נרכזן בסחר סתים לפניה ולחת לחחרים
ובערב סתים לפניה וסתים לחחרים וחיכון הגדולה והגבורה והתפחרת והנצח
והיסוד עד לך ו' המלכה לחיכי מלכות כלילה מתלת בומין. מקטרת מר לה
כתר. ולבונה לה חכמה. מכל לחבקת רוכל לה ביה קום חשלים פקודת דמרך.

לא תהיה לחרי רבים לרעות וגו' לחרי רבים להטות. לחרי רבים להטות
לית רבים פחות מב' ולחי ליתבית דין בב' לית להטו ת בתר דיבור בית דין מביכתה בב'
תלת חיון דמרכבתה דיליה ולחיכי דין תורה דין לחת עמודה דחמצעית וכל דיין ללה
דן דין לחת לחתתו דה לחיכו כלולו חשליט כחול בעלמה והשלך לחת לחרנה ולפיל
מביכתה עמיה ויקוס ניהוכ בת זוגיה דכחול עם כחול בלחר דדין לחת יוקים
שפת שקר. דין לחת עמודה דלחמצעיתה. שפת שקר ביהוכ וכחול וכב' כל דיין דן
דין ניהוכ פתוחה לפנע מממשו בת זוגיה דכחול ואחרב על נוחרו מלחך המות כחול
מלחורוי שעל נוחריה. ונן עדן פתוח לימיניה ונן החייה פתוח לקמייה שלי ריסיה לי
דן דיוכ דשקרה שליט עלייה מלחך המות ומחיט ליה ולבתר חוקילליה. ולחי דן דין
לחת קב"ה ייעול ליה לגן עדן ולטעים ליה לחילנה דחיי לבתיב עלייה ולקח נם מעץ
החיים ולכל ולחי לעולם. לחתברי בהוריתה דלתתר דה עץ חיים היא למחזיקים בה
עץ החיים תפחרת. חיים דיליה חכמה וביכה חיי המלך ולחי ולעולם דיכל דמלכותה
דוכך ודיוכ בלב ולחתר כיה בלב רוחה. וכנין דה חין לו לדיין חלה מה שעיכו
רוחות. ולכה ליתדיין חלה ק"ם מה שעיכו רוחות כי ו' עיכיו משוטטות. שוכ על
כל דרכי חיש וכהן מסנים מן החלונות. בז' נוקבין דבר כם כתרין עייכין ותרין
חודכין ותרין נוקבין דחוטמה ופומה הה' דחמה עלה. והכי בעובדוי לסתפל
כשבע חיכטרה דשכינתה תתחה כב' ידין ונוף תלת וגוף וכרית תרין הה חמם.
תרין רגלין שבע יש יול"ה בשבע לחתון דיליה לסתכל בשבע נוקבין דרישה

פקוים על סם נקבים דנקביה פתוחות לנקבל וה ולזו סם כשבא לתוכן דילים לסתכל
כשכבה תקוכיה של לתתה דלזון תקוכה דנופה דכהן עשויה המכות לשתו
כוופו דמיה וגבל סם פקודין לתקריהו לחבריה על סם סכינתה גופה לטטרה
לאחרה לכוחה דלזון עור וכשר הלד עור וכשר תלבישני וכינמות ונידיה תסככני
כאתר דלית סכינתה הסוא גופה לא לתקרי לגלה לכוחה דלדם דלזו תורם זאת
פתורם לדם כי ימות כאהל כתפארת לדם לשכבת וכאתר דתתן מכוס לתקרי
גופה דלדם כגון גופי הלכות ופסוקי דיכון קכם סופט. עמודה דלמצינתה מסטרה
דכיכה דלזו ילוד. דיין מסטרה דמלכות. סוטר מסטרה דגדיק. סוטר הוא שליט
ומסטרה דיוסף הצדיק מתתן ויוסף הוא הסליט וכל ספירן לזכון סופטים מסטרה
לאחת עלאה דתפארת סופט ולזכון סוטריה מסטרה דמלכות מתתן סוטר ומושל.

וכפקודה כתר דל מני סופטים וכו׳. תשלמו ספרשת סופטים.

מדבר פקר תריסק ונקי וגדיק לא תהרוג וגו׳. פקודה לסטוות הכינלי דיכון
ולא תריסק מלכר פקר דלא ייחרון מסוף פכי יש בדכר. דקכם לתתו
כיה לאחר לא ישא פנים ולא יקח שחד. כסופי תיכות לאחד. הכי דיין צריך למהוי
כגוונא דלאחד דלזון ידוד לאחד דלא יקח שהד דהד לזון כדיוקנים וכדיכה לסטוות
תרוייהו ולא יהא דיכה לדל יתיר מן דל לגלה כהקבלה חד עד דיקבלון דיכה. ולבתר
כל חד לתתן כפוס עובדוי. ולוקמוס מלרי יתביתין גדיק יבר הטוב סופטו. רשע
יבר הרע סופטו. ביכוני זה זוה סופטו. מתן דלזון מלבה דחיי ליה דיכה כלל
ליה יבר הרע ודלא גדיק גמור דל גדיק וטוב לו ולית טוב שלם תורם הלל כי לקח
טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו. וגדיק ורע לו מסטרה דיצר הטוב ורע ומלי
לתקרי גדיק כתר דקיל לן דלזון יבר הרע לגלה כגון דטוב שליט עליה לתקרי גדיק
ורע לו דהסוא רע לזון תחות דשוחים כעבד תקוכיה. ולא עבד דרשע לזון מכתיר
לית הגדיק וכיל גדיק גמור לא יעבוד ליה גם עמוס לגדיק לא טוב. כגון הסוא טוב
דלזון תחו רגלוי דרשע לית לאעבד ליה דלולי יחזור כתשוב ויתעבר עי יבריה ויהא
עפר תחו רגלוי דמסטר דרשע וטוב לו סכינתה ותגל מרגלותיו ותזכה לזון ושפח
כי תורם גבירת שפח יבר הרע נוקב יבר הרע דכר כגוכה תמי וכבודי לאחר לא תתן
ויקוד הקרב יומת ומסטר דגדיק ורע לו סכינתה לזון עטר על ריאש דכר כם ושפח
יבר הרע לתכפיה תחות גבירת. ומסטר דגדיק גמור ליה זר ולית יבר הרע ומסט
דרשע גמור ליה ליה חולקה כסכינתה דלית חולקה לכר כם כסכינתה לגלה מסטרה
דטוב. ולית כל סכינתה סקילון דסם סכינתה לזון דטוב ורע לזון כרסייה לכל
סכינתה לדילה דהוי עליה לתתר לא יגורך רע. לכל כגון דלתתר כה ולכותו
ככל מגלם מלן דפגים לתתר דלכה לתתו זיב כלו עכיד כמטרוניתה דלכה דקלכה
דמטרוניתה לזון מלן דמזגל לתריסה וקלכה דמטרוניתה דמלכה לזון כל סכן
מלן דלעכר לם מלתריסה ומוי ספחם בלתריסה דכבל לתר לזון פגים מטרוניתה
לא שריה תתן גלה ספחם דלזון פגימת שריה כתר כגים ופגימו דכר כם דמוכוי
פגים ככל מכרין דילים עד גלה לסכינת מטרוניתה לתר לשריה תתן ולית תקוכה

פל דיקויר לה כל תכרין דילה. תמר כוכיתא קדישא רשיא מסיימתא בנין דל תכת
מתתן בתכורא דל דלמת פקודין לתמלכא לקבה על כל תכרי דמכיתא בכל פקולא
ופקולא ולית תכת חייב לימרך. וכתה תולקך דכנוכא דתכת מלך לקבה בכל
תכרי דמכיתא דכל ישראל מתרי מדדות דיכון לכרים דמכיתא דכי עביד קבה
לשריא שמיה עלך וימלכיך על כל עלמין ותתקין. קום רשיא מסיימתא לסדרא
דיכין כהלכות כויקין כסדורא דשמא דל הויה דליהו רכב תלים רכותיה תלפי שכלן
דליכון סור כער תריה תלם דהל מסטרא דימינא דתתין ל' חיון הכי ליהו סדורא
דלהלן תלם תריה כער סור וכסוס שניין דהויין הכי ליהו תנועה וסדורא דחיון
לסטרא תתרא דליכון כויקין דשמלא הכי סדורייהו שכלן ובנין דל סתתלה לעלון
קשיר כל' תכות כויקין הסור והכור והמבעה והסבער והיומא דלהלן תלם מועד.
קום לתיער כדיכין. פתח רשיא מסיימתא ותמר יי שפתי תפתח ופי יגיד
תהלתך. תלי כהפוך לתעון ל"ל ובנין דל תמרו מתרי מתכיתין ל"ל דמלכותא
דיכל כל דיכין כהלי שמא לתדכו כה' כב' כל' מכיתא לקבל תלת תכהן ל"ין תכת
והוא דיין לדון מסטרא דלעלי דתתן ליהו דיין תמת ומסטרא דסם תלתין סופט
הה"ד כי תלתים סופטו ומה דיכון ליכון. תד לדון כנוקי סור. תנייכא לדון כנוקי כור
תליתאה לדון כנוקי תם. רביעאה לדון כנוקי תלם. וחבתרייהו לדון כדיני תרבע
סומרי סומר תכם. וסומר סכר. וסשוש. ומשח סכר. לקבלייהו דיכון תרבעה. דין
תלוקת הסותפים. דין תלוקת קרקעות. דיכי עבדים ושפחות. דיכי תובע ונתבע.
כמה מיכי תביעו' לחיוב ממון ונזל וחבלה לו סמזיק לתכרו והורגו כחד מתרבע
מיתות כית דין. דלדון ליהו קבה כלעלי לדון בכל מיכי דיכון לשפחה כיעד כי תירש
נבירתה. המיכא כל כויקין לשתכהו דליכון מלעלי תכלה דמכייהו כשמתתון של
רשעים כמה לוקמים מתרי מתני' כשמות תרשעים הן הן המזיקים בעולה של לאחר
מזיק נזלן רשע. וכת וזנים הם המות נזק שבת ורפוי לשכיכתה וכבה שבת. כטולא
לחוריתה דכטולא לכנסת. ורפוי דגרמת לון דמיתרפין מדברי תורה. כמה כזקין
דמלעלי תכלה מתרי מסחית לף ומה וכת דהוו מכוין לשכיכת כיעד שקרין לתלון
והוו תמרין ליה לחלויך וכמה גולות מן שפחה כיעד לתתר הם גולת תעבי כבתיכם
כמה כרכלן גולת לשכיכתה שפחה כיעד כבוכד המם וכבוכד כמה דיכון מסוכי על
כנסה וכמה קרכנין דכי מקדש דכמילת למטרוניתה וכשת דמטרוניתה לחסתר
עריומה מל' כגדי והכ' כסרין מל' טורי לכן ל"ה לכנין מרגלן. מעיל כמה זנין
ורמונים ותרבע כנדי לבן דכהן הות מטרוניתה מקקשט קדם מלכא הה"ד ורליתים
לזכר כרית עולם. וגולת לה לגברתה כמה מלכלין דקרכנין. סור מועד כעלה עד
לכי מלכא רבונים כתרבע תבות כויקין דיליה דליכון וכבי סור משמש לתרבעתן
דליכון טון ומשחית לף ומה דכלהו מועדין לקלקל כנופא דיליה הרכין על
הכלים מזכא תכורה שלמן ושתר מלכין רבן עלייהו ומברתן. וכמן דיליה לכיל כל
קרבנין ממלכלים לפתורת ושתרת כרגלוי רפבת ומק' כלה ושתרת דליכון לתורין
ופרדין ושוריו מנחות כרגלוי רפבת וכקרן דיליה קטל כהני ולויאי. הרם כלה תלל
מלכה

מלכים ושרים. סכור נוקבת כיצד שבתי בית לילך לחיבי כית מספר תפיסת
למטרונית וכתבה מפתח כיצד כגלותה לילך . ושוויין נון כתים מלאלין ואסורין
לכתבה וליהיו מהדקין לאחורי סיח יהכם בגויסלא מכתב מכוח ולא עוד אלא כל
מכלים הילוכ כי רלו ערותה גם היא כלכתה ותצב אחור . ולא עוד אלא זוכה לחיבי
הכעה דמייכו אם ויכת אם כגין . לכתר קס אלם רכיבי לאכות כוקין לאתמר
כיה אלם מופל לעולם כין עד כין יען ואלח את כיצרו ואכיל ושבי ונלע כרמים
ופרדסים לירושלם ושבי כלא . רכון עלמא אכת קשוט ואוריתך קשוט יהכת לן מכות
תפלין . לבדיקים גמורים חיכו אלרת כפוס שובדייכו פלר על רשייהו ומשתין
לאכוהן ואתהן כגוכא דגופא דכל אכרים דילים מסתפין לריעא . סכי אתתא
מסתפא לבעלה . ואית מלאכין לחיכון מסתפין לגופא ומלאכין דמסתפין לנסתא .
וכגוכא לאית לפרשתא כין גופא לנסתא סכי אית לפרשתא כין מלאכין דגופא
למלאכין דנסתא . ואית נסתא לנסתא ומלאכין למלאכין כי נכה שעה נכה שתר
ונכסים עליהם ואלין לחיכון נסתא לנסתא כלהו חד . ואינ לאלרא מתלא חיכון
כגופא אכל נסתא אלין לאלין כגין דמקבלין אלין מאלין . סכי נסתא אשב לחיבי
לקבל שאר כהורין כנסתא אכל גופא לקבל קס חזיכא כגופא . אכל כלא חד סכא
גופא ונסתא כלא חד . מה לאהו סכי כבר נש דגופים ונסתים כפרודא . לא אתר
ולא אכל . לא חיי ולא מותא . אכל לקס ומכיפתים חיים סלד עץ חיים הוא למחזיקי
נס וכל חיכון דרשיעין כסיכין לקס ומכיפתים חיכון רשיעין כיומין דחול כאות
לתפלין וכאות למילה . ורשיעין כוכור ושמור כשבת . ורשיעין כתורה שבכתב
לאתיהיבת מיחיכא וכתורה שבעל פה לאתיהיבת כסיכלא . וקס וכור מיחיכא ושמור
מסתלא ומכיפתא וכתורה מיחיכא ושמירה מסתלא חיכון תפלין לריעא לבר נש
ותפלין ליד ומכי מכיפתא תורת יי תמימה ומצות יי ברה מסטרא לעמודא
לאמצעית לחיכו כליל ליכא ורחמי וכור ושמור לתקריאת שמיע וכתורה שמורה וכל
פקודין חיבי מקיל לנביא כמדרש . אכל מסטרא לחסד קס וכור ומכיפתא שמור
כמה לחוקמוה מארי מתניתין וכור לזכר ושמור לכלה בגין דביומיהא ונסתלא
עכפין מתפרקין כגוכא דכנפי ריחא לחיכון פרודות מלמעלה . ולקבל פתוחו לסת
לתתא תרוייהו כיחודא חדא כגון סתומות לסת לילית תתן פרודא . וכגין לא כאתי
ליחודא לחיכו גופא דוחה לעדרה לעולם אם כפרעו אלו כפרעו עלי פסול . ככמה
רשיעין רשים קס ליעדאל לאסתמודעא לגבי מלאכין אלין ליומיהא לתפלין מקס
או אלין דמסתלא לתפלין מסכיפתא או אלין לתפלין מקס ומכיפתא ליחודא חדא
ואלי אלין לאית כהון תורים רשיעין כחסד ואלין לאית כהון מצות רשיעין כגבורה
ואלין מארי תפלין ואות שבת ואות ברית רשיעין כדיוק . וכעיכן עתי הארץ חיכון
רשיעין כל עברו דעדלם ופריצ . עופין כופק וכקרקבן כקלף כל עברו לופק וקלוף
דקרקבן רשיעין עופין לחיכל . וכעיכן כתרי סיחכן מעלת גרס ומפרסת פרסה כלהו
רשיעין כתרי סיחכן כגוכא דעדלם ופריצ דמתעכרן מעמא קדישא . אכל לא חזי
כלהון רשיעין מסתלן כמלאכי מכהן כסרסיר כלרבע חיון דסרסיר מסתן כסכיכות

וכמולי ומכהן רשיון כמדורת דקב"ה דמתמודעין. ולישון דעמיקין בתורה ומצות
לעמת דקב"ה ומכיכתא פלח על מכת לקבל פרם חלח בכרת דליהו מחוייב כיקרא
דלכוהי ולמיס לתקבר ודלי ולתרסיס בעמודת דלמנעיתא ומכיכתיס כלולכיס
הוו חד. ומלן דלית ביס תורס בלח מנוס מכוס בלח תורס כב יכול כלולו הוה
כפרודת. לבל כדל ודל כלולכה דעכפוי מתפרדין ליומיב ולעמשל ולולכה ולומדת
דתרוויהו כלמנעיתא. רשיעיל לישון רשיעין בלח סימכין דטהרס לישון דלית לסון
תפלין על ריסת ודרוע. ולישון דלח רשיעין כתור וכמנו ושון דלח כתיב זכור ושמור
ולח רשיעין כתכלת ולבן דכתיב ולחין דלח רשיעין כשר סימכין קקן סס לכס לחו
לישון ישרל לחרל עמי הלרל. מס חלין. קקן ושרל כמס דלוקמו מלרי מתניתין עמי
סלרל סס ארל וכבותיסס קקן ועל כמגתיסס לתמר לרור סוכב עס כל כסמס
ומיתתין מיתס כלתגליוה ולוח מיתס חלח עגיותא ומיתס דעכיותא דלסון לח יסח
כלתכסיה כעופין דלמין למלרי פקודין שלח כלתגליוה לעיני עמל דעכי חסוב כמת.
ולית עכיותא כלתכסיה בכי כפל. ולית עכיותא לעיכי כלח כזריקו דלס דכסמס
וזריקתה לעיכי כלח דספכין דמל הכי עכיין ספכין דמוי כלכפוי לעיכי בכי כפל
ולתסדרן ירוקין כמתין. ולי"דדרין כתיובתא ולח פתיחין פומהון להטיח דברי כלפי
מעלה ומיתס דלסון כסתימו כבעידת דליהי מיתה ולית לה קול ודבו"ר בכי"ת בכי
ליהו לין לי פס לסמיב ולח מנח להריס רוח ויתודס ומיחד לקב"ה בכל ומח למהוי
מיתתיס כלחד כנווכח דסמיטת בסמס בתריסר בדיקות דסכין ובסכין לחינח לחד
ומברך ומקדס לקב"ה בכל ומח בברכו ובקדוס. ובכל מכילה ומתייס דילוס כנווכח
דמברך כסמח. ברוך הח ברכה. חשר קדשבו. הח קדוסה. בד רוחח מברך
לקב"ה בכל ומח בברוך ומקדס ליס בקדוסה דילוס ומיחד ליס ביחודל דליהי
מכיכתיס. קב"ה כחית על הסוח רוחח בכמס מסריין. חליהו ודלי. בר בח דמברך
ומקדס ומיחד למטרוכיתא כמס מסריין דמטרוכיתא סלקין עמיס ומסריין דמלכה
כחתין לנביס וכלהו לנטרל ליס ולחודעל ליס להסוח רוחח כמס עתידות בחלמין
דכבואה וכמס סתרים. כנוסף דיעקב דלתמר ביס והכס מלחכי חלהים עלים
וירדים בו. ועל מסריין דמלכה ומטרוכיתא לתמר ויקרל לת סס סמקום הסוח
מחכוס לבל מלכה ומטרוכיתא לל כתתין תמן. אמר חליהו רעיא מהימנא הכי
סוח ודלי לבל כנין דבבל פקודל ופקוד סוח תסתדלות דילך לימדל קב"ה ומכיכתיס
בבל מסריין דעולה ותתא הכי קב"ה ובל מסרייתיס עילה ותתא מתיחדין ברוחח
דילך בבל פקודל ופקוד בברל דמלכה דלבה ולוח רחמין ליס ומסקין ליס ובתכיבו
דוליס לל היתכין ליס במסריית דלסון חלח לישון נוסיהו בטרין ליס בנין דסהוח רוח
דילך מסטרל דעמודת דלמנעיתא ליהו דליהו כלול לבה ולוחח דליהו יה. נפב
דילך בת יחידל מסט דלת"ם מכיכתא תתלה לל זת חיבך. ובנווכח דלבה ולוחח
בטרין ברל הכי בטרין בברתל בחסריין עלחין דלישון מחכוס. ובחסבה עלחה
סלקין לרוחח דילך בחם דלוקמוס ישרל עלה בחסבה וול"ה ולו ולו"ה. ולוחתי
רוחח דילך סלוקת בחסבה בד ליהי סלוחח ולתמר בה בל בסמס תהלל יס.

ובפשטא דלישנא ס"ת ולתמר כיון כה אמר יי מלרבע רוחות בלי הרוח. ולימין
רוח יי רוח חכמה וביזה רוח עצה וגבורה וגו'. סלוס כלרבע לתיון סליק במחשבה
ועלת העלות מ עטר ליה בכתר בכל הלי יקר רוחך דילך סליק ובחית בכל לילית וכל
מלין דלתתלין על כתר ולתס סלכקים כיי ולא לומין שעז. ובגין דלא זכה לאלדים
ומרס אלדים לחריס בלתי לוי לבדו. זכלה עמיה קדושה דלתקריבו עבה דקרבן
למקרב גרמויהו קרבנין קמיה כמה דלתמר כי עליך הורגנו כל היום כחשבנו כצאן
טבחה. וקרבין גרמויהו כתשבוחתא דמעוט חלבה ודמה דתשבוחתא לחיבו חמיה ויהב
מקרבנא דבשרין דסוס מתמעט דמה וחלבה וכל לומין חמורין ופרדין דמתאכלין
כל לילית. זכלין לומין דקרבנין רומין דלהון קרבנין קדם יי בכל לילית ולילית דרוחה
דלהון סיא סעולה לגביה לי סליק לה כתורה ומנוס. כתורה דלחיבו עשר לחורן
דלתויסיבו מלת יי כעזר דברן מלתין לס בסית חומסי תורה כספר כרלשית
חמשה לומין דלתקריבו חמשה חומשי תורה סתיתא ספר כרלשית לקרי וכמחשבה
דלחיבו ול"ל לה ולוי"ן דלתמר כיה עלה כמחשבה. ולהן לתר לגבי כתר דתמן עלת
העלות מופלא ומכוסה. זכלה מהן דסליק ליה כמנוה דלחיבו מנות תפלין דכסון
לרבע פרשיות דכתן ילוד י קדש לי. ס וסיס כי ובילך. י שמע ישרלל יהוה
לה שמוע כמחשבה לקדרה לה כיד דמכוונתא לילית כלילה ממעשה דלחיבו ס ודבור
דלחיבו כיום כלילה י סמיכין ובמחשבה דלחיבו יולד לה לה ולא יולד לי לתתון כחושבן
יד ולתרמיזו כתרב פרשיין ותרין רגוני דרישא דכתב ותרין שוכן תבע וקבר רגוע
עשר פרשיין דיד שדי סמיכותא ילוד כניסה לתמר כיד לתקיד רוחי וגו'. רוח
לתפקד לילוד וקדם כחי לגביה לקבלה ליה ולגבי סמיכות ובטרי ליה קדם וסמיכותים
ומלן נרים דלחיבכל מנוה ומנוה סליק סמיכות לגבי קדם ועתיכון דיעבך יי כיום נרים
ובמלי כוחת. לגלה ודלחי ישרלל לית כהון מלרי תירה מלכים מסטרה דלילית סמחר
דלחיבו סמיכותא ותרין דרגין דלומין בקר וסחר ועליהו לתמר כשימות כיומיך כבא
בקר דלכרסם דלחיבו חסד לה סליק יתיר כיומא דסורקי לכל סחר לקדיס ליומא
דסורקנא ומלי לחיבו נסא דסמיכותא מסטרים לתקריבות לילית סחר וכגין דה
גבי נסא תמן לגי דלומין עוקלין דמוסקת לילית סחר על כבסה דלתתקף
עליהו קדרותא בגלותא סחרי סחר כמכשין בתרין בסטוח זמנא יתקויים כישרלל
כמו סרס תקריב ללדת תמיל תזעק כחבלים כן סיהו מפניך יי. ועל כן נקוס לך יי
מלדיהו וכסון לילית לעילת ריסא דן כרכסא. ריסא לחיבו נדיק וסוד עולס. לרכסה
לומין נסא וסוד ולומי לה כיס למפרק לכנסא דלחיבו. אריה בקר ומיכ דלכרס
מסיק כן דוד דכפיק מיהודס דלתמר כיס גור לריס יהודס וכגין דה חי יי סמכי על
הבקר. וכס מולך לימין מחשב זרוע תפלרתו בוקע מים וגו' כגין דתפלרת דרגע דלכרסם
דמחשב נפש ומסד דרועא דילוס ומסד לתקשר כעב דלחיבו מסד

דלקריס כתבי לוקמוס כיס מלרי מתנתין כתבי עתידין להגלל. תסח דוסס
נגין דלס ימות מעוס כן לפרים דוסס מכוסי דליסי סמלל דיקרב ימין. פסח
דרועס ימיכ לקיוס כס כימי נתך מלרן מנרים לרלסו כפלוות והלי ליסי כניסן
נגלל וכניסן עתידין להגלל לקיוס כסון וכסמד עולס רממתיך לסר נחלך ני.
ללכתך פטלי כלסו מגבורס דמכיס מעוס כן לפרים לכטלס כוקמס מעכלוי דסכי
כעי לנקלס עבורס דליסן ישרלל כימיכ ולכתר לוקדס קס כסמלס סס"ד וסיס
בית יעקב סס וכית יוסף להכס וכית עשו לקס וללקו כסס ולכלוס. וכניסו דעבורס
דס עמידס דלמלעיתס ויוסף על עמיו לכן לתר לניתס דס סכיכתס לכל כדרגס
דמעוס כן ויוסף ליסי דקס רמיז עתס ילסכו הקהל לת כל סכיכתיסו כלסך סעור
לת ירק סעדס דעלייסו לתסר כפרס דעשס כמו עשב ונו מפסק ועד תעדי והס
סורקיס דליסי עד ומתמן ולילך יסס סממד דלסון ניס מתרס עדי עד. כל מטו לתעדי
דליסו סור כיס כלקך סעור וסמיכו דישרלל דלסון כימיתס דליסו לריס. לכל
קיוס דלסון כגופס ולדלי ליסי כל סכורע כורע כברוך נדיק דלתסר כיס ויוסף
סנדיק והכס תסכיכס דלמתיכס ותעתחוין לגלמתי והלי ליסו מי יי סככי עד
סכקר וכל סזוקף זוקף כעס דרגע דמעס רכיכו לעילס ומעס לתתס כיס יקומון כל
ישרלל דלכרין דנופל דכיס כלסו זקפין כעמידס וכסלי ליסו כלסזוקף זוקף כעס
בגין דעליס לתסר ולדעך כעס. יסון מעוס כן דוד דליסו לריס מימיכס ומעוס
כן יוסף דליסו סור מממשיס. מימיכ לכרסס מממשל יצחק וליסו כסר כחמעית.
סנעלת דלסון מסטרס דיעקב ש דמעס קדוסס לך ישלסו מסטרס דלריס ג
דלשפין דלכרסן לתקריסו לריות כקר. מסטר דמשל לתקריסו פריס
מכנסיס. ומכטרס דלמנעיתס לתקריסו כסריס ועליסו לתסר ועשו לתכס על
כנפי כסריס ולכיל לתכס סלי. סת ליכון ט עשירלס ורכיעלס לדס מס שמו
דמעס דרכיב על תלת חיון ולתסר כישרלל וירדו כחצת סיס ממכן דיסע מסטרס
דכחצ דסיס סרס דמנרים דלתפעס כנלוסס כתרלס מיס יס. וכעוף סממיס
ערכוכיל כיעס עמלקיס כפילוס תינרוכת דכל לומין ככל מערס כין כישרלל כין
כלומות סעולס. ובכסמ סלין כמי עשו ויתקיים כמעוס וירד מיס עד יס ומכסר
עד לפני ארץ והכי כתרין מעיחין והכי כישרלל וכלף בזכות מס דמעס ויתן כס
דמעוס כן דוד מיהודס לריס רעיס עליס. כס דעילס לריס לימיכ סור למחלף
כער כלמנעיתס ולדס על כלהו ול מכפין לכל אד ל מכטין דב חיון יכ. ולנכי לדס
דליסו מס שמו כני מעס דכסדוס ומכל יתקיים כמעס ולעשה לנוי גדול ועצום ממנו
כסדוס זמכל מס סיס הוס סיסיס ולס לריות ככר היס והחלדיס יכקס לת כרדף.
ישרלל דלתסר כסון ולתן נלהי נלון מרעיתי לדס לתס סיו כגרדפיס לס כימין
זאב ישרף לנכויסו דטריף לון ויתקיים כיס כסדוס זמכל ככקר ילכל עד דהויסו עד
כי וכל סילס ודל כקר לכרסס ולערב יחלק שלל דל ערב דינתק דתמן תרין
מעיחין כאד ויכול ממכל דלומין דעלמל וכאד יחלק שלל דל ערב דישתק דתמן תרין
לילות כרדפין. ויתער כפתלי דליסי לילס שלוסס סעותן לתרי סבר. יתער בימיכל

דליסו לריס משיח בן דוד דלתמר כיס נור לריס יסודם מערף בני עלית ויחזקון
על לומין דעלמא כרס שכב עליסו למערף לון. בסטוח ומבח בחזי מתן הנח לכם
לחרף דיקים לם מלערוף עליסו. בסטוח ומבח יתער כטר ויתפרע נלפנלי על
ערכובי דישמעאל דליסון עתלקים וערכובים כיסף דיסראל וערוף לון דלא יסתיר
חד מכיסו לקיים מם שכתוב כיסראל יי כדד יפחו ואין עתו אל ככר. מתתן ואילך
לין מקבלים גרים ומף לוקמים מלרי מתמיתין לין מקבלין גרים לימות המשיח.
ואומין עתו דעלמא דיסתלרון יתער קבם מים דלדם נסלטם לקיימ כהון
כי הנוי ומתעלכם תמר לנו יעבדוך יהכלו לקיים כיסראל וירדו בדנת היס ונו׳
ומורלכם ואתכם ונו׳ ומסטרת דתכוחת ס׳ מיכי כהמת תבירין מכלהו דליכון חטם
וגעורים וכסמת ומכלת סועל ומיפון לחתיל לון ליסראל הסד קדם יסראל ליי רלסית
תכוחתם כס׳ כל יפקון מנלותת הכי יהון תבירין עד דיתכריר כך ויסתיעדו יפר
כיסיסו. ועד דיתכרירו מכיסו דליסו מעזר סריף על ס׳ דליסו הכמת ס׳ מיכון
לקיימ לומתם כי יד על כס יס. ובנין דל מון ותכן לליכו מחויב כמעזר עד
דיתכריר. לכתר דיתכריר מתכבסין לסטוח לתר דלקרי ירושלם כמס דכתם כתך
דלתכריר קס ותכן מכמיסין לם לזכור הכי יתכבזון יסראל דליכון כר לירושלם
דליסי כלויס על סר יי׳ דכתיב מי יעלה בהר יי׳ ומי יקום במקום קדשו. נקיכפי׳ וכר
לכב נקי ככר דליסו שכורת כל כריר מנו פסולת. בסטוח ומכ כפקו כר כדכקדמית׳
דלתמר כיס יפקכו מכמיקות פיסו. כר תרנוס כן. בסטוח ומבח דיכון נקיים
ככר מנו קצ ותכן סריף סמיס עליסו ונקרל לון ככי ככורי יסראל ומכי מכל לולכין
לית תכיר כנפן. כמטוע דילים תכיר. כעכבים דילים תכיר דליכון כתיסין כין
רגלין. ומכי זית זיתים דילם כתיסין. כנלותת לחתילו יסראל בסון הסד נפן ממנרים
תסוע. וכן כנלות רכיעלים כי כרס יי׳ נכלות כית יסראל. וכנוכח דל לזית מזולים
יסראל זית רענן יפה פרי תלר. וכנין דל לפתך כנפן פוריה כירכתי כיתיך כניך
ונו׳ סמיך דל לדל דליכון תכירין כנלותת. ולכתר דיכון נקיים יתקדמון לכי
מקדמת כיון לפסכת על נכי מדכקת וזיתים לחלקת כוניכת סרנין למכרתת. ומתן
זכה להלי. יין דלא יתכסך. ויסראל דלתמר כהון ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם
עד דיהון דרוכין כין רגליהו כנלותת לא לתכרירו מכויהו וכניהו לחמר דוד עם
למס לוכח כימי רע עון עקבי יסבוני. ועליהו לחמר שלמם נהי לך בעקבי הנתן
כיעקב דעלים לתמר לגבי כתי הקדמוני דפתי לחוה הוא יסופך רגם ולתם
תשופנו עקב. כתר דיפקון מן גלותת כמשלים לתפוחים ולכל דיחין טכין כנוכח
דמפקנו דמגרים דכתיב כיס תחת התפוח עוררתיך. פקודא כתר דל
לסכיך ככורים ולכתריך להתודות על הככורים ולא תריך להתודו על המעזר ומלרי
מתניתין מקמיס על המעזר דלי יסח קדם לקיסתו ולא לחר לקיסתו עזורו כנון
לתרוב דלתמר בים בחילן הלך לחר מכסה לית מלן דלחמר לחר כשול ספרות.
ולתרוב מקנתו דומם לחילן ומקנתו לתבואת דליכון זרעים דלתמר בהן דלחר
לקיסתו עזורו דליכון לאו לחיסו חלף עד לחר נמר כשולו. וכגד תקיכו סמונית

מאתר דכשולו יפה לאפקא פת טרוף אלא ממקום סחוט מוטעם והכי תנוחה כתר
לקיטתו לישה בכיסול פירות. וישראל לישנן משולים לחיל ולתנוחה דאתמר בהון
דאמרת בכורי אדמתך תביא בית יי' אלהיך והכי דאמרת גז צאנך תתן לו דלישנן יפר'
דאתמר בהון ואתן נאמי והכי ישראל קדם לו' דאמרת תנוחתה לאחר לקיטתו מן
גלותא עשורו ולישנן קדם לו' וישראל לתקריבו לחילא רבא ותקוף ומזון לכלא ביום
ביום לוריתא מזוכא לעילא. ביום גלותא דלישנו מזוכא לתתא ואפילו מלאכין לית לון
מזוכא אלא ביסרא'. דהו לאו דיסר' יתעסקון בלוריתא לא הוה כחית לון מזוכא מסט'
דלוריתא לאתילא לעין הדר עין חויס היא למחזיקי' כה ולהיכא דלישנו מנוח והכי
לוריתא לאתילא למיא והכי לחסא ולא הוה כחית מיא מלעילא. ואתם דלישנו לחסא
לא הוה כחית לכסלא פירות הלילן אלא כנין וישראל וכנין דא לאתמר ביסרא' אתתכם
מכטה פניהם אלין מהרי מנות. והגפכים ממדר כתנו ריח כד פתחין בתיובתא ומיד
לאתמר ביסראל קומי לך רעיתי ופתי ולכי לך מן גלותא. וכנין דא בלילן דלישנו עץ
סחוים כלוריתא כלילן דמסתלקן כה חזלין כתר מכטה ומעשרין לית דמרית יוד
עלייהו דלישנו חכמים ז' מ' והכי מתכנשן הם דלישנו פירות הלילן מלילן ז'. אלא
מאר עמיק לאחר לקיטתו מן גלותא עשורו לישנו נדיקים דלאתמר בהון ולקחתם
לכם ביום הראשון פרי עץ הדר. הדר כעובדיהן דלחידלן כמהרי תורה ומנות
אחר לקיטה חזלין לגבייהו כלילן. וכנין דא לוקמוס כמסכת קדושין קל דלאתריב
כירק מה ירק דרכו לינדל על כל מים וכשעת לקיטתו עשורו ומסטרא דחכמה לין
מים אלא תורה וכאתר אחרא לעיל. והא דתנן לאתרוב פוס לחילן כשלשה דרכים
הא לאתרוב לחיל כ' מטרין ואתרוב לישנו דיוקא דלכא דלחיל לעילא ותתא לחיל
לעילא אלא רוחא לחיל לתתא כדעת. כמה דלוקמוס אלא יודע. דעת לישנו
חילכא. תורה לישנא דילוס. עיקרן דלישנן פקודין דכהן אלא רוחא. עב

אמרן פמנוסים מנהגו דלישנו דפקודי' פשם בהתפקות שכחנלו' שמכו פיום מוטעים לכן ז כפ
ישניתו שמשיכים עליכו חטאת. ועם שהתקו מדויקו יתקנו שמעו' וישימו שפקוב למיסור

ואנשי קדם תהיון לי ונו'. ר' יהוד' פתח והחכמה מאין תמצא ואיזה מקום
ביכם. זכלין לישנן ואר' דקדם כעי ליקרא לון יתיר על כל שאר כני
עלמא. בקדמיתא אמר לון ואתם תהיו לי ממלכת כהנים לא לעדי רחימות סגיאה
מכסון עד דקרא לון ונוי קדוש דלישנו יתיר. לא לעדי רחימותא מכסון עד דקרא
לון כי עם קדוש אתה. לא לעדי רחימותא מכסון עד דקרא לון והכאי קדם תהיון לי
דלישנו יתיר מכלא. כתיב והחכמה מאין תמצא לוריתא מחכמתא כפקת מאתר
דלקרי קדם והחכמ' כפק' מאתר דלא קדם הקדמי'. ר' יוחנן אמ' וכן ובכלא לתקרי
קדם דכתי' ובכל היא קדם תהיה לכם. ויאר' כלילן מכוונו הלל והכאי קדם תהיון לי.
בקדמיתא קדוש ואמתא קדם. מה כין הלי להלי אר' יוסי דא לעילא לעילא ודא לאו
הכי. דכתיב והיה הכפלך כצוען וקמותר כירושלם קדוש יאמר לן. כהלי אתר לקרי

קדום ולעולה לעולה קדם · ר׳ לכה הוה לזול כתרח והוו לזלי עמיה רבי יוסי ור׳ חייא
אר״י חייא ואכסי קדם תהיון לי מכלן · א״ל הא ר׳ יוסי וכלהו מכרוי ספיר קלמהון וסכי
הוא · מכלן דכתיב קדם יסר לי׳ רחמית תכוחתה רחמית ודלי חכמה לקרי רחמית
דכתיב רחמת חכמה ירחמך וי׳ ומשום דיסר לקרון קדם ישרל כעלימו דכלה כתיב
וכסר כאדם טרפה לה תאכלו · דהא ישרל דלהיכון מלמין על כלה לה ינקין מכטרף
דדיכה קשיה · לכלב תשליכון אותו ודלי דיכה חניפה תקיפה על כלה ·
כיון דדיכה תקיפה ס״ת עלוי ואטיל זוהמא כיה לסיר להו לאיכון דלקרון קדם חלה
לכלב תשליכון אותו ודלי דלהיכו דיכה חניפה · דיכה תקיפה יתיר מכלה דכתיב
והכלבי׳ עזי נפש · תא כד אדכר נכלה בתורייתא כתיב ביסרל קדום ולה קדם הכא
כתי׳ ואכסי קדם תהיון לי וכא כאדם טרפה לה תאכלו והתם בנכלה כתיב לה תאכלו
כל נכלה לגר אשר בשעריך תתננה ונו׳ כי עם קדוש אתה ולה קדם דהא נכלה
מסטר דיסרל לתעביד דלה פסיל הלי שלח ישר׳ וסנהדרין גווכין לית כה בנכלה כמה
דלוקיים ה״ם כתיב הכא ואכסי קדם תהיון לי וכתיב התם כי עם קדוש אתה לי׳
שלדיך · לי׳ אכסי לי׳ מכעי ליה · אלא התם לעולה · והכא סכיכתא וכתיב והיה
כשאר כנין וכמותי כירושלי׳ קדוש ואמ׳ לו ולה קדם · ככלן קדוש ולעולה קדם כתי׳
קדם ישר׳ לי׳ רחמי׳ תכוחתה בה״א כמה דלוקימ׳ ויצ״ל ואכסי קדם תהיון לי ודלי
ר׳ יצחק הוה יתיב קמיה דר״מ א״ל הא כתי׳ קדם ישר׳ לי׳ סופיה דקרא כתיב כל אכלו
ואשמו מלי קא מיירי א״ל ר״מ ספיר קא אמרת כל אכלו ואשמו היינו דכתיב והיה
כי יאכל קדם כשגג ונו׳ וכתי׳ וכל זר לה יאכל קדם ומשום דיסרל לקרון קדם כתיב
כל אכלו ואשמו · אתא רבי יצחק וכזיק ידוי אמר לי לה אתינא הכא אלא למשמע
מלה דא סגי · א״ל ר״א תניכון דקדם יתיר לשילה מן קדום · מי הכי הא כתיב קדש
וי׳ בכורות ודא שלימו דכלה · א״ל · תא כד מתחברן כחדא כלהו אתעבידו חד כיתא
ואתי כיתא קדם לקל׳ כלה דכלהו קדום וכגויכי כך קדם הוא כלה אלא דכלה אתכלל
כיה וישרל כך אתכלל כהו מסיימותא שלימתא קדם לקרון כלה דכתיב
קדם ישרל ליי׳ · וכגויכי כך ואכסי קדם תהיון לי · לגיון חד שחיל לרבי אבא א״ל לה
כתיב וכסר כאדם טרפה לה תאכלו · מי הכי אלו דכתיב טרף יתן לירלוי · טרף
יתן לכלבים מכעי ליה · אמלי יתן לירלוי · א״ל ריקא מי כתיב טרפה יתן לירלוי
טרף כתיב · ואי תימא טרף כטרפ׳ · יתן לירלוי ודלי · אלא דא לה יהכיה לאודהר
ביה שלח לאיכון דלהי שמים ולקלין ליה כב״ב אלי אלה לה יהיב לכו דהא ידעדלתון
לה דלקלין ליה אלא נטרין פקודוי וכגין דהלי אלה אומרת דלוריתא וכעי לאזהרת
ביה יתן לירלוי ודלי ולה לאלרי דלקלין ליה כגין דהלי אלה אומרת דלוריתא לה יהיב לון קב״ה אלא
לאיכון דלהי אלה אומרת דלוריתא ולה לכו · תלמי רבי שמעון כתיב ואכסי קדם
תהיון לי אלו ואכסי ולכתר קדם שלח אכסי קדם ודלי · תתיכון לה כפקו ישרל לאיכו
אלא אסטרא דיובלה כתר דכפקו לאיכו כקיט לון הלי יובלה כגדפוי ולקרון גוכרין
דילוה כגין דילוה וכתיב כיה ביובלה יובל הוא קדם תהיה לכם קדם ודלי לכם ודלי ·
וגבויכי בך ואכסי קדם תהיון לי אכסי קדם ודלי גוכרין דילוה אמם · וקב״ה אמר לה

ועל דא זכו ושרש לאתקרי אחוי לקבה דכתיב למען אחי ורעי ונו׳. לכתר אקרון קדם
ממש דכתיב קדם ישראל נוי רשעית תבואתה קדם ולא אבאי קדם בגיהי כך כל
אלין יתעמו׳. וכתיב וכל זר לא יאכל קדש. נחום כי יאכל קדש כמנגד. תניא
ישרש אקרון קדם וכנין דיומין קדם אסיר ליה לאינש למקרי לאחריה כשמא דנבהי
ולא לכבאה שמא לאחריה ועבזיה סני. וכל שכן כאלין אחרנין. תניא כתיב בעור
לשונך מרעו׳ מהו מרע דכנין ליעבא כיצד מרשין כאתין לעלמא. אלו יוסי כל אלין
דקרי לאחריה כשמא דלית כיה ונבי ליה לאתפס כמה דלית כיה דאל׳ חייש לאחר רבי
אקיים כל אלין דקרי לאחריה רשע כאתין ליה לגיהנם וכאתין ליה לעלמו כר לאינון
אסיפין דאוריתא דאתי ליה לאינון למקרי לה רשע. תניא נכרא דלויט לאחריה
לעבר רבי ויסף אמר ליה כרשע עבדת. לאתויה לקמיה דרבי יהודה אל רשע אל
קאמיכא ליה אלא כרשע דלאחזי מלוי כרשע ולא לאמיכא דליהו רשע. אתא רבי
יהודה ואחיל לעוכדא קמיה דרבי אלעזר אמר ליה ודאי לא לאתחייב. מכלן דכתיב
סיה יי׳ כאויב ולא אויב. דאי אלו אבי לא לאתאחר מישראל נזשין בעלמא. כנוכא
דא היתה כאלמנה ולא אלמנה כאלמנה דאזיל בעלה לעברא דימא ואחכת ליה.
אל חייש ואחכא משמע מהתם משמע דהוה עקרה דכלא דכתיב ועל דמות הכסא
דמות כמראה אדם. כמראה אדם ולא מראה אדם. אל ינחק כתיב כתפוח כעצי
סיער ונו׳ כתפוח ולא תפוח. כתפוח דמתפרצח כנוכוי וכגוכין לאתאחדא אלא.
אל יהודה אלו לא לאתיבא הכא אלא למשמע מלין אלין דוי. תניא כתי והיה הכוכב אל
כסא כיום ההוא כדוד. כדוד ולא דוד. כדוד דאמר והכה בעמי הכיכותי לבית שלי
וכתיב כי עבי ואכיון אכי. והוא מלכא על אלכין הוא והוא קרי לנרמיה הכי אל תכא
זכאין לאינון ישרש דקבה לא קרא לון כקדם אלא קדם ממש דכתיב קדם ישרש נוי
וכבב כל אלכוי ישמעו ונו׳. תניא אמר רבי יוסי מאי קא חמא קבה למיהב דיומן
לישראל כתר עתר לאינון. שא הכי תניכן מסטרא דנבורה דתייהיב אוריתא לישרש
בגיהי כך בעאן למיתן עלמא כיומיהו כנין דאוריתא תהא כטירא מכל סטרוי דאמר
רבי יהא אמר רבי יצחק ליה עלמא מתקיימא אלא על דיכא דאלמלא דיכא לא
מתקיימא. וכבב עלמא כדיכא אתברי ואתקיים. תניא כתיב דיומן לבקר משפט.
וכי לבקר ואלו ככל ימות. אמר ר׳ יהא לא. אל לבקר עד לא ייכלון דיומן ואל ואתון
דכל אלין דאלין דיכא כתר דאכל ואתם אלו דיכא דקשוט הוא דכתיב לא תאכלו
על הדם אלו על הדם אזהר לדייכי דלא ייכלון עד דדייכי דיכא דכל אלין דאלין דיכ׳
כתר דאכול ואתי כאלו חייב דמת דאתרא דהא דמים ממש ויכיב לאחר.
אלי כמוכא כם כדיכי כפתן דכתי דייכי לאסתמרא דלא למידן דיכא אלא קדם
דאכלו ואתי ואל דא כתיב דיומן לבקר משפט וכתיב אלי יי׳ עושה חסד משפט וצדק
בארץ כי באלה חפצתי נאם יי׳. תניא אמר רבי יהודה אלין דאשקר אדיפא אשקר
בתקוני מלכא. אלין תקוני מלכא דיומן דאתמר דכתיב עושה חסד משפט וצדק
אלין זמן תקוני בדפוסא דכתיב נדק ומשפט מכון כסאך. וכתיב וסוכן בחסד

כסף. לתפיס כרוז דרזין. ריפח דמלכא לתתקן בחסד גבורים כהלי ריפח
תלין סעדי כימין על כימין דליכון כל מסיכותא דמתחדן כהו עלאי ותתאי מלרי
דמלרין מלרי דקסוט. מלרי דמתקלא. מלרי דיכבא. מלרי דילגס. מלרי דדוכ
מלרי דרמאי וטעמי לוריתא ורזי תוריתא דכיין מסתכן כלהו לקרון סעדי דמלכא
כלומר מסיכותא דלתתך ממלכא קדישא וכלא כחית מעתיקא סתימאה קדישא.
מנחא דמלכא פקידותא דחייכוא כל לתפקדן כעובדייהו וכך לתגליון חוכייהו
כדין לק מנחא דמלכא כלומר גבורה לתתקף כדוכוי ולתפעט כסטרוי ודא לסתכי
ממנחא דעתיקא קדישא דלקרי רצון. עייכין דמלכא לסנגחותא דכלא לסנגחותא
דעלמין ותתלין וכל ליכון מלרי לסנגחות׳ דכי לקרון כעייכי׳ גווכין לתלחדן ולכון
גווכין לקרון כל ליכון מלרי לסנגחות׳ דמלכא כל חד כפום לרחי׳ וכלהו גווכין דעיכ׳
לקרון כמה דלתחזי לסנגחות׳ דמלכ׳ דכי גווכין מתערין. גכיכי דעייכין לקרון לתר
דיכין לסנגחות׳ לכלהו גווכין מלרי לסנגחות׳ הכי גכיכין לגכי דלתת׳ גכיכי לסנגחות׳
מהכו כפר׳ דכגיד וכפיק לתר לתתמסך מהסוף כהרא לסתתחם כחורף דעתיקא
מחלכ׳ דכגיד מלמא דכל גבורה מתפעטא ועייכין מלסטן כגוון סומק׳ כהיר עתיקא
קדישא חוורא דילים ולסט׳ כלמא ולתתלויא מחלכא ויכקא לכלא ולסתחן כלהו
עייכין כסהו׳ מלכא דלמא דלתכגיד וכפיק תדיר׳ כלי׳ רחמנות כחלב. כחלב דלמא
דכגיד תדירא ולא פסיק. חוטמא דמלכא קדישא תקונא דפרנופא כך מתפעטין
גבורן ומתחדן כחדא ליכון חוטמא דמלכ׳ קדישא וליכון גבורן מחד גבורה לחידן
וכפקין. וכל דיכין מתערין וכפקין מסטרייהו לא מתכסמן חלא כתכלא דמדכחא
וכדין כתיב וירח ו׳ לת ריח הניחח אתי חוטמא דעתיקא דלא לסטריך דחוטמא
דעתיקא לרך לפיס ככלא לקרי וסדוח כהירו דאכמתא סתימאה לקרי חוטמא
דיליה. וסייכו תהלים דכתיב תהלה לדוד וכתיב ותהלתי לחטס לך ועד לתעה דוד
מלכ׳ תהלים לדוד וגו׳ תודכין דמלכא כך רעוא לסתכא ולמא ינקא וכהירו דעתיקא
קדישא לתתכי׳ מתערין כהירו דתרין מוחי וכהירו דלכ׳ ולמא כל ליכון דלקרון מוחי
דמלכא ומתלטין כחדא וכך מתלטן כחד׳ לקרון חזני ו׳ דלא לתקבלת כלותהן
דיסר׳ וכדין לתערותא לטב ולכוש וכתערותא דא מתערין מלרי דגדפין דכטלין
קלין דעלמא וכלהו לקרון חזני ו׳. לכפוי דמלכא כסירו דלכא ולמא ולתפעטו׳
דלהון דכסרין וכחרין ולסטן כהלי ריפח דמלכא וכדין סדודותא לסתחד במלכא
מכייסי דיוקנא דמלכא יקירותא מכלא מריש מלרי מסד עלא׳ וגבורה׳ וכסירו דלכא
ולמא לתכלג כהירו דלכ׳ כתלת כהורין ולמ׳ כתרין סח חמש׳ חסד׳ וגבור׳ כחד כהור׳
סח סיתא לכת׳ לתעט׳ חסד׳ ולתפסי כתרין כסורין דלתפסיר ולימון תמכיוא. וגבור׳
לתפסיר כחד סח תפעה. וכך מתחברן כלהו כהורין כחדא לקרו׳ דיוקנא דמלכא.
ובדין כתיב ו׳ כגבור יכא כלים מלחמות יעיר קכאה וגו׳. ספון דמלכא סכי תלכא
כך לתפסיר כסירו דלכא כסיר כתלת כסורין. מחד כסורא כהיר תחד עלאה. ומחד
כסורא לתפסי׳ כהירו דלק מוחא דמלכא. ומחד כסורא סים תלי עד דלתפסיר כסירו
דלמא וכך לתפסיר לתפסי׳ כחמש כסורין. כמוי לתפסיר מחד שכילא דטמיר וגכיו

לאתלבן ביה לבתיב בתיב לה ידעו שט וגו׳ כמה דלתדבק דכורא בנוקבא
ואתעבדת ואולדת ולפיקת חמש כהורין ומיכון חמש כהורין לתגליפו חמשין
תרעין לכהורין סניפין חמשין לימין לקבלהון מט פנים טהור מט פני טמא כלורית׳
לעתיד חד׳ והאי חד לתכסיה בכלה והסוף לאבא דסוף תלי׳ כד מתחברן
כחדא ואתיישבן במלכא לקרון שפון דמלכא׳ ובגיני כך גזר מלין דקשוט׳
ופומא כהו תליין פתיחותא דפומא מלי פומא אלא לעת נגיז בפומא דמלכא דלק׳
תפלרת פשיטותא דכל גווסין לתלאדן ביה דכתיב ובדעת חדרים ימלאו והסוף
דעת סוף נגיז בלישא ואליף כל לדרין ואכסדרהין׳ וכד לתער כהירו דכיה וכפיק
כדין לקרי פס יי׳ ושפון דליכון תרין כהורין מלכא ומלישא כשעתא דלתערען
בהסוף כהירו דדעת מתחברן כחדא ומלין לתגזרו בקשוט בחכמ׳ בתבונה ובדעת׳
ובדין כל מלין דקדם בלין לתגזרו כהרין תלת אלין ועיילין בגו לגו ולתעטרו כחד
וכד מתחברן בעטרא חד כדין לקרין מכו ממתקים ולימון חיך דמלכא ולקרון
מתיקא דמלכא ועל האי כתיב טעמו וראו כי טוב יי׳ ובהאי חיך תליין כל לימון
עליטי והורמין דמלכא דכתיב וברוח פיו כל נבלם׳ בהאי חיך עלימותא דכלא
לעתכא ובגיני כך כל לתתון דליכון בהאי לתר עלימותא לתחזיא בהו אחוהא׳
א כהירו דעתיקא קדישא סתימאה דכל סתימין׳ ב כהירו דחכמת׳ דלא לעתכא
ולא לתדבק דכתיב לה ידע לתם ערכה ג כהירו דלומא דכסיה ובגיד ובפיק
ומזקי לכלא ונקא לכהין עד דמטי להוא רבות ומלי לבדיק ולהיכו לתקטר בנוקבא
תתאה ולתברכא מכאן ולא מתברכין דל מן דל אוור מגו סומק דכתיב הר המר
גבעת הלבונה׳ ע כהירו דע׳ עכפין דלתזמו מהאי רוחא דכפיק מן פומא כדין ע׳
שמהן דקדם לקבלהון כארעא כל הכפא לבית יעקב סכלא מנהימא מכאשים׳ דהא
יעקב לולבי כארעא ולימון ע׳ עכפין מלין לתתון כהירו לרכבא לתרכין׳ מל׳ כתיב
גיהל דלימון לגבר טב לבדיוקיה דלקרי גמול ועל דא כתיב לא תתעכב על יי׳ מל׳
כתיב יוד דסוף חכמה כלא לכתיב כיוד דלימי כתימא מכל סטרוי ובגין כך לא
לעתכא דכתיב ולא תמנח כארץ המוים׳ מל׳ כתיב כף דלימון כהירו ומצא רבות
דלתרא מלומא לסוף לבר דלתקרי קרן ולתקרי קרן סוכלא ודא מלכות דוד
עייל כרסא לתתקן ולתפצח לגו׳ בגו גופא מנקין לתלאדן בתרין כהורין ולימון
תרין כסורין מצח׳ סוקין ותרין כליון כלהו תלין כחד חד דתמן לתכסא כל רבות
ורעיון דמלכא כהירו דחסד וגבורה׳ ובגין כך ימין ושמאל׳ מעוי כדעת לתתקן
עייל כרסא לתתקן ולתפצח לגו׳ בגו גופא מנקין לתלאדן בתרין כהורין ולימון
תרין כסורין מצח׳ סוקין ותרין כליון כלהו תלין כחד חד דתמן לתכסא כל רבות
רבות קדמאה כטול האי יסוד ולאבדי לנוקבא ולתברכא מכאן׃ לומתי מתברכא
כריך סמיה לעלם ולעלמי עלמין׳ כל הני תקונין לתיין לתתברכא כחד עד דכל
מההוא לתר דלקרי עולם׳ ומלין לימון נפח והוד ועל כן יי׳ נהורות סמו כריך הוא
כריך סמיה לעלם ולעלמי עלמין׳ כל הני תקונין לתיין לתתברכא כחד עד דכל
רבות קדמאה כטול האי יסוד ולאבדי לנוקבא ולתברכא מכאן׃ לומתי מתברכא

מכיון כשעת דלא תתקנו דיכין דלתתא · וכד דיכין מתתקנין לתתא מתתקנין לעילא
וכל תקונין דמלכא כמדותא כעלמא דיכין סמא קדישא והוא כלא חד · וכדין הוא
סליקו כנוונייהו דכתיב אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפוט · וכד דיכין לא
מתתקנן לתתא כך יכול הכי לעילא דכל תקוני לא מתיסרן הכי דהא לא מסתלק
מעל כנין וכנין לא יכלן דהא יסוד לא אסרי בנוקבא וכל דיכין מתערין ואוף
תקיפא סלטא כך יכול תקוני מלכא על דיכא לאסתלקו דכיין דהאי נוקבא לא
מתכרכא ונדיק לא נטיל ואוף תקיפא סלטא ווי לעלמא דיכלא מכוייהו · אמר ר׳
אלעזר כל הכי תקונין אלא בלי לון כנין דלא ישוב בכסופא לעלמא דאתי · פתח
ואמאי תנטריכו לאתר לאה · אמר ליה ר׳ אלא דהוה דאלא בתבא מכוונא קדישא
דאיהו כתכוהו לנבי מכרוזא דהא לישנין ידעין מלין והא תנטריך למכדע דכתיב
וידעתם כי אלהי וי׳ · וכתיב וידעו כי אלהי וי׳ · כנין דאתיין בלין בלכן · ומכאן
ולהלאה סתימין מלין כנוכא · זכאה חולקא כאלי עלמא ועלמא דאתי דהא עד
כען כוונא קדישא לאתעטר כמלין כגוון · תא חזי אלא מזיכא ליה כאלמא
ומאילנא קדישא דר׳ שמעון הא לוליבא קדישא דמר הוא חכמה והכי הוא ודאי ס׳
אמאי אהני כיכה · אמר לי תא חזי הא כתיב וכהר יוצא מעדן להשקות את הגן
מאן הוא נהר דיוצא מעדן דא כיכה · וכלא הוא נהר ס׳ אתי כנויא ליוד פזיז נהרא
דא מכל סטרוי לאפיקא כן תהום דאיהו כנוונא דא ה׳ לכתר תולדת ואפיקת האי
כן ושוים לקמא וכגין כך יהו דהא נקמא אתיא ליכקא ליה · ועל כך תניכן כמתניתא
דלגן ס׳ סות מדאתכרת כורא עמא אתעכרת מחד כן ואקרי ס׳ לכתר תולדת
ואפיקת הוא כן ואקרי לקמא · ועל האי כתיב וכהר יוצא מעדן מכיה כפיק ודאי
להשקות את הגן ליכקא ליה · הויכא לחיד בידיה ונפיק כידוי לכא כהאי עדוכא
תתערכא ככי ומייך וסוו תלתא יומין דלא תכילנא מידי · חד מחלוותא וחד
דלא זכיכא למחמי ליה זמכא לאחרא · ועכ כל דא כיה לתקערכא תדירא · דהא
כך נסיבא לי שמעתתא חמיכא דיקכיה דאתער קמאי · זכאין אינון דזקיוין
כעלמא דין וכעלמא דאתי עלייהו כתיב לך נאוקיס יודו לשמך ישבו ישרים את

פניך ·

וככל אשר אמרתי אליכם תשמרו וגו׳ · מאי תשמרו תשמרו מכעי ליה
אלא תעשו ודאי · מאי אשר אמרתי אליכם כלומר דלגזימית
לכון על מימר פולחני · תשמרו דלא ימטו עליכון שום כיש · תשמרו מהאי שמירה
ונטורא דילי בלכד · ושם אלהים אחרים לא תזכירו · לא תזכירו כמה דלוקימכא
דלא ושם אלהים אחרים לא תזכירו כלומר לא תסככון דתפלון כיכי עממיא כארעא
אחרא ויקיים מה דכתיב ועכדתם שם אלהים אחרים וגו׳ · דלא וככל אשר אמרתי
אליכם תשמרו · רבי יסודא פתח שמע ישראל כך וגו׳ לא יהיה כך אל זר וגו׳
אלא כי אלהיך המעלך מארץ מצרים וגו׳ · הכי קאמר אמרן דוד ברוח קדשא ואית
לאסתכלא כהו · שמע ישראל כמה אתרין אזמר אוריתא לכר כם כמה אתרין קדשא
אזהיר כיה כבר כם · וכלא לתועלתא דכר כם כגין דיכטר פקודי אוריתא דכל מאן

דיכטר

דיכטר תרתי דאוריתא ואסתדל כה כמאן דאסתדל בשמא קדישא דתכיף אוריתא
פלח שמא דקודשא בריך הוא ומאן דמסתדל כה כמאן דמסתדל בשמא קדישא כנין
דאוריתא כלה שמא חד קדישא הוא שמא עלאה שמא דכלול כל שמהן. ומאן
דגרע אות חד מיכה כאלו עביד פגימותא בשמא קדישא. תניא ומה אלדי לאחריס
לא תזכירו לה תוסף על אוריתא ולא תגרע מכה. רבי חייא תמר ומה אלדים
לאחריס מאן דיתעסק בספרין דלא מסטרא דאוריתא לא ישמע על פיך
דאסיר אפילו לאדכרא לון ולמילף מכייהו טעמא כל שכן על אוריתא. רבי יהודה
אומר רבי מאי טעמא כתיב ומה אלדים לאחריס ומיד ליה לת חג המצות תשמר
אלא מאן דלא נטיר אפילו כמאן דלא נטיר מהימנותא דקודשא בריך הוא. מאי
טעמא מגוס דכיה לחודיה אלה. תמר רבי יצחק וכן בכל מקום שאתה זכאין ואפילו
כלהו לחודין כשמא קדישא עלאה. ועל דא תניין מאי דכתיב אלא פעמים כשכם
מגוס דכהו תליא מהימנותא. ירמיה כל זכורך. תמאי כל זכורך. תמר רבי
אלעזר כל זכורך ממש כנין דבטלין כרכתא ממכוערא דכאלה. מכאן תניין כל כר
ישראל לאתגזר בשי לאתחזאה קמי מלכא קדישא כנין דבטיל כרכתא ממכוערא
דכאלה הכי כתיב ויי אלדיך מעבר לפניך. וכתיב אל פני האדן ויי כשם האוקימנא
דמתמן מריקן כרכתן ובטלין כרכתא. זכאה מולקהון דישראל מכל שאר עמין.
זמנא חדא סליקו ישראל למחב מנא ואתערבו עמיי כהדיוסי. והוות אתא לון
לאתכא כרכתא כעלמא. תיתי אפילו לרב המנונא סבא תמר להני תמיתין סומכא
בקדמיתא כהאי. תמרו ליה סומכא חזיתן דכד תככא מסתכן כל גרמין לאסתיימו
מיניה ועכשיו ואסוכא לאתכא דלא וכלין למיכן דסליקו לתמן. ועוד
כשעתא דעאלכה לאתחזאה אפילו שמיה לתתאסבו ולתרגיז אחמא. תמר לסי
ודאי לו לית כיכויכו כני נשא דלא לתגזרו לו שעא סליקו כהדיוכו. דהא לא
לאתכרכן כהאיה שעתא כר לוכון ישראל דלתגזרו. וכהאי אית קדישא מסתכל
קשה וכריך לון. לשתא לאחרא סליקו וסליקו לוכון שעא דלתתערבו כהדיוסי. כך הוא
לכלין קרכייה וסוו הדלן אמו לוכון שעא דטפסלן כקוטרייהו לקוטרא דכותלא.
לשנאו כהוכלא מכרכין ולוכון לא כריכו. תיתי ואמרו מלה לכי דוכא תתו ושאילו לון
תמרו האי דאכלתון חולקא דלכון מאן קורככא הוא. לא הוא כידייהו. כדקו
ושבחו דלוכון שעא וקטלו לון. תמרו כריך רחמנא דשויב לעמיי דודאי ליית כרכתא
מריה הלא כישראל זרעא קדישא כבי מהימנותא כני קשוט. והשיא שתא לשתכח
כרכתא כעלמא כשלומו. פתחו ואמרו לך נדיקוס יודו לשמך וגו'. רבי חייא
תמר בזכות ישראל נזירין לתכנשו שכלוסון תחותיהון ויריתו לחשכתיהון. תא
חזי מה כתיב ירמה כל זכורך. וכתיב כתריס כי לוריס נוים מפניך ודרחבתי את
נבולך. דקשה עקר דיורין מלתרייהו ואתיב דיורין לאתרייהו וכביכי כך ירמה כל
זכורך את פני האדן יי'. רבי יהודה תמר האדן כמה דכתיב כי הם האדן יי'
נכחות וגו' וכלא חד העקר דיורין ואתיב דיורין. רבי יצחק תמר לית לדין
ואית לדין וכלא כחד תליוך. רבי יהודה תמר לא נלף לעית טון יום קשה לקרי

הכוח דלקרי כמה דליהוי כתיב · ומאן הוא · רבי יוסי לומר מרחת לגדיש מרחת
כתיב · ומהו מרחת עליהו דכלא יוד הא ואו הא · מרחת למאי אי מלף דלית ביה
יוד הוי לקרי ככתבו והוי לה לקרי ככתבו וכביכי כך לקרי כמאי ועל כך מרחת
גדיש כתיב · רבי יהודה אומר לומכין עליהן לקרון בֶּמֶת דתתהין · ולומכין
תתהין לקרון כמאת דעליהן · הללו יי כמאת עלמא הוא והא לוקומכא מלי
וכנוכין סניהין לתתפרסן מלי וכלא חד · כריך רחמנא כריך שמי לפלס ולעלמי עלמין ·

הנה אנכי שלח מלאך לפניך וגו׳ · רבי ונקק פתח ומקבי מכשיקו׳ פיהו
וגו׳ · אומרים כנסת ישראל ומקבי מכשיקות פיהו · מאי טעמא כשיקות
ואהכני מכשי ליה לאמאי ומקבי · שלח הכי תניין מאי כשיקות דכקותא דרוחא דרוחא
דכניכי כך כשיקה כפה דהא פומא לפקותא ומקורא דרוחא הוא ועל דא כשיקין
כפומא כאכיכותא ודכקין רוחא ברוחא דלא מתפרסן דא מן דא ועל דא מאן
דכפיק כשמתיה כשיקה מתדכק ברוחא לאחרא ברוחא דלא מתפרש מניה ושיזבו
לקרי כשיקה · ועל דא אומרים כנסת ישראל ומקבי מכשיקות פיהו לאדכקא רוחא
ברוחא דלא לתפרשא דא מן דא · כי טוביה דודיך מיין מאי כשי הכא יין והא כתי׳
וגם הלה כיין סגו וגו׳ וכתיב יין ושכר אל תשת אתה וכניך · מאי טעמא הכא יין · ר׳
חייא אמר מייתה דאוריתא · רבי חזקיה אמר דא דכתיב ויין ישמח לבב אנוש ·
ועל דא כתיב כי טוביה דודיך מיין לאחדותא דלבא · מיין דאחדי ליה יתיר מכלא ·
רבי יהודה אמר כתיב ויסף יעקב לרחל ויסף את קולו ויבך · אמאי קא בכה · הלה
בהדכקותא דרוחא דהא הא לא יכיל לכא למסכל ובכה · ואי תימא הא כתיב ויסקהו
ויבכו ותכיכן אמאי נקוד ויסקהו הלה דלא לתדכק ביה רוחא כלל ועל דא כתיב
ונעתלת כשיקות אוכח · מאי ונעתרת כשיקות אוכח · הלה מאן דכשיק כאכיכותא
מתדכק רוחיה ברוחיה כדכיקותא דאכיכותא ומאן דלא כשיק כאכיכותא לאו
כדכיקותא הוא הלה ונעתרות · מאי נעתרות · נסותא דלא דכיק ההוא כשיקה
ברוחיה ולא לתדכק ביה כלל · וכניכי כך כתיב ומקבי מכשיקות פיהו דהא דכקותא
רוחא ברוחא · תכא כל זמכא דקא חזיל כישראל כך יכול לתדכק רוחא ברוחא
ועל דא כתיב ואתם הדכקים כיי׳ כלכם חיין גווכי דכיקותא ולא מתפרשא דא מן
דא כעתא דאתמר הכא לאכי שלח מלאך לפניך ידע מסה דפריסותא הוא אמר
לסה אין פניך הולכים אל תעלכו מזה · רבי אלא אמר מה כתיב לעילא מן דא רמזית
ככורי אדמתך תכיא כיתי׳ אלדיך לא תכשל גדי כחלב אמו · מאי קא מיירי · הלה
דלא לערבא מלה תתלה כעלמא · הלה יקא סטרא דלכר מסטרא דפומא · מה
בין הוא להאי דא דלכר מסטרא דמסלכא ודא דלבו כסטרא קדישא · מאן אמר
דא כנסת ישראל דאתקרי הס · כחלב אמו דלא יכיק מסאי סטרא מאן דלא
לנטריך · והכא כתיב הכה לאכי שלח מלאך לפניך · אמר משה הא קכילנא
כטחוכא מיכך ודאי הס אין פניך הולכים אל תעלכו מזה · וכמה יודע אפה וגו׳ ·
אמר רבי אלעזר מלה דא לא קאמר אלא כרחימותא דישראל ולאתגיסא
בהדייהו · למלכא דסוס כעי למיזל עם כריה ולא כעי לאדכקא ליה · אתא כריה

ומסתפי למכעי ליה למלכא דיוזיל כהדיה · לקדיש מלכא ואמר הא לגיון פלן יזיל
כהדך למכטר לך · לבתר אמר לסתמר לך מניה כחדתא דהא לא נבר סליס הוא ·
אמר כריס לי הכי לויתיב הכא לות תזיל עמי ולא לתפרס מיכך · כך קבס
כקדמיתא אמר הכא לכבי סלח מלאך לפניך לשמרך כדרך · ולבתר אמר סמר
מפניו וגו׳ כיס סעתא אמר מסס אס לין פניך הלכים וגו׳ · אתא ר״ם אסכח להו
כהלי · אמר אלעזר כרי ספיר קאמרת אלא לא כאתר דא לא אמר מסס מדי ולא
לתיב מלה לקבלים · מאי טעמא מסום דהכא לא לסתכח פריסותא מכיס · והא
לוקימנא מלה דא לגבי חברוותא · ואוקימנא דאתכי לוקבא ולא הכי פירסוה קדמאי ·
וכד יסתכלון מלי כלא ספיר וכלא כתך מלה אחרי טעמויהו · לימתי · לתיב מסס
כזמנא דאמר ואלחתי לפניך מלאך סתס ולא פרים מלה ועל דא כתיב הכא כי אס
שמע תשמעבקולו ועשית את כל אשר אדבר · אשר אדבר דוקא · וכתי ואויבתי
את אויביך וצרתי את צריך וכלא כיס תליא · רבי יהודה אומר אימא דתרוויהו
מלאך ממש מסס לא לתיב עלייהו דלא אמא דוכתא · לימתי לתיב כזמנא דכתיב
הס אין פניך הלכים וגו׳ · אמר רבי שמעון כלל דכלא מסס לא כעא מלאכא דסא
כתיב ועתה הס כי אלחתי אין כעובך ה׳ לך כי ה׳ בקרבנו · אמר רבי יהודה הלי
לכתיב לא תבעל נדי כאלא אמר דאמר רבי אלעא כאלא סהא מכעי ליה · מאי אמו
דלאי תימא כנסת ישראל אמו דקטרא דמסלכא לאו הכי דהא שמעבא לאמר רבי
שמעון כנסת ישראל אימא קדישא כאולקיה לישראל אתאחדא דכתיב כי חלק ה׳
עמו · אמר ר׳ שמעון ספיר קאמרת והא דר׳ אלעא ספיר וכלא ספיר דא כדא תליא ·
תא חזי אמא אתאחדא לסו לעילא לסטרא דא ואתרין אינון אחדא לאימא ואחדא
לשמאלא וכביכי כך מכהנין לימינא ומכהנין לשמאלא וכלהו תלין כהאי לס אמא קדישא
ואתאחדן כה אימתי אתאחדן כה כשעתא דהאי לס יכלא מסטרא אחרא ומקדם
לסתאבא וחוזא תקיפא שלטא לאתנלאה כדין נדיה יכלא מלכא דאמיה ודיכין
מתערין ועל דא ישראל קדמין ואויתהן ככורים וכשעתא דמתיין לסו כעיין למימר
ולמפתח כיס כלכן דכעא כאחרסוי אלין לשלטאה כיעקב וכזרעא קדישא ולא
לתייהיבו כידיה ולא לתמסרן ישראל לסטרא דא · ועל דא כתיב ראשית ככורי
אדמתך וגו׳ לא תבעל גדי כאלא אמו · ולא יכלא הסוא סטרא מאלכא דאמיה דהא
לא יסתאב מקדשא ודיכין לא מתערין כגיכי כך לא יכול כסרא כאלכא כל זרעא
קדישא · וכל מאן דאתי מסטר דא דלא יהיב דוכתא למאן דלא לסטריך דהא
כעובדא תליא מלתא כעובדא דלתתא לאתערא לעילא · זכאין אינון ישראל עמין
עלאי דמריסון קרי עלייסו וכך כאר יי להיות לו לעם סגלה · וכתיב כי עם קדוש אתה
לוי אלהיך וכלא חד אלא · וכתיב כהם אתם לוי אלהיכם וגו׳ · תא חזי כשעתא
דישראל לא אתכסרו עובדויהו מה כתיב עמי כינסו מעולל וכשים אמלו כי דיוקא
והא אוקימנא אלי כרזא דספרא דסלמא אלכא והכי אסכחן כיה · תו אסכחן
דכל מאן דלא כיל הוי מיכלא דאתאכר כאדא כשעתא אדא לו כשעודתא אדא
אלכעין וימין אתאחזא גדיא אקלסא כקלסוי לגבי אינון לעילא וסיעתא אסלכא

מתקרבין כהדיס וגרים לאתערא דיכין בעלמא דיכין דלא קדישין ואי תוליד בר
כיכון ויתין תוספין ליה בשמתא מסטרא אחרא דלא לאטריכא וכתי ויתקדשתם
והייתם קדושים וגו׳ . תתי לאסתלכא מסלכין ליה ודתי לכתיב ונטמתם בם תסר
ס׳ מסלכות לטומאה מכלא דלית רשו לאתלכא סכי כשאר זכי דמסלכות דמתדכין
ותו דמסתפי מחיון כיכן דהא כעיכייסו גדיש תשתכח ויכול לאתזקא דהא בלעמ
דכר כם לאתעבר מכיס . רבי יוסי אמר למיכל דתרכנולא בגכיסם בחלכה . תמר רבי
שמעון תסיר לך לא יהיב ליכיס פתחא לזוכין כיכין . לך תמרין כזירא סמור סחור
לכרמא לא תקרב . ודתי תסיר לך הוא דתומרא לית כיס כבעירם לפחיטה .
ומאן דאמרי תתי מם כתיב ותזקו את הגזירים יין מאן דאמרי תתי כמאן דאמרי
תתי וכתיב לא תאכל כל תועבה . כל לאכללא כלא . תלתא כמה זכו דכיהל מכניס
מיכאל ועזריה דאסתזיבו מחיכון כסיבי תלת כנין דלא לאסתלבו כמיכליהון . תמר
רבי לעזר כתיב ויסם דכיהל על לבו אפר לא יתנאל כפת בר המלך וגו׳ . ותלתא
כסתימא דמתניתין מיכלא דהסוא דפא כפרה כהלכה סוס וגכיסם עם כפרה בר
מיכלן לאחרכין ודא סליק ליה כפתורים בכל יומא . ודכיהל דאסתמר מסתי כל
רמו יתיס לנוכח דלרייותא תזתלי כעולמ׳ דמתריס ולא שכי עולמים לעולמא אחרא
ועל דא דלו לרייותא מכיס ולא אכלוהו . והסוא דפא כשעתא דמלכותא לתעדי
מכיס ועם חיות כרא מדורים לעדי עולמא דלכפוי מכיס ומסהוא יומא לא לתחזי
עולמים פיס עלמא דכר כם . וכל כשעתא דלתי לתתחזי ליס עלמא דזוכיס ומוקכיס והוו
לתיין עליס כלהו ובכמס זמכין הוו אכלין ליס חיות כרא דלתנזר סתי עופא
עליס כנין דכתיב והוא כמלכים יתקלם כנין כך כלא יתקלסו כיס כל סהוא זמכא .
תא חזי מס כתיב ולמקנת ימים עזרא כרא מרחיקן טוב מכל סילדים סלוכלים
את פת כג המלך . כרא מרחיקן טוב דעלמא דמאריכון לא לעדיוו מכהן
ומאחרכי לעדיוו . מאן גרים סתי כנין דלא לתנעלו כניעולי מיכליהון . זכאה
חולקסון דיסראל דכתיב כהו ולפמי קדם תהיין לי .

ואל משה תמר אלהי״ו וגו׳ . ואל משה תמר מאן דאמר . דא מכיכתא .
אלה אל״ו כמה דכתיב ומשה אלה ש הגלדים . לאתי כל דא לקיימ׳
עמהון קיים כנון דעם לאתפרעו מס דלא נפקו סכי מאכריס דלתעזרו ולא לאתפרעו
והכא הא לאתפרעו ועאלו כברית קיימא דכתיב עם עם לו חק ומשפט דיקא . ועם
כעהו כתתי לתקדישא דלתעלייה כהו והכא לתקרי כהוא על דמשה גזרא דקיימ׳
דכתיב ויקח משה לתדם ויזרק על העם וגו׳ . תמר ר׳ יצחק מאי דכתיב ויקח
דם זרק על המזבח כמזבח לא כתיב אלא על המזבח דייקא . ומשתמיתם מרחק
מהו מרחק . כלל מרחוק״ כרחם לי וכתיב ותתיב לחתו מרחק . תלתי רבי לכא
דקיימא סיכרא כפניומתא וכיס שעתא זכו יסראל ויתיר כחולקא קדישא ונזרו קיימא
קדישא כקל״ס . ואל משה תמר עלה אל״ו מ״ט . תמרם ליה שכיכתא לסתלוק לעלא
דהא אלא ויסראל כשתתף כחדא כפניומתא על ידך מה דלא סוס עד הכא . מה
כתיב ויקח משה מקצה הדם וגו׳ תנן ליה לתרין מני הדם זרק על העם ומני הדם זרק
על

על המזבח כמה לחוקיהן וכתיב הנם לם הכרי לאר כרתי עמכם . ויעש בחנכת בחנכת כתיב חסר ולו כמה לכתיב שרך לגן בסיר ג ויסר חמוץ . ונגש משם לכדו חלב ו׳ וכלים מולקים למשם לחוח בלקודיו וכף למה לחלב וכף כר כם לחרין .
ישראל וכו בשעתא מה לחלב וכו עד הסיח שעתא . והסיח שעתא לתקריבון בקיומא עלאה קדישא . וכהסיח שעתא לתבשרו למהוי ביניהון מקדשא כלא ואשרי מקדש ומכנתי בתוכם .

ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וגו׳ ר׳ יהודה פתח זאת קומתך דמתה לתמר וגו׳ כמה תכיבה כנסת ישראל קמי קבה דלא מתפרש מניה כסלי תיר דלא פריש דכר מן מוקדא לעלמין ולא סליק לא בלא דא כך כנסת ישראל לא מתפרשא מקבה תא חזי בשעתא דכנסת ישראל ומכיהון חמו ומכשיקכין מה כתיב ויראו את אלהי ישראל דאתגלי עליהון שכינתא .
רבי יהודה ור׳ יוסי חמרי את דייקא ודא את סוף מרחוק . את לאכללא מה די בגויים .
רבי יצחק אמר ומה כתיב היה היתה לאר דאתי תחת אלהי ישראל בנסר בכר . אלין חיה דא אמר ר׳ יוכי אלי חייא חיה וזוטרתי . וכי אית חיה וזוטרתי . לין . חיה וזוטרתי וחיה עלאה . ומה זוטרא דזוטרתי . וירא את אלהי ישראל דייקא כמה דאמרת .
ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר בחזו אחת טהרה דומין קדשה כריך הוא למכבי מקדשא דכתיב וסלתיך בספירים .

ואל אצילי בני ישראל לא כלה ולא כיהות לא שלח ידו ולסליק לון לכתר זכאה ולא אתעכבו מכאן . רבי יוסי אמר מלה דא לשבחא דילהון לכתיב ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו דזכו שכינתן מסתרין לה . רבי יהודה אמר לחכים ולחית לחכלו וזכו נרמייהו ומכאן אתקשרו ליעקב אי לא דסטו אורחייהו לכתר כמה דאוקימנא . אמר רבי אלעזר ואפילו ישראל בהסיח שעתא אתכשרו ואתקשרת כהו שכינתא ולא קיימא ואוריתא כלא כחד זמנא הוא וישראל בהסיח שעתא לא חמו לעלמין ולזמנא דאתי זמין קבה לאתעלאה על כנוי ולמחמי כלא יקרא דילהון עיכא כיניהא לכתיב כי עין בעין יראו בשוב ה׳ ציון . וכתיב ונגלה כבוד ה׳ וראתה כל בשר יחדו וגו׳ .

פרשת תרומה

זוהר ה׳ מלך גאות לבש וגו׳ . דבר אל כני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידכנו לבו וגו׳ . רבי חייא פתח כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו כמה חביבין ישראל קמי קבה דלא אתרעי בהו ובעא לאתדבקא בהו ולאתקשרא עמהון . ועכד להון עמא יחידאי בעלמא דכתיב ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ ולאתקשרא ביה ולאתקריבא ביה הסד כי יעקב בחר לו יה . וכתיב כי חלק ה׳ עמו יעקב חבל נחלתו . ובגין כך כתיב דבר אל כני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידכנו לבו . רבי חייא פתח כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו כמה חביבין ישראל קמי קבה דלא אתרעי בהו ובעא לאתדבקא בהו ולאתקשרא עמהון . ועכד להון עמא יחידאי בעלמא דכתיב ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ ולאתקשרא ביה ולאתקריבא ביה הסד כי יעקב בחר לו יה . וכתיב כי חלק ה׳ עמו יעקב חבל נחלתו . ובגין כך כתיב דבר אל כני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידכנו לבו . רבי חייא פתח כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו כמה חביבין ישראל קמי קבה דלא אתרעי בהו ובעא לאתדבקא בהו ולאתקשרא עמהון . ועכד להון עמא יחידאי בעלמא דכתיב ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ ולאתקשרא ביה ולאתקריבא ביה הסד כי יעקב בחר לו יה . וכתיב כי חלק ה׳ עמו יעקב חבל נחלתו . ובגין כך כתיב דבר אל כני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידכנו לבו . רבי חייא פתח כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו כמה חביבין ישראל קמי קבה דלא אתרעי בהו ובעא לאתדבקא בהו ולאתקשרא עמהון . ועכד להון עמא יחידאי בעלמא דכתיב ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ ולאתקשרא ביה ולאתקריבא ביה הסד כי יעקב בחר לו יה . וכתיב כי חלק ה׳ עמו יעקב חבל נחלתו . ובגין כך כתיב דבר אל כני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידכנו לבו .

תרומה

ויקהל

תרומה

סדורא קדמאה מסטרא דימינא דאורייתא ואתכסיא.

סדורא תניינא מסטרא דשמאלא דאורייתא ואתגליא.

סדורא תליתאה מסטרא דשמאלא דאורייתא לעתיד לבוא.

סדורא רביעאה מסטרא דימינא דאורייתא לעתיד לבוא.

סדורא חמשאה מסטרא דימינא דאורייתא בגויה דעלמא דאתי.

למיל ויבוד שמוש לחפקד הסוף נסירו דסדורא דיומא דכיפורי ועביד כהאי
חפרין שמוש וחפיק ויכין לויכוח לאתחזי כההוא גווכא ממש והאי יומא ממש
שמוש יתיר מכל שאר יומין וכלה תליה עד יומא שתיתאה לחפיק האי חפרין כלהו
דסוף נכוי כיה דכתיב ועמח הארץ וגו׳ ודא לישנא ממשלה חל
מיכוך עני הלכתן. סדורא שתיתאה דל לישנא דאתקין כל האי חפרין
ולית ליה תקונא ולית ליה תקפא כר מהאי יומא. כל אתא האי יומא לאתקנא האי
חפרין ככהה רוחין ככהה כמתין ככא׳ שלימן ספירן בחיוא לישנא לאתחזון למיתב
כהיכלא למלכא. לוף תקנן בספירוכל שאר יומין דהוו בקדמיתא ואתקין לן
בתיקוניתא חדא כרעותא בחדוא תקונא דלעילא ותתא. כדין לאתקדם האי חפרין
בקדושין עלאין ואתעטר ביעטרוי עד דסליק בסליקו דעטרא דכיוקא ואקרי שמא
עלאה שמא קדישא דלישנא סבתכויקא דכלא תיקונא דכלא דעלא דעלין
ואתא כחדא וכדין כתיב חפרין עשה לו סולם מעני הלכתן. ואתר ר׳ שמעון
מלן דוכי כהנו׳ חפרין וכי כתיב למיתב בכויקא דכלא דקדש כלא כגלו חמדתי
ויסבתי ויתיבית בכלא דכויקא דלית לן לאסתכלא דלא יתבינן חלא בכלא
דקדש גו הסוף חפרין ולית לן לאתעטרא האי אתר כעטרין עלאין על דיתעטרין
פילכי דהסוף חפרין למיתי מגלן בכלא לאחרא. פתח ר׳ שמעון כריש ואמר ויקחו
לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי. ויקחו לי והאי מאן
דבעי לאסתלקא בחוש ולא אסתלקא כיש בקדש לעטרוך דלא יסתלק כיש כריקניות
ובחנכת חלא לעטרוך ליש לבר כש לאסתלקא כיש כדקא יאות כפוש חילוש והא
אוקימנא מלה דל ככהה אתני יאות למיסב כר כש הסוף אסתלקותא דקדש כלא
איש ואי תימא הא כתיב לכו סברו ואכלו ולכו סברו בלא כסף ובלא
מחיר יין ואלב דהא איהו כחנכת אסתלקותא בלא כסף ואיהו אסתלקותא דקדש
בלא אסתלקותא דאוריתא כל מאן דבעי לאסתלקא דקדש למכדע ליה כה.
כל מאן דבעי וכי כיה כלא חנרש כלל. אכל אסתלקותא דקיומא בעובדא בלא
לגטלא ליה למנבח ובריקניות בגין דלא וכי בההוא עובדא כלל לאסכא עליה רוחא
דקדש כלא כתנר סלים. בספרי דחבי דלוקים דשמלי לשלמה מלכא כל מאן
דבעי לאסתלקא דקדש כלא חנרש מכוח רוח מסלכא ולאכפויי רוחא אחר׳. הסוף שובלא
דבעי לאסתלקא כיש כעי למקני ליה כתנר סלים וכא אסתלק כיש בין ויצר כי
רב בגין דרוח מסלכ׳ איהו חודאן תדיר כמנבח ובריקניות וחודכן כלא חנרש ולכוש
לבעי כסף למשרי עלייהו ומפתי לון לדירת יעקוכ כמה פתויין כתיב חרחין סטן
לון לשוולם דיורים עמהון. ורוח קודשא לאו הכי הלא כתנר סלים וכא אסתלקותא רב
וסני וכא תרכותא דרחמים וכא תלכות דמסכנים וכרעותא דלכים וכפזים. ולוחי
ועלדא כתיב ויקחו לי תרומה מאת כל איש. מהסוף לחקרי לוש לאתנדר על נדריהם
דכל מאן דאתנדר על יכריהם חקרי לוש. תאתר וידבנו לבו. חלא תאתר
ומחשלח לוש מיד לאסתלק מכוח ואתרחק מכוח ולא יכול למרוות ליש כלבתך דמיתיהב
דיכיל למרוות ליש דיוטוי מלדיוס עמיס. ובכל דיקך כתרם מיזר הלא יסטי לוחיך
וסני וכא תרכותא דרחמים וכא תלכות דמסכנים וכרעותא דלכים וכפזים. ולוחי
ועלדא כתיב ויקחו לי תרומה מאת כל איש. מהסוף לחקרי לוש לאתנדר על נדריהם
דכל מאן דאתנדר על יכריהם חקרי לוש. תאתר וידבנו לבו. חלא תאתר
ומחשלח לוש מיד לאסתלק מכוח ואתרחק מכוח ולא יכול למרוות ליש כלבתך דמיתיהב
דיכיל למרוות ליש דיוטוי מלדיוס עמיס. ובכל דיקך כתרם מיזר הלא יסטי לוחיך

דיתרעי ביה קלא כלא לך לחר לבי · נור לבבי · ונטה לבי · ויטה לבו · כלהו בקלא
קלחר · לוף הכא לחר ידבבו לבו מניה תקמו לח תרומתי דהא תמן לחתבח ולהו
בלחר לחרח · ומכח ידעיכן דהא קבה לחרעי ביה ושוי מדוריה ביה · כד חמיכן
דרעותה דהוח בר בח בחלה ברעותה לבבח למרדף ולחתתלח לחבתריה בלבבה
ובנפשה וברעותיה · ודלי תמן ידעיכן דחריה ביה מבוכתה · כדין בעיכן למקבי
הוח בר בח בכסף מלים ולחתתלח לחבתריה לחתחברח בהדיה הו למילף מניה
ועל דח קדמחי הוו חמרי וקבה לך חבר בחגר מלים בעי למקבי ליה בגין למוכי
בחבינתה · עד הכח בעי למרדף בתר זכחה ולמקבי ליה · הוח וכחה בעי למרדף
בתר חייבח ולמקבי ליה בחגר מלים בגין דיעבר מניה הוח וזכחמ ויתבפיל מטרח
לחרח ויעביד לנפשיה בגין דיתחמב עליה כחילו חח כרך ליה ולח ליהו מבחח
דוסתלק ביה יקרה דקבה ויתר מסבחה לחרח ולחסתלקותה יתיר מכלה · מלי טעמ
בגין דלהוו גריה לחכפיה מטרח לחרח ולחסתלקה יקרה דקבה ועל דח כתיב בחהרן
ורביה הביה מעון · וכתיב בריתי היתה חתו · תח חזי כל מלן דחמיה בילה לחייבה
ותב לנביה למסבה לחרח ביחמ לחיהו לחסתלק בתלת סלוקין מה לגה לחסתלק הכי
בר בח לחרח גריה לחכפיה מטרח לחרח וגריה לחסתלק קבה ויקריה וגריה לקיימ
כל עלמה בקיומיה לעילה ותתה · ועל הלי בר בח כתיב בריתי היתה חתו החייה
והשלום · וזכי למחמי בגין לבבוי וזכי בהלי עלמה וזכי לעלמה דלתי כל מחרי דוכן
לה יבלן למיהן ליה בהלי עלמה ובעלמה דלתי · עד כתיסר תרעי ולית מלן דיממ
בידיה ועל דח כתיב גבור בחרן יהיה זרעו דור ישרים יבורך · סון ועבר בביתו
וצדקתו שומדת לעד · זרח בחשך חור ליסרים וגו · בחדרה עלחה קיומין תלת
סטרי נוכין ורוכן להטין גו סלסוכה חדה והוח סלסוכה נפקה מסטרה לדרום
לחיהו ימוכה · ורוכן נוכין מתפרסן לתלת סטרין חד סליק לעילה וחד כחית לתתה
וחד לחתחזי ונהיו כשעתה דשמשה כסיר · גוונא חדה הוח לסליק לעילה
נפקה והוח נוכה לחיהו נון חוור יתיר מחורו לחר · ועל כהוח סלסוכה ולחטבע
זעיר ולה לחטבע וקיומה הוח נון לעילה על ריסה לסוח לדרה · וכשעתה
דישרחל עלין לבי כנישתה ומכלן כלוהון כל מטלן לגלה ישרחל וסמכין גלוסה
לתפלה כדין הלי נון מסתלק על ריסה לדרה ולחתבזיה ליה כתיב וקיימ · וכרוזה
נפיק ואמר זכלין לתתן עמה קדישה דעבדי טוב קבה ורזה לה והטוב בעיניך
עשיתי דסמיך גאולה לתפלה · בגין דהא כשעתה דסליק הלי נון על ריסה
דסוח לדרה לה יעבר הלי נדיק לחתחברה בחתר לחטברי ברחימו בחבובו בחדוה
ברעותה · וכל מיפין כלהו מתחברן בחיחודה חדה חלין בחלין עלין בתתין
וכוכבין כלהו כהרין ומתלהטין וכלהו קיומי בחבורה חדה בהלי נדיק לחקרי טוב
כלה לחמרו נדיק כי טוב ולה מחבר לכלהו בחבורה חדה כדין בלה בלחיהו עילה
ותתה בשמיקין לרעותה וקיומה מלה בחבורה דבי לדרה · כיון דמטו לסיס שלוס
כדין עביד שומדה הוח כסר דנפיק מעלן בחדרה לה וכדין בעיין בלה לנפקה
מקמי מלכה ולה לחטבריך בר בח ולה לחברה לה יתחבח תמן ולה לשמשל שלחין

חלה

אלא מצטריך למיכל על מנת כנין דהיינו בשעתא בשעתא דשמעת הוי וכמי כל
כך כם למיכתב מקמי מריס ולהפיך מכפי ככסופא סני ולמיכללה כפעיס דהיינו
שמעת דכפעין דאתכלל דהוה אדרך משלח ומתיה כנפעין ורוחין . כדין נוין
לאחרך דכמית לתתא קלס ומחיה כשפולי דהאי אדרך ובהוזא בפיק וקאדי ואמר
עלאין ותתאי דשמידו סהדותא מלן לייסו דעבוד כפעין וזכי למייכיה סהוה דעטר
דמלכותא על ריעיס סהוה דאתעזי לאעלה שמ׳קמי מלכא ומטרוניתא דהא מלכא
ומטרוניתא שלטי עליס . כדין אזדמנן תרין סהדין מלעון שמי ו׳ דמשטטי ככל
עלמא וקיימן כתר פרגודא וכהדן סהדותא דא ואמרי הא מלן סהדין על פלניא
כר פלניא זכאס מולקיס דהא אכוי ידכר בגויכס לטב דא לייסו עבוד כפעין לתתא
כפעין לעייכיה דהוו מכטרא לאחרא . כדין לתיקר קלא כאדוא שלימתא . כיס
שעתא אזדמן חד ממכא דלייסו גזכרא על דיוקנין דנדיקיס כרוא דשמועא דאתעון
דאקרי כרוא יהודיעס ככתרא דשמע קדישא ורמיז קלא לההוא ממכא
לייתי דיוקנים דהוה כר כם דעבוד כפעין דמייכי וקאדי ליס קמי מלכ׳ומטרונית׳ .
ואכא אסהדכא עלי שמיא וארעא דכסהיא שעתא מסרין ליס לההוא דיוקנא . דהא
ליתך כל נדיוקנ כהאי עלמא דלא אקיק דיוקנים לעילא תחות ידא דהסוא ממכא
ומסרין כידיס ע׳ מפתחן דכל נגזוא דמלריס כהו . כדין מלכא כריך להסוא דיוקנא
ככל כרכאן דכריך לאכרסס כר עבד כפעין דהוייכיה וקלס רמיז לר׳ מסרין עלאין
ומטלין להסוא דיוקנא ואזלין עמיה ואייסו עאל לע׳ עלמין נגויזן דלא זכי כהו כר כם
לאחרא כר לייסו נגויזן לייסו דעבדי כפעיהון דמייכיה . ולעלמא הוו ודעי כבי כפא
כמה תיעלת׳ וזכו גרמי לנדיקיא וזכאן כגויכיהו הוו אזלי אכתריוסו ורדפי לון כמלן
דרדיף כתר חיין . מסכנא זכי לכבי כפא ככמה מכאן ככמה גנויזן עלאין לאו לייסו
כמלן דזכי כחייכיה . מה כין הכי להאי . שלא מלן דאסתדל כתר מסכנא לייסו לאסלוס
לנפעיס ונריס ליס לאתקייס׳ וזכי כגויכיס לכמה מכאן להסוא עלמא . ומלן דאסתדל
כתר חייכיה לייסו אסלוס ויתיר . עביד לסערא לאחרא דלעלוס לאריס דאתכפיא
ולא מלטא ואסבר ליס מצלטניתיס עביד דאסתלק קלא על כורסי יקריס . עביד
לסהוא חייכא כפעא לאחרא זכאה מולקיס . גוונא לאחרא דאתחזי ולא לאתחזי
כשעתא דשלטן ישראל לקדושא דסדרא כדין הכי נווכא לנמיז כפיק כנין דהכי
לייסו קדושתא דקא מקדמי ים־של יתיר על מלכי עלאי דלעלמין מכריס כהדייסו .
והכי גווכא כסיר ואתחזי כשעתא דישראל מקדמי דקא מסיימי ישראל עד לא
יצנאון מלאכיס עלאין וישבוסו לון לשילה ולא יקטרגון עלייסו . כדין כרוזא כפיק
ואמר עלאין ותתאין לתניא מלן לייסו גם רוחא כהאי דאוריתא מלן לייסו דכל מלוי
כנין למגכא כהאי דאוריתא . כנין דתכיכן דכר גם כעא למהוי שפיל כהאי עלמא
כהאי דאוריתא דהא לית גכהו כאוריתא שלא כעלמא דאתי . כקדושתא דא כעיכן
לאסתמרא ולאגזוא לס כיכנא כנין דיתקדם נו קדושא כריאא וכסופא יתיר מלעון
קדושן דאמרי כהדן מלאכי עלאי . קדושא דאכן מתקדמי כשכחא דאכתן מזכחן
למלאכי עלאי וכנין שכחא דא שכקין לן למשאל גו תרשי עלאי ועל דא קדושא דא

כלשון הקדש ומבקין לן ברחימו למיעל תרעין דלעילא מנו דלהן מצחין לון כסדור
דלהון . וכגוונך להן כטלין קדושן יתיר ושלין תרשין עלאין . ולי תימא רחמותך
היא לאו הכי . אלא מלאכי עלאי לאו קדושין יתיר מיכן ולאו כטלי קדושתא
ויתיר ואלמלא דלהן כטלין ומסכין עלן קדושתן אלין לא כיכול למיהוי מכרו כסדורו
ויקרא דקדשא כריך הוא לא יסתלי עילא ותתא כזמנ חדא . ועל דא להן מסתדלין
למהוי עמהון מכרים ויסתלק יקרא דקדשא עילא ותתא כזמנא חדא . קדושה די
בסופא לאו תרגום כמה דלעיקומכא ודא לפילו יהוד יכיל לומר להי לאו מלי
דתרגום אלא מלין דלשון הקדש דקדושה לאו לאו כעזרה . בגין דלשון הקדש
סכותא מתחברא כסדיה . וכל קדושה דסכיכתא לתתא לאו לאו כעזרה
דכתיב ועקדשתי בתוך בני ישראל וגו' בני ישראל לאו לשון הקדש ולאו ולא אחר
עמין דלית לון לשון לחרש . ולי תימא הא קדושתא דקדים דלאו תרגום לחתי
לאו לאו כיאוד . הא קדושתא דא לאו לאו כאחר קדושתן דלהן מצלצלין . אלא
קדושתא דא לאו סלקא ככל סטרין לעילא ותתא וככל סטרי מהימנותא ותברא
מכשולין ונוסכנקן דפרזלא וקלפין כישין לאסתלקא יקרא דקדשא על כלא ולהן כשיכן
למימר לה כלישכא דסטרא אחרא ולאתכא כחילא תקוף לחן יהא עמיה רכא מכרך
בגין דיתכר חילא דסטרא אחרא ויסתלק קדשא כיקריה על כלא . וכד אתכר
כקדושתא דא חילא דסטרא אחרא קדשא לסתלק כיקריה ולדכר לכנוי ולדכר
לעמיה . וכגין דקדשא לכתלק כיקריה כקדושתא דא לאו לאו כעזרה .
וכליסכא דא על כרחיה דסטרא אחרא לתכפיה ולתתכר חילוה ולסתלק יקרא
דקדשא ותכר מכשולין ונוסכנקן ומלסלאן תקיפין וקליפין כישין ולדכר קדשא לעמיה
ולכנוי . זכאין לאון עמא קדושא דקדשא יהבלון לון חוריתא קדישא למזכי כה לעלמא
דאתי . ברם לתכריה זכאין לתון לעלמא דאתי . וכיון דמריכן מלין דכתרא
דאתי . דמלכותא עלאה חימא לכא כניסיכו וקדשא יסיב לכון לגרמא כסהדותא עלמא . והסוא
הכל לפומי יסתלק לעילא כלילו לתון מתערין מלין אלין . פתח ואמר .

וזאת

התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת . הלי קרא לאו
למטרא עלאה ולאו למטרא תתאה . לאו למטרא קדשא עלאה כסטרא
דקדושה . ולאו למטרא תתאה כסטרא אחרא את חזי כד כרח קדשא עלאה מאלי
למכרי מסטרא דכספא דלאו ומוכח כנין דסהדותא כספא הוא מלעילא . וכשובתא
דמסכנא דלאו כנווכא דילים מאלי מסטרא דסמאלא ולכתר מסטרא דימוכא .
כנין למסכנא מסט דסמאלא הוא ועד מאלי הכא מסטרא דסמאלא ולכתר מסטרא
דימוכא . וזאת התרומה וגו' וכתיב ערב וכקר ונסרים וגו' הלי קרא לוקמו ואתמ
לכל הכא עדן עדכין הוא דכלות דכל יומא . ומכריה מתערי כסכי תלת זמכין ערב
דא הוא לספקלריא דלא כהרא . וכקר דא הוא לספקלריא דכהרא . ונסרים
עלאה הוי אתר לתקרי חסך לאו אתר לאו לתקויא כין הוי להוי . לכל זמנ דכלותא
דמכסה אתר לתקרי חסך לאו לאחוד כערב וקיומא דא עם דא . ומה דאתמר
נסרים דלאו תקפא דסמאלא מעלוי נקט . והכי לאו לתרגא לכר כם לוכם

קרקע ליה חוור וליסגי מעליה נקט ולומכין להוור קרקע ליה לוכט דכתיב כי תשא
כופרי לקס׳ הלא ככבי כופרי לתם לי ונו׳ ערב דף כלותה דערבית׳ וכנין דכ׳ערב
דף תינרב בין שמשות לאחרן דמסיק והטורים ומלטה בלילה שוו ליה רשות ולית
ליה זמן קבוע׳ תמורין ופרלין מתחלפין בחלי ומכח ומכחן לתעמו כמה מכילי טהירין
דנפקין ומלטין בלילה׳ ואי תימא לי הכי הא תניכן לכל ליכון מאני בטר לאחרן
דרוש מסתבא לה מלטי בארעא קדישא והא מתנערי לון ומר כהאי וסתיר לאתנערי
לון לעריה על ארעא קדיש׳ שלא בלילה הסוא תנכא סליק ולא סליק כגוונא דקרבנא
לאחר דהוה סליק תנכיה בארא מיסר׳ וכהא הוה סליק הסוא תנכ׳ לאחד נוקבא דנפון
דתמן כל מלורין דרוחין כישין׳ וכיון דהסוא תנכא סליק ועקיס ארא לסאוא סטר׳
כלסו הוו מתכיין קיימין בדוכתייסו ולא הוו נפקין ומלטין כעלמא׳ קל ממכא
קיימא להסוא סטרא ער הסוא נוקבא דנפון כל ליכון מכילי טהירין סכיגורא
סמיס וכשעתא דהסוא תנכא עקיס ארחיס וסליק הלי ממכא ושתין אלף רכוא
מערבין לאחרנין כלסו מתיצתין לקבלא ליס ולאתנכא מכיס וקיימין כקהל נוקבא
ועלין כאד פתאם לאקרי קרי ולא ליכורוא דכתיב ואס תלכו עמי קרי׳ והלכתי
לף לפי עמכם כחמתקרי׳ כהסו רוגזא דנפיק מפתא׳ דקרי׳ ואלין ליכון דמשטטי
כלילה׳ וכשעתא דכשמתין נפקין לסלקא לאתחזאה לעילא אלין נפקין ומקטרגן
לון ולא יכלי לסלקא כר ליכון מסידי קדיס׳ עליכו׳ דליכון כקיצין רקיצ׳ ואוירי׳ וסלקין
ואלין מכילי טהירין נפקין ומודיצין מלין כדיכין לכבי כסא ואתחזיין לון כדיוקנין
לאחרנין וחייכאן כהו עד דלוסלין זרעא ונקרון מלריהון דקרי כנין דליכון דנפקין
מפתא׳ דקרי גרמי לון׳ וכשעתא דמתחלפי מורין ופרלין הסוא תנכא סוס רוי
לון וזן לון כסוס יקרא דילהון הכי מוכח דילהון הם דאתחזי לון׳ וכהאי לא נפקין ולא
משטטי בארעא קדישא׳ ערב כלא ונס ערב רב עלה אתם לכל ליכון מכילי טהירין
ליכון מתנערי כשולטנו דלילה ועל לא שויסא מוכח לנלותא דערבית דלית מאן
דיכיל לאתקבא לה כיעקב דליהו הוס מלרי משכבא ואתקן ליה כדקא יאות׳ ואע׳ב
דליהו רשו בלותא דל ליהי לאנבא עלן מנו פאד כלילות מנו פאד דכתיב סטרין
פאד בסיכם דהה כהסיא שעתא טרדי להייכיא כנסיכם על אד תרין מכיממא׳
וכנין כך מקדמי ישראל למימר והוא רחום דליהו כנין פאד דנסיכם׳ וכשכת דלא
משכבא פאד ליכא דנסיכם ולא ליכא לאחרא לסיר לאתערא ליה לאתחזי דהה לית
רשו כשכת לאעברא ליכא מעלמא ופאד דקטרונא דכשמתין כד כעאן לסלק׳ לעילא
לאתחזאה קמי מלריהון׳ וכ״ב אלן מקדמי אומר לאת עמו ישראל לעבד לאן׳ פאד
דכתיב מזיקין וקטרוגין למשתכחי כלילה ולית לון רשו לנזקא למאן דכפיק מתרע
כיתיה לבר וכ״ב אלן מקדמי׳ אומר לאתנו וכלנו׳ ועל כל דא מנו לחילו לכל דא
אלן מפקידיכון נופין וכשמתין למלכותא עלאה די שולטנו דכלא כידא ועל דא נלות׳
דערבית כל לילה ולילה׳ כשעה דקרכין ומדכאן לא לאתכאו אלן נפקין כל עבדיכון כל
תיקונין דלאן עבדין על רוח דנא׳ כפלנו לילה כד רוח נפון לאתר כטא ככל ליכון
מלורין דרוחין כישין ואבר אד טטרא תקיפא ועקל ומחט לעילא ואתא׳ וכל ליכון

כלל

כלה וזרח משעיד למו ולא כתי׳ וזרח לשעיר בגין דזרח דמשיכותא דכי תיכו דרגין
מגו דרגין שין פשיטין מלגין קליפה גו קליפה ומוחא גו מוחא ושם לוקיימכא דכתי׳
וסכה רוח סערה כלה מן הכפון שם דרגא חד. עכגן גדול שם דרגא אחרא. ואם
מתלקחת שם דרגא תליתאה. ונגה לו סביב שם דרגא רביעאה. ולכתר ומתוכה
כעין החשמל. ולכתר ומתוכה ארבע חיות. שם דרגין גו מדרגין. לוקח סכה
כד לתגליות קדמאה כריך הוא לה לתגליות לגלא מגו דרגין לגלין. מכיסי בה דרגא
דסוס טמירא ויתיר ולכתר לנטריך לתגליות. ואמר וזרח משעיר שם דרגא לאחרא
דליכו כלתגליות ויתיר קליפה דסריסי עב מוחא. ולכתר הופיע מהר פארן שם דרג׳
לאחרא. ולכתר ואתם מרכבות קדם דא מכחא דכלא דלתגליות מכל לגלין דרגין
מסהדות לתר דסוס עקרא דכלא ערי לתתגלא׳ מכיס. מלן לתר ליכו. מרכבות
קדם ליכו לוכן דרגין עלאין לעילא לעילא. לוק סכא לגלי קורא משעיר מסהדות
דרגא דקאמרן דלתדכך לעילא. אומר מם מלילם אומר מם מלילם. אומר דא מטטרון
אומר יפרחאל וכתיב ואומר לדכוי וכוכב ודא דאלטא כלילית מלילם מלול מם כין סלי
להאי. לגלא כלא חד לכל לכולקא דא אלטא מטרא לאחרא ולכולקא דא לא אלטא
כלל. לוי לנטריך לכטורא דכתיב לוי אמורים חוץ ועד חסר׳ ודא ליכו כד שלא
לילית עד דלתפלג. מכלגו לגלית ולהלאם אלטא לילם ם׳ דכתיב ויהי בחצי הלילם
הוא הלילה הזה. ולילם כיום ויאיר וגו׳. וכב׳׳כ אומר מם מלילם אומר מם מלול. לאמר
אומר. לאכחא בספרא דלדם מם כין ויאמר לאמר. ויאמר לעילא ואמר לתתא.
ואל משה לאמר. מלן לאמר. לאמר אומר דא מטטרון לתא בקר דא נלותא דמחרית
דליכו אולטא דיממא הסוא דאליט על לילית. ולי תימ׳ דליכו לתי כלאודוי ולתפרם
דכר מנוקבא הא כתיב וגם לילה תרוייהו כחדא ולא מתפרשין דא מן דא לעלמין.
ולגלא דא קרי בהלין שין בקר וגם לילה תרוייהו זמינין לגבייהו. מכלן ולהלאם משם
תבעיון כעיו. אם תבשון בעותכון בכלו קמי מלכא קדישא כעיו כלו וכעו בעותכון
ותובו לגבי מהריכון. לתיו כמלן דזמין לקבלה לכבוי ולרחמא עלייהו. לוק
הכי קלם בקר וגם לילה קרא ואמר לתיו. זכלם עמא קדישא דמהריהון בעי עלון
וקרא לן לקרבא לן לגביה כדין עמא קדישא כעלן לאתחבר׳ ככי כביסתא וכל מלן
דלקדיש בקדמיתא לאתחבר כאבוהא אחדא. תא חזו הסוא קדמאה
דעמא ככי כביסתא ולוריך ככי כביסתא זכלה חולקיה דליכו קיימא כדרגא
דנדיק כהדי כביסתא ודא ליכו רזא ומאחרי ימנהכני דא סליק כסליקו עלאה.
ולי תימא הא תכוכן כאשתא דקם לתי לכי כביסתא ולא לאכחא תמן עשרה מיד
כומם. ואת אמר׳ סהוא חד לקדי׳ לאתחבר כאבוהא וקיימא כדרגא דנדיק. אלא
למלכא הסדר לכל ככי אתא לקדישין חד ואתא להסוא לתר. כין כך וכין כך לאתא מלכא
ברמוייהו ליכון ככי אתא לקדישין תמן אמר ליה ככי אתא פלוניתא לן לוכון. אמר ליה
לאסכא לסהוא בר כא דלקדישין תמן אמר ליה ככי אתא פלוניתא לן לוכון. כין כך ואתא מלכא
בעיני מלבא ויתיב תמן כהדיה ואסתני עמיה ואתעכיד רחימא דמלכא. כין כך

וכין כך יתן כל עמך ויתפיים מלכא עמהון ועדר לון למלם. אכל לי ליכון כני
מתא לי יתיין ואד לי לקדיש למעתעי קמי מלכא לאחזאה בניכייסו דהא כלהו
ליתיין מיד כשום ורגוז מלכא. תוף הכא כיין דאד לקדיש ואעתכא בכי כניסתא
ועכיכתא ליתיה ואעכא ליה כדין ליתעבי כאילו כלהו אעתכאו תמן דהא לא לוריך
לון תמן מיד ליתכנרת עמיה סכיכתא וייתבי כזוגא אד ואעתמודע כהדיה ואותיב
ליה כדרגא דנדיק. ואי אד לי לקדיש ולא לעתכא תמן מה כתיב מדוע כלתי
ואין אים. ואין עשרים לי כתיב הלא ואין אים ליתכנרת כהדאי למהוי נכאי כלא
אים התלדיס למהוי כדרגא דנדיק. ולא עוד אלא דאעתמודע כהדיה ואמיל עלו
אי יומא אד לי ליתי כמה דלוקימנא דכתיב מי ככמך ירא ה׳ שמע כקול עבדו והא
ליתערכא כהאי דכתיב הלי קרא מעשיר דהא דרגא כתר דרגא גו דרגא הכוא
סומר קורא כחילא כל יומא ויומא ולא ליסו שמע כקול עבדו. עכדו דא מטטרון.
וכגין כך זכאה ליסו מאן דלקדיס לכי כניסתא למלך כהכוא דרגא עלא דקא אמרן.
כד ליתי נפרא ונכורא לאעכא כי כניסתא כעו לאעתכא כשירין ותוסכתן והא
לוקימנא דסדורא ליסו לאתערא רחימו לעילא ותתא לאתקכא תקוכין ולאתעורא
חדוה דהא כגין דא ליומי מתערי לאתערא רחימו וחדוה לעילא כאילכן שירין
ותוסכתן. ומאן דמעתעי ככי כניסתא ווי ליה דלחזי פרודא ווי ליה דנרע מסיפכוכי.
ווי ליה דלית ליה חולקא כאלהא דישראל דלחזי דהא לית אלהא ולא לעתכא תמן
ולית ליה חולקא ליה ולא דחיל מכיה ולכיה קלכא כתקוכא (פ״א בתקיפא) עלאה
דלעילא. דהא כשעתא דישראל מסדרי ככי כניסתא סדורא דשירין ותוסכתן
וסדורא דנלוסתא. כדין מתככסי תלת מסיריין דמלאכי עלאי. מסרייתא חדא לוכון
מלאכין קדישין עלאין דקא מסכתן לקכ״ה כיומא כנין דלית לאחרכין דקא מסכתן
לקכ״ה כלילוא ולאחרכין לוכון דקא מסכתן לקכ״ה ואחרין שירין ותסכתן כהדיסו
דישראל כיומא. מסרייתא תכיכא לוכון מלאכין קדישין דמשתכחי ככלקדוסא
וקדוסא דישראל מקדשי לתת׳ וכפולטנו דלהון כל לוכון דמתערין ככל לוכון רקישין
כהסיא נלוסא דישראל. מסרייתא תליתאה לוכון שלמתן עלאין דקא מתתקכי
עם מטרונית׳ ומתקכי לה לשעלא לה קמי מלכא ואלין לוכון מסריין עלאין על כלהו.
וכלהו מתתקכי כסדורא דישראל דמתתקכי לתתא כלוכון שירין ותוסכתן וכהסיא
נלוסא דקא מכלי ישראל. כיון דאלין תלת מסריין מזדמכן כדין ישראל פתחי
שירתא וזמרי קמי מאריהון. ולוכון מסרייתא חדא די מכא לעכחא למאריהון כיומא
לזדמכן עלייהו וזמרי עשכין כחדא כלוכון שכחי דוד מלכא ושא לוקימנא מלי.
כהסוא ומכא דמסיימי ישראל שכחי דלוכון תוסכתן דוד כדין תוסכחתא דשירתא
דיומא כמה דלוקימנ׳. ואי תימא הלי תוסכחתא לחדי לוכון כתקוכא כתרייתא
כתר שכחי דוד והא תורה שככתב לקדוימת לתורה שכ״ם ולקדוימת לכהוסו
ולקדוימת לכתוכים וכמה דלקדוימת הכי לאנטריך לקדמיס. אלא מגו דכי לא
לתתקכ׳ אלא מתורה שככתב הכי לאנטריך לומ״ד לשירותא דתקוכתא ושאי תוסכחתא
מעלית מכל שאר תוסכחן דעלמא. ולוסי לי לתתקכת מכלהו כמה דלתתקכת

מתוספתא דלא . וכגון דלא ליהי סמוך לגלותא דמוסף כמה דלקומין . כה שמתא
כל שירתא דימא לתמר מתעטרא כנסת וישראל כהסוא כתרא דזמין קב"ה לאתעטרא
למלכא משיחא והסוא כתרא גליפא בשמהן קדישין מחקקא כמה דאתעטר הסוא
יומא דאתעברו וישראל ית ימא ואטבע קב"ה לכל מצריין דפרעה ופרשוהי . כגון דא
בעי כר כה לשוועה רשותיה כהאי שירתא וכל מאן דזכי לה כהאי עלמא זכי למחמי
למלכא משיחא בתקוני הסוא כתרא ובחגירו/זיויה וזכי לשבחא הסוא שירתא תמן
והא לוקימנא מלי . כיון דמטו כר כה ליסתכא כטול קב"ה הסוא כתרא ושוי ליה קמיה
וכי שריית לאתתקנא למיתי קמי מלכא עלאה . ואצטריך לאכללא לה כתיסר
מכילן עלאי דמהימנן לאתברכא ולמיכל תליסר כוסמין עלאין כלא כרד וכרכום קנה
וקנמון וגו' וכי למיכל תיכון סיר . ושבחה . כלל . וזמרה . עז . ומשלה . כנא . גדולה .
וגבורה . תהלה . ותפארת . קדושה . הא תריסר . ולבתר לאחברא לה כהדיוקו
ולומר ומלכות בגין דלהוי מתברכא כשעתא דאתכלילת
כיוקיוקו לעילא לכא ורשותה כהאי ולא ליסתעי כלל ללא לפסוק כיוקיוקו . ולי פסיק
כיוקיוקו מתחו גדפי כרוביא כפיק חד שלהובא וקארי כחילא ואמר פלניא לי פכיק
גלותא דקב"ה ושתני ויתפסק ללא ימחי גלותא דמלכ' קדישא כלא וכל ירחא גלות
ו' כגון דאלין תליסר תיכון גלות ו' . מכאן ולהלאה לא הסודאות וכו' דא מלכא
עלאה דשלמא כלא דיליה כגון דכל סכי מכאן תיכון לגבה דכ"ע כל מתתכן כמצריות
דלתתא כלא סיר הסורים לסר לשלמא למלכא דשלמא דיליה . מתמן ולהלאה יוצר
לור וכורא חמר עושה שלום וכורא את הכל ואת אתערב כיה ואתערו חכריה דהכי
תיכון תקוני דשלמא עלאה (את אתכלל על אדון) על כרוך תקוני דעלמא תתאה
דתיכון כ"ב אתוון זעירין כגון דאית אתוון רכרכן ואתוון זעירין . אתוון זעירין מעלמ'
תתאה . אתוון רכרכן מהסוא עלמא דאתי . ככלה תיכון רכרכן . תיכון רכרכן
כגרמייהו . כל אתוון ואודאין תיכון רכרכן דכר לא פסיקו יתיר תיכון אתוון כל
את ואת כרתיכא דאזי ליה כגון שבחא דשבח דתיכון אתוון על אדון על כל המעשי
ברוך ומכורך כפי כל כשמים . אלין אתוון כחתם חתם תיכין דתיכון חמשין תרשין
דעלמא דאתי . תרין אתוון לחרכין די כסופא שת תיכון כשית שית תיכין דתיכון
שית סטרין דעלמא דאתי ובפקי מתמן כגון שבח ויתו לו כל נשא מרום . תפארת
וגדולה שרפים ואופני חיות הקדש . אלין תרין אתוון כשית שית . תרין אתוון
קדמאי כחתם חתם . כלהו שאר אתוון די כחתעתיה כלהו כחרכא אחרנא . כגון
דתיכון כרזא דרתיכא עלאה תיכון אתוון קדמאי ותיכון דכסופא תיכון אלין כ"ב
אתוון כגון דאית כה כ"ב תיכין לקבל כ"ב אתוון עלאין . ואתתקרו תמניסר אתוון
לחרכין דקא סלקין כרתיכייהו לחרכא אחרנא לשבעין ותרין תיכין דתיכון רזא
דשמא מפרש גליפא קדישא דשב"ה אתוון דקב"ה אתעטר כהו . ושמא דא תיהי
כעלמא דאתי כגון דאתמר . ושמיכיך דאלין

כללא דכ"ב לתתון דיוקן עטרה דתלתין ותרין סבילין . וסימן דיוקן לתתון לחרטין
דסלקין ברתיכויהו נר" . שארי בניהל ופיום כרים וכלהו רזא דרתיכא קדישא .
את כ"ם רזא דשמא קדישא . נר" רזא דרתיכא קדישא דסלקא לעב ולתעביד
מכוייהו שמא קדישא לתתעטרא כי מנו רתיכא עלאה דכתיב כשמך אלהים תהלתך
וכגון כך הוה שמא כוללא ברזא דלכתן ימינא ושמאלא ואמצעיתא . ויהיב
מתעטרא כסו למהוי שמא קדישא ולאו שמא עלאה כיוון שמהן עלאין דעלמא
עלאה דלתתאה לעילא ועב דהוי שמא עלאה ליסו . לכל רזא דיליה
דוד מלכא דמתעטרא בלכתן שמא דמ"ב לתתון רזא דיליה לכתן דקא מתעטרן
בעלמא עלאה . ועלמא עלאה בשם דלעילא ועל דא סליק ולא נחית לתתעטר נו
מסבא עלאה . וכלהו מולקים מהן דיוקנים וחזרו כיסו . שמא דע"ב לתתון דוד
דקא מתעטרא בלכתן ורזא דיליה סליק ונחית בגוונא דא מנפץ שמא דתליסר
מכולן דרחמי לימין תריסר רזא דרתיכא קדישא דכתיב מחד דשריא עלויהו וכגון
כך סליק ונחית וכלהו סלקין ונחתין כר הלי דסליק ולא נחית ו"ב שמא דע"ב סליק
ונחית סליק מסטרא דא ונחית מסטרא דא . שמא דתליסר מכולן סליק מסטרא
דא ונחית מסטרא דא ופסוק דנחית כגון למסבא טיבו לתתא . ועל דא את כ"ם
נר" ק"ן ק"ן ופ" זע"ם ט"ן ים כ"ל לתתון קדמאי סלקין כמוסבר לתתון לחרטין נחתי
כמוסבא כגון למסבא טיבו לעילא לתתא . שמא דמ"ב ליסו מתעטרא לרתיכא
עלאה . שמא דע"ב ליסו מתעטרא לרתיכא תתאה . זכאה מולקים מהן דמסתלל
למכדע למהריו זכאה ליסו כעלמא דין ובעלמא דאתי . וכגון כך תוסבחתא דסבא
דקא מסבח למלכ דעלמ דילים . מסבח ליה בשמא דע"ב וכ"ב תיכון רזא דכ"ב לתתון
כגון דתתעטר כיסו למלקא לעילא כתוסבחתא דא . ועל דא אל תדון תוסבחתא
דעלמא דאתי ליסו ופריסו דרתיכא עלאה דמתעטרא למלקא לעילא ופריסו
דכנסת ישראל דמתעטרא למלקא נו רתיכא עלאה . את כ"ם סלקין ונחתין כמה
דאתמר אל כ"ם סלקין ולא נחתין ושימיך דא סב"ת כלחודוי ודא סב"ת ויום הכפורי
סלקא רזא לעילא עד דמתעטרא כלא כחין סוף . אל כרוך דא סדורא
דלתתון ושירין ותקוני כי ככל יומא כגלותא . וכגון דיוקן לתתון שירין לית רוחא
כיסויהו ויוקן תקוני עלימתן דלתיין עם מטרוניתא לנכי מלכא עלאה . קדושא
דא דקא מקדמי מלאכי עלאי לאו ליסו כיחיד ודא לוקים כל קדושא דליסו כלסון
הקדם יחיד ליסיר ליה למימר . תרגו לעולם כיחיד ולא כסגיאין ויחיד ליסו תקוכא
דיליה ודלאו לסגיאין ושימן לרזא דא סכים מקרא ואחד תרגוס . סכים ליסכא
דסגיאין ליסו דודאי קדושא דלסון הקדם ליסיר ליסו כיחיד . קדושא תרגו ליסיר
ליסו סגיאין לאו כיחיד לעולם . אחד תרגוס תניכן ולא תרין ולא יתיר . תרגוס
לתיה למישמע וכי לסטריך . לסון הקדם לתיה לרכוייה וכי לסטריך דמעלין
בקדם ולא מורידין . וכתרגוס מורידין ולא מעלין אחד תניכן ולא יתיר ולא מעלין
כלל . קדושא דא קדושת דלתתקדשת סכיכתא וכל יומין רתיכין דיליה לאתתקכא
לנכי מלכא עלאה . וכגון דליסו קדושת עלמא תתאה ליסו מיוסב ולא כעמידה .

קדושה לאחר דלהדורי גלותא ליהי קדושתא דעלמא עלאה וכנין כך ליהי בעמודים
כנין למשכא לה לתתא וכל מלוי דעלמא עלאה ליהו בעמודים ולא מיוסד . וכלל
הכי קדושתן ישראל מתקדמי כהו לתתא . ועד ישראל מתקדמי בקדושה דרתיכא
תתאה מיוסד . ובקדושה דרתיכא עלאה משומד . קדושה לאחרא ליהי תוספת
קדושה בגויכ כך ליהי כתר גלותא . וכנין דליהי תוספת קדושה על קדושה לאחרין
ליהי לכתר גלותא . וכנין דכל חד וחד כעי למשכא עליה מההוא תוספת לתתקן
לכל יחוד ויחוד קדושת תרגום . ואי תימא הא ליית כה קדושת לעון הקדש . ההוא
לגכור לתתקדשא כלהו בכלל כההוא תוספת קדושה . וכנין דיחוד ליית ליה רשו
למימרה כלעון הקדש ולתתקדשא ימילי תתקיכו לה כלעון תרגום וליהו כיחוד
לתתקדשא כל חד וחד כההוא תוספת למשכא עליה קדוש׳ יתיר . זכאה מולקיכון
דישראל דקא מתקדמי בקדושי עלאי כנין דליהון דכקין לעילא דכתיב ואתם
דבקים כיי׳ אלדיכם חיים כלכם היום .

כתיב

הנה כל ידעתי כי יום אלדיה קדוש הוא עובר וגו׳ וכתיב נעשה
כל עלית קיר קטנה וגו׳ כהאי קרא ליית לן סמך כעלמא . הנה
כל ידעתי דל ליהו רשותא דכר כם לשוחה כנויה . כי יום אלדיה קדוש הוא׳ דל
ליהו עלמא עלאה דליהו יתיב על כורסי יקריה וכל קדושתן כפקין מכיה וליהו
מקדם לכלהו עלמין . עובר עליהו תמיד מההיא קדושה דליהו מקדם לכל עלמין
לעילא ליהו מקדם לן כהאי עלמא דהא ליית קדושה לעילא אלא אי ליית קדושה לתת
כלל וכקדשתי כתוך כני ישראל והוציל וכך הוא נעשה כל עלית קיר קטנה דל ליהו
סדורא דתקוכא דשכיכתא דליהי עלית קיר כלל ויסב חוקיהו פניו אל הקיר .
קטנה כנין דליהי זעירא כלל עיר קטנה . ונסיב לו סם כתקוכא דל דלהן מתקכין
וכסדורא דילן כשירין ותושבחן וכצלותא וכתקוכא דל דלהן מתקכין לנכיה לכויהא
דיליה . מטה ושלחן וכסא ומנורה . תרכא תלין כלהו כשכיכתא ליהון וליהי כלל
וכל תקוכין תלין מתתקכן לנכי עלמא עלאה כסדורא דלהן מסדרין כסדור דצלותא
דערבית וכתקוכא דיליה הא מטה . כסדורא דליהון קרככין ועלון דלהן מסדרין
כנפרא וליהון סירין ותושבחן הא שלחן . וכההוא סדורא דצלותא דמיוסד וכתקוכ׳
דקם כההוא יחודא דלהן מתקכין הא כסא . כההוא סדורא דצלותא דמעומד
וכליהון קדושתן ותוספת קדושה וכרכהן דלהן מסדרין הא מנורה . זכאה ליהו
כרכם דלא סוי כרשותיה לעלמא לנכי מלריה כל יומא ולא תקכ׳ הוי לנכי מלריה
תקוכין כדין ודלי קלא יהא תוספיזה כל יומא . זכאה ליהו כהאי עלמא וזכאה
ליהו כעלמא דאתי . כנין דלין תרכא ליהון תקוכי דשכיכתא לתתקכא לנכי
כעלה כתרכא תקוכין תלין לתתקכת כספירתא כחדוהא כחזוהא עי׳ דעמא קדוש׳
כל יומא מטה לתיהיכת ליה ליעקב לתתקכא ועד יעקב לתקין צלות דערבית .
עלמן לתקין דוד מלכא כליהון סירין ותושבחן דליהו לתקין כלל תערך לפני עלמן
כנד גוררי . כסא לתקין תלת כתרכסת כתתקסרות׳ דיליה סיהו ושלחנו דנסמתין לכל כני
עלמא ולית תקוכא דכסא תלת כתרכסת כלל והוכן כחסד כסא . מנורה

לתקון ונתק דלקדיש שמא דקב"ה לעיכוין דכל עלמ' ובהיר נהירו דבוציכא עלאה
בסיהו קדושה. כגוכי כך כריכין שמא קדישא לומר תדיר ולעולם רשותהון לסדרא
לגבי עלמא עלאה דליהו מתריס דכוותא לוש הללויה מטה ומלמן וכסא ומכורס
למהוי עלוהי ככל יומא שלמ ותתא. כשעתא דקא מיחדי ושראל יחודא דרזא
דשמע ושראל כרשותא עלוס כדין כפיק מגו סיתוהו דעלמא עלאה חד נהירו והסוא
נהירו כטא גו כוכוכא דקרדיכותא ואתפלג לע' כסורין ולוכון ע' נהורין כע' ענפין
דליכא דחוי. כדין הסוא לוכא עלוס ריחין וכוסמין וכל לוכי דגכתא דעדן
כלהו פלקין ריחין ומסכחן למתריהון דהא כדין לתתקנת מטרוכית' לשעלא לחופס
בהדי כעלה כל לוכון סייפין עלאין כלהו מתחברן כתילוכתא חדא וכרעותא חדא
למהוי חד כלא פרודא כלל. וכדין כעלה לתתקן לגבהא לשעלא לה לחופס ביחודא
חד לתתיחדא במטרוכיתא ועד' לכן מתערי לה ואמרינן שמע ושראל לתקון גרמך
הא כעליך ייתי לגביך כתקוכוי זמין לקבלך. יי' אלהיכו יי' אחד ביחודא חדא
ברעותא חדא כלא פרוד' דכל לוכון סייפין כלהו מתעבדן חד ושלי' כחד תילוכת'.
כיון דאמרי יי' אחד כתתערות' דשת סטרין כדין כל לוכון שת סטרין לתעבידו
חד. ורזא דא ואחד פסיסו כלהודוי כלא דבקותא לאחרא לגבים הלא לוכו כלהודוי
פסוט מכלא ולוכו חד. כהסיא שעתא מטרוכיתא מתתקכא ומתקשטא ושילין לה
שמשא כלהו סני לגבי כעלה ואמרי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. דא
לוכו כלהו דהכי לסטריך לשעלה לה לגבי כעלה. זכלא עמא דידעי דא ומסדרי
סדורא עלאה דמסוממתא. כהסיא שעתא דלתתכרו כעלה כחדא כדין
כרזא נפיק מסטרא דדרגא לתערין חילין ומסריין דגלי דרחוותא לגבי מלריכין.
כדין לתער חד מכא עלאה כולל כל מסריין וכידיס לרכב מפתחן דנטיל חד
סטרי עלמא וחד מפתחא לתרסיס כחת י' ומפתחא לחרא לתרסיס כחת ס' וחד
מפתחא לתרסיס כחת נ'. ומפתחא לחרא לתרסיס כחת ם'. לכא להתחות לוכא
דחוי. לוכון תלת מפתחן דלתרסיהו כתלת לתוון חלין לתעבידו חד. כיון
דלתעבידו חד הסוא מפתחא לחרא סליק וקליס ולתחבר כהסוא לחרא כללא
דתלת וכל לוכון מסריין וחוילין שילין לוכון תרין מפתחן גו גכתא וכלהו מוחדי
כגוכא לתתא. ידוד דא רסיהו דחת י' ריעא עלאה דכשמא קדישא. אלהיכו
דא לוהו רזא דרסיהו דחת ס' עלאה לת תכיכא דכשמא קדישא. ידוד דא מסיכו
דלתתא לתתא כרזא דרסיהו דחת נ' דלוכון תרין לתוון לתמסכו למסיו כלתר
דא ולוהו לחד. כל הכי תלתא לוכון חד ביחודא חד. כיון דכל דא לתעביד חד
ביחודא חד ולתתלר כלא כרזא דחת י' עלוס מריעא דמכועא ומלוכלא פכימא
ווריד לגלא ולוכא כדין שילין למטרוכיתא כהדיס דסא הסתא לוהו עלוס ככל
טיבו עלאה ויכיל לאתזכא לה ולמיהב לה מזוכא וספוקא כדקא יאות. וכל לוכון
סייפין דולים כלהו חד. כדין שילין לה לגבים כלהו. למלי כלהו כגין דלא
יתערב זר כהסיא חדוס כלא וכשמהתו לא יתערב זר. כיון דלהו לתלוכא לשילא
בשית סטרין. לוש הכי לוהו לתיחדא לתתא בשית סטרין לתרכין כגין למהוי

אחד לעילא ואחד לתתא כלפי יהיה ו׳ אחד ושמו אחד. אחד לעילא בשית סטרין
דכתיב שמע ישראל ו׳ אלהינו ו׳ אחד. הא שית תיבין לקבל שית סטרין. אחד לתתא
בשית סטרין. הכא בשלמלו הא שית סטרין לחרכין בשית תיבין. ו׳ אחד לעילא
ושמו אחד לתתא ואי תימא הא כתיב אחד לעילא ולתתא לא כתי׳ אחד ועד סוף אחד
בחלופי לתתון. לתתון דכורא לא מתחלפי. לתתון דנוקבא מתחלפי. הכא שבחא
דדכורא על נוקבא. ובגין דלא תסלוט עין שרע מעלמא ולא תשלוט בהדם כדין אחד
בחתגליף. וכשמא דאתי דרתעבר עין שרע מעלמא ולא תשלוט בהדם כדין ותקרי
אחד בחתגליף. בגין דבשתא דההוא סטרא לחרך לתדבק בהדם לאו לחיזי אחד
דלא לאכון מיחדין לה כלהיסו ברזא דלתתון לחרכין ואחרי ועד. לבל בשמא דאתי
דיתפרש ההוא סטרא מיכא ויתעבר מיכא כדין יתקרי אחד ודאי דלא יהא בהדיה
סותפו ודביקו לחרך בלא כיוסא ההוא יהיה ו׳ אחד ושמו אחד בחתגליף בהדיה
ולא בלחיסו ולא ברזא. ועד לאכון מיחדין לה מההוא סטרא לחרך כמאן דזמין לאחר
למיהוי בהדיה דולים. בגין דלא לחיזי בהדיל וסטרא אחר לאו לחיזי בהדם לנבי
ובגין כך לחיזי לתתפרשא מההוא סטרא. כיון דלתתא לאכון מעלין לה לאוסף לנבי
בעלם מלכא עלאה בכל רעותא וכוונא דלבא ונ״ך לחיזי אחד. בשעתא דלחיזי לתתא
בעולימתה׳ ובשעתא לתתפרשא מהסטרא לחרך לתתא כמאן דלאזדמנת למחמי ביקרא
דמלכא ולא יתיר ובכי מכריזי דיזדמנון למחמי ביקרא דמלכא. כדין סטרא לחרך
לא כיתקן ליה למחמי ותתפרש מיכא כלא נהיכא ורא יכא כנות כיון כמלך שלמה פוקו
למחמי. כיון דלתתא כל לחיכון שמשא עיילין לה לאוסף בהדי מלכא בלחיסו ברזא.
דלמלא לאו בכי לא יתפרש מיכא הסוא סטרא לחרך ויתערבב מדוותה. לבל
בזמנא דלתתי דיתפרש מיכא הסוא סטרא לחרך כדין כיוסא הסוא יהיה ו׳ אחד ושמו
אחד. כיון דעשית לאוסף ולחיי בהדי מלכא עלאה כדין לאכון מתערי חדוה דימיכא
ושמלא כלא ולהכת אתי׳ מלדיך בכל לבבך ונו׳. והיה אם שמוע ונו׳ כלא דמילו
כלל דהא סטרא לחרך לא יתקרב תמן ולית ליה רשו. כלא כל זמנא דבעאן לאעלא
לה לנבי מלכא לחדוה דשושא לסטריך בלחיסו ברזא בגין דלא יסתכא בה בגלוי
בעדם רמז דסטר כיסא ולא יתדבק בהדם ולא יסתכון בכבוי רמז פסוק כלל ובכי
אמר יעקב לרחל שמא אי אירע בפסוק בזרועי אי בערמי כדין לאכון אחרו כמה דלית
בלבך לגלא לאחד כך לית לן לדביקו בסטרא לחרך כלל דהא פריסא הוא ערסך ואכן
ביחודא לנבי מלכא עלאה ולית לן לדביקו כלל בסטרא לחרך דהא בפריסו מסטרא
לחרך הוא רעותא ומחשבתא דילן. כיון דידע דסטרא לחרך לא לתדבק תמן כלל
כדין עלת לתתא לנבי בעלם בלחיסו ברזא דיחודא דשית סטרין. פתח ואמר
בשלמלו דהא לחיזי ברזא דאחד בשלימתא בלא ערבוכא כלל ולא סותפו דסטרא
לחרך. ותא חזי בהאי שעתא יעקב ובכי הוא בדיוקא עלאה לתתא בהאי סכיכתא
יעקב הוא ברזא דשית סטרין דעלמא עלאה ברזא חד. בכוי הוא בדיוקא דשית
סטרין דעלמא תתאה. ולחיזו בשע לנבלאה לון הסוא קץ כמה דלתוקימנא דלית קץ
ולית קץ לית קץ הימין ולית קץ הימים. קץ הימין דלרזא דמלכו דשמיא. קץ

תרועה

ויקהל

רעיא מהימנא

פקודא

דכתיב לכפר על חטאתיכם דכר נמי מניח ליהוי קפיד ולא מכיק לה. לכל קבלם לאו הכי
אלא כל רחימו דילם לגבים ורחימו דילים לגבה מניח כטלין לה לאפרשה כיכויהו
מסהדוה לתר עלאה דכל רחימו דחתה וכעלה סריק תמן תקמו לת תרומתי זכאה
מולקיהון דישראל וזכאין כלהו דזכו להאי.

וזאת סתרומה לאפר תקחו מחתם. ואי תימא לי הכי לאפר תקחו מחתו
מכאי ליה מאי מחתם תרין סמהן אלין. תו רב ייבא סבא אמר
מחתם מאת ס׳ דליהוי רזא דעלמא עלאה לתר מלורי׳ דהאי נדיק דליהוי לתעטד
מאת ס׳ מתמן כטל חיין לאתזכאה עלמין כלהו וכלא חלא חדא רזא לאכוימין לתיהוכת
זכאי׳ מולקיהון דלא׳ב דחימו כטלין לה הכא לא יכלין חלא כרעו דכעלא וכרעו דילים
ולמעבד פולחנא דרחימו לגבים וכדין כרחימו דילים תקחו לת תרומתי. וכל דא
כליהון פולחני דכלותא ותקוכא וסדורא דישראל מסדרין ככל יומא: מאת׳ מכללא
דעית סטרין עלאין וכלא חד. מחתם מליהון זמני ומכתי וכלא רזא חדא. זהב וכסף
ונחשת ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים. זהב. כרזא דיומא דרחם שכתב
דליהוי יומא דזהב ושלטא הוא סטר׳ כלא מנפון זהב יחתם. וכסף. דא יום הכפורים
דמתלבן חוכיהון דישראל כתלגא כלא לא יהוי חטאיכם כשנים כשלג ילבינו. וכתי׳
כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר לכם. ונחשת. זמני דקרבנין דאנן דליהון רתיכי
דעמין עכו״ם ואנן לקרין רזא דכרי נחשת. וכגין כך מתמעטין ככל יומא ואזלין
ותכלת. דא פסת סולטנו דרזא דמסיכתא רזא דכוכא תכלת. וכגין דהוה תכלת
לא שלטא עד דאתייא וקטילת כדא ועכר ע׳ לגנף לת מצרים. כגין כך כל גווכין
טכין בחלמא כר מן תכלת. וארגמן. דא שבועת רזא דארגוכא דתנדא שכתב
דליהוכת כיום כלילא מכל סטרין מיתיכא ומסתלק כלא מיתיכו עם דת למו ודא
ליהוי ארגמן. ותולע שני לא ליהוי עו כאב דכנות ישראל הוו כפקי כמאכי מלת כלא
דחמוכי עלי תולע. עד הכא סית סטרין מכאן ולהלאה רזא די׳ יומי תעוכה. ושש ועזים
ושערות אלים מלדמים ועורות תחזים ועצי שטים ושמן למאור ובשמי לשמן המשחה
ולקטרת הסמים ואכני שהם ואכני מלואים. עד הכא תעשה לקבל תעשה יומין ויום
הכפורים אתלים לעשרה. ומכל אלין אכן כטלין תרומת יי׳ ליהוי רזא דלא׳ם דאתיא מסטרא דזסה.
ביום הכפורים אכן כטלין לה וליהוי יום הכפורים דירתא כרתא לליומא. בשכת
אכן כטלין לה דכתיב ביום השמיני עצרת תהיה לכם ודא ליהוי תרומת יי׳. בשמח
ליהוי פסח ודא לוקימנא רזא דעוכא תכלת. כשבועות אכן כטלין לה דכתי׳ וידבר
אלהים לת כל הדברים האלה לאמר ואכן כטלין מתורם שכתב תורם שכעל פה.
עו כלב ליהוי קיימא כחדוש על כמות ישראל. כלשאר יומין אכון לתקופת דילם ועל
אשר תקחו מאתם כתיב. כגווכא דליהון מתייחדין לעילא חוק הכא ליהוי לתיקדת
לתתא כרזא דאתר למהוי עמהון לעילא חד לקבל חד. קבל אחד לעולם לא יתוב
על כורסייא דיקרים עד דתתעבידת כרזא דאחד כגווכא דילים למהוי אחד כאחד
והא לוקימנא דסוף אחד וסוף אחד. רזא דשכת ליהוי שכת דתתאחדת כרזא

דאחד

לאחד למערי עלה רזא דאחד · גלותא דמעלי שבתא דהא לתתאה כרסייא יקירא
קדישא כרזא דאחד ואתתקנת למערי עלה מלכא קדישא עלאה · כד עייל שבתא
לזיעי לתתאה ואתפרשת מסטרא אחרא וכל דיכין מתעברין מיכא ולזיעי לתתאה
כיחודא דכהירו קדישא ואתעטרת ככמה עטרין לגבי מלכא קדישא וכל שולטני
רוגזין ומארי דדינא כלהו ערקין ולית שולטנו אחרא בכלהו עלמין ואפילו נהירין
כנהירו עלאה ואתעטרת לתתאה בעמא קדישא וכלהו מתעטרן בכמה חדתין ·
כדין שירותא דגלותא לברכא לה כחדוה כנהירו דלעילא ולומר ברכו את יי המבורך ·
את יי דיקא כגין למפתח לגבה כברכה · ואסיר לעמא קדישא למפתח לגבה
כפסוקא דדינא כגון והוא רחום ונו׳ כגין דהא אתפרשת מרזא דסטרא אחרא ·
וכל מארי דדינין אתפרשו ואתעברו מיכא · ומאן דאתער הלי לתתא גרים לאתער׳
הכי לעילא · וכרכויה קדישא לה יכלה לאתעטרא בעטרא דקדושה דכל זמנא
דמתערי לתתא לזיגון מארייהון דדינא דהוו מתעברין והוו חזלי כלהו לאתטמרא גו
כוקבא דעפרא דתהומא רבא כלהו תייבין לאתרחקא כדוכתייהו ואתרחקת כהו
אתר קדישא דבעלמא נייחא · ולא תימא דלא לזיעי כלחודוי אלא לזית לאתערותא
לעילא לאתערא עד דיזדרקל מתערי לתתא כמו דלזיגוניהא דכתיב בכסה ליום
חגנו · ליום חג לא כתיב אלא ליום חגנו · ועל דא אסיר לעמא קדישא דלא מתעטרין
כעטרין קדישין דכסתין כנין לאתערא כייחא דלזיגון יתערון דיכא אלא כלהו כרעו
ורחימו סני דיתערון כרכאן עילא ותתא כחדא · כרכו את יי דיקא כדקאמרן
דא שבת דמעלי שבתא · כרוך יי המבורך דא לפיקי דכרכאן מקורא דחיי מאתר
דכפיק מניס כל פקיו לאסקאה לכלא : וכגין דלזיגו מקורא כרזא דלית קיימא
קדישא דכיכון ליה המבורך לזיגו מכוערא דכירא וכיון דמטו תמן הא ולהי כירא לתתלזא
לעלא כסקין מוחי לעלמין · ועל דא לא לאמריכן כרוך את יי המבורך אלא כרוך יי
דאלא לא מטי אתם כביכו מקורא עלאה לא לתתלזא כירא כלל ועל דא המבורך
לאחי לזיגו המבורך כגין דלזיגו אסלים ואסקי לעולם ועד · עולם ועד דא לזיגו שבת
דמעלי שבתא ואכן תקעין כרכאן כאתר דאקרי מבורך · כיון דמטאן אתם כלהו
לעולם ועד ודא לזיגו כרוך יי המבורך · עד הכא מטאן כרכאן מעלמא עלאה וכלהו
לעולם ועד לאתברכא ולאתסקאה ולמהוי סליק כדקא יאות מלזא מכל סטרין ·
כרוך דא מקורא עלאה דכל כרכן כפקין מניס · וכד סיהרא אסתלים קריכן לה הכי
לגבי תתאי מכל כרוך מקורא עלאה כדקאמרן · יי דא לאמצעא דכל סטרין עלאין
המבורך דא עלמא דכיתא מכוערא דכירא לאסלמא ולאסקאה כלא · לעולם ועד דא
עלמא תתאה דאצטריך לאתברכא · ומשתא ורכו דכרוך יי והמבורך כלא לזיגו
לעולם ועד · מבורך כלא כן פורת · ועל דא כרכה דא אצטריכו כל עמא לברכא
וכמעלי שבתא כרעו דלכא וכחדוה כעו למערי כשרותא דא לאתברכא הלי שבת
דמעלי לילה מעמא קדישא כדקא יאות · כהאי ברכה כד שרתן ישראל לברכא
קלא לזלא ככלהו רקיעין דמתקדמי כקדושה דמעלי שבתא · זכאין אתון עמא
קדישא דאתון מברכי ומקדמי לאתתא כגין דיתברכון ויתקדמון לעילא כמה מזרעין

עלאין קדישין זכאין לאכון בסהי עלמא וזכאין לאכון בעלמא דאתי · ולא מכרכי
ופרש כרכא דא עד דמתעטרן בעטרין דכסמתין קדישי כדקא"מ · זכאה עמא דזכי
לון בעלמא דין למזכי לון לעלמא דאתי · בהאי לילה סמוסא דחכימין כאלין כסמתין
קדישין דמתעטרן כהו ושע"ה דהא לוקים וכלא מד · וכל אתר דתסכא לחכימין
בהאי מלה בסטרא דא ולזמכין בסטרא דא כלא לאכון חד וסכי מלי הא לוקימנא ·
לכל כזמנא דא דמתעטרן כלהו בכסמתין דרוחין חדתין יתירין קדישין כדין לאכון
סמוסא דלעון כגין דכנידו לההוא סמוסא ככנידו דקרוסא בכויתא עלאה ויפקון
בכויהו קדישין כדקא חזי רזא דא לחכימין לתייהכת · בשעתא דאתפליג לילה
בלילה דא וקם בעי לאתעסקא בנכתא דלעילא ורזא דא כיומי דחול קם עם בנכתא
דעדן דלתתא לאתעסקא עם נהוראי דסרגן תמן · ובשבת בהאוא לילה דשכתא
קם די כרזא דמקור עלאה עם בנכתא דלעילא בגין דכיומי דחול כל כסמתין דנהוראי
כלהו בנכתא די כארעא סריין · וכד אתקדם יומא כמעלי שבתא כל לאכון מסריין
דמלכין קדישין די ממכן נו נכתא דלתתא כלהו סלקין לגבי כסמתין דסריין נו נכתא
דלתתא לגבי הסוא דקיומא על נכתא ומתמן לזמכין רתיכא קדיש דסחרא
כורסי יקרא דמלכא וסלקין לון לכל לאכון כסמתין בנכתא דלעילא · כיון דאלין רוחין
סלקין כדין רוחין לאחרכין קדישין כתתין לאתעטרא כהו עמא קדישא אלין סלקין
ואלין כתתין · ואי תימא הא נכתא דכארעא כיומא דשבתא יתבא כריקניי כלא
כסמתין דנהוראי · לאו הכי · אלא כסמתין אזלין וכסמתין אתיין · כסמתין סלקין
וכסמתין כתתין · כסמתין אזלין מגו נכתא וכסמתין אתיין לגו נכתא · כל לאכון
כסמתין דנהוראי דמתלבכן כיומי דחול ועד לא עאלו לגו נכתא כשעתא דאלין
כפקין אלין עאלין ונכתא לא אתאחר כריקניי כרזא דלאה ספנים כיום סלקאו ·
ואי תימא כד אהדרו כיומי דחול כמה אתמסכן דוכתי לאחרא ופותי ורומא כנכתא
ולא לאתידע כגוונא דדרגא הכני דהוה אתמסך לכל סטרין ולא לאתידע · כגוונא
דכל מה דאתרכי מסכים אתרכי לכל סטר ולא לאתידע · ואית כפה כסמתין
דכיון דסלקין הו לא כתתין כסמתין סלקין וכסמתין כתתין לאתעטרא כהו עמא
קדישא · ובמעלי שבתא בלגודא דכסמתין לאכון אלין אזלין ואלין אתיין · אלין סלקין
ואלין כתתין · מאן אמי כמה רתיכין קדישין די מסטטי לכאן ולכאן · כלהו כתדוש
כלהו כרכו כאלין כסמתין לאתעטרא לעמא קדישא לאתעטרא לכמה כדיקניי כנכתא
דעדן לתתא עד שעתא דכרוזא קלים וקלי קלי מקודם מקודם · כדין כויתא ושכיכו
דכלא · ומייבי בסיכ כלהו מסתכלי ואית לון כויתא וכסמתין כלהו מתעטרן כדוכתייהו
אלין לשלא ואלין לתתא · זכאה עמא דאולקא דא להון · כשלמות לילה דמעלי שבתא
דחכימין מתעסקין לסמוסא דלהון הסוא רוח עלאה דמתעטרן כיום כד יומא לתקדם
כשעתא דאיכון כיומי כערסייהו וכסמתין דילהון כעאן לסלקא למחמי כיקרא
דמלכא כדין הסוא רוחא דכוסמין דנכתא דעדן ותמן אמי מה דאמי · וכד נכתא
לאתדשא כדוכתהא כשלמות לילה הסוא נכתא תכאת לדוכתא · ובעי לאיכון

חכימין

מכוונין למר חד פסוקא דלתערותא דסהדותא רוחא עלאה קדישא ד[ה]ע[טר] דמצנפת
כגוונא דרוח י' אלהים עלי ועל משה י' לוותי לכבר שמויה וגו' כלכתם ילכו ובעמד יעמדו
ובכפשלם מעל הארץ וגו' על לבר יהיה שמיה הרוח ללכת ילכו וגו' כגוון דמתעטרן
בסהדותא רוחא בלתערותא דלסון בחדוה דמשמע ויהא כגוונא דהאוה רוח עלאה
דמצנפת כהנא משמע דמשה . רב המנונא סבא כד הוה סליק מנהרדעא למעלי
סבלתא הוה יתיב רבעא חדא ומקשי עיבוי והוה אזי ואמר למתא יתיב למתא
חדוה דמלכי עלאי . תלת סלקין ותלת כחתין וכלל מעלי סבלתא יתיב כד נפיק בשלם
הנמות . זכאה חולקיה מאן דידע כרזין דמלרייס . כד כהור יומ' כיומא דמצנפת סליקו
לחדוה סליק בכלהו עלמין בכוונא בחדוה כדין הוא שמיה מספרים כבוד אל ומעשה
ידיו מגיד הרקיע . מאן שמיה תלת שמיה דמשה עלאה לתתאי כהו דמשה קדישא
ר[ב]ים כהו . מספרים מאי מספרי לי קיימא כמאן דמתתאי ספור דברים . לאו הכי
אלא דכהנין ובניהון בכוונא דקודשא עלאה וסלקין בשמיה דכלהו בכוונא דמלוהי עלאה
ומאן חיזו ספור דבכוונא דמלוהי דכפר עלאה וכגון כך סלקין בשמיה עלאה
ונסרין בכוונא דמלוהי בכוונא עלאה . לוכהו מבנאי ובסרי בגרמוהי מנו בהוה
ובכוונא דספר עלאה ובנאי ובסרי לכלהו ובסרי דמתדבקן כוותה מכוהי מהוה
בסוה ובהוה כהוה כל עזקא ועזקא ובניהון בכוונא . בגין דכהנא ומאן מתעטרן בשמיה
וסלקין בשמיה קדישא ויתיר מאלין ומאלין . ומשמשי ידוי הוה עלה עלאה דכהוה
מכל סטרין בניהון דלוכהו מעשה ידוי ותקוניה דילוה דמתתקנא בוותה דא מכל
מאלין ומאלין . מגיד מרקיע . מאי מגיד מסיק ונגיד לתתא מרומא דמלכא
עלאה מכל סטרוי . הסוא רקיע דלוכהו מכוונא דכהוה . ודא לוכהו הוה כסא
דכפיק מעדן ודא לוכהו דנגיד ומשיך לתתא נגידו דטלא עלאה ונהיר ובניו בכוונא
מכל סטרין ודא רקיע לנגיד ליה במשיכו דרחימו ותיהוכתא לאתקשא קשין דחדוה
למעלי סבלתא . וכד נגיד ומשיך הסוא טלא דכדולחא כלא נגיד מלוי ומלוי כלתוני
קדישין ככל לוכהון סבולין קדישין . כיון דכלא לתתכר כוה לתעניד כוה לרעא
לאתקשא ולכרכא לתתא . יום ליום יביע אמר להאי כבוד ולילי נגיד ומשיך הסוא
רקיע נגידו דטלא עלאה . יום ליום יומא ליומא ועזקא לעזקא . הסתא מסתעי קרא
כלרע פרט סיך שמיה מספרים ומר[ב]קין כספירו ובכוונא עלאה להאי כבוד . ואמר
אם ליום יביע אמר . יומא ליומא ודרגא לדרגא . יהו לאתכללא דא בדא ולאתברכא
דא מן דא מסטוא ספירו דמכוונא ומכהרי שמי להאי כבוד . ויביע כלא מכא לתעניד
ואנ' לוהי לאכהרא דא מן דא ולא לתכוונא דא מן דא מסטו ספירו ובניהו . אמר כלא
דאתעון ומכילין דכפקין מאלא ומאלא ומסו ריעא דכפיק מכוהי דלוכהו בהא בוכרא
אלף לכא וכל לוכהו מלוי ונחות לתתכרת מ' כסדי ע' ולוכהו שם ע' ריעא
בוכרא . כד מתתכרן לתתון פלגי אמר . דא מסירו דלכא ואומא וכרא בוכרא ובניהו
דא בתורא חדא טלטא כוומא דמצנפת . ועל כלא לתתכלדא כלא כגון למהוי חד .
וכגון כך לוותי דא כלא הוה אל עליהו למהוי כלא חד . וכד כל אלי לתנגיד
לתתסך להאי רקיע כדין לוכהו לסקי ולסביר לתת לאעבד תולדין כדיוקנא דלוכהון

שמים דכתרין להסוך כבוד ולך סוף דכתיב ולולה ללולה יחוה דעת. רתיכה דילם
דך לדך דליכון בופך דכרסייה וכלהו לקרון לילות כדכ"ל לף לילות יסרוכי כלוותי.
רתיכה עלאה לתקרי יומם יום ליום. רתיכה תתאה לקרי לילות לילה ללילה. יחוה
דעת יחוה יחוה. יחוה תולדין כליכון שמים. ואי תימא יחוה לאו ליכון יחוה. תא
כתיב ויקרא סהדא סם לפתחו חוה כי היא היתה לם כל חי. חוה ואי כמלה אחרא
סלקין. ועל דאסתלק י' ושייל י' דא ליכו כדקא יאות דהא י' ליכו חיין ודאי.
ועד חוה יחוה ר"ל טעלא חיין מן י'. לוף סכא יחוה יחוה. דעת דא ליכו רזא
דשמים. מם שמים שית סטרין לוף הכא שית סטרין כליכון תולדין דקא יחוה כגוונ
דילים ועד יום ליום לתכליל כדרגא עלאה. חמר ולילה ללילה כרזא דדכורא דקא
נסיר לם דליהו שמים דעת. וכגין דסלי חמר רזא עלאה ליהו ולא כסאר חמירן
לחבר קרא עליה וחמר לין חמר ולין דכריס כסאר חמירן דשלמא. אלא הלי חמר
רזא עלאה ליהו כדרגין עלאין דלית תמן חמירן ודכרי' ולא לסתמעו כסאר דרגין
דליכון רזא דסזיכותא דליכון קלא דשתמע לכל סכי לא לסתמעו לעלמין ולייכו
דכתיב כלי כשמע קולם. לכל בכל סארץ יצא קוס. אלא דליכון טמירין עלאין
דלא לתיידעו לעלמין כגוונו ומסיכו דלהון לתתכך ולתנויד לתתא. וכגין סהוא
מסיכו לית לן מסיזכותא סלימתא בהאי עלמא וכל כמי עלמא מסתעו רזא דסזיכותא
דקסם כליכון דרגין כאילו לתנליין ולא הוו טמירין ונגיזין ולייכו וכקסם לכל מליהם
מריעא דעלמא עד סייפי עלמא מסתעין ליכון מכוסי לכא כליכון דרגין נגיזין
אלא דלא לתיידעו. לכל כמה לסתמודעון לשמם סם לכל כשם כגין שמשא קדישא
דליהו מסכסא מליכון דרגין עלאין קדישין ולייכו כסירא דכטול כל כהורין נגיזין
ודסזיכו מסכסא דלסון וכגיכיה לתתזי מסיזכותא בכל עלמא. מלן דכטיל לשמשא
כמלן דכטיל לכלהו דרגין. כגין דשמשא ליהו לכל דלתכליל כסון וכטיל כלא ולייכו
כסירא כל ליכון גווכו כהורין לתתא ועל דא ורוח כאתן יוצא מחופתו כבסירו וכגיכו
דכל כהורין נגיזין דכלהו כתיוכתא כרשותא עלאה יהבי ליה רשותייהו ובהירו
דלסון כמה לאתן ליה ראו ותיוכתא דכלה למיהב לה כבזבזן ומתכן ועל דא
ורוח כאתן יוצא מחפתו. מלן מסתעי דא עדן ורזא דא ונסר יוצא מעדן. עדן
דא ליסו חפה דחפיא על כלא. ושום כגבוה. ישים מסטרא דאור קדמאה דלא
לסתכא כים דיכא כלל. כגבור מסטרא דגבורה. ולף על גב דגבורה ליהו דיכא
עלים כגבור כתוב ולא גבור כגין דלתתיק דיכא כאחד וכטיל כלא כאחד כתיוכתא,
ורשותא עלים וכל דא לרזא אחרא כלא סמוקן כים דרך לאסקאה ולאחלמא כהירו
דסירא ככל פטרין ולאפתא כה אחרא לאחסיא לתתא. מקנא השמים מסיפי עלין
שמים עלאין דקאחזן ליהו אחיק כגין דכסופא דגופא ליהו אחיק וכהוא לתתא
לסתמודע כין דכר למוקבא. ודא הוא דכתיב ולמקנה השמים ועד קנה השמים.
קנה השמים דא עלמא עלאה. ולמקנה השמים דא מלכא דשלמה דוליה. כמה
דהאי כטיל כל כהורין וכלהו כוה. אוף הכי האי כטיל כל כהורין וכלהו כוה ואיהו
בפיק מקנה השמים. ותקופתו דשמשא ככל ליכון שערין קדישין דלתתזון לכל

לאכערה ולאתקלקלה ולכנסה מיכיס . ואין כסתר לית מאן דלאתפיש מסטרא דהילו
דהא לכלהו אכיר בכללא חדא לכלאחד ואחד כמה דלאתחזי ליה . וכד כלהו אסתלימו
ואכשירו מנו סמאל כדין סיכרא מתעטרא בנוהגא דלעילא עלאה סלימא בכ׳ תרעין
ודא איהו דכתיב תורת י׳ תמימה דהא כדין איהי סלימא תמימה מכל סטרין כרזא
דחמש דרגין כגוונא עלאה דאיכון חמש רזא דחמשין וכגוונא כך איהי אתיא בחמש
חמש תיכון כגין לאסלמא . תורת י׳ תמימה מסיכת נפש הא חמש . עדות י׳ נאמנה
מחכימת פתי הא חמש . פקודי י׳ יסרי מסמחי לב הא חמש . מצות י׳ ברה מאירת
עינים הא חמש . יראת י׳ טהורה עומדת לעד הא חמש . משפטי י׳ אמת נדקו יחדו
הא חמש . וכלהו אתיין בחמש חמש לאתכללא כגוונא דלעילא עלאה ועל דא יהוה
איהו זמינין לקבל סיתרא כטרין עלאין דאיכון רזא דסמא עלאה ועל דא סיכרא
לאתלויא ואסתלים כסדורא עלאה כדקא יאות ודא איהו כוונא דסכתא דכלה
אסתלים כדקא יאות כרזא דסכתא עלאה ואתתא . ועד כוונא דא לאתוסף סכירו
נכלה כדקאמרן סמים נטלי ממקורא דחיי כקדמיתא ואיכון מכסדי ומתקני לכבוד
עלאה מרזא דכפר עלאה לכל דכלה . ומרזא דספר חומא עלאה ואיהו מרזא
דספור וכגוון כך מספריס כדקאמרן כרזא דתלת סמהן חלין דסלטין כוונא
דסכתא על כל סאר יומין . וכגוונא דא תוסכחתא דא קאמר דוד ברוח קדשא על
כסירו וכגוונא ומולטנו דוגמא דסכתא על כל סאר יומין כגין רזא דסמא עלאה דקא
כסיר כנסירו וכגין כך אתתלים כסלימו עלה ואתתא . וכדין תורת י׳ תמימה
מכת דמעלי סכתא כרזא חדא דקאמרן . ואתקינו חכרייא סירותא דתוסכחתי
מיכון תוסכחן דדוד מרזא דא דסמי דאיהו כטול כריסא וכסיר לכל סאר . ולכתר
עלאה כהר דכפיק מעדן ודא איהו רזא דכתיב נהדיקו כו׳ כגין דהאי כהר כניס וכטיל
כלא מרזא דסמי כרזא עלאה ומקורא דחיי כלא כדקא יאות כוונא דא ומסם לאתקין
לאכערה כדקא יאות כוונא דא . ולכתר עיטרא דקא מתפרסת מסטרא לאחרא
כיומ׳ דא כגין לאתכר׳ מן סמא׳ ודא איהו לדוד כסכותו לת טעמו וגו׳ ולכת׳ לאתפר
מיכוח הא לאתכר׳ כסמא ותוסכחתא דא כלכ לאתגון דלעיל כה סמא כעיטרא .
ותוסכחתא דא פריסו דכיטרא מסטרא לאחרא ותוסכחתא דכ׳ לאתגון כנסירו
דסמא ולכתר לאתכרותא וסליקו דמטרוניתא עם כעלה . ודא איהו תפלה
לסמא איש האלהים לאתכרותא ולאתדכיותא דלאתתא כבעלה לאפרסא ומיכח
ומחלא לקבלה לה ולסהוי כחדא כאכורא חדא לסהוי חד כרוח חד . וכל אלין
סמים מספריס לון ומתקנין לון . מכאן ולהלאה תוסכחן לאחרנין דחדוש ותיובתא
דסמים מספריס לון ומתקנין לון . לכל סני לימון תקוכא עלאיתא עלאה כרזא דסמא קדישא כדקא יאות
עלאיתא . ותו זכחן אלין לאתקינו כתקוכא דסכת׳ דאיהו סליק ואתעטר כעטרוי כדקא יאות
ואלין כרזא דסמא קדישא לסהוי חד כרזא דכבוד אל דסמים מספריס ליה
(ואסרין ליה כדקאמרן)

מזמור

סירו ליו׳ שיר חדש תוסכחתא דא הא לוקימנא . לכל לף על גב
דלאתערכת כיה לאתערו דסכרייא דקא לאתערו ספיר איהו דלאיהו

פרות שלנו כל זמן נטלי תרומה ליכון פרות לתערו בשלי תוספתא כלל ויערב
ספרות כדרך. ומס פירש הוי לומר מזמור שיר ליום שבת כי כפלגות עשה רוח
דף ליכו כגונא דלעילא. כשעתא דליכון חיות נטלי תרנגל לומר ליה לעילא
לכון לומר תוספתא דף ואי תימא לומר כתיב שבת שבת ומס תדיר קלומר
תוספתא דף. אלא ודלי אדם ליכו ואדם לא לקרי אלא בתחלתא דסיהרא
כל לילי מתמיהנא מן שמעתא כדין ליכו אדם ודף ליכו שיר אדם. הוא שיעם לו ימיכו וזרוע
קדשו הוא לתערותא דיומא ושמואל לקבלא ליה ותוספתא דף כדנטלי תרומה
קל מסכתאן לה כל כלקין לכית שמש כגונא דעגלת סלקין לכית שמש וכלא כרוז
תד סליק וכגון דכשבת ליכו סליקו דכורסייא לסלקא לעילא תקוכא דתוספתא
דף כשבת אלין תוספתן כלהו לתקיכו כשבת לסכאה ליה עמא ויחידא כעלמא.

מזמור שיר ליום השבת תוספתא דף אדם שראשון קלומר לה כשעתא
דאתתרך מגנתא דעדן ואתא שבת ואתין עליה ואוקמוה
מכריזין. תוספתא דף עלמא תתאה קל מסכת לגבי עלמא עלאה יומא דכלא
דליכו שבת מלכא דעלמא דילוה ודף ליכו מזמור שיר ולא כתיב אלן קלומר ליה
כמה דליקימנא. ליום השבת ויומא עלאה שבת עלאה דף שבת ודף שבת מס
כין הוי להאי. אלא שבת שתם דף שבת דמעלי שבתא יום השבת דף שבת דלעילא.
דף יום ודף לילה. ומאי כגי ושראל לת השבת הוי לילה רוח דוקנא. זכור לת
יום השבת הוי יום רוח דזכורא וכגון כך מזמור שיר ליום השבת. ומסכתן כשמש
אתר דעלמא תתאה לה סליק כשמא ואתיא שתם כגון הוי וכגון ויקרא אל משה
וכגון ואל משה אמר עלה אל ו׳ כלהו שתים שמא ולא סליק כיה. אלא כגון דאית
כיה דרגא עלאה ולגבי דרגא עלאה ליכו לה סליק כשמא. כהורא דשרגא לה סליק
כיומא כהורא דשמשא ועד לה סליק כשמא. וכל אלין תוספתן דשבת דליכו
תוספתא עלאה על כל שאר יומין. כבור עם ליכו

נשמת כל מי הוי חכריין לתערו כיה מלין דקשוט. אכל לית לן
לאדכרא הוי כשמתא דפרחא מסטרא מי השלמים וכגון
דליכו דילוה דמיה נפקן כל ברכאן ושריין כיה ושוא לעלמי ומכרך לתתא הוי
כשמתא דנפקא מניה לית לה רשו לברכא להאי אתר. ועל דא פרחין כשמתין
מסטרא מי במעלי שבתא ליכון כשמתין דליכון פרחין מתם מברכין להאי אתר
דלק שם מתתא. ושטרא אתר דנפקי מניה מברך ליה לעילא והאי שם מקבלא
ברכאן מתתא ומעילא ואתכלילת מכל סטרין. ביומי דחול ליכו מקבלא ברכאן
משאר כשמתין דלא מברכין לה מתתא. ביומא דשבת ליכו מקבלא ברכאן מליכון
כשמתין עלאין דלא מברכאן לה כלהכעין ומתם תיכון כחושבן מם כמה דלוקימנ׳
ברוח מם וברוח מי. דף עלמא עלאה ודף עלמא תתאה. שמא כגון ואולי פיבו
מלא סירש עד ומלפניה סלקא תוספתא לחרש עד חמשין תיכון. ולא עלגב דלא
קיומא תמן מלא כחושבנא סלקא חושכנא עד רוח מי. ואתמן סלקא תוספתא
לחרש לחשבון מם מלא תיכון תשלומא דכלא ואד רתיכא על מס דסריא דליכו

ויקחו

לה

לא לישו תכלת דנגיות. תכלת לא לישו כרסייא רוא לתפלה דיל. תכלת לא לישו
כרסייא דליכין כיא דיכי נפשות בנין דאית כרסייא דליכין כיא דיכי ממוכות. ואית
כרסייא דליכין כיא דיכי נפשות. ועל דא כל גוכין טכין לאלמא כר גוף תכלת
בנין דיכדע דהא נפשתים פלקא כדיכא. וכל נפשתא פלקא כדיכא גופא לאתדן
לאשתאהא כר ואצטריך הכוא אלמא לרחמין סגיאין. תכלת לא לישו כרסייא
דכתיב כיא ואם מתלקחת וגנב לו סביב בגין דעבדין כיא כריכים לנגיות וכל כגב לו
לאתדל לגוף ירוק כגוף כרתי. מהיכא שעתא ואילך לשתרי ואמר לקם דהא לשתבי
גוף תכלת מכאם דהוא ובגין כך אסיר למילך דיכי נפשות כלילא בגין דשלטא הכוא
גוף תכלת כהכוא ואמר ואתיהיב רשו למחטף נפשא כלא משפט דהא משפט לא
שלטא כהכוא ואמר. כל אתי נפרק ואתער ואיכא לעילא נפיק הכוא כהורא ואמי
עד הלי תכלת ואשתבי מכאם דהוא וכדין שלטא עליה ואתדבק כיא כרסייא לאחרא
קדישא. מהיכא שעתא ואילך ואמר לקם. ואתרמן לא כסופיא דכלא כל גוכין
כחדא. ואולעת שני כתיב שני וכתיב שנים דכתיב כי כל כיתה לבוש שנים. אלא
הלי לישו גוף לאקרי שני דכטול כל גוכין כיא וכלא לישו שני ושנים. שנים כל
כלהו כלילן כיא כחדא. שני דכפיק מכרסייא עלאה דשלטא על תכלת משט דאיכא
וא לישו לפטרופוסא דישראל דכתיב כיא איכלל שרכם. תולעת לאולים כסומיא
כתולעת לאתבר כלא ועקר כלא. תולעת שני תרין גוכין כחדא דאיכא ושאלא
חיור וסומק. ושם כוגא לישו דשית חוטין מתחברן וא לישו דכתיב וגויתו כתרשיש.
וכלהו תרין כלילן תרין לאחרכין. ועוזים גבורין תתאי לכבר לאחפיא על פגימאי וכלא
לאצטריך. ואצטריך לאיכא דוכתא לכלא דהא משטרא דלהכא קלתין. ועורות
אלים מאדמים משיכו דתרין משטרין דאיכא ושאלא לאחפייא כדוכתא לאחרא.
ועורות תחשים משטרא חדא לית דרכינן משטרא לאחרא כאורכא ולא כיעוב לאשתכח
וא לישו משטר לכיו ואקרי תחש. כספרא דשלמה מלכא לית נו הלי מוכח הכחש
דקאמרן רוזין עלאין דהא מוכח דשלמה כתיב מוכח תגעשר ליונג וא לישו
רוח כלקא יאות. כאשת כל שלטין טורין לאחרכין ואיכי ארוכא למיזל לון לאצטבע
כהלי גוף לאיזלון למיזלון ואיכון לקרין הרי כאשת. ואיכון הרי כאשת לתתשך מכייהו
רוחא חדא מגו הלי מוכח. וכל הלי מוכח לאסתלק כבליקו לאחרא כדין לאסתלק
כ׳ לאיכא מוכח קדישא ואשתאר רוחא לדלון טורי כאשתוכך הכוא רוחא לאסתליק
כקיומיה לק׳ תחש דהא לאכתלק מכיא לת כ׳ והלי לתפרש לכמה רוחין לאחרכין
ולקרין לוף תחש ועל לא לקרי הכוא עשׂ׳ח תחש כלא ולת תחש ולת מעכ׳ ולמיזל
הוו ידעי כהלי איכא דמשכח לקרי על שמיזל. ועכי שטים אלין לישו רוזין קדישין
דלישו לוהי משכח ולקרי כרוזא דלעיל. כתי׳ עכי שטים עומדי׳ וכתיב שרפים עומדי׳
מכאן ולהלאה משיכו דמשא רבות קדשא לאמשכח עלייהו. לבני שמא ולבני
מלוחים אלין לקבני קדשא יהודי דמקדשא כרתיכין קדישין אלין חזרמכן כלאודויהו
ליקר ולשבח כלבוש יקר לעיכא כשנתיון ולתרכא תרי׳ שטין ועל תרי׳ שטין לבנין

ברזין עלאין דיהודה · ולקבל לגין גליף ותקין משה ה׳ לתתון כרוז לפסוק ליהודה
דכתיב שמע ישראל ידוד אלהינו ידוד אחד ואיכון ה׳ לתתון גליפן מחקקן ברוז
לעילא · ועקב בגין לאתקנא לתתא ברוז דיהודה ותקין כל׳ לתתון ואיכון
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ולא אמליס לכל׳ לתתון בגין דעד לא אתתקן
מאכלא · כיון דאתתקן מאכלא ואתמליס מלה דהוה כפיק מכיס כל אתמליס לה מלגו
מלה כלה׳ לתתון לאחזקא לה אתמליס דה כגוונא לעילא דכתיב וידבר י׳ אלי
מאהל מועד לאמר · ועל ה׳ איכון לאתמלאה תקונא דמקדשא וכל הני לתתון לוקיימ׳
באיכון לתתון גליפן דלוליבא ממר · וכגין דמאכלא אתמליס ברזין אלין לקדי ה׳
ביהודה דשלימו דמאכלא ועל ואסידיך יברכוכם כתיב רוז דשלימו דכל מאכלא
ותקונא דילה · ה׳ לקבל כ׳ לתתון ואוריתא וכתיבין וכתובים דאיכון כלא חדא
ורוז חדא · כשעתא דישראל קא מיחדי יהודה כהאי קרא כרוז ה׳ לתתון דאיכון
שמע ישראל׳ אלהינו י׳ אחד וכשכמלו דאיכון ה׳ לתתון ואיכון כל אחד כהו כלהו
לתתון מתחברן כחדא ואלקין באסרוג אחד מ״ט תרעין כרוז דיובלא וכדין לאתריך
לסלקא עד ולא יתיר · וכדין לאתפתחו תרעין ואסיב קב״ה להאי בר נש כחילו קיים
אוריתא כלה דאיהי לתתין במ״ט פנים בכלא ועל דא לאתריך לפווכא לכא ורעותא
ב״ה וכ״ל ואסלקא לון ברעותא דלכא למ״ט תרעין דקאמרן · כיון דאתכוו כהאי
יתכוון כהאי יהודה דאמר מר שמע ישראל וכשכמלו כלא דכל אוריתא כלה ·
זכאה חולקיה מאן דיתכון כהאי דוד׳ כלא חיהו דכל אוריתא דעלא ותתא · ודא
איהו רוז דלהם שלימא בהכר ונוקבא ורוז דכל מהימנותא · מחלוקת דשמאי והלל
בקיומה וכשכיבה דכתיב כשכבך וכקומך דשמאי סבר בערב דקא כלילא נוקבא
בשלטנותא לאתריך לגבי נוקבא דקא יהיב ויקרשו · וכבקר דקא שלטא דכורא
באולטנותא דעלמא עלאה לאתריך למיקם קמיה דכורא כמה לאתריך בתפלה
מצומד וכל אתר דכורא אתיא · וכית הלל סבר חלמא לאסתכא דא לחוד ודא
לחוד דכי לאתריך · אבל כיון דאתן מכרן לון כחדא וסלקין כחדא בחבור ב״ט
פנים מ״ט תרעין דא לאתריכא לאפרשא דא לחוד ודא לחוד חלא לאסתכא דכלא
חיהו חד בלא פרודא וכמה דלעומין ליה לבר מן שמא דה׳ תרוייהו כחבורא
חדא כמה דכיחא לון וכי לאתריך לאחזקא · ועל דא דכורא בעית סטרין בקרא
דשמע ישראל דאיכון עית תיכין ונוקבא בעית סטרין בשכמלו דאיכון עית תיכין
אחרנין וסלקין כחבורא חדא כרוז דמ״ט תרעין וסלקא ככית הלל בכל אתר · רבי
שמעון אריה ילוי וכריך לרבי אלעזר כריס · פתח ואמר מי האיר מזרח וגו׳ מאי
קרא לוקימנא נאתמר אבל רוז דחכמתא איהו מי רוז דעלמא עלאה איהו דהוה
מתתין נפקא אוירתא לאתגליא רוז דמהימנותא ודא לוקימנא · תו מ״ט אמירא דכל
אמירין נפקא אוירתא לאתגליא כלל · גלי יקריה לאסתמודעא מהמוה אתר דאקרי
מזרח דמה מתתין אוירתא דכל רוז דמהימנותא ודהורא לאתגליא · ולבתר נדק
יקרא׳ דרגלו דמה כלה גלי גבורתא עלאה ושולטנים דקב״ה ולהאידנא שלטין על
עלמין כלהו לדהורא לון ולאתקנא לון כדקא יאות · ועל׳ אתן לפניו גוים ומלכים ירד

דהא כלהו דעלמא כרשותא דהאי צדק קיימין כלא והוה ישפוט תבל בצדק.
תו צדק יקרא דגלגלא מאן קארי למאן. אלא צדק היכו קארי תדיר לאספקלריא דנהרא ולא שכיך לעלמין וצדק קאים תדיר לרגלוי ולא לתינדי מתמן וקארי ולא שכיך הכי אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל. והשתא קבל לכסא דן תרתא דא כגוונא ורבי אלעזר כרי קרי לההוא עלמא ולא שכיך. זכאה חולק הון דצדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי. רבי יהבא פתח קרא ואתר מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה. מאי שנא בכל שאר תושבחן דלא קאמר כאן אתר שבח לון אתר מזמור לדוד ומ"ש הכא דקאמר בהיותו במדבר יהודה. אלא לא דא כלאחורי דשא לוף הכי כמו כשמותו את טענו לעני תכימלך. כהא הויפים וכן כלהו. לאחזוקי לכל כני עלמא שבחיה דדוד דאע"ג דכתיב הוה והוו רבני תכתריה הוה משתדל לומ' שירין ותושבחן לקב"ה ואע"ג דכתיב הוה אמר רוח קדשא לא הוה שארי עלוי עד דאיהו אשתדל למשרי עלוי. וכן כתיב לא שריא רוח קדשא לשיללא עד דיתער עליה כר כם מתתא. ודוד אע"ג דקא רדפי לכתריה והוה כשריה לא הוה שכיח שירין ותושבחן מפומיה ושבחא למלריה על כלא. ואי תימא הא דתניין מזמור לדוד או לדוד מזמור והכא שרת עליה רוח קדשא בקדמיתא בגין דלאמר מומר לדוד אי לאו דאיהו נביא מכוין נרמיה בקדמיתא לא שרת עליה רוח קדשא. מזמור דא רוח קדשא. לאחאי קא"כ. בגין דלאחאי משבחת תדיר למלכא עלאה לכל זמנא הוה דקא משבח ומזמר ולא שכיך. כיון דלאתא דוד לשבח גופא אתתקנת כדקא יאות ושרת עליה והוה מגלי בהאי עלמא לשבחא ולומרא למלכא בכלא בגין דיתתקן האי עלמא כגוונא לעילא. לדוד נכר עלים כתקונוי נכר אתקנת נכר וכאה דוד ולאי דלא משתכי לעלמין. בהיותו במדבר יהודה לא שבחא דוד לף על נב דכתריה הוה לף על נב דהוו רדפי לכתריה. ואי תשבחתא קאמר. תשבחתא דלאחאי רב ויקירא. ושבחא דולים מאי לאחאי הלאים הלי לאתה משתרך. הלאים סתם. כיון דלאמר הלאים לאמאי הלי. הלא הסיף דרגין דלאים. תלת דרגין הכא. הלאים. הלי. הלאים. ואף על נב דלאינון תלת דרגין דלאחאי ברוח דהלאים חיי. הלאים לעילא לאתה. ואף על נב הלאים חייס. הלי קבה השמים עד קבה השמים. לאתה דרגא דלאים. ואף על נב הלאים חייס. הלי קבה השמים עד קבה השמים. לאתה דרגא דלאים. ואף על נב דכלא חד וכשמא חד סליק. משתרך לי במשמשו דלאים ספיר. לכל משתרך לתקון דכורא דכתיר כשתרותא דסא כהורא דקיימא כשתרותא לא כתיר עד דיתקנון ליה לתתא ומאן דלתתקן כהורא סתרא דא לף על נב דהיכי לוכמא זכי לכהורא חורא דכתיר ולא היכי כהורא לספקלריא דכסרא ולא היכו כר כם זוכי לעלמא דאתי. ורוח לא ומשתרי ימצאכי ומשתרי דמתקני כהורא משתרא לוכמא. ימצאכי ומצאוכי לא כתיב הלא ימצאכי זוכי לתרין כהורין לכהורא דשתרא לוכמא ולכהור חורא דכסרא. זכי לספקלריא הלא כתיב ולספקלריא דכתיר ולא היכו ימצאכי דלא משתכי לעלמין. בהיותו במדבר יהודה. אלא דהא כלהו דעלמא כרשותא דהאי צדק קיימין כלא והוה ישפוט תבל בצדק.

וכגון כך ליהוו לתר כלי מ׳. וכמה דלכתא כפין ונכרין לנבך כלתר דל׳. כן בקדש
חזיתיך ונו׳. ונתן כמה דלכן נחמן לנבי דמר למשתי כנחותתא מלוי כלתר דל חוף
סכי נחיכן למשתי כנחותתא מלוי ככי מקדשת לתר דלקרי קדש. לתר רכי שמעון
לרכי תכא מתן דשתרי מלם הזשתא ויתא. פתח רכי תכא ואתר.

ויקרא לי תרומה מאת כל איש ונו׳. משה כשעתא דקבלם לחמי ליה
עובדא דמשכנא הוה קאים ולא יכיל למיקם כיה והא תוקמו
ומאת׳ ליה למקבי תכא לי תרומ׳ דל יהבה קבה למשה כלמודוי היך יהבה לאחר
ואתר דלכני ישראל תהי תרומה. אלא ודאי למשה יהבה ולא יהבה לאחרן. למלכא
דהוה כנו עמיה ולא הות מטרוניתא עמיה דמלכא. כל זמנא דמטרוניתא לא הות
עמיה דמלכא לא מתיהבי עמא כיה ואיכון לא יתבין לרחנן. כיון דאתת מטרונית׳
כל עמא חדלן ויתבי כרוחנכו. כך כקדמיתא לעג דקבה עבד לן כבין ואתין ע׳
דמשה לא מתיהבי עמא. כיון דאמר קבה ויקחו לי תרומה. ונתתי משכני בתוככם
מיד לתיהבו כלהו וחדו כפולחנא דקבה הדר ויהי כיום כלת משה לנחתת כלת משה
לארעא. ודי תימא ויהי ככל אתר לאו תיהו אלא ליומא דנשרא ומכא כתיב ויהי
כיום. אלא כהוא יומא דשכיכתא נחתת לארעא לשתכח מקטרגא לנבא ואפיק
הוה חסוך קכל לנבא כנין דלא תיחות. ותיכין אלף ואחם מאה דכא מלאכין
מקטרגין לשתכחו לנבא כנין דלא תיחות. וכהוא זמנא לשתכחו כל כנופיא
דמלאכי עלאי קמי קבה לאמרו קמיה מאדי לעלמא כל זוזא וכל כסורא דילן כשכינת
יקרך לתיהו והשתא תיחות לנבי תתאי. כהוא שעתא לתתקפת שכינתא ותכרת
הוה חסוך קכל כמאן דמתכר נזוזין תקיפין ונחתת לארעא. כיון דחמו. כלהו כך
פתחו ואמרו ה׳ אדכנו מה אדיר שמך בכל הארץ אדיר ודאי לתכרת כמה נזוזין
וחילין תקיפין ונחתת לארעא ואלימת בכלא. ועכד כתיב ויהי נע״ם דקכילו כמה
חוילין ומאריין כיומא דכלת משה כחתת לארעא וכגון כך ויקחו לי תרומ׳ ונו׳. ויקחו
לי ותרומה לא כתיב אלא ויקחו לי תרומה לאחזקה דכלא חד כלא פרודא. ועובדא
דמשכנא כנוהא לעילא דל נקבל דל לאתכללא שכינתא מכל סטרין שלא ותתא
שכינתא דאתכלילת לעילא ותתא ואיהי רוח קדשא ולעולם אתמשכת ועאלת גו רזא
דנופא לאתכללא כנויה כיומא דכעובדא דליה כעובדא דנופא לאתכללא רוחא כנויה ודא איהי

כדקא ואות׳ . כיון דגרמו מוכין מצוכו הזוז פתיחו להאי סטרא ולהאי סטרא עד
דאתקרב קליפה כלא כחדא . כיון דאסתי קליפה למוחא כדין סלטא הסיא קליפה
עלייהו ודחה נון לכר מסזוז דוכתא ועכד תיגב דדחה נון לכר לא יכיל הסיא קליפה
תקיפא לסלטאה כהסזוז דוכתא קדישא דלאו אתריה היכו . ואי תימא הכי הזוז הכיל
ולא יכיל הסיא קליפה תקיפא לסלטאה כהסזוז דוכתא קדישא אמאי קיימא חרוב
דהא אתרכב לא אתחרב אלא מסטרא דהסיא קליפה תקיפא . אלא ודאי כך
אתחרב לא אתחרב אלא מהזוז סטרא כשעתא דאסתיס למוחא . וקב״ה עכד דלא
תסלוט הסיא קליפה תקיפא על הזוז דוכתא וכך דחה נון לישראל מכיס הסיא
קליפה לאתהדרת ואתפתחת כמלקדמין וכגין דעתיד קדישא לא הוו אתמן חפיא על
הזוז פתיחו אופאה דפרוכת קדיש לבטר הזוז אתר דלא אסתוס ליה הסיא קליפה
תקיפא ואחיד ככל סטרוי . למחוי רכות קדישא על ארעא כמלקדמין לא יכיל דהא
הזוז אופאה קליפה אחיד דלא יתות לתתא דהא עתיד קדישא לאו אתמן ונגד לא
לאתכני חרכן מיומא דאתחריבו . לסלטאה הסיא קליפה תקיפא לא יכלא דהא
הזוז אופאה קליפה אחיד כיון ככל סטרוי כהזוז פתיחו דלא תסלוט אתמן ולא אסתיס
מיומא כהזוז אופאה דפרוכת קדישא קליפה תיכו מגו מצוכו דפרוכת קדישא דלעילא
דכטיל הזוז אתר וכגין כך כל תיכון כמאתין דאתר עתין דדיירין כארעא כך נפקין
מהאי עלמא לא מקבלא נון ודחי נון לכר ואזלין ואסתלגלין ואתגלגלין ככמה גלגולין עד
דכפקי מכל ארעא קדישא ואתרן לסטריהו כמצוכו דילהון . וכל תיכון כמאתין
דישראל דכפקין תמן סלקין והזוז אופאה קדישא מקבלא נון ועאלין לקדישא עלאה
כגין דכל זיכא אזלא לזיכא . וכמאתיסון דישראל דכפקי לכר מארעא כרשות הסיא
קליפה תקיפא אזלא ואחרא ואתגלגלא עד דתכא לדוכתא ועאלת לאתר דאתחזי
לה זכאה חולקיס מאן דכמאתים נפקא כרשו קדישא כהזוז פתיחו דארעא קדיש .
מאן דכמאתים נפקא כארעא קדישא לא יתקכר כהזוז ויומא לא שלטא עליה רוחא
מסאכא כלל ונגד כתיב כגלילא כי קבור תקכרכו כיום ההוא ולא תטמא את ארמתך
כגין דכלילית אתיהיב רשו למסטטא . ותיגב דאתקיים נון רשו לא שלטין כארעא
קדישא כר לו תשכחן תמן מכח לאעלא כיס . אכרין ופרדין דאתתכלן כלילית
לאתזכא זיכין לאחרנו לארעא ולא לאתשכא לאעלא תמן . וכגין כך תככא מכויהו הוא
תסלוט כטרא לאחרנו לארעא ולא אתשכא לאעלא תמן . וכגין כך תככא מכויהו הוא
סליק עקימא ואתגלגלא לכר ואזיל ותקיף ככהילו עד דעאל לכוקכא דנפיק לתמן
מדורין דכל סטרין לאחרנו ותמן עאל תככא וכלהו אתזנו תמן . תככא דיומא הוא
סליק לדוכתיה כארח מיסר ואתזן מס דאתזן ומהכו פתיחו אתזנו כל סטרי קליפה
תקיפא דאיהי לכר מארעא קדישא ומהסיא תככא נפק כמה דאוקימנא . נופיהון
דכדיקיא דלא אתמסכו כהאי עלמא כתר הכהין דהסיא קליפה תקיפא סלטרא
עליהו רוח מסאכו כלל דהא לא אסתתפו אכתריהו כלום כהאי עלמא כמה דנפקא
אתמך כהאי עלמא כתר דהסיא קליפה תקיפא והכהין ואכונין דילהו ואתקכין לוו
הכי אסתאב כתר דנפקא כמאתים מניס . נופיהון דכדיקיא דלא מתעכגי כהאי

עלמא חלק מתעבדי דמצוה ומעודתי סכתין וחנין ומפין · סהוה רוח מסאבה לא
יכיל למלטה עליהו דסא לא לתעבדו מדיליה כלום · והוחיל ולא כטלו מדיליה ליה
ליה רשו עליהון כלל · זכאה חיהו מאן דלא לתהכי מדיליה כלום · מאן דבסמתיה
כפקא לכר מארעא קדישא וההוה גופא לסתלא כסהוא רוח מסאבו סהוה רוח
מסאבו לסתחיב כגויה עד דתב ליה עפרא · ותי סהוא גופא דלסתחי כיה סהוא
רוח מסאבה סלקין ליה לתקברא בו מרעא קדישא עליה כתיב ותכא ותטמון לת
מרגי ופחלתי סמתא לתעבדה · מרגי דלא סלטה עלה רוח מסאבו כסהוא גופא דלכון
דלסתחיב כיה רוח מסאבו דקא מייתין לקברא ליה כהרגי לתון מסאבין לה
לתסתכא כיה חי לא דעביד קבה לסוותא לארעא דסא כיון דלתכלי סהוא גופא
כמיב קבה רוחא ודחי ליה לההוא רוח מסאבה לכר דסא חיהו חם על מרעים · יוסף
לא סלים עלגופיה רוח מסאבו לעלמין לעב דבסמתיה כפקא כרעו לחרא · מט בנין
דלא לתמסיך כחיווי כתר רוח מסאבה · עס כל דל לא כעא דגופיה יסלקון ליה
לתקברא כארעא קדישא חלא חמר וסעליתה לת עצמותי ולא גופי · ועקב לא
מית וגופיה לתקיים כקיומא תדיר ולא דסיל לסטרא לחרא דסא ערסיה הוה עלוי
כעלוי דכהור עלסה כסידרו דתריסר סבטין וכשבע כפא בנין כך לא דסיל לסטרא
לחרא ולא יכיל למלטה עליה · ותו דלסיהו גופא דדיוקנא עלסה דסשפירו דולים
לחוד לכל סטרין וכל לוכון סייפין דסדם קדמאה הוו לחודן כיה ועד כתיב כיה
ומכבתי עס לכותי וכשלתי מחצריס גופא עליה · ועד ויקבטו הרפאים לת ישראל
דגופיה יהא קלי כן ומא והכי לסטריך · סלא כני עלמא דכפקא כסמתייהו כארעא
קדישא כפא גופא לסתזוב מכלא · תלת סמהן לקרי כסמתא דכר כם כפא רוחא
ונסמתא וכלהו כלילן לא כדא וכתלת דוכתי לסתכא חילויהו · כפא דלא לסתכחת
בו קברא כדגופא לתבלי בעפרא וכדא מתגלגלת כסאי עלמא לסתכחא בו מיא
ולמכדע כארעא דילהון · וכשעתא די לסטריכו כעלת רחמי עלויהו · רוחא דלא לחיהו
דעלל כגוותא די כארעא ולסטויר תמן כדיוקנא דגופא דסאי עלמא כחד מלגופא
דמתלבא תמן ודא לתהכי תמן כסהין וכסופין כזוזא דכגוותא · וכשבתי ורחי
ומחי סלקא לעילא ולתסכי תמן ותב לתתריה · ועד כתיב והרוח תשוב אל האלהים
אשר כתנה תשוב ודאי כסכי זמכין דקלמרן · כשם חיהו סלקא מיד לתתרה להוא
לתר דכפקא מתמן ודא לוסי דכגוותא לתסירת כוזוא לתכרא לעילא דא לא
כחתא לתתא לעלמין כדא לתכלילת מאן דלתכלילת מכל סטרין מעילא ומתתא
ועד דסאי סלקא לתתקברא כבורסייה לא מתעטרא רוח כגוותא די כארעא וכפא
לא מתיסבא כדוכתהא · כיון דחיהו סלקא כלהו לוזת לסו כויחא · וכל לסטריך לכני
עלמא כל לוכון כגפרא ולוזלי לכי קברי הלי כפא לתעברת ולוזלו ולסטרא
ולתעברת לרוח וההוא רוח לתעבר לנכי לכהן וסליך ולתעבר לנכי כזמה וכדין קבה
חיים על עלמא ודא לוקומ׳ · ולעב דסא לתעברו מלין לוזלין דבסמתא כנוכין לאכרכוזא
ולסלקא לדוכתהא רוחא לוזלא וקיומא כפתחא דגוגתא דעדן ולא כתחין ליה כתקא

ונחלק

וזולת ומשטטת ולית מלן דיסגי בהם. כפם לזלת ומשטטת בעלמא תחתת לעופא
דסלקא תולעין וכסהון דוכא מתאכלא עליה כמה דלוקמוס דכתיב לך כפרו
עליו וכתב וכפתו עליו תאכל וכלא לזיהו כעופא. עד דנפקא לתקנתא כדוכתיה
לעילא וכדין כלהו מתקנין כדוכתייהו כגון דכל הכי תלת קטורת חדא לזיהון כגוונא
דלעילא כרזא דכפא דוכמה כלא חד וקטורת חד. כפם לית לה כסורא מגרמה
כלום ודא לזיהי דמשתתפא ברזא דעופא חד לאתכפיא ולמיזן לה ככל מה דלעטריך
כלא ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. ביתה דא לזיהו עופא דלזיהי ן ליה.
ונערותיה לתון לזיהון סייפין דעופא כלהו. רוח דא לזיהו דרכיב על הלי כפא ושלוט
עלה וסיר לה ככל מה דלעטריך וכפא לזיהי כורסייא להלי רוח כמה לזיהי דלקא
להלי רוחא ושליטת עליה וסירת ליה כסהון כסורא דלזיהון וסהון רוח תלת כהלי
כמה ולתכסיר מכה כסהון כסורא דכסיר. סהון כפא תלת כהלי רוח ולתכסירת
מכה ולתזזת מכה וכלא קטורא חד. ועד דהלי כמה עלה לא סלקא גו סכיעא
דעתיקא דעתיקין סתימא דכל סתימין ולתתלא מכה כנין דלא פסיק רוח דא לא
מלא כנתא דעדן לזיהו כפא. ולשולט רוח לא מריח לתא כנתא דעדן וכמה
לעילא. כפא דא לא לתיסכא כדוכתה גו גופא לתתא. כגוונא דא כלא לתתא
סכי מתפרסן ככר כא ולא דכלהו קטורא חדא. כמה סלקא לעילא גו כביעא
דכירא רוח עלא כנתא דעדן כגוונא דלעילא כפא לתיסכא גו קכירא. ולי תיתא
כפא לעילא דלתיסכא ננגופא בקכירא לן הוא קכירא. תלת גו סהוא קליפא תקיפ
ועד כפא כגוונא דא לתתא וכלא דא כגוונא דא. וכגין כך תלת דרגין מתפרסן
לזיהון קטורא חדא ורזא חדא. וככל זמנא דגרמי לאתכסיא גו קכירא הלי כפא
לאתכסיא תמן רזא סכא לזיהון דידעי לרזא קטוט דהלי חטף. כפעמא דנפקא
מתעטרא לעילא גו עטרא קדישא ורוחא קדיש כסירו עלה כסכתי וירתי וזמני
סלי כפא כפעמא דרוח נחתא מגו סירו עלה לדירא כנתא לעדן סיר וכגין
לזיהו כל קיומא גו קכירא ולתגלימת כדיוקנא דסוס גו גופא בקדמיתא וכל לזיהון
גרמי כסהון סלקן ומשכחלן ולודן לקלא הסד כל עכמותי תאמרנה וי מי
כמכה. לומרות לא כתיב הלא תאמרנה. ולעלמא לתייהיב רשו לעיכא למחמי חמי
כלילות דעיל מכתא. ולילי וזמני כדיוקנין על גבי קכרי לודן ומשכחן לקלא.
לכל טפעו דכני כפא קא מעכבא להו דלא ידעין ולא משגיחין על מה קיימין כהלי
עלמא ולא משגין לאשגחא כיקרא דמלכא עלאה כהלי עלמא לא לאשגחא כיקרא
דסהוא עלמא ועל מה קיימא ודיך מתפרסן מלין. כלילות דלא דפלחו לתדון וכרסי
דדיוקנא קיימין לגבי מלכא עלאה למודן עלמא כל כפא וכפא משטטן וכעין זמני על
חוי. כלילות דכפקא וזמא דדיוקנא מזלין וקא משטטין למשמע ולמכדע מלן הוא
דיוקנא דלתתדן על עלמא ולזמנין דקא מודיעין כאזוזא לקויא כלא כחלום מזון לולם
כנפול תרדמה על לכנים וגו' לז יגלה לזן לכנ"ו וכמסרם ויתוס. מלי מוסרם לא
כפא דלזיהי קיימא ויתיס לכבי כפא מלין לקבלא מוסר. כלילות לקא כפקין פתקין
מכי מלכא והסיף בל לתעדיהו מכני גרוש דהלי עלמא מסוס כפא דקלמרן מזלא
ומשטטת

ומשטטת וחד ממכת סרכת כרזא נליפא בעזקא בכתב מפרם ידומיעם דפקוד
בכתב דזוזא נליפ׳ וכנו חזזין עלחין · כהסו לילוא כחית וכמם חלף חלפין ורכא רכוך
כעלין להסוא כל מכל חד וסלקין ליה לעילא · והסיא כפם דקלמרן חזלא ומשטטת
ומחכ׳ לסיכ׳ כל ותך לאתריה גו קכריה וקא מכרזא לנאר מתייא פלו׳ לאתי לנכן פלו׳
אתי לנכן · אי טכא לאיסו כלהו מדלן ואי לאו כלהו אמרי ווי · כד סלקין ההן כל סלקין
ליה לנכי סהוא עכד ימיון דמתים מטטרון ונטיל הסוא כל לנכיה וסליק לאתריה
כלא כעכד ימלוך כל ומלוך כל ודאי · מסהיא מעתא ואילך מתתקנא דוכתא להסיא
כמתים דסהוא כר כם ודוכתא לרוח כנפתא דעדן ודוכתא לנפם לכייחא ולאתכנסא
כמעתא דמשטטת ומזלא · כנין דלית נפם דלית לה כייחא · ואית נפם דלא מתניחת
עם נופא ואלו לאו דלית לה כייחא ואלו לאו דכתיב כם ואת נפם לויכך יקלענה
כתוך כף הקלע · דלא לאו אלו מזלא ומשטטת ומתנגלגלא ככל עלמא ולית לה כייח כלל
וממי ולולי ודלא לאו עומדא ויתיר מכלא · ואלו דתמתני עם נופא דהיא דכתיב כם
ונכרתי לותם מקרב עמם · ולהאי לית לה דוכרנו כלל · ואית נפם דלא תזזתי
עם נופא ותמתני מאתר לאחרא דסיא דכתיב כם ונכרתה הנפש ההיא מלפני אלי
ו׳ · מאי מלפני דלא סריא עלה רוחא · וכל רוחא לא סריא עלה לית לה מותבו
כלל כמם דלעילא ולא ידעת מאיכון מלין לעלמא כלל ואלו לאו אלו לית נפש דכעירי נפש
דלית לה כייחא הלו לאו כד מזלא ומשטטת לערעת כהאי ולומיעם וכאיכון
סרכין דוליס וכטלין לה ועלין לה ככל פתאי נן עדן ואחזיין לה יקר דנדיקוא ויקרא
דסהוא רוח לילא ואלו מתדכקא כיה ככייחא נו סהוא לכנפא וכדין ידעת כאיכון
מלין דעלמא · וכד סהוא רוח סלקא לאתעטרא נו כמתים עלאי לעילא סהיא נפש
מתקטרא כסהוא רוח ואתכסירת מכיא כסיכרא כד אתכסירת מתמנא · ורוח
מתקטרא גו סהיא כמתא · והסיא כמתא מתקטרא גו סוף מחזכא דלאו כרזא
דנפש לעילא · והסיא נפש לאתקטרא נו סהוא רוח עלאי · והסוא רוח לאתקטר נו
סהיא כמתים עלאי · והסיא כמתים לאתקטרא כלין סוף וכדין לאו כייחא דכלא
וקטורא דכלא עילא ואתא כלא כרזא חדא וגווכא חדא · וכדין לא לאו כייחא לנפש
דלאתא ועל דא כתיב ונפש אלהי צרורה כצרור החיים את ו׳ אלהיך · כגווכא
חדא כרזא חדא דסהוא את דא כגווכא דא · כד כאתא סיכרא רזא דנפש עלאי
נסרא מכל סטרין · לאו כסרא לכל רחיכין ומסריין ועכיד לון גופא חדא שלימו
דכסיר כנסירו וזוזא עלאי · לוא סכי כגווכא דא כאתא סאי נפש אתאי סיכרא
מכל סטרין מנו נסירו דכמתים ומנו נסירו דרוח ונאתא ונסרא לכל לאיכון רחיכין
ומסריין דלאיכון מייפין ונרמין ועכיד לון גופא שלימא דנסיר כנסירו סהו ומכיע
כנאנחות נפשך ממם · ולכתר ועמותיך יחלץ דעכיד מכייהו גופא שלימא
וכסיר כנסירו וקם ואודי ומסכח לקכ׳ כמה דאתמר דכתיב כל עצמותי תאמרנה
ו׳ מי כמוך · ודא לאיכון כייחא לנפש ואלו מכל סטרין · זכאין לאיכון נדיקיא דדחלין
למסריהון כעלמא דין למזכי נתלת כייחי לעלמא דאתי · אתא רכי שמעון ונרכיה
לרכי אבא · אמר רכי שמעון זמינין לתתן כבי ווכאה אבא דעיבי חמו נכך כמה
דוכתין

דוכתין עלאין מתתקנן לן ונהירין לן לעלמא דאתי. פתח ואמר שיר המעלות
הכטחים כו׳ כסר נאן לה ומוט לעולם ופב הלי קרל לוקמ׳. לכל שיר המעלות
תוסכחתא דקלאמרי ליסון דרגין קדישין עלאין מסטרא דגבורה עלאין וליכון
כגווכא דלוהי לתתא וליכון מעלות דרגין על דרגין ופלמין כר זה דאמרין סכין והלי
ליהו שיר המעלות הכטחים כו׳ כסר נין דליכון מתרחקן כיה כשובדין דלעין כלל
ונדיקים ככפיר וכטח. ולו תיומא סם נדיקיא לה לתרחקן כשובדיהון כלל ותדיר
דלעין כאברסם דכתיב ביה והלי כאשר הקריב לכא מנרימה ונו׳. כיצחק דכתיב
ביה כי ורא לאמר לאברהי. כיעקב דכתיב ביה ויורא יעקב מאד ויצר לו. ולו סני
לה לתרחיקו כשובדיהון כל סכן שאר נדיקי עלמא. ולא לאמרת ונדיקים ככפיר
ובטח שלא ולהלי ככפיר כתיב דהא מכל ליהון שמהן לה כתיב הלה כפיר ולה כתיב
לה לריה ולה שחל ולה שחן הלה כפיר דליהו חלפא ושוירא מכלהו ולא לתרחין
כחוליה לעלי דליהו תקיף. כך נדיקיא לה לתרחיקו כשובדיהון הלה ככפיר. לף
על נב דוהשין דתקיף חילה דשובדיהון לה לתרחקן הלה ככפיר ולה יתיר וכניכי
כך הכטחים כו׳ כסר נין לה ככפיר ולה כלריה ולהו ככלהו שמהן הלה כסר נין
ולוקמוה מה סר נין ליהו תקיף ולה ומוט תדיר. לוף הכי כהסוה זמפא להוו
כסר נין ולה כהסתא דלה לתרחיקו הלה ככפיר דדחיל ולה מתנבר כחוליה. ולתין
כני קדישי עלויכון רחמנותא דלכון כסר נין ודלא זכלין לתון עמא קדישא כעלמא
דין וכעלמא דאתי. לוקן כך מטו למתא לתחנך לילוה. לאמר רבי שמעון כמה
דיומא דא לנהיר לן כהלי עלוה למזכי ביה כעלמא דאתי. לוף הכי לילוה ונסר
לן למזכי לן לעלמא דאתי ולאעטרא מלין דיממא ולילוה קמי עתיק יומין דהא כיומא
דא סלים לה ישתכח ככל דרגין לחרפין זכאה חולקה כעלמא דין וכעלמא דאתי
אתלו לכיתיה דלבי שמעון ורבי אלעזר ור׳ לכא ורבי יוסי עמהון כתו עד דאתפלג
לילוה. כיון דאתפלג לילוה לאמר רבי שמעון לחברוה עודן ליהו לאעטרא דתיכא
קדישא לעילה כאשתדלותא דילן. לאמר ליה ר׳ יוסי לכת דלא אשתמעו מלך כהלי
יומא ביכנא לכת הוי סירותא לחברי לילוה דהא אשתא עדן רשותא ליהו לאחברא
עילה ותתא. פתח רבי יוסי ואמר שיר המעלות לאר לשלמה. סירתא דא לתער
לה שלמה מלכא כד לתבני בי מקדשא ועלמין כלהו אשתלימו שילא ותתא כאשלמות
חדא ולף על נב דאחברוה פלוגן כשלי. לכל סירתא דא לא לתמר שלא כשלימו כד
סיהרא לתתלוא וכי מקדשא לתבני כגווכא דלעילה כשתא דלתבני בי מקדשא
לתתא לה הוה שדוך קמי קלם מיומא דלתברי עלמא כהסוה יומא. משכן דעבד
משה במדברא לכאתא שכינתא לגרעא כהסוה יומא משכן לאחרא לתוקם עמיה
לעילא כמה דלוקמ׳ דכתיב הוקם המשכן משכן לאחרא דלתוקם עמיה ודא
משכן דכנר מטטרון ולא יתיר. כית רלאמון כד לתבני כית רלאמון לאחרא לתבני
עמיה ולתקויים כעלמא כלהו ולכסיר לכל עלמין ולתכסם עלמא ולאפתחו כל
מסקופי עלאין לאחברא ולא סום שדוך ככל עלמין ככהסוה יומא כדין פתחו עלאי
ותתאי ולאמרו סירתא דליומא מיוסי שיר המעלות. סירתא דליומא מיוסי כמיכון דמכנן לקלה׳

דוד מלכא למר מיר המעלו׳ שלמה מלכא למ׳ מיר המירו׳ מיר מיכון מכנכין. מה בין
היו להלי דהה לעתמא דכלא חד. אלא ודאי כלא חד. לכל כיומי דדוד מלכא לא
הוו כל מיכון מכנכין מתתקנן כדוכתייהו לכנכא כדקא יאות וכי מקדשא לא אתכני
ובנין כך לא אתתקנו לעילא כדוכתייהו. דהה כמה דאית תקוני משמרות כארעא
לוק הכיכרקיעא וקיומין אין לקכל אין. וכיומא דאתבני כי מקדשא לאתתקנו כלהו
כדוכתייהו ומרגא דלא כהרא מריאת לאנהרא. ומירתא דא לאתתקנא לנבי מלכא
עלאה מלכא דשלמא דיליה ותיסבתא דא ליהי מעליה מכל תושבחן קדמאי. ומא
דאתנלי תושבחתא דא כחלמא הסוא ומא לעתכא שלמו ככלא ועל ליהו קדם
קדמיס. כספרא דאדם קדמאה הוא כתיב כיהוה ומא דיתקס כי מזכנא יתערון
לכהן מירתא עילא ותתא ובנין כך לאזכחא אין מלתוון רכרכן ולנין ליכון דקא
יתערו לאו דליכון מכנכן אלא דליכון מתערי לנבי עילא ככיכול מיר דליכון מיר
רכרכן דמחכן על עלמין כלהו. ותכיכן כהסוא יומא קס ועקב שלמה ועילא כנכתא
דעדן כאדו על דוכתיה כדין נכתא דעדן מארי לנגבא וכל ליכון כוסמין דנכתא.
מלן גריס מירת דא ומלן לאמר לה. הוי ליומא דא ועקב דשלמה ליהו לא עא כנכתא
דעדן לא אמר נכתא מירתא. מירתא דא מירתא דליהי כללא דכל לוריתא מירתא
דעלאי ותתאי מתערין לנכא. מירתא דליהי כנוכא דעלמא דלעילא דליהו סכת.
מירתא דשמא קדישא עלאה לתעטר כנוכיה ונד ליהי קדם קדמיס. מ״ט כגין דכל
מלוי כרחימו וכחדוה כלא כנין דכתם על כרכה לתיקוכא כיומא כוין דלתיקוכ
כיומא כדין כל חילו וכל רחימו לעתכא. ובנין כך כרחימו וכחדוה כל מלוי כזמנא
דשמא קדישא עלאה לתעטר כנוכיה ונד ליהי קדם קדמיס. מ״ט כגין דכל
מלוי כרחימו וכחדוה כלא כנין דכתם על כרכה לתיקוכא כיומא כוין דלתיקוכ
דשלמי ומיכא לתסדר לאתור כלא הסיכ לאתור ומיכו כדין כתם על כרכה לא לתיקוכ
שלא כזמנא. כוין דלתיקוכא כשמנא מרימו עלאי ותתאי למשתא עליה קיכס. ומאי
קאמרי ליכס. לי כס לי כתם על כרכה דלתר עלאה דקוות יתכא כנויס לתתכא
ולתנרא מיכא כניכי כך מיר המירו׳ דהתם מסטר׳ דימיכ׳ כל מלוי רחימו וחדוה. ליכס
דשמשא ומיכא ולעתכא משמשא כל מלוי ליכון קכטורין וקיכין. ולי תימא הא כל חילו
וכל חדוה וכל מיר מסטרא דשמשא ליהו ועל דא לוקי מסטר׳ דשמשא מכנכי מירת׳
שלא כל חילו דלעתכא מסטרא דשמשא לא לעתכא אלא כזמנא דימיכא לתדכק
כהדיס וכומ׳ דימיכא לתעטר ולתדכק כהדיס כדין הסוא חדוה מימיכא ליהו דקא
לוטיס לרתחא וכל רתחא לעתכא וחדו ליהו מסטרא דימיכא כדין חדוה שלמתא
לתי מהלי סטרא. וכל ימיכא לא לעתכא רתחא דשמשא נפיס ולא סכיך ולא
לוטיס ולא חדי. כדין ליכס. לי כס. כוס על כרכה מה תהא עליה דקא יתכא
כשמשא ורתחא נפיס ולא סכיך. ודלי קכטורין וקיכין מתערין. לכל מיר המירוס
ודלי כוס על כרכה דלתיקוכא כיומיכא ולתמכר כנויס ונד לא רחימו וכל חילו
לעתכא. ובנין כך כל מלוי כרחימו וכחדוה ולא לעתכא כזמנא כל מירין דעלמא
דסכי. ובנין דא מסטרא דלכסן לתער מירתא דא. ומא דאתנלי מירתא דא
הסוא יומא כחתא סכיכתא לארעא דכתיב ולא יכלו סכהנים לעמד לסרת וג׳.

מלי טעמא כגין כי מלא ככוד יי׳ לתת כית יי׳. כהסוא יומא מתם לאתנלי׳ תושבחתא

דף ולמרם שלמה ברוח קדשך תשכחתך לשרתך דף דליהי כללא דכל אוריתא
כללא דכל עובדא דכרעתיך. כללא דרזא דלבושין · כללא דגלותא דמצרי וכד כפקי
ישראל ממצרים ותשכחתך דומא · כללא דיומין וקיומא דסדר סיני וכד חזנו
ישראל כמדכרא עד דעלו לארעא ואתבני בי מקדשא כללא דעטרא דשמא קדישא
עלאה ברחימו וכחדוה · כללא דגלותהון דישראל כיני עממיא ופורקנא דלהון ·
כללא דתחויית המתים עד יומא דליהי שבת לי' · מאי דסיס ומאי דהוי ומאי דזמין
למהוי לכתר יומא שביעאה כד יהא שבת לי' כלא ליהוי כסיר הסירים ועל דף תניין
כל מלין דאפיק פסוקא דסיר הסירים ואמר ליה בכי משתלי אוריתא ליהי חגירת
סק וסלקא לגבי קדם ואמרת קמיה עבדו לי כניך מחוק בכי משתלי · ודלי אוריתא
סלקת ואקדמת בכי בנין דאתעריך לאתרא וסלקא עטרא על ריסיה דכר כש
כל מלה ומלה דסיר הסירים · ואי תימא למאי ליהי כין שכתוכיה · הכי הוא
ודלי בנין דליהי סיר תושבחתא דכנסת ישראל קא מתעטרא לשולם · ובנין כך
כל תושבחן דעלמא לא סלקא רשותא לגבי קדם כתושבחתא דא · הכי לולינכא
סור חד · הסירים תרין שיתלת · ורזא דא דאתיהיב כוס של ברכה ואתנטיל כין
ומיכא ושמעלא וכלא אתער לגבי מלכא דעלמא דלים ובכאי לסתלקא רשותא ברזא
דלין סוף לשולא לשולא רתיכא קדישא הכא דהא לכהן ליכון רתיכא דוד מלכא
אתחבר עמהון ואיכון ארבע רזא דרתיכא קדישא עלאה · ובגין כך ארבע תיכין
כנאי קרא קדמאה רזא דרתיכא קדישא סלימתא · תו רזא דא סיר דא רזא דדוד
מלכא דליהי רזא לסלקא כסיר · הסירים אלין לכהן רזא דממכן דברכן דתיכא
סלימתא כדקא יאות · לסר לשלמא רזא מלן דרכיב על רתיכא סלימתא דא ·
ובנאי קרא אסתכי סלימו דרזא מן העולם ועד העולם רזא דכל מהימנותא וכלא
ליהוי דתיכא סלימתא למלן דלא אתידע ולית מלן דקאי למנדע כיה
ועל דא אתמר האי קרא כל' תיכין רזא דרתיכא סלימתא מכל סטרין · מכלן
ולסלקא רזא לחכימין לתסתר · סיר כנאי לית רזא כסימנא דתניכן מלן דחמי
עככין כחלמיה לי מיורין ליכון טכין · חוכמין בזמכן ומאי סכא דלא כזמכן כריכין רחמי
מאי סכא חיורי ומאי סכא חוכמי ומאי סכא בזמכן ומאי סכא דלא כזמכן · ותו
תניכן לכלן לחיכון חוכמי מוכטא ליה דהוה כן עלמא דאתי · שלא תניכן לילכ' דאב
כיה לדם קדמאה עככין הוו לכתיב עככיהו עכבי דם ואלין ליכון עככין חוכמין
בגין דלית עככין חוכמין ולית עככין חוורין · חוורין טכין דהא מכסר דחיו ליכון
חוכמין כריכין רחמי דהא מסטרא דמותא ליכון · בזמכן טכין מאי טעמא בגין
דבזמכא דחורבא סלטן כלא לתכסא דהא בהאוא זמכא כלא לאתעריך לתקוכא וכלא
ליהוי ספיר וכלא תקוכא חדא חוכמא וחורבא · ובזמכא דחורבא לא סלטן וחוכמי
לתחזון ליכדע דהא בדיכא דמותא סליק ואתעריך רחמי דהא ליכא דאב כיה לדם
קדמאה ונריס מותא ליה ולכל עלמא חמא · הכא אית לאתכלא ואי לאו דמר הכא
לא ליתמא · תניכן דעלמא דא ליהוי כנוכא דעלמא דלעילא ועלמא דלעילא כל מה
דהוה בהאי עלמא הכי ליהוי לעילא · אי הכא גריס מותא לאדם לתתא לעילא לחאי

לי תיעול לאתתא דכנין כתם לגרע כהורם דסח סיהרא גרע כהורם לזמנין וכהמוח
זמכח לייכי מיתת . דכורא לאמלי . ואי כיעול דסיהרא כעטיו דסלי כתם מיתת
כגרישו דכהורא . סח תכוכן דלא כנין כתם הוס . אלא דלאמרם סיהרא קמי קלם
וכו׳ סח לא הוס כנין כתז . ואי תיעול דכעלם סכי הוא לו דגרישו הוי לעילא . אלא
כל דא סתרי לוריתא וכתם ככלא לאתקין גרישו . תא חזי וסכי לוליפכא כל מה
דעכד קלם שלא ואתא כלא כרזא דדכר ונוקבא לייכו וכתם דרגין לייכון לעילא
המכיין חלין מלין ומדרגא עד דרגא רזא דאדם ולייכון דרגין לייכון זיכא אחד
עכד לון קלם דיוקנא דאד גופא עד דסלקין כרזא דאדם . ואתיכן כיומא תכויכא
דעוכדא דכרעותי דאתכרי כיה נסיכוס אתעכיד אד גופא כרזא דאדם ולייכון שיפין
ממכן דמקרכין לאחא ואתין ומסדרן כמלקדמין . ודא כנין דלייכון אתקריכו לנכי
הלי חויא ולייכו אדם דאתפתא גו מסככא בהלי תניא ועל דא מית וחויא גרים ליה
מותא דלייכו קריב ליה . וככל אתר דאדם דכר ונוקב לייכו . אלא דאדם דלייכו קדישא
עלאה לייכו סלטא על כלא דא ייהב מזוכא ולייכו לכלא . ועכד כלא מכא כהורא
הלי חויא תקיפא . כד מסתיב מסככא נוקבא דכהוא אדם דקאמ׳ מותא ודכורא
מית ומלקין כמלקדמין ועל דא כלא כנוכא לעילא . אלא לייכון עככין מוכטא ליה
דהוא כן עלמא דאתי כנין דשיני וסלוט על הוא אתר ואעכר עליה ואהדק ליה
כלא אלא ומדקק . כיון דאעכר הסוא קליפא תקיפא הא אתקרב לנכי עלמא
דאתי ולית אלן דמתו כידוים . ועל דא אלן דאמי כאלמין דלייכון עככין חוכמין
אלא ומדקק . כנוכא דא לא סוי סיר נכיאתא דדוד עד דאתעכרו לייכון עככין
חוכמין וסלטא עלייסו וכדין לאתמר סיר מסירים כמה דאתמר ואפילו כאתר דא
לקרי עככים כלא כעככים כמדכר וגו׳ ואלין לייכון עככין חורין . סירתא דא
לייכי מעלין על כל שאר סירין דקדמאי . כל סירין דקדמאי לאמרו לא סליקו אלא נ
סירין דאלקי עלאי לאמרו ולא על גב דהא חוקמוס אלא כתיב סיר המעלות לדוד
(רזא דא לאתמר) אלא סיר המעלות סיר דאלקי עלאי לאמרי דלייכון מעלות ודרגין
לאמרי . לאלן . לדוד לכקצוא טרפא ומזוכא מכוס . תו סיר המעלות כלא על עלמות
סיר . על כן עלמות לסכוך . לדוד כנין דוד מלכא עלאה דלייכו מזכא תדיר למלכא
עלאה . כיון דאתא עלמא מלכא לא סיר דלייכו עלאה לעילא דרכרכי עלמא עלאה
לקאמרי לנכי מלכא עלאה דעלמא כלא דיליס כלהו דאמרי סירתא לא סליקו כהסוא
סירתא לומר אלא הסוא סירתא דאלקי עלאי קאמרי . כר עלמא מלכא דסליק
כהסוא סירתא למס דרכרכין עלאין עמודי עלמא קאמרי . כל כני עלמא כרתיכין
אתאלין עלמא מלכא כרתיכין עלאין . ואי תיא מזא דסליק כדרגא דכנוסא וכאכוכו
לנכי קלם על כל כני עלמא הסוא סירתא דקאמר כרתיכין אתאלין הוס ולא סליק
ואתיר . תא חזי סירתא דקאמר מזא סליק לעילא ולא לאתתא . אלא לא אמר סירתא
כעלמא מלכא ולא הוס כר כם דסליק כסירתא כעלמא . מזא סליק כאוסכאתא
לעילא ואוסכאתא דיליס הוס למיסב אוסכאן והודאן למלכ׳ עלאה דמזיכ לון ליסרא
נעכד לן כסין ונכו׳לאן כמכריס ועל ואת . אלא דוד מלכא וזלמא כריס אמרו סירתא

בעוכא לחרש. דוד משתדל לתקנה עולמתן ולקשטה לון במטרוניתה לתתחזה
מטרוניתה ועולמתה בספירו ועל דה משתדל בחינון סירין ותושבחן לנבייו עד
דיתקין וקשיט כלהו עולמתן ומטרוניתה. כיון דיתה שלמה תשבח למטרוניתה
מתקשטה ועולמתה בספירו משתדל למיעל לה לגבי חתן ואיעל חתן לחופה
במטרוניתה ואיעל מלין דרחימו ביניהו בגין לחברה לון כחדה ולמהוי תרוויהו
בשלימו חדה בחביבו שלים. ועל דה שלמה סליק בתושבחתה עלאה על כל כני
עלמה. משה זוגג לה למטרוניתה בהאי עלמה לתתה למהוי בהאי עלמה בזוגה
שלים בתתאי. שלמה זוגג לה למטרוניתה בזוגה שלימה לעילה ואיעל חתן לחופה
בקדמיתה ולבתר לעיל לתרוויהו בהאי עלמה ומיון לון בחדוה בבי מקדשא
דיהיבו בבה. ואי תימא היך עייל משה למטרוניתה בלחודה בהאי עלמה דהה
לתתאי פרודה. תא חזי קשה זוגג לה במשה בקדמיתה ואיהי הוות כלת משה
כמה דאתמר. כיון דאזדווגת היא במשה בחתת בהאי עלמה בזוגה דהאי עלמה
ואתתקנת בהאי עלמה מה דלא הוות מקדמת דכה ולעולם לא הוות בפרודה.
לכל לה הוה בר נש בעלמא מיומא דאתברי אדם דיעייל רחימו וחביבו ומלין
דזוגה לעילה בר שלמה מלכא דיהיבו לתתקין זוגה לעילה בקדמיתה ולבתר ומיון
לון כחדה בבויתה דיתקין לון. ובגין היכון דוד ושלמה בריה דיהבון לתתקיבו זוגה
לעילה מיומא דאמר לה קדשא בריך הוא לסיהרא זילי ואזיירי גרמיך לה לזדווגת
בזוגה שלים בשמשא בר כל חתא שלמה מלכא. סיר השירים אשר לשלמה.
לתתדבקא בעלמא דאתי. סיר קד. השירים תרין הא תלת. אשר הא ארבעה.
לשלמה הא חמשה. בחמשה היכו דסא יומא דחמשין רוזא דיובלא היהו. תא חזי
זוגה לעילה לה יכיל שלמה לאתקנא חלף בגין דלשתכח זוגה לתתא מקדמ׳ דכה.
ומאן היהו זוגה דמשה דהאי לה הוי זוגה דכה לה יתתקן זוגה לעילה וכלה ברזא
עלאה היהו לתכימו לכה. כתיב וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה וחלף
הא קרא לוקמו׳ אכריית כל ויקבר שלשת אלפים משל. ודאי על כל מלה ומלה דהיהו
הוה אמר הוו כית תלת חלף משלי בגין ספרא דקשלת דהיהו ברזא עלאה והיהו
בחרא משל. לגית כית קרא דלאו היהו בחכמתא עלאה וכחרא משל אפילו קרא
זעירא דכית דכל הוה מטי רב המנוכא בכא קדמאה להאי קרא שמא בהור
בילדותך ויטיבך לכך כימי בחורותיך הוה ככי ואמר ודאי האי קרא יאות הוא והיהו
בחרא משל ומאן יכיל למעבד דרשא כמשל דא. ואי היהו דרשא ליה כית דרשא
כמה דאתמרן בעיינן. ואי חכמתא היהו מאן יכיל למכדעלה. מיד הוה תא ואמר
כתיב אלה תלדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה וגו׳ האי קרא דקשלת היהו
משל לחכמתא דקרא דא דאוריתא ודא משל לדא. שמח בחור בילדותך. והוא
כעור. ויטיבך לכך. היה רעה את אחיו בצאן. בימי בחורותיך. את
בני בלהה ואת בני זלפה בני אביו. ודע כי על כל אלה. ויבא יוסף את דבתם
רעה. יבירך אלהים בשפט. אלה תלדות יעקב יוסף. יוסף אתבלל ביעקב ורזין
דסתרי יערה מאן יכיל למכדעלון. והאי משל אתפשט לתלת אלף משלים וכלהו

ויקהל

סתרי תורה

ויקחו לי תרומה מאת כל איש וגו׳ רומז לרוון לידעי תבמתא. כד מתגלף כרעותא דסתרא דכל סתרין למעבד יקרא ליקריה מכסיף רוחא מכקודא עלאה כניד מלעילא לתתא ושוי תקוניה למתיסבא בסתי עלמא. ואתי כנין דמי לא יסף עקרא ושרשא דסתי עלמא לא יסף מכא לאתרקא סתי עלמא כלל. ואי לא יריק לסתי עלמא שיר לתתליד ולא יכיל לקיומא אפילו רגעא חדא. אלא כנין דתקוניה איהו מסתי עלמא לתתאי מסטרא חדא לאתרקא לסתי עלמא ומסטרא אחרא לאתרקא למלאכי עלאי וכלא אתוסו מכיס כחדא. סליק דתקוניא דסתי רוחא רוחיהון דנדיקיא בסתי עלמא רוחא דא מסתלים. כוותא דאוקמוה ורזא ומסתלק סוו בעלמא למבניו חייבי עלמא לאבדו מסא סליק מכיס. לבתר דאתתליד אתא כח ומסתלים ליה. אתא דור ספלגא מאבדו מסוא סליק מכיס אתא מכרסם ומסתלים ליה. אתו מבני בדום ומאבדו ליה אתא יבוק ומסתלים ליה. אתו עבשתים ומייבי דרא ומאבדו ליה מכיס אתא יעקב ובניו מרמש סליק ומסתלים ליה. כפקו מאדמא קדישא ובחתו לאנדרים ובניהון מתעבדת תמן. ובנין דמסדרו תמן ישראל לשבטין דמנדלי אתבסיא ומתעדי מסוא סליק עד דכפקו מאנדרים ומתו למעבד מסכא. אמר קדמא בריך סוף רשותי לדיוקא ביניכו אבל לא וכילנא עד דתתקנון מסוא רוחא דילי לסרי בנוויכו סדא סוף לכתיב ועשו לי מקדש ושכתי בתוכם. ודא איהו רוח לכתיב ויקחו לי תרומה. אמר מסא לקדמא בריך סוף מאן יכיל למיסב לא ולמעבד לה. אמר ליה מסא לא כמא דאת חשיב אלא מאת כל איש אשר ידבנו לבו וגו׳ מסוא רשותא ורוחא לסון תסכון לא ותשלמון לא. כד אתא אלמא לתקון לסוא רוחא בשליחו לשיעא דסא דאתא אלמא. כיון דאתא אלמא לאתתליס לתתא כיואני לאסא לא לאבדוהו מסוא סליחו מכיס עד לתתא אלמא. כיון דאתא אלמא לאתתליס ליה לגיולא ושפרי לאתקנא חיון דעלמא עלאה לאתתקנא מסוא מיון עלמא תתאה ודא איהו אשר לבלמא.

וזאת סתרומה הא לתמר דכד קדמא בריך סוף לתגלי על טורא דסיני כד לתיסיכת תוריתא ליסראל בעזר לחיון כל לחיות ולחיות עביד קלא וההוא קלא לתפרש לא קלין והוו כלהו כהיון וכצין לשיניהו דיסראל כלהו והוו חמאן עייכין בעייכין זוו יקרא דיליה סדא הוא דכתיב וכל העם רואים את הקולת. רואים ודאי וההוא קלא הוא לתתרי כיה כחד וחד מיסראל ואמר לון תקבלני עלך כבד וכך פקודין לכתוריתא ואמרו אין. אתמר ליה על ריסיה ומתגלגלא עליה והוא לתתרי כיה ואמר ליה תקבלני עלך כבד עוכסין דכתוריתא והוא לאמר אין. לבתר לתמר הסוא קלא ובסיק ליה כפומיה הדא הוא דכתי ועקני מכסיקות פיהו. וכדין כל מה דהוו חמאן יסראל כסוא זמכא הוו חמאן יסראל נו אחד כהוכא דקביל כל חיזון כהורין לחדין והוו תחכין למחמי. אמר לון קב״ה סוא כהורא דחמיתו בטורא דסיני דקביל כל חיזון בווכי כהורין ותיזוכתא דלכון עליה תקבלון לה ותסכון לה לגביהו ולחיזון בווכין דליהי מקבלא חלין חיזון זסב וכסף וכחשת וגו׳. לא ובקבי מכסיקות פיהו. מאי קא חמא אלמא מלכא עלאה דליהו לשעל מלי דרחימו כין עלמא עלאה לעלמא תתאה וזיוותא דתוסבחתא דרחימו ד׳ לאשיל כיניהו ומקבי חיהו. אלא הא מוקמו׳ ובכי חיהו דלית רחימו דדביקות רוחא

ברוחץ כר כפוקס · וכפוקס כפום דליהי מכוער ברוחץ ומפקנו דיליס · וכך כפקין
דל כדל מתדבקן רוחין בלין כלין והוו חד וכדין ליהו רחימו חד · כספרל דרב
המנוכח סכל קדמאס הוס אמר על הלי קרל כפוקס דרחימו לתפעט ל' רוחין
ול' רוחין ליכון כחדל וליכון נו רוח דמהימנותל · ומלקין כד' לתוון וליכון לתוון
דשמע קדישע תלי כהו ועלאין תתאין תליין כהו ותוסכחתל דשיר השירים תלי
כהו ומלן ליהו לסכה וליכון רתיכל עלאה וליכון תכרותל ודבקות ושלימו דכלל
כלין לתוון ל' רוחין ליכון וליכון רוחין דרחימו וחדוס דכל שייפי נופך כלל עציבן
כלל · ל' רוחין ליכון כפוקס כל חד וחד כלול כחברים · וכד הלי רוחל כלול בלחרל
והוה לחרל כלול כהלי לתעבידו תרין תרין כחדל · וכד מתחברן כהדקו חד
ליכון לרכב רוחין חד ליכל ולתקבלו לל כדל · וכד מתפרסן לתעביד
מליכון לרכב כשלימו וכבעין לל כדל ולתקבלו לל כדל · וכד הלי רוח סליק לתער להסוא
דקישין עד דסליק ויתיב לנבי חד היכלל לתקדי היכלל לסכה וליהו סיכלל דכל
רחימו תליל כיס והסיא רוחל שכי לקדי לסכה · וכד הלי רוח סליק לתער להסוא
היכלל לתתברל לעילל · ל' לתוון ליכון לנבי ל' רוחין וליכון לסכה וליכל לסון
לסכה · כד מתחברן לל כדל מוך לתער לל כשטר לל ודל כשטר לל · ל' מוך
נפיק ס' ולתחבר כל' מתדבק כדכיקו ולתעבידו תרין לתוון לחרכין כס ולתכלולל
רוחין כרוחין כדכיקו דרחימו ופרחין בלין לתוון מכויהו כשוס רוחל דסליק
מתעטרן כיס כדקל יחות · כיון דלזיל סהוס לסכה שלימל כלילל דכל ליכון לרכב
רוחין פנע כחד ממכל עלאה כברכל די ממכל על לגלף ותלת מלה ותשעין רקיעין
וליהו ממכל על כניבו דתליסר כסרי לפרסמוס דכיל לכנדל מרזל דשלל לעילל
וסהוס כניבו לתקרי מ"ס רכיס · כיון דפנע לנבי סהוס רב מסריין קלוס לנכיס
ולל יכיל לל'עכבל ליס ול'עכבל כהו עד דלעיל לנבי היכל לסכה על דל אמר שלמס
כביוס שכחיס מיס רכיס לל יוכלו לכבות לת הלסכה · מיס רכיס הלין מיס עלאין
דכנדין נו שלל עלאה · וכסרות לל ישטפוס שין ליכון כסריפרסמוכ דכיל ליכון
תליסר · סהוס ממכל ליהו מלכל דשליס מן קדס י"ג דל' ליהו רב מסריין דקשיר
כתרין למלריס · רזל לכתליל מעטר עטרין למלריס כשמ' גליפל מחקקל יהוה ול'
נכלות · כיון דלעיל לנבי היכל לסכה לתער רחימו דכסיקין עלאין דכתיב ויסק
ועקב לרחל למהוי כסיקין דרחימו שלל כדקל יחות · וליכון כסיקין סירות דלתערן
דכל רחימו דלתדבקותל וקשור לעילל · וכנין כך סירותל דתוסכחתל דשורתל
דל ישקני · מלן ישקני סהוס דסתיס נו סתימו עלאה · ולי תימל סתימל דכל
סתימין כיס תליין כסיקין וכסיק לתתל · תל חזי סתימל דכל סתימין לית מלן לידע
ליס וליהו גלי מכוס כסירו חד דקיק סתי' לעילל לתתלי כר כחד מכיל דקיק דלתפעט
מנוסס כסירו דכסיר לכלל · ודל לתערו דכל רזין עלאין וליהו סתיס · לזמכין סתיס
לזמכין לתגלל · ול"ע דלל לתגלל כלל ולתערו דסליקו דכסיקין כיס תליין ומגו
דליהו סתיס סירותל דתוסכחתל כלרס סתיס ליהו · ולי כיס תליין מס כעי ועקב
דל כיס תליין כסיקין עלאין ודלי הכי הוס · ישקני סהוס דסתיס לעילל · ונכמס

כהסוח דעתיכה עלמה לכל נוכחין תליין ומתחברן כיחד. יהלי לחיכו ועקב כמה
דלחמרינן לכיקומתה לחתדקק במלכה בכרה דלים פנה ועל דה כתיב מכשיקות
פיהו. כי טובים דודיך מיין לחדר לנבי שמעה דלכסיר לה לסיהרה מנו כסירו דלי יכנין
בוכיכין עלחין ולחיכו כטול כסורה דכלהו ולכסיר לסיהרה. ולחיכן כוכיכין למזדווגין
כיחד. מלן לחתר כסרין. חדר וחמר מיין מסהוה יין דמכטרה מסהוה יין דלחיכו חלוש
דכל חלוון. ומלן לחיכו מסהוה יין דיקיב מיין וחלוש לכלה. דה חלליס חויס יין דיקיב
חיין וחלוש לכלה. תו מיין מסהוה שמח דלקרי יי"ד דה לחיכו יין דחלוש דרחומי
דרחמי ומן דה כלהו כסירין וחלמן. ולתו חכרויה וכשיקו ליה כריסיה. (כל מטו לנבי
דרם סדרו מלן קמיה ככה רבי שמעון לחמר ידעכה ודלי דרוחה קדישה עלמה קה
מכטכעה ככו. זכלה דרה דחמה דה דסה לה יסה כדרה דה עד ומכה דויתי
מלכה משיחה דסה לוריתה דסדרת לעתיקותה וכלין לינון כדיקיה בעלמה דין
וכעלמה דלתי.

וזאת סתרומה לסר תקחו מלתם רבי חלעזר לחמר סלי קרה לוקימנה
וחוץ דליה סה לתמר. לכל פעמה לקרה סכי לזוליכה וקטיף
קרלי דלה לינון כרוה לנתתה קטיף לסדלי. ולי כרוה לנעילה לה לינון כנסירו
חלה סכי לינו. דבר חל ככי ישרחל ויקחו לי תרומה ספיר. תקחו לת תרומתי
קטיף. ווחתה תרומה לסר תקחו מלתם קטיף ודה כלה עילה ונתתה כחדה.
ויקחו לי תרומה. מלן ככי ישרחל. מלת כלחים חלין מלכין עלין לעילה בנין
דעליהן לינו תרומה לרמותה דלינון לריכו תדיר לנבי מלכה עלמה דסה לינון
כלקין לה תדיר לנבי מלכה עלמה. וכל ישרחל זכחין לינון כטלין לה מכייהו וכחתי
לה לנתתה הסה מלתכל חים לסר ידכבו לכו. ומלן לינון לינון לרכב דלריחו לה
לעילה דסהוה לכ לתתרעי כסו והסיה תרומה לינו זקפה עלייהו וחעב דלינו קיימה
עלייהו ומכחה עלגבייהו תקחו תסכון לה מכייהו לנחתה לנתתה. וכמה כומכה
דה. כלינון עובדין לכסרלן כלוחין וכבעותין למעבד פקודי לוריתה. כהסוח
זמכה כלינון נוכחין דלתחזיין לנתתה כנוכח לעילה כלינון פולחנין לחרכין ולינון
נוכחין כ"מסכלן לנתתה הסוח תרומתה וכלמן נוכחין לנתתה לינון נוכחין לעילה
ומסכין נוכחין לנין לנוכחין עלין ושילין נלין כלין ולתעכידו נלין גופה לנלין ועל
דה תקחו מלתם כתיב. זכה לתכליל כנכרישל זכה לעילה נכרישל כטיל ליה
ומכתה זיכי זכה לתפרשלן לנתתה מן דה. וכסף לעילה ולתכליל כמיכאל לנתתה
ושריה דה על דה. וכחשת לעילה וכפקה מן זכה כנין דוכה ומשה כרוה חלה קיימין
ולולין. חשה לפיק כחשת. זמחילה ותקפה דה לתכדרן כחשים סרפים לכפקי
מלשה ועל דה כחשת לינו סומקה כלשה ולתכליל כחוריאל ולתעכיד דה גופה
לנבי דה. ותכלת סריה כלה וכלה כחשת וכוכה וכנין דלתתקף כתרין כטרין
תכלת לינו תקיפה ולית מלן דשלטה עליה לחיין דלינו כרמיין דלינה לסריה כיה
דינה תקיפה ודה לינו כוחל כן חל דכתיב ואל זועם כל יום. וכל לתדדרן כני
כשה כתיבתה עלייתה לתדדר שמיה רפ"ל דסה לקוותה חזלמן לה מסהוה דינה

קטיף. ולרנמן לא וכך וכסף לתתדרן לתכלת כהלה מיכאל ונבריאל לתכלת
לא עם לא מעלבין לא בלא ועל לא כתיב עוסק במרומיו. ובנין לחיכון
מעלבין לא בלא לתעכידו גופא חד. ותולעת שני לעילא ולתבליל בחוריאל
כי לקדמין למסוי לחידו נו תבלת ולנו לרנמן ומש חיסו לעילא ולתבליל כמלקדמין
ברוח דרפאל לתתחלא בכסף וכוכב. עד הכא רוח דו׳ עמודין לעילא נו ז׳ עמודים
ללתתא. קליפה נו קליפה לנטורא. ועוזי ולא לוקיימא דלא חלין ז׳ מוחא למוחא
ולא חיסו קליפה למוחא.

ועורות חלים מלמים חלין חיכון מחרי תריסין עיכין מלהטין כטיסין
דנורא כלא עיכוי כלפידי לם ולקרון רקיעין לבר בנו קליפה.
ועורות תחסים חלין חיכון לגו מסטרא קדישא ולתתחלן בקדושה ולא
לתתחלן כמה לחמר לאברהם הא חוליל כחיכתו לחרא תחש
וחת תחש וחלין חיכון כחוחא דישמעאל לחוכון דישמעאל כמה לחית דרנא כעמו
הכי כמי חית דרנא כישמעאל. חוחא דישמעאל חוליל לתתא ומסטרא לאברהם
קלתא לא נהורא קדמאה מכפן כסטרא דכפק נסורין לכל סטרין. כיון לתתבסס
ההוא נהורא קדמאה גכוו ליה קבה ולמלן נכוו ליה לבדיקוק. ומלן חיכון בדיק ובדק
בנין למעבד כההוא נהורא קדמאה חיכון לעלמא. וחיכון חיכון דומיכין למיתי
לעלמא. לא לאברהם ושרה עבדו חיכון וכפטין דכתיב ואת הנפש אשר עשו בחרן
כמה דעבדו נפש בסטרא דקדושה הכי כמי עבדו נפש בסטרא אחרא לעלמא
הוזה לתערו לתתיר לאברהם בסטרא אחרא לא לסתכלו גיורין בעלמא כלל.

ועצי שטים לא לוקיימא לחיכון מרפיס עמדים כלא׳ מרפי׳ עמדים ממעל
לו׳ חלי ממעל לו ממעל להסיך קליפה. ולא תימא הלי קרא בקבה
לתמר וקל לתמר ולרא ו׳ לת לייקר כנוונא לא לכתיב בהלי קרא לכתיב
עשו מלחים לתסכיכל לת לייקר לחסנלא הסיך קליפה. כיון לתמר רוח לסיך
קליפה כתיב מרפים עמדים ממעל לו׳ ממעל להסיך קליפה. ושמן למאור לא
רכות עלאה לתתיך מלעילא. תרין סמן חיכון. וחיכון תרי חד לעילא לחקרי סמן
ממאור וחד לתתא לחקרי סמן למאור. סמן המאור לחיכו עלאה דקיימא כוחלי ולא
לכביוכין לעלמין והדיר מלין רכות קדישא וכל ברכאן וכל כהורין וכל כוכיכין כלא
לתתברכאן ולתתברכין מתמן. סמן למאור לוחכין לתתלילו ולוחכין לא׳ תו הא חכיכן
כתיב ויעש שלים לתתכי המלרת הגדליה ונו׳ ותעש׳ הלא חוקו׳ תכפיים וכי חיכו׳
לכל סכי הם׳ הנדולים ללין סמן המאור וסמן למאור עלמא עלאה ועלמא תתאה חד
לאברה וחד כוקבא. וכל זמכא דדכורא וכוקבא לתתיין כחדא תרוויהו קריין כלישנא
דלכורא וכנין לעלמא עלאה עלאה לקרי גדול כניכיה עלמא תתאה לתתאכר
הכי כלל׳ לא לקרי גדול ולא לקרי קטן. וכגין כך לא מרו קדמאי לליהוי לר כא וכא
לא לקרי כלא לא רוחא לסועלין. דכל דליהוי קיימא גו חריוותא לא לקרי כלא
לחריוותא. וכא דלריוותא לריך ליהוי כלא פירודא מי כנו סועלים לפי ליהוי

ריפח · ריפח דשועל שועל ליהוי כלפי פרודא ושועל לקרי · ורוח דל היאי קרא דהא
בקדמיתא כל יתבין כחדא שני המחורות הנדולים לתקרון לעב דלא וכהא לנבי
דעלמא · כיון דלא לתברם מעלמא כביכול למהוי ריפח לשועלים כדין לקרי קטן
ועל רוח דל שמן המחור דלא פסיק לעלמין וקיימא בסליקו עלמא למשלט כי אמת ·
שמן למחור פסיק ולקרי קטן ומשלטא בלילית וחמש בוסמין לנו שמן וקטר ולינ
דליהוי חד לינון תרין וכלא חד · אבני שהם וגו כל הכי תליסר לינון ולינון תקונא
דמשכנא ולשלרכא למלי קדמאי · וזה הוא לתתר דשבעה ויכי זהב לינון · ולי תימא
דזהב דליהוי ליכא וכפף לסתלק לעילא מכיס · לזה הכי דודאי זהב סליק יתיר ליהוי
על כלא · לכל וזה כחרא סתם ליהוי ודא זהב עלמא דליהוי שביעאה מכל לינון זיכי
זהב ודא ליהוי זהב דכסיר וכנין לעייכין · ודא ליהוי דכל כפיק לעלמא כפיק מאן
דלתלכא ליה טמיר ליה כגויה ומתמן נפקי ולתמצכן כל זיכי זהב · לימתי לקרי
זהב מאן דלקרי זהב כל דא ליהוי כנהירו ולסתלק ביקר דאלו ולהוי כחדוה עלמא
למחדי לתתאי · וכל ליהוי כדיכא כל לשתכי מהנהו גוון לגוון תכלת לוכס וסומק
כדין ליהוי בדיכא תקיפא · לכל וזה בחדוה ליהוי וכסליקו דלחילו דחדוה קיימא
וכלתתגרותא דחדוה · וכפף לתתא רוח דרועא ימיכא דהא ריפח עלמא זהב ליהוי
דכתיב הכת הוא ריפח דלכתף · חדוהי ודרעוהי די כפף לתתא וכל לשתליס כפף
כדין לתכלול כוהב ורוח דל תפוחי זהב כמשכיות כפף · לשתכח לכפף לתהדר
לזהב וכדין לשתליס לתריסר ושלד ז זיכי זהב לינון · ונחשת כפקיד מוהב ולשתכי
לנרעוהא דדרועא שמאלא · ותכלת ירכא שמאלא · ותולעת שני ירכא ימינא
ולתכלול כשמאלא · ושש דל כסר דכנין וכפיף ליהוי כטול כל שית שטרין כנוכחא
דל לתתא ושל לוקמ ולתמר · הל הכא שבע דיוכל ולינון ז דשמיטתא ולשלב ליהוי
שית לינון תליסר דשביעאה דליהוי ריפח עלויהו הל תליסר ריפח דקיימא על כל
נופף לתתא ריפח דקיימא על כל סייפי נופף ליהוי זהב · מה בין הלי להלי · זהב
עלמא ליהוי כרוח שתיתא ושמח לילים ליהוי זהב סגור · סגור וסתום מכלא ושב לקרי
סגור דליהוי סגור מעיכא דלא שלטא ביה · זהב לתתא ליהוי כתלגלי ותיר ·

אמרו סעיפי כך מנשה ככל הסעתקות אשר פיו לפניכם ומשלמן כרשם שחשב כאן:

ולשעתא הוה דכתיב ורוח אלהים לבשה את וכריה ואת הם ירמיהו דכתיב ביה
כטרם אצרך בבטן ידעתיך ודא לאחרנין · אלא כלהו לא זכו לאכוותא עלמא כאהרן
דהא לאהרן זכה בכהונה עלמא על כל שאר כסני · זכה בכהונה על כלהו · מאה
דהא לאהרן וזכה בכהונה עלמא · שמואל וזכה כתרוייהו · הם משה הוה קרי וקרא
וזכה בכהונה ושמש בכהונה עלמא · שמואל כתיב ביה הלא קטן הוה לקרא אל י ניתן
לתיב ליה מיד · אלא שמואל כתיב ביה הלא קטן הוה לקרא אל י ניתן
קולות וגו · אלא לא סליק לדרגא עלמא כמשה · הם לאהרן הוה משמש בכהונה נבי
קלא אלא שמואל הוה משמש קמי קלא לאכל לא סליק בשמואל עלמא כאהרן ואלא
סבי הוה · תלתא לינון דהוו נביאי מיניהו ומשה כבכהונה ואהרן הוה · חד משה וחד לאהרן וחד
שמואל · ואי תימא שמואל לא משיך בכהונה אלא לאהרן הוה דשמש בכהונה ומנו

ורמיהו. לאו הכי דהא כתיב מן הכסכים תסר כעניתות. מן הכסכים הוא לאכל לא
סמוך וסמוך כיומי דעלי סמך. ומסה ומכח הדא כל לישנן ז׳ ימי מלואים. סמוך
זכה לכער לכתיב והכער סמוך מסרת וכגין דקיימת כהאי דרגא ודאי ליהוי כמסה
והרן. אלא לבטיל להאי כער וזכי כיה זכי כלישנן דרגין עלאין דקיימן כהו מסה
והרן. כרוכים לישנן וזה כמה דלוקמ׳ כגין דנפקי מסטרא דזהב ולא לתערב כהו
כסף ולא גוון לחרא ולא ליהוי גוון זהב ירקרק. כמסכן מתערכין גוונין זהב וכסף
למיהך כחדא למהוי רזא דלעילא כחד. תו נחסת למהוי כהדייהו ולמיזל כיניהו
כל סטרין לסתכחא סלימו כפלא כחדא דכתיב זהב וכסף ונחסת. לית זהב וכסף
וזהב לתתדר לכסף וכסף לזהב וכלא לתכלל כחדא ובדוכתא חדא. כתלת גוונין
מתדר. כל לבטריך לחדוותא דיכא זהב. כל לבטריך לרחמי כסף. כל לבטריך
תקפא דדיכא נחסת. ועל לסתכל מסה כעובדא דנחש הנחסת דכתיב ויעש מסה
נחש נחסת והוא ידע לתתר דהתוכא דזהב כהאי כגין דנחש כליסנא דיליה
הוא ולתריה הוא ידע דהא קב״ה לא אמר ליה אלא עשה לך סרף ולהיהו לתא ועכד
נחש נחסת דכתיב ויעש מסה נחש נחסת. מ״ט. אלא לתר הוא ידע ועקרא דמלתא
הוא דהא כקדמיתא כתיב וישלח י׳ כעם את הנחשים השרפים ויכתיב נחש סרף.
עקרא דלהון נחש להיהו וכגין דמסה הוא ידע עקרא ושרשא ושורשא מההוא לתר
עכד נחש ולסתמיך עליה. מ״ט כגין דישראל חטאו כליסנהון דכתיב וידבר העם
כאלהים וכמסה ועל וישלח י׳ כעם את הנחשים השרפים ומסה לא אזל אלא לתר
עקרא ועכד נחש נחסת דההוא גוונא לבטריך ליה. דהא לתריה נחסת ליהו
וקב״ה לא אמר ליה ממה יתנבי ומסה לסתכל ועכד ליה מנחסת כמה דבטריך
לתתריה. מכלן דכתיב ויעש מסה נחש נחסת וישומהו על הנס והיה אי על הנס על
ההוא רשימו דליהוי לעילא. והא תניכן ככל לתר הלי נחש אזלא כתר רזא דחסת
חיל וכע׳ לסת זנוכים לתתקנא נרמים כגוונא דילה ולא יכילת. חסת חיל ההוא
רשימו ואת דילה ליהוי ה׳ והכי לתחזי לה. לסת זנוכים ההוא רשימו ואת דילה
ליהוי כההוא גוונא ולא לתתקן למהוי הכיוותא דילה ק׳ את דילה לתתקנ׳ כתקונא
דלתת׳ כגוונא דקופא לכל כמי כסא דאזלא כתר כמי כסא ולא לתתקן למעכד הכי
ועל׳ הכ לדלם ולתתרך מנחתא דעלן דהוה לתר דאריה כגוונא דדיוקנא דלעילא.

אמרו סתניסי׳ כספרא דעתקות כמכלות כתובות כלן בסכעה סיכלות וסכעה מלכות וכבר
בדקתי כספרא נדיוקא דף לח׳ כי סם כיתם:

כתיב

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. אמר ר׳ שמעון ההוא אור לתגניז
ויהיו לוקמן לגבי נהיקין לעלמא דאתי כמה דלוקמוה כמתיב
אור זרוע לצדיק. לצדיק ודאי כתיב. וסהוא אור לא סהם כעלמא כר ומה
קדמאה. ולכתך לתגניז ולא סהם נתיב: רבי יהודה אומר לעולם יתגניז מכל
וכל

וכל לא קאים עלמא לפולגי רגעא חדא · אלא לתגבי ולזדרע כהאי זרעא דעבוד
תולדין ודרעין ואיכין ומכיה לתקייים עלמא ולית לך יומא דלא כפיק מכיה פעלמא
ומקיים כלא ר׳ יוסי ן קדם כריך הוא עלמא וכל לתר לעלמין תמן פלוריתא כלילא
חד חוטא כפיק מסטרא חור גוני ואתמשיך על לימין לעלמין כף סלך יומם ומם ו׳
מסדו וכלילא סירה עמי והם לוקימכה · ויומא דלתקבל מכה כתיב ולא
וכל מאה לבה לא להבל מועד כי סכן עליו הענן · מאי הענן חד סוס מסטרא מסאר דלתור
קדמאה דכפק כאדום דכלא כד עלית למסכנא לתתא · ומסטרא ויומא קדמאה
לא לתגלי לכל מומא קא מסתם כעלמא ולימו מחדם כל יומא עופדא דכרעטוית
ותכלת רבי יוסי סוס לעי פלוריתא וסוו עמיה ר׳ יצחק ור׳ חזקיה · אמר ר׳ יצחק הא
מימן דעובדא דמסכנא כגוונא דעובדא דמעלה ואלין והא לתערו תכריה כרזין
דלעלה זעירי דלא יכיל כר כף למיכל כפומיה ולמיסט ידיה לגו פומיה ולמכלע · אלא
יוסי מלין שלים לון לגו כוכיא קדישא דלימו מתקן תכשילין מתיקין כמה דלתקין
לון עתיקא קדישא סתימא דכל סתימין ולימו לתקין תכשילין דלית כהו לתר למיתי
אחרא למעבד כהו מלחמה · ותו דיכיל כר כף למיכל ולמסתי ולא למיתי כרסוי מכל
עדוכין דעלמא ולא מתאחדא וכיה ויתקייים ויתן לסכיה ויאכלו ויותירו כדבר ו׳ · פתח
ואמר ויי׳ יתן חכמה לסלמה כאשר דבר לו ויהי שלום בין חירם ובין שלמה ויכרתו
ברית שניהם · הלי קדיש הא אתמר כמה דוכתין דכל ויי׳ לסתכמות׳ דלעילא כחד׳
לימו וכי דיכיה · יתן חכמה יתן כמלין דיסיב נכזבזה ומתנה לרחיקה · פאשר דבר
לו שלמה ויעש חירם לשלמה וכשלמה וכשלטנו סהד כאשר דבר לו · ויהי שלום בין חירם
ובין שלמה מלכנין דסוודשי דא לדא סתימו דמלין דסוד אמרי וכי כמה לתרמין
לא סוד ודעי לסתכלא ולמכדע כהו כלל וכגוניהו אתהדר · חירם לחודעא לשלמה
כל מלוי · שלמה מלכא לסתכל ולסוד חמי דהא לפולגי כהאוף דרא דסוס שלים מכל
דרין לאחרנין לא סוד דעותא דמלכא · עלאה דיתגלי חכמה לכ · על ידוי דלתגלי
לוריתא דסוס סתימא כקדמיתא ופתח לא פתחין · ואע׳ דפתח סתימין לימין
כר לימין חכימין דזכו ומתנמנמי כסוו ולא ידעי למפתח כהו פומא · ודא הא דר׳
שמעון ברוי כנויה רשותא דקבלה כניסיה דר׳ שמעון דיתגלין מלין סתימין על ידוי ·
לכל תוובתא על חכמי דרא דיך סבקין לפולגי רגעא חדא למלעי כלוריתא כשוד לל
שמעון קאים כעלמ׳ לכל כדרא דא לא יתבטי חכמתא מעלמא · ווי לדרא כד יסתלק
לימו וחכימין ותמעטון וחכמתא יתבטי מעלמא · אמר ר׳ יצחק ודאי הכי לימו דהא
ומא חד סוכא לזיל עמיה כאדום ופתח פומיה כלוריתא ואמיכא עמודא דעכנא
פעין מעילא לתתא וחד זיהרא זהיר נו עמודא דאילנא דפולגי סני אמיכא זכאה לימו
כר כף דהכי לודמן ליה כסלי עלמא · מה כתיב כיה כמסה ורוח כל העם לתת עמוד
העכן עומד פתח האהל נקם כל העם והשתחוו לים פתח אהלו · ויות הוה למסה
דלימו כביהה מהימנא של כל בני עלמא ודרא דהוה דקבלו לוריתא על טורא דסיני
ואמו כמה כסין וכמה גבורין כמגדים ועל ימא · לכל הכא כדרא דא זכותא עלאה
דר׳ שמעון קא עביד לתתא זלאה בסין על ידוי ·

וחכלת אמר ר' יצחק תכלת מסחורה נוכח דיומא דניסוך דליכא במדבית דזכולן ואנטרוך גווכח דה לעובד דמסכב לאתחזי הלוי גוון. פתח ואמר ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים הלוי רקיע לתכרי כסאי דעובדא דה מסטרא דמשלח חיוכו. וביומא תכויכא דליכו סטר שמלא לתכרי כיסא ניהכם דליכו כפיק מגו סתוכא דגורא דמחלא וכסהוא ויומא לאנטכע כיסא גוון תכלת דליכו כורסייא דדיוקנא ונטיל הלוי ויאמר מים דהוו מסטרי דימיכא ולכון מים דהוימסטרא דימיכא לא לתגלי הלא כיום סגי. בויומא דילים לא לתגלי מים הלא לתפלף בגין דלתכלול דה כדה ולתקכסם דה כדה. לור דיומא קדמאה כסירו קדמאה מכל סיתא כהורין לוכו. והלי לור בסטרא דחמא הוא דכתיב והיה לור ישראל לאש. וסיום לור דישראל מסטרא דימיכא הוא ולתכלול בחמא. ויומא קדמאה מלוכון סיתא יומין מים לוכו ולא שמש גווכח דמים הלא שבדא דלור דליכו מסטרא דה דליכו יום סגי לאחזאה דקבא לא כדא עלמא הלא על סלוב וכלדא סלוב הוא כלא. ויומא קדמאה כל מה דעבד מסטרא דחכריה עבד. ויומא תכויכא בסטרא דיומא קדמאה עבד הוא לומבא ושמש כה דכלהד שמש כעובדא דחכריה לאחזאה דלא לתכלולו דה כדא. ויומא תליתאה הוא כסטר דתרוייהו וכיה הוא לרגמן ועד כתיב כיה כי טוב כי טוב תרי זמני ויומא תליתאה תכלת דה כויומא תכויכא שמש כעין גוון חמא ודא לוכו הלוים ויריעת גוון דדכיכא דכלא גווכא חדא. תכלתא כפיק מגו הוא גוון סומק וכד נחית לתתא לתתקן גוון סומק נו הוא סוף לתר דליכו ויחל ואנטכע גוון תכלת. הוא סומקא עיול נו ויחל ואתחלף גוון דילים ולתתדר תכלת ודא לוכו הלוים לכל לאו לוכו תקיפא כקדמאה. לוכא גוון דה כפיק מהתוכא דסומקא כד לתתתך ואתחלף לתתא כהתוכא דזוסמא וכמי לתתא וכפיק מהוא זוסמא גוון סומק מזוסמא תקיפא ומגו וסמא תקיפא לתתדר לוכא וכלא מהוא סומקא קדמאה לתתתך. וכל דה לתכרי בסגיוסי הלי לקרי הלוים לחרוש. הלי לוכא לוכו חזוך יתיר דלא לתתזי גוון דילים מגו חזוכא. כוניכא קדישא הכי אמר דהלי גוון לוכא חמוך כלן לתר אנטכע. הלא כל הוא סומקא לתתתך כגו תכלת ולתשרבו גווכין לתתתך סתוכא דזוסמא לגו תסומי ולתעביד מתמן רפא וטוב כלא ויגדלו מימיו רפא וטיט. ומגו הוא טיכא דתסומי כפק הוא חמוך דליכו לוכא ולא לוכא הלא חזוך יתיר הלך וחמך עלפני תהום לאחי לקרי חמך בגין דגוון דילים חמוך ולחמוך לכפי כריין ודא לוכו סומק ולוכא כגין דה לא כתיב כאשי כי טוב ולי יומא והא כתיב והנה טוב מאד דא מלאך סמו וכהא אמרת הלא לתמר כגיוסי כי טוב. הלא רזא דרזין הכא דהא ודאי מלאך הוא לוכו טוב מאד מה כגין דהא כל כגי עלמא ודאי דיומיתון ויתהדרון לעפרא וסניליו לוכו דמסדרי כתיבא למאריהון כגי דתילו דא ודאלו למחטי קמיה סניליו דאלו מן מלכא מגו דתלית רשיעא לקמייהו. כמה מכא הוא רשיעא לגבי כגי בחמא דאכלת לן טכין וקשיטין כלתרוייהו כדקא יאות ועל והנה טוב מאד. מאד ודאי.

רזין דרזין דלא ליפכח מנו כוליכח קדישח וכלם טוב דח מלאך חיום · מלד דח
מלאך המות דלהוו ויתיר · לחחי חלח כד כרח קכ"ה עלמח כלח הוח מתתקן עד
לח ניתו חלם דלהוו מלכח דלחי עלמח · כיון דלחכרי חלם עבד ליה מתתקן
כחרח קטוח דכלל אסר עסיקין לאתח חלם וסח ומסיבקנו מסבכנת רכי עכל
ליה יסר ולכתב סרח ולטריד מגנתח דעדן גן עדן לוהנכחדש כשוכלכוון נטוען
דנטע ליה קכ"ה כלח ויטע ו' חלפיס גן בעדן מקדם לוהו נטע ליה כסמח סלים
כגווכ' עלמח לעולם וכל דיוקנין עלאין כלהו מרקמן ומתציירן בהאי גן עדן דלתתח
ותמן לוהון כרוכוס לאו לוהון גליפין כגליפוי דכבי כסף מדכבח לו ממלא לאחרח שלח
כלהו כסורין דלעולם גליפן ומתציירין כצורח מרקמח עובדי ידי לוחכח דסמח סלים
דקכ"ה וכלהו מתקקן תמן וכל דיוקנין וציורין דלחי עלמח כלהו מתציירין תמן
וגליפן ומתחקקן תמן כלהו כגווכח דלחי עלמח · ולחר דח לוהו מדורח לרוחין
קדישין כן לוהון דלחו להחי עלמח כן לוהון דלח לחו להחי עלמח · ולוהון דזמוכין
למיתי להחי עלמח כלהו רוחין מתלבסן כלבושין וגופין ופרצופין כגווכ' דלחי עלמח
ומסתכלן תמן כזוו יקרח דמלריהון עד דלחיין להחי עלמח · כסעתח דכפקי מתמן
למיתי להחי עלמח מתפסטין לוהון רוחין מסהוח גופח ולבושח דתמן ומתלבסין
בגופח ולבושח דלחי עלמ' ועכדין דיוריהון כהחי עלמח כלבושח וגופח דח דלהוו
מטפס סרוסח וכד מטו זמנין למיכך ולכפקח מהחי עלמ' לח נפיק עד דלחי מלאך
המות לפסיט ליה לבושח דגופח דח כיון דלחפסט לחי גופח מסהוח רוחח על ידי
דסהוח מלאך המות חזלח ומתלבסח כסהוח גופח לאחרח דכנתח דמדן דלחפסיט
כד לחי להחי עלמח ולית חדו לרוחח כר כסהוח גופח דתמן ואחדי עלי דלחפסט
מהחי גופח דלחי עלמח ומתלבס כלבושח לאחרח סלים כגווכח דלחי עלמח · וכיס
ויתיב וחזיל ומסתכל למנדע כרזין עלאין מה דלח יכיל למכדע ולמסתכלח כלחי עלמ'
בגופח דח · וכד לחתלבסת כסמתח כסהוח לבושח דסהוח עלמח כמה עדוכין כמה
כסופין דילה תמן · מה נריס לגופח דח לחתלבסח כיס רוחח · סיו לוחמ סהוח
דלפסיט ליה לבושין חלין · וקכ"ה עביד טיכו עם כריין דלח לפסיט ליה לכר כם
לבושין חלין עד דלחתקין ליה לבושין לאחרכין יקירין וטכין מחלין · כר לחיכון חייכי
עלמח דלח להדרו כתיובתח סלימתח למחריהון דערטילחין לחו להחי עלמח
וערטילחין יתיבון תמן · וכמחתח חזלח בכסופין לנכי לחרכין דלית לס לבושין כלל
ולחתלבת כסהוח גיכס דכלחי מנו סהוח לסח לעולח · ולוח מכסון דמנפנפי
ומלקי · ולוהון חייכי עלמח דקסכי כלבוחו תסוכח ומיתו ולח יכילו למעבד לס
חלין לחדכו תמן כניהם ולכתר מנפנפי ומלקין חמי כמה רחמנותח דקכ"ה עס
כרוחי דלפי דלהוו חייכח יתיר ודרסר תסוכח ולח יכיל ומית כודלי מקכל עונסח
על דחזיל כלח תסוכח לכתר סהוח רעותח דסוי למעבד תסוכח לח לעדוי מקמי
מלכח עלאח וקכ"ה לחתקין להסוח חייכח דוכתח כמדוי דסחול ותמן מנפנפח תסוכ
דסח סהוח רעות כחית קמי קכ"ה ותכר כל גזיזין דתרעי מדורי ניהם ומטי להסוח
לחר דסהוח חייכח תמן וכטס כיס ולחתעי סהוח רעות כמלקדמין · וכדין מנפנפ

שהוא כשמתה ומלקה אבל מדורת השלחן ולית רשותא לטבא דיתעכב מקמי מלכא
קדישא וכגון כך וכולהו הוו מלין דמהרהר הרהורין טבין לגבי מחריב דלית
ליכול קלא מלוי ליה רשותיה כלומר עביד דלא לטב לכל רשותיה לכים לה כך
הרהורא דעז ושא תוקמוה מכריתות ליכון דלא הרהרו תשוב' כחתי לשלחן ולא מלקי
מתמן לדרי דרין עלייהו כתיב כלם עכן וילך כן ירד מלוך לה ועלם על קדמאי
כתיב ויממת ומחיים מורידי שלוך ויעל למר רבי יהודה דיכא דשבקי דניכם
שה מוליכה דליהו למידן תמן לחייבוה על מה לתדכו כמורת דניכם שלניכם
ליהו כור דלוק יממי ולילי כבוזה דחייבוה מתחממן כמורת דיער הרע למעבר
על פתגמי תוריתה ככל חמימת וחמימת דליכון מתחממן כיער הרע הכי לתוקד
מורת דניכם זמכה חדה לה לתכה יער הרע כעלמא דלעולם ליה גו נוספקה
דפרזלא כמוקבא דתהום רבה וכל ההוא זמכה ככה מורת דניכם ולא לתוקד כלל
לה דיער הרע לתתריה שלרו חייבי עלמא לתתחמא כיה שלרי מורת דניכם
לתוקדה דשם ניכם לה לתוקד ללה כחמימו דתקפה דיער הרע דחייבוה.
וכהוה חמימו ניכם לתוקד יממי ולילי ולה שכיך שכעה פתחין ליכון לניכם
ושבעה מדורין ליכון תמן שבעה זכי חייבין ליכון רע כליעל קוטן רמע
מפחית לן יהיר וכלהו לקבליהו לית מדורין לניכם כל חד וחד כדקא חזי
ליה וכפום ההוא דרגא דחטא כיה ההוא חייבא הכי יהבין ליה מדורא כניכם
ובכל מדורא ומדורא לית מלאך ממנא על ההוא לתר תחות ידא דדומם וכמה
מלף ורכוה עמיה דדיכין לון לחייבוה כל חד וחד כמה דלתחזי ליה כההוא מדורא
דליהו תמן לעא דניכם מטי לתתא מגו לעא דניכם דלעילא ומטי להאי ניכם
דלתתא ולתוקד כההוא לתערו דחמימו דחייבוה דקא מחממי גרמייהו גו יער
הרע וכל ליכון מדורין דליקין תמן לתר לית כניכם ודרגין תמן דלקרון נוקם
רוחתא ותמן ליהו זוחמא דכשמתין ליכון דמתלבן מכל זוחמא דשלי עלמא
ומתלבכן ומלקין ולשתארת ההוא זוחמא תמן ולהכון דרגין כיהין דלתקדון הכי נוקם
רוחתא לתמכן על ההוא זוחמא ומורת דניכם שלטא כההוא זוחמא דלשתארת
ולית חייבין ליכון למתלבכוהיהו תדיר ולא לתלבכן מכייהו זמיתו כלא תשוב
ליהו ומטו ושתוהו לתרפין והוו קמי קדל תדיר ולא לתכרו קמי מחריהון כהלי
עלמא שלין לתדכו תמן כההוא זוחמא וכההוא נוקם רוחתא דלא כפקין מתמך
לעלמין ליכון דמחכלין לרחייהו על לרפא ולא משמו ליקר דמחריהון כהלי עלמא
כל ליכון לתדכו תמן לדרי דרין ולא כפקי מתמן כשבתי ויכירתי וכזמכי וכחנו כההוא
לתר מורת לשתכך ולא לתדכו לכל לא כפקי מתמן כשאר חייבין דלית להו כיחא
כל ליכון דמחללי שבתות וזמכי ולא חייבי ליקרא דמחריהון כלל כגון למשר לון
שלא מחללי כפרהסיא כמה דלכון לא כתרי שבתי וזמכי כהלי עלמא הכי מי לא
כתרין ליה כההוא עלמא ולית לון כיחא. אמר ר' יוסי לא תיחא שכי שלא כתרי שבתי
וזמכי תמן כניכם כשל כרחייהו. אמר רבי יהודה ליכון דלא לתפקדו דלא
כתרי שבתי כהלי עלמא כתרי ליה תמן כשל כרחייהו. ככל מעלי שבתא כרוזין

אזלין בכל זיכון מדורין דגיהנם סליקו דיכי דמיוכיה דהה מלכה קדיש׳ לתיה ומחק
לתקקד ולזיקו לגין על כלה: ומיך דיכין לסתלקו ומייכיה לית לן כייחה וכל זיכון
מחללי שבתות וזמכי כפרהסיה דיכין סלקין מכייהו לכל מרה דגיהנם לה לסתכך
מעלייהו לעלמין. וכל חייבי גיהנם שלי עליהו מלי שבח לגין דלית לן כייחה מכל
חייבין דהכא. לזיכון מדריהון דדיכה תייבין לן. לגין לזיכון חייבין דכפרו כיה
בקב"ה ועברו על תוריתה כלה כגון דלה כטרו שבת תמן כגין כך לית להו כייחה
לעלמין. ולזיכון חייבין כלהון כפקין מדוכתייהו ולתייסיב לן רשו למהך למחמי בהו
ומלאך מד די שמיה סכטריאל לזיל ולפיק לההוא נופה דלהון ועייל ליה לגיהנם
לעיכיהון דחייבין ומחאן ליה דסליקו תולעין וכמחתה לית לה כייחה כמרה דגיהנם
וכל לזיכון חייבין דתמן סחרין לההוא נופה ומכריזי עליה דה לזיכו פלניה חייבה
דלה חייש ליקרה דמאריה כפר כיה בקב"ה וכפר בכל תוריתה כלה וזי ליה טב
ליה דלה יתכרי ולה ייתי לדיכה דה ולכסופה דה דלה סוף דכתיב ויצלו ורחו
כפנרי הלכסוים הפזעים כי כי תולעתם לה תמות ואש לה תכבה והיו דרחון לכל
בשר. כי תולעתם לה תמות מן נופה. ואש לה תכבה מן כמחתה. והיו דרחון לכל
בשר. והיו די רחון עד דכל חייבין דגיהנם דתמן יזמרון די רחיש דה.
דכי יוסי אמר ודאי הכי הוא דכגון דאבתה לזיכו לקבל תוריתה כלה ותוריתה לזיכו לה
בגין דעברו על תוריתה הה לה דגיהנם לליק דלה שבח מעלייהו לעלמין.
אמר ר׳ יהודה לכתר כל כפיק שבתה לתי ההוא מלאך ומסדר ההוא נופה לקבריה
ולתלגו תרוייהו דה לסטריה ודה לסטריה. וכל דה בעוד דנופה קיימה על כורייה
דהה כיון דנופה לתתכל ליה לגוף כל חלין דיכין וקב"ה לה יעיר כל חמתו כתיב
כיה. כל חייבין דעלמה בעוד דנופה שלים בכל סייפוי נו קברה לתדכו נופה ורוח
כל חד דיכה כדקה חזי ליה. כיון דנופה לתתכל דיכה דרוחה לסתכך. חלן
דלסטריך לכפקה כפיק וחלן דלסטריך למהוי עליהו כייחה לית לן כייחה. וחלן
דלסטריך למהוי קטמה ועפרה תחות רגלי דצדיקיה כל חד וחד כדקה חזי ליה
לתעביד ליה. ועל דה כתיב טב לן כיו לצדיקי כיו לחייבי למהוי נופה דלהון דכיק
כקרעה ולתתעכלה גו עפרה לזמן קריב ולה למהוי לפוקיומה כל ההוא זמכה סגי
בגין לתתדכה נופה ורוחה תדיר בפל ומה. דהה ליה לך כל צדיק וצדיק כעלמה
דליה ליה דיכה דקברה. בגין דההוא מלאך ממכה על קברי קדיש על נופה ודן
ליה ככל ומה ומה. אם לצדיקי כך לחייביה עאכו. בגין כך כל זמכה דנופ לתעכל
ולתכלי כעפרה הה דיכה לסתכך מכלה. כר מלכון חסידי קיימין דעלמה דלכון
לתחזון למלקה למחריהון כתמתיהון לההוא לתר עלאה דלתחזון וועירין לכון
בעלמה. כל לזיכון מתין דעלמה כר לזיכון מתין די כקרעה קדישה כלהו מתין עי
דמלאכה מחבלה דהיהו מלאך המות. כל לזיכון מתין די כקרעה קדישה לה מתין על
ידוי חלה על ידי דמלאכה דרחמי דסליט כקרעה. אמר ר׳ יצחק לי הכי מלי שבחה
לזיהו למסם ולאהרן דכתיב כהו עפ"י דלגין לה מיתו ע"ידהוא מלאך מחבלה.
ולית לאמרת דכלי עלמה לזכון דמיתו כקרעה דיסרחל לה מתין על ידוי דדה. אמר

ליה הכי הוא ודלי ונבחת דמשה לאהרן ומריס הוה יתיר מכל כני עלמא דלוכן מיתי
לכר מארעא קדישא · דמשה לאהרן ומריס לכר מארעא קדישא מיתו וכלהו מיתו עי
דההוא מחכלא כר לוכן משה ואהרן ומריס דלא מיתו אלא עי דקרבן · לכל לוכן
דמתין בארעא קדישא לא מתין עי דההוא מחכלא דהא ארעא קדישא לא קיימא
כרעו לחרא אלא כרעו דקרבן דלחודוי · ועל כתיב יחיו מתיך נבלתי יקומון הקיצו
ורננו שוכני עפר וגו · יחיו מתוך אלין מתין בארעא קדישא דלוכן מתין דליס
ולא מאחרא דלא שלטא תמן סטרא לחרא כלל ועל כתי מתיך · נבלתי יקומון לוכן
דמיתי בארעא נוכראה לחרא עי דההוא מחכלא · ועל דא לקרון נבלה מה נבלה
מטמאה במגע לוף לוכן מתין לכר מארעא קדישא מטמאין במגע ועל לוכן
נבלה · כל שחיטה דלפסיל בנין שחיטה הא ליהי מסטרא לחרא ומיד דלפסיל ארוך
עלה סטרא לחרא · ובגין דליהי דליס וארוך עלה לקרי נבלה · ורזא דא כלל שמו
ונבלה עמו ועל נבל לתר דליהו ארוך לקרי נבלה · מכוון דא לא ארוך אלא לאתר
פסילו ועל שחיטה דלפסיל הא דליס הוא ולקרי עלה שחוט · ובגין כך מתין לוכן
לכר מארעא קדישא תחות רגו לחרא וארוך עליהו סטרא לחרא לקרון נבלה ·
שקיצו ורננו שוכני עפר · שוכני דיורין דמיכין ולא מתין · ומאן לוכן דמיכי דלכרון
דלוכן לא מתין אלא דמיכין ועל כתיב כהו נוטפה כמאן דנווע ולית כיה קיומא
לאכער · לוף הכי לוכן ד׳ זוני דלכרון דמיכין לוכן ולא מתין וכלהו קיומיהו
כלוכן נופלין דלהון ויה עי סתרין נפוזין יתיר מאחר כני כשא · נפוזין הוו תמן נו
פתחא דגיא לוכן נופלין דלהון ושלין לוכן שוכני עפר · ועל כל לוכן דכפקי כשמתייהו
כארעא קדישא לא נפוק על ידי דההוא מחכלא ולא שלטא תמן אלא על ידי
דמלאכא דרחמי דארעא קדישא קיימא כעדכים ·

אתר לית כיסוכא דלא שלטא כיה הסוא מחכלא ולא לתייהיב ליה רגו תמן וכל
לוכן דדיורי תמן לא מתין עד דנפקין לכר מקרתא · ולית לך כר כם מכל
דדיורין תמן דלא מתין וכלהו מתין כשאר כני כשא לאו כמתא · מ״ט בגין דלא
וכלין למיתב תדיר כמתא אלא אלין נפקין ואלין עאלין ועל דא כלהו מתין · מ״ט לא
שלטא תמן הסוא מלאך מחכלא · אי תימא דלא קיימא כרשותיה הא ארעא קדישא
דלא קיימא כרשו לאחרא ומתין · כהסי לאתר לאחי לא מתין · אי תימא בגין קדושא
לית לאתר בקדושא ככל ישוכא כגוונא דארץ ישראל · ואי תימא בגין הסוא גבורא
דכני לא · כמה כני כשא הוו דזכותיהון יתיר מדיליס · אמר ר׳ יצחק לא שמעת
ולא יומא · אלא שלוליה לרבי שמשון אחר לון ודלי ההוא לאתר לא שלטא עליה
מלאך המות וקרם לא כעי דכההוא לאתר ימות כר כם לעלמין · ואי תימא דקדם לכן
כהסוא דוכתא עד לא לתכבי מיתו כני כשא לאו הכי · אלא מיומא דלתכרי עלמא
לתתקן הסוא לאתר לקיומא ורזא דרזין הכא לוכן דמסתכלי כעקרא דחכמתא ·
כד ברא קדם עלמ׳ ליה ברזא דלתוון ולתגלגלו לתוון וכרו עלמא כגלופי דמא
קדישא · לתגלגלו לתוון וסחרו עלמא כגלופי וכל מתגלגלן ולתפשט עלמ׳ ולתכרי
ושוו לתוון סחרן למכרי אמר קדם משה כוד לסתלרת לתא כהסוא דוכתא

תלויה בחומרא כיון דאמר קרא די יסתייס כיוד לשתתרת לית טיית כלחודיה
תלויה בחומרא עגי הסוך דוכתה . טיית לישנו חיון . כגון כך מלן דאמו טיית כחלמיס
פיומכא טכא הוא ליס וחיון לתתקנו ליס . ועוד כגון דהוס תלויה עגי הסוך לתתר לך
סלטא כיס מוכא . כל כעא קרא לקיומא עלמא זריק קד נרורא גו מיא גליף כרזא
דעגי לתתון ומתמן סלרי למיהך הסוך נרורא ולא לשכחת לתתר לתתקיומא כיס כר
לרעא קדישא ומיא הוו לזלין לכתריס עד דמטא הסוך נרורא תחות הסוכא ותמן
לשתקא ולתקיוס כל עלמא . ולי תימא לי הכי דכהסוך לתתר סריון קיוס לחלי לך
לתכני תמן כי מקדשא למיהך חיון ליתכשא . שלך הכא כהלי לתתר לתקיוס כגון לת
חד דסריא עליס . ככי מקדשא כל לתתון כלהו סלרן כיס וכהו לתכרי ליהו כלחודי
כגוונא דכל עלמ׳ . ותו דלרע׳ קדישא יהיב חיון וכפר ליתכשא כהסוך עלמ׳ ולתתר לך
לאו הכי יהיב חיון להסוך לתתר כהלי עלמ׳ ולא בעלמא דלתי . וכי מקדשא כהפוכא
מתמן כגון דלית חולקא ליסר כהסוך עלמ׳ ולא בעלמא דך . ועוד קיימא כי מקדשא
לכפר חובין ולמחכי לון ליסר לעלמ׳ דלתי . תא טיית סהירו דחיון ככל לתתר ועוד פתח
קרא כי טוב דכתיב וירא אלהים כי טוב . מהאי לת עריק מלאכ׳ מתכלא . לא תוסיף עריק
שלא לא לתתייהיב ליה רשו תמן . לת דא מזכיה מלת ק׳ לא מתייסב׳ ככל כדוכתה
בעלמא וסימניך חיים לעון כל יכון כארץ . לת טיית לתתייסב׳ ככל דוכתה ולתתקנת
לתתייסב כדק׳ יהות . וכגב ככל דוכת׳ דלת ט׳ תמן ליה יסוב׳ לת ק׳ תמן לתתייסבה
כיס . ועוד לתתר דא לא סלטא כיס ככל כסרא לתרא ויהיב חיים דכהאי עלמא ליתכי
לתרסא ולא יפוק לכר וכד כפיק לכר לית רשו לסטרא לתרא לסלטא כיס . כמס
דלת דא סלטא כתתר דא הכי כמי סלטא לת לת ק׳ כתתר דניסכס ומתן לחיי לת
ק׳ . וכספרא דרב המנוכא סכא הכא לחיון תרין לתתון ס׳ ט ועל דא לא הוו כתיכין
גו תכני כורלא לכתיב לתלמותא ושבטון דישראל תרין לתתון אלין לתתכשו מכייהו
כגון דלא יהא רשוס כגוייהו חט . כתתר דכי מקדשא תליון כל לתתון דלעלא כיתא
ברזין גליפן דסחסן קדישין קדישין מרקמן עליה וכל עלמא דלעילא ותתא כלא כרז
דלתתון מתחמ׳ וגליפ׳ ורזין דקדשא עלאה עליהו לתגליף . במסכתא לתגליפו
ולתקוויו לתתון כדקא חזי . בכלהו סיס ידע לסרפ׳ לתתון דלתכריהן בהו סמיא
ולרעא ועל מכמתא דיליה לתפכי מזכך על ידיה ולתכריר מכל עיוך . ובמס דלהיו
לתכריר לעילא הכי כעא קב׳ דיתכרי לתתא לעילא כתי רזא קדישא כסס כגלגל
לתתא רזא קדא ו׳ כסס כגלגל . ובמיס כרזא עלאה לקרי הכי כגלגל כגל על גל . ומתן
לחיו דא נדיק דלהיו ויהיב כגל ג הסוך דלקרי ג עיון ולהיו יהיב כגוונ׳ דהסוך ג׳ .
הסוך לא כטיל סית סטרין הסוך נדיק כטיל לון לוק הכי הסוך לא לסהיר לעילא סלי
סלרין לסהיר לתתא הסוך לא כלל דכלהו סית כטרין . הסוך נדיק כלא דכלהו סית
סטרין . כן חור כן חורי כן חור . כן חור קדמא׳ דכרא קב׳ כעובדא דכרחנית . כן חור כן
חורין דכלא . דלא כן חור כן חור מכל גווכין ודא לתתא׳ . כגון דלהיו כרסוי לחודן דיכין דכסתין
גווכין טכין לחלמא כר תכלא כמס דלתתא׳ . כגון דלהיו כרסוי לחודן דיכין דכסתין
ודלהיו כר כעתא דקיומא כדיני דכפסלן כדין לסו גוון תכלא וסא

לוקימס׳ כשעת דחמי כר כש להלי נוון לדכר כר כש למעבד פקודין דמשריס כנוונ׳
דכתם הכתם כשעת׳ דהוו חמלן ליס סוו דחלי מקמי דקב״ה ומכטרן גרמייהו כשעת׳
דהסוה דחילו דקב״ה סלקא עלייהו מיד לתסיין. מלן גריס לן סהוה כתם סהוה
רגועס דמסתכלן כס. לוקס הכי תכלת ורלייתס לוסו וזכרתס לת כל מנות יי׳ מהסוה
דחילו דילוס ועד תכלת. לת״ר ינחק סלי דלמ׳ מר תכלת כרסייס דדיכת לוסי וכד
לוסי קיימ׳ כנוונס דל כדין לוסי כרסייס למוידן דוכי כפשלן. לוימתי לוסי כרלמי.
לתר ליס כשעתס דכרוכיס מסתכלן לתכפין כתכפין דל עס דל ומסתכלן לתכפין כתכפין.
כיון דלוכון כרוכיס מסתכלן לתכפין כתכפין כדין כלנוונין מתתקנן ולתסכך נוון
תכלת לנוון לתרת. מתסכך נוון ירוק לנוון זסב. ועל דל כסכוכת דגוונין לתסכך
מלינת לרחמי וכן מרחמי לדיב׳ וכלת כסכוכת דנוונין. כמס דמסדרין יסר׳ תקומייהו
לנבי קב״ה הכי קיימת כלת וכי לתסדר ועד כתיב ישרל לסר כך לתסתר כלוכון
נוונין דכלולן דל כדת ספירו דכלהו.

ועשית סלמן עני סמים ונו׳. רבי ינחק פתח ולכלת וסכעת וברכת
לת יי׳ ללדיך ונו׳. כמס זכלין לוכון ישרל דקב״ה לתרעי כהו
וקריב לון לנביה מכל עמין וכניכיסון דישרל ליב מוכח וסכעת לכל עלמת ולמלת
ישרל לל יהיב קב״ה מזוכת לעלמת וסמתת דישרל לוכון כנלות עלכו דכתי מזוכת
על חד תרין. כזמכת דהוו ישרל כלרעת קדישת וכי חולק תמני לעמין עכו ולל
לתזו ללל מתמכית וסמתת דישרל לוכון כנלות לתסכך גוונת לתרת למלכת
דלתקין סעודתת לכבי כיתיס כל זמכת דלוכון עבדי רעותיס לכלי כעודתת עס
מלכת ויסבי לכלבי קולק נרמין למגרר. כשעת דכבי כיתיס לת עבדי רעותת דמלכ׳
מלכת ויהיב כל סעודתת לכלבי וסליק לון גרמי. כגוונת דל כל זמכת דישרל עבדי
רעותת דמלריסון הס על פתורת דמלכת לוכון לכלי וכל סעודתת לתתקן להון.
ולוכון מסס׳ מדוס דלהון יהבי גרמי דלוסו תמנית לע״ג. וכל זמכ׳ דישרל לל עבדי
רעותת דמלריסון הס סעודתת לכלבי ולסתלק לון תמנית. ככס ולכלי דבי ישרל
לת לחמכ סמת כגוונ דסל תמנית דנעוליסון לכלי. וו לכרת דמלכת לתיהב ומנפ׳
לפתורת דעבדת מס דלסתלר מנו פתורת לוסו לכול. דוד מלכת לתר תערך לפני
סלמן כנד נרדי דשמן רלמי כוסי רוויס. תערך לפני סלמן דל סעודתת
דמלכת. כנד נרדי לוכון כלבי דיתבי קמי פתורת מנפקן לחולק גרמייהו ולוסו יהיב
עס מלכת כשוגת דסעודתת כפתורת. דשב כשמן רלמי דל ריסת דסעודתת דכל
מנסת ומכוכת ותקון סעודתת לתיהיב קדמיתת לגרוסת דמלכת מס דלסתלר
לכתר לתייהיב לכלבי ולוכון פלחי פתורת. כוסי רוויס מליא כסת קמי רחומ׳ דמלכ׳
תדיר דלת יכטריך למסלל ועל דזל דל סוו ישרל תדיר עס סלר עלמין. רבי חייא
סוס לזיל לנביה דר׳ שמעון לסבריס והוו עמיס רבי יעקב כר לדי ור׳ יוסי זעירא
עד דהוו לזלי לתר ר׳ יוסי לרבי חייא תימס מס דכתיב ולכבי כר זולי הנלעדי תעמ׳

על פתוריה למלכא ולא לאנטריך לה מלכא בלחודוי וכלהו רברבניה מחרכים לתת
מכיס. תמר דבי חייא לא שמעה בהאי מילי ולא חיימ. תמר ליה לרבי יצחק בר
לוי ולא שמעת בהאי מילי. א"ל לתון דיקין בכל יומא מדבעה למשחה עלה
לא שמיעתון ס"ת הכא. א"ל לרבי ייסא ולא שמעת מילי בהאי. א"ל לעבד לה כרבי
וימינין זעירין לתיבה לגביהון ולא זכיו מקדמת דכה הכא שמעה. פתח ולא ניתן
לחם לכל בשר כ"מ. מאי קא חמיא דוד דסיום הלל רבה סיים הכי בהאי קרא.
הלל תלת סליטין ליכון לעילא דקב"ה אסתמודעה כהו וליכון רוח יקירה דיליה והלין
ליכון. מוחא ולבא וכבדא. וליכון כסעוה דהאי עלמא. לישלח מוחא בטיל
בריאה וכתר יהיב ללבא. ולבא בטיל ויהיב לכבדא. ולכתר כבדא יהיב חולקא לכל
ליכון מקורין לתתא כל חד וחד כדקא חזי ליה. לתתא כבדא בטיל בריאה ולכתר
ליהוו מקרב כלה ללבא ובטיל לבא. כיון דבטיל ואתתקף מסהדותא תקפא ורעו דקא
בטיל יהיב ואתער לגבי מוחא. ולכתר לאדר כבדא ופליג מוזנא לכל מקורין דנופ'
כיומא דכר בם לתתר בתעניתא לתתר לעילא כנוזנא דהוה תמם. וביומא דשבע
לאו הכא כיומא דתעניתא כר בם מקרב מיכלא ומשתיא לגבי כבדא עלא' ומאי ליהוו
מקרב מלכיה ודמיה ורשותיה. דהוה כבדא בטיל כלא כרעותא. כיון דכלא ליה
לגביה בטיל ומקרב כלא לקמי לבא דליהוו רב ושליט עליה. כיון דלבא בטיל ואתתקף
ברעותא מקרב כלא לגבי מוחא דליהוו שליטא עלא' על כל גופא לכתר לאדר כבדא
ומפלג מולקין לכל ליכון מקורין ושייפין לתתא. בזמנא לאחרא כד מוחא בטיל
בקדמיתא ולכתר יהיב ללבא ולבא יהיב לכבדא וכבדא יהיב לכלהו מקורין לתתא
ולכתר כד בעי לפלגא מזונא להאי עלמא בריאה יהיב ללבא דליהוו מלכא די בארעא
ופתורא דמלכא תתר בקדמיתא מכל שאר בני עלמא. וכלהו ליהוו לסוי בחושבנא
דפתורא דמלכא דהא אסתמודעה לחוטבא ליה בההוא טיבו דלעילא. וכבר ליהוו
טיבו וקשוט דעבד דוד לבני ברזילי דכתיב ויהי כאכלו שלחך. ואי תימא בשלחנא
דמלכא לכיל הר בם לאחרא הר מניה. לא. אלא מלכא לכיל בריאה וכתר כל עמא.
וליכון דאכלי עם מלכא בשעתא דליהוו לכיל ליכון דאכיזין עליה מכלהו ליכון
לתתכון מפלחנא דמלכא. ואי תימא הא כתיב על שלחן המלך תמיד הוא לוכל.
בגין דכל מזונא דיליה לא עביד אוסכנא לאחרא אלא על שלחן המלך דמתתן הוא
לתי מזונא ומיכלא דיליה ודא ליהוו על שלחן המלך תמיד הוא לוכל. לתת רבי
חייא ובסקיה על ריסיה ס"ל רבינא לחת ואכמתא עלאה סריא בלבך. לדבי חמו
ליה לרבי חזקיה דהוה לתי מ"ל רבי חייא ולאי באכרותא דא קב"ה יתאבר עלמא
דהא אלין אלדין דאוריתא יתאבדון הכא. יתבו למיכל אמרו כל חד וחד ליומא אלי
דאוריתא בהאי סעודתא. אמר רבי ייסא סעודת ערבי ליליי ועבד סעודא לקב"ה.
ולא עוד אלא דהאי לקב"ה סעודתא דקב"ה אתסכי מינה ועל דא כתיב זה השלחן אשר
לפני ה' דהא אלין לאוריתא יסחרון להאי אתר.

פרשה רבי חייא ואמר ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך וגו'. וכי עד
לא אכיל בר נש לשבעה ויתמלי כרסיה לא יברך ליה לקב"ה. אי הכי

כמאי נוקים דאכלת ושבעת וברכת. אלא לפילו לא ויכול בר מן אלא כזית
ורעותיה ליהו עליה ושוי ליה להדיא מיכלא עקרא דמיכליה שבעה לך לכתי פותח
לית ידיך ומשביע לכל חי רצון. לכל חי אכילה לא כתיב אלא רצון. הדור רעוא דשוי
על הדור מיכלא שבעה לך ואפילו לית קמי דבר מן אלא הדור ועיר בכוזית ולא
יתיר הך רעותא דשבעה שוי עליה. וכגין כך ומשביע לכל חי רצון רצון כתיב
ולא אכילה ועל וברכת ולאתחזי בר מן לברכ׳ ליה לקב״ה בגין למיהב חדוה לעילה
פתח רבי חזקיה בשמי קרא לאבתריה ואמר ואכלת ושבעת מכאן לשכור
שרי ליה לברכה ברכתא למזונא מה לית הכי בעלותא. בעלותא
לאו הכי דהך עלותא מעלין בלא אכילה ליהי. מאי טעמא בגין דעלותא סלקא
לעילה לעילה אתר לית ביה לא אכילה ולא שתיה. ועל תמיכין עלמא לאתי לית
ביה אכילה ושתיה וכו׳ אלא כל שאר דרגין לאתתא לית. בברכת מזונא דאתכא גווני
לאחרא ומעלין ברכתא דהיה דאתכא כשבעה בגין דברכת מזונא בשאר דאית
ביה אכילה ושתיה ומכיף כפיק מזונא לעתא. ועל תצטריך לאחזאה קמיה שבעה
וחדוה. ובגין כך שמי ליהו שאר דאית ביה אכילה ושתיה ומכיף כפיק מזונא לעתא
ותצטריך לאחזאה קמיה שבעה וחדוה. כאתר דעלותא לאו הכי סלקא
יתיר לעילה לעילה ועל דא שכור לא יבלי עלותא. בברכת מזונא שכור שרי ליה
לברכה ברכת מזונא משמע מהאי קרא דכתיב ואכלת ושבעת וברכת. ואכלת
זו אכילה. ושבעת זו שתיה. דהך שבעה בחמרא ליהו רוי. חמרא שבעה ודאי
ודא ליהו שכור דכתיב וברכת את ד׳ אלקיך דמשמע דברכת מזונא תצטריך תדיר
ושבעה. על הארץ הטובה מאי טובה שבעה כלל ושבעה לחם וכתיב טובים
בגין כך תצטריך חדוה ושבעה. פתח רבי יוסי ואמר.

ועשית סלקן עני שטים וגו׳ סלקן לך ליהו קיימא לנו במשכנא.
מ״ט בגין דמכיף כפיק מזונא לכל עלמ׳. וסלקן לך לא תצטריך
למהוי ברוקניא לפילו רגעא חדא אלא למהוי עליה מזונא. דהך ברכתא לא
תשתבח על אתר ריקניא. וכגין כך תצטריך למהוי עליה כמאן תדיר להוי תדיר
ברכתא עלאה משתכחא ביה ומגו הדור סלקן נפקי ברכאן ומזוני לכל שאר פתורי
דעלמא דלתתכרכאן בניהם. סלקן דכל בר מן תצטריך למהוי תדיר קמיה
כשבעתא דקא מכרך ליה לקב״ה בגין דתזרי עליה ברכת מלעילא ולא יתחזי בריקניא
דהך ברכאן לעילא לא שריין באתר ריקניא דכתיב הגידי לי מה יש לבי בביתי והך
ריקנותא חכריות. סלקן לא תתמר עליה מלי דאוריתא עליה כתיב כי כל סלחנות
מלאו קיץ נואם כלי מקום. ואסיר לברכה על הדור סלקן. מ״ט בגין דאית סלקן
ואית סלקן. סלקן ליהו דקא מסדרא קמיה דקב״ה לעילא וליהו קיימא תדיר למסדרא
ביה פתגמי אוריתא ולאכללא ביה אתוון דמלי דאוריתא וליהו לקיט לון בשבעה וכלהו
כלהו בגויה ובהו תשתלים ואית ליה חדוה. ועל סלקן לא כתיב מה הסלקן תשכר
לפני ד׳. לפני ד׳ ולא מלפני ד׳. סלקן לאחרא לית לא אית ביה חולקא באוריתא
ולית ליה חולקא בקדושה דלעילא והדור סלקן לקרי קיץ נואם ולא ליהו כלי

מקום

מקום ללית ליה חולקא בטבריא דקדושה כלום. כגון כך שלחן ללא לחתר עליה
מלי לחוריתא ליה ושלחן דקיק נוסף. ליה ושלחן דטעון לחרש. ליה בהסוה שלחן הסוה
חולקא כרוך לגלגל עגלה. שלחן דמלי לוריתא לתתרו עליה קלה כטיל הסוה
שלחן ושוי ליה לחולקיה. ולא שוי שלא סורית רב ממכא כטיל כל ליכון מלין ושוי
דיקנא דהסוה שלחן קמי קדשא כריך סוף וכל ליכון מלין לחוריתא לתתרו עליה
סלקין על הסוה פתורא ולתנטר (פ"א ולתעתד) קמיה מלכא קדישא וה
שלחן דכר כמ קיימ"ל כשלחן לאכול קמיה קב"ה. שלחן דכר כמ תרין
ליה לכר כמ מכל חובוי וכלה ליה מאן דאלין תרין קיימין על פתוריה מלי לחוריתא
וחולקא למסכנין מסוה שלחן. כל סלקין הסוה פתורא מקמיה דכר כמ תרין
מלכא קדישא לסלגיה קא מסדר קמיה מסדר ויהא תדיר פתור"ל בכרכלן עלאין
דמלכא קדישא לסלגיה קא מסדר קמיה מסדר ויהא תדיר פתור"ל בכרכלן עלאין
ומטע ורכו עלאה קב"ה ושרי עלוי. וחד אמר לא ליה שלחן דמלכא קדישא לסלגיה
קא מסדר קמיה לא פתורא די עלאי ותתאי יכרכון ליה מסדר יהא ליה פתורא קמי
שתיק ימין כהאי עגלה וכעגלתא דתני. אלא כל הוו סלקין פתורא מקמיה הוה
לטב קמיה שתיק ימין וכי ליה לעלמא דאתי וכי ליה לחזוכא דהאי עלמא וכי ליה לאתתא
חולקיה דהסוה כר כמ כהאי עגלתא דתני. רבי יעקב אומר כתיב ויהי כל
ידעו מאתמול שלשם וגו' הנם שחול כנביאים. וכי. שחול כתיב ו' מקדמת דנא הוה
דכתיב ברוליתה לאר כתר כו' יי' לאר כותר כו לא כתיב אלא לאר כתר מקדמת
לתרעי כיה לא לתרעיכיה שלא למלכו לכל לנכוסה לא. אלא תרין אין לא לתחסרו
כלל כתר כמ כעגלתא כתר ממטע מסיכא עלאה דוכה לנכוסה ומלכו כאלא ולא
לתיקיה לכר כמ אחרא תרוייהו כאלא. ולא תיתא לאי שחול לה דוכה לנכוסה
ומלכו. לנכוסה וכה דכתיב וידע כל ישראל מדן עד כתר שבע כי נאמן שחול לנכיא
לנכיא ולא למלך. נביא ודאין הוה לאי מלך הוה לא שלאי ישראל מלך. לכל ליהו לא
הוה שחול בנכוסה מסיכא והוה לאין דיכיהון דישראל לכתיב ושפט את ישראל. ועלך
כל הוה שחול בנכוסה תוהו עלים. ולא תיתא לאלי ארח עלים נכוסה שחול וכה
למלכו. אלא תרוייהו לא וכה כהו כאלא. כגון למלכו יהב ליה קב"ה ולולי ליה
עד לא הוה מלכו. וכגון למלכו לתיסב על לתתערותא דרוח קדשא כלתערו
דנכוסה קדם לכן. לכל כל סליק למלכו לא הוה כיה נכוסה לתתערו דרוח בכלתנו
עליה נכוסה לתפרש מכייהו לא הוה כיה נכוסה ולכל מלן יהיה לי לתערות
דרוח קדשא למהוי כגו נכיאי תלמידי דרש כן יהיה לאלין ותתאין וכון
מכיה כ"ש לכל למהוי נכיאי תלמידי דרש כן יהיה לאלין ותתאין וכון
לתתא לנסוה עליה לחם לתפיל. מלן עדיף לל מן לחם לו שלחן. לי תיש לכלל
ועשית שלחן וגו'. שלחן לל היהו לאלין דרש כן יהיה לאלין ותתאין וכון
מכיה כ"ש לכל למהוי נכיאי תלמידי דרש כן יהיה לאלין ותתאין וכון
דרוח קדשא למהוי נכיאי תלמידי דרש כן יהיה לאלין ותתאין וכון
עליה נכוסה לבתי לתפרש מכייהו לא הוה כיה נכוסה ולכל מלן יהיה לי לתערות
לחידן קמוט לתנער עליה דכי לתתוי למלכו. וכעוד דהוה נו לחיכון נכיאי ארח
עליה נכוסה לבתי לתפרש מכייהו לא הוה כיה נכוסה ולכל מלן יהיה לי לתערות
דרוח קדשא למהוי נכיאי תלמידי דרש כן יהיה לאלין ותתאין וכון
מכיה כ"ש לכל למהוי נכיאי תלמידי דרש כן יהיה לאלין ותתאין וכון
לתתא לנסוה עליה לחם לתפיל. מלן עדיף לל מן לחם לו שלחן. לי תיש לכלל

תרומה

שלמן חייבו חל. הם שלמן מתפדרא לנבי הסוא לחם. שלמן לתתא ולחם עליה. שלמן חייבו עקרא כסדורא דילים לקבלא ברכאן לעילא ומזוכא לעלמא. ומרזא להלין שלמן כפיק מזוכא לעלמא כמה דאתייהיב כיה מלעילא והסוא לחם חייבו ואכין ומזוכא לעלמא. לי לא תעשה כרם עבכין לחיכון לכפקי מכיס לא יהון לכון עקרא. מסתכמין. לי לילכא לא יהא חיכא לא תשתכח בעלמא בגין כך שלמן חייבו עקרא. לחזוזא דהא מזוכא עלאה כפיק מנו הסוא שלמן בגין הסוא לחם מזדבק להו לקטי לעם. וכסבי הוו לקטי לחכא לשלמן מיום לעם לחם. שם שלמן דמנו מוכלא ומשתיא יבי ברא מתרבי כמעוי דבר כם. לחם לא מזוכא לקטרגא לקטרגא לון שלמן כפיק מנו שלמן מכרך מזוכא דכסבי לא ישתכח הסו מקטרגא לקטרגא לון. ובגין כך שלמן לאפקא כלכא שלים לקבם. ולא תשתריך לכסבי יתיר מכל עלמא. שלמן לא תשתכח הסו מקטרגא לקטרגא לון. ובגין כך שלמן חייבו עקר ומזוכא דקא כפיק מכיס חייבו הסוא לחם

רצפת חדש לא תצטריך לקיומא כריקניא . סלמן לחקרא ליה סלמן דריקניא ולא
תצטריך למיהב ליה דוכתא כאתר קדישא ועד לחפילו רצפת לא יתיב כלא מזוזה .
ונצטריך דלא יפתיב אתר נריע דהא כרכתא דלעילא לא מפתכתא באתר נריע
דל סלמן דקמיה דקב"ה . סלמן דכר נם לא תצטריך למהוי כריקניא דהא ליה
כרכתא באתר ריקניא . כמי דעל נבי סלמן דקב"ה מיכן תריסר וחא לוקיא' רזא
דנהמי דמיכן רזא דפנים ועל דא לקרי להם פנים מזוזה וספוקא דעלמא
מחיכן פנים סלמן קאתייא . וכנין כך להם דא ליהו פנימאה דכלא ליהו כרזא
עלאה כדקא יאות . להם הפנים מיכלא דמיכן פנים מזוזה וספוקא דכפיק לעלמא
מכויהו לתי ומרוח של הסדר פתורא כנין דסלמן דא מקבלא מזוזה וספוקא מחיכן
פנים דלעילא ואיהי לפיקת מזוזין וספיקין מחיכן פנימאין ומזוזה לפיקת ליהו
דהוה להם כדקאמרן . חוס הוס מתקרב וחוס הוס מתעדי מתמן וחא לוקמוס
דכתי' כוס סלקתו . וכנין סלמן דא ליה לכר נם לנטר רזין דסלמן דמיכן כל ליהו כלא
גוזכין כדקאמרן . רבי אלעזר פתח ואמר ככל אתר יהיו כנדיך לכנים וסמן
על רחמך לל יחסר . היו קרא לוקמוס ואתמר . לכל תא חזי קב"ה ברא ליה לכר
נם ברזא דחכמתא ועבד ליה כוותא סני וכפא כלכפוי כעמתא דהוו למכדע
ולאסתכלא ברזין דחכמתא למכדע כיקרא דמאריה כמה דאת אמר כל הנקר' בשמי
ולכבודי ברחתיו ויצרתיו אף עשיתיו . ולכבודי ברחתיו דיוקא ורזא דא ולכבודי
ברחתיו לוליפא דהא ככוד דלתת' רזא דסורסוי קדישא דא אתתקן לעילא אלא
מנו תקוכא דכמי עלמא כל ליהו כמי נפא זכאין וחסידין וידעי לתקכא תקוכי סלה
ולכבודי ברחתיו . כנין סהוא ככודי לתקכא ליה כעמודין תקיפין ולקבלא ליה
כתקיפא וקמומא לאתתא כנין דהוי ככודי יסתלק כיקרא דכדיוקא די כארעא
כנין כך ברחתיו כנוזכא דככוד עלאה דתקוכין אלין ביה . ברישא לסטר שמאלא
ועל דא הוליל ואדם ליהו כארעא ואית ליה לתקכא סהוא ככודי עבוד כי תקוכין
דככוד עלאה דאית ביה חוף סכי ברישא ועל דא ברחתיו . כסהוא ככוד עלאה אית
ביה ויצרתיו ועל דא יצרתיו . תקוכא דא יסכית ביה כאדם למהוי ליהו כארעא
כנוזכא דסהוא ככוד עלאה . כהיהו ככוד עלאה אות ביה עשיתיו ועל דא חוף הכי
כתיב נם כתיב עשיתיו למהוי ליהו כנוזכא דסהוא ככוד עלאה דמתקן וכריך לככוד
תתאה . מכלן דסהוא ככוד עלאה אית ביה תלת אלין דכתיב ביה יצר חור וכורא
חצך שופט סלום . ויצר חור חל יצרתיו . וכורא חצך חל ברישא . שופט סלום חל
עשיתיו . ודא ליהו ככוד עלאה דקא מתקן וכריך וספיק כלל נרסיו לככוד תתאה .
כנוזכא דא ברא אדם כארעא לליהו כנוזכא דסהוא ככוד עלאה לתקכא להוי
ככוד ולאכללא מכל סטרין ככוד עלאה דאית ביה תלת אלין אדם לתתא אית ביה
תלת אלין ולאתכללא סהוא ככוד מעילא ומתתא למהוי שלים ככל סטרין . זכאה
ליהו כר כם דזכי כעובדוי למהוי כנוזכא דא ועל דא כתיב ככל עת יהיו כנדיך
נלכוס ושמן על רחמך לל יחסר . מה לככוד עלאה סהוא מפתח רכות קדוש לא
אתתמע מכיס ברזא דעלמא דאתי . חוף סכי לכר נם דעובדוי מתלכן תדיר סהוא

משם רבות קדמץ לג יתמכו ממיס תדיר · כמאי זכי כר כם לאתעדכא בסטוא
עדוכא עלאה כגלגלתן דוליס כמה דאיתמו מעדן על פתוריס כפרשתן דמסכתי דכתיב
ונפש כמכס תפציע מה כתיב כתריס לא תתעצב על ו׳ נ׳ דלוק הכי קב״ה רוי ליס
בכל ליומן פדוכין דמשם רבות קדמץ עלאה דכגיד ואתמסך תדיר לסטוא כבוד
עלאה · רבי יוסי ורבי חייא הוו אזלי בארחא והוס חד טייעא טעין מכתרייהו
אמר רבי יוסי לרבי חייא חית לן לאתעסקא בלגזתדלא כמאי דאוריתא דהא
קדמץ כריך הוא אזיל קמן ועל דא עדן הוא למעבד ליס תקוכא בסדן בסאי
מרחא · פתח רבי חייא ואמר את לעשות לו׳ הפרו תורתך · סאי
קרא לאתמר ולוקמוס מכרייהו · מכל את לעשות לו׳ · בכל זמכא דאוריתא מתקיימא
בעלמא וכבי כשא מסתדלן כה כך יכול קב״ה חדי כעובדי ידוי וחדי בעלמין כלהו
ושמיא וארעא קיימי בקיומייהו ולא עוד אלא קב״ה כהוא כל פמליא דילוה ואמ׳ לון חזו
עמא קדוסא דלוית לי כארעא דאוריתי מתעטרא בגביהון · חזו עובדי ידי דאתנון
לחברא מרגלא דכתיב ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר · ולוכון כל חכמין דעלמא מיד פתחי
ואמרי ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ · ובשעתא דישראל מתכטלי מאוריתא בכוכול
תשא מילוס ובדין את לעשות לו׳ · לוכון בבי עלמא גדיקיא דלא אתאחרן לוון
לחברא מרגלין ולמעבד שובדין דכתרייהו בגין דקב״ה יתתקף בהו בגדיקיא ומתריין
ולוכלסין דילוס מ״ט בגין דספרו תורתך ולא מסתדלי בס בבי עלמא כדקא יאות ·
סהו טייעא דהוס טעין מכתרייהו אמר לון כמטו מבייכו משתא חדא בעיבא למכדש ·
אמר רבי יוסי ודאי ארעא מתתקפא קמן מאילו מלתך · אמר ליה קרא אוכתיב כי
לעשות לו נעשה הוס למוכח הכי · מאי את · ותו לעזות לו׳ לפבי ו׳ לסטריך מאי
לעשות לו׳ · אמר ר׳ יוסי בשלמא נוונין לארעא מתתקפא קמן · אך דסויכן תרין ושמיא
הא לכן תלתא ומכיכתא מתכלילא כסדן · ואך דמשיכנא דלא סוית אלא כלולכא
יבשתא ואבא דעבכא כוותא · ואך דיליות שלשא ודוליל ושרית מלא לומא · פתח
ואמר את לעשות לו׳ הפרו תורתך · את לעשות לו׳ ליית את ואית את · את לאתכא
ואת לסכא · את ליכו לעילא דסהוא את רזא דמסיכותא ליכו ודא אקרי את רבון
ואלי ליכו דאתקייב כר כם למרחש לו׳ תדיר כלא ואתבת לת ו׳ אלדיך ועד את
לאתכא דא ליכו את דאתקייב כר כם לאתכא · ואית את לאחרא דליכו רזא דאלדיס
לאחרים ואתקייב כר כם למעבד ליס ולא יתמך לכיס אכתריס ועד את לסכא · ובגין
כך כתיב דכר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל את אל הקדש · והכא בזמכא דישראל
מסתדלי באוריתא הוא את מסיכותא מתתקפא בתקוכא ומתקשטא בלגזתדלא כאוריתא
כדקא יאות · ובזמכא דישראל מתכטלי מאוריתא בכיכול הוא את לאו ליכו
בתקוכא ולא מתקשטא כאלגזתדלא ולא כתורא הוא לעשות לו׳ · מאי לעשות כלא
אחר כרת אלהים לעשות · מאי לעשות דאסתרו נופי דעולי דאתקדם ומחו ולא
אתעבידו ואסתרו לעשו׳ רוחין כלא נופי לוק הכא את לעשות מ אתאחר כלא תקוכא
וכלא אלגזתדלא · מ״ט משום דספרו תורתך בגין דאתכטלו ישראל לאתתא מפתגמי אוריית׳
בגין דהוא את קיימא לו מלקא לו כאתתא בגיכיהון דישראל · תא ר׳ יוסי ורבי

חייא ובסקוהו כריסיום . אמר רבי יוסי ודאי לית הכא כדאי למייעל לכתרין זכאין
אלא חד דזכיין למסמע לה זכאה דרא דשמעון מאדי ענויים דאפילו כיכי טורי
חכמתא למתכחת תמן . כתיב רבי יוסי ורבי חייא ואזלו תלתסון כחדא . פתח
סבוך טייעא ואמר ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברוב חסדך ענני באמת ישעך .
תניין לומתי לקרי עת רצון כשעתא דכנור קם מצלין ומפיר חיין והכי חיין ודאי .
דאף כדין נכורא מסדרי ומתקני תקונא דאדאי עת וכדין חיין עת רצון ואנטריך
למכתב מצלתא דכתיב אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך דאף כדין אנטריך
למכתב מצלתא . ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברב חסדך . ואני דוד מלכא אתר
דלקרי נאולם . תפלתי דא תפלה והכא חיין סמיכת לגאולם דחיין אד . כד
חיין סמך נאולם לתפלה כדין חיין עת רצון . עת רצון לוקי כללא חיין כחד .
עת חד רצון חד אתכלילו דא בדא והוו חד . ודוד מלכא כשעא ליחדא כאדי קרא
ויחודא חדא . ואי תימא לאתמכי אדי קרא בכלותא דמכתם דכתיב ויהי חיין
למהוי כתיב בסהדא נלותא דמכתם ולא בכלותא דחול דודאי לאו כלותא דמכתם
דכתיב כחול . כגין דאף כחול כשעת דמכתם תליא דיכא כעלמא ולאו חיין עת רצון
אלא כתיב דכל רנזא אתעדי וכלא אתכליל כחדא ואע"ג דדיכ אתער אתכסיותא
חיין ואע"ג אנטריך קרא דיחודא ליחדא כל דרגין דכד הוי יחודא דיכא אתחבר
ואתכליל כרחמי ואתכסס כלא וכדין עת רצון כתיב . עת רצון כליל כלא כחדא ודיכ
אתכסס כסהדא זכאה והוי חדוה בכלא . אבל אסתלק מעלמא כסהדא כשעת דכלות
דמכתם דכתיב כשעתא דעת רצון אמתכא . וכהדיא כשעתא דשוש הוה לשולא ונער
לתתא . ואע"ג כשעלו תרעין כתיב כשעתא דמכתם ולשולא . אלא תרעין כשעלו תרעין
דכי אדרשא כגין לאדכרא לאבא רשיא מהימנא דאוריתא לאתכללא בגויהו . כאסו
זכאה כי אדרשא דאבא לאתכטיל כ"ם לאחרנין . אלא אמי תרעין דכי אדרשא דאבא
דכשעלו דלא כשעלו לאחרנין כלהו . אוריתא דאבא עליה כסהדא זכאה אלא
לא עליה . כגין כך כל תרעי דכי אדרשי כשעלו ואנטריכו כלא לנדקא ליה לקדשא
כאדא אכתא ובייתו נדקתך כהררי אל . תלתא ליכון לאסתלקו מעלמא כהאי זכאה
וכלהו כלילן כאבא . חד אבא כביר מהימנא עלאה וחד יוסף נדיקא וחד דוד מלכא .
כד תלת נדוקי דיכי הכא חד חיין דיוסף זכאה קדיש לכל סכי ודא חיין נדקתך
כהררי אל אבפטיך תהום רבה וגו' דא יוסף לחיין כלאודוי כהררי ג ככלהו טורין
עלאין . וחד אבא כביר מהימנא ודא חיין דכתיב ונדקתך אלהים עד מרום גאר
עבית נדלות כגין דחיין כטיל לכל סטרין ימיכא ושמאלא . וחד חיין דוד מלכא
ודא חיין דכתי נדקתך נדק לעולם ותורתך אמת דא דוד מלכ' כדין אתכפיס כלא
כהאי זכאה דכתיב ותורם סבכתך ותורם סבעל פם וע"ד כהאי זכאה כשעלו תרעי דאוריתא
וכשעלו תרעי דכל עלמא כהאי זכאה . כשעתא דמית יוסף נדיקא וכאו מקורין
ומכושין וכלהו סבטין כפלו כנלותא . פתחו עלאי ואמרו נדקתך כהררי אל מצפט ד
תהום רבה וגו' . כשעתא דמית אבא דמית כטיפרא ואתעלת תורם סבכת
כסוראה דאספקלריא דכאה . כשעתא דמית דוד מלכא כניצת סיפרא כסוראה

ואוריתא דכתיב כנוסת כמו כהורתא · ומההוא זמנא לסגויו מחלוקת על משה
ואחימוי במחלוקת וכלהו תקיפי לבא בערבוביא ועד חדוש דאוריתא לאו היהו
בההוא זמנא בכל דרין דעלמא · ומה היכון חומרי דתעניות דנזרו רבנן כד מית
פלוני נזרו תעניות · כד הוא כך נזרו כך הוא כניסו ויתיר דחדוש דתורה דכתיב
ותורה דכתב בההוא זמנא עלאכו דאנטריך למנעל תרעי דאוריתא בההוא זמנא
ובגין כך אמריכן הני נדוקי דיבא כמה דאתמ׳ חדו ר׳ יוסי ור׳ חייא ובסקוהו כרעיהם
כמלקדמין אמרו זכאה מולקנא בהאי ארחא · תו פתח ואמר החכמה תעז
לחכם מעשרה שליטים אשר היו בעיר · החכמה תעז לחכם דא משה כד סליק
לטורא דסיני לקבלה אוריתא אזדמנו כל היכון רקיעין וכל היכון מסדרין עלאין
אמרו קמיה מארי דעלמא ומה כל טוכא וכל חדוש דילן לאו היהו אלא באוריתא
והא בעי לכתבא לה בארעא · ואתכניסו על משה למוקדים בכורא אתתקף משה
וכו׳ כמה דאוקמוה חבריא דקאמ אמר ליה למשה וכו׳ · החכמה תעז לחכם
כל מאן דאתעסק באוריתא ואסתדל בה אתתקף בה באוריתא בשעתא דאנטריך
למהוי ליה תקיפא ואילא לאגבא עליה בשעתא דאנטריך · וההוא תקיפא ואילא מאן
אתר אתתקף · הדר ואמר מעשרה שליטים · היכון עשר אמירן דכתיבין בה
באוריתא דהיכון שליטין עלאין דכר בה אתתקף בה היהי בעלמא ובעלמא דאתי
כל רזין דעלמא וכל פקודין וכל הכמתא דעילא ותתא כלא היהו באוריתא ·
זכאה מולקיה מאן דאסתדל באוריתא למהוי מתתקף בתקפא לעלמא דאתי ·
עשרה שליטין עשר זיכי חכמתא היכון בה באוריתא בעשר מאמרן גליפן ואתכלילו
בשמא חד דעשרין ותרין שמהן אתוון גליפן רזין דעלמא דאתי היכון זיהרין דלא
שלטא עינא למחמי ואפילו בסכלתנו למכדע ולאסתכלא בההוא עדוכא וכסופא
דקב״ה לחפיין לן לנדיקיא לעלמא דאתי כד״א עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה
למחכה לו · פתורא דבר נש זכי ליה למיכל על פתורא אחרא בעדוכא עלמא
דההוא כד״א כי על כלחן המלך תמיד הוא מוכל ודוד מלכא הוא אמר תערך
לפני שלחן נגד צררי אתסדרותא דפתורא בההוא עלמא הוי דבא כדין היהי
עדוכא וכסופא דבשמתא אתתכי בהו לעלמא דאתי · וכי פתורא אית לן לבשמתין
בההוא עלמא · אין · דהא מזונא ואפוקא דעדוכא מכלי בההוא עלמא כנוכא
דמלכי עלאי מכלי · וכי מלכי עלאי מכלי · אין · כנוכא דלהון מכלי ישראל
כמדכר׳ וההוא מזונ׳ רזא היהו דטלא דכניד ואתמשך מרזא דעלמ׳ דאתי ואיכא
מזונא דכהירו מאה רבוא קדמאי ובשמתהון דנדיקיא אתזנו מתמן בנהא דעדן
ואתהנון תמן דהא אתמן בשמתהון דנדיקיא מתלבשן בנהא דעדן דלתתא כגונ׳
דהאי עלמ׳ · ובשעתי וכומני מתבשמן ומלקין למחמי ביקר׳ דמאריהון ולאתעדכא
בעדוכא עלאה כדקא יאות דכתי׳ והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל
בשר להשתחות לפני אמר יי׳ · וכי כל בשר ייתי · לאו הכי הוא אלא למכתב אלא
כל רוח או בשמה · מהו כל בשר · אלא קב״ה עבד ליה לכר בם בהאי עלמא כנוכא
דיקרא דכבוד עלאה לעילא · וההוא כבוד עלאה היהו רוח לרוח ובשמתא לבשמתא

עד דמטי לחד לתתא דלקרי נוף וכסאי עייל חד רוח דמקורח דמיים דלקרי
כל נדח ליהוי כל טוכח וכל מזוכח וכל ספוקח דסהוח נוף . ורזא דח ויתרון חרץ
בכל היח הלי כל ליהוי כל וליהוי רוח לסהוח נוף . כנוונח דח כר כם כסאי עלמח
ליהוי נוף ורוח דסלטח כיה כנוונח דסהוח רוח דסלטח עלנופח דלקרי כל וסאי
לקרי כל כפר ועל דח כתיב וכח כל כפר להסתקות לבני לחמר יי׳ על הסוח עדוכח
כיעב עין לח רחתה חלהים זולתך ועשה למחכה לו . חדו חכריית כחרחה . כר מטו
לנו טורח חד לחמר רבי חייח להיות טויעח מה שמך לחמר ליה חכן לחמר ליה קכ״ם
וחכוך ויסמע לקולך כי אתח דתנטריך ליה . לחד ליה ר׳יוסי ודאי הא כתו שמשח
והכח כתר טורח דח לית כפר חד על שמך דלקרי כפר חכן נכית תמן כנין יקרא
דשמך . כר מטו להתם עלנו לבית תופפיזייהו וסדרו קמייהו פתורה כבמה זוכין
למוכל . לחמר ר׳חייח ודאי פתורה דח כנוונח דעלמח דאתי ולית לן למלקח הא
פתורה ולאטטרה ליה כמלין דתורייתה . פתח רבי יוסי ולחמר ולכלת ושבעת
וברכת לת יי׳ חלהיך על הארץ הטובה חשר נתן לך . לי כתרעה דישראל
מברכיכן לכר מתרעה מכלן דסה כנוונח דח לה לנטריך . חלה קכ״ם כל כרח
עלמח פליג לרעיא יחוכח ליהוי לסטר חד וחרכח ליהוי לסטר לחרח . פליג
יחוכח ולסכר עלמח סחרכיס דנקודים חדה ומלן ליהוי דח לרעיא קדישה .
לרעיא קדושה לחנטיתה דעלמח . וכלחנטיתה דלרעיא קדישה ליהוי ירושלם .
לחנטיתה דירושלם ליהוי כית קדש הקדשים וכל טיכו וכל מזוכח דכל יחוכח תמן
נחית מלשלח . ולית לך לתר ככל יחוכח דלה לתזן מתמן . פליג חרכה . ולה
לחתכח מרכה תקיפה ככל עלמח כר סהוח מדכר דתכרו חיליה ותקפיה ישראל
לחרכעיס סכה כמה דלת לחמר המוליכך כמדבר הגדל והנורא . כסהוח מדכרא
סלטה סטרה לחרח וכעל כרחיה חזלו ישראל עליה ותכרו חיליה לרכעין סכין .
לחי ישראל ושתכחו זכחין כליכון לרכעין סכין הוה מתעכרא סהוח סטרה לחרח
מעלמח . ומדקא לרגיזו ליה לקכ״ם כל ליכון זמכין לתתקף סהוח סטרה לחרח
וכפלו כלהו תמן תקות רשויתיה . ולחי תימח ולה משה דסליק על כל כני עלמח כיך
כפל תמן . לחו הכי דסה משה מהימנה לה הוה כרשותיה חלחקכ״ה העכרים . מחי
המכרים פלונתה דלתפלנו עליה סליטין עלחין דלמילה ולה לתתסר כידה דמשה
וסטר לחרח ולשתלר הכי עד דלתה משה עכידה מהימנה וסליט עליה ולתקכר
תמן ולה לתעסק כיה כקכורתיה כר קכ״ם כלחודוי סלק ויקכר לתו כני .
ויקכר לתו מתן . סהוח דכתיב כיה כלרח סתים ולל משה לחמר ולה כתיב מתן
ליהוי . ויקרא לל משה ולה כתיב מתן ליהוי . לוקי הכה ויקכר לתו ולה כתיב מתן
ליהוי . חלה ודאי הלי לתר ודועה ליהוי לבני חברייה ושל דח כסהוח טורח לה
סליט עליה כר משה כלחודוי דליהוי תמן . וכנין למכדע לכל דרין לחרכין דעלמח
דליכון מתי מדכר יקומון סהוח רעיא דלהון לשרי ליה כנוייהו למהוי כלהו
כלתערוחה דקיומח לעלמח דלתי . ולחי תימח לי הכי דסהוח מדכרא ליהוי תקפה
דסטרה לחרח היך פקיד קכ״ם על סהוח סעיר לעזרה ליה לטורח לחרח . סוף נון

לעזרה

לשדרן ליה להאי טורא דחזלי ישראל כמדברא כיס · אלא כיון דהאי חזלו כיס ושדרן
ארבעין סאין הא לאתבר תקפיה · ותקפיה לתתקף כיתתר דלא עבר כיס גבר תמן
לעלמין · וכספוא טורא הא סוס דיוריקון דישראל תמן ארבעין סאין · אבל כהאי
טעיר דסוף לתר ליסו טברא תקיפא עלאה ותחות עמקא דהאוא טברא דבר כם
לא עייל תמן ליהו סלים ויתיר למיכל טרפיס כגון דיתעבר מעלייהו דישראל ולא
יתכא כהו מקטרגא עלייהו כיסוכא · סולטנותיה דרזא דמהימנותא גו לחנעיתא
דבקודם דכל עלמא ארעא קדישא כבי קדם קדשים ולא על גב דהאוא לאו ליהו
בקיומא כוכותיה כל עלמא לתזן ומזונא ופרוקא לכלא כלל לתר דיסוכא · וכגין
כך לא על גב דישראל לבר מארעא קדישא על כל חילא וזכותא דארעא לתתכא
מזונא ופרוקא לכל עלמא · ועל דא כתיב וברכת את ה׳ אלהיך על הארץ הטובה
אשר נתן לך · על הארץ הטובה ודאי דהא כגיכא מזונא ופרוקא לזתכא כעלמא
מאן דאתעדן על פתוריה ומתעבב כהיכון חיות ליה לאדכרה ולהדנא על
קדושא דארעא קדישא ועל היכלא דמלכא דקא אתחריב · וכגין הכוא עציבו
דליהו קא מתעבב על פתוריה כהכוא קדוש ומשתיל דתמן קלא חפיב עליה
כחילו כהא כותיה וכהא כל היכון חרבי דכי מקדשא זכאה חולקיה · כום של
ברכה לא הוי אלא כתלתא · כגין דהא מרזא דתלת לכהן קא מתברכא ועל דא לא
אטעריך כום אלא כתלתא · כום של ברכה אטעריך למיסב ליה בימיכא וכאמצעא
ולקבלא ליה כגין תרוויהו כגין דלתיסיב כין ימיכא ושמאלא · ולכתר ישתבין
בימיכא דהא מתמן אתברכא · עשרה לכרים כתיבו כהום של ברכה וכלהו הוו
כדקא יאות כגין דתקוני הכום של ברכה עשרה היכון והא תוקמוה מכרים · כום
של ברכה אטעריך לאסגאה כיס הכיכא כגין דכתיב עיכי ה׳ אלהיך כה ולא אטעריך
לאתבוי משיכא אלא לאסגאה כיס · כום של ברכה אתכיך בסיהו ברכתא
דקא מברך בר נש עליה לקבל כגין כך ליהו רזא דמסוסיותא · ואטעריך לכטרא
ליה כטעירו עלאה כמאן דליהו מזיכותא דמלכא דהא כגיכיס אתברך פתוריה
כשעתא דברכת מזונא דהאוא כר כם מברך פתוריה אטעריך אלא והא בריקניא
דהא ליה ברכתא מסתכא על פתוריה ריקניא כמה דאוקמו דכתיב הגידו לי מה יש
לכי בכיתך וגו׳ · ואל דא פתוריה לא אטעריך למתחזא בריקניא דהא ברכאן עלאין
לא שריין אלא כאתר סלים ורזא דא ובלב כל חכם לב נתתי חכמה וכתיב יסך חכמת
לחכיתין · ועל רזא דכא אלמן דלא׳ הפכיס דכתי׳ וכתת על האלמן לחם פכי׳ לפכי תמיד:

רעיא מהימנא

תנאין ואמרין אתכנו כלכו דהא קא מטו שעתא לתקכא כיס מלכי מלכי
המלכים הקב״ה ומלכותו כמשכא מכרתא פתיר׳ מדכתיב כיור וכנו ארון
וכפרת וכרובים וכלא כמשקל וכגין דא מכי ליה לישראל וה יתכו · קם תכא תדא
ואמר ודאי כוונא קדישא הכי הוא ולך מכי למעבד כלהו הסד ועשית מנורת׳ ועש׳
אלין · והכי כתיב וראה ועשה ומכלא לא אתקבי לך למעבד אלא תלת אלין דרזיון
בתתון דאתך ממרם אקליס אחדא · ואחי אתקבי לך · אל אכא אכא לתתון אפיקין

קופיח דל דלתקצ֗ימן מקצה תיעצה המנור׳ ודלי מלכח דקלה לויסי מכוכת׳ דלויסי
מלכח למחצח לכעלה לויסי מכרתח דולים דלתמר כיה מבע כיוס הללתיך דלויכון
גבולה והגבורה והתפארת והנצח והסוד ומלכות׳ מבע כלילן מבבע דרגין חלין
מלמה קני מנורה מנדה המחד גופה ותרין דרועי דמלכח לויסי נר מנוח להסדרה
כיהן ומלמה קני ממרה מנדה מבבע תיכון תרין שוקין וכרית ולויסי נר מערבית
להסדרה כהן מכרתח דמלכח לתקריחת ולויסי נר להסדרה כיה נר מנוח דלתמר
כיה מנות יי׳ כרה מחירת עיכים ׳ ומלן ריעה דמכרת׳ כוכה ה׳ עלה׳ דלות לה תלת
קכין בדיוקה׳ דל ווי תלת ויין דלויכון תלת לכהן ה׳ תכויכח נ׳ קכים תכיימין בדיוקה׳
דל ווי דלויכון כנה הוד יסוד מכרתח דלמנעיתח כן יל על שמיה לקרי ביכה לויסי
כלול נ׳ קכין לתתח בחוסכן נ׳ כו׳ קכין דולים ׳ לעת חיל עטרת כעלה תנח דספר
תורה כנורת ז׳ מסטרח דעלמח דלתי נלו לויסי מלה לנביה ולו מסמעה לנביה
חלה עטרה על ריסיה כוכי לויסי מלכח תחותיה סמוכה דולים ככל ספירה דולים
ככל עבר דולים ככל מדה דולי וכגון דל נ׳ דל לומכין לויסי תחותיהי לומכין על ריסי׳
לומכין כלמנעית׳ ׳ על ריסיה ולוד לכן מלסו סכוסיה היתה לרלם פכה ודל לסעלי
כר תמיד דלויסי נ׳ על לוד מסטרח דמכרתח ׳ בלמנעיתח מחנית מסקל דכתיב זה
ותכו כנוכח דל דויד ׳ כסופה כמבכח בנוכח דל דודי ׳ חמם לחמת לרך מסטרח
דה׳ עלמה ׳ וה׳ לחמ רחב מסטרח דה׳ תתלה ׳ ולחם נ׳ ׳ וחני הלחם נ׳ ׳ וכלה לתרמיו
כלת נ׳ ׳ ודל לויסי רזה לכי רלסון ולכי לחרון ומכלעדי לין לולדים דלתרמיו כהלי
סמם יוד הי ואו הי ׳ וכל סם דסליט על נ׳ מוקה לויסי מסטרח דסמלה ח״ב דמסטר׳
דלת נ׳ לויסי כריעה ׳ כתר דכתרין סלין לויסי כסופה כנוכח דל סי הי לתתן לרוב
ונוקבה לויסי חלה נ׳ על נ׳ תנח תחות ס׳ סמום כם תחות נ׳ ובגין דלה עבידה קנון
ופרוד ביחודה דלעילה דכלה יחוד׳ דל כתקצה לי למעבד נקבה דידעכל מתבתין
לומר כתר דדל לטוב לתכוון דלה למעב׳ קנון ופרוד תיעצה המלה׳ תיעצה מעצמה
כנוכח דספיכתה תעצה מעצמו דקבה כלה פרודה ׳ מאר מלמין דבהון שכיכתה
סמום ויעב בגלגל ׳ וככל לתר דספיכתה תתלה לויסי עטרה עיולדל כל כמילת מן
ביכה דלויסי עלמה דלתי ודלי ליה ידיעה לכר כם בקבה ולה בכל מדות דולים עד
דיעול כסלי תרע דלתמ׳ ביה זה סלעד ליי׳ כלות׳ ל דלויסי כלילה מכל ספירה ומכל
לתוון דסמלן מפורסים וכסתרים ׳ לויסי בקודש לכל לה ולה סמוכה תחות כעלה
ולויסי עטרה על ריסיה מסטרח דטעמי כגון סגול בקודה תחות ירכי מלכה ׳ וסלרן
סדום רגלי ולויסי בלמנעיתח עמים מחנית מסקל כשורק ולויסי עטרה על ריסיה
מסטרח דסגולתה ׳ זרקא ׳ מקף ׳ סופר סולך ׳ סגולתה ׳ בסמוכ לויסי כתר על
ריסה דמלכה כתר ותכו לך יי׳ לכלדיהו לויסי ידיעת סטרי דלתמר כיה כמוכלה ממך
לל תחקור דכה לבתמודע דלויסי רלסון לעילה כתבי דסויסי סגולת׳ ולויסי לחרון
כה׳ כסגול ומכלעדיו לין לכלדיהו כשורק וכלה כיה לסתמודע לתת׳ ׳ מלן דלתדבק
כה נתתה לויסי מסלק׳ לוי לעילה ומלן דכתי לסתלקה עלה לדבקה לעילה מיכה
לויסי מעפילתו לתתה מיכה ולית ליה מולקה כה וכגון דיעקב כה לבתמודע מולוסי

לים

טוכס הקלס מנרפס למעלס כתר דלהבת כרוס על כל למעלת למרך וקוס על ידך
ולה תזוז מכוס לעלמין ולה תסה כדיוקמ"כלה . ולהבת כגלותה נכוז ככבי כשמ .
ולהב מעלמה דה שליחה דקדמה כריך סוף למימר מלין ללין קדמך ולהב מנוס
מכוס דלה למזז מיכך ככל עת ונעת דלת כשי להב וכל תכלין ולחורלי דמתיכתלן
קוס לפלוס פקודין דמרך . פתח ולמר ועשו לרון עבי שטוס . סלת עמודה
דלמנעיתה לרון שכוכתה מכוה ומחון תנפכו לקלס כשכוכתים מלכר ומלגו דילה
וכלה חד . מה דלהו דכי כלרון דהלי עלמה . דלוריתה מלגו מן לחד ולרון מן
לחרה דה ככתיבת דיו ודה עץ מנופה זכה דודלי לוריתה תכוכה מכלה . סלה
לה יערככה זכה וזכוכית . ומסטרה לחרה לפילו כהלי עלמה לחזי דכלה חד
דיו ועץ דדיו מתפוחים דלתעבידו כעץ לימון וכל מלין דשוו מן עץ לימון ועוד דיו
תוכס מלכר וחוור מלגו . הכי לימון מלרי לבדם וחכמים תוכמים כהלי עלמה דליהם
לכרוספירין כשהוא עלמה דליהו לגו וכגון לה דיו ליכתב דיו לעכב להיות כרבו
דיו יוד ודו חכמה ותבונה ודעת דכתב כר כם כידו כדיו : עכ" פתח
רבי יוסי ולמר כלימון רזין עלאין דמסכנה כתיב .

וראה ועזה כתכניתם וכתיב והקמת לת המשכן כמשפטו לולופכה
דלמר ליה קלס למשה כל תקונין וכל דיוקין דמשכנה כל חד
וחד כדקא חזי ליה ולמח ליה למטטרון דקא משמש לכסא רבה לגו . ולי תימה
והה לה לתקס משכנה לעולה עד יומח דלתקס משכנה לתתה . ולה שמח הכוה כער
דלעולה עד יומח דשמעו לתתה כהלי משכנה לחרה . ללה ודלי כבי הוה דהה
משכנה לה לתקס לעולה עד דלתקס משכנה לתתה לכל חמה משה חיוו דכל
משכנה ולה היה מתסדר כקיומים עד דלתקס משכנה לתתה ולמח ליה למטטרון
משמש לכתר ללו דהוה לליה משמש שה דהוה משמש לכתר וללו כהסוה זמכה . לחר
ליה קלס למשה חמי משכנה ולמי כער כלה מתעכב עד דיתקס הכה לתתה . ולי
תימה לליבי מטטרון ליהו דקא משמש . שה ודלי משכנה דילוה ליהו ומיכה כהכה
רבה ליהו דקא משמש נו הוה משכנה דמטטרון כנוכה דמשמש כהכ רבה עלאה
לעולה נו משכנה לחרה סתימה דלה לתגליה כרוז דעלמה דלתי . תרין משכנין
לימון . חד ליהו סתימה עלאה . וחד הלי משכנה דמטטרון . תרי כהכי לימון חד
לור קדמאה . ולח מיכלל כהכה רבה לתתה . מכלן רזין סתימין דבי משכנה
מפיומה דכוניכה . משכנה עלאה לתבבי על תריסר מרגליטין סייפין עלאין ומיכה
ושמש שמש ומיכה תלת שמסן לימון כלילן כחר ודה שייל בדה ודה שייל בדה הל
קדמאה ולתסדר כומיכה א ליהו קדמאה דליהו ומיכה ולגלוים ולתנייר כרוז
דומיכה וכד שייל ודה משמש לגו לתלחד כסדיה ל ולקרי כרוז דילוה הל
דהה ל מרוז דלעולה גו קדם הקדמים כפה לאו דתתן לגלוים הלה ודלי כד כפה
לגלוים כשאר לתתון דכד כפקו מרוז דעלמה דלתי לגלוים ולתנייר חוף הכי הלי
ל לליב דליהו רוז דלעולה לה לגלוים עד דכפה לכר וכדין הל ודה רוז דומיכה .
שמלה כליל כגוים לומיכה ונטיל הלו שמה לגבים ולתכליל כהדיה וכד לתכליל

כהדיס לקרי לישנו חלדיס · ואי תימא הא לקדיס סמלא ברזא דעלמא דאתי
ודאי הכי הוא · אלא כך כפקו דרבין בדזא דאתוון מנועלמא דאתי כעא סמא דא
לאתחזאה ולאתכבי לאחזאה על הסוא לאתר דכפקי מתמן ואתכבי סמא דא כנוכא
דא אל כקדמיתא כסטרא דימוכא לתכליל גו סמלא וכטיל ליה סמלא ואק שדיס
ודא לישנו רזא דימוכא סמא דחלדיס ועל רזא דא ככל לאתר דאישנו דוכא תמן לישנו
רחמי דהא כליל לישנו דוכא · ודא לאתכבי ואתחזי הסוא דכפקן מתמן לאכעיתא כטיל
לעלמין ואסתלים ואקרי שדימו הא סכא עלימו דאתחזי מרזא דעלמא עלאה וכלא
לאתכליל דא כדא · כיון דהאי לאכעיתא לאסתלים סרא עליה סמא קדישא מפתחא
דכלא דאקרי ידוד וכדין כטיל לכל סטרין עילא ותתא וימוכא וסמלא ולכל סטרין
לאתרכין ועל כך לאסתלים מרזא דתרין סטרין מימוכא וסמשא לאקרי שדימו הא סכא
וימוכא וסמשא ולאכעיתא ככללא דסמא דא · ודא לאתחזי ואתכבי רזא דאתוון כפקן
מתמן כנוכא דא לאתכבי ואתחזי כל חד וחד הא לאתכליל וימוכא בסמלא וכטיל
סמלא סמא דימוכא · וימוכא לן כליל כנויה סמלא למהוי כטיל וימוכא רזא דסמשא
עלא כך לאתכליל וימוכא בסמלא וכטיל סמלא סמא רזא דימוכא וימוכא כליל כנויה
סמלא סמא לל ואישנו הים · לחאי הכי עלא כשעתא דאתכבי הסוא לאתר דכפקן
מתמן כטיל סמלא תרין לאתון · וימוכא כטיל חד מרזא דעלמא דאתי · סמלא
תרין ואישנו הים כדין וימוכא כליל כנויה לסמלא וכטיל לאת כתרסם ם וכטיל ו
דהוה כסמלא ם לישנו כשלימו ואתכבי הכי מים כסהוא דכטיל ויתיר כדין וימוכא
כליל ליה לסמלא כנויה · לכתר לאתכמן לאתון א דהוה כקדמיתא כסטרא
דימוכא לוליד ואפיק לאת ש כליל כאלת סטרין ואסתלק כאת א ואתעביד סם ·
תו לעלמא לאתון עלין גו כטיסו דתרין סטרין עלין ואתקריבו כחדא כאחלוקת ואנו
דא אחלוקת הוה כאת ם ואת כוה לוליד לאתון ואפיק לאת ר ואת ו ואת ח
ואתעבידו רוח ושלל כין תרין סטרין וכדין לאתיישבו לאתון קדמאי כדוכתייהו כל
חד וחד כשלימו · תו לאתון לעלמא ואתגלגלו כחדא א לפיק ם דלישנו מסטרא
דילוס כימוכא דהא כימוכא לאתיסב · ם לפיק ש כגין דהא ם כלילא ליסי
בקדמיתא הוא מסמלא ואתכליל לכתר כימוכא ואסתלים כתרין סטרין כיון
דאסתלים לעלמא ולוליד כחדא ואתכללו כתרין סטרין · לאתתקפו לאתון לאם תלת
עלין ולעלמא ולוליד תלת לאחרכין גו גלגלא · ם לאתתקף ולעלמא ולוליד ר · א לעלמא
ולוליד ן · ש לעלמא ולוליד ח ואסתכלל כלא · תו לעלמא לאתון עלין רוח לאם
ואתגלגלו כחלקמין א לעלמא ולוליד ולפיק לת ב כסטרא דמערב כדין לאתייסב
ליסו כסטר לרום · ם לעלמא ולוליד ולפיק לת ד כסטרא דכפון כדין לסתלק
ליסו כין כפון ודרום ולעלמא כחוירא · ש לעלמא ולוליד ולפיק לת ג ולאתייסב
כסטרא דמזרח וליסו לסתלק כין מערב ומזרח ולעלמא כחוירא · לסתכמו תרין
לאתון אם עלין כחוירא א דלסתלק לסתלק כדוכתיה וסליק לעילא ולאתעטר
כיה יה כלעלין לאתתקף ולעלמא ולוליד הו וקדישים כדוכתיה כדין לאתנטר ולאסיר
ופסיס כסירו ולוליד כסירו ולפיק לת ט כמישו דקל כטם ונסיר רזא דעלמא עלאה

כהניו כדין למתלק א וכטיל מנו לוורך מ"ם ולתתכרו כהדים והוו לה"ם כמלקדמין
ולתיוסב א כסטרא דדרום ש כסטרא דמזרח מ כסטרא דלפון מלקל ב
דהוס כסטרא דמזרח ולעדי ולוליד נ"ת. לתת ב דהוס כסטר מערב ומליק
ולתתכר כין נ"ת. מליקו א ו דל מסטר מערב ודל מסטר מזרח ולתתכרו
תרוויהו כהדי ב כין נ"ת ולכהיר סמל נכלות. כד לתכהיר סמל דל גו מסככל
לעדו לתוון ולוליד ז ב נ מליקו לה"ם כמלקדמין ולעדו ולוליד ס ע פ
למתלר ק יחידאי ומלקל וכחתל קיומל גו כוקכל דתהומל רכל חמל ליס קכ"ם
דקל מתערככל כלל נופל ולל ניורל ולל עייל למסככל עכד ליס מופלס למסככל
ומלי כיהו ירישת עזים לאהל על המשכן כלל ועשית ירישת עזים לאהל על המשכן
לאהל ולל לאהל קוף ולל לדם. תו לתנלגלו לתוון כמלקדמין גו עובדל דמסככל
ה"ם ש לתנלגלו ולתיוסב כסטר מזרח ולמתלר ב תליוך כלוורך. מ לתנלגלו
ולתיוסב כסטר נפון ופל ד ולתתכר גו ש כסהוך סטר' א לתנלגל ולתיוסב
ומליק לגבי ו ומלקל ולתתקפל כהדים וכטיל ליה ולתתכר גו כחבורך מדל סל"י
כד סמל דל לתתקן גו מסככל כדין קיומל וקיומל ליהו מנו מסככל לתתל.
תו לתוון לתנלגלו כמלקדמין לתתיוסב מסככל מליקו לתוון א כריסל ת לכתר
ל"ת ב כריסל ש לכתר לתתלפו לתוון לה"ם ויתן לתנלגלו כגלופי קדסל א ק. א
לפיק ק לסטרל מסככל. ק לפיק ר. ר לפיק ע קל"ע. רוחל דל ואת ערת
נדוי העזים הלכוסס על ידיו ועל חלקת זוקרין. כגוופל דל ועשית ירישת עזים
לאהל על המשכן דסל תולקל דל לסטריך לאחזקה לכר לסטורל הסיוס לדגלו ועל
רוח דל הלכוסת ליה ליעקב לכר. סמ"ן קל"ע לתוון לימין רשימן לכר כגין כסורל
דמסככל דהיהו רוח דכרית קדוסל ולתפרעל ערלה לכתר כופלה דל. תו
לתנלגלו לתוון ולפיק ל"ת לה"ם מקוללת כרחמות כרל הלדים לת הסמוס ולת
הארץ והארץ היתה תהו וגו' כגלגולל דל והארץ היתה תהו וכהו כלתוון קרע סמן.
ומלך על פני תהום ב לפיק ר. ר. ק. עד הכל לתוון לתנלגלו וכטיהו דל כדל
לתקוכל גו מסככל לימין ה"ם ולפיקו תולדין ת"ו צ"ל לתוון דתלין גו לוורך
וכטיהו כלימין לאחרין ולפיקו ניורל דמסככל ז ע. עד הכל קיומל. ומלך על
פני תהום ח כלהו כסטריו לתת ס ולתתכר כהדים כדין יהי אור ויהי אור.
לתנלגלו לתוון כמלקדמין לכל ניתן לעדו ולוליד ולפיקו ניורל גו רוח דמסככל
כגלגל תדל כרוח א ל ם דהל ת"ת א לעדי ולוליד כרוח דמילל ותוקפל ת"ת
ל. לתנכר כתוקפיה ומתלק כוקרים ולוליד ת"ת ב כדין לעדיהו ולוליד
לתוון ולתתכרו לאחרין לגין א לתתכר כגלופיה כת"ת ב כדין ט"ר כחבורך
ת"ת למהוי לתוון מלקין כלתרייהו גו גרופל דרוח דמסככל. ת"ת הכיור ואת כנו.
יהי רקיע כתוך המים דהל מיין מליקו וכחתו כרוח דלתוון מ"ל א לפיק ו ו לפיק
ק ת"ת ל מליק לתנלגלו לתוון כגלופיהו כחבורך חדל קול ו' על המים מ"ל מ"ל גלין
לתוון מ"ל דהל גלין לעדו ולוליד ולפיקו לתוון גו ניורין דמסככל מ"ם לעדו
ולוליד ולתנלגלו כגלופי רוח דלתוון למפקל ניורין דמסככל א לפיק ג ש

לפיקך נתכרח נו את נ ברזת נן תדמת הארץ דמת עמב וגו׳ ותגלגלו
תתון כמלקדמין למם ברזת כם כתלין ככוסו מיח לתתר חד דכתיב ויקו סמים
מתמת סמים על מקום אחד . עכמ כהעתק .

ואת המשכן תעשה עשר יריעות וגו׳ ר׳ חייא ורבי יוסי הוו חולי כארחת
עד דסוו אזלי אמר רבי יוסי כפתח בעזרה וכיחת מלי לאוריתא .
פתח רבי יוסי במלי דקרית שמע ואמר כתיב שמע ישראל יי׳ אלהינו יי׳ אחד .
וכתיב שמע ישראל סיום סזה כסיית לעם וכתיב שמע ישראל אתה עבר היום את
סירדן . כל סכי שמע שמע דקאמר משה למאי דהא שמע ישראל דיחודא יאות
דהאי לדרגא קאתי . סכי אחרנין למאי . אלא כלהו לדרגא קאתו . שמע ישראל
דיחודא ודאי האי לדרגא קא אתית . וסכא רמיו ואתחזי יחודא דאכמתא עלאה .
שמע ע׳ מאתון דכרכן איהי למאי . אלא רמז קא רמיז ככללא חדא לאכללא שילא
ואתא כאחדא כיחודא חדא . שמע . שם ע׳ . סכא אתכלילו האי שם כאיכון ע׳
סמהן עלאין דהא שם אתברכא מכויהו ואתכלילו כהו . ואצטריך לאכללא לון כאחדא
כיחודא חד . ולסוף רעותיה כהו . דהא ודאי ע׳ סמהן איכון ברזא דרתיכא עלאה
ומהאי רתיכא עלאה אתברכא האי שם ואתכלילו בגויהו ולבתר ישראל ככלל .
לכל הא תכוכן דא ישראל סכא למהוי ישראל ככללא חדא סהוא לאתר דבקותא
לכלא ועל דא שמע ישראל כדאתא לאתדבקא לאתא כבעלא והוי כלא ככללא חדא
ודא שמע ישראל דיחודא . ישראל קא מיחד תלת סטרין יי׳ אלהינו יי׳ למהוי כלא
חד . שמע ישראל דכלהו סאיר לאו איכון כהאי גוונא לכל כלהו איכון לדרגא קאתו
וכלהו כאתר לאתר אתרין לתדבקו שמע ישראל אתה עבר היום . שמע ישראל היום
הזה כהויית לעם וכלהו כדרגא אתלה לאתדבקו שמע ישראל היום הזה כהויית לעם .
שמע ישראל יאות . היום הזה כהויית לעם מהו . אלא כהויית לעם היית מכעי ליה .
מאי כהויית . שלח ככל לאתרעם כל אתכרו לכייהו לפולחנא כלה כהויתי וכתלתי ודא
הוא דכתיב שמעוני אחי ועמי . אי אחי למה עמי ואי עמי למה אחי . אלא אמר
דוד אי כרשותא אתון אחי ואי לאו אתון עמי לאתכרא לכייכו לפולחני . כך היום הזה
כהויית לעם אתכרת לכך לפולחנא דקכה . שמע ישראל אתה עבר היום את סירדן
כלא כדרגא אתלה איהו . מה כין האי לסאי . אלא הסוא שמע ישראל דיחודא לא
הוו ככללו כהאי גוונא דהא איהו הוו רזא דעילא ואתא כדקא יאות . וככל אתר
רזא לקכלא עלייהו עול מלכות שמים . כגין דינטריך ליה לכר כא למהוי זמין כהאי
שמע כהאי שעתא ליחדא שמא דקכה ולקכלא עליה עול מלכות שמים . וכשעתא
דאתי כר נש לקכלא עליה עול מלכות שמים כדין שכינתא אתיא ושריא על ריסיה
וקאים עליה כסהיד למסדותא קמי מלכא קדישא דהאי איהו דקא מיחד
שמים וסמיה לאתייחד שילא ואתא כדקא יאות . ועל דא ע׳ מאתון שמע ישראל מאתון
דכרכן וד׳ כמי מאתון דכרכן למהוי עד קמי מלכא קדישא והא אקמוס . וידוד
אלהינו ידוד . דא רזא דיחודא כתלת סטרין כמה דאוקמוס כוכיכא קדישא
ואתער כיה כמה דוכתי . ולית לן רשו לאתערא כיה יתיר . כר נש דקא מיחד שמא

דקכ״ה

דקב"ה עולה ומתעה כדקאי ואות שכינתה לתיה ומריח על ריחים ומברך ליה כסדא
כרכין וקרי עליה ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר . רבי חייא פתח
לכתרים ואמר אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים וגו' הא קרא לית לאסתכלא
ביה אתה הראת . מאי הראת . אלא כד נפקו ישראל ממצרים לא הוו ידעי ברזא
דמהימנותא דקב"ה כלום בגין דכלהו הוו פלחי פולחנא מכרע בארעא תחות בגין
גלותא ואכפו כל עקרא דמהימנותא דהוה כתיב בקדמיתא דיריתו כל חיכון תריסר
שבטין מתכוסן ועקב . וכד אתה אמר לון דאית אלה עלאה בשמא כמה
דאוקמ' . לכתר חמו כל חיכון כסין וגבורן דעל ימא וכל כסין וגבורן דעבד להו
כמצרי לכתר חמו כמה גבורן כמאן וכמיא ואולפו תרעי דקב"ה עד דמטו לעדכא
דא . אמר לון אמר עד הכא לנטריכ' למילף לכו כמ' דילפין לרביה . מכאן ולהלאה
אתה הראת לדעת ואוליפת עד הכא לדעת למכדע ולאסתכלא ולמיעל ברזא
דמהימנותא . ומאי חיכו . כי ה' הוא האלהים . אי תימא מלא זעירא היא למכדע .
אם כתיב וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים . אי תימא מלא זעירא
אי . אם כתיב כשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד . הכא תלוי כל רזא
דמהימנותא למכדע רזא דכל רזין מגו דא למכדע אתימו רזא דכל אתיין וילוד
אם מלא וכלא חד . אתה הראת לדעת הכא רזא דרזין לחיכון ודעי מדין . בגין
דזכאין חיכון כל חיכון דמתפדלי בחוריתא . דכד ברא קב"ה עלמא אסתכל בה
באוריתא וברא עלמא ובחוריתא לתברי עלמא כמה דאוקמוה דכתיב והיה אנכי
אמון אל תקרי אמון אלא אומן . וכי אוריתא אומנא הוה . אין למלכא דבשי למעבד
פלטרין אי לא יהיב אוי לגביה אומנא לא יכיל למעבד פלטרין . כיון דפלטרין אתעבידו
לא סליק שמא אלא דמלכא אלין פלטרין דעבד מלכא . מלכא אוי בחיכון פלטרין
מתגבה . כך קב"ה כעא למברי עלמא אסתכל באומנא ואעבד דאומנא עבד פלטרין
לא סליק שמא אלא דמלכא שין פלטרין דעבד מלכא ודאי מלכא בהה פלטרין . אוריתא
אמרת ואסיס אנא אמון כי ברא קב"ה עלמא . אלא עד לא אתברי עלמא לקדמיתא
אוריתא תרין אלפי שנין לעלמא . וכד בעא קב"ה למברי עלמא הוה מסתכל בה
באוריתא ובכל מלה ומלה ואבד לקבלה אומנותא דעלמא . בגין דכל אלין ואובדין
דכל עלמין באוריתא חיכון . ועד קב"ה הוה מסתכל בה וברא עלמא . לאו דאוריתא
ברא עלמא אלא קב"ה באסתכלותא דאוריתא ברא עלמא . ואסתכח דקב"ה חיכו
אומנא ואוריתא לקבליה ולגביה אומנא ואסיס אמון ואסיס אמון לא כתיב
אלא אמון סותם וקב"ה אסתכל בה אנא הוה אומנא . ואי תימא מאן יכיל למהוי
אומנא לגביה . אלא אסתכלותא דקב"ה בגוויכ' דא . באוריתא כתיב בה בראשית
ברא אלהים את השמים ואת הארץ . אסתכל בהאי אלף וברא את השמים וגו' כתיב בה
ויאמר אלהים יהי אור אסתכל בהאי אלף וברא את האור . וכן בכל אלף ואלף
דכתיב בה באוריתא אסתכל קב"ה ועבד בהאי אלף ועד כתיב ואסיס אנא אמון .

כל מאן דאתכל כה כאוריתא ואתדבק כה ככולא הוא מקיים כל עלמא · קב"ה
אסתכל באוריתא וברא עלמא · בר נש מסתכל כה באוריתא ומקיים עלמא ·
אסתכא דעובדא וקיומא דכל עלמא אוריתא איהי · בגין כך זכאה איהו בר נש
דאתדבק באוריתא דהא איהו מקיים עלמא · כשעתא דסליק ברעותא דקב"ה
למברי אדם קאים קאים דיוקנא וקיומא כמה דאיהו בהאי עלמא ואשלים כל איזון
בכי עלמא עד לא ייתון בהאי עלמ' כלהו קיימין בקיומייהו ובתקוניהו כגוונ' דקיימין
בהאי עלמא בחד זמנא דתמן כל בסמתין דעלמא מתלבשן בדיוקנייהו · וכשעתא
דזמינין לאתחדתא בהאי עלמא קרי קב"ה לחד ממנא די מכי קב"ה ברעותיה כל בסמתין
למכדע ליה טב ליה דלא יתברי · בגין כך אתקרי קמי מלכא קדישא למכדע בהאי
עלמא ולאתדבקא ביה בקב"ה ברזא דמהימנותא הדא הוא דכתיב אתם הרחת
לדעת למכדע לאתחזיא על ידא דסהדותא ממנא קמיה קדשא בריך הוא · לדעת למכדע
ולאסתכלא בהאי עלמא ברזא דמהימנותא ברזא דאוריתא דהא בגין דא אייתי
ליה קדשא בריך הוא לבר נש בהאי עלמא · מה' למכדע כי י' הוא האלהים דא איהו
כללא דכל רזא דמהימנותא כללא דעילא ותתא כללא דכל אוריתא · ברזא דא
איהו כללא דכל רזא דמהימנותא וסכי הוא ודאי כללא דכל אוריתא דא איהו רזא
דתורה שבכתב ודא איהו רזא דתורה דבע"פ וכלא חד כללא דרזא דמהימנותא
בגין דאיהו סם מלא דא איהו רזא דמהימנותא ומאן איהו י' אחד ושמו אחד ·
י' אחד · שמע ישראל י' אלהינו י' אחד דא איהו יחודא חד · כשאמלו את יחודא
אחרא למהוי שמיה חד · ורזא דא י' הוא האלהים כד איהו כיחודא חדא איהו י'
תימא לי סכי בגונא דכתיב י' אחד ושמו אחד לאו איהו י' אחד ושמו אחד ולאו
אחד ושמו הוא אחד הוא אימא סכי · אלא בתי' אלא י' אחד ושמו אחד · אלא כלא חד
למימר כגונא דא י' הוא האלהים הוא ולאתחזי י' אחד ושמו אחד · אלא כלא חד
דבר מתייחדן תרין שמהן אלין דא ביחודא חד ודא ביחודא חד כדין תרין שמהן
אלין מתעבדו חד ואתכלילו דא בדא והוי כלא שמא אלים ביחודא חדא וכי' הוא
האלהים דהא כדין אתכליל כלא דא בדא למהוי חד · ועד דאתייחדו כל חד דא
בלחודוי ודא בלחודוי לא אתכלילו דא בדא למהוי כלא חד · כללא דכל אוריתא
סכי איהו ודאי דהא אוריתא איהי תורה שבכתב ואיהי תורה שבע"פ · תורה שבכתב
דא איהו דכתיב י' · תורה דבע"פ דא הוא דכתיב האלהים · וכגין דאוריתא איהי
רזא דשמא קדישא אקרי סכי תורה שבכתב ותורה דבע"פ דא כלל ודא פרט · כלל
אתעביד לפרט ופרט אתעביד לכלל ואתייחדו דא בדא למהוי כלא חד · ועל כללא
דאוריתא איהו כללא דעילא ותתא כגין דשמא דא לעילא ושמא דא לתתא דא רזא
דעלמא עלאה ודא רזא דעלמא תתאה ועל כתוב אתם הראת לדעת כי י' הוא
האלהים

אחלדים דלא ליהוי כללא דכלא ודלא לנטריך כר כם למכדש כסאי עלמא. ואי תימא
פקודי תורייתא לאו ליכון בכללא דא. אלא דלא ליהוי זכור ודלא ליהוי שמור וכל פקודי
תורייתא כסאי כלילן כרזא דזכור וכרזא דשמור וכלא ליהוי תד. פתח רבי יוסי ואמר
סם דתכיכן דכלותא דערבית חוכה. חוכה ליהי ודאי בגין דקריית שמע דערבית
חוכה וקכ"ם לתיחדא כלילות כמה דלתיחד כימם ומדת לילית לתכלול בימם
ומדת יומם לתכלול כלילות ולתעבוד יחודא חדא. ומאן דאמר דשות כגין
לתורין ופרדין דמתחלכי כלילות וסם לתקימה. כתיב והסכת את ילדיך ככל
לכבך וככל נפשך וגו' סאי קרא לתקימ' ליה ולתקומם חכריות. תכל לית לבאדם אי
כסאי יחודא דשמע ישראל לתכלול כלא ומיכא ושמאלא לחאי כתיב לכתר והסכת
והיה אם שמוע דסא כיחודא לתכלולי. תכל סתם ככלל וסכא כפרט וסכי לנטריך
וכרזא דיחודא דא לתערכא כיה. יחודא ליהי כגוונא דתפלין דרישא ותפלין
דדרועא. כתפלין דרישא ל' פרשיין וסא לתתר והסכת תלת סתין סתין ליכון. ותס"ד
פרשיין כל חד וחד בלחודוי והסכא תלת סתין סם כין סאי להאי. אלא ליכון ל'
כרשיין סא לתעברו כהו חד נקודם קדמאם עלאם וחד רזא דעלמא דאתי וחד
ומיכא וחד שמאלא לאין רזא דתפלין דרישא. והסכא כרזא ליחודא דא תלת סתין
ואיכון כגוונא דליכון ל' פרשיות. וי' כתראם כללא דיחודא ושמאלא כחדא ככללא חדא
אלא ליכון תפלין דרישא ודא ליהי יחודא קדמאם. תפלין דדרועא כללא דכל
סני כחדא ודא ליהי רזא כשמאלא. הכא כללא דליכון תפלין דרישא דאתכלילו גו
תפלין דדרועא ורזא דא כרוך דא רזא דנקודם עלאם דליהי כרוך דכל כרכאן
ככעין מתתין. ואי תימא עלמא דאתי לקרי כרוך. לאו הכי דהא נקודם עלאם ליהי
דכר עלמ' דאתי נוקבא. ליהי כרוך וליהי כרכ' כרוך דכר. כרכא נוקבא. ועל
ברוך ליהי נקו' עלאם. סם דא עלמ' דאתי דליהי סם נדול כלא ומה תעסם לשמך
הנדול. ככוד דא ככוד עלאם דליהי ומיכא ושמאלא וכלהו כלילן כהאי תפלה על יד
דליהי מלכותו ונטיל כלא כנויה וכהאי לתכלולין כיה עלמין כלהו למיזן לון
ולספקא לון ככל מה דלתנטריכו. ודא ליהי יחודא דתפלין דרישא ותפלין דדרועא
כגוונא דרזא ליחודא דתפלין הכי ליהי יחודא דכלא ודא ליהי כרירא דמלה. והא
סדרכא יחודא דא קמי כוניכא קדישא ואמר לי דסא כל' גוונין לתסדר יחודא ודא
כרירא מכלהו והכי ליהי יחודא וכלהו רזא דמהימנותא. תכל סדורא דתפלין דא ליהי
יחודא עלאה כדקא יאות. ומגו דלתכלולי ומיכא ושמאלא כרזא דשמע קדישא
חד כתרא כלל לנטריך לכתר לתפקא לון כתרא פרט לכל לאו כתרא יחודא דהא
יחודא כקרא קדמאה ליהי למהוי ודו' לחד כתפלין דרישא ושמו לחד כתפלין
דדרועא והוי כלא חד. כיון דיחודא לסתדר כלא ככללא מרישא דנקודא עלאה
לנטריך לכתר לתתברא מרישא דכהורא קדמאה דליהי רישא דכלא. ולהכת דא
דלתיתא דיומכא למרחם ליה לקכ"ה ברחימו דלתדבקות' דולים ומאן ליהי ומיכ' דא
לתתר רחימו. מאן דרחים ליה לקכ"ה ליהי לתתר ומיכא דולים לגביה ומקבל ליה

ברחמיו כל מלין דעלמ׳ לית מלין אלא ברשותך · רוח למעבד רוח ולאיתיורוח ומיכאל
דלא יסיס מלין לבו רוחו ונפשתו מלין ילמוף · כד לתעבר כר כם רחימו לנבי קלה
לתערותך דיומיכ׳ לך לתעבר אלא כתלת גווכין כלא ככל לבבך וככל כפשך וככל
מאדך · הא תלת גווכין הכא · דלא תימא לו הלי לו הלי דהא לא כתי׳ לו וככל לבבך
לו ככל כפשך לו ככל מאדך · אלא כלהו לסטריך לכא וכפשא ומוכא · וכדין קב״ה
לתעבר ימיכיה לנביא ופשוט ליה לקכליה ומקכלא ליה · ועד כתיב כאם יי׳ לאדני
אם ליומיכי ורזא דא דסליקרא הא לתעברא כיה דוד מלכא על דרגא דיליה קאמ׳
כד לתקבר כיומיכ׳ · תליסר פקודין אכא כיומיכ׳ ואהבת לת יי׳ אלהיך הא אלא
ככל לבבך תרין · וככל כפשך ג׳ · וככל מאדך לרבע · ושננתם לבניך חמשא · ודברת
בם הא אלא כשבתך בביתך הא שבעה · וכלכתך כדרך הא תמניה · וכשכבך הא
תשעה · וקשרתם הא עשרה · וקשרת׳ לאות על ידך הא חד סר · והיו לטוטפת בין
עיניך הא תריסר · וכתבתם על מזוזת ביתיך וכשעריך הא תליסר · תליסר פקודין
אלין תליין כיומיכ׳ כשמלא לתכלול ומיכ׳ וסכי לסטריך וככל ומכא דשמלא לתעבר
ומיכ׳ שלמי כיה כרישא · ובגין דא אם יזכון שמלא לתכלול כימיכ׳ ואי לאו ומיכ׳
לתכלול כשמלא ושלמא שמלא ומיכ׳ דא אם כרישא כגון אם כחקותי תלכו וככל
לתר שמלא לתעבר ברחמיו כרזא דימיכ׳ ולכתר לתתקף דיכיה · וכך לסטריך ככל
לתר ואם לתעברו מכרויה כסכי מלין · לתא רכי חייא ופסקיה · פתח ואמר ·

ואת שמשכן תעשה עשר יריעת וגו׳ הא הכא רזא דיחודא דהא תקוכא
דמשכנא ככמ׳ דרגין לית׳ דכתי׳ כיה והיה משכן אחד · לאתחזאה
דכל שייפין דגופא כלהו רזא דגופא חד · ככר כם לית כיה כמה שייפין עלאין
ותתאין אלין פנימאין לגו ואלין כאתגליא לכר וכלהו אקרון גופא ואקרי כר כם חד
כאכורא חדא · תוב הכי משכנא כלהו שייפין כגווכא דלעילא וכך לאתאכרו כלא
כאחדא כדין כתיב והיה משכן אחד · פקודי תוריתא כלא שייפין ואכרין ברזא
דלעילא וכל מתאכרן כלהו כאחד כדין כלהו אלקן לרזא חד · ברזא דמשכנא דאיסו
אכרין ושייפין כלהו אלקין לרזא דאדם כגווכא דפקודי תוריתא דהא פקודי
תוריתא כלהו ברזא דאדם דכר ונוקבא דכד מתאכרן כאחדא כיומין חד רזא דאדם
מאן לגרע לפילו פקודא חדא דתוריתא כלילו גרע דיוקנא דמהימנותא דהא
כלהו שייפין ואכרין כדיוקנא דאדם וכגין כך כלא אלקא ברזא דיחודא · ועל
לגסרא לימין נוי לאחזכתיב ואתן נאלי נאן מרעיתי לאדם לאם וכתיב ומי כעמך
ישראל וגו׳ · ר׳ יצחק הוא משכיא קמיה דרבי אלעזר אמר ליה ודאי רחימו דקב״ה דכר
כם רחים ליה לא לתעבר אלא מלכא כגין דלכא לימו לתעברותא לאתערא לגבייהו
רחימו ורחמיכא לכא כעי · אי הכי אמאי כתיב ככל לבבך ולכתר וככל כפשך
דמשמע דתרין גווכין אית׳ לכא ואחד כפשא אי לכא הוא עקרא אלא כעי כפשא ·
כל ודאי לכא וכפשא תרין לימין ואתאחדן לאחד · דהא לכא וכפשא ומוכא כלהו
לאתאחדן דא כדא ולכא לימו יסודא דכלא · ואם לאתא׳ ככל לבבך כתרין לכין לימו
דלימו תרין ואכרין אחד ונדא עכא ואחד ינר׳ כוסא ותרין שין כל קד ואחד אקרי לב דא

אקרי

לקרי לך טוב ולך לקרי לך רע. ובגין כך לית לכבך דליכון תרין יבר טוב ויבר
סרע. וככל נפשך וככפשך מכעי ליה מלי וככל נפשך הלי ככל לחלי. שלא לאכללה
נפש ורוח וגשמה. לא ליהו וככל נפשך כל מה דלחיל הלי נפש. וככל מאדך
לוק הכי כמה זיכון לממוכח ועד כלהו מסכיין הלין מלין ולקרי ככל. רחימו
דקב"ה למסר ליה כל לא למרחם ליה ככל חד וחד. ולי תימא כיבר סרע לית יכיל
בר נש למרחם ליה להלי ויבר סרע מקטרגא ליהו הלא יקרב בר נש לפולחנא דקב"ה
לית ירחים ליה כיה. לא ליהו פלחנא דקב"ה יתיר כל הלי ויבר סרע לתכפיל ליה
בגין רחימו דקא מרחם ליה לקב"ה לכל הלי ויבר סרע לתכפיל ותבר ליה הסוף בר
נש לא ליהו רחימו דקב"ה בגין דילמא לקרכא להסוף ויבר סרע לפולחנא דקב"ה.
הכא ליהו רזא למלי מלין. כל מה דעבד קב"ה עילא ותתא כלא ליהו בגין לאחזא
יקרא דילה וכלא ליהו לפולחנא. וכי מאן חמי עבדא דלהוי מקטרגא למלריה
וכלל מה דרעותיה למלריה לתעבוד ליהו מקטרג. רעותיה דקב"ה ליהון כמי נפש
תדיר כפולחנא ויהכון כלרא קשוט בגין למזכי לון הכא"ט הוחיל ורעותיה דקב"ה
הכלי לית ליה עבדא כיפש ולתתכא מקטרגא מגו רעותיה למלריה ולסטי לכבי
נפש לחרא כיה ולרחיקו לון מלרא טב ועבי לון דלא יעבדון רעותי למלריהון ולסטי
לבבי נפש לחרא כיה. אלא ולי רעותא למלריה עביד. למלכא דסוף ליה בר
יחילי והוה רחים ליה יתיר ופקיד עליה ברחימו דלא יקרב גרמיה לאתתא כיפש
בגין דכל מאן דיקרב לגבה לאו כלהי ליהו לאעלה גו פלטרין למלכ. לודי ליה הסוף
ברא למעבד רעותיה דלבוי ברחימו. ככיתא דמלכא לבר הוה חלף ואכח יתה כחיזו
ואסתרח כריוח. ליומין אמר מלכא כעיכא למחמי רעותא דברי גבאי. קרא ליה
להסיא ואכח ואמר לה תהך ואפתי לברי למחמי רעותא דברייה לגבה. הסיא ואכח
מה עבדת אולת לאכתריה דברייה למלכא ברחית לאבקא ליה ולכסקא ליה ולפתי ליה
ככמה פתויין. לי הוה ברא יחות ויכית לפקודא דלבוי גבר לה ולא לכית לה ולחי
לה מכיס. כלין לבוי לדי כברייה ואעיל ליה לגו פרגודא דהיכלא ויהיב ליה מתנן
ואכזבו ויקר סגיא. מאן גריס כל הלי יקר להלי ברא הוי לחמא הסיא אוכא. והסיא
אוכא לית לה אכחא כהלי אלא. ולי אכחא לית לה מכל סטרין. חד דעבדת
פקודא למלכא. וחד דגרמית ליה להסוף ברא לכל הסוף טיבו לכל הלי רחימו
למלכא לגבייה ועד כתיב וכהם טוב מאד: והכא טוב לא מלאך חיים. מאד לא
מלאך המות. דליהו ולי טוב מאד למאן דלבית פקודין למלריה. ותא חזי לי לא
יהא הלי מקטרגא לא ירתון נדיקיא כי גנזיא עלאין דזמיכין לירתא לעלמא דלתי.
זכאין ליהון דלאערעו כהלי מקטרגא וזכאין ליהון דלא לאערעו כיה. וזכאין ליהון
דלאערעו כיה דכניכיה ירתון כל ליהון טבין וכל אכון עדוכין וכל ליהון כסופין דעלמ
דלתי דעלייה כתיב עין לא ראתה אלהים זולתך. וזכאין ליהון דלא לאערעו כיה
דכניכיה ירתון ניסב ואטרדו מארץ החיי ליהון חייבי דלא ניחתין למלריהון ולתתמכו

מתי תיהי׳ הלה לך על נב לילית לית תשלתת פקודת דמלריס ליהו עכיד ות דהה
לתתקף בגין דהי הוחיל ויהו רש לתתקף כל עכיד כים . חייכת לת לתתקף עד
דקטיל כר נש . כיון דקטיל כני נשמ כדין לתתקף ולתנבר בחילים ולית ליה
כייחת . כך תיהו מקטרגת לת לתנבר בחילים עד דלסטי לכני נשמ ומקטרג לון
וקטיל לון . כדין לית ליה כייחת ולתתקף ולתנבר בחילים כמה דלתתקף סטרין
דחייס כל כני נשמ טכין ויכון כתרת מיסר . לוק הכי הדי מקטרגת לתתקף
ולתנבר כל חייכיה כייתין ליה ושליט עלייהו . רחמנא ליצלן . וכדין לית כון דוכתן
לנכנס ליה ולכפיה ליה למוכי בניכיה לעלמ׳ דלתי ולתתקף כר נש כחלכה קדישה
תדיר ע״ד ודלי לתמר לשרי לדם עז לו כך מסלות בלבבם וכדין לית כון כהדי עלמ׳
וכעלמא דלתי . רבי יוסי ורבי יהודה ורבי חייא הוו לולי כתרת פנא רבי
לעזר עד דלחמו ליה כחתו מן חמרי כלהו . למר רבי לעזר ודלי לכפי סכיכתת
חמיכת דהה כל חמי כר נש נדיקין לוזכדין לי כדר׳ נתערע כהו ודלי לית כון לכפי
סכיכתת . ולמלי לקרין לכפי סכיכתת בגין דסכיכתת לסתרת כגוייהו . לית
כסתימו ולית כלתגליל . בגין דסכיכתת לית כון דקריכין לה לקרון פנים דילה .
ומלן לית כון . לית כון דלית לתתקנת כסדייהו לתתוזלס לגבי מלכת עלה . והוחיל
ולתון הכת ודלי סכיכתת לתתקנת עלייהו ולתון פנים דילה . פתח ולמר קק כת לת
כרכתי לשר הוכלת לך וגו׳ כדחמת יצחק לסמלל מקטרגת כסהוא ליליל חמת
ליה כסהוא ליוקת דעשו ולת תשתודע כים עד דסליק נפרת . כיון דסליק נפרת
ולשנת כים חמת ליה כלכפין סתימין ולתגליין . לסתבל כסהוא ליוקת דהוה
כליוקת דעשו מיל לשנת וידע דהוה ממכת דעשו . לתקיף כים . מה כתיב ויאמר
שלחני כי עלה השחר ולכריית לתיערו דכגין דמטת ומכים לומרת ולשבח׳ ליה לקב״ה
ועל כי עלה השחר . והכת לית לסתכלת לזודלי שלטותת דילים לאו לית חלה
כלילית גו חשוכת ורזת לת לתפחל כלילית . לת פחלת דגיהנם . ומה דלמר כלילת
ר״ל לית ומוקכים וכגיכי כך לת שליט חלה כלילית . ולת דלמר ויאמר שלחני כי עלה
השחר . מלי כי עלה השחר . כגין דכל לתי נפרת ולתיגבר שלטנו לחשוכת ללילית
כדין עלל לית ולכלומים כמוקבת לתהומת רבת לסטר נפון על דעלל לילית
ולשתרו כלבי ושלטי ומשטי כלילית על דלתי נפרת ועל דת הוה לחיק לומר כי עלה
השחר דהה לת שליט כימת . כגוונת לת גלותת דישראל לתיהו כלילית ולקבי
לילה . מלום קייבת שלטת עלייהו דישראל על דייתי נפרת דיכתיר לון קדשת כריך
הוא ויתגבר שלטנהון ועל דת כי עלה השחר דחיק הוה כידיה ותשם חילים דהה
לתעבר לילית . ועל דת לתתקף יפקד כים וחמת דיוקנים כדיוקנת דעשו תכל לת
כתגליל כל כך . וכדין לודי ליה על כרכתן . מה כתיב לכתר כי על כן רחיתי פניך
כרחת פני שדים ותרכמי . דחמת כלילית לכפין כדיוקנת דלתחזי ליה סמלל ממש
דלה ככל לתר דכר נש לתתקשר הכי לתחזי כתנפוי ולתון סכיכתת כסדייהו ולכפין
כלכון כלילית לכפין דילה . וכדין לתון . לתר לי לרחת חדת הוכת לזלי כסדייהו
סוכת יתבי עזכון השתת דלתון לרחקייהו ולכת לרחקי לתפרש מכייהו כחלי

לחוריתא • פתח ואמר שיר המעלות לשלמה אם יי׳ לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו
אם יי׳ לא ישמר עיר שוא שקד שומר • וכי שלמה אמר תשבחתא דא כל כבוש כי
מקדשא • לאו אסי דהא דוד מלכא אמר ליה בנין שלמה מלכא בריה כד אתא כתן
לגביה ואמר ליה על שלמה • ולבתר דוד מלכא אחזי לשלמה בריה דיוקנא דבי
מקדשא • כיון דחמא דוד דיוקנא דבי מקדשא וכל תקונוי אמר שירתא על שלמה
בריה ואמר אם יי׳ לא יבנה בית וגו׳ דכר אחר שיר המעלות לשלמה למלכא דשלמה
דיליה • ואם שירתא דיהיו שירתא ותושבחתא על כל אחר ושירתא דא סלקא על
כלהו • אם יי׳ לא יבנה בית דחמא דוד מלכא כל דיוקנ עמודין שבעה דהוי בית
קיים עלייהו דיוקנ קיימי שורין שורין למכבי הוי בית לעילא מכלהו קיימא אחריה
דבירתא דאזיל על גבייהו ויהיב לן חילא ותקפא לכל חד וחד כדקא יאות • ועל דא
אי הוי מלכא דשלמה דיליה דהיו אחריה דבירתא לא כבי להוי בירתא בוא עמלו
בוניו בו דיוקנ קיימין דקיימין על הוי בירתא • אם יי׳ לא ישמר עיר דא מלכא דשלמה
דיליה • שוא שקד שומר דא דיהו חד קיימא דעלמא לאתתקן עליה ומכו נהיר דא
דיהו נטיר לה לבתי עיר • משכנא דעבד משה יהושע הוא קאים תדיר ונטיר ליה
דהא ליה נטירו דיליה כד הוי לקרי כער דכתי׳ ויהושע בן נון כער לא ימיש מתוך
האהל • לבתר הוי משכנא לאו הוא נטיר אלא בנין כער דכתיב והכער שמואל
משרת • והוא משרת תמן בנין דלית נטירו דמשכנא אלא כנער • לבל כי מקדשא
לאו הכי נטירו דיליה אלא כקרא דכתי׳ אם יי׳ לא ישמר עיר שוא שקד שומר •
ואם שומר דא דיהו דנטיר משכנא לקרי כער מטטרון • לבל אתון קדישי
עליונין לאו נטירו לבנין כנטירו דמשכנא אלא נטירו לבנין קבל כלחודוי דכתיב יי׳
ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם • דהא זמנא דביקיום חולי כארעא קבל
כטיר לן תדיר דכתיב יי׳ ישמר צאתך ובואך • חולי אכתריה ותופסיה תלת אלין
ומסדרו לארקייהו קרי עלי[illegible] כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך • על
כפים ישאונך פן תגף באבן רגלך • ואת
משכן תעשה עשר יריעת וגו׳ • רבי יהודה פתח ברך עם הדרת
מלך ולפום לאו מחתת רזין • ברך עם הדרת מלך אלין חיכון ישרא
דכתיב כהו כי עם קדוש אתה לי׳ אלהיך ואיכון עמיה דסלקין לכמה אלפין ולכמה
רבבן וכד חיכון סניחין כמשכניסון ויקרא דקבל חיכו • דהא עלאין ותתאין משכנן
שמיה דמלכא עלאה ומשכנא ליה בנין עמיה קדישא דא הוא רק עם חכם ובכון הגוי
הגדול הזה • ואי תימא הא כתיב כי אתה המעט מכל העמים • שלא מכל העמים ודאי
לבל מעמא חד יתיר סניחין חיכון • דהא ליה עמא בכל עלמא רב ומני כיסרגל • ואי
תימא הא בבי ישמעאל והא בבי אדום הא כמה חיכון • ואלו הבי סניחין חיכון לבל
כל אחר עמין כלהו מתערבי אלין באלין • בגין לית לעם דא בעם דא אלין בגין
דעם אחרא אלין באחרא • ובגין כך ליה עמא בכל עלמא רב ומני כיסרגל עמא בריה
ישראל אלין באלין כלא ערבוביא אחרא כלל דכתיב כי עם קדוש אתה לי׳ אלהיך
ובך בחר יי׳ לתהות לו סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה • תו פשמה

דקב"ה יתי לבי כניסת דליהוי מקד' מעט וכל עמא יתיון כחד ומצלמן ולוקן ומסכמן
ליה לקב"ה כדין הדורא דמלך ליהוי דמלך סתם דא מלכא קדישא דיתתקן בספירו
ובתקוכא למלקא לעילא. ובלחם נאמ מחתת רזון וכד ליהוי לקדי לבי כניסת ועמא
לא יתיין לצלאה ולסכמא ליה לקב"ה כדין כל הסוף סלטנותא דלעילא וכל ליכון
ממכן ומסריין עלאין כלהו יתכנשו עלויה דמתתקני כתקוני הסוף מלך. מ"ט
בגין דכסהיה סעתא דישראל לתתא קא מסדרי גלותהון וכעותהון ומסכמן למלכא
עלאה כל ליכון מסריין עלאין מסדרין מסכמין ומתתקנן כסוף תקוכא קדישא בגין
דמסריין עלאין כלהו מכרין ליכון כישראל לתתא לסכמא לקב"ה כחדא למסוי סלוקא
דקדסא כריך סוף עילא ותתא כחדא. וכד ליכון מזדמנן למסוי מכרי כסו כישראל
ויסראל לתתא לא יתיין לסדרא גלותהון וכעותהון ולסכמא למאריסון כלהו מסריין
קדישין סלטנותא עלאה יתכנשו דהא לא סלקין כסלוקא ולא יכלין לסכמא
למאריהון כדקא ויאות. בגין דסכמי דקדסא כריך הוא לסטריך למהוי כחדא עילא
ותתא עלאין ותתאין כסעתא חדא ועל דא מחתת רזון ולא מחתת מלך. ותפילו דלא
תסניקו כבי כניסתא חלא עסרה כליכון עסרה מזדמנן מסריין עלאין למהוי עמהון
מכרים. מאי טעמא בגין דכל תקוני דסהוא מלך ליכון כעסרה ועל דא כעסרה לי
לאו ליכון יתיר. תא כמסכן כתיב. ואת מסכן תעסה עסר יריעת. עסר בגין
דתקוכא דמסכנא כעסרה ליהוי למסוי כדקא ויאות. עסר מ"ט עסר ולא עסרה. שלא
עסר כלל אתר ליהוי בלא סכיכתא דלאו ליהי כחוסכנא כגון עומד על סבי עסר
בקר סכיכת' לאו ליהי כחוסכנ' דהאי ליהי קיומא לעילא דכתי' והוא עליהם מלמעלה
וכלילן דוכתי דרמיזי לרזא דלעילא דאסר מכהן הם סכיכתא יתיר על הסוף
חוסכנא דלאו ליהי כחוסכנא. לסטרא לאחרא יסכי חוסכנא יתיר וליהי כמכיכא
בגרישו כגון עסתי והא לוקמוה. וכלל אתר דלתתון לתוספן כנוכא דא ליהי
לגרישותא כגון הלמיכון לחיך דסניף לחכון וכסטרא דקדושא נרע לת וליהי
תוספת. ר' חייא פתח ומ"עטה אור כשלמ"ה טוטה שמים כיריעה. שאי קרא לוקמו'
דכד כרא קב"ה עלמא לתעטף כסהוא אור קדמאה וכרא כיה שמים. ותא חזי אור
ואתך כחדא הוו. אור מכטרא דימינא ואתך מסטרא דשמאלא מה עבד קב"ה אתך
לון כחדא וכרא מכהון שמים. מאי שמים אש ומים. אתקין כחדא ועביד שלם כיניהו
וכד לתכלילו כחדא מתח לון כיריעה מתח לון ועביד מכהון לת ו' ודא לקבי יריעה.
יריעות דסא לת דא פשיט מכיה כהירו ולתעבידו יריעות. ושבע דקיעין ליכון
מתיחין בניזין כנגיזו עלאה כמה דלוקמוה וחד דקיעא דקיימא עלויהו: והנה רקיע
לית כיה נוון ולית ליה אתר בלתגליף ולא קיימא לאסתכלא כיה: ומאי רקיע ליהו
נגיז וכסיר לכלהו וכטול לון במטלניהון כל חד וחד כדקא חזי ליה. מאי רקיע
ולהלאה לית מאן דידע ויפגח ולית ליה לכר כם למסת' פומי' דא למללא ולאסתכלא
כסכלתנו. מאן דיסתכל באסדר לאחורא דלית מאן דיכיל למכדע. עשר יריעות
ליכון דליכון עסרה דקיעין ומאן ליכון דקיעין דמסככא דליכון עשר וקיימן למכדע
לאחזאה לכא. מאן דיכדע כסו לסתכל בחכמתא סגיא וכרזין דעלמא ולסתכל

לעילא

לעילא כהסוא לתר דכל חד וחד לתדבק כיס כר תרין לוכן דקיומן כיומכא
וכמחלא ולוכן נכוזין כהדי מכיכתא. רכי יוסי לחמר תשע רקישין לוכן ומכיכתא
לוכי עשירלאי דלי תימא כנין דכתיב עשר כר מכיכתא לוכו. לי סכי מכיכתא
חד סרי לוכי דקיומא על עשר. אלא ודלי תשע לוכן ולוכן תשעיומין מכן לים
ליום הכפורים ולוכי עשירלאי. כנווכא דל מכן לוכו עשר ירישות עשר וריעות
עשר רקישין רוא דרזין דלא לתמסר כר לוכן ידעי מכמתא וכלא לוכו כרזין
דכוזכא קדישא דלוכו נלי רזא דכל רקישא ורקישא ולוכן סמסין דמסמסי ככל
חד וחד. שבע רקישין לוכן לעילא שבע רקישין לוכן לתתא כנווכא לעילא
שבע רקישין לוכן דכהו כככיא ומולי לאנהגא עלמא דל כפום לרחיס כמה
דלסטריך ליה. ככלהו מכיעלאי עדיף כר תמיכלאי דקא מדבר לכללו וקיומא על
כלהו. כתיב סלו לרכב כערכות מלן רכב כערכות ומלן לוכן ערכות. שא ערכות
דל רקישא מכיעלאי. לומלי לתקרי ערכות. על דלוכו כליל מעלא ומיא כחדא
מסטרא דדרוס ומסטרא דנפון ולוכו מערב מתרין סטרין. ולי תימא לי רכי מתי
ערכות דקא מתחברן כלולב ותניכן ערכות סלו לרכב כערכות. לי רכי מלן
וכיב ירכין כגופא לו גופא כירכין דהא דל עכיד פרין ולוכין ודל לא עכיד פרין
ולוכין. אלא ודלי כלא לוכו רזא דערכות דכלולב. לוכן ערכות דכלולב חד לא
וחד מיס כרזא דל כללו ולוכו מכיעלאי לוכו לא ומיס כליל כחד כרזא חדא. וכנין
דערכות לוכו כללא דכללו סיא לחרנין לוכו רזא דרתיכא עלאה וקלא לתרעי
כהלי רקישא זתיר מכללו רקישין ותילוכתיס תדיר לאתקנא להסוא רקישא
כשפירו עלאה ונר סלו לרכב כערכות. ומלן לוכו הסוא רקישא טמיר וגכיו דקיומא
עג חיותא דלוכי רכב ערכות. ועלזו לפכיו. מלפכיו לא כתיב אלא לפכיו הסא לית
מלן דיכדע כיס כלום. אכל לפכיו מלן דעיול לקמיס הסלי רקישא לנטריך למיעל
כחדוס ולא כעכיכו כלל כנין הסלי רקישא גריס דתלן לא טריח עכיכו ורוגזא כלל
הסא תמן כלא לוכו כחדוס. ועד כסן גדול דקיומא לקמיס לא הוס עלי לכי קדשא
כר כחדוס ולא כחדוס אלא הסא לאתרא גריס. ועל דל כתיב עכדו לאתיי כשמחס
כלו לפכיו כרכס. הסא לנטריך דלא לאחזלס כס עכיכו. ולי תימא לי הכי הלי
מלן דלוכו כנערא וכדוקא דלא יכיל למחדי לכיס ומנו דוחקיס לית ליס למתכע
רחמין קמי מלכא עלאה. לי סכי לא יכלי נלאתא כלל ולא יעול כעכיכו כלל הסא לא
ויכיל למחדי לכיס ולאעלא קמיס כחדוס. מלי תקוכא לית ליס להלי כר כס.
אלא ודלי הא תכיכן כל תרעין כנעלי ולכנירו ותרעין דממעין לא לסנירו ולית
דממש אלא מנו נערא ועכיכו. וכל לוכן דממכן על לוכן תרעין כלהו מתברין
נזיזין ומכשלין ועיילין לוכן דממעין וסהוא נלותא עילאה קמי מלכא קדישא כדין
סהוא לתר לית ליס דוחקא מסהוא עכיכו ודוחקא דסהוא כר כס כלא ככל נרתס
לא נר. תילוכתיס דסהוא עלמא עלאה לנכי הלי לתר כדכורא דתילוכתיס תדיר
לנכיס דכוקנא כר מלכא לנכי מטרוניתא לסכח לס כעכיכו כדין כל מס דלוכי
כעלמא כידהא לתתסר וסהוא נלותא לא לסדר כריקניו וקלא חיים

עליה. זכאי מולקין דססוף כר כם דלוסיד דמשין קמי קלס כגלותים. כגוונא דלף
כסכת. מלן דיתיב כתעבות כסכת מגן נעריה לחזי עניכו. וכסכת עלטח סכוף
רקיעא עלאה סכוף דלתקזי כחדוה ולישו חדוה וחדי לכלה. סכוף דיתיב כעניכו
כגין דלישו עלטח לחיק לסכוף כר כם מסכוף עכשה דלתגזר עליה והא לתמר.
סלו הכו יקר וגדולה לסכוף דרכב כערבות דלישו חדוה וחדי כלה. רקיעא עב
חיותא כיה שמו ודלי דסא כסכוף לתר שמא דא לתכליל. ועלוו לפניו כגין דלא
לכטריך למימר סלו לרכב על ערבות מסו כערבות. כיה שמו כיה הוא מכעי ליה
מלי שמו. אלא סלי קרא על סתימא דכל סתימין עתיקא דכל עתיקין לתתא סכוף
דלא לתגליף ולא לתידע כלל דלישו רוכב ערבות. ולי תימא דלישו לתתא ורכיב
כיה לי סכי לישב דסתים הוא כלתר קיימא לאתגליף. אלא סלו לרכב כערבות
דלישו עתיק דכל עתיקין סתימא דכל סתימין דלא ידוע וכמה לישו רכב כערבות
כיה דלישו רזא קדמאה דכפיק קמיה ודא לישו שמיה מסכוף סתימא דלא ידוע
שמיה דוליה הוא יה. לאו דלישו הוא אלא לישו הוא כגין סכוף פרוכתא דלתפרסא
ונפיק מקמיה. אכל סלי פרוכתא לישו שמו ודא לישו רתיכא דליה ולא לתידע
כלל. ודא לישו שמו הגדול כגין דלית שמא דלאו לישו ככגדול כסלי לשב דלית
כיה תוספת לתתון. דא לישו שמא רבא. ועל דא כסלי שמא אכן מפיקין לאן
דלישו מכיה. כסלי אזלא לאן ככל זמכא וכשמא לתרא לאו כסי. לאתן יסא שמיה
רבא מכרך. דכר סלי שמא לתתקן כלא לישו כשלימו וכל עלמין חדלן כחדו.
כסלי שמא כלילן עלאין ותתאין. כסלי שמא כלילן בית מלא ותליסר פקודי תוריתא
דלישו כללא דכל רזין עלאין ותתאין כללא דעלמא דדכורא לעילא וכללא דעלמא
דנוקבא לתתא. וכלסו פקודין כלסו סייפין ואכרין לתתחזא כסו רזא דסיסכות.
אלין כלא ונגא ולא לסתכל כרזין דפקודי תוריתא לא ידע ולא לסתכל כיך מתתקנן
סייפין כרזא עלאה. סייפין דנוסף כלסו מתתקנן על רזא דפקודי תוריתא.
ואף על גב דלית סייפין דלישו רכרכין ועלאין כלסו זעירין ורכרכין מי לתכטיל
אל מכייהו לפילו זעירא דכר כם לקרי מלריס דמוסא כם וכם סכוף דגרע לפילו
אל פקודא מסישו פקודי תוריתא דלטיל מוסא כתא דלא לנטריך. תא חזי מה
כתיב ויקח ו׳ אלהים את סאדם ויכיחהו כגן לעבדה ולשמרה. ותכיון לעבדם
ולשמרם לאן קרככין וכלא אד. אכל דא רזא דפקודי תוריתא. לעבדה אלין
רמ״ח סייפין עלאין. ולשמרם אלין תלת מאה וסתין וחמש סייפין תתאין אלין
עלאין דזכור ואלין תתאין דשמור וכלא אד. זכאה לישו מאן דזכי לאסתמא לון.
פקודין דתוריתא גריס לכר כם לאסתמא רוחין וכפמתיה כסלי עלמא וכעלמא
דלתי תוריתא מזכה לכר כם לאסכה תרין עלמין עלמא דא ועלמא דלתי. כל
מאן דאסתדל כתוריתא לסתדל כחיים. חיים כסלי עלמא וחיים כעלמא דלתי. כל
דמסתזיב מכל שכסין כיסין דלא וכלין לסתלטא עליה. לי כאסתדלותיה סכי כם

לאסתדלא

לעשות לה כתורתך. כרתים דתוספיזא קמת ונחסירת לון מרגא ולכתר קיומת
לכתרייהו למעמע מלן דתורתך. פתח רבי חכא ואמר כי כר מנוס ותורה תור
ודרך חיים תוכחות מוסר. כי כר מנוס כל מאן דעסתדל כהאי עלמא כהאי
פקודי דתורתך לתסדר קמי כבל פקודא ופקודא חד מרגא לאהנאה ליה כהאי
עלמא. ותורה תור מאן דאתעסק כתורתך זכי להאי כהאי דאדליק מרגא מנוס
דהא מרגא כלא כהאי לא כלום. כהאי כלא מרגא תוף כהאי לא יכיל לאהנאה.
ומצותיך ומצוותיך. תצוותיך שכדא לאתקנא מרגא. ואצוותיך
למלעי כתורתך לאהנאה מרגא. זכאה חוי מאן דאתעסק כה כהאי ובמרגא.
ודרך חיים תוכחות מוסר. ארח חיים לאעלא ליה לעלמא דאתי זיכון תוכחות
דמקבל בר נש לאשדאה גרמיה מארח כיש ולמיהך כארחא טבא. תו ודרך חיים
זיכון תוכחות מוסר דאוי׳ קב״ה עליה דכר נש לאכלה ליה מחוכני כזיכון תוכמ׳.
זכאה חוי מאן דקכיל להו כרעו דלבא. ל״א כי כר מנוס תקונא דמרגא דא מרגא
כוכיא דדור דחוי כר תקונא דתורתך דכתיב ותצוותיך לאתתקנא תדיר ואוי׳
לן כהרח חלף מנו תורה מכתתב דהא תורתך דכתיב לית לה כסירו חלף מנו תור׳
מכתתב דאוי׳ תור לאהנאה. תצוה אתתריה ואמר כרתים דתוספיזא אמר כי
כר מנוס. אלו כר דא כר דאוי׳ מנוס דכתין זכאן כיש ואוי׳ כר דכתב. דלעב
דכתין לן זכאן כתורתך דא גוברין זכיין כתורתך וכהרין להוי מרגא דכתין
מתתקנן כהאי מנוס. כתין כתקונא דהאי כר. גוברין כתורתך לאהנאה להוי כר
תקונא דמנוס דכתין לתתייהו כהו. מאת הויא לתתא וככלת. לדסכי קם
אלכסא לתתא דהות תמן ועלל כוניהו ואמר כרתים קיימת לכתרייהו וככלת
שאיל לה אלכסא: סם ליה בבית שכדא. שתרי לכוסא לתתא לוף ליהו וככם.
אמר ליה רבי אלעזר דילמא אתכך כעלה דכרתך לן זכה כתורתך. אל ודאי סכי
הוא ועל ודאי ככיכן אלעזר וברתי תדיר. וכנין דאמיר ליה ואמ אד דדלוב מאנרא
אחד למאמע קדים כסדי נכורה סליק כרשת׳ דילי למוסכ ליה כרתי ותכף דכפקי
נכורה מכי כיסתא יהיכא ליה כרתי. דלמוכא כדלונא דן דלתא למאמעקדים
נכורה רכא ליהו כתורתך ואעב דליהו רכוה ולא ידעכא כיה מקדמת דכא. ומסת
לפילו כרכת מזוכא לן ידע ולא יכילנא כסדים למלעי כין מכרייה דילוף קם
כרכת מזוכא. ל״א לעכר ליה כאמר׳ לו למאן כרה יולידך דלהוי נכרא רכא. לדסכי
קם ליהו ולבש עליהו ויתיב לקמייהו. דסתכל כיה רבי חכא לאמר ודאי חכא תמיכא
כסלי רכיה דכהורה דאורייתא יפוק לעלמא מכיה לו כרא דיוקים מכים. חייך אמר
הסוא רכיה רכותי לימא קמייהו אד מלה. פתח ואמר נעיר לכי ליחו׳ותם יפיפים
על כן זחלתי ואירא מאוד דעי לתכם. הלי קרא לתערו כיה עמודי עלמא. לכל
תלניות דכתיב כיה מאפפת דם לתערו דהם מזרעא לאכרסם קלתא ופפיר׳.
לכל זיהו כהכא הוא ומזרעא דיחזקל כניהלא הוא כתיב הכא כן כרכש הכוזי וכתי׳
התם וחזקל כן כוזי הכהן ואי תימ׳ כנין דכתיב כוזי כוז מאפחות הוא לאו הפי׳ הדר
ואמר מאפחת דם עלתם על כלח. לאהלי לקרי כוזי. על דמכוזם גרמיה לגבי מאן

דגדול מכים ועל דא סליק בסמא עלאה כוזי דא דלקרי לדם שלימא ככלא מים דלא
לקרי סכי כר כם לחר׳ סה״ד ואתם כן לדם · ועל דסליק בסמא דא לקרי רם עלאה
על ככלא ועל דא לחר נעיר לכי ליחוס · ליחוס · מיחוס מכעי ליה · מלן ליחוס ·
חלא לחר נעיר לכי ולזעירכא גרמי ליחוס לבכי כר כם דלחית ליה יומין סגיחין ·
מ״ט כגון דלחרתי דיחוס ודכרו ועל דא נעיר לכי ולזעירכא גרמי לבכי יחוס · ואתם
יסיחוס חמוכא לכו יסיחוס · על כן זחלתי ולירא מפות דעי לתכם · לחרתי ומים
ידכרו ארב סמס יודיעו מכמה · ודלי · לכן רוח חַיָּה כַּחֲלָמוּת וכסמת סדי תכיפס ·
ועד כגון דלכא רכיא מוכא כרעותי דלא למלא עד יומא דלחרם דלתון סכא
ליה למפתח כלורייתא קמייכו · פתח ולחר כי כר מנוס ותורם לור ודרך חיים
תוכחות מוסר · כי כר מנוס דא ליסי מסכם כלא וסתורם וסמנוס · והתורם זו
תורם סככתב · וסמנוס זו מסכם דליסי כר סרצה דקיימא לאדלקא · כר לחתי
לקרי כר · חלא כל מקבלא מכין תרין דרועין דמא פייפין עלאין ולסי פתחת
לנכייסו תרין דרועין דילם כדין לתכלולו תרין דרועין כהו ולקרי כר · ותורם לור
דקא כסיר להסוא כר ולדליק מכיס מסטרא דלור קדמאה דליסו ומיכא דסא
לוריתא מסטרא דימיכא דלור קדמאה לתיסיכת דכתיב מימיו לא דת
למו מסטרא דימיכא לתיסיכת לף על גב דלתכלול כיס סמלא דסא כדין ליסי
שלימו לכלא · לור דא לתכלול כמלתן נכיוין וסכעם עלמין דלימין כסטרא דסשוע
לור ולתפצם ככלהו · תחות כורסייא עלאה מיירא שריין לימין עולמות לסטרא
דסשוע ומיכא תלת מאה ועשר לימין · מלתן וסכע לימין כסטרא דימיכא · מאה
ותלת לימין כסטרא דסמלא ולימין תלת מאה ועשר · ולמין לימין דקא מתקן
תדיר ומלין מתפצטן כמה וכמה לוכרי חמדא וכלהו נכיוין לתתעדכא מסטרא
דקיקיא לעלמא דלתי ועל דלין כתיב להכחיל לוסקי יא ולוכרותיסס לחלא ועל
דלין כתיב עין לא דאתה לדים זולתך וגו׳ · יש דלין תלת מאה ועשר עלמות
נכיוין תחות עלמא דלתי · ועל לימין מלתן וסכע דלימין מסטרא דימיכא לקרון
לור קדמאה · כגון דלפילו לור סמלא לקרי לור · לכל לור קדמאה ליהו זמין
למשכד תולדין לעלמא דלתי · ולא תימא לעלמא דלתי ולא יהיר · חלא לפילו לכל
ומא ומא דלי לא סוי סלי לור עלמא לא יכיל למיקס דכתיב לחרתי עולם חסד
יבכה · סלי לור זרע ליס קלא כנכתא דעדמי ועכד ליס סורין סורין עי דסלי נדיק
דליהו גככא דנכתא וכטיל להלי לור וזרע ליס זרועא דקדוש · ועכד ליס סורין
סורין כנכתא ולוליד ולחמא ועכיד פרין ומכייסו לתתן עלמא סלא לור זרוע לנדיק
וגו׳ וכתיב וכגכס זרועים תמיוח · מלן זרועים חלין זרועי דלור קדמאה דליהו
זרוע תדיר הסתא לוליד ועכיד לימין וסתא זרוע ליהו בקדמיתא עד לא ייכול
עלמא לוכא דא לוליד זרועא דא ויסיב לוכא ולא עכיד · ושד עלמין לתזמו בספיק׳
בסהוא גככא דלקרי נדיק לא עכיד ולא פסיק לעלמין כר כזמכא דגלותא · ולי
תימא כזמכא דגלותא כתיב חזלו מים מכי יס ונסר ויחרב ויבש · סיך עכיד תולדין
חלא כתיב זרוע · זרוע ליהו תדיר ומיומא דלפסיק סהוא נסר גכתא לא עלל

יום הזה נכתב והזה לור דהיו זרוע תדיר עביד ליכין ומנים ומנרמים לזדרע
כקדמיתי ולא סכיך תדיר כנסתא דעביד תולדין ומהזה זרועא כפיל כיה כאתריה
מגרמיה ועביד תולדין כדכקדמיתא . ואי תימא דליכון תולדין וליכין כמה דהוה
בזמכא דנכתב תמן . לאו הכי . דכללא לתמכא זרועא דא לעלמין . כנוונ דא ותורה
לור . לוריתא הכי לזדרע תדיר כעלמא ועביד תולדין וליכין ולא סכיך לעלמין
ומהזה לזיכא דיהיב לתון עלמא . ודרך חיים תוכחות מוסר . תרין לרחין ליכון . חד
לרח חיים וחד כספוכא מנים . סימכא דלרח חיים מאן דיהוי תוכחות מוסר דכל
כעא קדם למטרא לסאי לרח חיים סוי עליה סהוה דלקני ועביד תוכחות מוסר
לבני עלמא . ומאן דיהוי סאי דכתיב ואת להט החרב סתתפכת למאר את דרך
עץ החיים ובאר דרך חיים דיהוי לוור כקדמית לבתר סיום לכתר
לתפסא כנוויהו רקיע דליהוי נלופי דנלופי דיוקנא דלדם . כנוונ דנלופי זורע
דדיוקנא דלדם כתולדתיה דסא כתולדתא דכר כם כקדמית זרע דליהוי לור דהא
כהיו דכל סייפי נופא ליהו סהוה זרע וכנין כך ליהו לור והזה לור לקרי זרע
דכתיב לור זריע סהוה זרע מאם . לכתר סהוה זרע דליהו לור לתפסא ולתעביד

מום בלחודא דילים לגלוף ויתיר ולתפצם פצימו גו לימון מום פצימו דנופא לכל
סטרין. כיון דלתצייר ולתגליף צורת דיוקנא דנופא לקרים הסום פצימו ולא לימנו
רקיע כתיב המים. ולכתר דלקרים כתיב ויקרא לאדים לרקיע שמים דהא לקרים
הסום לחודא דנופא דהוא גו לימון מים. כיון דלכריר נופא ולנקי כנקיו דהוי לחודא
דלתגניד ולפתלר הוא פסולת דקא לתעבד גו התוכא ולימון מום סרעים עבורין
ומכסון לתעכיד פסולת מקטרגא לכל עלמא דכר ונוקבא. לכתר כד נתתו לימון
מום עבורין ולתתיתכו לתתא כסטר סמאלא כפקו לקטרגא כל עלמא. זכאה לימנו
מאן דלפתזיב מכסון. כיון דכפיק מקטרגא כתיב והוי מארת חסר ו' ולתמצכא
לסכרים כרכוי וחסר כהורא דסיסרא. לכתר והוי למארת כסלימו תרוייהו כחד. כמאן
כהסוא רקיע הסמים דהא כד סלקא ולתתכר כהסוא רקיע הסמים כדין והוי למארת
כהסוא רקיע הסמים תרוייהו כחדא דלא פנימי כלל. מארי חוכמה הלוי רכיבי וחדי. לחכר לון
הלוי דלחמיכא דלתצייר סכא רזא דלדם כאור דהסוא זרע ולכתר לתעכיד מום ומנו
לימון מום לתפצם רקיע דיוקנא דלדם כמה דלתערכא. תיכף כד לתעכיד דא
לנו מעוי דלתתא דהא לא לתצייר זרעא אלא כנו מעוי דמוקנא לתפצמא כה
דיוקנא דלדם והכא לי אלין מחז דרגין לימון דיוקנא דלדם כאן לתר לתצייר
ולתפצם הלי דיוקנא כנו לימון מום. לי תימא גו כוקנא הוי דא עלמא דלתתי לאו
הכי דהא לא לתצייר צורה ודיוקנא עד דכפקי לתוון לכר ולכתר לתגלומו. ותו דהא
עלמא דלתתי הוא לומכא דכתיב ויאמר אלדים יהי אור ויהי אור. יהי רקיע הא
לומכא הוא. לי תימא כנוקנא דלתתא לאו הכי דהא עד לא הוות וכל כפק הלי
דיוקנא דלדם כוקנים כפקא כהדיא. הא לא לתצייר דיוקנא דלדם כם. לי הכי
כאן לתר לתצייר ולתגליף הא זרע למסוי גלייפו דיוקנא דלדם. אלא דא רזא
לדם קדמאה לתצייר ולתגליף כלא כוקנא תכויכא מאולא וזרעא דהלי לגליף
ולתצייר גו כוקנא. לדם קדמאה גליפו דצורת ודיוקנא דנופא לא הוא כנוקנא
זכאה נורא כלא הוא. ולתצייר ולגליף לתתא משלמא דלתי כלא דכורא וכלא
נוקבא לימון לתוון לגליפו גו מסחתא ולתצייר ולגליף כסו רזא לדם ולתוון כתרא
מיסר כסדורא דלסון מרזא דאור קדמאה סריאו לתתגלפא ולתתצירא לתוון
ואזדרע הלי אור כגויה גו מסחתא. כל מטא גו מסחתא לתתדר מיא גו מיא
לתפצם רקיע נורא דלדם דיוקנא כדקא חזי. לכתר דלתקסטת נוקבא לגבי
ולתתדרו לכפין כאפין הלי דיוקנא דלדם עלא כתילוכתא לגבי נוקבא ותתן
לגליף ולתצייר כגוונא דילים ועליה כתיב ויולד כדמותו כצלמו ונו' סלי לתצייר גו
נוקבא מה לא הוא סהוא קדמאה לתצייר גו סהוא קדמאה כגויה כמדידו גו
מסחתא כמה דלתתר. כגוונא דא לתתא. לתתא מה כתיב והלדם ידע את חוה
לשתו ותהר ותלד את קין סריאת קוף לאולדא כמעשה כחילא ויסופא דלדם לכתר
דהא קכולא זוהמא תגו הלי קוף. ועל דא לא כתיב הכא ויולד שת ידע ותהר ותלד
וכפק פסולת גו נוקבא. ותוסף ללדת את חביו את הכל וכסלי לא כתיב ויולד וקף
על גב דמסטרא דלכורא הוא. לכל מקטרגא תצמ ותכר מילים דהא כאת קוף

סריחו לתיון לגולה · כיון דלתכריר פסולת סריחו לתיון לגולה מרזח דלת
את תקוכא דכר ובוקבא כלסתכמותא כחדא · וכדין כתיב וולד כדמותו כצלמו
ויקרא ולא כתיב ותקרא · ויקרא לישו ולא לישו · לישו קרא שמיה את תקוכא דכר
ובוקבא כחדא דהוו כלסתכמותא חדא · תו לתנלגלו לתיון ולהדדו לגולה לגלף
דלדם ולישן לתיון לתיתי סיום שמים · ומאן לישו׳ ולכתר ו׳ ולא ס׳ דלסן
לתעדיות כלכל כגון כך נטול לת לחרא לכתריה ו׳ וסיים כשוריותא דשת ס׳
ויקרי לחום · לחום מה כין שמא דלדם לשמא דלדם · לגלף לחום לגלו לישו כתקפא
סוס תקוכא דקדמאי סוס מה לחום כי תזכרנו · כתיב ותפקדנו לכקריס לרגשים
תכלכנו ועל דא כתיב ויי׳ לפקן דכלו לחלי תכירו דגופא ותקפא דכפשא · לורית
את לחום ירותא דסוס ליה לקכלא ולישו לוף כמי לורית לכבוי · תו לתנלגלו לתיון
לתקפ עקיים ולתסדרו לגולה · קיכן הלי תקוכא דקין ולתתקן תמותים ולתסדרו
לתיון לכשמא עלמא מעקיימו דסוס · מהלגלל מ׳ סיפא דלתיון דלדם ס׳ לא תקוכא
דלתיון דכשל וכנין דלא סוס חייכא כקין לא לתחלפו לתיון מסמיס כר חד ·
כלתר ב׳ סוס ס׳ למהוי תקוכא יתיר מד כדא לתכשס עלמא ולתתקן עקיימא
מסירותא דלחום כר חוכא דלדם דלא לתכשס עד דקיימו ישראל בטורא דסיני ·
לכל תקוכא דקיימו דקין וכשל לתתקן ולתכשס לכל עלמא סוס כשרא ועכוכא
עד דלתתא כא דכתיב זה יכחמנו ממעשנו ומעכנו ידינו מן סלדמה לשל לרדם ו׳
עד כדא כר ולור לתתקן כחדא · והשתא רכותי לכא מכשל וכרא דרב בפרא
דלכא ולא זכיכא לתסתמודעא לשכא ולטרידכא הכא ולמילכא דסוס יתבי לרעא
דלא לכון לריוון כלורית׳ ושויכא עלי דלא לימא מלי דלורית׳ קמי בר כש עד תריין
וריחן ויומא דא לתתליא · זכלם חילקי דלתערעתון הכא · לריס רבי יוסי קליס
וכבא וקמו כלהו ונשקוהו בריסיה · לימר רבי יוסי זכלם חולקכא דזכיכא כשלי
לרחא למשמע מלי דעתיק יומין מפומך מה דלא זכיכן למשמע עד השתא · יתיבו
כלהו אמ׳ לון רכותי מדאמיבא נערא דשלי חמי וכרקיס דלחקי ומנטערי כנפשייהו
דלא ידעכא ברכת מזוכא · אמיכא לון דעד דלכדע ברכת מזוכא לא לתתכר
כלתתי כלרח כל כני עלמא ולא עלבד דיכילכא למשמע כס כלא מוכס לא כשיכא
למעבר על דעתייהו הוליל ולא הויכא יכיל למימר מידי עד תריין וריחן · חדו רבי
יוסי ורבי חייא וחמו וכרתיה וכבו מכנייהו חדוה · לימר רבי יוסי במטו מיכך כיון
דשריוא לכסיר לן יומא זכלם חולקכא כלרח דלן · פתח ליסי
ברכת מזוכא ואמר כתוב לחד לומר ולכלת לשבי׳ ולדיך וכתוב לחד לומר
ושמחת לשבי׳ ולדיך · הכי קרלי כד ישראל לתתזון קמיס קב״ה סוו מתקיימי
השתא ס״ד מתקיימי · מלן יכיל למיכל לשבי׳ ולמחדי לשבי׳ · אלא ודאי הכי הוא
דקדמיתא כד יתיב בר כש על פתוריס למיכל מכרך על כוסא דמוכיא · מאי טעמא
דמוכיא ולא מוכיא דלא כתיב בורא פמים ולא כתיב הבורא · עושה ארץ ולא
כתיב השופה ארץ · מאי טעמא הכא דמוכיא · אלא כל מלין דלתיכן מרזא דעלמא
עלאה סתירא לסתתרא ס׳ מתמן לתתזלה דלא מעלמא גניזא וסתירא לתיכו ·

וכל מלין דליכון מעלמ׳ דלתגליף יתיר כתי׳ כי׳ דכתי׳ המונים כמספר נכתם הקורח
למי סיס כלהו מרזח דעלמא תתאה ליהוו ולי לכתיב כשמח ליהוו כי׳ כגון ס״ש הגדול
ודכח דליהוו כלרח סתים (כל כאתגליף) מרזח דעלמ׳ תתאה ליהוו כיון דמכרך כר כם
מכוכתא תתיל קמיס . ומס דלמר ואכלת לפני יי׳ אלהיך מכח לתכליל למללח כמלי
דאוריתא דמכי מנטריך סוחיל ונקלס קמיס לקיימח דכתיב זה המלחן אשר לפני יי׳
וכתיב ואכלת שם לפני יי׳ אלהיך . סוחיל ונקליס כר כם קמי מלרים מנטריך למיתן
למסכני למיתן לון כמה דליהוו וסיב ליה למיכל כמלין דליכיל קמי מלכח קדישח .
ומנטריך ללי יפתכח כלמן על פתוריס דסח כלעכו מסטרח לחרח סוי ורזח דח
הלמיטני כח לרח כלעכו ומכי מנטריך למסרח לחרח וכתיב וכטן רמשים תחסר
ודלד ואכלת לפני יי׳ אלהיך ולח לפני מסרח לחרח . ומנטריך דלח יתעסק כמלין
כמלין . וכנרכי מעולם מפור . כר מלין דאוריתח דסח כד לתמרו מלין דאוריתח
על פתורח יסיב סיסוי כר כם תקפל למלרים . ושמחת לפני יי׳ אלהיך דח ליהו ככום
על כרכם . כל כריך כר כם ככום על כרכה מנטריך למחדי ולחזלח חדום ולח
עציבו כלל . כיון דכמיל כרכם ככום על כרכה קלס קלים על גביה וליהו מנטריך
למעסק רישים כחדום . ולכרכח על סכום כמותך תלתח ככרך מאכלנו מעלו וכטוכו
תיובו . דח מנטריך רשותח לעילח לגבי עתיקח דעתיקין ועלד ליהו כלרח סתים .
וכטוכו ולח מטוכו . וכטוכו דח ומיכח עלוח ומטוכו דח דרגח לחרח דלתי מסטר׳
דומיכח וליהו דרגח לתתח . כגון דכסדוח טוב לתבני עלמח וכיס לתגן . לחתי
לקרי טוב ולחתי לקרי חסד . טוב ליהו כד כלול כלח בגויס ולח לתפזט לכחתח
לתתח חסד כד כחתח לתתח ועביד טוכו ככל כרעין כנדיקי וכרעיני ולח חיים ולעג
דדרגח חד הוח . מכלן דכתיב לך טוב וחסד ורדפוני . לי טוב למס חסד ולי חסד
למס טוב דסח כחד סגיח . שלח טוב כלול כלח בגויס ולח לתפזט לתתח . חסד כתית
ולתפזט לתתח ון כלח נדיקי ורעיני כחדח וסכח כיון דלמר וכטוכו תיובו דכר
למר סזן לת סשולש כלו כטוכו כחסד סלד נותן לחם לכל כשר כלח . ועד סזן לת
דכל לנדיקי ולרעיני לכלח דח לקרי כרכת ימין . מחלל לאו ליהו כברכת מזונח .
וכנין כך מחלח לח תסייע לימיכח דכיון דכריך כרכ ימין לנטריך לדבקח ארץ החיי׳
כומין לאתזכח מתמן ולפרנסח ולמיכב מזונח לכלח ושל דח תכיכח כרכת הארץ
מנטריך לאדכרח כח כרית ותור . על כריתך מחתית ככשרנו ועל תורתך למדתנו
ולאחזלח דכסדוח טוב לתגן כרית ותורח דליהו תקוכח דלהי טוב . מכלן
לוליפנח דכסיס פטורות מברכת מזונח לאפקח לגון ידי חובתח דח ליח כהו תורח
וכריות ולחתוס על הארץ ועל המזון הא דכקותח כאחד כחסד . על הארץ
ליהו לרץ קמיס ועל המזון דל ליהו חסד הא כלילו דח כדל כדיקותח חדל .
לתתפזמותח לטוב ליהו לולחס דלקרי חסד . ועל דח ליהו מגלח לך על כך ועל כך
כסין ולתגן דלתעבידו מסטרח דטוב . ולי תימח ומי כתיב פעימות כיומך כניח
דח ליהו מסטרח דומין . ולי תימח נגח כומין . אלא כתיב נשימותיכם כעשר זמירות ישראל ודי מחלנח

מסורת

וכל שמלה לתכלית כרוך דיומיא לכל סודרים לודי על ויכוח לחזוקי דסח מכוס
כפף. ודף פסיסו דטוב דלתפסט כלרן חויס. מט לית סכח שמלה כנין דלית
מולקי לסטרי לחרף כמזוכח דיזרל. ולי לתעבר שמלה סטרי לחרף יתעבר עמיס
ודף לית זכין כברותיס ומולקיס ליעקב לכוכח. ודף לכן יסיכבי ליס מולקיס
להסוך מקטרנף כזוסמף דמיון כתרלין. ולי לית זוסמף דף מולקי דסטוך מוכלי
דקריכו ודין. ועל דף לית ליס מולקי כסדן. ויהוסל ולית ליס מולקי כהדן דסח כסל
מולקיס לית לן לתתערב שמלה כלל. דלף ועבר מקטרנף ויטול תרין מולקי חד
לתתי וחד לעילף ככבור דסח זכין כברותיס ליעקב לכוכח. מולקיס ליסו לתתי
ולית ליס לעילף כלום. ישרלל כטלי לעילף ועבו כטיל לתתי ועד לף יתקרב שמלה
כלל ככרכת מזוכח. כיון דמתכרכח סלי ארץ סחיים מסטרי דיומיא ומכל מזוכח
כדין כעיכן רחמין על כלף. רחס יי אלסיכו על ישרלל עמך ועל ירושלם שירך וגו׳
דסח מסטוך מזוכח וספוקי דארץ סחיים כוכי כס לכן וכי מקדעף ליתכבי כי
מקדעף לתת כליכון רחמיס. וכתיב דלף לעתיכ דיכף למסוי ככח וסוד כלל חסדי׳
אומר רבס ורחליכם למסוי תרויסו חסדי דוד סכאמכיס ועל לל תסי ברס ויבון וכו׳
דסח רבס ומודיס ליכון חסדי דוד וגס שלוס דקאמרן כגלותף כברכת עושס שלוס
כמרומיו סוא ברחמיו ועשס שלוס עליכו. סטוב וסמטיב דכלף לתי מסטרי דיומיא
ולף מסטר שמלה כלוס. מלן דמברך ברכת מזוכח ליסו כטיל ברכלן בקדמיתף
מכלסו ולתברך בכלל ברכת מזוכח ועל דף לית ליס לרכף לחיון. מלן דכטיל כוס
על ברכה ולף מברך עליס כתיב כוס ישועות לשף. מלן ישועת דף ויומיא דליסו
מוסיף מכל מקטרנין דשלמף דכתיב ותוסף לו ויומיו וכתיב סוסיע ימיך ועכבי
שלסכי סוס כסיר ויומף קמו כלסו ונסקוסו. תל״ יוסי ודלי סלולף ליסו ויומף דף ולף
כפוק מסכף עד דיתעבי סלולף דכל לכבי מתף דף סיף סלולף דקכ״ם לתרשי כיף.
כטלס לס לאכתתיס וכריכו לס ככמס ברכלן עבדו דלכוס יתקן כיתף לאחר׳ לחדיס.
כיכוס כל לכבי מתף לסבי׳ דלתף ולקרלו לס כלס ודלו עמהן כל סכוס ויומ׳ ליסו חדי
עמהן כמלי דלורייתף. פתס ליסו על פתורף ולמר.

ועשית לתסקרבי׳ למסכן עבי סטוס עמדיס. כתיב סכא עמדיס. וכתיב
סתס מרפי׳ עמדי׳ מס להלן מרפיס לוף סכא כמו מרפי׳. ללן קויימן
כתקוני דכלס ומחרן מחרף דיחופס למטרי כסיוף חופס דוף עלוס כגוונף כלס
לתתף דלסנטריך לתקנף חופס לחופס כתקוני ספירו ליקרף דכלס לחרף דלתיף
למטרי תמן כחדוס לכלס תתלס. וכגין יקרף דסיוף כלס עלוס לסנטריך למעבד
חופלס דספירו ככל תקוני דספירו לזמנף לכלס עלוס לסיוף חדוס. כגוונ׳ דל ככל
גזירו דכרית לתתף לסנטריך לתקנף כסף לחרף כספירו למחרי דכרית קיימף
דלתי תמן. לוף סכא ככל חופס לסנטריך תקוני ספירו לחופס ליקרף דכלס סתס
דסח דל כגוונף דלף קיימף. דל סלקף כסבא דרכלן ודף סלקף כסבא דרכלן.
כיכון סבא דרכלן כגוונף עלוס. ליכון סבא דרכלן ידתף כלס מרוחף עלוס

לתר דכל כרכתן כנדין מתמן. מית כרכתן לישון דכלם לתכרכ מכוסיהו ותת תמר
דלישון מכא. שלש מכיעתם לישו דקל מקיים כלה. רוב כרכתן על סיון דלישו סטר
למחדי כלה על סטוח יין דלתכטי בעכבוי תדיר. וכגון כך כרכם קדמתם דלישון
מכא לישו רזח דיין. יין עכיד פרי כין לעילה כין לתת. נפן כטיל כלה ואפיק לישה
לעלמה ולתערו דחדוש מחלה לישו דכתיב מחלו תחת לרגלי ולכתר ויחוכו
תחכקכי. והטוח לילכה דחוי עכיד פרין ולישון כלתערותה לה ודה לישו כרכם
קדמת דכלה. תכוכה שהכל כרה לכבודו רזח דכרי קדישת חדוש דחכורה דכטיל
כל כרכתן למעכד לישון כסטוח נפן דהה כקדמיתה טהוח פרי כחית מלעילה ארח
סייפין וכגיד לכרית קדים לכגדה לון כסטוח נפן ודה מסטרה דימיכה דהה לית לישה
מסתכחה שה כימיכה. שמשה לתתר וימיכה עכיד. לכתר כליל שמשה כימיכ וימיכה
כשמשה למהוי רזח דילדם וכגון כך תלוליתה לישו ויכר שלדם. יעקב ודלי לישו
עמודה דלמצעיתה דיוקה דלדם סוי. רכישהם לישו עמודה חדה דירכה וימיכה
חמישהם סוח תשים ותכל עקרים דכית כחדוש כקכון וכניסו דכנסה מזרכע סטרי
עלמה ודה רזח דירכה לתר דיתקכר כורכ שמשה למיזל ולמכנם לכל סטרין וכניסו
דכנין ורחימו למיעל לון כין כרכין ולישון תרין דכניסי שרוין כנוייהו חדוש דעקרה
דכניתה. מט כגון דהם שתי ערכו לה עכדין לישה ופרין וכניסו דכנין לגכייהו לישון
פרין ולישון דלטון ולה לתעדו כניסו דכנסה לנכם כר כניסי. שתיתהם שמח תשמח
רעים שהסוכי לתר דרשתה וחדוש ולחוש לשתכח עמודה דכל שלמ דלקרי נדיק.
ונדיק ובדק רש. ולסוכי לישון דלה לתעדון דה מן דה. עד שכה שית כרכתן דכלם
לתכרכ מכוסיהו. שכיעתם לישו מקיי כלה ומסיי שכיעתם מתכרכתן כלה ודלי כללה
דעשר לחירן כגון דדה כלול עילה ותתה. ועד כלול כהלי. זיכי חדוש שמן שמחם
חתן וכלה לחכם לחוכה גילה דיוקם שלוש וריעו למסוי כלה שלישו דכלה. זכלין לישון
ישרש דלישון זכו לתתה כנוכה דלעילה. עליסו כתי ומי כעמך ישרש גוי לחד כארן
חדו כלהו כל סטוח ומח כחלין דלוריתה וכל ככי מתה עכדו ליש ריבה עליסו. לומח
לחרה קמו ר יוסי ור חייה וכרכו לון ולזלו לקרחייהו כד מטו לגכיהם דרם זקף עיכו
ומחלון. לחר לון מסתכל הויכה ככו יומח דה ומיכה לכו תרין יומין ומד לילה
דסויתון לגכי מסכנה דסטוח כער מטטרון וסטוח כער חוס חולף לכו רזין עלאין
כחדוה דלוריתה זכאה חולקכון ככי. סדרו מלין כלהו קמיה ומחו ליה עובדה. לחר
לון זכאין לתון וזכאה חולקי דהה לדכרי יומ חד דסוה לזיל עמי כקרת רב ספרה
לכו וכריכית ליה כד לתפרש מכי דיבה ליה כר לריה כלוריתה ולה כריכית ליה
דלישו זכי כוה. זכאה חולקיכון ככי עליכו כתיב וכל כניך למודי יי. לה וכל כניך
למודי יי. וכי כל כניו דלישון דישרש כלהו חולף לון קדם חורית. לון. דהה כשעתה
דלישון יכוקי לעלון כלוריתה שכיבתה לתיה ויסיב לון חולה ותקפה למלעי כלוריתה
דלמלעי סיוחה דקדם לה יכלון לישון יכוקי למסכל. רכי שמעון חוה שכיה ומח
חד נכי פתחה דלוד ורכי חייה כהדיה פגע כיה חד ויכוקי לחר רכי שמעון ודלי
דקדם לתרעי כעלמה שתתה ליומין זשירין גלגולה רכה למלכי לרעה חלין כלון.

ודלי

ודלי כעוד דליכון מקטרגין עלין על עלין ושרגל יהון נו רוחא. אמר ההוא יכוקא
ומה כיומא דא שארי לתערותא דא דהא כסלו יומא דמין סגיאין לוסדין כעלמ׳.
אמר ליה ר׳ חייא מכא ליה להאי יכוקא. אמר ר׳ שמעון לזמכין ככוכא כפיל כפום
יכוקן ומתככלי יתיר מאד ככוכא. אמר ההוא יכוקא תוכחא ליהו כיכוקי למהוי לון
ככוכא ומאי קרא שלים ליהו מכלן. דכתיב וכל כניך למודי יי׳ ליכון ודלי למודי יי׳
וככוכא מכהון כפקא מה דלית הכי לכל עלמא אלא ליסרגל כלחודוי דכתיב כהו וכל
כניך למודי יי׳ וכניכו כך מכהון כפקא ככוכא. תתא ר׳ שמעון וכמקיים אמר מיומא
דא שמעכא דא כר הפתא. פקודא דקב״ה למסה.

ועשית את הקרסים למסכן עני סטים עמדים כלא כגווכא עלאה.
רבי וכחק פתח מרפים עמדים ממעל לו עם כנפים וגו עוכדא
דמשככא כהכן קרסים כגווכא דליכון מרפים כהאי אתר אלין עמדי׳ ואלין עומדים
ודלי תימא ודא כל חיילי שמיא ליכון עומדים כלהו כלא וכתתי לך מהלכים כין
העמדים אלא דהא כלהו מסדרין עלאין לית להו קפיכין וכלהו קיימי בקימס.
אלא ודלי כלהו קיימי וזמכין אלין לקרון מרפים ולזמכין סלקין כמה לאתרא
לכל כלהו קיימי והאי קרא לוקמוה כלא וכל נכא הפתים עמדים עליו וגומר.
כתיב מזמור לדוד יי׳ רעי לא אחסר. הא אתמר מה כין מזמור לדוד וכין לדוד
מזמור והכא אמרת קדמאי ואתית ואמרת עליה בקדמיתא. יי׳ רעי וכי אמאי.
אמרת קדמאי הכא והא דוד אמטרית לאקדמא ליהו בקדמיתא הוא׳ל וכתי מזמור
מעם קדמאי כרוך הוא. אלא ודלי אמרת קדמאי ואתית בקדמיתא דהא הכי
אמטרית על אלא דמזמורי דבעית ליהי ורעותא דילה דכל כני עלמא יכעון מזמורי כניו
דכל קדמאי כרוך הוא כעי לכאתא מזמורי לאתתא לעלמ׳ ליהי לקדימת בקדמית׳ ועלא
כאתי מזמורי לעלמין כלהו. וכניכו כך ליהי לקדימת למלא דא דמזמורי ושרגל עליה
דדוד. יי׳ רעי יי׳ רעיא דילי כהאי רעיא דמדכר עלכא דילים כאתר דלמלין
ועמכין דלא מפסר כיה כל מדעם. לוקם הכי קדמאי כרוך הוא ליהי רעיא דילי למיזן
לי ככל מה דלכא למטרוך. דכר לאחר יי׳ רעי תכיכן דקמין מזמוהיו דכר כם קמים
קב״ה כקריעת ים סוף. הכא תרין גווכין ליכון ותרויהו כאתר קטוט. חד כניו
דקדמאי כרוך הוא כל עובדוי כדיכא וקטוט ועל דיכא וקטוט לתקויים כל עלמא.
וככל יומא ויומא וככל זמכא וזמכא דן כל עלמא כדיכא לנדיקי ולרשיעי ולכל כני
עלמא כלא כי נדיק יי׳ נדקות לאכא. וכד ליהו דן כני כשא ואמי כניכמא כמה
חייכין וכמה אטלין קיימי כדין קשא כשיבוי למיכא לון מזונא ככל זמכא כניך דאית
ליה למיזן חייכיא ולאיזמן דאטלין ואיהו עכיד עמהון לגו מעורת סדין וזן ומפרכם לון
כפום חכד עלמא דאתמשך ואתנגיד על כל כני עלמא וכיה ליהו זן ומפרכם לכלא
לנדיקי ולרשיעי ולכל ליכון כני עלמא ולכל חיון ובעירי חקלא ועופי שמיא מקרכי
רחמי עד כני כלמי ולא אתתקר כעלמא דליהוא זן ומפרכם לכלא אלא כד קשא
קמים כפום עובדוי דכני עלמא כקריעת ים סוף. וכי קריעת ים סוף קשא קמים

רעותיה קמיה כלה קמיה ואת לאמרת דקריעת ים סוף קדם קמיה שלח בזמנא דיסרל
לעברו לנבי ימא ובעא קב"ה למקרע להון ימא דסוף ואתא רסב ההוא ממנא דעל מצרי
ובעא דיכא מקמי קדשא בריך הוא. לאמר קמיה מלריס דעלמ' למאי לית בעי למעבד
דיכא על מצרים ולמקרע ימא ליסרל הא כלהו מייכין קמך וכל לריך כדיכא וקבוע
לגין פלחי עז' וגלין פלחי עז'. לגין בגלוי ערוות וגלין בגלוי ערוות. לגין מוקדי
דמין וגלין מוקדי דמין. כדכוית בעותא קדם קמיה על לרת דיכא. ומה יסרל הוי
כגלי על ימא דכתיב ויאמר יי' אל משה מה תלעק אלי דבר אל בני יסרל ויסעו
והוה קדם קמיה למעבר על דיכא ולמקרע להון ימא דסוף ושלח לה שגא קדשא בריך
הוא בזכות אברה' דלקדי בנפרא למעבד פקודא דמלריס ורעותיה דילה כדכתי'
ויעכם לכרכם בכקר כלהו לתלכידו בימא בגין דכבל הסוף לילה כדיכא הוא
קדשא בריך הוא עלייהו דיסרל. דתניין מאי דכתיב ולא קרב זה אל זה כל הלילה.
אלמד דאתו מלאכי עלאי לנסכא בסנא לילה קמי קדשא בריך הוא לאמר לון וכי
מוכדי ידי טבעין בימא ואתון מסכתן קמאי מיד ולא קרב זה אל זה כל הלילה.
מה כתיב ויסי כאשמרת הבקר לשגא קדשא בריך הוא בזכותא דאברהם דלקדים
בנפרא למעבד רעותיה דמלריס כדכתיב ויעכם לכרכם בבקר. כדין אהדר
ימא וערקו מיין קמייהו דיסרל דכתיב ויבא סוס לפנות בקר לאיתבו ותניין
לאיתבו לתכלו להסוף תכאי דאתכא קמיה קדש' בריך הוא כד כרח עלמא. לאיתבא
כתיב הכא לאיתבו וכתיב התם מצכול לאיתין המזרחי ועל דא לפנות בקר בהסוף
זמנא דלקדים לאברהם למעבד רעותיה דמלריס כדין לתקרע ימא הכא ויהם
את מחנה מצרים ועל דא קדם הוא קמיה דקריעת ים סוף. כגוונא דא קצין
שוגין קמיה קדשא בריך הוא כקריעת ים סוף. מה קריעת ים סוף קטיל לגלין
כהאי סטרא ומקיים לגלין כהאי סטרא הוף הכי כשוגין כתיב מוכיח מלריס
בכוסרות ותכיכן ככי ושירות מיית הלי ויהיב לתתיה להאי דא לאיהו חייכא ולזדמנ'
ליה לתתא מעליא ולאו איהו כדיכא. לכל רשין סתימין לייכון ככלא ומה דלתערו
מכרייה ודאי הכי הוא. ומה דלתערו לפני ולא מלפני לפני הסוף דקאי לפני קמי
דקדשא בריך הוא ומתם קמיה ועל דא לא תאמרו דקצין שוגין לקדם בריך הוא. קצין
מוכוחיו של אדם לקדם בריך הוא. שלא לפני ולאחרי קצין כל הני לאו כרשותיה
קיימי אלא דאיהו עביד. לכל לף אלנב דאיהו עביד כרשותיה לאחרא עביד. כתיב
ונכרתם הנפש ההוא מלפני. מאי מלפני שלא דא עלמא דאתי הסוף דכל מיון קיימין
תמן דלא נהוכא עלאה כהר לגא פסקין מימוי לעלמין וכלא אד ודא לאיהו דכטיל
כל עדוכין דעלמ' דאתי ואתיכן עדוכין עלאין דאתכני לתר הסוף כשם וי' תמן ודא
לאיהו מלפני. ואי תימא הי הכי הא כתי' ויקם ויכם לכרח תרפיהם מלפני וי'. כי ודאי
הלכתא כי מלפני וי' הוא כרח ותכיכן מם לול יוכח וכרח וכי מאן ייכול למכר מקדש
קלה. שלא הוא לזול וכרח לנפקא מחרע קדיש דהא מכיכתא לא מריח לכר מחרעא
דיסרל וכגין דלא תאמרי עלוי מכיכתא הוא כרח מחרעא קדישא דהא מכיכתא
לאיהי מריח תמן כמה דאת אמר לפתך כנפן פורים כירבתי כיתך. נפן פורים

לוף הכי לתתח נגיעתה לח נפקח מתרעח לכותם לכר. ובניכי כך היה כרח יוכה
לכר מקרע קדושח ושח הכח כתיב מלפני ולח כתי׳ לפני. שח ולחי הכי הוח מלפני
דהח רוח כבוהם לח לחיות חנו שכינתח חלח מלפני. חיכון תרין דרגין דכביהי דקח
סריין על שכינתח. ומהסוח לחתר דחיל למסוי תמן כחרעח קדושח ועל מלפני כי
מלפני י׳ הוח כורח ולח לפני י׳ דהח הוח ידע דכבוהם לח היה לחתי חלח מלפני.
ובניכי כך קסין וונין קסין מוכוחתיו של חדם לפני הקב״ה. ועל דח דוד מלכח תלי
מוכוחתי לעילח בנין דלעילח לח פסיק לעלמין. חבל הכח פסיק דהח לח תלין כיה
מוכוח. לעילח חיכון ועל כתיב י׳ רעי לח לחסר לח יפסקון מוכוחת מכי לעלמין בנין
דהסוח כהר דכניד ונפיק מעדן לח פסיק לעלמין ובנין דח קדמח שכינתח על דח.
תח חזי כמעתח דהחי לתר מקבלח מוכח מלעילח כלהו דמקדשי למחריבון כלהו
מתיגרין וסלקין נדפין כד לתיח שכינתח בהסוח מוכח בנין דלח יסתבלון בה וחיכון
תלת מסריין כסליקו חד קרחן וחמרי קדוש. קרחן חלין למסריותח תכניכח וסלקין
נדפין חלין קדמחי וחלין תכניכי וחמרי חלין תכניכי קדוש. קרחן חלין למסיריותח
תלימח וסלקין נדפין תלת מסרין כהדח וכלהו חמרי קדוש י׳ נכחות חלח כל
הארץ כבודו. ועל כלהו מסלכן דח כדח חלין עחלין לגו חלין וחלין עחלין לגו
חלין מסלכן דח כדח כלח מסלכת חסה של לחתה כן תעשה לכל קרבי המסכן.
קרבים קיימי תדיר בקיומיהו ולח מתכפני כגווכח דחיכון עומדים ללח מתכפני
דלית לון קפיני וקיימי תדיר כלח ישיבה ועל כתיב בקרבים עומדים. מה כתיב שתי
ידות לקרש הלחד חוף הכי כתרי״ג ווכי חיכון כלילן כל חד וחד מכויהו הסוח דילים
ודחכריה וחכריה חוף הכי כים ועל מסלכן דח עם דח. כגווכח דח כתיב כחוריתח
כי טוב סחר׳ מסחר כסף ומחרון תבואתה. דח חוליף לדח ודח חוליף לדח לתעבדו
מסלכן דח עם דח דח נטיל דילים ודחכריה ודח נטיל דילים ודחכריה ומסלכן דח
כדח. כתיב כנחות דעח ירכיבני על מי מכוחות ינהלני. כחות דעח חלין חיכון
מקורין עלחין לכל מווכח וספוקח לתיח מכייהו. כחות חלין לחקרון כחות יעקב
כחות דעח. בגין דחית כחות לכר דח לקרון כחות מדבר ועל דח בכחות דעח. וחי
תימח הח כתיב תדעח סחרן דעח דהח חיהו לתתה. שח דעח מחיכון כחות לתיח
דחתייליד ונחמח מכייהו ועל דח בנחות דעח ירכיבני. על מי מכוחות חלין מיין
דסכחה דקח נגדין מסהוח לתר דכניד ונפיק מעדן וחיכון מיין לקרון מי מכוחות.
כפמי יעוכב דח הוח נפש דוד ולח כיעח דוד לחתקכח שח להסוח דרגח דילים כדקח
יחות. כחלין מכוחות זמינין נדיקיח לכייחח לעלמח דחתי דכתיב ונחך י׳ תמיד ונו׳.

ועשית קרסי כחמח חמשים ונו׳. רבי חלעזר ורבי חבח חמר הוו יתבי לילית
חד. כד רחם לילית עחלו גו נכרח לעל ימח דטבריח. לדהכי
חמו תרין ככביח דנטלי לח מבבח ולח מהכח ולח מערע לח כדח ולטמרו. חמר רבי
חבח כמה רבבן עובדי דקב״ה בשמיח מלעילח ובחרעח מלרע. מאן יכיל למבדע
בחלין תרין ככביח דנפקו חד מבבח וחד מהכח ולחרעח לח כדח ולטמרו. חלא
רבי חלעזר וכי לח חמיכח לון לח לשנחכח כסו ולשבחכח בכמים עובדין לחרכין

דקב"ה עביד תדיר. פתח ואמר גדול לדוכיו ורב כח וגו' גדול ורב ועלאה לית
קב"ה. וכי לית ידיעתא דקב"ה גדול ליה ורב כח מלי סברת דלוד סכת. אלא ככל
אתר ליה אמר גדול ו' והכא אמר גדול לדוכיו. מ"ט התם דליכו אמר גדול ו'
ומסגל מלד. כדרגא עלאה קאמר. והכא דכתיב גדול לדוכיו כדרגא תתאה קאמר
דליכו לדון כל הארץ. מה כתי' לעילא מהלי קרא מונח מספר לככבים לכלם שמות
יקרא לי כל כבי עלמא מוחא דאתברי לדם יתכנסון למחני ככבי' לא יכלין למחני
כלל וספר את הכוכבים אם תוכל לספר אתם. וקב"ה מה כתיב ביה מונח מספר
לככבים לכלם שמות יקרא מ"ט בגין דכתיב גדול לדוכיו ורב כח וגו'. כמה לית
מספר לככבי שמיא כך מנים. לוקח הכי ליכו כתיב ביה ולתבונתו אין מספר.
את חזי כתיב המוציא במספר צבאם וגו' כלהו חיילין ומשריין וככבי קב"ה לפיק
לון בשמא כל חד וחד ולא נדיף לפילו חד. ככל ככבי ומזלי דרקיעין כלהו לתמנון
בנידן ופקידין לשמשא עלמא כל חד וחד כדקא חזי ליה וליתלך עשבא ועירא ככל
עלמא ללא שלטא עליה ככבא ומזלא ברקיע' ועל הדוא ככבא ממנא חד דקא משמש
קמיה דקב"ה כל חד וחד כדקא חזי ליה. כל ככבי דברקיעין כלהו משמשי על הדי
עלמא וכלהו פקידין לשמשא כל חד וחד ומלה לליכון דכהלי עלמ' ולא נחתין ולא מנדלין
עשבין וליליכן ודטחין ועשבי ברוח כך בחיוו דככבי דקא קיימי עלייהו ולתחזון
עלייהו לכפין כלכפין כל חד וחד כמה דלתחזי ליה. רב מסריין לככבי ומזלי כלהו
נפקין כרשמיתא לליליא עד תלת שעתי חסר רביע. מתמן ולהלאה לא נפקין כך
זעירין. וליכון ככבי כלהו לא משמשי לכטלה ולא לתחזון לכטלה. ולית ככבי
דקא משמשי כל לילי בגין לאנהרא ולגדלא כל ליכון מלין דלתפקדו עלייהו. ולית
ככבי דקא משמשי עד פלגות לילי ונחתין מרחשיתא לליליא עד הויה
שעתא כל ליכון מלין דלתפקדו עלייהו. ולית ככבי דקא משמשי זעיר מלילי
דכיון דלתחזי כהדי הדוא עשבא לו הדוא דשלים סמוסייהו ולא לאטריך
יתיר הדוא לילי והא ליכון לא קיימין לכטלה. כיון דלשלימו סמוסייהו לא לתחזון
יתיר הדוא עלמא ועיילין לאתרייהו. כספרא דחכמתא עלאה דכבי קדם אמרי על
כל ליכון ככבי דשריט דקא משדרי שריטא דקיעא. אמרי דעשבין ליכון
כלרעא מליכון דלקרון שמי דקיו ואכלין יקידן לית כלרעא ווהב שמוט דמנדלי גו
טורי דמלי כזעיר מיין דחפיק עלוי ולא תפיק לגו דנביד עלוי ושלטין על כל מלין
ליכון ככבי דשריט ומנדלי מלין בגיוייהו וכל תקוף ונדול לשלון לגו ליכו
לגו בחיוו ומגיה דהוו דשריט דקא משדר הדוא ככבא גו רקיעא וכדין לתתקן
ומתנלן כל ליכון מלין. מריעין לית ככבי בשם כגון ירוקין וקסטורין דשמותא
דלהון לא תלי לגו בחד מרחם דפרולא כלילי בניין ולית ליה למשרי דמרע
לאסתכלא ביה. ולא שב הכוי עד דלעבר הדוא מרחם לסטרא דא ולסטרא דא
כגוונא דשריט דיוסיט כגוונא דברק לחפפי. וכהדוא תוסיטו דברק דקא נפיק
לגייהו לתי ליה לחכוותא. לוקח הכי כל ליכון דשלטי עלייהו ליכון ככבי לית לון
תקוף ונדולא כמה דלתחזי כר בהדוא פשיטו דשריט וכהלי מתתקני בחיוו

כגון כחילה כמה דלתתחי ומשיר ליהו דהה כגוונה דל רמיון כספרה דשלמה מלכה
בחכמתה דלכמין יקירין דלי יקבר מפסון כגם כנגיו ולהיטו דכבי׳ יהיין לה מנדלין
ולה מתקני לון לעלמין וכלה לתקין קב׳ לתקוכה דעלמה כלה להחיר על הארץ
כלל מה דלסטריך כהלי עלמה לתקנה ליה׳ כתיב

ועשית

קרסי נחשת חמשים וכתיב ועשית חמשים קרסי זהב ותניין
מלן דלה חמה לימון קרסי׳ במשכנה לה חמה נהירו דכבדיה
בר׳ קיעה כגין דכסוה חיזו וכסוה גוונה דמיין לכל מלן דלסתכל כהו׳ ככביה
לית בר׳ קיעה דלין כפקי מהדוה רק׳ע דכל ככביה לדוקין תמן׳ כסוה ר׳ קיעה
לית מאה חלוקי מסקופין מכסון לסטר מזרח ומכסון לסטר דרום׳ וכלל חלוקה
וחלוקה ככבה חד׳ וכל שמשה לזל בחימון חלוקין ומסקופין די ברקיעה כגין
ככביו׳ ולין ככביה נפקי לתתנצח מסוה כניו דשמשה ולטבעו בגוונה
דכחשת ומכסין ירוקין כגוונה דזהב ועל דה לין סומקין ולין ירוקין׳ חמשים
חימון כחימון חמשים חלוקין לחרבין לסטר מזרח חימון ירוקין לסטר דרום חימון
סוקין כפו לתתחזר סיומה דמשכנה׳ ככל חימון ככביה דנפקי מסוה רקיע
מתערבי חימון ככביה בלילה וכנגי ומלסטי ושלטי כהלי עלמה׳ מכסון על כחשת
מכסון על זהב וקרקע ולתתקנן ומנדלן על חילה לסהון׳ לין ככביה שלטי כלה
ופלגה כקודין לילה לחימון רגש שעתה וחימון דמנדלי כחשת חימון כומקי ולסטי
וכנגי׳ וכל חוזיטו תלת ומכין כניו לסטר׳ דמזרח לו חמה לו שביע מלכי עמין ייתון
על סהוה מטרה וכל עתרה ודהכה יסתלק מסוה סטרה׳ ולי כניו תרין לרבע
לית דה כתר דה לימה׳ ופחדה יפול ויסרי על סהוה סטרה׳ כטוס כניו ושכיך כטוס
כניו ושכיך יתערו קרבי ולה יתעכידו׳ דהה כסהוה ומכח לתעדותה הוה לעילה
קמי קב׳ה כחימון ממכן דעלמה דשלטין על שאר עמין וכן כגוונה דל כסטרה לחר׳
פתח ולימר לחוי שמיה די חלקה מכרך מן עלמה ועד עלמה די חכמתה ונבורתה לי
ליה היה׳ והוה מסכה עדיה ומכיה וכלה חיהו כרשויתיה ולפיק לעמיה קדישה
מחילה ורשותה לכבביה ומזלי כגין דחימון טעון לחרן ולה כחלין חולקה דיעקב כי
חלק יעוד הכל הוא׳ רקיע לית לעילה על כל חלין רקיעין ולית טייר ונפיק ונחותה
דגשפנקה דמשכנה שלטה על דה רקיע ודלי רקיע לקרי לילדה דמשכנה
וכהלי רקיע כל חימון חלוקין מסטרה דל ומסטרה דל ולחיד כל חימון סדורין
דמשכנה׳ לית חלוקין חימון דכרכין על כלהו וחד סתים דשלטה עלייהו׳ חלונא
חדה לקרי חלון ודרה וכיה נפקה ככבה חדה לקרי לקכימי ו׳ ולה לחיהו סתוכה
דקה מסתך לתתה כשלטנותה ליהוד׳ לאו דלית ליה חולקה כיה דהה לית לשבטין
דישראל חולקה ולחשכה כהו חלה שבטה שלטה על דה ולאו לחיהו עליה׳
וכד לסטו כני יהודה מרחייהו מכתר קדשה כריך הוה חזו למכדע כתר חלונה
לויכין וחזו לכתריה ועבדו ליה שמשה ופולחנה ועל כתיב ויעש יהודה הרע
כעיני ה׳ דלי ככבה כל נפיק פעיט חד יד בחשם לנבעון נהיר ונגין כסהוה חלון

מלרעיון דקומסי׳ וחרסין דחלי מסחי לתר כגון דכעתך דסחי סלטא כלהו קמיין
וחרסין מתבלבלי ולא לנלח כידייהו · ולי תימא הוחיל ואיסי סחי רקיע סמירא סיך
ידעי ליה · לנלח סימכא לית לן לכר ודעי דסח סלטא ככבא לח ודחלי תדיר מיכח
ולא לנלח כידייהו לילון קמיין וחרסין · ועוד לית זמכין דלנלחו כיה כני כמח ולית
זמכין דלח לנלחו כיה · וכגון לח לילון מלרי קומסין וחרסין מתמעטי מעלמא כגון
דלח ידעין עקרא כד חמלן דלח לנלח כידייהו · ועל לח לילון קדמלי סוו ידעי
ומסתכלן לכר כסהוא סימכא דקא ידעי · חלונא תכויכא לקרי חלון טופרא כגון
דלילו כגוכא דטופר׳ וכיה כפקא ככבא חד דלקרי לחכימין כפעון דסח לח סלטא
כסולטנו תקיף כדיכא · כריסא וזכבא לית ליה כנפעון כמין לקטא · מסהוא חלון
נפקי מלת מלף רבוא רוחין דסלטין על לילון טופרי דכני כמח כד לזדקן
כלתגליף כסחי עכדי חרסין וקמיין כל לילון דידעי לן · כסהוא כעתך דסחי
ככבא סלטא כל לילון דזרקי טופרי לו עביד חרסין גריס יותך לכל עלמא ומליק
חרסין כידייהו דילילון דעכדי לן · חלונא תליתאה לקרי חלון חוכא וכיה כפקא
ככבא חדא דלקרי כנפ״א דכוסיכא סחי ליהו כניהו דכנין וקיימ׳ על כל רוחא וכויחא
ונזיזותא כיה · לית כיה קטרונא כלל כד ליהו סלטא כל כויחא וכל כהירו סלטא
כעלמא סלוה מכעא וכלא סליט כעלמא · חלונא רכיעאה ליהו חלון דלקרי נכוע
וכיה כפקא ככבא חד דלקרי לחכימין לסכול הכפר כגון דכהי כפיק כלסכול כגין
כיהון כעכבין ככוכרא כסחי לתערו דרקיעא לתער כעלמא מרחיק ומקריב תולדין
סגיחין לסניהו כעלמא . ככי עלמא לא קפדי כד לנטריכו לדא עלמא וחדוה לתער
כעלמ׳ · חלונא חמיסאה ליהו חלון דלקרי כלר על די ככבא דכפיק כיה עלל וכפיק
מליה כדלי לא מכיך לעלמין כסחי מכוימי לכא לא יכלין למיק׳ כלרא קסוט כגון דלא
קלוה בקיומא ולא מכיך לעלמ׳ · ועוד לתדחקן גרמייהו לעייכא כסחי לתר ולמידן
דיכא · חלונא סתיתאה ליהו חלון דלקרי כנפא וכפקא כיה ככבא חד דלקרי
גזרון כגון דכד סחי סלטא עלמא קלוה כדיכא ככמה גזרין ככמה שכסין וככל יומא
ויומא מתחדסן גזרין על עלמא ועד לא יסיימון חלין סא לתרכין מתחדסן ונחי
סלטא כך כעלמא · חכל סמוך ליומי מסויחא ישלוט סחי חלופא כסחי ככבא על עלמ׳
ועל דא יסלטון מרסין כי זין על עלמא ויתחדתון זיכין כיסין דא כתר דא ויסרש יסון
כיקו · וכד יתדחקון בו מסוכא כדין יכסר לון קבא כסירו דיומא ויקבלון מלכותא
קדוסי עליונין וכדין חלונא מכיעאה יתפתח ככל עלמא וככבא דילוה יהא נהיר
לרבעין יומין · וכד יתגלי מלכא משיח ויתככסון לגבי מלכא משיחא כל עמין דעלמא
כדין יתקיים קרא דכתיב פרם ומי חסר עמד לכם עמוס חלון נויס ידרשו והיתם
מנחתו ככוד · פתח ואמר ולא אמר ליה אלוד עשי נותן זמירות כלילה · הלוקרא
לוקמוס ואתמר · לכל עוסי עוסי מכשי ליה מלן עוסי · חלא אמא דאלוד אמא כליל
ליהו דיתחזי סוח וכי דיכיה · דא אמא סלים ליהו דכליל דכר ונוקבא אל וה׳ וכניהי
כך עשי · פיתן זמירות כלילה כגון דדא הוא דקא מסכחת תדיר לנבי מלכא דעלמא
דילוה כגוכא דכוכיכא דלא מכיך תדיר כגון לקבלא כסורא תדוה עלאה מסניחות

חדוש וצ"ל מתן זמירות כל לילה ככביא דקא מכסין כרקיעא כלהו לודלן ומסכמן
לקלס ככל הסוף ומכח דאתחזון כרקיעא. כגון דמלאכי עלאי כלהו לודלן ומסכמן
משמורות משמורות כתלת פלגי דסוי לילה. בלילה אתפלגן כמה סטרין כרקיעא
לילה כד רמש לילה ודא אתחך כל לילה רוחין כישין ודיכין כישין כלהו מתכדרן
ומסטטי ככל עלמא ואתפרשא סטרא אחרא ותבעי אחרנא דכי מלכא מכל לילה
סטרין קדישין. כיון דסטרא אחרא לאתער לאתער כל כבי עלמא טעמי דמותא
אל מסתיין כמותא ומלכא עלייהו. כדין כיון דמסתכו אתפרשא לעילא ומלטו נפשתא
לאתא כדין לאתפרשן תלת מסרינין למסחק ליה לקלס כתלת סטרין דלילה כמה
דלאתערו כהלי. כעוד דלילה מסכמין לקלס סטרא אחרא לזלזל ומסטטא לאתא
ככל סטרי עלמא. ועד דסטרא אחרא לא לאתעבר מתמן לא יכלין לילה למתייחדא
כמלריסין רזא לחכימין. מלאכי עליונין ויסרי"ל לאתא כלהו דקאי כהסוף כטרא
אחרא. מלאכין עלאין כד כעאן לאתאחדא כמלריסין לא יכלין עד דדאיין להכי לכבי.
מה עבדין כאתין סיתין רכוח דמלאכי קדישי ואפילו סיכתא על כל כבי עלמא וכד
לילי כאתא דקא דאיין להכי לכבי ויסבי להו כל עלמא דא כהסוא סיכתא כדין לילי
סלטא עלייהו ומקכלין מסתכו מיכא. כד כלרעא דיסרי"ל כלחודהא דלא סלטא תמן
כיון דלילי אתפרשא מכוייהו עלין לקמי מלריסין ומסכמן ולודלן קמיה. כגוונא דא
יסרי"ל לאתא לא יכלין לאתייחדא כמלריסין עד דדאיין להסוא סטרא אחרא מכוייהו
ויסבי להו מולקא כמה דאתעסקת. ולכאתר לילי מתקרבי לכבי מלריסין ולא משתכח
מקטרגא שילא ואתא. ואי תיימא תיכא לאתא לכל לעילא מלי קטרוגא תמן. הלא
לעילא כנין דלילי רוח מסתכא ולילי רוחין קדישין עד דמסדרי רוחא מסתכא
מכוייהו לא יכלין לקרכא לכבי מלריסין דהא קלס נו מסתכא לא מתערב לעלמין.
וכן כגוונא דא יסרי"ל לאתא. ותרין סטרין עלאין ואתאין כד כעיין לקרכא לכבי
מלכא קדיש דאיין להו לכבי. וצ"ל כל עיול לילי ומלאכין קדישין עלאין כל מסתדרן
סורין לקרכא לכבי מלריסין דאיין ליה להסוא סטר לכבי כקדמיתא ולכת עשין
לקלס. ועל דא כל עיול לילי כל רוחין כישין וזיכין כישין ורוחי מסתכי לאתאיין לכבי
ושמשי מלכא עיולין לגו קדשא. למלכא דסוי ליה לכבין יקירין כאד תיכוסתא מתגלפא
כקוסטרוי. והסוא מלכא סוס מכיס כנין דלא יתקרב כל מאן דכעי לגבי סהוא
תיכוסתא דלכבין יקירין ומרגלן דאתמן כטל כאכמתיה אד חויא תקיפא וכריך ליה
סלריסיה דסהוא תיכוסתא. כל מאן דכעי לאוסטא ליה לגבי תיכוסתא הא חויא דלעי
עלוי וקטיל ליה. אד דאיתמי סוס ליה למלכא למר ליה מלכא כל ומכח דאת כעי לאעלא
ולאסתמשא כתיכוסתא תשכיד כך וכך לגבי סהוא חויא ותפתח תיכוסתא ותשתמש
כנכוזין דילי. כך קלס כריך חויא סלריסיה דקדשא לאתאן עלאין לאעלא גו
קדשא הא חויא תמן ודחלי לאסתלכא כיה. ואי תיימא סא כלהו אסא ואסא לא
רוחא מסתכא ואיכו רוח. רוח כרוח לא עיול דא כדא. רוח מסתכא כרוח קדשא לא

לתתא כי הא כתיב. וכלב ליכון דקדין רוח לה ויכלין למיעלה לבו כנין דסו׳ רוח מסתכי
ליכון דלבו ליכון לם ודסו׳ לם דמי להסוך מסתכו דלה שייל לבו. וכנין כך כלה דחיין
ליס לכר דלה יתערב כסדייסו. ועל דה מלאכי עלוי קה מסכתן ליס לקדסה כרוך
הוא כתר דדחיין ליס למסתכו לכר. תלת לסמורות ליכון כלילין לקבליהון תלת
מזריין דקה מתפלגי כמ דלתת׳ ועד הריסי רכון דכלהו ליכון ודוד דלה סכיך
לעלמין ללה תדיר לודי ומסכח ליס למלכה עלסס ועד כותן זמירות בלילה. דלה
ולה לתר ליס לילה שמי כמ דלתתר כנין דסה מעילה ומתתה לתכלילה כר כס
ולתעביד כמ דליהו גופה מתרין סטרין מבו דכר ונוקבה לוף סכי רוחה.
ליהו כלילי מבו דכר ונוקבה ועלרזה דכה לתתקן כר כס כגליפי בגופה ורוחה.
וכנין דליהו כלילי כרזה דה וכעובדה דה כמ דלתתר עד ודלוי כתיב ויתר שליס
כעזה לדס כגלמיו כדמותנו והה לתתר. כלילוה סה לתר דסה כרסאיתה דלילוה
כל ליכון זיכין ורוחין כיסין מתערי כעלמה. היך ליהו יכיל למהוי דלי סכי סה תמיכן
דמסטרה דנפון כפקי כל סכי וזכין כיסין ולת לתר דכר לתעי רוח נפון כפלגות
לילוה דסה כדין כל ליכון רוחין כיסין וסטרין כיסין לתכבדו מבלע׳ ועלין בו נוקבה
דתהומה רבה. לי סכי סה כסטרה דדרום דליהו ימוכה לתלי מסטטי ליכון זיכין
כיסין כרום לילוה דקה סלטה רוח דרום. דלה ודלי לתלה סטוה סטרה דדרום
דקה מעכב ודחייה להסוה סטרה כיסה כוה מטסטם כלי עלמה ולה יכיל עלמה
למסכל. לכל כל לתעי סטוה סטרה לתרוה לה לתעי דלה כסטר רוח מערב דקה
סלטה כרום לילוה ועלמה ליהו כיום. ועד דקה לקדים לסוותה לעלמה כנוב׳ דה
כמ דלתת׳. וכלין ליכון ומרש כסלי עלמה וכעלמה דלתי דקה לתרש כסו מכל
סאר עמין דעלמה. עשו לכיותה רבי לעזר ורבי לכה. כד לתפלג לילוה קמו למלאי
כלוריותה לתר רבי לכה כשתה ודלי ליהו עדן רעותה לקה ודה וזכין סניאין
לתערכה סלי דקה כשתה דלתפלג לילוה עלה נו ליכון נדיקיי כנתה דעדן
ולתעשע כסו. זכלה ליהו מלן דלתעשע דקה נו נדיקיי כנתה דעדן היך לתעשע.
זכה. תנו ר׳ לעזר הה דלתעשע דקה נו נדיקיי כנתה דעדן היך לתעשע.
דלה כסהוה וזכה דלתפלג לילוה קה לתער כרחוי דשחלה לנבי כנסת ישראל
דקה לית רחוי דלה סטרה דשחלה. וכנסת ישראל לית לה דורכה לו מסיבו
מעלוי דלה כליכון רוחין דנדיקיי דקה חמי לון מתעטרן ככתר עובדין טבין
וכתר זכיון וקה כוחה ליס מכל קרבנין ועלון דקה תרח כהו רוח כוחה דקה
עבדי ישראל. כדין כסידו לתכסיר וכל לילכין דנכנתה דעדן תחני ברוחה ונדיקיי
מתעטרן תמן כליכון עדוכין דעלמה דלתי. כד לתער כר כס כסהוי ברוחה נטיל
חולקיס עמהון דנדיקיי. די כנו נכנתה חד שמה גליפה דלתלתין ותרין לתוון לתעטר
תמן ולהוו נו רוזין דנדיקיי. פתח ואמר הללויה הודה ה׳ ככל לבב ונ׳ הה לתתר
ולתעטרו כיס מכריה וסכי ליהו דדה ליהו סכתה דקה סלקה על כל ליכון סירין
ותוסכתן דאמר דוד כעשר תוסכתן דליהו אמר דכלול בס וסכתה כחד ולהוו כללה
דשמה קדישה עלאה. הודה ה׳ ככל לבב ככל לתר דאמר דוד מלכה רוח דלעלה

כיתא ליהוי רזא דלתתון גליפן דכפקין כגלופי דתלתין ותרין מכילין ולית לתתון
עלאין מרזא דשלמא עלאה ולית לתתון לאחרני דליכון לתתון ושירין והכא ליהוי רזא
דלעלא כיתא לעלמא תתאה . תודה יי ככל לבב כיורא טבא וכיורא כיסא דליהוי
מרי כנויים דהוי על כלא לית לתודאה ליה לקב"ה כיורא טבא וכיורא כיסא . דהוי
מסטרא דיורא טבא לתי טוב לבר כם ולית לברכא ליה לקב"ה הטוב והמטיב .
ובסטרא דיורא כיסא לתי קטרונא לבר כם ולית לתודאה לקב"ה כיורא טבא וכיורא
כיסא ככל מה דלתי על בר כם מסטר דא ומכטרא דא . בסוד ישרים ועדים . בסוד
ישרי לבהיכון דרזא דקב"ה הוו ודעי דהוי כל רזין דקב"ה לתיכון ודעי ולתיכון רזא דילים
ועד בסוד ישרים . ועדים אלין ליכון ישרא כד מתבכמי בשערים לתודאה ליה לקב"ה
ובגב לית לתודאה ליה לקב"ה על טב ועל כיס ולפרסמא כלא . דלי תימא הה ליהוי
ידע לחלי לנטריך לפרסמא . אלא כדין לתיקר קב"ה בעלמא לפרסמא כסף
ועד קב"ה כתיב כיס והתגדלתי והתקדשתי וגו' . אמר ר' יהודה מאי דכתיב כל
הכסף תביל ים . משום דא דתניא כל כסתין לתי מהלי נופך קדום ולתערי בכני
כסף ומלן לתר . מהשתא לתר דלקרי יד . מלן לתר דא . לתר רבי יהודה דכתי' מם
רבו מעשיך יי כלם בחכמ' עשית . תבא מהלי חכמתא דמכוונו כפקין לתלתין ותרין
מכילין דמתכלל כלא וכל מה דלית לעילא ותתא . והוא לתתק רוחא קדיש' דכל רוחין
מתכללו כיס לתר' יצחק ביומא דיום ר' שמעון פרים מלם דא שיבו ככשון מיא
והוה לתר כל נהוין למלכא עלאה לתתכלן כחד מפתחא ולתגליא כקדמיתן
דקודשא גליפן עלאין . אלא הכי תלכא מלן יכיל לא לתתודעא ולתתכללא מם
דנכית כרא מכוונא . דהא מסם לא נלי דא כיומי כד היה גלי רזא סתיקתא ליסרא .
ולא על נב דכלא סום מתגליא על ידוי . אלא בהיא שעתא דכעא קב"ה למלקא
ליה למתיבתא קדישא עלאה ולטמרא ליה מבכי כסף דכתיב כן מסם ועשרים סכם
תבכי היום . היום ממש . דסתום ומח מתתלימו יומי למתקרבא לתתר דא דכתיב
כן קרבו ימיך קרבו ממש . דתניא לתר ר' שמעון מסם לא מית . ולי תימא והא כתי'
ויחי סם ממש . כך בכל לתר לנדיקיא קרי בהו מיתה . מאי מיתה . מסטרא דילן
לקרי הכי . דתניא לתר ר' שמעון וכן תבא דמלן דליהוי בעלימותא דמיומבותא
קדישא תליא הכי . לא תליא הכי מיתה ולא מית כמה דהוה כיעקב דמיומבותא
עלימתא הוה הכי . דלתר ר' שמעון לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישרא יהיה שמך
ויקרא לת שמו ישרא . מאי ישרא עלימותא דכלא דכתי' ותתא אל תיהיל עבדי יעקב
וא תתת ישרא כי בכני מושיעך מרחוק ולת זרעך מלרן שביהם וגו' . לר' יהודה מסכת
כי לתך לכי דיוקא . זכאה חולקיה דמאריה לתר ליה כן כי יתי לתה לא כתיב . אלא לתך
כי לתך לכי דמאריה יתי לתתכבר דיוריה עמיה . תא חזי מפיר קלתר ר' לכא דתמ'
ומה יעקב ומקט ומלכן ולין מאריך . ומה יעקב לתתקרי בשמא לתר' דכתי' לא יקר'
שמך עוד יעקב כי אם ישרא . לא ומה יעקב לתתקרי בשמא לתר' דכתי' לא יקר'
ומלכן בעלם הכא . ולין מאריך ממלך המות דמשמעדכלא הוה כיה ר' יצחק לא'
תכריזון הם לוקמוס דכתי' ולת זרעך מלרן שביהם מה זרעו כחיוס אף הוה כחיוס
ומכרים

והבריח התיכן

כתוך הקרשים מבריח מן הקנה אל הקנה · רבי יהודה פתח משריך חרץ משלך בן חורין ומריך בעת יחכנו · וכתיב לי לך חרץ משלך כעבר ומריך כבקר יחכנו · כמאי לוקימנא הכי קאמר · אמר רבי יהודה ווי לעלמא דלא משגחן כפולחנא דמאריהון דהא מאריהון משגח בניהון לאוטבא להו ואפא קמייהו פתגמי אוריתא ולא משגחן · דתניא ר׳ יהודה תלת מלין כתיב בה במעבד לבריה מילה ופדיון ולמסכא ליה אבתא ולא עביד קדם ליסראל · מילה דכתיב ומוב מול את בני ישראל את הערלת · וכתיב וכן עשית ימים ימול לכם כל זכר · פדיון דכתיב ופדך ה׳ אלהיך מבית עבדים מיד פרעה מלך מצרים · למסכא ליה אבתא דכתיב זכר ונקבה ברא אותם וכתיב ויברך אותם אלהים ויאמר להם שרו פרו ורבו · תו אטול להו כהאי טעמא דאמרן לכנוי על נדפוי דכתיב ואשא אתכם על כנפי נשרים · תנא אמר רבי יוסי כלא הוה יהות אלא אוריתא דאמר קמייהו דישראל ואולוף לן יתיר מכלא · תא חזי ליה עשרה דבר הם בהאי עלמא ועלמא דאתי כשהא לאוריתא דכתיב כהם כי מלכים ימלכו · דהא תניין כל סליק רב הוכא להתם לשכא רבין דהוו עמקי בהאי קרא דכתיב ופקדתי על כל נבלה והנחתי את בלעו מפי ולא יכחרו אלין עוד נויס · ורב הוכא לא הוו משגחין ביה דהא לא אתיידעין ליה בקדמיתא בנין דהוה ועיר · עאל לבי מדרשא ואשכח רבנן דהוו אמרי האי קרא אית לאשתכלא ביה לי עיונים ודחלתים לכבוד כאשר הוה שמים כל הא כתי ביה ועד לחרין על קדמי דכיאל די שמים כלטשתאר כשם אלהי · ועוד מאי והנחתי את בלעו מפיו · קס רב הוכא כיבי קיימי דעמודי ואמר לילו הוכא כאתרי דריסכא ליה להאי פסוקא · לא אשגחו ביה · קס תנויות ואמר מלה דא · אתא רבי יודאי כר רב ואותביה קמיה · אלא מאי אמרי אמאי דאוריתא כתיב בהו בראשם הומיות תקרא ונו׳ · פתח ואמר הכי תניין כיומי קדמאי עד לא אתא יעקב הוה בר נש שלו בכיתיה מטא זמניה מית כלא מהפיין · כיון דאתא יעקב בעא קמיה דקב״ה אל מחרי דעלמא אי ניחא קמך לנכסול בר נש כבי מרעיה תרין או תלת יומין ולבתר יתכנש לעמיה ויפקיד לבניתיה ויתוב מחובוי · אל שפיר את הוא סימכא בעלמא · אלא מה כתיב ביה ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה חליך אלה כתיב מה דלא הוה לבר נש מן קדמת דנא · כתר דשכיב לא הוה בר נש דהוה ליה מרעין דלא מית עד דאתא חזקיה מה כתיב ביה בימים ההם חלה חזקיהו למות ונבנ׳ אל חזי מה כתיב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה׳ · אל אי ניחא קמך דיתסון בני כשא מבי מרעיהון ויזדון ממך ויסתמדעון ויתובון לבתר כתיבתא עלייהו ויסתכחון כבי עלמא זכאין קדמך · אל קב״ה יהות הוא תהא סימא בעלמא וכך הוא אלו דלא הוה מקדמ׳ דנא ההוא מכתב לחזקיהו מלך יהודה בחלותו ויהי מחלו · ותא שמע דקב״ה אמר לחזקיהו הנה אני יוסף על ימיך חמש עשרה שנה · ותא שמע דכתיב ויהי כל ימי כל אשר הוה חזקיהו ימים עד ד׳ מאות ותשע ושלשים שנה · ותא שמע דכתיב ויעש חזקיהו הישר בעיני ה׳ ככל אשר עשה דויד אבי׳ · ותא שמע דכתיב בימיו עלה סנחריב מלך אשור ויבא יהודה ויתפוש ערי מבצר · ותא שמע דכתיב ויבא ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו כה אמר ה׳ צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה · ותא שמע דכתיב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה׳ · ותא שמע דכתיב ויהי ישעיהו לא יצא העיר התיכונה ודבר ה׳ היה אליו לאמר · ותא שמע דכתיב לך ואמרת אל חזקיהו כה אמר ה׳ אלהי דויד אבי׳ · ותא שמע דכתיב הנני רפא לך ביום השלישי תעלה בית ה׳ · ותא שמע דכתיב ויאמר חזקיהו אל ישעיהו מה אות כי ירפא ה׳ לי · ותא שמע דכתיב ויאמר ישעיהו זה לך האות מאת ה׳ כי יעשה ה׳ את הדבר הזה אשר דבר · ותא שמע דכתיב הנני מוסיף על ימיך חמש עשרה שנה · ותא שמע דכתיב ומן כף מלך אשור אצילך והצלתי את העיר הזאת · ותא שמע דכתיב ויהי מחלו · ותא שמע דכתיב ויעל חזקיהו בבית ה׳ לאמר שיר ונגינות כל ימי חיינו · ותא שמע דכתיב ויקבר בראשון במעלה קברי בני דויד · ותא שמע דכתיב ויכבדוהו בקבורתו בכל יהודה וירושלם · ותא שמע דכתיב ומנשה בנו מלך תחתיו · ותא שמע דכתיב ויעש הרע בעיני ה׳ · ותא שמע דכתיב ויבן במות אשר הרס חזקיהו אביו · ותא שמע דכתיב ויבן מזבחות לבעל · ותא שמע דכתיב ויעש אשרה · ותא שמע דכתיב ויעבד לכל צבא השמים · ותא שמע דכתיב ויבן מזבחות בבית ה׳ · ותא שמע דכתיב ויבן מזבחות לכל צבא השמים · ותא שמע דכתיב ויעבר את בנו באש · ותא שמע דכתיב ויעונן · ותא שמע דכתיב ויעש אוב וידעוני · ותא שמע דכתיב ויעש הרע בעיני ה׳ · ותא שמע דכתיב ויעש את הפסל · ותא שמע דכתיב ויאמר ה׳ אל משה ואל אהרן

ליה למיפ. למיר דכתיב ויקח ממנו חד ותלתות יומי. אלא לאו הכי הלכה הלכה דחוקיהו
עבד יומי דין תרין כיסין. לפי לחוקיהו מבי מדרשיה ותחזר ממנו לעזרא דיל.
למיר וכי לית בעלמא הלכה רבה בר מהלכי. אימר הלכה דחוקיהו. קס וכתב
כתבו אלא לחוקיהו מלכא דיהודה ואלא להלכות ואלא לירושלם קרתא קדישא.
לבתר למיך וקם מכרסיה ופסיע תלת פסיען וכתב לאחרינן אלא להלכה רבה
דבירושלם ואלא לחוקיהו מלכא דיהודה ואלא לירושלם קרתא קדישא. אלא קשיא
אכתי פסיעת בנין יקרי תלת פסיען חייך מיכך יפקון תלת מלכין אלינהן אסטרטין
רופיכין דאלינהן בכל עלמא וקדמאה מכייהו נבוכד נצר הוא. ואם תמצי למיפרך
אכתי הוא דאמר לי דכתיב. וכתרך תקוס מלכו לחרי ארע מיכך ומלכו תלתאה
לחרי וגו'. אם כתיב נבוכד נצר מלכא עבד אלא די דכתיב רומים לחיין אתין פתיים
לחיין אית. למיר מבוכד נצר אלמא דחמיכא הוא ריבעא די דהבא מעוי דכסף לחיא
לעכיד כלא דדהבא דלהוי בי תרתין תתרה כריבעא. ותלתא הוא יומא דכתב כל
גוזרני עלך למפק מהכא. אדכר שמא קדיש וכפק הוא מלכא וכפל אלמא ואתבר
הייכו דכתיב והוקמתי את בלעם מפיו ולא יכהדו חלום עוד גויס. קס רבי יהודה
ומקשים על ריבעא למר מי לא דלקרבך בקוטפייה הכא לא מתמוהעכא
בך והוו דחלין קמיה מהוא יומא. תלכא למיתי מרך ארץ מלכך בן חורין וזרוך כ אית
יהלכו. רבי יוסי חוקי להלי קרא כמשמ בשעת לחפיק לסו ליסראל ממצרים ועבד
לון כבני חורין. וזרוך בשעת יהלכו והלכתם לותו בחפזון פסח הוא לוי.
למר רם בן יוחאי וכי לא למיכא דאלמא מלכא דכלהו כנו לנו היכלא קדישא
הוא. והאי דלמריתו כלא ספיר הוא ולמרמא הוא דאתא לאכל האי קרא לעילא
כהיכלא קדישא הוא. תלכא למיתי מרך ארץ מלכך בן חורין. מאי מרך ארץ סתם.
למיכא מי סלקין משמי' לארץ תפארת ישראל. שלא האי ארץ היא ראוי כנו כתרי מלכא
קדיש דכתי' כי כיום עשות י"י שלים ארץ ושמי' והאי ארץ כל מה דיפיק ואתזן מהתו
לתר לאקרי שמים הוא ולא לתוכת ארעא לא אלא משלימותא קדישא לאקרי שמים
ובשעתא דכעא קבה לאחרכא ביתיה לאתתא וארעא קדישא לאעבר לאחי ארעא
קדישא לעילא בקדמיתא וכחית ליה מהתו דרגא דהוא יכלא משמים קדישא
ולבתר תריב לאחי לאתתא הכא סלקין משמים ארץ בקדמיתא. ולבתר ולא זכי
הוא רבון. דמניא כך ארמוי דקבה כד בעי למיהן עלמא בקדמיתא עביד ליכא
לעילא ולבתר לאתתא לכתיב יפקוד י"י על צבא המרום במרום בקדמיתא ולבתר
על מלכי האדמ' הלאמ' הלא משעון מלכך ארץ מלכך בן חורין זון לך בסניולות
כלא דאילו ולבתר. ומהתו מלכא עלאה לאתן כלא. וזרוך בשעת יהלכו כהתו
כשעה יהמר ליעקב וליסראל מה פעל אל. אי לך ארץ מלכך כער כלא וכתתי
בעריס סריסס דמי לארעא כד ינקא משמלא. וזרוך בבקר יהלכו כהתו

קדושתא

והבריח התיכן בתוך הקרשים מבריח מן הקצה אל הקצה לא היה יעקב קדישא עליהם כמה דאוקימנא דכתיב ויעקב ישב אהלים · ויצב יהבל לה כתיב אלא ישב אהלים תרי לחיל ולחיל להלי · ואף הכא כתיב והבריח התיכן בתוך הקרשים מבריח מן הקצה אל הקצה לחיל ולחיל להלי · דתניין מלי אינם תם כתרגומו שלים שלים מכלא שלים לתרין סטרין לעתיקא קדישא ולזעיר אפין · שלים לחסד עלאה (ולגבורה עלאה) ושלים להלי ולהלי · ורש״י חמיכא דהא חכמה כלל כלא · וחסד עלאה כפקא מחכמ׳ גבורה דהוא ליכא (לעתיקא) כפקא מכיכא · יעקב אשלים לתרין סטרין · ולהכין כלל כלא ויעקב כלל לאבהתא · תלת כטא חכמה כשבילוי וכניף ברוחא למיל ולתכפו מיא לאתר חד · ולתפתחו חמשין תרעין דביכה מלגין כפקי עשרה כתרין בקרביטי זהירין ולשתרו עשרין ותרין שבילין · כטא הדא רוחא כליכן שבילין ולתפתחו חמשין תרעין דביכה ולתגליפו עשרין ותרין בחמשין תרעין דיוכלא ולתעטרו בשבעין ותרין לתוון לשמא קדישא לגין לתפתחו לסטרוי ולתעטרו לגין עשרין ותרין כתרין דרחמי דכלילן בעתיק יומין דנהיר גין כל חד כסטרוי · ולתעטרו חמשין גליפין כמ״ה לתוון קדישא דסגין לתכרי שמיא וארעא · ולתגלפו בגלופיהון תמניא תרעין לגין תמניין לתוון דרחמי דכתיב י׳ י׳ אל רחום וחנון דכפקא מעתיקא לזעירא ומתחברן כגין כתרין קדישין חכמה וביכה עלאין לסלקין כפקא חסד עלאה מסלי סטרוי ודיכא לגבורה מסלי סטרוי · לתא זכותיה דיעקב ושלים לתרוויהו ולחיל גין דהא הוא שלימותא עלאה · תלת אלין כב״ה ישראל לתקרי דתלת יעקב תתאה ישראל עלאה · יעקב לאו שלימותא · אלא שלימותא דכלא · וכן תלת כלא דוד בן ישי דוד לאו שלימותא דלא כתיבה הוא · אלא עלאה הוא ושלימותא והיינו דתניין לא גלו ישראל מארעא עד שכפרו בקב״ה ובמלכותא דבית דוד דכתיב הין לבו חלק בדוד ולא כחלם בבן ישי אלא לחלניו אלא · מלי אינם לחלניו לתר דע״ז אלא כנוויהו היינו לחלניו · אל יהודה כל אלין חכמתא לגלפא גליפין בכלהו כתרין מלן כתרין אחרי · ל״ל מההוא דלתקניכם · בכיכם לתגליל כלא וכנ״ל לתפתחן בה חמשין תרעין ולתעטרא בכלא בחכמה לתגלפו הכל כלא בחכמה עשית · תלת כתיב מי מדד בשעלו מים וגו׳ · מי מדד בשעלו מים · מלן לה הוא כיכם · רבי אלעזר מתני הכי לא חסר · אל רש׳ כלא בחד מתקלא סלקא · ושמים בורת תבן · מלן שמים תפארת לכתיב תפארת ישראל · וכל כשלים עפר הארץ לה הוא גבורה · ושקל בפלס הרים אלין חיכון שאר כתרין לאקרון טורי לפרסמוכא דכיא · ונבשת כמאזנים אלין שאר רתיכין תתאין מכוייבי תלת כשעלו מלי שעלו לה רוח מכמתא דהכי תניכן שעלו דקיטרי בקיופא שקיצן · ושמים בורת תבן · שלין חיכון חמשין תרעין לתפתחו ולתפתחו לכל סטרין כל״ל ורתי פרט על פניכ׳ וגו׳ וכל כשלים · מלן שלים רחמי שלימותא דכלא · ושקל כפלס · מלי פלס · אל״ף לכתיב מאזני צדק תכני צדק · תו אל״ף הכי מלי כשיעורא

דיוסר כלה תוקימנה. אל אלעזר ע"ה דיצחק מגו דיכח קשיח כפק דהה יצחק דיכח
קשיח לחולקים אל ר"ש ודלה הוה כלחודוהה יצחק מגו חסד כפקא וס כי כלהו
דיכח מגו רחמי כפקא ורחמי מדיכח. אברה׳ יריית לחסכח לחסד כפק יצחק כדיכח
מגו חסד. יעקב כפק ברחמי מגו דיכח קשיח. וכך הוה לעילא לא מן לא ויכך לא מן
לא עד לשתיעודע כלא דהוה חד ומחד תלייז כלהו ולכלא לשתכח חד כריך שמיה
לעלם ולעלמי עלמיז. אל אלעזר לשתיעודע לליח שלימותא אלא כל לחיוד לא בלא
והה לחיוד כתרוייהו לשכללא כלא כגוז יעקב ושיזכו לכתיב מכרח מן הקצה אל
הקצה. תלכח כלי הלילה לחקרי אלא מסטרא דילן ומסטרא דילהז לשתיעודע כלא
דהה לעילא כלא כחד מתקלא סלקא לא שכי ולא ישתכי כמה דכתיב לכי ני לא
שכיתי. אל יהודה כלהון כוכיזן כסירין מחד ומחד תליין וכוכיזי לזיכהו חד כלא
ולא כעו לאתפרשא ומהן דפריש לון כלילו לאתברש מן חיי עלמא. אל יצחק כתיב
וכתתי נערים עריס ותעלולים ומשלו כם סיומו לכתיב ועזית עכים כרוכים וזכ
כתיב יוצב הכרוכים. וכתיב וירכב על כרוב ויעף. יוצב הכרוכים כל עריך
לאתייצבא בשלימותא כתיב יוצב הכרוכים. (ע"ש כל לשתכח בשלימותא) וירכב על
כרוב חד ללא לאתייצבא מלכא בכרסייא. יוצב הכרוכים תרי. אל יוסי ווי לעלמא
כרוב חד ללא לאתייצבא מלכא בכרסייא. דהה כתיב ופכיסם לזיש אל לחיז כל הוי שלמא
בעלמא. אל יצחק הא תכיזן ערות לכיך ויצרות לחמך לא תעלה ווי למאן דגלי
ערייתהון. כגוונא לה כתיב ביעקב מכרח מן הקצה אל הקצה. וכלא חולקהון
דישראל דקצה משתכח בתיובתייהו כגוונא לעילא דכתיב ישראל לשר כך
לאתפתר. תלכח אל יצחק ביומי קדמאי הוה כר כם לחר לחברי׳ לימא לי מלא חדא
וטול מכא כסף. הכתא לחר כר כם לחבריה טול מכא כסף ולשתלא כחוריתא ולית
מאן דיסגא ולית מאן דירכין חוכיה כר לזכון זעורין קדישי עליונין דקצה משתכח
כמו דכתיב ושרך כלה כדיקיא לעלם ירשו ארץ כגר מטעי מעשה ידי להתפאר.

ווי כעמדיס ומשקיסם כסף. רבי יצחק לחר ווי כעמודים הם לחיכא כל לזכון
למתחזן מקטרי קיימין עלאין לקרון ווי העמודים וכל לזכון למתתא
תליין מזכון ווים ומאן ווים כתא כגו כתא ומתחזן ומתקשין מחוטא לכדרם
דקלים עליהו. וכספרא דבניעותא תלכח ווים לעילא ווים למתתא וכלהו כמתקלא
חד סלקין. מאן בניעותא דספרא אל"ף חמשה פרקין לזכון לכלילן כהיכל רב ומלוין
כל ארעא. אל יהודה לי כלילן הכי מכלהו עדיפי. אל"ף הכי הוה למאן לעשו ונפק
ולמאן ללא עלא ונפק לאו הכי. מתלא לכר כם לסוס דיורים ביכי טכרין ולא ידע
כדיורי מתא. זרע חטין ואכל חטין כגופייהו. יומא חד עלא למתא לקריבוהו נסמא
טכא. לחר סוסא כר כם לכא למס. לחרו נסמא הוה למיכל. אכל וטעם לחדא
לחכיס. לחר ומאס לתעביד לה. לחרו מחטין. לכתר לקריבוהו גריזין לליזין
כמשתא. טעם מכיוהו לחר ולליז מאס לתעבידו. לחרו מחטין. לכתר לקריבוהו
טרייקי מלכין לליזין כדוכשתא ומשתא. לחר ולליז מאס לתעבידו. לחרו מחטין.
לחרו נדלי לכא מלרי לכל לליז לאכל עקרית לכל לליז לליהו חטא. וכיז

פסוק דעתך מעלומי עלמא לך ידע ואתלכידו מכים . כך מתן דנקיט כללא ולא
ידע ככלהו עלוכין דמכיין דכפקין מסיסוק כללא .

ספרא דצניעותא

פרקא קדמאה . תלכה ספרא דצניעותא ספרא דצקיל כמתקלא דפר
לא הוה מתקלא לא חוו מצניעין לפין כלפין ומלכין קדמאין מיתי
וזווסון לא לצתכחו ולרצא לתכטלת עד דיומא דכסופא דכל כסופין לכוסן דיקר
לתקין ולחסין הלי מתקלא תלי כאתר דלא הוה . לתקלו כיה לימין דלא לצתכחו
מתקלא קלים כנופים לא לתלחד ולא לתחזי ביה סליקו וכיה סלקין דלא חוו והוו
ויהוין סתרא גו סתרא לתקין ולודמן כחד נולנא מליין טלא דכדולחא קדומא
דלוורא לזדכך וסתים לימין עמר כקו תלין כפקולא לשוא דרשוין לתגלגל כגלות
דתתלי לצנחא פקיחא דלא כלים וכטוי תדירא לצנחותא דתתא כלצנחותא
דכסוי דעלאה דכים תרין כוקכין דפרדסקא ולתער רוחא לכלא . כרלצית
כרא לגלדים לת סמים ולת סלרן . סתא כרלצית עלייהו כלהו לתתא ותלין
מזכצם דנולנא עד יקירו דיקירותא והלרן תכויכא לאו כחוסכן והא לתתר .
ומסיסוק דלתלטויא כפקא דכתיב מן סלדמים לסר תרים יי . היתה תהו וכסו
וגו . תליסר תלין כתליסר יקרו דיקירותא . סתא גלפי סכין תלין כסתא
קדמאי . סכיעלאה עלייהו דלתתקף כלאודוי ויתחריב כלא כתריסר סעתי דכתי
סיתה תסו וכסו וגו . תליסר יקיס לון כרחמי ומתחדסן כקדמיתא יקמו כל לימין
סתא כנין דכתיב כרא ולכתר כתיב סיתה דלא סות ודלי . ולכסוף תהו וכסו
וחשך ופנגב יי לכלו כיום הסוא . גלופי דנליפין כחוון דחוון לריך ומתפצט לכלן
ולכלן זכלא כרוצא ריצא לחיל לכתפין לעבר וזעיס כטויר ונכוז חד לחלף יומין
אשרין לתנליין קולטרא בקטרוי סכפירא כעדכי לתכר ריסיס כמיין דיומא רכא
דכתיב סכרת רחצי תכיכם על סמים תרין סוו חד לתחזרו תכיכם כתיב חסר .
רחצי כלא ודמות על רחצי סמים רקיע . ויחמר גלדים יסי לור ויסי סיוכו
דכתיב כי סוא חמר ויסי סוא כלאודוי ויסי כלאודוי לכתר לתחזרו חד ולוו ולו יי
כתרלם זכוכתא לתתא כמם דם סכיכתא לצתכחו וכחד מתקלא לתקלו . וסחות
רצוא ושוב דכתיב וירא גלדים לת סלור כי טוב . לחמרו נדיק כי טוב הלי
כמתקלא סלקא קדמאי כלאודוי וכלא לחד לתחזר לתתא ויודעת כלילן דא כדא
כ"ש לא כתרין דחיוין דמתחכקן . סתא נפקין מעכפא דערפא דנופא . ליצן
ממלל דכרכן ליצן דא סתום כין יול וסא דכתיב זס יחמר לי אלי וזס יקרא כמם
ושקב וזס יכתוב ידו לי וכמם ישרא וכפם יכפם ממם . זס יחמר לי אלי לחתא וכלא
לתתר כיל כלא כלילן כליצן סתים לחיחא דסא לתפתחת ליס דכפיק מיכס .
לחכא יתיב כריצא . לחיחא כחמצעיתא ומתכסיא תכלן ומכלן וו למלן דגלי
ערייתהון . ויחמר גלדים יסי מלרת כרקיע סמים סליט דכר כנוקבא דכתיב
ובתר כן סליק כרגוי לעילא לעילא . לתתזכא נוקבא ולתכסורת לוא ומתפתחת

כתרשו׳. לחלל מפתחו דכליל בסוף ומכסויו פתחה ותחזר להיות ולהיו ווי למלן
דנלי פתחה׳. פרקא תכויכח׳. דיקרח מהימנותא לח לאדכר בגין
דהיו יקירותא דכלה מאדכין בפקודא דבסטרא דכסיטא סליק ונחית חוטא חוורא
כתליסר מתפרס ביקירא דיקירותא דהיו כתיב לא עבר כם חום ולא יסב לדם
סם. לאדם לבר הוא לאדם לא כליל הכא כם חום כתליסר בכוסין מכוסין מתפרסן
ארבע כלהודוי לסתמכו. תנשא לעקרין לנוסף מקרו פתחא לאדכין אלי יקירו
לאתתקן נחית בספירו כריסא דספון מהאי ריסא להאי ריסא קאים לארחא דכפיק
תחות תרין כוקבין דפרדסקא לעברא חוכא דכתיב ותפארתו עבור על פשע
תחות ספון לסבר סערא לריסא לארחא לארחא נפיק תחותוי חפי תקרוכתא
דכוסמא לריסא דלעילא תרין תפוחין לתתון לתכללא בוכיכין . מזלא דכלא
תליין עד לבא כיה תליין עלאין ותתאין לימין דתליין לא נפקין דא מן דא חפיין
זשיכין על גרוכא דיקירו דכרכין מתפארין בסושרא סליק ובא ספון לתפכן מכל
סטרין זכאה למאן דנסיק מאיכון בסיקין בסוסא מזלא דכלא בגדין תליסר מסיחין
דלפרסופא דכיא . כלא כהאי מזלא סכיא וסתים בוסכא דמטא סכיעא מסתכאי
ודאי תלין תריסר (פ״א תליסר) כעלמא עלאה ומתפתחי תריסר (פ״א תליסר) תרעי
דרחמי כהאוא זמנא דרעו ״ כהמלו כתיב . ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא
עשב מזריע זרע עץ פרי סיוכו דכתיב ועכיתם את נפשותיכם כתענה ליהוה בערב
(כהאי זמנא תדכי ולוט) תאכלו מצות תהלות להרחות את עכדך את גדלך וד״ל ומ״ש
כסטרוי וכהאי כרחיסותא דא דארעא לא סליס . ויהי לא כתיב קריכן ויל עלאה
ויל תתאה ויהי ׳ עלאה ׳ תתאה יהי עלאה יתתאה ה׳ כגוויהו כללא דעלימו סליס
ולא לכל סטר לתעקר מהאי לתר סמא דא ואתתיל לאחרא כתיב ויהי ׳ אלהים
ה׳ כין ויל ליוד דיהי נסכא דפרדסקא דעתיקא לזשירא דאכפין כלא רוחא לא
לתקויים בהאי לתתכלל הא עלאה הא תתאה דכתיב אלהי אלהים יהוה דבר
דקטפין (כריכא) דמתקלין ילדי ׳ עלאה דאתעטר בקטרא (פ״א כשטרא) דעתיקא היא
קדומא עלאה דאזדכך וסתים הא עלאה דאתעטר כרוחא דנוקבין דפרדסקא
דכפיק לאחוויא ׳ עלאה כוכיכא דקדידותא דאתעטר כסטרוי (פ״א כשטרוי)
מתפשטן לאחוויא לכתר ואתכללו כוערא דאפין כמה דאריך כגולגלתא דמתכאי
מתפשטן ככלגופא דמכללא כלא כעמר נקא כד תלי תליין אלין לאחוזן . כד אתגלי
לזשירא מתיישכן כיה אלין לאחוזן ואתקרי כסון ויל דעתיקא סתים כסטרוי כגין
סמא לא לאתכא . הא לאתפתא כאחרא ואוכיכו כתרין נוקבין ואתתכא כתקוכין .
ו״ל לאתפתא כאחרא דכתיב הולך לדודי למערים כבוכיכא דקדידותא למכסוי
פתחא ו׳ לעילא ׳ לאתא ה׳ לעילא ה׳ לאתא לא לאתתקף אחרא ולא סליק
בהדם כר רמוז דרמוז כד אתגלין תרין (פ״א כאוריתא) ואתחכרן כחד דרגא חד
דגנח כגין לאתפרגא נ״ך כלוזן כיוד . ווי כד אסתלק הוא ואתגלין ליכון (פוטמין
דטיפפא סריקין לא עברו לא אתעככין כלוכתא .. והחיות רצוא ושוב . כרא לך
על מקומך . הא תנכיה כנסר ואם כין כככיה סיה קיך מסם אוריך ותוצא סארץ

טבח · חיב כיפא · ויאמר אליהם כעצם
אדם · אתם קרואים אבל אדם אתם
אתם · כד אשתלים לי · אשתלים לי עשרה
דכר וכוקבא לשמאל כלא · ילוד סטרא
דנוקבא · אלין סטרין דנוקבא אתפשט
דכורא ואתתקן בתקונוי בחמש כפופין
דאינון מלכין דאתבטלו מכח אתקייאו ·
דיכין דדכורא תקיפין בריאה כסופא
דיומין · לנוקבא כחיפא דיה קוקטורין
דקיטור כעטפי מקיפיו ועיר כנוראה
אתתכאבי אתכסיו דיכין כעא עתיקא
אתא חויא על נוקבא ונקיבא דזוהמא
אתתקן כנווס למעבד מדורא כיפא
דכתיב ותהר ותלד אתקין קיבא דמדור
דרוחין כישין ועלעולין וקטפורין אתקין
כיה בהאי אדם כתרין ככלל ופרט
אתכללו כפרט וכלל שוקין ודרועין וגו׳
ושאלה לה אתפלג כסטרוי · אתתקן
דכר כנוקבא יהו · י דכר ס נוקבא ו
כתיב וכר ונקבה בראם ויברך אותם
ויקרא את שמם אדם ויונקא ופרנופא
דאדם יתיב על כרסייא וכתי׳ ויעל דמות
הכסא דמו כמראה אדם עליו מלמעלה ·
פרקא רביעאה · עתיקא טמיר ונסתר
ועידא לאנפין אתגליא ולא אתגליא
לאתכסיא סתים כאתוון לאו מתייצבן
(בגוא לאתגליף) כאתוון כתיב
(בגוא כאתרוי) כגין דליהוו לה
אתייצבו כיה עלאין ותתאין · ואימר
אלהי׳ תוכח הארץ כפום חיב לעיל כמה
ורמש וגו׳ הייכו דכתי׳ אדם ובמה תושיב
י״ · חד כללא לאחרא משתבח ·
כמה כללא דאדם · אדם כי יקריב
מכם קרבן לי׳ מן הבהמ׳ מאוס לאתכלל
כללא דאדם · כד כחיב אדם לאתתא

כג כ ז ב ב נשמ

אדם קדיש ולקדשה קדיש לאשתכוחי ולאתכא
אלו ואמרו יקלו דא סוף אלין לא ידע לאתכא
אדם קדיש ולקדשה קדיש לאשתכוחי ולאתכא
אלו ואמרו יקלו דא סוף אלין לא ידע לאתכא
ואשתכחת אלין בגין דכר וכוקבא אתחברו
כחדא ואתקריאו אדם · ואי תימא אדם
כתיב ולא כתיב אדם ואנת אמרת אדם
אלא אדם כתיב ולא אדם · אלא אדם
כתיב ולא אדם · אלא אדם כתיב ולא
אדם · אלא אדם כתיב ולא אדם · אלא
אדם כתיב ולא אדם · אלא אדם כתיב

בדיוקן עלה לפם תבית תרין רוחין מתרין
סטרין לימינה ושמאל כלול לדם לימינה
כמית קדיש דשמאל כפנ חיס. חב לדם
לתפנט שמאל ולתפטטו לימין כלול נוסף
כד מתדבקין לה כדה לתיילדן כהדי חיס
לחוליל רוחין סניחין בקסרא חדא. כב
לתוון סתיתן. כב לתוון לתגליין. י׳סתי׳

לתגליין
י׳ כלחודוי מלה תרין לתוון תרין ומכין מלה ועשרים שכה י׳ כלחודוי כד
סלים. לפרדסקא מסיך לתתלי וכב כתיב (והיו ימיו מלה) ועשרים שכה. יוד סלים ולה
לקמר. לה ידון רוחי בדם לעולם מסום דכתיב רוחי לה תשכח תרין נוקבין
לתייבדא כוערא מכלן לכר לשם כשם לתרו. לעתיקא סתים

לכר. ה׳ נוקבא. ה׳ לשות נקדמיתא ומדלתענברת בי׳ בנוס לפיקת׳ (הדי כפ׳
פית לו וכי לית שם הדי) לתחזי יול׳ כחזוים כללא דייכו. מדלפיקת יול׳ לסוף לכר
ונוקבא לתתיבדא לכתר ומכסיא לתתא. וירתו בני הללים לת כמות הדם
הייכו לכתיב סכים לכנסים תרגלים חרש לתמר. מלי כמות הדם לכתיב לו תכחם
סתים כסים וכמות לל סחלך. בגיניהון כתיב כי רחו כי חכמת תלדים כקרבו ונו׳.
לו תכחם ולה בקדמיתא בקיסטרא דקיטורי דפינלן תרין מתחבקן סוו לעילא
לתתא נחתו ירתו עפרא לבדו חולקא טבא דסוס בהו עטרא דכולא (פ׳ דאמלא)
לחת עטר בקוסטא דעכבא. ויאמר י׳ לל מצא סה תעשק תלי. תלי דיקא. לכר תל
לל בני ישראל וישבו. ויספו דיקא. כחולא סוס תלי לבעל לחוקיר דקניס. ויסיר
כעיכו תעש׳ וסלוכת למטותיו ושמרת כל חקיו עד כאן כי אכו י׳ רפאך להלי דוקא.

פרקא חמשלה. הוינן חוטא עם כבד עון זרע מרעים בנים ונו׳. שבעה דרגין
יוד׳ סה ה׳ ו׳ ה׳ דפיק ל׳ סה ה׳ י׳ ו׳ ל׳ולבר לסתיר לדם לכר ונוקב׳ לדיוקן
ו׳ לכתיב בנים משחיתים. כרלשית מלמר. כרל חכי מלמר. לב
וכן: סתים וגליא. עדן עלאה לסתים ונכיו. עדן תתאה כפיק למטלטלי (פ׳ לשמלמי)
ולתגליא ידוד׳ יה לללים לת. לללי לדיל ימינה ושמלה כחדא לסתתפו. סשמים
ולת. לכתיב מה לדיר שמך בכל לארץ. מלח כל לארץ כבודו. יהי רקיע בתוך המים להבדיל בין
הקדש וכין קדש הקדשים. עתיקא לועירא לתפרש ולתדבק לא לתפרש ממש
פומא מחלל רברבן לכתיק ולתעטר בכתרין ועיירין בחשמל וכין מים לכתיב וכתן
עליו מים חיים לל כלי. הוא לללים חיים ומלך עולם. לתהלך לפני י׳ בארצות
לחיים. ולימה כפם לללי ברוכה ונו׳. ועץ החיים בתוך הגן יה׳ יוד הה׳ו כין
מים למים. מים עליונים ומים לתתון עליונים רחמין עליונין לתא עלמין.

ויאמר י׳ לא ידון רוחי בדם לעולם בשגם הוא בשר. ויאמר י׳ כד
לתייבדא כועירא מכלן לכר לשם כשם לתרו. לעתיקא סתים
לקמר. לא ידון רוחי בדם לעולמ מסום דכתיב רוחי לא תשכח תרין נוקבין
לפרדסקא מסיך לתתלי וכב כתיב (והיו ימיו מלה) ועשרים שכה. יוד עליס ולה

לתגלגל כושרה לתתם כעפר לפיז אכין מכאן כתיב ותצת עלי כפכה. הנפילים
היו בארץ. היינו דכתיב ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. מאחר דלתפרש
נפקי לקדו שכפולים דכתיב ומשם יפרד. היו בארץ כימים ההם. ולא לכתר
זמכח עד דלתתא ויקוטע וכבר הילדים למטמר עד דלתתא שלמים. וכנות הילדם
לתכללה הלד ותעכונות תעכנים קלרי. כבר הילדם דלתרמי מהאי רוחין
לאחרין דלא לתכללו בחכמה עלאה דכתיב ויי׳ כתן חכמה לשלמה. וכתי׳ ויחכם מכל
אדם מחם דהכי לא לתכללו בילדם ויי׳ כתן חכמה ע עלאה ויחכם מכל הלד דמיכם
לתתא. חמם הגבורים אשר מעולם. עולם לעילא. חכמי חשם.
דלתכהנן בשמא. מאי שמא שמא קדישא דלתכהנן כהים דלא קדישין לתתא ולא
לתכהנן בלא בשמא. חכמי חשם שתים ולא חכמי ילוד לאו משתים שתימא בלא
נרישותא ולא נרישותא. חכמי חשם שתם מכללא דילדם נפקו. כתיב ילדם
ביקר כל ילין. ילדם ביקר ביקרו למלכא כל ילין בלא רוחא. תליסר מלכי קרכא
כשבעה שבעה מלכין כארעא לתחזיתו בנאי קרכא תשע דשלקין בדרגין דרהטין
כרשותהון ולית דיומחי כידיהון. חמשה מלכין קיימין בכהילו לקמי ארבע לא יכלין
למיקם. ארבע מלכין כפקין לקדמות ארבע כהון תליין כעכבין כתילגא נרירן
כהו שבעה רהיטין סגדין בהדותא ולא קיימין כדוכתייהו. לילה דמכשם ויום
כגו. כשכפוי לחידן ומקבלן נפרין. תחותוי תטלל חותא דשליטא הוא לילה
כתריסר כביען למהך כשבעה סמכין סחרכים כארבע (זיוין) מתגלגלין כארבע
סטרין חוץ דרהיט כשע לדונין דלוג על טורין מקפן על נבעתא דכתיב מדלג על
ההרים מקפן על הגבעות. זכביה כפומים כשבוי נקיב כתרין ניסין כד נטיל
ניסטרא לתעכיד לתלת רוחין. כתיב ויתהלך חנוך את האלהים. וכתיב חנוך
לנער על פי דרכו. לנער סידוע. לת האלהים ולא לת יי׳. ואיכנו. כשם זה.
כי לקח אותו אלהים להקרא כשמו. תלת כתי דיכין ארבע חיכן ארבע כתי דיכין
דלעילא ארבע לתתא דכתיב לא תעשו עול כמשפט כמדה כמשקל וכמשורה.
דיכא קשיא. דיכא דלא קשיא. דיכא כשקולא. דיכא דלא כשקולא. דיכא רפיא.
דיכא דלפילו לא היו ולא הוי. ויהי כי החל האדם לרב על פני האדמה. החל
האדם לרב. סיומי דכתיב כשם הוא כפר האדם דלעילא. וכתיב על פני האדמה.
ומשם לא ידע כי קרן עור פניו היינו דכתיב כתכות עור. קרן דכתיב ויקח שמואל
את קרן השמן׳ לית מאומה בלא כקרן וכשמך תרום קרכנו. שם תשמיע קרן לדוד.
היינו עזיריאל דמלכא ולתתא מן יובלא דהוא לחוץ דכתיב והיה כמשוך כקרן
יובל. קרן כיובלא לתעטר עזיריאל כחוץ. קרן דכטיל קרן והוא לתתא רוחים
ליה. ושלי קרן דיובלא הוא ויובל ה׳ לה׳ כשביל דרוחא לכלא וכלא תייכין לתתרייהו
דכתיב להם יי׳ לילדים כד לתתזי ה׳ לה׳ יי׳ לילדים לתתקרי שם מלא וכתיב ונשבע יי׳
לכדו כיום ההוא (שם כד לתתזי ה׳ לה׳ ולתתלק׳ מורעכותא לתי לעלמא ולא לא כשכיל אל׳
ידוד לא לתתקייס עלמא וכלא לתתרך ועל לא כתיב ונשבע וגו׳) עב סתים ולתעטר

פרשת ואתה תצוה

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד׃ באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על העדת יערך אתו אהרן ובניו מערב עד בקר לפני יי חקת עולם לדרתם מאת בני ישראל׃ ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן׃ ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת׃ ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי׃ ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואבנט ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו לי׃ והם יקחו את הזהב ואת התכלת ואת הארגמן ואת תולעת השני ואת השש׃ ועשו את האפד זהב תכלת וארגמן תולעת שני ושש משזר מעשה חשב׃ שתי כתפת חברת יהיה אל שני קצותיו ויחבר׃ ועבת אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה זהב תכלת וארגמן תולעת שני ושש משזר׃ ולקחת את שתי אבני שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל׃ ששה משמותם על האבן האחת ואת שמות הששה הנותרים על האבן השנית כתולדתם׃ מעשה חרש אבן פתוחי חותם תפתח את שתי האבנים על שמות בני ישראל משבצות זהב תעשה אתם׃ ושמת את שתי האבנים על כתפות האפד אבני זכרון לבני ישראל ונשא אהרן את שמותם לפני יי על שתי כתפיו לזכרון׃ ועשית משבצות זהב׃ ושתי שרשרת זהב טהור מגבלת תעשה אתם מעשה עבת ונתת את שרשרת העבתים על המשבצת׃ ועשית חשן משפט מעשה חשב כמעשה אפד תעשנו זהב תכלת וארגמן תולעת שני ושש משזר תעשה אתו׃ רבוע יהיה כפול זרת אורכו וזרת רחבו׃ ומלאת בו מלאת אבן אבן שורת אדם פטדה בדך שורה הראשונה׃ ושורה השנית נפך ספיר ויהלם׃ ושורה השלישית לשם שבו ואחלמה׃ ושורה הרביעית תרשיש שהם ויספה מסבאת זהב תהיינה במלאתם׃ והאבנים תהיינה על שמת בני ישראל שנים עשר על שמתם פתוחי חותם איש על שמו תהיינה לשנים עשר שבט׃ ועשית על החשן שרשת גבלת מעשה עבת זהב טהור׃ ועשית על החשן שתי טבעת זהב ונתת את שתי הטבעת על שני קצות החשן׃ ונתת את שתי עבתי הזהב על שתי הטבעת אל קצות החשן׃ ואת שתי קצות שתי העבתים תתן על שתי המשבצת ונתת על כתפות האפד אל מול פניו׃ ועשית שתי טבעת זהב ושמת אתם על שני קצות החשן על שפתו אשר אל עבר האפד ביתה׃ ועשית שתי טבעת זהב ונתתה על שתי כתפות האפד מלמטה מלפניו אל מול מחברתו מעל חשב האפד׃ וירכסו את החשן מטבעתיו אל טבעת האפד בפתיל תכלת להיות על חשב האפד ולא יזח החשן מעל האפד׃ ונשא אהרן את שמות בני ישראל בחשן המשפט על לבו בבאו אל הקדש לזכרון לפני יי תמיד׃ ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התמים והיו על לב אהרן בבאו לפני יי ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו לפני יי תמיד׃ ועשית את מעיל האפד כליל תכלת׃ ופי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב מעשה ארג כפי תחרא יהיה לו לא יקרע׃ ועשית על שוליו רמוני תכלת וארגמן ותולעת שני על שוליו סביב ופעמני זהב בתוכם סביב׃ פעמן זהב ורמון פעמן זהב ורמון על שול המעיל סביב׃ והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני יי ובצאתו ולא ימות׃ ועשית ציץ זהב טהור ופתחת עליו פתוחי חותם קדש ליי׃ ושמת אתו על פתיל תכלת והיה על המצנפת אל מול פני המצנפת יהיה׃ והיה על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לכל מתנת קדשיהם והיה תמיד על מצחו לרצון להם לפני יי׃ ושבצת שש משבץ תעשה מצנפת שש תעשה ואבנט מעשה רקם׃ ולבני אהרן תעשה כתנת ועשית להם אבנטים ומגבעות תעשה להם לכבוד ולתפארת׃ והלבשת אתם את אהרן אחיך ואת בניו אתו ומשחת אתם וקדשת אתם וכהנו לי׃ ואתה תדבר אל בני ישראל לאמר׃ ועשית להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה מחלצים ועד ירכים יהיו׃ והיו על אהרן ועל בניו בבאם אל אהל מועד או בגשתם אל המזבח לשרת בקדש ולא ישאו עון ומתו חקת עולם לו ולזרעו אחריו׃

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד. אמר רבי יוחנן מנין שנר מערבי עיכובא בציבור תלמוד לומר ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד. ואין נר תמיד אלא נר מערבי שנאמר ואת המנורה הטהורה את נרתיה לנרות תמיד לפני ה׳. ואין נרותיה אלא נר מערבי שנאמר ואת נרותיה לנרות תמיד לפני ה׳. ואין נר תמיד אלא נר מערבי שנאמר ואת נר התמיד ואת מנחתו התמיד

סייפין דלהון כך לישן דדרועין וירכין וגופה הוא לתתר. לכל כלהו מתיתין כגופה
וגופה קיימא בכלהו כך וכלהו רתיכין כלילן כיס בגופה. וכגון דכלילן כלהו כיס
קיימא ופשיטו חד גופה חד כליל בכך רתיכין. ולהלן לישן רישא בפית
כיס. ולף על גב דכל רתיכין לישן יש לכל סטר בכלה קיימא גופה. לכל עטרין
ולרבע לישן פית דרישא דלישן סייפין לאעכלה רישא. תמני סרי חולין דקיימא
רישא דלישו רישא דפית. ועל דא סיעורא דלת ו׳ דיוקא בפית בקודין תמא גופה
כתמני סרי. כגוונא דא כל כלהן רישן מתפרסן דדרועין וירכין כלהו כנגדיו ועל דא
כלה לתכליל ברישא דלת ו׳ דיוקא דילה. וכד עלימו דלת דא לתחזיר כדין כל
סטרין כיסין לסתתמו ולתפרסן מסיירא ולא לתתפיין כגון דלישו מכתף כל
מסקופין דרקישין ולהניר לה ולא יכלא מקטרגא לאכחשא כלל. וכד הלי לסתלק
כדין סליק ולסטו ומפתי ויכול לקטרגא על כל כמי עלמא כגון דלישו מלך זקן וכסיל
ופא לוקימנא. ו׳ לישו כהורא דניהיר לסיירא ולף על גב דכהורין סגיאין לתכלילן
כיס כסורא דניהיר לסיירא לישו חד פשיטו למלוי לה ולישו רישא דלילף רשימא ככל
לישן רישן וכד כהיר לסיירא ברישא דו׳ כהיר לה. וכספרא דלילה קדמאה בדיוקנין
דלתתון ו׳ חד כקודא לעילא ותמא קודין דלתתא. וכן פשיטו דילה כגוונא דא.
וכל קודא קיימא ברישא דעשר בגין דלית לך קודא דלא לסלים לעשר דכל קודא
לית כיס תמא סמכין רתיכין וסניף קודא לסלים לעשר. קודא דיומא תמא
סמכין רתיכין לה ולישו עשרה. וכן לשמאל וכן לכל סטרין. ועל כלהו קודין לישן
כל חד וחד כללא לעשר לישו ורתיכוי וכלהו כלילן כסהוא פשיטו לתת ו׳ וכד עייל
תמא כסיירא כפק׳ מסתי ו׳ חד פשיטו רישא דברית כוותא דא נ׳ודא לישו לעילא
בנוקבא וכד לתכליל כלא כסתי פשיטו לתת ו׳ כדין קיימא לשמאל כוותא ורישא
דא דכתיב ותתם הקרב חלק לת לסרן לאיך לתבללא דרועא בגופה. ולת כניו
לתו. שין כל לישן רתיכין וסמכין דלים. דרועא סמלא לנכוים דכתיב הקם לת
הלוים לשתכח׳ דכלול כלא כחד פשיטו למהוי חד ושבר לשתכח יסודא כהתי ומיכא
ומשאל ומתעתיא כלא לישו חד ושבר לתעכיד חד פשיטו ולקרי לחד ולא תעכא
כר פשיטו חד כלחודוי ודא הוא חד. ה׳ כתרתא לתעכיד חד ביופא כסניף קודא
דלמנשתא ולעיל כה ו׳ ואשתכח ו׳ כף כ׳ קודין חד לעילא וחד לתתא. וכדין
לתלחוד עלמא עלאה כעלמא תתאה ולישו חד ולוקימנא. לתא רבי לעזר ורבי
לכא ופשקו ידוי. ככה ר׳ לכא ואמר ווי לעלמא כד יתכנוש שמשא ויתשכך עלמא.
אמר ליה רבי לעזר ירכין לתתא ברישא דא ו׳ מ״ל דלתכלילן כהתי לת. אמר ליה
לכתיב וכרו תורת משה עבדי ולא כתיב נכיאי לאתחזקא דכלא לתכליל ברישא לו׳
ולת ו׳ לק׳ חד ולישו חד כלחודוהי ופשיטו חד וסלי לתמר.

ואתה סקרב אלין ונ׳. תרי לון שמש משה כסיירא עד דלתכליל ככל
סטרין כרישא דו׳ כמה דלוקימנא. תא חזי כתיב מתוך כני ושרף (ויק׳ י׳)
לכהנו לי. לכהן לו לא כתיב אלא לכהנו לי לשמוש׳ דילי לשתדל לשמושא
דילי ודלי. לי. דא לת ס׳לעלא ולשמשא ו׳ כף למהוי כלא חד. זכאין לישן
ישראל

חגיגה

ישראל דשלהו ונפקו וידעי כרוז דלורחיה למיכל כותח קטום . מתוך כמי
ישראל למהוי מתוך כמי ישראל הלא כלה לך שתקריב למהוי מד כדקא יאות הלא
מתוך כמי ישראל . דכתי כמי ישראל קיימי לתתא לתתא לתתא תרתין ולתתרא מבילון
ולמלקא כוסיכון ולקרבא כלא מתתא לעילא למהוי כלא חד וכגוונא כך כתיב ואתם
סביקים כיונו . ואתם הקרב אליך ונו' . אלא כלא היהו קריבים למען דידע
ליחדא יחודא ולמפלא למתריס דהא כוותכם דאתכח קרבתא כדקא יאות כדין
אתקריב כלא כחדא וכהוה דאיהו לתתא כדין אתכח כיה והאלדים נסה את אברהם
כלכורם והאלדים נסה את אברהם וחיהו כדידים לקריב לכריב יחודא לגביה .
ולא אתמסר ליה יהב ליה ולא מסר ליה כלום . ולא אתמסר ליה אלא כדקא יאות
לגבי דיליה דכתי ויקח את הבן ואת החמור ואת העצים ויתן לאברהם בנו .
ויקח אברהם את העצים וישם על יצחק בנו . ויקח בידו את האש ואת המאכלת
וילכו שניהם יחדו . ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני
ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעולה . ויאמר אברהם אלהים יראה לו השה
לעולה בני וילכו שניהם יחדו . ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן שם
אברהם את המזבח וערך את העצים ועקד את יצחק בנו וישם אתו על המזבח
ממעל לעצים . ושלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו . ויקרא
אליו מלאך יי' מן השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני . ויאמר אל תשלח
ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ולא חשכת
את בנך את יחידך ממני . ויאשא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז
בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעולה תחת בנו . ויקרא
אברהם שם המקום ההוא יי' יראה אשר יאמר היום בהר יי' יראה . ויקרא מלאך
יי' אל אברהם שנית מן השמים ויאמר בי נשבעתי נאם יי' כי יען אשר עשית את
הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך . כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך
ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער אויביו . והתברכו
בזרעך כל גוי הארץ עקב אשר שמעת בקולי . וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו
יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע . ויהי אחר הדברים האלה ויגד לאברהם
לאמר הנה ילדה מלכה גם היא בנים לנחור אחיך . את בכרו ואת עוץ אחיו ואת
בוז ואת קמואל אבי ארם . ואת כסד ואת חזו ואת פלדש ואת ידלף ואת בתואל .
ובתואל ילד את רבקה שמנה אלה ילדה מלכה לנחור אחי אברהם . ופילגשו ושמה
ראומה ותלד גם היא את טבח ואת גחם ואת תחש ואת מעכה . ושרה תהי מאת
שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה . ותמת שרה בקרית ארבע היא חברון
בארץ כנען ותבא אברהם לספד לשרה ולבכתה . ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר
אל בני חת לאמר . גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחזת קבר עמכם ואקברה מתי
מנגדי . ויענו בני חת את אברהם לאמר לו . שמעני אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו
במבחר קברינו קבר את מתך איש מקברו לא יכלה ממך מקברו לקבר מתך . ויקם
אברהם וישתחו לעם הארץ לבני חת . וידבר עמם לאמר אם יש את נפשכם לקבר
את מתי מלפני שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צחר . ויתן לי את מערת המכפלה
אשר לו אשר בקצה שדהו בכסף מלא יתננה לי בתוככם לאחזת קבר . ועפרון
ישב בתוך בני חת . ויען עפרון החתי את אברהם באזני בני חת לכל באי שער
עירו לאמר . לא אדני שמעני השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך נתתיה לעיני
בני עמי נתתיה לך קבר מתך . וישתחו אברהם לפני עם הארץ . וידבר אל עפרון
באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה
את מתי שמה . ויען עפרון את אברהם לאמר לו . אדני שמע אלי ארץ ארבע מאות
שקל כסף ביני ובינך מה הוא ואת מתך קבר . וישמע אברהם אל עפרון וישקל
אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע מאות שקל כסף עובר
לסוחר . ויקם שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר בו
וכל העץ אשר בשדה אשר בכל גבולו סביב . לאברהם למקנה לעיני בני חת בכל
באי שער עירו . ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו אל מערת שדה המכפלה על
פני ממרא היא חברון בארץ כנען . ויקם השדה והמערה אשר בו לאברהם לאחזת
קבר מאת בני חת . ואברהם זקן בא בימים וי' ברך את אברהם בכל . ויאמר
אברהם אל עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי . ואשבעך
בי' אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי
יושב בקרבו . כי אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק . ויאמר
אליו העבד אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ הזאת השב אשיב את בנך
אל הארץ אשר יצאת משם . ויאמר אליו אברהם השמר לך פן תשיב את בני שמה .
י' אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר נשבע לי
לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם .
ואם לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית מאלתי זאת רק את בני לא תשיב שמה .
וישם העבד את ידו תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו על הדבר הזה . ויקח העבד
עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך וכל טוב אדניו בידו ויקם וילך ארם נהרים אל
עיר נחור . ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים לעת ערב לעת צאת השאבות .
ויאמר י' אלהי אדני אברהם הקרה נא לפני היום והעש חסד עם אדני אברהם .
הנה אנכי נצב על עין המים ובנות אנשי העיר יצאות לשאב מים . והיה הנערה
אשר אומר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה אתה הוכחת
לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני אברהם . והוא טרם כלה לדבר
והנה רבקה יצאת אשר ילדה למלכה אשת נחור אחי אברהם וכדה על שכמה .
והנערה טובת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה ותרד העינה ותמלא כדה ותעל .
וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמיאיני נא מעט מים מכדך . ותאמר שתה אדני
ותמהר ותורד כדה על ידה ותשקהו . ותכל להשקותו ותאמר גם לגמליך אשאב עד
אם כלו לשתות . ותמהר ותערה כדה אל השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב
לכל גמליו . והאיש משתאה לה מחריש לדעת ההצליח י' דרכו אם לא . ויהי
כאשר כלו הגמלים לשתות ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על ידיה
עשרה זהב משקלם . ויאמר בת מי את הגידי נא לי היש בית אביך מקום לנו
ללון . ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה לנחור אשר ילדה לו . ותאמר אלו
גם תבן גם מספוא רב עמנו גם מקום ללון . ויקד האיש וישתחו לי' . ויאמר
ברוך י' אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני
י' בית אחי אדני . ותרץ הנערה ותגד לבית אמה כדברים האלה . ולרבקה אח
ושמו לבן וירץ לבן אל האיש החוצה אל העין . והיה כראות את הנזם ואת
הצמידים על ידי אחתו ובשמעו את דברי רבקה אחתו לאמר כה דבר אלי האיש ויבא
אל האיש והנה עמד על הגמלים על העין . ויאמר בא ברוך י' למה תעמד בחוץ
ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים . ויבא האיש הבית ויפתח החמרים ויתן תבן
ומספוא לחמרים ומים לרחץ רגליו ורגלי האנשים אשר באו לפניו . וישם לפניו
לאכל ויאמר לא אוכל עד אם דברתי דברי . ויאמר דבר . ויאמר עבד אברהם אנכי .
וי' ברך את אדני מאד ויגדל ויתן לו צאן ובקר וכסף וזהב ועבדים ושפחות וגמלים
וחמרים . ותלד שרה אשת אדני בן לאדני אחרי זקנתה ויתן לו את כל אשר לו .
ויגדל אדני לאמר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בארצו . כי
אל בית אבי תלך ואל משפחתי ולקחת אשה לבני . ואמר אל אדני אולי לא תלך
האשה אחרי . ויאמר אלי י' אשר התהלכתי לפניו ישלח מלאכו אתך והצליח דרכך
ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית אבי . אז תנקה מאלתי כי תבא אל משפחתי
ואם לא יתנו לך והיית נקי מאלתי . ואבוא היום על העין ואומרה י' אלהי אדני
אברהם אם יש נא מצליח דרכי אשר אנכי הולך עליה . הנה אנכי נצב על עין המים
והיה העלמה היוצאת לשאב ואמרתי אליה הגמיאיני נא מעט מים מכדך . ואמרה אלי
גם אתה שתה וגם לגמליך אשאב היא האשה אשר הוכיח י' לבן אדני . אני טרם
אכלה לדבר על לבי והנה רבקה יצאת וכדה על שכמה ותרד העינה ותשאב ואמר אליה
השקיני נא . ותמהר ותורד כדה מעליה ותאמר שתה וגם גמליך אשקה . ואשתה
ותשק גם הגמלים . ואשאלה ותאמר בת מי את ותאמר בת בתואל בן נחור אשר ילדה
לו מלכה . ואשם הנזם על אפה והצמידים על ידיה . ואקד וישתחו לי' ואברך את
י' אלהי אדני אברהם אשר הנחני בדרך אמת לקחת את בת אחי אדני לבנו . ועתה
אם יש אתכם עשים חסד ואמת הגידו לי ואם לא הגידו לי ואפנה על ימין או על
שמאל . ויען לבן ובתואל ויאמרו מי' יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או טוב .
הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי אשה לבן אדניך כאשר דבר י' . ויהי כשמוע עבד
אברהם את דבריהם וישתחו ארצה לי' . ויוצא העבד כלי כסף וכלי זהב ובגדים
ויתן לרבקה ומגדנות נתן לאחיה ולאמה . ויאכלו וישתו הוא והאנשים אשר עמו
וילינו . ויקמו בבקר ויאמר שלחוני לאדני . ויאמר אחיה ואמה תשב הנערה אתנו
ימים או עשור אחר תלך . ויאמר אלהם אל תאחרו אתי וי' הצליח דרכי שלחוני
ואלכה לאדני . ויאמרו נקרא לנערה ונשאלה את פיה . ויקראו לרבקה ויאמרו אליה
התלכי את האיש הזה ותאמר אלך . וישלחו את רבקה אחתם ואת מנקתה ואת עבד
אברהם ואנשיו . ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחתנו את היי לאלפי רבבה ויירש
זרעך את שער שנאיו . ותקם רבקה ונערותיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה אחרי
האיש וילך העבד את רבקה ויקח . ויצחק בא מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ
הנגב . ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא והנה גמלים באים .
ורבקה נשא עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל . ותאמר אל העבד מי האיש
הזה ההלך בשדה לקראתנו ויאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיף ותתכס . ויספר
העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה . ויבא יצחק האהלה שרה אמו ויקח את
רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה ויתנחם יצחק אחרי אמו . ויוסף אברהם ויקח אשה
ושמה קטורה . ותלד לו את זמרן ואת יקשן ואת מדן ואת מדין ואת ישבק ואת שוח .
ויקשן ילד את שבא ואת דדן . ובני דדן היו אשורים ולטושים ולאמים . ובני
מדין עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה . כל אלה בני קטורה . ויתן אברהם את
כל אשר לו ליצחק . ולבני הפלגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנות ויפרדם מעל
יצחק בנו בעודנו חי קדמה אל ארץ קדם . ואלה ימי שני חיי אברהם אשר חי מאה
שנה ושבעים שנה ושבע שנים . ויגוע אברהם וימת בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף
אל עמיו . ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו אל מערת המכפלה אל שדה עפרון בן
צחר החתי אשר על פני ממרא . השדה אשר קנה אברהם מאת בני חת שם קבר אברהם
ושרה אשתו . ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו וישב יצחק עם
באר לחי ראי . וזה תולדות ישמעאל בן אברהם אשר ילדה הגר המצרית שפחת שרה
לאברהם . ואלה שמות בני ישמעאל בשמותם לתולדתם בכור ישמעאל נבית ואחר
קדר ואדבאל ומבשם . ומשמע ודומה ומשא . חדד ותימא יטור נפיש וקדמה . אלה
בני ישמעאל ואלה שמותם בחצריהם ובטירותם שנים עשר נשיאים לאמותם . ואלה
שני חיי ישמעאל מאה שנה ושלשים שנה ושבע שנים ויגוע וימת ויאסף אל עמיו .
וישכנו מחוילה עד שור אשר על פני מצרים בבואך אשורה על פני כל אחיו נפל .
ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק . ויצחק בן ארבעים שנה
בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי מפדן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה . ויעתר
יצחק לי' לנכח אשתו כי עקרה היא ויעתר לו י' ותהר רבקה אשתו . ויתרוצצו
הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את י' . ויאמר י' לה שני
גוים בבטנך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר . ויהי
ימיה לילדת והנה תומם בבטנה . ויצא הראשון אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו
שמו עשו . ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק בן
ששים שנה בלדתם . ויגדלו הנערים ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה ויעקב איש
תם יושב אהלים . ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת את יעקב .
ויזד יעקב נזיד ויבא עשו מן השדה והוא עיף . ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא
מן האדם האדם הזה כי עיף אנכי על כן קרא שמו אדום . ויאמר יעקב מכרה כיום
את בכרתך לי . ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכרה . ויאמר יעקב
השבעה לי כיום את בכרתך לי . וישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב . ויעקב נתן
לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את הבכרה . ויהי רעב
בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים
גררה . וירא אליו י' ויאמר אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אליך . גור
בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך כי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האל והקימתי
את השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך . והרביתי את זרעך ככוכבי השמים ונתתי
לזרעך את כל הארצות האל והתברכו בזרעך כל גוי הארץ . עקב אשר שמע אברהם
בקולי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורותי . וישב יצחק בגרר . וישאלו אנשי
המקום לאשתו ויאמר אחתי היא כי ירא היה לאמר אשתי פן יהרגוני אנשי המקום
על רבקה כי טובת מראה היא . ויהי כי ארכו לו שם הימים וישקף אבימלך מלך
פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו . ויקרא אבימלך ליצחק
ויאמר אך הנה אשתך היא ואיך אמרת אחתי היא ויאמר אליו יצחק כי אמרתי פן
אמות עליה . ויאמר אבימלך מה זאת עשית לנו כמעט שכב אחד העם את אשתך
והבאת עלינו אשמה . ויצו אבימלך את כל העם לאמר הנוגע באיש הזה ובאשתו
מות יומת . ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא מאה שערים ויברכהו י' .
ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד מאד . ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר
ועבדה רבה ויקנאו אתו פלשתים . ואת כל הבארות אשר חפרו עבדי אביו בימי
אברהם אביו סתמום פלשתים וימלאום עפר . ויאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי
עצמת ממנו מאד . וילך משם יצחק ויחן בנחל גרר וישב שם . וישב יצחק ויחפר
את בארות המים אשר חפרו בימי אברהם אביו אשר סתמו פלשתים אחרי מות אברהם
ויקרא להן שמות כשמות אשר קרא להן אביו . ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם
באר מים חיים . ויריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם הבאר
עשק כי התעשקו עמו . ויחפרו באר אחרת וירבו גם עליה ויקרא שמה שטנה .
ויעתק משם ויחפר באר אחרת ולא רבו עליה ויקרא שמה רחובות ויאמר כי עתה
הרחיב י' לנו והפרינו בארץ . ויעל משם באר שבע . וירא אליו י' בלילה ההוא
ויאמר אנכי אלהי אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי וברכתיך והרביתי את זרעך
בעבור אברהם עבדי . ויבן שם מזבח ויקרא בשם י' ויט שם אהלה ויכרו שם עבדי
יצחק באר . ואבימלך הלך אליו מגרר ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו . ויאמר אליהם
יצחק מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אתי ותשלחו מאתכם . ויאמרו ראו ראינו כי
היה י' עמך ונאמר תהי נא אלה בינינו בינך ונכרתה ברית עמך . אם תעשה עמנו
רע כאשר לא נגעוך וכאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך י' .
ויעש להם משתה ויאכלו וישתו . וישכמו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם יצחק
וילכו מאתו בשלום . ויהי ביום ההוא ויבאו עבדי יצחק ויגידו לו על אודות
הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים . ויקרא אתה שבעה על כן שם העיר באר
שבע עד היום הזה . ויהי עשו בן ארבעים שנה ויקח אשה את יהודית בת בארי
החתי ואת בסמת בת אילון החתי . ותהיין מרת רוח ליצחק וברבקה . ויהי כי זקן
יצחק ותכהין עיניו מראת ויקרא את עשו בנו הגדל ויאמר אליו בני ויאמר אליו
הנני . ויאמר הנה נא זקנתי לא ידעתי יום מותי . ועתה שא נא כליך תליך וקשתך
וצא השדה וצודה לי ציד . ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי ובא לי ואברכך לפני י'
לפני מותי . ורבקה שמעת בדבר יצחק אל עשו בנו וילך עשו השדה לצוד ציד
להביא . ורבקה אמרה אל יעקב בנה לאמר הנה שמעתי את אביך מדבר אל עשו אחיך
לאמר . הביאה לי ציד ועשה לי מטעמים ואכלה ואברכך לפני י' לפני מותי .
ועתה בני שמע בקולי לאשר אנכי מצוה אותך . לך נא אל הצאן וקח לי משם שני
גדיי עזים טובים ואעשה אתם מטעמים לאביך כאשר אהב . והבאת לאביך ואכל בעבור
אשר יברכך לפני מותו . ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שעיר ואנכי
איש חלק . אולי ימשני אבי והייתי בעיניו כמתעתע והבאתי עלי קללה ולא ברכה .
ותאמר לו אמו עלי קללתך בני אך שמע בקולי ולך קח לי . וילך ויקח ויבא לאמו
ותעש אמו מטעמים כאשר אהב אביו . ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדל החמודת
אשר אתה בבית ותלבש את יעקב בנה הקטן . ואת עורות גדיי העזים הלבישה על
ידיו ועל חלקת צואריו . ותתן את המטעמים ואת הלחם אשר עשתה ביד יעקב בנה .
ויבא אל אביו ויאמר אבי ויאמר הנני מי אתה בני . ויאמר יעקב אל אביו אנכי
עשו בכרך עשיתי כאשר דברת אלי קום נא שבה ואכלה מצידי בעבור תברכני נפשך .
ויאמר יצחק אל בנו מה זה מהרת למצא בני ויאמר כי הקרה י' אלהיך לפני . ויאמר
יצחק אל יעקב גשה נא ואמשך בני האתה זה בני עשו אם לא . ויגש יעקב אל יצחק
אביו וימשהו ויאמר הקול קול יעקב והידים ידי עשו . ולא הכירו כי היו ידיו
כידי עשו אחיו שערות ויברכהו . ויאמר אתה זה בני עשו ויאמר אני . ויאמר
הגישה לי ואכלה מצד בני בעבור תברכך נפשי ויגש לו ויאכל וויבא לו יין וישת .
ויאמר אליו יצחק אביו גשה נא ושקה לי בני . ויגש וישק לו וירח את ריח בגדיו
ויברכהו ויאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו י' . ויתן לך האלהים מטל
השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירוש יעבדוך עמים וישתחוו לך לאמים הוה גביר
לאחיך וישתחוו לך בני אמך ארריך ארור וברכיך ברוך . ויהי ככלות יצחק לברך
את יעקב ויהי אך יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו ועשו אחיו בא מצידו .
ויעש גם הוא מטעמים ויבא לאביו ויאמר לאביו יקם אבי וכל ציד בנו בעבור
תברכני נפשך . ויאמר לו יצחק אביו מי אתה ויאמר אני בנך בכרך עשו . ויחרד
יצחק חרדה גדולה עד מאד ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואכל מכל בטרם
תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה . וישמע עשו את דברי אביו ויצעק צעקה גדולה
ומרה עד מאד ויאמר לאביו ברכני גם אני אבי . ויאמר בא אחיך במרמה ויקח
ברכתך . ויאמר הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמים את בכרתי לקח והנה עתה
לקח ברכתי ויאמר הלא אצלת לי ברכה . ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתיהו
לך ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים ודגן ותירוש סמכתיהו ולך מה אעשה בני .
ויאמר עשו אל אביו הברכה אחת היא לך אבי ברכני גם אני אבי . וישא עשו קולו
ויבך . ויען יצחק אביו ויאמר אליו הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים
מעל . ועל חרבך תחיה ואת אחיך תעבד והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל צוארך .
ויעתר עשו את יעקב על הברכה אשר ברכו אביו ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי אבל
אבי ואהרגה את יעקב אחי . ויגד לרבקה את דברי עשו בנה הגדל ותשלח ותקרא
ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך . ועתה בני שמע
בקולי וקום ברח לך אל לבן אחי חרנה . וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב
חמת אחיך . עד שוב אף אחיך ממך ושכח את אשר עשית לו ושלחתי ולקחתיך משם
למה אשכל גם שניכם יום אחד . ותאמר רבקה אל יצחק קצתי בחיי מפני בנות חת
אם לקח יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות הארץ למה לי חיים . ויקרא יצחק אל
יעקב ויברכהו ויצום ויאמר לו לא תקח אשה מבנות כנען . קום לך פדנה ארם בית
בתואל אבי אמך וקח לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך . ואל שדי יברך אתך
ויפרה וירבך והיית לקהל עמים . ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך
את ארץ מגוריך אשר נתן אלהים לאברהם . ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה .
ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב
במקום ההוא . ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמים והנה מלאכי אלהים
עלים וירדים בו . והנה י' נצב עליו ויאמר אני י' אלהי אברהם אביך ואלהי
יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך . והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת
ימה וקדמה וצפונה ונגבה ונברכו בך כל משפחות האדמה ובזרעך . והנה אנכי
עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם
עשיתי את אשר דברתי לך . ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש י' במקום הזה ואנכי
לא ידעתי . ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה שער
השמים . וישכם יעקב בבקר ויקח את האבן אשר שם מראשתיו וישם אתה מצבה
ויצק שמן על ראשה . ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ואולם לוז שם העיר
לראשונה . ויידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר
אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבש . ושבתי בשלום אל בית אבי והיה י'
לי לאלהים . והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן לי
עשר אעשרנו לך . וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם . ויראה והנה באר
בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי מן הבאר ההוא ישקו העדרים
והאבן גדולה על פי הבאר . ואספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר
והשקו את הצאן והשיבו את האבן על פי הבאר למקמה . ויאמר אליהם יעקב אחי
מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו . ויאמר אליהם הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו
ידענו . ויאמר אליהם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה עם הצאן .
ויאמר הן עוד היום גדול לא עת הקבץ המקנה השקו הצאן ולכו רעו . ויאמרו לא
נוכל עד אשר יאספו כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקינו הצאן .
עודנו מדבר עמם ורחל באה עם הצאן אשר לאביה כי רעה היא . ויהי כראות יעקב
את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי
הבאר וישק את צאן לבן אחי אמו . וישק יעקב לרחל וישא את קולו ויבך . ויגד
יעקב לרחל כי אחי אביה הוא וכי בן רבקה הוא ותרץ ותגד לאביה . ויהי כשמע
לבן את שמע יעקב בן אחותו וירץ לקראתו ויחבק לו וישק לו ויבא לו אל ביתו
ויגד ללבן את כל הדברים האלה . ויאמר לבן אליו אך עצמי ובשרי אתה וישב עמו
חדש ימים . ויאמר לבן אל יעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם הגידה לי מה משכרתך .
ולבן היו שתי בנות שם הגדלה לאה והשם הקטנה רחל . ועיני לאה רכות ורחל היתה
יפת תאר ויפת מראה . ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל
בתך הקטנה . ויאמר לבן טוב תתי אותה לך מתתי אותה לאיש אחר שבה עמדי .
ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אותה . ויאמר
יעקב אל לבן הבה את אשתי כי מלאו ימי ואבואה אליה . ויאסף לבן את כל אנשי
המקום ויעש משתה . ויהי בערב ויקח את לאה בתו ויבא אתה אליו ויבא אליה .
ויתן לבן לה את זלפה שפחתו ללאה בתו שפחה . ויהי בבקר והנה היא לאה ויאמר
אל לבן מה זאת עשית לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני . ויאמר לבן לא
יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני הבכירה . מלא שבע זאת ונתנה לך גם את זאת
בעבודה אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים אחרות . ויעש יעקב כן וימלא שבע זאת
ויתן לו את רחל בתו לו לאשה . ויתן לבן לרחל בתו את בלהה שפחתו לה לשפחה .
ויבא גם אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות .
וירא י' כי שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה . ותהר לאה ותלד בן ותקרא
שמו ראובן כי אמרה כי ראה י' בעניי כי עתה אהבני אישי . ותהר עוד ותלד בן
ותאמר כי שמע י' כי שנואה אנכי ויתן לי גם את זה ותקרא שמו שמעון . ותהר עוד
ותלד בן ותאמר הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים על כן קרא שמו לוי .
ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את י' על כן קראה שמו יהודה ותעמד מלדת .
ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחותה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים
ואם אין מתה אנכי . ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלהים אנכי אשר מנע ממך
פרי בטן . ותאמר הנה אמתי בלהה בא אליה ותלד על ברכי ואבנה גם אנכי ממנה .
ותתן לו את בלהה שפחתה לאשה ויבא אליה יעקב . ותהר בלהה ותלד ליעקב בן .
ותאמר רחל דנני אלהים וגם שמע בקולי ויתן לי בן על כן קראה שמו דן . ותהר
עוד בלהה שפחת רחל ותלד בן שני ליעקב . ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי עם
אחותי גם יכלתי ותקרא שמו נפתלי . ותרא לאה כי עמדה מלדת ותקח את זלפה
שפחתה ותתן אתה ליעקב לאשה . ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן . ותאמר לאה
בגד ותקרא שמו גד . ותלד זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב . ותאמר לאה באשרי כי
אשרוני בנות ותקרא שמו אשר . וילכו ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים
בשדה ויבא אתם אל לאה אמו ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מדודאי בנך . ותאמר
לה המעט קחתך את אישי ולקחת גם את דודאי בני . ותאמר רחל לכן ישכב עמך
הלילה תחת דודאי בנך . ויבא יעקב מן השדה בערב ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי
תבוא כי שכר שכרתיך בדודאי בני . וישכב עמה בלילה ההוא . וישמע האלהים אל
לאה ותהר ותלד ליעקב בן חמישי . ותאמר לאה נתן אלהים שכרי אשר נתתי שפחתי
לאישי ותקרא שמו יששכר . ותהר עוד לאה ותלד בן ששי ליעקב . ותאמר לאה זבדני
אלהים אתי זבד טוב הפעם יזבלני אישי כי ילדתי לו ששה בנים ותקרא שמו זבולן .
ואחרי כן ילדה בת ותקרא שמה דינה . ויזכר אלהים את רחל וישמע אליה האלהים
ויפתח את רחמה . ותהר ותלד בן ותאמר אסף אלהים את חרפתי . ותקרא שמו יוסף
לאמר יסף י' לי בן אחר . ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב אל לבן
שלחני ואלכה למקומי וכארצי . תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן ואלכה
כי אתה ידעת את עבדתי אשר עבדתיך . ויאמר אליו לבן אם נא מצאתי חן בעיניך
נחשתי וברכני י' בגללך . ויאמר נקבה שכרך עלי ואתנה . ויאמר אליו אתה ידעת
את אשר עבדתיך ואת אשר היה מקנך אתי . כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרב
ויברך י' אתך לרגלי ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי . ויאמר מה אתן לך ויאמר
יעקב לא תתן לי מאומה אם תעשה לי את הדבר הזה אשוב ארעה צאנך אשמר . אעבר
בכל צאנך היום הסר משם כל שה נקד וטלוא וכל שה עקד בכשבים וטלוא ונקד
בעזים והיה שכרי . וענתה בי צדקתי ביום מחר כי תבוא על שכרי לפניך כל אשר
אינני נקד וטלוא בעזים ועקד בכשבים גנוב הוא אתי . ויאמר לבן הן לו יהי
כדברך . ויסר ביום ההוא את התישים העקדים והטלאים את כל העזים הנקדות
והטלאות כל אשר לבן בו וידבר בידו ויתן על יד בניו . וישם דרך שלשת ימים
בינו ובין יעקב ויעקב רעה את צאן לבן הנותרות . ויקח לו יעקב מקל לבנה לח
ולוז וערמון ויפצל בהן פצלות לבן מחשף על המקלות . ויצג את המקלות אשר
פצל בשקתות המים אשר תבאן הצאן לנכח פני הצאן ובאן לחמנה במים . והצאן
יחמו אל המקלות ותלדנה הצאן עקדים נקדים וטלואים . והכבשים הפריד יעקב
ויתן פני הצאן אל עקד וכל חום בצאן לבן ויתן לו עדרים לבדו ולא שתם על צאן
לבן . והיה בכל יחם הצאן המקשרות ושם יעקב את המקלות לעיני הצאן ברהטים
להחמנה במקלות . ובהעטף הצאן לא יתן ושם העקדים ליעקב והמקשרות ללבן .
ויפרץ האיש מאד מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים וחמרים .
וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה
את כל הכבוד הזה . ויראה יעקב את פני לבן והנה איננו עמו כתמול שלשום .
ויאמר י' אל יעקב שוב אל ארץ אבותיך ומולדתך ואהיה עמך . וישלח יעקב ויקרא
לרחל ולאה השדה אל צאנו . ויאמר להן אני רואה את פני אביכן כי איננו עמדי
כתמול שלשום ואלהי אבי היה עמדי . ואתנה ידעתן כי בכל כחי עבדתי את אביכן .
ואביכן התל בי והחליף את משכרתי עשרת מנים ולא נתנו אלהים לו להרע עמדי .
אם כה יאמר נקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן נקדים ואם כה יאמר עקדים יהיה
שכרך וילדו כל הצאן עקדים . ויצל אלהים את מקנה אביכן ויתן לי . ויהי בעת
יחם הצאן ואשא עיני ואראה בחלום והנה העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים
וברדים . ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני . ויאמר שא נא עיניך

כלל לעולם אל יעשה אדם מצוה אחת לשם שמים ואחת לשם אחר
ואל יעשה מצוה לשם אחר אלא לשם שמים שאם לא יעשה לשם
שמים אין ראוי שיעשה לשם אחר ואם עשה לשם אחר יעשה
לשם שמים ואל יעשה מצוה לשם שמים ואחר כך יעשה לשם
אחר שאם לא יעשה לשם שמים אין ראוי שיעשה לשם אחר
ואם עשה לשם אחר יעשה לשם שמים ואל יעשה מצוה לשם
שמים ואחר כך יעשה לשם אחר שאם לא יעשה לשם שמים
אין ראוי שיעשה לשם אחר ואם עשה לשם אחר יעשה לשם
שמים ואל יעשה מצוה לשם שמים ואחר כך יעשה לשם אחר
שאם לא יעשה לשם שמים אין ראוי שיעשה לשם אחר ואם
עשה לשם אחר יעשה לשם שמים ואל יעשה מצוה לשם שמים
ואחר כך יעשה לשם אחר שאם לא יעשה לשם שמים אין
ראוי שיעשה לשם אחר ואם עשה לשם אחר יעשה לשם שמים
ואל יעשה מצוה לשם שמים ואחר כך יעשה לשם אחר שאם
לא יעשה לשם שמים אין ראוי שיעשה לשם אחר ואם עשה

(פ"א דשבועות)

ואתה תצוה. ואחר אתה ואחריך

ואתה תקח. ואתה לשון יחיד

ואתה תצוה את בני ישראל. לפי שנאמר למעלה ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך, יכול יהא אהרן נכנס בכל עת שירצה לפיכך נאמר ואתה תצוה, הא כיצד אמר לו לא יכנס אלא בשעה שאני אומר לו.

לעילא ועל דא לאן עבדין מזבחא בקיומא על קיומא בנין דליכון יומין ויומין עלאין
ליכון בגין כגלותא בין כשכחת לאטריך לקיומא על רגלוי וכרכין ונופך כחדא דתתן
וכרכין ונופך לקיומא כדכורא דקיומא כחיליה ולא כנוקבא דלרחמי למיתב. ושוב
כנין שכחת דעלמא עלאה וכנין ליהוי רזא דדכורא כשוב פטורות מחושבן דלא ולא
מתחייבין למימני כל דכורין לאתקטרא כל חד כדקא יאות. כגוונא דא ורא כל
זכורך דכורין ולא כפין לא מתחייבן. ורזא לוליבא הכא דכתיב שבעת יומין תאכל
רזא לשילא כפין לא מתחייבן. ורזא לולבא הכא דכתיב שבעת יומין תאכל מלין יומין
עלאין כשלא קדושה ומא חד הללין תתאי והאי תתאה לקרי שבוע לאתקדמא
כשבע יומין עלאין. וכן בכל שבעה ושבעה מליכון חמשין יומין עד ולא עד בכלל
וכך תשתכחו תרכעין ותשע יומין עלאין תשתכחו לתתא שבע יומין דלאתקדמו
כהו וכל חד לקרי שבוע דעלמא כליכון שבע. ועל דא כתיב שבע שבתות תמימות
תהיכה. כגין דליכון נוקבין נקט קרא ליפוק לנוקבין וכך לאתקדמו כהו וכיתה
מאתקבל לאתחברא לתתא כשלמא כדין לקרי חג שבועות מליכון נוקבי דעלרו
עלייהו ליכון יומין עלאין דלאתקדמו כהו. וכגין כך כתיב כשבועותיכם ליכון
דילכון ולא כתיב כשבועות כגין דכבי כמי מאתקדמן ושרשל לתתא עמהון. ועל דא
כל מטון לתשע ותרכעין יומין כהוא יומא עלאה דעלייהו לקרי יומא דחמשין דעלים
על תשעה ותרכעין יומין רזא דכללא דלוריתא כחשעה ותרכעין שכפין. ובדין הכהוא
יומא עלאה יומא דחמשין כלאתערותא דלתתא לפיק לוריתא כללא כתשעה ותרכעין
לגפין. ר' אלעזר פתח ואמר גם נפור מנחה כית ודרור קן לה אשר שתה לפרוחיה
את מזבחותיך וגו' גם נפור מנחה כית. אלין נפדי עמיה דמכהון שוין מדוריהון
לכר ומכהון שוין מדוריהון כביתא כגון דרור דליהוי עופא דשוי דוריה כביתא דכל
כר כם ולא דחיל. ואמאי כגין דכלא קרין ליה דרור. מלי דרור חירו כלא וקרנא
דרור ותרנגולא חירו. ודא ליהוי נפור דרור. דהא מיומא דעבוד קנא כביתא ולפיק
כגין מדוריהון כביתא חמשין יומין כהו ולבתר מתפרזן אלין מאלין ודא ליהוי עופא
דלקרי דרור חירו. תא חזי מה כתיב וקדשתם את שנת החמשים שנה וקרתם
דרור כארץ מהכא נפקא חירו לכלא וכגין דנפקא מכהן חירו. לוריתא לנפקא
מכהן כמי חירו. ועל דא חרות על הלחת אלו תקרי חרות אלא חירות ודא לוריתא
דלתקרי חירות דהא מה דלפיק יומא דא עלאה לקרי חירו וליהוי חירו דכלא.
הלי יומא חירו עלאה כגין דליהוי תתאה וחירו עלאה הא עלאה הא דתתאה.
חירו עלאה. חירו תתאה. שמטה ויובל כחדא ליכון. תרין כהמי לכלו ושרשל
חד כד נפקו ממצרים וחד כמדברא. חד כפסח וחד כשבועות דכתי הבכי ממטיר
לכם לחם מן השמים. ועל דא קרכיה דיומא דא כהמא ליהוי ועל כהמא לתקריב.
כל מאי קרכנין דכהמא ליהוי עקר דכתיב וקרכתה על אלחם שבעה כבשים וגו'
מכאתא עלאה לוריתא ועלאי כלרחמי. הדתא ליה לן לאסתכלא כפסח נפקו
ושרשל מכהמא לתקרי חמץ דכתיב ולא ירלה לך חמץ וכתיב כי כל אוכל מחמצת

מלי טעמא כגון וקרית לסהדות כסמיך דלתקרי מנח · פסחא דזכו ישראל בסמיך
עלמא ותיר לא יהות הוה לתבטלא חמץ ולא לתחזי כלל · ותו דקרבנא דלא חמץ
קאתי דכתיב כלא תאפה חמץ תקטירם · ותו דפסחא כיומא דלא לתבטל ובר הרע
ואוריתא דלתקרי מירו לפתכמת · למלכא דהוה ליה כר יחידאי ואלם יומא חד הוה
תחוב למיכל · למרו ייכול כריה דמלכא לסוות דלא ועד דייכול ליה לא יפתכא מיכלא
ומזוקא לחרא כביתא · עבדו סכי כיון דאכל הוה לסוות לא מכאן ולהלאה ייכול כל
מה דלחיסו תחוב ולא יכיל למזקא לון כך כד כפקו ישראל ממצריים לא הוו ידעי עקרא
ורזא דמסימנותא למר קבא יטעמון ישראל לסוותא ועד דייכלון לסוותא דלא לא
לתחזי להון מיכלא לחרא · כיון דאכלו הוה לסוותא דלחיסו מכא דלחיסו לסוותא
למיכל ולמכדא ברזא דמסימנותא · למר קבא מכאן ולהלאה לתחזי לון חמץ וייכלון
ליה דהה לא יכיל למזקא לון וכא דכיומא דכשנת לזמן כהמץ עלאה דלחיסו
לסוותא בכלא · ועל דא מקרבין חמץ לתוקדא על מדבחא · ומקרבין תרין כהמין
לחרבין כחדא וחמץ לתוקדא בפיפייהו כגורא דמדבחא ולא יכיל למלאה ולבוקא
לון ליסראל · וכגוטי כך ישראל קדישין לתדבקו כיה בקבא כסוותא דלוריתא
כיומא דא ולמלאה הוה כמרי ישראל תרין סטרין דכסמי חלין לא הוו עיילין כדיכא
לעלמין · כיומא דרחם הסכים לחיסו יומא דדיכא · וכל ושמח דלאו לחיסו חלא לחיסו
דלא כפלו מיכלא דלסוותא ופכקו לאוריתא כגון מיכלא לחרא לחיסו חמץ דהה
כיומא דלא הסוה חמץ סלקא ומקטרנא עליה דכר כם ולאכלין ליה ולחיסו קיימא
דלא מקטרנא על עלמא · וקבא יתיב כדיכא על כלא ודלין עלמא וכגוטי כך כל יסב
קבא לוריתא ליסראל לטעים להו מסהדו כסמיך עלאה דסכוה לתר ומנו הסלוכסמיך
הוו ידעין ומסתכלן ברזו דלוריתא למסך כלרא מיסר והא לוקמוס מלא לוכון
מכריוא ברזין חלין לקלמרן · רבי שמעון ורבי אלעזר כריס הוו אזלי כלרחא והוו
אזלין עמהון רבי לכא ורבי יוסי עד דהוו אזלי לערבו כחד סכא והוה לחיד כידיה
חד וכוקא זקף עיכוי ר׳ שמעון וחמא ליה למר ליה לרבי לכא ודלי חלין חדתין חית
נכן כהלי סכא · כל מטו לנכיה למר רבי שמעון כמטול דקופטרך דנכך קא לתית
מלן לת · למר ליה יודלי לכא · למר חלין חדתין ודלי יומא דא לנכן · למר ליה
לחן סוף לרשך · למ׳ליה דיורי הוה כיכון פריסי מדברא דהוכח מסתכל כוריתי׳
ופסתא לתיכא לעוכא למיתב כגלא דקדם׳ כריך סוף כלין ומי דירחא סכיעלא דא
חדי ר׳ שמעון למר כתיב דודלי קדם׳ כריך סוף סדרך לנכן · למר ליה חייך דכמא
אלא מפומך מלין חלין חדתין עתיקין דכטעתון תמן כמדבר׳ מסלי ורחא סכיעל׳
ולמלי לתפרסתון הסתא ממדברא למיתי לעוכא · למר ליה הסוף סכא כמלתא

דא ידעכא דחכמתא נכך ומילך מטו לרקישי דחכמתא שב ואפילו כל כמלא קאמר

פתח הסוף סכא ולמר ומדבר תגר רחית לפר כמלך יי׳ אלהיך כלפר ועד
יום לת כמוהו׳ · הלי קרא סכי מכאי ליה ומדבר הזה לפר כמלך מסו רחית שלח
קבא דכר לון ליסראל כמדברא תקיפא כמה דכתיב כחם ברקא ועקרב ונו׳
ומדברא דלחיסו תקיף מפלר מדברין דעלמא · מלי טעמ׳ כגון דפסיק טעמא דכפקו

ישראל

ושרלל ממנריס ושמתלימו לפתין רבכן לתתפק מלכותה קדיפה ושמתליק על כלף
וכרין לכפיה מלכו תוכח ומיבר לחבירת ושפיק לון קכם למיסך כמדברי תקיפה
מדברי לוהו חתר ומלטנו דבפח מלכו תוכח לוהיו דילים ממם בנין לתברי
תוקפיה ומילים ולכתתה ליס ולהכפיה ריסוס דלף ומלוט. ושלמלי דחתכו ושרלל
בעה ככסה לשעברי ליס מעלמח ועל דל לעבר לון כחסנתיה ועדכים וחולקיס
ממם. כיון דחתכו ככמה זמכין כסיך לון חויה וכדין לתקוים סוף ומופך רחם וגו׳
ומרל מהו ריסיס כקדמיתה ולף ודמי לחסתמרה מוכים ולכתר מחל לוהו ככתריית
וכפלו כלהו כמדברי ולתקיים ולתה תעופכו עקב. ושרכשין מכין חלקו מכיה
לקבל מלקו דכי דיכה. ועל דל כתיב אשר רלית בעיכויהו הון חמלן לסהוה מלרי
דמדברי חזיל כפית קמייהו וכטלי לחסנתיה ועדכים. מכלן לכתיב לז נכהלו שופי
חדום חלין לוכון כחם מרם ועקרב. ולכן לתפרסכה מיסוכה למדברי תקיפה
ולעיכה תמן כלורית כבנין לתכפיה להסוה סטרא. ולהו דלף מתיישבן מלו
דלורית חלף תמן דלית בסורה חלף הסוה דנקיק מנן חסוכה דכך לתכפיה
סטרא דלף לסתלק קכם לעילא ולתיקר ביקריה׳ ועל דל עלימו דכלא טוב ורע
כחדא ולסתלקא לכתרסוב גילת טוב חלף הסוה דכפיק מנו כיסף. ובכלי טוב
לסתלק יקריה ודל לוהו פלחה עלים. ולכן עד כסתח יתיכה תמן כל יומי סתח
בנין לתכפיה במדברי לסוה סטרא דמטח כסתח דשולחנה קדיפה דסטר
דקדוסה לתדרכה ליסוכה דתמן לוהו פולחנ דילים. ולו דכסתח מטח זמכ דסוה
חויה למתבע דיכה מקמי קכם ולסתח לוהו עלמה ולכן כפקיה מתמן ולתיב ליסוכה
פתח הסוה סכה ולמר תקעו כחדש סופר ככסה ליום חגנו. כסתח לוהו זמכה
לתתער דיכה עלאה תקיפה וכד לוהו לתער סטרא לאר לתתקף כסדיהו בין דלוהו
חויה דקדוסה לתדרכה ליסוכה דתמן לוהו פולחנ דילים. ולו דכסתח מטח זמכ דסוה
בנין לתכפיה במדברי לסוה סטרא דמטח כסתח דשולחנה קדיפה דסטר
מסתלק יקריה ודל לוהו פלחה עלים. ולכן עד כסתח יתיכה תמן כל יומי סתח
חסתלק סלים וחפיה לסיכר לף כסיר נסורה ולתמלה מסטר דדיכ כדין כל עלה
לתתקף כדיכה עלאה תקיפה וכד לוהו לתער סטרא לאר לתתקף כסדיהו בין דלוהו
לוהו כדיכה עלאה ולתין ולתתין וכרוזא כרוז בכלהו רקיעין לתקיפו כורסוייה דדיכה
לתחרים דכלף דלוהו כמי למידן. ורזא הכא ולתכסיר לן כמדבר לחלי לתער דיכ
עלאה כיומא דף. לף כל רזין וכל קדושין יקירין כלהו תלוין כמכיעתה. והסוה
מכיעתה עלאה עלמא עלאה דלקרי עלמא דלתתי מכיס כסדין כל כוכיכין וכל קדושן
דעלמין כלהו וכל לוהו תקוכין לתתקוימא כלהו סלקין מנו תתה לוהו כמדבן
וכל כרכתן. וכד מטו זמכה לתדתותי כרכתן וקדושין לתכנסה בעה לתתקף תקוכ
ולף לף כמדבן כדין קוימא עלאה דלתתרסן חוכין מנו זכחין כדין לתתער
דיכה ומסוה דיכה לתתקף סטרא לחרה ולתתכה מקטרגה בנין דיכתכן ליה
תלית תיאובתיה דקכם לתוכדא לעובדי ודוי. והסוה סטרא לחרה קוימא קליפה
דלית תיאובתיה דקכם לתוכדא לעובדי ודוי. והסוה סטרא לחרה קוימא קליפה
תקיפה דלף וכיל לתתבר כר כסוה עיטא דקכם יסוב ליסרל דכתי׳ תקעו כחדש
סופר ככסה ליום חגנו. כנין לתברי הסוה ככסה דלתתפיה מיסרל ולף נסיר. וכד
מתערי יסרל לתתא כסופר מסוה קלף דנקיפ מסופר כטא כלורית ונקע רקיעין עד
דקלף גבי סוה מברי תקיפה דחפיף למיסרל חנגן ולתכה לתתערות דרחמי
בנין סוסוה דלים

לית מאן דיכיל למיכתב ולמיסר מה דעתיד לאתרחשא בעלמא דין ובעלמא דאתי ובגין דכתיב כי מלאה הארץ דעה את יי׳ כמים לים מכסים ולכן אתגלייא מלה דא בעלמא דין ובעלמא דאתי ובגין דכתיב כי מלאה הארץ דעה את יי׳ כמים לים מכסים ולכן אתגלייא מלה דא בעלמא דין ובעלמא דאתי

ולתתיקונות

דלתקוטית לי ולכרי ותעבכב פתורת. מה עבד קרת למכתן לאמר ליה לתקון מדי
ותעוי קמאי ותעוי קמיה דסהוה סנטיר כגון דיתסיב דסעיד קמאי מדילי ולא ידע
כהיא סעודתא יקירא דמדוה דילי ודכרי ויטול סהוה חולקא ויזיל ליה ויתפרש
מהדוה דסעודתא דילן. ואי לאו דמלכא עביד סכי לא יתפרש סהוה סנטירא מכי
מלכא. וכגון כך אמר קדסא כריך הוא ליסראל אזמינו תרין סעירין חד לי וחד
לההוא דלטורא כגון דיתסיב דמסעודתא דילי קאכיל ולא ידע כסעודתא דחהוה
אחרא דילן ויסב סהוא חולקא ויזיל לאתרא ויתפרש מכותי. כיון דאתא עלאה
עלמא דאתי לאתי למסרי נפ סיכלא דעלמא תתאה לאסתכא כהיורו דאכפין. דין הוא דלא
יסתכא סהוא דלטורא ולא מאתי דדיכין לקמיה כד אפיק כל כרכתן ואכניר לכלא
וכל סהוא חירו יסתכא ויסראל כטלי מאיכון כרכתן. דהא כד עלמא דאתי עאל
לגיכלא דעלמא תתאה ואסתכא דאדי עלמא תתאה עם ככוי כהיא סעודתא עלאה
כדין לאיכו כריך פתורת ושלמין כלסו מתכרכין וכל אידו וכל כהיורו דאכפין לסתכאן
תמן סלך לפני יי תטהרו. כתוב ואתן לאהרן על שכי סשעירם גרלות גורל אחד
ליי וגורל אחד לעזאזל. דא איהו סהוא חדוה דסהוא דלטורא כגון דקב"ה יטיל
עמיה גורל וזמין ליה ולא ידע דכור דליק לטול על ריסיה ועל עמא דילים כד"א כי
נחלים אתה מותה על ראשנו. וסימיכ אף לא סכיאה לאתר סמלכא עם סמלך אל
סמשתה לאחר עשתה כי אם אותי. וכתיב ויצא סמן כיום סהוא שמח וטוב לב. כסהוא
חולקא דכטול ואזיל ליה. ולכתר כד אתי מלכא עלאה לכי מטרוניתא מטרוניתא
תבעת עלאה ועל כפסא מן מלכא. ואפילו בזמנא דיסראל כגלותא ובלי גלותין כל
זמנא איהי סלקת כיומא דא לקמי מלכא עלאה ותבעת על כנסא. וכדין לתגזרו כל
אינון נוקמין דזמין קב"ה למעבד עם אדום ואתגזר היך זמין דלטורא דא לאתעברא
מעלמא כלא כלע סמות לנצח. וסימיכ בזמנא דגלותא כי כמכרמו אתי ועמי להסמיד
וגו'. כי אין הבר פוס כנזק סמלך. מאי כנזק סמלך והכריתו את שמכו מן הארץ
ומה תעשה לשמך גדול דהא שמא עלאה לא אתקיי בקיומיה ודא איהו כנזק סמלך.
וכדין ושמן כבעת מלפני סמלך וסמלכה. כד כהיורו לכפין וכל אידו אסתבח יסראל
בפקי לאיכו כההוא יומא. כדין מההוא יומא ולהלאה איכו ואדוה אתגליא לעלמא
עליונה כדין כשי למחדי עמהון. מכאן ולהלאה כמה דיהבו לי חולקא לאתפרשא
מכהון הכי כמי יהכון לאחר עמיך לאתפרשא מכהון לאתתא. תא חזי מההוא רזא
דקרכנא לקרכא שעיר לקבל שעיר ולא מלה אחרא. ואמאי שעיר כרא אדם והכא
כמי שעיר אלא אי תימא כגון דאיהו סטרא דילים יהות אמאי לא עז. אלא מלה דא
לאנטרא ואיהי אסתכי למחרכין דאחרין דכל שוכדיו כמה דלא יהא מוקצה.
וכגון דאיהו מלכא יהכון ליה כגון יקרא דילים אחי דלא לאתחכר כמוקצה ולא יהיב
עלוי לאחרא ודא אסתמודע לאיכון אחרין דמסתמכין כהני עובדי. וכגוכי כך
מרוין על סהוא שעיר כל איכון מטליהון. ותא חוי אף על גב דאיהו חולקא לההוא
סטרא רזא הכא כל הני סטרין לאחרכין לאתתא כלהו מסתכין יתיר. וכל מה דכאתין
דרגין תתאין הכי מסתכי דלהון יתיר. וכגון כך כעז יתיר חולקיהון כגון דסטרא

דילים תלוי ותור מכעירה לחרש כמו דדיכח דלהון תלי לתתח כמחלכו. לכל חלי
מלכו קיבח מלכח דכלח כחסות סטרח כרוך חיחו יתיר מחלכו דילים ולח מחלכו
עליס כחני תתלי ועל דל טעור דטעבח דילים לח תלוי ולח טעוע. לח טעוע בנין
דחהוח מחלכו דילים. ולח תלוי בנין יתתקף כוס מחלכו כחני תתלי ועל דל ודלי
טעור ולח לחרח. כפור לחלי לקרי כפור לחלח בנין דנקי כל מחלכו ולעבר ליס
מקמוס כחסות יומח ועל דל יום כפור יומח דנקיותח וכני קריכח ליס. כתיב כי
כיום הזה יכפר עליכם לטהר לתכם. כי היום הזה מכני ליס. מלי כי כיום הזה שלח
בנין לתתדכי מקדטח לעילח ולתנקי כתיב כי כיום הזה יכפר עליכם יכפר ונקי
בקדמיתח כיום הזה בנין דיתדכי ולכתר עליכם. תו יכפר כיום הזה ונקי ליס
בקדמיתח ועל דל עליכם בגיכוכן לטטרין לנקלח ליס ולכלח ליס בקדמיתח יכפר
מלן יכפר על דליהו עלח דכהור ונקי לכלח (כמ שלח סוס דל טלח טלח דנקי ונקי לכלח)
ועל כלהו סטרין כיהו לתעברו דלקרי מנולות יס. וכמס דליכון מנולות תלוין סכי
כמי תלוין טערח דילים הוח סטרח דלהו וטערח דכחוח סטרח לח טעוע. כגוונח
דל כתיב וכפר על קדטח מטמחת בני ישרחל ומפשעיהם לכל חטחתם דלח יכיל
מקטרגח למלטח עלייהו. ועל דל כיומח דכפור דליהו קמיחח דכל מוכין ונקיו
דלהון כעמן ישרח לנקלח גרמייהו למהך ירחפי רגלין כמלכי עלמין. חמס עבויין
בנין לסתייעח מחמס סטרין עלאין דיומח דכפורי לפיק לון ולהיכון תרעין דילים.
ולי קתיס קל חמיר דליהו מסטרח דיומח הח שית ולף על גב דכלל לכילה ליהו
וכדין ליכון שית ועטרח כתרלח תמיס המטה ליהו וכדרגח שתיתלח שכיח
ולקבליס לכן עבדין עמיד דל. כתיב וכעשור לחדש השביעי סוס וכתיב לך
כעשור לחדש. כעזור כעשורי מכעי ליס. מלי כעשור. חלח בנין דהשתח כיומח
דל כל דרגין עלאין לתיין לקין על לקין למהרי על סיהרח ולהכשרח לס וכלהו כרוז
דעשר עד דסלקח למלח. וכד קיומח כרוז דמלח כדין כלח חד ולקרי יס ועל
דל כעשור כמו דלח לחמר זכור שמור כלהו לתיין בנין לעשרח ולהכשרח כרוז
דעשר. להדר הלי סכח ריפוס לקבליס דרבי שמעון. חמר ליס ר' שמעון הח ידעתח
לשלמח תבעי כהלי כעשור לחדש השביעי וגו'. כעזורי יחות הוח דכי הוח
לחלי סליק למלח. ומח מקרח לי לתתזי חלח דסליק לזכעין מחמח דכתיב
כעשור לחדש השביעי. וכד מעזרי לשביעלח עשר ומכין הח ולקי סליק לזכעין.
חמר ליס על דל להדרכח ריפח לנבך דהח ידעתח דחכומח לכת. תח חזי תרין רזין
סכח חד דהח סיסרח חדש השביעי לקרי ובנין כך לקרי חדש השביעי עזור לקל.
מכסרין לס עשר ומכין הח מלח. ותו הלי מלח דקלמרת ולקי לזכעין סליק כהלי
יומח ובדרגח דזכעין ליהו ובדרגח דמלח ליהו. לדרגח דמלח לשלמח ולחכשרח)
ובהלי דרגח דזכעין דהח כיומ' לל טעול לכל עמח דישרחל למיהך ובלהו קיימין בכח מתח
ויתיר מנוסח דהח כיומח דל עכויח דכפרח ליהו ולח מנוסח כמו דלת לח' ועכיתס
לת נפשותיכס. כי כל הנפש חשר לח תעכה' ומלי יומח נטול לכל נפשין והו
כרוזיח ולי לח קיומח כרוז דזכעין לית רשו לנפשין דקיומח דנפשין כרוז
דזכעין

דשבעין כלל ימי שבועתיו כמה שבעים שנה וגו׳ ואי תימא כפשטן דרבוי דלא
לשלומי לשבעין סבין לה שלשה כסו׳ ודלי שלשה כסו לכל לה כשלומי כמלן דזכי
יומין סניהין לפקודי לוריתא ועכ׳ כשלהו שבעין סבין לוזלה׳ ועל דא תכיכן
לחד תרכה ולחד תמעיט מלי לחד כיומדא דשבעין סבין מלן דלסגי ומלן
לחמעיט׳ ועל דא כיומא דכפרי לעבר כשלהו ושבתלים סלי דרגא כשלהו שבעין
וכל כשמתין כלקין קמיה ודלין להון כדיבא׳ וקדשא כריך הוא חיים עלויהו דיפרלל
כיומא דא׳ מלן דלא לעבר טיב מרומיה לכפרא עליה כיומא דא כל סליק נלותיה
כהלי יומא טבא כהסו׳ לתר דלקרי רפא ומיטו ולהיו מכולות וכ ולא סליק לא לתעטר׳
כרישא דמלכא׳ כיומא דא לא לנטריך בר נש לפרשא מטלוי קמי לחבלא כנין
דכמה ליכון דכטלי סהיה מלה וסלקי לה לעילא ולית סדרין כסהיה מלה׳ ומה
מסוככת חיקך שמור פתחי פיך׳ כל שכן לילכון דלזלי ועייכי לון לקטרג׳ וכסדי עליה
וכל שכן דמניהו לילכו לקמי כלא וחלול שמא דקב״ה ועל דא כתיב לא תתן לת פיך
לחטיא לת כשרך׳ מכאן ולהלאה רמז בגוון׳ כתא ואי׳ החדש סזה לכם לכם חדשי
וגו׳ וכי זמכין וחדשין לאו לילכון דקב״ה׳ שלא חדשיכ לא כתי׳ שלא החדש סזה לכם לילי
לילכו לכל לכא מסרית ליה לכון דלכון לילכו כלתגלילא לכל שכישלא דילי לילכו׳ ועל
לילכו ככסה ולא כלתגלילא׳ ורמז לילכון לילכו כב״ה׳ דלתתון לכיכ דלילכו יכ׳ רוש
לנ׳ ולילכו לכנ כסדר׳ דלתתון לכל ירמז שכישלא׳ דילי לילכו מסופ׳ דלתתון׳ מלי
טעמא׳ לתתון מתתא לעילא ולכא מעילא לתתא׳ לאי דילי כרישא׳ דירמז לכא לילכו
כלתכים׳ כעזר׳ דירמ׳ לכא לילכו כנין דלכא כחמש קדמלי וכחמש לאחרני׳ וכחמש
תליתאי כקדמית׳ דירמ׳ לכא לילכו כנין חמש׳ יומין כעזר׳ דירמ׳ לכא לילכו כנין חמש
יומין לאחרנין כלו׳ דירמז לכא לילכו׳ מ כלי לאי כנין דכל ירמז דל מעלמא עלאה
לילכו ועלמ׳ עלאה כרוש דחמש לילכו ככל זמנא וזמנ׳ וכגוני כך ירמז דל לילכו ככסה
ולא כלתגלי׳ כנין דעלמא עלאה ככסה לילכו וכל מלוי כלתכסיא׳ וירמז דל דקב״ה
לילכו הוי כלקודוי׳ כיון דמטו יומא דחמיסר כדין גלי לילכו מטו כאחדות׳ דסיהב׳
וסיפרל לשתלים׳ ולתכסידת מלילא עלאה וקיימ׳ לאהכר׳ לתתאי מנו כסור׳ לעילא
ועד לקרי רלסון כלל ולקחת׳ לכס כיום הרלסון׳ עד הסתא קיימי כלהו יומין כרש׳
עלאה מכאן כתתין לרוש תתאה׳ לא לי מיומא עלאה הוו אלין יומין קדמלין רוש
דעלמא עלאה מלן דלין דיכא דעלמא דסא דיכא לא לסתכא כהאי עלמא אלא
מדיכא תתאה דלא אלדי כל הארץ יקרא׳ דלי תימא דיכא דעלמא דלין לעילא לא
לתקרי עלמא דאירו עלמא דכסירו דכל עלמין עלמא דכל חיין עלמא דכל אירו
ולי תימא מדיכא דיצחק׳ לי ליהו לתער דיכא לנבי הלי עלמא לא יכלין כל עלמא
למסבל הסוא תמא תקיפא עלאה לא לית מלן דסביל ליה אלא תמא דלתתא׳ דלית
תמא דסביל לתמא׳ שלא כמה דעלמא דא עלמא תתא׳ דכלהו עלמין סכי כמי כל דיכוי
מעלמא תתאה דלדים סופט׳ ודא לקרי דיכא עלאה על הלי עלמא׳ וכגון דליהו
כר׳ סמשון ומתא ליה דלגון עיכוי דמעין׳ לתר רכי סמעון לי הוא סביעאה לתתי

מעשרין מכין ולשלח. תימר ליה זכאה מאן דמליל על לדכין דמשעין. תא כי דיכח
דלתתא כארעא לא נזרין דיכח על כר כם עד תליסר מכין. מאי טעמא כגין דמכקין
מכא מכין למכיעאה לגדי כל הארץ יקבץ. ולית רשו לכר כם כחיכון מכא. ואיכון
מכא מרחן לגלא על תליסר דלתתא כארעא דחיכון כורסייא לגכיה וכגין כך כל
גזרין וכל דיכין דלתתא מאיכון מכא מכין דלתתא כלגלא דעשרין מכין חיכו. ודיכח
דעלמא כלא על ידא דסאלי דרגא חיכו דחיכו ממם קיימ כדיכח על כמוי כסאלי עלמא
כגין לאתדכח לגבי עלמא עלאה דלית ליה סיוע למלקא ולאתדכאה אלא מנו תתאי.
וכל ישרא חיכון כאמיסר יומין בדין כטיל לכמוי לפרסא בדפוי עלייהו ולמחדי עמהון
ועל דא כתיב ולקחת לכם ביום הראשון פרי דא חיכו חילכא דאקרי עץ פרי וא אתכפ
כיס פרי עץ הדר כלא הוד וסדר לפניו מאי טעמא אקרי הדר ומאן חיכו הדר לא
נדיק. מאי אקרי הדר ומא אתר טמירא חיכו דלית ליה גלויא ונהיכא לאתכסיא
תדירולית הדר אלא מאן דאתגליא ואתחזי. אלא אף על גב דאיכו דרגא טמירא
הדורא חיכו דכל נוקבא ולא אתכאי הדורא לנוקבא אלא כיס. מאי טעמא מאן דלית
עמיס אלי דרגא ליה כיס הדורא למיעל בככי כבא אלא לאו עמיס כדכורא והדורא
בא (ובכורא) דקלא אתפסרת מכיס. דיקנא והדור דדיוקנא לאו עמיס ואף לא אתכסייא
הכוא דרגא כל הדורא דנוקבא כיס תלויא ואתכסי ואתגליא וכגין כך עץ הדר חיכו
עץ דכל הדורא דנוקבא כיס תלויא ודא חיכו עץ עושה פרי כפת תמרים הכא
לאתכלולא אתתא כאשלמא כלא פרודא. כפת תמרים כאחד. ועכף עץ עבות תלתא
ועלין דילים דא כאטרא דא ודא כאטרא דא ואחד דאליט עלייהו. וערבי נחל תרין
דלית להו ריחא ומאמא כאוקין בככי כבא. וכגין כך לולב כטיל כלהו כאוטא דאדרא
דקיימא דנוקבא ואם דאפיק לכר מפא הכי הוא כגין לאתאחדא ולאפקא כלא ולאמשא
כלקא חזי. וכגין כך כאכי זיכין כשי כר כם לאתחזאה קמי קבה. עלין וטרפין דהכי
תמרים חיכון כל אחר חילין דלאתאחדן כהיכון כאויין דקבה אקרי כאון. כגין
דכשיכן לתתא כגוא דלעילא דלית לך מלה כעלמא דלא לית לה דוגמא לעילא. כגוא
דלעילא הכי לית לתתא וכאו ישרא לאתאחדא כרזא דא דמהימנותא קמי קבה כתי
כאבת תשבו כאבעת ימים דא הוא רזא דמהימנותא דאקרי קבה עלאה אתא
והכי תכיכן כל אתכרי עלמא לאתא אקרי כל ישרא חכמ עלאה לכפק מאתר דלא
ידיע ולא לאתחזי כדין כפיק חד משאתא וכשם וסיוא חכמת עלאה כגין ואתפשט
לכל סטרין כרזא דמסככא עלאה וסיוא מסככא עלאה אפיק לית סטרין וכדין סאלי
כגיכו דמשאת כסיר לכלא ואמ כסכ תשבו כאבעת ימים. מאן סכת אסרו דא מסככא
תתאה דחיכו כעשיאת לאחזא לכל סטרין וכדין לא כשכ תשבו כאבע ימי. מאן כאבע
ימים מעלמ עלאה לאתא דכלהו קיימי כקיומ לאסתר לאחזי סכת ומאן חיכי דא סכ
דוד סכופלת סכ סלו. וכאי עמא קדישא למיתב תחות צלא דרזא דמהימנותא ומאן
דיתיב כצלא דא ויתיב כחיכון יומין עלאין. ועד כלהו בסכות אלו לאחזא דמאן דיתיב
כצלא דא ויתיב כחיכון יומין עלאי לשלא לאפקא עליה ולאנכ ליה כאשת דאסתרי. ותא
כלהו לקרון סכות כאלוהו וכל חיכו אסר כתי סכת דא עלמא תתאה כהכי ז יומין

לך ויתגלוון ומסתרין ׃ ומסורת עמה ערש ׃ מאן דסורת לך דסורת
כל ג קפב iii 24 לתגלוות

לך ומאן דלא סורת לך לא תדע ולא תגלי רזין דאורייתא ולא תשכח
כהורש ׃ ותיהוי ידע מה בתשכח ובגין כך גלי עמיקתא ומסתרתא דלית לון תשכח
גלי לון ומאי טעמא גלי לון בגין דידע מה בתשכח לשלמא תשכח לך לתיתלע
ליה ומסתרתא דלא עמיקתא ומסתרתא דכל עמיקין סתימין עלאין
דסורת עמה ערש ומאן דלא סורת לך לא תדע ולא תגלי רזין דאורייתא ולא תשכח
כהורש ׃

פרשת כי תשא

וידבר ה׳ אל משה לאמר. כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם וגו׳
רבי אבא ורבי לוי ורבי יוסי בן חלפתא ורבי חייא בשם רבי יוחנן אמרו משל למלך שהיה מונה את בניו ולא היה יודע כמה הם עד שבא אליהו ואמר לו כמה בניך אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך. כך אמר הקב״ה לישראל כמה פעמים מניתי אתכם ולא ידעתי כמה אתם עד שבא משה ואמר לי כמה בניך ישראל אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך. אמר רבי לוי בשם רבי חמא בר חנינא משל לרועה שהיה לו עדר של כבשים והיה מונה אותם ולא היה יודע כמה הם עד שבא אחד ואמר לו כמה כבשים יש לך אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך. כך אמר הקב״ה לישראל כמה פעמים מניתי אתכם ולא ידעתי כמה אתם עד שבא משה ואמר לי כמה בניך ישראל אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך. אמר רבי חנינא בר פפא משל לרועה שהיה לו עדר של כבשים והיה מונה אותם ולא היה יודע כמה הם עד שבא אחד ואמר לו כמה כבשים יש לך אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך. כך אמר הקב״ה לישראל כמה פעמים מניתי אתכם ולא ידעתי כמה אתם עד שבא משה ואמר לי כמה בניך ישראל אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך. אמר רבי חנינא בר פפא משל לרועה שהיה לו עדר של כבשים והיה מונה אותם ולא היה יודע כמה הם עד שבא אחד ואמר לו כמה כבשים יש לך אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך. כך אמר הקב״ה לישראל כמה פעמים מניתי אתכם ולא ידעתי כמה אתם עד שבא משה ואמר לי כמה בניך ישראל אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך.

ויקדיש ה׳ אל משה לאמר. כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם וגו׳
רבי אבא ורבי לוי ורבי יוסי בן חלפתא ורבי חייא בשם רבי יוחנן אמרו משל למלך שהיה מונה את בניו ולא היה יודע כמה הם עד שבא אליהו ואמר לו כמה בניך אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך. כך אמר הקב״ה לישראל כמה פעמים מניתי אתכם ולא ידעתי כמה אתם עד שבא משה ואמר לי כמה בניך ישראל אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך. אמר רבי חנינא בר פפא משל לרועה שהיה לו עדר של כבשים והיה מונה אותם ולא היה יודע כמה הם עד שבא אחד ואמר לו כמה כבשים יש לך אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך. כך אמר הקב״ה לישראל כמה פעמים מניתי אתכם ולא ידעתי כמה אתם עד שבא משה ואמר לי כמה בניך ישראל אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך. אמר רבי חנינא בר פפא משל לרועה שהיה לו עדר של כבשים והיה מונה אותם ולא היה יודע כמה הם עד שבא אחד ואמר לו כמה כבשים יש לך אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך. כך אמר הקב״ה לישראל כמה פעמים מניתי אתכם ולא ידעתי כמה אתם עד שבא משה ואמר לי כמה בניך ישראל אמר לו כך וכך חוץ מאלו שבאו עמך.

רעיא מהימנא

פקודא ליתן מחצית השקל בשקל הקדש. רעיא מהימנא מאן מחצית השקל
זכאין אינון מאן דאתחזי למשקל בשקלא דא ומאן דלא אתחזי למשקל בשקלא דא. עשרים גרה השקל דא יו״ד דעשיר לא ירבה דא עמודא דאמצעיתא לא ירבה על י׳. וסכי לאתמר כמ״ה עשר כפירות בליטרא עשר ולא אחד עשר. והלל לא ימעיט. לא רעיא מהימנא מעשר כלל עשר ולא תשע. מחצית השקל לחיובו י׳. לא בדיוק לא ימעיט מעשר ולא תשע. רחום חכמת מאחריך לית תוספת ככל חיכון מלין יקירין דיפקון מפומך דהא מאן דאיהו מלכא או ברא דמלכא לית תוספת דיפקון מרנלאן כפתורים מליין בגולות מליין כסורין לכר כמ לאחרא איהו תוספת. לא כריך חכמת מיומיך מלאך חכמת כשמים. רחום חכמת מאחריך לית תוספת דיפקון מרנלאן

עם כל דלהיכו נכורים בנין דתתן ליוקי דלתתי כהו וקדשת את טלוי ולכתר דלתחויה
סיהרה דיהותו לקורס מכרך עליס כרוך לתתי ״ אלהיכו מלך העולם אשר כמאמרו
כרוך מחקים וכרוח פיו כל נכאם. וכמי מתקדשת ומתברכת כתפארת בנין דלהיכי

עטרת תפארת לעמוסי כטן. עכ.

רבי יוסי ורבי חייא הוו אזלי כארחא עד דהוו אזלין רמש לילית. יתבו
לסהוו יתבין כהיר ומתח. אמרו קום וניתך ונקמו ונאזלו. פריחת נפרח
לנהרא אר״ח חמי אכפוי דמזרח דקל מנהרין. פתח כל לילכן כני מדינחא
דטורי כהורא סנדלין לנכי הלין כהורא ופלחין ליה עד לא יפוק שמשא. דהא כיון
דנפיק שמשא כהיט לילכן דפלחין לשמשא ואלין לילכן דקל פלחין לכהורא דלא יקרלן
להאי כהורא דכהיר כהתר דשמשא עד לא יפוק הלא דמרגלא דכהיר. ואומלם
דלהון כאלה דמרגלא דכהיר. ואי תימא דלא כולחא למנדא הוא מימין עתיקין
קדמלין. תכמתא ידעו כיה כומכא דשמשא כהיר עד לא יפוק הסוא מתכא דפקיד
על שמשא נפיק ואתון קדישין דשמש עלאה קדישא. רמיזן על ריסיה דשמשא
וכחילא דלילכן לתתון פתח לכל כוי שמיא וכטא כהו ועבר. וסהוא מתכא עלאל נו
סהוא וסדא דכהיר סחרכים דשמשא ותמן סכיה עד דנפק שמשא ואתפטט כעלמא
וסהוא מתכא חייסו פקידא על דסכא ועל מרגלן סומקן ולילכן פלחין להסוא דיוקכא
דתמן וכנקודין וסימכין דירתו מקדמאי מיומין עתיקין חזלי וידעי כקודין דשמשא
למשכח אתרין דדסכא ומרגלן. אר״ יוסי עד כמה יהון פולחכין סניחין הלין כעלמא
דהא אקרא ליתליה קיימין לקיימא. **פתח** לדך ואמר ספת שמת תכון לעד ועד
מרגיעה לעון אקר. תא חלו כל כניעלמא הוו פלחין לאקרא הוא הכי לכל כהורא
ווהרא דכהיר ולאי קשוט חיהו ככבי רומא דרקיעא קשוט לילכן. אי כטפטא
ואסרוכא דלהון לילכן לאמרי וקרלן להו שלא לא כעי קלא לשיהא שובדוי מעלמא
לכל לזמכא דלאתי לא יסתכן ככביא וכהורין דעלמא לכל מלן יסתכי לילכן דפלחי
לון. וקרא דא הכי הוא ספת שמת תכון לעד. הלין ישראל דלילכן ספת שמת.
״ אלהיכו ״ אחד. וכלא לילכו שמתורזא דשמת ומסיימו ״ אלהיכם שמת. ודא
לילכן ספת שמת תכון לעד. ועד מרגיעה. ועד רגע מכעי ליה. מאי מרגיעה.
אלא עד כמה יהא קיומא דלהון כעלמא. עד זמכא דיתי ויהא לי כייחא מפולחכא
דלילא דעלי. וכומכא דמרגיעה יסתכי לעון אקר. לעון יסתכי מלילכן דקרלן
אלהי למלן דלהון הוא אלהי. לכל ישראל דלילכן ספת שמת כתיב כאן עם זו ובראתי
לי תהלתי יספרו. לכל כרכא חדא זמכא דהוכא חזיל כהדי רבי אלעזר פגע ביה הנזיר
הדא. אל״ר רבי אלעזר אכת ידעת מלוריתא דיהודאי. א״ל ידעכא. א״ל לית אתון
אמרין דמהימכותא דלכון קשוט ואוריתכון אקר ואכן דמהימכותא דילן אקר
ואוריתא דילן אקר. והא כתיב ספת שמת תכון לעד ועד מרגיעה לעון אקר.
לכן מיומין דעלמא קיימין כמלכותא ולא ידעי מיכן לעלמין דהא כתר דהא תכון
לעד ולאי. ואתון ואיר הוא לכו מלכותא ומיד תיזדי מככון וקרא אתקיים בכו
דכתיב ועד מרגיעה לעון אקר. א״ל אמיכא כך דלאת מכיס בלוריתא תפס רוסיה

דהסוף גברת. הלוי לומר קרא שפת יתר כוכבת לעד הוא כדקאמר אבל לא כתיב
הלוי תכון. ומיכל שפת יתר דתבון מה הלוי הכי הסתם דהסתם שפתי שקר קיימת
ושפת יתר שביב לעפרא ובסוף ומכל שפת יקום על קיומיה ומגו ארץ תכוח
כדין שפת יתר תכון לעד יכ"ר הלוי גברת וכולם יתר ומכל עמי דלוריתא
דקסוט ירתין. כתר יומין שמעתא דלתגיור. לזלו מטו חד כי קקל וכלו בלוותהון.
כיון דכלו בלוותהון לומרו מכאן ולהלאה פתחה בשביעית וכוזל ונתעסק בלוריתא.

פתח רבי יוסי ואמר הן יכושו ויכלמו כל הנוקרים בך וגו'. זמין קב"ה למעבד
לישראל כל לישנין טבאן דקאמר ע"י נכרי קסוט וישראל סכלו עליהון כמה ביזין
בגלוותהון. ולמלך כל לישנין טבאן דקא מכסן ואמאן כתיבין בלוריתא לא הוו
יכלין למיקם ולמסכל גלוותא דכל חזלין לבי מדרשות פתחין ספרין ואמאן כל לישנין
טבאן דקא מכסן ואמאן כתיבין בלוריתא דלבטח לון קב"ה עליהו ומתנחמין
בגלוותהון ושאר עמין מחרפין ומנדפין לון ואמרי לון הוא אלהכון. לון לישנין טבאן
דלתתן אמרין דזמינין לכון וכי כל עמין דעלמא יכספון מכייכו. הה"ד שמעו דבר ה'
החרדים אל דברו אמרו לחיכם שוכאיכם וגו'. מאי החרדים אל דברו לישנין דסכלו
כמה ביזין כמה שמועות שמעי אלין על אלין אלין כתר אלין וחרידו עליהון כלה כי
קול חרדם שמענו פחד ואין שלום וגו'. לישנין חרדים תדיר אל דברו כך לתעביד
ליכי. אמרו לחיכם שוכאיכם אלין לישנין לחוכן דבי עבו. מכלכם כלה סורו
טמא קראו למו. דלית עמא דקא מכזין לון באפי ומרקקי בהפייהו ליעקב בבני
לדום ואמרי כלכו מסאבין כולם ודא הוא מכלכם. למען שמי יכבד ה' אלן בטוי
דלא חי. דיבן יתייק שמיה. אלן שלטונין על עלמא בגין סהוא דלק גדול. עשו
בכו הגדול ובשמא דא לק קב"ה גדול ה' ומהולל מאד. אלן בני גדול ואיהו
גדול. ודאי למען שמי יכבד ה'. אבל אתון זעירין מכלא יעקב כגם קטן כתיב לן
סהוא לאלכון. לן הוא לישנין טבאן דיכספון כל עמיא מחדוא לכון. מאן יתן
ונראה בשמחתכם כמה דאתון אמרין. ומס יכושו רוח קדם אומר ומס יכושו.
כמה דאתי קלנתא בחורב בגין דאישין אמרין דכדין יכושו ויכלמו. ובגין הוא קדמאי
הוא אמר מלה הכי ועל דא לן יכושו ויכלמו כל הנוקרים בך. מאי כל הנוקרים בך
דאתקפו נחיריהון ברוגז עלך בגלוותא דא בסהוא זמכא יכושו ויכלמו מכל טבין
דיחמון לכון לישראל. אלי חייך הכי הוא ודאי. אבל חמיכון ובכי חמו תקיפי עלמא
דסא גלוותא אתמסך ועדין כריס דדוד לא אתי. אלי יוסי זכאי דא הכי הוא. אבל
מאן עביד דיסבלון ישראל גלוותא דא כל לישנין סבטוסת דלבטח לון קב"ה. והא
אתמר דעתלין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות וזמאמן כל לישנין נחמות ואתלון בלבייהו
למסכל כל מה דייתי עלייהו ואלמלא דא לא יכלין למסכל. אלי חייך ודאי הכי הוא
ובלא כתשובה תלוי. ואי תימא דיכלון מסתא לאתערא תשובה בלהו כחדא. לא
יכלין מ"ט לא יכלין. בגין דכתיב ויהיו כי יבאו עליך כל הדברים האלה וגו'. וכתי' ושבת
עד ה' אלהיך וגו'. וכלין אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך וגו'. וכתי' והשבות
אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך וגו'. ועד דכל לישנין דכתיב ויתקיימון לא יכלין

לאתערא

לא תגורו מכם. לר' חייא כמה סתמית כל הרחין ושבולים מכל כני נלותא
ולא שבק לון פתחון פה. לי הכי להוו כמה דהוו בכל דרא ודרא ולא יכלון נלותא
ולא גבר ויפקון מדיכא דלהוריתא ויתערבון בשאר עמין. פתח ואמר כמון
דרם תקריב לגלגל תחיל תשבק בחבלים וגו'. יתאי כמו דרם. לרח ליהו לשוברתא
לשברא עלה תשע ירחין סלמין ולות בעלמא כמה וכמה לגא עבר עלה לגא ימח
חד לון תרין מתעשרא. וכל טורין וחבלין דשוברתא כתשעתא ליכון. ולף על גב
לגא לאעבר עלה. שגא ימח מגא לתחסיב עלה. כהילו לאעברו כל תשעתא שליט
לוף הכי ישראל כיון דלטעמו טעם ממש מגלותא לי יהדרון בתשובה יתחסב
עלייהו כהלו לאעברו עלייהו כל ליכון מלין דכתיבין בהוריתא כם וכם וכמה וכמה
יסורין לאעברו עלייהו מן יומא דגלותא סרי. אבל מאי לכתיב כאר לך ומנחוך כל
סלכרים הללה בחרית הימים. כמה רחמוהא רחים קלה עלייהו דישראל כמלה
לגא. למלכא דהוה ליה ברא יחידאה ורחים ליה רחימו לנפשא ומנו דחזיו דילים
יהב ליה לגמיים מטרוניתא דתרבי ליה ותוליף ליה ארחין מתתקנן. זמכח חדא
חב לגבי לחוה תתא לאכוה ולקני ליה ולכתר לעבר על חוביה. תב כמלקדמין וחב
לאכוה ולפקיה לאכוה מכיתיה ולרגיז עליה. כפק ההוא ברא מכיתיה. וכתב
ליה כתרא קשוט ויהא זכאה כדקא יאות בגין דישמע מלך לאכוה ויהא תיאוכתיה
עליה. מה עבד אמר הואיל וכפקא מהיכלא לאכא לאעביד מכאן ולהלאה כל מה
דאפא בעי. מה עבד לזל ואתחבר בוזות ואתלבך בלבלוכא בסלייהו ולא הוה
מסתכח גלא בסלייהו כחבורא לגמן. מטרוניתא לחיים מבקרת בכל יומא על
הסוח ברא וידעת לברא בסלי זוזות לתחבר וכל חבריותא לידיה בסלייהו הוות.
ארחיתא למכבי ולא תמהרא על ברא. יומא חד עאל מלכא לגבה אמא לה לאיתי
מבבה. שאיל לה על מה את בכיא. אמרה ולא אבבה להה ברכא לבר מהיכלא
למלכא. ולא די דהוה לה ליתיב בהיכלא למלכא גלא דהוה יתיב בסלי זוזות. מה
יומרון כל בני עלמא ברית למלכא ליהו ליתיב בני זוזות. ארחיתא למבבי ולאתבכי
למלכא. אמר מלכא בניכי לסדר ליה ואכת ערבא לילים. אמרת הא ולאי
אמר מלכא הואיל וכך הוא לא אטריך לאסדרא ליה ביממא בתגליף דכסופא
לילן ליהו למסך בניהם לבי זוזות. ולא לא הוי כנווכא לא לטבף ברמיה הכי וחלל
יקרי סויכא לחא וכל חיילין לילי חולין בניהם בכמה יקר בכמה בוקיהם קיים
בכמה מאני קרבא מיתיהם ומשתלים עד לכל בני עלמא יולשעון ויכלעון כלא
דברא למלכא ליהו. בשתא כיון דליהו טבף ברמים וחלל יקרי ליהו יסדר בטמירו
לא יכלעון כים. אסדר לבני מלכא יסבים לבני לחים. ליחין סרא כמלקדמין.
מה עבד מלכא לפיק ליה ולמי כסלים מנו היכלא. אמר תרוייכו תסכלון כחדא כדין ידעכא דברי
תסבלון גלותא ומלקותא תמן. כיון דתרוייכו כחדא כדין ידעכא דברי
יתוב כדקא חזי. כך ישראל בכוי למלכא קדישא ליכון לפיק לן ממברים. ולי תיחא
בסתום וכתב לגא חלכו גורם לגזר קלה כין כהתרי'הם לתחזי למהוי קייב וקלה
עשה לתרין מלין חד בגין דהיא מלה לאמר מברכא כמה לדעי כי ליכעכא לא הוא

פנים ועלם . לכל עד דנפקו ממצרים לית הוו נוי ולית לתחזון כרקא יאות . פתח
ואמר כעומקם כין שחוחים כן רעיותי כין הבנות . כעא קב"ה למעבד לון ליסרהל
כגוונא דלעילא ולמסוי עומקם מדא כארעא כגוונא עלאה . ועומקם דסלקא ריחא
ואתכדיר מכל עלר וורדין דעלמא לית הוו אלא סגיא דסלקא כין שחוחים . ודא
הריחא כרקא יאות . ועד זרע שבעין זוגין דהוו מבעיס כפם ואעיל לון כין שחוחי .
ואיכון שחוחים מיד דהוו איכון זוגין תמן סליקו ועטפין ועטרין ומליטו על עלמא וכדין
פרחת עומקם כיכייהו . כדין כעא קב"ה כריך הוא לאפקׄ עומקם ולקיט לה מכיכייהו
כדין יכבו שחוחים ולא זדריקו ואסתגיאו ולא אתעבו לכלום . כשעתא דאזיל למלקט
עומקם דא לאפקא כריה כוכריה כההוא זמנא אזל מלכא גו כמה חיילין דכרככין
ומליטין עם דגלין פריסן ואפיק לכריה כשבת גבורן ואיתי ליה להיכלא
ויתיב סגי ככי מלכא . סרא כמלקדמין ומרד כאכוה ואפקיה מכיתיה . מה עבדו
יסרהל חמו דהה אתכדרו לכבל לתערבו כעממיא כסיבו כפין כבריות ואולידו
כנין מכהון . עכ"ל ויתיב קדיפא הות אפטרוסא עלייהו . ועל דעבד הכי קב"ה
אמר סוחיל וכסופא ליהו ליתי כרי ליהו מנדמים סוחיל ואחל יקרי לה אתא ויהכא
חיזיל תמן לאפקא ליה ולמעבד ליה כפין וגבורן כמלקדמין . תכו חיכון כלא סיועא
דאתחזי לון כלא פליחן ונפין אלא כלהו אתכדרן כלהו לגב כמפכנו ותכו להיכלא
דמלכא ככסופא ויתיב קדיפא ערכת לון . אחכו כמלקדמין מה עבד קב"ה אפיק
להאי כרא כמלקדמין מהיכלוהי ויתיב כסדיה . אמר מכאן ולהלאה ויתיב ובדא
יפכלון כמה כיפין כאחד כסד וכפמעיכם אלאה אמכם . ועל דא כתיב כנו לך
ומכתוב כל הדכרים אלא כאחרית הימים . אלו כאחרית הימים . אלא דא הוא
ויתיב קדיפא דהוה אחרית הימים ועמה אכלו כל מה דאכלו כגלות . ואילו יהדרון
כתיובתא אפילו אד כיום או אד נערא ותאכד עלייהו כאילו אכלו אלא . ואי יסתיים
קצא כיפא וכל דרין דיליה כמה דאמר כוכיא קדים דכתיב לנמיתות לקוכם אותו
לדורותיו . וכל דא כתיובתא תליא מלתא . אלא חיוא ודאי הכי הוא . ועד גלותא
ואתמלך אכל קב"ה כל מה דאמרו לון ליסרהל כאחרי אחרית הימי ויעביד כפין ונוקמין
דכתיב והיה כאחרית הימים נכון יהיה הר כית יי כראש ההרים . אלן ראש ההרי
דא אכרהם אבא כאבא ראש אכלא וכגין דאיהו ראש כום דכרכה יהיה אכון
כראש ההרים דא אכרהם אבא קדמאה לאחר ההרים כום דכרכה אעטריך למסוי
מתקנא כימיכא . ואבא מנבעות . אעטריך למסוי זקיף מיעורא דאקרי זרת זקיף
מן פתורא לכרכא לקב"ה ודא סוף ואבא מנבעות . אלא סוף . אלא כיכא וכין כתולות
אקרים רעותיה מיעורא דזרת איהו כאבא כום דכרכה מנבעות ודאי . ועד טבא
דיהא ליה להאי כרא כוכרא כאחרית הימים איהו . אל אפיר קאמר אלא קרא
ודאי הכי הוא . כראש ההרים . דא ימיכא אברהם אבא דאיהו ראש ההרים ודאי .
ואבא מנבעות מיעורא דאבא מנבעות דאקרי רעותיה מיעורא דזרת איהו כאבא כום דכרכה מנבעות ודאי . ועד טבא
דיהא ליה להאי כרא כוכרא כאחרית הימים איהו . אל אפיר קאמר אלא קרא
ודאי הכי הוא . כראש ההרים . דא ימיכא אברהם אבא דאיהו ראש ההרים ודאי .
כגויים . אלו הוא . אל ואפילו כאומים וקטנים . אמא דכלח על פתורא לעב דאיהו
לא אכיל אעטריך למסי ולמיתר לתן . דלא ויתא כר אם אנא לא אכלית ואוחיל

דלא

ולא תקטירו עליה קטורת זרה לא תעשו ולא עולה ומנחה ונסך. הכלל הזה כתוב כאן ללו כל הענינים. לעבר לכפות ולטבוח פטורין מן המיתות בכולם הכתוב הזהיר בלבד דיכדעון למען מהרכין. ודלא הוה וכתבו ללו כל הענינים. ולתא רבי יוסי ונסקים. אמר כמה ספור מלה דלא ומתוקלא לחכה. הסתא לית לדייקא מי הוי לחרית היומים חיובי ממש מהו הר כית יי. הוה ליה למכתב הכי והיה לחרית היומים כלומר והיה יי כראש ההרים. מהו בלחרית היומים הר כית יי. לא לחרית היומים ליהוי לילכה כלה מרישים ועד סיפיה דהוה לילכה דטוב ורע. ולתא קרי לכרית בלחרית היומים ולסוף הר כית יי. דלא טובלה רע. הר יי ודלוי דלית תמן חולקא למטרח לחרא דהוה לתכריר הר כית יי. מנו לילכה לחרית היומים ודלא ליהוי כולם דכרכה דליהוי ככולן כראש ההרים. אר יוסי זכאה חרתא דלא דוכיא להוי מלה. לא ממלן שמעת לה. לא ומלה חדא הויא לזיל כחרתא וחמיכא ליה לרב המנונא סבא דהוה דרים להוי קרא לרבי לחא וכיון דשמעה חדיכא כיה ונטירכא ליה נהיר ככפה לכנופלי דלא יתעדי מכלי לעלמין. לא ודלוי מלה קדישא דלא מנסירו דכולכא קדישא לתכהיר. זכאה דרא דקיימי עלמא וסמכי מרוין כנוי. ולי לחת נהירת להוי מלה בקטרא חדא דלא יתעדי מיכך לכא לנהור לה כתלתין לו בתרכעין קטרין כוסלי דלא יתעדי מכלי לעלמין. על הסיא מלה דלחמי קבה למשה כנין דאתב דיסר תכין קמיה ככל דרא ודרא. לא כעי דיומא עלייסו דלטורין. מכלן מכולא דכתיב תחלת דכר יי בהושע. הא לוקמוס מלה ועל והיה מספר כני יסראל כחול הים וגו. וכנין דא ברוך גון ככמה ברכאן לאהדרא לון כתיובתא ולא תבא לון לגבי לכוסן דכשמיא ולא תעדי מתמן עד דקבה מחל על מוכייסו ולתקביל קמיה. תלייסו מה כתיב כיה ויכא ויסב תחת רחס לחד וגו. אמר מלריס דעלמא לתתא קדא סדרת לון ליסראל ודכורה שמה דכתיב והיה ויסבת תחת תמר דכורה דא הוא רחס. ואהדרת לון למוטב דכתיב עד סקמתי דכורה. ולכא עלית כיסייהו ולכרזית קמייהו ולא יכולכו. עד דהוה ויתיב לתגלי עליה קבה לא מה לך פה אליהו. לא קבה אליהו בקדמיתא קא הוית מקטרנא ומקני על כרית. ומדתמיכא כך דקנית עלי כההוא כרית כטלית שה כרעו דמסה ויהיכב לך עד דמסה הוא אמר הכני נותן לו את כריתי סלוס. הסתא דלסיסו דילך לא לתתזי לך לקטרנא עלוי הוא לך למסכן קטויך לי כמה כקדמיתא דהוה דילי מכתכא ליה לידך לאחרא ולא קטרינכא עלוי. מה לך פה. מהי פה. כרית קיימא פה יי ליהוי. כיון דלא כעית למכתב לי פיתך ויתכרי כלתר דהוה פיתא. תכן כהסיא סעתא לתעבר מכיס הסוא כהזוא דיהב ליה מסה. דתכן מהי דכתיב וילך ככח הלכילם ההוא וגו. עד הר האלהים חרכב למתבע מתמן. וכי מתמן הוה כעי. אלא למתבע כמלקדמין מהאי דירות כהר האלהים כרית דא. פכתם הוה אליהו ודלוי בדרגא חדא. לא מסה לית לחת וכול לקבלה מכלי אלא זיל ליכוקוויה דיסראל ומחיכון תרוח ולחיכון יהבי לך וכך הוא עבד. כמה טיכו עביד קבה ככל דרא ודרא גוי. תא מה כתיב ואתלח לפניך לית מסה לאהרן ומרי וכי פתח כפיהו הוו לכת מסה ואתלח

ואמלא לפניך את משה לאהרן ולאלעזר ופנחס יהושע ושיהו ולוים ואמר אחר נדיקי
וחסודי מכעי ליה · שין תלתא לחתי · הלא לאחר קב"ה עמי כמי לא תדברון לכל טעין
דשבתית לכו דשדרית לכו למשה לאהרן ואריס · למלך כאחר ודם דלית ליה מדיכתא
ואחר לבבה נוברין לאפרכין דרכרכין דיהון מנהלי עמא ומעייכין כהו וכדיכייהו · מלן
לאטריך למהוי זקוק במזוכייהו כמלין דיטטרכון לאו עמא דמדיכתא בעל כרחייהו
ואטרכו לעייכ כהו ולמיהב לסו יקרא · שדרית למשה לימו לאתי קמייכו ונהיל לכו
ולכמייכו ולכעיריכו ואשתדל בדיכייכו וכל מה דלאטריך לכו · שדרית לאהרן
ליתי היכלין לעכבי לכו עכבי יקר לאפקה עלייכו כמלכין · אמחי לכו כטלי יקר דלא
לאתרקבו לכומיכון ומכעלכון והוו מתחדמי בכל יומא · שדרית למרים לויתיה
כירא לאשקאה לכו ואתיתון לאתון ובעירכון · לוכון יהכו לכון ומדלהון לכלתון
ואתיתון ויתיכתון כחופקה דיקר דלהון · ומדלכון לה יהכתון לון ולא עוד אלא
דאשתדלו עליכון וכמלו על נוקריהון מטוליכון והויתון מחרפין ומנדפין לון · לאחר
רבי יוסי לאו הוה לכא רחמן על בעוי כקכה וקרא הוא דכתיב לה כפל דבר לאחד
מכל דברו הטוב וגו' · תא חזי רחמהו דיליה אלו לאחר לה כפל דבר לאחד מכל דברו
אלא יתיר · מה לעלמא דלא לאתברי אלא מדאשתכח מכל דברו הטוב לפיק הוא לאחורי
דאשתכח מלה דכוא לה בעי למעבד ואף על גב דאגזים ואריס רבועה לאתאת לאחר
ואתקפת כדרועים ואוכח וקם רבועה בקיומיה ולא כחית לאתתא ולא לאתעבד
בגין דכעיטא אחד הוו תרוייהו לאיהו דאגזים ואיהי דאחידת כיומיה · ואי תימא
מכלן · ממלה דאיהי כאתגליא דכתיב לך דד כי אמת עמך ארי לאחרמא רבועה ומשה
אלא הוא ידע לרחמא לאחרמא אתיק · כיון דאחרמא קב"ה כך לאקדיר ליה וכעא הוא ואמר
ואתה סכיתה לי · מיד אגניס משה ואחיד כדרועים דקב"ה דכתיב זכור לאברהם לא
כדרועים ואוכח · ובגין כך לא כחית רבועה · ואי תימא לאחרמא דאיהי רגילה לאחדא
כרבועה למלכא לגלות דעכקת מלה למשה שלילה ואמוכח והא לא ידעכא כרירא
דמלה עד דכהוי קמיה לכוכיכא קדישא · כד אתו לקמיה דר"ם אחרמא כאנפייהו סימן ·
לאחר עולו כני קדישין עולו רחמין דמלכא עולו רחמין דולי · שלו רחמין שין כשין ·
דלא"ר יכא כל אלין אברייתא דלא רחמין אלין לאתקלקו מעלמא עד לא מטא
זמנייהו כל אברייתא ביומי דר"ם רחמו דכפשא ורוחא סוא כיכייהו · ובגין כך כדרא
דר' שמעון כאתגליא סוא דאמר ר' שמעון כל אברייתא דלא רחמין אלין לאלין
גרמין דלא ליהך כארח מישר · ושוד דעבדין בניהו כח דאל לוריתא רחמו ואחוס
ואקטוע לית כח · אברהם רחום לוצחק יצחק לאברהם מתחכקן דא כדא · ויעקב
תרוייהו לאחידן כיום כרחמו וכאחוס יסכין ליה רוחייהו דא כדא · אברייתא כסהוא
דוגמא לאטריכו ולא למעבד פניהו · כיון דאחרמא סימן כאנפייהו ואמר לון הכי ·
אמרו ליה ודאי רוח נכוהא סרא על נוקיכא קדישא ובכי לאטריך לן למעבד · ככה
ר' שמעון אחד הוה מלה מאיכון מלין דלאחיאו לי · מנו ריש מתיכתא דגבת' דעדן דלא
אמרו כאתגליא · דא היא סתרא לאיהו דאחרמא לכו כבי רחמהו כבי רחמין דכפשא
מה לעביד אמרו לי כלמשה ואכא אחרמא כאתגליא · ולזמכא דבחמי לאכפין כאנפין

כל

כל חכמין וסתכמון דלא כדין . בני חוכא דעבדו עמא דלבר ואסתתפו ביה עמא
קדישא כחמא חיזו דכתיב קום עשה לנו אלהים אלהים ודאי ככוד ישראל
דלא חיזו דמרים עליהו כחמא על כסין ודלא הוא רזא דכתיב וימירו את ככודם
כתכנית שור . דלא ככודם דישראל אמא דלעון ודלא הוא דכתיב גלם ככוד דגרמו
לסכינתא דלתגלי בגלותא שמעון . ועל דא וימירו את ככודם כמה כתכנית שור .
הכא חיזו רזא דמלה . תא חזי לתתא נן סמרים דחמרא דורדיין ביעין כפק חד
ערעורא מקטרגא מזיקא קדמאה וחיזו ברוח דיוקנא דאדם כך קריב לנו קדמאי
כיון דאתעבר מתמן ובעי לאתלבשא בלבושא לזקא עלמא וקדמאי
וכחית הוא ורתיכוי ולבושא קדמאה דקא נקיט תכנית שור דיוקנא דשור וקדמאי
לבזקין מיומן מרכבא שור חיזו . ומיומן מרכבא תכנית לזקא עלמא וכלהו תלתא
דאכות כזקין כה שור כלהו דילוה ועל דא כתיב וימירו את ככודם כתכנית שור .
מהו חוכא עבד . הא דרשין כיה . לכל עקרא דאלה מתמנית אלחם ושבעה וזכי
דנן לית כהו חולקא . וכגיכי כך אמא לך סות תמן ולא יאות לה למסוי תמן .
וכגין דאכא הוא ודע רחמנו דאמא ואחא דילה אמר למשה כבי רחימאי עיילו
כתרוייהו כלא תדיר . ודא הוא דאמיכו לי כלחיכו דלא חזי לגלאה דכרא לא
ידעא דסא רפואה אתקנת וידאל תדיר . לכל תרוייהו כעיבא דא וכעיבא אחא.

תא חזי . כתיב

ויראו העם כי בשש משה . מאן העם אילין ערב רב . מאן ערב רב .
וכי לודים וכושים וכפתורים ותובלמים הוו דקרון לון ערב רב
והלא מצריים הוו ומצריים כטלו . ואי הוו ערבוביא דעמין סניאין הוא למכתב ערב
רב עלו אתם לפי ערבוביא דלהון . אלא ערב רב עלו אתם . עמא חד הוא ולישן
חד . אלא כל אילין מצריים וכל תרעומי דלהון דכתיב כהו ויעבו נם סם
תרעומי מצריים דכאו למיקם לקבל פלגין דקדשא בריך הוא . כיון דחמו כמין
ופלגין דעבד משה כמצריים אהדרו לגבי משה . אל תקם למשה לא תקבל לון . אלא
משה מצריים דעלמא כיון דחמו גבורתא דילך כעלמא לאתגיירא . יחמון גבורתך
ככל יומא ויכדעון דלית אלהא כר מכך . ויקבלו לון משה . אלמלי קרא לון ערב רב
אלא כל תרעין דמצריים הוו וכריעיהון

יונוס ויטברוס . וכשעתי דיומא הוו עבדי אמרו המניסים אולי אלנו שם ויתכי
תדיר תרעוייהו . וכל אילין תרעין עלאין הוו ומירא סכוכרו כשמות רבא פרש"ס לף עב
משתכלי מכי כתי משה מצירותא דמצע עשור נ"ש לף אמרו ויקבי ומירא אל משה
משית עד מירות דתצע דהויכו ערב רכרכא יתן לתא מכתם לעברים)
כל חיכון תרעין זעירין מצירותא דתצע
עד פלגות לילי . חיכון עלאין דכהו הוו משתכלי מכי כתי משה דסא כדין תרין
תצע מלה ותשעין ותשע דרגין למשטטא על טורי חשוך ורוחא דלהון הוא משטטא
על כל חיכון תרעין כמרעוייהו . ואילין הוו עבדי כל מאן דאיפון כשלין עד דכל מצראי
רחמנו דלהון בחלין הוא . וקרלן לון ערב רב כגין דאית ערב זעירא מתצע תשית
ומחנה

ומחנה ולתתך לו ערב זמירה . ותרי ערבי ליכון ועד ונס ערב רב עלה לתם
וחכמתך לסון הוה סני . וליכון לסתכלו כסעתי דיומא ולסתכלו כדרנך דמשה
ואהו דסך ככל סטרין כסם מסך כסם כסעתי קדמאין דיומא דליכון לך וכלין
לסלטאה כהו כסית דרנין עלאין דלחידן כיה . וככל סטרין כסית הוה . ובסטרין
דלולין סית הוה זמין לדדת מן הסר דכתיב כי כסם מסך לדדת מ הסר . מיד ויקהל
סשה על לסרן דלסכי תכיכן דכהיה סעתה דכתיב מסך וקכיל לוריתך כלהודו
כללך דכל ושרל ולהיכו קכיל לוריתך כעלמא . זלפילו מגלת לסתר דכתיב וקכל
היסודים . וקכלו היסודים מכעי ליה . מלי זקכל כלך דך מסך דליכו היסודים
כללך דיסודלי . ויקהל סשה על לסרן (לומלי על לסרן כגין לתתכללך כסטרין
דיומא דסך ליכון סמלך כעו מכיה . וכגין דלהוי כליל כיומא לתככסו על
לסרן ויאמרו קום עשה לנו אלהים . (אלהים ודלו כעו סטר סמלך . לסר ילכו
לסר יך מכעי ליה . מלי לסר־ילכו . כלך אלהים סית דרנך ליכון כלהו כסטר
סמלך דאלהים סית ליכון . דלי תומא דסך סכע ליכון . סהוה אלהים עלאה לך
עלך ככללך . (תך מזי כל זמכך דסוה מסך כמצרים סמך דאלהים לך דכיר . ועל־
קסיף ליה לפרעה . ומתמן ולהלאה סמך דיי כגין דלך יהא תוקפך לההוא סטרין
לחרך ולך יתקף כעלמא : הסתך כעי הסיא מלה לתקפך סטרין דילן דסוה לתדמי עד הסתך . לסר
דייקך דלכן כריכין להוי מלה לתקפך סטרין דילן דסוה לתדמי עד הסתך . לסר
ולכו לפניכו . מלי לומרו . כלך הכי לומרו תימן דלתון ושרל כל טב וכל יקר
דעלמא לכו ולכן דמיין לכר דלכו וי סולך לפניכם ומס . לוף הכי לסר ילכו
לפניכו כמה דלזיל קמייכו וי דהה רמו לית לסטרין דילן למסך לוף הכי לקמיך לי
כזמין ליה עובדך . לף כל עכבי יקר דלזלו כמדברך לך סוו חפיין כלך לכבי ושרל
לחודייהו . והסוה מכבך דיקר דכתיב וי סולך לפניהם ומס לזלה לקמייהו . וזלין
ערב רב וכל ליכון כעירי עלכין ותורין סוו לזלי לכר ממצרייתך לכתרייתך . ותך
חוו כל ליכון תרכעין סכין דקך לזלו ושרל כמדברך סוס לכלוכך וטנופך לך הוה
גו עכבי לגו . ועל עלכי ותודי דסוו לכלי עשה לכר סוו וכל ליכון דכטרי לון . לף
לעזר לי הכי ליכון ערב רב לך הוו לכלי מן מכח . לל ודלי הכי הוה . ללך מה
דיסכין לון ושרל כמלן דיסיב לעכדה ממס סוו לכלי מתמנית מה דלסתאר מכתך
דיוסף פסולת וקרא לכריו ואמר וכני ושרל לכלו לת המן תרכשים סנס . כני ושר
ולך לאחרך . וירלו כני ושרל ויאמרו מן הוא ולך אלה ערב רב עלכי ותודי דסוו
כיכייהו . עד הסתך הוו לתכפיין ליכון ערב רב וסתך קמו וכעו עכד לתקפך
לסטרין לאחרך . לומרו לו נסה כלך עמך חדא וכסוי ככללך עמכון לו יהא לן מלן
דיסך קמכך כמה דיסך תלדכון קמיכון . לאר לסרן הו דלזלו יכפולון לעמך
קדיסך למסוי כלך ככללך חדא ולך יתערכון עמך קדיסך כעמך דל כללך
חדא טב ליסו לספרסך לון מנו עמך קדיסך עד דייתי משה . ולסרן לטב לתכוון
חלך סניחין הוו מישרל דלסתתפו כהלוויסו כלכך . וכגין כך כל לתך משה
חנטריך לכרוך ולכבוך לעמך קדיסך מסוס חוכס ולסקי לון עקיו עד דלתכריזו

כלהן

כלומר ולא לפתח בהו פסולת כלל. אמר לון אהרן
פרקן כמו הזהב וכי לא סום לון ליכא לאחרא. אלא אמר אהרן כשר
דלית לון קטטה בבניהו ובנסייהו ותעבדון וכין כך ייתי משה.
לא תכוון דקסין נריס ליסראל בספסת בכסר המי. כם אלין דלא הוו נריס כדקא
יאות. ליכון מה עבדו. כתיב ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם.
כמה אלפי ורבוון הוו מבזמיהון תמן. מה כתיב ויקח מידם ויצר אותו בחרט וגו׳
אהרן לא לסתמר מליכון תרין מכיסין דהוו בריסיהון דהוה ערב רב. אד מכייהו
סום קמיה ואחרא סום עבוד בחרטי. כיון דתרוייהו לתייפטו כחדא כטלו הסוף
דכתיב אד תרין כידא דאד ופלים כידא דאחרא. כגין דהכי לנטריך בסוף זיכא
דחרטא. ככה ר׳ אמר לי מסידא קדישא לאהרן מסיתא דלעלא דכא כחסידותך
כפלו כמה מעמא קדישא. ואלת לא סוית ידע מה עבדו. כד מטו סית סעתין ומיתא
סום כמתקלא נטלו סהוה דכתיב דפריקו מן דכיסון. מ״ט. כגין דמלן דלנטריך
למעבד תרסא לא כעי למיקם עיכוי על ממוכא. ואיכון אמרו סעתא קיימא לן לי
אלן לא מעכבין לאו סעתא למיקם על דכתיב מיד ויתפרקו כל העם. מלי ויתפרקו
כלא מפרק הריס ומסבר סלעים דהכילו ותברו לדכיסון. ככה כמלקדמין ואמר
לי עמא קדישא לי עמא קדישא דקב״ה. פתח ר״ם ככה ואמר וסניסו
לדכיו לא הלדים וגו׳. הא לוקמוס מכרייה. אזן דשמע כהיכי כי לי ככי ושראל
עבדיה וגו׳. ואיהו פריק עול מלכות שמיה מעליה וזכין גרמיה לאחר תשקר.
אלין מיוכיה דשיעין כיסון כתיובתא למהדר לסרחכיהו לא כמו מכסיסו וכסיסון
אלא מכילו ואתפרקו משול שמיה דכקיד להו משה ותברו לדכיסון דלית לון הולקא
כעמא רכא. מה עבדו פלינו תרוייהו סהוה דכתיב אד כטל תרין וחד סלים. קמו
לקבל משה כת סעתין. עבדו תרסייהו וכלטו כלטיזון כחרטא דפומא. כיון
דמטא סירותא דשבא לרימו תרוייהו ודייהו על ידוי דאהרן. ומכלן דמידא
דתרוייהו נטל ולא יתיר לכתיב ויקח מידם תרוייהו הוו ולא יתיר. כיון דליהו
לקבל מידם תרי ולא ידיהם קלא כפיק ואמר יד ליד לא ינקה רעדכתיב כי כרע
הוה לייתי רע לעלמא. רזא דמלה ליכון דסעיס מייכין תרסין כגוי דכלסם מייכא
כגי כגוי דלבן דסועא. תמן דכום סל כרכה כימין ליהו ומן ימיכא לתקף תדיר
ואות. כיון דמטא סכא סעתין דומיא יהבו ליה לאהרן מיד. אי ליהו הוה אמר
לון סוו ליה כחרטא לקדמיתא ולא לסטול. לא הוו יכלין כחרסייהו כלום אלא מידם
נטל. וקרא מתרסם ואמר ויקח מידם ויצר אותו מם עכד לאהרן נכר כניאם נכר
מכיס לא ידע לאסתמרא דשו נטיל מחרטא כל חרסין דעלמא לא הוו יכלין לאחלא.
לכל כמה אחלתו כעובדא דא כגין דויקח מידם ולא מחרטא.
ויצר אותו כחרט. לאו כמה דאסכין כגי כסף דעכד ניורין כאחונה אי
לאסתמר. אילו כד נטל מידיהון קום שדי לאחרטא ואעג דיטול ליה לכתר לא הוה ידע
אלא אתא קרא לאוכחא מלה דאהרן לא ידע

לגלח שובדא כיצד לא . לכל בכלל סיועא כיצד הוה דכתיב ושמריה
משיכא כיצד כתיב כיום . מלי ויבר לותו כתרט . דשוי כל דכתיב בכיוסא קדיל
ולסתמר . כדין סליק כלא לעובדא . בספרי דחכוך לסכחכא דהוה לסר סכי .
כרא יקודחא לתיוליל להסוא ריסא חוורא וכך ויתון מכסרא דחמרי ויטעון ליה
כהסוא דעייל מרגלן כזגין דלכתא כלא דעתא דילוי ודיוקנא גויר כניורא כתרט .
פתרס לכוא דא קלמוסא דלכוא חייבא דטעי לבני כסא . ודלי לא כרירא דמלס
דלכוא כל לטעי עלמא בקלמוסא הוה רסיס רסימי דכל דיוקנין ופלסנין ככרלין
כסהוא קלמוסא רסיס רסימו . ועד הוה כתרט הסוא דלסתמודע למעבד הכי ודלא
הוה כרירו וכלא הוה דודלי בכיסא תרמי דהכא וכסי ליה מעיכא כמס דלמרי
לימון תרסין וסכי לנטריך כזיכי דתרסין לנין . ודלא הוה עובדא דתרסין לנין מלס
לנטריך כלתגלוח לתתגלסה . לבתר לנטריך טמירו וכסויה . בקלמיתא דיתכסי
מעינא וכתר יפוק לומל לתומכותיה . ומלס דלנטרי בכסויא לבתר לנטרי כלתגלי
בקלמיתא . הסתא כני רחימלי רחימין דבפסא מה לעביד ודלי לנטריכ לגלסה
לניתו ולסמירו מלין . בסתר קדושא הסוא לגלים דקשוט מלך על עלמא כתלת
מלין לתתקף . בכרוסה . כיצירה . כעשיה . ושלישתר דוא דכל חדא וחדא
בסכל . לקבל כרוסה ויקח מידם מלס דלא הוה כיום עד כען כלום . לקבל יצירה .
ויבר לותו כתרט . לקבל עשיה . ויעשהו עגל מסכה . מלן אמא חרשין ככל עלמא
כלנין . הסתא לית למימר וכי לא כתיב ולסליכהו כהם ולא יתיר . וכדין ויצא
הענל הזה . והסתא לית למימר ויעשהו עגל מסכה . אלא הו דלסרן עבד וקרא
לוכח דכתיב ויקח לת הענל לסר עשו . לכל ממה דכתיב ויקח מידם . וכתיב
ויבר לותו מחולא דתרין שין לתעכוד כלא כך יכול הוה עכד ליה . דלי תרין שין
לא הוו לא יתעכיד ולא כפיק לתומכותא לכל מלן דלתעכיד כלנין תרין כך יכול
ויעשהו ליהו ודלי עשהו . כעוד דליהו לקח מידם ליהו עכדי חרשיהו ומלחשי
כפומייהו ומסכי זעיר רוחא לתתא מן סטרא לחרא ומשכו תרין רוחין כחדא לד
מן דכר וחד מן נוקבא . דכר לתלכם כדיוקנא דשור . נוקבא כדיוקנא דחמור
תרוויהו הוו כלילן כחדא . לחלי תרין לנין . לנא שור הא לתמר . חמור לחלי .
כגין דחרסין לנין דמכרלי כתיב כהו לסר כסר חמורים כשרש . ועל דא כל לינון
דישראל דמיתו לתחברו כהדייהו כלכהון . וכגין דהוו תרין דיוקנין כתיב לנם
לגליך ישראל ולא כתיב זה . לנא לנם תרין הוו דהוו כחדא . לסר העלוך מלרץ
מנרים . העלוך ולא העלך . כתיב

ויעשהו עגל מסכה ויאמרו . ויאמר לא כתיב לנא ויאמרו דלסרן
לא לאמר מדי . תניכן מלס ועשרים קטטרין הוו כיה . כיך כתיב
ויקח מידם . ובי כודם הוו כל לנין קטטרין . לנא מכללא דלינון קטטרין כטלו
מלי ידויהו . והסוא זעיר לסתלק על כלא כלילו הוה כלא כידייהו . לא מה כתיב
ויצר לסרן ויבן מזבח לפניו . לי חסידא קדישא כמה דעיתך הוה לטב ולא ידעת
לסתמרא . כיון דלאמרי ליה כמורא לתתקף חילא דסטרא לחרא תמן כמורא וכפק

דיוקנא

כטר לחרש דיתמסכח מיד לכל לחרי. וכ"ם בחרעא דל דתיהוכתיה לח דחרים בגוים
מכל לח יכלח לחתלבחה שלח כדיוקה דסור. תרין לחמי. שלח כמכרי הוו לימון חרבין
דכתי כסר חמוריס בסרם. הכח לחו לימון תרין רוחין כיסין לחתלבחו כדקח חוי לון
דכר ונוקבח לימון נוקבח הות בדן ומנו דכתיב כפת תטפס ספתי ורם לחתמכו יש
לכתריס יתיר דכתיב וילכו הינם לפני החחד עד דן. וכנ"ל תרין ינגלין הוו ומשיך לון
ירכינם כחרעח קדישח והוה חוכח עליה ועל ישרחל. ומכח כרכלן מן עלמח ועליה
כתיב נוחל חכיו וחמו וגו'. ועל הוו ענלין דהח לכוחח קדמחה דמתלבח כטר לחרש
סור לימו כמה לחתחר. ולי תימח לחמי לחו סור דחיהו עבל. חלח ולמי כך לחתחזי
וכן בכל סטרין סירוחה לכוחח ווטח לימו והח לוקימנ'. ועל דל כבי רחימי כיון
דחלדים בעו וכסט דחלדים לחתבבי עובדחה חלדים קדישח לימח דחחידת תדיר
כדרועח דמלכח וסליקת רבוע"ל הות תמן. ולחטריך ליה למסה למהוי תמן כחתר'
כיון דחקיד ליה קב"ה מסתבל. תלת ומכן חקיד ליה. לי מסה רעיח מהימנח כמה
חילך תקיף כמה גבורתך רב. תלת ומכן חקיד ליה. דכתיב ועתה הניחה לי והח חד.
ומחר לפי כסה ומכלם הח תרין. ולעשה חותך לנוי נדול הח תלת. חכמתה
דמסה כתלת נקודין שין. לחיד כדרועים ימינח לקבל הניחה לי. לחיד כדרועים
שמחל לקבל ויחר לפי כסה ומכלם. לתחבק בנופח דמלכח לקבל ולעשה חותך לנוי
נדול וכד לתחבק בנופח תרין דרועין מסתר"ל דל ומסתר"ל דל לח שתבעבח לסתר'.
בעלמח. דל הוה חכמתה דמסה דכמני נקדין דמלכח ידע בכל חד מכייהו כמן לתר
יתתקף וכחכמתה עבד. לתו ר' לעזר וחברוי וכסקו ידוי. הוה תמן ר' לחבח לחמר
לילמלח לח לתיבח לעלמח שלח למסמע דל דן. ככה ולח"ו ר' כד תסתלק מעלמח
מלן יכהר ונלי כהורין דלוריתה. חלה דל בחסובה לתטחר עד דסתה לכפה מתמן.
ודל נהיר עד רוס רקיעח וכרסיה דמלכ' רסים וקב"ה חדי דסתה כהלי חלה. וכמה
חדו על חדוסף מקדמי מלכח קדיש' מלן יתעבד חלי דחכמתה בעלמח דין כוותך.
תא חזי עד לח חטח חדם הוה סליק ונקלים בחכמה דנהירו עלוה ולח הוה
מתפרש מלילכ' דחיי כיון דמסני תילוכת' למכדע ולבחתה לתתה לתמשיך לכתרייהו
עד דלתפרש מלילכח דקיי וידע רע ומכך טוב. ועל כתיב כי לח ל חפן רמ"ע לתה
לח ינורך רע. מלן דלתמשך כרע לית לה דיורח עם לילכח דקיי. ועד לח חטחו
הוו סתימין קלח מלעילח וידעין חכמתה עלוה ולח דחלי. כיון דחטחו לפילו קלח
לתתה לח הוו יכלין למיקם כים. כנוכח דל עד לח חלכו ישרל. כשעתה דקיימו
ישרחל על טורח דסיני לת"ר כבר מכייהו וכמה דחמי חויח כדין כטול כבר הרע הוה
מעלמח ודחו לים מכייהו וכדין לתתחילו כלילכ' דקיי וסליקו לעילח ולח כחתו לתתה.
כדין הוו ידעין והוו חמלן לספקלריהן עלמי' ולתסכרן עיכייהו וחדלן למכדע ולמסמ'.
וכדין הנר לון קב"ה חנירין דלתורח דסתה קדיש' לח יכיל לסלטחה עלייהו הח חויח
ולח יכלה לון כלבקדמית'. כיון דקטו כיעבלח לת"ר מכייהו כל לימון דרגין וכהורין
עלמין ולתעבר מכייהו חנירו מויכין דעטרי סמיך עלוה ולתסתכו עלייהו חויח כיסח
במלקדמין וגרימו מותה לכל עלמח. ולכתר סם כתיב וירח בכי ישרחל לת פני מסה

הקרן עור פניו משה וירחו מנשת אליו . ואין משה כתיב בקדמיתא וירא ישראל את
פני משה כי קרן עור פני משה . ועל ידי כן חמלן ולא רצו לקרב אליו ואחרונה כתיב
ויצו אליהם משה . ועל ידי כן חמלן ולא רצו לקרב אליו ואחרונה כתיב לכתר
דמשה קרי להו כתיב וירחו מנשת אליו . ואין משה כתיב כאן

ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חרב . דלא תעברו מניכו לימין
ושמאל דלא תחברו בהו בטורח דסיני כגון דלא ישלוט בהו
שום חוף כשם שיתי לדיורא כיניכו ולי יקום מקדמת בכל כיניכו יסתלק . מיד

ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה . כגון
דחמא משה דהא כדין ישלוט חוף כשם שם דלא הוה מקדמ׳ דכא
וקרא לו לאהל מועד . וכי לא היה בקדמיתא לאהל מועד . אלא בקדמיתא לאהל סתם
משתא לאהל מועד . מאי מועד ר׳ שמעון אומר למר לטב . ר׳ לוי אמר לכיש . ר׳ שמעון אומר
לטב . מה מועד להיות יום חדוה דסיני דלא תסתפח כיש קדוש לא שלט כיש פגימות .
חוף כדא קרי לה כשם דלא לחזוקי דהא לתרחיק מכיניהו ולא לתקבים . ועל דא
וקרא לו לאהל מועד כתיב . ור׳ לוי אמר לכיש דהא בקדמיתא הוה לאהל סתם כלא
לאהל כל יבען כל יבא יתדותיו לנפח . ומשתא לאהל מועד . בקדמיתא למיהב חיין
לרוכין לעלמין דלא ישלוט בהו מותא . מכאן ולהלאה לאהל מועד כלא וכית מועד
לכל חי . משתא לתייסיב כיש ומכא ומיין קטורין לעלמא . בקדמיתא לא לתקבים .
ומשתא לתקבים . בקדמיתא מכרותא וזונא לסיני כשמא דלא יעדון . משתא
לאהל מועד וזונא דלהון מזמן לזמן . וכן׳ וקרא לו לאהל מועד מה דלא הוה קודם . ר׳
שמעון הוה יתיב ליליא חד ולעי באוריתא והוו יתבי קמיה ר׳ יהודה ור׳ נחמיה ור׳
יוסי . אמר ר׳ יהודה הא כתיב ויתנצלו בני ישראל את עדיים מהר חרב . וקאמרינן
דנרמו מותא עליהו מהוה ואכא ולעולם ואליט בהו הוה חוף כיש דלא יגעו בהו
מניהו בקדמיתא . ישראל תיכף . יהושע דלא אתא לעולם מכיש הוה ויהא עלאה
דקכיל פיסון בטורא דסיני לו לך . לי תיהא דלא אתעדי מכיש . לי הכי לחלקי אית
כשאר כל בני כשא . ולי תיהא דלא אתעדי מכיש לחלקי . והא דלא חטא דהא היהו עם משה
הוה כשעתא דאכו ישראל . ולי תיהא דלא קכיל הוה עטרא בטורא דסיני כמה
דקכילו ישראל לחלקי . פתח ואמר כי נדיק יי׳ נדקות לא יגר יחזו פניהו . הלי קרא
לחרו כיש מכריה מה דאחרו . לכל כי נדיק יי׳ נדיק הוא ושמיה נדיק וכל נדקות
אהב . יגר יהיו יגר כלא נדיק ויגר ועל דא יחזו פניהו כל בני עלמא ויתקנון
מרחייהו כל בני עלמא למהך בארח יגר כדקא יאות . ואין כד דחין קב״ה עלמא לא
דן ליה אלא לפום רוכן דבני כשא . ואין כד אזיל בהילכתא דלכל מניה גרס לההוא
דגניהו דל בסיני עד דקיימו ישראל בטורא דסיני . כיון דקיימו ישראל בטורא

דמיני לתעבר הסוף פנימו דסיהרא וקיימא לתתסרא תדיר. כיון דחכו ישראל כענלא
תבת סיהרא כמלקדמין לתתפגמא ושלטא חויא כיסא וחויך כם ומסיך לה לנכיס
ולתתפגימת. וכד ידע משה דחכו ישראל ולתעברו מכוייהו חיכון זיכין קדישין ידע
ולחי דהא חויא לחיד כם כסיהרא לתמסרא לה לנכיס ולתתפגימת כדין לפיק ליה לכר
וכיון דקיימא לתתפגמא לעגל דיהושע קלי כעטרא דזייכין דלה. כיון דפגימו סריוי
כם ולתתדרת כמה לתתפגימת בהוכא דלדם לה וכול כר כם לתתקיימא (מותיב
הוה כסט לחרא) כר משה דהוה שליט כה. ועל דא הוה רעו לקיימא ליהושע תדיר
ולא לתחרא ועל דא לחל מוצד קרי ליה לחל דהא סריוי כיה זמן קציב עלמא. ועל
דא רוח דחלה חות ימיכא לעילא וחות ימיכא לתתא. חות סמאלא לעילא וחות
סמאלא לתתא. חות ימיכא לעילא בקדושא עלאה. וחות ימיכא לתתא דחיסו
כסטרא לחרא. חות סמאלא לעילא בקדושא עלאה לחתערא רחימותא לתתקסרא
סיהרא כחתר קדישא לעילא לחתכסרא. וחות סמאלא לתתא דחפרים רחימותא
ללעילא וחפרים לה מלחכסרא בסמאל ולחתקרבא בהדיה ודא הוא סטרא דחויא
כיסא. דכד סמאלא דא ללתתא חתער כדין מסיך לה לסיהרא וחפרים לה מלעילא
ולתחסכת כהורהא ולתדבקת בחויא וכדין סחיכת מותא לתתא לכלא דלתדבקת
כחויא ולתרחקת מחילכ דחיי. ועל דא גרים מותא לכל עלמ' ודא הוא כד חסתלב
מקדשא עד זמכא קציב דא תתקכת סיהרא ותבת לחכסרא ודא הוא לחל מוצד.
ועל דא יהושע לא חית לגלא כעיטרא דכתם דא דקריב ופגים מסככא כדקדמיתא.
ודא הוא רוח דכתיב ויהושע בן נון נער. דא עג דחיכו נער לתתא לקבלא כהורא
לא ימיש מתוך האהל כתם לתתפגים דא סכי כמי לתפגים דא. לעג דזוכא קדישא
הוא ליה כיון לתתפגים סכי הוא ודלי לא לסתויב כלחודוי מכיב מסהוא נוכא
ממש ודא לתמר. וכלין ליכון נדיקיא דידעין רזין לאוריתא ומתדבקין כה
באוריתא ומקיימין קרא דכתיב ודגית כו יומם ולילה וגו'. וכגיכם יזכון לחיי
עלמא דלתי דכתיב כי הם חייך ואורך ימיך וגו'.

פרשת ויקהל

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו'. ר' חייא פתח ויאמר שלמה ג הקיצה
לבו פורר לו וגו'. הא מה כתיב בעשלק פקדתי את אשר עשה
עשלק לישראל וגו' וקבה בכלהו קרבי דעבדו שאר עממין לנכוייהו דיש' מה לה לקבה
קמיה כהלי קרבא דשבד עשלק לנכוייהו. שלח ודלי קרבא דעשלק הוא בכל סטרין
לעילא ותתא דהא בהדה ומכ' לתתקף חויא כיסא לעילא ולתתקף לתתא. מה חויא
כיש כמין על פרש לחרחין לוף הכא כמו עשלק חויא כיסא הוא לנכוייהו דיש כמין לון

על פרשת תרומין דכתיב לאשר אשר נדבו כעלות ממנרים . כמין הוה לעילא
לאשר מקדשא . וכמין הוה לתתא לאשר לישראל . מכלן דכתיב לאשר קרך
כדרך . כתיב הכא לאשר קרך . וכתיב התם כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור
מקרה לילה . ועד בכלעם כתיב ויקר אלהים אל בלעם . אלא קרם לזמין ליה הוה
לתר דמסתכל לאסתכלא ביה בהוה דרגא דליהוי לתדבק לאסתכלא ביה . מה
עבד בלעם ליהוי מסיב כליהון קרכין למלקי לעילא מיד זמין ליה קרם הוה לתר .
על מה מסתכו לגבך כמה דלתתחזי לך ועד ויקר אלהים אל בלעם . כגוונא דא לאשר
קרך כדרך וגו׳ לזמין לגבך הוה חויא כיסא לעילא לסתכלא לך ככל מטרין . ושלח
דלתתקף מסא לשלא ויהושע לתתא לא יכילו ישראל ליה . ובגין כך כתיב קרם
סהוה דככו לדרי דרין . מ״ט בגין דמסיב לאעקרא לת קיומא מלתתא . ובגין כך
פקדתי כפקודים דהא תמן לתתא ריז דלת קיומא קדישא . תא חזי מה כתיב ויאמר
מלך אל הקני . מאן קני דא יתרו . וכי מלך יהיב ככי יתרו סכא למהוי דיוריהון
בעמלק . והא כיריהו הוו מדיין סלק כתיב וכני קני חתן משה עם מעיר התמרים
את כני יהודה מדבר יהודה . ומתמן סרו כתחומא דעמלק עד הוה ומכא דלתתא
מלך מלכא דכתיב ויסר קני מתוך עמלק . כגון דהא כזמנא דמיביא לסתכמו
תיכון חסידי וזכאי דמסתכלין כיכייהו מתפסן כחוביהון והא לוקמוס . כגוונא דא
לעמלק סהוה ערבוביא דלתתברו כהו כישראל לא לתעכבו ישראל על עובדא
דעמלק . ותא חזי מה כתיב בקדמיתא מלת כל ליום לאסר ידכנו לכו לאכלה כלא כגון
דכתיב קרם למעבד עובדא דמסכנא מכל מטרין כמוחא וקליפה . ובגין דהוו תיכון
ערב רב בגוויהו לתמר מלת כל ליום לאסר ידכנו לכו לאכלה לון כיכייהו דישראל
דתיכון מוחא . וכלהו לתפקדו . לכתר סטר זוכא לזיכוי ולתו תיכון ערב רב
ועבדו ית עגלא ומטו לכתרייהו לתיכון דמיתו וגרמו לון ליסראל מותא וקטולא .
לכתר לאמר קרם מכאן ולהלאה עובדא דמסכנא לא יהא הלא מסטרא דישראל
כלחודויהו . מיד ויקהל משה לת כל עדת בני ישראל וגו׳ וכתיב כתריס קהו מלתכם
תרומה ליי . מלתכם ודלאו ולא כקדמיתא דכתיב מלת כל ליום לאסר ידכנו לכו .
ויקהל משה וגו׳ מאן לתר כניס לון הלא בגין דהוו תיכון ערב רב כיכייהו לתטריך
משה לכנסא לון וליחדא לון מכיכייהו .

ויקהל משה . רבי חכא פתח הקהל לת העם הלכתים וסכתי וסתם .
משה להלן כללה דכלהו ישראל לוקי הכא כללה דכלהו ישראל
ומאן לוכון סתין רבוא . רבי אלעזר פתח קרא כישראל כד כחית משה מן טורא
דסיני דכתיב וישמע יהושע לת קול העם כרעה ויאמר אל משה קול מלחמה
כמחנה . וישמע יהושע . וכי יהושע שמע ומשה לא שמע . אלא ולאי עד סשמע
יהושע לא הוה ידע ומשה הוה ידע . לי הכי מהו כרעה . אלא כרעה כתיב דהוה
קלא כמטרא לאחרא הוה . ויהושע דזכה דהוה לנכוי דישראל לסתכל כההוא קלא
דהוה כמטרא דרעה מיד ויאמר אל משה קול מלחמה כמחנה . כההוא שעתא
לתכרו תרין לוחי דכתיב קדמיתא . והא לוקימנא דלוכון לתייקרו על ידי

ואפלו ואתכרו. ומ׳ כגון דפריחו לתתון מנו לומי לכהנין. תיפ כל סטרין דעלמא
כל תקופין קלה לתתר והוה קלה לתערותא דסטרא לחרא לתתר כוס. והוה
לתתרותא דסטרא לחרא עלל כין קלה לקלה ולתתסך כהורא כקלה לתתא
וכגון דלה מטה כהורא דקלה דלעילא לקלה לתתא כדין לקדים הוה לתתרותא
ועל כין דא לדא כתם דמפתי לתתא וכטיל כהור׳ והוה קלה הוה קול מלחמה קול
רעש. ודא לאו כרעש. ועל שמע יהושע ולא מפש כגון דכטל הוה רעש כהורא
דסיהרא דהוה לחוד כם יהושע. ומפש דהוה לחוד כתמתא דא שמע ויפרש כלהו
לתתסך כהורא דילהון כגון הוה רעש דלתתכקת כהו. כיון דמחל קכ״ם חוכיהון
כדין ויקהל משה לת כל עדת כני ישראל ויאמר אלה הדכריה ונו׳ דהא הוה
ערב רב לתעכר מכויהו. רכי אלעזר ורכי יוסי הוו יתכי לילה חד וקא מתעסקי
כאוריתא עד לא לתפלגא לילה. אדהכי קרא נכרא כריכו כרכתא. אל׳ר׳ אלעזר
הוה זמכא דקכ״ם עלל כנתא דעכו לאתעטעא עכ נדיקויא. אל׳ר׳ יוסי
לחלי מתעטעא קכ״ם. ככם רכי אלעזר ואמר. תיפ עד דאתא קכ״ם לזדעזע תלת
מלי ותשעין רקיעין וכטש כהו וככם על תרכן כי מקדשא ואוריד תרין דמעין לבו
ומן רכא ואדכ לכהוני מגו ככיה כגון דלתת סטרין לתפלגא לילה כתריסר שעתי
דהוו רשומין כיה ואי לתוספן שעתי כלילה לימין שעתי דמתוספאן ליממא לימין
ולא לתחסיכו מלילה כר תריסר דלימין דילה. ולימין תרים לתפלגו לתלת סטרין
ותלת משוריין דמלאכין קדישין לתפלגו כלימין תלת סטרין. משרי״א
קדמאה לתמכא כד׳ שעתי קמייתי דשירותא דלילה לשכא למלריסין ומלי קלמרי
ל״ה לארץ ומלוא ונו׳ כי הוא על ימים יסדה ונו׳ מי יעלה כהר יי׳ ונו׳ נקי כפים וכר לכב
ונו׳. תיפ דא כגון דכד לילה פריש נדפוי על עלמא כדין כל כני עלמ׳ טעמין טעמא
דמותא ופקי כפתייהו לסלקא לשילה ולימין מלאכין קיימין וקא לחרי מי יעלה
כהר יי׳. הר יי׳ דא הר הכית. מקום קדשו דא עזרת ישראל. כגוונא לשילה
הכי כמו לתתא כגון דכלל רקיעא ורקיעא עד כמה ממכן וכמה סרכין קיימי׳ תמן. וכד
כפתיהון כפקין כעלין לסלקא לשילה ואי לא זכיין לימין דחיין לון לכר ואזלין ושלטין
כעלמא ונטלין לון כמה מכילי טהירין ואודעין לון מלין כדיכן ולזמכין מלין דקטוט
ממש דלתתי לומן קדוש כמה דלוקמוה. ולימין כפתיהון דלדיקויא אזלין ושלטין
לשילה ופתחי לון פתחין וסלקין לון לגו הוה לתר דלק׳ הר יי׳ כגוונא דרזא דכר
הכית לתתא. ומימן עלאין לגו הוה לתר דלק׳ מקום קדשו. דת׳ לתחזי כל
כפתיהון לקמי מלריהון כגוונא דא הוה לתר לתתחזון יסר׳ קמי קכ״ם לתר דלק׳
עזרת ישראל כפתיהון דכפתיהון קיימין תמן כדין חדוה דמלריהון לאתתקכא כהו
לתר דלקרי קדש הקדשים. ותמן רשומין כל מכדיהון וזכון דלהון.
משרי״א תכיעא לתתמא כתרכ׳ שעתי לחרנין ולא לחרי סירתא כר תרי שעתי
עד דלתפלג לילה ועלל קדשא כריך הוא כנתא דעדן ושין לימין לכלו נוין ולימין
דכהו על תרכן כי מקדשא. וכסירותא דלרכע שעתי לחנעין פתחי ולחרי על
סטרות ככל סם יפכמו נפ כביכו וגו׳ לילן לימין דכהו על כהרות ככל עמסון דיסף לל

משמע דכתיב נמי כאן ומכלן דכאן תמן דכתיב הן לרצון נעקוד תמנה · מה
הוא דת ככל בנין דכלהו חוזרים עד ככל ותמן נכו עמהן · ועל דת פתחי כהלי
ומסיימי זכור וי׳ לכבי תדוש ונו׳ בזין מתער קס כדרנוי וכטע ברקיעין ואזדעזעו
תריסר לגלגי עלמין ונעו וככי דבתיב וי׳ ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו שאג
ישאג על נוהו ואדכר לון ליזרעאל ואחית תרין דמעין לבו ומן רכח · ובדין מתער
מלהוביתא מד דכסטר נפון וכטע רוחא חד דכסטר נפון כסוסות מלהוביתא ואזלן
ומטו כעלמא והסיק מעתא מתפלג לילית ואזלן וכטע כגדפוי דתרנגולא
וקרי · וקס ליה כייחא עד דעאל לגנתא דעדן לזמעתא כמתהון
דצדיקיא · ומים כי במכרנו אכי ועמי ונו׳ · ויאמר ממלך מי סוף זה ונו׳ · והמלך
קס כחתו ממתא סיין אלגנת סכיתן ונו׳ כמתא דקס עד כגנתא דעדן כדין
כל ליכון לגנתא וכל ליכון כמתהון דצדיקיא פתחי ואמרי מאן מעריס
רחמיכם ונו׳ מי זס מלך סכבוד ונו׳ מאן מע־י רחמיכ׳ וכמתא דכמתהון דצדיקיא
די כזרעא לסדרי לגופייהו כדין מתקיפו כהו כל ליכון מל לזכין ואמרי קס כרכ
לת י׳ כל עבדי י׳ · ואוליפנא דא · משריא תליתאה קל אמרי דא כזרכ׳
מתא כתרייתא עד דסליק כסורא דנפרת וכדין מסכחין למאריהון כל ליכון ככבי׳
ומזלי וכל ליכון מלאכין עלאין די מלטכיהון כיממא כלהו מזכחן למאריהון ואמרי
מירת׳ הסל כרן יחד ככבי כקר וירישו כל כני גלוי׳ · כמתא דמחא נפיק כיממא
ישראל נטלי מירתא לתתא ומחא נעילא · וכמתא דנטיל מחא כגלגלי פתח קל
כעיזותא ואמר מירתא · ואמי מירתא קאמר הודו ליקראו כשמו ונו׳ · מירו לו
פיר חדם ונו׳ · וישראל מסכחן לקס כיממא עם מחא · הלל ישראל עם מחא
ואש׳ דהא לוקיהכ להאי קרא · אמר רבי אלעזר אלמלא דכתי עלמא לטמיין
לכא ומתיימין עייכין לא זכלין למיקס מקל כעיזותא דנגלגלא דמחא כל כטולעי
לדמכי דאתעסקו כחורייתא כהר ימא · קומו ונתו לקמיס דרבי מחין כיון דמחא
לון אמר רבי מישון אלעזר כרי אנת ומכרייך אסתייהו גרמייכו אלין תלת יומין דלא
תפקון לכר כנין דמלאך מות מסתכא כמתא ואית ליה רשו לאכלא כנין דכיון
דאתייסיב ליה רשו לאכלא וכול לאכלא יתו דכר כם דאתחזי קמיס סליק ונסטי עלי׳
ואדכר חוכוי וכאי דיכא מקמי קס׳ ולא לאתעדי מתמן עד דאתדן סהוה כר כם
ואתייסיב ליה רשו וקטיל ליה · אמר רבי מישון אלמלים רוכא דעלמא לא מיתו עד
לא אטא זמכייהו כר דלא ידעי לאסתמרא גרמייהו דסך כשעתא דמיתא אפקי ליה
מכיתיה לכי קברי מלאך מות מסתכא כיהי כאי · אמאי כיהי נאי דסכי סוף לורחוי
מוחא דפתי לחוס וכניהס נרים מותא לכל עלמא · ועל פד קטיל כר כם ונוכרי
לסתכחו עם מיתא עלי כיהי כאי כארחא ואית ליה רשו למקטל כהי נאי כארחא
מעתא דאפקי ליה מכיתיה לכי קברי עד דאסדרו לכייתייהו וכניהון נרים מותא
לכמה נוכרין כעלמא עד לא מטא זמכייהו · ועל כתיב ויס נספס כלא מספט כנין
דסליק ואסטין ואדכר חוכוי דכר כם קמי קס׳ ואתדן על ליכון חוכין ואסתלק
עד לא מטא זמכיס · אמאי תקנתיה כעתא דכטלי מיתא לכי קברי יהדר כר כם

לכפרו ויסבוק לכפרו כתר כתפרו . ואי תימן מקדמי יסך לאחורי כנין דלא יתחזי
עמהן לכפין כלכפין . ולכתר דמהדרי מכי קכרי לי יהדר כההוא לרמא דכפי
קיימן ולא יסתכל כהו כלל דלא יסטי כלרמא לאחרא . וכנין דכפי כפא לא ידעין
ולא מסתכלין דל רוכח דעלמא לסדרו כדיכא ולסתלקו עד לא מטא זמניהו .
אמר רכי אלעזר אי הכי טב ליה לכר כם דלא ונזיף למיתא . אמר ליה לא . דהא כר
כם לסתמר כהאי גוונא לתחזי לאחרא דיומין וכל סכן לעלמא דאתי . תא חזי
לאו למגנא לתקיכו קדמאי סופר לאמסכא מיתא מן כיתא לכי קכרי . אי תימא
דעל מיתא ליהו . לא . אלא כנין לאגבא על חייא דלא ושלוט עלייהו מלאך המות
לאסטרא לעילא ויסתמרון מניה . פתח ואמר וכי תכאו מלחמה כארצכם על הצר
הצורר אתכם וגו' ותיוקעו על הצר דל מלאך המות . הצורר אתכם תדיר וקטיל
לכני כפא ואעיק לן לחיי וכני לקטלא לאחרין . מאי תקכתיה והרשותם לרחש
כפא דהוא יומא דדיכא לעילא הלי מלאך המות כחית לתתא כנין לאסגחא ככני
כפא ולסלקא לעילא לאסטרא לן . ויפרחל דידעי דהא מלאך המות כחית לתתא
כנין למסוי קטיגור עלייהו מקדמי כסופר ליככא עליה דלא יכול לן ולאנכא עלייהו .
כל סכן כפעתא דעכיד דיכא וקטיל כני כפא ואסתכח לתתא . וכל סכן כפעתא
דלזלי לכי קכרי ולהדרו מכי קכרי דהא כפעתא דכפי כטלי רגליהו עם מיתא לוהו
כחית ואסתכח קמייהו דכתיב רגלים ורדות מות . ורדו למען לסהוא לתר דלקרי
מות . ועל דא הוא גרמת מותא לכל עלמא . רחמכא לזכיכן . תא חזי כתיב כן
דרך אשר מכאתם ונו' . והא לוקימכא . לכל כן דרך אשר מכאתם דא הוא מלאך
המות וכני הוא וכני לקרי לכלה ומחתם פיה לוקידת עלמא כשלהוכוי וקטלת כני
כפא עד לא מטא זמניהו . ואמרה לי פעלתי לון דהא דיכא כעא עלייהו ואסתכחו
כחוכין וכדיכא קשוט מיתו . כפעתא דעכדו ישראל ית עגלא ומיתו כל לוהו
לוכלוסין הוא מלאך המות אסתכח כיכי כפי כגו מצרייתא דישראל . כיון דאסתכל
משה דהא מלאך המות אסתכח כיכי כפי ומצרייתא דישראל כיכויהו מיד כעיא לכל
נוכרין לאודייהו ההוא ויקהל משה ית כל עדת כני ישראל . אלין מכרין דכעיא לן
ואפרים לן לאודייהו ומלאך המות לא הוא מתפרש מנו כפין עד דאתוקס מסכתא
לכתיב ויקס משה ית המסכן . ואפילו כפעתא דכפין הוו מתיין כדכם למסכתא
לא הוא מתעדי מכיכייהו עד דאמר משה ויהב לנוכרין עיטא דלא ייתון כאחורא
חדא עמהן ולא יתחזון לכפין כאסכין אלא לכתר כתפייהו . ההוא ויכלו אסתכים על
הכשים . ויכילו לא כתיב אלא ויכלו כאחרא לא הוו עלין אלא לכתר כתפייהו כנין
דמלאך המות לא לתפרש מכיכייהו עד דאתוקס מסכתא . תא חזי לא אסתכח כיכי
כפי פחות מסכא ולא פחות מעשר . ואחרא כאתגליא כסכא אסתכח וכני דיכא
כעשר אסטי לקטלא וכנין דאסתכח כיכייהו כאחרא כאתגליא כתיב ויכלו אסתכים
על הכשים . אסתמרו כל אלין יומא כלמי חכריהו ואסתלו כאורייתא . פתח
רכי שמעון ואמר ויאמרו לנפש כי אלהים וכל כיתך אל תיכא . אלו
קרא לוקימכא . לכל תא וכי לא יכיל קב"ה לכטרא ליה לכא כאתר אד כעלמא דיהא

מכול בכל עלמא ולא יהא כסותא לתר כמה דכתי׳ כבדעזון ויסי תרב אל הגזם לכדם
לו לכטרא ליה כארעא דישראל דכתיב כה ולא נמסם כיום זעם ה׳ לא׳ כחתו עלם
מי טופכא · אלא כיון דמחכלא כחת לעלמא מאן דלא סגיר נרמים ומתכח קמים
כחתגלית לתחויב כספסים דליהו קטיל גרמים · מכלן מלוט דכתיב ממלט על כפסך
אל תביט לאחריך · מ״ש אל תביט לאחריך · כגין דמחכלא לזיל כתר כתפוי ולא לסדר
ריסים ולסתכל כיס לאפין כלפסין יכיל לזקא ליה · ועל דא כתיב ויסנור ה׳ כעדו ·
אלא עליה עלים מלאך המות · ועד דהוו טמירין מיתו תליסר נוכרין כמתא · לאחר
רבי שמעון כריך רחמך אלא לסתכל כדיוקניהו מלאך המות ·

ויקהל משה וגו׳ · להדר לון כמלקדמין עובדא דמשכנא · אמר רבי
חייא כלא כמה דאתמר · ועובדא דמשכנא לא לתעביד אלא
מישראל כלאודייהו ולא מאיהון ערב רב כגין דאיהון ערב רב לאמשיכו ליה למלאך
המות לכאתא לעלמא · כיון דאסתכל משה כיה לאמרי לאיהון ערב רב לבר וכניס לון
לישראל כלאודייהו הה״ד ויקהל משה וגו׳ · רבי שמעון פתח מי עלה שמים וירד
מי אסף רוח כחפניו מי צרר מים כשלמה מי הקים כל אפסי ארץ מה שמו ומה שם
בנו כי תדע · הלי קרא הא לוקימנא וכמה סמכין לות ביה וכלא בקדמתא כריך הוא
אתמר דליהו כלא ואתמר · מה שמו ומה שם בנו כי תדע דא קב״ה · משה שמו ולו׳ ·
ומה שם בנו ישראל · דכתיב בני בכורי ישראל והא לוקימנא · מי עלה שמים ·
לוקמוה על משה דכתיב ואל משה אמר עלה אל ה׳ · אלא מי עלה שמים דא אליהו
דכתיב ביה ויעל אליהו כסערה השמים · וכי איך יכיל אליהו למלקא לשמים · והא
כלהו שמים לא יכלין למסכל אפילו נרעותא כחדא דמנופא דהאי עלמא ואת אמרת
ויעל אליהו כסערה השמים · אלא כנוסכא דא וירד ה׳ על סיני · וכתיב ויכא משה
כתוך הענן ויעל ההר · וכי קב״ה הוה כטורא דסיני וכתי׳ ומראה כבוד ה׳ כאש אוכלת
כראש ההר איך יכיל משה למלקא לגבי׳ · אלא כמשה כתיב ויכא משה כתוך הענן
ויעל ההר · דעאל גו ענכא כמאן דלתלכם כלכושא הכי כמי לתלכם כענכא ואתל
כגויה · וכענכא לתקריב לגבי דשה ויכיל למקרב · שיבקו דכתיב ויעל אליהו כסערה
השמים · דעאל כסיתי סערה ואתלכם כיה כסיתי סערה לשילא · ורזא דמסכתא
כספרי דאלם דאמר כתיבו תולדות דעלמא רוחא דיהא לעלמא כתרעא
ויתלכם כנופא ואליהו שמיה · וכסותא נופא יסתלק ויסתכלו נופיה ויסתאר כסערה
ונופא דכסותא לאחרא יודעין ליה למסוי גו מלאכי · וכד יאות יתלכם כסותא נופא
דיסתאר כסיתי סערה וכסותא נופא יתחזי לתתא · וכנופא לאחרא יתחזי לעילא
ודא ליהו רזא דמי עלה שמים וירד · לא הוה כרכב דסליק לשמיא רוחא דיליה וכחיש
לכתר לתתא כר אליהו דליסו סליק לעילא וכחיש לתתא · דכר לאחר מי עלה שמים
דא אליהו · וירד דא יוסף דכתיב ביה כוכח גו תהומי לעמקי ימא · ויוסף מחילף דאיהו
קב לתתא · אליהו סליק ויוסף כחיש · דא שאיל כפסים למיתת ודא שאיל כפסים למיתת
כרוחא דמיתי כעלמא ולא כחתי עלה ומטרא דשמיא · כשלמה · דא שיהו דהוה מיתני

תדרתיים

לדרתיהם למעבד נסין. מי מסק רוח בחפנו. דל מליסו לדהדר רוחץ דכר כם לנו
מעוי. מסק כמה לדתמר ומסק סמנורע. מי סקים כל לפסי חרן. דל שיסו לכתר
דכרר מים ומומי עכ מטרח לכתר בלוחים ומוקים כל עלמח ובחית מטרח
ולתיהם מזוכח לכלח. מה שמו דל שיסו. ומה שם כמו דל מליסו. מה שמו כל סליק
לעילח מליסו ומה שם כמו כל בחית לתתח ולתעביד שליחא למעבד נסין שיסו שמים.
דכר חחר מי עלם שמים דל קדשא כריך הוח כמה דלוקימכח. ורוח דמלה מי והח
לוקימכ. ובכח ליסו רוח דרתיכח עלאה כחרבא סטרין דליכון יסודי קדמאי דכלח
וכלהו תלין בהדוח לתר עלאה דלקרי מי כמה דלתתר. תח חזי כל קיומא שעתא
דרשיעתא קימי קדשא בריך הוח ליחדא רעיכח עלאה למהוי כלא חד כדין נפיק
מהדוח לתר עלאה קדשא דלקרי שמים וכמים כל אלין קדישין דלתתא וכל ליכון
דכרכן קדישין ומסריין עלאין למהוי בלהו ומיכון כחדא הכא ויקהל משה לל רוח
דשמים. לת כל עדת בני ישרחל אלין ליכון תריסר מסריין עלאין קדישין. ויאמר
אליהם. ומאי קאמר זה הדבר וגו׳ קמו מאתכם תרומה לתתקנו כלכון לסלק עלייכו
ולמיטל עלייכו ויקרא דכרסייה קדישא לסלקא לעילא. אפריסו מכוכו ליכון יקרין
ליכון רכרבין עלאין לסלקא להסיא תרומה רוח דכרסייה קדישא לתתחברא כחכמה
דסא מסרוכיתא לא לתחזיא למיתי לכעלה אלא כחיכון כתולתן עולמתהא דיתון
עמה ומדכרן לה עד דמטת לכעלה כמה דלת׳ אר כתולת אחרי רעותיה וגו׳ וכל

כך למה למיתי לתתכרא כבצלאל.

כל כדיב לבושין ליכון מרכא מסריין עלאין דכללא דלהון כלילן כל ליכון
שאר מסריין ואלין ליכון לכפקן מאכהן עלאין דלקרון כדיבים כמה
דלוקמוה דכתיב כרוב כדיבי הטא אלין לאכהן. יביאם יביאום לא כתיב אלא יביאה.
ליחדא כלהו כחדא וכן יביאו לא כתיב אלא יביאה לסלקא לה לגבי כעלה כיקרא כמה
דלמטרין. לת תרומת יי׳. לת לאסנאה כל ליכון מסריין עלאין לחרכין לתתכרא
כלא כחדא וליכון תריסר כללא חדא. זהב וכסף ונחשת ותכלת ארגמן ותולעת
שני ושש ועזים. וערת אלים מאדמים וערת תחשים ועצי שטים. ושן למאר
ובשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים. אלין ליכון תריסר מסריין עלאין דכלילן
כלהו כחדא בכללא דאכרכא לאקרון חיות הקדש כמה דלתתר. וכלהו אלין סלקין
לכרסייה קדישא לתתלא לה לעילא לתתכרא כבעלה בגין למהוי כלא חד כגין
דישתכח עמה כיקרא עלאה. כדין יתיב מלכא עלאה על כורסייה קדישא ותתכר׳
לתתא בבעלה למהוי כלא חד. וכדין ליסו תדוותא דכלא. תא חזי סכא שארי למחכי
וזהב בקדמיתא וכסף לבתר בגין דהאי חשבנא מתתא. לבל כל אתי למחכי מחושבנ׳
דרתיכא לעילא שארי למחכי מיחכא בקדמיתא ולבתר מן שחלא. מכלן דכתיב
לי הכסף ולי הזהב. כסף בקדמיתא ולבתר הזהב. וכרתיכא לתתא שארי משחלא
ולבתר מיחכא דכתיב וזהב וכסף ונחשת. זהב בקדמיתא ולבתר כסף. וכל ליכון

כוב לב מאתה תמיד. ולא ליסו לבא דכלא ולא כרכסייה קדישא. ועל לא לקרון

לכ כל נדיב לב כמה דלוקימכ דלרבע משרינן לנין כללא דכלהו לקרין כרוך חדא
נדיב לב · תרומת יי׳ לא כרסיית קדישא · וכנין דלרוימו לה לעילא וסלקין לה לעילא
לקרי תרומ׳ יי׳ ועל דא כד חמא יהושע לקל רזא דקונת דהוו סלקי לא חמא מהו דסלקין
כנין דלית סלקא לנבי מלכא עלאה כנוניו כטוריו כיקרא עלאה · וכל חכם
לב ככם לנין לריכון אתינ׳ מקורין לקדשא עלמא ומכהן לתקני · ובהו לחלי יכהו
אלא דייתין למקנא מעם נכוה דא יין יכהו ולכתר ויעזו מה דקדשא כריך הוא פקיד
לון לאהכחא עלמא ·

קדו מאתכם תרומת יי׳ · ר׳ יהודה פתח אלא פרום לריעב לחמך וגו׳ ·
את חוי וכאלה חולקים לכבר שב כל מסכנא לעריב לנכיה · דהכיא
מסכנא דורונא דקב״ה הוי דעדר ליה · מאן דמקבל ליה לאסוי דורונא כסכר לכפין
וכאלה חולקים · את קוי מאן דחייס למסכנא ואתיב ליה כפעזים קב״ה סליק עלוי כאילו
סוי כרא לכפעזים · ועל דא לכרך דהוה חיים לכל בני עלמא סליק עלוי קב״ה כאילו
הוי כרא לון דכתי׳ את הנפש אשר עשו כחרן · ואף על גב דהא חוקימנא אלא פרום
מאי פרום למפרס ליה מפה כנהמא ומזון למיכל · לא אלא פרום כלא פרים פריסתי
דכעי למפרס פריסין דנהמא קמיה בנין אלא לכבוי ויפרום קמיה כפיכה טבא
לחמך · לחם לא כתיב אלא לחמך · הכוא דילך ממיכוך ולא לגזלו ולא לעשק ולא
לנכבם · דאי הכי לאו וכותא הוא אלא וי ליה דאקני לאלכרא חוכוי · כגוונא דא
קרו מאתכ׳ תרומה לאלר׳ מאה דילכון ולא מעשק ולא מגזל ולא מנכבם ולא לוקמוה ·
רבי חייא ורבי יצחק ורבי יוסי הוו חולי כאלעא עד דהוו חולי כגע כהנרבי אבא ·
אמר רבי חייא ואלי שכיכתא כהדין · כד מטא לגבייהו אמר רבי אבא כתיב אמן
ביום אשר הוצאתי את עמי את ישראל ממצרים לא כתיב כעיר מכל שבטי ישראל
ואכחר כדוד ונ׳ לכנות בית להיות שמי שם · אלא קרא לאו ריעיא סיפיה ולאו סיפיה
ריעיא לכתי׳ לא כאלעא כעיר ואכחר כדוד אלא אלו ואכחר כירושלם מכ״ש
לים · אלא כד קדשא כריך הוא אית רעותא קמיה למיכני קרייתא אסתכל כקדמיתא
כסוף ריעיא לכנין עמיה דקרייתא ולכתר כני קרייתא ואוקיתי לעיניה כים · אסל לא
כאלעא כינר עד דאסתכלנא כדוד למיכני רעיא על ישראל כנין למיתא וכל כני מתא
כלהו קיימין כרעיא דכנין לעמיה · אי רעיא חיכוטכא טב ליה טב למיתא טב לעמיה ·
ואי רעיא חיכו כישא וי ליה וי למיתא וי לעמיה · ואסתא אסתכל קב״ה כאלעא וסליק
כרעותיה למיכני ליה ואוקי׳ כריש דדרש לרבי שמעון וחכריוה למיקם קמיה מלגא
קדמא מעברא · פתח ואמר לשרי שפל ינקב כיעזרו שברו שע״י אלהיו · וכי על ינקב
ולא על אברהם ולא על יצחק · אלא אל ינקב דנ׳ דיעקב לא אתרחין כאכוהי ולא
כחמים כד ערק קמי לחני ואזל יחידאי כלא ממונא כמה דאת אמ׳ כי כמקלי עכרתי
את הירדן הזה ועתה היינו לתרתין כיה כקדשא כריך הוא דכתיב לא יהיה אלהים אחרים
ונ׳ · וכלא שפיל מקמיה דקב״ה ויהב ליה · שברו על ע״אלהיו · שברו ולא אמר
תקיעו ולא כתקיעו אלא שברו · אל תקרי שברו אלא שברו · דכיתא להו לכדיקיא
לאכרא גרמייהו ולא אתכר׳ אכירו על אכירו וכלא על ע״ז שלהו כד״א כי עליך הורגנו כל
היום

שבת תשיט

שבת. כי עליך בשלמו מרפס. כנופף דיעקב דכתיב וירץ ויעקב כי יום שבר למנריס
דשלח תבירו דנלותא שמח דהוה ליה כמנרים ומוי תוקפיה בקדשא כריך הוא.
וכוי דיעקב סכלי תבירו דנלותא ולא לשתכו מנו רזא דמסיומותא דלכתתון
ושמח דקב"ה הוה כגלותא דנילא כפומייהו. ועל דא כתיב ואתרו לי' מים שמ"ו מים. כנין
דהוו ידעי ליה זלא לאבאו ליה לעלמין וסכלו תבירו דנלותא על קב"ה. וכנין כך זכו
לפורקנין זלכסין ולאתתן סניאי קדישין עליונין דסכלין תבירו דנופף מאתר לאתר
על קדשא כריך הוא. עאכ"ו דזכאין לתתן למעבד לכו כסין ופורקנין ותזכון לחיי
עלמא דלתי. חזלו כלהו כחדא. פתח ואמר.

קרחן מאתכם תרומה לי' כל כדיב לבו יביאה וגו'. תא חזי כשעתא דכר
כם שוי רשותיה לנבי פולחנא דמשרים הוא רשותא סליק בקדמות'
על לבא דלהיו קיומא ויסודא דכל נופא. לבתר סליק הוא רשותא טבא על כל
סייפי נופא ורשותא דכל סייפי נופא ורשותא דלכא מתחברן כחדא ואיכון מסכין
עליהו זיהרא דשכינתא לדיירא עמהון והוא כר כם לאיהו מולקא דקב"ה הוי כמה
קמו מאתכם תרומה. מאתכם הוא למשכותא לקבלא עלויכו. הסיא תרומה למהוי
מולקא לו'. ואי תימא דלהו כרעותיה דכר כם קיומא מלה. ת"ח מה כתי' כל כדיב לבו
יביאה את תרומת י'. כל כדיב לבו ודאי מאן דיתרעי לביה ומסיק לה לזכיכית לבויה.
סב"ה וכיאה לשב לאיהו כאסתלקות' לעילא יביאה מאתר עלאה לאמשכ לדיירי עמיה.
וכד תיתי לאתרא עמיה כמה כרכין ובמה עתרא תיתי עמיה. סב"ה זהב וכסף ונחשת
לא יקבל ליה כל עתרא דעלמא. דא לאתר בני עלמ'. אבל אתון קדישין עלויכון קמו
מאתכ תרומ' לי'. אר"ח מאן דבעי לאתרמא הוא ירים פתח ואמ' ויאמר יי' לב
וגו' וכי כאן אתר אמר ליה אלא כשעתא דכרא קב"ה עלמא כעובדא דכרא כיומא
מחמשה כרא כוכי יומא. כדין פקיד ואמר דיהא זמין חד מוכא למכלא ליוסף ויהא
כמשוי תלתא ויומין ותלת לילון ולבתר דירמי ליה לבר. ולא דא כלחודוי אלא כל מה
דעבד קב"ה כעובדא דכרא כלא אתכי עמיה. כיומא קדמאה כרא שמיא אתכי
עמהון דיסלוק לשיניהו דשמיא בגו סערה וכן הוא דכתיב ויעל שיכו כסערה השמי
כההוא יומא אתכי עמיה דיחזיק לשמא כמנרי תלתא יומין דכתיב ויהי חשך ואפלה
ככל ארץ מנרים שלשת ימים. כיומא תניכא כרא רקיעא דיהא מפרים בין מיא
למיא כדכתיב ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים. ואתכי
עמהון קדשא כריך הוא דמיא יהון מפריסין ליסראל כין שמשא לסהרא כדכתיב
כהו וכך הוא. כיומא תליתא לפיק ארעא מגו מיא ואכנים למיא ועכד פיצוי מהמוץ
כניצוי דלתכנאו לאתר חד ויתא. לאתכי כיומא למעבר ליסראל כגווים כיבשתא ולמשבע
למנרלי וכך הוא דכתיב ויבש הים לפנות כקר לאיתכו. אל תקרי לאיתכו אלא לתכלו
לים דלאתכי עמיה קדשא כריך הוא כעובדא דכרשתי. תו לאתכי כארעא דתפתח
ית פומה במהלוקתא דקרח ותכלע לקרח ולכל כניאשתיה וכך הוא דכתיב ותפתח
הארץ את פיה ותבלעם ואת קרח. כיומא כרביעאה כרא שמשא וסיהרא דכתיב
ויהי מלרת כרקיע השמים ואתכי עם שמשא למהוי קלוס כפלגו שמיא כיומי דיהושע

דכתיב

דכתיב ויעמוד משה בשער המחנה . לתני כנסיה למעבד קרבן כמיסדי דכתיב
הכנסיה מסלתם כלחמו עם סיסרא . כיומא חמישאה כרא כוכי ומא ושופי דשמיא
לתני כעובי למיזן שורכיה לגלגיהו בזמנא דעבר למימיך דכתיב ואת ספרכיה נויתי
לכלכלך שם . נויתי דייקא . לתני בנוני ומא לא זדמנא נוכא חד למכלע ליה ליעכם
ולמשדאה ליה לכר . כיומא דתיתאה כרא לגדם ולתני עשיה דתפוק מכיה לתתא
דתיזון לשיהו דכתיב שם שם אשם תלמיכם לכלכלך . שכם נויתי מיומא דלתכרי
עלמא . וכן בכל עובדא ועובדא דלתחדם בעלמא קדמא כריך הוא פקיד סהדא
עובדא מיומא דלתכרי עלמא . לוף הכא ואתמ"ו לדנ . ואתמר מסיית יומין דכרא סית
קלמר ליה שכי מי לית לן אלך בעלמא על שכדין דכני כשא כשלי עלמא . ———
יונה דכתיב לספיכה דלא לישי כשמיא דכר כש דכתיב להלי עלמא למסוי כגופ
דכר כש . למלי לתקרי ויכס . כגין דכיון דלשתיתא כגופא כדין לישי ויכס כשלי
עלמא . כמה דלתמר ולא תוכו לים לת עמיתו . וכדין כר כש ג"ל כשלי עלמא
כספיכה כגו ומא רכא דמשיכת לתכרא כלא ושלכיה מסכא להסכר . וכר כש כל
לישי כשלי עלמא מטי ומיכ דערק מקמיה מלרים ולא לשנא כשלי עלמא . וכדין
לסיל קדמא כריך הוא רוח סערה תקיפא דלא לישי גזירת דיכא דקיימא תדיר קמי
קלם וכעלת דיכא דכר כש מקמיה . ודא לישי דקא מפיב לספיכה ולדכר מוכוי
דכר כש לתתפסא ליה . כיון דלתפס כר כש על ידא דהיא סערה כבי מרעיה מה
כתיב ויוסף ירד לל ירכתי הספינה ויסכב וירדם . אף על ג כר כש כבי מרעיה
כשמתא לא לתערת לתתכא קיי מלרים למפרע מוכוי . מה כתיב ויקרב אליו רב
החבל . מלן רב החבל דא יכר עוב דא"ר מכיב כלא . ויאמר לו מה לך נרדם קום
קרא אל אלהיך ונו' לאו משתא הוא למדמך דהא סלקין לך לדיכא על כל מה דעבדת
כשלי עלמא תוב מחוכך . משתכל כמלין אלין ותוב למחרך . מה מלאכתך דלת
עמסת כש כשלי עלמא ואודי עלה קמיה מלרך . ומאין תכא משתכל מלין כאת
מטפח סרוסה ולא תתנאי קמיה מה לרגך משתכל דהא מלרע לתכריתא ולמרעא
תיתוב . ואי מזח עם אתה משתכל אי לית לך זכו דלכהן דיוקן שלך . כיון דסלקין
לה לדיכא דלשלא הסיא סערה דלישי גזרת דיכא דסעיר עליה דכר כש תבעת מן
מלכא למידן חיזון תפיסין דמלכא וכלהו לתיין חד חד קמיה כיה משתא קלישבו כי
דיכא . לית מכסון דפתחי בזכות . ואית מכסון דפתחי כחוכא . וגזרת דיכא תבעת
דיכא . ואי הסוא כר כש לא זכי מה כתיב ויתעורר החבש למסיה ל הוכסה ולא יכלו .
משתדלין לימין דלורו זכותיה לתתכא ליה להלי עלמא ולא יכלו . מ"ט כי היה סולך
וסער עליהם . גזרה דדיכא לזיל ולסעיר כחוכו דכר כש ולתנכר עלייהו . כדין
כחתין עליה תלת סלייתן מחכן חד דכתי כל זכון וכל חוכין דעבד כר כש כשלי עלמ .
וחד לעביד חוסכן ויחוי וחד דהוה לזיל עמיה כד הוה כמטי לחיים . ומא לוקימכא
דגזרת דיכא לא מכיך עד הסוא לזיל ומסלו כתיב ויסלו לת יוסף . ויסלו כד כטיל ליה
מכיתיה לכי קברי כדין מכרזין עלוי . לי לישי זכאה מכרזי עליה ולמרי הכו יקר
לדיוקנא דמלכ' יהוי סלוס יהוקו עלי מסכבותא סלך ככתו' לל דכתי' והלך לפניך נדקך

שבוד יי יתסבך · ולא תיכף ליהוי מכרזו עליה ואמרי נוי ליה לפלוחי · טב ליה דלא
יתכרי · כדין מה כתיב ויטלטו לכל היס ויעמד היס מזעפו · כד עלין ליה לבני מכרי
דליהוי לתר דדיוקא כדין נזרת דיוקא דהוה סעיר סכיך מזעפיה · ומוכח דכלא ליה
דלא ליהו מקברא · מה כתיב ויהי יונס במעי הדג · מעוי דדג דלא כטן אלא כלשה ומי
דכתיב ככטן אלא טועתי · ולהוכמעי דכוכא היה וקלרי ליה כטן אלא כלשה ומי
ושלשם לילות · הלין תלת יומין דכר כם בקברא ואתבקש מעוי · לכתר תלתא יומין
הסוא סטופא לתסבך על לבפוי ואומר לוטול מה דיסבת כי · לכלת ומתית כל יומא
ולא יסבת למסבכי וכל יומך הוא כחנין וכמושדין ומסבכי הוו כפנין דלא לכלו כסדך
מול מה דיסבת כי · סדלא הוא דכתיב וזריתי פרס על פניכס ונו · והא לוקימנא ·
לכתר דלא מתלתא יומין להלאה כדין לתדן כר כם מעיכוי מידוי ומרגלוי ולוקמוס
עד תלתין יומין · כל לילכון תלתין יומין לתדכו כפנא ונוף כתדא וכגוכי כך לסתכא
בשמתא לתתא כארעא דלא סלקא לתתרא כתתא דיתבא לכר כל יומי מסלכות ·
לכתר כשמתא סלקא ונופא לתכלי כארעא עד דהוא זמכא דיתעבר קדמא כריך
הוא למיתייא · ומיכא קלא חדא לתתרא ככי קברי ויימא הקיצו ורכנו שכבי עפר כי
טל אורות טלך וארץ רפאים תפיל · לומתי יהא דא כזמכא דיתעבר מלאך המות
מעלמא דכתיב בלע המות לנצח ונו · כיון דכלא המות לנצח לכתר ומחס יי דמעס
מעל כל פניס וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כדין כתיב ויאמר יי לדנ ויקח
לת יונס אל היבשה · כיון דלתתר הסוא קלא ביני קברי כדין כל קברייא יקיצו
לחיכון מתייא דכסון הסד וארץ רפאים תפיל · מאי תפיל דיקיא לון לכר · רפאים ·
מהו רפאים דקכילו לסיותא כמלקדמין ואתסילו נרמין בגרמין · ולין לקרון רפאים
ואי תימא הא כתיב כפתר עמיס רפאים כל יקומו · אלא ודאי כל עלמא יתכון נרמין
ככי קברי אלא מכאן יקומון ומכאן לא יקומון ועל דא כתיב רפאים כל יקומו · וכאס
מולקסון דישראל דכתיב כסו ככלתי יקומון · ובאלי מוכח דבכאכא אלין לאסותא
דכל עלמא · הלי מוכח כיון דכלא ליוכס מית · וכיס הוס יוכס תלתא יומין · לכתר
לתקיוס כמלקדמין ואקי ליוכס לכר והא לוקמוס דכתיב ויתפלל יוכס אל יי אלהיו
ממעי הדגס · כתיב סכא הדגס · וכתי הכא והדגס אחד ביאור אתה והא לוקמוס ·
כגוכא דא זמיכת ארעא דישראל לאתערא בקדמיתא ולכתרא ואקרא רפאי תפיל · והא
לוקמוכא דאמרי דיכין יתלפון עליה דכר כם כל כפיק מהאי עלמא · אד הסוא דיוכא
עלאה כל כפיק רוחא מן גופא · כ כל עובדוי ומלוי אלין קיימי ומכרזי עלוי · נ כל
עייל לקברא · ל דיוכא דקברא · ס דיוכא דתולעתא · ו דיוכא דגיהכס · ז דיוכא דרוס
דאזלא ואמט כעלמ ולא אסכחת לתר כויה עד דיסתלים עובדוי · כלל כעי כר כם
לאסתכלא תדיר כעובדוי ויתוב קמי מריה וכד אסתכל דוד מלכ כדיכין שין דכר כז
לקדי ואמר ברכי נפשי את יי עד לא תפוק מן עלמ כעוד דאת אסתכח עסנופא
וכל קרבי את שם קדשו ליכון סייפי נופ דמסתפי כהד כרוח הסת דת אתכחון עמיז
לקדמיו לכרכ שמח קדיס עד לא יתמי זמכא דלא תיפלון לברכ ולאתכ כתיובת ועל
אמר ברכי נפשי את יי הללויס · אתו ליכון מכריי ונסקו ריסיס · ר חייא פתח ואמר

קדון מתכס תרומס ני׳ · תת חזי קלס כד כרח עלמח לח כרח ליס שלח
כנין דיתון ישראל ויקבלון אוריתח · כאוריתח לתכרי עלמח ·
ועל אוריתי קיימח · הכד לס לח כריתי יומס ולילס תקו׳ סמוס וארץ לח סמתי אוריתח
ליסי תרכח דחיי כסחי עלמח וחרכח דקוי כעלמח דאתי · וכל מאן דלסתדל
כאוריתח כחילו לסתדל כסיכלוס דקדסח כריך הוח דסיכלח עלאס דקלס אוריתח
ליסי · כנין דכד כר כס עכוק כאוריתח קלס קלוס תמן ואנית לקלוס כמס דכתיב
ויקסב ו׳ וישמע ונו׳ ואסתזיב כר כס מתלת ליכון · מדיב דהאי עלמח · ומדוב למלאך
סמות דלח יכיל לשלטאס עליס · ומדיבת דגיבכס · ספר זכרון מאי ליסי · הלח לית
ספר לעילח ולית ספר לתתח זכרון לאתר קיימח קדישח דכטיל וכניס לנכוס כל חיין
דלעילח · ספר זכרון תרין דרגין דליכון חד ורוח דח סס ולוד סס חד · ולוד חד ·
וכלח מלס חדח כנין דלית סס ולית סס · סס לעילח דליסו אתרמוס (סס אקרי סס)
ממס דלח ידיע ולח לתתרמיז כידיעת כלל · ודח אקרי נקדס עלח · סס לתתח דאקרי
סס מקנס הסמים ועד קנס הסמים כנין דקנס הסמים אקרי זכרון · והאי סס ליסי
נקודס דלתתח דליסו סס מסהוח זכרון דליסו קנס הסמים דכטיל כל חיין דלעילח
ודח ליסו קנס הסמים דלתתח · וסס דילים ליסי נקודס דלתתח נקודס דח ליסו ספר
דקיימח כחוכבי דח הוח ולחוכבי שמו ספר דקלמאן וסס חד מלס הוח ככל סטרין
נקודס דח כנין דקיימח כחמניתח ליסי עלאס על כל דאתאחדן כס · סית סטרין
לתתאחדן כספר עלאס ויהיו עלאס עליהו · סית סטרין לתאחדן כספר תתאס
ויהיו עלאס עלייהו · ספר עלאס ספר תתאס כלח אקרי תורס · מס כין סאי להאי
חלח ספר עלאס ליסו תורס סכתיב כנין דליסי סתימח ולח קיימח חלח ככת׳ דתמן
ליסו לתר לאתגלאס לתתח · ומאן ליסו עלמח דאתי · ספר תתאס דח תור׳ דאקרי
תורס סכתב · ומאן ליסו על פס חלין דתיכין לתתח דליסי קיימח עלייהו וכנין
דלאו ליכון ככלח דכתיב׳ דלעילח אקרון על פס ותורס דח קיימח על פס כנין דכתי׳
ומסס יפ־ד ויסיס לאדכעס רחסיס · ותורס עלאס חף על נב דליסי קיימח לעילח על
הכתב לח אקרי חלח דקיימח ככתב והסוח כתב לתתעביד היכלח לנביס וליסי קיימ׳
נו סטוח היכלח ואתטמרת תמן וכנין כך אקרי תורס סכתב ולח על כתב · לכל
תורס דלתתח ליסי קיימח על דתיכתח ואקרי על פס דקיימח עלייהו · וכנין דלח
לתתיכת מלנו מכללח דכתיב לח לתעביד היכלח כסאי נקודס כסאיל נקודס
עלאס · וכנין דקיימח עלייהו אקרי תרומס · תו סמעבח מכוסיכח קדישח · תרומס
מהו תרומס כמס דאוקימנא תרי ממאס · תת חזי כל ליכון דרגין קדישין די כרזא
דמהימנותא דקדישא כריך הוא לתנלי מכהון ליכון עשר דרגין וליכון עשר ממירן
כמס דאוקימנא וחלין עשר סלקין למאה · וכד לנטריך לן למאי נקודס תתאס לאדמיין
לס לסניר לן לכשרא לס כלאודכא חלח לס ולכעלס וליכון תרי מאיכון מאס דקדמיין
כנין דלח לנטריך לאפרשא לן כלל חלח ליחדא לס ולכעלס · ועל דח לתקרי
תרומס כללח חדא · ותת חזי ככל יומא כרוזא קדישא כל כני עלמא ככוקיימח
מלס דח ·

קחו מאתכם תרומה לה׳ וגו׳ וכי תימא דקאמר מלה עלמא. כל כדאיכ לכו
יכולים מהו יכולים שלח מסכת חולייפכת רוח לגלותא דכר כם. גלותא
דכר כם דלחיל למחריב ולתקון תקופה דלעילא כמה דלחוק כקדמיתא כפירין
ותוסכחן דקא מרין מלכין עלאין לעילא וכהסו סדור דתוסכחן דקא לחרי לתתא
לוסי קסיטת גרמסא ולתתקב כתקופה כתתא דלתקסם לכעלה וכסדור דגלות
כהסוא תקופה דגלותא דמיוסב לתקופו עולמתסא וכל לוכן דוקס ומתקסטן כל
לוכן כהדס. לכתר דלתתקן כלא ולתסדרו כך מסו לגלמ׳ וכיב כדין כלא מתתקב
לוסי ועולמתא עד דמטו לגבל ישראל. כדין מנטריך למיקס כלא על קיומיהו. בגין
דכל כר כם מטי לגמת וכיב וכלא לתתקן שלמתסא כטלי לה ולוסי כטולת גרמס
לגבי מלכא עלאס. כיון דמטו לגבל ישראל כדין מלכא קדישא עלאס כטול בדרגוי
וכפיק לקבלה לה ולתכן מקמי מלכא עלאס בעיכן לקיימ׳ על קיומכא כלומתא כרעדס
דסא כדין לוסיב יתיכס לגבס ולכתר ממלליס דסוי לס תחות ריסס ולכתר לתתבקו
תרוויהו כחדא כפיקו ושין לוכן תלת קדמייתא וכמי כר כם לעולמס לכיב ורעותיב
ולכוכא ככל סכי תקופין וסדורין דגלותא קומיס ולכיב ורעותיב כחדא. הסתא
דמלכא עלאס ומטרוניתא לוכן כחכורא כחדוס כלוכן כפיקין מלן דלנטריך
למסגל מלתין ישגל. דסא כדין סעתא דרעותא לוסי כין דסגיל כר כם גלותי
מקמי מלכא ומטרוניתא כדין יתקין גרמיס כרשותיס ולכיב לתלתא לוחרכין לתתער
חדוס דטמירו דסא מלין תלת לתברכא כדבקותא לתרא ויתקן כר כם גרמיס
למיפק מקמייהו ולתכמ׳לון כחדוס גכוזא דלין תלת. ושכד דוסא רעותיב דיתברכון
תתלי מלוכן כרכלן כחדוס טמיר. וכדי לנטריך למכפל על מכפני ולמחסר כפגיס
כסעתא דלוסי נקטא כפגין ורוחין כדין לוסי סעתא למחסר כפגיס כגו לוכן
כפגין דלוסי נקטא דסא כדין נרורא דלוי לוסי כדקא יאות. מלה דא סמעכא
כרזין דכוזיכא קדישא ולא לתייסיב לי רסו לגלמ כר לכו מסידי עליונין לוי כסהיא
סעתא דלוסי נקטא כפגין ורוחין כרעו דדכקותא חדא לוסי וסו לכיב ורעותיב
לדא ויכיב כפגיס כדכקות׳ כסהוא רעותא לגלגלא לס כסהוא דכקות׳ לוי לתקכלת
כסהוא סעתא כסהוא רשותא דלוכן כפגין ורוחין וכסתין דלוסי נקטא הלי לוסי
כר כם דלתנריב כנרורא דלוי כהלי עלמך וכעלמא דלתי. ותו דכעיא לגתכללא
מכל סטרין מלכא ומטרוניתא מלעילא ומתתא ולתעטרא כפסתין ככל סטרין.
לתעטרת כפסתין מלעילא ולתעטרת כפס תתין מתתא. ולוי כר כם יכוין לכיב
ורעותיב לכל דא ויתסר כפגיב מתתא כדבקותא כרשותא כמה דלתתר כדין
קדפא כריך הוא קדמי לים סלוס לתתא כגוונא דסהוא סלוס לעילא סהוא דכריך
לס למטרוניתא ולכלול לס ולתעטר לס ככל סטרין. לוף הכי לוסי כר כם קכ״ס קדי
לים סלוס לתתא כל״ת ויקרא לו ו׳ סלוס. וכל ווסי הכי קרלן לים לעילא סלוס כגין
דלכלול ולתעטר למטרוניתא לתתא כגוונא דסהוא סלוס לעילא. וכד מסתלק סהוא
כר כם מסלי עלמך כפסתיב סלקא ובקעא ככל לוכן רקיעין ולוית מלן דוסתי בידיה
וקכ״ס קדי לס ולתר וכא סלוס ושפיפתא לתרא וכוסו על מסכבותס וגו׳ ויפתיון לס

תריסר טורי דאפרסמוכא דכיסא ולא יסח מתן דימחי כוליס . ועל דא זכאה חיסו
מתן דיסוי לכיס ורעותיה לא . ועל דא כתיב כל נדיב לבו יביאה את תרומת יי
לגבי מלכא עלאה כמה דאתמר : תריס ר׳ לכא קליס ואמר ווי ר׳ שמעון מאת כחיין
ואלא כביכא עלך . לא עלך כביכא אלא כביכא על חבריא וכביכא על עלמא . ר׳
שמעון כבוכיכא דברנא דאדליק לעילא ואדליק לתתא . וכביכא דאדליק לתתא
כהירין כל כבי עלמא . ווי לעלמא כד יסתלק נהורא דלתתא כנסורא דלעילא .
מתן יכסיר נהורא דאוריתא לעלמא . קס רבי אלא וכמיך לרבי חייא . אמר ליס
מתן אלין הוו תחות ידך ועל דא קכס מדרבי עד הכא לאתחברא עמכון זכאה

וכל חכם לב בכס ויבאו ויעשו וגו׳ . הלי קרא אוקמוס . אל תא חזי
כמעתא דאמר קכס למשה סכו לכס לכסוף חכמים וכבוכים לתנא
בכל ישראל ולא לתכא בבוכים הכל ואלא מכטוכס לכסוף חכמי ויודעי
ואלו בבוכים לא כתיב . ואי תימא דבכון חיהו דרגא עלאה מאכס הכי חיהו ואלו .
מאי כן הלי להאי . אלא הא אוקמוס דאפי׳ תלמיד סמאכים לרבים אקרי חכס .
אלא חכס דידע לגרמיס כל מה דלמטרוך . בבון כמה דרגין אית כיס דאסתכל בכלא
וידע בדילים ובאחרנין וסימיך יודע בדיוק בפס בהמתו . נדיק מוסל ירחת אלהים
והכא חכס לב דייקא . בלב חכס ולא כאתרא אחרא בגין דקיימא בלב . ובבון
לעילא ותתא אסתכל בדילים ובאחרנין . פתח ואמר ויאמר לי עבדי אתה וגו׳
הכא בגלותא דבאי כר בס לגלאה קמיס דקכס דאיהי פולחנא חדא דכא ויקירא
מאיבון פולחנין דמאריס . אית פולחנא דקכס דקיימא כשובדא דגופא ואיהו
פולחנא . ואית פולחנא דקכס דאיהו פולחנא פנימאה ותיר דאיהו עקרא דכלא
קיימא בסוסא פולחנא פנימאה דאיהו עקרא דכלא . בגופא אית תריסר סייפין
דקיימין כשובדא דגופא כמה דאוקימנא . ואיבון סייפין דגופא ופולחנא דקכס
דשובדא קיימא כאי . בגין דפולחנא דקכס כתרין סטרין בסייפין דגופא לכר ואית
תריסר סייפין לאחרנין פנימאין לגו מן גופא ואיבון רזא דאכמתא עלאה ואתידיעו
ביבי חבריא זכאה חולקכון . ואיבון תקונין פנימאין לגו מן גופא לאתתקנא כאי
תקונא דרוחא דאיהו פולחנא יקירא פנימאה דקכס כמה דאוקימנא גו רזין
פנימאין דקאמר ר׳ שמעון . בגלותא דכר בס איהו פולחנא דרוחא איהי קיימ׳ כרזין
עלאין וכאי בסא לא ידעין דהא גלות׳ דכר בס בקע׳ תורין בקע׳ רקיעין פתא׳ פתחין
וסלקא לשלא . בשעתא דכסיר נהורא ואתפרס נסור׳ מן חשוכא כדין כרוזא אזלא
בכלהו רקיעין לאתתקנא מארי דפתחין מארייהון דהיכלי׳ כל חד וחד על מטרוס כגין
דאיבון דאלטכיסון כיומא לאו אינון דאלטכיסון כלילא . וכד עאל לילא לאתעברא
אלטכין דיומא ואתמנון אלטכין לאחרנין דאלטכיסון כלילא ואתחלפן אלין כאלין .
ואלין אקרון ממאלת הלילא . כד עאל לילא כרוזא כפק׳ לאתתקנא אלטכין דלילא כל
כו ל 26 ו חד

ספרי חסידות

חד וחד לאתריה וכד נהיר יומא כרוזא כפק לאתקנו סלטנין דיומא כל חד וחד
לאתריה כדין מתעברין סלטנין דלילה ואתפקדן סלטנין דיומא וכד כרוזא מכריז
כדין כלהו כל חד וחד לאתפקד על הסוס לאתר דלאתחזי ליה כדין סכיכת קדמ׳ וכתת
ויש לומר כי כתיב (במדבר ב) קדמה למחריהן פתחין בסירין ותוסכתן דכתי ליה לבר כם
כוון דלתקון גרמיה בתקוני דמלוה וקדושה ליחדא לבוש כתקוכא דפולחנ׳ דמחריה
ולעולם לבוש ורשותיה כהסוס פולחנ׳ דליכון מלין דקטוש דהא מלא סלקא ואיכון
ממכן דקיימין כחויר לתתכון לך סטרי עלמ׳ לסטר מזרח לתתכא ממכא חד כמה
מחכן וסרכין עמיה דקיימן כחויר גזרליה שמיה ועמיה סרכין ממכן לחרכין דליכון
מחכלן לסהיה מלא דכלותא וסלקא כחויר ונטיל לה הלי ממכא. לי היה מלא כדק
יאות הוא וכל ליכון סרכין כפקין להסיה מלא וסלקין עמה עד הסוס לוירא דרקיעא
לעילא דתמן ממכן סרכי לחרכי׳. כמעת דכמקי להסי׳ מלא פתחי ואמרי זכאין אתון
ים דזילעיתו לאטרא למחריכון כעטרין קדישי׳ זכאה ליכון קומא דמלא דעטר לך
נפקא מכיה כדין פרחין לתון דקיימין כחויר דכמ׳ קדים דתריסר לתון דהסוס
שמא סלוט כחויר׳ והלי ליהוא שמא דהוה טלם כיה שיהו עד לא לסתלק לשמיא והיכו
דקלא׳ עובדיה לשיהו ורוח ו׳ ישתלך כגין דכשמא דא הוה שיהו טלם ביה כחויר׳ והלי
ליהו שמא דסלוט כחויר׳. ואיכון לתון פרחין וסלקין כסהיה מלא והסוס ממכא
דמפתחן למחריה דחויר׳ כידוה וכל ליכון ממכן לחרכין כלהו סלקין כיה עד רקיע׳
ולתמסר בידא דממכא לחרכא לסלקא לעילא לסטר דרום לית ממכא לאחר דסלוט
כחויר׳ לסהוה סטר וכמה ממכן לחרכין וסרכין עמיה פסגניה שמיה וכיה מתלחדן
מפתחן דחויר׳ לסהוה סט׳. וכל ליכון מלרי דעקו דנלען גלות למחריכון מנו עקתא
מנו תכירו דלכא לי הסוס מלא כדקא יאות סלקא לחויר׳ ונטיל לה הלי ממכא וכפיק
לה כגין דסלקא כסהוה סטר׳. כד כפיק לה פתא ואמ׳ קלס יחום לקכלך ועלך יתמלי
רחמין סלקין עמה כל ליכון ממכן קדישין. וכל ליכון סרכין דסהוה סטרא. ופרחין
לתון דשמא קדישא דליכון ל׳ לתון מתעטרין וסלטין כסהוה סטרא כחויר׳ וסלקין
כסהוה סטרא דחויר׳ עד רקיעא עד סהוה ממכא דסלוט כסהוה סטר׳. לסטר נפון
לית ממכ לאחר׳ ועמיה כמה סרכין ממכן דסלטין כחויר׳ והסוה ממכא פתחיה שמיה
והלי לתמכא כחויר׳ לסהוה סטר׳ וכל ליכון דמנלען גלותין על כעלי דכבו דעקו׳ לון.
וכד מלא דסהוה גלותא סלקא לחויר׳ כסהוה סטרא לי זכאה היה בטיל לה הלי
ממכא וכפיק לה כדין לתער רוחא חדא דכפקא מנו תהומא כסטרא דנפון והסוה
רוחא קלרי ככל ליכון לוירין ובטלי כלהו סהיה מלא וסלקי לה עד רקיעא וכזקי לה.
פתחי ואמרי מרך ירמי סכאך לקמך נאזלא וסלקא וכקעא רקיעין עד דסלקין עמה
לגבי רקיעא קדמא׳ סלק גלותא ומטלת לגבי חד ממכא דלתתא׳ לסטר מערב ותמן
קיימי׳ תשעה פתחין וכהו קיימין כמה סרכין וכמה ממכן ועלויהו ממכא חד די שמיה
זכולון ודא הוה דכתי לשמא כהלי רקיעא ביומא הא לא לתיסיב ליה רשו עד דסלוק
כהוה דסיהרא וכדין לפיק כל ליכון חילין וכל ליכון ממכן. וכד כהיר יומא עלין
כלהו כפתחא חדא לליכון ט׳ פתחין דהיו פתחא עלאה על כלהו. זכד בלעו סלקא

מולייהו . ונפקו ומנדו ומעטרין לההיא גלותא ומלקין עמה עד דמטו לגבי רקיעא
ואתיתאה וכדין כפקין כמה מיליו וכמה מסריו ומקבלין לההיא גלותא ומלקין כסדה
עד דמטו לשבעין תרעין דתמן קאים חד ממלאך די שמיה עניפיאל רב ממנא . ואיהו
מעטר לההיא גלותא בשבעין עטרין . וכיון דמתעטרא גלותא בכל הני עטרין כדין
מתחברן כל חיוון מיליו דכלהו רקיעין ומלקין לההיא גלותא דמתעטר בכל עטרין
לגבי רקיעא שביעאה . וכדין עאלת גלותא ומכדלפין רב יקירא עלאה דכל מפתחן
דמארים כידיה לעיל לההיא גלותא לגו שבעה היכלין .

תא חזי שבעה היכלין אלין לחיון היכלין דמלכ׳ ושלי׳ שמהן דמניפיס בכל כלפסו בפרשת
גלותא כד מתעטרא בכל הני עטרין בראשית דף עמ״ב .

כד שלית מחבר לון כחדא לאתעטר לעילא למהוי כלא חד כדק׳ ואת . ושמא דקב״ה
מתעטר בכל סטרין עילא ותת׳ למהוי חד וכדי׳ ובכהו׳ לגרמיה נדיק כתי׳ זכה׳ מולקים
דכר בם דילע לסדר׳ גלותיה כדק׳ ואת׳ כהאי גלות׳ דמתעטר׳ כיה קב״ה לאיהו מחבב
עד דיסתיימון כל גלותהון דיסרש וכדין כלא לאיהו כשלימו כדק׳ ואת עילא ותתא .
עד כ׳ מלין למכתב רזין עלאי׳ . מכאן ולסלק׳ לית פקודי דחיוון קיימי׳ כמלא
כמה דקיימין כשכבה . וחיוון לית פקודין דקיימין חוץ מכי בגלותא חד לגרמיה לית
לית בהם שכבה ושמרה . תכויה לאסכם לותו . תליתאה לכרכו . רביעאה ליאדו .
חמשה לכרך כהאי לית עמה . שתיתאה למסור כשמיה ליה . וחלין לית פקודין
דקיימין בגלותא דמלה כד חיוון פקודין דקיימין כשובבה כנוכא דניהו ותפלין .
לגרמיה לתתאם פקודא דא קיימא כלין תושכחן דקאמ׳ דוד מלכא וכחיוון קרבנין
דלעילא דתמן כאי כד כם לאחלא מקמי מלריה בגין דחיוון מרין קיימין בהיכלא
לתר דאקרי ירושלם וכל חיוון עלמין דחיוון רזא דגרמיה דקב״ה . וכאי כד כם לעולם
דשתיה כחיוון מרין גרמיה ואוקמוה מכריה . וכל חיוון רזין דמרין ותושבחן וכל
חיוון רזין דהללויה . כיון דמטו כד כם ליתתכא ושוי רשותיה לכרכא ליה לקב״ה כגון
ונכר לור ונכר המלורות . לאהכה לותו כד מטי לאהכת עלם ואהכת את יי׳ אלהיך
בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך . ליחדא ליה שמא דישראל יי׳ אלהינו
יי׳ אחד דהכא קיימא רזא דיחודא דקב״ה ושכינתיה שמיה כרשותא דלכא כדקא
חזי . ואתמן ונסלקא לדכרותא דיוליפקודא לאדכר׳ יציאת מלרים
דכתי׳ וזכרת כי עבד היית בארץ מלרי׳ . לכרכא כהאי גוונא בגין לאכללא ישראל
בחדא כשעתא דכולהו כרכין לעילא דהא כהאי שעתא כרכין כנסת ישראל
ושעתא דרשותא היא . למסור כפשוטא לגבייהו ולמיהב ליה כשמיה כרשותא דלכא
כל כפלין על חכמין ואמרין חליך יי׳ כפשוטא דשמא דיהוה לגבייהו ודשותיה לגבייהו
למשכר ליה כפשוטא ברשותא דלעילא . וחלין חיוון מית פקודין דקיימין כגלותא
דסלקין לגבי מית מלה פקודין דאוריתא . ואי תימא תליסר לחדרין יתיר חיוון
קיימין לאמשכא כהו . ואת תימא תליסר מבילן דרחמי דכלא כלילן כהו מית פקודין חלין דגלותא
מתעטרא כהו . ואלה מולקים מאן דיהוי לגבייהו ודשותיה לדא ולאשלמא

לון

לגן בכל זמן. וכאלין תלין לחרכין סניחין. לבל כך מטי כר כם לית תרין חלין
לנטריך ליה לכוחא לכוונתיה לאשלמא פקודא דקיומא בסיוע מלא.
וכדין לכריזו עליה ואמרי ואמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר. לתא ר׳
שמעון וכמקיש. פתח רבי יצחק לכתריה ואמר. ויקהל משה את כל עדת
בני ישראל וגו׳. לאלין בניא לגן בנין לממסר לגן שבת כמלקדמין דאת בקדמיתא
עד לא עבדו בני ישראל את העגלה מסר לגן את השבת. ודא הוא דלא כתיב הכאן ערב
רב כיון דשמעו כיני וכין בני ישראל אמרו ואלין מלה דא לאתמנע מיכן מיד ויקהל
משה על אהרן וגו׳ ואתמנכו סניחין לכתרייהו. לבתר דמיתו לוכון דמיתו
כניש משה לבני ישראל כלאודייהו ואיהו לגן שבת כמלקדמין דלא הוה דכתיב משה
יומים תעבד מלאכה וגו׳. לא תבערו אש בכל מושבותיכם. הכא אית רזא דרזין לוכון
דידעי חכמתא עלאה. רזא דשבת סח לוקמוס חכריה. לכל רזא דא לאתמסר
לחכימי עלמין דאת שבת רזא עלאה סוף. תא חזי בשעתא דיומא סתיתאה מטי
זמנא דערב כדין ככנא חד מסטרא דנפון נהיר ושמיש שכשין כככין לחרכין
וסיוע ככנא כשם כלוכן כככין לחרכין ואתכלו כלהו בסיוע ככנא ואתעביד חד
כללא דשבשין. וסיוע ככנא לאתפשט ואתעביד כמדורא חדא לגיהנא ככל סטרין.
בדין לאתפשט סיוע מדורא סחרנייהו דלקף טורין וקיומא כחד חומא דמחרא.
ואלין מדורא דאשא מאיך עביס גוונין לחרכין לגו מכיס. גוון קדמאה ירוקא כיון
דקיומא הלי גוונא סלקא סיוע מדורא דאשא ודלוג למילא על סיוע גוון ירוקא ועל
לגו מכיס ומדי לסיוע גוון ירוקא לבר וקיומ׳ ירוק׳ לבר וסיוע מדור׳ דאשא דככנא
כלילא לגו. לבתר לאסיק לכתריס גוון לחרא תנייכא חוורא וסיוע חוורא עיל לגו.
כיון דקיומא הלי גוון סלקא סיוע מדורא דאשא דסיוע ככנא ומדי לסיוע חיוור׳
לבר ועלל ליסו לגו. וכן כל לוכון גווכין עד דמדי לון לבר ועיילו ליהו לגו וקריב
לגבי סיוע נקודא טמירא למיטל נסורא. פתח ואמ׳ ואלין והכה רוח סערה כים
סוף וגו׳. יחזקאל חמא לסלי חיזו כתקוכא דלא קיומא כר כשעתא דשליט
סיוע ככנא כדקאמרן. לכל הלי קרא לוקמוס. והכה רוח סערה לוקמוה דסיוע
אתי למכבש כל עלמא לקמיס דכבוכד נגר חייכא. לכל רוח סערה דא ליהו סיוע
ככנא דקאמרן דכלא שבשין כככין לחרכין ודא ליהו רוח סיגרא דחמא לגיהנ׳
ופרק הריס ומסבר סלעים. ודא דקיומא תדיר קדם כלא למיסר סיוע לגו
כקליפה למוחא. ואלין לקרי סערה דסעיר כלא שילא ואתא. כלא מן סנפון
דסא מן סיוע סטרא קא אתיא ושמיש מנפון תפתח סרעפ דסא כמה סטרין
לחרכין לאתפלגן בסיוע רוח סערה וכגין כך כפקא מן סנפון כגין דליהי פוספית׳
דדיכא ומסטרא דנפון לאתחדא דא. ושלי ליהי נקודה לאנצאתא דקיומא
כחורכא. וכגין דידע למפתי סליט כגו נקודה דיסוכא. וכל אלין דיסוכא כר אלעא
דישראל כד שלטין ישראל כגוה ליהי שלטא עליהס. ולבתר דאכו ישראל שלטא
על אלעא קדישא כגין דכתיב הסיב לחיר ימיכו מפני חויב. עגן נדול דא ליהי
עבנא דשכוכא דלחאיך כל עלמא. תא חזי מה כין עבנא לעבנא. סיוע עבנא

דכתי׳ כי ענן יי׳ עליהם יומם · ועכך עומד עליהם · שלי ליהיו עכבה דכהור וזהיר וכל
כיורין לתתזון נו הסוה עכבה · לכל עכבה דא עכבה חמוך דלא כהיר כלל לכל מכע
כל פסורין דלא וכלין לתתזוהם קמיה · נדול לחתי לקרי נדול ומה זעיר ליהיו · אלא
נדול ליהיו כיון דעליט · לא נדול הסוה חמוכה נדול כיון דכמי כל כסורין ולא לתתזון
קמיה וליהיו נדול על כל עוכדין דעלמ׳ · ואם מתלקחת דהם לחם דדיכה קמיה לא
לעדי מכיה לעלמין · וכ׳ לו סביב לעב דכל שלי קיימ׳ כיה כנה לו סביב מסכ׳ חוליפב׳
דלעב דלית פטר׳ שלח פטר׳ דמכלכו כנה לו סביב ולא לנטרי׳ ליה לכר כה לדחויה ליה
לכר · אלא כנין דכנה לו סביב · פטר׳ דקדום דמהימנות׳ לית ליה ולא לנטריך לחכב׳
כיה קלכה ועל דא לנטריך למיהב ליה חולקא כפטרא דקדופא דמהימנותא · דכ
המכולה סכה הכי אמר וכו׳ כנה לו סביב ולנטריך לאהנה כיה קלכה שלי כנה לו
לנו ליהיו ולא קיימה לכר · וכנין דקיימה הסוה כנה לו מנו כתי׳ ומתוכם כעין החשמל
מתוך האש · מתוכם דמען · מתוכם דהסוה כנה · כעין החשמל חב מל סה לוקמו׳ בפ׳ ראש חודש
חיוון דלחם ממלא · לכל מבוזינה קדישא מעכה עלם רזא דרזין · כד ערלה פרי
על קיימה קדישא לסלקא מקדשא כדין הסוה מקדשא לתעכב מלגלאה רזא דלת
קיימה מנו ערלה · וכד שלי כנה עש לנו ולפרים כין ערלה וכין מקדשא כדין לקרי
חשמל קם ולתגליה מל · מהו מל כלל מל והוסע · רזא דלת קיימה דלא לתעכב
מלתתגלאה מנו ערלה · ולית רזא לאחרא דהם כסורא דולים לתחזי ולא לתחזי
וכד לתגליה חשמל לתעכב כסורים · לכל רזא קדמאה ליהו כרזא דקדקא כדקא
יאות וכלא ספיר ליהו ויאות הוא כשלי כנה מפתי לתתתא לכטלא כסורא · ועל דא
כתיב וחלק מעמן חכם שוי הסוה כסורא לקבליה דכרית · וכניכי כך מפתי לית
וכטלא כסורים · ולא ליהו פתוין דמפתי לתתתא דכתיב כפתי תטפנה מפתי זרם
ונו׳ · תא חזי כיומא סתיתאה כד מטא זמנא דערב דליב הסוה כסורא לחתא
וסלקא לעילא לעילא נו נוזכין · כדין מתתקנין ישראל לתתא ומסדרין סעודתין
ומתקנין כתורין כל חד וחד כתוריה · כדין חד סלסוכא כפיק וכטא הסוה מדורא ·
כיון דכטא כיה מתגלגלן הסוה סלסוכא והסוה מדורא ועלין כנוקבא דתהום רבא
ואתטמרן תמן · והסוה סלסוכא ליהו מסטרא דימינא וכנין הסוה מסטרא דימינא
לעבר להסוה מדורא ולעיל ליה לנוקבא דתהומא רבא ויתיב תמן עד דכפיק טבתא ·
כיון דכפק טבתא לנטריך להו לשמש דיסדר לכרכא על חשמ וכפקא הסוה סלסוכא
כברכתא לתתא וסליט על הסוה מדורא כל הסוה לילה ואתכפיא הסוה מדורא ·
תא חזי כיון דעלל טבתא ואתטמר הסוה מדורא כל חשון לית קמיה אתטמרו
ואתכפיין ואפילו חשמ דניסכם וחייכין דניסכם לית לון כיוחא · וכלא תתא ועלא
לית להו כיוחא · כד נפק טבתא ומכרכין ישראל על מדרא כדין נפקין כל חשון
דאתטמרן כל חד וחד לאתריה · וכנין דלא לאתערא אתרא אחרא כתיב לא
תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת ושא לוקמוה · חשמ דמדכחא לעלי ·
אלא כד עלל טבתא כרזא קדי בכלהו רקישין לאתתקנו ואתיכין לאתתקנו מעריין
לקדמות מלריכון · כדין נפיק קל רוחא מסטרא דדרום והסוה רוחא לאתפרש
על כל

על כל חיכון חולין ומשיריין דלמטר ימיכ ואתלבטן כיס. והסוף רוח לקרי לכוסף
דיקר דשבתא. כדין פתורי דסטי עלמא מתתקנן בחד היכלא. זכאה חולקיס
דסטוף כר כף דסדורין דפתורים לתתזי תמן כדקא יאות וקיימא כלא מתתקף
כלא כסופא לחיים כפום חולקיה. כל עלל שבתא לנטריכו חיכון עמיק קדישא
לאסתלק גרמייהו מסוסף דחול. מאי טעמא. בגין דכחול רוחא לחרא לזלא
ומטוף ומרע על עמיק. וכד כעי כר כף לכפקא מן סטוף רוחא ולאעלא כרוחא
לחרא קדישא עלאה כעי לאסתלקא גרמיהס למעבד עליהס סטוף רוחא עלאה קדישא.
תא חזי רזא עלאה דחלא כל חיכון שית יומין קיימ׳ מלה דכלא לתתלדן כרזא דחד
פקודא קדישא וכלהו יומין לתתלדן כיס. ושית יומין לחרכין דקיימין לכר כסטרא
לחרא. ושית שית יומין לחרכין דקיימין לבו משגולא קדישא ולתתלדן כפקודא
קדישא. ושרש קדישין וכל חיכון דמתעסקין כקדושא כל יומין דשבתא לתתלדן
כל חיכון שית יומין כחיכון שית יומין דלבו דלתתלדן כסטיה פקודא לתתלדן
כהאי כנין לסטרא לון. וכל חיכון שית יומין דשבתא סטיה פקודא ממירא חיסי
כיון דעל שבתא כדין סלקא סטוף פקודא ולתעטרא ולתתלדן לשולא וכלהו ממירין
כגוס תא חזי שית ימיס ושית יומיס. ומי חול כמס דלתמר ולילין קיימין לכר לעמין.
ומי הסבת דחיכון ומי הסבוע קיימין לישראל. וכל סלקא שלי פקודא כלא לתקבלא
ולישי סלקא. כיון דחיסי סלקא לקרי שבת. מסו שבת. לי תימא כנין שביתה
דכתיב כי בו שבת מכל מלאכתו. לכל רוא דמלה כיון דסלקא שלי פקודא וכסורא
כסיר כדין מתעטרא חיסי כהכסן. כיון דמתעטרא חיסי כהכסן כדין לתתכרת
ולתתלדן למתלחדן ככת יחידאי ולישי מתעטרא כהו וחיכון כעלמא דאתי.
דאתלת לכהן למתלחדן ככת יחידאי ולישי מתעטרא כהו וחיכון כעלמא דאתי.
וכלא חיסי חד ודא חיסי ע׳כת למסוי כלא חד. ואי תימא שבת הגדול ולישי לעילא
ולאי סכי הוא. ורזא דמלה ככל לתר כקודא דחיסי עקרא דכל עיכא לקרי כת.
כלא סמרני כחיסון כת עין כנין דחיסי קודא עקרא דכל עיכא לקרי כת. עלמא
דאתי חיסי היכלא לסטוף קודא עלאה. וכד חיסי קיימא וכלא כגדפא לחכהן
לתתעטרא לעילא לקרי כלא שבת. וכד לחכהן מתעטרן לעילא כנו קודא עלאה
לקרי שבת. קודא תתאה כד מתעטרא כחכהן לקרי שבת. האי קודא תתאה
סלקא ולתתזית ולתתקיטת. כדין כל חדוה דעתיכא לעילא ותתא ועלמין כלהו
כחדוה. וכסוף לילא האי קודא לתפסא כסורא ופריס נדפוי על עלמא וכל
עלמין לחרכין מתעברן וכמירו דעתיכא על עלמא וכדין לתוסף רוח כמתא
כישראל על כל חד וחד. וכסוף כמתא ותירא כעין כל עיכא וחיתא ולא
דעתיכא כר חדוה לעילא ותתא. סטוף רוחא לכחית ולתוסף ככבי עלמא כר כחית
לתכמי ככוסמין דנפקא דעדן וכחית ורזא על עמיק קדישא. כסוף שעתא דסטוף
רוחא כחית לעילא ותתא. סטוף רוחא לכחית ולתוסף ככבי עלמא כר כחית
דעתיכא כר חדוה לעילא ותתא. סטוף רוחא לכחית ולתוסף ככבי עלמא כר כחית
ולא כיסראל על כל חד וחד. וכסוף כמתא ותירא כעין כל עיכא וחיתא ולא
דעתיכא כר חדוה לעילא ותתא. סטוף רוחא לכחית ולתוסף ככבי עלמא כר כחית
כלא כסופא לחיים כפום חולקיה. כל עלל שבתא לנטריכו חיכון עמיק קדישא
לאסתלק גרמייהו מסוסף דחול. מאי טעמא. בגין דכחול רוחא לחרא לזלא
ומטוף ומרע על עמיק. וכד כעי כר כף לכפקא מן סטוף רוחא ולאעלא כרוחא
לחרא קדישא עלאה כעי לאסתלקא גרמיהס למעבד עליהס סטוף רוחא עלאה קדישא.
תא חזי רזא עלאה דחלא כל חיכון שית יומין קיימ׳ מלה דכלא לתתלדן כרזא דחד
פקודא קדישא וכלהו יומין לתתלדן כיס. ושית יומין לחרכין דקיימין לכר כסטרא
לחרא. ושית שית יומין לחרכין דקיימין לבו משגולא קדישא ולתתלדן כפקודא
קדישא. ושרש קדישין וכל חיכון דמתעסקין כקדושא כל יומין דשבתא לתתלדן
כל חיכון שית יומין כחיכון שית יומין דלבו דלתתלדן כסטיה פקודא לתתלדן
כהאי כנין לסטרא לון. וכל חיכון שית יומין דשבתא סטיה פקודא ממירא חיסי
כיון דעל שבתא כדין סלקא סטוף פקודא ולתעטרא ולתתלדן לשולא וכלהו ממירין
כגוס תא חזי שית ימיס ושית יומיס. ומי חול כמס דלתמר ולילין קיימין לכר לעמין.
ומי הסבת דחיכון ומי הסבוע קיימין לישראל. וכל סלקא שלי פקודא כלא לתקבלא
ולישי סלקא. כיון דחיסי סלקא לקרי שבת. מסו שבת. לי תימא כנין שביתה
דכתיב כי בו שבת מכל מלאכתו. לכל רוא דמלה כיון דסלקא שלי פקודא וכסורא
כסיר כדין מתעטרא חיסי כהכסן. כיון דמתעטרא חיסי כהכסן כדין לתתכרת
ולתתלדן למתלחדן ככת יחידאי ולישי מתעטרא כהו וחיכון כעלמא דאתי.
דאתלת לכהן למתלחדן ככת יחידאי ולישי מתעטרא כהו וחיכון כעלמא דאתי.
וכלא חיסי חד ודא חיסי ע׳כת למסוי כלא חד. ואי תימא שבת הגדול ולישי לעילא
ולאי סכי הוא. ורזא דמלה ככל לתר כקודא דחיסי עקרא דכל עיכא לקרי כת.
כלא סמרני כחיסון כת עין כנין דחיסי קודא עקרא דכל עיכא לקרי כת. עלמא
דאתי חיסי היכלא לסטוף קודא עלאה. וכד חיסי קיימא וכלא כגדפא לחכהן
לתתעטרא לעילא לקרי כלא שבת. וכד לחכהן מתעטרן לעילא כנו קודא עלאה
לקרי שבת. קודא תתאה כד מתעטרא כחכהן לקרי שבת. האי קודא תתאה
סלקא ולתתזית ולתתקיטת. כדין כל חדוה דעתיכא לעילא ותתא ועלמין כלהו
כחדוה. וכסוף לילא האי קודא לתפסא כסורא ופריס נדפוי על עלמא וכל
עלמין לחרכין מתעברן וכמירו דעתיכא על עלמא וכדין לתוסף רוח כמתא
כישראל על כל חד וחד. וכסוף כמתא ותירא כעין כל עיכא וחיתא ולא

לגביהו רזא דרזין לידעי חכמתא זכאין היכין כד אתי רוחא אחרא . אתי רוחא
אחרא ואתפשטותא דאתי מקודם . ומפקא מיניה ואתפשטא בעלמא והאוא הוי רזא
דשבתא דאתרמז לתתא ועל דא כתיב כי אם שמרו ושמרו בני ישראל את השבת ואת
המקום . שבת לא כתיב אלא את השבת לאסגאה האוא רוחא דאתרמז על כלא
ואתטריך לאטרחא ליה מלאכתא וקיומא עמיה דכר כף . ועל דא כתיב שמר שבת
מחללו . כאתי רזא חיל אתרמז . אתי רוחא אחרא ואתכני באתי ואתי מהאי תאובן דישראל
ואעבוד דלהון ולמיהב ליה עבוד במיכלא וכמאתיה תלת זמכין בתלת סעודתין
דתלת דרגי מהימנותא כמה דאתמר . ואתי כולהו מדוכי ועבוד כליכון סעודתי
דישראל . זכאה חולקיה מאן דאתכני ליה ומעבד ליה כאתי ואתי אתי רוחא אחרא ואתכניש
כל מיתא ואתי מרוחא עלאה דעתיקא דכל עתיקין . וביומא דשבתא כיון דכחיש
ואתסחי כגבתא דעדן כליליה לתתא מעבוד דגופא כסעודתי דמהימנותא ואתעט
אתי רוחא מעילא ואתתרי ואתתרי בכל סטרין בעטרא דלעילא ואתתא ואזיל וקיימא
עמיה דכר כף אתטריך ליה לכטרא ליה אתי רוחא אחרא ואתפשטותא דאתי מקוד . אתי
אתפשטותא כד אתוסף קדושא וברכאן מלעילא של אתי מקודם לאתכניר כלא
ואתעביד רוחא אחרא בכל סטרין אתפלג לעילא ונחית . ואתפלג לאתתא ואתי .
ודא הוא דכתיב כי ואתן בני ישראל חולק אחד אית לן בחדא . חולקא
דלעילא אתעטר באתי ואתי מעבוד עלאה קדישא ואתכני מזונא עלאה . חולקא
אתתא אתעטר באתי ואתי מעבוד דאתתא ואתכני באתי מעודתי . ועל דא כתי
לעבוד ליה במיכלא ובמאתיה ובחדוה דכלא כלכושי יקר . וכד אתעטרת אתי
חולקא לאתתא ואתכטיר כמה דאתטריך סלקא לעילא ואתחברת באתוא חולקא
לקו . יהבי נקודא כטול כלא מעילא ואתתא ואתבליעא מכל סטרין וכגין דאתעטרת
כאבתא מעילא ומאתתא כל שאר יומין יתבי חילא ואתחזיב ליה מולטנו מעילא ואתתא
וברזין דספרא דשלמה מלכא אתמר חכמות בנתה קדישא זכאה חולקהון
דישראל . כתיב ויכפם ואוקמוה וי כפם דשבתא ואפיר ליה . אלא לי הכי וי
גופא אטריך למימר דמכוין לשבתא כפם . אלא רזא דמלה ככר כם אית כפם
דנטלא ומאיך לעכם לאתי רוחא מעבר שבת . והאוא רוחא סריא בגוויה דהאוא
כפם ודיורא בה כל יומא דשבתא . וכדין האוא כפם יתיר ברכוי ותועלתא
יתיר ממה דהוה . ועל דא תניין כל כפשהן דישראל מתעטרן ביומא דשבתא
ועטרא דלהון דסריא באתי רוחא בגוויהו . כיון דנפק שבתא וי כפם דשבתא מה
דשבתא . שבת האוא עטרא והאוא חילא קדישא דהוה בם ודא הוא שבת .
כיון דאתי שבת לאסתלק לעילא לכתר וי כפם דשבתא מה דשבתא . שב דשבתא
דודאי רזין עלאין מלילין דשבתא לעילא דשבתא ואוקמוה . אלא אלה דא מעילא
לכוסיא קדישא דהא חזיכן דאתי כתרא תתאה נקטא מה דנקטא יומא וכלילא
יהיב לכלא חילא כמה דאוקמוה דכתיב ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה ומק
לנערותיה . נקט יומא וכלא כלילא . והאתא אתי מר דזעירא לאתכנא באתי לילא .
אתי ודאי זעירא לאתכא כלילא דא . תא חזי כגין דאתי לילא לאתרים בשמתין לכל חיכון

מכיון דידעין רזין דחכמתא ואזדגן לה לאתתא כיון דאמר לכל חדוה כלה
ערכוהי הלא כגון דא בגין דליכון כסתין דפלגת לון לחכימין כנדיקין כחסידין
כדקא יאות. ותו ככל ליליא וליליא זווגא לאתתא ודאי. לימתי כפלגות לילי והא
לוקימנא. לכל ככל סטרין מכיון דידעין רזין כעיין למדרש סמוכא דלהון
בהאי לילי. מאי טעמא. בגין דכל ווי דאתתא לית לון רוחא לאתרא דאתרא
על עלמא וכהאי לילי לית לון רוחא לאתרא קדישא עלאה דאתחתא לכלי קדישין.
והכא רוחא כסיב מעתיקא קדישא דכל שתיקין ונחתא לגו נקודם תתאה למיהב
כח כייחא לכלא ודא לאתפליגא לכל סטרין לעילא ותתא כמה דאת אמר ביני
וכין בני ישראל. וכד ליכון מכיון ויתכין כסעודא רוחא קדישא רוחא עלאה
כעאן לסעודא ערסייהו והאי רוחא לאמשיך לאכתריה לתתא כל ליכון כסתין
קדישין וירתין קדישי עליכון כהאי רוחא כסתין קדישין עליכון כדקא
יאות. כיון דהאי רוחא סרי על עלמא כל רוחין ביישין וכל מקטרגין ביישין
לאסתלקו מעלמא. ולא כעיכן לכלהו על כטורא כגין דישראל ליכון כטורין כסעודא
רוחא וכסכא סלוס פריסת נדפסא עלייהו וליכון כטורין מכלא. ואי תימא הא תכיכן
דלא יכוק כר כם יחידאי לא כליליא דכאתתא ולא כליליא דכאתתא וכאי כר
כם לאסתמרא. והא אמרן כליליא דכאתתא כטורין ככי כסא מכל מקטרגין דעלמא
ולא כעיכן לכלהו על כטורא. תא חזי ככי הוא ודאי כליליא דכאתתא כעיכן
לאסתמרא מכייהו. מ"ט. בגין דכתיב ויהי מקרת מלרת כתיב אסר ואל לוקמוס.
דכגין דהוה אסרה אסם אחרני לאתכלילן כהאי מקרת. לוותן ומקרת לימן
כגרוניותא דאסרה וכלהו סליטין כסעודא כליליא. כליליא דאתתא כיון דכלהו אתכדרן
לאעלא כבוקרא דעפרא דלא יכלין לאסתלקא כאי כר כם יחידאי לאסתמרא. ותו לא
דלא יכלין לאסתלקא לאתחזיין לזמכין וכר כם יחידאי כאי לאתתמרא. אלא דא הכי
תכיכן ואי הכי גרוניותא דכטורא לימי. לכל כאתתא כטירו לאתכא לעלמא קדישא
וקכלם כד עלל אתתא מעטר לכל חד וחד מיסראל. וכאי דיכמרון לים לסעודא עטרא
קדישא דלאעטרו כים ולא על נב דליכון לא לאתכאו כיסוד לזמכין לכר כם יחידאי
לאתחזון ולאתרע מזלוס. ולאטריך ליס לכר כם לאתעטרא כעטרא קדישא ולכטרא
ליס. סוף סוף כטירו לאתכא כסעודא ליליא לעלמא קדישא סוחיל וסכת סלוס פריסת
על עלמא דהא תכיכן כל לאתר דסכת סלוס לאתכא סטרא לאחרא לא לאתכא תמן
ועד כטורא ליסו וכטורא אכיס. ועלמא דאתתא לימי לכלא וכלא לאתכטר לעילא
ואתתא. ובקודא אתתא כסרא לסלקא לעילא כסטירו דעטרין אכשן מולקין ואתי
ואכא דכל סכין לאתער. כדין כד סליק כהורא עלא קדישא מקדמי לכי כמיסת כאחדוס
מאעטרן כעטרא קדישא דלעילא כלכושי יקר מאכאן כטירין ואוסכאן כסעודא רוחא
דקיומא לאתתא וסלקין אוסכאן לעילא ועלאין ואתתין כלהו כאחדוס ומאעטרן כלהו
כאחד. פאתי עלאי ואחרי זכאין לאתון עלא קדישא כלרעא דאחריהון לאעטרא
עלייהו וכל חולין קדישין מאעטרין כניהון. סאי ועלא ועלא דכלא סמתין לאו כלא ולאי
ועלא דגופא כגין דלא לאו כלא ולא יכלין עלאין ואתתין כלהו כזוג

אדם ורוח יתירה עליהם קדושה · גלותא דשבת דעמא קדישא תלת גלותין אשתכחו
בשני יומא לקבל תלת שבתי ותקומוס וכלהו חד · כיון דעתידו עמא קדישא לכי
כניסתא לסיר לאשתדלא לפולחנא כעובדא בי כניסתא לגלא כמלי תושבחן וגלותא
ותוריתא וכדקא חזי לון ומלין דאשתדל במלין לחברין וכמלין דעלמא דה לייהו כר כם
דקא מחלל שבתא ליה חולקא כעמא דישראל · תרין מלאכין ממנן על דה ביומ
דשבתא וחיזו סוו ידיהון על ריפיהם ואמרי וו לפלטות דליה חולקא בקבלם · ועל
דה כעי לאשתדלא בגלותא ובשירין ובתושבחן דמתרגמן ולאשתדלא בתוריתא ·
שני יומא לייהו יומא דבשמתין דאתעטרא שבתא נהורא דבשמתין · בגין כך משבחי
בתושבחן תשבחתא דבשמתא וסיומו · נשמת כל חי תברך את שמך יי אלהינו
ורוח כל בשר וכ' · גליא תושבחתא קדם כשטרא דבשמתא ורוקא · ושני יומא ברוח
דשמתא לייהו וגלו דגופא · תושבחתא דדרגא דרוח דיומא שמשא קדישא לייהו
כשורא דיממא סיומו ונהור יום · רזא דכשורא דנהיר דמכיר לאתזנן ובשרין כל לייהו
חיילין דתיכין וככביא ומזלי וכל לייהו דעלמין על עלמא · תושבחתא דעלמא דאתי
כיומא דה סיומו · אל תדין תושבחתא דה לייהו כרזא דשבתין ותרין לתתון
עלאין קדישין דמתעטרן בשכתן וכרתיכא עלאה קדישא · לתתון זעירין תלין לייהו
שבתין ותרין לתתון דלייהו בעלמא תתאה · ושני לייהו · אל כרוך גדול דעה וכ' ולא
לית כין תוכח לתיבה רוחא לאחרא אלא לה לה דשמיא ככל תיבה ותיבה · ובעלמא
עלאה לית רוחא ושטרין קדישין כין לה לה · ודה לייהו תושבחתא על תושבחתא
דלתתון עלאין דיומא שביעאה קל משבח ואמר למלכא עלאה יחיד כרחמוי · כל
תושבחתא דה סלקו לעילא שתין רתיכין עלאין מודמכן וכטלי להה תושבחתא מעמ
קדישא וסלקי לה לאתעטרא כם בכתר רתיכין עלאין די ממכן בכל לייהו נדיקייא
דבגנתא דעדן כלהו מתעטרן בתושבחתא דה וכל לייהו רתיכין וכל לייהו בשמתין
דנדיקייא כלהו סלקין בתושבחתא דה עד רזא דכורסייא · כד משא לכורסייא
קדישא תושבחתא דה דכל ושראל קיימין תמן עד זמנא דקאמרי קדושא עלאה
דמוסף · וכדין סלקו דלתתא לעילא לאתאחדא כלא לעילא למהוי כלא חד ·
דה לייהו תושבחתא דסלקו על כלהו תושבחן · מכאן ולהלאה סדורא דגלות דעלאה
ומי עד יומא משא וכ' חדותא דדרגא דעקרא דלכתן דתדי כסהון עדכא דילים
כד סליק כורסייא לגביה וכטיל לה ומתחברן כחדא · ודה לייהו חדוה דתוריתא
דתדי בתוריתא דלתת' ואתחברו דה בדה · כיון דאתחברו כחד כעי כר כם לאכללא
כסהון חדוה לעמא דישראל קדישא רכם כה כמהותיכו · רזא דספר תורה כיומא
דה סה לוקמוס · תכיכן כתיב ויקראו בספר בתורת האלהים מפורש ושום שכל
ויביכו במקרא וסה לוקמוס רזא דלייהו פסוקי טעמי ומסורת וכל לייהו דיוקין
ורזין עלאין כלא אתמסר למשה מסיני · אי בכל הני דיוקין לתמסר תוריתי למשה ·
ספר תור דלייהו בכל לייהו כתלתין אלפין חמשה חומשי תורה מכל סכי תקונין ורזי דאתמסרו
ליה למשה כתוריתא · שה רזא דה כד בורסייא קדישא מתעטרא ואתכלילת בתורה
מבכתב כל לייהו דיוקין וכל לייהו טעמין ומסורות כלהו עלאין כגניזו ואתרמיזו

כגון כורסייא קדישא ופיסון דיוקנין דלעיל לאוריתא דכתיב באוריתא דבעי וכתו
אתעבר כאתתא דלאתעבר מן דכורא ואסתאירו אתוון עלאין לאודויהו בקדושייהו
כדקא חזי ולאתחזאה ככי כתיבתא דהא לאתברכא ואתעטרא כורסייא מרזא
דתורה מככתב ותמן לעיל כל פיסון דיוקנין ופיסי לאתקדסא מכיוא כעי לאתחזאה
באתוון לאודויהו כדקא יאות וכדין כלא לאתקדם בקדושא עלאה כדקא חזי תם
וכם כהאי יומא כעי למלקא מבעא גוברין דפיסון רזא דאוריתא לקבל
מבעא קלין וכן בזמכין וכמועדין תמם על גו רזא דא כיומא דכפורי אית גו רזא
עלאה דא וכלא רזא חדא תמם דפיסון תמם דרגין לאתתא מדרגא דלעיל קדמאה
לאתתא ופיסון רזא דאוריתא אית מסטרין וכלא רזא חדא בפיסון תמם
מבע פיסון מבע קלין וכלהו רזא חדא חלין וחלין כרם לאתוספ חד על תלתא כגון
תמם דכהיר כהיוא זמכא למיסרא ולאתוספ כהוא על מיסרא ופיסון רזא דמוספ
בספר תורה כעי למתמא חד קלף ודכור סדורא למסרא עמא קדישא כיומא דא
ובעלר ופמין דספר תורה כעי למסרא ולאתקנא תקונא כחד כרסייא דלקרי תיכף
ודסוף כרסייא דלהוי בסוף דרגין למלקא כהו ולא יתיר דכתיב תם מעלות לכסף
ודרגא חד לעילא לסוף עלים ספר תורה ולאחזאה ליה לכלא כל סליק ספר תורה
לתמן כדין בעלן כל עמא למסרא נרמייהו כחומתא כדחילו כרתת כזיע כלא לתת
ולכוונא לכייהו כמה דהמתא קיימין על טורא דסיני לקבלא אוריתא ויהון כויתין
ויכרכון לודמיהו וליח רשו לעמא ולא לאחרא למפתח פומיה כאוריתא וכל מכן
כמלה אחרא חלף כלהו כחומתא כמלן דליח ליה פומא ומה חוקמוה דכתי וכפתחו
עמדו כל העם לזכי כל העם אל ספר התורה אמר רבי שמעון כך מכקין מפ
כנבור למקר ליה מתפתח תרעי דמוחא דרחמין ומשוררין את המסכה לעילא ותכעי
ליה לכר כם למוח מכי כריך שמיה דמרי עלמ כריך כתרך ואתתך יהא רעותך עם
עמך ישראל לעלם ופורקן יחוך לחזי לעמך בכית מקדסך ולקבלא צלותכ כרחמי
ומה רעוא קדמך דתוריך לן חיין כטוכו ולי תכח פקידי כגו נדיקויא למרחס עלי
ולמטר יתי ויח כל דולי ודי לעמך ים את הוא זן לכלא ומפרכם לכלא את הוא שליט
על כלא את הוא דשליט על מלכוא ומלכותא דילך היא אנה עבדך בקדמת כריך
הוא דסנדכא קמיה לך על לויכיא רחיכתא ולא על בר תלתין לחנא בחלדא דשמיא
דהוא חלד קשוט ומסני למעבד טכוון וקשוט ביה לכח רחין ושמיה קדישא יקירא
לכח לימר תוסכתן יהא רעוא קדמך ותשליט מסלין דלבאי ולבא דכל עמך ישראל
לטב ולחיין ולשלם ואסיר למקרי בספרא דאוריתא כר חד כלחודוי וכלא כויתין
ומתקין כגון דיומשון מלין מסומיס כחולו קבולו לה הסיה שעתא מטורא דסיני
ומתן דקרי אוריתא להוי חד קלף עליה ומתיק דלא מסתכא כר דכור חד כלחודוי
לא תרין דכורין לשון קדם חד וחד הוא ולא תרין ואי תרין מסתכמין בספר תורה
נרישותא דרזא דמהימנות׳ לחוי ונרישותא דיקרא דאוריתא מתרגם חד ורזא דא
קלופם ומוחא רזא דעלמא דא ורזא דעלמא דאתי כלא מתקין וחד קלף כתיב
וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר חיהו לעילא וכל עמא לתתא דכתיב

ותיובתא דתחתית הסר · וכתיב ומשה עלה אל האלהים · והתוא דקרי בתורתא
יעוי לבי ורעותיה לחיבון מלן וכי חיסי עליתא דמתריה בסדורא דסכי מלן למשמע
לכל עמא דהא חיסו קלוסי כדנמי עלוה · בגין כך מלן דסליק למקרי בתורתי יסדר
חיבון מלן בקדמיתא בכיתיה ותו לאו לא יקרי בתורתא · מכלן מהתוא דכור עד לא
ושמע תורתא לעמא קדישא מה כתיב לוי רלה ויספרה סכיכה ונס מקרם · ולכתר
ויאמר לאדם הן יראת אדני היא חכמה ונו · אסיר ליה למאן דקרי בתורתא
למפסק פרשתא אן לאפי מלה אחרא · אלא בלתר דפסק מעה פרשתא לעמא קדישא
לאשלמא יפסיק · ולא יפסיק מלן דפרשתא דשבתא לאחרא בשבתא דא · רזא דא
בשעתא דאפסיקו פרשיין קמי קדשא כריך הוא כל חד וחד אתעטרא וקאי קמיה ·
כיון דאשלימו כלי למפסק פרשיין דכל שתא ואתעטרו קמי קדשא כריך הוא ואמר
אנת מבשת פלוני ואנת מבשת פלוני · בההיא שעתא קרא ליוסף רב מחכא ולאחסנא
ואלת דתיכון קדישין דאתחות ידיה ומכי לון בשמוסא דאורייתא · וכלדתיכא ורתיכא
מכי ליה לאהיי רתיכא על פרשת פלוני בשבת פלוני ורתיכא פלוני על פרשתא דשבת
פלוני וכל חד וחד משמש לאורייתא הסוא שבת דילים ואם ר לן לערבא חלין כאלין
ולא לאשלמא דתיכא כדתיכא דאכריה אפילו כמלא נימא ואפילו בחד תיבא לא אפילו
בשת חד · אלא כל חד וחד כמה דפסיק לון קדשא כריך הוא וכמה דמכי לון כאיכון
פרשיין כל חד וחד על מטריה · ועל דא כל מתעטרא פרשתא דא סלקן איכון מלן
דהסוא פרשתא דאשתלים בשבוע ושויל לון הסוא רתיכא דמשמש בהסוא פרשת
ומליק לון קמי קדשא כריך הוא ואיכון מלן ממש קיימין ואמרין לכן פרשתא
פלניא דאשלימו לי בשבוע פלוני הכי והכי · איאשתלים כדקא חזי ליה סלקין איכון
מלן ומתעטרן על כורסייא קדיש · והתוא רתיכא משמש קמיה כל רתיכא ורתיכא
פרשתא דכל שבתא ושבתא וכלהו מתעטרן בגו כורסייא קדישא וכהו איהו סלקא
לאתיחדא לעילא לעילא ולאתעטרא כלא כללא חדא · בגין כך זכאה חולקיה מאן
דאשלים פרשתא דכל שבתא ושבתא כדקא יאות כמאן דאפסיק לעילא · תדי ומכי
כשבתא קדישא כשת כמשה כשעתא דדיוקא תליא לעידן ערב נריכין לאכללא שמשא
ביומא דהא לאורייתא מתרין סטרין לתייוכתא דכתיב מיומו עד עתה דמשה והא
שמעלנן כב ספר תורת כמשה די כעזרת פסוקין לאו יתיר אכל לא עליה דפרשתא
דהא עליה דפרשתא לא הוו אלא כיומא ויומא תליוה עד שעתא דמשה והא
לוקמוה · כשבי כשבת וכשמשי כשבתא כגון דקא נחתין כדרגין לתתא דאיכון כללא
דאורייתא · ואי תימא הא כביאין מתפרשן לתתא · אלא הכי הוא ודאי אכל הכי
דלתתא כלהו כללא דאורייתא וכל חד וחד כלול לכל חד וחד · ורזא דמלה אלין דרגין
עלאין איכון לקרון פרשתא חדא · ולכתר נפקין מכויהו תשע דרגין דלתתאין
כקדמי וכגין כך תשעה נוכרין · תלת כשבתא כמשה ותלת כיומא תניינא
ותלת כיומא חמשאה הם תשעה · וכשבוע דרב ויכו הכא כמשה כשבתא הא
אתער רזא דשמלא ונקודה תתאה כהסוא סטרא דשמלא מקבלא רזא דאורייתא
כדין כהסוא שעתא נטלא מסטרא דשמלא ומדילים קריכן דהא איהי קיימא כרז

דתמצע וקריבין תמצע ואינון שית דחול. ותלת בשעתא דלתתער שמשא כשבת
ולאתכללא כלא כחדא. ואיהי מתעטרא כהו כתלת סטרין כגוונא דתלת סטרין
עלאין דאינון כללא דפרשתא דשבתא. זכאה חולקיה מאן דזכי ליקרא דשבתא
זכאה איהו בתרין עלמין כעלמא דין וכעלמא דאתי. כתיב כל זכה חיים מאקומו כתוס
דשבשי. מהו מאקומו. תניינן מהכוח לתר דלתתזוי למהך ורוח דאלה דכתיב ברוך
כבוד ה׳ מאקומו. ולא ליהו מקום ולא ליהו רוח דכתיב כי המקום אשר אתה עומד
עליו אתר ילישא איהו לעילא וקריבן ליה מקום דאשתמודע כיה יקרא עלאה. ובגין
כך לוסרות לבר כם דאה מתינטר כעטרא קדישא דלעילא דלא יפוק מפומיה מלולא
דקול דלא יפוק מניה קא מחלל שבתא. כילוי כעבידתא כיה דלוקימנא. ברגלוי
למהך לבר מתרי אלפין אמין. כל אלין אלולא דשבתא איהו. אלא כזה חיים מאקומו
דא איהו לתר יקרא דקדושה דא דאה מניה לבר לתר דאלהים אחרים איהו. ברוך
כבוד ה׳ מאקומו. כבוד ה׳ לעילא. מקומו דא כבוד לתתא ודא איהו רוח דעטרא
דשבתא בגין כך אלין חיים מאקומו ברוך הוא לעלם ולעלמי עלמין. כתיב הכא
מקום אתי. מקום אתי ודאי דא איהו מקום טמיר ונכיו דלא אתיידע כלל. ומשמע
דכתיב אתי דלא אתגלייו וקיימא טמירא ודא איהו לתר עלאה לעילא לעילא היכלא
עלאה טמיר ונכיו. אלא דא איהו לתר לתתא כדקא אמרן. ודא איהו מקום דאתפרש
לעילא ואתפרש לתתא וכגין כך אלין חיים מאקומו כיום השבישי. ומדותם מחון
לעיר אתפלאתקדמה אלפים כחמה וגו׳ הא אוקמוה כהיכון רזין עלאין. אבל אלפים
כחמה דיוקנא תרין סטרין לכל סטר ואיהי מתינטרא תדיר בתרין סטרי׳ כין לעילא
כין לתתא. וסימניך שכיבה לה שריון לבר מתחזי לתתאי לה. כד נפק שבתא
נריכין ישראל לאתעכבא לאתעכבא דהא יומא רבא עלאה איהו ואינטריך לאתעכבא
עליה דכהאי יומא תוספתא רבא וקדיש קא שריא עליה כגין כך בעי לאתעכבא
לאתחזקא אלא לאחקין באוספתא קדישא. כדין פתחי ישראל ואמרי והוא רחום יכפר
עון וכו׳ לתקוכא שפירא איהו כהאי לילי כגין דליכא לאתדבר לאחריה מה אלא
לאתחזי כד עייל שבתא דליכא לאסתלקא ולא לאתכבא כשעתא דפתחי ישראל ויהי נעם
ולקדושתא דסדרא כל איכון חייבין לניהכם פתחין ואמרי וזכאין לאתן ישראל עמא
קדישא. זכאין לאתן כדליהון לכנסת פקודי אוריתא. ווי לון אלא וכו למיטר אוריתא
כדין דומה קלים וכרוזא לאתעבר ואמר ישמחו רשעים לשאולה כל גויים שכחי אלהים.
וכל איכון מכילי טסירין טרדין לון כניהכם ולית מאן דמרחם עליהון. וכאין איכון כל
כטרי שבתא כהאי שלמא וקא מעכבי לההוא עכב דשריא מלעילא כדקאמרן. הלי
מאן דשרי כתענוגיתא כשבתא תרי מתערי עליה קמי מלכא קדישא. חד הסוא
רוחא עלאה קדישא דאינטריך לאתענגא ולא לתענגא. וחד הסוא מוחא דקיומא על
מאן דשרי כתענוגיתא כשבתא וסגריה סמיה וסלקין קמי מלכא קדישא ומתערי עליה הסוא
רוחא לסתלקא גרמיה הסוא לתתכוותא לאתתא. וכד סלילא לסתלסא לאתתא רוחא
לעילא ואתפרש לתתא וכגין כך אלין חיים מאקומו כיום השבישי. ומדותם מחון
לעיר אתפלאתקדמה אלפים כחמה וגו׳ הא אוקמוה כהיכון רזין עלאין. אבל אלפים
כחמה דיוקנא תרין סטרין לכל סטר ואיהי מתינטרא תדיר בתרין סטרי׳ כין לעילא
כין לתתא. וסימניך שכיבה לה שריון לבר מתחזי לתתאי לה. כד נפק שבתא
נריכין ישראל לאתעכבא לאתעכבא דהא יומא רבא עלאה איהו ואינטריך לאתעכבא
עליה דכהאי יומא תוספתא רבא וקדיש קא שריא עליה כגין כך בעי לאתעכבא
לאתחזקא אלא לאחקין באוספתא קדישא. כדין פתחי ישראל ואמרי והוא רחום יכפר
עון וכו׳ לתקוכא שפירא איהו כהאי לילי כגין דליכא לאתדבר לאחריה מה אלא
לאתחזי כד עייל שבתא דליכא לאסתלקא ולא לאתכבא כשעתא דפתחי ישראל ויהי נעם
ולקדושתא דסדרא כל איכון חייבין לניהכם פתחין ואמרי וזכאין לאתן ישראל עמא
קדישא. זכאין לאתן כדליהון לכנסת פקודי אוריתא. ווי לון אלא וכו למיטר אוריתא
כדין דומה קלים וכרוזא לאתעבר ואמר ישמחו רשעים לשאולה כל גויים שכחי אלהים.
וכל איכון מכילי טסירין טרדין לון כניהכם ולית מאן דמרחם עליהון. וכאין איכון כל
כטרי שבתא כהאי שלמא וקא מעכבי לההוא עכב דשריא מלעילא כדקאמרן. הלי
מאן דשרי כתענוגיתא כשבתא תרי מתערי עליה קמי מלכא קדישא. חד הסוא
רוחא עלאה קדישא דאינטריך לאתענגא ולא לתענגא. וחד הסוא מוחא דקיומא על
מאן דשרי כתענוגיתא כשבתא וסגריה סמיה וסלקין קמי מלכא קדישא ומתערי עליה הסוא
רוחא לסתלקא גרמיה הסוא לתתכוותא לאתתא. וכד סלילא לסתלסא לאתתא רוחא

ותענוגיתא לשתלוש גו לישנן ממנן לאחרנין בשעתא דלשלוף קורשין ליום כל גוף דיומא
דלתגזר מלישנן שבעין שנין עלמין ולבתר מתפרקין לשנין ממנן דשבעין לבני נשא
ולתפרשן מניה דכר נש על דלשתכח בניהי גריעותא עילא ותתא · מלי תקנתיה
ליעוב תעניתא על תעניתא · מלי טעמא · דל בטיל עונגא דשבתא יבטל עונגא
דחול · ולי ליהוי מבטל עונגא דשבתא וקא מתענג בחול דמי כמאן דחשב לתלה
לחרש יתיר מיום דחשוב ליה לקדשא כריך הוא · רוחא עלאה קדישא דקודשין דשריא
עליה דל עניג ובטיל ליה מניה רוחא לחרש דחול דשריא לבתר על עלמא חשוב וקא
מעגגא ליה · כדין מסדרין ומתפרשן מניה כהאי עלמא ובעלמא דלתי · בגין כך
לטטריך תעניתא לחריגא ביומא קדמאה דחול בזמנא דשריא על עלמא הסוך
רוחא דחול · וכהאי לית ליה לסוותא כיון דלא חשוב לרוחא דחול · וסימנך וחשוב לית
סגולה לשבר גזל וגילה חשוב לקדשא כריך הוא לא חשוב לבני נשא בגין כך לית ליה
עונשא בגיה דחשוב לבני נשא יתיר מקדם לית עונשא כהאי עלמא ובעלמא דלתי ·
וכלא לישנן ממנן דשתלוש לתתא לסטוא עבד עלמא כלקא חזי יומא דל מתעטרא
בשבעין עטרין ושמא עלאה קדישא דשתלוש בכל סטרין ולתסירו כלהו דרגין
וכלא בחדוה לבורכן ובקדושה על קדושה ותוספת דקדושה · קדושה דמעלי שבתא
דל ליהי קדושה דשבת בראשית · דהא לתקדם מתלתי ותרין שבילין ותלת דרגין
דתפוחין קדישין וכיונין לאדכרה על האי קדושה כללא דעובדא דבראשית וכייתא
ברזא דתלתין ותרין שבילין ותלת דרגין לאתבלולן כהו וקיימו רזא דשבדותא דשובע
דבראשי דהיינו ויכלו השמים והארץ וכל צבאם וגו' ויכל אלהים · לאית בשבדותא
דל תלתין ותרין שבילין ותלת דרגין דתפוחין קדישין תלת דרגין
דלימין שביעי שביעי ואית ביה רוח לעלמא עלאה ורוח לעלמא תתאה ורזא
דכל מהימנותא תלת ומימין אלהים · חד עלמא תתאה · וחד פחד יצחק · וחד עלמא
עלאה קדישא קדם קודשין · בעי בר נש למסדר בשבדותא דל בחדוה ברעותא דלב'
לשבדלא קמי מאריה דמהימנותא · וכל מאן דיסדיר לה ויעבד לביה ורעותיה לה
מכפר על כל חובוי · כאי אמה אקב ורגא כנו וכו' · האי קדושה ליהי בחד מתקלא
לקבל שבדותא דמהימנותא ולימין תלתין ותרין תדעין לאחרנין כמה דאית בויכלו כלא
סלקין לשבעין תיבין לאתעטרא בהאי שבת דמעלי שבתא · זכאה חולקיה דבר נש
דיכוון רעותיה למלין אלין ליקרא דמאריה · קדושה דיומא האי לוקמוה בורא פרי
הגפן ולא יתיר · דהאי יומא קאים לקדשא ליה מה דלית בכל שבועא דלתין ברזין
לקדשא ליה בהאי מלין אלין דלוקמנא · ולא לתקדם בהאי לילה לא בשמא קדישא
לתתא כל שריא עלייהו הסוך רוחא עלאה · ולתן בשיבן לקדשא ליה ברעותא דלבא
ולכווכא דעתיה לבהאי · ויומא דיהוי קא מקדשא ליה וישראל בגלותין ובעותין וישראל
מתקדשין בקדושתיה בהאי יומא · זכאין ישראל עמא קדישא דלאסיקו יומא דל
אחסנת ירותא לעלמין · לבתר דכפיק שבתא כעי בר נש לאפרשא בין קדש לחול ·
ולברכא

ולברכה על כוסות דשבת בגין דכל שבתין לאתברכא ולאתקדשא ביומא דשבתא
כד שבת חד דקדושה עלאה דאתגלית ואתכלילת בקדושת דשבתא · וכד שבת
אתגליף כל שבתין לאתברכא ולאתקדשא קיימי · ושבתי דעקידה דיצחק
דאתלבט עלגבי מדבחא בגין כך בעי לברכה על כוסות דשבת ושבתי שבת לא בעי
שבת דכול שבת שבתא · ושבתי שבת דיהוי שבת דכפיק מכוסות שבת דלעילא ·
ודא דיהוי שבת דכלל שבת · ויהוי דשבתי שבת דכפיק מהאי שבת דלעילא לאתברכא כברכה
דכוסות כדין כל שבתי שבת דלתתא אתיין בפקין ואתמנן בדוכתייהו ואתייהיב להו רשותא
לאתברכא כהאי שבת דלתתא דקא מברכן על שבת אזדמנן לברכא רתיכין מסריין
לאתתא לאתברכא מהאי שבת מברכא ואיהי דקרון מאורי שבת · בגין כך בעיכן
לאכפיא לאנפאן ידא דחרבא דימיני ולאתברא להו בגו כוסות דשבת דמתברכ׳
ואיהי לאנפאן רמו לאיהי מאורי שבת דכסידי ומלעי מכוסות דשבת דמתברכ׳ ·
ובגין דאיהי דרגין לאתתא כד אתי שבת כר שבת לאנפאן קמי כוסות דשבת בעי
לאכפיא להו קמיה בגין דהאי כוסות עלאה עלויהו ואיהי כסדין מכיס וכל שבתין
בעיכן לזקפא להו כאפאר ברכאן בגין לאחזאה קדושה עלאה דדרגין עלאין דשלטין
על כלא דשמא קדיש׳ לאתעטר כהו ולאתברכן כלהו דרגין כחדא ואכדין
מגו כוסיכא עלאה דכלא וכבר כעיכן לזקפא להו לשלמא · והכא כשיכן לאכפויי
לאנפאן קמי שבת בגין לאחזאה דרגין לאתתא דכדין מגו כוסיכא דלעילא ומכח׳
שלטין ואכדין מכח ואיהי מאורי שבת · בכל יומא להו מברכיכן מאורי חור דאיהי
נהורין עלאין דקיימין בהאי חור קדמאה ואכדין כלהו כחדא · ומכי אקרון מאורי
שבת · ובגיני כך מברכין בורא מאורי שבת · ולא אמרו מאיר לוכתיר מאורי שבת
חולין ולא בתרין מהאי בוסיכא מברכא · אלא ביון דשבת אתי כלא
איהי דרגין לאתתא וכל איהי אכדין ואשלטין בלהו עלאין ואתכלילו כהאי שבת
ואתטמרו ואתגניזו ואתכסיא כיה ולא אתחזון כיה אסיר בקודם בלחודהא
וכלהו אתטמרן בגויה כל יומא דשבתא · ביון דנפק שבתא אפיק להו לכל חד וחד
כאיהו אסיר שעתא לאתבריזו ונפקו כלהו ואתבריזו כמלקדמין ואתייהיב על דוכתייהו
לשלמא · כדין אתברכא שבת שבת ואתכפיין קמיה לאכברא · ביון דנהרין כדין
אתמנן כל חד וחד על דוכתיה · בגווכא דא איהי דרגין עלאין דלקרון מאורי חור
שלטין כיומא וכהרין מגו כוסיכא עלאה · בשעתא דרמש לילא אסיר כוסיכא עלאה
כיום לון ואעיל לון בגויה עד דנסיר יומא · ביון דמברכין ישראל על כוסות כיומא
כדין לאפיק לון בשלימו לכוסות · ודא איהי דקא מברכין יומר סאורות ולא אמרי
בורא אלא יומר · ובסכא בורא מאורי שבת · בגין לאיהי דרגין לאתתא וכלא איהי
רזא כרמז לאנפאן דהא כסדרא דרגין עלאין ודרגין תתאין · דרגין עלאין
אתמודעאן כזקיפי דאנפאן לעילא וכזקיפי דאנפאן לאתברכן דרגין תתאין לאודויהו
ודרגין תתאין כחדא וכחדוכיו דאנפאן לאתברכן דרגין תתאין לאודויהו לבו טופרי לאמורי
לאנפאן לאיהו לאפין לאחרנין לאברויהו מגו סהדו שרגא ואיהו מכפין דלקרון

לאחוריים . לבבעלן גבו כלפי טופרין חלין לימין לכפין פנימיין לתכסיון ורזח דף
ורזית לת לאחורי חלין לאחורי לבבעלן לאחורי כטופריהן . ופבי לף ורלו חלין
לבבעלן גבו כלפי טופרין דלימין לכפין פנימיין וכך מכרכיכן על מרגף בעי לאחזק
לאחורי לבבעלן כטופרין לאתפרף מגו סהוס מרגף ופבימי דלבבעלן לף לבטריכו
לכפיפין לאתפרף מגו סהוס מרגף דסף לימין לף כסרין חלף מגו מרגף עלסם
דלמילף נעילף דלימי טמירי וגכיזף דלף לתגליוף כלל . ולימין לף כסרין מגו מרגף
דלתגליוף כלל . כגון כך בעי לאחזקם לאחורי לבבעלן כטופרין ופנימי דלבבעלן לף
בעי לאחזקם קמי סלי מרגף . ממירין לימין וכטמירו לתכסרין פנימיין לימין
ומפנימיין לתכסרין עלמין לימין ומלמילף לתכסרין זכיין לימין ישרלל בעלמף דין
ובעלמף דלתי . ובעי לרמוף בכוסמין כך נפיק מבתף על דלסתלק סהוס רוחף
ובפבף דבר בם לפתלרת בערטופף (פ״ף פתפיל בקרטופף) כגון סהוס סליקו
דלסתלק רוחף מכים וסף לוקמוס כתיב וירח לת ריח כגדיו ויברכהגגו . סלי קרף
לוקמוס ולתמר . לבל תף מזו ריחף לימי קיומף דבפבף כגון דלימי מלם דלשל
לבפבף ולף לגופף . וירח לת ריח כגדיו סף לוקמוס לימין לבוסמין דלדם קדמלם
סוו דיבב ליס קדבף בריך סוא לתלבף גון כגון דסף כך אב לדם לתעדי מכים
סהוס לבוסף יקירף לתתלבם ליס בקדמיתף כך לעיל ליס כגבתף דעדן . ולבתר
דבב לתלבים ליס כלבוסף לאחרף . לבוסף קדמלם דלתלבם ליס לדם כגבתף דעדן
לימי סוס מלימין מלבוסי מלימין רתיבי דלקרון לאחורי ולימין לבוסי דלקרון לבוסי
טופרף . וכך סוס כגבתף דעדן כל לימין רתיכין וכל לימין מערין קדימין כלסי
סחרין ליס לדם ולתבטיר מכלף ולף סוס יכיל מלם ליסף לתקרבף כהדים . כיון
דבב ולתעדי מכים לימין לבוסמין דמיל ממלין ליסין ורוחין ליסין ולסתלקו מכים לימין
מערין קדימין ולף לסתלרו ליס ללף לימין טופרי דלבבעלן דסחרין לון לטופרין
סחרבו דזוסמף לאחרף . ובגין כך לף ליבעי ליס לבר בם לרבלף לימין טופרין דזוסמף .
דסף כמס דלסנילו סבי כמי לסגי עליס קסטורף וילף בכל יומף . ובעי לספרף לון
ולף ירמי לון דלף יעביד קלנף כסהוס לתר דיכיל סהוס בר בם לתתזקף וכלף כגווב
עלסם . דסף לכלסו לאחוריים סחרף סטרף לאחרף ולף לנטריך ליס כלתר דעלמף .
לבתר עבד ליס לדם לבוסמין לתרבין מטרפי לילבין דגבתף דעדן . דסף בקדמיתף
סוו לימין לבוסמין מלימין לאחוריים דגבתף דלמילף ודסת מגבתף דלרעף ובפך מגבתף
ולימין לבוסמין סוו סלקין ריחין וכוסמין דגבתף דבפבף מתייסבן כהו וחדי כהו .
סהו ורח לת ריח כגדיו ויברכהו דסף מתייסבן כפבים ורוחים כהסוס ריחף . וסהו
ריחף מעלוף דכוסמין לימין סדם דסף קיומף דלתר קדימף דבזמתין כפקין מכים
סדם לימין גדף לימין קיומף דבפבף כגוכף דלמילף לתתקיימף מסהוס קטורף
דלזתלרת . בד בפך מבתף לתלבם סדם כלימין לבוסמין דגבתף דעדן דלרעף
דסתלקין ריחין וכוסמין לקיומף בפבים על סהוס רוחף קדימף עלסם יקירף דלסתלק
מכים . וסדם לימין קיומף דבפבף ודלי ככל סטרין סהוס רוחף עלסם דכחית עליס
דבר בם כסדו וחדי לבפבים כדין קיומף כפבף דבר בם כגווכף דעלמף דלתי דזמין

לתתבלסם

לאתסכלא מניה כמה דכר כם לאהוי רוחא כעלמא דלא הכי סוף רוא לאהכי ליה
לכר כם לעלמא דאתי לכתיב לו תתעצם על יו׳ונן׳ וכתיב והסכיא כנחנות כפסך
כמה דכר כם רוי להוה עבונא ולאהכי ליה הכי כמו לוהוי רוי ליה לעלמ׳ דאתי כדין
כד כר כם זכי ולפלים סלוהו דיקרא דסכתא כדקלסרן קכ״ה קלרי עליה ולחר
ולחר לי עכדי לתה ישרלל סער כך לתפלר קס רכי לכא ושלר חכריה וכפקי
ריגים ככו ולחרו זכלה חולקא דלרחא דל זמין קכ״ה לקכלן לחר רכי לכא לי
זמין קכ״ה לרחא דל כנין לאתחכרא עמכון זכלה לוהוי חולקי דזכיכא לארחא דל
חמ׳ להו לוחא לכו מה דחמיכ׳ וחא דל כפקכא לארחא וחמיכא כהור׳ חדא ולתפלב
לתלת כהורין ולזלו קלאי ולתטמרו ולחמכא ודלי סכיכתא חמיכא זכלה חולקי
והפתא לוכון תלת כהורין דחמיכא לתן לוכון ודלי לתן כהורין וכוציפין עלאין
לאכסרא כפלמא דין וכפלמא דאתי לחר רכי לכא עד הכא לא ידעכא דכל חלין
מרגלן סתיכין הוו תחות ידייכו כיון דחמיכא דכא כרעותא דפקודא דמלריכון
לאתלמרו חלין חלין ידעכא דכלהו חלין סלקין וחא דל לגו כורסייא עלאה וכטיל
לון סכוף אלרי דלכפין ואכיך מכוייהו עטרין למלריהם וחא דל מתעטרין סתין
ריבין קדושא לקרא דכרסייא כלהו חלין דלאתלמרו הכא וחא דל דלהכי זקף
עיכוי וחא דלאכרא סמפא חמר רכי לכא כסך לגכי הלי כפר דלוהו קריב לגכן
כמדכרא חזלו וכיתו תמן כפלגות לילא קס רכי לכא ושלר חכריה לאסתדלא
כלורית׳ חמר רכי לכא מכלן ולסלק׳ וחא חלין לאתעטרא כהו נדיקיא דכגנתא
דעדן דהוא׳ לוהו זמיכ׳ דקכ״ה וכל נדיקיא דכגנתא דעדן כייתין לקלוסין דנדיקיא
די כלרעא פתח רכי לכא ואמר׳

ויעשו כל מכס לכ כעצי סמלאכה וגו׳ כתיב סצמים סמים לוי׳ והלרן
וגו׳ הלי קרא סכי לנטריך למימר סצמים לוי׳ והלרן כתן לכבי
לדם מלו סצמים סמים שלא הכא לוית לאסתכלא כגון דלוית סמים ולוית סמים
סמים לתתא ולרן לתתא מכוייהו סמים לשלוא ולרן לתתא מכוייהו וכל דרגין עלאין
ותתאין כלהו כגוונא דא חלין כחלין סמים לתתא לוכון עסר ירושת כלל כוסס
סמים מרוסים וקכ״ס עכד לון לאסכגא לרעא תתאה ומזרזין די כגוויהו תסועלם
לפסיג לתתאי דסחרן כקופטרא דקולמא עסירלם לוהוי עקרא וכללו מסירון
מכון עד סכיעלם מסכיעלם ולהלוף לוית כסורא דלתפסט לתתא מנו כורסייא
עלאה וכסיר לעסירלם ועסירלם מסהוא כסורא דכקטא יהוב לתסועלם ולוהוי
לתתוכלם ולתתא סלי תתוכ׳ כד תתפקדון חילי דכככיא ולפיק לון סהוא כסורא
קיימא ויהב חולים לכל חד וחד לתתוכלם כההוא לתר לאנטריך דכתיב סמוכיא
כמספר נכלם וגו׳ מרב חוכם דא לוהו זסרא לשלוא לדקרי רוב חוכם וכל
דקרא ורקרא מוכח ולתפקד על עלמא ועל ארעא לאסכגא כלא כר ארעא
דישרלל דלא לכסיב לה רקרא ולא חולא לחרא חלא קס כלאודוי וסא חוקמיה
כמקדש נכלם וגו׳ מרב חוכם דא לוהו זסרא לשלוא לדקרי רוב חוכם וכל

ומהוא ממכח דשלטא על מהוא דקיעא ויהיב מחילא דלית ליה מהוא דקיעא בגין
למיהב לתתא ומהוא דקיעא כקיט מהוא ממכח ויהיב לתתא לארעא ומהוא ממכח
לא נקיט חלא מתמנית דלעילא · ככל דקיעא לית פתחין ידיעין דשולטנו ככל
ממכן מפתחא לפתחא דשומא ומהוא פתחא ולהלן לא שלטא לפילו כחלא כימא ·
עלא עלל דא בתחומא לפתחא דאחריוה בר כד לתיהיב ליה רשו לשלטאה חד על
אחריוה כדין שלטין מלכין די בארעא חד על אחריוה · כחמנייתא דכלהו דקיעין
לית פתחא חדא לדלקרי נבילן ותחות תלי פתחא לית שבעין פתחין לאחרכין
לתתא ושבעין ממכן כטרין מרחיק תרי חלפין לחלי קדמין לנביה ומהוא פתחא
סליק לעילא לעילא עד די מטא לגו כורסייה עלאה ומהוא פתחא לכל שטרין
דרקיעא עד תרעא דפתחא דלקרי מגלון (פ׳ מבהון) דתמן ליסו סיומא
דרקיעא דתחומא דארעא דישראל · וכל ליכון פתחין דרשימין גו מהוא פתחא
דלקרי נבילן כלהו רשימין ככורסייה קדישא וכלהו קריבן לון מעבי נדק לא
שליט לאחרא עלייהו ונקלא פקיד לארעא דישראל בההוא דקיעא מפתחא לפתחא
כפקידו כמה דלעתיד (קהלת י) ומתמנייתא דההוא פקידו בטלין ליכון שבעין ממכן
ויהבין לכלהו ממכן לאחרכין · כגוונא דעדן לתתא לית רזין עלאין גו דקיעא
דקיומא עלייה · דקיעא דקיומא עליה לית כיה רזין עלאין · כד עבד קב״ה דקיעא
לייתי לה ומים מגו כורסי יקריה ומתם לון כחדא ועבד מכסון סמיה לתתא
ואתפשטו עד דמטו לההוא לתר דגבתא דעדן ויתבו · מה עבד קב״ה כעל מומיה
עלאין קדישין לה ומים לאחרכין דמסתכמין ולא מסתכמין דלתגליין ולא לתגליין
וליכון לה ומים דלתתלו מסמיה עלאין עבד מכויהו מתיהו דרקיעא ומתחבר גו
דקיעא לאחרא ומתא ליה — על סלי בגתא דלתתא לארבע גווכין כההוא מתיהו
דרקיעא דעל גבתא חיוור וסומק ירוק וחוכא · לגבי סני גווכין לית לארבע פתחין
לארבע סטרין דרקיעא דעל גבי גבתא דליכון לה ומים דלתעביד מכסון סמיה
דקיעא מתפתחין לארבע פתחין לכסטר כהורין ומיכא · כההוא פתחא מגו
מתיהו דכסטר מיכא כהרין תרין כהורין כליכון פתחין · כפתחא דימיכא וכפתחא
דליסי קבל לכפין גו כהורא דכסיר לכסטר ומיכא לתרסיס לת חד כהיר וכליט
וכגין כגוניה מגו סמיה כהורא ואיהי לת ם וקיומא כחמנייתא דסמיה כהורא כטיל לסמיה
דפתחא · לת דא סלקא וכחתא לא קאים כאתר חד · ג כהורא דכסיר כסטרא דליסי
לת ואפיק לה כגין כך לא קיומא כאתר חד · ד כהורא דכסיר כסטרא דליסי
לקבל לכפין לתרסיס לת חד דכסיר וכליט וכגין כגוניה גו סמיה כהורא ואיהי לת
ר ולומכין לתתאי ב וקיומא כחמנייתא דסמיה כהורא דפתחא וסלקא וכחתא
לזמכין לתגליא ולומכין לא לתגליא ולא קיומא כאתר חד · אלין תרין לתתון קיומין
וכד כסמתא דבדוקיא עלאה כגוניה דעדן אלין תרין לתתון כפקין מגו סמיה כהורא
וקיומין על סהי כסמתא וסלקי וכחתי כדין מליכון תרין פתחין מקדמי וכחתי משלא
תרין לתיכון · רתיכא חדא עלאה דליסי רתיכא דמיכאל רב סנגין · רתיכא
תניכא דליסי רתיכא מסמיה רב ממכא דלקרי כוזא ודא ליסו סמא יקירא

דלקרי

דלקרי רפיל ולית כתיב וקיימין על כמיתא ואמרין לה שלום יבא שלום
שלום . כדין לזכון תרין לתון סלקין וקיימין כלתריהו ולתנכיזו נו סהוה כהורה
דלזכון פתחין . תרין פתחין לחרכין כהורין לחרכין קא מלסטין מכהורו
דלסא כלזכון פתחין חד לסטר שמלל וחד לימורא . תרין לתיון לחרכין מלסטין
כלזכון כסירין וכניכין בנוויהו לת חד ב ולת חד נ וכד לתון קדמאי מתהדרן
לתתריהו ללין תרין לחרכין כניכין סלקין וכתיב כפקין מלזכון כהורין וקיימין על
כמיתא . כדין כתיב תרין רזיכין מלזכון תרין פתחין רזיכא חדא לזכי דזכיא
דגברין רב ממכא ויקיר . רזיכ תכויכא לזכי רזיכא לחר קדים דמריש רב ממכא
וכתיב מלזכון פתחין וקיימין על כמית ולתון מתהדרן לתתריהו . כדין לון תרין
רזיכין עלין לגו היכלא חדא טמירא דנפתא דלקרי לסלוף ותמן תריסר זוכי
כומסין גניזין דכתיב ברד וכרכם קסם וקכמון וגו . ולזכון תריסר זיכי דכומסין
דלתתא . ותמן כל לזכון לכומסין דכמיתין דלתתזון לתלבסא כהו כל חד וחד
כדקא חזי . כההוא לכומא לתרסיומו כל לזכון עובדין טכין דעבד כהלי עלמא
ולתרסים כיה הלי לזכי לכומא דפלטיה וכטלין כההוא לכומא ולתלבסת כיה
הסיא כמיתא דנדיקיא דנפתא כגווכא דדיוקנא דהלי עלמא . והכי תלי מתלתין
יומין ולילך דהא כל תלתין יומין לית לך כמיתא דלא תקבל עובשא עד לא תיפשל
לנפתא דעדן . כיון דקבילת עובשא עלת לנפתא דעדן כתם דלוקמוה לכתר
דלתלבת . כיון דלתלבסת כהלי לכומא יהבין לה לתר כתם דלתחזי לה . כדין
כל לזכון לתון כתין ופלקין לזכון רזיכין סהוה רקיעא דהדר תרין זמכין כלל
יומא כההוא כטילו דהלי רקיעא לתרא דמתדבק כיה . והלי רקיעא לא נפיק
לבר מנפתא . רקיעא דא מוקמא כלל זוכי גווכין תרין ועשרין לתון רסיומין מחקקן
כההוא רקיעא כל לת ולת כטיף טלא ממא דלעילא על נפתא ומההוא טלא
דלתון לסתחיין לזכון כמיתין לתדבקא וטלא לא כחית אלא מנו לתון דרסיומין
ומחקקן כההוא רקיעא כגין דלזכון לתון כללא דאוריתא . וההוא רקיעא רזא
דאוריתא דהא מלא ומים דאוריתא לתעביד . ועל דא לזכון כנדין טלא על כל
לזכון לתתדלו כאוריתא לעמים . לאכון אלין רסיומין כנפתא דעדן ובלקין עד
כהוא רקיעא וכטלין מלזכון לתון כהוא טלא לתתזכי כמיתא . אלא הוא
דכתיב וערף כמטר לקחי תזל כטל לאמרתי . כלאכזיתא דהלי רקיעא קיימא
פתחא חדא דל לזכי פתחא תדא דקלוס לקבל פתחא דהיכלא דלעילא דכההוא
כתחא פרחין כמיתין מנפתא דלתתא לעילא כחד עמודא דכעין כנפתא עד ההוא
פתחא . גו סהוא רקיעא דההוא פתחא דלזכי כלאכזיתא דרקיעא דכנפתא עלין
כנווא תלת נווכין דכהורא כלילן כחדא וכהרן לנווכין דההוא עמודא . וכדין רקיעא
דל כנין ולתלבסת ככתם נווכין דמתלבטן ככל שעתא כהדין נדיקיא מההוא זוזא
עלאה . לכל ככל שכתא ושכתא וככל רוח ירחא לתנלי א שכינת יתיר מאלף זמכי
כהלי רקיעא ולתון כלזכי נדיקיא וסגדין לנכתם . וכלאם מולקים מלן דזכי לכני
לנוסן דקלמרן דמתלבסן כהו נדיקיא כנפתא דעדן . ללין מעובדין טכין דעביד

כר גם כהאי עלמא כפקודי תורתא וכפלגן קיימא כשמעתא בגיתא דעדן ואתלבשא
כהכי לכושין לחרכין יקירין. כד סלקא כשמעתא כההוא פתחא דרקיעא לעילא
תזמנן לה לכושין לחרכין יקירין עלאין דליכון מרעיתא וכוסא לבא כתורתא
וכגלותא כד סלקא מתנטרא מההוא עטרא מאן דמתנטר ואסתאר חולקיה להדו
כר גם ואתעביד מכיס לכושין דכהורא לאתלבשא כהו כשמעתא לסלקא לעילא. ואיכ
דלוקמוה דליכון לכושין כעובדין תליין שלין לה תליין שלא כרעותא דרוח כמה דאתי
לקייתא גו מלכין רוחין קדישין ולא ליהו כרירו כמלה. וכוכיכא קדישא חולף הכי
משיהו. לכושין לאתתא כגיתא דאתרע כעובדין. לכושין לעילא כרוח ורעות וכווכ
לכא. וכר יוכא מעדן להסקות את הגן ונו׳ חוקמוה. אכל כהאי גיתא לאתתא כר
ונא מעדן ודאי. ואסתרי למכלא. האי כר דכפיק כגיתא לאתתא כאן אתר עקר
ואתרשא דיליה. כאן אתר כעדן. עדן דא רוח עלאה ליהו ולא לאתייהיב רשו לאסתא
כיה עיכא דסכלתנו. ורוח דמלה שמלא אתר דא לאתמסר לאתנלאה אתר דעדן
עלאה קדישא לאתמסר תוך הכי למכלא. כגין טמירו דיקרא דעדן עלאה קדישא
אתטמר ואתגניז עדן אתאה דההו׳ כר דכגיד וכפיק מכיס ועל דא לא אתמסר לאחי׳
לאיכון כמאתין דכגית׳ דעדן כמה דהאי כר לאתפרס וכפיק מגו עדן לאסקא לגית׳
הכ מגו ההוא פתחא דאמצעיתא דגיתא כפיק חד כהורא דאתפרס לל׳ כטרין כל
פתחין דקא אמרן. אתר דקיימין ליכון לתוון רשיכן וההוא כהורא דאתפרס לאדכא
כהורין כל לתוון כגיכין וכפקין מעדן אתר דזהרא נקודא תתאה לעילא. וההוא
נקודא לתנהיר ואתעביד עדן לאסרא ולא ליה מאן דשליט למחמי ולמכלא להאי
נקודא כר ההוא כהירו דאתפשט מכיס דסנדלן לקמיה ליכון כדיקיה דכגיתא
דעדן כמה דאתמ׳. והאי נקודא תתאה ליהי גיתא דכגי עדן׳ אתר דלא לאתייהיב
למכלא ולאסתכלא. על כל דא כתי׳ עין לא ראתה אלהי׳ זולתך. אמאי לא לאתפרס.
אלהים זולתך דא נקודא תתאה קדישא דליהו ידע האי עדן לאתתא דטמיר כגיתא
ונליא אתר׳ מאן דידע ליה. אלהים זולתך. דא עדן עלאה על כלא דליהו רוח דעלמא
דליתי דליהו ידע לנקודא תתאה כחד כדיק דכפיק מכיס כהר דרוי ליה. ולית מאן
דידע ליה כר ליהו דכתיב אלהים זולתך דליהו לחיל לעילא עד אין סוף. והאי
כהר דכפיק מעדן לאתתא רוח דא ליהו לחכימין כרוח דכתיב והשכיע כמחנות
כפתך. ומלה דא לאתפרס לעילא ואתא. כשמעתא דנפקת מהאי עלמא דחשוכא
ליהי תליבת למחמי כהאי כר גם דאתעביד למשתי כאתליבו למיל הכי כל חד
וחד ליהו כחכמות כמה דאת אמר כחכמת נשים בנתה כאן מאן דכהורין
דגיתא ורקיעא ודכילן דגיתא. ולמלא ההוא לבושא לא יכלין למסכל וההוא
כהר דכפיק מעדן כל ליכון כשמעתין כלבושי יקר יתכין על ההוא כהר.
וכדין מתעשכן ורוון כליכון כחות ויכלין למסכל. והסוא כהר ליהו תקונא
דכשמעתין לאתעשכא ולאתוכא ולאתכאה מליכון כחות וכשמעתין לאתכן על ההוא
כהר ואתעשכן כיה. הסוא כהר לעילא לפיק כשמעתין ופרחין מכיס לגו גיתא
האי כהר דלאתתא כגיתא דאתרע מתתקכי כשמעתין לאתתקכא לאתעשכא כליכון

כחות. בגווכת דא כהלי עלמא לכר ריחא דמיא מתייצבא בפצחא לאתגברא דהא
מעקרא הגופא כפקא. ובגין דמתהכין כשמתין על ההוא כהר דכגיד וכפיק מעדן
יכלין לאתייצבא בהיכון נחות עלאין ולסלקא לעילא. כההוא פתחא דלאמצעיתא
דרקיעא חד עמודא דקאים כאמצעיתא נפתא. בההוא עמודא סלקין לעילא כנו
ההוא פתחא דרקיעא וכיה סחרכיה חיתכיה עכן ועצן וכגד. ואף על גב דלאוקמוה
להאי קרא אכל עכן ועצן אלין מלכר וכגד מלגו ודא לאיהו להכיא על היכון דסלקין
לעילא דלא יתחזון מקמי היכון דיתכין לאתתא. ודא הכא רזא דרזין כל כני קכלה
לאתקכ כתקוני ולאתקשט כשבתי וכומכי וכחגי מעדר תרכע לכפין לכשר וקיימין
על היכלא לאקדי דרור וסיוכו מר דרור. ובגין דא כשעתא דיוכלא כיעכן לאכרזא
דרור כלא וקראתם דרור. והיכון תרכע לכפין יהכין קלא ולית מאן דישמע ליה כר
היכון כשמתין דאתחזון לסלקא והיכון מתככסין תמן ונטלין לון תלין ל' לכפין ואעלין
לון לגו כההוא עמודא דקיימא כאמצעיתא וכההיא שעתא סלקא ההוא עמודא
דעככא ואשא ותככא ונגה מלגו. ואלין תרין לקרון מכון סר כיון ומקרקיפ מכון סר
כיון דא לאיהו תקונא דלעילא. כד נקודא תתאה מתקשטא והיכון מקרקיפ דהיא
נקודה לאתקשטא. כיון דסלקין אלין כשמתין עד ההוא פתחא דרקיעא כדין ההוא
רקיעא סחרא סחרכי דנפתא תלת ומכין. ומקל כעיומו דסחרכיה דההוא רקיעא
כפקין כל היכון כשמתין ואתמן כעיומו דההוא רקיעא ואתמן ההוא עמודא דסלקא
אשא ועככא ותככא ונגה דלסיט וסגדין כלסו. כדין כשמתין סלקין כההוא פתחא על
דסלקין לגו עגולא דסחרא כההיא נקודה. כדין אתמן אתי דאתמן. ומגו נהירו
וחדוות דההוא דאתמן סלקין ואתתין קרבין ואתחקין ואיהי תהיכא לגכייהו ואתקשטא
כההיא כדין אלכיש נקבה אנהורא חד נדיק עלאה ואסתכל כשפירו דהאי נקודה
ואתקכף ואתחיד כה וסליק לה לגכיה ונהיר כהורא כנהורא ואוחד כל חילא דשמיני
פתחי כההיא שעתא ואתרי זכאין לתון נדיקיא כטרי תוריתי זכאין היכון דמסתדלין
כתוריתי דהא חדוותי דאתריכון הוי ככו דהא עטרא דאתריכון מתנטר ככון. כדין
כיון דנהרין כהורא כנהורא תרין כהורין אתחכרן כחדא ופהרין לכתר היכון כאתן
ואסתכלן לאסתעשעא כהיכון כשמתין לנדיקיא ואתקכי לון לעטרא לעילא. ועל דא
אתמר עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו. ולמות על ראשי החיה
רקיע כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה. הלי קרא לוקמוה. אכל אית
רקיע ואית רקיע. רקיע לאתתא איהו קיימא על גבי חיון ל'. ואתתן לאתקשטא ואתרי
דיוקנא דחד נוקבא לאחורי דכורא ודא איהו רזא דכתיב ורחית את אחורי. כלא
אחור ונקדם נרתכי. וכתיב אחת אמר אלוה איהו קיימא על גבי חיון רקיע לעילא איהו קיימא על גבי
חיון ואתתן לאתקשטא ואתרי דיוקנא דחד דכורא לאיהו רזא עלאה. והכי תרין
רקיעין חד לקרי נקבת השמים. וקד לקרי מקדש השמים. דכתיב ולמקדשי השמים
ועד נקבת השמים. ראשי החיה לאתתא היכון דרכע חיון דאיהו כשמים עלאין על
היכון דרכע לתתון כשמים. ואלין חמרין דאתחזון כחיון דאתתא כתמונת אדם
לחמרין עדן לאתתא כחריצא הכי הוא ודאי. אכל כלא רזא עלאה איהו כמה לאתתא.

כהאי פקודא דקאמרן כמה דלית ליה חולקא לעילא הכי נמי לית ליה חולקא לתתא
כארעא · והאי גוונא לתתא לית ליה חולקא דכתי׳ בקודא לאסתעטא ברוחי דלויתיה
כארעא ולאתכסי בכל מטרין לעילא ותתא · לעילא כנדיק · לתתא כהסוא ליכא
דנדיק ולא אסתכל אסתעטא עילא ותתא חלא כנדיק · והאי גוונא לית מהימיה
בקודא דקרי ענן · ליכון רחמי החים חלין חרבא דישי לכפין · חד חריך לכתי׳ ופני
חריס חל הימין · וחד טור לכתיב ופני טור מסמחל · וחד כסר לכתיב ופני כסר
לחרבעתן · לחם כללא לכלא לכתי׳ ודמות פניהם פני לחם · ולין חרבע ריסי כהרין
דמטלן לה לכורסייה קדושא ומנו מטולא לחון זעיר ומסוא זעיר דמטולא לחון
לתעביד הסוא נסר די כור לכתיב כסר די כור כנד וכפק מן קדמוהי חלף חלפים
ושמעונה · וכסמתין כל סלקין לסתחיין כהסוא כסר די כור וסלקין לקורכנה ולא
לתיקדן חלא לסתחיין · תא חזי מסלמכדרא דעבדין מכה לבוצא · ומנו לחיהי מכור
לא לסתחיין הסוא לבוצא חלא כבורא חשא לכיל וזסמא דכיה ולסתחי הסו לבוצא
הכי נמי כסמתא די כור לתתבטלת מנו כורם ייא קדושא דכתיב כיה כרסים סכבין
די כור · כזמנא דכיעיל לסתחייא מהסוא וזסמא דכה לתעברת בבורא ולסתח׳
וכורא חכלא כל הסוא וזסמא די כסמתא · וכסמתא לסתחייא ולתלבנת · ולא תימ׳
לי הכי עובדא ליית לה לכסמתא כהאי · תא חזי וי לכסמתא דסכלא חשא מוכרא
ולף על נב דחיהי לתלבנת · חכל כל וזסמא חיהו סני עלה וי לכסמת׳ לסכלת הסוא
עובדא כנין דהסוא וזסמא כתרי ומכי לתלבנת בבורא · ומנא קדמאה כיון דקכילת
עובדא כנופא חולא כסמתא וכטלי לה ולעלין לה כנוחתר חד דמקרי כן הכם · ולמאי
לקרי כן הכם חלא לתר חד חיהו כניהם דתמן לטטריהו כסמתין כגרופ׳ לתלבנת
על לא עלין כנכתא דעבדן ולא זכאין חיכון כסמתין כל לעלין הסוא לתר תרין
מלכין ומיכן כנכתא דעבדן וקיימין לתרעא ונוחין לגבי חיכון ממכן דכסוא לתר
דניהכ כנין לקבלה הכיא כסמתא והכיא כסמתא עד לא לתלבנת חיכון ממלן
נוחין לנכנייהו ולמרי הכם · ונמכן הכיא לתלבנת חיכון מכן כפקין עמה מסוא
לתר וזמיכי לה לגבי פתחא דנכתא דעבדן דתמן חיכון סליקן ולמרי לון הכם הלי
חיכון כסמתין דכל לתלבנת כדין לעלין להכיא כסמתא כנכתא דעבדן וכמה חיהי
תבירא מנו הסוא תבירו דל תלבנת דניהכם דסוא תבירו דחשא ולף על נב
דכחית מלעילא · חכל כיון דמטא לתר עזא לתתא חיהו חשא לא דקיק וכסמ׳ תל
לתעכס׳ כיה ולתכר׳ כדין קדם׳ כריך הוא לא ס ק עזא דכהיר מחיכון לרבע פתחין
דכהרין כרקי׳ דעל נכתא ומטא לסתחיא כסמתא לסתחייא · הכל וזרחה לכה ירחי
שמי שמם כדקה ומרפא בכנפיה · ומכא תנייכא לכתר דיתבא כנכתא דעבדן לתת׳
כל הסוא וזמכא דיתבא · עד כען לא אתפרשת מחיכון מלין דחזו דהאי עלמא מכל
וכל · כל מלקין לה לעילא לסטריך לא תפרשת מכל חיהו וזמכל מלין לתתא ולעברו
לה כסוא כסר די כור כדין כסמתא לתלבנת כיה מכל וכל · ובפקת ולסתחייא תקמי
מלריה דעלמ׳ כריכא מכל סטרין כיון דלסתכלת כסוא כסורא לתסיא ולא אתלוש
יכלא · וכדין קיימין חיכון כסמתין כלכודין מתעטרין קמי מלריהון · זכאה חולקהון

דצדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי . ואיכון פשיטין דכנסת דעדן לאתא פשטן
בכל ריגי ורחי ושבתי ובלקין עד דהוה לתר לקרי חומו ירושלם דתין כמה מחכן
ורתיכין דכטרי לאיכון חומות דכתיב על חומותיך ירושלם הפקדתי שמרים . ובלקין
עד דהוה לתר ולא עלין לגו עד דלתלבכן ותין סגדין וחלמן מסהוה כהירו ותייכין
לגו נפתא . כפקין מתען ופטרן כעלמא וחמאן כאיכון נופין דחייכיא דהוה עופא
דלטון לכתיב (קהלת א) ודלו כפגרי הלכתים הפעתים כי כי תולעתם לא תמות ואשם
לא תכבה והיו דראון לכל כשר . מאי לכל כשר לאיכון שאר נופין דכסחרנייהו והא
לוקמוה . ולבת׳ משטטי ומסתכלן כאיכון מאריהון דכאכין וכני מרעין ואיכון דסכלין
על יחודא דמאריהון ואכין ואמרין ליה למשיח׳ כפעתא דאמרין ליה למשיח׳ נערא
דישראל כגלותהון ואיכון חייבין די כהון דלא מסתכלי למכדע למאריהון אריה קלא
וכבי על איכון חייבין דכהו הדא הוא דכתי׳ והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעוונותינו .
תכין איכון כשמתין וקיימין כאתרייהו . כגנת׳ דעדן איית היכלא חדא דלקרי היכלא
דכני מרעין כדין מתיב עלאל כהוה היכלא וקרי לכל מרעין וכל כאכין כל יסוריהון
דישראל דייתון עליה וכלהו אתיין עליה . ואלמלא דליהו לקיל מעלייהו דישראל וכטיל
עליה לא הוי כר כם דיכיל למסכל יסוריהון דישראל על עוכפי דאוריתא הדא הוא
חלניהו הוה כתיב ונו׳ . כגווכא דל רכי שמעון כרעא כגין דלית תוכפא לאיכון יסורין
דקיימין עליה דכר כם ככל יומא וכלהו כחתן כצלמא כפעתא דלאתייהיכת תורית׳ .
וכל הוי ישראל כארעא קדישא כאיכון פולחנין וקרכנין דהוו עכדי הוו מסלקין כל
איכון מרעין ויסורין מעלמא . הפעתא מתיב מסלק לון מכני עלמא עד דנפיק כר כם
מהלי עלמא ומקבל עוכפיה כמה דאתמר . כך איכון חייבין יתיר דעיילין לון לגו כגו
ניהכם כאיכון מדורין לתרכין ומקבלין עוכפ׳ כגי מסניאות זוהמא די כהמתא כדין
לאלקיא מורא יתיר למיכל הוה זוהמא . וו׳ להסיא כפמת׳ דסכלת הוה עוכפא . ועל
איכון מלאכי חכלה דכניהכם מטרדין לון כחוטרין דאש לכארא הוה זוהמא . וו׳
לכהמתא דסכלת הוה עוכפ׳ וכאין איכון דכטרי פקודי אוריתא קדיש׳ לאיכי כעית
לאתעטפ׳ ליגלא כרוחיהון דצדיקי כמ׳ דאתמ׳ כל כעל לאתעטפ׳ לתת כרוחיהון
דצדיקייא כאתא דחלת על כהה ואתעטפת כהון כפלנות גלית איכי כחתא
ואתעטפ׳ כי׳ . רקיע דקאמרן קיימ׳ על נפת׳ איכי קיימ׳ על ל׳ ריגיזאיכון ל׳ לתתון
דקאמרן רוח ל׳ חיון ואתי רקיע׳ קיימ׳ לתת׳ כמ׳ דאתמ׳ רקיע דהוית נקוד לעילא
קיימ׳ על איכון ל׳ חיון דקאמרן והוה רקיע כגווכ׳ לא מן דא . איכו אתרקס כגווכא
קדישין . כהאי רקיע אסתכלן ארבע חיון וכל איכון חיילין לתתא . כל האי רקיע
אכפי׳ כגווכי וכדין כדין ידעין כל איכון רתיכין וכל איכון חיילין ומשרין הוא טרפא
דלהון מזדמן . רקיעא דא מרקיעא כבל גווכין קדישין כיה קיימין ארבע פתחין
רשימין כארבע אתון מכצרן . פתחא חדא רשימא לסטר מזרח וכיה קיימא כהוה
פתחא לתתא ודהוה לתא איכו ו׳ ולא כגין וסליק וכחית כהאי פתחא . פתחא לא
פתחא לתתא ודהוה לתא איכו ו׳ ולא כגין וסליק וכחית כהאי פתחא . פתחא לא
כהיר וכגין מכצרו עלאה והאי לתא כגין וכליט כגויה ואיכי כחתא וסלקא ואתרשים
כהוה פתחא . פתחא תכיתא רשימא לכטר נפון וכיה קיימא לתתא ואיכי לתא ו׳

ודע קיימא ובצבע סלקא ונחתא ולהטא כהדוח פתחא · לזמנין כנין בבציעו ולזמנין
לתתסיס כהדוח כסורא ולא כהיר · ועל דא לית דא לית לה קיימא בקיומא יתיר ואת דא
לתתסיס כהדוח פתחא · פתחא תליתאה היהו פתחא דקיימא לסטר מערב
וכיס קיימא לתתא דלתתסיס ולתכסיר כהדוח פתחא ודא היהו לת ג׳ והלי לת
כנין בבציעו כהדוח פתחא · פתחא רביעאה דא היהו פתחא דקיימ׳ לסטר דרום וכיס
קיימא רשימו דאד בקודס תתאה וצירף דלתתחזי ולא לתתחזי ודא היהי לת י׳
ולין תרבע לתתון לתרבע בטרין כהדוח רקיע כהיכון פתחין · כהלי רקיע
רשימין לתתון לתרכין בכתרי׳ על ריסיהו והיכון עשרין ותרי׳ לתתון מתנטרן בכתרי׳ ·
רקיעא דא נטיל וכחיל עלגבי חיון כרשימו דלתתון רזא דחושבן דיחודא כרזא
דצרופא חדא והיכון טֵ כֵ גֵ דֵ · לין לתתון כחרן הדוח רקיע כרזא דלתתון
לתרכין עלין קדישין סתימין והיכון לתתון לתרכין סתימין סתרין להדוח רקיע
וכדין לתתחזיין לין לתתון כגלותא דהיכון טֵ כֵ ורשימין כהלי רקיעא ·
כשעתא דלתתכסיר הלי רקיעא לתתכרן כיס לרבע רזין דשמהן קדישין והיכון
צרופא כצרופי דלתתין ותרין שכולין · כדין כחית טלא מהלי רקיעא כהיכון לתתון
דרזא דשמא קדיש׳ ולתזכו כל היכון רתיכין וכל היכון חיילין ומשריין קדישין ובטלי
כלהו כחדוה כשעת׳ דדיכא תליא שין לתתון לתטמרו ולתנגיזו ד׳ גו ד׳ והיכון טֵ זֵ ·
כשעת׳ דשין לתנגיזו ולתטמרו כדין קלא דכטי׳ נפון להתער וידעי דדיכא סריך על
עלמא · וכהלי רקיעא לתתסי׳ נווכא חדא דכליל ככלל כל נווכין כד נטיל הלי רקיע׳
מסטרא דמזרח היהון לרבע ריסין דקלמרן כלרבע לפפין (פּ״א לתתון) נטלין כלהו
כמטלכין וסלקי כסליקו לעילא · וכד היהון נטלין וסלקין לעילא לסתלקת מלין
דלסתלקת ולתתון לתתדרו ולתחזיין כשלומו כרזא קדמאה ס״ע כֵ גֵ דֵ · ולתתרקס
הדוח רקיעא כדין לתכסיר כהדירו · וכד הלי רקיעא לתכסיר כמלקדמין כלין
לתתון כלהו לתתדרו וסחבי למטרף טרפא ומוכא · כין דהיכון סחבי וסלקין קלא
הדוח קלא דסתמע לעילא לעילא וכדין נטלא כרכתא וקדושא מלן דכטלא · סחרן
לתין ומתנגלן וסחרן הדוח רקיעא וקיימין היכון לתתון לסט׳ דרום כין דקיימין
היכון לתתון לסטר דרום סלקין וכצבן כבציעו ולהטין · כדין כחמצעית׳ דהדוח רקיעא
רשימו חד לתרסיס והדוח רשימו היהו לת חד והיהו׳ כין דלת לת לתרסיס
ולתחזיא כדין להטין לכתריה תלת לתתון לחרכין והיכון הם · לין לתתון מכצבן
כחמצעו דהלי רקיעא כלקין וכחתין מלהטין כתליסר להטין · כדין לכתר דלין
תליסר זכין מלהטין כחתא מלן דכחתא ולתכלית היכון לתתון ולתעטרת כהו
ולא לתידעת · כדין כלהו חיילין וכלהו משרין כחדו וסלקין סירין ותושבחן · רקיעא
דלא כטלא תכויכו וסחרא ומתנגלא והיכון לתתון קדמאי דקלמרן דהיכון ס״ע כֵ
כלהו לתכלילו כהיכון לתתון עלין רזא דשמא קדישא דקלמרן וסחרן הדוח
רקיעא והיימין היכון לתתון דהוו כחמצעיתא רזא דשמא קדישא כלהו לתרשימו
לסטר דרום ולתרשימו ולא לתרשימו · לית מלן דיסתכל כהדוח סטרא כלהו

(פ"ח דשבתא) ואמרין דף לתתפיין מכל סטרין ואמרין דף רקיעא דף סחרא
כיון דקדמין ואתגלגלא מסטרא לסטרא כדין כל נעימו דמסריין סניחין בסטרא דף
וכל נעימו דמסריין סניחין בסטרא דף וכן לד סטרין כהניא זעתא הסוא רקיעא
לתכסיר כהסירו לאחרי יתיר מכמס דהוס וקיימא כהסירו בנוון לאחר כלילא בכל
נוהין. ואלין לתוון דקאמרן סלקין לעילא כהסוא רקיעא ומקבלין לאת אד
דאיהי עלאה דקא מתחברא בשמא דף דאלין לתוון. בגין דלף על נב דאלין לתוון
דשמא קדיש׳ הוי איהו שמא דאתכליל לתתא כגון דרגא דף לאתכליל לעילא ואתכליל
לתתא. וכד אתכליל לתתא אלין לתוון סלקין לקבלא לאת אד דסא מסטרא לת
לתוון אלין לתוון לתתא והסוא לת איהו׳ וכחות נאתחברו אלין לתוון כהסוא לת
וכדין כלהו כעטורא חדא ואתעביד שמא שלים. לתתא שמא שלים ולא שלים. שמא
שלים כחשם לתוון איהו וידוד רזא דכר ונוקבא כרמיזן. שמא שלים כתגא לתוון
איהו וידוד אלדים דף איהו שמא שלים מכלא. שמא לאחרא איהו כרמיזן ואיהו
כחשם כדקאמרן. אבל דף איהו שלים ככלא. כיון דמתחברן אלין לתוון סהוא
רקיעא אבהיר כתלתין ותרין כהורין. כדין כלא איהו כחדוא כלא קאים ברזא חדא
עילא ותתא. כל איהו רתיכין וכל איהו מסריין כלהו קיימי׳ ברזא דשלימו וכל דרגין
מתקבן על אתרייהו כל אד ואד כדקא יאות. כהאי רקיעא קאים לסטר נפון אד
שלהובא כסיר דלא שביך תדיר ואיהו רשים כתתוון לאחרכין ואיהו עזר שמין
וכלקין לסבעין שמהן וכלהו רשומין כהאי רקיעא וכהדין כלהו כחדא. מהאי
רקיעא נעלין כל איהו רקיעין דלתתא דלסטר קדושא עד דמטו לאיהו רקיעין
לאחרכין דלסטר לאחרא ואלין לקרון יריעת עזים כלא ויצג יריעת עזים לאהל על
משכן כגון דאית יריעות ואית יריעות. יריעות המשכן איהו יריעות דלקרון רקיעי
איהו דמשכנא קדישא. יריעות עזים איהו רקיעין לאחרכין דסטרא לאחרא אלין
רקיעין ברזא דרתיכין דרוקין קדישין. ואלין רקיעין דלכר רקיימין כנופא
כימלין דעלמא ואיהו סטרין דתיאוכתין ועוכדין דנופא ושין תכ"ין על איהו רקיעין
דלגו כקליפה על מוחא. רקיעין דלגו איהו סהוא קליפו דקיימא על מוחא ואלין
לקרון שמים ליי. לשמא דף לתתא רקיעא לאחרכין לעילא ואיהו רקיעין פניומאין
דלקרון רקיעי החיות דאיהו רזא דשמא קדישא ברזא דחיון רכרכן עלאין
ואלין איהו רזין עלאין ברזו דלוריתא כלא דעתרין ותרין לתתון מתקנן רשומן
דכפקי מנו רקיעא עלאה תמוכאה דאיהו רקיע דעל גבי חיון וסאי איהו דלית
ליה חזו. סאי איהו טמיר וגניז לית כיס גוון. כל גוונין מכיס כפקי. כיס לית גוון
לא אתחזי ולא אתגלית סאי איהו דלפיק כל כהורין. כיס לא אתחזי לא כהירו ולא
אסוף ולא גוון כלל כר כשמתין דכדיקין דשמין מנו רקיעא תתאה כמכתר כותלא
כהירו דלפיק ונהיר סאי רקיעא עלאה והסוא כהירו דלא פסק לית מאן דידע ליה
לית מאן דקאים כיס. מתחות דף כל איהו רקיעין אתכלילו כשמא חדא דף דלקרי
משום ואלין לקרון השמים. איהו דשמא עלאה לקרי כסון. איהו דשמא קדישא
אתעטר כהן. ועל דף כתיב השמים שמים ליי׳ לסהוא גניזו דרקיעא עלאה דקאים

עליהם. על הכח רמז לשמח קדישא דקדשא בריך הוא לקרי כשמהן. מכאן ולהלאה
ליה חכים כסכלתנו דיכול למכדע ולאדכקא כלל כר כהירו חד זעיר כלא קיומא
לאתיסכא כיה. זכאה חולקיה מאן דעאל ונפק וידע לאסתכלא ברזין דמאריה
ולאתדבקא כיה. ברזין תלין יכיל כר כם לאתדבקא במאריה כרשותא ככון לכא
למכדע. סלטנו דכמה ברזא עלאה. כד פלח למאריה כצלותא לדבק רשותיה כמר.
כנחלתא ליחדא ליכון רקיעין תתאין דסטרא דקדושא לאעטרא לון כשמא חדא
תתאה ומתמן ולהלאה ליחדא ליכון רקיעין עלאין פנימאין למסוי כלהו חד כהווה
רקיעא עלאה דקיומא עלייהו. וכעור דפומיה ונפוותיה מרכבן לכיה יכון רעותיה
יסתלק לעילא לעילא ליחדא כלא ברזא דרזין דתמן תקיעו דכל רעותין ומחסכין
ברזא דקיומא כהין סוף דף ככל גלותא וגלותא לכוכא נופא וכפגא כהאי ככל יומא
ויומא לאסטרא יומי ברז׳ דיומין עלאין כפולחניה. כלילא ושוי רעותי׳ דהא לתתסר
מעלמא דף ונשמתיה כפקא מכיה ויהדר לה לאתרי דכלא כנין דכל לילא ולילא
רזא דרזין קיומא למכדע ליכון חכימי לכא. רקיעא דף תתאה ברזא דהאיה כקודם
דקיומא כמה דאמרן. הוא רקיעא חיישו כלילי מעילא ומתתא ויסודא דילה לתתא
כהאי שרגא דסלקא כסורא חוכמא לאתאחדא כנקודא סיורא ויסודא דילה חיישו
לתתא כהאי פתילה כמשחא. לוקי הכי לתתא כהאיה כקודם כיומא לתכלית לעילא
כלילא לתכלית מתתא כחיכון כשמתין דנדיקין. וכל מלין דעלמא לאהדרו כלהו
לעקרא ויסודא ושרשא דכפקו מכיה. וכמה לילון זמיכין לכטלא כל חד וחד מה
דלתתוי ליה כד׳ לף לילות יסרוכי כליותי כפגא לזלת ונטלת ותכת להאוא עקרא
דלתתוי לה. נופא קאים סכיך כלכבא ולהדר להאוא לתר דלתתוי ליה למארי עלוי
ובנין כך תב נופא לסטרוי וכפגא לסטרא. נופא סרי עלוי רזא דסטרא לאחר וכנין
כך לסתלכו ידוי ונעי לאסתלא לון כמה דלוקימנא. דהא כלילא כלא תב לאתרוי
ונשמתהון דנדיקיא סלקין ולאתדרן לאתרייהו ולאתעטרא כהו מלי דלאתעטרא
ולאתכלילא מכל סטרין כדין סלקא יקרא דקב״ה ולאתעטר מכלא. כלילא סלטנא
ממכן דלאתפקדו על ליכון כשמתין דנדיקיא לסלקא לון לעילא ולקרכא לון קרכן
כויחא לנבי מאריהון. האוא ממכא דלאתפקד על כל ליכון מסרין סורייה רב ממכא
כיון דכשמתא סלקא ככל ליכון רקיעין כדין מקרכין לה לנביה ולרב כה כמה
דלאתמר ורכיבו כירתא וי׳. כמה דזמין מלכא מסיחא למעבד כעלמא ועל ידיה
לאשכרו כלהו כפקודוי על ידיה לאתקרכא לסלקא. וכלהו כשמתין כד לאתקריבו
לסטרוי לאתר דלאתקריבו ולאתחזון תמן דף ליסו רזא. כלהו כשמתין לאתכלילו כהאיה
כקודם וכטלא לון זמכא חדא כמאן דכלע כלהו ולא תעבר׳ כאתת׳ דמתעבר׳.
רזא דף למארי מרי׳ כד האי כקודם לאתעברת כאתתא דמתעבר׳ לאתכי מהאיה
הכאותא דלאתכלילת כשמתא מהאי עלמא ויכיה לאתכי כחדוה ולאתכלילת מכל
כם כיומא. וכטלא הוא רשו דהאי עלמא ויכיה לאתכי כחדוה ולאתכלילת מכל
סטרין לכתר לפיקת לון לכר ולולידת לון כמלקדמין וכשמתא ליהי חדתא כשתא
כמלקדמין. ורזא דף תדעיס לכקריס. תדעיס ודאי כמה דלאתמר. מה טעם

ליכון

(כתיב ויעש)

ויעש בצלאל את המזבח עצי שטים וגו׳. הכא לא אמר כל נכך דכל רזין דמשכן
וכליו תרומת הכרמל בכוונה קדושת הכא לית לן למסתכלא דהא
רזא דא אתעטרת בכמה רזין למילף מכמתא. לבתר דא תיהוי רזא למעבד תורת
מנחה כתיב ואתנמו כיה ותיהוי מית לוחין מסחרין ודא לקרי לחרן. כד כחרן
תיהוי מית למהוי כחדא כדין תיהוי נופח חד לעילא כיה רזא דלחורית כמית סטרין
ותיהוי לוחין תיהוי חמש ועלמין כיה חמש ספרים. ותיהוי חמש תיהוי מית כחד
דרגא דלעיל כיה בנכוזו דלקרי רזא דכלא ותלי תיהוי רזא דכרית כד עלל דא גו
תיהוי חמש לוחין כדין קיימא לחרונה ותורתא כרזא דתמם דרגין דלתיהוי תרין
שמהן וכתר קיימא לוחא חדא רזא עלאה דחפי על כלא. והיהוה הוי רזא דהיהוה
רקיעא דסחרא וחפי על כלא וכלהו קיימי כנכוזו. הכא אית לן למסתכלא ולמנדע
רזין דלחרונה. אית לחרון ואית לחרון דא לקבל דא. פתח ואמר הכל נתן לחרונה
המלך למלך וגו׳. וכי לחרונה מלך היה ולעבד דחכמיות אוקמוה על דוד דהא כתיב
ביה כל מכה יבוסי ויגע בצנור וגו׳ ואיהו כטל ותפיס לירושלם ומדידים היה למחי
קנה בכספא. ואי תימא לעבד דהוה ירושלם דידיה דדוד הכוה לחר לחסכתיה
דלחרונה היה כמה דהוה בכבות היזרעאלי דלעבד דשלטו למלכו והוה מלכה לנסריך
למתבע לבכות הכוה כרם. לוקם הכי דוד. שלח ודאי לחרונה מלכה היה והכוה לחר
כרמותיה היה והיה שליט עלוי וכד מטא זמנא לכפקא מתחות ידיה לא נפיק חלף
בכניחות דמא וקטולא ביזרעאל. ועל דא לבתר קטולא ומותא קאים הכוה מלכה
מחכלא על הכוה לחר ותמן כד היה קטיל וקאים בהכוה לחר לא היה יכיל ותבע
חילים. והכוה לחר לחר דלתעקר היה ונחק היה דתמן בכח לכרמא מדבחא
ועקר ליה לינחק בריה. כיון דחמא קכ״ה הכוה לחר לחתלי דחמין הכי רחם ו׳.
מהו רחם ו׳ חמא עקידת ינחק כהכוה לחר ואתי ורחם עלייהו מיד ואמר למלאך
המשחית רב עתה וגו׳ מהו רב הא לית קיומא טול הרב. אלא הכי הוה כתיב הכא רב
וכתיב התם רב לכם מבת כהר הזה. לוקם הכי כמו רב. רב לך למהוי חלי לחר תחות
ידך מכין מניחין היה תחות ידך. מכאן ולהלאה רב לחדר לחרוג למחרים. ועכ״ל
כדמא ומותא וממוכא כפק מהתחות ידיה. למחי לקרי לחרונה. אלא כתיב לחרונה
וכתיב לחרון. כעוד דהכוה לחר היה תחות ידיה לקרי לחרונה לחרון דסטרא
לחרא. ועל דלתוספו היה לחתון יתיר הכי כעינן למתוספת להכוה לקרי רע עין
רזא דסטרא לחרא והכוה תוספת דלעוי נרישותא כגוונא דא כסטר קדושה
גרשון ליה לחתון ולחתוסף קדושתיה. ודא רזא דכתיב על פני עשר כקר. נרע עם

דלא כתיב שנים חלף שני׳ ולסטרא אחרא יהבין ליה תוספת לתוון דכתיב ועשה
ירועת עזים לאהל על המשכן עשתי עשר׳ ירועת תוספת לתוון ולית גרועותא׳
וכסטרא דקדושה שני עשר ולא יתיר והכא עשתי עשרה׳ וכלא לית גרועו לגבי׳
והכי אצטריך להאי רע עין לאסלמא עינים וכגרועו כגוונא דא תרוכא תוספת
לתוון ולא כתיב אהרן ודא סטרא דקדושה לקבל אהרן הכהן תרין הכהנית
לתתזי לגופא למיעל ביה דיוקנא דאדם׳ ועל רזא דא לאזמן חסידי קדישין כד הוו
מפטרי מהאי עלמא סוו לאעלין לון באהרן דהא סטרא אחרא לא אתתקן בגופ׳ ולאו
לית ביכלא דגופא דאדם׳ וכגין דא לא אתברון נופיא להאי כטרא אחרא כגין
דלאו לית ביכלא דגופא דאדם׳ כיוסף מה כתי׳ ויוסף באהרן׳ תרין יודין לאחזי׳
לא דאתאחר ברית בברית רזא דלתתא ברזא דלעילא ועל באהרון׳ אלי טשמא׳
בגין דכטר ברית קדושה ואתקיים ביה להכי אתחזי לאעלא באהרון וכלא כדקא
חזי׳ בכהרכי אהרן ואחר ווי לבני עלמא דלא ידעי להאי כסופא׳ ווי להאי עוכסא
דכל מאן דכעי עלה באהרון׳ כגין דלא לאצטריך למיעל באהרון כך בדיק דיוקא
בכפויה ואתמודע בגרמיה דלא אתא להאי בהאי ברית לאקיימא קדישא מעלמוי
וקא נטר ליה כדקא יאות ואי לאו לא לאצטריך ליה למיעל באהרון׳ ולמפנם אהרון׳
רזא דלאצטריך לאתאחדא באתקיימא קדישא דליהוי רזא דלאתחזי ליה ולא לאחר׳
דהא אהרן לא אתאחר אלא בגדולת דכטיר לאת קיימא קדישא׳ ומאן דפניס ברית
ווי ליה דפנם ליה בחייוי׳ ווי ליה דפני׳ ליה כמיתתיה׳ ווי ליה מהאי עוכסא׳ ווי ליה
דפניס לאת קיימא קדישא׳ ווי ליה להאי כסופא דבקמין מניה בקמת עלמין כיקמת
דעלמא דא ובוקמת דהאי בגויה׳ ורזא דא כתיב כי לא יכוח סכט הרסע על נורל
הנדיקי׳ כשעת דדיוקן ליה כהאי עלמא מסתכלן כעובדוי אי הוא פני׳ רזא דברית
קדישא דאתיהב בכשריה׳ והשתא פנים אהרן דברית דיליה כהאי׳ הא לית ליה חולק
בגדיקיא׳ מסתכלן ביה ודיוקן ליה לכר מכלא דאדם׳ כיון דכפקי ליה מכלא
דאדם לפקי ליה מכלא דכלהו אחרנין דאתעתדו לחיי עלמא ואתכי ליה להאי
אהרן דלא לאתכלי ברזא דגופא דאדם׳ כיון דאתמסר להאי סטר׳ ווי ליה דלעלין
ליה בניהנם ולא נפיק מניה לעלמין׳ עלדא כתי׳ ויצאו וראו בפגרי האנשי׳ הפשעים
ביונ׳ חיוכן דאשתארו בכלא דאדם׳ והכי אלי כד לא עבד תיובתא שלימתא׳
תיובתא דחיסי לאתחזיא לחפיוא על כל עובדוי׳ ועבד טב ליה דלא ישאל באהרון
דהא כל זמנא דגופא קיים כשעתא לאתבית ולא עאלת לאתרא כר חיוכן חסידי
עליונין דזכאה חולקהון בעלמא דין ובעלמא דאתי כגין דלית חוכא דקאים
קדישא בריך הוא כהאי מאן דמסקר ופניס להאי קיימא קדישא׳ על חוכא דא
כתיב ויורע בעיני יי׳ לאר עשה׳ מה כתיב הכא ויעש בנלאל לחיוהי ית אהרן׳ וכי לאתחי
לא עבדו חיוכן חכימין דעבדו משכנא ית אהרון׳ אלא בנלאל לחיוהי רזא דברית
קדישא וכתר ליה וחיוהי קאיסבעדא דחולקיה חיוהי לאתדבק בעובדא דילוי ולא
אתחזי׳ בהאהוא אתחזי׳ אתא ואתחזי נדיקיא כאור נגה הולך ואור עד נכון היום

הלי קרץ לתתר . לכל הלי קרץ לית לתסתכלא כית . ואלין נדיקים דסוף ארחא
דנדיקית לזלי כית היכו ארא קטום . ארחא דקכ"ם לתרפי כית . ארחא דליכו לזזל
קמייהו וכל היכון רתיכין לתיין למשמש מלין דליכון ממללן ואמרי כפומייהו . כלור
כנס דכהיר ולזל ולא תתחסך כלל כליכון חייכין דארא דלהון לתחסך תדיר כלל
דרך רשעים כאפלה וגו' . ואלין נדיקים מה כין ארא לדרך הא לוקמו' לכל ארא הוא
דסתח לתפתח ולתנליח ולתעכיד כסוף לתר ארא דלא כתיכו כית רנלין
מקדמת דכא . דרך כלא כדורך כנת דכתכין כית רנלין כל מלין דכתי . ועל נדיקי
קדמי ארא דליכון הוו קדמאי למפתח הסוף לתר . ולא על כל לתר היכו חלא חשב
דלא אדכרין כמי עלמ' לזלי כהכו לתר דסתח דלזלין כית נדיקית היכו מדתח דסתח
חדתח היכו הסוף לתר כמה דלא לזל כית כר כם לחרא לעלמין כנין דנדיקית
עכדין חדתח לכל הסוף לתר כמה מלין עלאין דקדסח כריך הוא לתרעי כסן .
ותו דסכיכתא לזלא כהסוף לתר מה דלא סות מקדמ' דכא וכנ"כ ארא נדיקי לקדמי
כנין דלתארא כית לופפיזא עלאה קדישא . דרך היכו פתיח לכלא וכתלין כית כל
מלין דכתי לפילו היכון חייכין . דרך רוח דא הכותן כית דרך כנין דדריך כית סמר'
לחרא דלא לנטריך ופליט לסלכא מסככא ועל דא נדיקית כלמודייהו קיימי ופלטי
כסוף לתר דקדמי ארא כמה דלוקימנא . דרך לכלא להלי סטרא ולהלי סטרא .
ולתון קדישי עליכון ארא לזדמן לנכייכו ולארתין כית ומלין מפלגין עלאין
לסתדרו קמי עתיק יומין וכלא חולקכון . פתח רכי שמעון ואמר ויהוסף כן כון מלא
רוח הכמה כי כמך משה לת ידיו עליו . כמה לתר תכוכן דמשה לנפקי כלנפי שמש
ויהושע כלנפי סיהרא . דלית נסורא לסיהרא אלא כהורא דשמשא כד כסר לסיהרא
ונסיהרא אנו שמשא לתמליח וכד לתמליח כדין קיימ' כשלמות . משתלמות דסיהר'
מאן היכו רוא דכלא דקדמי דמות כרוא דשמ"ש עלאה וי"ה כשמ"ש דא לא קלו כר
כזמ' דקיימ' כשלמות דסיהר כמה שמהן חיכון דלחסיכ' ואתקרי כסו כך שעת' דקדוש
כית . וכסוף שעתא דקיימא כית הכי אקרי כסהוא שמא משם . וכל קיימא כרוא דא
דשלמותא ואתגליית מכל סטרין כדין אקרי ולוד לשלמותא דילה כשלמות
לעילא דילתא כרתא לשמא והיינו כחמשה עשר יומין דכתיב בחמשה עשר יום לחדש
הסכיעי הזה וכתי' אלך כעשור לחדש השביעי וכלא רוא חדא . כד קיימ' עלמ' דאתי
כרוא דכל עשר לחודין על הלי חדש אקרי כעשור ואתרשיית סיהרא כשלמותא
חדא כיהיכו אקרי כחמשה עשר דהיינו ה' אתחברת ואתחקקת כיהיכו ורוא דא
יה"ו היכו כרוא דלת ה' כמלכדמין . חדא לאתחקקא ולאתחכר כרוא דלעילא . וחדא
למיסב מזונא לתתא וכדין קיימא סיהרא כשלמותא לכל סטרין עילא ותתא כרוא
דשמש דא למסני כלא רוא חדא ושלימו חד . יהושע דא היכו רוא דשלמותא דסיהרא
כאין לתתון כן בן כן ודלי דהא כ' רוא דסיהרא היכו מלא כרוא דשלמותא דשמש
קדישא כדין היכו מלא רוא חכמה ודלי כנין נקודה עלאה דליכו ' לתתא ונתעטר
רוח ונסוף רוח עביד היכלא . סוף רוח לתתא ונתעכיד סוף סטרין . סוף רוח
לתתא כרוא דכל תלין ונחלו ונעכיד היכלא לתתא ונתמלי כלא ונתעכיד רוא

דשמש

דסמיך קדיסת כתפלמותת חדת · ואת׳ יהושע מלא רוח חכמה כגון כי סמך משה את
ידיו עליו דתיכו תריק ברכתן ותתמלי כיר׳ מכיס · ותתן קדושי עליונין כל חד מכוונו
לתתמלי רוח חכמה וקיימת כתפלמותת כרזין דחכמתת כגון דקדסת כריך הוא הוא
לתתרשי בכו ותסתיך ידוי עליוכו · זכתיב חולקי דשוכי תמו דת ותמו עליהו דרו׳ חכמת׳
בכו · כתיב לת תתכלו על הדם לת תנחשו ולת תעוננו · הדי קדיש לוקמוס ורזת
דמלת הדי מתן דתכיל כלת גלותת דיכלי על דמים סקיל לתיכו כמכתם ועונן · כגון
דכליליו כסמתת סלקת ותסתטרת למחמי כרזת דיקידת עלאה כל חד וחד כמה
דתתחזי ליה ותסתתר כך כם כהסות חילת דתסתתם גן דמת לתתקיימת גופת ועכל
טעים טעמת דמותת ונקבלת ליה · וכך לתעבר כך כם לתו לתיסו דכי ותת לוקימכת
דסטרת לתחרת סליט על לתר דקיימת כלת כסמתים · כיון דתתדכי כמיט ותם על גבך
דתסתדל כך כם כתורותת הסיט כסמתת לת לתקיימת כתתרה ולת סלטת כיס ככך
כם כך חילת דדמת כלתודוי דתקדי כפם הסי׳ דתתפסט׳ כדמת תדיר ותת לקיומכ׳ ·
וכך יבלי כך כם גלותת דפלחכת דמתרים כדין מתייסבת חילת דדמת כתתרים
ותתנכר חילת דכסמתת ותתייסבת על הסוט לתר · וכדין כך כם לסתליס קמי
מתרים כמה דתסטריך כפם לתתת ורזת דמלת דכסמתת לעילת · ועל דת מתן דכלי
גלותת עד לת ייכול קדיס גרמים כמה דתסטריך וסלקת כסמתת על לת׳ מותכה כמ׳
דתסטריך · ותי תכיל עד לת גלי גלותים לתתייסב׳ דמת על לתרים הת תיהו כמכתם
ומעונן כגון דפת תיהו תרחים כמתן דמכתם לסלקת לכטר תחרת ולמחכת סטרת
דקדושה · למתי תקרי כך כם הסוט דסתתדל כהסות סטרת מכתם דסתתדל כהסו׳
כתם לתתקפת חילים ולתתנכרת ודת תיהו מתן דפלת לתלדים תחרים וכן תתי פלת
לסהות חילת דדמת ולת פלח ליה לקדסת כריך הוא לתתקפת סטרת דכסמתת סטר׳
דקדושה מעונן דתסתדל כתוכה ולת סתתדל כזכו · ותי תית׳ת קיימ׳ כתמנעיתת
כי סוט ודתי דפת לת יכלין לסלטתה כהסות סטרת תחרת עד דתתערבי כיס
ערוכת דסטר קדושה כתוטת חד רקיע · מתן דכתיב לקיימת סקרת וערב כם תלת
דקטוט כגון דיתקייס סהות סקרת ועל דת עת׳ תלת דסקר הוא וכגון לקיימת ליס
עלין כם תלה דקטוט ודת תיהו כ׳ כדת קיימי לסהות סקר · נמתן דלת גלו גלותת
לקמי קלה עד לת ייכול על דמים כמכתם ומעונן · גלותת דכר כם כמה דתמרתון
לתתן קדושי עליונין זכתיב חולקכון דפת כך כם נופיס וכפסיס מתתקן ותתעביד
סליס · כלותת תיהי תקוכין מתקכן דמתתקכן כחדת ותיכון תרכע · תקוכת קדמתה
תקוכת דגרמים לתסתלמת · תקוכת תכויכת תקוכת דהתי עלמת · תקוכת תליתתה
תקוכת דעלמת לעילת ככל תיכון חילי סמיך · תקוכת רכיעתה תקוכת דסמ׳קדיס
כרזת דרתיכין קדיסין וכרזת דעלמין כלהו עילת ותתת כתקוכת דרזין דסמ׳קדיס
כדקת יתות · תקוכת קדמתה תקוכת דגרמים כגון דתסטריך לתתקכת גרמי כמנוס
וקדוסה ולתתקכת כקרככין ועלון לתתדכתה · תקוכת תכויכת כתקוכת דקויימת קוימ׳
דהתי עלמת · ועל דת ככריך סתמר כריך על כלת · תקוכת תליתתה דתיהו תקוכ׳
לעלמ׳

לעלמא לשלח בכל תיכון חיילי חיילין ומשריין כחיכון הללויה הללוהו כל כפני חור
הללוהו שמי הסמיס וגו׳ תקוכא רביעאה תקוכא דבלוקא בתקוכא דרזא דסמא
קדיס׳ כדקא חמרתון זכאה חולקכון. וסכא רזא דתקוכא עליס זכאה חולקי עמכון
בהאי עלמא ובעלמא דאתי. פקודי תורית׳ דאמרתון בגלותא ודאי סכי סוף. פתח
ואמר כתיב את יי׳ אלהיך תירא אתו תעבד. וכתי׳ ורחת מלאך. האי קרא אית
למימר הכי ורחת אלהיך בגין דסא כתיב את יי׳ אלהיך תירא. מהו מלאך אלא
רזא דיסו משלים ודאי מסהוא אתר דאתחבר וסחרא למוחא דלבו ודא דיסו משלים
דחילו דא למדחל ליס דהא תמן סריא דיכא ואיסו דיכ׳ דאסתחיב מבו דיכא דלעילא
בהאי אתר אית אסא ואית אסא. תלתבוסי אסא סכא. אסא קדמאה דיסו אסא
דקבול אסא כאדו ואחלן לא כדא כרחומו. אסא תנייב דיסו אסא דכתיב כיס ובגס
לאדאתחזי כיס כגס. ודא דיסו אסא דקיימא בו אסא בסומסא כאדו כמה דאתמר.
אסא תליתאה דיסו אסא דסאחרא לאתתא כגס וכהאי אסא אחרי דחילו דדיכ׳ לשקאה
חיוכיה. ואף עלגב דאתיכן דאחבשה גווכי אסא כיכהו ואיכון אחבש דאיכון אד לכל
בכא בסהוא אסא דקאמרן אחרי דחילו דדיכא ועל דא כתיב וירחת משלים מהסוא
עוכסא דילים. וכסהוא ירחא כעי לגואה רשותיה כדחילו ורחיסו כאדא למדחל
בהאי כטרא ולמרחם בהאי סטרא וכאיכון גווכין דקאמרן והסוא דחילו לסוי למדחל
מעוכסא. דאמן דעבר על פקודי תורית׳ לאתעכם בסהוא סטרא דבך אחרי סהוא
סטרא לשקאה לא סכיך עד דאתי ליס מהאי עלמא ומעלמא דאתי. וכלבבא למדחל
מהאי אסא דחילו אחרי כיס ומיס לאתפטר אסא לבר דחילו לאחרא ועל דא כתי׳
לא תירחו את אלהי העמיס דאסיר למדחל מכיס. והאי אסא דחילו דקאמרן דיסו
קדם ואסתתף בקדושה והאי דיסו דסאחרא לסהוא כגס דקאמרן. וסהוא אסא לאבר׳
דלבר דיסו דלאתחבר בהאי למיכין ולזמכין לאתעבר מכיס ולא לאתחבר בהדיס וגרים
דלאתחבר בהאי. כדין סהוא אסא דאסוך ואחאיך וכבייכהרו דאלין לאחרכין ומיכוך
ואם אתלקאת ולא דקיימא תדיר והא לאתמר. לבתר לאבבא כמה לאוקמוס דאבבא
אחרי לבתר ירחא ורזא דמלא כיון דאחרי ירחא עלריסיס דבר כא לאתערי לבתר
לאבבא דיסו ומיכא. דאמן דבלא תנו אבבא לאתדבקא בהאי אתר עלאה ואתדבק
בקדושה דעלמא דאתי כגין דהא אליך לאתעטרא ולאתדבקא בסטר ומיכא. ואי
תימא דפולחנא דיסו מסטרא דירחא לאו דיסו פולחנא דקודשא דיסו אבל לא אליך
לאתדבקא בעלמא וכד פלח מאבבא אליך ואתעטר בעלמא אתדבק בעלמא דאתי
ודא דיסו בר כא דאזמן לעלמא דאתי זכאה חולקיס דהא אליס על אתר דירחא
דאית מאן דאמליט על דרב דירחא אלא אבבא. רזא דיחודא דאחוד לאטרויך
ליס לההוא דאתחזי לעלמא דאתי ליחדא שמא דקדשא בריך הוא ולאחדא שיפין
ודרגין לאעלאה כלהו בהאי אתר לאטרויך לקסרא קסרא. ודא דיסו רזא דכתיב שמע
ישראל יי׳ אלהינו יי׳ אחד. ורזא דשמע אם דאליך לע׳ שמען ודא כללא חד. ישראל.
ישראל אבא בגין דאית זוגא דכתיב בעד ישראל ואבאנו ודא דיסו ישראל אבא
רזא חדא בכללא חדא ולבתר אתכלילו דא בדא בכללא חדא אבין לאטרויכו ליחד׳

שיפין

ושייפין ולמכרח תרין משכנין כחדח ככלהו מיפין כרעו דלכח לאתתלקח כדבקותח
דחין סוף לאתדבקח כלח תמן למהוי רשותח חדח עלאי ותתאי ורזח דח יהיב כלח
יהיב ו׳ לחד כרזח דיסוד ׳י ליחדח ולאתדבקח כה׳ דחיהו היכלח פנימאח לאתר
נביזו דהאי כקודש עלאה דחיהי ׳י ודח חיהו רזח ידוד חלדיכו׃ חלין תרין לתתון
דחיהון יה ולהכללח כל שייפין כהסוח לאתר דכפקו מכיה דחיהו היכלח פנימאח לאתכ
חלין לאתריה לעקרח ויסודח ושרשח דילהון עד סיוח לאתר דשרשח דכרית ולכתר
חיכון תרין לאתון לחכרכון דחיהו יה ליחדח ולאתדבקח ׳י כה׳ ׳ חיהו רזח דכרית
קדישח והאי ׳ה חיהו היכלח לאתר נביזו דהח רזח דכרית קדישח חיהו ׳ וחף על נב
דחיהו ׳ תכוניה חכל ׳י רזח דיליה ליחדח לון כחדח׃ לחד ליחדח מתמן ולעילח
כלח כחדח ולפלקח רשותח לאתקשרח כלח מתתח לעילח כקשור׳ חד לפלק רשותי׳
כדמילו ורחימו לעילח לעילח דלח יפתכק רשותח מכל חיכון דרגין ושייפין חלח
ככלהו יפתלק לאדבקח לון ולמהוי כלח קשורח חדח כחין סוף ודח הוח יחודח דרב
המכוכח סכח דחולים מחכוי וחכוי מרכיח עד פומח דחליהו ושפיר חיהו ויחודח
כתקוכח׃ וחף על נב דחכן חוקימכח להאי ככמה רזין כלהו רזין פלקין לחד׃ חכל
רזח דח לחסכחה כספריס ושפיר חיהו ויחודח כתקוכח והח חכן כיחודח דרזח
לאחרח לתערכח חלין וחיהו שפיר ויחודח כדקח חזי וחכי הוח חכל יחודח דח וחול
כתקוכח ודח חיהו יחודח דרב המכוכח סכח׃ ותו הוח חמר חלן דרשותיס לחכללח
כל רזין דיחוד׳ כחלין דחחד שפיר טפי׃ ולהכי חכן חלריכין כחחד לפלקח רשותיה
מעילח לתתח ומתתח לעילח למהוי כלח חד׳ חכל כרזח דח יהיב סיומח כעלמ׳ חיהו
להאי וסח דתכיכן דחחד למהוי ד׳ רזח שילח ותתח לחרבע סטרין דעלמח הכי חיהו
ליחדח עילח ותתח כמה דחתמר ולחרבע סטרין דעלמח חלין חיכון רזח דרתיכח
עלאה לחתכללח כלח כחדח כקשרח חדח כיחודח חדח עד חין סוף כמה דלוקימ׳
רזח לחדכרח ינימת מנרי׳ לכתר כגין דהוח סכיכת׳ כגלותח וכזמכח דלחוי כגלות׳
לאו חיהו חכורח לחתכרח דח כדח עלמח תתלח כעלמח עלאה ולחחזאה מירו
דסטרוח נחולה הות ככמה חתין ככמה נסין דעבד קדשח כריך הוח חנטריך להחזאה
פורקנח לאתדכרח ולאתחזאה דלף על נב דחיהו כגלותח ס׳ זמנ׳ קירוחות לה
מעמח דחיכון קדרין כמנרי׳ לסתריהו חיכון חתין ונסין לתעבדו׳ וחנטריך לחחזאה
מירו דילה כגין לאתחכרח כבעלה וכגין לחסמכח גחולה לתפלה למהוי כלח חד
כלח פרודח ולח לחחזאה תרוכין וסימכין ולסח נרוסח מחיסח לח יקחו׳ ולח תיומ
וסח כגלותח חיהו וסח לאתתרכת׃ לאו סכי חלה ודהי כגלותח חיסי לדיורח עיהון
דישרחל ולחנכח עלייהו חכל נח לאתתרכת׃ וסח סכיכתח לח לאתחזי ככיתרחצון
וככית סכי עד דלח נלו ישרחל סלקח לעילח׃ ולכתר חיהי סוילת מדורס עמהון חכל
תרוכין לח הות לעלמין וכנ״ד כסי לחחזאה פורקנח דחית כס חרבע גחולת לקבל
חרבע גליות כגין דתהח כת חורין ולח תהח ת״ר כס וכהה׳ סעתח קיומ׳ לאתפרקת
בכעלה חנטריך לחחזאה גחולת מנרים דחית כס חרבע גחולות ועד חית

לאתכרח

לאלכרת כסיות גאולה לאת לאת לאת עד עורת לכותיכו דלא הוה עורם
ומאך ליעבד כלהו ומתמן ולהלאה מרכב ומכין לאהרכין לאת לאת לאת לאמי
לרכיבגאולות בקיומא תקיף כאותא תקיף דנשבקא דמלכא ל׳ גאולו כסיות
בקיומא וכלהו כסיות וכיולת מצרים דלהלן מתעכבו לכון ל׳ גאולו כסיות וכיולת
מצרים כל ומכח דלמהו נלותא לא לתחברת כתקונכא לא לתייקדא שמא קדישא .
ועל לית לאלכרת גאולה דמצרי תדיר ככל קדושין דקב״ה ברוך שמיה לעלם ולעלמי
עלמיא . רזא דקדושה דשמיה הא לוקימ׳ דהא בקדושה מתקדשי כלא שלא ותתא
וכל דרגין וכל רתיכין עלאין ותתאין כלהו מתקדשי בקדושתא דמאריהון ובקדושה
דרזא דא לוקימנא רזין עלאין לאינון מארי רזין דמסתכלין בקדושה דמאריהון
וכלא חולקהון . רזא למסר כפשא למאריה ספיר לאינו דקא לאמרתון מכריה וכלא
חולקכון וכלאין עיבי דאמו כך דוכיכא כאיי דמתגברין מלין קדישין בהאי עלמא בגין
דכלהו כתיבי לעיל קמי מלכא קדישא . פתח ואמר לו כדברו ירחי ו׳ אים אל רעהו
ויקשב ו׳ וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו לירחי ו׳ ולחשבי שמו . האי קרא אית
לאסתכלא כיה . לו כדברו לו דברו מכעי ליה מלי כדברו . שלא כדברו לעילא מכל
לאינון רתיכין קדישין וכל אינון חיילין קדישין בגין דאינון מלין קדישין סלקין לעילא .
וכמה אינון דמקדמי ונטלין לון קמי מלכא קדישא ומתעטרן בכמה עטרין כאינון
כהורין עלאין וכלהו כדברו מקמי מלכא מלן חמי חדוון מלן חמי תושבחן דסלקין
בכל אינון רקיעין קמי מלכא קדישא ומלכא קדישא מסתכל כהו ואתעטר בהו ואינון
סלקין על רישיה והוו עטרא ונחתין ויתבין על חיקוי לגו כתוקפיה ומתתן סלקי על
רישיה ועל לאמרה לוריתא ולהים תעשו׳ יום יום . ויהיתי לא כתיב הלא ולהים בכל
זמן ובכל עידן דמלין עלאין סלקין קמיה והכא תרי ומכי כתיב ירחי ו׳ ירחי ו׳ . הלא
ירחי ו׳ לעילא ירחי ו׳ לתתא . ירחי ו׳ קיימין לתתא ובאינון מלין קיימין לעילא .
ורזא דא מסתכלא בספ׳ לאחוך לכל מלין דלדיקיא די כארעא אינון מתעטרן וקיימן
קמי מלכא ומתעטרא כהו קב״ה באינון כאיי דמתגברין קמיה כדיוקנא דההוא צדיק
דקאמ׳ לן ומתעטר קב״ה כהאוא דיוקנא ולכתר תכתיבו כספר זכרון לפניו לקיימ׳
קמיה בקיומא תדיר . ולחושבי שמו . מאי ולחושבי שמו סא לוקמוה מכלא אינון
דמחשבי מלין לאורית׳ לאסכקא למאריהון כרזא דשמא קדישא כתיב ומשעלרקיע
לאשר על ראשם כמראה לכן ספיר דמות כסא אלי קרא הא לוקמוה . לכל ומשעל
לרקיע כמה לאמרתון מכריה וכלא חולקי ונכלא חולקהון . כהאוא רקיעא לתתא
דהא כרקיעא לעילא לית מלן לאסתכל כיה ומלעילא מכיה דקיימ׳ האוא לכן ספיר
דהא לתיברכא כיה כרזא דהאוא מרגלית טבא יקירא כמה לאוקימנא . דמו׳ כסא
הלא כתיב דמות הכסא בגין לאית כסא ולית כסא . כסא עלאה טמירא גניזא הלא
לתעלא ולית מלן לקיימא כיה למנדע לאסתכלא ועל כתיב כסא סתימא לא כסא
לתתא דמות כמראה לדם כיון לאמר דמות אמאי כמראה דהא סגי ליה דמות לדם .
לכל הא דאתוסף כמראה לדם לאכללא אינון דיוקנין דמלין לאכמתא ואינון רזין לאכמתא
לאסתכלא כיה . לו כדברו לו דברו מכעי ליה מלי כדברו . שלא כדברו לעילא מכל
לאינון רתיכין קדישין וכל אינון חיילין קדישין בגין דאינון מלין קדישין סלקין לעילא .
וכמה אינון דמקדמי ונטלין לון קמי מלכא קדישא ומתעטרן בכמה עטרין כאינון
כהורין עלאין וכלהו כדברו מקמי מלכא מלן חמי חדוון מלן חמי תושבחן דסלקין
בכל אינון רקיעין קמי מלכא קדישא ומלכא קדישא מסתכל כהו ואתעטר בהו ואינון
סלקין על רישיה והוו עטרא ונחתין ויתבין על חיקוי לגו כתוקפיה ומתתן סלקי על
רישיה ועל לאמרה לוריתא ולהים תעשו׳ יום יום . ויהיתי לא כתיב הלא ולהים בכל
זמן ובכל עידן דמלין עלאין סלקין קמיה והכא תרי ומכי כתיב ירחי ו׳ ירחי ו׳ . הלא
ירחי ו׳ לעילא ירחי ו׳ לתתא . ירחי ו׳ קיימין לתתא ובאינון מלין קיימין לעילא .
ורזא דא מסתכלא בספ׳ לאחוך לכל מלין דלדיקיא די כארעא אינון מתעטרן וקיימן
קמי מלכא ומתעטרא כהו קב״ה באינון כאיי דמתגברין קמיה כדיוקנא דההוא צדיק
דקאמ׳ לן ומתעטר קב״ה כהאוא דיוקנא ולכתר תכתיבו כספר זכרון לפניו לקיימ׳
קמיה בקיומא תדיר . ולחושבי שמו . מאי ולחושבי שמו סא לוקמוה מכלא אינון
דמחשבי מלין לאורית׳ לאסכקא למאריהון כרזא דשמא קדישא כתיב ומשעלרקיע
לאשר על ראשם כמראה לכן ספיר דמות כסא אלי קרא הא לוקמוה . לכל ומשעל
לרקיע כמה לאמרתון מכריה וכלא חולקי ונכלא חולקהון . כהאוא רקיעא לתתא
דהא כרקיעא לעילא לית מלן לאסתכל כיה ומלעילא מכיה דקיימ׳ האוא לכן ספיר
דהא לתיברכא כיה כרזא דהאוא מרגלית טבא יקירא כמה לאוקימנא . דמו׳ כסא
הלא כתיב דמות הכסא בגין לאית כסא ולית כסא . כסא עלאה טמירא גניזא הלא
לתעלא ולית מלן לקיימא כיה למנדע לאסתכלא ועל כתיב כסא סתימא לא כסא
לתתא דמות כמראה לדם כיון לאמר דמות אמאי כמראה דהא סגי ליה דמות לדם .

דסלקן ומתנטרן לעילא ולבתר קיימין בדיוקנא וכלא אתעביד קמיה כעובדיו·
ואיתן תכריכ הא קמיה דאתעבד בתיכונא מלין דקא מתעטרן בהדוה תדקא
והא קיימתן קמי מאריכון בדיוקנייכו קדישין· דהא לכא כשעתא דחמיכא לכו
ואסתכלכא בדיוקנייכו תיכא דלתתן רעיתין כרוזא דלהלם נידעי דהא דיוקנא
דלכון אתעבד לעילא ובכי תודמנן בדיוקנין לאתתודעא לעיכיהון דכלא ולאחזאה
פרצופא קדישא לקמי כל עלמא הה"ד כל דלהיהם וכירוס כיהם ורע ברך יי· דלהכי
חמא לרבי יוסי דהוא מהרהר כמלי דעלמא· אמר ליה יוסיקוס אשלים דיוקנך דאת
חד מסדר כך· קם רבי יוסי וחדי כמלין דלעריתא וקם קמיה אסתכל כיה ר"ש אל רבי
יוסי הסתא לכת שלים קמי עתיק יומין ודיוקנך שלים· פתח ואמר

ויעש את ניר הקדש וגו· טהור וגו· פתח ואמר אמאי אקרי ניר
אסתכלותא דאסתכלכא כיה ובגין דהוא קיימ על אסתכלותא דכל כא
אל ניר וכל מאן דאסתכל כיה כהוא ניר אתתמודע· בגין הוו לתתון דחמא קדישא
גליפן כגלופא ומחקקן כיה ולא הוה זכאה דקיימ לעילא לתתון דמחקקן כיה
גו דהכא הוו כלטין מתתא לעילא וסלקין מהרהוא גליפו כהדירו והוו כסדרין כחכפין
דהוו כל כא ניר כהוא כיה ולא נהגין כשעתא דחמיתא דאסתכל כהנא כיה הוא
חמי כהדירו דלתתון כלהו כחכפי· וכל הוא מסתכלא לעייל כיה לא הוא חמי מדי אלא
כהדירו דלחכפי דכסדר כאלו כיהכא דהכא הוא נהגין כיה כר דכהנא הוא ידע חיזו
דאסתכלותא קדמאי דהוא חמי לפום שעתא דהא רעותא דקבה הוא כיה כהוא כר כא
וידע דלהיהו ומין לעלמ לאתי בגין דחיזו דא כסדרין עליה מלעילא וקבה הוא אתרעי
כיה וכל מסתכלי כיה לא חמאן אלא בגין דחיזו לעילא לא אתגלית שא לפום שעתא·
ואי קיימ כר כא קמי כהוא ניר ואכפוי לא לחזיין לפום שעתא חיזו קדישא הוא ידע
כהכא דהא תיהו תקוף מנחא וכעי לכפרא עליה ולמכעי עלוי רחמין·

ויעש אתניר כזר הקדש· רבי יהודה פתח קרא כרות· עיכיך כשדם
אשר יקטרון וגו· הלי קרא לית לאסתכלא כיה לאתי לאטרוכי
הכא למכתב· אמר ליה רבי יצחק לי הכי כמה קרלין לימון כאוריתא לאתחזאה
דלא לאטרוכו למכתב וחמיכן דכלהו רזין עלאין· אמר רבי יהודה הלי קרא מאן
דאתי ולא אסתכל כיה כמה דלא טעים תבשילא דמי· אלא רזא הכא וכרות
קדשא אתמר כגין דאתא כיכא דישראל עבוותהון דהסיא נדקת דלא
מסלקא עיכא למאתי כאתר אחרא אלא לקמיה ואחזית כל מה דאתחזית כעיכא טהא
ותוקפא דאתא לא הוה כא אלא עיכא· בגין דלית עייכין דבעיכיהון לא שלטא
ברכתא כהדוה אתר· ואיהו עיכא טהא אתא כא דכל מה דאסתכלת הוה כעיכא
טהא· ותו דאתא הוה אלא כידהא כל מה דהות לקטא לאתסף באקלא וכעו
אסתכל דרוחא קדישא שריא עלא· כדין פתח ואמר עיכיך כשדם אשר יקטרון
וגו· לי תיתא כגין לימון לקטין כל לימון לאחרכין היך אמר אתה אכתריתו לא
לאטרוכי למכתב ולקטת לאחריכן אתר עיכיך· אמי והלכת לאחריהן אלא בגין עיכהא קאמר
דהוו גרמין לקטין סגיאין והלכת לאחריהן אתר עיכיך· כל שאר בני עלמא לית להו

רשו למיסך כתר עיכוי · ואינת לכתר עיכוך דיעיכך גרמין כרכין כניתין · לית עיכוך
כשלים אשר יקצרון כשו חמת כרוח קדשך דזמיכין לנפקא מיכך עייכין עלמין
קדישין דליכון עייכון דכלא כחם דהות תמר לכתי כה ותשב כפתח עיכי · לתיסבת
כפתחא דנפקין מיכך מלכין סליטין ועייכין עלמין דלקרון עייכין כלא שם מעיכי
כשלים · כגין דכל שייפי נופא לא חולין אלא כתר עייפין ועייכין לילון מפסנין לכל
גופא · חוף הכי מלכין וסנהדרין וכל ליכון סליטין חולי לכתרייהו כמה דאמרי
שייפין כלהו כתר עייכין וכגין כך אמר לה עיכוך אלין מלכין וסליטין דזמיפין למיפק
מיכך · כשלים · מאן שלים לא גיון וירושלם דכתיב גיון שלים תחרש · וכתיב כרוח
שלים אשר ברכו יי לא ירושלם · ועל לא כתיב עיכוך כשלים דליכון עי כין לילה
דזמיכין למיפק מיכך לא יהון סליטין אלא כשלים · אשר יקצורון דהא מההוא שלים
הוו נקטין כל כבי עלמא תורים וכסורא דכפיר דכתיב כי מכיון תגח תורים · והלכת
לחריכן כאלין עובדין דכשרן לאלא חמיכך כך · הלא נויתי לאת כשערים וגו ·
כמשמעו דילים כגון לאתתא דעתאה קלה · וכמית ליסבא דנקיות נקט וכמית לאי
תיכוכתיך לאלכקא כבר כם לקיימא ברעא כעלמא · והלכת אל הכלים אלין ליכון
נליקוין לאקרון כלי יי · דזמיכין נליקוין לאייתאה לון כל עלמא דורוכא לאלכא
מפיחא ואיכון כלי יי · מאכין דקכ"ה לאתבי כהו אלין ליכון מאכין תבירין · תבירין
ליכון כהאי עלמא כגין לקיימא תוריתא · ושמעא דקכ"ה לאתתם כהו לא לאתתם
אלא מנו כלים וכל תתדבק כהו ושתית וגו · רבי יוסי פתח ואמר ויאכל כעז ויסת
וייטב לבו מהו וייטב לבו · לבריך על מזוניה ולקיומיה · ולא הוה רזא למאן דמברך
על מזוניה לא לוטיב ללביה ומאן ליהוי דכתיב לך אמר לבי · וכתיב צור לבבי וגו ·
וכגין דברכת מזונא תכיכא קמי קכ"ה כל מאן דברך על שבעה לוטיב ואלי לאתר
אחרא ושייר שאדתי דשבת לאתר אחרא לאתבי מסיהא ברכה לשבעה · מ"ט כגין
דמזונא ליהוי קשה קמי קכ"ה כהוא אתר · וכיון דברי כם לכיל ושתי נקי מברך
כהיא ברכתא סלקא ולאתבי מאיכון מלין דשבעה ולשתבח לאתבי ממזונא מתתא
ומלעילא ולא ליהוי רזא למאן מברכיה · רזא כחול לא מתבי אלא מאיכון מלין
דסלקין מנו שבעה וכלהו מתעטרן ורזין ושבעין כחדו והוו לאתר אחרא מברכי ·
שבת ליהוי רזא לאחרא כמזונא מאם וכהוא אלוס למזונא דשבת כמה
לילוקמיה · מאן דמברך לקכ"ה מנו שבעה כעי לכווכא לביה ולעומאי רעותיה כאלוס
ולא ישתכח עניב אלא דיברך כאלוס ברזא דא ולעומי רעותיה דהא ליהוי יהיב חסד
לאחרא כאלוס בעינא טבא כמה דליהוי מברך כאלוס ובעינא טבא אכי יהכין ליה
כאלוס ובעינא טבא · וכגין כך לא ישתכח עניב כלל אלא כאלוס וכמלין לאורייתא
ויעוי לביה ורעותיה למיהב ברכה לא ברזא לאנטריך · רזא הכא מרכא רתיכין
סליטין כאלרכא דנטרין לאתזו מההוא ברכתא דשבעה ולאיכון מלין דברוך אתה
מאיתי ולאתבי ולאתנטר כיה · ומאן דמברך לאנטריך רשותא כאלוס ובעינא טבא
ושבו לביה ורעותיה למיהב ברכה לא ברזא לאנטריך · רזא הכא מרכא רתיכין
סליטין כאלרכא דנטרין לאתזו מההוא ברכתא דשבעה ולאיכון מלין דברוך אתה
מאיתי ולאתבי ולאתנטר כיה · ומאן דמברך לאנטריך רשותא כאלוס ובעינא טבא
לעל · לאי לא תימא הכי הלי קרלאלו ריסיה סיפיה ולאו סיפיה ריסיה · לעל טוב

עין כמה דלקיימכח הוא יברך ודלי כיעכח טבא כחדוש ונלחו לחיכו למנבח לברכח
כחדוש דכח מכסיח ברכתא ומכהוח חידו כתן מלחמו לכל לחר דלטטריך
לחעזכח מכל כטרין לחר לנית ליה מגרמיה כלום לחר דלחכי מכל כטרין ולחבטל
מכל כטרין. מלין לנין לח לחתסרו חלח לחכיחין למכדע לרחח דלוריתח.
חח חזי כיצו טב יציכח הוא ותוקפח דמלחח לח הוא כיה לעלמח. מה כתיב
ויכח לבסכ בקיכ הערמים רוח לכתיב בטרם ערמת חטים. מהכח לולינכח כל
מלן דמברך ברכת מוזכח כדקח ילות כחדוש ברשותח דלכח כד סליק מהלי
עלמח לחר לחתקנח ליה נו רזין עלאין כסיכלין קדישין. וכלח לינו כר כש
דנטיר פקודי דמלריהון וידע סכחח דלהון דנית לך פקודח ופקודח כלוריתח
דלח תלוין כיה רזין עלאין וסודרין ווזון עלאין וכבי כשם לח ידעי ולח משגיחין
ביקרח דמלריהון. וכלח חולקהון דנדיקין לינון דמסתלקי כלוריתח וכלין לינון
כעלמח דין וכעלמח דלתי. חח חזי דהח לחרי כל לינון תקיפי מכחח לנית לסו
כסופח נית להון חולקח כעלמח דין וכעלמח דלתי. כל לינון תקיפי מכחח דהוו
כהו כישרלל כד הוו מסתכלן כהדוח דין הוו מתברי לכלייהו ומסתכלן כעובדייהו
בגין דלין על לחת הוח קלוח וכל מלן דמסתכל כיה הוח מכסיף כעובדוי ועל דח
דין מכפרח על לינון תקיפי לחכפין תקיפי מכחח. לחתון דרוח לשמח קדישח דהוו
נליפין על ניכח הוו כסרין וכלטין וכפכין כל מלן דהוח מסתכל כהדוח כניכו
דלחתון לחכפוי כפלין מלוימתח והוח לחבר לכיה ולח לחתכבעח מקמי מלריה. כנוכח דח קטרת
דח כיון דלוינו נריס לחבדח ולח לחתכבעח מקמי מלריה. כנוכח דח קטרת
כל מלן דלחרח כהדוח תכנח כד סליק הדוח עמודח מהדוח מעלח עמן הוח
מבדר הוח כבדירו דכהורו לחהדוח למפלח למלריה ולעבר מכיה ומחח דיבר הרע
ולח הוח ליה חלח לכח חדח לקבל לחכוח דכשמיח כגין דקטרת תבירו דיבר הרע
לינו ודלי ככל כטרין וכמה דלגין הוח קלוח על כיכח לוף קטרת לנית לך מלח
כעלמח למתבר ליה לכטרח לחרח כר קטרת. חח חזי מה כתיב קח לח המחתה
ותן עליה לש מעל המזבח ושום קטרת. מלי טעמח. כי יפח הקיף מלפני ו׳ החל
סנוף דהח ליח תבירו לסהדוח כטרח כר קטרת. לנית לך מלח מכיכח קמי קלח
כקטרת. מכלן לכטלח מרסין ומלין כישין מכיתח ריחח ועזכח לקטרת לעכדי כבי
כשם הסו עובדח ולינו מכטל כש קטרתי מלח דח נזרח קיימ קמי קלח לכל מלן
לחסתכל וקרי ככל יום עובדח לקטרתי שתזיב מכל מלין לחרסין כעלמ׳ ומכל פנעין
כי זין ומסריסורח כישח ומוסכח ולח יתקן כל הדוח יומח דלח יכיל כטרח לחרח
לשלטח עליה ויטריך ליכון כיה. חלש לי כבי כשם הוו ידעי כמה עלה לינו עובדח
דקטרת קמי קלח הוו נטלי כל מלח ומלח מכיה והוו סלקי לה עטרה על ריסייהו
כלטרת דלסכח. ומלן דלסתדל כיה כבי לחסתכלח כעובדח דקטרת ויכון כיה
ככל יומח לינו ליה חולקח כהדי עלמח וכעלמח דלתי ומסתלק מותכח מכיה ומעלמח
ומסתזיב מכל ליכון דהדי עלמח מכטרין כישין ומדיכח דגיהנ׳ ומדיכ׳ דמלכו לחרח.
כהדוח קטרת כד הוח סליק תכנח כעמודח כהכח הוח חמי לחתון דרוח לשמח

קדישח

קדישת פריסת כתורה ומלקי לעילא כסהון עמודא · לכתר כמה דתיבין קדישין
פחרין ליה מכל סטרין עד דסליק ויחדי למתן דיחדי וקבר קטרין ליחדא כלא והא
תוקימנ׳ · ודא מכפר על וכר הרע ועל עז דליהו סט׳ לחר׳ והא תוקמנ׳ · פתח ואמר

ויעש מזבח מקטר קטרת וגו׳ · הלי קרא הית לאסתכלא כיה כנין דתרין
מדבחין הוו מדבחא דעלון ומדבחא דקטרת כוסמין דא לכר ודא
לגו · הלי מדבחא דקטרת דליהו פכוימא לחלי לק׳ מזבח והא לא דבחין ביה דבחין
ומזבח עד לק׳ · הלא בנין דבטיל וכפית לכמה סטרין כיתין לא וכלי לאלטאה
ולא למהוי קטיגורא ועד לק׳ מזבח · כד הסוא סטרא אחרא סוא חמי עובדא
דקטרת סליק לתכפיה וערק ולא יכול לקרבא כלל למדבחא · ובנין דלא לתזכי ולא
לתערב כהסוא חדוה דלעילא כר קכ״ה בלחודוי בנין דחביבא כ״כ לא קאים הסוא
מזבח הלא לגו דהלי ליהו מזבח דכרכה לפתבא כיה ועד סתים מעיבא · מה כתיב
כאהרן ויעמוד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה · דכפית ליה למלאך המות
דלא יכיל לאלטאה כלל ולא למעבד דיבא · סיבא דא לתסתר כידבא די בכל לתר
דקאמרי בכווכא ורשותא דלבא עובדא דקטרת דלא אלטא מותבא בהסוא לתר
ולא יתזק ולא יכלין אחר עמין לאלטאה על הסוא לתר · תא חזי מה כתיב מזבח מקטר
קטרת · כיון דכתיב מזבח הקטרת למהוי לקרי מקטר קטרת הלא כנין דאלטי
מהוי לתר לקטרת כמה דעבד אהרן · תו מזבח לאטריך לקטרת לקדמת ליה
בהסוא קטרת ועד מקטר קטרת · תו מקטר קטרת כתרגום לקטרת קטרת דא
תא חזי דליכא רדיף לכתריה לאטריך להוי קטרת ולתתבא קמי מאריה דהא
סיועא ליהו לאסתלקא דיכין מכיה וכהוי ודהוי מסתלקין מכיה לי סוא רגילא כהוי
לאדכרא תרין זמנין כיומא בנסרא וכרמשא דכתיב קטרת סמים בכקר בכקר
וכתיב כין הערבים יקטירכה · ודא ליהו קיומא לעילא דכתיב קטרת תמיד לפני
יי׳ לדורותיכם ודא הוא קיומא דעלמא לתתא וקיומא דעלמא לעילא · בסהוא לתר
דלא לאדכר בכל יומ׳ עובדא דקטרת ליהוי לעילא סדוין כיה ועמין לאתכין סלטין
עליה כנין דכתיב קטרת תמיד לפני יי׳ · תמיד ליהו קיימ׳ לפני יי׳ ויתיר מכל פלחין
לאתכין · מכיכא ליהו עובדא דקטרת דסוא יקיר וחכיב קמי קב״ה ויתיר מכל
פלחין ורשותין דעלמא · ואע״ג דכלותא ליהו מעלין מכלא עובדא דקטרת הוא
יקיר וחכיב קמי קדמא כריך הוא · תא חזי מה כין כלותא לעובדא דקטרת ·
כלותא לתתקיכו לה כאתר דקרכין דסוו עכדי ישראל יכול ליהון קרכין דסוו עכדין
ישראל לאו ליהון חזיכין כקטרת · ותו מה כין הלי להלי הלא כלותא ליהו תקוכא
לאתקכא מה דאטריך קטרת עביד ויתיר מתקין וקטיר קטרין ועביד כהירו ויתיר
מכלא ומלן ליהו דלעכר זוהמא ואיכי מסככא כלא לתכסיר ולתתקן ולתקכר
כחדא · ועד כשיכן לאעברא זוהמא מעלמא דליהו תקוכא דכלא ככל יומא ויומא
כגוונא דהסוא קרכנא חכיכא דאתרעי כיה קב״ה · מה כתיב כמתם ואמר יי׳ אל
משה קח לך סמים לאעברא זוהמא לאתקדמא לאתתא כבעלה · זכאה חולקיה

דמשה. כנוסה דא עגלא בן בקר להאהרן ואתמר לכפרא על חוביה דעגלא ענל דאיהו
גדיש לון לישראל. ועל דא כתיב כמשה קח לך להכפתך ולתועלתך. קטרת קציר קטירו
כהיר כהירו לעבר זומא ד׳ לתתכר כס׳. ס׳ לתתכר כו׳. ו׳ סליק ולתתעטר כס׳.
ס׳ לתתסיר כו׳. וכלא סליק רשותא לגין סוף והוי כלא קטירו חד ולתעביד חד
קטירו כרזא חדא דאיהו קצירא עלאה דכלא. מכאן ולהלאה כיון דכלא לתתקצרא
כהאי קצרא לתעטר כלא כרזא דגין סוף. ורזא דמשה קדישא לתתסירו ולתעטר
בכל סטרין ועלמין כלהו כחדוה ולתתסירו בונציו ומזונין לעתיכאו וברכן בכל עלמין
וכלא כרזא דקטר׳. והי זומא לא לתעבר לעתיכא דכלא כהאי תליא. תא חזי
קטרת איהו קדמאה תדיר קדם לכלא וכבר עובדא דקטרת אצטריך לאקדמ׳ לכלא׳
כטירין ותוספתין בגין דבל דא לא סלקא ולא לתתקן ולא לתקצר עד דלתעבר
זומא בקדמיתא ולבתר ומפטיר לכל חטאתם ועל דא לכפרא עלקדש׳ ולאהעברא
זומא ולאתדכאה קדשא ולבתר טירין ותוספתין כלא כדקאמרן. זכאין
איכון ישראל כעלמא דין וכעלמא דאתי דאינון ידעין לתקכא תקוכא דלעילא
ותתא כדכעיכן לתקכא תקוכא מתתא לעילא עד דלתקצר כלא כחדא כקצרא
חד כהאי קטורא (פא קטורא) עלאה כד כעיכן לתקכא כתקוכא דלתתון דזומין
דקדשא בריך הוא לתקרי כהנין. רבי שמעון ור׳ אלעזר כריש הוו ואתו לגלגא חד
ולעלן כאוריתא. אמר ר׳ אלעזר לר׳ שמעון הכי הא כתיב הל השמר אמר ברכה
ברכה עבדוך והרבך כעבר תלדי כניס והל לישך תעוקתך ונו׳. ואוליפכא דלא איהו
רזא עלאה. תיכף לתתא לכל איהו כגוונא דלעילא מאי לישך למימר. פתח ר׳ שמעון
ואמר כאיל תערג על אפיקי מים ונו׳. הכי קרא לוקמוה. לכל חיה חדא לית כעלמא
ואיהי סלטא כסלטנא על כלא מפתחן כלא ומא ואיהי מוקכא ואיהוכתה תדיר על
אפיקי מים. הכא לית לאסתכלא בקדמיתא כתיב כאיל ולא כתיב כאילת ולבתר
תערוג ולא כתיב יערוג. אלא רזא דא דכר ומוקכא כחדא דלא לאפרשא לון יחד
לאיהו דלא אצטריך לסלקא דא מדא אלא תרוייהו כחדא ואהי מוקכא תערוג על
אפיקי מים ואיהי מתעברא מן דכורא ואקרי עלה דא דיכא קיימא ואוליד.
וקדשא בריך הוא זמין לה חד חויא דאקרי רכרכא ואתי ונשיך לנבי הסוף לאתר
ואוליד ורזא דא הרכה ברכה עבדוך והרוכך כגין דאיהי מתחלחלא ככל ומא
ובעבודו על עובדין דעלמא. כעבר תלדי כמש כעבר דא רזא דחוי דעביד לפניהון
דעלמא. ואל לישך תעוקתך כלא על אפיקי מים. והוא ימשל כך הא אוקימנ׳ רזא
דאיהו סליט עלם. וכל דא למה כגין דלימרה סיהרא כמה דתניכן וכבר לזעירת
נהורהא ולזעירת סלטנהא ולו לה רשו מנרמש כר כד יהכין לה מילה. כעבר תלדי
כניס כמה דאוקימנא. ואי תימא מאי אצטריך חויא לדא. אלא דא פתח ברתא
לכתתא לתתא לא ישרי נבוה כר כם מיד תכתיב לפתח חטאת רבץ מאי פתח לההוא
פתח דלתתא דלעילא לאקשקא כשמתין לעלמין לאיהו קיומו לנבי הסוף פתח וכל
עמים

עמוד לעולם בשמתין בגין דלא ליהוי על גופא ודלא על בשמתא ותרוויהו לא כדאי
דלא נקיט בשמת׳ ודלא נקיט גופא . ומיכאל דאיהו לעולם כל ליכון גופין עד דלא
ייתי זמנא דיליה סלה בטרם תחיל ולדה זמנא דמיהו לעולם בשבע שנין ושב׳ בשית
מה דלעלו ליהוי זמנים ובהדוא זמנא דלעליל נון מסהדוא לידה ומות דכתיב כלא המות
לבנת . וכתיב ויהי מתיך כבלתי יקומון . תמר ר׳ שמעון בסהדוא זמנא דיתערון מתי
עלמא ויתערון כולהו יקומון חיילין חיילין כלהו על ארע׳ דגליל בנין דתמן
זמין מלכא משיחא לאתגלאה בנין דליהוי חולקיה דיוסף ותמן לאתברו בקדמיתא
ומתמן סהדו לכולהו מכל לאתרייהו ולאתכדרא כיבי עממי׳ כלה ולא כחלו על שכר
יוסף . ואחאי יקומון תמן בנין דליהוי חולקיה דסהדוא דאשתוי כולהו דכתי׳ וייסף
כולהון במצרים ולבתר לאתקבר כולהו בארעא קדישא דכתיב ואת עצמות יוסף אשר העלו
בני ישראל ממצרים קברו בשכם . ודא ליהוי דקאים בקיומא דברית יתיר מכלא .
וכסהדוא זמנא דיתערון כלהו חיילין חיילין כלהו יסכון דא לחולק לבסתהון ודא
לחולק לבסתהון ויסתמודעון דא לדא וזמין קב״ה לאלבשא לון לכל חד וחד לבושי
מרקמן וייתון כלהו וישבחון למהריהון בירושלם ויתחברון תמן לבלוסין לבלוסין
וירושלם יתמסך לכל סטרין יתיר ממה דלתמסך כד לאתחברו תמן מבלותא . כיון
דיתחברון ויסבחון למהריהון קדישא כריך הוא ידי עמסון הב״ה וכלהו ורכבו כמרי
נון ולבתר וכסרו אל טוב ו׳ וגו׳ כל חד וחד לחולקיה וחולק לבסתהוי . ואחסכתהון
דיסרא״ל תסף עד דמשה ותמן ילפון אוריתא ושא חוקמוה וכתי׳ שקיו ורכבו שוכני

שפר וגו׳ .

פרשת אלה פקודי

אלה פקודי המשכן משכן העדו׳ אשר פקד על פי משה וגו׳ ר׳ חייא פתח
כל הנחלי׳ הולכים אל הים ואין הים ממלא וגו׳ שהי קרא לוקמוה
ואתא׳ . לכל כל הנחלי׳ אלין רזין דכתלין ומבושין קדישין דלתתלין ונפקין מבושין
קדישין לאכסרא ולמליא לשלי ומא רבא . וכין דהאי ומא רבא לתתלי מסטרא דא
דאיכון כתלין כדין הוא אפיק מיא ואשקי לכל חיוון כרא כל״ח ישקו כל חיתו שדי׳ מה
כתיב לעולם המלא מעזבים וגו׳ ולבתר ישקו כל חיתו שדי . ואשכרו פרחים נמשם .
אין ליכון רתיכין דלתתא דכד ומא נקיט לון כלהו נקיט לון ושאיב לון ולבתר אפיק
מהין לאשתר׳ לאיכון רתיכין קדישין דלתתא ושקי לון וכלהו לתתכון ואתפקדין

כשמא כל״ח לכלם כשם יקרא . וכגין כך

אלה פקודי המשכן משכן העדות . ר׳ יוסי פתח מה רב טובך אשר
נצפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם . מה רב טובך

אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פוקד על פי משה׃ ר׳ שמעון
פתח בדרשות כרש הללוים את שמשים ואת הארץ׃ חלי קרש ג׳ פי׳ פרש׳
תוקמים

לוקמוה ולית זכאה מסרין. לכל כך כרח קכ"ם עלמא כרח ליה כנוסח דלעילא
למהוי עלמא דא כדיוקנא דעלמא דאתי דלעילא. וכל חיזו בוכין דלעילא לאתקין
לון לאתתא לאתדבקא ולאתקשרא עלמא בעלמא. וכד בעא קב"ה למכרי עלמא
מסגא כחוריתא וכרח ליה ואסתכל בספא קדיסא כללא דחוריתא וקיים עלמא.
בתלת סטרין לתקופ עלמא וחיזו חכמה ותבונה ודעת. בחכמה דכתיב ו'
בחכמה יסד ארץ. בתבונה דכתיב כונן שמים בתבונה. דכתיב כדעתו תהומות
נבקעו. הא כלהו בקיומא דעלמא. וכלהון תלתא לתתא תבני מסכנא דכתיב ואחלף
חותו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת. וכלהו תלתא רמיזין בקרא דא. כרעפות
שיכו דכתיב בחכמה. כרע אלהים שיכו דכתיב בתבונה. הא שמים שיכו דכתיב
בדעת וכלהו כתיבי בעבידת מסכנא. וברזא דא כתיב הלא פקודי המסכן דא רזא
דחכמה. מסכן העדות דא רזא דתבונה. אשר פקד על פי משה דא רזא דדעת.
וכלא דא לקבל דא. בגין דכל מה דכרח קב"ה ברוך הוא בעלמא דין כרח ליה
לעילא. וכלא לאתרשם בעבידת מסכנא. תא חזי כשעתא דאתמר ליה קב"ה למשה
עביד מסכנא הוה קאים משה תריהון לבר ידע מה למעבד עד דאתחזי ליה קב"ה בשיכ'
כמה דכתיב ורחם ועשה כתבניתם אשר אתה מרחה בהר. מאי כתבניתם הלא
הוליפכא דאתחזי ליה קב"ה למשה דיוקנא דכל חד וחד מלה כסדרא דיוק' דאיהו לעילא
וכל חד הוה עביד דיוקנא דיליה כדיוקנא דאיהו לעילא. וכל חד הוה עביד
דיוקנא דיליה כדיוקנא דאיהו לתתא בארעא. אשר אתה מרחה בהר. אשר
אתה רואה מבעי ליה. הלא הוליפכא דאסתכלריהא דלא כהרח הוה אתחזי ליה בגוויה
כל חיזו בוכין דיוקנין דאתעבידו לתתא בכלהו חיזו דאתחזי בגוויה כל חיזו דיוקנין.
מאמע דכתיב אשר אתה מרחה. אתה רזא דאסתכלריהא דלא כהרח דאתחזי ליה
בגוויה כל חיזו דיוקנין והוה חמי לון משה כל חד וחד על תקוניה כמה דחמינן
עשתיה וגו' חיזו דאתחזי כל דיוקנין. וכד אסתכל בהו משה אתקני קמייהו. אתר
ליה קב"ה ברוך הוא משה אתכסימנך ואחי בסימני כדין אתייהב משה בכל עבידת'
כד אתעביד כל עבידתא אתטריך משה למחמי כלא בגין דלא יימרון ישראל דאשתנ'
כספא ודהבא ואסתליק לגבלא ליה. ועל דא אתטריך למחמי מסכנא קמייהו דישר'
בגין דכתיב וראיתם אותם וזכרתם. הלא פקודי המסכן מסכן
שעות דא רזא דקדשא הוה אחזי לכלא מסכנא דכל דהבא וכספא דכדיוכו
ישראל. ורזא קדשא הוא אמר וכסף פקודי העדה מאת ככר וגו'. כל הזהב העשוי
למלאכה וגו'. בגין דקב"ה אתרעי בהו בחיזו דמחכין ובעא לאתקא מהימנות דלהון
קמי כלא. הלא פקודי המסכן. תא בסכו שעתא דעבידתא דמסכנא אתעביד הוה
ברח אחרא חזיל ומשה ולא יכיל לאתמשכא ולא הוה מסכנא עלא על מהימנותא
דחמון. עד דקב"ה כפיף ליה לקמיה דמשה ואיהו עביד מסכנא דמהימנותא כעל
כרחיה ומליק מהימנותא דלהון לגבי כלא. ורזא דא דכתיב הלא פקודי המסכן ואת
לוקמוה. הלא כלא נם הלא תסכנא וכתיב אשר פקד על פי משה דתמן אתתמי
ואתפקיד עד דאתעביד מסכנא דכי מסכנא קמיה משה ואתרשם לכלהו.

הלם

אלה פקודי המשכן משכן העדות · מלן עדות אלא תרי ואמי כתיב
הכא משכן אד לעילא ואד לתתא · ומשכן לקן משכן העדות · מלן
עדות · כלל אכתי יש עדות ליסרל · אמא דא ליהו עדות ליסרל · כגוונא דא עדות
כיסופ אמו עדות אם יש כיסופ ליהו עדות ודאי אלין תרין לתוון סהדין סהדות
בכל אתר והכא ליהו עדות וכגון כך משכן העדות משכנא דליהו עדות · ועל דא
משכנא לקרי על רזא דאמא דא קדישא · ואייכו דכתיב ועדותי זו אלמלא כגון דאמי
אתר ליהו סתימו ונגניזו דכלא · אלא פקד על פי משה עד הכא ודאי אי סלי
משכנא פקד לו הלי עדות · אלא פקד ודאי הלי עדות · כגון דמן יומא דאסתליקו
אלין מעלמא וכל אילון מכטין כמו דיעקב ואשתארו ישראל כגוותא כאילון שקין
אתבני מכיונו ידיעא דרזא דאמא קדישא עלאה דא ליהו אמא דעדות דקיומא
דאמונה ואדעא דאלין תרין לתוון לוקימו שלמי ותתאי וכלהו סטרין דעלמא · כיון
דאתא משה לתפקד ואדכר אמא דא כעלמא · דכל יום כפנה מיד אמיל על אמא
דא דכתי ואמרו לו מי אמו אם לומר אליסף · ותמן אתפקד אמא דא על פי משה ·
עבדת אלוים · מלי עבדת אלוים · אלא רזא דא דכתיב ועבד אלוי הוא · היא דא רזא
דאמא קדישא דאקרי הוא ולא אקרי אתר וכגון דא עבודת אלוי ודאי · לא עבדת
אלוים דאילון כטלין משכנא על כתפייהו מאתר לאתר דכתיב ולכני קהת לא נתן כי
עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו ·

אלה פקודי המשכן משכן העדות וגו' · רבי אבא פתח ויהי ביום הקים
משה וגו' ויהי ביום הקים משה כזמנא דקב"ה יסגי עלמא כעלמא
ותקיים משה דאילנא דחיי דהשתא משה מניה ותקיימו שאר משה למתא ולכלה
דאתרען ואתקיימן מניה · אשר עמד לכם עמים · דאלי אילו קיומא לנפש ולאת
לרוח דאמא קדישא · אלין גוים ידרשו · דתמן רזא דקיומא דאמא קדישא וכגון כך
אלין גוים ידרשו · כלל והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר יי' וגו' · ועל דא
אלין גוים ידרשו · ויהיה מכאתו כבוד · מכאתו דא כי מקדשא כבוד דכבי לקרי
כהשוא ומא כבוד דכתיב ויהי זור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתי'
ומכאתו דהשוא משה ושי לאתקרי כבוד יי' אלא יתקני ולא יקום בחשכנא לעלמא ·
מלי טעמא כגון דכל מה דקיימ' בחשכנא לא שריין תמן ברכאן בשלימו וברכאן
שריין כמה אלא קיימא בחושכנא · כזמנא קדמאה קיימא בחושכנא דכתיב אלה
פקודי המשכן · הא משכנא דא קיימא בחשכנא וכגון כך לעתיד לעלותא דמשה
דישרי עליה ברכאן דכתיב ויברך אותם משה · ומה ברכה בריך לון יהא רעוא
דיתשרי ברכה על עובדי ידיכון · וברכאן לא שרין על שלי חושכנא עד דלקצר ליה
משה לעילא דכתיב אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה · דאי
לאו דאתעבד חושכנא על ידא דמשה לא יכלין אילון למעבד חושכנא דכתיב אשר
פקד על פי משה · פתח ואמר קום לך ברפתה וגו' כמה נוראתי משה משה אלמלא
ותאמר

ותמר מי יי׳ אלהיך אם יש לי מעות כי אם אלה כף קמח בכד ומעט שמן בצפחת וגו׳.
והא הכא מדילהו דהתם קמחא אלא הוא כיס כר אלא כף קמח בכד כף הוא מדילהו
דליה ואתמוי דלא שריין כיס ברכן סותיל וקאים במדה. מה כתיב כיבש תמר יי׳
אלהי ישראל כד הקמח לא תכלה וצפחת השמן לא תחסר עד יום תתי׳ מטר. תת
תתן כתיב. מאי טעמא בנין לכבל דרך לא לשתכח מתן דיוקי לזוכו כהאי לישנא
ועל לא כתיב תתן. אלא תתן מטרא על עלמא בנין דזכותך סני. וכתיב כד הקמח
לא כלתה וצפחת השמן לא חסר כדבר יי׳ אשר דבר ביד אליהו. וכי לא היה קמחא
דקיימא כזוזהו היה אלא כף קמח לא סבקו מיניה ברכתן בנין אלא דשליחו דכתיב
כל הקמח לא תכלה. וכתיב כד הקמח לא כלתה. מסכן הא עדות לגבי דקיימא
בחוצפה הוציל ואתפרק על ידי דמשה כל סכן וכל סכן דשריין כיס ברכתן. ועל
דא כתיב אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה.

אלה פקודי המשכן. רבי חזקיה פתח ואמר אל תקרב הלם על מעגלך
מעל רגלך וגו׳. הלי קרא לוקמוה. לכל הא לוקמוה דפריש ליה
קב״ה מאתתיה בגין לאתדבקא בשכינתא דכתיב כי המקום אשר אתה עומד עליו
אדמת קדש הוא. אדמת קדש דא שכינתא לאתדבקותא קדישא לאתדבק משה
לגבלה. וכד קב״ה קשיר ליה בחבורתא לגבלה כדין אתפרק רב מחכך על כיתא
ואיהו גויר וקב״ה עביד דכתיב ופניתם הלמש לפניכם וגו׳. וכתי׳ ויהי ככלותו לדבר
וגו׳ ותבקיע הלמש. וכתיב קומה יי׳. סוכה יי׳. מאי טעמא דכתיב אשר פקד על פי
משה. על פי משה לאתתקן ואתפרק ככלה. פקודי המשכן בגין דשכת קיימא פקודי
הוא על ידא דמשה דכתיב פקד פקדתי אתכם דליהו הוא קול דלפיק להסוא לכור
וגבר ליה פקידא לנפקא מן גלות׳ ושתא לאתפקדא לא משכא קדושה מעילא לאתתא
כמה דעבדו לי מקדש ושכנתי בתוכם.

ובצלאל בן חורי בן חור למטה יהודה וגו׳. אמר ר׳ יהודה הא
אתמר דהא בצלאל מסטרא דימינא הוא והיו לאתקין
תקופה דכלה. ותו דהא יהודה היו סליקא ומלכא על כל שאר שבטין ומניה נפקן
מלן דלאתקין כל משכנא. בצלאל הא לוקמוה בצל אל. ומלן היו בצלאל דא
ימינא. ותו מסטרא דא לאתקין כלה וירית חכמתא למעבד כל עבידא. ואתו
אליאב בן לחיסמך למטה דן. דא היו מסטרא דמשלי דא היו מסטרא דדיוקא
קשיא ושא לוקמוה דהא מתרין סטרין אין לאתעביד משכנא ואתתקן כהו לסקסרא
כהו למסוי בין ימינא ושמאלא ושא לאתחזי ולוקמוה. פתח ואמר יפה כוף משוש
כל הארץ הר ציון ירכתי צפון קריית מלך רב. תא חזי כד ברא קב״ה עלמא חזדי
חד לכבא יקידא מתתות כרסי יקריה ונקיב עד תהומא ורישא דסהוא לכבא
כעין גו תהומי ורישא לאחרא לעילא. והאי רישא לאחרא עלאה היו חד נקודה
עלאה דקיימא בחכמתיה דעלמא ומתמן לאתפשט עלמין לימינא ושמאלא ולאתקיים
בהאי נקודה לחכמתיה והאי לבא לאתקרי מתיב דמים לעלמין ולאתיל עלמין לכל
סטרין. תו מתיב מתיב קב״ה מני לה למהוי יסודא דעלמא ולאתילו לכלא. כתלת

גווכין לתפשטת ארעא מחרכיה דהיכלא נקודא . לתפשטותא קדמאה כחרכים
דהיכלא נקודא כל נחותא וזכותא דארעא קיימא תמן ותמן חיכו . ומלי קיימא
לעילא על כל ארעא מחרכיה דהיכלא נקודא . לתפשטותא תניינא מחרכים
דהיכלא לתפשטותא קדמאה חיכו נחותא וזכותא ולעו כהיכלא קדמאה וחיכו דקיק
ונח כנחותא דעפרא יתיר מכל שאר עפרא לחרא . לתפשטותא תליתאה חיכו
חשוך וגסו דעפרא יתיר מכלהו ומחרכיה דהיכלא קיימין מיין דיומא דלוקיכום
דלמחר כל עלמא . לתתכא דהיכלא נקודא קיימא כחמנשיתא וכלהו גווכין
דלתפשטותא דעלמא מחרכיה . לתפשטותא קדמאה חיכו כי מקדשא וכל חיכון
סיכלין ועזרות וכל סהיא תקוכא דוליה וירושלם וכל מתא מחודא ולבו . לתפשטותא
תניינא כל ארעא דישראל דלתקדשת בקדושה . לתפשטותא תליתאה חיכו כל
שאר ארעא לתר כי מותכא דשאר עמין ומא דלוקיכום דמחרא כלא ומא לוקמום
דרזא דא גווכין דעיכא דמחרן להיכלא נקודא דלמנשיתא דשיכא דלחיכו חיזו דכל
עיכא . כגווכא דהיכלא נקודא למנשיתא דקלמרן דלחיכו חיזו דכלא ותמן קלוש
כית קדש הקדשים וארון וכפרת דלחיכון חיזו דכלא . לתתכא דהיכלא פקודא חיזו
דכל עלמא ועל דא כתיב יפה כוף משוש כל הארץ הר ציון וגו' . יפה סביר היכלא
חיזו וחדוה דכלא . כוף משוש דלחילכא דלחיכו סבירו דכלא . תא חזו סבירו דעלמא
וחיזו דעלמא לא לתחזו כעלמא עד דלתתכני ולתקם משכנא . מהיכא אתת לתחזי
חיזו דכלא כעלמא ולתתקן עלמא ולזלי כהיכלא משכנא עד דמטי להיכלא נקודא
דלחיכו יפה כוף חדוה דכלא . כיון דמטו להתם כדין פתח לחכא ואמר זאת מכותתי
עדי עד פה תשב כי תוותיה . ר' יוסי אמר מלי קרא כבתר דאמר ליה כשעת
דלתתכני כי מקדשא ועלל לחכא לתתריה . אמר רבי חזקיה קדשא כריך הוא אמר
ליה על כשעת דשרא כל ישראל עבדין רעותיה דהא כדין קם ויתיב על כורסי ויקריה
וחיים על עלמא וברכה וסלוס וחכיבותא דכלא תשתכח וכדין אמר זאת מכותתי עדי
עד . ותא חזי כשעתא דכלהו חומכין שאר למשכד חומכותא דהיכלא עובדא ממש
דשרון לחיכו תשתלימת מגרמיה לחיכון שרון ולחיכו תשלים עבידתא . לחיכו ממש מכלן
דכתיב ותכל כל עבודת משכן אהל מועד . כגווכא דא ויכלו השמים והארץ . ולא תימא
ויכל אלהים ביום השביעי . ודאי הכי הוא דכל עלמין תלוין על גב דכל עבידין דאתעבידו
כל חד וחד עלמא כלא לא הוא עלוי עד דאתא ויומא שביעאה . דכל אתא
ויומא שביעאה כדין אתשלימו כל עבידין ואשלים ביה קדשא עלמא הדה ויכל אלהים
ביום השביעי מלאכתו אשר עשה . דהאי אשתלים בקיומא כל עבידתא דעבד . ועל
דא ויכל אלהים ביום השביעי . וכד אתכני כי מקדשא כל עבידתא דאתעבידו לחיכו
מגרמיה לתעבידת . חומכין שרון ועבידתא אתחזילון למעבד ואתרמימת קמייהו
ואשתלימת היא מגרמה . ושא לוקמוה דכתיב והכית בהכנותו . ושכית כתיב כמשמעו
לא כתיב . אלא בהכנותו . דלחיכו אשתלימ מגרמיה . לכן כלמה מסא בכבה . כמשמעו
לא כתיב . אלא בהכנותו סוף מגרמיה נכנס . וכן בכל עבידתא דלחיכו קדשא לחיכו אשתלימ

מגרמה .

ובצלאל בן אורי בן חור · הלי קרא אולפנא דרוש קדשך לכריז
עלים לשיבחון דישראל ואמר ובצלאל בן אורי בן חור למטה
יהודה עשה את כל אשר צוה יי׳ את משה · ואתו לסלוקיה בן אחיסמך · מלי ואתו
הלא אולפנא דאסלוקיה לה עביד עבידתה כלחודוי הלא עם בצלאל ועמיה עבד
כל מה דעבד · דהדיותו · ואתו ולה כלחודוי · מכאן דמשלוח ליה בכלל ומיכח
תדיר · ועוד כתיב ואתי הכה כתתי אתו את סלוקיה · דה ומיכח ודה משלוח ·

אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה וגו׳ רבי יוסי
אמר כיון דעבדו כל חכימויות ית משכנא לנטריך למסדר חושבנא
מכל מה דעבדו ומכל ליכון עבידן דלתעבידו כוותיה · מלי טעמא · בגין דכל חושבן
וחושבן כד הוה לתעביד חושבנא הכי לתקייים ההוא עבידה ולתקייים כלתריהון ·
ויסראל כלהו כמה דלתרעו כמה דכתיבו בקדמיתה סכי נמי לתרעו דהכי חושבנא
וכדין לתקייים כל עבידה כההוא רשותא ועל דה לנטריך הכא חושבנא בגין דכהלי
לתקייים עבידה · אלה כתיב ולה כתיב ואלה · אלה דה ליהו חושבנא דפסיל כל
חושבנין דעלמא ודה לתקייים יתיר מכלהו דכהלי לתקייים חושבנא ולה כלחודיה ·
פתח ואמר והיה לחוכמת עתך חסן ישועת חכמת ודעת יראת יי׳ היא לוצרו · הלי
קרא לוקמוה מכרייה · לכל הלי תמיכן כל כך כמה דלתעסק כאוריתה כהלי עלמא
וזכו למקבע עתין לה לנטריך כלחוכמה דרשותא דילה ליתכוין לקבל ותכוין לפם
פומיה כגין דלחוכמה לסכי לתכוון · חסן ישועת לכללה רחמי כדיכה · חכמת ודעת
דתרין הלין סרלין דה על דה · דה טמיר ונטיר לסרלה דה על דה · וראת יי׳ היא
לוצרו · לוצרו דכל הלין כגין דהלי נקיט כל ליכון כהלין והלי לתעבידת לוצר
לכלהו · וכד כפקין מכה כל ליכון נמיזין כלהו לפיק לון כחושבנא · מכלן · דכתיב
עיניך כרכות כחזבון · כחזבון ודלי עביד ולפיק ליכון כרכות מיסן ולתנח
לפקה כלה כחושבנא · ועל דה לקרי לחמוה · וככלה לקרי לחמוה דה לוקמוה
ומה לי הכא לנטריך לחזוה מהימנותה לסלוק מלי דעלמא עלכו · ועל דה קלה
הוה לודע להו לכל ישראל רזא דמהימנותה דילהו ככל מה דעבדו וכלה לתתר ·
רבי יוסי ורבי יצחק הוו אזלי בארחא · אמר ר׳ יוסי ודלי קלה לתרעי כיה כבלע
לעבידת משכנא יתיר מכל ישראל · אמלי · אמר ליה אמת נרי׳ והא לוקמוה בגין
דקלה הוי סמכין בארעא לתתטרא (פ״א לפתרא) כהו ולמעבד כהו עבידתא כעלמ׳
סלה אשר אם אמות בארץ · אמר ליה רזא לוכתא · יהודה מסטר סמלה הוה
ולתדכר ולתדבק כיומא · ועל דה כסטרא דה לתעביד משכנא סלוי מסטר
סמלה ולתדבק כסטר ומיכח ולכתר לתכלול דה כדה ולתעביד כלה ומיכח ·
כנוכח דה לוריתא סלוי משמלה ולתדבק כיומא ולתכלול דה כדה ולתעביד
כלה ומיכח · דלוכן סרא מיומא וסטא לסמלה ובטלו עמיה ליכון סלר מסטא
דליכון סמלה כגין דסלוי מיומא וסטא לסמלה יהודה סרא מסמלה וסטא לומ׳
עבד משכנא ולתתקן לגביה ודא לוקמוה דקלה לתרעי כיה וכריך ליה מכלה
לעבידתה

לעבודתה דה ויהב ליה חכמה ותבונה ודעת כמה דלוקמוס בגין דעמיה הוה
בקדמיתה סכלתנו דלבה דכתיב וכלב כל חכם לב נתתי חכמה . בגין דקב"ה לא
יהיב חכמתה אלא למאן דליה ביה חכמתה ולוקמוה חבריוה ואתמר . וכן בצואתה
דה בצלאל . רבי שמעון אמר בצלאל עמיה גריס ליה ועל חכמתיה לקרי הבי ורוח
אלהים בצלאל בצל אל . פתח ואמר כתפוח בעצי היער כן דודי וגו' . בצלאל היינו
בצלאל דליהא לתקין משכנה ועבד ליה דכתיב חמדתי ויסכתי . דמשכנה חמידא
ליהו למיתב ביה דליהו עבוד חמודא לכנסת ישראל וכנסת ישראל ותבא בצלאל
דה . בצלאל כמה דלוקימנא דדא ליהו בצלאל . ודא ליהו דעביד פירין טבין
בעלמא דכתיב ממני פריך כמנא . מלין הוא פרי אלין ליהון כמתהון דצדיקיא
דליהון ליבא דעובדוי דקב"ה . דהוה נהר דנפיק מעדן ליהו לפיק ונריק בסתיתין
לעלמא וליהון פירין דקב"ה . וכ"ב פריו דה ליהו כדקאמרן . בצלאל דא הוא
בצלאל . ועל דה תקונא דמשכנא על ידא דבצלאל הוה . ובגין כך ובצלאל בן אורי
בן חור . בן חור דא כהורא דסתים דנפיק . בן לורי דא ימינא . בן חור דא ליהו
סתים . בן חור בן אורי . ועל דא לסתליה ביה דיבא דקב"ה בשובדא דעגלא .

בל זהב העשוי . הוה עשוי מהסיא סעתא דיסבו ליה ישראל והוה עשוי
ואתתקן מקדמ"ד . בכל מלאכת הקדש כל הוה דבבא לתעביד
ואתתקן בכל מלאכת הקדש מאי טעמא בגין דבכל דרגא ודרגא הוה אתתקן ביה
דבבא דלית עלוי אלא רחמי ודיבא . ועל דא בבא הוה לזיל בכל מלאכת הקדש
בכל הסיא עבידתא דלקרי קדש הוה לזיל בם דבבא . דבבא בכלא . רבי לבא
ורבי יוסי ורבי חזקיה הוו יתבין ולעאן באורייתא . אמר ליה רבי חזקיה לרבי לבא
הא חמיכון דקב"ה לתרעי בדיבא לחמי סליק ליה תחויבא . אמר ליה כמה טורין
לתעקרו כחלם דה . אבל כמה מלין גלי בוכיבא קדישא כחמי . ות"ח דיבא דקדשא
בריך הוא לתרעי ביה ליהו דיבא כריר ליהו דלתער רחימו וחדוה . אבל
חייביא כד ליהון בעלמא כלהו דיבא דזוהמא כלהו דיבא לא לתרעי ביה קב"ה כלל .
ועל דא לא בעי לתערב דיבא קדישא בדיבא מסאבא דזוהמא עד דליהו לסתני
מגרמיהו ולאובדא ליה מן עלמא דאתי . וסהוה דיבא דזוהמא דביה ליהו לוביד
ליה מעלמא . פתח ואמר כפרה לעשים כמו עשב וניצו כל פעלי און להשמדם עדי
עד . חי קרא לוקמוה . אבל תא כפרה לעשים כמו עשב . כפרה חי עשבא
דליהו ביבוסו דארע ולהו יבוסא כד ארעין כיה מיא לפריה הסוא יבוסו לתפרח
וכהאי לבא קדישא דבניך ולא סליק לבא ליהון פירות לבטר דה ולסטר דה דליהון
עבפין דסלקין ולעלמין לא סליק לבא כד הוה בקדמיתה למהוי לבא . וכל דה
להשמדם עדי עד לתעקרו לון מארעין ומבלא . תו רוח לחרש ליה בהאי על דקב"ה
לחרש בחייביא כהאי עלמא בגין דהאי עלמא לליהו מולקא דסטרא לחרש .
ועלמא דאתי ליהו סטרא דקדושה . ולהו מולקא דצדיקיא למהוי צדיקיא ליהון
בסטרא דיקרא דמאריהון כיה . ותרין סטרין אלין קיימין דה לקבל דה . דה

סטרא

סטרא דקדושה. ודא סטרא אחרא דמסאבא. דא קיומא לעלמין ודא קיומא
לרשיעיא וכלא דא לקבל דא. זכאין אינון צדיקיא דלית לון חולקא בהאי עלמא
אלא בעלמא דאתי. דא כלא לאתתקנא ואתגלי קמי קב"ה. ואתעבד דכלהון ובלעם לא
אתכוונו לגבי קב"ה כלל אינון מתתקנן קמיה ולא נרצה מאנר דלהון כלום בהאי
עלמא. בהאי זמנא סליקו על ישראל לגרם דהוה קורבנא לאסתלקא מישראל
לרבעה ועשרין אלפין בר כל חיזו דלתתקטלו דכתיב והנה חיים אתם היום כולכם כאדמים
לבעל פעור. וכתיב קח את כל ראשי העם והוקע אותם לי. ועד כען בהוה קרבנא
היה תלי לאתפרעא מכסף דישראל. בגיני כך כתיב כחוזכן ארבעין ותרין. רבי
שמעון אמר. דא חזי חיזו ארבעין ותרין קרבנין דעבדו בלעם ובלק ובלעם לון מהסנ'
סטרא אחרא לגבי קב"ה ועד היום תלי בהוה קרבנא לבטלא ליה בהוא סטרא אחרא
דאקרי קלס מיסר'. ועד דאתתא לך נכסא מכוייהו ודא חיזו רזא ויכן אחריו וירקם.
ויכן אחריו אחורי שכיבתא דקיומא סטרא אחרא לאחורא. וירקם. אתתכל בהו
בהוא סטרא אחרא ואחיד לון דלתתחזון לאתעבדא. ועל דא ויקללם כפס ו'.
כפס ו' לאפקא בהוא פס ו' מחוכא דא. מבהוא חוכא דבהוא קרבנא דלקריב
בהוא סטרא לנכיס. וכלא חיזו מתתקן קמיה דקב"ה ולא לאתכניד מלה. כגווכא
דא כלא לאתתקן קמיה דקב"ה אן לסך אן לכיס. דוד חיזו הוא דערק קמיה דשאול.
ועל דא גריס לאתתכידו כל חיזון כהני דכוכ ולא אסתאר מכלהו כר אכיתר כלחודוי
דערק. ודא גריס כיס כיסין בישראל ואית שאול ובניו ובכלו מישראל כהא אלפין
ורבבן ועכ"ד בהוא חוכא הוא תלי על דוד לגבות מניס עד לכל בניו דדוד לאתכידו
כיומא חד ולא אסתאר מכוייהו אלא יחיש כלחודוי דלאתנביב כגווכא דלא לאסתאר
מאחיולך כר אכיתר בלחודוי. ועד כען בהוא חוכא הוא תלי למעבד דיכא על כוב
על בהוא חוכא דכוב דכתיב עוד היום כוב לעמוד ולוקמוה. כגווכא דא כל
סיזכא הא זוי למלכא. מלי דעשוי. הכא לאסתכל קב"ה כך יהבו ישראל דהכא
לעבדא וקב"ה לקדיש לון דהכא דא לאסותפא דהאי דהכא לקדיש לון לההוא דהכא
דיהבו לעבדא דכל דהכא דהוה עמהון ואסתכם עמהון יהבו לאחרנא מזכיא. ס"ד
דכך עבדו ית עגלא לאסתכא עמהון דהכא ואינון פריקו חולצייהו לבטלא בהוא
דהכא דכתיב ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם ואל דא דהכא
דאחרנא. וכגין כך כן תורי כן חור למעבד יהודה מסטרא דמלכותא עשה את
כל אשר צוה ו' את משה. דהא כל חומנותא דמשכנא אתתקנת ביום ועל ידיה.
בגלגל חיזו עביד חומנותא ומשה חיזו לאתקנא כלא. לבתר משה ובגלגל כחדא
הוו. משה לעילא בגלגל תמותים סיומא דנוקבא כנוקבא. דא בגלגל ואסליקו
את לוקמוה דא יחוכא ודא שמלא וכלא חד וכגין כך וכגלגל כן תורי כן חור למעבד
יהודה וגו' ואתי ואסליקו כן לאחסמך למעבד כן וגו'.

כל הזהב העשוי למלאכה ככל מלאכת הקדש וגו'. רבי ושמי פתח קרא
כאליפז דכתיב ויעל משה כית אל ושוב עולה כדרך וגו'. וכשריש
קטנים את לוקמוה מכוערים הוו מכל מלי תוריתא ומכל פקודי תוריתא. קטנים

זעירי מהימנותך ולתתחייכו במיבחא דהאי עלמא ובמיבחא דעלמא דאתי . ואלו מן
שעיר כפקו מרזא דמהימנותא תכתיב . הכא ואלו מן השעיר . וכתיב התם לא תלכא כשעיר .
ויפן לאחריו וירקם . ויפן לאחריו דלמתכל לאתורא לי יסדרון כתיובתא ואם לאו .
וירקם מאי וירקם למתכל כהו דהאי לית ודעת מתתקנ׳ זמין לכפקא מכייהו ואוקמוה .
וירקם הא אוקמוה דלתעבידו כגוונא דכפורי חיד ויקללם כסא יי׳ ורזא לישו כהאי
קרא . ויפן לאחריו למתכל כהו לי יתעבם עלייהו ואתפכי מהאי . כלל ויפן לאחרן
דלתתפכי מכרעתיה לוף הכא לתתפכי משובתא דלהון . וירקם דהוו קיימין לבתר
למעבד כמה כיפין כיפרא דמוכיסון דיסרל לתעברו לחסון מכייהו חיד ויקללם
כסא יי׳ . ותכלהם מתים דוכים מן סיער . מתים דוכים . סכיס דוכים מכעי ליס . מאי
מתים דוכים . מוקטין חון וכמייהו . ותכקעכם מסס תרכשים וזכים ולדים . סל
אוקמוס לקכל קרכמין דכלק .

ויקהל זסכ סתכופס . חמאי לקרי זסכ סתכופס ולא לקרי הכי כסף סתכופס .
אלא תרין לישנין דלקרון הכי זסכ סתכופס וכחסת סתכופס . שלשים
לקרון סכי כגון דליהו לסתלקות לעילא דהא ליח סכי לתתא . ולאו ליהו זסכ כגוונ׳
דלרמותא וכלל לאתר תכופס ליהו תרמותא לעילא ולא לכחתא לתתא . וליהו רזא
דמוסכחא דא דכל אלין דרגין ורתיכין כלהו קיימי בתרמות׳ דא וליהו דסכ תרמות׳
ודא ליהו דסכא דכל מה דמתפסטא לתתא לסתים חוזו וטיבו וכסירו דילים . וכל
ליהו כתרמותא כלין ליהו דסכ טב כרז׳ דנסירו דילים . וכל סהוא דלתתא מוספיתא
דסכא וליהו סתוכא דילים .

וכסף פקודי העדים . בגין דהאי ליהו כל מה דלתתפסט לתתא הכי הוא
טב ולף על גב דלאו ליהו כהאי תרמותא . לבל דהכא כל מה
דלתתפסט לתתא כלא הוא לכיס דא לתפסט לטב . ודא לנטריך לאתפסטא לתתא ולכל
סטרין כגון דכלהו קלים לטב . פתח ואמר כי סמס ומגן וגו׳ . כי סמס דא קב״ה ומגן
דא קב״ה . סמס דא הוא רזא דסמא קדישא ולי״ד דהכא קיימין כל דרגין לכויתא .
ומגן דא ליהו רזא דסמא קדישא שליס ורזא דא דכתיב מכבי מגן לך ומסמ
ומגן דא ליהו רזא דסמ׳ עליס . תן וכבוד יתן יי׳ למהוי כלא רזא חדא . לא ימנע טוב
להולכים כתמים רזא דא סהוא דכתי׳ וימנע מרפשי׳ תורס . ודא ליהו כהור׳ קדמאה
דגכוי וסתים ליס קדמא כריך הוא כמה דאוקמוס . ומן תיובתא גכוי ליס ומנע ליס
כהאי עלמא ובעלמא דאתי . לכל לנדיקיא מס כתיב לא ימנע טוב להולכי׳ כתמים
דא לוד קדמאה דכתיב כיס וירא אלהים את האור כי טוב . ועל דא לא לנטריך כסא יי׳
לאסתלקא ולאדמא ליס . אלא לאתפסטא ולאתגלאה ולא לאסתלקא כסא יי׳ מאתר
דליהו סמלא ועל דא לקרי סהוא תכופס ולאו הכי . ובגין כך וכסף פקודי העדים
מאתכבר וגו׳ . תא חזי סטרא דימינא ליהו תדיר קיימא לקיומ׳ כל עלמא ולאכנסא

ולברכה ליה וכגון כהנא דליהוי מסטרא דימינא לזמן תדיר לברכא עמא. דהא
מסטרא דימינא לעיין כל ברכאן דעלמא וכהנא בעיל ברישא. ועל דא לתתכא
ליהוי לברכא לעילא ולתתא. תא חזי כשעתא דכהנא פריס ידוי לברכא עמא כדין
סכיכתא לתתא ופריס עלויה ואחלי ידוי ידא דימינא זקיף לעילא על ידא דשמאלא
כגון לסלקא ימינא ולאתברכא על שמאלא וכדין כלהו דרגין דקא פריסי כהנא ידוי כלהו
לתתברכאן ממקורא דכלא. מקורא דכירא מאן ליהוי דא נדיב. (כפיר אבן) מקורא דכלא דא
ליהוי עלמא דאתי דליהוי מקורא עלאה דכל לכפין כהנין מתמן דהא ליהוי מכוונא
ומקורא דכלא ופל כוונין כהנין מתמ׳ אתדלקו. כגוונא דא מקורא ומכוונא דכיר׳
כל ליהון כוונין לאתתא כלהו לתתברין ואתמלין כהנין מכוי. ודא קיימא לקבל
דא. וכגון כך כשעתא דכהנא פריס ידוי ואתרי לברכא עמא כדין סרלן ברכאן
ממקורא עלאה לתדלקא כוונין וכהנין כל לכפין וכיסת ישרא אתעטרת כעטרין
עלאין וכל ליהון ברכאן נגדין ואתמשכן משלא לתתא. תא חזי מסה פקיד וכלל
עביד למהוי כלא ברזא דנוקבא ושומא דנוקבא דליהוי את קיימא קדישא לאסנאה
רחימו וקשורא דיחודא במשכנא וכלא ברזא דימינא קא אתעביד. ועל דא כל
אתר דסטרא דימינא אתתכא עיבא כיסא לא סלקא כיסא. וכגון כך וכסף פקודי
העדה כגון דסהוה כסף מסטרא דימינא קא אתיא ועל דא אתתכא כלא כמכיכתא.
רבי יצחק סליק ליה לר׳ שמעון אמר ליה הא לוקמוה דברכת׳ לית ברישא כלא למדיוד
וקלים במדידו וכלא דקלים כמשכנא. הכא כמשכנא למלישהון כלא כחושבנא.
אמר ליה הא לתתר. לכל ככל אתר דסטרא דקדושה ברישא עליה לו סהוה חושבנ׳
אתיא מסטרא דקדושה ברכתא ברישא עליה תדיר ולא לתתדי מכיה. מכלן. ממעמ׳
כגון דלתיא חושבנא לקדמא ברכתא לאתתכאה כיה כל מכן משכנא דליהוי קדמ
ואתיא מסטרא דקדמ. אבל כל אתר מלי דעלמא דלא לתתיין מסטרא דקדושה
ברכתא לא ברישא עלייהו כד ליהון כחושבנא. כגון דסטרא אחרא דליהוי עין רעה
יכיל לאלטאה עליה. וכיון דיכיל לאלטאה עליה ברכתא לא אתתכאת כיה כגון דלא
שוי מסטרא דקדושה. ומדידו דקדושה וחושבנא דקדושה תדיר ברכאן לתושפחן
כיה. ועל דא וכסף פקודי העדה. פקודי העדה ודאי ולא דליהוי מעיכא כיסא ולא
דליהוי מכל חושבנא דא די בכלא אתרין ברכאן מלעילא. ותא חזי כזרעא דיוסף
לא אלטא כיה עיכא כיסא כגון דאתי מסטרא דימינא ועל דא לתעביד משכנא על
ידא דכנלהל דסה ליהוי ברזא דיוסף קא ברישא דליהוי רזא דברית קדישא. וכגון כך
וכסף פקודי העדה. וההוא חושבנא ליהוי חושבן דרגין דברכאן ממקן דלתתאדן
מסטרא דימינא ועל דא כתיב אלה פקודי וגו׳. רבי חכא ורבי לחא ורבי יוסי הוו
אזלי מטברייה לכפרי עד דהוו אזלי תמו ליה לרבי אלעזר דהוה לתי ורבי חייא עמיה.
אמר רבי חכא ודאי נסתתף כסדי אכיכתא. אוריכו להו עד דמטו לגבייהו.
כיון דמטו גבייהו אמר רבי אלעזר ודאי כתיב עיבי ה׳ אל נדיקיה ואיכו אל אושט׳
הא קרא קשיא לי כגון דאסנאותא דקדמת כריך הוא עלייהו לאוטבא לון כהא
עלמא הא אמינן כמה זכאין איכו עלמא ואפילו מוכחא כשורבי ברא לא יכלין

לאדכקא · לי סכי מאי עיכו"ו אלא נדיקים · אלא רצה הכא · את חזי כל חיכון כריין
דעלמא כלהו לא אתמודעאן לעילא כין למטרא דלא וכין למטרא דא · חיכון דלמטרא
דקדושה אתמודעאן לעילא לנכיה ואסנאותא דהאי מטרא עלייהו · וחיכון דלמטר׳
מסאבא אתמודעאן לנכיה ואסנאותא דוליה תדיר עלייהו · וכחתר דאלטא הוית
אסנאותא דמטרא דקדושה לא אתנח עליה מטרא אחרא ולא יקרב לנכיה לעלמין
ולא יכיל לדחויה ליה מאתריה ככלא מה דחיכו עכיד · ועל דא עיכו"ו נדיקי
ונו׳ כגין דכטרא אחרא לא יכיל לאלטאה עליה · ואסתא סיועתא דמיה הכא וכל
אסנאותא דטכא דלעילא הכא וכל מטרא אחרא ולא כיסא לא יכיל לאלטאה
עלייהו · אמר רכי אלעזר הא אוקיכא דככל אתר דמטרא דקדושה תריך עלוי לא
על נב דקיימא כמשכנא ברכתא לא אתמנע מתמן · אמר רכי אלעזר ודאי הכי
הוא אלא הא ישראל חיכון קדם ואתיין מטרא דקדם דכתיב קדם ישראל לוי׳
וכתיב והייתם קדושים כי קדם אכי · אמאי כד עכד דוד משכנא לישראל סיה כסון
ואתיב דכתיב ויתן ה׳ דכר כישראל מן הכקר ועד עת מועד · אמר ליה כגין דלא
נטל מכוחו פורקנא דכתיב וכתנו אים כפר כפשו לי׳ כפקד אתם ולא יסיב כסף
כנף כפקד אתם · כגין דלמטרייך קדם דלחו כאתנליא למיסב פורקנא דקדם
והסיא פורקנא דקדם לא אתכטיל מכוייהו · את חזי ישראל לחו קדם דקיימא כלא
משכנא דנרמוחו ועל דא למטרייך פורקנא דיתכטיל מכוייהו וסיוא פורקנ׳ קיימא
כמשכנא ולחו לא קיימו כמשכנא · אלא טעמא · כגין דקדם לחו רצה עלאה
דכל דרגין · מה הסוא קדם לחו סליק על כלא ואית ליה לכר קדם לאחר לאת׳ דקיימ׳
תחותיה וקאים כמשכנא וכמכיין · לוקי הכי ישראל לחיכון קדם דכתיב קדם ישראל
לי׳ ולחיכון וכהי קדם לאחרא פורקן דלסון דקיימי כמשכנא ורצה דא ישראל לחיכון
לולבא דקיימא לנו · פורקנא לאחרא קיימא לכר וסליק למשכנא ואנין דא על דא ·
אלנ · פתח רכי אלעזר ואמר והיה מספר כני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא
יספר ונו׳ · מהו כחול הים · תיין נוכחין לחיכון הכא כחול הים הכא כגין דיימא כד סלקין גלגי
כזעפא ורוגזא ולחיכון גלין סלקין לשמיא עלמא כד מטאן ואמאן חולא דיימא חיל
תכין לאתכרו ותכין לאחורא ואתכבי ולא יכלין לאלטאה ולאטפא עלמא כגוונא
דא ישראל לחיכון חולא דיימא וכד לחיכון גלי יאם מארי דרוגזא מארי דחיכון קאין
בעלין לאלטאה ולאטפא עלמא אמאן להו לישראל לחיכון מתקטרין בקדקפא כריך
הוא ותכין ואתכרו קדמוי ולא יכלין לאלטאה כעלמא · נוכחא אחרא כגין דחולא
דיימא לית ליה משכנא ולא קיימא כמשכנא לוקי הכי ישראל לית להו משכנא ולא
קיימין כמשכנא · לא כמדידו ולא כמשכנא דכתי׳ אמר לא ימד ולא יספר · את חזי
לית מדידו טעיר וגכיו ולית משכן דקיימא כגכיו טעיר וגכיו והאי קיימא כמדידו
והאי קיימא כמשכן · ודא לחיכון דכלא דלעילא ותתא כגין דהאי מדידו
לא אתיידע לעלמין על מה קיימא רצה דהאי מדידו · ועל מה קיימא רצה דהאי
משכנא ודא לחיכון רצה דמהימנותא דכלא · וישראל לתתא לקיימין כמשכנא
אלא כמטרא דמלה אחרא דפורקנא דקיימא כמשכנא · וכגין כך ישראל כד עאלין

דכל דרגין דליהו לתתא ומתמן אתרי למכני לתתא . וכלא עביד כהנוא נווכא ממש
ורזו מי כרע לגלה . שלהבתא הוות דכרע גלה . לבתר אתפשט ואתעביד יס סופה
כעזלתא ולית מלה עלאה ותתאה דלקרי מי דכתיב עשו מרום שיכוכם
פעיותא ולית מאמר עלאה ותתאה מכיה דלא אתפשט מכיה דלית רזא דעלמא עלה דלא קיימא
לאסגרא ולאתפשטו מכיה גילין הויא מאבא ולבניו ולא ידיע ומתמן לתתאה
מגרמיה . כדין אתרי ואמר יס יי לה יכבה כית וגו' סליקו רזא דכתיב כרעית כרע
גלגלים דהא קדמאה כריך הוא כרע ואתקין להלי עלמא ככל מה דלתתריך דליהו
כית . הוא אמלו כוונו כו . גלגין רזא דליהון כסדרין דכפקין ועגלין כלהו כגו הלי כית
לאתקבא ליה ככל מה דלתתרי . ולא על גב דכלהו קא לתיין לאתקבא למעבד תקוניה
ודלי יס יי דליהו רזא דעלמא עלאה לאתקין ועביד כיתא כדקא יאות ליכון כוכין
למנבא ליכון גלגין מה דליהו עביד ואתקין . יס יי לה יסמר עיר כמה דכתיב תמיד
עיכו יי גלגין כם מרעית דסכה ועד לחרות סכה ואתעטופו . וכאתעטופו דא ליהי
כטירא ככל דסטרין . ולא על גב דכתיב סכה מטתו מלמלמה סמים גברים סביב לה
מגברי ישראל . וכלהו נטרי לה . מאי טעמא נטרי לה כגון דכתיב מפחד כלילות .
דא פחדא דניהכם דקלים לקבלה גגין לדמיון לה . וכגון דא כלהו סחרין לה .
ולא על גב דכתיב סכה מטתו מלמלמה סמים גברים סביב לה
מגברי ישראל . וכלהו נטרי לה . מאי טעמא נטרי לה כגון דכתיב מפחד כלילות .
דא פחדא דניהכם דקלים לקבלה גגין לדמיון לה . וכגון דא כלהו סחרין לה .
ולא על גב דכתיב קיימי כהורי דמשכב דלא לתידע . וכדין דא כהורין דמשכב
דלא לתידע כעם כהורו דפרים ונסרין כחדא ואתעבידו תשע סיכלין והיכלין
לאו ליכון כהורין לאו ליכון רזין ולאו ליכון כמתין ולא לית מאן דקיימא כסו .
רשותא לכל תשע כהורין דקיימי כלהו כמשכב דליהי חד מכיהו כמשכב כלהו
למרדף לכתרייהו כשעתא דקיימי במשכב ולא מתכבן ולא לתידעו . גלגין לא
קיימי לא כרשותא ולא כמשכב עלאה . תפסין כה ולא תפסין . כגלגין קיימין כל
רזי מהימנותא וכל ליכון כהורין מרזא דמשכב עלאה לתת כלהו לקרון לון סוף .
עד הכא מטון כהורין ולא מטון ולא לתידעו . לאו הכא משכב ולאו רשותא . כל
כהיר משכב ולא לתידע ממא כהיר כדין לתלכם ולסתים נו כיכם וכהיר למלן
דכהיר ולעיל דא כדא עד דלתכלילו כלסו כחדא ושא לוקמוס . וכרוא דקרכבא כל
סליק כלא ולתקסר דא כדא ונסיר דא כדא כדין קיימין כלהו כסליקו ומשכב
לתעטר כלון סוף . הוא כהורו דכהיר מכיה משכב עלאה לקרי לון סוף . כיון
לתכסיר ולתפסטו מכיה גילין הויא מאבא לתכיה ולבניו ולא ידיע ומתמן לתפסט
פעיותא לכל סטרין ולתפסטו מכיה דא פעיטו דליהו רזא דעלמא עלה דלא קיימא
כזעזלתא ולית מאמר עלאה ותתאה דלקרי מי דכתיב עשו מרום שיכוכם
דלא דרגין דליהו לתתא ומתמן אתרי למכני לתתא . וכלא עביד כהנוא נווכא ממש
ורזו מי כרע לגלה . שלהבתא הוות דכרע גלה . לבתר אתפשט ואתעביד יס סופה

דלעילא דלא לקבל דלא. ודלא כנוונא דדלא. וכגון כך נטירו דכלא מעילא ותתא.
והאי פסיטו דמשכנא דהיכו דלעילא עלאה. ודלא ליכו לה ו' לא יסתר עיר
גוי קשה שומר דהיכו שומר ישראל דלהו כיה קיומא נטירו לכלא בעלמא עלאה.
תא חזי תכלת דמשכנא כלא קיומא כרזא עלאה ותוקמוה. תכלת ותרגמן תד
לתקטרא כחד. והא אתמר כרזא דכתיב כי ו' אלהיך אש אוכלה הוא. והא
אתמר דאית אש אכלה אש ואכיל ליה ואנו ליה. כגון דאית אש תקיפא
מאש ואתמר.

מאן דכתי למכתב מכתבא כיחודא קדושא וכו'. מכאן עד דקיומא עליה
כתרגמת כרשות דף בית עמ'. ואלו סהלופיס מנאתו כין מכתוב כאן לכאן מס.
סורס ע' כמקום נמס מנאתו לאחרא. כמו כ' דאתאחיד כיה. כסורס יב' לאחלקא ולאתאחדא כיה.
כסורס יג' שיכי ליה ואכיל ליה. כמו כ"ד ועל כסורס חיורא סריא לאילא כסורס סתימא דאקיף ליה
ורזא עלאה סכא וכלא תסכא. כסורס לב' כלא אתסכר. כסורס לה' כיה לתתא. כמו לו' דסליק.
כמו ס ואיכו. כמו ו' דאיכו דליק. מס וכלא אתקסר. סורס י' על תרגין. מ' מו וכלסו קיומא
הא מ' יו"ד אלא אחרא לתתא. מ' יו"ד ולית לך.

ואת [illegible] ר' יוסי ואנו. תא חזי מולופיא דאיכון תקלין לכתי מכתם
ולא ידע מה דיתעכיד מכוייהו עד דכפף קלא ואמר ואת החלף ומכא סמלות ומחסה
ומכאים עשה ווים לעזודים. רבי חזקיה פתח ואמר על תרגין. מ' מו וכלסו כרזי
כתן רוחו. הלי קרא לתתר לכל עד שמלך כמסכו דא קדושא כריך הוא כך
יהב תורתא ליסראל ואתא לסיני וכמה רתיכין הוו עמיה כלהו רתיכין קדושין
וכל קדושין עלאין דקדושה דתורתא כלהו הוו תמן. ותורתא לתייהיבת
כלהתי מכא וכלא כסטרא דמכא וכתיכא כאש חורא על נכי מכא תוכמא ואתוון
הוו פרחין וסלקין כאוירא. ואת קדמאה דתורתא לתפליג למכא מאה ומכאים
וחמשה לכל סטר וכלהו לתחזון כאוירא דרקיעא כאת ו"ן. ו' לסטרא דא. ו'
לסטרא דא. וכן לכל סטרין. ושין ויון הוו קיימין על עמודין ואיכון עמודין הוו קיימין
על כיסא וכלהו ויון עלייהו כגון דרזא דתורתא על ו' קיומא. ואיכון ויון דאיכון
רזא דמהימנותא דתורתא כלהו על איכון קיימין דאיכון רזין דכפקין כסו כביתי
רזא דלהון ככל סטר. ועל איכון קיימין איכון ויון. ו' עלאה איהו רזא דקול
דאסתמע ואיהו רזא דקויית כיה תורתי כגון דתורתי כפק מסתום קלא פנימאה
דלקל קול גדול. ודא איהו קול גדול רזא דתורתי. ועל דא כתי קול גדול ולא יסף.
תא חזי קול גדול איהו עקרא דכלא ורזא דמחי קדושא עלאה ועל דא תוקמוה
דאסיר ליה לכר נש למקדמא שלמא לחכריה עד לא יכלי נלויתיה. ורזא דא תוקמוה
כסורס יג' שיכי ליה ואכיל ליה. כמו כ"ד ועל כסורס חיורא סריא לאילא כסורס סתימא דאקיף ליה
ורזא עלאה סכא וכלא תסכא. כסורס לב' כלא אתסכר. כסורס לה' כיה לתתא. כמו לו' דסליק.
כמו ס ואיכו. כמו ו' דאיכו דליק. מס וכלא אתקסר. סורס י' על תרגין. מ' מו וכלסו קיומא
הא מ' יו"ד אלא אחרא לתתא. מ' יו"ד ולית לך.

ריומו לא כפסח וישראל בגין דלמרו וישראל כל אשר דבר ה׳ כעשה ושמע. משמלך
דלא ליהוי מלך עלאה ותקומים. תא חזי כד קב״ה חייתי טופחא על עלמא בגין לאכלה
כלא אמר ליה קב״ה לנח כעי לך לאסתתר ולא תחזי גרמך קמיה דמחכלה דלא יפלוט
עלך בגין דלא הוה מאן דיגין עלוי. כיון דאתקריב קרכנא דקריב נח כדין לאתכסה
עלמא ולא לאתכסה כלי חיי עד דקיימו וישראל על טורא דסיני כיון דקיימו וישראל
על טורא דסיני כדין לאתכסה עלמא ומאכלה לא אשתכח בעלמ׳. ובעא קב״ה כהדוא
זמנא לאסברא הדוא מאכלה מעלמא. וכד וישראל סרחו כהדוא זמנא ליומין שגירין
ועבדו ית עגלה. וכדין מה כתיב ויתנצלו בני וישראל את עדיים מהר חורב. ועדיים
הוה רזין דעמא קדישא דאשתדר לון קב״ה ולאתבטל מניהו. כדין שלטו מאכלה על
עלמא ואהדר כמלקדמין כהדוא זמנא דשלטה בעלמא ועביד ליה. אמר רבי יוסי
כיומוי דטופחא מאן יכיל תמן מאכלה דהא מוי הוו דלאתגברו. תא חזי לית לך
דיכיל בעלמ׳ לו כל לאתמחי עלמא כדיכ׳ דלא אשתכח הדוא מאכלה ביניהו דאזיל
בגו ליומין דיומין דלאתעבידו בעלמא. לוקח הכא טופחא הוה ומאכלה לוזיל בגו טופחא
ולהוו לחקרי הכי. ועל דא אמר ליה קב״ה לנח עמרת נרמיס ולא יתקנו בעלמא.
והא לוקמוס. תא חזי.

אמר ר׳ יוסי לא לאתעשב עלמ׳ ולא נפקת ארעא מזוהמ׳ וכו׳. עד כן וישראל
עם קב״ה בארעא פיה דף סג׳ ב׳ ודף ס׳ ושו סהלופי׳ שמצאתו בין הכתוב כאן וכין הכתוב
שם. דף סג׳ ב׳ סורס כל. לאתקע ולהוו לאמשיך ליה לעלמא לבתר דכתיב וישת מן היין וישכר ויתגל
ושם מאתר סורס כח עלמא כל עלמיה. עד לא אמר לן. סורס ז׳ כל ארעא הכתוב. סורס ס׳ ורוש
קדש. סורס יג׳ כדיוקנא דסייפי. סורס יל׳ כמי מיסן. סורס כו׳ לאתקע. סורס ס׳ דעלמא וכעור
דליסן כלאודוי עם מלכא שמיל ליה כל נרכוי ויסיב ליה.

תא חזי אמר רבי אלעזר ואת החלף ומכע המאות וחמשה ומכתים עשה ויהי
לעמודי. אמאי ויהי. אלא כמין ו׳ הוו וריסיהון חפין בדהכא לחזון דכתף
וריסיהון מחפן בדהכא בגין דכל ו׳ כסטר דרחמי קא אתיא וכלהו הוו אסתמודעין
לעילא בחושכא. ובגין דלאתו מסטרא דרחמי הוו לקרון ויהי. וכל שאר תלין כהו.
ולית ו׳ אלא דהכא וכספא כחדא ובגין כך כל לחזון לקרון ויהי דלחזון עמודים. מאן
עמודים. כלא והעמודים סכיס וגו׳. בגין דהא שין לכר מנופא לאתתא הוו קיימין. אמ׳
ר׳ יצחק לא ידענא לי דא עכידתא דקדם לו קול בגין דכתיב ואת החלף דהא כתי׳
הכא החלף. וכתיב התם החלף לך שלמים. מה להלן החלף קול לוזה הכא כמו השלף קול.
אמר ליה לאו הכי הוא הוה קול לא יתעביד מכיונו ויהי. ותו דהא תמן כתי׳ השלף
ולא יתיר הכא כתיב החלף ומכע המאות וחמשה ומכעי. החלף ליזון קול לכתיב
החלף לך שלמים. ודא לזון הכל קול לאו ליהוי כסטרא דקדושה כלל. קול
ליהוי מסטרא אחרא מסאבא. ועל דא הכא לית לן בגין דכשיכון לאסברא
בין קדם לחול. ודא דקרא הכי הוא ולהכי לית בין הקדם ובין החולנו בין הטמא ובין
הטהור. ואלא לא עכ״ פרישו לית לקדם מן החול מלקא קדם לית ליה בקדושה

ואסטרא דסמאלא הוא . והא הכא דלא לך פלחא דליכון אלף זומי דהוה וליכון זומי דגלותא
כמה דליית אלף זומין דקדושה הכי כמי אלף זומין לסטרא אחרא . ועל דא ליכון זומין
דגלותא אלף מכין סוי ועל דא ליית אלף וליכון אלף מכין דגלותא אלף על נב
דיסראל יהון כגלותא ויתמשכון יתיר בהכי אלף מכין ותמשכון דליכון אלף זומין
דקלמרן . וכגין דא לוקמוס כל פלחא דליות כאיר אסירים קדם כר מהלי דליהו
חול . הלף דהכא קדם דליהו וכל עובדוי קדם . ועל דא עשה ויס לעמודים . תא חזי
דא אמרן כל ו׳ ברזא דרחמי ליהו וכל אתר דאתי ו׳ כפלא קדישא רחמי ליהו .
כגון וי׳ המטיר על סדום . וי׳ אמר אל אברם . רחמי ודוכתא כחדא . דמלי אבא
בטופרא דכתיב הלדים הכל אתר . דמלי לא כתיב וי׳ אוף וכתיב
דיכו . הלדים אתם ליכו כלהודוי . הלא כסדום לתעביד ליכו ולא לשיכלם עלמא .
וכגין כך לתערב ליהו כסדי ליכו . לכל בטופרא כל עלמא סוי וכל ליכון דלשתכח
כעלמא . ואי תימא כא ודעתיק הם אתים משיכא סוף דלא לתתזי . ועל דא כל מה
דלשתכח כעלמא סוי ליה ; וי׳ כלתגליוף ולא סוי כלא . שדי אתים וכשי לאסתמר
דהא כלא סוי . ועל דא שדים כלהודוי הוה ורזא דא ו׳ למכול יסב . מהו יסב לעלמא
קדיש כתיב לא יכלין למימר יסב יסב כלהודוי . הלא לתתא עם ליכון . כתיב הכא יסב .
וכתיב התם כדד יסב כלהודוי ורזא לוליפכא קדמא כריך הוא אתים וגליף . גליף
הוא כי ליכון לתתא . אתים הוא אתר דכל כרכין נפקי מתמן . כגין כך כל מלי דכר
כם דליכון כסתימו כרכין ארזין עלוי . וכל דליכון כלתגליוף הסוף לתתר דכי ליכון
ארזין עלוי כגין דליהו לתתר כלתגליוף . וכלא ליהו ברזא עלאה כנוכא דלעילא
עד דסמלך כמכסו . כהוא מכרותא ותפכוך דעדן עלאה הם לוקמוס דהא כהוא
מכיל דאתים וגניו ולא לתידע ולתתליוף מכיס ומפקא כנהלין ידועין . כרכי כתן
ריקו . דא ים כתרהא דכרא עלמא תתאה כנוכא דלעילא ומליך ריחא טבא עלאה
לסלטאה ולמפכד ויכיל ומליט ומהיר כהוראה עלאה . תא חזי כשעתא דהאי כרכא
סלקא ריחא לעילא כדין מכיכותא לתתקריב ומלקא הוי כרכא לתתאחדא לעילא .
וכלהו רתיכין קדישין כלהו סלקין ריחין לתתעטרא לנבי דלעילא . ליכון רתיכין כלהו
לקרון עלמות סיר כלא על עלמות סיר והא לוקמוס מאי עלמות סיר הלא כלא
ועלמות לין מספר . מאי ועלמות לין מספר כמה דאת אמר היום מספר לנדודיו .
וכגין דלית לסו מוסכא כתיב ועלמות לין מספר . ויים לעמודיס כלהו דכורין כל
ליכון דסלקין כרכו משם לעילא כלהו קיימין כרזא דדכורין ולא לקבלי דכר הלא ו׳
רזא דמי דליכון דכורין . וכל ליכון דלתת לקבלי כוקבי וכגין כך כל ליכון דא תיין
מסטרא דמאלא מסטרא דכוקבא לתתכון על הסיר ואמרי סירתא תדיר . ועל דא
כתיב על עלמות סיר וכלהו נפקין כרזא דס׳ . ס׳ לפיקת כמה חולין לזכייהו כרזא דו׳
ו׳ דא רזא דדכורא דקיימא למיהב מזונא לכוקבא . וכגין כך כל ליכון ווין עבד
כלהו למיהב לון לאסתלא על כוקבי ונפקי מרזא דלף ליהו מוסכן סלים ושבע
מלות דליהו רזא סלים וחשבון הכי כמי ושבעים כלף רזא תדא . ועל דא מרזא
דכא וחוסכן דא עשה ויס וכלהו כרזא דו׳ ובדיוקנ׳ דו׳ לתעבידו וכלא כרזא עלאה .

ובחצות

ונחשת מתנופף מבעים ככר · לימר ר׳ יהודה כל היכא דאתה לאתויי
בדיוקנא עלמא דאתי דמסיימנא׳ · כנגוד׳ היכל עבד נכוכד נצר
פרעה נלחם לאתקין · לימר ר׳ יוסי ליהוי לך עסיק הכי לכל כחלמיה חמא הכי
דהוה כחלמיה חמא ריגא די דסכנה ולכתר כספה ולכתר נחשא · ואי תימא פרעה
וחספא לחמי לאו הכי · כנין דלאו ליהוי כדאי לאעלה לקדמת ואלין לאחרנין עילנו ·
ורזא דיליה דמסככה כתלת תלת כאלין מתכן וכמערכא לרבע כגון תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש ועזים · **ארבעה** טורי לכן · לימר רבי יהודה מכסון כתלת · מכסון
כרבע · מכהן כתרין · לכל כל סדרה וסדרה לאו ליהוי אלא כתלת · תלת סדרין
ליהוי דמתפרסין לכל סטר לרבע סטרי עלמא וכל סדרה וסדרה דליהוי לכל סטר
תלת סדרין ליהוי ואוקימנא · **סדרא** קדמאה דלסטר מזרח תלת סדרין ליהוי
וליהוי תסעה סדרין כנין דכל סדרה מליהוי תלת ליה תלת סדרין ואסתכמו
דליהוי תסעה וכמה שף ורכבן תחותיהו · והכי סדרין תסעה כלהו מתכסני כחתון
רמיון · וכל סדרה לסתכי לליהוי לחתון רמיון והא לוקמוה · וכן לכל סדרה וסדר׳
וכלהו כטלי כחתון רמיון ואלין עלאי מלאין וקיימאן אלין על אלין · וכל ליהוי לחתון
פרחין נו לויר׳ דרוחא סהוה דממכא על כלא כדין כלהו כטלי והא לוקמוה · ואת
את כעם מתתא והסוך את סלקא ונחתא ותרין לחתון פרחי עלייהו · והאי את
מתתא סלקא מתתא לעילא ואתחכר כהו ואתעכידו תלת לחתון כלהו לפוס לחתון
ולי׳ דליהוי תלת נו לסספקלריותא דכסדרא · מלאין לתפרסו תלת סדרין וליהוי לחתון
תרין דהוה את דסלקא מתחברא עמהון וליהוי תלת · תא ליהוי תרין לחתון
עלאין דסלקין כאויר׳ ליהוי כלילן דא כדא רמיו ודיוכא · וכנין כך ליהוי תרין וליהוי
מעלמא דלעילא כרזא דדכורא · והאי דסלקא ומתחברא עמהון ליהי נוקבא
ואתכלילת כתרוויהו · כגוונא דנוקבא לתכלילת כתרין סטרי ביסוכא ומחלף
ואתחברת כהו · הכי נמי הוה לית נוקבא ואתחברת כתרין לחתון לאחרנין וליהוי
כתרין סטרין לאלין עלאין ואלין תתאין וכלא ליהוי חד דכר ונוקבא · כך דכל
לתכרי עלמא דליהוי לחתון מעלמא עלאה מיכהו דלחתון תולידו כל עובדין לתתא ·
כגוונא דלהון ממש · כנין כך מלן דידע לן ואודהיב כהו רחיש לעילא רחיש לתתא ·
רמז אלין לחתון כלהו דכר ונוקבא לאתכללא כחדא כרזא דמיין עלאין ומיין תתאין
וכלא חד ודא הוא דיחודא עלאה ועל דא מלן דידע לן ואודהב כהו זכאה ליהו כהאי
עלמא וזכאה ליהו כעלמא דלתי · כנין דליהוי עקרא דיחודא עלאה כדקא חזי ·
תלת תלת מסטרא דא ומסטרא דא ליחודא חדא כעלמו דכלא · וכלהו רזא
דסדרא עלאה כדקא חזי כגוונא דלעילא דסהוה סדרא תלת תלת כרזא חדא ·
סדרא תניינא דלסטר דרום ~~דליהוי רזא דכסף~~ · תלת סדרין ליהוי לסהוה
סטרא · וכל סדרא וסדרא תלת תלת וליהוי תסעה כמה דלתמר · ולחתון לתפלינו
הכי לכל סטר לאתחברא כלא כחד כנין דליהוי לחתון כרזא דנוקבא ולחתון כרזא
דדכורא · ואתחברו כלהו כחדא והוו חד כרזא דממא קדישא עלאה ולנבייהו
סדרין ממכן תלת תלת כמה דלתמר · וכלא כפקא מסדרא דלכהן דלעילא כסדר׳

דלתתקן לתוון דמשח קדושה ולו כמה דלתתר · סני סדרין כלהו מתנסבי כחין
לתוון ידיעין וכטלי כהו · וכמה מילין ורבכן כלהו לתתת דכטלי ולתנהגי כסדרה
דת · סדרא תלתאה דלמטר נפון בתלת סדרין לחיכון לסטוא סטרה ולחיכון
תשעה · וכתלת סטרין תלת תלת לכל סטר לחיכון תשעה · ולחיכון סדרין מתלת
סטרין כמה דלתתר סכעה ועזרין כרזא דלתתון דלחיכון סכעה ועזרין ולף על נב
דלחיכון תרין ועזרין סלימו דלתתון סכעה ועזרין · ולמתכמו כמה דלתתון כל
סדורא דסדרין חלין סכעה ועזרין לתלת תלת סדרין לכל סטר · ולמתכמו חלין
תלת דסלי סטרה דלחיכון תשעה וחלין תלת דסלי סטרה דלחיכון תשעה למתכמו
כלהו סכעה ועזרין ורזא דחלין סכעה ועזרין לחוון לחיכון כרזא דכוקבי לאתכר
כהו כוקבא עם חלין תמניסר לחרכין כרזא דלתתר וכלא לחיכו כדקא חזי · לת
כנוכא דלתוון עלאין דעלמא עלאה הכי כמי לתוון לחרכין לתתא · לתוון עלאין
דכרכין ולתוון תתאין זעירין · וכלא דא כנוכא דא · וכלהני רזין ברזא דדכר
וכוקבא כלא חד כסלוסו · ועל דא כלא לחיכו כרזא עלאה · כלחרכין וחשם זוכי
גווני כסורין סכעה מתפלגין לסכעה תסומין · כל חד כטא כתסומא דילוה ולחכין
מתגלגלן ועייל הסוא כסור כלחיכון לחכין וכקבי לון ומיין כפקין כהו ומקשין כל חד
וחד על תסומא וחפיף לתרין סטרין · כפקי מוא כלחיכון כוקבין · ועלל כהורא
וכטא לחרכא סטרי תסומא מתגלגלא כהורא כחברתא ולעלמי כחד ופלגין מוא ·
ולחידין כל לחיכון סכעה כסכע תסומי ורזלן בחסוכי תסומי וחסוכי לחיכון מתערבי
כהו · פלקין מיין וכחתין ומתגלגלן כלחיכון כהורין ולתעברן כחדא כהורין וחסוכין
ומיין ולתעבידו מכייתא כהורין דלא לתתזיין חסוכלן · כטא כל חד כחברים
ומתפלגין לסכעין וחשם כסורי תסומין וכהו כגדין מוא · כל נסורא וכורא פליק
כקליה ולזדעזען תסומין · וכד הסוא קלא לשתמע כל תסומא קלרי לחברים ולמר
כליג מימך ולישעל כך · הכל תסום לל תסום קורא לקול נסוריך · תחות חלין תלת
מלא ונתמפין גידין · מכהן חורין · מכהן סומקין לתכלילן דא
כדא ולתעבידו גוון חד · לחיכון גידין לתרקימו כסכע עשרה וכל חד רשת גידין
לקרי · לתרקימו דא כדא וכחתין כשפולי תסומא · תחות חלין תרין רשתין
קיימין כחיזו דפרזלא ותרין רשתין לחרכין כחיזו דנחשא · תרין כרסון קיימי
עלייהו חד מימוכא וחד מסמלא · כל לחיכון רשתין מתחברלן כחדא · ומיין כחתין
מלחיכון נסרין ועלין כלין רשתין · לחיכון תרין כרסון חד כורסוא דרקיעא
לוכמא וחד כורסוא דרקיעא מסנוכא · חלין תרין כרסון כד לחיכון סלקין סלקין
כסהוא כרסוא דרקיעא לוכמא · וכד כחתין נחתין כסהוא כורסוא דרקיעא
מסנוכא · חלין תרין כרסון חד מימוכא וחד מסמלא · סהוא כורסוא דרקיעא
לוכמא מימוכא · וסהוא כורסוא דרקיעא מסנוכא מסמלא · כד סלקין ככורסוא
חד כחד · נקטין כל לחיכון רשתין כנוויהו ועלין לון כשפולי דתהומא תתאה קלוס
חד כורסוא וסליק לעילא מכל לחיכון תסומי וקלוס כורסוא לחרא לתת לכל תהומי ·

אין תרין כרסוון חלין מתנגלן בל חיכון תהומי וכל חיכון נמורין לתבשיטו כין תרין
כרסוון חלין שבעין ותמם נמורין חיכון שבעה חיכון עלאי דכלה . וכל חיכון לחרנין
לחיזין כהו וכלהו כעיטין כנלגלוי דסלי כורסייא . כסתר דף כהו מיין סלקין וכאתין
חיכון דכאתי כרעין כתהומי וכקבי לון . חיכון דסלקין עלאין כחיכון כוקבי חככין
וסלקין ומלין לשבעיסוס . עד כאן שבעה נוכי כהורין כרזא עלאה . תא כאתת
כתיב דקל לאכן חיכון טורי כאתת דלקרון סרי כאתת וחיכון דלקרון
לחדכי כאתת . שין קיימין תרעין ככל חיכון פתחין וסגרין להו כל חיכון דקיימין לגב
כנין דלאן חיכון תרעין דקיימין לפתחין וחיכון עלאין וכפקי כבי מלכא . ומן כאתת
דף כל חיכון מלכין דמדכחא לשמשא כה . ושין חיכון מלכין למדכחא דכך כשמתין
מתקרכין לסלקא עלגבי מדכחא חלין חיכון פלחין סהוא פולחנא דמדכחא וכלהו
מסייעי לשמשא סהוא שמשא ולקרכן כלי משכא . וכל שין מלכין וכל חיכון יתדות
משכן כלהו כשמא לקרכן מלכי דשמשא לשמשא בקדשא . ועל דף קיימין כלהו
ממנן ידועלן ורתיכין ידועלן ורוחין ידועלן כל חד וחד כדקא חזי ליה . ובהיכלין
דקדשא דחיכון סיכלין ידיעו כלהו כחוככא . קשורא דדהכא כדהכא כספא
כספא כשמא כחשמא . חלין דכאתת דלתתא כטלי חולא מכאתת דלעילא וכן
כלא כל חיכון נוכין מתערבי חלין בחלין לאחדא לאתקשרא חלין כחלין קרסי זהב
חיכון קיימין לקשרא חיכון ירישין חד כחד . קרסי כאתת חיכון קיימין לקשרא
משכנא . וחלין לקבל חלין וכלהו קיימין ככבכוא חלין כרקיעא כמה דכהורין ככבין
כרקיעא ולאתחזון הכי כמו כהורין חיכון קרסיס כמשכנא והא לוקימנא . ובהרין
חיכון קרסיס ולאתחזון ככבכוא דקיימי וכלהו וכנני וחיכון חמשין דדהבא וחמשין
דכאתת וכהרין חלין לקבל חלין . מכאן כהורא דלעילא כפף חד כניהו דכנין ולכסיר
כנו חספקלריא דלא כהרא וסהוא כניהו כלול מכל גוונין דכהורין ולקרי לרגמן .
וכד כמם אלי לרגמן כהוא תהורא תשוכא כדין כפף חד כניהו לאהרא דלא להיט
ולאתערבא דא כדא . וחיכון הוו לכוזין דקדשא דלתלכם כהו מיכלל כשבא רבא .
וכד לתלכם כהו כחיכון לכוזי ויקר כדין עא לשמשא בקדש ועד לא לכיש במלכוזין
חלין לא עלל לקדשא . כגוונא דא ויכא משם כתוך העכן ויעל אל סהר ואוליפנא
דהוא מתלכם כעכבא . וכל הוא מתלכם בעכבא כדין ויעל אל סהר . ועד לא לתלכם
כיש לא יכיל למיעל לגו . כגוונא דא כשבא רבא לא עלל לקדשא עד דלתלכם כשין
לכוזין כגין לאעלא לקדשא . וכגין דכפקי מרזין עלאין וחיכון כגוונא דלעילא לקרי
כגדי סרך כגין דאשתלי מחיכון לכוזין עלאין כגין דהוו ממש לאשתאר מכהורין
דזווין עלאין דתכלת וארגמן גוונין דרוזא דשמא קדישא לקרי שמא סליס ידוד
חלין ודא חיכון דזא לאתלכם כשבא רבא למיעל לקדשא . תולעת שני חיכון
בוכין סומקא ותכלת וארגוון דלהיכו כלול ככל חיכון גוונין ומנו דחיכו לתלכם כהו
בלכוזין דגוונין חלין הוא עלל לגו ולא דחיין ליה לכר . תא כלא לתעכיד כרזא
דמהימנותא למהוי כלא כגוונא דלעילא . ועל דא כתיב כגדי סמרך לשרת כקדש
וקדשין כגדי קדש כגין דלא קדשא חלא כד שרין כיה חיכון גוונין דכתי כגדי

קדש שם. וכתיב קדש ישראל ליי׳ ראשית תבואתה. קדש ישראל כנגד לכושר לתחזון
כל גווכין. כהנים לוים וישראל. ולגין ליכון גווכין לתחזוקה. תא כשמיתא לך
פלוקא לתחזוקה קמי מלכא קדישא עד דוכתא לתתלבשא כלבושא לעילא לתחזוק׳
תמן. וכן כגווכא דא לא כחיקא לתתא עד דתתלבשת כלבושא דהאי עלמא כגווכא
דא מלאכין קדישין לעילא. דכתיב כהו עשה מלאכיו רוחות משרתיו אש להט.
כך עכדין עלמיותא כהאי עלמא לא כחיקין לתתא עד דמתלבשין כלבושא דהאי
עלמא. וכלא ליכו כגווכא דהכוא לתר דלוזל תמן. והא לוקימנא דכשמיתא לך
פלוקא לגא כלבושא דכסיר. ותא חזי כד סרחון כל הוא כגנתא לעדן הוא מתלבש
כלבושא כגווכא לעילא ויהיכו לבושא דכסורא עלאה. כיון דאתתרך מגנתא לעדן
ואטריך לגווכין דהאי עלמא מה כתיב ויצא י׳ אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור
וילבשם. כקדמיתא הוו כתנות אור. אור דהכוא כסורא עלאה דשמש כגן עדן.
כגין דהא גכתא לעדן כסורא עלאה דכסיר משמש כיה. ועל דא אדם קדמאה כל
עלמא לגו גכתא אלכים ליה קל׳ כלבושא דהכוא כסורא ואעיל ליה תמן. ואי לא
אתלבש כקדמיתא כסכוא כסורא לא ייעול לתמן. כיון דאתתרך מתמן אטריך
למלבושא לאחרא. כדין ויעש י׳ אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור. וכלא כמה
דאטריך. והכא כגווכא דא עשו כגדי ארך לעדת בקדש לאעלה בקדשא והא
חוקמוה דעובדין טבין דכר כם דעכיד כהאי עלמא ליכון עובדין משכי מכסורא
דזיוא עלאה לכושא לאתתקכא כיה להכוא עלמא לתחזוקה קמי קל׳. וכהכוא
לכושא דלבים אתהכי וחמינן מספקלריהם דכסרין כלל לחזות כנעם י׳ ולבקר
כהיכלו. ועל דא כשמיתא אתלבשת כתרין עלמין למהוי לה שלימו כלא כהאי
עלמא דאתתא וכעלמא דעלמין. ועל דא כתיב לך נאוה קדישים יודו לשמך יושבו ישרים
את פניך. לך נאוה׳ יודו לשמך כהאי עלמא. ישבו ישרים את פניך כהכוא עלמא.

ויעש

את הארון זכר. הא חוקמוה. אמר רבי יוסי לאורו ומשן כחדא
הוו ולוקחוה דסא כאתר דהוא קיומא קיימין כל ליכון תריסר
מככין כלהו כטלי משמן כבי ישראל וכלהו תריסר תחומין עלאין כלהו כרזא דשבטי
ישראל ליכון ורזא דא כתיב שש עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל להודות לשם
י׳. שש עלו שבטים אלין ליכון תריסר שבטין עלאין לעילא דליכון שבטי יה דהא
שמא דא עדות לישראל. אמר ר׳ חייא תרי זמני כתיב שבטים. אלא שש עלו
שבטים אלין שבטין דלתתא. שבטי יה אלין שבטין לעילא. עדות לישראל דא
רזא דשמא קדישא עלאה דקרי עדות פמא דאת אמ׳ ועדותי זו תלמד. ולכון
תריסר שבטין קדישין עלאין ליכון תריסר לככין קדישין. ועל דא ליכון קיימין
לתתא כגווכא לעילא וכל ליכון משכי דתריסר שבטין כלהו נליפקן כליכון לככין
וכהכא רכא נטיל לון. תא חזי ועקב כל סוס חזיל לאחרן מה כתיב ויקח מלכי
המקום ויש מרגניתין. אלין תריסר לככין קדישין וכלהו לתעבידו חד לככה
דכתי׳ והלכן הזהב שבר שמתי מכבה. וקרי להו לכן מלי טעמא. כגין דכלהו תריסר
לככין לתכלולו כלככה חד קדישא עלאה דליהוי לעילא מכהן דכתיב והלכן הזהב

אשר צוה משה יום ביום שלים · ועל דא תכלת כתכלת רקיע מזי לון על לבוש לרעותא
לזון תדיר דכתיב ונשא אהרן את שמות בני ישראל על לבו לפני ו׳ תמיד · ובגין
כך כלל ליה כרוא דתריסר · תריסר עלאין טמירין לעילא דאתגניזו כרוא עלאה
קדישא ואיהו רוא דאורייתא וכפקי מקול אד דקיק ושא לוקמוה · תריסר לתרכין
טמירין לתתא כנוונא דלסון וכפקי מגו קלא לאחרא דאיהי אהן דכתיב משם
רועה אבן ישראל · ועל דא לוקמוה כרוא דקרא דכתיב וכאספו שם כל
העדרים וגללו את האבן · דא אוכמתא דאקרי אהן כאן אהן ישראל דמנהדרין לה
ואחלין לה בגלותא וכתי׳ והשיבו את האבן על פי הבאר למקומה · ועל שם אקרון
כלהו אבנין · ואמאי אבנין לאבנין · לות אבנין יסודי כיתא דכתי׳ ויהי המלך ויושיב
אבנים גדולות אבנים ויקרות ליסד הבית אבני גזית · ואית אבנין עלאין יקירין
ואיהו תריסר · לרבע סדרין תלתא תלתא לכל סדרא לארבע רוחי עלמא · כנוונא
דא איהו ארבע דגלים דהוו אזלי כמדברא · ואיהו תריסר אבטין תלתא תלתא
לכל סטרא לארבע רוחי עלמא · וכלא רוא אחד ושא לוקמוה · ואת אזי כשעתא
דכנסת רבא הוא שוי אלין תריסר אבנין ואבטין לון בחושבא ואפודא כדין שריא
עליה שכינתא · ואיהו תריסר אבנין גליפין כשמהן דכלהו אבטין · וכל אבטא
ואבטא לאתגליף על אבנא אחד · משקפן הוו לאתון על אבנין · וכד נהירין לאתון
הוו כלטין לכר ונהרין על מה דלאנטריכו וכאתון כלהו לא הוו תרין לאתון ח׳ ט׳
בגין דלא אשתכח חוכמה ככלהו · אמר רבי חזקיה לי הכי ח׳ דשמה נריה ואות׳
לכל ט׳ דאיהי את טב · ואתיהן מלין דאמי את כחלמיה טב ליה בגין דכתיב פתחת
אורייתא כי טוב · דכתיב וירא אלהים את האור כי טוב · והאיל ואיה את טב
למלי לא אכתוב כאיהן אבטין · אמר ליה בגין דסמיכין תרין לאתון אחדי ואת
דהא את ט׳ בניו וטמיר · ואיהו כסיר כהוו דכלהו דהא את דא כהוו דכלהו הוו ·
ולאו כהוו אשתכח כר אלא דכתיב וירא אלהים את האור כי טוב · והוא כהוו
דהוה כאורח דבניו וטמיר · ועל דא כתיב לא ימנע טוב להולכים בתמים · ודא
איהו כאורח דכלהו אבטין ובגין כך לא אתגלף כהו · ואי דכלהו תריסר כפקי מגו
אכמדרא דא טמיר׳ דאמי׳ כרוא דאת ט׳ ובגין כך איהי טמיר ובניו ולא אתחזי כהו ·
את אזי כל הני אבנין קיימי כאתרא את ויסד · וכלהו כל הוו נהרין כדין כשפא
דכא הוו כהוין אכפוי ואתון נהרין וכלטין לאשתמודעא לכר · וכד הוו נהרין
אכפוי דכהנא כדין הוו אשתמודעאן כליהו דאתון דאיהי לטב · ובדא אשתמודע
כהנא די זכאה הוא די לאו · ועל דא כלא איהי כאת ויסד ושא לוקמוה · דכי
אבא הוא אביא קמיה דר׳ שמעון · אמר ליה דא דכתיב ואתה אל אהן המשפט את
האורים ואת התמים ואתיהן אורים דכהנין כמלה דאנטריכו · תמים דאשלימו
כמלייהו · תו אהן כריכין למכתב · אמר ליה ודאי לכבי איהו אהן ואפוד לכתב אורים
ותמים ודא רוא דתפלין וקטרא דתפלין לכתב תרין אלין · פתח ואמר ורחיתהת
אחרי ופני לא יראו · ורחיתת את אחרי דא איהו לאחזי ליה קלא למשה אמת קדישא
של תפלין · ופני אלין תפלין דמשה · ופני איהו תפלין דאיהו רוא עלאה שמא קדישא

לחדי לית רוח לקטרת דתפלין. והא ידיעת לנבי מכריזת. כגון דלא לסתפקלריה בהדא
לבהדא. ודא ליתי לסתפקלריתם דלא בהדא. לקבל דא תוריס דכהרין במליהם.
תמים דלשלימו במליהם. דא פניס. ודא לאחור. ורזא דא קל ודבור. קל לכהיב
לאלה. דבור לסלים מלם. ותדיר דא כדא סלקן ולא לתפרסן דא מן דא לעלמין
וכגין כך חסן וחפוד. דא פניס ודא לאחור. וכלא רזא חדא כלא פריהו כלל. לחד
ליה לי סכי דלא מתפרסן לעלמין ומאן דלפרים לן הא תניכן דכתיב מפריד חלוף
מהו דכתיב ויהי ככרוח לכיתר כן לתימלך ע דוד קטילת לפוד ירד כידו ושו חסן
לא קלמר. לאמר ליה ודאי סכי הוא. כל מה דהוה חסיב ליהו סמיר וגניז ולא
לדכר כל כך. כגוונא דא בשא לפוד כד, מה דליהו כלתגליה יתיר ליהו לדכר
בגין דיתכסי מה דליהו כגניזו וסמירו ועל דא לדכר מה דליהו כלתגליה יתיר.
וכגין כך שמא עלאה ליהו רזא כסמירו וגניזו ולא לדכר שא כשמא דליהו כלתגליה
דא לדכר ודא לגניז דא כלתגליה. ודא כסתירו. וכל מה דלתגליה ליהו לדכר
לעלמין שמא דגניז ליהו ידוד שמא דליהו כלתגליה ליהו לד. ועל דא לכתיב
כלתון טמירין ולקרי כלתון שן ולתכסי דא כדא למסוי יקרא עלאה טמיר וגניז
לעלמין דכל לרחי דלוריתא הכי הוא לתגליה וסתימא. וכל מלין דשלמא כין
דשלמא דין וכין דעלמא דשלמא כלהו ליהו טמיר וגליה. פתח ואמר ויאמרו
אליו הגידה נא לנו כאשר למי הרעה הזאת לנו וגו'. הלי קרא אית לסתכלא כיה
כלהו כרזא דחכמתא שלהו דכתיב הגידה נא לנו כאשר למי. הכא שלהו רזא
דליהו כלתגליה למכדע לי מזרעא דיוסף קלתי דימא כיון דחמא הרוכא דילים
מיד לתבקע ומוסיף ובשתא דכתיב היה רלה ויכום. היה רלה הסוא דכתיב כיה
ויכם ויכא סחוכם מיד הירדן יכוד לאחור. ועל דא שלהו ליה כאשר דכתיב כיה
כיוסף כאשר את עמהו. לי מסהוא זרעא קא לתית גלי דיסתוק ימא מיכן. למי.
ולי מזרעא דיעקב קא לתית דכתיב כיה למי אתה ואיכן תלך ואיכון סוו מלאכין
קדישין דעדר כשליחותיה ואסתויב מהסוא עלקו גלי למרך ועדר מלאכיה
ואסתויב מהסוא עלקו. ולי לאו הם מלאכתך כמה דאסתדלותך ככל יומא. ואמין
תכא מאן לימן לכהתך. מה לרכך לי היא לזרעא דלתחזיא לאתעבדא. כלא שלהו ליה
עם אתה לי הוא שלק לו חד מסבעא שמיין דלתחזון לאתעבדא. כלא שלהו ליה
כדקא יאות. מה לתיב לן ויאמר שיהם עברי לכבי מהסוא זרעא דלכרסם העברי
דלקדים שמא דמלריה ככל יומא כעלמא. ואת ו' מלדי הסמים לכי ידא וגו'.
לימן לא שלהו ליה לגלה מלם כלתגליה וכלתכסיא למכדע ליה. ואיהו לתיב לן
כלא כלתגליה. מה כתיב ויירחו סלכסים ירלה גדולה. כיון דשמעו שמא דקב"ה
מיד דלילו כגון דכלהו הוו ידעין כסין וגבורתן דעבד קב"ה כימא וכיון דלמר לן
שמא דקב"ה מיד דלילו קמיה דלילו סגיא. תו למר לן דליהו ערב מקני קב"ה
ועל דא לאמרו ליה מה זאת עשית דלכת ערקת מקמיה ולא עבדת פקודוי. וכגין כך
מה זאת עשית דלכת עבדת על פקודי דמלרך. ותא חזי כל מלין לתגוירו לכתר
כד חמו כסין וגבורתן דעבד ליה קב"ה ליוסף כימא. וכלהו חמו ליה כד כפל כימא

והסוף כוכח דסליק וכלא ליס קמייהו. וכך אתח הסוף כוכח רבח לעוכיסון דכלח
ופלא ליס ליכסתח אתו לנביח ואתנייחו כלהו. הס"ד מסמרי הכלי סוח תסדס
ועזכו. ותח כלהו אלין הוו נרי נדק ואתחכמו כחוריתח והוו חכימין עלאין כנין
דהח קכ"ה אתרעי כהו וככל לוכון דמקרבי לנביח ומקדסין סמיס כאתגליח דכך
אתקדס סמיס כאתגליח לאתכסיח לאסתלוק על כרסי יקרי דכתי ונקדסתי

כתיך ככי ישרש. תת מס כתיב

וירכסו את האהן מסכסתיו לל טכעת האפד כפתיל תכלת. לאתקי
כפתיל תכלת אלא לאחזאה דסאי תכלת אתקשר ככלא ועל
דא כלא ליהו כרזא עלאה מה כתיב פעמן זהב ורמון ואוקימנא וכלא ליהו כרזא
עלאה כדקאמרן מה כתיב ונשמע קולו ככואו אל הקדש לפני יי כנין דלכתריך קלא
דאתמשך וכרכאן ישרון על עלמא כנוסים דכהכא דליהו מברך כלא ופלא כלא.
פעמן זהב הא אוקימנא. רמון דאתמלוי כרמונא דא דליהו אתמלוי מכלא
וכלא אוקימנא.

ויעש את מעיל האפד מעשה ארג כליל תכלת. הא אתמר כרזא דאהן
ואפוד וכלא אד. כליל תכלת דסכי אתקזי כמה דאוקימנא דתכלא
ליהו רזא דכהורא דכרסייא תכלא דליהו בקסורא דכסידו חוורא כלא כאדא ועל
דא תכלא לאפודא ליהו. תנא רכי שמעון סכי מאכי לכוסין דכהכא כלהו רזא
עלאה ליהו למהוי לכוסין דלאתתא כגוונא דלעילא. תא חזי כיון דמיכלל כהכא
דכא ליהו ואתי מסטרא דימינא למאי כתיב כנכריאל האיש לכוש סכלים דהא
לכוסין לכהכא דכא ליהו אלא מסכא דסמשא לאתכלל כימינא תדיר ואתלכש כלכוסין
לכוסין. תו דהא נכריש ליהו אתמכא סליחא כסאי עלמא וכל סליחא לאתמכא כסאי
עלמא לאנטריך לאתלכשא כלכוסין דהאי עלמא ודא לוקימנא כרזא דכשאתא כך
סלקת לעילא אתלכשת כלכוסין כגוונא דלעילא כנין למהוי תמן. וכן כך כאתת
לאתא אלעילא כלא ליהו כגוונא דהסוא לאתר דאזלת תמן. כגוונא דא כל לוכון
סליין דאתמכן כסליחות כהאי עלמא והא לוקימנא. ותא חזי סאי מעילא דאפודא
לאפיק עליה כל לכוס ליס. כתיב לאתר וקדס נרתכו ותשת עלי כפכה סאי קרא
הא לוקימוס. אכל תא כשעתא דכרא קכ"ה לאדם סרחון דכר וכוקבא אתכריאו
והוו תרוייהו דא עב דא קטירא כוקבא לאחורא דכרא לקמ' עד דכסר לון קכ"ה
ואתקין לה ואעיל לה לקמיס דאדם לאסתכלא אכפין כאנפין וכיון דאסתכלו אכפין
כאנפין כדין אתסני רחימותא כעלמא ואולידו תולדין כעלמא מה דלא הות אקדמ
דכא והא לוקימנא. ולכתר דאכ אדם ואתתא ואתא כאש על מוס ואטיל כס
ואסמא לולידת הוא לקין והוס דיוקניה דיוקכ' דלעילא ותתא מרזא דזוהמא דסטרא
לאחרא ומסטרא דלתתא. ועל דא ליהו הוס קדמאה דעכר מותא כעלמא כנין
דסטרא דיליה נרים. חויא לרחים הוא למהוי כמין לקטולא ההוא דאתי מכיס
לרחים בקיט ואזיל ועל דא כתיב ויסי כהיותס כאדא ויקס קין אל הכל אחיו
ויהרגנו. תשכחנא כספרין קדמאין דכר קטל ליס קין להכל הוס כאיך ליס כאיכין

נחוש על דלפיק בשמיתיה וקטל ליה וכל מלין דהדרו לסודא קדמאה . ואי לאו
דהוה קיים מההוא סטרא לא הוה אתכח הכי לגבי לחוש . ועל דא כיון דחזא דלא
דלתקטיל הכל ולתתריך קין לאחר מה דאת חולד מכאן ולהלאה לתפרס מלתתיה
מלה ותלתין שבין . ורזאין כוקבי מסלכי הוו לתתין ומתחמין מכיה והוה חולד רוחין
ושדין ולקרון בגעי בני אדם ולוקימהון . לכתר קני ולתלכם בקהלה ולתחבר
כלתתיה וחולד לשת דכתיב ויולד בדמותו כצלמו ויקרא לתשמו שת . דא לאו
בדמותא כצלמו מה דלא הוה הכי בקדמיתא כאיכון דהוו מקדמ׳ דכא .
בגין דהא בקדמיתא לתחברותא לאחרא הות לגבייהו ולוקמוהו . עד דלתת הוה
ולתתין לה קלא לגביה דלדם ולתחברו לכפין כאכפין . ועל דא כתיב לזאת יקרא
לשם . דא לאו לתתא לתתא לכל לאחרא לא לקרי הכי והא לוקמוהו . ובגין כך לדם
והוה כאדם לתתברולו דכתיב זכר ונקבה ברא אתם ויברך לותם ויקרא לותם כאדם הוו .
ועל דא לאחר וקדם נרתבי . לא לפוד ואתן לאחר וקדם הוו וכד כהכא הוה לתלכם
בהו הוה דמי כדיוקנ׳ עלאה . והא לתתר דכדין לכפוי כהירין ולתתון כלטין וסלקין
לעילא מכהרן וכדין הוו ידעי מלה . ובגין כך תקונא דחוסנ׳ ותקונא דלפודא כאדם
מתקהרן ולשב דתקונא דלא לאו לאו כתקונא דלא וכלא כרזא חדא קשורא דלא
כדא לאתאחדא חוסנא כלפודא כאתרא עוקן דאתקהר׳ כהאי לתר וכהאי לתר .
ולאיכון רזא דלאיכון דתיכין דאתקהרן כהאי סטרא דלתת׳ לאיכון דלעילא וכלא לאו
כרזא דלאופנין ואוזת . כתיב כרא אשת כרא תלדים לתת שמים ולתת הארץ ולוקמוה
דהא כלא כנווכא דא לתעביד משכנא כנווכא דעלמא תתאה עבד וכנווכא דעלמא
עלאה וכל עובדוי דעבד כנווכא דלעילא הכי כמו משכנא כל עובדוי לאיכון כעובדא
וכנווכא דעלמא עלאה . רזא דא כל עובדין דמשכנא כלהו עובדין ותקונין דלעילא
ותתא כגין לאתרשאה שכיתתא בעלמא כדיורין עלאין ובדיורין תתאין . כנווכא דא
גן עדן לתתא לאיהו כנווכא עלאה וכנווכא תתאה כל דיורין וכל דיוקנין דעלמא כלהו
תמן . ועל דא עבידת משכנא ועבידת שמים וארץ כלהו כחדא . כתיב אלה תולדות
שיכיכם ורזא מי ברא אלה ונו׳ . אלי קרא לוקמוה . אבל לא הי בגין דיסתבל כר
נש עיניו לעילא ויקיף לון לעילא ויכיל למנדע ולאסתכלא בהם דלא לתתרש למנדע
ולמיחמי . אלא אלה תולדות שיכיכם . אלין דכתיב לאסתכלא ולמנדע בעובדוי דקב״ה
ויקיף עיניו לעילא ויחמי כמה חיילין וכמה מחנייון עובדין משכיין דא מן דא כדרכין
אלין מלכין . וכדין תחמון ותשלטון ותימרון אלין ברא אלין . מי ברא אלה הא
לוקימ׳ רזא דמי ברא אלה דהוה לתר דקיימא מרום עיניו וסתים ולא ידיע וקיימא
תדיר לעילא כגין דלא לתעלה הדוה לתר . המוציא במספר צבאם . אלי המוציא
אלה כגין דהדוה לתר דהיהו טמיר ונכוז היהו אפיק כלא ברזא דקול דכפיק מעופר
והדוה קול היהו קול חילין עלאין וחוסכא דכלא . ואתמן אסתכא רזא דיהיכוותא
עלאה ככל היכון סטרין עלאין עד דנגדין דרגין ואתחסכאן לתתא ולא תתרשון
כמה חילין לזכייהו כלהו קיימין כחוסכא ואקרון בשמא . תרוב לוכוס דא סטרא
דיחיכא . ואוזין כא דא סטרא דשמאל . הוא לא בעדר סטרין דנגדין אתרין עברין .

ויעשו

כרשם סדרים לזיכו. ומאן לזיכו רשם סדרים לה כהנא רבא לזיכו רשם סדרים דיעבר סרק
דיעבד לכלא לסטר ויכוח. ולא זיכו למתקן לביתא תדיר למכרך לה לזכסר לכפתאי
ועל לא יהיב ככון. וכמה יתקן לה בזיכון לכוזין לזיכון כגווכא לעילא כמה
לזוקמוס. וזיכון לכוזין כלהו קיימין כרוח דמית. ולהי כיתא כל יהא מתתקן
בהאי רשם סדרים לזיכו כהנא רבא כדין אתקסר ואסתלק לעילא בקיומא עלאה
ויתיסיר עלוי מסהוא כהירו עלאה כדין ובעא מנכיעות מכל שאר חילין ומסריין
עלאין וכדין ונהרו חלין כל הנוים. ועל כשעתא דכהנא פריש ידוי כדין רוחא
עלאה לנסיר ונפק וכל כוכיכין נסרין ונסורין לתמסכאן ואתקסראן חלין בחלין
עד דיתנהירו לנפקא דכנסת ישראל וכלא על ידא דכהורא קדמאה לזיכו כהנא.
וכל כהנא לתער לתתא כהנא לתער לעילא. וכיוכדין לתתא לתער לתעדותא
לעילא. ועל לא נכון יהיב סר בית יי׳ כרשם סדרים וגו׳ כגין דהשתא כל שאר
עמין חיין לון ממכן כרקיע עלויהו וכהסוא ומ׳ יכער לון ויפיל לון קלם משולטניהון
דכתיב יפקד יי׳ על נכא סמרום כמרום. וכיון דכלהו יתעכרון משולטניהון כדין קלם
יתתקף כלחודיה כלא ובעכב יי׳ לכבו כיום סהוא וכדין ונהרו חלין כל הנוים.
ודכר ודלבו עמי׳ רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר יי׳ אל כית אלהי יעקב וגו׳. וכלא
זיכו כשעתא דכהנא לזיכו רשם סדרים יהיב לה וכלא זיכו כרוח דשם מית זיכון
ככל סטרין ואתקדרת. ולית לה סהורא כלל. וכל שמא לחדר לקבלא ואהיב לה
כדין לתתקטת לגביה כוקבא לתתקטת לגבי לכורא. וכדין זיכו משולטניהון

כשולטנו

בסולטנו בעלמא. ועל דא דוד הוסיפעטר נרמיס בההוא נוכרא ממש. לזמנין
לית מסכנא ולזמנין לית כעתירו דעלמא. וכנין כך הוא לאמר עשיר ואכי
ואכזה. ועם כל דא פקידך לא שכחתי. כנוונא דא לית ליה לבר כם לאשפלא
נרמיס בכלא למהוי ליה מלכא דקב"ה לתרעי ליה והא תוקמוה דכתיב ואת דכא
ושפל רוח. השתא לכא לפתח כרוזא. פתח ואמר ויכא לותי ממש והכא לית
מרחמו כמרחם נשות ופתיל פשתים כידו וקנס שמדם והוא עומד כשער. הלי
אמת ליה יחזקאל בההוא חיזו דכנוסא. והלי ליהו לית דליהו עליתא כליכון
לכונסין ושכח לא לאמר לעלא לית ולא לאמר לית לכום הכדים. אלא כשעתא דעכיד
עליותא למעבד דיכא לו לאחזאה דיכא לקרי לכום הכדים וכשעתא דלא אתי
להכי משתכי לנווכא לאפרש כפום עליותא הכי אמי חזו דילים בליכון לכונסין ואזשכי
מלכונסין ללכונסין כנין דליהו תדיר כסטר ממלא וכמש נווכין ליכון לאתלכם בקו
וכל ליכון דאתיין מסטריס. מרחמו כמרחם כחמת כהיא לכונסי לאמון פורי
כחמת דלקרון הרי כחמת. ודא לייתי מדידו למעבד משתתא הלי לאו ליהו
כונוכא דקרדיכותא דמיר ונפיו ומתמן כפקת סלי קנס לתתא דלתגליך מגו
כסירו דלשתכיך מכונוכא דקרדיכותא כד לסתלקת לעילא ולתגלפת נו ספירו
דכנין ולא לתידע. ועל דא הכוא קנס ממדם ליהו קיימין כמדידו דמשתתא
דקיימא לתתא. ולזמנין קנס ממדם ולזמנין קו ממדם ועל דא פתיל וקנס וכלא
משתתא למעבד מדידו. השתא כל מדידו דיסוקלל ליהו הוא כההוא קנס ממדם
ובשוכלל דמשכנא כלא הוא בקו ממדם. כמשכנא כההוא מדידו דלתתא דליהו
קו ממדם כנווכא דסטיא פתילא דכך סרי לאתפשטא ככל לאמה חד קטרא וכהיא
משתתא מדיד ולקרי לאמה וכנין כך שמכס ועשרים כאמה דלא הוא לרכא ופיתיא
לרכא כאמה ולא כתיב לרכא לאמות כנין דלאמה מדיד לכל אסר והלי כפקא מרזא
דכנוכא דמדידו דהלי לתתא משלי מדידו דלעילא לשתכח מדידו דלתתא לאף
ואמה מלא סטרין וכל סטרא וסטרא תריסר אלפי לחין ועל דא לאמה חד לויל
בכלהו וסטיא לאמה דמדיד דא לאתפשט קו משתתא ואתגליא לאמה ומדיד וכן בכל
ליכון מזשתי. שמכס ועשרים כאמה ליהו לרכא דחד לאמה ופיתיא לרכא כההוא
לאמה לשתכח לאמה חד דליהו תלתין ותרין אלפיס כלא וכל כאלפים עפר הארץ
וליכון לכ"ף לקבל לכ"ף סכילון דכפקין מלעילא וכל לתעכיד משתתא דלרכא כהלי
מדידו ליהו לרכא סטרין ההוא לרכא וכלסטרא ז' לחין דלכלי אלקן ליכון מכעה
לחין לרכא סטרין כרוזא דמכא (פ"א תחומין) דליכון תמניא ועשרים דליכון
בלרכא כנין דמכא ליהו רזא עלאה ככלא וכל ליכון תלתין ותרין סכילון כלילן
במכא כרוזא דשמא קדישא. ולי תימא הא כתיב מדם לחת לכל סיריעות. ודלי
מדם לחת ליהו לי"ג דלשפשט לאמה כתר לאמה ודא כתר דא וכלא כרוזא דכונוכא
דלעילא קו לתתא למהוי שלא ותתא משתתא חדא ודא ליהו משתתא דליהו בקדוזי
יתיר כנין דלית משתתא לאחרא דליהו לאפוקי על דא דליהו לנו דהא כמשתתא
לאחרא דאפוקי על דא אלקו כאופכא כאופכא ל"ל ולנאו כאופכא ל"ל ודא ליהו רזא

דאפילו דיו שעל גב גלל לא לגנו לא לאיסור קיימא לגנו · לא לאיסור קיימא לכך כגון דהיה
מצחה קדמאה דאיסור קדושה כגוונין קדישין דאיכון עם משזר ותכלת וארגמן
ותולעת שני חלין גוונין קדישין וכל תוצאן דילהם סלקא לאצטן לא ומשחתה תגיהא
דאיסור לכך לאפוקי על דא לאיסי סלקא לאצטן לא ודא איסור רוזא דכתיב לעברי מצוכל
לא לא כיום רעה ומלעטו יי׳ כיום רעה ממש ומלעטו יי׳ רוזא דתוצאה לגנו דאיסור
רוזא לא׳ וכסותה תוצאה לכך מה כתיב ועשית וריעות עזים · וריעות עזים · לאחלי
עזים · אלא רוזא דגווכא דילהם למיסב דוכתא כרוזא דקדושה וכגון כך וריעות עזים
ודאי · כתיב אל גבת לגוז וראתי ונ׳ הא לוקמוה · סכל מה לגוז לית ליה קליפה
דסחרא וחפיא על מוחא ומוחא לגו לוף סכי ככל מלה דקדושה קדושה לגו וסטרא
לחרא לכך ורוזא דא רמז מכתיר את סנהדרין ועל דא לקרי לגוז וסא לוקמוה ·
את חזי כל מה דלוסיף נרע וסימכך פרי סחג דמתמעטין ואזלין לוף סכא כמי כמה
לגבלו כתיב ואת סמשכן תעשה עשר יריעות כמה לכך כתיב עשתי עשרה יריעות
לוסיף לתוון ונרע מחוצכה לוסיף תוצאה ונרע לתוון לוסיף תוצאה דכתיב
לרך סיריעה סחת סלמים כלמה ורחב לרבע כלמה סיריעה · וכך סליק לתוצאה
סליק לתוצאה לל דלית ככל לוכון זכי מסכוותא כסמה דלקרי לל וכגון כך כל
סליק כמוצאה יתיר סליק כגריש · וכך לוסיו נרע כתצאה נרע כסליקו דסליק
לרוזא דלכ׳ דלוסיו רוזא דכל מהימנותא · ולוסיו רוזא דסמא קדושה ועל דא דא
סליק ודא נרע · דא סליק ונרע · ודא נרע וסליק ·· דא לגנו ודא לכך · קו סמלס
סרי לאתפשטא ומדיד מצחה לקדשים דכתיב ושם את הקדשים למשכן עני
סטים עמדים ואלין לוכון רוזא דסרפים ודא לוקמוה דכתיב עני סטים עמדים ·
וכתיב סרפים עמדים מלדו דמצחה דא עשר לאות לרך הקדש ואמה וחצי
סלאמה · סכל כתיב עשר לאות ולא כתיב עשר כלמה · אלין תלת תלת דלוכון
תשע וחד דסריא עלייהו ודא לוסיו רוחא חדא דסריא עלייהו ודא לאחרן כמה
לוסיו סיעורא דלמה ודא לוסיו רוזא דשיעורא חדסרי ופלגא דסלקין ולא סלקין
כגון דנרשין מלוכון לופכים ולוקמוה כרוזא דרתיכא קדישא ולוכון עשרין לסלי
סטרא עשר ולא זי סטרא עשר עד דסלקין לרוזא דסרפים עלאין ולכתר סליק רוזא
דקדושה עד דלתערו כלהו כרוזא דסטרא כריה התיכון כמ׳ דלוקמוה ועל דא פלגא
לית כיה כלא עלאי רוזא דסלי מצחה לעשרין דפין לוכון מלתן ותלתין וכל סלי
קיימא כמדידו כוצאכה וסכי סליק כל חסכן דנפקא מסלי מדידו כרוזא דלוכון
סרפים ירישת דמשכנא לאחרן רזין עלאין רוזא דשמיא וסא לוקמוה כוסא
סמים כיריעה ורוזא דסלי כסטרא לוצאן דקאחרן ולית יריעין דקאחרן כרוזא חדא
ולית יריעין כרוזא לאחרא וכלא לוסיו כרוזא דלעילא · ועל דא כלא לוסיו למכדש
חכמתא דכל סטרין וסטרא וכל חלה ומלה · ועל דא לכחין כר כם כין טב לכים כין
רוזא דחכמתא וכין חלה דלא קיימא כחכמתא וכרוזא דמדידו קדמאה הא לאחר
כחמה סטרין לוסיו · רוזא דא רוזא דאחרוכא דקאים כמשכנא מאה דלוסיו וכטיל ואמה
דלוסיו קכיל ואמה דלית כיה ואמה דלוסיו מקכל דלוסיו תרין סטרין וכטיל מלוכון

תרין סטרין · ועל דא לעם ליסו כסטרא דא ולעם כסטרא דא ופלגא דילים ·
וכנין כך לעתים וחני תרכו לעתים מתרין סטרין ופלגא דילים · היו כתרכא
כפותיה ורומח לעם וחני מד מסהוא סטרא ויתיר דקא נטיל כגוונא דיומיא ומשלח
ופלגא דילים דסא לא מריש מלה על מלה וכנין כך פלגא ככל תוספן ותוספן
וכנין כך לתרוכא מקבלא מכלא וקיימא כרזא דמסכתא דכלא וסא לוקמוס על מס
ליסו מחפיא בדהכא לגו ולכר וסהי ליסו פישורא למיקס כמדידו קדמאה וכלא
קלוס כרזא חדא · פתורא כההי נווכא דמדיד כסהוא פישורא קדמאה לכל סהי
מדידו על מס דקיימא כרזא דלוריתא וכסהוא מסחתא קדמאה דקלמר לכא
לית כס למעבד פישורא ויתיר כמס דליסו כרזא לחכימי עלינון למכדע כס רזא
דחכמתא לאכחא כין טב לכים כין חכמתא עלאה לחכמתא תחרא כלהו טוכדין
לחרכין כלהו כמדידו דלמס כסהוא מסחתא כר מסחתא דחצן דליסו זרת וסא
לוקמוס · תא חזי כתכת לעב דכלהו לתעכידו כרזא דקדמא כלא ליסו כרזא
דמס וכעוכדא דמס וקיימא כמס וכלהו תקונין לאתלכמא ולאתקכא כהו מס וכרזא
דמס וכלא כרזא דקו המדם · וקכס המדם כסהוא מדידו דיוקולא כגין דליסו
כיתא לאתקיימא כאתריס כליכון כתלין כליכון סורין כליכון פתחין כליכון לתתין
כגין למסוי כלא כמדידו · לכל לזמכא דאתי מסחתא דסוא מס כתיב כס ורחכס
וכסכס למעלס למשלס כמעתא דיסרי כיס קכס המדם סלקא לעילא לעילא לאורכא
ולפותיא למסוי לתתמטותא דכיתא ככל סטרין ולא יסנחון עליס לכיס כמס
דלוקמוס לכתיב ודמסק מכוחתי · מסהוא זמכא דיכא לא מסתכא כעלמא כגין
דכלא לתקייס על קיומיס כקיומא סליס כלא ולא ירגז עוד ולא יוסיפו כני עולם
לעכותי וגו · תא חזי כל מסחתין וכל מדידין כלהו קיומין כההי עלמא כגין
לתקיימא סהי עלמא כרזא דגווכא דלעילא לאתקסרא סהי עלמא כשלמא דלעילא
למסוי כלא חד כרזא חדא · וכסהוא זמכא דקכס לתעור לחדתיתי עלמא כדין
יסתכחון כלהו עלמין כרזא חדא ויקרא דקכס ככלא וכדין כתיב כיום ההוא יהיה
ה׳ אחד ושמו אחד · פתח ר׳ יהודה ואמר סוד ה׳ ליראיו וברימו להודיעם ·
היו קרא סס לוקמוס · תכל סוד ה׳ ליראיו סהוא רזא עלאה דקיימא כגוונא
דליהוו סתים ונכוז לא קיימא תלא ליראיו דליכון דחלין לקכס תדיר וליכון לתחזון
לליכון רזין עלאין ולמהוי ליכון רזין עלאין כנכיזו וכסתימו כדקא יאות כגין דליכון
רזין עלאין · תכל וברימו להודיעם רזא דליהוו קיימא כברית קיימא להודיעם
כגין דליהוו לתר דקיימא כאתגלייא למכדע · תו סוד ה׳ ליראיו דליכון רזין דקיימן
כדמילו וליכון דחלי חמאה דחלין כהו כליכון רזין עלאין תכל וכהיתו להודיעם
למכדע ולפרסא מלין כגין דליכון מלין דקיימן לפרסא · תא חזי כאורכתין ותרין
לתתון לתנליף עלמא ולתקייס וכלהו עטרא דשמא קדישא כד מנטרפין סלקין
כאתוון לעילא וכחתין לתתא מתעטרן עטרין כאורכא סטרי עלמא ויכיל לאתקיימא
ולכתר כפקו לתתון וכרו עלמא לעילא ותתא כעלמא דיסודא וכעלמא דפרודא ·
ולתקרון הרי כתר טוני דפרודא דמסתקיין כד סטרא דדרוס סאדי לקרכא

כתיב · וכדין אית נדרין וכתיב הת דשלח בניד כלא הוה כחדו כד מתכסי
סליק כרעו דמקדש מטו ביה כל טעירין מטו ובניד מנויה חד זוברא מתקרבין
הת כרת והת לוקמוס ואיזון ארכשין ותרין לתון לאון רזא עלאה וכאיזון לתברי
עלמא עלאה ועלמא תתאה ואיזון קיומא ורזא דכל עלמין ועל דאיזו רזא דעלמין
כתיב סוד יי ליראיו וברימו להודיע הת רזא דלתון נליפין טטקוטפי מסוכטן
בגלופי כאתגליא · כתיב וכתת הל חגן ממספט לת סלוריס ולת סתמיס
והת לוקמוס · לת סלוריס דכסרין רזא דלספקלריה דכסרא ודת איזו נליפי
סלתון דסמא קדישא דרזא דלרכשין ותרין דכאו לתברון עלמין ושו מסקשין
סיה · ולת סתמיס רזא דאיזון לתון דכלילן כאתר דלספקלריה הלא כסרא
ואיזו לתסהנא כ"ש לתון נליפין דאיזון רזא דסמא קדישא וכלהו לקרון לורים
ותמים · לת חזי כד איזון לתון מסקשלן תמן כסהוא חילא כסרין לתון לחרני
בגלופי כאיזון סמהן דסכטין וכסרין לו לתסכלן וכלא כסהוא רזא דאיזון לתון
הסמהן קדישין כדקלמרן · ואיזון לתון דסמהן קדישין איזון לתין על רזא
סלוריתא וכלהו עלמין לתיין כרזא דללן לתון ללין סמהן סוו בניזון מסקשין תמן
וסמהן דסכטין סוו בלטין לתון דילהון לעילא ועל דת כלא מרזא דאיזון לתון
ובלא לוקמוס ודת לתמה כרזא דלתון דלוריתא · כ' דלוריתא סרלת כם ודת
לוקמוס כ' כרא ודאי כחולא עלאה כתקיפו דרזא דאיזון לתון כ' כוקבא ק'
דכורא כמה דכ' כרא הכי כתי ק' לפיק לתון כללא דעזרין ותרין לתון · ה'
זונא חדא סמיס לאיזון ליה חיין ולאסרלה לייה ו' · הסרן למיהב לה מזוכא ולאתקבא
לה ספוקא דלתתזו לה · ורזא דת כרלסית וגו' ולת כללא דעזרין ותרין לתון
ואתן לרעא ולרעא כליל לון לגווה כמה דלת מ' כל הכהלי הולכים לל סוס והיכו
רזא ולת הסרן דכמים לכלא כגווה וקכולת לון · הסרן נטלת ו' וקכולת לון לאתזבא ·
ורזא דת מזכבא דת לא לתקן לללא על ידא דמסא כגין דמההוא סטרא לתעבר
דרגא לאחרא עלאה לקיומא ליה למהוי קיומא דכלא ורזא דת ויקס משה לת סמסכן
קיומא דילה הוא כאיזון לתון דלתברויהו כהו סמיא ולרעא וכגין כך כל עיבידהון
דמסכנא הוא כגלגל עביד לון כרזא דנלופא דלתון דלתכרויהו כהון סמיא ולרע'
ועל דת לקרי כגלגל כגין דהוא ידע כגלגל נלופא דלתון דלתכרויהו כהו סמיא
ולרעא · ולא לא דהוא ידע להו כגלגל לא הוא יכיל למעבד לאיזון עיבידהון
דמסכנא · מלי טעמא הלא כגווה דמסכנא עלאה לא הוא ולא לתקיזו כל עובדוי
הלא בסהוא רזא דאיזון לתון לוף סכל מסכנא דלתתא לא הוא ולא לתתקן הלא
כרזין דאיזון לתון · כגלגל הוא מגרף לאיזון לתון וכרזא דכל נרופא ונרופא הוא
עביד לומסותא וכל עבידא ועיבידא דמסכנא ככל נרופא הוא עביד חד לומסא
וכל מה דלתתזי ליה וכן ככל עבידהון דמסכנא וככל לאיזון סייפין ותקוכין
דמסכנא כלא הוא כנרופא דלתון דסמא קדישא ודת לתקמא ליה לא הוא
למסב כלאודני · ואיזו הוא ידע סהוא רשותא דסלקן כל לאיזון לתון ועל דת

לתקס מזבח על ידיה דכתיב ויקס משה . ויתן משה . ויסך משה . וכגלגל
לא הוה ידע ולא הוה יכיל למיקם ליה . פתח רבי יצחק לכתריה ואמר יי כעוך ישמח
מלך וכישועתך מה יגיל מאד תהות לבו וגו׳ חיים שאל ממך וגו׳ . סירתא דא לא
אמר לה דוד אלא על תוסכחתא דכנסת ישראל דקכס חדי לה כחידו דאוריתא
דלקרי עז דכתיב יי׳ עז לעמו יתן וגו׳ . ישמח מלך דא קכס דלתקרי מלך דכתיב
ויהי כישרון מלך . וכישועתך מה יגיל מאד דא ישועה דיומיכא כלא הושיעה ימינך
ועכני . ותושיע לו ימינו . דכר לאחר מה יגיל מאד י׳ יתירא ודא לאיהו רזא דכריית
קיימא קדישא דאיהו חדוה דכלא וכלא על סהי מלך לתמר . חיים שאל ממך כתת
לו ארך ימים עלם ועד . מסכת לוליפכא דדוד מלכא לא הוו ליה חיים כלל כר דלדם
קדמאה וסכ ליה מדוליה . ודא לוק דדוד מלכא לתקייס סכיצין סכין וחיכון סכיצין
סכין יהיב ליה קכס מחיכון סכין דלדם קדמאה וכהו לתקייס ולתייהיב ליה לוריכו
דיומין כהלי עלמא וכגלגל דלהי ועל דא חיים שאל ממך כתת לו . גדול ככוד
כנין דאיהו גדול דכתיב גדול ככודו ורב כח ודאי לקרי גדול ורזא דא ויצו אלהים
את סכי סמלרת הגליס גדוליס הוו ודאי . ועם כל דא איהו לקרי גדול כמה
דלתמר גדול לדוכיכו ורב כח וקכס לא לקרי גדול אלא כהאי דכתיב גדול יי׳ ומהלל
מלך כעיר אלהיכו הר קדשו כמה איהו גדול כעיר אלהיכו הר קדשו . כי תזיתהו
ברכות לעד . כי תשיתהו ברכות כנין דהאי איהו ברכתא דכל עלמין וכל ברכאן
דכל עלמין מסכא נפקי ודא איהו ברכה ורזא דא ויהיה ברכה דסא סכא סריקן כל
ברכאן דלעילא ומסכא נפקי לכל עלמין ועל דא לקרי ברכה . תחדהו בשמחה
כתיב הכא תחדהו בשמחה וכתיב סתם ויאמר יתרו כנין דומין קכס לאקשה לה
לכנסת ישראל מעפרא ולאתקפא כה כרזא דיומיכא ולאחדתותי לה אחתותא דסיסרא
בשמע דכתיב תחדהו בשמחה את פניך . את פניך למהוי קימך ולמהוי כחדו לקכל
לפכך כהסוא עלמא דיעלים כהסוא וזכא . דהא כזכא דאתחרב כי מקדשא
דאתקיכת מכל מה דאתחליל כלא אחלל ילדת הסבעה . וכתי׳ אחלה החרבה .
תא חזי כהסוא וזכא דלוקים משה את מסכא אסתכל בכל חיכון עבידאן דהוו
כדקא יאות וכדין לוקים ליה וכל חיכון עבידאן דהוו ליה כמסכא כל חד וחד
לוייהיו ליה למשה ורזא דא כתולות אחריה רעותיה מוכאות לך מוכאו לך דכתיב

ויביאו את המשכן אל משה . אחאי ויביאו את המשכן . כנין דהא
כהסיא שעתא הוה זונף למשה לאודונף ועל דא ויביאו את
המשכן אל משה כמה דאוקימנא לעיל כהסיא שעתא דאקים משה את המשכן
לכלה לנבי חתן כלא את כתי כתיב לאים הוה לאשה ולכתר חיהו ייתי לנבה דכתיב
ויבא אליה וכתיב ויבא משה אל אהל העדות . והכא מה כתיב ולא יכל משה לבא
אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וגו׳ מאי טעמא . כנין דהוה אתקן כהאי כתת
דאתקכת ואתקשטת לנבי כעלה וכהסיא שעתא דאיהי קא מתקשטא לא אתחזי
לבעלה לא יצלה לנבה . ועל דא ולא יכל משה לבא אל אהל מעד כי שכן עליו הענן
וכגין כך ויביאו את המשכן אל משה מה כתיב וירא משה את כל המלאכה וגו׳ .

תא חזי כל עובדין דמשכנא הוה גווכא דתכלא כגין דתכלא קיים ו גווכא לאתנטרא ברזא דכל גווכין. מה כתיב ויעשו לאהרן בגד הקדש תכלת וארגמן וגו׳ והא תוקמוה ברזא דכתיב ועשית נזר זהב טהור ופתחת עליו פתוחי חותם קדש לה׳. ויכתבו עליו מכתב פתוחי חותם קדש לה׳.

תוספתא

ברזין עלאין מסקורי קמיטין סכיקין מלין בלקין וכחלין ומלין קיימין בקיומייהו גלגלין דמחרמן סוו קיימן מסוע ומכא דמפרש לאתכסיא. פיכון גלגלין מחרין עלמא מקרטופא דמחרין מדכרין כיפמרש דקולמא גגווייהו חד גלגלא אית בגווייהו. פליגלגלא מחרא ולא מחרא קיימא תריסר גלגלי עלמין כיכייהו סכיכ סלין וכטיל בגווייהו. תקות ססוע גלגלא קיימא חד עמודא דכעין עד תקופא דכא כיכ מתגלגלן מכבין גו תהומי פיכון מלקין ונחתין ססוע עמודא קלים עלייהו כטיל ולא כטיל כעין מעילא לתתא מחרמן מלתן ועזרין גלגלין מחרכין מחרכיס דססוע עמודא. ססוע גלגלא מחרא דעליס דקליס בתריסר גלגלי עלמא מיהו סחרא גו מכבא ולא מחרא ססוע מכבא קליס על תריסר גלגלי עלמין כיכ קיימא סהוא כרוזא דקרי לסתמרו מגלגלא דסחר׳. מלן לאיהו מלרי דעיכין בסכלתנו יכלא ויסתכל בחכמת׳ דמלריס ויכלא לעיכון מלין עלאין דמסתחן דמלריס קיימן תמן די עיכון טמירלן גו מכבא קדישא. וכלין עיכון בסגי עלמא וזכלין עיכון בעלמא דלתי עלייהו כתיב לסרי לסס עז לך מסלות גלכבס. לסרי תנכר ותקרב יסכון מנריך בסכמא כטוב כיתך קדום סיכלך.

ברזא דמשכנא קיימן רזין עלאין ברזא דסמא קדישא עלאה. לגלי הלי לאיהו רזא דמשכנא רזא כגווכא עלאה רזא לאתרוכא כמה דכתיב ככה תרון הכרית לאהן כל הארץ. לאהן כל הארץ דא הוא רזא קדישא דסמא דלעלא לל״ת מן יול ודא הוא כגווכא דרזא דסמא קדישא עלאה ילו״ד ואתון אלין כגווכא דאלין א לאיהו ו רזא דא כגווכא דא ואא לוקמוה. ד לאיהו רזא ה ודא כגווכא דדא וכלא כגווכא ורזא חדא. נ לאיהו רזא דאת ן ואע״ג דדא דכר ודא נוקבא אבל דא אתכליל בדא ואא לוקמוה ן ו׳. לאיהו כאמצעיתא בגין דלאיהו כללא חדא. ה לאיהו רזא דאת י בגין דהכא דא לאיהו הכמה ועירא דלקרי חכמת סלמה. ואתכלילו אתון אלין כאלין וכלהו רזא חדא כלילן אלין כאלין וכלא חד וכלא לאיהו רזא חדא באתון קדישין. ועל דא משכנא לאתתא כארעא קיימא ברזא דמשכנא עלאה והוא משכנא קיימא ברזא דמשכנא לאתתא עלאה על כלא וכלא לאיהו כלול דא בדא למהוי חד ועל דא כתיב ויהי המשכן אחד. כתיב רעיתי יונתי תמתי אחת היא. תא חזי כיומא דאתקם משכנא דלקיום ליה משה כמה דכתיב ויקם משה את המשכן דלא אתקם משכנא דלקיום ליה משה אלא ביומא דין דאתמר ביה ויהי ביום כלות משה לקים את המשכן. ויהי ביום כלות משה לקים

לתפל מלאכת המקדש וגו׳. אלמלי היכן החכמים העושים יומם ושמלה וכל שאר
סמרין דהיכן תרחין ומביליך לתעלה גו יומם ולמליה ליה והיכן עבדו משכנא לשעלה
והתקיכו ליה. כנוונא דה בצלאל והאליאב דה בסטר ימינא ודה בסטר שמאלה
בצלאל לימינא והאליאב לשמאלה. דה מיהודה ודה מדן ולבתר וכל חיש חכם לב.
ויבחו כל החכמים העושים ודה לוקימנא וכלה כנוונא דלעילה. כהנוא יומא
דלה תקים משכנא לתבטל מותה מעלמא. לתבטל לה תיתא אלה לסתלק מעלמ׳ דלה
יכיל לשלטאה כמה דלוקימנא בגין דלה יתבטל יבר הרע מעלמא עד דייתי מלכא
משיחא וקדשא בריך הוא יקדי בעובדוי וכדין כלא המות לבצח. כד לתקם משכנא
על ידה דמשה כדין לתברם חילה דיבר הרע ולתכפי׳ ולה הוא יכיל לשלטאה. כהנוא
שעת׳ לתברם שמא תקיפ׳ רוגזא דשמשא מעל תוקפה דיומא ולה יכיל לשלטאה
על עלמא ולה יכיל לאתחברא ביה בבר כמה ולמסטי ליה. רבי יהודה לחר כד עבדו
ישראל את ענלה מה כתיב ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה. מאי טעמא
בגין דחמא יבר הרע דהוה לזיל כויסיה. לחר משה סטרא דקדושה לא תעבי כנגד
סטרא דמסאבא. ר׳ אלעזר לחר כל זמנא דסטרא דקדושה שלטא סטרא מסאבא
לא יכיל לשלטאה ולתכפיא קמיה. ועל דא תכינן כל זמנא דירושלם תהיה מלא מלכו
חיבת יחד חברה. פתח ולחר ותלחר אל העבד מי האיש הלזה ההולך בשדה
לקראתנו ולחר העבד וגו׳. מה כתיב למעלה ותשא רבקה את עיניה ותרא את
יצחק ותפול מעל הגמל. האי קרא לחאי לסטריך למכתב כלוריתא לי כגין דחמת
ספירו דיצחק מאי טעמא לתרכיבת מגמלא. אלא האי קרא רוח לוהו. תא חזי
ותרא את יצחק מכח ידעת דלוהו יצחק. אלא ותרא את יצחק חמלת בהנוא שעתא
מה הוא ידעת. חמלת ליה כרוגזא דלויא קשיא וחמלת דהא סיום דרוגזא קשיא
לוהו גמל לתתא ודא לוהו רזא דמותא ובגין כך לתרכיבת ולסמיטת נרמא מסאנ׳
גמל. דהא כד לסתכל ליה קשיא הנוא גמל לתתקף. ובגין כך לסמיטת נרמא
מכיס ולא ותכבת תמן. תא חזי האי גמל היינו רזא דכתיב וגמולו ישלם לו דא גמול
דלוהו חייבוה דכתיב לוי לרשע רע כי גמול ידיו יעשה לו. והאי לוהו גמל דקיימא
לעלמא כלא ולעזיזא כלא. והאי לוהו ומין תדיר לקבל כני נשא. ובגין כך האי מאן
דחמי בחלמיה גמל לחמוי ליה מותא דלתגזרת עליה ולתתזיב מיכה. תא חזי האי
סטרא דמסאבא לקרי בהו דברי׳ מיתה לכל עלמא והאי הוא דלסטי לאדם ולאתתיה
ודסדום דרכיב עליה לוהו סמאל ולוהו לתא למטעי עלמא וגרם מיתה לכלא. ובגין
כך לתא ושליט על כלא לדם לוהו לחאיך ליה לנביה וכוין דלוהו לחאיך ליה לנביה
כדין לוהו לתחאך לכתרייהו עד דלסטי לון ובגין כך לחר שלמה על תקרב שפתא
ביתה. לכל מאן דלתקריב לכיתה כדין ליהי נפקת ומתקטרת ולתחאכת לכתרי׳.
ועל דא רכבה כד חמלת דהוה ליה לתתבקע כסטרא דלויא קשיא כיון דחמלת
ליה ליצחק כרוגזא דלויא קשיא חמלת דמסהוה סטרא כפק דיכא לחרא תקיפא
מזוהמא דדהבא וכד חמלת האי מיד ותפול מעל הגמל כגין לתתרפיו מן דיכא
מסהוה זוהמא. תא חזי וכתיב קול ד׳ משלח גמול לתוכיו מסהוה זוהמא. תא חזי

כל עבדו ישראל בהוה עובדא וגרמו להוה חובה מלי טעמא ענל ולא סטרא
אחרא. ואי תימא דליכון כרעו ענלא לאו הכי. אלא ליכון אמרו קום עשה
לנו אלהים אשר ילכו לפנינו ואהרן רעותיה הוה למעבד לון. אלא ודאי עבידתא
לתעביד כדקא חזי. דהא מסטרא דדהבא נפקא מוספיתא כל אתבריר דהבא
ומתמן מתפשטי כל ליכון סטרין דמחלף דליכון בהוה מוספיתא דדהבא
ומתפרשן לכמה סטרין. וכל ליכון דליתי לון חיזו סומקא גוון דדהבא קיימי בטורי
כד שמשא בתוקפיה בגין דתוקפא דשמשא מחזי דליהם כענלא ולקרי קטב ישוד נהרים ודא
כפקא מגו ענלא התוכא סומקא דדהבא וכל הני ליתין מסטרא סומקא רוח
מסאבא דכל ליכון דמתפרשי מרוח מסאבא מתפשטי בעלמא. והלו רוח מסאבא
ליהוו חוזא בישא. ואית מאן דרכיב עליה וליכון דכר ונוקבא ולקרון להו ליכון
מזדמנין בעלמא ככל ליכון סטרין דלהון. ורוח קדשא לקרי לאתי דליהוי רוח דכרי
דסומקא קדישא דלעתיד תדיר עמיה דכר עם נוקבא וכן זה יי זה להלן. אבל להלן לקרון
להם ועל דא כתיב להם להלדיך ישראל וכגין כך כתיב נם להם תעשהכם. ולנוקבי רזא
דוחלת לא תעשהך. וכתיב על להם לאי כוכיס דהוה חובה גריב למכבי לון כמה
כבוין. דכר לחבר על להם לאי כוכיס. מלי טעמא. כגון דלתתיהיב רשו לאתר דא
לשלטא על ישראל ולחרכא בי מקדשא וכגין דלתתיהיב לון רשו לשלטאה כתיב על
להם לאי כוכיס רוח דמלם על להם דא סטרא דמסאבא דלתתיהיב לון רשו לשלטאה
לאי כוכיס דא רוח קדשא דלקרי לאי. ואי תימא הא כתיב להם דכרי הכרית. הכי
הוא ודאי דכל ליכון לא מתקיימין להם מגו להם דתמן כל לוטן כמה דלקיימא
דליהוו חרור דכתיב לחרור אחת מכל הכהמה. וכגין כך לקדיב ולחר להם דקיימא
למען דעבר דכרי הכרית. שם המנו אשר נוס יי׳ את משה כגין דפקודא דלוריתא
לאתדכאה כר כם ולא יסטי לחרחא דא ויסתמר מתמן ויתפרש מכייהו. ואי תימא
להם תולדות כח נח הכי הוא ודאי דהא כפק חס דליהוו לאי כנענוכתי׳ חרור כנען
וליהוו רוח דא דלהם ועל דא כל הני התוכא סומקא דדהבא ולהרן קריב דהבא
דליהוו סטרא לחרא דליהם דכליל ליהוו כתוקפא דשמשא וכלא חד וסטרא דא דהבא
ונפיק. ורוח מסאבא דלתתיהיב תדיר כמדכרא דשכח אתר כהוה זמיך לאתתקפא
כיה. ומה דהוו ישראל דכיין מהוה זוהמא קדמאה דלטיל כיעלמא ונריס מותא
לכלא כד קיימו על טורא דסיני גרס לון כמלקדמין למשכח לון ולאתתקפא עלויהו
ונריס לון מותא ולכל עלמא ולדריהון כתריהון סלד לאי לחרתי אלהים אתם וגו׳
לכן כלהדא תמותון וגו׳ וכגין כך אהרן לא הדר לכתר לאתדכאה כרזא דמהימנותא
עלאה כליכון סבעה יומין קדישין ולכתר לאתדכאה כענלא. ותא חזי כלא כעא
להרן לאתדכאה דליהוו ליהו לא הוה לא כפק ענלא. מלי טעמא כגין דלהרן ליהוו
ומיכא וליהוו תוקפא דשמשא ודהבא דשמשא. רוחא מסאבא נחת ואתכליל תמן
ואסתאבו ישראל ואסתלק ליהוו עד דאתדכו. מלי טעמא לסתלק כגון דנפק ענל
דליהוו מסטרא דסמאלא דליהוו סור ומכיס ענל וליהוו סמאלא כמה דלתתיר דכתיב

ופכי סור מהשמש לתרבעתן. ולהרן דליהוי ימיכא לתכלול כיה שמשא ונפק על ידיה
ועל דא לתתיהיב ליה עבל כמה דליהוי נריס. וכגין כך כד הוי רוחא מסאבא לתתקף
ובליט כמלקדמין על עלמא דהוי כזמנא דמחבו ישראל לטעוריכו עליהו הדוא יגר טרע
כמלקדמין כד לתתכו ושראל וכעו לתתדכאה לטעוריכו לקרכא סעיר כגין דסעיר
ליהוי חולקא דהדוא יגר טרע הדוא רוח מסאבא כדקדמרן. כתיב וימירו את
כבודם כתבנית סור אוכל עסב. מאי תבנית סור דא עבל סור מסטרא דסמאלא
להרן ויכיא לתכלול שמשא כיה ולתתקף כיה ונפק על ידיה. תא חזי וימירו את
כבודם דא שכינתא דאזלת קמייהו ולחלפו לה כדוכתא מסאבא אל לחמר. וכגין
כך לא לתעבר וזמנא דא מעלמא עד הדוא זמנא דיעבר ליה קדסא כריך הוא מעלמא
כלא ואת רוח הטמאה לעביר מן הארץ והא לוקימנא. כתיב ויעשו עבל מככה
ובתיב ואסליכהו כא ויכא העבל הזה משמע דלא עבד ליה. אי הכי מאי ויעשו שלח
ודאי כמה דלוקימנא דלמלא להרן לא לתתקף רוחא מסאבא לתתכללא כדהכא
אבל כל תקוכא דלטעוריך דעבד לתתבכאה (עם לתהרוסה). תא חזי לית אתן
דעביד חרשין ואמלא כידוי. ולית אתן דעביד לון כהדוא גווכא ממש ולא אמלא
בידוי דהא לעובדין שין נכרא מתקכא לטעוריך. תא חזי מכלעם דליהוי ליה מתקכ
לאיכון חרשין דילים לאמלא כידוי כגין דכתיב ובלא הנכר עתם העין. עתום העין
עתום העין כלא אד. דאד עיכא עתים תדיר ואיזו דעיכוי לא הוה כלרת מיסר מומ
הוה כיה בעיכוי. כתיב ובלא כיד לים עתי זמין בכלא חזו דעיכוי דלא ותכסר. אבל
רוח קדסא אתן דיסתמם בהדים מה כתיב כי כל לים לסר בו מום לא יקרב לים עור
או פסח ובכא כלא לתתן לרוחא מסאבא למיהב ליה דוכתא לסלסל. אסכא מדכרא
דליהוי חרוב מכלא כמה דכתיב כתם ערף ועקרב ונו׳ דתמן ליהוי סלטוותא דולים
אסכא דהכא ספוקא כדקא יאות. אסכא להרן לתתקפא כיומא גלתכללא כיה
כדין אסלים דוכתיה כדק׳ יאות ונפיק ואסתלים. ומכלן דרוח מסאבא הוה דכתיב
לכל חטא העם הזה מטאה גדולה הא רוח מסאבא נמי קדמאה כדקדמרן נכמה
דוכתי. ובזמנא דכעא להרן לתתדכאה לקריב עבל מהדוא סטרא למיעבד ליה
דיכא בקדמיתא עבד ליה לסלטא ואסתא דיעביד ליה דיכא לאכפיא ליה דהא כד
לתעביד דיכא בסטרא דא לתכפיין כל לאיכון דסלטין מסטריה. תא חזי כמדריש
בהדוא סטרא לאהון כתיב לא תאכלו ממנו כל ונו׳. אלו חד כנגין דילסלק רוחו כודף
דאתו על כרעיו לתכרא ליה ולאכפיא ליה וכדין כל לאיכון דאתיין מסטריה לא אלטי
כגוונ׳ דא פרה אדומה תמימ׳ ונו׳ כגין לאכפיא כל לאיכון סטרי מסאבא דלא יסלטון.
אל דכי לכא והאי פרה קדישא לאיכי דכיא ואתאי. אל אכי הוא והא לוקמוה
כלא דאתכא מלכות הות. פרה כלא כי כפרה סורה סרר ישראל. אדומה דא
מלכות בכל דכתיב תחת הוא ריעא די דכא. תמימה דא מלכות אדני. אשר לין
בה מום דא מלכות ין דליהון קדישין לאחרנין מהימנותא. אשר לא עלה עליה עול דא
מלכו׳ אדום דלא סליק עליה עול. ורזא דמלה דא אש׳ דכמה מלין לתתייהיבו למדרש
בקדמי כלהו אד הא לתתר דכתוב מי יתן טהור מטמא לא אחד. מי יתן טהור

מטמא רוח דלא תכי הוא דלא ליהוי טהור דכפק מטמא דסלק בקדמית׳ טומא ומסתת׳
דלתעביד כיה דוכתא ולתיסוב ליקידת לסט כמורא דדליק ולתעביד עפר מסתת
ליהוי טהור מטמא טהור דכפיק מטמא . וכגון כך כל ליכון דמסתדלי כה כלהו
מסתלקי דסלק תכי הוא ודלי וכיון דלתעבי׳ לפר כדין עד דיתכנים ויסתליק מתמן
מסתיב לכלהו כלי וכסס הלוסף ונו׳ וטמא . לפר מ״ט כלל ועסותם רבעים כי יהיו
לפר תחת כפות רגליכם . וכיון דלתיסיב על הסוף לפר מים כדין ליהוי טהור מטמ׳
ורוח דמלם דכתיב מי מטהרת כלל לפתח מטהרת רוכן . וכגון דליהוי פתח מטהר
ודלי בקדמית׳ כתיב ושומיח לותה על מחון למחכה וכ״ב לתיסיבת לסגן ולא לכסה
רכה ודלא הוא טהור מטמא בקדמיתא טמא ומסתת טהור . וכל סטר רוח מסלכה
כיון דחמא דלא ערק ולא יתיב כסהוא דוכתא מי מטהרת ודלי מי כדים כלי מסלכה .
ועל דלא סלטא רוח קדמא ורוח מסלכה לתכפיה דלא סלטא כלל ודלא הוא דיכ דרוח
מסלכה מחון למחכה כגון דליהוי רוח מסלכה דכתיב והיה מחכך קדוש . לתא ר׳
לכה ופסקיה . לתר רבי סמעון לף על גב דכל סני מלין כדקאמרן קכ״ם יסיב ליה
סלטנו ורוח מסלכה כעי לתכפייה ליה ככל סטרין . תא ולימא לך רוח חדא ולא
לתייסיב לגלגל כר לליכון קדישי עליכון . תא חזי להלי לתר דליהוי רוח מסלכה
קכ״ם ויסיב ליה סלטנו למסלט כעלמ׳ ככמה סטרין ויכיל לכזקה ולית ליה רשו לתכנסא
כיה קלפה דכעיכא לתסתמרא מכיה דלא יקט רב עלן כגו קדושה דילן ועל דא רוח
חדא לית לן דכעכן למיסב ליה דוכתא זעיר כגו קדושה דילן דלא ישתכח מקטרגא
כגו קדושה דילן דהא מגו קדושה כפיק סלטנו דילים דכעיכן גו רזא דתפלין לתכעא
חד סערא דעגלא דיפוק לכר ויתחזי דהא חוטא דסערא דא לא מסליב כר דלי
לתתכר הלי סערא ולתעביד כסעורה לכל פחות מן דא לא מסליב . וסטוח סערא
בעי לסעלא ליה כגו קדושה עלאה דילן ולמיסב ליה דוכתא כגון דלא יקטרג לן
בקדושן . ויפוק מן ההוא סערא לכר דלתחזי דכד חמי לסהוא כר כם בקדושה עלא׳
ומולקא דילים מסתתף לתמן כדין לא יקטרג ליה ולא יכיל לתכסא ליה לעילא ות׳
דסא דוכת׳ יסב ליה . ודי סהוא מולקא לא יכיון ליה דוכתא כהלי קדוש׳ יכיל לתכסא
ליה לתתא וסליק מקטרגא ליה לעילא ותמר פלוגי דקא מקדם הסתא כך וכך עכר
ומחא פלוגי וכך ליכון מוכוי עד דימסר דוכא על סהוא כר כם וימעכם על ידוי . וכן
סעיר המסתלח . וכך הוו ומרם עכדי דסוו ודעי רזא דא כד סרלן לתתקדם בקדוש׳
עלאה כיומא דכפורי הוו מסתכלי מיד למיסב מולקיס להלי לתתר ולמיסב ליה מולקא
כיכויסו כגון דלא ישתכח מקטרגא עלייהו ולא ייתון לתדכרא חוכיהון דישראל דכתי׳
מכילין וכתם מעריין ליכון דא זדמכן לכטלא מלם מכים כד אתי לקטרגא . זכאם
מולקים מאן דיכיל לתסתזכ דלא ידכרון מוכוי לעילא ולא ישכיחון עליה לכים . ודכסי
הוו זלגין עיכוי דר׳ אכא א״ל אכא זיל טפיר קטורך ותקפוד כקילטך דסא רזין
דלוריתא ליזכי לתייסיבו דכתיב סוד יי לירא׳ . תא חזי כיומא דרלם סטכם
עלמא מתדנו׳ דוכא קדישא קדישא קדישא יתיב ודן כל עלמ׳ ושומו סטר׳ תמר׳
קלוס מסטר׳ דא וכל ליכון דלתדכו למותא מסגא עלייהו ותתרעימו קמיה . וכסעתא
דיסרלא

ויקחו את המשכן וגו׳. כתיב ומשה לא יכול לבוא וגו׳ אלא
משה ידי להתפלל.

ויביאו את המשכן אל משה וגו׳. כתיב ומשה לא יכול לבוא וגו׳
דקיימא עליהו מרכבא חיונא דכד משתלקי כנו אד לתורא דכתם
כפו ולא זקפין ראש לאסתכלא לעילא כגין דהסוף רוח חיים כתם בכלהו. והסוף
רוח משתלקי כלהו לכתיב והכסף החיות מעל הארץ וכפלו הלופניהם לעמתם
וכתיב כי רוח החיים בלופניהם. אמאי משתלקי. אלא כד כתם הסוף לתורא עלייהו
סליק לאלין מרכבא דתחות אלו חיים ואיכון סלקי לה לשילא עד דמתיין לה לנבי זכריה
עלאה והייכו רזא דכתיב כתולות לאחריה רשותיה מוכחות לך כגין מרכבא דקדמאי
ולא זזה מן דא חיים דלהיכו כרסייא לעלמין וסלקין לה מתתא לעילא לאתקנא כרסיי׳
לנבי עילא ורזא דא ויפתחו את התבה והרם מעל הארץ. וכד משתלקי לשילא ואלין
סלקין לה כדין כתיב ויכינו את המשכן אל משה. ויכינו את המשכן כלא מוכחות
לך וכתיב ויעשו את התבה. אל משה כלא דמות כמראה אדם עליון מלמעלה והייכו
רזא דאדם. ומכלן דלקדמי אדם דכתיב לה ידון רומי כאדם לשלם והייכו משה ובנין
כך על אהלי כרסייא דיוקנא דאדם קיימא עליה והייכו משה. ויכינו את המשכן
אלין מרכבא חיונין כד סלקין כדקדמין. ויכינו את המשכן כל מיופין דנופא דכלסו
בתיכתא קדישא. אמר רבי אבא כלהו אחדין כיה לאתדבקא דכר ונוקבא כחד׳.
ויכינו את המשכן למיעל כלא לאוסף בקדמיתא דיוקן נריכין לסלקא לה ולאיתסא
לה בכיה ולבתר תיכו ויתי לנבי תדיר. והא לוקימנא ויכינו את המשכן רזא דכל
דיוקן דקדמי ואוקמוה ואחדי ואוקמוה דרזי דמהימנותא כל זמא אלין מרכבא חיונין סלקין
לה לכרסייא דא עד דאתיין לה לנבי משה וכיון דאתקי לה לנבי משה כדין דיוקן הוא
דרווחי ברכאן ממקורא דחיי על רזא דא בקטורת דיתוב דיוקן קדמאי. ורזא דא
כד מקטרין ואוקמוה דכלא כדקא יאות. ורזא דא כתיב ויקח משה את כל המלאכה וגו׳
ויברך אותם משה רוח ברכאן מאתר דמשה סריא כיה ודא הוא מלכות קדם בגין
דאיהו ידע לסדרא עבידתא דקדמי כדקא חזי. ועל דא כל מאן דבעי לאתעשרא בקדשי
וקדשי אוקמוה משתלטין כיה לאיהו בלותא וקטורת כדקא יאות. ואי סהיה בלותא

ומקדש קטורת בדקא יאות כדין לתכרך לישנו בקדמיתא מאתר דכל כרכין נפקין
קדם ומכח עזו לותה ונו׳ מיד ויכרך לותם משה . ובנין כך ויכיחו את המשכן אל
משה דלישנו מלרי דכיתה לאחזאה בתקוכא דכיתיה ולית לנטריך למחזי תקוכתה
ורזין דילה דלא לתייסיבו לאחרא לאסתכלא ולמחזי כה כליכון סתרין וכליכון רזין
דילה כר משה כלאודוי ועל דא ויכיחו את המשכן אל משה את אהלו ואת כל כליו
וכך לוייתיהו ליה למשה כלא לוייתיהו ליה כסיפין ידיעאן כל חד וחד לאתקנא
סייפא כסייפא לאעלא דא בדא . וכך הוו כעין לתקנא דא בדא ולאעלאה דא
בדא לא סוס סליק בידיהון . כיון דלוייתיהו ליה למשה מיד כלא אסתליק בידים וכל
סייפא וסייפא סוס לאסתליק ועאל כדוכתיה הה׳ ויקם משה את המשכן ויתי הוקם
המשכן ודא הוקימנא . תא כהיזיל שעתא כד שלרי משה לאקמא משכנא ושלרי
לאתקנא תקוכא דסייפין לאעלאה דא בדא כדין לתרפיו כל סייפין וכל תקוכין דסטר׳
אחר׳ משלכא . כד שרי לאתקפא הלי סטרא דלישנו קדישא לתרפי סטר׳ אחרא
משלכא לתקפא דא ולתרפי דא ודא הוקימנא דכל זמנא דהיא בתקיפו סטר׳ אחרא
לתרפן כל סייפי דא מלגו ודא מרוכ ורוח דא ירוסלם ורוחי כד מליז דא תרוכ דא
ועל דא כד לתקף דא לתרפי דא ובנין כך ויקם משה את המשכן לאתתקפא מרוח
דלעילא ולא יתקף מרוח לתת׳ . ועל דא משה דסוס מרוח דנו לספקלריהם דנסר׳
לנטריך ליהו משכנא לאסתרא מניה ולא מאחרא ועל דא סיסרא לנטריך לאסתרא
מן משה ולא מאחרא . תא חזי כנסת ישרא לנטריכת לאסתלקא לעילא ולאתדבק׳
בו משה . פתח ואמר זאת תורת העולה היא העולה אמר ר׳ שמעון ה״ד דקאמרן
כתיב אדם וכהמה תושיע ה׳ . עולה סליקו וקטירו דכנסת ישרא׳ל לעילא ודבוקא
דילה כנו עלמא דאתי למהוי כלא חד לקרי עולה קדם קדמי׳ ובנין כך לקרי עולה
דסלקא ואתעטרא למהוי חד בקטורת חדא כאחדו ובנין דסלקא לעילא לעילא כתיב
זאת תורת העולה רזא דכר ונוקבא כאחד תורם משכתך ותורם משכתך העולה
דסלקא גו עלמא דאתי לאתקשרא כנויה דלקרי קדם הקדמי׳ ודאי ובנין כך סדורא
דנכיסו דילה לפטר נפון דליהו סטר שמאלא דאי׳ליהו תורם משכתך לא סלקא
בחביבותא אלא כד אתעטר סטרא דנפון דכתיב שמשו תחת לראשי וימיני תחבקני
וכדין ליהו סלקא בחביבותא ואתעטרא בימינא ואתחברת כחמנעיתא ואתכסיר
כלא מרוח דקדם הקדמים ודא מנו רוח דאדם כראש דכתיב וכגלותא וכסיר׳תא
והא אוקימנ׳ כמה דעולה קדם הקדמים כרוח דרוח עלאה כנין דתלת רוחין ק׳ זעירין
כחדא רוח תתאה דלקרי רוח הקדם רוח דלגו כחמנעיתא דלקרי רוח חכמה
וכיפה וכן לקרי רוח תתאה לכל הלי רוח דכפיק מנו סופר כלגל כחמש וכמוח רוח
עלאה דליהו סתים כחמני דכיה קיימן כל רוחין קדישין וכל לסכין נסירין וכנין כך
לאדרת עולה רוח ממש ולכתר מרוח דכתם׳ מסתכקי ואתזנו לאתקשרא רוח לחר׳
דליהו גו מסלבו מלכין תרכין ומתוכין כמה דלתתר׳ כנין כך עולה קדם הקדמים
אחר קרכין לעבר עלמא כלהו מכמה סטרין ומלרי דיכין לאתעברא
ולאתכסרא מנו רשותא לאתכפא זא לקרון קדמים קליה כנין דלא מתעטרא לעילא

לשלח בקדש הקדשים ועל דא לויהון קדשים קלים ובגוונא דלהון בכל אתר כמה
דלתקומיה: תא חזי מה כתיב ולכם יהיה כל עובדה קדש תא חזי מה כתיב ולכהן
כך יהיה מיחדא לקודשא וכתיב כנדי קדש הם ורחץ כשרו ולכשם תמי
טעמא דא קדש. אלא רזא דמלה דקא אמרן דליהוי קדש הקדשים דלעלא כלא
ואתעטרא בקדש הקדשים בקטורת חדא ולכתר מכבי ואעבר רוח מסאבא דסליק
כלא דלא שלטא ולא יתקריב גו מקדשא ואתעבר מכל סטרי קדשא ואתאחר כלא
קדש בקודשא יחידאי. ואמר ר׳ שמעון הא אתמר דכתיב לדם וכשמן תועפות וגו׳
ובגי סלקא רזא דדמא מסטרא דלהון ודאי. כשמן מסטרא דכשמן וכגוונא כך כתיב
לדם כי יקריב מכם לדם ודאי דלא קריבין לעילא לקטרא קטרא. ולכתר מן
כשמן וכלא לישתכח בקרבא לדם וכשמן ודא הוא רזא דאתמריך לקרבן לדם וכשמן
כדקאמרן. תא חזי כד כרסא קדישא עלאה סכי עבד לדם וכשמן: ואי תימא ודא
כיעב ושוף ישופך על המזבח הא מכוונו מקריבין קרבנין ואפילו שולא כמה דכתיב
ואם מן הצאן עולה קרבנו. תא חזי מכל לישנין שפיר לא מקריבין אלא תורים וכו׳. ובגין
אלא רזא דא מה דאתמר כדא פסיל כדא דא לישתמיטה ודא אתאלף וכלא חד.
ושוף ישופך על המזבח דלישתמיטה דלישנין רזא דרתיכא וכהו לסתלק רוח הקדש
לסלקא לעילא דלישנין תרי חד לישתמיטה נחד אתאלף עוף לישתמיטה ודא מישכח. ושפך
לאתאלף ודא בכוריאל. דא ישתמיטה ודא לאתאלף וכגוונא כך מקריבין תרין אלין לסלקא
רוח קדשא ואתאלף מעטר וזיין לתתא להיות מטר משח וישתמיטה לישתמיטה ואתקטר
לתתא בכעלה למהוי חד וכלא לסתלק ואתקטר כחדא לעילא ותתא וקכ״ה לסתלק
בלשוניו ואתתקף. וכספרי קדמאי מסככ״ה יסיב מולקא לאתזנ׳ שא לעילא לאתקטר
לכל כלא לעילא ותתא מתקטר כל חד וחד לסטריה כדקא יאות ודא הוא לישתמיטה.
ר׳ שמעון אמר הכי אמרו חבריא דכלא לאתקטר בקדש הקדשים לאתכסרא
לתתכסרא דרעותא דכסכא וליהוי ויסדא לעילא. עד היכן ליהוי סלקא. אלא הא
לוקמוה עד לית סוף דכל קטורת ויחודא ושלימו לאתנעא כסכו נפישו דלא לאתדכן
ולא לאתידע דרעותא דכל רעוין כיה. לית סוף לא קיימא לאודעא ולאו למעבד סוף
ולא למעבד דכה כמה דלית קדמאה לפיק רשם וסוף. מלין דלא דא כקודה עלאה
דליהוי ריפא דכלא סתימאה דקיימא גו מחשבה ועכיד סוף דלקרי סוף דכל כלא
לסתם לית סוף לאו רעותין לאו כוורין לאו כוויכין כסדוך לית סוף. כל אלין כוויכין
וכוורין תליין לאתקיימא כסו ולא קיימי לאתדכקא מלין דידע ולאו ידע לאו ליהוי
אלא רעו עלאה סתימא דכל סתימין לית. וכד כקודה עלאה ועלמא דלתתי לסתלקו
לא ידעי כר ריפא כמלין דלתרע ברוחא ולאתכסה ולאו דא כיפא דכא כתי ולא לתרוף
ברוח כיפא רוח כיפא דרעותא דכל הני רעותא דנלוותא ורעותא
דצירתא ורעותא דכסכא דכלסו רזא דלא כדין כלהו לתעכידו רעותא חדא ומסוף
לקרי כיפא רעותא כתרנוסו. כדין כלא לאתקטר ואתכויד כחדא כדקא יאות כמה
דלא אתמר ועל דא לתיכיכת חד סטרא לסטרא כוידא דכסכא דכתיב נו את לסרן

ואת

ולא כגון לומר רוח סכך דהא לוקימנא ליה גו הלא על וכסה לתיסוכת ליה
לתוקדה סיום מסכם רעם ולמעברה לה מנו קדשה כסוי רעותא דסלקא
לשולה וכסה תכלת ותרכין דלתוקדן כנין למעבר׳ מן קדשה · ומלי גו כרעותייסו
קיימה למפרשה לה מן קדשה מגו סלי קרבנה · ולי תימא גו לת בני ישראל · הכי
כמי דסה כרעותייסו קיימה כל ומכה דעבדי רעותא דמלריסין דלה ילה לסלטה
עלייהו ומלי קרא כלה לתיתי למחזה רזה דמלה למעטרה להסוה רוח קדם לשולה
לשולה ולמפרשה לדל רוח ממחה לכחתה לה לתתה לתתה דל כרעותה ובגלותה
כדקלמרן ודל כשובדה כלה כדקמזי ליה ומלי קרא מוכח עלייהו דכתיב גו לת
לסרן ולת בניו למר · גו דל על רוח מסלכה · למר דל לתתה לקרי ורלת
ו׳ כתיב סכה למר וכתיב סתם הן ומלה לום לת לסתו והה לוקמוה וכגון כך כלה
לתמר וכסה קיימה למתקנה כלה כרזה דלדם וכסמה · זכלה מולקמון דנדיקיה
כשלמה דין וכשלמה דלתי דלימון ודמי מרחי דלוריתה ולזלי בה כלרה קסום
עלייהו כתיב ו׳ עליהם ומיו · מלי עליהם ומיו מלין מרחוי דלוריתה ומיו יקקוימו
כמלי עלמה וכשלמה דלתי · תה חזי כתיב זלת תורת העולה למר ר׳ חייה השולה
לוקימה ליה כמלי נזוכה זלת תורת דל כנסת ישראל · השולה דלימי סלקא
ולתעטרת לשולה לשולה ולמתקטרה כדקה ולות עד לתר דלקרי קדם הקדשים ·
דכר לחר זלת תורת דל כנסת ישראל · השולה היה מחשבה רעם דלימי סלקא
על רעותה דכר כם למסלקה מלרחה דקטורת · היה העולה · היה היה דסלקא
ולמסלי ליה לכר כם כמי לוקדה ליה כמורה כנין דלה לתיהיב לה דוכתה למסגרה
וכגון כך על מוקדה על המזבח כל הלילה · מלי לילה דל כנסת ישראל דלתי לדכתה
ליה לכר כם מסמוך רשותה על מוקדה · כגון די כהר דיכור לימו לתר לוקדה
לכל לימון דלה קיימי בקיומייסו דהה מלין לון כהסוה כורה דדלים ומעברי
סלטהון משלמה וכגון דלה ישלוט לסטרי׳ על מוקדה על המזבח כל הלילה ולתכפיה
ולה סלסה ועל דל כד לתכפיה הלי סלקא כנסת ישראל דלימי רוח קדשה דסלקא
ולתעטרה לשולה דסה סליקו דולה כד לתכפיה הלי חילה לחרה ולתפרשה מיכה
וכגון כך כשכן כרזה דקרבנה לפרשה לסלי סטרה מרוח קדשה ולמיכה לה חולקא
כגון דרוח קדשה סתלק לשולה · ותה חזי בזמנה דלתכני כי מקדשה ולתעכיל
לתכפיה סטרה לחרה ולסתלק משלמה · וכד לסתלק משלמה ולתקס מסכנה
על ידה דמסה כדין לתקס לשולה ולתתה סהד ויקס מסה לת המסכן · מלי ויקס
הלה דלוקים לה לסתלקה לשולה לשולה ועל דל ויקס מסה מלן דסוס מליך
לוקמים כמלן דלוקים למלן דכפיל · כגוונה דל לזמנה דלתי כתיב לקים לת
סכת דוד הסופלת · כתיב כפלה ולה תוסיף קום כתולת ישראל · מלי ולה תוסיף
מסמע דהה זמנה לחרה קמת · הלה כזמנה לחרה קמת · היה קמת ולה לוקים
לה קדשה כריך הוה דהה כגלותה דמגרים קְבֹר לְקוֹם לָךְ וַעֲבֹר כְּמֹה כסין כגין
לקמה לה · וכגלותה דכל הוה לה לוקים לה הלה היה קמת · וסליקו כני גולה
כלימון דלה סוס לגן פרוקה ולה סוס תיובתה דקלם עלייהו כגון דגרס דהוה מוכס

דלויכון נסיב נכרות ועל כלם לא תוקים לה לכנסת ישראל ולא עבד לה נסין וגבורין
כהדות זמנא כדק יתות וכנ ולא תסיף קום כתי׳ לא תסיף דייקא׳ וקלם יוקים
לה דכתי׳ לקים את ברית דוד הנופלת וכתי׳ ואת דוד מלכם תעיר לקים לעם׳ וכנ׳
כתיב הכא ויקם משה את המשכן׳ את חוי כל תוקים ליה משה למשכנא לתקם
משכנא לחרך עמיה ומשכנא עלאה יוקיר וסעיד כלא בנין דמשכנא עלאה בתים
וגנון ליהו לעילא לעילא ומשכנא לחרך לתקם על משכנא לתתא וקיימא עליה
כהילא דהדות משכנא עלאה על כלא׳ וכד לתקם משכנא לתתא על ידא דמשה
חוף הכי לעילא. מכלן׳ לכתיב ויקם משה את המשכן׳ את דייקא׳ לתחזאה דתרי
משכנין ברזא דמשה לתקנו׳ תמר רבי יוסי וכי ויקם משה והא כלא עד לא לתתקן
וקיימא נהו ליהו אלא כד אשתלים כלא ועאל סייפא בסיפיה אמאי ויקם׳ תמר רבי
יצחק כתלת סטרין תוקים משה את משכנא מה כתיב ויקם משה את המשכן ויתן את
אדניו ויסם את קרשיו כהני תלת סטרי תוקים משה את משכנא וכהני תלת סטרי
לסיגלא משכנא ולתכפיה סטרא לחרך ועל דא כד תוקי׳ משה להאי סטרא לתכפיה
סטרא לחרך בנין כך משה תוקים ליה ולא לחרך׳ את חזי כתיב ויתן את אדניו
כהילא דעתיק. חודעזת סתם אדנים ואדניים רבים ואדנים ואדנך אדנים משה
כדכי גו טמירא דנוקבא דעפרא דגיהל משה לימנא סמכין ולתקיף סטרא דא כדין
לימנא סמכין דכטרא לחרך נפלו ולתרפו׳ פתח ואמר כיום הזה לקים את ברית
דוד הנופלת ונו׳ אלו כיום הזה דקדשת כריך הוא יצביד דוכתא כעלמא׳ ויפקו׳
על חייבי עלמא כעובדיהון׳ דהא ליית קיומא לכנסת ישראל מעפרא כעוד דלימנא
תייבין דישראל יקומון כעלמא מה כתיב לעילא כחרב יהותו כל חטאי עמי האומרים
לא תגיע ותקדים כעדנו הרעה׳ מה כתיב כתריה כיום הזה לקים את ברית דוד
הנופלת ונו׳ הלי קרא אית לאסתכלא ביה׳ את פרעה יכין את פרעה מכאי ליה׳ הלא
נגדרתי את פרעה ממלן׳ מלימנא תייבין דכתיב כחרב יהותו כל חטאי עמי דהא
כדין יתעביד פרעה כישראל׳ ועל דא ונגדרתי את פרעה והדריסותיו לקיה׳ ממלן
מדוד כנין דכד לתקף מלכו כעלמא כדין הלי מלכו קדישא לתרפי ולסתיר כניכא
דוליה ועל דא והדריסותיו לקים׳ דהא תניכן כל זמנא דהאי לתקף הלי לתרפי לא
מליל ולא תרכם׳ וכנין כך עד הזה יומא מלכו יתקף׳ כהזה יומא יתקף ויקים
לה קדשא כריך הוא להאי מלכו קדישא ועל דא והדריסותיו לקים וכניתיה כימי עולם
מלי וכניתיה כימי עולם תייבו דכתיב ויהי חור הלבנה כאור החמה ונו׳ ויקם
משה את המשכן כהלי לוקים ליה דכתיב ויתן את אדניו ויהב לימנא סמכין לתחותיה
לקיימא עליהו ולסתרא כהו לימנא דפתחין כנין דלימנא סמכין דתחותייהו
לימנא קיימא לסתרא׳ לאלי ויתן לתקיף ולתקין לון כתוקפוי כההיא שעתא לעלוי
לימנא סמכין לתרכין דסטרא לחרך׳ וכגוונא דא כתיב וכר י׳ לבבי לדום את יום
ירושלם לתמרים ערו ערו עד היסוד בה׳ ועל דא ומין קלם למבני יסודי ירושלם
מיסודין לתרכין דישלטון על כלא׳ ומלן לימנא׳ ספירין דכתיב וסדתיך בספירים לשלם
לימנא יסודין וסמכין תקיפין ועלאין דלית להו תלישו כקדמאי׳ מלי טעמ׳ כנין דלכבין

קדמון אל ענן יסודין וכולו אחר עתין למסלט עלייהו · תלי טעמא · כנין לית בהו
כסיהו עלאה כדק׳ אות · לכל תלין יתון בסירין מנו כהירו עלאה ומסקנתן גו תהומי
דלא יכלין למסלחה עלייהו · ותלין לית יכון ספירין דיכהרון לעילא ותתא · ותי תימא
כנין לבהמה זמכא יתוסף כהירו עלאה לעילא ותתא לית יכון יסודי קדמאי יתבטלון ·
הם כתיב הנם מכבי מהכין בפוך מבניך · מהכין לא תתקנא תכירא · תלי בפוך כלא
ותנא כפוך שיכה מכביה לית לתקרון פוך · תלי טעמא תלי · תר אלעזר רזא לתי
ורזא דא למתנדי תקלא לתתיכה למכלע · תא חזי לית יכון מכבין דיסודי נין וירוזלם
מ׳ דמלכו עלייהו אחר עתין ולא תוקדון לון ולא לתוקדון תלא כלהו לתתניוו ון כין
לון קדם וכל לית יסודי ביתא קדישא כלהו לתתניוו ולא לתתכידו מכייהו לפולו חד
ופד יסדר קדם ויקים לה לירוזלם על לתתריס לית יכון מכבין קדמאי יהדרון לאתרייהו
ולא יסלטו כהו עיכא אחרא כר בומכא דיכחול כר כם עיכי כהסוה פוכא וימלי
עיניה מכיה וכדין ימתי כל מכבין וכל יסודי ירוזלם מתקנן על לתרייהו לא מליטו
כהו אחר עתין וכל לית יכון מכבין יקרין לחרבין וכל לית יכון בכייהו מכבין כלהו קיימי על
קיומייהו וכדין כי עין בעין ורזא כתוב יי׳ נין · תלי כתוב יי׳ לא כל מליטו עלה
אחר עתין קדם סליק לה לעילא וכהסוה זמכא יהון יהדר לה לאתריה דכתיב כתוב
יי׳ לא שבת נין · כתוב יי׳ ודאי · ותא חזי כל תלין דאסתיכ מן עיכא ולא לתיהיב
רשו לסלטאה כיה עיכא ולא וכלין למסלט כיה עיכא כר בכחלא דיעיכא במלין ידיעין
ובנין כך הים מכבי מהכין בפוך מבניך · ותא חזי כל תלין מבנין יתקייתון כאתרייהו
ולהון יסודין כקדמיתא ויסודי ספירין לחרבין יתקייתון כאתר אחר׳ סחרכא לפוחא
ולחרבא הלא כתיב כתוב כספירים · כומכא דיוקים קדם לכיתיה כהסוה זמכא הם
כתיב כלא סמות לבנה · כלא כדלתרי׳ כלא יי׳ ולא חמל הרוה כום דשתה הלו ושתה
הלו · ותי תימא סחוה כלא חיו לזמן ידיעא וקביב כיער׳ לתו הכי כתיב לבנה · תלי
לבנה לדרי דרין · ולהו כיער׳ ולהו כהסוה זמכא דיוקים מסה ית מסכנא · שלא קדם
יוקים לה לכבסת ישראל ותיהו יוקים סמכין וסכין וכל יכון תקרי ביתא בתקונו
פם נתקיפו) לעלם ולעלמי עלמיא וכתי׳ הרחיבי מקום אהלך וגו׳ בנין דיתבלע סטרא
אחרא ולא יקום לעלמין וכדין וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי יי׳ דבר ·

ויקם מסה את המשכן כהסוה זמכא דלין סמכין לתקמו ולתיהיבו
כאתרייהו הה׳ זמ׳ לתרפו ולתעברו מאתרייהו סמכין מאתר סט׳
אחרא ועל לא ויתן לת אדניו · תלי ויתן · תלא תוליפנא דאמא מסה לקמיה למסלל
חייכא דקום אזיל לנביה לקטרנא ליה וכדין לתקיף ביה מסה וקאזיר ליה קמיה
ויוקים ליה ויסך למסכו כתיב ויתן לת אדניו ויתן כתקופו דלא יכיל כר כם אחרא
למסלטאה עליה ולמיהב סמכין כאתרייהו כמסה דהא כתקיפו רב יוקים ליה מסה ·
כהסוה ומא דלתקם משכנא כל שארי מסה לקמיה ליה כחד כניסן הוה וכהסוה
זמכא תקיפו למטרא אחרא הוה פעלמא דהא כומי דניסן ריש תורא דזיקולא
תניכן · וכניסן שארי מסה ומא ליה למסלל סחרכיה ליתרכבא ליה ולתעבר
עליה מסה וכדין ויתן לת אדניו שרי סוף ויהב לתתא ושארי מלן דשארי ויהב

לעילא

לשלח דף לקבל דף וכיומא דלתקב סלי לתקס לאחרא קדיסא לשילה ומזכח עלי
ממיר ענני תפיק כהורין לכל סטר ולתברון עלמין . רבי יוסי סליל לרבי שמעון
לא תניין תלת משכנין אחיכן בקרא לכתיב וכיום הקים את המשכן כסם הענן
את המשכן לאהל העדות וכערב והיה על המשכן כמראה אש עד בקר . הא תלת
משכנין הכא . אחרי משכנא דלא כית דסא כית לנטריך ולא משכן . פתח ואמר
כה לחמר יי׳ השמיב כפלי ענו . תא חזי קב״ס לתרעי כהו כיזרעל לאתסכתיה
ועבדיה וקריב לון לנביה והא לוקימנא דעבד מכוייהו דרנין ידיען כפלי עלמא
כגוונא דלעילא לסכללא עלמין כלהו כחד גילא ותתא לכתיב הזמיס כפלי וקלרן
הדום רגלי לסכללא שילא ותתא למהוי חד . לא השמיס כפלי דא רקיעא דיעקב
סריא כיס דאיהו דיוקנא עלאה לכרסייא עלאה קדיסא . ואחרן הדום רגלי דא
רקיעא דדוד מלכא סריא ביס לאתכלאה מזויא דלסקלריאה דסדרא וכנין דכמי
לאתפסטא יתיר לתתא לחמר לאיזה כית לסר תכנו לי דא כנין כית מקדסא .
ואי זה מקום מנוחתי דא כית קדם הקדסים דלתתא . לכל תא חזי כל
זמנא דלזלו יסראל כמדברא הוה להו משכן עד דאתו לשילה והוה תמן ודא לאיהו
דאת למשכן דא כדא גלאעלא דא כדא לאתקנדרא דא בדא כנין לאתברא לכל
דא למיהוי דא לאוכיחא בר כד אתכני כי מקדסא ביומוי דשלמס מלכא דסא
כדין לאיהו מכוחא לשילא ותתא כנין דתמן תקיפו דמיהוי ולא לכטלא מאתר לאתר
וכנין כך לית משכן ולית כית . משכן כמא דאת אמר ונתתי משכני כתוככם ולא
תגעל נפשי אתכם . ואי משכני משכנותיו דקב״ה דלעון גביהו דיסראל . מאי
טעמא . כנין דכתיב ולא תגעל נפשו אתכם . מאי כין סאי להאי . אלא משכן
כמלכא דאתי לנכי רחימים ולא מייתי כל מכלוסין דילים עמיה כנין דלא לאטרחא
עלים ליהו אתי לנכיה כזעיר חולין . כית דכל חולין וכל מכלוסין דילים כלסו
לייתי עמיה לדיורא כהדוא כיתא ודא לאיהו כין משכן וכין כית . כית המקדש
לאיהו דיורא דמיוחא לעלמין ככל לאיהו דתיכין בכל לאיהו דיוקנין ככל לאיהו עובדין
כגוונא דלשילא לאחכרא עובדין דלתתא כגוונא דלעילא משכן בזעיר דיוקנין
בזעירין עובדין לשילא מאתר לאתר וכלא כרזא דלעילא . תא חזי כד פקיד קב״ס
למשה על משכנא לא הוה יכיל למיקם כיס עד דקדסא כריך הוא לאחמי ליס כלא
בדיוקניס כל מלה ומלה . כמה לאחזי ליס . כתיב חורפא וכתיב חוכמא וכתיב
סומקא וכתיב ירוקא . מה פתיב . ורחץ ועשה כתכניתם לאשר אתה מרחה כהר .
עם כל דא לקבי ליס למשה . תא חזי לף על גב דלאחזי ליס עיכא כעיכא לא הוה
משה למעבד . ואי תימא דליהו לא ידע למעבד או מכמתא לא הוה עמיה .
תא חזי כצלאל ואהליאב וכל לאינון שאר לאחרנין לף על גב דלא אחמו כמשה מה כתיב
ויראם משה לת כל המלאכה והכה עשו אותם וגו׳ . אי לאיכון דלא אחמו עכדו כך
עלאה מכוחא לשילא ותתא כנין דתמן תקיפו דמיהוי ולא לכטלא מאתר לאתר
וכנין כך לית משכן ולית כית . משכן כמא דאת אמר ונתתי משכני כתוככם ולא
תגעל נפשי אתכם . ואי משכני משכנותיו דקב״ה דלעון גביהו דיסראל . מאי
טעמא . כנין דכתיב ולא תגעל נפשו אתכם . מאי כין סאי להאי . אלא משכן
כמלכא דאתי לנכי רחימים ולא מייתי כל מכלוסין דילים עמיה כנין דלא לאטרחא
עלים ליהו אתי לנכיה כזעיר חולין . כית דכל חולין וכל מכלוסין דילים כלסו
לייתי עמיה לדיורא כהדוא כיתא ודא לאיהו כין משכן וכין כית . כית המקדש
לאיהו דיורא דמיוחא לעלמין ככל לאיהו דתיכין בכל לאיהו דיוקנין ככל לאיהו עובדין
כגוונא דלשילא לאחכרא עובדין דלתתא כגוונא דלעילא משכן בזעיר דיוקנין
בזעירין עובדין לשילא מאתר לאתר וכלא כרזא דלעילא . תא חזי כד פקיד קב״ס
למשה על משכנא לא הוה יכיל למיקם כיס עד דקדסא כריך הוא לאחמי ליס כלא
בדיוקניס כל מלה ומלה . כמה לאחזי ליס . כתיב חורפא וכתיב חוכמא וכתיב
סומקא וכתיב ירוקא . מה פתיב . ורחץ ועשה כתכניתם לאשר אתה מרחה כהר .
עם כל דא לקבי ליס למשה . תא חזי לף על גב דלאחזי ליס עיכא כעיכא לא הוה
משה למעבד . ואי תימא דליהו לא ידע למעבד או מכמתא לא הוה עמיה .
תא חזי כצלאל ואהליאב וכל לאינון שאר לאחרנין לף על גב דלא אחמו כמשה מה כתיב
ויראם משה לת כל המלאכה והכה עשו אותם וגו׳ . אי לאיכון דלא אחמו עכדו כך
וירא משה לת כל המלאכה והכה עשו אותם וגו׳ . אי לאיכון דלא אחמו עכדו כך

כריך סוף רישה קרתי כתם כגלגל ותתו תהליכה וכתיב ועתה כגלגל ותהליכה
וכל לישן חכימי לכה ולא הוה מתקיים כגין יקריה דמשה עד דאתתח משה ותוקים
ליה ושה לוקמוס.

ויקם משה את המשכן. רבי יהודה פתח הלא תשמתי לישתי לי כי
כפלתי קמתי וגו'. מאן לישתי לי דכתיב למלכו במלכות קדישא
והאי קרא כנסת ישראל לשון לא תשמתי לישתי לי כי כפלתי קמתי. מה דלית
לה הכי דכתיב דתפול לא תקום לעלמין. אבל כנסת ישראל אף על גב דכפלת תקום
וקמת שאר זמנין דכתיב כי כפלתי קמתי דהא כמה זמנין כפלת כנסת ישראל
בגלותא ואתכח כין לישנין מלרי דכתיב דשאר עמין קמו עלייהו דישראל לשיצאה לון
מעלמא ולא יכילו כלל על עמך יערימו סוד וכתיב כי מעטו לב יחדו וגו'. לשון לכו
ונכחידם מגוי. ועם כל דא אף על גב דשאר עמין קמו עלייהו קב"ה לא אבח לון
כדאמרן ואי כפלו קמו דכתיב כי כפלתי קמתי דהא קב"ה לקים לה תדיר. ושמיט
כנסת ישראל למימר כהאוא זמנא דקב"ה יוקים לה מעפרא דגלותא ותסתלק מכיס
לא תשמתי לישתי לי כי כפלתי קמתי. כי כפלתי בגלותא ואתעבדו כאי קמתי
כהאי זמנא. ובגין כך כהאוא זמנא דלפיק משה לון לישראל כד עבד לון קב"ה
לישן כסין ונכורין דעבד לון כדין ויקם משה את המשכן כתיב דהא על ידא דמשה
אתקם כאל זמנא. רבי שמעון פתח ואמר בלכתם ולכו וגו'. בלכתם ולכו
ובעמדם יעמדו. האי קרא לית לאסתכלא כיה. בלכתם ולכו וכי לא ידענא דהא
בלכתם ולכו ובעמדם יעמדו. אלא בלכתם דמאן. בלכתם דחיות דכל לישן לזלין
לישן לופכים ולכו. כלל ובלכת סחיות ולכו לופכים אכל ועל דא בלכתם ולכו
ובעמדם יעמדו בגין דכל מטלטיהון דלישן לופכים לאו לישן אלא כמטלטלן דחיות
וקיימא דלטן לא קיימי כל תריהון אלא כלא תלוי כחיות וכן כתיב וכהכשא החיות
מעל הארץ ינשאו הלופכים לעמתם כגין דחיות ולופכים כחדא אזלין. ותא חזי
עזרין ואריבא מסקופין דמטרכין עלאין קיימין גו מסקופא חדא דכסטר מזרח
להאי פתחא כטרין אריבא ועזרין משמרות סמירין גו תוקפא דעלמוכא דעטרא
וסטרא לגו הוא מסקופא מסיהון סטרא דמזרח אריבא ועזרין סמכין תחותייהו
ועל אלין ם זכין קיימין עשרין ואריבא עמודין ואלין לישן לקיימין תדיר ולא פרחין
גו חורא כלישן לאחרנין ואלין לישן דאקרון עומדים כמה דאת אמר ואתתי לך
חלכים כין העמדים הלה. ואלין עומדים קיימין על לישן סמכין כהו סמרן
לאתקיימא כדוכתייהו. כד אלין עמודים קיימין על קיומייהו כלהו אליטין דקיימין
עלייהו מעפרי וטסין כל עלמא ואסגין עישין ולישן דכויתי קלין סלקין מלין לעילא
כמה דאת אמר כי עוף השמים יולך את הקול וכגין כך לישן סמכין קיימין בקיומא
תדיר. תא חזי בלכתם ולכו כדקאמרן וכהסיעם מעל הארץ ינשאו הלופכים

לעמתם. דסף כמס דלגין חיות כטלין וסלקין הכי לזכון. מאי טעמא כגון כי
רוח החיים כאופנים. רוח החיים רוח קדסא דכתיב וכטס בכלהו לופכים למהך.
לסתכא דכל מאן דלזיסו בדרגא עלאה לזיסו כטיל למאן דכטיל ליס. תא חזי
דאהרן לזיסו הוס כטיל למאן דכטיל ליס אוף הכא חיות לזכון כטלין לאופנים.
ואי תימא כי רוח החיים כאופנים כתיב הכא כמי דא חיס דלזיסו לסטר ימיכא למטר
סמאלא ולסטר קמא ולסטר לאחרא ודא לזיסו חיס ואלין לזכון חיות כתיב הוא
סחיס לאחר דלזיתי תחת אלדי ישראל בסהר ככר דא הוא חיס דמרכבא לאהרבא
סטרין דעלמא. ודא לזיסו דקיימא כרסייא לדזוקא דאלדס כמה דכתיב ועל
דמות הכסא המות כמראה אלדס עליו מלמעלה. וכלא לסהוא דרגא עלאה קדישא
סתיימאם דאקרי אלדי ישראל. ודא הוא לאתתא דקיימא תחות כלהו חיות עלאין
קדושין. כגון דלזית חיות עלאין אלין על אלין כרסייא דתחות אלדי ישראל דא
דזוקא דיעקב וכרסייא לאתתא דא דזוקא דדוד לזיסו דמרכבא לאהרבא סטרין
דעלמא ובגין כך רוחא כפיק מלעילא ובגיד ואתמסך מדרגא לדרגא עד דכטס
כלהו אתלי לאתתא ואסהוא רוחא אהניא לכלא ואתקין תקונא דכלהו לאתקנא.
בסהוא גוונא ממש לאתקן לאתתא. מה כתיב לעילא כי רוח החיים באופנים. וכתיב
אל אפר יהיה שמה סרוח ללכת ילכו. לאתתא מה כתיב ויקס משס את המסכן
במס. למסוי רוח דסהוא דרגא לאתתא בסהוא דזוקא דסהוא רוח עלאה. היא
סחיס אפר לזיתי תחת אלדי ישראל ומהאי חיס כפקא רוחא לאתקנא כלא הכי
אמי משס היא החיים דזוכ רוחא לאתתא לאתקנא כלא בגין דכתיב ויקס ויתן
ויפס. וככלא אוי רוחא לאתקנא כלא. תא חזי בקדמיתא כמסכנא דעכד
משס לזיסו לאתקין ליס כרזא דסהוא דרגא עלאה דלזיסו קיימא ביס. כמקדמא
דעכד שלמה לזיסו תקין ליס כרזא דסהוא כסר דכפיק תעדן דלזיסו שלמה דכיתא
ולזיסו כויתא דכיתא. ועל דא כרזא דמסכנא לזיסו קרכנא דאכיכותא בדרגא
דגופא סהוא דרגא דמשס קיימא ביס קורבנא דאכיכותא ולאו דכויתא. כל
לאתא שלמה ואתקין מקדשא סהוא מקדשא לאתקן כרזא דאכיכו דכויתא ועל דא
כתיב כשלמה הוא יסיס לוס מנוחה. ובגין כך דא לאתקין כאד דרגא ודא לאתקין
באד דרגא דזוקא דשלי בסהי ורזא דא שלה תולדות יעקב יוסף. מירותא
דשלי משס לאתקנא בסהי לאתר דלזיסו סטרא דקדשא לוקים קיימא דנקודס
דקיימא כלאמצעיתא דהוא חזוק ושקוע כאתריס ולא לאתחזי ולא נהיר כלל ושרותא
דכלא לוקים לס להאי נקודס דלאתקעת באתרס ולבתר לכל לאתרא לזיסו כניכא
דשלי נקודס. ואס האי נקודס לא לאתקן בקדמיתא כל מאן דלאתפשט מניס לא
יכיל לאתקנא וכיון דשלי נקודס לאתקמת ואתנהרת כדין כל שאר תקונא
לאתרא לאתקן ולאתיסבת כדוכתיס ועל דא ויקס משס את המסכן. את דא נקודס
דסהוא חסוכא ושקיעא באתרס. ולבתר ויתן את אלמי לזיסו מסכן דלזיסו
מכלן ומכלן. בגין דלזית לדניס ולזית לדניס וכלהו הוו מאה לאסבנא וכלהו
אתפלגו לאתרייהו דכתיב מאת לדניס למאת ככר ככר לאחד. ואלין לדניס

אף לוקימנא הכל לא כתיב כהו קימים · אלא ויתן כתיב לעולם עליונו מים
דלמטרין בנין דלהות תתאין ועלאין רכיבין דא על דא ושל דא כתיב כהו כתיב ·
נהמאי טעמא דהאי נקודה תתקעת לעמקעת סטרא אחרא ולא לתתאת כלל
דמאן לא לתתאי אלא לסהוא ומכח דלתתאי דלתתאי מעלמא כתם דלתתר · לתקס
דא ולעמקעת דא ·

ויתן אלין סמכין לעמקעת כלהו דסטרא אחרא ועלאי כוקבא דתהומא
רבא כנין דלסתלק האי סטרא דקדושה עלאה נהיהו תולקא לסתלקא וכדין האי
סטרא אחרא לעמקעת ושלל כהסוא נוקבא דתהומא ושלמלא דיסרהל חלכו
בקדמיתא לא יכול לעלמא כעלמא יתיר ולכתר חוף הכי תלכו ולמעיכו ליה
עליהו כקדמיתא ומהסוא יומא לא הוה ע"ש אלא למהב חולקא להסוא סט"א אחרא
ככלא כרזא דקרכנין וכסנין ועלוון · ות"ח כנין כך שלה לתוקדא כלא כחשא
לאכפיא האי סטרא ולאסתלקא סטר"א דקדושה וכנין כך כד מטא לוקים לאתר דא
לעמקעת אתר דא · תא ויקח מטא האי סטרא דקדושה ולעמקעת סטרא אחרא
מסלכא · ויתן לאהי סטרא דקדושה ולתרפיא האי סטרא אחרא מסלכא · ויטא
לאהי סטרא דקדושה ולתרפיא האי סטרא אחרא דמסלכא ולכתר לאהדר ויתן לת
כריהו ולכתר ויקח · מ"ט · כנין דיסא סירותא וסיומא קימים · אלרי קימהוסיום
קימים כנין דככלא כעי סירותא וסיומא קימים · סירותא דסטרא אחרא לתרפי
ודא לוהו קיומא דסט"א דקדושה כנין לתתקיימא ולאסתלקא לעולא למהוי לתתקרות
מדא כדקא יאות כנין דכל זמכא דקדושה אלקא ואסתלקו מסלכו שפיל ומלוך לתת·
ריסא דנקודה דקיומא תחות דרגין דו כסטרא אחרא לוהו ריס דרגא לאכר ריסא
דדכורא וקיומא רכוב על אד נמל לוהו ריסא דאד ערכובא דאסך לתפסט ·
דכל תכלא כפקא מנו רונזא תקיף לתפסט הסוא תכלא ואזיל רונזא כתר רונזא
דא על דא ודא דכיב ואליף על דא כחיוי דכר ונוקבא למהוי כלא רונזא תקיף · וכל
אלרי תכלא לתפסטא דחיק מנו רונזא כדחיקו דאד · נקודה לתפסטא ולכתר
לתפסט תכלא דרונזא כעקימו כאד חוט תכים לאכלא ריסא דכפקא לתפסטא
דלהו דרגא דלהוי חזיך סליק ונחית לאזיל ושלט וכא כדוכתיה וקיומא דרגא
לתפסטא מהסוא תכלא דכפיק מנו רונזא ולהוי גלגלא על לאתר אחרא דלקרי חות
וכל מתחברן תרוויהו כאד לקרי גלגלות וסא לוקימנ' תרין דרגין לוהו למתחברן
כאחד · סלי גלגלוהו סרותא דנקודה תתאה דלכר תסוכ דמרחקא מנקודה קדישא
דקיומא כאמצעיתא · וסלי לוהו נקודה דלא קיומא ולא לתרסיית כנוכא ומכא
לתפסט פסיטו לכר לתתא ולוהו לא חזיתא ולא לתרסיית · סלי
לתפסט לתת לימיכא ולסמאלא ולתפסט כאמצעיתא ולא לתרסיית כלל אף ומאה תרין
לתפסט לתת לימיכא ולסמאלא ולתפסט כאמצעיתא ולא לתרסיית · סלי
לתפסט פסיטו לכר לתתא ולוהו לא חזיתא ולא לתרסיית כנוכא ומכא
דקיומא כאמצעיתא · וסלי לוהו נקודה דלא קיומא ולא לתרסיית כנוכא ומכא
כחרא · סלי גלגלוהו סרותא דנקודה תתאה דלכר תסוכ דמרחקא מנקודה קדישא
וכל מתחברן תרוויהו כאד לקרי גלגלות וסא לוקימנ' תרין דרגין לוהו למתחברן
לתפסט מהסוא תכלא דכפיק מנו רונזא ולוהו גלגלא על לאתר אחרא דלקרי חות
אלרי תכלא לתפסטא דחיק מנו רונזא כדחיקו דאד · נקודה לתפסט לתת
לתפסט תכלא דרונזא כעקימו כאד חוט תכים לאכלא ריסא דכפקא לתפסטא
דלהו דרגא דלהוי חזיך סליק ונחית לאזיל ושלט וכא כדוכתיה וקיומא דרגא
ריסא דנקודה דקיומא תחות דרגין דו כסטרא אחרא לוהו ריס דרגא לאכר ריסא
דדכורא וקיומא רכוב על אד נמל לוהו ריסא דאד ערכובא דאסך לתפסט ·
דכל תכלא כפקא מנו רונזא תקיף לתפסט הסוא תכלא ואזיל רונזא כתר רונזא
דא על דא ודא דכיב ואליף על דא כחיוי דכר ונוקבא למהוי כלא רונזא תקיף · וכל
אלרי תכלא לתפסטא דחיק מנו רונזא כדחיקו דאד · נקודה לתפסט לתת
לתפסט תכלא דרונזא כעקימו כאד חוט תכים לאכלא ריסא דכפקא לתפסטא
דלהו דרגא דלהוי חזיך סליק ונחית לאזיל ושלט וכא כדוכתיה וקיומא דרגא
לתפסטא מהסוא תכלא דכפיק מנו רונזא ולוהו גלגלא על לאתר אחרא דלקרי חות
וכל מתחברן תרוויהו כאד לקרי גלגלות וסא לוקימנ' תרין דרגין לוהו למתחברן
כאחד · סלי גלגלוהו סרותא דנקודה תתאה דלכר תסוכ דמרחקא מנקודה קדישא
דקיומא כאמצעיתא · וסלי לוהו נקודה דלא קיומא ולא לתרסיית כנוכא ומכא
לתפסט פסיטו לכר לתתא ולוהו לא חזיתא ולא לתרסיית · סלי
לתפסט לתת לימיכא ולסמאלא ולתפסט כאמצעיתא ולא לתרסיית כלל אף ומאה תרין

והי ג יי ז והי

לקרי מכלה. והוי כתיב ושלל ככבי כסף. והוי כיון דשלל לקרי מכלה מתיקר
תוכר. רוגזך תבייכא הוי הוי כתיב ליעלמא ושלט ותפשט לכל סטרין והוי
ואתרגיז ברוגזייהו ולא הוי לעלמא מכלה יגל עלמא. ועל דא כתיב ברגז רחם
לאסטר׳ הרחייהו ולאתקפא ברוגזייהו ועל דא כתיב לא יהיה כך אל זר ולא תזדווגון
לאל נכר. לא יהיה כך אל זר דא דכורדלא תזדווגון לאל נכר דא נוקבא הוי הוי
רוגזך דשלט ואתקף בעלמא ועאל בגו ככבי כסף ואתקיף לון לאכפיא. גוון
כסף הוי נוגה כתיב לעלמא ועאל לכמה סטרין לאכפיא לקטלא ולאוגדא למין
ולקפא לככבי כסף ועל דא כתיב לא יהיה כמוהו תתיה כתיב לכם כיכפים לנקי חכם.
כגין דאיתאוגדי למין למנכא זקטלי למנכא ואיתדאוגדי למין וקטלי בקרבא והוי
מסטרא דדכורא והוי מסטרא דנוקבא. כסטרא דדכורא אוגד למין למנכא
כדקאמרן. מסטרא דנוקבא למנכא ואתקטלא חלין כחלין וכל קרבין וקטולין
חלין בחלין מהאי סטרא דנוקבא קא אתיין. גוון חוכם הוי נוגה כתיב
לעלמ׳ ואחיד לאתמכא על כל פגורין ומחיין ואתיסו דגופין וגליהו ואכיקו לאכפ׳
תדיר לככבי כסף. חלין תלת גוונין מתפרסן לכמה סטרין דעלמא ואתפשטן בו ככי
עלמא. גוון תכלת כחיד בעלמא והוי הוי גוון קדמאה דכפקא מגו כקודם
דסקיע מסטרא כל דקאמרן והוי הוי סמיכו דקא רכיב על גמל כמה דאתמר. והוי גוון
תכלת הוי מכון חלף ושית מאה חכילין דהוי רוגזא דגופי׳ דככי כסף בגין דאית
רוגזא דשלט בעלמא למיעבד דיכא. מכל הוי הוי גוון דשלט ואתי בגופייהו
דככי כסף דאתרגיזו בהוי רוגזא והוי הוי רוגזא יכולא לכל שאר גוונין למיעבד
כהו כמיכא לאכפיא בגין דהוי תכלת כפקא מגו רוגזא דא כסף עלאה דשלט והוי
הוי קדמאה להאי כסף. תרבי רוגזין מתפרסן מסטרא רוגזא. קדמאה לקרי
רגז ודא הוי דאתרגיז לבייהו דככי כסף ודא הוי דאחיד ואזלא ושלט לככי כסף
ואתרגיזו ברוגזייהו ודא הוי דאמשיך מכלה יגל עלמא. ועל דא כתיב ברגז רחם
תזכור. רוגזך תבייכא הוי הוי כתיב ליעלמא ושלט ותפשט לכל סטרין והוי
לקרי מכלה. והוי כתיב ושלל ככבי כסף. והוי כיון דשלל לקרי מכלה מתיקר

והאי לישנא רבנן דאתיק והאי לישנא לישתתיק כהסוא לתתר לנוקבי. והאי לישנא רבנן אתיק
דקיימת כעקימו האי קשיא מכלהו בגין דלישנא גנון מיא דאתיק תדיר וקטיל לכתר.
רבנן תליתאי האי לישנא רבנן כהסוכא מקדמאי לחולת ואתקף ולא אתיק שפ לתעלי
סהוא רזנון וכל מה דלתעלי הכי לתבר כל מה דלתעלי ולא אתיק הכי לתבר והכי
לקרי רזנון רביעאי אתקף סופא תבירת ונגד האי לישנא רזנון דמסכב מן קדמויתא
בגין כך האי לישנא סטרא תבירת מכלהו ועל דא כלא לישנא בדרגא קדמאה.

דרגא

תנייתא לישנא דרגא דכפיק מחסוכא והא לישנא גנון חסוך
דקיימ מגנתי חסוכא בגין דכלא קיימא מגו חסוכא וקיימ
כדרגין דיצעלן והאי לישנא לתתא כדרגין דיצעלן. בדרגא דא קיימן תלת מלה
סטרין מתפרשין דא מן דא וכלהו כלילן דא בדא. ואף על גב דמסכיין דא מן דא
ולתבדרן דא מן דא כלא כליל דא בדא. ובגין כך כל דרגין דיצעלן כהאי סטרא
לאחשבא. מסכא כפקי כל אלין מחכלין דסטרין כעלמא ועבדי דוכא כלתתאי על
עובדין סתיימין דלתעכידו גו חסוך בטמירו ולינון סטרין כעלמא ועבדי דוכא
כלתתאי כהו ובגין כך כל אלין דסטרין כעלמ ועבדי דוכא כלתתאי קיימין
בקבלייהו דכני כמה לתתיתדא תדיר נהי לינון חוכין טמירין דקדמין ולינון
לקדמין אף אלין מתחברן עמהון ועבדי דוכא עלייהו דכני כמה האי לתתאי
כעלמא אלין מלי דדוכא כדקדמין. דרגא דא קיימא גו חסוכא ואף לישנא
רזנא קדמא ומגו דרגא דא מתפרשן כמה תקיפין גברין דקיימין תחות סטר דרקיעא
מדא לקדמי רקיעא חוכמא. האי לישנא רקיע דמתפשטא על כל לינון דרגין לינון
סומקין כוורדא ואלין לקדמין דרזנין דהאי סטרא. תחות אלין מתפשטין לתת דרגין
על דמטו לגו דרגא תליתאה בגין דאלין די בדרגא תנייתא נפקי מגו סהוא רקיעא
חוכמא וסטרין כעלמא אלין מימיכא ואלין משמשא. אלין דימיכא מתפרשן לתלת
סטרין לחוכמא תלת קדמין ואלין דשמשא מתפרשן לתלת סטרין לחוכמא תלת
קדמין לחרכין. קשרא קדמאה קיימא לעילא ותבעא חסוכא כרזנא לתקשר
כיה האי קדמא לית כה תלת גוונין חסוכין ומסכיין דא מן דא ולתכלילו דא בדא
והאי קדמא לישנא דפיק ולא לתכפיל כר לומנין דיצעלן האי לקדמי עכ"פ כלא מכיכו
בגין דלא מכין כר כזמנא דישראל מקדמין קדמאה לתתא בגין דכסהוא ומכא
לתתכך סהוא רזנא ולתכפיל לתתא ולתחלש רזנוהי ולא יכיל למלטא ולאתקפא.
וכד לתחלש האי כדין קדמא תנייתא לישנא כלמצעיתא דא יכיל לכטלא ולאכנעא
והאי קדמא לקדמי ועמ. האי לישנא קשרא תנייתא לישנא דקדמא לכטלא
מאתר לאתר ואכניע לכל שאר קדמין וכל שאר קדמין כלהו לתכנגן כיה וכלהו
לתתקפו כהסוא קדמא האי לישנא דמכניע כל נערין לעלמא בגין דכד לתתבר
בדרגא לאחרא לתבקא לנוקבא כדין נחתי לעלמא כל נערין וכל דחקין וכל עקא
דהרא לא יכלי למלטא לא כלא דא. וכלהו דרגין לתייהבו למוקבא למלטא
ולמחטי עלמא והאי לישנא דרכיב דא על דא ולתתבר דא בדא ולא יכלין למלטא.

תא חוי כל סיום אלם דעדן לתתלא כפלוגתא דמאריס נחת האי סחלא וכל

לימין דרגין דכיף והוא רכיב על הסוס חויל כיסא בגין למשטרא לון. כגין דסוס
חויל דסוס קלים תחותיהם ליהו עקימין למשטרא כמו כסא ולפתחא בגין דכתיב כי
כסא תטפנה ספתי ורם וחלק משמן תכסה. ועל דא לא יהיב חילא ודא עביד חומות
בעלמא ודא כלא דא יכלי למשטרא. כגין כך כל סוס קשרא למתבעיתא לתתבר
בוקבא כדין נחתי דיוקן וכל דמקיק בעלמא וכד הוי תקיף לא נטיל כלא תבר
ותבפיה ללא יכיל למשטרא ועל דא כלא תבר ותכפיה ברוח דקרבנין לתתא.
וסלקא מלן דסלקא לא תעטרא לעילא ולתתברכא מעמקא עלאה דכהיר לכל לכפין.

קשרא תליתאה הוי ליהו תקיפא כתקיפו יתיר והוי לקרי ברם בגין דמהוי
לפקי שלטנו למשרא דחקין ולמעבד עקו לבני נשא. ורזא דתלת קשרין אלין
דכתיב עברה ועם וברם. אלין תלת קשרין דימיכא. תלת קשרין דשמאלא כל
מתתקפי כחדא כדין הסיא שמאלא לקרי משלחת מלאכי רעים בגין דמהוי שמאלא
לאתדרו לתתא ונטלי תוקפא כל דימין מלאכין ביסין דימין דפקדי מכטרא לתתא
כדקא חזין וכל דא מנו דרגא תכייכא ודרגא תליתאה.

דרגא רביעאה הוי דרגא קיימא מנו עקימו דרונוא והוי לקרי מצרעתא
דליהו גופא דקיימא כין תרין דרועין. הכא אית לסטא דמלסטא
בסומקא כוורדא מכא כפקי תקיפו לכחתא לתתא לתתקפא לשוכא דשמאל בגין
דהוי ליהו דיהיב רשו ושלטנא לתתא לתתקפא ולשוכא דשמאל הוי נביא לנוקבא
ודא מצטריך לא כמה דאצטריך נוקבא לכפתא וכפתא לא עביד חומותא אלא בנוף
ועל דא כל חילא וכל תקיפו מכא נפקי לתתקפא ולמעבד חומות כעלמא לאכפתא
כנוקבא דמקבלא מן דכורא תדיר. ככל דרגא ודרג וככל קשרא דימין מאכן
וכמה טריקי אכלין דכלהו אתנסבן בניוהי כלהו לאתתא וכלהו לאתנסבן בניוהי
דימין חיילין די בנוקבא וכלהו אית לון דרגא ידיעא לעילא לאתנסגא כיה. כמה
לאית לסטרא עלאה קדישא היכלין ידיעין לבני דרגין עלאין לאתכללא אלין כאלין
ככי נמי לתתא כהפוכא לסטרא אחרא אית דרגין לבני היכלין דנוקבא לאתכללא
אלין כאלין מהאי דרגא דליהו רביעאה קיימין דיוקן כיסין לכחתא לתתא ולשמאלא
דיוקן דעבדין ליה כיסא תקיפא מכא. וכקי תוקפא דלהון לאתקפא ולשמאלא
הוה ליה דעבדי. וכגין כך כל כמה דרגין כלילן כהו כל היוקן היכלין תתאין לסטר
נקבא לתתא. וכאלה חולקהון דכדיקי דסטו מרחייהו מאחרא לא ואזלי כתר דחלת
דקלא לאתקדשא כקדושא דמחריהון זכאין היוקן כעלמא דין וכעלמא דאתי.

דרגא חמשאה הוי דרגא אתבלי לתרין דרגין ימיכא ושמאלא ואלין
לקרון סוקין מתדבקן לאכפתא ולמרדף כגין דהכא תקיפו
דרליפו דכל מרעין וכל כיסין דרדפי כתרייהו דקדישא. וכד ליכא (פ"א דרגא) דא
אתקריב הרגים וכאן דחופים ואיכון רגים ליהון לתתא למרדף לאכפתא וכל היוקן
לאחרין רודפים ועל דא כתיב קלים היו רדפיהו מנשרי שמים. הוי דרגא אתבלי

קדישין כלהו מסתכלן לגו פנימאי לנופך כלפ וכל לחורים כותה ושין כלהו מכתכלן
לאחרך. מה כין הני לההי תלת קסרין עלאין קדישין כלהו כרוז דאלם ובנין דכלפ
היכו כרוז דאלם כל לחוריהם כיתם כיתב ותלין קסרין לאחכין דקאמרן לוכן
קסרין דאתנעיתך כלהו מסתכלאן לאחורך ותלין לוכן כרוז דכתם. ובנין כך כל
לחוריהם לאחורך ורוז דך כתם דלוקיתם תלם ובתם תוסוע יי דך כסטרך אחל
ודך כסטרך דכתם וקרכפך הכי סלקך אלם ובתם. קסרך קדמאה כים קיימך
נוסף דאסוכך נו עורפלך (פם נו טסירו דעורפלך) דנתת כאתלטיך תחות לכפך
דקיימך עליס דלך נתם ודאי קיומך עליהו דזכאי דאית כהו זכין ולך לית כהו
זכו דלכתך לאתתקפך כהו ולאנפך עליס וקסרין לאחכין דלפי כתר חייכיך דסטו
לרחייהו מקדם דכך ורלפי לכתרייהו ולכל לוכן דרשימו לאתתזי כהו לאסתומדעך
כנין דכל לוכן דאתתזון לאתתזון לאסתכפך חד מלכך סליאך קדישך די מסטרך דנכורם
נמית ורשים כהו רשימך ודסוך רשימך לאסתומדעך לעילך לנכי כל לוכן מלריהון
דדיכך סהוך רשימך לאסתומדע לנ כייהו. מלן דלאתתזי למרעין חלקי ליס כמרעין.
מלן דלאתתזי למכלוכין ולמאכר עוכדין כלך חמלן כסהוך רשימו וכנין דך לוכן
קסרין כלהו קיימו לאחורך ובעטי כלוכן דכעטי כמלריהון וככל לוכן דלאתתזן
לכעטך כהו. כר נדיקי וחסידי דמרעין דדפין לכתרייהו דחלין לך סלטי כהו ולך
אתי לון מרעין מסטרך דך. ואי תימא מלן לאתר אתי לון מרעין. תא כתיב ויי אפן
דכלו החלי. ונ׳ אפן דכלו לוכן לאתרי למחתם ליס ולמיכב ליס מרעין ולך לאחרך
ולך מסטרך לאחרך ושין לקרון יסורין דלאסכם וכלך כחד מתקלך דקדמאה סלקך.

דרנא

סתיתאם אתי לקרי ערלם ודך וכל לוכן דרנין דתתאין לתתך
כלהו לקרון ערלם כנין דיקוקי מסטרך דך והאי לוכן נו רוז דכל
כרית והאי וכוך לסחוך כתם עקלתון וכלהו דרנין לאחרכין דלתתאתדן כסאי מסטרך
לקרון נוסרקי דערלם וכלך כרוז אחד קך לולי. ותך חזו על דך כל לוכן לולכין
דלתנטעו כתרשך עד לך לסתרגו סריך עלייהו רוח מסטרך דסאי ערלם ועל דך
כתיב וערלתם ערלתו את פריו שלש שנים יהיה לכם ערלים לך יאכל כנין דקדמאך
כריך סוך תכיכותך דישראל תדיר לנכים גרתיקלון מכל מרחין כיסין וסטרין כיסין
ומסתכין לאתדכקך כסטרך דקדושה. זכאין לוכן כהאי עלמך וזכאין לוכן כעלמ׳
דאתי. לאך ר׳ שמעון אתי תכיכן כלוכן דלכון קיימין לסדרך סדורך דסכתך
דקלס כין סדורך דקיומך כמלם כין סדורך דקיומך כרשותך. כנין דאית סדורך
דקיומך למכדע ולסתכלך ואית סדורך דקיומך כרשותך כנין לסתכלך לעילך
לעילך עד לין סוף דתתין תקיש דכל רשותין ומתככין ולך קיימין כמלם כלל חלך
כמה דאיהו סתים סכי כל מלוי כסתימו. אך תזו אחי דאתרן כלוכן סיכלין כלהו.
כל לוכן סדורין לוכן כללך חלך כנין לאתכללך תתאי כעלמי. אכל אך חזו מסם
כד סדר גלותים כנוכוהון דישראל תריך כהאי גלותך כנין דאיהי גלותך דקיומך
לעילך וכך סדר גלותים כקכורו לך תריך כם כנין דקיומך לאתתך דכתיב חל נא
רפא נא לם ולך תריך יתיר כנין דאיהו מאדי דכיתך ופקיד כיתים כדקך חזי.

וכנין

וכנין כך לך לריך ויתיר בכשתיה ועל דא כלהו סדרין לאתרחיה מכיתתא כעלמא
כמה דחוקימנא ככל תיכון מאר היכלין דקלחמרן רבי סמעון קס ואמר זכאה חולקא
דילך מרס קדמאה ברירא דכל נבראין קיימין כעלמא דדכו לך קכ"ה על כלא ואשיל
לך בגנתא דעדן ואתקין לך ז' חופות כיה לאתעטעא כעטונא דכעס עלאה כלא
לחזות כבעס ו' ולכקר כיהיכלי נאחזת כבעס ה' לעולא ולכקר כהיכלי לתתא לחזות
כבעס ו' כתיכון מבעה דקיעין לעולא ולכקר כהיכלי כתיכון מבעה דקיעין דלתתא
ואלין קיימין שין לקביל שין נכללו קמת כגנתא דעדן תיכון ז' חופות עלאין קדישין
קיימין עלך לעולא לאתעטר כהו ותיכון ז' תתאין קמת כהו לאתעטעא כהו וכללו
לעלים לך מארך למסוי עלים ככלא עד דאתדמו רגלך כתך עיטא כיסא ואתתרכת
מנגתא דעדן וגרמת מותא לך ולכל עלמא כגין דסכקת אלין עדוכין דלעולא ואתתא
ואתמסכת כתר תיכון כסופין מסתכין דאקדון הם פתיס דנופא מסיך כהו ולא
רוחא כלל ורחם פתיס לכור וכתיב עכבימו עכבי רחם עד דאתתא לכרסם מסידא
ומאדי לאתקכא עלמא ועאל גו מהימנותא קדישא ואתקן לעולא ואתתא כתיכון
דקיעין עלאין וכתיכון דקיעין תתאין תיכון אתתין היכלין לתיכון דקיעין עלאין
לאתתדדא דא כדא ולאתקכא דא כדא כמה דחוקימנא כתיכון היכלין דקלחמרן
ואף על גב דחוקימנא סתם גו כללא אית לן לפרסא מלין ולאתקכא ליחודא כדקא
יאות כגין דלא יטעון חכריית מיכון כאגרת מיסר כמה דכתיב כי יסריס דרכי וגו'

שלא כדי כ"ת ראשון כמה ספרים

וכדיקים ילכו כם וגו'

היכלא קדמאה סירותא גו מהימנותא והאי תיכון סירותא לרזא
דמהימנותא וכדרגין דחזו דמהימנותא לכניאי קשוט
והוו תמהן מנו דלא לסכקלריהם דחוכמתא וכגין דכתיב תיכון סירות דמהימנות
כתיב תחלת דכר ו' כסופא דאתא מנו דרגא דא סירותא דכל דרגין לסלקא לעילא
וסופא דכל דרגין לכאתא לתתא וכגין דסופא אתא מנו סירות דא סופא דכל דרגין
לנטריך כגין דישראל לתתא ואתמסכו אתמן לתתא לגבי סהוא אתר דלקדי אמת
זכוטים כגין דסופקו אלא לתדבקו כהאי אמת חיל ואתא תמן כל תיכון היכלין דתיכון
כסטרא מסאבא דלית ליה היכלין דמסאבא כלהו מסתפין למא דלתתא כהוא
ועל דא כתיב קח לך אמת זכוטים וגו' וכי נכנים דקשוט לנטריך לדא. תלת כגין
דאסיר ליה לכר נש לאעלא כתיכון היכלין כגין דלא יתמסך אכתריהו כגוונא דעבד
נח דכתי' וישת מן היין וישכר ויתגל כאהלה ואסתכלת כתיכון היכלין דאמת אלו
כהו ישראל ואתדבקו עד דאמר לך קח לך אמת זכוטים ואלי זכוטים. וכתיב וילך ויקח את
נמר כת דכלים למכדע כמה דאתדבקו ואסתלקו ושכקו רזא דמהימנותא כגין ל
ככר ועל דא תמא מנו סיכלא דא סירות דכל דרגין. סיכלא דא סירות דכלא לסלקא
כדרגין סאי סיכלא תיכון מדורא דקיומא דכנסיו לאתעטרא כדרגוי דתיכון דרגין
דכתיב וירחו את אלהי ישראל. כסאי סיכלא חד ממכת סמאל עהדיאל שמיה ואיהו
קיימא על פתחא דההוא סיכלא כגין דכל כסמיתין דסלקין קיימא סאי ממכת כסאי
סטרא וכמה ממנן לאחרנין עמיה כלהו אתא דמלסטא ומרכיטין דאש כידייהו וכלהו

מאדי

אחרי דעיכון . הלי ממכח קיימח בסטרח דלח לי זכלת הלי כמחתח למיעל הלי
מח בלח פתח ועלת : לי לח זכלת הכי גו לילון היכלי ממכח לחרח דקיימח בסטרח לחרח
ומין וכמה מלף ורככן גרדיכי כימוסין דחי לה הכוה ממכח לחרח קדישח וכקיט לה
הלי לחרח די בסטרח דמסחכח ולעיל לה גו לילון היכלי ממסכי וכל לילון גרדיכי
כימוסין לחדי לה עד דכחתי לה לגיכנס ולחתכת תמן תריסר ירחי דלילון תריסר
ירחי תקוכ דהכוה בסטרח לחרח כי דיכח לחתדכח כהו חייכיח . כגוונח דלח הכוה
ממכח קדישח דקיימ על הכוה פתחח כל לילון גלותין דכקבי לוירין ורקיעין למעל
קמי מלכח לי גלותח דסגילין לילון פתח ולעיל הכוה גלותח עד דלתעכידו כל
גלותין דעלמח עטרח כרישח דנדיק כמה דלוקמוה . ולי גלותח דיחיד סלקח עד
דמטי לפתחח דהיכלח דלי דהלי ממכח קיימח כיה לי ילה הכוה גלותח לאעלח קמי
מלכח קדישח ילות מיד פתח פתח ולעיל לה . ולי לית ילה דחי לה לכר וכחתח
ולתעטיל כעלמח וקיימח גו רקיע תתחח מלילון רקיעין דלתתח דמדברי גו עלמח
ובכוה רקיעח קיימח חד ממכח די שמיה סנדילפ ממכח על הלי רקיעח וכטיל
כל הכי גלותין דלתדחיין דלקרון גלותי פסילחן ובניז לון עד דלייתין הכוה כר כם
לי תכ לגבי מלריס כדקח ילות וכלי גלותח לחרח וכלה הכוה גלותח כדקח סלקח
כטיל הכוה ממכח סנדילפ הלי גלותח וסלוק לה לעילח עד דלטרע כהכוה גלותח
זכלה וסלקח ולתערכון כחדח ועלין קמי מלכח ולומכין דכך לתדחוה הכוה גלותח
דלכוה כר כם לתמכ כתר סטרח לחרח ולילון לסתלכ כהכוה בסטרח בטיל לסכוה
ממכח די כהכוה סטרח לחרח מסלכח וכדין קיימח הכוה סטרח לחרח מסלכח
וסליק ולדכר מובוי דכוה כר כם קמי קדשח כרין הוה ולסטי ליה לעילח ועל דלי
כל גלותין וכל כמיתין כל סלקן כלסון סלקן וקיימן קמי היכלח דלי והלי ממכח קיימ
על פתחח דהיכלח דלי לאעלח כמיתין וגלותין לי לדחוי לון לכר : לעילח מכלי פתחח
לית פתחח לחרח דקדשח כרין הוה חתיר לה ולתפתח תלת זמני כיומ ולח יכטיל
וקיימח לילון מלריסון דתיובתח לי די לוסדין דמעם בגלותהן קמי מלריסון
וכל תרעין ופתמין כגללו כך תרעין לילין דלקרון סערי דמעם . וכך הלי
גלותח דדמע סלקח לעילח בלוכן תרעין לוזמן הכוה לוכן לוכן דעין גלותח עלת
מיון רכרכן ורמיכל שמיה וכטיל הכוה גלותח לילון דמעין גלותח עלת
ולתקערת לעילח ולילון דמעין דשיפין כהלי פתחח . ולית דמעין לחרנין
ורשיפין תדיר על כל לילון רתיכין עלין לתמחון (סם לתמחון) לילין לילון
דמעין דלוסדו לעילח ותתח כל לתתרכ כי מקדשח דכתיב הן ארקלס נעקו חוכה
מלאכי סלוס מר יככיון ולילון דמעין דלוסדין על נדיקיח וזכלינכד מסתלקי מעלמ
כלהו כטלי לון לילון רתיכין ושרכי לון כלילון דמעין דלתוסדו על חריבו דבי מקדש
ועל דל כתיב ומחם ו׳ ילדים דמעם מעל כל פנים . מלן פנים לילין רתיכין עלאין
קדישין . ולכתר ומרפת עמו יסיר מעל כל סארץ כי ו׳ דבר . כהלי היכלח לית רוחח
דלקרי סטוטריס והלי חיזו ספירח דכנין לכל עיבר והלי לילו דקיימח בכמה סטרין לתרין
סטרין ומלין מתפרשן כגוונין כגוונו דמרגח כמה דלוקימח בכמה סטרין וכמה

נזכרין מלהון מהאי לסטרא דימיכ׳ כד סהדו רקיעא עלאה כסדר דכניד וקפיק מעדן
לקיק כמתין לתתא גו היכלא סביעאה סהדו היכלא סביעאה נקיט לון וכד נפקי
לחיכון כמתין קדישין מגו סהדו היכלא סביעאה נפקי ונקיט לון לאי רוחא קדיש׳
סטוטריח סמיך דלחיכון ליסיכא ׳ וכל לחיכון כמתין דלחיכון זמיכון לאתפרחא כזכלין
דכורין ליסיכא כלהו נקיט לון ומתעכבי תמן עד דלתכלילו כמתין דכוקבי כגיז
דמהאי רוח׳ נפקא רוחא לחר לסמשא דלתחוי ולתנביז ולתכליל כהאי רוחא קדמא׳
ולחיכון חד כלילן לא כדא ׳ והאי רוחא לקרי לדיריח כסנוניח סהאי לחיכו רוחא לסמשא
והאי קיימא דכד תיכוכת דהיכלא סביעא׳ לתתדבק כסהוא סדר דכניד וכפיק סהוא
רשותא דסלקא מתתא לעילא נקטא כמתין כרשותא דילה ולחיכון נוקבי ׳ וכד
רשותא דסהוא כדר נחתא ולתדבקא מעילא לתתא עבדין כמתין דכורין רשותא
דלעילא עביד דכורין רעותא דלתתא עביד נוקבין וכד לגין כמתין נוקבין כפקין
מגו סהוא סיכלא נחתין (פ״ם כפקין) עד דמחטו להאי רוח׳ סמשא לקרי לדיריח
ולקרי לכבת ספיר כמה לחוקימכא כסטרין לחרכין כיון דמטו להאי רוחא לחיכון
כמתין כוקבין נקטא לון סהי רוחא וקיימאן כיס ׳ ולכפר לתכלילו רוחא דל
דסמשא כרוחא דל דימיכא וכדין לתעכידו לחיכון כמתין כלילן דכר ונוקבא כחד
מזדווגן ופרחאן מהאי היכלא ולתפרסאן כחבי כחד כדקיומא ׳ כד לתא לאתכללא
רוחא דל דסמשא כימיכא כטס דל כדא לאתכללא וכפקי כנונין דמתפסטי לכל
עיבר ולתעכידו לחיכון לופכים מכוהו מחיכון כנונין דכפקי מגו רוחא דסמשא דכתיב
כהו מרחף לופכים ומעזיסם כעין תרסים ושון לחיכון לופכי דמלסטן לסא וקיימין
כסירתא ׳ כיון לאתכסמו רוחא ברוחא ולאתכלילו כחדא כדין נפקא חד כהאי
דסלקא ונחתא ומתיסבא על מרכבא שורין דלופכי ׳ והאי חד חיוחא דסלטא עליהו
ולקרי כזק ׳ והאי כוק נסיב כהורא דכניז גו סלהוכא וסלטא על כל לחיכון לופכים
ולתפסט מכוח חד רקיעא דקיימא על תרין סמכין ולחיכון תרין סמכין לחרין
כרוכין חד מסטר דל וחד מסטר דל והאי רקיעא על ריסייהו כמה דכתי׳ ולרקי׳ ונסה
על הרקיע לסר על רסם הכרובים ולהו סהי רקיעא דעל רוס חיוחא והאי כזק ממכ׳
עליה ורוחא עלאה לתתכליל על כלה כל לחיכון כלותא דמקדמי עד לא סיימי ישראל
כלותסון כלהו מתעכבי כהאי רקיעא והאי כזק דסלטא על סהאי רקיעא מתקן לון
עד דלתא סכלכלכון רב ממכא רוח עלאה דסליט על כלה וכד סיימי ישראל כלהו
כלותהון כטול לון מהאי רקיעא וסלקא וקסיר לון קסרין למלריה כמה דלוקמוה סהאי
כזק קאים למכי כל חכון כלותהון דסלקן וכל לחיכון מלי דלוריתא דתתעטרן כלילוה
כד רוחא דכפון לתעיר ולילוי לתפלגא כל מלן דקאים ולתעטף כלוריתא כל לחיכון
מלין סלקן לחיכון מלין ומלרן כאתר דרקיעא עד דסלקא ימתא ׳ ולכתר דסלקא
ימתא סיכלא נחתין מלין ומלרן כאתר דרקיעא דכיה תלין ככביא ומזלי כמטא וסיהרא
והאי לקרי ספר הזכרון לכתיב ויכתב ספר זכרון לפניו בגין דכתיב זכרון כתוב

כרוז דלתתון תלתי דו כפלפון מארי רתיכין מתתח בהן תלין תרכע פרחין
בחוירא דסהוה חויר כליל כחתון דשחר קדישא יהל הוא ואוף הוא חוירא כליל
לון ואתכלילו תלין בחלין ותלין ל׳ נטלין לון כרוז דהשתא כוח . ותלין ל׳ עתלין כל׳
תלין כחלין דכתיב מקבילות פלגותיהן תחת הל אחת . והא תוקימנא כרוז חיטו
לאתכללא תלין בחלין ותלכא תלין כחלין כרוז דהשתא רוחא דכליל כרוז דשחר
קדישא דכליל שחר דל כשחר דל וכלא כחלי היכלא מתנסני ונטלי כהשתא רוחא
כרוז דשחר קדישא דעלים על כלא . כחלי היכלא דחיטו יתהדוכהי כלא דתרין
שחרן מגו דחיטו רוחא כרוחא . וכד שחר דל דכליל כרוז דרוחא כרוחא וכליל דל
כדל כדין כהיר כלא ונלקא כהורא ונחתא כנהורא דשחר גו מיא ותוקימנא .
וכדין הלי רוחא כלא נטלין כניכין דכתיב ל׳ לאתר יהיו שחר ברוח עלכו ולכו לא
יסבו בלבתן . וכד רוחא דל כהיר כשחר דל כדין עתלין בלהו דל כדל ואתקשרו
כלהו כחדא לנלקא לעילא כרוז דשחר דל קדיש בחפשיתא דהיכלא קיימא חד
עזודא נעין מהיכלא דל להיכלא תניינא כחלי סליק רוחא דלתתא לגבי רוחא
דלעילא כלא ורוח לאחד להם . עמודא דל דקיימא כאמצעיתא לדרדכיהל שחרן
ורזין דמפתחן דשחר קדישא כידיה . כד נלותין נלקלן ואטמרן להלי עמודא כדין
כטלי כלהו דחיטו כהיכלא דל לגו היכלא תניינא לאתאחד דל כדל לחיטו כלא כרוז
חדא לאתניחל עילא ותתא כחדא למהוי שחר קדישא שלים כדקא יאות .

הובלא

תניינא היכלא דל קיימא גו כרוז דמהימנותא לאתאחד כרוז
דלעילא . הלי היכלא טמיר ונטיר יתיר מן קדמאה . כהיכלא דל
לית תלת פתחין וחד שחר מאכל עליהו לורפיהל שחרן . הלי מאכל שליט על
תלת סטרי עלמא דרום וכפון ומזרח . דרום מהלי סטרא ובצפון מהלי סטרא ומזרח
כחשתא תלין תלת פתחין לתלת סטרין תלין תרין סתימין וחד כחשתא פתיח
כרוז דכתיב וכעבד הזמים לטסר . הלי מאכל לאתפקד כהסוא פתחא דליהו
פתיח ותחות ידיה תרין מאכן לתרכין דשחר על לוכן פתחין לתרכין סתימין וכל
לוכן כשחרן דלוכן קטולי כית דין לו לוכן קטולי שאר עמין כלהו לאתאכן תחות
ידיהן וחד מאכל דעלייהו תקיק לון לדיוקניהן בלכושי דלוכן כור דליק ומלקא
לעילא ואחזי לון למארים וכדין כטיל לון ותקיק לון כפרפורוי לוכן קטולי שאר
עמין . ולוכן קטולי כית דין כחית לון הלי מאכל ואעיל לון בתר לוכן פתחין תרין
סתימין ולוכן תרין מאכן לתרכין קיימין עליהו ואתאן יקרא דכל לוכן
דקיימו לוריית׳ וכטרו פקודין ולוכן כסיפין כנרמייהו ונכסין מחופה דלהון בד הלי
מאכל קיימא עליהו ופתח לון תרעא למזרח וכידא דסטוא מאכל אל כהורא דשחר
דליהו מליל כהורין והלי לקרי כום תכחומין כסף דחיו דהא כנין כסף לאחרא
דאתו כקדמיתא זכו להלי . כגוונא דל לית כסטרא לאחרא כהיכלא דמסתלק מאכל
לאחרא וכידוד כום לקרי כום תרעלה כום אחתו כתו דתניכן לית יין ולית יין לית
כום ולית כום וכלא דל לאב ודל לכום . יין לאב דכתיב ויין ושאר לכב לכום .
יין לכום דכתיבוין חמר מלא אסף וגו׳ . כום לאב דכתיב כום ישועות לפרעה . כום

לכום

לכים. דכתיב כום חמתו כום התערלה. כמה דלית בסטרא דקדושה היכלין ומכון
כלה לטב ורוחין קדישין וכל סטרין קדישין. הכי כמי לית בסטר מסאב היכלין ומכון
כלהו לכים ורוחין מסאבין ממכון וכל סטרין מסאבין ודא לקבל דא כנון ובר טוב ובר
רע וכלה כרוזא חדא. היכלא דא לקבל דא זהר כנין דלית רוחא דלקבל דא לורפניש
ולית זהר דלא לשתני וקיימא בסטרא סתימא דכסיה מעילא ובסטרא דכסיה
לתתא. וכד בעא כסיה לאתגלאה בסטרא עלאה כסיה מלי רוחא כנוקא דחיוה דעיב
דכד מתגלגלא כלין לפיק נסורא דכנין וזהרא. הכי נמי מלי רוחא ועל דא לקבל
לורפניאל מלי לחיות דכסיה להיכלא דא ונסיב להיכלא קדמאה בגין דסטרא רוחא
קדמאה נהיר בחתגלגלא בהלי רוחא דלית סתימאה. דא רוחא נטיל לעילא ונטיל
לתתא כרוזא דכתיב חמוקי ירכיך כמו חלאים. ומה דלמר חמוקי ירכיך בגין דלית
רוחא לאחרא דנפיק מכיס לסטרא אחרא ואתקשר בסדיס. ועל דא כתי חמוקי תרין
ומלי רוחא אחרא לקבל לורפניאל ואתכלילו דא בדא כלילן כחדא ולית עכס
דסמיס דכלילא כלם ומים. כתיב כמראה הקשת אשר יהיה בענן כיום הגשם וגו'.
מלי רוחא קדמאה לורפניאל דלית סתים בין עילא ותתא ונסיב לית כעין חסמל
דלא לית כעין חסמל ולזמנין לית חסמל בגין דמכיס קיימין כל חינון סרפים היזון
לסא ממלכן חיזון דקיימי ולא קיימי חסמל לורפניש דקלמרן כלא לסתומדעין חיין
לעלמא כד לתתן עלמא לטב כדין נהיר רוחא דא וכל חיין וכל מהו לסתכא דלא כיון
דזכותא כפקא ובסירו לזכין רוחא דא לנהיר. וסימניך כאור פני מלך חיים
וכד לתתן עלמא כדינא בסטרא זכותא כדין סטרא אחרא מסאבא עלטא
ואתקף ומלי רוחא לנוכי ואתחבר. וכדין כל עלמא קיימא כדינא ולתתן וכלא
קיימא כמלי רוחא וסימניך ומרכבתיה דא לגא נקסן. הכא קיימן כל חינון מלכושין
דכסותהון דצדיקיא דסלקין לתתוזא קמי מלריהון ולקיימא מקמיה. וכד כסותא
סלקא ומטי למלי נהיר כדין חזמן חד ממכא דלתתקף על חינון לכוזין ובלקיאל
סמיך לסא כוזמא דכר כם עביד פקודין דלוריתא כמלי עלמא כנוקא דלהיה
לתתא דאתגל גרמיה הכי לתעביד ליה כמלי היכלא לעילא מלכוזא לתתאה כיה כסטרא
עלמא. וכד כסותא סלקא סטרא ממכא כטיל סטרא לכוזא דילה ואזיל עמה עד לי
מטא לכהר דיכור לי כסותא מצטריכא לאתסחיא ולאתלבנא תמן ולזמנין לטבעא
סטרא כסותא תמן ולתעקלא ולא סלקא עד כל יומא כנסרא כד לתער רוח לסטר
דדרום כדין קיימי כלהו ומתחדן ולמרי סירתא ומזמרן כנוקא דלהיה מלכין
דלא תעבר סלטנון ולתוקדן וקיימן ומתחדן כמלקדמין ולמרי סירתא ולולי לן
הכי כמו חלין כסותין. ולי וכלא תתאי כסותא ולסתלקא הלי ממכא דלקיאל כטיל לס
להלי כסותא ושכיב לס לסטרא לכוזא ולתתקנא ליה וסלקא לקרכא על ילא דמיכא
כהכא לקיימא תדיר כל יומין קמי עתיק יומין וכלא חולקא דהלי כסותא לקיימא
וכלא לתתכלילן וכלא לתתכלילן רוחא דרוחא לורפניש דקלמרן ולהיה שליט על הלי היכלא
מכלא דא כד לתתכליל רוחא דרוחא וכסא דא בדא לתתכלא כחדא לתתבריאו מיכון
שליטין לחרכין דלתתכן על עלמא ולהין סרפים דסית נדפין דמקדמי למתריסון תלת

ימין כוונת ולין לימין דמדקדקי עם נדיקות לפילו בחד פומא דשערת ושין לימין
דקיימי לשמאל כהני עלמא ובעלמא דאתי ולימין דמזלזלי לבר כם דלוליפו מכיה
לפילו מלה חדא כאוריתא ולא מכהני כיה יקר ולכל לימין דמסתמאי במאן דקלרי
סיה סדרי מסכה ליחל יחודא דמאריהון כך מתעבדן רוחא כרוחא ואתכרן כחד
מסהוא כהירו נפקא חיותא חדא דטלטא על לימין סרפי ארכא תחותה דלפניהו
סלפין דכסר הלי חיותא יופיאל שמיה ואיהי קיימא בכל רזי דחכמתא וכל לימין
מפתקלן דחכמתא קיימין כיה הלי חכמתא קיימא למתבע לגרדא מעם קלם
דיהיב לבני בשא דרדפי לחר חכמה למבדע למאריהון דכל נפק בר בם מהלי
עלמא הלי חיותא נפקא על ד׳ סרפיה מעפפין וטלסת קמיה ולא סביק כל לימין
גרדיני נימוסין די בסטרא לחרא למקרב בהדיה וכמה לימין סליחן דבלם סחרניה
ולין סרפיה כל כטלין ולתחזיין לתכפיין לימין סרפיה נחסיה דנפקי מהסוא נחש
דנריה מותא לכל עלמא . הלי חיותא קדישא קיימא כד בשחתא סלקא ומטלת
לנביה כדין סלל לה כרזא דחכמתא דמאריה וכפוה הלי חכמתא דרדיף לכתרה
ולדבק בכי נביה לגרדיה . ולא יכיל למדבקא ולא מדבק דמי ליה לבר ולא שיולה
וקיימא תחות סהוא היכלא בכסיפו וכד כטלי נדפייהו לולין סרפיה דתחותה כדין
כלהו כטלי כנדפייהו ולוקדון לה ולא לתוקדת ולא לתוקדת וקיימא ולא קיימא וכבי
לתדבקת בכל יומא כהירת ולא נהירת ולעב דשובדין טבין לית לה לגרדא
בההוא עלמא כלימין דמשתדלי בחכמתא למסתכלא ביקרא דמאריהון ולית שעורא
לגרדא לחמן דידעי חכמתא ביקרא דמאריהון . זכאה חולקהון בעלמא דין
ובעלמא דלתי דכתיב לשרי חדם מבא חכמה ולחד ופיק תבונה . רוחא דל דטלטא
על כלא כלא כלילן כה בלא מסתכיין בגבה הלי חיותא סלטא על ארבא לחרכין
וארבא גלגלין בכל חד וחד . גלגלא חדא לסתכי לסטר מזרח . וגלגלא חדא לסתכי
לסטר נפון . וגלגלא חדא לסתכי לסטר דרום . וגלגלא חדא לסתכי לסטר מערב .
וכל חד וחד כתלת סמכין . גלגלא דלסטר מזרח מלוש שמיה . גלגלא דלסטר
נפון קדישיש שמיה . גלגלא דלסטר דרום עזריהל שמיה . גלגלא דלסטר מערב
עניהל שמיה . ולימין תלת סמכין דלימין לכל חד וחד כלהו מסתכיין לחמצעית כנין
דלמצעיתא ליהו כטיל לון וכלהו כטיל כניהיה דלמצעיתא . הלין דקיימי בלמצעית
כלהו ממכן כסורתא ולין דימיכו לחרי סירתא דסלקא רעותא לעילא ולחרי קדוש
ולין דסחלא לחרי סירתא וסלקי רעותא לעילא ולחרי ברוך קדוש לעילא וברוך
לתתא . הלין דקיימי לעילא לסטר ימיכא כטלי קדושא ומתחברלן בקדושא בכל
לימין דידעי לקדשא למאריהון כדקא יאות וכלהו כלילן הלין בהלין ביחודא חדא
ומתקשרן דל בדא עד דכלהו לתעבידו קשורא חדא ורוחא חדא ומתקשרן בלימין
דלעילא למהוי כלא חד לתתכללא דל בדא . מלתא דל ונקי כל לימין מאריהון
דחכמתא דקיימין למבדע במרחה או כרזא דחלמא כנין דכביסים ינקי מלעילא
ולין מהרי דחלמא או דמרחה ונקי מסכא וכד מתחברא לתתרא דל בתרא
לעילא בקשורא חדא כדין כביסים כלהו ונקי מכלא משלא ומתתא בקשורא חדא

וכנין כך לית מאן דמלייהו דלא נחנח בכוותהון כדקא יאות כמה דסוס כיס
כמה דסוס נחנוח בכוותיה בכלא · כנין דכד כהירו כפיק מאתר דכל נהורין
כפקין מכיס ומטו לדרגיה דכי יניק בכוותיה ונהיר מיה דלא סוס כדין לכלא · כל
שאר כביהין לית מאריהון דחלמא מאריהון דמרחם כלהו וכקי מאתר דא לתתא
כלא מכורך דלעילא על ידא דדרגא לאחרא תתאה דלויהו לכר · כמה דדרגא
דכביהים דלעילא לא הוו ממלן כביהים כר על ידא דדרגא לאחרא תתאה כי
כמי לגין דרגא דיוקנו דלהון לית לעילא כהאי דרגא תתאה לכל לא לתגלית לון
אלא על ידא דדרגא לאחרא לכר דלויהו תתאה מכיס כנין דכפקא מהאי סיכלא
ומטו אלא עד סוסא מאכא דקיימא על תרעא דסיכלא דא ואתתן להסוא מאכא
דתחות ידיה · וכן עד דכמה לית כהון דכטלי סוסא אלא ואתערבו כסדה ועל דא כד
מטו לגביה דכר כמה לית כהון דאתערבי כסדה ועל דא לא נחנח אלא כדקא
יאות · כל מתחברן שין כאלין לגין מרכב גלגלין כמרכב לית כהון די כחמנשיתא כדין
כלהו לקרון חמודות ולית כהון מאריהון דמרחם וכנין כך הוי חיותא דקדמאה עלטא
עליהון וכנין כך לקרי לית חמודות דכיולא דכתיב כי חמודות לתתם וכלא רזא
כדקא יאות · זכאין לית כהון דידעין רזי דמאריהון למיהך כאורח קשוט כעלמא דין
וכעלמא דאתי · מגלה ולק רמ עב ומכתר כא · ברש

היכלא

תליתאה היכלא דא היכלא דקיימא כנהירו עלאה ויתיר על
כל לגין קדמאי · כהיכלא דא קיימין מרכב פתחין חד לסטר
דרום וחד לסטר מזרח וחד לסטר צפון וחד לסטר מערב · ככל פתחא ופתחא לית
מאכא חדא דקיימא מאכא על כל פתחא ופתחא · פתחא קדמאה
דא פתחא דקיימ כיס חד מאכא מלכיאל שמיה ואיהו שליטא על כל לגין פתקין
דכפקי מכי דוכא דמלכא לאתדכא עלמא כסהון פתקא כנין דהאי לית מאכא
לאתנחא כהו כלגין פתקין ותרין סופרין תחות ידיה חד מימינא וחד משמאלא
להאי לתתייהיבו תקוני פתקין לאתקנא עד לא יפקון מהאי תרעא לכר ויתמסרו
כידא דההוא מאכא די כהיכלא קדמאה דהא מזמנא דאתמסרו כידא דההוא
מאכא קדמאה לא נכקי מתמן ולית רשו לאתכא לון דהא חד מאכא סטרא לאחרא
מסתכלי מלריהון דהיכלא קדמאה תקיפא דלא מדלגי (עם ומעדיאל) שמיה
ואיהו מאכא על תרעא דהיכלא קדמאה די כסטרא לאחרא דליהו ניסכס
וכמה לילין נרדיכו כומוסין מאכן לעטיף כעלמא ומילין למעבד דוכא וכנין כך
קיימא הסוא מאכא לעייכא כפתקין ולילין תרין סופרין דקיימי תחות מאכא דא
שמעיאל וקרויאל אלין סופרין לאתקנא פתקין והוא מאכא עלויהו דליהו מלכיאל
כנין דלילין דיכלין דא כסטרא לאחרא מסתכלי לאתפקידו מאכן ידועאן כסהיכא מלכין
מיכן די כהיכלין אלין וכל לילין רוחין וכל לילין מאכן כלהו לאכאבא · תא חזי כאי
שעתא דהיכלא דא כסטרא לאחרא מסתכלי לאתפקידו מאכן ידועאן כסהיכא מלכין
כנין דלילין דיכלין אלין וכל לילין רוחין וכל לילין מאכן כלהו לאכאבא · תא חזי כאי
שעתא דהיכלא דא כסטרא לאחרא מסתכלי לאתפקידו מאכן ידועאן כסהיכא מלכין

פתחא תניוכא דף פתחין דחיין ומותין תלוין כיס כנין דכתיב פתח פתח תתיחין מתיחין דכל פתקין דכיון דפתקין לתקנו כדקא יאות בחד ממנא זמין עזריאל ממיה ונטיל פתקין דכתיב פתחא תניוכא ממכא מדף קיימא על הסוא פתחא ועזריאל ממיה וכל פתחא ופתח לתקרי על ממא דכתי ממכא דלתפקדא עליה הני ממכא תחות סלטניה ותקוף ידיה תרין ממנין די מומהן סגורים עליהל. חד מימינא וחד ממשמאלא. הסוא מימינא כיס תליין חיין וסהוא דממלא כיס תליא מותא. ותרין חותמין כידויהו חותם חייס וחותם מות. דף קאים למטרא דף ודף קאים למטרא דף. הני פתחא פתיס כל יומי ממא וכיומא דמכתא וכיומא דחדמא לתפתחא לחזזא חייס כהסוא חותמ דתליין כיס חייס כגין דמכתא וחדמ חותמ דחייס לתקייס כהו. כיומא דכפורי דיסרמל כלהו קיימי בכלותין ובשותין ומזדלי בפולחנא דמיתריהן פתיס הסוא פתחא עד ממתא דכלותא דמכתס כיון דלעבר הני כלותא דמכתס מאתר כי דיכא דהיכלא דזכותא חד לוירא כפקא ופתחא דף לתפתחא והני ממכא דהיכלא דף קיימ ולייכן תרין ממזין חד מימינא וחד ממשמלא וחותמי דחייס ומותא כידויהו וכל פתקין דעלמא קמייהו וכדין לחתיימו הן לחייס הן למות ודף הוא פתחא דמזרח.

פתחא תליתאה דף פתחא דקיימא בקיימא למכדע כל לילין די דיכא ועבר עלייהו כין למרעין כין למכאוכין כין למסככו דיכא דלף קיימא למותא. כד תרעא דפתחא דף סניר כדין דיכא לתרגוס על כר פס דלף תיבין ליה כר חילא דכלותא תקיפא ותיובתא סלים. דכתי וסנור על לוס ולף ופתח. חד ממכא קיימא על פתחא דף וקפציהל ממיה והני ממכא על פתחא דף כגין למנרא הני פתחא על הסוא כר פס דלתפחזי לתעבדא כגין דלא יתקכל כלותא עד דיתוב לקמי מאריה. וכהסוא זמכא דלתנזר דיכא ככבוי דלא חלכן בלילין רכיין זעירין חד ממכא ממנא תחות ידוה עזריאל ממיה ונפקן וכריו למטר ממלא עד דלתער חד רוחא דלקרי רוחא דכניומו דהני לתברי כמבימו דסירסרא דלקרי לסכרא והני לויהו רוחא דקיימא על דרגא רביעאה כהיכלא תליתאה די כמטר מסלכא ודף קיימא על קטולא דלמין ויתחזי לון לרכיי כלתתא דרכיית לרכיי ולחידת לון וקטלת לון וכדין הסוא נממ מלקא ולקיד לה הני ממכא וכלקא לה למכא דקיימא על היכלא רביעאה והסוא ממנא מגדלא לון ומתעבד כהו ומליק לון לתתוהא קמי מלכא קדישא בפל נמת ונכת וכל רוס ורוח ורים ירוח ולתקזון קמיס ולתברכון מניס ונפעת דרונזא מלמא לסתכל כהו קדס ויתיס עד עלמא. וכל לחנן רכיין דלא מסליומו מכין עד תליסר מכין ויומא חד בלהו לתתמסרו כידא דהני. מתליסר מכין עד עזרי כלהו לתתמסרו על ידא דרוחא לחרח רוחא דלקרי לגיריסון דכתקא מהני נחס עקימא דגרוס מותא לכל עלמא ולייהו יצר הרע. מעזרין מכין ולעילא לתתן כר פס מכי דיכא לתר דלקרי זכותא לייהו כגרמיס לתתן ולתתסר בידא דהני חויא דלייהו מלאך המות כגין דהא מעזרין מכין ולתתא עד תליסר מכין סני רוחא דקיימא

כיס

ביה כנחש לזיל לאכתריה דא לגירסון דקלמרן כנון דלא לתנטיר כל טוב רבוא
דקיק כדקא יאות. ותמי ביה סימן דיתפנים לכתר והאי לתנטיל כלא רשו ועל דא
כתיב ויש נכסה כלא משפט ורזא דא כתיב וכנה טוב מאד. ותבינן וכנה טוב מאד
דא מלאך דמות דקדיש ליה עלאה יתפנים לכתר. והאי ממנא דקדיש על האי
פתחא לעיל כשמתיה ומלקא לה לעילא מתליסר סכין ולתתא לתתן על תכוי וכחוכוי
לתדן ולתמכר כולא דהאי לסכרא דקלמרן וכל חד וחד היכלא דא לקביל היכלא
דא. דא כפפוכם מן דא כדקלמרן האי פתחא לעיל לסטר נפון.

פתחא רביעאה פתחא דא קיימא לתשמיתא ולקרי פתחא דתשמיתא דהאי
פתחא קיימא חד ממנא פדיהל שמיה והאי קיימא על כל תכון תשמיתין דעלמא
ועלעלא כלהו כל תיכון דכל תיכון מארי דמוכחין ומרעין ונערין והאי לעיל מכל תיכון
כלהו ותניא לון קמי קב"ה והאי לעיל מלאך מלין לחד מכי חלף. כנון דלתכון חלף
קיימין להסוא סטרא והאי חד מכייהו וכתיב ויתכנו ויאמר פלעהו מרדת שחת
מכתי כפר כנון דסליק כהאי כלהו וקיימא מלין טוב עליה דכר כם ודלכר זכותיה
דעכד קמי מלכא קדישא כנון דהאי לעיל תדיר לטב ועל דא כלא קיימא
כהאי פתחא די פדיהל ממנא ביה. פתחא דא לעיל לסטר מערב וכנין שין מרכב
פתחין קיימין כהיכלא דא. כהיכלא דא קיימא רוחא חדא דלקרי נגה והאי לעיל
רוחא שליטא כהאי היכלא כל זמנא וכל עילויהא קיימין ביה. והאי רוחא לעיל
קיימא לכל תיכון דאית לן חולקא כעלמא דאתי דא לעטר לתיכון כשמתין כזמא
דיקרא כנון למכדע כל תיכון רוחין די כהיכלין לאחרנין דלא לעיל כר עלמא דאתי
ויעכר כהלהו ולית מאן דימחי ביה. והאי רוחא לעיל רוחא דביה כריר משין תתלין
וסריהל שמיה מסחא דרכותקדשא לכניך משלמא דאתי כניך ביה ומסחא
מסחא לתברי והאי לעיל כר כלא ערכתי כר למשיחי. כנון דהאי לעיל
סדורא לאלקא כוכיכו מתתא לעילא כל שרא עלייהו כהירו לכניך מלעילא כנון
דהאי לתסדר כל לתכלילו ביה כל תיכון תתלין לתתא וכל לתסדר האי רוחא
ככל תיכון תתלין ונהיר כדין לפיק מניה כהורא חד די שמיה לקריהל (פא פאליאל)
והאי לעיל כרוחא דא. האי קיימא תחות האי רוחא למסכא לכל תיכון
כשמתין דאלקין דאית לן חולקא כעלמא דאתי ולתחזון לאלקא לעילא כנון לכל
כשמתא סלקא ונאלת כתיכון היכלין תתלין רשימא לעיל כעזרין ותרין לתתון
דלעיל דרשימין כהאי כשמתא כל כשמתא זכלת וקלמת קמיה להסוא רוחא
דא ממנא לאהדיהל מסח לן ומלקין ועלין כהסוא כהר דיכור ומלקין ולתקריבו
לקרכנא האי כהורא כלל כתלת כהורין כנון דהסוא רכות מסחא לתכלילו כתלת
גוונין וכל כנין האי כהורא כנין מניה עשרין ותרין לתתון כהורין לקבל כ"ב לתתון
דלעיל דרשימין כהאי כשמתא ולין עשרין ותרין כהורין כלהו ממכן שמשין דקיימי
עמי וכלהו לתקרון על שמא דהאי כהור דעלייהו וכלהו לתכלילן כיה האי כהור ככל

נכתב מניינו של משכן בליל ראשון בחדש ניסן בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים
והקים אהרן ובניו (פרשת צו) והקים משה את המשכן ביום שמיני למלואים
והקים אהרן ובניו (פרשת שמיני) והקים משה את המשכן ביום שמיני למלואים
ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן וימשח אותו ויקדש אותו וכל כליו
ואת המזבח וכל כליו וימשחם ויקדש אותם ויהי ביום כלות משה להקים
את המשכן וימשחהו ויקדש אותו ואת כל כליו ואת המזבח ואת כל כליו
וימשחם ויקדש אותם ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן וימשחהו
ויקדש אותו ואת כל כליו ואת המזבח ואת כל כליו וימשחם ויקדש אותם
ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן וימשחהו ויקדש אותו ואת כל כליו
ואת המזבח ואת כ

עמין ולאנחא קדבה בהו ולנקמא לון כפום מעתא בלח לחריכו וכגין כך לקרי תא
הרציה לתר לחיכון רציס רבטי ואוחו לאנחא ולנקמא כוקמין לקבל רציס התרכין
דרבטי לכחשא ולאתרעא מולין לסלטחא עלייהו ורוח דא הרציה יהא דהופיס
רציס מבטרא דא ורציס מבטרא דא וכגיכיהון בימיך היער סוסן שמיה כהלה ושמיה לו
כבוכה. לי מקדמי לחין דכבא הער סוסן שמיה. ולי מקדמי לחין דסטרא
לחרא היער סוסן כבוכה. ודא לוקימפא דכבלה קיימין לחין לקבל לחין סטרא דא
לקבל סטרא דא. וכגין כך לחין מניכין לכלה כד סלקין לחין לפקן חד לוירא לעילא
ולתעבידו כלהו מגן חד וסימיך לבבי מגן לך. תריסר גלגלין לחיכון דכהרחן גו
סיבלה דא ולחיכון חמכן סרסיס דתרין גווין חוור וסומק רחמי ולוינא לחין לחיכון
קיימי לסטנחא תדיר על כל לחיכון מהרי דציטרא לון שחר עמין ודקקין לון ולקרין
חלוונות. והיינו דכתיב מסגיח מן החלוונות. ולחין קיימי לסתכלא כל לחיכון דמכלן
גלוחייהו דמקדמי לבי כניסתא ולחיכון עשרה קדמאי כדין סלקין וכתבין
לון ליגולא כגין דלחין לקרין חכרים לגבייהו דהך חברים מקשיכים לקולך דשמעיבי
זכאין לחיכון כדיקיא דידבי לסדרא גלוחהון כדקא יאות כגין דכל חלי גלוחא
סדרת לסתקלא לחין סלקין כחלי גלוחא ועחלין בכל לחיכון רקיעין ובכל לחיכון
היכלין עד תריסר דפתחא עלאה ועחלת הדיוט גלוחא קמי מלכא לחתטרא כחם
דאחמר. תא חזי כל לחיכון דמכלן גלוחין לחאריכון כרעיתא סליק חלי גלוחא
כיניע מנו מחבבא לסקקא לה וכרעיתא דמלולא וכדין לחקדם שמיה דקב"ה וכל
מטחת לגבי לחין חברים כלהו נטלי להיות גלוחא וחזלא בהדם עד היכלא רביעאה
בהיות פתחא ולחין משבחין כהיות וחכא דמכלן גלוחין ומקדמי כהיות וחכא לון
לחיכון לי ממכן כהו כישראל למהוי עמהון חברי ולאו כלילין כחיכון לחחרין לאחרי
סירתא כלילא. ותא חזי כתיב גוזל לבבי ולחו ואומר לון פעמא חבר הוא לחים משחית
ודא לוקמוה כגין דמכא ברכאן דקב"ה לחיהו לבבי כמה דכתיב שלם לבבך ונדך.
וכתיב ישמח לבבך ולוקמוה. חבר הוא לחים משחית. מאן חים משחית. לא לחיהו
הוא חים דפגים לסיסרא ולקרי חים תהפוכות חים לגון חים יודע גוד חים שדם
והלי לחיהו חים משחית דהלי לחיהו מכא ברכאן מיגלי. תוף הכי מאן דמכא ברכאן
מעלמא חבר הוא להלי חים משחית כדקאמרן ודא הוא רוא כגין לחטריך לים לבר
כם לברכא לקב"ה ולגלגא גלוחיה כדקא יאות. כגין דיתברך שמיה קדישא וישחבר
כלהו חברים קדישין ולא יפגוס גלוחיה כגין דיסכא ברכאן מעלמא ויתקבר כהיות
חבר חים משחית דלחיהו מכא ברכאן מעלמא ונריס חותא לכלהו. כתיב וחובר
חבר. מלי וחובר חבר הוא מאן דלוקל כתר סטרא לחרא וחרס חרסין לחיהו משך
עליה רוחץ לחרא מסלקא ולתקבר כהיות חברותא דהיות חבר רע. ושלחי
כחברותא כהלי הוא חבר חים משחית: והכא לית כסטרא דקדושה כמה דאחמר
דחיכון חבר טוב דעביד טיבו עמיה לבר כם כעלמא דין וכעלמא לחתי ולגלגא לה ולחיהו
חברים קיימי תדיר עליה לבר כם כחברותא חדא לעשוכא ליה ולגלגא ליה ולחיהו
עמיה חברים לקדמא שמיה לחאריכון ולומרא ולעכחא קמיה תדיר מאן דפקי

ח רבע סמכין לחרכין לחיכון תריסר דקלמרן הכי חכריס ותולין חיכון קיומי לבני
חיכון דעטין עיטח לחכחח חף על גב דלח עבדי וסלקי ותודעי מלח לעילח וכטלי
להסוח עיטח ותלין חקרון חרחליס וחף על גב דכלהו חתמכון לדח כל חד וחד
ח חתמכ וחתפקד על מלין ידיעתן ותחות חלין לית לן חוסכפח · חלין חרכע קיימי
לחרבע סטרי עלמח כל חד קחיס להסוח סטרח כלהו לחסנחח ותלין חקרון חרכיס
כלח חכין מן חחרכיס שמח דחלין חרבע דחקרון חרכיס · עיכחל · עיריח · ערימל ·
והרחל · ותלין חיכון קיימין לחסנחח על כל חיכון דעבדין עובדין טבין ועל כל חיכון
דחחסבי מחסבח דחכוח חף על גב דלח יכלי למעבד · עוריח קיימח לסטר דרום
ודח קיימח לחסנחח לכל חיכון דחכחמי למסכפח חו דנציבי לבייהו עליה חף על גב
דלח יכלי למיסב ליה · ותיכון דחזלי לחרחח דחכוח ותיכון דעבדי חסד עם מתיס
ודיהו קיימח קיומח דחמת ודחי חתמכח לחכברח ליה לינולח ולחחקח דיוקניה
לעילח לחעלח ליה לעלמח דחתי · ערימל קיימח לסטר מפון ודח קיימח לחסנחח
לכל חיכון דחסיהו למעבד כיסין ולח עבדי חו בנין למחטי ותתו להעבד ותתקף
כיסריה ולח עביד · יסריחל קיימח לסטר מערב ודחי קיימח לחסנחח לכל חיכון
דלעלן כחוריתח ויצילי כהייהו למלעי כחוריתח לבי רב ולכל חיכון דמסתכלי על
מרע כד חיהו בכי מרעיה ותסנחו עליה ותודעו ליה דיסתכל בחוכוי חו בעובדי
ויתוב מכייהו למחרים בנין דכל מלן דיסתכל בסוח מרע דיסתכל בעובדוי
ויתוב בתיובתח קמי קדס׳ בריך הוח חיהו גריס ליה לחסתובח ולחתבח ליה רוחיה
ועל דח כתיב חסרי מסכיל אל לל כיום רעה ימלטהו י׳ · מחי כיום רעה כיום רע
מכעי ליה · חלח כיומח דסלטח סהיח רעה למיסב כסחיה · חסרי מסכיל אל לל
דח הוח מרע כמה דחתחמר מדוע חתה ככה לל בן סמלך וכגון כך ביום רעה
ימלטהו י׳ ותלין חיכון דמסתבלי בסהוח מרע לחתבח ליה מחוכוי נבי קדמח
בריך הוח כמה דחוקימנח · כהיכלח דח קיימח עליה לחסנחח וכיומח דסריח
ליכח על עלמח ישתזיב מכיה כלח ביום רעה ימלטהו י׳ יומח דחתמר ליכח
עגיל להסיח רעה לסלטחה כיה על עלמח וכלהו חלין קיימי לחסנחח · ביומח
דרחם הסכם כל קכ״ם קחיס כליכח על עלמח והסוח סטרח כיסח חתי לחסטחה
כדין מתכנפי כל הכי וקיימן קמי קכ״ם וכדין מתעטרן כלהו וקיימן קמי קדמח
בריך הוח כהסוח ומכח מה כתיב מסגיח מן חחלומות מכין מן החרכים · מכין
כמלן דחסנח מחתר דקיק דחמי ולח חמי כל מה דחסטריך ולכתר מסגיח מן
חחלומות חתר חסנחותח יתיר דפתח פתחין לרחמח על כלח · וכד קדמח בריך
הוח לחסנח על עלמח חסתכל בחלין חלומות וכחלין חרכיס וחיים על כלח וכדין
כל ישרחל תקעין כהסוח סופר הסוח קול בגין לחתערח קול שולח דנפקח מנו
סופר דחיהו כגווכח דח כליל בחשח וכמיח ורוחח כדין כרוזח כפקח וחכריו בכלהו
רקיעין ואמר קול דודי הכח זה כח מסגיח מן חחלומות מכין מן החרכים וכדין
ידעי כלהו דהח קדמח בריך הוח חיים עליהון דישרחל ואמרי זכחין חיכון וישרחל
דחית לן עיטח כחרעח בגין לחתער רחמי מלעילח כתיב חסרי העם יודעי תרועה

ודעמי מתנדי הלו תרומה דליהוי היכלא קדישא כלא לתדמנו כה׳ זכאין ליכון ישראל
בעלמא דין ובעלמא דאתי כנין דליכון ודעמי תרמוי דקדשא וידעי למיהך בתרמוי
וליחדה ויחודא כדקא יאות׳ אלין תלוותא ישלין מרכיס קיימי כלהו לאחדא כל גלותין
דסלקין מתתא לעילא ולאסגאה בסין קדשא׳ כגוונא דא כל בית סכנסת דלהו כיס
חלוותא להו לאתר לגלגא כיס כנין דאית בית סכנסת לקבל בית סכנסת׳ בית
סכנסת לתתא לקבל בית סכנסת לעילא דאית כיס חלוותא כמס דאמרן׳ הכי
כמי לתתא כנסת הגדולה אית כיס תריסר חלוותא׳ עלאין הכי כמי לסהי בית סכנסת
תתאה וכלא קיימא דא לקבל דא כנין דעלמין קיימין אלין כגוונא דאלין כגוונא דא
הלי ממכא יהירא קיימא על כל ליכון דחייסי על מסככי כלא לאסרי מסכיל אל כל
וכנין דא כלא קיימא כהיכלא דא והיכלא דא לאתכלל כהיכלא לאחרא רכיעאה
דאתמן הוא נזרין ודיכין לכלא׳ כנין כך זכאה חולקיה מאן דידע נכזי דמאריס
ליחדה ליה׳ ולקדשא שמא דמאריה תדירא למזכי ליה בעלמא דין ובעלמא דאתי׳

היכלא

רכיעאה היכלא דא די קדשא אסתמודע בארעא כנוניה ודא
אליהו היכלא דקיימא למטר תרמוי דאורייתא׳ דא היכלא
לקרוי זכותא היכלא דכיה לתדמנו כל דיכין דעלמא וכל זכיין וכל חובין וכל עובדין
וכל לגר טב לליכון דכתרי פקודי תורית׳ היכל דא זכותא מזכיה מכל שאר היכלין
והלי היכלא כלילן כיה לרכיע היכלין וכלהו חד היכלא׳ כהיכלא דא לית רוחא חדא
דלקרוי זכות והיכלא דא לקרוי על שמיה זכותא והלי ליהוי לא והכא לתדמנו כל
דיכין דעלמא והלי ליהוי רזא דכתיב ולא נועם ככל יום׳ לרכיע היכלין אלין לית
פתחין להו חד ממכא לכר דקיימא לפתחא קדמאה עלאה דהיכלא סכנסיס שמיה
ועל שמא דא לית ממכא לאחרא לסטרא לאחרא דשמאלא דכטלא דיכין לאתערא
כסוס היכלא דילוה למעבד בעלמא וכנין דכטיל מניה לקרי על שמיה סכנסיס
וליהוי שליט על הנוא לסכרא דרכוי והלי ממכא עלאה סכנסיס כד כטיל דיכא
לכרוז לליכון ממכן דקיימין על תריסר פתחין וליכון כרוזין דמכרזי כל ליכון דיכין
דלתדמנו מהיכלא דזכותא דא רוחא דא דכטיל כלא דלקרי זכות על דקאמרן כלא
כליל מניה נפקו סכעין נהורין נכיכין וכלהו כעגולא קיימי כנין לאחזאה דא כדא
דלא לאתכסי דא מן דא כל זכיין וכל עובדין וכל דיכין קמי כלהו נהורין קיימין
מניהו נפקי תרין נהורין דקיימי קמייהו תדיר׳ ואלין לגו כאמצעיתא דהיכלא
והלי רזא דהיכלא מרכך גרן הסתר אל יסתר המוג לקבל ליכון סכעין ותרין נהורין
לאחרכין מסטרא דימיכא וסכעין ותרין נהורין לאחרכין מסטרא דשמאלא ואלין
פנימאי אלין קדמאי לקמי נהורין אלין עלאין כל זכו כל עובדין דעלמא תלין פנימאי
נפקי אסתכו כל נהורין דנפקי מרוחא דא עלאה מאתן ושית סרי נהורין וכלהו
כלילן ברוחא דא׳ ליכון תרין נהורין דקיימי קמי ליכון סכעין ליכון סהדי סהדותא
וכתבי פתקי דיכא דזכו לו דחובא׳ תלת סכעין ליכון נזרי נזרין ודיכין דיכין הן לטב
הן לכיס הכא ליהוי דא רוחא דליהוי זכות כל דקאמרן כיס רשימין תלת לתתון
דמדכקן כיס מלעילא דליכון והא לוקימנא דכד אלין מתדבקאן כהלי לתר

דלתת דכוותיה דכתיב נכוכבי כדין לתת סימן כהלי רוחא דיכון לתתון והכא אמר
דוד והלך לנגר מחסי. רזא דרוחא דא דלקרי קל ורזא דיכון לתתון דרמיזין
ביה לקרין ידו"ד תלת סטרין דכתורין דקלקרן יכון תלת כתי דיכון דמתפלגי
בדיכון לאחרכין כמילי דעלמא כעיתרא כמסככו במרעין כטלימו דיכון לרכב
ביכלין ליכון מתקכן לכל ליכון לאחרכין תרין ביכלין לגלין תרי סטרי דהורין לאחרכין
ואד ביכלא לכל ליכון מארי דעייכין דעבדי חיסכא מכל עובדין דעלמ' ואד ביכלא
לסופרין לאחרכין די תקות גלין קדמאי פנימאי. גלין לרכב ביכלין כגלין כהיכלא
דא דלקרי על שמא דהאי רוחא זכות כדקלקרן. ככל פתחא ופתחא לית ממכא
אד כגלין ביכלין. פתחא קדמאה לית ממכא חדא דשמיה לקרי נזריקל
הכוא ממכא ליכו לגלאה דיכון דלתלכו ולתנזרו לכהוא ממכא קדמאה דקיימא על
ביכלא דסטרא לאחרא וקיימא על לסכרא דרכיי כדקלקרן. והאי ממכא נזריקל
נטיל מלא דכי דיכא פנימא דכלא דלתנזר תמן וכדין לודיע מלא להאי ממכא דלכר
וכל ליכון כרוזי מכרזי ואמרי ככל ליכון דקישין כך וכך לתנזר מכי מלכא עד דכטלי
הכוא מלא כהיכלא דלתתא ומתמן נפקי ומכרזי מלא עד דלסתמא ככלהו דקישין
וכתבי ואודעי מלא לכלהו דלתתא. וכטלי מלא כלהו תתאין מדרגא לדרגא לפילי
נפרי סמיא ושופי דלרעא כלהו כטלי מלא ואודעי לה בעלמא. עד דכטלי מלא כל
ליכון גרדיכי כימוסין ואחזיין כחלמא לכבי כסא ואתיא הכוא מלא לזמן קריב.
ולזמכין דהכוא מלא דלסטריכא למלכי ארעא דליכון ממכן לאתזכא ולדכרא עמא
דלודעין הכוא מלא עד דקיעא דשמשא לתתא וקיימא תמן עד דליכון ממכן שמשין
דלתמכון על שמשא כטלי הכוא מלא ואודעי לה לליכון ממכן עלאין די כסא לאחרא
וליכון מודעין הכוא מלא למלכי ארעא דליכון כסטרא דלהון. וכד הוו כביהום
כסו כיסראל הוו כטלין ככוהא דלהון מתרין עמודין עלאין דלודיתא סמיך עלייהו.
לכתר דלסתלקו ככיהום מעלמא ואתו מארי דמרוא ומארי דחלמא כטלי מלא
מלתריה כדקלקרן וכד מלכי הוו כיכייהו דיסראל וככיהום לסתלקו ומארי דחלמא
ומרוא לא לסתכחו לודעין מלא לליכון מלכין מהוה פתחא כדקלקרן. ואי
תימא היך נטיל מלא מהאי לתר תא חזי כל דרגא ודרגא וכל פתחא ופתחא כלהו
לית לון לכר ממכן ידיעין דלתתמכן כסטר' דלהון ככל ליכון דקישין עד דכמתי לתתא
כרקישין תתאין ולודעין מלא לליכון דלסטריך כגין דהא מלין ביכלין דליכון כס'
דקדושא ורוח דמסיימכותא לתפרסו דרגין לתתא כלהו כרוז דמסיימכותא ובחתו
דרגין על דרגין עד דפרחין מהאי עלמא ולתמכון כיס מכהון לנטרא כבי כסא
מסטרא לאחרא ומכויקי עלמא וכליכון לארעי דקא מזלי ומכהון לסייעא לכבי כסא פד
לתתן לתתדכאה ומכהון למעבד לתתין ונסין בעלמא. ומכהון דקיימי לשמנא
בעובדין דכבי כסא למכחד סהדות וכן כנוכא דא מתפרסין כמה דרגין לסטרייהו
כלהו כרוז דמסיימכותא עלאה בקדושא כנוכא דא בסטרא לאחרא סטרא מסאבא
מתפרסין דרגין מליכון ביכלין לתתא כלהו דרגין לאכפא ולאסגא עלמא
מכהון קיימי לאכפאה כבי כסא מארי טב לארא כיס. ומכהון קיימי לסלקא כבי

כסא לחיכון דלתתו לאסתלבא מסלכין ליה בהאי עלמא ומסלכין ליה בהאי עלמא
וחיכון לקרי נוקמ רוחא כלא נח תלמר לן. וחיכון דרגין דקיימין לסלכא יתיר
וכגין כך תלין תדיר לקבל חלין ועל דא כלא חיכו כדרגין דיעקב כדקא חזי.

פתחא תכיסא לית בהאי פתחא ממכא דסריהל סמיך דחיכו ממכא לעלא
כל זכותין דזכו בני כסא בגין דיתקן כר בם לטב עלייהו וכן כד אתדן לטב וחיכון
זכיין קיימין סניגין על מאכי כסא כדין בהאי ממכ׳ פקיד על חנרא וחולקא דחיכון
זכיין וחנרן לטב וחפיק בסוא דיוכא ומכי ליה להסוא ממכ׳ לחקרי פלגא דיהיכלא
תלתא. וכדין תלת פרשיו מרדת סחת בגין דכד כר בם קלים בכי מרעים וחתפם
בתפיסו דמלכא כדין לאתדן כר בם וכל זכו וכל חוכא דעבד בהאי עלמא כלא עלל
בהאי היכלא לאתדכא. וכד אתדן לטב בהאי פתחא נפק דיוכיה לטב לימינא דהאי
ממכא דסריהל דקיימא כיה וחודעיה דיוכיה לטב עד דאסתזיב ונחתא הסוא דיוכא
בכל חיכון ממכן דרגין דאסתודעו לטב לאתתא כלהו דרגין על דרגין וכלא כין לטב
כין לכיס מכי מלכא לאתדן הסוא כר בם. **פתחא** תליתאה בהאי פתחא לית
ממכא חד בדיהל סמיך וחיכו לסטר סמאלא והאי חיכו ממכא לעלא כל חוכין וכל
כיסין דכר בם לסטר אכתרייסו בהאי עלמא ונחת לון בו מתקלא לאתקלא בחימן
זכיין דעאלו בידא דססוא ממכא לאחרא דקא מרן וססוא מתקלא קיימא בו פתחא
דכיעאה ואתמן לאתקלו זכיין וחובין כחד מאן דבנא מכייהו בכי לית ליה ממכן לאחרן
מסטרא דימינא לא בנאן זכיין כחד ממכן לית להסוא סטר׳ ונטלי מלא והסוא דיוכא
ומעברין כיסין ומרעין דססוא כר בם עד דאסתזיב. מסטרא דסמאלא לא בנאן
חוכין כחד ממכן לית להסוא סטרא עד דנטלי מלא ססוא מסטרא לאחרא וכל חיכון
גרדיכו כימוסין עד דאתרע מזליה. וכדין כחתא ססוא מסטרא לאחרא ונטיל בחתא
זכאה חולקהון דצדיקיא כעלמא דין וכעלמא דאתי. **פתחא** רביעאה בהאי
פתחא קיימא חד ממכא ואזכיה סמיך והאי חיכו מתקלא דנטלא זכיין וחובין
וכיה לתקלו כלהו כחדא ודא לקרי מאזני נדק דכתי׳ מאזני נדק בהאי אתקלו כלהו
לאתדכא. תחות האי ממכא לית תרין ממכן חד לימינא וחד לסמאלא. חד לימינא
סריהל סמיך. חד לסמאלא גדוריהל סמיך וכד לתקלו זכיין וחובין דא לכרע
לסט׳ ימינא ודא לכרע לסטר סמאלא כלהו לתקלו בהאי רוחא לקרי זכות. וכד
לתקלון כלהו ביה לסוק חיותא קדישא והאי חיותא מלהטא ולקרי סמיך תומיש
האי חיותא לחיכו חיותא דקיימא לסנגחא בעלמא כחיכון עיכו ו׳ דאזלן וסטלן
בעלמא ולסנגחא כחיכון עוכדין דחיכון כעלייהו דלכא ואשׂ דלא לאתעבידו כדקא
יאות. האי חיותא לחיכו קיימא כסנגחותא דנלותין בגין דחיכון סלקין סלקין דסלי כני
כסא כנלותהון כלהו קיימי כידא דהאי חיותא ואכח להו בהאי היכלא וקיימין חיכון
סלקין דסלי היכלא עד ארבעין יומין לסנגחא בהו דסא לסוף ארבעין יומין ככל
ארבעין וארבעין כפקא האי חיותא וכטיל לכל חיכון סלקין ואכח לון קמייהו
דחיכון כסורין שבעין ותרין ודיוכין לון וכדין האי חיותא רוחא דאקרי זכות לכל

מעיין כהו לי זכו לי לא זכו · לי וכי כפקא הלי גלותא ומתגלגלא הלי שלמתא וכפקא
עמיה תריסר ממכן וכל חד וחד תכשין מעם הסוח רוחא קיימא כהלי שלמתא
ולתקיימא כהו · תחות הלי חיותא לרכעא טרפיל חד טרפיל · כרקיפל ·
קרסיפל · קלומים · ולגין לרכע תחות הלי חיותא לגרכע סטרין · לגין לרכע
קיימי לגרכע סטרי עלמא ולגיון ממכן לשנאה כל לגיון דכטרי יומא דשכתא
כדקא ולות מלגין לרכעכך כטלי כפקי שכיכין דשא ומלגין שכיכין לתעכידו
שכעין ותרין גלגלין מלהטן כאש מסכא לתעכיד כהר דיכור לגלף לגלפין ישמשוניה
להסוח כהרין כל לגיון דמעכני שכתא לגין לרכע ממכן משנאן כל לגיון דמעכני
שכתא והלי חיותא קיימא עלויהו וכטלי כניהם תחותם · כל יומא ויומא כניד הסוח
כהר דיכור ולוקיד לכמיס סליטין · וכד עייל שכתא כרוזא כפקא ושכיך
הסוח כהר דיכור ונעפין ויקין ושכיכין לשתככו והלי חיותא לגלף ושלקא על
לרכעא לגין טרפיס דקלמרן · ועלגו למנשיתא דסיכלא דא והסוח לתר לקרי
עכג כנין דכהלי לתר כד עייל שכתא מתסדרלן תמן כל פתורי דכבי עלמ' דלקרו
כבי סיכלא דמלכא ולגלף לגלפין ורכו רכוון קיימי ממכן על לגיון פתורי והלי חיותא
עילא על לרכע לגין טרפיס כהסוח לתר ומא כל לגיון פתורי וכל לגיון דקיימי
עלויהו ולשנא ככל פתורא ופתורא והיך מעכני ליה לכל פתורא ופתורא וקיימא
וכריך ליה להסוח פתורא וכל לגיון גלגף לגלפין ורכוח רכבן כלהו פתחי ולמרי לגן ·
ומה כרכה היא דכריך על פתורא דמתסדר ולתעכיד כדקא ולות לא תתעכב על
יי וגו' כי פי יי דבר · וכלהו לגרי לא תקרא ויי ויצחק וגו' · רוחא עלאה דלקדי לגל
כד הסוח פתורא לתעכב כלהו שעודתי כשעודתך כתרלה תליתאה מסויס ולגרי
על כל לגיון קדמאי ולגר לא יבקע כאחר לורך וגו' ככודיי ולשפך · כל לגיון
שכעין כהורין לגרכין פתחי ככל סטרי ולגרי כי כן יכורך גבר ורח יי · וכד
פתורא דכר כם לא קיימא כהסוח לתר כסדורא דעכוכא כדקא ולות כדין שלי
חיותא ולגיון לרכע דתחותה ולגיון גלגף לגלפין ורכו רכבן כלהו דקיין ליה לכר
להסוח סטרא וכמה גרדיכי כימוסין כלהו נטלי ליה ועילי ליה להסוח לתר דלגיו
כהפוכא עם דא ולקרי כנע · פתחי ולגרי ויאמר קללם ותכוחסו ולא תפן כנרכה
ותרחק ממכו · יבקע כעשב לכל לגר לו וגו' לא יהי לו מושך מסך וגו' רחמכא לעזכן ·
כנין דעכוכא דקלם וכגד כל לגיון דמעכני עכוכא דשכתא וגמכי ומועדי שלי לרכע
דקיימי תחות הלי חיותא קיימא לקכל הסוח כהר דיכור ולא שכקי לגתוקדא ליה
לכל לגיון דמתעכני עכונייהו · תחות גלגין לרכע לות ממכן לגרכין קיימי לכר
דלשתמודעלן מסטרא דסיכלא דא וכל כרוזין לכר ומכרזי לכל לגיון דיכין לגיון
גזרין דלתנזרו כהלי סיכלא כלא לתתרן הכא כר תלת גלגין דלא לתיסיב רשו שכא
כהיכלא דא דלקרי זכותא ולגין לגיון ככי מיי ומזכי דהא גלגין תלתא לא קיימי
הכא כנין דהא כמזלא תליא מלתא דהא הסוח כהר דכניד וכפיק תמן תלגין חיין
דלעילא ותמן תלגין מזוכי ותמן תלגין ככי דהא כלא כפקי מתמן ונגדי ולתמשכלן
לתתא · וכנין כך כלא קיימא כהיכלא דא כר הכי תלתא · כר גם כך לגיהו ככי

מרעיה לי לתתן לחיות לאו דחיין תליין הכא אלא כד לתתן הכא לחיות כדין כנדין
חיים מלעילא ויהבי ליה ולי לאו לא יהבין. זכאה מולקהון דצדיקיא דידעי לרעוי
דלוריתא וזכאן כא לחוי עלמא עלייהו כתי׳ ועמך כלם צדיקי׳ לעולם ירשו ארץ וגו׳.

היכלא

מתפרשא בהיכלא דא קיימא לאתברכא לתלין תתאי. והאי איהו
היכלא דקיימא לאתברכא כרזא דמסתכותא. פתחא
חדא קיימ׳ כתלי היכלא וחד מתכא עליה והאי מתכא לקרי סמנריב׳ האי
קיימא על פתחא דא כגין למילף סניגוריא דלהון קמיה דמלריהון ולא יפלוט עלייהו
סטר׳ לחר׳. כהיכלא דא קיימ׳ לר רוחא דכולא כלילא כרזא דסא רוחא דא כלילא כלילא
גווכין חור וחוכס ירוק וסומק. והאי איהו רוחא דקיימא כלילא בכללא ולקרי סוריס
רב על כל חיכון חיילין תתאין וכלהו קיימין תחותיה וממכן תחות ידיה. האי רוחא
דסניר ופתח כל מפתחהן עלאין כלהו לתתמסרן כוחיה תלת זמכין כיומא כל חיילין
תתאין כלהו לתתכלילן וקיימין תחותיה ומיכא לתתזנו האי קיימא בכל רזין דמלריה כל
גנזין עלאין כלהו לתתמסרן כוחיה. האי רוחא לקרי להכא ובנין דא לקרי היכל דא
היכל להכא בנין דהכא לתתגניזו כל רזא דרזין למלך דלעטריך לתתדבקא כיה והכא
סוף רזא דכתיב סם לתן לת דודי לך. רוחא דא לאיהו נטיר כל כטירו דלעילא ודא
לקרי סומר ישראל סומר הברית בגין דהכא לאיהו נטירו דכל גנזין עלאין ועל דא
גנזין דמלריה גניזין כיה. מהאי כפקי מבילין ולרחין לאיכון דלתתא בגין לאתעדרא
בהו רוחא. אלין גווכין דכיה לתכלילן דא בדא וכד כעלן לאתכללא כחד דא
בדא ובפק מכללהו חד חיותא קדישא דלקרי זהר. והאי חיותא על דא כתיב היה
כחיה לאחר רלתי על נהר כבר: מהיכלא דא כפקין כל רוחין קדישין דקיימין בקיומ׳
דכזיקין עלאין דהא מלכון בזיקין נפקא לורדא דרוחא לקיומא דכפצא לכל לכון
נפתחין דלתתיהו בכבי נפש ורזא הוא דכתיב כי על כל מוצא פי׳ יהיה לחדש
בגין דכהאי היכלא קיומין כל נפתחין וכל נוקבין דזמינין לכחתא בכבי נפש מיומא
דלתברי עלמא ועל דא היכלא דא נקטא כל לכון נפתחין דכפקין מסהרא לתתא
לכנוד ובפיק ובגין דא היכלא דא לא קיימא לעלמין כריקניא. ומיומא דלתתרב כי
מקדשא לא שלט בכא נפתחין לאחרנין וכד יפתיומין שין היכלא לא קיימא כריקניא
וכדין ויהי מלכא מזיחא לתתע היכלא דא לעילא ויתער היכלא לתת׳ וכרזא דהיכלא
דא כתי׳ שבי שליך כשבי עפרי׳ וגו׳ בגין דהיכלא דא סהו רוחא דקלמרן והכי חיותא
לפיק תרין כהורין כלילן דא בדא מתקסרן דא בדא ולקרין לל שדי שין לקרין שדי
ואל דלתתא מתאכרן דא בדא ואשל דא בדא ולקרי ש שדי בגין דנפק מכללא דחלין
שדים. והאי אל בטיל מאתר דא כל חיכון רחיצין לקיומי לאתזנא סהו היכלא
דלתת׳ לקרי זכותא על עמא דהאי רוחא דקלמרן. האי שדי יכיק לכל חיכון תתאין
ולכל חיכון היכלין ולכל חיכון דלכר דקיומי מבטרא דא לקרין יתדות המשכן כאש
דלוקימ׳ ועל דא לקרי שדי בגין דמספקא מזונ׳ לכלהו תתאי כמה דאיהו מקבלא
מבטרא דיומיכא. מסכא נפקו חיכון כהורין לקרין דהט הרב המתהפכת בגין
דמתהפכא לכמה גווכין והא לוקימכא לאלין מתערי דיכא בעלייהו דעלמא ואיכון

משטר שמשלח כל לתפרם רוחח דל וכשם לתפקח כשורין לכל שטרין כלימון שדיש
דרמתן מלכח לכל שטר שכי נמי מסלוי רוח כפקי לכל שטר ולפיקו חד חיות לחרח
די מאכ על שין דלקרי להט המרכ המתהפכ ודל לקרי ושהוח והלי דממכח על
עלמח כזמכל די מאכח כפכח על עלמח ולתרן כיש כדין הלי חיותח לתפקדח על
עלמח ולפיק רוחח דמזוכח לכל לימון ככי מהימנותח דלח ימותין ככפכח ושעיד
לכייסו כנין דשם מסטרח לחרח כד שלטח כפכח כעלמח כפקי מסלוי שטרח תרין
רוחין מסלכין ולקרון שוד וספן ודל לימו רזח לעוד ולכפן תשחק כנין דלנין קיימין
כעלמח ועכדין לון לכבי נשם קטרונח חד הוח דקל מסדר להו ומלי וחד דקל לכלי
כני כשם ולח שכשין כנין דשם רוחח כישם שלטח כעלמ חיותח חד לפיק חד כימנח
דקל כפיק מכטיכו דתרין כימנין דלמרן דלימון מתהפכלן לכיסח נוכמן ולימי כימנח
לקרי שרפים ושלי לחיל ולסיט לון כהיכלח דל לית תרין ממכן כהורין דקיימין על
לנף ורכל רככן דלקרי נפכים ולנף ורככן דלקרון רמוכים וכלסוק קיימין כחכימות
ולנין לימון דלעלי רחימותח כין ושרלל לתתח וקדם כריך הוח לעילח וכלהו מתערי
רחימותח וקיימן כרחימו וכל לתער רחימו מתת לעילח ומעילח לתת כדין מתמליין
היכלח דל מכמס טכין מכמס חסדין מכמס רחמין וכדין רחימו דלתתח נו רחימו
עלאח דל כדל מכלח כפקי תרין ממכן ולקרון לחכם על שמ דהיכלח ולנין קיימין
לשמנחח על כל לימון לאחדי יחודח דמלריכון כרחימו ומסקי כפמייהו עליס כרחימו
וסלקי ולסדידו לעילח וכל לימון דעכדי חסד כעלמח לימון חסדין סלקין ועלין נו
הלי היכלח ומתעטרי תמן וסלקי לתתעטרל נו סלי לסכם עלאח ועל דל כתיב כי
גדול מעל שמים חסדך כהיכלח דל כתיב מים רכים לל יוכלו לכבות לת לחכם
ומרות לל ישטפוס וגו׳

היכלא

מתיתאי דל הוח היכלח דלקרי היכלח דרכון דלימו מוכח
פי יו׳ חדוש דלתלכותח דכלח והפל לימו רעוח דרשוין
כרזל דכתי׳ כאוס הסכי מפתותיך רעוח דכל כשמתין דכפקי מסכוח מוכ פי יו׳ הלי
היכלח היכלח דרשוח דקיימן הכח כל שלטח וכל כעוחין דעלמח כנין דרשוח דכל
רשוין כל כזיקין לחתכלו כרזל דכתיב ויסק יפקד סיומן וכדין כל כשיק דל לדל
כדין לקרי עת רנון כנון דשם כדין שלימו לחתכח וכל לכפין כסירין וכל כלותין
פלקין כדין לימו עת רנון לחתכחח ועד כתיב ולכי תפלתי לך יו׳ עת רנון דלימו
חכורל דל עם דל כהיכלח דל קיימן סית פתחין ד׳ פתחין לחרכע שטרין דעלמח
וחד לעילח וחד לתתח כלנין פתחין לתמכח חד רוחח דלימו רכ על כלהו די ממכן
ככל לנין פתחין ורזיהל שמים וסל לתמכח ולתפקד ככל לימון רזין עלאין דפימח
לפימח ממללן דכזקין דל לדל כרחימו דרחימותח תרעין לילין לל קיימן לנלאח
כל לתפתחו כדין ידעין כלהו היכלין וכל לימון רוחין וכל לימון מסרוין דשם תרעי
דרכון לתפתחו ולח עלין כשין תרשין של רשוי דנלוחין רשוי דשכחח רשוי דכמיתין
קדישין עלאין סלי לימו היכלח דמשם כהלי היכלח לתכנים ממם כרחימו ופשיק
כשיקין כהלי היכלח מסם ילכר וסלדים ישכנו כקול כל לתדכקו כשיקין כשיקין

דף עם דף ועל דף כתיב ומקבי מנסיקות פיהו וגו׳ ליה נסיקין בחדוה חלף כד
ודוחן דף ודף כתפכוקין דכלה ובחדוה מכסידו עלמה. תא חזי מאם ודכר דכתיב
הנך יפה רעיתי. וכתיב כחוט השני שפתותיך. והאלהים יעבמו בקול דכתיב הנך
יפה דודי אף נעים וכתיב שפתותיו שושנים נטפות מור עובר. אלי רוחא לתתסברו
כידוה כל רזין דחיכון כסתרין דסתערי תיאובתא דרחימו דעילא ותתׄ כחדא חיכון
כסתרין עלאין כגון ר׳ עקיבא ורבורי דחלין לא לתקריבו לסתחלה בנהר דיכור
דהה כל מאר כסתרין לסתחיין תמן ועברו כיה והא לוקימנא. תא חזי רוחא דף
לסיף תריסר נהורין כלהו קיימי ברזא דתחות סלי רוחא כמרכבא סטרין דעלמא
קיימין מרכבא נהורין עלאין דסלטין למרכבא סטרין. כסטר דדרום קיימׄ חד נהורא
עלאה ימינא דכל עלמא דהא מכיה סרלן יסרלל לתתחדא ברזא דמסיימתׄ ואיהו
מיכאל רב חילא דנהורא עלאה דכחתא מסטר דדרום דתמן נהורא קיימׄ כתוקפיה
הדי מיכאל נהורא ואיהו לפטרופוסא רבא דיסרלל בגין דכך סטרא לחרא קיימׄ
לסתחלה עלייהו דיסרלל וכדין מיכאל לסטן עמיה ולתעביד סנגוריא עלייהו דיסרלל
ולסתזכן מההוא קטיגוריא מלרי כעלי דכבו דיסרלל כר בזמנא דלאיתרב ירושלם
דהא כדין לתנכדו חובין ומיכאל לא יכיל כסדיה דסטרא לחרא דטענתיה דמיכאל
תבורא עלייהו דיסרלל וכדין הסיב לחוב ואיהו מפני לוויב. מסטרא דנסין קיימ
נהורא לחרא דהא לאיסו קיימא לנטלא דיכא מכי היכלא רביעאה ויהב למלכא
דפתחא דכהוא פתחא קיימין ממכן לחרן דכסטר מפלכא מחכמן לההוא מלכא
וכטלי דיכא ולזמכין דהדי לאיסו הדי נהורא דכסטרא דנסין לאיסו עביד דיכא ולא
יתמסר כסטרא לחרא כגין דכל דיכין דלתעבידו כיה לאיכן לסוותא וקדסא כריך
הוא עביד חסד כלאיכן לתרי בכרוזא לאיהו הדי נהורא דכסטרא דנסין וככל לתר
דלאיהו מכי סרי כיה חסד כגין דנכרוזא כתרין סטרין כליל כתרוייסו ועל דא מחוי
ומסוותא כיה. כסטרא דא קיימא רזא דכתיב כי כאסר ייסר לוס לת כבו ה׳ אלהיך
מיסרך ואלין יסורין דרחימותא דכלילן כסטרא דא וכסטרא דא. דסטרא דמזרח
קיימא נהורא לחרא דלאיהו קיימא בכל מלי דלסוותא כמיכאל קמי מלרי כל לאיכן
דלתכסיין ככי מרעייסו ולקרבא זמכין וקכין לאיכן מרעין דלסתלימו מהימכותאיהו
ולסתרך עלמא בכל יומא ויומא בגין לקלמא לסוותא כפקודא דמלריה והא נהורא
דפאל סמיה ואף על גב דהא לוקימנא ליה לסטרא לחרא ודא לחיד לסטרא דא
ולסטרא דא לסטרא דמיכאל ולסטרא דגבריאל והדי לאיהו ממכא כסתתא דלתתן
כר בח כהיכלא דכיעאה לאיכן לאיהו לקדיס כלסוותא והדי לסוותא מנו דאיקו
נפקא כגין דמתרין סטרין כפקא והדי דאיקו לתיא מנו סטר אמלא ולסוותא מנו
סטר ואיכא. ועל דא הוה מרע כד לתיא ליה לסוותא מנו דאיקו סגיא לתיא ליה
וכבי הוא מסטרא דמערב לעב דלמרן דרפאל כסטר מזרח ואוקמוה דסטר דא
דמערב לסוותא ואיהו לאו לאיהו אלא מסטר מזרח דהא מתמן לתמסכן לתתא
והדי סטרא כהוא חד ועבריאל סמיה ואיהו גבוריאל ודא לאיהו כליל מכלהו ואוקמוה
אליחא ככלא ולית ליה תלת סטרין לכל תרין לאיכן כגין דכל חד מתלגן כליל כחברים

לאיכן

דיתון תרבע יסודין תתלין מיתון תרבע יסודי עלמא עלאין על כלא וכנין דכלהו
מתקשרן דא בדא רמז קרא ואמר לא נכנת לנוז ירדתי לרזות. תיתון תריסר כהורין
קיימין תמות תלין בסהדו רוחא דקשרן ומסוף רוחא עלייהו בסלוקו. תלין תרבע
כהורין עלאין דא תמות תמניא לאחרנין למסוף כסלוקו וככלהו סלוקו חד וכד
מפרסין כלהו תיתון תלת לכל סטר. תלין תרבע סמכין קיימין לסלקא ולאתחדא
סלי היכלא לעילא דאתר דקרי סמוס לאתחברא כסיקין תלין כחדא. תמות
תלין כמה דרגין לדרגין כלהו כפקי מכייהו מלעין יסודין תתלין מכייהו מסטר דמין
ומכייהו מסטרא דאפא ומכייהו מסטרא דרוחא ומכייהו מסטרא דאפרא. כנוונא
דא תניין תרבעה נכנסו לפרדם וכלהו לאתכרדו לדוכתא דא לאלין תרבע יסודי
כל חד וחד לאתקשר כדוכתיה דא בסטרא דאפא ודא בסטרא דמין ודא בסטרא
דרוחא ודא בסטרא דאפרא וכלהו אטכעו כיסודא דילה כמה דאתמר. כד הסוף
עלמא מסידא דאתוון בסטרא דימינא ואתדבק בימינא וסליק לעילא כד מטא להאי
אתר דקרי היכל לאתדבקא ביה כדין אתמר אתי היכלא נהיכא לגיהו
לדבקא ליה בהיכלא לעילא כאהבה רבה כדין לאתגלגא כרזא דמהימנותא ואיהו
סליק ואתגלי לאהבה זוטא כאהבה רבה כדין לאתגלגא כרזא דמהימנותא ואיהו סליק
ואתגלי לאהבה זוטא כאהבה רבה כדקא חזו ועל דא מות כאהבה ובכך כמתיים
כהאי קרא ובאהבת. זכאה חולקיה כל מיתון לאחרנין נחתו לתתא כל חד וחד
ואתעבדו כסהדו יסודא דנחת לתתא. תלת נחת לתתא בסטרא דמאלא לאיהו
לאתעבדא כיה ולא סליק ואתרע בהסוף סטרא לאחרא דקרי לא לאחר. ואתמנע
מניה תשובה ואתתרך כנין דלאתדבק ביה ועל דא קרי לאחר ואוקימנא. כן עזאי
נחות כיסודא דעפרא ועד לא מטא לאוקידו דעפרא דמאטי לסהדו סטר לאחרא
לטעא כסהדו עפרא ומית. ועל דא כתיב יקר כעיני ה׳ המותה לחסידיו. כן זמנא
נחת כיסודא דרוחא ואתרע כרוחא לאחרא דמטא לסטר מסאבא וכנין כך כפגע
פגא ביה ולא לאתעבדא ביה וכלהו לא לאתזכן משעבדא ועל דא אמר אלמ׳ יש הבל אשר
נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שנגיע אליהם כמעשה הרשעים כנין דאלין נחתו
כדרגין אלין ואתעבדו. תא חזו כנין דר׳ עקיבא סליק לעילא כדקא חזית עד כסלם
ונפק כסלם. סליק סלמא ולא לאתפרם דכתיב ממתיים ידך וי׳ ממתיים מחלך חלקם
כחיים עד מה אלין דאתקטלו בקטולי עלמא. זכאין צדיקיא דלא נחתו תחתו כנין
דיתעבדון. תא חזו ממתיים ידך וי׳ ממתיים מחלך חלקם כחיים הכא חיהו תרי סטרי
ידך וי׳ וחלך. וידך וי׳ דא קדשא בריך הוא כמאתא לאתכנשא לנביא. ממתיים מחלך
דא סטרא לאחרא דנופקא חיהו שלטא עלוי דכתיב ולא לאכיט לאדם עוד עם יושבי
חלך. תא חזו כמאתא דאלין לאסלמותא דרוחא קדישא דלהון עשרה רוחין אתתא
כדקא ויאות ונופקא דילהון יתמסר למלכו אחרא כל חד כטיל חולקיה ומהכא רזא
דקרכנין. ותא חזו ריש עירותא דמהימנותא גו מאתכא כטב כוכיא דקרי דיוקנותא
ופליק גו מאתכא כטוטפין זריק לתלת מלס ועזרין שיכר וכריר פסולת מגו מאתכא
ואתכריר חוף סכי אלין די כהו לאתליס מלן דאטריך ודלוי כד סליק כמאתכא וכלא

כ מה

כמה דלעטריך. תדו מסטר׳ דיל ועציבו מסטרין דיל. כתי׳ ומכחתי לכו לית הסמים
לסר לון טוב לאדם תחת השמש כי אם לאכול ולשתות ולשמוח והוא יגיעו בעמלו
ימי חייו לסר נתן לו האלהים תחת השמש. ומכחתי לכו לית הסמים. וכי עלמא
מלכא מסכת דיל. אלא ומכחתי לכו לית הסמים דיל אדוותא דמלכא קדישא די
כזמנא דיסיו עלמא בסכותא וכיומין טבין מכל עובדין דכר עם עציד לון טוב לאל׳
תחת השמש וגו׳ ולאחזאה אדוותא כסדוא כגין דיהא ליה חולקא לעלמא דאתי.
והוא יגיעו כעמלו. מאן. קב״ה הוא יגיעו ויהך עמיה לאעלא ליה לעלמא דאתי. דכר
לאחר והוא יגיעו מאן הוא. הסוא כר עם דאכיל ושתי ואדי כל מאי דאפיק למיכל
ולמשתי הוא יגיעו לקב״ה כהלוסה ולית ליה כפלי כפלים מכל מה דאפיק כסאי
כתרין לגין מוזיף כר עם לקב״ה כל חיים ליה למכלא וכל אפיק כשבתי וזמני דיהא
כלא מוזיף לקדשא בריך הוא כלא מלוה ו׳ מוכן לי ומולו ישלם לו. וכגין כך דיל
שמחה ודיל עציבו. דיל חיים ודיל מות דיל טוב ודיל רע. דיל גן עדן ודיל גיהנם.
וכלא כהפוכא דדיל ועל דיל נופא דלסון הוא כעציבו וכשמחת כחדוה. וכל הוו לגין
עשרה דקרון סרובי מלכות סרוגים הוו מסטרין לאחרא ואשלימו לתר לאחרא
דקדושה וכגין כך כלא גלי קמי קדשא בריך הוא ולתעביד כדקא יאות. כהיכלא
דיל קיימן תיכון תריסר מרכא לגין לעילא ותמניא עמהון כגין לכל חד כטיל עמיה
תרין כתה דליהו סדורא דתרין לגלים וכן כסדורא לתתא עד לין סוף כל דרגין
מהיכלא דיל נפקין כל תיכון גלותין וכל תיכון רשות דרשו דלתעכידו כרחימו וכל
עלין כהאי היכלא כלהו מתדבקן כיה כקב״ה. וכל יומ׳ וכל זמנא דכשתין לתתכרנ
כדין תיהו זמנא דקדשא בריך הוא לאתעזא כבשמתין דנדיקין. ומהו דשעשוע
דמקרבין כתיכון כשיקין ותיכון לקדימו להסוא עבונא ועל דיל כתי׳ לז תתענג על ה׳
ותוקימנא. היכלא דיל כלא לכל תיכון היכלין תתתין כלהו כלילן כהאי היכלא.

היכלא קדמאה דתתן קיימא הסוא רוחא דקדמין וכל תיכון תיון לסתמיך
כתרין סמכין לסטר מזרח וכתרין סמכין לסטר דרום וכתרין סמכין לסטר מערב
וכתרין סמכין לסטר צפון ותיכון תמניא ולגין לקרון יתדות וקיימי לכר. כל
מלכא עלאה לאתי כטלי תיכון יתדות ולאתעקרן מלאתרייסו ותיכון מיתריס דתיכון
תמניא לאחרנין כר מיכון יתדות דקא לאחרן. הסוא רוחא קדמאה די כגו היכלא
תפייכא קדיש ועלל ולאתכלל כגו הסוא תכייכא. רוחא תכייכא דכיה תיכון תרין סמכין
לסטר מזרח תיכון קרפיגל דלאתמכא לכר על תריסר גלפי ממכן דכלהו לקרון
ויתדות המשכן דל לתיכא ודל לסמלא סמפיגל ולאתמכא על תריסר גלפי ממכן
לאחרנין וכלהו יתדות בדקדמין תיכון ממכן לאחרנין סמכין דלאתמכן לסטר דרום
חד סעדיגל וחד סטריגל כל חד וחד על תריסר גלפי ממכן לאחרנין שין לון לאתעדון
מסלטכון לעלמין גלין כלהו ממכן על קיומא כעלמא גלין תיכון דקיימן בקיומא
דתיכון דלאתכסיכו דסקלי כמתקלא דכורין ונוקבין דל עם דל וגלין לקרון מאזכי
דסקלין דל עם דל ולא סקיל דל ויתיר מן דל סלקין ולאתכרן כחדא ותיכון חכורא

דדבר ונוקבא כחדא ועל דא כתיב לעלות · ולפ על נב דלזמרין מסתייעא מלתא
ונקיל דלא יתיר מן דא ומתחברן כחדא והא לוקימנא · לזמרין ממכן ס׳ תרכין דלסטר
נגבא דלזמרין תרין סמכין · פתחיהל · עטריהל · וממכן כל חד וחד על תריסר מלפי
לחרכין ולזמרין ותדוות סמכן · כלהו לחרכין כדקדמאין דלזמרין ממכן תרין סמכין
לחרכין דלסטר מערב לזמרין · פדתיהל תוריהל · ותתמכן כל חד על תריסר מלפי
ממכן לחרכין וכלהו יתדות סמכן כדקדמאין כלהו לזמרין לזמרי דמשין על כל לזמרין
דמקרבי בלזמרין קמייתי כגון דלזמרי סגא כרכין דלתתמסרו לם ולתעדן ולא לתקוימו
כגון דלתתרכ ולא לתדבקו כשילה ותתא כחדא ועל דא כלהו לזמרי דמשין דלמזו
תירובין דלזמרין שבעברכהן כתיב דלתתעדן מלתא לחרתי כדין בסהיה סעתא קלה
כסף ואמר לי זה ספר כריתות לממכ לשר סלתתיים · היכלא תנייכא דקל
לחרן דכלילי היכלא קדמאה לתתייחדא כיה וכל לזמרין חיזון סכי כמי לית לה תמניה
סמכין כקדמאי וכלהו ממכן כל חד וחד על תריסר מלפי ממכן לחרכין כלילן קדמאי
כדקדמאין תרין לזמרין לסטר מזרח תרין סמכין לסטר דרו׳ ותרין סמכין לסטר נגבן
ותרין סמכין לסטר מערב · מלין תרין סמכין דלסטר מזרח · יהדיכל · גזוריה זתריסר
מלפי ממכן לחרכין לכל חד וכלהו יתדות לזמרין תרין סמכין דלסטר דרום · פדתיהל
ברסיהל · ולזמרין על תריסר כל חד וחד כקדמאי · שין ממכן על מסכר ולקרון סכי וכטלי
לזמרין קלי דכסין ומכחן לון קמי סהוה היכלא · וכד סהוה סטרח לחרח לתי לקטרנח
כסאי סעתא דלזמרי סעתא דסכנה קיימי שין ולעלין סכי קלי למחכח דעל פתחה ולא
יכיל סהוה סטר׳ לחרח לקטרנח · ולזמכין דקדמיה סהוה סט׳ לחרח ועלו לקטרנ ויכיל
לסקלה · מלין תרין סמכין לסטר נפון חלחליהל קרספיהל לזמרין ממכן כל חד על
תריסר מלפי לחרכין · דלסטר מערב לזמרין סובליה נדריה · ולזמרין על תריסר מלפי
לחרפין · ולזמרין ממכן על סהוה דמח דכרית כד לתנזר סהוה ולא לתמכוח ומין ושין
כטלי סהוה דמח ומכחן ליה קמי היכלא · וכד רונזח לתער כעלמח לסגא קלה
על סהוה דמח ולא לתיהוי לסהוה סטרח לחרח רסו לשעלח תמן · תח חזי דזמכח
דלתנזר בר נש לתמכוח ומין ושרח עליה סכח מלכות קדישא סהוה ערלה דנזרין
ומדלן לה לבר כדין קיימח סהוה סטרח לחרח וחמח דהאי לזמרין מוקלים מקרבכח
דא כדין לתבר ולא יכיל לשלמה ולקטרנח עלוי וסליק ולתעביד סניגוריח עלוי דנזרא
קמי קדשא בריך הוא · היכלא תליתאה דקדושה לשכלה ולזמרין
כיה סהוה היכלא תנייכ׳ וסהוה רוח׳ וכל לזמרין חיזון דכיה כלהו כלילן ולא לתיחדן דא
כדא ולזמרין חד רוחא דכלילן דא כדא סכי כמי לית לים תמניה סמכין לחרכא סטרין
דעלמא וכלהו לקרון ותדוות המסכן · תרי סמכין דלסטר דרום לזמרין סכניהל עזזיה
ולזמרין ממכן על תריסר מלפי ממכן לחרכין כל חד כלזמרין לחרכין ולזין לתמכון על
סהוה סכל דתזמרות דלעלן כאוריתא לקיומח עלמא ולזין כטלי סהוה סכל וסלקי
ליה לעילא וכל סכל דלזמרין תזמרות דלעלן כאוריתא לקיומח עלמא לתעביד
מכיס רוחא חדא וסלקא סהוה רוחא לעילא ולתעטר כעטרא קדישא ולתתכ׳ כטרא
דעלמא ופן כלהו · תרין סמכין דלזמרין לסטר נפון עזפיהל קטטריהל ולזמרין ממכן

על תדיסר אלפי ממכן לחרכין כל חד וחד כדקאמרן. תרין ממכין דלסטר מערב
חיכון עסקים לדירורים ושין מחכן על תליסר אלפין כל חד וחד שין לתיחון לתכרזא
כבל דקישין לכל חיכון דמעברין בכוייהו מחוריתא ופלקין לון דלא ילעון בה כדין בפקי
כל הני ממכן ומכרזי ואמרי וא לפלגא מחולקא דעלמא דאתי. היכלא
דביעתא היכלא דא היכלא דקיומא בטטריו יתיר. היכלא דא סחרין ליה תלתין
ותרין יתדות עלוין ותחם מחם שף לחרכין ד ממכן תחות אלין ואדבק לחרכין עלוין
על כלהו וכלהו יתדות דהיכלא אלין אדבק לחיכון. קסדיהאל. קסיריס. קדומיס.
דהדריאל. שין אדבק ממכן על כלהו וכלהו לחרכין כלהו ממכן תחותייהו ועל ידא דשלש
אתידע דיכא למעבד בעלמא ועל אלין כתיב וכמימר קדישין סלקתא. לבבי אדבק
לתיין כל חיכון חילין די ממכן על דיכא לזעלא סיך לתנזר דיכא בעלמא כל חיכון
דיכון דלא לתייהיבו בפתקין לקיומא דעלמא ועל דא כלהו לתיין לם אלא וכנין כך
כלהו ממכן על דא חיכון תלתין ותרין לחרכין חיכון ממכן על כל חיכו דלעלין כחוריתא
תדיר ולא פסקי בימא וכלילי. ואלין לחרכין כלהו לתחותייהו חיכון ממכן על כל
חיכון דקבעין זמכין ידיעין לחוריתא ועל דא חיכון ממכן כלהו ולא עבדא כלהו לכל
חיכון דיכלי לאתדלא כחוריתא ולא מזתדלי. היכלא חמשה היכלא דא
קיימין כיה תלת מאה וחמש ממכן כחושבן ימי שתא ושלש מכייהו ל׳ ממכין
עלוין על כלהו ואלין חיכון. קדשיהאל. סטריהאל. עסיריס. קדמיהאל. ואלין לקרין
יתדות דהיכלא דא. אלין לתחמון לכדאת עלמא. אלין כד כאתת לתוספת מערב
מבת לערב מבת וחיסי כפקת כד חיסי כפקת כפקין אלין עמה ומעברי מיערבאל
כל עמיכו וכל יגיעא וכל מריורו דכפזא וכל רוגזא דעלמא ואלין חיכון כדיחי עלמא
כל חיכון דלתתא מאלין מרכבה כלהו לתחמון לאעברא דיכא מחיכון מארי דדיכא
ומחיכון דטרדי לון כניסכם דיסלקון דיכא מכייהו ועל דא כל אלין יתדות כלהו קיימי
כחדוש ומחדוש בפקי וכנין כך כלהו היכלין קיימי לאתעטרא לעילא כמה דאתמר.
היכלא אתיתאה היכלא דא היכלא דקיומא על כל היכלין תתאין כחמי מאה
לחרכין דקיימי לכר דאקרון יתדות כחיכון לחרכין וחיכון מאה לסטר ימיכא ומאה
לחרכין לסטר שמאלא. תרין ממכן עלאין לסטר ימיכא ותרין ממכן לחרכין עלאין
לסטר שמאלא. אלין דימיכא חיכון. מלכיהאל. שמשיהאל. ואלין דשמאלא לקרין
מסמרכיס. נפנפיס. אלין חיכון יתדות עלאין מימיכא ומשמאלא ואלין חיכון קיימי
וחמיכן בעלמא. כההוא זמנא דנדיקא מטא זמנים לאסתלקא מעלמא ואתייהיב
רשו לסטרא לחר שין אדבק קיימי לאתעתדא תמן כנין דתפוק כשמתיס כבשיק ולא
תהא כפטורי ותנטער כאלטוא דסטר לחר. זכאין חיכון נדיקיא כעלמ׳ דין וכעלמ׳
דאתי דמאריהון קדיש עלייהו אלטוהון למהוי טמירן כעלמא דין וכעלמא דאתי.
מהיכלא דא סגרין כל דרזין וכל דרגין עלאין ותתאין לאתחברא כנין דישתכח כלא
עילא ותתא כאלוהו למהוי כלא חד ואתחברא חד לאתיחדא שמא קדישא כדקא יאות
ויתיחד

ויתיחד דא עם דא למהוי קלא ביחודא שלים בדקא יאות: וכלא מולקים מה דידע
כרוזא דמחריז לאשתמודעא ליה כדקא יאות ואלין מולקסון כשלמא דין וכשלמא
דאתי על דא כתיב הבה עבדי יהכלו: זכאין אינון בדיוקנא דילעי תרווי דקכ"ם
דמשתדלי באוריתא ביומא ולילי כגין דאינון ידעי ליחדא קודשא בדקא יאות
לכל דידע ליחדא שמא קדישא כשלימו כדקא חזי זכאה הוא כשלמא דין וכשלמא
דאתי: קטורת לכל הבי היכלין הבי מתקטרן: יעקב קטירו לכל מהימנותא רזא
דקדושא לקבלא דרוח דהוו לאתתא ודלי רוחא דהוו רוחין חמכעיתא רוחין להוו נסיב
שלי היכלא שתיתאה דאינון כשיקין לאתדבקא רוחא ברוחא כלא ישקני מכשיקות
פיהו וכל כשיקה להוו לאתדבקא רוחא ברוחא תתאה בעלאה וכשין כשיקין אסתלק
רוחא לאתתא לאתדבקא ברוחא דלעילא: וכד מתדבקן רוחא ברוחא כדין רוחא
עלאה סתימאה שארי על האי רוחא דאתמטעיתא ועד לא לאתער לאתדבקא רוחא
ברוחא כדין שרין כשיקין לאתחברא ומתערין שאר סייפין כתוכתא ורוחא דא
מתדבקא בדא: וכדין סייפין כלהו מתערי חלק כחלין לאתקשרא סייפא כסייפין:
ואי תימא מאן לאתער סייפי תתאי לו סייפי עלאי: סייפי תתאי מתערי תדיר לגבי
עלאי: מאן דהוו כחשוכא תדיר למהוי כנהורא: שלהובא לוכמא לאתתא
לאתער תדיר לגבי שלהובא חוורא דלעילא כגין לאתדבקא כיה ולמשרי תחותיה ורזא
דא חלדים חל דמי לך חל תחרם ואל תזקוט חל: כד נטיל יצקב כהאי היכלא
שתיתאה כדין לקרי כשמא קדישא עלאה שלימא: ואי תימא שלימא דכלא לאו הכי
חלק כד אשתלימו כלהו היכלין חלין כחלין כדין לקרי כלא כשמא שלים ידוד חלדים
ודא הוא שמא שלים ועד לא לאתחברו דא עם דא היכלין כהיכלין לא לקרי שמא שלים
וכד מתחברן כחדא חלין כחלין כדין אשתלים כלא מעילא ותתא ואהדרו דעילא
לעילא כחתא ושריא על כלא ואתקשר כלא כחדא למהוי כלא כחדא למשוי כלא חד
ורזא דמלה יעקב נטיל לרכבא כשין וכליל לון כגוויה: ותוף על גב דאוקימנא להאי מלה
כרזא לחרא דליהוו קיימא בין תרין עלמין: ורזא דכלא כד יעקב נטיל האי היכלא
דליהוו שתיתאה נטיל וכליל כגוויה כל אינון לרכבא כשין לרכבא מלכין וכלהו דבקי
כהיכלא דא: שין אינון לרכבא רישי כסדרין דכתיב ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים
חלין לרכבא רישין אינון לרכבא כשין נטיל לון יעק' נטיל היכלא דא וכדין לקרי האי
היכלא וי"כ אינו לטב כל"ל וי' הולך לפניהם יומם: וי' אמר המכשף אלי מלכיהם
וכד לאתחבר יתחק כהיכלא דבי דיכר לקרי זכותא כדין לקרי כלא וי' לעיבדא
לחייביא כל"ל וי' המטיר על סדום וגו' וכלא כרזא חדא כדקא יאות: וכד יעקב נטיל
היכלא דא כדין לקרי כלא רגון שלום ושמיכיך וכהגיע תור לסתר ודא הוא עת רצון
ומכאן ולהלאה שרין היכלין לאתחברא חלין כחלין: ואף על גב דתניין
דרומית מזרחית וכלא אינו כחדא הכא אינו כרוחא דכקושטא חדא: מכאן שרי
לכרכם ימוכא לקרי להכא רכא דקדמרן ואינו נטיל היכלא לקרי להכא כדין
שדים ככוונו ואתחלין מגן רחימו שלהא כדין לקרי היכלא דא ש שדי כדקא' וכהאי לאתתקן כל

עלמא כד לתברי דסח כד לתברי עלמא לח יכיל למיקס בקיומא ולח הוה קיומ עד
דלתגלי סיכלא דל דכטיל לכרסם וכד לתגלי לכרסם כהלו היכלא כדי לעלמא
דהא ספוקא לתתזכא מכיס עלמא ולתתקיומא וכגין כך לל סדי לקרי לל סדי
לכלא כיהוסין קלם למלוא כיה גלתתקלא ליה דכתיב למען תוכקו ושבעתם מסד
תכחמים למען תמנו וסתענגתם מזון כבודם . סד תכחמים וזו כבודם כלא
לוסו כהלו היכלא וכדין כהסוא זמכא כתיב מי מלל לכרסם סכיקא ככיס סרס ד״ל
ינחק דלוסו סמלכא דקלם לתר דמכוס מתערין כל דיכין דעלמא ולוסו דרועא
דסמלכא סירות דכל דיכין וכל דיכין מתערי מתמן הלי לוסו כטיל ולחיד הסו היכלא
דלקרי זכותא לתתכרך דיכא כדוכ׳ ולמהוי כלא קסוטא חדא כגין דהלי לוסו דיכ׳
דלעילא ורסיסין דדיכין קיימן כיס וסבא לתתקי סמא קדים דלקדמי שדי׳ כגין דלוית
שדים קוס דלוסו לעילא ושלוס דלוסו כי דיכא לתתא סכל דים שדים שפטים כלרץ
ושדים עלמ׳ כליל לעין דלתת׳ וכלא לוסו חד . כהלו היכלא לתתר וינחק וכלא מכעין
ותרין כהורין כליל כיס דעליוסו לתתר זרו כל דיכין דלתתא דעלמ׳ דכתי׳ כגזרת עירין
פתגמא ומלי לקרון עירין שלי כגין דכלהו קיימין כהלו עיר . עיר ו׳ נכלות . עיר
לגדיסו כל דיכין היכלין לעלמין כל חד וחד לקרי עיר כלא עיר וקדים . ולין לוימן
עירין דקיימין לגו כגו דהיכלא דקיימן כעיר כגלב לקרון עירין הלי היכלא לתכליל
כינחק וכלא כהיכלא דלכרסם כגין דוימא דלתכליל לסמלא . ותא כל חד וחד כליל
לחכריס . וסח לוקימ׳ דכד לכרסם עקד ליצחק כגין לתכללא כיס דיכא ולתתכחא
סמלא כליל כוימא ולתתכחא וימא על סמלא . ועד קלם פקיד ליה לכרסם
לקרבא כריס לדיכא ולתתקפא עלוי ולא פקיד ליצחק שלא לכרסם ועד לתתכא דל
כדי׳ נדל כחסד וכלא חד ולתכליל דל כדל . וסכי לתתכלילו היכלין תתלין כעלמין
כד נטיל ינחק היכלא דל כדין כלא לוסו לטב דיכא כזכותא ועד כעי כר כם דדלין
דיכא למידן דיכא כזכותא כגין דלוסו רזא עלאה שלוסו דדיכא כגין דלית שלוסו
דדיכא לגלא כזכות . דל כלא דל לגו לוסו שלוסו . דיכא כזכותא דל לוסו שלוסו
דסטיכות׳ . כגוו׳ דלעילא כוימא דרזא סמכא כד דיכא לתתר כעלמא כעלין יסר׳
לתתא לתתרא רסמי מנו סופר כגוונא דרזא עלאה והא לוקימנא וכעוכא לתכר׳
דיכא לקבל זכות׳ כגין דכד קיימ׳ דיכא כזכות׳ כלא לוסו כחכורא חדא ושלא ותתא
כשלוסו וכדין ושלתא קפנא פיה דלית לה רשו לתסטא ולקטרגא כעלמ׳ וכדין כלא
כיסודא חדא כדקא יאות ועד תסיר לן לסדרא דיכין דילן כערכאי דעמין עמ׳ דהא
לית לן מולקא כסטר מהימנותא דילן דכתי׳ לא עשה כן לכלגוי ומשפטי׳ בל ידעום .
ומסט׳ דיסרא כל מאן דדלין דיכא ולא תכליל כיס זכות דל לוסו חטי דקא גרע רזא
דמהימנותא ותסטי גרמיס לסהוא סטר׳ דשית כיס דיכא כלא זכות . ותא כד קיומי
סנהדרין לתתא למידן דיכי כפסות מנטריכו למפתח כזכותא כגין לתכללא זכותא
כדיכא . ויע דסח לקרון מכו זכותא ועד תסתדלותא דלהון למפתח כזכותא וסרלן
כזכותא מוערא ולכתר תסתלים דיכא מעלאה למהוי זכותא כליל כדיכ׳ דל לעילא
ודל לתתא . דיכא כזכותא שלוסו דדיכא דל כלא דל לגו לוסו שלוסו וכגין כך ירמ׳

ורבקם כחדא ליכון דף דיכא ודף אזכות למהוי סלומו כחדא זכאה מולקמון דיסרג
דקכם יסב לון לוריתא סלימתא כחרא קסוט כנוכא דלעילא · תא חזי לא דייכין
דיכא חלא כזכו ולעייכא זכותא בקדמיתא למהוי כלילא דף כדא · ומכהדרין קא
מהפכי כזכותא כדיכא דלחכללא כלא כחדא וכנין כלא וסלוט סטרא לאחרא דהא כל
זכותא לא תסתכא סט׳ לאחרא לסתכא דלקרי מוכא ולתחברא נדיכא ולתתקפא
ודף הוא דיכא כחוכא · ועל דא כיומא דרחם אסכא כעיכא לאכרא זכותא בדיכא
ולא יתעבר מוכא וכלב כפיכא זכותא ודיכא למהוי כחדא כנין דליהו סלוס · וכד
סט׳ לאחרא סלטא לאו ליהו סלוס אלא קטרונא כמה דליהו קטרונא וליכון לרכא
מיתות וכד סטרא דליהו זכות סלטא כלא ליהו סלוס סלוס ולחמ חסד ורחמים ·
וכד לתתברת כט׳ לאחרא כדיכא סלטא בקטרונא כליכון לרכא מיתות כית דין
סקילה סריפה סרג וחנק כלהו זלטכותא דקטרונא וכיוצא · סקילה כנין דליהו חכן
גף סריפה כנין דליהו נור מכסול חמא תקיפא · סרג דף חרב תלכל כזר · תלכל
כסר ודלי דזלטא כסטרא ודף הוא קן כל כסר · חנק כנין דליהו חלדים סהוא
דסלטא על חנק על כליהו ואקיימת כנין דלא יסתלר חלא כסטרא כלאודני · והסוא
קלנת חלדים סלטא כסטרא מדלתית חסוכא וכנין כך דף לטב ודף לכיס ·
ואטטריכו ישראל דרזא דמהימנותא כסו לאסתמרא כנין דיסלוט סטרא דמהימנות׳
ולא יסכון דוכתא לסטרא לאחרא למלטרא זכאין ליכון כעלמא דין וכעלמא דלתי
עלייהו כתיב ועמך כלם צדיקי וגו׳ · כניקין דליכון סטרין עלאין תרין ירכין דסהכין
לאוריתא קדיש׳ ליכון נטלין להיכלא דתרין רוחין כיה דליכון כנפ וזהר וליכון תרין
ירכין לתתא לסהכא לליכון היכלין דלעילא דלקרין תורה שבעל פה · כמה דליית
סהכין לאוריית׳ דליהו תורה שבכתב כך ליית סהכין קיימין לאוריית׳ דליהו תור׳ שבעל
לתכלילו דף כדא כדין חלין תרין סהכין דלתתא כל מתחברן כאין עלאין לתרסים
כסו סטרא דכבודא ומאן ליסו מרחם דליהו כנוכא דכבודא וכל ליכון מילריהון
דמרחם מסכ׳ יכקין לעילא כבודא הכא מרחם ועל׳ ליהו דף כנוכ׳ דף · וכד מתחברן
דף כדא כדין על׳ לתר סמא קדיש׳ דלקרי כבוד׳ כנין דכל ליכון חיילין קדישין
כלהו קיימי הכא וכלהו לקרון מסט׳ דכבודא · מרחם ואלמא מסטרא דכבודא הוא ·
ועב׳ דקא אמריכן די כנו הסוא לות קיימא קדישא שריא שמא דף כנין דכלהו
כפקי מסלי לות עם כל דף וכיכין דליכון קיימין לכך קריכן על שמא דלעלין ליכון
דלקרון כרייתי דסא כרייתא לכר מסכא · מתכי ליהו רוא דקיימא לנו דלוולפי
תמן עקרא דכלא ועל תכלי רזא דסך מבהנך לכיוך לא כית לאו תלמדכי דף
סוא רזא דמתפייתין דכך עלל דף כסר דכניד וכפיק כסכוא כית קדם הקדסוס כתי׳
תלמדכי ודף סוא רזא דלקרי מסכא כלל לת מסכא סתור׳ סזאת ולכר כד לתמסכא
כרייתא תרין וכיכין ליכון כרייתי רזא דרזין דלא לתיהיב לאתגלי כנין דלא לתתם
רזא כר לאכיאו עלייכון ווי לי אי לא אתגלי ווי לי אי לא אתגלי כנין דליהו רזא מרזין עלאין
דקכם אסכיב כיה עלמא · כית רעוון קיימא כיאו עלמא לקבל עלמא עלאה ואיהו
לקדיב כית רעוון ואסתאם כלא בכית קדמי הקדסוס אתר דאסתאם כיה סמצא

כמיהרת וקיומה עלמ כהשלמות ולכתר נרמז תוכין ותתמשכו רזין ותתדחיין מכית
קדש הקדשי לכר כך לתדמו לירכין כדין קיומו לכר דלקרון כתי כרלי ותנטריכו
לכרייתי כית סכי קיומו כתתי כרלי כירכין ומכייהו לתדרו ומלרו ככי קדש הקדשי
ולייהו כית סכי ולייהו לתרכין לתתלרו ככרייתה לכר ככי ירכיהו חולפין ממתכי
ולתנהיג מכה ולייהו רזה דכתי כי מכיון תנה תור. ולכתר כך נרמו תוכין ולתעדי
סלטנות דהלי כית סכי ולה עב דסלטנה דולים לה האם ככית רחמן דסוס כיה סלמה
תדיר כנין דלייהו מלכה דסלמה דולים תדיר ועד הוה כסלם כית סכי לה הוה כיה
סלם הכי כנין דערלה הוה כנויה וקטרנת כיה תדיר ועד הוו כסכי זמיכין לנויה
לקטרנת כהלי ערלה ולסך לתנטרי מלה לקטרנת כהדם ולחנכת עלכית סכי וכלה
כרזה כדקה חזי. לכתר נרמו תוכין וסלטנה הסוה ערלה ולתדחיין מכית סכי לכר
ונחתו מתמן לחמוקי ירכין לתת עד דיסרון לתת כרגלים. וכך יתבון כרגלים כדין
ועמדו רגלו כיו סמוך ועלמ וכלה יתכניה כרזה עלה כדקה חזי. ולית לך לתדחיו לה
לתתכנו מכיה לעלמין ולתלחידו כיה. ומלן דידע ומדיד כשישר דקו המד לרכ
דמסיכו דירכין עד רגלין יכיל למכדע מזיכה דגלותה דלתתמך. ורזה לייהו כין
מחנדי חקלה וכלה כרזה עלה. וכנין דה כלהו כרייתי וכלהו תכלי וכלהו לחורלי
קיימי כדוכתייהו כדקה חזי שלין לנו ושלין לכר כיכון חמוקי ירכין ולנין לכר ולתתה
ככרכין וככלהו לקרי תורה שבעל פה וכלהו נחתי יסר ולתתלו וכדין. כך יסתיים
גלות כמסיכו דרגלין כדין ועמדו רגלו כיו סוסו וייתעכר סוסו רוחה מסלכ ערלה
מן עלמ ויתדרון יסר כלחודייהו לסלטנה כדקה יהוי כנין דסוסו ערלה נחית
לין לתת עד שתתה ומכלן ולהלן דהלי ערלה לתקנן ולתעכר מנו עלמ כדין ויסכון
ישראל כטח כדך עין ישקב. כסוסו עין יפק לה שתכח מקטרנת עלייהו. וכלה
מולקחן דיסר כעלמ דין וכעלמ דלתי. ויוסף הנדיק עמודה דעלמ לייהו כמיל
כרמות היכלה טמיר ונכיז וכרמותיה קיימ היכלה שכיעה ולית לה דקה לחדן דהיכלה
דלכתת הספיר כרמותיה קיימ סכי הוה רכוה מתקן. לכל תה נכיהו דקה לחדן
כך מתחכרו לתתה תרין דרגין מתפרסין מכייהו חרב וחלוס וקיימי כיתכין כלייכן
חמוקין קיימי מרלה והסוה דלקרי ככוהה קטנה. מירכין ולתתה לקיים חלוס עד
דמחטו רגלין כרגלין ותמן לקיו היכלה תתה ולקרי לכר הספיר. כלה ירכין כירכין
לתסתלמ חד כחד וכלהו דרגין דכבוהה דסוף מתמן נפקי סרטן על הלי לתר
ולתעכיד מכייהו חלוס. יוסף הנדיק לייהו עלימ דכלה לייהו נטיל כלה כנין דכלה
לתקן כניהים כלה תהיב כתילוכתה כניהים. תה כזעת דיוסף הנדיק קיימ לתקנה
כלה כדין לייהו נטיל כלה וכך לתתכר כסיכלים כדין מתערי כלהו מתערי לנטלה
תילוכת ורעות עלייהו תתלי וכלה לייכן כרעות חדה ועלייהו חד למחדי עלי ותתלי
רעותה הדה כדקה ואות. וכלהו תתלי קיימי כקיימה מניהים ועד כתי וכדיק יסוד
עולם. ועל הלי יסודה קלים הלי עלמ הלי לכנת הספיר לה קלים כקיימים עד
דהלי יוסף הנדיק לתקן וכך לייהו לתתקן כלה מתקני דה הוסיפ וכלהו כניכה
ועל דה כתיב ויכרת כנין דהלי קיימה על יסודה ולכתר דיסודה לתקן כלה לתכני

עליה · וכנין דא כלהו קיימין כהאי ודא לוקימנא · תא כתיב ויכן יי׳ אלהים את
סנלא דהות מסטרא אחרא ואתקין לה לאהדרא לפקדין כיכי לוקימנא · תכל
ויכן אסתכל למלקא לה בסהדות דרגא דעלמא עלאה סריא כיה למהוי דא כנווכא
דדא · ויכן אסתכל כסטרוי ואתקין וכוין כל רוחותיה לתזרע ולאסקאה ולאולדא
למעבד פה כל ברכוי כמה דאסטריך ולכתר ויצוראה · כמה · כהאי נדיוק דכתיב וכזס
הכערס כאה אל ממלך דהאי לחמיך לכלה לאסקא לאתעטרא כשלימו הכא מכיעו
דכל חוכין סכא מכיעו דכל תיאוכתין כיסין מה דלא לוהו כהסוא היכלא סתיתאה
כסטרא לאחרא דתמן כל עכוגין כיסין וכל בטרין דתיאוכתין דעכוגא דהאי עלמא וכי
האי עלמא לאתבניא כסו ובכי כאן לסהוא עלמא דאתי כמה עכוגין דנופא
ותיאוכתין לנופא לאתבכי ולאתעכיב מכייהו וטעיין לכתרייהו סהיר ותרא הלסם כי
טוב סעך למאכל וגו׳ · דסא כל תיאוכתין וכל עכוגין דעלמא כיה תלוין · ועל דא
כנווכא דא אות מלין דנופא לאתבכי כהו ועיילי לנופא ולא לבסתתא ואות מלין
דבסתתא לאתבכי מכייהו ולא נופא ועל דא דרגין פריסין דא מן דא · זכאין אינון
צדיקיא דבטלי ברא מיסר ומבעי גרמייהו מהסוא סטרא ואתדבקן בסט דקדושא
היכלא דא בליל כל שאר שמהן דכל אלין חיילין דלתתא · תרי שמהן אינון לכלילו
שאר שמהן לאחרנין אך דכד לאתאכר עילא בתתא ויעקב בטיל היכלים כאינון כסיקין
ברוח עלאה בדין בליל כל שאר שמהן ולקרי יהוה ודא לקרי סם מלא כמה
דלוקימנא · ואך כד לאתאכר וסודא דעלמא דהיכלין וכלהו מיתערכתא לנכנים
וכלהו בליל כדין בליל כל שאר שמהן ולקרי יהוה נכלות · ודא לקרי שמא
קדישא עלאה וליהו חיהו שלים פהאי אתר · מה בין האי לסהוא · דא עלין על כתתא
נופא כנופא כדקאמרן · ודא מאתר דסיומא דנופא ולתתא כאינון וכללא לתתא ·
ורזא דא בית ראשון ובית שני · וכנין דא היכלא דא בליל כל שאר שמהן לתתא
כמה דלוקימנא ועל דא שמהן אלין דא סלקא ודא כאית · זכאין אינון צדיקיא
דידעין ארחוי דאוריתא · ויסודא דא לאתקן לתרין סטרין אך לאתקנא כל שאר
דלתתא ונקד לאתקנא היכלא סביעאה ולאתקנא דא כדא למהוי כלא רשו אחד
כדקא יאות · עד סכא יקודא דתרין סטרין דלעילא ותתא לאתיחדא כאחדא כשלימו
למיהך כאתר מיבר זכאה אינון כהאי עלמא ובעלמא דאתי ועל דא כתיב אסר ואמת
כפנגו נדק ושלום בסקו · ובדין לאת מארץ תצמח ונדק משמים כשקף · נס יי׳

היכלא

ותן הטוב ואדמנו תתן יבולה · עכ״ל זה רמז עב ואת בפף

סביעאה היכלא דא היכלא פביעאה מכלא · האי
היכלא אינו סתיים לסתיימין דגו רזא לרזין האי אינו
רזא אתר לעילא תמן כגו אינון נהורין לעילא רוחא דכל רוחין רעוא דכל רעוין
לאתחברא כלא כאחדא רוחא דאיי כהאי למהוי כלא תקונא אחדא · היכלא דא
לקרי כית קדם הקדשים אתר לקבלא האי כשמתא עלאה לאיתחזאה עלמא דאתי
לנבי האי עלמא עולם לקרי עולם סליקא דסליק עלמא תתאה לנבי עלמא עלאה
ואסתתר בגווה ואתעלם כיה לאתגלייא כסתירה · עולם דסליק אינו וכל אינון

דקרכין

דקרבן כיהו אסתתרן גו סתירו עלאה . עולם עלאה סליק ואסתתר ברעותא
עלאה גו טמירו דכל טמירין דלא לתידע כלל ולא אתגלי ולית מאן דיודע ליה .
פְּרוּכָתָא דְּפָרְסָא פָּרִיסָת קְמֵיהּ גו טמירו כתים (כפורתא פריסת גו טמירין
עלאין לאסתמא סתיומין דכל עמירין וסתימין לגו מן כפורתא לית אתר סתים וטמיר
וגניז לאכסנא ליה בגויה מסך רבות עלאה רוחא דקיו על ידא דכסוי כסר דגניד
וכפיק ואקרי מכועא דכירא דלא פסקין מיומי לעלמין . וכד אתי עיילן
וגניד כל סכוי דכותקדשא מלעילא מאתר דקדש קדשים נהירו דנחית ואתי גו
לילון נהורין אתי לתתלא מתתן כנוקבא דמתעברא ואתחלים מן דכורא . דקבילו
דקבילו כל לילון רוחין ונשמתין קדישין דנחתין לעלמא ואתעברו תמן כל סכוי וזמ
דלאטריך יתעברון עד דייתי מלכא משיחא ויסתפקון כל לילון כשמתין וייתון ויקדי
עלמא כמלקדמין כדין ישמח יי׳ במעשיו . בהאי סיכלא קיימין עיונין ותפוקין דרזי
ואתעמקותא דלעתעתד קבל כנסת דעדן דכא לילו תיהוכתא דכלא ועיונין
סייפי כלהו מתחברן כסייפין עלאין כל חד וחד כדקא חזי ליה לית לון תיהוכתא
ולית לון עיונין כר ביהודא דהאי סיכלא כלא סכא תליא . כל אתחברותא דכא
לתייחד ביהודא חדא כדין כל כהירו דסייפין וכל נהירו דלילון וכל הדיון כלהו
כהירין וחדלן . וכלא חולקין מאן דיידע למדרש סדורין ולאתקנא תקוני אסלמותא
כהאי עלמא ובעלמא דאתי . וכדין כל לילון וכל נהורין כיהין מתעברין ואתבטלין
מעלמא . היכלא דא היכלא דתיובתא היכלא דעיונין היכלא לאסתעתד עלא
ותתא כחדא ומקבלא כלא כסירו דכוזיכא עלא דנהיר לכלא ולאתייחדא כלא כדקא
יאות ביהודא שלים . ועל דא היכלא דא קאים כטמירו דכלא האי גניז מכלא .
תא חזי דכלהו טמירין דא טמיר וגניז למהוי כרית קיימא כלא כחדא דכר ונוקבא
למהוי שלים . היכל דא לקרי תרין סכריתא דלהיו חדון כל חד ידין כגין דהאי לאיהו לתר
דנפקי מניה כל פסקתין דעלמ׳ ליחדא יהודא לתתא ולא אזדכך יהודא דקב׳ מעלא
לתתא ליסכא לנהיק כגין דנפקי מנהיק ועילי כנהיק ולבתר נפקי מלהיק ועילי
כלתר דנפקי מתמן . האי תרין סכריתא נקיט כלא מנהיק ולבתר נפקי מיניה ועילי
כנהיק לתתא ועילי כהאי תרין סכריתא למהוי כל פסקתין כלילן מעילא ומתתא למהוי
שלים מכל סטרין . תא מכועא דכירא לא מתפרסא מכירא לעלמין ועל דא האי
לתר שכלולא דכלא קיומא דכל נופא למהוי שלים כלא כדקא יאות . סכא הוא
יהודא וקדושא כחדא למהוי עלא ותתא חד בקדושא דלא מתפרשן כל סייפין דא
מן דא ולא אזדכך כלא מכפין כלפין ועל דא תיכון מאן דשמיש ערסיס מאחורי
לכפין תקונא דאסתכלותא לכפין כלפין לאסתכלא כלא כחדא ולא אזדכך כלא
לכפין כלפין כדבקות׳ כדקא יאות כלא ודבק כחברו . כגוונא דייקא ולא
לאחורי אזדכך . תרין לילון יצחק ויעקב לילון לעילא יוסף לתתא . תרין תיובתין לילון חד
סיכלא שתיתאה וחד האי סיכלא שביעאה . תיובתא לעילא כלילון כסוקין דכטיל
יצחק . תיובתא לתתא כהאי שביעאה דכטיל יוסף מתרין סטרין לילון כשלין כטיל

תרין סכרית רוחא דחיי מסטרא דיעקב נטיל רוחא דחיי לעילא דאתדבק כיס
כחיכון כסיקין ואשיל כחיכון רוחא דחיי דלעילא כיס לאתזנא מכיס · מסטרא
דיוסף דאיהו לתתא בסוותא דנוקבא כסלי סיכלא נטיל רוחין וכסחין לאדקא לתת
להאי עלמא · שין תרין סטרין מתברנן לתרין סטרין: סטרא דיעקב לאתפסט ויהיב
תוקפא לכנצח כחיכון עדי דאתמליין מסוף רוחא דחיי ויהיב כהו לחיכון מלאכין
קדישין דחיכון חיין וקיימין לעלמין וקיימין כקיומא כיס סטרא דיוסף שיל כתיב
ויהב תוקפא לנו ועכיד כסחין ורוחין לכאחא לתתא ולאתזכא כהו ככני עלמא ועל
דא קיימין תרין סטרין אלין דא לעילא ודא לתתא דא לאתזכא לעילא ודא למיזן
לתתא כל חד וחד כדקא חזי ליה ועל דא כלא חיסו חד וחד רזא חיסו · ועם כל דא
יוסף זן לכל גופא ואסקי ליה למאני רוחא דחיי דאתדבקותא דיעקב כחית לתתא
וכיס אתדבק סלי תרין סכרית כרשותא לעילא ונחית סוף רוחא דחיי לתתא
כהסוא אתדבקותא דיוסף · וכד אתחבר כלא כחדא אתמלין חיכון סדיס לאדקא
לכלא וכגין כך כלא חיסו חד וכלא חולקים מלן דידע לקסרא קסרין ולאחדא יקודא
כרשותא דלכא כדקא יאות כגין לדבקא סיופא כסיופא רוחא כרוחא כלא כלא כחדא
אדא למהוי כלא חד כדקא חזי · תא חזי האי סיכלא כד אין רוחין קדישין וכל חיכון
דאיכון כלהו מתיקדי כחדא ואסתכאו כקסורא כדין האי רוחא עלאה דכלהו
לאיהו נקודא חדא אסתיב כהו ולא אתגלוף ואתעביד רוחא אחיס דכלא כנוכא
עלאה וסימכיך חנוון יהודא כקסורא דכלא כדקא מרן לאתקסרא דא כדא למהוי
כלא כליל כחלימו דכר ומוקבא כחדא ודא אוקימנא דכנוכא דא קרכנא כלקא
ליאחדא קרכנא ליאחדא כל חד וחד כדקא חזי ליה מסוף תכנא דכליל וכהכ דאיהו
יחידא כקסורא דיהודא כרשות ולוותי כזירתא דא כליל כדא סיכלא כסיכלא רוחא
כרוחא עד דאתחכרן כאתרויהו זיופא כזיופא למהוי כלא כליל כחדא כדקא יאות
דכד אסתלים כלא כחדא סייפין עלאין כתתאין כדין כזאתא עלאה דכלא אתערת
ועאלת ככלהו וכזיר לכלא וכלהו אתכרכן עלאין ותתאין · וסוף דלא אתידע עד
כאוכנא דלית דלא אתפס לעלמין כדין כלא סליק עד אין סוף ואתקסר כלא
כקסורא חדא וכסיס סוף רעותא לנו כנו כסתימו כזירו דכזאתא עלאה סלקא לנו
נו ונהיר לכלא כנין דהאי נהירו לעיל כסתימו דאסכא דאיהו כליל כלא וכנו לנו
כסוף רעו דאסכא לאפסא כיס וכד האי סליק נהירו דלתת׳ תפיס כיס · וכן כלא
לאתקסרא ולאתחלקא ולאתכרכא כלא כחדא כדקא יאות · וכדין אתקסר דא כדא
כדקא יאות כיחודא חדא ועל דא מסס סוס ידע לסדרא סדורא דמאריס מכל כני
עלמא לאכטרוכי לאתרכא אדא כקסרא קסר כמס דלאוקימנא לא כא רפא נא לה · תיכון
יהון דאריך כגלותיס ואסתכל כיס לסוף לתת לוני כאסכ לכ · מלן לכ דא סוף דכתיב
ושוב לב אסתה תשיב בנין דאיהו אתר דכעי לקנר ולא לאחרכא כיס דסא כלא קלוס
לעילא ובעי דלא לאסתכא ליס לקסרא ליס כקסורא דלעילא כלא תריכו למהוי כלא

למסך כארבע דרוש דלתתון לנרפא ויהודע דלתתון כמה דכתוב ידע כהנא לנרפא
סמכן כתתון דסומן וידי אדם מתחת ככפיסם כלהו ידי אדם הם חוקימת דלימון
רוחין וחיון וחופמים וכרוכים . כרוכים וחיות וחופמים כלהו בגדפין וידין תחות
גדפייהו לקבלת גלותין ולקבלת מארי דתיובתא . ודיוקנא אתרין ודוכתין לקבלת
כמי כמא בגלותהון וכעותהון ולאפתחא פתחין לקבלת לון ליחדא ולקשרא קשרין
ולמעבד רעותיהון ולאין אתרין ודוכתין דלקרון ידיס דקיומי לכמי כמא אלין לימון
סמכן קדישין דסליטין בכל דרגא ודרגא כגון דכתוב עלין כמי כמא בגלותהון
וכעותהון בכל תרעין עלאין ובדא סלטין תתאין לעילא ורוחא ידיך עזוכי ויכוכמוכי
אלין סמכן קדישין . ואמר יי אל משה כטא ידך על הסמים וכי סיך וכול לקרמא
ידיס עלסמיך שלח כטא אלין ויט סמיכו וירד משיכו מלעילא לתתא . וכך אתרך
אתרא דדרגא דילך דאת סלקי בגויה ודא ברזא דסמא קדישא וכלא עלאי ותתאי
ברזא דסמכן כטלי וקיומי . וכהו עלין כמי כמא לסיכלין עלאין ולית מאן דיימי
ביהוי . זכאין לימון דידעין לסדרא יחודא דמאריהון כדקא יאות ולמיהך כארח
קשוט כגון דלא ושטעון ברזא דמסיכותא . תא חזי כסיכלין לאית רוחא עלאה בו
מהימנותא וכלהו חיון רתיכין כלהו משכיין דא מן דא לאתכללא אלין כאלין לטב
לאתקנא ולמיהך ואשכח ואת נערותיה לטוב . כשכעה סיכלין אלין סלוסי דשילא כל
אפתליס דא כדא ועאלו גלותין וכעותין דמאן דידע לסדרא לון לאתקנא לון לעילא
כמה דאת אמר ואת שבע נערות הרלויות לתת לה מבית המלך . היכלא
קדמאי יוצר אור וכורא חשך כסידו דאלין טכא ספידו דאלין טכא כגין לתדין כטדין
כמה דאוקימנא לימיכא ולשמלא אור וחשך אם רכו מעשיך יי כלם כחכמה עשית
כלהו חופמים ובגבי מלאה הארץ קניניך וגו׳ המלך המרומם שמא קדישא ואדאוכדי
כלא דשמא קדישא סליס כתדי סמכן ודא סוף סליק כאורח ומתכשא מיומת עלמ׳
היכלא תניינא לא כרוך נדול דעם חורפניהל רזין דכלהו לתתון זעירין דשפיא
כיתא דכא לימון דקאמרי קדוש וברוך וכבא לימו קדוסא וכרוך ככוד יי׳ .
היכלא } תליתאה לאל כרוך נעימות ויתנו . היכלא רכיעאה סמחדש טובו
בכל יום תמיד מעשה כראשי׳ כגין דכא מתנלגלין כהורין ולימון דעלמ׳ סמן דלימו
לחיים מתחדש כמלקדמין לאתקויי כעלמא כהורא דימיכא דאקרי ש כדקאמרן .
היכלא חמשאה . היכלא דא דאקרי אהב׳ שלם ודא לימו מסיכא דרחימותא
דסיכלא דאקרי אהבת עולם אהבתנו יי׳ אלהינו כלי הכותר בעמו ישראל כאהבה
ברזא דא אדני . היכלא שתיתאה אמת ויציב וכבון וקייס וכשיכן דלא לאתפקא
כין היכלין אלין לאלין דסיכו כמסיכו דגלותא ורעותא מתחברן כחדא ואתקשרן
אלין כאלין ברזא דסמכן קדישין דסליטין ככל חד וחד . היכלא שביעאה רזא
דרזין כלחישו ולא אשתמע אלא הכא לימו רעותא דלכא לאתכוון ולסלקא רעותא
לעילא עד אין סוף ולקבל שביעא כשביעא וכלא חד כחד דא כדא מתא לעילא ולבתר
משילא לתתא לאתכללא כרכין ככלהו כדקא חזו מקודא דקיו דלימו שביעא לעלאה
ודא שביעא דרעותא דלכא וכסתימו דאתיון דשבע סמכן עלאין קדישין .

היכלא

הילכא סניעאה דליהוי מקורא דמוי דף ליהוי היכלא קדמאה שירותא דכלא
מעילא לתתא ולבטלא סניעאה מתתא לתתאה דף כדא סניעאה כסניעאה דסף
מסחי דלתתא עיול מלן דעיול להיכלא עלאה כרוך רכויא דכלהו תתאי כלילא דמוין
ומרפיס וחופיס וכלהו היכלין רכויא דרזא דקדם הקדמים דמרוח כנויס כנויו
וכדין תקרי כרוך בכל לין רכויין וכרכלן ורוין דאתלימו כהו לתתא עטורא דסתימו
דאתון כללא דכלהו כ״ב אתוון ודף הוא אתי׳ דכליל לון מעילא ואי׳ וכניס לון
כנויס ודף ליהוי אתי׳ וכל ליהו כסליהו כסהו כסר דאחיד כס סלקא לא תעטרא
לעילא ודף ליהוי רזא דכתיב וכזא הנערה כתה לל המלך וכדין תת כל אסר תאמר
יכהן לה ודף ליהוי רזא כרוך אתי׳ וכעי לאתכוונא כהאי ולקטרא רעותא כהאי רזא
ו׳ תלדיהו דף ליהוי קטורא דמלכא עלאה לעילא כהאי כד הנערה כתה לל המלך
תת כל אמר תאמר ויתן לה דף רזא דאכהן לכרכא לה ודף ליהוי רזא תלדי תכרס
תלדי ונחק ושדי יעקב כתה דהאי נערה לא אסתכלת מתתאי הכי כתי לא אסתכל
מלכין לעלמין ליהוי לחודית כהון לכטר׳ לן וכנין דיתברכון כל חד מכס כעי לאדכר
לס על כל חד וחד ולכתר ויתכנון כלהו כחכורא חדא ומתעטרי כהדם הלל סנדול
הגבור וסמורא דף כלהו כחדא לסלקא לעילא בקדמיתא מעילא לתתא ומתתא
לעילא לאכללא לן כהדם דכתיב דאמר הלל הגדול הגבור וסמורא כלהו כלילן כס׳
וכדין לל עלין גומל חסדים טובים כללא דאסתהו כהדם ועלו כמעלה
ואתברכון תמן ולבתר סלרי לן ואסיק לן כד ליכון לתברכא מגוה דהו׳ הסתום
דאמ׳ כלי מגן לברהם סכא נפקי כלהו׳ כללא דף דיומיא כלהו מתברכלן כדקא
חזי׳ תא חזי היכלא סניעא דף רזא דמלכא עלאה מתעטרן כיה לכתן כדקאמרן
ואתכלילו כיה ועד דאתא אתכלילו וכעי לאסקא לון ליהוי היכלא דאיכד לאסיק לון
מברכלן כנין הלי כערה כדין ליהי לחודית כסו ככל לימון כרכלן ואף על גב דסף
אתכלילו היכלין כסיכלין דאתא אתלחידו כלימון כרכלן כחדא דכל אמר מלך עוז
ומוסיע ומגן כדין לאסיק לון מברכלן ולהי ליהוי חד היכלא סניעאה כרזא דסמא
קדישא עלאה׳ כוכו׳ ברכס ואסד כא ומסטט כללא כלא ורזא הוא דאתי׳ לאיה
כללא דכלא כנין דאלין לתתון כללא דכלא כנין דאלין לתתון לאסיקו לון דנסקו מניהו
כללא דאכהן ודף ליהוי דמתברא כסליהו דלקרי ברכה׳ כיון דאמר כלי מגן
מברהם הל לחודית ברכלן מניהו ברזא דהיכלא אמצאה לסכס דליהוי ומוכא
ומוהו אמצאה לאתקבל ברחימו דברכלן דיומיא והכי לאטריך מעילא לתת לאתברכ׳
בקדמיתא היכלא כהיכלא כדקאמרן ואסתא נטלי ברכלן לאסתכחא אלין מקדמת
אלין ואף על גב דאית דבטיל בקדמיתא׳ כיון דאסתכחו מסטרא דימוכא ברכלן
כהיכלא אמצאה אחרי לקדמא כמטר אמלא ברזא דף לאה נבור והאי ליהוי מכור
לאה וגבור תרין דיכין וכיון דאתאמצאן ברכלן לאתכלילו ברחמי ואזתכא כסהוא
סטרא כלא כחדא מכוס מיס סומך נופלים ורופא חולים כו׳ ודף ליהוי ברזא
דאמר קדישא דקרי לכלהו ברזא לאתוון דאמא דקרי אלין תלדים כנין דאלין
לאתוון סלקין לאתעטרא לעילא תלדים מיס ונרע כאתוון לאחדא כנויהו ומסכא

תתבטל לתתא מנו אלין דאתון לאתרכנא ולמלקא מלין לאתון לשמע דלעלם
כיון דלתתא אתברכאן בברכאן דאתמסר׳ ורביעאה מעילא כדקלהמרן מארי ואחיד כרכאן
אלי כלהו ובגין כך לתתא בכללו׳ לתתא קדוש ושמך קדוש פיון דאתמר לתתא קדוש
ואתכלל לתתא בקדוש תמלי ושמך הייכו סם הייכו לתתא׳ אלא הא תכיכן ככל לתתא
דלעתכא ואזדלף וקאזדרף כעיכן קדושה ותוספת קדושה והסוף תוספת עקרא הוא
ויתיר מכלא ובגין כך ככללו כתיב לתתא ולא יתיר והכא בהלי לתתא אתמר קדוש
ותוספת קדושה׳ לתתא קדוש קדוש׳ ושמך קדוש תוספת קדושה׳ וקדושים ככל
יום׳ אלו שאר קדושים עלאין די בכל היכלא ואיכלא דאתקדשי מהלי תוספת בגין
דקדושה׳ אוקמוה לה תוספת קדושה לאתקדשא כל חיכון שאר דקאמרן׳ ולבתר
כלא משלח ומכלהו אכסן לאתקשר בקשורא חדא והייכו כרוך לתתא יי׳ שאל הקדוש׳
ועל דא לקדי ברוך וקשורא דכלא כיחודא חד׳ זכאה חולקיה מאן דידע לסדרא
שבחי דמארי׳ כלהו דאתמרי׳ עד הכא דבקותא וברכאן וקדוש׳ כחדא כלהכן
מכאן ולהלאה קיימין שלהתין וכעותין׳ שירותא דכתי כך הם למשאל עסקוי למכדש
כחלין דמארי׳ כגין למחזי תיאוכתיה לגביה ולא לאתפרש מניה בגין דכתי כך הם
לאתתפרש כקדוש׳ דשמך קדוש׳ עלאה לאתעטר כיה ויהיו שמך דכרכאן וקדושין׳
כוזו רזא דשמך קדישא׳ ידוד דהיינו קדוש׳ וקדוש׳ וקדוש׳ ויהיו לאתון לאתרכנא כפקי
מניה הכי לאתון לאתרכנא מכורא דהכי כחכורא דלכר כנוקבא׳ והכי קדושין עלאין
רזא דקדוש׳ קדוש׳ קדוש׳ על טל המים רזא דאוכלא דלאתון
בגין דהכא לתתא קיימין כל מלין כאוכלא ולא אוכלא אלא לסיהרא וכגין כך כתי
לאתקשרא כקדוש׳ דמארי׳ ולא לאתפרש כר הם מניה וכך שאיל ערותא דשלהתין
לאחזאה דתיאוכתיה לנביה׳ מכאן ולהלאה יתפרש ועיר ועיר ויאמר שלהתו מה
דאמרי׳ לשלה׳ וכל שלהתו יהון לכתר דיסדר סדורא דלי דקאמרן׳ כנוכא דלי
כל שלהתו יהון כתאוכיה וכעותין לקמי מארי׳ ולא ינדיק נרמי׳ מניה׳ זכאה חולקיה
מאן דידע לסדרא סדורא דלי למהך כארח מיתר כדקא חזי כנוכא דלתתא׳ ואף
בחיי ומיתי כאף דרוש כגכון וכפין כדרוש מזרח כמערב ומערב כמזרח הכי כמו
לתקשר פלא כחדא וייחודא לאתלוס לי כדי וכלליכון דידעין לסדר כלותהון כדקא
ואות לאתקשר כהו וקריבו ליה לאתכללא כהו שלהתא שאיל וייהיב ליה׳ זכאה חולקי
כהאי עלמא וכעלמא דלתתי׳ כתר דסיים שלהתין ונופא שלים ככל סטרין כחדוה
דלכא ואיהו שאיל וסיים שלהתין יסדר לאתכא כרכאן ואחזאן לאתא׳ היכלא
תליתאה לאתכא לאתא רזא יי׳ אלהיכו כעיך ישראל הא איהו דמעמדות לילון
סמכין דנופא סורותא לאתא מן נופא תרין ירכין עד דמטי לברכי׳ ואלין לילון רזא
דמעמדו׳ דקיימי על קרכא והכא איהו רזא דתרין ירכין סרותא על כרכין מלעילא
מכורא דכביליס ומרלות כרזא דלאתון דלקרון בשמא קדישא׳ דאתפלי דאיהו
דאתמר דלקרי נבלות דל סליק ודל כחית דל כביליס ודל מרלות והכא
איהו רזא דשמא עלאה דכרייתי דקלהמרן וכד מטי לילים לברכין יכרע׳ ברוך אתה יי׳
תיכוכא
היכלא׳ ואתברכאן כחדא׳ דאתמר׳ כרייתי למתכי

תכיפא לתתא דלתתקדו ביה כמתין למלקא לתתחזא בחיוו דחלמא מודיס
לחכנעא כרכין לחודלה על כמתין כדקלמרן על כמותיכו הפקודו כיון דלתתליל
ממחדיס עד דמטו להטוב שמך ולך נאה להודות . ודא הוא נו רזא דשמא קדישא
דלקרי כס כמוכן דא לקרי לא לדיס דליסו כרוז עלאה . לא לאלדיס ידוד הוא
יודע סם מלא דלולן לתתון לחרכין דנפקי מכוליסו ולתתא רזא דחלמא רזא להטוא
לתתא לתעלא כיסו כמתין וכעיכן לחמסכא כסכי כרכין כנין לא זכאה כוליא כיסו
עלמא ובעלמא דליתי . היכלא תתאה כלילא לתתא סכא ליסו סלום . סלום לעילא
סלום לתתא סלום לכל סטרין סלום כפחלוא דלעילא סלום כפחלוא דלתתא ודא
ליסו פחלוא דלתתא דליסו היכלא דלתתא ודא בחכורא חדא כפחלוא ומסכ כניד
לכל ליכון תתאי דלכר ורזא דא כלילו ואפת ליס כלא כחדא עילא ותתא כיסירו חדא
לחסתלא סם מלא דא דליסו סלם ככל ליכון סיכלין ככל ליכון כסורין עלאין למסני
כלהו חד . סיס סלום טוכ וכרכ אלי כר כם כד לחסתליל מהיכלא דא לנפקא לכר ושוי
נרמיס כיתין דכפיק מחכרותא דמלכא ומנו סיכלים וימתיך נרמיס קמיס לכל יפדי
נרמיס דסל קדמאס ליסו לכטלא סטרא דמסיכו דכרכין דכנדין מיחודא דמתריס
דא ליסו כר דליסו מסיכלא דמלכא דסא כסאי סעתא דקא כפיק מקמי מלכא
וכלא קסיר ככל סני סטרין דקדושא ויחודא וכרכין וקדושא ותוספת קדושא קסס
קלרי לכפחלוא דלעילא ונמר לון כתובו להאי כר כם פלטיא מליכון דלקרון חוסכי
שמו . מלן חוסכי שמו ליכון דמחסכי ומכווכין כרזא דשמיס ליחדא היכלין כהיכלין
לקסרא קסרין וליחדא כלהו כיחודא חדא ושין ליכון חוסכי שמו כלא ולא חוסכי שמ
כדין לכתיבו ליס ותתרסיס ותזתמודע לעילא ותתרסין ותסתלים ליסו לעילא ותת
ואלן דלא לא זלים ולא קסיר קזרא דמחריס כדקלמרן כד קריב קמי מחריס ונלי
גלותיס ולא חייס על יקרא דמחריס טב ליס דלא מכרי . וקדסא כריך הוא אמר
כתבו הלים הזס שרירי נכר לי ונלח כוימי . ודא ליסו בוזל לכיו ואמו . הכא לסתלים
כלא לעילא ותתא רוחא דשמא קדישא סלוטא לעילא . מנפק מנפק ו"ו ו"ו לא רמוס
וחמון הכא ליסו רזא קדישא לאתקדסא כתתוו ככי עשרה ותתון למרכיו כקדושא
דיחודא כגלותא . כתר דסיוס קלים על רגלוי לכפרא על חובוי כנין דלא יהא פטר
דפותא לסטרא אחרא לאטעאה ליה ולתכפיא קמיס ויקום כקיומיס לאתברכא מכי
מלכא . וזכאה חולקיה מאן דאתקדס ביה כהאי נווכא כגלותא כדקלמרן וקסר
קסרין ויחד ויחודין ויתכוון ככלא ולא יסתי לימיכא ולשמאלא גלותיס לא לאסדר
בריקניוא קדסא כריך הוא נזור ויהוו מכטל על דא כתיב ישמח לכיך ואמך ותגל
ולדתך . לוית ליס חולקא כעלמא דין ובעלמא דאתי כשרא היא כלא סייכו לכתיב
ותקם כעוד לילה ותתן טרף לכיתה וחק לנערותיה מסהוא רכוי דכרכין וקדושא
ותוסף קדוש דקא נטלא כלא ולשרא יחלק שלל ואפי חולקא דכלא חולקא לאחר דסטר
לאחרא חולקא כלחודהא ורזא דא רזא לכלי מסיכותי חולקא דסטרא לאחר מסתכ
כל ליכון חוכין וכלליכון חטאין דסהו כר כם דקסר קזרין דיחודא דאתודם עלייהו
כלהו סרוין עליס דסטרא לאחרא וליכון חולקא ואתסכתא דסטרא לאחרא מס זכאה

ואי לית לה לודי עלוי לאתכא מקטרגא ויכיל ליה · ואי לודי על כל מובני כסליא בלחודא
דיחודא קשיר קשרין ואתכרכן עלאי ותתאי ומסיפו חולקא דסטרא לאחרא כל
לילין חוכין ומטלין דלודי עלייהו כטלא לון לחולקא ורזא דא טעיר דכתיב ומתודם
עליו לית כל עומת וגו׳ דא הוא חולקיה ועדביה ואתכתיה · ואי הכוא כר כם תם
לסרחי דחובוי ווי ליה דכלהו כטיל לון מהאי סטרא בעל כרחיה סטרא הכוא
ומנו דכטיל לון מהאי סטרא בעל כרחיה כדין לבתרא ליה ואתהפך עליה מקטרגא
וקטריג ליה · וכד לודי עלוי כטיל לון הכוא סטרא לאחרא ואיהו עדביה וחולקיה
ורזא דא הכי נמי קרכתא דכשי לאודאה על הכוא קרכתא כל חובוי ומטלוי
למיהב חולקא למאן דלטטריך · קרכתא כלא לסטרא דא חולקא דקדשא ורשותא
דקדוש׳ ולסטר׳ דא הכוא חולקא דלילין חוכין ומטלין דלתתיכו כהודאה על הנו׳
כסרא דקרכתא כמה דכתיב לא רעב תוכלך הלכולהו לתא ונומר כי נחלים לתם
חותם וגו ומימיך וכא המלך ושמן ש׳ המשת׳ זכאה חיכו מאן דידע ארחי׳ למהך בארח
קשוט · וכל מאן דלא ידע לסדרא זכאה דמאריה טב ליה דלא לחכרי · כגין דלטטריך
עלותא דלילי סלמא לעילא כגין דלטטריך עלותא מנו מקטרא ורשותא דלכא וקלא
ומלה דסליון למעבד סלוי וקשורא ויחודא לעילא כגוונא דלילי לעילא · כגוונא
דכפקא סלוי מעילא לתתא הכי לטטריך מתתא לעילא לקשרא קשרין כדקא יאות
רזא לחכרייהו דילכון בארח מיסר · מקטרא ורשותא דלילי ומלה חלין לרכא מקשרין
קשרין לכתר לרכשה סמכין לאתעטרא כהו ומכיכתא לסתיך עלייהו ככל לילין
קשרין עלאין · מקטרא לפיק רשותא בעותא לפיק קלא · רשותא דכפיק מנו מקטר׳
לפיק קלא · קלא דאסתמע סליק לקשרא קדישין מתתא לעילא · היכלין תתאין
כעלמין קלא דלילי קשיר קשרין ומסיך כרכתן מעילא לתתא כלחישו סמיך חלין
לרכשה מקטרא ורשותא קלא ומלה סמיכו כסוומא דקשורא לתר דכלא לתקשר
כיה כחדא · זכאה חיכו כרכם דקשר קשרין דמאריה וסמיך סמיכין כדקא יאות
ולתכוון ככל הכי חלין דקאמרן זכאה חיכו כסלי עלמא ובעלמא דאתי · עד הכא
לסתכללו היכלין בסטרא דקדושה ·

רבי שמעון פתח ואמר ושם כלדם עברו כרית סם בנהרו כי · מאן יגלי
עפר מעיניך אדם קדמאה דקדשא כריך הוא פקיד לך פקוד׳ אדם
ולא יכילת לקיומא כם · כגין דאתפתית על מלין כישין דאסטי לך הכוא חויא כישא
דכתיב וסכחש היש ערום וכגין כך אתפתית אכתריה וגרם׳ מיתא לגרמך ולכל חיכון
תולדין דנפקו מיכך · תא חזי דכל מאן דאתפתח אכתריה וכחי׳ לנכיה כרגעא חדא
יתאכיד לנכיה · תא דוד סוף קיומא כעין כמקורא דמיון כעין וכד אתדבי׳ לארעא
אחרא ונטרין ליה ולפוס נטרין לאתדבוי מארעא קדישא אף על גב דכחית מדרגוי
לדרגא אתאה קס בקיומיה ולא עאל לסטרא אחרא ואסתאר מכיס מה כתיב ואולם
חיי׳ ואי כפאך כי כפזא כיכי וכין המו׳ דהא כחית כדרגוי עד דהוה כיס הלי עשרא
וזכאה חולקיה מאן דאסתאר מהאי סטרא כיסא ומכל דרגין דהאי סטרא
דאתכאי כעלמא דכיסא סמרין ודרגין לית ליכר הרא · כתם עקלתון סתן מלאך

המות

המות יגר הרע ושם לוקחים כנין דלף על גב דכשמתן חלין לקרי שבע שמהן חיכון
ליס · רע · טמא · סגול · מוכה · לבן מכשול · ערל · נפסוי · חלין חיכון שבע שמהן
לקבל שבע דרגין דהיכלין דכלהו מסטרא מכאיבא כדקאמרן לקבל חלין שבעה
שמהן חיכון דלקרי פשו גיהנם לתר דלתתא כיס חייביא דעלמא וחלין חיכון ·
כור · טמא · דומם · טיט חיון · טחול · בלמות · ארץ תחתית · כל חלין שבעה מדורין
דגיהנם לקבל חלין שבע שמהן דלזית ליס ליגר הרע ושם לוקימנא דכמה דלזית
דרגין והיכלין לסטר קדושה הכי במי לסטר מסאבא וכלהו מסתכאי ומלטי בעלמא
בסטר מסאבא · שבעה היכלין חיכון דחיכון לקבל שבעה שמהן דלקרי כשו גיהנם
סלי יגר הרע) וכלהו קיימי לדיוקא ולסלקא לאחרן חייבי עלמא דדכקי בשו ולא לסתמרן
לרשייהו מכיס כל אינון כהאי עלמא · דהא מאן דאתי לאתדכא בהאי עלמא בסטר
דהכויא מדכאין ליה בהאוא לתר דלקרי רזא דמהימנותא דכמה דרגין חיכון וכמה
שמהן דכלהו קיימן לקבלא בשע לפלחוהי דקודשא בריך הוא ולדכאה לאינון
דאתי לאסתכלא מסאבין ליה בהאי סטרא דאיהו מסאבא דהא כמה דרגין
וכמה שמהן כלהו קיימי לסאבא לון לבני נשא · מאן דיקרב בהו ואתי לאתדכא בתר
בהאוא סטרא כיצד כתיב מי גבר יחיה ולא יראה מות ימלט נפשו וגו · מאן לאיהו כך
גם דאתברי בעלמא דלא יחמי מותא בהאוא כל עלמא לאתזכאן לבתריים · דהא
בהאוא זמנא דאתי כך גם למיסב מיסכנא קמי מאריהם עד לא יפוק מהאי עלמא חמי
ליה ושם לוקימנא · וחלין שבעה היכלין דחיכון שבעה מדורין לגיהנם תריסר וחמין
לקבלן כנין דהא כמה דלזית לסטר מהימנותא תריסר וחמין דרגין קדישין הכי במי
לזית לסטרא לאחרא תריסר וחמין דחייביא לתדכו בהאוא ובשמתא דלהון לתדכת
בסגי · זכאה חולקהון דצדיקיא דלאתכסיא רגליהו מכיורו ולא מתקרבי לתרשיהו כנין
לאתזכא מכיורו בהאוא עלמא ·

הוכלא

קדמאה ערותא דסטרא דיגר הרע · האי היכלא קדמאה
לקרי כור דיקד מכלא מאן דאתי לאעלא ליס לית מאן
דאחיד ליס שם דאחדין ליס למכלא ולא יקום לית ליס סליך לעבר בהאי היכלא קיימא
מד מאכא ודומם שמיה והאי איהו קיימא לעילא ותתא דא איהו אחיד בשמתא כד
לתדמיון מהיכלא קדישא על ידא דהאוא מאכא טהרוזא והאי איהו קאים לנבי
האוא תרעא דהאוא סטרא וכנין כך קיימא האי דומם לאחדא לה לשמתא וכמה
גרדיני מיוסין כהדיס · ותחות האי ממכא קיימא תך מאכא לאחרא די אלף ורבבן
תחותיס והאי מאכא לקרי פתות דא הוא קיימא לפתחא בני נשא והאי איהו סלי
לנבוס ואסטי ליס לאתכלא · ולעוייכא פמה דלא לסטריך ליס בכמה זמנין ובכמה
כלופין וכל אינון דעמיס כלהו קיימין לנבוס ולזלין קמיס ולכריקן ליס לאסטאה שבעי
לאסתכלא כמה דלא לסטריך והאי איהו סרסורים דאיהו סרסורא בשע לכל איגון
כיסין · האי קאים על קברא כומכא דאתדן האוא נופא ותבר ליס עיטא כנין
דאיהו רוח לון כל איהו כהאי עלמא ודולים חיכון ובהאי לתר לתדכת בשמתא עד
דשלת להאי לתר דלקרי כור וכמה כתפוס ופקרבוס לית כיס דכלהו עקבי לס להאי

בשמתא

כמחתא ואחדי כה ודיוקין לה · לגו מן דה לית חד רבוע לאחרא מסחכא דהיסו עלאם
על כלא ודא קיימ׳ על כל היכלא דה וכלהו כעלי כניסיה והאי לקדי בעיימא האי סוף
סומקא כוורדא היסו קדיש לאחזאה תדיר דסה כד גלותא דכר כם אתדחיה ולא
זכי כם הסו׳ כר כם סהי רוא׳ קיימ׳ וסלק׳ ואסתלק כרא׳ מסתכל׳ עלאה על כלא ואסתי
לעילא ואדכיר חוכי דכר כם קמי קדסא כריך סוף וסימניך ויכא נה הסטן כתוכס ·
ולא כתיב ויכא הסטן אלא נס ומהאי רוחא כיסא תליין כמה נרדיכין דאחרכין דאכון
ממכן לאחדא מלה כיסא לו מלס טמוסא דאפיק כר כם מפומיה ולכתר אפיק מלין
קדיסין ווי לון ווי לחיין אלין לאיכון כבי כסא דברמי לאלין נרדיכין לאחרכין לסלטאה
ולמפגס לתר קדיס׳ ווי לון כסאי עלמ׳ ווי לון לעלמא דאתי כגין דאלין רוחין מסחכין
פטלין סאי מלה מסחכא וכד אפיק כר כם לכתר מלה קדיסא לקדימו אלין רוחי
מסחכי וכטלי הסיה מלס מסחכא ומסחכי להסיה מלס קדיסא ולא זכי כיה כר כם
וככיכול תסם חילא קדיסא · ועילא מאלין אית חד ממכא ספסיריטא סמיה וכמה
נרדיכי כימוסין וסאי ממ׳ דעלויהו כטלי לאיכון אלין כיסין וסכי כמי כטלי כל אין דזריק
כר כם כידוי כד רגזא סריא עלוי דסה כדין סאי ממכא ספסיריטא נקיט סאי מלה
דזריק כר כם כרגזיה ואליף ואמר דה סוף קרכבא דפלגיא דקריב לסטר׳ דילן כגין
דכל סטרא דכויחא לאיסו מסטרא דימיכא ומסטרא דמהימנותא וכל סטר׳ דרוגזא
לאיסו מסטרא לאחרא כיסא סטרא מסחכא ועל דה אלין דאסדי מן ידוי מדי כרוגז׳
כל אלין כטלין לה לסאי מלה דאזדריק וסלקי לה לעילא ואתקריב לסהוא סטר׳ ואמרי
דה קרכבא דפלגיא וכרוגזא קדרי ככל איכון דקיסין ואמרי ווי לפלגיא דאסטי כתר
על זר ופלא לאל אחר · וכרוגזא קדרי זמכא תכיכא ואמר אוי להה כי כדדו ממכי ונו׳
זכאה היסו כר כם דאסם תמר מחרחוי ולא יסטי לימוכא ולסמאלא ולא יכפול כנו כיומא
פיתיקא דלא יכיל לסלקא מכיס ·

היכלא

תכויכא היכלא דה היסו חסוך על היכלא קדמאה סאי לקדי
לקכל סמא דה לקדי טמא כגין דסיכלא קדמאה לקבי
כור לקכל סמא דקדי סטן והאי לקדי סחת לקכל סמא דקדי טמא · כסיכלא
דה קיימין תלת פתחין לתלת סטרין · פתחא קדמאה כיה קיימא חד ממכא
שמטוריא סמיה וכמה חלף ורכבן ממכן תמוחיה והאי היסו קיימא על כל איכון
דממכלי מרחייהו לאוסדא זרעא על מרעא או דמסקי זרעא דלא כארחא או לכל
איכון דמזכו כידייהו אלין איכון דלא חמאן לכפו זכיכותא כלל · סאי ממכא דכסטר
מסחכא דקדמאה כפיק כסהוא זמכא וכמה איכון חלף ורכבן כלהו מתכנפי על סהוא
כר כם ומסחכי ליה כהאי עלמא וכד כפק כזמניה מכיה סאי ממכא וכל איכון דעמיה
מסחכין ליה לכסמניה ואחדין כיה ואסתלכת כהו ואעילו לה לאתרכא כהו ואלין
אקרון סככת זרע רוחא דכלהו רוגזין מסחכין קיימין כלהו על דה כגין דכלהו
קיימין ואחרן עליה דכר כם כסהוא ומכא דאחרנא נרמיה וחמיה ליה לאיתוכחא דה ·
וכדין כטלין ליה להסוא איתוכחא והסוא זרעא לאתוסבא כארעא ואתקפו כיה וכטלי
ליה וסלקי ליה לעילא ונרמי דכרית דה דיסתאבד כקטר מסחכא ·

פתחא תכיסין כיס קיימין ממכן לחרת טסקיפס שמיס והלי ליהו ממכן של
כל לחכן דמחכלי תרמייהו דלס לוסדי ורעת על לרעת שלס דלוסדי ורעת כבעירי לו
כליסורין חמורין דלוריתת כליכן ערוית הלי ממכן וכמס מלס ורכבן דעמיס
כלהו קיימי עליס לסלסס. ליכ כמס דלתמר כליכן לתרכין. תל חוי כל ליכן
קטולי כית לין דלתקטלו לו לתענבו מכהן על הובין חלין כלהו לתעקרי מחלין
סטרין מסחכין ולס לית לון חולקס כהן וכהלי ממכן דלקרי כום סתרעלס כגון
דכל ליכן דלס שתו סהוס כום דכל לתעקרת מהלי כום סתרעלס לכתר כד
כפיק פמתיס מהלי עלמת הלי ממכן וכל ליכן דעמיס לחידן כיס ודל הוס יום
המר ורוו ליס לסלי כמתת מכמס דיכן משכיין חלין מחלין. כהיכלס דל קיימת
חד רוחת דלין ממכן תחותיס ודל הוס כיתערילל. מהלי רוחת תקיפת נפקי
תלת טיפין מרירן דכפלי כהלי כום סתרעלס. תד לקרי תכן וחד לקרי מר
סמות וחד לקרי קוכעת וחלין תלת טפין נפלו מהלי כום כהסיה חרכת דקטלת
כני כמס כמס דלוקמוס. **פתחא** תליתאה כיס קיימת ממכן חד
סכנדיהל שמיס והלי ליהו ממכן על כל ליכן דעילי הלי ברית קדישת כליכתי
לחרת דליהו מסהוס סטרין דלל ככר וכל ליכן דמחכלי תרמייהו כדל ומשקרי
כלת קיימת קדישת הלי ממכן וכל ליכן ממכן דעמיס כלהו מכיירי בנוייהו טורין
דליכן כמין מסחכין דלכתלכ כהו סהוס קיימת קדישת וכלהו לתרעימו קמיס כד
כפיק כר כס מהלו עלמת ומסחכי ליס לכתר. וכהיכלס דל תלין כל רזי דחרטין
דקטלת כני כמס עד לל ימטי ומכייהו וכלהו תרטין דלסטרוכו כני כמס ליכן דחרטי
תרטייהו לסתלכת כהו כגון דהוס כלעס תרס כחרטוי ומסתלכ כקדמיתת
כמסחכו זורעת רוחת דלוסדי כבעירי וכגון דל כיס לתתן כהסוס מככת ורע
רוחת דקלחרן. ועל דל הלי היכלס לקרי שחת טמת. וכהלי היכלס לית
רוחת לחרת די ממכן תחות סהוס רוחת דלעילס והלי לקרי ברטיא וכמס חלס
ורכבן תקותיס וכלהו קיימי על סהוס חלס דכפיק רוחת דכר כס כחלמת מגו
סטרת קדישת הלי רוחת מסחכת וכל ליכן גרדיכן דעמיס כלהו נפקי ומתחברלן
להסיה חלס ונחתי כס ומתערבי כהדס כגון לחכמת לס מפיס ומולפלן ליס לכר
כס חלין לחרכין חלין כדיכן כחלס דקטוט דכך תרמוי דכדיכת דלמלס לס
נטול חלס דקטוט לס יכול לתקכת כדיכוי. לוף הכת חלין כיון דמתערבי כחלי קטוט
ומכחיסי לון מכיס מודעי ליס חלס דקטוט כגון לקיימת כדיכוי. לכתר מתפטטי
כלכן תתלי לתתת לליתלון קיימת ולס מתקיימי ולודעי חלין כעלמת לכמס סטרין
לכמס וייכין. מכיכלס דל כפקין תרין רוחין דמתסבכן לזמכין נוכרין לזמכין כמין
וחלין לוזלין וסטלן כעלמת כחוירת וחייכלן ככבי כמס כגו חלמת ולתחזון לון ככמין
ספירן כחוו דחלמת וכטלי תילוכתת דכר כס וחלין לקרון רוחי תתלי לכפקי מגו
חלסוכת דלמת דכר נטלין חלין רוחין לעילס די כגו היכלס דל נפקו תרי חלהוכי
דלמת וחלין טמלן כעלמת ולתתעכידו חלין תרין הוחין כדקק לחרן וכלס כסטרת
דל מסחכת. וכלין לילכן כדיקיל דל תלכען מסטרין חלין ולסתמרו מכייהו ועל

לא כתיב לשמרך מאסף ורב וגו׳.

היבלא

תלתא היכלא דלא ליהוי היכלא דלפול וחסיך ולית כיס כהורמן כלל וליהוי לפול יתיר מן קדמאי. והאי ליהוי דלקרי דוסיס לקבל שמש דלקרי סוכה. כהיכלא דלא קיימי בהיכלא דלא קיימא לבטרא דלא ודלא לסטרא דלא וחד ממכח קיימא על האי פתחא קדמאה והאי ממכח קיימא כההוא תקיפו דרוגזא דעלמא כל דיכא שריא בעלמא וההוא ממכח שריא בהאי פתחא ובטיל זיינין וחכח לון לחיוכן הרעין דכי כעסתא והאי לקרי בקפורטיא ודלא הוא כשלוכא דעלמא ועל דא כתיב דרך רשעים כחפלה לא ידעו כמה יכשלו האי ממכח קיימא על פרשת ארחים למחמי בההוא זמנא דליהוי שליט ושריא ליכא כעלמא וליהוי קיימא למחמי למאן דלזיל ויחידאי בשוקא ולי שוא לישרע בהדיה יכיל לנוקא ליה ולאתרע מזליה. **פתחא** תניכא כיס קיימא חד ממכח לאחריכא ודלא ליהוי קיימא לבטלא פתקין דדיכא ודלא ליהוי סנגליגל ותחות ידיה כמה גרדיכי כימוסין דשלטין דקיימין לקבלא חיוכן פתקין דדיכא והאי קיימא על פתחא דלא וכד כטיל פתקא דדיכא האי קיימא על פתחא דלא ובחית לתתא לחיוכן פתחין חשוכין לתתא חד לההוא דלקרי סאת וחד לההוא דלקרי בור דחיוכן לתתא ותתן כמה חלף וכמה רכבן מיכן דשלטי כעלמא למעבד דיכא ואסתלים דיכא בההוא פתקא. **פתחא** תליתאה כהאי פתחא לית ממכח לאחרא לנגרין שמיה. ודלא ליהוי קיימא על כל חיוכן מרעין ומכאובין וחלחולין ואשא דגרמי דהוא מניה נפקי כמה חלף ורכבן דמיכן עמיה על כל חיוכן מרעין ומכאובין כמה דלתמר. **פתחא** רביעאה הכא ליהוי חד רוחא דלתברי כפניהו דסיהרא ולקרי לסכרא והאי קיימא על קטולי דרביו. ודלא לאתחוי לון וחייך בהון עד דקטיל לון כאתתא דרביה ומנוקא לון ואהודת וקטלת לון. כאמציעיתא דהאי היכלא קיימא חד רוחא דלקרי לנירגון האי לאתמכא על כל חיוכן דמתין מכר תליסר סנין עד עשרין סנין האי ליהוי קטולא לאהון כמה דלוקימכא ודלא ליהוי כחברותא דההוא נחש כדקאמרן וקיימא כהדיה ולזל לכתריה ועל דלקרי מלאך המות טוב מלך דכתיב וכהם טוב מלך ולוקימכא מהכא מתפשטין ונפקין תרין רוחין חלף וחמה ולהון לתתכון על כל חיוכן דשמעי נויה מאהון דלעו כהוריתא ולתרחכן כיס ולא מקבלן עליה. וכן על כל חיוכן דקויכלן מאלי דלהוריתא לו מאלי דרכבן דהא חלף וחמה נפקין כמה חלף וכמה רכבן וכלהו נפקי ומתרן עלייהו דכבי כשא חיוכן דמסתדלין כהוריתא לו דמסתדלי כאלי דמכוש ולזלי כלרחא דמכוש בגין דיתעכבון ולא יחדון כה ומתרין חלין לחיל משה כל מקבי ישראל ובחית מן טורא דכתיב כי יצרתי מפני חלף והמה. תחות חלין לית רוחא חדא דקיימא על כל חיוכן מארי לליסא כישא דכל מתערי בכי כשא כליסא כישא דלא לו דהוה כך כם דלתערי כליסא כישא כדין לתער האי רוחא כישא דלעילא לאהון סכסיכא ולזלו שארי על ההוא לתערותא לליסא כישא דשארו כיס כבי כשא ולזלו עמל לעילא וגרים כההוא לתערו לליסא כישא מוחא וחרכא וקטולא כעלמא

ווי לחיכון דמתערי להאי סטרא כיסא ולא כטרי פומייהו וליסכהון ולא מסגי על דא
ולא ידעי דסא כאתערו לתתא תליא לתתא דלעילא בין לטב בין לבישׁ · תא חזי
כד האי לתתערו דליסכא כיסא לתתא כדין האי נחש עקלתון פתח בריח סליק
קסקסוי וחוקים לון כהליקו ולתתא מריחא ועד רגלוי · וכד קסקסוי סליקו ומתערי
כדין כל נוקבא לתתא קסקסוי וחלין לחיכון כל נרדיכי כימוסין דלכר וכלהו מתערי
ולחדין כהסוה מלא כיסא ומתערי לנבי הסוה נחש בריח כדין כל נוקבא כיסא
לתתא מריחא ועד רגלוי ככל הכי היכלין דקדמתן · וכל לחיכון קסקסין כהסוה
נגדא נחתין לתתא והסוה נגדא לתתא מכיה וכחית לתתא ונוקבא סליק ולתתא
למהוי לטורא לעילא · תא חזי אף על גב דזמנא קדישא לחיכו לכל חיוון דעלמא
לחסטא מסכא דלהון לא מתפטרי חלא כזמנא דמתערי כליסכא כיסא לתתא וכדין
לתתא ההוא רוחא כיסא לעילא ופטר מסכיה וקסקסוי מכיה ודא סליק ודא נחית
וקיימ עליה ההוא לתתא דקסקסוי כמסכיה מכלא · תאי טעמא בגין
דלתתא מזונים דלעלמא הוא כלא כמכורא חדא לא וכלין עלמין למכל לון וכלא
בגין לתתערותא דליסכא כיסא לתתא · וכד חיוון דלתתא מתפטרי מהסוה מסכא
כדין כל חד וחד יהיב קלא ולתתר לכמה חיוין דקיימי כהסוה לתר דקדרי כור
דתמן כמה כחסין קיימין וכלהו דלטורין לתתערא להאי חוטא רבא למהוי דלטורא
על עלמא וכלא כגין האי לתתערו דליסכא כיסא כד קיימא לתתערותא דיליה לתתא ·
גנוזא דא מלין דלאו כלורייתא כמה לחיכון דקדרון לסון הקדם דמתחברן ולתתערי
לתתערותא להסוה לתר דקדרי לסון הקדם לסון מסהוה קדם דלעילא וכמה קדושות
וקדושין מתתערין מכל סטרין · זכאה חולקהון דכדיקיא נרמי לחיכון לתתערא
קדושין לעילא ולתתא קדוסא דלעילא וקדוסא דלתתא · ועל דא כתיב והתקדשתם
והייתם קדושים · והתקדשתם אלו מיא דאסוכיא ולחיכון מיין עלאין · והייתם
קדושים אלין מיין תתאין ולקרין מים אחרונים · ומזון כלמנע כין מים ראשונים
למים אחרונים ועל דא מזון לאו לחיכו כמים אחרונים אלא כמים פלאסוכיא מים
ראשונים משום דמזונא תליא כיה ולא כמים אחרונים · ורזא לקדושי עלמין
אתיהיב · זכאה חולקהון כעלמא דאתי כעלמא דלאתי ·

היכלא

רכיעאה היכלא דא לחיכו דלקדרי חוכא ודא לחיכו טיט חיון
לקבל שמא לחוד דלקדרי לכן מכשול וכלא חד לחיכו חוכא
דלתמן קיימי כל חוכי דעלמא לכרשתא דחוכין כגין דכד חכמן כני כפא כל לחיכון
נרדיכי כימוסין כטלין לחיכון חוכין ומכחי לון כהאי היכלא דלקדרי חוכא וכל זכיין
דעלמא כלהו מלחכין קדישין דממנן על זכוון דעלמא כלהו כטלי לחמן זכוון ולחוקמי
לון כהיכלא רכיעאה דלקדרי זכות ותמן קיימי זכוון דכני כפא וחוכין קיימי כהיכלא
לחוד דלקדרי חוכא ולתקלו כחדא כיומא דרמ כי נס לת זה לעמת זה עשה
האלהים · ולבתר דלכרעו זכיין לו חוכין לסטרא דא לו לסטרא דא הכי נמי ·
ועל דא כיומא דרמ הסוה כד מתחברן כלין תרין סטרין זכות וחוכא חיים ומות
לו זכיין לכרעו לסטרא דא דלקדרי זכות לכתוב כר נס כהסוה סטרא דלקדרי חיים

כגון דהכי תרין סטרין קיימי כהסוח יומא דין כסטרא דין ודין כסטרא דין · אי
זכי הסוח כר כם וכתין ליכון זכיין הם לכתוב הסוח כר כם לחייב כגון דלחוד כים
הוי סטרא קדושה ואמר דין דילי סוח ודידי הוא וכדין לכתוב הסוח כר כם לחיים ·
ואי כגון תוכין הוי סטרא לחרא מסאבא דלקרי מות לחוד כים ואמר הוי
דידי הוא ודידי הוי וכדין לכתוב דליהו דילים ודין סוח דתכיכן דסין כיומא דין
דלא לכתוב כר כם או לחייב או למיתם · אי לכתוב כסטרא דקדושה לכתוב לחיים
ואתקייב תמן · ואי לכתוב לסטרא לחרא אתקייב כסטרא דמסאבותא ודכיך
כים ודין הוא הן לחיים הן למות · ואתמר כהאי סטרא אן כהאי סטרא · כל
זמכא דליהו קיימא כסטרא דין דקדושה כל קדושין וכל דכיין מתדבקין כים יקרא
דקב"ה ותיב ויסתע ליה עליים כתיב יקראכי ואענכו עמו אככי כצרה אחלצכו
ואכבדכו ארך ימים אשביעכו וארכאכו בישועתי · וכל זמכא דליהו קיימא כסטרא
אחרא דמסאבא כל מסאבו וכל חוכא וכל כיסין מתדבקן כים · יקרא ולית מאן
דיסתע ליה · מרחקא ליהו מקב"ה עליה כתיב רחוק מרשעים וישועה · וכתיב גם
כי תרבו תפלה אינכי שומע · היכלא דין ליהו לתר דכל ליכון דלקרין אלהים
אחרים כגון דאתגליין הכא וכל ליכון דמפתו להו לכבי כסא בעוגין דסאי עלמא
לאוכחא לאתעכתא בעוגי כאופין דעלמא ומסכי להו כתר עוגין וכאופין דסאי
עלמא כדקאמרן · כסאי היכלא אתחזי חד רוחא סליט תקיפא דליהו על כלהו
ודין לקרי לוף הכי אל כגווכא דאחרא דכסטר קדושה סאי ליהו אל ככר · ודין
ליהו דמפתי לכר כם דלעי כאוריתא או דקאים ככי מדרסא · סאי רוחא תקיפא
מפתי ליה וחזיב כמה הרהורין ואמר מה לית קאים הכא טב לך למהך כאחרת
ליכון דגאו על כבי כסא ליכון דאזלין כתר כסין ספירין ואתעכבי כעוגי עלמא
כיון דכר כם אתפתי לכתריה כדין כלהו סטיין ואזלי ואתמסכין לאכתריה וכמה
ליכון לאחרכין דקיימין תחותיה · וכלהו מסאבי ליה כסאי עלמא ומסאבי ליה
כסוח עלמא ואיכון לקרין נוקבא רוחתא דכתיב נא תאמר לו ליכון דרגין
דקיימין לסאבא תדיר והא אתמר · כאמצעיתא דסאי היכלא אית רוחא לחרא
דלקרי נגע ומסאבי כסאי רוחא לחרא דלקרי נגע נרעת ואיהו קיימא תדיר
לסאבא לכל ליכון מאריהון לישבא כיסא ויתיר על כל מה דמסאבין ליה · והאי
נגע עלאה ליהו ממכא על כל ליכון פתורי דסבתא דכד עייל סבתא ולא אתסדרו
כעוגא דסבתא כדקא יאות ואיכון קא מכוי עוגא דסבתא סאי נגע כטיל לאיכון
פתורי דלאו ליכון כעוגי דסבתא כדקאמרן · וכד סאי כטיל לאיכון פתורי כל
ליכון נדדיכי כיומין דקיימי כיה כלהו פתחי ואמרי וישבח קלם ותבוחתו ולא
חצן כברכה ותרחק ממכו · וילכם קללה כמדבר וגו' · ובקם כושה לכל אל אר לו וגו' ·
על יהי לו מושך חסד וגו' · והא לוקימנא כהסוח גילוח דסבתא כד פתורי אתייסיבו
להסוח סטרא כיון כדין לאתתקף הסוח סטרא מסאבא והסוח כר כם לאתמסר
כסטרא לאחרא מסאבא · כגוונא דא ככל ליכון משדתי ליה · סכא כהאי היכלא

בני חיי ומזוני בהפוכה חיות והכהוא היכלא לאחרא קדישא לא קיימי תלת אלין
ותלין לעילא · והכא קיימין לכוים · דכד מטו בכוי דכר כם להאי היכלא הא תמן
קיימין חיון לאחזקה לון והא תמן כרובין ועירין מהכא כפקי בנין לאתתכאה
קסנורא עלייהו · והא תמן קיימין מזוני לאעכרא לון מניה וכלא חיין בחוכה ועל
דא לקרי האי כלא חוכא כמה דאתמר ומהכא כפקא חד רוחא מסאבא דלקרי
לרירוא וכמה אלף ורבבן עמיה וכלהו לקרין לורדי יום כדאתמר יקבוהו לורדי יום ·
והאי רוחא וכל לגון דעמיה כלהו קיימי לבטלא ההיא מלה דלייט כר כם גרמיה
כרוגזיה ושין מתערי להאי חויא דלקרי לויתן כמה דאקלתון בנין לאיתאה ולאתערי
לויתן על עלמא ה' יקבוהו לורדי יום וגו' ואלין לורדי יום סלטין על רגעי ושעתי
דיומא וכטלי לגון מלין דלייט כר כם גרמיה כין כרוגזא כין בחומתא והכהוא מלה
מתערי להאי כמה דאקלתון לקרי לויתן לאכלא לעלמא ועל דא לייט לייב יומיה
כנערה ולא נופיה דכתיב ויקלל את יומו כתחלה ולכתר יקבוהו לורדי יום ·

רחמנא ליסזכן מכל מלה כישא ·

היכלא

מתפתח היכלא דא לאיהו היכלא דלקרי שחוא לקבל הדוא
שמא דלקרי ערל והא לוקימנא דדא לאיהו רזא דערלה ·
כהאי היכלא לית חד פתחא וחד מחכא עליה ודא לאיהו ממכא לאתערא תדיר
קטרוגא על עלמא והאי רוחא לקרי לויתן בגין דשמא דהאי היכלא לאיכא שמיה
וסימניך ולאיכא לשון כיוצא וכין האתה וגו' כהאי היכלא קיימא חד רוחא דשליט
על כלא והאי לקרי שודד ולאיהו שד שד ושכר · ודא הוא שודד כטורי רמתי
גו טכרין וטורין כגין דמהיכלא דא יפקי כל לאיכון מסדרי ומשני כתרכבין ומהכא
כפקין כל לאיכון קטולי כייפין ורומחין ולאלין כתר להט החרב המתהפכת לשיזבא
כלה · וכד שליט כפפא על עלמא הא רוחא לקרי שד לאיהו לשתכא ורוחא לחרבא
עמיה לקרי כפן ולאלין לזולי כעלמא ומשתכחי לקבל כני כשא והיינו דכתיב לשד
ולכפן תשחק ולאלין עכדין קטרוגא לכני כשא דכתר לאזיל כנו טורין רמתין ושדיד
ואריב ושני כלה כדין תכ ושדד לכני כשא ומתין כחולשא דילים · וכד לכלי כני
כשא לא שכעין כגין דלאיהו שלטא כעלמא והכהוא זמכא מלן דעכיד קשר עכבי
כשא ויהיב לון למיכל ולמשתי כדלאי לאיהו לדחויא לון לאלין תרין רוחין לכר דלא
עלמא כעלמא · וכד ישראל עכדי חשר עם כני כשא ושאר עמין עכדי חשר
כעלמא כדין אלין תרין רוחין מתכסמין להו ליסראל ומתקפי עלייהו דישראל כגין
דהא כדין לתקף האוא סטרא לאחרא ויסראל לאתכפיין · וכד ישראל עכדי חשר
האוא סטרא לאחרא לאתחלש וסטרא דקדושא לתקף וכד ישראל לא מתערי כחשר
לכון תרין רוחין מתכפכי לאכפייא לון ליסראל · וכדין לאיכון כרכאן דכחתי מלעילא
מכטר ומוכח יכקי לון שאר עמין ודה' שמוכי מוטרם לת הכרמים אלין שאר עמין ·
כרמי שלי לא נטרתי אלין ישראל · בגין דשאר עמין מסכי ליה כגוויהו כלאיכון
תסדים כשאר עמין · ותיזות אלין רוחין קיימין כל לאיכון דלקרין ערלה · זמורי

ערלה עכפי ערלה ושלש מכסין חד מחכת דלקרי גיר־דיוחת · והאי לישנא
קיימא על כל לישנין ד־־־לה כשרי אבי ערלה דלילכת · ועל כל לישנין דמעכבי את
קיימא לכשריה ועל דא בעיא מיוא לקטלה לכשיר דמסה עד דנזרת ליה כשרה
דכתיב ותקח צפורה צר ותכרות את ערלת בנה וגו · והאי רוחא ממכא על כני
כסא דמחכלי תרמיסו ולא מיסי ליקרא דמלריסון למיטר את קיימא קדישא והאי
קעיל גון לניהכם לסהוא לתר דלקרי סגיל ולזכדון ולתדן תרן כמס דלוקימכא
הכא · כהאי הילכא גבו כלמנעיתא קיימא חד רוחא דלישנא קיימא וכמין על תרמין
ומכילין למחמי לכל לישנין דעכרין על פתגמי תוריתא כדי למיעל דככו כין תתא
לעילא כגין דכל הני הילכא לישנא קיימא מתרכין כלהו קיימין לאחוזא
מכפין נסירין לכני כנש ולמפתי להו כגין דיסטון מתרא קשוט ולאמסכא גון
מכתריהו ולכתר לישנין קטלי גון וימותון כתרין עלמין דכתיב ואחריתם מרס
כלענה חדה כחרב פיות · והאי רוחא לישנא לפרא לפר לפרא דקיטמא
דלא עביד תולדין ולישנין לעלמין כגין דהאי לישנא עפרא דקיטמא ולף על גב
דלקרי עפר להו לישנא עפרא קדישא דעביד לישנין ולקרי עפרות זהב חלא כלא
מעפר מרפת החטאת ודא הוא עפר מרפת החטאת וסימכא דא לתיא כתרין
סטרין חד כגין דלישנא כלילא כהאי חטאת רזא דההוא חיוא תקיפא · וחד דכל כה
כד עביד חטאת לישנא לתקוף להאי עפר ומלטא כעלמא והאי לישנא כלילא כמי המרים
דמלרריס ועל דא אצטריך למכתב דמסטיאת תחות כעלה ועבדת שכרה דלפת
זכוכים לאזקקא לה מיא כלילן כעפרא דלישנא מקרקע המזבח והאי עפר לישנא
מסהוא לתר דלקרי קרקע וההוא לקרי קרקע דההוא מסכן · והאי עפר מסהוא
קרקע לישנא וכגין כך אצטריך כתכא לן אזקקא להאי לתתא כנוחא דא וכלא לישנא
ברמיזא עלאה · זכאה חולקהון דישראל דקכה מדכי לן כמיין דכיין עלאין דכתיב
וזרקתי עליכם מיס טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם
לאחרוכיס · ואף על גב דאת לוקימכא מיס לאוכיס מנוס הכי לתקרון ומיס
לאחרוכיס מוכס הכי כמי לתקרון והאי לוקימכא על תרין סטרין לגין דא סטרא
דקדוזס לתקרי מנוס ודא סטרא לאחרא לתקרי חוכס · וכגין כך חולקיס כעל
כההוא מיא ועל דא כתיב וזרקתי עליכם מיס טהורים וטהרתם

הילא

סתיתאה הילכא דא קיימא עלאה יעל כל לישנין סלרי הילכין
תתאין · תרכ׳ פתחין אית להילכא דא חד לקרי מות וחד לקרי
רע וחד לקרי כלמות וחד לקרי לבל · אלין תרבעפתחין קיימין תדיר לאכלא אלין
לישנין כלילא הכלא כמה דאית כסטרא דקדוזס דרוזס כרוזא דמהימנותא תרבע סטרין
דמתקרלן דא כדא וכלהו קדישין סכי כמי לתתא סכא וכד שלין מתקרלן ומתוכרן
דא עם דא כהילכא דא כדין לישנא כיתא תכר כלא מאת ידיעה וכית תכר · והאי
הילכא קיימא לאכלא תדיר · על האי הילכא כתיב וכתרותא בזיקות זוכא כגין
דהכא קיימין כל לישנין כסיקין כישין ותיאוכתין כישין וכל עלוכין דהאי יעלמ׳ די כלישנין
עלוכין לתתרך כר כם מהאי עלמא ומעלמא דאתי ועל האי הילכא כתיב כי כפת

תפנים שפתי זרים וגו׳ · כהאי היכלא קיימ׳חד רוחא דלהיטו ממנא על כל שאין דלתתא
ולהיטו כללא על כל שאר רוחין · האי היכלא מתקשטא בקשוטוי דשפירו על כל לחיכון
היכלין · כהיכלא דלא מתלבדי רגליהו דטפשאי על האי היכלא כתיב לא תמוד
יפיף כלכך ולא תקחך בעפנופים · כהאי היכלא תליין כל תיאוכתין דעלמא וכל
לחיכון עגונין דטפשאי קמר דכא חסרי דעתא כלא ולרע כפתחים לחכיכ ככני כעד
חסר לב · עובר כשוק לצל פנה וגו׳ · כנסף כיערב יום וגו׳ · וכדין לתקריבו רגלוי
להאי היכלא דלהיטו כללא דכלהו תתלין כדין והנה אנכי לקראתו שית ושכח וכעורת
לב · שית דלא ליהוי האי היכלא דלהיטו שתיתאי לכל שאר היכלין ושכח קיימת
לאפתחא לטפשאין כהאי היכלא קיימת ולא קיימת כחתא ומפתי סלקא ואסטיאת
כלא ככית׳לא ישכנו רגלים · פעם כחון פעם כרחובו כל סלקא לגיולא · ולצל כל פנה
תלרוב כל נטיל בשמתא מם כתיב והחזיקם בו ובשקם לו · לצלן לחיכון כשיקין לסאבא
ולאטעאה כבי נשא לאכתרא בגין דהכא לתדבקותא דכל לחכון כשיקין כישין ומכל
זמכיס נוכרחין וכל ויכן נוכרחין דלחיכון מתיקין לפום שעתא ווי לסופייהו כמה
דלוקיימת ולצלן מסתן חכם וכתיב ולחריתה מרה כלינגה · מלי מרה כלעגה · חלף
כל בר נש לתפתח לכתרא כהאי עלמא ומטא זמכיס לאסתלקא מהאי עלמא לחיכי
קיימת עליה דכר נש ולתנלקמיה בגלימו דנופף דלשא וחרבא סיכתא כידיה ותלת
טיפין נש ולוקמוה וכה טפה חדא מלחיכון טיפין דלחיכי מרירא וכשעתא דלטיל לה
לפומיה דכר נש עלל כמעוי וכדין נש׳מתא לתבלבלא ומסיק טפה שניה וחולת כנו
נופף ולתעקרתלה לנשמתא מלתרא ולא שכיק לה לנשמתא לאר למיתב ולחיכי מרה
כלעגה ולטעים לה כר נש כמרירו חלף הסוף מתיקא דטעמו נש כהאי עלמא כל
לתמסכן כתרא · לכתר לשלי טפה לחרא ונשמתא נפקלת ומית כר נש · ולכתר
לשלי לחרא וירוקין לחכיס ולחכיס בגין דנשמתא היא קדישא וכל שלטא עלה לא
טח לחרא מסלכא ערקת מקמיה ולא לתיעבא כחל · וכלב כמה לתדבק כלחיכון
כשיקין כישין כהאי עלמא חוף הכי כמי כהאי שעתא דלי כר נש לתמכך לתדבקא
כהאי עלמא ושכח סטרא קדישא כדין נשמתא לא לסדרת להסוא לאר קדישא וכמ׳
לתתמכך לתדבקא כהאי עלמא הכי כמי שלטא על נשמתיה וכדין נש׳מתא נפקת
כפטורי ולוקמוה וכל לא בגין לחיכון כשיקין דנפק ליה כהאי עלמא כמה לחוקימכא · העיה
ולכתר מרירן ליה ועל לא והחזיקם בו ובשקם לו כהאי עלמא כמה לחוקימכא · העיה
פניה ותלמר לו בגין דכהאי היכלא קיימי כל קטגורין וכל שליחין כישין למשתכחי
לגבי דכר נש ועבדי ליה ליתקן כתקונוי ויסלבל בשערי ויתסחי ויתקן בגין לישתכלון
ביה כהא קיימת רוחא חדא לקרי סקטופה ולא הוא ממנא על כל תקוב ושלשלא
דכמי נש · לגו דהאי היכלא קיימת חד ממנא לאר דקרי ממנא לחרא לחיכו לתער
ליה לכר נש לכתר לחיכו מתקן נרמיה ומסלבל בשערוי ליטול כידוי מד מרחא
לחיכו קיום לאסתכלא כיה שוי ליה כידיך ואסתכל כיך נחמץ דייקנו׳ כהאי חיוו וכהאי
לתער להסוא רוחא לחרא לקרי עטירטא ומסכא כפקי כל לחיכון לחחוו כדיכין
לכמי נש בחלמיהו וכל לחיכון לחחזין מלין ולא מתקיימי כהו חלף לערבכא לון ·

ולבתר כך תיכון כני נשא לתמשכון בהיכוה חיון דלקרי מרכבה כדין כלהו כנפוהי
דרומ׳ דלהון והלי רוחא דלקרי עפורטא תיהו לתניר לחד רוחא דליהו תקות וידים
ועלל כנוקבא דלתתא דכל נוקבין ופליק מתמן חד רוחא לאחרא דליהו ממכא עם
היכוה רוחא דלקרי מסכרין כדקדמיין ודא תיהי לילית לימיך דסדין. וכד היכוה כר
כך לתעבר להלי רוחא לקר׳ דלקרי עפורטא כדין תכא פמיהי דהכו׳ כר כך ולא תקטר
עמיהי תדיר וכדין בכל ריש ירחא וירחא לתעבר היכוה רוחא דליהו כיסא כסדה דלילי׳
ולומכין דלתתן מכייהו היכוה כר כך ויכול לאדעא לוימות וכל דא בריש היכוה חזו
דמרכבה דליהו מסתכל כיסא דהא כמה דגרים גפוהי כלהו הכי כמו גרים רוכ׳ כיס׳
לגביה וכל הלי קיימא כהיכוה לתעברו לתתא. זכאי שלמיה עלי. תא חזי שלמיה לא
לתיין על חובה ולא על חטאתא לא על שלוט. אלא שלמיה אתרין סטרין
דלא לאתבא מקטרגא עליה לא לעילא ולא לתתא. מאן דיהו מקטרגא אלא היכוה
סטרא דיהר דרע דיסתכא בשלמא דימיכא ועל דא זכאי שלמיה עלי לא זכאי שלמי׳
עלי הא אינון בשלום לגבך לאחזקה לך שלם וכגין כך היום שלמתי נדרי לאפתקה כני
עלמא תדיר. על כן יצחק ידע דעשו דלקח אסר לכא אסר טובא. לבתר
פריך ואמאי כבר אסכים לך כדין דיהו זמכא לשלטאה. לכך כרוה דדיים עד דכקר כהל ומין
כולף שמרה כסף דהא כדין דיהו זמכא לשלטאה. לכך כרוה דדיים כהך כחדא הא
אלא עמך דהא עד כען את רכיה אלא כחיל לי דסת׳ לא תתענג נרמך דימתי כל
תהא סיב דסת׳ הוא ומכא מ״ט כי אין אלהים בכיתי דא יכר טוב לא שריה אכא כגוך
ולאו דיהו ומכא הלך בדרך מרחוק דלא שריה בבר כם אלא כל דיהו מתלסר מכין
ולהלאה. ולאו בכל בר כם ואלא קליפה עמך מיומ׳ דאתילידת אלא לפתח אטאת רובץ
ודסתא דאלא רווק דסתא ומכא לך לאתענגא נרמך. ברור אכסף לקח כידו ליום
אכסף יכול כיתו דימת ידא לקבליה ליום אכסף דליהו יומא דדיכא דכתיב אכסף
ליום תגנו. כומכא דלמטריך בר כם לאתענגא בעלמא ולאתכני כיה אתרחקא
יומים: וכומכא דשריה דיכא בעלמא כדין אתי לגביה למעבד עמיה דיכא ועל דא
הטתו ברכ לקחה ונו׳. עד יפלח תן בבדו. זכאין אינון בדיקי׳ דידעין אורחין קדישין

למיהך כהו ולא יכטון לימינא ולשמאלא וזכאין אינון כעלמא דין ובעלמא דאתי.

היכלא

סגיעלה הלא היא היכלא דשמרי דאמרה לאתרוותה כיה כלא וישתון היין וישכר ויתעל סחיטה דכל אינון ענבין כלהו
עובדין בישין הכא אינון סחיטה דלהון ולא אינון יין חמר. שמרים דתמר דלית מאן
דיתי מנוס דלא גריס מותא לגרמיה. מיכא דא סטיעמית חוה לבעלה ואחלת ליה
כהיכלא דא דתניין סחטה עבדין ויהיבת ליה וגריסת מותא ליה ולכל עלמא אכתריה
כהיכלא דא קיימין כל אינון דשמתין מסאבין דכחתי לכל אינון די כסטר׳ דא דמתדבקי
בה והוה רוח׳ דמחתא לכל אינון די מכטרגא מהכא כפקי כגווכא דא לאינון דסמו
תרחייהו כהלי עלמא ואתאבדו כומתא כאתר דלא תכטריך כמה דאינו אתדבק

כהיוה

כהונה סטרא דיסר הרע בזכותה הכי נמי נפיק מהיכלא דא רוחא מסאבא לסאבא
ליה ולכרא דכפיק מתמן והסוא כרא לקרי ממזר דאתי מסטרא דלא זך׳ כמה
דאיהו לעתיד כהונה תיאובתא דיסר הרע הכי נמי מסיך לגביה דסהוא כרא רוחא
לחרא מסאבא דסאיב וכלא סהדין עליה דאיהו ממזר והכי כל עובדוי ומסרני
כהונה גוכא ממש׳ מהיכלא דא כפיק חד רוחא די ממכא על ליבון רוחין לקרי
נפוכי ומיתיך נפגיה נפון רוח והאי איהו ממכא על דא והאי היכלא אביעאה לקבל
סהוא שמא לקרי ארץ תחתית ועל דא כתיב ואת פנפוכי הרחיק מעליכם הכא איהו
בקודסא מדא דקיימא לגו בגו ומסכא כפקו כל ליבון רוחין לחרכין דסטרין כעלמא
ושלטין בכל לבון מלין לאתמסרו בסטרא דסמאלה ומסכא כפקי כל לבון זיקין כניצין
דמתדעכי לאלתר להטי ומתדעכי ומלין כפקין רוחין לחרכין דסטיין כעלמא
דכפקו מגו תהומא רבא דאיהו הכי היכלא כלא מפכיך תהום רבה׳ ואיהו רוחין
דלא לאתמסרו למגלם כעלמא ולאתחזוך ולא לאתחזך׳ לאתחזך כמה דלאתמר ולכתר
ליהון רוחין דסטיין כעלמא קיימי למרחם כסין לכבי כסא כגין דלין לא קיימין
כטופא דמסאבא כל כך כחרכין וחד רוחא ממכא עלייהו ולקרי כסירא דליהוי
לאתכסר מליהון סטרין דמסאבי יתיר ולין פרחי כלוירא ולכליהו לסטרא דלהון
כגין למעבד כסין לליהון די כסטרא דקדושה׳ ומרוחא דא לאתכסר דקרי כסירא
מניה כפקי כמה סטרין לחרכין מתפרסן לזכויהו וכלהו קיימין עליהון כעלמא כל חד
וחד כדקא חזי ליה עד דיתמנון לתתא מלכין וסרכין ולית לון קיומא תדיר כליהון
לחרכין דלעילא׳ כהיכלא דא אתדבקותא דסטר מסאבא וכל תיאובתין מסאבין
ומסאבי לעלמא הדי ליהוי זמין לספקא בכל יומא רוחא דלעא ולית מאן דקרים
קמיה׳ מסכא כפיק לעא דרוחא תקיפא לאתתא לאתדבקא ביה מיבי עלמא ומסכא
כפקא רוחא מלהט׳ לליהוי לעא ותלגא דלקרי בלמון כמה דלא מת׳ תמלא כעלמא׳
כהיכלא דא קיימין תרכעא פתחין דמתפרסן לתרכא סטרין לכר ומלין לחדין
ולא לחדין כסטרא דקדושה לא לאתיחד לגלא דלאתחזי כליהון פתחין נסורא דכהיר
ואיהו לאתר דמתקן לסטר מסאבי דסאי עמין לגן דלא לסכיהו לון ליסרא ולאתדבקא
עיהון כקטוט ולין קיימי כלין פתחין וכייהי תמן׳ כפתחא דהאי היכלא
כחמשיתא לכר בית פתחין דמתחדי כהאי היכלא וכלהו לחדין ביה׳ סכלא
לית כוין פתיחן לסטר דכסורא קדיש׳ וליהון דוכתין מתקני למלכי שאר עמין ליהון
דלא עתקו לון ליסרא ואנינו עלייהו תדיר שין לית לון יקר כגיהיהון דיסרא ולאתכא
כהאי לאפלא דליהון יתכון מגו כהר׳ דסיהר מסטר דקדוש׳ כל׳ מלכי נויס כלס מכבו
בכבוד ואי עבדו עתקו ליסר׳ לו דסיקו לון כמה ליהון לחדין כהו לתת׳ ודייהון להו
תלת זמנין ביום׳ בכל׳ דיהון מסכיין שין מלין כליהון מלכין דעתקו לסו דלאתדבקו כהאי׳
עלמא בכמה דיהון וכל יומא ויומא מסדרין סדורתא עלייהו דיסרא׳ ועל מהימנותא
דילהון וכחתי לתתא ולאתדבקו תמן׳ זכאין ליהון ויסרא׳ כעלמא דין וכעלמא דלתי
עד הכא מכא היכלין מדורי דסטרא מסאבא דכאם׳ זכאה חלקיה מאן
דלאתזיק מכוס ומלסיסותיה דלא יתכשיך מכוס ולא יטול כוס תרסא דיומות כוס׳

מכל מטרין לית לה מתמרת מיכיה מעילה ומתתא . מלן דיתתזיב מריעה לה
יתתזיב מזבחה . כי תכוף ריעה זקיף זבחה מחי וקטיל ועם כל דה לה יסוף הכתם
כלה לתם כמם דתכיכן כטיל רמו ותפיק כמחתה . כגון כך לתטריך ליה לכר כם
לתמתרת דלה יהוב קמי קדמה כריך הוה כגון דלה ילקיטו ליה להוה חויה
דיכסוך ויקטל . ויכר יי תלדים לת התדם עפר מן התדמה . עפר תיהו ולה חמר
עפר תיהו ויתוב לעפרה כלה כי עפר תתה ואל עפר תשוב לכתר דחטה . וכגון
כך כתיב כים בכתם ועפר תלכל כל ימי חייך . עפר דה הוה תדם דכתיב כי עפר
תתה וגו . וכגון כך כתיב עפר ולה כתיב תדמה ולה חמר וכתיב וכתם עפר לחמו
עד דיתער קדמה כריך סוף ויכער להוה רוחה מסלחה מעלמה דכתיב כלע
סמות לנצח וגו ויקיים לסוף עפר ויתער ליה למחדי בעלמה דכתיב הקיצו ורננו
סוכני עפר וגו . כתיב והכתם היה ערום והה חוקימה לכל סטרה דרכיב עליה
יהיב ליה חולה לסלטתה ולמפתי ולסטתה ודה סוף רוח דהכורה דהה דכורה סליט
על נוקבה ויהיב כה חולה סמתה ומיסרה מזמתין כחדה ולה מתפרסין לעלמין
חתך ויהי תפלה כלה ויסי חתך תפלה . חתך ושרפל . כגון דחית חתך וחית
חתך . תגן מלן דחמה נמל כחלמים מיתה לתגזרת עליה ותתזיב . כגון דחיסו
סטרה לחרה מסלכה והלי ליהו קן כל כפר . ומה חד סוף יתיב רבי לעזר
קמיה דרבי סמעון תמר רבי לעזר הלי קן כל כפר לתסבי מהיכין קרכין דהוו
יסרחל מקרכין על נבי מדכחה . תמר ליה לה הוו מסתפקי כהדה לעילה ולתתה .
ותה חזי כסבי וליותי ויסרחל חיכון לקרון לדם בחכורה דחיכון רעותין קדישין
דסלקי מגוויהו סהוה תמרה תו כבסה תו הלי דקרבן תפטריך עד לה לתקריב
על מדכחה לפרעה עלה כל חטחין וכל תוכין וכל הרסורין כיסין דעבד וכדין סטוה
לקרי כהם בכלה כגו ליכון חטחין וכיסין והרסורין כגווכה דקרבכה דעזחל
דכתיב והתודם עליו לת כל עוכות בכי יסרחל וגו הכי כמי סבה . וכל סלקה
על גבי מדכחה מטולם על חד תרין וכגון כך דה סלק לתתרים ודה סלקה לתתרים
לה כרזה דלדם ודה כרזה דכהמם כמה דלת תמר לדם וכהמם תוסיע יי .
מכיתין וכל סתר מכחיה לתתערה רוחה דקדמה כרעותה דכהכה ושירתה דליותי
וכלותה וכסוחה תכבה ומכחה וקמחה דסליק מתרוכן ומסתפקי כל סתר מתרי
דדיכין דלה יכלי לסלטתה כסוחה דיכה דתתמסר לון וכלה כזמכה חדה . תת חזי
כלה לתעביד כרזה דמסימכותה לתסתפקה דה כדה ולתסתלקה לעילה מלן
לתטריך עד לין סוף . תמר רבי סמעון תרימית ידי כללותין לעילה הכך דעותה
עלתה לעילה לעילה קיימה על הסוה רעותה דלה לתידיע ולה לתפסה ריעה דסתיס
יתיר לעילה וסהוה ריעה לפיק מס דלפיק לה ידיע וכסיר מידכסיר כלה כסתיחו
רעו דמחבכה עלתה למרדף לכתריס ולתתכרה מכיה . חד פריסו לתפרסה ומבו
סהוה פריסה כרדיפו דסטוה מחבכה עלתה מטו ולה מטו עד סטוה פריסה כסיר
מה דכסיר וכדין ליהי מחבכה כסיר בכסירו סתיס דלה ידיע והלי מחבכה לה ידע .
כדין בטה הלי כסירו דמחבכה דלה לתידע בכסירו דפריסה דקיימה דכסיר מתה

דלה

דלא ידוע ולא לתודעה ולא לתגלות . וכדין דלא כסירו דמסבכה דלא לתודעה כטעם
כסירו דפרוכת וכסרין כחדא דלתסבירו תעשה היכלין להיכלין ולאו לחיכון רוחין
לאו לחיכון כמתין ולא לית מאן דקיימא כהו . רשותא לכל תעשה כהורין קיומי כלהו
כמסבכה דלהוי חד מכוייהו כמסבכה כלהו למרדף לכתרויהו כטעמא דקיומי
כמסבכה ולא מתדכקן ולא לתודעה לאין לאו קיומי לאו כרשותא ולאו כמסבכה
עלאה תפסין לה ולא תפסין כלהין קיומין כל רזין דמסיבכותא וכל חיכון כהורין
מרזא דמסבכה עלאה ולתתא כלהו לקדמין אין סוף . עד הכא מטון כהורין ולא
מטון ולאו לתודעה לאו הכא רשותא ולא מסבכה כד כסיר מסבכה ולא ידע
ואסתים גו כיסה וכסיר מאן דכסיר ואשיל דלא כדא עד דלתכלולו כלהו כחדא .
וברזא דקרכנא כד סליק כלא לתקטר דלא כדא וכסיר דלא כדא כדין קיומי כלהו
ומסבכה לתעטר בחין סוף כסוף כסירו דכסיר מכוס מסבכה עלאה דלא ידע לחיכי
כה כלל לקדמי אין סוף כמכוס מסתכא וקיומא וכסיר למאן דכסיר . ועל דלא כלא קאים .
זכאה חולקהון דצדיקיא כעלמא דין וכעלמא דלתי . תא חזי האי סטרא אחרא
דלקדמי קן כל כסר כמה דקטורא מסתכא לעילא כחדו חוף הכי נמי לתתא דאתוון
ורשותא למסתפקא כלעילא ולתתא ולאומא קיומא עלייהו דישראל כדקא יאות .
תא חזי ככל רום ירחף וירחף כל סיטרא לתחדפא והכין ליה להאי קן כל כסר
חולקא חדא יתיר על קרכנין לאתפקא ביה ואסתים כחולקיה . ואיהו סטרא
דישראל כלאוזדייהו כגין דיתקדון כמלכיהון ולא לחיכו סעיר כגין לחיכו חולקא
דעזאזל דכתיב כיה סעיר עזים אחד חוץ סעיר ועל דא לחיכו מסתתם כחולקיה
וישראל חיכון מסתתמין כחולקהון כגין כך כתיב כי יעקב כחר לו יה ישראל לסגלתו .
ולא חזי קן כל כסר כל רשותיה לאו לחיכו אלא כסטרא אחרא . וכגין כך
תקוכא תדיר לנכיה ועל דא לקדקן כל כסר . וכך חיכו שליט על נוקבא ולאו על
כעמא כמתא סליקא לאתרא וכסרא לתיסיב לאתר דא כנוקבא דקרכנא
דרשותא סליקא לאתר חד וכזקא לאתר חד . וכר כם דלחיכו זכאה חיכו קרכנא
מאם לכפרא ולאחרא לא כגין דכתיב תומאם דכתיב כי לא לרצון יהיה לכם . ועל דא
נדיקא כפרה חיכו כעלמא וקרכנא מאן . זכאין חיכון דצדיקיא כעלמא דין
וכעלמא דלתי .

ויכס העכן את אהל מועד דהא כדין אשלים עכדא ית מסכנא סרחת סכינת
כחרעא ית עכר רוח מסאב דחיכו קן כל כסר מעלמא ואסתלק ואזל
כגוונא דתסומא רכא ורוח קדישא סרח על עלמא דכתיב ויכס העכן את אהל מועד .
וכתי ולא יכול משה לכוא אל אהל מועד כי שכן עליו העכן כגין דרוחא קדישא סרח
על עלמא ורוחא מסאבא אסתלק כל אסיפו ליה חיכון חייכיא כמלקדמין על
עלמא דהי חיכון לא אסתכו ליה על עלמא לא אסתכא . ולזוכתא דלתי זמין קלא
לאעברא ליה מעלמא דכתיב כלע המות לנצח ומחה ה׳ אלהים דמעה מעל כל פנים
וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי ה׳ דכר . כרוך הוא לעולם אמן ואמן ומלך הוא
לעולם אמן ואמן .

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם:

יום יום ג׳ יט ימים למחצה חלול שים לפק׳ עי׳ בסוף ספרים
שם סכופר כמ״ר מחיר יט כ״ר לחפרים זכ״ל מפדוכה.
ויעקב כמ״ר כפתלי הכהן זל מנחוזלן:
יי למען רחמיו יזכנו לעשות ספרים
טהורים ונעלה ספרי קדש בגילה ובשמחה
עם ישוש רגליהם כחילות יקיאנו
ונחיש לפניו:

ברוך יי׳ לעולם אמן ואמן

וחדיר למן.
טרכם מין קן וינדיל קורס

Jewish Theological Seminary of America
LIBRARY
77539

ברוך

יי׳ עשה עמהם עמנו עשתרנו חסד ורחמי לעיותנו כדיוס סוס להוציא כבנם
ספר ונלא שוע מסתכל פעלי כי שמעון כן יוחאי וכ״ל מונח כאם מכאם ילמו כן יי׳
ילוכו חיל ויתן תמיס דרכיהם לשמור ולעשות סג׳ ספרים
מלאים ונעלה ספרי קדש בגילה ובשמחה
עם ישוש רגליהם כחילות יקיאנו
ונחיש לפניו:

אמרו

לך סכוכתך. מס סכוכתך הוס סתימת לנו ככי קדש הקדשים לוף הכי
וכו׳.
שמניסים פלו סתיכות שמעיטו סעלפוסים נפרשת תרומת כרפס לך קעץ:

LIBRARY
OF THE
JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY
OF AMERICA

PRESENTED BY
Mortimer L. Schiff

*NB
777a
1557
Mantua
v.3
c.3
MS auth coll

acc# 77589

Sonne den 5 Dez. 1927.

Zohar Mantova 1558/60 mit breitem Rande, auf welchem in ganz winziger Schrift Zacut's Komm. nach Hamiz, wieauch Komm. "Jodee Binah" und Manches aus dem Komm. eines gewissen Simeon Labi sich finden; an manchen Stellen im ersten Buche sind auch einige Bll. eingeschaltet, wo der Rand nicht genuegte. Der Komm. Jodee Bina ist nur bis Bl. 148 des ersten Teiles vorhanden (Vgl. Ben-Jakob unter "Or Nogah" S. 26). 3 Ldbbd.

den 7 Febr. 1928.

Ich moechte Sie auf gewisse Randglossen von juengerer Hand aufmerksam machen. Diese stammen von einem gewissen"Sabbatai David Zaccaria Segre", der mehrere Jahre in einem Irrenhaus eingeschlossen war und sich als Messias ausgab. Ich besitzte mehrere Werke von demselben glossiert - aus den Jahren 1849-54 - uhd fuer den Druck vorbereitet, wo er von seinem Leiden als Messias spricht. Besonders interessant diesbezueglich seine Glossen zur Hagada mit Komm. Pesante "Huqat ha-Pessah", Salon. 1569, welches ich fuer $40. abgeben moechte.

זה השער לי

ספר

ויקרא מהזהר

מסתכל סלולי רבי שמשון בן
ווחלי זצ"ל עם פקודי תורתך
מרמיז מקומכה סודם
ומענה עם רב העיון ע"י
סנעודכמ"ר חכרים
ו"ן בכמ"ר מאלם
זצ"ל ממולינכה:

פה מנטובה

בקסת מעבלת מעלת מלוכבו סלוכום
גולילמו נוכוגנס ילס כסבת
בשובי מת סבוחיכס לנץ
ע"י המדפיס יעקב כהן מגאזולו

77589

Jewish Theological Seminary of America
LIBRARY

ויקרא

רבי אלעזר פתח ואמר לך ה' את תורת העולה הוא המנחה למעלה
מהתוכחה כדרכן קדמתן ודרכן בתורתן. מה כהן דרכן קדמתן לדרכן
בתורתן. דרכן קדמתן שהן ידעין ומתוכחין בתוכחתא עלאה וידעין לנרפא לתוותן
דלתתיכון ליה למשה בסיני. ואפי' תיובתן דכהנא ישראל הוא וידעין נו לתוותן תוכחתא
עלאה. וידעין נו לתוותן עלאין ונו לתוותן תתאין תוכחתא לתנסנא שוכדין כהלי עלמא
בגין דכל אתר דאתמסר ליה למשה הוא מתעטרין וסלקין על ריעייהו דחיוון עלאין
קדישין. וכלהו תיוון הוא מתעטרי בהו ופרחין נו לחורף דכחתא מנו לחורף עלאה דקיק
דלא ידיע וסלקין ונחתין לתוותן דכרכין ולתוותן דקיקין. לתוותן דכרכין נחתין מנו
סיכלא דחורף דכלא. ולתוותן דקיקין הוא נחתין מנו סיכלא לחורף תתאה. ולהלן
ולהלן דאתמסרו ליה למשה בסיני. ואבורף דלתוותן דלהלן מתחברן כחמירו ככל אתר
ואתר כגון א אתר יחידאי מתחברן עמה כחמירו תרין לחרכין לף וכן כלהו
דאתמסרו ליה למשה בסיני. וכלהו חמירין נו חברייתא זכאין לחיכון. שאל לך לות לות
ממש דכלהו הוא כחלין ברוח דלתוון. וכן כרחב מה כתיב וכתתם לי לות לחת דף אתר
ו' דלף לקרי לות לחת. ולו תימא שאר לתוון לאו לחיכון לחת. חין. אלא לות דף
לות לחת לקרי לחת. העמק שאלה. דף לות ה' כתראה דכחתא קדישא. הוא הנחה למעלה
דף אתר ויד ריעא דכחתא קדישא ודף לחיכון רזא דכתיב שאל לך לות ממש ו' אלהיך
לות מחתא קדישא מחתא דכתיב ממש ו' דלף לחיכון ממש דקלה אתר אחד דכתיב ומחכתי
קלים על דף. אתר חוי כד סליק שכינתא על מזבחא ואתרע עלוי כל לחיכון דתיכין וכל

כל חלבי בהמה אשר יקריב ממנה אשה ליהוה חלבה אליתו ק׳ לכסלון תסירנה על הכליות י׳
ר׳ חפיש על א׳ לגו לגו כתר דלקרי קדם (חוץ) כנתין חד לית כטמירו וכגוונו ואיהי
לית ו׳ והאי לית ו׳ כנתין כגוונו על כלהו לתתון וקלף כפיק מכוייהו דלילין לתתון
כדין כתם כגוונו דלית ו׳ לכגוונו דלית י׳ וכפק הוה כגוונו מגו כתר דקדם וכתם לגו
כגוונו דלית ו׳ וכדין כגוונו דלית י׳ כתם לגו כגוונו דלית ק׳ (וקלף הוה כפיק) וכפקי
כגוונו דלית ק׳ וכתם לגו כגוונו דלית ר׳ וכפקי כגוונין כלהו ומתחברין לגו כגוונו
דלית א׳ דקיימין וקלף הוה כפיק וכתם ככל חיזון כגוונין דלתתון כחדין כגוונו דלית ו׳
כ׳ כגוונו דל׳ כק׳ כגוונו דק׳ כר׳ כגוונו דר׳ כא׳ ומתחברן גליפין דכגוונין וכפקי
לכתר. וכתר דמתחברין כגוונהון כפיק קלף מכוייהון ומתחברן כרוז דל ויקרא
אל משה: ומשה הוה מסתכל כל חיזון ויומין דלף עילל. לכתר דלתדברו לתתון הוו
מתגלגלין בקולפוי כגרופין דלתתון דלתמסרו לקדם כגוניהון דעדן לית א׳ (ירא)
לאתקלא כגו טמירא לתתר דלקרי קדם וכפק ו׳ ויהיב דוכתיה לית א׳ ולתתכר
א׳ לגו ו׳ דכתריס (קר) ו׳ עלל בין ק׳ ור׳ ואתתכח קיר ולתגליפו ולתכגוונו
כמלקדמין וקלף כפק מכוייהו ומתחברן כגוונין דלתתון וכל מתחברן כגוונין דלתתון קלף כתם כוייהו
לחיזון כגולפייהו לכל חיזון דתיכין אוקיר וקלף לסדר מכוייהו וקרי בין חיזון
דתיכין

ויקרא

קדמאי כמלקדמין וכפקי לכר וכדין לקרון ויקרא אל משה:
אל משה וידבר יי׳ אליו מאהל מועד לאמר: רבי חייא פתח
ואמר כתיב לבני לחמי לקרבני תשמרו לי׳ אלא מלמד שכל
ישראל עם כשמי אכלתי ושתיתי עמהם כשעה שעמדתי
סיפים ולאו סיפים רשים. כתיב אכלתי וישרי עם כשמי שתיתי יינו עם חלבי לכתר
אכלו רעים. אלא דמזמן לאחרא כד מזמנא מתתקן קמיה כתר דשמיה אכל רשיעא
וזמן לאחרא. אלא זכאין ליכון ישראל דקרבן כעא לכהנא למיכל ואתרעי כהן מכל
שאר עמין עובדי ומלאתרעי כהנין כעא למלקא למיכל מכל מקטרני עלמא. תא כתב
דאתעביד מסכתא לתתא כסהדותא יומא לתתקף לאחרא לעילא עמיה דכתיב הוקם
המסכן סתם וסהדותא יומא תדוותא דקרבן הוא. כיון דאתחבר מי מסכתא מה כתיב
ולא יכל משה לבוא אל אהל מועד. כד אתא קרבנא כך אתרומם על ידא דמשה לאתקם
ואיהו לבר. מיד ויקרא אל משה. אמר ליה משה מכאן ואילך כמאי הוי כשעותא
אדם כי יקריב מכם קרבן לוי׳. כתיב

רעיא מהימנא

פתח ואמר כתיב לבני לחמי לקרבני תשמרו לי׳ מאי מלכות
אלהי. אמרו עורי על לרגע דאברהם דאתעי
עליה אלף לי אל תיר אמור עם כשמי. על נעת
לרגע דאברהם דכתיב כיום ואתה קח לך כשמים
רגע. ואיכון דרוגא דאיכא כרכא ואיכא ורוח
דאלף כעיותא כיומיך כגם. ואיכון תרין כרכין
לקבלים אל תגן דאברהם ואתביא עבודא דשוק

עם דבשי שתיתי ויכי עם חלבי כלהון
רבים · לכלתי ושבי דלא נטורס כחל ינסק · עם

דבשי סוד דרגע דדוך ודיכוי דרוקע שתיף עם
ירכע שתיף · שתיתי ייכי עם חלבי נוף וכריית
יעקב עם שתיף · לבתר לכלו רעיס שתו ושכרו
דודוס יכ שכטו כיכ כרכן תוספת ברכת סאיכין
מלן לכיל לף סדוך דלתתר כיס כלתי לבני
לחותי כלה · ושית דפלוג לון נרוך לחרך לריתי
תורי עם בשתי נוף וכריית יעקב עם דבשי · פוקד
ושיכע עם שתיף ייכי עם חלבי · דרוקע שתיף
כיתיכע דלכון ייכי נטורס · חלבי חסד · עכ :

כלה ושלית סכיכתיה ככלה לחופה וכדין יסתלקון ויתפרשון ויתיחדו כיה
ר׳ לחץ תוקים הלי קרא כשעתא דעשית סכיכתיה למשכיה דלעתיכו ברכתן ומזונן
לקרב קמיה ומתכנין מיכוי מלריהון דליכון ומתכסמן כלהו ועתיכו תדוות ברכתן
בכלהו עלמין · רבי חזקיה חזקיה חליקרי בקרבנין בגין דליכון סעודתיה דמלכא
ושלין כתיקוכיה לזמכין ודלא הוי עלמותיה דכלה בגין דלתברכא כי וכדין תדוות
דף מן דף לקרי רעיס ועד שלין דודים ושלין רעיס כרעותיה כלתדוות תדיר
לדף לף מסתכין תדיר לקרי דודי ושיכון דמסתכיו תדיר ולף מתכסיי ולף מתפרשן
דלעזר דסף דודים תכיכותיה ליכון דמתי תכיכון התתכין דף
ובכיכון תתלי דכעיין עקיי כתיב כהו עתיק דסף כל נטיען עקיי כעיין מכתלף
ושיכון והף חוקיכף · תף כיכון עלתי כתיב כהו תכילה כלף עתיק מט מלן דשית
ליה נרכי דחמרף תכילה כעיף וכגין דתמן סריף חמרף דמכטרף כתיב כהו תכילה ·
עתו ושכרו דודים לשין ליכון לתתף דלקרון דודים לזמכין
כתחדותף כתדוותף · ושיכון עלתי כתיב כהו תכילה כלף עתיק מט מלן דשית
ידישן והף חוקיכף · תף כיכון עלתי כתיב כהו תכילה כלף עתיק מט מלן דשית
ליה נרכי דחמרף תכילה כעיף וכגין דתמן סריף חמרף דמכטרף כתיב כהו תכילה ·
עתו ושכרו דודים לשין ליכון לתתף דלקרון דודים לזמכין
כתחדותף כתדוותף · עתו ושכרו דודים לשין ליכון לתתף דלקרון דודים לזמכין
דלעזר דסף דודים תכיכותיה ליכון דמתי תכיכון התתכין דף
ובכיכון תתלי דכעיין עקיי כתיב כהו עתיק דסף כל נטיען עקיי כעיין מכתלף
ושיכון והף חוקיכף · תף כיכון עלתי כתיב כהו תכילה כלף עתיק מט מלן דשית
לבתר כלהו תכלן ומלן · ר׳ לבא אמר תכלו רעיס עתו ושכרו דודים לשין ליכון שית
דקרקמרן ושין לשון דכתיב כהו סביבותי כמלך חדריו וגו׳ · עתו ושכרו מסהוף יין דרוי
לכלף · ר׳ לעזר אמר כל ליכון דלתתף דכיכון דליכון שית לתתכרכן כלהו דלתתף
מתכרכן · ר״ם אמר כלף שפיר לכל רזף דמלף תכלו רעיס לעלף עתו ושכרו דודים
לתתף · אמר ליה ר׳ לעזר מלן ליכון לעלף ומלן ליכון לתתף · אמר ליה שית סתיכף
דף לתר עלף דליכון כתחדותף כחדותף דלף מתפרשן לעלמין שין לקרון רעיס
הב״ד ושכר ונף מעדן ועדן והסוף כהר לף מתפרשן לעלמי ולעתכתו לעלמין כרעית
כתחדותף כתדוותף · עתו ושכרו דודים לשין ליכון לתתף דלקרון דודים לזמכין

בקלף בארעא קדמאה ועבו לי מקדש ואשכני בינייהון ואילין עלוי ואתלי אתבסמו׃

ויקרא אל משה. רמ פתח אהל מועד כאהלו את הזמיר הנביא וקול התור כשמע בארעא. אתי קרא לומר לית כיס לאסתכלא ביון דכתיב כארעו כארץ מהו דכתיב כשמע בארעא דהא כתיב ארץ סניר. אלא הנעלם כארעו כארץ אלין לוחות פטישין דעקרן קלף ואתיל לון בתתרא לחדא ואתרכיו כטטיעתא כד לפיק פרחין כארעו כארץ דהאי ארץ מתברכא מכוסיו כלקא חוי ומאי איהי ארץ קדישא ארץ עלאה ודאי. את הזמיר סניר עיין לעקרא סולטניתא דרברבי עמין דלא יפלטון בהון כיסרא כשעתא דאתקיים משכנא. וקול התור כשמע כארעא דא ארץ דלתתא דאסתכים כיסרא על ידא דיהושע. מאן הוא קול התור דא הוא תייר עלאה דאזדווג עמיה כד כנס שלמה כי מקדשא לתתא וכדין אתעטר קלא כעטרוי כאתן בכלא כלא נאים ורגנים כגוונא ניון כמלך שלמה וגו׳. כספרא דאגדתא אמר קול התור דא תורה שבעל פה דתורים דכתיב לקרי תורים סתם תורים שבעל לקרי תור כלא ויקרא אל משה. ויקרא דא אלימו למשכנא ודא לאו הכי אלקוימנא כמה דאתמר וכי הוה. את חזי כד כתיב סכיכתא למשכנא כתיב כלא משה משה ולא אתמר ולמלכא עלאה אתמר. כיון דאתתקש משכנא לקורבנות מה לבר אמר לא לתחזי למיעל כלא משה ולאו אוקמוה. אלא כל רזא דשלם כלא משה דא כנסת ישראל וכלא חד שלם ואין עוסק בקטורת קנה לו חכמה. וכאן לימדנו שרשו של כל קרבן ואין אומר קרבתי ואין אומר קריבו ידי מפרדות. וכאן לימדנו שרשו של כל קרבן

הלי לקרבן קרבן קרוב מבעי ליה אלא קריבו את קרבן. אלמה ידוש הוא לגבי
חבריה קרבן מיכון כתרין קדישין דמתקרבי כלהו כחדא ומתקטרן דלא כדאי עד
דלתעבידו כלהו חד כיחודא שלים לתקנא שמא קדישא כדקא חזי. הכי קרבן ליי׳
קרבן דליכון כתרין קדישין ליי׳ הוא לתתקנא שמא קדישא ולייחדא ליה כדקא יאות
בגין דיתתכאו רחמין בכלהו עלמין. ושמא קדישא יתעטר בעטרוי לתתכסיא
כלא וכל דא בגין לתתערא רחמי ולא לתלדיהון. וכגין כך ליי׳ הוא ולא לתלדיהון.
לית לכון בריכין לתתערא רחמי ולא לתלדיהון. רחמי כעיקרא ולא דיוקא. תמר זכור חולקי
דשחילכא ורווחא מלין אלין ודא ברורו דמלה. לכל מה כתיב זכרי תלדיהון רוח
כשברים לב כשבר וכדכא תלדיהון לא תבזה. זכרי תלדיהון כתיב ולא זכרי ויי׳. תמר
ליה ודאי הכי הוא קרבן תלדיהון לא כתיב אלא זכרי שדיהון ועל דא מחיטתן בכפון דהא
זכיקה דא בגין תלדיהון הוא סטר גבורה דיתכסי ויתכבש רוחא דדיוקא ויתחלש דיוקא
ויתנברון רחמי על דיוקא ועל דא זכרי שדי לתערא חילא ותוקפא דדיוקא קשיחא דכתי׳
רוח כשברים למהוי הוא רוחא תקיפא כשברה ולא יתנבר רוחים וחילוים ותקפיהון וכך
כם כשי כדין למיקם על מדכתא כרוח כשברים ולכבשיף משעבדוי כגין דהוא רוחא
תקיפא תבירא. וכלא כגין דדיוקא יתכבש ויתנברון רחמי על דיוקא.

אדם כי יקריב מכם קרבן ליי׳. הא אלעזר הלי קרא הכי הוא ליה למכתב
אדם כי יקריב קרבן ליי׳. מהו מכם. אלא לאפוקי אדם הראשון
דהוא לקבייב קרבנא כד הוה קיים עלמא והא לוקמוס והכא מכם כתיב הלי אדם
לאפוקי אדם אחרא דלא הוי מכם. תמר ליה ר׳ שמעון אפיר קאמרת והכי הוא.
רבי אבא פתח סיר מזמור לבני קרח. הלי סיר תשבחתא מעלייא הוא על כל שאר
תושבחין דזכו לאמרא לבני בני קרח סיר מזמור תשבחת על תשבחת תשבחת דלתתלג
לתרין תושבחן וזכו בני קרח לאמרא לה לכנסת ישראל ושבחא דכנסת ישראל קא
אמרי ומהי הוא דכתיב גדול יי׳ ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו יומתיהקרי קדש
גדול כוותא דכנסת ישראל תשתכחת שמיה דהקב״ה בעיר אלהינו הוא גדול בעיר אלהינו
עם עיר אלהינו. תמר ליה רבי יסודא אלהינו מהי בשי הכא. אלא הכי הוא וההי הכי
שיר דאלה אלהינו ותושבחתא הוא דישראל. מהי משמע. דתתמא דמלכא כלא
מטרוניתא לאו הוא מלכא ולאו הוא גדול ולא מהלל. וכגין כך כל מאן דלא תשתכח
דכר ונוקבא כל שבחא דעבדיו מכוין ולאו הוא בכללא דאדם ולא עוד אלא דלאו לאיהו
כדאי לאתברכא. כתיב ויקי הוא הוא גדול מכל כמי קדם ותבין בספרא דרב
המנוכא סבא דכל זונו כדאיתו דקלא הות כוותיה ומסטר לתתיה לקרי גדול. תוף
הכא גדול יי׳ ומהלל מאד. ובמה הוא גדול אדר ואמר בעיר אלהינו הר קדשו ובגין
כך תושבחתא דא כתבי. ואי תימא אמאי לא כתיב כי טוב כשבי. בגין דזמינין
לאתברכא ורזא דמלה לא טוב היות האדם לבדו בזמנא דאיהו לבדו לא טוב כתי׳ ועד
לא כתיב כי טוב כשבי. גדול יי׳ ומהלל בקרקפתא דמרן וכה נוף משום כל האדם תושבחתא
דזווגא דילהון. וכה מף דא קלסם ודא נדיק. משום כל האדם כדין הוא אחוותא דכלא
ובכנסת ישראל מתברכא. אלהינו כאדמוניתא נודע למפנב ונו׳. אלין אינון כ״ח והוד

דתמן כמשותף דכל ברכין בכוותה דחדותה · מתמן כפקין שם דהוי דרגא לקרני
נדיק ומתמן אתכנשו ברכין לבסמיה להוי עיר קדישא ולאתברכא מתמן · כי הכי
המלכים מועדו · שין כל כתרי מלכא כללא חדא ולאתר אחרא מלין סלקין · תא
כמעתא דכר כם מתקן עובדוי עי דקרבנא כלא לאתבסמ ולאתקרב ולאתקבר לה בדא
כיחודא עלים · דהא הוא דכתיב לדם כי יקריב מכם · כי יקריב לקברא מלין כדקא
חזי · תא חזי לדם כי יקריב לשכוכי חלין דלא אתבסיב להו קרבנים להו קרבן וברכין
לה מסתכלן לגבייהו לה לעילא ולא לתתא · מסתם דכתיב לדם כי יקריב מעלי הכא
דלאו היינו לדם ולא בכללא דדם הוא ושכיכתא לה סריך עלויהי כגין דהיינו פגים
ולקרי כעל מום ומארי דמומא לתתקבל מכלא כם למדבחא לקרבא קרבנא · ובדא
לית לדם דאתכתיב דכר ונוקבא דהוי חזי לקרבא קרבנא דה ולא לאחרא · ואמר רבי
חייא תא חזי כתיב ונתנה אהרן ובניו את הדם ולא כתיב לדם כי יקריב מכם קרבן
אלא לדם דאתכתיב דכר ונוקבא דהוי חזי לקרבא קרבנא דה ולא לאחרא · ואמר רבי
חייא כל קרבנין דעלמא לאתקרבא על גבי מדבחא אתקרי קטרת עלוי הוא מכל קרבנין
דעלמא דעליה אתכתיב עלי ותתלי וקרבנא דה לעילא מכל קרבנין ולא לתתא ודין
הוא לקרבא דדם לה לה אתכסיבו לקרבנא לה לתתא מכל זבח למלין עלאין דיתברכון
על ידוהי · ותא חזי ונתנה הם מלפני יי ותרים כל חלבו מאתי · לכאן כם דאתעבד קמי
מטרוניתא לכסדרא לה דהא מלכא אתי לכוותה ויסדרו כם כמטרוניתא למחדי עמה ·
אתא לקמי מלכא אמאי מלכא אסוף כאן כם דלהוו מארי דמומין · אמר מלכא לאו הוא
יקרא דילי דעל ידוי דהאי כנוס לוסעל למטרוניתא · דלהכי אתקנת מטרוניתא כוותה
למלכא · כיון דשמעת דמלכא הוא זמין למיתי לגבה וסהוא כר כם נדיס לאסתלקא מלכא
מכאן כדין פקידת מטרוניתא לקטלא להאוא כר כם · כך כומכא דעאלו כדה ולכיהוא
וקטרת בידוהי חדת מטרוניתא ואתתקפת לקטלא למלכא · כיון דשמעת מלכא הכין
נכרין כגוונין מארי דמומין לה כעת מלכא דעל ידוהי ויתי למסדרי עמה ואסתלק מכאן
כל אינת מטרוניתא דכגוונין לאסתלקא מלכא מכאן חיד ותכיא הם מלפני יי ותאכל
לותה · וכל דא כגין דמאן דלא אתכסיב הוא כגוים מארים דמומין קדם מלכא קדושא
דמלכא לאסתלקא מכאן ולא סריך כפגימו · ועל דא כתיב לדם כי יקריב מכם קרבן
מאן דלקרבי לדם יקריב ומאן דלא לקרבי לדם לא יקריב · מן הכהמה · כלל · מן הבקר
ומן הכאן פרט · לכתר תילין דכסדרין למיכל ולא כזרין למיכל לסיור לקרבא ולאתר
אחרא לאסתליקו לזכון דכסדרן · אם עולה קרבנו · רבי חייא פתח כי לא מחשבתי
מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי · כי לא מחשבתי מחשבותיכם מחשבתי כתיב אסר
כלא ו · תא חזי מחשבה דקדם הוא עלאה ורזא דכלא ומסתרא מחשבה לתתאה
ומסתרין ונסתכלין לאסתכלא אמאי קדישא ולאתקבלא ליה כתקונוי כדקא יאות · ומסתרא
מחשבה לתתאה ונפיק אקרי דעתא דעלמין לאסתלקא כלא · ומסתרא מחשבה קיימין
עלמין ותתלין ומסתרא מחשבה מחשבה תורה מחשבה תורה סבעל פה · מחשבה
לית לה רזא דכלא ומסתרא מחשבה לאסתכלא עברות חטאות וזדונות ע עונות · ועל דא כי

לא מצאתי מצוותיכם. ובנין כך ריפא דכלא כתיב אם עולה קרבנו מן הבקר ולא
בקר ואילן ליהוי פר בן בקר ליהוי דכר. רבי יצחק אומר מן הבקר מתם ומזר
ופירס זכר תמו יקריבנו זכר ולא נקב דסא דכר לתתמודע לעילא ונוקבא לתתמודע
לתתא. וכן מן הכבשים ומן העזים. מאן דלתתו לעולם כלהו דכר ולא מוקבא
בנין דעולה עולם על הלב על הלב ודלתו לתתמודע מאן דקאים על הלב. וכנין כך
מלקא לעילא וכלהו דכר ועל דא פתח קרא כרים בעולם ותיר מכל שאר קרבנין דסא
מצאכם ריפא דכלא.

אמר ר׳ יהודה לי הכי כתיב דמצאכ׳ לשעלא בעיא לקרבא לאתתא
יתיר. לא סוס כידים. לתתלקמיס דר׳ שמעון אמר ליה ריפא דכלא
מצאכם הוא וסיומא דסוס מצאכם לתתר דלקרי בקר ומלי ליהוי סוס סיומא דנפא
דמכסס למוקבא כך מצאכם דכר כם ריפא דכלא סיומא דסוס מצאכם כך לתעביד
עובדא לימתי בבקר הכי הוי חושבי מן ופועלי רע לימתי על מצאכותם בחור הבקר
ועשוה ועד לסוס לתתר דמצאכם לסתליק וסיום עובדא מתקרבא לסיומא דמצאכם
ודלי. רבי לתתא סוס לזיל בלתרתא וסוס עמיה ר׳ יהודה עד דהוו אזלי אמר רבי
יהודה סא דתכיכן בתולת ישראל בתולה דלתתכרכ׳ מן שבע דלקרי בת שבע ולתקומים
בכמה לתתר. ובתולה ירתת ר׳ ברכות בניהם. ודא דכתיב ולתתם בן לדם סא קיכם על
כתולת ישראל ודלי עלם לתתר על ככסת ישראל ודא קאים מכלא דכתיב כפלה לא
תוסיף קום כתולת ישראל. ודלי דקא אמרי כלהו מכרייא כמלה דא ספיר הוא. לכל
לי פרסתא לתתר בלתרא בחמס הֵיכָן אמרי הכי לכל בהלין קיכם לתתר ודא קרא
לוכחתי אמר ליה ודלי הכי הוא ודא קאים לי הסוא מלה ויתיר מכלא ולתתיכן לגבי דר׳
שמעון בחסוכן לכפין. אמר לי מחיזו דלכך לסתמודע מה דכלכך לחיכא ליה ודלי
דלכפי ולכי סוין. אמר לי לימא לי מלך. לחיכא ליה כתיב כפלה לא תוסיף קום כתולת
ישראל דלתת ליה רונוח כדכיתסו וכפקח מיכים לא תהדר לעלמין. לחיכי וו
לכנין דלתתרכן עמה. אמר לי ולא סני לך מה דאמרו מכרייא. לחיכא הא
שמעת מלייהו ולא מתיסבן בלבאי. אמר כל מה דאמרו מכרייא כלא ספיר ויחות לכל
וו לדרא כד רעיין לא מסתכחין ושבא אזלין ולא ידעין למן לתתר חולי לא לחיכא ולא
לשמעלא ודלי הלי קרא כעיא למכדע וכלהו בליין לחיכון דאמין תא חזי בכלהו גלותא
דגלו ישראל לכלהו סוי זמכא וקבלו וכלהו הוו ישראל תייבין לקדסא בריך הוא ובתולת
ישראל הות תכת לתתרס כסהוא זמכא דנזר עלה. והסתא כגלותא דא כתרלא לא
סכ׳ דסא היא לא תיתיב הכי כזמכין לתרכיין והלי קרא אזכא דכתיב כפלה לא תוסיף
קום כתולת ישראל כפלה ולא תוסיף להקימס לא כתי׳ מתל למלכא דר״ש על מטרוניתא
ולתדי לא מסיכלים לזמכא ידיעא כל הוא מטי הסוא זמכא מיד מטרוניתא הות עלת
ותבת קמי מלכא וכן זמכא חד ותרין ותלת זמכין. לזמכא כתרייתא לתתרתקת מסיכלא
דמלכא ולתדי לא מלכא מסיכלים לזמכא רחיקא. אמר מלכא הלי זמכא לאו הוא
כזמר זמכין דסוא תיתי קמאי הסוא מלכא לחכא לחיזל עם כל כבי חיכלי ולתתבע עלם.
כד מסת לבכם חמת לם דסוס מכוכת לעברת. מאן חמת ולקרא דמטרוניתא כסהוא

זמכח וכפותין דמלכה לקבלם עד דתחזיד להם מלכה כידוני ותוקים להם ותתיה להסיכלים
ותומי להם דלה יתפרם מוכם לעלמין ולה יתרחיק מוכם . כך קלם כל זמכין דכנסת
ישראל כגלותה כד סיס מטי זמכה סיה לתיתית וסדרת קמי מלכה . ופתח כגלותה
דה לאו סכי אלה קלם ותיד כידהה ותוקים להם ויתפיים כהדם ויתיב להם להסיכלים .
ותה חזי דסכי סוה דסה כתיב נפלה לה תוסיף קום . ועל דה כתיב כיום הסוה תקים
את סכת דוד הנופלת סיה לה תוסיף קום כזמכין לחרכי אלה לכי תקים את סכת דוד
הנופלת אלין סכת דוד דה כתולת ישראל הנופלת כמה דכתיב נפלה ודה סיה יקרה
דכתולת ישראל ותוסכחתה דילה ודה לולוסכה כסהיה מעתה . אמר ר׳ יהודה ודהי
אלילתה על לבהי ואתיסכה ודה כרירו דמלה ואולה סהי כמלה תדה דסתה רוחכה
להם . דתכינן אמר רבי יוסי זמין קלם לאכרזה על כנסת ישראל ויתה סתנערי מעפר
קומי סבי ירושלם . כמאן דאמיד כידה דאכרים ויתה סתנערי קוסרך קלם ויסיד
כה ויתה סתנערי קמי . אמר ליה ר׳ אחא וכן כל לישנין כבי היכלה דמלכה כלישכה
דה פתחין סהל קומי אורי כי כה אורך הם מלכה הכה ודהין כדין סוה יקרה וחדוותה
דכלה כד מלכה אתפיים כהדם . כתיב ותכה כת סכע ז סמלך האדרם כגוונ דה ככל
לישנין וזמכין אישי אתת לנבי דמלכה וקמת קמיים סהל ותכה לפני סמלך ותעמד לפני
סמלך . לפל כזמכה דה לאו הכי שה מלכה יתי לנבה ויתפיים כהדם ואתי לקבלה סהל
סכה מלכך יכה לך ודהי ולה את לנביא יכה לך לפיים ז לך . יכה לך לאקמלך . יכה לך
לאזלמה לך ככלה יכה לך לאעלותם לך להסיכלים ולהזדוגה עמך זונה לעלמין . כלה
ואדעתך לי כלמוכה . עד דהוו אזלי פנע ר׳ לכה אמרו סה מאריס דאכמתה אתי
נקבל אנפי אכיכתה . כד קריכו כהדים לעתיד מקסטורה דקופטרה וכחת נכון
פתח ואמר ויהי קול השופר הולך וחזק מאד וגו׳ . ויהי קול השופר סכה אלינגי
אכרי קדמאי וכלהו כחד מלה אתתקעו . קול השופר תרי קול השופר תרי .
ואמאן דדייק דלה כתיב ויהי השופר הולך וחזק אלה קול השופר קול דנפיק מהופר
דודאי הופר אקרי כלה יתקע כהופר גדול ודאי אישו הופר דכיס נפקין עכדין
לחירות עלמין והה אוקמוה . ואמאן דדייק דייק דכלה חד כנין דכתיב קול השופר
קול דאקרי הופר . ומכלן דאקרי קול אמה דכתיב קול גדול ולה יסף . ואהי קול גדול
אקרי הופר ועל דה קול השופר הולך כתיב . הולך . לאן הולך אי תימא לסר סיני אה
לישראל יורד מכשי ליס . אלא אוריייתא מסכא כפקא ואמתר דה דהיה כללא דכל
שאר לתיסיכתא כד יסתכלון אלי ועל דה לוחי קדמאי רשיסין מסאי אתר סון ודה סוה
רזא דמלה דכתיב תרות על הלוחות אל תקרי תרות אלא חירות חירות אמת אתר
דכל חירו כיס תליה . ותא חזי לך מלה דאמרין כלהו מכריין דה סכי ודה סכי
כאוריתא דלה תזול כלה לאתר חד ולמכועה חד אתכם הולך כלה כל סמאלי הולכים
ז היס וכתיב הכל הולך ז מקום אחד . וחזק מאד כמה דתכינן כלי מחזיק מרכעים
כמה . וחזק מאד דלית לך מלה כאוריתא חלמא לו תכירה דכך תסתכל ותכדע כה
דלה תסכח לה תקיפא כפטיפא דמתכר מיכרין ואי חיסי חלמא מיכך סוה כמה
דאוקמוה דכתיב כי לא דכר רק סוה . ואם רק סוה מכם חיסי ועל דה וחזק מאד

כתיב

כתיב משה ידבר והאלהים יעננו בקול. כלומר דלא לתכללו מלין עלאין הא לחוקמוה
משלי יעכבו בקול בקולו של משה בהדוה קול דלחוד ביה משה. הכא הוית לאסתכלא
דהא לפכא הוה לכתיב וידבר אלהים. והכא כתיב משה ידבר. אלא הית דלמרי
בגין דכתיב וילמדו אל משה דבר לתתא עמהון וכשמשה ואל ידבר עמהון אלהים ועל
דא משה ידבר והשתא יעכבו בגין דלא לאסתכח מלה כלומרית מכוחא דמשה בלמודוי
ודא הוא דלחוקמוה קללות שכמשנה תורה משה מפי עצמו למרן מעצמו לא תניחן
שלא מפי עצמו. אלא מפי הגבורה ואלא מפי עצמו מפי הדוה קול דלחוד ביה דלקרי
בכי ומפיר מלה. ובכפרא דלגדתא דכי רב למרי. לעבד דלומרותא מפי
הגבורה לתתר כלה מפי עצמו אל משה כמו כן לתתא ומלי לישו כגון קללות שכמשנה
תורה ולכתר לתכללון בגבורה כלה משה ידבר והאלהים יענהו בקול. משה ידבר
דלקולו אל משה. והאלהים יענהו בקול דא גבורה דלהודיע לו להדוה קלא לכלה
יעכבו בקול כהדוה קול דמשה. ומשתא מלין דפתח כמלי דלומרותא לכן לחדי
כודן ליה. למרו כתיב ומלין דפתח לפתח ויומא. ויקבו:

פתח רבי לכא ואמר כתיב וכת כהן כי תהיה למשיח וגרומה וזרע לין לה ונן
זכלה חולקהון דישראל מכל עמין עובדי כוכבי דכתיב כי כהן קדש הוא לאלהינו
לון שלא כישראל בגין דיקבלון לוריתא כשורתא דכתיב ויתדכון בכלא ויסתכחון
זכלין קמיה. תא חזי כד אשתלי לוהי עלמא כהו כישראל כגווכא דלעילא ולסטרא לתתא
לתנעין כחרעא ורומיה מפי עד כית עמיק בעא קדשא בריך הוא למשלחא בשמתא
קדישא מעילא לתתא בגין דיתתחיד ויתקשר דא בדא ידא הוא דכתיב וייבר ו
הלדים את הלחם עבר מן הלחמים וגומר למהוי קשיר דא בדא ויסתכח שלים כגווכא
דלעילא ושלם ויתקן גרמיה כהי וכגין כך כתיב לים דכר ונוקבא למהוי שלים. ולימתי
לקרי כר כם שלים כגווכא דלעילא. כשעתא דלחודוי ככת זווגו כחכמתא כחדוותא
ברעותא ויפיק מוחא ומוקכיה כן וכת וכדין הוא כר כם שלים כגווכא דלעילא ושלם
הוא לתתא כגווכא דשמא קדישא עלאה וכדין לתקרי שמא קדישא עלאה עליה. וכר
כם דלא נעי לאשלמא שמא קדישא לתתא טב ליה דלא לתכרי דהא ליה חולקא
כלל כשמא קדישא. וכד כפיק נשמתיה מניה לא לתתחד כיה כלל דהא חזער דיקבא
דמלכא עד דלתקשרת ולא תקבת כלא הכא וכת כהן כי תהיה למשיח וגרומה. וכת
כהן דא נשמתא קדישא דלתקרי כרקא דמלכא דהא חולקהון דנשמתא קדישא חזוגא
דמלכא ומטרוניתא נפקת ובניהו כך גופא דלתתא מדכר ונוקבא לוף הכי נשמתא
לעילא. כי תהיה למשיח מהדוה גופא דלזווגא כיה ומית. וגרומה דלתרכת מנסוה
חולקא דשמא קדישא. וכל כך למה כגין דזרע לין לה לאסתכחא כגווכא דלעילא
ולאתקשרא כשמא קדישא. ונשכם אל כית לכיה מלן ונשכם. ונשכם סתם לאתקכא
כמלקדמין וכדין ונשכם אל כית לכיה דא הכא. כנשורים כקדמיתא. מלחם לכיה
תאכל לאתעכדא כשכוחא דמלכא. מכאן ולהלאה וכל זר לא יאכל קדש. מאן סוף
זר. הדוה דלא לוקים שמא קדישא לתתא ולית ביה חולקא. לא יאכל קדש לית ביה
חולקא משכוחא דלעילא דלית ביה לאכילה דכתיב תכלו רשיש לאכילה עשונה

דקלס חיוהי עטרת מריח ניחוח דמרי כל ריחין דקרבנין הוה סליק לקמי כמעתיד
דלעתיד מזכה ליתיה לעתיד מוכח דלעילא למלכא דלעתיד משודרין לוין ולא
לקמי לעבדוהי פר לקמי לעבדוהי לכיל הוה משודרין לוין ולחיון לכלי משודרייהי
הכא לכלתי ישרי עם לבבי דלא משודרין למלכא לכלי רעיה עתו ונכרו דודים דלא
מעודרין דוידהי מריחין דקרבנין כגוני כך לקרי ריח ניחח ליי ריח לעבדוהי ניחח
ליי מלקמי דעתיד דעתיקין לעתיד ועל דלא משודרין למלכא לתעכב בגין כשדרי
דעבדוהי וכגין כך ישראל מתרחקי לאתיין בקרבנין מבעיין תניין ומשודרין למלכא מלן
לכיל לקרי חיון כשמתין דנדיקויות תו פתח ואמר נפש כי תקריב מנחה סלת יהי
לחיש נפש יקר זכאין לחיון ישראל דלא יהבו לון קדשא בריך הוא לקרבא לו לעלויא
אלא ישראל לחידנין בית וסוף לחיד בסיומא דילהון קרא לון קרבן עבדין הכא כי
ליי כמו ישראל עבדים עבדי הם לבתר קרא לון בנים הכא בנים אתם ליי אלהיכם
לבתר קרא לון לחיים הכא למען לחיי ורעי ונו וכגין דקרא לון לחיים כעין לעולם
מדורים כהו ולא יעדי מכיוהי כלין כתיב נפש מה טוב ומה נעים שבת לחיים נפש יקר
ומכיוהי קדושא הכי לחיי נפש מה טוב ומה נעים כלה ואים לא יקר את לחותנה
כי ומספרא דרב יוכל מלה לחיי דלא קלס לחיי את לחותנה כי וכל כך למה
חסד הוא לחודהי ועל לוקמוס ועל דלא נפש מה טוב ומה נעים שבת לחיים
נפש יחד קלס ומכסת ישראל לתתא סריון כחדוותא נפש לחיון כקלס וכגין כך נפש יחד
ישראל בחדוה כקלס ישראל לתתא סריון כחדוותא נפש לחיון כקלס וכגין כך נפש יחד
כתיב ומספרא דרב יוכל מלה נפש יחד לרכות נדיק נפש ככנסת ישראל לחיון
אונא חד וכלא מלה חד ותניין כפרשתא דשמע ישראל יי אלהינו יי לחד מה
לחד דלא כנסת ישראל לחיוד כיום נקלס דתמר ר שמעון זונא דדכר ונוקבא
לקרי לחד כלחד דנוקבא סריא לחד לקרי מלקי טעמא בגין דדכר כלא נוקבא טב
נופא לקרי ופלג לגיה סוף חד וכד מתחברן כחדא תרי פלגי לתעבידו חד נופא וכדין
לקרי לחד והשתא קודשא בריך הוא לא לקרי לחד ורזא דמלה נפש ישראל כגוונא
וקודשא בריך הוא סליק לעילא לעילא ואוגיא לתתא ואתפרש מלה קדישא לא לתעבא מלה
ולחד לא לקרי ולחתי יתקרי לחד כשעתא דמטרוניתא תתעבא כיום כמלכא
ויהוונון כחדא ההוא דכתיב ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד ועל דלא נפש מה טוב ומה נעים שבת
לחיים נפש יחד ובפיק כשמן הטוב על הראש מלן שמן המשחה דלא משח רבות קדשא
רבניך ונפיק מעתיקא קדישא דלעתיד כשמן טוב עלאה דיוקנא לכהן לגדלה
כוהיהן ומשח משח כניך כריש מלכא ומריש ליקרי דקדשא ומתתן כניך
לכל לחיון לכוהי יקר למלכא לתלתא נפש ממלך טוב על פי מדותיו על פי מדותיו
ממש ולחיון לחיון כתרי מלכא דעמיק קדישא לעתיד כהו תא חזי כל מה דמלכא
דעלמין לא נחית לכרכא חלא על ידא דלחיון כתרין קדישין דלחיון ממא דמלכא
כך על פי מדותיו נחית ונגיד לכלהו עלמין לעתיד כרכין לכלא ותא חזי הלו שמן

אם כהן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים ליהוה לחטאת׃ והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני יהוה וסמך את ידו על ראש הפר ושחט את הפר לפני יהוה׃ ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אתו אל אהל מועד׃ וטבל הכהן את אצבעו מן הדם והזה משבע פעמים לפני יהוה את פני פרכת הקדש׃ ומן הדם יתן הכהן על קרנות מזבח הקטרת בשם יהוה אשר באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד׃ ואת כל חלב פר החטאת ירים ממנו את החלב המכסה על הקרב ואת כל החלבים אשר על הקרב׃ ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עליהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות יסירנה׃ כאשר הורם משור זבח השלמים והקטירם הכהן על מזבח העלה׃ ואת עור הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו׃ והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום טהורה אל שפך הדשן ושרף אתו על עצי אש על שפך הדשן יישרף׃ כל עדת בני ישראל תעשה ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו אחת מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ואשמו׃ או הודעה אלהם חטאתם אשר חטאו עליה והקריבו הקהל פר בן בקר לחטאת והביאו את פני אהל מועד׃ והסמיכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר לפני יהוה ושחט את הפר לפני יהוה׃ והביא הכהן המשיח מדם הפר אל אהל מועד׃ וטבל הכהן את אצבעו מן הדם והזה שבע פעמים לפני יהוה את פני הפרכת׃ ומן הדם יתן על הקרנות אשר לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל הדם יצק אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד׃ ואת כל חלבו ירים ממנו והקטיר המזבחה׃ וכאשר עשה לפר החטאת כן יעשה לזה ככה עשה לו והכפר עליהם הכהן וסלח להם׃ הוא חטאת העדה׃ ואשר נשיא יחטא ועשה אחת מכל מצות יהוה אלהיו אשר לא תעשינה בשגגה ואשם׃ או הודע אליו חטאתו אשר חטא בה והביא את קרבנו שעיר זכר תמים׃ וסמך את ידו על ראש השעיר ושחט אתו במקום אשר ישחט את העלה לפני יהוה חטאת הוא׃ ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנות מזבח העלה ואת דמו יצק אל יסוד מזבח העלה׃ ואת כל חלבו יקטיר המזבחה כחלב זבח השלמים וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו׃ ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשתה אחת ממצות יהוה אשר לא תעשינה ואשם׃ או הודעה אליו חטאתו אשר חטא והביא קרבנו שעירת עזים תמימה נקבה על חטאתו אשר חטא׃ וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט את החטאת במקום העלה׃ ולקח הכהן מדמה באצבעו ונתן על קרנות מזבח העלה ואת כל דמה יצק אל יסוד המזבח׃ ואת כל חלבה יסיר כאשר הוסר חלב מעל זבח השלמים והקטיר הכהן המזבחה לריח ניחח ליהוה וכפר עליו הכהן וסלח לו׃ ואם כשה יביא קרבנו לחטאת נקבה תמימה יביאנה׃ וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט אתה לחטאת במקום אשר ישחט את העלה׃ ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנות מזבח העלה ואת כל דמה יצק אל יסוד המזבח׃ ואת כל חלבה יסיר כחלב כשה הכבש מזבח השלמים והקטירם הכהן המזבחה על אשי יהוה וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא וסלח לו׃ ואם כבשה הביא את קרבנו לחטאת נקבה תמימה יביאנה׃ וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט אתה לחטאת במקום אשר ישחט את העלה׃ ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנות מזבח העלה ואת כל דמה יצק אל יסוד המזבח׃ ואת כל חלבה יסיר כאשר יוסר חלב הכשב מזבח הזבח השלמים והקטירם הכהן המזבחה על אשי יהוה וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא וסלח לו׃ ואם נפש כי תחטא ושמעה קול אלה והוא עד או ראה או ידע אם לא יגיד ונשא עונו׃ או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה או בנבלת שרץ טמא ונעלם ממנו והוא טמא ואשם׃ או כי יגע בטמאת אדם לכל טמאתו אשר יטמא בה ונעלם ממנו וידע ואשם׃ או נפש כי תשבע לבטא בשפתים להרע או להיטיב לכל אשר יבטא האדם בשבעה ונעלם ממנו וידע ואשם לאחת מאלה׃ והיה כי יאשם לאחת מאלה והתודה אשר חטא עליה׃ והביא את אשמו ליהוה על חטאתו אשר חטא נקבה מן הצאן כשבה או שעירת עזים לחטאת וכפר עליו הכהן מחטאתו׃ ואם לא תגיע ידו דיה לשה אשר יחטא שתי תרים או שני בני יונה ליהוה אחד לחטאת ואחד לעלה׃ והביא אתם אל הכהן והקריב את אשר לחטאת ראשונה וקמץ את מלואה מעל מוסר העלה ואת שריה אל יסוד המזבח החטאת הוא׃ והשני יעשה עלה כמשפט ונכפר עליו הכהן מחטאתו אשר חטא מאחת מאלה ונסלח לו והנותר יהיה לכהן כמנחה׃ ואם לא תשיג ידו לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את קרבנו אשר חטא עשירית האיפה סלת לחטאת לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבנה כי חטאת הוא׃ והביאה אל הכהן וקמץ הכהן מלא קמצו את אזכרתה והקטיר המזבחה על אשי יהוה חטאת הוא׃ וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא מאחת מאלה ונסלח לו והנותר יהיה לכהן כמנחה׃ ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה יהוה לעשת אתם׃ ששת ימים יעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליהוה כל העשה בו מלאכה יומת׃ לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת׃ וידבר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר׃ קחו מאתכם תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת יהוה זהב וכסף ונחשת׃ ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים׃ ועורת אילם מאדמים וערת תחשים ועצי שטים׃ שמן למאור בשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים׃ אבני שהם ואבני מלואים לאפד ולחשן׃ וכל חכם לב בכם יבאו ויעשו את כל אשר צוה יהוה׃ את המשכן את אהלו ואת מכסהו את קרסיו ואת קרשיו את בריחו את עמדיו ואת אדניו׃ את הארון ואת הבדים אתו את הכפרת ואת פרכת המסך׃ את השלחן ואת בדיו ואת כל כליו ואת לחם הפנים׃ ואת מנורת המאור ואת כליה ואת נרתיה ואת שמן המאור׃ ואת מזבח הקטרת ואת בדיו ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים ואת מסך הפתח לפתח המשכן׃ את מזבח העלה ואת מכבר הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל כליו את הכיור ואת כנו׃ את קלעי החצר ואת עמדיו ואת אדניו ואת מסך השער לשער החצר׃ את יתדת המשכן ואת יתדת החצר ואת מיתרים׃ את בגדי השרד לשרת בקדש את בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן׃ ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה׃ ויבאו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר נדבו רוחו אתו הביאו את תרומת יהוה למלאכת אהל מועד ולכל עבדתו ולבגדי הקדש׃ והאנשים על הנשים באו כל נדיב לב הביאו חח ונזם וטבעת וכומז כל כלי זהב וכל איש אשר הניף תנופת זהב ליהוה׃ וכל אשר נמצא אתו תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים ועורת אילם מאדמים וערת תחשים הביאו׃ כל מרים תרומת כסף ונחשת הביאו את תרומת יהוה וכל אשר נמצא אתו עצי שטים לכל מלאכת העבדה הביאו׃ וכל אשה חכמת לב בידיה טוו וַיָּבִיאוּ מַטְוֶה אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאַרְגָּמָן אֶת תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת הַשֵּׁשׁ׃ וכל הנשים אשר נשא לבן אתן בחכמה טוו את העזים׃ והנשאם הביאו את אבני השהם ואת אבני המלואים לאפד ולחשן׃ ואת הבשם ואת השמן למאור ולשמן המשחה ולקטרת הסמים׃ כל איש ואשה אשר נדב לבם להביא לכל המלאכה אשר צוה יהוה לעשות ביד משה הביאו בני ישראל נדבה ליהוה׃ ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא יהוה בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה׃ וימלא אתו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל מלאכה׃ לחשב מחשבת לעשות בזהב ובכסף ובנחשת׃ ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות בכל מלאכת מחשבת׃ ולהורת נתן בלבו הוא ואהליאב בן אחיסמך למטה דן׃ מלא אתם חכמת לב לעשות את כל מלאכת חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן בתולעת השני ובשש וארג עשי כל מלאכה וחשבי מחשבת׃ ועשה בצלאל ואהליאב וכל איש חכם לב אשר נתן יהוה חכמה ותבונה בהמה לדעת לעשות את כל מלאכת עבדת הקדש לכל אשר צוה יהוה׃ ויקרא משה אל בצלאל ואל אהליאב ואל כל איש חכם לב אשר נתן יהוה חכמה בלבו כל איש אשר נשא לבו לקרבה אל המלאכה לעשתה׃ ויקחו את כל התרומה אשר הביאו בני ישראל אל מלאכת עבדת הקדש לעשת אתה והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר׃ ויבאו כל החכמים העשים את כל מלאכת הקדש איש איש ממלאכתו אשר הם עשים׃ ויאמרו אל משה לאמר מרבים העם להביא מדי העבדה למלאכה אשר צוה יהוה לעשת אתה׃ ויצו משה ויעבירו קול במחנה לאמר איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקדש ויכלא העם מהביא׃ והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשת אתה והותר׃ ויעש כל חכם לב בעשי המלאכה את המשכן עשר יריעת שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני כרבים מעשה חשב עשה אתם׃ אורך היריעה האחת שמנה ועשרים באמה ורחב היריעה האחת ארבע באמה מדה אחת ליריעות׃ ויחבר את חמש היריעות אחת אל אחת וחמש היריעות חבר אחת אל אחת׃ ויעש לקשת תכלת על שפת היריעה האחת מקצה בחברת כן עשה בשפת היריעה החיצנה בחברת השנית׃ חמשים לקשת עשה ברי היריעה אשר בחברת השנית מקבלת הלקשת אחת אל אחת׃ חמשים קרסי זהב ויחבר את היריעות אחת אל אחת בקרסים ויהי המשכן אחד׃ ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה יריעות עשה אתם׃ אורך היריעה האחת שלשים באמה ורחב היריעה האחת ארבע באמה אחת עשרה היריעות מדה אחת׃ ויחבר את חמש היריעות לבד ואת שש היריעות לבד וכפל את היריעה הששית אל מול פני האהל׃ ויעש חמשים לקשת על שפת היריעה האחת הקצונה בחברת ולקשת על שפת היריעה החיצנה בחברת השנית׃ חמשים לקשת עשה בקצה היריעה אשר בחברת השנית׃ ויעש קרסי נחשת חמשים ויחבר את האהל להיות אחד ויהי׃ ויעש מכסה לאהל עורת אילם מאדמים ומכסה עורת תחשים מלמעלה׃ ויעש את הקרשים למשכן עצי שטים עמדים׃ עשר אמות ארך הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד׃ שתי ידות לקרש האחד משלבת אחת אל אחת כן עשה לכל קרשי המשכן׃ ויעש את הקרשים למשכן עשרים קרש לפאת נגבה תימנה׃ ואת ארבעים אדני כסף עשה תחת עשרים הקרש שני אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו ושני אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו׃ ולצלע השנית למשכן לפאת צפונה עשרים קרש׃ וארבעים אדניהם כסף שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש האחד׃ ולירכתי המשכן ימה עשה ששה קרשים׃ ושני קרשים עשה למקצעת המשכן בירכתים׃ והיו תאמם מלמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו אל הטבעת האחת כן עשה לשניהם למקצעת שני יהיו׃ והיו שמנה קרשים ואדניהם כסף שש עשרה אדנים שנים שנים תחת הקרש האחד׃ ויעש בריחם עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשכן האחת׃ וחמשה בריחם לקרשי הצלע השנית המשכן וחמשה בריחם לקרשי הצלע המשכן לירכתים ימה׃ ויעש את הבריח התיכן בוקע בתוך הקרשים מן הקצה אל הקצה׃ ואת הקרשים צפה זהב ואת טבעתיהם עשה זהב בתים לבריחם וצפה את הבריחם זהב׃ ויקם את המשכן כמשפטו אשר הראה יהוה את משה׃ ויעש את הפרכת תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר כרבים עשה אתה׃ ואת עמדיה ארבעה שטים ויצף אתם זהב וקרסיהם זהב ויצק להם ארבעה אדני כסף׃ ויעש מסך לפתח האהל שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני מעשה רקם׃ וחמשה עמדיהם ווקיהם וצפה ראשיהם וחשקיהם זהב וחמשה אדניהם נחשת׃ ויעש את בצלאל את ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קומתו׃ ויצף אתו זהב טהור מבית ומחוץ ויעש לו זר זהב סביב׃ ויצק לו ארבע טבעת זהב על ארבע פעמתיו שתי טבעת על צלעו האחת ושתי טבעת על צלעו השנית׃ ויעש בדי עצי שטים ויצף אתם זהב׃ ויבא את הבדים בטבעת על צלעות הארון לשאת את הארון בהם׃ ויעש כפרת זהב טהור אמתים וחצי ארכה ואמה וחצי רחבה׃ ויעש שני כרבים זהב מקשה עשה אתם מן שני קצות הכפרת׃ כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה מן הכפרת עשה את הכרבים על שני קצותיו׃ ויהי הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת היו פני הכרבים׃ ויעש את השלחן עצי שטים אמתים ארכו ואמה רחבו ואמה וחצי קומתו׃ ויצף אתו זהב טהור ויעש לו זר זהב סביב׃ ויעש לו מסגרת טפח סביב ויעש זר זהב למסגרתו סביב׃ ויצק לו ארבע טבעת זהב ויתן את הטבעת על ארבע הפעמת אשר לארבע רגליו׃ לעמת המסגרת היו הטבעת בתים לבדים לשאת את השלחן׃ ויעש את הבדים עצי שטים ויצף אתם זהב ונשא בהם את השלחן׃ ויעש את כליו אשר על השלחן את קערתיו ואת כפתיו ואת מנקיותיו ואת הקשות אשר יסך בהן לבנה זכה סלת יהיה׃ ויעש את המנורה זהב טהור מקשה עשה את המנורה ירכה וקנה גביעיה כפתריה ופרחיה ממנה היו׃ ששה קנים יצאים מצדיה שלשה קני מנורה מצדה האחד ושלשה קני מנורה מצדה השני׃ שלשה גביעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח ושלשה גביעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח כן לששת הקנים היוצאים מן המנורה׃ ובמנורה ארבעה גביעים משקדים כפתריה ופרחיה׃ וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה לששת הקנים היוצאים מן המנורה׃ כפתריהם וקניהם ממנה היו כלה מקשה אחת זהב טהור׃ ויעש את נרתיה שבעה ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור׃ ככר זהב עשה אתה ואת כל כליה׃ ויעש את מזבח הקטרת עצי שטים אמה ארכו ואמה רחבו רבוע והמה ואמתים קומתו ממנו היו קרנתיו׃ ויצף אתו זהב טהור את גגו ואת קירתיו סביב ואת קרנתיו ויעש לו זר זהב סביב׃ ושתי טבעת זהב עשה לו מתחת לזרו על שתי צלעתיו על שתי צדיו עשה לו ויהיו בתים לבדים לשאת אתו בהם׃ ויעש את הבדים עצי שטים ויצף אתם זהב׃ ויעש את שמן המשחת הקדש ואת קטרת סמים טהור מעשה רקח׃ ויעש את מזבח העלה עצי שטים חמש אמות ארכו וחמש אמות רחבו רבוע והמה ושלש אמות קומתו׃ ויעש קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו היו קרנתיו ויצף אתו נחשת׃ ויעש את כל כלי המזבח את הדשנות ואת היעים ואת המזרקות את המזלגות ואת המחתות כל כליו עשה נחשת׃ ויעש לו מכבר מעשה רשת נחשת תחת כרכבו מלמטה עד חציו׃ ויצק ארבע טבעת בארבע קצות המכבר הנחשת בתים לבדים׃ ויעש את הבדים עצי שטים ויצף אתם נחשת׃ ויבא את הבדים בטבעת על צלעות המזבח לשאת אתו בהם נבוב לחת עשה אתו׃ ויעש את הכיור נחשת ואת כנו נחשת בבאת צבאת הצבאות׃ ויעש את קלעי החצר לפאת נגבה תימנה קלעי החצר שש משזר׃ עשרים אמה ועמדיהם עשרים ואדניהם עשרים וחשקיהם וחשקיהם כסף׃ ולפאת צפון עשרים אמה עמדיהם עשרים ואדניהם עשרים וחשקיהם וחשקיהם כסף׃ ולפאת ים חמשים אמה קלעים עמדיהם עשרה ואדניהם עשרה׃ וחשקיהם וחשקיהם כסף׃ ולפאת קדמה מזרחה חמשים אמה׃ חמש עשרה אמה קלעים עמדיהם שלשה ואדניהם שלשה׃ וחשקיהם וחשקיהם כסף׃ ולכתף השנית חמש עשרה קלעים עמדיהם שלשה ואדניהם שלשה׃ וחשקיהם וחשקיהם כסף׃ ולשער החצר מסך שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני מעשה רקם עשרים אמה ארך וקומה ברחב חמש אמות לעמת קלעי החצר׃ ועמדיהם ארבעה ואדניהם ארבעה׃ וחשקיהם כסף וצפוי ראשיהם וחשקיהם כסף׃ וכל יתדת המשכן ושל החצר סביב נחשת׃ אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה עבדת הלוים ביד איתמר בן אהרן הכהן׃ ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה עשה את כל אשר צוה יהוה את משה׃ ואתו אהליאב בן אחיסמך למטה דן חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן ובתולעת השני ובשש׃ כל הזהב העשוי לכל מלאכת בקדש ויהי זהב התנופה תשע עשרה ככר ושבע מאות ושלשים שקל במשקל הקדש׃ וכסף פקודי העדה מאת ככר ואלף ושבע מאות וחמשה ושבעים שקל במשקל הקדש׃ בקע לגלגלת מחצית השקל במשקל הקדש לכל העבר על הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה לששת מאות אלף ושלשת אלפים וחמשת מאות וחמשים׃ ויהי מאת ככר הכסף לצקת את אדני הקדש ואת אדני הפרכת מאת אדנים למאת ככר ככר לאדן׃ והאלף ושבע מאות וחמשה ושבעים עשה וויים לעמדיו וצפה ראשיהם וחשקיהם׃ ונחשת התנופה שבעים ככר ואלפים וארבע מאות שקל׃ ויעש בה את אדני פתח אהל מועד ואת מזבח הנחשת ואת מכבר הנחשת אשר לו ואת כל כלי המזבח׃ ואת אדני החצר סביב ואת אדני שער החצר ואת כל יתדת המשכן ואת כל יתדת החצר סביב׃ ומן התכלת והארגמן ותולעת השני עשו בגדי שרד לשרת בקדש ויעשו את בגדי הקדש אשר לאהרן כאשר צוה יהוה את משה׃ ויעש את האפד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר׃ ויקעו את פחי הזהב וכתת פתילם לחוט לעשת בתוך התכלת ובתוך הארגמן ובתוך תולעת השני ובתוך השש מעשה חשב׃ כתפת עשו לו חברת על שני קצותיו חבר׃ ואבני שהם מסבות משבצת זהב פתוחי פתוחי חותם על שמות בני ישראל׃ ויתן אתם על כתפות האפד אבני זכרון לבני ישראל כאשר צוה יהוה את משה׃ ויעש את החשן מעשה חשב כמעשה אפד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר עשו אתו׃ רבוע היה כפול אורך החשן וזרתו רחבו כפול׃ ומלאת בו מלאת אבן ארבעה טורי אבן טור אדם פטדה וברקת טור האחד׃ וטור השני נפך ספיר וישפה טור השלישי לשם שבו ואחלמה טור הרביעי תרשיש שהם ויספה משבצת זהב במלואתם׃ והאבנים על שמת בני ישראל שנים עשר על שמתם פתוחי חותם איש על שמו לשנים עשר שבט׃ ויעשו על החשן שרשת גבלת מעשה עבת זהב טהור׃ ויעשו שתי משבצת זהב ושני טבעת זהב ויתן את שני הטבעת על שני קצות החשן׃ ויתנו את שתי עבתת הזהב על שתי הטבעת אל קצות החשן׃ ואת שתי קצות שתי העבתת נתנו על שתי המשבצת ויתנו על כתפות האפד אל מול פניו׃ ויעשו שתי טבעת זהב וישימו על שני קצות החשן על שפתו אשר אל עבר האפד בית׃ ויעשו שתי טבעת זהב ויתנם על שתי כתפות האפד מלמטה מלפני פניו אל מול חברתו מלמעלה לחשב האפד׃ ויקשרו את החשן מטבעתיו אל טבעת האפד בפתיל תכלת להיות על חשב האפד ולא יזח החשן מעל האפד כאשר צוה יהוה את משה׃ ויעש את מעיל האפד מעשה ארג כליל תכלת׃ ופי המעיל בתוכו כפי תחרא לפי פיו שפה סביב לא יקרע׃ ועשו על שולי המעיל רמנים תכלת וארגמן ותולעת שני משזר׃ ופעמני זהב ויתן את הפעמנים בתוך הרמנים על שולי המעיל סביב בתוך הרמנים׃ פעמן זהב ורמן פעמן זהב ורמן על שולי המעיל סביב לשרת כאשר צוה יהוה את משה׃ ויעשו כתנת שש מעשה ארג לאהרן ולבניו׃ ואת המצנפת שש ואת פארי המגבעת שש ואת מכנסי בד שש משזר׃ ואבנט שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני מעשה רקם כאשר צוה יהוה את משה׃ ויעשו את ציץ נזר הקדש זהב טהור ויכתבו עליו מכתב פתוחי חותם קדש ליהוה׃ וישימו עליו פתיל תכלת לתת על המצנפת מלמעלה כאשר צוה יהוה את משה׃ ויעש את כתנת האפד מעשה ארג כליל לאהרן ולבניו׃ ואת מצנפת השש ואת פארי המגבעת השש ואת מכנסי הבד השש׃ ואת האבנט השש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני מעשה רקם כאשר צוה יהוה את משה׃ ויעשו את ציץ נזר הקדש זהב טהור ויכתבו עליו מכתב פתוחי חותם קדש ליהוה׃ וישימו עליו פתיל תכלת לתת על המצנפת מלמעלה כאשר צוה יהוה את משה׃ ותכל כל עבדת משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו׃ ויביאו את המשכן אל משה את האהל ואת כל כליו קרסיו קרשיו בריחו ועמדיו ואדניו׃ ומכסה עורת האילם המאדמים ומכסה עורת התחשים ופרכת המסך׃ הארון ואת בדיו ואת הכפרת׃ השלחן את כל כליו ואת לחם הפנים׃ המנורה הטהרה את נרתיה נרות המערכת ואת כל כליה ושמן המאור׃ ומזבח הזהב ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים ואת מסך פתח האהל׃ את מזבח הנחשת ואת מכבר הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל כליו את הכיור ואת כנו׃ את קלעי החצר את עמדיו ואת אדניו ואת המסך לשער החצר את מיתריו ויתדתיו ואת כל כלי עבדת המשכן לאהל מועד׃ את בגדי השרד לשרת בקדש את בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן׃ ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו כל העבדה׃ וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה יהוה כן עשו ויברך אתם משה׃ ויהי ביום הקים משה את המשכן וימשח אתו ויקדש אתו ואת כל כליו ואת המזבח ואת כל כליו וימשח אתם ויקדש אתם׃ ותרחץ את אהרן ואת בניו ותלבש אתם את הכתנת׃ ותחגר אתו באבנט ותחבש לו את המגבעת ותלבש את בניו את כתנת׃ ותחגר אתם אבנטים ותחבש להם מגבעת והיתה להם כהנה לחק עולם׃ ותמשח את אהרן ואת בניו׃ ויעש משה ככל אשר צוה יהוה אתו כן עשה׃ ותקם המשכן בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש׃ ויתן את קרשי המשכן ויתן את בריחיו ויקם את עמדיו׃ ויפרש את האהל על המשכן וישם את מכסה האהל עליו מלמעלה כאשר צוה יהוה את משה׃ ויקח ויתן את העדת אל הארון ויתן הבדים על הארון ויתן הכפרת על הארון מלמעלה׃ ואת הארון הביא אל המשכן ויסך את פרכת המסך ויסך על ארון העדת כאשר צוה יהוה את משה׃ ויתן את השלחן באהל מועד על ירכתי המשכן צפונה מחוץ לפרכת׃ וערך עליו ערכה לחם לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה׃ ויתן את המנורה באהל מועד נכח השלחן על ירך המשכן נגבה׃ והעלה את הנרת לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה׃ ויתן את מזבח הזהב באהל מועד לפני הפרכת׃ והקטיר עליו קטרת סמים כאשר צוה יהוה את משה׃ ויתן את מסך הפתח למשכן׃ ואת מזבח העלה שם פתח משכן אהל מועד ויעל עליו את העלה ואת המנחה כאשר צוה יהוה את משה׃ ויתן את הכיור בין אהל מועד ובין המזבח ויתן שם מים לרחץ׃ ורחצו ממנו משה ואהרן ובניו את ידיהם ואת רגליהם׃ בבאם אל אהל מועד ובקרבתם אל המזבח ירחצו כאשר צוה יהוה את משה׃ ויקם את החצר סביב למשכן ולמזבח ויתן את מסך שער החצר ויכל משה את המלאכה׃ ויכס הענן את אהל מועד וכבוד יהוה מלא את המשכן׃ ולא יכל משה לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד יהוה מלא את המשכן׃ ובהעלת הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם׃ ואם לא יעלה הענן ולא יסעו עד יום העלתו׃ כי ענן יהוה על המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם׃ ויקרא אל משה וידבר יהוה אליו מאהל מועד לאמר׃ דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי יקריב מכם קרבן ליהוה מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם׃ אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אתו לרצנו לפני יהוה׃ וסמך את ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו׃ ושחט את בן הבקר לפני יהוה והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד׃ והפשיט את העלה וניתח אתה לנתחיה׃ ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח וערכו עצים על האש׃ וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים את הראש ואת הפדר על העצים אשר על האש אשר על המזבח׃ וקרבו ורחצו בני אהרן הכהנים את הקרב ואת הכרעים ורחץ הכהן את הכל והקטיר המזבחה עלה הוא אשה ריח ניחח ליהוה׃ ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה זכר תמים יקריבנו׃ ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני יהוה וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח סביב׃ ואת נתחיו את ראשו ואת פדרו וערך הכהן אתם על העצים אשר על האש אשר על המזבח׃ והקרב והכרעים ירחץ במים והקריב הכהן את הכל והקטיר המזבחה עלה הוא אשה ריח ניחח ליהוה׃ ואם מן העוף עלה קרבנו ליהוה ומן התרים או מבני היונה יקריב את קרבנו׃ והקריבו אל המזבח ומלק את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח׃ ומרקתו בנוצתה והשליך אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן׃ ובקע אתו בכנפיו לא יבדיל ואם לא יגיע ידו דיה לשה אשר יחטא שתי תרים או שני בני יונה ליהוה אחד לחטאת ואחד לעלה׃ והביא אתם אל הכהן והקריב את אשר לחטאת ראשונה וקמץ את מלואה מעל מוסר העלה ואת שריה אל יסוד המזבח החטאת הוא׃ והשני יעשה עלה כמשפט ונכפר עליו הכהן מחטאתו אשר חטא מאחת מאלה ונסלח לו והנותר יהיה לכהן כמנחה׃ ואם לא תשיג ידו לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את קרבנו אשר חטא עשירית האיפה סלת לחטאת לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבנה כי חטאת הוא׃ והביאה אל הכהן וקמץ הכהן מלא קמצו את אזכרתה והקטיר המזבחה על אשי יהוה חטאת הוא׃ וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא מאחת מאלה ונסלח לו והנותר יהיה לכהן כמנחה׃ ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה יהוה לעשת אתם׃ ששת ימים יעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליהוה כל העשה בו מלאכה יומת׃ לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת׃ וידבר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר׃ קחו מאתכם תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת יהוה זהב וכסף ונחשת׃ ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים׃ ועורת אילם מאדמים וערת תחשים ועצי שטים׃ שמן למאור בשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים׃ אבני שהם ואבני מלואים לאפד ולחשן׃ וכל חכם לב בכם יבאו ויעשו את כל אשר צוה יהוה׃ את המשכן את אהלו ואת מכסהו את קרסיו ואת קרשיו את בריחו את עמדיו ואת אדניו׃ את הארון ואת הבדים אתו את הכפרת ואת פרכת המסך׃ את השלחן ואת בדיו ואת כל כליו ואת לחם הפנים׃ ואת מנורת המאור ואת כליה ואת נרתיה ואת שמן המאור׃ ואת מזבח הקטרת ואת בדיו ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים ואת מסך הפתח לפתח המשכן׃ את מזבח העלה ואת מכבר הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל כליו את הכיור ואת כנו׃ את קלעי החצר ואת עמדיו ואת אדניו ואת מסך השער לשער החצר׃ את יתדת המשכן ואת יתדת החצר ואת מיתרים׃ את בגדי השרד לשרת בקדש את בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן׃ ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה׃ ויבאו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר נדבו רוחו אתו הביאו את תרומת יהוה למלאכת אהל מועד ולכל עבדתו ולבגדי הקדש׃ והאנשים על הנשים באו כל נדיב לב הביאו חח ונזם וטבעת וכומז כל כלי זהב וכל איש אשר הניף תנופת זהב ליהוה׃ וכל אשר נמצא אתו תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים ועורת אילם מאדמים וערת תחשים הביאו׃ כל מרים תרומת כסף ונחשת הביאו את תרומת יהוה וכל אשר נמצא אתו עצי שטים לכל מלאכת העבדה הביאו׃ וכל אשה חכמת לב בידיה טוו וַיָּבִיאוּ מַטְוֶה אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאַרְגָּמָן אֶת תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת הַשֵּׁשׁ׃ וכל הנשים אשר נשא לבן אתן בחכמה טוו את העזים׃ והנשאם הביאו את אבני השהם ואת אבני המלואים לאפד ולחשן׃ ואת הבשם ואת השמן למאור ולשמן המשחה ולקטרת הסמים׃ כל איש ואשה אשר נדב לבם להביא לכל המלאכה אשר צוה יהוה לעשות ביד משה הביאו בני ישראל נדבה ליהוה׃ ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא יהוה בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה׃ וימלא אתו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל מלאכה׃ לחשב מחשבת לעשות בזהב ובכסף ובנחשת׃ ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות בכל מלאכת מחשבת׃ ולהורת נתן בלבו הוא ואהליאב בן אחיסמך למטה דן׃ מלא אתם חכמת לב לעשות את כל מלאכת חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן בתולעת השני ובשש וארג עשי כל מלאכה וחשבי מחשבת׃ ועשה בצלאל ואהליאב וכל איש חכם לב אשר נתן יהוה חכמה ותבונה בהמה לדעת לעשות את כל מלאכת עבדת הקדש לכל אשר צוה יהוה׃ ויקרא משה אל בצלאל ואל אהליאב ואל כל איש חכם לב אשר נתן יהוה חכמה בלבו כל איש אשר נשא לבו לקרבה אל המלאכה לעשתה׃ ויקחו את כל התרומה אשר הביאו בני ישראל אל מלאכת עבדת הקדש לעשת אתה והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר׃ ויבאו כל החכמים העשים את כל מלאכת הקדש איש איש ממלאכתו אשר הם עשים׃ ויאמרו אל משה לאמר מרבים העם להביא מדי העבדה למלאכה אשר צוה יהוה לעשת אתה׃ ויצו משה ויעבירו קול במחנה לאמר איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקדש ויכלא העם מהביא׃ והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשת אתה והות

סוף דקדם קטיל למסכני וקלוס לעתירי דהא מסתתי ונסבון למחטי קמוס · תמר ליס
ואות משה ומה לוקמוס תכריוס ואמרו כד כעא קדם לאתפרעא מן רשיעיא ולאוכדא
להו מן עלמא כדין יסוב להו שלוס ואתעלים להו ככלא · תכלתא חוי דכל ככי עלמא
לה מסתכלין קריכין למלכא עלאה כלהון מלכין דלהוו לאסתמם כהן ומלן לוכון לכ
כאבר ובדכ · ואת דכא ומסל רוקשלין לכון מלכי דמלכא וכד לאסתכא בכורת כעלמא
וכפכא לאתתקף על מסכנא כדין כהן ונעלן קמי מלכא וקדם קריב לון ויתיר מכלא
דהא כי לא כוס ולא סקל עכות עכי · וכדין קדם פקיד על עלמא ואתיב מוסכא
לעלמא או כפכא לעלמא · ווי לוכון חייכוא דגרמי דאי כד לאתער מלכא לאסגאה
כעלמא על קלא דמסכני דאמכא ליסזכן מכייסו ומשולבכייסו כדין כתיב שמוע
אמע נעקתי · שמוע אמע תרי זכי חד לאסגאה בקליסון וחד לאתפרעא מן
לוכון דגרמין לן סאי · והא ושמעתי כי חכון אני נאם יהוה וגו · ועל דא כשעתא
דקדם אסתכא כעלמא ווי לוכון עתירי חייכוא בקליסון דמסכני לקמי קדם ·
תא לסמוע קרכא דמסכנא קדם מלכא בגין דלכוס תכיר ואיב דאסיב למחטי
לאתעבר מכוס דהא די ליס כנערים וכלבני כיתים ועל דא כל קרכא וקרכא
כל חד וחד כלאודוי אסתודען כלהו לגבי כהנא · שובדא כסדוס עתירא דקריב
קמי כהנא תרין יוכין כד אמא ליס כהנא אמר ליס לאו דידך הוא אלא קריב
לאתא לכיתיס והוס עציב · אמרו ליס אחוי לאחי את עציב אמר להו דלא קריב לי
כהנא קרכא דילי · אמרו ליס ואחי לוסי · אמר להו תרין יוכין · אמרו ליס והא מן
מסכנא לוסו ולאו דידך דהא כתיב ואם לל הוא ואין ידו מסגת ונלקח קריב קרכך
אמר להו אלי לוסו · אמרו ליס חד תורא · אמר להו ומס כל כך אמירא מסכנא
דאסתא כדרכא דלא לסלק על לכלי מסכנא דאסתא · אתתן ולהלאס מס עבד כל
ומא לסתדל כסחורתא וכלילוא הוא כוס כד אתער הוא קדי לאחוי ולוליכו ליס
אלי לאוריתא והוס לעי עד דסליק ומא לסתכא לאוליף אוריתא והוו קלאו ליס
יסודס אמרו · ומא חד אוערא כיס ר׳ יוסי סכיא והוס פרים כסמי כלגו למסכני
ופלגו לסחורתא על ומא כהיכון נכרין פריסי ומין והוס יתיב ולעי כאוריתא ·
פתח ואמר ויאמר יהוה אל משה קבץ לי כל בכור פטר כל רחם בבני ישראל
קבץ כמדכרא כסדי דרור כלל ודרור קן לם בגין למלעי כאוריתא דאורייתא לי
בעיא תפוקין ולא סחורתא אלא לשמלא כס ומא ואלי כגין כך כתלו למדכרא
מוריתו דהוה וכבי קבי חותן מסה עם משה סתמרים וגו · ואתה עשית עסה עם כל
כבי ישראל · בגין דלסכי למסה ככוסים ותניכן בגין דלולוף פרסתא חדא יתיר
כאוריתא ועכיד מסה עם ישראל אמאי קא אתא סכא אלא כמלסתא דעמלק ·
אלא אמר משה כד כפקו ישראל ממצרים מכל שאר אומין דעלמא לא כוס מאן
דלוזוג להו לישראל לקטרגא להו אלא עמלק והוא עבד כוס לישראל ואתגי קרכא
כהו ואכא לקדמת להו משה ועבדת מסה עם כלהו וכגיכי כך לית אכא כדאי
לאתכרכא כהו · ולא עוד אלא מה כתיב כוס כיתרו ויקח יתרו חותן משה עולה
וזכחים לאלדים דהוה אקריב קרכנא לקדם ואתא לאתגיירא אמאי קא מיירי דקרכנים

חמיב קמי קב"ה ובגין דליהוי מקריב קרבנא לקב"ה בחיבו ויכח לאהרן וכל זקני ישראל
לאכל לחם עם חותן משה לפני האלהים · לפני האלהים דייקא · מכאן לוליבכח דכל
מאן דמקריב קרבנא כרעותא לבתר קב"ה חזמין לקבלים · תא קרבנא דמסכנא
חמיב קמי קב"ה דהא הוא קריב תרי קרבנין לקמיה · חד חלבים ודמים · וחד בהמה
דקריב דהא ליח ליה למיכל והוא חייתי קרבנא · קרבנא קליל מכלא תרין תורין או
תרי בני יונה ולאו זעיר קמיה ומתכפר ביה · ובהאיה שעתא מכרזין ואמרי כי
לא בזה ולא קצר עצות עני · כלך למשה דקרבנא דעני עדיף מכלא דהא הוא נריס
לי למהוי כעדבים דקב"ה הוא נריס לי למשוי בחולקא דאורייתא · כגין כך פלינהו
כל נכסי למסכני דהא חימון גרמו לי טולי הלי · כמה דמסכנא תריתא חלבים ודמים
כך הוא קמיה מרתתין ליה במשה רבות · והכא לוליבכח דאפילו כל בר מן
מקרב הלי מכח על המזבח ומכחת מרחשת בגין דכמה דקטלים תריתא חלבים ודמים
כחשא דיצר הרע וכל סייפוי רתחי בחשא כך קרבנא דא כהלי נווכח ממש · ועקרא
דקרבנ' דחטאת ולקרבנא קמי קב"ה רעותא לבים ורוחים וכפשים דהלי חביבא
מן כלא קמיה · וכלא חולקהון דגדוקייא דאינון מקרבין בכל יומא ויומא הלי קרבנא
לקמי קב"ה ומלי ליהוי גרמייהו וכפשייהו דמקרבין קמיה ואנא בעינא לקרבנא הלי
קרבנא ממש · ודא בעי קב"ה ועם כל דא קרבנא דכלא עדיף בגין דיתברכון עלמין
כלהו · תא פתח ואמר ברוך יי' מציון שוכן ירושלם הללויה · וכי מציון הוא ברוך והא
מנהרא עמיקא עלאה חיהו ברוך · אלא ברוך יי' בכל מיכרא דיהבו דמשה
ומקרבני דא בדא ולא אעדיאן בהדא דא מן דא ולזמכין דמיכרא לתקרבי בשמא
דמלכא דכתיב ויי' המטיר על סדום ועל עמורה גפרית ואש מאת יי' מן השמים · ולא
דא כלהודהי אלא אפילו חד מלייהו מאם לתקרבי בשמא דמלכא · לא ברוך יי' מציון מאן
לאתר לאשתמודע דקב"ה הוא ברוך בדר ואת מציון מאתר דנון אשתמודע דהוא ברוך
מאי טעמא בגין דכתיב כי שם צוה יי' את הברכה וגו' · תאר ליה ר' יוסי וכתיב חולק
זוכית לכולי האי וכתיב כי שם צוה יי' את הברכה כל מאן דאשתדל בתוריתא כאלו
לחוד בקב"ה הלל ואתם הדבקים בי' אלהיכם חיים כלכם היום :

אם וכח עלמים קרבנו · ר' יהודה פתח ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים
וגו' · תא כמנינא דברא קב"ה עלמין ברא ז' רקיעים לעילא ברא ז'
ארצות לתתא ו' ימים ז' נהרות ו' יומין ז' שבועות ז' סנים ז' פעמים ז' אלפי סנין דהוי
עלמין קב"ה כמניינהו דכלא · ז' שחקים לעילא וכלא חד וחד ככבים ומזלות ומשמים
דמשמשין בכל רקיעא ורקיעי וכלהו מלין רתיכין מלין על מלין לקבלא עלייהו עול
מלכותא דמריהון וכלהו רקיעין חית רתיכין ומשמין מסכנין דא מן דאלין על אלין
מכהון כו' גדפין ומכהון כו' גדפין · מכהון כו' כרובים · ומכהון כתרין פנים · ומכהון כחד
מכהון כו' גדפין ומכהון כו' גדפין · מכהון מיין · מכהון רוחא הלל עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש
להט · וכלהו רקיעין אלין על אלין כגלדי בצלי אלין לתתא ואלין לעילא וכל רקיעא
ורקיעא ע"ז אלף ורבבא אלפין על מאתרין דמתרישון על פומיה כסלין ועל כומיה קיימין · ועילא
מכלהו קב"ה דנטיל כלא בחילים ותקפים · כגונא דא ז' ארצו' לתתא וכלהו כיסוכא בר

דשין עלאין שין תתאין. וארץ יסרש עלאה מכלה וירושלם עלאה מכל יסודה ומחבירה
יתבי דרומא חמו בספרי קדמאי בספרא דאדם דכבי מחלק כל מיכון דרגות דכלהו
משתכחי לתתא כנוכא דמיכון דקיעין דלעילא אלין על אלין ואלין על אלין. וכין כל
מרעא ומרעין דקיעא דמפרש כין דא לדא. ועל דא כלהו מרגניתין כמתקן. וכוכביהו
נע וניסכם. ואית בכוכביהו כרין מסכיין אלין מן שין כנוכא דלעילא מכהן כתרין לכפין,
ומכהן כה ומכהן כה ואחיזו דאלין לאו כשין ואי יעימת הא כל כבי עלמא מיאדם נפקי.
לאו הכי אלא כאית דאדם הרא מתון לכלהו דרגות ואוליד כנין, וכמה נסין הוו ליה אלין
דאדם לא משתכח אלא כהאי עלאה מכלהו דאקרי תבל כדאמרינן דכתיב ויבן
להבל מרגו. והאי תבל לאחזוי דרקיעא דלעילא, ואתאחיל כשמא עלאה יהוה
ים פוט תבל כנדק. כנדק ודאי. כגין כך כנוי דאדם משתכחו כהאי מרעא עלאה
דאקרי תבל, ואיכון עלאין על כלא כנוכא דלעילא. מאי טעמא כמה דלעילא לכלהו
דקיעי׳ דאית דקיע עלאה מכלהו, ולעילא משתכח כסא דקב״ה כלא כמרכבה לבן ספיר
דמות כסא ועל דמות הכסא דמו׳ כמראה אדם מלמעלה לוף הכא כהאי תבל משתכח
מלכא דכלא, ומאי היסו דאדם אית דלא משתכח ככלהו תתאין. ואיכון מתאין מתו
אלא מקסטור דמרעא וסיועא דרקיעא דלעילא, כפקין כרין מסכיין שין מן שין מכהן
כלכושין, מכהן כקליפין כשין תלעין דמשתכחו כהרע. מכהן כקליפין סומקין לוכמין
חיורין, ומכהן מכל גוונין. כך כל כרין כנוכא דא ולא משתכחו כקיומא כר עשר סנין
לו יתיר. וכספרא דרב המנונא סבא פרים יתיר, דכל כל ישובא מתעלגלא כשיגולא
ככדור אלין לתתא ושין לעילא, וכל איכון כרין מסכיין כחזוייהו מסיומיא דלוחיא כפוס
כל אתר ואתר, וקיומין כקיומייהו כמאר כבי כסא. ועל דא אית אתר כישובא כל כהיר
לאלין חסיך לאלין לאלין יממא, ולאלין לילא. ואית אתר דכולא יממא ולא משתכח כיה
לילא דהכי כתיב בשעתא חדא ושרא, ואמאי דאמ׳ בספרי קדמאי ובספרא דאדם דרקיעא דכי
הוא דהכי כתיב חודך על כי מרחות נפלאתי נפלאים מעשיך, וכתיב מה רבו מעשיך ה׳
ועל דא כלא ספיר. ורזא דא לאתמסר למאריכון דקב״ה ולא למפלגי תחומין כגין
דאיהו רזא עמיקא דאוריתא. כנוכא דא אית כיומא דאית כיה כמה כרין מסכיין דא
מן דא, אף זה היה נגוד וראה ידיה סם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות סם
לויתן שלכון גבולה תליה דא כדא ומתקטרא דא כדא, ולא כנוכא דלעילא, וכלהו
עלמין לא מלטף כלא כר אדם וקדמאי כריך הוא עליה. רבי נהוראי פתח פרים
לויתן רבה ואתרנים יתיר ואתכידו כל איכון דהוו כחרבא ואתרחים ליה כיתה וכחית
כסכילון יהיבן כלבא דיומא, וכפק תחות יתיר ליסוכא חדא, ומתיר איכון כרין כלהו
זעירין והוו מגלי כלותא ולא ידע מאי קא אמרי. אתרחים ליה כסף וכליקא אמר זכאין
איכון כדיקייא דמשתכלי כאוריתא וידעין סתיומין דרזי עלאי. ווי לאיכון דאסגינו על
מליהון ולא מסיימי. מהכוא יומא כל הוה אתיא לכי רב ואמרי חלתא דאוריתא היה
כבי. אמרי ליה לאמאיקא כבית. אמר להן כגין דעברכא על מסמוותא דמלי דרבכן
ויוסתכוא מדיוקא דהוה עליה. ואמר אלדיוקא יהי רקיע כתוך המים. רבי יהודה

תליתאה חלבוהי הגדול והוה לקרי סחל הגדול. רביעאה חלדים דדיכון כיס לתערין
והוה ליבא תקיפא. חמשאה ידוד כלה דכל עלוי דמסיכתא ודל סוף דחמי
כעלוי. שתיתאה ומביעאה נכלות לקרון. תמניאה לא מי כלה כי אם נוף ויי לית
סכרכם חיוכ וגו׳. ודל נדיק דכל חיים כפקין מתמן ולקרי ידוד כלה וי׳ נדיק ודל
הוה ו׳ זעירא דשמא קדישא. כגין כך ו׳ ויין תרין. תשיעאה לא׳ ודל מלכו קדישא
דדיכון כפקין מתמן לעלמא ודל הוה כתרהון דכלהו שמהן. ושם ידוד כלה ושתיתא
דקדמיתא ודל הוה כתרא עילאה ריפין דכל ריפין שמיה סתימולה לתגליה ואתמ׳
ובספרא דצניעותא עשר שמהן כתיבן כגוונא לאחרא ואלין לא תביאה הכי. ר׳ אבא
פתח עורי צפון ובואי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו.
עורי צפון אלין עולות דכפחטות בצפון כגין דלהון מחזבו׳ כנסובו לכאן ובאתר דדיבא
כגין דמחזבה לשתבא כלילין בזמנא דדיבא לשתבא ורוח צפון מכשבא כפלגותא
דלילה כד מתערי לכשבי וכגוון דדוד מכנן מלין ומחזבתן דכבי כשם מתערי. ובאי
תימן אלין שלמים דכפחטין כדרוס כגין דלהון שלמא דכלה. שלמא דעלאי ודתתאי
ואלין שלמיו דכשרי עלמא. שלמו דכלה מכשרין דמסיכתא. ושלמים כגין דלהון
שלמא דכלה כשלים כלהון מכויהו ומתכוין מכויהו דהה שלמא הוה ליה ולכל עלמא
כדרגא חדא. חטאות ואשמות כלהון לכהני כגין דלהון זמינין לכפרא עלויהו
ולאשבחא חוביהו. ומכל קרבני לא תכיכין קמי קב״ה כמו שלמים כגין דלשתבא שלמא
כעלמי ותתאי ושלא מכלהו קטרת דליהו שלים מכלא ולא ליתיה לא על חטא ולא על
אשם ולא על עון אלא על שמחה כלא שמן וקטרת ושמח לב והה לוקמוה. ועל דא
קטרת לא מתקרב אלא בזמנא דשמן מתקרב דהה והקטיר עליו אהרן קטרת סמים
בבקר בבקר כהטיבו את הנרות יקטירנה. וכתיב וכהעלות אהרן את הנרות בין
הערבים יקטירנה כגין דלשתבחו שמן וקטרת כחדא. קם שלמים כללא הוא שלמא
וקטרת לא יתער בעלמא אלא קטרת קטיר דמסיכתא. ר׳ אלעזר אמר
כלהו עשרה שמהן כתיבו ואלין תיכון קדמאה להוה דא סתימא עלאה כמאן דאמר
אלא מאן דאית ליה ולא ליתידע מאן הוא. לכתר יאמר להוה אלא דזמין לאתגליה
כאלין כתרין אחרנין דהה נקדמיתא סתים ולכתר יאמר לאתגליה עד דמטי לגלויה
דשמא (פי׳ דשלמיו) קדישא וכך כתיב כשם להוה אלא בקדמיתא סתימו דכלא אלא
הוא מאן דאית לכתר יאמר להוה אלא זמין לאתגליה. לכתר מלכות כתרא ודל כר
שלא מתעברא ועדין הוא סתים. לימתי לתגליה בזמנא דכתיב לך ואספת את וקני
ישראל ואמרת אליהם י׳ אלהי אבותיכם וגו׳ דל שלמו דכלא. וסכלא הוא גלוי
ונקטרא דשמא קדישא כגין כך קדמאה דכלא להוה. תניא יה כגין דאחכמה לפיק
ה׳ וסתי׳ כיה ולא לתפרשא לעלמין מכיה והה לוקמוה. דכתיב וכהר יוצא מעדן להשקות
גנה הה וגו׳ ומשקיפנא מלכא כמה דאתמר לכתר יה דלא מתפרשן לעלמין לפיק ה׳
כהאי גוונא הה סרי י׳. והוה כהר לפיק מכיה ואתמשך מכיה ולתתא תרין כגין
דכפקין מכויהו מסטרא דלכא לפיק כן דהה לאחיד כה כי ולאחוד כסטרא כהר.
ומסטרא דלאחיד כפקין כת דלסיהו כהר תלתא והאי כן לתתמשך לכתר ולפיק מכויהו

ואם זבח שלמים קרבנו. למה נאמר כתיב עשרים עשרים הכף כשקל הקדש. עשרים עשרים למלי קא מלית אלא עשרה למעשה בראשית ועשרה למתן תורה. עשרים מאמרות במעשה בראשית ועשרים מאמרות במתן תורה. כמלי קא מיירי בנין העלמין לא לתכרי אלא בנין תורתיה וכל זמנא דישראל מתעסקי בתורתיה עלמא מתקיימא. וכל זמנא דישראל מתבטלי מתורתיה מה כתיב ביה כריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. תא עשרה מאמרות למעשה בראשית כדתנן בעשרה מאמרות נברא העולם. עשרה מאמרות למתן תורה כתיב בה

תנוכ ו׳ ולא נתת לאכל ולשתות ולתקשר בית מסוכותה דכלה ומכוס לתזנת כרתא ומוח ו׳ ולא נתת לאכל ולשתות ולתקשר בית מסוכותה דכלה ומכוס לתזנת כרתא

מסכת ירושלמי דלויה ירית. ועל דא מלן דכתיב למכתב שמא קדישא ו׳ בקדמיתא קונא חד לעילא וקונא חד בתחתית׳ וקונא חד לתתא׳ וכתיב יה׳ לבדו ינחנו׳ ולכתר יה׳ דלא מתפרשן דא מן דא לעלמין כנוכא דלא׳ בנין דיסתכמו תרוויהו כחדא דכלא חד והם כן וכת. גנוכא הא יה׳ הרי לך כל סלומו דמסוכותה. לכתר לתפסט מסוכותה וכפקין תרין בנין מכללא חד כאר חוויהו כן כפיק מתרוויהו והוא ו׳ דשמא קדיש׳ ת כפקת מסטרא דאמא והיא ה׳ כתרהם דשמא קדישא ולא לתסתלימת אלא עם ו׳ בנין דמכיס לתזנת ועל דא כתי למכתב ו׳ ולכתר ה׳ כנוכא דלא׳ הרי׳. וסהוא לתפזטות דכפיק מכיס כנוכא דסהו׳ כהר דכפיק מן ו׳ בנין דמכיס לתזנת ו׳ הרי כן דכפיק מכיס לתתא. וסא מלין שין לוקיס לן לכא וסא לתתמרן ולא כד מטיכא למלין שין לוקיס לן בנין דפקדוכ׳ דלכא הכי. והכי כתי כך כם לעולסרא כשמא קדישא דיכתוב שמא קדישא כנוכא דלא ודא לא ליהו כדקא חזי ולא לעו לא לקדי שמא קדישא ולקרי פנים ומאן דפנים שמא קדישא טב ליה דלא לתכרי. תלתתא והוה דלקרי אלהים כשם דלתתר רחמי וכפיק מכיס דיכא ודא הוא סהוא כהר דכניד וכפיק מעדן. רכיעאה אלגדול וסא לתתר ודא גדולה. חמשה אלהים וכל לתר הוא גבורה. שתיתאה יהוה רחמי סלומו דכלא עקרא דכלא דקטרא די מסוכותה לחוד לכלסטרין ודא תפארת ישרא. סביעאה ותמיכאה נצחות. ועל דא יהוה קריב ככלא לחוד כל סטרין לזמכין ו׳ אלהים. דהא קריבין לימין תפארת לגבי גבורה. לזמכין ו׳ נצחות דהא קריבין לימין תפארת לגבי כנא והוד לקרון נצחית והא לתמר דלעתודען מלי כביאי מסמכי מפומיהו כד תמרי כה אמר ו׳ אלהים וכד תמרי כה אמר ו׳ נצחות והוו ידעין מאן לתר לתתין אלין. תמניאה אדי דתמר לעלמא די דסא ספוקא הוא וספוקא לא לתיתמן נדיק דיהוי יסוד עולם דתמר לעולם די. עסריאה על דסא דיכא למלכותה דיכא ודא והאי לסמסא קדישין כעלמא ודא גבורה תתאה ודא לוהו נדק. ואלין לימין כתרין עשרה שמהן דקדם לקרי כהו מתקשרן על כדא כיחודא עלים. ואלין לימין כתרין קדישין דמלכא דהוא לעתעודע כהן ולימין שמאל והוא לימין. וכד מתקשרן כלסו כחדא על ריסא דקטרת כדין לקרי קטרת קטורת דמתקשרין בחדא. זכאה חולקהון דצדיקיא דיודעין לרזין דלוריתא וידעין לעתעודע ביקרא דמלריסון

עכ״ל הפיוט ור׳ ר׳ סעדיה עכ״ל עליוהו כתיב וכאו ורעו לת כבודו. עכ״ל ור׳ בחיי עכ״ל

שור לקרני לכתיב ונ׳ תורי ושעי ממי תירש ונו׳ . כתיב לעיל ויום לך ילדים לחברו של
כבי . וכתיב כמעשה כרחצית ויהי רקיע כתוך המים ונו׳ . ויהי רקיע שין ימרש דיומן
תולקן דקכם דלחדין כסדוק לתרין דלקרי המים . ושיעו רזין דומכן חדש זש רכי
ויסף סכת לר׳ אלעזר לאחר שהיה עתיד יסב לון קכם לרכרכין ממנן אליטין ומרש
כעין לתר יסב לון . אלף ליה ויתן לרתם ילדים כרקיע שם המים ומסיר אלף ליה . כתוך
המים כין מלולי לורית׳ . ויהי מכדיל כין מים למים כין קכם דלקרי מים מים וכין
מים כין מלולי לורית׳ . ויהי מכדיל כין מים למים כין קכם דלקרי מים מים וכין
עב דלקרי כורות כמכרים ונו׳ דלומן מים סרוחין מים עכורין ועל לה ומרש קדושין
מכדילין כין מים למים . כתיב לה תעש לת מם ״ אלהיך לעוף וכתיב כמעשה
כרחצית יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד . תם כל מלן דלומי כשמי
קדושה לעקרא כלומי פרים ומא מתרם לשולה . וכתרין קדושין לה מתיישבי
כדוכתייהו כלה וכרגן מפריד אלף . ואין אלף אלף קכם . וכתיב יקוו המים
מתחת השמים אל מקום אחד לה תעוי פרודא כגין לומאה דעקרא אל מקום אחד
כדקא חזי כאתר דקשוט ולא כאתר אחרא לעקרא . ואהי עקרא סוף דלולין מיא
לאתר אחרא דלאו אינהו דילים . כתיב זכור לת יום השכת לקדשו וכתיב כמעשה
כרחצית תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע אילן פרי עשה פרי ואעטרת
כעטרה הני לומר כיום השכת דשא כדין לתחברת כלה כמלכה לפקדא דשלין
וכרכלן לעלמא . כתיב כבד לת אכיך ואת אמך . וכתיב כמעשה כרחצית וסי
מארת כרקיע השמים . מאי קא משמע לן לילין מלורות דל הוה אכיך ואמך . אכיך
דל שמשא . אמך דל סיסרא . ואין שמשא אלף קכם דכתיב כי שמא ומגן ״ אלהים
ולית סיסרא אלף כנפא ישראל דכתיב וירכך לן ויפקף ועל דל כלף אחד . כתיב לה
תרצח וכתיב כמעשה כרחצית ישראל היום ארץ כפא חיה ונחת לן תקטול כר כפא
לקדי דכי דכתיב ויסי הלדם לכפא חיה ולא תהוו כדגוש הללו דרכרכי כלמי לומרי .
כתיב לה תכלף וכתיב כמעשה כרחצית תוצא הארץ כפא חיה למינה מכאן לולפקא
כתיב לה תכלף וכתיב כמעשה כרחצית ויאמר אלהים תבא הארץ דשא עשב מזריע
זרע עץ פרי עשה פרי למינו ומן לתיהו לה מינה דל כתיב תוצא הארץ
כפא חיה דלא תוליד אתתא אלא ממינה ומן לתיהו מינה דל כך . כתיב לה
תנטוב וכתיב כמעשה כרחצית ויאמר אלהים הנה נתתי לכם לת כל עשב זורע זרע
אשר על פני כל הארץ ולפקדית לכו יהא לכו ולא תנטוכו מה דשוא מאחרא . כתיב לה
תעשה כרשך עד עקב וכתיב כמעשה כרחצית ויאמר אלהים נעשה אדם כצלמנו
כדמותנו כדיוקנא דמלכא לא תסכיד כו עקב . ומאן דאסכיד עקב כחברים
כאלו אסכיד לעילא . כתיב לה תשמור אשת רשך וכתיב כמעשה כרחצית לה טוב
שיות האדם לכדי הוא כת ועזך לקבלך ועל דל לה תשמור אשת רשך . ושיעו עשרה
מאמרות למעשה כרחצית ועשרה מאמרות למתן תורה ושיעו דכתיב עשרה עשרה
סכף כשקל הקדש לתקלו כחד כשקלא חדא . וכגון כך קלים עלמא ונשתכח כיום
השמיני כלה וכרגן מפריד אלף . ואין אלף אלף קכם . וכתיב יקוו המים
מתחת השמים אל מקום אחד לה תעוי פרודא כגין לומאה דעקרא אל מקום אחד
כדקא חזי כאתר דקשוט ולא כאתר אחרא לעקרא . ואהי עקרא סוף דלולין מיא
לאתר אחרא דלאו אינהו דילים . כתיב זכור לת יום השכת לקדשו וכתיב כמעשה
כרחצית תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע אילן פרי עשה פרי ואעטרת
כעטרה הני לומר כיום השכת דשא כדין לתחברת כלה כמלכה לפקדא דשלין
וכרכלן לעלמא . כתיב כבד לת אכיך ואת אמך . וכתיב כמעשה כרחצית וסי
מארת כרקיע השמים . מאי קא משמע לן לילין מלורות דל הוה אכיך ואמך . אכיך
דל שמשא . אמך דל סיסרא . ואין שמשא אלף קכם דכתיב כי שמא ומגן ״ אלהים
ולית סיסרא אלף כנפא ישראל דכתיב וירכך לן ויפקף ועל דל כלף אחד . כתיב לה
תרצח וכתיב כמעשה כרחצית ישראל היום ארץ כפא חיה ונחת לן תקטול כר כפא
לקדי דכי דכתיב ויסי הלדם לכפא חיה ולא תהוו כדגוש הללו דרכרכי כלמי לומרי .
כתיב לה תכלף וכתיב כמעשה כרחצית תוצא הארץ כפא חיה למינה מכאן לולפקא
כתיב לה תכלף וכתיב כמעשה כרחצית ויאמר אלהים תבא הארץ דשא עשב מזריע
זרע עץ פרי עשה פרי למינו ומן לתיהו לה מינה דל כתיב תוצא הארץ
כפא חיה דלא תוליד אתתא אלא ממינה ומן לתיהו מינה דל כך . כתיב לה
תנטוב וכתיב כמעשה כרחצית ויאמר אלהים הנה נתתי לכם לת כל עשב זורע זרע
אשר על פני כל הארץ ולפקדית לכו יהא לכו ולא תנטוכו מה דשוא מאחרא . כתיב לה
תעשה כרשך עד עקב וכתיב כמעשה כרחצית ויאמר אלהים נעשה אדם כצלמנו
כדמותנו כדיוקנא דמלכא לא תסכיד כו עקב . ומאן דאסכיד עקב כחברים
כאלו אסכיד לעילא . כתיב לה תשמור אשת רשך וכתיב כמעשה כרחצית לה טוב
שיות האדם לכדי הוא כת ועזך לקבלך ועל דל לה תשמור אשת רשך . ושיעו עשרה
מאמרות למעשה כרחצית ועשרה מאמרות למתן תורה ושיעו דכתיב עשרה עשרה
סכף כשקל הקדש לתקלו כחד כשקלא חדא . וכגון כך קלים עלמא ונשתכח כיום

השמיני כלה וכרגן מפריד אלף . ואין אלף אלף קכם . וכתיב יקוו המים
מתחת השמים אל מקום אחד לה תעוי פרודא כגין לומאה דעקרא אל מקום אחד
כדקא חזי כאתר דקשוט ולא כאתר אחרא לעקרא . ואהי עקרא סוף דלולין מיא
לאתר אחרא דלאו אינהו דילים . כתיב זכור לת יום השכת לקדשו וכתיב כמעשה
כרחצית תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע אילן פרי עשה פרי ואעטרת
כעטרה הני לומר כיום השכת דשא כדין לתחברת כלה כמלכה לפקדא דשלין
וכרכלן לעלמא . כתיב כבד לת אכיך ואת אמך . וכתיב כמעשה כרחצית וסי
מארת כרקיע השמים . מאי קא משמע לן לילין מלורות דל הוה אכיך ואמך . אכיך
דל שמשא . אמך דל סיסרא . ואין שמשא אלף קכם דכתיב כי שמא ומגן ״ אלהים
ולית סיסרא אלף כנפא ישראל דכתיב וירכך לן ויפקף ועל דל כלף אחד . כתיב לה
תרצח וכתיב כמעשה כרחצית ישראל היום ארץ כפא חיה ונחת לן תקטול כר כפא
לקדי דכי דכתיב ויסי הלדם לכפא חיה ולא תהוו כדגוש הללו דרכרכי כלמי לומרי .
כתיב לה תכלף וכתיב כמעשה כרחצית תוצא הארץ כפא חיה למינה מכאן לולפקא
כתיב לה תכלף וכתיב כמעשה כרחצית ויאמר אלהים תבא הארץ דשא עשב מזריע
זרע עץ פרי עשה פרי למינו ומן לתיהו לה מינה דל כתיב תוצא הארץ
כפא חיה דלא תוליד אתתא אלא ממינה ומן לתיהו מינה דל כך . כתיב לה
תנטוב וכתיב כמעשה כרחצית ויאמר אלהים הנה נתתי לכם לת כל עשב זורע זרע
אשר על פני כל הארץ ולפקדית לכו יהא לכו ולא תנטוכו מה דשוא מאחרא . כתיב לה
תעשה כרשך עד עקב וכתיב כמעשה כרחצית ויאמר אלהים נעשה אדם כצלמנו
כדמותנו כדיוקנא דמלכא לא תסכיד כו עקב . ומאן דאסכיד עקב כחברים
כאלו אסכיד לעילא . כתיב לה תשמור אשת רשך וכתיב כמעשה כרחצית לה טוב
שיות האדם לכדי הוא כת ועזך לקבלך ועל דל לה תשמור אשת רשך . ושיעו עשרה
מאמרות למעשה כרחצית ועשרה מאמרות למתן תורה ושיעו דכתיב עשרה עשרה

ואכרסם דכתיב כאן בשוק שלדיו לתה בתוכנו · וכתיב ואכרכבה ואגדלה שמך ·
ופתח דל ינחק דכתיב ופתח ינחק היה לי · דל המעל דל מיכל · ופתר דל גבריש
דל וסודל דילים ממוך ודל יסודל דילים מעמד וקכם עביד שלמא כוותיה דכתיב
עושה שלום במרומיו · (שעשה שלום במרומיו דל יעקב דכתיב תתן אמת ליעקב
וכתיב והאמת והשלום אהבו · דאמת ושלום קשיר דל כדל · ועל דל הוא שלומתא
דכלא ושלומיה שלומותא הוא ושלמא דכלא) ומזן לקריב שלמים לאסני שלמא כעלמ׳
ויעקב ליהיו עביד שלום כמה דאמרן בגין דלאחוד להאי ולהאי · ושלמים לאחוזן באמצת
עמה וכאמצת לית תעמה כהאי סטרא וכהאי סטרא ועל דל לקרבי שלמים ורזא דמלה
דכתיב ויעקב היה תם גבר שלים · שלים לעילא ושלים לתתא · ר׳ לאחא אמר כתיב
לה על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה וגו׳ · מאי קא מיירי כלל והתודה
ל׳ זבח חטאת עליה · דייקא ועל דל חלת מצות וגו׳ · וחלת מצות הא לוקמוה ועל
מה לתיה · מצת וחלת כתיב חסר בגין דחטאת עליה · תאמי ר׳ חייא כתיב על זבח
תודת שלמיו דל שלמיו דכלא · שלמיו תרי תודה לתודת · ת״ל ר׳ יסודא תודה ודיוצ
שלמיו מהו תרי · ת״ל תרין ויין ון דהיינו שלמיו שלמא דכלא · תא ינחק תודת
שלמיו דלטיל שלמא ככלא ולתתער רחמי ככלהו עלמין · תודת שלמיו · ר׳ יוסי אמר
הא דאמר ר׳ חייא ספיר דכנסת ישראל לתברכא מיהיון לתרי דיהיון שלמא דכלא ·
ר׳ יוסי אמר לאו תמן אתר הא ודיוצ והא לתתר כמה דהוה חטאתא כך הוא מקרב כההוא
נוסחאמם · תא חלת מצת חסר כמה דלתתר · כלומות בשמן ורקיקי מצות משוחים
בשמן · (ורקיקי מצות שלמיו קא רמיזנ · אמר ר״מ הכי היכון להם המקריב המתנדבת
ונו׳ בגין דכלהו לתתכן על תרחייהו דהכי כתיב על היכון דעברין על פקודי תורייתא
ועל דל ס״ת כלומות בשמן למשבח משה רבות מאתר עלאה לתתא ויתברכון כלהו
כחדא מההוא משה רבות קדמאה ודל הוא יין לנסך והא לוקימנא רביעית הין ·
וכאתר חד תלי יין ושמן ומים לנסוך והא לוקימנא תלתים לשקלא נפתא וכל היכון
כטוענן ועל דל לית מים ולית מים · יין לית לאתר דליהוי טוב ולית לאתר דליהוי למעבד
דיוקנ · אי תא הוא כתיב ויין ושמח לבב אנוש · וכתיב כי טובים דודיך מיין ודל
הוא יין דמנטרין דאדי לכלא · ואי לא תכו סבר לאוכר ויין למרי כפם · לית יין
אחרן דליהוי דיוקנ ועל דל יאות לקרבא תלין מלין בקרבנים בגין דיתעבר דיוקנ
ויתער רחמי לעבר יין ואוזתי יין וכן בכלה ושמן לא תעדי מקרבנים לעלמין בר
ממנחת קנאות דכתיב לא יצים עליה שמן וגו׳ · דהא בכה לא בעיא רחמי דהא
כלא דיוקנ דכתיב וכתתה כתת ונפלה ירכם · וכתיב יתן יי׳ ונו׳ · ועל דל וזמין תורת
זבח השלמים · לאם על תודה יקריבנו · ר׳ חזקיה הוא יתיב קמי דר׳ ינחק קמו כפלגות
לילית למלמי כאורייתא · פתח ר׳ ינחק ואמר שמח תשמח כרכו לת יי׳ כל עבדי י׳ וגו׳ · הלי
קרא לא לוקמוה מכריותא והא לתתי · לכל הלי שבחא הוא לכל היכון דכי מהימנותא
ואלין היכון דכי מהימנותא לכון דמסתדלי כאורייתא וידעין ליחדא שמא קדישא
כדקא יאות · ושבחא דהיכון דכי מהימנותא היכון דקיימין בפלגו לילית למלמי
כאורייתא

בתורתך ומקדבקי הם בכנסת ישראל לשבח ליה לקב"ה במלי דאורייתא · תא
כשעתא דבר הם קם בפלגות ליליא למלעי בתורתא ורוח נפון לתתר בפלגות ליליא
סליק לילתא קיימא ומשבחא ליה לקב"ה · וכשעתא דיהיב קיימא כמה אלף וכמה
רבבן קיימין עמה בקיומייהו וכלהו שארן לשבחא למלכא קדישא · סליק מאן דזכי
וקם בפלגות ליליא למלעי בתורתא קב"ה אצית ליה כמה דאוקמוה דכתיב היושבת
בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני · וכל חיכון מוכלופין לעילא וכל כני
תושבחתא דמזמרין למהריסון כלהו מסתכלי בגין תושבחתא דחיכון דלעי בתורתא
ומכרזי ואמרי הכא ברכו את יי' כל עבדי יי' · לתתן ברכו את יי' · לתתן שבחו
למלכא קדישא · לתתן לעטרו ליה · והכא ליילתא מתעטרא כיה כהכא כר הם
וקמת קמי מלכא ואמרת מי כמוך ברוך לתיבא לקמך כמאי כרוך לתעטרא לקמך
ומאן חיכון דשבחא כלא דילהון קמי מלכא · הדר ואמר העומדים בבית יי' בליליות ·
אלין לקרון עבדי יי' אלין לתתזון לברכא למלכא · וברכתא דילהון ברכתא הכא
שלו ודיוכם קדם וברכו את יי' וגו' · לתתן לתתזון דמלכא קדישא יתברך על ידיכו
וברכתא דעל ידיכו ברכתא שיא · שלו ודיוכם קדם · מהו קדם · לתתר עלאה
דמכוער דכחלא עמיקא כפיק מכיה דכתיב וכהר יונח מעדן למסקות · ועדן הוא
לקדמי קדם עלאה בגין כך שלו ודיוכם קדם · וכר כם דעכיד כן וזכי להאי מלי קדם
מכרזי עליה יברכך יי' מציון · את תברך לקב"ה מלתר לקדמי קדם עלאה והוא יברך
לך מלתר לקדמי ציון דלת ומטרוניתא תתברכון כחדא כמה דזווגא דילכון הוה
כחדא למשבחא למלכא · כך מהימנותא לתר דמתברכא מהימנותא לתר ממש יזמין לך
ברכאן הכא יברכך יי' מציון ולא עוד אלא ורואה בטוב ירושלם · מאן הוא טוב וירושלם
חיכון ברכאן לזכאין לה ממלכא עי' דהימנותא דרגא קדישא דצדיק · ועל דא יברכך
יי' מציון וכלא חד מלה ולא עוד אלא ורואה בנים לבניך וגו' · ורואה בנים לבניך
סגיר · מהו שלום על ישראל אלו קב"ה ושכינתיה דאינון ישראל · שלא בגין דלמשני שלמא
לעילא דכר הוא זכי לכולי שלמי לשני שלמא לעילא ותתא · שלום על ישראל סתם
ישלום שבחא הוא דעלאי ותתאי שבחא הוא דכל עלמין · ואלי דאוריתא לשבועו
שלמא כשלמא דכתיב יי' עז לעמו יתן יי' יברך את עמו בשלום · שבת לך יום טוב

נפש כי תחטא · ר' יוסי פתח עד שיהיה היום וכמו שכתוב וגו' כמה לית להי
לבני נשא לאודכרא אחוביהון דלא למחטי קמי מלכא קדישא דהא ככל יומא
ויומא כרוזא נפיק וקלהי לתתרו בני עלמא לבתיבהו לקמי מלכא קדישא לתתרו לאודכרא
אחוביכון לתתרו כשעתא קדישא דיהיב בעוויכו מלתר עלאה לתתזון כשעתא
דקב"ה אפיק כשעתא לבתיה בבני נשא דהסיד כי בכמה יעודין בכמה קסטורין בגין
לבטרא פקודיני ולא עוד אלא דלשבר לה כלפ ותמהין עלמין לתשתעא ולמחמי
כהו יקרא דחיכון דמסתלי בתורתא בפקא וקיימא קמי מלכא בלבוש יקר ולבתר כי
כדיוקנא דהאי עלמא בהסוא נסורא עלאה אסתכלת כיקרא דמלכא כל יומא ויומא
לה בכמה עטרין · כשעתא דמטו זמנא לבתיה לעלמא שבדת מדורה כגוונא דעדן

לישבר לה מלכה קדישה כשבע עסרין עד דלתת ועלת בנו נופך דכר כם ותכם
כהלי עלמא ואסתלק כתסובסה · לוריתה תנוס עלם ולחמרת ומס כל יקרא דלא וכל
לעלמותא לאסלוס לכפסתה מלכה עלאה והיא תכלית קמיס · כפס כי תחטא מס דין הוא
דתחטא · לאמר ר׳ יוסי כפס כי תחטא לאסדרכא לקרא עד סיפוא היוס שיעא להלי כפס
לאזדכרא מתוכה · ותיתי לתתדכלה עד סיפוא היוס עד סלא יכוא יומא דהלי עלמא
ויתי סהוא יומא תקיפא דיתכא לה מלכה דיכא לכפקא מהלי עלמא · וכסו הכללים
לה סוא רוא דמכרייא דקא לאמרי כשעתא דמטי זמכא דכר כם לכפקא מן עלמא גולמא
לכר כם לתעכר גולמא ויתוב קמי מלריס · ר׳ אלעזר אמר תרין גולמין אית ליה לכר
כם כך לוסו בקיומים אד דכרכ ואד זעירא מצתכאי כאד כדין הוא כר כם בקיומים
ועל דלא וכסו סכללים כתי כדין כשי כר כם לאסתכלא כשוכדוי ולתקפא לון קמי מלריו
ויודי עלייסו כגין דקב״ס לקרי רחוס וחנון ומקבל לוליגון דתכין קמיס ודלא הוא על
סיפוא היוס וכסו סכללים דכיון דלוליגון כללי מתעכרן מכיס ולוסו תפיס בקולרא דתוכ
סיפוא היוס וכסו סכללים כ״ב כומכא דקלים לוסו בקיומים · ועלמא מלכא לכריו ולא׳ וזכור
לת בריך כימי כחורוך עד לאכר לא יכלו ומי סרע וגו׳ · ועל דלא עד סיפוא היו דכשי
כר כם לאתקפא שבדוי דכר מטון יומי לאסתלקא מן עלמא קב״ס תוסא עליס ולומר
וכפס כי תחטא · ושמעה קול אלה · וסא לומיכא לה כלומלס דשמי דלא לזקרא כי
ולאסדיית כס כר כחא לעלמא וסוא עד ודלי מכמס זמכן דלאסדיית כס לכטר פקודא
כגין כך הוא ולכר כם סוא עד כשעתא דיתיב קמי מלכא לו רלא לוידע · לו רלא
לוכן מוכן דעבד ולאסתכל כסי · לו ידע כלוריתא דמלה דעבר על פקודא דמלריס ·
אס לא יניד לס לא יודי עלייסו קמי מלריס אס כתיב כל יסוס מסלי עלמא וכפא עוסי ·
וכד יפא עוסו סילך פתחון ליס פתחא וסילך יקוס קמי מלריס ועל דא כפס כי תחטא
כתיב · נפש כי תחטא · ר׳ אלעזר פתח כל זאת כאתכו ולא שכחוך ולא שקרנו
בבריתך · כל זאת כאתכו כל אלו כאו עליכו מכשי ליס לאלא כל דיכון לעשילא לאתי עלכא
ולא שכחוך ולא לפסיכא מילולי לוריתך · מכאן לולוכא כל מאן דלפסי מילולי לוריתי
ולא כשי למלשי כס כאלו לפסי לקב״ס דסא לוריתא כלא אמא דקב״ס הוי · ולא שקרנו
בבריתך · דלא למשקר כסאי את קיים קדישא דרמשים כיס דכל מאן דמשקר כיס כאלו
משקר כאמא דמלכא גגין דמאן דמלכא לתרמשים כיס בכר כם · וקרא לאחרא לודי
כיס כסאי קרא דכתיב אס שכחו אס אלליכו ונפרום כפיכו לאל זר · אס שכחנו אס
אלליכו כלא ולא שכחנך ודא סיא לוריתא דלוסי אס אלליכו · ונפרום כפיכו לאל זר
כלא ולא שקרנו בבריתך וכלא אד מלה מלי שקרא הכא דפרים כפיו לרשותא אחרא
ומשקר כסאי כרית · ועל דא לוריתא לאודית כסאי דכל מאן דנטיר היא כרית כאלו
נטיר לוריתא כלא · ומאן דמשקר כסאי כאלו משקר כלוריתא כלא · תא לאכרסס עד
לא לתנזר סא לתמר דלוסו נטיר לוריתא כיון דלתנזר מס כתיב עקב אשר שמע
אכרסס כקולי ויזמור משמרתי מצותי חקותי ותורותי וכלא כגין דלתנזר ואתרמיס
כיס רמיסא קדישא ונטיר ליס כדקא יאות סליק ליס כאלו נטר לוריתא כלא · ינחק

לוף

לוף הכי כתיב ואת בריתי אקים את יצחק ועל דא לא תוריתא לקרוי ברית עולם ויסף בגין
דכתר ליה להאי ברית ולא כתיב לעשות לקרא כיה זכה ליקרא כהאי עלמא וליקרא לעלמא
דאתיזלא שוד אלא דקכה לאפרי שמיה בגויה דכתיב עדות ביהוסף שמו וזכה לכרכתא
דהאי עלמא ולכרכתא דעלמא דאתי. אל יצחק כתיב ככור סורו סדר לו וגו׳ ויסף
זכה בשור דהיינו קדמאה לקרבנא. אל ר׳ יהודה לי הכי אמאי אתברך כמלה דאיהי
שמאל כיומא מכאי ליה דהא כתיב ופני שור מהשמאל. אל בגין דיונין על תוכי דירכתא.
אל רזא חולפנא כהאי קרא דכיון דיוסף כתר ליה להאי כרי דהאי כרית אחיד בתרין
דרגין וחומן תרין דרגין לעילא כשמאל אתקרון. וחולפנא כפרם פרס לדומה דהאי
פרס אל דרגא היו. וזווגא דכרם שור לקרי. ודא הוא ככר שורו סדר לו וקרני רחם
קרניו ודלוי. ולאו האי כשור דעלמא אלא וקרני רחם קרניו. קרכא עלאה הוא על כל
אחרנין ועל דא כתם עמי יכנח יחדיו לפני ארץ. אל מכח משמע לכל מאן דכתיב להאי
את רמוי קדים תיכון תרין דרגין עלאין אתקרון כיה לכתרא ליה בכלא ולאתכר ליה
ביקרא עלאה. ועל דא זכה בתרין מלכו אחד הוא ואחד כמו. וכיון דעלמא מלכא אתדבק
בכתרים כקריות אתיהיב מלכותא לירכעם ועל דא כרית אתיב מכלא. בגין כך אל
משמע להאי כר כם דלוליב כר לאתקשר בסכיכתא דיהוי פתחא דכל פתחין עלאין
פתחא דאתקשר בשמא קדישא דאל משמע סתרא דמא דנפיק מסהרא רביא כתיב
קמי קב״ה וכשעתא דדיכין מתערין בעלמא לאתגא קב״ה כהרוא דמא ואזיב עלמא ובגין
כך כתיב ובן שמונת ימים ימול לכם כל זכר וגו׳. וכתיב ואת בנכורות אמכוס אכם וכלא
כחד מתקלא סלקא. תלתא כהרוא דמא זכי עלמא לאתכשמא בחסד וקיומין כלהו
עלמין דכתיב אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ וגו׳. אם לא בריתי תיכא.
יומם ולילה למה אל״ף תיכון תרין כתרין לאתאחדן כחדא ויהיכון פתח דכל סתר כתרין
ותלתא חד דיכא וחד רחמי ואתכשמאן דא בלא דכר ונוקבא. כסטרא דנוקבא סרים חסד.
כסטרא דנוקבא סרים דיכא. ובגין כך חד חורפא וחד סומקא בגין
לאתכשמא דא בדא בגין כך אתקשרן דא בדא. והאי ברית לאחיד כהו כיומם ולילה
בדיכא וחסד. כדיכא בקדמיתא. לכתר סרים כיה כחסד ואתכשם בכלא. ודא הוא
ברית דלקרי יומם ולילה דאחיד כתרוייהו. ועל דא לקרי אברהם אלי׳ דכתי׳ אתהלך
לפני והיה תמים. ולימתי לקרי אלוה אל זכה כתרוייהו ביומם ולילה. דכתי׳ יומם יגוה י״ג
מסדי ובלילה סירם עמי. ותרוייהו לאחסין אברהם. ולא לאתקיימא כיה חסד בקיומא
אלים עד דאתגזר. כיון דאתגזר אתקרי כיה וזכה לתרוייהו ולקרי אלים כמה דאתכתיב
דכתיב ושוד יומר פתח האהל כחום היום. פתח האהל דא הוא כתרא עזראה דמלכ׳
דאיהו פתחא לכל מזכנא קדישא דעלאי כתרין. וקריוהי דוד מלכא פתחא דכתיב
פתחו לי שערי צדק. ובתיב זה השער ליי׳. כחום היום. כד כאיר חסד תולק עדכיה
כתחו לי שערי צדק. ובתיב זה השער ליי׳. כחום היום. כד כאיר חסד תולק עדכיה

כתרא

כתרין דנדק ותת חמרת יומס ולילס דזכי לתרוויהו׃ אל לס אלשור כרי לק דמי מלק
דלתי מפרפק קדיס ומנזעק דקמוט׃ למלן דלתי מבוטק כיפק ומפרפק דגעלי כופי
תקיפין׃ כיפרלל כתיב כהו ולכבי כטעתיך טורק כלס זרע חמת׃ כחמות עגל כתי
אמר בסר חמוריס בסרס וזרמת סוסי זרמת׃ וכגון כך יפרל קדיסין זרעק דקמוט
נזעק דלתכסמו כטורק דסיכי ולתפסק מכוהו כל זוהמק כלסו מתכסמין וכלסו עיולי
כקיומק קדיסק דיומס ולילס למסוי אלמי כלכלק לכל כחמות עגל קדיסק למפכר מכוהא
אסמק ולקי עד נ דרין׃ (וכגון כך גר לדק ולדלן) דלמר רב סמכוכק סכל חמות
עגל עד לל לתנזרו מרין כסתרין תתלין לכל קדיסין ורוח מסלכק מרוק עליסו ביוק
דלתנזרו מרין כסתרק קדיסק של סכוכתק דמרוק על סאר כתרין תתלין ורוחק
קדיסק מרוק עליהו׃ לכל יפרלל קדיסין ככי קדיסין דנזעין ומרסין לתכסמו
כמהיומכותק אלומתק קדיסתק כמעתק דלתנזר מרוק ככלק׃ דכתיב ואתס הדבקים
כוי לאלדיכס חיוס כלכס סיום׃

והיה כי יחטא ואשם וסשיב את סגזלה וגו׳ רבי יוסי אומר כי מי כח זאת לי
לאחר כשכעתי מעכור מי כח׃ הלי קרא קמיל׃ כתיב ומי יתכול סיו
על הלרן׃ וכתיב ולא יכרת כל כאר שוד ממי יתכול׃ מי יתכול כתי ולא מי כח
וכתיב כי מי כח זאת לי׃ סס לי מכעי ליה׃ שלא יכי תהלה כד זכלין סניזל
כעלמק קכס חדי ומשתכח כהו דתניין כד שלרי זכלה כעלמק ולשתכח היה כביכול
לטוזל מלמק כשלמק ולכל עלמק מתברכל כניהיס ולטיל מלמ׳ כפמליה של מעלה׃ מכל
לן דכתיב לו ויחזק כמעזי ועשה שלום לי שלום ועשה לי׃ תרין מלמין לחדי הכל׃ הלל
ועשה שלום לי דלשרי לכר ומקבל׃ שלו׳ ועשה לי דמתברכלן לכהן׃ מלי לוכל כיניהו
לומר רבי יוסי כד מתברכלן לכהן שלום ועשה לי דלקדיס עלמק ככלל׃ וכגון כך שלום
קדיס׃ ועשה שלום לי׃ מלי טעמל לל לקדיס שלום הכל׃ הלל כגון דלתעבר חוץ
דשריק כמוקבל כקדמיתק וויתי דכורק למשרי כלתריס וכגון כך ועשה לקדיש ולכתר
שלום׃ תלכל כומכל דזכלס שלרי כעלמק דיכין לל מתערין ולל שלטין כעלמק משום
דסטוק כר כס זכלס הוק לות כעלמק וקבס כעי כיקריה ועלמק מתקיים כניכים׃
עכיק לר׳ יוסי כומכל דכבי עלמק לשתכחו חייכין קמי קבס׃ סיום זכלס לשתכח
כעלמק כעי קבס לשתעי כסדיס על לימין תוכי עלמק׃ אל לתוטכל ליס כלקודוי ולעיניס
לכלסו׃ מס לרחיס דסטוק כר כס וכלס שכיק דודיס ונסיב לדכלי עלמ׳ כדיל דיתפיים
קבס כסדיוסו׃ מכל לן ממשם לאמר ליס קבס מכו ישראל עשו לסס על מסכס וישתחוו
לו וגו׳ לאמר ליס ברס מיכי ולשמידס וגו׳ כסטוק שעתל לא׳ משם לי כנין יקרל דידי
ישתכון ישראל מעלמק טב לי מותל ולל ויחרון דזכוקכל סלי דכלי עלמק כנין יקרל
דידי׃ מיד ויקל משם לת פני ו׳ אלדין׃ ולטוק גרסיס למיתס ככמס לתרי כניכוסון
דישראל דכתיב ועתה לס תשא חטאתס ואס אין מחני כל מספרך וגו׳׃ ותלכל לל זו
משם מתמן עד למקל קבס ליסרל סהד ויכתס ו׳ על הרעה אשר דכר לעשות לעמו׃
וכתיב ויאמר ו׳ סלחתי כדברך׃ ולכן כמה כתיב ויאמר לאלדיס לכה קן כל כאר כל

לפני ונו׳. אמר ליה כח ולי מה את עביד. ל״ל ואקיימותי את בריתי אתך ונותן עמה לך
תבת שני נופר ולא כעס רחמי על עלמא ואחיתו מיא ואובידו כני עלמא ובגין כך מי
נח כתיב. מי נח ודלי דכיה הוו תלגין ולא כעס רחמי על עלמא. מכאן אמר ר׳ יוסי
מאי דכתי׳ ויחל נח איש האדמה. ויחל כלום לא יחל דכתי׳ דאתעביד חול. איש האדמה
דבגיניה אתעביד כני עלמא ולא כעס רחמי עליהו. ואמר לו איש האדמה דבניהם
אתקיימת לבתר דאתגזיהו קדמאי דכתיב לא אוסיף לקלל עוד את האדמה בעבור
האדם ונו׳. תנינן מי נח לקדמין דהוו גריס לקדמין על מים. אמ׳ ר׳ יוסי זאת לי מאי
קא מיירי אלא אמר קב״ה מי נח גרמו לי דלגלי זאת בעלמא דכתיב ואקי זאת בריתי
אותם. זאת אות הברית ונו׳. את קשתי נתתי בענן. כלומר לית מאן דמסגי ליקרא
דשמי דרמיזא בזאת ומאן גריס לי׳ מי נח. מכאן סימכא לחסידא זכאה דלא יתגלייא
ולא יבטריך עלמא להאי זאת ומאי סיסו דכתי׳ רחמי על עלמא ואתחזי לאתכפיא
עלוי בגון ר״ם דלא אבטריך עלמא בזמניה לאתי בריתיה הוא סימכא בעלמא דלא
הוה גזרה דאתגזר על עלמא לעילא דלא מבטל לה. והיינו דכתיב מובל בחדש. קב״ה
מובל בחדשי מובל בקב״ה כביכול דדיק דקב״ה גויר ואיהו מבטל בגון ר״ם בן ווחלי
דזמין מד הוה יתיב אכתא דתרעא דלוד זקף שיבוי חוא ממא דכהיר ואסתים כהור
ג׳ זמכין דלהכי אתתקן ואתחזי כיה בממא דוכמא וירוק׳ ל״ל לר׳ שעזר בריה
את מכתרלי כרי וכחמן דהא ודלי גזרה אתגזר לעילא וקב״ה בעי לאודעה לי לדודלי
תלתין יומין קלין הוה מלתא דאתגזר לעילא ולא עביד קב״ה עד דאודעים לנביאיה
דהד כי לא יעשה ו׳ אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים. עד דהוו אזלי
עשו בהוה כרם. אמן אד חוויה דהוה אתי ופומיה פתיחא ומלסטא כארעא בשפרא
דמתקיף ר״ם וקטפר ודו כריסים דחוויה סכיך מיך פומיה וחמא ליעבים מריחים. ל״ל
חוויה חוויה זיל ואימא להחוא חוויה דהא ר״ם בן ווחלי כעלמא סכיה. עיולים לריסיה
לאד כוקבא דשפרא אמר גוזר אלא כמה דאתתקם לאתחזר לוקבא דשפרא בן עלאה
ואתחזר לכוקבא דאתחזיא דכא. ריקים ר״ם בכלות עד דהוו מכלי ממש אד קלא פיטקר
דקיטפא עולי לאתרייכו קטפירא דכורייכי לא סרלן כעלמא דהא ר״ם בן ווחלי כטיל לון
זכאה את ר״ם דמחלך בשי ביקרך על כל ככי עלמא כמה כתיב ויכל ממה ונו׳ דממא
דלאחוי ליה פרנודא ואתא ר״ם גוזר וקב״ם מקיים הוא גוזר ואתא מבטל. לאהכי אמר
דכהיר ממא ואתעבר הסוא לוכמא. אמר ר׳ שמעון ודאי הא עלמא לאתכסא על
לביתיה ודרש כי נדיק יי׳ נדקות לאכ יפר ויחזו פניהו. מ״ט כי נדיק יי׳ נדקות לאכ
מפוס דיפר ויחזו פניהו. מאי פניהו פניהם דכני עלמא למבעי רחמי עליהו על כל מה
לאבטריכן. ל״ל דכי לא יעזר כריש לי׳ כפר ויחזו פניהו מבעי ליה לו יפרים ויחזו מאי
ויפר ויחזו אמר ליה רוח עלאה לאוכמן ימי קדם דעתיקא קדיש׳ סתימא דכל סתימין וימי
עולם דזעיר לכפין לקרון פניהו לאוכמן האמן כארח מיפר מה דאבטריך למחמי.
תלתא כעתי דקב״ה מסגי בעלמא ומחמי דמתכפרן עכדיהון דכני כפר לתתי לאתגליא

יום מתכרכן מפוס דמסתכלן לגין כשון כארח מיפר דלא סגין לימיהון ולממלא סמי

ואלו . וכדין יום הכפורים לתקרי כמה דכתיב מכל חטאתיכם לפני ה׳ תטהרו . על

ידם לתעניות וכגון כך כתיב לעברי נפשו פסא כסוי חטאתיכם וכדין לקרי תסוכ תסוכם
לתתקן עלמא לתת לתתקן כלא עד דסלקא תקופא לעמא קדישא ותתקנ׳ ותתכסיא
וכד ליתי לתגליא כל ליכון כגין לתגליין בניפקא וכתיב לא תשא הכפים . וכד
ידע לקרי תסוכם . ר׳ יצחק כל חובי עלמ׳ לאחידן לא כדא עד דעמא לתגלי בניהון
ולכלו חובי לאחידן בהדוא ערוה וכתיב לא תגלה . כד לתתקן לתתקן לקבל הדי דגלי
לתקפא מלן דגלי . דתניא כל סניגי יכרא כיפא בכר כפלא סני מלא כליכון ערוה
לא תגלה ערותם . עמך היא ודאי . הא לא גלי ערוותה למלן כעי לאתכא לה ודאי
מעתכחת בעלמא . ר׳ יוסי כתיב ערות אביך וערות אמך לא תגלה . וכתיב אמך היא
לא תגלה ערותה . עמך היא ודאי . הא לא גלי ערוותה למלן כעי לאתכא לה ודאי
לית יומא דלא מתכא כיא רתחא כיפא . מ״ט משום דתכיכן מן עיטא דלתתרכ כי מקדמא
הקב״ה מלא וכלם כירושלם דלעילא עד מיכנסו ישראל כירושלם דלתת׳ וכנגין כך רתחא
לתקרי ויתעכב . ויתעכב כבתי כרתי . ר׳ יהודה תכיכן מן עיטא דלתתרכ כי מקדמא
ויתער וקב״ה זמין לם יתיכן יתיב ודאי לתו כלא(פ״א קלא)לתפסק ודיכי לתעבידן וכדין
מתערין קלא כפיק ד׳ זוויין(פ״א ופכין) דעלמ׳ סלקין ונכתתין כרוזא קדי ולית מלן דיסגא
תקופין דעתא קלא לתפסיק ודיכין מתערין ותסובא תליא עד דלתתקן . וכד דיכין
ליתער וקב״ה זמין לם יתיכן יתיב ודאי לתו כלא(פ״א קלא)לתפסק ודיכי לתעבידן וכדין
לתקדי ויתעכב . ר׳ יהודה תכיכן מן עיטא דלתתרכ כי מקדמא הקב״ה מלא וכלם

ושוחט אותו לתקרי תשוכח כל זמן מתכפיין וקיימין כתחלת דכתיב לפי שכעס
שמחם ותכף כקיימו ומאן דאמר סניר תב לתריהון וכלהו תכין חד לחד ומתברכין
כל חד וחד וכדין לתקרי תשוכח שלימתא תשוכח סתם לתכלית כלה. אמר ר׳ יצחק
כל מתעבר עלמא כולהו כתחלת כתיב כי נדול מעל שמים חסדך. מעל שמים לסלקא
לעילא מתתר לתקרי שמים. ר׳ יהודה אמר דיקא דכתיב מעל שמים. תלמלא כתיב
על שמים שמע תהוא לתר דקיימין כיון דאמר מעל שמים שמע תהוא לתר דקיימ׳
לעילא לעילא ותמי חיסן חיסי לתלתי תשוב. תלתא כתהו זמנא דמתפרנן
עובדין לתתא ותמן כתדוותא לתנלויא עתיקא קדישא ותב נהורא לזעיר אנפין
וכדין כלא כתדוותא כלא כשלימו כלא לסתכאו כברכאן ורחמין זמינין ועלמין כלהו
כתדוותא דהד ושוב ירחמנו וכבוש עונותינו מלן ושוב עתיק קדישא לתתנלויא
כושירא ושוב לתתנלויא דסום כתים כקדמיתא וכלא לתקרי תשוכח. אמר ר׳ יהודה
כלא כללא כלא סתם. וכתיב למען ושוב ו׳ מחרון אפו וכתן לך רחמים. אל ינחק כלא
הוא ודלין ושא לוקימנא מלי קמיה דרב. ושוב את הנזלה. תמן אתילו מכריזין מפני
מה כנזלה כתיב ושוב את הנזלה ולא יתיר. אלא הא לוקימנא דא שוי דחילו עלאה
כתתאה ודא דנשוב שוי דחילו תחתה לקבלי ולא דחילו עלאה. מה כתיב לשולח נפש
כי תחטא כדקאמרן דחורייתא וקם תושבין עליה ואמרי נפש כי תחטא ונו׳. וכתיב
נפש כי תמעול מעל ונו׳ או נפש כי תשבע ונו׳. אמר ר׳ יצחק נפש כתיב ולא רוח ולא
נשמה ומכח נופח (פי׳ רוחא) ונפש דכתיב ודיה כי יחטא ואשם ושוב את הנזלה.
מלן דכעי לתקנא עובדוי כמה דאמרן ושוב אלא כמלן דיתקן עובדין
בנין דיתיב מכוני מיוא לתתריהון לתסקלה כטיעין דהא הוא נריס כחובוי לתתכעא
מכיוהו. ועל דא ושוב את הנזלה ונו׳ כמה דאתמר. לבי אכא הוא ויתיב קמיה דרב
אשל רבי אלעזר כריש אמר רב כתיב נדיק כתיר יפרח ונו׳. נדיק כתמר מאי כתמר
דהא מכל אילני עלמא ליתי דמתעכב לאפרחא כמו תמר דסליק לנכעין אנין מלא כתמ׳
שלא תעב דקרא לסכיד חכריותא כלהו לא כשו לנלאם לכל נדיק כתמ׳ יפרח על נלותא
דכנל לאתר דהא לא תכת סכיכתא לאתרחא אלא כסוף מנעשין אנין. דהד כי לפי
מלאת לכנל מנעשים אנם לאפקוד אתכם ודא הוא נדיק כתמר יפרח דסליק דכר ונוקב
למנעשין אנין. נדיק דא קרם דהד כי נדיק ו׳ נדקות אהב וכתיב ו׳ אלהי נדיק
אמרו נדיק כי טוב. כארז כלכנון יפנח. מאי ארז דא קרם דיתיב על כרסויה דיוקר
עלאה. כלכנון יפנח כלכנון ודאי ודא הוא עדן דעלאין כתיב עין לא ראתה אלהים
זולתך. ואלו ארז כהאי אתר עלאה יפנח ודא כגוונא כתרתין הוץ כהאי ארז דאתעכב
לסלקא ומעתה דסליק עד דקאים כקיומיה הוא ומה דאורנתא דומיא לחמריכא
עד דעכיד כל כסורא דומיא כלא כעזוכא דמיא כלא כארזים עלי
מים כך ארז כלכנון יפנח ומתמן כפיק מכועא ונהרא דמיא לאתקלא. ואלו דא קרם
כתחיית המתים שודיכון כתיב יי׳ לזמכא דמלכא משיחא. כחנרות שלריכו ופריחו
יהו לכתר וכבן המים מחלפים והארץ המלפת וכדין ושמח יי׳ כמעשיו כתיב וכל כך

למה

לפי שהיו כי יפר וי׳ נזרי ולפי שעלתה בו׳ תו פתח ואמר לוים תסכוכות יפלח מדון
וכרגן מפריד חלוף ׳ לוים תסכוכות יפלח מדון במה דאמרן חייבוה עכדי פגימו לעילא
וכרגן מפריד חלוף מפריד חלוף ׳ לוים תסכוכות יפלח מדון ׳ ולא קכ״ם ׳ לא לוים תסכוכות יפלח מדון ׳
מהו יפלח ׳ יפלח לוימן כטוען מדון דיקון מסטרא דדוכא ׳ וכרגן מפריד חלוף כמה
דאמרן חייבוה עכדין פגימו לעילא ׳ מפריד ויחודא לא מתתכא מפריד למטרוכיתא
ממלכא ולמלכא ממטרוכיתא וכגון כך לא תקרי חלף לא תקרי חלף כך לוימן
בוונא חדא ׳ וו׳ לוימן חוכיא דעכדין פרודא לעילא ׳ זכאין אנון נדיקיא דלוימן
מקיימין קיומא דלעילא וזכאין לוימן מלריהון דתסוכא דתייבין כלא לאתרייסו ׳ ועל
דא תמוכ׳ לאתר דכעלי תסוכ״ יתכי נדיקי׳ נמורים לא יתכי כיה ׳ מ״ט חלף לוימן לאתתקכ׳

רעיא מהימנא

אמר רשב״י קאים בקא לפכי עד דאיימו עד מוכלא עד ילולי לוים אתא כרתיק לוים אלכי
כלומין כיה ואתעירו קאים בקא לפכי עד דאיימו עד מוכלא עד ילולי לוים אתא כרתיק לוים אלכי
לליק וכסר לי מר כגיד וכפקן קדמוסי ׳ כשאתסון דנדיקיא טכלין ואתדכין כיה וכשאתסון דכשיעי
כשוע דנלי סנדיקים ובאי אתקרון כיה כרכייס סכיכין לי כור נלגלוסי כוך
סמוקים כשלם ודיכא דלסון מוקמוס עלייסו
מלרי אתכייתין דכשאתסון כשרש וכשני לפר תחת
כניסכם ׳ ואוקיאכא כשוח של דשעים סן סן
וקלף כפיק עליס סלי דשע לוים יפרפו עכשותיו
דנין כיתין מקוקים לו על עכשותיו ואתלי כנין
לשכוי דשיתין כין כעלי חוכין לאשתוודעא כסוך
עכשותיו דשע עוכשותיו מקוקים לו על עכשותיו ׳
נדיק וכיותיו מקוקים לו על עכשותיו ואתלי כנין
כתר דשכיר כיתוכתא ועוד מוקמוס מלרי
לשתע ולעילא ׳ אתאמון לתתא פוק אתאמון לעילא
לשתע ולעילא ׳ ואית דרשיתין לתתא ולא לעילא ׳ ואית דרשיתין
לשתע ולא לעילא ׳ אתאמון לתתא פוק אתאמון לעילא
ולעילא ׳ אתאמון לתתא פוק אתאמון לעילא
כתר דשכיר כיתוכתא ועוד מוקמוס מלרי
אתכייתין דשע עוכשותיו מקוקים לו על עכשותיו ׳
נדיק וכיותיו מקוקים לו על עכשותיו ואתלי כנין
לשכוי דשיתין כין כעלי חוכין לאשתוודעא כסוך
וקלף כפיק עליס סלי דשע לוים יפרפו עכשותיו
כניסכם ׳ ואוקיאכא כשוח של דשעים סן סן
סמוקים כשלם ודיכא דלסון מוקמוס עלייסו
מלרי אתכייתין דכשאתסון כשרש וכשני לפר תחת

ג ק א ו כ

ונתתי על כוכו ומלי לומר לוי שהחרבתי את כיתי ושרפתי את היכלי וכו׳ וכשעתיד
לעתיד לבא להתבא דכר ומקבל ברכתן לו ארלן עליו ׳ ואל כל קהל בני ישראל וכתי כלל שלש
כיתי קהלות כהיכול ברכתן להתנשא מהיה ומכל שאר תחרכין. ורוח לשלוח ככל שלוח
ברכתן כיתי ברוכין וכפקין מכיה לכל שאר תחרכין . וכל זמנא דכי לא ישתכחת
תחרכין ויכיך לון ולוליבתא דלולב כל זמנא דכי ישתכח בקהל כשלומו כתדוע
וכיתי לתלכא (פי׳ לתלכא) לשלוח עלוה ומסתוע יכיתי לשיהו וכיך תשתי לכל שאר
ככיכול קהל כריך שיה כשלומו׳ ורעי כרעותא ליה ולשתרכין זן ליה לנרמים מסתוע
תלכא דכי תרעם . כספרא דרב המנונא סבא שלח לכל ומנא דכי תשתכח כיה כקהל
כשני לכיכה תרעם . ולמלכא קדישא לשלוח לתשלחך
סנידם לי שלחכה כשני כלי לת שלחכה כשני רליתם . ולמלכא קדישא לשלוח לתשלחך
וכא לכניסה וגו׳ ותכונן לשלוחתא לשלח׳ ותא הכי קרלי כי לשלח לתרן למלכא קדישא .
כמה כשעתא דהוה סליק משלמ לשלח׳ לשלי ׳ יקוד׳ ׳ שלי סרוחות לכל כשר וגו׳ לשר
וגו׳ שם לא תלעי לך היפה כשים נא לך וגו׳ . הכי קרלי לוקמוה מכרית׳
הכהן המשוח יחטא לשם׳ העם . ר׳ לקיש כתה סנידם לי שלחכה כשני

אם

על כל שלוחו . עכ׳ . [illegible]

מכחה עד מלכות קדישא כגין דכחה מיכי י׳ כיכה ס׳ שית מסרילן ו׳ מלכות ס׳ כתרלה . שלם כתר
עולם וגו׳ וע שלשלי ידוד שלוחו כשלם עולם כשלש דלישו כתר על ל׳ שלוחו לשתשנעת לשלוח
דשתשרע לשלמה ס׳ שלמה על י׳ לשישו ריבוע דשלמה ה׳ יש שלשי . וכגין לש ושכם שלשי שלשי
ולש ס׳ שתשה ורשלו לש י׳ כיה שישו שלוש שכיעי . מניע שמשה לש שוש עלשה ולש ס׳ עלשה
כ׳ שלוחות שלישות׳ כחושכן ו׳ ושישו שלם לשלמה לישקב כלילו ו׳ שפירין מוכח שלכם שכיעת שתשה
מי שלוחו לשית שטרין לכלילן כשלש שי שלשין ושם ס׳ שתשבי׳ קוס ורוח לשלם בנין כיכת כם ל׳ שתשבי
כם שכל עין ועין לשיכון שכים שכישה שכשה שכשה לקרבה׳ שכים שכים שלכא . שכשה שכשה שלכא
מי שלוחו לשית שטרין לכלילן כשלש שי שלשין ושם ס׳ שתשבי׳ קוס ורוח לשלם בנין כיכת כם ל׳ שתשבי
לשחילן כם כנוכח לש יסו עם ס׳ ילוד ושי עם ס׳ דוד ושי ס׳ ילוד ושוף שכי שלה שניין לשיכון
עשם פרי וכנין לש עקום שיעל שכן שם ס׳ ישוקוף שכי שכל שיים ס׳ שתשם שלשים לס׳ שכל שיים לס׳ שניין
לשליס לשיכון שית שפירלן . ורוח לשלם שתם רוס ושכם לשעלם ניסו־ליעכח לשזר בשלי לשעלם
לנכורם ויי כשעוכח לשתשבישתשה־ככח שסוד ושי ניסו . כיסוד ושי לילכח לשליך לון כלשו תשתרת עץ
עין שפירלן

ושל שלשים לש ס׳ כתרלה לשיסו שליעו לשעוכח לשתשבישתשה כל שיעת לכלילן לכל שית שטרין
ולש

דלי נפקת בגלותא למרת קמיה הנידה לי מלאכיה נפצוי. אלא רחומא דנפצוי אלא
דכל רחימו דנפצוי כך. אליכה תרעה איך תזון בדמך מעמיקא (סם מעתיקא) דנחלא
דלא פסיק. איך תזון בדמך מכסירו דעדן עלאה. אליכה תרכין כהריס. איך תזון לכל
אילון לחרכין דלסתקיין מכך תדירא ואלה סויכא לתזכא מכך בכל יומא ומסתקיא
ומסקיא לכל אילון תתלויא ואזרע לתזכו כי והסת עלמא לחיה כעוטיה איך להוי מתעטפא
בלא ברכאן כד יסטרכון אילון ברכאן ולא יסתכחון כידי על עדרי מכריך. איך ליקוס
עלייהו ולא לסיה רשיע לסו וזכא להו. עדרי מכרי. שין אילון ואזרע דאילון כי אלהן
דאילון רתיכא קדישא לעילא. ית קלם סכוך לחת דידי דלא דידי מלא טמירא הוא
לאתידע. אלא לא לא תדעי לך לגרמך סרי לך עיטא. היפה כנפים כלא איך יפה
רעיתי. נאי לך בעקבי הנאן. אלין אילון דאילון דלסין כדסין כין עקבין וכניכיהון
יסיב לך מילא לקיימא ועם כל דלא זרעי לית נדייותיך על מסכנות הרועים. אלין אילון
תנוקות של בית רבן דעלמא מתקיימא בניכיהון ויהבין חילא לכי בגלותא. מסכנות
הרועים אלין כתי רבן אתר בית מדרסא דלסתכח אוריתא כהון תדירא. לית לא לא
תדעי לך היפה בנפים ונו'. אלא בסעתא דנדיקויא לסתכחו ואימון תנוקות של בית
רבן מסתכחי ואעלן כחורית יכלא כי לקיימא עמהון כעלמא ואי לאו לכיכול היו ואמון
לא יכלי לאתקיימא כעלמא. ואי זכאין לסתכחו אילון לתפסן בקדימתא ואי לא אילון
נדיין דעלמא מתקיימא בניכיהון מתפסין בקדימתא ונקלם סליק לון מעלמא ליתב אלא
לסתכח בהו מוכא. ואלא דא כלחודוי אלא דחיק מכיס לכי ואתגליא בגלותא הדא לא
הכהן המשיח יחטא. ר' יונתן פתח זכור לאברהם ליצחק וליעקב עבדיך
אם הלי קרא קמיה הכי מכעי ליה למכתב. זכור לאברהם וליצחק וליעקב
אלי ליצחק. אלא הכי תיכון בכל אתר דאתלי אתכליל כיחידאי וכללא דיחידאי הוא
דלא ואיבא לאתתקנא לעלמין לאכללא כיה דאתלי ועל דא לא פליג בנין לאכללא ליה
כיה וכנין כך לאברהם ליצחק דייקא כלל אחד. אלא ולישראל דא כתרוייהו דאחיד
מן כנדפוי (סם כתפוי) והוא סליס בכללא. אשר נשבעת להם כך. הומלם הומי
קלם לאכהן דלעילא בדא הוא דכתיב אשר נשבעת להם כך. כחיכון דלעילא
כחיכון דעמך. כך דייקא דאמרן כך. ותדבר אליהם אנכי את זרעכם ונו'.
אשר אמרתי. אשר אמרת מכעי ליה. אלא קלם אמר כך לאכהן זמכו ואתיין
זמני. אשר אמרתי דנכויתי כרעו כפני דלא אמירה רעותא הוא הלם אל אמר
לכון כערפל. ועוד מה תאמר נפשך ואעשה לך. וכאלו לעולם. אלי לעולם. עולם
דלעילא דאחיד היה ואתזכת מההוא עולם ואי אלין לעולם. עולם דאתרכת כאלי הוא לאתתקנא
הכא הוא דהוי. דכויכתך אמר אם הכהן המשיח יחטא דא כהן דלאתתקן
לעבודה ואתחכא היה לאתתקנא הכא הוא דהוי ודלו ווי לאילון דסחיכון עליה.

כגונא דלי עליתא דכורא דחטי ושתכח כיס מסתם בגין דשמע לה לשתכחו זכאין
קמי קב"ה ווי לעיכון דסחכין עליס. תמר רבי יהודה וכס כסנא דכל ישראל ועליהן
ושתלין כלהו לחיזן ומפקין לשתברכא על ידוי דסא תניכן כשעתא דכסנא עשרי
לכווכא מלין ולקרכא קרכנא עלאה כלא לשתכחו כברכתא וכחדוותא. ומיכא
עשרי לשתערבא סחלא לשכלול כימיך וכלא לשתחזיך ושתקשר דא כדא ושתברכון
כלהו כחדא לשתכח דשל ידא דכסנא מתברכאן עלאי ותתאי ושא מוקמוס וכגין כך
כשי לקרכא קרכנא עליס בגין דיתכפר חוכים. תמר ר' יוסי הא תניכן דשל ידא
דכסנא לתכפר חוכא דכר כס כד קריב קרכנא דסא דליסי תמי מאן מקריב עליס
ומאן יכפר עליס. לי תימא דליסי מקריב על כפזיס הא ליסי לתקלקל ולאו ליסי
כדאי דיתברכון עליס עלאי ותתאי. תתאי לא ישתכון על ידיס כל סכן עלאי.
תמר ר' יהודה ולא. והא כתיב וכפר בעדו וכעד כיתו תתאי כעא לכפרא עליס בגין
דליסי סב יכפר על נרמיס דכתיב וכפר בעדו. תמר רבי חייא הא ידוע כאן יתר
לתקשר כסנא רבא וכאן יתר לתקשר כסנא לחרא וסנוא דלקרי סגן ידוע בגין
כך לחרא קא מקריב קרבניס ומליך ליס עד סנוא יתר דלתקשר כיס. כתר
דכסנא מליך להחוא לתר לא מעכבין ליס למלקא לשתריס ולשתכפרא חוכיס ועל דא
לחרא קא מקריב עליס קרבניס. כיון דלחרא הוא מקרב ולא מסתפקין כל כך של
ידיס לשכון עליהן כלהו מתחברן לכפרא חוכיס ומלכא קדישא לסתכס על ידייסו.
כגונא דא סתפלל ושעס ישמוד לחר תחתיו. ר' אלעזר ור' יהודה סוו יתבי. תמר
ר' אלעזר חמיכא לשכא כיומי דרס ווים סכפורים דלא כעי לשתשא מלותא מכל כר
כס אלא לי קאים עליס תלתא יומין קודם לדכשס ליס דרס סוס לחר הכי כבלות דסאי
כר כס דלא מדכשא לשתכפר עלמא. וכל סכן כשעה דשופר דלא מקבל תקיעתא
דכר כס דלא לי חייסו חכיס למשקע כרזא דתקיעה. דתניכן רבי יוסי סכא לחר הכי
תקיעתא כסדרן. קדמאה כלילא מכלא. תנייכא חדא כסדרא וחדא כסדרא נדודה
כוייסו. תלותא חדא כשא וחד סכא גבורה כוייסו. פוסקא סלקא בתרא נחתא
חד תקיעה וחד רפיון וסא מוקמוס ואכון עשרה ואכון תשע חד כללא דכלא. וכשי
יומא מתעטרא יצחק וסוא רמיז לאכון כשי יומא כתיב פחדו בציון חטאי. כשי
יומא יצחק תעקד ועקיד כלא ומרס מלילת (פ"ג מילות) ונקל סופרא תקוס לחדא
זכאס מולקים מאן דשכר כוייסו ומשתויב מכוייסו. תמר ר' אלעזר בגין כך קריכן
לשנה דיצחק כשי יומא דכשני יומא תעקד יצחק לתתא ותתקשר כסנא דלעילא. מאתי לתתקשר כשעתא דכתיב ויעקוד את יצחק כנו וגו'. תמר רבי
אלעזר כשי יומא תעטר יצחק לתכרכא כתיב ושלדים כסם את תכרכא. מאי
כסם כלל וא עמים תריס כסי. ויקרא שמו יכסי. מאי קא"ל בגין דתשתכלל יומא
כסם כלל וא עמים תריס כסי. ויקרא שמו יכסי. מאי קא"ל בגין דתשתכלל יומא
ותשתלים. סה"ד ושלדים כסם את תכרכא דכתיב ושלדים כסם את תכרכא. מאי
דלעילא. לומתי לתתקשר כשעתא דכתיב ויעקוד את יצחק כנו וגו'. תמר רבי
אלעזר כשי יומא תעטר יצחק לתתקשר כסנא דלעילא. פ"ד ושלדים כסם את תכרכא
דלעילא. לומתי לתתקשר כשעתא דכתיב ויעקוד את יצחק כנו וגו'. תמר רבי

ואם כל עדת ישראל וגו׳ וכשלם וגו׳ רבי שמעון פתח כשיש שלכות
קומכם שמעכם קולי וגו׳ כמה חית ליה לכר כם למסתכלה ביקרה
דמלריה כגין דיסתכם כרים שליש קימים קודשא כריך הוא דכד כרש קכ״ם לכר כם

כרש לים שלים כמה דתימר לעשר עשה החלדים את הילדם ישר ונו׳ · את הילדם לכר
ונוקבא · ונוקבא לתכלילת כדכורא וכדין ישר כתיב · לכתר ושמה נקבו מסכוכות
רכים · ועם נוקבא דתהומא רבא עלאה לאתכא לה נוקבא דוחקא דכל רוחין
ומ׳ לוקיאכא לילות שמה והיא לאתכחת בקדמיתא לנכי חלדם · וכשעתא דלתתכרי
חלדם ואתלים נופים לזדמנו על ההוא נופא חלף רוחין מסטרא דשמאלא דל כעת
לשעלא כים ודל כעת לשעלא כים ולא הוו יכלי עד דנשר כהו קסה ואלדם הוה סביב
נופא כלא רוחא ואיזו דילים ירוקא הוה וכל לזמנן רוחין סחרן עליה · כשהיו שעתא
נחית עכנא חד ונריק לכל לזמנן רוחין וכשעתא דל כתיב ויאמר שלים תוכא הארץ
כפא חיה לוקיאכא דשם נוקבא לתעברת מן דכורא מן ההוא כפא דחלדם והיא
לפיקת ההוא רוחא לכשכח כיה כחלדם כלול מתרין סטרין כדקא חזי סה׳ ויפא
כחפיו כשמת קיים ויהי החלדם לכפש חיה · לכפש חיה ממש · ומאן לאסתפק כסאי
כנין דלא ידע לי חיה זו היא חיה תתאה לו חיה לשמש ישרא׳ לו מדכורא לו מנוקבא
אכל לא כתיב לכפש החיים אלא לכפש חיה סתם דמשמע כלא וכך קס חלדם קות
כוקבתיה תקועה כסטרו · והיינו כשמתא דכיה קדישא הוא לסגי להאי סטרא ולסאי
סטרא וסגי להאי ולהאי כנין דכתי לתכלילת · לכתר נסר קכ׳ לחלדם ותקין למוקיים
סה׳ וכן יי׳ לחלדים את הכלע ונו׳ · את הכלע הא לוקיאכא כלא ולכלע הסכן ·
ויכולם ש חלדם כתקונהא ככלה לחופה · כיון דאחת לילות דל ערקת והיא כהרכי
ומ ועד כען לית יכולי זמינא לאכחשא כני עלמא · וכך זמין קב׳ לאתכחא לעלמין יכלק
להאי לילות ויסרי לה להאי חורכא כנין דהיא חורכא דעלמא · חלד׳ סס הרגיעה
לילות ומנחם לה מכוח · וכספרי קדמאי לאמרי דלית ערקת מן חלדם מקדמת דכא
ואלן לא תכיכן הכי כנין דהא נוקבא דא לאתכחת עמיה · אלא עד לא קמת הלי
כפש עמיה דחלדם כדקא יאות תזדווג עמה וכד הלי לאתקנת עמיה כדקא יאות
ערקת היא לזמ׳ וזמינא לאכחשא כני עלמא · לסוותא להאי כהיא כעתא דתזדווג
כר כם כאתתיה יכוין לכיה לקדושם דמלריה ולזמ׳ הכי · עטיפה כקטפה לזדמנת
שלי שלי לא תעול ולא תנפוק לא דידך ולא כעדכך · תוב תוב זמ׳ לרגיעת
נלגלוי לך קלן · כאוקמא קדישא לאחידא כקדושם דמלכא לתעטפכא · ולאחיפא
ליה לריסיה ולאתתיה עד כעתא חדא וכן ככל זמנא עד ג׳ יומין לקליטה דכל
הרכבה דלא קולטת לג׳ יומין תוב ליתא קולטת · וכספרי דאמ׳ לעלמא
מלכא אמר תלתין יומין ואמר לכתר דסיום שובדא ליסדי מיין גלולן סותרים
לערסים וכטורפא דכלא לכתר מאן דיוקא לרכיה לא תזדווג לכר כם אלא כעתא
דרכיה כהיא ולכתר לא תכיכ עד כעתא חדא כתרין מילין או חד מיל · או לא
וכלא כנין נערה דרכיה כזמנא דלאיהו ככי · וכדא לא מסתפי מכח לעלמין · זכאין
חיכון נדיקיא דקב׳ חולק להן רזין עמיקין דלעילא ותתא וכלא כנין חוריתא
דהא חוריתא מאן דיסתדל כה מתעטר כעטרי דשמא קדישא דהא חוריתא
שמא קדישא הוא · ומאן דיסתדל כה אתרשים ואתעטר כשמא קדישא וכדין
ידע מרחין כתיכון ורזין עמיקין דלעילא ותתא ולא מסתפי לעלמין · את חגי

כהנים ומש לתפקדו על לוכח חד ועברו על פקודת דמלריסון. וכנין דלתתת
היל חכת בקדמיתת ולתת עלה הנוח נחם. כתיב והוה ומשול כך מכלן ולסלחה
ככל ומכין דנוכרין לעתכחו הויכין קמי קדשא כריך הוא לוקימכח ליכון כמים
דלעולם זמיכין לסלטחה עליהן מסטרת דדיכח קדשיל הדה הוא דכתיב עמו כונעניו
משולל וכמים מסלו כו. כמים מסלו כו ודלוי ולכין לקרון להם החרב המתפכת
לאו דליכון חרב המתפכת אלא להם מהנוח חרב דלקרי חרב נוקמת נקם ברית
חרב ליי מלאה דם. והנוח להם חרב מתפכת לזמכין נוכרין ולזמכין כוקכין
ודא לוקימכח. ווי לעלמח כך ליכון כמן סלטן כעלמח. כך חמא ככיהא דיסרלל
מפקמי מלריסיהו וליכון לעתכחו כחוכין קמי מלריסון כדין לומר כמים סלכנות
היך לתתן סקיטלן היך יתכן דלא לתתערר כעלמח קומכח. וכתתר אחרא
לוקימכח להאי קרא ודא לוקמוה מכרויח. אכל לא לתמר אלא כמה דלעכין
כדכורה דכתיב והיל סופטה לת יסרלל כעת ההיל. ועל דא תניכן ווי לכר כח
דלתתים קל מכרכח ליה לפתורא. כך דכורה והיל סופטה לת יסרלל כעת ההיל
ווי לדרא דלא לעתכח כהו מלן דדלין לעמא אלא חד נוקבא. תא חזי
תרין כמין ליכון דלעתכחו כעלמח ולמרו תיעכחתא דקב"ה. דכל נוכרין דעלמח
לא יימרון סכי. ומלן ליכון דכורה ונקבה: תכח לומרם ליה קדוש כיי כי לין כלתך
וכלהו קרלי. דהיל פתחת פתחא דמהימכותא לעלמח כגון מקים מעפר דל
מלעפות ירים לכיון הל פתחא דמהימכותא לסוסיכו עם כדיכים הל מהימכותא
דלעולא כתר דלכהן סרלין מלן כדיכים אלא לכהן כדכתיב כדיכי עמים כלספו
דל להוסיכו עם כדיכי אכרהם על סמוך דליכו זמין לאתקשא עם מסה ולהרן דכתיב
מסה ולהרן ככהניו ושמוך בקוראי שמו. וכסף ככוך ינחילם. מלן ינחילם הל שמוך
דלחסין ידקא דמלכות לתרין מלכין. דל וכסף ככוך ינחילם הל קב"ה דהוא לחסין
כורסייא דילים לעכדוכי סלד וכסף ככוך ינחילם יתתו מריכו. מריכו חסר מלי
קל מיירנ של מריכו תניכן מריכ ע"ולא מלכא קדיש ורזא דחכמת לתת הכא כעת
דדיכי מתערין ונלטין עלטין על רחמי ורחמי לתכפיין וכעת דקב"ה לתכר ממכו על
דכחלא כדין נכרין רחמי ולתכפיין דיכי. סלד וי יתתו מריכו מריכ ע. עליו כשמים
ירעם. עליו. מהו עליו כשעת דמלא דעתיקא קדישא סריא עליה ומליא ריפיס כסהוא
לתר דלקרי שמ"כדין ירעם יתכר חילסון ותוקפיהון דדיכין תקיפין. ויתן קו למלכו
דל קב"ה. וירם קרן משיחו. דל כי דלקרי קרן היובל כמה דלוקימכח. משיחו כלל
משיח שרי יעקב כגב קרן משיחן ודא לתמר. דכורה דלתת לנוכח מכחא דמלכא
קדישא. ע"כנלתך משפיר כנעדך משרה לדוש. מלמד דקב"ה חזמין לכל אחר אחין
לקבלה לתוריית ולא כאו. וכי לא הוה גלי קמיה דלא כעלין שלא דלא יסא לון פתחון פה
דשמלא יסב לון קב"ה תוריית הוו נטרי לה. וכל לחמן קרלי דלחמרי דכורה כלהו כרזא
דחכמת עד דהיל סתתא דסכת נרמס ע"כ עד סקמתי דכורה. סקמתי לא כיישרל
דל לוקימוה דלסתלק מכח רוח ככוהא וכב"ב עורי עורי דכורה עורי עורי שרי דכרי סיר
וכל דל כל לתתכחו גוכרין כחטאה ולהו ליכון כדלין למשרי עלייהו רוח קדשא ודלי.

ואם כל עדת ישראל יגנו ונו׳ פקודא
כמה לתוקימה כהורמה
דטעו כה׳ וחס וחס כל עדת ישראל יגנו מאי כל
וחס כל ישראל יגנו מכעי ליה׳ מאי כל
עדת ישראל אלא לומר לך כשהצבור
כירושלם דהא מתמן כפקח לוריתא לכל
עמא ואי לימרון דהוו תמן טעאן כל ישראל
טעאן ותכיכן דכיון דתמן טעאן כל עמא
טעאן בגין דכלהו מסכי אכתריהו וכאלם
דכר מעוכי הקהל שיכי הקהל שין סנהדרין
אלין לימרון דממכן על ישראל׳

רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי בארחא
עד דהוו אזלי׳ אמר ר׳ יוסי לר׳
חייא כמאן דאמר כמאי דעתיק
יומין׳ פתח ר׳ חייא ואמ׳ חטאתי לודיך
ונגוע׳ מכאן לוליפנא לכל בר נש דמכפי
חטאוי ולא מפרש לן קמי מלכא קדישא
ויתבע ליה רחמי לא יסכין ליה למפתח
פתחא דתשובה בגין דליהוי לכפיף מכיף
ואי ליהוי פרי׳ לן קמי קב״ה חיים עלי׳
ויתגברון רחמי על דיכא וכ״ש לי׳ ליהוי ככי
דהא כל פתחין סתימין וליהוי פתחא
דתקבל צלותיה ועל דא פריש דחטאוי
יקרא הוא למלכא לאתברא רחמי על דיכא׳ ועל כתיב וזבח תודה יכבדנני׳ מהו
יכבדנני תרין כבודין ליהוי חד לעילא וחד לתתא חד כעלמא דין וחד כעלמא דאתי
סלי קרא קמיה ככלא כסניגור׳ מלין דהא כתיב עלי פשעי בני׳ מסו חטאתי לודיך
ועוכי לא כסיתי ואכתר תודה עלי פשעי ליי׳ ושוב דהא תודה עלי פשעי ליי׳ לך מכעי
ליה הלא דוד כל מלוי ברוח קדם אמרן ולמלכותא דשמיא אמר בגין דליהוי סליקא
מתתי לעילא ומעלי לתתא ומאן דכעי למלכא לית לודע בקדמיתא׳ ועל דא חטאתי
לודיך ושוכי לא כסיתי מכדיקו על שלם׳ אמרתי תודה עלי פשעי ליי׳ דא מלכא
קדישא דעלמא כלא דיליה ועלמא דכעי כר נש לאעלא קמיה׳ כתיב׳ דהא עלמים
הכי מתקרכין כתודאה לכתיב על זכח תודת שלמיו׳ ואתה נשאת עון חטאתי סלה׳
דא לעילא לעילא יתר דעתיקא קדישא סרי׳ בגין כך הוי קרא לחיוד ככלא כגווכ׳
דא מלן דיתבע כעותיה למלכא כמי ליחדא עמא קדישא כרעותיה ולקשרא כלא כחד
דהוה סוס נמיר פתחא למלכא׳ אל ר׳ חייא ודאי הכי הוא׳ ועד׳ תורית׳ תולוף לן ארחי

דמלכה קדישא בניין דכנסת למיהך לכתריה כלה לתרין ו׳ לגלויה תלתי ונו׳ ר׳ יוסי
פתח ואמר כה לחר יי׳ קול ברמה נשמע נהי בכי ונו׳ כה לחר יי׳ הא לוקמוה בכל
לתר דכיפין סרי למלכא סוי מלי לסתמודעין ובכה׳ הלי כה לחר יי׳ קלס ומה חמ׳
קול ברמה נשמע . בכי תניינן דכהנה ומה דלתתרב כי מקדמא לתתא ויסרל גלו
בגלותא ריקין על נוקריסון וידיסון מסדקן לחמורא . וכבתת יסרל לתתרכת מכית
מלכ׳ למיסך כתריסון בסעתא דכחתא לחמרת לוהך בקדמוהא ולכבה על מדורא ועל
בני ועל כעלי . כד נחת חמת לתרהא חריב וכמה דמה דחסידי לתוסד בגוה והיכלא
קדים ובית לתוקד כחמא כדין לרוחת קלא ולתרגיסו עלוי ותתלי ומטא קלא לעילא
עד לתר דמלכא סרי כיס ובעא מלכא לאסדרא עלמא לתהו ובהו עד דכחתו כמה
לוכלוסין וכמה מסדיין לקבלא ולא קבלא תנחומין מניהו הה״ד קול ברמה נשמע נהי
בכי תמרורי רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה דלא קבלא מניהו תנחומין .
כי לוכנו בניו דמלכא קדישא הוה סלוק לעילא ולא לתתכא בגוה הה״ד כי לוכנו
ולא כתיב כי לוכם . לחר ליה ר׳ חייא מלי דרחל מבכה על בניה . לא לוליכנא דלוה כמה
יסרל ודלא לבתו דיעקב ודלוי דכתיב ויהב יעקב לת רחל וכתי ורחל עקרה וכתיב
סתם מוסיבי עקרת בכית לם בבניה סמחם . דלא כי לוכנו כמה דלתמר לוכנו גדול
בכי ונו׳ . לוכנו דהה לסתליק לעילא ולתרחיק מכלא . לוכנו בזווג כה לוכנו לסתכא
סמים רבא . אר״ ח״ מאן לתר סרוה לתתנל״ח לחר ליה מכי מקדמא סרוה ולבתר
לסחרת כל לרעא דיסרל לבתר כד כפקת מן לרעא קמת על מדברא ויתיבת תמן
נ׳ יומין . דכרת לוכלוסה ומסוביהם מכי מלכא וקרלת עלם לוכה ומכ כדד
ונו׳ . ככור חייו ור׳ יוסי . לחר לת בלו יסרל מלרעא ולא לתתרב כי מקדמא עד
דיסרל כלהו לסתכחו כחיוכא ועד דלכרי עלמא לסתכחו כחיוכא בקדמיתא הה״ד
עמי מלסרי מתעים ודרך לרחותיך כלעו . דכיון דריסו עמא לזלין כחיוכא כל עמ׳
לתמסכו לכתרייהו . ר׳ חייא לחר מכא ומה כל עדת יסרל ומנו כמלי סוי בניו
ובעלם דכר מעיבי הקהל דעיבי עמא לוכון ריגזייהן וכל עמא לתמסכון לכתרייהו .
לזלנו . עד דהוו לזלי חמו חד לתר מדסכו כעסכין ונסר חייא דהוה בגיד כיס . יתבו .
עד דהוו יתבי פרח חד עופא ורחים קמייהו . לחר ר׳ חייא כיקוס מסכא דודלי כנדי
טוריית סכא מסתכחין . קמו ולזלנו . עד דלסדרו ריגוייהו חמו לוכון לסטין דרהטי
לכתרייהו . לתרחים לון כיסא ולסכחו קמייהו חד טיכרא וחד מערתא כיס ושלו
תמן . יתבו כל סהוא יומא וכל לילוא . פתח ר׳ חייא ואמר ואתה אל תירא עבדי יעקב
ונו׳ כי סנכי מושיעך מרחק . מרחק . מקרוב מכעי ליה . והא לוקמוה הלי קרא מרחק
כלא ומכו מלרן מרחק . אלא מרחק כההוא דכתיב מרחוק יי׳ נראה לי וכתי ממרחק
תכיה לחמה ומלן הוא עמוקא דכחלא לתר דההוא כהר כניד ונפיק . ומכ יעקב כיון
דכתיב אל תירא עבדי יעקב מהו ומכ יעקב אל כמה דלתמרן כי סנכי מושיעך מרחוק
ומההוא לתר דכתיב למה תאמר עמי יעקב ותדבר יסרל נסתרה דרכי מיי׳ ומיהוה
יסוד . ומאן למתרי דוודיה כיס . ולין מקדיד מיכחק כלא ויחר׳ נחק תרדיגדולה .

ואל

ואל לא ופחד יכתוב כתיב . והשתא פתח כל לתעה לסתלק יסוד לתתר לחתר שכל
פתחו כניון מטרוס בניון דיוקן ועל לא ואין מחריד והשתא קלס שויב לן מרחיק
ישתתיר לן כהאי לתר כהשתא ובשלום ואין מחריד מכלה . דכד קלס עביד כשפ בכלה
עביד ר׳ יוסי פתח ואמר שיר כרך לכ תלכתי עמי והלכתי ונו׳ מלי קל מיירי שלא אמר
כרך הוחיל ורוח קדישא סרוח עלם בזכותה לסתזוב ולא ליסרי על פוקל . ומס כרך
סמיך על לתתה לסתזכה בניכם . לכן דאורייתא עמכא דיוס שמים דמלכא קדישא
עלכו . ותבו גו סהוה מערתא כל סהוה יומא כד רמס גוליא לתתהור סיהר כמערת
עכרו תרי טייעי וחמריהון טעינן מחמר ומכלא לנרמייהו סאדן על מטולא לחמרי סלי
להתגבית סכא סוס לן למכל ולמסתייא ולחמרין ולכן כשולמערת דא . אל תכריס עד
לא תיתי סלי קרא דלא מתיסב . אל מלי סוס חד דכתיב לודך לעולם כי עשית
ונו׳ . ומי כי עשית ולא כתיב מה . וכתיב כי טוב כנד מסידיך . וכי לנבי לחר לחו לוס
טוב לא הגס כיסים לחר זוי לטוועא דסכנסא לקלס בניכם . ר׳ חייא ור׳ יוסי דסוו
יתבי כמערתא חדו לר׳ חייא לרבי יוסי ולא לחרית לך דכד עביד קלס כיסא כלא
עביד . כפקון כד כפקו לקדיס ר׳ חייא וכתב סלוס סלוס לרחוק תרי סלמא הכא חד
לרחוק וחד לקרוב וכלא חד לרחוק דלתעביד קרוב . תו לרחוק לא הוא מלריס
דתסובס קודס הוס רחוק ומסת סיסו קרוב . תו רחוק כד כר כס לתרחיק מלורית׳
רחיק הוא מקלס ומלן דקריב לאורייתא קריב לקלס כהדיס והשתא לתחברו עמכא
ועולו למערת לתו חיכון טייעין ומסתכו (כס ומסתכו) קמייהו לסתכלו לחמרייהו
ולתקיכו למיכל כפקו כלהו לכוס מערתא לחר חד מן טייעין לימרו לן מלרי לאורייתא
הלי קרא לודך לעולם כיעשית ולקוס ונו׳ כי עשית מהו כי עשית ולא כתיב מה וכתיב
כי טוב כנד מסידך וכי לנבי לחרח לאו הוא כי טוב . לחר ר׳ חייא כי עשית ודלמא
עשית . לעולם . דכנין הלי עולם דעבד קלס ולתקן ליס לודי כר כס לקלס ככל יומא
ולקוס סחך כי טוב כנד מסידך הכי הוא ודלא לקכלי לימון זכאין שמא דקלס טוב
ולא לקכלי קייכיא דמכזין ליס ככל יומא ולא מסתלי כלוריתא . לחר ליס יומא הוא
לכל מלס שמעכא מכתר כותלא ומסתפיכא לגלמא . לחרו ליס רבי חייא ורבי יוסי
יומא חולן דלוריתא לאו הוא ורותא לחתר חד . לחר לן יומא חד סוכח לזיל ללוד
עלכא למתח ומסמכא גרמלי כהר כותלא הד ולם בן יוחאי הוא כהסוא כיתא
ומשעא מכוחיס הלי קרא . לודך לעולם כי עשית . לודך לקלס לחרו על עולם
כתרתם דלוכו עכד דלוד מלכא לחיד כיס כהסוא עולם וכיס ירית מלכותא ולקוס
שמך כי טוב . דא קלס כיחודא (כס ניחודא) דהלי עלמא דלקרי טוב . לומתי
לקרי טוב כנד מסידיך . מלן לכון מסידיך חלא לות חסד ולות חסד ולא לן לקרון
כסלי דוד הכלמיס . וכד חלין מסלי דוד לתבליון מסהוא טיכו דכנידו דעתיקא
קדישא כדין לקרי יסוד טוב . כדין לסתכח טוב לגכייהו דהא כד לסתכח כמה
טוב לא הוא מכעס להלי עלמא כתרתם וכלא לסתכח בכרכם ועל דא דוד הוא
מחכה להלי דרגא דנהיר להלי עולם דלוכו לחיד כיס . חלין חלין הכי שמעכא לן
תכל לא ידעכא מלי הוא . לתו רבי חייא ורבי יוסי וכסקו לוס כרגלים . לחר רבי

חיות מלך חפי עוכך כעפרא לא בן ויחאי דלכת כאתרך ולכת מרעיך טוריות עלאי
וחפילי נפורי סמיך וכלא חדלן כמלוך ווי לעלמא כהיא שעתא כד תסתלק מכיס
תו פתח ואמר פסוק גברא בא מלך לחרף שעתא מכיס כהיא שעתא בקרא
דכתיב ועתה שמע מלדיכו אל תפלת עבדך ואל תחכוכיו ונו׳ למען אל ואמר הכי
אי שמא דא לשלח מכלא פסיר הוא דהכי אמרין עביד כדיל מלכא . אלא שמא
דא הא וידוע דסוף אתר כי דיכא דמכיך כפיק דיכא לעלמא מלן אחת דאמרין למלכא
עביד בנין עבדך או בנין מלך זעירא מכך . אלא הכי אנטריך דשמא דא אתקין
כיתא למלכא וכיתא דמקדשא לתתא ודא לחידת כדא בנין דאתקבר הא כדא .
וכד מקדשא לתתא קאים בקיומיה הדי שמא לעילא קאים בקיומיה ודא הוא כמלן
דאמר למלכא כבי כיתא דא והיכלא דא בנין דלא ישתכחת מטרוכיתא דיתבא לבר
מהיכלא . תוף הכא ואמר פכיך על מקדשך השמם למען אדני אלי טעמא למען אדני
דלא ישתכח לבר מן דיוריא . תוהו רבי חזקיה ורבי יוסי ואמרו כהאוה לילית כתב
דאלכלי פתח מכריה טייעא ואמר לחמא קמייכו מלך אד דאתאלכא כיה הדי יומא
הדי קרא דכתיב מזמור לדוד בהותו במדבר יהודה דוד אמר סירתא כד הוה ערוק
מקמוי ואלי אמר אלדוס אלי אתה תשחרך נפשי לך כפשי ונו׳ . אלדוס אלי אתה
דהא כגבורים לחידא תדירא . תשחרך . וכי דוד היך יכיל לשחרא ליה לקבא
כארעא רחיקא ואתתרך מארעא דשכיכתא סריא . אלא ליגב דאתתרך מתתן לא
שכיך דידיה לשחרא ליה לקבא ואלא שמעכא דשחרך כמלן דאמר לישל לאתחוזא
קמך כד דלא יכילנא . כך תשחרך כד דאלא לבר מאתר דשכיכתא סריא . ואלא
לך כפשי . דהא כפשאי תאיב לנבך ונופף דילי לאתחוזא קמך ולא יכילנא בנין דאלא
בארץ ניה ושוף כלי מים דהא ארץ ניה ושוף לקרי לבר מאתר דשכיכתא סריא בנין
דמים חיים לא שכיך הכא ואלן לישון מים חיים דא שכיכתא דכתיב כה כאר מים
חיים ועל דא ארץ ניה ושוף כלי מים כתיב . תמרי רבי חוא ורבי יוסי ואלי אורחא
פאיכא קמן עלמי למערתא ואמרו . כפלגי לילית שמעו קל חיותא כמדברא דכהמי
לתערו . אמר ר׳ חוא הא עדן הוא לסיעא לכנסת ישראל דהוא מסכחת למלכא
אמרו כל אד ואד לישא מלא ממא דשמע וידע כאוריתא . יתבו כלהו . פתח רבי
חוא ואמר למכתם על לילית השחר מזמור לדוד . מאן לילית השחר דא כנסת ישראל
דלקרי לילית דהכים וישלת מן . וכי לילית השחר ולא יומא . אלא לילית מההוא לתר
דלקרי שחר כלא כשחר כאן מנהגו . ודוד מלכא על כנסת ישראל קא אמר דהא
לא אמר כנסת ישראל דא משמע דכתיב על לילית השחר . תא חזי כשעתא דרשם
לילית פתחין סתיומין דשלחי ותתלי מסתכאי (פ״א מסתכאי) וכל לישון רחיקין מתערין
ואזלין וסטלן כל עלמא ומהדרין על נופי ככי כשא ומחרי לאתרייהו ולשרשיהו
מקיכלא . חוץ הכלא ואחר פניך על מקדשך השמם למען אדני אלי טעמא למען אדני
דלא ישתכח לבר מן דיוריא . תוהו רבי חוא ורבי יוסי ואחרו כהאוה לילית כתב
דאלכלי פתח מכריה טייעא ואמר לחמא קמייכו מלך אד דאתאלכא כיה הדי יומא
הדי קרא דכתיב מזמור לדוד כהותו במדבר יהודה דוד אמר סירתא כד הוה ערוק
מקמוי ואלי אמר אלדוס אלי אתה תשחרך נפשי לך כפשי ונו׳ . אלדוס אלי אתה
דהא כגבורים לחידא תדירא . תשחרך . וכי דוד היך יכיל לשחרא ליה לקבא
כארעא רחיקא ואתתרך מארעא דשכיכתא סריא . אלא ליגב דאתתרך מתתן לא
שכיך דידיה לשחרא ליה לקבא ואלא שמעכא דשחרך כמלן דאמר לישל לאתחוזא
קמך כד דלא יכילנא . כך תשחרך כד דאלא לבר מאתר דשכיכתא סריא . ואלא
לך כפשי . דהא כפשאי תאיב לנבך ונופף דילי לאתחוזא קמך ולא יכילנא בנין דאלא
בארץ ניה ושוף כלי מים דהא ארץ ניה ושוף לקרי לבר מאתר דשכיכתא סריא בנין
דמים חיים לא שכיך הכא ואלן לישון מים חיים דא שכיכתא דכתיב כה כאר מים
חיים ועל דא ארץ ניה ושוף כלי מים כתיב . תמרי רבי חוא ורבי יוסי ואלי אורחא
פאיכא קמן עלמי למערתא ואמרו . כפלגי לילית שמעו קל חיותא כמדברא דכהמי
לתערו . אמר ר׳ חוא הא עדן הוא לסיעא לכנסת ישראל דהוא מסכחת למלכא
אמרו כל אד ואד לישא מלא ממא דשמע וידע כאוריתא . יתבו כלהו . פתח רבי
חוא ואמר למכתם על לילית השחר מזמור לדוד . מאן לילית השחר דא כנסת ישראל
דלקרי לילית דהכים וישלת מן . וכי לילית השחר ולא יומא . אלא לילית מההוא לתר
דלקרי שחר כלא כשחר כאן מנהגו . ודוד מלכא על כנסת ישראל קא אמר דהא
לא אמר כנסת ישראל דא משמע דכתיב על לילית השחר . תא חזי כשעתא דרשם
לילית פתחין סתיומין דשלחי ותתלי מסתכאי (פ״א מסתכאי) וכל לישון רחיקין מתערין
ואזלין וסטלן כל עלמא ומהדרין על נופי ככי כשא ומחרי לאתרייהו ולשרשיהו
מקיכלא . חוץ הכלא ואחר פניך על מקדשך השמם למען אדני אלי טעמא למען אדני

כפכור

ככנור דוד ומנגן מלוי ושבחת למלכא וקדמך כרוך הוא משתעשע בשבחוי
בנשתא דעדן . זכאה חולקיה מאן דלתעי כההוא זמנא ולמסתדל באוריתא וכל
מאן דקאים בסטוא זמנא לקבל תברים דקב"ה וכנסת ישראל . ולא עוד אלא דאלין
לקרון לחוש ורעים ליה דכתיב למען לחמי ורעי לדברם כא אלוס כך . לקרון תברים
דכתיב תברים מקשיבים לקולך . כד אתי יומא כרוזא קאים וכריז ופתחין דסטר
דרומא לתפתחו ומתערין ככבים ומזלות ופתחין דרחמי לתפתחו ומלכא יתיב
ובקיל תוסכתן . כדין כנסת ישראל וכל לחמן תברים לחיזון בנדפקא ומלייסו לתיין
ומריין בחוק למלכא כדין פקיד מלכא וכספר כתיבו כל לחמן כבי היכלא וחוט דחסד
לתמשך עלייסו דמההוא חוטא לתעטר בר נש בעטרא דמלכא ומכיס דחלין עלאין
ותתאין ואפי בזמנא דמתריסין דדוכתא קיימין למיזן עלמא הוא עאל ככל תרעי מלכא
ולית מאן דיומי בידוי . ואיכון מתריסין דדוכ לא דייכין עליה דבא לבנין דהא לתרסוס
כרסיוי דמלכא דלתתעודע דמלכא ומבניו דא לא דייכין עליה דוכתא .
זכאה חולקיסון דצדיקיא דמסתדלי באוריתא וכ"ש בזמנא דמלכא תאיב על מלי
דאוריתא . תא רזא דמלה לא קיימא כנסת ישראל קמי מלכא אלא באוריתא דהא כל
זמנא דישראל באתעדל באוריתא כנסת ישראל מתעטרת עמסון . כד אתכטלו
מלי אוריתא לא יכלא לקיימא עמהון סעתא חדא . כגוני כך כשעתא דכנסת ישראל
לתערת לגבי מלכא לתקוף חילא ומלכא קדישא חדי לקבלה לון וכל זמנא דכנסת ישראל
אתת לקמי מלכא ואוריתא לא מסתכא עמה כביכול תשם חילהא ווי לאינון דמחלפין
חילא דלעילא בגוני כך זכאין אינון דמסתדלי באוריתא וכ"ש כשהיו שעתא דלעטריך
כה כנסת ישראל כדין קב"ה קאמי עליה ואימר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר .
ר' יוסי פתח ואמר משא דומה אלי קורא משעיר שומר מה מליל שומר מה מליל . אלו
קרא אוקמוה תברייא בכמ אתר . אבל משא דומה כל זמנא דישראל אשתכחו בגלותא
לתידא זמנא וקאמי דילמון וזמנא וקאמי דסטוא גלותא . (והאי גלותא דלדום הוא משא
דומה דלא לתגליה ולא לתידע כאינון לתרכין . ק"ם אמר אלי קורא משעיר קלא
שמעא בגלותא דשעיר לגבן דדחקי ביסיסון לכון דסכבי לשפרא ומאי אמרי שומר מה
מליל שומ' מה מליל אינון תכשן לי על מטרוניתא מה עבדית מן מטרוניתא דילי כדין
ק"ם כגוני לשמליה דיליה ואמר אמי רחימי דאינון דחיקין בגלותא ומבקין נשרא
דילון ותכשין לי על מטרוניתא ואמרי שומר לכת דלקרי שומר לן הוא שמירם דילן
לן הוא שמירם דכיתך מה מליה מה עבדת מליה . הכי כתרת לה . מה מליל .
לשא לזמכין לתקרי ליה ולזמכין לתקרי ליל ה"ד ליל שמוריס הוא . וכתי הוא שליה הזה .
כדין ק"ם לתיב לון הא שמירם דידי לתכא לכא ומין לקבלה ולתתכא דשא לכא כדמי
ה"ד אמר שומר שהוא דכשיר כיתא לתא כקר (ונס ליה דשא כקדמיתא לתתלק
לעילא לשילא ושלק להחוא לתר (פ"ם כקר) דאומן כיה תדירא שעתא לתא כקר .
הא זמן לתתכרא כליה . ונס ליה הא זמנא הוא לכל כניכון לתעכבו ואי לתתן
בעלן לא על מה לתתן מתעכבי . שוכו כתשוכם כדין לתתי לתו לנכאי ונשוי כלא אמר
במדורא קדא וכלכא כתיב לתתכא . ה"ד וזכ ו' אלהיך לתתכתך ושמיך לא כאמר

ונתן. כלם ולכם לרבות לרבות עולה על כלה. כתיב למיתת מצות מיתת מי כתיב וקם העם הזה
וזנה וגו'. כך הוו לעלמא כל יסתלק מכיס לם דמכושפי דאכמתא יסתתמו מעלמא ויכעי
כר כם מלכ דאכמתא ולא יסכח מאן דיומח ומעלן כל עלמא בהורית כנין דלא יסתכח
כיכיהו מאן דלתער באכמתא. על פסוח זמכח כתיב ואם כל עדת ישראל יעשו. ואם
יעשו בהורית ולא יבדעון לרמתא כמאי הוא כנין ונעלם דבר מעיני הקהל לדלא לעתכח
מאן דוכע לגלאה עמיקתא דהורית לורחתא וזו לאיכון דרין דמעתכחי כדין בעלמ'
אמר רבי יהודה זמין קב"ה לגלאה רזין עמיקין דהוריתא בומכח דמלכא משיחא בנין
דמלאה הארץ דעה את יי' כמים לים מכסים. וכתיב ולא ילמדו עוד איש את אחיו ואת

רעהו לאמר דעו את יי' כי כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם הכיר

אשר כשיח יחטא ועשה אחת וגו' כשגגה ואשם. תני ר' יוחנן בן כל לתר
דכתיב כהן ואם כל"ל אם סכסן המשיח יחטא. ואם כל עדת ישראל
ישגו וסכחה לתר כשיח יחטא ולא כתיב ואם כשיח יחטא מאי קא משרי. אלא לאין כהני
לא מעתכחי שכי כחטאם דסח כהן כשיר גרמיה תדירא כנין דמטולא דמאריה עליה
ככל יומא ומטולא דישראל כלהו ומטולא דכל אד ואד ועד תוחה חיכו כל יחטאו וכנין
כך ואם כתיב. וכן ואם כל עדת ישראל ישגו תוחה הוא דכלהו יסתכחו כחוכא אל
דלי אלין יחטאון אלין לא יחטאון וכגוכי כך ואם כתיב. אכל אכא לתר כשיח יחטא
ודלי כנין דלכיה גם כיה ועשו אלין לכתריה ויתמכון תחותוי. ועל דלי לתר כשיח
יחטא. כנין דעבר על מצות לא תעשה והוא עביד אד מכייהו ועל דלי לא כתיב כיה
ואם דהא מלי לא כספקא הוו. ר' יהודה פתח והכהן הכיאו את חלבי הזבח ואכלי את חלבי הזבח ואת
לבני המלואים לאכול ולחגן. מם דמלין אלין לקריבו כשיאים ולא כר כח לאחרן ואת
כתיב כל כדיב לבו יביאם את תרומת יי' וכתי' ואכלי זבח ואכלי מלואי לאכול ולחגן
אלא אמר קב"ה אעב דכללה תליא הוי כדכם כליקו אלין לאכים לכשיאי מם כנין דעל
לכל דכהנה לעתכחו. אמר קב"ה ליתו כשיאי דלכייהו גם כהו ויתון אלין לאכין דאיכון
מעתכחי על לכל ויתכפר עלייהו מנסות לכייהו. וכתיב והיו על לב אהרן בבאו לפני
יי'. ועבד והכהן הכיאו את חלבי הזבח ואת לבני המלואים לכפרא עלייהו. וכנין
כך לתר כשיח יחטא ודלי. ועשה לאחת מכל מצות יי' אלא לתר לא תעשה כמו
דלוקמוה דעבר על מצות לא תעשה. או הודע אלין חטאתן דכנין דלכים גם כיה לא
לעגן כחטאים ולכתר לתידע ליה ועבד מכיה תשובה. ר' יהודה ור' יוסי הוו יתיבי חד
ליליא ולעגן בהוריתא אמר ר' יהודה לר' יוסי חמיכא דנחותא דהוריתא כליליא הוא יתיר
מכיממא אמאי. אלא כנין דנחותא דתורה שבכתב תורה שבעל פה הוא ותורה שבעל
כליליא אלטא ולתערת יתיר מכיממא וזמכא דליסי אלם כדין ליהו נחות דהורית'.
פתח רבי יוסי ואמר ולא אמר היה אלא עשו כתן זמירו כליליא תא כשעת דלתער
רוח נפון ולתפלג ליליא הא לוקמוה דאלהוכא חד כפיק וכעם תחות נדפוי
דתרנגולא ולקום גדפוי וקרי וסהוי אלהוכא זמכא דמטי נביח ולתער לקבליה
אסתכי כיה ולזדעזע וקרי ואסתכי ולעגן כנין יקרא דמאריה למעבד רעותיה
וקרי לון לכבי כעם ואל לא לקרי שבוע לעגן. ולקרי נבר כנין דלתער כאלהוכא

דגבורה כשפרש דגבורה קא משמע לן שיהא נתפרש כשלמים. כדין לכון נכי מסיימותא
קיימין ויסכין נגורה לכנסת ישראל וכדין לקרי רכה דתוריתא ועל דא ירית דוד
מלכותא סוף וכבוי לעלמין ולדרי דרין. וכד תרכנולא קדרי וכבי כפא כיומי כערסייהו
ולא מתערי תרכנולא קדרי לכתר ונאמר מה דאמר וסך לוקמוס. לכתר כתם בנדפוי
וו לפלכויה כזיף דמחרים סבקא דמחרי דלא לתער רוחים ולא לפנא ליקר דמחרים.
כד כסיר ומחא כרוזא קדי עליה ואמר חיה חלוד עשי פתן ונו׳ כלילא לסייעא
ליה בחימן תוכחן ולמסוי כלא כסייעא חדא. עשי. עוכי מכעי ליה. מהו עשי שלא
כמעתא דכר כם קם כפלגות לוליה ולמתדל כרכה דתוריתא דרכה דתוריתא לא
לתקדי חלא כלילה. וכד חיסו לזתכא כחוריתא. כד נסיר ומחא קכ"ם וכנסת ישראל
מתקבי ליה כאד חומא דאסד לאסתוכא מכלא ולכהדא ליה כין עלאין ותתאין. דכי
יסודם אמר אבא מאמא דאמר ר' אבא דא קדישא עילאה חלוד עשי עושה לי מכעי ליה
מהו עשי. אלא כמה דאמרת בשעתא דחיסו קם כפלגות לוליה ולמתדל כחוריתא דכד
כסר ומחא לתער מכרסם כסיסו חומא דוליה דכתיב עם מחוט ועד סרוך כעל ונו׳.
וקכ"ם וכנסת ישראל מתקבי ליה ועבדי ליה ככל ומחא כריה מדמם מסר חלוד עשי ונא
לוקמוס אלא וה. אלא דא מכרסם דכתיב כיה אלה הנדול. ג"ל קכ"ם: ה"ל כנם ישראל
כלא ישמח ישראל כעשיו. אלא יסי ודאי כך מלה חד מלה. ר' יסודם פתח ואמר

אן סודא חליו חטאתו אשר חטא מסודא חליו מסטרא דמלכו דחודא חטאתו
מכעי ליה מהו סודא חליו. שלא קכ"ם פקיד לכנסת ישראל לחודעא ליה לכר
עם הסוף חוכח דסוף וכמה חודא ליה כדיוקא כלא וגלו עמי עוכו ואדון מתקומתה
לן סודא חליו כמלן דפקיד לאחרא. דתניכן כשעתא דכר עם חב קדי קכ"ם ולא לפנא
כחטאים לאסדרא כתיובתא קמי מלריה ואדלי ליה כתר כתפיה כשמתיה ממש סלקת
ואסגידת קמי קכ"ם כדין פקיד מלכא לכנסת ישראל ואמ"ל סודא חליו חטאתו לכר
חטאת תוזיב דיכה עליה ואודא ליה חוכיה כלא סודא חליו חטאתו לכר
כתר דמטי עליה דיכה כדין לתעדרוחים למסדר כתיובתא קמי מלריה ואתכנא לתקרב
קרכנא דסא מלן דלכיה נם כיה חטי ואכסי חטאים ולא לפנא עליה וקכ"ם ומין לקכלי
ופקיד לחודעא ליה להזות חוכחא כנין דלא יתכסי מניה. אל"ף אמי סכי סוף ודאי מכלן
מדוד דכיון דעכר סטוף עוכדא דכת סבא לא לפנא כיה. אל קכ"ם לת לכסית ליה
לכא מלכרכא לך. מוד מה כתיב כה אמר י' לתא סלים. לתא סלים דלא לכרת ליה
לתא סלים דלכסית ליה וכמה חודא ליה כדיוקא. אלא סכא קכ"ם קאמר לו סודא חליו
חטאתו לכר חטא וסביר מלכא הוא ולא כתיב לו סודא חליו כמה דכתיב לו סודא
כי סור נגח סוף ומלן דקאים כלילא לחלעי כחוריתא חוריתא קא מודעא ליה חוכיה
ולא כלרה דיכה שלא כמה לחודעא לכרה כמלה רכיה וסוף לא לכסי ליה ותב כתיובתא
קמי מלריה ואי תימא לוד דסוף קא כפלגי לוליה למאי לתערו עליה כדיכה. שלא
דמלכותא קדישא ולבני ירושלם קדישא לתרך מירושלם ומלכותא לעדיו מכים עד

דלתתקן כדקא יאות ולתעכב. אמר ר' יהודה מהו דקכ"ם מתעכבים ליה לדוד על ידך
דכתיב דכתיב זכנני מקים עליך רעה מביתך. אמר ר' יוסי הא לוקמיה לבנין דלא יקום
עליה כר כם לאחרא לא ירחם עליה. לא לא והא לכתלום כעא לקטלא לאבוי כמה עיטין
דכר כם עליה. לא לא מעמא דוד חטא כתיב סתם ולא קכ"ם ליתי כרא דכתיב לא ככר ויקום מקומתך ומאן ליתי דא לכתלום דכתיב דיוכת תוכ"ם
מקכ"ם. מכאן לוליפנא מאן דכתיב לא תתיא דא בקרבא ואמי כם לסוף מכם כן
סורר ומורה מ"ט בנין דעד כען לא פסקה מכה זוסמא והא לוקמוה ר' יוסי פתא ואמר
כשבע יי כיומיכו וכזרוע עזו הלי קרא לוקמוה. אלא ת"ח כל זמנא דכר כם חטי קמיה
דקכ"ם ליתי דרגא דלתתמודעא לעילא לקכליה הלי חטאה לדייכ ליה לכר כם ואתתכל
(כם ואתתכם) עליה לי תכ כתיובתא סלימתא קמי מאריה לתעכר מוכיה ודיכא לא
סלטא עלוולא מאטי עלוי. לי לא תכ לאתרא הלוה קטלה לנבי הדוה דרגא לוסיף
למחטי הא דרגא לאחרא לזמין לקכליה ואסתכם כדרגא קדמאה כדין כעיא תסוכם
ויתיר ולי לא תכ לוסיף דרגא על דרגא עד דלסלים למאכם דרגין. כיון דלתתקן ומיכא
לקכליה ואסתכם עליה הא זמנא זמיכא לאסכמא כיומיכא ולאתכללא כיה כיון דאמאלא
אסתכם כיומיכא כדין לא תליף כתסוכם והא לוקמוה. וכדין כלא אסתכמו עלי כדיכ
זדיכא סריף עליה. וכד דיכא לאסתלים וסריף עליה דכר כם כדין לאסתיים ולאתקטו
לכשבן מאם כגו מאם ומיכא כמאלא לאחזאם דהא כלא אסתכמו עליה כהסוא דיכ.
ודוי מתיסרן לאחזאם מלה כלא כוונם דכר כם ולא יתכוון כיה. ועד כתיב ומיכך יי
כלדרי ככא ימיכך יי תרעך לויכ לאתכללא כאלא כיומיכא ואלים דיכא וכדין הוא
קיומא דכלא. ועד כד בעא קכ"ם לקיומא כלא כתיב כשבע יי כיומיכו וכזרוע עזו וגו'
יהודה כתא כתיב פרי עץ הדר כפת תמרים. פרי עץ הדר מאן הוא דלא לתרוג. וכי
לתרוג מעץ הדר הוא והא כמה קונין לית סחרכיה מכאן ומכאן ואת אמרת פרי עץ
הדר. אלא רזא דמלה דכתיב ויכן יי אלדים את כל עץ נסמד מן האדמה לכאה
ומוכה לאכל. וכתיב עכס מעצמי ובשרי מכשרין דהוא פרי עץ הדר. מכאן דאמר עץ לקרי
לאדם. וכתיב כיהאדם עץ השדה. כפת תמרים דסליק לשבעין סנהדרין ומיכא לאתכללו שבעין
כיהאדם עץ הדר. ודא מכפת ולאתקטר לעילא ולתתא ועד לקרי כפות כלא כפיתו דסליק להכא
ולהכא דהא כי כל כמיכ ובארץ דייקא. ר' יוסי אומר פרי עץ הדר דא מזבח דעביד
פרין וסליק לכין לכל סטרין. מאי טעמא בנין דכל ע' סנהדרין דיכין לה מולק ואתכרכ
מכלסו מאי קא מיירי בנין דמאן דהטי לנבי מזבח בכלא חטיא דהא כפית לקכלי הסוא
דכיפית לעילא ועל דא לאתקטר לא כדא. פרי עץ הדר כפת תמרים ולקן כערב וכפת
תמרים. כתיב זאת תזבח לאהרן ומשת כנו. מאי קא מיירי אלא זאת לא מזבח
דלאתמסר על ידא דאהרן דכתיב ומשת העולה ואת כל כליו. ומשת
משחה כניו דהא מכלהו לאתמשח ואתרבי ואתברכא ואתקדשא. ת"ח כתיב סוכבים את
סוכבים זמכח דדא בכל ימיא ומשכנא זמיכן לכתר. מאי קא מיירי אלא למלכא דומיו
דלאתמסר ולאתעבד כהן והוא לויה לאסתמשא כיה כלא ואסתכמו עליה כהסוא דיכ.
ודוי מתיסרן לאחזאם מלה כלא כוונם דכר כם ולא יתכוון כיה. ועד כתיב ומיכך יי
כלדרי ככא ימיכך יי תרעך לויכ לאתכללא כאלא כיומיכא ואלים דיכא וכדין הוא
קיומא דכלא. ועד כד בעא קכ"ם לקיומא כלא כתיב כשבע יי כיומיכו וכזרוע עזו וגו'
יהודה כתא כתיב פרי עץ הדר כפת תמרים. פרי עץ הדר מאן הוא דלא לתרוג. וכי
לתרוג מעץ הדר הוא והא כמה קונין לית סחרכיה מכאן ומכאן ואת אמרת פרי עץ
הדר. אלא רזא דמלה דכתיב ויכן יי אלדים את כל עץ נסמד מן האדמה לכאה
ומוכה לאכל. וכתיב עכס מעצמי ובשרי מכשרין דהוא פרי עץ הדר. מכאן דאמר עץ לקרי
לאדם. וכתיב כיהאדם עץ השדה. כפת תמרים דסליק לשבעין סנהדרין ומיכא לאתכללו שבעין
כיהאדם עץ הדר. ודא מכפת ולאתקטר לעילא ולתתא ועד לקרי כפות כלא כפיתו דסליק להכא
ולהכא דהא כי כל כמיכ ובארץ דייקא. ר' יוסי אומר פרי עץ הדר דא מזבח דעביד
פרין וסליק לכין לכל סטרין. מאי טעמא בנין דכל ע' סנהדרין דיכין לה מולק ואתכרכ
מכלסו מאי קא מיירי בנין דמאן דהטי לנבי מזבח בכלא חטיא דהא כפית לקכלי הסוא
דכיפית לעילא ועל דא לאתקטר לא כדא. פרי עץ הדר כפת תמרים ולקן כערב וכפת
תמרים. כתיב זאת תזבח לאהרן ומשת כנו. מאי קא מיירי אלא זאת לא מזבח
דלאתמסר על ידא דאהרן דכתיב ומשת העולה ואת כל כליו. ומשת
משחה כניו דהא מכלהו לאתמשח ואתרבי ואתברכא ואתקדשא. ת"ח כתיב סוכבים את
סוכבים זמכח דדא בכל ימיא ומשכנא זמיכן לכתר. מאי קא מיירי אלא למלכא דומיו
דלאתמסר ולאתעבד כהן והוא לויה לאסתמשא כיה כלא ואסתכמו עליה כהסוא דיכ.

כך בכל יומא ויומא דתמן מקריבין ישראל לאומין דעלמא. תמר מזבח למלכא קדישא

לכלה: מזתכחי חכין וחולקין ולי מס לחכת יהיב: תמר לה בכל יומא ויומא ומוכבון לון

מבעה יתין עלאין לברכא לך וייכבון לך מבעה חולקין בכל יומא. ר' יוסי תמר מבעה

חולקין בכל יומא לקבל מבעיס פריס דמתקרבין בחצ. ר' יהודה תמר מבעה בכל יומא

כנין לסף לתברכא מכלהון גלסוף מבעה יומין מתברכא מאתר דמבח רכותא

לחתכא ולכתר מבעה ומכן לקבל כל חיכון מבעה יומין כנין לקיומא לה ברכאן מן

מבועא דנחלא דנגיד תדיר ולא פסיק לחתכא דתתברכא תדיר בכל יומא ויומא עד

מבעא יומין דתתברכא מבועא דנחלא. וכן ומכן תמר מבעה ומכן כחדא ותתקיימו

ברכאן לכתר מאתר עלאה דמבועא כפיק ולא פסק כדקא חמרן. בכל יומ' מברזין עלה

ותמרין עד עקרם ילדם מבעה ברכת כהנים. עד עקרם ילדם מבעה. דא כנסת

ישראל דתתברכא מבעה בכל יומא ומליך לחוסכן עלאה. וברכת כהנים לעלה

עלון לומין עש דמקדין ביומא קדמאה לחוסכן רב ולכתר מתעטרין וחולין בכל יומא

ויומא. ובגי מזבח מכפ על חוביהון דישראל מזבח מדכי לסון ומריק לסון ברכאן מעילה

לתתא. ואנף מן עבות דא מלכא קדישא דתחיד לתרין סטרין וכנין כך הדא ג' עבף

דתתעבד אנף מן עבות דתחיד לכל סטרא: וערבי נחל עלין תרין קיומין דמסכא

כפקין לכפת תמרים. כפות תמרים תחיד לעילא ותחיד לתתא וסח תתר. תתרא

כפקא מנו כוכין דתלת וסכי סוא. כפת תמרים סכי כמו תחיד כהנודלי כל מס לכפיק

משלמא מסכא כפקא ומסכא לתניין (פ"ת אחת) ר' יוסי פתח ואכלת אל מזבח שרים.

מאן מזבח אלהים דא סוא מזבח דלעילא מזבח שדים ודא דהויכו כתר דיסח ולזמכון

מזבח ו' כלל קס מלפני מזבח ו' ונגר ירתין עלמין מסכא דיכא ורתיכנין דסיא יכא

כסאי סטרא וכסאי סטרא ומא לוקמוס מלכ עב

נפש כי תחטא מעל וגו'. ר'

יצחק אמר מא לוקמוס

כפא ודאי כתיב והיתה כפא לדוכי נרורס

כנרור סחיים את ה' אלהיך וכתיב ואת

כפא לויכין יקלעם כתוך כף הקלע.

זכאין לוכון נדיקיא דאית לון חולקא

עלאה כקדם חולק קדיש מלכא

כנין דלוכון מקדשי נרמיסו כקדושא

דאתריסון. וכל מאן דאתקל קדם מקדם

לוס דכתיב ואתקדשתם והייתם קדושים. כר כא מקדש נרמיס מלרע מקדשי לוס

מלעילא וכל אתקדש כר כא כקדושא דאתריס מלכיסין לוס כשמא קדיש לחסכא

דקדם וכנסת ישראל. וכדין ירית כלא. ואלין דאקרון כנין לקדם כמס דכתיב כהים

לוס לוי אלהיכסון לוקמוס. תא כתיב תוכא סאיר כפא חים ולוקמוס כפא חים

כרוך

קרן ומוקד כסף ואת מזבח הנחשת ויסף

עליו. קרן ו' מוקד דילים ד' ואת קרן סיובל

קרן דסוד כתפיים דסמוך כר דסקריב מכס

כרעוון כפי פיסו עקרא לכל קרבניא דקרן

קיימת לו לעולם הכא ובירות דילים כעלמא דין

דף . סמוכל כסדרם נרוך להכניס מלאך

ואת מזבח הנחשת ויסף

כרוח ורוח כשמש וכשמש כלבנה. וכלה חולקים מלן לדורותיהן לה עלוה. ונו
לוכן רשיעיה לכפלן דילהון לה וכלן כעלמה לין כל שכן כעלמה דלתי עלוהו כתיב
ולית כפם לוכיך יקלנים כתוך כף הקלע. דלוכן ושלון כעלמה ולה לשכחן לתר
לתקשרה כיה ולשתלכן כגו שטרה למשלכותה וכרוחה קלרי ולמר כפם כי תמעול
מעל כיי מקדם יי טמא. דשה לקדושה לה עייל ולה לתכלול. ולוכן מוזקי עלמה כגין
למתלכלן כהו ומשתלכן" ר' יצחק למר שה לוקמוה (כפם) כל מתעטרה כי כמלכה
קלישה לתעטר. ולקרי כרולה לקיים כגין דכם לתקשר כלה. ר' לעזר למר שכיותה
כל כטלה כלכשתה טלה. דסל ויסעמלך כלדים סהולך ונו. ר' לקה למר כלה
לתעכיל חד שטרה כגין ליתעטר כחדה ומתה קלישה לתתזי כגוויהן (פה כגיהנם)
כסהוה שעתה לקרי כתפוח כעצי היער כן דודי כין כנים. והוו מתלן ושרלל זיו
יקרה עלוה כטיל קמייהודלה הוה לתיהון ויוניקך כפמו ככהו הגדול ממנהרי. שלין
לכלה. וכגין כך כתי שתה מתבר טורין ומתבר טכרין ולית כים לטב ולכים. זכלה
מולקהן ליטרלל. תה ש לקרכה למתלוסה למר רש עז שתה לילים גרים לחוליף מן
שמיה לכתה סטרה כיתה וכה כיתה הוה. שלה הכי למר רש לה כעי לקרכה לכתה לי
לעבר עליה רוחה דמשלכה לו לתעמק כיה. הלי ש קרכים כסהוה גוכה לליהו
מטו כיה. ולמר רש לה תהיהן לית מלן דוכה כשמה ולית מלן מלוכה כלתערוכתה
דרוכיהן לית מלן כלה זכי שלה כפמה לי מלן ללה וכי יתיר ולה סליף יתיר לה לתדבק
כסהוה סטרה מסלכה וכל ליהו כלי לוהן סטרין כיהן לתיהן ומתדבקן כיה ומולשין
ליה כחלה מלן לעלמה מכהן כדיהו ומכהן קשוט. לוהמהן דחייכן כיה ולחזיקו ליה מלי
סקר וכערין ליה כחלמיה. ועל דה לוהן עזו מכהן דחמלן כחלמייהו מלי קשוט
כגין סהוה סטרה דמדבקן כיה וכלהו מלן לוהן קרייב. תה כלין זוכן כיהן לית
דרגין לוהן על שין דרגה עלוה דלהון דלתיק כלוילה. דרגה תתלה דלהון לוהן
לחייכן ככלי כפה וכערן להו כחלמייהו כגין דכלהו חכיפין ככלבי. ולית דרגה עלוה
עלייהו דלוהן מעלוי ותתלי ושלישי מולשן ליה לכר כה מלן מכהן כדיהן ומכהן
קשוט. ולוהן מלי דקשוט כלהו לוהן קרייב. וההוא דרגה מלוהן דתלין כלוילה
לוהן עלוין יתיר. הסוה ללה וכי יתיר ללה כפפה והסוה כפה כיה לתתקבה
לקבלה רוחה עד לה רוחה ליה כפלה מה דכפל מסהוה כפה ולתפשט כעלמה וכיה
לסלקה ולה כעי עד יעקב הסו כלוהן לוילה ולוהן מולשן ליה מלן מכהן קרייבן
ומכהן רשיקין יתיר וכהוה דרגה לוהן ולתקשר כחלמיה עד דקרי רוח. כיון דקרה
רוחה הוה נפיק מתבר טורין ומבקע סליף ולתפשט ולשלל כין מלכי עלוי
קלישה ולתון ידע מה לילד ולולוף ולוהן ולתהדר לתתרים. כלין הוא קשוט דכר כה
כקלוסה עד דוכי כשמה וקרי לה. כיון דקרה כשמה היה סלקה לעולה ונטורי
כתוי. כתחין לה מעכבי לה ולולה ומתפשטה כין לוהן נהוקהן דכרין כגרונה לחוי.

לחיון דלא מסתפי דלמא דכרסם דסהדי קני ליה דכתי׳ לסם מסתם ועד סרוך נפל הוא לא מתהני
מאחרת כלום ואת״ל סם מחוט וכו׳ להאי חוטא ודלא לקרי חוטא דלכרס׳ וכך לתני סהדי
זכאי כסאי לילתא כדין לתעטר עתה קמי מלכא ודוד קאמר למכתם על לילת סעתר
דלא ככסת ישראל לילת סעתר סירתא דכנסת ישראל דקאמרי כנלותא הלי הלי למה
עזבתני וגו׳. ולרם זכאי לחיון מאדי דכסמתא מאדי דלורייתא ככי כולהא דמלכא
קדישא. ווי לחיון חייבין דלא זכאן למתדבקא כמאריהון ולא זכאן כלורית׳ דכל מאן
דלא זכי כלוריתא לא זכי לא כרוח ולא כנפמה. ואתדבקותא דילסון כסהוא סטרא
דזיכין כישין והאי לית ליה חולקא כמלכא קדישא לית ליה חולקא דקדושא. ווי ליה כך
ייפוק מסאי עלמא דהא מתמודע הוא לגבי חיון זוכין כישין מאדי חניפותא תקיפי
ככלבא עליהי דכורתא דניסכה דלא מרחמי עלייהו. תא חזי כין ישראל לעמין עובדי
לעג דלא זכי כר כם אלא כנפש כדרנא קאים עליהו. ר׳ יהו׳ כשי למקבי רוח ואיהו כשי
למקבי כשמה. אלא עתין עשו לא קנוין לעלמ׳ כרחי לתנזר דקבי כפש מתת כפש
אחרא. ויפרש דקיומי כדרנ׳ יתיר אי איהו לא כשי למזכי יתיר שובשיה סניא ווי להסוא
חייבא דלכשי פקודי דלורייתא ולא לעסתל כלוריתא לכבוי למאריה. עליהם כתי׳ ותמ
חטאים מן סארץ. וקא לית כבי כשא דלתדבקן כהאי סטר כנין סהוא כפש דלא זכאן
יתיר. וכד לעכ׳ עלייהו סהוא רוח מסאבא לאסאבא לעסי אלייהו ולתדבקו כיה כדין אי סהוא
חטאים דאסטו כר כם הוי מסטר׳ דסהוא רוח מסאבא קרכניה לאיהו חד שו כנין דלאיהו
כשירא דלאתי מההוא סטרא לכפרא על חובים. תמר ליה ר׳ אלעזר כרים והא כתי׳ לא
תלין כבלתו על העץ וגו׳ ולא תטמא את לדמתך. כגין דלרעא היא קדושא וכאתרא
דאתרי רוח מסאבא לא יאתכח כאי קדושא. לוקי סכא כיון דסהוא כשירא דאתרי
עליה רוח מסאבא ואתי מסטרהא לאסאבי מקריבין ליה לסטר קודסא. אל יאות עשת
אלהים רוח מסאבא ואתי מסטרהא לאסאבי. ת״ח לית לסא לכול לסא. לסתא דקב״ס
לכול לסא אחרא. ות״ח לית מלאכין לחמרין סירתא קמי קב״ס ואיהו מתבטלי כד
סיומי סהיא סירתא כשיבושא דלסא לכלא. לתתא זמין קב״ס לסא דמדבח ואלי לסא
לכלא ומני לכל סהוא סטרא ואתבטל סהוא כשיבושא דלסא ולא לסא אחר
מכיה בעלמא. וסהוא כר כם דמקריב קרבנים קאים עליה ובשיבו׳ רוחא דסליק לתעבר
מכיה סטר׳ דרוח מסאב׳ דעדוק עלוי ויתכפר בגיני כך כלא לתבטל ויסתלק מאן
דקאים לגבי סהוא לסא. ר׳ לחא הוא לזגל כתרתא ור׳ חייא ור׳ יוסי לעברו כחד לסא
ר׳ לחא ואלי לכן נ׳ זמיכין לקבלא לכפי מכיתא לתחברו כחדא ואזלו. תמר לחא כל
חד וחד ליחא מלא לקטורת לורית וכזל. פתח ר׳ חייא ואת׳ ערשיבו שמי ממעל
וגו׳. הלי קרא רזא הוא דחכמתא דלוליבא מכוונא קדישא. ערשיבו שמים ממעל.
מלי ערשיבו כלל ישראל כמטר לקמי ועל סטרא דמטרא דרחמי מוכח דכלא קאמר
ועל דא כל עיבי עלמא מכפן לקודסא כריך הוא כגין דא דליהוי מוכח דכלא. ואי
תימא דכתיב תליתי מלתא סם תכינן דלאו כזכותא תליא מילתא
וזכותא סם לוקמוס נדקס ותרנוס נדקס וכזכותא ומשיס אד מלא סוף וכתיב
ערשיבו שמים. ואי תימא דכיה תליתי כתיב ממעל. ממעל ודאי מעתיקא קדישא קא

פרשת צו את אהרן

זאת תורת העולה וגו׳. רבי שמעון פתח ואמר נדקתך כהררי
אל משפטיך תהום רבה וגו׳. הא כתיב לוקיימת ליה
ואתמר. תא חזי עולם סליקו וקמיהו לבי לשולה ודכותה דיליה כגון עלמא דאתי למסוי
כלא חד כקסורי חדא כחדוכגין דסלקא לשולה לעילא כתיב ואלו תורת העולה ברוח
דכך ונוקבא כחדא תורם סכיתה ותורה סכיתה סלקא כחכיכותה כך לתער סטרא
דכמון כמה לוקיימת לכתיב שמשו תחת לרגלי כדין ליסי סלקא כחכיכות ואתעטר
כוותיה ואתחברת כחמנשיתא ואתנהיר כלא מרזא דקדם הקדמים ולא מגו דרזא
לגלם כרעו דכתיב וכגלותה וכסירתה. ושם לקומי[ה] דשולה קדם קדמי כרזא
דרזא עלאה כגין דתלת רזין קסירין כחדא. רזא תתאה לסלקי רזא הקדם. רזא
לגו כחמנשיתא לסלקי רזא חכמה וכיכה. וכן לסלקי רזא תתאה לכל הני רזא דכתיב
מגו סופר כלול כחמא ומיא. רזא עלאה דליהו סתים כחסדי דכיה קיימין כל רזין
קדישין וכל לסכין נהורין. וכגין כך לתהדרת שלם רזא ממש. ולכתר מרזא דכחמה

רבי יוחנן פתח ואמר והעם על המזבח תוקד בו וגו׳. וכער עליה הכהן עצים בכקר בכקר וכסכה עליה העולה ואמאי. והא תניא כל היום כולו היה דוחה את התמיד ומקריבו בין הערבים. אלא מה תמיד דוחה את כל הקרבנות כולן אף עולת העוף דוחה את כל הקרבנות כולן. ורבי יוחנן אמר מן דיוקא דהאי קרא כתיב לה תורמן בדוכתא לעלמין והכא הוא כעי למוקדא דוכתא כעלמא דכתיב וכער עליה הכהן עצים בכקר בכקר. אי הכי לוליבא בכר נמי דלית ליה מחטי קמי מדוכתא הוא לוקיד בהו בכל יום. ויכיר הכא מפטרא דרוח מפלגא

רעיא מהימנא

פקודא לאחזות עולה כמשפטו ועלה מתמר ואת תורת העולה חמש מצות עשה שנאמר זאת תורת העולה הוא המוקד על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו. אם מכבה אותה ואינו מוכל אותה. אם מוכל ואינו מכבה. אם מכבה ומוכל. אם אינו מוכל ואינו מכבה. לקבלתו מיכון ואת תורת העולה זה היא העולה. על מוקדה על המזבח כל הלילה. ואש המזבח תוקד בו. ולוקחים מאדי מתכפרין עולה כלה מלקח לגבוה. ולא כיבה ה׳ מרדות הלילה ואת יקוד ומדלה כבוד ה׳ כאם מוכלת. לעור לבית עובדן ואינו אם

מהלכת קל לתיק והן גדיל כיס רוח
מהלכת . ולזמכין לתתמודען קרכבים
דלתיק מהלי סטרא וכעף לקרכבת על
מדכמת כדלמי ליס . ולא לתתני ולא
תתכטל סטוע רוח מהלכת כין מכר כע
וכין מסטוע סטר דלתי מכיס שלא כלתע
דמדכת דסטוע לתע מכער רוח מהלכת
וזיכין כיסין מעלמת . וכהכת כדל תתכוון
לתקנע לתע דיכער זיכין כיסין מעלמת .
ועל דא כעי דלא ידעכון ליס לעלמין ולא
יתחלם תולה ותקפת דילוס לתכרת תולה
דתוקפת לחרש כיסא מעלמ׳ ועל דא לא
תבכה . וכהכת יסדר עליס לתע ככקר
בכקר כומכת דסלטת סטר׳ דילוס ויתער
כעלמת בנין לכסמת עלמת (פ״א דיכא)
ומתכפיין דיכין ולא מתערי כעלמת .
ועל דא תכוכן לית לתע תכלה לתע
לתע דלעילא תכלה לתע לתרת . לתע
דמדכתת תכלה לתע לתרת . ועל דא
לתע דא לא תכבה לעלמין וכהכת מסדר
ליס ככל יומא .

פקודא כתר דא לעשות סטטיתכטטטס
תפלים ומזמורים לתנן לטטטר
דעדות דקס מתיתי ד׳ מרחתון סני לכקלס
ברתע דילי לעיני כלכס ילכון קליפין לצרכ
רב קוסיין כיסין דלית לון תירון ולא פרוקע
דעליהו לתקר טעות לא יוכל לתקון ומסרון
לא יוכל לסמכות אלא לתקר תיקו בסין . וכל
תיקו לסמוך לחומרע ואיהו תיקו חסר דלית
תיקון חסר כון דאיהו עלמא דלתי דתיקו מעלמ׳
דלתי סתיקס כגון סתום כך עלה כמוצכס

לעריכת

דאיהו תלמיד חכם דעליס מתקר כן מסרן סכסן כגוונא דתקר כסרן סוע יסיס לך לכס בפיפי
תלמיד דילך מאן יסע כל דרין סכ״ד ומסרס ליסוסע ויסוסע לזקנים וזקנים לנביאים עד סוף כלסן .
יסוסע עד סוף כל דרין סכ״ד ומסרס ליסוסע ויסוסע לזקנים וזקנים לנביאים עד סוף כלסן .
סוף תומכע דעיע מסיתכע דלתקר כך מצס קכל תורס מסיני ומתמן ואילך כל תלמידים דילך מן
כרית יתלס . מן לומכין אית לאתכע תלמיד נקי דיסדר ליס לתקכע נון . קומי כלסן ואמרו ודאי נכא
דאיהי ברתע סליקת קדס מלכא סלומה ככלה בנופא בלכוסא ובתכיסא ומתקיים נס ורליתיס לזכור
וקוסיין ולא תזכה נון פרוקע עד דייתי תומכע ופריק נון כל אלין ספקות לכסון כסטוע ומכע מלכס
למחתך לכוסין נכמה תיכוכות ותלמוד לכמו תיסן נקי לתקבר כשון מתיכי׳ מתקלפי ליס ספקות
סמסכס . אף תיתרון ליס דוק ותזכה תתיכוס ותסכה לס מעורכת כשאר ספקות ומסכיות לאחרא תומכע
ליכון דנוסע דאיהי לתיתך לכוסין ויומע וכי תורית׳ סיסי תחר ומוס אין כך יפה ראיתי ומוס אין כך יפה ראיתי כלכוסס ואיך תסר מן
ניס על סטוע תומכע דתתיך לכוסין ויומע וכי תורית׳ סיסי תחר ומוס אין כך יפה ראיתי ומוס אין כך יפה ראיתי כלכוסס ואיך תסר מן
דתוקע דנוסע דאיהי לתיתך לכוסין ויומע וכי תורית׳ סיסי תחר ומוס אין כך יפה ראיתי ומוס אין כך יפה ראיתי כלכוסס ואיך תסר מן
ניס על סטוע תומכע דתתיך לכוסין ויומע וכי תורית׳ סיסי תחר ומוס אין כך יפה ראיתי ומוס אין כך יפה ראיתי כלכוסס ואיך תסר מן
דתוקע דנוסע דאיהי לתיתך לכוסין ויומע וכי תורית׳ סיסי תחר ומוס אין כך יפה ראיתי ומוס אין כך יפה ראיתי כלכוסס ואיך תסר מן

אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. ר' חייא פתח ויאמר ינחק על לחברים לחכו ויאמר לחכי ויאמר לחכי כבכי וגו'. ויאמר ויאמר ג' זמנין דינחק ויאמר חד דלחברים לחלוי לחכי לחלן ג' למעשה כרחשית דלחיכון ג' דינחק חון ואך לחברים כרכישי דכתיב לחכני כבכי לחיקך (פ"א ולייקך) לחכני. וכתיב יהי מארת כרקיע לחמים מארת חסר. ואי תימא ויאמר ויאמר יתיר לחיכון שלש לחיכון לחתיקון חון כמשמש ושין לחתגלין מנו חשוכח. ויאמר ינחק על לחברים וכתיב ויאמר לחלדים יסי חור ויהי חור. ויאמר לחכי. ויאמר שלדים יהי רקיע בתוך לחמים ויהי מבדיל בין מים למים ויהי כן. לה לכבוך לחרם לחיכי לגביסי לילה ויומם לא תכבה. לחיכי לחרם מפומייהו כמלי לחוריתא עליסי בגין לחקיימין לה וסגית הו יומם ולילה. ועכן לחליך מפומייהו כמלי לחוריתא תכבה עליסי בגין לחקיימין לה לגבי בעלה ומעלייכין לה לגבי בעלה בגין נסעלותך לחתיר לחתיר נסון לחיהו עכן לחעבדה לחסדרין לה לגבי בעלה ומעלייכין לה בגין נסעלותך לחתיר לחתיר נסון לחעלות כל תמיד. ובעכן לחעבדה לחקטורת עכן לילה יתעד מלכא לגבי לחעבדה לחיכי נסון לחיכי כמוהן כגוונא לחעבדה לחקטורת בעבנא מלכא לחתיר לחתיר נסון לחעבדה לחיכי נסון לחיכי כמוהן כגוונא לחעבדה לחקטורת בעבנא מלכא לחתיר לחתיר נסון

לחעבדה לחיכי כלכא לחוקמוס לגבי מכמס לחיכי לחיכי לגבי מכמס לחיכי כלכא לחעבדה לחקטורת בעבנא מלכא לחתיר לחתיר נסון לחעבדה לחיכי נסון לחיכי כמוהן כגוונא לחעבדה לחקטורת בעבנא מלכא לחתיר לחתיר נסון

המזבח לחיכון כבי לחרים לל חיכון לחזכעתם עב' עכ' [illegible]

רעיא מהימנא

אש תמיד תיקד על המזבח. לח לוריתא לחתחר כה ללח כה לבני כלם כלם

יי. לח תכבה. ולחי לחעבדה לחיכי מכבה תיכם חכל עבדה מכבה מנוס ומלן לחביל עבדה לחכבה מנוס לחיכי כל מכבה כל לילה לחתחר כיה כל יי כמחת חלס

מגופיס סלו כבני לחמחלר נופל נחמוכח והכי מלן לחליך מכיכחת מחתר־לח בחיס כבני לכל חעולם ומחוכח לחסוח מחר ומחוכ לחיכי עבדה ומחכה כי תיכם נבידחת לחיכן חון לחכלמיח מחטל לחעמי חלכן לחון מכבה לקיים נסון ולחעיס כחשך ילמו. לחל לגבי מלכי חוכם ליח ליח כניים עולמית נהון לבחרין לה בכמס רוין לחוריתא לחור לחקלי ומנו לחוריתא לחקיימין לה לבכן לחרם לחיכי לגביסי לילה ויומם לא תכבה עליסי בגין לחקיימין כה וסגית הו יומם ולילה. ועכן לחליך מפומייהו כמלי לחוריתא

כמוקד

במוסף . ומפי עצמן לפי שעומדין לשמשיהן דשמא לא יכוין לשתי עצמן יכוונו לשני
כיצד ליכוין בשחלה ליכוין בשחיטת מליא ושמא אחלא ה׳ ליכוין בשחלה עניים ליכוין
גם שחטה לשם חיים ליכוין בשחיטת דמיון ס׳ קטנים ולפי לפוקדין לון בשחלה ליכוין לשוחיה

לשמה כיון שחלה כה לשני כשם ה׳ בשחלה ובכל מקום ברכתו . עב׳ הדרת זקנים

פקודא לפקדיה בכל יומא תמידין ומוספין לשחלה שם שחל שם תמיד עוקד על המוקח לא
תכבה ולא תבעיה תרומת הדשן ומכתירים קדמן כדרן כדמן . עבדים ושמורים כל שעין
תמידין ליכון מדות דקבל דכריכי למסוי לון כיוקד ומנב לכל מפירן כלהו מל מ׳ כל מפירה ומפירה
מוכח על שבתי ומכון ויומין טבין ומפיש מדם דשלמים בפסוק ומכוך כל מפירן מתבלילו כה ומתקריבו
כלהו עב׳ פסיש מדם חטאת דקבל בגבורת גבורת ומכי בכל מדם ומיש מעבתת מלבוש כנון שור לחיה
ליש עול ומשור לחיה ליש מעמיון כין עול מלכות שמים כנון מעבדין כין עול מלכות בכפום שובדייהו .
כלהון יומין חיה לון מעבתת מלבוש ובייתי מדם לשתעבד בקודיהן ובפקודין חיה לון עול מלכו שמי
לחיי ס׳ נתרעם מלכות שמים מתקריבת עול מנות חיי ולפי בנין דכה מתברילו כל ברייו דשמיו
וחרעין סלל חלם תולדות שמים ומרן כשכרלם וכל ייתי מבת ויט׳ כחתת ביכם לחיי ילון על ס׳
לחיי מלכות שמים כשם יתרה ומיש חרות על מלוחות . מכבי ביניתת מברים ופריסת נדפסת על
נרתע ועל מעריין לילה חיה לון כייתי ומתמר כמעריין דמחל ומם ורלו כל עמי מרן כי גם י׳
בקרע עליך וירלו מתך חות תפילן ומות דיומין טבין ומות ברית כלהו מקולין ומיה חות דלי
לחיי מטטרון ומבריין דילים ממכן עלייהו כניכיהו לתתן למתן יומי סורך ומחורך ומבדך ומחתך מכל
ליכון דעבדין פקודין שלח על מפת לקבל פרם ליכון כתב למלכא ומטרוניתא ולכון כתבין ומנין
על ריפא דעבדין ביומין דחול ובניכיהו לתתר ולפסחם כתנא חלף ומור סקרב יומת דשבתות
מתקריהו לנבי עבדין ובנין לית לה מם כבכים מם כבדים . מם ככבים לתתר נמן בכים מתם ליי
שליכם מם כשבדים כי לי בני ישרל עבדים ולא שור עבדים ומיבים דלא משתלחין בחוריה
ומנוח ולית עליהו שול תורם ושול תבלין ומתר פקודין חורן מבדין לחורן דשלחם ומשתבדין
בנון כנון עבדים סיכו לפרעה בשבדים ולי בתרי שבתות ויומים טוכים מתתר נמן ויכתיבו י׳ עלייהו
ליתקריי נבו למתן יכון שורך ומחורך תשור בתורם ובמנות ויכתם כן מתתך ובמתתך עם שלחן בשתם
לקרי . ולבתר דייתיל נרמים תחות מלם בתורם יתקריים כיש מלם ובשתם תשתיי . מם בחום דרכיב
עליה מריים ומכיל ליה ולא מבעבו מריים ומלי מכילו דעם לתם בנין דתם כיום שלישי כיש לתתבם בפקודין
ליה מדליק ולי עם שלחן שכיל ליה בחוכים ומתבסין כיש כחום רשותי לשתתם ליה לתתבם בפקודין
כחום רשותים יתקריים כיש מלם ובשתם תשתיי יי׳ ליה מחול ונחלם אחיה ליה מתלחן שתיה לא
עליה מריים ומכיל ליה ולא מבעבו מריים ומלי מכילו דעם לתם בנין דתם כיום שלישי כיש לתתבם בפקודין
ליה מדליק ולי עם שלחן שכיל ליה בחוכים ומתבסין כיש כחום רשותי לשתתם ליה לתתבם בפקודין
כחום רשותים יתקריים כיש מלם ובשתם תשתיי יי׳ ליה מחול ונחלם אחיה ליה מתלחן שתיה לא
עליה מריים ומכיל ליה ולא מבעבו מריים ומלי מכילו דעם לתם בנין דתם כיום שלישי כיש לתתבם בפקודין
ליה מדליק ולי עם שלחן שכיל ליה בחוכים ומתבסין כיש כחום רשותי לשתתם ליה לתתבם בפקודין
כחום רשותים יתקריים כיש מלם ובשתם תשתיי יי׳ ליה מחול ונחלם אחיה ליה מתלחן שתיה לא
עליה מריים ומכיל ליה ולא מבעבו מריים ומלי מכילו דעם לתם בנין דתם כיום שלישי כיש לתתבם בפקודין
ליה מדליק ולי עם שלחן שכיל ליה בחוכים ומתבסין כיש כחום רשותי לשתתם ליה לתתבם בפקודין
כחום רשותים יתקריים כיש מלם ובשתם תשתיי יי׳ ליה מחול ונחלם אחיה ליה מתלחן שתיה לא

כל זמן שהוא מקטיר כל הקטרת כולה ורוח הצלטח כיוצא דופן על עבד ה' לויהי מעבד למלכ
שמרין כליל שית סדרי משכב · ולויהי שם מעלות לכסא · כשם דשליט בחול לויהי מכשם דין מכללין
תכלת שבגיונית כמעשה לבנת ספיר · לכל נרתק למלכא בשבת לויהי כשם המכלית ליל שמורים מנה
פיורה ורוח סמור לקבליה לויהי יט׳ ולויהי יום שבת וכור ושמור בגין לויהי לגילות מעלבנת · וכני מ׳
בכוי למלכא ומטרוניתא לתקריהו שבתות וימים טובים ולית לן מדלמן לעלם לויהי כגין מלאכ כשאר
עבדין ככוי דקולין מגרש לשלח בשלמא דין ובעלמא לאתי לעבוד לן ככל מיכי מאכל ומשתה ולשוקד
לן בלבושין שפירין כנוהג לשבת לאתאר כיה כבדהו נכסות בקיים כל מה דעבד בר נש לשבתא ויומים
אוכי לית למעבד לן ואלן למחלל תורתיה סקילה סכי אלן לשמתא כתנא חלף ואכי הוא השמתא
בימי שמוכ הלכות למקבל תורתיה וכל שכן למכוה ליה כליל מצוה שבתות ומועדות ולוקומה מלי
מקריהו קדם המכוה לתשעדות כליל כופר בעקר · וכנוהג לכל מלמי בית המקדש לתקריהו קדם
שכי כל אימן דשמשי תלמידי חכמים לתקריהו קדם ותלמידין לדב לויהי לקבל לחברים דנופים
לתקריהו קדם קדם׳ ורוח למלם קל ראיו כסון ומכלילם הפרכת לכם בין הקדם ובין קדם הקדשים
ומטרין לת ומשריין לילך נריכין לקדכם לן קדכם ׳ ככל לילין עשייה לקבל עלים עול
עלבות שמים לל קבלת ייסורין דעביות לתם לויהי עות לנוסף לכעירן דמוכח לויהי מיהי מוכח
לכשמתא ורוח ובשבת שכליים לויהי כמן ויתלל כמן כיה ׳ חבשמ ודלי · ליי כיה ׳ תבוסס
ישלל כיה לשת ולל ׳ · כשם ישרם ׳ בתלמ · ושמם לל תעשה ותורם לל מלם הוא לכתיב
זלת התורם מלם ולל כליל שמע מפרם יול ׳ ס׳ ומו ס׳ סלי לויהי מוריתי מוכ למלם בלכבא לכפין
דילים · מוכח לכעירן בשמע ומתלמ ובשבת וכל מיכי פיורת זה לעשות זה עשה המלים וכריך כל
עם לקבלם בכל לילים קרבן כשבת ורוח ובשמתא דכעירן קדם ׳ ויקודה בכשם מיכי ודויין ויסלק
לן כמשכתיה קדכם קדם ׳ לתפקד לן ׳ם כלב מתל לקני קבס ויפיק רוחים לדשק בערקין
דלבא כשם יכוין בשרפתה ובשחיטתה וכשחיטתה דסוד כתירון כסכיוע סס׳ ומלק לת רחמי מעול
ערבו ולל יבדיל · חייבי חכח · ותלתא מלין מיתות סוד כתרא שומקא ירוקא לוכמא לויהי בכבד
כתרא כמחול ולויהי כתלת קליפין לפנוקדם ׳ יתקן מוכח מכניס ויכוין למשבדה סקילה מתרא
תורה דשלטת בכבדי ריאה כויהי מרכות לחלין נעשין תפיסין תען ובחיתת לחם תבלא ושני לין
ויסון מין ובעירן ושעין לכיין לקבכם לי׳ ולשלוח שמים עלייהו · כשפים ומכח יתקיים כסו ושתם
שלנקים כי׳ מלליכם חיים · ויסון בסוסים דרכיב מלריס ס׳ כי תרכב על סוסיך מרכבותיך ישועם
בשם כמחול ולויהי כתלת קליפין לפנוקדם ׳ יתקן מוכח מכניס ויכוין למשבדה סקילה מתרא
תורה דשלטת בכבדי ריאה כויהי מרכות לחלין נעשין תפיסין תען ובחיתת לחם תבלא ושני לין
ויסון מין ובעירן ושעין לכיין לקבכם לי׳ ולשלוח שמים עלייהו · כשפים ומכח יתקיים כסו ושתם
שלנקים כי׳ מלליכם חיים · ויסון בסוסים דרכיב מלריס ס׳ כי תרכב על סוסיך מרכבותיך ישועם
בימי שמוכ הלכות למקבל תורתיה וכל שכן למכוה ליה כליל מצוה שבתות ומועדות ולוקומה מלי
מקריהו קדם המכוה לתשעדות כליל כופר בעקר · וכנוהג לכל מלמי בית המקדש לתקריהו קדם
שכי כל אימן דשמשי תלמידי חכמים לתקריהו קדם ותלמידין לדב לויהי לקבל לחברים דנופים
לתקריהו קדם קדם׳ ורוח למלם קל ראיו כסון ומכלילם הפרכת לכם בין הקדם ובין קדם הקדשים
ומטרין לת ומשריין לילך נריכין לקדכם לן קדכם ׳ ככל לילין עשייה לקבל עלים עול
עלבות שמים לל קבלת ייסורין דעביות לתם לויהי עות לנוסף לכעירן דמוכח לויהי מיהי מוכח
לכשמתא ורוח ובשבת שכליים לויהי כמן ויתלל כמן כיה ׳ חבשמ ודלי · ליי כיה ׳ תבוסס
ישלל כיה לשת ולל ׳ · כשם ישרם ׳ בתלמ · ושמם לל תעשה ותורם לל מלם הוא לכתיב
זלת התורם מלם ולל כליל שמע מפרם יול ׳ ס׳ ומו ס׳ סלי לויהי מוריתי מוכ למלם בלכבא לכפין
דילים · מוכח לכעירן בשמע ומתלמ ובשבת וכל מיכי פיורת זה לעשות זה עשה המלים וכריך כל
עם לקבלם בכל לילים קרבן כשבת ורוח ובשמתא דכעירן קדם ׳ ויקודה בכשם מיכי ודויין ויסלק
לן כמשכתיה קדכם קדם ׳ לתפקד לן ׳ם כלב מתל לקני קבס ויפיק רוחים לדשק בערקין
דלבא כשם יכוין בשרפתה ובשחיטתה וכשחיטתה דסוד כתירון כסכיוע סס׳ ומלק לת רחמי מעול
ערבו ולל יבדיל · חייבי חכח · ותלתא מלין מיתות סוד כתרא שומקא ירוקא לוכמא לויהי בכבד
כתרא כמחול ולויהי כתלת קליפין לפנוקדם ׳ יתקן מוכח מכניס ויכוין למשבדה סקילה מתרא
תורה דשלטת בכבדי ריאה כויהי מרכות לחלין נעשין תפיסין תען ובחיתת לחם תבלא ושני לין
ויסון מין ובעירן ושעין לכיין לקבכם לי׳ ולשלוח שמים עלייהו · כשפים ומכח יתקיים כסו ושתם
שלנקים כי׳ מלליכם חיים · ויסון בסוסים דרכיב מלריס ס׳ כי תרכב על סוסיך מרכבותיך ישועם
בימי שמוכ הלכות למקבל תורתיה וכל שכן למכוה ליה כליל מצוה שבתות ומועדות ולוקומה מלי
מקריהו קדם המכוה לתשעדות כליל כופר בעקר · וכנוהג לכל מלמי בית המקדש לתקריהו קדם
שכי כל אימן דשמשי תלמידי חכמים לתקריהו קדם ותלמידין לדב לויהי לקבל לחברים דנופים
לתקריהו קדם קדם׳ ורוח למלם קל ראיו כסון ומכלילם הפרכת לכם בין הקדם ובין קדם הקדשים
ומטרין לת ומשריין לילך נריכין לקדכם לן קדכם ׳ ככל לילין עשייה לקבל עלים עול
עלבות שמים לל קבלת ייסורין דעביות לתם לויהי עות לנוסף לכעירן דמוכח לויהי מיהי מוכח
לכשמתא ורוח ובשבת שכליים לויהי כמן ויתלל כמן כיה ׳ חבשמ ודלי · ליי כיה ׳ תבוסס
ישלל כיה לשת ולל ׳ · כשם ישרם ׳ בתלמ · ושמם לל תעשה ותורם לל מלם הוא לכתיב
זלת התורם מלם ולל כליל שמע מפרם יול ׳ ס׳ ומו ס׳ סלי לויהי מוריתי מוכ למלם בלכבא לכפין
דילים · מוכח לכעירן בשמע ומתלמ ובשבת וכל מיכי פיורת זה לעשות זה עשה המלים וכריך כל
עם לקבלם בכל לילים קרבן כשבת ורוח ובשמתא דכעירן קדם ׳ ויקודה בכשם מיכי ודויין ויסלק
לן כמשכתיה קדכם קדם ׳ לתפקד לן ׳ם כלב מתל לקני קבס ויפיק רוחים לדשק בערקין
דלבא כשם יכוין בשרפתה ובשחיטתה וכשחיטתה דסוד כתירון כסכיוע סס׳ ומלק לת רחמי מעול
ערבו ולל יבדיל · חייבי חכח · ותלתא מלין מיתות סוד כתרא שומקא ירוקא לוכמא לויהי בכבד
כתרא כמחול ולויהי כתלת קליפין לפנוקדם ׳ יתקן מוכח מכניס ויכוין למשבדה סקילה מתרא
תורה דשלטת בכבדי ריאה כויהי מרכות לחלין נעשין תפיסין תען ובחיתת לחם תבלא ושני לין
ויסון מין ובעירן ושעין לכיין לקבכם לי׳ ולשלוח שמים עלייהו · כשפים ומכח יתקיים כסו ושתם
שלנקים כי׳ מלליכם חיים · ויסון בסוסים דרכיב מלריס ס׳ כי תרכב על סוסיך מרכבותיך ישועם
בימי שמוכ הלכות למקבל תורתיה וכל שכן למכוה ליה כליל מצוה שבתות ומועדות ולוקומה מלי
מקריהו קדם המכוה לתשעדות כליל כופר בעקר · וכנוהג לכל מלמי בית המקדש לתקריהו קדם
שכי כל אימן דשמשי תלמידי חכמים לתקריהו קדם ותלמידין לדב לויהי לקבל לחברים דנופים
לתקריהו קדם קדם׳ ורוח למלם קל ראיו כסון ומכלילם הפרכת לכם בין הקדם ובין קדם הקדשים
ומטרין לת ומשריין לילך נריכין לקדכם לן קדכם ׳ ככל לילין עשייה לקבל עלים עול
עלבות שמים לל קבלת ייסורין דעביות לתם לויהי עות לנוסף לכעירן דמוכח לויהי מיהי מוכח
לכשמתא ורוח ובשבת שכליים לויהי כמן ויתלל כמן כיה ׳ חבשמ ודלי · ליי כיה ׳ תבוסס
ישלל כיה לשת ולל ׳ · כשם ישרם ׳ בתלמ · ושמם לל תעשה ותורם לל מלם הוא לכתיב
זלת התורם מלם ולל כליל שמע מפרם יול ׳ ס׳ ומו ס׳ סלי לויהי מוריתי מוכ למלם בלכבא לכפין
דילים · מוכח לכעירן בשמע ומתלמ ובשבת וכל מיכי פיורת זה לעשות זה עשה המלים וכריך כל
עם לקבלם בכל לילים קרבן כשבת ורוח ובשמתא דכעירן קדם ׳ ויקודה בכשם מיכי ודויין ויסלק
לן כמשכתיה קדכם קדם ׳ לתפקד לן ׳ם כלב מתל לקני קבס ויפיק רוחים לדשק בערקין
דלבא כשם יכוין בשרפתה ובשחיטתה וכשחיטתה דסוד כתירון כסכיוע סס׳ ומלק לת רחמי מעול
ערבו ולל יבדיל · חייבי חכח · ותלתא מלין מיתות סוד כתרא שומקא ירוקא לוכמא לויהי בכבד
כתרא כמחול ולויהי כתלת קליפין לפנוקדם ׳ יתקן מוכח מכניס ויכוין למשבדה סקילה מתרא
תורה דשלטת בכבדי ריאה כויהי מרכות לחלין נעשין תפיסין תען ובחיתת לחם תבלא ושני לין
ויסון מין ובעירן ושעין לכיין לקבכם לי׳ ולשלוח שמים עלייהו · כשפים ומכח יתקיים כסו ושתם
שלנקים כי׳ מלליכם חיים · ויסון בסוסים דרכיב מלריס ס׳ כי תרכב על סוסיך מרכבותיך ישועם

כל דם לשפת שקיל לכליהם ובגד שלח לך קס׳ ויכיסו · עכ׳ ·

תוספתא

זאת תורת השולם · תמר רבי חייא הסי קרא מוקמינא ליה בשמי גיורא ואת תורת לא
כתרגומו ישראל · כשפת · שולה לא משמש דעם לויהי שלקו על רשעתא דבר בם לשמשם
בתרא

במזרח כנגד הלח ותיסוב ליה דוכתא למהמלך וכנגדו כך על מוקדש על סמוכה כל הלילה יתקן ליה
דל כבמת ישראל דהיכי ואת להתכלים כך הם שסוגין דעומדין על מוקדש כנגד הכבד דכול מיסו לתוך
למוקדש לכל מיכן הלח קיומי בקיומיהו דהם שלין לון סמוך כולה דהלין ומשכבי מולמכיסין
מעלמה וכנגד הלח שלמה על מוקדש כל הלילה והבשיה והלח הלמה. עכ:

בתיב

והנה יי שוכר ונו׳ ורוח גדולה וחזק ונו׳ רוח נדולה דאחרן וכתי׳ לה
ברוח יי׳ . ואחר ורוח רעה דכתיב ותהלכי רוח ואחרת אחרי קול
רעם נדולי׳ רעם לכתריה דרוח . ואחר ברעם הם דל הוא דכתי׳ כאר דיבור כניך
ונפק מן קדמוהי ונו׳ . ר׳ יצחק אמר היינו דכתיב ודמות החיות מראיהן כגחלי אש
כוערות כמראה הלפידי׳ היא מתהלכת בין החיות ונגה לאש ומן האש יוצא ברק ואחר
האש קול דממה דקה . קול דל קול כתרה דהיא דממה דלית לה מלה פרטה אלא
היא דממה מנרמה . וכד מתכנשי עלה היא לאתחמא בכלהו עלמין וכלהו מזדעזעי
מכח . דממה דקה אמאי היא דקה כנין דלתתא זשירא מכלא . ר׳ חייא אמר הם תמי׳
תוקד על המוכח לה תכבה דל אמר דיצחק דכתיב והם והעגים והיכו הם תמיד
דקיימת תדיר . והעגים אלין עגיה דאברהם דכתיב ונעד עליה הכפן עגו׳ ככר בקר.
תכן מלמד דיצחק כניך ואמי לאחי מוכח וכפיק נומרא חד לסטר מזרח ונומרא חד
לסטר מערב ונומרא חד לסטר נפון ונומרא חד לסטר דרום לד׳ זויון דמדבח׳ . ובכתף
לאחר לה לד׳ זויון . במדבח׳ (אף במזרח) היה ככב חד כדרגין דיסן ודרג׳ תתאה מנו
וכחית להחומח עלאה מנו סית חד וכנעת דהיכון נומרין מטו לד׳ זויון חד זיקא לתעד
וכחית להחומח עלאה וכסחוח עלאה לתר היה חיילין חיילי דאחרי קדוש בקל. רב
עלאה ומסטרא לאחרא לאחרי קדוש בקל כעיומתא עלאה ומסטרא לאחר חילין לאחרנין
דאחרי קדוש . וכן לד׳ זויין . סית מלה לגלף רכוזן חיילין בכל זויוא לסתכל ועלייהו
חד מוכח וכלהו מתלבשי לפודא וקיומי לסדרא פולחנא דמדבחא לקביל תתאי .
כתר לאחר לסתכלי נלגלי ואת דכסיון וכחתין כדרגין דיסן ותמן חיילין לאחרין בקל
כעיומתא כרוך כבוד יי׳ מאקומין וכלהו מסכלי כצירתא ולא מסתכלי כיומ׳ וכלילים
וכלהו מסדרי סבאי בקל כעיומתא . כתר לאחרא מסתכלי חיילין חיילין קיומין
כדאמרן בזיע כרתא כלא ונבה לסם . וכלהו מסתכלי לנבי הסוא מדבחא דלעילא .
וכעת דמטי לגא דיצחק על נבי מדבח׳ כמה זיקין סלקין וכחתין לכל עיב ומתלטין
מכויהו כמה תקיפין מלרי דאלה נכרין דעלמא . ולמלה דכהנא קאים על מדבחא
נסדר לעין לה וכיל עלמא לסיקא קמייהו מאלין נומרין וזיקין דנפקין מתלטן נכיהון
דאימון חיון כלא ודמות החיות מראיהן כגחלי אש כוערות כמראה הלפידי׳ מסטרא
דאימא חיון אתער רוחא חדא מלעילא ויתיב כהנא לגא ומתלטי׳ ומתכסי׳
ולביש ומבך כזיעא יקירא וכהיר לכמה חיילין דקיימין כסטר׳ דימיב׳ מסטר׳ דמזרח
אתער רוחא לאחרא תקיפא מתבר פגרין ויתיב כהנא לגא ואתתקף ואתנבר
כדין אתלבש מנים הסוא מסטרא דמזרח וכהיר (מא ולסיט) לכמה חיילין דקיימין
להסוא סטר וכן לאחרא מסטרא לד׳ מזרחין . וכלהו מתכסיין כשעתא דכהנא סליק על
מדבחא . אמר ר׳ אבא תרין מדבחין לימין לתתא ותרין לעילא . חד פגימא דכלא

דמתקרב

דמתקרב ביה קטרת בניחוח ודקא. קטורת דמהימנותא וכתיב עלה מכלה תתקט משרי מקטר
קטורת דל בקטורת דמהימנותא ודל תתקרי מזבח סמיכה ומכח תתקטר ותתקט
קטורת דמהימנותא כחד קטרת. וחד מדכתיב לחודה ותקרי מזבח הנחשת ודל הוא
לבר (סם לבבא שלפם) ומיכל הסר הגדול מקרב עליה קרבנא ניחוח דקב"ה. ולתת
מזבח סמיכה ומזבח הנחשת כדל קטרת וכדל תלכין ותמורין. ועל דל כתי' סמן וקטר
וסמא לבו ולא כתיב סמן וחלבן ותמורין וסמא. אלא על נב דלתכסמותא דרונזא ודיכא
דיכון לכל סמן וקטרת חדותא דכלה חיסו ולא מסטרא דרונזא ודיכא. ודל מדכתיב
דחיסו בניחוח לקטרת (סם לחיסו בניחוח לקטרת) דקא בדקותא קטורת דמהימנותא
לקרי קול דממה דקא בנין דחיסו מדכתיב בניחוח דלתקטר בקטורת דמהימנותא.
מדכתיב לחרן לקרי מזבח הנחשת. ובניחוח לקרי מזבח וי'. לחרן לקרי מזבח
הנחשת כלה מזבח הנחשת אשר לפני וי' קטן מסכיל ונו'. ר' יוסי אומר מהכא וכליל
על מזבחך תדי. וכתיב על מזבחי לרצון. ר' לבא אומר כתיב ויבן משה מזבח ונו' לקבל
סטוא בניחוח כנס הלוי ועל דל לתקרי וי' בפי. משו כפי דרשיס רשיעא דלת קיימי
דכשעתא דשמלק לתת לי[illegible] דשרת הלי רשיעא קדישא מכוונו[illegible] הלי מזבח קיימא
לקבלים לנקמא סטוא נוקמא דלת קיימא ועל דל לתקרי קרב מוקמת כקם כרית ודל
לתקבת להו ליסראל רשיעא קדישא. ומשה כנס לקבל הלי מזבח ולקרי וי'כפי ודל
סוא מזבח בניחוח קול דממה דקא ועל דל לא תמיד תיקד על המזבח ונו' לא דלשתכ
תדירא ומלי חיסו לשא דיוקא וכדין שמא דל לאלהי וכד יסדר עלה כהנא לתכסמא
כשמא דיוס וקריבן להכשמא דרחמי וקריבן לה כשמא דל ולזמנין קיימא כגוונא דל.
ר' שמעון אומר תרי הוו ובניחוח קיימ' על הסוא לבבא ומכח לתיזן ולתקטר' דל כדל.

זרה קרבן אהרן. ר' חזקיה פתח נדוק וי' ככל דרכיו ומסיר בכל מעמיו:
נדוק וי' ככל דרכיו. לא תניכן כמה חיות לון לבני נשא לאתפללא
כיקרא דמלריסון ולא יסטו מלרמויסו לבר דסא בכל ומא ויומא דיכא תלי בעלמא
כנין דעלמא על דיוא לתקרי וקיימא. ועל דל בעי בר נש לאסתמרא מחובוי דלא ידע
זמנא דליכא סריא עלוי ויתיב בכיתיה דיכא סריא עלוי. כפק מכיתיה לבר דיכא סריא
עלוי ולא ידע לי ויתוב לכיתיה לי לאו. כפק לאדחא עלכן דסא כדין דיכא כפקא קמיס
סא"ל כדין לפניו יהלך בנין כך בעי לאקדמא רחמי מלכא בנין דיסתזיב מן דיכא
כשעתא דסריא כעלמא. דסא כל ומא ויומא סריא דיכא כעלמא סא"ל ולא זעם ככל
ום דסשתא לית למימר. סא תניכן ולתערו מכריא אל ככל לתר חסד סוא כד"א כאל
הגדול ולא כהירו דמכמס עלאה ולתתרת ולא ועם ככל יום סביק קרא כל שין מסכן
ולמיד כהלי. לי הכי לא קיימין מילי ועוד דכתי' ג נבור לו מוקיס ליס דיכא לו מוקיס
ליס רחמי. אלא הכי סמעת. חייבין מסכבי רחמי לדיכא. דלית לך כל לזיכון כתרין
עלאין דמלכא קדישא אלא כלילן חדא כאחרתא. ועל דל חייבין מסכבי רחמי לדיכא.
לר יוסי בר' יהודה אפיר כסוא דכתיב אל נבור אלא אל ועם ככל יום מהו דסא ככל
ומא ויומא קיימא בין דכבי עלמא זכאין בין דלא זכאין לא סוא כידיה. לתו אמילו ליס
לרם אמר לון ודאי אל ועם ככל יום וסא לוקמוס מכריא לזמנין סוא דיכא לזמנין סוא

רחמנא הוי זכאין כבי עלמא דלא קיימא והוא חסד. ואי לא זכאין הא לא קיימא ולקבי
דיוקנא ועל דא קיימא בכל יומא. לבל מלה שפיר הוא. לא בכל לתר כשירו רב דחכמתא
עלאה הוא וקיימא בקיומיה. ואלמלא דהאי לא לתעבר בעלמא לא יכיל עלמא למיקם
לפולגא שעתא חדא מקמי דיכון תקיפין דמתערין בעלמא בכל יומא. הדא הוא תולדות
האמור דאהרן בהברהם לא תקרי בהברהם אלא בתערותא דלברהם קיימי
וכד לתעבר לברהם בעלמא כל לוכין דיכין דמתכתבי בכל יומא ויומא דהי להו לכבר
ולא קיימין קמיה הדא ולא זועם בכל יום לא כתיב אלא זועם בכל יומא
ויומא דדיוקנא דמתכתב דמי לון לבר וקיימא הוא ומכפר עלמא הדא יומא וכתיב וי אמרי
ואמלא הוי לא יכיל עלמא למיקם לפולגא דשעתא חדא. ועל דא כלא קיימי בגיניהם דאברהם
והוי דכתיב ג בנכור לאו דהוי נכור אלא רמז הוא דקא רמיז לאהרן ורמיז הוא דקא
רמיז למהימנות עלאה קדישא דכתיב בלא דא חכמת עלאה דהוא פליאה ואתכסיא מכלא
כדא כי יפלא ממך דכר. ויען דא הוא כהר עלאה דנגיד ונפיק ולא פסקא ודא ויען
לכלא ומסקי לכלא. ג דא לאברהם כתם דלוקימיה הדא גנדול. נכור דא ינתק דכתיב
סנכור. לבי עד. דא ועקב דאתיד לאהוי בסטרא ולהוי בסטרא וקיימא בקיומא עלים.
סר שלום דא נדיק דאיהו עלמא דעלמא עלמא דביתא עלמא דמטרוניתא. ואתו רבי
חזקיהו ור יהודה ומסקו ידוי. בבי ואמרו זכאה חולקיה דמאילו הא זכאה הוא דרא
דאת מארי בנוייהו. תנר ר שמעון כתי זה קרבן אהרן וכמו אשר יקריבו לוי
מה חייבי עלמא נרמין ליה לקדש למסתלקא מבנסת ישראל הדא הוא תפסוקות ופלא
מדין וכרגן מפריד חלוף. מאן הוא חלוף דא קדש דאיהו חלופי על עולם כדא חלוף
כשורי ואתי ואיהו מיבי מפרשי לזאת מזבח דאיהו עלמא דביתא ואמן זועם אחד. ואתא
לאהרן קדישא וכמו ושל ידייהו מתקרבין תרוייהו וחזדווג זה בזאת הדא זאת יבא
לאהרן אל הקדש. זה קרבן לאהרן וכתיב. ואיהו מזווגי למלכא עלאה כמטרוניתא ועל
ידייהו מתברכאן עלאין ותתאין ומסתכמין ברכאן בכלהו עלמין ומסתכא כלא אחד כלא
פירודא. ואי תימא אמאי לא כתיב זאת קרבן לקרבא זאת לאתריה. לאו הכי הדא
כסכא משלא דא סרי לאייתאה וזועם לה לכנסת ישראל עד דמטי להאי זה לאזדווגא
בזאת ולקרבא לון כחדא. וכגון כך כהכא לגלים קרבא וקריב זועם זכאה מולקיהון
בעלמא דין ובעלמא דאתי. ר חייא ור יוסי הוו אזלי מאסף לטבריא. אמר ר חייא
כתיב כי כאב יי כנוים וגו. זאת מכוחתי ונו. לזמכין קדרין להאי מבריית כלהו דכורא
בנין דאיהו (ס״ד דגיין אינון) רחמי. וסכא קרא נוקבא קרא ליה. אמר ר יוסי הכי
שמיע לי מן בוכינא קדישא. לבל כמעתא דזועם לאחזאה דהא נוקבא
אתכלילת ביה בכללא חדא לאתקרי נוקבא דה ולא כדין ברכן דמטרוניתא מסתכאי ולא
הוי בה פרישותא כלל. ועל דא למוסב לו כתיב. וכתיב כי כאב יי כנוים. כנוים דייקא
כהאי דאית כנויא דסריק ביה ולא כתי לנוים ולא חד כין דקרא להאי כמה דאמרן
וכין דקרא להאי כמה דנוקבא כלא חד ובדרגא חד קיימין. פתח רבי יוסי ואמר
נוים לקרי וניון כירושלם לתתמודע ולתתכא וחד כתיב תליוה. כתיב והתקדשתם
והייתם

ושויתם קדושה. מלמד דמקדש גרמיה מלרע מקדשין ליה מלעילא. מלמד דמקדשין גרמיה
מלרע מקדשין ליה מלעילא. מקדשין ליה מלעילא ואין דהא קדושה דמחריש מרי עלים
לכל מקדשין ליה מלמד אתר. ואי תימא מלעילא וכי מקדשינן מריש לעילא. תלמר ר׳
חייא דייקו דתניא כעובדא דלתתא לתתר שובדא לעילא לי עובדא היא בקדושה
לתתר קדושה לעילא ואתי ומריש עלים ומתקדש ביה. ואי לייט למתלא לתתא לתתר
רוח מקדושה לעילא ואתי ומריש עלים ומקדש ביה דהא כעובדא תליא מלתא.
דהא ליית לך מב וביה קדושה ומקדושה דליה ליה עקרא ומרפא לעילא. וכעובדא
דלתתא לתתר עובדא לעילא. מה דתלי כעובדא בעובדא לתתר לעילא ואתעביד
שובדא ומה דתלי כמלין כמלין. כד לתתזר לתתר הכי לעילא ואי תימ׳ מלא מה לתתר
לעלא הכי כתיב וזכר זכר. הסוא דכר לתתר מלא לאחרא לעילא לקרי דכר. דכר י׳
לתתר היא. וזכר י׳ היא יקר. כדכר י׳ בעמיו. דהא תניא הסיא מלא סלקא
ובקא רקיעין עד דסלקא (פ״ל לתיתבא) כדוכתיה ולתתר מה דלתתר לי טב טב לי
ביה כמה דכתיב ופצמרת מכל דכר רע. תרבעה מיכון בלוב ואיכון מבעה ואי
תימא דז׳ מיכין לזהו הכי אלא תרבעה מיכון ואיכון מתפרסין לתלתה לוחרנין
וכעובדא דלהון לתתרו מבעה לחרנין לעילא לזהוטבה עלמא ככתיב סטרין כי תעב
דלוחי ככללא מתברך מכלהו ואיכון בית. ומכחלא דעמיקא דמכועא דבניד ולא בסיק
לעלמין מימוי ויבקא לבת דהא בעזרת דלי״י כת לא לעלמא עלאה ותתאה לתברכא
מכויהו כלתתרוהו דל דהא בעזרת דכי לתברכא מכויהו כל עלמ׳ לתברכ׳ עד סוכבי
לת המוכא כמ׳ דלתת׳. ושד כלתתרות׳ דל מתא כלא (פ״ל מיתא כלהו) מתברכ׳ במיא
לעלמין כיה ולתתלכין כלהו מכוע׳ דמוקא עמיקא דכלא לבת לעלמ׳ וכלב בעיין
כלהו לחין ולא יבמין לתמסכא כרכין לעלמא דלילי חלין כלהו לחין תדירא ומרפין
מתתכמין תדירא ועזמן חדוותא דלהון בהו זמכא. ותניון בספרא דרב המנוכא סבא
דהא הסוא חילא דלתפקדא על שבין חלין כל חד ותד מלין לא בטיל כרכין דחדוות׳
לעילא חלא כזמכא דל וחדוותא דלהון לעילא וחדוותא דלהון חלין לתתא כזמכא דל
הוא ולתתרותא דלהון כחיכון קדישי מלאכי עלאי תלין וכך ישרא׳ בטלי לון כלא
לתתר כזמכא דל ועלמא מתברכא וכי מתברכא לאתקא כרכין לעלמא. קול י׳ על
המים לל הכבוד. לתר ר׳ יוסי דל לאברהם. קול י׳ בכח דל ופחק. קול י׳ בסדר דל
ושקב. קול י׳ סובר תרזים דל בנמ. קול י׳ חובב להבות אש דל הוד. קול י׳ יחיל מדב׳
דל כדיק. קול י׳ יחולל לילות דל נדק וכלהו מתגדלי על מוח ולתסקיין כמיא לגדלא
דהב ובסר ויבא מעדן להסקות את הגן וכלהו בני מתערי כרכין לעלמא מסנוא סקיו
דלסתקיין כלהו. תא חזי סבא קלין תלין כחלם דפומא כסתר יומי סתא והסתא לא
תלין חלא בשובדא דחב הוא סיומא דדיוקנא דעלמא ופתקין כפקין מבי מלכא ובכורן מתערי
ומסתיומי כהלי יומא וערבי כחל תלין כהו כסיכן גבורן לתתערא למיא ולמחר׳ מכין
כל עלמא לתברכא כמיא וכהלי יומא גבורות כסיכן למיא ולסיומא לון לבתר. דהא

כהלי

כפלי יומא מסתיימי דיכין וכב כעיכן לכסא לון כלרעא ולסיומא לון דלא מסתכמי
דהלי ויומא לתערותא וסיומא הוא ועד לתערותא וסיומא הוא דעכדיכן כערבי כחל.
אמר ר' חייא ולהלי הכי הוא ופשיר. וערבי כחל מסטרא דכחל כפקי נטורין. ובפלי
יומא מתערי ומסיימי. כהלי ויומא כתיב ויצא ונחק ויקטר לת כלרעת המיס. כלרעת
כתיב חסר. ויצא מסו ויצא לגלי יומא קדמאה דירחא סורותא דדיכא הוא ככל עלמא
ונחק קיימא על כרסייא למודן עלמא כהלי יומא ויצא ונחק לתערא דיכין ולסיומא
דיכין. ויקטר לת כלרעת המיס לגלרקא נבורן לכנסת ישראל למיתי דהא מיא נבורן
נחתן לעלמא וכנין דליכין נבורן לא נחתין שלא כעיכא ויומא דעיכא לא כייתא רוחיכון
דקיימי עלמא לגלי כנין דעלמא לסטריך להן מלי טעמא כנין דעלמא כדיכא לתכרי
וכלא כעיא הכי. כנין כך כלא כעובדא תלוי מלתא. ועל כהכא כעובדא ותקוף דליהו
עכיד לתתא לתערו עלאין ותתאין לתקפא לון ומתקפי על ידוי. אמר ר' יוסי הא תניין
ערכא דדמיא לפסוק כהלי יומא מלי היא. אמר ר' חייא תיב לגלרקא הוא דלתתי הכי
הוא ודלא דהא כהלי יומא כפסוק תלוי מלתא. כהלי יומא פקיד מלכא למיהב פתקין לפטוקי
ומסתיימי דיכין ולסתיס ליסגא כיסא דעלמא סירותא וסיומא הוא כהלי יומא והא
לתמר. תא כיומא דא עלמין ומסיימי עמין עיבו ברכאן דילהון וסרהן כדיכ ויומא דא
מסיימי וסרא דיכין דלהון וסרהן כברכתא דהא ליומא לחר ומיכין לאתעבדא כמלכא
לטטלא מיכא ברכאן לכל מתא וכההו חד ומתא מסתפחי כמלכא שלא וסרא כלחודוהי
ומהן דיתיב עס מלכ ונטל ליה כלחודוהי כל מה דכעי שהיל ויהיב ליה ועל יסרא סרהן
ועמין עיבו מסיימי. כתי לסכתי לתכס לסיי ענ. לגי תיא הא חמיכא ליה לעבו כשלום
כמלכו ככריכון עלאין ושליט על עלמא ואת לחר ותסיס לת הדיו עמיה. לגלא ככל
לתר הכי הוא. כיון דמלכא קדישא גזר גזרה ואוי הסיא גזרה כפתקיה קדיש לסהוי
כמה דלתעביד. ועל דא ותסיס לת הדיו עמיה הא סויתי כפתקא דילי. וכן כל לזמן
טכן דגזר עלייהו דישראל דכתיב לכני י דכרתי ועשיתי:

וזאת תורת הסטת. ואת תורת המכחס. ואת תורת זכח הסלמים. ואת
תורת הסטאת. ר' יצחק אמר הא מוקמוה לי לתתא דא ככלא. אי
לעילא דא ככלא. ומאן דאסתכל כאוריתא כטלא לחולקיה ככלא ואתחמי ככל סטרין
ולא כעיא לקרכא קרכנא על כפפיה ואף לתתא. ר' יצחק פתח הכתיב לא לחמרו לים
וי ותופפי התורה לא ידעוכי והרועים פעמו כי. הכהנים הללין כהני דמסתמרין ככהונא
גדולה ומקרכין מלין קדישין לאתר ייחודא ויחודין יחודין כל חד וחד כדקא חזי. ותופפי
התורה אלין לזמין תופפי התורה. וכו כהני לאו תופפי התורה מיכא הלא הללין לזמין
ליזמי דתפפי ככהורות דלתיין מסטרא דאוריתא. ואתיסיבת מסטרא דילהון אוריתא.
ולזמין ממכן על מכחת דתזכחתא דמלכא קדישא ליחדא ליה ויהודא סליס כדקא
יאות. וסרושים פעמו כי. הללין לזמין דכרכי עמיה דלזמין רעיין לעמיה כרעיא דמדכר
עלויה. והללין ב' דרגין דכעיא לסתכחא תדיר על קרכנא ואתכון ליחדא שמא
קדישא כדקא חזי ולאתכללא כרכאן ככלהו עלמי. כהכא מקרב קרכנא ואתכון ליחדא שמא
לעילא ותתא ולאתכללא כרכאן ככלהו עלמי. כהכא מקרב קרכנא ואתכון ליחדא שמא
קדישא כדקא חזי ולאתערא סטרא דיליה. ולזמין לתכוזכן כעיר לאתערא סטר דילהון
ולאתכללא

ולפתבללת כסערת דכתנת · ויפרוש את בגדיו ויתכון לכת ורשותת לתיובתת עלוימתת ויתכפש
קמי מלכת קדישת ושם כסוהל כלת ויתכפר חוביהם ויפתכת חדוותת כעלמי ותתעי ·
ר׳ יהודת פתח סתקרת כחיש עליותיו ונו׳ · קכ״ם כד כרת עלמת מנו מיוח לפיק ליה
וסדר ליה על מיוח · מה עכך פלגי מיוח לתרין · פלגותת לתתת ופלגות׳ לשולת · ועכיד
מכוסו עוכדין מפלגותת תתאה עכר ותקן עלי׳ דת וסדר ליה על פלגותת דת ותקין
ליה לעילת · וסדר כי סוף על ימים וסדם · ופלגו אחר׳ סלקים לשולת ותקר עליה תקרתין
עלאין וסדר סתקרת כחיש עליותיו ונו׳ · ועכד רקיע כין תרין פלגותייהו לגין וסדר יסי
רקיע כתוך סימ׳ ונו׳ · ועלייהו תתקין וסדר עלי׳ קדישי מנו טפי טפי כרוחת דאתנזר
ככסיסת (פת כנומפת) דכתיב וכרוח פיו כל נכתם · וכלין לתקין וסדר מזמר ו
תוסכחתיה כיומת ואתעכו כפלהוכי תפת ואיכון גדודי חיילין לאמרין סירתת כיומת
ותוזכחן ככפרת ומזמרן כרחמת · כד מטי לעילת כלהו פסקי סירתת לעילת · מכיוסו
גדודין דפת כפלהוכת תקיף קיימין ומריחין תת דאכלת תפת ואסדרי לאתרויהו׳
ואית כסערת לאחרת דאתמין סלקין אלין על אלין · ואית תומת עלאת ותומ׳ תתת
וככלהו אחרין מאריסון דדיכין מסערת דדיכת קשיט · ואית כנו סיערת דתומת
תתאה דאוקדין זיקין כורין סלסוכין ימכן על דיכין דעלמת לאוקדת לאויכי כמורת
דכגדי מסמ׳ כאר דיכור וכלהו תפת ואיזו דולהון תפת דלהיט ואיימין כין עלאי ותתאי
וכך תכנת דמדכחת סליק מתעכרן וסלקין מסמות דרגת דקיימין לעיכאה ולאוכדת
וסמות כגודי דפת תקיפת דכאר דיכור דאיכון תקיף ועלוי׳ אם דר לאתריה וכלהו
מתסכיין מתכך דמדכחת כגין דאתתקנת לקכלי מלכת עלאה וכגין כך מתסכיין מכי׳
ואיכון קרכין לסכת · ותכנת לאחרת סליק ודת לאוקימת לכל חד וחד רשותת דכלת
דסלקת לעילת דאיכון כויתת דרוחת לקמי מלכת קדישת ושם לתת דמדכחת סלקת
ואתחזי לורוכל כאיזון דאר לריח תקיפת רכיע על טרפיס · והוו אתלן כסני ישראל
ואחלן דסוו ידעין דלתקכל כרעות קמי מלכת קדישת · ופת לאחרת עלאה קדישת
כתות לקכלת פת תתאה כדין כר כת דאזל ואזדעזע קמי מאריס ותב כתוכחת
עלוימתת · למלכת דסדרו ליה דורוכת ואתיי׳ר קמיה אמר לעכדיה זיל ושול דורון דל
דאיתיהיכ לי · כך אמר קכ״ה לאוריאל זיל וקכיל דורוכת דכני מקריבי קמיכת מדוות
מזתכחי ככלת כאה כסיומתת ככלת מזתכחי וכסכת ולוחת וסמות דמקריב קרכנת
מכווכי לקרכת קרכנת כדקת יאות כיחודת עליה · תא כתיב ותכת ולא מלפני ו׳ ותקכל
על המזכח את עולתו ונו׳ · דת אוריך דכחית כחיזו דפת כסלהוכת עד דכחי למדכח׳
לקכלת דורוכת ואתחזי כאתרין דכרכת רכיע על קרכנת · וכך וסדר לת פת מתכחי זכלין
לי סמות דמקריב קרכנת לת קריב כדקת יאות ולת תתקכל קרכניהם הוו אחלן לאכלת
סליק תכנת כאתר מיסתרוסוס קס חד רוחת מכוקבת דכפון ועל למדכח׳ וסוו אחלן
דיוקנת דאר כלכת מגיפת רכיע של קרכנת כדין סוו ידעי דלת תתקכל כרעות סמות
קרכנת · למלכת דסדרו ליה דורון אחת ליה מלכת דלתי חיהו כדאי לקרכת קמיה אמר
מלכת קמוקי סמות דורוכת וסכו ליה לכלכ דלתי חיהו כדאי לתעלת קמתי · כך כתעתת
דקרכנ׳ תתקריב ולת תתקכל כרעות דורון לכלכת תתמסר וכגין כך הוו אחלן דיוקנ׳

דכלכת

דכלכה עם מלכתא · כתיב

ותצא עם מלאכי יי׳ ותלכל על **פקודא** דע לסדוק קדסי בעם · ואסתריס
סמוכה לת הבעלם · **רעיא מהימנא**
והכותב מכתב בזכם בעם הסליסי

אמר רבי יהודה דע לוריאל לתתקן
כסלסוכיתא דלעם על מלכתא רכיא
על קרכנא וכדין חדוותא סוס ככלה
דעם לתקבל כרעוא כמה דכתיב ולא
ככוך יי׳ אל כל העם · ואי לאו סוס
ערבוכיא דכלי לאהרן מן יומא דכפקו
ישראל ממצריס לא לתתכא רעוא בכי
לעילא ותתא · תא

דע לדרעם קא אתן אלא תלת מעין כשרעם · מעם
מוסרא ומעם מלכתא ומעם תבלתא · לקבל כסן לוי וישראל · ותבלת
לויסי שכיכתא קריבא לן ואיסי לתילא בסימן פתילות בככבי שמים לתתא בסון ואצ לעם ניסית ·
ומה לויסי שכיכתא איסי ליכא לאכילת קרבנין ואלמן מי מלכתא בכיבא לסימן עגיב יבמים
בגוכא לסימן פתילות יבמין בלא מצוה לויסי מורייתא רמאי איסי לן לדלידוכון בשריפה ומוקידת
לן ובנין דעמי אהרן בעירן כמה לסוקמוס לסימן מקן · תבלת לויסי על מוקידת
לן בנין דקרבין לגבא עם סרע וד הלא סוף לכתיב וסור סקרב יומת · ואי
בשיתתהן חורין בתיובתא כל שעה לן מיכלל לויסי כסבא רבא · תריס לאכיל קרבין כשיא
עלייסו לקרבא לן קרבא קדס יי׳ וקדס דקפוק כשעתים מתוולא בכמא ודניין · וכל כפיק
כשעתים הוא סוף מתכוון לגמור לת עסם שמע ישראל וברוך סס לקרבא כשעתים מצפא לעס יהוה
ונריך למתולד לקבלא ק כשעתים ד לאכילא ושני ולאחורא בתיובתא לגבי יהו שליד כשעתן מב
לעל קריבא ליס ליכא למלכותא ליכא ויכון כשעת מפרס לויסי יולד עס לן עס עמל כלא וכיס
יפוק בכפא ליליס מקבל עליס מיתא וייסורין ובכשעתא מולד בכמא ודניין ומתתרט בכפא ·
בכפא מקבל עליס מיתא סחיטא בריפא ואי נריך מרבא מיתות בית דין מקילס בריפא קרא ובכן
מקבל עליס מיתא בסחיטא בריפא ואי נריך מרבא מיתות בית דין מקילס בריפא קרא ובכן
בתלין שעתן ילוד יהוה בשעתא יכוך לפקוך עליס ודוי ובקבלת מיתא כלא לאל לויסי
מרס כנוכא לן יולד עס לן עס כשר ביס כורבים ומשתחוים כפניס על פניסס ואומרים בשבלא
בכוך מיסי לכ כמוסכן ביס מקבון סוס לגמור לת עסם לן עס ודוי ובקבלת מיתא כלא לאל לויסי
מרס כנוכא לס יולד עס לן עס כשר ביס כורבים ומשתחוים כפניס על פניסס ואומרים בשבלא
בתלין שעתן ילוד יהוה בשעתא יכוך לפקוך עליס ודוי ובקבלת מיתא כלא לאל לויסי מרס
מקבל לן מלך בכפא ליליס ובכשעתא מולד בכמא ודניין ובוור בתיובתא לגבי שליד לויסי
בכפא מקבל עליס מיתא סחיטא בריפא ואי נריך מרבא מיתות בית דין מקילס בריפא קרא ובכן
יפוק בכפא ליליס מקבל עליס מיתא וייסורין ובכשעתא מולד בכמא ודניין ומתתרט בכפא ·
לעל קריבא ליס ליכא למלכותא ליכא ויכון כשעת מפרס לויסי יולד עס לן עס עמל כלא וכיס
נריך למתולד לקבלא ק כשעתים ד לאכילא ושני ולאחורא בתיובתא לגבי שליד כשעתן מב
כשעתים הוא סוף מתכוון לגמור לת עסם שמע ישראל וברוך סס לקרבא כשעתים מצפא לעס יהוה
עלייסו לקרבא לן קרבא קדס יי׳ וקדס דקפוק כשעתים מתוולא בכמא ודניין · וכל כפיק
בשיתתהן חורין בתיובתא כל שעה לן מיכלל לויסי כסבא רבא · תריס לאכיל קרבין כשיא
לן בנין דקרבין לגבא עם סרע וד הלא סוף לכתיב וסור סקרב יומת · ואי
לן בנין דעמי אהרן בעירן כמה לסוקמוס לסימן מקן · תבלת לויסי על מוקידת
בגוכא לסימן פתילות יבמין בלא מצוה לויסי מורייתא רמאי איסי לן לדלידוכון בשריפה ומוקידת
ומה לויסי שכיכתא איסי ליכא לאכילת קרבנין ואלמן מי מלכתא בכיבא לסימן עגיב יבמים
לויסי שכיכתא קריבא לן ואיסי לתילא בסימן פתילות בככבי שמים לתתא בסון ואצ לעם ניסית ·
מוסרא ומעם מלכתא ומעם תבלתא · לקבל כסן לוי וישראל · ותבלת
דע לדרעם קא אתן אלא תלת מעין כשרעם · מעם
ומיתתהן כפרה ליסראל כאו שריפת קדסי · מוף
ישראל ממצריס לא לתתכא רעוא בכי
לעילא ותתא · תא
ערבוכיא דכלי לאהרן מן יומא דכפקו
דעם לתקבל כרעוא כמה דכתיב ולא
כבוך יי׳ אל כל העם · ואי לאו סוס
על קרבנא וכדין חדוותא סוס ככלה
כמלסוכיתא דלעם על מלכתא רכיא
אמר רבי יהודה דע לוריאל לתתקן
סמוכה לת הבעלם ·
ותצא עם מלאכי יי׳ ותלכל על **פקודא** דע לסדוק קדסי בעם · ואסתריס
והכותב מכתב בזכם בעם הסליסי **רעיא מהימנא**

תא חזי לעי דכתי לאהרן ויקטר עליו אהרן קטרת סמים בהטיבו את הנרות יקטירנה וגו׳. אלין אינון עובדין דכהנא דלהון אתמר בהו ויקטר עליו אהרן קטרת סמים בהטיבו את הנרות יקטירנה וגו׳. ואי תימא דלא הוה אלא חד זמנא בשתא בלחודוי. ועוד דלא אתמר אלא בהטיבו ובהעלותו. אלא בכל זמנא דאתי לאדלקא בהו נהורא דלעילא ותתא. בין בשחרית בין בין השמשות. בין בשעת הקטרת סמים בין בשעת הקטרת אימורין. בכל אלין זמנין אהרן ובנוי אינון דאחראן בהו. ואי תימא דלא אתמר אלא באהרן. לא כתיב ויקטר עליו אהרן. אלא ויקטר עליו. ואי תימא דלא אתמר אלא בחד זמנא. לא כתיב ויקטר עליו אהרן קטרת סמים בכל בוקר בהטיבו את הנרות יקטירנה. ואי תימא דלא אתמר אלא בחד יומא. לא כתיב בהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה וגו׳. וכזמנין שיתקריב ולא כזמנין אחרנין. בר כזמנין דאתכתיב תריו בעלמא כמה דאתמר. ואי תימא דלא אתמר אלא בחד יומא. לא כתיב ויעמד אהרן על שתי רגליו ויקטר עליו את הקטרת ויתן עליו מים וגו׳. וכמה דאתמר בחד יומא. הכי נמי בכל יומא ויומא. ואי תימא דלא אתמר אלא בחד שתא. לא כתיב ויקטר עליו אהרן קטרת סמים בכל בוקר בהטיבו את הנרות יקטירנה. ואי תימא דלא אתמר אלא בחד ירחא. לא כתיב ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה וגו׳. מכל מאמרא דלעילא לא אתמר כלום. אלא ודאי כל אלין זמנין אהרן ובנוי אינון דאחראן בהו. ואי תימא דלא אתמר אלא בחד זמנא. לא כתיב ויקטר עליו אהרן קטרת סמים בכל בוקר בהטיבו את הנרות יקטירנה. ואי תימא דלא אתמר אלא בחד יומא. לא כתיב ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה וגו׳. מכל מאמרא דלעילא לא אתמר כלום. אלא ודאי כל אלין זמנין אהרן ובנוי אינון דאחראן בהו. ואי תימא דלא אתמר אלא בחד שתא. לא כתיב ויקטר עליו אהרן קטרת סמים בכל בוקר בהטיבו את הנרות יקטירנה. ואי תימא דלא אתמר אלא בחד ירח

דמיחן דלא לסמוכי פנים חדשות ולהו הוא
כדאי לסתכחת ברכתן בעלמא על ידוי
עלוי לא תרין כ"ם על ידוי לאחרים. ועוד
דהא תכן רוזי חמרא חזו ובגין כך ותכון
עם מלכבי יי ותלכל לותם וגו' דהא קטר'
מכיב הוא מכלל וחדוות' דעלמין ותתלין
וכתי' שמן וקטרת ישמח לב. זאת

דמיחן קדם הקדמים ובגין תרין עמין אלין למיכל בגוים כגוונו יי. לעיכון עמין דסכיכתא דכא
כי יי אלהיך עם לוכלא הוא ולעיכון עם עלאה כפא דקמים. עם תתאה כפא דין. ולעיכו כיכא ומלכות
עם עולא כיכא דיוד ילוד עמודא דאמצעיתא לחיך בתרוייהו. כיכא יהו"ה מלכות תפארת כל
לעיל לון סריך עליה תכמא דכיכא כם עם לעיכו ולי עם לעיכו ולי ואו לת עם אלף
ואו אלף ואו עם אלף וכלהו אם לתון מסתכלין בכר עם ובלתתיה ובכתוי. ובגין דא ליה כר
עם עלים שם בכן ובת ומלן לליה בן לעיכו ואסתלק. ומלן לליה ליה בת ליה ליה לעיכו כר
מסתליק ע"עלאה לעיכו עם מן בת וגניב לתתיון לא סריין דא בלא דא. וכ"ד בחים ומסה בן ובת
לאתעבידו כלקא ילות סריך עלייהו ילוד ומתקריאו כמים לקה"ה הדא הוא דכתיב בכיס לתם
לילוד תלדיכם. עכ:

זאת מסחת אהרן ומסחת בכיו. ר' יוסי אמר זאת ודאי מסיחותא דאהרן
דהא אהרן לתמסח ממסח רבות עלאה משלח ונגיד ליה לתתא.
ועל ידא דאהרן לתמסח ממסיחתא קדישא לאתברכא ועל דא זאת מסחת אהרן
ומסחת בניו ודאי. ר' יהודה פתח ויאמר לויה לויעש מה לעשה לך הגידי לי מה ים
לך בכית. מכאן לולימבא דלית ברכתא שריא בסתורא ריקניותא ועל מלה ריקנית.
ותאמר אין לסמתך כלבבית כי אם לסוך שמן. אמר לה ודאי סיועא דכסא הוא
דהא ודאי כאתריה הוא ומתמן ברכאן נפקין ושריין מה כתיב הם מניסים עליה
כן שמן וכתיב שמן תורק שמך לחזאה דהא מהאי שמן נגידין ברכאן עלידא דכתיב
עלה ויעמוד ודאי בקיומא לאנגדא ברכאן. השמן כמה דאוקמוה דכתיב בקרן
ויהי מונקת. ויהי מונקת סתם. ר' יוסי אמר ויעמד השמן. ותעמוד מכאי לוה
ומסחת בניו וכתיב כשמן הטוב על הראש ויה לתמר.

קח לת אהרן ולת בניו אתו ולת הבגדי. ר' חייא פתח כי עמך מקור חיים
כאורך כראה אור. כי עמך מקור חייה דא שמן שלשה לבגיד ולא פסיק
לעלמין דשרי בגו חכמ' עלאה לכלא הסד כי עמך עמך שריא ולא מתפרש מכך לעלמין
בחכיבות לכלא. מקור חיים בגין דהיא מקורא ומכוערא דחיים לאפקא חיים לחילכא
עלאה ולאלקו כוחיכין. ועד הסוא חילכא עץ חיים חילכא דכטוא ואסתרס בגין הסוא
מקור דחיים (עם דחיים) ועל דא כאורך כראה אור. כאורך דא אור דגכוז לבדיקויא
לומכא דאתי לכתי ויהא שריא שדיה לתתהאור כי טוב. ומסהוא נהירו זמיכין ושרש לאסתרס

לעלם דלתתי. דל"ת כי עמך מקור חיי ונו'. דל"ת קדם דלהיכו לולבא שלשה במצעו נתת
דלחוד לכל סטרי. מלי טעמ כנין דלחיד כיס הסוף מקור חיים ולעטר ליה בעטרין
עלאין סחרניס דנפת כלחמ דמעטר לכריס על כלה. סמל נאמס ורלסס כנות נאין ונו'.
ובגי כי עמך מקור חיים ועל דל כאורך כרלסס אור. ר' יצחק אמ' כי עמך מקור חייס.
דל כמן גדול לשולל לקכליס כמן גדול סליס כמלומי דז' ווחין עלאין לאתעטרל על כלה.
לאת' ולדליק כוכיכי לשולל. כמן גדול סליס כמלומי דז' ווחין עלאין לאתעטרל על כלה.
לקכיל דל ז' ימי מלואי לכסכל דלתתל לאסתכח כלה כנווכל דלשולל ועד ימי מלואים
לקרבן ימי אשלומיס לקרבן כנין דלתתאדן אחר לאחרכין כיס. מלי קל מיירי דכל כסכל
לתער כל אחר לאחרכי מתפרי עמיס וכב"ל כתיב ומפתח לאהל מועד ונו' עד יום מלאת
ונו'. ז' ווחין ודלי כדין לתעטר כסכל לתתל בכלה כנווכל דלשולל כנין דכמעתל
דכסכל דלתתל לאתער כלה ויתערון על ידיס לשולל ויסתכחון כרכין לשולל ותתל. ר'
לכל לא"א מלי אכל דמסח מסח דאהרן שלח כנין דלהיכו כרל"(פ"א פאחיל) ד"ה הסוף לאתר
מקורל דמיי וכתי מולך לימין מסח זרוע תפארתו ומסח שמח כל לוכון ז' ימי מלואין
לאתערל כלה עמיס דאהרן. ר' חזקי' הוה יתיב קמי' דר' שעזר ב"ל כמה כהורי לאתבריו
עד לא אברי עלמל. ב"ל ז' ושין לוכון חול תורם. חול נוכבם. חול נן עדן. חול כסף
וכבול. חול כית המקדם. חול תסוב. חולו של מזבח. ושין לאתבריו עד לא אתברי
עלמל. ז' כהורין כוכבין לאתאחדו כיס כאהרן והוא שלוך כוכבין מעלה לאתת. ר'
שעזר פתח כל היס מן הספר וכל אב של הספר. דל תכונין כל היס מן הספר לפי
גלגל חמה. מלן הספר דהוה דסליל תחות כורסי יקרל קדישל. בספרל דכי רב
יוסף כל היס מן הספר לאתר דכתים לכלה מלמד דכפקו סכילין להלי סטרל
ולהלי סטרל ולאתכסו לאסכרל בספרל דל דזרקין לה לכל עבר ועל דל כל היס מן
הספר וכל אב של הספר ודלי. שלש מן הספר דכי מקדם קדישל. ולהלי ספר מספרל
עלמס. כלה ועשרות זכר לן כמה דלסתכח עוכדל לאתת הכי כמי הוה לעילל
כנווכל דל ולוקימנל ספר ספר דכי מקדם דעלמל דל כס לאתברי. ועל דל
לפילו גלגל חמה כמה דלאת לאר לכה תלדות סמיס וסלרן כהכרלס. סס כרלס
ובגיכי כך היס מן הספר. מלן ספר הוה דסליל תחות כורסי יקרל קדישל.
כתיב כלך יפס רשיתי ומוס לין כך. כלך יפס רשיתי דל ככנסת ישרלל. ומוס לין
כך. אלו סנהדרין דליכון לקכיל סכעין ותרין סמהן. סכעים נפש דניחתו עס ועקב
וקסס על כלה. ועל דל לין כודקין מן סנהדרין ולמעלה תכן. כתיב ולתס תהיו לי
ממלכת כהנים וגוי קדוש. מלן ממלכת כהנים כלה זלת מסחת לאהרן ומסחת כהן
דכד לתברכל ככנסת ישרלל על ידל דכהני כדין לתקרי על שמס הקדש ממלכת
כהנים. ס"ם לאמר תא ממלכת כהנים לא לקרי אלא ממלכת דלמלכו לה כהני ועבדו
לה גבירתל על כלה לכל ממלכת כהנים לא לקרי דהא מן הסמים לקרי מלכות
מלכות שמים ודלי וכתל ממלכת. כמה דלת לאמר דכהני למלכו לה ומתברלן
לה כמלכה. וכדין היא ממלכת על כל גבוי מלכה ממלכת על כל זיני מלכה.

ממלכת כהנים ותתי ממלכת על כל עלמא · רבי יוסי אומר כתיב ואגדתו על ארץ
יסדה · ואגדתו כד אזדווג מלכא לקבלה לכל חיכון עטרין קדישין ככנופיא חד כדין
ואגדתו כתיב · רבי יצחק אמר ואגדתו כלה ולקחתה לגבת חזוב · מאי קא מיירי
דכד מתחברן כחדא ואתברכא מכוהו כדין שלטא על כלא וכדין לעילא ותתא
וכלא כחדא דכתיב פלח פולחנא ולקריב קרבנא ולקטר קטרת ומכוון מלין לקרבנא
כלא כחדא כדין כתיב ואגדתו על ארץ יסדה · ר׳ יוסי אמר כד כהנא כלא כטלין
עמיה עד דאתברכא ככנסת ישראל ואתברכאן עלאי ותתאי · כדין כתיב ברוך יי׳
מציון שוכן ירושלם הללויה · וברוך שם כבודו לעלם וימלא ככודו את כל הארץ אמן
ואמן · רבי אלעזר הוה אזיל מקפוטקיא ללוד והוו עמיה ר׳ יוסי ורבי חזקיה ·
פתח רבי אלעזר ואמר ואתה דברי כפיך וכגל ידי כסיתיך וגו׳ · תניכן כל כר
נש דאתעדל כחלי דאוריתא ואפוותיה מרחמן אוריתא קב״ה חפיץ עליה ואכיכתא
פרצף עליה נפקחא · סלה ואתה דברי כפיך וכגל ידי כסיתיך · ולא עוד אלא דהוה
מקיים עלמא וקב״ה חדי עמיה כלהו סהדוי יומא כטא עמיה וארעא סלה לכטוע
עמיה וליסוד ארץ ולאמר לציון עמי אתה · מכאן אוליפנא דישראל לקרון כעמא
דכתיב ולאמר לציון עמי אתה · ואומינא דכנסת ישראל לקרי כעמא דכתיב
ציון כמדבר תהיה ואכיס כגדקה · תו פתח ואמר צור תעזוב חתום תורה כלמודי ·
צור תעזוב · לא אסדותא דדוד דכתיב ועזותי זו למדם · צור היא קצורה כאלין
דקטר קיטורא כאתר חד · חתום תורה כלמודי · חתים תורה חתימה דאוריתא
וכל כניהו ורבו דכניד מלעילא כאלין חתימה דיליה כלמודי · כגין דתמן אתכנש רבו
ומצאן כין תרין קיימין דתמן ארזין אתר כניהו דכל רבוות ומצא דכניד מלעילא
לאסדאה ליה כפומא דאתם ולאדקא ליה כהאי תעודה · וכדין אתקטר כלא כקשרא
חד מהימנא · תא חזי מה כין למון דמסתדלי כאוריתא לכניהי מסיכי דאיכון
דמסתדלי כאוריתא עדיפי מכניהי ככל זמנא · מאי טעמא דאיכון קיימי כדרגא
עלאה יתיר מכניהי · איכון דמסתדלי כאוריתא קיימי לעילא כאתרא דאקרי תורה
דהוה קיימא דכל מהימנותא וכניהי קיימי לתתא כאתר דאקרון כנא והוה ואפ׳
דא אקרון איכון דמסתדלי כאוריתא עדיפי מכניהי ועלאין מכסון יתיר דאלין
קיימין לעילא ושלין קיימין לתתא · לאיכון דאמרי מלין כרוח הקדש קיימי לתתא מכלהו
ועל דא זכאין איכון דמסתדלי כאוריתא דאיכון כדרגא עלאה יתיר על כלא · ועל
דא מאן דלעי כאוריתא לא אצטריך לה לאקדמא לשום דאוריתא עדיף מכלא
ואקרון דמהימנותא דכלא · ועל דא כתיב דרכיה דרכי נעם וכל כתיבותיה שלום
וכתיב שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול · עד דהוו אזלי מסכתא חד כגרגא
דהוה אתי וג׳ עצבי הדם כידיה · קריבו גביה אמרי ליה למה לך הדי אמר לרוח

דיסרחל כעלמא דין ובעלמא דאתי. תא חזי לות עלמא מתקיימא תלת על ריחא
ומריחא דל מתמודעא ריחא לחרן דהא כד עתיק סבת כתפרדם סחכילם
ומלקא כפצא יתיר ואתתרין כפצא ורוחא מתפרשן עזיכין לתא ריחא דל ומתקרכן
דל כדל וחדלן ועל דל כתי רוח כתר רוחא לקבלא ריחא דכיון דלתקבל ריח מתקרכן
כחל וחדלן. כי הלי נווכא ריחא דקורכב כריח דל מתקרכין כלא כחדא ומתלסטן
כוזיכי וחדלן. קם תרי כוזיכי חד לשילא וחד לתתא לי להיט כר כם הלי כוזיכ דלתת
וכבי לם הסוא תנכא דסליק להיט הסוא כוזיכא שלים כך תנכא דקרכבין הלי תנכא
דסליק להיט כוזיכי עלאי ומתלסטן כחד ומתקרכין כלסו כחדא דל וכנין כך
ריח כיחא לוי. לעם סח לוקמוס ועל ריחא דקרכבא קיומא דכלא וקיומא דעלמא
וקרכב על ידא דכהנא דמקרב כלא וכבב יומי לעלמות לעתליתו כיום כנין דיתברכון
כלסו כסולחנים וישתכחו חדוון וברכאן לעילא ותתא. כתי וי שהי תתא תרומך וגו׳
הלי קרא לוקמוס. שהי תתא דכתי כר כם לחודהא לעם קדישא ולעמא דיהא על כלא
ומלן לתר עכחא דיליה כמה דלוקמוס ודכא מעמיקא דכלא דכתיב כי עשית פלא:
פלא כמה דכתיב ויקרא שמו פלא ודא לתמר. עצות מרחוק כלא וענ. מרחוק
דכתיב מרחק יי׳ כרחם לי. וכתי ממרחק תכוח לעמי. לוקמוס לעון. כלא לא לוקמוס
ואין עול ולוקמוס. לוקמוס כלילה. כלא ולוקמוסך כלילות וכתיב חדשים לכקרי רכה
לוקמוסך. וזעין קלם לדכאה לון לישראל מלוכיהון כמה דכתיב וזרקתי עליכם מים
טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם. כלולו: עיין שם

פרשת ויהי ביום השמיני

ויהי ביום השמיני וגו׳. ר׳ יצחק פתח כרן יחד ככבי בקר וירועו כל בני
אלהים. וכאין לוקמון ישראל דקלם יהיב לון לוריתא קדיש חדותא
דכל חדותא דקלם ולטיולותא דילים דכתיב והיה משוש יום
יום ולוריתא שמא דקלם וכלוריתא לתברי עלמא דכתיב והיה אלו לוקמון ז תקרי
לוקמון אלא לוקמון. וכלוריתא לתברי כר כם הלל ויאמר אלהים נעשה אדם אמר קלם
לוריתא כעיכא למברי אדם לעלמים קמיה הלי כר כם זמין לאתרגזא קמך לי לא תלריך
רוגזך עליה היך יקום כעלמא. אמר לה לכא ואת כוקים ליה כעלמא דהא לאו למבנא
לקריכא לרך לפיס. רבי חייא אמר תורה מכתב ותורה מבעל לוקמוס ליה לכר כם
כעלמא הלל נעשה אדם כצלמנו כדמותינו. ר׳ יוסי אמר מכן את אשר ברא אלהים
עשותו ודלי ודא הוא כצלמנו כדמותינו. גלם כדכורא דמות כנוקבא ועל דא שירות לוריתי

ס ל ע ותפארת

ותפקדית כנים לכותח. עד דהוו חזלי מטו עדלגלותא כחתו ובלו עד דהוו מבלי
קפטר חד חויא ברגלוי דחמרא דרבי פנחס קפטר (פי׳ קפפה) ונעל תרי זמכי.
כתר דסיומו בלותא לחמר רבי פנחס ודלי בערא הוה לבעירא דילי דודאי ווחא דל
לקדימכא והויכא מרחים בחוריתא ואעבר לי כחתר דלכלוכא סדיא והסתא
מבערי לה. קמו וקמו חד חויא קפטר לרגלים. לחמר רבי פנחס חויא חויא
זיל ולפטר (פי׳ ולפטר) קוטרך בקטפירא דיהורא. לדסכי לתכטר חויא וכפל
קפסירי קפסירי. לחמר רבי אלעזר ומה כ״כ מדקדק קל״ם בנדיקייא. אל״ף ודלי קל״ם
מדקדק בהו בנדיקייא וכטיר לן ונבעא לאוספא לן קדושם על קדושתייהו. והסתא
הלי חמרא על דלא כטר קדושתא דילי לנטער. ודל חויא בליקא הויא וכמה בלוחין
חית ליה לקל״ם וככלהו עביד בליחותיה ולפילו כחית כרא סה״ד ושלחתי ככם לת חית
השדה ושכלם לתכם. ולפילו כיד נוי יה״ו ידי עליך גוי מרחוק מקצה הארץ. אל״ף
שעור וכידא דיסרא״ל עביד בליחותא אל״ף לין כגון רבע כידא דנדיק. לכל רבע כידא
דיסרא״ל רבע לחרא. לי עביד כיה בליחותא דלא בזמכא דליהוו לה מכוון כיה. יה״ו
ואמר לה נדה ושלדים לכה לידו ואמר לה נדה דיוקא דלא לקטלא ליה דל ושלדים
לכא לידו כגון לאבטא לתרוייהו. אל״ף לאעזר היכי עביד קל״ם בליחותא כידא דשני
וכידא דגוי אל״ף ואכוך לה קאמר לך לאמר ליה עד לה שלילה. פתח ואמר ושוא ושקוט
ומי ירפוא ונומ״ס. ושוא ושקוט בזמכא דקל״ם יהיה שקוטו ושלוה לבר כם מלך רשעי
לכבאטא לליה ולמעבד ליה קטיגוריא. ויסתר פנים ומי יעורכו ובזמכא דליהוו לסתיר
עביה מלאטאה עליה מלך הוא דיזבח עליה לבטרא ליה ולמעבד ליה כטירו ולרחמי
דקל״ם כדא על גוי ועל לדם ויחד כין לעלמא כלא כין לעמא חד כין לחד כלחודוי. ה״מ
בזמכא דכבי כפא מתכערן עובדין לתתא לתער לנביהו לעילא ויהיב דקל״ם כדין
מתערין כמה רחמין כמה כטורי עלמא כמה כטורי דכר כם מיהיכא ומשמלא כדין
לתכפיל שמלא ולא יכלא לשלטאה. ובזמכא דכבי כפא לבשא לא מתכערן עובדין לתתא
שמלא לתער וכל ליהון דליתו מסטרא דשמלא כלהו לתערו וכלהו לתעבידו שלוחין
לנביהו דכבי כפא דהם ליהון דעברו על כתנמי חוריתא כלהו דשמין כלכפייהו
ולפתודען לנבי ליהון דמתערי מסטרא דשמלא. וכגין כך חיוותא ועזו״ל וכל ליהון
דליתו מסטרא דשמלא כלהו לקרון שלוחין לנבי ליהון דשמין דמתערי לסי. ויסרא״ל
לקל״ם לא מכערן עובדין כלסו מן סטרא דיומכא קא לתיין וכגין דלתכפייא יומכא
כשכדייהו שלטא עלייהו שמלא וכל ליהון דליתו מסטרא דשמלא. ועל דא שלוחות
כידא דחוותא וכל דמי לן דליהון מסטרא דשמלא ולא כידא דיסרא״ל לקל״ם דחייבי
כיהו מסטרא דיומכא קא לתו. ויסרא״ל חייבא לכפל כידא דחייבא לחרא בזמכא
דלא לתכוון כיה כגון דיתעבדו תרוייהו; ויקבלון עונשא לדכא״ן. לחמר ר׳ אלעזר
מכלן אל״ף ליהון כיומכא. ולא לתדכקו בשמלא ולא לתערבו כהדה לעלמין ועל״ד בזמכא
לחרא לתעברו אל״ף אלעזר מכא לן לחמר ליה ת״ח מן פלגש כגבעה דקל״ם דחייבי כיהו
לא כעא קל״ם דיתערון גביהו חייבי יסרא״ל לחרכון ועל דא מיתו מיסרא״ל כל ליהון
זמכין דמיתו עד דכלהו חייבין דלתערו לגביהו מיתו. ולתקבידו ולסתלרו ליהון

זכאין ויתיר דיעבדין מלם כלרש קמוט ולעב דזכאין לוכון לף לתויהיב מלם שף לף לוכון
דלתויהיב כד מקולו עלמף כחדף עלמף תתף כנוכף דעלמ׳ עלף והוה זמכף לף
לפתכהו עלמין מקולין כחד׳ ועל דף חייכין דיקרש לנכויהו דחייבין לתרכין לתן לוכון
ם לוקי מלכף דהה לף לתיין מסטרף דמשלף. לכבי כפף דחכו למלכף לתתער סנטי׳
נכויהו לתפפף לן ולעכפף לן לוכון דחכו למלכף. קס חכים חד כויהו ולתערב
כהדי ככי סנטירף זקף סנטירף עיטו וחמף ליה אל מתן יהבך לנבן ולתו לתת מלוכן
דחכו למלכף הה לתת לעכם בקדמיתף מקולו ליה וקטלוהו. כך ישרש מסטר׳ דיוכף
קף לתיין, וכד לוכון נרמין בחוכויהו דלתכפיוף ומיכף ולתער שמלף וכל לוכון דלתו
מסטרים לי חד מישראל קס לף לתערכף כהדיוהו לפתמודעין כיס לחרי ליה לתו לתת
מלוכן דקף לתיין מסטרף דיוכף דלתכפי׳ מחוכויהו ולתו לתת מלוכן דחכו למלכ
מלן יהבך לנבן לפתכף דלויהו לכם בקדמיתף. ופלחם מלכף כוף לקכליהו ולחר
עת לפער פלט הלדם כחדם לרש לו. לרש לו ודלוי כנין דלתו פליתף דמלכף לויהו
ולף לתו מסטרף. לחר ר׳ שעור ודלוי הכי הוף דסף תכוכן דלויתיוכף ולוי שמלף
לתי מסטרף סטרף. לחר ר׳ שעור ודלוי הכי הוף דסף תכוכן דלויתיוכף ולוי שמלף
רחמי ודוכף ישרש ועמין עכ״ז. ישרלל לויוכף ועמין עכ״ז לפשלף. ישרלל לעכ״ב דחייכי
כויסו לתכפיין לוכון כויוכף ולף לתדכקן כפחלף ולף לתערכון כהדם לעלמין.
וכגון כך כתיב הושיעה ימיך ועכני. דכד לפתלק ימיכף ישרלל דלתדכקון כהדיוה
יפתלקון ויתעטרון בה. כדין לתכפיוף שמלף וכל לוכון דלתו מסטרים הה׳ ימיכף
ו׳ תרעין לויכ. פתח ר׳ שעזר ולחי׳ ויהי כיום פממיכו קרף וגו׳. ויהי כיום פממיכי
מלי וכי פממיכי מלף כתיב ומפתח לפל מועד וגו׳ כי פכעת ימים ימלף לת ידכם. כי
פכעת כפכעת ימים מכעי ליה לו פכעת ימים ימלף לת ידכם. מלי כי פכעת ימים שף
זכאין לוכון כהני דמתעטרי כעטרויהי דמלכף קדים ומשוחין כמשח רבו׳ קדיש ולתדלקו
דלתער מפתח לחר עלאה דמפקי לכל פכעה ולתמפתן מסוחה רבו׳ קדיש לבנין
מניה כל לוכון פכעה כויכוין ודלוי מפח רבו׳ סוף כללף דכל פכע׳ ופלהו כיה לתכלילו.
ותכוכן פוקף לוכון וכלהו לתכלילן כהדי ודלוי סוף כללף דכלהו וכב׳ פכעת ימי ימלף
דהה כהדי פכעה פפלים להו לכהני ולעטרון ומפח לן ככלף כד מטו לכ׳ דלויהו
כוין דהדי פכעה פפלים להו לכהני ולעטרון ומפח לן ככלף כד מטו לכ׳ דלויהו
תמיכף לתפקד לחרן לקרבף פבל כנין דלויהו כרים דפרס לכפרף על ההוא חוכף
דעבל לחרף דעבד לחרן לקרבף לגבי פרס דלויהו תמימים פלימו (דממוכי) (פפ לפמוכי)

לם כשלומו דיוחס כדקא חזו וישראל דחכו עמיס דכהנא כשלי · מקריבין כנוסח דא
דכתיב וסור ואיל לשלמים לזבוח לפני יי׳ אחד על מס דחכו ואחד לא שלמא להאי אתר
כשלומו דיוחס · אם ככהנא דכתיב כיס שבל לחטא תולא כתיב כישראל סור לחטאת
תלא ישראל אם קריבו שובא בקדמיתא ובנין דקריבו עובא ככמה אתר על דא קרם
לא כעא לאדכרא לון מוכוייהו כדקדמיתא ועל דא לא כתיב הכא לחטאת תלא לשלמים
בנין לאחזאם שלמא דאם קרם כשלמא כהו כישראל על דא לאכל מסרן דאם לא קריב
שובא בכלותא דמשם דכתיב וכאסרן אתלוף וי׳ וגו׳ · וכתיב ואתפלל גם כעד אסרן
כעת אסיף ועד כאן חובא היה תלי · כתיב ועבל בן בקר לחטאת · לחטאת ודאי ·
ואיל לשולם בנין דיכפר חובים ויתדכי ויתגלים בכלא · וכאסרן יומא דאתגלימו עלאין
ותתאין ואתתכא שלמא בכלא בחדוותא דלעילא ותתא ואשלמא דאתתכא ערכוביא
דבני אסרן כאסוף יומא · מן יומא דאסתלקו ישראל מן יומא לא אתתכא חדוותא דעלאי
ותתאי כאסוף יומא · כאסוף יומא לתעבדו סוכו חובא מן עלמא ואתתכאו כאסא וישראל
מתדכאן חביס · כראסוף יומא לתעברו כל חיכון מקטרגין לעילא ותו אזלין ואשלין
כאחרכייהו דישראל ולא אתתכאו כאסוף עדכא עד דנרי שעתא ונקמו כדא ואכיסוף
ועכבו (פי׳ ושרבו) חדוותא דכלא ואתתכא רוגז כעלמא אסלא וידע ככוד יי׳ ג כל
העם מיד ויקמו שבי כבי אסרן כדא ואכיסוף לים מחתתו וגו׳ תנן כאסוף יומא חדוותא
דכי סוות לתתקטרא בקיטורא דמסיכותא ככלהו קטרין קדישין דאם קטרת קטיר
כלא כחדא וכלב לקרי קטר׳ · וחיכון לתו ונקטירו כל חיכון לאחרכין כחדא ושרו לה
לכבר כלא קטרו לם כהדייהו וקטירו מלה לאחרא · וכלב לאזהר לן לכהני לכתר דכתיב
כזאת יכא להרן לל הקדש · וכלסם גווכין ערככו חדוותא דכי׳ חד דלא לתתכאו ולא
לתחזיין לקרכא ולאתכרכא עלמין על ידייהו וחד דלא סוס שעתא כדקא יאות וחד
דדחקו שעתא וחד דאם מקדמת דכא נפק כמוסף דילסן · ויקריבו לפני יי׳ אם זרם
וגו׳ ודאי מלה לאחרא לתקטרו כקטורא דא דשרו לכי לכר לל ר׳ פנחס לא תיא דלוכן
שלרו לה לכר שא כי לא לתקטרא על ידייהו דאם ככל לתר דלא לאתכא דכר וכוקב
כי לא שריא כיכוייהו כלל · בנין כך אזהר לכהני דכתיב כזאת יכא להרן לל הקדש
דיתתכא דכר וכוקבא ועל דא לא ייעול כהנא לקדשא עד דיתנסיב בנין דיתתף
בקטורא כי דמיין דלא אנסיב שלרו לם לכי לכר וסיא לא לאתתכא כהנים ועל דא
לאתכא ערכוביא כאסוף יומא לנביותא.

ויקרא כיום השמיני · רבי יוסי פתח ואמר כאשר כין תחוחים כן רעיתי כין
הכנות · כאשר הין התוחים דא כי והא לוקמוה דקדש מאכא לא לכי
ואכיכותא דקדש לקכלא לאתדבקא כה ועל דא מאן דאנסיב בעי לאחזאם עובדא כמה דיהיכ בר נש מתדבק ככת
זונים ואכיכותא דילים לקכלם · כך אתי למפלח קמי מלכא קדישא סוס לאתער זוגא
לאתר דאם קדש אכיכותא דילים לאתדבקא בכי · ומאן דאתער מלה קדש מכרך לה
וכי מכרכא ליה והא אתמר · ועל דא אנסיב דקדש דמאכא לא לכי כאשאם דיהיכ כין
תחוחים דיהיכ מעלין ומלקא על כלא · כך כי כין אתר אכלוסין בנין דיהיכ מלקא

נתעטרא

ומתעטר על כלה. ודלא מסיפא כיון דחתומי לחתרוג כיון דחתומי לחזזים סגיא דכי על כלה
תם כי לתברכא עי דכתב ומברכין עי דכתב ומברכא עי דכתב עלה
סהד ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם. כתיב זכור רחמיך ה׳ וחסדיך כי מעולם
המה. זכור רחמיך דלא יעקב וחסדיך דלא לאברה. כי מעולם המה. מעולם נטל לון קב״ה
ומליך לון למילף ועבד מכוונו רתיכ׳ קדישא לאתבא על עלמא וכדין דהוו מעולם הוא דכיר
להון לאתבא על עלמא ולרחמא על עלמא. כגוונא דלא נטיל קב״ה נהיקוניה מן עלמא ומליך לון
למילף לאתבא על עלמא. ואי תימא ניחוך חמאי לא דכר הכא שש משתלר לאתפרע
מיכון דעתקין לבנוי דהד עזרים את נבורתך. וכתיב׳ כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר
קנאה וגו׳ ודלא הוא ניחא דאסתלק מכאן. ר׳ חייא אמר זכור רחמיך ה׳ וחסדיך תלין
חיכון יעקב ואברהם דכעיכן להון לאתבא עלן. תכל ניחא למעבד קרבין קיימא וכביכי
כך לא כעיכן ליה לנביייהו. ל״א כי מעולם המה דכל כרא קב״ה עלמא נטל ניחא וברא
כוס עלמא. המה הלא וכיל למיקם כלאודוי נטל לאברהם וקיים כיה עלמא דהד הלא
תולדות השמים וסדרן כאברהם הלא תקרי כאברהם שש כאברה. חמה דכעיכן קיימא
ויתיר נטל ליעקב ואתף ליה כיומא עלמא דהד כיום עשות ה׳ אלהים ארץ ושמי
ועל דלא כאברהם ויעקב לתקיים עלמא וכגון כך כי מעולם המה. ר׳ יהודה פתח.

ויהי כיום השמיני לכתר דאסתלים לאהרן כהיכון מכעם וימין ולתעטר כהדו ויחת
תמיכאה כעיוא לאסתלחא מן מכעם דאסתלחת עי דכתיב ועל דא פולחנא
כתמיכאה לאתעטרא מן מכעם ולאתתקנא כהנא על ההוא דחב בקדמיתא הד ויחל
אל אהרן קח לך עגל וה לחטאת ואיל לעולה דעגל ודאי לכפרא על ההוא עגל דכתיב ויעשו
עגל מסכה. כן בקר. מאי כן בקר אלא כן פרה אלא דיהיב כעי לאתתקנא לנבי פרה לא
לאתחזי לקרבנא מיכח לנבי. מאן דאמר דורון למלכא חמיתון דכתיב מבי מלכא ויהיב
למלכא אלא דורונא לאדריך למלכא מבי לאחרא לאטריך ולא מבי מלכא. ר׳ יוסי אמר
מדידים לדידים לא לאתחזי. אמר ר׳ יהודה כגון כך כן בקר ודאי אלא כן פרה. לאחזי
לדהאי על ההוא חובא דחב ביה. ואיל לעולה תמימים. תמימים תמים מכעי ליה אי
תימא דאיל ועגל קאמר אלו הכי דהא תרויהו לא אלקין לעולה דהא כתיב לעולה
תמימים ועגל לחטאת אלקי. אמר תמימים וכתיב איל. אלא אילו דינחא לקרב לנבי
תמימים ועגל לחטאת אלקי. אמר תמימים וכתיב איל. אלא אילו דינחא לקרב לנבי
פרה דלאכר תרי וזמכיבקרא חד דכתיב ועשה לאברהם את עזיו וירא והנה איל אחר
כלאו כאבך בקרניו וחד ואיל לאברהם ויקח אותה איל תרי ויעלהו לעולה. ועל איל
לעולה תמימים תרי איל דאיהו תרי. ועל דא נבורות תניכן ומכויהו מתפרשין
לכמה לאחרנין.

ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת. עגל לחטאת מכעי
ליה. כגוונא דכהנא דלא ישראל הא קכילו עונשא ועל דא לא כתיב
כהו עגל לחטאת אלא עגל לעולה מ״ט דכל חיכון דאתו מיניה קכילו עונשא כין כמלולא
כין כעובדא כין כפולחנא ואפילו חיכון דלא עבדו מידי שא דסליקו ליה כרשת דלכייהו
נרעותא דלא לאתעטרא כהה כתיב ושלח את בני ישראל. תכל כל חיכון דסליקו ליה
לעולה

לעולם ולא לחטאת. אבל קחו שעיר עזים לחטאת לחודיה. הלא כבר היה מקריבין בקדמיתא לשעירים למלטין על טורי רמתא ולא היה לחטאת ובעיין לאתכאה מהתם חוכחה ולא עוד הלא לאחדתיה דקטרין לקטרין

ושור ואיל לשלמים. שור ולא פר כבר דשור שליס ליהוו לאחזוה שלמא דהלך אחרי רוקא לשלמים. ר' יוסי אומר שור ואיל מסטרא דשמאלא קא אתיין שור מסטרא דשמאלא דכתיב ופני השור מהשמאל. איל כבר הילו דיצחק ואלקין לשלמים לאשלמא לון לכי ועלי שור ואיל לשלמים. אמר ר' יהודה הלא כבר ישראל מתעטרא ומתברכא בי הכהנא בשלמותא. והאי יומא חדוותא דלא היה חדוותא דכנסת ישראל בקרבנות חדוותא דעלין ותתין. וביומא דאתחלים כהנא לתתא כביכול אתחלים בשמיא והא כהנא לעילא בר כהנא ואכיהוא דאתערו עד כורסי' כין מטרוניתא ואלכא וכבין כך ותנא תנא מלפני ה' ותאכל אותם וגו'. ספרי כאן

ויאמר משה אל אלעזר ואל איתמר הקשיבו ש תפרעו וגו'. כי שמן משח ה' עליכם ר' אבא אמר הא אמר הא תניין בעובדין דלתת' אתערון עובדין לעילא ועובדא דלתתא כשי לאתחזקא כגוונא דעובד' לעילא. תא חזי כל חדוות' דלעילא תליא בהאי ומכא דקדישא דמתמן נפיק חדוה וברכאן לכלהו כוונין וכהנא עלאה מנים לתתעטר בכגוונא דמשה' וכבין כך כהנא דרבו משחא לתגניד עליה כוונ' דלעילא כמה דאתחזקא חיל ונכסין דלאפין יתר מכלא ולא יתקוז גרעונא בריסיה ולא בלבושוהי אלא למסוי כלא שליס כגוונא דלעילא ולא יתחזי ביה פגימו כלל בגין דלא יעביד פגימו בתתא אחרא. תא חזי מלאך לעזר ואיתמר לתחזון פגימי בהאי שעתא בלבושיהון או בדמשיהון לא לתתזיבו בהאי שעתא דהא שעתא קיימ' למעבד דיכא. ועל דא תניין בשעתא דמותנא לערע בעלמא לא יתער לגיס נרמיס למלכ' בעלמ' כבין דלא יתערון עליה. כד אי לתתער נרמיס לטב ויכיל לדחייל שעתא דהא כומכא ושעתא דדיכא קיימא בעלמא מאן דיערע ביה לקטי ליה ויסתלק מעלמא וכבין כך ולא תמותו כתיב. ואחיכ' כל בית ישראל יבכו את השרפה בגין דליכון לא לתיין מסטר' דכהני ולא אתקי רבי אלעזר פתח ויקח אהרן את מלי שבעבת עמינדב אחות נחשון לו לאשה ויקח לאהרן. הא דאוקים היתה את שבע לדוד מיומא דאתברי עלמא. דאוקים היתה אלישבע לאהרן מיומא דאתברי עלמא. מה בין האי להאי אלא כלא חד. אבל אתם לדיכא הכא לרחמי. כד אתקברת בדוד לדיכא לאנחא קרבין לאושדא דמין. הכא בהאי לשלמא לחדווה לכהירו דלאפין לאתברכא. ועל דא אתקרי שבע. אתם את שבע הכא אלישבע. דאתקברת בחסד לאתברכא. הא את שבע לדיכא לירתא מלכותא ולאתקפא. אלא משום הא דתניין דכתיב קול הספר ספיר הוא ודלא הוא יעקב דאתחלק בחסדא דלהכין ונפקו בחדא מנו שופר דהא שופר לפיק מיא ואשא ורוחא בחדא ואתעביד מכוייהו קלא. כך לימא עלאה לפיק לכהנא בקלא חד ומנו מחשבה לאסתלקו בחדא בקל קול. והשוה קול לקרי קול קלא לכל קול חד לקרי קול הספר. ומשכא נפקו שאר קולות מנו הוה סוף כוונא דקלא דיעקב ולא יעקב דכליל לכהנא בחד ולקרו קול. ותרי קלי כיסו דהא מנו קלא נפיק לאשמעא לכל קול חד לקרי קול הספר. ומשכא נפקו שאר קולות מנו הוה סוף כוונא

למחשבה

דמתמכה · ומכעס קולות ניכהו דכפקין כוותיה דמתמכה בשופר ודלו שופרי לגן
ורוי לן לאכהן בקדמיתא ולכתר לכנין והא לוקמוס מלה · תא ויקח אהרן את שיפכא
לכפרא לה למחדי לה לאחרא לה כמלכא כזוונא עלים לאתכפרא כרכתן לעלמין כלהו
על ידא דאהרן · כגין כך כתיב כפרו דלאתכפרא בכפורו דלכפון בחידו כלא כוונה
דלעילא דסיא על ידוי כרכתן ואחזון מסתכלי · ועל דא לתרחקא מכיה דיכא ורגזא
ועציבו כגין דלא יתפגיס מהסוא לתר דלתקטר כים · ועל דא ואתיכם כלכית יפרחל
יככו את הסרפה ולאו כהנה · עלייהו כתיב כרך יהוה וגו · ואל תשא עליו חטא ונו ·
ויהי ביום חמרא הוא מדרש לזהר לכסכי כהנא · ר' חייא פתח ויין ישמח לבב
אנוש ונו · לו כעי כסכא למחדי ולאתכפרא כפכירו דלכפין יתיר מכלא לאתי לסיר
ליה חמרא דסא חידו כיה לאתכפרא כפכירו דלכפין כיה לאתכפרא · אלא סירותא דחמר
חדוותא · סופיס עציבו ועוד דיין מסטרא דלילי לתי מאתר דחמר סרי דסא לוריתא
וחמרא דלוריתא מסטרא דגבורה הוא · וסטרא דכסכא מיין כלילן כסירין · רבי ונחמיה
אמר כל אחד לווזיף לאכריה וכלילו כלא דא כלא דחמרא סרי חדוותא כגין דכלילו מנו מיין
ולאתר לאדר לאתריה ועציב ורגיז ודאין ליכא · וכסכא סירותא וסיומא כאי חדוותא
וכפכירו דלכפין · ר' לכא אמר מלאתר אד כפקי יין ושמן ואי דכא ואלכ · מים ושמן כתלי
כאי וירתי לון ושמן יתיר מכלא · דאיהו חדוותא סירותא וסיומא דכתיב כשמן סטו
על הראש יורד על הזקן זקן אהרן · ויין לשמשא לאדמא קלא ולזמרא ולא לשתוקי דסא
חמרא לית אתיא לעלמין ושמן כאשלי סוף תדיר · מה כין סאי להאי אלא שמן דאיהו
כאשלי כלאיהו תדיר לתי מסטרא דמתמכה דאיהו כלאיהו תדיר ולא לאתעכא וסוף
כאשלי ועל דא סוף מיומיה · ויין דאיהו לאדמא קלא לא אתיא לעלמין לתי מסטרא
דלמא וירתין ליה לסטר אמלא וקיימי לאדמא קלא וקיימי כדיכא וכגין כך כתיב
ועל פיסס יהיה כל ריב וכל נגע · כגין כך כסכא כל ייעל למקדסא לאכפלא פולחנא
דלא ליס למשתי חמרא דסא עובדוי כאשלי לאיכון וכאי לאתזוזון ולאתכוון כמה
דלאתכוון וזווב למלן דזווב וכניך כרכתן לעלמי כלהון וכלא כאשלי · ועוד דעובדוי כלהו
כרזא וחמרא מגלי רזין דסא כל עובדוי לאדמא קלא קלוס · רבי יהודה ור' יצחק
הוו חזו כאדמא מכי מרוכייהו לנפורי וסוס רכייהו חד אכיה לנכייהו כמתרא כקיטטא
דלחזא · אמר ר' יהודה מימא מלה דלוריתא וכזיל · פתח ר' יצחק ואמר וחכך כיין
הטוב הולך לדודי למישרים וגו · וחכך כיין הטוב דא ייכא דלוריתא דאיהו טב דסא
ייכא חמרא לאו איהו טב וייכא דלוריתא טב כלא · טב לעלמא דא וטב לעלמא דאתי
ודא הוא דכיא דליס לקכס יתיר מכלא וכזו דא מאן דמרוי מייכא דלוריתא יתער
לעלמא דאתי ויזכי לאחיא כלוריתא דסא זכאי למלעי כלוריתא דסא · אמר יהודה דוכב אפתי וכתיב
הוא תכיון דאפיק עלמא וזכי למלעי כלוריתא דסא · אלא כתיב וחכך כיין הטוב כתיב ולא מיין
דסוא רכייא אי כתיב וחכך מיין הטוב הוייא אמרי הכי אכל כיין הטוב כתיב ולא מיין
דסוא רכייא · אלא כתיב וחכך כיין הטוב כלאיהו

ודלי

ודלי החיה הרומסת דל חיה חיים עליהם על כלם דהא לאחרא לרץ קרויים קרץ. הכא
דכתיב והשרץ ירב כארץ כארץ ודלי נמי דהא הכוח כתר כנויד וכפיק ואמקי כלם
פירודא עד הכוח לאקרי ארץ ואתמן כתיב ומשם יפרד וגו׳. והשרץ. עוף כהלי
ארץ תלוין ואתמקיין ודל הוא דכתיב והשרץ ירב כארץ. קמו ואזלו. אמר ר׳ יהודה
כפתף להלי רביות עמכון וכל חד וחד ליתן מלם דאוריתא. פתח רבי יהודה ואמר
ממכוני כתפוחות רפדוני כתפוחים וגו׳. הלי קרץ הוא לאתמר ונפיק לכל כי קאמר דל
כנלותא. ממכוני. מהו ממכוני אלא מאן דכפיל בעי לאסמכא ליה הכא סומך וי׳ לכל
הכופלים וגו׳. וכגון כך כי דכפלה דכתיב כפלה ולא תוסיף קום כשוא לאסמכא והיינו
אמרה ממכוני למאן ליסראל בכסא דאוכמן כנלותא עמה. וכמה כתפוחות אלין לאוכמן
לכסן דאוכמן לתתלויין בקדמיותא מהכוא אמר טב דמכטרא. ומאן דיודע ליחד שמא
קדישא לאש דכרכן לא מסתכלי כעלמא סמיך וסעיד לה לכי כנלותא רפדוני כתפוחי
כלא חד כמה דאמרן לכל רוזא דל לאסיפא עיולי אחר תפוח לפיק אמרה ומכוון רעותי.
ועל דל לתפוחות ותפוחים. לתפוחות לרוזא אחרא תפוחים לכוונא רשותא דלא
ניזק אמרה. וכל דל למה כי חולת אהבה אני. ומאן דאיהו שמא קדישא כעי ליחדא
דיהא כרחמי ולאכללא לון כדקא חזי לאתתקנא ולאתתקנ כלא כדקא יאות ודל סמיך
לה לכי כנלותא. דכי יתחק פתח לאר חלב זכחיתי יאכלו יפתו יין נסיכם. זכאין אינון
ישראל דאינון קדישין וקב״ה כעי לקדשא לון. ת״ח ישראל קדישין כל חיי עלמא דירתין
כלא תלוין בהאוא עלמא דאתי כגין דאינון חיין דכלא לעילא ואתתקן ונוח לאתר דיין
דמטטרון שארי ואקרי יין ומתמן כפקין חיין וקדושא לכלא ויין דישראל כגין יין דישראל
לאחרא ודל כדל תלוין ישראל לאתי כגין דאינון חיין דכלא לעילא ואתתקן ונוח לאתר דיין
מסהוא לאתר דאקרי חיים וכפקי חיין ועל דל מברכין ליה לקב״ה כיין ויין דישראל לאתתקן
כסדי נונכא. ויעש דאינון מסתכלי ומאן דקריב כהדיא יסתלק כל יקרב כיין דישראל
הא מסתלק ואסיק ב״ם הכוא יין דאינון עכיד. ועד לא תימא דדל הוא כלאודוי אלא
כל מה דעבדי ישראל לאתתקנא כלא הוא כעין דוגמא דלעילא. ב״ם יין דקאי כאתר עלא
דוגמא דיין דמטטרון. כגין כך ישראל סתיין יין דישראל דאתעכיד כדקא חזי בקדושא
כגונא דישראל לעילא דסתי ואסתרא ואתברכא כהכוא יין עלאה קדיש ולא סתלן
אין דאתעכיד כמסתכותא ומטטרון דמסתכותא דהא כיה סרא רוחא דמסתכותא
ולאו הוא מטטרון דישראל ומאן דסתי כהדאינו מסתלק רוחים ומסתלק אינו ולית ליה
חולקא כעלמא דאתי. דהא הכוא עלמא דאתי יין דמטטרון לאינו ועל דל ישראל קדישין
כעיין למטטרון דל על כלא כגין דאתקסרו כאתר דעלמא דאתי. וכגין כך כיון לאתברוך
קב״ה ואתר מכלא כגין דאינו חדי למטטרון סמלא וכגו חדותא דילוה לאתכלל כיחוכא
וכל לאתעכיד כלא ויחוא כדין סמא קדישא כחידו וברכאן מסתכאי ככלהו עלמין
ובעובדא דלאתתא יתער עובדא דלעילא ועל דל מזמני יין לקכיל יין וכגין דאינו מטטר׳
לעילא כעי למטטרון ליה לאתתא וכל נטירו דילוה קדושא הוא ליסראל. ומאן דפניה ליה
לאתתא. כסטרון דמסתכותא ומסתכא לוה כהאי עלמא ולית חולקא כעלמא דאתי
אתר דכהוא יין דמטטרון אריוח. הוא לא נמוילוה לא יתכטר הוא לעלמא דאתי.

פתח

כתוב

כפשוטו. מלן לכעי לברכה ליה בחסד ולא כדיבה. מאי משמע משמע דכד עייל
כהנא לבי מקדשא דיעול בחסד דלויהו מיית ולא ייעול כיון דלויהו נבודים. ייעול
כמייתו ולא ייעול כמחרפי. תנו ר׳ יהודה ור׳ יצחק וכתקו ליומים ומהדוע יומא לא
לתפרש מכי ר׳ יהודה וכד הוה שייל לבי מדרשא הוה קם ר׳ יהודה קמיה אמר
מלם לוליפכא מכיה ואזלת לאכסנא כיה יקר. לכתר לסתלק כין תכריזא והוו
קאמרין ליה ר׳ יוסף ריבא דפומבדיתא דמתכר טכרין ואפיק פלסוכין לכל סטר והוה
קרי עליה ר׳ אלעזר כטרם תנרך ככטן ודעתיך.

ויקרא י׳ אל משה ואל אהרן לאמר אליהם זאת החיה אשר תאכלו ונו׳
אם תכא אהרן. אלא כנין דלויהו קיימא תדיר לאפרשא
כין מסאכא וכין דכיה לכתיב להכדיל כין הטמא וכין הטהור. ר׳ אלעזר פתח
ואמר מי האיש החפץ חיים ונו׳. נצור לשונך מרע ונו׳. סור מרע ונו׳. וכתיב
שומר פיו ולשונו ונו׳. מי האיש החפץ חיים. אמר חייס אלין אלא חייס דלקרון
עלמא לאתי וחייס תמן ארוכין. ועל דא תביכן עץ חיים היא לאלכא מאיכון חייס
אלכא דלאתכטא כאיכון חיין ועל דא מי האיש החפץ חיים כתיב. לוכא וחייס
לרחוק טוב אמן וחייס אלא דא הוא שמא דמלכא קדישא לאחידא כאיכון ימין
עלאין לאקרון ימי חמים על האדמה וחי. על האדמה ודאי. אמן דכעי
חייס דלעלמא למסוי ליה מולקא כהו. ואמן דכעי ניחין לאתדכקא כהו ולרחוקא
לסו. וכטר פומים מכלא וכטר פומים ממיכלא ומסתיין דמסאכ לכפשא מרחק
מכיס מאיכון חיין ואאיכון ניחין וכטר פומים מחלין כיתין אלא ומתאכ כהו ויתרחק
מכייהו ולא יסח ליה מולקא כהו. תא פומא ולימן לאתר לאחרא עלאה סכי לקרי
וכנין כך לא יפנים לכיס פומים ולימנים וכל סכן לאסתאכא כפשיס וגרמיס כנין
דאסתאכ סוף כעלמא לאחרא ומא לוקימכא. זאת החיה לאכר תאכלו
מכל הכהמה ונו׳. סלוקרא לאו ריסיס סיפיס ולאו סיפיס ריסיס. זאת החיה
כקדמיתא ולכתר מכל הכהמה. אלא לאר קלס ככל זמכא דיסראל מכטרי
כפשוטיהו וגרמוהי לא לסאכא לן ודאי זאת החיה אשר תאכלו מכיהון מכיחין כקדושה
לאתדכק כשמי ככדורו דסיסיו כהמה דכרוכא לכו למיכל לא תסתאכו כהו ותהוון
דכקין כשמי. וכל זמכא דלאו מיכון כטרין כפשוטיהו וגרמוהי ממוכלא ומסתויין
יתדכקון כאתר לאחרא מסאכא לאסתאכא כהו וכנין כך כתיב זאת החיה לאכר
תאכלו מכל. מכל ודאי דלויהו רזא דשמא קדישא לאתדכקא כיה. מכל הכהמה
אשר על הארץ כנין דאפי מיכלא דאפי כהמה אסתכא דכויא ולא יסאב לכו יסח
לכו מולקא כשמי לאתדכקא כיה. תו זאת החיה אשר תאכלו. כפרשה כתיב כזאת
תדע כי אתי י׳. אם זאת לקכלך לאתפרעא מכך. לוף הכא זאת החיה אשר תאכלו
מכל הכהמה. אם זאת לקכליכון לאתפרעא מכויכו לי תסאכון כפשכון. אם כנין
דכפשתא מכם הוו, ודאי לאתון תסאכון להוא דילם אם זאת לקכלייכו, לי לסכ היו
קיימא לעכויכו. לי לכיס היו קיימא לעכויכו. אלו אלעזר זאת החיה אשר תאכלו
מכל הכהמה מכל מיכון דלאחידן מן סטר דא שארי לכו למיכל וכל מיכון דלא מיכון לאחיין

מסטרא דא אסיר לכו למיכל בגין דלית בשירין דלתתין מסטרא דא ולית דלתתין
מסטרא לחרא מסלקא וסיימא דלהון דכתיב כל מפרכת פרסה ומעלת גרה כלהו
רשיון וכלהו אתרשים להו קרא וכנ"ל כל מאן דאכיל מלחמון דלתתין מסטרא דא
מסלקא לסתלא כהנא ומסליק לכפשיה דלתתיין מסטרא דכויה ר"ש אמר כלל כלא
כתיב דלית עפר כתרין דמהימנותא לעילא כך לית עובר כתרי דחרסי מסלקי לתתא
וכל מה דו כתרעא מכויהו לחידן כסטרא דא ומכויהו לחידן כסטר"ד וחי תיסק
הלי עלי דסריא עליה רוח מסלקא לעלא הכי דלי רוח מסלקא סריא כיס אסיר לן
למיכל אלא לעכרן כנוויהו ויתחזון לקבליהון ולא סריא לדיורא כהנ"ד לחיכך חיכון סריא
רוח לחרא לעבר עליהו ופריסן מנרמויהו וכנ"ל לתתחזון לקבליהון ומקטרבי כנוויהו
ולא סלקי כהו כנרמויהו ועל דא סרי לן למיכל. תא כיון דלתתיין לסלטא כהו לעבר
רוחא חדא זקפן עייהן ואתאן רמיין דלהון ואתברסן מכויהו לכל לתתחזון לקבליהון
ולא אסיר לן למיכל כין ככשירי כין כחיוותא כין כעופי כין כמוני ימא ככלהו לתתחזון
ימוכא ומשלח רחמי ודיב וכל מאן דלתתי מסטר דימוכ מסטר דרחמי מתירי לן למיכל
וכל חיכון דלתתיין מסטרא דשמאלא מסטרא דדינא כלהו אסיר לן למיכל. כגין דנרמא
דכלהו מסלקא וכלהו מסלקין ורוח מסלקא סריא כנוויהו ודרי כהו. ועל דא רוחא
קדישא דיסרל לא ותשרי כהנ ולא יסתלק כהנ בגין דוסתכמין קדישין ויתסודרון
לעילא ותתא. זכאה חולקהון דיסרל דמלכא קדישא לתתרעי כהו וכעי לדכאה להו
ולקדשא להו על כלא כגין דלחודין כיס. תא כתיב ויסרל אשר בך לתפאר אי
קבי יתפאר כהו כיסרל בך חיכון לסתלקא ולאתדבקא כסטרא מסלקא. ועל
דא כתיב והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אנוכי ה' אלהיכם ונו'
מאן דייתיב כדיוקנא דמלכא לא לכעי ליה לאתפרשא מאורחוי דמלכא וכגין כך רשים
להו קב"ה ליסרל כל חיכון דלתתיין מסטרא דא. וכל חיכון דלתתיין מסטר לחרא
זכאה חולקיהון דיסרל דכתיב כהו כל רואיהם יכירום כי הם זרע ברך ה'. ברך ה'
מיש. ברך ה' ככלא ותא כל מאן דאכיל מחיכון מלכלי דלתתי אתדבק כסטרא
לחרא ונעיל כפשיה ונרמיה ורוח מסלקא סריא עליה ואחזי נרמיה דלית ליה חולקא
כלדא עלאה ולא לתתי מסטרים ולא לתדבק כיס ואי לא יפוק הכי מהלי עלמא לחידן
כיס כל חיכון דלחידן כסט"ד ומסלקא ומסלקין ליה ודיוקן ליה ככר כם דחיכו נעלא
דמריה נעלא כהלי עלמא ונעלא כעלמא דלתתי ועל דא כתיב ונטמתם כם כלא לך
דלא לאתכא אסותא לנשוליה ולא כפיק מסלקותיה לעלמין. ווי לן ווי לכפשייהו
דלא ידבקון כגורלא דחיו לעלמין דהא אסתאבו. ווי לנרמייהו עלייהו כתיב כי
תועבתם לא תמות ונו' והוו דרחון לכל כסר. מאי דרחון מרחוקא. מאן נריס ליה
הקוא סטר דלתדבק כיס. יסרל לתיין מסט' דימוכ אי לתדבקן כסט' ממשל סל
כנוסין לסטר דל וכנרמויהו לנרמייהו וכפשיהו לכפשיהו כנוסין כעלמ' דין וכנוסין כעלמ'
דלתי. כ"ם מאן דלתדבק כסט' דמסלקא דכלא לחיד דל כדל וכתיב כי עם קדוש
אתה לי' אלהיך ונו' ר' יוסי פתח ואמ' כל עמלאדם לפיהו ונו' אסתכלנא כמלי דעלמא
מלכא וכלהו לחידן כחכמה עלאה כל עמלאדם לפיהו מאי קרא בעשת דדיוקן ליה

לכר

לבר מן הקרבנות שעלתה כתיב כל הכהנים דיכתן וכל מאן דסכיל בהנהגת עלמא ובקיאין מכיף בקשיתא דעלמא . לפיכך בגין פיהו דלא נטיר ליה ומסיב ליה לכפנים ולא יתדכק בסטרא דחיי כסטר דיומיכא . ומן הכפם לא תאמר לא תתעלים דיכתי לעלם ולעלמי עלמין . ליל לא תאמר לא תתעלים להלקא לאתרשא לעלמין בגין דסיא מסתלקת ואתדבקת בסטר אחרנין . ר׳ יצחק אמר כל מאן דאסתלק כסו כאלו עלא לעז דאיהו תוספת ו׳ . וכתיב לא תעלים כל תועבה . מאן דפלח לע״ז כפיק מסטרא דחיי כפיק מרעותא קדישא ואיהו כרעותא אחרא . לוק מאן דאסתלק כסכי מיכלי כפק מסטרא דחיי וכפיק מרעו קדישא ואיהו כרעותא אחר . ולא עוד אלא דאסתלק כסדי עלמא ובעלמ דאתי ושד ונטמתם כם כתי כלא ו׳ . וכתי ולא תטמאו את נפשותיכ ככמם וכעוף וככל אשר תרמוש האדמה אשר סכדלתי לתכם לטמא . מאי לטמא . לטמא לעתיד עתיד דיהון מסלכין ומסטר דמסלכא קא אתיין וכל חד לתדכא כאתרים ר׳ שמעון סוס יתיב קמיה דרבי אלעזר ליליא דתניכן זמין קכם לדכאה לסו ליסרא כמה . אל כמה דכתי וזרקתי עליכ מים סהורים וסהרת וגו׳ כיון דאתדכאן מתקדמן ויסרא דאתדכאן כיה כקכם קדם תקדון . דכתיב קדש ישרא׳ לי׳ רשית תכואתה . וכתיב ואכלתם קדם תהיון לי . זכאין אינון ישרא׳ דקכם קמי עליונו ויהית קדושי כי קדוש אכי יי׳ בגין דכתי וכו תדבק . וכתי לא עזב כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום הללויה .

רעיא מהימנא

דגים זמנכים מיכן טמוכין מסיטה אלא מסיפתם היא מתתרת ליכם . הכי מאני מתיכתין מן

נריכין שמיט׳ אלא דאתמ׳ כהן ויינוק ויפסק ז עמיו . מה כוכי יצא מיותן כימא לף אלילי

מכמי מאני מתיכתין חיותייהו כיוריתא ואי מתפרסן מכם מיד מקיס מתיכא דמתכיתין דכם מתרכו

ככוכי יצא ואי אינון כיבמת יבלון למי ולא ידעין לשטעא אינון מייתין . אבל אלא דאיהו לשילא מכלהו

לקבל הכהיא התיכון כתוך הקדמ׳ טומכא דתכיכון מאני מסכם אית כסון מקלקל ומקטין לא לגא

בלא לאכריס . והאי לאיהו ואיר תלמיד אלא סגיא להוכיחא ואורח חייב מיתם ואי אינון אוין לא לגא

ואי כסון מקלקל קושיא מתמר כאון אית והכ נמוסה . מוקמוה מסכת כסופה . עכ׳.

פרשת אשה כי תזריע

ויקבר ו׳ אל משה לאמר אשה כי תזריע וילדה זכר וגו׳ . ר׳ אלעזר פתח על מזכחי כלולות נקשתי וגו׳ . על מזכחי . כמזכחי מכעי ליה . אשו על מזכחי שלא כי אמרים קמי קשה ובעית מכיה על גלותא דכנין דסיא יתבה כין שאר עמין עם כנסת ומכיכת לעבדיה ועל דסיא מכיכת כארעא אחרא מסלכא אחרים על מזכחי כשיכא דמכיכא כגלותא ועל דא נקשתי ולא מצאתיו . דלאו אורחיה לאזדווגא

כי חלה כטיכליס · קרלתיו ולא עכבו · דהא כיני עמון לחדרכן יתיבנא וקלוס לא
ממעין חלה ככוש דכתיב השמע עם קול הלדים וגו׳ · ר׳ יצחק אמר על מסככי כלילות
אמרם כנסת ישראל על מסככי תתרעמנא קמיה דיהא מזדווג עמי למחדי לי ולכרכא
לי כחולו שלים דהכי תכונן דמלכא כלי כמה צדיקים ורתי ירותת לחסנתא
קדישא מפתכמי בעלמא · ר׳ לכא סים גזול לכפר קניא (פ׳ בפרקפטוא) כמערתא
לגוד והוו עמיה ר׳ יוסי ור׳ חייא · אמר ר׳ יוסי כתיב לפת חיל עטרת בעלה וגו׳ · לפת
חיל דא בי · וכרקב בעצמותיו מביפס · אלין עמין עעל דקבס לא יכיל למסכל לון
בעלמא כלי ולקין כס כהני קונין וגוכין דדחקין ליה לכר כס ולא יכיל למסכל לון ·
אמר רבי לכא לפת חיל דא ככפת ישראל דהיא נבירתה מכמה חיילין וכמה מצריין
דמתכמי בעלמא · עטרת בעלה כלי עטרת תפארת וכלא חד · לפת חיל דא בי
דהא כזווגא דמלכא לפיקת כמה חיילין כמה מצריין כמה צדיקים בעלמא וכלהו
לקרון ככים לקבס ולבי כמה דכתיב ככים לתס ליו לתלדיכס · עד דהוו לזלי אר׳
לכא כל חד לומא מלס בכי · ר׳ לכא פתח ואמר לפת חיל מי ימצא דא בי דחיבי
לפת חיל כמה דתמרן · מי ומצא כלי לפר ומצא לתכס כלחרית סימים · מי ומצא
לגבחא ביס קרכא · מי ומצא מתן וזכה למסני כס כבלומו ולהתכחא עמס תדיר ·
ורחוק מפניכים מכרס · מקמס מבעי ליס · אלא לכל לישון דלא לתדבקן כס
כבלומו ולא בלמין כהדם היא מכרס לון ואסגר לון כידא דעמין לחרכין · כלי
וישובו בני ישראל את ה׳ ויבקור לותס כיד סיסרא · וכדין כלהו רשיקין משלן פניכים
עלאין קדישין דלא יהא לון מולקא כהו סלד ורחוק מפניכים מכרס · ר׳ חייא פתח
קרא לכתריה ואמר כטא כס לב כעלה ואלל לא יחסר · כטא כס לב כעלה · דא
קבס דבניכי כך מבי לס על עלמא לתתדברא עלס · כל זמכון דילים לפקיד כידא וכל
לישון מניקי קרכא ועל דא ואלל לא יחסר · ר׳ יוסי פתח קרא לכתריה ואמ׳ במלתא
טוב ולא רע כל ימי חייך · במלתא טוב היא זמינא טב לעלמא זמינא טב להיכלא
דמלכא ולבני היכלא · ולא רע בנין דכתיב ועץ הדעת טוב ורע · טוב לומתי כזמנא
דלישון ימי סמיס כסרין עלא ומזדווגן עמס כדקא יאות דלישון ימי חייך בנין דעץ
החיים סדר לס חיים וכסיר לס וכסיוע זמנא במלתא טוב ולא רע · אמר רבי לכא
ספיר סוף וכלהו קרלי בכי לתתרו ·

אשה כי תזריע · תניכן לפס מזרעת תחלה וילד׳ זכר · ר׳ לחא אמ׳ לס תניכן
דקבס נזר על סהיא טפס לי ליהו דכר לי ליהו כוקבא ולא אמרת לפס
מזרעת תחלה וילדת זכר · אר׳ יוסי ודאי קבס לכחין כין טפס דלכורא וכין טבס
דכוקבא · ובגין דלכחין ליה נזר עליס לי לסוי דכר לי כוקבא · אר׳ לחא וילדה זכר וכי
כין דמזרעת וילדת דכתי׳ וילדה שלי קרא סכי מכעי לים לפס כי תהר וילדה זכר
(פ׳ תור יש ויהיה וכך) מסו כי תזריע וילד׳ · אר׳ יוסי לתתא מן יומא דלתעבר׳ עד יומא
דיולדת ליה לה כפומא אלא יודע דילה לי ליהו דכר ועל דא לפס כי תזריע וילד׳ זכר ·

אשה כי תזריע · דכי חזקיה פתח מה דכו מעזיך י׳ כמה מגילין עמכדוסי
דמלכא קדישא בעלמא · מתל לכר בם דכטיל כידוסי כמה

מקטרין בחדא וזרע לון בזמנא חדא ולבתר נפיק כל חד וחד כלחודוהי: כך קב"ה
עביד עובדוהי בחכמה ובתבונה נסיב כלה בחדא וזרע לון ולבתר נפקו כל חד וחד
בזמניה הה"ד כלם בחכמה עשית: אמר רבי חנינא מה רבו מעשיך יי' כמה סגולין
לישן עובדוהי דמלכא קדישא וכלהו סתימין בחכמה הה"ד כלם בחכמה עשית: כלהו
בחכמה כלילן ולית נפקי לבר חלף בסבילין ידיען לגבי כיפה ומתמן לתעבידו כלא
ואתתקנו הה"ד ותבונה יתכונן: ועל דא כלה בחכמה עשית בכולה: מלאה הארץ
הארץ דא כי דמתמן לתתאה מכלא כ"ש כל הנחלים הולכים אל הים ונו': מלאה
הארץ קניניך דסיהו לפיקת לון לבתר הה"ד אלה תולדות השמים והארץ בהבראם: כי
ברזא דנביו כך מלאה הארץ קניניך: ת"ח בשעתא דבר נש אתי לאתקדשׁ לאדוניה
בנוקבין בכוונה ברעותא קדישא דיליה לתתער עליה רוחא לאחרא קדישא כליל דכר
ונוקבא ורמיז קב"ה לחד סלוא ממכא על עדוניהון דבני נשא ומכי כדיהו הנהו רוחי
ואולע ליה לון לתתר ופקוד ליה הה"ד והלילה אמר סורה נבר: כלילא אמר להנהו
ממכא דהוה גבר מפלגיה וקב"ה לפקיד ליה להנהו רוחי כל מה דלפקיד והא לוקמוה
כדין דוקא כחדא וחד נולמא עמיה הנהו דקאים כדיוקנא דלעילא כנהורא נולמא
לתתא כנהורא נולמא חוור כחזי עלמא. הה"ד לך כנלם יתהלך הים: בשעד דהאי
נולמא לתתא עמיה דבר נש כנולמא דיליה קאים כחזי עלמא דמתחברן כחדא.
ונולמא מלכא לעיל לבני נשא ואחר עד סיפוק היום וכנו הנלים תרי: ובספרא
דחרטין דעמדתי עמכם דליכון דידעי לחרטא חרטין מסטר שמאלא ולאתדבקא
בהנהו דיקום לכתורא דחרטא לו בחתר דיתחזון ליכון נולמין דיליה ויומא ליכון מלין
ויומי מלמין דיליה לליכון דקאמי ויומא דהא מתקן ברעותיה להו לפקודיהון והנהו
כר נש נכפן חרטין דמחרים ופקודוכא דיליה וכך למסטר מסחכא וכליכון חרטין
דליהו ויומא ויומי לון לכלהו לתתחזון תרין רוחין ומתתקנין כליכון נלמין דיליה כחזו
דבני נשא ומודעין ליה מלין לחכמה ומלין לחוסבה לומכין ידיעין ולילין תרי
רוחין דלא לתכלילו בכללא דגופא הנהו לתתכלילן כחלין נולמין ומתתקנן נהו
ומודעין ליה לבר נש מלין ודא הוא דכפיק חרטין דמחרים ופקודוכא דיליה יפיכ
למסטר מסחכא. תא חזי לפיר ליה לבר נש לאתדבקא מלכי דכיתיה ולאפקדא ליה
למסטרא לאחרא דלא לתכריך ולו מלם לאחרא דכוותיה (ס"ת דכיתיה לקבלא ליה) הה"ד
כמה גדליו מעשיך ומיכון להנהו מלם לקבלא ליה ומהימנותא זמכא לא מתרי עלה
ברכאן הה"ד מסטרא לאחרא הוא. ת"ח מאן דלזמין על הנהו טיבו עלאה דיליה
לאחרא ולמסטרא לאחרא הה"ד מהנהו לזמין ליה הוי: וכד קריבו ומין דבר נש
הנהו נולמא עלאה דיהבו ליה לתתיה הנהו רוחי דהוה מתדבק כיה כבל ומא
ונטיל ליה ואתתקן כיה ואזיל ליה ולא לתחזר כיה כבר ת"ח לעלמין. כדין ובדע
הה"ד לתדבקון הוי מכלא. תא חזי כשעתא דבשעתא כתתא לאעלא ליה הה"ד
עלמא כתתא כניכתא דעדן דארעא ואחלת יקרא דרזיסיון דבריקיון קיימין סורין
סורין. לבתר אזלא לגיהנם ואחלת להו לרשיעיא דנוחין ווי ווי ולא מרחמו עלייהו.
וכלא לסטידו כה סהדותא. והנהו נולמא קדישא קיימא עליה עד דנפיק לעלמא

כל נפיק לעלמא לזמן הדנה עולמא לנביה ומשתתף כהדיה ויתרבי עמיה כמה
דלתתר לך כללא יתהלך חיים · ובהדוה נלס לתתתפו יומוי דכר כם ותלין כיום
הדה כי תיהוי לכנתו ולא כדע כי כל ימיו עלי ארץ · כי כל ימוי ודלי · ומן יומא
דמתעברא לתתת עד יומא דלולדת לא ידעין בני נשא עובדיון דקב"ה כמה לימין
רברבין וכמה לימין עלאין הדה מה רבו מעשיך יי ונו' · תל חזי כלרוחין דעלמא
כלילן דכר ונוקבא · וכד נפקין דכר ונוקבא נפקין ולכתר מתפרסן כחדמיהו לי
זכי כר כם לכתר מזדווגו כחדא · והיינו כת זונו ומתכנרן כזווגא חד בכלא רוחא
ונופא דכתיב תוצא הארץ נפש חיה למינה ורמש ותוקמוה · תוצא ארץ ודלי דהה
מנה נפקין נפש חיה כמה דלוקימנא דל רוחיה דלהם קדמאה · היינו דכתיב
מפרי העץ לתר כתוך הגן · ומפרי העץ דל קב"ה · לתר כתוך הגן לתר כתוך הנפש
תניכן היינו לתם כי תזרוע וילדה זכר כתיב ולא כלול דכר ונוקבא כפום מרחוי
דעלמא דלהיכן גרמו לים · רבי אלעזר אומר לתו הכי דהה כלא דכר ונוקבא כלילן
כחדא ומתפרסן לכתר לכל וילדה זכר כלילן כחדא מסטרא דימינא · ולם נוקבא
תלד כלילן כחד נוקבא ודכר מסטרא דמלטא דלטה על מטר ומינא יתיר ודכורא
לתכפיה בימינא דלא מלטא וכדין מהוה דכר דכפיק מגו נוקבא מסטר שמאלא כל
לוריתו כנוקבא ולא לקרי דכר · לכל דכר דכפיק מגו נוקבא הוא מלטא ונוקבא
דכפיק מכוח לתכפיה · דהה מטר שמאלא לא מלטא ועל דא וילדה זכר כתיב ·
וכמה חלף ורכבן נפקי כזווגא חדא לעלמא ומן יומא דלפקת לון לא לקרון נפשן עד
דלתייתן כנופא וכמה הוא לב יומין הייבו לכתיב ונלטים יום ונלטת יומים ונו' ·
ושמאלא מטרא דהה כל מטרא יומים לא עלין לגבא לתתקטרא כא וכל שין מטרא
יומים רוחא חולא כנופא לתכטרא לתתיה וכדין כתיב ויהי מטר ארבעים יום ארבעים לילות
וכיומא תיניכא לתתדרו רוחא וגופא לתתחזקא קמי מטרוניתא ולא לתקטרא כא
וכדכורא כנופא וכרוחא · ונלטים יום ונלטת יומים תטא דמי מטרים לתתיטבא
רוחא כנופא · ונ' ימי מלוי עבידתייהו שלש ב' יומים דמילא דרכיה כליוב ורוח לא שריו

מדורים כנופא כמטר יומין ועל דא ונלטני
יום וב' ומים תטא דמי מטרים דמי
מטרים בקדמיתא ולכתר ומי מטרים
דמי מטר שין דמי מילא דמא כתר דמא
דלתתי מרכיה וקב"ה כטיר לתיכון דמי כל
שין יומין הדה תטא דמי מטרים מטרים
מתי' ולא מלכור הה כתרלם דלא תיימא
מטרים דמטרוניתא אלא מטרים מתמי
דמי מטרים לקדמין דלין דמי דכיה ·
בכל קדם לא תנע ואל המקדש ונו'
תל חזי כלל יומא ויומא כי כטלא מכי
מלכא מזוכא לרחיקון דכבי כצא וזכת

להו

רע"א מהימנא

ובים הסמיכי ימיל כסר ערלתו · פקודם
לא למנור לם יומין נזירו דקיימא
קדישא רוח שלמא כמה דכתיב סוד יי לירלאי
וכריתי לסודיהם למען לתיכון ירלאי תיכון דחלי
מתמא דמא רוח דקיימא קדישא לא מתחוי
לנלמא כר לבו · ורוח דקיימא קדישא הם מוקמוה
ומתער בכמה דוכתין · ורוח דא לא יומין לתיה
תיכוא על עלמא לכל עמא קדישא דכתיב וכיום
הסמיכי ימיל כסר ערלתו · יום הסמיכי לא
הוא אלא קיימא קדישא ואיהו תמיכאם לכל
דלנין · ונזירו דסטוא קיימא לתעברא ערלאם

לשון בקדושה כך להבי עד דלתתיסבן
בגופה לישן רוחין כתר תלתין ותלת
יומין לסגנתא עלייהו כל יומא דלא רוחין
מתקררן בגופה כאתר דבי עלמא.
כמה דהיה לה ברייה שלא כחתר שלכך כל
שובדני כהאי גוונא עד דלסתלימן.
בכל קדם לה תנע לסגנתא עלייהו.
ואם בקבה תלד כמה דלוקימנא דלעלא
סטר סמלגא יתיר ולתכפייה ימינא ועל
דה כלא על חד תרין רחיקא בוקבא
מלכורא לתתקררא רוחא בגופה דהה
סמשא לה לתיסב דבי בומיב ולסתכתא
כתוקפא יתיר.
אשה כי תזריע וילדה זכר ונו׳.
רבי יהודה פתח לין קדוש
כוי׳ כי לין בלתך ולין נור כהלדיבו.
הלי קרא קשוח לין קדוש כוי׳ משמע
דלוכא קדושה לחרא בגין דכתיב כוי׳
ולין נור כשלדיבו משמע דלוכא נור לחר׳
הלא ודאי לין קדוש כוי׳ דכמה קדישין
כיבהו קדישין לעילא דכתיב וכמיר
קדישין לתתא. ישראל קדישין כיבהו
דכתיב קדושים תהיו. וכלהו קדישין
ולהו קדישין כוי׳. ומשבגין דכתיב כי
לין בלתך. מאי כי לין בלתך. הלא
קדושה דקבה בלתי קדושה דלהון דהה
דה מסטריך לקודשא דלהון אבל לוכון
לה לוכון קדישין בלתך ודה הוא כי לין
בלתך לין קדושה דילהון בלתך. ולין
נור כהלדיבו כמה דלוקימוה דקבה בר נורא בגו נורא ותקין ליה ובפה רוחא
דחיי ולפיק ליה לחוריה לעלמא. דה ולין נור כהלדיבו לית נור דלקרי נור
בביטו אל נור חובתה. ובכות בנור. הבני עומד לפניך פס על הנור כחורב.
וכלהו לקרון נור. ולין נור בכלהו כהלדיבו. דיוקים סולמנו ומלכותה על כלה.
רבי חייא ור׳ יוסי הוו יתבי ליליא חד קמיה דרבי לוקי קמו כפלגות ליליא לחלמי
כתוריתא עד דנפקו לבר חמו חד ככבא דהוה בטא ב׳ זמבי בככבא לחרא
ופתיס נהוריה. אלהבי שמע תרי קלי כתרי סטרי. קלא חד לסטר נפון לעילא וקלא

דפנים יתיר ועל דא אתפנים הוא לעלמין. הוא מסחית דפנים לעילא ופנים לתתא
ופנים לכפסיים ההוא מסחית וכתי מסחית כפסו הוא ישפכם. רבי לכא פתח ואתי
ואמר פלחני כי עלה השחר וגו'. ואמר פלחני וכי פקוד הוא בידים דיעקב. אלא
זכאין אינון נדיקיא דקב"ה חס על יקרא דילהון ולא סביק לון לעלמין ההוא לא יתן
לעולם מוט לנדיק. והא כתיב ותקע כף ירך יעקב. אלא לדידים נבא והא אתמר.
כתיב והוא לן כלילה ההוא במחנה. וכתיב ויקחם ויעבירם את הנחל אלו הוא דעתיד
דיעקב למעברא לאון בנחלא בלילא. אלא אמאי מקטרגא לזיל בין מצריא דלית
לאמר יעקב לעבר לנייסך לאחרא דכתיב לאמאי לא ישתכח ערבוביא. אלו קא אמאי
אמאי פלהוכא דאמאי מלעיל ותאם בין מצריתיה לאמר יעקב מוטב לנטלא
מכאן וכתיב פסיק בנון ולא ישתכח ערבוביא מיד ויקחם ויעבירם את הנחל ויעבר
יעקב לבדו מכאן לולבכא מאן דאשתכח בלחודוי בכיתא בלילא לו ביומא בכיתא
מיחדא כם בלילא אלו מיחדא מיחדא משאר כיתין לו מאן דאזיל בלחודוי בלילא
וכיל לאתזקקא. תא חזי ויותר יעקב לבדו כדין ויאבק איש עמו וגו'. תכונא מסטרא
דדיבא קא לקי ומולטיה בסטר לילא אלו בסטר לילא לאמאי גלותא. כיון דסליק
כהור' תשם חילים ואתגבר עליה חיליה דיעקב. דהא מסטרא דלילא קא לקי ובזמנא
דהוא לילא לא הוא וכיל ביה יעקב. כד סליק נהורא לאתקף חילא דיעקב ואחוד ביה
ואתגבר עליה. אמאי ליה יעקב דהא סליקא הוא ש"ל סניק לי דלא יכילנא לך אם לא
יכיל ליה בגין דהוא סליק נהורא ואתגבר חילא דידיה דכתיב כרע יכע ככבי נקב
וירויו כל בני אלהים אלו וירויו דלאתגברו כל אינון דא תיין מסטרא דדיבא. כדין
לאתקף יעקב ואחוד ביה. לאמר ליה שלחני כי עלה השחר מטו זמנא לשבחא שבחא
דקב"ה ולאתכפיא. ואמר לא ישלחך כי אם ברכתני אם תברכני מכאי ליה מאי אם
ברכתני. אלא לאמר ליה יעקב ודאי לבא בריך לי אינון ברכאן דבעא לברכא לעשו
ואסתפינא מנך על אינון ברכאן לי לאודאי עלייהו לי לאו לו תשתכח עלי מקטרגא
בגיהון. מיד לאמר ליה ואמר לא יעקב יאמר עוד שמך אלו קאמר ליה אלא שכי
קאמר ליה לאו כאכיאו ולאו בעוקבא דילך הוותא לאינון ברכאן לא יאמר עוד שמך
יעקב דהא לאו בעוקבא הוא כי אם ישראל. ושראל ודאי לודאי עלך ואינון נפקו ברכאן
בגין דאחת לאחיד ביה ועל דא אחר וכל אחר אכלוסין לודיכא עלייהו. כי שרית עם
אלהים ועם אנשים ותוכל עם אלהים כל אינון דאתיין מסטרא דדיבא קשיא. ועם
אנשים דא עשו ואכלוסין דילים. ותוכל יכולת להון ואינון לא יכלין לך. אלא סביק ליה
יעקב עד דאודי לי' על אינון ברכאן דקב"ה ויברך לותו שם. ותא כשעתא דסליק נהור'
לתכפיין כל אינון מאדי דדיבא ולא משתכחי ומשתעי ביה בקב"ה ואסיק עם עתא
עידן דרעוא הוא דכלה ואוזיל לה מלכא ולכל אינון דמשתכחי עמה סרכיטא דחמו'
דחסד לאשתכחא בשלמו' דמלכא קדישא ואם לאתמר. תא כשעתא דקב"ה לאשתכח
עם כנ"י בגלותא ומבין דאשתכח עמהם ואיהו מתערת רעותא לגביה בקדמיתא ומשכחת
ליה לגבה כשגילות תכתא כדין לתחלוא מסטרא דיומיכא וכמה אכלוסין משתכחי
כמסטרא דיומיכא ככלהו עלמין. וכד קב"ה לתעבר תכיבותא ורעותא בקדמיתא ואיהו

לתערת

לתשרית לכתר ולהו בזמנה דליהוי לתתר כדין כלה בסטרא דנוקבא לסתכא ומשלח
לתתר וכמה לכלומין קיימי ומתערי בסטרא דמשלח בכלהו עלמין בה׳ כתיב הכא
כי תזריע וילדה זכר וגו׳ מה תניין עלמא תתאה בגוונא דעלמא עלאה לסתכא ודא
כדוגמא דדא ועל דא קב״ה אמר נוקבא לסתכא לשתכחא רשותא בעלמא ובכלה כמי
כך הם לתתדכקא רשותא למילף לנבי קב״ה לשתכחא רשות בעלמא ׳ זכאה חולקהון
דצדיקייא דלהוון ידעין לתדבקא רשותהון לנבי מלכא קדישא עלייהו כתיב ואתם
הדבקים הי׳ אלהיכם חיים כלכם היום׳

אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת וגו׳ ׳ רבי יהודה פתח
ואמר אל תרהיבי שלחי שחרחורת שמזפתני השמש אמי קרא לתתר
לכל כמעתא דסיהרא לתכסיא כנלותא היא אמרה אל תרהיבי להו דליהוי פקיד לגלי
למחמי לה אלא כגין דליהוי אמת תיאובתא דיסראל לנהם למחמי סהורא היא אמרת
אל תרהיבי לה תיכלון למחמי לי׳ אל תרהיבי ודאי ׳ מה כגין שלחי שחרחורת כגין דלכל
בקדרותא אלו שחרחורת שחורה מכאי ליה ׳ אלא תרין קדרותי חד שמזפתני השמש
דלסתלק מני שמש לסהרא לי ולסתכלה כי וקב דכבי אמי כחרו בי ׳ שמזפתני
שזפתני מכאי ליה ׳ שלח רמז סוף דקא רמיז כשם ׳ דכד סהרא שמש כשם כסורין
כסיה וכד לסתלק כל לסתלק אית כסורין לסתלקו ׳ כבי אמי כחרו בי אלין לסתיין
מסטר דדיוקנא קדוש כחרו בי כלה כחר גרוגי סהד על בעליה כדאמרן דכד הוו עיילין
ישראל כנלותא סוו לזלזלי בהדקן לתחורא ורחמין על בעליהון ולא יכילו לאסתכלא
בהמא ׳ שמוני בוטרא לת הכרמים למהך כנלותא לכטרא לשאר עיין בניהון דישראל
כרמי שלי לא נטרתי דהא לא יכילנא לנטרא לגון ׳ בקדמיתא כטירכא כרמי שלי ומכוס
לתנטרו שאר כרמין ׳ השתא כטירכא שאר כרמין כגין כרמי שלי דלעולי כטיר כיסהון ׳
ר׳ חייא ור׳ יוסי הוו אזלי בארחא כד מטו חד בי תקל חמו חד דפטירא דקיטפא בין
ארחא לפטר ומיכא ר׳ יוסי עטופא דקוטר כעייכין סכיכא ליה לגרגו למחמי כחדותא
מיומא דלתתריב כי מקדש פתח ואמר ליי׳ הארץ ומלואה תכל וושבי כה כיון דאמר
ליי׳ הארץ ומלואה למאי תכל וושבי כה וכי תכל לאו מן ארעא הוא אלא הכי קאמר ליי׳
הארץ ומלואה דא ארעא קדישא דלקרי ארץ החיים ׳ תכל וושבי כה דא שאר ארעא
וכלא כמה דאמרינן והוא יספוג תכל כנדק דתקל תלויא וכלא חד מלה ׳ רבי
חייא אמר ליי׳ הארץ ומלואה ׳ הארץ תיכף ומלואה מאי היא אלא אלין כשמתין דצדוקייא
תכל וושבי כה ׳ תכל דא ארעא דלתתא ׳ וושבי כה אלין לגין כגין כשם ׳ אמר ר׳ יוסי
לי הכי כמאי לוקימנא כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה ׳ אלא הכי הוא
דיסדה ארץ החיים על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה דכלהו כפקי מההוא נהר שלהם
דנגיד וכפיק מעדן ובהו אתתקנא למלכא קדישא ולמיזן עלמין ׳ וכגין כך
מי ועלה כהר ה׳ וגו׳ נקי כפי ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשו וגו׳ כפשוטו כתיב מהו
כפשוטי ובפשוטו אלא כלא חד מלה כלא כשבע ה׳ בנפשו ׳ אמר בלבבי ובנפשי ועשה ודוד
מלכא לתתאה דהוה לבב ובהוה לבב ובהוה נפש ועל דא לא נשא לשוא נפשו ׳ עד דהוו אזלי
לערעו בחד כר כם ונחכוי מלין מכתתין והוה קם מתחות אלנא חד לסתכלו ביה ואמו

לנפוי מומקין בליכון מכתמין. אמר ר' חייא מאן לנת. ל"ל ודלי לנת לר' יוסי חטא
הוא דלי לה לכולה לתרעומי לכפי בלין מרעין ביסין ולין לה לקרון יסורין דלהכ
לר' חייא הכי הוא ודלי דיסורין דלהכה מתפיין ליכון מכני כעא. תא כתיב לדם כי
ויהיב כעור בעדו שלח לו ספיחת לו בהרת סם ב' ליכון סכא וכבלו לקרון בגע צרעת
סלל ויהיב נשור בעדו לבגע צרעת אמר בגע צרעת סגירו בגדיו בכלא. וכתיב והוכה
על לסרן הכהן וגו' לכל ליכון דיתחזון לכר כתיב ורלסיהכהן ושמא לותו דלמי ודלמי
ליכון דיתחזון לכר בכני כעא מסטרא דמסלכא קא לתיין ולהו יסורין דלהכה ניכסו.
לר' ובני מ"ל לר' חייא דכתיב טובה תוכחת מגולה מלהכה מסותרת לי דהיה תוכחת
מלהכה מסותרת מכני כעא. כגון דלי מאן דלוכח לחברי ברחימותא כעי לאסתר
מלוי מכני כעא דלא ובסיף מכייהו חברים ולי לאו ליכון ברחימות מלוי ליכון כלתגלי
דיכסוף קמי כני כעא. כך קב"ה כד לוכח לכר כם בכלא לוכח ברחימותא. בקדמיתא
מחי ליה בגרמיה דלגו: לי דלר ביה מוטב ולי לאו מחי ליה תחות תוקניה. ולהלין
לקרון יסורין דלהכה לי דלר ביה מוטבולי לאו מחי ליה בלתגליא בלכפי קמי כלא
בגין דיסתכלון ביה ויכדעון דכא חטאה ליהו ולאו רחימ למלריה הוא. אמר לון הכוא
כר כם בקיטרא דשטח כד לתיתון גבאי ודלי לאו לתון לגא מליכון דלוריהון בכי
ר"ם כי דלא דחלין מכלא לי בכני דלתיתין לבתרלי ויקטרגו בכו ליך מלייכו בלתגליא
לל לוריתא הכי הוא דכתיב כרגם הומיות תקרא בפתחי שעריס בעיר לחרים תהמ
ומה לי כמלי דלוריתא לכן דלהלי יקמך הא בפתכא בכמוסא קמי קב"ה ולא עוד אלא
דלוריתא כעי בחותא פתח הכוא נבדא ואמר מי לל כמוך נוסא עון וגו' לרים ידוי
ובכם לבכי מטון בנוי אמ' כרים ושורא סייעת דשמייא הכא פתח ואמ' לתהכל רלית
כימי הכלי יש נדיק לוכד בנדקו ויש רשע מלריך ברעתו הלי קרא לולפכא כי רכי
דוסתלי סכא הכוא לאמר מפמיה דרבי ייבא בכא. לת בכל דלית כימי הכלי
וכי עלמא מלכא הכוא חכים על כלא לוך לאמר הכי דלית אמא כלא כומכא דלית
לוול בהסוכי עלמא דהא כל מאן דלסתדל בהסוכי עלמא לא ימי מדי ולא ילע
מדי. אלא הכי לתמר כיומי דעלמא מלכא קיימא סיהדא בהסלמותא ולתהכם
עלמא על כל בני עלמא דהא כל מאן דלית אמא כלא ומאי אמא כל אלא לעדי מן
סהדא והוא נסיר לה אמא (אם ליס כאמא) הדא הוא דכתיב לת הכל דלית
כימי הכלי מאן הכלי דלית דסיהדא דלתכלילת מן כלא מן מייא ואמא ורוחא כחדא בהכל
לכפיק מן פומא דכליל מכלא. והוא אמא כל בהסוא הכל דלוליה דלחיד ביה. ום
נדיק לוכד בנדקו. תא חזי בזמנא דלבניהו וכלין דיסהדא בעלמא הלי כל לא
לעדי מן סיהדא לעלמין והלי כל נטל כל מאן ורבו דלעילא ולתתלי ידוי וחדי ורבי
בגין לאודוענא בסיהדא והוא רווח בניכם. וכוותא דלסניהו חייבין בעלמא וכיהדא
לתתחזי. כדין נדיק לוכד בנדקו. נדיק בלכד לא כתיב אלא נדיק לוכד דסא לא
לתחזי בסיהדא ולא נטיל מאן ורבו וחדו למלייה לה ולאודוענא עמיה. ועל דא נדיק
לוכד בנדקו דא סיהדא דלא לתתכלת לאודוענא עמיה. הוא לכיד דלא אלוכ
מחידו כמה דסוס עביד. וכדין כל סטר סמילא לתעבר וחייבין מ לריכין בעלמא

בעלמא הכא ויש רשע מאריך ברעתו · מאי ברעתו · בהסוא ספר דלתדבק ביה
ת"ש ת"ח לוכח בנדקו דכל חייכין כניהו בעלמא ודוכתא תליוא בחוכוייהו נדיק
לוכח בנדקו לוהו לתתפם בחוכוייהו כגון לכא דלתפם בחוכוייהו דכני מתיב דהוו
פלגי חכיפין לנכיס והוה לא לתפיד כהו ולא לכסוף להו לעלמין ומאי כידון דלא
נגדי כהו כר סועיוא והוה אמר לון לדוד אל תתאר כתדעים ואל תקנא כעושי עולם
אמר לכוי ודלמי קכם לעכים לי בדא דכתי הוה דכו כידי למתפם בידוייהו ולא
עכדית ולא לכסיפנא להו לא כשמידו ולא כלתבלויי · תו פתח כרים לתרע ואמר
ואפר יי׳ לתתהלם עפר מן התדמם ונו׳ · ייכר יי׳ לתדוס כתרי יודין כתרין
ונרין ונר טוב ונר דעתד לקכול מיוא ותד לקכיל לפתח יי׳ לתדוס עם מלא . לת התד
בליל דכר ונוקבא · עפר מן התדמם דא עפרא דלארעא קדישא דמתתן לתתכרי והוא
לתתר דכי מקדפא · ויפח כלפיו כפמת חיים דא כפמתא קדישא דלתמסכא מלוכוך
חיים דלעילא · ויהי התדם לנפש חיה דתכליל כנפשא קדישא מחיים עלאה דלפיק
לארעא דכתיב תוצא התרץ נפש חיה כנפש דכתי חיה עלאה · תא חזי ככל ומכל דהאי
נפמתא קדישא לתדבקת כיה ככר כפרוזמא הוא דמתרים כמה כטורין כטרין ליה
מכל סטרין דפוזמא הוא לטב לעילא ותתא ומכוכתא קדישא סריא עלוי · ובזמן דאיהו
מסטרא דרחוי מכוכתא לסתלקת מניה ונפמתא קדישא לא לתדבקת כיה ומסטרא
דחוזא כיפא תקיפא לתעבר רוחא חד דפא ולזול כעלמא דלא סריא שא כהאי דקדוש
עלאה לסתלק מתתן וכדין לסתאב כר נש ולתכניס כנפשיה כחיזו דלכפוי ככלא ·
ותא כנין דהאי נפש חיה קדיש עלאה כד ארע קדיש מסכא לה כנוסי לתכלילת
כדין קריכן לה כשמה · ודא היא דסלקא לעילא ומתלת ממלכא קדישא ועילא ככל
תרעין ולית דיתכי כידהא ועלדא לתקדי רוחא ממלכא דהא כל סאר נפמתא לית לון
רשו למלכא קדישא מלכא כר הלוי · ועל דא תוריתא לכריזת ואמרת נכור לפוכך מרע ונו׳
וכתיב שומר פיו ולשונו ונו׳ · כנין דהאי ספוותיה ולסכיה ממללן מלין כישין לתוכן מלין
סלקין לעילא ונפמתא דסלקין ככלא מכריזין ואמרין לתתלקו סוחרכיה דמלכא קדישא
דפלכיה כעון לתתר לארחוה דתקיפא כדין נפמתא קדישא לתעכר מכוי ולסתלקת
ולא יכלא למללא כלל ולא יהכין לה לתתר כמלקדמין · ועל דא כתיב שומר פיו ולשונו שומר מצר
בעלמא דכלא ולא יהכין לה לתתר כמלקדמין · ועל דא כתיב שומר פיו ולשונו שומר מצר
נפשו · נפשו ולאי סליק דהוה ממללא לתעכידת מסתקא כנין מללא כישא · וכדין
חויא לוזמין דכלא לאתריה לתתדר וכל סליא מלא כישא סלקא כאוריתין ידיעין ומלרני
קדיש דחויא תקיפא כמה רוחין מתערין כעלמא ורוחא כאתא מכהוא סטרא ומסכא
דנפשא כר נש לתתר ליה כמלא כישא והא רוחא ממללא לתתכרא מכוי ככדין
סריא עלוי ומסיב ליה וכדין הוא מגיר · כמה דשכיבא כר נש הכי כנין מלא כישא
כך עכדוהי כנין מלא טבא דאתי לידיה ויכיל למללא ולא מליל · כנין דפנים להנוא רוחא
ממללא דהא לתתקנת למללא לעילא ולמללא לתתא וכלא בקדושא · כמאי עמא לזלין
כארחא עקימא והוא ויכיל למללא להו ומתיק ולא מליל כמה דלמיכא דכתיב כלמתי
דומיה נפמתי ממוב וכלכי נעכר · נעכר כמכתבין דמסלכותא ודא הוא דלמר דוד

מלכא

מלכא מלכי המלכים ואתכבי מניה דכתיב פנה אלי וחנני מתן פנים אלי כלל ויפן לחברן
כתיב ר׳ חייא ור׳ יוסי ובמקומו׳. תזדווגו כאחד כל הטוב לארחא. קרי ר׳ חייא עלייהו
ואלה נדוקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום׃

נגע נרעתי תהיה בלדם והובא אל הכהן ואמ׳ רבי יוסי היאי נגע כל נוונין
לתערו כהו תבריית והכהיא הוא ידע כהו לבכיא ולמסלכא הוא ידע
לומר דהוו יכורין דרחימותא לו לומר דלמסתכלו כמלין דמלים ביה מריה ורחיק ביה׃
כתיב אל תט לבי לדבר רעה׳ לפום ארחוי דבר גם גריס נגע בעלמא ל תט לבי לדבר
רע להתעולל עלילות ברשעה מכאן תניין כארחא דבר גם בעי למיכך גם מדברין ליה׃
אמר ר׳ יצחק היאי קרא קשיא וכי קלים לכבר גם למיכך כארחא חטאים ולמעב׳
מובדין ביתין׃ אי הכי ליית דיוקא בעלמא דא ולא בעלמא דאתי ואוריתא לא לתתקבל
דכתיב גם אם תשמע ואם לא תשמע׃ אלא דוד לזהר ליה ללבים לדברא ליה בארחא
קשוט כלא והשבות אל לבבך׃ מאי והשבות׃ אלא ומנח חד ותרין ותלת לאהדרא
לקבליה ולדברא ולאזהרא ליה והכי קאמר ליה אל תט לבי לדבר רע ללבים קאמר דוד
כלומר אל תט לפום ארחוי דבר גם גריס נגע בעלמא ואיכא דגריס בעלמא אהייכו נגע
נרעת׃ נגע נרעת׃ ליה לתערו תבריית לכל נרעתכתרנומו׃ אר׳ יהודה מאי כתרנומו
בגירן דסגיר ולא פתח וכל סגור הוא ולא פתח נגע הוא דלקרי׃ רבי יוסי אמר אלא
מסתפקין לכהן כל שכן כגון והייכו דכתי׳ נגע נרעת כי תהיה בלדם ממש ומכאן
נחית למאן דכתית נגע מסתבא לכלא מסהדו בגירו׃ אמר ר׳ יצחק ואלא לא הוא רוח
דמלה דכתי׳ כאר מקדמין״ט מסום דכני עלמא נרמין היינו דכתיב לתת מקדם ״ טמא׃
טמא ממש אמר ר׳ אלעזר מאי טמא מסום דאסתלקת שכינתא מניה (ס״ת מאן דאסתלק
והוויא תקיפא שריא ואטיל זוהמא ואסיב למאן דסליק וכלהו בגין חובי עלמא׃ תאני
כל שארי קוויא (תקיפא) לאתגלאה מסתלקין סמכין וכניינין ומתעברין ואתי קוויא תקיפא
זאטיל זוהמ׳ וכדין לאסתכא מקדם מסאב מאן מקדמין כמה דאתמר׳ ואתתי נגע נרעת
בבית ארץ לחוזקכם׃ וכתיב וכאשם סיהם ערום מכל חית השדה אשר עשה ״ שלי׳ ואמר
ר׳ חייא ר׳ אסי בשם ר׳ יוחנן מאי דכתיב לתתך לחזיר בנוסם והייכו את מקדם ״ טמא בגין
חובוי מסום דאתגלית קוויא תקיפא מאן מאכיל לה ליסנא כיסא דבגין ליסנא בית קוויא
מודמן כין לעילאין לאתתא דכתיב ומלא ״ כעס את הכוסים הארפים׃ הסורפים לא
כתיב אלא הארפים מאן ארפים דכתיב ראשי תפיכים תרין דקד אתאחוי לעילא וחד
לאתאכא (ס״ת תרי מל אתסורו לוסין) וכתיב ארפים עומדים ממעל לו ממעל לו ולא כלא
לאתיכא על ״ וכדין סגירו ככלא ולית מאן דפתח׃ ועל דא כתיב כן דרך הסם מכפ׳
לתתיכא פיה וגו׳ מאי מכפת מכפת ממש ודאי אכלה ומתתה פיה ואמרה לא
פעלתי און אמ׳ ר׳ חייא אר׳ יצחק גרישותא דכלא לא הסתכא לאתתא שא כגון דהסתכ׳
לעילא׃ ולעילא לא הסתכא אלא כד הסתכא לאתתא בחובי עלמא דילפיון כלא תליין
הוי כהו והוי כהו׃

ואיש כי ימרט רחסו וגו׳. ר׳ חייא פתח ואמ׳ ורחיתי אפי סיס יתרון לחכמס מן
הסכלו׳ וגו׳ כמה לאתר לאסתכלא כמלוי דעלמא מלכא ואסגחא בחכמתא

פנויים דילים ואסתים חלוי בגו לנו סיכלא קדישא · הלי קרא לית לאסתכלא בים אמאי
אמר ורחיתי לכו וכי מאר בכו עלמא לא ידעו ולא חיישין דא ·
חכמתא מן יומוי ולא אשגח כם ידע סתימים יתרון לחכמה מן סכלות כיתרון האור
מן החשך · והוא סכה נרמיז ואמר ורחיתי אמי · שלא סכי תתכה אתן חכים בעלמא
דכסבעם דרגין דחכמה אתקרי כנוכא דלעילא · סיתא יומין נעילא סביעאה עלייהו
סיתא יומין לתתא סביעאה עלייהו · סיתא דרגין לכורסייא הוא על כורסייא · דכתיב
וישב שלמה על כסא ה׳ למלך · סבעה כתרין דיומין לעילא וכדין לקבליהון סבעה אמהן
לעלמה · לאתחזאה כים חכמתא קדישא וכגין כך אתקרי שבע אמהן · עלמה · ולידים ·
לנוער · כן יקח · למוחץ · לתיחל · קהלת · ואמר סבעה סכלים · ואם דאיכו אמא לא
אמא כר כם לאחרא · וכל ככם חכמתא ואסתלק בדרגין דחכמתא לאקרי קהלת · ו׳
סכלין אמר לקביל ו׳ כתרין לעילא וכל סכל קלא לא אתנביא מכים · ותלתא מאמיים דרש
סכל לאסיק קלא כרוחא ומוח דכים ולית קלא לא כסכל ותלתא כו׳ סכלין אתקריימין
עלאין ותתאין · ותנו ר׳ יצחק תא דעל סכל מתקיי עלמא דשלמה לא סים סכל לכסיק
מסוחא לא אתקריים כר כם לאשלו אצתא חדא כגוונא דא אמר עלמה מלוי דעלמא
מתקריימו כסו כסאי סכל דמתקרי׳ כים עלמא וסאי סכל דמתקריים כים עלמא מסכלי׳
לעילא קלא סא סכל סכלים סכל מסכלי׳ וכל מלוי סכי סוו · וכסכלים לעילא כתיב
כי על כל מוכח פי ה׳ יהים סלדם · מלי מוכח פי ה׳ דא סכלים לעילא · ותכוח ורחיתי
אני אים יתרון לחכמה מן סכלות כלומר מן סכלות אית אית תעלתא לחכמתא
דשלמה לא אסתכח כעלמא לא אתמודע חכמתא כחכמתא ומלוי · ותלתא חיוכא סוא
על כר כם דחולף חכמתא למילף מן אטותא ולמכדע לא בגין דלית תעלתא לחכמת׳
כניכים כים דלית תועלתא לכסורא מחסוכא דשלמה חסוכא לא אתמודע כסור׳
ולא לתייוי תועלתא לעלמא מכים · תכא אים יתרון לחכמה מקם דאמר רבי
אמצון לר׳ יכא תא רוח דמלא לא כסיר חכמתא לעילא ולא לתבסיר שלא בגין אטות׳
דלתעבר מלתא לאחרא ולשלמה הלי כסירו ורכו כגויא ויתיר לא לסוי ולא לתחוויי תועלת׳
דחכמתא ובגין אטותא לתבסיר יתיר ויסירין ליה יתיר סלא אים יתרון לחכמה
מקם מן סכלות מקם וכך לתתא לשלמה לא סוה אטותא סכים כעלמא לא סוי חכמת׳
סכים כעלמא · ושייכו דרש סמוכח סכא כל סוו ולפין מכים אבריים רוי דחכמתא סוה
מסדר קמייסו פרקא דאלי דאטותא בגין דייתי תועלתא לחכמתא בגיכים · סלא יקר
מחכמה ומכבוד סכלות מעט מעוט דסיא תקוכא דחכמתא ויקרא דחכמתא · ועל דא
כתיב ולבי סוסג בחכמה ולאחזו בסכלות · ר׳ יוסי אמר יקר מחכמה ומכבוד כלומ׳ יקר׳
דחכמתא ומי דילה ויקרא דכבוד לעילא מאי סיא סכלות מעט זעיר דאטותא לאחזי
ובלי יקרא דחכמתא וכבוד לעילא יתיר מכל אריאין דעלמא · כיתרון דאור מן החשך
תועלתא דסורא לא אתייא אלא מן חסוכא · ולעולם תקוכא דסורא מאי סיא חוכמת
דשלמה לוכמא לא אתמודע חורא ובגין לוכמא לסתלוק חורא ואתיקר · אל יפחר
מפני למתוק במר אלא ידע אים טעמא דמתיקא על דטעים מרירא מאן עביד להאי
איתיקא סוי אומר סאי מרירא · ודייכו דכתיב גם אתה בעמת יהוה עשה השלום · וכתיב

טוב אמר תלתו בום ונם מזה ל תכח ודיך. תלכל ככתם דרנין לתקרי בר נש.
לדם. נכר תכוש. לום. נדול מכללם. לדם מסוב דכתיב ויברא ללדים לת הלדם
בנלמו. וכתיב כי בללם ללדים עשם לתהלדם. ולא כתיב נכר תכוש לום. לאך רבי
יהודם לו הכי והל כתיב לדם כי יקריב מכם קרבן ליי ולא נכר תכוש לום מלן כעי
למקרב קרבנה מלן דליהו מעלם. לאר ר' יצחק לא קיימא דעלמא דעלמין ותתלין
סוף קרבנה כייתא דקבים ומלן יתהוו למקרב קמים הלי כייתא הוו לאר לדי לדם
דיקירא מכלה. ל"ל לו הכי הל כתיב לדם כי יהיה בעור בשרו ונו' ושים כשר בשרו
לנגע נרעת. לאר ליה להלי בעי קבים לדכלם יתיר מכלה דמלן דליהו כדרנה עלאם
דכללו לא יתיב הכי וכבנין כך כתיב בלדם וסוכה לל הכהן. וכא לא כתיב אלא והוכה
דכל מלן דאתו ליה לתחויב כיה לתקרובי קמי כהנא דזיוקנא קדישא לא ליתיב הכי.
וכתיב הים לו לאם כי יהיה בו נגע ונלוחם לו לאם כי יהיה בעור בשרו כהרס ונו' ולא
כתיב כהו והוכה. לאר ליה והל כתיב והלים אם. הלים אם לאתי לא לתקרי לדם
לאר ליה אסום דתקרי עבד למלכא דכתיב לא כן עבדי אם. אם עבדי. לוק הכא
תקרי הים לבני לדם לעילא. לאר ליה הי הכי הכא ביכויהו כללא וכלתר דא לא זכוכה. ל"ל זיל
לר' לכא דאכא לוליכא מכוה על מכת דלא לבלאם. לול לבני דרבי לכא לאכחים
דקום דרים ולאר לומתי לתקרי עלומתא דלשילא כד יתיב קבים ככורסייא ועד
דלא יתיב ככורסייא לא לאתכח עלומתא דכתיב ועל דמות הכסא דמות כאר' לדם
עלוי מלמעלה משמע דכתיב לדם דסוף כללא ועלומתא דכללא. לאר רבי יהודם
כריך רחמנא דאסכחית לך כאלי. ל"ל לו הכי הא כתיב יי' יום מלחמה ולא כתיב
לדם. ל"ל ילות שלית תיתם לא לאתכח עלומות דכללא וכניכי כך לקרי יום. לבל
הכא עלומתא דכללא וכללא דכללא כנין כך לקרי לדם. קלרי עליה טוב לי תורת פיך
מלפי זהב וכסף. לאר ליה תו כתיב לדם וכסמה ולא כתיב יום וכסמה. לאר ליה
ולא. וכתיב למחים ועד כהמה. ר"ל מה דכתיב לדם וכסמה כאם דכתיב מן
הלרז תבר כלכנון עד הלוב תבר בקיר לורמים דקרקע הוא דבקיע עליהם מכלה
וכמיך מכלה. לוק הכא עליהם דכללא וכמיך מכלה. לאר ליה והל כתיב והלדם תין
לעבוד תת הלדמ. ל"ל תת הלדם דו כעלמא לא הוו שלו בניכים לדלדם וכלהו בניכים
מתקיימי לתחזיהו כעלמא וכלהו לתעבדו עד דייתי סהדו לדקרי לדם. הלד וכל
סוס הלדם טרם יהיה בארץ ונו' טרם עד לא כתרנומו מטו דזיוקנא עליהם לא לתחזי
הלד והלדם תין כלומר כלהו לתעבדו בניכים דהלי דזיוקנא עד דלתחזי וכנין כך לא
לתחזי הלי דזיוקנא הלא כדזיוקנא דיתחזי ליה הלד ונוכר ו' תלדים לתהלדם כשם
הלא כשם דלדזיוקנא דליהו עלומתא דכללא וכללא דכללא. תכא כשמי נכרא הלד
כשמי מכשלם הכסף וכקרא כשם דכתיב שם תעלות לכסף ולשיבך נכרא הלד כשמי
שמיה דאוי ליתב על הכסף. ותלכא כיון דכברא לדם לתקן כלא כל מה דלעילא ותת
וכלא לתכלול כהדם. תניא אלי יוסי כתיב ודמות פניהם פני לדם כללא דכללא וכלא
כלילן כהלי דזיוקנא. לאר ר' יהודם והל כתיב וכבי לריה הל הימין לחרבעת ומפי סור

מהמתל

יתיר

ויתר לתגליח כיה חסד עלוה ולתכפס ומכפס הוא לתתל ולהלי לים כללה דלוס
הוא . וכל כמי קלס לגנוח קרכח כהלי לים לגע כהו קרכח דכתיב ו לוס מלחמת
כהלי לים ממש . ולל לגע כהו קרכח עד לשעבר לים שערת דרים בנין דיסתלפלון
מסלפוליהון ויתברון כל ליכון כתרין דמתלחדן כשערי . הלל כיוב סהוא יללת יי ונר .
כעברי כהר מלך תשור לת הרלם ושער הרגליס ונכ לת סזקן תספה . תלוה וכס
תעשה לכס לעברם . מלי וכה תעשה להס כגוונה דלעילל . לוס עליהס מי מטלת
מיורי טלל דכדולחל הכל מי מטלת דליכון מיורי טלל . לזמכל דלתי כתיב
וזרקתי עליכס מים טהורים . וכתכו כנדיהס כגוונה דלעילל דתקומי דהלי לים
לתתס כחסד עלוה ולתדכי מכלל . ותניכן לחלי כתיב כתער ולל כחספרים .
ללל מהוא דיתעבר שערת כשרעו ויתעברון מהיס דיכון תתלין מסלפוליהון .
ולזמכל דיתכערון שכדין לתתל זמין קלס שערת דל לשעברת ליס ולמלפיס כנין
דלל ונמל וירבס דכתיב כי יסרט ראשו . לתר ר' יצחק רב מכל ליולי קרת הוא
דשבדיס קלס לתתל כגוונ דלעילל וקרייס קרת . לימתי כשעתל דנלוס כניכיס להלי
לים דכתי קרת הוא וכל חתל קרת ריסיס כלל שער וחתל לחברן מתקלט בקשוטי
מלכין לתזלזל כשיכיס וקכל לחברן ל"ל קלס לכל עבדית לך כגוונה דלעילל לל כעית
לשעלה כעלין חות לתתל והוי כתתלין דכתיב וירדו חיים שחולה . מלי ליסו שחול
ניסכס דתמן נוחין חויכין ולית מלן לרחמי עלייהו . וזמוכין ליכון לחיות ולשעלה כד
יתער קלס לעמיס ולחיות להו דכתיב יי ממית ומחיים מוריד שחול ויעל .

ואם מפלת פניו ויסרט ראשו . תלכל לית פנים ולית פניס . ומלן פניס
הללו לינן ליכון דלקרון פניס של זעס . וכל שין דתלין מליכון פניס
מלופין כלסו תקופין כלסו דלל מרחמי . וכד יתעבר שערת מסערת דליכון פניס
מתעברן כלהו ויתכרו . דתניח כל ליכון דתלין מסערת דרים דליכון עלין על
לחרכין ולל מלופין כוותייהו וכל ליכון דתלין מסערת דשערת דליכון פניס כלהו
מלופין ותקופין וכנין כך לכפוי מתלהטן כחצי מסוס ניטוף דכוליכל דקרדינותל
ובהלי כתיב כפניו חלקס . פני יי כשוני רע . לתר ר' יצחק מהו כגע לכן לדמדס .
כגע ממש הוא . לי תוכל לתתזי וסוקל לל ליתעבר ממש דכתיב לכן לדמדס .
לתר ר' יוסי דתוכל לתתזי ללל כסוקל לל ליתעבר כגוונה תוכל וסוקל . רכי יצחק
לתר לעב דתוכל לתתזי לי סוקל לל לזול כגע הוא דכתי לס יסיו מטליכס כמכי
כשלב ולכיכו . וכד ליתחוור כלל רחמי ממתכהו ודיכון לל ממתכהו (פי׳ ליתעקו)
תלכי ר' לכל כתיב כגע הוא וכתיב כגע הוא דל דכר וחד נוקבל . ללל כל נוקבל
ממתלכת כנין חוכי תתלי כתי כגע הוא . וכל דכר לל ליתלכי כנין חוכי תתלי כתיב
כגע הוא . ומתמודען מלן ללל (פי׳ דיכון) דלתו מהלי ודיכון דלתו מהלי .
ומתמודען קרכבי דכעיין לקרבל דכתיב זכר תמיס וכתיב נקבה תמים ויכילכס
לל כתי קרת הוא וכל חתל קרת ריסיס כלל שער וחתל לחברן מתקלט בקשוטי
מלכין לתזלזל כשיכיס וקבל לחברן ל"ל קלס לבל עבדית לך כגוונה דלעילל לל כעית
לשעלה כעלין חות לתתל והוי כתתלין דכתיב וירדו חיים שחולה . מלי ליסו שחול
ניסכס דתמן נוחין חויכין ולית מלן לרחמי עלייהו . וזמוכין ליכון לחיות ולשעלה כד
יתער קלס לעמיס ולחיות להו דכתיב יי ממית ומחיים מוריד שחול ויעל .

ואם מפלת פניו ויסרט ראשו . תלכל לית פנים ולית פניס . ומלן פניס
הללו לינן ליכון דלקרון פניס של זעס . וכל שין דתלין מליכון פניס
מלופין כלסו תקופין כלסו דלל מרחמי . וכד יתעבר שערת מסערת דליכון פניס
מתעברן כלהו ויתכרו . דתניח כל ליכון דתלין מסערת דרים דליכון עלין על
לחרכין ולל מלופין כוותייהו וכל ליכון דתלין מסערת דשערת דליכון פניס כלהו
מלופין ותקופין וכנין כך לכפוי מתלהטן כחצי מסוס ניטוף דכוליכל דקרדינותל
ובהלי כתיב כפניו חלקס . פני יי כשוני רע . לתר ר' יצחק מהו כגע לכן לדמדס .
כגע ממש הוא . לי תוכל לתתזי וסוקל לל ליתעבר ממש דכתיב לכן לדמדס .
לתר ר' יוסי דתוכל לתתזי ללל כסוקל לל ליתעבר כגוונה תוכל וסוקל . רכי יצחק
לתר לעב דתוכל לתתזי לי סוקל לל לזול כגע הוא דכתי לס יסיו מטליכס כמכי
כשלב ולכיכו . וכד ליתחוור כלל רחמי ממתכהו ודיכון לל ממתכהו (פי׳ ליתעקו)
תלכי ר' לכל כתיב כגע הוא וכתיב כגע הוא דל דכר וחד נוקבל . ללל כל נוקבל
ממתלכת כנין חוכי תתלי כתי כגע הוא . וכל דכר לל ליתלכי כנין חוכי תתלי כתיב
כגע הוא . ומתמודען מלן ללל (פי׳ דיכון) דלתו מהלי ודיכון דלתו מהלי .
ומתמודען קרכבי דכעיין לקרבל דכתיב זכר תמיס וכתיב נקבה תמים ויכילכס

שומע תפלה עדיך וגו׳ שומע תפלה לית קב״ה ר׳ חזקיה לית שומע תפלה שומע תפלה
מבעי ליה מהו שומע תפלה לית תפלה דלא כי דלישי תפלה דכתיב ואני תפלתי ודוד
כנוין כי קאמר להו ומה דלאמר ואני תפלה חד שומע תפלה ודלא תפלה על יד
דכתיב על ידכם בב״ה עדיך כל בשר יבואו כשעתיד לנופף ארזי בשרזי כמרעין
כמכתשין כלל ובשר כי יהיה כעורו לית הכנע כעור הכשר הכי אמי ובנין כך
לא כתי כל רוח יבואו שלא כל בשר יבואו מהו עדיך שלא כמ דלתתא ולכך ש הכהן דלא הוה
קב״ה הלל ואם ירצה הכהן לא כלתר חד לתרן הכהן וכלתר לאחר הכהן סתם ודלא
קב״ה הלל ינחק והא כתיב כנע נרעת כי תהיה כלדם וגו׳ לי הכי דלא קב״ה הלל אין
בנין דכיה תליה כל דכוותה וכלקדושה הלל לי הכי לאמי והוכח והועלה מכאי ליה
הלל כלל והוכח לית הכהני כטכעות דעיול לא נגו דלא חוץ הכא והוכח דיכנסון ליה
לכהב לדכיה ליה כך לאהדר כיה ויעלון מלה קמיה הלל ינחק הכי תניכן כנע נרעת כנע
הוא דיכח תקיפא דנרעת כעלמ נרעת סגיורו כמ דלתתא סגיורו דכהורא עלאה סגיורו
דטיבו עלאה דלא נחית לעלמא כי תהיה כלדם כלדם סתם והוכח ש הכהן דלא
כהן דלתת דהוא לתתקן למפתח ההוא סגיורו ולאדלק כוותי דיסתכמו על ידוי ברכן
לעילא ולתתא ויתעבר ויסתלק ההוא כנע ויצרי כהורו דרחמי על כלא ובגד ש
הכהן הלל אחיה לאיכהו כבי עלמא דלא מסגנן ולא ידעין ביקרא דמאריהון
כתיב כהו כישראל לאחר הכדלתי לתכם מן העמים להיות לי וכתי ואתקדשתם והייתם
קדושי כי קדוש אכי ו׳ לי ליכון מתרחקן מן הוא קדושה דילהון דא רשותא דילהון
לתרחק מכיה וקרא אכריך ואמר ש תשיובסום כפרד מין הכין כמה לתפרען בבי
כשם מסום ופרד בקדושה דגרמייהו לאסתכחא עלויהון ורשיעין מכלא ועל דא זווגא
דבבי כשם הוא כזמנין ידיעין לכוותא רשותא לאתדבקא כיה בקב״ה והא לתערו בפלגי
לילה קב״ה עם כנסת דעדן לאסתעשע עם צדיקייא כי מסכחת ליה לקב״ה והיא בעת
דרעות לאתדבק כהו וחכרייהו דמסתדלי כאוריתא מסתתבי כה כלי לסכחא למלכ
קדישא ולתעסקן כאוריתא שלר כהשא כדין עלן רשותא לאתקדם בקדוש דקב״ה
ולכווכא רשותא לאתדבק כיה ולהון חכרייהו דמסתדלי כאורית זווגא דילהון כשעתא
דזווגא לחדא לסתכא ושלי מסכת לזכות לכווכא רשותא לאתדבקא כיה בקב״ה
ובכסת ושרש דשם עידן רשותא דמתברכן כלא עלאי ותתאי לי בבי כשם לתרחקו
מכיה ושבדן ככעורי לן הוא קדושה דילהון לאסתכחא קדישין לן ליכון כפשטן
קדישין דמסכן תעילא ושלמה מלכא נזוח ואמר נם כלא דשת נפש לא טוב נם כלא
דשת מלן הוא דשת דא קב״ה נפש לא טוב דא הוא נפש דליכון מסכין כשבדייהו
לא טוב דשם מסטרא לאחר לאתסכן עלויהו נפשתא דלאו ליהו טוב כנין דלא מכווכו
לכוייהו לקב״ה מלן דלאתלהיט כיהר הרע הוא כלא רשותא וכווכא דלכא לקב״ה
מסטרא דיהר הרע לאתסכא עליה נפשתא דלאו ליהו טוב הלל נם כלא דשת נפש
לא טוב ולן כרבלים חוטא מלן דליהו לן ודאי שעתא כלא רשותא קדושה חוטא
חוטא ודאי כלא בעון מכתשין כיהון כבבי נפש ואסידו כלפנייהו
בשעתא דילהון לאחזאה דהא קב״ה מלים כהו ולאו דשעתא כהון עד דליכון זכאין
ומכפרן

ומכערן עובדויסו כמלקדמין ומתברכן. ועל דא מעתמודעין מכתבין לנבי כהנא
ליכון דלתיין מסטרא דמסאבא וליכון דלתיין מסטרא לחדא. כנוונא דא כתיב
כי תבואו אל ארץ כנען וגו׳ ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחזתכם. וכי לגבר טב סוף
דיסתכח בליכון דזכאן למיעל בארעא. אלא דא לוקמוה לעובדא מטמונין דלטמרן
בביתויהו ולאסהדא לון ליסראל. תנא קמי זכאין ליכון ליסראל דלהון מתדבקן כיף
בקבא וקבא רמיס לסו דכתיב תהכתי תכם אמר ה׳. ומנו רחימותא דלהון לאינש
דלסו לארעא קדיס׳ לאסרחא סכנתהון כיכויסו ולמסוי דיורים עמהון ויסרא דיסתכון
קדושין על כל כני עלמא. תא חזי כתיב וכל הבשם אשר בפיו לכן וגו׳ כשעתא
דסוו עבדין עבידתא סוו אמרי דא למקדשא. דא למסכנא. דא לפרוכתא. וכן כל
ליכון לומכין כניקדוש׳ קדושא על ידויהו ולתקדם סהוא עבידתא. וכד סליק
לאתריה בקדושא סליק. כנוונא דא מלן דאביד עבידתא לעז לו לסטרא אחרא
דלא קדושא. כיון דלדכר ליה על סהוא עבידתא הא רוח מסאבא שריא עלוי.
וכד סליק עבידתא במסאבא סליק. כשעתוויה פלחי לעז לוכסא ומתדבקן כלהו
כחדא כרוח מסאבא כעז והוו כניין כניין לפרצופויהו (פ״ן לטמפייסו) ולניעולייהו
לסטר מסאבא לעז. וכד שריין למכמי סוו אמרי מלה וכיון דלתדכר כפומויהו סליק
עליה רוח מסאבא. כד סתליק עבידתא כרוח מסאבא לסתליק. כיון דעשו ישר׳
לארעא כעז קדס לדכאה לון ולקדשא לון לארעא ולמפכי (פ״ן ולמפכי) לתר לעכיבתא
דלא תשרי עכיבתא גו מסאבא. ועל דא כסהוא כנע צרעת הוא בבתים כתיכין דלהון
ותכנין. תא חזי לי עובדא דא היא לעסכחא מטמונין כלחודוי. יהדרון לכנין
לכתר כמס דליכון לאתרויהו ושפרא לאתריס לכל קרא כתיב ותלבו את האבנים
וכתיב ושפר לאחר יקח כנין דיתעכר רוח מסאבא ויתעכי ויתקדם הסתא כמלקדמין
ויסתכחו ישר׳ כקדושא וכדיורא קדישא למסרי כיסויהו מכיכתא. ועל דא מלן
דכתי כמיין כד מסרי למכמי כעי לאדכרא דסא לפולחנא דקב״ה הוא כתי. כנין
דכתיב הוי כוסס כיתו כלא נדק וגו׳. ופדין סייעתא דמיין מסרי עלוי וקב״ה
זמין עלים קדושתא וקלרי עלים שלם שלם ויודעת כי שלום אהלך וגו׳. מסו ופקדת
כך הא לוקמוה. לכל ופקדת לאפקדא מלה כפיומא כד תיכו ככי וכדין ולא תחטא
כתיב. ואי לאו הא זמין לכיתיה מסטרא אחרא ב״ה מלן דכתי ורצותיה כנוכח לאחרא
כנין דמיוחד כיתיה לאסתלקא כיה הא ולאי מריה כיה רוח מסאב׳ ולא כפיה סהוא
כר נש מעלמ׳ עד דאתעכם כסהוא כיתא ומלן דדייר כיה יכיל לאתזקק דא סהוא
דיה רוח מסאב׳ מריה כיה ואזיק מלן לאסכא כיה. ואי תימא כמה ידיע כגון לאתזקק
כסהוא כיתא סהוא דכתי לא לו אכאי כיתים לו כנזקי דנופא לו כנזקי ממונא סוו
ותרין לאחרנין אכתרים. הא ודאי יערוק כר נש לטורא ולא ידור כיה. ידור כטיחלא
דעפרא ולא ידור כיה. ובגין כך קב״ה שם עלויהו דיסראל דליכון לא ידעין מלה בכל
ליכון כתי וסוו אמ׳ לאתון לא ידעין לכא ודאי ואי מרמיכא לון כנגע. דייר בבית הא
גנע מאחרא תקיפא ליה ויעבר ליה מן עלמא וכדין וכתץ את הבית את אבניו
ואת עציו. כיון דלזיל ליה מ״ט וכתץ את הבית שלא בכל זמכא דסגיא כמיין ליסוי קייס

דילים סוף ויכיל לסדרה הלי בארץ קדישא כם בארעא אחר לזמיכה רוח מסחכה
יתיר ויכיל בר נש לאתקקה · לה׳ שעזר נפש דקדושי דאתברו לאתרמין לאתכחה
תמן ואלי טורפי דקספתא לא מעברן ליה מהלוך ביתא וכלב הלי קרא לכריז ואמר
הוי כונס ביתו כלא כדקן · הוי ודלי קלמרי כל ומא כהדוא ביתא · ר׳ יוסי עא חד יומא
בחד ביתא מגוא בספתא (סף לטלא במיספא) עלל לגנ׳ שמע חד קלא דאמר אתכבשו
עלו הא חד כלגותא דילן סיפתוניזיק ליה עד לא יפוק · אמרו לא כיכול שא לי דיוריה
הכא · כפק ר׳ יוסי ודחיל · אמ׳ ודלי מלן דלעבר על מלוי דאברוניא לאתחייב כנפשיה ·
לא ר׳ חייא והא גוים ומאר בני נשא דיורי כגוויה ולאתלויה · א״ל לוכן מסטריסו קא
אתיין לכל מלן דלחיל מטלה יכיל לאתזקא ולפי לוכן לי יעכבו דיוריהן כיה לא
יפקון כשלם · א״ל והא כתי׳ כתיסס שלום מפחד · א״ל כגון דהוה מלחרא ואתכבי מבדק
וקרא הכי הוא כתיסס שלום מפחד כשכתיסס שלום מפחד שכט שוד לא שריץ עליהם ·
וכא לאר לי הכית והניד וגו׳ והניד ויאמ׳ מכעי ליה לו וידב׳ מסו והניד · שא ככל אתר
מלה דאכמתא הוא ושא לוקמוה · כשנא כרלה לי כבית · כשנא כנא מכעי ליה · כרלה
לי ים לי מכעי ליה · דהא כתיב וכתבי כנא נרעת כבית לרן לאותכם דיתחזי לכלא
אמאי כשנא כרלה לי · שא כשעתא דהאי עיילן לאתרא אתגליא ומקטרנא דא כדא ועל
דא כרלה לי הוה דמתכסי אתגליא ודאתגליא אתכסי ולכתר לאתחזי ליה כדיוקנא
דשמיא כנא דכיתא ואתכסיוה לאתרא, ועל דא והניד לכסן מלה דאכמתא הוא · וכדין
אתי כשכא וירמון כיתא ויכתנון ליה לאכין ולעין וכלא · כיון דאתנתן ואתדכן כלא כדין
כתיב וכתיב טוכיס תדכה ויפכת · אלין לקרנן טוכיס דשא קדמאי לאו לוכן טוכיס
ולאו ככללא דקדושא דכיון כיכנו · א״ר יהודא לי הכי כמאי מוקמיכן קרא דכתי׳ וכתי׳
מלאים כל טוב לאר לא מלאת · לי רוח מסחכה שריץ כגוויה כיך מלאים כל טוב ·
אל אלעזר מלאים כל טוב כמוכה ככספא ובדהכא וכלא · כלא כי טוב כל ארץ
מצרי׳ אלי יהו׳ והא כל כתי דמצראי מלין מרגין וטשוכ הוא שא כגין עותרא דארעא
אתמר · לוק הכא כגין עותרא ומוכה הוא · תרין עותרין כטלו ישראל אד כד כפקו
מגלות דמצרי׳ אחד כד עלו לארע׳ ים א״ל כל לא ודלי הוא לאתקדשא ארע׳ ולאעכרא
רוח מסחכה מארעא ומנו ישראל וכד כיתא הוא אתיכם הוא אתכא כם מוכה למכבי
ליה ולמלויה כיתיה כגין הלא יפטער על כיתא הוא ויסדרון כדיוקנא דקדושא ·

ואיש כי יהיה בעורת וגו׳ · ר׳ יוסי אמר כסילתא דמוקפי כבהרת עזה חיוו
תכיב וכחיוו לאתדן כאינון גוכין · א״ר יצחק ם׳ טעמי לית מלן דנרים
כבהר עזה וכלהו לוליפכ מהבא כד מיזוה אד סליב אד · תרין תרי סהדי ודכי
מכאן ולהלאה אפי מלה כתרי ותרי כמלה ודלא לוליפכ לכתר דכתי׳ לא יקום עד אחד
בעון וגו׳ · ם׳ שבי עדי וגו׳ · ר׳ חזקיה הוה יתיב קמיה דר״ם אמ׳ כתי׳ כגע לבן לדמדם
כדין הוא כגע דשא מורח לא קאי כעינים · פתח ר״ם ואמ׳ כתי׳ לא יהיו קטליכ כמבי
וגו׳ · זכאין אינון ישראל דקכם כשי לדכאה לון ככלא כגין דלא יתכמון כדוכא קמיה ·
ואתריסון דדוכ לא יפלטון כהון לשא כלא לזיל כתר ויכי׳ סומק לסומק ויהור לאור ·
ומיכ לומיכ ושמאל לשמאל · כשעה כתי׳ ויכא הריאון לדמוכן ועל דא שריץ הוה עיכים

ולי תימא לרמוי כתיב כעמו. וכתיב כיס בדור וירלהו וסוף לרמוי. אלא דלי
מוסמא דרכבא לתעכיד ודלי כוסרא דרכבא לתדבק. כתיב כיס לרמוי כלו
כלדרת מער כוסמא דהתוכא נכף. וכתיב כיס בדוד עם יפה עיניס וטוב רלי.
לם מסמק כקדמיתא ודלי לתמוי כיס תורא דלי דכוותא לתילול ביס ושלרי
לתדבקה. תורא בקדמיתא ולתחזי כיס סומקא דלי שלרי לסתלכא. וכתיב
וטמלו סבהן דהא לתילול כיס סומקא לסתלכא. וכפיף קום ידע ככל ליכון
נוכן ולומכין דלתחזי כיס נוכא דרכיותא ויסבר ליס למקמי לי לתילול כיס נוכא
לחרא ולי לא מדכי ליה הדא סוף דכתיב וטהרו הכהן וגו׳. רבי יצחק ור׳
יהודה הוו לזלי כלרחא. לחר ר׳ יהודה כתיב ונרעת כעמן תדבק בך וכזרעך
לשלם וגו׳. לי הוה חטא ככוי לחלי ולקון. לחר ליה שיפא ויתיר מפלר ככולי חמא.
חמא דלא כפיק מגחזי כרא דמעלית ועל דא ליה לכלהו. ולא עוד אלא לחר ליה
לכא פלחא כסוסנא עלאה לנכי לליהו וזכיכא כתרין חולקין דהא פלחא ליה כקדוט
ולכת רשע פניסת לי לומות לסקרא וחמידת. הא עכרת על לוריתא כלא. ומלן
דלעבר על דא מית הוא לעלמא דלתי לכל כנין דפלחת לי סמוסא דילך לא לסוי
למכא תהוי מית בעלמא דין ובעלמא דלתי לא. וכנין כך ונרעת כעמן תדבק בך
וכזרעך. גוכא דחורא לסתמודע וגוכא דסומקא לסתמודע. לחר ר׳ יוסי בנר
בנחר לו כפסתים לחלי. לחר רבי יצחק ככלא סרוא וככלא סלטא. ולית
כגוכא דא דכתיב דרשא נחר ופסתים. וכגוכי כך סולטניס דההוא כנע דכפיק
מלתר עלאה דא סלטא ככלא כתרי גוכי כחר וכפסתים. וכנין כך זאת תורת
כנע סנרעת בנך בנחר לו כפסתים. רבי יצחק הוה חזיל לקטפורא דלכוי.
חמא חד בר כם דסלמי בקוטרא דמטולא לכתפוי. לחר ליה סורטא דקיפטא
בכתפך לחלי. לא לחר ליה מידי. חזל לכתריה חמא דשויל כאערתא חדא
עלל לכתריה חמא קטורא דתכנא דהוס סליק תחות לרעא ועלל הסוא בר כם
בנוקבא חד ולתכסיא מניה. דחיל רבי יצחק ונפק לבום מערתא. עד
דהוס יתיב לעברי רבי יהודה ורבי חזקיה חמא לון ונקריב נביהון סם לון
עוכדא. לחר רבי יהודה כריך לחמכא דמזכך הלי מערתא דסנור סרוניא
היא וכל יתבי הסיא קרתא חרסין חיכון ולתיין למדכרא לחויין חוכמין דליכון
בני עמר סנין לו יתיר למעכד חרסין ולא מנטרי מכוייהו ולתעבידו סנורין וכל זייני
חרסין דלהון בהלי־מערתא חיכון. לזלו. עד דהוו לזלי לתרעו כחר בר כם דהוס
לתי וכריס דהוס מרא קטיר על חמרא. לחרו ליה מלן לת. לחר ליה ודלי
הוא כרי דלימא קטיר על חמרא. לחרו ליה לחלי הוא קטיר. לחר לון דיוורי
הוא כחד כפר דליהו מכני רוחלי והלי כרי הוס חולף תוריתא ככל יוחא והוס
לדבר לביתלי ולמי לון לחיכון חלין גב סכין הוס דיוורי כההוא כיתא ולא חמיכא
לי חמא פוחם ומיכוי וידוי לתעקמו ולא יכיל למלגא. ולתיכא לנכי מערתא
דסגירו דסרוניא דלמא יפסון לי מלס דלסוותא. לחר ליה רבי יהודה ובהיא

כיתה ודעת מן קדמת דכל דלתכזק כיה כר כם מחרש. אמר ליה ודעכא דסח מכוחה
ומין לתכזק כיה חד כר כם והוו אמרי דמרעא סוס. ומכוחו אמרי דרוחא דכיתה
ולכתר עלנו כיה כמה כבי כסח ולא לתכזקו. אמרו סייטו דאמרי מכרויח ווי לליכון
דעכרין על מלייסו. פתח רבי יהודה ואמר הוי כוכה כיתו כלא נדק דסח ככל לתר
דלמתכח כיה נדק כל רוחין וכל מזיקי עלמא עדקין מכיה ולא מסתכאי קמיה ועם
כל דא מלן דלקדיש וכטיל לתר אחיד כיה. אמ׳ ליה ר׳ חזקיה לי סבי מקיל עמא
קדישא כרוח מסאבא. אמר ליה לאו סבי אלא עמא קדישא לא עריק כתר מסאבא
ובגין כך לי רוח מסאבא בטיל לתר עמא קדישא לא עריק כיה דסח לאו לתריה:
ואי עמא קדישא כטיל לתר מקדמת דכל כל רוחין וכל מזיקין דעלמא לא יכלין
לאתחזאה כיה כל סבן לקרבא כהדיה. וכד סוס נחית בגא נרעת הוא מדבי
לתר ואסיק לרוח מסאבא מלתריה ולבתר מכתבי כיתה לכבין ואתין וכלא ובבי
לה כמלקדמין בסטר קדישא בגדק דלכיר ליה לעמא קדישא ולסרי עליה קדושא
ועם כל דא כעברא לחרש וירחיק כיתה מלתריה מיסודא קדמאה תרי טפחים
הסתא דלא לתחזי ולא כחית מלן דמקטרג כיה כסהוא רוח מסאבא לאפקא ליה
מלתריה מאי תקכתים. לי ויכיל לכפקא מהאי כיתה ספיר. ואי לאו ובכח ליה
כמלקדמין בלבכין לחרבין ואתין וכלא ויפיק וירחיק ליה מלתר קדמאה ובבי
ליה עלעמא קדיש. ועם כל דא לא כפיק הסוא רוחא מן לתר קדמאה בגין דקדושא
לא עריק על לתר מסאבא. אמרבי יצחק למה ליה לאטרחא כלי סאי כזמנא דא
כתיב מצות לא יוכל לתקון ונו׳. מיומא דאתחרב בי מקדשא לא אסתכא אסותא
בעלמא כגוני כך כאי כר כם לאזדקרא כי סיכי דלהוי כטיר. אמרו מזל כהדי סאי
כר כם וכחמי. אמ׳ רבי יצחק למה ליה לן. לי סוס מזל לגבי גברא דבא לחיל אטאס
כגון נעמן לגבי אלישע מזל אכתריס. אסתא דאיסו מזל לגבי רחיקי עלמא רחיקי
אוריתא נעלי מכלא אסיר לן לאתחזאה קמייסו. כריך רחמנא די סויב לן
מכוחו ואי כר כם אסיר ליה. אמר רבי יהודה ואי תיכון וכל מתרפקין חון
מעבי לאסרים ונו׳. אמר ליה ודא עד לאיסו ולא עוד אלא דסח כתיב לא ומנח כך
מעביר כנו וכתו כאם ונו׳. אזלו לקרמוסו אזול אסוא כר כם לסהוא מערתא הוא
וכריס סרי ליה כמערתא על דכפק אכוי לקטרא לחמריס כפק קיטורא דאסא
ומחא ליה כריסא וקטליה. אדסכי עאל אבוי ואסכחיה מית כטל ליה ולחמריס ואזל
ליה ואסכח להו לכתר וומא אחד לר׳ יצחק ולר׳ יהודה ורבי חזקיה דסוו אזלי. ככם
קמייסו וסא לון עוכדא. אמר ר׳ יצחק ולא זמכין סניחין לאוכא לך דאסיר למיכך
תמן. כריך רחמנא די כל מעבדוהי קסוט ורחמתיה דין. זכאין אינון צדיקייא
דאזלין בארח קסוט כעלמא דין ובעלמא דאתי ועלייהו כתיב ואורח צדיקים כאור
כנה ונו׳. אמר ר׳ אלעזר ככל עובדוי דכר כם לבשי ליה לסהוא כלהו לעמא קדישא
מאי לעמא קדישא לאדכרא בשומיה עמא קדישא על כל מה דאיסו עביד דכלא
הוא לפולחניה ולא יסרי עלוי סטרא אחרא בגין דאיסו זמין תדירא לגבי כבי כסח
ויכיל לאסרחאה על סהוא עבודתא. ועל דא אמרי לו הערב הוא אסתאב ואריח

עליה רוח מסאבא. ומה בשלמי כך מלך דפקיד מלוי למטרח לאתרא דלא מטרחי
עליכו. וכ"ב כתיב וכשמרת מכל דבר רע. ר' שמעון סוף חזיל למימרי לעכו"ם (פי לחמני)
וסוף עמיה ר' אבא. תמר ר' אבא כימה מלין דאורייתא וכו'. פתח ר' אלעזר ואמר
למרי כח לחותי את. הלא קרא קמיה. ומה לכרסם דאיסו דאול מטעי רחימו דקב"ה
סוף אמר סבי על לתתיה כגון דיוטכון ליה. הלא לכרסם לף על גב דסוף דאול
מטעם לף סמיך על זכותא דיליה ולא כעי קב"ה לאפקא וכותיה שלא זכותא דלתתיה
דירוזם כגוזיה ממוכא דעתר עתון דסא ממוכא כלתתיה זכי ליה כר כם. הלא כית
וזון נחלת לכות ומיי לסא מסכלת. מלן דזכי כלסם מסכלת זוכם ככלל. וכתיב
בסח כם לכ כעלם וגו'. ולכרסם סוף לזיל כגוזיה למיכל מלא מטעי עתון וסמיך
על זכותא דילה דלא יכלון לשכעא ליה ולחוייכא כה. וכגוזי כך לף יהוי מדי למימר
לאחותי היא. ולא עוד הלא דאמא אד מלכא לזיל קמה ואמר ליה לכרסם לף
תדחל מכם קב"ה סדר לי לאפקא לה ממוכא דעתר עתון ולטרחא לה מכלא וכדין
לף דאול לכרסם מלתתיה הלא מכוי הלא אמא עתיד מלכא הלא עמה. אמר
לה היא מטטרח ולכא לף כטירכא. וכגוזי כך אמר למרי כח לאחותי את וגו'.
ויטב לי וויטיבו לי מכעי ליה לכתיב וסוף כי ורעו לותך ממרים ולמרי לעמו זאת
ועל דא ויטיבו לי מכעי ליה. הלא ויטב לי דא דאזיל קמך. ויטב לי כהאי עלמא קב"ה
בממוכא. וחיתה נפשי בהסוך עלמא בגלל. הלא תסטי מן לורחא דקסוט דאי
לא זכי כגוזיך כממוכא כהאי עלמא ותסטי לסת כלורחא הא מיתת ומיכא כסטוט עלמא
הלא תסתמר דתתי נפשי כהסוך עלמא כגלל. וכגון דסהוט מלכא לזיל קמה
לטרח לה מה כתי ויכגע ויאמר פרעה וגו'. על דכר סרי ודאי דסות למרת למלכא
מחי וסוף מחי. ועל דא לף דאול לכרסם מכף כלום דסא סוף מטטרח. ומה
דאול מנרמיס דאול לאתרא קמה עמיה כטורח הכי. תא עזר זמכון פקידת סרה
למלכא למחתה לפרעה וכעזר מכתבון חלקי סימכא עבדת סרה לכבוד כתרסה
במנרים. ר' אבא פתח כימי נאתך מארץ מנרים תראנו וגו'. זמין קב"ה לאחזאה
פורקנא לבמי כיומון ויומין דעלא קב"ה לאפקא ליסראל ואחזי ליכון מכתבון במנרים
ואלקי לון בניכיהון דיסראל. תא חזי מה כתי פורקנא דא לפורקנא דמנרים.
פורקנא דמנרים סוף כאד מלכא ובמלכו אדא סכא ככל מלכין דעלמא וכדין
יתייקר קודשא כריך הוא ככל עלמא ויכדעון כלא עלטנו דקודשא כריך הוא
וכלהו ילקון כמכתבון עלאין על אד תרין כנין דיסרכין כלהו ביסראל.
וכדין יתגלי עולטניה דקודשא כריך הוא דכתיב וסיה ו' למלך על כל
הארץ. וכדין כלהו יתכלכון כהו ביסראל לקודשא כריך הוא
הדא הוא דכתיב וקניתו את כל אחיכם וגו'. כדין קיימין
מכאן כאחורנא למאמי פורקנא דכניהו כמלקדמין הדא
הוא דכתיב כימי נאתך מארץ מנרים תראנו כפלאות

הליר. כ"נאו ויאמר:

פרשת תורת המצורע

וידבר ה׳ אל משה לאמר. זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו וגו׳. רבי לכה פתח גורו לכם מפני חרב כי חמת עונות חרב למען תדעון סדרן של פרשיות סדרן. כתוב כאן זאת תהיה תורת המצורע וכתוב להלן זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם ולזבח ולשלמים אלא מה להלן מקומי קבע לכולן אף כאן מקומי קבע לכולן ועכשיו על פיגמי תורתך ולא יתבטי מכם. דכל מאן דלא לעי בתורתא ולא יתדבק בה כאילו הוא מקבל. רבי יהושע בן קרחה אומר. לא שריוה מכיון שהיא מצורעת ונתונין בסורין דלא יהון עמיה לאסתלקו מכיון. ולא עוד אלא דמכרזי קמיה ואמרי לאסתלקו מוחרכים דפלניה דלא חם על יקרא דמאריה ויי ליה דהא מקטיגו עלאין ותתאין ליה ליה מולקא בחרטא דקיו. וכד חייבו לאתדבקא בפולחנא דמאריה ולעי באורייתא כמה כסורין ומיכין לקבלה לנטרא ליה ומכיתתא סריא עליה וכלא מכרזי קמיה ואמרי הכי יקרא לדיוקנא דמלכא. הכי יקרא לכריה דמלכא. לתכטיר הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי זכאה חולקיה. תא כליבא כיצד דאמר כאן לאתתא גרוש לאתתא ולאדם למנזר עלייהו מיתה ועל כל עלמא כליבא כיצד כתיב ולסוכה חרב אחד. בגין כך גורו לכם מפני חרב מפני ליבא כיצד. כי חמת עונות חרב. מאי כי חמת עונות חרב דא חרב לוי׳ דתנן חרב אחת ליה לקודשא בריך הוא דכתיב דאין לחויבוי אלא חרב לוי׳ מלאה דם וחרבי תאכל בשר. וכבגין כך גורו לכם מפני חרב כי חמת עונות חרב למען תדעון סדרן. כבגין דתדעון דסכי לאתדן מאן דאית ליה חרב כליבא לאזדמן ליה חרב דמשי כלא אלא זאת תהיה תורת המצורע.

זאת תהיה תורת המצורע. ר׳ אלעזר פתח כנפרים תחעוף כסף ויקפוץ כבר אדם. הלוי קרא הא לתמר לכל חד כבי כסף לא ידשון ולא ממשין ולא מסתכלי כרשותא דמאריהון וכרוזא כל יומא קארי קמייהון ואית מאן דבעי ליה. כשעתא דרמש ליליא ותרשין סתיימין לתעור מוקדא דתסומת רבא וכמה מכולי טריקין מסתכאי בעלמא כדין לפלח קדם סיבתא על כל בבי עלמא ואפילו על כל די בהון לתערותא דחויי ואינון שלטין בעלמא ומודעין להו לבבי כסף אלין מבסון כדיבן ומכסון קטוע וכבי כסף לתקטרו בסיבתא. כד לתעור רוחא דצפון ולתבלוג ליליא כרוזא כסיף וקדמך בריך הוא עתיד בנבתא דעדן לאתעבדא עם צדיקיא וכדין סלהוביו כפקסוכתם תחות נדפוי דתרנגולא וקרי וכל בבי עלמא מתערי כערמייהון ואית מאן דיתער רוחיה לפולחנא דמאריה. כד לתני נפרא כרוזא קארי וכל חיילין דמסריין דלעילא מסכמן ליה לקדם קדשא בריך הוא כחד כבבי כקל גוג׳ כדין כמה תרשין לתפתחו לכל סטרין ותרעא דהיכלא לתפתח כיה בבנסת ישראל לזמנא לבל בבי עלמא קדם הקב״ה ויטע אהלו בהר צפע ואית מאן דיתער רוחיה בפולחנא דמאריה כסיף

תכפון

ואזוב

וצוה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות. ר' יצחק ורבי יוסי הוו אזלי
בספינה דר' סימון ואחת אל מלעלע ארז הא ודיוג כלאן מן הארז לאחר
כלכון דשוי הוה עץ ארז לה לשתרגן בטופוי אלא כלכון והא אתמר. אחד למת
ואחד חול. פתח ואמר ולקח למטהר שתי צפרים חיות מהורות ועץ ארז ושני תולעת

אלפין וקום קמי מלכא כד יתערון עליה כדיוקנך ויתפטון ליה בקולנא אלא ושתכח עליה
וכותא לשתזבא כדין כתיב וכפרים שחוות כפה כסם ויקצוס בני אדם. ועד לא
וכפוק בר כם מהלי עלמא בכמה דיכין לתדין כפפא עם נופא עד לא ויתפרטון דא מן
דא. ולית מלן דיסגא. לפילו כהנוא זמכא דמטא מעתא לשתפרטא לא כפקא כפפא
מן נופא עד דיתגלי סכיכתא וכפפא מני חדותא וחביבותא דסכיכתא כפקא מנופא
לקבלה לי זכאה הוא לשתקבר כה ולא תדבק כה. ולא לאן סכיכתא לזלא ויהא לשתלא
ואזלת ואתאכלת על פריסותא דנופא. מתלא לאחרי סוכר מאפא לא מתפרטא אחדא
לסכיכא לזלא לאכתריה. לכתר לתדבקת בכמה דיכין עד דאסתאירת כניכם על ודוי
דדומם ונופא לתדן כקברא עד דתב לעפרא וכפפא כאפא דניכם כמה דיכין עד
הכוא זמכא דקכילת שכפא לשתרמקא מאתר דיתכין כיה נדיקויא. כתר דקכילת
סוכפא ואמי זמכא לשתדבקא כדין לסתלקת מניכם ואתלכת מחוכפא כפרזלא
דאתלכן כמרא וסלקין עמה על דאשת לנפתא דערן דלתת ואסתחי תמן כאיכון מיא
ואסתחי ככוסמין דתמן כלא מקטרת מר ולכוכה. כדין סלקין עמה עד דאתקריכת
נקורכבא על מדבחא. הכי זאת תהיה תורת המצורע כיום טהרתו והוכח אל הכהן
כהנא עלאה לעילא. הוי כפפא דלא לסתאבא כי כהוי עלמא הוי חיי ליה תקנתא
כגוונא דא ואי לאו מעות לא יוכל לתקון ונו'. זאת תהיה תורת המצורע ר' יוחנן
פתח וזרק הדמים וכו' הדמים ונו' הוי קרא אתמר ואוקימנא ליה בכמאתא דכר כם
כמעתא דהוה קיימא עמיה דכר כם כהוי עלמא כדין וזרק הדמים וכו' הדמים. כוותא
דכפיק כר כם מהלי עלמא ואתכא כתמוכא כדין ז מקומו שחק זורק דוח סם. לי
זכאה הוה כלא וכו' הדמים וטהר ואחר יוכל מן הקדשים. תא כל מובי עלמא קדם
מכפר עלייהו כתמוכא כר מסהנו ליסגא כוסא ולשפוך סוכ כים על ח כריס והא לוקמוס
דכתיב זאת תהיה תורת המצורע זאת היא תורתו של מוציא שם רע. ר' חייא לחר כל
מאן דלשפוך כוסא כוסא לסתאכן ליה כל מיפוי ויתחזי לסנהדרי בגין דסהוי מלא כוסא
סלקא ולא תער רוחא מסאכא עלוי ולסתאכא לתי לסתאכא מסאכין ליה. כמלא
לשתקא ולא תער מלא לחרא. פתח ואמר לוכה היתה לזוכה קרוס כאמכה ונו'. מאן
דסוף מהימנא לכעלה לסדרת לזוכה. מלתתי מסאכו מסאכו ודלי לא קדם. נדק
לא כי כגון דלשתעית מלא לחרא לסתלק מכה קדם ושריא כה רוחא דקטולי הכי
ועתה מרגמים. ומה ירושלם קריתא קדושא כך שאר כני כפא עלאכי. הכי זאת תהיה
תורת המצורע. ר' יהודה אמר זאת תהיה ודלי לקבלים לשתפרעה מכוס דהסו' מוציא
שם רע. כיום טהרתו והוכח אל הכהן מלמלן מסתע מאן דלית ליה ליסגא כוסא
גלותיה לא ישלח קמי קדם דבא לשתער עליה רוחא מסאכא כיון דלהדר כתזוכה

וקבול עליה תשובה מה כתיב כיום טהרתו והוכח אל הכהן ונו' (ויקרא יד)

וצוה

הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות. ר' יצחק ורבי יוסי הוו אזלי
בספינה דר' סימון ואחת אל מלעלע ארז הא ודיוג כלאן מן הארז לאחר
כלכון דשוי הוה עץ ארז לה לשתרגן בטופוי אלא כלכון והא אתמר. אחד למת
ואחד חול. פתח ואמר ולקח למטהר שתי צפרים חיות מהורות ועץ ארז ושני תולעת

ומשכ׳. ת״ח כד פג דמעתדל כפולחנא דמלריא ולא מתדל כלורייתא קכ״ם מצרי עלוי ומכיפתא לעמתא כהדים. כיון דכר כם לתי לסתלכא מכיפתא לסתלקא מכים. קכ״ם לתרמיק מכים וכל סטרא דקדושא דמלריא מרחקין מכים. ומצרי עליה רוח מסלכא וכל סטרא דמסלכא. לתי לסתדכלא מסיישין ליה. כתר דלתדכי ולהדר כתסובא בסוף דלסתלק מכים לסדר ומצרי עלוי. ת״ח כתיב ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהורות כיון דלתמר שתי צפרים לא ידעינן דלכמא חיות אלא הא לוקמוה. לכל חיות חיות ממש כלל ולתרוץ [illegible] חיות לקכיל לתר דיכלי מכויהו ככילי מכימי. ועץ ארז הא לתתר. ומכי תולעת סטר סומקא דגבורה דלסתתף כהדים כקדושתא. ואזוב דא ו׳ זשירא דיכיף לה לסגבין כך עץ ארז ואזוב חולא כחדא ועל דא ו׳ כחדא לסתכחו חד שלהבת ואד זשירא וקריין לון ו׳ שלהבת ו׳ תתאה ובלא להדרו לסרייש עלוי כגין דהא לתדכי. לקכיל הלין לתתא מכויהו עץ ארז ואזוב ומכי תולעת סתכחו כמא דא ותלתין מלין עלאין. ר׳ יהודה ור׳ יצחק סון חזלי כאגדתא ותכו כהסוא כי חקלא וגלי. כתר דסיימו גלותא קמו ואזלו. פתח רכי יהודה כמלי דלורייתא ואמר עץ חיים הוא למחזיקים כה ותומכיה מאושר עץ חיים הא לתורייתא דלית לילכא עלה ותקיף. תורה אמתי לקרי תורה. כגין דלורי וגלי כמא דהוא סתים הלא לתידע. חיים דכל חיים דלעילא כיה לתכלולי ומכה כפקין. למחזיקים כה לעיכון דלחדין כה דמלן דלחיד כלורייתא לחיד ככלהו לעילא ותתא. ותומכיה מאושר מלן תומכיה הלין לעיכון דמטולין מלוי לכיסן הל ת״ח כמה דלוקמוה. ותומכיה זכי לנכוהי מסיחפי דיפקון מכים. מאושר הל תקרי מאושר הלא מרחמן לעיכון תמכין לורייתא מרחמו ועד סופו. מרחמן דא רזא דכלא דקקרי רחם דכתיב מעולם נסכתי מרחם. ורחם דא חכמה דלהיכלי רזא לכל נופך עגופא לתפטט כיה עד סיומא דעזית סטרין. ותומכיה כלהו מוקיר עמודי שם. לעיכון דמטולין מלוי לכיסן הל ת״ח לעיכון תמכין לורייתא מרזא עד סיומא דגופא וכל מסיחכותא כיה תלייא ותתך וזכי לנכון לייתמזון לנכוהי מסיחפי. ר׳ רבי יצחק פתח ויקרא הל משה ויהכר ה׳ אליו מהסל מופד לחמר ויקרא הלא זשירא לחמי. הלא כגין לחזאה מלן הוא הסוף דקרא הסך דכרי כמקדמתא וכדין זמין למשה כמלן דזמין לוסבותא. הכא ו׳ זשירא הת״ס ו׳ רבתי הלא את לכוא מלא משה עלאה סוסכיכא דמלכא לסרן סוסכיכא דמטרוניתא. מהל למלכא דכל מטרוניתא עלאה מה עבד יכב לה סוסכיכא לתקכא לה ולהסתכלא כמלי דכיתא ועל כל שיול סוסכיכא דא למלכא לא עייל הלא עם מטרוניתא הכל כזוזת יכא לסרן וגו׳. משה סוסכיכא למלכא בגין כך לזמנין כלוסבותא לכתר ויכבר יי אליו לסרן הוא סוסכיכא למטרוניתא וכל מלוי סוי לפיסא למלכא כמטרוניתא ויתפיים מלכא כהדים. ועל דא בגין דלהיכו סוסכיכא לה סוי מלורים כהדים לתקכא כיתא ולעיכא תדיר כמלי דכיתא. ועל דא לתתקן כגוכא דלעילא ולקרי כהן גדול מל דכתי׳ תתם

ומתכת מסלק כליונן כגי היכלא וכגב כתיב ולקח למטהר שתי צפרים וגו׳ רבי
יהודה פתח ואמר ויסב בעמוס ויסקו׳ ולעג למו ויסב בעמוס ומחק דלי ויתן לתוכו
מטהרת דמחרת כסיר בקדמית וחיוך ולכתר זשיב ותריך הבל ויסב בעמי ולא כתיב
ויסב עמוס. ומחק כסיר וחיוך ועל דא דיכא כסיר וחיוך להו לרשעיות. ולכתר מה
כתיב תז וידבר שיומו בלשו וכחרונו יכסלמו וכך תרמוי דקיבוה קב״ה כסיר להו כהתי
עלמ׳ וכסיר לון לכפין כמחרת דכסיר בקדמיתא ולכתר זשש ונקטיל. וקב״ה מסיק לון
לחייבית לי יסדרון לקבליה יתותי ואי לא סגי לון מסהוה עלמא דאתי ולית לון כיס
חלקא ויסתכון מכלא. אתין לאתדכאה מסייעין לון וקב״ה מדכי לון וקריב לון לגביה
וקדיר עלייהו עלוס. הבל עלוס עלוס לרחוק ולקרוב וגו׳.

ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה וגו׳ ר׳ חייא פתח ואמר
הכה יום כא לי׳ וחלק שללך בקרבך. הלי קרא ס כי מכעי ליה
כגם יום יבא מלי הגם יום כא. אלא שכבר כא עד לא אתברי עלמא והוה יום דגיס
עבד דיכא לחייבית והוה יום דגיס יתפרע קב״ה מחיזון דעתון לון לישראל הלי יום כא
וקליס קמי קב״ה ותבע מגיס למעבד דיכא ולסוגלה עמין ואתיהיב ליה רשו כלא
ואספתי את כל הגוים אל ירושלם למלחמה. רבי יצחק אמר תרין ויומין לזיכון לקב״ה
אחד אחרי עמיה ואחד אתי לקטייה וכאלין עכיד קודשא בריך הוא קרבין בכלא. וכך הלי
ומאז אתי לאגחא קרבא לזדווג כסהוה ומאז אחרג ונטיל זיכין על זיכיה ואגח
קרבא בכלא כזיכון דאחין ומוכין הבל כי יום לי׳ נכחות על כל נחלי ורם ועל כל
כגא ומכל. ר׳ שמעון אמר ואגא כי יזוב זוב דמה וגו׳. היינו דכתיב תרב לי׳ מלחמה
דם הודעתם מתלב. מלחמה דם ודלו דכתי׳ כי יזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה
היינו דכתיב ויצקוד י׳ על פרעה ויכיהו עליכו. דתניין קב״ה כל מקרי פורעניותא
לעלמא חייבית יקדמין פורעניותא כחוביהון למיתי לעלמא. לו כי תזוב על נדתה
הבל ויספתי ליסרה לתכה מהו ויספתי ליסרה. תוספ דיכא על דיכא ואתן דמה על
דמה יתיר על מה דאית כהסוה תרב לי׳ מלחמה דם. כתיב לא תוסיף לקלל עוד את
היכלא כעבור שלא למכבל. והא כתיב ויספתי. אלא ליסרה כתיב ולא לגיגלה. הבל לון כי
דיכיל עלמא למכבל. והא כתיב זוב טומאתה. אלא חייבית מסאבין
תזוב על נדתה כל ימי זוב טומאתה. מכן כל ימי זוב טומאתה. אלא חייבית מסאבין
כחוביהון לגרמיהון ומסאבין לאתר אחרג כלא כי את מקדש י׳ טמא ואתעבר רוח
מסאבא עלייהו. מלן דאתי לאתתכא מסאבין ליה ודלי. ר׳ חזקיה הוה יתיב קמיה
דר׳ אלעזר לילוי חד קמי בפלגות לילוי למלמי כאוריתא. כתיב ר׳ אלעזר ואמר כיום
טוכח היה בטוב וגו׳. כיום טוכח היה כטוב כזמכה לאסגי קב״ה אחד כעלמא כש כך
גם למיכך בשוקי ולאתחזאה קמי כלא דהא כך אתרי טוכותא דקב״ה כעלמא ככלא
אתרי וככלא עכיד טוכו ואסגי ליה כעלמא. וכגון כך יתחזי בר גם כאתגליית
בשוקי ויעכיד טוכו דלעתי עליה טוכו לאחרג הדא הוא דכתיב כיום טוכח היה כטוב.
היה כטוב ודלי. וכיום רעה אלה לא כתיב וכיום רעה היה ברע אלא כיום רעה
אלה דהא כשעתא דדוכא תליוה כעלמא לא לכשני ליה לאתיוה לאתחזאה כשוקא

ולמהך

כתיב ולא תעזיף עד
בית יצחק בגין
(ר״ עמוס ג׳)

ולמחר ויוליאם כעלמא דסתם כך דיוכח סריוח כעלמא על כלח שחרי: ומאן דסנע כיוס
ולערע קמיס יתדן כסדוח דיוכח וכדין כתי' ום נסמס כלח מסמט דסח מזסמ לסתלק
מנדק ולח סריין דח כלח על עלמח ועל דח רחס: רחס ומי נטיר לסנח ועיין לכל סטר
והוי ידע דכללסו סריוח דיוכח ולח תפוק לכר ולח תתחזי כסוקח כנין דלח ישרי עלך:
מס כנין דנס מת זס לעמת זס עסס סלדים כמס דכך שחרי טיכו כעלמח סרי על כלח
כך כך סריוח דיוכח כעלמח סרי על כלח ומאן דלערע כיוס לתפסס: תח כך דיכ' סריוח
כעלמח כמס סיופין תלוין דכפקי מסדוח חרב עלחה וזקפין ריסח ומאן דסח סדוח
חרב עלחה סומקח מליח דמח ככל סטרין כדין נזרין כימומין וכמס סיופי לתערו:
(ס"ע כדין פסילין סייפין וכמה מימומין לתצרו) כלח לים חרבו על ירכן וכתיב וחרבו עלופה
כידו וכלסו מסתכח למעבד דיוכח ומאן דיערע כסו לתוק: כתי' כסס נח מצח עבדך
מן כשניך ותגדל חסדך וגו' מ"ט כגין דכככלתר דיוכח סריוח ככלח סריוח כין כמתח
כין כמדכרך: וכסחרכח דמתח תו פתח ואמ' סימני כחותס על לכך וגו' סימני כחותס
כנסת ישרחל לחמרס דח לקב"ס סימני כחותס: מאן דוח חותס דח חותס דנוסכנקח
דקטוט: כחותס על לכך דח חותס על תפלין דלחת כר כס על לכ"ס: כחותס על זרועך
דח יד כסס דמכח כסדוח זרוע ומנו יצחק: ומי קחמר סימני כחותס חותס מכש ליס
מלי כחותס כחיכון תפילין דריסח דלתי סכחח לכל גופח ואי דח תפלין כזרוע על כלב
ונכלח לסתכח כר כס סלוס כגווסח דלעלח: כי שש כמות לסכס: מלי כי שש כמות
חלח לח לסתכח כסכס ישרל לקב"ס כעלמח כמס דפריסו דכפסח מנופח כך כעיין לחתרפח:
ואי דח לסכסת כסכס ישרל לקב"ס דלח לחתרפח כעלמח וכגין כך תכלה סל וי"ו לחתקל
כזרוע לקיומח דכתיב סמלאוהתחת לרחצי: קסס כסלול קכלס ככל דרגין דגיכסס לח
לחתקני כפכלח כפלול: דכחיב לתתח מכיסו כר סדוח לרגל דלקרי לכלון: ולח ולח
לסס סתפי כחלח ולח קסויח לסו למיכיח מכלח: כך קסס כסלול קכלס דלית קכלס
דלח כרקיומתח ומנו רחיומתח לתי קכלס ומאן דקני לסדוח לרחיס יתיר קסויח לים
מדדוח דרגל דלקרי סלול דליסו קסויח מכל דרגין דגיכסס: רסניס רסני לס מלסכת
ים ומאן דיסו מלסכת ים דח לסס דכפיק מנו סופר כלילו תרוחח ומיח: ומנו הדוח
מלסוכח כד מתלסטח כלי לוקיד עלמח כמלסוכיתח דקכלס דקכלס וכמתח דסיל
מקכלס ליס ווי דלערע כמלסוכיתח דליסו יתוקד כס: תו פתח ואמ' מיס רבי' לח
ויכלו לככו' וגו' מיס רבי' דח דרועח ימינך דכתי לקטרח כיס קטרח לתפלס על דרועח
מחלח לקיומח ומיסו תהכקני: לח מיס רכיס דח כהר עלחה דמכיס כפקין כסדין
לכל עבר וכלסו נגדין ומתמכן מכיס כלח מקולות מיס רכיס מליכון קולות דמיס
רכיס וכשקן ומתמכן מכיס וכסרות כלח כמלו כסרות וגו' מס ונתן לים לת כל סון

תוספתא

בוז יכוון לי. כון ומ' תכייסל ומ' מתיתיף
ומ' מכיצלח דמכת לבסון סון מכסבי
מים ויין למכת ימין למכית נסון סון מקרכין
ישרלל מכעי פרים לכפרל על מ' מעכן בגין לנס

מכלוסין

תרגום יונקבוור, בחוסיפין
אשר בתוספתא, ש. ברגם
לחרו ר"ל נסוף בחיל בחן
בל-יום כתיב תעשה
ונסכיהם, ותעשה ונסכיהם,
וכתוב ג' פעמים בפרשה
ותעשה ונסכיהם כדי.
ל"ן חיל בתוב ג' פעמים בכל
כתיב תעשה ונסכיהם כדי
ל"ן חיל בתוב ג' פעמים בכל
תעשה בני ל"ן חיל :

לכלוסין וכל לישון מערין לשעלה להסו׳ יפתלל עלמא חדוש מניסן . פסל וכפשפש עפר
הון יקר דסף ליח רשות לכלהו שלח בסעת׳ יום והקדכתם שלה לפסח ונו׳ עכ׳ .
דכי מיתקטרח כיס כקכ׳ ומיתעטרח

כסדיס כדין כלישון לכלוסין וכל לישון מערין וכלהו עלמין כלהו כחדו כנהירו
כברכין ועל דל לימר סמלו תחת לרגלי וימינו תחבקני . מלן לחכח תפלין כל מכח
תפלה סל יד כעי לישטח דרועח סמלה לקבלה לה לכי׳ולקטרח קטרח עם ימי׳ כנין
לחבקה לה לקיימח . דכתיב סמלו תחת לרגלי וימינו תחבקני לחתחוזח כר כם
כגוונח דלעילא ולחתעטרח ככלה וכדין כר כם סלים ככלה כקדוסה עלאה . וקכ׳ם
קדוי עליה ישרחל לחמר כך לחפלר . רבי חזקיה פתח ולחמר שמעה י׳ צדק ונו׳
כמה חביבה כ׳ קמי קכ׳ם דכל זמנח דלי׳ לחת לקמיה דקכ׳ם קכ׳ם חזלמין לקבלה
סה׳ל שמע׳ י׳ צדק הקשיבה רנתי הלזינה תפלתי . לחמר דוד לכח לחתקטרח כלי׳ כמה
דהוה לחסתכחת לקמן לכח נמי הכי לחסתכחת . וכגין כך שמעה י׳ צדק כקדמיתא
ולבתר הקשיבה רנתי הלזינה תפלתי כלה ספתי מרמה . מלי כלה ספתי מרמה . חלה
הכי תכוין כל חלה ולה לחפיק כר כם מפומיה כלקה לעילא וכקבעה דקושטן ועלת
לחתר לעילא וקמן לחתכחת הסוה חלה לי הוה חלה דכסרח לי לה . לי לוסי חלה
דכסרח לעלין לה קמי חלכה קדישה למכד רעותה ולי לה סלטין לה לסטרח לחר׳
לה׳תערח כסדיה חלה רוחה לחרח . ומה כתיב כיס כיוסף עמו כככל רגלו ונו׳ . עד
לימתי עמו כככל רגלו עד עת כה דכרו לחרת י׳ נרפתסו . עד עת כה דכרו למען
חלה עד עת כה דכרו ליוסף ולתכחין הסוה חלה חלה לחרת י׳ נרפתסו כדין חלה
חלך ויתיר הו מוסל עמיס ויפתחהו . לדככי לתת נפרח . הר חלעזר כתיב ויהיה נפש
לדני נרורה כברור החיים . נפש לדני סתם כלה לחמר לה נפש לנוח נפשו הוא עדנה
לתתקטרח כי ולה תתכרח כבעלה . זכאין לישון נדיקייה דמסתדלין כלוריתה ולתתן
לתתקטרח כיס בקודסה כריך הוא וככי עלייהו כתי׳ . ישמח לכיך ולמך ותגל ולדתך .
הר חלעזר כתיב והזרתם לת כני ישרחל מטומחתם ונו׳ כטמחם לת מסכני לחר
בתוכם . והזרתם כסלי׳ ור לישון זר מכלהון ולה לתתכר כמה דלימיה דלים . ומה
כשעתה דמסתלכין כני נשה לתתה מסלכין לון ככלה ולה לתתר חכל כשעתה דרוח
מסלכה לתתערחשבתון ער שלה רוח מסלכה לכתתה לתתער רוח מסלכה לחר׳ ולתיביר
ליה רשותה לנחתה לעלמה . מלי רשותה רשותה דקודשה דיוס נחית ומחי ביה לה
לסתכח ולסתלק וכדין לתעלייה דיוה לקבליהון לחייבין ולוסיף דיוה על דיוה וכדין
תרין רוחין מסתכחין בעלמה חד רוחה דדיוה וחד רוחה דמסלכה . הר חלעזר
לסטרייכה סכה למימר מלה דלוליבי מלכה לה סכה לפיהן מנוע דכיתה לכך רוחה
מסלכה סרוח כביתה וקודשה כריך הוא נשי לכלה ליה סדר נוע נדעת כפית
לקטרגה לה כדין וסטוף נוע לה לעדי מכיתה ולה׳ב דרוח מסלכה לסתלק מסרוח
ביתה עד דיסתכון ביתה מכוין ולעין וכלה . כדין לתדכי לתרה . כמלי נזוכה מלן
דלסלכה ולתער רוח מסלכה ומלרי עלויכה כעי קכ׳ם לכלה עלמה לתער רוח
דיוה תקיפה ולסתכח כעלמה ומריה על סטוף רוח מסלכה ומקטרגי לה כדין עד

דאתעבר מעלמא. ושהוא רוח זכות תקיפא לא לסתלק מאתריה עד דיכתין ליה מתר
מייפין וגרמין וכלא. כדין לאתכי עלמא ואתעברו מכיה רוחין מסחכין ועלמא
אסתכא כלכין ועל דא תניין לתא לאסתכ מסחכין ליה ודאי וגו'. לגרמיה כל סאדי
עלוי רוח מסחכא ואסתכא כיה כעלמא דודאי ליכדע דקלם בעי לכערא ליה מן
עלמא. וכדין לאיכון כדיקייא דכלהו קדישין, ואסתכו בקדושא קמי מלכא קדישא
ומהיה עלייהו רוח קדישא בסלי עלמא ובעלמא דאתי. כדין לאתא נפרא קמי

תוספתא

רבי אלעזר ור' יוסי הוו אזלי מלוסא לנוד. אמר רבי יוסי לר' אלעזר אפשר
שאינו מאכיך מלי דכתיב ויעקב הלך לדרכו וגומ'. אמר ליה לא ידענא. עד דהוו אזלי מטו
לאשרתא לילי. שמעו ההוא קלא דאמר תרי שלשלין דלילתא עבדו רשותא דכיתא קמיה. ומיכן סוי מסיריית קדישא דערב יעקב קמיה.
לאתרגים רבי אלעזר ואסתגר בכפסון ואמר מריה דעלמא כך מזכוני טב לן דלא כשמע. שמעתא
ודלא ידענא לאתרגמא ליה כפא ושמע ההוא קלא דאמר אכרסם ויבקע הוו. כפל אל אכסוי ואמר
דיעקב דאבוי אמר ליה אכא שלילבא. ואתיבו דאכרסם ויבקע הוו דערבו ליעקב כל מסתייב מלבן. אמר ליה כרי פוק פתקך ואכ אסבתך סוס ממלל דכרבן סוס ולא דא סיא כלאחודו אלא לכל נדיקייא כשאתבזן דכדיקייא מערבין קדמוסי לשיכותיה ומיכן מלאכיא קדישי עילאי ותא תני יבקע קיים סוס כסיס שנאה, אלא כשאתיב קדישא לאתעכיכא נכורסייא יקרא דאזדיס כל מאתעכ על נבי מרכבא ואכלין אסתמו עיכוי מסיוו. סייעו דכתיב ואפקל יבקע סיס לי. עכ.

מכון

מכון בביומא דליכא קטיגא לאפיק בסטרוי בגלופוי טהירין כמיפוי וכניכי כך עתי
ומחמא דאתתך מדהכא . ועל דא תניין דכתי בר כהן לכוהן כהיא מעתא ברשותא
דמאריה בנין קדושא בכיומא דהסוא אתר ואתתכא כל כפן הדיא טפה קלחא
בהסוא אתר ממש ועל דא כתיב כלו כאדרתא טער . תא חזי דוד בספירו דסומקא כפן
ואתחזי בקדושא דמאריה ועל דא כתיב והוא לחמוני עם יפה עינים וטוב רחי . אבל
יעקב בוכרא הוא מכיח דעתו . לאו מטפה אלא דכוותא דרעותא בחילהא עלאה
דכרכא ותקיף . ועתו כהסוא אתר בכיומא דכלא . ובגין כך כתיב הכא קטן נתתיך
בגויים כזוי אתה מאד . ר יהודה הוה מתני הכי עתו נקרא ראשון דכתיב ויצא הראשון
לחמוני כלו . וקודשא בריך הוא לקרי ראשון דכתיב אני ראשון ואני לאחרון ואת
לאחרונים אני הוא . ומין לאתפרעא ראשון מראשון ולמכני ראשון דכתיב כפה כבוד
מרום מראשון . ולומכי לאתי כתיב ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אתן .
תהא ומיכי ירושלם למהוי שורהא לעילא ולאתקרכא עד כורסי יקרא למלכא סגי
בעת הסוא יקראו לירושלם כסא ה׳ . כדין כתיב והיה אור הלבנה כאור החמה ואור
החמה יהיה שבעתים . כדין ביום הסוא יהיה ה׳ אחד ושמו אחד . כלומר ה׳ מלך ה׳ לעו

פרשת אחרי מות

וידבר ה׳ אל משה אחרי מות שני בני אהרן וגו׳ וידבר ה׳ אל משה .
רבי יהודה אומר כיון דכתיב וידבר ה׳ אל משה אחרי ומכח
אחרת ויאמר ה׳ אל משה דבר אל אהרן אחיך דאף במלחמת
קדושה כגי . אלא הכי תניין כתיב ויקרא אל משה וידבר ה׳ אליו וכתיב וש משה אומר
עליה אל ה׳ והא לאומות אלא דאמר דבור אחרת אחרת . לוקח הכא . וידבר
ה׳ אל משה דבור אחד . ולכתר ויאמר ה׳ אל משה דבר אל אהרן אחיך דבור אחרת .
וכלא בחד מתקלא סלקא ומן מרשא אחד אתחכר . אחרי מות שני בני אהרן .
רבי יצחק פתח עבדו את ה׳ ביראה וגילו ברעדה . וכתיב עבדו את ה׳ בשמחה כאו
לפניו ברכנה . שני קראי קשיין אהדדי . אלא שני תלתא עבדו את ה׳ ביראה דכל
עולמא דבר הם ולוי בקדמיתא לגבייהו למאריהו ביראה לאחלא מניה וכגין דחילא
דמאריהו יתתכא דעביד פקודי תוריתא . ועל דא כתיב מה ה׳ אלהיך שואל מעמך
כי אם ליראה . וגילו ברעדה לאסיר ליה לבר הם למאחדי יתיר בעלמא דין . הלי כמלי
דעלמא אבל כמלי דתוריתא וכפקודי דתוריתא כעי למיקדי לבתר יתתכא בר הם דעביד
בחדוותא פקודי תוריתא דכתי עבדו את ה׳ בשמחה . ר לוי אמר עבדו את ה׳ ביראה

ויחל למלא יום עבדו לה' כירחם מירחם הכא קאי כמו דלעיל דכתיב ירחת
וירחמית דעת. רחמות חכמה ירחת ה'. ירחת ה' קנה הכי לקרי. רבי אלעזר אמר
עבדו את ה' כירחם מאן דכשר למעבד פולחנא דמלריס מאן לאתר שלרי. ובאן לאתר
ובאן פלחנא ליקדא שמא דמלריס. הדר ואמר כירחם. כירחם הוא שיורא מתתא
לעילא. תא חזו כמי דלהרן לחיק הוא מכאן שירותא לתורה לכתיב הכא לאחרי מות
ולכתר דכר אלהרן לחיק שא מכאן שירותא לתורה לכתיב כל מאן דכעיין לתורה.
דכר לאחר לאחרי מות שכי כמי דלהרן רכי יוסי אמר לאחרי מות בגד ולכיהוא מכשא ליה.
מ"ם שכי כמי דלהרן והא ילוע דכתוי הוו. אלא הכי תניא דעד כאן לאו כרשותייהו
קיימי אלא כרשותא דלכוהנים. ובגין כך בקרבתם לפני ה' ויחותו דלויאן לחקו משתא
כהניו דלכוהנים, וכלא הוא בגין דהוא חוכא דעבדו דכתיב כקרבכם אף זרם דתניא
בלתר אך כתיב כקרבכם אף זרם, וכלתר אך כתיב כקרבתם לפני ה', והלי והלי הוא
ובגין כך כתיב הכא כמי דלהרן וכתיב בקרבתם. תניא אמר ר' אחוי ואמר אך טוכא
לאל כלרחא למיהך נביים דר' שמעון למילף מניה פרשתא דפסחא. שרשית כאך טורא
וחמיכא כקיעין גומין כאך טיברא ותרין גוברין כהו עד דהויכא לזוזא שמע' קלא דלויאן
גוברין והוו אמרין שיר מזמור לבני קרח נדול ה' ומהלל מאד ונו'. מאי שיר מזמור שא
הכי תניא מפיהם דר' שמעון שיר דליהו כפול שיר דליהו מעוכא מעלר מירין". ועל
דליהו מעוכא מעלר מירין תרין ואמין לתמר כיה שירתא מזמור שיר ליום השבת. וכך
כתוב שיר השירי אשר לשלמה. לא שירתא לעילא מן שירתא. שיר מזמור שירתא דקיים
דיקא מזמרי בני קרח על לויאן דיתבי על פתחא דגיהנם. ואמן לויאן. לחוסן לויאן
דיתבי כתרעי לגיהנם ועל לא שירתא לא כיום שבי אתמר. קריבנא נכויהו לחוכא
להו מאי עבקייכו כאתר לא. אמרו מזבני אמן ותרי ויומי כשבתא דלילא מיזוכא
ונעבק כאוריתא בגין לא שכקין לן בני נשא כל יומא ויומא. לחוכא זכאי חולקכון
תו פתחו ואמרו ככל זמנא דבריקוי מסתלקי מעלמא דיכא לסהלק מעלמא ואיתתהון
דבריקוי מכפרת על חובי דרקא ועל לא פרשתא דבני אהרן כיומא דכפורי דקריבן לה
למהוי כפרה לחוכיהון דישראל. אמר קודשא כריך הוא אתעבקו כמיתתהון דבריקוי
אלין ואתחשב לכו כאלו אתון מקריבין קרבנין כהאי יומא לכפרה עלייכו. דתניכן כל
זמנא דישראל יהון כגלותא ולא יקריבון קרבנין כהאי יומא. ואיכון תרין מעיירין לא
יכלין לקרבא יהא להו לכרכא דתרי בני אהרן ויתכפר עלייהו. דהכי לולייכא דכתיב
ואלה ממות בני אהרן הכהנים ונו'. וכתיב הכבר נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר. ושעור
ואיתמר מבעי ליה מהו אלעזר ואיתמר. אלא מקום היה לאביהוא כתרי לחוי ונדב
כבלהו. ואית דאמרי לה לאכזה הכבור נדב. דל כלחודוי ואביהוא כלחודוי כל חד
לחחפי כשיטים כתרוייהו כאלעזר ואיתמר. לכל נדב ואביהוא כלחודוייהו מקולין
סוו לקבל מבעין סנהדרין דהוו מסתכין קמי משה. ובגין כך מיקתהון מכפרת על
ישראל. ועל דכתיב ואחיכם כל בית ישראל יבכו לתשרפה. ואמ' ר' שמעון הכבור
נדב כלומר הוא דכל סבאח ויקדח דילים מה שמיה נדב ואביהוא עלמו להכי תרי
לא לשתכחו כוותייהו כישראל. וידבר ה' אל משה לאחרי מות שני בני אהרן ל'

מקום פתח ואמר לכן כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם וגו'.
פשוטי קרא קשיא לכן כה אמר ה' אשר פדה את אברהם מכאני ליה. מאי כה אמר
ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם. אלא הא קומוסא והא לתתא דיעקב פדה
את אברהם ודלי דאברהם שעתא דנפל בנו כורדא לכבדלי דהו דיהיב. אמרו הא
ושמעאל דנפיק מניה. אמר קב"ה הא ינחק דיומוט קדלים על נבי מדבחא. אמרו
הא עשו דנפיק מניה. אמר הא ויעקב דליהו כרסייא עליתא וכל בניהי שליחין
קמאי. אמרו הא ודלי כזכותא דא ישתזיב לאברהם. הה"ד אשר פדה את אברהם
לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחורו כי בראותו ילדיו מעשה ידי בקרבו
יקדישו שמי. מאן דיכון ילדיו מעשה וגו'. אלין דיכון מכניה מישאל ועזריה דנפילו
גרמייהו לגו פורנא דיקידתא לקדשא שמי. לא עתה יבוש יעקב. מאי כאי הכא יעקב
הא כתיב ויסי כהם מכבי יהודה דניחל מכניה מישאל ועזריה. ככי יהודה לקרון
וכגין כך לא עתה יבוש יהודה מכאי ליה. מאי לא עתה יבוש ויעקב. אלא הכי תניא
כשהיו עשרה דלבפיתו למכפל כנורא כל חד חריש קלים ואמר נביא כל חיכון עתין
ומלכין ואפרכיא. תכפיה אמר ה' לא לאורא מה יעשה לו אדם. ה' לי כעוזרי ואני
ארחיה כפוכאי. טוב לחסות כו' וגו'. מישאל פתח ואמר ואתה אל תירא עבדי יעקב
נאם ה' וגו' כי אתך אני נאם ה' להושיעך כי תעשה וגו'. כשהיו עשרה דשמעו כלהו
שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. הה"ד זה ואמ' לי' וגו'. דלא תכניה. וזה יקר' כפם יעקב דלא מישאל וזה יכתוב
ידו לה' וכפם ישרש יכפם דלא עזריה. כיה שעתא כפם קפם פמוליה דיליה אמר להן
כמאן מלה מחיכון מלין דאמרו אלין תלתא לעזיב להן. פתחו ואמרו וידעו כי
אתה שמך ה' לבדך עליון על כל הארץ. כיה שעתא אמר קב"ה לכורסייה כורסייה
דילי כמאן מלה מחיכון מלין דעזיב להיכון נדיקייא. אמר ליה כהיא מלה דכלהו
חייכין כה לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחורו. כמה דקאים יעקב לגבי
דאברהם כמורא יקום הפתח לגבי אלין. הה"ד כה אמר ה' לבית יעקב אשר פדה את
לאברהם לא עתה יבוש יעקב וגו'. משיחיה כפוכא דליעמותא. תכא כלהו דהוו
חייכין ממלא דא יתוקדו כההוא כורא וקטל להן סכיכא דכורא. מאן עזיב לאלין על
דהוו מגלן קמי קב"ה ומיחדן שמיה כדקא יאות ועל דמיחדן שמיה כדקא יאות לעתיד
מסהוא כורא יקידתא. תרי כי אלין קריבו לעפא מכראה לא יתיחדו שמיה כדקא
יאות ויתוקדו כמורא. ר' יצחק אמר כתיב לאחרי מות וכתיב ויאמרו. כיון דאמר
אחרי מות אפי כמי לאלין לא ידעינא דהא ויאמרו. אלא הכי תניכן תרי מיתות הוו אחד
לאפי ה' ואחד לא הוו להו כיון דכל מאן דלא זכי לכיין מות הוא. כגין כך לאחרי מות
ויאמרו. ר' יצחק אמר מאי דכתיב ויאמר כדב ואביהו לפני ה' כקריבם לא זרה לפני ה'
כמדבר סיני וכתיב לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. אלא הא לגבי הא דכתי' וכתיב
לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. אלא רזא דמלתא הא דאמיכא ויאמרו אלא הוו
להו כיון דכל מאן דלא זכי לכיין מות הוא. כגין כך לאחרי מות
ויאמרו. ר' יצחק אמר מאי דכתיב ויאמר כדב ואביהו לפני ה' כקריבם לא זרה לפני ה'
כמדבר סיני וכתיב לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. אלא הא לגבי הא דכתי' וכתיב
לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. אלא רזא דמלתא הא דאמיכא ויאמרו אלא הוו
להו כיון דכל מאן דלא זכי לכיין מות הוא. כגין כך לאחרי מות
ויאמרו. ר' יצחק אמר מאי דכתיב ויאמר כדב ואביהו לפני ה' כקריבם לא זרה לפני ה'
כמדבר סיני וכתיב לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. אלא הא לגבי הא דכתי' וכתיב
לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. אלא רזא דמלתא הא דאמיכא ויאמרו אלא הוו
להו כיון דכל מאן דלא זכי לכיין מות הוא. כגין כך לאחרי מות
ויאמרו. ר' יצחק אמר מאי דכתיב ויאמר כדב ואביהו לפני ה' כקריבם לא זרה לפני ה'
כמדבר סיני וכתיב לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. אלא הא לגבי הא דכתי' וכתיב
לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. אלא רזא דמלתא הא דאמיכא ויאמרו אלא הוו
להו כיון דכל מאן דלא זכי לכיין מות הוא. כגין כך לאחרי מות
ויאמרו. ר' יצחק אמר מאי דכתיב ויאמר כדב ואביהו לפני ה' כקריבם לא זרה לפני ה'
כמדבר סיני וכתיב לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. אלא הא לגבי הא דכתי' וכתיב
לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. אלא רזא דמלתא הא דאמיכא ויאמרו אלא הוו
להו כיון דכל מאן דלא זכי לכיין מות הוא. כגין כך לאחרי מות
ויאמרו. ר' יצחק אמר מאי דכתיב ויאמר כדב ואביהו לפני ה' כקריבם לא זרה לפני ה'
כמדבר סיני וכתיב לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. אלא הא לגבי הא דכתי' וכתיב
לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. אלא רזא דמלתא הא דאמיכא ויאמרו אלא הוו
להו כיון דכל מאן דלא זכי לכיין מות הוא. כגין כך לאחרי מות

לקח לו מכנות פשוטות לו לשמש ותלד לו את פנחס הלך רשעי לכות הלוים למשפחותם
הלך ושלח פנחס בלחודוי סום וכתיב רשעי לכות הלוים · כגוונא כך מיתת נדמיהון
מיתתו מיתת כפשוטן לית מיתתו · ה׳ שעור ודלי מסמע הלך ומסמע רשעי וכגוונא כך כתיב
פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן · ופנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן הוה כהן בימי הכא
פנחס בן אלעזר הכהן מכאי ליה · הלך בכל לתר דלתת פנחס בן אהרן הכהן כתיב
וכאלעזר לא כתיב הלך אלעזר הכהן דכתיב ולפני אלעזר הכהן · ואמר אלעזר הכהן
וגו׳ ועל דא מיתת נדמיהון מיתת מיתת כפשוטן לא מיתתו · ותכיכן כרגא דמתכיתין תרי
זוג כן ס״ם והא לתמר יוד שעורא כיני לתתון דפינחס דהוי יוד כלול תרי כאחד ודא
הוא רזא דמלה וכא לתמר · ר׳ שמעון פתיל לתכוי ס״ל והא תרי לישנין ותרי הוו אמאי
לא מתכתבו תרי · ס״ל תרי פלגי נוקבא הוו דהא לא אתכשיכו וכגוונא כך כאד אתכלילו
דכתיב ותלד לו את פנחס הלך רשעי וגו׳ ויוד דפנחס לא אתיהיב כיה לאחרא לתתון
הלך כשעתא דקכי לקלס כלומר לתא ליסרא עקימא דאהוי את כרית קדישא
עיילו זמרי כרסותא לאחרא וכמה דאתעקס בקדמיתא לתתקן הכא · כמוכרהם
אתעקס בקדמיתא דכתיב כהקריבם גם זרם כמוכרהם לתתקן כמה דכתי וכעל
כת ע כבר · מה להלן גם זרם · אף כאן כמו גם זרם · מאי לתתזי הכא בקדמיתא
רקיקא קריבו דכתיב כהקריבם לוקם הכא זמרי הוה קריב רקיקא · מאי דמלכ הוה
קריב נבי רקיקא · מיד וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן ויקם מתוך העד · הכא
לתקין עקימא דקדמיתא · כדין לתיהיב יוד בשמים לאחרא לתתון כאחד ולתכבר
כשלום · מאי שלום בהאוא כתרא דאתבו בקדמיתא דכתיב לכן אמור הכני נותן לו את
בריתי שלום · בריתי ממש · בהאוא כתרא לתעדו קטטותא (פ״ק קטינ׳ פ״ק) בקדמיתא
והשתא דאתתקן כתיב הכני נותן לו את בריתי שלום · בריתי ממש תהא עמיה כשלום
וכגוונא כך לתיהיב יוד בשמים זעירא דהא מלתתון זעירין היא לאתזמא דהא לתתקן
מה דאתעקס בקדמיתא, ושא לשלימת עמיה לתא ר׳ אלעזר וכשוק ידוי אמר כריך
רחמנא דשלם לכל מאי מלה ולא לתתכיך מכאי · תהא אמר ר׳ יוסי כהאי יומא
דכפורי לתתקן פרשתא דא לכפרא לישראל כגוונא דסדרא דיומא דא הכי
לשתדר וכגוון דמיתתהון דכהני להרן מכפרא על ישראל · מכאן לוליפנא כל הוא
כר כם דיסורי דמחרים לתיין עליה כפר דתובני לגוון וכל מאן דמטער על יסוריהון
דצדיקייא מעבירי הובייהו דלהון מעלמ׳ ועד יומ׳ דא קורין להרי מות אחי בני אהרן
דיתשון עמא ויטערון על לבודהון דצדיקיי ויתכפר להון חוביהון וכל דמטער על
לבודהון דצדיקיי לו לחיית דמעין עלייהו קלס מכרזין עליה ואומ׳ וסר עונך וחטאתך
תכופר · ולא עוד שא דלא ומיתון בכוי ביומוי ועליה כתי׳ ורפ׳ ורע יהריך ימות וגו׳

ויאמר ה׳ אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש וגו׳
ר׳ שמעון פתח ואמר כל הנחלים הולכים אל הים והים אינו מלא
וגו׳ · נאמר רבי שמעון תוסבא על בני עלמא דהא לית להו עיונין למחזי ולבא
לאסתכלא ולא ידעין ולא שויין לבייהו לאסתכלא בהשתא דמלריהון היך נייחין ולא
מתערי מסתייהו עד לא ויתי היום ויתי דאתפי עלייהו חשוכא וקבלה ויתבע הסום

מלריה דקדושה חושבנה מכוונה וכרוזא כל יומא קלרי עלייהו וכאמתנין לסהידת
בהון בכל יומא ולילה: תורייתא רחמת קלין לכל עבר מכרזת ואומרת עד מתי
פתיים תאהבו פתי: מי פתי יסור הנה חסר לב ואמרה לו: לכו לחמו בלחמי
ושתו ביין מסכתי: ולית מאן דיזכין תודיה ולית מאן דיתער לכיה: תא וחמיין
דרי כתרהי דיתון דיתפני תורייתא מכוונייהו: וחכימי לבא יתכנשון לאתרייהו
(פי׳ לפנדרא קדישא) ולא יסתכא מאן דסגיר ופתח: ווי לסהדוי דרא: ומכלין
ולהלאה לא יהא דרא כדרא דא עד דרא דיתי מלכא משיחא: ומכדעתא ותער
בעלמא דכתיב כי כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם: תא חזי כתיב וכהר ונהר
מעדן ומכיון מה אמיה דהסוא כהר הא לוקימנא וכל אמיה: דכתיב ועל ויכל
ונלא ארבעה: ובספרא דרב המנוכא סכא חיים אמיה דמתמן כפקין חייה לעלמא
ואיכון לקרון חיי מלכא והא לוקימנא הסוא לילכא רבא ותקיפא דמזון לכלא כיה
לקרי עץ חיים לילכא דכתיב ארבעה כאיכון חיים וכלא הוא אפיר: ותלתא הסוא
כהר אפיק כחלין עמיקין במאה רבוות לאסקאה נהתא ולרוחה לילכין וכטישין דכתיב
ישבעו שבי ו׳ ארצו לכבון אהר כתב: ואיכון כחלין כנדין ואתמסכן ומתכבסין כתרין
קיימין סמכין ואיכון קריכין להו יכין וכועז ואפיר: ואתמן נפקין כל איכון
כחלין ואריון לון כחד דרגא לקלרי נדיק דכתיב ונדיק יסוד עולם: וכלהו אזלין
ואתכבסין להסוא נהר דלקרי יום והוא יומא דחכמתא: הכל כל הכחלים הולכים ש
כים וגו׳: ואי תימא דהא מטו לאתר דא ופסקין ולא תיובין לכתר כתיב ש מקום
שכחלים הולכים שם הם שבים ללכת: כגון דהסוא נהרא לא פסיק לעלמין: הם
שבים: לאן לאתר שבים לאיכון תרין קיימין כנא והוד: ללכת כהאי נדיק לאשכחא
ברכאן ומידו והיינו רזא דתיובו לוותן זה ויצרת לשחק בו: ועל דא כלם הלוך יסבבון
לתת לכלם כעתו: מאן עתו: דא עתיק דנדיק דא מטרוניתא דלקרי עתו
דנדיק וכגון כך כלהו מכחכין להאי עתו: כלהו דלתתאן מלתר דא לתתאן:
ורזא דא לוקימנא עיני כל אליך ישברו וגו׳ כמה דלוקימנא: תא כשעתא דהאי כל
מבשם לעתו ומתחברא עמיה כלהו עלמין כחדא כלהו עלמין בברכאן כדין שלמא
משכח בעלמא ותתאי: וכד נרמין חייבי עלמא דתמן לא משתכחו ברכאן דאיכון
כלהו ויבקא האי עת מסטרא אחרא: כדין דיכין מתערין בעלמא ושלמא לא משתכח
וכד כשלין כני עלמא לאתברכא לא יכלין אלא על ידא דכהנא בגין דיתער כתרא
דיליה ויתברך מטרוניתא ויתכחו ברכאן בכלהו עלמין: תאנא כהאי שעתא
שעה אשר קמי קב״ה מלה דא אמר ליה לי בני עלמא יתובון קמך על ידי דאהרן
מתברכאן: לא קב״ה ולי את אומר דבר אל אהרן ואל בניו כה כרכו את בני ישראל
לעילא ותתא: ויאמר ו׳ אל משה דבר אל אהרן ואל בניו ככל עת ש הקדם
ונו׳: תא חזי זמנין אית קמי קב״ה לאתכחא רעוון ולאתכחא ברכאן ולמתכע
כשתי: ולזמנין דרעוון לא אתכחו וברכאן לא מזדמנן ודיכין קיימין מתערין כעלמ׳
וזמנין דדיכין תלי: תא זמנין אית כאתר דרעוון לאתכחא וזמנין אית כאתר דברכאן
לאתכחא: וזמנין אית כאתר דדיכין לאתכחא ותלוין: זמנין אית כירחי דרעוון

משתכח כהו. וזמכין לית טורחי דדיכין למשתכחו ותליין על כלף • זמכין לית בשבועי
דרשון משתכחן וזמכין לית בשאשי דדיכין משתכחן כעלמ׳. וזמכין לית כיומי דרשוף
משתכח כעלמף ועלמף לתתכסמף: וזמכין לית כיומי דדיכין תליין ומשתכחן. ואפי׳
כשעתי. וגר׳ כתיב ועת לכל חפץ וגו׳. וכתיב ותהי תפלתי לך וגו׳. וכתיב דרשו יי׳
כהמלאו וכתיב למה יי׳ תעמד ברחוק תעליס לעתות בצרה. וכתיב מרחוק יי׳ נראה
לי. וזמכין דליסו קרוב דכתיב קרוב יי׳ לכל קוראיו. כגב ואל יבא בכל עת ש הקדש
וגו׳. ס״ד אמר הא לוקימנא מלס כשעתו והכי הוא ודאי. ומכא אתא קלס לאוקמה
לאהרן דלא יהא כההוא חוכא דהוא כהו דהא אתי ידיעא כגב לא יהא לאכרא
את אחרא לנבי מלכא. הכי ואל יבא בכל עת אל הקדש. כלומר אגב דיהמי עידן
דאתמסר כידא אחר לאתהנא עלמא ויתמסר כידוי לאחד כיס לקרב ליס לקדשף
דהא לכא ומתי אד הוא וכניכי כך (ס״ד לקרבא ליס לקלס דהא אתי ידיע כגין כך) ש
ובא בכל עת ש הקדש. ואי כעי למפדע כמס ועול. כזאת. כזאת יבא אהרן ש הקדש
דהאי הוא את דאתידת כמתי כהאי דרמיתא כמתא ייעול אל הקדש, אבל ואל יבא
בכל עת. תניא ר׳ יוסי כתיב את הכל עשה יפה בעתו האי מלא לוקמה כוניכא
ס״ד כמתא) קדים והכי הוא דאתניא את הכל עשה יפה בעתו והכי הוא ודאי. את הכל
ודאי. עשה יפה בעתו דא כדאי ולא ותערכן לאהרכן כיניהו בעתו ממש ולא כאחרא
כניכי כך לוזהרותא לאהרן ואל יבא בכל עת אל הקדש אבל כמס ייעול כזאת כמס
דלוקימנא דכתיב כזאת יבא אהרן ש הקדש. רבי שמעון הוא יתיב קמי אבוה
ל׳ כתיב בכניסתו הקדש ויצא מתוך הקדש. מאי ויצא כתי מסתכל כמס דכתי והסתכל
את מכפת הוא מקרב עמס. ל״ש מאי לימון כני אהרן לאו כתיב הכי אלא לימון
דכניסתו הקדש דכתי כאן ויצא מתוך הקדש. וכתיב הן נועצו אבדני כלמו אבדני
לאכלה לימון דלקריבו קטרת בוסמין מאתן ומחסין דלאתאבדו. ודאי ואלין לא
לאתאבדו. ל״ש כתיב ואל יבא בכל עת אל הקדש. וכתיב כזאת יבא אהרן אל הקדש
כיון דאמר ואל יבא בכל עת מאי אמר לא כתיב כמס זמכא ייעול. ל״ש ר׳ שמעון הא אתמר
ומלס אד הוא וזמכא הוא ודאי כפבי. אבל על מס דאתאבי כמו כעא לאוזהרא אכא והא
אתמ׳. ל״ש ואבא אפי׳ אבינא ובנין לאתייסב מלס כעיבא. ת״ש כל קרבנין וכל עלון
כייבא הוא דקדש. אבל לא הוא מייבא כמס דהאי קטרת. דקטורי משלא מבלא וכב״כ
הוא משלין ליס לגו כגו כלאיסו והא אתמ׳ וכב״כ לא אתעבדו כל כבי כשא כשאר קרבנין
ועלון כמו כקטרת דכל פולחכ דקדש הכא אתקטר ואתקטר יתיר מבלא ועד לקבי
קטר והא אתמ׳ אמן וקטר יסמא לכ״ם פתח ודרס לריח אמיך טוכים וגו׳ אלי קרא
אסתכלכ׳ כיס והכי הוא. לריח. מאי ריח. ריח דקטר דליהוי דקיק ומעליא ופניסף
מבלא וכד סליק הוא ריח לאתקטר כההוא משא רבו לכאבי אתערו דא כדא
ואתקטרו כמה, וכדין אמון מסיקין טבלין לאכסר כלא לריח אמיך טוכי. וכדין אתרב
משא מדרב לדרב כדיכון דרגין דלקרבן אמא קדיש הסד אמן תורק אמיך עד עלמות
לאכוך. מאי עלמו כמ דלוקים עלמו עולמו ממש לא עב עלמו לאכוך כלא על עלמו
אד וכלא אד. וכספר דרב אמנוי סבא כתי. מאי עלמו כלא ותתן טרף לביתה וחק

לנערותיס

לפערותיהם כפרו עלמו להסכך לכרכ סמך ולומל קמך ומתמן לסתכמן כרכך
בכלהו תתלי ומתכרכו עלהי ותתלי. ליל שכ עלמו להסכך ספיר הוא מלן דלמ עלמו
להסכך דסל כמלם דל מלריסין דדיכי לתכסמן. ובגין דסלי קער לתקטר במסמח
דלעולם ותיר. לתסמב קמיה דקב"ס מכל קרבני ועלוון. לומר כי לחלה כקטרת וחכת
במסמח. מסכני לחריך כרופא ונו'. כרופא כלל על כן עלמות לסכוך. לחלה וכל
לחלומין דסל כלהו כי לחידין ועל דל מסכני דסל כי תליין. סכיליכי המלך מדרין
ולם ושול לי מלבל כלדרוי כגילה ובמסמח בך לחל וכלהו לחלומין. תלחל כלהו
לחלומין בסעתל לספסת ישרלל מדלת ומתכרכל כלהו חדלן ודיכל לל סריח כדין
בעלמל. ועל דל כתיב ישמחו סשמים ותגל סלרן. כי בסבן לרלה על הכפרת. לר"
יסולה זכלין לחכון סדיקייל דקב"ס בעי ביקריהון. ותכיכל מלך בסר ודס לי בר בס
דכיב על סוסיח דילים בר קטלל הוא דקב"ס מרכיב שיסו על דילים דכתיב ויעל שיהו
בסערה סשמים ונו'. סכל מלי כתיב ולל ימות כי בסבן לרלה על הכפרת. וקב"ס
עיולים למסב כיס. סהר ויכל מסב כתוך הענן. כתוך הענן ממש. כי בסבן לרלה
על הכפרת סהר וכרל י"י על כל מכון הר ניון ועל מקרלים עבן יומס ועשן. וכתיב
כי ענן י"י על המשכן יומס. ותלחל הלי דכתי וירד י"י בענן. בסבן לרלה על הכפרת
תלחל לתר דהוו סרלן לחכון כרוכי כמס דלוקימנל כרוכים על לת. ויתכין. ותלחל
ג' זמכין כיומל לתרחים נסם כנדסייהו בסעתל דלתגלי עלייהו קדושל דמלכל לחכון
מגרמייהו סלקין נדסייהו ופרסין לון וחפיין על כפורתל. לבתר קמסין נדסייהו
ובלחזין כנדסייהו (פל ובלחזון לין בגופייהו) כלל ולין סכרוכים פורסי כנפים למעלה
פורסי ולל פרוסי. סוככים ולל סכוכים דסל בלת (פל בוסת) הוו קיימי וחדלן
בסכינתל. לר' לכל מס כעל סכל כי בסבן לרלה על הכפרת. וכתיב כוסת יכל
לסרן. והל כסכל לל חמי לסכינתל בסעתל דהוה עלל. ללל עכשל הוה כחות וכל
הוה כחות מסל על סלי כפרת ומתערין נדסייהו דכרוכין ולקבלי להו ולמרי סירתל
ומס סירתל לומרי כי גדול י"י ומסלל מלד ומורל הוא על כל ללהים. סלי כל סלקי
נדסייהו. כסעתל דפרסין להו לומרי כי כל ללהי העמים ללילים וי"י סמים עשה. כל
חפיין על כפורתל לומרי לפני י"י כי כל לסעוט לת הלרן. ישפוט תבל כנדק
ועמים כמישרים. ולקלן הוה סמע כסכל כמקדסל כדין סוי קטרת כלתריס
ולתכוון כמה דלתכוון בגין דיתברך כלל ולקלן דנדסי כרוביוה סלקין ונחתין ולומרי
סירתל מחפיין לכפורתל וסלקי להו סהר סוככים דיוקל. ומל דקלקון
מסתל. כלל ולסמע לת קול ונו'. לל"ר יוסי (דיל) עמים כמישרי. מהו כמישרים
כלל מישרים לסכוך. לחלקלח תרין כרוכין דכר ונוקבל מישרים ודלי. ועל דכר
עמים כמישרים. וכתיב ושמע לת הקול מלכר חלין. מכאן שכי הכרוכים ודכר
חלין. ר' יצחק לומר מכאן חולקים לכבל לתר דלל מסתכל דכר ונוקבל לאו
כדלי למחמי חפי סכינתל סהר יסכו ישרים לת פניך. ותניכן כתיב כדיק ויסר הוא
דכר ונוקבל לוף הכל כרוכים דכר ונוקבל ועלייהו כתיב לתם כוכבל מיסרים.

תניא אמר ר' יוסי זמנין חדא סום נריכא עלמא למטרח אתו לקמיה דר"
ר' יוסף ור' חזקיה ואמרי מכריזין. תסכתוהו דסום חזיל למחמי לר'
פנחס בן יאיר כיון דחמא ליה פתח ואמר סיר שמעלות הכם מה טוב ומה נעים שבת
לחים נמ יחד. מאי שבת לחים נמ יחד. כלל ופרים לים ג לחם כמשמע דהוו
חד כחד משניחין לכפין כתיב כתיב מה טוב ומה נעים. וכד מסדר דכורא
כתיב ודלי. וכתיב נדך ומשפט מכון כסאך דלא חזיל דא כלא דא. וכד מזפט
מתרחק מנדך ווי לעלמא כדין כתיב ויש כספה כלא משפט. ומשתא חמיכא דלתתון
לתיתון על דדכורא לא מריך כנוקבא. אמר לי נדלא לתיתון נכתי תיכו דהתי ומא
לסתכלנא דיתסדר כלא למסרי לכפין בהכפין. ואי לאוריתא לתיתון סרו נכתי.
אמרו ליה לכלא קא לתיכא לנבי דמר. ואתמיה מד מכן לכסרא לאתכא מאר מכריא
ואכן כתיב לקמיה דמר. עד דסון חזלי פתח ואמר סחורה לכי וכאוה כבות ירושלם
ונו'. אמרה כנסת ישראל קמי קב"ה סחורה לכי בגלותא וכאוה לכי בפקודי תורתך
לשעב דישראל בגלותא לא מכקי לון. כאסלי קדר דלימון כבי קטורה (פס טוריא)
דלתקדרו לכפייסו תדירא ועם כל דא כירושת עלמא כהוה תיזו סמיא למדכי
דכתיב נוטה סמים כירושה. אל תרחומי מאלי סחורה. מ"ם לכי מחרחרת בנין
מעזפתני דסמא דלא לסתכלבי מסתא לאכסרא לי כדקא יאות. וישראל מה ליכון
אמרין בבי אמרו בי. מאן לכון בבי אמי אלין רכרכין ממכן תריסין על מאר
עמין. דא בבי אמי ממא כלא הסלוך מסחים ארץ ונו'. וכד מסלוך מסחים ארץ
סחוכי נוטרה לת סכרמים. מ"ם בנין דכרמי אלי לא נטרתי. ותניכן בבי אמי ודאי
לסתכמו עלי כלומר כד לתעדי ארץ מזחים כמה דלוקימנא דכתיב ותתכ לחומתו
מרחוק וכתא אתא"ר ודאי בכה מה טוב ומה נעי שבת אחים נמ יחד. ואיבא דלוקימנא נמ יחד
כלל ואף נמ זאת. שבת אחים ככלל. כיון דכתיב נמ לאכללא כל ליכון דלעילא דכל
מולטנותא בסהוה אתר חזתכא. דלא בכה מה טוב ומה נעים ונו'. אלין ליכון
חכריא כשעתא דליכון ויתבין כחדא ולא מתפרקן דא מן דא. בקדמיתא אתחזון
גוכרי מניחי קרכא דכשו לקטלא דא לדא. לבתר כרחימותא לחחים. קב"ה מסו
לומר בכה מה טוב ומה נעים שבת אחים נמ יחד. נם לאכללא עמהון שכינתא. ולא
עוד אלא דקב"ה אנית למלוייהו וכיחא ליה וחדי בהו. הדא הוא דכתיב ורחי ה' לים
על רעמו ויקבב ה' ויסמע ויכתב ספר זכרון לפניו ונו'. ואתון חכריא דכתיב כמה
דהויתון בקדמיתא מקדמת דנא. מבאן ולהלאה לא תתפרקון דא מן דא עד
דקב"ה מלי עמכון ויקרי עליכו מלם ויתתכא בניכון מלמא כעלמא. הדא למען
לחמי ורעי לדכרים לא מלום כך. אזלו. עד דהוו אזלי מטו לכי ר' פנחס בן יאיר. כפק
ר' פנחס וכאקיה לאמר זכיכא לכאקא מכיכתא זכאה מולקי לתקין להו מיקלי לערסי
קפטורי דקילטא. אמר ר' אמעון חוריתא לא כעי הכי לעכר להון ויתיכו. אמר ר'

ביום · לף לחול מתתף כתריס דלף לחול מכני עכף · אמר רם לר׳ אלעזר כריס
אלעזר קום בקיומך ואימא מלם חדתף לנבי דר׳ פנחם ופאר חבריף · קם ר׳ אלעזר
פתח ואמר וידבר יי׳ אל משה אחרי מות שני בני אהרן וגו׳ · היי קרא אית לאסתכלא
ביה דאתמזי דיתירא ליכו · דהא כתיב בתריה ויאמר יי׳ אל משה דבר אל אהרן
אחיך · מכאן סיעותא דפרשתא היי קרא דלעילא מאי הוא דכתיב וידבר יי׳ אל משה
מאי הוא דאמר ליה · ולכתר ויאמר יי׳ אל משה · אלא כשעתא דקב״ה יהב קטרת
בוסמין לאהרן בשעה דלא יפתום ליה בחייוי כר פם אחרא · מ״ט בגין דאהרן אסגי
עלמא כעלמא · אל קב״ה את בשי לאסגאה עלמא כעלמא על ידך יסגי עלמא לעילא
על קטרת בוסמין יהא מסור בידך מכאן ולהלאה · ובחייך לא יפתום ליה כר פם
אחרא · כדא ואכיהוא אקדימו בחייוי דאבוהון לאקרבא מה דלא לאתמר להון ומלם
דא גריס להון דשפו ליה · ותאנא מפם הוא מהר מאן גרם לון טעותא דא והוא
עגיב · מה כתיב וידבר יי׳ אל משה אחרי מות שני בני אהרן ומה תאמר ליה בקרבתא
לפני יי׳ וימותו בהקריבם לף כתיב הלף בקרבתם · אל קב״ה למשה דא גרמת לסו
דדחקו שעתא בחייו לבוהון ושפו בהייכו דכתיב לפר לף נוף לותם · לותם לף
נוף לכל לאהרן נוף · ומה תרין בני אהרן על דדחקו שעתא בחייו לבוהון גרמו
לגרמייהו כל כך · הכף לנבי הכף ור׳ פנחם ופאר חבריף על לחת כמה וכמה · לתת
רבי פנחם בשקיף ובריכים · רבי שמעון פתח ואמר שכם מטתו בלבלמם
שני גבורי סביב לם וגו׳ · שכם מטתו בלבלמם · מאי מטתו דא כורסי יקרא דמלכא
דכתיב כיף בטח בם לב בעלם · בלבלמם מלכא די עלמא כלא דילים הוא · שמים
נבוריס סביב לם דאתאחדן בסטרסא מדיקא קשוט שתין פולסי דכורא (פם שתין
מוייכין ויולי קשיין) דסטרא כער לתלבם כסו · מיכיאל שכלא דסרכא תקיפא · מסמאיל
נומרי לכורא תקיפא דאתאחדא בגליפוי (פם בקליפוי) בשבעין אלף להטי כורא
דלכלא ואיכון שתין מזויכי זויכי קשיין מיכון נבורן תקיפן דסיוף נבורם עלאם
דקב״ה סליק מגבורי ישראל · ותאנא כהאי ערסא מם כתיב הם ותקם כעוד לילה
כד יבקף מסטרא דימיכא (פם סטר דליפא) ותתן טרף לביתה · מאי טרף כלף
ומרף ואין מציל · הכף כלם לאחזי הרב מלחמה זמיכון בכל אתר למשבר דיכא
ונקקין מאחי דיבכא וילגא · ליש מרכו על ירכו כלף חנור מרכך על יך גבור ·
מפאך כלילות הם לוקמוס מפאדם דגיהנם וכו׳ · לכל מפאך כלילות כלומר כל דא
מאן לאתר כטלין מפאך · מהסוא לאתר דאקרי פאך · כדא ופאך ונאק היף לי ·
ויזבע יעקב כפאך אכיו ויאק · כלילות כומכין דאיכון מתפקלין למשבר דיכא
ואתאנא כתיב זממם עדם ותקקהו · הכף וכל מית הכלה יפאקו עם ועל דא כתיב
והיים נדול וראב ידי׳ וגו׳ · עם לכיות יהלכון וגו׳ · כלף היתם כלכיות סוחר ממרחק
תביא לחמם · ממרחק ודאי · מרוחא דמוקף ומעולא דריפף · תביא לחמם על ידא
דדאקו כד מזדוונן כאך כדין תדו ככלף הכף לויתן זם ינרת לפאק בו · תאנא אף
ואתם מלם מאדי תריסין מאדי דהולטנותא תתאחדן מהאי בסרא דאיכון נכרין ·
בידוי דהסוא דאקרי נער תרכא מפתקין דכרכן תכיכוותא לוזלין תחות ספיכם דהאי

ומן רבע לרבע זניין דף לחזל למסרף ודף לחזל למסרף דף · וכן כלהו לרבע
חיזו דלכפין לתחזיין כהו וכד אתכלילן בחד כתיב ודמות פניהם פני אדם פניהם
דכלה לכי רברבי ולפי זוטרי כלילן כחד לעילה תרי סלקין ומלטין ותרין מנרופין
ביהויהו · לגלף טורין סלקין ועהלין (סם עהלין טעירין עהלין יסלקין) ככל יומא מפקין
דסהוה יתיה לכתר לתעקרו מכח וסלקין ליומא לקרקע לית מוסכנא לחיזון דלתתלמן
כמערכא · תרין ככין יקלין כל יומא דלקרון מחללי לרעא ודף חוא רזא דספרא
דנטיעותא דכתיב ויסלח יהוסע בן נון מן מסטים פניס לכסיס מרגליס מרם לחמר
ולחלין יקלין מתחות סטרי לכרכא תרין ככות בתחות רגלהא (סם ולחלין יקלין ממטרא
לף כר חא תרין בית בתחותהא) ועל דף כתיב וירחו בכי חלדיס לת ככות חלדס
ולחלין מתלחלן כטורפי (סם נטיפרי) דהמוך ערבא ודף חוא דתניכן דכתיב לז
תבלכה פתיס כפיס זוכות לל סמלך · לז תכלכה ולח מקדמת דכף וכזמכה דיסרל
לתתא לחדרון קדל מכתר קכה מס כתיב עמי כונעיו משלל וכפיס מפלו כו ודלי־
כילף סמלף סכשן ענפין דמגדלין כין טוכי ומן כלהו סומקי כוורדא ועילא מכהון
מכפא חד סומקא ויתור דסליק וכחית וכלהו לתתפיין כסערכא מלרי לישכה כיסא
כך כחית חוויא לתעכיד מקפן על טורין מדלגא על טכרי עד דיסכה טרפא דלחיך
כטופרי וייכול · כדין סכיך ולתחזר ליסכיס לטב · זכחין לחיכון יסרלל דמזמכין ליס
טרפיס לחדר לתתריס (סם לנתריס) עייל כנוקבא דתסומא רבא כך סלקין מלרי
דרמחין ומייפין דלית לן חוסכנא סוחרנייסו לחיכון סתין עלאין דסוחרכיס דסלי
ערסא חלף חלפין ורבא רכוון קיימין ככל סטרין דסלי ערסא לעילא ומכיס לתיכון
כלהו מקמיס (סם ומכיס לתיכו ליס פלחין כלהו קמיס) וקיומון מתחות כלהו נפקין כמה
שלף ורככן דלית לן חוסכנא וכחתין ומלטין כעלמא עד דתקעי מלרי סופר׳ מתככבי
ומכי כזוסא דטופרי לחיזן דף ערס כליל לן דף ערס רגליהי לחיזן כלרבע סטרי
עלמא כלה עהלין ככללה דמסכא לעילא ולסתכא לתתא כשמים ממעל ועל הלרן
מתחת ועל דף כתי׳ כהכ · מלי הכי כנין דזמיכ׳ לכלה לעילא ותתא ורמומא הלי ערסא
מכלה לל׳ לתקרי רבוכא דכלה רמימא כין חיילהא · כגיכי כך כהכא כעא לכוכא מלי
לעילא ליחדא שמא קדישא מלתר לכעא ליחדא · ועל דף תניכן כתיב בזוזת יכא
מסרן לל הקדם · כהלי כעי לקרכא קדוסא לתתריס · מהלי לתר כעי כר כם לדחלא
מקמי קכה · ועל דף כתיב לו מכמי יסכילו זאת מיד יכינו לאחריתם · כלומר לי
יסתכלון כני נפא היך לחיל׳ זאת כין חיילהא והיך לתתכו קמס כל יומין כני חיילין
ולחיזן כפולחנא לאתפרע׳ מן חייכיא׳ מיד יכינו לאחריתם ויסתמרון עובדיסון ולא
יחיכון קמי מלכא קדישא · תו אר״ם כל כר נם דזכי למילף תוריתא וכטיר לס · הלי
זאת כטיר ליה לכר נם וגזר עמיס קיימ׳ על קיימ׳ דילים דלא יתעדי מכיה ומן כניהי ומן
כני כניהי לעלמי הכ״ד ולכי זאת כריתי אות ונו׳ יתכו למיכל עד דלכלו אר״ם לחכריה
כל חד וחד ליחא מלס מדתא דאוריתא על פתורא לקמיס דרכי פנחס :

פתחון ונו׳ · זכאין חיכון ושרש דקודשא כריך הוא לאתרשי כהו מכל שאר עמין ויכיב
לסו

לה חולק עמו קדושת וכמה לחיודו ישראל בעמו קדושת בנין דוכו כתורתך · דכל
מאן דזכי בתורתך זכי כיה בקב״ה · ותניכן קמיה דמר מאי קדם שלמותה דכלה
דלקרי מכמה עלאה ומהלי לתר נפקין מכושין ונחלין לכל עבר עד דמטו להלי זאת
ומתתר דלי לתעד רוחא קדישא · והלי ואת כד מתברכא לקרי קדם ולקרי מכמה
ונקרין ליה רוח הקדם כלומר רוח מהקדוש קדם דלעילא וכד נפקין ומתערין מכה רזי
תורתך כדין לתקרי לסון הקדם · וכמתתך דכנוד הסוד דכות קדישא לחיכון תרי
קיומין דלקרין נכחו לתתרכם תמן · וכד כמיך מתמן בההוא דרגא דלקרי יסוד להכוא
מכמה זעירא · כדין לתקרי לסון למודים וכפיך לתתערא לחיכון קדישי עלוכוס ·
כדין כתיב יי׳ אלהים נתן לי לסון למודים · ולמה לדעת לעות את יעף דבר · ונקב״ה
ויכיר הלי לכנויכ׳קדישא ר״ש ושוד דסליק לוה לעילא לעילא כגין כך כל מלוי כתגליין
תתמרו ולא לתכסיין · עליה כתיב כה אל כה לדבר בו ומרמה ולא בחידות ופתח ואתה ישב לך
דכי ויסא ואמר ווי׳ נתן מכמה לסלמה דלא הוה לתכיכן כוומוי דסלמה מלכא קיומא סיסרא
וגו׳ · ווי׳ נתן מכמה לסלמה דלא הוה לתכיכן כוומוי דסלמה מלכא קיומא סיסרא
כתסלחותך · כתיב דכר לו כמה דלת אמר מכמה והמלא נתון לך · ויסי סלוס כין
חורם וכין סלמה וכי מה כין הלי להלי · אלא הכי תכיכן ווי׳ נתן מכמה לסלמה והלי
מכמה כמלי לוקים לה אמר ר׳ יוסי לוקים לה כהלי בקדמיותך דסלמה עבד דכמית
לחורם מההוא דרגא דהוה אמר מוסב אלדים ומכתי וגו׳ דתכוא חורם מלך צור עבד
נרמים אלוה · כתיב דסלמה לתת עבד ליה כחכמתיה דכמית מההוא עיטא ולודי ליה
לסלמה וכנין כך ויסי סלוס כין חורם וכין סלמה · ותניכן אמר ר׳ יצחק אמר ר׳ יוסדם
דסדר ליה קד סידא ונחזת ליה בחלם מדורין דניסכם וסלקיה ומדר ליה כתקין ככל
יומא ויומא כידים עד דסדר ולודי ליה לסלמה · ותניכן סלמה ירית לה לסלרא ככל
סטרוי וכבר ככלא סליט כחכמתיה · ור׳ שמעון בן יוחאי סליט כדריה על כל ככי עלמא
כל מיכון דסלקין כדרגין לא סלקין אלא לסלמה עמיה (פ״ם מי לא שלמין עמיה) ·

פתח ר׳ יוסי ואמר ויכתי כחנוי כחנוי הסלא כסתר המדרגם וגו׳ · ויכתי תה יהוה לא מכקת
כן זוגם לעלמין · כך כי לא מכקת לקודסא כריך הוא לעלמין · כחנוי הסלא ·
אלין תלת דלא מכתכי ככויתא כעלמא דין · כסתר המדרגם · אלין תלת מכמעין
דכהון מסידין דהלי קב״ה · דכיכתך לא לעדי מכויהו לעלמין · כדין קודסא כריך הוא
מתכא כניכה דכי ואמר הראיני את מראיך שמיעני את קולך כי קולך ערב ולית
קלא מסתמא לעילא שלא קלא דלמין דמתעסקי כתורתך · ותלכא כל לילכון דמתעסקי
כתורתך דוקניהון לתתקק לעילא קמי קב״ה וקב״ה מסתעשע כהו כל יומא ומסתכל
כהו וההוא קלא דכהו סליק וכקע כל לילכון רקיעין עד דסליק קמי קב״ה · כדין כתיב
כי קולך ערב ומראך נאוה ומסתא קב״ה תקק דוקנא דר׳ שמעון לעילא לעילא · וקלים
לעילא סלקא ומתעטרא ככתרא קדישא עד דקודסא כריך הוא מתעטר כיה ככלא
עלמין · ומזדכא כיה · עליה כתיב ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר כך אתפאר ·

פתח רבי חייא ואמר מה שים ככר הוא בקרבך שמונה שנים למלוך וגו׳ · מה שים
ככר הזיוו דתכיכן עד לא כרא קב״ה הלי עלמ׳ הוא כלרי עלמין וחריב לון עד

דקב״ה

דקב"ה סליק ברשותיה למכרי הוי עלמא ולמליך בחורתיה כדין לתתקנו
לתעטר בעטרוי וכרעא הוי עלמא וכל מאי דלעתיד בהוי עלמא לא הוה קמיה וסא
סליק מקמיה ולתתקן קמיה . ותא חזי כל חיכון דלרי עלמ' דלעתיכו ככל דרא ודרא
עד דלא ייתון לעלמא סא הוו קיימי קמיה כדיוקניהון . ובכי תא חזי לסילו כל חיכון
כעתידין דכבי כעא עד לא יתתון לעלמא כלהו בלופן קמיה ברקיעא בהוה דיוקנא
ממש דחיכון בהוי עלמא . וכל מה דחולפין בהוי עלמא כלא ודעו עד לא ייתון לעלמ'
ותכיכא הוי כחיכון זכאי קשוט . וכל חיכון דלא מעתכחין זכאין בהוי עלמא לעתי' תתן
מתרחקין מקמי קודשא בריך הוא ושלחין בחוקנא דתהומא רבא ודחקין בעת' ובחתין
לעלמא . ובסיל כעתידא דלהון הא חולפכא בהם דחיכון קמי קדל בהוי עלמא כך הוו
עד לא ייתון לעלמ' ובהוא חולקא קדישא דיהב לן רחמ"ל ושלין ושלטין ולעתידין
בהוא חולקא דתהומא רבא וכטל' חולקהון מתתן ודחקין בעת' ובחתי לעלמא . לי
זכי לכתר ותכ בתיובתא קמי מאריהם הוא כטיל בהוא חולקא דילהם ממ"ה סא
מהם בכר בקרא הוו ולעתר לחוות ובנ' ית חזי בכי יסרן לן לעתכחו בישרא כוותייהו
בר מהם ויסרן ולחיכון לקרון לחילי בכי ישרא"ל . ועל דעתו קמי מלכא קדישא מיתו .
וכי קב"ה בעא לחובדא לון ובא תחיכון כרזא דמתניתין דקב"ה עבד מהם ככלא ולפילו
ברשיעי עלמא לא בעי לחובדא לון ובכי זכאי קשוט ס"ד דלחיכון לתתלידו מעלמ' וכות'
דילהון לן הוא . זכות' דלכוסון לן הוא . זכות' דמהם הכי כמי . ולחיכון היך לתתלידו
לון הוא הכי חולפכא מכוכיכא קדישא דקב"ה הם על יקרא דילהון ולתוקד נרמיהון לנג'
ובמתהון לא לתתלידו ובא חוקימכא . ותא עד לא מיתו כבי יסרן כתיב ולעזר כן
יסרן לקח לו וגו' לקרי סמיס דפנחס דהוא זמין לתתקל בעולמא הב"ד ולתיר לחיי ככר
היום . תתלת כלהו וכלי קשוט עד לא ייתון לעלמא כלהו לתתקנו לעילא ולקרון בסמין
וד' סמעון כן יוחאי מן יומא דכרא קב"ה עלמא הוה לזדמן קמי קב"ה ולתתכא עמיס
וזכאה חולקיה לעילא ולתתא עליס כתי ומחא לכוך ולמך . לכוך דא קב"ה ולמך דא כ"י .

פתח ר' לכא ולמר עד מסמלך כמסכו כרדי כתן ריחו . הלי קרא חוקימוס מכרייתא
כמעתא דקב"ה לתתכא ולמין כטורא דסיכי למיכב חורית' ליסרל כרדי
כתן ריחו יסרל ויכבו וסליקו ריחא טב דקלוס ולבין עלייהו לדרי דרין ולמרו כל לתר
דכר יי' כעב' וכמע' דכר לחר עד מסמלך במסכו כשוד דסליק מסס לקבלא חורית'
מקב"ה ולתתקן כתרי לוחי מככין יסרל מבקו הסוא ריחא טבא לסוא מתעטר עלייהו
ולמרו לעבל הלא הלדיך יסרל . כמתא הלי קרא כרזא דחכמתא הוא . ת"ח חזי כתיב
וכסר יכא מעדן להמקות ית גנן הלי כרכ' לתפמא כטטרוי כמתא דמודוכי עמי
כזוגא סלא הלי ערן זוגא כסטוא כתיב דלא לתידע לעילא ולתתא כל"ה כתיב לא
וידעו שיט ולמתכחו כרשותא דלא מתפרען תדירא הד מחד . כדין נפקין מכופין
ובחלין ומעטרי לכן קדישא ככל חיכון כתרין כדין כתיב כעטרה מעטרת בה אמו .
וכסיפ מעתא ורזא דסטוא כן לחסכתא דחכוי וחמים כדין הוא למתעמא כסטו עבוגא
ולתפוקא . ותא חזי כמעתא דמלכא עלאה בתפבוקי מלכין יתיב כעטרוי כדין כתיב
עד מסמלך במסכו כרדי כתן ריחו דל יסוד דלפיק ברכאן לזדוגא מלכא קדישא
כמטרוניתא

כמטרוניתא דהאי דרגא וכדין לתתייהבן ברכאן בכלהו עלמין ונפקין ומתברכן עלאין
ותתאין והשתא הא כוסיפא קדישא מתעטרא בעטרוי והוא ומכרייה סליקו תשבחן
מתתא לעילא והוא מתעטרא. השתא אית לאפקא ברכאן לכלהו מכרייהו מעילא
ותתא כהאי דרגא קדישא ור׳ אלעזר כריס לימא מלין מעליין דלוליף מלכו׳
פתח רבי אלעזר ואמר וירח ויבא כאור כשדה וגו׳. וכלפסו שמה כל העדרים וגו׳
הכי קרינן אית לאסתכלא כהו וכרזא דחכמתא תיכון דלוליפנא מלכ׳ וכבי
לוליפנא. וירח ויבא כאור כשדה. מלין כאלין דלא היו דכתיב באור מפרוס מרי כרוס
כדיבי העם. ויבא שם שלשם עדרי צאן רובצים עליה. אלין תיכון נהא הוד יסוד
דאלין תיכון רביצין עלה וקיימין עלה ומאלין אתמלייו ברכאן הדיוקן כאלין. כי מן
השקי ישקו העדרים דשם מן שלי כאלין אתזנו עלמין ותתאין ומתברכאן כלהו
כחדא. והאבן גדולה על פי הבאר דא הוא דיוקן קדוש דקיימא עלה מסטרא לאחרא
ליקוף לה. וכלפסו שמה כל העדרים. אלין דיוקן גית כתרי מלכא דמתכנשי כלהו
מריש דמלכא ומריקן כה. וכד אתחברן כלהו כחדא לאתרקא כה כתיב וגללו את
האבן מעל פי הבאר מכדין (פ׳ מנהדרין) לסטרא דיוקן קדוש ומעברן ליה מכה.
והשקו את הצאן מריקין ברכאן מהדיוקן כאלין לעלמין ותתאין לכתר והשיבו את האבן
על פי הבאר למקומה תב הוא דיוקן לאתרי׳ כגין דמטרוניתא ליה לכסמא עלמ׳ ולתקנא
עלמא. והשתא הא קודשא כריך סוף אדוך עלייהו ברכאן ממכוף דכחלא ומכייהו
כל כני דרא מתברכין. וכלהו מולקיהון כעלמא דין וכעלמא דאתי עלייהו כתיב וכל
כבוד למודי יי׳ ורב שלום כניך. פתח רבי אלעזר ואמר ישעיה הסידים בכבוד
ירננו על משכבותם וגו׳ תלכה כי מכילן לתתקנא דמהימנותא לאתתקנא ברכאן
לכלה וכל מהימנותא דקנ״מ כתלתא אתקיימו ועל הני כי מכילן אוריתא מתעטרא
כמה דאוקימנא מקו ומ״ם וכו׳. וכמה זמנין אוקימנא הני. ושמח קדושא כהאי
מתעטרא. תא חזי כהאי שעתא דכנסת ישראל אתברכן כמוי כשמא (פ׳ נקמרא)
דמהימנותא מה כתיב כל אלה שבטי ישראל שנים עשר ואת זה תליסר לאתתקף
עמהון שכינתא ואתקיימו ברכאן. והייבו דכתיב לוט לשר כשרכתו כרך לותם מלי
כשרכתו כהאוא דנמא לעילא כשרכתו דכל מכילא ומכילא. ותא חזי כל דיוקן מכילן
סלקין ומתעטרין וכיימין כריש חדא ותמן מתעטרן ריש דמלכא. האוא דלקדי
כדרגא עלאה דחסידות. וחסידין ירתין כל האוא כבוד לעילא דכתיב יעלזו חסידים
ככבוד כהאי עלמא. ירננו על משכבותם כעלמא דאתי. רוממות אל בגרונם לידעין
לקשרא קשרא דמהימנותא כדקא יאות. וכדין חרב פיפיות כידם מאן חרב פיפיות
דא הוא חרב ד׳ חרבא דקב״ה פיפיות להיטא כתרין דיוקן. ולמה. לעשות נקמה בגויים
וגו׳. והא רבי פנחס בן יאיר כתיב דחסד ריש עלאה. כגין כך כבוד לעילא ירתון
חסידים והוא קשרא עלאה קשרא קדישא קשרא דמהימנותא. וכלהו חלקהון כעלמא
דין וכעלמא דאתי. על הא אתמר זה השלחן אשר לפני יי׳. קם רבי פנחס ונשיק ליה
לרבי אלעזר ולכלהו מכרייהו וכריך לון נטל כהו וכריך. פתח ואמר תערוך לפני
שלחן נגד צוררי וגו׳. תכו (פ׳ ויגש) תמן כל הסוד ומח והוו מכרייהו כלהו חדאן

כמלי

בעלי דלוריתא וחדוותא דר׳ שמעון סום בני. כעלר׳ פנחס לר׳ חלטר ולח שבקים כל
סהוח יומח וכל לילים ושום חדי עמיה קרח עליה לו תתעבב על ו״ בל עכונה יתירה
דחולקי עד דעמי הוח. על דח כתיב לחברי הטם שככה לו וגו׳. ומיכן כסהוח עלמח
לחברוח עלי זכחם חולקך ר׳ פנחם דחכת וכות לכל הלוי. שלוש לך ושלוש לעוזריך כי
עזרך ו״ חלהיך. חשכימו למוזלקם ר׳ פנחם ותחיד כיה כר׳ חלטר ולח שבקים למיסך.
לוויף רבי פנחם לר׳ שמעון וברכיה ולכלהו חברייה. עד דסוו חזלי חמר לסו ר׳ שמעון
לחברוח עת לעשות לו׳. לתת ר׳ חפח ושחיל כתיב ונתן חהרן על שני השעירים
גורלות וגו׳. שני ערכין למס. וחהרן למס ליס למיהב עדבן. ושרשתח דח למס. והח
חוליפנח קמי דמר בדרך דיומח והלי בשנח למכדע. פתח ר׳ שמעון ואמר ויקח
חלתם חת שמעון ויחסור חותו לעיניהם. וכי מה חמח יוסף למיסב לשמעון עמיה יתיר
מחחוסי. חלח חמר יוסף ככל חתר שמעון ולוי פתיחותח דדיבוח חיכון וסהיה שעתח
דחולכנח מחכח לגבייהו דחחזין שמעון פתח בקדמיתח כדיבח. סדח סוח דכתי ויאמרו
ליום חל חחיו הנה בעל החלומות הלוה בח. ועתה לכו וגו׳. לכתר בשכם. ויקחו שני
בני ישקב שמעון ולוי כלהו כדיבח סוח. טב למיסב דח ולח יתער קטטותח בכלהו
שבטין: ותיבין מלי קח חמח שמעון לחודוח בלוי ותיר מכלח. והח רחובן סוח לחוסף
ומיך ליה. חלח שמעון חמח וידע לוי מסטר דדיבח קח חתי ושמעון מסטרח דדיבח
קמייח יתיר לתחחד. חמר כתערב חד בחד ותכן בחריב עלמח: מה עבד קודם בריך
סוח בעל ליה לחולקים ללוי. חמר מכחן ולהלחה שמעון ליתיב בקופטיר בסדי בלחודוי.
תחכח בשטרח דחימח תרין גרדיפי טהירין (סם תרסין) לתתחלן בידוי שמחלח והח
חוקימנח דחיכון משלי חרעח בכל יומח ויומח. ויהיבו דוח דכתי שבים לוטים מרגלים
ותחכח זכחה חולקהון דישרחל ויתיר מכל שמין עשו דקבה בשו לדכחה להו ולרחמח
עלויהו ותיכון חולקים וערכים. סדח סוח דכתיב כי חלק ו״ עמו וגו׳. וכתיב
ירכיבהו על במתי חרן. על במתי חרן דייקח. דהה תיכון לתתחדן לעולח לעולח.
ועל דח קודשח בריך הוח רחימותח דילים לתדבק בהו. סדח סוח דכתיב לחבבח
לחבבח חמר ו״. וכתיב כי מחבבת ו״ לחבבם וגו׳. ומנו רחימותח יתירה
דרחים לסו יהב לון יומח חד בשתח לדכחה להו ולוכחה להו מכל חוביהון דכתיב כי
ביום הזה וגו׳. ועל דח כיומח דח מתעטרין ישרחל ושלטין על כלהו גרדיכין ועל כלהו
טהירין בגין דיכון וכחין כעלמח דין וכעלמח דלתי ולח ישתכח בהו חוכח. תחכח

ונתן חהרן על שני השעירים גורלות. ונתן חהרן בגין דיתתח מסטרח
דחסד. על שני השעירים. על דייקח. בגין דיתבסס מטרוניתח. גורל
חחד לוי וגורל חחד לעזחזל. והח תרין שעירין חיכון חחתי חד לוי. חלח חמר קלם
יתיב הלי גבלי. וחד ויול ושעיר כעלמח. דחלמלח תרוייהו מזדווגן לח יכיל עלמ׳ למסבל
כסף הלי ומסכח לסו לישרחל ככתם פולחנין ככתם דרגין ככתם כתומין טבן לח יכיל
לסו. כלהו עלמין כיכוייהו לח יכיל למיעל בסו כדילטורח. ויול ושעיר כעלמח מסכח
לישרחל כסף הלי גזוכח. הלי משרח חחרח עלחין ליה כמטולח לכל חוביהו דישרחל. דחכח
כתם חכולי מריקין מזדווגן דחיכון תחות ידיה, ומתכן לחללח חרעח על כל חיכון

דעברין על פתגמי תורתך. והוה יומח לה סכוך דילטורח (פ׳ פטרא) למלכח כחו
כישראל. כד מטח חלי מעירח לגבי טורח כמה חוליו על חילו מתבסמין כלהו כיה.
והוה גדידיח דכפיק לחדר ואמר תומכחתך ישראל לקטיגורח לחתביד סניגורח.
ומח לאו לח כלחודוי הוח חלח כל חתר דכעיין ישראל לחתדכחם מחוכיהו קל׳
יהיב לן עיטח לקטרח מלרי דזוכח ולכסמח להו כחיכון קרכין ועלון דקרכין קמי
קל׳. וכדין לח יכלין לחכחשח. והוה יומח יתיר על כלחשח כמה דמכסמין ישראל לחתתח
לכלח מכסמין לכל חיכון דלית להו דילטורח (פ׳ פטרא) וכלח קרכנח הוח ופולחנח
דקודשח כריך הוח. תלתח כהסיח סעתח דכתיב ולקח חהרן חת שני השעירים ונ׳.
מתערין חיכון כהוה יומח לעילח וכעיין למלטחה ולמיפק כעלמח: כיון דכהנח מקרב
חלין לתתח מתקרבין חיכון לעילח. כדין עדכין סלקין ככל סטרין דכהנח יהב עדכין
לעילח וחד כפק ושלח כעלמח. וחד דלתתח לחפקין להוה מדכרח עלאה וחד כחד

וסמך

מתקדר כתיב
חהרן חת שתי ידיו
על ראש השעיר החי

והתודה עליו ונ׳. כניך כך וסמך חהרן
שתי ידיו דקל׳ יסתכס על ידיו על ראש
השעיר החי. החי דייקח. לחכלולח הוה
דלעילח. והתודה עליו חת כל עוכות.
כמה דכתיב והתודה חשר חטח עליה.
ולוקימנח עליה דלתדכי כר כם ולשתף
עליה כל הוה חוכח. חוץ מכי והתודה
עליו כתר לחודי כהנח כניכיהו דישראל.
עליו. כלומר ושתרון כלהו עליו. מל
רכי חכח לי מכי והח כתיב ולח יזכחו
עוד חת זכחיהם לשעירים. חמר ליה
שחני הכח דהתם לשעירים הוו קרכין
קרכנח. וכנין כך לח כתי׳ ולח יזכחו שוד
חת זכחיהם שעירים חלח לשעירי דהתם
לשעירים הוו עכדי פולחנח ושולטנותח.
והכח ונשח השער עליו חת כל עוונותם
וקרכנח לח לתתכיד חלח לקל׳. חח
דכגוני קרכנח מתכסמין עלוין ותתלין
חלין לתתח מתקרבין חיכון לעילח. כדין עדכין סלקין ככל סטרין דכהנח יהב עדכין
לעילח וחד כפק ושלח כעלמח. וחד דלתתח לחפקין להוה מדכרח עלאה וחד כחד

רעיא מהימנא

פקודא

לח למפלח כסכנח רכח מלכח
דהוה יתיב למנטרי ולמשלם
שער לשועלי. רוח לח כלל כנין לחתרשח
חצמח קל יסח ולח יתכב חוכיהון קמי מלכח ולח
יקטרג עלייהו דהם ליח חקיפו ושלטנו כר כל
חקקף לוגוף מלעילח. ונסכוף דוכנח לחתפף
לכתר לפטטופוסף עלייהו, ושל לח לחדכיר
מקמי מלכח. ושח חוקימנח כנין דליסו קן כל
עכר. ושמע קדישח יהכין ליה כמה לשנרך
ליה שעיר. ורוח לח כן עשו שמי ליום שעיר כמה
דליהו נסטר דקודשח לכל ומקכל קכי נסטר
מסלנו לכל ומקכל. מלח חמרי לכלכח חלמי
ליה נלמח ילמך עכדח דלנלך. שלני לכן וושח
מכו למרומי כלכח. חמר להם וכלרנכם לח
חעשו כל מנלרנכם לח חעשו. כמה לשנרך
עלמח לשלי. שכי מנטריך עלמח לשלי. ושל
חחמר ונכם טוב מלל. לח מלוך חמות. ליח חשב
לנטלח ליה מן עלמח. עלמח מנטריך ליה חשב
לכתיב כשי ונכלנים עוי כשם לח ילכו נסנשא
ונ׳ לח יתנטלון מן עלמ׳ כלח מנטריך טוב ולח
וכניכי כך ליח לן כיומח לח למרמי ליח נלמח
לכלכח על לשיהו נלוי וישוב שמן לישחול לנכי
היכלח למלכח ולית מלן לישחי כילוי. לנשח

כפל מה דלעיל כאן בר בם זמין להסיף
מלה. לית כר בם דברכתא לתקייס על
ידיס יתיר מלעיל. בגין דהאי זמין
דיתקייס ברכתא על ידיס. ולית כר בם
דהאי זמין לתתקיים לעוטין על ידיס ובכל
מס דיסגא ליתי לעוטייס ומלרס וכעיתא.
בגין כלעס דלקרי רע עין דהוס זמין בכל
כיס ולא הוס זמין לטב. ולף על גב דברך
ברכתיס לא ברכת ולא לתקיי. וכל הוס
ליום כל מלן דליט לתקיי ולפי כרגעא
חדא. ועל דא כתי מתס העין. בכל לתר
דעיכיס סלטא לתלטייס. תא מס כתיב
ויצת לל המדבר פניו. בגין דיתער
מסהוא סטרא הסוא דסלטא תמן וייתי
בדילטוריא עלייסו דיסראל. מס כתיב
כסו ככסני עוב עין הוא יבורך דהוא הוס
זמין כהאי. ואלרי ברכתא כלמנחות
דילים. ועל דא תניין וסטי בר בם לפילו
מתתס לרחין ולא ישרע בבר בם דלית
ליס עיכא כיסא. לוף סכא ומלא כיד לוס
עתי דהוא זמין לסאי ורעוס לסאי. וכסי
הוס מסתמודע כיס חד שכ יתיר מלעיל
פורתא. סטרא דעל עיכא לתתפייס בשרין מכחלא עיכ ולא מסתכל כמיצר.
סאי הוא כר בם זמין לסאי ובדקא חזי ליס ועל דא כתיב כיד לוס עתי. בגוס תלכא
הוס כר בם דבכל לתר דמתי כידוי הוס מית ולא הוא כבי בצא מקרבין כהדיס. כסורייא
הוס כר בם דבכל לתר דיסתכל לפילו לטב כלא לתסתפך לכיס. ומא חד הוס חד כר
בם לזיל בסוקא והוו לבפוי בסירין. לתא הסוא כר בם ולסתכל כיס ולתבקע עיכיס.
בגין כך בכלא הוס כר בם ומין לסאי ולסאי. ועל דא כתיב טוב עין הוא יבורך לל
תקרא יבורך שא ויברך. ותלכא הלי כר בם דהוס לזיל למדברא כד מטא כיס בסהוא
מעירא הוס סליק לטורא ודמי ליס כתרין ידוי. ולא הוס כחית לסלגות טורא עד
דלתעביד מיופין מיופין. וסהוא כר בם הוס לאמר כך ומתו עוכות עיך וכו'. ובגין
דסליק סהוא קטיגורא ולתעביד סניגורא דיסראל. כדין קב"ס כל תוביסו דיסראל
וכל מס דכתיב בלוכון פתקין דלעילא לתדברא תוביהו דכבי כסא כטיל לון ורמי לון
כסו בתר דלתקרי מכלות יס סלך ותלך כמלכות יס כל תטלותס. תלכא.
ומאת עדת בני ישראל וקח מאתם שעירי עוז לחטאת. ומאת עדת בגון דיהא מכלהו
ויתכפ' לכלהו. דסא כל תוביסו דבני ישראל תליון וכלהו מתכפרי כדא.

ולא סבי מבר בם אחד . ומאן לתתר לתכסיבו מליבון קופין דבעזרה בטלין לגבי ולויתי
לפי מליבון דמי דהוו מכלהו . והסוף שעירי לאחרי דהוה לפסח לתתאר לקב"ה עבדין ליה
מטוחת בקדמיתא והא לוקימנא בפ"ק מתקדש . ולבתר דא מתקדשין בכי
ומתכפרין כלא ואפתארו ישראל זכאין קמי קב"ה מכל חוכין דעבדו ומבו קמיה .
סה"ד כי ביום הזה יכפר עליכם וגו' . תו אמר רבי שמעון ואמר יעקב אל רבקה אמי
מן פמו לאחי ליה שעיר ואנכי חלק אחי קל רמיזא . דלא ודאי עמו לוה שעיר
סוף מהסוף דלקבי שעיר דסף מסהוף סטרא לתי . ואנכי ליה חלק נבר מהסו דפליב
לכל סאר עמין דבדבין ממכן . דכתיב לאחר חלק יי' לנחלתך לוחם . וכתיב כי חלק יי
עמו וגו' . תו ליה חלק מתרי שעירים ואפתאר אחד . דכהנא פליג . להו אחד לחולקים
ואחד לקב"ה . אמאי בנין דיטעין על כתפוי כל חוכי דיעקב דכתיב ונשא השעיר עליו
את כל עונותם . תאנא בהסוא יומא כמה פתחין פתיחין לקבליהון דישראל לקבלא
גלותהון . זכאה חולקהון דישראל דהא קב"ה בעא לזכאה לון ולדכאה לון הה"ד כי ביום
הזה יכפר וגו' . בהאי יומא אתעטר כהנא בכמה עטרין . בהאי יומא פולחנא דכהנא
יקירא ורב מכל פולחנין . לבלא וסב חולק בחוכין דקב"ה . בהאי יומא אתעטר
(פ"ק לעיל) חסד בעלמא על ידא דכהנא מקרב קרבנין על חוביהון דעמא . על
חוביה בקדמיתא ולבתר על חוביהון דעמא מקרב עלוון עליה ועל עמא והא לוקימנא
מלי . עד דהוו לזלי יתבו כחד חקל וכלו . נחת חד ענכא דאחז ואסחר לון . אמר רבי
שמעון הא חמיכא דקב"ה רעותא דיליה בכא . כתיב . יתבו והוו אמרי מלי דאורייתא .
פתח ואמר מים קרים על נפש עיפה ושמועה טובה מארץ מרחק . הא לאסתכלא
כמלוי דעלמא מלבא וכלהו בחכמ' לאחרן . ת"ח ג' ספרין דחכמתא לפיק עלמא
לעלמא וכלהו בחכמתא . סיר השירים חכמה . קהלת תבונה . ומשלי דעת . לקבל ג'
חילין עבד ג' ספרים . סיר השירים כנגד חכמה בבי הוה . קהלת לקבל תבונה בבי
הוה . משלי לקבל דעת כמאי אתאמי . אלא כל חיכון קרא לתרי גווני חיכון . דיפא
ושיפא תרי גווני אתאמיין . וכד מסתכלי קראי דא בלילא בדא ודא בלילא בדא . ובגין
כך אקיל לקבליה דדעת . הדי קרא לאו ריפוי סיפי ולאו סיפי ריפוי . וכד אסתכלי
ביה כלא בלילא חד בחד בין מסיפי לריפוי בין מריפוי לסיפי . שמועה טובה מארץ
מרחק מים קרים על נפש עיפה . מים קרים על נפש עיפה ושמועה טובה מארץ מרחק
ודא כויתא דרוחא כמה דאמי כויתא דרוחא כך אמי כויתא דרוחא . על דאוו יתבי
אתא חד בר נש אמר לכתו דרבי שמעון אתפיית ממרעתא . ואכריזו אמעו קלא
דקב"ה אבקי לחיכון חובי דדרא . אמר ר' שמעון הא לתקיי' בכא קרא ושמועה טובה
מארץ מרחק בבי הוה כויתא דרוחא כמו מים קרים על נפש עיפה . אמר לאסקוה
וגזיל דקב"ה מרחים לן בבפין . פתח ואמר מים קרים על נפש עיפה הא תורייתא .
בכל מאן דזכי למלעי בתורייתא ואריגי נפשא מבא מה בתיב ושמועה טובה מארץ מרחק .
קב"ה אכריז עליה כמה טבין לעילא ולתתא בעלמא דין ובעלמא דאתי . הה"ד ושמועה
טובה מארץ מרחק . מלבר לתר מארץ מרחק . מלבר דקב"ה הוה רחיק מניה בקדמיתא . מלבר
דאיהו כר בם בדבבו עמיה בקדמיתא . דכתיב ואדם מתקומם לו . מדהוו לתתי

מקדימין

שקדימון ליה מלך. סלק מארץ מרחק. ופתיב מרחוק ה׳ כרחם לו ותהכת שלם
לתכתיך על כן מסכתיך תכד:

ויצא על המזבח אשר לפני ה׳ וכפ׳ עליו. ר׳ יהודה פתח ואמר מזמור לתפף
על אלהים ה׳ דכר ויקרא לארץ ממזרח שמש ועד מבואו. תלמיד שלף
ואמאי מלה ואמעון רבות מאחרי מיתתה מזמרין לקכ״ה כד פסיר ומתי. ואלף ואמש
מלה ואלרבעין ותמניא כפיהרת. ואלף ואמש מלה ותשעין אלף רבוא כסיום מעתה
דאקרי כין הערבים. רבי יוסי אמר כד פסיר ומתי כל ליומין מאחרי דיוכדא מסכתן
כמלי תושבחן לקכ״ה דאקרי כקר כד אתער. וכד אתער הלי כקר כלהו מתכסמין
ודיוכא לסתכיך ואמרין תושבחן. ה״ר כרון יחד ככבי כקר וריעו כל כני אלהים.
והדור זמכא סימנותא דכרכאן מסתכחין כעלמא וקכ״ה אתער לאכרהם לאחייא ליה
ואסתעמע ניה ואשלמיה כשלמא. ומכא לן דאלי כקר דאכרהם הוא דכתיב ויסב
אכרהם כבקר. כהדור זמכא דאקרי כין הערבים כל ליומין אלף ואמש מלה ותשעין
אלף רבוא מאחרי דילה אקרין מזמרין כהדיא מעתא ואקי מעמת כעלמ׳. וסיום
מעתא לאתערותא דאתער קכ״ה ליניקוקס ודאין לאייביא דעכרין עכ׳ פתגמי אורית׳
ומכאם נסרי אשא כגדין וכפקין ואלין על ריפיהין דרפיעיא ומלהוכי נומרין דכורא
מתערין משילא לתתא וכדין תב לאכרהם לאתריה כלא ואכרהם אב לאקומו. ווומא
לאתכי ואייבי ניהכם כווחין ואמרין הוי לכו כי פכה היום כי וכטו נגלי ערב. והדי מעתא
בעי כר כם לאודהרא כגלותא דמכחה. כומכא דמטי ליליא ליומין אלף ואמש מלה
ואלרבעין ותמניא אקרין מכרא לפרוכתא ואתרין מירתא. כדין דיכין לאתתא מתערין
ואלין ומאטין כעלמא ואלין אמרין מירתא עד דיתבליג ליליא מסמרא ופלגא. כתר
דיתבליג ליליא מודמכי כלהו אחריכי כחדא ואמרי תהלות ה׳ וכמרו. רבי
יהודה אמר כל רשות אם תעכא כספרא תהלות ה׳ מכמרין. אמר ר׳ יוסי כתר דרוחא
דכפין לאתער כפלגות ליליא ואזיל ליה. תהלות מכמרי עד דייתי כפרא ואתער הלי
כקר כדין אלוותא וברכאן אסתכח כעלמא. תלמיד אמר רבי אלא כלהו סכי ועילא
מכפין סדכין תלתא. כהדיא מעתא דאתער הלי כקר ומתערין תושבחן כל ליומין אלף
ואמש מלה ואמעון רבות אתמכא עלייהו אד ממכא. **ואימן** סמיך לקכ״ה לאתתא
ואתות ידיה סדכין ממכן עלייהו לאתקכא מירתא. כהדיא מעתא דאתער ואמא דכין
הערבים וומרין כל ליומין אלף ואמש מלה ותשעין אלף רבוא מאחרי דילה אתמכא
עלייהו אד ממכא **וירותון** סמיך לקכ״ה לאתתא. ואתות ידיה סדכין ממכן עלייהו
לאתקכא הדור ואמרא כלא ואמיר ערופיה. כהדיא מעתא דמטי ליליא מתערין כל ליומין
דמכרא לפרוכתא כדין סכיך כלא ופטרא לא מסתכא ודיכין לאתתא מתערין כלהו
אתמכן כחדא אלין על אלין עד דאתבליג ליליא. כתר דאתבליג ליליא ואתככאי כלהו
אתמכא עלייהו אד ממכא וכמיס לכל מסדרין כלא מאסף לכל מחכות וגו׳. **ואסף**
סמיך לקכ״ה לאתתא. ואתות ידיה כל ליומין סדכין ממכן ומכאדי אלות׳. כדין עד
דאתי נפרא קס הדור כעי ויכוק מסדי אמיך לאכלה להו ועאל לאמאי כל אתער
כקר כדין היא מעתא דרעוא לאסתעי מטרוניתא כמלכא ואלכא מסיך מכיס אד

מוטל דכרכלן ופרים על מטרוניתא ועל לוכן דמזדווגי לה . מלן לוכן דמזדווגי
עמה לוכן דמסתלי כתורתא בלילא כד לתפלג . ר׳ שמעון לחר זכאה חולקיה
מלן דלתי עם מטרוניתא כסעתא דלתת לקבלה לכפי מלכא לאסתעי כיס .
ואסתכח עמה כסעתא דלוסיס מלכא ומיכל לקבלה למטרוניתא . סה״ד לבא כבפי
שחר לסכבה כלחרית יס . מלי לחרית יס . סיני סעתא לחרית דסהוא יס הוא
דכד לתפלג שירותא היא ודיכל הוא והסעתא לחרית הוא דילה דמסתלקין דיכלא
ועילת כנדפוי דמלכא היא וכל לוכן דמזדווגין לה . סה״ד לסכבה כלחרית יס .
ותיכל כל לוכן דמסתלי כתורתא כסעתא דלתפלג לולא לסתתף כזכותא .
וכד לתי נפרק ומטרוניתא לתחברת עם מלכא הוא לסתכח עמה עם מלכא .
ומלכא פרים על כלהו גדפוי . סה״ד יומם יגוה יי׳ חסדו ובלילה שירה עמי ונו׳ תיכל
כסהיא סעתא לכהן מזדמנין כמטרוניתא וקדמין לאסתעי כסדה ולאתחבר עמה .
וקלה מלי עמה כהו והוא קלרי לה לפרסא לה נדפוי . סה״ד מזמור לאסף אל אלהים
יי׳ דבר ויקרא לרן ונו׳ אל דא כהורו דחכמתא ולקרי חסד . שדים דא גבורה . ידוד
דא שלימו דכלא רחמי ואל דא דבר ויקרא לרן ונו׳ . רבי אלעזר הוא ויתיב
קמיה דר״ם אבוי אמר ליה מה תמיכן לולדים ככל לתר דיכא הוא יוד דא ואו דא
דא לתר דלקרי לולדים כגון אל׳ ידוד אמלי לקרי לולדים והא ר״חמי לוכן ככל
לתר . אמר ליה הכי הוא כתיב כקרא דכתיב וידעת היום והסבות אל לבבך כי יי׳ הוא
האלהים . וכתיב יי׳ הוא האלהים . אמר ליה מלה דא ידעינא דכתר דלית דוכא לית
רחמי ולזמכא כתר דלית רחמי לית דוכא . אמ׳ ליה תא דהכי הוא ודוד ככל לתר
רחמי ו כסעתא דמסתכי מוכיא רחמי לדוכא כדין כתיב ידוד וקריכן ליה לולדים
לכל תא רזא דמלה ג׳ דרגין לוכן וכל דרגא ודרג כלחודוי ולית לכלא חד ומתקשרי
כחד ולא מתפרש דא מן דא . תא כלהו כסוכן וכל לוכן כוכיכין דמתלבטין כלהו
כהדין ומתלבטן ומסתקיין ומתברכן מהסוא כהר׳ דכנוד ונפיק דכלא כלל כיס
וכללא דכלא כיס . ואלי כסדה לתקרי לס לנכתא ועילא מנכתא כגין דעדן מסתתם
כסדה ולא פרים מכס וכגין כך כל מכוסין כפקין וכנדין ומסתקיין לכל עיבר ופתחין כס
פתיחן ועל דא רחמי מכס מסתכחין ורחמי פתיחין כס . וכגין דקריכן לה לס נוקבא
נבורה ודיכל מכס כפיק לקרי רחמי כלחודהון הא מסטרהא דיכין מתערין וכגין
כך כתיב כרחמי ונקוד כדיכא לתוון כרחמי ולתכניד דיכא כסטרהא דיוד . אל דרגא חד . דרגא תכויא מסטרא דחסד כפיק ולתער דרגא לחרא דלקרי
גבורה והלי לקרי לולדים כלהון לתוון וסירותא חד מזעיר לפין הוא וכיס לתלחיד
וכגין דלתלחיד אלי כהלי כתיב יי׳ הוא האלהים . כיון דהוא האלהים . כלהון לתוון
והוא חד ודא הוא דרגא תכויא . דרגא תליתאה נדך כתרהם אלי כי דוכא
דמלכא ותלכא אל׳ הכי כתיב והכי לקרי ולי כהלי לתקרי . ואלי אמ׳ כתר דא
לסתלוס ואלין לוכן ג׳ דרגין דלקרין כסמהן דדוכא וכלא מתקשר חד כחד מלה לתקשר כלא
פרוד׳ כמה דאוקימנ׳ . אל כיחה קמיס דלכא אל אמע׳ כהלי דכתי לדוד לסר לדוד
ולא קלימכא כיס . אל שפוד כרי אל לוקמוס מכרויא והסעתא כחד מלה לתקשר כלא

ורוח דמלה הכי הוא לדוד דה כללא דכל׳ דכל שבולין מתימין ולא מקפדין וכולן
כאחד אתר׳. כדין לקרי לדוד כללא כלא סתי׳ ולא לתנליוה׳. כתר דנפק פורות וסחוף
כהר לתעבר לחמסכת כלא כדין לקרי לאר לדוד כלו׳ עכ לדוד לדוד זמין לחמסכ׳
ולזולדת כלא לדוד כלומר הסתת לא הוא כלל כלא כלא כל׳ פרטת לאר לדוד
דלתעברת חמת וזמינת לאפק פרטין כלהו ולתתנליוה׳ סמת עלא׳. לכתר כעת מזמ
למכתב פרטת דמלה מלין הוא עד דפרים ותת׳ לדוד (פ׳ יקוד) דת הוא פרט׳ וסכת
לא כתי׳ לאר לדוד. ותסכתת כספרת דמלת׳ מלכת לאר בקיטורת דעדוכ׳ קסטורת
עלאה חכרות׳ לסתכת כלא כחדי כי לאדרוכי כמות׳ לדוד ומוכת לזולדת. תת הוך
כחות מדרגת לדרגת לחזזה קכ׳ למזמ׳ כקדמותת לדוד כללא דכלא סתים דלא
לתנליוה כמה דמוכת וסימ׳ ולתים תלו לחון ועכתיב לא ודע תכוס ערכה ונו׳.
לכתר תפיק הוה כהר׳ חומת עלאה ולתעברת דומוכ׳ לזולדת ולת׳ לאר לדוד זמוכת
לזולדת ולתקבת כלא. לכתר מחדי לזולדת ולא כתיב לאר לדוד כלומר הסתת
יפיק ויתתקן כלא. כתר דנפיק כלא ולתתקן כל חד וחד כחתרים סבק כלא ואמר
ידוד. דת פרטת ודת קיומת. ובסיום סעתת ודע מזמ רזת דמת קדיזת סתים
ונלא ולתדבק כמה דלא לתדבקו אתר כי עלמת זכאה חולקיה. לתת ר׳ שעזר ובניק
ודוי ל׳ תלעזר כרי מכאן ולהלאה תזדכר דלא למכתב מת קדיזת תלא כדקת לחות
דכל מאן דלא ידע למכתב מת קדיזת כדקת ולות ולקבת קברת דמסיכותת
קברת דחד כתד כנין ליחדת מת קדיזת. עליה כתיב כי דבר יי׳ כזה ואת מצותי
הפר הכרת תברת ונו׳. תפי דגרע חד דרגת או חד קברת מאת חד מכייהו. תת י׳
בקדמותת כללא דכלא סתים מכל סטרין שבולין לא מתפתחין כללא דדכר ומוקבל
קוב׳ליוד דלעילא רמיז לאון לכתר י׳ דלפיק הסוך כהר׳ דנויד ונפיק מכיה ולתתעבר
מכיה ה׳ כהתי כתיב ונהר יוצא מעדן. ויוצא ולא יבא כלב לא כעיא לתפרסת מכיה
ובנכ רעיתי. ואי תימא כהר כתיב חד ודא הכא ב׳. הכי הוא ודאי י׳ לפיק תלתת
ובתלתת לתכלל כלא. י׳ לפיק לקמי הסוך כהר ותרין כנין דיוקא להו למזמ ולתתעברת
מכייהו ולפיק לן לכתר ה׳ כגוונא דת ה׳ לאיכון כנין תחות לכא ולמזמ כתר דלולדת
לפיקת בן דכר ומיים לקמה וכאי למכתב י׳ ואי יריית לאפכתת דלכא ולמזמ ויריית
תרין חולקין ומכיה לתתן כרת׳ ועל דת כאי למכת׳ לכתר וה׳ כחדא כמה דה׳ קדמאה
יה׳ כחדא ולא כאי לאפרסת לן. לוף הכא וה׳ כחדא ולא כאי לאפרס׳ לן ודא חוקימ׳
מלי. ולתתר אתר׳ סלקין הכי מלי. זכאי חולקהון דידעין רזי עלאין דמלכא
קדיזת ויתחזון לחולקהון ליה הכא כדיוקיה יודו לעמיך יסבו ויריה לת כנוך. תלכת
אר׳ יהודה ז׳ שדי׳ דכר ויקרא ארץ עליון דכלא עליון דלכאן קדיזי. דכר ויקרא
ארץ לאתכתת כבי כעלימו בחדותת. ומאן לתר הוא לאתכת עמה סדר ואמר
מצוין מכלל יופי תלדים הופיע. וכן תלכת כד כעא קכ׳ למכתי עלמת לתתת כלא
כנוכח דלעילא עכד ליה. עכד ירושלם לאנפיתת דכל ארעא. ולתר אד לקרי
כין עלה. ואקרי לתר אתברכ׳ וכפתי לתר דכוין אתרי עלמ׳ לתתכלה ומכיה לתתכני
הכ׳ ז׳ שדי׳ דכר ויקרא ארץ ממורח שמש עד מבואו. ומאן לתר מצוין מכלל ופי

שלים הופיע כלומ׳ מכון דסוף שלומו דיופי דעלמ׳ שלדים הופיע. תא לא יתברכון
ירושלם שלא מכינן. ובין מעילא וכלא חד כחד לתקצר. תלכא אר׳ יסודא ויצא ש
המזבח אחר לפני יי׳ וכפר עליו. ז המזבח סתם. ככיכול כמ׳ דלתתעכוד לתת׳ לתתעכוד
לשילא וכלא לתקצר חד כחד. ותלכא כמה דכתי׳ ויומא מכפר כהכ׳ לתתא׳ הכי כמי
לשילא. וכד כהכא דלתתא מסדר פולחניה כהכ׳ דלשילא הכי כמי. ככיכול לא מסתכח
לשילא עד דמסתכח לתתא. ומתתא מתרי לסלקא קדושה דמלכא עלאה ומסתכחין
כלהו עלמין חד קמיה דקב״ה. אר׳ יהודא שלמא הוו ודעי ישרא לחמי קב״ה פקיד
עליהו דישרא לאוכחא להו יתיר מכל שאר עמי׳ בגין דהוו קב״ה סביק דודים ולא גבי
מכסון חד מחבה. תלכא קב״ה כמה דתימי כמה חיילין לית ליה כמה טולטני ממנן
מסתכחין בפולחניה כך זמין להו לישרא בהלי שלמא לכתר להן בכתרין קדישי כגונ׳
דלשילא לתתי להן בארעא קדישא דני׳ דיסתכחו בפולחניה קדישא לכלהו עלאי והו ישרא
וחדוון לא שלין קמי׳ ופולחנ׳ לא תתעבי׳ קמיה לשילא עד דישרא עבדין לתתא׳ כל זמנ׳
דישרא מסתכחין בפולחניה דמלריהון לתתא הכי כמי לשילא. ככיכול בזמנה דישרא
בטלי פולחנא לתתא בטלי לשילא ופולחנ׳ לא מסתכח לא לשילא ולא לתתא׳ ועל דישרא
בטלי פולחנא דקב״ה כך ארעא דני׳ דיסתכחו פולחניה קדישא לכלהו עלאי והו כיסרא
וחד

דלא יתחרון בארעא שלטת בארע ולא תעדי מכוייהו לעלמין: אלא יהודה דלתתדרת
מטרוניתא כמלכא ולתתדר כלא כפולא דמלכא כגוונא לכאי ככם סנדולא בכסת
סנדולא ודהי. תלתא ככל זמנא דיסרא כגלות לי תכון זכאין קדם לרחמי עלויהו
ולאפקא לון מגלות. ואי תיכון לא זכאין מעכב לון כגלותא עד סהון זמנא דלתנזר
ויכל מעא זמנא ואיכון לא לתתחזיין קדם מענא ליקר דשמיא ולא לכאי לסו כגלותא
דהד וזכרתי את בריתי יעקוב וגו'. שין תכתן דכלא. ר' חייא לחד מלי טעמא יעקב
קדמאה דכא. שלש כנין דיעקב כללא דלכא דהוא לולבי קדים כגב ודשמא קדושא כיב
לחיוד והכי קרינן יעקוב כו'. ר' יצחק לחד ולא כחתווי יב' מכולן דירית ירותא. ר' לכא
לחד ולא לחדי כלילא ד' ש' ד' דיתיב על כורסייא כלא ועל דמות הכסא דמו כמראה
אדם עליו מלמעלה. ד' סתים כנויס ולא לתגלי ודא סוא דכתי כי נכבעתי כלא יב' כג
כתיב ולא לקרי. ו' כתרא כללא דלולבא קדמאה. ו' כתרא סא לוקימנ דא יסוד
דלויסו סיומא לנוקבא וכללא דילוס. ועל דא כלילן לתתון חד בחד ולא ריסא וסיומא
כמס דלוקימנ. ותלתא תרין לתתון לויכון כהדי נוקבא ולא דלחיכא לון לוף הכי. ולא
דלוקימנ מלה כון הכי מתפרש כ' כפופה דא מטרוניתא. וסיכא לה ודלויסו יסוד כנין
לתתברכא מכוס. ן' פסוס לתפסטותא דתפארת ועל דא כלילן לתתון ומתאחדן דא
בדא. ואי תימא לחדי לתסדר ולא לכפוי מכון כפוף ולסדר לכפוי לנכי ן' פסוס שא
כנין יקרא דמלכא לסדר לכפוי לקבלוס דמלכא. ותלתא מס כלילן לאחר כנין
מ' פתוס' סתומה. מ' פתוס דסא כד לתתכר עמס ס' סתומס ס' ולכלא. דסא סתימין
לרחסא. ואלא דתתפסטין לזמכין. ואית דאמרי כהדי כלילן כעול לחוטי כלא בל
כעול מעין חתום. אלא ינחק כשעת דמלכ קדוס לסדר להו ליסרא כנין סמיס לסדרת
מטרוניתא לתתרס כדין כתי וכל אדם לא יהיס כאהל מועד בבואו לכפר בקדש. כך כהנא
כשעתא דעל ליחדא שמא קדישא ולכפרא בקודשא לזווגא למלכא כמטרוניתא כתיב
וכל אדם לא יהיה באהל מועד וגו'. תלתא ר' יהודה כהנא תתער שלמא כעלמא לעילא
ותתא. ותכיף עלי כדרגא חד לסמי נוסיס כפיק מהלי דרגא לדרגא לאר לסמי נוסיס
לחיד שלמא כסלי וכהלי קדם ידוי ומתכרכלן כחדא. וכללא כעי לאחזא שובדא וכעי
לאחזאה לכוסוי דיתלבש כנוקבא דעובדא דיתכון עד דיסדר כלא כמס דלטטרין
ויתברכון עלאי ותתאי. תלתא פתח יוד בגליפוי לתתון כסטרין לתקשרן כיוד ויוד לזיל
ליוד עד סליק יוד מתכבדי בסו ומכוון דעתא. לתתכר ס' כולסו ס' עלאה לחיד
כתרעוי כגלופי תכסיסין לחד כנסירי שף וחמש מאה ושבעין לכסדרין סתיימין סליק
ס' ולתעטר מתמי זמכי לן תרעין קיימי דקיימין כד לתגלף כעטרי נהרי לכפי למלכ
ולו לתתפסט לעב גליפין מעטר ס' לו כע לגלף נס' מאה כתרין דמתעטרן כחד כתרא
סהד כעטרא דעטרא לו לתמו. ו' כתרין ריסין גליפא דנוקבא קושטא חד לעילא וקושטא חד
לתתא ו' כחית לו' (פא ולו כחית לולו) גליפא דגלופין כגווייהו מכאן לכפין דעטרין
משילא לתתא כיס מלמין נכיעין ופרחין דא סליק ודא כחית מתגלפין חד כחד לתקשר
ו' כס ס' כו' ו' כס (פא ו' כס ס' כו' ו' כס) דא לחיוד כדא כלא ותלת כליהן קטנא
ויפא זרועי ודין מילי לכיר יעקב. וכתי לותן מוסכך ומיה כסלם קנך. כדין לתקשר

כלה חד כחד דלא בדא כהדין מפתחן וכהדין לחפין כלהו. כדין כלהו נפלין על לחפויהו
ומודעזען ואמרי ברוך שם יקרא ומלכותיה לעלם ולעלמי עלמין. קלא מתקטר עשרים
דכסכ"ה ומה לתיב לנכייהו ואח"ת תטהרו. תטהרו לא אמרין אלא כהני ועמא כר כהנ"
רבא כד לתקע כיס הסוה קלא. תלת"ו מכל חטאתיכ לפני יי. כיון דכתי מכל חטאתיכ
אמאי לפני יי. שלח ר' יוחנן לפני יי ממש. דתניא מריש לריש ספרין פתיחין ודיוכי
דייכין ככל יומא ויומא. כתי דיכין לתמסרן לאתפתחא כדיכא על הסוה יומא
דלקרי תעשה לוחות. כהסוא יומא סלקין דיכין כלהו למארי דדיכא ומתקני
כורסויא עלאה למלכא קדישא. כהסוא יומא כעלין ישראל לאתא לקדי כחדוותא
לקדמו מאריהון דזמין למיתב עלייהו ככורסייא קדיש דרחמי. ככורסויא דוותרנות
וכל לזכון ספרין פתיחין קמיה והכין קמיה הלד מכל חטאתיכם לפני יי תטהרו.
לפני יי ממש. לזכון דאמרין קרא עד יכפר אמרין ולא יתיר ולית רשו לאחרא
לגימא תטהרו אלא כהנא רבא דפלח פולחנא וקטר אמא קדישא כפומיה וכד הוה
לתקטר ומתכרך כפומיה הסוה קלא נחית וכטא כיה ואתכסיר מלה כפומיה דכהנא
ואומר תטהרו. פלא פולחנא ומתכרכין כל לזכון עלאי דאתתרו. ולכתר אמאי
נופיה וקלא ידוי לאתלא כפולחנא לאחרא קדישא. עד דיתכוון למיעל לאתר אחרא
קדישא מכלא. ג' עורין אמרין ליה כהני לאחוי ומכל אתר עמא כלהו כרכין קמיה
וזקפן ידין עליה כגלותא וקטרת דדהבא וקפא כרגליה כטול ג' פסיעין וכלהו קיימין
כקיימוייהו ולא כטלין כתריה הוה לקטיר כקטורת כטול ג' פסיעין לאחרן רשימא כלהא
לאחר לדוכתיה. כטול ג' פסיעין לאתוס עייכין ואתקטר לעילא עלאל לאתר דעלאל
עמא קל נדפי דכרוכויא מומרין ולקיטין נדפין פריס לון לעילא מאתכבא קל נדפייהו
וכלאיהו לתדכקן. לי כהנא זכי דהא לעילא כחידו לאתכבא. לוקי הכא כהיא
מעתא כפוק רעוא לכהורא מתכסיין מריחין דטורי לפרסמוא דכייה לעילא
ולזלא כל הסוה לתר לעיל ריחא כתרי נוקבי דאוטמי ואתייסכא לכל כדין כלא
סוה כלאיהו ופטרין לא לאתכא תמן. פתח כהנא פומיה כגלותא כרעותא
כחדוותא ובלי גלותיה. כתר דמיוס זקפין כרוכויא כמלקדמין נדפייהו וזמרין כדין
ילפ כהנא לרעותא סוה ועידן חדוותא לכלא ועמא ילעיין כמה לכתיב אם יהיו
חטאיכם כשנים כשלג ילבינו. והוה תכ לאחוריה ובלי גלותיה. וכאלה חולקיה
לכהנא דלא על ידוי חדו על אדו לאתכא הסוה יומא לעילא ותתא על הסוה עמא
כתיב לפני יי תטהרו.

והיתה לכס לאקטא עולה כאחד הסכיעי כשעור לאחד תעשו את כפשותיכ
וגו'. ר' חייא פתח כפני לויתיך כלילה לף רוחי כקרכי לאחרך
וגו'. כפני לויתיך כלילה. כפני לויתך כלילה מכעי ליה. תלת כפני לויתיך. לף
רוחי כקרכי לאחרך. ישחרך מכעי ליה. לעלא סכי תלכה קלה רוחא וכפשא דכלא
ויחרחל לאחרי כפני ורוחי לאת בנין כך לויתיך לאדכקא כך ולאחרך לאחכא
רשותך. ר' יוסי אמר כאשתא דכר כא כלים כערסיה כפקא כפשיה וסלק ואסהידת
ביה כבר נש על כל מה דעביד ככל יומא. גופא אמר לנפשא כפני לויתיך כלילה

לף רוחי בקרבי תשחרך . לף נפשי לוויתך תמיד כנסת ישראל קמי קכ"ס כנפשי לוויתך כלילה כעוד דלית כגוותא כיפי עמיתי ומכוערא כנפשי מכל כיסתא (פף ומיכא כנפשי מכל שיסתא) דקיטרא כיכי עיתוי . כנפשי לוויתך בנין לאתכא לישתכי . לף רוחי בקרבי תשחרך כלומר תשמיש דיכון נעכ"ן דיכון נעשה בדין לכבי ככל שעבודה . רוחך קדישא לך לאתעדי מכחי בנין למשחר לך ולמעבד פקודיך . רבי יצחק אמ' לחמרי ישראל קמי קכ"ס כעוד דכנפשי כי לוויתך כלילה אלא טעמא כלילה בנין דכתי כנפש כפשי טעמא תשמיש לחמדת לך . לף רוחי בקרבי תשחרך לך . כל לתערי כי רוחא קדישא תשחרך תשתרותא למעבד רשותך . כי כלף משחטיך לארץ . כזוכא ד משפט כחית בארעא לכמא עלמא . כדין כדק למדו ועבדי תכל . כלומר יכלין למסכל דיכא דכדק ולא יפתני עלמא מכיה . לויתני כדק למדו ועבדי תכל . כאשר משחטיך לארץ . רבי חזקיה אמר כנפשי לוויתך כלילה דל כנסת ישראל . לף רוחי בקרבי תשחרך דל קכ"ס .

רעיא מהימנא

רבי חכא סוס ויתיב קמיה דרבי שמעון וקס ר' שמעון כפלגו לילה למלעי באורייתא . קמו רבי חלעזר ורבי חכא עמיה . פתח ר' שמעון ואמר כחיל תערוג על לפיקי מיס כן כנפשי תערוג לוגך אלהים . הלי קרא אוקמוס מכריית וכחין חיכון ישראל דקכ"ס יהב לן כמתיתין קדישין מאתר קדישא מכל עמי תעלם כנין למעבד פקודוי ולאסתעסקא כאורייתא . דכל מאן דאסתעסק כאורייתא לף דחיל מכלא . דכתיב לולי תורתך שעשועי אז אכדתי כעניי . מאן חיכון שעשועי . אורייתא . דאורייתא שעשועים לקרי דכתיב והיה שעשועים יום יום . ודא סוף לתכונא קכ"ס לתי לאסתעסקא עס נדיקייא כגכתא דעדן . מאי לאסתעסקא כנין למחדי כסו . לתכונא זכאי לכון נדיקייא דכתי כסו אז תתענג על יי' כנין לאתעכנא מסהדא קדישא דכחלא כל"ל וזכוע כגחכות כפלך . ככיכול קכ"ס מסתעסק כהו מסהדא קדישא דכחלא דמתעכני כסו נדיקייא . ועל דל לתי לאסתעסקא עס נדיקייא . וכל מאן דאסתעסק כאורייתא זכי לאסתעסקא עס

אמר רעיא מהימנא כסוגיא דסוגיא וכתא אלין מארי מכמתא עלאה מארי קכ"ס מארי רזי תורה לאיקת לן . ואנא חיסו לאמר כחיל תערוג על לפיקי מיס לאיכון לפיקי מיס לאורייתא לנבי סכיכתא . ולית תורה אלא אוקמא לאמתעיתא דיסין לון לפיקי מיס כנצרא כיגוכא כעבידתא ולאלין חיכון חכלי כירין דיולדס לאיסי סכיכתא לאתתר ותגל יולדתך וכאיכון חכלים תהא כנצרא לאלין וכאיכון חכלים לכוותא כסוגיא אתתר סכיכין לילעילא עד דיתתר קול כילה עד יהוה ומיד קול יי יחולל אילות לאיכון מארי מתניתין . כתולית לאחרים רשותים כלאון יסון לן חיל כיולדס מתם כלאקין לאאקא לון אתתא כמה כזיכין ליכל סרא לאוגיא לכסיך כמה דאקין . כסוגיא ומכא אתפתחת ליולדא מגיא כנין חכלים ולאקין לנדיקין ומארי מלות ומארי רזין לאורייתא מארי כוסא ומגיא מארי ירקא ולסכא מארי חסד מכני מיל ירחי מלים מכני מתא סוככי כגא לאקא לון אתתא וסני סוף לאוקיוס מארי מתניתין . דוד סכן דוד כא מכני מיל יסובנו מציר לציר ולא יי' וירחי מטה כמלסו ומכמת סופרים עברים ומתא אתתא כעברית וסנכן תתן פריס וסיין כיוקר ומאיכון קלין דיסכת לאיכון סכגין לקכל סכגין תיכין

גדיקויות מסהות סקון לנחלה · תלכה
כאיל תערוג על אפיקי מים · לה נכסת
ומרחל כלה חולתי לעזרתי חומס ·
תערוג על אפיקי מים ולחי לחסתקיות
מסקין דמכושי דנחלה שי דנדיק ·
תערוג כלה לערוגת הבושם · כן נפשי
תערוג אליך אלהים · לחסתקיות מכך
כפלמת דין וכעלמת דחתי · מכושי כחלה מחן חיכון מכושי חד לעילה דכתיב ונכר
ויכח מעדן להסקון את סנן ונו · ומתמן כנוד וכפיק ומסקי גיכתה וכל חיכון כחלין כנדין
וכפקין ומתכנסין בתרי מכושין דמקרון נכח והוד ואלין מקרון אפיקי מים כההוא
דרגע דנדיק דכפיק וכניד מניה ומסתקיות נכתה · כנין כך לול וככי כחדה מסתכתי
כלילה וכהיק · תלכה כתיב קול יי יחולל אילות · לילת כתיב חסר לה חילות
סמדם דתכוה כפלגות לילה כשעתה דקב"ה שהל לגכתה דעדן לחסתעשע עם
נדיקויה הה קול כפיק וכהיב כל חיכון חילתה דסחרכי כורסייה יקירה קדישה
הה"ד שפים נכורים סכיב לה · לה יחולל חילות כלה חלה ודו כחם כרוח · וקסוף
ישרות כלה כיערת סדכם · וכתיב לכלתי יערי עם דכתי וינקה להו כחמת דינקה
לכנין · אמר ליה ר' לכה כפתי לוותיך כלילה לף רוקי כקרכי תשחרך · חויתיך לותך
מכתי ליה · תשחרך · ישחרך מכש ליה · אל הה לוקמוה כלה חסר כידו כשם כל
חי ורוח כל כשר חיה · תה כפשה ורוחו תסתומלע (פה תסתפי פה תסתפי)
כחדה לעלמין · תכה פולחה סלימתה דכתי כר כם למפלה לקב"ה כמה דתכתן
ואסכת לה יי אלהיך ונו · דירחום ליה לקב"ה רחימותה דכפשה ממש ודלא הוה
רחימותה סלימתה רחימות דכפשיה ורוחיה · כמה דתתדכקו חלין כנופה ונופה
רחים לון · כדין יתדכק כר כם לרחמא ליה לקב"ה רחימותה דכפשיה ורוחיה לתדכקא
כיה · הה"ד נפשי לוותיך כלילה · כלומר נפשי ממש · לף רוחי כקרבי תשחרך
לתתדכקא כך כרחימותה סגיאה · כלילה דכתי כר כם מרחימותה דקב"ה למיקם
ככל לילה לחסתלה כפולחנים עד דיתער נפרח ויתחסך עלוי חוטא דחכמ"ה
ליתניה זכאה חולקיה דמסוה כר כם דרחימותה דה רחים ליה לקב"ה ומכי חיכון
זכאי קכוט דמרחמין ליה לקב"ה מכיבנין דעלמא מתקיימא בניהון ומלטין על
כל נזירין קמין דלשלה ותתה בנין דיתקיים עלמא בניהון · תלכה הסוה זכאה
דתתדכק כרוחיה ונפשיה לעילה כמלכא קדישא כרחימותה כדקא יאות · סליק
כחרעא דתתה וכל מה דנזר על עלמא לתקייה · מכל מלוהי דכתיב מי יי אמר
ויעמד לפנינו אם יהיה מסכים כחלם טל ומטר כי אם לפי דברי · תה כשעתה דתתיין
כשמתין קדישין מעילה לתתה וחיכון זכאי עלמא מסלפי לסו ממלכא ומטרוניתה
ישרין חיכון דכהוא שעתה דכחות קיימא מלכא ורעותה דמלכא לחסתכלא
כם כמה דלוקימכא כשעתה דכשב קב"ה רוחא ככל חילה וחילה דסמיה כלהו חיילין
לתעכידו וקיומי כקיומייהו הה"ד וכרוח פיו כל נכאם · ומכייהו לתעכבו על דקב"ה

דישרך יי כיום נגם מתפתקת רמשם דמיה כ'
כלילה מתרין ביתין לחולדא כ' מפיחין וחבילת
ריסם כין כרכשא דמיה ריסם דילם עזודא
דמתנשיתא תרין סוקסא כגם וסוד תרין כנופים
מתמן חולדת תרין מם יחין בסוסה ומכח ונוקבא
יצרות יעצר כחם מעלמא · עכ

סיום זה מהאחר כתב בגליון רחש"ג ומכי קאמר ונפ"ל

לחיות להו לתתא. ותיכף מיומא דאתכרי עלמא קיימי קמיה דקב"ה ואתעכבו עד דמטא זמנא לאתתקנא לון בארעא ואתתקנו עלמא ואתתקנו בסדר חי ו' תמר עמדתי לפניו. תמר חמו עומד לא כתיב הכא תמר עמדתי. לכתר לסדר לאתריה ולניח לאדריה ואזמנו לאחרנין לה למלכין עד דיומתון. כגון הכא קיימו קודם לכן כאיזמנו לאחרנין. וכגון כך הכא יתעכיד מלכא למלך. ואלין דמתדכקן יתיר למלכא. תסכמא בספרא קדמאה דאדם דכל רוחין קדישין דלעילא עבדין מליותא וכלהו לתיין מאתר חד דכסמתסון דנדליקיין מתרי דרגין דכלילן כחד וכגון כך סלקין יתיר ודרגיהון יתיר וסכי סוף וכל לזכון דסוו טמירין תמן כחדא וסליקו כחיזהון כגון חכוך דלא לתתכח כיס מיתם ודא לוקימכא מלס דא כחכוך ואליסו: ותיכף מאה ועשרין וחמס אלף דרגין לנדליקיין סליקו כרעותא עד לא לתכרי עלמא דקב"ה מזמנא להו כעלמא דין ככל דרא ודרא וסלקין ומתסרין עלמ' ומתקשרי כגרורא דחיו. וזמין קודשא כריך הוא לאחדתא עלמא כסו. עליהו כתיב כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה וגו'.

תענך את כפשוטיכם. כפשוטיכם קאמר. כגון דיעדץ מסתכחין קמי מלכא קדישא ויהיב רשותא דלהון לגבי קב"ה ולאתדבקא כיס כגון דיתכפר להו חוכייהו. ועד מאן דאכל וסתי כתפילתא ומעכנא כפשוטא כמיכלא ומשתיא לאתתכא כעזירתא עמיה דכפשא כתרין חולקין ואתתכא כאילו אתעכי תפילתא ועזירתא. את כפשוטיכם לאכללא כלא נופא וכפשא ולאתכנעא כהאי זימנא לאתכפרא על חוכייהון. תיכף כי כיום הזה יכפר עליכם. כיום הזה. היום הזה מכאי ליס. אלא כיום הזה דיוקא דכיס לתנלי עתיקא קדישא לכפרא על חוכייהון דכלא. ל"ל תעכו את נפשותיכם. ר' אלא פתח ואמר עיר קשכם ואנשי כה מעט וגו' עיר קטנה. סא לוקמוה. אלא עיר קטנה כלא עיר עז לנו ועושה ישית חומות וחיל וגו'. וכתיב ולא אלא כעיר. עיר קטנה זעירא היא. דהיא כתרתא מכלא. תתא מכלא סורוי דכרכין תקיפין קדישין. עיר הקטנה אלקי. ואנשי כה מעט זעירין לוכן דזכאין לסלקא לנווה ולאתרי כה. כלא מי יעלה כהר ה' ומי יקום כמקום קדשו וגו'. ועל דא ואנשי כה מעט. וכא אלין מלך גדול דא קב"ה לאזדווגא כה ולאתרי כה. וסכב אותה. כלא ואתי אלין לה כאה ו' אומות הם סביב וגו'. וכתיב עליה מצדי גדולי. דכתיב סורוי ואיתן ומפירן מכל אבנין יקירין. וכל יקרא דמלכא עיל כגווה. כגין כך בלאחודא כלילא מכל עטרי דמלכא. וכל עטרי מלכא כה מתעטרין. כגון כך ואנשי כה מעט. כתיב ואנא כה לוס מסכן וחכם. הה"ד נקי כפיס וכר לבב. מסכן כלא ויכן ערי מסכנות לפרעה. מתעטר כעטרין תקיפין כעטרי לוריתא כעטרי פקודי לוריתא דמלכא. חכם דזכי כה כהאי חכמה וחכם דסוו חכים יתיר מכלא לעייכא כפולחנא דמלכא. בגין למוכי כה ולאעלא כה. הה"ד ומלט סוף את העיר כחכמתו. ומלט כמו לאלטה כה ולאדלא את אחי. לאלטה כה שמם. לוף הכא ומלט את העיר כחכמתו. ואלא לא זכר את האיש המסכן הסוא. ואלא לא זכר מסכנא דלאתתכר כלא. למעבד פקודי לוריתא לאתתלא כלוריתא כסוא נבר מסכנא דלאתתכר כלא.

כנין למזכי כם . ואמרתי לכי טוכם מכמה מגב עכרה . דסא כסהוח עלמא לא יסכין
רמנ למישל כר הכי זכאי קמוט סכי דמסתלי כם כלורית יומא ולילי ומתעטרי כפקודי
תוריתא כהאי עלמא למישל כסנ לעלמא דאתי . וחכמת המסכן כזויס ודכריו לויכס
כמשמעס . דסא ככי פסא לא מסתכלין כויס ולא כשמן לאתחכרא כיס ולאניות למלוי
לתכא כל מאן דלאניות למלוי דאוריתא זכאה הוא כהאי עלמא וכלהו קכיל תור מסיכי
ולפילו מכל כר כם כמי כעי למשמע מלוי דאוריתא . ומאן דאתרכין לוולכיס לקכליס .
ויכיב פקרא למלכא קדישא ויהיב יקרא לאוריתא . עליס כתיב היום הזה כסייתך לעם לנ׳
לגלדיך . תלכא יומא חד סוו חזלי חכריא עמיס דרכי שמעון אמר ר׳ שמשון אמיכא שין
עיין כלהו עלאי ותתאי מכלהו . מאי טעמא . כגין דמלכא קשדר מטרוניתא
מכיס ואשיל למהוי כאתרסא . כלומר ספסס כלא תחת סלא רגוה ארץ ונו׳ . תחת
עבד כי ימלוך ונו׳ ומפסס כי תירש גבירת׳ מאן ספסס הוא כתרא מוכרא דקטל קכא
בוכרא דילהון כמנדים . דכתיב עד ככור הספסס לאר לאר סריסים . לאר סריסים
הוא יתכא בקדמיתא ודסתא הלי ספסס תירש גבירתס . ככא ר׳ שמשון ואמר מלכא
כלא מטרוניתא לא לקרי מלכא . מלכא דלאתדכק כספסס כאמהו דילא דמטרוניתא
מאן הוא יקרא דילים . רזא דמלס זמוכא קלא לכפרס למטרוניתא ולומא גילי מאד כת
ניון סריוי כת ירושלס הכא מלכך יכא לך צדיק ונושע הוא . כלומר צדיק הוא נושע .
כגין דסוס רכיב עד ספסתא כאתר דלהו דוליס כאתר נוכרא ויכיב ליס ואל דא כתיב
עני ורוכב על חמור . עני דלא כקדמיתא . ורוכב על חמור כמס דלוקיומא . לישנן
כתרין תתאין דעמין מצד דקטיל קכא בוכרא דילהון כמנדים סהד וכל ככור כסמס
והא לוקיומא מלי . ככיכול צדיק ונושעהוא ודאי יתיר מכלא . כגין דעד דספתא מאחי
צדיק כלא צדק . וספתא דיזדווגון כאחד צדיק ונושע הוא דסא לא יתיב כספר לאחר .
תלכא הצדיק אבד ואין איש שם על לב ונו׳ . הלי קרא קמיה הצדיק אבדך אבד כאבד מכעי
ליה מה אבד אבד אלא אבד ממש . ואלי אבד אבד למטרוניתא ואתדבק כאתר אחרא
דלקרי ספסס . אמר ר׳ יצחק לר׳ שמעון אי כוחא קמיס דמר סא דתמיכן דכתי׳ וצדיק
יסוד עולם מאן דאמר דעל מכעה קיומין קיימא עלמא ומאן דאמ׳ על סאי קיימ׳ עלמ׳
היך מתיישרן מלי . אמר ליס כלא מלס אד הוא דסא ר׳ לוינן וכסוחית אד קיימ׳ לאקרי
צדיק וקיומי עליס ועלמא כהאי לתקוימא . וכד לתקוימא עלמא עליס כלילו לתקויס
על כלהו מכעה . ועל דא כתיב וצדיק יסוד עולם והא לוקיומא מלי ככמה לאתר .
ואתכא הלי ספסס זמוכא לשלטאה כארעא קדישא דלתתא כמה דאת מטרוניתא
עלמא כקדמיתא דכתיב צדק ילין כה ואתה ספסס כי תירש גבירתך ככלא . וזמין
קכא לאתכא למטרוניתא לאתרסא כקדמיתא . וכדין ממאן הוא חדוותא הוי לומא
חדוותא דמלכא וחדוותא דמטרוניתא . חדוותא דמלכ׳ בנין דיתוב לה ויתפרס מספס׳
כדקא לומא . וחדוות׳ דמטרוניתא . בנין דיתיוב לאזדווגא במלכא דהד גילי מאד
כת נוין ונו׳ . תא חזי כתיב ויהיה לכה לאקת עולם . ויהיה לכם מכעי ליה מאן דא
דא מרן לאקת עולם . ככל אתר ואתר אקת עולם לאקרי גזרת דמלכא דעיילן כל
ביומוי כאתר דא ואסתיס לון כמאן דסתיס כלא כאמקופא קדם . אקת עולם כאלי

רשום וחקק כל נפיון דילים וכל טומרין דילים: בחדם הסביעי נעשור לחדם: כעשור
דייקת כמה דאוקימנא: תעני את נפשותיכם: ודלמי סכי סוף וסף לתמר: נפשותיכם
ודלמי: דסף כנפשתם תלוי מלתא: וכנין כך לכולם ומתניים מתניעלם ותיר מיומ לחרת
ותיב דסלמי מלם לתמ כנוכח לחרת וכלם ספי וסלמי ומלו מלם חדם וכל חד כתתרים
וסכי סוף: ותלכת כסלמי יומא כל חידו וכל כסירו וכל ותרכותא דעלמין כלהו תליין
כלומא עלאם דכל מכושין כנדין ונפקין מכם: וכדין כסירין כל לומן כוטיכין ונסרין
כנסירו כחדוותא עד דמתכנסם כלא וכדין כל לומן דיכין לאתכחו כנסירו ודיכת לא
לתעכיר ועל דא תעני את נפשותיכם: תמר רבי לכת הא לוקום לם מר מן נוסא
דמתניתא: לא גלו ישראל מארנם עד שפרו בקב"ה דכתיב לא למו חלב כדוד ולא
כחלם ככן יסי וסא לתמר: קרא לאחריכא דמכתיב כסלי דכתיב דוד: אל
הכי הוא ולהיכית דוד לקרי כמה דכתיב כית יעקב ובלכם כאור יי: כית יעקב
כל"ל כית תפארתי לפאר: לכו ונלכה כאור יי: מלו כאור יי דכתיב ונסר יוסף מערן
להזקות לת הנן ונטע הלו גן לאתעתעא כית עם כדיקייא דכית עריין: תלכת כתי
לך כעשור לחדם הסביעי הזה יום הכפוריס סוף וגו': ועניתם את נפשותיכם וכתיב
ויהיתם לכם לחקת עולם כחדם הסביעי וגו': לך דכתיב מלו קל כעי ה כא: תמר ליה
למעוטא קל תתייה כיון דלמר ועניתם את נפשותיכם כתעשם לחדם: תמר לכתר
לך כעשור: לך עשור מכשי ליה דכעשור תליין מלתא תמר ליה לו הכי לך כיום
סרחמון תעכיתו שתור מכיתכם ותניכן לך חלק חכנו לסור כחלכה וחכנו מותר
לוף הכא לך כעשור לחדם לומא דחכנו לסור כמלאכה וחכנו מותר: לא לוף הכא
בועניתם את נפשותיכם תליין דסל עכנו לא לתעכת אלא מפלגות ומא ולהלאה
ומפיר הוא לך חלק כועניתם את נפשותיכם: תמר רבי אלעזר: כתיב:

כי כיום הזה יכפר עליכם וגו': יכפר עליכם מכשו ליה: אלא יכפר עליכם
לאכלא יוכלא דכנוד מכושו לאתקלם כהאי יומא לכל שיכר לאלוהם
כלא ולאתקלם כלא ולא עליכם: כלומר כניכוכן לדכאם לכן כהאי יומא דכתי לפני
יי תטהרו ולא יצלוט עלייכו דיכא: רבי יהודה אמר זכאן לוכן ישראל דקכם לתרש
כהו ובשו לדכאם להו ולא יסתכא כהו מוכם כנין דיכון כבי היכלי וילורון כהיכלי
ולומכא דאתי כתיב וזרקתי עליכם מים טהורים וגו': רבי יהודה פתח סיר המעלות
ממעמקים קראתיך יי: תניכן כשעתא דכרא קב"ה עלמא בעא למכרי כר כם לחליך
כהורית לומרם תכעי למכרי הלי כר כם זמין הוא למחטי קמך: זמין הוא לאתנוח
קמך: לי תעכיד ליה כעכדני הא עלמא לא יכיל למיקם קמך כם הסוא כר כם: אלא
וכי למנכא לאתקריכא לא רחום וחנון לרך חפיס: ועד לא כרא קב"ה עלמא כרא תשוכ
לה לתשוכה לאת כשוכא למכרי כר כם כעלמא על מכת דכל יתוכו לך מחוכיסו
דתהוו ומיכא למשכך מוכיסין ולכפרא עלייהו: והכל שעתא ושעתא תשוכה ומיכא לנכי
כני נשא: וכל כני נשא תיכין מחוכיסו הלי תשוכה תכת לנכי קב"ה וכפר על כלא
ודיכין לאתכפיין ומתכנשין כלהנוכר כם לאתדכי מחוכים: לומתי לאתדכי כר כם מחוכים
סם שתא דעלמא כהאי תשוכה כדקא חזי: ר' יצחק אמר דתב קמי מלכא עלאה ובלי

גלותא מעומקא דלבא אסא ממעמקים קראתיך י׳ . רבי אבא אמר ממעמקים
קראתיך י׳ לתר גוונין הוא לשלש והוא עמוקא דבורא ומהאי נפקין נחלין ומבוען לכל
עיבר והסוא עמוקא דעמוקתא דקרי תהום ומאן דבעי למתבא ולאתדבקא מחובוי
בהאי עלמא אצטריך למקרי לקבא אסא ממעמקים קראתיך י׳ תא חזי כמה עמוקא דסוף
כל כמה מכ קמי מארים וקריב קרבנים על מדפחא וכסנא מכפר עליהם וכמה בעותים
עליהם . מתערין רחמי ודיכין מתכסין ותשובה לריך ברכאן כתבוען לנגדין נפקין
ומתברכין כלהו כוליכין כחדא ובר כם לתתבי מחובים . תא חזי קבא לפוק עבר כתרין
סטירין לעילא קדישין דמתעטרא בהו ומתלבא בהו והוא לוכון והוא כוליכון הוא כסלסוכא
דאחידא בגומרא ולית תמן פרודא . לקבל דנא אית עבר כתרין אלא קדישין לתתא
והוכון לאחידן כוותא דטופרא דאת עטרא קדישא לאקרי אכמא ועל לא לאקרן
אכמות . ותא חזי עבדי חכמות אלין כתתו לעלמא וכלהו אסתלקו (פ״א אסתלכו)
כמבריס בר אחד דאתעסק בעלמא וכלהו זוכי אבא חיכון ומכוהו ידעי מבדאי הרשין
על כל בני עלמא . וכל מבדאי בעלמא למעבד כבופיין בקרבייהו לעובדיהון הוו כפקי
לאקלקל לטוורי רמאי ודכאין דבאין ועבדין נומין בארעא ומאבין סהוא דמאן סיהרכים
לאבי נומין ומאר דמאן מתבבפי בסכסי נומין ובפרא סיין עליהו וקרבין קרבניהון
לאיכון אינון כיסין ומתקרבין כאדא ומתבייסין בסהדייהו בסהוא טוהא . ומרא לא דמת
כמעבודיהון הוו מקרבין לסון ולאלהי מכייהו והוו טעאן בתרייהו והוו לכתיב כמעשה
ארץ מבריס אשר יסבקס בס לא תעשו וכמעשה ארץ כנען וגו׳ . וכתיב ולא
יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים וגו׳ . תאבא כמעתא דהוו מקרבין לסון . על גבי
אקלא והוו מוסי סהוא דמאן ומקרבי קרבנייהו הוו מתבבפי כל לאיכון זוכין כיסין
וחמן לסון כגוונא דשעירים כלהו מלין סערא ומוהי לסו מס דאיכון בעיין . תא
ואחק מס כתיב כיס ויגס יעקב אל יצחק אבוי וימושני אמר סדא לא אתעדי (פ״א סכא
לא אתעבר) אלא מטלא דשמייא דכניד על ארעא . אמר רבי יוסי ומשמי סארץ כלא
ברכיס מאי טעמא כגון דאמאן אמר למעבד לא משמי סארץ אצטריך
ולא ומשמן לארעא דסאי זומסא סוא לארעא וכל מלא דשמי ומנדא לארעא מתתבר אלין
אתעביד סאי זומסא . אמר ר׳ חייא כתריתא דאיכון כתרין אתאחדן לאל קדושין סאי
סוא . אסא ודורס אל המתים ודא סוא עשירותם לכלא . דתניא אמר ר׳ יצחק אמר ר׳
יהודה כפשתא דרשיעיא אלין איכון מוקין לעלמא . אל יוסי אי אסכי טב לאו לאיבאיה
לאתעבדין מוקין בעלמא . אלא סוא יוסף לניסים . אלא סוא כיסף דזוכוה לאו בסהוא
עלמא . אמר ר׳ חייא אכי תניכן ודא מוקימנא אלא כפשתא דרשיעיא כשעת לכפקין
מעלמא כמה גרדיכי כיומין מזדמכין לקבלא לאו לאעלאה לאו לניסים ואלין לאו
בתלת דיכין בכל יומא בניסם . לבתר מודוני כאו ואזלין ואטרין בעלמא ומטרין לאו
לרשיעיא לאיכון דקא לסתים תשובה מקמייהו . לבתר תייבין לאו לניסים ואסתאבן
תמן וכך בכל יומא . לבתר דאזלין כאו ואטרין כאו בעלמא מסדרין לקבריהו ואמן
תולעתא דנופא מבקרי בארא ומתאכלן עליה ואיכון חרשין סוא אזלי לבי קברי ואבאי
בארעתא ועבדין אד עלמא לבר כם ודכאין קיימי אד נפשא . לבתר אתלין לאאוא

נפילא

כפירת בחטוף קברא וחטוף צלמא מתברין (פ"א מדכין) ליה לחרבא דמטרין ומעלין
ליה לחרבא זיווין דקברא · כדין מחרבי בחרמייהו ומתכנפי לימין ולימין וזכין
כיתין ומייתין חיות כפתא ועלל בקברא ומפתעי כחדוהו · אמר ר' נתן וכלין
לימין דליקיין כעלמא דין וכעלמא דאתי חד כלהו קדישין · נפיק דילהון קדיש כפתא
דילהון קדישא · רוחא דילהון קדישא כפתא דילהון קדם קדישין · תלת דרגין לימין
כנוכא לשמאלא · דתניא אמר רבי יהודה כתיב תנוכה תחרץ כפם חיה לא חיה כפתא
עלאה לחדם קדמאה עלאה · תא ג' דרגין לאתדבקו כחד כפם רוח כפתא ועלא מכייפו
נפתא · אמר ר' יוסי כלהו כי כפא לות כפם · ולית כפם עלאה מכפם · וכה כר כם
כחלי כפם מריקין עליה עטרא חד לאקרי רוח · כלא עד יערה עליכו רוח ממרום ·
כדין לאתער כר כם כאתערותא לאחרא עלאה לאסתכלא כנימוסי מלכא קדישא · וכה
כר כם כיה כפתא רוחא מעטרין ליה כאתרא קדיש עלאה כלא כלא לאקרי כפתא ·
לאתקרי כפתא שוד · ואתלא כרוח דרזין כנו ספרא דקפלת דעלמא מלכא · הלי קרא
דכתיב ופכח לכי לת המתים מכבר מתו · כין דכתיב ופכח לכי לת המתים לחלי
מכבר מתו · אלא מכבר מתו כחלי עלמא כפולחנ' דמלריהון · ותנן כתיב ג' מלורין עכד
קלם לכדליקייא חד דוכו לימין כדליקייא לכל לאסתכלא כיקרא דמלכא וכל לאטריך עלמא
רחמין ולימין חיין יתכין כאתרא לימין מכלו כלותא עלייהו ולזלין ומודעין מלם לימין
דמיכין לחכרין ומתערין ועלין לגן עדן לאתרא דתמן דוחיהון כדליקייא מתלכאן
כעטרין כיקורא ולא תעלייטו כהו וגזרין גזרה וקלם עביד רעותא דלהון וחם על עלמא
ולימין כפתא כדליקייא מסתכחין כחלי עלמא לחנכא על חייא ולחלי לקרי כפתא ולא לא
לסתלק (פ"א לסתלי) מחלי עלמא לסתכלא ולמכדא ולחנכא על דרא ולחלי הוא
לאמרו חכרייא לאתי ידעי כאתרא דעלמא ועובדא דחייכין לי כארעא כיה הוא
דכתיב וכארתא הכפא הסוא מעמיה · ומדורא תניכא הוא נע"ד כי כארעא כיה עכיד
קלם מדורין עלאין יקירין כנוכא דחלי עלמא וכגוכא דעלמא עלאה ויכולין כתרין
נוכין לגיא לסון חוסכ' ושפין ועסכין ודיקין דסלקין ככל יומ' · וכחלי לאתר מארי הסוא
לאקרי רוח לימין כדליקיי' ומדור' דהסוא רוח' כיה מארי · וכל רוח ורוח מתלכא כלכוש
יקירא כנוכא דחלי עלמא וכגוכא דהסוא עלמא עלאה · מדורא תליתאה הסוא מדור'
עלאה קדישא לאקרי צרורא דחיי דתמן מתעדכן הסוא דרגא עלאה קדישא לאקרי
כפתא · ואלי לאתדבק לאתעגנא כעדוכא עלאה כתי' לו תתעגב על י' והרכבתיך
וגו' · ואתלא כאתרא לאטריך עלמא רחמי ולימין כדליקייא וכין הסוא כפא לאתכא
כעלמא לחנכא על עלמא · כפא סליק ולזיל ומלט כעלמא ומודע לרוח · ורוח סליק
ולאתעטר ומודע לנפתא · ונפתא לקלם · וכדין הם קלם עלעלמא · כדין כחאי מעילא
לאתא נפתא מודע לרוח ורוח מודע לכפא · וככל מכתא ומכתא ורים ירחא כלהו
מתחכרן ומתעטרן כחד · עד דלא זוונו למיתי לסוף דלא למלכא עלאה · ולכתר תייכין
לאתרייהו · הה"ד והיה מדי חדש כחדשו ומדי שבת כשבתו יבא כל כשר וגו' · וכאתרא
דאטריך עלמא רחמי וחייא חזלי ומודעי להו לכפתייהו דכדליקייא וכבהן על קרייהו
לימין לאתחזו לאודעא להו · מט דאויון רשותא דילהון לאתדבקא כפתא כנפתא ·

כדין לתגרין כפמייהו דצדיקיא ומתבכפי וחזלין ומטטין לתמוכי חברון ומודיעי להו
נערי דעלמא וכלהו עלין כהדוא פתחא דנ"ע ומודיעי לרוח · ואיכון רוחין דמתעטרן
כנ"ע מלאכי עלאין חזלי כיניהו וכלהו מודישין לכמה · וכמה לודעה לקב"ה וכלהו
כעלן רחמי על חיין וחס קב"ה על עלמא כניהון ועל דא אמר שלמה ומכח אני את
המתים שכבר מהו וגו' · אמר ר' חייא תוהכא אי לית מאן דידע לקודעה להו למתייא
בר אכן · אמר ר' אבא נערא מודעה להו · לוריתא מודעה להו דהא כמערתא דלית
מאן דידע כהו · לפקי לוריתא כמוך לקברי ואיכון מתערי על לודיתא על מה לתגלי׳ בפרש׳ נשא
להדוא לתר · כדין דומה לודע להון · אמר ר' יוסי ואיכון ידעי דהא עלמא כנערא
ואייא לא לתחזון ולא ידעי לקודעה להו כיה מערתא כלהון פוחין על לודיתא דלתקלא
ולתגלייא להדוא לתר · אי בכי נמא תייכין וכבא כלבא שליה ותייכין קמי קב"ה · כלהו
מתבכפי וכעלן רחמי ומודישין לאיכון דמיכי חברון ועלין ומודישין לרוח דכנ"ע כמה
לחמרן · ואי איכון לא תייכין כלבא שליה למכבי ולמכבי על נערא דעלמא · וי להון
דכלהו מתבכפי לריקא אמרי מאן גרם לוריתא קדישא דלתגלייא על ידייהו כלא
תמוכה · וכלהו לתאן לתתחתא (פ"א לתכבא) חוכייהו בניהו כך לא יסכון תמן כלא
תמוכה וכלא תגביתא למכבי כשתא קמייהו · דכי אבא אמר כלא לתגלי תעביתא · ר'
יוסי אמר אפילו קל וכהדוא יומא וכלבד דעלמא יתיב כנערא טפי כדין כלהו מזדווגי
למכבי רחמין על עלמא · תנא אמר ר' יהודה יומא חד הוו אזלי ר' אבא ור' יוסי
כלוריתא ערעו כנום אבא והוה אריב יתבו סמיך לבי קברי ור' יוסי הוה כידים חד
חוטרא (פ"א קיטרא) דס"ת לאקרע · עד דיתבו אתרגים חד קברא קמייהו ונוח ונו
ווי דהא עלמא כנערא אכיח הא לוריתא הכא לתגלייא · אי חייא לתו לאיכא עלן
ולכספא ככסופא עלן כלוריתייהו · לזדעזעו רבי אבא ור' יוסי אמר אמר ר' חזקיה מאן
את · אמר ליה מיקא לכא והא לתערכא לנבי ס"ת · דומיא דלא הוה יתיב עלמא
כנערא ולתו חייא הכא לתערכא לן כספר תורה ולכא ואכרלי לקדימא לנבי דמיכי
חברון וכל לתאכרו כנ"ע כרוחיהון דצדיקיא דמתבכי דהוה ס"ת דלייתו לקמן
לאיכון חייא הוה פסול ומסקר כמה דמלכא על דמתבכי ולא יתיר כהו קרא דומסטת
מסא ס"ת פרסו · ואמרו דסוחיל ומקרו כמה דמלכ' דיתובון לנביהון ודמו לי ולאכרלי
כהדוא שעתא מכי מתיכתא · עד דאר מכא דהוה כיכוהו לוזל ולייתי ספרא דרב
המנופא סבא וכדין לתער רבי אלעזר כרם דהוה קביר עמיה ולוזל וכעא כנע׳ עליהו
ולתמי עלמא כדין אמרו לן ומן דהוה יומא דסליקו ליה לר"ש מבי קברא לא ולתייסיב
לנבי אבוה ליה מאן דלתער למיקם קמייהו דאכרון דמסתפיכא מן דהוה
יומא דאבו לי ולאכרי והשתא לתיתין לנבוכת נבוכת לאיכא דהא עלמא כנער׳
משתכח · ועד דזדעזעו דאמיכא מאן יקדים לקודעה לאיכון וכלי קמוי דמוכי
אכרון · משתמיט רבי יוסי כהדוא קיטרא דכפר תורה אמר ר' חזקיה
עלמא כנערא ואכן לא לתיכון להלי · קמו רבי חזקיה ורבי יוסי
כשלום ליה
ואזלו אמרי ולאי
כהדוא דזכרון לן משתכחו כעלמא עלמא לא מתקיימא שלא כנ
רבי יוסי כשעתא דלתגריך עלמא למטרח אמאי אזלינן ל
כיסון דמיתיב והא כתיב
ודורש

ודורש אל המתים ואסיר · אמר ליה עד כאן לא מיותא נפשא דנפרח דעדן · ודורש אל
המתים אל המתים דייקא · דליכון חייבי עלמא דליכון מעמיק עבו · דאסתכחו תדיר
מתים · לכל ישראל דליכון וכלי קשוט שלמה קרח עליהון המתים שכבר יתו בומכא
לאחרא ולא אסתח · שכבר מתו ואסתח ליכון היין ועוד דשלר עמין כד יתתן למתיהון
ליתין כחרסין לאתערא עליהון זיכון כיסין · וכד ישראל יתין למתיהון ליתין כאלמ
תשאכם לקמי קבם · כתכירו לבכח · כתעביתא לקבליה וכלא בנין דנשמתהון קדישין ·
בעון רחמי לקמי קבם עלייהו וקבם חיים על עלמא בניהון · ועל תניכן נדיקא לעב
דאתפטר מהאי עלמא לא אסתלק ולא אתקריב מכלהו עלמין דאח ככלהו עלמין
אסתבח יתיר מחיני · דכחיי אסתכח כהאי עלמא בלחודוי ולכתר אסתכח כתלת
עלמין ומין לגביהו דכתיב דכתי עלמות אלנח עולמות זכאה הולקהון ·
תלכח כתיב והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים · והיתה נפש אדוני נשמת אדוני
מכעי ליה · אלא כמה דאמרן דוכאה הולקהון דנדיקיא דכלא אתקשר דא בדא נפש
ברוח · ורוח בנשמה · ונשמה בקבם · אסתכח דנפש צרורה בצרור החיים · אמר רבי
אלעזר האי דאמריתו גלותא דמלת אפילו מכי כנסתא לבי כנסתא אחרא אסור · וכם
לבי רחוב · אמאי לבי רחוב · אמר ר׳ יהודה כמה דאמרן בנין דיתערון עליה ויתבעון
רחמי על עלמא · אמר ר׳ אלעזר שכיכתא כד אתגליא הכי נמי מסכא לכבא עד דאמרה
מי ותבני כמדכך מלון ארחין וגו׳ · תוא הכא מבי כנסתא לבי כנסתא לבתר לבי רחוב
לבתר כמדכך מלון ארחים · אמר ר׳ יהודה כבי כנל מסתבו ולא קא עבדי אפילו מכי
כנסתא לבי כנסתא כם האי · תניא אמר להו רבי שמעון לחבריא כיומאי לא יצטרכון
בני עלמא להאי · אמר ליה ר׳ יוסי נדיקייא מניכן על עלמא בחייהון וכמיתתהון ויתר
מחייהון · סלק ונכותי על השיר השיר להושיעה למעבי ולמתן דוד עבדיולו בחייהי
לא כתי׳ · אמר ר׳ יהודה מאי שנא הכא דכתיב למעבי ולמתן דוד עבדי דשקיל האי לנבי
האי · אלא בנין דדוד וכה לאתקשרא כרתיכא קדישא דאלהתא וכלב כלא חד כריך
הוא לעלם ולעלמי עלמיא ·

כמעשה

חרן מגדיש לשר ישבתם כם לא תעשו · ר׳ יצחק פתח למפר
בניון שם ו׳ ותשלתו בירושלם · תמן תניכן שמא קדישא פתיש
וגליף · ואוריתא דהיא שמא קדישא עלאה פתיש וגליף · וכל קרא דכאוריתא וכל כרשת
דאוריתא פתיש וגליף · דתניא אמר ר׳ יהודה מאכיופותא דנדקתא דנפקין כמה טכאן
לעלמא · ומאן הוא תמר · דכתיב ותשב כפתח עינים · אמר ר׳ אלעזר פרשתא דא מוכח
דאוריתא פתיש וגליף והא אסתכלנא כאוריתא כלה ולא אשכחנא אלא דאקרי פתח
עינים אלא כלא פתיש ורוח דרוין סוף · ותניא אמאי אחזית נדקת זו לעובדא דא ·
אלא ידעת ככיותא דחמוי מרחוי דקבם הוא מדבר הוא עלמא עם כני נשא · וכנין
דאית קבם חוקי מלם על ידהא · ואוליף הא כמה דתניכן דומכת הות תמר לדא מיומא
דאתכרי עלמ׳ · ותשב כפתח עינים מאן פתח עינים כלל ואוף יוסב פתח האהל ·
וכתיב ופסק ו׳ על הפתח · וכתיב פתחו לי שערי נדק וגו׳ · עינים · דכל עיכין דעלמא

להאי

לפתח מצפון אשר על דרך תמכתה מלי תמנתה כמה דלוקימנא
ותמנת יוכיט והכי לוקימנא תור לוקימת מלה לתתא ופרח פרחין ותניינת עבפין
כרוח דמהימנות ויהודה עוד רד עם ג ועם קדומי פחמן וירד יהודה ויחסכה לזונה
וגו׳ כלל כן דרך אשה מנאפת כי כסתה פניה ולוקימנא כי כסתה פניה כלל אכלה
ומקתה פיה לוקידת עלמא כמלהודו ואמרה לא פעלתי און מט כגון כי כסתה
פניה ולית מאן דידע עלה דאשתזבת מנה ויט אליה אל הדרך אל הדרך ממש
לאתחברא מיורא כמומקא ואמר הבה נא אבא אליך וגו׳ הא לוקימנא אבה בכל
לתר כי לא ידע כי כלתו היא כי כלתו היא לעלמא מתרגמינן לרי סגייתא דעלמא
היא מלי טעמא לא ידע כגון דהא מכרזן לכנסת לקבלה מנה ואזדמנת לאתכסמא
ולרחמא עלמא כי כלתו היא לא כלה ממש דכתיב לתי מלכנון כלה ואמר מה
תתן לי כי תבא אלי דמתה כלה בשתא תכסיטתא ויאמר אנכי אשלח גדי עזים
מן הצאן למלכה דהוה ליה ברה מלמהוי חדא ואזיל בסיכלים כעא מלכה לאתנסבא
כמטרוניתא עלאה ולאשלמה כסכליה אמר לה מאן יהיב לי מלכה בסיכליה אמר
מכאן ולהלאה אסדר ואתריך לברה דלמהוי מסיכלה דילי כך כמי שכתוב אנכי אשלח
גדי עזים מן הצאן והא לוקימנא כלה תכשל גדי וכל לישן כסטלא דכבו׳ כהמה קל
לתו ועל דא לא כתיב אנכי אתן אלא אנכי אשלח לתריך ואסדרליה ללה יסתכל
בהיכלי ואמר לה תתן ערבון עד שלחך אלין לישן סיומין דמטרונית לאתברכ
מן מלכה כזווגה ואמר מה ערבון אשר אתן לך ואמר חותמך ופתילך ומטך
אלין לישן קטרי עלאי תכסיטתא דכלה לאתברכא מתלתא לישנין דהא כלה אסתכי
כתלתא וכלה מסכיא מתברכא נפיק הוד והוד ויהב לה ויכא אליה ותהר לו ויהי
כשלשם חדשים מלן משלש חדשים בתר דיתלתון ירחייא דהא ב׳ ירחין לוקימנא וכשלש
כשלשם חדשים דשלחי ורחץ רכיעאה לאתערא דיכין כעלמא בחודי כני נשא והיה
ינקף מסטרא לחרא כדין ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך הא כלה כסטר לחר
אסתכחת מה כתיב הוציאוה כמה דכתיב אסליק מסמיס לרן תפארת ישראל
ותשרף כשלהובי טיהרא כגוותה מה כתיב היא מוצאת לאתמסכא כגוותה והיא
שלחה אל חמיה לאמר לאיש אשר אלה אלה לו לאיש אשר אלה ממנו לא כתיב אלא לאיש
אשר שם לו לילוש סיומין שין מסתכחין אלכי הרה מיד ויכר יהודה ויאמר נדקה ממני
נדקה ודאי ושמא גרים מלן נרים לה שמא לא הדר ואמ׳ממני דכתי כי נדיק יי נדקות
לאהב יפר יחזו פניהו נדקה נדק ממני כטלת שמא לא ממני ורתת ממני אסתכי
אמר ר׳ יוסי מט חמים כתיב כאתר חד יהודה כאתר לחרא אמר ליה כלה לאתקטר
לא כלה חמים כאתר עלאה תלי אמר ר׳ אלעזר פרשתא דא לוקים חכמה עלאה
כחמה נוהין כד יסתכלון מלי מכיה יסתמיע רזין דלאורחוי דקב״ה ודיכוי כל אתר ויהיה
ידעת ולקדמת נרמיה למלה דא לשמא לאורחוי דקב״ה בגין דיכפון מנה מלכין
סליטין ומיכין לסלטה על עלמא ורות כהאי נוהא עבדת אמר ר׳ חכא פרשתא דא
אסתכחת ולית לך מלה כאורייתא דלא רמיז כה שמא קדישא עלאה דם תיס וגליין

כגוונא דא אתיא דאורייתא קדישא עלאה ישתכח לה ואתגליא כאילו עלמא כגוונא דא כתיב לספר בגין דא אתכלילת בירושלם. דהא בגינה אתקדשת אחרי לאדכרת שמא קדישא כדקא חזי. ולבתר בכהנים ועל דא כלא אתיהיב ונליף. תניא כל מאן דגרע לית חד מאורייתא לו יוסיף לית חד באורייתא. כמאן דמסקר בשמא קדישא דמלכא עלאה. תנא רבי יצחק שבדא דמגרים פלחון לצפחה כמה דאוקימנא עובד כוכבים כלגין להסוף דאקרי סבי לאבר בבית הכור. ועל דא כתיב לורוב בנתן עבד עבדי יהיה לאחיו. כלב כלסו מכתיבין (פ׳ מכתיבן) (פ׳ מכדבן) כמלין קדישין ועבדין עובדין (פ׳ עבדין) בכלא. בגיני כך כתיב ועבדתם לרון מגרים אשר יולדו בארצכם כם וגו׳. ר׳ יהודה חומ׳ דא עבדין דיכין (פ׳ ויכין) כיסין לפלטא על ארעא כלא ולא תטמא לת ארמתך. וכתיב ותטמא הארץ. כמעשה ארץ מגרים ומ׳. ר׳ חייא פתח לאחוז בכנפות הארץ וגו׳. תניא ומין קלא לדכאה לארעא מכל סלהבות דעמין עכ״ם דסליקו לה. כהאי מאן דאחיד כמטלת ותכער טופח מניה. וכל לזמין דאתקברו בארעא קדישא למהוי לון לכר. ולדכאה ארעא קדישא מסטרא אחרא. ככיכול דהוה מתזכא לגבר דכרכי עמין ולקבלא מסהלותא דילהון ולדכרא לון. ומין לדכאה לם ולאעברא לון לבר. רבי סמעון הוה מדכי טורי (פ׳ סוקי) דטבריה וכל דסום תמן מית סום סליק ליה ומדכי ארעא. תניא כתיב ותבלו ותטמאו ארצינו׳. תנא רבי יהודה זכאה חולקי׳ מאן דזכי כחייו למהוי מדורא בארעא קדישא. דכל מאן דזכי לה זכי לגבדא מטלא דסמיך דלעילא דכתיב על ארעא. וכל מאן דזכי לאתקברא בחייוי בסהי ארעא קדישא. זכי לאתקברא לכתר בארעא עלאה קדישא. וכל מאן דלא זכי כחייוי ומייתין ליה לאתקברא תמן. עליה כתיב ונחלתי טמאתם לתועבתי רותים כפיק כרעותא ככרסא לאחרא ונופים לתי תחות רעותא דארעא קדישא. ככיכול עביד קדם חולחול קדם. וכל מאן דזכי למיפק כמתיה בארעא קדישא זכי לאתקברא תחות נדפוי דסכיכתא דכתיב וכפר אדמתו עמו. ולא עוד אלא מי זכי כחייוי זכי לאתמסכא עליה רוחא קדישא תדיר. וכל מאן דיתיב כרעותא לאחרא אתמסך עליה רוחא לאחרא נוכראה. תניא כל סליק רב סמכותא סכא להתם הוו עמיה תריסר כני מתיבתא דילי. תנא רבי יצחק שבדא דמגרים פלחון לצפחה כמה דאוקימנא עובד כוכבים כלגין להסוף דאקרי סבי לאבר בבית הכור. ועל דא כתיב ולורוב בנתן כיסין לו דמגרים לאחרא. תנא רבי יצחק בגיני כך כל מאן דעבד מלאכה זכו להוי כחייוי אתיכין פקדונא דלא תכא פקדונא למגרים. תניא כל היכין דלא זכו להוי כחייוי אתיכין פקדונא דמגרים לאחרא. תנא רבי יצחק בגיני כך כל מאן דעבד מלאכה זכו להוי כחייוי אתיכין כיסין לו דרעותא לאחרא כארעא. ארעא לסתלכת ווי ליה להסוא נכרי ווי לנפשיה דסוא ארעא קדישא לא מקבלא ליה לכתר. עליה כתיב ויתעו חטאים מן הארץ כעם ורשעים עוד לימם כתחיית סמתים כדין כרכי כפשי לת יי׳ סללויה.

את מצפטי תעשו ואת חקתי תשמרו ללכת כהם וגו׳. ר׳ אלעזר אמר זכאה חולקא דישראל דקבה אתרעי כהו מכל עמין עכ״ם וכגין רחימותא דילהם אליהו ויהוא לון כימוסין דקשוט. כתיב כהו אלעזר ואחיו. סלוי מכוכתא כויהו. מלי טעמא כגין דישראל דמיומין כרעותא קדישא כאתריהון ואתמודען דאינהו דילהם ואתמודען מכמי סיכלים וכגוונא כך כל לזמין דלא דמיומין כרעותא קדישא

כך תניכן קיומא דכלה ומהימנות דכלה לקבר קברא דמהימנותא דא כדא כדק חזי
ומאן דלא לתנזר לתקבר בהדוא קברא דמהימנות׳ ומאן דלא לתנזר ולא לתקברים
כתיב כיה וכל ור לא יאכל קדש. וכל ערל לא יאכל בו. דסא לתעבר רוח מסאכא
דמסטרים ואתי לתתערכא בקדושא. כדיך רחמכא דפריש ליסראל בכוי רשומין
כרשומא קדישא מכייהו. ומזוסמא דלהון. עלייהו כתיב ואכבי נטפתיך מורק כלא
זרע לחת. וכניכי כך תתן לחת ליעקב ולא לאחרא תורת לחת לזרע לחת. לתא
ר׳אלעזר ופתקים על ידוי. ר׳חזקיה לחר כתיב כי לא יטום ויי׳ לת עמו כעבור שמו
ונו׳. כי לא יטום ויי׳ לת עמו. מ״ט. כגין דכלה לתתקבר דא כדא. ובמה לתתקברי
יסראל בקב״ס. בהדוא רשומא קדישא דלתרסיס בכסדיהון. וכניכי כך לא יטום
ויי׳ לת עמו. ולמה כעבור שמו הגדול דלתרסיס בהו. תלמה תוריתא לקרי כרית.
וקב״ס לקרי כרית. והאי רשומא קדישא לקרי כרית. ועד כלא לתקבר דא כדא
ולא לתפרש דא מן דא. לחר ליה ר׳ יוסי תוריתא ויסראל אפיר. לכל קב״ס מל
דלקרי כרית. מ״ל דכתיב וזכור לסס בריתו והא לתיידע והא לתמר. ולת חקותי
תשמרו. חקותי לגין לוכן כמוסי מלכא. מסטרא לגין לוכן נזרי תוריתי. ר׳ יהודס
לחר כל לוכן כמוסין מלתר דלקרי נדק לקרון חקותי לוכן נזרת מלכא. וככל
לתר דלקרי מסטרא לקרון דוכא דמלכא דלוסו מלכא קדישא קב״ס מלכא דעלמא
כלא דילוס הוא דהוא מלכא קדישא כתתר דתרין חולקין לחידן דא כדא. ועד
כתיב נדק ומסטרא מכון כסלך ולוכן דוכא ורחמי וכניכי כך חק ומסטרא. ועד
כתיב חקיו ומסטרוו ליסראל ולא לגאר עמין. כתרים מה כתיב לא עסה כן
לכל גוי. ותכוכן לעד דלתנזר ולא עכיד פקודי תוריתי סרי הוא כגוי בכלא. ומסיר
לזילף ליה פתגמי תוריתא. ועד תכוכן מזכח לככים דא מזכח לככים מתם. וסא
קשיו דלכים דא תריס קיומא ומוסמא לא לתפסק מכיה. בגיכי כך לא סליק כידים סהוא
גזירו ולא מסכיא ליה. ועל דא כתי כי תרכך כסכת עליה ותחללה. כגיכי כך לא עסה
כן לכל גוי סתם. ומסטרוס כל ידעוס לעלם ולעלמי עלמין. מלה לחרא לא יכבי לתך
כד רזי תוריתא וכמוסין דתוריתא. וכתיב כי חלק וי׳ עמו ישקב חבל כחלתו. תגרי
העם עכיה לו תגרי העם שי׳ אלדין.

מתניתין כמוסי טהירין ד׳ מפתחין שכיכן לתרבא סטרי עלמא בוויתהון לפתבא
חד לסטר תרבא ותרבא לסטר חד לתנלפן (סם לתכלגן) כאל ניוכא
בסוף ניוכא תכלא ותרנוכא ובבא ובירי וחורא ושומקא. לא עייל בגווכא לחכדיס ודיוס
ביס רשיס ל׳ישין כאדא לפתליקון ובאד דיוקנא מתדבקן. חד כיצד מפתליס אני סמין לפתחי
תרי לילתא קכיכן דשיורא חד בלקן מסטוא סמיותא דכתיב כאדר שקכוכות שבלי מן הרבכה.

עד דיסתכון מיכן לתתא ה"ל וכתיב עוד אינם כאכי כפני תתי' פלניס ·

ערות תכיך וערות אחיך לא תגלה · ר' חזקיה פתח כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים וגו' · הא' קרא לוקמוה מכרייתא לכל כמה מכיכה כנסת ישראל קמי קב"ה דהוה מסכחת ליה כהאי · הכא הוה לה למסתכלא לחתי מסכחת ליה כתפוח ולא כמלם לאחרא לו כנוכין לו כריחא לו כטעמא · אלא הוחיל וכתיב תפוח בכלא הוה מסכחת ליה · כנוכין בריחא וכטעמא · מה תפוח הוה למסות לכלא · לוקמוה קב"ה לאסותא לכלא · מה תפוח למסתכא כנוכוי כמה דלוקימ' לוקמוה קב"ה למסתכא כנוכוי עלאין · מה תפוח לית כיה ריחא דקיק מכל אילן לאלי לוקמוה קב"ה כתיב כיה ורוח לו כלכנון · מה תפוח טעמיה מתיקא · לוקמוה קב"ה כתיב כיה מכו מתקי · וקב"ה מסכח לה לכנסת ישראל כפומיה ואת לוקימנה מלי לחתי כפומיה ואת אתיר · ר' יהודה אומר כשעתא דאסגיאו זכאי כעלמא כנסת ישראל פלקא ריחין טכין ואטעמת מסטרא לאחרא מרירא · כדין כתיב כשלך מפיק ארץ ונו' ואכפה חכוכן · ר' יוסי אומר כשעתא דאסגיאו זכאין כעלמא כתיב כשמו תחת לראשי וימינו תחבקני · וכזמנא דאסגיאו חייבין כעלמא כתיב כשיב לאחור וימינו · ר' חזקיה אומר מסכח וכרגן מפריד לון לוקמוה פרים מלכח מן מטרוניתא דסך ערות פרקליטא כעלמא כמטרוניתא לעתכא · ולי קטיגוריא כעלמא כמטרוניתא לעתכא לחתי · אמר ליה למלכא דסיב ליה כר ממטרוניתא · כל זמכא דסהוה כרא עביד רעותא דמלכא · מלכא פרים מדוריה ממטרוניתא · כך קב"ה ולי כל זמכא דישראל עבדין רעותא דקב"ה · קב"ה עוי מדוריה ככנסת ישראל · וכל זמכא דישראל לא עבדין רעותא דקב"ה · קב"ה לא עוי מדוריה ככי · אם כנין דישראל הוי כרא כוכרא דקב"ה דכתיב כני בכורי ישראל · לומא דא הוי כנסת ישראל דפריש על תורת אמך · לא כל זמכא דישראל דאקרון מסיכלא דמלכא כמיכול ממטרוניתא דמלכא · אלא כשעתא דאקרון כני בכורי ישראל · כדין כתיב כשלך מפיק ארץ ונו' · ר' יוסי אומר כשעתא דאסגיאו זכאי

ורזא דמלה דכתיב דכרי למיזל מלך משיח אסר יסרתיו למו · למו ודאי · דלא כת שכש
ושח לית֯ · כתיב משלי שלמה בן חכם ישמח אב וכן כסיל תוגת למו · למו ודאי · למו
מה כתיב בן חכם ישמח אב · כעור דאמי כר חזיל כתרח מיסר ושוח חכימח ושמח לב
כלל דא מלכא קדישא לעילא ישמח לב סתם לשתכח אמי כר כתרח תקלא מה
כתי וכן כסיל תוגת למו · למו ודאי לכני · ורזא דמלה כתיב וכפשעכם שלח למכם :
למכם דא ככסת ושרשל · תא לא לשתכח חדותא קמי קבה כיומא דסליק שלמה
לחכמתא ואמ֯ סיר דסעירי כדין כסירו לכפוי דמטרוניתא ואתיא מלכא למסרי מדורים
עמה הה֯ ותרב חכמת שלמה ונ֯ · מאי ותרב דסלקא שפירו דמטרוניתא ואתרכיאת
כדרגסא על כל שאר דרגין · כגין דמלכא שוי מדורים כה · וכל כך למה כגין דלשקיה
כרא חכימא דא לעלמא · וכד לשקיה ליה לשלמה לכל ישראל לשקיה וכלהו שוו
כדרגין עלאין זכאין כשלמה (פ֯ כשלמה) דקבה חדי כהו ואיכון כיה · וכיומא דשכלל
שלמה כיתא לתתא · לשתקיכת מטרוניתא ביתא למלכא ושוו מדוריהן כחדא וכסירו
לכפסא כחדוה שלמה · כדין לשתכח חדותא לכלא לעילא ותתא · וכל כך למה כגין
דכתיב משא שאר יסרתיו למן דדכרת ליה לרשותיה דמלכא · וכד הליכר פ֯ כמה
דלמיכא (פ֯ דאנטריך) לא לתדכר לרשותיה דמלכא · כדין הוא ערייתא דכלא ·
ערייתא דכל סטרין · דהא מלכא פריש ממטרוניתא ומטרוניתא לתרחק מהיכלא
וכגב ערייתא היא דכלהון לא ערייתא הוא מלכא כלא מטרוניתא ומטרוניתא כלא
מלכא · וע֯ כתיב ערות אביך וערות אמך לא תגלה · אמך היא ודאי · ושרוש
עמך · כגיכי כך לא תגלה ערותם · ר֯ לקיש ידוי וככה · ואמר ווי לי ליעא וגליכא
רזא · ווי לי לא ליעא דיוכדן חכריוה מלה · אסה יולדיס כלא לתה עושה לת
שלוית ישראל · מאי אסה ומאי כלא לתה עושה · אלא רזא דמלה כזמכא דה֯
תתלה לתתרכת מהיכלא דמלכא · ה֯ לאחרי עלאה כגיכי מכעת כרכתא · וכדין
כתיב אסה כלא לתה עושה · כגין דכד ההוא לתתכעת מכרכין ה֯ לאחרי מכעת לון
מכלא · מאי טעמא כגין דכרכין לא משתכחי אלא כשאר דעריין דכך ומוקפי · ועל
דא כתיב ויֵ֯ ממרום ישלח מאש קדמי יתן קולו שלג ישלח על כוהו · כוהו ממש · דא
מטרוניתא · ודא הוא ודאי · ואמאי לוא֯ שמרכתי לת כיתי וכו֯ · כיתי זוב דמטרוניתא
ודא הוא ודאי ערות אביך וערות אמך לא תגלה דהא מכל סטרין ערייתא הוא · וכדין
לכשו שמים קדרות ושק אשים כסותם · לתר לחשכת כרכין דמכועין דמלין דהוו
כגידן ושקיין כדקא חזי · תכיכן כד לתפרש מלכא ממטרוניתא וכרכין לא משתכחן ·
כדין לקרי ויֵ֯ ממרום דתניא רים דיסוד ודא יסוד ושירש הוא וקכ֯ דכרכא עלאה
ושד כתיב וי֯ וריש דאלי יסוד ה֯ הוא · וכד לתרחקא מטרוניתא ממלכא וכרכין
לתתכעו מלכא וזווגא לא משתכח כריש דיסוד כטילו֯ עלאה להאי ריש דיסוד
דהוא ה֯ וכגיד ליה לגכיה כדין הוא וי֯ לשלוה דכלא דעלאין ותתאין · ועל דא
תגיכן מיומא דלתתריב ורושלם כרכין לא משתכחו כעלמין ולית לך יום דלא משתכח
כיה לטוסין דהא כרכין לתתכעו ביומא דא֯ מהו֯ מסו֯ וס֯ · אל
כד מלה תליה כתזוכה ולא תייכין כדין ס֯ עלאה כשיל לון ולכגיד לגלו֯ וי֯ לגכיה
כגין

בנין דלא תייכין כדין לקרי בהו · ואי כך מסתלק מלכא לעולם לעולם בנין דכוותין
בכי כשא ולא ישגח בהו ורחום עלאה טמירא סליק לו׳ ו׳ לנביה בנין דלא יתקכיל
עלויתי כדין לקרי ואי דהא ר׳ סליק לנביה דו׳ ו׳ (פ״א דהוה אלף סליק נביה לה לו׳ ו׳)
וכדין תזוכה לה למסתכי · ועד מסתלק מלין לתתון ה׳ דהא כתזוכה לה תליוה ודלי
כד מסגיאו חובי עלמא טפי ותזוכה הוה תליוה בקדמיתא ולא כען כדין מסתלק
ה׳ וי׳ סליק לו׳ יוד לנביה ולקרי ואי · וכד חריב בי מקדשא ותזוכה מסתלקת ולאו
משלויה כדין נווחו ואמרו ואי לנו כי פנה היום · מאי כי פנה היום · דלא הוה יומא שלים
דלקרי תזוכה ומסתלק ולתעבר ולא סכיה הוה ויומא דמסתמודע לפשטא ויהיכא
לקבלא חייבין והא לתעבי מכלא ולא למסתכי ועל דא אמרו ואי ולא היו כי וכתו נללי
ערב · דהא לתיסיב רגו לרכבי ממכן דמאר עמין למסלט עלייהו · תניא סליק ו׳
לשילא לעילא והיכלא לתוקד ועמא לתגלי ומטרוניתא לתתרכת וכיתא לתחרבת ·
לבתר כד כמית ו׳ לתריה · מגא בכיתים והא לתחריב · כעא למטרוניתא והא
לתרחק ואזלת · ממא להיכלא והא לתוקד · כעא לעמא והא לתגלי ממא לכרכלן
דעמיקין דכחלין דהוו כגדין והא לתמכעו · כדין כתיב ויקרא ו׳ אלהים כיום
ההוא לבכי ולמספד ולקרחה ולחגור שק · וכדין לכסו סמיס קדרות · כדין ו׳ ס
(פ״א ו׳) לתגניד חד לקכיל חד · והי עלמא כגיד מכוערי למטרוניתא לחרבא · וכרכלן
לא מסתכלן · דהא דכר ונוקבא לא לתסתכלו ולא מריין כחדא · כדין מאי ישגב
על נוהו · ככה דם וככה ר׳ אלעזר אמר בכייה תקיעה כלכתי מסטרוניתא חדא ותדוותא
בלכתי מסטרוניתא לחרבא · דהא שמעתא מלין דלא שמעת עד השתא זכאה חולקי ·

ערות לשת לכיך לא תגלה · מאן לשת לכיך · אמר ר׳ שמעון הא תניין
כל מלוי דאוריתא סתים וגליא כמה דשמא קדישא סתים וגליא ·
אוריתא דהוא שמא קדישא סכי כמי סתים וגליא · הכא כלא כלתגליא וידיעא סתים
כמה דאוקימנא · ומלי קרא הכי הוא לשת לכיך · תניא כל זמנא דמטרוניתא
לשתכחת כמלכא ויקרא לך לקרי לחמי · לשתא דלתגליא עמך ולתרחקת מן מלכא
לשת לכיך לתקרי · לכתו היא דמלכא קדישא לא לתפטרת לתרוכין מכיה לכתתיה
היא ודלי כמה דכתיב כה אמר ו׳ אי זה ספר כריתות אמכם אשר שלחתיה
ודלי לכתו היא דמלכא לא נבא לדתגליא · ועל דא כתיב עלה תרי זמני חד כד
יתכא כמלכא כזוונא חד ולתקרי לחמי דכתיב ערות לחמך לא תגלה · לא תעביד
דיתרחקון דא מן דא ולתסתלח על מוכך · כמה דכתיב וכפשעכם שלחה לאמכם ·
וחד כד היא בגלותא עמך ולתגליא מסיכלא דמלכא ולתקרי לכתו דמלכא · ומשו
דלתרחקת מכיה לא תעביד כגין דתעדי מכיה ויסלטון כך מכלא ולא תסתמר עלך
בגלותא · הכא ערות לשת לכיך לא תגלה · מאי · כגון כי ערות לכיך היא ·
דלתרחקת מן מלכא לשגחותא דמלכא כד תדורא וכעיא לאסתמרא לקכלא יתיר
ולא תיכוד לנכסי · רבי שמעון פתח כי ו׳ אלהיך מתהלך בקרב מחנך להצילך

שבועתן דיפתח לחכמים להן עד דיפתח מחלוקת הלכה למעשה מקומי רבותי
מחכמי דמתר עמין . כדין וכלין להון שפחיהון דיפת ועבדיהון ושדרין עלייהו כמה
גזרין כותין . וכך לישנן תייבין לקבלה היא מתברת חולה ותוקפא דכל לישנן ממהן
רבנין ותברת חולה ותוקפא דשפחיהון דיפת לא תפרעו להו מכלה . ועל דא והיה
מחניך קדוש דכתי כי כם דלא יפתח בחוכוי ויעבר על פתגמי תורית . דלי עביד הכי
משלחין ליה כמ דכתי וכטמתם כם כלא ק . ותניא מיתן ותמכויא ומרכבין פייפין
בנופא וכלהו משתלחן כך חיסו משתלח כלומר כעי לשתלח עד והיה מחניך קדוש .
מלי מחניך הלין חיכון סייפי נופא . ולא ירע כך ערות דכר מלי ערות דכר ערוותא עכרלה
דמלי (פ' דמוי) דכר רמז כמה דלוקימנא דלי הכי ומכ מאחריך ודלי . ועל דא
ערות דבת לכך לא תגלה . מ"ט . כגון דכתיב ערות לכך היא כמה דלוקימנא .
תניא ע"ג מלין מתעכבין ישראל בגלותא . על דעכדין קלנא בשכיבתא בגלותא .
ומדרי לכפייהו מן שכיבתא . ועל דמשלחי גרמייהו קמי שכיבתא וכלהו לוקימנא
כמתכיתא דלן . רבי לכא הוא לזיל לקפוטקיא והוא עמיה רבי יוסי עד דהוו
אזלי תמן אד כר כם דהוא אתי ורמיא אד כלכפוי . אמר רבי לכא כפטי מהלי
לורמא דהא לכפוי דדין משהידו עליה דעבר כערייתא דלוריתא . כגוני כך אתרמיס
כלכפוי . ק"ל ר' יוסי הי מלי ריממא הוא ליה כד הוא ומקא מלי ערייתא לשתכח בית
ק"ל לכא תמיכא כלכפוי דלמשהידו כערייתא דלוריתא . קרא ליה רבי לכא לא לימא
מלה הלי רמיא דלכך מה הוא . אמר לון כמטותא מכוכו לא תעכזו ואתי לההוא
כר כם דהא חוכוי קא גרמו ליה . אמר ר' לכא מהו . אמר ליה יומא אד הוכא לזיל
כחרמא לכי ולחתי . ערוכא כאד לוספיזא ורוכא אמרא . וכל ההוא לילא לחידכא
כלחתי . כבכרא קמכא ולוספיזא קטטלכאד גברא . עיילכא כוכייהו וקטרו לי דא
מלי ניסא ודא מלי ניסא ורמיא דא הוא עיול לכי מוחא ולשתזכא עי דאד
לסייא דאית כנון . אמר ליה מלן הוא לסייא . אמר ליה רבי שמלי הוא . ק"ל
מלי לסותא יכב לך . ק"ל לסותא דכפא . ומסכ יומ לסדרכא כתעוכב . וככל יומא
מזיכא לכפאי כאד מיזו וכוכא קמי קב"ה דהוא רכון עלמין על ההוא תוכא . ומלוכן
דמעין לסחוכא לנפאי . אמר רבי לכא מי לאו דלתמכא מכך תזוכא לעכרכא
מלנפך ההוא רמיא . לכל קריכא עליך וסר עוכך ומטיתך תכופר . אמ' ליה ג'
זמכין לומא . אמר ליה ב' זמכין ולתעכר רמיא . אמר ר' לכא ודלי מלך הא כעי
לתעכרא מכך דודלי כתעוכא לשתכחת . אמר ליה כדרכא מהלי יומא לתתעסקא
כלוריתא ומא ולילא . אמר ליה מה שמך . אמר ליה אלעזר . אמר ליה ודלי שמא
גריב דלדך סייעך והוא כספדך . אדריס ר' לכא וכרכים . לזמכא לאחרא הוא ר'
לכא לזיל לבכי ר"ש על כמלתיה לשכחיה לסוא ויתיב ודריס הוא כעי לה ידע וכמיל
לה ובין לת זולת . לית כעי לה ידע וגו' . כמה טפסין לומון כבי עלמא דלא מסגחין
לה ודעין ולא מסתכלין למכדע לורחוי דקב"ה על מה קיימין כעלמא . אלן מעכב
להו למכדע טפסותא דילהון . כגון דלא מסתדלי כלוריתא . דלולי הוו מסתדלי
כלוריתא יכדעון לורחוי דקב"ה . וכמיל לה יבין לת זולת . דלא מסתכל ולא ידע

פיומי דזקת בעלמא דאף על גב דדחין עלמא כדיוקי ומיוקא לדיוקי דהאי זקת
דמטמן על כני כצא דליכון זכאין ולא מטמן על דסיעתיה חייבי דעברין על פתגמי
תוריתא דכתיב בפרוס דסעים כמו עצב וגו׳. דהאי עלמא ירתין ליה ככל סטרוי
ודיכון לא מטון עלוי כהאי עלמא ולעלמא דדוד מלכא תודעיה כסופיה דקרא לא
ידעיכן. דכתיב להשמדם עדי עד. לסיגהא להון מסהוא עלמא ולמסוי עפרא תהות
רגליסון דצדיקייא דכתיב ועשותם דשעים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם. תו
פתח ואמר ויקרא כי כחמי כפני ועכא. כמאי קא מיירי אלא זכאה חולקיה דכר פם
דאתדבל באוריתא למכדע אוריתא ואורחוי דקב״ה. דכל מאן דאתדבל באוריתא
כאילו אתדבל בשמים ממש. מה שמיה דקב״ה עביד כיומוין. אוף אוריתא
הכי כמי. הא מזי אהי מאן דעבר על פתגמי אוריתא אוריתא סלקא ואחתא ועבדא
ליה ככר כם דשיימין באפפוי בגין דיסתכלון ביה עלאי ותתאי וכלהו אתדן לוטין על
דיוסוי. ותבא כל לישון עיבו י׳ דילון ושלטין בעלמא למכדע אורחוי דכבי כצא
כלהון זקפין עיינין ומסתכלין באפפוי דסגיא כר כם ואמאן להו וכלהו פתחין עליה
ווי ווי. ווי ליה בהאי עלמא ווי ליה בעלמא דאתי. לסתלקו מסוחרנים דפלניא
דסא סהדותא באפפוי ורוחא דמסאבא סריא עלוי. וכל לישון יומין דאתתכח דשיימו
באפפוי לסהדותא אי לילא כר אתליף ליה רוחא מסטרא דמסאבא. ולית לישון
חייבי דרא תקיפי לאפיין דאוריון סביק להון לסיגהא להו בעלמא דאתי. ותבוין
האי נדיקא זכאה דאתדבל באוריתא ואמאן עליה קב״ה מצוה עליה אד חוטא דחסד
ואתרמים ליה באפפוי ואהדרא דשיימא דאלי ותתאי. הכי נמי מאן דעבר על
פתגמי אוריתא מצלין עליה רוחא דמסאבא ואתרמים ליה באפפוי ואכיל ערקין
עלאי ותתאי וכלא מכרזי עליה לסתלקו מסוחרנים דפלניא דעבר על פתגמי אוריתא
ועל פקודי דמאריה ווי ליה ווי לנפשיה דאי אתליף רוחא דמסאבא דאתתכח עמיה
ואוריתיה ליה לכריה והאי הוא דקב״ה לית ליה כיה מולקא ודביק ליה לסיגהא ליה לעלמא
דאתי. אמר ליה רבי אבא לך האי מפיר קשיא. אמר ליה הכי הוליפנא ואוליפנא
דהאי ירותא כיתא לחסיוהא כלהו כמוי אי לא יתובון דהא לית מלא קיימא קמי קב״ה
ואנא הכי הוליפנא דאסוותא דל יהבו לי זמנא אדא דהויכא רשיס בהפלי ויומא אד
סויכא לזוליכא ואערעינא בהד זכאה ועל ידוי אתעבר מהאי דהוה דשיימ
אמר ליה מה אמך. אמר ליה אלעזר. וקרינא עלוי אלעזר אחרא. אמר ליה כריך
רחמיכא דחמיכא לך וזכיכא למחמי לך בהאי. זכאה חולקך בעלמא דין ובעלמ׳ דאתי
אל אנא הוא דאערעינא לך אתתא קמיה חייתיה לכיתיה אתקין קמיה קרטיסא
(פי׳ טכוסא) דכספא וכסרא דשנלא דשליתא. כתר דאכלו אמר ליה הדוא נברא
רבי אימא לי אד מלה. אדא תורתא סומקא אית לי אימא לשנלא דכיסרא דל
דאכילנא. ואימא אד עד לא אתעברת ואוליד אזולנא כתרא למרעא למדברא.
עד דהכרנא לה לשבר קמאי אד נברא. אמר ליה מה שמה דתורתא דל. אמרה אמי
ען חמוכא דאוריון כפפוי בגין דיסתכלון ביה עלאי ותתאי וכלהו אתדן לוטין על
דיוסוי. ותבא כל לישון עיבו י׳ דילון ושלטין בעלמא למכדע אורחוי דכבי כצא
כלהון זקפין עיינין ומסתכלין באפפוי דסגיא כר כם ואמאן להו וכלהו פתחין עליה
ווי ווי. ווי ליה בהאי עלמא ווי ליה בעלמא דאתי. לסתלקו מסוחרנים דפלניא
דסא סהדותא באפפוי ורוחא דמסאבא סריא עלוי. וכל לישון יומין דאתתכח דשיימו
באפפוי לסהדותא אי לילא כר אתליף ליה רוחא מסטרא דמסאבא. ולית לישון
חייבי דרא תקיפי לאפיין דאוריון סביק להון לסיגהא להו בעלמא דאתי. ותבוין
האי נדיקא זכאה דאתדבל באוריתא ואמאן עליה קב״ה מצוה עליה אד חוטא דחסד
ואתרמים ליה באפפוי ואהדרא דשיימא דאלי ותתאי. הכי נמי מאן דעבר על
פתגמי אוריתא מצלין עליה רוחא דמסאבא ואתרמים ליה באפפוי ואכיל ערקין
עלאי ותתאי וכלא מכרזי עליה לסתלקו מסוחרנים דפלניא דעבר על פתגמי אוריתא
ועל פקודי דמאריה ווי ליה ווי לנפשיה דאי אתליף רוחא דמסאבא דאתתכח עמיה
ואוריתיה ליה לכריה והאי הוא דקב״ה לית ליה כיה מולקא ודביק ליה לסיגהא ליה לעלמא
דאתי. אמר ליה רבי אבא לך האי מפיר קשיא. אמר ליה הכי הוליפנא ואוליפנא
דהאי ירותא כיתא לחסיוהא כלהו כמוי אי לא יתובון דהא לית מלא קיימא קמי קב״ה
ואנא הכי הוליפנא דאסוותא דל יהבו לי זמנא אדא דהויכא רשיס בהפלי ויומא אד
סויכא לזוליכא ואערעינא בהד זכאה ועל ידוי אתעבר מהאי דהוה דשיימ
אמר ליה מה אמך. אמר ליה אלעזר. וקרינא עלוי אלעזר אחרא. אמר ליה כריך
רחמיכא דחמיכא לך וזכיכא למחמי לך בהאי. זכאה חולקך בעלמא דין ובעלמ׳ דאתי
אל אנא הוא דאערעינא לך אתתא קמיה חייתיה לכיתיה אתקין קמיה קרטיסא
(פי׳ טכוסא) דכספא וכסרא דשנלא דשליתא. כתר דאכלו אמר ליה הדוא נברא
רבי אימא לי אד מלה. אדא תורתא סומקא אית לי אימא לשנלא דכיסרא דל
דאכילנא. ואימא אד עד לא אתעברת ואוליד אזולנא כתרא למרעא למדברא.
עד דהכרנא לה לשבר קמאי אד נברא. אמר ליה מה שמה דתורתא דל. אמרה אמי

ערות

רכיזהך וחמת רכוי בני כמך ולתדבקת כהו לקטלך להו ולא מתתכך ברוחייהו דרכיו
בני כמך והוה לזלת כהוה רוחא ולזדמכן תמן ג׳ רוחין קדישין ומטמיקמה וכטלין
סגני נהורין
להוה רוחא מכא ומכוחין ליה קמי קב״ה ותמן מתתלפי קמיה כנוכי כך לוריתך לזהר
להו לבני כמך ולהתקדמתם והייתם קדושים ודאי. דהי לתתכא בר כם קדישא לך
מסתפי מכא דכין זמין קב״ה לחלין ג׳ מלאכין קדישין דאתרן וכטלין להוה רכייה
והוה לך יכלה לחכמתא ליה. הכי לך תהוכא חלין רעה ונגע לא יקרב באהלך. תם
לך תהוכא חלין רעה בגין כי מלאכיו יצוה לך. וכתיב כי כי חמק ואפלטהו. דהי בר
בם לא לתתכא קדישא ואתלוף רוחא מסטרא דמסאבא כדין היא לתייא ואוייכת ביה
בהוה רכייה והי קטילת ליה אסתאבת בהוה רוחא ולא תעדי מכא לעלמין והי תיא
לוכנן לאחרכין דקטילת לן ואזדמכו קמה לוכנן תלתא קדישין וכטלין מכא להוה רוחא
הא לא כסטרא דמסאבא לתתכאו. אתלי פלטה לקטלא להו. חלא הא בר בם לא
לתתקדם. לכל לא לתכוון לאתתאבא ולא לאסתאב. בגין כך יכלה לפלטתה בנוכא ולא
ברוחא. וזמכין לאתתכא דכפקת בעמה לעלמא לא לתתממא מכבי כמך ולאתתכא בר בם
בקטרא דתיוכתא עמה ואתער מזבתיה ואחיד בלהתיה ומכוב עמה ורעותה דילה
בהוה תיוכתא דהוה ליה בחלמיה. כדין סגוא בר לחוליד מסטרא דבעמה קא
לתייא דהא כתיוכתא דילה לאתתכא הא כד כפקת לילית וחמלת ליה ידעת מלה
והיה לתקטרת ביה ומבדלת ליה כלוכן לאחרכין כמו דבעמה ולאתתכחת עמיה זמכן
פגיחן ולא קטלת ליה. הא הוה בר בם דכבל סיהרא וסיהרא לתכבים ולא לתיתבא
מכיה לעלמין דהא בכל סיהרא וסיהרא כד לתתדבק בעלמא. לילית כפקא ופקדא על
כלהו דהוה מבדלת וחייכת בהו. וכדין הוה בר בם פניה כהוה זמכא. וכלין לוכנן
לזוקיה דמתקדמי בקדושה דמלכא עלייהו כתיב והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת
בשבתו וגו׳. חלין חלין בלי שלמא מלכא בספרא דשמדלי מלכא ולאתכחא ביה חלף
וארבע מלה וחמש זכי מסתכלתא דמסתכלי בהו בכי כמך. דבלי דא לשמדלי
לשלמא מלכא. וו׳ להו לבכי כמך דכלהו לטעמין וכתיבין עייכין ולא ידעין ולא שמעין
ולא מבניכין סיך קיימין בעלמא. והא עיטא ולסוותא קמייהו ולא מסתכלין. דהא לא
יכלין בכי כמך לאתתזכא חלא בעיטא דלוריתא. דכתיב כי יהיה בך איש אשר לא
לה יהיה טהור מקרה לילה. אשר לא יהיה טהור דיוקא. מקרה לילה דייקא והא
לוקימנא חלי בעיטא דלוריתא קדושא. דהכי כתיב כלוריתא קדישא והתקדמתם
והייתם קדושים כי קדוש אני ו׳ אלהיכם. תאנא כתר דלסתלקין והכל
לתהדר אדם לאתתיא ולתלכא כרוחא לאחרא ולוליד לבת. מכאן לתייסבו דרי
עלמא כגוונא דלעילא והא לוקמוה כסתימא דמתני׳. דכתי׳ ואיש אשר יקח את אחותו
בת אביו או בת אמו וגו׳ חסד הוא. חסד הוא ודאי. וכתר לבעלי חסד נזשין בפקין
מתחות לעילא ולתברכן עכפין וקריב לתרחק. כדין עכפא לבני ולתי לתתכרך
בזווגא חד כלילא. הדי בקדמיתא הדי כסתימא דעלמא בגין דכתיב לאחרתי עולם
חסד יבנה. חכל מכאן ולהלאה בני בבא דיסתכון ביה ונכרתו לעיני בני עמם.

תאנא ערות אחות תחיך כמה דתימא כסתימת כתיבי ועריות ונדיקים
ילכו כם ומ׳ זכות מולקיהון דצדיקיא דידעי לרחמי דקב״ה ואזלין כסין
ומתמודעין נכייהון וכתיב מולקיהם תתיבדת ה״ם עלאה כרחימותא וחביבותא
דלא מתפרש מכם וול׳ לעלמין ואתעברת ואתיקת ואו לכתר קדי׳ קמה ויכתר ליה ודא
ואו כד נפקת כת וונו נפקת עמיה תתיא חסד ופרים לון ונפקו גושין מתחו׳ לעילא
ואתפשטו עכפין ואכנפיהו ואתעבידת ה״ם תתאה ואתרכיאת בעכפהם לעילא לעילא
עד דאזדווגת כחילכא עלאה ואתחברו ואו עם ה״ם ומכן נדי לון חסד הוא ודאי
דאתחבר לון כחדא יול׳ עם ה״ם עלאה לא תליא מכורא דילהון כחסד אלא כמזגא
תליא מכורא דילהון וחביבותא דילהון דלא מתפרשן לעלמין וול׳ לאתקטר כה״ת והה״ת
לאתקטר כוא״ו אתקטר כה״ת והה״ת לאתקטר בכלא וכלא חד קיומא הוא וחד אלהא לא
אתפרשו דא מן דא לעלמין ככיכולא מכן דגריס פרודא כחילו קריב עלמ׳ ומקדי ערייתי
דכלא ולומכא דאתי ומין קלא לאתבא סכיכותא לאתרהטא ולאסתכחא כלא כזווגא חד
דכתי׳ כיום ההוא יהיה יי׳ אחד ונו׳ ואי תימא הסתם לאו הוא אחד׳ לא דהא חייבי עלמא
גרמו דלא אסתכח חד׳ דהא מטרוניתא לאתרחק מן מלכא ולא אזדווגא לאימא עלאה
לאתרחק מן מלכא ולא יכלא ליה בגין דמלכא כלא מטרוניתא לא מתעטר כעטרוי דאימא
כמה בקדמיתא׳ כד לאתכר כמטרוניתא דעטר ליה ככמה עטרין בכמה זהירין בעטרהון
קדישין עלאין דכתי׳ נתנה בנות נוין כמלך סלמה ונו׳ לחזווג במטרוניתא כדין
עטרא ליה לימא עלאה כדקא יאות׳ והסתא דלא אסתכח מלכא כמטרוניתא כדין
לימא עלאה כטלת כתרהא׳ ומכטת מכיש דכחלין ולא אסתכח בקיומא חד׳
כביכול לא אסתכח חד׳ ומומכא דתיתיב מטרוניתא לאתר היכלא ומלכא יזווג
עמה כווגא חד׳ כדין יתתכר כלא כחדא כלא פרודא ועל דא כתיב כיום ההוא יהיה
יי׳ אחד ושמו אחד׳ כיום ההוא ומומכא דתיתיב מטרוניתא להיכליהא כדין כלא אסתכח חד
כלא פרודא׳ וכדין ועל׳ מושיעי בהר ציון לשפוט ונו׳ דיקבוק אמר ר׳ שמעון לא תיעול
מטרוניתא כחדוותא כהיכליה עד דיתדן תלכותא דעשו ותיסתכ מכיש נוקמין לנרמא
כל הלי׳ לכתר תדווג במלכא ויהא אחד שלים׳ הה״ד ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט
את הר עשו כקדמיתא׳ ולכתר והיתה ליי׳ המלוכה׳ מאן מלוכה דא מטרוניתא הה״ד
והיתה ליי׳ המלוכה׳ ולכתר דיזווגון כחדא׳ מה כתיב והיה יי׳ למלך על כל הארץ ביום
ההוא יהיה יי׳ אחד ושמו אחד׳

ערות

אחי אחיך לא תגלה ותאני ר׳ יהודה דא ישראל לאתתא׳ ואחות אמך
דא ירושלם לאתתא׳ דכאכין אין יגלון ישראל כיכי עממיי ויתחריב
ירושלים לאתתא׳ ועל תכיכון רחימותא דקב״ה לישראל אחיס שנאמר למען אחי
ורעי אדכר כא ונו׳ ואוקימנ׳ מלין אלין דאיכון כאתגליא ובאתכסיא וכאן כתריס לא
עלמא אסטריך לן ואיכון ישובא דעלמא כמה דאוקימנא רעך ורעי אחיך דא ישראל
דכתי׳ והאי רזא דמלה דאמר ר׳ שמעון אמר ר׳ יהודה מי אחי לאמה רעי ומי רעי לאמה אחי׳ שלא תאמר
הכוא מלה דלא אתעדי לעלמין אקרי רע כלא רעך ורעיאך אל תעזוב והאי רזא
לעלמין

לעלמין · ואומר תתאה כלה לקרי לחות · כמה דלוקימנא לחות למן קטנה ועד
סתם מתניתין · דילן דכתי׳ הכא ערות לקוחך או בתו לא תגלה כתיב כתלכך
מלי למכתב למה לי מסטרא דלבה דמסתכלת מכמה לתקרי · ולי מסטרא דאומן
כיון לתקרי · ועכ״פ כן הלי ובן הלי אומן ולבה דמסתכלת דהא יול״ל לא תעלי מן
ס לעלמין ודא הוא רזא דמלה מולדת בית מסטר לבה או מולדת חון מסטר לאומן ·
ר׳ לבה אמר בחכמה יבנה בית אלין הוא בית דלתבני בחכמה הוי לומן לה נסר
דנפיק מעבן · בגיני כך מולדת בית או מולדת חון כל נפקת מן כמה דכתיב עגם
מעגמי ונסר מנסרי · וכתיב ויקח לחת מלעותיו ולא הוא מולדת חון מאתר דזעיר
לפין לסתכל כמה דאתמר · ועל אמר ר׳ יהודה ישראל לחין לקרון לקב״ה אלא לעבי
רחימותא דילהון לעלמין · ירושלם דלתתא לחות אמך לתקרי · כמה דכתיב ירושלם
הבנוים כעיר מחוברה לה ויתיר וגו׳ · מאי מחוברה לה יתבין בגין דיזדווג קב מלכא
מעית סטרין ככל סטרי מלכא בדרג דנדיק וכל כתרי מלכ׳ כלילן כיה וסייכו מחוברי
לה ויתבין · ר׳ יצחק אמר מסם עלו מבטים מבטי יה · מאן מבטים אלין תריסר תקומין
דמתפרסן מסהדותא דילבה רבה ותקיף דלתתסכון מסטרא דלבה ואומן · ס״ל מבטי יה
מספר סהדותא דלסיהד בישראל דכתיב מבטי יה עדות ליסרל ואיכון כהדין
עמיקין דנגדין ואתמסכן מן יה׳ · וכ״ש למה להודות לשם וי׳ · בגין כך שמה יסבו כסאות
למספט כסאות לבית דוד לאתסנא מלכות קדישא הוא וכמו לדרי דרין ולא היה סוף
דאמר דוד על מלכו עלאה קדישא · ר׳ חזקיה אמר כלא כדוא עלא׳ הוא לאחזאה דמלך
דפניה לתתא פניה לעילא דתכיפן עוכתין סל״ה מסכת לשבת · בגין דידעין רזא דמלה
ויכוונון לבא ויסתבא רעותהון סל״ה ובגין דלולידו לקרון בגין דמלכא · ואי תימא פניו
מלה לתתא כביכול פנים מן חיכון ככלה לעילא כדין כתיב ערות כלתך לא תגלה · לא
בגין דחיכון דעין חורחין לחוריתא · אלא עמא הכוא דלתגלי׳ כלתך ממש · ובחובא
דא סכיכתא לסתלקת מכיכיהו · תאנא לתגלית שמא קדישא בסטרין
דיוקן כלתון דשמין דעשרין ויתרין
י כא׳ ל׳ כי׳ ו כב׳ כ כי׳ ו כא׳ ם כג׳ (סח׳ י כא׳ ע כי׳ ו כב׳ כ כי׳ ו כא׳ כ כא׳
יול כהא יול דגימל הא כיול גימל כהא ו כג׳ ו כב׳ ו כג׳ ס כי׳ נ כא׳ ס נל׳ · תלת
הא כלית כלהו מתגלבי כיול יול סליק סכמי מסתלקות מנשמו כא בתקונת אסר לפביכו ·
לן הא כלול כיול מכיס נפקת כדין
מתעטרין לאכסן לתתסחת הא כאהלו ואעטר לריעא דו׳ לתתן עריין לאכסן כלול
מית לתתון וכלהו כלול יול · יוד לתגליף בגליפוי וסליק לאתעטרא כתריסר לתתון
לאחרנין מכיס נפקו עשר תמורן בגליפוי וכלהו סבילין לתורתא עלאה (סח׳ לתוריתא)
דתוריתא) יקירא דכלא כדין הא לאחרא לתכלילת מן כלהו גליפא מסטרא מתיקא
(סח׳ מתייקדא) עטירא לאולדא לתתא לתגליפו (סח׳ לאתגליפו) כלהו כאדבעין ותרין
לתתון וכלהו פריש כתתייתא דוד ן וכלהו סלקן כריש למלכא סבא עמהון סלימין
מתפרסין כסכשן לתתון סבשן ותרין לסתלקו · לסתלקו כאתו׳ (סח׳ יול) רסימין כפרס׳
ויהי כמלח פרשה בקרא כל כטלת סכיכת׳ וסכע׳ רסימין לתרסימו כיה סבעה לסתלקו

מפיס כשכדין רשיעין. תלת אסתלקו לתתון כרשיעין ידיעין ואדחין סתיעין כר לזכאי
קשוט סמכו עלמא. אמר ר׳ שמעון לר׳ אלעזר תא חכי עשרין ותרין לתתון דגליפין
כאורית׳ כלהו מתפרשן כסכי עשר אמירן ואמירה מאלין דאיכון כתרי מלכ׳
כלהו גליפין כאתון ידיעין. כגוני כך שמא קדישא אתכסיא כאתון אחרנ׳ וכל אמירה
אוליף לאמירה עלאה מכח לתתוי כגין לאתכללא בה׳ כהאי ועל שמא קדישא גליפא
ליה כאתון אחרכין כגין לאתכסיין לא כדין ולא כדלא עד דמיתקשרן כלהו כחדא.
ומאן דבעי למכדע ברזי שמהן קדישין לכדע לזכון לתתון דרשיתין ככל כתר׳ וכתרין
וכדין לכדע ויתקיים ככלה ושלם גליפא לזן ככל לזכון לתתון דרשיתין ידיעין ככל כתר׳
וכתרין מספרא עלאה דסלקא וסכיסלק כידן ואכריית גליפין לזן (פ״ל ולאכריית גליפא לזן
ושפיר סוף דשמא כל כתרין וכתרין לוזיף לאכריית לתתוי כמה דלוקימנ׳. ולומכין דלא
אסטריך אלא כאתוי לזכון דרשיתין כיה וכלהו ידיעין לגבי אכריית והא לוקימנ׳ לזן.
זכאין לזכון כדיקייא כעלמ׳ דין וכעלמ׳ דאתי דקלא כעי כיקרייהון ומנלי להון רזין עלאין
דשמיה קדישא דלא גלי לעלאין קדישין. ועל יכול משה לאתנטרא כיכי קדישין וכלהו
לא יכלי למקרב כהדיה כגורלא וקידתא ונומרי דשמא. דהי לאו הכי מאן הוא ליה למשה
למיקם כיכיהו. אלא וכאה זוקפא דמשה דהא כל שארי למללא עמיה קלא כעא
למכדע שמיה קדישא (פ״ל שמוי קדישין) סתים וגליין כגו אל אל וחד כדקא חזי וכדין
לדכא וידעי תיר מכל כני עלמ׳. תא כשעתא דסליק משה כגו ענכא יקירא על כיפי
קדישין. פתח כיה חד מלאכ׳ כשלהובי טר׳ עיינין מלהטן ונפקו חיקדן כעא למשפא
ליה כגוייה ומשוי מלאכ׳ נכריא (פ״ל גורלא) (פ״ל גורפא) שמיה. כדין לדכר משה חד שמא
קדישא דהוה גליף כיתיסר אתוון ואזדעזע ואתרגש. עד דסליק משה כיכיהו וכן לכל
חד וחד זכאה חולקיה והא לוקימנא מלי. תלת כתקופי מטרוניתא לוקימנא לזן
עריין לית דלזכון כאתגלייא וכסתימא ותמן כת כמה כת כתה דכל עלמא לאטרוך
לזן ולזכון יסובא דשלמא כמה דלוקימנא. ומאן דבעי חד ערוותא מכיסוי ליסוי
לכפסיה דכל גלי כגין דא עריין לאחרנין. ותניא מלה כתורה דשבר לחמיר דאוריית
לא תחמוד כשת רעך כגין דכל כללא דכלהו. ומאן דחמיד לתתא לאחרא כלילו
לעכר על אוריית כלה. כרם לא לית מלה דקיימא קמי תשובה וכל עובדיה
כדוד מלכא. אמר ר׳ יוסי תכיון כל מאן דחב ואתפרש מכסות חובא קא מעלייא ליה
תשובה טפי. ואי לאו לא סליק תשובה ולא מעלייא ליה. אי הכי דוד סוף לא אתפרש
מבת שבע לכתר. אמר ליה כת שבע דילים הוא ודילים כטיל דהא מית כעלמ׳. דתניא
אזדמנת הוא כת שבע לדוד מיומא דאתכרי עלמא ומה עכידא ליה דכטיל כרתים
דשאול מלכא. ומסוף יומא כטיל לה אוריא כרחמי אשכ׳ דלא סות דיליה. לכתר לתת
דוד וכטיל דילים ועל דוד דחיק שעתא קמי קלא לקטלא לאוריא ולמעכד הכי.
תכאים קמיה ואעכם ליה לדוד. דהא קלא כעא לאתברא ליה לדוד לקיימא ליה
מלכותא קדישא עלאה וכאה תלת לדילים תלת. תניא אמר ר׳ יוסי מאי דכתיב הכי ו״
הכי ו״ עתיד ליתן שכר טוב לצדיקים לעתיד לכא. הכי ו״ עתיד להפרע מן הרשעים
לעתיד לכא לזכון דכתיב כהו הפוגעים כי. כתי׳ הכי ו״ וכתיב הכי חמית ואחים לשפי

פלגי כמדת הרחמים הרשעים הפכים הוא למדת הדין · דתניא הם אלף ו׳ לילדים
זכו ו׳ הוי להו לילדים · אמר ר׳ שמעון חייכין עבדי פריעותיה לעילא · מאי פריעותיה
כמה דתימא כפיעותיה ממש · וכתיב ולא לעם כנדת
טמאתם לא תקרב לגלות ערוותיה · תני ר׳ יהודה הרשעי הרשעי שהרי כנויים כלהו
זכאין מסידין כלהו דאינון בריתיה דיליה כדין כדרין
לחרכין · כגוונא כך מלין חיכין מתפרשן ולא לתטמרן · כדרין לחרכין להו הכי ומלין
דרזי עלאין לא וכלין לגלאה אלא חיכין דידעי מסתפי דר׳ שמעון כל סום אמר רזין דהלין
קרא חברויה כלהו עיכוי כבעין דמעין וכלהו מלין דאמרי סוו נעלין כשיעורי כמה
דכתיב פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות · ליומא חד שאיל ר׳ ויסא אמר כיעא
דקושטא (פ״א דקושטא) דכפקא משפיא דעריה (פ״א ושדי) כגוי׳ ואתכסיא לחרכא
מסרין · יתיר מלקין מכויסו וחד מלין · וחד רכיב ברכיעא (פ״א ברכיעא) דומיא
רכא · אמר ר׳ אבא עבדית קמיה דר״ש קדם אולפא כתיב פה אל פה אדבר בו · אלא ר״ש
עד לא יתקע כיעא תסתלק מעלמא וכך הוא כאדריא דר׳ שמעון · תניא כיומוי דר״ש
הוא אמר כך פה לחכריה פתח פיך ויאירו דבריך בתר דאמיך ר׳ שמעון הוו אמרי אל
יתן לת פיך לחטיאו את בשרך · תניא אמר ר׳ שמעון לי כבי עלמא מסתכלן כמה
דכתיב כאורייתא לא ייתון לחרגזא קמי מלכיותן תלכה כל מתערין דיבין קשין
לאחתא בעלמא · הכא כתיב סוד יי׳ ליראיו (בלחדרא) (פ״א ובכפי דרא) קיומא לאמר
הכא אנטריכ׳ לגלאה דעת לאתר דלא לסתלק דתניין כשעתא דחויא תקיפ׳ דלעילא
אתער בנין מובי עלמא שהרי ואתכחר עם כוכבא ומזליא כם זומא אתפרש דכורא
מכם כנין דעת לסתלכת ואתקריי׳ מסלכא ולא לאתחזי לכורא למקרב כסדם דווי לי
לסתלב סוף כסדם כזומא דחויסי לסתלכת ותלכא מלא ושערין ומאם יומי מסלכות׳
כאתו לעלמא דמתלאדן מסטר דחויא תקיפא ושבע ושערין דכרכין מכויסו מתלאדן
כוכבי זא תדבקון כאו ווי למלן דיקרב כסדם דמלן דיקריב כהדם לאחזי פריעותיה
לשלא דעת כתובא דא אתער חויא תקיפ׳ לעילא ואסדי זומא כאתר דלא לאנטריך
ואתחבר כוכבא ואתרכי שעריה לדכור׳ וכוכבא לסתלכת ושערה רכא וטופרא
פניהן וכדין חיכין שרוין לאתערא בעלמא ויסתלכון כלן סלד כי לית מקדש ו׳ אמא
מקדש ו׳ לסתלב כתוכויהו דכמי נפש · תלכה מלי דכתיב ולוכה לאוית כיכ וכין
כאמא · לרכבה ושערין וכוכבא זומא דכתיב ולוכה לאוית כיכ וכין כאמא · ושערין ולרכבא זיכין (פ״א דיכין) מתערין לעילא ועשרין ולרכבא לאתא ושערה
רכא וטופרין פניהן וכדין חיכין מתערן ככלא · ותלכה כל כעת שתא לאתלכלה
בעויי לספרא סהוא שערי דרכי כיומא דחויסי מסלכא ולספרא מופרכא וכל סהוא
זומא דו כהון · דתלכה כרזי דמסלכותא אמא׳ דטופרין יתער זומא לאחרא וכניכי
כך כעיין נגיזא · ומאן דלעבר לון לנמרי כילו לאתער ח סד כעלמא · דתניא לא לכמי
ליה לחיכים למיהב דוכתא לזיכין כיסון · דתימכן לגלף ולרכבא מלא ומאם זיכין כיסון
ומשלו מלן דכמי ישביך כסו מרעין לכני נשף מפוש חיכין דתלוין כהו ומאן דלעבר

לון כלומר לפני אסד בעלת ודיכין כיסון לה מעתכחין . ומפר הסוף ומסת וטופרסף
דרסוס כים . דתניא מלן דדריך כרגליס לו כמסלכים עליוכן וכיל לתתזקק ומס
בהלי סיורי דסיורי דזסמת דלעילא כך לתתא דמקבלת ותתחברת בחוף ותטיל כס
זסמת עליכו . ווי לעלמא דמקבלת מכס מסמת זהמת . כגוכי כך לתר ר׳ סמעון לתר
קכס סכיתו עלי כפרס כר״ח . עלי ודלתי כגון דיתעבר סהוף תוף ויתכסס מלן דכציף .
עלי פתס דכתי׳ מרפיס עומדים מתעל לן . ועד כתיב בקרס הכועדים על ו׳ דכגוכיהון
לתתר מלן דלתתר דלתתי מסטרויסו . תוך סכיתו עלי כפרס . עלי מתס . כגון
דיתכסס ויתעבר ולא יפתכס תוף כתתר דתתרי . וכ״כ למס . על סמעטתי לת סירס
ופלטת כס מלן דלא תסטריך . וכגוכי כך כתיב ולא תפס כבדת טמתס לת תקרב .
זכיתס דרס דרס כן ויחתי סתרי כגויס זכיתס עדכיס כין עלמין ותתלין עליס כתיב
דתריך לרץ סמלכ׳ כן תורין דהו כן תורין דזקוף רוס לגלגל ולפרס מלן ולא דחיל כהלי
דליהו כן תורין וויתי מלי דכציף ולא דחיל . מסו מלכך דלא סוף רפכי מתרים דלורית׳
מתרים דחכמתת . דכל סוס ר׳ לקס וחכריוף חמלן לר׳ סמעון סוי דהטי לחכתרים
ותתרי לתרי ו׳ ולכו כתרים יפתח׳ לתר ר׳ סמעון כתיב וכוס מדי חדס כחדסו ומדי
סכת כפכתו לתתי דת פקוד כדת . שת כלת כחד דרגת סליקת דת לזדוע כדת וחדות׳
דלת כדת לת תפתכת שת כד לתנלי פתיקת קדיפת וכדין חדוותת דכלת ותכיכן כתיב
מזמור שיר ליום סשבת . ליום סשבת ממש שכת דקל תפכת קלס כדין חדוות׳ לפתכת
ובמתת לתוספת . דסת פתיקת לתנלי וזוגת יזדמן . ולוף סכי כתדגוני סיסרת
דסת כסיר לס פמפת כחדוותת דכסירו דפתיקת לעילת . כגוכי כך סלי קרככת סוף
לעילת כגון דיתכסס כלת ויפתכת חדוותת כעלמת . ועד סכיתו עלי כפרס דיוק מלס׳
תלכת כתיב עולת שבת כשבתו על עולת סתמיד דכתי לכוכת לכת לעילת לעילת יתיב
מזבח יומין . ועד על עולת סתמיד דיוקא . תכיל כתיב כחפס ותתפלל על ו׳ . על דיוק׳
דסת כגון דככין כמזלת קדיפת תלוין כמס דיוקיומכת . ולית לך מלס כלוריתת לוקת
זשירת כלוריתת דלת סיוף כחכמתת עלאה ותלוין מכוס תלי תלין רוין לחכמתת
עלאה סדר קוטנותיו תלתלים וסת לתתר . ר׳ יוסי מזכחיס לר׳ לכת דכוס יתיב וקלרי
סלי קלל דכתיב סהלך על ו׳ יהכך על דיוקא דסת מוכי כמזלת תלוין . ר׳ יסודס כוס
קלרי על זקת יתפלל כל תסיד לילך לעת מצא . על זקת ודלתי לעת מצא סת לוקיומכת .
לכל לעת מצא כמס דכתיב דכאו ו׳ כסמצאו קריאוהו כסיותו קרוב . דת לעת מצא
כפעתת דכסרין כגוידין ולתתזכלן ומסתפקי לכסן ומברכלן כלת . רק לפטף מיס
רכיס . מלן פטף מיס רכיס . דת עמיקת דמכוערין וכסרין דמלן יזכה ליס ומלן יזכה
לקרכת ולסלקת תתן סהד כיס רק לפטף מיס רכיס תלוין לת וביעו דסת וכלן ולת
וכלין . ר׳ יצחק לתר כתי לחת פחלתי מחת ו׳ לוחת לקקס וגו׳ . זכלין לוכון גדוקיות
דכמס גכיזין עלאין טמירין לסו כסיו׳ עלמת דקדס מפתעפ כסו כלוכון עלמין כמס
דקמס גכיזין עלאין טמירין לסו כסיו׳ עלמת דקדס מפתעפ כסו כלוכון עלמין כמס

דאתי עליהו כתי׳ ויסמוך כל חוסי בך לעולם ורכבו ותסך עליהו ויעלצו בך יודעי שמך. וכתי׳ כך נדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך. וכתיב ויכסומו בך יודעי שמך כי לא עזבת דורשיך י׳. ברוך י׳ לעולם אמן ואמן ימלוך י׳ לעולם אמן ואמן.

פרשת קדושים תהיו

וידבר י׳ אל משה לאמר. דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני י׳ אלהיכם. ר׳ אלעזר פתח. אל תהיו כסום כפרד לון סכין ונו׳. ככמה זמנין תורית׳ לתערת כמה זמנין תרימת קלון לכל סטרין לתתערא להו לבני נשא וכלהו דמיכין בשיכתא בחוביהון (פ״א בחוביהון) לא מסתכלין ולא מסניחין כהיך לנפלין יקומון ליומא דדיכא עלאה כד יתבע לון מלכא עלאה לתורית׳ כד נווחת לקבלון אלא לאסדרו לפני לקבלה דכלהו פנימין ככלא דלא ידעו מהימנות׳ דמלכ׳ עלאה. וי לון וי לנפשתון דהא תורית׳ כיה אסהידת ואמרת מי פתי יסור הנה אסר לב אמרת לו. מסו אסר לב מלון דלית ליה מהימנות׳ דמלן דלא לאסתדל בתורית׳ אלו כיה מהימנות׳ ופניה הוא מכלא. אמרת לו. הומרא לו מבעי ליה כלא הומרא לאל אלעי. מהו אמרת. אלא לאכללא ולאתוספא תורית׳ דלעילא דהוה קרייה ליה אסר לב פניה מהימנות׳. דסכי תניון כל מלן דלא לאסתדל בתורית׳ אסיר למקרב לגביה ולמעבד כיה אמרת׳. ואם למסך עמיה בתורית׳ דהא לית כיה מהימנות׳. ועל תניון כל כך אם לחזיל בארחא ולית עמיה מלי דתורית׳ לתתייב בכפשיה. כך מלן דלחזדוג בארחא עם מלן דלא תשיב ליקרא דמלריה ודידיה דלא אם על כפשיה. ר׳ יהודה הומר מלן דלא אם על כפשיה היך יפלוף כפשה דכשרא לכריה. אמר ר׳ אלעזר תוסכה על דרא ודרא לאתמלא וכו׳. ועל כתיב ז תהיו כסום כפרד לון סכין.

זכין הינון נדיקיא דמסתדלי בתורית׳ וידעין לרחוי דקב״ה ומקדשי נרמייהו בקדושה דמלכ׳ ואתכחו קדישין כלה. ובגין כך מלפי רוחא דקדושה מלעילא ובכויהו כלהו זכאי קאמרן כי מלכא בגין קדישין. וי להון לרשיעיא דכלהו חליפין ושבדויהו חליפין. בגיני כך ורתין בכויהו כפשה חליפה מסטרא דמסאבא. כמה לכתיב ובטומתם כם לאלף לסתלבא מסאבין ליה. אל תהיו כסום כפרד. דלהון מלרי זמנין (פ״א דמסאבותא) על כלא. לון סכין. דלא ישתדלון בכו כפשה בארחא דלא לדאיבו כתיב סכין לון סכין וכתיב התם וסכלכום עזי כפשה. מאי טעמא מסום דלא ידעו סכין. וסום רועי. מאי

זכין אינון מארי

רועים

קדושים תהיו. רבי יצחק פתח הוי ארץ בלבל כנפים וגו'. וכי בגין דיהא ארץ בלבל כנפים חלש אמר ר' יצחק בשעתא דקב"ה ברי עלמא וכעא לגלאה עמיקתא מגו מסתרתא וטהור מגו חשוכא הוו כלילן דא בדא. ובגין כך מגו חשוכא כתיב מגו מסתרתא נפק ואתגליא עמיקתא ודא דמגו טב נפיק טב ומגו רחמי נפיק דיוקנא ואתגליל דא בדא ודא בדא. ובר טוב ובר רע ויחוכא ושחוקא. ישראל ושאר עמין חוור וחוכם וכלא חד בחד אתגליל. תניא אמר ר' יצחק אמר ר' יהודה כל עלמא כלהו לא אתחזי אלא כחד עטורא דקוטפא (כלא דקיומצא) בקונטרין וכד אתדן עלמא כדין בגין ברחמי אתדן. ואי לאו דא יכיל עלמא לקיומא אפילו רגעא חדא ודא הוא קיומא מלין כמה דכתיב כי כאשר משפטיך לארץ צדק למדו יושבי תבל. ותניא בספרו זוהר דליכא תליין בעלמא ובדיק אתעטרא בדוכתיה כמה מאתרי דגדפין מתערי לקבלי מאתרי דליכא קשיא לאלטאה בעלמא פרסין נדפין מהאי כיתרא ומהאי סטרא לאסתחפא (פי' לאסגפא) בעלמא. כדין מתערין גדפין למפרס לון ולאסתלקא כדוכתא קשיא ואלטאן בעלמא לאכשפא. כדין כתיב הוי ארץ בלבל כנפים. אמר ר' יהודה ממיכא בכי עלמא בחציפותא כד חיכון וכאי קשוט. ובגין כך כתיב כלא כי אסתכל אתא לאתדכאה מסיעין ליה אתא לאסתדכא כמה דלוקימנא ואטמתם כם. רבי יוסי הוה אזיל בארחא פגע ביה ר' חייא אמר ליה האי לוקמוה מבריית דכתיב בעלי ולבן נסכתי לכית עלי אם יתכפר עון בית עלי בזבח ומנחה עד עולם. בזבח ומנחה חיכון מתכפר לכל מתכפר הוא כדברי תורה. אמרי. בגין דדברי תורה סלקין על כל קרבנין דעלמא כמה דלוקמוה דכתיב ואת התורה לעולה ולמנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים לקיל תורות לקבל כל קרבנין דעלמא. מ"ל הכי הוא ולאי דכל מאן דאסתדל בתורה לא עבד עליה שבעה מלעילא כיתא ליה מכל קרבנין ועלוון והסוח עובדא אתקרע ובגין דיולעי כה לשמה קב"ה אתביים כהדיה. ואף לא אתדכי כר כם לעלמין חלף כמלין דתוריתא בגיני כך מלין דתוריתא לא מקבלין טומאה בגין דאיהי קיימא לדכאה לחלין מסאבי. ואסותא בתוריתא אסתכח. דכתיב רפלות תהי לארך ומקוי לעצמותיך. (וכתי' ירלת יי' תוסיף ימים) דכיותא אסתכח בתוריתא דכתיב ירלת יי' טהורה עומדת לעד. מ"ל מאי עומדת לעד דקיימא תדירא כהאי כיותא ולא אתעדי מניה לעלמין. מ"ל ירלת יי' כתי' ולא תורם. מ"ל הכי הוא ודאי דהא תוריתא אסתכח דגבורה קא אתייא. מ"ל ומהתם נפק. מהכא נפקא דכתי' רחמיה חכמה ירלת יי'. וכתי' ירלת יי' טהורה.

מאן דאמר לכם תהיו לכתר תקדם דכתיב קדושים תהיו לא כתיב
אלא תסת : תניא רבי הוא אומר כתיב ותקרא אתה תהיו לי ממלכת כהנים
וגוי קדוש : תלמוד לומר קדוש דמליקת על כל קדושין : וקדוש
דכתיב אלא אתה מקדש אותי אלא אני מקדש אותי ואלו
תכתיב אלא תורתי וכלא כתיב הכא וכלא כתיב התם אלא לומר לך
תורתי כלי תורתי וכלי כתיב הכא וכלי כתיב התם אלא לומר לך
מקדש עצמו מלמטה מקדישין אותו מלמעלה : הכל קדושים תהיו כי קדוש אני ה' .
תאני ר' יוסי בר' יהודה לא כללה תורתי אלא תורתי : ואותתי דקאמרת הוא
הוא . כדתנן תורת חטאת תורת עולה תורת המנחה . כדתני תמיר
וגזרין ועבדין ופקודין עלין דכל מצות דאינון לפרשתא דא הוו חדשין . אמר ר'
לכך אמר פרשתא דערות ופרשתא דקדושים תהיו סמוכין דא לדא . אלא מכאן
תלה כל מאן דאסתמר מלין ערוין . דקדוש תתעביד ודאי . וכן אי אתקדש
בקדוש דמריה . והא לתעבו תכרוין . דאמתי עובדין דכלא לאתקדש בר כנ .
תא חזי דכתי לאתקדשא כרשותא דמריה לא לי[illegible] אלא מפלגות לילה ואילך
לו כפלגות לילה . דהא בההיא שעתא קם משה בנחתא דעדן וקדוש עלאה
לתתא . וכדין שעתא הוה לאתקדשא . הה לשאר כל כנ"ש . תלמידי חכמים דיתבין
ברחובי דאורייתא כפלגות לילה שעתא דיתהון למיקם למלאי כאורייתא לאזדווגא בכי
לאתחא לשמא קדישא למלכא קדישא . כלילה דאתחא דרשותא דכלא לאתבא זווגא
דלהון כהניא שעתא . לאפקא רשותא דקלא וכי כמה דאתמר דכתיב ככה תברכו
לי אלהיכם ואלין אקרון קדושין דכתיב קדושים תהיו כי קדוש אני ה' . וכתיב
ויהי כאן שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו ונ' קדושים תהיו . רבי
אבא פתח ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ . מה ככל עמין דעלמא לית אתרעי בהו
אלא כד ישראל בלחודייהו . ואוכד לון גוי אחד וקרי לון גוי אחד כשמים . ואשתאר לון
בכמה עטרין כמה פקודי לאתעטרא בהו . ועל דא תפילין דרישא ותפילין דדרועא
לאתעטרא בהו בר כנ"ש כגוונא דלעילא . ולאשתכחא חד שליט בכלא וכהניא שעתא
דאתעטר בהו בר כנ"ש ואתקדש בהו . לאתעביד שליט אחד ואקרי אחד לאחד לית אקרי
כד ליסו שליט . ומאן דפגים לית אקרי אחד ועל דא כתיב אקרי אחד כשלימו דכלא
כשלימו דלהכין כשלימו דכנסת ישראל . כך ישראל לאתא אקרון אחד . דכד בר
כשלימו דלהכין כשלימו דכנסת ישראל לאתא אקרון אחד . דכד בר
כם תכף תפילין ואתחפי בכסויא דמוחא כדין לאתעטר בעטרין קדישין כגוונא
דלעילא ואקרי אחד . וכגוונא כך ליתי אחד ויתעטר באחד . בכלא דלהכין אחד יתעטר
באחד . דהא ליית מלכא מתעטר אלא כמאי דאתחזי ליה . וכגון כך כתיב והוה באחד
ומי יסוכנו . לא אקרי בכלא אלא באחד . באחד . אחד מכאן ליה כמאן
דאתתקן בקדושה עלאה למהוי חד . כדין הוה ערוב בשם ולא כתיב אקרא . ואומתי
לאתתקן בקדושה עלאה למהוי חד כאחד . באחד . אחד מכאן ליה כמאן
דאתתקן בקדושה עלאה למהוי חד . כדין הוה ערוב בשם ולא כתיב אקרא . ואומתי
אקרי בר כם לאחד כשעתא לאתקדשא בקדושין (פ"א כעטרין) עלאין . ואת בזמנא

דאסתכים כר כם כוונע חד דכר וכוקבא ואתכון לקדאש כדקא יאות. כדין הוא
אליס ואקרי לחד כלא פנימו. כגוניכ כך כעי כר כם למחדי לאתתיה כהסיא אעתא
לזמכא לה כרשותא חדא עילוא. וכלוכון תרוויהו כחד להסיא מלה. וכד מסתכמי
תרוויהו כחד כדין כלא חד כנפאא ובנופא. כנפאא לאדכקא דא כדא כרשותא
חדא. ובנופא כמה דאוליכא דכר כם דלא נסיב הוא כמאן דאתפליג וכד מתחכרן
דכר ונוקבא כדין אתעבידו חד נופא. אסתכם לאיכהו חד נפאא וחד נופא ואקרי
כר כם לחד. כדין קב"ה אחרי כחד ואפיק רוחא דקדושה כסהון לחד. ושין לקרין
בכין דקב"ה כמה דאתמר. ובגיכי כך קדושים תהיו כי קדוש אכי יי' אלהיכם.
דלא לוקים אלא דא כאתר אחרא דלא כיה ממש דכתיב כי קדוש אכי יי' בגין
לאתדבקא כיה ולא כאחרא ועל דא קדושים תהיו כי קדוש אכי יי' אלהיכם.

רעיא מהימנא

איש אמו ואכיו תיראו ונו'. סא תניכן דפרשת דא
כללא דאורית מקום דאילו דאכא ואימא
לסכתותי. שלא אמר ר' יוסי כלא תר אתן
דאיהו מסאי כטיר לסאיהו אימו ואכיו תיראו
אימו לאכיו כאיהו. מ"ט כמה דאוקמוה.
אכל אימא דלית לסו כילדים כל כך כאכיו
אקדי באילו דילסם. ר' יצחק אמ' מסי כתיב
לעילא קדושים תסיו אתי כר כם לאתקדש
כאתתיה כאד. ממאן הוא סבאא יתיר
כסהון קדוש הוא אימא מכוקב כגב כוכבי שמים
אימו ואכיו תיראו ר' יהודה אמר שים אימו
ואכיו תיראו כסהון נוהג כיום עצמו שדי
ארץ ושמי וכאתר אחר לקדי שמו לעלה
אלא לאחזקא דתרוויהו כחדא לאתעבדו
חוף הכא לקדיש אימא לאכא וכאתר
אחר לקדי אכא לאחזקא דתרוויהו
כאד לסתדלו כיה. ואת סכתותי תשמרו
אקיל דא אלא וכלא כאד לאתקלו כמתקל
אד. דכתיב ושמרתם את סבתי כי קדש
היא לכם. וכתיב זכור את יום סבת
לקדשו. אלא אד לאכא ואד לאימא.
כתיב סבת יום אימו ואכיו תיראו ואת
סבתותי תשמרו. וכתי' התם את סבתותי
תשמרו ומקדשי תיראו. מסו מקדשי

בפשמש . תו מקדשי אין לוכן למקדשי
נרמיהו כסיוע טעמא . כנוסח דל
ומקדשי תחלו . אל תקרי מקדשי אלא
מקודשי . מה להלן מקודשי אף כאן
מקודשי דלוכן לכל ולוחל .

איש אמו ואביו תיראו . רש אמר
כתיב בתיב ואחם שבתוכם
כי ענן . זכחין לוכן ושרש למתדבקן כיה
כקבס לוכן ולא לוחון טעל ובנין לוכן
מתדבקן כיה כקבס כלא לתדבקו כתי
לה כלל . תל חוי כטעמא דכר כם
מקדם לתתל כגון מכרויה למקדשי
נרמיהו מטכת לזכת כטעמא דרשוי
לטתכם ובכרת לוזדמנת כדין מתדבקן
כלסו כתי כפטח דטכת ונופל לוזדמן
כטכת . ועל דל כתיב לוש אמו ואכיו
תיראו לוכן זונל אל כנופל כהיה
טעמא לזתקדש . ואת שבתותי תשמרו
לוכן מוזהכי לכפטח כהיות נופל ועל
ואת שבתותי תשמרו . דל ואת
שבתותי תשמרו לתזכר לוכן למחכתן
לזווגיהו מטכת לזכת ושל לוקימכת .
כתם דכתיב למריסיס אטר ישמרו את
שבתותי . מלן סריסי לוכן אכריות
דמסרסן נרמיהו כל טאר ומין בנין
למלטי כתורית לוכן מחכתן מטכ לזכ .
כלל אטר ישמרו את שבתותי . כלל
ואכיו שמר את שבתי וכנוכי כך ואת
שבתותי תשמרו . לוש אמו ואכיו תיראו
כפטח וכלל את שבתותי תשמרו דל נופל .
ואת שבתותי תשמרו לתזכר לוכן למחכתן
לזווגיהו מטכת לזכת ושל לוקימכת .
כתם דכתיב למריסיס אטר ישמרו את
שבתותי . מלן סריסי לוכן אכריות
דמסרסן נרמיהו כל טאר ומין בנין
למלטי כתורית לוכן מחכתן מטכ לזכ .
כלל אטר ישמרו את שבתותי . כלל
ואכיו שמר את שבתי וכנוכי כך ואת
שבתותי תשמרו . לוש אמו ואכיו תיראו
לה נופל . ואת שבתותי תשמרו דל כלל . זכלס
חולקיהן דיסרלל .

תחות דגלי ולמעבר מעויים כל פקודין דילים ולאדגל כניה כל פקודין דל תצבא וסיי לוש
ואיש אביו מיל כלל מבוכע כלל ואלת אל
כלל לכל כני לאסתלל ביקרך לתקן מלוא
ואתי ואסרינן מכלל דאתיין למסוי מתקנין ואסרינן ליקרך דילך ולוקרך לכתל ואתי למסוי מאכי מתיכתקן מילא
לכתל ואתי ליקרך תצא כאוכי לסדרל לי ולכתל מאכי מתיכתקן מילא

בדיק כך תתון ומשתתף בסדריהו ובסך נעלמת. כיון דכפק תתן ליס שמש ומיסדע ומסתיעו
דיליס יהיר מכל מיכון מלישכין סליקן לגיולע. וכל מתברי הסיוע נופע מלכא עלוס סדר כסדוע
מסטלי עלמא כלוס. חד נדיק עבד שמשא בקבריס ומתעביד מסיוע שמוע נופע קדע לכסוע
ועלכא עלוס משתתף בהדייסו, ומדר ניס רוחץ דמיי ומתברי וכנוכא לע משתכח כלע עלוס ומתע
ועד מטטרין ליס לכך פס למדחל לקכ"ס ולמדחל לשכוי ולשמוס. נסת מלס קדמאס לע סוס ליס
הוא מעברא, לפו מעברא דכפא הוס. מלע מעברא דכי מקדש לעילע מכא ומוע משתכח
ומלכא עלוס משתתף בהדייסו, ומדר ניס רוחץ דמיי ומתברי וכנוכא לע משתכח כלע עלוס ומתע
ועד מטטרין ליס לכך פס למדחל לקכ"ס ולמדחל לשכוי ולשמוס. נסת מלס קדמאס לע סוס ליס
הוא מעברא, לפו מעברא דכפא הוס. מלע מעברא דכי מקדש לעילע מכא ומוע משתכח
ומלכא עלוס משתתף בהדייסו, ומדר ניס רוחץ דמיי ומתברי וכנוכא לע משתכח כלע עלוס ומתע
ועד מטטרין ליס לכך פס למדחל לקכ"ס ולמדחל לשכוי ולשמוס. נסת מלס קדמאס לע סוס ליס
הוא מעברא, לפו מעברא דכפא הוס. מלע מעברא דכי מקדש לעילע מכא ומוע משתכח

אויש ממו ומכוי תיכלו ונו'. סקידע לע לכבד אב ופס למטטריך בר בס למדחל מכוי
ומלמיס ולמוקא לון כמה למטטריך בר בס למוקיר ליס לקכ"ס מסטרע דרוקע ליכב
בניוס ולמדחל מכיס סכי מטטריך ליס למוקיר לשכוי ולמיס מסטרע דנוקע דיליס ולמדחל מכוון
דבס מיכון משתתפין בקכ"ס ושבדי ליס נוקע. וסוקיל ומיכון סוקפין בעיבדע ליהוו סוקפין כדמילו
ויקבץ. כנוזכא לע תלת סוקפין משתבחו למילע כרוע לעלס. מלס קדמאס מע"ג לנוקע דיליס
ומלכא עלוס משתתף בהדייסו, ומדר ניס רוחץ דמיי ומתברי וכנוכא לע משתכח כלע עלוס ומתע
ועד מטטרין ליס לכך פס למדחל לקכ"ס ולמדחל לשכוי ולשמוס. נסת מלס קדמאס לע סוס ליס
הוא מעברא, לפו מעברא דכפא הוס. מלע מעברא דכי מקדש לעילע מכא ומוע משתכח
ומלכא עלוס משתתף בהדייסו, ומדר ניס רוחץ דמיי ומתברי וכנוכא לע משתכח כלע עלוס ומתע
ועד מטטרין ליס לכך פס למדחל לקכ"ס ולמדחל לשכוי ולשמוס. נסת מלס קדמאס לע סוס ליס
הוא מעברא, לפו מעברא דכפא הוס. מלע מעברא דכי מקדש לעילע מכא ומוע משתכח

אל תפנו אל האלילים ואלהי מסכה לא תעשו לכם. ר' חייא פתח אל תפן אל קצי העם הזה וגו'. אל תפן. וכי מאן הוא דיימא למלכא אל תפן. והא כתיב כי עיניו על דרכי איש. וכתיב הא יסתיר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה'. והא כתיב ושם כיצ כלי יכיר האלדים במסבט על כל נעלה שם טוב ושם רע. ומאי אמר אל תפן. אלא יכיר האלדים במסבט מתוכו כגון דלא יחטו קמי מלכא קדישא. הכי תניכן כל כך כמה נעי לאסתמרא מתוכו כגון דלא יחטו קמי מלכא קדישא. כך כמה דעבד מנוח הזה פלקא וקיימא קמי קב"ה ואמרה לה מפלגיא דעבד לי. וקב"ה מכי לם קמיה לאסנחא כה כל יומא לאוטבא ליה בגויה. עבר על פתגמי אוריתא הדיא עברה פלקא קמיה ואמרה לה מפלגיא דעבד לי וקודשא בריך הוא מכי לה וקיימא תמן לאסנחא כה לעטרה ליה. הדר ורדא ו' וכתב מכאן כגון ותכוונו מהו ורדא הזה דקיימא קמיה. תא כתיב בסוכה מה כתיב בעביר חטאתך לא תמות דלעבר הזה חוכא מקמיה בגין דלא יסתכל כיה לאוטבא ליה. ועל דא לא תפן אל קצי העם הזה ואל דעבו ואל חטאתו. תמר ר' יוסי וכן מסכא מסתא דכתיב בכתם טוב לפני. ר' יוסי זעירא עאל קמיה דר' שמעון יומא חד אסתכיה דהוה יתיב וקארי כתיב ויאמר האלדים אשר נתת עמדי היא כתבה לי מן הפרן ואוכל מסתא דלדם והוא כאדם שתכריאו ובנופא אחד. דכתי' לאשר נתת עמדי ולא כתיב אשר נתת לי. אמר ליה לי סכי דכתיב הכי האשה הנכנת עמכם הזה. ולא כתיב הנכנת לפניך. אמ' ליה לי כתי' הכתבת עמך הוא אמינא סכי. כדכתיב אשר נתת עמדי. לכל הנכנת כתיב. אמ' ליה והא כתיב ויאמר י' אלדים לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו. אעשה לו אסתא. אמ' ליה הכי הוא ודלי לאדם לבדו הוא ליה אלא ליה סמך מכוקבים בגין דהות כסטרוי כמה דלוקימנא. ומה דאמר אעשה לו עזר. הכי הוא דלא כתיב אכרא לו עזר בגין דכתיב זכר ונקבה בראם ולכל אעשה כתיב. ומהו אעשה לתקן מסמע. דקב"ה כטייל ליה מסטרוי ותקין לה כתקונא ואויתי לה קמיה. וכדין לאסתמם אדם בלהתתיה והוא ליה סמך. ותכונן ספירו דאדם קדמיר דקיטרא עלאה מזיהרא דכסרא. ספירו דאדם דהוא דלא הוו יכלין כל כריין לאסתכלא כה. ואפי' אדם לא הוה אסתכל כה עד הסוא זמנא דאתכלי ואויעאת (פ"א ואוציאת) ספירו כלילת יפיו כאדם הראשון כדכתיב ויפל י' תרדמה על האדם ויישן. ואי לאו דכתיב ויבן י' אלדים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה לא הוה יכלא לאסתכלא כה. ואי לאו דכתיב ויבן י' אלדים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה לא הוה יכלא לאסתכלא כה. ואי לאו דכתיב ויבן י' אלדים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה לא הוה יכלא לאסתכלא כה.

למלא לאחרים. וכך הוא רבי שמעון עכשיו כך הוא לעולם בתחלת והוו תכריעו לזכות
לכתחלה ואחר לחיבתו שפירתן מחיך עיניהם והוא אמר לחכריעו אל תעבו. וכל
מלן דיהתכל בשפירו דלכתחלה כיומא לתי להרהורי בליליה. ואי סליק הסוא הרהור
כיומא עליהם. לעבר מצוה ושלי מפסיק לך תעשו לכם. תו לי שמא כלכתחלה בזמנא
דסליק הוא הרהורא כיומא. לימן בכון דלולידו מלדי מפסיק לקרבן.

אל תפנו אל האלילים ואלהי מסכה לא תעשו לכם. ר׳ יהודה אומר לאסור ליה לבר
כם לאסתכלא בהלילי עממין עכו׳ ולא לאתהניא מניהו ולא לאתרפאה כהו
וכם לאסתכלא בהו לאסור ליה לבר כם לאסתכלא בהת׳ אלא לאנטריך. ר׳ יהודה פתח
כתם אלי ואנוי תהא עזך לעבדך. כתם אלי ואנוי. וכי לא הוא ליה לקבה בעלמא אפשרי
כדוד דהויו אומר כתם אלי ואנוי. אלא הכי תניכן דוד אחרא אית ליה לקבה והוא
ממנא על כמה אלפין עלמין ומריין. וכד בעי קבה לרחמא על עלמא אסתכל
בהאי ואהדר ליה לאפיא והוא כסיר לעלמין וחיים עלמא. ואפשרי דהאי דוד כסיר לעלמין
כלהו. ריסים גולגלת דלסכא אתרקימת בסבעה תכשושי אוכמין דלהכא והא לוקמוס
ואחביבותא דקבה לקבלים. ומסגיאות רחימותא דלוים נהיט אומר ליה לקבה דיהדר
עיניו לקבלים ויסתכל ביה. כגון דאינון אפירן בכלא בסכי עיניך מכנדי ונו׳.
בסכי עיניך מכנדי דכמעתא דלגין עיניו מסתכלין ביה בקבה בדין מתערן קסטין
דכל בסטרא כלהיה כרחימותא עלאה. ובסגיאות אלהוביותא דרחימו עלאה
לגביה. אמר בסכי עיניך מכנדי לסטר עיניך לסטר לאחרא מכי דאינון מוקדין לי
כמלסוכי רחימותא. ועל דא כתיב ביה בדוד והוא תלמוכי עם יפה עיניים וטוב רואי.
וכגון דהוה דוד עלאה אפירא רחימותא דקבה לדבקא ביה. אמר דוד פתח אלי
ואחנני. ואיתמר ליה ביה ככי כרוח אדם לסטר כרכו וגו׳. משמע דעאל עמיה עם יעקב
נפתא דעדן דהויהו אדם דתפוחין קדישין. וכי היך יכיל נפתא דעדן לאעלא עמיה
דבת נפת׳ דעדן כמה רב הוא כפוחיה וכתרבא כמה איכין דכויתין עלאין קדישין הוא
תמן. אלא נפתא לאחרא עלאה קדישא הוא ליה לקבה וההוא נפתא רחימותא דילים
ואתדבק ביה ולא אתנטיר אלא לקבה כלחודוי דהוא עייל ביה. ולא לאחסנין קבה
לאסתכא תדיר עמהון דכדיקיא. וכה לאסתכא ביה כיעקב ולאעלאה עמיה לסייעא
ליה אלי ו׳ שלי אכרהם אביך ושלי יצחק אחרך ונו׳. תנן מלמד שאתקפלה לו ארץ ושרץ
וכי ארץ ושרץ דליהי ת׳ פרסה על מרכב אלו׳ פרסה היך לאתעקרת מאתרה ויתכם
תחותיו. אלא ארץ לאחרא עלאה קדישא הוא ליה לקבה ושרץ יצחק לקרי. ושיא תחות
דרגא דיעקב דקדוש עלה. ואחסין לה קבה ליעקב כגון רחימותא דילהון. לגייר
עמהון ולאכרכא להון ולאחבבא להון מכלא ולקרי ארץ חיים. הה אסיר ליה לבר כם
לאסתכלא כאתר דקבה מלוים ביה ורחיקא ביה כפגיה. ומה כמה דרחים קבה אסיר
לאסתכלא ביה כמה דרחיק עלכו. והה אסיר ליה לבר כם לאסתכלא בקצת. כגון
דהויהו חיוו דלויקא עלאה אסיר ליה לבר כם לאסתכלא בהת קיומא דילים כגון דהוא
רמיז לבדיקא דעלמא אסיר ליה לבר כם לאסתכלא בהנהו כהני כמעתא דפרסי
ידויהו. כגון דתתן מריה יקרא דמלכא עלאה. ומה בהתר קדישא עלאה אסיר

לא

דמטו יומי לאסתלקא מעלמא קודשא בריך הוא לאגלויי לנפשיה ואזיל ליה מיון ויתיר
לא תלין פעולת שכיר. תא חזי דכתיב לגבי דמסכנא כה"ג נטיל נפשיה ודלקנפשי
ביתיה. הוא לזעיר נפשייהו קב"ה לזעיר יומוי ולזעיר נפשיה מהאי עלמא. דבה כל
זמין הכלים דנפקי מפומיה כל הני יומי כלהו סלקין קמיה דקב"ה וקיימין קמיה
לכתר סלקא נפשיה ונפשייהו דלגבי כיתיה וקיימין בזימון הכלים דפומיה. וכדין
אפילו לתגזר על הדוא בר נש כמה יומין וכמה טכסין כלהו מתעקרין מניה ומסתלקי
מניה. ולא עוד אלא דנפשה דיליה לא סלקא לעילא והייכו דאמר ר' לכא רחמי
לאזכיכן מנייהו ומעלכוייהו ולוקמוה וכולי אפילו עפיר הוא תלא ולילו הוא כופא לה
נפשו דייקא אפי' מכל בר נש כמי וכ"ש מסכנא. והייכו דהוא רב המנונא עביד כך הוא
הוא לגביר מסתלק העבודתיה הוא והיב ליה לגבריה ואל טול נפשך דלפקידת כיתיה
סול בקדוכך ואפילו אמר יהא כיתך דלכא לא כשיכא לסלקא לגבי. לא הוא כפי.
אמר בקדוכא דגופך לא אתחזי לאתכקדא כולי. כל מכן בקדוכא דנפשא. דהא
בקדוכא דנפשא לא אתיהיבת אלא לקב"ה דכתיב כיתך אפקיד רוחי. אמר ר' חוא
וכיתיה דאחרא שלחי. אל אפילו כיתיה כתר דיסיב. כתיב לא תלין פעולת שכיר.
וכתיב ולא תבא עליו השמש אלא הא לוקמוה. לכל תא לית לך יומא ויומא דלא סלטא
ביה יומא עלאה אחרא ואי לאו הכי ליה ליה נפשה דיליה כמאן דפגים להאוא יומא.
וכגוכי כך כיומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש. ואת דאתמר לא תלין בגין דנפשיה
לא סליק ונסליק הוא נפשה דמסכינא ודלכגי כיתיה כמה דאתמ'. ר' חייא פתח ואמ'

קרא לכתרים.

לא תקלל חרש ולפני עור וגו'. אי קרא כמשמעו. אכל פרשתא דא כלא
אוליפנא מכא מלין לאחרנין. וכלהו תלוין דא בדא. תא חזי מלין דליום
לאכריה ואיהו קיימי ואכסיף ליה כאילו אוסיף דמיה ואת לוקומיה. ואי קרא דלא
אכריה עמיה ואהו לויט ליה הכיא מלה סלקא. ולית לך מלה ואלה דכפיק מפומיה דלא
לית ליה קלא ואהוא קלא סליק לעילא וכמה קסטרין מתאכרן עמיה דההוא קלא. עד
דסלקא ואתער לתר דתסומא רבא כמה דלוקמוה. וכמה מתערין עליה דההוא כר
נש ווי למאן דאפיק מלה כיומא מפומיה דא לוקמוה. ולפני עור לא תתן מכשול כמשמעו
ולוקמוה כמאן דגרים לאחרא למחטי. וכן מאן דמחי לכריש רבא. ולפני עור לא תתן
וגו'. כמאן דלא מטא להורמא ואורי קלמר. כמה דתניכן דכתיב כי רבים חללים
הפילה ועצומים כל הרוגיה. ואלי לעבר מסוא ולפני עור לא תתן מכשול. בגין דכשיל
ליה לאכריה לעלמא דאתי. דתניכן מאן דאזיל באורח מיסר באוריתא ומאן דאסתדל
באוריתא כדקא יאות לית ליה חולקא טבא תדיר לעלמא דאתי דההיא מלה דאוריתא
דאפיק מפומיה חולא ואסתא בעלמא וסלקא לעילא. וכמה עלאין קדישין מתאכרין
בההיא מלה וסלקא באורח מיסר ואתעטר בעטרא קדישא ואסתאי בהדיא דעלמא
דאתי דכגיד וכפיק יעדן ואתקבל כיה ואסתאב בגויה ואתעבר (פ"ה ואתנטש) בוחרכי
דההוא באורח עלאה וכדין כגיד כפיק כהדיא עלאה ואתעטר כיה בההוא כר
נש כל יומא כמה דאתמר. ומאן דלעי באוריתא ולא ידע לאסתדלא בה באורח קשוט

ובאורח

ובחרת מיסר הסוס מלא סלקא ומטי לורחין ולית מאן דיתמכר ביה וכלא דחיין ליה
לכא פם ורחיל ומלט כעלמא ולא ישכח לתר . מאן גריס ליה הוי . הסוס למלטי ליה
מחרם מיסר ה"ל ולפני עור לא תתן מכשול . וכגוני כך כתיב ונרחת מהלניך לחי ו'
ומאן דתיתוכתיה למלטי כחורייתא ולא תשכח מאן דיולף ליה והוא כרחיותא דחורייתא
ליטי בה ומגמגם הה כגמגומא דלא ידע . כל מלה ומלה סלקא וקל"ח חדי בסהיה מלה
ויקביל לה וכטעלה סחרניה דהסוס כחלא ואתעבידו מלין מלין חולפין רכרכין ולקרון
ערבי כחל ה"ל כהכתיה תמנם תמיד . ודוד מלכא חמ' סורכי ו' דרכך להלך כחמתך
וכתיב ונחני כחרח מיסור למיגן שוררי . וכחין לחכון דילמן לרחוי דחורייתא ומסתלי
בה כחרח מיסר לחיכון כטעין דחיין לעילא דכלהו מסוחא . וכגין כך כתי' תורת
ה' תמימה כפיהו . וכי לית תורה דלהו חיי אמת . אין בגוונא דאמרן דחורי מה דלא
ידע ולאו לחיהו קטוט . והאי דחולוף מלה לחולף מלה לחיהו חמת . וכגוני כך כתיב
תורת אמת היתה בפיהו . ועם כל דלא מכעי ליה לבר מן למילף מלי דחורייתא מכל בר
מן לפולו ממאן דלא ידע בגין דעל דא יתער כחורית' ויתי למילף ממאן דידע ולבתר
ימתכח דחזל בה כחורית' כחרח קטוט תא חזי מה יסתלבר בה כעלמא כחורית' ופקודוי
דמסופים קל מסמע לכתיב בגדק יעסוק עמיתך . ה' תרי דרגין חיכון סכח מסמע
ובדק . מה בין הה' להאי . אלא חד רחמי וחד דיכח ודלא לתכסס כלל . כל לתער מסמע
לחין דיכח לכלא כחדא דלית ביה רחמי ולאו ווערנותא . כל לתער מסמע חית ביה
רחמי . וכול יה"ו כלא כמסמע לתא קרא ואמר בגדק תשפוט עמיתך . מ"ט בגין לגדק
לאו דחין לדא ומכיך לדא אלא כלהו בחדא כסקולא חד . כגוונא דא לא תשא פני ל
ולא תהדר פני גדול אלא כלהו כסקולא חדא . בגדק יכול יהא כלא דיכח בגל כלחודוי .
לתא קרא ואמר תשפוט עמיתך לחכרא להו כחדא דלא ישתבח דא בלא דא והאי עליוו
דלויכח . וכ"ש למה בגין דקה"ב מכיך תמן וכגוני כך בעי לאסתמא דיכח בגווכא דלויהו
עביד לתתא בגווכא דיליה ממש עביד לעילא . ותא קה"ב שוי כורסייה דלויכח בעתיק
דלויכי יתבין . ה"ל כוכן למסמע כסאו . ומתמן לתתקן כורסיה דקב"ה . ומאן דלויהו
כורסיה . שין לויכון בדק ומסמע . ה"ל בדק ומסמע מכון כסאך . ומאן דדחין דיכח בעי
למידן (פ"א למיתב) בכולסיה דמלכא . ואי פנים חד מכוייהו כלהו פנים לכורסיה דמלכ'
ובדין קה"ב אסתלק מכיכוייהו דלויכי ולא קיים בדיכוייהו . ומאי אמר עתה יקום ואמר
ו' וגו' . ורוחח דקודשא אמר רומה על שמים אלהים .

רעיא מהימנא

לא תעכח את אחיך בלבבך סוכח תוכיח את עמיתך וגו' פקודא דא לאוכחא לסהוי דסמיך למתני
ליה דאיהו סניף דדיקנא ליה . ובגין דלא יתעכח מיסר דסא בה ה"ה כתיב כי את אשר יאסר

לית ויהיל ויעביד רעותיהם . בקדמיתא הוה עביד ליה בסתרא בגין לאוכחא ליה ולאתערא ליה דלא יהדר
ליה כד כען ולא ליהוי כיהים לעבידת מי מקבל יהות . ומי לאו הוה עביד ליה בין רחימי . בומבא דבסתרא
ליה כד כען בעלמא דיהיב ליה מרעין בפרהסיא ואתו רחימוי דקב"ה ואודעין ליה לי מית ביה מיבא דייתוב
מניה ולעיין באפיה . כי מקבל יהות ואי לאו הוה עביד ליה כאתעלייה בממוכיה בבני דכלא מלאכין עליה
ויתון לגביה . כי מקבל יהות . ואי לאו שמרי מפרישי לשעבר רעותיהם ולא יתקף ביה לעלמין . כניוכא
דא מצטריך ליה לאוכחא לאתכריה בסתרא בקדמיתא בגין רחימוי . לבתר באתעלייה . מכאן
ולהלאה יסבוק ליה ויעביד רעותיהם ועל כתיב הוכח תוכיח . הוכח בסתרא דלא יהדר ביה כד כען .
תוכיח בין מבני ורחימוי . לית עמיתך באתעלייה ועל לא כתיב בקדמיתא תוכיח לאו הוכח . תו הוכח
אי הוה כד כען דיכסיף לה ויתיב ליה לאילו בסתרא אלא ויתיב כאלין דמשקרי באלין
מסרון הוכח . ועל הוכח . ולא לאו תוכיח . ולבתר לית עמיתך באתעלייה . מכאן ולהלאה ולא תשא
עליו חטא . דסלק כיון דבר כם הוכח לאוכחא ואודעין לאוכחא ליה באתעלייה לא יסלק קמיה סהדא
הוכח דעביד דלמיר ליה ודלית אלא ויתיב סהדא עליו ויסלק עליו סהדא הוכח באתעלייה ולא יהשוש עליו

פתח ויאמר ויהי קול השופר הולך וגו׳. **אמר** ממניס מנאתי כתוב כאן וס שמע.
ויהי קול השופר הכא לאתבלגנו ויען שכבר הודפס בפרשת ויקרא
בפרי קדמאי וכו׳. עד לאתו ר׳ לכא ורבי ף ו׳ עמוד ב׳ שורה כ״ו ומסיים בדף ו׳ עמוד
יהודה ואודו ליה לר׳ לאחא: ג׳ שורה כ׳. לא רציתי להדפיסו פעם שניה.

קמו עד דהוו אזלי אר׳ אלעזר לא תלך רכיל בעמך. לא תעמוד על דם רעך. לא תקום
ולא תטור. הא אוקימנא לן, וכלהו אתערו עלייהו הכריוך לכל ניומא מלה
בפרשתא דא. כתיב. את חקותי תשמורו כשמתך לא תרביע כלאיים וכתיב כלאי שעטנז
לא יעלה עליך. פתח ר׳ אלעזר ואמר לאתם עדי נאם ה׳ ועבדי אשר בחרתי למען תדעו
והאמינו וגו׳. אתם עדי אלין איכון ישראל. ותיכון אלין איכון שמיא וארעא דכתיב
השמיעה ככם היום את השמים ואת הארץ לכל ישראל איכון אלין אלין על אלין ושמיא
וכל סהדין עלייהו. ועבדי אשר בחרתי דא יעקב דכתיב ויאמר לי עבדי אתה ישראל
אשר בך אתפאר. וכתיב ואתה אל תירא יעקב עבדי. ואית דאמרי דא דוד: ודוד
עבדי אקרי דכתיב למעני ולמען דוד עבדי. אשר בחרתי דא דוד עלאה. למען תדעו
והאמינו לי ותבינו כי אני הוא. מאי כי אני הוא דאתרעיתי בסהדותא דוד ובסהדותא יעקב
אלא הוא ממש. לפני לא נוצר אל. דתיכון קדישא קב"ה ליעקב אל דכתיב ויקרא לו אל
אלהי ישראל. קב"ה קרא ליעקב אל בסהדותא לפני לא נוצר אל ואחרי לא יהיה ובגין כך אני
הוא בלא כמה דאתמר. ואחרי לא יהיה דסהדותא דוד כי אקרי ולאו אית בתריה אחרא.
תא כד קב"ה עלמא לאתקנא כל מלה ומלה כל חד וחד בסטרוי ומכי עלייהו חולין
עלאין ולית לך אפילו עשבא ועירא בארעא דלית ליה חולף עלאה לעילא. וכל מה
דעבדין בכל חד וחד, וכל מה דכל חד וחד עביד בתקיפו דסהדותא חולף עלאה דממנא
עלייה לעילא וכלהו כמוסין גוירין מדיכ׳ על דיכא כטלין ועל דיכא קיימין. לית מאן דכפיק

מן קיומיה לכר. וכלהו מאכן מן יומא לית בהרי עלמא מתפקדן סלטונין על כל מלה
ומלה. וכלהו כטלין על כומסא לאחרא עלאה דכטלין כל חד וחד כמה דכתיב ותקם כעוד
לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה: כיון דכטלין אסוף חק. כלהו לקרון חקות.
ואסוף חק לית ליה. מן שמיא קא יתין וכדין לית לקרון חקות שמים. ומכלן דמן
שמים קא לתתין דכתיב כי חק ליסראל הוא. ועל דא כתיב לית תחקותי תמרו בנין דכל
חד וחד ממכח על מלה ידיעה כעלמא כסוף חק. כנין כך לסיר למחלף וכן ולעלה
וכן כויכה לאחרא כנין דלעקר לכל חילא וחילא מאתרייהו ולכחים כמלוח סל מעלה
ולכחים פומכי דמלכא. כלהו מסו כלהו כמלן דיהיב לאחרא ככי מטרר כלא
ל כית הכלא כנין דלא למעבד מידי. כלהו מכישתא דמכע לכל לוכן חילן מעבידת
דילהון. כלהו ערכוביין דעבוד ערכוביין כחילא לעילא ולכחים פומכי דמלכא
כמה דלתמר. וכבֵּד וכבד כלהו משטכו לך ישלה עליך. תא כתיב ומען דעת טוב
ורעלה תאכל ממנו כי כיום לכלך ממנו מות תמות. והא לתמר דסכי פקודוי דמלכא
ולחלף עת חיים דכיה לסתלוס כלא. וכיה תלויה מסיומתא ולתרכין כאתר לאחרא.
והא תניכן ככלא כשי כר כם לאחזק שכדא כנוכא דלעילא ולמ שבד עובדא כמה
דלעטריך ולי אם תכיכמלה לחר סוף לכניך עליה לסרויח כיה מלה לחר דלא לעטריך
והא כמעת דכר כם לחוי שכדא לתתא כאתרא מיסר כמה דלעטריך כניך וכפיק וסרויח
עלוי רוח קדיש עלאה. וכמעתא דלוי לחוי עובדא לתתא כאורחא עקימא דלית
ליה לאחרא מיסר כדין כניך וכפיק וסרויח עלוי רוח לאחרא דלא לעטריך דסטי ליה לכר
כם לסטר כוס. מלן מסיך עליה סיהוא רוחא דסוף לומר שכדא דלחוי כסטרא
לאחרא. כתיב דרסא נמר וסתיס. דרסא מסו דרסא דכשיעא ודרוס עלנמר ופסתים
מלן דמיכר לן כחדא. ולי תימא כניות לחלוסי הא לוקמוס לכל הא הוא
סיהוא לכוסא כתקונוי כחלמות עובדא כדקא חזי. ולא דרסא נמר ופסתים למעבד
כוקמא כמלן דמיכר לן כחדא. לכל לימתי סרויח כמעתא דליהו כחלמותא דכתיב
ותעש כחכן כפיס. וניניות הא לוקימנא דסתם סהוא כלא דחלמותא למתכח ולא
עביד מדי. לכל כמעתא דלא למתכח כחלמותא מלן דלתי לאחרא לן כחדא למעבד
עליה רוחא דלא לעטריך. מלה לא מלן לוכח קין ולכל לוכחן דלא לתי מסטרא חד
ולא לתי מסטרא לאחרא וכנין כך לא לכשי לן לאחרא לן כחדא. וקרכנא דקין לתרחק
מקמי קרכנא דככל. ועל וכבד כלהו משטכו לך ישלה עליך. לא ישלה עליך סתם.
לא ישלה עליך רוחא לאחרא לחלמוה כך. ולעטריך ליה לכר כם לחוי עובדא דכסרא
כמה דילוותא וכסהוא עובדא סריא עליה רוח קדיש עלאה לתתקדמא כיה. לתא
לתתקדמא מקדמין ליה דכתיב וסתקדמתם וסייתם קדושים כי קדוש אכי יי. ומען
דעת טוב ורעלמה על לא נריס לחם מיתה כעלמא. מלן דלחוי עובדא לאחרא לא
לעטריך על לחת כמה וכמה. עור וחמור לוכחן מסטרא לא לקרי עור ומסטר לא
לקרי חמור. ועל כתיב לא תחרוש כשור וכחמור יחדו. לא תעביד ערכוביין כחדא
כנין דלא לתיגר לתתחרא מסטרא לאחרא כחדא לתכחם עלמא. ומלן דפרים לן לסני
עלמא כעלמא. לוי הכא מלן דפרים לן כסהוא גוונא כמה דלמרי דלא לסתכח עוף

מוי ונוז כחדל דהי כר"ע דאסני עלמא עליה ועל כל עלמא · קרבנא דקין סו פסתן
מכלן ידוע דהא פסתן מסופי תיבין ודרגין קוף ליט בית בון · הא לך פסתן קרבנ
דכל סו כמה דלעו דא כדא ולעו דא כדא · רזא דכלא קין כלהי הוה ערבובין דלא
אנטריך סטרא אחרא דלא זיכא דמוה ודלם וקורבנים מסהוא סטרא קל לתיבא ·
כל מזיכא מדא דלדם ודמוה וכמעבא דמוה לתתכרו אלין תרין סטרין · ובגין
דלתתכרו כחדא לא לתיבא מכייהו תועלתא לעלמא ולתתלידו · ועד יומא דין
סטרא דילהון קיימא · ומהן דלהזי נרמיה כעובדא דחבורא דא לתער עלוי
ליכון סטרין כחדא ויכיל לאתוקפא ומהרי עלוי רוחא אחרא דלא מנטריך ·
כפלן לאתערא עלייהו רוחא קדישא למהוי קדישין לאתתכחא כעלמא כעלמא דין
וכעלמא דלתי · ולכא תכהן מדוכך ומכנסי כך יהוו על כערו ובלכנט כך ובגוב
דמעבא לא לאתלים · כתר ג' עידוץ כוקבא לתתקנא כסהוא ליכא ואסתכמו
כחדא · כדין סהוא ליכא עלוי דכלא וספירו דכלא · כתר דנפק עד ג' סנין לא
לאתלים כאסלוקא דלא כדין אסתלים כסולא דילוי · לוי לתתרעי מכלא תלתא
לית ליה חילא לעילא דהא כדין אסתלים כסולא דילוי · כתר ג' סנין לתתקנא כיה
ואסתכמו כיה ואסתכמת (ס"א ולתתכמת) כהדיה · כתר ג' סנין לתתקנא כיה
לאתתקנו כחדא כדין סהוא עלוי דכלא ואתתקנו כחדא ליכא ואסתכמו כיה
דמעבא לא לאסתלים · כתר ג' עידוץ כוקבא לתתקנא כסהוא ליכא ואסתכמו
ואתתקנו כחדא כדין סהוא עלוי דכלא · לא נוקבא עד ג' זמנין לתתעברת ליכא
דמעבא לא לאסתלים · כתר ג' עידוץ כוקבא לתתקנא כסהוא ליכא ואסתכמו
כיה ואסתכמת (ס"א ולתתכמת) כהדיה · כתר ג' סנין לתתקנא כיה
לא

ברכיות מזדווגת בכמה ישראל לקדש והלולא לא מצתכא. לכתוב קדש הלולים
הלולא וחדוה כזמכא (פ"א נוונא) חדא. מלן שכח ברכיות דא קדש. ותניכן
שכח ברכיות דא בכמה ישראל דלישי קיימא ברכיתא לכורסיא וכדין הוא קדש
והלולא קדישא לשתכח וקדש חזדוג כדקא וכדין חיילין לתתמן על עלמא על כל
חלם ומלם כדקא חזי ליה. מכאן ולהלאה מתברכאן כלהו ומאדי למיכל כלהו
בשלימותא דכלא בשלימותא דעילא ותתא. ועד לא מצתלים ככלא מתתא ומעילא
לסיר למיכל מכוה. ומאן דאכיל מכוה כמאן דלית ליה חולקא בקדש דשא הכוא
חיכא כלא רשותא עלאה קדישא קיימא דלא מדאי עליה עד דישתלים. וכלא
רשותא תתאה דכא לא לשתכמת (פ"א לשתכמת) חולקא דלרעא כוה. ושכוא דאכיל
מכוה לחזי נרמיה דלית ליה חולקא לעילא ותתא. ואי כריך עליה ברכה לכמלה
סוף. דכא קדש עד כען לא שריוא עלוי ולית ליה חולקא דאתכיכן מאזכון
דלא מסגיחין לוקדשא דמאריהון. זכאין חיכון דכיקוה כעלמא דין ובעלמא דאתי

עלויהו כתיב ואתם נדיקים כאור כוגה.

תאנא בזמכ דזכאה מארי אמר סמגיה סם יומר סוס ישכלסו סמא ין כפרשה
כעלמא וכו' עד נדיק ויקרא דף יל"ע עזוד ב' שוכה כל ומ"ש לפ יו"
כתיר יפרח. עזוד ל' שירה כל.

ר' יוסי פתח קרא ואמר

לא תאכלו על הדם. הא ככמה אתר לוקמוה מכרייתא וכל הכי קרא
לכתרויה וכל חד וחד כאתר לויה אבל הכי קרא הוא לאתערא כיה
דכתיב מפני סיכה תקום וגו'. מפני סיכה. סיכה דלוריתא סתם. תקום דכעי
למיקם בקיומא. מכאן לכעי כר כם למיקם מקמי ס"ת וכני ר"ש המכוכא (פ"א יוסף)
סכא כל סוס חמי ס"ת סוס קם מקמיה ואמר מפני סיכה תקום. (כל סוס חמי חומש
דלוריתא סוס קם מקמיה (פ"א עביד ליה סדורא) והוא תא וסדרת פכי וקן) כגוונא
דא כשי כר כם למיקם בקיומא לקמיה דס"ת כגין דלישי קאים בקיומא קדישא
עלאה ורמז לכתיב (פ"א וכתיב רמיז לעתיקא) קדישא עלאה. וסדרת אמר ר' שמעון
מכאן רמז לתורה שבכתב ורמז לתורה שבעל פה. ותו תניכן הלי קרא לדרשא הוא
דאתא מפני סיכה תקום כמה דאתערו כיה מברייתא מפני סיכה תקום. אזכר ליה
לכר כם עד לא יסתלק כסיבותא דיקום בקיומא טכא כעלמא כגין דדין הוא הלורית
ליה לסוף יומוי ליה מכאן ליה לכר כם לא חיסו סב ולא יכיל למהוי כיה. אלא מכאן
דולים כל חיסו כתוקפיה וחיסו טב. ושלמה מלכא נוח ואמר גם כמעלליו יתכבר
כער וגו'. כגוונא דא כתיב וזכור את בוראך כימי כחוריתיך. אמר רבי אלעזר
ודלי הכי הוא מרחא דא תקכא קמן ושלי לורחא דקדש הוא. פתח ואמר כי
יודע ה' דרך נדיקים ודרך רשעים תאבד. מלי כי יודע ה' אלא קדש יודע ומשגח
כתרחא דנדיקיה לאוטכא להו ולשגכא להון והוא לזול קמייהו לסטרא להו. וכגין כך
מלן דכפיק לאדחא כשי דלהוי סדיק לאדחא דקדש ויסתתף ליה כסדייהו. וכגין כך
כתיב כי יודע ה' דרך נדיקים. ודרך רשעים תאבד. היא מגדמא כגין דקדש הא

פרשת אמור אל הכהנים

ויאמר ה׳ אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש
לא יטמא בעמיו. ר׳ יוסי אמר מה ת״ל לנקבל דת דכתי׳ לעילא ויהיו
לו לאות כי יהיה בהם פסול לו ידעו כי אני ה׳ מקדשם יומתו ומסיק ליה
אמור אל הכהנים. מסתמא דכיון דאזהר להו לישראל לקדשם לפי׳ בכלל אזהר להו לכהני
לקדשן וכן לגויים. לכהני מכין דכתיב אמור אל הכהנים. לגויים מכין דכתיב ואל
הגויים תדבר ואמרת אליהם. בגין דיסתכון כלהו זכאין קדישין דכין. אמור אל
הכהנים בני אהרן. בני אהרן וכי לא ידעינא דבני אהרן כיהנו. אלא בני אהרן ולא
בני לוי דאהרן דהוה סירותא דכל כהני דעלמא דכיהו לתרעי קדם מלכא בגין למעבד
עלמא בעלמא. בגין דאהרן אחרוי סליקו ליה להאי. דכל יומוי דאהרן הוה מסתדל
לאסבחא עלמא בעלמא. ובגין כך אתליק ליה קדם להאי לאיעול עלמא בפחלי
דלעילא. ובגין כך אמור אל הכהנים בני אהרן. אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת
אליהם. ר׳ יהודה פתח מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגו׳ מה רב טובך כמה עלאין
ויקירין הוה טוב דלקבלי טוב ה׳ מה רב טובך אור הגנוז דכיון שביל קדם מה בעלמא
ולא אתא ליה בכל יומא בגין דכיון מתקיי עלמא ובקיום עליה אשר צפנת ליראיך דתכין
ביהורא עלאה עבד קדם כל ברזא עלמא ובניא ליה לצדיקיא לזמנא דאתי. הלך לאשר
צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך. פעלת בזמנא דאתברי עלמא הסוא יהורא הוה קדי
ואסיר מריעא דעלמא לסייפי דעלמא. כל לסתכל קדם להאי מיבין דזמיכין לקיימא
בעלמא גניז ליה להסוא יהורא הלך ונמצא מרגשים תורם. וזמין לאתברא לצדיקייא
לעלמא דאתי הלך וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. תא כשעתא
דכר כם קדוש למיהך לסהוא עלמא והוא כבי מרעיתא דתניין עליה ג׳ שלוחין ואמי תמן
מה דלא יכיל כר כם למתמי כל היהו כסאי עלמא. והסוא יומא ויומא דליכא עלאה
הוא דמלכא כמי פקדוכא דילה. זכאה סהוא כר כם דפקדוכיה לתוב למלכא כמה
דאתיהיב ליה בגויה. לי סהוא פקדוכא לתתכף כטבופי נופך מה ויומא למלכי
פקדוכא. זקף עיכוי וחמי למלאך המות קאים וסייפיה שליפא בידיה קסטר
בקטרין בקומטא דסהוא כר כם ולית ליה לנפשא קסיו בכלא כפריסו דילה מן נופ׳.
וכר כם לא מית עד דיחמי לעכיבתא ומבו בניליות תיאוכתא דעכיבתא דנפשא נפקא
לקבלא

לקבלת שכיחתה. כתב רבינו מאיר היכי כפרה דילתדכן הם ויתקבל בגופה (פ"ג עזוז
פסח לוקמוס להכי מילי. כתב רבינו כפר כפר מן גופ ולתתאר גופ כלה רוח לחסיר למשכן
לום כלה קבורתה דכתיב לה תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו כיום הסוא. כנין
מיתה דיתהי כל שעת דיומן יומם ולילה כלה קבורתה יהיב חליפותה כשיפוי
דרתיכה ומעכב עכידתה דקרב תלמעכב. דלפעבר דקרב גור עליה כנין למיתיב
כגלגולה לחרה מיד כסהון יומא דלתפטר לחוטבה ליה וכל זמן דלה לתקבר גופה
כשעתה לה עלית קמי קב"ה ולה יכלה למהוי כגופה לחרה כגלגולה תכויכה דלה יהכין
לגשמתה גופה לחרה עד דיתקבר קדמאה. ודה דמי לבר כם דמיתה לתתיה לה
לתחזי ליה למיסב לתתה לחרה עד דקביר לקדמת וכנין דה לחרה לוריתה לה תלין
כבלתו על העץ. דבר לחר כל לתפרשה כשעתה מן גופה וכעיה למוזל להסוה
עלמה לה תיעול להסוה עלמה עד דיהכין לה גופה לחרה מכסורה ולכתר יכלה
למיעל. ומתליסו תבדע דהוו ליה תרין גופין חד דכים לתתזי לתת לבני כפה וחד
דכים לתחזי לעילה כין מלחכין עלאין קדישין. וכל מה דגופה לה לתקבר נערה
סוף לגשמתה ורוח מסחכה לזדמן לה לבעי ליה לחיכים למיכת הסוה גופה לגילוי חד כנין
דהסוה רוח מסחכה לזדמן לה לבעי ליה לחיכים למיכת הסוה גופה לגילוי חד כנין
דרוח מסחכה לשתכח כלגילוי ולשתתח ככל תרעה לשכחה גופה כלה כפה
לסחכה ליה ולסתלכ ויתיר. ועד לזהר לכסני ולא לכפה לה ויתה כעיתו. כנין דחיכין
קדישין ולה יהרי עלויהו רוח מסחכה ולה יסתלכון. אמור אל הכהנים ר' יוחנן
אמר. לעולם ז הכהנים כלחישון כמה דכל עובדיהון דכהני כלחישון כך חמירים כלחישון
אכל חד ותרין ומכון לזהרה להו על קדושייהו כנין דלה יסתלכון. דתלן דמשמש
כחתר קדישה כעיה דיסתכח קדישה ככלה. לכפה לה יתמה כמה דלוקימנה לגופה
כלה רוח מסחכה סוף סוף הי עליה רוח מסחכה. דסה תיתוכתה דרוקי מסחכי לגבי
גופיהון דישראל חיסו כנין לתתרק מנייהו רוחה קדישה ומכוה דקודשה לתיין
לתחברה. וכהני דחיכון קדישין קדושה לה כעיין לסתחכה כלל כנין
דכתיב כי כור תלהו על ראשו. וכתיב כי שמן משחת לחלהו עליו הכי הי וסוף כנוכה
דלעולם קחים לתתה.

יורד

כתיב כשמן הטוב על הראש יורד על
הזקן זקן אהרן שיורד עלפי מדותיו. שלי
קרה לוקמוס לכל כשמן הטוב על הראש.
לה מסה דכות קדים עלאה לכניד וכפיק
מתתר דכהרה עמיקה דכלה. לה לכניד
וכפיק מריסה דכל ריסין מתעמ לכל
מתעמין. על הראש. על הראש ולחי ריסה
דקדמאה. יורד על הזקן זקן אהרן. לה כהן
גדול דלשלה והה לוקמוס. ומהות שמן

רעיא מהימנא

פקודא לה. לפדלה כפה כל ומה
כוכיהן כבי מקדם ומה לוקים
כרוח דמנוחה ולישו רוח כנוכה כנין דלעילה
עלמה כשמש רבו כחות על ריסה דכסה בקדמאה
לבתר ויסו מלליק ומכסיר כל כוכיהן דכתיב
כשמן הטוב על הראש וגו'. וכתיב כי שמן משחת
אלהיו עליו וגו'. ועד מתייסב רזו לבהב כלחודוי
לפדלה כוכיהן ולמלכין לון כל ומה תרין ומכון
לקבל כסיכי דיסודה כתרין וכתרין לכל מלכאין
ועל ידי לכהנה כתרין כוכיהן ככלה שלמה ותה

ורד על פי מדותיו למחיכון מעיקן בניך
וכפיק וכחיק לתתלי וכגוכך לך בניך
ולתעטכה תתלה כמעק רכות לתתך.
סלי קרק לאו ריפים סיפים ולאו סיפים
ריפים כתיב תלמוד לכל הכהנים בני אהרן ולמרת אליהם לכפם לא ישמא. לא ישמאו
מבעי ליה מהו לא ישמא. אלא על הסוף כתן עליהם מכלהו קאמר. אמר ר' יהודה מסה
כתיב וכהן הגדול מאחיו. אלא ודאי הכי הוא כמה דאתמר. ואמר רבי יצחק כהנא
דקאי לתתך בגוכך דלעילא בקדושה לעתריך לאתכחך יתיר מכלא כמה דאתמר:

ולאחותו הבתולה הקרוב שיו וגו'. מה כתי לעילא כי אם לשארו הקרוב
שיו וגו'. ר' לכא פתח מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצר וגו'
מי זה בא מאדום ומיץ קבה לבבשי לכושי מוקמת על אדום דלחריבו כיתיה ולוקידו
היכלוי ונלו לבבשת ישראל כיבי עמיה. ולמעבד לסון נקמת עלמין. עד דיסתכון כל
טורין מטורי עלמא מליץ מקטולי עמין ולמקרי לכל עופא דשמיי עלייהו וכל חיו כרך
ויתזון מכוייהו תרוסר ירחי ושופא דשמייא שבע סנין עד דלא תסכל לרשע כיולא
דוידן. הדר כי זכח ליי בבצרה וטבח גדול בארץ לדום עד דלחיכון לבושין יסתכון
בדם הוא דכתיב וכל מלבושי לגאלתי. חמוץ בגדיס מבצרה בגין דמכה בפקי לכלושין
דעלמא לחיללא על ירושלם ולחיכון סרו לחוקדא היכלא וכבי לדום מסנרון סורין ורמו
לבבי ומודלא הדר זכור ה' לבבי לדום וגו' המוריס ערו ערו עד היסוד בה. זה הדור
כלבושו בחיכון לבושי דמוקמת דומין לחלבשא. נופף בכוח כתו. מה נועה מתבר כמה
דכתיב עמוס תחתיך יפלו וגו' לאמרו ישראל ליסעיה מלן הוא דין דיעביד כל כך. פתח
ואמר מי מדבר בצדקה. הדא הוא דהוו רב להושיע הדא הוא דכתיב בים לוכב בצדקה
ומשפט והוו צדקה ממש והוו רב להושיע. וכל כך למה בגין דגרמו לבבשת ישראל
למהוי שביכת לעפרא כגלותא ולמכפל לארעא כמה דכתי. בפלם ולא תוסיף קום בתולת
ים וגו' ובכיל כך בבשי ולבם לבושי מוקמת עלייהו למהכל בין בסניהו דקטולויא דכתיב
וכל מלבושי לגאלתי. וכל כך למה דכתיב ולחותתי הכתולם הקרוב אליו לפר לך
היתה לאים. אלא מולקי דעתן הוות בעדכים לכתי כים הים וודע כוד הים סדם.
לא ישמא בחיכון לבושין דמוקמת דומין לחסרת כח בין חיכון לכלושין דכתיב כים לם
ים וגו' בגיב בגין דהוי מכיכת לעפרא והוא כעי לחקמת לם הדר קמי חורי כי כח חורך.

לא יקרחה קרחה ברחתם. ר' יוסי אמר לא יקרחה כהן אש. אלא הוא סמן
עלאה דהוו מזה רכות קדושת דשמלוס לכל מבעה ומין כמה דאתמר
דכתיב כי מבעת ימים ימלא את ידכם הוא לתעדי מכים ולתקרא לחיו לפניס
ריפים. כנין דריפת דכהנא עלאה סוא סמן עלאה סוא ועל דא לא לבעי ליה לכהנא
לחזוקי כיס בגדמים פגומי כלל ודא לתתר וכגין כך כתיב כהן. פתח ואמר בעוב
יי את מיכת מין הייבו כחולמיס. כעוב יי את מיכת דל בגלות בכל מבעי מבם לפקוד
לתבם. וכתיב הייבו כחולמיס אלי כחולמיס אלא הא לתעדי מבריית דליכא מבפין

From the SHF1986_16C manuscript file 0089V is missing and will be photographed at a later time.

בתולת ישראל הכא. סלה שם לאיך וינדך
זקנך ויאמרו לך. לוקח הכא כשם דקאמרי
בגווך דלעילא כתיב והוא לשם בכתולים
יקחו הכי נמי בכתולים דלא תיפוק מכלל
דמגרש מזנחת לבר והא אתמר. רבי
שמעון היה לוקח בתולות והוו עמיה רבי
יהודה ורבי יוסי ורבי חזקיה. פתח ר"ש
ואמר טרף נתן ליראיו יזכור לעולם בריתו.
טרף נתן ליראיו מלמד שזכתה תורה
לכל מאן דבעי לאתקרבא
מינייהו דכתיב דמלכו ועליה כתיב
לפרי הים וירק. מהו טרף פתן ליראיו
אלא הכי כתיב ותקם בשוד לילה ותתן
טרף לביתה. מהכא תולפינא דכל כר
גם דלעי כתורתא בלילה וקם בפלגות
לילה כשעתא דכנסת ישראל אתערת
לאתקבא כיתה למלכא שהי אמתתה בהדיה ושהי לקרי מכי מלכא ויכסיון ליה כל חיות
מיונין תיקוני כיתה דקב"ה ותתן טרף לביתה ופק לכעורותיה. מאן כיתה דכל חיונין
דמשתתפי בהדה בלילה לקרון כיתה בני כיתה. וכגון כך טרף נתן ליראיו מהו טרף
טרף ממש דליסי בטלא מאתר דאיקרי עלמא דכתיב מחריק תביה לחמה. ומאן זכי
להאי טרף סופיה דקרא זכור לעולם בריתו מאן דלאסתכל (בי דאסתכל)
בחורתא לאסתתפא בהדה בלילה. ולא עוד אלא דנדיק מד עלאה חית ליה לקב"ה
והוא אסתתף בהדיה ורתין תרוויהו לכניסתא דישראל דכתיב נדיקים לעולם
ויירשו ארץ. תו פתח ואמר

ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני ה' מקדשו. תא כל מאן דלפיק זרע לבטלה
לית זכי למחמי לפי שכינתא ולקדרי רע דכתיב כי לא אל חפץ רשע אתה
לית ינורך רע. הלי מאן דלפיק ליה בידיה או כמלה לחברו. ואי תימא דלפיק ליה
בלחתו דלא אתעבדא הכי נמי אלא. אלא כמה דאמרן ועל דא יכבי נר נם מקב"ה
דיומין ליה מלכא דכתיב דלא יפגים זרעים. מאן דלפיק זרעא במלכא דלא כתיב
פגים ליה זרעים וו למאן דפגים זרעים. ומה כשאר כניסת כך בכהנה דקאמר לאתתא
כגוון דלעילא בקדום עלאה עלמין. בעמיו. דהא כתיב לעולם אחב ונרומם
וחללה זוכה את שלה יקח וכתיב ולא יחלל זרעו בעמיו. כתם מכאני ליה מהו בעמיו
אלא מלה דלא קלקל בעמיו פגימו בעמיו ועל דא כתיב כי הם כתולה משמיו וקא תמה
מעמיו ודלא כלה כגוון דלעיל. כי אני ה' מקדשו מהו מקדשו אלא הוא דלא יהיבו מקדם
ליה ככל יומי וכגון כך לא יפגים זרעיה ולא יתתכח כיה כגוונו. דלא אכי ה' מקדשו דלא
כעיבא לקדמא ליה ויתתכח קדישא דכלא דקדישא ומתתם על ידא דקדישא. תא קבל

ואתמם עי דכהנא ושהנחא קדישא כד אתי למשרי ובנין דקדשים ואתמם על ודלא
דקדום לכהנא דאתמם עי דכהנא דלתקדם כהכיותיה ומאי לויהו לויהו כר כם(פ כפ
לאורה ואתמם עי דקדושה לאורה בנין דיהכהנין כלה בקדושה למשרי לקדש זכאין
לוינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי דעלייהו כתיב ואבדיל אתכם מן העמים
להיות לי. כמה פריסין ישראל מכלה בקדושה למשרי לקדש הכא ואתקדשתם
והייתם קדושים כי קדוש אכי ס'. תו כתיב ואמר ליי' היסועתם על עמך כרכתך סלה.
ליי' היסועתם דישראל תכונן זכאין לוינון ישראל לכל אתר דאתגלו סכינתא לתגליא
כהדיוהכך יכון ישראל מגלותא פורקנא למהן. ליעזר לקדש. הלא הא לוקמוס
בכמה קרבי וכתיב ליי' היסועתם ודלא לוימתי על עמך כרכתך סלה. כמעמא דקדש
ושבח עלייהו דישראל לפקדא להן מן גלותא ולאוטבא להנלייהו היסועתם ודלא. ועל דא
תכונן דקדש ייתוב עמהן דישראל מן גלותא הכך ומכי שדיך אתכוכי ורחמך.

אש מזרעך לדורותם לאבר יהיה כו מוס. רבי יהתק אמר יהיה כנין דלוהו פנים
ואתן דלוהו פנים לאסיר לשמעא והא לוקמוס דכר כם דאמתכא פנים
ליית כיס מהימכותא ואסורא פנימו לאסיר עלים כם כהכא דכתיב לקמתכא עלים
מלרים דמהימכותא יתיר מכלה לוקמוס. רבי ילעזר הוס ויהב בקסטרא דכי
חמון והוא הוס אמר זילגא דקקסטירא כעיטא סכיה. ולרבי ילעזר אכר כם פנים
אשיכים אך אמר חמוי אמר נמלל להוא פנים הוא ולאו מהימכא. אמר כמלל כהדיה
אתו סלוי ליה לא כוכבי אמר עתירא דישלים כהדא הכא מכלה.
(סלי עתירא לכל דישלים ווי על לא כהדא לכא מכלה.) אמר ר' לעזר כמלוי אמתא דלא
מהימכותא גביה ולאו כר מהימכא הוא. תא קדש אמר כל היס לאבר כו מוס לא יקרב
דהא קדושה דלעילא לא סריא כאת פנים. כתא ואמר לתורה ולתעוד אס לא יאמרו
כדכר הזה. לתורה ולתעודה ממן הוא תורה ומאן הוא תעודה אלא תורה דא תורה
סכתכא תעודה דא תורה סכיס דהא של תורה סכתא לתכני.
כתיב צור תעודה אתום תורה כלמודי צור תעודה דא תורה סכיס בנין דתמן לתנר
נרור דאוי וכתעודה לתקשר קשר דאוי דלעילא למסוי כלה הך ואתמן לתת לתפרסן
תורתי וסכילי דכהנא ומאס יפרד והיה לך דרשוהו מתפרסן תורתין כעלמין כלהו
אתום תור אתיא דאורית דאוי תור סכתכא אתר. כלמודי אלין נכיאי כדא ויקח
את העמוד הימני ויקרא שמו יכין ויקח את העמוד השמאלי ויקרא שמו כועז ואתמן
לתפרסן תורתי לנכיאי מהימני ואיתמי אלין בקיומא לנוכח לעית עסרין הדא סוקיו
עמודי סם. וכלא לא קיים אלא כמלוי אלא דקדוש דכלא אלא כמלוי כל מתחברן
אלא דבא כלא הוא אלא אלא הך לא תקבני לתר ואל דא תקרי כי אלא כלא ואלכי
פדק אלך אלא. ויהי כאלא סכן אבנין כך לא סריוא כלא לתר אלא אלא דא כל אמר
בו מוס לא יקרב בנוב דא קרכנא דהיא מוא לא ותקריב אלא דכתיב כי לא לרעון יהיה
לכם. ואי תימא הא קרא לא אלרי אלא כתיר תכירא כמאי תכירא דכתיב ואת דכא
ואפל רוח. הלי לתר אלוס יתיר הוא מכלה דכתיב ואת דכא ואפל רוח בנין דמחיך
גדמים למסרי עליה גלותא דכלה גלותא עלאה ודא הוא אלוס. מכלה לא כתיב ואת

עור ונכור וחרוס ושרוע . תלת ואת דכח ופפל רוח . מאן דאיתיך בגרמיה קכ"ם זקיף
ליס : וכגוניה כך כסכה דקליפה לתתא כגוונא דלעילא כעי למהוי סלים יתיר מכלא
ולא יתקני פגים ועל דא אזהר להו לכהני דכתיב לא יום מזרעך לדורותם אשר יהיה כו
מום . תו פתח ואמר וכי תניחון עור לזבוח ליה רע וכי תניחו פסח או חולה ליה רע
וכי קכ"ם אמר ליה רע אי הכי טוב הוא . תלת סופים דקרא תוכח דישראל כליכון
יומין סוו ממכן כהכי מלרי דמומין על גבי מדכחא ונמשח על מקדשא ואמרי מאי
לכפת ליה לקכ"ם דא לו אמר ואיכון הוו דאמרי ליה רע . וקכ"ם לתתיב להון הסיא מלה
דהוו אמרי . אמר ישראל לתתון אמרי כך מקרבי מלרי שמומין על פולחני ליקרא מאי
לכפת ליה לקכ"ם . סופים דקרא מה כתיב הקריבהו נא לפחתך הירצך או היסא
פניך . כר כם מכייכו או כעיתי למלכא ולקרבא קמיה דורונא לתתון מסדרין
ליה כפגימא או לא . הירצך או היסא פניך כהסוא דורונא כ"ם וכ"ש דלתתון מקרבין
קמאי כר כם פגים לקרבא דורונא הא דורונא דילכון לכלכא לתתסר דולאי כר כם
דליהו פגים הוא מכלא פגים הוא מהאיכותא ועל דא כל ליה לאר כו מום לא
יקרב . אמר רבי יוסי זמין קכ"ם לאסלמא להו לישראל ולאסתכחא סלומין בכלא דלא
יסא כהון מלרי דמומין כלבנין דיהון תקוכא דעלמא כלהון מלכי ולכוסא דכר כם
דליהון תקוכא דגופא הא ויתיבו כמו לכוס . לא כך יתערון מעפרא כמה דעשו
דכי יקומון חגרין או סומין עלהן חגרין וסומין יקומון כהסוא לכוסא לא ויחרון
דלחרא הוא דלתתר . ולכתר קכ"ם יסי לון ויסתכחון סלומין קמיהון וכדין יסא עלמא
סלים ככלא כדין כיום ההוא יהיה י' לחד ושמו לחד

שור לוכסב לו עו כי יולד וקים סכעת ימים תחת אמו וגו' . ר' יוסי פתח
נדקתך כהרי על מספטיך תהום רכה אלם וכהמה תושיע י' .
סלי קרא ליה לאסתכלא כיה אכל תא חזי נדק כתיב קדישא עלאה . כהרי ג'
כיהון טורין עלאין קדישין דלקרון טורי דאפרסמונא דכיה ובגין דליהו סלקא
לתתקרא כהו לעילא כל דיכהא כסיקולא חדא לכלא דלית כהסוא דיכא רחמי .
מספטיך תהום רכה מספט דליהו רחמי כחית לתתא (פ"א להסוא דגע) להקיא
עלמין וחיים על כלא ואביד דיכא כרחמי לכהמא עלמא ובגין דליהו רחמי אלם
וכהמה תושיע י' לכלא כסיקולא חדא . אלם וכהמה הא לוקמים מאן דהוה אלם
ואוי לגרמיה ככהמה אלם וכהמה דין אלם ודין כהמה חד הוא . אלם . ובן שמנת
ימים יהול לכם כל זכר . כהמה והיה שבעת ימים תחת אמו וממיום השמיני והלאה
ירצה לקרבן אשה ליי' בגין דיעבר עלייהו שבת וסא לוקמוה . רבי חייא פתח וי'
כצלתך מצעיר כעבד מצדם אדום ארץ רעשה גם שמים נטפו . תא חוי זכאין
דיהון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי דקכ"ם אתרעי כהו, ודיהון מתדכקין כיה
ודקרון קדישין עם י' . וכן עד דסליק לון לגרגע עלאה דלקרי קדם דכתיב קדש
ישראל ליי' ראשית תכואתה כמה דלוקמוה דכל ישראל מתמכיא יומין מתדכקין
כיה כשמים ודיהון דליה דשמיים לתתא כלא ומי כעמך ישראל גוי אחד כארץ
ועממין לא מתדכקין כיה ולא אזלין ככיומוסיס ודשמיא קדישא לעבדיהון מכייסין עד

ואיכון מתדבקן בסטרא אחרא דלאו קדישא . ועל חזי בשעתא דכפת קב"ה
למיכב תוריתא לישראל ואמין כה לכבי עצו אמר לון בעון לתתון לקבלה תוריתא כסדיא
בשעתא דתתרגיזת ארעא קדישא ובעא למעלה לסוקלה דתהומא רבא . תמרים קמיס
מאתרי דעלמא פסטירא דתלוים (פ"ג דשבועות) תרי גלפי סכין על לוחי תתכרי עלמא
קטיגוריא (כמה) עלין דלא רשיען בקיומך . אמר להם קב"ה כורסויי כורסויי ובכדין
אף אומין כוותייהו וקיומא דתוריתא לית יודען קמייהו בה"ד ו' כנגדך מעשיר בעשרך
מעשה אדום ארץ רעשה ודאי בגין דתוריתא לית אתיסיב בגין דאיהי קיומא קדישא
אלא למאן דאית ביה קיומא קדישא ומאן דיהיב תוריתא למאן דלא אתנזר מסקר
בתרי קיומי מסקר בקיומא דתוריתא ומסקר בקיומא דנדיק וכסת ישראל .
דתוריתא להאי אתר אתיהיבת ולא לאחרא . רבי אבא אמר מסקר בתלת דוכתי
עלאין מסקר בתורה מסקר בכביכים מסקר בכתיבים . מסקר בתורה דכתיב
וזאת התורה מסקר בכביכים דכתיב וכל כהך למודי יי' לאומן למודי יי' ולא לאחרא
וכתיב אתם תורם בלמודי לאומן ולא לאחרא . מסקר בכתיבים דכתיב ויקח עדות
ביעקב ותורה שם בישראל . וכתיב לך נדיקים יודו לשמך מאן נדיקים דא נדיק
וכסת ישראל דמאן דלא אתנזר ולא שלט בקיומא דילהון לא יודון לשמיה קדישא
דהוא תוריתא . אמר ר' חייא כיון דאתנלי קב"ה על טורא דסיני לתיהיבא תוריתא
לישראל אכיכת ארעא ואתכפיא בה"ד מלך ארץ ירדף ומקטם . תא חזי כד כת
לישראל דאתיליד לון אתמכא עליה רוחא דלעילא עד דיתנזר כיון דאתנזר אתער עליה רוחא
אתערותא דלעילא זכי ורבי למסוק בתוריתא אתער עליה אתערותא יתיר זכי
ואכיל פקודי תוריתא . אתער עליה אתערותא יתיר . זכי אתכסיב זכי ואוליד כיון
ואוליף לון תורתו דמלכא קדישא דא כדין הוא כד כת בנים . בנים בכלל . אבל
בשעתא דאתיליד בשעתא דאתיליד הוא חולה דאית לה כסופא אית לה כשעתא
בשעתא דאתיליד ואתמכא עליה . וכגין כך כתיב שור או כשב או עז והיה שבעת ימים
או טלה או עגיר יונה לא אתמר אלא שור או כשב או עז הוא דאית ליה לסופא
אית ליה כשעתא דאתיליד . והיה שבעת ימים תחת אמו כגין לאתיסכא כיס
הוא חולה ואתקיים כיס וכמה יתקיים כיס כל ימי עלים שבת אחד ואי לא יתקיים
ועוד דאתייבא מוסמא דאמים ולבתר דיתקיים כיס הוא חולה כתיב ורבה לקרבן
הוא לי בקיומא דשבת אחד דאעבר עליה . וכר כת בקיומא דשבת אחד אתקיים כיס
אתערותא דהאי עלמא וחולה דילים . כר כת כתר דאתנזר אתער עליה רוחא עלאה
וכסת ישראל דעבר עליה וחמאת ליה כרשומא קדישא ואתערת עליה ואחרי עליה
רוחא דהוא עלמא קדישא כלה ואעבור עליך ואחרך מתכוסת כרמיך ונו' . כרמיך
כתרי . אתא כל נפקו ישראל ממצרים דאתיא כיסייהו דא פסח ודא חולה כדין כתיב
בדמייך חיי הכא אמי כרמיך שתי תרין אחד דאמלה ואחד דפרועה אחד דנזירו דכסת
ישראל ואחד דכהונה לעיל

כקטורת חדש יוליך תלת לתיון סלימותא דכלא רחמותא דכלא ׳י עלאה דכלא · ואף
לאנעיתא סלימותא דכל סטרין מעכר לכל רוחין ביה תליוה מסיאבותא · לית
נתיב נרורא דמוי · לית דין סלימא ואירא דכלא · לית דין סתימא דכל סטרין · יוד

כד נפיק נפיק כמלכא עם חילוי · תב לכתר י׳כלהודוי ביה לסתיים מלם ביה נפיק
סניר ופתח · הא סלימותא דכלא לעילא ותתא והא לתתא ד׳ הא ידיעא ד׳ הוא יול
סלימו דתלת לתיון דאיכון כריעא סתימן בי(ה)(ו)(ה)(י) (ס״ג דל״ב הם) לוקמוס וכלא
חד מלם סוא סלימו דסמא קדישא סוא דעילא(תתא)כנין כך לזמכין הא כטיל
ל׳כמכא דסיא מתעטרא כעטרוי · תא חוי כל לת ואת דסמא קדישא לתתוי ביה
סלימו דכלא סמא יול הא לתתר סלימו דכלא ד׳ סלימו דעב דלעו ואיסו כלף
הא כלסודוי הא לתתר כדיוקנא ה׳ (הא לעיל) סוא סלימותא דכלא ו׳ כין כסטרא
דל כין כסטרא לתתר סלימו סוא דכלא ואף הא סלימו ויתיר לתעטרא לכלא סת
דכלא חד · והא לתתרו כיה תכרייוי · תא וסיס סכעת ימים וגו׳ · יול הא ואף הא
לתגליפו לתיון ו׳ ה׳ סא סכעת יומין כתלילו כחד י׳ ס׳ סכעת יומין י׳ חד כלא
דכלא הא תלת סיא ותרין כין זכרא חד תרין לכהן ביה כלילן הא סתא כרתא
נוקבא חד הא סכעם לסתעא דס׳ עלאה כללא דסתתי׳ם הא סכעם סייכו דכתיב
סכעת ימים וסכעת ימים לרכעה עשר יום · וסיס סכעת ימים תחת לתת תחת
לתעטרו סכעת ימים דכתיב לך י׳ סגדולה וסנצוח · ועל דין סכעת ימים לתתא
ליקרא לתתא עלאה · תחת לתו לתתא דכתיב על עקרים ילדם סכעם ורכת כניס
לתללם עקרא דכל כיתא ילדם סכעם לנין סכעת יומין דחג סמכות · ורכת כניס
לתללם לנין קרכניו דחג דכיתין ככל יומא מן מכויכא · ותא לנין סלקין לעילא
לעילא ושין כחתין לתתא לתתא כלא סם תגביס ככסר ושם כין ככבי׳ סיס קנך מסס
לוריך כאס יי׳ · ויסרחל סלקין מתתא לעילא דכתיב וסיס זרעך כעפר סארץ
וכתי׳ וסרכתי לת זרעך ככככי סמיס ולכתר סלקין על כלא ומתדכקן כתר עלאה
על כלא סכלל ולתם סדבקים וגו׳ ·

ושור דלמא למכדע כרס ולחזל כתרס ולא לחזל כתר לכוס ולכן לך
ידעינן מלן סוא · לא תסחטו כיום לחד · תנו ר׳ יסודס מ״ט אי תימא מסום עגמת
כפס דכעירא · מיכוס להאי כביתא חד ולסאי כביתא לחרא לא להאי סעתא ולסאי
לכתר · אלא לית מלן דתרי ולאו סכי לאלסא כיום לחד ממש · תא חזי תניכן יפה
תעניות לחלוס כתם לכשרת ועקרא דתעניתא כסמוך יומא ממש לאו כיומא לחרא ·
מלי טעמא כנין דלית לך יום לתתא דלא סלטא כיה יומא לחרא עלאה וכך היה
סדרי כתעניתא דחלמא לוליפבא דסמוך יומא לא לתעדי עד דלתכטל סמוך גזרס
ופדחי ליס ליומא לחרא הא סולטכא דיומא לחרא סוא ולא עם יומא כיומא לחרא
דחכרים · כסלו נוכח לית לך יום דלא לתתכח עליס יומא עלאה לעילא · וכאי כר
כם לסתתרא דלא יעכיד פניסו כסמוך יומא ולא יתפניס קמי סאי יומין לחרכין ·
ותניכן כשוכדא דלתתא לתתר עוכדא לעילא לעילא · אי כר כם עכיד עוכדא לתתא כדקא

יכ ל גו 4 יחות

וזהו דכי תתער חולה כדקא וזהו לעולם . עביד בר נש חסד בעלמא לתתער חסד
לעולם ומדי כהנוה ויומא ולתעטר כיום בניכוי לתדכר בר נש לרחמי לתתא לתתר
רחמי על כהנוה ויומא ולתעטר כרחמי בניכוי . כהנוה ויומ׳ קאי עליה למהוי אפטרופא
בניכוי כשעתא דאצטריך ליה . כנוסח דל כספוכא דדא ועל כלא לי עביד בר נש
עובדא דאכזרי דכי לתתער כהנוה ויומא ופניס ליה ולכתר קאים עליה לאכזרי
לעוקמה ליה מעלמא . כהנוה מדה דכר נש מודד כה מודדין ליה . תנן דיסרל
לאכזריות לתתא מעלמא מכוחו מכל שאר עמין ולא יתחזון מכוח עובדא כעלמא דכא
כמה מארי דעיוכין קיומין עליה דכר נש כהנוה עובדא . זכאה מאן דאחזי עובדא
דכשרא לתתא דכא כעובדא תלוין מלתא ככלא לתתערא מלה אחרא . רבי שמעון
פתח וירא יעקב כי יש שבר כמצרים הלי קרא רזא דחכמתא הית כיה והות לן
לאסתכלא כיה לכלהו סופיה ריסיה ולהו ריסיה סופיה הלא תא כשעתא דקלס שבי
למידן עלמא בכפכא לה יסיב מלה לידא דכרוזא דכא כל דיין לאחרנין דעלמא כרוזא
כריז עלוהי עד לא יתתון לעלמא ודיכוא דא לא לתתיב לכחוא . הלא קלס הכריז
עליה וקלריס כל קרא יי׳ לרשב . מהוה שעתא לתתקדן על עלמא ממכן לאחרנין
דכקידו דתרעין ולסיר ליה לכר כם דהות ליה שבעה לאחוזה גרמיה כשוקא ולאחוזה
כיה שבעה דכא לאחוז פניהו לעולם ואכחום מלה דמלכא וככיכול כהלו לעבר ממכן
דמלכא מלתריהו . ועל דא אמר יעקב לבכוי למה תתרהו למה תעכידו פניהו לעולם
ולתתא ולא כפסא מלה דמלכא וכל לוכן ממכן כבריוו דוליס . לכל הכי שמעתי כי
יש שבר כמצרים רדו שמה ותמן לאחזוהו גרמייכו כשבעה ולא תכחוסו פחלה לעולם
סכא . ותא ויעקב כמה תבוסה הות ליה ולא כעי לסבור הלא כתיב הכאים דלא
לשתכחא פניהו כעובדא דילים . תו פתח ואמר ויסף להרן את ידיו הל
העם ויברכם . ותכוכן ידו כתיב דכעי לוקפא ימיכו של שמלא ולאחזוהו לאחוזה
עובדא לתתא בנין דיתער עובדא לעולא . כתיב והעברת סופר תרועה כאדם
הסכיעי ונו׳ . סופר תרועה אלו הלא סופר דמתכר שלטנין דמתכר סולטנותא
מכל עבדין וכשיעי לאחוזה סופר דליהו פעיט ולא כפיק לאחוזה חירו לכלא דהא
ויומא גריס וכלא כעי לאחוזה עובדא ועל דא סופר ולא קרן כנין לאחוזה מאן
כתיב ושמלתם מכותי . הלא כלא כהלי קרא . ושמרתם דא סמוך ועשיתם דא וכרתי דכלא
לוכיתא לוכן כתיין נוכין דליכון חד וכור זכור . שמור ושמור למוקד פלא מנא

ושמרתם מכותי ועשיתם אותם ונו׳ . פקודין דמארי עלמא הית תהיכן דכתיב ושמרתם
מכותי ועשיתם אותם אי כתורא קא כתיכן אעבדא לעם . תו כל פקודי

ולא [illegible] מקדשכם אני יי׳ מקדשכם: ואתם קדשים לי כי קדוש אני יי׳ ואבדל אתכם מן העמים להיות לי: קדושים תהיו כי קדוש אני יי׳ אלהיכם: ואתם תשמרו את חקתי ואת משפטי ועשיתם אותם אני יי׳ מקדשכם: וכי יקריבו בני ישראל ובגרים בישראל מנחתם לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו ליי׳ עולתם לרצונכם תמים זכר מן הבקר ומן הצאן: ואל מן העזים תקריבו קרבנכם: ואל מן הכבשים תקריבו קרבנכם: ואל מן הבקר תקריבו קרבנכם: ואל מן הצאן תקריבו קרבנכם

זמיכין

לפי כדין לתקנינו סעודת יחוד דסיף לכו לתחזי כגון דתתקרין תכפי קדם ויסון כלהו
לתתא לקרון תכפי קדם זמיכין זמיכין דזמיכין קדם דלעילא לתתן תכפי קדם לתת זמיכו
מקרוי קדם כתיב תאר תקרוי אותם כמועדם דכי תכיכן ותכפי קדם תהיין לי יסרא
דמלכא זמיכין תיכון לתחרא מכ ופסיר דמטטרו"ן כלי טוכיס דוריך מיון. ועל
זמיכין מלכא דעלמא לפתח להו גרבי חמרא ספיר כריחא ספיר למסתייא דסכי
מכל חיבי מיכלי דעלמא ולמסתייא זמין כך מקרוי קדם כיון דתכון זמיכין לסעודת
דמלכא זמיכין תיכון לתחרא מכ ופסיר דמטטרו"ן כלי טוכיס דוריך מיון. ועל
זמיכין מן כתלין דכניד וכפיק. למלכא דזמין כבי כסא לסעודתיה לעטר קמייסא
כלהון כחדא ומסתכא כסו חדוותא. ר' לכא תמר מקרוי קדם זמיכין דקדם וכל מסלי
זמיכין תיכון לסטוחתא דעמיקתא דכתלין ומכוערן כפקין מכיס כגון כך כתיב מקרוי קדם
מסטוח עמיקא דעמיקתא דכתלין ומכוערן כפקין מכיס כגון כך כתיב מקרוי קדם
דקקרי קדם כגון לעטרין לון כל חד וחד כיומיס כל חד וחד כזמכיס ומסתכון כלהו
בקסו פני בניך לתמר לבי לבבי עלמא כקסו פני שן זמכיותיך ומכויותיך דכלהו זמין לסולתר
כנסת ישראל יתיר מכל בבי עלמא ולמימר מלי דכנסת ישראל למלכא. ל"ל לך לתמר לבי
כנסת ישראל יתיר מכל בבי עלמא ולמימר מלי דכנסת ישראל למלכא. ל"ל לך לתמר לבי
כלל דרמז ו' ושוו בקסו פני תמיד: תא וחזות הוא דוד מלכא למימר סירתא בגין
ומיכון כיס חיכון סמיס ומיסו מלס חדש הוא. בגין כך תמר דוד לת פניך ו' לבקש
לך תמר לבי בקסו פני לת פניך ו' לבקש. הלי קרא לוקמו מכרוי
מועדי ו' מקרוי קדם לגר תקרוי לותס כמועדם. ר' יצחק פתח
אלה

סוכה כ' בי כרקא יתות.

לא לתתתי ולכא חמיכא מטומיס דר' סמעון וסמעכא מלס וככוכא. לא מלי סלוי:

רבי יוסי ור' חייא הוו אזלי בארחא וכו'. עד סוזיעך ומיכך ועכבי כגר כדפס
בפרשת ואתה תחזה לך עמוד ג': ובריך לסוסיף בפורס ע"ב לתר מלת קדישא.

זמיכין בכל מסרי קדם לעילא ותתא ד"ל · אלה מועדי וגו' מסו מועדי וי"ר טמשן
אמר מוי לישן דכיס לתקסרו מתת לעילא ומשלא לתת כלהו כיס מתקסרן מתעטרן
(פ"ם ומתעטרן) כלסו לתתקסרא קסר חד בקסרא דמלכא · מאי טעמא כמס דמלכא
ורית לאכא ולאמא ואחיד בההוא קדם ואתעטר בהו בנין כך כל לישן דלאחידן
ביה במלכא בעיין לאזדמכא בההוא לאתר עלאה דלקרי קדם בנין דיתלאחדו כלהו
כחדא במלכא · ועל מועדי וי לקרון ולכתר מקרלי קדם דהה כהו לאתעטר במלכא ·
לאר תקרלו לותס כמועדם · תרין מולקין לית ליסרלל כהו לי מסטרא דמלכ מולקא
עלאה לית ליסרלל כיס דכתיב ואתס הדכקים בי' אלהיכס וגו' · כי חלק י' עמו ·
ולי מסטרא עלאה דקדם מולקא עלאה לית ליסרלל כיס ועל לכו אתמזי לזמכא להו
ולתקכא קמייהו חדוותא וסעודתא ולמחדי בהו · ומאן דמזמן לאחרא כמי לאחזאה
ליס חידו ואכפין כסירין לעטרא לורסיס דההוא לוספיזא · למלכא דזמין לוספיזא
יקירא לאר לכבי היכלים כל אחר ואחר בכיתים דלא עביד עבידתיה
ולא לזיל לסחורתיה ולא לזיל כחקליס · כד ההוא יומא דילי דכלהון מתערין (פ"ם
ומתעדי) בחדוותא דילי סעודתא זמיכית לוספיזא עלאה ויקירא לא כעי דתסתלקון
כעבידתא ולא בסחורתא ולא במדברי אלא כלהו לזדמכו בגוכא דהסוא יומא דילי
ולתקיכו גרמייכו לקבלא לההוא לוספיזא כאכפין כסירין בחדוותא בתוסבחתא ·
לתקיכו ליס סעודתא ויקירא בנין דיסא זמיכו דילי בכל מסרין · כך לאר קס לישרל
בכי כל אחר יומין לתון מסתלי בעבידתא בסחורתא כד ההוא יומא דילי הסא לוספיז
עלאה ויקירא זמיכית לתון קבילו ליס כאכפין כסירין זמיכו ליס לתקיכו ליס סעודתי
עלאי פתורי מסדרן כגוכא דהסוא יומא דילי בנין כך תקרלו לותס כמועדם · תם
בסעתא דישרלל לתתא חדלן ומסבחין מבחא לקס מסדרין פתורי מתקכי גרמייהו
כמאכי יקר מלאכי עלאי לאחרין מס טיכן דישרל ככך · קס לאר לוספיזא עלאה לית
לן יומא דא · לאחרי ולאי דילך הוא מסדוא לאתר דלקרי קדם לאר לן וכ"ל לאו קדם
כיסכון דלקרון קדם לן לתתחו לזמכא לוספיזא דילי חד מסטרא דילי דהה לוכן דכקי
כי וחד מסטרא דקדם דכתיב קדם ישרלל לי' הוא וישרלל לקרון קדם לוספיזא
דילסון הוא ודלין בנין דזמיכו דהלי לוספיזא מקדם הוא דכתיב מקרלי קדם · פתמו
כלהו ולאחרי מסרי העם מככם לן · תלתא לוכן זמיכין מקדם ולא יותר · חג המצות ·
וחג הסבועות · וחג הסכות · לאר ליס ר' לכא וכי מכת לאו מקדם הוא זמין · לאר
ליס לאו כתרי סטרין חד דהוא ודלי קדם לקרי דכתיב ומארתס לת הסבת כי קדם
היה לכס · וחד דסבת לאו זמין הוא דהה דילי הוא ירותא ודלי דקדם הוא ולאו זמיכו
ועל כלהון זמיכין בקדם ומתקסרן כסבת ומתעטרן כיס כהלי יומא מכיעאה מתעט
כיס ועל מכת לאו ומין הוא · לכרא דעלל לכיתא לאכלו ולאמיס ואכל ומתי כסעתא
דהוא כעי · למלכא דהוא ליס ברא יקירלי מכיכא דכפסיס יהב ליס מוסכיכין לכערי
ליס ולאחזאה כהו לאר מלכא ילות הוא לזמכא לשון מוסכיכין דכרי ולאחזאה יקרי
ומכיכותא דילי כהו · זמין לן לכי מוסכיכי כרא לא מתחזי לזמכא שא למיעל ולמיכל
ולמסתי ככיתא דאכלו בסעתא דאיהו כעי · סד"א מי כמוכה כאלים וי' מי כמוך נאדר

לפיות

שהיות נסכת לתדמיון סעודתא דמלכא מקמי סעודתא דפסח כבא דסעודתא
דסכת לתדמיון ככא ניוכין קד בנין מנות ומרורי דכעי נר כם דיסתכא תליכין ואד
בנין כסף והא נסמיך לה לסתכא מו סעו ולמעלם דסדור דפתור כלא נסמיך לאו סוף
סדור ואו תיא כמאר אמר סלרי בנין דתליכ (פ"ק דנגיר) לכא לכל מוכתא לסתכא
דלא כטולכא סעודתא דסכת לפי לוכן ויתי דסתכא כיכ . כהאי ויתא הקל דקסוחין
קדיש לתכרך ומתכרכן עלין ותתלין וסאי ויתא קסורא הוא דלוריתא . לר לכא
כבי הוא עכיד ר' סמעון כזתא דלסתלק סעודתא דסכתא מכדר כתוריה ולסתדל
כמעשם מרכבה והוא לאר הא כעודתא דמלכא דוותי לאיכל נבלין בניכי כך סכת
לסתכא בכלא עדיף מכל זתכין וחבין ולקרי קדם ולא מקדש קדם . לאמר ר' יהודה
כלאו מועדין מקרקי קדם קרוכן כהו . לכלכפקי ר"ם ויתא דכפורא דלא לסתכא
כהו חדוותא דהא לוכן דיכא היא לכל שון תלת זתכין מקדם לקדוות לכלא לסתכא
כהו כקדם דהל וסמתתם לפכי ו' לדיכם וכקיב וסמחת לפכי ו' לדיך . כהאי ויתא
דסכתא לקבצך כל נערך וכל רועך וכל דוסקא מכל עלמא בנין דהוו ויתא דסילולא
דמלכא דכסמתין לתוספן כנוכא דעלמא דלתי . לר' ופתק לר' יהודה כתיב זכור לת
יום סכתך לקדסן ותניכן זכרהו על היין לאמלי על היין לל בנין דיין הדוותא דלוריתא
ויכא דלוריתא חדוותא הוא דכלא . והאי יין חדי למלכא והאי יין מעטרך למלכא
כעטרוי דהל נתכא ורוכם כמות נוין כמלך סלמה כעטרם סעטרה לו לאמו . ותניכן
נכלא בעייא לאוקמה כר כם שכדך לא לסתכא קדושה אלא כיון כלא כי טוכים
דודיך מיין מיין לוכן טנחן זכירה דודיך מיין ועד קדושה דסכת כיין והא לוקמוס
והא לתמר .

וברחש הרלסון כאר כעה עשר יום לחדש וגו' . ר' חייא פתח לכי יסכם
ולכי ער קול דודי דופק וגו' . לאמר ככבת יסרלל לכי יסכם
בגלותא דמלכים דהוו ככי כסעבודה דקסו' קול דודי דופק לל קבם לאמר ואזכור
לת כריתי (ולבבי ער לנטרך להו דלא ויכון כגלות) פתחי לי פתחה כה דודי סהבה
ויכא לפתח לך אור עין אלין פתחו לי אחותי דהל פתחה להטלא לי ידך הוא .
ויעלן לנבלאי ככי שלי כך אלא הוא פתחה להטלא לי אלא לא תפתח פתחך
אלא סגיב דלא יפכהון לי . כבב פתחי לי פתחי ולאי ועד לאמר דוד כל כעה להטלא
למלכא פתחו לי שערי נדק לכא כם לודם יס . וה הסער ליי דלא הוא פתח ולאי להטלא
למלכא . וה הסער ליי להסכיה ליס ולאתדבקא ביס . ועד פתחי לי אחותי רעיתי
סגיבתי וגו' . כנין לא זוותא עמך ולאהוי עמך כמלס עלמין . כמתתא דקכם הוא קטיל
מכרכא כל לוכן דקטל כבלנות לילי ולאהוי דרגין מעילא לתתא עלאי ומי לל בקיומא
דלית קדישא לתנזרו ולסתתפו כבנסת ישרלל ולאתאחדו כה . כדין הוה אמר לאוקלי
ליס על פתחה ותרין אמי הוו לד לפסחה והד אמר דלתנזרו . והוא רמיס על פתחה
כ"ם דמיכונותא חד כבא וחד לבא וחד כיכיה והד אמר ובכו על לסתי סמוון
מנטלין חמץ ומלוך ולסתלקו ישרלל מגלות לאחרא ולסתקדרו מניס ולאתאחדו כמשה

(פמ"א תלת) דרנין דקיימי עלה וכל חלין מתחבי הא כל גופה לאתחא כסו וכדין קלומו
לכלא וחדוותא מכלא והלא לאתחלסי דהא כדין לאתעטרת סיהרא בכלא. לכל לכתר
לכל יומא ויומא לאתכתי ויתרשל עד לא זכו כסו הא לאו הלילא קלומא כמו כומכין
לחכרכין. פל"ר יהודה סבר הוא וכסו והלין ומכח לחברך סמעכת ליה כהאי
נוכח ומכניכא מלי דתתא מלא לחברך כעינא למכלא הא חזיכא כפכא ו' וכסכות ו'
ומלומו דחדוותא כומא לחברך. כסכועות לחמי לא לאתחבו כיא ו' יומי והא הכא
לאתחון יתיר מכלא. פתח ואמר מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. וכי מאי טעמא הכא
לקרון ישראל אחד יתיר מאתר אחרא. אלא כיון דסכחא דישראל לתייוא לפרסא קדא
לון אחד. הא כל אתר סכחא דישראל אחד הוא. ומ"ט בגין דכל קטירו דעלאי ותתאי
כהאי אתר כי. ועל קדי כלא אחד וכאתר כחא לעילא ולתתא. ועוד דתתכא כחא לתתא
ולתתא קדישא עלאה. ועל זמא דא קישורא דמהימנותא הוא קשורא דכלא וכתיב
ויהודה עלאה קדישא. ועל זמא דא קישורא דמהימנותא הוא קשורא דכלא וכתיב
עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר. אלא כגין דחקרי אחד ועל כגין לאיכון מתקרי אתר
לאתר כי חקרי סכי ועל חקרי אחד הוא ולאי חקרי כגין דכלא כיא ויומא (פמ"א ושמע) דיליה
לא חקרי סכי ועל חייס אחד הוא ולאי חקרי כגין דכלא כיא ויומא
חקרי קישורא דכלא ומהימנותא דכלא הכא סחייס כתוך הגן כתוך תמם
אחד ולאי קישורא דכלא ומהימנותא דכלא הכא סחייס כתוך הגן כתוך תמם
כמצוות ולאיל לכל סטרין ואתקטר כיא ועל פסח וסכות כיא כמהימנותא כגין
דליכו אמצעיתא דכלא ולא הוא סכחא דלעילא כהאי יומא ולא יתיר סכחא דמיכוסא
חקרי אחד קישורא דכלא. אלי יהודה כריך רחימותא דמקרא וזכיתא לסכימלי. אלי יצחק חדוותא
וקשורא דכלא. אלי יעקב ומיכין ישראל למכחא דמכחא סהאי סכחא דישראל כלילא לפסח דכי
ואתרתא כקדושא דמלכא דמלכי סלמי סתיר ויהיו לכם כלול אתקדש הנ. כלילא אתקדש תב
לויקרא כריך ו' לעולם ואמן ואמן: וביום הככורים כקריבכם מנחה חדשה לי'
כשבועותיכם מקרא קדש יהיה לכם וגו'. ר"מ פתח זו ירכזועני היער מלפני ו' כי כא
לשפוט את הארץ. וכלא חולקהון דיומא דמתהלי כהוריתא כל יומא דידעין ארחוי
דקב"ה ואתחברן כשמים כל יומא ויומא דיו לעילא מתהלי כהוריתא דהא ליתי לון חולק
כשמים קדישא ולא אתחלקן כהאי עלמא ולא כעלמא דאתי אלא כהאי עלמא דזכי כהאי
עלמא וכי כעלמא דאתי. דהכי תניכן ספתי דוכב שפתי ישנים גיר לעילא כסהון עלמא
עלמא וכי כעלמא דאתי. דהכי תניכן ספתי דוכב שפתי ישנים גיר לעילא כסהון עלמא
ספוותיהו מרחקן תמן תוריתא דישראל תלות הארץ ותלות הארץ
הארץ ולאי. ואתעבדו כיא ואתקטרו כסהון קשורא ואינך דלכא אתחבראן כעלמא
לעלמא כיא (פמ"א דעלמא אתכנף כיא) ואקריבו עשורי כגין דליכו קדמאה מכל
לאתכא כיא ואתקטר

תקומם לכל ותומכיה מאסר כמו דלת לחמר כאשרי כי תאסרוני כנות. ויקח ה׳ לי לעבד לעם לקח

רעיא מהימנא

והניף את העמר וגו׳. פקודא דא לקבלה קבלן העמר קבלבא דא כלא סיסו כדבקיתא עלא ותתא מטרוניתא וכסא כחדא מזלן. עמר דא מקבלן ישראל כדבקיתא דבנה דלמן והסוף קבלבא סיסו מן סטורים ולא לתקבלה למיעל לסיסו בין לתתא וכלא. לסת וכוכים תתבקפת נרמס מבקשיה לא יכלה למיקם על נכס אסת סיל קבלבא נרמס לקבלבא לנבי כסכס כבא ודמי טסורס סיס וכקסס וכורסה זרע ורחמיו לנבי כעלס. לסת ומכים ערקת מן מקדסס לא למקבל לנבים לקלמלס כסטוס ומכ לסת סיל מבליקת נרמס לתקבלבא לנבס סתבלבלת מעלמין ועד לא כשיס לקבלבא למקדסס וערקת מבים ומסתלו ישרא וכלין כלא ערכוסס לחבלס לנבי רוס למסיסיתא רוס למלכא דלא תרתין מקבן. וכל מרחת דא לנבי לא כבליקי לילס נסנסס נטנס וכפלס יבכס דלא כליקי לסת סיל סמס דעוקא לסת וכוכים. ולא סיסו עיטס לנבי לא כבליקי לילס. דיסס קבס לנבוי לקבלבא קבלבא דא בנין לסת סיל לתערוק לסת ומכים מבס. וכלין סיסו בעלמא דין ובעלמא דאתי עבד מסיסיתא לסת סיל סמס דעוקא לסת וכוכים.

רבי לכא ורבי חייא הוו מזלי כהורחא. לימר רבי חייא כתיב.

רעיא מהימנא

וספרתם לכם ממחר מסבת וספרתם לכם מסקדת מסבת וגו׳. מיום הביאכם את העמר תתנופה. מחיקת מירוי. לילה דא תקומים תכריעו. לכל תא חג ישראל בד הוו כמנרים הוו כרעותא לחברן והוו לחודין כמסלכותא כתתא דא כד היו יתכל כיומי דמסלכות. כתר דתתגזרו עלנו כחולקא קדישא דלקרי כרית כיון דמסתלקו מסבבו. וכיון דכפרן מתתן ולבלמס ומכרב לה. חוק הכא ישראל כל כפקו מעגרים כפקא כפקא כעין דא מסתלקו כלקא יחות כתתא דמסבבו ולא הוו סלמין ולכיון כלא חוץ ולא לון כלל נמוד ביומי דמסבבו ולא הוו סלמין ולכיון לתחדרו יג ג iz i מסבבו

דלתורייתא כיון דבכל מקום מטלטלות מכיוהו
כיון דלית בה כל פסקי מכס דמי מטלטלות
כתר דלא תפסקו מכס מס כתי׳ ופסרים לה
שבעת ימי׳ לוקח הכא כיון דעשו כמלקח
קדושת פסקו מטלטלו מכיוהו ואמר קרא
מכאן ולהלאה חושבין לכיות ופסרתם
לכם לכם דיוקא כלל ופסרים לה שבעת
ימים לה לעצמם לוקח הכא לכם לעצמכם
ולמה בנין לתתכלה כמיון קדושין
ולכתר למיתי לתתכרת כיה כמלכה
ולקבלה לוריתיה כתי ופסרים לה שבעת
ימים לוקח הכא שבע שבתות תמימות שבע
שבתות בנין למזכי לתתכלה כמיון
דהוה כסר דנגיד ונפיק ולקרי מיס
חייס וסיוס כסר שבע שבתו כפקו מכיס
ועל לה שבע שבתות ולמי בנין למוכי כיה
כמה דלתת דכיו דולה כלילות לתסתם
כשעלה כך כתיב וכרדת הטל על המחנה
לילה על המחנה כתיב ולה כתיב וכרדת
הטל לילה ולימתי כחת למי טלה כל
קריבו ושרשל לטורת דסיכי כדין כחת
הסוך טלה כפליטו ולדכו ולתפסקה
זוסמתן מכיוהו ולתחברו כיה כמלכת
וקבולו לוריתיה וכמ שרש לה לוקימכה
וכסיוה זמכה ולמי כל כמחלוס הולכים ש
כיה לתתלכלה ולתסמח וכל לתקסרי
(פ״ש לתקדמי) ולה תחברו כיה כמלכ קדוס
תל חזי כל כך כס דלה מכי חושבין לה
ליכון שבע שבתי תמימות למזכי לכיות
לה לה לקרי טהור ולהו בכללה דטהור
סוף ולהו הוה כדלי למהוי ליה חולקה
כוריתיה ואתין דמטו טהור לסלי ויתה
וחושבין לה לתתלכיד מכיוה כל מטו
לסלי לילה לכעי ליה למלעי כוריתיה
ולתתכרי כה ולטהרה דכיו עלה דמטו
עליה כסהוה לילה ולתדכי ולוליפכה

ממסלנו ועבדו פסח לוכל נפתוח לסנוסן
מתמן ולהלאה יעבדון חסנכה לתקרב
לתתה לכעלה וכנין דלהן ימין ומין לעלמה
דלכולן לה לתתסר חושבין לה ללה לנעני
בלחודיהו ועד חושבין לה בעתידה ליכון
ולהן לעלמה תתלה ניסיכה ולה בעתיל ורוח
לה גלותה לעתידה וגלותה מיושב ולהן תמצין
מיט ליכון כלל מכפי לוריתיה לסה ניושע רוח
לוריתיה ממס ולהן ליכון חמצין ומין לכיס
סמטה ויכלה ולמי תיתה לוס ליכון מל טמירה
ליכון ועלה לסתתיך עליה וכסוות ומי לחמצין
לתגליל מטירה ולתכסות כיה כמלכה לתתי לכי
סוכיכיה ולסתכה תמן לוף סכה ומה לחמצין
והה לוקומכה רוח לה׳ פקודא נתר לה
למעבד תם שבועות לכתיב ושבעת תם שבועות
ליי׳ מלליך שבועות על לעתלו ישראל לרוח
לחמצין ומין לליכון שבעת שבועות ובקרבנה
לעמר לתגטל ינר הרש לעלקת מסמת מיל
וכל תמן לה לתקריב מתלכיון ישראל בקרבן
ולתגטל מעילה ולתתה ובנב מקרי בגזוכה לה
עברת לליה כיה כטול ינר סרש ולה לה כתיב
כיה תטלת כסלר ומכון לכתיב בהו תטלת ליי׳
וכלין כל כסורין לתבבסו לסמת חיל ובנב עברת
שבועות לה כתיב כמה ליכון לה בכל לתר סמס
שמש גרי לליכון מן שבע וכתיב שבועי כלילות עילה
מלה הכי מנטריך שבועות סתם לוכלה עילה
ולתה לסה בכל לתר לולן מתערין לין לוך שכי
מתערי עמהון עד לה סוף שלה לה סוף לתגליין
כיון לתתה שלמה עבד מכיסן פרט לכתי שבעת
ימים ושבעת ימים לה ליכון כומכה לחרש בכלל
שבועות סתם ולה מנטריך לכר כם לחר למעבד
מכסון פרט בר שלמה בנין לליכון שבעת ימין
לתתה לה כסירו בשלימו עד לתתה שלמה וכלין
קיימה סיסרל בשלמות ליכון שבעת ימין וסכה
תם שבועות סתם בנין לתבלילו תתה בשלמי
ולה מנכיכו כיומה לשלמה׳ פקודא כתר

לכי נגיהה לפיקת עטרת עלה כשבעין
מלי שבדת לימים כל סהוה ליליה עלית
ויחידי אתת לזווגך ליה כמטרונית על
דמשתכחי נכה. למלכה דהוה ליה כר
לכתר דלתקונית ליה למטרונית ולניכון
נאה וראוי כבות ניון כמלך שלמה ונו׳.
עמיקת דכל כסרין. ליומא עלאה סהד
לזווגך כה כמטרונית כהרין קדישך
כעטרה לנבי מלכה ומאן מתקין ליה
למלכה כהאי ליליה לאתכתרא כה כ כלה
כעטרה לנבי מלכה ומאן מתקין ליה כ כלה
כהאי ליליה תכתיטת לכלה ומעטרי לה
כהאי ליליה תכתיטת לכלה ומעטרי לה
לזווגה כה כמטרונית כהרין קדישך
עמיקת דכל כסרין. ליומא עלאה סהד
למלכה כהאי ליליה לאתכתרא כה כ כלה
כעטרה לנבי מלכה ומאן מתקין ליה
כהאי ליליה תכתיטת לכלה ומעטרי לה
וכעלמא דאתי. תא חזי מכרויהו מתקני
לנלה מכרויהו זכאה חולקיהון כעלמא דין
כעלמא דאתי. תא חזי מכרויהו כהאי דין
ואכי עטרה ושוי תקוכתא ולית לך
כעלמא מאן דיודע לתקנה תכתיטו כלה
ולכתי עטרה ושוי תקוכתא ולית לך
כעלמא מאן דיודע לתקנה תכתיטו כלה
ויאות. זכאה חולקהון דמכרוי כך ויתכע
מלכא למטרוניתא מאן תקין תכתיטא
כתכתיטהא ותקוכתא לנבי מלכא כדקא
לתקנ׳ תכתיטו כלה כנין דתתכת למחר
למתכתי מכרויהו כהאי ליליה לנבי כיתי
ותרוויהו מתעטרי על ריסייהו דליכון
זכאין להכי. ר״ם הכי אמר כתתא
עליהו ואתיה לאזדווגא כיה כמלכא
ומסוך ליליה ככסת. ישראל אתעטרת
ואתיה לאזדווגא כיה כמלכא
לעלין כחוריתא ואמרי כיתי לאחסכא
ירותא קדישא לן ולכלן כתרין עלמין.
ועל דא אסידי
קדמאי לא הוו כויומי כהאי ליליה והוו
אמר שמתי כפיך ונו׳. ועל דא אסידי
אותם אמר יי רוחי אשר עליך ודברי
לעלין כחוריתא ואמרי כיתי לאחסכא
ירותא קדישא לן ולכלן כתרין עלמין.
ומסוך ליליה ככסת. ישראל אתעטרת
עלייהו ואתיה לאזדווגא כיה כמלכא
ותרוויהו מתעטרי על ריסייהו דליכון
זכאין להכי. ר״ם הכי אמר כתתא
למתכתי מכרויהו כהאי ליליה לנבי כיתי
לתקנ׳ תכתיטו כלה כנין דתתכת למחר
כתכתיטהא ותקוכתא לנבי מלכא כדקא
יאות. זכאה חולקהון דמכרוי כך ויתכע
מלכא למטרוניתא מאן תקין תכתיטא
ולכתי עטרה ושוי תקוכתא ולית לך
כעלמא מאן דיודע לתקנה תכתיטו כלה
כעלמא דאתי. תא חזי מכרויהו כהאי דין
ואכעלמא דאתי. תא חזי מכרויהו כהאי ליליה
כהאי ליליה תכתיטת לכלה ומעטרי לה
כעטרה לנבי מלכא ומאן מתקין ליה
למלכא כהאי ליליה לאתכתרא כה כ כלה
כעטרה לנבי מלכא ומאן מתקין ליה
כהאי ליליה תכתיטת לכלה ומעטרי לה
לזווגה כה כמטרוניתא כהרין קדישך
עמיקת דכל כסרין. ליומא עלאה סהד
כי יקריב מכם קרבן ליי׳. עומר שעורין מכל
כעירן דליכון חיות הקדש דמכהן נריך לקרכא
סהד מן הכשמא אלים מכנחים. כמתניתין בזין
פשטון. מן סנקר פריש מכנחים כמתניתין
כתוקפא יתיר, ומן סנלין אמר עמא קרכא דלהון
נלוזין ועליהו אתמר ואתן נחלי נפן מרעיתי
אלם אתם לאחלי קנלה מלרי מדות ליכון אמא
דלילה דקיי. אמר עמא מסטר לילה דטוב
ורע לשוב והתר וכנין דע מן הכשמא מלכא

יג כ ג ב להלן

פקודא כתר דד[illegible] מכי להסדיר

לסס ולכוכי [illegible] לסקריב עמר לכוכב יבוש הניפכם לת הנעומר

תרתי שכיכתי שילא ותתא דלתכתין כחדא
לנכיהון תרין כשמי כזכות עזוכא דמד תרין
(מוכי) דעילא ותתא ועל דא תכתין כתיב שמי
העמר למקד. למקד ולהי למקדישך נאתר
אחד. למסוך למקדי למקד ומאן ליסן סקיל קול
יעקב דליסו יהיה עילא ותתא. תרין כשמי
כחדא וכנין דזכות ליסו דע דעילא ותתא וכלא
ליסו זכות (למקדיכו) תרין כשמי. עכ״כ.

לסס ולכוכי [illegible] לסקריב עמר לכוכב יבוש הניפכם לת הנעומר

ולכני יקר סחרנסף ותתעטר ליה לסיקת
לכוזין דמלת ותלכיסת ליה ותתקכ ליה
כתקוכי דמלכין. לכתר עלת לכי כלס
חמלת עולימתסף דקף מתקני עטרסף
ולכוסתף ותכמיטתף לתקכף לף לחמרס
לון סף לתקוכת כי טכילס לתר דמיון
ככעין וכל ריחין וכוסמין סוחרכי לוכון
מיון לדכלס לכלתן ליתי כלתי מטרוניתי
דכרי ועולימתסף ויתדכון כסהון לתר
דלתקוכת כסהון כי טכילס דמיון ככעין דעמו לכתר תקיכו לס לתכמיטתף ולכיסתו
גס לכוסתף ועטרו לס כעטרתף למחר כך ייתי כרי לאזדווגא כמטרוניתי ותקין
היכלס לכלכו ויזתכמ מדורים ככו כחדא. כך מלכא קדישא ומטרוניתי וחכריוי
כסהי נווכא ולימא עלאה דמתקכת כלא. לסתכמ דמלכא עלאה ומטרוניתי
וחכריוי מדורים כחדא ולא מתפרשין לעלמין סדא הוא דכתיב וימי וגור כאהלך
וגו'. סולך תמים ופועל צדק מלן הוא דלא חלין היכון דמתקכי למטרוניתי
בתכמיטתף כלכוסתף כעטרתף וכל חד פועל צדק לקרי. אמר רכי חייא
אלמלא לף זכיכי כעלמא לא לסתמא מלין לאלין דיי. זכאה חולקהון דיכון
דמסתדלי כאוריתי ויודעין חורחוי דמלכא קדישא דרזוהי דילהון כאוריתי
עליהו כתיב כי כי חסף ואפלטהו. וכתיב אחלנסו ואככדסו.

רע"א מהימנא

בחדש הסכיעי כאחד לחדש. דכי יכחס פתח תקעו
כאחד סופר ככסה ליום חגכו. זכאין
היכון ישראל דקכה קריב לון לגכיה מן
כל אומין עכ"ו ואתרעי כהו ואתר
דביקו קריב לון לגכיה הדא הוא דכתיב
ויהוסף אל כל העם כה אמר ה' אלהי ישראל
כעבר הכהר ושכו אבותיכם מעולם
לאחזה הסא אתר דביקו אתרעי כהו
וקריב לון לגכיה כתי' ואקח את אביכם
את אברהם מעבר הכהר וגו'. הכי קרינן
היה לאסתכלא כהון וכי כל ישראל לא הוו
ידעי דא וכא יהוסף אלא אוריתא כלא
ובגין דאוריתא כלא שמא דקודשא בריך הוא
ואע"ג דלא היכו אלא שבעים נפש אלין
אינון כגין דאוריתא כלא שמא קדישא
ואינון כלא עבדי ליה ואינון כלא אתקכ
ליה ואתדבק ליה ואינון כלא אתקרי
ישראל ואינון כלא אתקרי אדם דכתיב
ואתם האדם צאני צאן מרעיתי אדם אתם
קרי. ואינון כלא אתקרי אלהים דכתיב
ואלהים אתם קרי. ואינון כלא אתקרי
בכים דכתיב בכים אתם לה' אלהיכם.
ואינון כלא אתקרי אדם דכתיב ואתם
האדם צאני צאן מרעיתי אדם אתם קרי.
ואינון כלא אתקרי אלהים דכתיב ואלהים
אתם קרי. ואינון כלא אתקרי בכים
דכתיב בכים אתם לה' אלהיכם. ואינון
כלא אתקרי ישראל דכתיב ישראל בכי
בכורי. ואינון כלא אתקרי יעקב דכתיב
ויעקב איש תם. ואינון כלא אתקרי
יהוסף דכתיב ויהוסף אל כל העם. ואינון
כלא אתקרי אברהם דכתיב אברהם אבינו
הוא. ואינון כלא אתקרי אבות דכתיב
אבותיכם. ואינון כלא אתקרי אבות
דכתיב אבות העולם. ואינון כלא אתקרי
אבות דכתיב אבות הבית. ואינון כלא
אתקרי אבות דכתיב אבות הבית. ואינון
כלא אתקרי אבות דכתיב אבות הבית.

ויהוסף

בחדש הסכיעי כאחד לחדש ונו'. פקודא
לא לתקוע אוף כאלא אסכ לסוף
ועוד דכיכא לעלמא כמה דאוקימכ ואע"ג
דכתיב תקעו כחדש סופר ככסה ליום חגכו ואע"ג
אתמר. דאע"ג ועוד לאיסכא לתכבי כיה
וקאים עלמא כיהא. כגין דאסון קמי וכאי
ואכעל פתח על מלכא אחר דדיכא אריה למתכש
דיכא על עלמא. ואי תימא לוך לאתייהיב ליה כאי
לאסון אקטרג לאפאש ולאתכש דיכא. אף ולאי
כידא דאתי אקטרג אוי קאים לאתכש דיכא
על כל עלמא ואוי ליה עמא דיהוצא לאתכש קמיה
כל היכון דעלמא דאף קאים עבד ליה ואוי ליה
קמיה. למאי דאילו דקאים בלקא ואריה על
כלא. ורוא דא והשלים עמה סיהרו מלאכין
כאוי עמה עמה לאתי אקטרג ואתקין ליה
קמי למאי דייתי אכעל על כל עלמא וכל דא

נגין

ויהא סמוך ודעי דמלך טיבו סני עביד קמיה
כיסרא לתרעי כהן כהניתא ועבוד לון
רתיכ קדים על ליקרים ולפיק לון מנו
כסרא על יקיר קדים כוכיב דכל כוכיבין
כנין דיתעטר כהן רבא בעטרא דכהונתא
סנהר יסגו לכוותיכם מעולם ההוא כהן
דיסתמודע ויתידע. מעולם מהי קא
כי הכא על לאחזוקי חכמת מעבר הנהר
מעולם על סהדוה נהר עולם לקרי ועל דא
בעבר הנהר יסגו לכוותיכ מעולם לאחזוקי
טיבו וקשוט דעבד קבה ליסראל. ולקח
לת לכיכם לת לכרסם מעבר הנהר
מהי קא מיורי. אלא לכרסם לא לתדכק
ביה כהוות נהר כמו ינחך לתתדבק
ביה כסטרים לתתקפא. תא שמע נהר
משה אלהי דיכון כפקי מסטרים
ולתתקפו ביה וכד ינחך לתתקף בדיוקו
כדין עלוהי ותתלין מתכבדי לדיכון
וכרסייה דדיכון לתתקן ומלכא קדישא
ייתיב על כורסייה דדיכון ודלין עלמא
כדין תקעו בחדש סופר בכסה ליום חגנו
זכלין תיכון ומרש דידעין למלך כרסייה
דדיכון ולתקנו כרסייה דרחמי וכמה
כסופר. ר' לכלא סום ייתיב קמיה דבר
עלמא ודהי הא זמנין סגיחין שלוכא על
סהי סופר מהי קא מיורי ועד כהן לא
לתיסבכ ביה. אלא דהי הוא כרירא
דמלכא דיסרש בעיין כיומא דדיכון סופר
ולא קרן דנין דקרן הא לתיד ולתתדבק
דיכון לא כעיכו. אלא הא תיכון כמלין
וכשובדא כעיכון לאחזוקי ולתתערא מלין
אתיכו. תא כד הסוא סופר על דכסירו
דכלא כיסתלק ולא כהיר לכבין כדין
דיכי לתתרי וכרסון לתתקנו לכי דיכי
דלא סופר חולו דינחך לקרי תוקפיה
דינחך

דסדרן כל סדרי קמי מלכא דיכון סדרין כטלין
סיברין קיימין בלהיר קמי מלכא כשתדע דדיכון
ולכיסי סכיכין וסדי לא פסיק לעלמין
מלין לסדי חורש ואלי לסא מתגלגל בעלמא
לתיכון סדרי סדרותא וכלא כתכויב קמי מלכא
לעיכון כסדרי מלכא לית אל סיכלא סיכלא לא
דקבס בסיל לון לית לון רשו לסדרא. כדין
ועד כהן סדרי. ועד
פלוני עבד כך. ולא סכא סדרי
קמיס מלכא ותכוב פלוני עבד דיכא
ומלין סדרי מלכא ומתגיחין ואלי סכטיבא
ולא מתתכלין כעובדיהון דקבס לנכויסא קיימין
עובדי כני עלמא. וי לדיכון דלא מתגיחין
דקבס חולי ומכטיבי בכל עלמא ואתעבר כל
עלמא וכמה דיכון עיכי יי' דלית לון מיסבכא
עלמא וכמה דיכון עיכי יי' לדיכון מכטיבי בכל
דעבד ויסדרין ליתיין ודסדרי על כל עובדי כני
עלמא. ודלין דיכון עיכי יי' לדיכון מכטיבי בכל
עלמא ולא מתגיחין כדקבס בסיל לון ולא
מתעבר כל עלמא ואתעבר כל
עובדי כני עלמא. וי לדיכון דלא מתגיחין
ולא מתתכלין כעובדיהון דקבס לנכויסא קיימין
ומלין סדרי מלכא ותכוב פלוני עבד דיכא
קמיס מלכא ותכוב פלוני עבד דיכא
פלוני עבד כך. ועד סכא סדרי
דקבס בסיל לון לית לון רשו לסדרא. כדין
דיכון סדרי סדרותא וכלא כתכויב קמי מלכא
לעיכון כסדרי מלכא לית אל סיכלא סיכלא לא
דקבס בסיל לון ולא כהיר לכבין כדין
דיכי לתתרי וכרסון לתתקנו לכי דיכי
דלא סופר חולו דינחך לקרי תוקפיה
דינחך

ויעקב
מתשרן ומטו סהדוי קלא לריסיס דיעקב
וסליק וקע כל ליכון רקיעין ורקמו
ודלי׃ סדרא תליתאה קלא נפיק
מעמי דעמ׳ יודעי תרועה ׃ ודעי תרועה
לעמרא תקיעא דליכא קלא ועמא
דלא ידעי תרועה לא ידעי תקיעא
ולא ידעי תקיעא לא ידעי תרועה
אלא תרועה בעי תקיעא ותרועה
ותקיעא בעי תרועה ׃ ואיזהו תוקע
כל שעה ושעה ׃ ר׳ יהודה אומר
תוקע ומריע ומריע ותוקע ׃ ר׳ נחמיה
אומר תוקע ומריע ותוקע ׃ ר׳ יהודה
אומר אם תקע ולא הריע הריע ולא
תקע יצא ׃ ר׳ נחמיה אומר אם תקע
ולא הריע הריע ולא תקע יצא ׃
ת״ר תקיעה כתרועה ותרועה כתקיעה
תקיעה לתרועה תרועה לתקיעה
סדרא תניוכא סהדוי קלא תבירא
כתוקפין וכדין סלקו כל ליכון דיתערון
(סם לתערבן) קמיה לתברו עד דסליק
לתריסר ליכון דיעקב כיון דשמע תער ושמי
לתריסר מתקן לכורסיה לקיומא קמיה
כדין לתכפיה ותבר תוקפ קצוי וכהלי
כעי מלן דתקע לכוכא לבא ורשות בנין
לתברא חילא ותוקפ דליכא קצוי הכא
לעמרי דעמ׳ יודעי תרועה ׃ ודעי תרועה
לי מעמיס וכיוסא לי ׃ ולבקש חמרס על יעקב
בכס לחיומא בכס לחיומא לשמשר לכס
עמקא מיומא לתברי עלמא ׃ ופקידת ליה לשתברא
ליכון בחיכון מעמיס לילים ׃ ויעקב מתקע

ויעקב
מתשרן ומטו סהדוי קלא לריסיס דיעקב
וסליק וקע כל ליכון רקיעין ורקמו
ודלי׃ סדרא תליתאה קלא נפיק
מעמי דעמ׳ יודעי תרועה ׃ ודעי תרועה
לעמרא תקיעא דליכא קלא ועמא
דלא ידעי תרועה לא ידעי תקיעא
ולא ידעי תקיעא לא ידעי תרועה
אלא תרועה בעי תקיעא ותרועה
ותקיעא בעי תרועה ׃ ואיזהו תוקע
כל שעה ושעה ׃ ר׳ יהודה אומר
תוקע ומריע ומריע ותוקע ׃ ר׳ נחמיה
אומר תוקע ומריע ותוקע ׃ ר׳ יהודה
אומר אם תקע ולא הריע הריע ולא
תקע יצא ׃ ר׳ נחמיה אומר אם תקע
ולא הריע הריע ולא תקע יצא ׃
ת״ר תקיעה כתרועה ותרועה כתקיעה
תקיעה לתרועה תרועה לתקיעה
סדרא תניוכא סהדוי קלא תבירא
כתוקפין וכדין סלקו כל ליכון דיתערון
(סם לתערבן) קמיה לתברו עד דסליק
לתריסר ליכון דיעקב כיון דשמע תער ושמי
לתריסר מתקן לכורסיה לקיומא קמיה
כדין לתכפיה ותבר תוקפ קצוי וכהלי
כעי מלן דתקע לכוכא לבא ורשות בנין
לתברא חילא ותוקפ דליכא קצוי הכא
לעמרי דעמ׳ יודעי תרועה ׃ ודעי תרועה
לי מעמיס וכיוסא לי ׃ ולבקש חמרס על יעקב
בכס לחיומא בכס לחיומא לשמשר לכס
עמקא מיומא לתברי עלמא ׃ ופקידת ליה לשתברא
ליכון בחיכון מעמיס לילים ׃ ויעקב מתקע

ויעקב לתער וחמי לאכרסם מתתקן
כניסת לחרק כדין לחידן תרוויהו כיס
כיצחק דל מהלי סטר ודל מסלי סטרא
ולא יכלין תוקפוי לנפקא לבר והכי תלתא
כדרין כלהו סדרא חד. סדרא לחרש
קלא כפי וכליא ופטיל לאכרסם מתתריס
ונגיד ליה לתת לתתר דתוקפיהון דיצחק
מרוין וקיימין ליה לאכרסם כגוויהו.

סדרא תניינא כפוק קלא תבירא
לא תקיפא כקדמאה לא לחלוש הסוא
קלא דתקע חלש לאו לאו חיסו
נבי ונחק בקדמיתא דתמן תוקף תקיפא
מרוץ חלש לגבי חיסון לתתא מותבן
דיכא דחיסון רפויין יתיר וכלהו חמלן
לאכרסם לגבייהו ולתכפיין קמיה.

לדסכי סדרא תליתא קלא כפוק וסליק
ולתעטר כריסי דיעקב ונגיד ליה לתתא
להסוא לתר דחיסון גבורתן מרוין וקלי
לקבלייהו דאכרסם מסלי סטרא דיעקב
מהלי סטרא וחיסון כחמנשיתא כדין
לתכפיין כלהו ומסתכין (פ"א ומסתכי)
לתתרייהו והכי כלהו סדר לחרש תנייא.

סדרא כתראה דכעיל לסלקא לון
לתתרייהו ולעכא (פ"א ולעכא) כיסייהו
ליצחק כמלקדמין בגין דהלי כמי ליסרא
ליה כתתריס ולא יפוק כתוקפוי לבר
כדין דיכי כלהו לתכפיין ורחמין לתעטרו
על דל כמי לכוותא לכל ורעותא כהכי
קלי ולמסדר כתיובתא קמי מלריהון.
כדין כד יסרהל מתקבי ומסדרי קלין
כדקא חזאת כסופר דל ויסרא כרעותא
לסדר הסוא סופר עלאה וכד לסדר
מעטרא ליה ליעקב ולתתקפא על כלא
וכורמיי לחרש רמיון וכדין חזי לעתכא
כלא וקלא מרחש על עלמא. וכלא
מולקהון דיסרא דידעין לנגד ולחמכא
למלריהון

יג ז ג׳ ד לפני

סטרא דילים גמלים הוא כחש כמין נמל כפתח
עוים מפתים ותיסים עשרים ונו׳ כך הפי׳
כסולכת לפניוקא מן סכא כידו מכחש ונו׳.
עוים מפתים ותיסים עשרים ונו׳ כך הפי׳
מתתא מתלכם נגלותין וכעותין. וסקול קלל
יעקב כההוא סנפר דקא סליק ולתתר יעקב
לגביה ולתקדיש כהדיס וינק לו וילכל ולתכלל
לא כלא. כיון דלתכלל כהדיס ביכא לו ניק לא
יין דמכטרא יין דסטוא חדו דלכא רוא דעלמא
לתתי כדין וירח לת ריח גנדיו נלותין דסלקין
וכעותין ויכרכהו. כח רוגז ומדי לכא וכלא
לסיו רחמי. כיון דלסיו לתכלל ביעקב כל
סיכו חיילין ותוקפין ורוגזין דהוו ומיכין לתכדרו
ולא לסתכהו תגן ויסרהל כפקין מן דיכא כחדוס
וכברכהן. ויהי לך ינק יצחק עלת פני
אבין. יצחק כיומא דא כחדוס וכברכהן עלאין
ואוקמוה מכהני טעין מוצבי מעוכלי דעלמא.
ויעם נס סוף מטעמים. חדיד לסכיס למטעין
טעמות. לתקון מסלין ויכא לסכיו ויקמר יקום
מכי יעתר כדיכוי ויאכל כמס עוכדין כיסין
כל עלמא דקא מסכחכי. ויסרך יצחק חרדם
נלולס עד מאד דקא יכיל לסתפרסא מכללא
דיעקב דסיו כחלום. ויאמר מי סיסא הוא
ציד ויכא ויכאי נלותין וכעותין ואוכל מכל כטרס
תבא ואברכהו גם ברוך יסיה כמימרא דילי דכי
יצחק מכיו ויכאי יעקב נעקב ונו׳. דאמי דקא נידו
בא הוס כלום. עד לכתר דאמ׳ ליה ככא מסתכי
סלרן יסיה ונו׳. אלין תקיפין ומכלוסין דסלר
עמין. ודא קאמ׳ ליה אכלא. ויסטוס עשו
ליעקב למיול מכתריס ולקטרגא ליה תדיר.
ויעקב לגיול כסיכון ימין דכין ל״ה ליה ככטורי
ערין לסתפקא מכיס. תב כתיובתא סוי
נקמיס כתעביתא עד דקאתי ל״ה כדין ודכי יסרל
דשמו כא ועתו מלכא מלות ליס ויסרל יעקב
מלך ויהיב לו ומסני כגלותין וכעותין. ויאמר
יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק. עד
דכטיל עיטא ואמר כי אמר אכרהם אביו כעמסם
עוים מפתים ותיסים עשרים ונו׳ כך הפי׳

לפניו ויהיו מזכיר לרחמי ולתקנה כלהו
עלמין על ידיהו. ת"ח לקבול דא תלתא
ספרין פתיחין כיומא דא וכמה דרחמין
מיתערין ודינין קיימין לתכפיין ועלמין
לדוכתייהון כך הוא לתתא כגוונא דלעילא
דיכין קיימין לתכפיין ולתעברו מעלמא
ומלין לזכון שלין לזכון דשעי במורי דזכון
דיכין קיימין דלתכפיין ולתעברו מעלמא
ועל דא כתכתיב ונחתמום וכו' לומר רבי
אבא ודאי הוא דא כדורש למלא כריך
רחמנא דשלילא ורווחא כתכי מלי.
לומר ר' יהודה כתיב זכרון תרועה זכרון
עבדיכן לכוכא לבא ורעותא ושרש עבדין
זכרון לתתא כמה כשופרא כגון דיתער
מלא כההוא נוקבא נעלא. לומר ר' שמעון כתיב בכסה ליום חגנו דלתכסיו ביה סיהרא
וכיך לתכסייו. אלא כל קיימא עיבא ושמשא לא כהיר כדין סיהרא לתכסייו ולא
כהיר ועל דא מקמי עיבא שמשא לא כהיר כ"ם סיהרא דלתכסייו ולא כהירו ועל דא
בכסה ליום חגנו בשעתא דסיהרא לתכסייו סיהרא וכמה כהיר כלא כתיובתא ובקל שופרא
דכתי לשמרי הטעם ושמי תרועה כדון ו"כ לזור פניך יהללון. ת"ח כהאי יומא לתכסייו
סיהרא ולא כהיר עד כשעור לחדש דיסהרלא תיובתא כלהו כתיובתא שלימתא ויומא
עלאה תלתא וכשרת לסוהדי יומא כטלו דיומא כטלא ושתכח חידו בכלא ועל דא
כתיב יום הכפורים הוא. יום כפור מכעי ליה מלון יום סכפורים אלא כגון דתרי
כהורין כהרן כחד בזוטיה עלאה סהירבזוטיה תתאה בהאי יומא מכהרא עלאה כהיר
ולא מכהרא דשמשא ובגין כך בכסה ליום חגנו כתיב. רבי לבא אלא ליה לרש לומר
לומיתי זוגא דכנסת וסרא לכלא קדישא אלא ליה ונא לומכם לאותי כת לבי היא
לך לא כת לומי ותהי לי לעבד. לתרגים רבי לבא אלא חריש קליש בכא ולא מר ר' שמעון
כוזיפא קדישא וי וי וי לעלמא כל תפוק מכוא וי לדרא דיהון בעלמא כד תסתלק
מכהין ויסתארון ותמין מכך. א"ל ר' חייא לרבי לבא הלא דאלו לקבלך מאי קאמר
לומ"ד לא זוגא דלבא כמטרוניתא שלא כזמנא דכתר מלכא עלאה וכד לתכתרא
מכוא קדישא ליה קדם דלא מבי לבא טלין הלילכדין מזדווגי כחדא בגין דמלכא
קדישא ליה קדם לכתיב דכתיב מלא לילקטיל מלתר לדקדי קדם כדין לומתי כת לבי היא
לך לא כת לומי דסליק מבי לבא שמא דא ולא מכי לומא ועל דא ותהי לי לשם לשזוגא
כמכא דלא לומי זוגא דמלכא כמטרוניתא שלא כזמנא דכתר מלכא עלאה וכד לתכתרא
כתיובתא

ד"א שם שם

קמיה כל יומא ת"ח לבא כרשם שמשם כבכה לדם וקדישא כדיכא קמי מלריה ותב
כטלא ולא מבי לבא. אלא חייא ודלוזכא דרא דלם שלי כבניה זכלין ליכון דקיימין
ווזה הכפורים לוכא לתמיה המטם לסור בגין דזווגא לא מזתכא דהא מבי לומא
כאדא כזמנא דא ולא ת"ח לבא כזמנא דשטלא מבי לבא כזמנא דכטלא מבי לומא
לך לא כת לומי דסליק מבי לבא שמא דא ולא מבי לומא ועל דא ותהי לי לשם לשזוגא
מכהין קדישא ליה קדם דלא מבי לבא טלין הלילכדין מזדווגי כחדא בגין דמלכא
לומ"ד ולא זוגא דלבא כמטרוניתא שלא כזמנא דכתר מלכא עלאה וכד לתכתרא
מלא לילקטיל מלתר לדקדי קדם כדין לומתי כת לבי היא לך לא כת לומי ותהי לי
לעבד. לתרגים רבי לבא אלא חריש קליש בכא ולא מר ר' שמעון כוזיפא קדישא וי וי
וי לעלמא כל תפוק מכוא וי לדרא דיהון בעלמא כד תסתלק מכהין ויסתארון ותמין
מכך. א"ל ר' חייא לרבי לבא הלא דאלו לקבלך מאי קאמר לומ"ד לא זוגא דלבא
כמטרוניתא שלא כזמנא דכתר מלכא עלאה וכד לתכתרא מכוא קדישא ליה קדם
דלא מבי לבא טלין הלילכדין מזדווגי כחדא בגין דמלכא קדישא ליה קדם לכתיב
דכתיב מלא לילקטיל מלתר לדקדי קדם כדין לומתי כת לבי היא לך לא כת לומי
דסליק מבי לבא שמא דא ולא מבי לומא ועל דא ותהי לי לשם לשזוגא כמכא דלא
לומי זוגא דמלכא כמטרוניתא שלא כזמנא דכתר מלכא עלאה וכד לתכתרא כתיובתא

כהורין

מכהרא דשמשא עלאה כהיר ולא מכהרא דלבנה:

ד"א שם שם

כתיבתא וקבילנהו קודשא בריך הוא. אמר ליה לדם אחת תהא כימחא לכתך
לדרי דרין בהאי יומא קיימין כדיבא והי יתיבין לפא לקבלן ואיקום מכורסייא
דדיבא ואתקיים על כורסייא דרחמי ואתרחם עלייהו, ודוד אמר אהבתי כי ישמע יי
את קולי תחנוני. ועל דא כתיב כי עמך הסליחה למען תורא. וכתיב כי עמך מקור
חיים בתורך נראה אור. עכ"ל

אך בעשור לחדש השביעי הוא הכפורים הוא מקרא קדש יהיה לכם. ר' חייא
פתח לדוד מסכיל לאסף כסוי כפשע כסוי חטאה. לדוד מסכיל הוא תביעין
בעשרה זיבי ומרע לתקרי ספר תהלים

כנגון. כנגון. כמסכיל. כמכתם.
כמזמור. כשיר. כהשמיע. כתפלה.
כהודאה. כהללויה. ועלתה מכולהו הללויה
הוא תוקמום. הכא מסכיל לתריה ידיע
מהו מסכיל מייתי דאחכימו לתינון דשתו
להו סהדי לתר (פי' דשתלין בהדוא לתר)
לתקרי מסכיל כלא מסכיל על דבר ומנח
טוב. וכגון דתקרי הכי תליא ביה סליחה חידו דחודין הא' אשרי נשוי פשע כסוי
חטאה. מאי כסוי חטאה הא תוקמוה דהוו כסוי חטאה מכני כשא דהוה דחב לקבא
לכל כסוי חטאה. הא כל כך כם חטי וחב ומנח חלא ותרין ותלתא ולא אדכר בי"ה
חוכי דאתגליין תינון ומפרסמי לן לעילא ומפרסמי לן לתתא וכרוזי חולין קמיים
ומכרזי אסתלקו מסתרכי דפלניא כויף הוא ממחריב כויף הוא לעילא כויף הוא לתתא
וו ליה דפניס דיוקנ' דמחריב וו ליה דלא חיים ליקרא דמחריב קבא נלי חוביה לעילא
הא יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו. וכל כך כם חוזל כארחא דמחריב מסתכל
כפולחניה ודומין ליה חטאה הא כלא מכסין עלוי' ועלין ותתין לא מקרי כסוי חטאה.
ע"כ רבי חנא עד כען לא מטיתי לעקרא דמלה ומסיר קאמרת והאי דקאמרו חכמיי
סתיר. לכל אין הכי נמי מכסה חטאה מכאי ליה מהו כסוי חטאה. אלא תרי מלי דקחמתא
לית ביה ותרוייהו הכי. הא כמה דתניין לעולין טכין דכר כם עביד כהאי עלמא
עבדין ליה כהוא עלמא לכוסף יקירא עלאה לתתאה כהוכ דר כם לתקין עובדין
טכין ונכרין עלוי עובדין כישין ונאנח ביה קבא ועובדוי כישין סגיאין והיו רמע
לחטאה חטאה קמי מחריב ותיהא על לישנן טכאן דעבד בקמיתא הא לתתכיל
הוא מכלא חטאי עלמא ומעלמ לתתי. מה עביד קבא מלישנן טכאן דעביד האי חטאה
קדמיתא. אית נדיק לחזיל כתריהי למלכ עלאה ולתקן לכוסוי מעובדוי קבא דמליס ליה מלישנן
אית נדיק לחזיל כתריהי למלכ עלאה ולתקן לכוסוי מעובדוי קבא דמליס ליה מלישנן

ואמנות יש כל מטותם. מלן מצות יש בלא רוח ושם לוקחים ר' שמעון
אומר כל לוכן דלהון מסטרא תקיפא ולתלתא כוכבין כיפין כתרין תתאין כנגד עולם
ביומא דכפורי דליהוי לקדי מצות יש כופטא דכספא כל כחכין ליה כנורא הש"ד הנו
פיגים מכסף. הלי מליכון מצות יש רוח ומצות יש לקדי מצות מהסוף יש קדישא
מצות זוהמא דכספא. ועל דא כל לוכן מטלין דישראל סדרין לגויים (סם לגויים) והוא
קביל לון ויתתין כנ כנויים מן כנין דליהוי מטלא. מלי מטלא גרעונא ועד הוא גדעונא
לכלה. וכטל גרשנא דגופא ודכספא. כסלי יותא כחית הלי מצות יש זוהמא דכספא
ואטיל זוהמא דגופא. מלן הוא זוהמא דגופא דא יכר הרע דלקדי מוקם מכוול. תמר
ר' יוסי תכן ואתן לאהרן על סני הסעירי גורלות לי יכסי יקרא הוא דעלול חמיתין עבדא
דסדי עלכין כמלריה לרחוים דעלמא דעבדא לא כטל לגלא מה דיהוב ליה מלריה.
לכל כנין דסמלל ומין הלי יומא כדילטורא וכנין דלא ושם ליה פטרא כסלי עלכא הוא
סלקדים. דתמ' ר' יהודה לר' יצחק מלה עלאה למסחכא כעלכא דיהוסטעכתא
כיה על פי הגורל. עפ הגורל ודלי לליהו דא קולקא דיהודה דא לכנימין וכו' וכן
כלהו לוק כלא כיון דסלקין עלכין כידא דכלכא לוכן מדלני מן ידוי ושלרן כלתרייהו
הש"ד והסעיר לשר עלוי הגורל עלוי ודלי. ולא דא כלקודוי לגלא ככל ומכ' דלילטור
ומין ולוהיהיב ליה רשותא כשכן לשוחם לקכליה כמה דיתעבד ומכוך לון לישראל כהלי
יומא דלטורא ומין לגלגלא לרעא הש"ד ויתמר יי' אל הסטן מלין תכא ושם תניכן משום
כלרך מלי הוא גלא הלי הוא דלטורא מקטרגא דישראל ושם לתעברו חכריה דודלי
דכסוף שתא דהוו ומיכון ישראל למעבר יומ ולתתברעא ממדרגין לשר לכא לעברא
כלרעא קדישא ושמיכא דלא לתתחזן גלין למיעל כגוה לי לכת דלין דיכוהו
הכא כמדרגי מה סכין גלין מלילן לו יחוטון כלהו כחדא לו יהדרון כלהו למדרגי ולאו
לכת הוא דלשרת ועבדוס ושבו לוחם ת סנסיושם לא סליקו מחוסכא גלא רלו ולא
יתיר. לשר קכ"ם מלי לעביד לשתדלותא כעיין הכא לגויתי לקדכא לקכליה ליכוהו
ליה כמה דיתעבד ויסבוק כהו לכנישא לשתכח כמלן דיתעבד מיד לשר ליה הסמת
לכך לל עבדי לויב כי לין כמוהו כלרן. מיד פלג ליה לטורא כמלן ויתן הסטן לת יי'
ויתמ' החכם ורא לויב גלגים. לר עיל דכעי לשעברא עלכי כחד כהרא לעבר ולכא
לקטרגא ליה כעלכא רשיל הוא מכיס לשר מלי לעביד דכעול לגכא לעבר לטלייל
יקטרג הוא כעלכא יקף עיכוי ושמא כין עלכא חד תיעבד מלילן תיעבי כרא דהוא רב
ותקיף לשר לשדי דא לקכליה וכעול דמקטרגי לא כדא לעבר לכל עלכא ויסתזכון
מכיס. כך קכ"ם לשר ולאי הא תיעבד חד רב ותקיף ולגלים לשדי לקכליה וכעול
דהוא ישתדל כיה יעברון כבי ולא יסתבח קטיגורא לנכייהו מיד ויתמר יי' אל הסטן
הסמת לכך עד קכ"ם זוג לסו כחדא דכתי הסו כידך. כעול דהוא לשתדל כיה סכיך
לון לישראל ולא לשתכח קטיגורא לנכייהו. לוק הכא כהלי יומא כעיכא לשדר לקכלי
כמה דיתעבד כגווכא דילה וכעול דליהו לשתדל כיה סכיך לון לישראל ולתלא לשרי
לוולא דכי מלכא הכ ליה ושר שרך ויסכך קמילשכא ואי לאו ויומ למלכא מלה
ביומ. לומכין כטלין ליה להיות מלם עלאי דכי מלכא ומלכא עביד ליכא כניהו. כ'

ויבוא למר למטה דקדושים קמי מלכא הכי ליה ממרא ולבתר לימא ליה ואחזי ליה כל
ליכון טעון לעבדית וכל ליכון כיסין והוא ויתי ומכחך ויימא ללא יפתבא בעלמ כוותך
לוף הכא הא קדוש דלטורא תדיר קמי מלכא. ישראל יהבין ליה הלי דורון ובהלי דורון
פתקא לכל כיסין ולכל טעון ולכל חוכין לעבדו ישראל והוא ליתי ומכחא להו ליישראל
ולתעביד סניגורא קמיהון וקדוש הדר כלא לריש לעמיה בנין דכתיב כי נחלי לתם
הוא על רשמו. למר ר' יוסי וו' לון לעמיה דעמו כעמיה דהלי סעיר מסדרי להוא
דלטורא ממכח דעליהון דכניסים ליתי למכחא לון ליישראל וקדוש הדר כל ליכון חוכין
לריש לעמיה בנין דכתיב סקרי לך וכון לנגד עיני. הלי יסוד שמלא הוו ידעי לומות
שעלם מהלי סעיר לך מכחין לון ליישראל יומא חד כעלמא. ת"ח כל ההוא יומא מסתלל
ליהו כההוא סעיר וכגין כך קדוש מכפר להו ליישראל ולכי לון מכלא ולא למתכח
קטנוריא קמיה לכתר הוא ישראל תדיר למכחא להו ליישראל וכדין מהל ליה כלא ויימר י' לך
סטן תהין תבחלתיב כתוכחתיהו ליישראל וקטיגורא לתעביד סניגורא ולוזל ליה
כדין קדוש למר למכעין מרין דסחרין כורסייה חמיתון הלי דילטורא היכך קדוש על
כי תדיר מסתכלי הא ישראל תדיר למכחא בכיה כפתקא לכל חוכיהו וכל טעוייהו
וכלהו דחטו ובהו קמיה כדין מסתכמי כלהו דיהדרון ליכון חוכין על עמיה. ר' לכח
למר כל ליכון חוכין ותעלין מתדבקין ביה כמה דכתי ותדליק כמנורו יום כל חטתם
וכלהו מתהדרן ברישיהון לעמיה הלל ופשר עליו לת כל עוכות לל ארץ נזרה
בהלי יומא מתעטר כהנא בעטרין עלאין והוא קדוש בין עלאי ותתאי ומכפר עליהו
ועל כיתיה ועל כהנוועל מקדשא ועל ישראל כלהו. כעתא דעלל מכפר מכוין כריש
דמהימנותא ולדי בהלבשה כמה דכתיב וסוה לוחן על הכפרת ולפני הכפרת וסיך
עביד בסוה בקפטה (פ"ל בקטפא) דלמבעא ולדי כמלכוף בטיכסין דלמבעא למטרי
קפתורא (פ"ל קטפורא) ולדי ולתכוון ומלרי למתכי לחת. לת ולא. לחת כלחודא לחת
דכליל כלא לחת סבא דכלא. לחת דכלא לסדרן לקכלא לחת ריש דכלא לכתר לחת
ולא. לף ולחת דליכון סריין כחד כרעות כלחוות ולא מתפרסן לעלמין בתר דמטא
להלי ולחת דהיה לומא דכלא מכלן מלרי למתכי כוונא ומכי ולמר לחת וסתים
לחת ולם לחת ולרבע. לחת ולחם. לחת ולם. לחת ולבע. בנין למתכח ולבגל
להלי לחת דהיה לומא עלאה כדרגין ולישן לכתרא דליומא תתאה ולמתכח כדרין
עמיקין מלתרייהו לכבסת ישראל. ועד יומא דלא תדרין כסורין כדרין כחלקא יומא עלאה
כדרא ליומא תתאה ועד כתיב יום הכפורים כמה דלתמר. לף ינחק קפטרא הדא
קדוש ברגלוי דכהנא בעתא דהוא עלל להלי ימות התם ויקחנו מלבר ובמה ישנו
כההוא זהוריתא כל לף יהבך נוונוי כההוא בעתא לתתמודע לכהנא לתתכח לנו
(פ"ל בקטפא) לף ויקוב כלא כוסוריתא לתידע ולתתמודע ליהבך נוונוי לחוור כדין
חדוותא הוא בעלמי ותתאי. ולי לאו כלא לתתכחו בנעו ולוו ידעי כלא ללא לתקבלא
גלותהון. למר ר' יהודה כיון דהוה עלל ומטמט עיטו ללא לתתכלא במה ללא
לתקרין ויסוס בעלמא כל לף בעלותיה הוה ידע למלין נפקין בחלוותא ומתקבלן ומתברכן

כדקא

ובחמשה עשר יום לחדש השביעי וגו׳. רבי יוסי אומר לרבי לכה אל
מכל מלאכתכם וגו׳.

כי חמשה עשר יום מלי קא מיירי. אל ולחי דנח יקירא
הוא. תא חזי כמה לעילא וכמה לתתא כל חד וחד כפרקיה נטיל ובפרקים יתבע ובפרקים
לתתא ועביד מה דעביד הוי עסוק מכנסת ישראל לימין ויומא עסיקנא בעסיקנא
קיימא ועל דא כעסור לחדם הזה ויקומו לכם ימים טובים וגו׳. והלי ויומא הוא דולף
וחמשה ויומין לחרמין למלכא הוא סהדותא (פג
ויומא דלתתי עלם דסלק חמשה כיום) סהדותא ויומא דעלמא בנין לדרגא חמשה כיום
יתיב מלכא בתרעא וכל לתר כעזור יתיב מלכא בכלטיין. וכל לתר וכו׳.
דמטרוניתא הוא. חלם עליונו דמלכא

כזמנא דתרין לכסן מסתכלי כיום דשבת מלכא כסו וכדין מתעטר בכלא וחד מלם
מביעאי וחמשה. תא חמשה דלים הוא דלתתי כמה דלתתא וכדין כיום לכא לגבי
ולתתא מכיום מחשבין תרעין למהוי לחמשה. והי תיומא מביעאי בנין דמלכא
כמלוי דלכסן ועשרים ירית מביעאי כמה דכתיב נתתם ורחמם כמות גיון ועל דא
במביעאי הוא ויומא דמעטר מלכא כעטרין וכדין ירית מלכא ויומא דמזדווגין
בחדא ועל דא כלא כחד תליוא: ובחמשה עשר יום. רבי יהודה פתח

דמשיכותא לחסין גליותא ליה ולכנוי דכתיב וילחם ביעקב ויסב ממנו סגי.

לחסין חירו ליה ולכמי לעלמין ותתברך ברכתא עלאה ומלין דלפיק נרמיס מלגו דמשיכותא כרכ דכתיב ויהי כי ברוך יי׳ מלי מיורי דכל מלין דיותיב תמו׳ מלגו דמשיכותא גלגו דמשיכותא זכה למיפק מסטרא דקדלטיותא ולא עול מלגו דכתיב כיס מלגו דמשיכותא . כתיב בכתבן כיורו מלזמי מרמס לא מלגעור עבד לכרכס . ותא כתיב כרכס בכתבן דזכה כתבן לא למסם לכרכס וכיון דמסם לכרכס יתיב תמות מ

בסכת תעבדון חסר חדא דכלהו **בסכות** תשבו שבעתיים ונו׳ פקודא
קשורין כיס דכתיב כי לא ליושבי בסכה ושם מוקימנא
עבן יי׳ עליהם ויומם וכתיב וכעמד ענן בגין לאתחזקא ליסראל יתבי כרוז דמהימנותא
פתח אהל לפניהם ויומם לא הוה עובדא בלא מקטרגא לאתערא מכייסו
דלהלן דכתי׳ ויומם ינהג יי׳ חסדו עובדא דמהימנותא יתיב בסכה
חד כתיב תמם לחרכין וחיכון מית כמה לוקמיכא דכתיב כל שורת ישראל יפני
ועובדא לחרבא דכתיב וכעמוד שם גילה נסכות. מלין לחיסו כרוז דמהימנותא ומוקמא
דלא כהר׳ לון ליסראל מכסירו דחיכון מית: וכתי׳ ושרצא ליסראל שם בסכות. וזוג לא לתמר
רבי נכמה דוכתי. פקודא נתר לא לקבל
קרבנא בכל יומא וקרבנא לא למהוי חלקא

בכלא בחדוותא דגבי בגין דכלהו לחיכון אחיכון בחילקא אבפין לאתתא לגבי שרצא לחילקא בכלא לאתברכן
בגין לחילקא לעב לית כסו תוצלתא בלא לאתברכן וכחדוותא דיסראל כחכוהין לגיולא הכי חולקא
דכרכאן לכל חיכון שאר עמין לחיתלון לחיתו ולאתאלון כהו ביסראל. וכל אלין קרבנין למיכב
עוכא לחיכון מיכן דשאר עמין לשם מנו רחיתו דקא רחים קב״ה לכנסת בעי לכלא יהון רחימין לשון
וזוג לא כרכות יי׳ לכבי לחים נס לחיכון יתלים לחיתו. לחילו כל חיכון מקטרגי עלאי כלהו יסראל
רחימין ליסראל כל חיכון לאתתא עלאה וכמה. ולחיתא לשון הוו מקבלי קרבנא לאו הכי אלא כלא
לקב״ה בלא ומתקרב וחיכו פרים מוכח לכלהו מכלומין לסטרין לאחרין דיסתמן בשוק דורמא
דכתי׳ ויסטרין רחימין לשון ליכלשון דיסראל שלא ולתא לית עמין כעמין דיסראל לחיכון חולקים
ושבחים לקב״ה ולאתלקא יקרא דקב״ה שלא ולתא כדקא יאות. וכל לכלומין עלאין לחיתו ואחרי

ומי כעמך ישראל גוי לאחד בארץ. עכ׳.

רבי לעזר פתח כה אמר יי׳ וזכרתי לך חסד כעוריך ונו׳ הלי קרא על כי לאתמר
כשעתא דהות לזלא כמדברא עמהון דיסראל. זכרתי לך חסד דל עובדא
דאברהם דנטלא בחמש לחרכין דלתקטרו עלך ונהירו עלך. לחבת כלוליתיך
לשמתכללן לך (פ״ל וכלהו משתכללי בך) ולשעטרו לך ולתקינו לך בכלא דתעדי תבשיטין
וכך למה כגון לכתך לחרי כמדבר כארץ לא זרועה. לה כשעתא דכר כם יתיב
כמדורא דל נלא דמהימנותא סכיתא דפסח נדפה עלים מלעילא ולכרסם וחמשה
לדיקויא לחרכין מוין מדוריהון עמיה. אמר רבי אלעזר לכרסם וחמשה
ודוד מלכא מוין מדוריהון עמיה הלל בסכת תשבו שבעת ימים. שבעת ימים כתיב
ולא בשבעה ימים. כגוונא דל כתיב כי בשבת ימים עשה יי׳ לת השמים ונו׳. וכאן
כך כם למחדי ככל יומא ויומא כחנפין כסירין כלולפיזין חלין דסריין עמיה. ואמר כ׳
לכל כתיב בסכת תשבו שבעת ימים ואין לכתר יסבו בסכת בקדמיתא תשבו ולכתר יסבו.
סבת כל הום שיל למוכ הום חדו וקרוים על פתח דסוכה מלגאו ואמר בזמן לחופפיזון
מסדר פתורא וקרוים על רגלוהי ומכרך ואומר בסכת תשבו תיכו חופפיזון עלאין
תיכו. תיכו לופפיזון מהימנותא תיכו לחרים (פ״ל אפפו) ודנו וחדי ואמר זכו לחולקא
זכו חולקסן דיסראל דכתיב כי חלק יי׳ עמו ונו׳ ושום יתיב. תכויה לכנו עלמא דמלך
לחית

תכויה לכנו עלמא דמלך

ולקחתם לכם ביום הראשון רעיא מהימנא

ונו׳. ר״מ פתח כל פקודא וכו׳ לישנא בעלמא בתוספתא ויומא

הנקרא בשמי לכבודי ברחתיו ירקתיו כמיכון ויכין דיליה ואפי רוח

לף עשיתיו. כל הנקרא בשמי לד לסם לוקיבא ומוקמוס תכריה כמה דקאם קמיל לון

דקאם קאדי ליה בשמי לכבודי ויכרת שדי ליה בשבילי בני יומין ואלדי נסין. לוף סכי ושבע

את הסלם בעלמו. ועוד דאקרי בשמים לכבודי ויכרת שדי ליה לקאם לאולקמין ואדלן ביה. ואף

בשעתא דאפיק קשוט ודיבא בעלמא לשלוף רוח לדוכא ויהיב לביה דאיהו רוח דיוקנא

ואקרי אלהים דכתיב ויברא אלהים לד תקנל

קרא ליה בשמיה דכתיב ויברא אלהים

את האדם בצלמו. בספרא דצלמים מלכא משכחנא דכשעתא דזווגא

דזווגא אתמר. וכך הוא כוונת דתרוייהו בצלם ודמות ואדם מלכך ונוקבא נפק.

ויברא אלהים את האדם בצלמו. בספרא דצלמים מלכא משכחנא דכשעתא דזווגא

אתמר

לעלמין ותתלין. רבי חלה פתח שמחו כיו וגילו צדיקים. שמחו כיו כלל וס
כיום עשה יי נגילה ונשמח בו ותוקמוה דהא כתיב כעני למחדי ליה ולאכסדרא ליה
לכפין ולאתכא בר כם כחדוה עמיה בנין דסהדוה חדוה דקב"ה הוי דכתיב נגילה
ונשמחה בו. בו בוומא בו בקב"ה וכלא חד מלה. שמחו כיו כד דיכון לאתכפיין ורחמי
לאתערו וכד אתערי רחמי כדין וגילו צדיקי צדיק ודאי מתברכאן כחדא דאקרון
צדיקים כמה דאתמר דהא חלין מתברכאן לעלמין וקדמן לעלמין כלהו. והרנינו כל
ישרי לב. חלין כגי מסיימנותא לאתקשרא כהו. ישר מאן דאמר דלא כשית עובדא
בכלהו ולא מלין לאפקא לון ולא תעבד קלא כהו תיפח רוחיה. והא תכח תוכח ופרשתא
דא מלקי כוכיוהי וקטרת כוסמין כחדא בנין דכתיב סמן וקטרת ישמח לב וכחדי
ובעובדא דא אסתכח חלקותא לעילא וחדוותא לאתא ואתקשרותא כחדא כדקא
יאות ובעובדא דאתתא אתתר עובדא לעילא. תמר רבי יהודה מוכח לאתתא אתער
מוכח אחרא. כאן לאתתא אתער כאן אחרא בעובדא דאתתא אתתר עובד לעילא.
רבי וסי ורבי יצחק הוו אזלי כאורחא אמר ר' יוסי לר' יצחק כתיב וקרית לשבת עגג
לקדוש יי מכבד וגו'. וכבדתו מעשות דרכיך מפיך. לכל ממנוא חפיך ודבר דבר מה
הוא ומאי גריעותא הוא לשבת. א"ל ודאי גריעותא הוא לך מלה ומלה דנפיק
מפומיה דבר כם לית לה קלא ולקלקל לעילא ואתער מלה אחרא. ומאי הוא דהוא
דאקרי חול לעילא מאיכן ימין דחול. וכד אתער חול כיומא קדישא גריעותא הוא
ודא זקב"ה וכנסת ישראל מאי הוא דכתיב לאפרשא וגוג דיכון מאן הוא
דכתיב חול הכא. עתיקא קדישא לא אתחזיא ולא אתריש על חול בגין כך סדורו מותר מאי
טעמא בגין דהוא לא עביד מדין ולא אתעביד מכיס קלא ולא סליק. אבל לכתר
דאפיק מלה מפומיה הוא מלה אתעביד מכיס קלא וכקש תוירין ורקיעין וסלקא לעילא
ואתער מלה אחרא ועל דא ממנוא חפיך כתיב. ומאן דאפיק מלה קדישא מפומיה
מלה דאורית אתעביד מכיס קלא וסליק לעילא ואתערו קדושי מלכ עלאה ומתעטרן
כריסיה וכדין אסתכח חדוותא לעילא ואתא. א"ל ודאי הכי הוא והא אמעכח מלה.
אבל מאן דאמרי כתעניותא כשבתא עביד גריעותא לשבתא הוא לא. אי תימא לא
עביד גריעותא הא כעלמא דמיימנותא כטול מכיס ועוכמיה סגי הא חדוותא דשבת
כטול מכיס. אלא מלה דא אמעכח דלא הוא דאתגזר עלה מלעילא מכל כני עלמ' כגין
דהאי יומא חדוותא הוא לעילא ואתא חדוותא דכל חדווין חדוותא דכל מהימנותא
כיום לאתכא ואפילו רשעיא דגיהנם כייחין כהאי יומא. והאי כר כם לית ליה חדוה
ולית ליה כייחא ומכיי' לה מכל עלמין ואתאן. כלהו אתלין עלה מאי סניא דפלגייהו
הוא כנערה. וכשעתא דעתיקא קדישא לאתגלי כהאי יומא ואסתכח האי כנערה
גלויתיה מלקא וקיימ' קמיה וכדין לאתקרעו כל גוזרי דיכין לאתגזרו עליה ואפי' אסתכמו
כפי דיכיו למלכא עליה לכיש כלא אתקרע בגין דכשעתא דעתיקא אתגליית כל חיוי
וכל חילו אסתכח בגין דאתגליא כהלולא דמלכא. ועל דא תניכן קורעין לו גזר דיני
על מצעים מכח. מאן מצעים מכח הלא מעג דאסכמו עליה כל חיכון מכשן כתרי
מלכא דהוא לאתחזי כהו כלא אתקרע בגין דעתיקא קדישא נטול ליה לכר כם, וכני

מלי כל מתערי עליה בחלמא בלילה דשבתא · למלכא דעביד הלולא לבריה יחיד
קדוש על כלא בהאי יומא דהלולא כל עלמא הוו חדלין וכד כם חד הוה עציב תפיס
בקולרא · לית מלכא להדורתא האי כל עמא חדלין כמה דליהוי גזר · וקף עיכוי
האי הוה כד כם תפיס בקולרא עציב · אמר ומה כל כבי עלמא חדלין כהלולא דבריה
ולא תפיס בקולרא · מיד פקיד ופקי ליה ואסרו ליה מקולריה (פי׳ מקטרוי) כך הוי
דאסרי בתעניתא דשבתא כל עלמא חדלין ויהוי עציב והאי לית תכם בקולרא · כשעתא
דעתיק קדישא לתגלי בהאי יומא ואשתכח הוי כד כם תפיס בקולרא לסגי בקולרא
עלי כל מיכון מכעין מכין דאחרן כלא לתקרע ולא אסרי עליה דיכ ביומ אחרא לית
ביה רשו למקרע ליה כהאוא יומא כם שבת ללית לך יום ללא אשתכח ביה חילא ומאן
דאסרי בתעניתא דחלמא כהאוא יומא לא סליק האוא יומא עד דקרע ליכוי לכל
לאו דשבעו אנם כיומא דשבת · כגין כך כהאוא יומא ממש ולא ביומא אחרא ללית
רשו ליומא על יומא אחרא · כל יומא מיס דאירע כיומיה עביד ללא אירע ביומיה לא
עביד · ועל דא לא לכעי ליה לאינים למלקא מיומא דא ליומא אחרא · וכ׳׳ב דכר
יום כיומו תכיכן ולא דכר יום ליומ אחרא · ותא חזי לאו למנכא מתערי עליה בחלמא
כגין למתכע עליה רחמיוי להאוא כר כם ללא מתערי עליה ולאו אודעו ליה בחלמא
דאית לקרוי רע וכגיכי כך לא יגורך רע כתיב · וכתיב כל יפקד רע כל יפקד כגין
דאיהו רע · אמר רבי יוסי כתיב ממנוע חפנך · כיון דכתיב ממנוע חפנך מהו ודכר
דכר אלא עד דיגזר מלה כדקא יאות ויתמלי ליה ודאי כך הוא כדאירע דמלה מתמע
דכתיב ודכר דכר · זכאין ישראל כעלמא דין וכעלמא דאתי עליהו כתי׳ ויאמר

לך עמי המה כניס לא יסקרו ויסי להם למוסיע:

ויצא לא״ז כן אסה ישראלית ואוף כן לוים מנגרי ונ׳ ויצא רבי יהודה אמר כפק
מכללא דאלקא דישראל דכפק מכללא דכלא כפק מכללא דמהימנותא
וכגו דמחכה מכאן לוליפכא כל מאן דאתי מזוהמא דזרעא לסוף גלויה ליה קמיה
כלא מאן גריס ליה זוהמא דאלקא כיסא דאית ליה אלקא כללא דישראל ·
רבי חייא פתח כתוב תלדים הסתר דבר וכתוב מלכים חקור דבר · כתוב תלדיס
הסתר דבר דאית רשו לבר כם לגלאה מלין סתימין דלא לאתמסרו לאתגלייה מלין
דאפילו עתיק יומין כלא לאכול למכע ולמכסה עתיק · לאכול למכע עד הסוף לאתר
דאית ליה רשו ולא יתיר ומכע ולמכסה עתיק למכסה עתיק ודאי · דבר אחר לאכול
למכע חוכמה דבריאה דידעין תרעין וסבילין למיהך כתרע מסוכמתא כדקא יאות
כגון דרא דרבי שמעון סתרי דגויה · ולמכסה עתיק מדרין לאחרכין דהא כלסון
לא לאתחזון לאכל ולמכע ולאתגלייה מלין כגווייהו אלא למכסה עתיק כמה דאית אמר
אל תתן את פיך לחטיא את כשרך · כיוצא דרבי שמעון הוא כר כם אמר לאחכרים
פתח פיך ויאירו דכריך כתר דסכיכ הוו אומרי אל תתן את פיך ונו׳ · כיוצא
לאכול למכע כתר דסכיכ ולמכסה עתיק דאחכרייא מנמנמי ולא
קיימי כמלין · דבר אחר לאכול למכע בחיכון מלין דלתתגליין
ולמכסה עתיק בחיכון מלי דלתתפיין: שמות פרק ל״ג

ויקוב בן מעם ישראלית את שם אמו ויקוב ר' יהודה אומר ויקוב ודאי
כלל ויקוב חור כדאמרינן בקוב מה דשוה שתים. ומשם למדנו שמים
את הכרי עד כאן שתים שמא דחמים כיון דכתיב ויקוב נקוב שמא דחמים. תמר
רבי יהודה אומר לשון נקיבה הוא ארמית כעלמא אחרינא לגלות מכאן ולהלאה
לא תהיה מלה זו אלא לנקבות דיכול כיון שמחנדי מקלל לחו לאו תפס רוחמן
דיכול דאתיין לגלות ליכול ידעי. תא חזי כתיב ויצא המחנה בן ישראלית
ואיש ישראלי ואלו הן לוקמיה לכל דא כך אינתו אחרת. דכתיב כעלם
דשלומית שם. וכיון דאתת מנרלה עלה כבלנות לילית אתכ לכיתה וידע מלה
ר' תפרס מכם ולא תיתי עלם. ובטל ליכות ואחרת ואוליד לשלו ואקרי אים ישראלי.
ואחרת בן ישראלית. אי ליכות ליכנו שכח כחדא מלי קל כעי שכח שמא קדישא
ואמלי קלל שמא קדישא. אלא לוש ישראלי אמר מלם מלמים מנו קטטה. מיד
ויקוב בן שם ישראלי כלל ויקוב חור כדאמרינן מלם בטל דשמא קדישא ולויש
לאתגלי על ידי אמלי הוא בקיבו דליכו ויקוב שמא קדישא ולמחנדי מקלל אתא ורז דמלם
כן דרך שם מכשפת זכרם חולקנון דכדיקיה דידעין מלם ומכסיין להו ועבד אתמר
ריכך ריב את רשך וסוד אחר ז' תנלם כתרלם הוא כוקבא דיקב כתרין כוכבין
כטלא ויכין דמלכא וכקמית כקמתן הוצא את המקלל על דא כתיב הוא אמו ואבי
תירגמו דאמלו דאמת מקדים לאכלו וזכאין ליכון ישראל כעלמא דין וכעלמא דאתי:

ואל כני ישראל תדבר לאמר איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו. ר' יהודה
אמר הא לוקמוה לכל כי יקלל אלהיו כתיב ונבנין דאמר אלהיו סתם לכך
ונשא חטאו דכתיב לא ידעינן מלן הוא שדינן מלן דאמר דיליה הי אלהים או מן סדרים או מן קל
מן ככויהו אלהי מכרי עלמא. אמר רבי יוסי הי נמי דיקא גמור הוא לא יתער מלה סתי
דאתער מלה דא חייבין מיכות אזהרה כים ולא ימות על דא כנין דאיהו מלה סתי
רבי יהודה אמר דאין ליה לטב כהא דאמר אלהי וכיל למטען שלא דשוה עד שנתא
דאתמסכן אכתרים כלבאי ונשתא לא דרכה לקבלי מהימנותא עלאה. אבל אי
אמר יי שלא יקוב ליה כשמא קדישא לית ליה למטען כהאי כנין דלא הוה מהימנותא
דכלל וכל את ושת דשמא קדישא סלקא לשמא (סלקא לשמא) לא ויקוב כן שם
ישראלית את שם ויקלל רבי יצחק אמר ויקוב כן שם ישראלי לחוקמיה
דכל שים ישראלי כעלה דשלומית הוא. רבי יהודה אמר כרוב דכעלה דשלומית
מלתא אחרת הוא. אמר רבי יצחק בנו כאדם ואמר ליה מלם מלמים וכי אכל הוא
דאתקטל כשמא קדישא כתיב הלהרגיתה אמר להם כשמא קדישא
קטיל ליה משה על לוש מלם לקבלי ודא הוא דכתיב ויקוב כן שם ישראלית
את שם ויקלל ויביאו אותו אל משה. אמלי כנין דאמלי לגביה דמשה על דקטיל
לאכזבי כשמא קדישא כנין כך ויביאו אותו אל משה כין דאמר משה מיד ויכיחוהו
כמשמע ואכא כפלו כיהד דמשה. איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו
תשתמוש לאל נכר. כיון דכתיב לא יהיה כך אל ור מאי ולא תשתחוה לאל נכר.

קטרת

ורבי יוסי ורבי יהודה אומר לקח טיקלי למיחוך פוסקרא ר׳ יוסי בקטטלי לגו מוחך אמר
מיתה לית תמן אלא כרת ר׳ אלעזר ור׳ אבא ור׳ חייא
בשם ר׳ יוחנן הוה יתיב ועסיק בהלכות עגלה ערופה ואמר כל הטמא מת שלא
נזרק עליו דם חטאת ולא נתגלח ביום השלישי ולא נתגלח ביום השביעי
לא עשה כלום ר׳ יוסי בן חלפתא אומר אפילו נתגלח ביום השלישי
ביום השביעי לא עשה כלום ר׳ יוסי בן חלפתא אומר אפילו נתגלח ביום
השלישי

קוטרא דקוסטו דמויא ולולי לא סכיא · אמר ליה ר׳ שמעון אסיר לך באמצע דעלמא
הוץ ואסיר לאתבנא קלא בשמיעת דקלא וכ״ש לאיכון עובדי קמיה · כתב ואמר וירא
אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד בכימוסי דקסטרא עלאה סכיאי וירא שלהים
את כל אשר עשה אתם לאפילו לאיכון ואפילו לאיכון דלתתזון מאכלי
עלמא בכלהו כתיב והנה טוב מלא כלהו שפעי עלמא מדברי עלמא וכי כתיב לא
ידעי · עד דהוו לזלי אמו חד מויא מדבר קמייהו ואמר ליה לזלי לא לזלי לאתרחצא לן
כיסא דהוא הסוא מויא קמייהו וקטר כחד לחבשא בקיטרא דלתורתא סטון (פ״א בגן)
חד כחד ומיתי · כל מטו אמו לגן לתרוייהו סכיכון כחדא · אמר רבי שמעון כריך
רחמי דרחמים לן ניסא דהוא כל מאן דלסתכל בהאי כל דלא יהיו בקיומים לא יהוא יסתכל
בכר כם לא יסתזיב ולאו כ״ם לי יקרב בהאי קרא אליהו דלית לן לאסתגא קלא בכל מס
דלא יהיו עכב ועל דא כתיב טוב ו׳ לכל ורחמיו על כל מעשיו · וכתיב ודוך ו׳ לכל מעזריך ·
רבי שמעון פתח וכי תכנלת הסרון סופת העמקים · כמס תכיכס כנסת ישראל
קמי קב״ס דקב״ס מסכח להסיסיא מסכחת ליס תדיר וכמס סכמין מזמנין לתקנת ליס
למלכא תדיר · זכאה חולקהון דישראל דלחיין בעלמא דלולקא קדישא כמס דכתיב
כי חלק י׳ עמו יעקב חבל נחלתו · וכי תכנלת הסרון לא כי דלקרי תכנלת דקיימי
בספרי דכוי כנכתא לאתנטעא · הסרון דסיא כטרת ומסכח ליס למלכא עלאה ·
לא תכנלת הסרון · וכי תכנלת הסרון דכשיא לאסתקא מסקין דכחלא עמיק מכוצא
דכחלין כלא · ויס הסרון כערכס · סופת העמקי דקיימא כעמיקתא דכלא · סופת
העמקים · מלן לאיכון עמיקין כלא ממעמקי קרלתיך י׳ · תכנלת הסרון מסהוא לאתר
דפקיד לכחלין עמיקין כלא פסקין לעלמין · סופת העמקי סופת דסיוא לאתר לקרי
עמיקא דכלא סתים מכל סטרין · תא בקדמיתא ירקרוקת ירוקא כתכנלת כטרשין
וירוקין לכתר סופכס סומק כנוונין סומק וחוור · סופת כמית טרפין סופת דסניחת
גוונכא ומתכיחת מנווכא לנוכא · סופת כקדמית תכנלת בזמכא דכעייא לאזדווגא
כיס כמלכא לקרי תכנלת · כתר לאתדבקא כיס כמלכא כלאון כזיקין לקרי סופכס
דנין דכתיב מפתוניו סופכס סומק העמקים דסיא סניית ומזכיחת גוונכא זמכין
למכ וזמכין לכיס לזיכא וזמכין לרחמי · ותרא האסס כי טוב הען למאכל וכי
תלוה הוא לעיכוס וגו׳ · תא דסא כמי כעא לא ידעין ולא מסתכלי ולא מזניחין כסעתא
דכרא קב״ס לאדם ולזקיר ליס ליקירו עלאה כעא מכיס לאתדבקא כיס בנין דיסתכח
ישראל וכלכא ישראל וכאתר דלזיקותא ישראל לא יסתכי ולא יתסכך לעלמין
בסטוא קסורא דמסיכתא דכלא כיס לאתקשר · סה״ד ועץ החיים בתוך הגן לכתר סאטו
מלורתא דמסיכתא ומסכקי לזילכא ישראל עלאה מכל לזולכין ואתו לאתדבקא כאתר
דאתכי מעילא לאתדבקא בהדי מנוחה ומתסיף מנוחה לעלמין · תא חזי כד אתקשר
ישראל בקב״ס בכל יומא ויומא בתפילין ובציצית בקריאת שמע ובתפילה בכל יומא
ויומא בכל אתר ואתר אתקשר עמיה ואתדבק בה ואתחבר בהדיה · ובגין כך כתיב
ודבקתם בו׳ אלהיכם · ובגין כך כתיב ואתם הדבקים בו׳ אלהיכם חיים כלכם היום ·
ובגין כך כתיב ולאלהיך דבק · ובגין כך כתיב ולדבקה בו · ובגין כך כתיב ובו תדבק ·
ובגין כך כתיב ואתם הדבקים בו׳ אלהיכם חיים כלכם היום · ובגין כך כתיב ולדבקה
בו · ובגין כך כתיב ובו תדבק · ובגין כך כתיב ודבקת בשמו · ובגין כך כתיב
ודבקת בדרכיו · ובגין כך כתיב ולדבקה בו · ובגין כך כתיב ובו תדבק · ובגין כך
כתיב ודבקת בשמו · ובגין כך כתיב ודבקת בדרכיו · ובגין כך כתיב ולדבקה בו ·
ובגין כך כתיב ובו תדבק · ובגין כך כתיב ודבקת בשמו · ובגין כך כתיב ודבקת
בדרכיו · ובגין כך כתיב ולדבקה בו · ובגין כך כתיב ובו תדבק · ובגין כך כתיב
ודבקת בשמו · ובגין כך כתיב ודבקת בדרכיו · ובגין כך כתיב ולדבקה בו · ובגין
כך כתיב ובו תדבק · ובגין כך כתיב ודבקת בשמו · ובגין כך כתיב ודבקת בדרכיו ·
ובגין כך כתיב ולדבקה בו · ובגין כך כתיב ובו תדבק · ובגין כך כתיב ודבקת
בשמו · ובגין כך כתיב ודבקת בדרכיו · ובגין כך כתיב ולדבקה בו · ובגין כך

פרשת בחר סיני

וידבר ה׳ אל משה בהר סיני לאמר. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבואו אל הארץ וגו׳. ר׳ אלעזר פתח זאת תורת העולה היא העולה וגו׳. הלוי קרא בכי תוקימנה דהיינו מלקות ומתחברין כמלכא קדישא כוונא מלכא. היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה וגו׳. תא חזי כמה דאתי לגלגל ותרעין דיכין פתיחין תתאין מתערין בעלמא ועלין ונחתין מתרי ואתכי וכלבי. תמרי דא תוקימנה וכלבי ואתכי לא אתכון ולא עלין אלא כהני עבדי מרעיא דכלבי כגון בלעם ואוקמוה. כדין כל בני עלמא מיתין ומזבח אתתקן דגא ותרעין אתפתחן ודיכין תתאין לתתכנסו בתוקפיהו. והיינו דכתיב הולך ונסוע ותרעין דגא אתפתחו עד דמטי דהוה אלהוכא לתתגלגלא כמה מטרין דעלמא ואשתכח

תמות נדפוסי דתרגולא וקלרי כדין קס"ם מתחכא כין נדיקויא וכי מתחכא ליה לקס"ם
עד דאתי נכרא כיון דאתי נכרא מתחכאו מתתעין כרזא חדא. ואית לה כייחא
כטעלם ה"ד על מוקדם על סמוכא כל הלילה וגו'. דסא כנפר דיכין ומלסוכין מתחכא
וכדין לתער לכרסא כטעלמא וכייחא הוא דכלא. תא כיון דעאלו ישראל לארעא לא
מתחכאו כה דיכין תתלין וכי היא כה כייחא על ככפי דכרוכיא כמא דאתמר דכתי
פדק ילין כה כדין הות לה כייחא מכלא דהא ישראל לא כיימין עד דמקרבי קרכנא
דכין הערבים ומתתליקו דיכין. ושלם היא לתוקד על מדכחא וכדין היא לה כייחא
מכלא ולא מתחכא שלא לאתתא כטעלם ה"ד כי תכאו וגו'. ומכתם סארץ כייחא ודאי.

ושבתה הארץ שבת לוי'. שבת ליי' ממש. תופתא רבי אלעזר. כי
תקנה עבד עברי שש שנים יעבוד וגו'. כנין דכל כר ישראל
דאית כיה רשיחא קדישא לאית ליה כייחא כשאטא דהא דיליה הוא דהוה שאטא לכייחא
היה. ודלא תקרי שבת הארץ. ודאי תירו דאית כה. כייחא כה כמה דשבת כייחא הוא
דכלא. ה"ד שאטא כייחא דכלא כייחא הוא דרוחא וגופא. תא ח' כייחא הוא דעלאי
ותתאי כגי' ה' עלאה ה' תתאה כייחא דעלאין כייחא דתתאין. ה' עלאה שבע שביעין
שבע פעמים: ה' תתאה שבע שנים כלאודיסן דלא שאטא ודלא יובלא. וכד מסתכלין
מלי כלא קא כגי' ומכתם הארץ כהדוא כייחא דארעא תנטריכו עכדין כייחא וכגי'
וכשביעית יצא לחפשי חנם. חנם ממש חנם דלא יהיב למאריה כלום שלא דיל רזא הכא
לוליפכא כתיב וכרמו את השדה אשר יזרע כשכל שנים חנם. כלא כרכה דלא הוה עלכא
כמצרים עול דלעילא. תא עכדין פטורין מעול מלכותא דלעילא ועי' פטורין מן
שמות. מאי עול מלכות שמים דלא כתיב תורה דיהכין עליה עול כקדמיתא כנין
לאפקא מכוש טב לעלמ' ואי לא קכיל עליה הכוא עול לא עכיד מדי. הכי כמי מנטריך
ליה לכר כם לקכלא עליה עול כקדמיתא ולכתר דיפלח כיה כל מה דמנטריך. ואי לא
קכיל עליה הוי כקדמיתא לא ייכול למפלח. ה"ד עכדו את יי' כיראה. מהו כירא
כלא רעזית מכמה ירחת יי' ודא מלכות שמים. וכ"ש עול מלכות שמים ועי' הוי
כקדמיתא דכלא מאן לוכח תפלה כקדמיתא על יד. כנין דכתיב עייל לאתר קדוסא
ואי הוי לא לאתתכא לגכיה לא ערוך כיה קדוסא לעילא כ"ש כזאת וכא לארעא לא
סקדם וגו' כתיב. והוי עול לא ערוך כמאן דלוכו כפות כאחרא. וע"ד עכדין פטורין
מעול מלכות שמים. ואי מהוי עול פטורין מכל שאר פטורין דהא שאר לא ערוך עליה
דכר כם עד דלאתכח נכיה כדאי עול וכ"ש הוו לכלי ישראל כמצרים חנם. לוקם הכא
יצא לחפשי חנם דהא עכד כוכ וכל מה דעכיד חנם הוא כלא עול מלכות שמים ועי' ש"ב
דאתו עובדוהי ויצא לחפשות ליה כיוק לכתר דלוסו כאחרו ולאתכא כיה כייחא
ויהכין עליה על מסטוא שתר דלפיק ליה לאחרו. ואי כר כם ישרב למיפק לחירו כלא
ואם תמור ואמר העכד לאהכתי את אדוני וגו'. הא ודאי פניוס ליה לסאי שתר דמכיק
עול מלכותא דלעילא וכטיל עול דמצרים. ועד מה כתיב והניחו אדוני אל הפלדים
והניחו אל הדלת וגו'. והניחו אדוני אל הפלדים אל הפלדים סתם. לגכי הסוא
דכגים ליה. ה"ד פלדים תקרי. ולמן שתר יתקריב לגכיה אל הדלת או אל סמוזזא

בנין דהוי לתר פתח הוא דלעילא ומזוזה לקרי והא לתמר . וכיון דהוי לכתן
לתפארת להוי לתר הוא פנימו לעתיד כדכתיב כי בנופיך הוא ולנצח לדכיו את
ולזכו כמרנא ועבדו לעולם תהוי עבדא תחות רגלוי דמלריס עד עתיד דיובלא . את
ולזכו לחיי . את לוקמוס . לכל דמיעא תלי להוי לתר . עמיס לעילא וכנין דישראל
כד קריבו לטורא דסיני והוו כרחימו דלכויהו לתתקריב לקב"ה לקדימו עמיס לשמיע
דהא שמיעה בקדימיתא ולבתר עמיס . שמיעה כהוי שמיעה תלוי . ועד הוא פנים
להוי שמיעה . יתפנים שמיעה דילים ויסתלר פנימו כים . ולא יסתלר הוא עבדא
למלריס עד דיתקריב להוו לתר דפנים ויתפני הוא קמיס ויסתלר כים הוא פנימו .
וכנ"ל והנישו לדכיו לכל המלדים שתם כמס דלוקימכון . וצל ונכתה הארץ שבת

ראיא מהימנא

שש שנים תזרע שדך וגו' .
וכתב השביעי שבת שבתון
יהיה לארץ שבת לוי' . והא לוקמוס
דכתיב והשביעית תשמטנה ונטשתה וגו'
מאי טעמא ואכלו לביוני עמך . כנין
דמסכני כהוי לתר תלוין . וכנין כך
מכיק נון למיכל . ועל דא מאן דרחים
למסכנא ויהיב מלמא ככנסת ישראל
ולוסיף ברכתא כעלמא ויהיב חולו וחילא
לתר דתתקרי נדקא לארקא ברכתא
לכנסת ישראל ולוקימכון .

ובשנה השביעית שבת שבתון וגו' .
בקול לא נאמר כאן השביעית
ואתריה לנאות השביעי . ואתריה להשמיט
כספים השביעית . ואתריה למכות שב ע שנים
ויהי יום שבת שבתות השנים תהא ואתריה
שנה . ואתריה נשבת סיובל הזה לכל
השביעיות משמע לשביעית לתתקריאת שבת
משמע לנדיק לחיי שביעי לביבה ולוקי את
שבת משמע לחיי עלמא לתתר הא שבת
ביום הלניתך . שבת שמיה לוקין ותינין הם תהא ולרבעין
מ"ב לתוין בכל לתוין ותינין הם תהא ולרבעין
לוקי עלמא שבת השמיני שבת לכם וקרישתם

דלור כה תהא שביעית לדור פדות ושביעית לישראל לתתר כאן והיה וכתב כתבר
ארץ . כל שנים מלין שבת שית נדפין לחיכון שית לתוין בכל חד וכאן קבץ שביעיות בכל
שנים מלין שבת בשנים יכשה עבוי ובשנים יכשה רגלוי ובשנים יעופף . וביבה לשבת
ושביעית תתלה שבת ולשלישי מביבה לשבת ושבת של שנים ג' ול' וה' וו' שבשן ואילך
שלוך ונגל משמע מוכרלה . ושמיט סיו שלוך ומסור לחיי בתר לשביעית תתלה שרית כן שמיט
ושבת שניה בשלש שמיט לע שביעית תתלה . כשבעה עשר יום לשבת שביעית ושבועה
ושביעית לשלוך לשון שלוך לחיי ביבה שבת סיובל שיהי שלוך לשבר חושבן מ"ב ותמניה לתוין
כשון שמשן לכשון . פקודא לשוב שבת סיובל ויבה פקודא לשוב לשבת סיובל
שלוך תשובו וגו' . שמיט שביעית תתלה לחיי משבת שבת . יובל לחיי עלמא ביבה חיי לשבעין
שבתות השנים תהא . יובל לחיי עלמא ביבה חיי לשבעין שבתות השנים תהא
ספין וכה לתתיחסין ישראל בשקבוחהון מן גלותא כלה ולחם לכל משפחתו תשובו . כנוסף
לשבתי לשבתי מלרי תרי"ג מלרי תרי"ג כה לתתר כשון ושתוסס עלו בני ישראל ולוקימוס לשל משמעים
ושביעית תתלה לחיי נשלוח עתי ערי חומה לתתר כה ובתי סנגריס לתתרי בתי חוץ כלבא שם

ומשמיעים ללמד לומר ליכון מפני תורה לתקריבו בתי מתנגים · שמר רבי שמעון וכף
לשכחכה הכהנים לתקתר ותעמד בתוך בית המלך שכנגדית בכה בית המלך ובכל לתך המלך
סתם ל"ק · ותעמוד לון עמידה אלא עלונה · ככה בית המלך ככה בית המקדש לכל יפרש
נרוכין נלוכה לתכון לעשרה ליה לתמן למטה נכח המקדש · שכל מקן תנר שבימות · ולפי תרין
ליכון תנרות בית יי · אמר ליה בוניבא קדישא תרין תנרים ליכון מנוסים לכל ויכון תרין
פוכים · ותרין בתים שבימים תרין בתי לכל ותרין ליכון בתי נוזקי · בתי כנסי ובתי מדרש ליפש
פרקא נמולה תהא לכלהו לשיכון קדישין ללכל לשיכה שביעתא ולמלון רחיקין לתקריבו שכל
שלוש שלוש לרחוק ולקרוב ולוקחים רחוק מעבירים קרוב ממנוש בשוש ובכל ·

פקודא לתקוע שופר תרועה ביובל הכ"ל כשוש כם שרים תעלו וכתקוע שופר תשמיעו ·
כנוסף לשתקיעת שופר ליובלא כלהו עבדין כשקי לשירות שכי כשורקא נשריות
בתקיעת שופר מתכנסין כל ישראל מלרכא שטרי שלשא לשיכון עבדין ליובלא למשרים עורף לית
ביון עבדין על מכת לקבל פרם ולתקריבו עבדי מלכא ומטרוניתא לכל כמי למלכא קדישא ושפש
שתכם על כשפי כשרים ושכיא שתכם שלי לשיכון נדפי חיון למכתבתא · **פקודא** כתר
לא לתת לנוים עריס לשנת ובנין לשיכון לא לשתתפו בשבלא קכ"ה חלק לון לנכיס למשרי מכנגין
ליה בכמה מיני כנון לכהנים בשבודתן ולוים לשיכה ולזמרם ישראל למיסה כשרים בשבודתם
תוקדש בתנורות במקדש · ולקדם ולא שלין במקדש · מלוכום בנדי כבוזה במקדש ·
ט רחינת ידים ורגלים לעבוד במקדש · י לשיות הכהנים עשים קרבנות במקדש · יא
לשרות פסולי המוקדשין · יב קרבן יולדת ניום השמיני · יג למלוא קרבנות במקדש · יד
לעשות שעולש כשפטם · טו לעשות שתטלת כשפטו · יו לעשות מכילת קדשים כשפטם
לכהנים · יח לעשות מכילת שיני מנחות · יט לעשות מנחות כשנותן · כ להניף
קרבנות לכם · כא לשניף כלל או כלכם לבית המקדש · כב להניף קרבן קדשים תמורת
יולדת · כג להקריב שני תמידין כשלכתן · כד לשלוק עם תמיד על המוכח · כה
לעשות תרומת הדשן · כו לשלוק כרות שמנורה · כז להקריב מנחש בכל יום · כח
להקריב מוסף בשבת · כט לשלוק לחם ולבונה · ל להקריב קרבן מוסף · לא להקריב
בשבת יתי פשח · לב להקריב ניתי שעיר כשם ניעולה · לג להקריב קרבן שעיר ביתי
שפירש שעיר · לד להקריב קרבן מוסף בשבועות · לה להקריב שתי הלחם בשבועות
לו להקריב מוסף בכ"ה · לז להקריב מוסף ניום שכפורים · לח להקריב מוסף בו' יתי
כחג · לט להקריב מוסף בחג עצרת · מ לשנוף את הניתר בחג · מא לשנוף קדשים
שבטעתן · מב לשבול כהן ניום שכפורים · מג שמועל בהקדש קרן וחומש · מד קרבן
חטאת · מה לחם תלוי על שפתי · מו קרבן חשם ודאי על ניולוש · מז קרבן שלש
ועוד · מח קרבן שבללי נדולה שטעו · מט להקריב זוב שאר שיטבר · נ קרבן
שטטעתן · נא כ קרבן יולדת · נב שמועל בהקדש קרן וחומש · נג קרבן
חטאת · נד לשנוף כהן ניום שכפורים · נה להקריב מוסף ניום שכפורים · נו קרבן שלש
ועוד · נז מן קרבן שבללי נדולה שטעו · נח להקריב זוב שאר שיטבר · נט קרבן
שטטעתן · ס כ קרבן יולדת · סא כל שתמן ושולך קרבן מנורעים · **מארי** שתיבתין
בשומש עשרה לא תעדו ומי שר לשתקן בכל קרבנין לק"ה לשכיבתא ניסי קרבן לוי בכל שנה
ושנה שאר שתטטר · כ קרבן יולדת · כא שתמן ושולך קרבן מנורעים · **מארי** שתיבתין

כקרבנא ואסתיו ית שעלה ונתן עותה לנטתיה ונמוקין ואדלין לחיון מתאכלין כל הלילה
עם סירה ומרה כו כמוכן ילוד · ואנתריס חיסי מנוח קטרת לקודשא כויך הוא וקטרת
לויים לכהון לויים בזילה ובומרס מומרין קמיך למלוק סכיכתא סירה ומרה כהון לוי כי
ומתון פקודא לירא מן המקדש ואיהי מנוח עבודת סלויים במקדש בכל משמרות
פתוח למחתא משמש לנבי פתילה · פתילה תכלה ונטורס מתון איהי ילפא ולויים שומרים מקדש
מות כהיים בליקים מלכים כלה למילות לשית לתחכין דכיסיא לסכיכתא איהי קרבן מון
מות כהיים בליקים מלכים כלה למילות לשית לתחכין דכיסיא לסכיכתא איהי קרבן מון
לתמיד וקדשת את הלויים מון כתיב חיסי מסטרא דנקיב לויהו כתיב כתיב מלכין לתמיד
ומשמש מומכא מון למחוי את פנוי נגזול מון משמש קדם חיסי מסטרא דמלכא לשמשא
ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול
ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול
ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול
ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול
ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול
ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול
ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול
ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול
ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול
ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול
ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול · ולמשמש לנבי נגזול

פלג

שלך יי עמו. ובגין דא יסיב לון תוריתא מסמיס"ם שמו לצולם ווה וכלי לבר דא ושע לזקנוס. יס
עם שמי שפ"ס. וה"ע עם וכלי רמ"ח בכל מצוה ומצוה קבוד לון ליסרלל בסתיס למהוי כל אחר ואחר
דלהון מולק עהביס ולחסכתיס. ובגין דא וובח לאלהיס יחרם וגו'. נהיכין ישלול לשתפא ליי
בהליכה להון בהקין דלמון. הה"ד בסתהלכך תבחה מוחך בשכבך תשמור עליך והקיוצת היא
יחיך. קס הסוף תלמיד ולשתעם קשיס ומאר וכאס ליהו מולקיס דמלן לוכי למשמע מלין אלין

כלהו שם יי' בכלל סטרא ולא כפיק מניה לבר בכל סטרוי. פה"ג אשרי לשמיים וכ'

ובי תלמרו מס כלכל וגו'. ר' יהודס פתח בטח כיי' ועשס טוב שכון ארץ
ורעס לחמוכס. לעולס בר כם יסא זהיר במלהיה וילכך לבים במהימנות
עלאס, בגין דיסני סלים במלרוס. לכל יקוי סלים כיס לית יכלין למכחשא ליס כל בני
עלמא. תא בטח כיי' ועשס טוב, שלח סבי תהיכן בעובדא דלתתא יתער עובד לעילא
והא לוקמוה. ועשית לאות בכיכול לתתן תעבדון להון בגין דלהוי לתערות לבון לתתן
עבדין לתתא לתער לעילא ועד ועשס טוב כתיב. ולין טוב אלא לדיק דכתיב לחמרו
לדיק כי טוב. כיון דלתתן עבדין סלי ולהי סלי טוב לתער בדין שכן ארץ ורעס לחמוכס,
וכלא חד. שכן ארץ. ארץ עלאס. דסא ליח לך לילכול למסרי בהדס עד דיתער סלי
טוב לנבס. כיון דיתער ליס בכיכול סוף עביד ליס וכדין שכן ארץ. בגוס ליכול
לוסס לתעבד בהדס. ורעס לחמוכס. דא ארץ וכלא חד בלא ולחמוכתך בלילות.
ורעס לחמוכס סוי דכר ליס בכל רשותך. ולהי לא תתער לקבלא סלי טוב לתרקא מבס
ולא תקרב בהדא, לא תקרב לגו לתתן מורא יקידתא ולהי תקרב בהדס בהחולו כמלן
דלחיל מן מותא. דסא כדין מורא לליס ולוקיד עלמא בסלהוכוי. וכיון דלתתר לקבלא
סלי טוב כדין ותגזר לחמר ויקס לך וצל דרכיך נגס חור. תא בגי מסימנותא מדכרי
להלי לרשותהון בכל יומא. מלן לוכון בגי מסימנותא לוכון דמתערי סלי טוב לקבליס
ולא חס על דוליס וידעו דהא קב"ס יסיב ליס יתיר. כלא יס מפזר וכוסף עוד. תא בגין
דסלי לתתר ברכאן לקבליס. ולא יומא לי לתתן הלי בסתא תלי לתעביד למחר. אלא
קב"ס יסיב ליס ברכאן עד כלי לי כמס דלוקמוס. וכב וכי תלמרו מס נלכל בשנס
בשביעית וגו' מס כתיב וצויתי לת ברכתי לכס בשנס בששית ועשת לת התבואה לשלש
בשני, ועשת, ועשתה מכאן ליס. מלי ועשת. אלא לאפקא ר' לליה לס שמטס ויובלא
ולא לכלכא מדי. אשתמיט חד מלוכון תרי גברי ואפיק מוכיס לליהו לוייתי לאורחא
ויסיב ליס ואכול ואשקי ליס. אמר ליס מברים מס תעביד מן מזונא דהא לית לכון
לכלכא. אלל ומס עלי לידך לכא לזול. ויתיב נביס הסוף מכבר עד דאכל כל מס דהוס
נביס וסוף נסמא ליכב ליס לאורחא ולזול ליס. אמר ר' חייא לא כעא קב"ס למלא לא
יתעביד על ידן. אמר ר' יוסי דילמא דוכא לתנור על סוף בר נס וכעא קב"ס לוסכא
קמיס סלי, בגין לאוכא ליס. עד דסוף לזלי לאה סוף גברא בארחא. אלל מכריס ולא

רעיא מהימנא

וחתנחלתם אותם לבניכם וגו' לשלם כסם תעבודו וגו'. פקודא דא לעבוד בעבד כעמי. לכתיב לשלם כסם תעבודון ולימין מסטרא דסם דגלי עריין לאתא עליים מרוד כנען עבד עבדים יהיה לאחיו. מאחי עבד עבד עבדים שלם עבד לסהוא עבד עולם דיהיו עולמין על יוכל. ואי תיעבד דסם לאחוז דסם ועבד סוס. מאחי לא סוס סכי כוותייהו וסכי מודעין דסם סוס על דאכרסם לאתוי לא סוס כותים לכפק בדיק וקבל תודי בכרכתים כד בריך ליה בכן. שלם ולא סכא כדוג דגלגלא גולל תור מעבי חבך עבדא שאכרסם לכפק מפתך ודל ובעא דסם דיו לעבד להיות כרכי דליהו שאכרסם לכפק מפתא עובד עו. ומבך מעבי תור לא ישמעאל לכפק שאכרסם ובאו מיפתך ורוץ דעדונת טפין כאתר דלאו דיליה נריס דא. מאן דעביד מפא דיליה בשפתא. מאלף ישמעאל. תו בעת אל ככר דאיכון דע מבך. וטפא דיליה טוב תור וזלא מלדים את סאור כי טוב. מעבד טוב עם דא עבר על מיארך דאמרים דאמר ומען דלעת טוב ולא לא תיכל מעכן בקבס נפש דעבד שלכיב ליה ואיבר ליה. בגלגולא לקבל עובדא תור בעיובתא דמתכל בתוריתא ואפרים מה מרא דאיכון אמור ומתר טומאה ושהרה כשר ופסול. בדא אתפרש דא שאטור דאתמר כיה ואיבר יביבס בשרו לטוב ויביר לכים בתוריתא. אפרים לין קודשא בריך הוא יהיב כשתא מכים לעמי בשלם על תרוויהו לכתר דאיהו תור שלמא דאתי ובתר דאיהו מבך עלמא דין שלם שוא לכתיב בתיב ניפא בלשון שמת חיים וכפוס וכוון וחזקין כמה דאוקמוה שעושה מכוס לחת שטיכין לן.

לא למיהוי עבד למפלח פולחניה דמלריה ליהוי סליק ולתעטר למהוי כדרגא דא ולקבל לוף סכי
לדון כל בשרא דלא ליהוי בריך כלל לימין פולחנין לשלמא עלמא וקיים ליה ועל לקבל מלון כל בשרא
וכלם מולקים דשלמי דן דזכי לשתעבדא למכדע נשמי דלשנוי וכלל רזין דכוליה כברא ומילי
שלטים לשנוי כלל נשוי נדא ליהון יקרא דשלים על כלא ממן דישתעבד בפולחניה למכדע ליה לקבס
ובליהון בריך שלים מלון בן לשלמא כל שתעבד ליה בלחש פרט נדוש דשמשתעבדין מלון בן
בפולחנא דכר כם בלא ליה לקבס ליה פולחנא דלטטריך בר כם לשתכללא נתנוייהו למסוי עבד ובן
לשתעטרא ביה בקבס ומה ליהון לא פולחנא דלניהא לשטרין למסוי כם עבד ובן לשתכללא כדרגין
עלאין למכלא ולשתקנא כלוהא כדוש דעבד למפלח פולחנא דקוכא דשלמי לשתדבק דעוהיה
נדוין דשבחתא לשתדבקא בשלמין בנהורין עלאין כדקא חזי בשתדבק בשכי בלא פרודא כלל
ליה ממן דיומי כידים עבד עביד פולחנא דשלמי ולתקנין תקוני עלמא ממן דסוי דקוייהו בכללא
חד בשנוהי חדא דא ליהון כל כם דשתקנין רזא דכל מה דשיכותא בכללא חדא בלא פרודא כלל ומשבר
בלא בחדא דא ליהון כל כם דקבס לכרזו עלוי בכל מלין חיילין ומשרין דכל עלמין ובכל ליהון
דקיעין לוזרהו בכלהון מה דשמא דכל מלכא דכל נהורין דשלמין כידים וכלם ליהון בסלי עלא ובלם
ליהון בעלמא דלתי מכרוז ומא ולכלם דשתמוד כל כם דלתרש בעלמין כלהו בשעתא דלטטריך ימות סוף
כל קיצין ומשרין כלהו מולהון למהוי נשיה וקבס לא נשי אלא ליהון בלחודוי וקלא דשתכרי ימות סוף
ליהוי למהוי נשיה ליחוד ולשתעטרא יחוד ליחוד ורזא דתרין דנין מלין דשכתיב נחד קדא
דכתיב ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר ואומר לי עבדי אתה סה עבד ישראל סה בן
דכל ליהון כללא חדא כדין כתיב שמע בך אתפאר ברוך יי לעולם אמן ואמן ויללו:

פרשת אם בחקתי

אם בחקתי תלכו וגו׳. ר׳ חייא פתח עמי זכור נא מה יעץ בלק מלך מואב
ומה ענה אותו בלעם בן בעור וגו׳. עמי זכור נא לא לשם זכות תולקא דעמא
דא למהוי לון מלכא דשלם כדין כתיב אם בחקתי תלכו. ר׳ יצחק אמר זכות תולקא דעמא
דמהריהו אמר לון עמי מה עשיתי לך ומה הלאיתיך ענה בי. מה יעץ בלק מלך מואב
בשעה שלין ועובדו׳ אמר לשונאים לכו מעלתם ושם תרשין לתעבר לקבליהו אר׳ יוסי
אמר לון קבס לישראל זכור נא. וי דלון נוקבין כל יומא ונעיבין ובכיבן זכור וי מה
היה לכו. זכור וי לכבי לדוס ולא כבי לשתנחא עלוה הוא אמר לון בשעה זכור נא לון
כל אלא בשעתא ולכן לא לשתנחא כיה דכתיב לא לכן נוקבין זכור וי מה היה לכו זכור
וי לכבי לדוס זכור עדתך קנית קדם זכרני וי ברגון ממך ולא כבי לשתנחא עלן. ר׳
יהודה אמר ולמי קבס לשתנחא עלן תדיר ודכיר לן ולמי לא ליהוי לשתנחא בהו כיפרא על
ודכיר לון לא יקומון חד יומא כגלותא הדא ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם וגו׳

קבס

קדש לה עביד ליה כעובדי׳ ת״ח פלח הכים יום ורב חרשין כעובדי ודוי ויתיר מן כלם
והכי חוליפנה כל מה דכעי׳ בד כם בהאי עלמא כפולהא דקדש כעי לאתערא כעובדא דלעתא
דכעובדא דלעתא לאתער עובדא לעילא ועובדא דא כעי בקדושה ורוח ולקומיה וכחתר
דלית עובדא לית מלה וכמלה דפומא תליא עובדא לאתערא לעילא וכמה דכעיכן
לאתערא קדושה עלאה כעובדא וכמלה ככי כמי חיכון דאתיין מסטרא דמסאבותא
כעיין לאתערא סטרא דילהון כעובדא וכמלה דפומא ואע״ג דכלעם חרשא הוה רב
מכל חרשין דעלמא חרשא עלאה מכיס יום כלק והא לוקמוה קסם וכהם תרין דרגין
חיכון קסם תלייה כשבדא כהם לא תלייה כעובדא הלא כחסתכלותא וכמלה דפומא
וכדין מתערין עלייהו רוח מסאבא לאתלבשא כהו ועביד מה דעביד ויסרחל קדושין
אלא ככי הלא כלהו קדישין וכל עובדייהו לאתערא עלייהו רוחא קדישא כלא עד ועדיה
עליהו רוח ממרום ועל כתיב כי לא נקם כיעקב ולא קסם כיסרחל דהא חיכון כסטרא
דקדושה עלאה לחיזק ועובדייהו כקדושה תקין וקדושה מתערי עלייהו ומתלבשן כה
ות״ח כקסם יום כלק רב מכל חכימין וכלעם כהאי ועל כעא כלק לאתחכר
עמיה מה כתיב וילכו זקני מואב וזקני מדין וקסמים כידם וכלעם עובדוי כהאי
כמלה דפומא רב מכל חרשין דעלמא וכחסתכלותא דקסם נחש היה ידע לכווכא
כעתא ועל דא כעא כלק לאסאמא מלם (פ״א כלע) קסם ונחש אמרליה קלה רעא
מה קדמיך כני עובדא לית כנוייהו דכל סטרין כישין וזיכן כישין וחרשין דעלמא לא
יכלין לקרכא כהדייהו דכלהו ערקין מקמיה ומאי היסו אלא מוכח ומאני קודם ושמוש
מקדשא וקטרת כוסמין דקא מכטל כל רתחא ורוגזא דלעילא ותתא ועלון וקרכנין
ככל יומא ותרי מוכחות למעבד עובדא ושלחן ולחם הפנים ואת הכיור ואת כנו וכמה
שמושין לעובדא למלה דפומא הארן ותרי לויאי דאוריתא והרן לכפרה על עמא
כלעתא ככל יומא כין לאסגא קסום רעא כהאי אמר כי לא נחש כיעקב ולא קסם
כיסרחל מט יי אלהיו עמו ותרועת מלך כו וגד שמו וכור כח ככש מכייבא דכירין
קסום ומכח לאתחברו כלק וכלעם לא יכלו ולא יכילן לאחזא לחיזכא כהו כאחזא
לאחוד כבריה ולא מכיק ליה כידא לאחרא מן קסטום עד הגלגל מאי דא לקכיל דא
הלא אמר קלה ליסרחל ככאו מכייכו סוו דכירין וכל ומכח דהויתון לחיזק כי ולא יכיל
קסום רעא כחרמוי וקסמוי לסלטא עליכו כין דאכקתון ידוכו לאחזא כי וסוותון
כקטים מה כתיב ויאכל העם ויסתחוו לאלהיהם בגלגל כלה בגלגל סורי וכקו וכדין
שלוטו ככו מכחיכון וכל דא אמאי למען דעת צדקות יי כל חיכון דקיות דעבדא לכו
כומכא לאתון לחיזק כי ולא מכיקא מלם דעלמא לסלטא ככו ורוגזא לעילא ותתא
וזיכן כישין לא יכלין לקרכא ככו ויאמר אלהים ליסרחל הלא כם הלילה והמיבותי לעבם לכר
כאשר ידכר יי אלי ת״ח כשעתא דעאל ממסר ותרעין כלהו מסתיימו ועאל לגויה
ואתחשך כמה חכילי (פ״א כלבי) מרלן מסלסילין ואזלין וסטלן כעלמא וכמה דכרבי
ממכן עלייהו דמדכרי להון ואית ממכא דכרכא על כלא מסטרא דסאמלא והסוף רעא
הוה סכית לגכי הסוף ממכא עלאה מכלא והוה אמר כחרמוי כלילות כומכ דחייהו
סלטא ככל סיעתא דילייהו והוה אתי לאתחכא גכיה ואודע ליה מה דחייהו כעי לגוומא

ויכתוב שהוא לבן מארמי מסוף דבריהם ויכתוב שהוא מתחיל כלומר בנוכח דף
ככל אתר לקרון ליה בחיכון חרסין ועד סוף סכיך כלילות יתיר מכוותא וסוף לוקמוס
וכל סני חרסין וחכוותן הוו לחכוותך דכתי ויסקף מלך פלשתים כעד סחלון
כתי׳ הכא כעד סחלון וכתי׳ התם כעד סחלון כמקפותיכם הם מסרת׳ לכן הם לוקמוס
כלעם כדין ועל דף ככלהו כתיב ויכתוב אלדים אל לבן ויכתוב אלדים
אל מחכוותך היא אתא לגביהו ולאו חיכון לגכיהו דהא ליתי לסו אתר זמין ואי תימא
הם כתיב אלדים אלא אמאי דף אתתף ככלא ואפילו עו כמי אלדים לקרי וככלא
דאלדים אחרים אלין ממכן וככלא דף הוו וכגון כך לקרי סכי ומסיכותי לתכם דבר
כחרמוי וקרי ליה ואתי לגכיהו וכגון כך כתיב ליעו פה אלים ומסיכותי לתכם דבר
כך אמר יהוה אלי אלים אחרים אל תלכו ואתי לגכיהו דהא לית לסו אתר זמין ואי תימא
ואי תימא הם כוותא לאתכא לגכיהו אלא ודאי ככתא אתתכלותא הוא כיהכוון
ואכתוב הוא מסתכל לכוותא אתתא ולא הלך כפעם כפעם לקרית כחמים וירא
כלעם כי טוב כעיני יהוה לברך את ישראל דסיוון יומא אתתכל לכוותא אתתא ולא
אתתכא כסיגר יומיוכדין אתא דף רוגזא רכא לא אתתכא כעלמא כדין ידע כי
טוב כעיני יהוה לברך את ישראל דכתיב זאכתוב הוא סכיך מכל כחמים דעלמא ולא
אתתכל כסו תא חזי כסיוון אתתא דרתתא אתתכא כדין אתילת לתתר וסוף
ידע הסוף דאתתר לאחדא כסטרא אחילת למילע ואתתכל כסיוון זאכתוב הוא ולא
אתתכא כדין אם כתיב אם לקוב לא קכם ואם לזשוב לא זשם וגו׳ וכגון עתי זכור כי
אם ישן כלק וגו׳ ואם עכם חותו כלעם כן כשור כגון כך וכאין ישראל וכל אומקיסין

דמלריסון לוכח לון סכי׳

אם כחקתי תלכו. אם כחקתי דף אתר דגזירין דאוריתא תליין כסיוון
אתר כלל ואת מקותי תעשרו חוק הוא דלקרי סכי׳ וגזירין דאוריתא
כם אתכלון. ואת מצותי תשמרו. מצפוי דף הוא לאתר לאחרא עלאם דסיוון
חקה עלאם לאחודא כיה ומתכרין דף כדף דשלף ואתא וכל פקודי אוריתא וכל
גזרי אוריתא וכל קדושי אוריתא כהני לאחידן כגון דסלי תורה מכתב ונסלי תורה
מכעל פה ועל דף הם כחקותי וכל לאחידן גזירין ודיכין ועונשין ופקודין דלאחידן כסיוון
אתר דלקרי חקה ואת מצותי תשמרו כסיוון אתר דלקרי תורה מכתב כלל מצפה
לשלי ישקב ודלף לאחוד כדף ודלף כדף וכלף אחרלף הוא כללא דכל קדים ואחין דלאחר
פתגמי אוריתא כלהו פגים אחד קדושא כגון דאת ומצפה אחד דקכה הוו ועל דף
הם כחקתי תלכו דף תורה מכעלפה ואת מצותי תשמרו דף תורה מכתב ודף
הוא כללא דאחד קדושא. ועשיתם אותם. אלו ועשיתם אותם; שלא אחין לעכיד פקודי
אוריתא ולוזל כאוריתו ככיכול כאילו עכיד ליה לשיל׳ אקכ כשו פשוטו ולוקמוק ועכ
ועשיתם אותם. ועשיתם אתם ודאי ואתערי עליכו לאתחברא דף כדף
לאתכאכא אחד קדושא כדקא יאות ועשיתם אתם ודאי. כגוונא דף אחד דף
ואשיג מלכותא כדקא יאות ככיכול עזה אם לשלוף ולא הוא מלכא כעלמא דזכה

ויעש לאל אם וכל אם תחנכן שלי יהוה:

לפלוי כדוד וסוס קס כפלגות לילה וקל מ"שנא ליה לקכ"ה על דסליק שמ"ק בכורסייה כשעתא דסליק כהורמ"ז דיומא כביכול הוא עבד סס ממש כל"ל ויקוב בן הקסם היזרעלית לת סס ויקלל וכ"ל ויעש דוד סס ועל דה ועשיתה לרחס כתיב ואי לתנן תשתלון למעבד לן לה"ת קבלה שמ"ק קדישא כדקא יאות כל ליכון בדכלן ללעילא ושתכחון נכויכו בתקוניכון בדקא יאות:

ונתתי גשמיכם בעתם וגו'. כל חד וחד ותן חולה דיליה עלייכו מלן ליכון סהוה תקופה לעבדתון דהוה שמ"ק קדישא דכתיב ושמרו דרך יי' לעשות צדקה ומשפט. וכי כתיב דכתיב ושמרו דרך יי' לחולי לעשות צדקה ומשפט. שלח מלן דכתיב לורחוי דלורחיה כביכול הוא עושה צדקה ומשפט ולחי צדקה ומשפט דל קכ"ה. ככה ל"ה ולחר ווי לן לכבי נשא דלא ידעין ולא מסגיחין ביקרא דמלריהון מלן עביד שמ"ק קדישא ככל ומלת הוי לחיה מלן דיהיב צדקה למסכבי תל"ת הם לוקמוס סכי הוא דמסכבה לחיות כיה כדוכא וכל מיכלייהו כדוכא הוא לחתר דלקרי צדקה כלל תפלה לעבי כי ועטף תפלה דל תפלה על יד ולוקימנא ומלן דיהיב ליה צדקה למסכבה הוא עביד לעילא שמ"ק קדישא סליק כדקא יאות בגין דצדקה דל לילא דחיי וצדקה יהיב לצדקה וכד יהיב לצדקה כדין לתתכר דל כדל ושמ"ק קדישא לשתכח בלוס מלן דעביד דל לתתרות. לתתא ודלי כשו עביד שמ"ק קדישא כעלוס כנוונא דליהוו עביד לתתא סכי לתעד לעילא ועל דל כתיב לחרי אומרי מספט עושה צדקה ככל עת. עושה צדקה דל קכ"ה ככיכול הוא עביד. תל"ת מסכבה לתתר מלן דהוה לתריהון מ"ט כגון דמסכבה לו לית ליה מדילייה כלום ללא מה דיהבין ליה וסידרה לו לית לה כהורה מדידה ללא מה דיהיב לה ממש. תל"ת לחתי עבי מעוה כמה מ"ט בגין דהסוה לתר נדיב ליה דהא כתיב דמותה הוא סכיה וכגין כך לקרי מת. הסוה דחיים עלוס הוא יהיב ליה צדקה לולכה דחיי ברוך עלוי כלל וצדקה תציל ממות. וכגוונא דעבוד כר גם לתתא סכי כמו עביד לעילא ממש. וכלהו מולקוס דזכי למעבד שמ"ק קדישא לשלח בגין כך צדקה סליק על כלל ושכי מלי צדקה לממה דהא לתתר צדקה לצדקה ולחברה לון כחדא ולמסוי כלל שמ"ק קדישא צדקה ואות דהא צדקה לה לתתקן ולא לתתליס שלח בצדקה דכתיב בצדקה תכונכי ולכבסת ושרשל לתתר וכגין כך ועשיתם לותם וגו'.

ונתתי סלום בארץ ושכבתם ואין מחריד וגו'. רבי יוסי פתח רנוו ואל תשמחו וגו'. רנוו ואל תשמחו אלי קרא לוקמוס דכעי כר גם כי לארגזת וכר סוכ על וכר הרע ושפיר אלא כשעת דרחם לולה וכר גם כי אכיב על ערסיי כמה גלדוכי כמוסין מתערין בעלמא ואזלין ושתמין וכעי כשא בעלן לארגזת קמי קכ"ה ולדחלה בגין דלא ישתכח בנוייהו וישתזיב מכוייהו. וכעי ליה לכר גם דלא יפוק מכוייהו מלם בסומיה בגין דלא יתער להו לגביה ולא ישתכחון כהדיה ה"ד אמרו בלכבכם על מכבכם ודמו סלם. דלא יפוק מלם מסומיה. תל"ת כשעתא דלשתכח ואזרל זכלין קמי קכ"ה מה כתיב וכתתי סלום בארץ הלי לעילא דלתתי קכ"ה לולתכרא כבכשת ואזרל כדין ושכבתם ואין מחריד. מ"ט כגון ושכתי חיה רעה מן הלרץ

לא תעשו לכם ואבן ומצבה לא תקימו לכם וגו׳. ואבן משכית לא תתנו בארצכם להשתחות עליה. ולא תעשו כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה ואשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקותיהם לא תלכו. את משפטי תעשו ואת חקתי תשמרו ללכת בהם אני ה׳ אלהיכם. ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני ה׳. איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני ה׳. ערות אביך וערות אמך לא תגלה אמך היא לא תגלה ערות אשת אביך לא תגלה ערות אחותך בת אביך או בת אמך מולדת בית או מולדת חוץ ערותן לא תגלה. ערות בת בנך או בת בתך לא תגלה כי ערותך הנה. ערות בת אשת אביך מולדת אביך אחותך הוא לא תגלה ערותה. ערות אחות אביך לא תגלה שאר אם אביך הוא. ערות אחות אמך לא תגלה כי שאר אמך הוא. ערות אחי אביך לא תגלה אל אשתו לא תקרב דודתך היא. ערות כלתך לא תגלה אשת בנך היא לא תגלה ערותה. ערות אשת אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא. ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה שארות הנה זמה הוא. ואשה אל אחותה לא תקח לצרר לגלות ערותה עליה בחייה. ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה. ואת אשת עמיתך לא תתן שכבתך לזרע לטמא בה. ומזרעך לא תתן להעביר למלך ולא תחלל את שם אלהיך אני ה׳. את משכבי זכור לא תשכב תועבה הוא. ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמא בה ואשה לפני בהמה לא תעמד לרבעה תבל הוא. אל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים אשר אני משלח מפניכם. ותטמא הארץ ואפקד עונה עליה ותקא הארץ את יושביה. ושמרתם אתם את חקתי ואת משפטי ועשיתם מכל התועבות האלה האזרח והגר הגר בתוככם. כי את כל התועבות האלה עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ. ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם. כי כל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו הנפשות העשות מקרב עמם. ושמרתם את משמרתי לבלתי עשות מחקות התועבות אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני ה׳ אלהיכם.

ונתתי משכני בתוככם וגו׳. ונתתי משכני דכתיב משכני משכנו ודלית ליה לתמצוכי בתוכיהו דישראל. ונתתי משכני משכנו ודלית ליה לתמצוכי כמה דהוה רחימנא לאחרנא ודלי כרחימותא עלאה דאית לי בכון כעיבא לדיירא עמך. אמר ליך מכדע דתידור בגוואי כל כסופא דכיתיס ולויתי לגביס. אמר הם משכוכא לגבך דלא לתפרס מנך לעלמין. כך קב״ה כעא לדיירא בהו בישראל מה עבד בטל כסופא דילים ונחית להו לישראל אמר להון ישראל הם משכוכא דילי גביכו בגין דלא לתפרס מכויכו לעלמין ואף על גב דקב״ה לתרחיק מכן משכוכא מכיק כידן ולכן כטרין הדוה כסופא דילים מלן דיכשי משכוכים ויתי לדיירא גבן. כך ונתתי משכני בתוככם משכוכא דקב״ה דתן כידייכו בגין דלדור עמכון ואף על גב דישראל הסתא כגלותא משכוכא דקב״ה בגויסו ולא מכקו ליס לעלמין. תגעל נפשי אתכם לכר כם דרחים לתכריס וכעא לדיירא עמיס אם עבד כמל ערבא דילים ולויתי לכיתיס אמר לא ערבא דילי כביתך בגין דלא לרחיק ערבך ומלכך. כך קב״ה אמר ונתתי משכני בתוככם ולא תגעל נפשי אתכם הא ערבא דילי ככיתייכו. כיון דערבא דילי עמכון תבדעון דלא לתפרס מכייכו ובגין כך ולא תגעל נפשי אתכם:

והתהלכתי בתוככם והייתי לכם לאלהים כיון דמשכוכא דילי גביכו בודאי תבדעון דלכא עמכון בלא כי׳ הלדיך מתהלך בקרב מחניך להסגיר אויביך לפניך והיה מחניך קדוש. ר׳ נחמיה ור׳ יהודה הוו מכיתי לגליא חד בכפר קריב לימא דטבריא קמו כפלגות לילית אמר ר׳ יצחק לר׳ יהודה כימא כמלי דאוריתא דלעג דאתר דא לא כעיכא לאתפרסא מאולכא דחיי. פתח ר׳ יהודה ואמר ומשם יקח את היהל וטפח לומחון למחכה וגו׳. ומשם יקח את היהל. אלא אמר משם שואל ומשם מקבלו אף כאן כקב״ה ואחליפו יקרא דילים הם משכוכא דילים יהא כידא דמימכא עד דכחמי כמלן יתתיר. אל ליהוסף אחת תהא מימכא כין קב״ה וכין ישראל ומתתיר משכוכא כידך כמימכותא וכמה

כמאן דאמר: מה כתיב ומה על המחנה ומצרתו יהושע בן נון נער לו ימים מתוך
המחנה. מט ליהושע בנון דליהוי כהירא לגבי משה ולהיוי לתחזי לנטר משכונא ועד
לא יומם מתוך המחנה. תלקח למשה משה לא תתחוו דכי יהא משכונא דילי יהבית
כידייהו ועד דליכון תהבו לגבאי משכונא יהא לגבייהו דלא יתפרעון מיניה תכשי
דלתפרע מגייהו דישראל ולא ליתוב לגבייהו לעלמין הלא תתיב משכונא דילי לגבייהו
וגבויים לא תגבוק להון ככל לתר לעג דישראל תכו לגבים דקלח הוי משכונא
דילים לא תבקון וקלח לא נטילים מכיכייהו ועד ככל לתר דגלו ישראל מכיכה עמהון
ועד כתיב ונתתי משכני בתוככם והא לוקמוה. פתח ר' יצחק ואמר דומה דודי לצבי
או לעפר הילים הכא זה ונו'. זכאין ליכון ישראל דזכו דמשכונא דא למסוי נבייהו
מן מלכא עלאה דעג דליכון בגלותא קלח הוי ככל ריש ירחי ושבתי ומכו לאתגאה
עלייהו ולאסתכלא כהדוה משכונא דליהי לגבייהו דליכון כסופא דילים דומה למלכא
לסרס מטרוניתא דפקיד מהיכליה מה עבדת נטלת כרס דילים כסופא דמלכא רחימתא
דילים וכגין דלעתא דמלכא עלה מבקיש כידה. בעי אתא דסליק רשותא דמלכא
על מטרוניתא ועל כרס הוא סליק לארעא וכחית דרגין וסליק כתלין לאסתכלא ולאתגאה
כין נוקבי כותלא עלייהו כין דחמי לון שרי דרגין וסליק כתלין לאסתכלא לכתר חזיל ליה
כך ישראל לעג דליכון כפקי מהיכליה למלכא הדוה משכונא לא מבקון ובגין דרעותא
דמלכא עלייהו מבקיש עמהון בשעתא דסליק רעותא דמלכא קדישא על מטרוניתא
ועל ישראל כלילא לארעא מקפן על הגבעות נחי דרגין וסליק כתלין לאסתכלא ולאתגאה
כין קוסטי כותלא עלייהו כיון דחמי לון שרי וככי הלל דומה דודי לצבי או לעופר
הילים לאתגאה מכתלא לאחרא ולאחרא לכתלא הוא זה עומד אחר כתלינו כבתי
כנסיות וכבתי מדרשות. מצניח מן החלונות דולחי כי כניסתא בעיין חלונות
מנין מן הסתרים לאסתכלא ולאתגאה עלייהו דישראל וכגין כך בעו חדוה ולמחדי
כהדוה יומא דאתן ידעין דלא ישראל לחדי זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו.

ואם בחקתי תמאסו. ר' יוסי פתח מוסר ה' בני אל תמאס ואל תקץ
בתוכחתו כמה תוכחין ואזדל קמי קלח. דקלח בעי לאוכחא להו ולדכר
להו כלרח מוסר כאבא דרחים לבריה ואנו רקיעו דילים לנבים בעא לדכרא ליה כלרח
מוסר דלהיסטי ליהוי ולמשלח הלא לאת אמר ואהב ה' יוכיח וכאב את בן ירצה. ומאן
דלא רחים ליה קלח ומאני ליה סליק מניה לוכח סליק מני שרביטא. כתי אשכחתי לאתכם
אמר ה' ואמרתם כמה אהבתנו ונו' מנו רקיעות דילים שרביט כידיה תדיר לדבר ליה
ואת עשו שנאתי. כגין כך סליקית מניה שרביטא סליקית מניה תוכחתא כגין דלא
יתן ליה כי חולקא דקיקא דנפשאי הוא אלא לתון אהבתי לאכא ודאי וכגין כך
מוסר ה' בני אל תמאס ואל תקוץ כתוכחתו. אמאי ואל תקוץ ליה כמאן דשרק
מנו גוכין דליכון מגין כגוכין לגבים כגרמיה תא כשעתא דלאתער קדק כדיוכו כמה שרביטי
טפירין מתערין מיניה ומשמשן כמה שרביטין נפקין מניהון שרביטי לאתכא שרביטי גומרין
שרביטי סלוכא כלהון נפקי ואתערין כעלמא ולקלקל לבני נשא תשתיירו ממנן לאחרנין
מחרי טפסין ממנן דלא כעין הסר חד שלטין ונחתין לקלקלן ומקלקלין ונטלין נשמת עיולין

כנוקבא דתהומא רבא מבבעין טפסי ונורא דליק לאתכר כהן נפקי נזמרין ומשתין
ונחתין ומשתכחו לקבלהון דכוי נפש ויהיבו דכתי וספתי ליסר לאתכם לתן למחריסון
דלינה תוכפת על תוכפת דילהון בלא לה לוסיף עוד לקלל לתת להלמה כעבור הלום
מלי לה לוסיף לה לתן תוכפת למחרי לינה לעילה עלמה אלא תוכפת בנוכה ליכיל
עלמה למסבל. ועל דה ויכפתי לתן תוכפת ולחי. תוכפת חמי בנין ליכרם לאתכם
שבע על חטאתיכם אי קבם נבי הסוה דיליה לה וכיל עלמה למסבל לפי רגע אחד
הלא הם עוכות תמור ים ו׳מי יעמוד ואת אמרת שבע על חטאתיכם. אלא מה תל
שבע אלא הם שבע לקבלייכו ומלי לימי דל שמטה דלימי שבע לאקרי שבע כלל
מקן שבע שכים תעשה שמטה ועל דל שבע על חטאתיכם ואקרי שבע ואקרי כת
שבע. מה בין הלי להלי אלא שבע בלאוקמה למעבד שמטה ולמעבד דינין לאפקא
מירו כלם כה. כת שבע לאתאבר כאחד לאכסרה למסלט במלכותה לאודעא
מלכותה בארעא ובכלא כת שבע אקרי כתיב על כן שם העיר באר שבע עד היום
הוס באר שבע בארעא דישקק הוס ובלא אד מלם: רבי אחא אמר

ויסרתי לאתכם לף אלי שבע על חטאתיכם: ויסרתי אתכם על ידא
דמתקן אהרנין כמה דאוקמוה לף אלי לאתער לקבלייכו
הא שבע לאתערא עלייכו. תא דאוקמוה עלאי דקאמר כוסרא"ל למלכא דהוס
ליה כר יהידאי והוס קטי קמי מלכא ואמא אד סרים קמי מלכא אמר מלכא כל הני
יומין אלקיכא לך ולא קבלת מכאן ואילך מאי לעביד לך אי אתריך לך מן ארעא
ואפיק לך ממלכותה דלמא יקומון עלך דוכי אקלא לן וזכי אקלא או לסטין יעברון
לך מעלמא מה לעביד אלא אכא ואכת כיפוק מחרעא. כך לף אלי אכא ואכת כיפוק
מארעא לף אכא עמך אכא ואכת כהך כנלותה וכיפוק כאחד. וסרא"ל מה לעביד לכו
הא אלקיכא לכו ולא ארכיתו לדכוייכו הא אתינא עלייכו מארי תריסין מארי טפסין
לאלקאה לכון ולא שמעתון. אי לפיק לכו מארעא דאילנא עלייכי מכמה דוכין מכמה
זאכין ליקומון עלייכו ויעברון לכו מעלמא לכל מה לעביד לכו אלא אכא ואתון כפוק
מארעא ואהך כנלותה הלא ויסרתי אתכם למהך כנלותה. ואי תימרון לאסכוק לכון
לף אלי עמכון. שבע על חטאתיכם הלא ולכפשעיכם שלים למכם למר קב"ה לתון
נזמתון דאכא ואתון נעריד מעלמא הא מטרוניתה כפקן מהיב לי עמכון הא אתחוב
כלא היכלא דילי לאתחרב דהא למלכא לא אתהזי היכלא אלא כד אהיו עיל עם
מטרוניתה ואדוש למלכא לא אסתבח אלא כשעתא דעיל בהיכלא למטרוניתה
ואסתכח כרעא עמה בהיכלא אלמלי כלהו כשעתא אלא לאסתכחו כרע ומטרוניתי
הא היכלא חריבא מכלא אלא מה לעביד לף אכא עמכון והשתא תעל לישראל לימי
כנלותא קבם אסתכח עמהון ולא שביק להון ואוקמוה לך אתיב ואמ"ר אלמלי כל יפקון
ישראל מן גלותה קבם יתוב עמהון והא אתמר. רבי חייא ור' יוסי הוו אזלי בארעא
דגליל מצאתה בקלא אר' חייא לר' יוסי הלי לכתיב אלה דברי הברית וגו'
מלבד הברית אחי דברי הברית דברי נבורה מכאי ליה אמר ליה הא אוקמוה אללו
מי שנבורה ואללו מי עשאו על משה והא אתמר. תא חזי ואין דברי הברית הוו

ואף גם זאת כהיותם בארץ אויביהם וגו׳ ואף גם זאת ואף כל זה לחי׳ כתיב

לא מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם לפרוק להו מה בריתי פליג. ובגין כך לספר בריתי אתם אמר רבי חייא לכתא אמתא מלה קדישא לתמר לא מאסתים ולא געלתים לכלותם לית הכי׳ית ולא הרגתים לכלותם מבעי ליה. אלא לא מאסתים ולא געלתים מלון דסלקי לאחרא מלים הוא לקבלים ונעלה הוא כניעולא קמיים. לכל הכתוב לא מאסתים ולא געלתים. מ״ט. בגין דאקבוצתא דכנסיותי כוליהו וכניסת כלהו מבוכין נבחיה״ל לכלותם לכלותם כתיב אשר ע״ג בגופיה לא מאסתים ולא געלתים בגין דאויבי רחימי דכנסיותי רחימותא דילי נבחיה״ל. לכך גם זאת דרחים אתתא והוות דיירא בשוקא דכורסקי לי לא הוות אתמן לא שייל הם לעלמין כיון דהוה תמן דמי בעיטי כ

זה השער לי

ספר

במדבר סיני

מהזהר

מהתנא סתלדי רבי שמעון בן
יוחאי זצ"ל עם פקודי לויתה
מדעות מהימנה. סודם
והנעם סם רב העיון פי
סנעיר כמ"ר לברסס
וב"ו בכמ"ר מזלם
זצ"ל מתולינה:

פה מנטובה

פתח מפעלת מעלת עלוכם סדוכוס
גולילמו גוכולמס ירם. כשכת
בשובי שת סנוקלס נשן

ויקהל

ויקהל משה כתיב הכא מועד וגו׳. ר׳ לוי פתח ויכר׳ שדי׳ את החדש כגלמו וגו׳ יי׳ משה כמדבר סיני כתהל מועד וגו׳. ר׳ לוי פתח ויכר׳ שדי׳ את החדש כגלמו וגו׳ הה׳ קרית לתמ׳. ת״ח כשעת׳ דכרית קב״ה לחדש עכד ליה כדיוקנ׳ דעלמי ותתקיים והוית כלול מכלה והוה כהורית כהיר מסייפי עלמ׳ עד סייפי עלמ׳ וסוו דחלין מכית כלה ואעב׳ דהה לוקמוה חיות לאתכללה כית בסחלו קרית ויכר׳ שדי׳ את החדש כגלמו שדי׳ כיון דאתר כגלמו אתי כגלם שדים גלגל ודלוי תרין דרגין דכלילן דכר ונוקבית חד לדכר ואת לנוקבית וכגין כך די פרנופין סוו ודלוי וסיפא דקרית לוכח דכתיב זכר ונקבה כרא להום וכלול הוה מכל סטרין ואע״ג דנוקבית לחידת בסטרון הה כמו כלול מתרין סטרין למהוי שלים ככלה והוה מכתכל בחכמתה לעולה ותתה׳ כיון דסרית לתתעטו פרנופין וחכמתה לאתלקת מניה ולה הוה מאתכל לגלה כמלי דגופיה לכתר לוליד כגין מעלוי ותתלון ולה יתיבו דה ודה עד דלוליד כר ומכיה לאתליס ולה (פ״ה לאתליל) עלמה דלקרי את והה לוקמוה. ועכד עלמה תתאה לה לאתליס ולה הוה שלים ולה לאתכח בקיומיה עד דלתה לכרכה ולתקיים עלמה לכל לה לאתליס עד דלכרכה לאתכח כיה כעלמה ולחיד כיה כימיה כמלן דלחיד כימיה למהן דנפיל. לתה ינחק ולחיד כודיה דעלמה כשמש ולתקיים יתיר. כיון דלתה יעקב לתקיים עלמה ולה הוה מתמוטט ועם כל דה לה לאתליל (פ״ה לאתליס) כשרשוי עד דלוליד תריסר שכטין ושכעין כפשלן ולאתליל (פ״ה לאתליס) עלמה. ועכד לה לאתליס

חילוי דאורייתא כמה חיילין ליכון דאורייתא וכמה חיילין ליכון דמסכתא . ת"ח כל
מלה דכתי לתתייסבון כדוכתיה לא מתייסבון עד דילכון כפומיה ותתמי עלה . לוף
הכא כעין קל"ח למפקד חיילין דאורייתא וחיילין דמסכתא וכלהו הוו כחד ולא מתפרשי
דא מן דא כלל כגוונא דלעילא דהא אורייתא ומסכתא לא מתפרשי דא מן דא ואזלין
כחדא . וכגין כך חייליהון עאלין במסכתא לאתתמודעא בגויהו בר ליכון לתרכין
דלית לון מסכתא וכגין כך כתיב וידבר ו' אל משה במדבר סיני בהאל מועד . אי
בהאל מועד למאי במדבר סיני . אלא אל אורייתא ואל למסכתא בהאי ובהאי .
כחדא לאחד לעלם הכגי בשבת בשבתא כלא אל והאי לקרי אדם וזיין רמז לההוא ירח ושתא
דכהיר למיהך דהא כדין עלמין כלהו לשתכחו בעלמו . לנחתא מארץ מצרים
לאשתמודעא דהא כל נפקו ישראל ממצרים בחדא ברשות הוא . רבי יצחק פתח
ו' זכרנו ויברך יברך את בית ישראל וגו' . ו' זכרנו יברך אלין נוברין דהוו עאלין
במסכתא דאורייתא ובקל"ח מברך לון ואוסיף עלייהו בכל זמנא . ת"ח האי מאן דאתי
מסכתא לאתברכא דכתיב לו ודאי לאודאה עלי' ברכה ליה ולאודאה עלי' ברכאן מכלן ממסכת
דכתיב והכהן היום ככבי השמים לרוב . לכתר מה כתיב ו' אלהי אבותיכם יוסף
עליכם ככה אלף פעמים וגו' . תרין ברכאן הוו חד ו' אלהי אבותיכם וגו' . הא חד .
לכתר ויברך אתכם כאשר דבר לכם לאודאה עלייהו ברכאן על ברכאן . ואי תימא
מי מסכתא לאתברכא ולא לאודי עלוי ברכאן . הוא כתפס בקדמיתא מלעילא . ואי
תימא מברך ליה הוא מתברך מלעילא וברכתא כמי לברכא ליה בעינא טבא ולא
בעינא בישא . וכלא כמי קל"ח רחימותא דלכא . ומה מאן דמברך לאחריה בעי
קל"ח די יברך ליה בעינא טבא בלבא טבא . מאן דמברך לקל"ח על לאחת כמה וכמה
דבעי שיבא טבא ולבא טבא ורחימותא דלכא . כגי והבית את ו' אלהיך בכל לבבך
וגו' . ת"ח הא לוקמוה ליה ברכתא דלעילא ברוך על מלא דאתמי . ואי תימא ושרש
לית אתמון . אלא כופרא כטלי מכוייהו דהא לוקמוה ומסכתא לא הוו עד דיתכנים
כל הוא כופרא ואליך למסכתא ובקדמיתא מברכן להו ליסראל ולבתר מכאן והוא
כופרא ולבתר מהדרין ומברכין לון ליסראל לאתתכאי דיסראל מתברכין בקדמיתא
ובסופא ולא אליך כהו מותבא . מותבא לאתי אליך כמכוייבא . שלש בגין דברכתא
לא שריא במכוייבא . כיון דאתלק ברכתא מטרף לאחרא אלו עלוי ויכיל לאתזקקא
כגון דא כמכוייבא כטלין כופרא ופדיוכא לאלקא עליה מכוייבא (ס"ת מעליה מותבא) . יברך
לת בית ישראל אלין כשין דלא אלקין במכוייבא . יברך לת בית אהרן דליכון מברכין
לעמא כגוונא טבא ובלבא טבא ורחימותא דלבא . לת בית אהרן הכי כמו כמין
דאתברכן ברכתא דילהון . יברך ירחי ו' אלין ליכון ליוחי וכלהו מתברכן בגין
דאתלין ליה לקל"ח . הקטנים עם הגדולים לעיל אלין במכוייבא . ת"ח לא אתברכא
מכוייבא כהו ישראל דאתברכן הוא כהאי מכוייבא . דהאי מכוייבא לאתברכא הוא
ולאתלאה אלימותא דאתברכן הוא ובאתר דברכתא נפקין לאתמון דכתיב כהאי למחר
אסף כי ליהו זווא דברכתא דעלמין הוא ובאתר דברכתא נפקין לאתמון דכתיב כהאי למחר
דזווא דכלה נפיק מכוייבא ושלש כתיב יברך ו' מנין וכלא חד מלה וכתיב כי אם הוא ו'

לת

את הברכה וגו׳: רבי יהודה סוס סכיח קמיה דרבא מלי ישראל מלן אתר לתברכן
מלך וו למלחמ דלח מצניחין ולח מסתכלין כבי כנסיח כיקרא דמלכא עלאה. תא חזי
כנעתא דאסתכלו ישראל זכאין קמיה דקב״ה ושוו עלמין (סך עמיה) סכיחין כחד
לוכב עלאה קדיש דמזוכא דכלא כיה סוס אתברך מאתר דכל ברכאן כנייחין כיה וכיה
לתכטעו ואסתילו מרמוי ושרש לתתא סוו מתברכן ואסתילו מרמוי מאתר דכל לוכמן
ברכאן כפקין כיה ולא מתעכבי למיפק קב״ה ויברך וי׳ מכון. וכתיב כטל חרמון
שיורד על הררי ציון כי שם צוה וי׳ את הברכה חיים עד העולם. ודא היהו כשרו
דאלמא דכתיב מכון מכלל יופי למדוש הופיע. הופיע כהיה כלל הופיע מהר פארן
ודא כהירו לכלהו שלמין. וכד הלוי לתער כלא הוא כחכמתא כלא הוא ברחימותא
כלא הוא כשלימו כדין הוא שלמא דכלא שלמא דעלמ ותתא קב״ה יהי שלום כחילך
שלוה כארמנותיך:

איש על דגלו כלותות לבית לחמתם ויחנו בני ישראל וגו׳. ר׳ לעזר פתח
שמחו את ירושלם וגילו בה כל האהביה וגו׳. כמה מכיכה תורית קמי
קב״ה דהא בכל לתר דמלי דלוריתא אסתמע קב״ה וכל חיילין דיליה כלהו ניחין
למלוליה וקב״ה לתי לדיירא עמיה הה״ד בכל המקום לשר לזכיר את שמי וגו׳ ולא עוד
אלא דאכתני נפלין קמיה וסא לוקמוה. תא חזי פקודי לוריתא אלין לוכן לעילא לתי בר
נש ועביד פקודא חדא הסוא פקודא קיימא קמי קב״ה ומתעטר קמיה ואמר פלניה
עבד לי ומן פלנייה לכא בנין דלוכו לתער ליה לעילא. כגוו דלאו לתער ליה לתתא
אלא לי מלוה יעשה לי. ועשה מלוה לי לעילא. מלוה יעשה לי לתתא. זכאה
חולקיה דסהוא בר נש דעביד פקודי לוריתא. שמחו את ירושלם בגין דחדוה לא
אסתכח אלא כזמנא דישראל קיימי כארעא קדישא דתמן אתחברת לתתא בכעלה
וכדין הוא חדוותא דכלא חדוותא דעילא ותתא. כזמנא דישראל לא אסתכח
כארעא קדישא אמור ליה לבר נש למחדי ולאחוזה חידו דכתיב שמחו את ירושלם
וגילו בה וגו׳. וגילו בה דייקא. רבי חיא חמי חד בר נש דהוה חדי כבי טרוכוותא
דכלא כתם כיה אמר שמחו את ירושלם כתיב. אמר ר׳ לחא כזמנא דירושלם בחדוה
בעי בר נש למחדי ר׳ לעזר לטעמיה דאמר שמחו את ירושלם סיינו דכתיב שכחו את
וי׳ בשמך. כתוב אחד אומר עבדו את וי׳ בשמחה. וכתיב אחר אומר עבדו את וי׳
בירחה וגילו ברעדה. מה בין הא׳ להא׳. אלא כאן בזמנא דישראל שרין כארעא
קדישא כאן בזמנא דישראל שרין כארעא אחרא. ל״א עבדו את וי׳ בירחה׳ לפי בזמנא
דליהי כגלותא כיהי עמהון. ר׳ יהודה ודא כתיב כי בשמחה תצאו ודא היא כ״ש
דאמר תצאו מן גלותא הוא ודאי בשמחה. אלא ודאי הכי הוא דכל זמנא דליהי כגלותא
ושכינתא לעפר לא שקרי בשמחה עד דקב״ה ייתי לגבה וזיקי לה מעפרא׳ כדין חדוותא שקרי חדוותא
מעפרא׳ קומי לורי וגו׳. ויתחברון כחד ויזקי לה מעפרא׳. כדין חדוותא שקרי חדוותא
דכלא וכדין בשמחה תצאו ודאי. כדין כתיב הולכו ויפקון לקבלה דמטרוכויתא לחדוותא
דעלמא דאתי כלא בשלום שמיים ושגבשו ושנחו וגו׳ וכתיב כי שלך לפניכם וי׳ ומשפטם וגו׳:

בעי לאחזאה עובדא כנוותא דלעילא וכמה דאחזי עובדא לתתא לא תתער לעילא
ואוקמוה. ממא תמוי ובפקודים לר׳ אלעזר וכהא ואיך אמר זכאה חולקי בסהי עלמא
ובעלמא דאתי. עי׳ פתח ואמר יי׳ לורי ויפתי ממי לורא וגו׳. יי׳ לורי
ויפתי כיון דכתיב לא תפחד כהנורא דלעילא וקב״ה אכתיר עליה לא דחיל מעלמין
ותתאין. כלה ושלך יורא יי׳ וכבודו עליך ירחם. יי׳ מעוז חיי. כיון דקב״ה
אחיד ביה בכתר כא לא מסתכל בהנורא דלעילא ולא מ

עד דתלין מן ריפתן וכגוונא דריפתן בטיל בהפוכא גווכא בטיל זכותא דליהוו מתתקפ
כנין לחמיד כיפ וכנין כך עמין אעין בהפוכא סטר מסאבא דילהון אכי לתדברו
כלעס הוא לפתחם בכללו כתרין תתלין והוא הוא חמי כהאי תתלה דליהוו זכותא
לא וכיל לאתדברא אלא בריפתן · כנין כך אמר מה לקוב לא קבא אל דליהוו ריפתן
כנין דהפוכא ריפתן עלאה לא לפתכא כדיכא בחומן יומין ולפ עלנ דהאי אל
לוקיימכא הוי מלכותא קדישתן כטיל מאי כגווכא דכלא והאי טב ואסד דהאי עלמא
כדיכ וכנין כך לקרי אל סדין ל דסדי ועל דא מה לקוב לא קבא ל כנין כך כגווכא
דלתתר ריפתן הם לתתר תתלה · ככה רבי אלעזר פתח ואמר קולה כנחש ילך וגו׳
הפתח כהאי גווכא דיפרא כגלות׳ ליהוי ודאי לזלף כנחש חויא כד ליהוי כפיף ריפתן
לעפרא וסליק זכותא דיפרא כדין זכותא סליט ואתי לכל ליהון דהפתכאו קמיה · מאן עכיד
לזכותא דיפתליק לעילא וסליט ואתי ריפתן דלתתכפיא לתתא ועם כל דא מאן מדכר
ליה לזכותא ומאן כטיל ליה למטלנוי אלא ריפתן אלא על נב דליהוו כפיף לעפרא הוא מדכר
ליה למטלנוי · כנין דא הפתח אחר עמין דליהון לאידין כזכותא אלקין לעילא ואלטין
ואתיין וריפתן כפיף לעפרא כדלא כפלה ולא תוסיף קום וגו׳ · ועם כל דא אלא ריפתן
מדכר לזכותא וכטיר ליה כלא אמוכי מוטרח את הכרמים אלין עמין עעז דליהון זכותא
לתתא רבי יהודה וכסיק ידוי אמר למלך לא אלילא מלה בעלמא אלא דאלילא
דא ורוחא ליה די לא דהפתח ידעא דעמין פעז ואלטותא דילהון היך מתדבר ·
זכאה מולקסין דיפרא דעלייהו כתיב כי יפקד יי׳ וגו׳ · אל רבי אלעזר מהו
לפנלתו · אל תלת לכהן אלין אקרון סנולה כין לעילא כין לתתא כגווכא דא כהנים
לוויים ויפראלים וכלא הך ואלין סנולתו אל קבא לעילא וסנולתו לתתא ודא הוא
דכתיב והייתם לי סגולה מכל העמים ·

ונסע

אהל מועד וגו׳ · מחנה אלוים · לכתר מה כתיב (ובספרי) דגל מחנה
אפרים לזכותם ומה היו סביבם מרגלים במערב ומקומם כתיב
ויברכם כיום ההוא לומר כך יברך ישראל לומר וגו׳ · ויסע את אפרים וגו׳ · כך
יברך ישראל · ישראל סבא · מאי קמל אלא כך יתברך ישראל לא כתיב אלו כך יכורך
ישראל מהו יברך ישראל · שיה ישראל קדישתא לא יברך לעלמא שיה כך לאלת כמערב
וכתיב הבי אל שדי פרה ורבה · לוליפכא דמוח עמים סביכתא וכדין לומר כך יברך
ישראל לומר כך יברך לעלמא · ויהיך מוח וכתיב ועוכי ישראל כבדו מזקן וגו׳ ·
שיה סכל את ילין כתיב מאי סכל אלא יומכא הוא זקיף וכטי ליה סביכתא כלפי לפרי
ואלא ריפתן דסביכתא על ריפתן כדין לומר כך יברך ישראל ומוח דליהוו למערב
ודאי סביכתא כמערב והא לוקיימכא כגון כין נפין לדרום לאתחברא כנופא
ולמהוי כזווגא חד ונפין מקבלא לה תחות ריפתן ודרום מחבקא לה הכי מאלו תחת
לדפתי וימינו תחבקני ושמאלו לוקיימכ׳ ודאי מטתו שלמלמ כין נפין לדרום ולאתחברא
בגופא וכדין כלא חד לאתברכא עלמא · תנן כל המוסר עליו עול מלכות שמים סופו
והא

ומה לוקימפת בגין לזונת לה ולאתכחת כין נפון לדרום לאתי כר פם בנפרת מקבל
עליה עול מלכותת שמי כמ דלתת׳ מסדר סבחת כלומן תוסכתן דקדמ׳ עם תפלה לדוד
וכלהו סללויס דלומן סדור דעסר׳ תוסכתן דעסר כתרין קדישין דסמת קדישת ובגין
כך עסרה לומן סללויס לכתר סיום בעסרה תוסכתן דלומן סללויס סללו לל בקדש
וגו׳ סללוסו וגו׳ מלן לומן עסרה סללויס והת חמסה לומן לגלת ארי סבחת כסללויס
ושי כסללויס לכתר עלויה דסדור סבחת כלו ושיר משה דלית כוס כלל וכל מקבלה
עליה עול מלכותת קדישת לכתר לסרי לה כחסד כסוומת דגלותת לאתקדשא כוס
לכתר כגלותת דמכתה דגבורה תליה ודיכה סלרי לסתכחת בכל דרומת (פ״ת ומת)
דלתיהיכת כין נפון לדרום דלתתכרת כזונת דל כנופת כדקל יתות׳ ומלן דמסדר
לה כל יומת כסלי גונכת ודלי הוה כן סיס׳ בגין כך סלי דגל מחנה לפרים ומס
ולוהו כין נפון לדרום דרום דלומן מן סטרת חד דכתיב דגל מחנה דלובן תימנה׳
נפון דן מסטרת לחרת דכתיב דגל מחנה דן נפונה׳ לפרים כין דת לדל לסתכת
מערב דלוהו לפרים כין נפון לדרום כלה כנוכת דלעילא׳ רזה ליתבי דרומת לחיכו׳
סכי סדר לין לחיכו מכטרת דכוכיכין כרזין קטירין דכעיתו ליחדא ויחודא כטופסרת
דקטרת עלה קכילו עלייכו עול מלכותת קדישת ככל יומת כדקדמיתת וכדא תעלון
כקסורת (פ״ת כקיסטת) קדישת דדרום ולסחרו סטרי עלמ׳ עד דמתקסרן כקטורת
חדת וכדרום תקיפו (פ״ת תקיש) דוכתת ותמן תסרון׳ רבי חלעזר סחיל לגם לכוו
לל סימכת לזונת דיחודא מכוון ל״ל כרי לגב לחוקימכ׳ מלין לכל סטר וסטר ולתכדרו
הכת מלה והכת מלה סימכ׳ דל כקוט כידך והכי הוא כעין סחרת דמרכת דתנוכת לו
לקרן דרומית מזרחית מזרחי׳ נפונית מערבית מערבית דרומית לל והת לת
יכול עד דמקבל עליה כר פם עול מלכותת קדישת כקדמיתת ויסוד עליה עול דל ולת
לחרת דייתי לדרום כקדמיתת׳ לל כלה הת לומכת לך דסת וכת לו לקרן כקדמיתת
והת ידעת ודל הוא עול מלכותת קדישת לכתר דרומית דתמן הוא לולבת דחיוהי
לזדונת ליה כמזרח דלוהו לכת עלה דסת כן מסטרת לחכת קל לתי וכגין כך
מדרום למזרח דלקבל כדרום כמזרח הוא וכהי לתקטרת כחדת לדרום כמזרח
ומזרח לתקטר כנפון כלה וכסוכך תמלה כסכם כגון דסתי לסלי ומלי כתלין ומכוסין
ומזרח מזרחית נפונית דלתין לכת ולחת ולת מתכרכן לעלמין והת לוקימכ׳ ומס
דלתמר נפונית דלוהי טמירא עלאה ומסטר לילה נפון נפון ודיכין מסטרת לילה
מתערין לסט דסיום רחמי וחידו והת לוקימכ׳ וכד לוהי כפקת נפון נפקת כוס
דלוהו לתכלית לתקשיר כדרום לכתר נפונית מערבית דסת׳ מסטרת דלכת כוס
כן ומסטרת לחת כפיקת כת וכגין כך נפונית מערבית ודל הוא קרן דקדמיתת
דסמת לתקטר כנפון סתם׳ לכתר כתי לקטרת לה כדרום דתמן הוא קטורת
דכלה וגופה כוס לסתכת ועד מערבית דרומי לסתכת סלי קרן ג׳ זמכין חד לקבל
ליה כר פם כקדמיתת ולכתר תרי לקטרת ליה כתרי דרועי לתתכרת כגוף ולמהוי
כלה חד ודל הוא סדורת דיחודא סליס וכל סטר וסטר כסיום קטורת דלתחזי ליה
ולתוקלף סטרת כסטרת לחרת לל יתחזי ליה בגין דלל יתעכב׳ ומלן דעכיד

יכוין דעת כדקתני תזי כמה דתימא זכרה חולקים כהני עלמא וכעלמא דתני דמתני
ידע למדרש שכחת למתרים ומודע למתרים ולא עוד אלא דקתני משתכח כיס
עליה כתיב ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר ׳ם פתח לדוד אליך י׳
כפני אשא אלדי כך כתיתני וגו׳ מלי קא אמר דוד למדרש הלי שכחת שכו׳ וכלפי
שכחי דליכון כאלפא כיתא כלפי שלמין ושלי חסרי דלא אית כיס ׳ וחמי מדורת
דלי למכפל על אלפין ׳ אלא תא חזי רזא עלאה הוא נגוו כין מכרייה ׳ כשעתא
דלילי עלל ושלטו לילה תתאה דתליה כיס מותא פרים עצפוי ומכסיה לכלא
ועד אתחשך וכל כבי עלמא טעמין טעמא דמותא ואקדים כר כם ויסיב ליס פקדוכא
דכפרים ואפקדים כידים כפקדוכא ׳ וכגין דכתיל לגן כפקדוכא תב פקדוכא למחרים
כשעתא דלילי נפרש ׳ כד אתי נפרש ותב לגביה פקדוכיה כבי לכרכא ליס לקם
דליסו מסיכא עלאה ׳ לכתר דקם עלל לבי כניסתא מעטר כטופי ׳ אתכסי
כניסויא דניסוי עלל ומדכי גרמיס כקורככין כקדמיתא ׳ לכתר קכיל עליס עול
מלכותא כסדורא דשכחי דלוד דליכון סדורא דשול מלכותא וסדורא דשכחא דל
אמרי עליס סיסא שול ׳ לכתר סדורא דכלותא לקדרא לן כחלא ׳ תא רזא דמלה
גיב דכלותא תליא כמלולא ודכורא דפומא כלא תליא כעקרא דשוכלא כקדמיתא
ולכתר כדכורא וכמלולא דפומא ׳ מלן שוכלא כלא סיסא שוכלא דעכיד כר כם
כקדמיתא כנווכא דכלותא סלקולא יכלי כר כם כלותא עד דיתחזי שוכלא כניוס כנווכא
דכלותא ׳ כקדמיתא שוכלא כשעתא דכר כם קליס כבי לדכלא נרמיס כקדמיתא ׳
לכתר יקכל עליס הלי עול לפרקא על ריסי פריסי דמלוס ׳ לכתר יתקשר קסורא
דיחודא דליכון תפלין ׳ מסו תפלין תפלה של ראש ושל יד ולית תקכלון כקסורא אלא
כשמלא ועל לכל כמה דלוקימנא שמלי תחת לראשי וגו׳ וכתיב שימי כאותם
על לכך כאותם על זרועך ׳ ולא לוקימנא ודלא הוא שוכלא ׳ כקדמיתא כשעתא דכר
כם עלל לבי כניסתא דכי גרמיס כקדמיתא כקרככין כמלולא דפומא ׳ לכתר יקכל
עליס הלי שול מלכות לפרקא על ריסי פריסי דמלוס כשכחי דלוד מלכא כנווכא
דשוכלא דפרים על ריסיס ׳ ולכתר תפלה של יד דליסו תפלה דמוסב לכתר תפלה
דריסא דהיא תפלה דמשומר ודלא כנווכא דלא שוכלא כנווכא דכדורא ודלי כשוכלא
ומלולא תליא כלותא ׳ ולי פניס שוכלא מלולא לא תסכח לתר דסדריא כיס ולאו
ליסו כלותא ולתפניס סלוק כר כם לשלא ותתא ׳ ולא שול אלא דכשיכן לאחזאה
שוכלא ודלי ולמלולא מלולא עליס ודלא הוא כלותא סלוס ׳ וו ליס לכר כם דכני כלותיס
פולחנא דמלריס ׳ עליס כתיב כי תכלו לרחות פני וגו׳ נס כי תרכו תפלה ליכמ
שומע דסא כשוכלא וכמלולא תליא מלתא ׳ תא כיון דכר כם עכיד כלותא ודלי
כשכל וכמלולא וקשיר קסורא דיחודא ולסתכל דעל ידיס מתכרכן עלאין ותתאין ׳
כדין כבי ליס לכר כם לאחזאה גרמיס כתר דסיס כלותא דעמידס כלו אתפטר מן
עלמא דסא אתפרש מן לילה ואכיס רגלוי לגבי סיוא לילה דמותא דלסדר

יכוכא

ואיכא דקדוש דעתיה דקא־ירכא ויחודא ועבידא עובדא ומלולא כדקא יאות
ואודיכא על הטאי סלק כפתי מסירכא לך ודאי. ויחזי כר כם נרמים כאילו פטיר מן
עלמא דכפתים מסיר להאי אתר דמותא בגין כך לית ליה ולו דולו לילכא דהוי
סוף והאי לילכא למותא סוף דרזא דמלם (פ"א מאי קאל רזא דמלם) דלית
חובין דלא מתכפרן עד דלא תפטר משלמא הכא אם וכופר העון הזה לכם עד תמותון
והאי יהיב נרמים ודאי למותא ומסיר כפתים לסאי אתר לאו כפקדוכא כמם כלילא
אלא כמאן דלאתפטר מן עלמא ודאי. ותקוכא דא כעי ככוונם לכא וכדין קכם
מרחם עלוי ומכפר ליה לחוכיה. זכאי חוא כר כם דידע למפתי ליה למאריה כרעותא
וככוונם דלבא. ווי ליה למאן דלאתי למפתי למאריה כלבא רחיקא ולא כרעותא
כלא ויפתוהו כפיסם וכלעוכם וכזכו לו ולכם לא ככון עמו. חוא אומר אליך ו' כפתי
אמן ולאו כל מלוי אלא כלבא רחיקא הא גרם עליה לאסתלקא מעלמא עד לא מטון
אומן כזמנא דאתי לילכא לאתער כעלמא למעבד דינא. ועל דא כתי כר כם
לאלכקא כפתים ורעותים כמאריה ולא ייתי לנכיח כרעותא כדיבא כגין דכתי זוכר
פקדים לא יכון לכגד עיני. מאי לא יכון אלא כשעתא דחוא אתקין נרמים להאי ולכיח
רחיקא מקכם קלא כפיק ואמר לא יכון לכגד עיני אמאי כעי חוא לאתתקא נרמים
לא יכון לא כשיבא דיתתקן כם אי לאו אלא דאמאי קדושא ולא מיחד ליה כדקא יאות.
זכאם מולקיהון דצדיקיא כעלמא דין וכעלמא דלאתי עלייהו כתיב וכלו ורלו לת
ככודי ונו'. וכתיב לך נדיקים יודו לשמך ונו'. אתא רבי אלעזר ונשיק ידוי אמר
אלמלא לא אתיבא לעלמא אלא למשמע מלין אלין דיו. אמר רבי יהודה זכאם
מולקיהון דצדיקיא כעלמא דין וכעלמא דלאתי עלייהו כתיב וכלו ורלו לת
ככודי ונו'. וכתיב לך נדיקים יודו לשמך ונו'. אתא רבי אלעזר ונשיק ידוי אמר

ואמלל

פרשת נשא את ראש

וידבר ו' ל משם לאמר. כשם שאתרלם כני נרשון ונו'. ר' לכא פתח
משריאם לא יחשוב ו' לו עון וזין כרוחו רמי. הא זקן לאו
ריעים סיפיק ולאו סיפיק ריעים וזית לאסתכלא כיה והא
חוקמוס. הא כשעתא דלוחות דאכחה ליכא שריא כעלמא ויכחק תקן כלות למכחה

ומדבר קדושה סלקא ביה
ונזיר קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו :

ואמאי מקבל לה. כדין כרוז קדרי בעלמא דסיפא עידון הוא לאתערא לאנחא ליה למלכא וכדין תוסבחון מתערין ואתכמוהי דכלה לאתכא. וכלה מולקים מלן לאתערא לזונא זונא דלוכד לתי נפרא ומוכח לאתערא ומבקא ליה כדין זונא דכלה לאתכא כחדא. ת"ח כשעתא דכבי נשא דמוכין וטעמין טעמא דמוהא ונשמתא סלקא לעילא קיומא כיתר דקיימא ואתבחינת על עובדהא דעבדת כל יומא וכתבין לה על פתקא מ"ט בגין דנשמתא סלקא לעילא ואסהידת על עובדוי דבר נש ועל כל מלה ומלה דנפיק מפומיה בגין דסהיד מלה לאפיק בר נש מפומיה סלקא ובקא דקיימין וקיימא כיתר דקיימא עד דעאל ליליה ונשמתא סלקא ואחיד להסיד מלה ואעיל לה קמי מלכא קדישא כתיקא שמור פתחי פיך. וכדין לית דסיס הסיד מלה והסוא חוכא עליה דבר נש ובגין כך אסרי חלם לא יחשוב ה' לו עון. חיימתי כסתין כרומו רמיס:

רעיא מהימנא

מבן סלקי סכה ומעלה ובד בן מסקי סכה כל סכה לעביד עבד שבדה ועבדת מעה כאהל מועד.

פקודא לא לסיות סלויים מסודיס בסקדם ולסך על נב לסוקימכא לעילא הכא נריך לאדם מלין דסא כבן מיסו מקריב קרבנא ומיהו מיכלל. ליי מיסו נבי"ת מיהו נריך לסנפק ורוח דמלה יומם ינוס י' סאדון לא מסאל כבפא רבא. דמיכלל מיסו כבן הדיוט לאו [illegible] נע[illegible] כל לא לסדיוט מיהו מכל מאריס מלך דסיות סקדם מיסו וברכת סדיוט שלא תסי קלס נעיכך. וסאי מיסו ומס יבוא י' מאדו וכלילא סיסה עמי לא נבוסה סיסה כבוד סיהו סדר לן ובבי סור מסמאל ונבי"ת מלויסין ונריך לעזוד ולבנן בסדוס בסתרא דאוריתא לאתעסקא לעלמא קדבנא קמי מלכא בסדוס. ומאן לית ליס רשו לאתעסקא באוריתא יקיים קומי דבי כלילא לאפא לעסוקא ולייעא לעסוקא כמס סלויסין ותקנוסין ונקבזיות דכל מיהו רבא בנרוסין דסיהו כבוד לאפקא ניס קלא בשית בבבי ניסא עם ובלא בשית עוקלן ולא ויפיק ליס מלבא דעמן ניסא בשם לאוקמוס מאבי מתניתין הלב מבין יסוף בן עמן יה' לאיסו ו' לאיסו מפרוס בשית נאבי ויסלק ליס בשית עוקלן לאקבא לאיסו מעלית לבסף וכ' כרסיין לאיכון כשא כבוד מרסון ולאיכון לבא ופעא לכ' נאמר כי יל על כם יס מלסמס ליי' בעמלק כבבד סמ"ל בעוא דבבסס כס"ם הס"ל בקבעי בסדם סיפר בספס לאיס בעבי. מאי סיפר בקבס ו' קול לסליק מן בקבס לבבי פומא דעמן ס' בס מיכי בקוכין לדבורא לסיכון בפוכין סמיס סתך. בפוכן תרין בפים וטוסמת תרין מיכין ונסך בל פומא דטבכין בבס לאיסו לקול בבוכא דטבכין ריסיא לאפקא קול. וכבר לבפיק מביכא לבבא בעסבה לאיסו שמא מפרס בעבר מ יכי בלים ובעופר מין פוקדין מעשרה מופרות ואוריתא בלא דולם ביבא דולם לבור דולם בלא ואת סתורם לעולם ולעזבה. עב. כבי בשמואל בפרק

אוש הו חסא כי יעשו מכל חטאת סאדם ונו'. ת"ח כתיב וקבר הקבי נפרד מקין מבני חובב חותן משה ונו'. וחבר הקבי מבבי בבוי דיתרו הוא כלא ויאמר שאול אל הקבי ונו'. אמאי לקרי קבי וסא לוקמוס וכתיב לת הקבי ואת בקבי ואתמר לעבד קבי במדברא כשופא דא בגין למלעי באוריתא ואתפרס מן אתא. נפרד מקין ואתפרס מסטוא שמא דהוה בקדמיתא ואתדבק בוה בקבי נפרד מקין. וכלה בר נש דוכי באוריתא למיקל ולאתדבקא באורחוי דכד בר נש חויל

כתורה ולתורתך משך עליה רוחך קדישך עלאה כלה על ישראל רוח ממרום
וכדכר כס סטו לתורתו משך עליהם רוחך תחלת מסורת לחרת לרוח סטרת דמסלה
וסטרת דמסלה לתעבר מסטרת דנוקבא דתתאה רכיל דתימן מדורין דרוחין כוסין
דזקוי נכסי דלקרין נוקי עלמא דהם מסטרת דקין קדמאה לסתכלו ויתרו
בקדמיתא כומרא לעזו הוה פלח ומשך עליה רוחא מסטרא דתר
ותיב לקרבי קבי לבתר כפרך מקין ולהי ולתתכך כיס בקכ"ה. מלי מסמע לכל מלן
לתתכך כיס בקכ"ה ועביד פקודי לורייתך כביכול הוה קיים עלמין עלמא לעלמי
ועלמא לתתא והה לוקמוה ועשיתם אותם כתיב. וכל מלן לעבר על פקודי לורייתך
כביכול פניס לעילא פניס לתתא פניס לגרמיה פניס לכל עלמין. לתיכון מפריסי ומין
דסחטין(פי' לעצרין)כתרכא קט מטייה כיכייהו כעא לנקב וכו' ונב"ל ים או לחם כי
ועשו ונו'. קמ"ח והמ"ם כתיב כרות. לחם עבר על פקודא חד לורייתך גרים ליה
לגרמיה מיתה וגרם לכל עלמא פניס לעילא פניס לתתא והסרה תוכחת תליין על דיקני
קכ"ה עלמא כמלקדמין ויתעבר הוה פניהו מעלמא הה"ד כלע המות לנצח ומחה ה'
אלהים דמעה מעל כל פניס ונו'. וכגין כך כי ישמו מכל מטרת הלחם כתיב. הלחם
הלחם קדמאה. למעל מעל כי"ת מלן דיפוק מרחמיו נקק מן דיכא הוה גרים פניהו וכו'.
ומ"ד רחמנא ליסוכן מחייבי דהאי עלמא ומן פניהו דילהון כמה זכאין מסתלקי כניכיהם

כך כל מה דנר מי לעילא ותתא.

רבי יצחק ור' יהודה הוו חולי מחושא
לעזר אמר ר' יהודה נימא מלין
דלורייתא וכולל. פתח ר' יצחק ואמר כי
יפתח לום בור לו כי יכרה לום בור ונו'.
מה כתוב בתריה כעל הבור ישלם ונו'.
ומה על זה כך מלן דגרים לאחסאה עלמ'
בחובי עאכן שלא תוסיפו לחטיא לכתי' לום
עלמא למחי לית ליה תשובה לכתי' לום
לו לחם כי יעשו ונו'. והתודו את חטאתם
והשיב את אשמו לה"ן כגבין דעבו
תשובה כביכול הוא עביד ליה ממש דהא
מה דכתי' לעילא לתקין ליה וכמה בתשוב
ותשובה לתקין כלא לתקין לעילא ולתתא.
לתתא לתקין לגרמיה לתקין לכל עלמא.
פתח רבי יהודה ואמר נזר לך
ומכאן לכל הדברים הללו ונו'. נזר לך
מכאן לתשובה מעלה מלא על לא יעשו
דיכא כעלמא דכתר דעדי דוכא תקיף
קילו מלן יעבר ליה מעלמא ויכלך ליה דהה

כיון

רעיא מהימנא

פקודא לא ליה מכוס. ונשמותיהו
מלחדא כי מקדשא לא מסתלי
לבא מלא ודוי דברים לבד ולא מלבות. ומאי
כיכה בן יה. ומאי בן י' ליהו ולאי. וכל מלן
לחוד בתיובתא כלאי חוד את ס' לאת י' לחיסי
בן יה מסתלים כיס ילוד. ולא ליהו תשובה
תשוב ס' ולאי לנבי י' לאת ס' ולאו ליסו ולוי
דברים, וכוף לאלא קחו עמכם דברים ושובו אל
י' לאמר אלינו ונ', וכאלא פריס ספתיכון לוולאי כל
כך כם ליהו מוטב גלים לאתרקא ס' מאת י'
לאסתלק בן יה לא יהו מאת ס' ובל לאתכרא כי
מקדשא ואתרקו ישראל מתמן ואתגלו כיכי
מתמיה. ובל כל מלן לאביד תשובה נרים
לאחוזא ס' לאת י' ואתרקא כלא תליין. ובל
כאל תלוי בתשובה לכך לאמרו קדמאי כל הקניס
כלו ומין הדבר תלוי אלא בתשובה לליהו אלמוי
דמיה. ובל לאתאה למתן אמיתור לאתגלי
אלא נזרותין אחל פרעה ואסורין על ברזיהם
פלה

ויסתלים

ומשוך יהון לשמיה דיי ויתקדש שמיה רבה בגוה דישתבח ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתנסי שמיה דקודשא בריך הוא בעלמא דאתברי כרעותיה ויקים מלכותיה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן יהא שמיה רבה מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיה דקודשא בריך הוא לעילא מן כל ברכתא ושירתא תושבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא קדישתא דאתרה בבבל ודאתרה בארעא דישראל ודאתרה דבכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא קדמיא מן קדם אבוהון דבשמיא ואמרו אמן

עשה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ועל כל יושבי תבל ואמרו אמן

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתבנה עיר המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות

ועבודת יהודה וירושלים תהיה ערבה לפני יי כימי עולם וכשנים קדמוניות

ברכת כהנים

יברכך יי וישמרך יאר יי פניו אליך ויחנך ישא יי פניו אליך וישם לך שלום

ברכת שלום

שים שלום טובה וברכה חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום ויהי רצון שנהיה אנחנו וכל עמך בית ישראל נזכרים ונכתבים לפניך לחיים טובים ולשלום

ברוך אתה יי עושה השלום

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתחיינו ותקיימנו כדוד ושלמה בנו ובכל ישראל עמך ברחמים ובחסדים בחיים ובשלום בשובע שמחה וישועה ונחמה ופרנסה וכלכלה ורפואה שלמה וגאולה וסליחה וכפרה ורווח והצלה לנו ולכל עמך בית ישראל ואמרו אמן

עלינו לשבח לאדון הכל לתת גדולה ליוצר בראשית שלא עשנו כגויי הארצות ולא שמנו כמשפחות האדמה שלא שם חלקנו כהם וגורלנו ככל המונם שהם משתחוים להבל וריק ומתפללים אל אל לא יושיע ואנחנו כורעים ומשתחוים ומודים לפני מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ ומושב יקרו בשמים ממעל ושכינת עזו בגבהי מרומים הוא אלהינו אין עוד אמת מלכנו אפס זולתו ככתוב בתורתו וידעת היום והשבת אל לבבך כי יי הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד

על כן נקוה לך יי אלהינו לראות מהרה בתפארת עזך להעביר גלולים מן הארץ והאלילים כרות יכרתון לתקן עולם במלכות שדי וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות אליך כל רשעי ארץ יכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון לפניך יי אלהינו יכרעו ויפלו ולכבוד שמך יקר יתנו ויקבלו כולם את עול מלכותך ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד כי המלכות שלך היא ולעולמי עד תמלוך בכבוד כאמור בתורתך יי ימלך לעלם ועד ונאמר והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד

ובדברי קדשך כתוב לאמר יי ימלך לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה

ואתה קדוש יושב תהלות ישראל ולפניך אין נאה ואין יאה להודות ולשבח ולפאר ולרומם ולהדר ולברך ולקדש ולתת שבח ליחיד חי העולמים מלך מהולל בכל הפיות מרומם ומפואר בכל הלשונות שהכל חייבין לך יי אלהינו להודות לפניך ולשבח ולפאר ולרומם ולהדר ולברך ולקדש ולתת גדולה וגבורה לכל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך

יהללוך יי אלהינו כל מעשיך וחסידיך צדיקים עושי רצונך וכל עמך בית ישראל ברנה יודו ויברכו ויקדשו ויפארו ויגדלו וירוממו ויעריצו ויקלסו ויתנו שבח ויקראו בשם קדשך כאמור בתורתך כל עצמותי תאמרנה יי מי כמוך לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו לשבח לאדון הכל לתת גדולה ליוצר בראשית שלא עשנו כגויי הארצות ולא שמנו כמשפחות האדמה שלא שם חלקנו כהם וגורלנו ככל המונם שהם משתחוים להבל וריק ומתפללים אל אל לא יושיע ואנחנו כורעים ומשתחוים ומודים לפני מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ ומושב יקרו בשמים ממעל ושכינת עזו בגבהי מרומים הוא אלהינו אין עוד אמת מלכנו אפס זולתו ככתוב בתורתו וידעת היום והשבת אל לבבך כי יי הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד

על כן נקוה לך יי אלהינו לראות מהרה בתפארת עזך להעביר גלולים מן הארץ והאלילים כרות יכרתון לתקן עולם במלכות שדי וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות אליך כל רשעי ארץ יכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון לפניך יי אלהינו יכרעו ויפלו ולכבוד שמך יקר יתנו ויקבלו כולם את עול מלכותך ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד כי המלכות שלך היא ולעולמי עד תמלוך בכבוד כאמור בתורתך יי ימלך לעלם ועד ונאמר והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד

ובדברי קדשך כתוב לאמר יי ימלך לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה

ואתה קדוש יושב תהלות ישראל ולפניך אין נאה ואין יאה להודות ולשבח ולפאר ולרומם ולהדר ולברך ולקדש ולתת שבח ליחיד חי העולמים מלך מהולל בכל הפיות מרומם ומפואר בכל הלשונות שהכל חייבין לך יי אלהינו להודות לפניך ולשבח ולפאר ולרומם ולהדר ולברך ולקדש ולתת גדולה וגבורה לכל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך

יהללוך יי אלהינו כל מעשיך וחסידיך צדיקים עושי רצונך וכל עמך בית ישראל ברנה יודו ויברכו ויקדשו ויפארו ויגדלו וירוממו ויעריצו ויקלסו ויתנו שבח ויקראו בשם קדשך כאמור בתורתך כל עצמותי תאמרנה יי מי כמוך

ויתנלים ולוי ונה יהם לכהן כייחא מכלא ונם סבת ויכפם ובה יתכליל ילו ובנל ויכלל סלימו לכלא נה

ולא נריס לקסוב ו לנני ס . ואלת קסובה כך היא קסבו ו לה ולטעלם לה סריא ס נבר כם ולא ל
בלוריקא בלחולו ורחימו דקב"ס ולא עא לקבל פרם לה וכי לאת ו לחיסו בן יה"ו ועל שמיה מתקרי ביפה
בלתקרי ס . ולא סיסו תסובה תלאה . ואית כל כם לכתב למתחזי מחזכרי ויטבל תסובה ותתסב
ואתכסר ליה סיסו מוזל בדרך מבוה ומתעסק בכל כחו בלחולו ורחימו דקב"ה לה וכי לתסובה תתלה
ולא ניה לה ולחי ימחול ליה קב"ס . אלא בל לה ליובה לתסובה עלאה . אית בה כם לכתב לה ייחוב מתעלון
כל יחי ויסיו מגבר על כחה בקרון ללא תסבה ואתפרט ומודה עלייהו ולבתר כן לא עבד לה סב
ולא ניה לה ולחי ימחול ליה קב"ס . אלא בל לה ליובה לתסובה עלאה . אית בה כם לכתב לה ייחוב מתעלון
ניסכם ובל"ג אית הכל ואית הכל ורשיעות . ובה נעבדין בבר כם מסתמודע בבנופא לסיסו עליה
ובבנופא לבכתוי . סב"ל בכבת בניהם עבתה בם בלייקבא מסתמודע בבנופא לסיסו עליה בם
הוא מניה מו סוב מו בסב מו מסתבבם לבלבע יסודין בעלמא ולית בהון לא יבר סטיב ולא יבר
מו מסתבבם ביסא למיאל . מו מהתבבם לבלבע יסודין בעלמא ולית בהון לא יבר סטיב ולא יבר
סבת בה בביהין בעלמא . ובל"ג בתה סבלים אית בבי בסא בל אחד למיסיב . ורוא לתלה תוכא בסבן
בסא בה למיסב ובל"ג בתלה בתלה סבלים מודד בם מודדין לי . ובכל בבנופא אית מתבא עליה . הם לבוית
ומי בהמסבת לכל אחד לוית ליה בבנופא לבסוא לבנא לבכסיא ליה . ולא עבכת יום לליה בית טוב .
ואפיב בבנופא תיובא לא אית בית טוב בוומא תליתאה תבכת ליה . ובל"ג לתמר בית תרי ושבי טוב
בבל יומא אית ליה נבר תלבר בלא ויאול בל בר בם לבסוא טוב . בבון תבה בבמי לבסוא לתבכת בוומא
קלמלאה טוב ותבכת בית בבה . בבל יומא תבכת בטילא ולוכן בטילא לוכן בבון קונים לבבם .
ואית בטילא לוכן בבון בחבים ובקבים ובבפים אבטלין בסוא טוב בלא ויאול תלן בלאו לוכן למיעל .
למיעל . ומס לאו בל חייבין הוו עאלין ברוון בלוריקא . ובבון לא תלן בלאו לוכן בבון בבון קונים לבבם .
בוון בלוריקא בבה תלבבי תבלא בלתקריקו ובבה בחבים ובקבי אית בבא בלתקריקו ובבה בבון בבון בבון
תבבבים בלא ויאול לאתר בלאו בילים בבל תלן בטילין לוכן למחבים וקטינוב
בחבה בבינוב . ויאבלין ליה בלטוב תבבו ויחבלן ליה תבבא בה בר בם טוב ובליק יבא בחים בבי
בלתבא בבוך ואמר לבו אתבו לי בחבי בבק תבא בם בולם יס . ההוא טוב בבבו יחא בלן אתבו
ובוא לתלה אתבו בחבים ובבא בוי בבליק יבי . בבן בבוך לבחבא בל אתא בחבוכה וכי תבבא יכלן
ליה בבלי תבחא לתתקבי תחבא בל בבלי תבבא בבוכה . כל בליק ייאול בחם בולם בבא בבי
בלתבא בבוך ואמר לבו אתבו לי בחבי בבק תבא בם בולם יס . ההוא טוב בבבו יחא בלן אתבו
ובוא לתלה אתבו בחבים ובבא בוי בבליק יבי . בבן בבוך לבחבא בל אתא בחבוכה וכי תבבא יכלן
ליה בבלי תבחא לתתקבי תחבא בל בבלי תבבא בבוכה . כל בליק ייאול בחם בולם בבא בבי

ולא תהיה תשובה נאותה לנביאים לומר להם ולו נגבי ה׳ לשלוח מלכות לעולם מכדאין
ואין למתמהר קצף מיד לסדר בתוכחת ומתגלים סתום פנימי הכל שוכה אלי ומשובה אליכם
לא תעמוד. ומיד תתסדר כיצד שמע ליי׳ ויקראני כיצד מזיחין כשוכרין הכל ושב ורפא לי.
ומיד להדרין בתוכחת תתעבר סתום מסתום פנימי ומתגלים. ורוח למלהבם יי׳ בעבור תמתך
ושבע ים פריס לקבל ע׳ מומין לקויים קרע שם רעב שובלך המכילני לחם ושם נאת השקהו מים.
מלאכי מכלס ויסיב לון מחוכה ומתחויב מכייהו. וכנ״ל הוו ישראל מקדכין לצורות לבני סתום תמך
לשלש מלא כלי לתתך בכל זכו לעבוד בחיב ליה מחוכה ומומין למלאת מתקדכין ליה לקבל
מוכה כל זכות לכתיב ליה מלאלא יסיב ליה לילון מלאכי מכלס ובטלין מכיה יסורין אי ליה ליה וכו ולא
מיכון יסורין ואי חיב ליה מחוכה לשובלין טבין לעביד. מתמעטין מכיס ואיך מתמעטין מכיס אלא
מתך כיצד מלאכי מכלס מתקכיהו בחסיס ומקלכין ליה ויסבין ליה כשם כשיכין ואלין
בלתר למלכא טריף לכך מיכון מתכסין מבתריה כתרין בתר נוסף ובסוף לתר למי הסוף
טריף למלכא. ובנין לף חילוי למלכא מתרחקין מכיס. לחיילין למלכא לף טריף ולא מתקדכין אף
לבנין קדישין למיכון חילוי לקודשא בריך סוף ומתרחקין מכיס לכבר ילעין בסוף פנימי לף
מנך בנין ליסוד כסוס למילא ותתף. וסתום מתך טריף בפנימו ליליס ואיך מתמוזעלין כיס
ו״י לף טריף בתר בגיס ובסוף פנימו טריף מתך בנין פנימו למסתרא בשרוף כיס מסוכף
ובאו כך כמה למיסו פנים לויקכיס כך מתפנים מיהו לתתף לו מתעביד אלא לו מכם לו סוגף
לא תעמוד. ובנין לף חילוי למלכא מתרחקין מכיס. לחיילין למלכא לף טריף ולא מתקדכין אף
לבנין קדישין למיכון חילוי לקודשא בריך סוף ומתרחקין מכיס לכבר ילעין בסוף פנימו לף
מנך בנין ליסוד כסוס למילא ותתף. וסתום מתך טריף בפנימו ליליס ואיך מתמוזעלין כיס
ו״י לף טריף בתר בגיס ובסוף פנימו טריף מתך בנין פנימו למסתרא בשרוף כיס מסוכף
ובאו כך כמה למיסו פנים לויקכיס כך מתפנים מיהו לתתף לו מתעביד אלא לו מכם לו סוגף
ומיד להדרין בתוכחת תתעבר סתום מסתום פנימי ומתגלים. ורוח למלהבם יי׳ בעבור תמתך
לף תמות. ומיד תתסדר כיצד שמע ליי׳ ויקראני כיצד מזיחין כשוכרין הכל ושב ורפא לי.
ואין למתמהר קצף מיד לסדר בתוכחת ומתגלים סתום פנימי הכל שוכה אלי ומשובה אליכם
ולא תהיה תשובה נאותה לנביאים לומר להם ולו נגבי ה׳ לשלוח מלכות לעולם מכדאין

קנט׳

איש איש כי תעשה לאחת וגו׳ מאי איש לגבי אשה אלא כיון דכתיב למעול מעל בי׳ ר׳ אלעזר אמר איש איש מאי איש דבא בחד כחד בני אדם חוקמוה׳ אבל לוים אין משמע ליה ת״ל וקייב קרא לכתוב אתה מיד מכורך וגו׳ כדין הוא דאין לוים בעלמא אלא לגבי לתתים ומעלה בו מעל בא בחד בחד בני אדמו תרי אלא חד למילף וחד לתתא׳ חד לכנסת ישראל וקל לבעלה׳ בגין כך והביא הכתוב את האשה לפני הכהן ועשה הכהן את כל תורה הזאת לה ונשא האיש מיתה׳ ולומדין עליה בקונין ומשקה לה ומה לתעבידת כגלם ויבר פרע מסטר ריחיה לתקני כתם ומסטרא דסמאלא לעבו לדניס סמ״ל לתקני כלב ממכא לניכסי לנווח סב סב הכי לעלוקא אתי בנות סב סב ורעות׳ לילית לסיכל כסמא׳ מסאבא בכורא לילית ניכסי ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו׳ לקטרג וסיו כטמאה ובניכה לתמר ובת אים היו כהן לא מיכל כי תהל לזמות את אנים היו מקללת כאם תנדף ותמן לתוקדת היו והמה ולתלבנת היה׳ מכס ככסף לתלבן נכור וסגול עושרו ואשמ לתוקל ולתעביד עבר ולתלויד׳ כגוונא דא כישראל כל היכין מקללין לוריתא קדישא ישראל לן בגלותא דבבי עמו ובבי ישמעאל תחות מעבודא דלהון דבנייהו כלב וכאם ולתרבו׳ בעון יתגרו ויתלבו ויזורעו כזרוף הכסף ובכתיבן סוסה הסל קנרמתים כזרף את הכסף ובכתבי כתבן את סוסה עבד דיתקיי כהו לם יסיו מעלוכם כתניס כמלב ולביכן ולובא למשי ובת ונא נגיכם לתמר ויורשו ו׳ עבן ויסלך חל סמי ויתקני סמים וגו׳ בגין דסוו ישראל אם עבד רב כלא

פקודא לגון כדיבי סוטה, דכל ועבר עליו רוח קנאה וקנא וגו׳ ולהי רוח סומאה מתרין סטרין לסתכא חד נסקלא וחד נקטוט נגין דכתוב סקלא וקבל את אשתו וסיו לא נטמאה׳ ובניכה ועבר עליו וגו׳ וקנא את אשתו וסיו כטמאה׳ וכי תיקטוטא נרוח מסאבא אלא כגר כם מסטרא דלילית דטוב ורע תמן יבר ברע כתם נומכא דלית לבר כם כסאם סמיכה כל עובדין טבין דלתמר כה אסת חיל עטרת בעלה וגר ברעותית ליה קטלה כגוונא דלסתכלא דקניא׳ לדם על לבתתיה עד דפתי לה ונפל לה מיתה׳ ולומדין עליה בקונין ומשקה לה ומה לתעבידת כגלם ויבר פרע מסטר ריחיה לתקני כתם ומסטרא דסמאלא לעבו לדניס סמ״ל לתקני כלב ממכא לניכסי לנווח סב סב הכי לעלוקא אתי בנות סב סב ורעות׳ לילית לסיכל כסמא׳ מסאבא בכורא לילית ניכסי ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו׳ לקטרג וסיו כטמאה ובניכה לתמר ובת אים היו כהן לא מיכל כי תהל לזמות את אנים היו מקללת כאם תנדף ותמן לתוקדת היו והמה ולתלבנת היה׳ מכס ככסף לתלבן נכור וסגול עושרו ואשמ לתוקל ולתעביד עבר ולתלויד׳ כגוונא דא כישראל כל היכין מקללין לוריתא קדישא ישראל לן בגלותא דבבי עמו ובבי ישמעאל תחות מעבודא דלהון דבנייהו כלב וכאם ולתרבו׳ בעון יתגרו ויתלבו ויזורעו כזרוף הכסף ובכתיבן סוסה הסל קנרמתים כזרף את הכסף ובכתבי כתבן את סוסה עבד דיתקיי כהו לם יסיו מעלוכם כתניס כמלב ולביכן ולובא למשי ובת ונא נגיכם לתמר ויורשו ו׳ עבן ויסלך חל סמי ויתקני סמים וגו׳ בגין דסוו ישראל אם עבד רב כלא

רעיא מהימנא

ומכח ותרין שלוחין לה כיון דליהוי בעוה
לאתכחה וכלהו כלין כחדא עבוד עובד
בנין לאכנפא מלמא. כהכא כתיב ממא
קדישא חד ומכח כחדא מיעל לבתר כתיב
ליה למכרע לתתון סריסין כטסירין דיכא
כדיכא. דחמי ברחמי. רחמי כדיכא
ודיכא כרחמי. לאתתכחת וכלהו לתתון
רחמי לאתכחתו ודיכין מלקין לה לאתכחת
כדקא יאות רחמי מלקין ודיכין לאתתלרו
וכדין דיכא לאתעביד. ר' אלעזר פתח
ואמר ויכתו מרתם ולח יכלו לעתות מיס
ממרס כי מרים הס הח לוקמוס. אמר
תוהכח לון כני עלמא לח מסתכלין ולח
מסתלין כמלין דאוריתא הכח הית
לאסתכלא אמאי כתיב הכח אס אס לוחס
ומאמר ואס כסמו. אלא דוא סוד דמלה
דהכח על מיין הים בנין דמרתי הוו
אמרי דכנייהו דישראל הוו מניינין והוו
כמה כישראל דאסדין לאכתתייהו כלא. על
דקבה מטא לון לאתאי ובעא למבדק
לון מה כתי ויכתו מרתם וגו'. ויבעק אל וי
וגו'. אמר קב"ה למאס מאס מה לית בעי
הא כמה חבילין קיימין בנייכו הכא ואלא
בעינא למבדק הכא כשיהין דישראל כתוב
ממא קדישא ורמי למיוא ויבדקון כלהון
כמיין ונוכרין ולא יסתאר לעו על בני ועל
ליבדקון כלהו הכא לא אתרי ממי עלייהו
מיד ויורדו ה' עץ ויאלך אל המים הל ממא
קדישא דהוה כותב כהנא למבדק
כשיהין דישראל כדין אס אס לו חק ומאמר
ואס כסמו. ואי תימא כשיהין דישראל אוחת
חיכון ממאי. אלא אוף חיכון כשיון אלא
לאסתאבו כשיהין דמגרלי וכשיהין דישראל
לא לאסתאבו כשיהין דמגרלי וכשיהין דישראל
ביכייהו וכלהו נפקו נוכרין ונוככין וכאין
ואסתכחו זרעא דישראל קדישין וכאין כדין

קכה

מגרלי סריסין כטסירין דיכא אוחת
סריסין לחון ואלא לאסתאבו כשיהין
דישראל אוחת מגרלי:

ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר
איש כי יחטא
איש כי יחטא
איש כי יחטא
איש כי יחטא

ר' אלעזר פתח ואמר ויהי ביום כלות משה
לחקים את המשכן וגו'. ויהי ביום כלות
משה. אלו הוא יום שנתנסכו בו כל
הנסיכים שהקריבו לחנוכת המזבח. ויהי
ביום כלות משה. ביום ולא בלילה. ביום
שהוקם בו המשכן. ויהי ביום כלות משה
לחקים את המשכן. ויהי ביום ולא בלילה.
ויהי ביום כלות משה. ביום שהוקם בו
המשכן. ויהי ביום כלות משה. ביום שנמשח
בו. ויהי ביום כלות משה. ביום שהוקמו בו
עמודיו. ויהי ביום כלות משה. ביום שנמשחו
בו עמודיו. ויהי ביום כלות משה. ביום
שנמשחו בו כליו. ויהי ביום כלות משה.
ביום שנמשח בו המזבח וכליו. ויהי ביום
כלות משה. ביום שנמשחו בו כליו. ויהי
ביום כלות משה. ביום שהוקם בו המזבח
וכליו. ויהי ביום כלות משה. ביום שנמשחו
בו כליו. ויהי ביום כלות משה. ביום שנמשח
בו המזבח וכליו. ויהי ביום כלות משה.
ביום שנמשחו בו כליו. ויהי ביום כלות משה.
ביום שהוקם בו המזבח וכליו. ויהי ביום
כלות משה. ביום שנמשחו בו כליו. ויהי
ביום כלות משה. ביום שנמשח בו המזבח
וכליו. ויהי ביום כלות משה. ביום שנמשחו
בו כליו. ויהי ביום כלות משה. ביום שהוקם
בו המזבח וכליו. ויהי ביום כלות משה.
ביום

קכ"ם לעברי שמיה ביכוותא ועל דין על מוח
ודאי אם אם לו חק ומשפט ואם כאמן
לוק סכה במוח כדיק כהכא לאתתא
ובשמא קדישא ·

ומן העבר אחר יהיה בקרקע
המזבח · מאן העבר הא
תניכן כתיב הכלה היה מן העבר והכלה אם
אלא העבר · הכלה היה מן העבר לפי גלגל
חמה כלם כגי כשא דאתמכאו מניה · תא׳
ר׳יוסי ומן העבר · אלו כתיב ומן העבר
ואף יתיר הוינא אמר הכי · אלא כיון
דכתיב ומן העבר אחר יהיה בקרקע
המזבח משמע דאחרא הוא · אלא כתיב
יתן כעבר הרבה אלין מאריהון דקיסטין
וכליסטרין מארי דדוכקניתא · משמע
דכתיב בקרקע המזבח דאחידן לאתתא ·
ועל דא וקח הכהן ונתן על הני · מי המרי
המתרגשים אלין מי ומאן דאחידן מרורין
מאי היא דא ומאן קדישא כשעתא דאתתכא
כדוכתא כדין אקרון מי המרוה המתרגשים
ובגין כך מיא דומיא דאתתא כלהון מרורין ·
תא חזי ומאן קדישא כמה כהרין מתיקין
אלין כגוונא ובגין דאחזי דוכתא דעלמא
מיומי מרירן בגין דאחיד בה מותא לכל
ככי עלמא ולקח על גב דאחזון מרירן כך
מתפסטן מתיקין · לזמכין מיין דומיא
מרירן לזמכין ומאן דכלא לכל מאר מיומין
לקרי ומאן דקפא וכלא כל אחזון אתרגיש
ואחיב לון כגוויה · לזמכין דאתרן
מיוא ובגדין מסטוא ומאן כל מה דכגיד
לאתתא וכמה גוכין קיומא הוי ומאן ·
המים המתרגשים כשעתא דאתי מיוא ·
ואטיל זוהמא כדין המים המתרגשים ועל
דא כהכא עבוד לאתתא ואומי
לומאה ואתעביד דיוקנא · תא חזי לאתתא
מסתכלת זכויתא אלין מיין עלין כגווה
ואתסכלן

[illegible]

כמפקנו דגלותא כלהם דיכיב על הוסיוא ואבדא
לכורקנא דכתיבא לא תקבלון עליכון מא
סם תהא קבורתכם · ככי ויאא כמפקנו כתיבא
כתתיבא הכא אם תקבלו תוריתי מוטב ואם לאו
לא

לין מיכון מולין כגוונא דיוסי הסגא לליא ליה
אלא מה דאתקבל ליה בומני לחולא · וכומכא
דכלמא מילכא לחוי לאתכפיא מילכא לטוב וכא
ולא יהא לעם שום מה דיהכין לון תלמידי חכמים
ולאתכפיין אחותיכסו וכלו לא הוו
בעלמא וככי לאמר ואסר טומאה וטהרה
לאתעבר מעם המטמיא ליה כין גלוחא
לימות המשיח אלא מעבוד מלכי בלבד
לאיכון לא טעמין מילכא לחוי וכריך לון
מיכיהין כאמור ואסר טומאה וטהרה אלא יהין
מכווים קדם קב"ה כגוונא דמוכח קמי כאור לעבוד
כך מיכון עם מיכון מסוכין ולא לאתקריסו ישראל
אלא עבדין ויכיכ ליסראל בגין לאיכון כבעיכן
ואף אלקאום · וישראל אתקריסו אלא ואכין
לאיתא כסון בשירא ואלא ספר ואתן נאני נאן
מרשיתי אלא אתם · ואתן נאני נאן מרשיתי איכון
עם טבין מסטרא דטוב · אלא אתם עם ובקבא
לא קבא רמיו ליה לי עמיו סומא לי ישראל ונו ·
אתר דאמר עמיו לומאי קאמר ישראל אלא עבוד עם
ישראל אף ובגיכיהסו אתמר וכי ישראל יוכלים
כיד רמח · כגוונא דאלין לון קב"ה בטוכא דאיתא
הכי אלין לון כפורקנא כתרייתא דישראל דאתא
כהון וחמוסים עלוי ככי ישראל מארץ מצרים
מסטרא דאיכון כ׳ סכין דיוכלא לאתר
כהון המס יעלו כהך וכהון ויסע מלאך האלהים
סהלך לפני מחנה ישראל ולון לאתר ואתא
לאתכם אלי כפני כסדים דאיכון עכבי כבוד ואתיא
לאתכם אלי ובכי ישראל יוכלים כיד רמח הכי
יפיק לאף כבל סאי יקר וכגוונא דאתמר בעם
מסטרא דטוב ויתיבו בתחתית הסר · ככי
יסון כמפקנא כתרייתא תחות ק"ם עכבי לאויל
לכנלוי לסוסיא דמאריהון וכגוונא דאמר לון
כתתיה הכי אם תקבלו תוריתי מוטב ואם לאו
אם תהא קבורתכם · ככי ויאא כמפקנו כתיבא
לכורקנא דכתיבא לא תקבלון עליכון אף
כמפקנו דגלותא כלהם דיכיב על הוסיוא ואבדא

ולתתכון מתיקין ונקלין נרמה וקיומין
כנוס עד דמתעברין כיון דמתעברי סנו
מסברי כספירו לעוברין דמעברין וכפיק
ברין ספירין נקי כלין מומין דעלמין. ואי
לין ליכון מיין עיילין כנוס ותרמה ריק
דומסין. ואיכון מיין מתכפכין לחוויין
כמעברין כמס דקלקלין לתפסת ולתחזי
קלנה לכלין והין לוקמוס חברייהו. ר"מ
כל ליכון נפי עלמין כתרייהו קיומו וע"ב
הסוס לתר ממס לחוכהו קיומו כיום
לתדמו. זכאין חולקהון דישראל דקב"ס
לתרעי כהו וכתי לכלהו להו. ר' חזקיה
כתיב לשתך כנפן פוריס וגו'. מה נפן לין
מקבל עלוס שין מלודיס כך לתת' דישראל ש
קיומין כהלי נוונין דלין מקבלין עלה שין
הסוס כר זונס כשפוכין דל דלין מקבלין
לתין הסוס כר זונס. ועל כנפן פוריס
כירכתי כיתך. מהו פוריס כלין פורס
דעס פוריס פורחת דלפיקת עכפי לכל
סטרין. ואין כירכתי כיתך ולאו לכר
כסוקין כנין דלין תיתי לסקדין כברית
עלאס. ודלמה לתר הטוכת שוק כעוריס
ואת כרית שדיס שכחס. מלין כרית שדיס
הסוס לתר דלקדי כרית והוא לתקדר
כיס כנ"ב כירכתי כיתך. ר' חזקיה
תוכחה ליתי על הסוס כר עס דסכין
לאכתתיס דתתחזי מסערת דריסס לכר.
ודין הוא חד מלוכין נסיעות דכיתך.
ולתתך דלפיקת מזערת דריסס לכר
לתתקכין כיס נריס מסכנותה לכיתך
ונריס לכנסה דלין יתחסכון כדרך ונרי
מלה לאר דסריוס כביתך מלין נריס דל
הסוס לתר דלתחזי מריסס לכר. ומס
כביתך דלין כס נסוקין וכס לתך מטוסותך
טיבו דלכת מסולל כמוכין דעמך. סה"ד והוא
מסולל מסמעיכו. מ"ט דעיך מסיכו כלומסס
עלך כמס דילוך לך תלתר כנל יכולתך דסה
לכך כעזרא סני ויכן כה וכס וירך כי לין עמר
לי לאסקך לי מסס' נעלך נסס' קכורס לאתמר
עלי וינין את דסמיס קכלו ולא לסתמולכן כי
ואלי חכיכו שיכיסו כין ערב כר דסיכיס ככלב
מתלסרס כיכיהן לחכמת סופרי מסרס כיכיסן
ככל קרתך וקרתך וככל לתר דישראל מכורין
כיכיסו כין מלכוין ולתסדרו ליכון ערב כר
רבין על ישראל עכ"פ דקב"ס לתתאל כסו ומתן
נאלי נאן מרציתי מלס מתס ולית לין יכולת
לתעכב טיבו עס תלמידי חכמיס ואפלי חול
ודלמי חלת מסובכיס מעיר לציר ולא יחכנו
ומקדימין ערב כר כיכיקון על ——— יהכון
כתרין סניאין אלא דכר קכוב לאלא יסא מקומס
לכסילו לאהין ואפ' חיי סעס וכל חכמיס ואפלי
חול ויהי חלת כעזרא כדוקק כיכוכ מסיכין
ככלבים ככיס המסולגין נפו אוכא כמסכו לכלבי
חרס ברחס כל חוכות. אלא מתרגין לקכסיוס
כיכיהן ואיכון ערב כר עתידין איכון לקדוש
אלא נעזרא אלא יכוכא ככל. גזלנין מאלי סוחר
לאיכון דייכין ויסיעתא כי אלפס לאלן חתם

דאתתא דלתנלויי גריס מערת לאחרת
לאתנלויי ולאסגאתא לה · כגון כך כעיז
לאתתא דאפילו טעורי דכיתא לא יחמון
מערת חד מריעס כ"ם לכר · ת"ח כמה
כדכורת מערת הוא חומרת דכלא הכי
כמי לנוקבא · פוק חמי כמה פגימו גריס

מפכיהם עליהו לאתר סיו גריס לרחם כזומלה
עלך ואפיל תפיכפ בקו' בכלות עלני יפלין
יומם הכרוכים דכל עלין לא יפלון מפוזך כל
יכלתך למללך בפגון קמי קב"ה ולשומם דוקא
ללטון · עב · בהגה ספר ורא

דסוף מערת דאתת · גרי לעילא גריס לאתת גריס לכעלה דלתלטויי גריס מסכנות
גריס מלם לאחרת כביתת גריס דיסתלוק תסיבותת מכבסה · רחמנא ליזכן מחציפו
דילהון · ועד כעיז לאתת לאתכסיא בזיווסי דכיתת ולא עבדת כן מה כתיב כתיך
כמתילי זיתי · מה זית דא כין כסתוות כין כקיעת לא לאתכידו
טרפוי ותדיר לעתכא תסיבו דעלר לילכין · כך כנסת ישתלקון כחציבו על עלר
כני עלמא ולא עוד אלא דכעלמא מיתברך ככלא כברכתן דלעילא כברכתן דלאתת
כעותרת כבכין כבני כגן · ה"ר יוסף כי כן יבורך גבר ירא י"י · וכתיב יברכך י"י מציון
וראה בטוב ירושלם כל ימי חייך וראה כני לבניך שלום על ישרא · ישרא סבא קדישא ·

איש כי יפליא לנדור וגו' · ר' אלעזר פתח מדוע כתתי ואין איש וגו' · מדוע
כתתי · כמה מביכין לומן ישרא קמי קב"ה דבכל אתר דאינון שריין
קב"ה לעתכא כיניהו כגין דלא יעדי רחימותת דילהו מכהון מה כתיב ועצו לו מקדש
ואכנתי כתוכם · ועצו לי מקדש סתם דכל כי כניסת דעלמ' מקדש לקרי והא לוקמוס
ואכיאתי לקדומת לבי כניסתי זכאה הסוא כר דלעתכא מיזון קדמאי דבי כניסתי
כגין דכתי לעתלים מה דלעתלים ואינון מתקדמי בקדמיותת בסביבת ולא לאתר
ולא כעיז דיעתכאו עשרם בזמכא חדא דבי כניסתי ולא ייתו פסקי פסקי דלא
ותעבר עלימו דעייפין דסוף כר כם בזמכא חד עבד ליה קב"ה ואתקין ליה כחדא כל
סייפי דסלר הוא עמך ויכוכך · מה' **איש** כי יפליא וגו' · מאי כי יפליא דלתפרש
מאחר דבי עלמא לאתקדשא כגוונא דלעילא ולאתכתא עלים כשעתא דכר כם אתי
לאתדכאה מדכין ליה · כר כם דכעי לאתקדשא מקדשין ליה ופרשי עליה קדושא
דלעילא קדושא דאתקדש כם קב"ה · ר' אלעזר פתח לדוד ברכי נפשי את י"י וכל קרבי
את שם קדשו · כמה אית ליה לכר כם לאסתכלא ולמכדע כשולחנא דמלריא דסא ככל
יומא ויומא כרוזא קדמי ואמר עד מתי פתיים תאהבו פתי וגו' · שובו ככיס מוכיח
לרפא מעוכותיכם ולית מאן דיריכין לודפיס לוריתא קא מכרוז קמייהו ולית מאן
דיסגח · תא חזי כר כם חזיל כסלי עלמא וסוף חמיס דלילים הוא תדיר ואסתלר
כגוויס לדרי דרין עד דלסיו חזיל כעלמא ויכנין ליה כקולרא עד דלסיו יתיב דיוכין
ליה כקונסון עם אלר ככי דיכא · לי לעתכא ליה סניגורא הא לעתזיב מן דיכא
סדא הוא דכתיב הם יש עלין מלאך מלין אחד מכיולף להגיד לאדם ויסרו ויחכנו
ויאמר וגו' · מאן הוא סניגורא אלין עובדין דכשרין דקיימי עלוס דכר כם כשעתא
דאסתרך ליה · ולי לא יסתכא עליס סניגורא הא לתתייב מן דיכא לאסתלקא מן
עלמא · כהסיא שעתא כר לייסו מכיכ קולרא דמלכא עד דוקיף עמוי חמא דאתיין

לנביה תרין דכתבין קמיה כל מה דעבד כסלי עלמא וכל מה דלפיק מן פומא ויהיב
ליה על כלא וכתבין קמיה. והא כי סכם יוכר הרי וכור רוח ומניד לאדם מה שחו ונו׳.
ושוח לודי עלייהו מלי טעמא בגין דסהדותא עובדיהון דבני נשא סלקא וקיימא עלייהו
לסהדא ביה וקיימין לסהדא עלייהו וכלהו כחתין ואתרשומו קמיה וקיימי קמיה ולא
מתעברן מניה עד שעת דיתדן כסו כסהדותא עלמא. לית כל ליבון מלין דעביד בר נש
בהאי עלמא דלא זמינין קמיה ולא לכדן מנה ובשעת דמפקי ליה לקבר כלהו מתעתדן
קמיה ואתלת כרוזי מכרזי חד קמיה וחד מימיניה וחד משמאליה ואמרי לה פלניא
דמריה במארים. מריה לעילא מריה לתתא מריה כחורית מריה בפקודוי חמו עובדוי
חמו מלוי טב ליה ולא לאכרי. עד דמטי לגבי קברא כלהו מתין לתרגזן מדוכתייהו
עליה ואמרי וי וי דלא ליתקבר בגוון עובדוי ומלוי לקדמין ועלין לקברא וקיימי
עליה ואמרי וי וי דלא ליתקבר בגוון עובדוי ומלוי לקדמין ועלין לקברא וקיימי
עליה דסהדו גופא ורוחא חזלא ומשט ואתהכלא על גופא. כיון דכר בא לתטמר
בכי קברי דומם קדיש (פ״א קדיש) ונפיק תמות׳ידים תלתא כי ליכא די ממכן על ליבא
דקברא ותלת מרכיבי דלעא כוליהו ודייקין רוחא וגופא כחדא. וי על הסוא
ליכא וי על עובדוי כשעתא דליסו תפיס בקולא דמלכא ואתדן ליכא ואתלים
דלא לאתכא עליה סניגוריא. סנטיגריא דמלכא כחיש וקלוש קמיה לרגלוי וחד
סייף מכתא כידיה זקיף כר בא שיכוי וחמי כתלי כיתא דאתלהטן כלעא דזיקא מכיה.
דלא יכיל חמי ליה קמיה כלום מלי שיכין לכומוי לעא דלסיו קמיה דכר בא. הכי הוא
ודלי דלא כמה כבי כמה חמו מלכא כשוקא וקיימי קמיה ואתר כבי כמה לא חמלן
ליה. ואיתימא הא כתיב עושה מלאכיו רוחות ונו׳. היך יכיל לאתחזאה כארעא
דלא מלא דלא הא לוקמוה דכתיב לאתלכם בגופא ואתחזי למלן דלאתחזי כסהדותא
לכומא דלאתלכם כיה ואי לאו לא יכיל למסכל ליה עלמא ולאתחזאה כל מכן וכל מכן
סלי דכל בני עלמא נרכין ליה. תלת טפין כחרכים וכו׳ וסא לוקמוה מכרגא. כיון
דחמי ליה לזדעזע כל גופיה ורוחיה ולכיה לא מכיך בגין דליסו מלכא דכל גופא
ורוחא דילים חזלא ככל גופיה ואסתחיל מכייהו ככר כא דאסתחיל מחברים
למהך לאתר לחרך כדין סוא לומר וי על מה דעבד ולא מסכיוה ליה חלא לי לקדיש
דסכוותא דתמוכא. עד לא מטא סהיא שעתא דחיל כר כא וכעי לאתטמרא ולא
יכיל. כיון דחמי דלא וכיל סוא פתח עיוהי ואית ליה לאסתכלא כיה ואסתכל כיה
בעייהן פקיחין וכדין סוא מסיר נרמיה וכפציה והניח שעת׳ סוא עידן דדיוקנא דכר
כא לתדן כיה כהאי עלמא. ועם כל דא רוחא חזלא ומשט ככל סייפין וחזדעזעא
לכל סטרין וכל סייפי גופא כלהו מזדעזען. כד מטא רוחא לכל סייפא וסייפא
ואסתחיל מכיה כפיל זיעא על הסוא סייפא ורוחא לסתליק מכיה ומיד מית הסוא
סייפא וכן ככלהו. כיון דמטי רוחא למיפק דלא אסתחיל מכל גופא כדין מכיכתא
קיימא עליה ומיד פרחא מן גופא. זכאה חולקיה דמאן דלאתדבק כה ווי
לחויהון לרשיקין מכה ולא מתדבקין כה. זכאה כי ליכא לאכר כר כא כד כפיק
מהאי עלמא. חד הסוא דיוקנא דלעלמין כד כפיק רוחא מן גופא. וחד
דיוקנא כד עובדוי ומלוי לוקמוה מכרזי עלוי. וחד דיוקנא כד סייל לקברא.

וחד

וחד דיוקא דקדרה. וחד דיוקא לתולעתא. וחד דיוקא דניסכם. וחד דיוקא דרוחא
דלזלה ומתה בעלמא ולא תסכת לתר עד דיסתלימו עובדוי ודלא. סכשם עדכין
ויתלפון עלוי. כגון כך כעי בר נש כד ליהו מסתכי כהלי עלמא לדחלה מן מלריה
ולא מסתכלה בכל יומא ויומא בעובדוי ויתוב מכייהו קמי מלריה. כד מסתכל דוד
מלכ בהיכון דיכין דכר נש כד מסתלק מסלי עלמין לקדיוס ואמר כרכי נפשי את יי עד
דלא תכוק מעלמא סמתא דאית לסתכחת עס נופא. וכלקרבי את סס קדסך יתון
שוכי דמסתתכי כרוחא דסתא לסתכחת עיכון לקדימו לכרכא שמא קדישא עד
לא ימטי ומכח דלא תיכלון לכרכא ליה ולאודאה עלויכו. תא חים כי יפליא לנדור
כדר כזיר לדחדים כהלי עלמא לאתקדשא כקדושא דמלריס.

מיין ושכר חומץ יין וגו'. כיון דלסיר ליה חמרא אעכיס למה דהא סכח
לית לסתכלא כתיב יין ושכר אל תשת וגו' וכול אעכיס כמו לא
בעכיס סרי. סכח לכזיר מלא לסיר ליה עכיס. אלא עובדא דא ואלא דא רזא
אלאה הוא לאתפרס מן דיוקא ככלא. והא ידעי סהוא חילבא דאכ כיה אדם קדמאה
אעכיס הוא ודא הוא רזא דאלא דסא יין ושכר ועכיס כסטרא אל לאתאחדא יין לעילא
ולוקמוה שכר לעמשא דסא שכר מיין כפק' עכבי דכיוס כלהו לנכייהו ודא הוא חילבא
דאכ כיה אדם קדמאה בגין כלא כאל סטר לאתאחד. ולאיתיהא לשכיק ממסיסותא
כלוס. נאו הכי. אלא לא לאתחזי כיה עובדא מסטר אמאלא כלוס. תא לסכי חילופיה
מספרא דרב המנוס סבא והכי הוא. כתיב גדל פרע שער לאסנזרי דיתרכי שער
דיסיס ודיוקנא דאתפרס מיין ושכר ועכבי דכלהו סטר אמאלא ולא תליין שערא.
יין לוהא עלאה. שכר סטרא דאחידו כיה לוהא ונפקי מיין עלאה ולא תלי שערא.
ובגין כך כד סליקו לוהי לוהי לאתר כעיין לאעברא כל שערא דילהון כלא ושביורי
תער על כל בסרס. אעכיס לוהא תתאה דכתיב יין ושכר לנווס ועל דא לאתפרס מכל
סטר אמאלא לאחזאה עובדא דילהון לנכיס. אעכיס דא לא תלי שערא ודיוקא
דהא מוקמא כשייר לספרא שערא כד לתייוס לאזדווגא כדכורא והא דיוקא לא לאתתכח
כס. בגין כך הוא תלי שערא דריסא ודיוקא ורזא דמלה נזיר שלים לקדי ולא כזיר
ו"ו פרים מדיוקא כלא. תא על דא כתיב וכפר עלו מאשר חטא על הנפש וגו' על נפש
לא כתיב אלא על הנפש ומאי טיהא דא אנכי לאקדי נפש ועל כתיב חטא בגין דסטר
דילים יין ושכר הוא ונגע מכיס לתר דוכא. חטא. מאי חטא אלא נגע דוכא על
סנפש דא הכי לאמאי וכפר עלין בגין דהשתא קא לתי לאתקברא כסדוכא ולא מקבלן
ליס הכי לתרי עד דיתלך ככהנא ויכפר עלייס בגין דלהוי שדי לון לכר כקדמיתא כיון
דהשתא לתי לנכוייהו אי לון תקוס דכפרס ויקבלון ליס ודע סוא רזא דמלה
ולאי ככלא. ממטון כזיר לדחדים כיס לאמאי לתעכס. אלא אסיר הוא מלה דכעל כת
אל ככך והוא ליה לאתקברא בדוכא כמה דלתמוי ליה. והוא דהוה קדים לאברא
סהוא קדושא נבת אל ככך ואכיך לתריה דלתמוי להוא קדושא וכגין כך לתעכס.

האדרא רבא קדישא

תניא

ומם נפתר ועבו כל ואמרו אמן · פתח ר"מ ואמ' עת לעשות לי' מלי עת לעשות לי'
משום דספרו תורתך תורה לשעה דלישי מתבטלא אי לא יתעביד
בתקונוי (ס"א בשמא) דא ואעתיק יומין לתתא · כתיב לעריך ישראל מי כמוך ·
וכתיב מי כמוך באלים יי' · קרא לרבי אלעזר כריס אותביס קמיה ואל' לכא מסטרא
אחרא ואמ' אכן כללא דכ"ע עד כאן לתתקנו קיומין · דאתיקנו אמאי אקרכותן
דא לדא נקטן · מלי קלא · קלא דכנופייא עלאה דמתכנפי · אתי ר"מ ואמר יי' שמעתי
שמעך ירא'תי אמר התם ואות סוס למסוי דחיל · אכן כחכימותך תליא מלתא דכתיב
ואסכת את יי' אלהיך · וכתיב לאסכתי לתכס ונ' · רבי שמעון פתח ואמר הולך רכיל
מגלה סוד ונאמן רוח מכסה דבר · הולך רכיל הני קרא קמיה כיון דאתמר רכיל
אמלי הולך · תיש רכיל מכעי ליה למימר אמלי הולך · אלא אמלי אלא תיש כרוחיה
ולא מהימנא · ההוא מלה דשמע אזיל כנווייס כחיזרא כמיה עד דאתי ליה לבר · אתי
טעמא מפום דלית רוחיה רוחא דקיומא לכל מאן דרוחיה רוחא דקיומא כיה כתיב
ונאמן רוח מכסה דבר · ונאמן רוח קיומא דרוחא כמו ותקעתיו יתד במקום נאמן
ברוחא תליא מלתא וכתיב לא תתן את כיך לחטיאו את כשרך · ולית עלמ' מתקיומא
אלא ברזא · וכי יי' כמלי עלמא לסטרין רזא כמלין רזין דרזין דעתיק יומין דלא
אתמסרן אפילו למלאכין עלאין עלכו · אמר רבי שמעון לשמיה לא יומא דסיוקין ·
לאדעא לא יומא דשמא · דהא לאן קיומי עלמין · תכא רזי דרזין כד פתח ר"מ
(פומיה) ואזדעזע אתרא ואכרין אתחלחלו גלי ברזא ופתח ואמר · כתיב ·
ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך ונ' · זכאין אתון דזכיתון
דאתגלי לכון רזי דרזין דאוריתא דלא אתגלין לקדישי עלאי אלין וסגי כהאי ומאן
יזכה כהאי דהוה סהדותא על מהימנותא דמשה דכתיב למאתן ומכעין עלמין
ומכיה כתיב אורחא דכהאי כיה נדיקיין למלמד דאתי · הכי ואשרי נדיקים כאור
כנה · מן הכא אורחא מתפרסן לסיית מלה ותליסר אורחין דפלוג בזעיר אפין דכתיב
כל אורחות יי' חסד ואמת ונ' · דכלא גלותא ברשות יהא דלא יתחסר לחוכא גולמא
דא · ומה ויאמרון כ"א דהאי קרא קמייתא הוא דהא ליה למכתב הכי דהא
מזיכן כמה מלכים הוו עד דלא ייתון בני ישראל ועד שלא מלכו לבני ישראל ומה
אתחזי הכא וכדא אתערו מכרייתא · אלא רזא דרזין הוא דלא יכלין בני נשא למכדע
ולאסתמודע ולמרחש כדעתייהו כהאי · תאנא עתיקא דעתיקין טמירא
דטמירין עד דלא זמין תקונוי דמלכא ועטורי עטורין סירותא וסיומא לא הוה והוה
מגלוף ומצער ביה ובריס קמיה דא כרסא ובה גלוף ומציר מלכין ותקונוי לכדות
כדות (ס"א ולא לתקיומי) הכי ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך
מלך לבני ישראל · מלכא קדמאה לבני ישראל וכלהו דגליפו ולא לתקיומי
כמה לתתקרן ולא לתקיומי עד דאתא להו ואתבע להו גלופי זמיכא הוא למסתלק
מיד אמרה קמיה מאן דבעי לאתקנא ולמעבד יתקן בקדמיתא תקונוי טמירא תרי
אלפי שנין · תכא בעניותא דספרא עתיקא דעתיקין סתרא דסתרין לתתקן

ואזדמן (כלומר שזכה) ולא נסתכם. לא נסתכם מאם לכל התקנן ולית דידע ליה
מאום דהוה עתיק דעתיקין שכל התקונים ידוע) כאלו סבת דסכין עתיק מעתיקין
טמיר מטמירין וכסימנו ידוע ולא ידוע מלרי דמיור כמו (פ׳ בשמיני) ותיון כוסיסא
(פ׳ בראשית) דלכפוי ויהיב על כורסיוה דמלכין לאכפויה לון מלכא מאה מלפי עלמין
לתפסט חוורת דגולגלתא דריסין ומכסירו דהאי חיורא ירתי כדיקניה לעלמא דלתא
ד׳מאה עלמין סהד מלכא מלו סקל כסף עוכר לסוחר. בגולגלתא יתכין ככל גוף
תליסר (פ׳ תריסר) שפי רכוז עלמין דכסלין עלוי ומסכין עלוי ומהאי גולגלתא נטיף
טלא לליסו דלבר ומליה לריסיס ככל גופא ומהאי טלא דלעתיד מריבי סהדו דליהו
לבר ותערון מתייה לעלמא דלתי דכתיב ערפו כמלא טל. מלתי טל לא כתיב אלא
כמלא. ופתיכי טל תורות טלך תורו כסורא דחוורתא דעתיק ומהאי טלא מתקיימין
קדישי עליוכין וסוף מכח דעתיקין לכדיקוייה לעלמא דלתי ובטיף סהדו טלא לחקלא
דתפיחין קדישין. סהד ותעל מכתת הטל וכתב על פני המדבר דק מחוספס. ואיתי
דסהדו טלא חוור כסתם גוכתא דלתכא דכדולתא דלתחזייה כל גווכין כגוף סהד ועיכו
כעין סכדולתא. סהי גולגלתא חוורתא דלילים לסכיר לתליסר עיבר גלופין לתרבא עיבר
כסיטרא חד ולתרבא עיבר כסטרא דלכפוי ולתרבא עיבר כסטרא כסתרכי לחרא
וחד לעילא דגולגלתא (כלומר לסטרא לעילא) ומהאי תתפסט חורכא דלכפוי
לתלת מאה וסכעין רכוז עלמין וסהדו לתקרי לרך לפיס (כלומר חורכא דלכפין)
והאי עתיקא דעתיקין לתקרי לריכ דלכפין וסהדו לבר לתקרי זעיר לכפין לקכלים
דעתיקא סכא קדם קדמיס דקדמוייך וזעיר לכפין כד לסתכל לסהאי כלא (פ׳ טלא)
דלתתא לתתקן ולכפוי מתפסטין ולריכין כהדו סכא לכל לא כל שעתא כמס
דעתיקא. ומהאי גולגלתא כפיק חד עיבר חוור לגולגלתא דזעיר לכפין לתקכ ריעין
ומהאי לסאר גולגלתין דלתתא דלית לון חוסככא וכל גולגלתא יסכין לגבר חיורתא
(פ׳ חורפתא) לעתיק יומין כד עלאין כחוסככא תחות סרכיטא ולקביל דא בקע
דגולגלתא לתתא כד עלאין בחוסככא. בחללא דגולגלתא קדמא לחוורא
דכחמתא עלאה סתימאה לא כפסק והאי לא סכיה ולא לתפתח והאי קדמא
לתתפיחיי על מוחא דהאי מכחמתא סתימאה וכגוכי כך לתכסייה הלי מכחמתא לא
לתפתחא כהדו קדמא דהאי מוחא לליהו סלי מכחמתא סתימאה סקיט ומסתכיך
כלתרים כחמר טב על דורדייס והויכו דלחרי סכא דעתוי סתים ומוחים סתי ומסכיך
והאי קדמא לתפסק מזעיר לפיס וכגוכי כך מוחי לתפסט וכפיק לתלתין ותרין סכילין
סלד וכסר ונח מעדן מ״ט מאום דקדמא לתפסק לא מחפי על מוחא ושכיב קדמא
פסיק לתת׳ והויכו דתכיכן כריסוכי לתתון ת׳ (כלומר רסיס דסדמא לעתיק יומין דכיס
תליוך תמיס דעות סלוס מכל סטרוי וסתיס ומסכיך ומקיט כחמר טב על דורדייס).
תאנא בגולגלתא דריסא תלין חלף רכוז וחכמת חלפין וחמז מאה קוכי
דזערי חוור וכקן כהאי עתיקא כל חיכו נקי לא לפיק כימא מכימא ונטרא מנטרא וכל
עלכוי כתקוני חלף כלא על כוריים לא כפיק כימא מכימא ונטרא מנטרא וכל כימא וכימא
קוכא וקוכא לית כיס תרבא מאה ועבר כימי דזערי כחוסככן קדוש. וכל כימא וכימא

להיט

ולהיות כקרבן מאה ועשר שלמין. וכל עלמא ושלמא סתים וגנוז ולית דידע לון בה
אלהים ולהיות למצבע (פ"ק למקרבא) מאה ועשרין שיבה וכל כימא וכימא לית מכוסא
דכפיק ממוח סתימאה דכתר כותלא וכויר וכניך בסהדותא כימא לכימין דזעיר לכפין
ומהלי מתקן (פ"ק מתנן) מוחיה וכדין כניך ההוא מוח לתלתין ותרין סבילין וכל קוב וקוב
מתלטן ותליין מתתקן כתקוכיה יהא כתקוכיה דפיר מחפיין על גולגלתא מתתקני
קוקי דכימין מהלי סטרא ומהלי סטרא על גולגלתא. ותלת כל כימא וכימא לקרי
מעיכא דמכוסא (פ"ק מאכושין) סתימין דכפקין ממוח סתימא. ותלת מעטרוי דכר כם
לעתמודא מהי הוא לי דיכא לי רחמנא מכד עברין עלוי לרכעין סנין ואפי כל ליסי
עלים כמערים כתקוכיה (פ"ק בדיקויה) וכנכיה עיכוי קוכין דמערי תליין
כתקוכוי נקוי כעמ עד כתפוי עד כתפוי סד שפ עד ריסי דכתפוי דלא לתתזי קודלא
מפוס דכתיב כי פנו אלי עורף ולא פנים ומערף סליק לכתרוי דלודנין דלא לסטויה
עלוי דכתיב להיות לזכיך פקודות דכפיק מעיר מכתר לודנין סלים כתקולא לא כפיק
דף מן דף תקוכא סלים תקוכא יהא תקוכא ספירא תליב למהמי תיליכתא ואדוותא
דצדיקייא דליכון בזעיר לכון למהמי ולא תדכקא כתקוכוי עתיקא סתימאה דכלא
ימיכון דמערין קוסי מהלי סטרא ומהלי כטרא דגולגלתא לקביל לכפי וכליכון
מערי לסתפלגא. לית מחלקא כהלי עתיקא כתימאה כלא ומיכא לתתזי ולא
לתתזי סתים ולא סתים וכלי כתקוכוי כם כים ועל כלי תליכו כבי ישראל לנרפא
כלכתן דכתי כים ה' בקרבכו סם לון בין זעיר לדקן יי' וכן לרוך לכפי לדקן לון.
למהלי לתעכבו מפו דלא עבדו בחכיכות שפ בכסוכא דכתיב ואל נסותם את ה' כמסה
בפלגותא דמערי לזיל מד לרמח דכפי למתתן ומכפין עלמין ומכיס כסיר לרמח
לכסיון כיס נדוקייא לעלמא לעתי סלד ולרח נדיקים כאור נגה
הולך ואור עד נכון היום הזה לרמח לתפרמח לשית מאה ותליסר תורקין דפלגי
בזעיר לפין דכתיב כיס כל לרהות ה' הסך ולמת וגו'. מצחא דגולגלתא רעוא
דרעוין רעותא דזעיר לפין לקבלי הסוא רעותא דכתיב והיה על מכחו תמיד לרעון
וגו'. והסוא מכחא לקרי רעון הסוא גלויא דכל ריסא דגולגלתא דמתכסיא כלרכע
מאה ועשרין עלמין וכד לתגליף לתקבלא גלותהון דישראל. ליתי לתגליף. לא כפעמ
ר' שמעון. סד תכיכותא ליתי. לא שמעון שעור כריס ליתי לתגליף. לא כפעמ
דגלותא דמכתם דפכתם. לחר ליס מא. לא מסוס דסיס שפתא (פ"ק כיסי דחול)
תליוי ליכא לתתא כזעיר לפין וגליף מכחא דלתקרי רעון כסיס פעמא לפתכיך
רוגזא (פ"ק ופסקבא דעזא) ומתקבלא גלותא סד ואפי לך יי' עת רעון. ועת
רעון מפתיק יומין לגלפא מכחא וכגין כך לתתקן כגלותא דמכחא כפפתא. לחר רבי
שמעון לר' שעור כריס כרי כרי לעתיק יומין דעזא דמכחא תפכא כפפתא דתצטריך
ליס. לא כפעמ (פ"ק כפפתא) דלתתא כד לתגלי מכחא דפתכא חוכפא סד ומכחא
לתגליף לתי עת רעון וכלסו מסתככין קמיס סד דוכף יתיב (כלומר יתיב כתריס
ודוכף

ולית לה לתעבוד) ותלת שערין לה קלי דהוי לתר משום דמתגלייה ולה לתכסייה
לתגלויי דיסתכלון מלרי דלוכה ויסתכנון ולה לתעבודו. תלת הלי מנחת לתפסט
כמחתן ומכנין לליפין כהיכין דכונכין מעדן עלאה דתניה לית עדן דכהיר לעדן עדן
עלאה לה לתגלייה והוה סתיר כסתיימה ולה מתפרסם לחרנין כדקלמרן והלי עדן
דלתתה מתפרש בשבילוי לתלתין ותרין עיבר שבילין ותלב דמתפרש הלי עדן בשבילוי
לית דיד ע ליה כר הלי ועור לפין ועדן דלעולה לית דידע ליה ולה שבילוי כר הלו כרין
לנפין. הלך לליה הכין דרכה והוה ידע לת מקומה. לליה הכין דרכה לה עדן
דלתתה דידע ועור לפין. והוה ידע לת מקומה לה עדן דלעולה דידע עתיק יומין
סתימלה דכלה. עינוי דרשה חורא מסתכיין מסלר שיכין לית כסותה על עיכה
ולית נכיכין על עיכה. מ"ט דכתיב הכה לה יכוה ולה יסן שומר ישראל. ישראל דלעולה
וכתיב לסר עיכך פקוחות. ותלת כל מה דלתי כרחמי לית כסותה על עיכה ולית
נכיכין על עיכה כ"ם רשה חורא דלה כעי. לתר ר שמעון לר לכה למלי הוה רמיזן
לל לדנוסו ולכוכי ומה דלית כסותה על עיכה ולית נכיכין על עיכה ולה כיומין ולה כעיין
נטורה על עיכה. כ"ם עתיקה דעתיקי דלה כעי נטורה. וכ"ם דליכו מסנה לכלה וכלה
מתן ליה ולה נהיס הלך הכה לה יכוה ולה יסן שומר ישראל דלעולה. כתי הכה
עין ' לל ירלון. וכתיב עיכי ' המה משוטטות בכל הלרן. לה קלית הה כזעיר לפין
הה כחריך לנפין ועכ"ל תרי עיכין לימין ולתקוורו (ס"ת ולתקוזו) למל עיכה דלהי
חוור כגו חוור וחוור דכלל כל חוור. חוורא קלמלה כהיר וסליק ונחית לסהכלה
ס"ת לסהכללה) דלהיר בנהורה. תלת כעטה הלי חוורא ולסליק ג' כוניכי דלקרין
הוד והדר ונקדם ולהטין כחדוותה כעלימותה חוורא תכויכה כהיר וסליק ונחית
ובעט ולפיק (ס"ת ולסליק) ג' כוניכי לחרנין דלקרין כנף וחסד ותפארת ולהטין
כעלומות כחדוותה. חוורא תליתלה להיט וכהיר ונחית וסליק ונפיק מסתימותה
דמוחא ובעט כבוכלה למנעיתה סביעלה ולפיק לרזה למוחא תתלה ולפיק לורך
לנכא תתלה ומתלסטן כלהו כוניכין דלתתה. לתר ר"ם יאות הוה ועתיק יומין יפקא
עיכא דל עלך כמעתה דתנטריך. תו תלת חוור כגו חוור וחוור דכלל כל חוור.
חוורא קלמלה נהיר וסליק ונחית לתלת כוניכי דלסטר ממלל ולהטין וחכמן
כהלי חוורא כמלן דלסכי נוסיס בכוסמין טבין וברישין על מה דהוו עלוי
בקדמיתה. חוורא תנייכא נחית וסליק ונהיר לתלת כוניכי דלסטר ימיכא ולהטין
וחכמן כהלי חוורא כמלן דלסכי נוסיס בכוסמין טבין וברישין על מה דהוו עלוי בקדמיתה.
חוורא תליתלה נהיר וסליק ונחית ונפיק כהיר דלהוורא דלגו לגו מן מוחא ובעט
כמערה תוכמא כל מנטריך וברישה וכמוחא דרישה ונהיר לתלת כתרין דלסתלרו כמה
דלנטריך לגללה לי כוכא קמי עתיק כתיומא דכלה. ותלת לה סתים הלי עיכא ולישן
תרין ומתחוורן (ס"ת ולתקוזו) למל כלה הוה ימיכא לה הוה ממלא לה כלי ולה לדמיך ולה
כעי נטירותה לית מלן דלנין עליה הוה לנין על כלה והוה מסנה על כלה ומסנתותה
דהלי עיכא מתנהן כלהו. תלת לי עיכא דל מסתים רגעא חדא לה יכלין לקוימה כלהו
כגב לקרי עיכא פקיחא. עיכא עלאה. עיכא קדישא. עיכא דלסנתותה.

לחמיך ולח כחים עיכח דהוח נטורח דכלח · עיכח דהוח קיומח דכלח ועל הח׳ כתיב
טוב עין הוח יבורך · אל תקרי יבורך אלא ובורך דהאי תקרי טוב עין ומכים מבורך
לכלח · ותאכח ושבעת והיכירו לעיכח תתאח לאסתכלח מאדמיומתח מאוכמותח בר כד
קוי (ס״ת לתמוי) מהאי כהורח חוורח דשיכח עלאח דאקרי טוב עין ולית לידעא כד
כהיר עיכח עלאח דא קדישא ואסתי לעיכח תתאח · ומיכין נהיקיים והאי עליונין
למהמי בחכמתא דא׳ הס״ד כי עין בעין יראו · חיימתי כתוב׳ כי עין בעין כתיב אמר עין בעין
כראח תראה י״י (ואלמלא עיכח טכח עלאח לאסגא ואסתי לשיכח תתאח לא יכיל עלמא
למיקם רגעא חדא · תאנא בכניעותא דכפרח לאסגאותא מעיכח תתאח כד
לאסגא נהירו עלאח כיב ועייל הוח נהירו לעלאח כתתאח דמיכיו נהיר כלא׳ הס״ד
אמר עין בעין כראח תראה י״י · כתיב הכי עין י״י אל ירחיו · וכתי׳ עיכי י״י הימ׳ מעוטטות עיכח
בכל הארץ · וכו עין י״י אל ירחיו עיכח לשלא · לא וכו עיכי י״י הימ׳ מעוטטות עיכח
לתתא · דתעוח מכני מה וכח ויכף דלא סלטא כיב עיכח כיוסא מכני מזכח לאסתגחא
בעיכח טכח עלאח הא׳ בן פורת יוסף בן פורת עלי עין · לחתי הוח בן פורת עלי עין
כלומר על סבית עין לאסתגא כיב · וכתיב טוב עין הוא יבורך מ״ט כי נתן מלחמו לל
מ״ט לקרי חל׳ ה״א כעיכי דתתאח לית עיכח ימוכח ולית עיכח דסמלא ולימין תרי כתרי
נוזכי · אלא הכא לית עיכח סמלא ותרוייהו כדרגא חד סלקי וכלא ימיכח · וכניכי כך
עיכח חד ולא תרין · ותאכח עיכח לא להוח עיכח לאסגאותא פקיחא תדיר חיכחן
תדיר וקדמין (ס״ת ומוסף) תדיר לא היו הכי לתתאח דכלילן כסומקא וכחוכמא
וכהורח כר׳ נוזכי ולא היו תדיר פקיחא לגיכא נזיכא סומקא (ס״ת כלילא נזיכי סומקא)
(ס״ת לגיכא עיכיה נזכיכי דמכסיין) על עיכח ועל כתיב עורר למה תישן י״י · קומה י״י עיכיך ·
כל לתפקח לית למאן לאתפקח טב ולמאן לא לתפקח טב · ווי למאן לאתפקח טב ·
ועיכח לתעורב כסומקא וכומק לתתזי לקבליה ומכסיא עיכח מאן יסתיב מכוסא עתיק
ויומין טכח דעיכח חוור כגו חוור חוור דכליל כל חוורי וזכאה הולקי למאן דיסגא עלויה
חד חוור מניהו ועל ודאי כתיב טוב עין הוא יבורך · וכתי׳ ביתי יעקב לכו ונלכה כאור
י״י · תאכח עלל סמיה דעתיקא סתים מכלא ולא מתפרש בלוריתא כר מן לתר חד
דלומי זעיר לפין לאברהם דכתיב כי נסכעתי נאם י״י כאם דוער לפין · וכתיב כך
וברך ישראל · ישראל לעילא · וכתיב ישראל אשר בך אתפאר · ושראל קאמר לא ·
תניין עתיק ויומין למרנן והאי סביר · תניין כתיב חזי היית עד די כורסון רמיו
ועתיק ויומין יתיב · כרסון רמיו מאן הוא · אמר לר׳ יהודה קום בקיומך ותתקין כרסייא
לא · לר׳ יהודה כתיב כורסיין סגיכין דיכור ועתיק ויומין יתיב על תלי כרסייא · מ״ט
דתניא לי עתיק ויומין לא יתיב על תלי כרסייא לא יכיל לאתקיימא עלמא מקמי
דהוח כורסייא כל יתיב עתיק ויומין עליה לכפיוה (ס״ת לאכפיוה) להוח כורסייא
ומאן דרכיב סליט בעוזרא דכטיל מהאי כרסייא ויתיב על כורסייא לרברבי כורסייא
קדמאה רמיו הלא סלטא שלא תיסו דרכיב כיב עתיק ויומין · ר׳ שמעון לר׳ יהודה יתתקן
לדרך ויתי כך מעתיק ויומין · ותא כתיב תהי י״י רחמיך ואת תחרופים תהי הוח · כלא
הוח והוח ס״ת מכל סטרוי כהאי קושמא · כאוטמא לסתמודע כרנופא · ותא מה

בגלוי קלא בעי

כין עתיקא לזעיר אפין דלית מדריה דחוטמא אחד נוקבא חיון ואחד נוקבא חיון לחיון
אלי חוטמא הוא כדלעלא דכיה נסיב רוחא לזעיר אפין וקרינן ליה אליהו והיה כחת
רוחא דרוחא דנפיק מכלא מאיכון פוקבי׳ חד רוחא נפיק לזעיר אפין לאתערא
דגבתא דעלין וחד רוחא דמיי דכיה זמיכין לומכ׳ לנבריה דלוד למנדע חכמתא · ומהיה
כוקבא לאתער ונפיק רוחא ממוחא סתימאה וזמין לאדלקה עד מלכא משיחא דכתי׳ וכחם
עלי רוח י׳ רוח חכמה וביכה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת י׳ · הא הכא אדכר
רוחין והא רוחא חדא לאמרינן לאחי׳ תלת קום ר׳ יוסי בקיומך · קס ר׳ יוסי ואמר ביומא
דאלכא משיחא לא יהון אלין תלת אלא חד דכתי׳ והיה נאמן חזק ואמץ עד לית
לית רשעו וגו׳ כלא ידעו לחתי מקטנם ועד גדולם · ובההוא זמנא יתער עתיק יומין
רוחא דנפיק ממוחא סתימאה דכלא וכל יפלוף (דף) כל רוחין לאתתא יתערון עשרה
ואלין לאיכון · איכון (תרין) כתרין קדישין לזעיר אפין ואיכון סיתא רוחין לאחרנין דיסכ׳
(ס״ל דכי) איכון דכתי׳ רוח חכמה וביכה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת י׳ ·
דתניין כתי׳ ויסב סלמה על כתפו י׳ וכתי׳ י׳ מעלות לכסא ואלכא משיחא זמין למיתב
בסכסא · סתא איכון ורוחא דעתיק יומין דעלייהו הא סכסא כמה לאתתר ג׳ רוחי
איכון דכלילן ג׳ לוחרנין · אל רש רוחך יכוח לעלמא דאתי · תא כתי׳ כה אמר י׳
מאלכא רוחות כלי הרוח וגו׳ · וכי אלכא רוחי עלמא אלי עבדי הכא אלא אלכא רוחי
יתערון ג׳ איכון ורוחא דעתיקא סתימאה אלכא והכי הוו דכד יפוק לה נפקין עמיה
תלתא דכלילן כגו תלתא לאחרנין · וזמין קכם לאפקא חד רוחא דכלילן מכלהון דכתי׳
מאלכא רוחות כלי הרוח · אלכא רוחות כלי אלא כתי׳ כאן אלא מאלכא רוחות כלי ·
וביומוי דמלכא משיחא לא יטרכון למילף חד לחבה רוחא דילהון דכלילן מכל רוחין
ודעא כלא חכמה וביכה עצה וגבורה רוח דעת ויראת י׳ · חשוש רוחא דכלילא מכל
רוחי · כך כתי׳ מאלכא רוחות דאיכון אלכא דכתיב דכלילן כסכסא דרגין עלאין לאמרן ·
ואלכא דכלהו כלילן כהאי רוחא דעתיקא דעתיקין דנפיק ממוחא סתימאה לנוקבא
דחוטמא · ואלא מה כין חוטמא לחוטמא · חוטמ׳ דעתיק יומין מיין מכל סטרוי · חוטמא
דושיר לפין כתי׳ עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל וגו׳ · עלה עשן באפו ומהכו׳ עשן מהכו׳ חוטמ׳
נור כל סליק תבכא לבתר (מלגלגים כשרו ממכו · מהו ממנו אלא ממוחא עשן מהכו׳ חוטמ׳
מהכוח לעשן · תלתא כל חוט רב המכוכא סכא כעי לגלאה אלוהיה לאמר לכשל החוט׳
לכי מתפתל לבעל החוטם לכי מתחכן והיינו דכתיב ותהלתי לאחטם לך למען לא אכרית
יומין לאמרו · תלתא אורכא דחוטמא תלת אלף ושש עלמין ותמלין מן הסוף חוטמא
לכלהו מתדבקין כזעיר אפין אלו תומכתא דתקונא דחוטמא ואלין וכל תקוני דעתיק
יומין לתחזון ולא לתחזון לתחזון למאני מדין ולא לתחזון לכלא · פתח רש
ואמר ווי מאן לאוסיף ודוי כדיקנא יקירא עלאה דסכא קדישא טמירא סתימא דכלא ·
דיקנא דסכסיא תומכתא · דיקנא דסתים ויקיר מכל תקוני · דיקנא דלא ידעין עלאין
ותתאין · דיקנא דהוה תומכתא דכל תומכתין · דיקנא דלא הוה כר כמה נכיאים וקדיש
דיקרא למחמי ליה · דיקנא דהוה תלוי כשערי עד טבורא דלבא · חוורא כתלגא
יקירא דיקירין מטמירא דטמירין מהימנותא דמהימנותא דכלא · תלתא כנביאותא

לסטרא

דכפרת דהלי דיקנא מהימנותא דכלא נפיק מלודכוי ונחית סומרניס דסומ קדישא
ונחית ונליק ואפי בתקונתא סני דכוסמא חורדא דיקנא (פ"א דכדיקני) ונחית
בסקולא ואפי עד טבורא דזוא דיקנא ויקרא מהימנא עלומא דכנדין כיס נ"ג נכוישן
מבושין דמשח רבות טבא בתלת עשר תקונין מתקנן . תקונא קדמאה מתתקן
שערא מלעילא ונחרו מסהוא תקונא דסליק כתקוני לעילא מלודכוי
ונחית מקמי כתפא דלודכין כחד סוטא בסקולא טבא עד ריפא דסומא . תקונא
תניינא מתקנן שערא מריפא דסומא ונליק עד ריפא לחרא דסומא כתקונא קדמאה .
תקונא תליתאה מתמכשיא דתחות (פ"א דסאי) סומא מתחות תרין נוקבין כפיק
חד לורחא ושערא לתפסק בסהוא לרחא ומלי מהאי גיסא ומהאי גיסא שערא
כתקונא קדמאה דסומא דמחרכים דסהוא לורחא . תקונא רביעאה מתתקן שערא ונחית
תחות סומא מריפא קדמא לריפא חדא כתקונ קדמאה . תקונא חמיסאה תחות סומא
כפיק לרחא לחרא בסקולא דלרחא דלעילא ולין תרין לרחין דמיחין על סומ מכחן
ומכחן . תקונא סתיתאה מתתקן שערא ונליק וכפיק מלרע לעיל לריפא ואפי
תקרוכתא דכוסמא טבא עד ריפא דסומא דלעילא ונחית שערא דריפא דפתחא
דלורחא תתאה דסומא . תקונא סביעאה פסיק שערא ולתתן תרין תפוחין
כתקרוכתא דכוסמא טבא ספירן ויהן למחוי כניכוהון לתקייס עלמא סלק כלול
פני מלך מיוס . תקונא תמיכאה כפק חד סוטא דשערי סוקרני דדיקנא ותליין
בסקולא עד טבורא . תקונא תשיעאה מתערין ומתערבן שערי דיקנא עס לוכון
שערי דתליין בסקולא דתליין ולא כפקי לא מן דא תקונא עשיראה מתערבן כתתין
שערי תחות דיקנא ואפיין כנרוכא תחות דיקנא . תקונא חד סר דלא כפקין כומא מן
כומא ומתשערן כשיורא סליס . תקונא תריסר דלא תליין שערי על סומא וכומא
לתתכוסא ויהן שערי סחור סחור ליס . תקונא תליסר דתליין שערי כתחות
דיקנא ומכאן ומכאן כיקרא כלא כיקרא ספירא מאפיין עד טבורא לא יתחזי (פ"א
לתתכוסא) מכל תכפי תקרוכתא דכוסמא בר לוכון תפוחין ספירין חורין דמפקין חיין
לעלמא ומחזיין חדו לזעיר אפין . כתליסר תקונין אלין כנדין ונפקין תליסר מבושין
דמשח רבות וכנדין לכל לוכון דלתת ונכרין כסהוא משחא ומזיחין מסהוא משחא .
כתליסר תקונין אלין לתרסיס דיקנא יקירא סתימאה דכלא דעתיק דעתיקין
מתרי תפוחין ספירן דלכפוי כהירין לכפוי דזעיר אפין וכל חיוור (פ"א חיוור)
ושוון דלתתכאן לתתא כהירין ומתלסטין מסהוא נסור תקונין תליסר אלין דעתכמו
דיקנא . וכעלימות דיקנא כתקוני לתקרי כר כם כלהן דכל דחמי דיקניה תלי כיס
מהימנותא . תאנא כנוישתא דספרא תליסר תקונין אלין דתליין כדיקנא יקירא
מכהן מסתכאי כעלמא ומתפתחי כתליסר תרעי דרחמי . ומאן דלוסיט ידיס לומאה
כמאן דלומי כתליסר תקוני דיקנא . הלי כתיריך אפין . כזעיר אפין ככמה . חמ' לרכי
יצחק קום בקיומך וכלכל כתקונא דמלכא קדישא היולך ויתקנון . קס רבי
תליסר תליסר מכונן לתקונן כלא וכלהו כפקין מתליסר מבושין דמשח רבות לתיקוני
דיקנא

דטמירין ללא מכסף (פ"ק דתמיד) מניח וכו' כל שערי קדשים ותקיפין בתקונו

ולי תימא לי הכי הא שערי דלתתא לימין לומכי לחיצי לא סוו דא כדאי דתניא כתיב
קונותיו תלתלים שחורות כעורב וכתי שער ריסיו כעמר נקי. לא קשיא הא כדיקנא
עלאה הא כדיקנא תתא. ועד כד תתייסיפת חורית לישראל לתתייסיפת בהם שחורה על
נכי הם לכבה ועקרא דמלה משום דכתי שערי בנין דממוע דמתכאו לתתמכא למוחא
דלתתא ואיכון לשלא מן דיקנא דיקנא בלחודוי הוא וכל תקונוי בלחודיהון
דמתכאו דיקנא בלחודוי ושערי בלחודייהו. תקונא קדמאה תקונא דשערי מריש
דשערי דריש ותניא כל דיקנא (פ"ג תקונא) לא דמתכא אלא מעוטא דדישא וכא
לא פריש דהא הכי הוי אלא תקונא דא דכחיב מן ריש דשערי דריש הכי דמתכא
ומהאי דיקנא דמתמודע כל מה דהוי מריש דאלף עלמין דחתימין כשוקא דדכייא
כעוקא דכליל כל עוקין חורכא דכל שערא דכחיב מקמי חולכוי לא הוי חורכא ולא
(פ"ג אלא) לתדבק דא בדא ולא (פ"ג דכלא) כחתין אלין שערין מכד נגדין להמשכן
נתלין ומירותא דתקונא קדמאה תלתין וחד קונצ' מקילן לתמשכן עד ריש דכומתא
ותלתמאה ותשעין כימין דמתכאו בכל קונא וקונצ' תלתין וחד קונצ' מקילן דהוו כתקונ'
קדמאה תקיפין לאכפייא לתתא כחוטבן ב"ל. מהו ב"ל תקיף וכול. וכל קונא וקונא
מתפרסין תלתין וחד עלמין תקיפין שלטין לאתעייכא (פ"ג לאתפשטא) לא כהאי כטר
ולא כהאי סטר וכל עלמא ועלמא מניה מתפרש לאלף עלמין דכסיפין לעלוכא דכא
וכלא כתי כריש דדיקנ' דכליל תקיפא וכלילן כהאי ב"ל ועם כל דא האי ב"ל אתכפייא
לרחמי דעתיק יומין לאתבסא ולאתכללא ולאתפשטא כיה לחלאי עד פומא משום דכתי דיקנ
יהיה וספרין ננו. מאי דיקנ יהיה. ואיה לאתרייה דלא שלטא הש"ר כלא ווצץ ש נבור. ש
דשוא נבור ולאתבסא בדיוקנא (פ"ג בדיקנא) קדישא דעתיק ויומין ורוח דכתי מי ש כמוך
כעתיק יומין לאתמ' כתקונא דדיוקנ' קדיש' עלאה. עלמא קדמאה דכסיף מתקונא
קדמאה ס"ליט ונחית וסליק לשלף שפי' ורבא רבכן מלרי תריסין ומכיה מתלחדין בקבטא
כעוקא רבא. עלמא תניינא דכסיף מהאי תקונ' סליט ונפיק ונחית וסליק לסבעה
ואתמנין שלף דרגין מלרי דיבבא ואתלחדן מניה לאכפויא בקודלא בחיורא (פ"ג בחיורא)
עלמא תליתאה דכסיף מהאי תקונא סליט ונחית וסליק לג' אלפין מלרי דילה
ואתלחדן מניה בכלסיטרא לקוסיטרא (פ"ג בנוסיפא לקיסרא) ומהאי תקונא מתכפיין
כלהו ואתבסמן כמרירא דממעין דאתבסמין כיומי רבא. מלן אמי תקונא לא דדיקנא
קלוס עלאה יקירא לא לאכסיף מניה מלן אמי טמירותא דקונין דשערי דתלין מהאי
כבא יתיב כעיטרא דעטרין עטרין עטרין כל עטרין עטרין לא לאתכללו כעטרין עטרין
אלא כשאר עטרין. דעטרין לעתא' מתלחקן מנהון. וכגון כך הכי תקונין לוכון תקונין
לעתא מנהון מתלחדין תקוני לאתתקן לעטריך לאתברכא מלן דכשי נרכא כל
תקונין לאתתקן בקבלהון ברכאן מסתכאן לקבליהון ולאתעבוד מה דאתעבוד כלא
כליל כהכי תקונין כלא וקבלי תקונין למלכא עתיקא תקיפא עתיקא כתימא לכלא
וכלהו אתבסמן מתקונין שלן למלכא עתיקא. תלמא לי עתיק דעתיקין קדיש' דקדישין
לא לאתתקן כהלין תקונין לא לאתעבוד ולא לאתנויי עד
כמה וסירין אלין (פ"ג לאתתקן בהלין) תקוני דדיקנא עד תליסר לאתתא. וכל ומכח

דכור

זכור כתי לתרמת קלף ולקרות מלין . דכתיב וידבר לדויד את כל הדברים האלה
לאמר . ותניא כל עלמא שמעו קמיה דכוה וכל עלמא לזדעזעו . וכגין כך כתי וידבר
ולא כתיב ויאמר . לוף הכא כתיב הכא לא ידעתי דבר לקרות מלה ולקוכתה כרוח
קדמאה לעלמ' . לי הכי כתיב וידבר י"ל מפני מאן הוה כתיב עלאה כמפש
דלא זכה כך כוותיה דהוה שמע דכור כסכרוה ולא דחיל ולא לזדעזע ואתר כתיב
לזדעזעו ולפי כתיבה ודאלין כדחילו . ותניא כתיקונא קדמאה דדיקנא ותניינא
לאתכא (פי לנקבא) לתליתאה דכתיב הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר .
והא דתרין תקונין קדמאין למיתי לתליתאה הוו דהוה תקונא תליתאה מחמנעיתא
דתחות חומטא מתחות תרין נוקבין כפיק חד ארחא ומערא מפסיק (פי לפנים)
כהפוך ארחא . לחתי לתפסק מפוס דכתיב ושוכר על פתח והאי לורחא לאתקן
לאעברא כיס וכ"ב יתיב תחות נוקבי חוטמא האי לורחא ומערא לה לאתרבי כהאי
לורחא מפוס כוכא עוכות וכתיב ועוכר על פתח למיתן לאעברא עד (פי על) כומא
קדיפא דיומא פלחתי . תניא כמה ערקיפלות מחכמן לההוא כומא ולא אתגלי
לאד מכיוסו דהא לפתלק ואתעטר ידיע ולא ידיע . תניא כנכיעותא דספרא מפו
דכתיב פתח . וכן עוכר לה זכו פתח . מאי מפמע עוכר על פתח . פתח . לדקדים פ"ן
לפ"ל לה זכו שומד ולא עוכר כזעיר אפין מאי כין האי כזעיר אפין כל כאית הפוא
לורחא מתחות נוקבי חוטמי כתיב וחכר לף י"כס וילך מאי וילך דכפיק רוחא דרוגזא
מחכמן נוקבי ומתן דלפתכא קמיה לזעל ולא לפתכא הא"ל כי רוח י' כאכא כו . כתריך
אפין כתיב עוכר על פתח . וכתיב ורוח עכרה ותעכרם . ותכן התם הכא כתיב עוכר
על פתח כהאוא לורחא התם ועכר י' לכנוף לת מצרים . זכאה חולקיה דמאן דזכי
לאתי ודא הוא תקונא תליתאה דלורחא דדיקנא ויקירא קדיפא עלאה עתיקא
דעתיקי . אמר ר"מ ודאי קו"ס ואני לאומכא לך ויחדי לאתכא עלך . ותניא מאי דכתיב
טוב למים כי בעתיק יומין לתמ' דהא הוא חדוות דכלא . תניא כמעת' דלתגלי האי
לורחא דדיקנ' דעתיק יומין כלהו מארי דיוכנ' וכלא ומארוהון דדיוכ' סתימין ועתיקין
ולית דיפתח פטרא לאכנסא' מפוס דהאי לורח' לתגליה לתקכא (מאי מאן דאמר
ולזכר (פי דהאי לורחא סימכא לעתיקיתא ומאי הוא מאן דאמר ולזכר) לעתקאה להאי
לורחא רמיס דהוה סימכא דעתיקא קדיפא . תקונא רביעאה מתתקן מערת
לורחא רמיס דהוה סימכא דעתיקא קדיפא דהא הכא לעתיקא נחלתו כלל וכמאת תפלה
כעד מערית הכמה' . הכמה' ממש מערית . דכתי' מערית יפרש לה יעשו שלה . תקונא
חמישאה כפיק לורחא לאתתא מתחות פומא דהא לא אתחזיק לעד לאפו . קו"ס יוסי
קו"ס יוסי פתח ואמר מארי הפש הכא לו לעזרי הפש עיי"ש . מעזרי הפש הכא
לו . מה הכא לו . כלל ואמת המלך הכא הכא הכיך מרוגזים . לא הכיך כרוגזים הא"ל
ואם הכא לת עושה לי הרגני כי הרוב דלא הוה דיכי לעזרי הפש עיי"ש .
רחמי דרחמי . לא הכא אמה דכלהו כל אמהן וקו"ס מעכר רוגזים ואתא ליה לזעיר
אפין ומעכיר על כל אינון דלכר . דתניא לורחא דתקונ' קדיפא עלאה עתיק דעתיקי

לעילא ודלא לתתקבלא לעילא עובר על פקוד לתתא לא המזיק לעבד חפו · ותניכן לא המזיק
דלא חזית לתתא למיתב כמה דלעילא והיב חתרא לאסבא כך לתתא יהיב חתר לאסבא
תפח בכל חתר דכתבי עתיקא טמירא דכלא אתגליית טב לכלהו דלתתא דהח
לתתא עיטא למעבד טב לכלא מאן דסיים ולא לתגליית לית עיטא ולית מאן דידע
ליה שלא הוא כלמודוי כמה דעדן עלאה לית דידע ליה אלא הוא עתיקא דעתיקין ועל
הלי כתיב מה גדלו מעשיך יי׳ מאד עמקו מחשבותיך · ודאי יתתקנון שבדך לעלמא
דאתי מעם עתיקא דעתיקין · תקונא סתיתאה מתתקן סערה [illegible] לריפא
וחפי תקרובתא דכוסמין טבין עד ריפא דפומא דלעילא וכחית סערה [illegible] לריפא
דפתחא דלרחא תתאה דפומא · קום ר׳ ויפא ואתקין תקונין דא · קם ר׳ ויפא פתח
ואמר וחסדי מאתך לא ימוש · וכתיב וכחסד עולם רחמתיך · הני קרחי קמיין אסדרי
לא לקטו דתניכן לית חסד ולית חסד · לית חסד דלגו ולית חסד דלבר · חסד דלגו
הו דאמרן דעתיקא דעתיקין והוא סתים כסטרא דא דדיקנא דאקרי פתח סזקן
ולא כעי כר נש לאכלא הלי סטר מטוש הלי חסד דלגו דעתיק יומין וכ״ב כהאי דלתת
כתי׳ כיה לא יקראם קרח׳ כרחמם ופתח זקנם לא יגלחו · ולא כגין דלא לאכלא לורחוי
דחסד דעתיק דכהאי מסטר׳ דא קא חתי · ותאנא כגיעותא דספרא דכלא תנטריך
חסד לאתרכאה ולמכני ולא לקטעא ליה ולא לאסתני מעלמא · והלי דכתיב ומחסדי
מאתך לא ימוש חסד דעתיק יומין · וכחסד עולם · חסד דאקרי חסד עולם · הלי לחרא
דכתי׳ לעולם עולם חסד דעתיק דעתיק׳ הוא חסד דקטוט · וחסד
דקטוט לאו כחוי נוקבא לתתא שלא כחוי דכמתא · וכ״ב כתיב כי חפץ חסד הוא · דא
הוא תקונא סתיתאה דדיקנא יקירא דעתיק דעתיקי · תקונא סביעאה פסוק סערה
ואתחון כ׳ תפוחין כתקרובתא דכוסמין ספירן ויתן למחזי · פתח רם ואמר כתפוח
בעצי היער וגו׳ · מה תפוח זה כלילא כתלת גוונין כך קכ״ה תרין תפוחין כלילן חתא גוונין
ותרין תפוחין שין דיתכון תקו׳ ריתכון דכל חתא תקונין דחמיכא וכניכיהון לתקויס
כחור פני מלך חיים · ותאנא מהני תפוחין כפקין מיין לעלמ׳ ומחזיין חידו לזעיר אפין
דכתיב ואר יי׳ כנו לנלך · וכתיב כחור פני מלך חיים · כחור פני מלך שין דיתכון תרין
תפוחין דתקרובתא דכוסמין דלחיכא · ואר יי׳ כנו שיך פנים דלבר דכל כהרן מתברך
עלמא · ותאנא כל זמן דהני כוניכי דלבר נסתרין כל עלמא מתברך ולא חסתכא רוגזא
בעלמא · ומ״ש הני לבר כך תרין תפוחין דלהרין תדירא דחדלין תדירא עלכו ·
תניא כד אתגליין תרי׳ תפוחין שין אתחזי זעיר אפין בחדוות׳ וכל דיתכון כוניכין דלתת׳
בחדוותא׳ וכל דיתכון דלתתא כהרין וכל עלמין חדלין ומלימין מכל שלימות׳ וכלא חדלין
והרין וכל טוכו לא פסיק · כלהו אתחליין כחתא חדלין כלהו חדלין כחתא חדא ·
הח פנים דלבר הית זמן דהרין והית זמן דחשוכלן וכ״ב כתיב ואר יי׳ פניו אליך · ואר
פניו אתכו סלה · מכלל דלא הוי תדירא אלא כד אתגליין תפוחין דלעילא · תאנא שין
דתפוחין דסתימין כהירין ומוחרין תדירא׳ ומכחון כהירין לתתא מאה ומכעין עיבה וכל
מיתא תקונין דלמחין דכדיקנא כיה כלילן · הלל יסוב ירחמנו וכחבו לתתא׳ הוא לחיי׳ תקונא
מכיעאה

לח יתדבק לח נעילה ולח לתתח. והוח סתים כסתימת דסתימין ללח יתידע.
כפיק ולח כעי מלה לחרח לתתרכח כיה ולקרכח כהדיה. ודלח הוח טמירות דכלח
לתלבסח מכיה תלבס. ועל דלח סעריו לח לפתכחו על פומח קדישח מסוה דרומיה
ללח עיבר ולתפסח (פ"ג ולתפרסח) כל חד כלחודוי לחתריה. וכל מלן דלתתחו
רוחח מתלבסין כל לילה ללתתח וכד סהוח רוחח כפיק לתפרס לתלתין ושבעה
מלי רוחח. רוחח דלילה (פ"ג דלחדב) כיה דמתלבס כיה זעיר לפין ומלחי
דרוחח דזעיר לפין. דתלבח מהלי פומח קדישח עלאה קדם קדמיה כשבח רוחח.
טרח לילה לו דילח לילה ולח כלח רחמי לתתזן. שלח ללח לתטרח כיהוד (פ"ג כשוכ
טרח לילה כמלי קל מיירי דילח כלתר דילח טרחותח לפתכח. וכי סעדי דלילה
טרחותח כמלי קל מיירי דילח כלתר דילח טרחותח לפתכח. וכי סעדי דלילה
מכל סטרין ולילה סעדי סחור סחור ליה כבנין דלח לפתכח טרחותח כמה דלטרוך
לילה. חסד לשכרסס תקונא דתריסר דלח תלילן סעדי על פומח ופומח לפתכי
דלילה ולתקרון סדר נהורו תרי תתן לחת לישקה. וחד סר דלח כפקי כומח מן
כומח. מפני פחד יי' לתקרי. ומסדר נהורו לילה סעדי דתחות
פתח ולמר ובלו כמערות טוריס ובמחלות עפר מפני פחד יי' ונו'. מפני פחד יי'
דלח לתידע דמלן דילסו לכר פחד יי' לתקרי. ומסדר נהורו לילה סעדי דתחות
דילסה ולתקרון סדר נהורו תרי תתן לחת לישקה. וחד סר דלח כפקי כומח מן
כומח. חסד לשכרסס תקונא דתריסר דלח תלילן סעדי על פומח ופומח לפתכי
מכל סטרין ולילה סעדי סחור סחור ליה כבנין דלח לפתכח טרחותח כמה דלטרוך
טרחותח כמלי קל מיירי דילח כלתר דילח טרחותח לפתכח. וכי סעדי דלילה
טרח לילה לו דילח לילה ולח כלח רחמי לתתזן. שלח ללח לתטרח כיהוד (פ"ג כשוכ
דרוחח דזעיר לפין. דתלבח מהלי פומח קדישח עלאה קדם קדמיה כשבח רוחח.
מלי רוחח. רוחח דלילה (פ"ג דלחדב) כיה דמתלבס כיה זעיר לפין ומלחי
רוחח מתלבסין כל לילה ללתתח וכד סהוח רוחח כפיק לתפרס לתלתין ושבעה
עלה עיבר ולתפסח (פ"ג ולתפרסח) כל חד כלחודוי לחתריה. וכל מלן דלתתחו
דלילה מכיה תלבס. ועל דלח סעריו לח לפתכחו על פומח קדישח מסוה דרומיה
לח יתדבק לח נעילה ולח לתתח. והוח סתים כסתימת דסתימין ללח יתידע.
כפיק ולח כעי מלה לחרח לתתרכח כיה ולקרכח כהדיה. ודלח הוח טמירות דכלח

כוניכת דקודשא כריך הוא (פ"א נוסיפת דקודשא) פריסת כתרכא סמכין לתרכא עיבר.
לעיל תמוכת דכתיב כל תקוכין כגוזה ובהירו כתיב דל וחד פרוכתא
אמר רבי שמעון לחכרויה כך לתפרום פרוסה דל דתעון חמלן עלה
כתיב ותיב ולית דידע לוה יתיב ולא שכיח וכתיב לוחך על כי מורשות כפלאתי ונו'.
לתחר לה תתן. וכתיב הוא עמנו ולו לחכמו. וכתיב ועתיק יומין יתיב.
תחדע ולא לתידע טמיר ולא טמיר. עליה לתקרי לוי הוא שמי וכבודי
לית דידע לתר להלי עתיק בפשיטותא דלהון כלילן כמה דתמר
עיבר ולא לתחזון היך מתפשטן ואיך כפקין. מכלא לפתיחו ומכלא לתטמרא
תקוכין דדיקנא קדישא עלאה ולהלין תקוכין דכהלי דיקנא מתתקכן וכחתן לכמה
לתליסר שיבר מכושין לכל לוכון דלתתא דכהרין. כהחוא מחתא לתתקכו תליסר
דסלי תקוכא כלל כלא לא לתידע ולא לתחזי מכיה ומכיה כניד מחתא דרכותא
ומחוס דהסוא זמכא זמן ולא דיקנא דדיקנא הוא לית לילא דלית יום כלא לילא
ולא לילה דלית יום תקרי כלא מסטרא דילן ולית לילה תקרי כלא מסטרא דילן ומחוס
דלית תקוכא כלל כלא לא לתידע ולא לתחזי מכיה ומכיה כניד מחתא דרכותא
לתליסר שיבר מכושין לכל לוכון דלתתא דכהרין. כהחוא מחתא לתתקכו תליסר
תקוכין דדיקנא קדישא עלאה ולהלין תקוכין דכהלי דיקנא מתתקכן וכחתן לכמה
עיבר ולא לתחזון היך מתפשטן ואיך כפקין. מכלא לפתיחו ומכלא לתטמרא
לית דידע לתר להלי עתיק בפשיטותא דלהון כלילן כמה דתמר
לתידע ולא לתידע טמיר ולא טמיר. עליה לתקרי לוי הוא שמי וכבודי
לעיל מכטי מכתא. הדל הוא דכתיב לפר כמכעת לוכותיכו. ודל הוא תקוכא קדישא
עלאה דתרויסר דמכלן לפתלגלי יי' תחומין לשלש. ויכ' תחומין לתתא. וכ' תחומין
לעיל מכטי מכתא. הדל הוא דכתיב לפר כמכעת לוכותיכו. תקונא דתליסר
תלין שערי דתחות דיקנא מכלן ומכלן כיקנא יהא וכיקנא ספירא וחפיין עד
טבורא ולא לתתחזיין מלכאי תקוכא דכומתא כר לוכון תפוחין חוורין.
אמר רבי שמעון זכאה חולקיה דמאן דלפתכח כהאי הדרא קדישא עלאה דלכן כוס
זכאה חולקיה כעלמא דין וכעלמא דלתי דלכן יתכון בקדושא עלאה ומסחר לן (פ"א
בין לפא עלאה מסחר לן) ומא כל תקוכין עלאין לדיוקנא דדיקנא קדישא לתתקבו
ולתעטרו ומסחרו לזוכתייסו. ומאי תקוכא דתליסר הוא תקוכא יהא דכיה לחידן
כסופא למזקף ריפא לקבלים מכוח תלין דכזשר לפין לחידן. מפיה תלין
עלאין ותתלין דל הוא תקוכא עלימתא דלפלוס לכל תקוכין דל לפלוס לכלא.
תאנא שין תקוכין לקרון ימי קדם לקרון ימי קדמאי דקדמאי ולוכון דלפתכח
כזעיר לפין לקרון ימי עולם. ותלכא שין ימי קדם כלהו מתתקכן כתקוכא
דדיוקנא (פ"א דדיקנא) דעתיקא דעתיקין טמירא דטמירין כלול כהון ולהאי דתליסר
כלול לכון וכל גכוין עלאין ותתלין גכוין כוס וכיס כלילן כהאי מזלא דמתזלי מכיה
כלא כמה דלתתר ודל יומא לא לתכלול כסדיוסו לזל הוא כלול כלא ובהסוא זמכא
דלתער עתיק יומין כתקוכין דלעילא סהוא לתקרי יום לא לכיס זמן לתוקיר דיקנא
סדל הוא דכתיב יום אחד הוא ידוע לוי'. הוא כלקודוי ותיר מכלא. הוא דכלול כלא
הוא לתקרי כמה ודיעא דתכון כתר דלית יום לית לילה דלית יום כלא לילה
ומחוס דהסוא זמכא זמן ולא דיקנא דדיקנא הוא לית לילה דלית יום כלא לילה
ולא לילה דלית יום תקרי כלא מסטרא דילן ולית לילה תקרי כלא מסטרא דילן ומחוס
דלית תקוכא כלל כלא לא לתידע ולא לתחזי מכיה ומכיה כניד מחתא דרכותא
לתליסר שיבר מכושין לכל לוכון דלתתא דכהרין. כהחוא מחתא לתתקכו תליסר
תקוכין דדיקנא קדישא עלאה ולהלין תקוכין דכהלי דיקנא מתתקכן וכחתן לכמה
עיבר ולא לתחזון היך מתפשטן ואיך כפקין. מכלא לפתיחו ומכלא לתטמרא
לית דידע לתר להלי עתיק בפשיטותא דלהון כלילן כמה דתמר
לתידע ולא לתידע טמיר ולא טמיר. עליה לתקרי לוי הוא שמי וכבודי
לעיל מכטי מכתא. הדל הוא דכתיב לפר כמכעת לוכותיכו. תקונא דתליסר
תלין שערי דתחות דיקנא מכלן ומכלן כיקנא יהא וכיקנא ספירא וחפיין עד
טבורא ולא לתתחזיין מלכאי תקוכא דכומתא כר לוכון תפוחין חוורין.
אמר רבי שמעון זכאה חולקיה דמאן דלפתכח כהאי הדרא קדישא עלאה דלכן כוס
זכאה חולקיה כעלמא דין וכעלמא דלתי דלכן יתכון בקדושא עלאה ומסחר לן (פ"א
בין לפא עלאה מסחר לן) ומא כל תקוכין עלאין לדיוקנא דדיקנא קדישא לתתקבו
ולתעטרו ומסחרו לזוכתייסו. ומאי תקוכא דתליסר הוא תקוכא יהא דכיה לחידן
כסופא למזקף ריפא לקבלים מכוח תלין דכזשר לפין לחידן. מפיה תלין
עלאין ותתלין דל הוא תקוכא עלימתא דלפלוס לכל תקוכין דל לפלוס לכלא.
תאנא שין תקוכין לקרון ימי קדם לקרון ימי קדמאי דקדמאי ולוכון דלפתכח
כזעיר לפין לקרון ימי עולם. ותלכא שין ימי קדם כלהו מתתקכן כתקוכא
דדיוקנא (פ"א דדיקנא) דעתיקא דעתיקין טמירא דטמירין כלול כהון ולהאי דתליסר
כלול לכון וכל גכוין עלאין ותתלין גכוין כוס וכיס כלילן כהאי מזלא דמתזלי מכיה
כלא כמה דלתתר ודל יומא לא לתכלול כסדיוסו לזל הוא כלול כלא ובהסוא זמכא
דלתער עתיק יומין כתקוכין דלעילא סהוא לתקרי יום לא לכיס זמן לתוקיר דיקנא
סדל הוא דכתיב יום אחד הוא ידוע לוי'. הוא כלקודוי ותיר מכלא. הוא דכלול כלא

כמכת חד זוג יתיב מתתת לעילת וחד מגרופיה כידיס ומגרופיה תרכא מפתחין
סניכן (פ׳ שניין) מכל סטרוי ומתתחדן פרסת ומחתין לה מעילת לתתת וכן למחכת
תכויכת ותליתאי ורביעאי וכין תמכ לחמכת לחידן תמכיסר רגלי דמחיכין ומתסרין
בכוכיכת דנליפין (פ׳ בסוסיפת דנליפין) כסהות פרסת וכן לתרבע עיכר. תמיכת שין
תקוכין דכסרין עלם וסוו מחכתן מלי דכומכ לתתעטרת ולתסתלקת כל חד כת תריס.
וכך סוו מתתקכן מפומכ כל חד וחד סליק ותתעטר ותתתקן כסהות תקוכת דתתיקן
סכת מכל (פ׳ כסכל דכל) פומת דחד מכן. וכסעתת דחד מכן כתח פומת לתקכת
כסהות תקוכת סהות תקוכת סוס יתיב ומחכת למלס דכפיק מפומיכון וכדין סלקת
כדוכתיס ותתעטר וכל סמכין מכתן ומכתן חדתן על דממעין מס דלת ידעו. ונויתין
לקליכון כמס דתיכון קיימין סכת בניכוכון. זכתי לתתן לעלמ׳ דתתי דכלהו מלי דכפקי
מפומיכון כלהו מלין קדישין מלי כתרן דלת לסטתן ליומיכת ולעמתת קכס חדי למעמת
ונויתי לסני מלי עד דסוף תגמר (פ׳ תגור) דיכת די לעלמת דתתי תמרון זמכת לתרין
כל הני מלי קדישין. עליכו כתיב ומכך כיין הטוב ונו׳. דוכך ספתי ומכיס. מלי
דוכך ספתי ומכיס לתפיל לעלמ׳ דתתי מרחמן ספוותיכו תוריתת קמיס. סמתת
תתתקנו ותתכוכו דעתת למתקן תקוני דזשר תפין סיך יתתקן וסיך יתלכם כתקוני
מתקוכי עתיק יומין קדישין דקדישין טמירת דטמירין טמירת מכלל. דהמתת
תוכתת (פ׳ תכמתת) עליכו למגור דיכת קוסטתם יתת ומפירת ולתתקכת כל תקוכין
על כוריוס תקוכי דזשר תפין מתקוכי דלריך תפין לתתקכו ותתפסטו תקוכי מכלן
ומכלן כחוזו כר כס למסלמת (פ׳ דמסלמת) כיס רוחת דטמירת מכל סטרין בנין
למיתס על כורסייך דכתיב ועל דמות סכסא דמות כמראת אדם עליו מלמעלה.
כמראת אדם דכלול כל דיוקנין. כמראת אדם דכלול כל שמהן. כמראת אדם דכיס
סתימין כל עלמין עלאין ותתאין. כמראת אדם דכלול כל רזין דלתתלמרו ולתתקכו
עד דלת תכרי עלמת ולשב דלת לתקוימו. תאנא בכניעותת דספרא עתיקא
דעתיקין עד לת ומין תקוכוי כתכי מלכין בכם מלכין ומשר מלכין וגלת סוו מתקוימו
עד דדכי (פ׳ דאכת) לון ולתכבא לון לכתר זמכך דסל׳ ולתם המלכים תשר מלכו בארן
אדום. כארן אדום כתתר דכל דיכון מתקוימין תמן וכלהו לת לתתקוימו עד דריסת
חורת עתיקא דעתיקין לתתקן. כד לתתקן תקון כל תקוכין דלתתת. תקון כל
תקוכין דעלמין ותתתין. מכלן לוליכב כל ריסת דלת לתתקן סוס בקדמיתת
לית עמת מתתקכ. ולת לוסו מתתקכן כלהו מתתקכן. ולת לוסו לת מתתקן בקדמיתת
לת יכלין עמת לתתקכת. מכלן מעתיק יומין דעד לת לתתקן סוס כתקוכי לת
לתתקכו כל דיוכן דכתו לתתקכת וכלהו עלמין לתתרכן הסל׳ ויתלוך כאדום כלא כן
כתור יומלוך כאדום רזת חדת (פ׳ יקידת) סוף לתת דכל דיוכין מתקטרין תמן ותלין
מתתן. כלא כן כתור תלכת הוס גורת דיכת תקיפין דתקיפין דכביכים מתקטרין
לתלף לתפין מלרי דיכבת ונלם. ומס שירו דכסכם. מלי דכסכם כלומר לין סכם
כשר יומלוך כאדום רזת חדת (פ׳ יקידת) סוף לתת דכל דיוכין מתקטרין תמן ותלין
מתתן. כלא כן כתור תלכת הוס גורת דיכת תקיפין דתקיפין דכביכים מתקטרין
לתלף לתפין מלרי דיכבת ונלם. ומס שירו דכסכם. מלי דכסכם כלומר לין סכם

תקות

מד עיבר לכל לוכן דלתתא ויהבין לגבר חורלותא לעתיק יומין כד עלין כחושבנא
זמכל בנין דיוקנא כלהו דעתיקא דעתיקין וחיים לעלמין . ומהלי גולגלתא נפיק
עלמין . ובגין כך אתקשר זעיר אפין וכפפת דלנטריך לתפפתו מוחי ואדכין כחושבן
לסלי סטר ולסלי סטר . ומהלי חוירא דכיא לתפפתו מגולגלתא לתפפו קל לכוח
יומא לקבלא דתפוחים כגווני חיורא וסומקא . הלי גולגלתא תכסיר כתרי גווני
כליל כחושבן טלא דהא כי טל אורות טלך . אורות תרין וחסדים טלא דכמוך כטוף כל
דיכפין . לקרפות ולדרקון עולם כגין דלתתזיקו להחוא סומקא דזעיר אפין . וכלא
ע לס . לק״י עילם כגין דלתתזיקו לחחוא חיורא דלתתי מסטר דעתיק יומין דריכא
וכגין כך כתיב ורכוס מיחסי דלמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפו לדראון
דכליל כלהו חיורי וכלהו חיור ואתחזיין גווני סומקא כגווני חיורא .
כיס סומקא כחלי כדולתא דליהו חיור ואתחזיין גווני סומקא כגווני חיורא .
גולגלתא כטוף טלא מריעא חיורא דלתתאי מכיס תדיר . ומהלי טלא זמיכין מיתיזיע
תקיפא . כגולגלתא דלא יתכין תפעם שפי רכוח עלמין דכטלין עלויסמכין עלוי כהלי
פסיר למיתן ומבעין עלמין ודוכא מסטרוי לפתכא . וכגין הלי גולגלת לתק גולגלת
מהלי סטר . מלי לפתח סכא שלא לתו סוח לפתח לכל כוחוכא דלא דלתכליל כחוירא דכיא
מסטר חל וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו
לפתח סוח וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו
לפתח סוח וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו
לפתח סוח וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו
לפתח סוח וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו
לפתח סוח וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו
לפתח סוח וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו
לפתח סוח וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו
לפתח סוח וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו
לפתח סוח וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו
לפתח סוח וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו
לפתח סוח וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו
לפתח סוח וחוירא מטטר חל וחוירא דכיא קליס עליס מהלי סטר ולפתח דכיא קליס
לפתח סוח טמיר דטמירין דעתיק יומי כרוחא דכמוזהלי גולגלתא לתפפתו

תחות סרכיטא ולקביל דיה נקע לגולגלתא לתתא כל עלמין במוסכא. והאי נקע
לגבי לורלותא לסתכא מוכיח לעתיק יומין. בחלליה דגולגלתא ג׳ חללין לסתכמו
דמרוי׳ מוח׳ כמו וקרום׳ דקיק חפייך עלייהו לכל לה קרום׳ קסוסא סתים׳ דעתיק יומין
וכגין הלי מוחא לתפשט וכסיד (פ״ש ופשיק) לתלתין ותרין סבילין סהל וכסר יונקי
מעדן. ותלכא כתלת חללין דגולגלתא מוהא סרייה מחללא חד מתבקע (פ״ש ומתפשט
חד מכוע ל׳ סטרין וכפיק מסוסא מוהא דסרייה כהאי חללא תלתין ותרין סבילין
רוחין דחכמתא. מחללא תניוכא מתבקע ומתפשט חד מכוע׳ לאחרא ומתפתחין
ג׳ תרעין מחללין ג׳ תרעין לתלחדן ג׳ ומין דלורילתא ן סנין דיוכלא ן לגלף לדרין דזמין
קלם לתתבא רוחים ליה ולסרייה כיה. מחללא תליתאה כפקין שף שפין לדרין
ולכסדרין דדעתא סרייה עלייהו ודרי כהן, והאי חללא סרי (פ״ש מדוכיס) חללים כין
האי חללא וכין האי חללא ולתמלין מתרין סטרין לכל לוכין לדרין סהל וכדעת סדרים
ומלאו וחלין ג׳ מתפשטין לכל גופא להאי סטרא ולהאי סטרא וכוכין לוכין לחיה כל גופא
ולחיה כהן גופא מכל סטרוי וככל גופא לתפשטן ולסתבחן. תאנא כגולגלתא
דרישא תלין לגלף לגבי רכוה ורכוה רכבן קונדי דסערי לוכמן ומסתבכין דה כדה
ומתערבין דה כדה. ולית חוסבכא לכימין לכל קונדא וקונדא לחיזין כיה לכוין ומסחכן
ומכלן לתתחדן (פ״ש טעמי סוריתא) כלכיה כמסחכא ככל לוכין סטרין לחוכן לכיין
ככל לוכין סטרין לחוכן מסחכן יתכין קונדי מסתבכין ותקיפין מכהן סעישין ומכהן
תקיפין וכל קונדא וקונדא יתכין כוסין תלין של תלין מתלסטן ותלוין כגבור תקיף מחרי
כהן קרכין כתקונדא יהא כתקונדא תקיפא כחיר כלרוי רכרכין ותקיפין סהל כחוך
כלרוי. מתקנין קונים כתילוי מהאי סטר׳ לסהאי סטר׳ על גלגלת׳. ותלת יתכין תלי תלין
מהו׳ דמסיכין ממכושין סניהי׳ דתלת רהטי מוחא ממכוע׳ דחללא חד דגולגלת׳ לתמסכן
סערי כמסיכות׳ ומתעכדין תלין דתלין מכחה מכושין לתתמסכן מסאי חללא. מחללא
תניוכא כפקי חמסין מכושין ולתמסכן סערי מלוכין מכושין כמסיכותא ולתעכדין תלין
דתלין ומתערכין כקונין לחרכין. מחללא תליתאה כפקי שף שפין לדרין ולכסדרין
ולתמסכן סערי כמסיכותא מכלהו ומתעכדין תלין על תלין ומתערכין קונין לחרכין.
וכגין כך לוכין קונין תלין של תלין וכלהו מסיכן דלתמסכן מן חללין דמוחא דגולגלתא
מסכוח לרחא דעתיק יומין ומהסו לרח׳ לתפרסן סית מלח ולסיסר לרחין דלתפלגון
כלרחין דפקודי דלוריתא דכתיב כל לרחות יי׳ חסד ולמת לכוערי כריתו ועדתיו.
תנא כל קונא וקונא מתלחדן לגלף לגלפין מלרין דיוכא וללא דתלוין ככל קונא
וקונא מלוכין תקיפין ומלוכן סעישין מלריהין דמתקלא (פ״ש מלריהן דלכוסותא ולסיפי
מתקלא כיכייהו) כגין כך לית יומיה ולית סמלא מצחא דגולגלתא לסנהות
לסגחות, ולא מתגלייא כר סיו ומיא דכדוכין מוכי לתתפקדא ולעוכא כשכדיהון
ותנא כל לתגליוא האי מצחא לתערו כל מלריהן דדיוכא וכל עלמא כדיוכא לתמסר

רשיטין (פ"ע מיכון) גווין דמתגליין בפקין סבעה עיונין דסגנהותא דנפקו מלומר
דשיבה

דשוכא הכי על הכי תחת שבעה עיכי. מלן לכן תחת חוכמתא דשוכא מסומקא
נפקין שבעה רהיטין דסמיכין לסטר סמאלא ומתלטטין בהאי לסטר נפין ומתחזן
לאתפשטא בעלמא לגלאה תרחין דחייבית הכי שבעה תלת עיכי ויי המה מפוטטים
בכל הארץ. מירוקא נפקין שבעה טהירין (פ"א כהירין) דקטרגי לסטר דרומא
ומתחזן לאתפשטא בעלמא לגלאה תרחין (פ"א שבדין) דכתיב כי שוכו על דרכי
חיים וגו'. וכך אתמחקן בחורבא מסתכלין לאסגאה בכל מארי קשוט לחוטבא עלמא
בניהון. וכל אסגאותא הוי לטב על ואתרבי ואסגא בסומקא למלן דעאקין להאי כל
רשה דאיהו רשה לחוטבא לון. ואיהו לנקמא לון מדעקין לון. ובגין כך כתיב ערים
למה תיתן יי הקיצם לך תוכח לבבך. ערים והקיצם תרי אסגאותא תרי פקיחין תרי טבין
דמה ומקמין גוונא קדמאה סומקא כגו סומקא דכליל ושתים כל סומקין
מקמיה לא אתחזן כולהו כסומקא דההוא סומקא אסחר חד חוטא חוכמא ואקיף ליה.
גוונא תניינא חוכמא כלבנא חד דנפיק מתהומא חד ומן לגלף שבים כיתא דכל
וכך נפיק האי לבנא לתי רגשא ותקפא על ימא ואקלים לימא ונגבלוהי חזלין ואסתמש
לבנא דכל דלקי ליה ונפיק מתהומא האי לבנא ומתגבלא בתוקפא דימא ונפיק
לבר והוא חוכמא דכל חוכמין סתימין קמיה (פ"א ואף לוקמוס דכל חוכמין סתימין קמיה)
וכך היא חוכמתא דשבח חוכמא דכליל ושתים כל שאר חוכמין וסוכלנין דההוא
חוכמא לאסחר חד חוטא סומקא (פ"א לסטר חד) ואקיף לההוא חוכמא. גוונא
תליתאה ירוקא דיוקי דכליל ושתים כל ירוקין וכסוחרניה דההוא ירוקא אסתרו תרין
חוטין חוט סומק לסטר חד וחד חוט חוכמא לסטר חד ואקיפין לההוא ירוקא וכך אסתחר
חוורא ואסתאי עיכא כל לילין גווכין מסתככין ומסתקשין לתתאה סומקא ירוק חוכמא
לא אתחזי כר ההוא חוורא דכסיר מעתיק יומין ונהירין מכיס כל לילין לעלתאה ולית
גווכא דיתחזי כר ההוא חוורא כלחודוי. ובגין כך אתקלקו כל מאריהון דסומקא
וחוכמא דלילין תלומין כחדא דהא"ד שעלו מן הרחם שכלם מתעוורין. מאי מן הרחם
מההוא אסחותא דעיכא קדישא עלאה. שכלם מתעוורות דא כדא ומה דאמר שניין
דא לא כעדר הקטורת ואת אמרת שכלם מתעוורת כלומר חוורא דילהון כההוא
חוורא דעיכין כך אסתן בחוורתא דעיכא עלאה ודא ומילין למכדב דזיקוייך למחוי
ברוחא דאחמתא כלא כי שין כשין ירקון לילתי בסוך יי נון. וכתיב ואסר שין כשין
נהלא אתא יי וכדין פקיחותא דעיכין לטב פקיחותא דעיכין לכיס. לטב כמה
דכתיב פקח עיכיך ורשה אתעממיתיכו ונראכה לטב. ולכיס וכתיב עיכיך תרשיכם
ירושלם כוס שאכן לבל כל יפעו כל יסע יתדותיו לנצח לא יכשל לטב ולכיס דלא אתעביד
דא כלא דא. תניא בנמיעותא דספרא מסו עיכיך תרשיכם ירושלם כוס שאכן. וכי
ירושלם כוס שאכן היא והא כתיב נדק ילון כה ונאתר דאסתכא נדק (פ"א וכאתר
דכתיב שריה ואסתכא הלי נדק) לגלו שקיט ולאו שאכן היא. אלא עיכיך תרשיכם ירושלם
עיכא דרחמי עיכא דלא נטיל מאסגאותא דא לאסגאותא אחרא. ובגין כך כתיב
עיכיך תרשיכם לא עיכך תכבר יונ. ומה דאמר ירושלם ולא נוון דכי תסתריך לכפיוא

לדיכא

לדיוקא דלפתכא כם ולרחמי עלם . ותיקון כתיב שמו יי׳ לומיך כם מרעמית פנים
ועד לחריית פנים . סלה נדק ילון כם דכם לפתכמו נזרי דיוקין ותיר מכל פלר לתרי .
ולזמכא לתתי יפתכא כם עיכא מלד דרחמי טוכא דעתיקא דעתיקין סלד וברחמים גדולים לקבכך כיון דלמר רחמים מהו גדולים לגלא לית רחמי ולית רחמי . רחמי דעתיק דעתיקין לימין לקרון רחמים גדולים רחמי דויר לכפין לקרון רחמים פתם מקום דלית כים ומיכא ומשלח ליכא ורחמי וכגין כך וברחמים גדולים לקבכך דעתיק יומין . תאנא כסכי עיכין כתרין נוקבין מכויהו כסומקא ולוכמא פרלן תרין דמעין וכך כמי קודפא דקודפין לרחמי עליפרלל לחית תרין דמעין לפתכמא כימא רכא . מלן ומא רכא ומא דחכמתא עלפא כלומר דיתפתון כנהרא (פ׳ כחוברא) כמכופא דנפיק מחכמתא רכא ומרחם לפו לישרלל . תיקון כנישותא דספרא חוטמא דויר לפין כחוטמא דפתמודע פרנופא כפלי חוטמא לתפרפא מלפ דכתיב עלה עשן כלפו וגו׳ . עלה עשן כלפו כפלי תנכא דכליל לפא ונחלי דמורא דלית תנכא כלל לפא ולא לפא כלל תנכא וכלהו לפתליקו (פ׳ לפתליקו) וכפקין מחוטמוי ותלת כל לפתכרו תלת לילן דכלילן כפלי תנכא דכפיק מחוטמא לתקמט חוטמא וכפיב וכפיק תנכא לוכמ׳ וסומק׳כין תרי גוונין וקרינן ליה לף ואיתי ומפחית ואיתיא לף ואומם דכתיב כי ובורתי מפבי הלף ומפחם דלימון תנכא לוכמא וסומק׳ מפחית מל דכתיב לפכי לפחת יי׳ לת סדום ולת עמורה ומפת המפחית כבורה דלין מוקדא . ותיקון חמם בבורלן לימין כפלי זעיר לפכין ולפתלקו לילף ולרכא מלפ נבורלן מתפפתלן כחוטמוי בדרועוי בידין בלנכעין ובגין כך כתיב מי ומלל נבורות יי׳ נבורת כתי׳ וכתי׳ לך יי׳ הגדולה והגבור שלא הכי תיקון כל לתתברלן כלהו נבורלן כמדא לתקרי נבורם מדלן וכלהו נבורן מרוחן לכחתא מחוטמוי ומפלי תלוין לילף לילפין ולרכא מלפ רכוא בכל חד מכויהו וכפלי תנכא דפיק מחוטמוי תלוין נבורלן מתלהטן ומטלן עד דכחתן ללהט החרב המתהפכת . כתיב כי מפחיתים לכחכו לת סמקו סוס . וכתיב לפכי מחת יי׳ לת סדום ולת עמורה . וכתיב ויי המטיר על סדום ועל עמורה . הלא הכי תיקון לך דיוין לרפעוה וכו׳ הלא דמפכי מר למלם וחילך מספכין והא כתיב לכי יי׳ לא סניתי . הלא בכל זמכא דעתיק דעתיקי דיפא חורא לתגליא רעוא דרעוין רחמין רכרכין לפתכמו בכלא . וכפעתא הלא לתגליא כל זיכין (פ׳ דיכין) דזעיר לפין זמיכין וכביכול רחמי עביד הכוא דיכא עתיקא לכלא . דתניא כד לתגליא עתיקא דעתיקין רעוא דרעוין כלהו כניכי דלתקרין כמחא לך כהירין ורחמי לפתכמו בכלא . וכפעתא הלא לתגלי טמירא דטמירין ולא לתכהרן הלין כוכיכין מתערין דיכין ולתעביד דיכא . מלן נריס לפלי מחוטמוי ותלת כל לתתברו תלת לילן דכלילן כפלי תנכא דכפיק מחוטמא לתקמט חוטמא וכפיב וכפיק תנכא לוכמ׳ וסומק׳כין תרי גוונין וקרינן ליה לף ואיתי ומפחית ואיתיא לף ואומם דכתיב כי ובורתי מפבי הלף ומפחם דלימון תנכא לוכמא וסומק׳ מפחית מל דכתיב לפכי לפחת יי׳ לת סדום ולת עמורה ומפת המפחית כבורה דלין מוקדא . ותיקון חמם בבורלן לימין כפלי זעיר לפכין ולפתלקו לילף ולרכא מלפ נבורלן מתפפתלן כחוטמוי בדרועוי בידין בלנכעין ובגין כך כתיב מי ומלל נבורות יי׳ נבורת כתי׳ וכתי׳ לך יי׳ הגדולה והגבור שלא הכי תיקון כל לתתברלן כלהו נבורלן כמדא לתקרי נבורם מדלן וכלהו נבורן מרוחן לכחתא מחוטמוי ומפלי תלוין לילף לילפין ולרכא מלפ רכוא בכל חד מכויהו וכפלי תנכא דפיק מחוטמוי תלוין נבורלן מתלהטן ומטלן עד דכחתן ללהט החרב המתהפכת . כתיב כי מפחיתים לכחכו לת סמקו סוס . וכתיב לפכי מחת יי׳ לת סדום ולת עמורה . וכתיב ויי המטיר על סדום ועל עמורה . הלא הכי תיקון לך דיוין לרפעוה וכו׳ הלא דמפכי מר למלם וחילך מספכין והא כתיב לכי יי׳ לא סניתי . הלא בכל זמכא דעתיק דעתיקי דיפא חורא לתגליא רעוא דרעוין רחמין רכרכין לפתכמו בכלא . וכפעתא הלא לתגליא כל זיכין (פ׳ דיכין) דזעיר לפין זמיכין וכביכול רחמי עביד הכוא דיכא עתיקא לכלא . דתניא כד לתגליא עתיקא דעתיקין רעוא דרעוין כלהו כניכי דלתקרין כמחא לך כהירין ורחמי לפתכמו בכלא . וכפעתא הלא לתגלי טמירא דטמירין ולא לתכהרן הלין כוכיכין מתערין דיכין ולתעביד דיכא . מלן נריס לפלי

לפקק נפיק כהילו ותתעבד דיבח ומתן משכב להלי חוטמ׳ דלח יפיק תנכח חוטמח
דעתיקח קדישח דהוח דקרי לרך לפיס מכלח וסיומו רזח דתמיכין ו״ו פסיק טעמח
בגוויסו. ככלהו לתר דמח לדכר תרי זמני פסיק טעמ׳ בגוויסו כגון לכרכס לכרכס
ועקב ועקב סמוך סמוך כלהו פסיק טעמח בגוויסו חון ממשח מפח דלח פסיק טעמח
בגוויסו. מט לכרכס לכרכס כתרחס פלים קדמח׳ לפלים דמשח׳ פלים כעבר כסוכי
וכגון כך פסיק טעמח בגוויסו דמשתח לח סוס לוסו כקלמוחח . ועקב יעקב
כתרחס פלים קדמחס לח פלים דמשתח לתכבר כוסף ומרחת עליס מכוכתח ושוד
דמשתח לפתלים כלדעת לילכח קדישח כגוכח דלעילח כתריסר תחומין בסכעין
עכסין מה דלח סוס בקדמיתח וכגוכי כך כתרי׳ פלים קדמחס לח פלים ופסיק טעמח
בגוויסו . סמוך סמוך טעמח פסיק בגוויסו . מט כתרחס פלים קדמחס לח לפסיק טעמח
דמשתח הוח ככילח וקודם לכן לח סוס ככילח . לכל מפח מפח לח לפסיק טעמח
בגוויסו דמוחח דלתילוד פלים הוסדכתיב ותרח לוחו כי מוב הוח. לוח הכח ו״
ו״ פסיק טעמח בגוויסו קדמחס פלים כתרחס פלים ככלהן ומפח כתר דיבח
לחר לכתתח לן מתתיקח קדישח רחמין לוטיר לנפין דהכי תניכן כתם חילח
דמפח דלחוית מכילן דרחמי לתתר . וכד לתגלי עתיקח כזפיר לפין כלח
כרחמי לתתון וחוטמ׳ לפתכון לפח ותכנח לח כפיק כלח ותהלתי לחטח לך ותלכח
כתרין נוקבין דחוטמח כלל נוקבח נפיק תנכח להיט ומתתקעח כנוקבח דתהומח
דכח ומקל נוקבח נפיק לפח דלוקוד כפלהוטו ומתלבטח כלרכעלף עלמין דכפטר
פמלח ומלן דגרים לקרכח כהלי לקדי חם ו׳ לפח דלכלח ולוקוד כל פלר לפתן
והלי לפח לח לתכפס חלח כלפח דמדכחח והלי תנכח לכפיק מנוקבח לחרח לח
לתכפס חלח כתנכח דקרכח דמדכחח וכלח תלין כחוטמח . כגון כך כתיב וירח ו״
לת ריח הניחח דכלח כחוטמח תלין לחרחח סלי חוטמח כתנכח ולפח סומקח וכגון
כך לתקכל כרעוח והלי הוח לכתיב ויחר לף ו״ . וחרה לף ו׳ . וחרה לפי . כן יחיה
לף ו׳ . כלח כושר לפין לתמר . תלכח כתיב הטה חלדי לוכך ושמע סלי אודנא
ללתעביד תחות פערי ופערי תלין עליה ולודכח הוח למשמע ולודע לתעביד כרעוחי
רשיעין לנלוי כמה דעביד (פ״ק דנדרי) דלגן כעקימח להלי ולהלי . מט כעקימח
כגון למשמע טב וכים . ותלכח מהלי עקימח דכגו חזדכין תלין כל לינון מלרי דגדפין
דכתי׳ כהו כי עוף השמים יולך לת הקול וכעל כנפים יגיד דכר . כגו לודכח כטוף מנ׳
חללי למוחח להלי נוקבח לודכין ומהדוח כטופ עייל קלח כהדוח עקימח ולתגריף
כהדוח כטופ כין טב וכין רים . טב דכתיב כי שומע אל לכיונים ו״ . רים דכתי׳ ומשמע
ו״ ויחר לפו ותכער כס לף ו׳ . והלי לודכח כתיס לכר ועקימח עייל לגוהדו׳ נוקבח
דכטופ מן מוחח כגון למכנס קלח לגלולח יפוק לכר ויהח כטיר וכתי׳ מכל מטרוי בנ״ב
הוח רזח ולי להדוח למנלי רזין דמלן למנלי רזין כלילו מכחים תקוכח לעילח לתתקן
למכנס רזין ולח יפקון לכר . ותניח כמעמ׳ דכוחין כמלקח ומערי מתגליין מעל לודכין
כנוקבי דחוטמח ולתזער חוטמח ולתקמ׳ ונפיק לפח ותכנח לחינון נוקבין מתערין
כל

(פ״ק ונטס) כמוחח וכנס

כל גבורתן ועביד נוקמין. ועל לא נפקין מניכון נוקבין לעלמא ותבעי לגלגל הסו קלא
לעילא ובטש ברישא דמוחא ונגדין תרין דמשן מעייכין ונפקי מנחירו תבכה ונפיק
בהסוא קלא דנגיד לגן לבר, בהסוא קלא דשיול בהודנין לתתמסכאן ומתערדן (ס"ג
ומתערדין) כולי האי ובגין כך כתיב ויסמע ה' ויחר אפו ותבער בם אש ה' כהאי
סמוא דהסוא קלא לתתער כלה. תנא כתיב הטה אלהי חוכך כלום ארכין (ס"ג אודכין)
אית מאן דלף ראוח ליכון מארכין דנדפין דתליין בהודנין וכלה לתקרון חוכי
ה' כמה דאתמר הטה ה' חוכך. חוכך דשור אפין. מסטרא דיד אלגא דמוחא דתליין
לודנין ומחסמין תרשין דנפקין מהסוא אלגא דיד תרעא חד דנגיד ונפיק ואתפתח
בהסוא נוקבא דלודכא דכתיב כי פתח אלין תבחן. וכתיב ובוחן לבות וכליות ומסטרא
דאתפתח דהסוא אלגא דחמסין תרשין דאתפתח בנופכאתר לבכא אלין מתפתח
הסוא אלגא דחמסין תרשין ולודכא קרי ביה בחיכא ובלבא קרי ביה בחיכא מסוס
למאתר חד מתפתחין. תלכא בכניעותא דספרא מסוס לודכא דא לבחן בין טב
ובין בוסכך כלא דבזעיר אפין אית סטרא דטב וביש ימיכא ושמאלא רחמי ודיכא
ואלי לודכא כלא במוחא ומסוס דאתכלל במוחא בחלגא מבלגא בקלא דשיול ביה
ובלודכא קרי ביה שמיעה ובשמיעה אתכלי כיה שמע כלום הכן לתתכא (ס"ג ואסתכל)
דכלא בחד מתקלא לאתקל ואלין אלין למאריהון דמארין לאתיסכן לשמע ולאסתכלא
ולמכתב, תא כתיב ה' שמעתי שמעך ויראתי וגו'. הלי קרא לאתמודע דכל בכיולה
קדישא שמע ואסתכל וידע וקלים על תקונין אלין כתיב ויראתי יאות הוא לדחלא
ולאתבר קמיה הלי כוזיר אפין לאתמכל לאסתכל וידע מה כתיב ה' כעלך בקרב עכים
חייהו הלי לעתיק יומין לאתמכל לאתר דיסתכא ה' ה' כול הלי תתרי ומני הו כלף ללת
ויוד הלי חד לזעיר אפין וחד לעתיק לעתיקין ואלין כלהו חד וחד שמא לקרן ותיכון
לימתי לקרי סם אלף בומכא דכתיב ה' שדים לחלי הוא סם אלף לעתיק לכלא לזעיר
לכפין וכלא הוא סם אלף לקרי ואתר לא לקרי סם אלף כמה דלוקימכא ויטע ה' לגלדי
סם אלף כבטושת נכתא וכבל אתר ה' שדי לחלק סם אלף. ה' ה' כלא הוא בה אלף והסוא
זמכא לאתערון רחמין בכלא. ה' כעלך בקרב עכי חייהו לעתיק יומין לאתמ' מאן כעלך
זעיר אפין בקרב עכי לימון קדמוכיו לאקרון יומי קדם ולא לקרון עבות עולם עכים
קדמכיו לימון יומי קדם עבות עולם שין יומי עול' יסכא בקר' עכי' מאן עכי' עכי קדמוכיו'
חייהו למאן: חייהו לזעיר אפין לכל כסירו לילים מלימון עכים לאתקיימו ובג"כ אמר
חייהו ברגז רחם תזכור להסוא אסד עלאה דכיה לאתער רחמין לכלא למאן לכעי
לרחמא ולמאן לילות לרחמי תאנא אמר ר' שמעון לסהדכא עלי שמיא לכל שין
דעלכא קיימין דחדלן מלין שין בכלהו עלמין וחדלן בלכאי מלין וכגי פרוכתא דפרסא
עלאה מתטמרין וסלקין ונגיזו להו עתיקא לכלא נגיז וסתים מכלא וכל סריכא למלא
דלא הוו ידעין חברייא לכל סני מלין מתערין הכא וכלא מולקיכון חברייא דסכא וכלא
חולקי עמכון בעלמא דין ובעלמא דאתי. פתח ר' שמעון ואמר ואתם הדבקים בה'
אלוכם וגו'. מאן שמא קדישא כשראל דכתיב כהו לאמריך ושראל מי כעמך מסוס
דאתדבקיתא דילהון הוא כשמא קדישא בעלמא דין ובעלמא דאתי ויתיר מהכא.

דהתם לית מתפרשן מכוס מהדוח לדורות דכריתין בהו בדיקויות הבית ותתם סדבקים
בו׳ולא כתיב סדבקים לו׳ ולא בו׳ממש. תלמוד לומר כל נחית מן דיקנה ויקרא עלהם
קדושת סתם וטמיר מכלל מצחה דכתות קדושה. לדיקנא דאהרן לפיו. ואי
תימא דיקנה לא לעתכת ולא לחול שלמה ולא לחיוו ולא קרי דיקנה. תלמוד לכי תלמוד
בנסיעותיה דספרה כל מה דלטמר ובניו לא לדכר ולא לתגלויה דהוה מלה הוי עלהם
ויקירה מכלל מצוה דהוה סתים ונכיון דיקנה מצו׳ דהוה מצחה ושלימותה ויקירותה
מכל פרצופה גבויה קרא ולא לתגלויה ואפי׳ דיקנה שלימותה דפרצופה ושפירותה
כזעיר לפיו לתתקן בתשעה תקונין וכשעת׳ דכסיר דיקנה יקירה דעתיק׳ לעתיקין
כהאי דיקנה דזעיר לפיו כנגדין תליסר מכוונין דמצח׳ עלאה כהאי דיקנה, ומתכחין
כיה עטרין ותרין תקונין ומכיה נגדין עטרין ותרין לתוון דאורייתה קדושה. ותלמוד
הלי דיקנ׳ כפיק מלודכוי וכחית וסליק וחפי כתקדוש׳ דכוסמק׳ מלי תקרוב׳ דכוסמק׳
כלל כערוגת הבוסם ולא ערוגות. כתשעה תקונין לתתקן הלי דיקנה דזעיר לכפין
כשערי דדיקנה לוכמין מתתקנן בתקונה סביר כנבר סביר דכתיב כחור כלרזים.
תקונא קדמאה מתתקן עטרה מלעילא וכפיק הוה כיוצא בניכא דקרדיכותה
וכפיק מכללה דלוירה דכיל וכטס כתחות עטרה דריש מתחות קונין דעל לודכין
וכחית מקמי פתחה דלודכין כימי על כימי עד ריש דפומה. תקונא תכויכא כפיק
עטרה וסליק מריש דפומה עד ריש לחרה׳ פתחה דפומה׳ וכחית מתחות פומה
ערוכה לחרה כימין על כימין כתקוב׳ ספירה. תקונא תליתאה מחנטיה דתחות
חוטמ׳ מתחות תרין נוקבין כפיק חד לרח׳ ועטרין זעירין תקיפין מלין לההוא לרחה
ואחר עטרין מלין מהאי גיסא להאי גיסא סוחרנים דההוא לרחה, ולרחה לא לתחזי
לתתא כלל אלא הוה לרחה לעילא דכחית עד ריש דעפוציה ותמן מקיעה הוה
לרחה. תקונא רכיעאה כפיק עטרה ולתתקן וסליק וחפי כעלמו דתקרוכה
דכוסמו[illegible]. תקונא חמשאה פסיק (פס כפיק) עטר׳ ולתחזיין תרין תפוחין
מכלן ומכלן כומקן כהאי ורדא סומקא ומתלטן כמתן ומכעין עלמין דמתלטין
מתמן (פס מכהון). תקונא סתיתאה כפיק עטרה כחד חוטה כמחרכים דדיוקנה
(פס דדיקנה) ותליין עד ריש דמעוי ולא כחית עד טבורה. תקונא סביעאה לא
תליין עטרי עד פומה ופומ׳ לתפכי מכל סטרין ויתכין עטרי כתקונה סחור סחור ליה.
תקונא תמיכאה דכתתין עטרי כתחות דיקנה (פס דיקנה) דמתפיין קדלה לדא
לתחזי כלהו עטרי דקיקין כימין על כימין מלין מכל סטרוי. תקונא תשיעאה
מתערכין עטרי עם לימון (פס מלמ) דמתחכרן עטרי כלהו כסקולה מעליון (פס מלמ) עד לימון
עטרי דתליין כלהו כסקולה סביר כחד גיבר תקיף מלרי נטח קרכין. כתשעה תקונין
שין נגדין וכפקין ט׳ מכוונין דמצח רבות ומהדוח מצח רבות דלעילא נגדין לכל לימון
דלתתא. ט׳ תקונין אלין לעתכחו כדיוקנה (פס דדיקנה) דא, ובטלומות תקונה
דדיקנ׳ דא לתקדי כר כם לתתא גיבר תקיף מלרי דכל מלן דהאי דיקנה קיימא בקיומיה
תליין כיה נבורה תקיפא. עד כאן תקונה דדיקנ׳ עלאה דזעיר לפיו. אמר רבי
שמעון לרבי אלעזר כריה קום כהוי קדושה בלבל תקונה דדיקנה כתקונוי אלין.

קסרבי לעזר פתח ואמר מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה וגו׳ עד מבטון
כנליכים . תנא הכא ט׳ תקונין דאיקרא דל׳ לסכי תקונין לנטריך דוד מלכא
בגין לנגחא לעתר מלכין ולעתר עמין . תא כיון דאמר הכי ט׳ תקונין לכתר אמר כל
גוים סבבוני בשם יי כי לאמלם אמר סכי תקונין דאמינא לאתי לנטריכא מעוז דכל
גוים סבבוני ובתקונא דל׳ תקונין דאיקרא דל׳ דעבדון מן עלמא דאתי בשם יי כי
לאמלם . ותנא בכמיעותא דספרא תעשה תקונין אמר דוד הכא אתיא לאמא
קדישא דשמא סתימא הוא ותלת אלפין . ואי תימא תרין לאמין תלתא סוף לאמא כדאמרן
בכלל אלפין הוא . תנא אתיא שמא דכתיב מן המצר קראתי יה חד . עכני במרחב יה
תרין . יי לי לא אירא תלת . יי לי בעוזרי ארכב . טוב לחסות ביי׳ מבטוח
לחסות ביי׳ אתיא כאלפין תרי . טוב לחסות ביי׳ מבטוח בנדיבים תלת . ולא רזא
דמלה דכתיב לאתר דאמרן אלפין הכא לא לאמרן אלא בשמא קדישא דסכי לאתחזי .
מעוז לא׳ סוף אלפין אתיא כמה דאתחזי ליה . ואי לאתחזי ליה . שמא קדישא דכתיב
ויוצר י׳ אלהים את האדם בשם אלה דהוה יי׳ אלהים כמה דאתחזי ליה . ובגין כך
הכא לא אמרן אלפין שלש בשמא קדישא . ותנא כתיב מן המצר קראתי יה ענני במרחב
יה תרי ואמרי יה יה לקבל תרי עלמי דעתרי לאתחזאה בהון ומדאתמא דעתרי לאתמשכא
ותלין . שאלי ואמרי יי לי לא אירא . יי לי בעוזרי . בשמא אלה מסר בשמא דהוה קדישא
ובשמא לא אלהי אלפין . ומה דאמר מה יעשה לי אדם סכי הוה דתנא כל תיכון כתרין
קדישין דמלכא כד לאתתקף בתקונוי לאתקרון אלפין דאיקרא דכלילן כלא ומה דמשלמא
בהו לאתקרי שמא קדישא ותעתרא ומה דכתיב לאתקרי אלפין אלא לאתקרי אלפין דתעתרא
ומה דכתיב . (פ׳ ומה דמשלים מתעתרא לאתקרי שמא קדישא תעתרא ומה דכתיב לאתקרי אלפין
אלפין כלא תעתרא ומה דכתיב) והלין תשעה תקונין דאמר דוד בגין למחי דאיקרא ודיקנא
דמלכא כל מה דכתיב עביד . מלי דיקנא ולא גופא אלא גופא חזיל כתר דיקנא ודיקנא
לא חזיל כתר גופא וכתרי גווני אתי הלי חומכא . חד כדקאמרן . תרין מן המצר
קראתי יה חד . עכני במרחב יה תרי . יי לי לא אירא תלת . מה יעשה לי אדם תרבע .
יי לי בעוזרי אחד . ואנא אחזי בשונאי עיני . טוב לחסות ביי׳ מבטוח באדם . מבטוח בנדיבים
תמניא . טוב לחסות ביי׳ תשעה . מבטוח בנדיבי׳ עשרה . (פ׳ טוב לחסות ביי׳ מבטוח
באדם ו׳ . טוב לחסות ביי׳ מ׳ . מבטוח בנדיבים י׳ .) מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה יי לי
דוד כל מה דאמר הכא על תקונא דדיקנא קאמר . ר׳ יהודה אמר מן המצר קראתי
יה מיירי בגין דעתרי דיקנא לאתפשטא דהוה מאתר דאיקרא דמקמי דלהלן . מעולא תחות
עתרי וכלב אמר יה יה תרי ומכי ואתר דאתפשט דקנא וכחות מהודכי לאתפשטא
בגין דאיקרא דמקמי דלהלן . מעולא תחות

(פ״ק אמר יי לי לא אירא דהוה מאתר דלא וכל הלי מנטריך וכו׳ .) אלפין לאתקרי ועל

תכא מתתקן דיקנא עלאה בתשעה תקונין והוה דיקנא דושיר תפין . תקונא

קדמאה

דלהלן סוף עם עלמין ואתמי תחותיה דיקנא דמתערין ליה .
ואתנא בפישתא דספרא כל מלין דאמרי בחלמיה דדיקנא דכר כמה עלאה אחיל כידים
דמתפשטן מהו לנטריך דוד לאכבא תקונוי מלכין ועמין בגין דיקנא דדיקנא דל׳ .
דמתפשטן מהו לנטריך דוד לאכבא תקונוי מלכין ועמין בגין דיקנא דדיקנא דל׳ .
(פ״ק אמר יי לי לא אירא דהוה מאתר דלא וכל הלי מנטריך וכו׳ .) אלפין לאתקרי ועל
אלפין כלא תעתרא ומה דכתיב) והלין תשעה תקונין דאמר דוד בגין למחי דאיקרא ודיקנא
דמלכא כל מה דכתיב עביד . מלי דיקנא ולא גופא אלא גופא חזיל כתר דיקנא ודיקנא
לא חזיל כתר גופא וכתרי גווני אתי הלי חומכא . חד כדקאמרן . תרין מן המצר
קראתי יה חד . עכני במרחב יה תרי . יי לי לא אירא תלת . מה יעשה לי אדם תרבע .
יי לי בעוזרי אחד . ואנא אחזי בשונאי עיני . טוב לחסות ביי׳ מבטוח באדם . מבטוח בנדיבים
תמניא . טוב לחסות ביי׳ תשעה . מבטוח בנדיבי׳ עשרה . (פ״ק טוב לחסות ביי׳ מבטוח
באדם ו׳ . טוב לחסות ביי׳ מ׳ . מבטוח בנדיבים י׳ .) מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה יי לי
דוד כל מה דאמר הכא על תקונא דדיקנא קאמר . ר׳ יהודה אמר מן המצר קראתי
יה מיירי בגין דעתרי דיקנא לאתפשטא דהוה מאתר דאיקרא דמקמי דלהלן . מעולא תחות
עתרי וכלב אמר יה יה תרי ומכי ואתר דאתפשט דקנא וכחות מהודכי לאתפשטא
בגין דאיקרא דמקמי דלהלן . מעולא תחות

קדמאי מתתקן מערה מעילא ופיק מקמי פתח דאודכין מתחות קופי דתלין על אודכין
ופתחין מערי כוסין על כוסין עד רוסא לפום׳ תלת כל שין כוסין דכדוקי תקיפין יתיר
מכל כוסין דקופין דמערי דרוסא ומערי דרים׳ לריכין וכפיין והני לאו לריכין ומערי
דרים׳ מכהנין מעיבי ומכהנין קדושין׳ וכעת דלתמכן מערי חוורי דעתיק יומין ומערי
דזעיר לפין כתיב הכמות בינן תרכה׳ מהי בינן׳ בהאי זעיר לפין דמקבלין תרי
מוחי׳ תרי מוחי סד לגלגלת דרוסא וחד מוחא תקיף על כוריוה דכולהו כל תלת מוחי דלתמך
כתלת גלגלי דגולגלת דרוסא וחד מוחא תקיף על כוריוה דכולהו כל תלת מוחי דלתמך
מכיה מסיכן כולהו מקיפן כמערי חוורי להאי זעיר לפין לתלת מוחי דכיה מסתכלן
תרכא מוחי דהאי זעיר לפין בגין כך לסתלימו תרכא פרסוות דכתיבין בתפילין
דלתכליל בהו שמא קדישא דעתיק יומין׳ עתיקא דעתיקין וזעיר לפין דהאי סלוקות
דשמא קדישא דכתיב ורחו כל עמי הארץ כי שם יי׳ נקרא עליך וירחו ממך׳ שם יי׳׳
שם יי׳ ממש דאיהו תרכא דהיטי בתי דתפילין׳ ובגין כך אסמכות בחון תרכה דכתפא
מסתכלין דהא עתיקא דעתיקין סתימין דסתימין לא לסתכא ולא זמין הכמתא דולים
מסוס דהיא הכמתא סתומא דכלא ולא לתפרס׳ ובגין דלתכברו תרכא מוחין דכיה מוחין
דזעיר לפין לתמסכן תרכא מבוסין מכיה לתרכא עובר ומתפרסן מחד מבועא דכפיק
מכלהו׳ וכגוונא דאיהו תרכא׳ ותלת הוי הכמתא דלתכלילא בתרכא לתמסכן כהני
מערי דאיהו תלין תלין על תלין וכולהו קפיין ותקיפין לתתמסכן וכנידו כל חד לסטרוי
ולא לפלף ורבוי רבכן תלין מכיהו דלית תהון בהסכמה הכי קושטיה תלתלוס׳
תלי תלים וכלהו קפיין ותקיפין לתתבר כהאי תלים תקיף וכהאי טברא דלהי תקיף׳
עד דעבדין נוקבין ומבועין מתחות מערה וכנדין מבועין תקיפין לכל עיבר ושבר לכל
סטר וסטר׳ ובגין דהני מערי חוכמי וקסוכן כתיב מבלה עמוקות מי חסך וגו׳ לאור
גלמות׳ ותנא הני מערי דדיקנא תקיפין כלהודו מאלו מערי דרוסא מסוס דהני
כלהודיהו מתפרסן ומסתכלן ואינון תקיפין כתרחיסן׳ למלי תקיפין לי מסוס דכלהו
דיכא לאו הכי דהא כתקופין אלין לסתכלו דחמי ודיכא וכעתה דכתיב תליכר מבוע
כהני דמסתכלי אלין כלהו רחמי׳ אלא תנא כל הני מערי דדיקנא כלהו תקיפין מ״ט
כל דיכון דרחמי כעיין למהוי תקיפין לתכפיוה לדיכ׳ וכל דיכון לא דיכהו דיכא הא תקיפין
דיכון ובין כך ובין כך כעיין למהוי תקיפין מתרין סטרין כל כעי עלמא רחמין רחמי
תקיפין ונכחין על דיכא וכל כעי דיכ׳ דיכא תקיף ונכח על רחמי׳ וכגוונא כעיין למהוי
תקיף מתרי סטרין דכל כעי רחמי מערי דאיהו ברחמי קיומין ומתחזיין (ס״ת ושתלמין)
דיכא כאיהו מערי וכלא סוו רחמי׳ וכל כעיוה דיכ׳ לתחזיוה דיכ׳ כאיהו מערי וכלא
לתקויים כדיכא׳ וכל לתעלויה דיכא קדישא חזורא כל הני וכל הני מתחברין
ומסתחיין כמלן דלסתכי בכדרא עמיקא ממה דהוה כיה ולתקויימו כלהו ברחמי
ולית דיכא לסתכא׳ וכל הני תמניא כל כהני כחי׳ כלהו מסתחיין ברחמי וכגוונא אמר
משה ומנוחה לחרש יי׳ לרך לכיה ורב חסד ולאו לחית לא קאמר משה דרוש דמלה לאיהו
תקונין אמר ולאכלו תקוני דיכא דמסתכלי כזעיר לפין ונחתין מעתיק יומין ובהדיין
כיה

כיס. וכנין כך אמת תליוי בעתוקא והשתא לא אמר מסה ואמת. תכא שערי
דריסא דזשר לפין כלהו קסומי תלין על תלין ולא שעיען להא חמיכא דתלת
מוחי בתלת חללי מסתכחין כיס וכהרין ממוחא כתימאה ומסוס דמוחא דעתיק יומין
שקיט ושכיך כחמר טב על דורדיוה כלהו שעיען ומציחין במסחא טב וכנין כך
כתיב רלסה כעמר נקא והלי דזשר לפין קסיסין ולא קסיסין להא כלהו תלין ולא
מתקמטי וכנין כך חכמתא גניד ונפיק לא כל לא חכמתא דחכמתא דליהי סכיכא
ומקיטא להא תמינן לליל דידע מוחיה דעתיק יומין כר ליסן ההל שליס סכין דרכס
וקי כזשר לפין לתמר. אמר ר שמעון כריך כרי לקבה כעלמא דין וכעלמא דלתי.

תקונא תכיכא נפיק מערא ומליק מריעא דפומא עד ריעא לחרא דפתחא
דפומא וכחות מתחות פומא עד ריעא לחרא ימין על ימין בתקוכא ספיר.
קום ר אבא. קס ר אבא פתח ואמר כד תקוכא דזקוכא דלא מתתקן בתקוכא
למלכא (פ"ג בתקוני אלכין) כגבר תקוף ספיר למחזי רב ומליט ספר גדול לדוכנו
ורב כא. וכל לתכסס בתקוכא דזקוכא ומקירא קדישא ומצנח כיס לקרי כספירו דיליה.
על רחום וגן והלי תקוכא תכיכא לתתקן כל כהיר בכהירו דעתיק יומין לקרי רב
חסד וכל מסתכלי דל כדל לתקרי בתקוכא לחרא ואמת להא כהירו לכפים
(פ"ג דל כהירו לכפין) ותלכא מוחא שן לתקרי דל תקוכא תכיכא כגוכא דעתיקא
קדישא לכל מסוס הסוס לורחא דכפיק. בתקונא תליתאה מתחות תרין נוקבין
ומערין תקיפין ושרין מלין לסוס לורחא לא לתקרון הכא נוקא עין ועובר על פתח
ולתקיימו כתר לחרא. ותכוה תלת מלה ומכעין וחמש חסדים כלילן כחסד דעתיק
יומין וכלהו לקרון לחסדי קדמאי דכתיב ליה חסדך הרלשונים וכלהו כלילן כחסד
דעתיקא קדישא סתימא דכלא ויחסד דזשר לפין לקרי חסד עולם. וכספר דכישתא
קרי ליה כחסד קדמאה דעתיק יומין רב חסד. וכזשר לפין חסד סתום וכך כתיב
הכא ורב חסד וכתי נוצר חסד לאלפים סתם ולוקימנא כהלי ורב חסד מהלי לתכסס
חסד לסהרא לכלהו כוכבי. (פ"ג רב חסד מעם כלפי חסד לכסדא ליה ולאלפא כוכבי)
דתכא הלי לורחא לכחות תחות תרין נוקבין דחוטמא (ושרין) שערי תמן וכסלי לורחא
כתיב שכר עלפעד (פ"ג ושבריו ועידין מלין לסוסא לורחא לא לקרי הסוס לרחא עוכר
על פזט) דלית לתר לתעברא ליה כתרי גוכי חד מסוס (פ"ג שערי דפתכחו כסוס)
דסוס לורחא הוא לתר קסוס לתעברא וחד מסוס דכחית לתעברא דסוס לורחא
על ריעא דפומא (וצ"ל כתיב פתוחיו סומכין סומקין כורדא מור שוכר סומקא תקוף
ומלי לורחא יהא ומסירא לתתחוי סוד וסדר סוף. (פ"ג סוד עלמא) ותכוה סוד עלמא
תקוכא יהא ומסירא לתתחוי סוד וסדר סוף. (פ"ג ליהא דעלמין) כעולמי ולתקרי סוד וקו ומהלי
נפיק ולתעטר ונגיד לתתקרא (פ"ג סוד עלמא) כעולמי ולתקרי סוד וקו ומהלי
תליין סוד וסדר חלין לכוסי לתתלכא כהו ולוכון פורפירא יקירא לכתיב סוד וסדר
לכסת תקונין לתתלכא כהו ולתתקן כהלי דוקכא לעלם ית׳ מכל דוקכין ולתכא

הלי

שלשים יום כל לתכסר כשירו דיקה עלה ותפצם כשאר תקונין כשרין שלשים יום
טעם שין משלי גיסף ועוכר על פעם משלי גיסף וכגון כך לחיין כתיב · וכגישתא
דספרא לקרי סוד וסדר ותפארת · תפארת סוד עוכר על פעמים ותפארתו עכור
על פעם · ותלכה שלי תפארת לך לוקימפא חלה בתקונא תשיעאה בלילה ותפארת
כחורים כחס · וקרי תפארת וכד לתתקל (פי׳ לתפכל) כמתקלה חד סלקין · תנ״ם
יעות לכת ר׳ לכה לתתברכא מעתיקא קדישא דכל ברכאן כפקין מכיס · תקונא
תמיכאה פסיק שערי ותחזון תרין תפוחין מכלן ומכלן סומקן כשלי ורדא סומקא
ומתלסן כמלתן ומכעין עלמין · שבי תרי תפוחין בך כשירין מתרין סטרי מכשירן
דתרין תפוחין לתמכך סומקא ולתי חיורא כשלי כתיב ולה ו׳ פכוו לליך ויחכך דכל
כשרין מתכרך עלמא וכשעתא דלתעכיד סומקא כתיב ופח ו׳ פכוו לליך כלומ׳ יסתלק
ולא יסתכח רוגזא כעלמא · תלכה כלסון כשירין דלתשכרין מעתיקא קדישא לתקונין
מסדי קדמאי כגין לימון כשרין כל לימון מסדי עולם · תקונא שתיתאה כפיק שערי
כחד תוסא כשער[illegible] דיקה סטרא לקרי חד מחתם פחין דתליין
כחסד וכרחמי ולא לכעי לחכלה הלי חסד כמה לתתמר · וכגין כך לא תשחית לת
פרת וקרך כתיב · תקונא שביעאה דלא תליין שערי על פומא ופומא לתפני מכל
סטרוי · קום ר׳ יהודה · קם ר׳ יהודה פתח ואמר כגזרת שורין פתנמת כמה חלף דכבן
מתכשכן ומתקיימין כשלי פומא ותליין מכיס וכלהון לקרון פח הבל וכרוח פיו כל
נכלה · ומסטרא רוחא דכפיק מפומא מתלכשן כל לימון דלכר דתליין מהלי פומא
ומסלי פומא (פי׳ פח) כל לתפכח מסטרא דרוחא מתלכשן כיה כמה ככלי מהומכי
וכלהו פה ו׳ לתקרון וכלתר דרוחא כפיק לא לתערכא מלה לאחרא דכלהו פיוה
מחכשן לתלכשא כהיהוא רוחא דכפיק · ושלי תקונא שלישאה על כלסו שיתא מסוס
כזמכא דלעא (פי׳ לכשא) קרכי לתתחזי מסוס לאחזאה נכורתא דהא תיכון חלף
עלמין לתתחדין מכיס הבל חלף הסגן תלוי עלין כל שלמי הגכורים וחלף הסגן רוח
סוף · כגישתא תשיעאה דלתתמשכן (פי׳ דמתמכין) שערי כשקולא מלוח עד לימון שערי
דתליין כלהו כשקולא שפיר כחד ביכר תקיף מלרי נגהן קרכויה מסוס דכלהו שערי
לתתמשכן כתר לימון דתליין וכללא דכלהו כלימון תליין וכלא לתתמך ועל דא כתיב
תפארת כחורים כחס וכרחם על סיס כבחור טוב הבל כחור כלרזוס כגיבר עכיד
גכורתן ודא סוף תפארת חילא וגכורת׳ ורחמי · תנא תנ״ם כל שמי תקונין וכל שמי
מלין כשיעא לגלאה למלריהון לתתקלו כשתקלא ולא לימון דלא יהלו שלא לאחלו דשלו
וכפקו דכל מלין דשייל ולא כפיק מכ ליה לא לתכלו · כללא דכל מלין עתיקא דשתיקין
כוחיר לפין כללא חד דכללא הוא כללא יהיו לא יפתחו ולא יפתחו ולא סגי ·
מתקן כתקונין לגין דיוקנין דיוקנין דכלהו כל שמהן · דיוקנין דכלהו כל שמהן

דדיקה
ותרכסין תקוני דכלילן כיסי מכסון גו ומכסין לכר מנסן רחמי ומכסין דיקן כלסו
רחמי דכורה ונתעבר ונקיב (פ"א ונקיב) למטרת לתרך ותקון מיעוי דנוקבא
כמטרת דדיקה ונתתקנו מעטה. תיכף נתתקן דכורה כמטרת כמיחתן ותמכיך
דף למה בנין לאתגלפא ולעיילא כיסי סתים דסתימא עלאה עד סופה דכל סתימין
סתם ופתח כפיוי כמחת חיים כמחתא דכל מוי דעיילא ונתך תלין מסיוה כמחתא
דמיתקיימן כם. ויהי סתם לכפם חיים לתתדבקא (פ"א לאתדבקא) ולעיילא כתקונין
כנוכא דף ולאתגלפא לסטיוה כמחתא מדרגא לדרגא עד סופה דכל דרגין בנין דיהוי
סתים כמחתא מסתכלא בכלא ומתפשטא בכלא ולמהוי הוא כלמודוי ומלן דכסיף
סתים כמחתא מסתכלא בכלא ומתפשטא בכלא ולמהוי הוא כלמודוי ומלן דכסיף
סתים מן עלמא למלן דכסיף כמחתא דף ומחזי דחיית כמחתא לחדא כר מסתי.
ובנין כך יפתני הוא ודוכרנים לדרי דרין. בסתי תדם סתרי ותקין כללא דכר ונוקבא
כל לתתקן דיוקנא כתקונוי סתרי מתרני (פ"א מתדני) מבין תרין דיקונין כתתר
דתלין סתרי דדיקנא לתתקרין תפארת ונתפשט תוי תפארת ותקון תרין קדין
ונתתלף לתתרוי ועבד גולגלתא דנוקבא כלא סתימא מכל סטרוי כסערא כפרנופא
דדיוקנא וכללא תדא לתעטיפו כתוי תפארת תדם דכר ונוקבא הלא כתפאר תדם
לעמת כית. כך לתתרי פרנופי דדיוקנא דמוקבא תלויא תל קוצא דסערי
מתחזרי דשיר לפין ותלי על ריוקנא ונתערו סערי כריוקנא כלהו סומקי דכללן
כנו גוונין הלל ולית רשך כרגמן. מסו תרגמן גווני דכלילן כנו גווני. תלת לתפשט
תוי תפארת מטכורא דלכא ונקיב ונתעבר כניסא לחדא ותקון מפרנופא דנוקבא
פד טכורא ומעכורא סתרי וכטכורא סליס. תי לתפשט תוי תפארת ונתתקן מעוי
דלכורא ועייל ונתתקן כתוי לתר כל סטרוי דרחמי. ותכיך כתרי מיעין דכתיב
לתתחדן צית מתם תלף מתרי דרחמי ונתקרון בעלי מיעין דכתיב על כן תמו מעי
לי רחם תרחמנו נתם וי. תיכף תוי תפארת כליל דרחמי וכליל דדיוקנא ונתפשט
ונתעבר ונקיב (פ"א ונקיב) למטרת לתרך ותקון מיעוי דנוקבא כמטרת דדיקה
ותרכסין תקוני דכלילן כיסי מכסון גו ומכסין לכר מנסן רחמי ומכסין דיקן כלסו
דדיקה

דאיכא למיתלי בדיני דאורייתא דנוקבא לתפשטת תמן ולתתלחו ולתתפשטו כסטרהא
ותהא חשמל ערוותא לתגלויי כיה בסטרא דדיכורין חשמל ודיכורין לתפשטן כחתן
ורכבין ותמכיה תרמין והכי תהא קול כחשמל ערוה. סגיר כחשמל ערוה. סוף כחשמל
ערוה. יד כחשמל ערוה. רגל כחשמל ערוה. ואע"ג דתרין חלין לית סכוותא מכרכא ותרין
שין יתיר מערוה לכיכן. ותאנא כנגיעות דספר לתפשטא דכורא ולתתקן כתקוני
לתתקן תקוני לכסות דכיא והאי הוא לחם דכיא דהכי לחם מלתן ורכבין
ותמכיה עלמין וכלהו תלין כפומא דלחם דלתקרי יול. וכיון דלתגליא יוד"ו פומיה
דלחם לתגלי חסד עלאה והאי לחם חסד הוא דלתקרי ותלי כהאי פום לחם ולא
תקרי חסד עד דלתגליא יוד"ו דפום לחם. ותא חזי ללא תקרי לכרסא אלא
כהאי חסד עד דלתגליא יוד"ו דלחם וכיון דלתגלי תקרי אלים הלך לפני
והיה תמים תמים. וכתי והיה תמים תהא לו ולתתרם משוכי. מלי קא מיירי רשא
ופיפא אלא כל דגלי האי יוד ולתתמר דלא פייקי ליוד כרשותא לחרא ליהוי לעלמא
דלתי וליהוי כריר כגורא דחוו. מלי כרשותא לחרא לכתיב וכעל כת אל ככר.
ובגין כך כתיב ואלים תמים לון כיון דסוף תמים כגלויא ד'יוד ולתתמרם
משוכי. וכיון דלתפשט לחם דא לתפשט סטר גבורה מחיכון גבורין כשמלא
דנוקבא ולתתקף כנוקבא כתתר חד ולרשים כשריותא כמותהן דכל גופא
דנוקבא וכסיוף לתר לתקרי שרוש לכלא לאנכפא לתר לסיוף לחם לתקרי חסד
בגין לתתכסיא גבורה דא דכליל חשם גבורין והאי חסד כליל כחשם חסד חסד
(פא ואי כליל חסד כחסד חסד) ומיכל גבורה שמלא לתתפס דא כדא ולתקרי לדם
כליל מתרין סטרוי. ובגין כך כלהו כתריס עד לא זמין תקומי למלכא עתיקא
דעתיקין כגם עלמין ולתתקין תקונין לתתקיימי דהוו נוקבא כהאי לחם לתתכסיא ולא לתתקיימו
עד דכחית חכל עלאה ולתתקיימו ולתתכסיו תקוני נוקבא כהאי לחם לתקרי חסד.
חסד הכי אלא למלכי אשר מלכו כארץ אדום לתר דכל דיכרין מסתכחין תמן ולכון תקבי
לתתא. לבר הוו לא כתיב אלא אשר מלכו דלא לתתכסיו עד לתתקן כלא וכפיק הלי
חסד הכי ואת ויאת דלא לתקיימו ולא לתתכסיו דיכא כדיכא. ואי תיימא לי מה
דלכא כלהו דיכא כר מחד לתתקים כתריהם והאי שאול מרחובות הנהר הא הוא סדר.
(פא סטרא) חד סדרא לתתפשט וכפיק מרחובות הנהר ודא הוא כיכא דמתפשתין
מכח חשמל תרשין לסטרי עלמא דכרין וכוכיכין הכי מרחובות הנהר. וכלהו לא
לתקיימו. לא תיימא לתתכסלו אלא לא לתקיימו כהאי מלכו דסטר נוקבא עד
דלתער ולתפשט הלי כתרא מכלהו דכתיב וימלוך תחתיו הדד בן בדד אלא חסד עלאה.
ואם עירו פעי כהאי בעי כר כם דזכי לרוחא דקודשא. ואם לאתו מיטכלל
ככלן לתכסיו דא כדא ולתתקרי לאתון מה לא כתיב ככלהו מסוטרא לתכסיותא
דהכי כתיב ויהי כמותו הדד ויקם חדד בן בדד מלך אדום ושם עירו פעי כהאי בעי כר כם דזכי לרוחא דקודשא. ואם לאתו מיטכלל

ונתחכרו

מכרין לו לגוי עד דלהכירו כלו עלמין ומתכרכין כניהון תלת כל חינון כתרין
עלאין לו לגוי ולאתר אחרא וחינון מסקין (פ קסטין) דנוקבא דסקיין לו לגוי
דע כדא ואסקן לו לגוי כמה דאתמסך דמי בקטפין ורידין לגוי ולגוי למכא ולהכא
תקונוי דלעילא דכנוקבא דכתר ונוקבי כלגו דלהם אתמסך לו מן לו ואתאחדן
ומכהן תקיפין ומתאחדן מארימון דדיכון דו לאתא ככתרין תתאין תלת כל חינון
מלגו רגלוי דנוקבא מארימון דדיכון (פ דשפין) למשכל נוקמין ולקלון כשני רגלוי.
דנוקבא דמנוקבא ולא הוו כגוונא דגוף דאתעדו מכוייהו. לון דכיון אלין ועמדו רגלוי כיום ההוא
מלגו רגלוי דנוקבא מארימון דדיכון (פ דשפין) למשכל נוקמין ולקלון כשני רגלוי.
מנוקבא ולכך לא הוו כגוונא דגוף דאתעדו מכוייהו. לון דכיון אלין ועמדו רגלוי כיום ההוא
תתאין כלכאין דרגלין דחינון פרט וכלל דכל גופא לא אתחזון כדאיהו דחינון לכך
לאתמר כדיוקא דכל דכי תקונין. כפרט כלכאין דידין חמש כנגד חמש. כתרין
כלכל וכפרט. וכלהם אתכלילו כתרין תתאין כפרט וכלל. כתרין עלאין ככלל כמה
דאתמר כדיוקא דכל דכי תקונין. כפרט כלכאין דידין חמש כנגד חמש. כתרין
תתאין כלכאין דרגלין דחינון פרט וכלל דכל גופא לא אתחזון כדאיהו דחינון לכך
מנוקבא ולכך לא הוו כגוונא דגוף דאתעדו מכוייהו. לון דכיון אלין ועמדו רגלוי כיום ההוא
מלגו רגלוי דנוקבא מארימון דדיכון (פ דשפין) למשכל נוקמין ולקלון כשני רגלוי.
דנוקבא דמנוקבא ולא הוו כגוונא דגוף דאתעדו מכוייהו. לון דכיון אלין ועמדו רגלוי כיום ההוא
מלגו רגלוי דנוקבא מארימון דדיכון (פ דשפין) למשכל נוקמין ולקלון כשני רגלוי.
מנוקבא ולכך לא הוו כגוונא דגוף דאתעדו מכוייהו. לון דכיון אלין ועמדו רגלוי כיום ההוא

דלא לתכלה בגופה כלפי רחיקין ומסלקין ומסלכין כל מאן דיקרב לגביהון למכדם
מכהן מלין. תלת מאי תלתיתהו דולהון לגבי תלמידי חכמים דלא משום דחמן
בהסוא גופא קדיש דלא לתכלה כהו בהסוא גופא. וכי תימא לי סכי הא מלכין קדישין
דלישתיהן בכללא דגופא. לית דמו לי ליהון לכר מכללא דגופא קדישא לית הוו קדישין
ולא מתקריאו. וכתיב ונוויתו כתרסים. וכתיב ונכותם מלכות עיכים. והאי בכריכל
כלהו בכללא דאדם. כר מסני דלישתהון בכללא דגופא דליהון מסלכין ומסלכין כל
מאן דיקרב בהדייהו. ותנא כללא מרוחא דמשלא דלא לתבסס בהדם וכפקו מכללא
דגופא קדישא ולא לתדבקו כיס ממתכחין וכנין כך כלהו מסלכין ואזלין ומסלכין
עלמא ועיילין בכוקבא דתהומא רבא לתתדבקא בהסוא דוכא קדמאה דכפיק בכללא
דגופא דלקרי קין דלתתא ואתטין ומסלכין כל עלמא ופרחן ולא מתדבקן בכללא
דגופא. וכנגוי כך לוכן לכר מכל מזרזין דלעילא ותתא דמסלכין כתיב בהו מחון
למחכם מוסכו. ורוחא דלקרי הכל דלתבסס ויתיר בכללא דגופא קדישא נפקין
לתרכין דמכסמין ויתיר ומתדבקן בגופא ולא מתדבקן בלסו תלויין בהוויר ונפקין מסלי
כללא דאלין מסלכין ומסלין מס דמסלין מעילא ותתא ומנויהו ידעי דקאמרי להו
ותלא בנמוסת דספרא כוין דלתבסמו לעילא בללא דאדם גופא קדישא לכר ובוקבא
לתתכרו זמכא תלתהו ובפקו לתבסמות דכללא ולתבסמו עלמין עלאין ותתאין ומכלן
לסתכלו עלמא דלעילא ותתא מסטרא דגופא קדישא ומתתכרן עלמין ומתלחדן דא
בדא ולא מתעבידו חד גופא ובנין דכלהו חד גופא סכיכתא לעילא סכיכתא לתתא קכם
לעילא קכם לתתא ומלפא רוחא ושילא כחד גופא וכללהו לא לתתזו שא חד קקק
נכלות מלא כל הארץ כבודו דכלא סוף חד גופא. תלת כוין דלתבסמו דא בדא
כתיב תורי זכר כעשה לך עם נקודות סכסף לתקבלו דוכא ורחמי (עם לתבסמם
דוכא ברחמי) ולתבסמת בדכורא ובנימי כך לא סלקא דא בלא דא כהאי תמר דלא
כלקא דא בלא דא. ועל הסי תכוכן מלן דלפיק גרמיה כהאי עלמא מכללא דאדם
לכתר כד כפיק מהאי עלמא לא עייל בכללא דאדם דלקרי גופא קדישא אלא כיוכן
דלתבסמו דוכא ברחמי גלית דוכא דלא הוו כיס רחמי ועל הסי כתיב כלון לחייך כתורים
נאוך כחרוזים. כתורים כמו דכתיב תורי זכר כעשה לך ונו'. כחרוזים כמה דכתיב
עם נקודות סכסף. נאוך בכללא דנוקבא דא מטרונית לתתכח כי מקדמא דלשילא
ירושלם לתתא (עם סוף מקדמא דכללא) ומקדמא. וכל דא מדלתבסמת בדכורא ולתעביד
כלא אדם כללא דמסיכותא מהאי מסיכותא דכנויה לתתכח כל מסיכותא. ולהאי מלן
לאדם ובסמת מכיה ומית לסיר למיכת ליה כביק למעבד ליה ליכה על ארעא
מסוס וקרא דסהוא דלא יתחזי ליה קלנא דכתיב כלם כוקר כל ילין לאדם דסוף
דלא מכל יקרא כל ילין. מ"ט משום דהאי עבדין סכי כמאל כבסמות כדמתמס בעירי
לא הוו בכללא דאדם ולא לתתחזו בהו רוחא קדישא לוקא כבעירי גופא דלא רוחא
ומהאי גופא דהאי יקרא כל ילין. ותלת בנסיעותא דספרא כל מלן
דעכיד ליכה למהוי גופא קדישא כלא רוחא עכיד פגימותא בגופא דעלמין דהא כגין

וחברייא הלין דקיימין בסדך דסך לתתגלי לכון מם דלא לתתגלי לכל חילא דלעילא
הכא סכא לישנין דלא לתתעבדו. ממתקלא זכאה תכת רבי שמשון זכאה חולקך
מסה על טורדא דסיכי דכתיב ויהי סם עם יי וארבעים יום וארבעים לילה וגו'. מם
מי גזרה תתגזר עלכא לתתעבדא דלתתגלי על ידכא מה דלא לתתגלי מיומא דקאים
קדישין (סם בהדוא פרסא מלה מרם ופסקבי) נוח ואמר שמא
דכא. לת כנות הלדם. הלדם הידוע וכתיב וילדו לסם שמם הגבורים אשר מעולם
וגו'. מסדוא דאקרי עולם כדתניגן ומי עולם. לבני הסם מכהון נפקו רוחין ושדין
לעלמא לאתדבקא בבריותיא. הנפילים היו בארץ לאפקא לון לאחרנין דלא הוו
בארץ. הנפילו עזא ועזאל דהוו בארץ. בני השלילי לא הוו בארץ ודוגא הוא וכלא לתתא.
כתיב ויכתם יי כי עשה את האדם בארץ לאפקא אדם דלעילא דלא הוי בארץ. ויכתם
יי אלהי כזעיר לפין לתתר. ויתעצב אל לבו ויעצב לא כאתר אלא ויתעצב אליהו אל
דכתם תלויא מלתא לאפוקי מדן דלא לתתעצב. ז לבו כלבו לא כתיב אלא אל לבו כאדן
דלתתעצב (מקבל לאחריה דאתזי אלי בלב דכל לבין. ויאמר יי אמחה את האדם אשר
בראתי מעל פני האדם וגו'. לאפקא אדם דלעילא ולי תימא אדם לתתא כלאודוי
לון לאפקא כלל אמחה דלא קאים דלא דלא ושמלא אכתם אתימא דכלא אלא לתתקן
כמריא דסך יכי אכתם אכנתי ערמה אל תקרי אכנתי אלא מיכנתי. ואלמלא האי
אדם לא קאים עלמא כמה דכתיב יי בחכמה יסד ארץ וכתיב ובם אבא מן כעיני יי.
ותכא כלהון אוחי תלוין בהאי חוחא. והחכמה הוא כללא ודא חכמה סתימא לתתקיף
ולתתקן תקוף לאדם לתתיישבא בהתיישבא דסך והחכמה תעוז לחכם מעשר שליטים
דיומין תקוף עליון לאדם ואדם הוא תקוף לבני קדמין רוחין דסך כי האדם ירחם
לשיכים וי' ירחם לנכך דיהיו כלנו לבני. וכהאי תקוף לתתחזי עליומתא מסיומתא
דכלא דקאים על כורסייא דכתיב ודמות כמראה אדם עליו מלמעלה. וכתיב ואראה
עם עבכי שמיא ככר חיכם לתתי הוא ועד עתיק יומין מטא וקדמוהי הקריבוהי. עד
כאן סתימאן מלין וכרירן טעמין וכאלה חולקיה דמאן דידע ויסגא כהון ולא יטעי כהון
דמלין אלין לא לתתיסיבו שא למאדי מחרין ומחבדי מקלא דעלו ונפקו דכתיב כי ישרים
דרכי יי וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם. תכא בכא ר' שמעון ואמר קלים ואמר
לי כמלין דולן דלתתגלין הכא לתתגזו מכריוא כאדרא דעלמא דלתתי ואסתלקו מהאי
עלמא ואשיר הוה דלא לתתגלון לאחד מכני עלמא. אדר ואמר אדרי כי אדבא גלי קמיה
דעתיק דעתיקין סתימין דכל סתימין דהוא לא ליקרא דילי עבידנא ליקרא דכית אבא ולא
ליקרא דאבריוא שין שא בנין דלא לתתגלון כלל ולא ועלון בכסופא לתרשי כלטרני ולא
ומחון כוריהון זכאה חולקי עמהון לעלמא דאתי. תכא עד לא כפקון אבריוא מסיומא
דלדא מיתו ר' יוסי בר' יעקב ור' חזקיה ור' יוסא ואמו אבריוא דהוו כטלין לון מלכין
קדישין (סם בהדוא פרסא מלה מרם ופסקבי) נוח ואמר שמא
מי גזרה תתגזר עלכא לתתעבדא דלתתגלי על ידכא מה דלא לתתגלי מיומא דקאים
דלדא מיתו ר' יוסי בר' יעקב ור' חזקיה ור' יוסא ואמו אבריוא דהוו כטלין לון מלכין

(פ"א ופ"ב פ"ג תוספ' דסה נזיר וכו') אמר ליה קטורין נזיקיון בקרטופא דעטרין
ואכתי ל"ז אלא עמיס דכל היכן דסרי דטורי דאפרסמון דכיף ומקי בריך דוכתיך ותתקון
דומיכן לכסר"כ. ותא וחזי דין כנוניך תתעטרו חמסין כתרין לר"פחם כן יהיב חמוך
ולהיכן תכריה דיתבין קמך כמ"ד דרגין תתקנו לכון לעלמ' דתתו כמ"כוכיכ' לכסירין
עלה ומקילכה לון ואמרו חולק דקב"ה מסלולא דר"ם ותכריה זכאה תכת ר"ם וזכה חולק
כדילכה מכוייהו. וכד תכיה תסכחא פרסם דבטלו כל היכון סמכין ותלת מן תכריה
היתו תרכשים וחמשם פרלשכי ותפיקה לרב המנוכא ותכרוי ורמיכא לון לכקעת
כנסת ורמיכא תלת למלכא (פ"א דרמיכא לסו תלת דסיכלא למלכא) ותתקטרו בקטרוי
המנוכא סכא ותכרוי דתתמסרו כתרמוכא (פ"א נקמיכא) למלכא ותרחיסכא להו
קמיה דפתבא וכדין קטיר כתפוי) ולא יבילכא דהסוא יומא סדרכי למעבד כסין לרב
עמיה עד לא עיילתון ככי תדרא וכשכא לפתכחא ומין קמיר בכתפוי (פ"א ונפיכא
ר' סבא לתכרוי (פ"א סבא יומין לתכריכו) קמי קב"ה כל היכון דייתין ויפתכחן
סבים מי) בקרונתא (פ"א בקרטפא) גליפא דמתרים ביומא דהלולא. אמר ליה חייך
לדהכי לתתא לילתון ותלת קטפורי נהירין כתכוי. אלו"ם מה לא סכיחי
מתרים דסערי דמתי לה לפתכך בכי תדרא דילן כומכא דתתנלין מלין לילן קדישין.
לי' קדם לוף ר' שמעון סבא לי' קדם. אמר ר' שמעון תוסכא על דהוה חגיר חרבן
בסבועתא. ר' יהודה קדרי לסו סבא דכלהו סתא דכתיב סבא לי' קדם לי' מה סבא
מסכיעתא לבא דוא סכיעתא דכלא דהא ליה קיימא לסתא דר מסכיעתא דכלא תלי
דכתיב סבעה אלה עכי יי' ושלן לתמר. אמר ר' יהא לבן סיתא כוכבי דכהרין
מגלה רזין לא מסתכחין תמן אלא יכון והוא קדרי לסו ר' שמעון סבעה יכון שכינ'
דרבי יהא. תלכא מסהוא יומא לא ידעו חברייא מכי ר' שמעון וכד סוא ר' שמעון
נכיו' ואדרין לשלוא כגון וקרא להון והוו עיילי כסורי דאפרכמוכא דכויא כא דעתיה
רבי שמעון מלא וקמו לאלין תלתא דהוו מייתין להון מלכין עלאין ומחויין להו
אמר ר' שמעון ורבי יהא עביב. יומא חד סוא יתיב רבי שמעון ורבי יהא עמיה ראש ל"ג
רבי שמעון ורבי יהא עביב. יומא חד סוא יתיב רבי שמעון ורבי יהא עמיה
ולא סוו יכלין כבי עלמא לאסתכלא כסו. תלכא עפרים עלנו ומבא נפקו והוא חדי
ריחין. אמר ר' שמעון מבא מכא דעלמא מתברך בניכן והוו כהרין לכפוי דכלהו
דבקיום כוי לילדיכם חיים כלכם סיום. קמו ולא סוו מסתכלי בכל אתר ולא סליק
מולקסין דכבי תלתא וזכאה מולקא כגון דא. כפק קלא תנייתא ואמר ואתם
כפקו זמכא לאחרא מן קדמת דכא וכלהו לאחריכי עלנו ונפקו. אמר ר"ם כמה זכאה
ואתקטרו כההוא פרסא וכטלין לסו מלכי עלאי. ואמאי אלין מפוס דעלנו ולא
לתתא לתנלין ועד לילין מתכסמן בחיכון כלין כפק כמתנייהו כבמיקם
עלאין ותתאין דליכון רתיכין וקלא אתער במלתא וחמשין עלמין דכא אלין עתיקין
כלא סוס כן לא יכון דהוו קמייהו. אמאי מיתו. תכא כעוד דלתנלון אלין לתרגיסו
לתדבקו כפפתהון כפפת' דלתנסיכו. זכאה חולקהון דכא כמלימותא לאסתלקו

עיין פ"ב דיומא דף ל"ב ע"ב

נדים ורחו וכוונו ומכתי מכל מאר וומין. אלא ואף כל לישנן דלכך לכתיב ויהי מדי
חדם כחדמו ומדי מכתך בכתב ונו' אלין לתיין לכם נדיקיות. מדי חדם כחדמו למה
אמור דמסטרי לכהתך רחוכא קדישא. ומדי מכתך בכתב דמתעטר מכיעאה דכל
לישנן מתא וומין דכתיב ויכרך אלהים את יוסף הכאישי ונו'. ואמת הוא רם מכיעאה
דמיכאל תהא מתעטר ומתקדם יתיר מכלא ותלת עדוכין דמסתכחין בכיעאה ומיכאל
נדיקיות לאתעדכא בגויך לעלמא דאתי. וכתיב וקרלת לנכת ענג לקדוש יי' מכובד
מאן הוא קדוש יי' דא ר' שמעון בן יוחאי דאקרי מכובד בעלמא דין ובעלמא דאתי.

עד כאן האדרא קדישא רבא

דבר

אל תסרון ואל תכוו לומר
כי תברכו ונו'. ר' יצחק
פתח ואמר ויחל יי' מעולה ועד עולם על
ירחו ובדקתו לבני בניס. כמה גדולה
סירחא דבני הקלם שבכלל הירחא עבוס
ובכלל העבוס הסידו. כמה שכל מי שיש
בו ירחא חטא ישוב בכלן ומי שחוכו ירח
שמים אין בו לא עבוס ולא מכידות.

רעיא מהימנא

פקודא כג לא לברכא כהנא ית עמא בכל
יומא בוקיפו דמבנין ולברכא
ברכתא בכל יומא למהתברכא בכולא עלמא. ומא נו ומא ומא דיומיכא
ומא דשמלא. ומא דיומיכא לישנן מכא ויתיר
על מישנן דשמלא כגין דסא ומיכא אית ליס מכא
יתירא על שמלא. ועל בנרכתא דקא כריך
כהנא ית עמא מבטריך לוקפא ומיכא על שמלא
ולעיילא בשיבא מכא וכל פרישי כהנא מכיעאה

סרוס על לישנן מבנען דסא קלם שמתקס עמוס דכהנא בלישנן ביזמל מתברכין מתרין
סטרין מעילא ותתא. מעילא מכיעאה דסרוס על לישנן מבנען ובכהא דקא מברך. ומא מלין דקא
עבדי מתערין מלין לעילא בגוונא דא כסריסו דלבנען דכהנא למתתא מתערת מכיעאה לישנן ולסרוס
עלן. וכן כמה מלין לישנן בעלמא דמתערין מלין לעילא דסא כתתערוסא דלמתא מתער חילא מחדא
לעילא. וסא לוקישנ דכמה דוכתין דהייכו טעמא דלולב דהייכו טעמא דסופר וכמה לישנן בהאי גוונא עבד
מבנען מתערי מכיעאה לסרי עלייהו. מתערי עבד דרגין מחדכין לעילא לאכסר וכלא בטעמא חדא.
ועבד אמיר ליס לבר כם לוקפא מבנען בוקיפו למבנא אלא בנלוסא ובברכהן ובשמא דקדס וסא
לוקישנ דלישנן מתערו דסא קדישי ורזא דמהימנותא וקיימו דמבנען מהכן כסדוס וקיפו דלסון עבד
אלישנן כמה לוקשוס וכהכא בשיבא טבא דמתכתיבא דמכיעאה כמה לאתער. כסדוס
מעתא דברכתא לא נפקא מפומיס דכהני לישנן מתיון כתרין ומסיין בדקיבעא ומהכן מתיין דברכין
על כל אית ואית. וכלהו מוקן על כל אלין ברכהן. אלי טעמא מתיין מתיון בברכן אלין בגין דישראל
מתיין דכוח לישנן וברוח דמתיין קיומין תדיר בעלמא וכל אל ומל לישנן אל דכוח אמת קדישא
דנפקא מפומי בלקא לעילא עד סדוס כדמיש לעילא וכלא מכיעאה עלאה ומכיעאה לאתתא מוקן
בכסא בישנן ברכהן וכל לישנן מתיין מהכן ועבד כתיב ושמו את שמי על בני ישראל. וכדין קדשא בריך

לון לישראל כך: שמעתא קדישא הוא ואשר ומפרשא על

תאנא מי שיש מן הירחא ובתלכם בעבוס עבו עדיף וכלל כללהון הלל עקב עבוס
ירחת יי'. כל מי שיש בו ירחת שמים זוכה לעבוה דכתי עקב עבוה ירחת יי' לחסידו וכל מי שיש בו ירחת שמים זוכה לכלם. לעבוה דכתי עקב עבוה ירחת יי' לחסידו וכל מי שיש בו חסידו כקב' הלך
דכתיב וחסד יי' מעולם ועד עולם על ירחוו. תלכת כל מאם שיש בו חסידו כקב' הלך

ה׳ צבאות הסר כי אפתי כהן ושמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה׳ צבאות הוא
מפני מה וכה כהן לקרות מלאך ה׳ צבאות אמר ר׳ יהודה מם מלאך ה׳ צבאות כהן
למעלה לפי כהן מלאך ה׳ צבאות למטה ומהן הוא מלאך ה׳ צבאות למעלה זה מיכאל
הסר הגדול דלתתי מחסד על מעלה והוא כהן גדול על מעלה כביכול כהן גדול לתתא
לקרי מלאך ה׳ צבאות מקום דלתתי מסטרא דחסד מקום חסד רחמי נו רחמי ובגין כך
כהן לית אתכא מסטרא דגבורה ה׳ וכה כהן לחסד בגין דיהא הסד וחסד ה׳ מעולם
ועד עולם על ירחיו עולם ושולם מסי אמר ר׳ יצחק כמה דלתתקן כלדרא קדישא
עולם חד ושולם תרי אמר ר׳ חייא לי סבי מן העולם ועד העולם מבשי ליה ולתרי
עלמי כיסנן ולתתדרו לחד אל ר׳ לעזר לר׳ יצחק עד מתי תסתום דברים מן העולם
ועד העולם כלנ לדרוש עלמא דאתי לעלמין ולאתי לתתא והיינו עולם ושולם וכתי
ומי עולם וכתיב אמות עולם והא תוקמוה כלדרא קדישא עלאה על ירחיו דכל מאן
דלית ליה חשאה לקרי לאתי לעולם לעולם ועד שאור דלית ביה ירחים דעמוס חסידות כללא
דכלא לה׳ יהודם והא תניין לאתי כללא דכל ומוקב׳ לקרי ולאתי הכי הוא כללא לאתי
דמאן דלתתכר דכר ומוקבל לקרי לאתי ובגין דלית חשאה ולא עוד אלא דעריק
כים עמוס ולא עוד אלא דעריק כים חסד ומאן דלא לתתכח דכר ומוקבל לה סוו
כים לא ירחים ולא עמוס ולא חסידות ובגין כך לאתי כללא דכלא ובגין דלקרי
לאתי ערים כים חסד דכתיב ואמרתי שלם חסד יבנה וגו׳ ולא יכיל לאתכנשא הי לא
לתתכח דכר ומוקבל וכתי ומחסד ה׳ מעולם ועד עולם על ירחיו ירחיו כללא דאתי
לא וחסד ה׳ מעולם ועד עולם על ירחיו אלין ליכון כסני דלתתא מסטרא דחסד וחסיבו
לאתכנשא לה דכתיב מעולם לעולם לעולם לתתא אל ירחיו כהני דלתתא דכתיב
וכפר בעדו וכפר כיתו לא תכללא כללא דאתי ונדקתי לכהני כמים מצוס דוכם לכמי
כמוס אמר ר׳ יהודם לי הכי מסו ונדקתי וחסדו מכבי ליה אמר רבי אלעזר סיומ
רוח דתניין בזאת כי מיום לקחם זאת וכתי לזאת יקרא לחם וזאת לתבלית בחים
דסיומו חסד וזאת מוקבל חסד לכר ובגין כך דכר לתתי מסטרא דחורפא לה לקרי
חסד וזאת לתקרי נדך דלתתי מסטרא סומקא ובגין כך לקרי לחם והיומו דכתיב
ונדקתי מלי ונדקתי דכתיב בת זונו לסור בעבודם דכתיב וכפר בעדו וכעד כיתי ובגין כך תניין
כל כהן מחין לו כת זונו לסור בעבודם דכתיב וכפר בעדו וכעד כיתי אמר
רבי ונחק מסוס דלית סביבא מריח כמחין דלא לחסיב וכסה כעי יתיר מכל מאר עמיק
לאתריח כים סביבתא וכיון דאית כסו סביבתא מריח כסו חסד ולקרון חסידים
וכעיין לברכא עמיק הסד וחסידיך יכרכוכה וכתיב תמיך ואדיך לחיים חסידך
ומסוס דכתיב לקרי חסיד כשי לברכא ובגין כך כתיב דכר לא לאסרן ולא כמו לאתר
כה תברכו מלי טעמ מסוס דלקרון חסידים וכתיב וחסידיך יברכוכה כה תברכו
לת בני ישראל אמר למה כה תברכו תלת הוי כלל לתקרי הם דכל דיכון מתערין
כעמים אמר רבי אלעזר מאי דכתיב ואתם הכהנים עקדם כה תברכו ברוך כה תברכו
ממה דכתיב מכל העמים כי אתם מעט מכם מן כל העמים וכתיב וכסם לא
עמשת עד כה כמ דלגוים מסם וכתיב כוזאת תדע כי אלי ה׳ וכלל אחד וכתיב ולא

עת לכו נס לומת דומיכה למרכה לרשיב · ומהלי כם מתערין דימין ומדלתתבר עמם
חסד לתבסמת · ובנין כך לתמסר דל לכהן דלתי מחסד בנין דתתברך ותתבסס
כם סהד כם תברכו · כלומר לעלג דסלי כם לסתכחת בדימין תבסמון לה ותכרכון
לה דכתיב כם תברכו את בני ישראל תברכו בהלי חסד לכם ותתבסמון לה לקבלייהו
דישראל בגין דלא יסתכחון כם דימין סהד כם תברכו את בני ישראל לומר לכם ·
לומרו לל כתיב שלא לומר לתפק מסרכו ספרימי דלא מפרסמין מלם דהא לא לתפקדו
לפרסמת מסמע דכתיב לומר לכם · לומר כתם · לל לומר דכתי כם תברכו לומלי לל
כתיב תלמרו · ללא תני רבי יהודם לומר לכם · זכו נסס לל זכו לומר כתם · ר׳ יצחק
פתח ורליתי לכי דכיל לבדי את המרלם והלפסום לסר היו עמי לא רלו את המרלם
וגו׳ · ורליתי לכי דכיל לבדי · וכל תכונן לימסו בכיתי ורליתי לאו בכות ומלן כוכבי
מני וכרים ומלכי · לי סכי לתעכוב קדם מול והל כתיב לא רלו לומלי דקולי ·
ובדכיל כתיב ורליתי לכי ולא דמיל ורליתי לא בכיתי הם חול קדם · ללא סכי תלכת
כתיב לם תחכם עלי מחכם לא יורה לכי לם תקום עלי מלחמם בזלת לכי בוטח ·
בזלת הם דומרן · זלת עדכת מולקים לתלסכת ולמעבד ליה כוקמין · ותכת
עבוד קסם לדוד רתיבת קדיסת עם לכסיתת כתרין עלאין קדישין דכלא דלחסיבו
לכסתת · ותלכ מלכו ירית דוד לכבוי בתרוי וכלתר מלכו דלעילא לתקף ולחסין הוא
ובנוי מלכו דא דלא לעדי ממולטניהון לדרי דרין · ותלכת בסתתא דסלי כתרת
דמלכותא לתעבר לכבוי דדוד לית מלן דקלוס קמיה · ורליתי לכי דכיל לבדי את
המרלם מסום דמכבוי דדוד הוא דכתיב ויסי בכר מבכי יהודם דכיל הכנים וגו׳ ·
ושום חמל ואדי בסלי דכיל ממטר לתכנת מולקא עדכת דלכוי ומסום דסום דילים
הוא סכול ולתריבי לא סכלי דלאמר רבי שמעון בסעת דהלי כם לתעבר כדיבוי לא יכלין
בני עלמא למיקם קמיה · ובסעתא דפרסין כהני ידיהו דלתיין מחסד לתעבר חסד
דלעילא ולתתבר כסלי כה ומתבסמת ומתברכת בהנסין נסירין לבני ישראל ולתעדי
מנסון דיכין סהד כם תברכו את בני ישראל גלא לסתר שתין · בגין כך כתן גלא לתרין
כהן בגין דיתעבר הלי כתרת דוליס חסד על ידוי דלקרי מסיד לכתיב לעיס חסידך ·
והוא לתי מסטרת דחסד וכתיב ותסידיך יברכוכם לל תקרי יברכוכה גלא יברכו
כם · כם תברכו כסס סמפורם · כם תברכו כלשון סקדם · תלכת לתר רבי יהודם
בסעתא דכסכת לתת קס ופרים ידוי כל כתרין קדישין דלעילא מתערין ומתתקנין
לתתברכת ובתרין מעומקת דבירת דלתמסך להו מסטרת שמקת דנסק תדיר גלא
פסיק ברכאן דכנסן מבושין לכלהו עלמין ומתברכן ומתסקיין מכלהו ותלכת כסות
ומכל לתיסות ומתיקותת הוי בכל עלמין למלך דכתי לתזדונג במטרוניתת וכתי
למעבל לם כלתיסן וכל סמסין מתערין כסהות זמכת ומלחסין הם מלכ לתי לתזדונג
במטרוניתת מלן מטרוניתת דל כנסת ישראל מלן כי בכנסת ישראל כתם · תלכת
לתר רבי יצחק כהן כתי לזקפת יתוכת על סתלא דכתיב ויפת לחרן לתידו לל העם
ויברכם ידו כתיב ולא ידיו מסום דסכתת דיתוכת על סתלא · לתר רבי אלעזר רזא
הוא מסום דכתיב והוא יתפול כך · תלכת כהן דכתי לפרס ידו כתי דיתוסף קדושת

על קדושת דילים דכתי לקדשך ודוי על ידי דקדושת · מאן ודי דקדושת דיל ליתי
דכתי כתנה ליטול קדושת דמייתי מידוי דכתיב וקדשת את אלויים דהי ליכון קדושין ·
וכתיב כאן כלויים וגם את אחיך מטה לוי וגו׳ מכאן אתיך כלל · מכאן דכל כהן דפריש
ידוי כתי לאתקדם׳ שי דקדושת ליתוסף קדום׳ על קדושתיה ועל דיל לית ליטול קדושת
דמייתי מכך הם אחרת דלית שוי קדושת · וכנגיעותא דספרת תלתא לוי דאתקדם
כתנה על ידוי כתי הוא לאתקדשא בקדמיתא · ואמאי ליי ויתקדם על ידי דכתנה
אחרת · תלתא כתנה אחרת לית כתי לה כאן דלית אלים לית כתי הוי כתנה אלים
לאתפגם על ידי דפגימת דלית אלים · לכלוי דליסו אלים ואתחזי לאקלקל כדוכתי
ולמפלח כמסכן זכות הוי אלים סוף וסוף לקרי קדוש דכתיב וקדשת את אלויים ·
אמר רבי תנחום אף לקרי מסור דכתיב וסרית אותם · וכנין כך כתי לאתוספת
כתנה קדושת של קדושתיה · תלתא כתנה דפרים ידוי כתי דלית ואתחזרון לכתנה
דלית כנין דיתברכן כתרין קדישין כל חד וחד כלחודוי כמה דיתחזי ליה וכנין דמאה
קדישין כתי לאתפרשא בחתון דמיתין דלית לאתרכא דוד ולית ליתכון כהימנן
מלין · אמר רבי יצחק כתי קודשך כריך סוף דיתברכון עלאי כנין דיתברכון
תתאי ויתברכון עלאי על ידוי דתתאי דליכון קדישין בקדושת עלאה דליכון קדישין
מכל קדישין לאתתא דכתיב ונחמידיך יברכוכה · אמר ר׳ יהודה כל כהן דלית ידערוך
דלית ולמאן מברך ומאן שוי ברכתא דמברך לאו ברכתא דילים ברכתא דייתי דכתיב
כי שפתי כהן ישמרו דעתו ותורה יבקשו מפיהו דעתא דעתא דסתם ותורה יבקשו מפיהו
עלאין יבקשו מפיהו · ומאי יבקשו מפיהו תורה · תורה סתם דיך דאיהי תורה דלעילא
דלקרי תורה סתם תורה שבכתב ותורה שבעל פה דליכון כתרין עלאין דאתקרון סכי·
מט כי מלאך יי צבאות הוא · ותניא דכתי כהנת לכוונך כליכון מלין דלעילא ליחדא

רעיא מהימנא

שמך קדישך כמה דאתמרית ·

אמר ר׳ תלתא בנגיעותא **יברכך** יי׳ · יפר יי׳ · יפנ יי׳ · מקורש
לספרא שמך קדושך שמן אלין יו״ד ה״א ו״ו ה״א
לאתגליא ואתכסייא · דאתגליא כתיב קדוש קדוש קדוש דילים יו״ד ה״א
בינה ה״א ו״ו ה״א לאתכסייא כתי׳ כתתון ו״ו ה״א קשור׳ דתרוייסו יחוד דקודשא בריך הוא
אחרן · ומהכא לאתכסייא סתים טמירא דכתיב מי׳ דלעתון מי׳ דהכא ומי׳ דלעתיד
דכלא · אמ׳ ר׳ יהודה ואפי׳ הכי לאתגלויי׳ אתכסיא כתתון אחרן כנין דסתם טמירא
דטמירין כגו דהא הכי כתי כתנה לספרא שמך קדושך ומיתת רחמי כלהו דכלא
כלילן בכך אתתון כתרין דרחמי · וכתי אתתון דהאי שמך סתימאן כך רחמי ויג
דעתיקא סתים וגניז מכלא וט׳ דאתגליין משיר מכפין ומתחברן כלהו כגופא דשמך
חד דסוף מכוון כתנה כל פרים ידוי בכך אתתון גליפן · ואתכלא כל סוף נגיעותא כעלמ׳
סתים כאתוון דכל סוף מתגליי׳ מתגליי׳ ומתפרש · כמאי מכוון מכוון כסתימ׳ דטמיר וגניז ומתגליי׳ ומתפרש ·
מדאסגי חגיפותא כעלמ׳ סתים כלא כאתוון דמימין · ואף דכל הכי כך אתוון (ס״ת רמז
מסס

Sefaria.org

משה למדן בתרי זמני ומנן קמשה למר יג׳ מכולן לעתיקא דעתיקין סתימא דכלא
כלהו דזכות לעתכא לכפיה להו. ומנן תנייא למר ט׳ מכולן דרחמי דכלהו בזשיר
לכפין ופרידין מעתיקא סתימאה דכלא וכלהו כלהו כהנא כד פרים ידוי לברכא עמא
ומשה כהן דמתברכין כלהו עלמין כסטרא דרחמי דלתתא מכאן מעתיקא טמירא סתימא
דכלא. וכל הכי כ״ב לתתון מכולן סתימאן ובכרך יי׳ ויסמרך. אלין תלת קדישין ג׳ סמכן
דתריסר לתתון כלהון לקבליהון וכלא לתכונן כהנא וכל עלאי ותתאי מתברכין כ״ב
לתתון דסתימין כהנא קדישי לקביל כ״ב לתתון מכולן דרחמי דכלהו כלא. וכ״ב כתיב
למור ולא למרן כמה דלוקימנא. למור דכתי לכוונא ככל הכי סתימין ככל הכי דרגין
למור במלין סתימין דלעילא. למור חוסבן רמ״ח לברין דכלא סכר חד מס דכתיב
תלתין כלהו ובכלהו מתברכין כהנא כרכתא כהכי תלת קדישי כלהמרן. להם להתכללא
כהני כרכתא עלאין ותתאין. תנא למר ר׳ יוסי יומא חד יתיבנא קמיה דר׳ אלעזר
כר׳ סמעון סחולנא ליה למימרא ר׳ אמאי קא אמר לון דזד דקאמר לכם וכהמה תזעזע יי׳.
לכם תיכח בהמה למה. אלא יהות. סחלת כלא כמכוונא הוא וכו לכם גא וכו בהמה.
למימרא ר׳ רזא למלה קא בעינא אלא כלא אתמר. ואת קרא קאי ליסרא לכם כנוונא
דלעילא וקרא להו בהמה וכלא בחד קרא דכתי ואתן בהמי נתן מרעיתי וגו׳. ואתן בהמי
נתן מרעיתי הא בהמה. לכם לתם הא לכם. ויסרא לא קרו לכם ובהמה וכ״ב לכם
ובהמה תזעזע יי׳. ועוד רזא למלה וכו לכם כנוונא דלעילא. לא וכו בהמה לקרון
וכלהו מתברכן כסתתא הדין. לכם לעילא. ובהמה לתתא. ולם לכלא לית כהו
כיסרא לא לכם לכם ובהמה תזעזע יי׳. ואת ליה כרכתא לתתא לסתכא עד דיסתכא
לעילא. ומלסתכא לעילא חוף לתתא לסתכא וכלא הכי תלת לטב ולכים לטב לכתי׳
לעמם לתהמים והם יענו לתסרון. לכים דכתיב ובקנך יי׳ על נכח המרוב כמרוס
ועל מלכי החלמים כחלמה. תנא ר׳ יהודה כ״ב כתיב למור לכם סתם לתברכא
עלאין ותתאין. יברך יי׳ לעילא דכתיב כה תברכו כתהלה. ואחר כך לא לכני ישראל
למור לכם סתם לתברכא כלהו כחדא. ויסמרך לתתא. יאר יי׳ פניו לעילא ויחנך
לתתא. ושם יי׳ פניו לעילא. ויסם לך סלום לתתא. ר׳ אבא תנא למר כלהו כחדא מתברכן
כ״ב לתתון גליפן דמשה קדישא לתתכלל וסתים ככה ב״ב לתתון מתברכן כלהו.
ואינון רחמי ני רחמי דלא לסתכא כהו דוכא. ולא וכתיב ושם יי׳ כהנו חליך. תנא
ר׳ כיא יסלק ויעבר בנין דלא יסתכא דיכא כלל. תנא למר ר׳ יוסי כסתתא
דכהנא פרים ידוי לסיר ליה לעמא לסתכלא כיה מסום דכתיב סריוה כידוי. הלי
יפתק לי הכי כינן דלא חמלן מה לכפת לסו דהא כתיב כי לא ירחני האדם ויחי כחייהון
לא חמלן לכל כמיתתהון חמלן. אלא מסום דמשה קדישא רמיוה כאנפין דידוי וכפי
כר נש לדחלא ולא ע״ב דלא חמלן מכוונתא לא כעלן לסתכלא כידוייהו דכהני כנין
דלא יסתכמון עמא הניפלן לנבי מכוונתא. תנא כהיוה מעתא דכהנא פרים ידוי
ומתברכין עלאין ותתאין כרזיכון עמא למיתב בדחילו כאימתא ולוכדע דהיוה מעתא
עידן רעותא לסתכא כלכלהו עלמין ולית דיכא כלהו. והוה מעתא דאתגלי סתימא
סתיקא דעתיקין כוער הניפין ולסתכא עלמא כלא. למר ר׳ סמעון כסני תלת קדמי

ריסיהון

אחיה קהתאה שהי ב׳ מכולן וכל
בן ב׳ חיוין, מאי בתברכא, כי
בקבא אחרא כתיבא אחרי ט
מכולן דזמתי, וכל ב׳ בתברכא
עלמי, כיצד אמרי אמרי ובכל
בקבי נוקבא שהן ובניהם ונקבי
שהן ט כתיבה:

ויסיהון יול יול יכרכך יי׳ יסך כלהו לחזאה מהימנות סליחת ולתברכ׳ מעתיק
מתן דלטריך יול יול לתתברכה ועיר לכפין מעתיק דכלה וכנ״ב יברכך יי׳ לעילא
ויסמרך ככה לתתה וכן כלהו · ותהי תפלה קמיה דר״ס חלי מתן למיעבר בחלמיה לותי
כמעתה דכסני פרסי ודייסו ולימא רמלא לכי מלך וחלמותו מלך וכו׳ לחלי מסוס
דסיסין מעתה לסתבחו רקמי בעלמין כלהו ומתן דיכבי גלותיה בעבריה תתסכך ליס
דוכה לרקמי ·

ושמו את שמי · מהו ושמו את שמי אלא יהודה יתקנו כמה דכתיב ושמו
לותם לים על עבודתי ועל מפלו · לתתקנה כברכתהון כתרין
דימינה לימינה וכתרין דסמאלה לסמאלה כדקא חזי דכשאר כלה יטעון כהון לתתקנה
כלה כנגין דיתברכון עלאין ותתאין · ואי יעבדון סכי מה כתיב ואני אברכם · למתן
לתיכון כסכי דכתיב ומברכיך ברוך · וכתיב ואברכה מברכיך · תיכון מברכין לעמה
ואנה אברך לסו · ולפיכך כתיב ושמו ולא כתיב ימרנו או יוכרו · תלמה כל כהן כלה
רחמין ליס עמה לה ופרום ידוי · ועובדיה היה כחד כהן דקס ופרום ידוי ועד כלה תפלים
לתעביד תלה דגרמי · מה מפוס כלה כריך כתכיבותה וקס לחר ופרים ידוי וכריך
ואתתקן סהוה יומא · (תלמה) כל כהן דהוה לה רחים לעמה או עמה לה רחמין
ליס לה יפרום ידוי לברכה לעמה דכתיב טוב עין הוא יבורך כל תקרי יכורך כלה
יברך · תלמה אר״י נחק כה ורחה מה כתיב בסהוה רעב דכלעם כמעתה דלתתסר
ליס לברכה ליסרחל היה מפגח כשיחה כיסמה כנין כלה יתקייס ברכתה והיה הלי מלוי
בההוה עיכה כיסמה דכתיב כלה כלעם בכו בעור מלי בכו בעור מפוה דהוה סלכי
להו יתיר מכל בכי עלמה · ובלה הנבר שתום הטין דסתיק עיכה טבה מכוייהו כנין כלה
ותברכון ולה יתקייס ברכתה · ה״ר יהודה סבי הוה ולהי לתסתבה פקיעה (סס דמסבין
פקיפה) דעיכה לברכה דכתיב פקה שיכך כנין לברכה וברכתה דיך המוכה סבה
הלי לחר קלס ופקה עיכוי עלך · ובהוה רעב כתיב שתום הטין בנין כלה יתברכון על
ידוי · ואר׳ יצחק כלב כהכה דכריך בעיכה טבה ברכתיה לתקייס ולה מברך בעיכה
טבה כתיב כלה תלחה לת לחם רע עין ואל תתהו למטעמותיו כלומר כל תביעו מכיס
ברכתה כלל · לחר ר׳ יוסי״ס כתיב ולה לחכה יי׳ לחלידך למעוב כלה כלעם וגו׳ למעוב
כלה כלעם כלל מכשו ליה דהה כלה עביד כלה מהו כלעם כלה מפוס דהוה סתים שיכך
שיכוי כנין כלה יתברכון ישראל · תלמה אר׳ יוסי כלל כלעם דכתיב לת סתים שיכך
כנין כלה יתברכון כבי · לבה לפקה עיכי וכל מלין דתימה לסכך לסו לברכתן כהלל
ויסמך יי׳ לחלידך לך לת הקללה לברכה כי לסכך וגו׳ · ועל כתיב טוב עין הוא יבורך
כי כתן מלחמו לחל מהו מלחמו כמה דלוקימנה דכתיב לחם חלדיו מקדשי הקדשים
וגו׳ · מפמע דקדשי הקדשים לחם חלדיו כפה מכיס וכנ״ב כי כתן מלחמו לחל · תניה
כמה מכיכין ישראל קמי קב״ה דעלוי לה מתברכי חלה כניכיהון דישראל דיעקוב לחר
רבי יהודה חמר ר׳ חייה חמר ר׳ יוסי כפכע הקב״ה חלה יכבם כירושלם חל מעלה עד
מיכנסו ישראל כירושלם סלמטה סכיחר בקרבך קדום ולה לבה כעור · כלומ׳ כל זמה
דסכיכית סכה כגלותה סמוך לגאולה לה תגאלי וכל תקוכין לה לתקנו כביכול לסתאר

ויאמר יי׳ אל משה כשיש לאחד ליום. מהוליום. אל יקול׳ יומין ללשלח לתתברכו
לתתברכו

ומתוך שכתוב. זכור אשר עשה עמלק לך בדרך בצאתכם ממצרים. אפשר שיעלה על הדעת שהוא
עדיין קיים. ולפיכך נאמר לשון זה. שלא יהא אדם אומר עד שיבוא משיח ואז נשלח. לפיכך
נאמר לשון זה. שאפילו עכשיו אם יש בידך לשלח שלח. ואל תאמר עד שיבוא משיח. ומנין
שאפילו בימי משיח אין שולחין אלא מירושלים. שנאמר כי מציון תצא תורה וגו׳. ואין צריך
לומר שאין שולחין אלא מן הכהנים. שנאמר ושלחתי בהם פליטים מהם אל הגוים וגו׳. כי מציון תצא
תורה וגו׳. ואין צריך לומר שאין שולחין אלא מן הלוים. שנאמר ולקחתי את הלוים מתוך בני
ישראל וגו׳. ואין צריך לומר שאין שולחין אלא מן הכשרים שבהם. שנאמר והיה השארית בירושלם
יאמר לו קדוש. מלמד שכל הכתוב לחיים נכתב. ואין לך חיים אלא תורה. שנאמר כי חיים הם
למוצאיהם ולכל בשרו מרפא. ואין לך חיים אלא מצות. שנאמר וחי בהם. ואין לך חיים אלא
בניין. שנאמר כי כה אמר יי׳ לבית ישראל דרשוני וחיו. ואין לך חיים אלא ישיבה. שנאמר
כה אמר יי׳ לבית ישראל דרשוני וחיו. ואין לך חיים אלא ירושלים. שנאמר ויאמר יי׳ אל
משה כשיש לאחד ליום. מהו ליום. אל יקול׳ יומין ללשלח לתתברכו

ויהי ביום כלת משה וגו׳. תלמוד ל׳ ומה ת״ל ביום. אלא מלמד שכל הימים נתקדשו
לתוקימכח ביום כלת משה. אלא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה
נאמר ביום ולא נאמר משה. לפי שהוא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה
נאמר ביום ולא נאמר משה. לפי שהוא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה
נאמר ביום ולא נאמר משה. לפי שהוא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה
נאמר ביום ולא נאמר משה. לפי שהוא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה
נאמר ביום ולא נאמר משה. לפי שהוא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה
נאמר ביום ולא נאמר משה. לפי שהוא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה
נאמר ביום ולא נאמר משה. לפי שהוא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה
נאמר ביום ולא נאמר משה. לפי שהוא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה
נאמר ביום ולא נאמר משה. לפי שהוא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה
נאמר ביום ולא נאמר משה. לפי שהוא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה
נאמר ביום ולא נאמר משה. לפי שהוא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה
נאמר ביום ולא נאמר משה. לפי שהוא מלמד שעל ידי המשכן נתקדשו. למה

במקום שנפלו כתבי חמה כתיב על נעליך

פרשת בהעלותך

וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את
הנרות וגו'. ר' יצחק פתח ושוה כתיב יוכח מכיח וגו'
וכתיב תוכיחיון דישראל דקיימו אורייתא דכתיב להון תורית
דקאמרו לון לעלמא (פ' יתרו) תיין להוי עלמא ותיין לעלמא
דאתי דכתיב תורת ה' תמימה וכתיב כי לקח טוב נתתי לכם תורתי
אל תעזובו (פ' משפטים) וכל
מאן דעביד מצי דאורייתא ואתפרש מאורייתא כאלו מתפרש מחיין דכתיב
אלו חיין ה' כי הוא חייך וגו'. וכתיב רפאות תהי לשרך וגו'. תא חזי לכל דחיי לחיי
משלוח ידיהון ושוו עמיה דאהרן לכלה וכסורה דילהון אתרי מריעה ואתעבד בגופה
דחילוה כחדא מיד תרין סטרין לחילין חד לנפון וחד לדרום וחד ימוכא וחד מערבא
ואיהו כמה דאת אמר כסיר כמה דאתמר מסכות גופה (פ' כופה) דחילוה לתקופ
לדרומא דימוכא ואהדר כתוקפיה ומתוקפיה כסיר אמצעי ואתכליל בכסירו ונהיר
כחתן יוצא מחפתו מאן חיהו חפתו דא חיהו עשרים לו ואמו כיום התפתו
וכלה מחפתו דא חיהו ריבוא דכל כסורא דלהון דקרוי לחכתיים מקדם דאמרי מוכחא
דא סירותא דכלה דקרוי מקדם דאמרי וכלין כפיק כחתן ממש כד כפיק לאתרעא
לכלתיה רחימותא דכפתוי ופריס דרועוי ומקבל לה. כהאי גוונא ונהיר כחתן יוצא
מחפתו. תוקפא דאתפתח לגבי מערבא כיון דאתרבי אתקריב סטר נפון לאתער
לקבליה בקדמיתא וקריב למערבא וזווג ליה כתיב כמה דאתמר לכתיב אמצעי
תחת לרחש ולכתר סטר דרום דחיהו ימוכא דכתיב ויחבקני. כדין ישים כגבור
לרוץ ארח לאהדרא סיהרא ותוקפוי. תא חזי כתיב את הנרות אלין כוכבין עלאין
דכלהו נפקין כחדא מן אתפתח. ר' יצחק פתח. תפרי מעם יודעי תרועה ה' כאור פניך
יהלכון. הא קרא תוקמוה אבל תא וכאן תיכון ישראל דקיימו יהבו אורייתא קדושתא

לאתברכא כאיכון תריסר תחומין דמתפרסן וכל חד אתתקן ואתחבר כברכתא על
ידוי דאלין דאתתקן. תהא כלהו מתברכין כגין מדכתיב דלשלחו ואשלו תתלם ואפילו
תמות תשלם מתברכן. דתניא תמר ר' שמעון אילמלא לא לקריבו אלין תריסר כשיולין
לא יכיל עלמא למיקם קמי תריסר כשיולי ושמעאל דכתיב מכים שכר כשולים לאומותם.
מלקריבו אלין דישראל כשיבו שולטנותא דכלהו. כך כשיל אחד ליום וכל מה
דלקריבו כנוכא לשילא לקריבו כגין דיתברכון כלהון. אלים שמים. שתודים שם יום
כמה דכתיב שמים נכוריס סכיב לה דכסטר נכורם. כף ל' שמרים וכך וגו' וכך אתמר
וכאם מולקסון דכדיקיא דקכם מריק עלייהו כרכתן וכייתן נלוותהון ועלייהו כתיב כמם
על תפלת כשרר ולח כזם את תפלתם וגו'. כריך הוא לשלם שמן ואמן וגו'

וידבר

ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואמרת אליו כהעלותך את
הנרות וגו'. ר' יצחק פתח ושוה כתיב יוכח מכיח וגו'
וכתיב תוכיחיון דישראל דקיימו אורייתא דכתיב להון תורית
דקאמרו לון לעלמא (פ' יתרו) תיין להוי עלמא ותיין לעלמא
דאתי דכתיב תורת ה' תמימה וכתיב כי לקח טוב נתתי לכם תורתי
אל תעזובו (פ' משפטים) וכל
מאן דעביד מצי דאורייתא ואתפרש מאורייתא כאלו מתפרש מחיין דכתיב
אלו חיין ה' כי הוא חייך וגו'. וכתיב רפאות תהי לשרך וגו'. תא חזי לכל דחיי לחיי
משלוח ידיהון ושוו עמיה דאהרן לכלה וכסורה דילהון אתרי מריעה ואתעבד בגופה
דחילוה כחדא מיד תרין סטרין לחילין חד לנפון וחד לדרום וחד ימוכא וחד מערבא
ואיהו כמה דאת אמר כסיר כמה דאתמר מסכות גופה (פ' כופה) דחילוה לתקופ
לדרומא דימוכא ואהדר כתוקפיה ומתוקפיה כסיר אמצעי ואתכליל בכסירו ונהיר
כחתן יוצא מחפתו מאן חיהו חפתו דא חיהו עשרים לו ואמו כיום התפתו
וכלה מחפתו דא חיהו ריבוא דכל כסורא דלהון דקרוי לחכתיים מקדם דאמרי מוכחא
דא סירותא דכלה דקרוי מקדם דאמרי וכלין כפיק כחתן ממש כד כפיק לאתרעא
לכלתיה רחימותא דכפתוי ופריס דרועוי ומקבל לה. כהאי גוונא ונהיר כחתן יוצא
מחפתו. תוקפא דאתפתח לגבי מערבא כיון דאתרבי אתקריב סטר נפון לאתער
לקבליה בקדמיתא וקריב למערבא וזווג ליה כתיב כמה דאתמר לכתיב אמצעי
תחת לרחש ולכתר סטר דרום דחיהו ימוכא דכתיב ויחבקני. כדין ישים כגבור
לרוץ ארח לאהדרא סיהרא ותוקפוי. תא חזי כתיב את הנרות אלין כוכבין עלאין
דכלהו נפקין כחדא מן אתפתח. ר' יצחק פתח. תפרי מעם יודעי תרועה ה' כאור פניך
יהלכון. הא קרא תוקמוה אבל תא וכאן תיכון ישראל דקיימו יהבו אורייתא קדושתא

ואוליף לון מרחוי לאתדבקא ביה ולמימר פקודי דאורייתא למוכי להו לעלמא דאתי
ויקריב להו כעשתא דכפקו ישראל ממצרים דהא כדין אפיק לון מבשותא אחרא
ואפיק לון לאתחדתא בשמים וכדין לקרון כני ישראל ככי חורין מכלא דלא יתבו
תחות רשותא אחרא ואפיק לון לאחדא בשמים דאפיק על כלא דאפיק על עלאין
ותתאין ומנו רחימותא דלסון קרא לון ככי ככורי ישראל כנוכא דקדושם עלאה
ועד קטל כל ככור דלעילא ותתא וישראל קטירין ואסירין דעלאין ותתאין בגין לאפקא
לון. ועד לא כעא קכ"ה מלאך ולא שרף ולא חיכו. ושוד דסא חיכו ידע לאכנעא
ולאכנעא כלא ולמשרי אסירין ולאו חיכון כרשותא דעלמא אחרא אלא כוליס. תא חזי כשעתא דרמס
עזי כהסוא ליליא דכעא קכ"ה לקטלא כל חיכון ככורי כמה דאתמר כשעתא דרמס
ליליא אתו מזמרין לזמרא קמיה אמר לון לאו ערכ הוא דאסיר אחרא מזמרין
ככי כארעא כשעתא דאתפליג ליליא לאתער רוח נפון וקכ"ה כדין עכד כוקמין
וישראל עכדין סירתא כקול רס (עד וישראל מזמרין ואמרין שלש בקול רס) וכדין
עכד לון ככי חורין מכלא ומלאכין עלאי וכל מצרין כלהו הוו ניתין להון לקליסון
דישראל. כתיב לאתנזרו מסטרא דמא ומדמא לפסחא רשימו לכתיכון כתלת
רשימין על המפתן ועל שתי המזוזות. מ"ט הא לוקמוס כגין דחיסו רשימא קדישא
ומכלא כל חיסו כפיק ומאי הסוא דמא דסוס רשים על הסוא פתחא חיים עלייסו
דישראל הכ"ה ופסח ו' על הפתח וגו'. סכא חית לאסתכלא אי קכ"ה אתי וקטיל
כארעא דמצרים ולא שלח לאחרא מסו ולא יתן המפתית ולא יפחית מכעי ליס.
מלא הכי הוא דכתיב וי' הכה כל ככור. וי' הוא וכית דינו והסוא כי דיכא הכי
אתפתא. מכאן דככלא כעי לאחזקא כגין לאתזקא דהא כנוכא דא על גבי
מדכחא כגין דלא לאתפתא מכלא הא כשוכדא וכזמנא דלא לאטריך אחי כגין רחם
פתחם דחיסו יומא דדיכא ומאריסון דליסבא כיסא קיימין עלייסו דישראל כעיכן
מלין וכשיכן לאחזקא כרוחא וכפתא כמה דלוקימנא וסא לאתמר וכמה
כסופר לאחזקא סופר ולאתערא סופר לאחרא ואכו אפיקי כסהוא קלא רחמי ודיכא
כאחרא כלא כדקא יאות כמה דהוא סופר עלאה אפיק קלא דחיסו כללא כאחדא
ולאתערא רחמי קדישין ולאתכרא מאריסון דדיכא דלא יפלטון כהאי יומא וכל
רחמי מתערין כלהו כוכיכון עלאין כדין מסאי נימא ומסאי נימא כדין כאור פני
מלך חיים. תא חזי כשעתא דכהכא רכא לאתכוון לאדלקא כוכיכון לאתא והוא
קרייב קטרת כוסמין כהסוא שעתא כדין כוכיכון עלאין כסדין ואתקטר כלא כאחדא ואדו
וחדוות לאתכא ככלהו עלמין הכ"ה אמן וקטרת יסמא לכ ועד כהעלותך את הנרות.
רבי אלעזר ור' יוסי ור' יונתן הוו אזלי כאורחא פגש כהיכון טורי קדלו עד דהוו
אזלי זקף עיכוי ר' אלעזר ואמי ליכון טורי רחמי והוו מסוכן ודחלן כדחיל
אלי אלעזר ליכון מכרייה אלי לכא הכא לי הוא דאילנא דכלא כיון דאלן אתלת הכא
דיכא לי לאתכא. אלא אלן כאה מכיכין אלי דאורייתא דכלא מלא ואלא אית רזין עלאין
ואי אלעזר ליכון אמרייה אלי לכא הכא לי הוא דאילנא דכלא כיון דאלן אתלת הכא
דיכא לי לאתכא. אלא אלן כאה מכיכין אלי דאורייתא דכלא מלא ואלא אית רזין עלאין

כללא חלא דנפק מכם חד ספור בעלמא לא תהי על הסוס ספור לאחזקה ודהי לא
למד על עצמו יהא הלא ללמד על הכלל כלו יהא בגין דהסוס ספור דאוריתא הו הסוס
עובד כוכב ומזל נפק מכלל דאוריתא לאו לאחזקה על גרמיה נפק כלכך שא לאחזקה
על הסוס כללא עלאה דאוריתא נפק בגין דכתי ותנח התנח בחדם הסביבי כסבסם
עמר יוס לקדם על הרי הרכת ודהי הלי קרא מכללא דאוריתא נפק ואתי בספור
דעלמא מהו לכפת לן לי סרי בסהי הו כהאי דסם כתר חד ליסרי הלא ללמד על
הכלל כלו יהא וזכאין ליכון ישראל דלתיביד להי אוריתא עלאה אוריתא דקסוס
ומאן דלמד הסוס ספורא דאוריתא לאחזקה על הסוס ספור כלכך קלתי תיפח רוחיה
דהי הכי להו ליהי אוריתא עלאה אוריתא דקסוס הלא והי אוריתא קדישא עלאה
ליהי אוריתא דקסוס תא חזי מלך כ"ו להו יקרא דיליה הוא לאסתעי מלה דהדיוטא
כם למכתב ליס והי סליק כדעתך דמלכא עלאה קכם לי הוו ליס מלין קדישין למכת
ולמעבד מכייהו אוריתא הלא דליהו ככוס כל מלין דהדיוטין כגון מלין דעבו מלין
דסגר מלין דלבן מלין דיעקב מלין דיתרו מלין דכלעס מלין דכלב מלין
דזמרי וכגים להו כל שאר ספורין דכתיבין ועביד מכייהו אוריתא הי הכי לאמאי
לקרי תורת יי תמימה עדות יי נאמנה פקודי יי ישרים מצות יי ברה
יראת יי טהורה וכתיב הנחמדים מזהב ומפז רב ולאין ליהון מלי דאוריתא הלא
והי תורת יי לקרי תורה תמימה וכל מלה ומלה לתתיה לאחזק מלין אחרנין עלאין
דהסוס מלה דהסוס ספור לאו לאחזקה על גרמיה כלכך קא לתי הלא לאחזקה על
הסוס כללא קלתי כמה דאוקימנא תא חזי ותנח התנח וגו' הי קרא כך כל כך
לאחרנין (סם הי קרא כך ליהו והא אקמר) כמעתא דדיוקא תלי על עלמא ודיוקין סריין
וקכם ויתיב על כורסיה דדיוקא למדן עלמא דהסוס כורסיה כמה רשומין לתתא סומו כיס
כמה פתיקין בגוזין בגוים בגין לחמתא דמלכא כלהו ספרין דפתיהו תמן לתבניזו
ובגין כך לא לתבני מלה מן מלכא והי כורסיה לא לתקן הלא סרי הלא בחדם
הסביבי דלזהו יומא דדיוקא יומא דכל כהי עלמא לתתקדן כיס כלהו עברין קמי הסוס
כרסייה ועד ותנח התנח בחדם הסביבי בחדם הסביבי והי דליהו דיוקא דעלמא על
סרי הרכת הלין סמכי כורסיה מאריהון דדיוקין דיוקא ויללא וכלהו סליהון
(סם דכלהו סביבין) כהסוס יומא קמי קכם וכמה מארי תריסין לתעארו בהאי יומא
וכלהו קיימי תחות הסוס כרסייה דדיוקא דעלמא ויתרחל מללן גלותא כהסו יומא
ובעלן ומתחנן קמיה ותקעין בשופר וקכם חיים עליהון ומספק דיוקא לרחמי וכל
עלאי ותתאי פתחין נווחא ואמרי לסרי הסוס ודעי תרועה ועל לא בעינא כהסו יומא
דהסוס דתקע דילא עקר דמלה ויכוון כיס בתרועה ועביד מלה בחכמתא ועד כתיב
לסרי הסוס ודעי תרועה ולא כתיב תוקעי תרועה והא תתמר. לזלוכל הסוס יומא
כד רמס ליליה סליקו לחד לתר ואסכהו חד מערתא עלאה בגווה. הר' אלעזר ליעול
חד גו מערתא לי אסתכח לתר דליהו ויתיר מתתקן. עאל רבי יוסי ואחא מערתא
לחרא ואהדרא דסרגא כיס אמא חד קלא דהסוס אמר בהעלותך את הנרות אל מול
פני המנורה ואורו שבעת הנרות. הכא נטלה כנסת ישראל ואתמי שלה

מתעטרת וכלהו כוונין מכח כהנין כד תרין טופסירין דקיקין פרחין מוסכוכין (פ"א סכסכין) כלהו קטרין לנבי עלאה ומתתין לתתאה · אמע רבי יוסי ונחית לנבי ר' אלעזר ר"ל אלעזר כישול דקדים לקדים לן סלי ונחת לאתרחצא לן כנסין · עלו כיון דעלו תמו תרין נבי כגוונא דסון לעלין כחוריתא · ר"ל אלעזר מה יקר חסדך אלהים ובני אדם בצל כנפיך יחסיון · קמו אלין ואתכו אלין ואחו כלהו אמר רבי אלעזר מה יקר חסדך אלהים דאסתכלת לבני חסד עבד לן קדם כאתר דלית אסתא לחלקוהי כוונין · רבי יוסי אמר ·

בהעלותך

את הנרות · כהעלותך אמאי כאלקותך להוי כאילו קאמרה אתעכיד על ידך דכהנא קדים פולחנין דליכון קאמרה אלין ואלין ליכון אמין וקטרת כדכתיב אמין וקטרת ואמאי לכ · דכתיב והקטיר עליו אהרן וגו · וכתיב והעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירכם · מאי טעמא דכתיב כהטיבו ומאי טעמא אתמר והעלו אמר ר' יהודה כלום אחד מלמד · ר' יוסי אמר כהטיבו כלום כי טובים דודיך מיין · טובים רוחי מכל בשמים · לאם וכהיה טובים · רבי ויהודה אמר הטעם אמת כלום ואוב לכ מאתת תמיד והעלות להוי כזמנ דלתתקיין ואתרווין מסקיו דכאלין כדין עלוון וכרכן (פ"א עלין ואתלין) מתתכאי בכלהו וחדו כלום · והעלות · ר' יוחנן אמר כשעתא דעמיקו כלום כהיר (פ"א דאתיאמ דכלום נסיר) כדרין כאחלם וכחלם כניד (פ"א כהיר) כאחרא מיסר לאסקקה כלום כדין כתיב כהעלות בנין דלהו משמקו דכלום כפקי כהעלות דלתי מסטר עלאה דעמיקו דכלום דלתקרי מאסכם וכלום אחד מלם וכדין כנסת ישראל לתברכא וכרכאן מאתכאי בכלהו עלמין · רבי יצחק פתח בתיב כשם כמיתי כית זכול לך מכון לשבתך עולמים · כית זכול · כית זכול ודאינכ לתפקדו כידאה כל נכוי מלכא · ומלעמ כהו כדין לתקרי כית זכול ובקיע אחד כית דלתקרי זכול דלהו דאסכא לקבלא כרכאן ולסדרא כלום ולסלי לתקרי כית זכול · תא כתי · ולזכלון לאר שמא זכולן כלתך ויסעכר כאהלך מלמ דלתתתפי כאחד לא נפיק ולנא קדכא ודלא ויתיב ולעי כאוריתא ודא יהיב חולקא לכל כחולקים דזכלון ומאן וכי לתקרי יס כנרת וכי אתתזי בגין דהוא תכלת נפיק מתמן ואוקמוה דהוא לתתא כנוונא דלעילא יס כנרת לשלש יס כנרת לתתא · תכלת לעילא תכלת לתתא וכלא כאתר אחד · ועד יהיו זכלן למיפק לאנא קדכא · ומכלן דהכי הוא דכתיב עמ יר יקרלו סס יזכרו זכרי נדק · זכרי נדק ודלא"מ כי מכא ומי ינקי · ויסעכר חולקים כאוריתא ויהיב לזכלון חולק דאוריתא ודלעי ועל דא מסתתפי כאחד לתברכא זכולן מיסעכר דברכתא דאוריתא היא ברכת כלום · ר' אבא אמר אחסנת דאוריתא ודלעי הכי הוא ודרגא דא אתיתלי [illegible] דאוריתא

כ כ סג ב לתתברכא

כרוה כדיבי מעס אלין אכהן דכתיב כדיבי עמיס כאספו עס אלהי אברהס וגו · כגין

סליק קטורת ואתיא ויבא

לשתברכה מכסון ע"י דדרגא תך ומכו נדיק דקאים עליה. ועד לאמרינן כל הני בטלה
כפיוט דלכסן כטלה. ולקרי ים. ולקרי כאר ולקרי ים. כשעת דינהק כפיק מזויכא
מסטר דלמא ולתי לאמסא לכתר דדל ומלי לה כדין לקרי כאר דינהק. כאר דמריס
הל לוקמוס ים כל לתכסרא מכהר עלאה דלכא כדין לקרי ים דכתלין לזלין לבכא כל כלילן סולכוש הל הים והים לינכו מלא ומימא דגלתה ככסת ישרא בגלותא
כתיב לזלו מים מכו ים דל ככסת ישראל. וכסר יחרב ויבא דל נדיק. ועד כתי סנדיק
לכב וגו'. דסוף הוא כהר עלאה ויקירא דעיול בגוה והוא ככים כל לינכן כהרי וכתלין
דנדין מכגידו דהסוא כהר קדישא דלא פסקין מימוי לעלמין דנגיד וכפיק מעדן
עלאה והוא עיול בגוה ומלי לבמהא ומתתן ירתין עלמין כלהו בר[illegible]כן
ככלה. הא כשעתא דלתברכא ככסת ישראל עלמין כלהו לתברכן וישראל לתתא
יכלין ומתברכן בגוכא והא לוקימכא דהוה לבוא עלייהו דישראל כמה דלתתר
דכתיב ויסע מלאך סאלהים סהולך וגו'. מלאך סאלהים דל ככסת ישראל והא לוקימכא
דהיה נסעתא בקיעא דלכהן כטלה. וכד לינכן מסתכחין לגבכא כלא מסתכחי ובגין
כך לתתסר כתלין קרחי שמא קדישא דכלילן כסין לכסת כמה דלוקימכא הל קרא
כסדרא. ואל למפרע. ואל כסדרא ויסע מלאך סאלהי' סהולך וגו'. דל כסדרא בגין
דלכרסס לסתכא הכא וכל לינכן דלתתו מסטרי' ועל דל כסדרא כנוכא דל.

אמר המג"ס כאן מנקדי כתוב פסוק ויסע כסלה כל לוח ולוח בבית אחד במרובע.
עם זה סלמון.

חכא לתעטר לכרסס בעטרוי ולעטר לס לככסת ישראל ולתון לתתון כלהו
כאדם מיסר למיסך בימא דכתיב יומם ונוה יי' חסדו ובלילה שירה
עמי. ועל דל כתיב ויסע לימתי כטלין במטלכיסו כלא סוי כוימא בל כהיך
שמא. ודל אל קרא דלסיו כמכשין ותרין לתתון ונסתכא כדיכא לגבי
ישראל ועל דל כתיב ויכא בין מחכא מנרים ובין מחכא ישראל לקבל לילן ולקבל
לילן. ויהי העגן והחשך דכי הוא ימלדשיכא דינהק עבכא הוי. ואזוכא
מכיס הוא ובגין כך סדורא דלתתון למפרע כאדם עקימא ולא כאדם מיסר
כנוכא דל.

כאן **ועל** דל לתתון כלהו למפרע דכתיב ויהי העגן והחשך דכיון דעאל ינהק
כדיכו ולא קרב זה אל זה כתיב זה ג' זמנין דאתי מסטרא דלכרסס
לא קריבו דל כדל דלא לא יכלין כגין דהלי כאר לתלכקא כינהק כלילא ויאר
לת כלילא דכל לתתלויא לתתכרא (עם לתתקפא) כינהק לא קרב זה אל זה ולא יכלו
לקרבא עד דאתי יעקב ואתקשר כלכרסס וכטל לינהק ואתרי לוס כלתכפיתא כדין
לתקשר מסיכותא לא כדל ודל כדל ואסתויכו ישראל. ותכינן כאתר דלכסיתא
דאתקשר סאיר נדיקויא לתתכרא כגוונא דלעילא. ואתכלל כלא כחד ואתקשר
כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד
ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר
כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד

כלילן

ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר
כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד ואתקשר כלא כחד

סליק ופתית לתתא לאכרסם לתני לקבלי ומנו רונזא ושפחא וחומתא ותקיפו זה לזה
לא הוו מתקרבין עד דלתתא ישקה ומשיך רונזא ומתיך ותכר נגלי ימא ההוא ויט משה
את ידו על היס וילך ה׳ את היס ברוח קדים עזה וגו׳ . מאי ברוח קדים עזה תקיף
לתכרא רונזא . ומשה את היס לחרבה ויבקעו המים לחריך ימא מימי רונזין ותתפלגי
מיא לסטרא דאכרסם ולסטרא דיעקב ההוא ויבקעו המים לסטרא דא ולסטרא דא
ועל דא לתתון כלהו כחדא מיסר כדקא יאות .

כאן סיס כתוב פסוק ויט כסדר כל אות ואות בגיות לפל כמרובע עם וס כלעזין .

הלין לתתון כחדא מיסר בסטרא דיעקב וכל לזכון דלתתא מסטרים
ועל דא עובדא בתקונא בשמא קדישא בזווגא דלכהן לפתמודע לליהו קטורת
חד קטורת מהימנ׳ למהוי רתיכא שלימתא וכזווגא דלכהן כחדא לתעביד כלא וידעין
מכריין למיהך כחדא מיסר לתתקנא עובדין כדקא יאות ובשמא דא קטורת לכהן
לפתבחו לורחין לזיכא ולרחמי לסיועא לכסא לדחילו לקורדיא לחיי לחותא לטב לכיס .
זכאין לזכון כדקיימ׳ דידעין לורחי דקורדיא וידעין למיהך כחורייתא דמלכא קדישא
זכאין לזכון כעלמא דין ובעלמא דאתי .

וכאן מנצפתי סיעב שמות סיובלים מנ׳ פסוקים אלנ כמרובע כל סס ופס מנ׳ לותיות נביא לפל

יסר כפוך יסר ומיטיך יהי אור ולא הלפסתי לותו מפני יקר תפארת קדושתו .

הא לכהן כמטלנן כעובדין בקטורין דמתקטרי דא בדא . וכד מתחברן
כחדא לית מלן דיוקו קמייהו . שבשה קטורין לזכון דמתקטרי בהו ג
לכהן וד׳ לחרבין רושע ומנצפתא בקטורת חדא ולזין לזכון דחפרו כורא דמיין
תכויכא זה אל זה ולזכון קטורת חדא בתלת ורזין . תליתאה אלימו דכל מהימנותא .
רביעאה תרין קיימין דנפיק קיימא עלייהו . חמישאה טביעאה כרחמי שביעאה בקדמיתא לתתר כסהון
דחוו ומתא סמיכתא דכלא שתיתאה דיכיל כרחמי שביעאה בקדמיתא לתתר כסהון
רושע דלתרן כנין דליהא מנצפתא דכלא וכנין דליהו מנצפתא דכלא לקרי לחני
קיימא דכל עכפין דמתאחדן מסחרנין . שבשה דרגין לזין מדרגא חדא לדרג׳ חדא
(סם לפרכא) לפתמודעא רתיכא חדא בכלא לזכון דמתאחדלן כיה וכן מדרגא לדרגא
וכלהו לתתכנן לפתרין דסהוה דרגא דלתתקדא עלייהו והא לזקימכא מלי . תא
כמעתא דלזין דרגין מפתכחי כל מהימנותא לפתכא וזלין שבשה עכנין לפסחרו
לזו ליסדלא כנין כך כל כטלא שכיכתא (כטלא בלפסתא) וכל זלין כטלין
כלהו דרגין לחרכין כטלין כהו וכדין לתעטרת כי כדקא יאות . תא זכון דקאמרן
ירות יס כפרת יס כנרת סתכ וכו׳ לתחזי . לי שכי יסודם מם חולקא לית כיס אלא
יסודם כטל מלכות כלא ולתתחזי כיס בכל סטרין . ר׳ שמעון אמ׳ אלי פרשתא סם לתת
עובדא דמכרתא ותקוכא דמדכחא וכל תקוכא דלתתחזי ליה לתת קרא ולפתעי עובדא
קריבו לעילא קורכנא דמדכחא וכל תקוכא דלתתחזי ליה לתת קרא ולפתעי עובדא
דמכרתא דהיא תקוכא לעילא על ידיה דלהרן דהא מכרת כל כוזיכין (סם תקוכין) דילה
על ידא דלהרן כהלין כלא . תא מדכא תריסר כשילין הוא לתתקנא ליה והא לוקמוה
תריסר לזיכין כטטין לי׳ דנלי׳ וכלהו תריסר . וכלא כנווכא ללעילא מכרתא

לתתו כשכשם כוכבים לחלקו על ידי הכהן ומכרת על זה קיומו ונתעברת והוא לו לקומם. כשובבת ומכרתו ומדכאת פניהם ומכרתו קיומי כחדו ונתעברת לחדות הכלה והוא לו לקומם לכתיב סוכה תמן וקטרת ישמח לב ולוקומי דתרי מדכאן סוכה חד פניהם ולחדות הכלה וזהו קיומי לחדות. ואחד לקרבן קרבנין ומהני כפיק להוי ומן דתמי יסתכל ויבדע רוח דמלה לחדוק ועל דה לא לתקרב קטרתך הלא כשעתא דמן לעתיד. מלי טעמ׳ בנין דהיכל מהני לכבר לעתיד ותדוק ותדות׳ ותדו וקטורה דכהירו׳ סוכה פניהם דכלה כיס קיומי וכד הלי לתער כל דיכל לעתלק ולא יכיל למעבד דיכל ובנין כך קטרת קיומי לכטלה מותכת ועל דה קטרת קטירו סוכה דכלה ודה לתקריב כסוכה פניהם. וכלין ליכון ישראל כעלמא דין וכעלמא דלתי עלייהו כתיב ויאמר לו עכדי לתה ישראל ונו׳.

קח לת הלויים ונו׳ הם לוקומי דכהי לדכהם (פי׳ לדכהן) לון ולמעכה לון לתקריב כתרייהון ובנין דליכון דרועי סוכה דכלה ודה דליכל וכל מלן דלתי מסטר׳ דליכל כהי הלה וכהי שערה בנין דלסני דיכל כעלמא ועל דה לתתו כהלי נוכח דלה יתחזי שערה לכר וכעיין לתתפייה ריסה ולכסי שערה ולוקומי ודה לתמר וכדין לתכרכן כל ליכון דלתיין מסטרה דליכל. ועל דה כלוהי כתיב וכה תעשה להם לטהרם ונו׳ וסעכירו תער ונו׳. ולתתר ליהי סלקין לתרייהון עד דירו׳ לון כהנה׳ בנין דיומ׳ מדכר תדיר לשמלה. ר״ם אמ׳ כיומ׳ דסלקין לתרייהון כדוכתייהו כתרין פרים מט פרים שלה ליהון כפרים לקכלה כשמלה להלי פרה פרים לדומה. כסכה כל חילה וכל תקוכ׳ כיס תלייה בנין דכל חילה דנופ׳ כדרוש׳ ויכיל קיומי. ועל דה כסכה דרועה דישראל כלהון סוי וכיס קיומי לתתקה כלה ולתקכה עלמ׳ ועם כל דה לה לתתכח כלחודוי חלה כגופה ומחלה ונופה שקרה סוה לכלה.

זאת תער ללויים ונו׳. תה ליומה כר חמש ועזרין שנין יפלה כר תמתין שנין סליק לזוכתים ולתעטר חמש ועזרין יפלה דסיל כר כם סליק להלי דרגה דחמתין שנין ומלחה כחית מן תוקפה דלעלה דכיס. וכיון כל דלעלה וחמיתה לתקרר הה פנים להסוה לתר דלתקער כיס ושוד דקלה דזחרה לה לתקער כסדיס כל כך וקלה כשי דלה ויתפנם חלה כשי לתתקפה דסיל כה לתר דליכל תקיף קיומי ולא כחלחה. וכבב כשי דלה יפנים סוה לתר לתקער כיס דליכל תקיף תקיפה ולא חלחה. ועל דה לה כשי לחזוקה מוצחה כלל ככל סטרין. זכאם הוה כר כם דלעתדל כחורית׳ ויכדע מורחי׳ ולא סטי ליומיה ולעמלה לכתיב כי ישרים דרכי ה׳ ונו׳.

ויכבר יי׳ אל משה כאמר סיכי ונו׳. לר לכה מלי שעמ׳ הכה פסח והה לתתר חלה כשנה הסנית סוה דישרל תשיכו דסה פסח לתו ליסו חלה כמצרים. סשתא כיון דעכדו ליה ומכה חדא כמצרים חשיבו דלה לכטריך יתיר לתתר קכם ולזבר לון עלים דלה יתעכון דסה קל עבר זמכים כמצרים חלה יכטריך כנון

כך במדבר כיני כמנם סמנית לתתקנ לסו לדרי דרין · ותע"ב דהא לזכר להו במצרים
הסתא פקיד לן זמנא לתרוץ כסהוא לתר דכל פקודין דלוריתא כיס תתיסיבו ועל
כמנם הסנית · מאי כמנם הסנית כחדם סרחמון · אלא רזא עלאה סיון חד שבת ואד
חדם מה כין ה"א להאי חדם דא סיסרא · שבת דא שמשא דכסיר לסיסרא · וכדין הוא
בזמנ דכל פקודין דלוריתא לתתסרו כיס · ר"ש אמר ווי לההוא בר כש דאמר
דהא לוריתא לתא לאחזאה ספורין כעלמא ומלין דהדיוטי · דלאי סכי לפילו בזמנא
דא לאן יכלין למעבד לוריתא כמלין דהדיוטי וכשבתא יתיר מכולהו לאי לאחזאי מלם
דעלמא לפילו לוכון קפסודי דעלמא לית כיסיסו מלין עלאין יתיר · אי הביזוזל
מכתרייסו וכעביד מכייסו לוריתא אלא כל מלין דלוריתא כהאי גונא · ת"ח עלמא
עלאה ועלמא תתאה כחד מתקלן אתקלו · ושרץ לתתא מלאכי עלאי לעלא · מלאכי
עלאי כתיב עושה מלאכיו רוחות · האי כאתר עלאה כשעתא דנחתין לתתא אשב
דנחתין מתלבשי בלבושא דהאי עלמא ואי לאו מתלבשי בלבושא כגוונ דהאי עלמא
לא יכלין למיקם כהאי עלמא ולא סבילן עלמא · ואי כמלאכי כך לוריתא דברא להו
וברא עלמין כלהו וקיימין כניסא כיון דכחתת להאי עלמא אי לאו דמתלבשא כהאי
לבושין דהאי עלמא לא יכיל עלמא למסבל · ועל האי סיפר דלורית לבושא דלוריתא
לישנ מלין דאסיב דההוא לבושא לוריתא לישו ממש ולא מלא לאחרא תיפא רוחיס
ולא יהא ליה חולק כעלמא דאתי · בגין כך אמר דוד גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך ·
מה דאתמות לבושא דלוריתא · ת"ח לית לבושא דלתתאי לכלא ואיכון סמנין כל
אמלן לכל כם כלבושא דלתתאי לון סביבית לא מסתכלין יתיר מאיכו דהסוא לבושא
גופא · מאיכות דגופא כשמת · כהאי גונא לוריתא לית לה גופא אלא לוריתא דלקרון
גופי תורה האי גופא מתלבשא בלבושין דלאינון ספורין דהאי עלמא · טפסין דעלמא
לא מסתכלי אלא כההוא לבושא דלאינון ספור דלוריתא ולא ידעי יתיר ולא מסתכלי
כמה דלאינון תחות הסוא לבושא · לאינון דידעין יתיר לא מסתכלן כלבושא אלא כגופא
דלאינון תחות הסוא לבושא · מכאינון עכדי דמלכא עלאה לאינון דקיימו כטור דסיני
לא מסתכלי אלא כנשמתא דלאי עקרא דכלא לוריתא ממש ולעלמא דאתי זמינין
לאסתכלא כנשמת דנשמתא דלוריתא · ת"ח סכי כמי לשלא לית לבושא וגופא ונשמתא
לנשמתא סמיוא ואילאינון אלין לאינון לבושא וכנשמתא דא גופא דמסכלא לנשמת
דלאי תפארת ישראל ועל לאי גופא לנשמתא · כשמתא דאמרן דא תפארת ישראל
דלאי לוריתא ממש · ונשמתא לנשמתא דא לאי עתיקא קדישא וכלא לאחיד דא
כדא · ווי לאינון מיכיא דאמרי לוריתא לאו לאי שא ספורא כעלמא ואינון מסתכלי
כלבושא דא ולא יתיר · זכאין אינון צדיקיא דמסתכלי כלוריתא כדקא יאות · אמרא
לא יתיב אלא כקנקן כך לוריתא לא יתיב אלא כלבושא דא · ועל לא כתי לאסתכלא
אלא כמה דאית תחות לבושא ועל כל אינון מלין וכל אינון ספורין לבושין אינון ·

ויעשו כני ישראל את הפסח כמועדו · מאי ויעשו אמר רבי יוסי הא
אתמר כל מאן דאחזי עובדא לאתתא כדקא יאות כאילו הוא עביד ליה
ואא אתמר ·

איש וגו׳ איש כי יהיה טמא

איש איש תרי זמני למלה

למלה איש דהוה איש ואתחזי לקבלה כסמית

עלמא והוא פני גרמוי. למלה שרוש עלוי

סכיכת עלמה מטטרון דאיהו גרוש והוא

מכאב ליה לגרמיה ועל איש איש. איש

דיתקע למהוי איש והוא מכאב גרמיה

למלה ושרי עלוי קדושה דלעילא.

או בדרך רחוקה לא ליהו קל

מעבר לליהון פקודי כהורית

וכלהו לתתין לאחזקה מלה. מאי בדרך

רחוק בני דכר כם דליהו מסלקין גרמיה

מסלקין ליה לעילא. כיון דמסלקין ליה

לעילא הא ליהו בדרך רחוקה. מסהוה

לרעא דישראל לאחזן ביה הא

בדרך רחוק לאחזה דלתרחק למקרב לכון

ולאתקשרא בכון כמה דלתתון מתקשרין.

אמר ר׳ יצחק והא כתי׳ כי יהיה טמא לנפש

או בדרך רחוקה לאתחזי תרין מלין.

מסתמא לכתיב או. אמר ר׳ יוסי כאן עד

לא מכאבין ליה. כאן כתב דמסלקין ליה.

ומסתמא אפילו הלי הא לא יפרי עלוי

קדושה דלעילא ולא יעבדון פסחא בזמנה

דישראל עבדין ליה. ואי תימא הא כירחא

תניינא עביד אי לא מתקן גרמיה הא.

אלא כיון דמתקני ומתקן גרמיה הא

ירחא תניינא למעבד פסחא מכאן כל כך

כם דמדכי גרמיה מדכאן ליה. ואי תימא

דכדרגא עלאה יתיר קאי כירחא תניינא.

לאו הכי הא ושרש ורעא קדושה דעבדו

פסחא בזמניה בטלו ליה לסירחא ולסמסה

כחד ומאן דכטיל בקדמיתא בטיל

בתרייתא. מאי יסודא לא תימא וכול עלמה

דכיון דעבדין ליה לא מתקן ליה. אלא

פקודא למעבד פסחא שני על ליכון דלא

יכלו או לפסחא בשמשי

לחרב. אי דלא לפסחא כלל דמשמכותא ליסרא

עלין כפסח ובכין ולכין ליסו ומכא לחדוש

לך יכלין מלין דלא יכלו או לפסחא למעבד

בירחא תניינא דהא למעבר ומכא. אלא כיון

דכתיב בישראל מטטרון בשטרא בכיסן לא

לתעדיתא כתרשא ושטרא מכא מלתין ימין

מן ימא לכפקו ישראל מפסח יתבא מטרוניתא

בשטרא וכל חילהא בקדוש. מאן דכתי למהוי

למטרוניתא יכיל למהוי כרוז כרין כל מאן

יכיל למהוי מטרוניתא ייתי ויהוי עד לא

יכעלן תרתי. לימהי כרוז כרין בלרכתא עשר

ליומא תניינא לסא מפסח על שנא ימין תרעין

פתיחן מכאן ולסלאה יכעלן תרתי. ואע לא

פסח שני. עכ משמע שאין בשטרא

פקודא לא שמיעת פסח בזמנו ועכתריס

פסח לעצמן ופסח שני ליכול

כמשפטן וטמאים לא היו בימים לפסח שני לפיכך

תלית. תכלין לית בני כסח כחולין לטהרה

מטהרה דמיכאל וכחולין לקדשים כבנין בשר קדש

ולימין מטהרה דגבריאל כאן ולהי. ואית בני כסח

דליכין כיומין טבין ולימין קדש קדשים שכיכת

לימי פסח לעצמן ופסח שני שמשלה.

פסח לעצמן מיומיה ופסח שני משמשלה

לעצמן ביכה ובנין דגבורה מתעברין כל לעצמן

כוברלין לימין כקו ותכן לגבי פסח דגבורה

טמאים כלתים לפסח שני וכל טומאי כלה ומטומא

וב וזכה ויולדת בשבע לגבורה ליהו שוכף

לכשמתא ליהו מאכא לקבלה ולימהו לא שני כה

עד לשלכתא בשבע לגבורה לכתיב הלא כה

דברי כאש נאם ה׳. ונאמי פסח אש ברזל הוא

מתפוכן ואם אכן הוא כמוך ונאמרא לקבל קורס

שכתב לימי מים ומטרה מקור לחיה ומטומא

לשלכי כה וטמא את וב וטמא בכל מיני שרץ.

כפל וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם וגו׳

כעמודא

ר׳ יהודה ולאו לאו ליהוי כמאן דבטיל
פסחא בזמניה דכל כלא בטיל לפני כירתא
תכייכא ולאו כחיוי דבטיל ליה כזמניה מ״ט
לא דבטיל פסחא בזמניה בטיל מתתא
לעילא ולא כחיוי בגין דמעלין בקדש ולא
מורידין. ולא דבטיל כתר ומכיר כחיוי
מעילא לתתא בגין כך מוין כללא ולא
מוין דלא סליק ולא כחיוי ולא כחיוי
ולא סליק. בגין כך מאן דמקרב פסחא
בזמניה אבחא יתיר ליה זכאין ליכון
יתרחל דזכאן בכלא דזכאין כחוריתא וכל
מאן דזכי כחוריתא וכי ליה כמאן קדישא
זכאין ליכון ישראל בעלמא דין ובעלמא
לבתי.

לכתיב בם ותורת לוב. ועוד נפרק קרושף.
סדושף תמרים בפלוס תמו עובוחיו. סלל תם עוכך בת ניון. בגין לתמרים כיום תם לרגע לישקר
לפתמר ניה ויבקר ליום תם חזקין מריס. ועוד תמרים תעון תם ותמן מל. הכא רמיון ויתתקי סמיס
סלל ויורהו יי עץ ויתתקי סמיס מסכא מאן לפסתקל בעוריתא לפיכו עץ חזקין ליליה לפתמר נהון
ומרו את חייהם בעבודא קשה קלם אחיל ליה ויתחזון מתיקין ליומין ויתן ליתקייהם כהו כמפקנו
למנרים לפתמר ניה ויתא יוסף וכל קחו וכל סדור סטוף ונגלוחא בתכלם ליה מיתם מלא עובי
ועבי חמוד כתא לקיים נסין והשלחתי בך עם עבי ולא ומסו נסם יי לפתקייתא נסין ואת עם עבי
תושיע ולאו עתידי לישתלון נסין יתקיים לתם כרפים. כרפים סם לעוריתא. כרפים
סם למעבד טיבו עם מלרי תורם ולפסוכים עתיר לעיר ולא יחכמו. וברפים כם בכוכל
תם לכוכב תיתא כבלין לוכין בכוכב תם. ולא עבדין טיבו בגין לא בכבל בעבודא על סלפנים ויתתו
בם לכוכב תם עליהו ולא יסגו בדבלי סקר לוכין מסקרין ומתלין לכוכב תם עליהו בגין לא
עבדין לוכין מסקרן במלכייהו ומתרין לעבכוכב לבכבל לתבן כתן מתוכא לסקרא לבית
טוטין לקבל ובגין לבא יסגו ניה ולא תסו נסם יי לין כתן לעבדיך. ואלין לוית לון טמיר
תכיו מתוכא לבי לוליהו תוכן בגין לוכר ותיבה לתקיים נסו ותוכן לבכים תתכו ולא כתפים לבכים
לוסן בסהוף לבא בסוף ומכא סם סם לו סק ומסטם ולוכין מלרי מסבא. לוף סכא ויבלו מרתא
לתקלל לון לוריתא לבעלם סם מרא בלסקין בניאי בעבוחא לייתקיים נסו ויתרבו את חייהם בעבודא
קשה בחמר ובלבנים ובכל עבודה בשדה את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך את
תנק. ורעוא מסיוכא תמן לתקייס בך סם סם לו סק ומסכט ונסם כסהו בבאי עץ פלעת טוב ורע
לוליהו לוסוך ובתר ובתיכון זיון לתגליון על ידך ויתתקו סמיס כחלה לתתקק בתרך הכי יתתתקון
כרוויא לתגליון על ידך כל לוכין קומין ומתלוקות למיין מרירן לתוריתא לתתלו מתיקון מי

ערב

עומדת לעד. מלי עומדת לעד שומדת עליהם דכר נמי למכתב ליה קיומא וחיוס כמה
דליהו ויהיב ליה חיוס ואתער לנביה חיון הכי ויכתוב ליה ויהיון תרי לוחות יכתוב ליה
ונקיימין עליה לעזכה ולמוסיף ליה חיון. קלנו תרוס ככבוד. תא על מה דאמרן
דהוה קרן תרוס. וכמה ככבוד דלעילא דסלי בר נש גריס לאכרא לון כחדא ולאדקא
כרכון לעילא ותתא. רבי אבא אמר כל זמנא דמסכנא לתקפ כעובדיהון דבני
נשא כדין הוה יומא ויומא דחדוה דכלא ויומא רבות קדישא לתתקן כהנהו טוניין
ונסרין כלהו. מלן דגריס דל גריס ליה כהנוא עלמא דלתתי מתזיף כהאי עלמא ויהיב
ליה חיוס כעלמא דלתתי הכא ונדקא תניל ממות. וכתיב ואתה נדיקים כחור בגם
הולך וחור עד נכון היום.

עשה לך אתי חנוטרות כסף וגו'. רבי שמעון פתח וכלכת סחורת ילכו
סחוכים תלם וכסכמ סחורת מעל סחרן יכמאו סחוכים. וכלכת
סחורת בקונפירא דלעילא הוו מזלי דלהי תוסא דהאי לעילא לעילא לאו לתתא שא כנוהא
הלי מקומי לכסין והאי לכתר לכסין זיקא מתרכא זיקין כל מדור בלשמיה דלתתא
בקונלמיטון דלכסין כהיריו. כנוו כך כעין כאמר כמרכבת סחורת דלוכוו תרכא זויין
דנלין פריזון תרים. כאר. ס"ר. תלם. דכלהו כלהו ד' מלכין דמלטין וכלילן כלא.

דגלא קדמאה מסרוך מזויכא תרים. מיכאל דמים כפריזו דגלא פריזו לוחוכ.
מזרח זירוזא דמסרוך לזויל כמטלמי כנסיכו. תרוו ממכן תחות ידוס. ופיכאל נדקיכל
חד לוחוכא וחד למויכך כמוקך דלזויל כל תלין כטלין כטלין כוס מסרוין מזויכין
מסטרא דימוכא וכלין חד למטר שמשך שמשא לזויל (פי כטל כל חד למטר שמשא. שמשא
לזויל) ונסיב ומעטר לסו שלף ורכוון ממכן תחותוי וכלהו כדחילו כהימתא כזיע כרתת.

אריה לוסיט ידוס ימיכא כוים לכל חילוי לנביה תלת מלס ומכעין שלף תריוותא
מוחרנים דהוה תרים ואיהו כיכוויהו כחמנעיתא כל נעי הוו תרים מזדעזעין רקיעין
וכל מילין ומסריין מזדעזעין מדחילו דיליה מסהוו קלף כסר די כור מתלטטא וכחית
כלף ומים מלס דרגין דניכסס לתתא כדין כלהו חייכין דניכסס מזדעזעין ומלטטין
לעלס ועל דא כתיב תרים שלך מי לא ירא. נעי תנייכו תלת מלס ומכעין שלף תריוותא
כלהו נעלין. לוסיט ידוס שמלף כל מלריסין דדיכין לתתא דחלין ותכפיין תחות
סהוו ידא. וסהוו ידא פסיט עלייהו וכלהו תקיפין כלף ידך כערף חויכך. תרכא
נדפין לכל חד וחד מלס חוור כלהו מלטטין כל לפין דחוור ושוכן כחוורא דסהוו
מלס שקיעין. תרכא לכפין לכל חד וחד לתרכא סטרין כלהו כסירין כחוורא דמלס
חד לסטר מזרח כסיר כחדו וחד לסטר מערב דלתכנים כסורי וחד לסטר נפון חסוך
כלף כסירו כלף דמלס לנבי שמלס כלף חסוך שמלס כסיר כנוו דמלס ונלף ומיכא
ושמלף ומלמלף כחדא דמלס (פי חיסכן) לחזל עמיס כל חיוון דכסלין זויכא וכלהו
מיוכא ומלמלף כתלת ריסין. ריסא חדא דיליס עלייהו תרים כר כל חיוון ממכן לדתתא
חיוון ריסא חד. כפקי חילא כיוכא דלייהו תרים עלייהו כר כל חיוון ממכן לדתתא
תחות חלין סלטוכין חלין על חלין דרגין תתאין עם עלאין דלית לון חוסכף. ריסא
תניכא דחזל כריסא קדמאה חוסכן דיליס חמסין ותרכא חלף ותרכא מלס כר כל
חלין

שלין ממכן דתחות לר׳ סמרין דלית לן תוספתא . ריפע תליתאה דל זיל כתריסי חמשין
ושבעה חלף ורבע אלה כנוסף דכטיל ומיכל דכטיל כמי כטיל ממלא סכי כמי מקמייהן
סכי כמי מכתריהן כיון דכטיל הלי קדמאה ושורר ממכן וכלסו ליוקי לחודי שירתא
מלרי לתוספתן כלהו מסטרים כדין כי רוח סחיה באופנים כתיב . דגלא תניכא
מזרוח מזיוכא כסר זוכל דרום . תרי ממכן עמיה סמיכל סמיכל הלי נשר
סליק ו כל מלריסון דגדפי׳ מקמיה כמה מסרין סלקין ככל סטרין כל חד וחד כתוקפא
דממ׳ רוחא דרוח׳ פניהם אלה רוחא והוה רוחא מטו להלי כסר וסליק לסכרוי ומכסייה
לגופה כל׳ סמכיכתך אלכר כן יפרוס ככפיו לתיזן כדוגמת כשיו כסר ועור
קמו . הלי כסר כן כהדיס ויוכס כהדיס כן וכל מלרי דגדפין כלהו מנפנפן וחדלן .
חד מסטרא (פ׳ פמיכא) קמיה סליק מתתא לשילא כמה סיפרין סתתין ועלין מנפנפן
וחדלן לזלין ושלטין . כד כטיל לוסיף נדפא ימיכא כמיס לכל חילוי תלת אלה וחמשין
אלף מלרי דגדפין כתרי נוסי כסר׳ ואלים כחד׳ לריס קלף כלהו לאחרנין סלקין וכחדין
מנפנפן מסטרי יסו מכמה דרגין ב׳ ריפין לוסן כחד׳ מסריין לזלין וכלסו כחד זוסכן
וחוסכן לזלין ריפין . ריפע חדא לרכשון ומית חלף ואלף אלה . ריפע תכיכא חמשין
ותשע חלף ותלת אלה . ריפע תליתאה לרכשין וחמש לזלין ומית אלה וחמשין חשין
תרי סטרין נפקי תרי כרוזי דלזלי מקמי כלהו מסריין . כל שין תרי מכרוזי כל חילוי וכל
מסריין חיון זשרין עם רכרכן כלהו מתכנסי . מלן אמי כטילא דכלסו רקישין כלהו
כטלין כמטולא כמסריין לקמיה דהסוא מסכנא בסעתא דחד מכייסו הסוא לאתי
מסטרא דלריס פסיט קלף בנון דלא ודעושן כל לוסן קלין . כדין מתכנסין כל לוסן
מסריין . כסעתא דאחרא קרי מתכר קלף ולא פסיט . כל לוסן מסריין דהלי כסר
כלהו מתכנסי לכטלא כמטלויהו . לקביל לוסן אתי תנוטרות כסף כנוסף דל כלא
לאתי . ת״ח כל חלין כטלין מס כתיב וכלכת סחיות ולכו הלופני׳ לאלא לוסן דמתכנסי
לנכויהו כנוסף דריפע דמתכל אלי אמי כלהו . דגלא תליתאה סור נכל׳ל נפון
תרין ממכן עמיה קפנ׳ל מזק׳ל הלי סור מסטרא דמחל׳ק׳ל קרפי סלקין כין תרין
עיכוי רגוי כלסתכלותא שיכין מלטן כלסע דמר לליק נגח ורפכה כרגלוי ולא חיים
כל נעי הלי שור כפקין מקוקכא דתסומא רכא כמה מכילי מריקין (פ׳ טריקין)
כלהו נעלין ומטלן קמיה וסומיא דכל חוכין תליין קמיה לסם לזיל לנבי סהוא
כספרא סלקין וכתיבין . שכשה כהרי דלעא כנדין קמיה כד נחי לזיל לנבי סהוא
כהר דיכור ומליב ליה כנוסע חדא וסהוא כהר ו תמלי בקדמיתא ולא כדיכוכל לוסן
חיילין מלכין לעא מלכא לעא . ולמלא דמסטרא דלריס כפיק חד כהרא דמיוא
נחלתייהו לא וכיל עלמא למסכל תסוכא דמסטרא תמן לעתכא לא לעתכא כהרו כמה
נדדיכי כמוסין לוזלין ומטלן בחסוכא וסהוא כהר דליק בסטרא דל נורא לוכמא
חסוך . ולי תימא דלא לית לא לעא תוורא לעא לוכמא לעא סומקא לעא דתרי נוכי .
כתרי לאי לעא מתכנסי לוריתא . ת״ח לעא חדא הוא והלי לתפליג לתרכעא חדא מיא
חיהו

מכון אוצר החכמה

סמ"ג לאוין רכ"ג מצוה רכ"ג סמ"ק סי' ק"ל

ספר החינוך מצוה

לארובה ולישראל אלא לישראל נגרמו לכתר דכתיב ויסי העם כמתאוננים · אמר ר׳
אלעזר מכאן למדרין מספרא דרב ייבא סבא דאמר דכין כהאי גוונא וכין כהאי גוונא
לתהדר · אל תפיר קאמר אלא דאמינא סבי תפכא כספרא דרב המנונא סבא
והכי הוה ואלי ·

והמן כזרע גד הוא · אמר ר׳ יוסי לקיימא זרעא וחילין כארעא כלא גד
גדוד יגודנו · מה זרעא דגד כטלי חולקיהון כארעא לחרבא כך מן
סריך עליהו דישראל לבר מארעא קדיש · כזרע גד הוא · כזרעא דגדא חורבא ואתקפי
כל בחית לחורבא ואתנגדים (פ׳ ואנפיס) בגופא ובא לוקמוס הכריוך · ועיבא
כעין הכדולת · כסהוא כדולתא דהוסי חזור כגווכא דימיא דלעילא · (כזרע גד הוא כזרע גדא חזורא
לא לקרון כארעא דמגרמי לכל לכך מחרבי זרעא כזרע גד הוא כזרע גדא חזורא
ואתקפי כל בחית מלעילא לתתא) אמר ר׳ יצחק מלי סבא דמסס כמלה לא חלים
לשילא כגוקבא דכתיב ואם ככה את עושה לי הרגני הרג אם אמצא חן בעיניך
סלרי כיס קאמר ובסוף אתר דכוקבא דיסו בגין כך אמר הרגני כי הרוג ודאי תילבא
דמותא ובא לוקימנא דכתילבא דאיי לא סריך כיס מותא ועד אתדר לנבי תילבא
דמותא ואמר לא ולא אמר לתתם והכי מכבי ליה · מיך

ויאמר י׳ אל משה הספס לי שבעים איש וגו׳ · אל׳ לקבל אתכש מותא
בכל ומכל סרי לך ואצלתי מן סרוח וגו׳ · תא דכד ידעמסס דהיסי
ימות ולא ייעול לארעא דסא אלא הוא ומדר אלא לא סוו אמרי על דא לא לבעי ליה לאכים
כמעתא דרונוח סלרי כיס לעטיוח נרמיס דסא כמה קיימי עליהו דמקבלי סיסיס אלא
כזמכא לוחרכא דכעא מיתתא לא קבילו מכיס בגין דכלא לתיעלת דישראל הוא · הסתא
לאו אלא אלא מגו רונוח ודוחקא קבילו מכיס · ועד אסתלרו לכתר אלדד
ומדד ואמרו לקמסס יתכנים ויסוסע וישל גן לישראל לארעא וכבר אתא שוסע
לנבי מסס וקבי עליס למסס ומסס לא לסבא כיקר דיליס ועד אמר לדוסי מסס כלאס
אלא כלאס מכא מכסון לוכון מלין כלא וכלא הסא מסכוא · וכלא הנסס מן הסמים ·
מכיעות ממם · ומסס לא כעא סוק אמי עכוותכוסיס דמסס אם כתי׳ סמקב לאתא לי וגו׳
זכאה חולקיה דמסס דהוסי סליק על כלהו כביאי עלמא אמר ר׳ יהודס כל אלה נכיאין
לנבי מסס כסישרא לנבי מסס · ר׳ אלא הוא ויתיב ליליא חד ולעי באוריתא וסוו עמיס
ר׳ יוסי ור׳ חוקיס · אל׳ יוסי כמה לוכון כבי כמא תקופי לכא לא מסבחי כמלי דסהוא
עלמא כלוס · אל׳ אלא כיסא לכא לאחידא לכל סיופי גופא קא עביד לן · פתח ואמר
וס רשה אסר רליתי תחת הסמים ורכם הוא על אלדם · וס רעה לא לוקי תוקפא כיסא
לכא דכבי לסלמאה כמלי דסהוא עלמא ולא אסבא כמלי דסהוא שלמא מדלמאי
לוקי רעה · קרא דכתיבי אוכח דכתיב לוס אסר יתן לו סלגי עופר וכסוס וגו׳ סהוא
קרא קשיא כוון דכתיב ולוכבו אסר לכסאו מכל אסר יתלוה לאתי ולא יסליטנו השליס
לאכול מבנך דסא לוכו אסר לכסאו כלוס שלא רוח לוכון וכל מלוי דסלמא מלכא מתלבסן
לוכון כמלין אחרכין כמלי דאוריתא דלוכון מתלבסן כספורי עלמא · תא חעי דכעיכן
לאתכלא כלכושא הסתא סלי קרא הכי קאמר דכר כם לזול בהאי שלמא ויהוב ליס

קלה

ויצעק

לשטרחא

כתיב כה אל כל אשר אשלחך תלך וגו' (פ"פ דפ"ח מסתלק על כל כניסי עלמא כלא למצעי כלל כמה) עלמא כלא למצעי כלל כניסת ישראל. ותנן וולדתך דא לאו דמסם דלתתא קפ"ם רמיס ליה ויתיר מכל כניסי כניסת ישראל. ואמר אביי הכי קאמר דא לאו דמסם דלתתא קפ"ם רמיס ליה ויתיר מכל כניסי עלמא כלא למצעי כלל. ואמר רבי חלבו אמר רב הונא כל הכונס בלא שטרא כאלו זונה הוא שנאמר ואת זונים תקח לך. ואמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה כל הכונס בלא עדים בלא שטרא ובלא סעודה אינה אשתו ואינה בכלל משה ויהושע. דכתיב ויקח משה את צפורה ויהושע עשה מלחמה עם עמלק ולא כתיב ויקח. ואמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה כל הכונס בלא עדים בלא שטרא ובלא סעודה ובא עליה ונתעברה אין הולד יוצא בן תורין. דכתיב ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולת וברקים וענן כבד על ההר וקול שופר חזק מאד ויחרד כל העם אשר במחנה

לאטרוחי יתיר לכם קבלם כעין על יקרא דמשה. וכל אתר קבלם כעין על יקרוי
דנדיקייא יתיר על דילהם ולזמכא דאתי עתיד קבלם למתבע עלכוכא דיסרא מעמיק עשו
ולמחדי לן בחדוותא דגין דכתיב וכהו ורככו כמרום גוין וגו׳. וכדין וכא לגין גואל
וגו׳. כרוך ה׳ לעולם אמן ואמן׳ ימלוך ה׳ לעולם אמן ואמן:

פרשת שלח לך אנשים

וידבר ה׳ אל משה לאמר. שלח לך אנשים ויתרו ית ארעא דכנען וגו׳.
ר׳ חייא פתח המימיך נזית נקה וידעת שמאר מקומו שאר כתי
הא אתרחקו מאחר מ״ט. אלא אמר ר׳ חייא בשעתא דכתי
ערב ושמש לאתחלא בדין אלטו שמש ואתכתי דיכא כעלמא ואתפטר לעילא וכדין
כתי כד נש לכוכא רשותא קמי מלריס (פ״ה לגלגל דישבא דשתא וכו׳) דאמר ר׳
יוסי כד כתי שמש ואתחלם כדין לתפתח חד פתיקא בשמשא ואתכנים חילוי ושמשא
אלטו מנחת כרי בירח תחותיה כוין דעאל לגיו פתיקא לקופפא כאתיה סכיה וכמה
מכולין לזדריקו כשלמא כלהו שטלן כערכוכיו ואזלו ואייכלן כנפשן דרשיעיא ומודעין
לון מלין מכהון כדיכן ומכהון קשוט ומלין דאתכתא כיהויהו אתייכיב לון רשו לאכלא
וכלהו כתי עלמא כוחמין ואתכנשו ושמעין טעמא דחמתא ודא לוקימנא. תא כד
אתער רוח צפון כדין לתקכלא כנפת ישרא כשמשא ואתחכרו כחדא ושריא כדרועא
כאתרם וקלם אתי לאתעטעא עם נדיקייא דכנכתא דעדן וכדין כל מלין דאתער
למלכי כוריותא הא לאתתף כסדם כנין דסוף ואתכת וכל לכלוסין לילה ומשכמ
למלכא עלאה וכל לוכן דלאתכחו כתיבכתא דלוריותא כלהו כתיכין ככבי היכלא
ואקרון כשמהון ושלו רשומין כוומא: תא שמע חדא קדישא אית כגלופי דתורון דסוף
אלטו מפלגו לוליו ולילה לוכן אתון מכנסך כלול נון ם׳ לוקמוס למרכם שמרם
כ׳ כם לסתיס להלי ולהלי כדין כתרין כלולן סוף ו׳ דשמא קדישא לתקון ליס וסתיס
מכועהא כתר דאולודת כתיחא סוס (פ״ה כיס ישא) דפתחא כל
לתחריכ כי מקדשא לסתומו מכושן מכל סטרין דלכלול לתורן אחרן ואיכון מכתם
תלת מסלי סטרא ואלכא מסלי סטרא. כלך. ומימן כלך יפה רעיתי ומום אין כך. ן׳
דכר ונוקבא כלול כחדא דל כלול תלת מכלן ותלת מכלן ואיכון סיתו לוקומכא כלהון
תרין לתורן ס׳ לתכללו תריסר לתורן סליק מכוייהו תריסר לאתר חד ואד לאתר חד.
כלך סעמם יהשובם. הכי לתכליפו לתורן ורוזא דל ככי תכא למלחמם קרא כתיב כי יהיה כיערם כתולם כער כתיכתר דלסתליק לגיו ונפיר כדין ס׳ סליק ואתכלולת כנוים
כנסור וכדין וידעת דשאר מקומו דודאי שאר מקומו דהלא ואתכלולת כנוים. תא שמע
סוס שמשא ובעי לאשלמא לאלרעא ס׳ לקבלם משה כד אתי כסרא דשמש לאתכלולא סיסרא

כנוים בסתם דלית סמס ידיך יקומון כחדא סמס וסיבר לה נסיר כיסרין בסעת
דלתכסים סמס לכל סתם ינכל · לי תכעי למכדע מכס עלה לך לכסים לך ·
לגרמך כגין למכדע · תא סמס לי תימא דכוח לה ידע דלא כשעה כזוכא דה ·
לה ככי לגלה ודע והוס בעי למכדע מכס עד לה יסתלקון מלה לגלין מלכי כיון
לגלה דלתיכו מלה כדקה יהון לגלה עלה זכא לחרש עד דקכה לחזי ליס דכתיב עלה
העכרים סזה ורלה לת הלרן · וכתיב וירלה ו׳ לת כלהלרן · ולה לה כלהודו לגלה
כל חיכון דזמיכין למיק כל דרה ודרה כלסו לחזי ליס למסה ולתמר ולוקמוס חכרים
כיון דסלרי מסה למגלה סה לתר לן ליס כס עץ וכי מס הוה דקלתר ולי תימא דלה
ידע של [illegible] סכה לתר סמס לס יסכס עץ סה ידעכא דלכה לחיכו
לתן · מלי עץ לה לחיכו דחיי ולתן לה הוה כגץ דלרעא לתר לס ים כס עץ
דלה לכה לחיכו לתן ולו לגו לכה יכיל למיעל · תנר ר׳ חייא כתיב ומכלו ליס
מקומס עכיס ביוס הסכת · מלן עכיכה לכה ומלן הוה דלה לה כלפתח ויוס דייק על
לגלין לילכין כי מכויסו רב על לחרש ולה חסס ליקרא למלריס ולחלף סכת לסכ כלה
כי כחטלו מת ׳ת ורוח לכלה ודלי מקומס עכיס כגין כך הוה ליכיס סתיס
ולה יתפרס ליכיס כדיכין לחרכין כגין דמלס לה כעי כחסלי ומתיס ולה גלויל עלה
לה לתמר כלתגליל וקלס עבד יקר ליקריס · ר׳ יוסי לתר סגר עגיס כסדי סכת הוה
מקומס וקכיל עומסס לפוס סעתה ולתכפר חוכיס ועד לתקלס מסה כדיכה דכתיב
לגלה ידע לי לתכפר למהוי לכתיב חולק ולחסכה לי לגו · כיון דלכר סמיס קכס
לתעדע דסה לתכפר חוכיס · תא תרי לילכין לילכון מד לעילה חד לתת כדה חיין וכדה
מוסס מלי דלחלק לן גריס ליס מוסס כהלי עלמה ולית ליס חולקה כסהוה עלמה ·

ועד לתר סלמס דכס מנלת לכל דיך ונו׳ · לרון ועור כחד קיימו תורס עקרה לרון
כיתה · ועד לרן חכר כלה ולו ככל לתר לכן כברית לרן הערות · ככל לתר לסרן
דרועה ימיכו כר כחד לכתיב כל הקודש לתר פקד מסה ולסרן נקוד לעילה · לל׳
ונמק מסה לילכה דלה ידע נקוד ועד כעה למכדע לי סוס ערוה כלרעה לי לגיכגין כך
ולתחוקתס ולקחתס מפרי הלרן לסה לילכה דלה לתחמד לכלה ולילון לה לייתילו
לגלה עכיכס ורמוכיס ולתלכס כלילכה לחרש תליין ולחילן · תא ·

שלח לך לכסים בגיכך · ר׳ יהודה כתח כתכת סלב כוס ערוב כלרעה לי לגיכגין כך
כחון לגלכין וכפס לדוכיו ולכ · כתכת סלב כיו קכיר דלהכי לגוס ולפס ·
כור כחון לגלכין · שו כלב ופכחס דהוו סלוקי מהימני לגכי יהוסע · וכפס לדוכיו יכ · ·
לההדרו סכיכתה לדיורה כה כיסרל ולה לסתלק מכיוסו ולגין דסדר מסה גרוסו
ככוים לדרין כתרגין וגרוסו לסתלקה מיסרל כמה חלק ורכבן · וגרוסו לסלקה
סכיכתה מלרעה מכוכיסו דיסרל · ליכון דסדר יהוסע וכפס לדוכיו יכ · ר׳ חזקיה
ור׳ ויכה הוו חזלי כלרעה לתר ר׳ יוסי לר׳ חזקיה חמיכה כלפך דכרסורה לית כגוך ·
לתר ליס הס ודלי סלי קרא לסתלכה כוה כיון דלתר סלמס כי מקרה כני סלדס
ומקרה סכסמס מקרה לחד לכל ונו׳ · ותכוכן דכל מלוי דסלמס מלכה כלכו סתיתין
לתר ליס הס ודלי סלי קרא לסתלכה כוה כיון דלתר סלמס כי מקרה כני סלדס
ומקרה סכסמס מקרה לחד לכל ונו׳ · ותכוכן דכל מלוי דסלמס מלכה כלכו סתיתין

כה ל יב י מהימנותה

מדרגין דאכמתא · לי דכי סלי קרא לית כוה לסתלכה לסה פתחה ליכון דלאו כני

מהדורת שלם

והימכותא דמתכא כיס . ק"ל ודלמי הכי הוא דלית כיס למנדע ולמסתכלא . דהכי
קאמר חד כר כס דהוא לתי . מאן לן מיוא דהוא נחי והוא לאי כתוקפא דמשה . אמרי
ליה מאן לית . אמר לן ידעי מכא ומכא ומכא לאי ונחית . אמרי לעית כתוריתא . אמר לן
עד דמכא עמכון כמלין דמלק להאי טורא ותתן מכא מיוא ונפתי . תפיק ר' יוסי חד
זיורא מלי מיין ויהב ליה . אמר כמלק עתך למיוא . אמי . כתר דמתם . סליקו לטורא
ונפכחו חד חוטא למיוא דקיק ומלי קטפורא חד ויתבי . אמר לן האי כר כס דמתא
מחלו דהא מכא דמתלכלכי כתוריתא על ידוי דחד כרי דמכא עיילית ליה לבי רב
וכניסת רוחכא כתוריתא . אמר ר' חזקיה אי על ידא דכרך טב הוא מכל מלה דלמן
ליה מכא דמיכא דלמתר מחרא כעי למסתלקא . אמר סהוא כר כס דמתא
כחפרקסתא דעכויא תפכא מרגניתא . אמר ליה האי קרא דאמ' מלמ' מם ליה . אמר
ליה וכי כמה מתון פרעון משאר כני כפא דלא ידעי . אמרי ליה וכמה . אמר לון על דא
אמר מלמ' האי קרא ולא אמר האי מנרמים כשאר חיכון מלין אלא להדר חיכון מלין
דטפחי עלמא דאמרי כך . ואלי אמרי כי מקרא האל ומקרא הכמה ונו' טפחי דלא
ידעי ולא מסתכלן כחכמתא אמרי דהאי עלמא חויל כמקרא וקלה לא מצנח עלייהו
אלא מקרא האל ומקרא הכמה ונחל ונו' וכל מלמ' מסתכל כשין טפחין דקאמרי
דא קרא לון כמה דחיכון עכדין נרמייהו כמה ממש בנין דאמרי מלין אלין . ומכלן
קרא לעלים חוכח דכתי' אמרתי אכי כלכי על דכרת כמי האדם לכרם האלהים ולרחות
מכם כמה כמה האדם אמרתי אכי כלכי ואשיבכה כהאי לאסתכלא על מה . על
דכרת כמי האדם על הפוח מלם דטפחות דחיכון אמרי לכרם האלהים כלאודייהו
ולא יתכרון כהדי כמי כפא אחרי דאית לון מהימנותא ולרחות מכמה כמה האדם
להם . ולרחות כהו חיכון כמי מהימנותא מכם כמה ממש ודעתייהו ככעיר אמם להם
כלאודייהו ולא לעלמא כמי מהימנות כדעתא דטפחות דא ואל דא האדם להם ונו'
לאחרי ומה דעתא דילמון כי מקרא כמי האדם ומקרא הכמה מקרא אחד להם ונו' .
תיפח רוחיכון דחיכון כעירי . חיכון טפחי . חיכון מחוסרי מהימנותא . ווי לון ווי
לכפחייהו . טב להו דלא ויתון לעלמא . ומה אתיב לון מלמ' על דא קרא אכתריס
ואמר . מי יודע רוח כני האדם העולה היא למעלה ורוח הכהמה היורדת היא למטה
לארץ . מי יודע כחיכון טפחי דלא ידעי כיקרא דמלכ' עלאה ולא מסתכלי כתוריתא
רוח כני האדם העולה היא למעלה לאתר עלאה לאתר יקר לאתר קדישא לאתזכא
מכהירו עלאה מכהירו דמלכ' קדישא למהוי נהורא כנהורא דחיי ומסתכחת קמי מלכ
קדישא עילאה תמיהא ודאי היא העולה . העולה היא למעלה . ורוח הכהמה היורד היא
למטה לארץ להחוא לאתר דהוא . כל כר כס דכתיב כיס כלם חלדים עמה את האדם
וכתיב כר יוסי כמת האדם . היך אמרי חיכון טפחי דלאו מכני מהימנותא ורוח אחד
לכל . תיפח רוחיכון עלייהו כתיב ויהי כמוך לפני רוח ומלאך יוסף . חלין אתתרון
כניהכם לחיכון דרגין תתאין ולא יסתלקון לדרי דרין . עלייהו כתיב יתמו מטאים מן
הארץ ורשעים עוד חיכם כרכי כפני את יוסף הצדיק . אתו רכי חזקיה ור' יוסי וכעקו
ריפים אמרו ומה כל כך הוא עמך ולא ידעת . זכאה אתי מעתא דאתערעת כך .

תו לומר וכי על ידי כלחודוי תיפוק עלמא והא כתיב לחרף לומ׳ כנוכח דל׳ פתח ולומר
זה רע ככל אשר נעשה תחת השמש. זה רע ודאי. מאי זה רע בנין דהאי נלאו מדורים
בקבה ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי דהא כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע.
על ידי לומר זה רע דלא יהא ליה מזור לעילא כי מקרים אחד לכל וגם לכן הלבם מלא
רע בנין דל׳ והוללות בלבבם בחייהם שטותם תקיע בלביהון ולבוהון מחוסרי מהימנותא
ולית לון חולקא בקבה ולבוהון בני מהימנותא לאו בעלמא דין ולא בעלמא דאתי הדר
ואחריו אל המתים. תם קבה לזמר לבני עלמ׳ ולומר ובאחרית בחייהם לאחרי
עלמא ובעלמא דאתי ובחיין דהשתא עלמא כיבהו. לבון חייבין מחוסרי מהימנותא. מאי
קא לומר כי מי אשר יבחר וגו׳. לשב דיבחר בר נש בהאי עלמא כמה דלומר לאו
הוא כלום דהא מסורא על ידא בידא על כל חמשה ימים במחון ומסירא דל׳ בידויהו כי
לכלב חי הוא טוב מן האריה המת. היך יהא לן מיון בהאוא עלמ׳ ועד זה רע ודאי דלא
ידורון בחלקא עלאה ולא יהא לון חולקא כיבוהוף על נב דכל בני קרקי תסכה סמיכון
לחברייהו כמלין לחרבין. לכל ודאי שלמא קא אתי לנלאה על לבון חייבין מחוסרי
מהימנותא דלית לון חולקא בקבה בעלמא דין ובעלמא דאתי. לחרבין תבעי
דבתחבר בהדך ותזיל בהדך. לומר לון לא עבידנא הכי לוריתא ויקרי עלי כסיל ולא
עוד אלא דאתחייבנא בכפזאי. לומרו ליה למה. לומר לון דהא שליחא אתא ושדרו
לי בשליחותא ושלמא מלכא לומר מקבה רגליה חמם שותה דברים כיד כסיל.
תם מרגלי על דלא לסתכמו בני מהימנותא ושלוחי מהימנותא לאתחייבו בכפזייהו בעלמא
דין ובעלמא דאתי. בשק לון ואזל ליה. אזלו ר׳ חזקיה ור׳ יוסף עד דהוו אזלי פגעו
בהדיהון בני בשק. שאלו רבי חזקיה ורבי יוסף עליה. לומרו מה שמיה דהאוא
בר כש. לומרו רבי חני שמו ואחרא דהוא מחרייה ושדרו ליה מחרייה דבבל
לומרא מלין מרבי שמעון בן יוחאי ושאר מחרייה. לומר רבי יוסף ודאי דל׳
הוא רבי חני דכל יומי לא בעא לאחזאה נרמיה כמה דידע ואל ידא לומר לן
דהא כרוז וכא ליה באוריתא בנין דלומר קרא ראית היום אבל בשיני תקיפי
לבסיל ממנו. ודאי שליחא מהימנא היהן וזכאה הוא שליחא מהימנא וזכאה
מאן דשדר מלוי כידא דשליחא מהימנא. תא חזי שליחותא עבד לברהם מבבי
כנען הוא כמה דאת אמר כנען בידו מאזני מרמה. וכנען כתיב עליה ארור כנען
עבד עבדים יהיה לאחיו. ובנין דהוה שליחא מהימנא מה כתיב ביה בא ברוך יי׳
יי׳ ממש ועל ידא לבתיב בבי באוריתא בנין דבפק מהשתא קלקלה ואתברך ולא די ליה
דבפיק מבה אלא דאתברך בשמים דקודשא בריך הוא ואוליפנא דאתא מלאך ואשיל
מלה דל בפומיה דלבן.

וישלח לותה ממש וגו׳. כלם לפנים. כלהו זכאין הוו ודיבי דישראל
הוו אלא לומרו לי יעקב לעשו אדוני אל יראה את עבדיו דכתיב בהו ויראו מלאכי
אלהים בו. ואל דכתיב בהו ויראו מלאכי אלהים בו. ואל

אלה שמות האנשים אשר שלח משה וגו׳ . אמר ר׳ יצחק משה אסתכל
וידע דלמן ובלעם כשרמייהו כדין נלי שלים דיהושע כדין כלב סוף
כדוקקא אמר משה לעכיד שם יהושע לזיל בסייעתא עלאה מסו דאדר כיס נסירו
דכיסרלא והוה מכסיר עליס בעלותיס כגון דליסו ממשה . משה עכד כלב אסתמיס
מכוייהו ואתא לנבי קכריית דחברון ובלי תמן בעלותיס . אמר רבי יסודס חרס לחרס
נטיל ועקיס מכילין ומטח על קברי דאבהן ואסתכן בגרמיס דסא כתיב ומס לחיין
מגזי ותלמי ילידי סעבק . אכל מאן דליסו כדוקקא לא אסתכל מדי . כך כלב כגון
דסוס כדוקקא לא אסתכל מדי ואתא לבלאס על קברי אבהן לאסתוכי מעיטא דא .

ויקרא משה להושע בן נון יהושע . ר׳ יצחק אמר וכי הושע קרית לא
והא כתיב ויאמר משה אל יהושע . ויהושע בן נון כער . ויחלוש
יהושע . אלא אל משה יום ויושיך מכוייהו . רבי אבא אמר כיון דסדרים למיעל לתמן
אטרית למהוי אלים וכמה בסכיכתא דעד דסיו סעתא כער אקרי כמה דאוקימנא
וכדסיו סעתא קשיר ליס משה כסדס ושלב דאסכין יהושע בקדמיתא קרי קריוס אלא
סכי על סהוא דזמין למקריוס . אמר משה לא אטריך דא ודלמ למיעל תמן אלא
כסכיכתא וסכי אתמוי .

הוש כה עלו אלה וגו׳ . ר׳ חייא אמ׳ וכי לא סוה ידע משה דליות כה כמה
פולכין מסכיין דא מן דא והא סוא סבא לה ליסראל ככמה זמנין והוא
אסתפק כדא . ואלא קכ״ה קאמר ליס למשה בקדמיתא דסיו ארץ זכת אלא ונכא .
אמר רבי יוסי סא לאתערו מכרייתא דכתיב סים כארץ שן ונוב סמו . אמר רבי
סמעון רמז להס רמוז דאכתא על מה דאלו בקדמיתא דכתיב סים יי׳ בקרבנו
אם לא . אמר תמן תאמון לי סיו לאתחזיי להלו לון אלא . אמר לון אי תאמון דאיבא
דארעא כאלר ארעי דעלמא גס כה עץ ואלא מאתר עלאה יתיר . ואי תאמון דאיבא
דארעא יתיר ומסכייא מכל אתר דעלמא תכדעון דסא מעתיקא קדישא כגויה
ואתמסך סהוא סכוייא עלאה מכל אתרי דעלמא ובדא תכדעון סיום כה עץ אם לא
ודא כעובדא דכמשיכון כשעתון למכדע דא דכתי׳ סים יי׳ בקרבנו בקרבנו בקדמיתא
דייקא לו אם לא . ועל ושתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ למכדע סכוייא דיליס .
והימים ימי בכורי ענבים . והימים מלי קא מיירי דסא ואז בכורי ענבים סני ליס אלא
והימים ימות דיעתמודען כלסו מתחברן כסהוא זמכא כסהוא לילכא דפסח
כיס לחם הראיון דעתמודען כמה דתימכן ענבים היו ועל דא והימים ימות דעתמודען ימי
בכורי ענבים דייקא .

ויעלו בנגב ויבא עד חברון . ויכלו מכעבי ליס . אלא אמר רבי יוסי כלב
הוה דאית לגלאה על קברי אבהתא . אמר כלב יהושע הא כרכיס
משה כסייעא עלאה קדישא ויכיל לאסתזכא מכוייהו ואבא משה לעכיד לימלך למכעי
כשותא על קברי אבהתא בגין דיסתזיב מרזין דאתר מתלגין . רבי יצחק אמר מאן
משה כסייעא עלאה קדישא ויכיל לאסתזכא מכוייהו ואבא משה לעכיד לימלך למכעי
כשותא על קברי אבהתא בגין דיסתזיב מרזין דאתר מתלגין . רבי יצחק אמר מאן

כמערתא

זמו אל טוב שביב שמש משה כדא זמו כלב דאכל אלי כלב לחוב כוסו אכסרו כלב עולה בן :

כמשפטיה. הלוי סכינתיה עילית תמן כיהושע לכסרי לחכמן דיסף מטי זמכה לאעלה
כניהו לארעא דלומי לון קב"ה ודלא הוא ויכח עד חכרון: תלכה לחיומן פסי ותלמי
ממלן כפקו. זרעא הוי מלוכן כפילין דלפיל לון קב"ה בארעא ואולידו מכבת ארעא
ומכוייהו כפקו ניבכי עלמא כמה דכתיב המם הגבורים אשר מעולם לכבי השם
דשמעי עלמא מעתכאי: לכבי השם לחיומן פסי ותלמי:

ויבאו עד כחל לשכול וגו'. ר' יהודה פתח כה לחר סלל ויכורח השמיס
ומוציאם וגו'. כמה חית לסו לכבי כדא לאסתכלה כפולחנה דקב"ה
כמה חית להו לאסתכלה כמלי דאורית' דכל מלן דאסתדל באורית' כלילי מקדש כל
קורכנין דעלמא לקמי קב"ה ולא עוד אלא דקב"ה מכפר ליה על כל הוכוי ומתקנין ליה
כמה כורסיין לעלמא דאתי. ר' יהודה הוה אזיל כארח' כפדי ר' לכחא פש ליה לחר מלה
חד כשיכא לפשא כיון דידע קב"ה דזמין כר נש למחטי קמיה ולמנזר עליה מיתה אמלי
כרא ליה דאף אורייתא הוה תרי שפין סכין עד לא לכרי עלמא וכתי' כה כאורייתא לדם
כי יחות כאהל. לוש כי יחי. ויחת. ויקי פלן ויחת. מלי קכעי קב"ה לכר נש כהלי עלמ'
דאפילו לי לאסתדל כאורית' ויחת ולילי ויחותיה לא לאסתדל כאורייתא יחות כלא כחל
ארחא כר פריסות דהוה עלמ' כדא כטוב כחוטח. אל אורחי דמחרך וגזרי דמחרך
מה לך למטרח כהו מה דאית לך רשו למכדע ולאסתכלה שחיל ודלית לך רשו למכדע
כתי' ש תתן את פיך לחטיח אתכשרך דלרחוי דקב"ה וסתרין נמיזין עלאין דהוה סתי'
וגכיז לית לן למשלה. אל אלי הכי הא אורייתא כלא סתים וגכיז דהא היא שמא קדישא
עלאה הוא ומאן דמתעסק כאורייתא כלילי אתעסק כשמיה קדישא, ואי הכי לית לן
למשלה ולאסתכלה. אמר ליה אורייתא כלא סתים וגליין ושמיה קדישא סתים וגליין
וכתיב הנסתרות ליי אלהינו והנגלות לנו ולכנינו. הנגלות לנו דאית לן רשו למשלה
ולאסתכלה כהו ולמכדע כהו. אכל הנסתרות ליי אלהינו דילוי הוכן וליה
אתחזיין דמאן יכיל למכדע ולאתדכקא דעתוי סתימא. ובגין למשלי אמ חזי לית רשו
לכבי עלמא למימר מלין סתימין ולפרשא לון כר כוכיכא קדישא ר' שמעון דהא קב"ה
אסתכם על ידוי וכבין דדרא דילוי רשימא הוא לעלא ואתא, ועל דא מלין אתמרו
כאתגליא על ידוי ולא יהא דרא כדרא דא דאיהו שארי כנויה עד דייתי מלכ' משי' הכא לך ליקח עבד
אכל אמ חזי כתיב ויכרח אלהים את האדם כגלגי כגלגי שדים כרא אוחרוככלא הוא
כשין דוגמא לעילא. אמ חזי רזא דמלה. **אלה** עלמין אית ליה לקב"ה דאיהו
נכיז כנוין. **עלם** קדמאה הסוא עלאה טמיר דכלא דלא אסתכל כיה ולא אתידע
כיה כר אינו דאיהו נכיז כנויה. **עלמא** תכיכאה דאיהו קאיר כסהוא דלעילא
ודא הוא דקב"ה אסתמודע מכיה כמה דכתיב פתחו לי שערי נדק. זה השער ליי.
ודא הוא עלמא תכיכאה. **עלמא** תליתאה הסוא עלמא תתאה מכיהו דאסתכח
כיה פרודא ודא הוא עלמא דמלאכי עלאי סריין כנויה וקודא כריך הוא אסתכח כיה
ולא אסתכח. אסתכח כיה הסוא כד כעאן לאסתכלה ולמכדע ליה לאסתלק מכיהו
עלמא דלא אסתכח כיה תדירא. כגוונא דא כגלגי שדים עבה את האדם כדין אות

ליה תלת עלמין. עלמא קדמאה הוי עלמא דתקרי עלמא דפורענו׳ וכר כם מסתכא
ביה ולא למסתכא כל כעלמין למסתכלא ביה למסתלק מכוויסו ולא לתתחזי. עלמא
תכוכא עלמא דלויסו קסיר כהוה עלמא עלאה ודלא הוא בא כי כארעא דלא הוא
קסיר כעלמא לאחרא עלאה ומסתי לתידע ולמסתודע עלמא לתתרא. עלמא
תליתאה עלמא עלאה טמירא נכיו וסתים דלית מאן דידע ליה כמה דכתיב עין
לא ראתה אלהים זולתך ועשה למחכה לו. וכלא כנוכא עלאה קדמאה דאמיכא
וכקסוט דכתיב כנלה שדיב עסה את האדם. ותא ודאי על דא כתיב ככוס לתם לוי
שדיכם כמה דאוקמוה ואלין חיכון כנלה אלדים ואלין ירתין לאב עלאה וירות׳ כנוכא
דילוה ועל דא זהדר כאוריתא לא תתנבדון ולא תעשון קרקפתכם דהא לא לתתקריך ולא
סכיה בעלמין טבין עלאין ויקירין להון חדאן כל יסתלק מהאי עלמא. ותא חלמלא
לא חב לאדם לא ישעה טעמא דמותא כהאי עלמא כוותא דעויל לעלמין לאחרכין אל כל
כנין דאב טעם טעמא דמותא עד לא ייעול לאיכון עלמין ולתתפשט רוחא מהאי נופא
ואתאחד ליה כהאי עלמא ורוחא לסתחזי לקבלא עובדוי ולכתר עילוי לגב דכארעא
ואתדמיא ליה מלכא לאחרא לכהוא כהאי פרצוף דנופא דהאי עלמא ממש ואתלבש
ואתתקן כיה ותמן הוא מדורא דילוה תדיר ואתקשר כרוח ירחי ושכתי כנשמתא
וסליק ואתעטר לעילא לעילא כהאי מדי חדא כחדאו ונו׳. מדי חדא כחדאו לאחרא
לאלא רזא דמלא כגין חדתתי דסיהרא דלתעטרא עטרוי לאהדרא מן שמשא כסהוא
זוכא וכדין מדי שבת כשבתו. מדי שבת דא סיהרא. כשבתו דא שמשא דכהוא
אתיא לה מן תמן. ועל דא כלא חד מלא. ודא הוא כרירא דמלא כר לחויכיה דכתי כ
כהו מיתא לכלהו עלמין כרת מכלהו עלמין ואסתכיין מכלא כל לא עילוי כתסוכא.
אמר רבי יסודה כריך רחמוכא דאוליכא ורוחכא מלין ואקיימא עלייהו. אמר
רבי שמעון מכרשתא דא לוליפא רזא דחכמתא ואסתמעו מכא רזין עלאין ויקירין
תא קבם מזכא כאוריתא ואמר לזילו כאוריתי אסתלו כפולחני ודא לכא מעייל לכון
לעלמין טבין לעלמי עלמין. כבי כשא דלא ידעי לא מסיימי ולא מסתכלי קבם אל לזילו
אלילו הסוא עלמא טבא הסוא עלמא דכסופא עלאה לזיכון אמרי לון מכוכל לאלא
ליה ולמכדא כל הוי, אם כתיב עלוזה כנבב אסתדלו כאוריתי ותמיון דהא היא קיימא
קמייכו ומכם תבדעון ליה.

וראיתם לאחסכא דלכא עייל לכו כם ונו׳. תחמון מכא הסוא עלמא דהא ירות׳ת
את הארץ אם היא ונו׳ ואת כעב סיובב עליה

ויעלו

ויעלו בנגב ויבא עד חברון ויעל בנגב כמו כפל סלקין כוונת בנגב כלפא עלמא
כמלין דלעתדל כמנכון כמגיכו לחזיב דלית כם לגר חמי בהם עותרא דהלי עלמא
שביב כגיכם תמיב לכלא הוא בנגב כלל תקבו סמים בגיכו: לכתך ויבא עד חברון
עד דלתי לתתכרל כם קלרי ומלכי כם: ושם לחימן שמי ותלמי: תמן חמי כלינן
סגיליו טמא וטהור לסור ומותר עופות ושגרין לנין לימון לרחי לחוריתא דקדוקי
חוריתא: ילידי הענק דלתולדו מסטר דגבורה: וחברון שבע שנים שבתה לנין
לימון שבעין עכפין דחוריתא שבעין פנים חית לה לכל סטר עשרה: וחברון דל חוריתא
מלן דלעתדל כם לקרי חבר: לפני נוען מנרים: תימון חוריתא חות לקבול חוריתא
וסימו תורם שבתה ותורם שבעל פה והלי חברון מתורם שבתה כפקת כלל לחמר
לחכמה לחותי לת: והלי כבתה שבע שנין דבנין כך לקרי בת שבע: לפני נוען
מנרים כלל ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מנרים:
ויבאו עד נחל לשכול לנין לימון מלי לגדם לרשם דתלין מסטרל דמסימותא:
ויכרתו משם זמורם וגו': וישאוהו במוט בשנים: חולפין מתמן רחזי פרקין רלמי
מלן לימון: בני מסימותא חדלן במלן ומתברכן מלן בגוויהו: ומסתכלן ברשת
חד ושקרל חד ולח לסתכח בהו פרודל: לימון דלח משתכחי בני מסימותא ולח
חולפי חורית לשמם שוין לים למסימות כפרודל הכל וישחוהו במוט בשני כפרוד:
מהו במוט כלל לל יתן למוט רגלך: ומן הרמונים ומן התחנים כלל שוין לסטרל
לחרל לסטרל דמיכלי לסטרל דפרודל: וישובו מתור הארץ: ושבו תיכין
לסטרל כיסל ותיכין מלרחל דקטוט לחרי מה לוכפת לן עד יומל לל חמיכל טב
לעלמל לעמלב כהביתל ריקם יתיכח בקלכל דעמל ולסהוח עלמל מלן וכי ומלן
ויעול לגוויהו טב לן דלל לסטרכל כלי הלי: ויספרו לו וילמרו וגו': הם לעמלכל
לגבין למכדע חולקל דסהוח עלמל: וגם זבת חלב ודבש הוא סב הוא סטוח
עלמל שלהם כמה דידעכל בחוריתל לכל מלן יכול למזכי כים: אפס כי עם סטם
תקיף סוא דלל יחסיב כל עלמל כלל בנין דיהל ליה עותרל סגיל לסתדלל כיה מלן
סוא דיזכי כיה ודלי לפס כי עם סטם סיוסב בלרן מלן דבעי למוכי כם בעי למסוי
תקיף בעותרל כלל ועשיר ועכם עזות: והעריס גדולות בצורות: בתין מלוין כל
טוכל דלל יסברון מכלה: ועם כל דל וגם ילידי הענק דלוכו עם בעי נופל תקיף
ניבר כלרי דיה תכל תמן תדירל בגין דהוה מתמל חילים דבר כם לסתדלל בסהוח
לימור וסתר טמא וטהור בשר ופסול מלן ייכול לזכלה כם ועוד: עמלק יושב
בלרן הנגב: לי יומל בר בם דלפילו בכל דל יזכי עמלק יושב בלרן הנגב: הל ינרל
ביומל קם וגורל מקטרגל דבר בם דיסתכח תדיר בגופל: והחתי והלמורי וגו' כמם
מקטרגי מסתכחי תמן בגין דלל יכול בר בם למיעל בההוח עלמל כלל מלן יוכי ליה
ומלן ויושל בגויהם כמלין לנין: ויניאו לת לב בני ישרלל: בגין דלפיקו סום בים
עלב כדל"ם ויוניקו לת דבת הלרן: לימון בני מסימותא מלי קל לומרי לם תפן בם
יו"כתם לבו: כיון דיסתדל בר בם בדעותא דלבא לנבי קב"ה לל בתי מכן חלה לבא
ויסתמרון סהוח דמימל קדישל לכתיב ושמך כלם נדיקים לעולם ירשו לרן: תבל

אך כו׳ אל תמרדו בעי דלא ומרדין כתורתך דלעריתך לא בעי עיתרא ולא
מלחי דכספא ודהבא ואתם אל תיראו את עם הארץ דהא נופקא תבירא לי יתתדל
כתורתך יהבא לסומתך ככלא הלל רפאות תהי לשרך ומקני לעצמותיך וכתיב ולכל
בשרו מרפא וכל לישנין מקטרני לישנן מכרזין ואמרי פנו אתר לפלניא עבדיל
למלכא בנין כך אל תיראו כי לחמנו הם לישנן בגרמייהו מזמכן מזוכי ככל ומה
לישנן דמתתדלי כתורית׳ בלל׳ ואת העורבים מוזיתי לכלכך וכתיב והעורבי מביאים
לו לחם ובשר סר צלם משליהם מלן צלם דל תוקף׳ דדיבא קשיא מלי טעמא לעדי
מפום דיי׳ לאתבא ל תיראו׳ בלל׳ לעדיותו בגין תורית׳ זכאה חולקהון דלישנן דמתתדלי
כתורית׳ לעמה דהא מתקשדי בקשט ממש ולקרנן לחיים ורשים הלל למשן לחי
ורעי לדכרה כל צלם כך׳

ויבאו עד בחל תאכל וגו׳ רבי אבא אמר כרתו הסוף תאכל אתו
לסלקא ליה לה וכילו אתו לבטלא ליה לה יכילו אתו כלב ויהושע
נטלו ליה וסליקו ליה ואודקף על ידייהו הדא הוא דכתיב ויפלו כמוט בשניהם
בשניהם כלישנן שנים יחידן זמורה מלי קא בעאן הלל תאכל הוא תליא כיה וכתוב
הסוף מתחבר כלישנין לקרי זמורה לכתר קרייה מוט דכתיב ויפלו כמוט
הסוף דתתמודע הסוף דכרתו מכאן ידעו יהושע וכלב דלישנן לתחזיין למיעל
לארעא ולמסוי לן כה חולק ואחסנה עד דהוו אתיין אתמלכו עלייהו כלהו קלים כלב
כלישנן אמר אילו אילו לי בגינך לאן מתקטלין מה לאן בחולקך מיד קלילו נרמיהם הוי ויהושע
ויכבולן ר׳ אלעזר אמר לא יהבו לאחרי דהא כתיב ויפלו כמוט וכתיב בשנים
וכלהו לא הוו שנים כוותייהו ומכאן לולוף יהושע לכתר דכתיב ויפלח יהושע בן נון
מן השטים שנים לבשים מרגלים והכי שנים הא לוקמוה קדמאי וכל מטו לגבייהו
ליסרהל יהבו לן ולישנן דמתתדלו ועבדו גרמייהו סוריים ר׳ יצחק אמר כל הוו מפחדן
לגבייהו דלישנן עבקים הוו מוין הסוף תוטרת דמשה קמייהו ומתתזיבן ומכלן דסוף
תוטרת יהיב לן הלל ויאמר אליהם עלו זה בנגב כתיב הכא עלו זה וכתיב התם ואת
המטה הזה ונו׳ וכתיב ומשתזיבו דלי תימא הכי עבקיין מבקי לן דלא יתו לבסבא לן הכי
והוו מוין לקמייהו הסוף תוטרת ומשתזבי (פא ומשתמטי) מקמייהו רבי יהודה
אמר מסורת שמש קדישא מסר לן משה וכניכים מתתזיבו מנייהו ר׳ חויא אמר תלת
שמהן לקרון כפילים עבקים רפאים וכלהו לורכי יומי כפילין לקרון בקדמיתא
לבתר כל לתתברון בכנת כמי כשם ולולידו מנייהו לקרון עבקים לבתר דהוו לולי
ומטלן בהלי עלמא ומתרפיין מסוף לעשלא לקרון רפאים אמר ר׳ יהודה ומן
כתיב רפאים יחשבו אף הם כענקים לל׳ לבני הוא לבנין לענקים יתו מהלי סטרא
ומהלי סטרא ואתיתאו יתיר כלהו כגונא דל רפאים ומנייהו כפקי והוו לורכי
ימי וכל מתחלפי לתחלפ פלגות נופא ופלגות קלים כוין דפלגות נופא הוא מות הוו
כסבי עשלא מעשבי ברא ומדיין לפומייהו ומיתן ובנין בעלן לקטלא גרמייהו
לקרון רפאים אמר ר׳ יצחק מדיין גרמייהו כימא דכא וטבעלן ומתין הלל הרפאים
וחולנו מתתקיים ומוכנים׳ ר׳ אחון אמר אמר אילו הוו עיילין ישראל לארעא כמיכא
דליסכא

ולישבח ביפת לה סוף קלים עלמא רנעא חד · מאן לומכא לליסבא ביפת כחם ורזא
דמלה מדאתא כחם על סוף לטוב כה והמה · אמר ר׳ שמעון ועל כלא מהל קב״ה בר מן
ליסבא ביפת בגין דכתיב ואשר תמרו למשוביכו נגביר שפתיכו אתכו מי לדון לכו · לא
כמה עבד הסוף ליסבא ביפת נזר על לבסתבא דלא ייעלון לארעא · מיתיו לוכון לאמרו
ואתנזר בכיה לדרי דרין לם סכא דלפיקו ליסבא ביפת על כלא כביכול כוון לאפיקו
על ארעא קדישא כאילו לפיקו עליה בגין כך קבי קב״ה על לא בלעם קבי לשמיה וקלוסו
ישראל כלהו לאשתבחא מעלמא לעלמא בעותיה דמשה

ויספרו לו ויאמרו ונו׳ · אמר ר׳ חייא מלם סכא ובפרנלא כתיב ויגידו
לו ויאמרו אלא כל חד לולוף מלה כלחודוי * ויגידו בכל לתר דמז
קא דחיז כאכמתא והא אתמ׳ · ויאמר לאומרים בעלמא ויאמרו סרסורא לבא · ויאמרו
תפקידתא והא לוקימנא בכמה לתרי · ויספרו פרישותא דמלה בכל לתר · כאלו אל
ארץ הלבנו מבעי ליה · אלא כאלו עלנא לתמן לאסהדא לארעא דהנית מטבא בכל
ומא וכוית אמרה דלית דכוותה · ונם זבת חלב ודבש היא · ר׳ יצחק אמר מאן דבעי
למיכל כדיבא לומא מלה דקסוט בקדמיתא בגין דיהמכו ליה כדיבו · ר׳ חייא אמר
אלא אמרו את מטבא לה בל יומא ואמרת דלית דכוותה ונם זבת חלב ודבש היא ואריחת
מטבה על כלא ולאו הכי והא זה פריה לתכלא חד מאילנין ועירין קטפו · אמרו לי לדא
אחסין קב״ה ליסראל ובבלו כל אילנין עקתין ולישותין דא בארעא דמנריה לתכלין
ואילנין לארעא ויתיר על אד תרין · אפס כי עז העם יושבי הארץ עמלק לאילנין גבריז
מניקי קרנא ויתבין לבר לאסתמר׳ לרקין והכא לפילו אילנין בני מתא תקיפין ניכרין
והעריס בצורות דלפילו כל אלכין דעלמא יתכבשון עלייהו לא יעבדון בהו פניומותא ·
אמר ר׳ יוסי כל מה דאמרו בליסבא ביפת אמרו מקמיה דכתי׳ עמלק יושב בארץ
הנגב · לבר מן דאסכיס חויא כל כמה לתנומא ליה אמרי הא חויא הכא · ר׳ לבא
אמר ודאי לא קטיל מכל מה דאמרו בלומר הסוא דלנא קרבא בכלא הא הכא זמין ·
ובאן אתר בארץ הנגב דהא הוא אתר לאעלאה כיה · מיד ותפס כל העלם ויתנו את
קולם וכיכו בכיה לדורות לעלמין בסהוא לילי · אמר ר׳ יוסי שיטה נסיבו על כלא
לאפקא שום כיה · מאי על כלא על ארעא ועל קב״ה · אמר ר׳ יצחק על ארעא תיכח על
קב״ה מכין אל תשמע לכתיב אפס כי עז העם מאן יכול בהו כי עז העם דיוקא · וכדין
עמלק יושב בארץ הנגב כדין נרמו כל הלי כמה דאתמר וכעא קב״ה למיכלה לון מן
עלמא אלא דקב״ה ויאמ׳ להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו ונו׳ ·

ועתה יגדל נא כח ה׳ · ר׳ יצחק ור׳ יוסי אמרי זכאין לינון ישראל מעמין
עמו לעלמא דקב״ה אתרעי בהו ואתבכי בהו ואתפאר בהו בגין דהא
עלמא לא אתברי אלא בניניהון דישראל דאסתלון באוריתא בגין דאד באד אתקרון
ישראל לאתתא בהאי עלמא לינון קיומא דילים וקיומא דכלא אפר עמין לאומתא בומן
דעבדי רעותא דמאריהון · לא כך כתיב בך בם בעלמא לאתקין ליה בנווכא עלאה
ילקרך ויכך ליה חילים ואקפיה בחומצית דנוף דאתמן מריח לבא דהוה תקיפא ומווכא
דכל נופא ואתתן לאתן כל נופא וכל לינון סייפי דנופא אתתן לאתנו · והא לבא לאחיד
ואתקף

ולתקף כחתי עלמא לעילא דליהוי מוחא דרוס דאחרי לשלא ונחיר כוס ודא לתקפר
עלמא כגוונא דא לתקין קדם ועבד ליה חד נוקבא ולתקין מוייפי דנוקבא כחדיס לכא
ולכא שדי כחמנעיתא וכל נוקבא וכל חיכון סייפין לתנא מסחוא לכא דהוא תוקפא
דכלא וכלא כוס תלין וסחוא לכא לתקפר ולתחלא כחוקא עלאה דסריוא לעילא בך
שוא כל כדא קדם עלמא לסכרא (פ׳ לסכר) ליחא דלוקוייכוס דלסכר כל יסוד עלמא
ויסוכא דכל סכשין חומין כלא לסכר לירושלם. וירושלם כחמנעיתא דכל יסוכא סריוא
ויהוא לסכר לסר סכוית והר סכוית לסכר לעזרות דיסראל ולחיכון עזרות סכרון לעכת
סנזוית דתמן סכהדרי נדולה יתבין ותכוכן לית יסיכה כעורה אלא למלכי כית דוד
כלחודייהן ולעכת סנזית לסכר לכוית סחולה והחולה למזבח והמוכח לסכר להיכל
והסיכל לכוית קדם הקדשים דתמן סכיכה סריוא וכפרת וכרוכים ולחרון והכא הוא לכא
דכל לרעא ועלמא ומכא לתזכו כל חיכון לתרי דיסנבא דלחיכון סייפי דנופא. ולכא
דא לתזן ממוחא דריוא ונתלחיד דא כדא הכי מכון לעכתך פעלת יו״ד כנוכא דא
לעילא לעילא ולחיכון ברזא דמלכא עלאה כרזא ויקרא סתימאה ומא עלאה לקביל דא
ולא תיתאה לעילא ימא מן ומא ומא מן ומא). תא חזי כהר דיכור לסכר לכמה
מזריין מקבלים מכשין סטרין נליפין מסכעא לליקין ולחיכון סחרן לחיכון סמני דלגו
מכיהן ולחיכון סחרן לתרכא דמלכא עלאה כרזא קדישא דרביעא
עלייהן ותא חזי, תמן עזרות לגו מעזרות ולית יסיכה כעזרה דתמן לעילא למלכיהון דכית
דוד כלחודייהן ותמן מתיישבי ויתבי וסכהדרי נדולה מסתכאי תמן כלעכת סנזית
והסוא כי דיכא עלייהו דמסחם לעתר דמסחם ודיכא לתיסיב מתמן לקדישין עליונין
עד דמטא לעתר לעקרי קדם הקדשים דכוית כלא ותמן הוא לכא סריוא ודא לתזן
מן מוחא דלעילא ונתלחיד דא כדא. כנוכא דא לעילא לעילא ולחיכון כרזא דמלכא
עלאה עד דלסתכא דכלא לתזן ממוא עלאה סתיימאה דכלא וכל וסתכלון מלכלא
לתקפר דא כדא ודא כדא. תא כד לכסיר עתיקא סתיימא כמוחא ומוחא לכהיר
לכא כדרך כעס יו״ד והא לוקוימכא ודא הוא כח ה״ה הוא חילא דעתי מעתיקא קדישא
סתיימא דכל סתיחין. יגדל נא לידתכי ויסני לעילא לעילא ויתנבוד ויתמסך לתתא.
כתיב ככרת כמס לעוקמוס. לעתר למילף מסכא כל דרין כתרעין לעלא ולעלמי
עלמין לעתר למימר לדא כשעתא דעקתא. למימר דא כשעתא דרוחא ומחיהוא
ולדרך לסיים וגו׳ והא לוקוימכא מלי. לעתר רבי יצחק לעת לעתי סליק מכלן לעתר רבי
חייא לינון נרמו ליה לסתליק מכלן דהא כשקרא דכרו נרמוייהן כהסוא מדה דכר
כם מודד כה מודדו ליה וכן סלר לעתרי לסתלקן דלא יכיל מאם למימריכהו בנין לעתן
נרמו. סלחתי כדכריך כתיב ומא לתשרו מברויא. ומא לתמר.

אמר סמניה כך מכלתי כשעתקות מסר לפני ומתיך הלעין כלסה שסקרם סתקלת סמלא ונס
כעקימו לקרי ממכו מסר ומס כל זה לא רציתי להסמיטו מן הספר להנליל עיר ולהלהיב.

דא עס לא מס דלא סוו יכלין למלמה מקדמת דכל כפקו מהסוא פתחא ויתכו
כגנתא תחות לכלכין לעתרו דא לדא כיון דכל ונחיכון כל דא לי כמות כל ודא
כישוב לעלמא דלתי. ותכן מיכתא כפלת עלייהו ודעתו. לדסכי הא הסוא ממכא לתא

מאתר לון לימר לון קיומו פוקו לגו פרדם דאכרתא. כפקו חמו לאלין מלאי מקרקע
דסון לאמרי כהסוף קרקע.

במדבר סגיס יתמו ויסתכלון לאתר לקרקע לא. ודלא כנופין לכל כפסמתין
לא כגוונא דכבי נפתא. לימר לון סהוף ממכא פוקו כפקו
כסדיס לימר לון שמעתון מדי לגו סהוף דרגע לאמרו שמשא דסלק אד קלא סוס לימר
מלן דפסק יתפסק מלן דקנר ותקנר מלן דקנר ותתרך. לימר לון ידעתון מלי סלי
לאמרלא. לימר לון חמתון סהוף כארעא כברכא וסהוף וכוקא דקא מלקט עזכין דכי
לילא דכניכין סוס סוף וכריס ומטא סכא ומא סוף ויכוקא כריס מערתא דלכוון
דעלו לגו תסוך לא יכילו למסבל ומיתו וסהוף יכוקא כריס קיומא ככל יומא קמיס
דכנלא כמערתא דכחית ממתיכתא עלאה ולימר קמיס תלת מלין. פד לא יפתח כנלא
כרזין דחכמתא סתימין דכל מלוי רזין סתימין לוכון דעין לא ראתס מלכים זולתך סלי
מלן לימר מלן דפסק יתפסק. מלן דפסק מלן דלוריתא על מלין כסלין יתפסקון
חיוסי מסלי עלמא. ודינים קיומא כסהוף עלמא. מלן דקנר ותקנר מלן דקנר
לסלן ולא מלריך כוס גו כויחא ותקנר מחיין דלא דעלמא מלן דקנר ותלרך. מלן לימר
לאחד וכטרך לחטפא שף ולקנרא קרוסס דילוס ולא יעכב כסלי לא כלל. ומלן דעביד
לא יתלרכון חוון. תו לימר תרין לוכון וחד לפתתא כהן ולוכון תלת. וכד סוו תלתא
לוכון חד. לימ לון לאלין תרין סמסן דסמ ישרא לוכון יי ו שלוכו לפתתא כהו ולוסו
חותמא דנוספנקא. לימ. וכד מתחברן כחד לוכון חד כיחודא חדא. תו לימר תרין
לוכון וחד לתהדר. כד שליט טעם עלגדפי רוחא ושקט כמתן לילא ולתטמר. לימר
לון לאלין תרין כרוכוס דסוף רכיב כהו קלס. ומן יומא דלבניו יוסף מלחוי לבניו לוכון
(פס חד) ולפתאר חד לבני בנימן סלל וארכב על כרוב ויעף וילל על כנפי רוח
וחבקו כמתן שף עלמין סהוף דרכיב עליס לוכון מתתן שף נגויון לוכון לוליס כריך
סוף. פוקו מסכא וכלין לתתן כפקו יהב לון סהוף ממכא ורדלו מהא וכפקו. כד נפקו
לסתיס פוס מערתא ולא לתקוו כלל לימו סהוף כארע סהוף כאוית מסהוף לילכא ועלל
גו מערתא לחרא. לחרו לוכון כסהוף ורדלו ועלו תמן לעכמו סהוף כארע לפוס
מערתא לימר לון עלו וכאי קטוט מכרין דהא לא תמיכא חדוס דכברותא מן יומא
דלכא הכא לילא כבו. עלו מלטו לפרדם לחרא וסהוף כארע כסדיכו. כל מטו לנבי
לוכון מלריהון דמסכס לתהדר סהוף כארע כלוקב דלדם כלכוס יקר מכבר כוותיכו
ויתיב עמכון כחדא לימר לוכון דיתבי סבו וקר למלרי מתיכתא דלתו הכא לסא
מלריהון לסמו לון פלוגן רכרכן הכא. לימר חד מכייהו לוית בכו כיומא. לסרו כן.
ל פיקו תרין ורדין ולרקו כהן לסרו תיבו מלרי מתיכתא תיבו וכאי קטוט לחידו כהו
ויתבו. כהי שעתא לוקפו תמן תלתין לילא הוו ידעי מקדמת דנא ורזין לחכמין
לילורוא. לפדרו לנבי לוכון מלרי מקרקע לסכמו דהוו לימרי. לכי לימרי לילו לתס
וכבי עלון כלכס. לכי לימרי כשעת לילקדוסון עזיה לפמוסה דהא לילים לתס ונו
כוון לילמסכתון עלוסי וכד סרא לכן כלדם תמוסון ונוסם מיתתו של לדם לחוד ליס
לעברא כבן דיתמוי סהוף וכד סרא לי כגויס וסהוף וכד הרעהוף דמו ולתעכל כגויס.

לימר

אמר הכוח הכח דעלייהן לוף הכח כתיב ופריכם לתם יפלו במדבר הזה אלו פגריכם
דלא יכר הרע כלל דכר ונוקבא חסרונין לעית בכנ"ל הרע נחות תדיר לחסרונא
ולא סליק בקדם מעלין ולא מורידין במסקנו מורידין תדיר ולא שלטין. ועד לקרון
פגריכם חסרונין דלכון. כלה לשון פגרו מעבור את. כחלונו סופת דקרא לוכח דכתיב
יפלו ולא כתיב תפלו. ועד כמדבר הזה ותמו לוכון כפגרים וגם ימותו כגין דרעותא
דקב"ה לאשלמא להכי פגרים מעלמא לעלם. אמר להו ר' אילעאי וכלי קשוט שלו
ותחמו דהא רמז לתמסר לכו למיעל עד הסוף לתר דפרוכתא פריסא וכלא חולקכון
קמו ועשו גו דוכתא חדא והוו תמן מתריסין דלגדם והפכיסון מכסרן כהנירו דמשכא
דמרנא מלין לאמר להון שין מתריסין דלגדם והמלן כלא כהנירו דאוריתא כדקא
ואות. וגמעו כמה מלין חדתין כאוריתא ולא לתתיכ לון רמז למיעל לגוויכו אל רבי
אילעאי שלו לדוכתא לאחרא ותחמו. עלאי לגו נפתא לאחרא וחמו חוף הכי כרעין קכרין
ומיד מתין ומתדרין חיין כנופין מכסרן קדישין דאמרי ליה מתי אלי אל דא עבדי בכל
ומח ומיד דמכבי מתעכלא הסוף וגמא כיסא דקכילו כקדמיתא וקמין מיד כנופין
חדתין מכסרין כלכון נופין קדישין דקיימו על טורא דסיני כגוונא דלתון המלן קיימו
כלהו על טורא דסיני כנופין כלא לכלוכא כלל. כיון דלא מסיכו עלייהו ונר הרע לתסדרו
כנופי לאחרכי דנופין קדמאין נופין כוכרי דהב ויקבלו כפי ושרש לת עדי מהר חורב
קלא לתעבר זלו לתכנסו הא אלי קלא קלים על קיומיהו וכל לילכון קדרלין קמים לגמרי
פרחו כלהו ולא חמו מדי לסתלרו כלאודייהו תחות לילכון דגפתא חמו פתחא לאחרא
עלאי תמן חמו סיכלא חדא עלאי ויתיבו תמן. תרין עולמין הוו תמן. וקפו מייכין
וחמו חד מסכנא מרקמא בכל זיכי גוונין דעלמא ועליה פרים פריסא דכהורא
מכיסא דלא וכלין מייכין לאסתכלא. וכפוס תרין מלין חמו גו הסוא מסכנא עד לתר
דפרוכתא פריסא דלא חמו מתמן ולהלאה כלום. תרכיכו לודכון ושמעו חד קלא דהוה
אמר כגלגל רביעאה היכו לכסורין עלאין. ויוסף רביעאה היכן גו כהורא דאל קדמאה
סליקו לעילא הכיכא דכלא עליה כתיב. וכסכו רביעית הכין בקדם מלן דיסתכל ומחי
ימחון עיניה. מלן דלא יסתכל מחי ולתפתח לילכי דתמכי סרי כד כפיף יזקוף ויתקיים.
לי לא כפיף חויה כוסא דכיל ליה. מלן דעאל תרין כרוכין לגו רשותיה לתעביד מלן
דמשין רחיק מרעותיה. קרכא דרביה אליס (לתתקרבא) לתתקבלא. פסק הסוא
קלא אמרו לילכון תרין עולמין סיומא לית כגוונייכו אמרו הין לפיקו לילכון תרין ורדין
לרחו בסן אמרו תיכו עד דתמטון תרין מלין ברזין עתיקין מנו מלרי מתיבתא ויסון
תדיר ברזא כגוונייכו אמרו כן. אמר ר' שמעון כל כמי מלין וכל מה דהמו כתבו. וכד
מטו הכא סוף כתיב לתמרה דרכי. ולכא סלילכא לאכי לכא כמה הוו לילכון תרין מלין
ואמר לי קייך כרי לילכון תרין מלין כלהו עלמין ואריכעלמין מלן דלא תמת כהו. כיון
דשמעו מלין תרין מלין אמרו לילכון וכוקי פוקו לית לכו רשותא ויתר למשמע.
לפיק חד מכייהו תפוח לחד וייכ לון אמר אלרו כלא אלרו כיס ונפקו ומכל לחמו לא
אכמו כלום. נפקו הא ממכח לחרא לתת אמר לון אכרייה ר' אילעאי סדרכי לכתריכו
ליה הכא לסוס מערתא והוה ויתי ויודע לכו מלין עלאין ולא ידעתון. דלויהו תכא מגן
מתיבתא

מתיבתא דיהא רעו לגלאה לכו מלין. כפקו כהדיא מלכותא לפום מערתא והוו מסדרן
מלי דלא לדלא מכל מה דקמו ואולפו תמן. לדסכי הא ר׳ חולגי לתא כהיר כמחמא. לא
לוריתא חדתא ממשתא. תמר לן ודלא ורעו והכו לי למימר לכו מלי. לתחכרן כחדא
לפום מערתא ויתבו. תמר לכון תון דלא תמי לכון מלריכון כגוונא דעלמא לעילא
והא לית לכו דאולו ואמתכו למרו ודלי הא לתכמי מכן לרחא דכבי כפא ותוסא ליהו
על כל מה דחמיתן כהדי טורא. לחר לן חמיתון שין טוריא כלהו רחמו מתיבתי לעמא
דא דכמדברא. וזכו כמתא מה דלא וכו כחמין. ולהלין ריעי מתיבתי כלהו כרים ורחי
ומכתי ומועדיא מתכנסי לגבי טורא דסרן כהנא [illegible] ומתערי לגבייהו עשין נו מתיבתי
דילוה ומתחדמן תמן כדהוי דהלא קדישא דכחית על ריסיה ומסם רבו דכנוד עליה.
ועמיה מתחדמן כלהו כחדוסין דרחומין דמלכא קדישא עד לחקרי הכא מתיבתא
דרחומהא ולהוי נטיל ככל מתיבתא כטחוהי לקיק מתעפכן כגוונין נו מתיבתא
דכסורא ולהוי מתיבתא דמסם וכלהו קיימי לכה ולא עלהין לגנכה לסרן כלקודוש.
וכפום סדרתא לקרין כמתא. ולית מאן דחמי ליה למסם דהא לסהו מכוס דלכפוי פריס
קמיס ומכא עכבי יקר מחרכיס. לסרן קלים גו פרגודא דלתתא הן מסם ופרגוד כסיק
הלא פסיק כגוויהו. וכל ריעי מתיבתי לכה מפרוכתא דפרגודא דא. וכל מלר לכה
מלילון עכבין. וכפום חדוסי דכסירו דלוריתא דלתתא דכי מכסרן לילון עכבין
ולתקליהו כדקיקו דכסורא עד דלתתוי דסוף מכוס ומנו דהוו מכוס חמלן כסורא
דכסיר יתיר מכל כסירין דעלמא ולילון לכפי מסם. לכפוי לא לתחזון כלל ולית מלן
דחמי לן כר דהוו כסירו דכפיק גו דהוו מכוס כתר כל לילון עכבין. מסם לחר מלם
סתם לסרן ולסרן פרים לרכדי מתיבתי. כמה פריס בכל לילון מכופין לסתיתי
מכיס כד מטו ומכיס דיהוסע. וסתתא לילון מהדר לן. ככמה פלילן ומקורין ומכופין
ונחלין דכבעי מכל מלה ומלה כל כסין וכיין דהלי דרא לתתלן למרי לוף סכי כהכי ומכין
וכדין סלקין כלהו כתמרות עסן גו מדכרא דא. ודהוו יומא לקרי יומא דסלולא. כמין
כלילי סכתות וכלילי יומין טבין כלהו לתתלן לגבי מריס ולידעין לסתדלותא כידיעא
למרי עלמא. זכלם דרא דא מכל דרין דעלמא. כפקי ממתיבתא דמסם וכרחי
לגבי מתיבתא דרקיעא ולילון דלתתוזן פרחי לגבי מתיבתא עלאה על הסן דרא כתיב
לסרי הנה אנכי לוחנו עם שני אלדון. פתח ר׳ חילגי ואמר תמים תהיה עם
י׳ אלדיך. מה כין תה לתמים. לכרסם כתי׳ התהלך לפני והיה תמים. ועקב דלסתלים
יתיר כתיב כי. ועקב היה תם. למאי לקרי היה תם כנין דלא לסתאר כיה פסולת
כלל דהא פריעה היה כיה. כמה דלתפרע ולתדכי מהוזא פסולת. כנין דסן לתר
דלתקיף לפסולת לגו לתר דפריעה לחרי לילון סור דיקה דשמלא דכרסיי דוליה.
והוזא סור לקרי סור תם דהא רתיכא דכרסייא דשומא דכרית לית כיה ועל קמי סור
לקרי סור תם דהא דתיכא דכרסייא דשומא דכרית לית כיה ועל קמי סור
לקרי ויעקב לחיל כיה כגוויה והכא סור עביד פריעה ולעבר זהמא דפסולת כלה.
כמתניתא דכגלגל כתיב ויזכור לגדיה את רחל. כמרם כתיב פקידה וכרחל כתיב
וכירה למאי כנין דזכור לתרעים כיעקב דלהיו כרית גליס כד לתעכיד יוסף. וכמה
כד נטל סור כהדיא הלא יתקיף לפטרא לחרא. וכגב לתקרי יוסף בכר דסטוח סור

שלום ובניהם עלמה . קבל נון למתיבתא דילים מיומא דשלרו למקומי כל לילי עד
דהיה מעתא מבשר ויתין . והא לך הוו מסתכלן בהאי עלמא כלום . אמר נון ר׳ חזקיה
זכיון קדישין לימא לכו מלין דשמעתון ומלה קדמיהם כד תבדשון דמדידו דמסחתא
בשמא גליפא מפרש תבדעון ואע״ג דכתלה דכיעה היסו דכתורין עלון דכתי׳ ואמלה
חוט רוח חלדים בחכמה ובתבונה וכדעת אתן לך לסתכל אמי ואתפתח אתן לך
לסתכל בהיכון תלת מלין טמירין מה לעילא ומה וכו׳ ומין היסו לאתפתח כתורים׳
ולפקחא עיניהן כה לילה דתמני סרי . סדרתא דכר כם כד כפיף קמי מאריס ויקוף
ויתקיים לתחויית מתויה . אי לא כפיף כמודים אתעביד חויא ולית ליה תקומה להסוף
ומכא מתן דעל כין תרין כרובי . מתן דשלח שיעור תרין פתחין לגובי כנסתא לתלילא
כמאריס ורעותיה לתעביד . מתן דמשוין כגלותה ולסתכל כה דחיק מרעותיה דמלילא
קרבנא דדכוה כד קריב בר נש כריה לבי כפרה או למילה דלא קריבי סלוס לאתקבלא .
מכתן ולהלאה רחימין . וילנ״ש . אלשר כי ספיר קאמרת כפום מה דלויפת . אכל
מן דלעג דרחל הות עקרה כהדוה ומכא יעקב חכים הוה . ואלמלא לא ידע יעקב
דלאה לאתתיה לא קריב לה כמערתא לאתחברא כהדיה בהבורא חדא ויהא קריב
לה לבר מערעא . אכל ללאה אשיל לה גו ערעא . ולרחל שוי לבר . מיתיעקב לתקבר
בגווה בהבורא חדא כמה דעבדו כל שאר מלוכין דכי חדם . מתה חוה בקדמיתא
לתקברת תמן . ותמן ידעו חדם דהיו דוכתה לתחזי ליה . מית חדם לתקבר בגווה
בהבורא חדא . מתה שרה לתקברת תמן . וחוה מחת וחדת לקבלה וקמת וקבלה
לה . מיעורא דחוה לגבי שרה מיעורא דתרין חמין ולא יתיר מת לכרסם לתקבר לגבי
שרה בהבורא חדא . מתה רבקה לתקברת תמן ושרה מחת וקמת וקבלה לה . מת
יצחק לתקבר בהדם בהבורא חדא . מתה לאה לתקברת תמן . ורבקה מחת וקמת
וקבלה לה . מת יעקב לתקבר בהדם בהבורא חדא . וכלהו דכר ונוקבא כחדא
בהבור׳ חדא . סדורא דלהון היך שכמי נפין לגבי נפין ודכורין לגבי דכורין׳ חדם כרוס׳
הוה סמיך ליה . שרה לגבי הוה . לכרסם סמיך לשרה . יצחק סמיך לכרסם . רבקה
סמיך ליצחק . לאה סמיך לרבקה . יעקב סמיך ללאה . דשתכח חדם בסטרא דא ויעקב
בסטרא דא . דא ריפא ודא סופא . בסטרא דשלמה מלכא תיהו כדקא יאות וכי סוף
חדם וחוה בקדמיתא . לכרסם ושרה סמיך לן . יצחק ורבקה לויה לאדם כהדי מיסב
חדם וחוה שרה ולכרסם יעקב ולאה . רבקה ויצחק . חדם בסטרא דא ויצחק בסטרא
דא ויעקב כחמנשיתא . יצחק לגבי חכום לאו חדא עלמא . ועכ״ל יעקב לסטריך
כחמנשית׳ . וככל חיכון זוגין כמה דלתקברו׳ כי ויקומון וכי ושתכחון לאה תחדי כהדי
מכא כרים דוד דנפיק מכא לגו . רחל תחדי כהדי מסיח כרים דוכתא דנפיק מכא
לבר מירושלם וכלא לדוכתייהו . מרגלין הכא וחלין הכא מרגלין דאכן טבא כלהו
בין כלהו מגדלין חית חד מגדל כחמנשיתא . ולא סליק לרום רקיעא ולא לתתחזי
עד דהוה ומכא דיתגלי רב מתיבתא חמא ליה וסוס רמי׳ כיה לעילא סלי קרן מגדל עז
סם ו׳ כו ירון נדיק ונסגב . ופריס רב מתיבתא קרן לה . מגדל עז לה כנסת ישראל

גו ורון נדיק כוס רעותיס דנדיק תדיר ועל ונמנב סמוס מגדל ללח ונפול לעלמין
כמס דסוס׳ור כרוסבדלי תמיד לכל פרים סלי קרין עד לח יסתלק ופרים ספיר ׳
מגדל עז לל תיכס וסס׳ת דליסו עז למוסס כוס ולפקק ליס מגו סיכל דיוקנל דסיכל
פנומלס דמכוס כפקק תורס וסמוס מגדל סס יי׳ דיסו ודיוקנל דליס ולנטריך כמית
דרנין ׳ כו ורון נדיק כמלן במגדל לו כס׳ת ׳ ללח קרל דרים כסלי וכסלי ׳ כד ברס
במגדל לנטריך נדיק דל דליסו מזן הכנסת זכלס דקמוס ודיוקנל דנדיק עלמס כד
דרים ל׳ת מלן דסליק נס׳ת למקרי לנטריך נדיק ונדיק לקר׳ מלן לקר׳ נדיק מכלסו ׳
סתיתלס ליסיכון דסלקין ׳ כו ורון נדיק כספר תורס ורון דכרי נדיק דל ׳ ונמנב מסוק
מדסולו דמלנך סמות דסל לוריך ומין ׳ ונמנב ללח יתנזק לעלמין ׳ כסמוס מגדל
דסלקל כין ליכון מגדלין קיומל כסירו חד כדיוקנל ד׳ס׳ת ׳ כד ליתי סמוס נפרל כטלל
סמוס מגדל מלתרים ונקוים גו לממנעו דשורס גו נדפי דכרוכים ׳ סוס רומוס לרוס
סמוס מלך ועל תחות ליכון כרוכים ופורוי כין ריסי כרוכים ׳ תלת מלס פתחין תמן
כפתלל דלמנשתל קיומל כסירו דל דיוקנ׳ ד׳ס׳ת כיס זמין מלך ישרלל למקרי כפרס׳
סקסל ודל ליסו מלכל מסוחל ולל לחרל ׳ וכסמו ס׳ת דסמוס כסירו לי סכידל קדים׳
זכלס ליסו דמפומים ימממן קל כעיסו דמלוי מליכון מלין סתיסין דפרים כלוריתל ׳
ככל רוס ירסי ומכתי ומועדיוס ומכיוס כד כעלן כל כבי מתיכתי לסלקל לעלל לגני
מתיכתל דרקיעל כלסו מתכנסי לנבי מלכל מסוחל ולסיו פרים מלן ׳ ומנו מתיקי
דמלוי כתיוכתל סלקין כלסו עסר מלין נכיזין לך מליכון מלין דליסו פרים ליומל
דמלתון לך ׳ כד קיומל סמוס מגדל כמלנעו דעורס ׳ ופתחל דל פתח פתחין ליכון
כרוכים סימוליסו ופרסי גלפיסו ונסיר כסירו עלמס על סמוס פתחל וסיס׳ת פתיס
וליכון כרוכים פתחי ולמרי מס רב טובך לסר נפנת לירלוך ונו׳ ׳ וכגירו פתחין ונס׳ת
לתגליל מלן חמל כסירו דכסרל דסמוס נס׳ת כלים נסרל דכסיר ׳ לתוון דליס סלסוכי
דלסל מל׳ גוכין דליכון דעלמל עלמס כלסו כלסו ומכנסי לית מלן דיכול למיקס כסו
סלר מגדלין ׳ כסמוס פתחל דל כרוכים מסתכלי ׳ וסמוס מגדל פרס וקוימל כתלתרים כין
כר מסיס ׳ סגיר פתחל דל כרוכים מסתכלי ׳ וסמוס מגדל פרס וקוימל כתלתרים כין
סלר מגדלין ׳ כסמוס פתחל דלמנעותל לית עטרס דכו עלמס ויקירל גכוזל דלל
לתתזי ס׳ת גליפל מסקקין ככל זוכי לכבי יקר וזמיכל למסוי על ריסל דמלכ׳ מסוחל
כד סליק כסמוס מגדל ותרין כתרין דל מסטר׳ דל ודל מסטרל דל כטלי לה כוזיוסו
כד סליק מלכל מסוחל ויתתקמן כתרין וכטלין עטרס דל כמעתל דיסרי למקרי ופתח
פתחל לקרל ומתתן יסוף סמיל יוכס דמדר כס כימי טופכל ׳ דכתיב וישלח ית סיוכס
סיוכס סמוס דלס׳תוודעל ולל מלילי כס קדמלי ולל ידעו מס סוס ללו מסכל כפקל
ועבדת מליסותל ׳ וכמעתל דכתיב ולל יספס סוב ללו עוד לל ידע כר כס לתן לזלת
וסיל תכת לתתרס ולתנכוזת כפתחל דל ולסיכי תטול עטרס כפומס ותסוי על ריסיכ
דמלכל מסוחל מטי ולל מסי ׳ וכדין כתוב תסית לרלסו עטרת פז ׳ וכיון דוקרי מלכ׳
מסוחל כס׳ת יקומון תרין כתרין דל מכלן ודל מכלן ויוכס מלך ומלכל מסוח כחוית
ועטרס על ריסיס עד דלגל כתרלס ׳ ותרין כתרין פרחין למילל על ריס׳ יוכס תכלית

ועטרס

ועשרים כפיפה ויקבלון לה שלין תרין כתרין דוד מלכא ויתיה רשען לקרי קמי קב"ה דכתי'
ויהי כזית רשען בכוות וגו'. עלה זית דא מלכא משיחא כריש דוד ודא לישו דרמיו
ונכה לה בגופו דכתי' ונכה עלה זית טרף נפיק. והוה עלה זית טרף ומטף
ליקרא דילה כמה כפיף לקיימ' על ריסיה ומקבלה יקר מסלי ונכה ומלי דכתי' טרף
ולה טרפה לילה כדכורא דא דעביד חילא ונכה. במתיבתא דרקיעא יהבה דכר הוא
ומנו דלקי יהבה כתיב כנוקבא וכתיב כדכורא בזמנא דמקבלה יקר דא מנדל דא בד
תב לאתריה כהיר כנהירו דעיבא דמטרא דכתיב כמלו כמטר נבלי. ולף דכרמיה
לחדוא ליהוי ליה כנימין ואתין רברבין כריש מנדל דא לית עופין דכור (פ"א דזוגא)
דקא מכפפלן כד סליק נפרא נפנופא דנעימו דלית כעימו ובנוגא כהדוא כעימו.
לעילא מכלהו זיכין לחברין ומפיכין לחברין דקא פרחין כחוירא סלקי וכחתי בחתי
וסלקי לה מסתכלין לעלמין. לתתון רברבן ואתון זעירן פרחין כיכייהו. לי
חסידא קדישא כמטר דאתון פרחין חמי כר כם מאתון רברבן כתיב כחוירא לפום
מטרא. כרחמים כרא לדוים את השמים ואת הארץ (הארץ היתה תהו וכוהו וגו'.
מכ"ש לחסדי לתתון רברבן כמלקדמין) כטעי לתתון זעירן כהו. ופרחי ואתחוי מכייהו
כתוב והארץ היתה תהו וכהו וגו') ואומר לדוים יהי אור וגו'. וירא לדוים את האור
וגו'. לכתר מהדרי לתתון זעירן וכטעי לתתון רברבן ומתחזי מכייהו דכתיב ואומר
לדוים יהי רקיע וגו'. וכן כל עובדא דכרחמי פליגן רברבן וחרו לסיכין שובדלן
לתתון לגין זכאה עמהדכל דא מקבלן ס לי חסידא קדישא מגן דכטיר כרית פוי
ליה לאכתרוי ואיהו לקמלן ואי תימא מגן דכטיר ליה כטורא דא כטורו דב ועלאה מכלא
דכטיר ליה. ומגן איהו גדיק עלאה כרחימו סגי. עלה כתי נדיק ונדק ואסתכא כטיר
מכל סטרין. זכאה מגן דכטיר כרית דא ועד יסראל לתחזון כל דכורין דכטרין את
קיימא דא קמי מלכא קדישא. מגן איהו דיכיל לכזקא לכרא דאיהו כחמנא לכוש
מכגן ואמיה מכגן ואיהו כיכוייהו ודא כד איהו לחברי ו'. לא כהוה רקיע כד סמר'
כגלגולא מכגבא כגובא ומקל כהיאו דמיון דכבעין לא ידוע כהוה כגוב כל דיוקן לגבין
די כרכב סטרין מליין מכביאו דמיון דכבעין מגן דאיהו לגו כתרין סטרין קיימא
תמן חד כחדוה דלית חדוה כהוה כעלמא לקיימא עבדו את ו' כשמחה.
וחד כירחה דלית דחילו כהוה כעלמא לקיימא עבדו את ו' כירחה חד מעיבא
דמיון דכבעי מסטר מזרח דא הוא דאמר יחזקאל כביאיה מסאי מעיבא לא וכלין
למיזל מכחה כל כבי עלמא כאתר דאתייליד תמן למסר מזרח לית עיבא ורוחא
דילה לא זרתא ולא יתיר כד כבעין מיא וסלקין סלקין כל זיכי מרגלן לעלמא ולא
כפלין לכך אסתא לתחזון כגוון חד לפום שעתא כפלי לילן והא סלקין לחברין כגוון
לחדוא כל זיכי גווכין דעלמ' כפלי לזיכון מרגלן ולא כפלי לכך מחברין דהוה כביעו
מיזור ומופן סחרן ולא יכלין כל כבי עלמ' למיקם על זיכון גווכ' כלהו סלזיכין מלהמלן
ולא יכלין לאסתכלא כהו ידיע מסיכו דעוכדא טרפין דלהון מכבן ככמה גווכין ס
שבב ניוך לומהו דמחרי עלמא חפיין על תלת מלה ומבעין ומחם כרוכין דתחותייהו
כתר מבכין לחברין לגו. ולזיכון מבכין מחור מחור דעזרה לגו. ולעילא מכהון לזיכון

נופכין פריסתן תחות נופכין לימין כרוכין כלסו נדפין פריסן מסלכן לין כלין סכ׳
ומ׳כ מתיבת׳ לכל מאן דלסתכל בליכון נופכין מכסרין לכשוי כגוונא דסתם ליכון
סכנין דלתתמן סחור סחור דשור׳ כלהו מרקמן כחוטין דכסרין בגוונ׳ סגיאין מלסטן
כד׳ מיכי זהורין דלסא סלהוכין סלקין ונווכין מכנגן ולזמכין סלהוכין מסתכלי וכסורין
ננווכין סלקין וכשני סלין כלין סיתלף לגבי ליכון סכלין ל׳ נווכין לל׳ כטרין
דשז׳ לין ליכון רכרכין וכביעו דמיון חיון ככל סטרי ליכון כפלי כליכון לגבין וכלעי
כלתרייהו ולין מיון לל ידעי לאן לזלין ׳ כלמכמו דעזרס יקומון כלהו ישראל ויתחזון
קמי מלכל קדישל כסטר דרום כעזרס דל לתיליד חד מעייכל דמיל ולתרמי דקל
יסטפון מיל כל עלמ׳ מאן דייסול בהו יהון עד כרכי׳ ויסול כהו נ׳ יכר רכ ויסול כהו עד
כרכי׳ לי תיכוק כר ומ׳ עד כרכי׳ מאן דלסתי מכייהו יתחכס ויתפקח כחכמת׳ מעייכל
דל נפיק מנו מרגלי חדל זשיר׳ ככותלי דדרוס ליכון מיון כלעי׳ נו לחר׳ ומתמן ופקין
לכר ממקדשל עד דיעלו לכחל סטיס ויסטפון סהוא זמס דלולדין מיל דסטיס ׳ וע״ל
מיין לליכון כעזרס כנין ליכון דלתתחזון תמן דכורין סון סתלין מן מיל לל חייבי כפוקדי
כמיתיהן לתתחזס קמי מלכל קדישל תו דסל יתפקמון למכדע מלין סתיימין דמלכ׳
עלל׳ נו מקדשל דל כל סרסורין יסתכמין כר סרסורל דמלוס דמלכל קדישל עכשל
חד כפיק נו לממצעו דסהוא משיכל למ׳ כ מתיבת׳ כד קריכ׳ לסהוא עכשל נו מעייכ׳
לסתלק עכשל לעילל לעילל כל מס דקריכ׳ סכי לסתלק יסודל וסרס דסהוא עכשל
לל ליהו ללל כמוס ׳ סהוא עכשל חפי עלמין כל נווכין דעלמל כליכון טרפין דולים
ליכס דולים לל ידוע מסו ולל יכלין למכדע ולמר דקל סלול למפוס על סהוא ליכל
ולמ׳ ליכל דל נכון לליס מסעכתו כידו מרוב ימי׳ מאן דזכי למכדע דל ליכדע ׳ דקיע
חד ליל על סהוא עכס׳ פרים לעיל׳ סהוא דקיע לזלול טלל עב מציל׳ דל ולל יתיר ׳ כד
לסתכל כר כס לסהוא דקיע מרחיק דמי תכלל ׳ קריכ יתיר דמי סומק ׳ קריכ ויתיר דמי
ירוק קריכ ויתיר דמי חו׳ דלית חוורו כעלמ׳ כניכי ׳ עלל דקל לזלול מכיס לסתליכ סהוא
עכשל ועכיד ליכל דל ולתרכי סהוא דקיע ליהו לזלול כנלגולל יתיר ממס דעייכין
יכלין למכתכלל כל ליכון כטורי קיימל קדישל כעין לתתחזס קמי מלכל דסל
לתחזון מלל כנין לתחזס ליכון כני גזירו קדישל ועד ירמס כל זכורך ליכון כני
קיימל קדישל ׳ דייק רכ מתיבת׳ זכורך ולל זכרך דסל זכר כתיב ולל זכור מלי
זכורך ללל כל ליכון דכטרין קיימל קדישל ולל מכלן כיס ליכון הוו כני מלכל דכלל
ומל מסתכל כסו ודכירלון תדיר ׳ ועד זכורך סהוא דלית כיס קיימל קדישל דלכל
לון מלכל כלל ומל דלית מכתל קמי מלכל עלל׳ כמאן דכטיר קיימל דל ׳ ועד
כעי דיתחזון תלת זמכין כשתל קמיס ׳ תלת זמכין מלל כנין דלכלן קדמלי
דקכילו להוי ברית קדמלס לכל פקודין דלוריית׳ וכנכ׳ תלת זמכין ליכון כשתל ׳
לכרכס קכיל ברית ׳ ומק קכיל ברית ׳ יעקב הוס סלים מכלהו ועד כתיב כיס ויעקב
לוס תס סלים מכלל ׳ לכרכס תמיס לל׳ ולל הוס כ״כ סלים לכל תס סלים מכלל ׳ מס
כתיב כנס לוס לדיק תמיס היס כדור׳ ותיו דסוס׳ כרמיס קדישל כיכוליו ׳ ומ׳ר
רכ מתיבת׳ לכל לתר דכתיב תמיס דרמיס כרמיס קדישל כלת קיימ׳ דכרית וכנין

דכטור כרית לך תמים כדורותיו מה דלך הוו כלהו הכי דלישכון מחכלן לרחייסו ועד
כתיב את הילדים אתהלך כח · וכי מאן יכיל למיהך עמיה · אלא כל מאן דכטיר כרית
קדישא לזדווגא כיה סכיכתא ושרי עליה וכנ"ב תמים תהיה עם יי אלהיך · תמים
תהיה ולכתר עם יי אלהיך כוותיה מדלא לכישון דכטיר כרית דלא עם יי אלהיו ולא לתפרש
מניה · כלכדם כתיב אתהלך לפני והיה תמים בגזירו דלא קיימת · אתהלך לפני ·
מהכא דלא יכך נכרי כתר אחתא אלא קמסתא לרש כסר לישנהסא כתיב הכא לפני
סולם מלאך לפניך · ושלחתי לפניך מלאך לאכדסם דלא הוה נזיר דאסר ליה לקמס ·
ועד לא כתיב היה תמים והתהלך לפני · אלא התהלך לפני דלא יהות לכלת עד שתתא
תמים וכן בכלהו כיון דכר כח תמים וכשיר ליה מיד היה לקמיס ויהיו לכתרה כסר
ליהו לדא · לגרעוכא מה כתיב כי אם מאחרי · כח נזיר הוה ותמים · פריעה לא הוה
כיה וכנין דלא הוה כיה פריעה מה כתיב את הילדים ולא אחר הילדים לקמת לא הוה
כנין דהוה נזיר · לאחורא לא הוה כנין דלא אתפרע · לית הוה את הילדים ממיך ליה
ולא יכיל לאסתכלא כיה דלאו כסר כ"כ כישראל כתיב ויי הולך לפניהם יומם בעמוד עכן
ולילה בעמוד אש וגו' · כיון דאמר ישראל המכלילין קכריס כמדרי"ו כי טוב לנו עכוד
את מצרים · כביכול אתחלש דעתא · כתיב ויסע מלאך האלהים ההולך לפני מחנה
ישראל וילך מאחריהם ויסע למעכד כהו כוקמין ועד אדי מסיח ואדי רב מתיבתא דקא
אתכסר כדלא ואמר רב מתיבתא הא דייק למסיח ואמר מכח הוה לכיולא דקאמר פרים
פריסת מלכותך ויהבת למדי ופרס תחיכון אתון דופרסין אסתמע ליה והכא מאי הוה
לא הכי הוה ואלו פרים פריסת מלכותך עי דמסיח לאחרא · ולכתר יפלוט מלך פרס
ויטול מלכון סגיאין והוה יפלוט על ארעא קדישא תריסר ירחי והוה יפלוט ויקטול
סגיאין והוה מסיחא ולכתר יפול ויקכלון מלכותא קדישי עליכון · ועד ופרסין מלכא
לפרס אסתמע הכא · אי אסידלא קדישא כמה אדוס על אדוס כהדוס מעייכי כהדוס
מעייכי מנדלא כל זכי לילכין לכניכ קכ"ב כב"ע וכלהו קיימי לאסותא טרפין ואיכין
ואפפין ולאדו לכר תדור · ולית כיסיהו כפכא ודלגא ולחמא לעלמין · זכאה עמא
דכל דא מחכלן וכל דא נסיב לון לרש כקרקפא דהאי מקדשא לות מאלין פליטין · אלו
ר' אי זכאה חולקך דכל האי · ס כהדוס · ס עב הדוס מעייכי · ס לזמכין
חמוכא לזמכין גוון ארגוכא מנכסן דלא יכלין עייכין לאסתכלא לעילא הדוא דאחלת
מהדוס קרקפא דמקדש · רב מתיבתא לא פרים מכיס דהא נסיב ליסו נו ירדכא · והא
לחוכא לך מה דלחוכא לכל כשאל מלא דא ותבדע מה דתבדע · ירדן דא עד ואתאסף
זמכא חדא כשא נו הדוא כסר דכפיק מעדן לאו מאיכון כהרין לרכא דאתאסכן מכיס
דלא כיס חמס כיון דמטו לגכיס ליהו לאתאסף ואתפצט ועאל נו ירדכא · וכיון דמטי נו
קרקפא דמקדשא אסתכך תמן תלת יומין ולא אתפצט ולא אתאסף לאתר אחר · ואמר
רב מתיבתא דכל לאדר הדוא כהר לאתרים סכיק תמן כל זכי טורין דקא מכיד קב"ה
כב"ע דליכון טורין גכיזין דאתחו[illegible] דוכתייהו שין הכא ואלין הכא ומלקי ואחתי
כדקאמיכא כהדוס סטר דרום אית תלת מאה וחמסין עמודין מכל זכי מרגלין וגלין
ליכון דכסרין תדיר ומשפלין כוסמין טמורין דלא אתגלו לעלמין לרכא לגכין הכל

עמודין ועמודין כעיגין וכך תיכון כוסמין כשפין תיכון עמודין כפלי כסו ותתמלין כלסו
לנכות ולא כפקין כוסמין לכר מתיכון כוסמין זמיכין לזמכת דתתי לתקטר ככל יומת
קמורתת קמי מלכת קדיסת דלת יסון מכתיבו ככני כסת תיכון כוסמין לת ידיע עקרת
דלסון וממס סון תלת מתיכון עמודין כפלין תמן תרין כפרין ככל עמודת ועמודת
מתכנכן מתלסטין ככל נוכין סבע מלס כפרין תיכון פרחין שין הכת ושין הכת כנלגולת
דעמודין. כד תסתחרן לת יכלין עייכין לתסתכלת דוכתת כסו. תלת לתתון כלסון
ופרחין מפיסת דת לפיסת דת. כנלגולת דעמודין וכפרי כל תיכון לתתון מרקמן כתפת
מוזרת ודסכת ירוקת. תרין לתפין ומלס מכרתין דתלויין כין תיכון עמודין ותרין שפין
ומלס סרגין ככל מכרתת ומכרתת דלקין כיסוי וכלילות מתדעכי על כפרת דיסרת.
כד לתי כפרת לקין כלסו מגרמייסו. תדסון ותכי ותמ דת רסם ליליות. ת"ל לס תי תמרי לס
תסיד קדים כסירו דעלמ טול פנקס דתתת לת וטול סרנת וכתיב מלין שין דסת מסת
זמכת דילן לפקד כל חד וחד לגו קכריס. עד פלגו ליליות דקכ"ס עת גו גכת לתסתעפת
כסדו נדיקיות וכדי כל חד וחד פרת לתתן ולמחר כסני גכך סוחיל ויסב לן רסו לתסלמ
דורוכת דקל מגדרי לך. פרחו. ככת ר"ס ונעצ. פתח ותמ ליליות תסכים ויעלת חן
דדיס ירוך ככל עת כתסכתת תשגס תמיד. תורתת תורתת כסירו דכל עלתין כמס
יתין וכחלין ומקורי ומכוער מתפסטי מכך לכל סטרי מכך כלת עלך קיומי עלתי ותתתון
כסירו עלתת כדל מכך נפקת. תורתת תורתת מס תימת לגכך. ליליות תסכים תכת
ויעלת חן גבי עילת ותתת. רחימין דילך מלן יזכי ליסקת מכך כדק ותות תורתי
מעמועי דמתרך מלן יכיל לגלגלת ולמימר סתרין ונכיזין דילך. ככת ותעיל ריסיס כוץ
כרכוי ונסק לעפרת לדסכי תתת כמס דיוקנין דתכרויות מתרכיס. לל לת תדחל כריס
דיוחני. לת תדחל כוכלת קדישת כתוב וחדיגו תדוס למתרך כתב כל תיכון מלין
דממט כסליות ולעפת לן ולא לסגי מלס. וסליות מרג כסיר קמיס כל הסל
לילות עד דתתת נפרת. כד תתת נפר זקף עיכוי ומתת חד כסירו דסוס כסיר כרקיעת
מתך עיכוי לתתת תסדר כמלקמין ומת כסירו ככל רקיעת דכסיר ומליס כסליות כסירו
דיוקנת דכיתת ככמס נוורין. חדת ר"ס ולפיס רגעת לנכיז סטוס כסורת לדסכי לת
תיכון תרין מליין לתיין. מסכתוסו ריסיס כין כרכוי. תמרו ליס מלמ עליס דמר מלמ
למלן דעלתין ותתתון כעלן לתקדמת ליס מלס. קוס. קס ר"ס וחדת כסו. תמרו ליס
ולא תמית כייתת דרוס דעבד לך מתרך. תמית כסירו דכיתת כרקיעת לת מ לון תמיכת
תמרו ליס כיס סעתת לסיק תסומת כי מקדמת ועכריס קכ"ס כימת רכת ומכסירו
דוליס סוס כסיר כרקיע. תמרו ליס רכ מתיכתת כעת כמלמך והת ידע לתכן מליסן
לנכך. וכמס מלן חדתין עתיקין לתתדם כתורת כתחן ליליות. תמ לון כמסו מכייכו
תמרו חד מלס מכייסו. תמרו לת תתייכיב לן רסו שת למתי דתתיכן לנכך. תכל מלס
תדתת היס לנכך הסתת. פתח ר"ס מתיכתת ותמ ויחי ו' ש תפרס לך לך מתרכך ונן
דת כנין לתתכרת כיס כסירו כנווכת דת. מתן דלת זכי כתתר דתיכך ויכטל נרמיס
לתתר לתרת ויזכי כיס. לעת דדליק וכסורת לת מליק וכסיר כיס. וכעכשן
ליס ונסלק כיס כסורת וכסיר. וסוכן ומיכן למסמט. תכל כנין למיתי נכך

לת

לא נעשן לאתעכבא . תדי ר׳ שמעון אמרו ליה לי תסידא קדישא כל מלין די בגוון
כחוריתא מלין זעירין לישן בכל מלה ומלה ולישן מלין זעירין כמה לישן מלין רברבין
ועלאין עד דלית לן שיעורא דהא לית בגוון ספקא אלא כרירו דקוריתא על קוריים
והשתא רב מתיבתא פריש מלין סתימין על דא בגין דעקרא דשמעתא אמאי לא כסיב
כתתר דא וזכי לאתכסרא כתתר אחרא . ועד כען לא זכיכן כמו כגין למיתי נבך .
ואלה אחרא זכיכן למשמע מכיש . רוחא דאזלא בערטורא כהיא עלמא כלא כגין
לאתדליקא מכיש ותרוויהו סרגא חדא סון בסורא דא כפק מכסרא דא לאתדלקא
דא לאתדליק מגו כהורוא ממש בגין דחדא כסורא סון . השתא ר׳ כהדר למלין קדמאין
וכד נסדר לאתרין נטול רמו מרב מתיבתא כלישן מלין דנקבל מכיש וכימא קמך .
זכאה חולקך דלית זכי לכהורין סתימין מכל סטרין משלא ומתתא מהאי עלמא
ומעלמא אחרא . אמר ר׳ שמעון מלה חדא כשכח למכדע אי תיכול לאודעא לי .
כמין כהשתא עלמא אי זכאן למלקא לעילא לאו היך לישן תמן . אמר ליה אי רכי אי
רכי . בלא לית לן רזא ויתרא בגין דלקא לגלאה סתרין דתמן . אלא דא יהך ויטול
רמו וכימא לך . דהכי פרח חד ואתכסי מכוויהו ואזל ליה ולפוס שפתא תב לגכויהו
אמר לון זמיכא סויכא למיעבל ומון כלהו כעטורא חדא דדיוקי דיכא דאחד בר כש
דקאים על פתחא דגן עדן ולישן כרוכין לחידו כיש ולא שכקו ליה למיעבל תמן
והוה כנערא כיכויהו ונווח נוחין על נכי פתחא ושמעו כלהו נדיקויא דתמן ושפתא
סון מתכנפי כל נכי מתיבתי למיעבל לגבי מלכא משיחא לעיכא כדיכים . ואתיכא
לאודעא לכו ודא חכרתי לנטריך למהך תמן דכרוזא סוס לעבר בכל לישן ככי
מתיבתן דליסון כניסין השתא קמי משיחא . כתל פתקא חדא ויהב לרכי שמעון .
אמר טול דא ושוין כמה דתמן עד דניתי נבך פרחו תרוויהו ר׳ שמעון כתל פתקא
וחמא מה דחמא ברזין דתמן כל הסוא יומא . כלילית חמא סרגא ונפיל כיש
סוכתא ודמך עד נפרא . כד נסר יומא קם ופרח הסוא פתקא מכיש ושא לישן
תרוויהו לתיין . אמרו ליה קום ר׳ זכאה חולקך קום בניך חמיכן וזכיכן לכמה סתרין
עלאין כמה חדוה לחזוי לן כד יהכו רמו לגלאה לך כל מה דלית כעי . ריש מתיבתא
עלאה כפק לגבן . ואמר שלום בשמיה דכר ויחמי לתריה דכר ויחמי שם פנו ליה
מכמה יומין ליה מלן דיקרא לגביה זכאה חולקיה . ר׳ ר׳ כד פרחא מגבך בגיניך
עלמא ושמיכא כל ככי מתיבתי דשא מתכנפי לגו היכלא חדא דמשיח תמן ודיוכו
דיכא דשמיה כר כש דקאים על פתחא שמיה ליה לן רמו לגלאה . לנטער ר׳ שמעון
על דא . אמר ליה לא תנטער רכי על דא לכת תדע בדא לילית כמלכך . אלא דיוכו
דדיוכו עלים דגזר משיח דלסוי סהוא כר כש לכר כשהוא נערא דרכעין יומין . לסוף
דרכעין יומין ינערון ליה כדיכא כנערא דניהכם שעתא ופלגא . וכל דא כגין
דיומא חדא מן מכר יום סוס פרים מלי דקוריתא כד מטא למה מלה ודע שלי כר
כש כהוא מלה ולכסוף . והוא כסופא דגרים שלי כר כש דיוקן ליה כשלי דיכא

קשיא כגון הלל נעי קלים לסבקא הוכח דאורייתא לפילו כמלא כיתא: דייקו דוכים
ובפקו כל בכי מתיבתא. ואכא מאילכא דמו. דהא כרים דיוקאי מאיל מלתא דא
ועל דא לאחזו לי מם דלא ידעכא מקדמת דכא. לי דכי אית היכלין לאחזו לי בכמם
עכונין ועדוכין ליתר דפרוכתא פריצא בנמתא. דהא מסטוא פרוכתא ולהלאם
לא עאלין לכורין כלל. בהיכלא אחרא לית אתיב כת פרעה וכמם רכוא ושפי
כמין זכיין בהדם וכל אחד ואחד מכייהו דוכתין דכהורין ועדוכין הלא דאקא כלל
לית לה. תלת זמכין בכל יומא כרוזי אכריז סם דיוקנא דאורייתא דלא זכו לקיימא לון
בהאי עלמא. מאתדלי כהו וכטעמייהו בהאי עלמא. וכל הכי כמין דיתכין בהאי
כתיב כת פרעה לקרון כמים אחכות דלא אטטרו בצערא דניהם כלל.
בהיכלא אחרא לית סרים כת אחר וכמם כמין רכוא ואלפין בהדא. תלת זמכין
ביומא מכריזין קמם סם דיוקנא דיוסף צדיקא לתא ואיהי אחלת וכפקת לגבי פרעודא
אחד דלית לה ואמלת כאירו דדיוקנא דיוסף ואחד וסגיד לגבים ואמרת זכאה האי
ומא דאתעביד כטורת דילך לגבי סבלי. לכתר אהדרת לגבי אחר כמין ומאתדלן
כתוסכאן דמאדי עלמא ולאודאה סמיה. וכמה דוכתין ואחו לית לכל אחד ואחד
ולכתר אהדרן לאאתדלא לפקודי אורייתא וכטעמייהו. בהיכלא אחרא לית
ובכל לומים דמאם כבייהם מסיכא וכמה אלפין ורבכן בהדם. בהיכלא דא לא
מכרזי כלל אלא ג' זמכין בכל יומא ויומא לוחת ומאכחת למאדי עלמא לאיסי וכל
לאיכין כמין די בהדם ואירתא דומא מזמרן בכל יומא ואיהי כלמודהא לאמרת מסכא
ואקא מריס בבייהם וגו' לת התוף בידה וגו'. וכל לאיכין צדיקייא די כגן עדן גייתין
לקל נעימו דילה. וכמה מלאכין קדושין לודאן ומאכחן עמה לשמא קדישא.
בהיכלא אחרא לית דכורא לוף בכי וכל אחר כמין בהדם לודן ומזמרן בהאי
אירתא דאיהי לאמרת בהאי עלמא לי דכי לי דכי מאן אמי אחוס צדיקייא ובמין זכיין
דעבדין לגבי קבא. לגו לגו לאיכין סיכלין לית אחרא אחר סיכלין מאירין לאמאן קדישן
דלא לאתמסרן לאתגלאה ולית מאן דאמי לון בכל יומא כמה לאאיבא לך לאיכין
כלאודיהון ונוכרין לוף בכי בכל לילה לאתכלילן כלהו כחדא כמה דאתמר כגין
דשעתא דוונא לאיבי כפלגות לילה בין בהאי עלמא. בין בהאי עלמא. זוונא
דהאי עלמא לאתדבקותא דבשמתא בהורא בהאי עלמא. זוונא דהאי עלמא
נופא בנופא ולא כמה לאתחזי זוכא כתר זוכא כתר זוונא נופא כתר
נופא זוונא דהאי עלמא נהורא כתר בהורא היכלין דאדבא לאמאן קדישן היכלין
דכבות בוטחות. זכאה מולקהון דצדיקייא נוכרין ונוקבי לאולי כאדא מיבר בהאי
עלמא. וזכאן לכלהו עמודין דהאי עלמא ולא וכיכא בהו לאחמי. לי דכי לי דכי
לאלמא כר ואחאי לאכת לא לאתמסר לגלאה. זוונא דהאי עלמא לאתעביד לוכא

ויגיר

ויו ערם מלם שכם ועשרים שכם ושבע שנים . מלם דליהו מסכון רב כתיב כיס
שכם זשירו דסכין חד לזשיר ליס . שבע דליהו מסכון זשיר לסגי ליס ורבי ליס
דכתיב שבע שנים . תא דלא רבי קלם קלא לדלזשיר לא לזשיר מלא לדרבי
זכלם ליסו מלן דלזשיר גרסיס כהאי עלמא כמה ליסו רב בעלוין בסהוא עלמא .
לדסכי שמע סירתא דימא בקל בעימו דלא שמע מיומא דלתברידו קל בעימו
דשורתא כסהוא בעימו דסוו לחרי . וכד סיימו ו׳ומלך לעלם ועד . חמו ד׳ויקבין
כרקיעא . וחד מכוייהו רב ועלאם מכלהו . קלא לתעבר ולחר כס לחר ו׳זכרתי לך
חסד כשוריך לסכת כלולותיך וגו׳ . וסהוא רב ועלאם מכוייהו שלט כרקיעא ולגביו
קס לחרא לכתריס ולחר וסולכתי שוריס כדרך לא ידעו׳זכתיבות לא ידעו וגו׳ .
סיים ושלט כרקיעא ולגביו . פתח לידך ולחר ישוסס מדבר וניס ותגל ערבס
ותפרח כחבצלת . ושלט כרקיעא ולגביו . פתח לידך ולחר כס לחר ו׳ כורלך
ויפקב וגו׳ . כס לחר ו׳ סכוסתן כיס דרך וכמיס עזיס כתיבס וגו׳ תכבדני חית הסדס
תנוס ובכות יענס וגו׳ . סיים ושלט כרקיעא ולגביו . כדין דסילו סנית ולחתני כפל
עלייהו כד סוס כסיר יחמא קלא לתעבר כמלקדמין ולחר עתא תקיפא כלריס גבריו
כמדין סכו יקר למלריכון דכתיב על כן יכבדוך עס עו וגו׳ . שחשו קל חלין ומדריו
דסוו לחרי לך ו״סגלה ולגבורס וסתפארת ולנצח וססוד וגו׳ . עד ומרומס עלי
כל ברכס ותסלס . תוסו ולזלו . לדסכי סכר יחמא לסדרו ריסא וחמו כל מדברא
חפי כעכני יקר מכסרן מכנסן כנוסין סנילין . לחרו לא לדל ולזלי קלס כעי
לשתכחא כתוסכחתא דדרא דמדברא דלא סוס כעלמא דרא עלאה כדרא לא ולא
יסא עד דיתי מלכא משיחא . ולזלי כל מס דלחמי לן קלס לא סוס שא כנין לזודעא
לן מכיכו דמלריכון עלייהו לזודעא דלית לן חולקא עכא ולינון כמי עלמא דלתי
וזמיכין לחייהון כד יוקים קלס מתין דמתערין כארעא קדישא בקדמיתא כדלא
יתון מתיך ולזלין לינון דרא דמדברא . לא לי מלא חדתא ידעת דלכא ערטירא
כס לומא . לחר קלא דדרא כעיא למכדע . כר כס יסיב קלא כחקלא לו כתר
לחרא ודרא קלא לחרא ולא יזוע . לא לי מסידא קדישא על מלא דא כמה קלין
לתערי וכמה דקדוקין סוו קמי רב מתיכתא וכד כתת רב מתיכתא לדסכי לוקמוס
מלא כמתיכתא דרקיעא ורזא יקירא ליסי . תא חזי תלת קלין לינון דלא
לתתכידו לעלמין כר קלין דקדוריתא ובלוחא דלזלין סלקין לעילא וכקסין רקיעין לכל
קלין לחרכין לינון דלא לתתכידו ולינון תלת . קול חיה כשעתא לליסי על
קלכוטא . סהוא קלא משטטא ולזלא כתוירא מסייפי עלמא עד סייפי עלמא .
קול רבר נש כשעתא דכפיק כשתיס מנופיס סהוא קלא משטטא ולזלא כתוירא
מסייפי עלמא עד סייפי עלמא . קול נחש כשעתא דפגיס מזכיס סהוא
קלא משטטא כתוירא ולזלא מסייפי עלמא עד סייפי עלמא . לי מסידא קדישא
כמה מלא לא רכא ויקירא . לזלין קלין מס לתעכיד מכייסו ולמן לתר עלין
ומלרן . לזלין קלין דכערא לינון ולזלין ומשטטי כתוירא ולזלי מסייפי
דעלמא עד סייפי דעלמא ולזלין נו נקיקין ומסולין דשברא ולתטמרן תמן . וכד

יהיב כר כם קלח לחיכון מתערין לנבי סהוח קלח · קלח דכחם לח לתתר לנבי
קלח דכר כם חיוך יתער כמחחם כד מחי כר כם מחחם לתתר קלח דכחם לחתטמר
לנבים סהוח קלח ולחו קלח לחרח · קלח לתתר כתר קלח וזכח כתר זוכים · ועל לח
כוחם דרם קול סוכך לתתר קול סוכר וזכח כתר זוכים לזלח · לרחוים דכחם לכים
חיהו לקטלח ולמחחם לח לתתר קלח דסהי נחם חלח כתר זוכים ודח חיהו כל כר כם
מחי כחוטרח כלרעח וקרי ליה לזוכים כדין לתתר סהוח קלח דכחם לתתכח לזוכים
ורזח דח חיהו טמירח · לרם ודחו מלם דח מלם סתימח סיח · ותוסכח חיך עלמם
מלכח לח ידע מלם דח · לל עלמם מלכח מכדע ידע ולח כך · לבל מם דלח ידע
סהוח קלח מם תועלתח חית כם והיך יתכח · ורב מתיכתח סכי לחמר דקדוקח דח לח
ידע עלמם מלכח דסח סהוח קלח חיהי כלילח רוחח וכפפח מסכל נרמי מעכוכח
דכמרח ומסטטח כחוירח וכל לד מתפרם דח מן דח · וכד מטח להסוח לתתר דעל
כיס יתכח כמיתח וכל חיכון הרסין וקוסמין ידעין מלין כחרטיהו ונחכין לחרעח ·
ומשון קלח דח למתחכרן חיכון רוחח וכפפח והכל לנרמי ולודעין מלם · ודח
חיהו חוכ מחרן · ועל דח רדיך עלמם למכדע מם דלתעכיד מסהוח קלח ולח ידע
וכחם קולך זכחם קסוט כד כר כם לתתר קלח דמיל מתחכרן ולתתר סהוח קלח
ולית ליה רסו יתיר · ללח כשין סהוח קלח דלתתר כר כם ולח יתיר · ולח לרך ·
כר כם קלים חיהו לח לרך כל כך כהדיה חלח למיפח דקלח כנין דלח וכיל למרכח
מלי טעמח כנין דכד כפקח כקדמית לתרין מסייפי עלמח עד סייפי עלמח ומסתח
דעל תמן לח יכיל למרכח קלח דסח לית ליה לתר למסטח תמן כלכקדמית · תדי ר׳
ואמר מלמח לח זכיכח למסמע חלח מלם דח די לי למהוי תדע דזכיכח למסמע מלין
דקסוט דסהוח עלמ׳ · לל לי מסיפח קדישח שלמח ידעת חדוח דמלין דסהוח עלמח
קמי רב מתיכתח תסח הדי יתיר · לל מלי חדוחח סוס הסתח כד לתית לנבאי ·

פתח רב מתיכתח ולמ׳ ויוסף ישית ידו על עיכוך · למלי סתימו דעיכוי למית׳ · כנין
דעיכין נווכין דסלי עלמח חיהו וחיוו דסלי עלמח כהו לסתים מכים סלי עלמח חיוו
דסלי עלמח לסתימו כל חיוו דסלי עלמח לתחכך מכים וחסכון מכים · חיוו דעיכוי
לית ליה חיוו כסלי עלמ׳ מתמן ולהלאה לרם ואות תקונה דקדמאי וחכמת דלטון יתיר
ממלכין קדישין · לל יוסף למלי ישית ידו מכל כנוי ולי תימח על כמור דיליה מכעי ליה
ויוסף מי תרח׳ לאכל ישית ידו כנין דרחימו דיליה סוס וכב׳ לי לסתני׳ מכים כהידו
דסלי עלמ׳ ודי כטיל ליה · מלן לסתים עיכוי רחימו דיליה לחזי חיוו דילך דסח עלמ׳
לתתכיד · סח לכח חיוו דילך כתרך מכלן ולהלאה יתתקנון לך חיוו לחרין דסהוח
עלמ׳ למר ר׳ סמעון מם לתכמי סלי למיתח ומם תועלתח חית ליה כסלי מלן דיכש
למסמל יומ דלטטריך לתקנתח עכוי כנין לחזוחי דעדין תודמן חיהו לתתכח לחיוו
דסלי עלמח כדכקדמין · לל לי מסיפח קדישח ודלי לי לח לסתים מכים כל חיוו דסלי
עלמח ולח לתתכיד כלח מכיח לח להוי ליה חיוו וחולקח דסהוח עלמ׳ · עלמח דח
כסכוכח חיהו מסהוח עלמח דלכן כיה דכזמכח דתהוית מתיח לפלי כחוטח דמערח
לח סוח משכדח דסלי עלמח דלכח לתתכיד כקדמית לעלח דכעיל ליה ויסוי ליה כסל

סלק בקדמיתא ויתעבר מניה כל זוהמא ולבתר יתעביד כחמורא דא ומניה יתעביד
גופא כדיוקנא חדתא וכך הכא. אל"ף ר' שמעון ולאו ידעינא דלתתן מלוכאין תמן כלהו יקר
דגופא דכוותא דלויתן דסכי בגופא דא כהאי עלמא כר כם דלתתזי כהאוא גופא כגופא
דלתתן קיימין כהאוא עלמא. תמר ליה מלה דא שמיעלו קמי רב מתיבתא תרין עוליימין
דלתלבשו כיבכא כתר דסכלו נערה על חוכא חדא דלא לתחזי לגלגא ואשיללו דא קמי
רב מתיבתא ואיהו תמר דהא הוה כהאי עלמא סכי מכלן דכתיב ויהי כיום הסליגי
ותלבם הסתר מלכות לתלבשת כהאוא דיוקנא דהאוא עלמא. מלכות דא רוחא
דקודשא דהא מלכות שמיא כסיב רוחא מהאוא רוחא דלויתן דהאוא עלמא. ותתלבש
כיום הסתר. וכד עלית קמי מלכא לחשורוש ואמת האוא לבושא דהאוא דיוקנא דמי
למלכא אלהים. פרחה מכא נשמתיה לפום שעתא. מרדכי יהוד סכי לכתיב ומרדכי
יצא מלפני המלך כלבוש מלכות. לבוש מלכות ודאי דיוקנא דהאוא עלמא. ועל
כתיב כי כפל פחד מרדכי עליהם פחד מרדכי ולא פחד לחשורוש. תמר ר' שמעון כמה
מתיקין אלין. וכמה חולקי. ודאי ידעינא דלויתן כהאוא עלמא מתלבשן כלבוש דלקל
לבוש מלכות והכי הוא ודאי. אל"ף לויתן דלע"ב כזיכו דרוח קודשא לישון ומתלבשן כיום
דיוקניה כגופא דהאוא כהאי עלמא. ולבתר רוח קודשא סרלת על ריפשא דכל חד וחד
ואתעטר ליה עטרה וכך הוא למרדכי דכתיב כלבוש מלכות דיוקנא דהאוא עלמא.
ולבתר ועטרת זהב גדולה דא עטרת דסרלת על ריפשיהון דלויתן כהאוא עלמא. כל
קכילו ישראל לויתן כגופא דא הוא. עד דאכו דכתיב כהו ויתכלו כמו ישראל
לית עדיים מהר חרב. לתתעטו מהאוא לבושא וכן כתיב כיהושע כהנא רכא הסיני
הכנדים הגואלים מעלין וכתיב ולביושו כגדים אלין לבושין דהאוא עלמא מהכא אלין
קלתלין ומהכא דכל זמנא דגופא דהאי עלמא קיימא כקברא קיימא לא לתלבם רוחא
כלבושא דהאוא עלמא דכתי ויסירו הכנדים הגואלים מעליו כך דמות' ולבתר ולביושו
כגדים ומלאך יי' עומד. מהו עומד אלא דא עטרה דלקרי מלאך יי' דקיימא על
ריפשיהון דלויתן ודא אינו עומד. עומד על ריפשא לשעה. לבתר לתתלבשן כהאי
לבושא דיקר. תרין נופין כחדא לא יכלין למיקם כל זמנא דהאי קיים רוחא לא מקבלא
לחדא. לתעבר לא הא לחדא ומיכא מיד ודאי. דא כפיק ודא עאל כגופא דיקר טוב
ויקר רב. כהאי עלמא לא כעי קכ"ם דתרוייהו יקומון כחדא. אמר ליה תוסכא על מה
דכתיב והמלך עומד על ימינו למטה. וכי יהושע כן יהוסדק כך אמר כאי עלמא עלאה
אל"ף אמרינן קדישא כמה טמירין סתימין מלין אלין. אל"ף לעלא דאכרוה ודעין כמלין
דהאוא עלמא לא יכלין למכדע כרזין אלין. דכיון דכר כם כהאוא עלמא מה תועלתא
ליה להאוא מלה למסטלק ליה. ולא די ליה דלפיק כמתיבתא מניה וקטול ליה. תמר ליה
לי חסידא קדישא וכלה חולקך. אף תיאובתא דמלה לא סום אלא כגין דלא יתלבם
האוא זכאה כלבושא דכוותא קדישא כיון דחזי האוא מלה למלבם לבוש יקר מיד לבושא דיוקנא ולא
לתתחזיב על דא למסטי ליה. מלה כגין דלא יתלבם כהאוא לבוש יקר מיד לבושא דוזמא
ועבודתא דהאוא מלה ויתעבר מעלמא ולא ניחא ליה למלה ותו דכבל ומכא
אלא יתלבם כקדא רוחא להאוא גופא דוזמא דיוקנא. וניחא ליה למלה. וכיון דיתלבם
כהאוא

סכין

אכוך כאחד חד. וכלהו גלגלין סלקין וגלין כחתין דכי דוכתא דף לדף גלין דסלקין
בעמין דף בדף ומכנפי כנופא וגלין דכאתי לוף סכי. גלין דסלקי דכנפי כנופא מאי
כנופא מכנפי סיר ואתמי. תומר סירו ליי סיר חדם כי כפלאות עשה ונו'. סיר חדם.
וכיולת סיר עתיק. לף סיר דעד כען מלאכין קדישין לף סכחו ליה כגין דליהוי חדם.
מאי טעמא דיהוי חדם בגין דחסוף דחדם שלומי מסכח ליה ואמר ליה וכי אמר רב
מתיבתא דף לקרי חדם ויהוי חדם בגין דדכיק כסמא ולא לתפרש מכיש לחפקא
סטרא לאחרא דלית ביה חדושא דכתי כיש ואין כל חדם זקן וחין ולא לתחדם.
תנ' פתח רב מתיבתא. סרח לתחדם כעזוכא דרגא דילסגריס דכתיב לחוי
כלותי היקה לי עלכא. מאי עלכא מסיכו דעדן עלף. וכגין דלתמסך עלה מסטר דנוקבא
כתיב עדכא כא' וכא' כתיב היתה ולא היה. ואדוכי זקן. וכי לעג דליהוי זקן לא לתחוי
לאולדא. אלא לאו מלתא אחרים לגבי דחדר הא אלא כגין לאוסרא בדמות דלתדבקת
דסיוא אלך זקן וכפיל לא לתחדם ולא עביד תולדין דלעלא היא עביד תולדין היא
מסטסטא עלמא. ועל דסדר מלין קדם זה נחקק סרס וגו'. ואי תימא והא כתיב
ואכרים זקן כא כימים. אלא כא כימים. כלומכן. ומין עלמין דמחדשי עולמין כסטרא.
ועל כנופא דף כנוכא דסיוא חדם ליהי. סוסיא לו למתן. להיוא חדם סוסיא ימיכא
למלכא עלאה ודרועא דילים. ליהי לכאתי לוף סכי מכנפי ואמרי סיר לחרא ואתמי.
ומאן ליהוי מזמור לתודה ליהוי ואתמי. לוף סכי כהור דלהון חד לתחזי. וכד מתגלגלי
לתחון חמם גוכין דכהורין ככל עמודא ועמודא עמודין חלין כלהו חלין מלגאו. וכל
סלקי וכאתי נפקי מכיסו סלכוכין דמורא כנוכי חיזור ומוזן. לעילא מכל עמודא
ועמודא לית תלת תפוחין דכטטי כהו תלת גוכין סומק ירוק וחור. ככל גוון וגוון
מלהטן לתוון כלטי מסלהכא וירוקא דלסף ולא מסתכלי לעלמין ולית מאן דיקום
עלייהו. תרכא גלגלין מתחזן עובד סיור ככל עמודא ועמודא בחיכון גלגלין לית
דגלגלין פליחן דרכרכן כל מסתחרן מפקין מכיהו זיגין דדסכ' ואכלי יקר. ומיד מתכנסי
בגוויהו ולא נפלי לארעא כל נפקין חיכון זגין דדסכא ואיכון אכלי יקר גו מסתחרותא
דגלגלין דמסתמע קלא דאמרי ואת כחלת עכדי ו' ובדקתם מאתי כלם יו'. תרין תרעין
ככל גלגלא וגלגלא לריש חדא מסטרא חדא ותריש חדא מכטרא חדא וכלהו מלאי
ירוקא ובגלגולא דקא מסתחרן גלגלין מתבקען חלין בחלין. ואזלי כלהו. בגלגולא
מתדבקן דף בדף. כל סלקין עמודין מכסמין לריש חלין כחלין ותפוחין פרחין כחוירא
וסלקין לשולא וכטטי חלין כחלין כחוירא ותבו לאתרייהו ומתמן נפקי ותרין פסטי
ודייהו לכטלא לון וכלקין שין מגרמייהו. לי מסוידא קדישא. מאן חמי מכמתא דלומכו
דכיור קלא בעמודין חלין כפלגו יומא נפקי תרין פסרין ככל גלגלא וגלגלא ולא ידיע
אתר דנפקי מתמן ותרין על דיסיהון דשין תרין וכדין מסתכלי עמודין וגלגלין וקיומי
בקיומיהו. ותפוחין כפלי על פומייהו דפסרין ומקבלי לון ומיד פרחין מפיומא וחזלין
ומסטטי כיכייהו ותבו לאתרייהו ולא ידיע מאן היא לכתר שתא ופלגא פסרין לריומין
קלא ומכנפין כנופא דאיב ואתטמרן ולא ידיע בהו אתר. סחרכייהו דליכון עמודין

יום הששי ובהו מיום ראשון מירושלם מנין ג' היום הקדמוני ומנין אלו הם אחרון
[illegible] רב מתיבתא קרא דא לגנו ולכבר. ואדהוה פריש קרא דא. לי קדוש לי קדוש
קל יכוקא לתעבר מלכר בהוה יכוקא דהוה פריש תלמודיה ונמיר קמי חד עמודי דעלמא
כריה דר' יהודה דרכיה לאכת כיה והוו לחדי כיה לזיגא וקלים לתעבר מלכר כהוי קרא
ואמר מיה דלכון מלרש סיך סלקין לשולא מכיה לאתר עלאה יתיר מכיה ככמה דרגין
ומה לנטריך נון לכיון מיין. ומה לאתר דכל תפוקי מכושין ונחלין כפקין מכיה ולית
פסיקו למכושי ובחלי לתפקי מאתר נגיב מלן אמת מפירת דכירת יהיב מיין למכושי
דפניה. וכי ירושלם יהיב מיין לל היה הקדמוני לאתר דכל מיומין דעלמא נפקי מתמן
ונכעין מכיה. לי מסיהל קלים לקלה דה לפתככו ונייתו כל קלין דכבי מתיבתי דתמן
ובנה לה יכולו מאדי דלכון למקרב נכיה. ככה ר' שמעון אל לה תבכי בוכיכה קלים
זכאה הולקך דלפולו יכוקי מכך לאדי רזין סתימין דאוריתא. תא ואימא לך מה דעבדו
כבי מתיבתי על קלים דהוה יכוקא כד עלל קלים דהוה יכוקא כגירא לגנו וכלהו
נייתי ליה. כהדיהו שעתא לזדעזע רב מתיבתא וכל לכון דהוו קמיה ואמר מלן לכון
דלא מבקין להוה כרא דלהלא חייה למיעל קמו ואחידו כיה תלת עמודין דקיימי קמי
רב מתיבתא ושלל וכל בבי מתיבתי לתבכמולבים. אמר רב מתיבתא לאחיך קרא
כרא קדוש. אמר עד כען לא אכלכא דה מלך מתתיבתא לאחריכא הוינא. והבי אמרו
לי כל אדי דלזיגא הוו אלקין כי. אלא לא תדחל כרא קדוש. הכא תהא כינכא מבא
יומין ותתבמי בכל יומא מטלא קדוש. ולבתר יסלקון לך לגנו ההוא מתיבתא כאתר
ויכוקי דכבא. פתח ההוא יכוקא ואמר ויהי כיום ההוא ההוא לא ידיע מלן הוא.
אלא דכל לתר כיום ההוא יומא כתיב הוא. אמאי אקרי ההוא. אלא לא הוא יומא
דלאחיד סופא כאורתא. אורתא אקרי הוא כלא ועבד אלוי הוא. פולחנא דלוי לדרב
דלאחיד הוא טמיר וגנוז ואקרי ההוא ה' הוא לאחזאה כופא דכל דרגין דלאחוי אורתא
דלאקרי הוא טמיר וגנוז ואקרי ההוא כיום ה' הוא לאחזאה כופא דכל דרגין דלאחוי אורתא
וכלא חד. וכדין דלאחוי כופא דלתוכא כיום ה' ומיכא ירושלם לאתקרי מיין ולכבעא כביעו
הכא לית לנומר כופא דכל דרגין לאו לאחוי ירושלם אלא ודאי ירושלם ואמא ההוא כלא
חד. מה בין הלי להאי. אלא ירושלם כל דרגין קדישין דילה כד אתתחרן לקרון ירושלם
וכבי לתתמן ולית דרגין דאחרן ואקרין עזרות אלין כבמאין ואלין לכך ולית דרגין
לאקרון כד לאתחרן לעכות ולית דרגין לאקרון כד לאתחרן היכל ודביר. לגנו מכל
לאכון דרגין לית חד נקודה כבודה כת אלך כבמים. נקודה לה לאקרי ההוא וסימיך
ההוא ויקרא לרץ דפליה וכל יקום ומה לה מנו מכבין לשרים יקום נביעו למוך ההוא
נביעו מן היום סקדמוני להוי. כנומא דאמר לכרים כין דרועה ומסגיאו מלכא ליכון
לתמלי פומים ואתרבי כיום לריך מלכא לפומא לאמים. כך הניה לל היה הקדמוני.
כטלים כד מתיבתא ובסקים. אמר חייך (פי' מיין לעלמא דמלך לא אם אבי) אבי לוקמים
כמתיבתא דרקיעא והבי הוא ודאי. יש בלאחרון דרגין כתרין דילה. לי מסיהל
קדישא כמה הדוה על אדוה לתוסף כההוא יכוקא נו בבי מתיבתי לי טעמי דאוריתא
אמר ר' שמעון לל וכה אבוה למולף ליה. אמר אבוה אבוך מולף מלן דזבי
למילף לכרים. אמר ר' שמעון לל וכה אבוה למולף ליה. אמר אבוה אבוך מולף מלן דזבי

כשעתא דכיוצאה קרי ואמר קול ה׳ וחיל מדבר וגו׳. כשעתא דמשלים קרי ואמר קול
ה׳ על סוסים וגו׳. כשעתא דתיתיה קרי ואמר קול ה׳ יחולל אילות וגו׳.
לכתר קרי ואמר קול לומר קרא ואומר מה לקרא וגו׳. ודא היכו דתרגולא
דיקרי ולא סכוך ולכתר קרי כמלקדמין ומאי קרי כל עובדין דבני עלמא בגין
דליהו מחריב לחמתא (פי׳ לכשפא) וקסת הסופר בחרטו וכל עובדין
דבני עלמא כתב בכל יומא. ובלילא כתב דקרי כל קריאן דלגו קרי כל מה דכתב
ביומא. ואלמלא דגלוי לבבכם דליהו דליכון תרין דרגין חד הסוד דקיומא
בחמנעיתא דליהו רב והסוד דקיומא מלחורבא דליהו זעיר דקא מעכבין ליה וסלק
מוקיד עלמא כשלסוכוי. ומה עבדי כיון דסליק נפרא וחומא דכסילו כפיק מכסא דרו׳
כדין מתחברין כלהו ואתעבדין תרין דרגין תרי טלפין כעגלא לקיימ׳ דכתי׳ וכף רגלים
ככף רגל עגל. והא ידעת רזא דא. סלקת עכפא דגורן ס׳ לגו כעזרת דא לית תלת
מלי וסתין וחמשה היכלין כחושבן יומי שתא וכלל פתחא ופתחא כתיב יסי שלום
בחילך שלוה כארמנותיך. לא ידיע מאי הוא כהני היכלין אלא כלהו מתחממן עובד
ניור. שבע סדרין דמרגלין לתתחמן אלין כחד וחד. לי מסידא קדים כמה
מזבח רב מתיבתא היכלא דליהו כרים סטר מזרח דעזר׳ דא בגין דאתרבע ליכון
כד׳ סטרין דעלמא. לבל היכלא דסטר מזרח לסני כהורין דליהם יתיר מכלהו. ומה
חד כומה רבא דלויתן נפיק וכל ומה לזדעזע וכל מוי אלין לכאן ולכאן כד מטי לויתן
בפתחא דפתחא דתהומא שלחי למחדי ואתכך תמן ס׳ תהומי ס׳ אלף הוה ס׳
כחיזו דמעיין ואתפיין כסורין ולא אתחזון כל ליכון כסורין כר כסורא דהיכלא דכסטר
מזרח. דא הסוד מרגלא דקא לפיק לויתן מגו הסוד תהומא דאקרי סנדון. ממש
לתתעביד אלף יומא דא דקא לפיק לויתן דלזדעזע יומא דאתתרך כי מקדמת ס׳
כאב ליהו. והסוד מרגלא דכד דכיר קדם לכבוי ולוסיל תרין דמעין לגו ומה רבא חד
נפיל לגו תהומא דא דאקרי סנדון. וחד נפיל לגו תהומא לאחרא דאקרי גילבא
כגון דמאם תהומי לאחרין ליכון כומה רבא. אלא לא תסיכין כמי לאחרי וליכון דכאלי
ליכון דמעין קפלן גו תהומי חד. וחד לטבע גו תהומא דאקרי גילבא ס׳ דתתא גו
ליכון דמעין דאקרי ס׳ כד קריב לגו קודשא כיון דמתעבר מתמן ובעי לנחתא לתתא
דיוקנא דאדם ס׳ כד קריב לגו קודשא כיון דמתעבר מתמן ובעי לנחתא לתתא
לתתאה כלהו עלמין לזקף עלמין כחיי הוא ורתיכוי. ולבושא דאדם׳ דקא נקיט תכני׳
סור דיוקנא דמזרקדמאה לזקיקין מליכון דרבעסור ליהו. וליכון תלתא לכו לזקף
עלמין. וכלהו תלתין דלבות בזקיקין כר סור כלהו דיוקנין ועל כתיב ויאמרו לת כבודם
כתבנית סור אוכל עשב. מגן אוכל עשב אף דרשעים כיום. לבל עקרא דאלה מתמנ׳
אלקים ולא שכעת ויכי דגן ליית בהו חולקא ולא יאות ליה למהוי תמן ס׳ מלוכתייהו
ואלין יתבין כדוכתייהו עד לא כפקי אלין זמיכין אלין כהיו וכאיבו דלהון לא יכלין
עייכין למסבל. אלין כשחרכין ליה להון שכיכו לעלמין. כד אתתכל כה כא כהאי היכלא
לתחזי יתיר רב כל מה דאתכל כהי לתחזי כאתפשטותא רב ועלאה עד דלמי
כאתכלותא

כלהו חדרי חיון כלא כרחיק
ואין כאתחתן אלין כאלין.
כהאי אלא אלא כאלא:

כלומר כמלא כומח דלית ליה שיעורא עוברין סגיאין גו דלא ידיע לומנו דלהון
מכיה נהרא עזרא וכל מה דלית ביה כד כרוביה דנסורא דלהון בלקא עד רוס רקיעא
בגווין סגיאין וכהורין מכנען שף וחמם מלח וחמצה ומכשין גופנין עבדין חיכין כעורי
דף ס יתיר חובק לת ידיו כמרירו ולכיו דילה ולבתר חובל לת כפרו כעל כרחיה
דלית ליה רשו למלטה על מלא לחרא מה לתקני ליה ככל מה דלחטוי ועביד ועמל
דלבתר לית ליה רשו חלא על דיליה לבתר מרקיל וחדי ככסיל כלא דעתה כלל וחזיל
כלא תועלתה ולכיל לכפרה. וכפתר לית ליה רשו מרירו דעילא קדישא ותתא כל ופרש בעקבו
ולכלי לון מהוחיון ולא יהבי חילא בעובדין טבין דלהון לפקקא מכיה ולפלגו מכפריה
דליהו מהלי סטר לכיתם קמי מלכא קדישא דליהו רשום וחכון לכל על דיליה רוחה
קדישא וכמתה קדישא לית עלוין ותתין יכלין למלטה עלוי כלל. ועל כל תפקופין
וכל מה דלחטוי ההוה רע חשוב למעבד על רוחה קדישא ולבתר לא יכיל ויסוב ולוכל
לת כפרו. מה תועלתה הוה ליה. ועוד דליכון חפלן כלהו כפרטירהה תקוף ולית
סכיכו לעלוין ותתין. תא ולימה לך מלה. לי תימה דהדו הוה למלאך המ׳ כל קטיל
כי כמה. לאו. שלח כגין דחמי דרשותה דמחריה ככך לחזו גרמיה בחדו למעבד רשותי
דקב״ה לכתיב רוח ספרים עשה דברו. אל״ף והא ליכו חזיל ומרקד בחדוה קמי כסין
אל״ף לי חמיהה קדישא ודלי הכי הוה לחזותה קמי מלכא דכיתה ליה כרשותיה למלכ׳
לכל כויתה דיליה כהפכדה דכסין ליהו רקיד ולולביה להפכדה. אל״ף לי הכי לחמי
לזיל ולחטוי על כר כם לעילא ולדכר לחוכוי. אל״ף כגין דליהו זקן וכסיל וחטיב למלטו
על רוחה וכל תיהוכתיה כניכי כך ליהון לסוף לה סליט חלא על דיליה כפרה דיליה.
ועל כתי׳ יסוב שולו כרחמו ס חזיל וכשו לרגשה עלמה ומיה סליקין מגו שהר תקומין
וכעלן לחפיה עלמה ליכון דמשן דתיחין ויתיר מכל חפה דעלמה ומגו תוקף דרתיהו
דלהון לקפו מיה גו ימה דכקפה ולחלה דרמו קלה חד כמיכו מסטרה דלכרה מעמוד
דיליה ולחוי על עלמה לה וכיל למיקם לפילו רגשה חדה. ליכון דמשן כד כפלין גו
ומה לפתחא קלה כין ומה עד מערתה דכפלתה ומקל כהיהו דלהון דקה לפתחא תחן
כד עלין גו ימה מתערין לכהן קדמאי וקמו וחמכו דקב״ה כשי לאהפכה עלמה עד
דקלה כפיק ואמר לון לה תדחלון רחיקין קדישין כגיכוכון דכיר קב״ה לכביכון ואיהו יכעי
למפרק לון ואתון תחמון ס חלפה כיתין כלהו מלכן ומתגרפין חלין כחלין ואתחברן
כגרופה דמה קדישא כיון דאתחזון אתון כגרופה דא חלין גכיזין ונפקן לאחרכין וכן
כלהו חלין גכיזין וחלין כפקין כלהו גו כחלולה דליכון כפתורים יו פרקי. תלת ומכיז
כיומא כאוירא ונפקי לכר וקיימא מה כארבע אתון תלין כאוירא מעתה ופלגא
לכתר גכיז דא מיד כפיק מגו אוירא מחלולה דיליה מה דתריסר אתון פרח ותלת
כאוירא מעתה חדא ולא יתיר. לכתר גכיז דא ונפקא מיד גרופה לאתון לאחרכין מה
דא אתון ותלין כאוירא מעתה לאחרא וגכיז. ומיד כפקי אתון מחלולה לאחרא מה
דתמכיא ועבדין אתון מתעטרן כלהו ככתריהו וקיימי מעתה ופלגא וגכיז דא ומיד
כפקי אתון דאחרכין ותרין אתון ס לעלמא קיימא ס מהן חלא אתון כלהו לא

מתככי

עמהכבי לעלמין כלפי ומכנפי לכר וסלקי ונחתי לית מאן דיכול לקיומא כהו כר מסיק
כטורח סני דל נמיז לכתר דקיומא תרין סעתין ועשרין ותרין רגעין וסלי סמא
גליפא דעכ לתתון קל כפיק וקיומא ותליוא כחורא סעתא ופלגא כל סכי סמין לא
נפקי ולא מתחזן מלא זמכא כיומא. לכל לחודן מלפא כיתין לתחזון פרחין
כחורא ומנרפן מלין כלין תלת זמכן כיומא כד פרחן לתתון דלפא כיתין מלין
פרחן מכלן ושלן מכלן ומתנרפן כלהו כד כחות תמן רב מתיבתא סלרי מסיק סמא
כנרוף דלפא כיתא לתתון כמה דחמא לכיכל לחכמן ממתום ננקפי אאלרן ס
דכל מעלי סכתא כד מקדמין יומא ושרכל לתתא לתתכנסו מסרגין ס עלמא לתקנו
כרסיין קדישין מלן חמי חדוש כתלת מלה ותסעין רקיעין כמה ממכן כמה סלטוכן
מתכנסן לסתרייסו. כיון דישרכל לתתא מקדמין וקכ"ם לתעכ"כדין לולכא דחיי
לקים כלכן טרפי דיליה רוח כסיכו חד מנו עלא דלתתי ולחכמן עכפי דלולכ"מתנענען
וסלקין ריחין לעלמא דלתתי דהוה לולכא דחיי לתעכ ותפיק כמתין ופרים על
עלמא. ועכ כל דא כמתין נפקין וכמתין עלכן ולכן מתערי לכן לכן לולכא דחיי
וכלן עלכן ולולכא דחיי כחדוש. וכדין ישרכל כלהו מתעטרין כעטרין דלחכמן
כמתין קדישין כלהו כחדוש כחיוקא. וכל סכתא לית לן סכוש חדוש וכסוש כחיוקא
וכן לעתיקייסו די כנכתא דכלהו סלקין ומתענגין כעונגא עלאה דעלמא דלתי.
כיון דנפיק סכתא כלהו כמתין פרחין וסלקין. תא חזי כד עייל סכתא כמתין
פתיחן לסרייסו על עמא קדישא וכמתין לכדיקייסו סלקין לעילא. כד נפיק סכתא
כמתין סלקין לחכמן דסתרו עלייסו דישרכל וכמתין כחתין לחכמן כמתין דכדיקייסו.
כיון דסלקין כלהו כמתין דסתרו עלייסו דישרכל סלקי וקיימין כדיקיא קמי מלכא
קדישא וקכ"ם סחיל לכלהו מלי חדושא סום לכו כסכוש עלמא כעורתא. זכאה
חיוי מאן דחדושא דלורייתא לחרת קמיה. כמה קדוש עכיד קכ"ה כצדיקיא לעתיד לחיי
ואמר עמהו חדושא דלורייתא דחרת כמתא דל דפלי. וכלהו מוקמי הכוש מלא
כתרי מתיכתי. חכמן לתתא וקודשא כריך הוא לעילא לתתיס להכוש מלא תא
חזי כד מלא לתחדש כלורייתא וכמתא דכחתא כסכתא לתעסקת כחכמן מלין
חדתין וסלקי לעילא. כל פעמין דלעילא נייתין הכוש מלא וחיות הקדש מתרכן
כגדפין ומתלכסן כגדפין. וכד סחיל לן קודשא כריך הוא ולא תכון וסתקין כדין
חיות הקדש מה כתיב כעמדם תרפנה ככפיסס כמה דאת אמר כי עמדו לא עכ
עד. ונפתחו עמדו כל העם. ולא תימא עמידם חמלי קדו ליה סתיקא.
מלא כדכורא לית ס"ל מתנענען כהדיס. לכא. ריחא. קכ"ם. לעון. סכיס.
מפון. כסר. ס קיומו כקיומייסו כלא כעכוסא. ועל דא חכמו עמודם לכ
סיכוכא סכא פתח ואמר יסלא עזרך מקדש וגו'. מקדש דל חכמו קדוש
וחוס. ס דלחיי כעיד לכא דכר כמ"ש כל מכחותיך כל לעסנשים מלא לחכמ.
דא כטילת ידים כתרייתא. ועולתך ולפנים סלא דא כרכת המזון כזמן. ולא
לת עכיד כן ויתן לך כלכבך וכל עכתך ימלא. וכפנת מקדש דא קדוסה רכא ועל מלא
דא לתעטרו כדיקייסו. כגן עדן מסכת לעכת לחכמ. תו פתח ואמר על הר

כג ל 23 ו נכוס

: שלח לך מקדש וכו' וכפנת מקדש כא כתיב כפנת מקדש וכו'

גבוה עלי לך מכאר נזיר וגו׳ על סר נזיר הגפן ודלי סר העבריס אתר דמשה לתקבר.
ואת לוקחות דמכיסתא תסלק לתמן ותכאר עלמא. לכל כלא לישנו. מכאדת נזיר דא
לישנו מפני כה לתתא דכתן כר דוד לומא לישנו דמשיחא מכחס כר עמינדב ולישנו תפוח
ותכאר ולישנו ככללא דמכאדת נזיר קלא ישתמע בעלמא ותרין מלכין ותערון בעלמא
לגנחא קרבא ויפוק שמא קדישא על עלמא. מה תכאר ותימרון כה יו׳ אלהים בחוק
וכא ונרושו מושלה לו כה סכרו לתו ופעולתו לפניו. כה סכרו לתון דקלא כרין ככל
כמלין דלעילא ותתא לון לתכנשו ודלישנו דיכא. מלין דמסר כמתיב על קדושת שמי
לגריס מלי הוא ולישנו ותמרון כך וכך. מלין דסכיל כמה תרופין ונדופין ככל יומא עלי
שהו לגריס. לישנו למרי כך. מלין דלתתעכם ככל יומא עלי׳ מהו לגריס. לישנו למרי
כך סכה סכרו לתו ופעולתו לפני. מהו ופעולתו לגלא כמה דכתיב מה רב טובך
וגו׳. פעלת לחוסים כך דא הוא פעלתו. נגד כני אדם מהו. לגלא נגד לומות העולם.
לאר נכנת לירחיך. מהו לאר נפנת. וכי מלין יגזול ויטול מן ידוי מה דהוא כתיב למיכל
דכתיב נפנת. לגלא פוק וחמי עובדין דרחמנו דעבד קדם כמה דלישנו מחי כים
יהיב לסוותא. כמה מחי בשמלא. כישוכא קריב. ובשמלא מחי. כמה דמחי
כים ויבש לסוותא לשלה. מנפון תפתח ערעב. ובנפון מחי. דמתמן נפיק כל דישן
וכל נזירין קדמיין. ובישי ערי כל לגר טב וכל טיבו דומין קדם למיכל ליערלל לומכא
דלתי קרי קדם לנפון ויומא ליה כך יסכית כל טיבו וכל לגר טב לבני דסכלו כמה
כישין כסלי עלמא על קדושת שמי. סה לגרין טבין דישכית כך. לגלא הוא דכתיב
לומר לנפון תני ולתימן לל תכלאי וגו׳. וכי אלחת הכי הוא והא כל כרכלן מסטרא
דדרום וכל טבין דעלמא מדרום נפקי. ואיהו אמר לל תכלאי לגלא כהיא שעתא
יתער קדם לאברהם ויומא קדוש דסה מטא ומכא דלכא פריק לבנך ולמיכב לון לגר
טב על כל מה דסכלו בגלותא. ומנו דלאברהם הוה כוכיבו דלעילא דכתיב הם לא כי
נורם מכרם דא לאברהם. הוה ליה כמלין לגלא טב כעינוי. ולחמי נרמיס כמלין
דילקון על חוכיהון יתיר. ויומא נכו מחוכיהון נכו מחטאיהון אמר ליה קדם לאברהם
ידעגא כלא לישנו מה לאמרת לגנפין לכא לוף הכי לגנפין. לל תכלאי לכא בעי
לפיוסא לך על כך. לא תמכא טיבו מכסון לא תמכא לגר טב מכסון וכמה וכמה
סכלנו על חוכיהון וכניוכי כך לומר לנפון תני. והיינו לאר נפנת. דלא הוא מלא דתהא
מכאדת. ותו מכאר ומכא תפיכא כמעתא דסכיכתא תסלק על סהוא טורא עלאה
ותכך ותכאר לאברהם מיד תכך לירושלם ותחמי לה כחרכבה. תישעל לנזיר ותמן תקרקר
קורא כמלקדמין על לתר כי מותבם ועל יקרא דילה כסהוא לתר. ותמן לומילת
לגלא תיטול מתמן ולא תפוק עד דקדם יפרק לבכהא ולא חפיכ כה. תכאר כמלקדמין
ולומרת נסלי ורבי ומבת נזיר כי גדול כקרבך וגו׳. מלי נדיל כקרבך דא קדם לישנו
לתי לנבם לאקמא לה מעברא דנזיר ויומ׳ לה סתבערי מעבר קומי מבי ירושלם ולחי
קדישא

קדושת דכמה יקר על יקר ועטרה על עטרה מעטרין למלכות דהקדוש ברוך הוא בשעתא
דאמר קדם למתכבשו למשמע בקולם ומלין תתאין לעוריתא מסמיה דפלוני בר פלוני
כמה חיזון דנסקין על ריסיה מעטרין ליה כד כתיבן. וכתיב חולקהון דכל חיזון
משתדלין כעוריתא יומא דסכתא מסאר יומין. עכ.

רעיא מהימנא

ראשית פרישתיכם אלא תרומו תרומה ונו'. פקודא דא לאפרשא חלה לכהנא אלא דכהן
חשבניה אב ובנים ביתא חד מתמן ואית חומא חד מן תמשיש דליהון לא סיעו
עין דאיסו מיכאל גבריאל מלאכין אלא סכיתא. דכתיב דאלין מלאכין תמן לכהנא תמן. ובשעתא
דכהנא תמן סכיתא תמן וכד ניחא ליה דיפוק הדא חומא דכתיב ויחל משה את פני יי' אלהיו
יקר שתא שחלות להדאות את עבדך וכד חלה וכות אכות. ויתעתם וכות אכות לרשעים
דהוו מקבלים אגרייהו בשלמא דמסטרא דימיכא דתמן ו' דאיסו מכאם סרוחא דשעת דילוד
דאיסו אמרו על בשפא מימיכא דתמן דאם פקודין דעשה מסטרא דאת ס' בתרא דאיסו
דשעתא דגבולא דתמן לא תעשה דאיסו דאם דתמן כדיכין דשעיס נמורים תעשה נון וכות אכות
ומתקבל נון סם ילוד דודי ואוליפנא מסמן סהעשה וכל זה מיכבו סוס לי. עכ.

ויאמר יי' אל משה לאמר דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם בניתי על בנשי
בגדיהם לדורתם ונו'. רבי חזקיה פתח ורחצו את ישראל
סכתיב בגדולה ונו'. כמה זכאין חיזון ישראל דקדם בעי כיקדשין על כל בני עלמא ויהב להן
אוריתא קדישא ויהב להן בניהו מהימני למדברי להו כאוריתא בארח קשוט. תא חזי
כל בניהו ובניהו דאוקים קדם ליסראל כלהו אתעלי קדם עלייהו כדרגין עלאין
קדישין ומאן זיו יקרא קדישא דמלכא אתתר עלאה אלא לא קריב כמשה דאיהו קריב
למלכא ויתיר מכלא דאשה וכאשה אוקמוה יתיר מכל בני עלמא דעליהו כתיב פה אל פה
אדבר בו ומראה ולא בחידות ובשבר בניהו הוו אחמין מאתר רחיקא כמה דאת אמר
מרחוק יי' נראה לי. אמר ר' חזקיה הכי אוליפנא כתיב וילך לשום מכסה על פניו ויקח
את בת לוי. וילך שום לא קדם כלא יי' שום מלחמה. מכית לוי דלא אתר לאכסא עלאה
ואשה (פ"א כהל) מתאחדן כחדא דלא מתפרשן לעלמין. מכית לוי דלא אתרי
לזווגא לאחדא לעלמא אלא בשעתא דאיהו אשה ואיהו בעל. ויקח את כת לוי דלא קדם אתר
דנסיבו דסיבו כסיב. ותהר האשה ותלד בן. כשעה דאיהו קשוט יקרא דאשה
קדמיתא כת לוי הוא דלעילא וכי כת לוי כקדמיתא והשתא אשה אשה הכי הוא דכתיב
ותתעב עד לא לעילא ועל דא לעילא כתיב דלעולמים תתקרי אשה וכתיב כת ואשה
כלא כחד דרגא הוא. ותספרנה ל' ירחים. אלין תלת ירחין דדיכין קשוט סרוח בעלמא.
ומאי כיכהו תמוז. נאם. וטבת. מאי קא משמע לן דפד דלא נחת אשה לעלמא סכוח
דאיהו הוא לעילא ועל דא לעולמים כתיב סכיתא הן ומאי דתתיליד מכאן אמר ר' שמעון
רוחיהון דכדיקיא דסכיתין חיזון לעילא עד לא יתתון לעלמא. ולא יכלא שוד הכפיכו
ומאי דתקא לו ונו'. מאי ותקא לו תיכת נחת דאפת ליה כסיפכא למהוי כתיר מחיזון כוכי
דאיהו כתיר דכולא דכתיב כמה דכתיב סם רמם ואין מסככא והיא אפת ליה לאקוי כתיר
ומאי דאמרין כיומא דכתיב כמה דכתיב סם רמם ואין מסככא והיא אפת ליה לאקוי כתיר מחיזון כוכי
ותקא לו ונו'. מאי ותקא לו תיכת נחת דאפת ליה כסיפכא למהוי כתיר מחיזון כוכי

לפי שהמזבח כיפרן בנין דומין הוא לפלוק כנייהו ומכח לחרש לקבלה תורייתא
ותרד כת פרעה. דלא היה דלתיה מסטרא דמחלה דדיבא קמיה כמה דלתת לרחון
על היתור. על היתור דיוקא ולא על היס. ואי תימא הא כתיב ומטך אשר תכית
בו את היתור. ומשם לא הכה אלא כיס וקרייה קרא יתור אלא יתור היס דמשה לאהרן
על ידא דמשה ופוייס קרא דלא יהו עבד כהאי גוונא ויתלה שבעת ימים לחרי הכות יי
את היתור ולאהרן הכה אלא עד דלתת מסטרא דקדם קרייה קרא הכות יי לבתר
קרייה כשמא דמשה. וטערותיה הולכות. לימין מאי מסטרין דלתיין מסטרא דא.
ויתבתה ותרא הו את הילד. ותדלהו ותרא מכאי ליה מלי ותרלהו. והא אמר ר׳
אחוה
אמאן לית לך מלה כאוריתא לוחת אד כאוריתא דלא לית ביה רזין יקירין ועלאין.
אלא הכי לוליפנא דשימא דמלכא ומטרוניתא לשתכחת ביה ולימנן דשומא דוגו הא
מיד ותחמל עליו וגו׳. עד כאן לשלה. מכאן ולהלאה לתתא כר הוי קרא דכתיב
ותתנכ לחותו מרחוק לחותו דמאן לחותו דסיוקרא לכנסת ישראל כמה דלת אמר
פתחי לי לחותי. מרחוק כדא מרחוק יי׳ נראה לי מלי מסתע מסתע דלימנן וכאין עד
לא כתתו לעלמא מסתמודען לימנן לעילא לגבי כלא והא מסתע ומסתע דכסתיהן
דנדיקויין לתתמך מלתר עלאה כמה דלוקימנא. ורזא דמלה לוליפנא דמסתע דלא
והא לית לכסתתא כמה דלתת אד והא לנוסחא כלרעא ומסתע דכלל סטרין כין לעילא
כין לתתא מדכר ונוקבא כלא לתתא ולסתכלא ולא לוקמוה רזא דכתיב תוכח לארץ
כהא היא. לארץ לא כתתא ומרגל. כהא היא כהסתא דלדא קדמאה עלאה כמה
דלתמר. לתתא ר׳ לכא וכסקיה לימר ודלי מפיר קא לחמרת ומכי כלא הוא. זכאה
חולקיה דמשה כהיאה מהימנא על כל מלר כהיאי עלמא בנין כך לא לסתדל ביה כל
לסתלק מעלמא כר קדם דלעלים לפרנודיה ועל דא סליק משה כהאוה עלא ובדרגין
יקירין מכל כהיאי עלמא ומלר כתיאי חמלן כתר כותלין סניחין. וירתי לת יהושע
בהאן הנדול. מאי קא חמת דהוה קאים קמי מלכא ומתלהם כלהוסין מלוכלכין על
דכרוזא כפיק ואמר הסירו את הבגדים הצואים מעליו. לימר רבי ונחק כתיב הכא
ועומד לפני המלאך. מאי לפני המלאך דהוה דלין דיבוי דהוה לכתיב כיס ול תלמר

לפני המלאך כי סנגד הוא. מאי קא
משמע לן דכל כך כח דלא זכי כהאי עלמא
לתתעטפא כעטופא דמצוה ולתלבשא
כלבושא למצוה כר עייל כהאוה עלמא
קאים כלבוש טכופא דלא מטריך וקאים
כדוכתא עליה. תא חמה כמה לבושין מזדמנין
כהאוה עלמא והאוה כר כח דלא זכי
כהאי עלמא כלבושין דמצוה כר עייל
להאוה עלמא מלבושין ליה כחד לבושא
דלתתעטר לנבי מריהן דניסכ והאוה
לבושא כלבושא דלא לתתעטר ביה אלא
כהאי עלמא דלא לתתעטר ביה אלא
כהאי עלמא דלא לתתעטר ביה אלא
כהאי עלמא דלא לתתעטר ביה אלא

רעיא מהימנא

פקודא דא אתיהיב לאדכרא כל פקודי ה׳
אוריתא בניסא כלא ואתיהיב לאתא
וזכרתם את כל מצות יי׳ ועשיתם אותם לא תתורו
אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים
אחריהם. כתיב ועשיתם
ולא כתיב ועשיתם אותם. אלא ועשיתם
כהאי קרא דלא אתיהיב לאתעטרא ביה
אלא מאן דעביד מצוה חדא לגבי מריה
כהאי עלמא דלא לתתעטר ביה אלא
על עוות עביד לא קיימ לקמיה מלא עביד
דקאמר רזא דכל אתיהיב עלמין דאתיין עביד

גרליפו כמוסין זמיכין לחתך כיה ועיול
ליה לגיהנם. ושלמה מלכא נוח ולמיר
ככל עת יהיו בגדיך לבנים. תלכא כרוז
דמפרש לבניותא ארבע מלכין כפקין
לקדמו לארבע כהן תליין כעבכי כתלכלה
גרירן כהו ז' דיסטין סהדין סהדותא
ולא קיימין כהוכתייהו.

לבית קבר ותקוברה ליה ודא היו
מהסוף לתר. ועל דא ולויתם אותי וזכרתם
את כל מצות יי' ודא כרסייא דייכין כה דיכי
בשעות כמה לזקוקים לכל גווין טכין למלא כר תכלא דליהו כרסייא למליך בדיכא לכשעות.
כתיב וכתבו על ניצית מכסף פתיל תכלת. וכתבו על מכסף לא כתיב. אלא וכתבו על ניצית דלא
ליהו דחפי אלא מאר חוטין. ולויתם אותו וזכרתם וכתיב וכור את אשר עשה לך עמלק. אלי
מעמא דא. אלא לכרע לסרין נדרש ובסכים כלכא כל ומכא דאכוי כעי למוכחא לכריה סוף ממר
הוי לכיה כל כסיף לך כלבא. אוף הכא ולויתם אותו וזכרתם דלא ליהו אתר דסלקין כשאתין
למירן. כגוונא דא ודאי כל מכסיף ודאי אותו ומי אמאי אלא כל מליך למיכוי ומאי דיוקא דסהוף
דכתיב לא תשכח מאיל ואלי קדם יי' והוה ידע דאיהו עובדא דמיכוי. כל ומכא דכרע מאי רשעה
דאכוי דאיל מאכוי. אמתוב מרשעה אמתוב מכלא. אלא נדיש ליה לאמתוכא סהוף דאמי כאיכי
מחרי לבכבא יאבא מכבון כיסין מרחין מחרכין ודאי. לא תעשון כיסין ועל לא
אלא נוון תכלא דא תכלת דמיא לבכא הכבוד אם כאם הכבוד אביד לבר כם למהך לאלקא דמיכר
לבכאה ליה אוף אמי תכלת אביד לבר כם למהך בזרח מיכר ודאי לכלא מית לאלקא מהאי אתר
למיכר. כתיב מכלף אלרן ומירות אמאבו אמי לבדיק לא בדיק מי אמלמים לאיכון חוטין
לא ככף לניצית לאיהו ככף אלרן. ומירות אמאבו אלין אמר חוטין לאמקין ומלין אחר אלמא
גו איכון אכילן אלמין לאמקין מהכמא אלמא כבי לבדיק לא בדיק מי אמלמים לאיכון חוטין
לאמקין אמאי כונדים כנדן לאמא קרין אלא ניצית ואמדין אמדותא לאמקא ומלין איכון כונדים
לבנדן אמאקרי בנדמייהו. וכנד כונדים כנדן לכוחא לאהון כלא ניצית אלקי כנד כונדים. לכוחא
איכון כונדים לבנדן למאקרי אמדותא לאמקא ככל יומא ויי לון ויי לאמצוון לאלקי כאמא
כלמיא דאכוי לאיכון ואלייהו כתי לוכר אמקרי לא יכון לבנד עיכי. אמא כנד לאלון אמאחודא לבני
כל אלרישון לאיכון ויי לון דלית לון חולקא כאלא לאלי. וכלין איכון בליקיין למלכוחייהון ואלקוכיהון
כלמיא דאכוי לאיכון ואלייהו כתי לוכר אמקרי לא יכון לבנד עיכי. אמא כנד לאלון אמאחודא לבני
לבית קבר ותקוברה ליה ודא היו
מהסוף לתר. ועל דא ולויתם אותי וזכרתם
את כל מצות יי' ודא כרסייא דייכין כה דיכי

כג נ ג ב ג אמר

אמר רבי יהודה כמה סדרי עביד קב"ה לישראל כנגד כמה וכמה
כעיטה וכסדורתא קיימין לקבליה · קס כנפרא חויט רגלוי לחכך
כסדורתא קיימין לקבליה מכרזין ואמרין רגלי מסוידין יפות ונו' · אמור רגלך כאשר
תלך · פלס מעגל רגלך · לפתח עיבוי לישראל כעלמא סדרותא לאמרי עיניך לנכח
יביטו · קס למלכא סדרותא לאמרי כנור לעוכך מרע ונו' · לוטיט ידו כמלי עלמא סדרותא
לאמרי סור מרע ועשה טוב · לי ניות לסו גלות · ואילך כתיב והזטן עומד על ומיכו
לעטכו · כלהו סהדין עליה כחוכוי לעילא · לו כעי בר נש לישתדלא כפולחנא דקב"ה קס
כלהו סהדין סניגורין קמיה וקיימין לישתדא עליה טכען כעשתא דאנטריך ליה קס
כנפרא מכרך כמה ברכאן · לכן תפילין כריסיה כין עיכוי כעי לזקפא ריסיה תמי
סמא קדושא עלאה לאיד ורמיס על ריסיה ורמוזין תליין מהאי גיסא ומהאי גיסא
על לביה · הה לאסתכל כיקרא דאתריה לוטוט ידוי תמי ידא לאיד מתקטר כקטורת
דמא קדים לאדר ידיה ואסתכל כיקריה דאתריה לאתעטף כעטופא דמנו כאתרא
זווין דכסותיה אתרא מלכין כפקין לקדמותא אתרא אתרא סהדי קטוט דמלכא תליין
מאתרא זווין ותליין כהו כעכבים כאתכלא · מה לאתכלא דאיהו אד ותליין כיה כמה
עכבין מהאי סטר ומהאי סטרא כך מנוח אחד ותליין כיה כמה עכבי וזנין ממורין
נרירין כהו סכעה דסיטין אלין לזמן סכעה נרירין דאתכלא דכתי לכרכא כיה ככל
אחד ואחד לו לאסנאה עד תליסר מאן דיומף לה יוסיף עליהו על תליסר מאן דימעט
לה ימעט מכעה · ואתכא האי הוא רזא דדוד מלכא ודא הוטא דאכרהם דזכה כיה
לכנוי כתרים · מאי תכלת תכלית דכלא ודאי · ר' יהודה אומר כסף הכבוד לאקרי רבי
יצחק אומר סכעה כריכן דאיהי סכיכתא סכיעת דכלא ודאי דהא היא מתכרכ מסתא
אחרינן על ידא דנדיק והאי תלת עשר תלת עשר לזמן כמה דאוקמוה כתלת עשר
מכילן והאי היא פתיחא דכלהו והוא חוטא חד ורמיא כנווכסא ונווכא דילה כפיק
מחד כוכא לאזול כיה כנרת וכנרת על שמא לאתקרי ועל דא כתיב הוא תלוי לעילא
מערמא דדוד דהא דדוד ודאי לאו כמור דדוד מכנן מאלין למלכא קדישא עלאה
וכגין כך נווטוי עיול עד רקיעא ומרקיעא עד כורסייא ומכא כתיב מנוח כלא מנוח
המלך הוא מדוע לתת שכר לת מנוח המלך · כי מנוח המלך · ותאכא יסודא ונרשא
כמלכו מתעטרין כחדא והאי היא דוכרנא ופתחא לכל שאר כתרין דכתיב פתחו לי
שערי נדק · וכתיב זה השער ליי' ועל דא כתיב ורחיתם אותו וזכרתם לתכל מנות ו'
לאכללא כהאי כל שאר כתרין ועד לאו מכון סהדי סהדותא ולא קיימי כדוכתייהו כגין
דאיהי מנות ותכון תמיסי מכוא כזרקין · ואיתיא סה לגלג ועכרה וכו' שלח תשמיסי
קדום כגין דרמיסין תמיסי כתיב דמא קדישא · לי' יצחק לאו מכון לאחזאה ליך תליין
מכלן ומכלן לך סטרי עלמ' מהאי אתר ואיהי סלט' על כלא כרזא דלא דאיהי לכא דכל
האי עלמ' ולכא דעלאי ותליא כלא עלאה וכלא סוף כלא דנפק מחכמ' עלאה · לי' יצחק
מעורא דסהדי (פי' ומוכיח) דהאי אתר כאתרא נליפן דר' שעור · לי' יהודה לאו מכון
מאן דכעי למסך כתר דאלתי יהך כתר לכא דא וכתר עיונין דקיימין עלה · מאן לאכון
עיונין כלא עיכו ו"ו נדיקים אכל אתם לא תתורו אחרי לכבכם ואחרי עיניכם · מם

כנון דלתתם זופים לחריסם · אמר רבי חוזא מלי מפמח הכא ונילת מכרים דכתיב לפר הונחתי לתכם מארן מנרים אלא כנון דכד נפקו ממנרים בהאי חולקא עלמא וכהאי קטול קב קטולא דמנרים ועד כלתרים לתדכר ולחתריה לזדהר להו כלא · מלי כלתריה כנון דהאי מנוח היא לתר דילה · תלתי רבי יוסי כתיב כימי נלתך מארן מנרי לרלתו כפלאות · כימי · כיום מכעי ליה דהא כחד זמנא נפקו ולא לתעכבו שא כלתכון ומין עלהין דלתברכא בהו כנסת ישרא כד זמין קב לאפקא להו ליסרא מן גלותא וכדין כתי ולא מרתם כיום ההוא סודו ליי קדלהו וגו׳ · זמרו יי כי גלות עשה מודעת זאת בכל הארץ · מלי מודעת זאת בנון דלתתמודעא זאת כסטוף כעטופי דמנוח לתתמודעא זאת בכמה כמוסין דילה ולתתמודע זאת בסנוח זמנא דיעביד קב לתתין ונסין בעלמא כדין כתיב כיום ההוא יהיה יי׳ לאחד ושמו לאחד :

ברוך יי׳ לעולם לאמן ואמן · ומלוך יי׳ לעולם לאמן ואמן ·

פרשת ויקח קרח

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגו׳ · רבי לזכא פתח הכאתמהו׳ מזמר ומפו רב ומתוקים מדבש ונופת צופים · כמה עלאין פתגמי תוריתא כמה יקירין לוכוי תלכין לוכוי לעילא תלכין לוכוי לכלא כנון דלוכוי שמא קדישא וכל מאן דלתתדל כתוריתא לתתדל כשמא קדישא ולתתזיד מכלא לתתזיד כעלמא דין ולתתזיד כעלמ׳ דלתתי · תא כל מאן דלתתדל כתוריתא לחיי כלילא דחיי כוון דלחיד כוד כלא לחיד דכתיב עץ חיים היא לתוריתא לחיד כלילא דחיי כוון דלחיד כוד כלא לחיד דכתיב עץ חיים היא למחזיקים כה וגו׳ · רבי יצחק אמר כל מאן דלתתדל כתוריתא חזרו אית ליה מכלא חזרו ממיתא כמה דאמרן כנון דחזרו עלוי מרוח ולחוד כוד · לולו ישראל מתעסקין בתוריתא ילתזיכו מכלא ולא ילתכחו כנלות ודא הוא דכתיב חרות על הלחות · אל תקרי חרות אלא חירות וחירות דא לוקמוס כתוריתא לתתכח מילא דיומכא כלא מימיכו חם דת ומתלא לתתכלל כיומכא מאן דעביד יומכא מתלא ומתלא ומיכא הא ליסו כילולו מריב עלמא · תא לאהרן ומיכא · ליוהי מתלא קרח כעא למעבד חלופי דיומכא לתתכח כנ׳ לתתעכב ולא עוד אלא דלתתכח כוד ליסרא כוסא ולתתעכב כלא רבי לתתלא ויהודה אמר מתלא לתתכלל תדיר ביומכא קרח כעא לתחלפא תקוכא לעילא ותתא כנ׳ לתתכיד משילא ותתא · ויקח קרח · מלי ויקח כסוכ שמא כוסא לברמוס כל דרדק כתר דלאו דילוה לוסו עריק מקמיה ולא עוד אלא מסיקית כיה לתתכיד מכ׳ · קרח רדיף כתר דלאו דילוה דידיה לכיד ולתרגא לא רוחא · קרח לזל כמחלוקת · מלי מחלוקת פלוגתא · פלוגתא לעילא ותתא ומאן דכשי לאפלגא תקוכא דעלמא מתכיד מכלהו עלמין · מחלוקת פלוגתא דשלום ומאן דכליג על שלום פליג על שמא

לא כדרך בתר כלאו כלה ומן אלא לאחל לאחל ולא את לאחבא קדישא אחבא לכהו ליה ולאלו תוכה :

קדיש כגון דאמרי קדיש אמן יקרי. ת"ח לית עלמא קאים אלא על אמון כל' קרא
קב"ה עלמא לא יכיל לאתקיומא עד דלאתא וערב עלויהו אמון ומאי הוא אבא דליהוי
אמון דעלמי ואתתי וכדין לאתקיים עלמא ומאן דפליג עלוי יתבדיד מעלמא. נלפחד
פליג על אבא דהוה מקושש עצים ומאן ליהוי אמון ליהוי לחרפין כדקאמרן
ואיהו מלין דחול וחול בקדש לא ס"ד אלא להלאה מלי דחול באבא דאסיר ודלי לפליג
על אמון דעלמא: רבי יוסי אמר כתיב אמון את כל ביתי בנאמן וגו'. תוריתא הוא
אמון וכתי' וכל כתיבותיה אמון. וקרא אתא לאפנומי אמון דלעילא ואתתא כנ"י
הוא מעילא ואתתא.

ויקומו לפני משה וגו'. אלו קרח לוקמוה מכריזיה. רבי אמון אמר
קריאי מועד קראי כתיב אסר יום. אמאי אלא אמר רבי הוא מלכותא
דארעא כשין מלכותא דקיסר ורזא דא כל זיכון כתרין עלאין דאמרן אתחיד
בהו כלהו זיכין מלתא דלק קדם ה' מקראי קדם ואיתתי בשעת דמועד זמן כעלמא
כגונא דזיכון כתרין עלאין זיכין מקדם עלמא כ"ש קדם תתאה ומאן לחילוי לשעברא
להו קדם עלמא ידיעא קדם תתאה חכמת עלמא כ"ש זיכי זיכא לכל חילסא ואיהו
חיילין כלהו זיכא לשעברא כהאי קדם בזיכא דמועד ארוך כעלמא כגונא דחילסא
קיימין לעילא כ"ש קיימי ממכן דאמרן דלהלן לתתא ועל דא לקרון קראי מועד בגין
דלהון לתתא קראי מועד אסר כגונא דלעילא לכל כעלמא יתיר זיכון לאסאי אם ודלי
ולא לאסאי אסם ודא הוא רזא דכתיב אם יומת ואוקימנא ועל דא לק לאסאי אם ודלי
אם זיכון אם אבאה דלהון יתיר לכל זיכון כטלי לגרמייהו ואתתחדו כאתנוקת.

בקר ויודע וי' את אשר לו. אמאי בקר ואמאי קדוש ולא טהור אלא זיכון
מסטרא דטהור קא תניין וקדוש כהנא אמר משה בקר בקדין
כתרין לכהנא אתער בעלמא לי ליתון כאלין אם בקר פלחו עבודה דבקר וכדין וידע
וי' את אשר לו ואת הקדוש. את אשר לו משה. דא ליואב. ואת הקדוש דא כהנא כדין
וקריב אלין ולית אלין דלבתרין אלא שא בקר ליתתחזון בהאי זמנא הוא ואתתרין
בניה וקבל לכו כמה בקטרת דהא קטרת כשיא לסוכיא לאתקטרא על ידוי בכלא
דאתקטרא. מאן סוכיא דא כהנא וכגון כך ושים האיש אשר יבחר וי' הוא
הקדוש ולא הטהור תרין דרגין זיכון. קדוש. וטהור. כהן קדוש. לוי טהור.
ואל דא הקדוש כתיב.

ויפלו על פניהם וימרו אל אלהי הרוחות לכל בשר. ת"ח משה ואהרן
מסרו גרמייהו למיתה. כמה כגון דכתיב ויפלו על פניהם וימרו
אל אלהי הרוחות רוחות כתיב אסר וגו'. לילכא דמותא הוא וכלל לתר נפילת לכפין
להוהו לתר הוי. נעד אל אלהי. אלהסד ואל זועם בכל יום. אלהי הרוחות דאיהו
לתר דכתיב דעלמא וכל כתיבין תמן אלקין ומתמן אתיין. רבי יהודה פתח אמא
חכמים מלי וועדעים האזינו לי. אמאי קרא אלהי אמרי. ת"ח מה כתיב וכמלאת רעו
חרם לאמו על אשר לא מצאו מענה וגו'. דהא זיכון הוו אמרי מלין ואיהו לא
אתכפיו עלייהו. מהכא אוליפנא מאן דעביד לאחמי לכל כמי ליסדא מלין כקדמיתא

דהא

דסף מכדיוף דלויב הוו לחמרי מף קסוט לכל למחמח ליס לחו בנין דבעי מלין דלוסי
ידי עלייסו כחרח קסוט וכדין יקבל עליף דיכח וידי למלכח קדישח עליף מס כחיב
ולויהו מכסף לח לויב כדכרים וגו׳. דלודי לכחר לקבף וקבל עליף דיכף דמחיף.
חף כחיב לכן חכסי לכב מחסו לי חלילה לחלמרמע ומדי מעול. לכן מחסו לי מלימין
בכלף לחכחכח מלין. חלילה לחל מרמע סיוף דכחיב חל זועם ככל יום. ומדי מעול
דף מחיך לקבלף דף ומף לוקמוף חל מדי. כי פועל חדם ומלם לו מף כר גם לוזל
בסחי עלמח ועביד עבידתוי וחסי קיימ מחריס סהוף עובדין חליף עליס לטלמח
ליס דיכף סדף הוף דכחיב כי פועל חדם ומלם לו סהוף עובדף ומלם לו. ועם כל דף
מס ימים חלין לכו כיון דכר גם חוי לכיס ורעותיס לחתכף קמי מחריס רוחו ונסמתו
חלין ויחסוף. בגרונף דמיי ולף סביק לנפקוס לכר לחתדכף בדיכף לחרף. רבי
יוסי חמר סלי מלס רוח לחרף הוף בליכין טמירין דקבל. כי פועל חדם ומלם לו
לחתדכף בדיכף ובליכון עובדין לכר גם עביד בסחי עלמח וסליק ליס לחתדכף
כעובדוי ויתקביל ממלמח מס כתיב כתריס מי פקד עלין תרנס ומי מס תכל כלס.
מי פקד עלין תרנס דף הוף לחוף דקדיב ליס ומי מס תכל כלס דכחיב וכני
בכיין עלמח ותקוכח ויסוכח מס כתיב כתריס מס ימים חלין לכו. סלי כר גם דפקיד
עליס למכני בכייכח כני לכווכח לבח ורעותף לגביב דסהוף ויתף. מכחן כר
גם דלתי על סהיף לתתף כנין סמירו ותיולכתף דילף סף בכיין עלמח לף לתכני
דסף רעותף ולכח לף לתכוון לגבי מיתף ובנין כך כתיב לכ ימים חלין לכו ברעותף
דלכח דכיין לגביב כדין רוחו ונסמתו חלין ויחסוף ולתמסך נכיב לף ותכני בסחי
עלמח מס כתיב כתריס יגוע כל כשר יחד ולחדם חל עפר ישוב. יגוע כל
כשר יחד סהוף גופף ותכלי כעפרף וכל סהוף כשרף והסתף לחדם חל עפר
ישוב סף חדיעתין דכייכח כמלקדמין ויתוב חל עפרף דכייכח דגופף לחרף
במס דסוף בקדמיתף ועל דף רוחף ונסמתף כידוי דקודסף כריך סוף וחיים
עלייסו דכני כסף דלף יתלכידו מהלי עלמח ומעלמח לחרים בנין כך חל חלני

ברוחות לכל כשר.

ויאמר מסף חל חהרן קף חת המטתף וגו׳. ר׳ חייף פתף חמת מלך
מלחכי מות ושים מכס וכפרכס כמס לית לסו לכבי נסס לחסתמל
מחוכייהו ולכטרף עובדייהו דסף ככל יומף ויומף עובדין כמתקלף סלקין ומסגיחין
עלייהו לעילף ולכתיבו קמייהו וכד כבי כר גם לחזדכרף מחוכוי דסף כמס ומכין עלמח
ליתין. וכגב סליק רוגזף קמי מלכף ודיכף לתעבד סהד חמת מלך מלחכי מות ושים
מכס וכפרכס. כשעתף דמחריהן דדיכין קיימין על עלמח ורוגזף תלף לי לסתכח
בדרף וכלס דרסיס לעילף קבל חסנף כיס ומסתכך רוגזף. למלכ׳ דלתרגו על עבדף
דסוף תבע על סכטוירף למעבד כסו דיכף לדסכי שלל רחימף דמלכף וקס קמיס כיון
דחמף ליס מלכף לתכסירף לכפוי סחרי סהוף רחימף דמלכף לסתתעי כהדיס ומלכף
חלין לכתר כל לתתף סכטוירף חוף לכפוי דמלכף חדלין וכדין סהוף רחימף כעי למלכף
על עבדוי ומכפר לסן וכגב ולים מכס וכפרכס. לוף הכף כל חמף מסף דרוגזף סוס

תלי

תלוי מיד ויאמר משה אל אהרן בגין דיהוי משבחין דמסרניתא וקטרת לית סלקין
חלף כולוי דליהוי לסני סלמין כעלמא וקטיר קטרת דמסימנותא קטרת סם לוקמוס
חלוקתא דשלף ותתף קטורת דמסימנותא סליקו דרונוף סלי סמן וקטרת ישמח לב
וכלין ואיש מכם יכפרכם וכקי וידכי להסוף רונוף ורחמין מתערין. ר׳ אלעזר אמר
אל תברויה לית עכט מסטחו סקדסיה מתוך סלויס כגין דליכון נוגעא ומרעא לליוחי
ווחת עמו לסס וחיו ולא ימותו דכעי כסנא לאתקפא להו דלעג׳ דקריבין ליכון לקודסא
לא ייעלון חלף כתקופא דכסנא דסוף ודע סימנא דיומטון לנביים ולא יתיר וכד מכסיף
למלכי קודסא כדין כסוף אחרף ערי וחסיר נון לקרכא למחמי דסף בחסדי לא
לית לנבייסו חלף לכסני ג׳ד מלס דלסון ושובדא דלסון כרוף. ג׳ ולוחי לאדמא קלף.
כ״ב כסני כחסדי וכרוף. וחסיר נון אמרף דאמרף לאדמא קלף. כ״ב לתמסרו
כדיוף דסף דיכף כאתגליוף ליסו ולפרסמא מלס. אכל כסנא כל מלוי כרוף וכחסדי
ולאו כאתגליוף סימנא דכלא שמלא תסף דוסס ויומן מקרכא. כגין דומין מקרב כל
דיכון סרוין כעלמא מסטרף דשמלא ומוכף יסף מקרכא כסוף בקטרת דליסו כחסדי
כרוף דקוף ופנוחסא מכלא. תא כד סלי מדכחא אחרף ג׳ אדי לא תתערף חתערותא
כל לא יסתכחו זכאון מדכחא פנוחסא לתער לנביים וקלוס לקבלוס ודיכון מסתכפי
ושף קיומא לקבל דא וכדין דיכף אסתלק. ר׳ אלעזר אמר זאת עבודת בני קהת
כאהל מועד קדש הקדשים כשעתא דכני קהת נטלין קדש קדשים כדין אתי כהנא
וקפי כלא עד לא יקרבון לנטלא ליה ולא סוו חמאן לעלמין מה דליכון נטלין אלף כלא
כסוף דשלמי מקדשף תכלת ליסו כגין דתכלת אף לוקמוס ואתמר. כתר דלתכסוף
כלא מקרבין בני קהת דנטלין ולא מקרבין אלף כליסו דכפקין לכהר סף וכלי
אהרן וכניו לכסות את סקדש בכסוף סחנה ואחרי כן יבאו בני קהת לשאת ונו׳. כ״ב
קטרת דליסו פנוחסא וכל מה די כרוף לכסנא אתמר ועלר ויקח אסרן כאמר
דבר משה וירן ז תוך סקהל ויתן את הקטרת דליסו פנוחסא רוף לכסנא כדין ויכפר
על סעם וישמוד כין סמתים וכין סחיים וכין אילנא דחוי וכין אילנא דמותף כדין ומוכף
קריב לה כלא ותעצר סמגפה וכלוא חולקא לכסנא. לכהב לית ליה חילא לשולא ולית
ליה חילא לתתף ולוא גרים אלמף לשולא ותתף וככל ומכף שמלא פלא ליומוכף סף
וילון עליך ויסריתך ומוכף כשמלא מסתכחי כמקדם. רבי שמעון קאים
דר׳ אחון חכוס. לא כתי׳ ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל ימי חבלך. אלא אף אשה
חיים עם אשה אשר אהבת לא הוה רוח לכני נר כם לאכללא חוי׳ כאתר לא. לא כלא
לא לא חזלא. וכני נר כם לאכללא אדת יום כלילא ואדת לילה כיום. ודא הוא ראה
חיים עם אשה אשר אהבת. מ״ט כגין כי היא חלקך כחיים דחיים לא אדאן אלא על את
וכעמלך אשר אתה עמל תחת השמש כמה דאמ׳ ככל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך
ואף כל מלוי דעלמא מלכא כלסו סתימין לנו כחכמתא וסני קראי אתחזון דהוו׳ת
כסוף דאלקי מקדשף תכלת ליסו כגין דתכלת סם לוקמוס ואתמר. כתר דלתכסוף
כלא מקרבין בני קהת דנטלין ולא מקרבין כליסו דכפקין לכהר סף וכלי
אהרן וכניו לכסות את סקדש בכסוף סחנה ואחרי כן יבאו בני קהת לשאת ונו׳. כ״ב
קטרת דליסו פנוחסא וכל מה די כרוף לכסנא אתמר ועלר ויקח אסרן כאמר
דבר משה וירן ז תוך סקהל ויתן את הקטרת דליסו פנוחסא רוף לכסנא כדין ויכפר
על סעם וישמוד כין סמתים וכין סחיים וכין אילנא דחוי וכין אילנא דמותף כדין ומוכף
קריב לה כלא ותעצר סמגפה וכלוא חולקא לכסנא. לכהב לית ליה חילא לשולא ולית
ליה חילא לתתף ולוא גרים אלמף לשולא ותתף וככל ומכף שמלא פלא ליומוכף סף
וילון עליך ויסריתך ומוכף כשמלא מסתכחי כמקדם. רבי שמעון קאים
דר׳ אחון חכוס. לא כתי׳ ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל ימי חבלך. אלא אף אשה
חיים עם אשה אשר אהבת לא הוה רוח לכני נר כם לאכללא חוי׳ כאתר לא. לא כלא
לא לא חזלא. וכני נר כם לאכללא אדת יום כלילא ואדת לילה כיום. ודא הוא ראה
חיים עם אשה אשר אהבת. מ״ט כגין כי היא חלקך כחיים דחיים לא אדאן אלא על את
וכעמלך אשר אתה עמל תחת השמש כמה דאמ׳ ככל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך
ואף כל מלוי דעלמא מלכא כלסו סתימין לנו כחכמתא וסני קראי אתחזון דהוו׳ת

דיכמיתך עלמיך ביה יתיר על כל בני עלמא לחיי הכי. אלא כל מלוי דמלמיד מלכא על
רוח דיכמיתך לתמרו. ת"ח כל אתר דתיכא ידך לעבות בכתן דעסקיך הוא דבעו בר
נש לאתכללא בחיכמתא דיכמיתך וכל מה דהוא עביד מכעי ליה דלא יהון אלין כלהון כחיבי
כל אתר דתיכא ידך. דלא אתכלל. לעבות לכתן דלא הוא יחוכח בלא יחיכך וי' כלהדי
בכך. וכיון דכר נש יזדהר לכל עובדוי יהון לכטר יחיכח ויכלול אתכללא בחיכמתא כדין
קב"ה אתרי בגווים בהאי עלמא ויכיכים ליה לנכיים לההוא עלמא דלתתי ולא יחמא כר נש
בסעדת דלתתי בההוא עלמא כדין אתכע מן מלכא רחמי ולתתוך קמיים שלא כי אין מעשה
וחשבון ודעת וחכמה כתר דיסתלק כר נש מהאי עלמא אלא לי כתי כר נש דמלכא
קדישא יכיר ליה לההוא עלמא ויתן ליה חולקא לעלמא דלתתי ואתדל בהאי עלמא
לאכללא עובדוי בחיכמתא וכל עובדוי יהון לעלמא דקב"ה דהא לכתר כל יתככים מהאי
עלמא לאתדכא בדיכא תקיפא בדיכא דניהכ"ל ית תמן עיטא וחכמה וכלתנו לאתעכחא
מן דיכא. ת"ח כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה כשאול כניהכם אית כיס מדורין על
מדורין. מדורא תתאה שאול. מדורא תתאה מפיס לאכדון ולא שמיך לדא מלן לכחית
לשאול ידוכון ליה ומתמן יכפיף ועולם דלא מוריד שאול וישאל ומלן לכחות לאכדון תו
לא סליק לעלמין. מלן דאית כיס עובדא טבא לאיהו מלריס דמוסככ"ם לוקמוס
דככל לילית ולילית עד לא יככ ועד לא כאיס כעי כר נש למעבד חוסככא מעובדוי
דעבד כל היום יומא ויתוב מכייהו ויכעי עלייהו רחמי"ם בהיום סעתא כגין דהיום
סעתא לילכא דמותא שלרי כעלמא וכל כני עלמא טעמין טעמא דמותא ובעי בהסי
סעתא למעבד חוסככא מעובדוי וידעי עלייהו כגין דליכי סעתא דמותא ולמן לקרון
מלרי דחוסככא. וכן מלן דאסתכל בדעת וכחכמה למכדע למלריס כך ישברון ליה
לאסתכלא ולאסתכלא בליכון חייכין דלתתרידו בניהכם ובלרנא דשאול ובליהו כוחין
מליכון דרגין הוא לא יסתלר תמן ולא יסתכא כיכייהו ועל דא לית מעשה וחשבון ודעת
וחכמה בשאול ולא יסתכא אלא לעילא לאתרא דחכמה כסורין וכוליכין וכמה
כסופין שלרי כיס וקב"ה אתי כיס לאסתעסעא עם נדיקייא די כגן עדן. זכאה
חולקהון דנדיקייא בהאי עלמא ובעלמא דלתתי עלייהו כתיב אך נדיקי' ודו לשמך יסבו
יסרים את פניך.

ועבד הלוי את עבודת אהל מועד וגו'. ר' אלעזר פתח היושב על חוג
סארץ וגו'. ת"ח כד בעא קב"ה למכרי עלמא אליף כרעותא קמיים
וכרא ליה כאוריתא וכה אסתכלל בה ומי שם אלא כתיב ואהיה אצלו אמון.
ואי אמון אלא אוריתא ואי תימא אמון אלא אומן. כד אתא למכרי אדם והא אתמר אמרה תור'
וכי למנכא אתקריאת אלא אומן ורב חסד. בהסיא סעתא דנפק אדם לעלמא היה
זיו פרצופא דיליה מעילא ואתתא והוו אלין מכיים כל כריין ואוקמוה. ת"ח לא אתקיים
עלמא ולא אסתלי עד סהיא סעתא דנפק אדם כסלימו דכלא ואתקדש ויחא ואתתקן
כרסייא קדישא למלכא כדין אסתלימו עלוי ותתלי ואסתכחו חדוון בכלהו עלמין
בהסיא סעתא דכעא יחא לאתקדשא הוו נפקי רוחיהון דשדין לאתכרי נופא דלהון
ואתקדש יחא ולא אתכריאו ואסתאר עלמא כמה דאתמנים מעכידתא ולאסתאר

(פ"ח ותתפאר) כיון דלתקדשו עלמין ושרגל תסתלימו כדרניסן ואתתכח ליוהי כסטע
ממלכה כד (פ"ח כדין) לתתליס הסוף פגימת דעלמא דמסטר ממלכה ועל כעלן
לתתלכאה ליוהי וכדין כלא לתכלול ביחיכא ועלמא לא לתתביס וכנ"ב כתיב ועכד סלוי
הוא · הוא תסליס לסטר ממלכה הוא תסליס לפגימו דעלמא ואפילו הסוף סטרא לנסין
דעתתאר חסר כעלמא כד כרא קלס עלמא · ליוהי כחרוכא תסלי לכלא מאי נחרוכא
כהסוף מטולא דהוו כטלי כמסככא תסתליס כל ההוא פגימו על ידים הסוף לעלא
לממלכה הוא לתכלול ביחיכא · תו הוא לא עתיקא לעלא דיכא לא לתסתכח כעלמא
לא הוו ידעי כני נשא מהומנותא עלאה ולא ישתלון כני נשא כאורייתא ולא יתקיימו
פקודי אורייתא פולחנא סלימותא דיסתכח כעלמא לגבי מלכא קדישא מאן עביד לה
הוי אומר לא ליוהי · ותו ועכד סלוי הוא כלל כי יו הוא דלעיס · הוא תסליס סלימותא
למהוי כלא חד הוא כסימא לקכלא לכנסת ישראל כלל סמלו תחת לרחמי כנין לאכרא
זוגא כאחיל מאן לתעבר דחימותא הוי אומר הוא · תו הוא כלל עמנו ולא מלכנו
עמן כנ"ב הוא לתתא הוא לעלא הוא לתגליותא הוא כתיב הוא אלהים · ר' יצחק אמר
זמין קב"ה לאכרה לסיהרא כאורייתא דאמאת וכשורייתא דאמאת יהא על"ע ומפיק סלל
וסיים אור הלכנה כאור החמה · וכתיב לה יכא עוד אמאך ויראך לא יאסף · וכתיב
לא יהיה לך עוד השמש וגו' ·

ריעיא מהימנא

כל פסוקא דאמר ויאמר לכל כשר וגו' ואת כנר שנאמר השמים השמים לה' הארץ פקודא לא לפרות פסר
סמור לפרות לעלמא דאתי וזו קודש לחויל לה הוא עלמא לא יפרש כפצים וכוזים וכשתיא
כשוריתא עתיד לשתות לעלמא כדכתיב ושוב לימי עלומיו ולקבל כפשא ורוחא וכשתא
כתיב הן כל אלה יעשל אל פעמים שלש עם נבר ויעשל כנין דפרין לשון סוד כלא תורה שוב
כסף כמופא דעלמא דאתי שדרו שלח ומכין בגלותא ובשוכתא כתרייתא לפורקנא לשון יפה
כשוריתא לא ישדרון לעלם בגלותא · אתו רכבן ובריכו ליה ואמרו רעוא מסיכא קלס יפרה לך וכל
ישראל יפרון על ידך ותתקדם עשרון ויכון עתך · פקודא כתב לא לרון כערכי כיתו וכרוש
דאכתתא כית דכר כם אתתא לי ליסי אתתא לטוב ורעוכתי לסיר דעם נטובה יפרש לא תסטוש
רע ויסיב לא ערך כשם לשחתה לחיי לאתר כה לא יצרכיה וסכוכית ותמוהתא כלי
מן ולין לא ערך כשם לשחתה לסת חיל עטרת כעלה ואתמר לסת קיל מי יתכן ונחוש מפציכוס
מכרם · ולא סכיכת לאן דנחיל חסל עשם ליה ערך לגבוה דיליה · ואלן דקאל לגבה ליה ערך לעבשם
דיליה · כשם שפתו לוה לא לשעשין לא וכל קדש וחדש מכיוסו לוה לא ערך וכל חד וחד נייך פדיון
לכל אלן דיהיה כשתא או כפשא או רוחא מסכיכתא לא נייך פדיון דסכיכתא עלוי לאתר אלי יו הוא
שוי וכבודי לאחר לא אתן דפדיון דילה נקב"ה תליא לשיתכן לא לגבי ישראל בקיומא בקשורא
לתפלין בלות דשבת בלות דיומין טבין בלות דברית ותורה בכלא פקודין דפדיון דילה נקב"ה שלש
שמע לאתן ובניכם ולא גם ואת שכי כשם פקודין לוכן דעבדין נבי כפא על אבת לכל פרש
כשם לוכן ובניכם ולא גם ואת שכי כשם פקודין לוכן דעבדין נבי כפא על אבת לכל פרש

פרשת זאת חקת התורה

וידבר ה' אל משה ואל אהרן ללמד זאת חקת התורה אמר נזיר
לומר וגו'. ר' יוסי פתח וזאת התורה אמר משה לפני
כמה ישראל. תא מלון דאורייתא קדישין חיכון עלאין חיכון
מתיקין חיכון כמה דכתיב טעמי מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש וגו'. מאן דלטעמיה
באורייתא כלהו קלילים כל יומא על טורח דסיכו וקטיל אורייתא בלחודוי היום יום כסיית לעם
ומן לוקמוס חברייא כתיב הכא זאת חקת התורה וכתיב וזאת התורה אשר נתן ה'
להלי. מלה דוד עלאה הוא והכי תולדתה. וזאת התורה לחוזאה כלה כיחודא חד
ולאכללא כנסת ישראל בקשר לטטרתא כלה חד. כגוונא כך וזאת התורה לחולי תוספת
ולאך שלח לא לתתר לחזוזה דכלה חד כלה פרודא וזאת כלה ופרט כחדא לכר ונוקבא.
וכלב וזאת התורה ולחולי. הכל זאת כלה תוספת ולאחקת התורה ולחולי ולא התורה
דיכא דאורייתא גזרה דאורייתא. תא זאת תורה לנוים ולא וזאת דלא מסטרא דיכא
קמייה קא לתתין ולא מסטרא דרחמי. תמר ר' יהודה והכי כתיב וזאת עשו לכם ואין
ולא כלולי לתתר ואת לתתרת זאת ולא וזאת. אלא ולחולי הכי הוא וקרא מוכח מאן
דלחיה ממא למותא לי לא יצרב כיס ממא דקיי הא ולחולי יחות וגו' וזאת עשו לכם ואין
ולא יחותן בנין דממא לחיי מערב כהדיא זאת עשו ואין ולא יחותן ולחולי וזאת לטטרין
ליה ולא זאת כגוונא כך וזאת התורה ממש ביחודא חד כיחודא אלים כלהו דלכר ונוקבא
ולא וזאת כלחודוי וגו' זאת חוקת התורה. רבי שמעון ור' לחכא ור' אלעזר ור' יצחק
ור' זאת כלחודוי וגו' זאת חוקת התורה. רבי שמעון ור' לחכא ור' אלעזר ור' יצחק
עלך לשלח ותלך כתגלייה מה דלא לתיסיב רשותא לכר נש לחברא כפרסתא דא
סוו סכיתי כבי ר' פנחס בן יאיר אמר ר' פנחס לר' שמעון כמטותא מכך לחת לחוקמי
ולחיה ממא דמותא לי לא יצרב כיס ממא דקיי הא ולחולי יחות וגו' וזאת עשו לכם ואין
ולא יחותן בנין דממא לחיי מערב כהדיא זאת עשו ואין ולא יחותן ולחולי וזאת לטטרין
ליה ולא זאת כגוונא כך וזאת התורה ממש ביחודא חד כיחודא אלים כלהו דלכר ונוקבא
ולא וזאת כלחודוי וגו' זאת חוקת התורה. רבי שמעון ור' לחכא ור' אלעזר ור' יצחק

אמר ר׳ אלעזר כריס אלעזר קום בקיומך ואומת מלה חד כפרשתא דא ומכרזין ויומרון לכתרך. קם ר׳ אלעזר ואמר וזאת לכביס ביסראל על הגאולה ועל התמורה לקיים וגו׳. תאי קרא אית לאסתכלא ביה אי לאו דאין עכדי הכתיב בעלמא ואתו בתרתי וכטלוה ואמאי לאו דיהו הכתיב בעלמא תלת כדיכא דאוריתא דאמאי כטלוה והא אתין דכטיל מלה דאוריתא כאלו חריב עלמא תליס. תלת ודאי כדיכא דאוריתא הוא וכרזא עלאה לתעבידת מלה ובגין דהוו קדמאי תכודאי וכאין מלה דא לתתלייא ביניהו ומדאתבניאו חיבי בעלמא לתעבידת (סם לתעבידו) האי מלה בניכא לאחרא בגין לאתכפיא מלין דאיהין ברזא עלאה והא אוקמוה. ואומר אל תקרב הלום סל כעליך מעל רגליך וגו׳. וכי אמאי כעל הכא תלת אתמר דפקיד ליה על אתתא לאתפרסא מכם ולאזדווגא כאתתא אחרא דנהירו קדישא עלה והכוא כעל אוקים ליה כאתר אחרא לעכר ליה מהאי עלמא ואוקים ליה כעלמא אחרא ועד כל מה דיהיב מיתא לכר כם כחלמא טכטול מלכים מן כיתא כים בגון כהליה. מט בגין דלעכר רגליה מהאי עלמא וכניס לון ובלוקי לעלמא אחרא אתר דמיתא סאתרי כיה דכתיב מה וכו פעמיך כנעלים בת נדיב. מאי הוי בת נדיב דא כתם דאברהם דכתיב נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם ולא אלהי ויחקוראל דמלה כין הכרויה ליהו. ודא כד מיתא כטיל לון. לכל כוותא דחויה סליף מכאניה ויהב לכר כם לאחרא בגין לקיימא קיים קא עכיד בזרה דלעילא. נעל דאליהו בגוה וכלא אתר חד. תא חסוה מיתא דאסתלק מעלמא כלא כגין הוי בת נדיב לא כתיב לה להחוה כר כם לנכה ואוקל לאתרדא כעלמא דלא תסכא לאתקוקבא חיים עליה לאתבא ולאתקכא כעפרא לאחרא כמה דכתיב ואדם על עפר ישוב ואוקמוה. ואי הכוא פרוקא לא כעי לקיימא לאחוכי דסאי עלמא כעי למקטר קד כעל כרגליה והכיה אתתא דתסרי ליה ומקכלא להחוא כעל לנכה אחזיא בגין דחסוה נעל בגין מיתא הוא ואתיסיב כרגליה דחויה אחוסיותא מקכלא להחוא כעל לנכה לאחזאה דחא חסוה מיתא כין חויה אחרא כעובדא דא והוא כהפוך מחסוה כעל דכטיל מיתא מחויה. והסתא האי כעל כסיל חויה ממיתא וכאי כעל דחסוה מיתא לא לוקל ליה לנכה לאחזאה דחסוה אתתא סטרת כעלה נטלא ליה ומקכלא ליה לנכה וכאי לכטפא ליה להחוה כעל לאחזאה לאחזאה דסכיך נופיה דחסוה מיתא וקלה לומר לא לכתר ומכח חיים עליה ויקכל ליה לעלמא אחרא. האי כטמותא דחסוה כעל דודא דאתתא לאחזאה דחא לא לאתכניסו מיתא כעפרא לאחרא דאי עלמא והסתא יתיב לעפרוס להוה מתמן כקדמיתא לכדין יתיב לעפרוס כדין חסוה אתתא תסתרי למעבד ורעא לאחר ואוקמוה. תא עלה מלן דכש לקיימא קיים כטיל כעליה ויהב לאחרים לקיימא עליה קיימא דכתיב סאד ואחת לפניס ביסראל על הגאולה אלו ואלו קיימא עליה כלא. לפניס ביסראל כל הוו נכונעין קדישין לקיים כל דכר ממם דרך הוה קיימא וכדין ואחת התעודה ביסראל ודאי לא תיסא דחסוה מיתא דלא אלא קיימא עלאה למהוי עובדיהון בקיומא דלעילא. כיון דאסכימו לאחרא אי לא קיימא עלאה ואי הוה מלכותא דלעילא לקיים כל דכר ממם דרך הוה קיימא וכדין ואחת התעודה ביסראל ודאי לא תיסא דחסוה מיתא דלא אלא קיימא עלאה למהוי עובדיהון בקיומא דלעילא. כיון דאסכימו לאחרא אי לא קיימא עלאה ואי הוה מלכותא

זאת חקת התורה זאת לא את קיומא דלא לתפרוע וכל לתפרוע על כלא
לקרבן זה ומקרבא עיולי לבבר ועד שמיר וכתיב כחולת תחכרן. חקת
פרה. חק פרה ולחוקימכא הוא חוק וסח
לתמר. לכל ת' הוא ל' וכ' מחבר כחלא ומן הא דלתמר מן למחי לקרבי הכי לגלא
כמא דלתמר ולא תעבו לום את שמיקו. דמסתלא היא בלכפלא כסירין ועבדא לוכלא
לבני נשא לכתר מחוא כחויא ומבי וקטיל ומחרם לא פעלתי אתן ועל הכי לקרבי כ"ש
דלתמר מלויהו ת' כלא כחדא דלת מן לא ה"א ריש ודלת חד מלא וכלתון
גליפן את חק ות וכלא חד מלא.

דבר

אל בני ישראל ויקחו אליך פרה
פרה פרים לבכיותא קא לתיא
לדכאה למסאבי פרה דקכולת מן שמשא
ומאן הוא לשמשא עור כלא ובני עור
מסמשא. לחומס סומקא כוורדא דכתי
כשופכם כן הקוחים. לחומס גזרת דינא.
תמימה. כמה דתימר עור תם
ואשר מועד. עור תם ליכא רפיוא. עור
מועד ליכא קציוא. לוף הכא תמימה ליכא
רפיוא גבורה תתאה דא היא ליכא קציוא והיא יל
סחזקה תקיפא. אשר אין בה מום כלא

רעיא מהימנא

פרה אלומה תעומה לשר אין בה מום וגו
לאור לחרוש בשבת חכיסא לשור
לשתר על גבי חרשו חורשים. ושכיחנא תתאה
ליסי פרה אלומה מסטרא דנשורה תעומה
מסטרא דסקל לליסי דרגא לשטרהם לשתר כיס
התהלך לפני ויהי תמים. אשר אין בה מום.
מסטרא דעמודא דמעניתא אשר לא עלה עליה
עול. מסטרא דשכינתא עלאה לליסי חדו בשתר
לשלמה לא שטן ולא מסטין ולא שלח שמות
לשמען מסטרא דנוכרי. עב.

כיון דעבדי הלי עיבדא לשתר וכל שלי ליכא כאשר לא דשלי פרה ורמזן עלה עץ

ארז וכו׳. כלים לתמלא מילא דלהון וכלא לתר דסרחן לתברו ולתתלעו וערקין מניה
דהאי מילא דילהון לתתחזי כנוכמא דלא לגבייהון כדין לא סרחן כלל כך כג ולתדכו. ועד
לתקרי מי כדם מיית לדכאה כד עלמא סלרי כדיכא וסטרא מסאבא לתפגם כעלמא
סכא לתכלילן כל זיכי מסאבו וכל זיכי דכיו ובגין כך טומאה וטהרה כללא עלאה
דאורייתא ולוקמוה מכרייא. ברם לאעזר עבדת דלא יימרון מכרויא מלה לכתרך.

פתח ר׳ ושלמר סמסלא מעיכים כבחלים ונו׳ ויסקו כל חיתו סדי ונו׳. הכי קרלי דוד
מלכא כרוחא קדישא למרן ולית לסתכלא כסו. לא כפעתא דאכמתא עלאה כטא
כגליפוי דשב דסיא טמירא ככל סטרין פתח ולתבניד מכיה חד כסרא מלוי בתרעין
עלאין במכוני דמקורא דמיא דמלי קופא רבא מכיה ומתמן לתמסכן מכוערן דכחלין
ונהרין ככל סטר כך הלי כאד סביל דקיק דלא לתיידע מסיך ובניד הסוא כהר דבניד
וכפיק ומתמן לתמסכן מכוערן ובחלין ולתחלין מכיה הד׳ סמסלא הטיכיה ונו׳.
לין כסרי עלאי קדישי דלסרסמוכא דכויה וכלהו לתסקיין כאד מסטוא נכוערא דכחלא
עלאה קדישא דנפיק ובניך לכתר ומקו כל חיתו סדי סיגו דכתיב ומסא יפרד והיה
לסרכבה רסמים. הכי ל׳ רסמין חלין לימין חיתו סדי כללא דכל לימין מסריין וכל
לימין חיילין דלחידן כהו סדי לא תקרי שדי אלא סדי דהוה כטויל ולא לגלים עמא מיסודא
דעלמא ומכרו פרחים נמסא חלין לימין דכתיב כהו והלופכים יפסלו לעמתם כי רוח
הסיה כלופכים. מאן חיה חלא חלין חיתו סדי לרכב לימין חד לחד סטרא דעלמא
והסוא לקרי חיה ולופכים לקבל כל חד וחד ולא לגלין אלא מרוח דסטיא חיה דלוזל
עלייהו וכד לין מתסקיין מהסוא מקום עלאה כל סאר חיילין לחרכין לסתקיין ולתרוזן
ומסתרסן כמרמייהו ולתלחדן חלין כחלין כדרגין דיסון סלאה עליהם עוף דשמי ומכון
חלין סאר דרגין עלאין לכתר כל דא מפרי מעשיך תשבע סארץ לתתא וכל עלמין כלהו
חדלן ומתברכאן דא כפעתא דברכאן מסתכאי מסקיי דכחלא עמיקא דכלא.
וכפעתא דעלמא יתיב כדיכא ברכאן לא מסתכאן לכתתא כעלמא וכדין לסתלא
מקדם וכמה חכילי מריקין מסתכאי כעלמא וסרסן ככמה לתתרי על כני כפא ומסלא
סטוא רוחא לסון ולכור כם דנוש[illegible] מסלכא מריא עליה הכי נמי מריא למאן דיקרב
כסדיה הלה תתיר כניך ויכלון ונו׳. הלי קרא מלי קא מיירי אלא תסתיר כניך
ויכלון דסא לא לתסקיין לסתכאי ברכאן לעלמין. תוסף רוחא יגושן לתערא
רוחא לאחרא מסטר סמאלא ורוח מסלכא מריא על כני כפא על לימין דמיתין ומאן
דקלי כסדיוסו ועל סאר כני כפא מלי לסוותא דילהון סא דכתי׳ וש עפרם ומוכן לא
עפר מריפת סחטאת כגין לתתדכאה כיה ויהיכו רוח הכלהים מן סעפר ולפי גלגל
חמה לכתר דמהדרן להלי עפר כגין לתתדכא כיה מתעבר רוח מסלכא ולתעבר רוחא
לאחרא קדישא ומאחרי כעלמא. הלה תאלא רוחך ויכלון. יכלון ויתסון כלסוותא
עלאה דרוחא לאחרא. ותחזא פני לאדמה דסא לתתדכיא לתתא לכעלא ואדתותי
דסיהרא לסתכא ועלמין כלהו מתברכן. זכאה מולקהון דישראל דקכה יהיב להון
עטא דכלא לסוותא בגין דיזכון לחיי עלמא לאתי ויסתכאו דכיין כהאי עלמא קדישין
לעלמא לאתי עליהו כתיב וזרקתי עליכם מים טהורים ומהרתם.

ויבאו כל העדה מדבר צין וגו׳ . רבי יהודה אומר אחרי פרשתן דפרים סמיכה למיתת מרים לפי שהקב״ה חושש לכבודן של צדיקים שלא יהא כהן אחד אומר מת בשביל אחות ואחר אומר מת בשביל אחות . ולא היה מוסיף לעדים דבר אחר אלא כיון שמת אחד מהן היה מספיד ומת

תחת השמים וכן כלהן וכנין דרגא דילוים קלמר ודלא סוף רשע למלה ודלוי. רשע ולוי
מלן דכטיל שמע למיתת כלחודוי עליה כתיב ככל עמלו שיעמול תחת השמש ודלוי
ומלן סוף תחת השמש הוי לימא דלא סיסרא ומלן דלמיתר מיסרא כלא שמשא עמלו
תחת השמש ודלוי ודלא סוף חוכח קדמאה דעלמא ועל דא מה יתרון לאדם בכל עמלו
לאדם קדמאה וכן לכלהו דלתתיין כתריה דאקרי כאתר דא. סולך אל דרוש וסוכב אל
סוכב סוכב הולך הרוח. אלו קרא קשיא סוכב סוכב סולך השמש מבשו ליה אלו סולך
סרוח. מלן רוחא דא דא סוף תחת השמש דאקרי רוח הקדש. ועל רוח סולך
וסוכב לאלין תרין סטרין לאתחברא כנופא ועל דא כתיב סרוח סהוי דאשתודע
השמש שתם דאשתמודע מולקא דיסראל. ועל סביבותיו שב סרוח. מלן סביבותיו
אלין לאכלן דאיכון דתיכא קדישא ואיכון תלת ודוד רוחא דאתחבר בהו דא איכון
דתיכא קדישא עלאתא ועל דא כתיב אלה סכוהים סיתה לרחם פתח בנין דכל
מלוי דעלמא מלכא פתיחין כלהו כחכמתא וכלהו לגו כנו דהיכלא קדישא וכבי כשם
לא משתכלי בהו ואתמלן מלוי כאלין דכר כם לאחרא לי סבי מה שכחתא סוף לגלגל מלכא
כחכמתיה משלי כבי כשם לגלגל ולוי כל מלה ומלה דעלמא מלכא שתים כחכמתא.

פתח ואמר טוכם חכמה עם כחלם ויותר לרוחי השמש לי לאו דשא לאתגלייא מלם
דלא שמשפא ולא ודעכא מלי קאמר טוכם חכמה דא סוף חכמה דהיא תחת השמש
לכורסוייא מתתקנא ליה טוכם חכמה עם כחלם ואתם ומשורא עמהון דיסראל דא איכון
כחלם ועדכא דילה לא תקשרא כם. אלא תשכחתא יתיר לרוחי השמש לאיכון דזכו
לאתחברא כשמשא ולאתקשרא כיה דהא לאחיד כאילנא דחיי ומלן דלאחיד כיה לאחיד
כחיין דהלי עלמא ובחיי דעלמא דלתי ודא סוף דכתיב ויתרון דעת החכמה תקיש
כעלים. מלוי ויתרון דעת דא אילנא דחיי יתרון דילים מן החכמה ודלוי דהא תורה
מחכמה עלאה נפקא. תו טוכם חכמה עם כחלם חכמה ודלוי עם כחלם דא נהיקא
דעלמא דלוי כהורא דשמשא דהא דרגין אלין כחדא יתבי ודא סוף ספירו דילהון
אלא ויותר לרוחי השמש לאיכון דמתאחדין לה כשמשא תוקפא דאלא שכחת דכלא
ודא סוף דעת אילנא דחיי והא לוקמוה גם כלא דעת כפה לא טוב מלן כפה דא כפה
דדוד מלכא ודא חכמה דקאמרן. וכנוכי כך יתרון דעת החכמה דמתמן שתרשא
אילנא ואתגטע לכל סטרין וכן לכל איכון לאחידין כיה כסלי אילנא. ועל דא
עלמא מלכא לא שתכחא אלא כסיוע דרגא דילים דמתמן ידעכלא וסוף אמר שד
רחיתי תחת השמש. ושבתי ורחיתי ונו׳ וכן כלהו. זכאין איכון כדיקייא דמשתדלי
כאורייתא וידעין אורחוי דמלכא קדישא ומתיחין עלאין דגנוזין כאורייתא דכתיב כי

יסרים דרכי יי׳ ונו׳

יאסף אסרן אל עמיו ונו׳. רבי חייא פתח ושבח אלי את השתים
שכבר אתו ונו׳. אלו קרא אתמר ואוקמוה. תא חזי כל
עובדוי דקודשא כריך סוף כדיוקא וקשוטא אלין לאלקאי
לקבלים וימתי כידים ויומר ליה מה עבדת וכרעותיה עבוד כבלא. ושבח אלי

לת המתים. וכי שלמה מלכא מסכת למתיו ויתיר מן חייו והא לית לקרוי מי חלה מלן
דלויהן כתרת קטורת בשתי עלמין כמה דלית לומר וכמיהו כן יהודע כן לוים מי והא
לוקמוס מכבויות ורמינ דלא לזיל כתרא קטורת לקרי מת ולויהו מסכת למת: מן המתים
חלה ודלי כל מלוי דשלמה מלכא בחכמתא לתתרגומה לתמר. ומכח לקי לת המתים
לוגו לה כתיב יתיר הוא לומיה הכי דכל כין דכתיב מכבר מתן לסתכא מלה לאחרא
בחכמתא. מכבר מתן ומכח לאחרא לסתלקו מן עלמא ולתתקן כעפרא (דלוקמנא בריתנא
עליה ומית כהוי עלמא כבון דלתתקן
כתר דלסתלי ומכיה מית ודלי הוא מכחא סם דמות עליה ומית כשיעלמא כבון לייתתקן
מאחר מתי עלמא לויתיה לה לתדן ומכח כלתר דיסתלים זמכיה מת הא ודלי לא פוא
לחחה כהסוא עלמא לכתיב לה תקום סכחא מסלר מתי עלמא לויתיה לתדן ומכח
כעמוס נרה) כם דהא קכיל עובדא זמכח כהסוא עלמא הא כתיב לה תקום ונו'.
ותרין ודלי ודלי לתרים לתתקן כסכחא
יתיר מלויהן חיי דעד לה קכילו עובדא ועל לה כתיב ומכח לכי לת המתים מכבר
מתו דיוקא לכלן לויהן חיין ולקרו מתים מלי טעמא לקרון מתים כבון דהא טעמו
טעמא דמותא ולא"ב דקיימי כהלי עלמא מתים לויהן ומכין מתייא להדרו. ועוד על
עובדין קדמלין קיימין לה לתקכא ולקרון מתים. מן החיים לסר המם חיים. דעל
לה טעמו טעמא דמותא ולה קכילו עובדייהן ולה ידעי לי וכלן כהסוא עלמ' ולי לאו.
לת חזי וכלין דזכלן לתקסרא כנרורא דחיי לויהן זכלן למחמי כיקרא שלה למלכא
קדישא כמה דלית לומר לחזות כנעם ו' ולכקר כהיכלו ולויהן מדוריסון ויתיר ועלאם
מכל לויהן מלאכין קדישין וכל דרגין דילהון דהא הסוא (פא אדוש) עלאם לה
זכלן עלאין ותתאין למחמי ליה דלא הוא דכתיב עין לה רחתה אלהים זולתך
וגו'. ולויהן דלא זכלן כל כך כלויהן דוכתא לית לון לתתא כפוש לרחמיהו.
ולכלן לה זכלן למלקי להסוא לתר ולמחמי כמה דחמלן לויהן דלעילא ולכלן
קיימי בקיומא דעדן תתאה ולא יתיר ולי תימא מלן עדן תתאה לכלן דא עדן
דלקרי מכלה תתאה ודלא קיימא על גן דכלרעא ולסנחותא דהלי עדן עליה
ולא יתיר ולכלן קיימי כהלי גן. ולתסכון מעדן דא. מלי כין עדן תתאה
לעלאה כיתרון סלור מן החסך דא עדן תתאה לקרי עדכה נוקבא. עדן
עלאה לקרי עדן דכר שלים כתיב עין לא רחתה אלהים זולתך. הלי עדן
תתאה לקרי גן לעדן דלעילא והלי גן לקרי עדן לגן דלתתא. ולכלן דמסתכלי
בגן תתאה לתסכן מהלי עדן דעלייהן ככל שכת ושכת וככל ירחא וירחא הדא
הוא דכתיב והיה מדי חדש בחדשו ומדי שכת בשכתו. ועל לכלן לאמר שלמה מן
החיים לסר המם חיים עדכה דהא לכלן כדרגא שלה יתיר מכייהו. מלן לויהן
לסר המם חיים עדכה דהא לכלן כדרגא שלה יתיר מכייהו. מלן לויהן
סכבר מתו וקכילו עובדא תרי זמני ולכלן לקרון כסף מזוקק דעתל לכורא
ומכן ותרין וכפיק מכיס זוסמא ולתכרר ולתנקי. ומוכ מסכיסם לת הכר
עדן לה היה דהא לקיים הסוא רוחא לעילא ולתעכב לסחתא לתתא דהא
לקיים כקיומיה ולית ליה לקכלא עובדא ולית ליה מזוכח מסהוא מוזכח
עלאה

עלוי דלעולם לעולם אב מכלהו מאן דלית ליה לתפרע ולית ליה לתבלויי וכל מלוי בסתימאי
לישנא דסוף וכאה מסידי דבטר פקודי תוריתא וקיים לן ואתפל כאורייתא ומימא
ולילי דלית ליה לתחויר לתסכי כדרגיע עלוי על כל שאר בני בשם וכלהו לתחדן (פי
לשקדן) מקופס דהוי. תא חזי כשעתא דאמר קב"ה למשה יאסף אהרן אל עמיו
לתתלם מילא דילוי וידע דהא לתבר דרועא ימינא דילוי ואזדעזע כל גופיה כיון
דאמר קב"ה לת אהרן ואת אלעזר בנו אלין קב"ה משה הא דרועא לחדא לתוייבנא לך

ותלכם אתתר מלכות וגו׳. מגלת אסתר כרוח הקדש נאמרה וכנין כך כתובה כין
הכתובים. ויהי כיום שלשי דלא תתלם מילה דנופלי והא קיימא כרוחא כלא נופלי
כדין ותלכם אסתר מלכות. מאי מלכות אי תימא כלכושי יקר ואגרונותא הא לאו הכי
הקרי. אלא ותלכם אסתר מלכות דלתלכות את המלכות עלאה קדישא ודאי לכאי רוח
הקדש. מאי טעמא זכתה להיות לאתר בנין דכתיב פומא דלא למוחא מדי. שלח לין
אסתר מגדת מולדת ואוליפת כל מאן דכתר פומיה ולישניה זכי לאתלכא כרוחא
דקודשא. וכל מאן דשטי פומיה למלכ כישא שלח ודאי הסוא מלכ כישא עליה. ואי
לאו הא נעשה לו נרעת דמוקדן כחוייה עליה והא לוקמוה. וידבר העם כאלהים
וכמשה. דאמרו מלה כישא וכתרגומו ועם משה כנו למה סעליתונו סוו כלהו כניה
סוון. כגב לזדמן לגבייהו חוויין דמוקדן לון כהם ואוילו לאת למעייהו ופלגין מתין כלה
ויאלחי׳ כאה את הכחשים סערפי׳ ר׳ חי׳ לאמר חוויו הוו לתתין מלחמן כפומייהו ונאכין
ומתין. מאי מלחמן כלה אם ישוך הכחש כלה לחם אחא סוו מלסטן כפומייהו ונאכין
ואדיין אחא כהו ואתוקדלן מעייהן ומתין ואח מלי שין אסתלקו לאתר אחרא.

ומשם כחפש סוף הכאר מם דהכא כאחרא ולכתר כאר שלח כאחרא לכתר
דאתכנשו מויא לגו ימא ונחתו לתתא כאר כשעתא דיצחק מליוה
לים סוף הכאר הוא כתי׳ ורוח דא כמה דכתי׳ ועבד אלהי סוף. ר׳ לקח אמר ככל אתר
סוף ובקרוין הוא דכר וכוקב כחב וכללא עלא׳ כוקב׳ דכר כללא דכל׳ דהא ג׳ כשלימו
שרוש זכחין חיכון ישרש חשב דחיכון לתתא חיכון אחידלן ככללא עלאה דכללא וכב׳
כתי׳ סוף עשבו ולא לחכחנו כשם כתיב כללא לוח דכלול כלא. ר׳ אמר רוח דמוא דא
הוא רוח הקדש דכשב כקדמית. כדלא הפיחי נפ׳ לכתר כזלין מויא לחליוה לה׳ סלד
ישב רוחו יזלו מים ישב רוחו כקדמית ולכתר יולו מים ועד לא כשיב הוי רוחא לא כזלין
מויא מאי קא משמע דכשי כללא לאתערא מלה כעובד׳ לו כמלה או לאתחזקא
כחיזו לעובדא. והכא עד דרוחא לא כשיב לא כזלין מויא לנביה דהכוא רוח. הוא
הכאר סיא הכאר קריכן. מם קדמיתא כתרא והשתא כאר אלא קדמיתא נוקבא
כלחודהן והשתא דקאמר סוף כללא דכר ומוקבא לקרי כאר וכאתר דאתכא
דכר אפילו מלה נוקבא דכר קריכן לכלא. אזר אמר׳ למשם אסוף את העם כנין
דהוי כאר לא תעלי מכייהו. ואי תימא היך יכלין למאכא מכים כלא אלא ליהו כפיק
לתריסר כחלין וכביש׳ לתמלי ונפיק לכל סטרין. וכדין הוו ישראל כשעתא דשלין
וכעין מויא קיימין עליה ואמרי שירתא ומה אמרי עלי כאר סלקי מימיך לאתפקא
מיין לכלא ולאתשקאה מכך וכן אמרי תושכחתא דהוי כאר כאר מפרוש שריס
ונו׳. אלא קשוט הוו אמרי וכך הוא. מסכא לולייכא כל מאן דכעי לאתערא מלין
דלעילא כין כשובלא כין כמלה. אי הכוא שובלא או הסוא מלה לא לתעביד כדקא
יאות לא לתער מדי. כל כהו עלמא אזלין לכי כשתא לאתערא מלה דלעילא. אלא
זעירין חיכון דידעין לאתערא ולקשר קריב לכללא אכל אי לא ידעי למקרי ליה לאו חיסו
קרוב דכתיב קרוב ה׳ לכל קוראיו וגו׳. מאי כאמת דוד׳ מלה דקשוט כדקא
יאות וכן ככלא. תוף סכא הוו אמרי ושראל סכי מלין מלי דקשוט כנין לאתערא

להאי

להלן כירח ולשמשלם לון לישראל ושד דלמרי הכי מלי לה לתעד. וכן לפלגו כלילון
תרתי עלמא דמשתמשי כוכבין כיזין עד דעבדי עובדי דקטוט לנכוייהו לי לה למרי
מלי דקטוט בנין לחמשכה לון בהני נוונו דכעיין לה מתערין לנכוייהו לשוחי כל
ומה כמלין לחרכין לוכבידה לחרוך לה מסכין לון לנכוייהו לעלמין ולה מתערין
לקכלייהו. תא חזי כתיב ויקרלו בלעם ובלעל וגו'. מלי טעמה חד דלהו רמו כהנוך
בעל כהלי. ועוד דמלין לה מתכער כיוייהו ולכמוילון קלם מכהון הלד ואתה הסבות
לת לכם לחורכית. זכלין לילון נדיקויה דידעי למקרי למלריהון כדקה יהות למר
רכי שמעון הכה כעיכה לנלוה מלה. תא חזי כל מלן דידע לסדרה עובדה כדקה
יהות ולסדרה מלין כדקה יהות הה ודלי מתערי לקכל לחמשכה מלין עלאין לנכוייהו
לי הכי כל עלמה ידעי לסדרה שובדה ולסדר מלין מלי חמיכו דולהון דנדיקויה דידעי
עקרה דמלה ומובדה וידעי לכוכה לכה ורעותה יתיר מלין למרי דלה ידעי כל כך.
חלה חלין דלה ודעי עקרה דעובדה כל הלי חלה סדורה כעלמה ולה יתיר מזכין
עליהו מסיכו דכתר כתפוי דקכל דלי [illegible] דטם כפוירה
לקרי. וחלין דידעי ומכווכי לכה ורעותה מפקי כרכהן מלתר דמשמשה וכפקי ככל
נזעין ופרעין כחרם מיפר כדקה יהות עד דמתברכן עלאין ותתאין ועמה קדישה
עלאה מתכרך על ידיהון. זכאה חולקהון דהה קכל קדיש לנכוייהו וזמין לקכליהון
כשעתה דקדרון ליה הוא ומין לון בשעתה דליכון כעלקו הוא לנכוייהו הוא חוקיר לון
כעלמה דין וכעלמה דלתי הלל כי כי חזק ולפלטהו תשגבהו כי ידע שמי.

ויאמר וגו' אל משה אל תירא אותו וגו'. רכי יהודה פתח לה תירא לביתה
משלב כי כלביתה לכוש סטים. תא חזי כתיב ושרלל ינקה מתרי
סטרי הפתה כרחמי הפתה כדיכה כד כעיה ינקה כרחמי. דחמי לפתכה לתר
לתתיפכה כיה. כד כעיה לינקה כדיכה לתר לפתכה לתתיפכה כיה ולמשרי עלוהי
דהכי הוא ככל לתר לה סלרי מלה דלשילה עד דלפתכה לתר למשרי עלוי ועד ככפת
ושרל לה תירא לבית משלב בגין דכל כיתה לכוש סגלה סרוה הלי שה כהלי חור
כחומק וסומק כחור והה מוקמוה. תא כתיב ויאמר וגו' אל משה אל תירא אותו תרין
אותו לילון עלימין כתוריתה כתרי וגון חד דל וחד עד דרוש לחיך לות מה בגין
דילון לות ממש עד דרוש לחיך ממש דכעי לפרשה ההוא לות דהוא
אכיל לוק הכה דין לותו דל שוב דלתדכק כאכרהם ומלכי כיתיה הוא וכל לתעזר
לאכרהם מה כתיב וכל למלכי כיתו וגו' דל שוב דלתעזר עמיה וקכיל הלי לת קדישה
כיון דחמה שוב דישראל מקרכין נכיה לחר הה ודלי לכה לקדימכה וכותה דקלים
גון ודל מני לקכליה. כיה סעתה דחיל משה הין וכיל לתעקרה רשימה דרמי לאכרהם.
לחר ודלוהה ימיכה דילי מית דהה ימיכה כעיה להלי. לי כימה הה מלעזר ימיכה
דמיהרה הוא ולה דילי והלי לת לימיכה היה דאכרהם לימיכה הוא חמיד לחר קלם לל
תירא אותו לה תדחל להוא לת דילים ולפילו לימיכה הוא לנטריך. כי ליהך כתתי.
סמלה לה יהך יעקר ליה מעלמה דהה הוא פניה רשימה דילים ומלן דכניה להלי לת
לתתחזו לתתעקרה מעלמה כלם סמלה דילך דלהיכו ודך יעקר ליה מעלמה בגיכו כך

כד ד 24 4 לתעקר

כי הכין אוכרו מלאין כין אל כיכה אוכרו אוכרו אחרך עד דרוש אחרך אוכרו עד כפוכה ואחרוכה:

כי לה־ כיכה לאחר לאכרו עכשו כיה כי אוכרו יעקב ואחרו לה לתתעקר לתתעקרה ולתתעקרה כלם לה לתתעקר לתתעקרה כלם לה לתתעקרה כלם לה לתתעקרה כלם לה

פרשת וירא בלק

וירא בלק כן צפור וגו׳ כי אמעון פתח וירש מרע רעים חמת רעים ודעי חמת כמסקופא דחכמתא וחמת כשבוי חמת כחלון חלון כלל כעד כחלון כשקפה ותיכב לס סיסרא חלל דת חלון דחכמתא דזכבי סולימון דכבכיות ולימין חלוני דחכמת׳ וחד חלון לית דכל חכמתא כים סרוק וכה חמי מלן דחמי כעקרא׳ לוק הכת וירש כלק כחכמתא דיוים כן צפור כתם דלחרו מכל בן צפור ממש דכל חרעוי סו ככמ׳ זוכין כטיל צפיר מכעכע כעשכע מפרכז כחוכת עכיד עכידין ולחים לחיסי וסטוס צפור סוס לחי׳ עשכע כפומים מנפנפא קמים ותעיל ליס ככלוב חד. מקטרא קטרתין קמים וליסו חודע ליס כתם מלין עכוד חרעוי ומנפנפא עופא ופרח ומס לנכי נלי עימים וחודע ליס וליסו לחי׳. וכל מלי כסוס צפור סו. יומא חד עכד עובדוי וכטיל סטוס צפור ופרח ונזל לחעכב ולא לחת. סוס מנטער כספיים עד לחת חמא חד מלוכא דמא לטם מכתרים ומוקיד נדפוי. כדין חמא מס דחמא ודחיל מקמייסו דיסרלל. מס צמים דסטוס צפור וליע׳ לסיסו וכל ליסון דמטמי וידע למטם׳ כסטוס צפור לא ידעין חרעוי כתם דסוס ידע כלם. וכל חכמתא דסוס ידע כסטוס צפור סוס ידע. וכני סוס עכיד בגוין קמים וקטיר קטרתא חפי ריסים ונחין ונפרח לחתיך רכ. על סוס רכ עלאה דחזא כהו. מכעין ומכין נפנפו לא ודלא דלא ונפרח רכ כדין דחיל דכתיב ויגר מואב מפני העם מאד כי רב סוא. רב סוא ודלא מערב כדיבא. ריעא דכבא. פומא דכבא. גדפוי מכאבת קלל מערב כבפפא. נופא דדבב נקודין דכוכב ככבא. רגלין דדבא. ומויין כפומא ליון דסטוס צפור. ולוע. ומויין לסטוס צפרא כחלון חד ופתחין כוין לקבל צמוא. וכלילות פתחין כוין לסיסרא. מקטרין קטרתין ועבדין חרעוין ומוחלן לצמוא. וכלילות מומחן לסיסרא.

ויאר יי׳ רוחי לעבר עליך וגו׳. לך יתנו מפיך וגו׳: ברוך ו׳ לעולם אמן ואמן.

כי כתיב ורוח אחרת עמו ואחר ויגד כהן כתיב ועם (דרוש אחרת)

ויכתוב כן ואין זרעך לחריך לדרתם ברית עולם. וכתיב ואני זאת ברותי אותם אמר יי׳ רוחי אשר עליך וגו׳. לך יתנו מפיך וגו׳: ברוך ו׳ לעולם אמן ואמן.

ודע שבדין שבעה ימים . מכאן ולהלאה הסוף ליפנה מכאבעא בפיוט דסהדוה נפרש בקדין להסוף ליבא כמחבת דלהבא ויהיו ממלא דכרכן מנרמס וכלא הוא ודע כלק כנפר דף ודף . יעל כן נפוץ וכנין כך חמש מם דבר בם לחרף לך יכול למכלע ולא יכול למוקמי[כתב] לחר ו׳ מכאן ולהלאה הסוף ליפנה ממנותיים . לות לן למוחס לכא למהימנותא דקלה דכל מלי מלי קאזט ומסיימנותא סגיא . דכיון דמלה לחר כלא לתעביד ודע בר בם דחיק לכא . ולחר לכמה סגין ולכמה זמכין יסתליה דף לדליהו כך כפום דכרכנו דילים דכל עלמין מלין יקריס הכי הוא מלי בר בם זעיר וכל מלי ליכון לפום סעתא הכי הוא לפום סעתא לכל כתיבתא וכעותא וכעיבדין טבין ובדחשק סגיאין ליהו קדישא רב ועלאה על כל עלמין לזעיר כסדרי וקמיט קדושתי לגביה דכר בם למעבד רעותיס לחרי׳ לזמכן דלתי דף לתתערה ולתתקה מכאן כל ליכון דקטל לון חיות ברא ולכלו לון . כגון בעלמא לתר מותבא דכל חיון דכרכן וטורין דמלין מלגן כלגן . וערוד תקיפא תמן ליהו . עוג כון ערודי דמדברא הוא ומכתא תקיפא דילים כגון דהוא מלך מכאן דכל מלכי עלמא לא יכלין למחתא קרבא בגין תוקפא דכאן ולתתא מסא ולחנא הוא קרבא . סיחון סייחא דמדברא הוא סיחון ודחיכנו דמולא עליס הוא כי גבול מואב כון מואב וכון הלמודי . לחם כסעתא דחריבו ישראל לרעא לסיחון כרוש לתעבר כמלכו דעמוין לתבכנו ונכרין מלטכין על פתר עמין ותחמון מלכו דלמורלה היך לתתרב בהסוא סעתא כל ליכון מלטכין דסוו ממכן על מכב עממין לתכנסו וכעו לקהלת מלכו ליסכם . כיון דחמו תקפא דמסא להדרו לחורלה הלל על כן יחמרו המושלים כלו חסבון ליכון מלטכין ממכן עלייהו לתתכנסו והו לחמרי כלו חסבון מלן הוא דין דחריב ליה . תבכם ותכונן כקדמיותא ותקדר מלכו ליסכם . כד חמו נבורתא דמסא ומלטכא דמלכו לחמרו כי סם ונלה מחסבון להכא מקרית סיחון דכיתיב מחסבון לחלי מקרית סיחון דהך קריתסיחון חסבון הוא דכתיב כי חסבון עיר סיחון מלך לחמורי שלח מלכו למיל כפק ושלח וחריב כלא בסעתא דליכון לחרין תבכם ותכונן עיר סיחון סתסולה לחרו חסבון דחשיבו דבנין כך יתבני למותבא דלחורלה . כדין לתיבו ולחרו לך יכילנא לם בנין דכל לחרין ומכילן לכתתו כתקפא דרב עלאה דלסון לתי כסדר ומן וכדכר חסבון דתבכם . הא לם ינלה מחסבון לי נסדר וכיון סתם קרית סיחון הוא לסכם מקרית סיחון ודלי . כיון דהוה מלטכא דחסא תמן סריח עלה לית מאן דיכיל לה לחדרא ליסכם דהך מכל סטרין ליתלן רמן מכאן ולהלאה לוי לך מואב דהוא סהוא מנן עלך לתתבר וכנין כך מואב כיון דחמו למנן דלסון לתכר כדין ויגר מואב מפני העב מאד . מלי מחלי ויגר ממותא . כי רב הוא דכדין לחיו הוא רב ורב הוא זשיר דכתי׳ הכם קטן כתתיך בגוים . וישרל הוא רב כאתר עמו דכתיב כיום ורב . מה בנין דחמו ישרל עלה ותתה דכתיב לתת כל לחכנלה עלה ותתה עמם ישרל לחמורי לאתר עמם ישרל מכעי ליה . מלי לת כל לחכנלה עלה ותתה . עילת דלפולו מסלטי היהן רכרכין ומל טכין דלעולה . ולפי מסלטי סיחון רכרכין ומלטכין דלתתה . וגר לת כל לאתר כאתר דרב כובדת קדישת דכתי כי ישרל ולי תיתה דקלה כעת הכי ולהו מן דיב . תשעה מסורת לחר הוא . כיון

ויאמר מואב אל זקני מדין עתה ילחכו וגו׳ ר׳ חייא פתח וירחמו את יהושע הכהן הגדול עומד לפני מלאך ה׳ וגו׳ כמה חות ליה לכר גם לשטתיה בהאי עלמא ולמחר בקטיגוריא קטיגר כגון הכל לרחמי דכר גם כלהו כמכויכא וכטוריי קיימין ומהדרין מתיקרין ותבעי דיכא תרויהון ודיכא קיימא לקבלא סהדותא ואיכון דטעמו טעמיה מרחמן ולא ידיעלי יכהן מיומיה ואם ישמעאלין מסתלא דסא רוחו בני נשא כפקי מסאי עלמא כמה חיכון מקטרגין דקיימין קמייהו וכרוזין כפקין הן לעבד הן לבים כפוס מה דכפיק מן דיכא דתלית ככמה דיכון לתדן כר גם בהאי עלמא בין בחיויי בין לבתר דהא כל מלוי כדיכא חיכון וקכ תדיר כרחמנו ורחמוי על כלא ולא בעי לדיכא בני נשא כפוס עובדין דהכי אמר דוד אם עונות תשמור יה׳ מי יעמוד. הכא חית לן למסתכלא כיון דאמר אם עונות תשמור יה׳ מי יעמוד תלת דרחמי אכר דוד הכא. אם עונות. אם חוכין בניהו עד דכלקין לעילא ואיתמר הכא ואיתמר התם דאיסו רחמי ואי אמרת דאיכא לאיעבויי רחמי ותעבר כדיכא גלגלין אסבימו כדיכא דרגא הדא חית דכתיב לנביא כל המוסיף מביא כפקין חיכו יחום עלן ומלן חיכון מי. מי יעמוד ואלי. מי ירפא לך כלא כי גדול כיב שברך מי ירפא לך ועד יום אלי ואלי אלין ומתיתון מכן מי יעמוד דכל תעבידת פתיחן מכיה תא יהושע בן יהוצדק כדיך נמור דסוס עלך לפני לפני דשיילוהו למתיבתא דרקיעא. תיכנעו כלכי מתיבתי תמן לעייכא כדיניה. וכן תרחוי דסוס כפי מתיבתא דרקיעא כך שיילי לדיכא כרוז כפיק ואכריז כל כני עולמא לגלגלא טמירא. וכי דיכא מתכנעי. וסוס רוחא דכר גם סלקא עד דתרין מתכן כיון דעאל קדיב לגבי הך עמודא דסלוכא מלסטא דקיימא תמן ס מגלגי כרוחא דאוירא דכאיב כסוס עמודא וכמה חיכון דסלקין לן תמן ס כגון דכל חיכון דמסתלי כאוריתא ומחדשו כה חלופין מיד מכר מתיבתא אלין אלין כדין כל חיכון כני מתיבתא דתתין למחמי ליה. חיכון תרין מתכן כפקין וסלקין ליה להאי מתיבתא דרקיעא מיד קדים לגי סוס עמודא דאגלים תמן עד למתיבתא ואמרין ליה מי מלה כדקא חות זכאה חיכו כמה עטרין מכבין מעטרין ליה כל כני מתיבתא. ואי מלה אחרא הוא ויו ליה לסוס כסופא. דתיתן ליה לבר וקאים גו עמודא עד דשיילי ליה לדיכא דרחמא לאזכן. ואית לאחרנין דסלקין לן תמן כך קכ כפלונתא דכני מתיבתא ואמרי מתן מוכח הא פלו׳ דאוכח מלה כדין סלקין ליה תמן ואוכח סוס מלה כין קכ וכין כני מתיבתא. ואית לאחרנין דכלקין לן תמן לדיכא לכרוא לן ולגלבוא לן. אל ר׳ יוסי אם כלא דיכא לאתעטר בר גם ואסתלק מהאי עלמא. ואי כדיכא לאסתלקא אתתן זכאה לאריכא. אמר ליה הכי אוליפנא והכי שמעינא. דהא ואלי כדיכא לאסתלק בר גם מהאי עלמא אכל עד לא ייעול למתיבתא דרקיעא. ותמן קיימא סוס ממכא דגדיכם לאסטרא. וכאם אימו מתן דוכי מן דיכא ואי לאו סוס ממכא דגדיכם נטיל ליה כמעתא דמסרין ליה כידוע ומקלע ליה מתמן לתתא כמתן דאתקלע לכיכא

בקלטיפא (ס"ג בקוסטפא) דכתיב ואת כפם לויכך וקלעבם כתוך כף הקלע וגו'.
ומלי ליה לגיכם וקבול מנפשים כפום מה דלתתן. תם וירלכי לת יהושע הכהן הגדול
עומד לפני מלאך וגו'. סלקוליה לדיכון דהוה מתיבתא דרקיעא כמעת דלת תפסר
מהלי עלמא עומד לפני מלאך ו'. דל הוה הסוה כער ריש מתיבתא דלושי מתוך דיכי
על כלא. והסטן מלי וסטן הסוה דממכן על כפסתא כגיכם דתיהוכתים למוסף ליה
ותדור קיומא ואמר הכ הכי תיבין לגיכם. לסטנו לתלכתא חוכוי כדין ואמר
ו' לל הסטן ונער ו' כך הסטן. תרין נערות אמלי. אלא חד לומר. ואל לסטנו
דכפקא מגיר כם דקיומא תדיר לתכטלא. תם הסוה סטן עלא כמי כמה דלוקמוס
דלגליס כדיוקא לסור וכל דיכון רוחין כיסין לתתכו לתעלא בגיכם לחיך לון כרגעא
חדא וחטף לון ונחית ויכב לון לדומה לכתר דכלא לון. ודל הוה לכתיב ויאמר מוכב
לל וקבי מדין עתה ולחכו הקהל לת כל סביבותיו כלחוך השור. השור דקיומא לכיס
על כבי עלמא. לת ירק הסדה דיכון דלי כסדה. הסוה סדה דלסתמודע. לאמר
ר' יוסי אם חכיט הוה. ל"ל ולהכי תנטריך ליה למכתב כל דרחוי דסוה סור ודלי לה ודע
לה וכול למעבד מרעוי וקסמוי. לאמר ר' יוסי ודלי הכי הוה ודאות לאמרת. ותוקפיס
דהסוה סור מכי כריזו על התכוחים כל דיכון ויתן דמכריזין וכל ויתן דמכריזי רוחיכון
דכבי כפא. ודיכון יומי כיכן ויומי תזרי וסוה לת תתר.

רבי ונמק ורבי יהודה הוו לחלי כדרחת מטו להסוה לתתר דכבר סכיכן

לתתרחו מכי לתתתת [illegible] דסוה לם כרת חדל ושירת וכל יומת סוה כבי
ספרי. הסוה יומת סליק מכי ספרי ותתת לכיתת. אמת לון לחלין תכומין. ל"ל לתמיס
קריב לגבי חלין גוכרין עלחין ותרוה מכייהו כרכתן קריב לגביהו. עד לת קריב לחדר
לחורת. ל"ל לתמיס לת כעיכת לקרכת כפדייהו לגביהו. דהת יומת דל לת קרו קת
והכי חולטו ליכל מתן דלת קרי קת כשופתיס כבדוי הוה כל הסוה יומת. אמת ליכון
ברומו ודייהו וכריכו ליה. לתרו ודלי הוה יומת דל לתתלכת כבדי יתן וכלס
דלת הוה לון ברכייהו והוו מתלחרן לחודוהי ולת הוה כר כת לתתלכת עלייהו וחכן
לתתלכת כהוולת קריכון קת ומתן דלתתעכת כמוה כמוה מן המנוה. לתרו כרי
כמה ידעת. ל"ל כריתת דלכומייהו ידעת כך קריבת לגביהו. תיוהנטלו ידייהו
וכריכו רפתא. ר' יהודה הוו ידוי מלוכלכן וכריך על לת נמוס. אלא תלמידי דרב
מתעסקים אסידת לתתן לת הוה לכו לכרך כידים מוסמות. ומתן לכריך כידים מוסמות
חוכ מיתה. פתח הסוה יכוקו ואמר כבתם אל לת כל מועד ירחבו מים ולת ומוקו
ונו'. ולפיכן מסתי קרת דמתן דלת חיים לסתי ויתחזי קמי מלכת כידון מזומתן חייב
מיתה. מם כנין דיל דכר כם יתבין כרומו של עולם. מנכעת חדת ליתכידל דכר
כם ודיהו מנכעת דלרמת מסם. כתיב ועשית כריקים עבי סטיס חמסם לקרסי נלע
המשכן האחד וחמסם כריקים נלעי המשכן הסנית. וכתיב והכריח התיכון כתוך
המשכן הפרדת ויהיו המסם כריקים לקרסי נלעי המשכן הסנית. וכתיב והכריח התיכון כתוך
מיתה. מם כנין דיל דכר כם יתבין כרומו של עולם. מנכעת חדת ליתכידל דכר
כם ודיהו מנכעת דלרמת מסם. כתיב ועשית כריקים עבי סטיס חמסם לקרסי נלע
המשכן האחד וחמסם כריקים נלעי המשכן הסנית. וכתיב והכריח התיכון כתוך
מכלן ותרין מכלן וחד כלמנעיתת הוה הוה כריח התיכון עמודת לועקב רוח דמסם

לקכל

לקבל לא אמם לאכצן כילא לכר כם . והכרוח סתיכון כאמצעיתא רב ועלאה מכלא
כיה קיימן סאר לאחרין . ואיכון אמם כריאין לאקרון אמם מאם סכין לאילכא דאני
לוזל כסו . וכרית קדישא לאתער (פ׳ לאתוך) באמם לאכצן כילא ומלא תיאמא סוף
על אם לאמרת ועל כל כרכאן כאכצן תליין . פריסו כילא למאם על סוס .
לי כל לא לוזל כסו ליה כיכא למסוי כנקיי כל מברכין כהו לקבל כנין דכסו וכלונמא
ללהון מתברך אמא קדישא ועל לתון דאכמיתו עוכא היך לא לאנאתון להלי . ולא
אמאתון לר׳ אמאיה אסידא ואיהו לאמר כל טכופא וכל לכלוכא סליקו ליה לסטרא לאחר
לכא סטרא לאחרא אחרא ולא לאסתלק מעלמא וכל ווא דאסידי קדישין לזלין באחרא לאחר
כדקא נסו . לאי סא כדקיתא ולא לאסכאי כדא לאות לאיא ולאסר לגבייהו על
לתון אשתון על לכא ולא לאסתלק מעלמא וכל ווא דאסידי קדישין לזלין באחרא לאחר
טייעא לאכתריכו . ולי לתון קדישי עליכון היך לא לאסכאתון ליה לוזל טוב לאכתריכו
לכל כקדמיתא לאמיכא כנו ולאסתא אמיכא כנו לאכא לא אמא אחרא לא (פ׳ לאלסוי)
טשין לאכתריכו אמר למסכל עולא לאחרית . וכיון לא לזכיתון לאכא ולטשין לאכתריכו
לא לוזא אלן הוא לאכא . אמ״ר יהודא לר׳ יצחק כדאמי לן לאו אלי יכוקא כר כם : אלכא
ולאסוף יכוקא הוא אמר אלי לאוריתא ולאדוסי אוריתא . אמרו אב ונכריך . לא ולות
אמרתון . כגון דאמא קדישא לא אתברך כברכאי לא לאא כאזמכם . פתח ואמר
לאברכא לאת יי׳ ככל עת ונו׳ . וכי אם אמא דוד לומר לאברכא לאת יי׳ . אלא אמא דוד
דכשי סומכם ואמר לאברכא לאמיכא אמר כר כם ויתיב על פתורא סכיפתא קיומא
תמן וסטרא לאחרא קיומא תמן . כד לזמין כר כם לכר[illegible]כא לקבל סטרא לאחרא
לתכפיית וסטרא לאחרא לאו איהו ככללא . ואו לא לזמין כר כם לברכא לקבל סטרא לאחרא
לתברך אינא ומכאכאם למסוי ליה חולקא כסטיא כרכא ואו תיא כמאר כרכאן לאמיכא
לא׳ לא סיהו מלא לקבל מברכין עלא איהו סומכם . ואם דכאי הוא מברך על סטרא
פרי ליהו סומכם ומברכין עליה . ולית לה חולקא לסטרא לאחרא ונקודא לא להוא סטרא
פרי כרמות לסטרא לאחרא לא מברכין עליה . וכתיב לא לאכל בגין לא לאכא ובכון על
סטרא פרי ולא יתברך סטרא לאחרא כיון דנפק מרשותיה לאכל ומברכין עליה ואיהו
סומכם לברכאתא וכן כל מיכון לעלמא דקא מברכין עלייהו כלהו סומכם לברכאתא ולית
כהו חולקא לסטרא לאחרא . ואי תימא לוקי הכי לברכת ומון כמא דברכאתא הוא סומכם .
לאמי הכ וכבריך . אלא הוזיל וקדמיתא כל הוא אמר כורא פרי הגפן . הא
סומכם הוי . ואסתא לברכת מוכא כשיכון אנו לסומכם לאחרא לאא כמא לא לקבל הוי
ולאו למוכא וכגון כשי סומכם לפומ . ואי תימא לברך שאכלנו משלו לא הוא סומכם לברוך
שאכלנו לא הוא ברכאכם סכי הוא ולאו . לאכל לברך סומכם לאחרא לאיהו סומכם לברוך הוא פרי הגפן
יומא

ומחל לעלמא עד דמתחיל לה מעכשו מלין קלילן ודלי הוה לחמיכא דלא לחו כר נש חיסו
על כרח מלכא דיו׳ רחימתך דילך הוי דלחמרת ועמודת בבריחים שמשוי חמסה
לקרסו נגלע המסכן ונו׳ וחמסה בריחים לירכתים ימה׳ הוה בריחים טוכא לוכא הכא
ודיוק לוכתן תרגין. תמר לוה דלא הוה חמרין מפוימים דכר נש לסתמע מלין לוחו
חכל הוחיל ולא לסגחתון לכל לימא׳ פתח ותמר החכם עיניו כראשו ונו׳ וכי
כחן לחר עיניו דכר נש חלא כראשו דילמא בנופו לו כראושים לחפיק לחכם יתיר מכל
כני עלמא׳ חלא קרא הכי הוה ודלו דתנן לא יהך כר נש כגלוית דריסא ד׳ לחמות׳ מ״ט
דסכינתא סריא על ריסיה וכל חכים עיניו ומלו כראשו לוכן כהסוא לסרוא וקיימא על
ריסיה וכל עיניו תמן לינדע דהסוא נהורא דלדליק על ריסיה לנטריך למסתא׳ כגון
דגופא דכר נש לוהו כתילא ונהורא לדליק לעילא ומלמא מלכא נוח ותמר ונמן על
רחמך חל יחסר דהא נהורא דכראשו לנטריך למסתא ולוכן עובדין טכחן ועל הכא
עיניו כראשו׳ ולא כתיב לחרא׳ לתון חכימין ודלו ומכוכתא סריא על ריסיכו׳ היך
לא לסגחתון להוי כתיב׳ חמסה בריחים לקרסו נגלע המסכן החחד׳ וחמסה בריחים
לקרסו נגלע המסכן המכוית׳ החחד והמכוית לחמר קרא׳ סלוסו׳ ורכישית לא לחמר קרא׳
דהא לחד ומכוית לא המיכו דתרין סטרין׳ וכ״ב עכיד מוסכנא מתרין חלין׳ לחו
לוכון ונסקוכו כמלכדמון׳ ככה ר׳ יהודה ולחמר ר׳ סמעון זכאה חולקך׳ זכאה דרא
דהא כזכותך לפילו ובוקי דכי רב לוכון טגרין רחמין תקיפין׳ לתתת לחים לחמר לון
דכוותו כמטו מכייבו לא תסנחון על כרי שלא כשעת מכה׳ לחמרו לה זכאה חולקך לתתת
כעזרה לתתת כרירא מכל סאר נסיון דהא קב״ה כריר חולקך ולריס דגלך על כל סאר
כסין דעלמא׳ לחמר ובוקי לכא לא מסתפיכא מעיכא כיסא דכר כוכא דכא וקירא
אלא ובוכא לא דקיל מעיכא כיסא דכתיב וילגו לרוב בקרב הארץ מלי לרוב לסנאה
על עיכא׳ ותבוכן מה דגו׳ דימא מיא חפי עליהון ולית עיכא כיסא וכו׳ לרוב ודלי בקרב
הארץ׳ כגו כבי לבא על ערש׳ לחמרו כרא מלכא דיו׳ לית כהו עיכא כיסא ולא מסטרי
דעיכא כיסא לתיכן׳ וקכ״ה חפי שלך בנדפוי׳ פתח ומ׳ המלאך הגואל לותי מכל
רע וברך ונו׳ הלו קרא לחמר יעקב כרוח קודסא לי כרוח קודסא לי כרוח קודסא ולחכמתא
אית כיס׳ המלאך קרי ליה מלאך וקרי ליס סמהן לחרכין׳ הכא לחמי לקרי מלאך
אלא סליחא לוכו מלעילא כל קבול זכרא מנו מספקלריהס דלעילא דכד מתברכין
מתלכיין לכא ולחמא להוי לחמר׳ כרתי ולי נטורי כיתיך פקידי לכיתיך׳ הכי עכידי
לכיתיך זולי יזוכו לן אלי דהסוו עלמא לתתא מסכא לך בכי כיתך מסכאן מזונא מכל
סא לך כל סה דתצטרכי למיסב לן כדין לוכי מלאך ולי תימא והא בכמה דיו׳ הכי הוו ולחי
מלאך ולא אתי למיזן עלמין׳ ועוד דכתי׳ דא לן עלמין אלא כחמא דיו׳ הכי הוו ולחי׳
כל סלוס מנו לכא ולחמ לקרי מלאך וכוין דסתרי על דוכתי׳ עלתרין כרוכין יו׳ סמים׳
למסה כל לתתחזי ליה כקדמות׳ לקרי מלאך ליסקב לן לתתחזי הכי אלא כדוגמא דכתיב
ורחל כאה דא דיוקנא דרחל לחרא דכתיב כה לחמר יו׳ קול כרמה נסמע ונו׳ רחל
מככה על כניס׳ ורחל כאה סתם עם הנאן דרגין דולפ׳ לסנר לחכיס ולחי וכלהי
לתתמון ולתפקדן כולהא כי רועס היס׳ לחיהי מנסגח לון ולתפקדן עלייסו׳ וכתב

כמסם

המלאך הקרי אותי מלאך ואת מלאך הברית הוא ואשר בתלמוד

המדען

מקדימו

שקדימו וגזלו. כל מטו לגבי ר' שמעון מחו ליה עובדא. תוס ר' שמעון אמר בר שברח
תקיפא הוה וזעתות הוה לכך ויתיר ללא חסיב כר כרוס דרב סמכוה בכל הוס
לזדעזע ר' אלעזר. אמר עלי למיהך למחוי להסוא כוסיפא לליון. אמר ר' שמעון לא
לך בליק כשמע בעלמא דהא מלה עלאה הוא כוס. ורזא הוה נהירא לחכמי
מכרה עליה ורזא דא לא מתפשטא בין חברייא. ומשום הדא הוו חברוי יתבין ומתנמנמין
לגין כאלין והוו תמן ר' אלעזר ור' חייא ור' יוסי ושאר חברוי. אמרו הא
כתיב. אל תגר את מואב וגו' אל תתגר כם מלחמה כבגין רות ונעמה דהוו זמינין
לנפקא מכוייהו. נפורם לתת מסה דהות ממדין ויתרו וכהני דנפקו ממדין דהוו כלהו
וכלי קשוט על לחת כתב וכתם. ותו מסה דרכיהו ליה כמדין. ולא קשה כקום בקמת
בני ושרגל מלחת המדיני. הא מסוה פנים הוה ליה למלה דיתיר לתחזו בני מדין למוכח
מן מואב. אמר ר' שמעון לא דמי מלן דזמין למלקט תלמי למלן דכבר לקיט לן. אלא
כבר לקיט לן מכתח היכו. אמר ליה מלן דלא לקיט תלמי תלמי כטיר תלמי תדיר דלא
והא כם פנס כגון תלמי דומיכת לחייתהם. כין דלקיט תלמי מכיק לה לחלמי ותו
לא כטיר לה. כך מואב דומיכת לחייתהם היכן תלמי כטר ליה קלה לכתיב לא תצר
את מואב. מדין דקל יהיבת תלמי ולקיטו לן כתיב צרור את המדיכים דהא מכלן
ולהלאה תלמי דא לא ומיכת לחייתהם פירון וכבר לתחזיות ליקידתהם. פתח ואמר

ויאמר מואב ג' זקני מדין וגו'. מואב ליכן מלרו וכגון ליכן תלמי דומין
מואב לחפקא לחתויכו משובחא. ר' אלעזר כשא למוקמי לרבי
יוסי בר' שמעון בן לקיכיה תמוי. והוו אזלי ר' אלעזר ור' יוסי ורבי חייא כהדיה אזלו בתרי'
והוו אמרי מלי דאורייתא כל הסוא תרתי. אמר ר' אלעזר מאי דכתיב ויאמר ו' אלי אל
תצר את מואב ואל תתגר כם מלחמה וגו'. וכתיב נקרבת סול בני עמון וגו'. מלם לא
כמלה לא. אם ספרם בין לא לבא. אלא לתחזי דמקולי הוו. ותניכן כל הוו מקרבי
לגבי בני מואב הוו ושרגל מתעטפי לתחזיין לגבייהו בכלי מלחי קרבא ולא מתגרין כהו. ולגבי
בני עמון הוו ושרגל מתעטפי בעטופייהו אלא מלחי קרבא כלל. וקראי מוכחן בפקולא
לא כלא. אמר ר' אלעזר ואלי הכי הוא ותניכן לדא דאמרת מקיפא לאמרת מואב דכתיב
ותקרא את עמו מואב לתחזון ושרגל מקיפין לגבייהו כמה לחיסי הות מקיפא לאמרת
מואב מאה הוה כרא לא. אלא זערתא לאמרת בן עמי וכסותא לרחמא. ושרגל הוו
מכסיין לרחמייהו לגבייהו מעטפי עטופא כטלית ולתחזון קמייהו כחיין ממש. והא
לוקמוה. עד דהוו אזלי לכבר ר' שער מסוה יכוקא בטו מלרחא ג' פרסי וזמטו לסתם.
לתלרחו כסוה ביתא עלאי ומסכתו להסוא יכוקא לסוה יתיב ומתקכין פתורא קמיה
כיון דחמא לון קריב נכייהו ג"כ שלו מסידי קדישין. שלו מתילין דשלמא לימין דשלמא
ותתא מסבחין לון. לימין לאפילו כוכי חמא רבא כפקין ביכתתא לגבייהו. אתא ר'
אלעזר ונסקיה כריסיה. סדר כמלקדמין ונסקיה בכומיה. אמר רבי אלעזר נסקיה
קדמאה על נוסן דסכקין מיא ואזלין ביכתתא ונסקיה תנייכא על כיעין דנוסן דשבו
טבא בעלמא. אמר ססוה יכוקא כריחא לבוסייכו ממיכא דעמון ומואב מתגרו בכו
ביך לסתכתון מכייהו. מאי קרבא לא הוה כידוייכו ואי לאו לרקנגו תככון כלא דאזלו

תעזבו ר' אלעזר ור' חנינא. אמר ר' חנא זכות תורה גדול שמקדים
לבוראו למיחמי ליה. לתקוני פתורא כמלכין. אמר חכמים קדישין תבעו כמה
דתימא בתקונוי כלה קרבה. לו נסמיך דקרבה. לו תבשון לכרבה למלכא כבל מאכי קרבה
אמר ר' אלעזר כרך דקיימין קדישין בכל סכי זיכי קרבה דמתדלקה כהו וידעין
לאנהוה בקרבה וכקטרת וכרומחה וכחכמין דקרטה ולחכת דכויה עד לא חמית ליך
מגיחין תקיפין דעלמא מדי סהדו יכוקא אמר ולהי לא חמיתא לכל כתיב לא יתראה
חונר כמפתח לתקוני פתורא כנסמא וככל מה דאמרין. אמר ר' אלעזר כמה גדול
לית כלבאי כרכין לקומתם חדושין ותחדשון על פתורא דא. ועד אמרית דודעבא
דעני פעמוני קדישא הוא לאזלין כיה. אמר סהדו יכוקא מלן דכתי כסמא על פומ
מרכא ויכול. אלו ר' אלעזר אסדר וקריב יכוקא לגביה לכל בנין דמכתת גרמך לית לך
למינח קרבא בקדמיתא. ולכא לאמרית לקרבא ליהוי כתר לכולם. לכל מתתא מלן
דכתי סולתא תולם מלכי קרבא בידוי. אמר ר' אלעזר לך יאות לאחזאה מאיכון מלכי
קרבא דילך. פתח ואמר ויהי כאכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה ליי'. קרבא
דא על עמר מתנופה לאמר מלי תנופה לי כגון דאתיף ליה כסמא לשולא ליהוי תנופה.
מלי לכפת לן לי אתיף לי מאיך. אלא ודלוי [illegible] ליהוי תרומה. ואשג
דדרשיכון תרי ממלה וכלי הוא כל תנופה מלי הוא לאמותא. רזא דאכמתא הכא.
לי חמידי קדישין מלרי דרומחין לא מסתיין לר' סמעיה חסידא דלוי לאו תבדשון
תנופה מלי הוא. אמר מלי הוא שוקא מלי הוא דקאמרינן הייכו תנופה ורוח
דילים תבו ככוד ליי' לגלויכם. דהא סם עלאה הייכו ככוד דכשכן למיסב ליה לקבס.
ועד אכשי לן לאמרא לשולא לאחוזא לית אכן יסכין אלא להאי סם. לית סכחא
למלכא עלאה אלא כד ישראל מתקבי ליה ויסבי ליה למלכא. ודא הוא תנופה ואמרא
ליהוי ודאי קרבא דעריכו כיה. וסיה כאכלכם מלחם הארץ. וכי לתם הארץ שעורה
ליהוי לאו סכי. ואכן שעורה דקרכינן כגון דשעורה קדמאה לשאר כסמא דעלמא.
שעורה ליהוי שעורה דהא אתר ידיע הוא כשעורה [illegible] כאמנעיתא לית
חולקא לסטרא אחרא דאכוה תתן. אלא אמר כרתא דמתחטא לקמי אכוה ואכוה
לה רשותא. ואלי אמר כלא כלכ אתתון. אמר ר' אלעזר שב דסוס לן למסמא. אכא
לית לן למיימר ולדרכא קשתא. אמר סהדו יכוקא הא מגבא לקבל גירא. אמר רבי
אלעזר ולאי אמר סכי קריכן לה. לכל אמינן כשכטים כלהו לית כהו מה וכא לית
אמ וקריכן אמר. אמר סהדו יכוקא ולאי סכי הוא דהא שריא סמיך ליה כסו
כשכטין לא סוו אתתון אלין דקא אתו מסטרא דקדושה לכל לגבא שריא. ולאי תימא
דרתיק אכרא ותימא לאלי בקטת אתתון אלין סהדו כרתא אלא לי [illegible] לכל
דאלא שריא אמרו אמר סם תבדא [illegible] ולולבא דא כל [illegible] כגא סטרא דטוב
מקיפ לכל סטרא אחרא וכפייא ליה. אכריא קאמלי פריסו אלא דא ואמרו לה מרחיק
אמר ר' אלעזר אסדר וקריב יכוקא לגבייכ לכל בנין דשכינת גרמך לית לך
מרכא ויכול. אלו ר' אלעזר אסדר וקריב יכוקא לגבייכ לכל בנין דשכינת גרמך לית לך
למינח קרבא בקדמיתא. ולכא לאמרית לקרבא ליהוי כתר לכולם. לכל מתתא מלן
דכתי סולתא תולם מלכי קרבא בידוי. אמר ר' אלעזר לך יאות לאחזאה מאיכון מלכי
קרבא דילך. פתח ואמר ויהי כאכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה ליי'. קרבא
דא על עמר מתנופה לאמר מלי תנופה לי כגון דאתיף ליה כסמא לשולא ליהוי תנופה.
מלי לכפת לן לי אתיף לי מאיך. אלא ודלוי [illegible] ליהוי תרומה. ואשג
דדרשיכון תרי ממלה וכלי הוא כל תנופה מלי הוא לאמותא. רזא דאכמתא הכא.
לי חמידי קדישין מלרי דרומחין לא מסתיין לר' סמעיה חסידא דלוי לאו תבדשון
תנופה מלי הוא. אמר מלי הוא שוקא מלי הוא דקאמרינן הייכו תנופה ורוח
דילים תבו ככוד ליי' לגלויכם. דהא סם עלאה הייכו ככוד דכשכן למיסב ליה לקבס.
ועד אכשי לן לאמרא לשולא לאחוזא לית אכן יסכין אלא להאי סם. לית סכחא
למלכא עלאה אלא כד ישראל מתקבי ליה ויסבי ליה למלכא. ודא הוא תנופה ואמרא
ליהוי ודאי קרבא דעריכו כיה. וסיה כאכלכם מלחם הארץ. וכי לתם הארץ שעורה
ליהוי לאו סכי. ואכן שעורה דקרכינן כגון דשעורה קדמאה לשאר כסמא דעלמא.
שעורה ליהוי שעורה דהא אתר ידיע הוא כשעורה [illegible] כאמנעיתא לית
חולקא לסטרא אחרא דאכוה תתן. אלא אמר כרתא דמתחטא לקמי אכוה ואכוה
לה רשותא. ואלי אמר כלא כלכ אתתון. אמר ר' אלעזר שב דסוס לן למסמא. אכא
לית לן למיימר ולדרכא קשתא. אמר סהדו יכוקא הא מגבא לקבל גירא. אמר רבי
אלעזר ולאי אמר סכי קריכן לה. לכל אמינן כשכטים כלהו לית כהו מה וכא לית
אמ וקריכן אמר. אמר סהדו יכוקא ולאי סכי הוא דהא שריא סמיך ליה כסו
כשכטין לא סוו אתתון אלין דקא אתו מסטרא דקדושה לכל לגבא שריא. ולאי תימא
דרתיק אכרא ותימא לאלי בקטת אתתון אלין סהדו כרתא אלא לי [illegible] לכל
דאלא שריא אמרו אמר סם תבדא [illegible] ולולבא דא כל [illegible] כגא סטרא דטוב
מקיפ לכל סטרא אחרא וכפייא ליה. אכריא קאמלי פריסו אלא דא ואמרו לה מרחיק

סמעיה

מעשה חסידות לומרין דבטבעת זיכו דגן לה לזית חולקה למטר לחרש · ולזו סבי דסח
כל מה דלתתכני כתרא למטר לחרש לית כיס חולק ומאן חולקה לזית מון ליס מון דתדפכנו
רוח דכתיב לה כן סרטנים כי לם כמון לגזר תדפכנו רוח · וכתיב כי רוח עברה בו
ואיבדנו וגו׳ בגין דרוח קודשא מפזר ליס בכל מטרין דעלמא דלה ומתכא בכוקבא דיפ
דכורא מלי סוף תכן ומון ותכן כחלה לזלין ועל דה פטור ממעזר דלית להו חולקה
בקודשא ב״ה דגן כבקיני דגנן · ועל ליזכו ולילכה דמטא כיס לדם סרטנון חטה סוס
דכלה ליזכו כרזא דחכמה · תנוס ר׳ לליעזר ותנוסו חכריה אמר רבי לליעזר ודלי דבי
סוף · אמר יכוקב סבי סוף ודלי קרא דסרינן כיס דהה מעורה לקדיס למיתי לעלמא
ואיזו מתקן למיכלה דכשירה סתם · ואיזו רזא דלה סריס דמנדלין ככל יומא
ואיזו מלכה לון · ולקרי לסם תרומה מוכלה דסטוח תרומה · ולתקריב כלילית דסח
כתיב וכח הסמא וטהר ולחר יאכל מן הקדשים כי לחמו סוף מן הקדשים דל תרומ׳ ·
מן הקדשים ולח קדשים דסח קדם סתם לה לקרי תרומה דאמר בקדם מכתרומה ·
תנן לרשע קדיסח כרמו דקדם הוחרמו לחרש לה עד תמן היך לכליקת לרשע׳לי
קיימת כמיימנותח ולח לתחכרת כרמו לחרש בקריכו דתרומה דל דשעורי כנוכח
דרזח דסוסם · אמר רבי יכח ודלי שכנה דחרכה לנכך אמר סוף יכוקב ודלי
לתקפכח כשנן ונפה לחנכה מסם · אמר רבי יכח לרשע קדיסח ליח כה רמו לחרש
ולח עשל תמן · מון ותכן ממלן סוף · פתח הסוף יכוקב ואמר ויכרח לליס לת
סלדם כבלמו וגו׳ וכתיב ויאמר לסם לליס פרו ורכו וגו׳ לולי דלתתי כחם על תוס
לה מעביד תולדין לעלמח · חו לי לה מלכו ישרל כעובדיך דשבלח לה ועכדון תולדין ·
לילה ודלי חו לה ויתי נחז על תוס תולדין ועכיד לדם ודלי דסח גזרה יתגזר מיד
דלתכרי דכתיב פרו ורכו ומלאו לת סלרן ולוכון תולדי כלהון יסון כבקיני כלה זסמח
כלל · חוף סבי לרשע קדיסח דסח לה עלל כה רמו לחרש חיה מכדי מון ותכן דלה
מסוח סטר ולכר מלרשע סוח מון ותכן דסטר לחרש הוי דלזלה כתר קדוש
כקוף כתר כפי נפש · לתו ר׳ לליעזר ומכריח ופקום · לל דלמי לי דרוחכה כמלכי
קרכה נהמה דפתורה · לתר ר׳ לליעזר ודלי סבי סוח דסח כל זיכי קרכה כיוך לוכון
ואכלתן כיוך לתו ופקוסו כמלקדמין · פתח לוסו ולמר ובנפן סלפה סריגים
ענ׳ עד סכה מזוכה דמלה דסח מכלן ולמלה מזוכה דולים סוס דכתיב וכום פרעה
כיד לכל מזוכה דמלס כניכים דיוסף סוס ולכפרה ליס דיסמע יוסף ויכדע · תנוכן
סכעה רקויגין לוכון ולוכון סכעה סיכלן ומית לוכון ומסם לוכון · וכלמו נפקי מנו
עתיקא עלאה · סטוח יין דמשיך ליס יעקב מרחיק ומחיט ליס מעכיכ דסטוח נפן ·
כדין ועקב למשיך ליס סטוח יין דקל לתתזו ליס ומלי ומת סטוח דכתיב ויכח לו
ויין דשת · סכח לכלי לעילה ותתי · ועד תרחיק מלה ומשיך לה כמזוכו דתרי תמוש
והייכו לו ליס לתת ליס לעילה כתרין סטרין לחיד חנוך מטטרון לת ויכח לו יין דלרמי
מוס כסטוח יין · ולו לתו דלרמי כיס מים לו יכול למסכל וסליר לתר חנוך מטטרון
וכגין כך למשיך ליס טעמח דסטוח יין לזל מדרגח לדרגח וכלהו טעמין כיס עד
דיוסף תכילה טעים ליס דהייכו דור כלמן סלך כיין סטוב סולך לדודי למיטריס ·

כה ל ב ו מהו

לרוך רוגזיה ושפיר עמהון עד דיפוק ההוא טב לעלמא וכתר כן כטיל מוקמא ודינא
מנייהו. ר׳ לוי׳ עזר הכי הוא ודלו הוא כרוזו דמלא. אמר הוא יבוקא מכלן
ולהלאה מברוכין לתקקיכו מלכי קרכא כוזיכו וקנאו קרכא. פתח ר׳ שעור ואמר
ברכו יי׳ מלאכיו גבורי כח וגו׳. דוד מלכא זמין לברכא לקבלא ומין לחולי שמיא דליכון
ככביא ומזלי ושאר חיולין ושתף לכסמתא בהדייהו לברכא לקבלא הדא ברכו יי׳ כל
בכל מקומות ממשלתו. ברכי נפשי את יי׳ כנפשיה כל ברכתין זמין למלאכי מרומא
לברכא ליה דכתיב ברכו יי׳ מלאכיו וגו׳ ועד לא תתי ישראל מלאכי מרומא הוו עבדי
ומלמי עמיה כיון דתתו ישראל וקיימו על טורא דסיני ואמרו נעשה ונשמע נטלי עמהון
ממלכי הסרת. ישראל בלהודייהו ומלכין קד[illegible] ישראל במרין ומלמין
עמיה. ועד נגורי כח עושי דברו בקדמיתא ולבתר לשמוע. וכלין חיכון ישראל דנטלי
עמהון מנייהו ואתקייים כתו. אמר הוא יבוקא כתר גרמך ואנלח. וכי מכחת דא
בלחודוי כעלי ישראל ולא לאחרא. אמ׳ מכחת דא מכחכח ולא לאחרא. אמר הוא
יבוקא [illegible] מחרכא דילך לא אנלח. לי לכת לא מכעכע ליה כדקא חזי למען דלבנא
קרכא. מכחת עלאה דלא אתמסר למלאכי עלאי [illegible] ישראל מלן ליומא קדום
ברכה אתמסר לון בלחודייהו כמה דאתמסר ליעקב. אבל קדום לא אתמסר לון
בלחודייהו שלח כתבי ישראל דלא מקדמי קדום שלח כתבי ישראל ולא תימא והא כתי וקרית
זה לך זה ואמר. לימתי בומכא דישראל מקדמי לתתא. ועד דישראל לא מקדמי לתתא
ליכון לא אמרי קדושה בגין דקדושה מתלת עלמין סלקא ולא מתרין ואיכו וקרא זה
שש מה. לך זה שש תרין. ואמר שש תלת. תלת עלמין ליכון לקבלייהו תלת קדושות.
ובגיכ מכחת דישראל דנטלין קדושה להתא. ר׳ שעזר אכי הוא מלין אלין לוקימכון.
ותו לוקימ דשש תלת קדושו אתמסרו ליעקב לתתא מן אתי קרא והתקדשתם והייתם
קדושי כי קדוש אני יי׳. והתקדשתם אד. והייתם קדושים תרין. כי קדוש אני יי׳ שש
תלתא. הכא תלת קדוש. אלא יאות מכדת דלא לכתרת מרומחא עד דנטלת לה מכתר
כתפך ושוי לה כידך. מכ אלו לא תכתר מרומחא דאיהי כידך. תוב לאתר דמכתת
ר׳ שעזר מלין דאלן כהו כברכה ליכון. ברכו יהי ברכו מסיכו דכל ברכאן כפקין עד
דיתעבדון ברכה כסגיאו מסיכו דאתמסיך ומנו סגיאו מיין כהיות ברכה מיד יפסון
מיין כוסין סגיאין לכמה זמנין. והוא מסיכו יהי הוא ס מסיכו כשרא דכהיר מנו הוא
לספקלריא דכשרא דאתמסך מעילא לתתא. הא למלאכי עלאי דליכון ככבי מרומא
דלדרא לתתא כרכו יי׳ אלין דיתבי לתתא יהי ברכו יי׳ כנין דאלן צריכין למסכא
עלן להוי את וכא כיעול לנבי מלכא לאחזא מכפורא על דא אמר דוד אלי כנדך לחזא
פניך בנדך ודאי. וכגיכ סירותא דנלות כרכו את יי׳ למסכא על ריפן הוי את.
וכיון דאלן מסכן להוי את עלכא לות לן למיתר נלות ולמסכא וכגיכ אסור לברכא
לבר כם עד לא יבלי כר כם נלותיה. ימסיך על ריפוי להוי את ואי יקדיש ויברך לבר
כם בקדמיתא הא למסיך להוא כר כם כמה על ריפוי כאתר דהוי את. וכגין כך
למלאכי עלאי כתיב כרכו יי׳. ואלן את לתוספ׳ אמ׳ הוא יבוקא ודאי ולשב׳ דמלכי
קרכא דילן מכין ליכון לתדכר מכהון ולא תכסי לון ודאי גבורי דבר כם דאנח קרכא

ברוממה ותרבה לויהו. מסו נבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו. תמר ר׳ אלעזר
הם תמרים. תמר סהוה ובוקה הם ולעבה דחילה דדרועה דילך לתחלם בסת לית
עדבה דלה לתמתבה לה בלקלה בקירטה לבבה כתר מבבה. כל [illegible]ל בקלב
וכלכן בכתילו דל כתר דל. תדי רבי אלעזר. ותדי רבי אבבה יפתח הסוה
יבוקה ותמר תמורם תבי ובתוה כבות ירושלם ובו׳ לל תרלוני מתבי מחרבת ובו׳. מלן
הלין הם לוקמוה. אבל בסעתה [illegible] רחומו סגיה לנבי רחומם מבו דחיקו דרחימו
דלה וכלה למסבל לזשרת גרמם כזשרו סני עד דלה לתחזיה[illegible] מבם הלה ועירו
דבקודה חדה ומתי תיהי כדין לתבסיהת מכל חילון ומתריין דילה. ותיהי לחדת
סמורם לבי[illegible]לית בתת דל חוורו כנוויה כסתר לתוון. ודל סמורם לבי[illegible]לית לי לתר
לתעלה לבון תחו׳ גלפתי. כתלי קדר. תביבן דל׳ [illegible]לית הם חוורו לבו. כירויו׳ סלמה
דל ובכב לל תרלוני. לל תחמון כי כלל דבקוד זשירל מם עבדין נבדין תקיפין
חילה דילה דחילה סמע רחומ׳ דלעילה ודע דרחימתי הוה דרחימו כוות׳ מבו דחיקו
עד לל לתחזיה דבקודה ומפירו דילה כלל. וכדין מבו קלין ומתבין דחיכון נבדי חילה
דילה נפיק דובה דחומה מבו היכלין בכמה מתבן בכמה בכזכון כריחין וכוסמין ותתי
לבב ותתבה לה בלה דיוקב׳ומפירו כלקריב לבבה ומפזיק לה עד דלתערת זשיר ועיר
מבו ריחי וכוסמין. וכחדוה דרחימו דעמה לתבסיהת ולת׳עבידו כתקוכתה בדיוקבתה
כמפירו דיל׳ה כמלקדמי׳ ודל׳ נבורי כח לדיוקבי ומפירו דילה דתוקפ׳ונבורת דלהון
ברומו דל. ועד כתיב נבורי כח עושי דברו. עושי חותו ודלי ומתקיין ליה ומדרין
ליה לדיוקבה קדמאה. ומכאן ולהלאה כיון דלתקבת ולת׳עבידת כדיוקבתה ספיר
כמלקדמין כדין תיהי וכל שאר חילון קיימין לשמוע מה דלהי תמרת ולהי קיימת
כמלכה גו חילה ודל הוה עושי דברו ודלא כבוכה דל לתתה בזמה דחיכון כדרת
תיהי לתבסיה ולזשרת גרמם עד דלה לתתזיה מכל דיוקבתה כר כד לתתן נבורי
כח ובלי קשוט כביכול עושים להלי דבר. ולהבירת זשיר זשיר ולת׳עבידו כדיוקבתה
כמפירו דילה כמלקדמין. לתו חבריה ובמקיה תמר רבי אלעזר אלמלא יחזקאל
בביאה תמ׳דל תוהה הוו כאלמ׳ בטלים ר׳ שמעון ובמקיה כמלקדמין תמר הסוה יבוקב
מבה תבוך. תמרו תת כריך ולך יאות לכרכה. תמר כמה לתן קדישין כמה ברכות
מיכין לבו מהומה קדישה בנין דלה מבתתן לי לברכה. פתח ותמר מובא כר
יקבוהו לתם וברכות לרחם מסביר. הלי קר[illegible]ח כמשמעו. תבל תיכון כל
כר בם חייב בברכת המזון. ואי לל ידע לתתיה לו בנוי מברכין ליה ותבה תלרה
לבסוה בברה דלה ידע לברכה עד דיבטריך לתתיה ולבבוי דיברכון ליה. ואי הוה
ידע לבטריך לתבה לברוכי ולמיבב ליה בסה לברכה — ומאן דמבא ליה לברכה לקבם
לה יתתיך כמנות יקבוהו לתם. יקבסו מבעי ליה לו יקבוהו לתומים דבה לתם תד
הוה בלה ולתם מלתם יתמן מאי יקבוהו לתם דלה כתיב לתם קדישה יקבוהו
להלי בר בם דמבא להסוה בר מלברכה לקבם. תבה ברה ויחידה הוה לתומי לבו לי
בסה ותברך למלכה קדישה דיסב בביתה דלמי ניבריו דחילה דמלולבה קמייסו מלין
תקיפין ותבוה לון. ובנין בה תבה תברך. וקולם דל תיתבר קרן על תיקופים הם

דעריכין כיה. מוכח כר יקבוהו לשם מאן דאמר כר כמה דאתמר ויקבוהו לשם כלשון
ויקוב בן לשם סיבראי את שמו. לוט שכח יקבוהו יפרעון ליה לשם יפרעון חטאי
לאמר קדושת. וברכם ברשם מצוה להזהר כר כם דיתיב כריש לקרס ולאחוי
ליה כפקודי אורייתא. ורזא דמלה כתיב כרזא דלעילא מה שמו ומה שם בנו כי תדע
הזהר שם ודיעבי יכתוב שמו. שם בנו. ישראל דכתי שמו בני בכרי ישראל והא ישראל
כל מפתחן דמהימנותא כיה תליין ורזיו מסתכח ואמר יי לאמר לאי בני לתם. ובכי
הוא ודאי להא לכח ואמר לאטורו ליה וברכו ליה בכמה ברכאן ואמרו ופקידו לכלא
נשקו כר. כשקו ידא לשאי כר. כך יכול שלטנו יהב ליה על כלא דכלא יפלחון ליה.
כן יהא. כנין דלאטרו ליה כדיהא. ורחמי. מאן דזכי לדיוקא מאן דזכי לרחמי
לרחמי. כל ברכאן לעילא ותתא להאי כר סלקין ומתעטרן. ומאן דמברא ברכאן
מהאי כר יפרעון חטאוי קמי מלכא קדישא. לשם ממש. וברכם לרחם מצוה. מאן
דמברך ואזמין כסא דברכה למאן דאטריך לאתברכא ואתכפי בתיבורי.
ואסתלק סטר קדושה דהוא דכתיב וברכם לרחם מצוה. כמה דאיתמר מסלק
לקב"ה ועביד לסטר לאחרא דאתבר. הכי קב"ה מסיך עליה בהאי מלעילא וההוא
דאקרי ברכה ברזא על ריפים. מכאן ולהלאה אבריוה הכו וכריך. והכו ליה כסף להבה
וכריך. ואבריוה כלהו הוו בחדוה דהא מיומא דהלולא דר' אלעזר לא חדו אבריוה
כהאוה ומאי דיתבו תמן. לקדימו וברכו ליה בחדוה ברעו דלבא. ת"ש הוה יתיב
לית לכו לאתפרשא מלה מנו מלי אורייתא והכי תניין. פתח ואמר וי' הולך
לפניהם יומם כעמוד ענן וגו'. וי' זקיף טעמא לעילא. לאתוסופי כהאוה כעתא כמה
ואתי ואפרו הוא לאתי כלה לאתכפיא ער כעתא בנלותא והכא אזלת בזקיפו דרים
בלכלוסכא בחדוה בחדוה בחדוה. זקיף טעמא לעילא. הולך לפניהם יומם. עד הכא לא ידע
אי הוה כלה אזלה לקמייהו אי לא דהא טעמא לפסיק כו' אלא היכי הוה אזלה תמן.
לבל מאן דאזיל קמייהו מכח עלה מחשיב דבית הסוה דאומי ליה קב"ה. ומנו אברהם
דכתיב יומם ענה יי' אסדו. וכתיב ושם נא ברית יומם ולילה. יומם דבל יומין כלילן
ביה ויומם דשאר יומין היו שאר כל יומין ודאי. ועל דא לקרי יומם. וכנין כך הולך
לפניהם יומם. הוא הוה אזיל כיומם לאזלת כלילה דכתיב ולילה כעמוד אש
להאיר להם דא כלה כל חד כדקאזיל ליה. ואתון מכריוה יומא ולילה והא קמייהו בכל
מעתא. כשקומו וברכומו כתלמידין לאתו לגבי רבי שמעון ומחו ליה עובדא. תיב
אמר כמה יאות הוא לכל חד סליק כמתא. לעיל דקיק כד סליק נהוריה סליק לפום
מעתא. ומיד ככה ואסתקע. ואתי הא לאיכא נהורא דא ממה סוי. פתח ואמר
נבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יבורך. כד בר נש יהיב נבור בארץ. נבור בתורת.
נבור כיסורים. נבור בארץ ודאי סליק נהורי' לאתמשך ביה מציבו סגי בדין דור ישרים
יבורך. יבורך כתיב. אמר רבי אלעזר והא אתמרי מלין עלאין וקיימין לבתר
מוכטח בדא דיזכי לאילף אורייתא בישרא. אבל כל דא דכהורא דיליה קיימא על קיומיה
כדעתא עלים לאו הכי. ואו דהא קב"ה תיאובתיה דיליה לאתרחא בתפוחא דא.

זכחים מולקים · זכחין לתון לדיקוי דלתון כתיב כאן ויספם פליטת בית יהוד׳ כאשר
ארם למטה ועשה פרי למעלה · ארם למטה כנון לכוו דלמטה מעלמא ולית ליה ארם
למטה · כמתיבתא דרקיעא · ועשה פרי למעלה במתיבתא עלאה · כמה טבא ארעא
ולית · ולי לאו דלא אסיק מקטרגא לקבל מאריהון ותיובתיה לאחרא ליה לא הוה
מלן דייכון לעלמא כיה · לכל יהא רעוא דלחיים לא תחמי נערה עליה וכן הוא
ישלח מלאכים אל בלעם בן בעור וגו׳ הכא עם ידע ממנרים וגו׳ הכא
לית עשרין ותמני תיכין לקבל כ״ח דרגין דארעי קומתין דנפור׳
ולית להסתכלא מלין כיה בבלעם ולא תתכרי בהדיה לחמי טדר ליה מיד
עד דאיתי לגבי מלין כפירושא דקאמר הכא עם ידע ממנרים ועתה לכה ארה לי · הוא
ליה לאתכרי בהדיה בקדמיתא ולפיכך ואזחרת ליה ולבתר לאודעי ליה מלוי · אף
אמר ר׳ יוסי מהכא דסח ידע בלק רשעתיה דסטוה דעם דבעא לאתיקרא תדיר במלין
דכרכין ולית ליה תיהוכתא אלא כד עביד כיסין · בלק קסם קסמין ועביד ארמין
ואתקין נפרא · וידע דרגין דעם עלאין ויקירין וארם כארעוי וקסם בקסמוי וידע
דדרגין דבלעם הוו לקבליהו מיד ושלח מלאכים אל בלעם בן בשר פתורה · עמא
דאתרא הוא כלא מפתור ארם נהרים לקלנך · אמאי לקרי הכי בגין דכתי׳ העורכים
לגד שלחן · ופתור הוא מתרגמינן תתן כל יומא דסכי הוא ודלין דמסתרין כיסין מסדרין
קמייהו פתורא במיכלא ומשתייא ועבדין חרפין ומקטרין לקמי פתורא ומתכבסין
תמן כל דומין מסחכין ואודעין לון מה דלחיכון בעלן וכל חרפין וקוסמין על הא
פתורא הוא · ובגין כך לקרי שמא דאתרא ההוא פתורא דסכי קורין כלהו נהרים
לשלחן פתורא · פתח ואמר ושמית שלחן עמי סטים וגו׳ · וכתיב ונתת על השלחן
לחם פנים וגו׳ · כל היכין מלכי קודשא קיימין למסכח רוחא קדיש׳ מעילא לתתא ·
ההוא דעם דבלעם הוא מסדר סכי לסטרא אחרא · והוא מסדר שלחן וכסוי לקרי
לחם מגואל כמה דאתמר דסכי לזיל בסטר אחרא כתר קדושא כקוף כתר כבי כסא ·
ושלח מלכא נוח ואמר כי מה הלדם סיבא לאחרי שלך את לשר כבר עמהון · והא
אתמר קרא דא · תא חזי כתיב · יי׳ בצאתך משעיר בעברך משדה אדום ארץ
רעשה וגו׳ · בשעתא דבעא קב״ה למיסב תורייתא לישראל חיל ושמין להו לבני עשו ולא
קבלוה כדין יי׳ מסיני בא וזרח משעיר למו · ולא בעו לקבלה חזל לבני ישמעאל ולא
קבלוה כדין דכתיב הופיע מהר פארן כיון דלא בעו מהדדי לון ליסרא לסכי תיכון
משתא לית לשלמא והא תניכן דלית מסלם כל כך כמה מדקדק דיקין דלתורייתא ומשלם
שלתוי לאכהרא מלוי · אלי קרא לא לתיסכח ואית לשלמא קב״ה כל לתא לעשיר
למלן כביכול לתגלי · וכל חזל לפארן למלן כביכול לתגלי · אי תימא
דלתגלי לכלסלא לאסכחן דא לעלמין כך ישראל כלחודייהו · דמי דמסב · והא אתמר
דסכי מכעי קרא למימר יי׳ מסיני בא וזרח למו הופיע מהר פארן מהו משעיר
למן ומהו מהר פארן · כלא אית למכדע ולא אסתכלא · והא אשלכא ולא אשעכא ולא
ידעכא · כל אתא רבי אשעון אתא ואשיל מלא כמלקדמי׳ לא אי אשתא דא לאתאחרא

מצעיר למן ממש דלמרו כני מעיר דלה כעמן לקבלה מהלי לכסר לון ליעקב ולומסיף
עלייהו כסורה ומכיכו סניה · לוק הכי הופיע ומכסר ליעקב מכר פלרן ממש דלמרו
כני פלרן דלה כעו לקבלה מהלי לומסיפו ויעקב מכיכו ומהירו ויתיר כדקה יהות ·
ומה דמלת על ידה דמלן לתנלי עלייהו רזה עלאה לייהו ולתנלי מלה על ידך ·
לוריתה כפקת מרזה עלאה קדישה דמלכה סתימה כד מטה לנבי דרועה ממשה ממש
קבה כסהוה דרועה למה כיפה דהוו מתרבי תמן · לומר לנטריך לי לברכה ולנלכה
דרועה דה · ולי לה ימלוך הסוה דמה כיפה · יפגיש כלה לכל לנטריך לכברה מסכה
כל פגימו · מה עבד קרה לסמלל ולתה קמיה ולומר ליה תכש לוריתה דילי · לומר
מה כתיב כה · לומר ליה לה תרנם · דלוי קבה לתר לנטריך · לומר מן לוריתה
דה דילך היה ודילך יהה לך כשוכה לוריתה דה · לתיב ולתחנן קמיה לומר מלרים
דעלמה לי לת יהכה לי כל סלטנו דילי לתעבד דהה סלטנו דילי על קטולה ליהו
ויקרכן לה יהון וסלטנו דילי על ככבה דמלדים · הה כלה לתכטל מעלמה · מלרים
דעלמה טול לוריתך ולה יהה חולקך ולחסכה לי כה · לכל לי כיה קמך הה עמה כבוי
דיעקב לון לתחזי · ולהו מסיב דהה דלטורה לומר עלייהו ודה הוה וזרח מסעיר למו
מסעיר ממש כפק כסורה לון ליעקב · לומר סמלל ולי לי כבוי דיעקב יקבלון דה
יתעברון מעלמה ולה וסלטון לעלמין · לתיב ליה זמכין ולומר ליה לתת כוכרה ולך
לתחזי · לומר ליה הה ליה ככירותה דילי והה לזדכן ליה ולהה לודיתי · לסמלל הוסיל
ולה כעית למהוי לך כה חולקך לתעבר מכה ככלה · לומר יהות · לומר ליה הוסיל וכך
כה לי עסה לך לעביד דיקבלון לה כבוי דיעקב דלת לומר · לומר ליה מלרים
דעלמה לנטריך לסחלה לון טול כסורה מכסירו דמולי סמיה וכה עלייהו וכדה יקבלון
לה וסה דילי והה כקדמיתה לפגיש מניה כהירו דחפיש עליה וייכה ליה למיכה לון
ליעקב לדה הוה דכתיב וזרח מסעיר למו · מסעיר ממש · דה סמלל דכתיב וסה
מסעיר עלו · למו ליעקב · כיון דכיער דה ולעבר לומ כיסה מדרועה ממשלה
לסדר לדרועה ימיכה ממש כיה לוק הכי לומר הכי כמי לנטריך לפקיה מדמה כיסה
דרועה דה · קרה לרשה לומר ליה תכשי לת לוריתה דילי · לומר ליה מה כתיב כה
דלוי ליה ולומר לה תכלף ווי לי ירותה דה יחסין לי · קבה ירותה כיסה דיתעבר כל
סלטנין דהה ברכתה דמוה כטולכה ברכתה דכוכי ומה דכתיב פרו ורכו וגו · וכתיב
וסוה יהיה פרה קדם · סלרי לתתכבה קמי מלרים לומר ליה מלרים דעלמה תרין
כיין כפקיה מלכרסם הה ככוי דיכתב קבה לון ולון לתתחזי · לומר ליה לי יכולכה דלכת
כוכרה ולך לתחזי · סלרי לתתכבה ולומר מלרים דעלמה ככירותה דולי יסה דילי
והה כסורה דלכה ירותה על דה טול וסה לון וכך עבד דכתיב סופיע מכר פלרן
מלי סבה בסמלל כתיב וזרח ובלעם כתיב סופיע · ללה כטל כסהוה כסירו דלפגיש
רישה סמלל מרב וקטולה לקטולה כדיכה ולקטלה כדקה יהות · הדה הוה דכתיב ומכר
מלך נלוותך לגג דלה הוה דולך וכטל כסהוה כרכתה דלפגיש מניה רבה זשיר כמלן
דלופע זשיר מברכתה דלהון למעבד פריה ורכיה · וכגין כך הופיע מכר פלרן ולה
כתיב וזרח · כיון דכטל מתכן לון ליעקב מלכון דכרכי סלטנין · לתת וקרה לסו

דכבו׳ קדם דממנן על עלמין ותתיבו ליה חוק הכו׳ ומכלהו קבילו ונטל מתנן למיהב
לן ליסרלל׳ לאסיק דהוה ליה חד מכח מלוי מסמך דהוי ונטר ליה לברים׳ כעין
למיהב ליה לברים׳ דהוה פלייטון דסמך דחי לאסיק הוה הכוס׳ אמר עבדין כוסין
ליה כביתי לי ובדעון דלכת יהוב לכדי נכוכזן דלא יכלם כעוכייהו ויבטון לקטלה ליה׳
מה עבד כטל ועיר מסמך דמותה ושני לפתחא דמכח קרח לעבדו׳ אמר לן תתן
מהימנן קדמי דעבטון להדוה סמך׳ אמרו נחמי מלי היא בטלו למטעם עד לא תרחמ
בעו למימת אמרו כלכייהו לי הלי סמך יהיב לברים׳ כהלי ומות ולכן כורת לרכוכה
אמה קמיה מרכח סמך דלא לא תתזי הלה לכרך והא לגרח דפולחכה קמך סכקכה
לך׳ ונסב ליה לסוחדה דיקח סמך דלא׳ כך קכ״ה הוא לסיק מכוש׳ ודע דלמי יהיב
תוריתה ליסרלל׳ עד לא תודע לן בכל יומא הוו רדפין לן ליסרלל׳ עלה וקטלין לן
עבד דלא ולימון יהבו ליה מתנן ובכזכן בגין דיקבלון לה וכלהו קבילו לן מסם למיהב
להו ליסרלל׳ הכ״ל עלית למרום סבית סבי וגו׳ ובגין כך ירתו יסרלל תוריתה כלה
ערעורה וכלה קסדונה כלל׳ ברוך הוא ברוך שמיה לעלם ולעלמי עלמיא׳ הלא עדיס
דבכי יסרלל הלך בכוכזן הוו דכטלן וכ״ב לא הוה שליט עלייהו מותה ולא סטר לאחרה
ולא די לן די נטלו תוריתה כלה ערעורה כלל׳ אלא דקבילו בכזכזן ומתנן מכלהו׳
כיון דאמטו מה כתיב ויתנבלו בכי יסרלל לאי עדיס׳ אימון מתנות כאלם׳ מה
לאסתלר מכסין הוה סבי דכתיב עלית למרום סבית סבי וגו׳ לוסיפו ואמטו מה כתיב
ויסמע הכנעני מלך ערד׳ וכתיב וילחם כיסרלל ויסב ממכו סבי׳ ועכ״ל כל זמנ׳ דיסרל
תכין לאחזוהון דכסמיה לימון כבוכזן וכלה יתהדר לגכייהו ואתכפיין כיה ולזומנ׳ דלאתי
כלה יתהדר דכתיב ושב ה׳ שביתך וגו׳ מכאן ולהלאה לומא אלך׳ אלו ומסי
ו׳ **בצאתך** מסעיר כנעדך מסדה לדוס ארץ רעמס׳ כסעתא דקכ״ה תב מסעיה
דלא קבילו תוריתא לארץ רעמס וגו׳ מה רעמסס בגין דכעתא לאהדר
לאתהו וכהו דכבו לתתי קכ״ה כעלמא לי׳ יקבלון כבי יסרלל תוריתה מוטב ולא לאו לאהדר
עלמא לאתהו וכבו׳ כיון דלמחת לרעא דסך לומין קכ״ה כל עממיס דיקבלון תוריתה
ולא קבילון כוותייהו ובגי׳ ארץ רעמס׳ מסיכת לרעא דיסרלל
לא יקבלון כוותייהו ובגי׳ ארץ רעמס׳ כיון דלמרו כעמס וכמע ורלה ופקטה׳
ורלה כקלמיתה ולככוך ופקטה׳ ותא בגין דיסרלל למרו כעמס לא דחלין מכל עממיס
דיכלון כל מרמי דעלמא למשבר ולא מכל קסמין ומרמין דעלמא׳ מטבלך׳ ומלכל
לפיק לן קכ״ה מחנרוס תבר קמייהו כל זמי מרמין וקסמין דלא וכלין לסלטה
עלייהו והיינו דעתה לאתה כלק הוה ידע דלא׳ מיד וישלח מלאכים אל כלעם בן כעור
פתורה אשר על הנהר וגו׳ מלי הכא פתורים׳ שלח דיתקין פתורה ויבעי מתמן שיטה
מה ובעיד׳ אשר על הנהר׳ על הנהר׳ מבעי ליה׳ מלי על הנהר׳ ודלמי הכי הוה לעל
קל כסדה קיימת תדיר׳ רבי אלעזר ור׳ חכא הוו אזלי למיקמי לר׳ שמי כרבי
אמעון בן לקוניה חמוי דר׳ אלעזר׳ קמו כפלגות לילית למלעי כאוריתה ותכו׳ אמר
רבי אלעזר כסתא הוא עדכא דקכ״ה עאל בגכתא דעלן לאסתעטעא כדיקוויא דתתין
טעטועא דלא מלי הוא ודיך ישתעטע כהו׳ אמר רבי חכא אלא דלא בתיתה ליה

ממירה

דעת עליון. מאן נבר בעלמא דסוס ממע מפומיה מלין אלין אלא חציף דלית בעלמא
נביאים מיומהא כנויסים וקטוט סוס והכי סוס. כתם אומע אמרי אל הכי סוס: ווסע
דעת עליון הכי סוס. ואסוף דסע סוס אמר על דרגין דאתדבק אומע אמרי אל מלמלם
דאיהו כפליקו עלאה והכי אמר אומע אמרי אל האל לא כתיב דהא האל תמים דרכו
אבל סתם אל אל אחר איהו. כי לא תסתחוה לאל אחר. אומע אמרי אל. מלה ושרש
איהו ודמי למאן דלא ידע דאיהו רב ועלאה. וידע דעת עליון. על כל דרגין דמסתלו
איהו דמכסני ארבע דיוקן ושערי. ארבעה חד איהו. ואסוף רב אחוזל דכלהו
מתנהני על ידוי איהו עליון על כלהו. כלא סוס מתדבק סוס דסע ואמר סוס ידע
דעת עליון דרגין דאיהו עליון על כלהו מכסני ארבע. מאן שמע הכי אלא בהא דעתו
ויומא דלא סוס כנויסים בעלמא אלא סוס דסע דסע מסכם גרמיס כאלין סתיס. ואמר
מלי קטוט ונטיב דעתא דכני עלמא. אמר מחוס סדי יחזק. מאן דשמע לא תסוב
דסוס חמי מס דלא חמי אחרא בעלמא מחוס סדי דל שבעה אלא מלאכין שבעה דהוו
כפקין מסדי ואתעבדו לעילא ולקרון מחוס כלא ומול מחוס אל מחוס שבעה דכפרן
מתמן. ומאן סוס מחוס עזא ועזאל דאיהו נופל ונלוי שיסים ואיהו מחזק סדי
דסוס חמי נופל ונלוי שיסים. לן סוס כלעם כסוס דעתך. לי תימא כמדין הא כתיב
ועתה הכני הולך לעמי. לי לזל ליס מאן יסביס כמדין. אלא סוס דסע כוין דחמי
דכפלי מיסרא כל שלף על שיטוי לאתעבר תמן וסוס בעי מכויהו לגרוי. ובעוד דאתעבר
תמן אתא פנחס ורכרכי מילא לתמן. כיון דחמ לפנחס קרא בלוי ואתרין כמי עמיס.
יונוס ויומברוס. ואי תימא היך לא מיתו כשובלא דעבל. דסוס איהו עבדו אלא
הכי סוס ודאי ודא סוס דכתי ויפול מן סעס כוי סוס כפלגת
אלפי ליס. וכי לא הוו ידעי חוסבנא ושורש דלוסי כמה חוסבנין אתרכין רמאין
עלאין ורכרכין ידע קדא לממי ודכא כפלגת אלפי ליס. אלא איהו כמי דכלעס
יונוס ויומברוס דסוו סקלי כפלגת אלפי ליס. אלא סוס דסע כל ארעין דעלמא סוס
ידע ונטל מדמין דכמי דסוו רגלין כמו וכמו טעם ואסתלק. פנחס חמא ליס
דסוס כר כס אד טס כלוורא וסוס מסתלק כלוורא מעיכא. רמא קלא לכמי חילא אמר
קיס מאן דידע למפרא לכתרים דסוס דסע דסא כלעס איהו חמו ליס דסוס טעם.
צליח כדיס דפנטא דדן קס ונטל פלטיו דפלוט על מדמין ופרח ואסתלק כיון
דחמא ליס סוס דסע עבד ארעא אחרא כלוורא ובקע חמס לוירין כסוס ארעא
כדין לתכסי משכא. כדסוי סעתא לסתכלא בליס וסוס כלעדא דלא סוס ידע מס
ושביד. רמא ליס קלא פנחס ואמר טולא לתכיסיו דרכעין על כל חויון ספוך כמויך
מיד ידע וגלי סוס ארעא ושלל לנביס מיד לתגלי ולאתו תרוויהו קמיס דפנחס.
תא סוס דסע כתיב כיס ויקך ספיקדא סוס עליון דדרגין דיוקי חויא לכורא בליס נטל
תרין דכר ומוקבא וכסוס פליט עליס כגון דפלטו דפלוט עלייהו נטל ואתכפיין
קמיס. ודא סוס ספיקון עלי ארעא על סוס ארעא דעבד סוס דסע דכתיב ויפי דן כמו
עלי דרך: דא סמאן. ספיקון עלי ארעא דא בליס. כמוסך עקבי סוס דא עירא דסוס
כסדיס דדוד וסוס לתי מדן וכניסים תליא נבורתיס כדוד דכתיב ויעקר דוד לת כל

שרפה · ופל רוכבו לאחור לא **שרית** דזמין למיתי כהלי מעוקת לחפרים אחוסו
הוי מצבמת דלק וזמין לייסו למעבד מוקמין וקרבין בפלר עמין · וכד לא יקום כדין הוי
מיכח לפורקנא דיסרחל דכתיב ליסועתך קויתי יי · ושבע דלוקמוס להלי קרח לכל
ברורו דמלם כמה דלתמר וכמה דלוקמוס · ועל לתת קרח ולוכח · כיון דכתת סטוח
דמע לקמי פנחס כתת · לל דמעכמה גלגולין ביסין עבדת על עמח קדיש · לל לגליה
את וקטליה ולא כמה דלא לתזוי פלי לתדכרא שלים קדוסא עלאה בגין דלא תבוק
נשמתיה ותתכליל בתלין דדרגין קדישין ותתקייס ביה מה דלתמר תמות נפשי מות
ישרים · בסטוח מעתא עבד ביה כמה וכי מותא ולא מיתעד דכפל תרכא דסוס תקוף
(ס"א חזק) עלוי חויא מהלי סטרא · וחויא מהלי סטרא · לל בפחם בדיליה טול
ובדיליה ימות בדין קטל ליה וכול ליה דכך תרחוי דסטוח סטרא מדן דלזול לכתרסא
כה ימות וכה תפוק נשמתיה וכה תתכליל וסכי מית כלעם ודייכי ליה בדיכין בסטוח
עלמא ולא לתקבר לעלמין · וגרמוי כלהו לתרקבו ולתשבידו כמה חויין מזהמין
מבוקי ארעא דרין ואשלי תולעתין דהוו לכלי בשרי לתהדרו חוין · **אשכחנא**
בספרא דלעא דלהלי דיהב ליה לשלמה מלכא דכל מדן דסוס כצי למעבד תרעין תקיפין
סתימין דשכח · לי ידע טברא דכפל תדע כלעם ושכח מחיכון חויין דהוו מגרמוי
דסטוח כלעם · לי יקטול חד מכייסו דיאות ליה כיה יעביד תרעין עלאין · כנופא דילה
תרעין לחרפין תלת זיכי תרעין לות בכלל חד ותד · מלכת שבא כד אתת לגבי שלמה
מחיכון מלין דסחילת לשלמה · לתרת גרמא דחויא דקלת תרעין כמה כתיב · ויל לה
כיה דבר כעלם מן המלך אשר לא הגיד לה · לישי שחילת על דא וסות לנטריכת
לחיכון חויין · ולא יכילת לפטלא חד מכייסו · מה לתיב לה מלין דסוו כלכה כך
לודע לה לכתיב ויגד לה שלמה את כל דבריה · לחיכון חויין לא יכלי לון כל בני
עלמא כר ממלה דרוח קדשא ומלי לישו שכבת זרעורותת ולי תימא מלן יכול · שלא
כשעתא דסטוח שכבת זרע לפיק כר כם כתיב ותהי כרותא לפיק לה לשמא דסטוח חויא
כרשותא דתיכותא · כד נפיק כרתיהו כטלי ליה מיד כלכוסא חדא ומהוח לכוסא
זרקין לגבי חויא מיד כפיק רישיה ותפסן לה כמה דתפיס תרבגולא רבית ולי בכל
מלכי קרבא ולא מלא לחדא ולא לפטריך לאסתמרא מכייסו דסא כלהו לתכפיין לגבי
כדין לתדבקו לחיכון מלין כלבבה ותלוכת לה לי · מכאן ולסלאה למעבר כרי קלא שבא
מה דשבא כסטוח חויכא ורזין סתימין מלין לא לפטריכו לגלאה לכל בגין דחכריוה
דסכא יכלעון לדחין סתימין דשלמה גליא לכו דסא כמה כמוסין סתימין לחיכון כעלמא
וכבי כמא לא ידעין לחיכון פלילין סתימין רכרבן ועלאין עליה ועל דמי ליה קרחן ונס
רשעים ירקב · וכאין לחיכון וכאי קשוט עלויהו כתיב כך נדיקים ילדו לגמך וגו ·

ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה וגו · רבי אבא פתח תפלה לעבי כוי (לעיל כב)
יעטוף וגו · תלת לחיכון דכתיב כהו תפלה ולוקמוה מלה דא · (לבב)
חד הוה מסתכל בחד דוכתא וחד עבי לאתכללא כהו ולאתכרא כהו · ולי תימא הא כתיב
תפלה לחבקוק הנביא הא לדכתיב לחיכון שלא תבקוק לגו כגין תפלה הוה ולשבח דכתיב

ביה תפלה תוסכמת והודאה ליהו לקב"ה על דלחיים ליה ועבד עמיה נסין ונבורן דסח
כריה דמולמית הוה לכל ג' לוכן דלקרון תפלה תפלה למסה לום הלדי תפלה דל דלית
כניסה כבר נם לחר' תפלה לדוד. תפלה דל ליהי תפלה דלית כניסה כמלכה לחרת.
תפלה לעני תפלה ליהי מלוכן נ'. מלן המוכה מכלהו דוי לומת תפלה דעני תפלה דל
קדי לתפלה דמסה. וקדיש לתפלה דדוד וקדיש לכל סלר נלוחין דעלמל. מ"ט בנין דעני
ליהו תביר לכל. וכתיב קרוב יי' לנסברי לב ונ' ומסכנה עביד תביר קטטה בקב"ה
וקב"ה לנלית ומתמלוי. כיון דכלי נלוחיה פתח כל כוי רקיעין וכל סלר נלוחין דקל
סלקין לעילה דמי לון הסוה מכבנה תביר לכל דכתיב תפלה לעני כי יעטוף. כי יתעטף
מבעי ליה. אלי כי יעטוף. אלא ליהו עביד עטופה לכל נלוחין דעלמל ולה עלאין על
דנלוחה דיליה עלאה. וקב"ה לסר יתעטפון כל נלוחין ונלוחה דל תעטול לנבלי. לל
בעינה הכל כי ליכל דילוכן ביכל קמלי ליהוי תרעומין דיליה ולכל והוה כלהודל
וקב"ה לתיוהד בלהודוי בלוכן תרעמין כההוא נלוחה דכתיב ולפני יי' יפכון סיחו.
לפני יי' ולאי. כל חילי סמיה סלין לאלין קב"ה במלי לתעסק במלי לסמדל.
למרין לתיהדל בתיהובתה במלכין דיליה כלסו. לל ידעי מה לתעביד מההוא נלוחה
דמסכנה ומכל לוכן תרעמין דיליה דלית תיהובתה למסכנה אלא כד סליך דמעוי
בתרעמו קמי מלכה קדישה. ולית תיהובתה לקב"ה אלא כד מקבל לון ולופדו קמיה
ולא ליהוי נלוחה דעביד עטופה לכל נלוחין דעלמל. מסה נלי נלוחיה ולת עכב כמה
ומין בהאי תפלה. דוד המה דכל כוין וכל תרעי סמיה כלהו ומוכין לאפתחה למסכנה
ולית בכל נלוחין דעלמל דקב"ה לנית מוד כנלוחה דמסכנה כוין דמתל הלי עבד
נרמיה עניה ומסכנה בסט לנוסף למלכות ויתיב כאורעה כמסכנה לתר תפלה דכתי'
תפלה לדוד הטה יי' לוזך עכני. ולי תומל למלי. בנין כי עני ואכיון לכי. מ"ט קב"ה
דוד ולאו מלכה לנית ושליטל על מלכין תקיפין ולת עביד נרמך עני ואכיון. מיד לסדר
נלוחיה כנוונה לקדל ומבק מלה מלכין ולמר סמיה נפשי כי הסיד לכי. ועבד כלה
הוה ביה בדוד מ"ל לנעזר ספיר קלמרת. ועל לנטריך ליה לבר נס דנלי נלוחיה
למסוי תמן עני ואכיון ולמעבד נרמיה עני בנין דתיעול נלוחיה בכללה דכל עניוה
דהה כל נטורי תרעין לל סנקין הכי למיעל כמה דסנקין למכבין דהה בלא רשותה
עלאין ולי עביד בר נס נרמיה ומוי רעותיה תביר כמסכנה נלוחיה סלקה ולפרעת
בלוכן נלוחין דמסכנין ולתכרת כהן וסלקת כהדייהן ובכללה דלהון קשלת ולתקבלת
ברעותה קמי מלכה קדישה כהן דוד מלכ' סוי נרמיה כלרכשה לרחין סוי נרמיה כהדי
מכבני סוי נרמיה כהדי הסידיה סוי נרמיה כהדי עבדי' סוי נרמיה כהדי לוכן דמסכי
נרמיהו וכפייהו על קדושת סמיה. סוי נרמיה כהדי מסכנה דכתיב כי עני ואכיון
לכי. סוי נרמיה כהדי חסידיה דכתיב סמיה כפשי כי הסיד לכי בנין דלנטריך ליה
לבר נס אלא לסוה נרמיה רשע. ולי תומל לה' לל יפרע חסלו לעלמין לאו הכי אלא
כל יפרע חטלו כדין ליהו הסיד דלתו לקבלה תשובה לפיק נרמיה מכטרה כיסה
דהוה כטופה דילה עד הסלה והסלה לה לדבק כוכבה עלאה דליהיפסוטה לקבלה
ליה. ולא תומל אלא מקבלה ליה קב"ה עד דיפרע חטלו מוכה דהוה כעלמל לו לבנין

דהלי כר נם לה יהדר כריקניה לעלמין · אתא ר׳ לכא ונשקיה · אמר ר׳ אלעזר לה
תרי עבד מיכון תלתא לזונן דכללי כל הפי דסח תליתאה קיימא לאתמא כיה חותמא
נשלה לעולם כיה ודא ומיכא למלכא ולאסתכחא כיה · לכל הכי תרין קדמאה ותניינא
לזונן כללא דכלא · ודוד סכח נרמיה לכתר כהנה דכתיב לכא יי׳ כי לכי עבדך ונר
דלעלין כללי דכל סאר תליתאה בן קיימא למפרק לי דכתיב הוסע עבדך לתם תלדי
מלן דמסדר דא ידוע לסוי ליה דקב״ס מסתכח כיה וקרא עליה עבדי לתם ישרש לסר
בן לתכלה · אמר ר׳ לכא עד קו ינן הכאמלוס מוהב ומפז רב ונו׳ כמה מיקרין מלין
פתיקין דסדרו קדמאי ולכן כל טעמין לן לא וכלין למיכל ודלי הכי הוא והא קרא
לוכח על תלתא עבדין ולזונן חד וכלתר חד · ותרין דקדמאה ואד דלזונן לאתעטרא
כיה קב״ס דכתיב כי לי בני ישראל עבדים ונו׳ לא ימכרו ממכרת עבד · כגון דקב״ס
לאטרוך לאתעטרא בהלי תליתאה · ואד לא ימכרו לעמא דעבד · דהא דקב״ס הוי ·

פתח ר׳ אלעזר ואמר מי כמכה ירא יי׳ ונו׳ · מלי סומע בקול עבדו · הלי קרא לוקמוס
הכרייא והכי הוא מלן דרגיל למימי לכי כנסת לכלה ניומא חד לא לימי קב״ס פליל עלים
ואמר מי כמכה ירא יי׳ סומע בקול עבדו סאר הלך מסכים ולין כגם לי · מלי סומע בקול
עבדו כמלן · לימימא כבכיכים לו גבר לאחרא מלן יסב כבכיכים לו גבר לאחרא לבלות׳
דבנין דבלי בלותים סומע בקול בכיכים לו דגבר כעלמא · אלא ההוא דבלי בלותין בכל
ומא לימי סמע בההוא קול דקרי ליה קב״ס ומסתכח כיה ואמר לימי עבדין ולא
סומע בקול כמלי קול בהוא לאקרי עבדו סכח · עלאה לימי לכפק עלים קול לימי
עבדו · ותו דקלא לסתמע בכל לזונן דקיימין לימי עבדא דמלכא קדישא ודא לימי
סומע בקול עבדו סאר הלך מסכים ולין כגם לי · וכי כגין דלא יתא לנלויי הלך מסכים ·
אלא לוקמוס · לכל עד לא ותכנסון ישראל לכתי כנסיות לבלאה סטרא לאחרא קיימא
ובניר כל כהורין עלאין דלא ויתפסטון מיפקון על עלמין · ותלת ומכין כיומא לזולי סטר
לאחרא דכר ונוקבא ומסטטין בעלמא והכוא עידן לאתקן לנלותא כגין דלא הוי תמן
קטרונא כלל · וכדין לימי עידן לנלותא בגין דלזונן לזולי לאתעטרא כטורי חסון וסר
נפקם כדין פתיחין כוי כהורין עלאין ונפקי ושריין על כתי כנסיות כרישיהון דכלאן
נלותין ומתפלגן כסורין על רישיהון וקב״ס פליל על הכוא דלא לאסתכח תמן ואמר לכל
על דפלטים דהוה רגיל לכל והסתא דהלך מסכים ולתעבר מקמי כהורין וסלק לעטסא
בטוריא דעלמא ונפקין מהכוא כנם כהורא דכסיר ולית ליה כיה תולקא לזין כגם לו כמה
דלאתכלוא ושריא על לזהרין דתמן כמה טבין לאתבידו מכיה לזין כגם לו לסתא דהלך
מסכים · ואלוהים תמן ידבטת כסם יי׳ ככללא דעבד קדמאי · ויסתן כלדין כרוזא
דעבד הביכא · אמר ר׳ סמעון אלעזר כרי ודלי רוח נכואה סריא עלך · אמר ר׳ לכא
אלעזר כר סריא מלן דקום קמייהו כל סלני למסרף טרפא · כל לזריין דעלמא תקיפין
ולין ויעיר מכלהו · כל לזריין דעלמא קסיין לאפקא טרפא מפומייהו ולין כוחין לאפקא
מפומייהו טרפא · לימין סרפי טרפא ויהבי לכלא · אסר הלך מסכים לאסר הלכו מכאן ·

ויהי

ויקרא כלק וגו׳. ר׳ אלעזר אמר ואלו אם לומר ר׳ חייא אלא שתיתן סוס
לכל כתיב גם נפור מנחה בית וברור קן לה וגו׳. וכי דוד מלכא על
נפרין כעלמא הוא אמר אלא. אלא כמה דתימא כאן תכיכין כאמתין קמי קב״ה
לית תימא כל כאמתין דעלמא אלא לישנן כאמתין דבקדושיא דתמן מדוריהון כהדיס
מדוריהון לעילא ומדוריהון לתתא. ואכי תימר גם נפור מנחה בית אלין רוחיהון
דבקדושיא. תכיכן תלת סורין לישנן לנשמתין כל חד וחד כאמה רוחין ובאמתין מטיילין
תמן ואתכסן מריחא דעגונין דבקדושיא ללבו חלב ואכי לישתעי אכל עגונ׳ דרוחיהון
דבקדושיא לנשמתין לה רואתה אלדים וגו׳. ויומין דאימין לית בסתרא ואישן יומי כיסן
ויומי תגרי דישן רוחין מסטרן ופקדן לאתר דלטטריך ואינ׳ דזמכין סניחין מסטרן
לכל יומין שיקרא׳ימין לישן ואתחזון על סורין דנכתה כל חד וחד כחזוי דנפרין מנפנפן
בכל נפרא ונפרא. ואסהוא נפנופא דמנחה דקב״ה ואלותה על חיי ככי כאש דאלי עלמ׳
בגין לאלין יומין ישראל כלהו מתעסקין כמצות ובפקודין דמאריהון עלמ׳. וכדין כאדי
לאתחזון נפרין מנפנפן ואינ׳ סורין דנ׳ מנפנפן מנכחן ואחזן ומכלן על חייא דאלי
עלמ׳. אמר ר׳ שמעון אלעזר ואלי סגיר קאמרית דזלאי לישן רוחין דתמן לכל מה
דתימא וברור קן לה אמר ככי אולפנא דא הוא נשמתא דבקדוש׳ דמלקא למלכא ומלקא
לאתר טמיר ונכוז ישן לה רואתה אלדים זולתך וגו׳. אמר ר׳ שמעון אלעזר ואלי סגיר
קאמרית ונסגיר אישו. אכל כל דא בגין דלתתא הוא ואמה דאמרית ונסכי אלאי גם נפור
מנחה בית. אלין רוחין קדישין דזכו למיעאל למיפק לכתר כגין דמסטרן ואתחזון ככי
ואלין רוחין מנחה בית. ואלי כל חדא וחדא אית לון מדורין ואישתלן לגו כאן כלהו
כאין מקופה דאכרים כיון דאית לון דרור ואזרו מכלא. וקב״ה אחיד לון סיכלא סמירא
חדא בגוו דעין לה רואתה אלדים זולתך ומסוף סיכלא דקרי נפור. ואתמן אתעטרן עטרין
למסוף כומכא דאתון ואזרו רשומין תלת זמכין כסתא קב״ה אתעטרא כאימין
דקדושיא ואחזי לון מסוף סיכלא סמיר׳ גניז דלא ישתלח ולא אסתודעון כיה כל דקדוש׳
דתמן. לעתיד אתה אפרוחים שין לישן דקדושיא דאסתכלו בככין קדישין דזכו לתורה
מכבוד ולתורה מסכ״ם מנחה בית עלמ׳ ואלין לקרון תרין מדכאן מתעטרן לקמי מלכא
קדישא דאית לה זכותא דכנוסיו כהאי עלמ׳ מעטרין לה׳ תמן. מאן רוחא זכאה לכל האי
כסופא דאתחזיא תמן. פתח כמלקדמין רבי אלעזר ואמר גם נפור מנחה בית.
דא יתרו. וברור קן לה. דא כנוי דהוו כלעכת הנזית אולפי אוריתא ואתכנו מלך
דאוריתא כפומייהו. מנחה בית אלה. אלה בקדמיתא בטלו ואשרו כמדברא. בטלו
מעבוד׳ דמאריהון ואתעקו דתמן ואשרו כמדברא. כיון דאתמר בקב״ה דשבי אוריתא הוא
כסופא דלסון. מסיך לון מתמן ואשבל לון לנסבת הנזית. וברור קן לה כלא אד נפור.
דרור כלא לישן אד ——— מכר הקכי. ואימר אמרו אל הקכי וגו׳ תא חזי מה
כתיב. וירא כלק כן נפור. וכי מאי נכח דאדכיר אמת דאכני מסתר מלכין אלא
יתרו אתמסר ואתעכר מעבוד׳ זרה ואתא לאתדכק׳ כישרא הוא וכנוי וכל עלמא כלהו

ורפו

ורדפו אחריהם · כלך מכני בכוי סוף ואתעבר מלחמת דלהנוי · כיון דאמו סכי מולכ
וסכי מדין דסוו כהדי סדדינ ואתרו וכנוי לאתדבקו כאביהת ודל לאתמסך מכסון
אתו ואמלכוסו עלייהו כסלי מעתא דכתיב וכלך כן נפור מלך למואב כעת סהוא ·
כעת סהיא הוס מלך מס דלא סוס מקדמת דכן · ועל דא כתיב בן נפור מס דלא
אתחזי למעבד הכי · וירק כלק · ושמע מכעי ליס · מסו וירק דחיוס אמת וידע דזמין
סוס למכפל בישראל כידוי בקדמיתא · ולכתר חיסו כידא דישראל · וירא כלק כן נפור ·
רבי אבא פתח אם לא תדעי לך סיפס כנסים נאי לך בעקבי הצאן · כנסתא דישרא
אמרת לנבי מלכא עלמא · כיסתא דישראל מהו כניסתא דא חיסו עסרת כניסו כלא
מלסף לכל סמחכות · אלן דכניס לכל מעריין עלאין לנביס · ואנו דלעתכין מוקב לקדי
כנסתא ואי [illegible] עסרת כי עשור עשר ו׳ דכקיס ולא יהיב סוף ודאי · דהא
מנו מסיסנו סגיא דולם דלא מסכחן כס מוחא (פס מוחא) יסכנו ליס כלא עכוב כלל ·
ויהיב כך מסא לנבי כל אלין דכניס עבד מעבד ומעבכת דלא נחית אלא כפוס טלא טפין
טפין · אלא כגון דלא מסכחת אלא יחיד ועבד כחוחא לכפין כסמירו דלא ידעין
עשר עשר ודאי כביכול יסיב תמניא ולא יתיר ועבד כחוחא לכפין כסמירו דלא ידעין
כהכי עבידת נון לכנסת ישראל ואוליפנא מנו כוסיכא קדישא דכשעת דאיהי סליקת
למלקם עטונין וכסופין ומוחל לעתכא כהו כישראל לתתא כדין מטי לנבא טפס
דישראל ומיד עדיות ויתיבת עלס ימין כאלין · וכדין ידעין לעילא דמוחל כהו כישרא
ואתער ממלא מיד ומסיך חוטא לתת · ותכלן עיכו אלוות אלוי · ודאי מלאתכלא
כללא דלעתיד כדין לתתערו דממ"ל כקל תקוף לאתערא על עלמא כלל ויקר לעמו
כני סנדל ונו׳ גדול איהו לנבי מעריין דלעתיד לאתרא איהו גדול וכסיב לכל לארכין
דומיא דערטירן כרוחא כיסא לאתכעא נון כעומקא דיומא כאיכון מגולות יס דילים ·
וכך קא"ר בדאתמר כדין כל אתרין וכל מומין דישראל יסיב ליס ויהיו אתיל נון למגולות
יס · כל מעריין דילים מגולות יס לקרין ואיכון כאלו נון ומסטי כהון לכל אלר עמין ·
וכי אתרין דישראל וכוכין לאתר זרקין ומתפלגין לעמין דלסון · אלא איכון מהכלן
ומכפלן למתכן דלעילא ככלכי לקמי פתורא · וכך קא"ר כטיל כל חוכייהו וזריק עלייהו
כלהו מסכי דישראל מתכן וכזכזין דלא יסו כעי למיסב לישראל מעבר מניהו יסב נון ·
ומיד כלהו כקדלן זרקין נון על אלר עמין · תא כניסתא דישרא איהי אתרת כקדמיתא
אלוי כלהו לזשירת גרמס לקבל מלכא עלאס · וכדין אתילת מניס ואתרת
כלהו אסכי ולכוס לזשירת גרמס לקבל מלכא עלאס · וכדין אתילת מניס ואתרת
סניקך לי אחסכס נפשי איכס תרעס ליכס תרכין כנסריס אתרכין לקרקן
כלקן איכס תרעס · כאחרכן כית רשון · איכס תרכין כאחרכן כית אכי · ועד תרין
זמכין איכס תרעס · תרעס תרכין · לאו דלא כלל · ורעס מכעי ליס · וכדין אוף סכי
דלא על ישראל אתרת · אלא איהי אתרת על כפיזס איכס תרעס לכנסת כגלותא
אלוי כלהו כאלו נון · ורעס מכעי ליס · וכדין אוף סכי

כו ף 26 i מתרפין

ויכוון מחרפין ומגדפין לון מיומתי תפקון מן גלותא · הלכון סיך לך עביד לכון כבין ויכוון
מסכנן גרמייהו · ואמרי כה תרעה לן כיומן קדמאין · כה תרכין כמיין קדישי לכבשה
חמימו דרפסין ושלהובין דלהין · ויכוון מסכנן כל דל ואכל ויתיב כשוסיה ולא יכילת
למעבד לון למיסב לון מוקמין · ליהוו מיתיב לנבה · מם לך תדעי לך · סלי קרל הכי
מכעי ליה לם לך תדעי סיפה כנפים · לך אמאי · הלא לם לך תדעי לתתקפל גרמך
ולתתקפל חילא לגבוה על כנך · נאוי לך · נאוי לך לתתקפל כעקבי הנהן · ויכוון
עכוקות דכי רכן דאולפי תורה · ורעיא לת גדוניך · אין עתיקי מזדים דקל מסתלקי
מעלמא ולתמסכן לכי מתיבתא עלאה דליהי מסכני הרועים · על דיוקל · במסכנות
הרועה לך כתיב הלא על מסכנות סרועים · דל מתיבת דמטטרון דתמן כל תקיפין
דעלמא ומכניני תוריתא כהוי עלמא כיתר וקתר ככל מה דאנטריכו כני עלמא
דהם עקבי הנהן ליכון תכוקות כדקאמרן · אמר ר׳ אלעזר עקבי הנהן ליכון תלמידי
דכי רב דקל לתיין לכתר כעלמא ומסכנן תוריתא כיתר מיסר ואורחא פתיחא ואל
דל ליכון מחדמן מלין עתיקין ככל ומא ומסכיכתא סרוא עלייהו וטויתא למליהון כמא
דלת אמר ויקסב י׳ ויסמע · אמר רבי אלעזר סכי הוא ודאי · וכלא חד מלם · דכר
אחר מם לך תדעי לך · לך למה · הלא ככל אתר דיסראל כגלותא ליהי עמהון
כגלותא · ועל דל כתיב לך ובכל נדרתה לו נר · ודל הוא לך · סיפה כנפים
יפה לת רעיתי · סיפה ליהי אמרת דליהי לכמתא כלא אחורא אחי · ואיהו אמר
לגבה יפה אפירתא · סיפה כנפים · יפה לת רעיתי · דל סיפה כנפים טכתא כטיכו
דעבידת טיכו לכנהא כטמירו כנניזו ולא כני טב עליה · כל מה דעבידת לכנהא
כטמירו כנניזו אף על גב דלא מכסרן עובדון · אמר רבי אלעזר תנוהא על
סגוא דכתיב וכי יסיה לחוא כן סורר ומורה וגו׳ · ותפסו כו אכוי ואמו וגו׳ · ותיכון
לכהסיא מעתא · אמר קב״ה למסא · אמר ליה מסא מחרוס דעלמא לית אכא דעביד
כדין לכריה ומסא מרחיק הוא אמי כחכמתא כל מה דאמר קב״ה לכני ישראל מחרוס
דעלמא סכוך מלם דל · אמר ליה קב״ה למסא חמיכא מה דלת אמר כתוב ולקל
לגרגי · לת ידעת ולכא ידע יתיר מה דלת אמי עלי הכוא עובד דרוס קרל ותסכא ·
כסיפיא מעתא רמז ליה ליופיולל רכנא דאוריתא · אמר למסא אכא דרישב לסאי קרל ·
כתיב כי יהיה לאיש דל קב״ה דכתיב י׳ לוס מלחמה · כן דל ישראל · כורר ומוב דכתיב
כי כפרה סורדם סרר ישראל · ליכון סומע בקול אכוי ובקול אמו ויסרבו וגו׳ · דל קב״ה
וכנסת ישראל · ויסרו אותו דכתיב ויעד י׳ כישראל וכיהודה כיד כל נכיאי כל חוזה וגו׳ ·
ולא סמע אליסם · דכתיב ולא ישמעו אל י״י וגו׳ · ותפסו כו אכוי ואמו כדעתא אחא
כהסכמם אחד · וסוכיהו אותו אל זקני עירו ואל סער מקומו · זקני עירו דל קב״ה ואל
עירם מכעי ליה · מאי אל זקני עירו ואל סער מקומו · אלא אל זקני עירו דל קב״ה ואל
סער מקומו דל כנסת ישראל · וזקני עירו אלין ומין קדמאין ומין סכין דכלא · סער
מקומו דל כנסת ישראל · ואמרו אל זקני עירו זה סער מקומו · אלא אל זקני עירו דל קב״ה ואל
עירם מכעי ליה · מאי אל זקני עירו ואל סער מקומו · אלא אל זקני עירו דל קב״ה ואל
סער מקומו דל כנסת ישראל · וזקני עירו אלין ומין קדמאין ומין סכין דכלא · סער
מקומו דל מוסף סכת ועבד אף על גב דכלא ידעין ליכון לעילא ליסן כנין דכי ליכון
לעלמא קריכון ליכון ליסראל ואחדין כסן וכל קריב לא לתין ליכון לקריכים ופסול ליסן
לכוכן · כקדמות מה כתיב ז זקני עירו ז סער מקומו מה כתיב להלן ז זקני עירו

כגברין
2 26 כ כו

כגברין לחוזאם נבורתך דלהון. אלו כי עמום הוא ממנו. אלף סהוה רשע אכיס הוא
וחמי למרחיק חמא לרוד מלכא דישתי מרות סמוכים ניכר תקוף כחריס ונכא קרבין
תקיפין למוחב ואוי לון תחות רגלוי. אמר עמום הוא. לירתך סהוה נבורתך אף
מלכא דלסון מכן ויפיק לסיבחם למוחב. לולי לוכל ככה כו. אלי קרא סכי סוס
ליס למימר לולי לוכל לאכה כו. או לולי מוכלבכם בן. אלף סהוה רשע סוס אכיס.
אמר אמיא לולי ידע אחד דאיל תריא תקיפים אלף לי לוכול עמך דתתאכר תרוויהו
ונתאכר ונברא מסהוה תריא ידע דל לא ייתי סהוה מלכא לעלמא ולא יתרך ית מוחב
מתתריס. תרא לי. אלי תרא לי. אמר ר׳ לאכא סהוה רשע כתרי ליסבי קאמר לכלעם
קל מ׳תרא לי ואל מ׳קבם לי. מס כין היא לסאי. אמר ליס תרא לי עשכין ואכעין
דריסי דיוויין ואוי לון בקדרם דאכעין כיון דאמת דאילים יתיר כפומא תב ואמ׳ ולכם
כף קכם לי. ואלף סהוה רשע דכלך לף סבם אכעוי אלא לקיט כל זיבי עשכין אכעי
כריסי דאוויין ובטיל קדרם דאכעין ובעין לם תחות תרעא לאלף ואמם מלא אמין ובניו
ליס לסוף ויומין כיון דאתא דוד כרם בתהומא אלף ואמם מלא אמין על אלף ואמם
מלא אמין ואפיק מיא מן תהומא ונסך על מדכחא. כסהוא שעתא אמר
אכל אסתי סמיא מוכא סיר רמני. סיר רמני ודאי על אדום אשליך
כעלי. אלף דף לוף דכי למרחיק הוא לכתיב ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני כא מן
סאדום סאדום הזה כי עיף אנכי הלעיטני הלעם ממם. פתיחו דפיס וגרוס למכלע.
אמר דוד מלעט הלעטין אכל תרמי עליס כעלי למסתם נרוניס. עלי פלמת לתרועע
לוף סכי דף למרחיק אסתכי סטרף כיסא דסטרף אחרף ליסן ואפלסתים מתמן ליסן
לסטרף אחרף סם לנטריך תרוסה לתבר חילים ותוקפיס וכבב עלי פלמת לתרועע
וסכי לתחזי לון. ועתה לכה כף אדם לי לית הפס הזה כי עמום הוא ממני. רכי
חזקיה פתח ואיס נדק לזר מתניו וסלמוכם לזור תלגוי. סלי קדק כלא ליסן אל מ׳מלי
סדיוסף לתא לישמושיכן דהא נדק סייכו לחוכם ולמוכם סייכו נדק. לזור מתניו סייכ
לא לסכמן קרא כסלי נוכח. אף לאו נדק כלמוסם ולא״ע דכלא אחד דרגא ליסן
כל לסכמן דקיומא כדיב קסוס ומקבלא מסטר סמלאך כדין אקרי נדק דיכא ממא.
והיינו כי כאסר מספטיך לאדון נדק למדו יומבי תכל. דסא דרב דמספט רחמי ליסן
וכד לתקריב מספט נדק כדין לתכסס כלא ויכלון כפי עלמא למסבל דיכא בנדק
ועל דף נדק לאו ליסן כחמוכם. לחמוכם כסעתא דלתאכר כם לחת אדום וכל מכפין
כסירין בדין אקרי לחמוכם. ואית ווזרכותא לכלא וכל פסמתין סלקין מתחייבי כממם
חייבין כיסין, וכיון דכפקדין סלקן לקדיס לון כרחמי ואם עלייסו. וכדין
אקרי לחמוכם ואית לחמוכם כלא לחת. כסהוא לזור מתניו ולזור מלגוי. מסו תרין
לזורין הכא ומתכוס וחלגין לעב דאד ליכון תרין דרגין ליכון אד לעילא ואד לתתא
לעילא כסירותא אקרי מתכוס לתתא כסופא אקרי חלגין, כמה דאת אמר ואגור על
חלגיס כסופא על ריס ירכוס כל לתתא כסערא מכתקן ליכון מלגי מרים ורכין ואויאת
ודסא ככאיסן עלייסו וכגין כך לגבורה ולקרבא. נדק לזור מתניו. והכי לנטריך
לרחמו ולעב. לחמוכם לזור מלגוי כאד דרגא ידין עלמא לתרין סטרין אד דרגא

דוערהל

מכסבה לזור מתניו ולחמוכם לזור מלגוי ויהיה לעבוד בחרבך ואת אחיך בחרבך תחיה ולעבדו

ישראל ואל ידאג לאחר שאין ולו תימ׳ נדק דוכל תקיף לוסן והם כתיב בנדק תזפוע
עמיתך · נדק נדק תרדוף · וכתם תוכון · ודאי הכי הוא · דסח נדק ליה כוס ותרנגול
כלל אלא דדלין לאכרי׳ לא תפטריך למעבד ליה ותרנגולת אין דיכוי כלל אלא בנדק
דלא יפגם לרחימו · מלזמי נדק כלא ותרכו להאי סטרא ולהאי סטרא למאן דיסיב
ולמאן דמקבל וכגון כך אחד דרגא יתבלג לתרין סטרין ולתורין קיימין אחד לצאר עמין
ואחד ליסראל וכשעתא דכפקו יסראל ממצרים לתאזרו כנהולין אלין אחד דקרכא ואחד
הוא דסלמא וכלא הוא בנדק · כד לתיעט כלא אמר ולגרשו מן הארץ · לאמר דסוף
דרגא דקא לתתאחד כיס מן הארץ ודאי · ודא הוא כי עכוס הוא מאכי ודאי מאן ויכול
לגורשא כהו כיסראל דרג׳ דלהון תקיף הוא מדולי · וכבר ולגרשנו מן הארץ ואי מהאי
ארץ לגרשנו ואתרך ויתם לוכול למעבד כל רשותי · חילא דלהון כמאי לוהון בפיומא
וכעובדא הא פיומא דילך ושובדא דילי · כי ידעתי את אשר תברך מבורך וגו׳ · וכי
מאן הוא ידע את הוקמים · דסח בקדמיתא כתיב והוא כלהם במלך מואב הרשעון
ויקח את כל אלהו מידו ולגבר ליה לכלעם וכו׳ · אלא כי ידעתי ידיע׳ ודאי ידע בחכמת׳
דילוה · את אשר תברך מבורך מאי לאטריך הכא ברכה · דסח כגון קללם הוא לגזל
ואי הכוח מלה דהוא ידע מן כלעם בקדמיתא קללם הוא · מאי את אשר תבר׳ מבורך ·
הלא מלך סכה ולא ידעכא כה ולא וכיכה כה׳ עד דלתא רכי הלעזר ודרש אברכה את
ו׳ ככל עת תמיד תהלתו בפי · וכתיב לברך את יסר׳ אשר יעכנו מאן לאטריך ברכתא
מן תהלה · את · דסח לתתאחד כהו כתהלים בפתילם · ודוד דהוא ידע דא לאמר
אברכה את · אמר הוא רשע הוא דרגא דלהון לחוד בהו כגון ברכהן דלהון דקא
מברכי את · אמר הוא חולא חולא היא לך לברכא להוא דרגא ותעקר לה מכוייהו · כי
ידעתי את אשר תברך מבורך · וכדא כוכוכ הוא · תברך להוא דרג׳ ותילוט לפתילם ·
ועל דא אמר ומכי לקרא כה לעקר לה מכוייהו דלא יתלחד כהו מיד וילכו זקני מואב
וזקני מדין וקסמים בידם דלא יומא הוא רשע דלהון עמים לוכון חרפון לאטריך
ויתעכב עלייהו · פתח ואמר ואתם לא תירא עבדי ועקב ואל תחת יסראל כי
אתך לכי לעם כלה׳ וגו׳ · הלי קרא דאתמר ואתערו כים לכל עד כען היא לאתערא
ויתי לתתם מלי לוסן חרון סברית דדא לוכון דרגא דאזלא בגלותא כהדי כנסת
עתיד קדוסא · משה כשעתא דכעא רחמין עלייהו דיסראל מה כתיב ואם ככה את
עושה לי הרגני נא הרוג ואוקמוה אלכל הכי אמר משה דרג׳ חד דיהבת לי לקרי לתתם
כנון דלית ליה פריעו מיך ה׳ לליה לתתאחד כהו דיסראל לי ישתבי לון מעלמ׳ סח ה׳ דשמא
דא לאתתאחד כהו לתעבר מכוס לי סכי את דם׳ עקרא דשמא דא לתעקר ועד אמר
יסושע לכתר ומה תעשה לשמך הגדול דסח ודאי שמא דא עקרא ויסודא דכלא · לתתם
הוא יאומאס תיב דקכ״ה לא לל׳ סכי · ידע דסח כסא תליוי וחוכח גרי׳ · ואתם ג תירא
עבדי יעקב וגו׳ כלא חד · כי אתך אכי · הא לוקימנא כי אתי לתתם לי כתיב הלא כי
אתך אכי · כי לא אזנח כלם ככל הגוים וגו׳ · ככל הגוים לא אזנח · רב המנוכא קדמאם

כו ב 326 כלם

פסוק ממרק דלית כאי למלקי בפומיך ולישתיק מסתליק וסטרס קיים וכלה כך תלוים

דלא עובדא לתתקן · אלא כמלא תליתאי כלא סטרא דתכרך מכורך
וסטרא סטרא דתרוך ויהך · והוא לא ידע דקודשא כריך הוא מסיר ספה
לשתמיש וכלא כרסותיה קיימא · מסיר ספה לשתמיש אלו דור ספלגה דכלכל
ליסכרון דלא ושלטון במלה כלל דכתיב תשר לא ישמעו אים ספת ראשו · ושעה זקנים
יקח אלו כלעם וכלן דתרוייהו הוו בעיטתא חדא דכתיב ויעל כלק וכלעם פר ואיל
במזבח · תמי הכהוא דשעדכל עובדוי לכים כרוס לבא · תרוייהו הוו סלקין קרבנא
דכתיב ויעל כלק וכלעם · וכל מדכתין כלק קום מסדר · ואיהו דשעתא מסכח נר מים
ואמר תת שבע סמוכות ערכתי ואעל פר ואיל במזבח · ואלו לכלק לא שתף בהדיה ·
אמר קב"ה דשע כלא ידעת אלא טוב אל כלק ואת לא צריך למלוך הסלוטעם זקנים
יקח · לא ושעם זקני יקח דכתיב ויקבו זקני מואב וזקני מדין וקסמים בידם · טעמא
דאיכון זקנים כשל מכייהו ולא יכולו למשלם כחרסייהו כלל · וידברו אלו דברי כלק ·
מלין כאתגלייה ולא כלסיון סבים לודכת הוא וכביב עיכת ופנים רבלה · מתלת לוכתין
קום פנים · יתקן הוא לסטרא לאחרא ומכי תצטריך להסוא סטרא־
ויאמר שיה ליה פה הלילה · לימון כתיב וידברו שוו · ואיהו כתיב ויהי שיהם
ליה פה הלילה · כגון דלעיל דשטרא לאחרא הוא לחרשיא בשעת
דמשתכחי סטרין כיסין ומתפטרן כשלם · כאמר וידבר יי שו · שבוחי קא משבח גרמיה
בשמא דיי · ושבו שרי מואב · ושרי מדין לתפרשו מכייהו ולא כמו למיתב תמן ושכי
מואב משתארו דכתי ושבו שרי מואב בלתוך ייהו ואות עבדו מדין דלתפרשו מכל וכל
אלמלא לא סוו מיתן כסופא וקרא לוכח חוכח דלהון דכתיב כי צוררים הם לכם
בכליהם אשר כללו לכם על דבר פעור ועל דבר כוכי בת כשיא מדין אחותם וגו ·
בתרין אלין מחכן והוה חוכח דלהון · מאי כזכרון לבתר · וכלב אלין משתארו בקדיש
ואלין אזלו כלאודייהו · לא ושבו שרי מואב עם כלעם כמה ואות הוה לון לכבי מדין לי
רשותא דלהון סכי · אלא ושוכח דיתיבו לימון דמואב גרמיה לון טב כגון דשתארו
תמן ומתן דאזלו לימון דמדין גרמי לון כיס מאי טעמא אין משמע ליקרא דמלה דקב"ה
ואלין לא משמו לה כלום ואזלו לאחרייהו בשעתא דאמר הסוא רשע והשיבותי לתכם
דבר כאשר ידבר יי · מיד אזדעזעו לימון דמואב למלה דא ויתיבו תמן · ולימון
דמדין לא משמו לה כלום ואזלו לון על דא ושבו שרי מואב עם כלעם · כהסוא דאזלו
הסוא רשע לחיים ושביד כלעם ואתעיך עליה רוחא מלעילא מיד ויכח אלהים
אל כלעם בתם ·
ויאמר מי האנשים האלה עמך · דרבא הוא דקא אנסריך למשלו ואעב
דאכריית לתעירו כדא כנוכח לאחרא ואיתעיר דקאכיר כסיונא
עבד ליה כמלו · תלתא סוו אד חזקיהו · ואד יחזקאל · ואד כלעם · תרין לא קיימו
כדקא ואות ואד קאים ומכו יחזקאל דכתיב התחייכה העצמות האלה ואיהו תב ואתר
ויאמר יי אלהיה אתה ידעת · חזקיהו אתר מאתרן דחזקה בתו אלו מבכל · כלעם בלק
כן נפיר מלך מואב אלה אלו ואלקומוה · אד כותי אמיל לרבי אלעזר אמר ליה מילה
תקיפה אמיכית ביה בכלעם ויתיר ממנה · דאלו כמנה כתיב ויקרא אל משה ובכלעם

כתיב ויכח אלהים אל בלעם. אמר ליה למלכא דיתיב בהיכליה על כרסייא חד סניר
קרי לתרעא. אמר מאן הוא דבעי לתרעא. אמרו סניר פלן אמר לך ויעול הכא
ולא יטרח היכלא ידעינא דלאו כמליא אמר ליה לא חויא. ואיזיל כדי ויקרב בהדיה.
לכל מאן דאיזיל ואגזים ביה דירתק לרחיק ממותבא דברי ולא יפלח ליה. לקדיש
מלכא ואגזים ליה ואתא לנביא. ואמר ליה סניר מצא רגלך מדרתא דכדי פלני
אתי ולא לאו חויא דאתיבין ויעבדון נוסך כבי שפתי. רחימא דמלכא קרי לדשף.
אמר מלכא מאן. אמרו רחימך פלניה. אמר רחימא מכיכא דנפשאי לא יקרי ליה
קלא אחרא אלא מכא. נווח מלכא ואמר פלניה פלניה שול מכיכא דנפשאי רחימא
דילי אתקיבו היכלין למללא עמיה. כך בלעם לחיה סניר רחיק מכבי כשם קרי לתרעא
דמלכא. שמע מלכא אמר סניר מסחב לא ישעו ולא יטרח היכלא דילי. אכא לנטריך
לאגזמא ליה דלא יקרב לנבי תרעא דכרי ולא יפלח ליה. אמר ליה סניר סניר לא
תלך עמהם לא תאור את העם כי ברוך הוא. לא תקרב לנבי דכרי דן לטב דן לביש
מסחב אכת בכלא. לכל במשא כתיב ויקרא אל משה קלא דמלכא ולא אלייחא לאחרא.
מלא אל מועד מהיכלא קדישא מסיכלא מתקפא מהיכלא יקירא דעלמין ותתאין תתיכין
לנביא ולא יכלין למקרב לנביא.

ויאמר בלעם אל האלהים בלק בן צפור. והוא אמר מלך מואב מלכא
מסיכא שלח אלי. מלך מואב. אמר נחותא דהוה דשעדאפילא
ליה לבלק לא חשיב כלום דכתיב מלך ולא אמר מלך למואב מכלל נבדא דלא לאתחא
למלכא והא אתעביד מלכא. למואב קדמאה מה כתיב ביה והוא כלאם כמלך מואב
הרג אמן מלכא כר מלכא. חשיבא כר משיבא. לכל דא מלך למואב כתי. קרא לסהיד
מלך למואב. והא לתערבא דלתכוון הוא לנחותא לכא רב. כל מלכין דעלמא שלחין
לנבי שלוחיהון ומשיבא לנביהו. רבי פנחס סיס אזיל למחמי כרתיה לחיה דרבי
לעזר דהות במדבא והוו עמיה חברוותא והוה רכיב בחמריה. עד דהוה אזיל בארחא
פגע בתרין ערבאי אמר להון בחקל דא לתער קלא מיומין דעלמא אמרו ליה מיומין
דעלמא ליה אמר להון ידעין. מיומין דילן אמרו ידעין דהא יומא חד הוו אינון לסטין מקפחי
ארחין כהיום הקלא ומבעו אינון יודעי ואתו לקפחא להון. ואשתמע להי
חקל קל דחמרא דא דנקק תרי זמני ואתא שלוחא דמלכא בהסיא קלא ואוקיד להון
ואשתיבו אינון יודעי אלא ערבאי ערבאי כמלא דא דקא אמרתון לי תשתזבון ויומא דא
מלסטין אחרנין דקא אתכן לכוי בכה ר' פנחס אמר מתרין דעלמא דחשא דנפשא
עבדת בניכי ואשתזבון אינון יודעי ולא ידעכא. כתיב ואמר לעושה כפלאות גדולות
לבדו כי לעולם חסדו. כמה טיבו עביד קב"ה עם בני נשא ולא ידע אלא אינו בלחודוי
בר נש קם בצפרא ומוי רגלוי על ריפתא דאתי לקטלא ליה וכד נש שוי רגליה על
ריפתא וקטיל ליה ולא ידע היך בר קב"ה בלחודוי הוי לעשה כפלאות גדולות לבדו.
בר נש חזיל בארחא ולסטין מחכאן ליה למקטלא ליה אתא לארעא אתייהיב כופרא
תחותוי והוא לאשתזבא ולא ידע טיבו דעבד ליה קב"ה וכמה דארחין ליה בר אינו
בלחודוי לעשה כפלאות גדולות לבדו. לבדו עביד ולארחא לא ידע. אמ' לחברוותא מכריזו

פסחים כן יחיר עלה׃ ותו תניא דבלעם כל שלשת שלוחי הוה עלה שלשלת
הסתם לית לנלחם פי שתים דאמרי שם כן הסיפות בלקט כלעתייכו דפיתח הוה
עתיחא מסוף ומכח ׳ אי תכחי דאתכי קלם מסהד ומכח לנלו סכיורוז סכח דאתמר
לאכיתי לנלח מסנחן לסמנו לנכח ׳ פי שתיגן דרגח דאתגי הסוח עלה דסטר כוקכי
הסוח הוה דסריח על הסוח לחגן ומלוכ עלם וכך כרח קלם לנלחי דרב דאקרי פי שתיגן
פתח ליה כגן נוקבא דתהומא רבא ואסתיה עליה עד הסוח זמכח ׳ כל מאן הסוח
זמכח פתח הסוח כוקבא ונפק ומרח עליה ומלולת ׳ כגוונ׳ דא ותפתח הארץ את פיה ׳
את לאסנלה דוחה דליהו פי שתיגן ׳ את פי שתיגן לאסנלה קמ״ל ולא דאקרי פי
שתיגן ׳ פי סכאר כגוונא דא מלן פי סכאר הסוח דרגח דהוה מאכח עליה לתפח
ולהיו תחות פי ו׳ ומלן לחיו דה״ל שמים ׳ תלת פומין לאתכריו עם כן הסמסות
כפעת דקדם יומח סלקא פי דמכח על כל שאר פומין ומלן חיו הסוח יוח דאסתלק
ואתקדם ככלא הסוח דאקרי פי ו׳ עם כן הסמסות לכרון שאר פומין ׳ לאתקדם יומח
סליק פומח דסליע על כלא פי ו׳ ׳ דאסכי תמו נרכי פנחס דהוה אתי מטו לנביא אתא
רבי פנחס ונסקיה לרבי שמעון ׳ אמר ליה נסקנא פי ו׳ דאתכסס ככוסמין דנפתא
דולים אחד כאחד ויתבו כולן דיתבו פרחו כל לילה שפין דהוו עבדי טולא
ואתבדרו ׳ אסדר ריסיה רבי שמעון ורמח לון קלין ואמר שפי שמוח ליח
לתון מסנויחין כיקרא דמאריכון דקלמיה ׳ ככח ׳ קיימו ולא כטלו מדוכתייהו ולא קריבו
לנבוהו ׳ אמר ר׳ שבחם פומח לון דיסכון לאתריהון ׳ אתמר להסוח דמאכ עליהו דהא
כקדמיתא הוה כרסותיה וסמתא לאו כרסותיה קיימא ל כל סליקלים ליומח דמכרח
כד סליק עיכא כין טיבי תקיפין ולא מתכרח ׳ לאתבדרו לילון עופי ואזלו ׳ לדסכי הא
תלת לילכין מתפסמן כעגפין לת תלת סטרין עליהן משכח דמיח כבעין קמייהו ׳ חדי
כלהו חכריה ואמרו רבי פנחם ורבי שמעון אמר רבי פנחם טורח סני הוה לילון עופי
כקדמיתא וטורח בעלי חיים לא כעיכן לסח ורחמיו על כל מעשיו כתיב ׳ אמר רבי
שמעון לכח לא אטרחכו לון ׳ אכל אי קלם אם עלן ליח תאכלון יכלין לדחוי מתכן דולים ׳
יתבו תחות הסוח לילכח ואתו מן מיוח ואתסנו תמן ׳ פתח רבי פנחם ואמר
מעין נגים כאר מים חיים וזורלים מן לכנון ׳ מעיין נגים וכי ליח מעיין אלא הסוח מן
נגים ׳ ואלו כמה מעיינין טכין ויקירין ליח כעלמא ׳ אלא ליח כל הכחות עוין ׳ ליח
מעיין נכשיק כמדכרי כאתר יבימם ׳ סכאם ליח למלן ליחיב ואתי לאכל מעיין נגים
כמה לוסו טב ויקיר הסוח מעיין עכיד טיבו לעכדין ולוכין מלן דקריב עלים לאתבי
ככלא ׳ כמה וורדין כמה עכדין דריחא סאריכים כמה ילות הסוח מעיין מאר מעיינין
כאר מים חיים הכי לוקימנא כלא ככנסת ישראל דקאמר לוסו מעיין נגים ׳ אלן נגים
חמם נגים ליח ליה לקלם אלא מסתעטף ומעיינא חדא עלוייהו דקא לאנקי לון
ורוי לון סמיר וגניז וכלהו עכדין פירון ולוכין נכתא אלא ליח לאתא מכייהו והסוח
נכתא כטיר סחרא מכל סטרין דעלמא תחות הלי נכתא ליח נגים לאחרכין עכדין
לוכין לזכייהו ׳ והלי נכתא לאסכח ולהו מעיין דלאנקי לון ׳ כאר מים חיים כל
אלנטריך הוי מעיין וכל אלנטריך הוי כאר מים הלי להלי לא דאמי כל לאתמכון

מיח

ואף ממליכו: לבך מחכין מיד למשקלם. ומוזלים מן לכנון. מחי מוזלים חלין מוזלים
לחדרו למשוין כך בפעין נכפין מוין ומוולים טפין לשילח חלין כתר חלין מוין מתיקן
דנפש חזלין לכתרוייהו. כך לימון מחם מקורין דנפקו מן לכנון לשילח לתעכידו מוזלי
בהאי מעיין כך קלם רחים לן כיכח כלתר דל קריכח על מעיכח דל קרח דל. תן
פתח ואמר כי תגור אל עיר ימים רבים להלחם עליה לתפשה ונו'. כי תגור ל פיר
כמה טבין לימון לרחין ומכולין לחורייתא דמה ככל מלה ומלה לית כמה מיטין כמה
טבין לכבי נמה כמה מרגלין דקל מנהרן לכל מטר ולית לך מלה כחורייתה דלית בה
כמה כוטיון מנהרן לכל מטר הלי קרח לימו כפוס פמטים. ולית כיה כפו' מרגים.
ולית כיה מכמתא עלה לחפרח למלן דמנטריך. וכלה מולקים מלן דמסתל
בחורייתא תדיר. מלן דמסתל כה מה כתי' לה כתורת ה' תמכנו ובתורתו יהגה יומם
ולילה. והיה כעץ. למלי לה סמיך לה. חלה מלין למסתל בחורייתא יומם ולילה לה
ליהוי כלחא ובישא חלה כמלין בעלמא על פלגי מים. מה לילן לית כיה מרגין ולית
כיה קליפין ולית כיה מוחא ולית כיה עבפין ולית כיה טרפין ולית כיה פרחין ולית
כיה לילפא מבעת זיכין חלין בלקין לבשעה עבר לבשעין. לוף מלין לחורייתא לית בהו
פשטי דקרא. דרמז. רמז דקרא רמיז. מכמתא. בימטריולות. רזין טמירין. רזין
פתיחין שין על חלין. פסול וכפר. טמא וטהור. לסור והתר מכלן ולהלה מתפשטן
עכפין לכל מטר וכיה כעין ודלינלי לחלנלו לימו חכם בחכמתא. תן כמה מכיכין
לימון למסתלי כחורייתא קמי קלם דלפילו בזמנא דליכא תלוית בעלמא ולתוייכו
דמו למחכלא לחכלא קלם פקיד ליה עלוייהו על לימון דקא מסתלי בחורייתא ומכי
חל קלם. כי תגור חל עיר בנין חוכיהון כניחין דחטחן לקמאי ולתחייבו כליכא
ימים רבים. מאי רבים. תלתא. ומין דל כתר דל לקרי ימים רבים לוף מכא כי תגור
על עיר ימים רבים תלתא ומין דל כתר דל לחסתמודעא דכר במתא מכלן דימים
רבים תלתא ומין לימון דכתיב ואפא כי יזוב דמי ימים רבים. וכי ימים רבים לימון
חלה תלתא ומין דל כתר דל לקרי ימים רבים. לוף מכא כי תגור חל עיר ימים רבים
תלתא ומין דל כתר דל לחסתמודעא דכר במתא. תא ואפקיד לך עלכלבי כיתי.
לא תשחית חת עצה דל לחסתמודעא דכר במתא. ליהוי במתא דליהוי מולבא דחייב לימון
עצ הפוח דיכיב עיטא למתא לחסתכל מן דוכא ולולף לון מדמח דיכתון כה. ועל
לא תשחית חת עצה דל לחסתמודעא דכר במתא. ליהוי במתא דליהוי מולבא דחייב לימון
עצ הפוח דיכיב עיטא למתא לחסתכל מן דוכא ולולף לון מדמח דיכתון כה. ועל
לא תשחית חת עצה דל לחסתמודעא דכר במתא. ליהוי במתא דליהוי מולבא דחייב לימון
עלהטח. מרבח מסכנא דהיח דקטלח לבחר לימון דעלמא. כי ממנו תאכל וכי הפוח
מחכלא לכול מכיח לא. שלא כי ממנו תאכל דהי טבדא תקיפא דהי לכל רוחין תקיפין
דקדישין כפקין מכיח לנית סמיח ותיליכתא לרוח קודפא כהאי עלמא חלה לימון
דפקין וכלה כביכול לימו מפרכם לה ויהיב לה מוחא כהאי עלמא יתיר מכל קרבנין
דעלמא. בקרבן מה כתיב תאכלתו ישרי עם דכתי תאכלו רעים. ומימא דלתרבי
כי מקדפא וכטלו קרבנין לית ליח לקלם חלה לימון מלין דלורייתא ולורייתא לתחדם
בפומיהם כלב כי ממנו תאכל ולית מוכח כהאי עלמא חלה ממנו ולימון דכוותיה וכיון
דממנו תאכל ולימו זן לה לוותו לה דברות הוו תחזר ליח לה תקריב ליח כי סלקם

כקיום כנקיו ואחר מי מלה לך אמת קדישת לך מי מלה לך. שחיל על ימקי ואחר הולדי
לאחר תכן תלדים את עבדך וכי אחתי תנטריך לאתבא ליה כלום. תלת כיון דמקבל
פטור אוחד לתפסך להו סכיבור: זקיף שכוי ואחתי לון ליסראל כגונאת דת אמיב דבגין
דחילו דילים תיכון קיימין כך. שחיל על ובוקי ואחר מי מלה לך [illegible]. מהו מי
מלה לך. מלה אחר תיכא לאתון דאסבתון קמי מלכא. לאבל תלין יכוקי אחתי קיימין סכי.
מי מלה לך. ואחר הילדים רוח קדשא אחר ועל זקיף טעמא בארח פתים. הולדים
לאחר תכן תלדים את עבדך. מלה רוח קדשא אחר תיכון יכוקי דלא תהכו ולא טשמו
פעמא דחטאתא ואחר לון קלה בידא דהפוך ממכא דילך וקטיל לון כלא הוכא כלא
ואיך עמקיהם כח ודא הוא את עבדך. כיון דשמע מתיכון יכוקי איך סליק לגבי קלה
ואחר מארים דעלמא כל ארעא בקטוט בדוכתא ואי דיכא שריא על ישראל בגין הוכיסון
חיהו יכוקין דלהון דלא תהכו לקמך אחתי מסרת לון לקטלא לון כלא הוכא. וקלה
נטיל מלי כבד ואם עליהו. והיא שרתא לא סוי לאסכרא בתנוקות והיא מקטרגא
נטיל קלה מהיו ממכא דתתות ידיה אחר וכי לי יהיב קלה תיכון דמתלבשן כחטאין
ואוכין והיא ממכא דילי אחר יכוקין כלא הוכא לא טעמון טעמא דהוכא איך אזל
לאפקא לון מתות ידיה ולא יכלוט כהו. ועל לקדיש ליה ואחר ליה הילדים לאחר תכן
שדים את עבדך. להיא עבדך כלא הוכא וכלא חטאתא ובגין דלא יהא שכחא לממכא
דוקים יתיר מכים בעא לאפקא לון מן ידוי. כד סלקין גלותין דישראל כוחא דא קמי
קלה מה כתיב ואוא עבר לפניהם הא רוח קודשא לעבר לקמייהו כלא ועבור מלכם
לפניהם ואוא ודאי עבר לפניהם. ואסתח מלכם שבע פעמים אזער גרמיה לגבי שלא
ואזמין לגבי ו דרגין עלאין דעליה ואקטין גרמיה לאכללא לון עמיה כל אד ואד. על
נפתו עד אחיו. להיא דרגא דרחמי דהא כן וכת תיכון בני ככוכבי ישראל. כת כי
רוח קודשא עביד אזעירו דגרמיה עד נפתו. כיון דמטח לגביה תבע מניניהו ואולע
ליה מערת דבכייהו לאתתא ותרוויהו עלין להיכלא טמירא בגיזא דיוכ הכפורי אחתי
דלהון ותכעין על ישראל לכפרא לון כדין כתיב כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם
ונו. לכפר אתכם לא כתיב אלא יכפר עליכם. והאתח הילדים אלין הכיתון דהכא
קלה יהב לון לאתעטרא בהו ולאסתכללא בהו. עיכא כיסא לא שלטא עליהון בגין עיכא
טבא רוח קודשא דר׳ פנחס דשריא עליהו. אתא ר׳ פנחס ונשקיה. אחר אלמלא לא
אתיכא אחרא דא שא למשמע מלין אלין דו לי. וכלה אחרא דא דאתיכא לגבך וקלה
סכא דאסתכם עמכא. ולא די אילכא חד אלא תלת אבל מעיכא דא דיוקנא עלאה
הוא לגבי הוא מעיכא דטמיר ונכיז. תלת אילכין אלין תלת אחרין תיכון לאקרין
אחרי לכבוד. ואיכון דיוקנא דתלת אילכין דכרכין רוח דאבהן זכאה אולקנא בהאי
שעתא אחרכיכו אלין חד על ישמאל וחד על ישוה דר׳ פנחס וחד על ישים
דהכי אלעזר אתפטו עכפין לכל סטר על ישיהון דאבהיין. ככה רבי פנחס ואחר
זכאה אולקי וזכאין עיכו דאחמאן כך. ולא על דודך ועל דילי אחיכא כלאוקיכא
אלא על רבי אלעזר ברכא קא אחיכא. דאסיב אוהו קמי מלכא קדישא כאד מיכן. קם
ונשקיה. אחר ר׳ שמעון קום כקיומך ואימא לקמי מאחך מלין דילים. קם ר׳ אלעזר.

פתח ואמ׳ עמי וכור כי אם יען כלך מלך מואב נעך עמי כמה קלס לבלע רחמן
על כבוי דליהו לעב דמחבו נביא כל מלוי כלבא לנבי כריס. חטי כריס לנבי לבוי
חלקי ליס כב דלקי ליס לא תב מלרחיס כזיף כיס כמלין ולא קבול. חמר לבוי לא
כשיבא למעכב לבני כמס לשבדבא עד יומא. אלו שקייסיבא חמיס כריס הא כלבא
דולים נבלי. לסא כויף כיס הא דיוקביס מסתביא מס לעביד אלא לויל ולתחבן לנביס
ולומא ליס מלין רכיכין בגין דלא יתעבד כן ככל זוכן לזיל קלס כיסראל מלרי עמסין
לחלקלה ולא קבולו. חמר קלס חמיבא ככרי דבגין מלקיבא לחיכון חמשה
כריסיהן. ווי דסא מנו כלבא לנמן חמיבא לבא דכתיב ככל ארעא לו אב כויפבא
כהן לחתבא לעקבא לנמן דכתי׳ חסך מסחור תלר׳ לא נכרו בחנות. ווי כד לחסתכלות
כסו ולא לחתמודעו בחתא לוסי מתחכבא לנביס נו תחנוסים. עמי מס עביתי לך ומס
טלויתיך כרי יסידלה דילי חכויבא דכפטלי מס עשיתי לך טלויטית לך על כל כבי היכלי
טלויטית לך על כל מלכין דעלמא ולי עבדית לך עובדין לחרנין עבס כי לחבת חוסיבל
כי. עמי וכור כא מס יען כלך מלך מואב ומס עבס לותו בלעם בן בעור. זכור כא חמי
דכיר כמטו מלך מס יען. דבתא לית לחסתבלא מס סוס עיטא דכלך על עמא קדיסא
ולורייתא לא תחביבת ליס לבלך כלוס כמס דסוס לכתיב תרמי לוכד לכי ס לחמרכו נעך
כיורא ודיוקבא לחרבוס כיס ממס ומסמוס זמכא דסוס כמשבא דלמים מסטר׳ דילה
לחתתא ולחוסיט פסיעה לכר יתיר דא דיוקבא וכור׳ דלכוי ממס כוין דסוס כמשבא
דלמים לחמרכו לוסיט פסיעה לכר כנוסא לא ולא סוס ומבכעות לחמרכן כמתיבתא
עלאה גבעת חסר ו׳ רמאה דכלא הסיה עלאה דכלא. כמתיבתא ומבכעות כלת ו׳
ולחלים לתרין מסרין חד דסא הלי גבעת לא לתפרס מן כרס לעלמין ולא מבקת ליס.
ועד לתכלול ו׳ כסדם לעלם. וחד דסא גבעה כרס דלתתא דלתכלול כס לחמריך
לזמכא דלתי כד ויתי מלכא מסיחא לבטלא ליס נבעת עלאה ולחעלא ליס נו גדפסא
כנון לחתקפא ליס ולחוקמא בחיין עלאין ומכא יפיק בסמוא ויחא מסיחא דדוד. ורוח
דא לספרס לא חק ו׳ לחמר אלי כבי לחתא לכי סיום ולדתיך. זמין לחת לומר לסמ׳ לחתר
דלקרי חק ולכסרא (עמס) לחמר אלי כבי לחתא לכי סיום ולדתיך. סמוא יחא ממא
דפיק ליס מתחית נלפטא ככמה חיין בכמה עטרין בכמה כרכין כדקא יאות וסמוא
חק לא לחתר כלחודוי. ותכלול כיס מסיחא לחרא כריס דיוסף ויתמן יתתקף ולא
כלתר לחרא ובנין דלחיסו גבעה תתאה דלית כס חיין ומות מסיח דא ויתקטיל ויהא
מית זמכא עד דתלקוט חיין דא נבעה ויקוס. ובכ כמתיבתא דרקיעא ומבכעות
סליס כלת ו׳ על תרין סטרין אלין כתיב. לכל כמתיבתא עלאה חסר כלא ו׳ לחחוא
מלס דלית כס קוסוא וספק. הן עם לבדד ישכון ביחודא כלא ערבובי לחרא כריעא
סליס סכא לחיסו. ו׳ תלדיכו ו׳. דסא רוא דילים תרתם נוריס ליסן ולחייחד כריעא
כנוזעא וסכילא. ו׳ דא ריסא עלאה לוירא דסלקא לגלגלים דא נוזעא לחתר גוזא יסי.
ו׳ דא סכילא לתתא. ואל רוזא דא לחייחד כיחודא כדקא יאות ס ובנין
דלחתתא כיס סכילא לתתא. רוא לחתנזר כתרי מתיבתי. זכאה חולקך רבי דזוכות
למלין עלאין דמלרך לחתרשי במה סיעור דמתיחן דסכילא דא כסיעורא עלאה דרישא

ונזעף ונסכילף ולא תלכנף כאחתיקו לף . ועל מתיקו דר[illegible] שישורף דמית סטרין וכלף
לא תיקיל בהילו לית . וכלב לבדך ושכון כדקף ונאות . וכנויס לף יתחסב ישרחל לית לון
כתב ולמון . וככל לת יכלין לאסתכלף כדיוקנף ונישרף כדקף ונאות . לכל כנויס עיין
לף יתחסב דוד דכף בנין דלית לון כתב ולמון ולית לון לאסתכלף ולמכדע כלוס דהף
הכל המה מעשה תעתועים . ולף יתחסב רוד דכף כמחסבה וכאסתכלותה דלמון
פוקיל ולית לון כתב . זכלין לייכנין ושרחל . מי מנה עפר יעקב ומספר לת רובע ישרחל
מנסהון בקודס עלוס ריסף ונזעף ומכילף כטמירותיהון נולף קיימא למילף לכר . לכל
מסעיהם דשלוי לאתכנסף ולמסבר היכלף כרעותיהם לקרי מנסלוי לאתכנסף דיוקנ
דיליה ממש . לפיק נוקבף דיליה כדיוקנף דלמוהם אלף מילף רוסף ונזעף ומכילף
ואתפטט לאתכנסף כפסיטו דחד היכלף לתרין סטרין כחני . ואע דלפיק ליסרחל
דלוסו ג' לוק הכי לפיק לנוקבף דיליה כחדא ואומנא לנביה [illegible] מנה כלף וימן לפס
המלך ומסלוק מנות ויסב ליה כזכוות רב ויקירף ולפיק ליה כחדא מנוס כהסוף פסיטו
דלתפטט לפיק תרוייהו כחדא (כגוונא דל[illegible] פסיטו להכא ולהכא לפיק כרס וכרתף
כרגעא חדא . ועל שמוס כרגעא לתברולו כחדא) כשעתא חדא . ומספר לת רובע
ישרחל לרובע ישרחל לתתסבר כגוונך רוח לף וכלף חולקך ר' . רובע ישרחל . רכשות מן
מדילו ליסרחל לוסו כרוס רובעלוסו כשיעורף דמילו לנופף כלף לפיק מי [illegible] פתח
רבי אלעזר ואמר ו' כקר תמצע קולי וגו' . ו' כקר מלי כקר שלף לף כקר לאכרסם
דלתתר כעלמא דכתיב ויסבם לאכרסם כבקר דהף כל לתי נפרף הסוף כקר לתתר
כעלמא והוף שלין רשוף לכלף ולמעבד טובו לכל עלמא לזכלין ולמוייבין וכדין עיין
גלותא סוף למהלי קמי מלכא קדישא ועד כשעתא דלתי נפרף כל לוסו לסדי מלכא
לסכמו כוכף עיין גלותא לוסו עלוסו וכף לוסו לתייבין בתובתא וכעלן כשתכון
לקמי מלכא קדישא בנין דהלי שעתא חד ממנף נפיק לסטר דרום וכל וכי לסוותא
כידוע ומסטר דרום נפק חד רוחא ומטי לגבי הסוף ממנף ורכלל שמוס הסוף ממנף
על לסוותא . וכל מטי גלותא לקמי מלכא קדישא לבי דוכא דילוף לף ויתחזן כדוכא כנין
דהוום כידל דקלא ולף כוילוסו . ומנו דלוסו עידן רעוא כשע קלא זכותא דהסוף
כר נש לו ישתכח בגלותא ואתי ואל לף תסוב ליה לוסו מלריס לתוובתא ונחם עליס
בהסוף שעתא קל נפרין דמרכן לתתמנו לכתיב לשמר לתער כשלמא ואמר מס רב טובך
נפרין לוסדין ומשכחן לקלא והוף לולת לסמר לתער כשלמא ואמר מס רב טובך
אשר נפנת לירלוך וגו' . כדין הסוף ממנף נפיק ועכוד כל מה דלתפקד . ואי תימא
דוכי תסוותא כוילוסו כמה דלמרן . לאו סכי דהלי לסוותא לאו הוו לף כוילוסו למלכא
קדישא . לכל כשעה דלפקיל קלא לסוותא לכר נש לוסו כפיק וכל לוסו מקטרגן
ממנן על מרעין כוסין דלתן מניה . כדין הסוף רוחא דקלא נסב מסטרא דדרו לוסוס
ליה לסוף כר נש והלי לסוותא לתתכא כוילוסו דקלא ועד כתי' ו' כקר תמצע קולי .
ולא כתיב ו' כקר מצע קולי אלא לגבי כקר דלכרסם כקר לאורך לך [illegible] כקר לאורך
אמתי . אלא חד כקר דלכרסם וחד כקר דיוסף דכתיב סבקר תור ותתרגמינן נפרא

אחר נסד ולחי. תערך לך ואנפש. תערך לך מהו אסדר לך כוונ' דילך לאדבקא כלא
ערכתי כר למעבדי. ולנבי בקר דיוסף קאמר לסמוך סמוך לבוקא דילים הוה.
ואנפש. מהו ואנפש. הא כל כבי עלמא אנפש אלא מלא דא אלהים ואכי אמרו לי
ואיכי מלא דכתוב דאתי מרחיק. כסורא קדמאה דכרא דקא סום כהיר עד דלא הוו
וכלין עלמין למסכלים מה עבד קב"ה עבד כסורא לכתלבשא דא כדא. וכן כל
אחר כסורין עד דעלמין כלהו אתקיימו וכלין למסכל. וכב' אתפשטו דרגין
ואתעבדו כסורין ואיכון אקרון כנפים עלאין עד דמטו לחלי בקר דיוסף ואיהו כטיל כל
כהורין עלאין ומנו דכל כסורין עלאין כיה תלתין זוגים סלוק מסייפי עלאי עד סייפי עלמא
דלשילאל עד עלמין דלאתאי לא יכלין למסכל. אתא דוד ואתקן מזמור לחלי בקר
דיוסף לאתחפרא ולקיימא עלמין בסלורא דכוונא דא ועל כתוב בקר תערך לך
ואנפש כלא ויצפה וסב טהור וכנין דסלוק כוונא. דוד כיה תלתא אמר דאיהו ליסוי
מזמור לחלי בקר. אתא ר' לחא ואמקים. אמר שמלא לא כפקא כאדמאה שא למעמא
מלא דא דוי. על דסוו חלי. הא ווכא אד מטא לגבי ר' אלעזר פריאת ואקו מצפצפא
קמיה. אמר ר' אלעזר ווכא כזרם סוית תדיר כאליהותיך זלי ואימא ליה הא אכריית
אתאן לגבך ואכא עמהן ונסא יתרחים ליה לאלתא יומין ולא ואכול עלים דחילו דסא
כחדום אכן לוזלן לגבים. אתיב זמכא אחרא ואמר לא אדיכא סגיא וכאום כשכוי
סגי על אד רמוכא מליא דא תייסיב תמותים ווסי סמים. לוזלת סהוא ווכא מקמיה ואיכון
מכריית לוזלו. אמר ר' אכא לר' אלעזר מאי הא תוסכא סגי ממא דאמיכא. אל ווכא
דא אתאת לגבאי כאלהותים דרבי ינסאמי דאיהו כבי מרעיא ודעבא מהאי ווכא
דאסתייב ואלופא אתייסיב עלים ואתסי. עד דסוו חלי הא עורכא אד קאים לקמייהו
קרי כמילא ומצפצפא נפצופא סגי. אל אלעזר לסבי אית קיימא ולסבי אתקן אל
לאדאך דסא ידעבא אל' שאזר אכריית כוזל וכגמול אסר לרמוכא דסוס מליא מכלא ור'
ווסי סמים דפקישין אימו דסא לאסתלק מעלמ'דין ולית מאן דאזי לאסתלא כיה ואיהו
קריב לגבן. סטו מאדאך ואזלו לאתען כיון דאימו לן כל כבי מלאתא כפקו לגבייהו. ועשו
תמן ככי ר' ווסי דפקישין אכריית שין. כדא זשרא סוס ליה לר' ווסי ולא סבק לכר כם
דימטו לעדסא דאכוי כתר דמות. שא אימו כלהודי סוס סמיך ליה וכבי עלים קומים
כפומים מתדבקא. פתא סמא יכוקא ואמ' מאריה דעלמא בתיב כאוריתא כי ויקיא קן
נפור לפכיך וגו'. אלא תסלא את הלם וגו'. סוס נעי סמא יכוקא וכבי אמר מאריה
דעלמא קיים מלא דא לאוריתא תרין כנין סויכא מאכא ואתי. אכא ואחתי זשרתא
מכאי. סוס לך למיסב לן ולקיימא מלא לאוריתא ואי תיימא מאריה דעלמא הם כתיב
ולא אכא כלא אכא ואמא. תיימא מיתתא וכסיכת לה מעל כנין. כסתא אכא דאויא
אפי עלן לכסיב מעל כנין לן דוכא לאוריתא. כבו ר' שמעון ואכריית לקבל כביה ונעי
דסהוא יכוקא פתא ר' שמעון ואמר סמים לרום ואדץ לעומק וגו'. עד דסוס אמר ר' שמעון
קרא דא הרי עמודא דעלמא פביק כיכוייהו ומהוא יכוקא סוס דביק כפומים דלחוי ולא
עליה לכל עד דסוא יכוקא ככולא נסכלא מלין. עד דסוו ותבין מאמרו אד קלא דסוס
אמר

אמר זכה לכת ר' יוסי דמלין דהלו נדיף זעיר ודמעוי סליקו לגבי כרסיו דמלכ קדושא
ודכו ריחא . ותלייסר ככי נפש חזמין קב"ה למלאך המות בגיהנם ונח עשרון ותרין סכין
לוסיפו לך עד דתולוף חורייתא להלו נדיף סלוחא תכיכא קמי קב"ה . קמו ר' אלעזר
ותכריוה ונח סכקו לכר כז למיקס ככית מיד חמו נסוף עמוד דנפש דסליק ור' יוסי
פתח עיכוי ונסוף יכוק דכיק פיחים כפיחים . ר' שעור זכה הולכ' דחמיכא תחוית
דמתי עיכא כעיכ' קריכו לגביה ונוס נסוף יכוק כחים כמה דנוע מסתי עלת' לחרו
זכה חולקך ר' יוסי וכריך רחמ' דלרחים לך כיסא על גבי וככיה דכך וכמליי דהכי
דחיק כמלין ספירין לתרע שמיא כמלי וכד מעוי לוסיפו לך קיין כטלוהו להסוף יכוקא
וכפקיהו וככו עמי מחדו סני ואפקיהו לכית לחר ואתערו עליה ולא חודעו ליה מיד
שא לכתר סכי . חדו תמן תלת מלין וחדוהו כסדי ר' יוסי כמה חדושין כחוריך
לחר לון ר' יוסי חכריה לא לתייהיבת לי רבו לנלחם מהסוף דחמיכ' כהסוף עלת' שא
לכתר תריסר סכין . אכל תלת מלה וחדושיה למשין דלושיד כרי עלוי בחושכא קמי
מלכא קדישא ולומיכא לכו חכריה דכשעתא דפתח נסוף פסוקא בלילה מלין
לזדעזעו תלת מלה חלפי ספכלי דהוו כמתיכתא דרקיעא וכלהו קיימי קמיה דמלכא
קדישא וכעו רחמי עלוי ועכרו לי . וקב"ה לתמלי רחמין עלי ושפר קמיה לוכון מלין
והיך מסר נפשיה עלי . וחד לפטרוסוף הוה קמיה ואמר מלריה דעלמא הא כתיב
מפי עוללים ויוכקים יסדת עוז למען צורריך להשבית לויב ומתנקם . לי רעוא דילך
קמך זכו דלורייתא וזכו דהסוף דכיון דקא מכר נפשיה על קדוש כריכא תקיף כדין
קרא קב"ה למלאך המות ואמר לו לויהו ומלי ערכוהי יהב ליה תלייסר ככי נפש ס
ולויתוב לכתר עשרין ותרין סכין דהא לאו ערכוהי קמיה אלא לויתוב לגידוי מסכוכין
דהוו כידוי נפשתא חכריי כנין דחמיא קב"ה דלתתן וכלי קטוט לתרחיש כים לעכויכו :
פתח רבי יוסי ואמר . ״ממית ומחיה מורידי שאול ויעל . הא קרא אית ליה תכלית
כיה וכי ״ממית והא שמיה שמיה דחיין ליהו לכלא . ומלה דלא אריך כיה וכלא אתר
שמיה יהיב חיין לכל עלמא . מהו ״ממית חסכין כבי נפש דליהו קטיל לכל כני נפש
אלא ״ממית ודאי . לי תימא כגוונא דאסתלק מעל ככי נפש דהא כעוד דליהו עליה לא
יכלין כל מקטרגין דעלמא לנזקא ליה בשעתא דאסתלק מכיה מיד כל מקטרגין יכלין
ליה ומית כר כז . לאו הכי אלא ״ממית למען למיתלהוה מסיכו דסטרא אחרא דפ
כיון דמסיכו דסטרא כיפא חמי ליה לזיין יקריה דקב"ה מיד מית ולית ליה קיומא אפי
רגעא חדא כיון דהסוף מסיכו דסטר אחרא מית ואתעבר מן עלמא מיד מחיה למען
מחיה להסוף מסיכו דרוח קודפא דאתי מסטרא דקדושה מחיה ליה ואוקים ליה
בקיומא שלים כלא עכיד קב"ה כומכא חדא . ומה דאמר מוריד שאול ויעל מוריד
להסוף רוח קדישא לשאול ועכיד ליה תמן טכילה נאתחזקא ומיד סליק ליה ועלי
לאתר דאסטריך בגין ואתי אחרנא כהסיא שעתא דאסתלקת מעלמא רוחא דילי
דמך מיד עד שעתא דאתיהיב לי קב"ה ונוסף היה מית . כשעתא דפתח כרי כהיכון מלין
כדין פרחה כמחתיה ואתערת ככמתא דילי דהוה סלקא מנו דכוו ונעו סכילה ושלת
כאתר דעלת ותמן יתדן דיוסף ואתייהיבו לי עשרין ותרין סכין דחיין כנין דמשין

ומלין דכרי מכלן ולהלאה חוק לו לעשתדלה במלין דסלו עלמא . כיון דחמיכא מס
דחמיכא וכעי קלם דלא ילכר מכלו כלום . פתח ויאסור יסרכי ים ולמות ינו . דוד
מלכא לחר דל על כל מס דעבר כסלו עלמא ואמר על לכטחות דהוס ליס כסוף
עלמא על כל מס דלעבר כסלו עלמא דהוס עריק כארעא נוכרלא בארעא דמואב
וכארעא דפלשתלו ומכלסו מצוב ליס קלם ולא סכיק ליס למותא . על לכטחות דהוס
עלמא לחר דוד לי סכא הכא לנבי קלם סכא מלקיכא וקכילא עובשא ולדכי לי מכל
מס דחכא ולא סכיק עובשא דולי להוס עלמא כתר מיתה . ודלי יסור יסרכי ים כסלו
עלמא כנין לנקלה לי . ולמות לא כתבי ליטול נוקמתא מכלי . ולכא סא קלם לנקי לי
זמכא מלא . מכלן ולהלאה לנטריכא דלא לסא בכסופא בעלמא דלתי . פתח

סלוס וכוקל ולמר לכיכו מת כמדבר וסוא לא סים כתוך סעדס וגו . לכיכו סא טעמא
למילא מריך מלס ומצוך לס לי חכמיון קדישין כמס מציכו דנערא במקרי לכיכו לית
נערא ולית כלכא דרוחא וכפשא מלא כל קרלן סכי . לכיכו כלכא מלכא . מת
כמדבר . וכי לחרגין לא מיתו כמדברא דסכא רמים ליס ולמר דליכו מת כמדבר
כמס דכי כפא ערטולין על לא מכסון לחרי דסמיא מקומא סכיס סוס דכתיב כי
כחטאתם . ומכסון לחרי דכי ומכסון לחרי סכי . אלא סכי לוליפכא יומא דלכא כפל
כפי מרעי לולפי לי דא . ולכא חמיכא דפקיד לי לכא לנלאס . אלא כמס וכמס הוו
דמיתו ולא על לוכא דקרא ולא על לוכא דמרגלים כל לתנזר נזרס אלא קודם מתן
תורס וכתר עגלא דעבדו לוכן מטעי עלמא ולוכן דלתמסכו לכתרייסו לכל טעמס
דלטעיכו לוכן כתיכן דמית כמדברא סוס נלפחד רב לכי יוסף ומנו דלא סוס ידע
לרחוי דלגרי עלא כדקא יאות לא סוס כמוך וסוס סוס דלא נמר פומיה ומלי לקכליס
דמסס ועליס כתיב ויאמת עם רב מיזרעל . נכר דלא ידעיכו ולא יכיכו רב מסתכס .
רב דורעא דיוסף מככו דמכסס יכנין דאב כמדברא כמלולא מאס מסיכו דמסס
לנטיר דכבא וכו קריכו עם מסס לנלעיר וכל כבסיין וכל ריסי לכסן ולא מלילו עס
מסס אלא לקמייסו כנין דקכיכו קפ מנים . מכלן מלן דמיים מן דנכא יקרב לחרנין
ויסני כנוכרין כסדי סיוק דיוכא כנין דיממעין דיכא מכוס וידחל מכייסו ולא יסא דן
אלא כדקא יאות ולו לא ידעי לס מן דיכא . ולימון לי ודעו דסס עבו מלד מכל
סלסס מסר על פני סלדמס . ולא ידעו דמסס לאו סכי . כיון דחמיכא מסס כך לאמר
חמיכא דכל כנופיא דנוכרין מיזרעל וכל ריסי לכסן וכל ריסי כבסתא עלי
קריכו . מיד לתפרס מסס מן דיכא סלל ויקרב מסס לת מספטן לכני ו . לאמר מסס
לא לתחזי לי דיכא דא . עכוקתא דמסס לקריב לת מספטן לכני ו . דיכין לחרנין
לרחא דא לא נטלי לעס דכנופיא כני עליסון לימון דיוכי לקרון עזי פניס לית כסו
עכוקתא דמסס כלל וכלס מולקים דמסס . מלו דכי לנעזר ומכרוך . לאמר סטוך
יכוקל לסדרכא למלין קדמאין . לכיכו מת כמדבר לכיכו סלי טעמא דלמי לכסס
תליוך על קדליס ומסיך זכביס כפומיס כטעמ סטוך דלתמסך עליס לעילא מת כמדבר
כמלולא דפומיס . לתכסיל סטוך ומקל כבסילו ולתקיף כקולדא דלכני ובכס ולמ .
פלפחד דל כמלולא מית ולחת קכל כמלולא לסדרת לעלמא דל לסדר לכני ובסיך

ליס

ליה ונפיק ליה. בבו רבי אלעזר וחברייא כלהו ואכלו בכם בהדייהן קמלוהו כלהו
ובקוקו כפיהו על ריגיה ועל עיבוי ואכוס סוס בבו בהדי. אמר רבי אלעזר
בריה דשמואל ואמרת מלה דל מסו כי בחטאו מת. אמר מסוס ינוקא אכל אכל כאר
מלה סגי לון כיון דהסוס נפש כריך כוכבים לעילא משיך מעמא דמאריה מאי כחטאו
בחטא דהסוס נפש ולא בחטא דאחרא ואמאי ליסו מלולא דפומיה כי בחטאו מת.
מעמא דהסוס משיכו דהסוס נפש כריך כוכבים בחטאו ודאי. כשלים רבי אלעזר
בתוקפיה כין דרועוי וכבו כלהו מבריה. אמר לון רבנן מבוקו לי בבדי אכל דעד
כען לא אתייבא רוחי. אלא אלעזר לר' יוסי לימא כמה יומין ובכין להאי ינוקא. אמר
לון מבריי כמסו מכוייכו לא תבעון דל דסל עד לא מטון עלוי חמם מבין אלעזר לון מרים
ונקניר דלא תקטור לעלמין. אלא אלעזר לרבי אכל אכיב אכל עד מבעה יומין כנין
דלאתייבא כיתא דסל כל מבעה יומין דנפקת נפקת מן גופא לזלת ערטילאי
ונפקת דלאדרת עד כען לא אתייבא כרוכתא עד מבעה יומין. אמר רבי
אכל כתיב פתוח תפתח את ידך לאחיך לעניך ולאביונך. קרא דל סל תיכון ליה
דלא יסבוק בר נש דילים ויטול לאחרא דל רבי יוסי אומר כבי מרעיה כיזול ונגמול
חסד עמיה. אמר ודאי סבי סוס. וכתר דנפדר נועל כפלוי ונפל כל זמנא דנפל לנפך
כאחרא דל נחתי תחיית המתים. נפקוסו לסהוא ינוקא כרכוסו ואזלו. אמר רבי
שמעון תויבא על דרדקי דדרא דל כמה תקיפא חילייסו ואינון טברין דכרכין רמחין
אלא לאו אכאס מולקים דנפל מאריה דדרא. דסל כיומוי כבי קלים לאתקפא תרין
מתיבתין דולים ולמעבד לון ומובא דכרכא ועלאם בדקו ולא אשכחו דסל לא יהא כדרא
דל עד דייתי מלכא משיחא. אזלו עד דסוו אזלי. אלא אלעזר לא תבעון על מד סרי מלין
כגשין לתיין על כבי כפא. ואלין לימון על עיזו ועל קללת נפש ועל גלוי ערויות ועל נמיכת
ועל לשון הרע. ועל עדות שקר. ועל דייכא דמקלל את דיכא. ועל מכועת שוא. ועל
דעשל בתחומא דאחריס ועל דמחזב מחזבין כיתין. ועל דמזלח מדנים בין אחים.
ואית דאמרי אף על עיכא כיתא וכלהו תבעון כמתיתא. עד מכין דכתיב וירא מעם
את הלוחות כי פרוע הוא כי פרעה לשרן. מאי כי פרוע הוא דאקלקו כנרעת. כתיב הכא
כי פרוע הוא. וכתיב התם וכנרוע לעיר כי הכגע כגדיו יהיו פרומין ודאזי יהיב פרוע
ועל קללת נפש דכתיב הוא סוס וסנרך ה' כידי וכתיב וסעניקו סכסן. אלא אלא
מלה דל לא אתייבא ואכתריך לעילא לעיכא כים. אלא אלעזר הכי הוא ודאי פלגתי
דל קרוב לויחוסא דלוד הוא וכריה דערפה הוא ויהיבו דכתיב ממערכות פלגתים
אל תקרי ממערכות אלא ממערות פלגתים דמוויה לחמים כמערתא דל. וכיון
דכתיב ונקל הפלגתי את דוד כאדין אסתכל כיה דוד כעיכא כיפא וכבל אתר דסוס
מסתכל כעיכא כיפא כל זמי נרעת לתמכן מעיכוי דלוד. וסכי סוס כיוהב כיון
דאסתכל כיה דוד כעיכא כיפא מה כתיב ולא יכרת מכית יונתן זב ומצרע ענ'. וסכא
כפלגתי דל כיון שקל את פפא אסתכל כיה כעיכא כיפא ואמא כמנחים לאנערא
מיד ותטבע בתוכן כמנחו ואתדבקת נגרעת כמנחו. וכלא הוא אסתקעת שיכא
כיפא דנרעת כמנחו ואתקעת לכבא מתא כמנחו ודאי מצרע הוא. רפא מיכא

דכל עם עיקר דילים הוה בהפוכה משיכת דלוד. עיקר דלוד הוה מרקמת מכל זוכי
גווכין. לה הוה עיקר כעלמת ספירת למחוי כשיכת דלוד. כל גווכין דעלמת מכנגן
כיה וכל כרמיהו למתן דרחיל חטאת דכתי ירקיך ירקוני ויעמתו. תדלן כד חמתן לי.
וכל חיכון חייבין דחלין מקמיה. לכל עיכוי דכלעם חייכין מכל כלה ככל לתר
דסוף מסתכל כעלהוכה שני ליה דלה לית עיקר כיעף כעלמת כשיכת דסנוף דשש
דלויהו כהפוכה משיכוי דלוד: על גלוי ערוות דכתיב ומפח יי קדקוד כנות ציון.
וכתיב ולמשת ולספחת. על הנגעים דכתיב הוכח תוכיחנו כהם יי נכלות וכל לל כית הנגע
ונו'. וכלתו ואת עציו ואת לכניו מתן הוה מלם דמכלה עציס ואכני דל נרעת דכתיב
ונתן את הבית את לכניו ואת עציו. על לשון הרע דכתיב ותדבר מרים ואהרן במשה
ונו'. וכתיב ויהי לסרון ש מרים והנה מצורעת. על עדות שקר בגין דסהידו ישראל
שקר ואמרו לעלה לגלויי ישראל בקל תקיף דכתיב קול מלחמה במחנה בגד וישלחו
מן המחנה כל צרוע וכל זב ונו': על דיון דמקלל דיוקי דכתיב וכלכול קם לשון עם
ואשם ונו' ופרשם כלכן יעלה ונו'. מלי טעמא כי מלסו את תורת יי נכלות. ואין
פרשם אלא נרעת דכתיב ואם פרוח תפרח הנרעת. על דעל כתיבת דקכריס מכין
מעוזיהו דעלל כתיבת דכסוכם דכתיב והנרעת זרחה כמלכו. ועל דמלל מדכיס
כין לחיים דכתיב ויכבס בגדיו ורחץ בשרו. עיקר כיעף כמה דלתמר וכלסו הוה כיה כסהוה רשע דכלעם. פיתורם לשר על הנסר.
מלי על הנסר. דיוקי עיקר כיעף על הסוף כהר דקויומת כהו כישראל דכתיב הכני
כוסה לליס כהר סלוס וסוף לתת כהסוף פתורה ואגרי כהו. לר לכל כל מני מלין
סוו ודלי כלעם. לכל גלוי ערוות מכין דכתיב הן הנס היו לבני ישראל כדכר כלעם
למסור מעל כיי. לה הכל עו וגלוי ערוות. סהדותא דשקרא דכתיב ויודע דעת
עליון ודעת כהמתו לה הוה ידע. שומע אמרי אל. קלקל ית ליכא דכתיב לך ליועצך
דסך כדיכא קיומת ויכך עיטא כיעף לחכמים וסעד מן ליכא ואמרי כיעף עלייהו.
על כתחומת לללו דוליס דכתיב ואל פר ואיל כמזכח. וכתיב את טכח המזכחות
ערכתי. מטלח מדכיס כין לחיים כין ישראל לחכיסה סכהמים לצון הרע לה הוה
כעלמת כגיכי קלקל סטס דכתי ואכני אקרם כה. וכלסו הוה כיה. עיקר כיעף כמה
דלתמר וכלל על הסוף כהר דישראל יהב עיכוי לחברה כיה. ארן כני עמו וכי לה
ידעכת דלרן כני עמו הוה. אלא רוח דל דכל כני עמו מתדבקן כיה והם לתמר. ורא
כלקכן נפור ונו'. רכי יוסי פתח אל תלחם את לחם רע עין ונו'. דל
כלעם דכריך להו לישראל. ואל תתאו למטעמותיו דל כלל לקכם
לה מרעי לחיכון עלון דלתקין קמיה. תל חזי כמעתא דחמא כלל דכל סיחון
ועוג מלכי חמא דלויהו לחר ויבא. אלא חמא כחכמתא דוליס דלויהו
ואשם עלוי דמרין ופניהם כפלין כוידא דישראל חמא ולא ידע ועל דל לקדיש
מכלל. והסיא ודוע דלויהו הוה ידע בגי דלחיכון כתרין תתאין וחמרי
לה מכיאי שלא כמעמרם דלעוכם דלולין ועד הוה לית לתבא דהאי גיסא לתתכרת

ממרי כסדם כדיעת דלילית. ולי תימא הא כתיב ויבא אלהים אל בלעם לילה הכי הוא ודלי ולוקימנא סהדותא ממבא דמבא עלויהן והוא הוא דאתי לקבליה כנוונא דא ויבא אלהים אל בלעם ואמרי וגו'. וכלא חד מלה בבנין דא לישנא דאמר לדכרכי כלק ליה פה בלילה. כיון דהוא אתי סהדותא ממבא בלעם הוא דאתי לגבי אתכים ועביד עובדי ואמר אלי וכדין אתבא לודעא ליה ואיהו אחוי עובדא למארי עלוי סהדותא רוחא. ואלי אחזי הוא ידע דאמרי סטנן ומרעין בקדמיתא דלילית כדין אתחזי עובדא וקאי לאתכיסא כאתר מתתקן ועביד עובדוי וסדר מלוי. וכדין הוא אתי מתן דאתי ואודע ליה על ידא דהיה אתון. כיון דלילית חד הוא לא תלך שתסם תא תכיוסת להאי אלא לאיהו כרעות קיומי דלעילא ואת תכוון כדרך שאדם רוצה ללכת בה מוליכין וכו' בקדמיתא כתיב לא תלך עמהם כיון דאמר קרא ברעותיהם הוא למיהך. אלא קום לך אתם ואלך את הדבר וגו'. מה עבד בלעם כל סהדותא לילית הוא מסרבר אמ' ואמר הוא יקר' דילי לי בקטור אחרא אתקטרב אפנא כל סהדותא לילית כאתרוי ולא אפכא סטרא דיהא הוא כרעותיהם אלא מסטרא דאתכיסא והייכו דאמר ר' יהודה כאלין כתרין אתתקן אית יומיא ואית שמשא מסטרא דיומיא חמרי כמה דלוקימנא ומסטרא דשמשא אתבנית אפכא עשרה ליכון ליומיא ועשרה לשמשא ולא הוא דאמר יוסף יוסף כד אתפרש מאבוי ידע באחמתא דלשלשא כרוז דכתרין קדישין עלאין כיון דהוא כמארים לוליף תלת כסדיוא אחמתא דילהון כאינון כתרין אתתקן סיד לאחידן ליומיא ליכון דשמשא עשרה דיומיא ועשרה דשמשא חמרי ואתני. ובגין כך רמז לאבוי מתם דלוליף תלת דכתיב ולאבוי אלא כזאת עשרה אמורים וגו'. ר' יוסי ליכון דיומיא כלילן כלהו כחד דלקרי חמור והאי הוא חמור דכתיב לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו. והאי הוא חמור דזמין מלכא משיחא למשלט עליה כמה דלוקימנא. ואיכון דשמשא כלילן כלהו כחד דלקרי אתון דהא מסטרהא נפיק עשרה קטרונין דדרדקי כמה דלוקימנא והייכו דכתיב עני ורוכב על חמור ועל עיר בן אתונו. אתכת חסר. עשר דכלילן כחד. ולא הוא דלא שמעון מלי דכתיב אסרי לגפן עירה. אסרי לגפן זמין קב"ה לקדשא בניכהון דיסראל דלקרון גפן. עירה דלהון קטיגורא דילהון. ובגין דלקרון סורק דכתיב ואכבי כטעתיך סורק. כבי אתכיסא הוא דכפיק מסטר' דהאי אתון וסמי עשרה מיומיא ועשרה משמשא ואתכלילן כהני תרי כלא ואיכון מסתכאי בקב"ה. ואית עשרה לאחרכין דיומיא ועשר דשמשא דמסתכאי בכתם. ועד כתי' כי לא נתן כיפקד ולא קסם ביעקב לא כבנין כי ו' שדיו עמון מסטר' דכתם כפתם סוק ודא הוא סור וחמור. ועד כלעם אתרחיש מן כבנין כי ו' שדיו עמון מסטר' דכתם כפתם סוק ודא הוא סור וחמור. ועד כלעם כיון דידע דלתתקטר כרעותיה לאחרא ואלך את הדבר וגו'. תכלית הוא ואמ' ואם הוא יקרי דילך מיד אסתכל באחרוי ולא אסכא דיהא כרעותיה אלא אתי אתון. מיד.

ויקם כלעם בבקר ויחבוש את אתונו למשבד רשותיה כה ורשותא דכלק ועל ויחר אף אלהים כי הולך הוא דייקי דאפיק אלא ויחר אף אלהים לגבי הולך הוא. מלקדמין הוא כרעותיה דולא לאתסכא דהוה אזיל אמאי ויחר אף אלהים לגבי הולך הוא כגון דאת אמר קום לך אתם ואפס את הדבר וגו'. את דכבי הוא דבסי אתסכא דהוה אזיל אמאי ויחר אף אלהים לגבי הולך הוא כגון דאת אמר קום לך אתם ואפס את הדבר. אלא קום

רמז לה מתקן ומורה זייך לכפקה מן רשותה חייך תנת ולתנך כרשותי תהון מיך
ויתיב מלך יי׳ ית׳ ויתיב אל תכת כפק וקלי כלומלת אחר מלומכותה דילים דסלי
מלכה דרחמי הוה והויה דאמר ר׳ שמעון מייכיה מספכי רחמי לדיוקן לעטן לן דסלי
לה לומכותה דילים הוה. אמר רבי אלעזר לה שכי מלכה ולה כפק מלומכותה דילים
מלך כנין דהוה סלי מלכה מסטרה דרחמי וקלים לקכלים סתיר חכמתה דילים
וקלקל רשותים. סלי לעטן לן. לן הוה עטן ומתתכא עטן לכללאחרא לה הוה עטן.
תלכה לרם כמה מכים בלעם כחרשוי על כל כני עלמה דסלי כשעתה דלעכא שמע
לכפקה מרשותים דקכ״ה מסיית מלם דכתיב ואך סדכר וגו׳. לסתכל כחרשוי
ולה לעכא כר הסוה לתון מם כתיב ויחבוש לת לתונו לטעין לה ככל חרשין וככל
קסמין דהוה ידע ולעיל כה ולכליל לה מכלטן כנין למולט להו ליסראל. מיד ויחר לף
לאלהים כי הולך הוא. הוא דייקה כמה דלתמר. מם עכד קכ״ה לקדים למלכה דרחמי
לקיימה לקכלים וסתיר חרשוי וקסמוי. ולה דעד דשתה לה כתיב יי׳ ולה לתתזי
בקסמוי וחרשוי והה לוקמים והשת כיון דלתתקי לתתים וחרש כתקומי חרשוי כסטרה
דדיוקן למולט ליסראל לקדים קכ״ה למלכה דרחמי לקכלים וכשם דרחמי כנין לסתור
חכמתה דילים ולסטלה לתתים מסוה לרחה כמה דכתיב ותט הלתון מן הדרך
מן הדרך דייקה. ועל דה לה כתיב ויתיב מלך הלדים ויעמוד מלך הלדים
הלה מלך יי׳ דרחמי. אמר קכ״ה רשע לת לטעת לתתך כחרפך כחמם כטרי דדיוקי
לקכל כמי. תכה לעבר טשוך ויהפך מלרחה דלמוד לקדים מלכה דרחמי לעטן
לן. לן דייקה כמה דלתמר.

ותרא הלתון לת מלאך יי׳ וגו׳. אמר רבי יצחק וכי לתתי חמלת סיה
וכלעם דהוה מכים כל כך לה חמה. אמר רבי יוסי מ״ט דסלי סהוה
רשע יסתכל כחיזוקדיסה. אמר ליה לו סכי הה כתיב כופלו ונלוי עיכים. אמר ליה לה
שמעה כהה מידי ולה לומה. ל״ל לכה שמעה דכך הוה לנטריך לסתכלה הוה
נפיל וחתן וסתתה לה לנטריך לסתכלה. אמר ליה לו סכי כדרנה עלה יתיר הוה
על כל כביכי מהומכותה דילים ולו עיכים חתי ולסתכל כיקרה דקכ״ה והה רבי שמעון
אמר כלעם כחרשוי הוה ידע כחיזון כתרין תתלין דלתתה כמה דכתיב ולת כלעם
בן כעור הקוסם. קוסם קרלים קרה דטכופה דטכופי היך יסתכל כיקרה דמלרים.
ועוד הה אמר רבי שמעון כחיזו חד דחזה לסוס שעתה דכתיב ויצל מלדים לת עיני
כלעם ויתעקיה עיכוי ולת אמרת דהוה חתי כנילוי דעיכוי ולסתכל כיקרה דקכ״ה.
ל״ל תכה לסדרכה לקכלך לידי ודיוך כעי נחותך ודלתי רזי תורייתה עלתין ולה יכלין
כני עלמה למיקם עליהן כך לסיר לקדמת כמלה דתוריתה עד דישמע מלה
ודע לה על כוריוה. לתו לקמים דקכ״ה אמרו מלה קמיה. פתח ואמר מה לטוב
כי תזכרכו וגו׳. הלי קרה מוקזוה מומכן דעלמה לתרים כשעתה דסליק כרעותים
דקכ״ה למכרי לכשה. קרה לכתיב כתות כתית דמלכי עלתי ואותיב לן קמיה. אמר לן
ואוקיד לן. אותיב כתות לתרכין קמיה אמר לן כשיכה למכרי לדם״ אמרו קמיה

וכלעס 4 ז 7 כו

ובלעם קרי לון מחזה שדי דליכון כופל ועלוי עיכים · וכהדוח ומכח לית לסתהר בעלמא
דיסתכח נביאו כר ליכון · ובכל יומא הוה לסתיס בליכון טורי עמהון הס׳ ובחבי כלק
מלך מואב מסדרי קדם · מסדרי קדם ודאזלא מארן בני קדם · תמר רס כמס זמכין
למיכח מלם דל ולא מסתכלי מכר ייתי דהה קכס לא סריך לגלח כליה קדיסא כליה
דיסתמוי לסריך עלוי · וכן קכס מכרוז ואמר לך ומנח לך מעביר כנו וגו׳ · ומוקדתי
לסתערכא בהדייהו · תלת זכיה מולקהון דיסרחל דקכס קדים לון לסריך כיכויהן
ויומן דכתיב כי ה׳ אלהיך וגו׳ · וכגין דהוה מתסלך בקרב מחניך בתי׳ וסיה מחניך קדוש
וגו׳ · וכתי׳ והיותם קדושים וגו׳ · וכתיב לל תטמאון בכל אלה וגו׳ · וכתי׳ ולקן כס וגו׳ · דלא
וכילנא לקרב גבייהו ומרו לי לכך זכיה מולקהון וזכה מולקהון דבכויהו מהימני קדיסי
דליכון קדיסין ולית לון מולקא לסתמסא בקדוסא עלאה · **ותרא** הלתון
לת מלאך ה׳ וגו׳ בהדוח לרחא דהוה לסתקא (פי׳ לסתכא) בגווה · ומרכו בלועם
בידו · וכי לא ליכו כפיק לקבילו הלילתון מלי כעי מרכא · ולא ליכו כפיק
לקבליה דבלעם למלי ממלת לתכיה ולימו לא ממא · דלא לכלא מזדמן סנוא מלאכא
מזדמן לקבליה דלתון לסקקא לה מן סהוא לרחא דלתטען כה וכמה כרחמי · ומזדמן
לקבליה דבלעם לסתכא ליה על דליכו סיה כעי למיכך בכרמותי ולא כרמות לחרא ·
אלא ומי הסתא לית לסאלא לי מלי סון לתיון מסטרא דכתרין תתלין ולא מלא
לחרא · למה כתיב ולך את הדכר וגו׳ · אמר רבי יצחק בניכיהון דיסרחל לתדבל
מלאכא למלא עמיה · דלי תימא דקכס מלאכ עמיה והוא אמר לך את הדכר וגו׳ · מן
דסא הוה מלאכא אמר ליה ולסכם את הדכר וגו׳ · דלי תימא ויאמר אלהים אל בלעם
וגו׳ · הכי מוקמכא דהלי אלהים דסכא כלסו מלאכא סיה והוא ליכו לתר דלתי
מסטרא דלוקא קמיה דכיה לחידן הילא ותוקפא דליכון כתרין תתלין דסוה מסתמם
כהו בלעם וכגין כך ויכא אלהים אל בלעם · ויאמר אלהים אל בלעם דלומכין לתקבי
מלאכא כמה עלאה · ותא חלתון מן דרך סטלת מן סהוא לרחא להות טעיכא
מסטר דליכא קמיה דיסרחל וכיה חמא בלעם דסוה סטלת מהוא לרחא ·
אלא הכי אמר רבי שמעון דפילו כרחא כעא לסכחא להו ליסרחל כחילא לתקבי
וכיון דלא סליק כידוי מה כתיב ויך את החתון כמקל דטען לה ואלכם לה כזרוזי
דיכא קמיה תקיפא הכא במקל במקל דויקא דליכו דיכא קמיה תקיפא כמקלו לא
כתיב אלא כמקל · פוק חמי כמה תקיפא חכמתא דהסוא רבא ותילוכתא דולים
לסכחא לסון ליסרחל דליכו לסנח להפקא מרסותיה דלעילא בגין דתילוכתא
לתתיקרא ולסכחא להו ליסרחל ·

ויעמוד מלאך ה׳ כמסעול הכרמים וגו׳ · מה כתיב לעילא בקדמיתא כתי׳
ותא חלתון מן הדרך ותלך כמדבר ותלך כחרא מיסר מסטרא
דמדבר לתער ולתרכיפת ממש דסוה כה · ויך בלעם לת החתון להסוות הדרך לסטרא
לה מהסוא לרחא דמדבר · תמר ר׳ יוסי בין מלאכא ובין בלעם סוה לתכא כעקבי ·
לכתר כך חמא בלעם אלא סוה וכיל בדיון ויך לת החתון כמקל כמה דלתמר ויעמוד
מלאך ה׳ וגו׳ · תמר ר׳ לכא כמה לית לן לסתכלא כמלי דלורייתא · הכי קרי רמיזו

כחכמתא

מקלו לא כתיב אלא במקל
ע״ל דכתיב אחוק מקל
ומקל בועז ומקל רועי ע׳

כמכמתא עלאה. וכי למנבע נפק הלי מלכא לאתחזאה להד אתבע לון למיקם כין
כרמייא לקבלה ומכח סכא ומכח סכא. שלח כלא רזא עלאה הוא וכלא בעי קבלה בנין
לאנבע עלייהו דיסרא ולא יפלטון כהו זיכין כוסין בנין דזיכון הולקיה דקבלה. ויעמוד
מלאך יי׳ וגו׳. תלתא מסטרין דלהון כד הוי מתעטרין נפקין בעטרהא לגלף והמם
מלה כטרי גלופין בתכסיסא וכל בעא לאזדווגא כמלכ׳ מתעטר בחד עטרא דלרכבא
גווכין. זיכון גווכין מתלבטן בהרכבא סטרי עלמא כל גווכא וגווכא מתלבטא
תלת זמכין כהסוא סטר׳ דזיכון תריסר תחומו גלופין ועשרין ותרכלולו כתריסר לחרכין
כרומא דעטרא לית ד׳ סורין לד׳ סטרין וזיכון מגדלות כלא מגדלות מרקמיס מהו
מרקמיס כמה דלת לחד מכל לבקת רוכל ועל כל מגדלא ומגדלא ג׳ פתחין קכיעין
בתככין טכן מכל סטרא וסטרא. הלי עטרא נהירא (סם טהירא) (סם טמירא)
בדלונין דלופור כנין יקרא דמלכא כמה דכתיב לוקיר לכוש מפז וגו׳. תקוני עטרא
תלין זני דלכא כבחרכא זנא דלכא מכטרא דלחוגא דלכא מסטרא לא נחד
רמוכא כנו. הלוא רמוכא לית כה שלף וגין וכל זנא מכויהו מתלכטא כסומקא כחורא
סגונא רמוכא לתתבלב כבלונין לרכבא וקיימא פתיחא לאתחזאה זנהא תלת מלה ועשרין
זהמם זנין לכטרא לא וכן לכל כטרא וכטרא עד דמתלכטן לרכבא סטרי עלמא מחוץ
לכל כלכא ופלכא וזיכון לקרון פלא הרמון כמה דכתיב כפלח הרמון רקתך מבעד
לצמתך לרכבא גלגלין כפלכי לרכבא זויין כטלין כגלגולא לההוא עטרא וכל נטלי לה
לזה דקכן לעילא עד דמטו לגלגולא דפלכא עלאה דכסיס ומתמ ולילית מתחברן כל זיכון
פלכין ונטלין לעטר׳ וקכן לה׳ וקלא דזיכון גלגלין מסתמע בכלהו רקיעין לקל כעיומת
מתרעשין כל תולי סחוף וכלהו שלטין דא לדא עד דכלהו לחדי כרוך כבוד יי׳ ממקומו
כד מזדווג מלכא כמטרוניתא סלקא עטרא דא ותיסבת כרומא דמטרוניתא כדין
כחות הד עטרא עלאה קכיעא דכל סכן טכא וחיזו ומזון כסחרכתא כסיתא גלגלין
לחיה לסית סטרין דעלמא סית נדכין דנסר נטלין לה כפלכוי המזון (סם פלכין)
ענכין סחרכתא דגלף כה לומא עלאה קכיעאן כתן טכא חוור וסומק ירוק וחוכס
תכלא וחרגוכתא סית מלה ותלתעסר זוין לכל סטרא וסטרא. גלף ושית מלה מגדלין
לכל סטרא וסטר׳. וכל מגדלא ומגדלא טורין קכיעין פרחין לעילא לסתתלכן ככיתוכא
(סם נפתיחא) לזומא עלאה כמסס רבוא דילה. כדין מלא כלחיהו כגוד מתכן עלאין
ומדר וקבע לון כההוא עטרא לכתר לכגוד נחלי דמסס רבוא קדישא על רוסא דמלכ׳
ומרוסיס נסית סהוא מסתח טכא עלאה על דיקנא יקירא ומתמן כגוד על זיכון לכוסי
מלכא סיל כמן הטוב על הראש יורד על הזקן. לכתר לתהדר עטרא ומעטרא לוס
לומא עילאה כההוא עטרא וכרוסא עליה ועל מטרוניתא לכוסיקר כההוא עטרא
כדין קלא לסתמע כלהו עלמין נהנם ורהכה וגו׳. כדין קדושתא הוא ככל זיכון כפי
עמהן כד זיכון ויסרהל דזיכון כני כיתא ומסתמי להן כדין כרכהן לכפיק מניהו
דיסרהל הוא. ויסרהל כטלין כלה ומסדרי חולקא מניה לסהר עמין. ומההוא חולקא
פתיגו כל זיכון סהר עמין. ותלתא מכין סטרי מלקסין דממכן על סהר עמין נפיק

(ויקרא כ"ג מ"ב)

אך מכיל דקיק דמתמן לתקנוד הולקא לגיכון תתאי ומתמן מתפרש לכמה סטרין.
ודא קרייכן ליה תמנית דכפיק מסטרא דלרעא דקיסמא ועל דא עלמא כולהו מתמנית
דלרון ישראל לקא סתי. מאן לרון ישראל דא יוקימנא וכין לשילא וכין לתתא כל גיכון
סאר עמין עכו"ם לא לתתו חלק מהסוא תמנית. ולא תימא דגיכון בלהודו חלק אפילו
גיכון כתרין תתאין מסטרא תמנית סתיין. ודא הוא כמשעול סכרמים סכיל מרכבי
סאר עמין דמתברכן מניה. כד חמא סטרא דסיא מלאכא דסיא כלעם לסטי לגיכון להסוא
סכילא לכתיב להטותם סדרך מיד ויעמוד מלאך י' כמשעול סכרמי' לסתתא סכילא
דלא וסתיין כיה גיכון סאר עמין ענ"ן וגיכון כתרין תתאין. וחולא הא כתיב דלא
ר' יצחק כתיב מהוי כוטרם וגו'. לכטרם ולברכא לסאר עמין כגלותא וישראל לגיכון
כרמי סלי וגו' כגין דגיכון כגלותא ולא מתברכין כדקא חזי. גדר מוס וגדר מוס. אלא
לכא היך יכיל הסוא מלאכא לסתתא הסוא סכילא אלא כגין דסויעא לישראל הוס כיה
קלם וכנסת ישראל. ר' יהודה אמר לוריתא מסייעא ליה לכתיב מוס ומזח הם כתובי'
כהסיא שעתא מה כתיב ותרף סאתן וגו' ותלמן לל הקיר מאי ותלמן לל הקיר כלל
מקרקר קיר וגו' קיר פטרונא הסוא דלמא עלייהו. ותלמן לת רגל כלעם לל הקיר
היה לא יכלו למעבד עלייהו רוח קודשא ולוליבא דסך לית יכילו כתתים לישראל לו
לתומא

ויסע

מלאך י' עבור ושמוד במקום סר וגו'. כהסיא שעתא לסתים לם
כל לרסין וכל סויעין דלא לסתכח הם מכל סטרין דעלמא סויעא
כדין ותרכן תחת כלעם ויסר לף כלעם לסטותם וגו'. ויפתח י' לת פי סאתון
וגו'. סייכו חד מליכון מלין לסתברויו ערב שבת כין סשמשות. לסר ר' יצחק מאי
סני סלי לכלעם לו לסאתון לו לסרש כהני מלין. ר' יוסי לסר דסייכין כיה גיכון דכרכין
דסוו עמיה וכל מטו לכלק לסרו ליה וכי לסלי סטוח סדרת ליקרא לף תסכח כיה
מסטות ולא כמלוי וכגיכון מלי דלסתכח לסתבוח סאן יקריה. ר' חייא לסר לסלא לף
לסרת לסתכח סוי לף סכיק כלעם כהסוא לילים וכמלי דלסתכח ידע ולסתכר קילים. ר'
לסכח רמי כתיב ותפתח סארן וגו' וכתיב ויפתח י' לת פי וגו'. מאי שנא סארן מסאתון
דלא כתיב כם ויפתח י' לת פי סארן. אלא סתם מסם גזר על כוסם ופתחת ועכדת
לרעא פקודא דמסם ולא ולות דקלם יעכד פקודיה דסך מסם גזר ופקיד ופתח
סלדמם לת פיס. ועוד היא עכדת פקודוי דכתיב ותפתח סארן לתפיס. לכל שכח
לף מסתכח מאן דגזר אלא רשותא דקלם סוא וסוא ורשותיה כיה ככך כתיב ויפתח
י' לת פי סאתון. מניס לתיל אלא ומניס לסתכח. ר' יהודה לסר לסתכח כפרשתא
דלף וכלילן מלין ולתמויין דלאו מלין דגריכן לגיכון. וכי מלאך לכתיב ויפתח י' לת
פי סאתון כעיין למסוי לגיכון מלין מלין דלכמתא אלו דסכמתא ואלו כמס דלתעברו
מכרכין דלגיכון ומסכח דסוסוח דלילים ד"ש כרשומא והיינו דאמר הלא אכני אתוכך
סכמתא דלגיכון ומסכח דסוסוח דלילים ד"ש כרשומא והיינו דאמר הלא אכני אתוכך
קלם כיה ליה למכתא דסוסוח והיינו לף פתחה אלא מה עשיתי לך אלו כמי אמרו קל טרח קלם
פדאי הוא למעבד עלייהו רוח קודשא ולוליבא דסך לית יכילו כתתים לישראל לו
למכתא

לאומכח · ואולופכח מסלי לתתן דסף לית חולף כבעירי לאסרחם עלייהו דעתח סלים ·
תם כלעם כסיוס מלם לתתניס וכסיוס דעתח טפזח לך וכול למיקס · כדעתח עלחם
עלכו · **ותאמר** לכלעם מס עסיתי לך · וכי כרסותי סוס למעבד טב וכים · לאן
דסף בעירי לף מתכסנן חלף כמס דכסנו לן · ולף על גב דסכיוס לתכף כשמיקתח
(סס נעקתח) יתיר לאו כרסותם היל דסף סוס לסטיון לס בחרסוי וכרסותים
קיומח · ויאמר כלעם לתתן כי סתעללת כי סוס ליס למיוכח מוכס וסוס לתיב לקכלס
טפסותח דמלסח כדון קיומו מניס ולתקלול כעיניהו וידעו לחיהו סטוח · ומס למר
כי סתעללת כי לו יס חרב כידי למרו סטיח לך לי לחיהו וכול לסאלס עמון כפומים היך
לך וכול לסוכלס לתתניס וסוח כש חרכח ואולופכ׳ לית חולף כבעירי לאסרחם עלייהו
רוחח לתרח דלי יימרון כבי כסח לי ימללן בעירי כמס דעתח סלים יפקון לעלמ׳ · סוס
ואולף מסלי לתכח דסף קכ׳ס לסכתח כומס חמי מלוי · מפלתי כתו׳ כהעתקות מסר כלן

וירא בבקר ויקח בלק את בלעם וגו׳ · ר׳ יוחנן למר בלק חכים סוס כחרטין
יתיר מבלעם כר דלף סוס מכוין סעתח ללטוות · מסל וכו׳ · כך ויקח
בלק את בלעם וגו׳ · סוף סוס לתקין ליס ולחיד ליס לכלס · ויעלהו כמות בעל מלי
ויעלהו כמות בעל · לכלס לסנוח כחרטוי כמלי סטרח ילחיד כהן ומסכח דזמיכין
ישרחל למעבד כמות ולמפלח לבעל כמס דכתיב ולכו לחרי סבעל · וירא משם קצה
העם ממח רבו׳ דעתח ומלכח לסהון דפלחין ליס כמס לכתיב ויקרחו בסם סבעל
וכתיב סם יי׳ סוף סלדים וגו׳ · כיון דממח כלעם דזמיכון ישרחל להלין מיד
ויאמר כלעם אל בלק בנה לי כזה מבעם מזכחת מסר כתיב · רבי יוסי ורבי
יהודה חד למר לקכלי מדכתן דקדמאי לקרייב ליכון מבעם מדכתן · וחד למר
כתכתח עבד כלף ומסכח דסולקנון דישרחל כמבעם דרשון לתקסרו · כגון כך
לסדר מבעם מדכתן · לכך סם דסוס ליס רחימ׳ חד דאמר לך לכו ובכי כשן מכתבו
לקטטם כסדים כגון סהוח רחימח ליומין לתתן כר כם לחרח ובעי לתעדכח כסדים ·
למר מס לסעביד לי לתתער כוס קטטח סל סהוח רחימח דלתקסר כסדים ולח ובלע ·
מס עבד סדר ליס דורון לסהוח רחימח · למר סהוח רחימח ובכי מס לית ליס לסאי כר
כם בכתי׳ידע דכגון סהוח כר רחימי סוס למר סאי דורון לך ישלמקמאי זמיכו ליס
לכלכים ויכלוניס · כך בלעם אתא לתתערח קטטו כהו כישרחל וקמח דלח יכיל כגון
סהוח רחימח עלחם לילחון כלך רשך ורע לכיך וגו׳ · סאדי לתקכח קמיים דורון למר
קכ׳ס רשע ומס לית לך נכלי · לית כאי לאודועך כבכי׳ דורך זמין לכלכי · תם
מס כתיב ויקר אלדים אל בלעם · ואמר רבי סמעון לעון קריוטו ומחלם דורכך לחלין
סתמסר ולח יישוב קמאי · רבי אבא אמר למר ויקר כלל ולפכי קרחתו מי יעמוד סוס
זמין דבסהוח דורון וכול כהו כישרחל מה כתיב ויקר אלדים קריר גרמים מן דל דסוס
חציב ויקר אלדים כמה דלתמר דלתתעי עליס מסטרח למסלכותח · ר׳ אלעזר למר
ויקר בלעם אסיב דבסהוח דורון ושוב לסבחעח להו לישרחל ויקר לעקר ליס לכלעם
מקמי דבסהוח דורון ולעקר ליס לכלעם מסם דהוס חמיב ולעקר ליס מהוח דבנח
סלד ויקר · כלל יקרים ערכי כחל · למר ליס רשע לית אלח כלל לתתקרח כסדי
ולמיושל

את הלשון בעירי ואם בבני
האדמה תרגום ארץ יש

ולמועל קמיך דיורוכך לכלכו לתתמר . לתמר ר׳שמעון תת חזי סדי רשע נעלע דכלע
הייהדלע תשכח ככל פרשתא דא ואתמר יי׳ לכל כלעם לו ודכר יי׳ עם כתוב ויפע יי׳ דכר
כפיוגן כמיך דסוי חשמע כפוס חמרע דלע יפעטי סכל לו יפעט יי׳ דכר כפי
כלעם וגו׳ . לתמר ליה קכ״ה רשע לת תשוב דעלך יפע ויתקוים כרכם ככני לו תפכע .
לע נריכין לימון לך כמה דלתמרין לפרשם כ״ש לת סוב ש כלק וכל תפתח פומך לע
ידע כרשותך ולע כפומך תלוין מלולע חלע וכם תככר . ידרי כ״ם דזמיכע לכרכע לון
כם תמלל כרכ׳ דככי דכל תפתח פומך סוף תתלל מלין לתתקוים׳ על ככי דלע תשכוק
מלין לך ח״ת דכך סוף כיון דלת לכלק וכלק שמש כל לימון מלין לתתקוים׳ סוף תשוב מפומך
דכלעם כפקין לת׳ לקוב לוכי לקללתך לת׳ כלעם סכ שין תרעי כידך כנון לתעכב סכע
לסדי כם ואי לת תיכול לתעכבע (פ״א לתשקע) לם כסדי תרעין חכח לתעכב לם ואכני
מלין דסיל לת׳ מם כתיב סתיב כם על עולתך וכלק חרעין תעכב לם ואכני
לתקרם כם כלת׳ לתעכב לם מלין מלין . לל׳ לקב רשעלע לתעקר לך מם כתי כתריס
ויקר לילדים לל כלעם וסטוע דכר תרים קלל כמלולי דכם . ויאמר סוב לל כלק וכם
תדכר לם תדכר ודלי . תם כקדמיתלע לע כתיב סתיב כם על עולתך חלע סתיב
על עולתך ולכם לולי יקרם יי׳ לקרלתי . כיון דאמר דכם אמר לימון כרכלן כדין
אמר סתיב כם על עולתך ולכי תקרם לם . לכם תרם לי ועקב כלומר לקום . רכי
יוסי אמר תשדי לון מסכוע דרגע דלימון קיימי כלל נדם לורם . אמר לי תיכול
לעשדי לסטוע דרגע דילהון סוף כלהו לתעקרו תעלמע . ולכם זועתם ישרלל יפרלל
דלעולם דיסתכח רוגז קמיס כלל ולל זועם ככל יום .

כי מרלם נורים וגו׳ לר׳ יצחק מרלם נורים לילין לימון לכסתלל דכתיב הכיפו
לל נור חוכתם . ומנכשות לנורכו . לילין לאמלין כין מסלי סטרלל
מסלי סטרלל לל יכלין לתתלטוע . ר׳ לקל אמר כי מרלם נורים מלן יכול לכל ליפרלל דעלמ׳
דלם סוף תשיל מרלם כל נורים כפקי ומלין לימון נורים גכורן דלם כל דיכון דעלמ׳
מלימון גכורן כפקי ולימון לתתלחלן כסו . ומנכשות לנורכו לילין לתלי מסריין (פ״א כתרין
לתתלחלן כהו . הן עם לכלד וגו׳ . כלל יי׳ כלד ונכלו . מי מכם ירא לקוסוס . לילך
לר׳ יוסי תרין דרגין לימון ויעקב ויפרלל כקדמיתלע יעקב ולכתר יפרלל . ותשב דכלך
חד תרין דרגין דלימון דלם דרגע עלילם סוף יפרלל סוף מי מכם עבר וגו׳ . לתתע מלין סוף
עבר . ר׳ שמשון אמר סלי דכתיב כיס יתן כעבר חרכו וגו׳ . מלן חרכו הם ודיבע
דכתיב חרב לוי׳ מלילם דם עבר סטוע לתך לתתברי מכיס לדם סרלסון דכתיב וויבר
יי׳ לילדים לת הילדם עבר וגו׳ . ומסטוע עבר כמס חיילין וכמס מסריין כפקין כמס
עפסין כמס גדודי כמוסין כמס גירין כמס כליסטרלות כמס רומחין וסייפין וויכין
לתתכמו מסטוע עבר מי מכם כלל היס מספר לגדולו . ומספר לת רוכע יפרלל .
רכע ופרלל סוף לחד מלם סוף רוכע יפרלל כלל רובן תחת מטוע רכיע כלל מטתי
מלמה . רכע כמו רכוטית מיפרלל לתתע רכע לתקדי לסוס כתרין מזמע דלימון
רכע ופרלל סוף לחד מלם סוף רוכע יפרלל כלל רובן תחת מטוע רכיע כלל מטתי
מלמה . רכע כמו רכוטית מיפרלל לתתע רכע לתקדי לסוס כתרין מזמע דלימון

לחוקומכח . לית מי מכם עפר לחיכון פקודין דחיכון בעפרא בזרועא בכוטרא בחנדא
ובח חוקומה הכרויה . ומסכר לח רבע כלל כסמתך לח תרכיע (ר) חלח לכח כלך מכיס
סיס כחרסוי כבלעם כר ללח ודע לכיון סעתה ללטייח)

ויש״א מסלו ויחמר . וידבר ויחמר לח כתיב מלי ויסח מסלו דכי חויח לחמר
הוח סיס וקיף קלף לוכי סיסוח ממלל ויסח מסלו בלעם . ויחמר חלי
כם כמח דכתיב וכח תדבר ותחמירו מכם סיס . לית כיון דחמח בלעם דכבל חרסוי וכבל
סיסוח דורון לח יכיל לחעקרח לחעקרח לח לחכי חקרם כם לחעקר להלי כם חלל
קלם רסע חלח סכור לחעקרח לח לחכח חעקר לן מסטולקמים כתיב ויקר חלהיס לל
בלעם כמח דחתמר . לכתר כיון דחמח ללח יכיל הדר ונחמר וכרן ולח לסיבנס ולח
לסיבנו מכעיליס לל לח ולח לסיבנס ודלי . לסיוח לכ תיב כם וכח תדבר לות חלח יכיל
לחהדרח לס . לחמר בלעם כתרין דרגין כעינח לחעלח כהו כעינח לחעלח כהו מדרג
ליעקב ולח יכולנ לחעלח כעינח לחעלח כהו מכטרח לחכח דישרחל ולח יכולנ . מט כנין
דסמח דל לו דל לח לחקסר כוכין כיסין כלל לח כביט לון ליעקב . חלח תרין
דרגין חיכון כלל כחם וקכס לקבליהון סמל ולון לחמר בלעם לח ודלי לסכיכנס לקבלי
דכני ועקב וישרחל . לון לקבליס ליעקב דלח יכיל קטיר כנסם . עמל לקבליס דישרחל
דלח יכיל קטיר בקסס . כיון דחמ׳ דלח יכיל לחמר ודלי לח כביט לון ליעקב ונ׳ מט כנין
דיו חלדין עמו ונ׳ . ודלי תימח כהני לח יכילנ בקסס ונכס יכילנ כתיב כי לח כחם
ביעקב ונ׳ . ולח עוד חלח דכל הילין דלעילח וכל מסריין כלהו לח ידעו ולח מסתכלי
בנמוסי דמלכח עלאם עד דסחלי להכי חרי ליעקב וישרש . ומלי לחמר ימם בעל ש׳ . לחמר
רבי שמעון כל הכי חלין כם לחמר ומוח לריס קלף לקבלם ולח ידעמלי הוח ולח לסתמע
כר קלים .

הן עם כלבוח יקום ונ׳ . מלן עמח תקיפח כישרחל . כשעתח דלתכניס
נפקח קס ומתנבר כלריס לפולחנח דמלריהון ככמס עירין ככמ׳ תוסכחן
מסתלי כלוריתח כל ומח וכלילה לח ישכב ונ׳ כך כשיבר נם למסכב על ערסיס
מקדם סמח עלאם ממליך ליס לעילח ותתכמים נדליכי כמוסין מתקסרן קמייהו כשעתי
דכתחין סומהון על ערסייהו כסמע ישרחל וכען רחמי קמי מלכח קדוסח ככמס קרלי
דרחמי . ר׳ חכח לחמר הן עם כלבוח יקום . ומיכין סלי עמח למיקס על כל עמין עכו״ם
כלריס גיבר ותקיף ויתרמי עלייהו לרסייהו דכל לריוותח למסכב על טרפייהו לכל
עמח דל לח ישכב עד יחכל טרף . לל סן עם כלבוח יקום לקרכח קרכנין ושלום קמי
מלכהון על גבי מדבחח . ותכח כשעתח דקורכנח לתוקד על גבי מדבחח . הוו מחן
דיוקנח דחד לריח רכיב על הסוח קרכנח ולכיל ליס . ולחמר ר׳ חכח לוריחל מלכח
עלאה סוס ומחן ליס כדיוקנח דלריח תקיפח רכיב על מדבח׳ ולכיל לון לקרכנין וכל
ישרחל לח הוו זכלין כל כך הוו מחלן דיוקנח דחד כלבח תקיפח רכיב עליס כדין הוו
ידעי ישרחל דכעיין תסוכח וכדין תיכין . לח ישכב ונ׳ . חלין קרכנין דליליח כנון
עלון . ודס חלליס יסתכ . דקכ״ס חנח קרכנח דילהון על מכחיהון . ר׳ חלעזר חמר לח
ישכב מהו לח ישכב . חלח ככל ליליח וליליח כד כר כם לימנו חויל כפקודי דמלריס לח

ב׳ עמודים נמח חת עמודי שחל
ושחלין כם סמל ונמח

(ר) בעינן למעלח דהו תרגמ
דיעקב ולח יכילנן פירוש —
תרגם לנקלקס ומני למעלח —
דיעקב יכיל בחמבריו ספוה

ויקרא

תלת ומכון דסלקין ישראל לאתחזאה קמי מלכא קדישא :

כלעם כי טוב בעיני ה׳ וגו׳ ולא הלך כפעם כפעם לקראת נחשים וגו׳ :
מאי לקראת נחשים. ת״ר יוסי דהכי תרין ומכון קדמאי הוה חזיל ככל
חרשי ובשע למומר ולמולט ליסראל כיון דחזאי לקסם רשיעים אמר אזיל אלק דלמא
אלוקך לא כשיון ככף מלולא לוקרא זמין מהאי כה כמה דכתיב וכה תדבר. כה תדבר
ולא יכזב. כה תדבר דסלטא על כל סלטון חרשין וקסמין ונחשין כיון דלא יכלון
לאחשא לכבי. תא חזי רסיע כל לאסתכל בהו ביסראל הוה מסתכל בלין תרין דרגין
ויעקב ויסראל לאחשא לון לו כה לאי בחרשי בגין כך כל ברכן וברכן יעקב
ויסראל לאתבריכו. ורזא כלעם כי טוב וגו׳ כתיב חזא דלאי כפעם לאחבי מלכא כסירין
ונחשין כיון לא קיימו בקיומייהו וכל חרשין וכל קסמין לא סלקין לא בחרשייהו. תא כסבי
תרי ומבי כתיב ויקר. ויקר אלהים. ויקר ה׳ אל כלעם וגו׳. וכתיב וכה תדבר והסיתה
כיון דחמא דסה לא לאסתכא רוגזא וחרסוי לא סלקין כלל אלא כפעם כפעם וגו׳
כיון דחמא דסה לא לאסתכא רוגזא וחרסוי לא סלקין כלל אלא כפעם כפעם וגו׳
כיון דלאפרים ולסתלק נרמים מאחרסוי סלרי כרוחא לאחזא בית תעצוותיה לאחזא לעסחא
ליסראל. ת״ר יהודה אומי לתעצוותיה הכי ל״ל רוח אלהים ולא רוח ה׳ אלא רוחא חד
מסטרא דסמאלא דאתקרי רוח הקודש ואתקסרו לאכון ויכון וחרסוי דילוס. תא לעיר הכי
הוליפכא דאפילו הלא אל ברוח כיה רוחא דקודסא. אל״א ר׳ יוסי לי הכי הא כתיב ותהי
עליו רוח אלהים וכבל לוכון ומכון לוחרכון לא כתיב כהו הכי אל״כ כתיב סוף. תא כתיב
טוב עין הוא יבורך והא לוקמוה אל תקרי יבורך אלא יברך וכלעם הוה רע עין דלא
לאתברא רע עין בעלמא כוותיה דבבל לאתר דהוה מסתכל בשיכוי הוה מתלטוין וכל
לאמרו הלי מלן דלאעבר כריס בזקוק ומסתבי מעיכא כיסא ויחפי סודרא על ריסיה כגון
דלא יכול שיכא כיסא לסלטאה עליה. תוב הכא כיון דחמא כלעם דלא יכיל כחרשוי
וקסמוי לאכלאה ליסראל כיון דלא תכלו כהו בשיכא כיסא בגון דבבל לאתר דהוה מסתכל
בשיכוי הוה מתלטוין. תא חזי מה כתיב ויהי רשיעים לילים לקבליהון ליסראל כתיב
ויסת על סמדבר פניו כתרגומו בגין דיהוה ליה סטר קיומא לאחזאה להו סטרא חמי
מה כתיב ויפן בלעם את פניו וירא את ישראל. כיון דחמא ישראל לאחזאה להו סטרא
דעבדו מעשה. מה כתיב ויפן בלעם את שכוניהו ואת ישראל. כיון דחמא ישראל לאקדיש לון קדם
לסטרא הוה מלכא לון כסתכבותא דשכוניהו ואתי לסתכלא בהו ידע ישראל קדמאי כהסיון
סודרא על ריסיה לאקוקא בגין דלא יסלוט בהו שכוניהו ואתי עליה רוח אלהים. ותהי עליו רוח אלהים
סודרא על ריסיה לאקוקא בגין דלא יסלוט בהו שכוניהו ואתי עליה רוח אלהים. ותהי עליו רוח אלהים
דיסלוט כיה שיכא כיסא. תוב הכא אמר מה טובו אהליך יעקב כמה לוכון יאקבא כמה

לוכון

לימון מפירין כמה כמיתין מפירין לאתכמתן כיכויסן דמיין לחיכון כמיתין לנמצא קשה
בגמתא לעדן. מאן יפי דאלין כמיתין מתכאו מחיכון מאכלי דכסו.

וזל מיס מדליו וגו׳ לכר כם דהוו ליס ידן מפירין ואן למאכז לעכר חד כר כם מתל
דשכח כיסא לאסתכל בחיכון ידין בקיט כהו מאדי לאכא לאמר כמה לימון
מפירין כמה לימון ואן חמו מאכמין מנזדר דמפירו עלאה לכתר אמר מאן יתן ידין אלין
דמרין בין מאכין יקידין וכלבושי יקר דאלנוכא בכיתאי לאסתמסא כהו ויכון גכויין
כתיכותא דילי. כך כלעם מרי לאכאל מה טוכו לאסלך אמו כמה מפירין כמה יאן וכו׳
לכתר וזל מיס מדליו לא יסתכא כטיעא מפירא דא כטיעא דאורית׳ כר מיכון מאכלין.
וזרעו כמי׳ דכי׳ דלא יסניולא ירכי דוד׳ דקודם. אל קלס רמא לא יכלין עיכך לאכאל
לא פריסו דקודסא עלייהו כדין אמר אל מוזיקו ממגריס וגו׳ לא לא יכלין כל כני עלמ׳
לאכאלם לון דא חילא תקיפא עלאה לאיזד כה ואמאי לייהו ל מוזיקו ממגרי׳ לא עד שא
כתוספות דאם לן דלא יכיל כר כם לאוזוט ידיה עליה מגו רומיה ואדלא סתכא כזקיפו
עלאה הכי יאכל גויס כריו וגו׳. ולית מאן דיכיל לאכאלא לון ואפי׳ כוזכא דלא זקיף לא
יכלין הא׳ כרע סכך. לא דקיל בגין דאם יכא גיכר כלרי וכלכוא אפילו כל לימון כני
עממיו וכרע כיכויהו וסכך כלרי הוא יסתכא כמוסי אורית׳ כאורמי אורית׳. ואפ׳
סולטנותא לייתלהו כמאריהון דאפי׳ כל עלמא לא יקרון להו כלרי׳ דא כל סכיך על
טרפי לא יכלין לאקמא ליס מכיס הא׳ כרעסכך כלרי וגו׳. אל שער לא מסתכא כעלמ׳
חכים לאכאלם כלעם דשיעא דהא בקדמיתא הוא מסתכא כמגריס ועל ידוי קמירו
מגרי עלייהו דישרא דקודרא דלא יפקון מעכדותהון לעלמין ודא הוא דאמר מה לימון כל
לאכאלם להו דהא אכא עכידא דלא יפקון מעכידתא דמגרי לעלמין אכל כל
מוזיקו ממגריס ולקכליהון לא יכלין מכמין ומרעין דעלמא.

ועתה סכני סולך לעמי וגו׳ ר׳ יסודס פתח לא תכניר עכר ש מלוסי וגו׳ עתה
יפה כקרכן כמה מכיכין מלי דאורית׳. כמה מכיכה אורית׳ קמי
קלס. כמה מכיכה אורית׳ דאורית׳ לא קלס לכי. תא כמעי׳ דו כפקו ממגרי׳ סמ׳ כלעם
דהא מרעי וקסמוי וכל לימון קמרין לא סליקו כהו כישרא. מרי לנרין נרמים ולמירא
ריסים. חזל לימון טורי מסוכא ומטו לגבי לימון מלמלאי דפרולא וכך הוא מרא דמלן
דמטי נכייסן כין דעל כר כם כריסי טוריא חמי ליס עזא הסוא דלקרי נלוי עיניס. מיל
לאמר לעזא כרין יסכין קלא ומתכמסין גכויסו חויין רכרבי דמקוקדן וסקרין לון מדברי
אוכיחתא ועירת לקכליס דכר כם. ותכא כמין סוכרא דריסיה כר ריסא דקוי׳ ותרין זנכין
כם וידסא ורגלסא זעירין. כר כם דאמי לא חפי לאכוי והוא מויתי אל קטורת מלוקידו
דתרנולא חוורא מרי כאנפסא וסיא לתית עמיס. עד דמטי לגבי ריס דמלמלאי והסוא
ריסא דמלמלאי כעין כלרע׳ ומטי עד תסומא ותמן כיתהום אל סמיך והוא כעין כתהומ׳
תתא׳ וכסכו כמיך לתקפ׳ ריס דמלמלאי כל מטי כר כם לריס דמלמלאי כטם כם נ׳ ומכין
יכלין קרלן ליס כדין כרע וסניד על כרכוי ולזול ולטיס עיכוי עד דמסי נכייסו. כדין
יתבין קמויהו וכל לימון חויין סכרין ליס מסאי סטרא ומסאי סטר׳ פתח עיכוי ואמי לון

חלק ומלמלאי ומעלים אל פרעה
כלעם והוא יעץ לחסיס לחתן
ענוקן בסבלותם רת כלעם:
לא גלות אדום הוא סוף גלות
מצרים ורוח לדבר ויבימו עליו
שרי לחסיס לחתן ענוקן
בסבלותם ויבן ערי לחסכנות
לפרעה רת ענו כלעם ומלמלו:

כ׳ומין. כל מטה זמנה למיתה לתרחים סהיה תוכיחתה וכל לילין מניין לולין קמיס עד
דיכיק מן טוריה כין סהוה חמוכ׳ תקיפ׳ וכלעס כל מטה גכייהו לודע לון מלה ולכגר
גרמיס כטוריה עמהן. וכעה לקטרגה לין לאתכה לון למכריס וקכ׳ס כלכל וקלקל כל
חכמת׳ דעלמ׳ וכל מרמין דעלמה דלה ויכילו לקרב׳ כהדייהו. ולה סהת׳כון דהמה כלעס
דלה יכיל לאכחסה ליסרחל לאסדר גדמיס ואמליך ליס לכלה מס דלה כעה מכיס כגין
לאכחסה לון ועיטה דילים סום כלילין נוקבי דמדין דלילין סקירן ולמלה דלל׳ מסס לה
סוכה ידע׳ דכתי׳ן קסס סיו לכני יסרחל. כיון דהמ׳ קכ׳ס עיטה דילים לאמר סה ולה
גרמך כעיטך יכול מס עכד סטוה מלה דסלטה על כל מרמין לאהמי ליס כופה דכלה וכי
לית להו רסותה למן רשיק. לר׳ יהקס פיכה חמה ומלין לאתמרו מסהו׳ דקל׳ עליס וסה
לוקמוס. ויסה מסלו׳ לאמר מלן דלית ליס למימר מ״ט כנין דלה יתקיימון מלין דגעלה
(ס״ת כגין דיתקיימון מלין לעילה) כדעתה עלמה כאורייתה.

אראנו ולה יהיה דהה מלין לולין מכייהו לתקיימו כסהוה ומכה ומכייהו לכתר
ומכייהו כומכ׳ למל׳ מסיחה. תכ׳ומין קכ׳ס למכני ורומלם ולאחוה׳ חל
ככבה קכיעה מכנכה כע׳ רסטין וכע׳ ויקין נהרין מכיס כאמצע׳ רקיע׳ ויסתלכן כיס
ע׳ ככבין לאהרכין ויסה כהיר ולהיס ע׳ יומין וכיומ׳ סיתיה׳ יתקד ככ׳ס יומין ליר׳ סתיתה׳
ויתככים כיומ׳ סכיעה לסוף ע׳ יומין. יומ׳ קדמאה ויתחזי כקרקפתה דהיכ׳. וסהוה יומ׳
יכפלון ג׳ סורין עלוין מסהיה קרקפתה ויסיכלה רכרכה יכפול ומליטה דסהיה קרקפתה
יומות. כדין יתפצט סהוה ככבה לאתחזאה כעלמ׳ וכסהוה ומכה יתערון קרכין תקיפין
כעלמ׳ לכלל׳ סטרין ומסיימנות׳ לה ומכה כיומייהו וכאמנעות עלמ׳ כד ויתהיר סהוה
ככבה כאמנעות רקיעה יקום מלכה חד רב ושליט כעלמ׳ ויתגאה רוחיס על כל מלכין
ויתער קרכין כתרין סטרין ויתכבר עליהו וכיומה דיתברי (ס״ת דיתכסי) ככבה יזדעזע
ארעה קדוס׳ מלין סמרכיס לתר דסוס כי מקדס׳ ומערתה חדה מן תהות ארע׳ ותגלי
ומסהו׳ מערתה יפוק לעה תקיפ׳ לאוקדה עלמ׳. ומסהיה מערתה יסני חד עופה (ס״ת
עכבא) רכרכה עלמה דיסלוט ככל עלמ׳ ולית לתיהיב מלכות׳ וקדיסי עליוכין יתכבזון
נכי׳. וכדין יתגלי מלכ׳ מסיח׳ ככל עלמ׳ ולית לתיהיב מלכות׳ וכני עלמ׳ כעעת׳ דיתגלי יהון
מסתכחין כעקתה כתר עקתה. ונכתיכון דיסרחל ויתגכרון כדין יתער רוחה דמסיחה
עליהו ויסיבי לאדו׳ וכל ארעה דסעיר יוקיל כטורה. כדין כתיב ויסרש עופה חיל. לה כלה
ולית לדוס יכסה ויסה סעיר תיכוו. לוכיו דיסרחל וכדין ויסרש עופה חיל. וכסהו׳
זמנה יקום קכ׳ס למקיעה דעמיה ויתבסי מכהן מותה דכלה יחין ויי עמ׳ חיל. לה לחמות
כי לחמיס. וכדין ולית ויי למלך. וכתיב ועלו מושיעים ונו׳. לר׳ לכה מהי לכתיב כי
כמחס תכלו ונו׳. הלה כד יפקון יסרחל מן גלותה סכיכתה נפקה עמהן ושמה
יפקון. דכד כי כמחס תכלו. עמון לה קכ׳ס. ר׳ יהקס לאמר לה נדיק כלה עמון ומחס
ומכה כה. לר׳ סמעון נדיק עמון לקרי ומן יומ׳ דלי נפלת כגלותה לתחכיו כרכן
מלכה דעלמ׳ מהלי נדיק. כסהוה ומכה מה כתיב ומלכתה מוס כמעון לה נדיק.
ממעייכי היטועם חלין לכה ולמה ל״ל חלין כל״ח ומ״ל. וכלה מחכוני כביעין עמיקין
כדין ולחרת כיום סהוה לוקך יי׳ ונו׳. נהלי ורכי ומכה יומ׳ כלה ונו׳. כילה יי׳ לה׳:

פרשת פינחס

וידבר יי׳ אל משה לאמר. פינחס בן אלעזר וגו׳. ר׳ שמעון פתח ואמר שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך. שמע בני מוסר אביך זה קב״ה. ואל תטוש תורת אמך זה כנסת ישראל. מאי מוסר אביך. מוסר דיליה לאורייתא דלית בה כמה תוכחין כמה עופצין בגין מוסר יי׳ בני אל תמאס ואל תקוץ בתוכחתו. כגוין דכל מאן דאשתדל באורייתא בשלמא עלמא זכי ליה כמה תרעין להסוה עלמא כמה כתורין בשעתא דיכפוק מסחי עלמא׳ היה לקדמותא קמיה ואזלא לכל כתובי תרעין מכרזת ואומרת פתחו שערים ויבא גוי צדיק. לתקוניו כרסיין לפלטיה עבדא דמלכא דלית חדו לקב״ה שף מאן דאשתדל באורייתא כר כה דאתער בלילא לאשתדלא באורייתא דהא כל נדיקויא דכנסת ישראל ניתין לקלים וקב״ה מסתכא כויניהו כמה דאוקמוה היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך. משרין דשמשיני. ר״מ אומר שלש ישראל ואזלא עמהון בעקתיהון. חברים מקשיבים לקולך. משרין עלוהי כלהו ניתין לקולך לקול תוכחתך בגלותא. השמיעיני את קולך. ׳ אומר ר״מ השמיעיני קלך דאיכון חברויא דאשתדלו באורייתא. כביכול כל איכון דזכאן לאשתדלא באורייתא ומכך פלגי לילוא ואתיין כאטרוניתא כר כהיר ואמאי לקבלה אבאי מלכא אתקיף ואחסין בזכיכתא ולא עוד אלא דאמרי׳ כיה חסד כמה דאוקימנא. ולא כל מאן דזכי לאתתקף בזכיכתא יתאסר גרמיה מאיכון מלין דאחידן לקבלה מאן איכון דלא מצלח בהא קדישא בגין כת אלא בכר. וכל מאן דכתיר גרמיה בכיכול כנסת ישראל אחידא ביה ויהא לקדישא ביה סלק זכי ונקי לסאי. ואמ״ר אתחזיין ישראל לאשתלחא כסאי שעתא בר לקדישא פינחס אלא שכתיב ואביך רגוזא הוא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן אלא בן אלעזר וגו׳. אלא בן בן תרי ואמי לאשתלחא קא אתי. תאר ר׳ שמעון סאי כר כה דכתיב נאנוסה ולא זכי דיתתקן כיה כאילו מסקר בקשתא לאכלא ואכלי קריבא עליה סאי קרבן אלו מנחה לפניו וכאן כה וכשבע על עקר׳ וכאן כה טב ליה דלא מכרי תכונא דיקן גמור אינו כדאי ודיקן שאינו גמור כאיכו׳ מאן הוא דיקן גמור ואמאן הוא דיקן שאינו גמור וכי מאן דלא עסיק כאילו דיקן לקרי׳ דיקן גמור ידוע דאיכא לאי כתיב גלגולין עקימין וכאשכתיה כגי כתיין ואתקין עורין ואכר כירין וכשא תילכן דיקן שאינו גמור דכגי כתיב כאשכתיה לאחרא מכר כה ואשכחת לאתקין תקכי ומוסרא כאלקדמין ואיתיהב כה ולא ידעי לאי אשתכר דילוה מסתכרא דילוה עכלהון לקדישין ואסתכרא לה אלא לאי הכי. לכר כה דכתיב כניין ספירין ואן אלים עד דסתר ליה ואתקין ליה כאלקדמין מסתכרא דסתכרא כניין ספירין אלא טב ופסיק למחזי אסתכל כיסודא ואחי ליה פסיק עקימא אכלסתרין אלא כניין לא אלים עד

מפטיר דיסודין כיס ועקיס וכנין כך לא לקרי עוכדא סלילא לקרי כניכא סלי כבב
נדיק סלוכו נמור לקרי וכדחס ועד כבלע רמע נדיק ממנו . קס מלן דמקבא לממן
קדיס דקב"ס דלפלא יוכי לגדולה ולא לתחזי לה דרוזא לה ודלו מעתא וכטיל ליס
פכחם לא לתחזי ליס בסהוס זמכא וכנין דקבא לממ דמלריס רוזא לבלא וסליק לבלא
ולתתקן כיס בלא וזכא לתמתמא בכסוכא עלאה . מסהוס מעתא פכחם בן מלעזר בן
לסרן הכסן דלסליס לתרין בנין דקבא לממן דמלריס דלתתקן מה דלתתקס . רבי
יהודה פתח ואתר ממרס כפמי כי חסיל לכי כוסע עבדך וגו' . סופיס דקרא לית
לסתכלא ולכתר קרא כלא . סופיס דקרא כתיב סכוטא חלוק הכוטא חלוק הלא כביכול דוד מכטא ליס דלא יעבר ליס פלוגתא לעלמין כמכת כמה
דכתיב חנות לילה לקוב להודות לך . קמתי מכשו ליס הלא לקוס לעלמין . ממרס
כפמי ממור מכעי ליס ודלא תכינן דלית לתכורייתא דלא לית בה רזין עלאין ויקירין
ממרס לקב"ס קאמר ממרס להסוא חולקא דלתתאה כיס כפמי דכל כפמי כפקלת
מסלו עלמא לתיית למירת עלמא לי זכי כמה חיילין עלאין כפקין לקבלא ולכתרא לה
ולאלא לה כמדורא דלוכתא ודלי"ס כטיר לה לתתאה עמה כרים ירחו ומכתו ולי
לא זכי כמה נרדיני מסירין לודמכן לקבלא ודחן לה לבר ווי להסוא כפמי דמתגלגלא
בריקניא כלבבא בקוכפיתא הלל ולת נפש חויכך יקלעכה בתיך כף הקלע ודוד כעי
כשתיה קמי קב"ס ואתר ממרס כפמי דלא ידחון לה לבר כל מכי לקבלך ופתחון
לה כפתחון ותקבל לה חמך . כי חסיד לכיוכי חסיד לקרי . אמ"ר יהודה לין כתיב
דוד הלחמיכ בנין כך ממרס כפמי דלא תזכור לה למתך לבר . ר' ונחמ אמר
כל בר נש לאוית ליס חולקא כנדוק ירית להאי ארץ כמה דכתיב ועמך כלם נדיקי וגו'
והאי נדיק חסיד לקרי אמר דוד כי אני חסיד כי שמרתי דרכי יהוה וגו' . ובנין כך ממרס
כפמי לתתקרא כך . רבי חייא פתח עדות ביהוסף שמו וגו' . הא לוקמוס דלוליף
מכמין פתקין ולגזון הקדם ויתיר הלל ספת לא ידעתי אשמע . אכל הלי עדות .
הא כמעתא דלתתיא דפוטיפר הות לאחידא ליס להסוא מלה הוס יוסף עביד גרמיס
כמלן דלא ידע ליסבא דילה וכן ככל יומא עד דהוה מעתא כתרייתא דכתי' ויתפסהו
כבגדו מאי ויתפסהו אלא בנין דעביד גרמיס כמלן דלא ידע ליסבא ורוח הקדש
רוזא לקבליס לממרך מלסא לתקסר כס כמכיכתא ולמיד כהוה עבדות ומאי הוא ס' דלתיסף
לכטיר גרמיס מסאי לתקסר כס כמכיכתא ולמיד כהוה עבדות ומאי הוא ס' דלתיסף
ליס . רבי יוסי פתח על כהרות בכל עם יסכמו נס כביכו כזכרנו לת נין . לת
ודוסלס מכעי ליס כמה דכתיב לס לעכוך ורוסלס תסכח ימיכי . מאי כזכרנו לת
נין . לבר כס דהוס ליס היכלא יקירא יאה ושפירא לתו לסטין ולוקידו ליס נערה
דמלן הוא לאו דמלריס דהיכלא . אלא הכא אכיתתא בנ"ת נערה דמלן הוא לאו
דנדיק ואזלא לה כמה דלוקמוס דכתיב כנדיק לפכיך כל אכך אמת . לוק כזכרנו לת
נין כזכרנו הסוא נערה דילים על זוגה נערה דילים הוא . אמר רבי יוסי מלן
דלוקיר ממ דמלריס כהאי וכטיר האי זכי דיוקיר ליס מלריס על כלא מכלן מיוסף
דכתיב וירכב לותו כמרכבת המשנה אשר לו וכתיב וכתן לותו על כל ארץ מצרים

ולא שוד תלך כל עברו ושרלל את ומל לרוכל דיוסף בנו בקרמיתא ולא סוג מיל
קיומין על קיומיהו קמיה דהלא הוא דכתיב היה רלה ויכום מלי ויכום אלף רלה דסוף
דכתיב כיה ויכם ויכל סחוסם. תל חוי זכי ליקרל בחייוי וזכי ליקרל כמיתתיה
בחייו למלי בגין סמוך זמן דלא כעא לאתדבקל כה דכתיב ויממן ויאמר לל לסת
לדכוי. וכתיב ולא מעא אלים לעשב אלא להיות עמה בגין כך וכה כהלי עלמל
כיון דכתיב ויתעצבו בכגדו וכתיב ויכם ויכל סחוסם זכה לכתר דעלל לגו פרוכתל
עלאה וסכי לתחוי לידיה כעל כהלי עלמל ולידיה כעל כעלמל לאחרל. פתם
זכה כהלי עלמל וזכה כעלמל דלתי זכה לקיומל יתיר מכל לינן דכפקו ממצריס
וזכה לכסכל עלאה הוא וכל כמוי לכתריס. ולי תימל דלא זכה לכסכל עד לל
עבד עובדל דל אין דהה לינן דאמרי דלא זכה קודם לאו הכי. אלא כמאי
לוקימנל עתת אשר קנה לילדיו דמשמע דבנין עובדל דל רוח כהוכתל מה
דלא הוה קודם. תל חוי כל כהן דקטל נפש פסיל ליה כהוכתיה לעלמין דהל
ולי פסיל הוה דרגל דולים לנכיס ופתם מן דוכל פסיל לכסכל הוה ובנין דקנל
ליה לקודשל כריך הוה מנטריך ליתפל ליה כהנת עלמין ליה ולכמוי לכתריה לדרי
דרין. אמר רבי ינחק תל חוי רשוס הוה פתם לשלל ורשוס הוה לתתל על
לל יפוק לעלמל דהל עם לינן דנפקו ממצריס לתמכי. רבי אלעזר ול'
יוסי ור' חייל הוו אזלי במדברל אר יוסי הל דכתיב כספתם שכני נותן לו לת כריתי
ברית. אלוס ממלך המות דלא שלים כוס לעלמין ולא לתדן כדיכוי ולי תימל דלא
מית ודלו לא מית כאחר כבי עלמל ולורוך יומין על כל כבי דרל בנין דהאי כרית
עלאה לחוד וכל לסתלק מעלמל כתיקוכתל עלאה וכדביקותיה ספירה לסתלק
מאחר כבי עלמל. רבי אלעזר פתח ואמר וירלכו לת יהוסף שככן סנדול עומד
לפני מלך וי' וגו'. תל חוי וי לינן כביכול דלא מסתכלין ביקרל דמצריסון וכל
ומל ומומל כרוזל קלרי עלייהו ולא מסגיחין לתל כר כם ועבר על פקודי
תוריתל לינן שוכדין קטיגורין עליה לעכ לתל כר כם ועבר על פקודי
תוריתל לינן שוכדין קטיגורין עליה לכים קמי קודשל כריך הוא. יהוסף כהן
גדול היה ולוקמוה מה כתיב כיה והסגן עומד על ימיו לעשות. ומה כהלי כך
כאחר כבי עלמל דלא מסתכלי במצריסון על לחת כמה וכמה. חמי מה כתיב
ויהוסף היה לכום כגדים נוחים ולוקמוה. לכל כגדים נוחים ודלו לינן לכוסין
לאתלכשל ביה רוחל כהוכתל עלמל ומל לתתר כל מלן לכשויו לאעלל לגיסנס
לינן לכוסין דמלכשין כיה היך לינן מה כתיב הכל ויהוסף היה לכום כגדים
נוחים ושומד לפני המלך. מלן מלך דל מלך דמחכת על ניסנס ומחכת של
מלן דחמי בלינן לכוסין עד דלתיב ואחר ספירו סכגדים הכלים מעליו. מהכת
לית לסתכלל לעוכדין לכר כם עכדין ליה לינן לכוסים נוחים ואחר הלו רלה
סעכרתי מעליך עוכך והלכם חולך מחלמות. הלכישיסים לכוסין לחדרין מתתקנין
דכהו לסתכל כר כם בזוו יקרל דמצריס. תל חוי כנוכל דל פתם דלא
מסתלק מעלמל עד דלתתקנו קמיס לכוסין לחדרין דרוחל לתהכי כהו לעלמל

דלתי כמעתה חדש לתפסט מלין ואתלכם כלין לקיומה דכתיב הנני נותן לו את
בריתי שלום. עד דהוו לזלין ממש הוא תקיפא ויתבו תחות כלא דאד טברה
דמדברה אמר רבי אלעזר ודאי כלא חדותא דכפשא הוא.

אמר רבי חייא לרבי אלעזר תלין יומין מרחם הפכם עד יומא כתרהם
דרשא כעינה למיקם עלויהו. אמר רבי אלעזר שה לתמר
ותכריות לתעברו בהו. אמר רבי חייא ודאי הכי הוא לכל אינה ממעכת
לכוכיה קדישא עלאה מלה בהן אמר ליה לימא הכוה מלה. אמר ליה
עד לא קלימנה כיה. אמר רבי אלעזר תף על גב דאכריות לוקמו מלה
ופשיר הוא לכל סדורא דיקודא דכלא כחד הוא ודא הוא לתמר. פתח
תא חזי לא לתמר סדורא דיקודא כלא כחד הוא ודא הוא לתמר. פתח
ואמר חמש ני לת זרוע קדמו דא דרועא חדא דכיה תלת ישועה דכיה תלת
כוקמא דכיה תלת פוקדנא ולמה למיקם לה לכפשא ישראל מעפרא ולקבלה לה
לנכיה לאזדווגא כחדא וכד אתי לאתעבר לקבלה כמה דאמרן אריך כעלמא עד
דיכא הכוה דרועא תחות ריפיא לאתאכרא כמה דאת אמר ממלא תחת
לראשי וכדין כייחא דיכא ומכפר חוכין. לכתר אתי ואיכא לאכנקא כדין
חדותא אריך כעלמא וכל אפיין כסירין לכתר אזדווגת כנופא וכדין כלא אקרי
אחד כלא פרודא כדין שוא שלימו דכלא ואחיד ודאי מה דלא
לעתכא הכי כאתר זמני כגוונא הדי סדורא דהכי יומין מרחם הפכם עד
יומא כתרהם דאמ. כרחם הפכם אתער דרועא דממלא לקבלה לה למטרוניתא
וכדין כל עלמא כדיקולו כדיכא וכשי הכוה זמכא כתיובתא שלים לאעתכא
עלמא קמי קודשא בריך הוא לכתר לתיתא מטרוניתא וכעיין כני היכלא כתעשה
לירחא למעבד חדותא ולמטכל כנהרא לרכשא גרמיהון כזוגא דמטרוניתא
ביומא אחרא הוא זוגא דילה לעומתם ממלא תחות ריפיא כמה דאת אמר ממלא
תחת לראשי. וכדין ישראל כתשיעיתא על חוכייהו ומכפרא להן לדכא לומא
עלאה לאהנירת אנפהא למטרוניתא כזוגא ומתכפרין כל כני היכלא כיון דשמשא
מקבלה להו כהדי יומא דריפיא דמטרוניתא על ממלא. כיומא קדמאה דאב
יתער ואיכא לקבלה כנין לאכנקא וכדין כל חדוה וכל אפיין כסירין וחדותא
דמים נגלין לנפכא על מדכחא וכעיין כני כפא לאחדי ככל זיכין דאדום דהא
ואיכא נרים ככל אתר דאתרי ואיכא חדותא הוא לאתעשעא לכתר כיומא
תמיכאה חדותא דאוריתא הוא דהא כדין זוגא דנוקבא הוא זוגא דכלא למסוי
כלא מקודשא הוא שלימו דכלא ודא יומא דישראל הוא ודאי ועדכא דילהון דלית דיים
חולקא לאתברא. זכאין אינון ישראל כעלמא דין וכעלמא דאתי עליהו כתיב כי עם
קדוש אתה ליי אלהיך וגו׳.

פנחס כן שעור כן אסרן הכהן הסיב לת מחתי מעל כני ישראל וגו׳. ר׳יהודה פתח
זכור כל מי הוא נקי אכל ואיפה ישרי נכחדו. תמן תניכן מאן דאחמי קנאת
בגוונוי אתעריך לכרכ כרוך זוכר סכרית כגין דלא ליסו כרית קיים דעוני קנים
כתרעא

כיון דלא ידעי עלה מי טפשא כגון דכך מנהגו מיכן ואילך נעי קלא לאוכדא
לון וכדין דכיר לון האי לומלא דלומי לארעא דכתיב תדרי ומכין לה לא לה לסיף לקלל
ולא לוסיף להכות דה לידעו לומלא כמה דכתיב תאר כמבינתי מעכור מי כח:

רעיא מהימנא

רבי יוסי אמר קסת לתא לאנכא על עלמא למלכא דכל זמכין דכרים
חב לקבליה לתא מלכא לאלקאה ליה לתנליה עליה מטרוכיתא כלכוסי יקר
למלכו. מלכא המילא סליק רונזא דכרי וחלי כה דכתיב ורחיתיה לזכור ברית
שלם ועל לה לתחזי קסת בעלמא חלא כלכוסי יקר למלכו. וכשעתא דלית נהיק
בעלמא לה יהיו כרית למיקס ברית ואנין על עלמא לה הוי נהיק הה קסת לתחזיה
דהה עלמא לה יהיו קיימא לאוכדא חלא כגין קסת דה. ר׳ אלעזר אמר לעולם לה
לתלכם קסת דה חלא כלכוסי דאכין קלמאי. ירוק. וכומק. וחוור. ירוקא דה
לכוסא דאכרה אלטבע לכוסא (פ׳ נוון) דה כד כפק מכיה ושמעאל. סומקא דה
נוון יצחק לתיה סומקא ואלטבע כד כפיק מכיה עשו. ואתמסך הסוא סומקא
לתתא על כוכבא דמאדי דלתלאל כיה עשו. חוורא דה ליהו לכוסא טבא דיעקב
דהה לה לסתנו אכפוסי לעלמין. ר׳ אבא אמר יאות הוא דאכרה אלטבע כחוורא
דקיים. חוור דה אכרה דאתלבן כחוורא דכורא. כומקא דה יצחק ודאי. וירוקא דה
הוא ויעקב דקיימא כין תרין גוונין וכתיב כיה כיעקב לה עתה יעקב ולה עתה
עמו יחוורו דהה כל עכשיו סליס הוא והכי הוא לה עתה יכוא יעקב לאתחזאה
בגוון סומק כיצחק דכפק מכיה עשו. ולה עתה פניו יחוורו דהה כל עכשיו סליס הוא
כלכוסי יקר למלכו. וכשעתא דלית נהיק בעלמא חלא כגין קסת דה. ר׳ אלעזר אמר
לעולם לה לתלכם קסת דה חלא כלכוסי דאכין קלמאי. ירוק. וכומק. וחוור. ירוקא דה
לכוסא דאכרה אלטבע לכוסא (פ׳ נוון) דה כד כפק מכיה ושמעאל. סומקא דה
נוון יצחק לתיה סומקא ואלטבע כד כפיק מכיה עשו. ואתמסך הסוא סומקא
לתתא על כוכבא דמאדי דלתלאל כיה עשו. חוורא דה ליהו לכוסא טבא דיעקב
דהה לה לסתנו אכפוסי לעלמין. ר׳ אבא אמר יאות הוא דאכרה אלטבע כחוורא
דקיים. חוור דה אכרה דאתלבן כחוורא דכורא. כומקא דה יצחק ודאי. וירוקא דה
הוא ויעקב דקיימא כין תרין גוונין וכתיב כיה כיעקב לה עתה יעקב ולה עתה
עמו יחוורו דהה כל עכשיו סליס הוא והכי הוא לה עתה יכוא יעקב לאתחזאה
בגוון סומק כיצחק דכפק מכיה עשו. ולה עתה פניו יחוורו דהה כל עכשיו סליס הוא
כלכוסי יקר למלכו. וכשעתא דלית נהיק בעלמא חלא כגין קסת דה. ר׳ אלעזר אמר
לעולם לה לתלכם קסת דה חלא כלכוסי דאכין קלמאי. ירוק. וכומק. וחוור. ירוקא דה
לכוסא דאכרה אלטבע לכוסא (פ׳ נוון) דה כד כפק מכיה ושמעאל. סומקא דה
נוון יצחק לתיה סומקא ואלטבע כד כפיק מכיה עשו. ואתמסך הסוא סומקא
לתתא על כוכבא דמאדי דלתלאל כיה עשו. חוורא דה ליהו לכוסא טבא דיעקב
דהה לה לסתנו אכפוסי לעלמין. ר׳ אבא אמר יאות הוא דאכרה אלטבע כחוורא
דקיים. חוור דה אכרה דאתלבן כחוורא דכורא. כומקא דה יצחק ודאי. וירוקא דה
הוא ויעקב דקיימא כין תרין גוונין וכתיב כיה כיעקב לה עתה יעקב ולה עתה
עמו יחוורו דהה כל עכשיו סליס הוא והכי הוא לה עתה יכוא יעקב לאתחזאה
בגוון סומק כיצחק דכפק מכיה עשו. ולה עתה פניו יחוורו דהה כל עכשיו סליס הוא
כלכוסי יקר למלכו. וכשעתא דלית נהיק בעלמא חלא כגין קסת דה. ר׳ אלעזר אמר
לעולם לה לתלכם קסת דה חלא כלכוסי דאכין קלמאי. ירוק. וכומק. וחוור. ירוקא דה
לכוסא דאכרה אלטבע לכוסא (פ׳ נוון) דה כד כפק מכיה ושמעאל. סומקא דה
נוון יצחק לתיה סומקא ואלטבע כד כפיק מכיה עשו. ואתמסך הסוא סומקא
לתתא על כוכבא דמאדי דלתלאל כיה עשו. חוורא דה ליהו לכוסא טבא דיעקב
דהה לה לסתנו אכפוסי לעלמין. ר׳ אבא אמר יאות הוא דאכרה אלטבע כחוורא
דקיים. חוור דה אכרה דאתלבן כחוורא דכורא. כומקא דה יצחק ודאי. וירוקא דה
הוא ויעקב דקיימא כין תרין גוונין וכתיב כיה כיעקב לה עתה יעקב ולה עתה

וכלים לכוסן מתלבשת קשת בשעת
לשתחוי קמי מלכא. תא רזא דברית
קדושא היא לת וו"ל דמתעטרת ברשומו
עלאה והא (פ"פ ודפ) אוקי לשתרשום
בברית קדיר לעלמין וכגון דקאי פנחס
על ברית לתרשים בשמים הכא לת לת
בכתם וו"ל זשרש חוטי וד לשוטי ברית
ולאי לכפיק מנו וו"ל עלאה קדישא ועל
חוטי קלים בקיומא עלים קמי מלכא
קדישא דלא לאתלכיד מנו עלמ' וסכי סוף
כקי מסטרא חוכא דפעור ולא לאתלכיד
תדיר מנו קדים דעלמ' (פ"פ ולפ לאתלכיד
מנו עלמא) וחוטי ישראל בכוותא. אלין
כלב וחכיהון דלא לאתגיזו מן ההוא
עלמא כגוונים.

אלין נשמתין ונשמתין
עלמא דיה עיקרא
ושרשא דילהון
ואתקריאו
ישראל קדישין

ועבדוי לאלקהון נסון מטרוניתא ולאשתכח מכם
ושבחו לאלקהון נסון מטרוניתא ולאשתכח מכם
לנוכן כסידין דרון לאוריתא מה כתיב כהן
ולויתים לוכוי ברית עולם ולויתים ברוי כהונין
לאוריתא לאורו"ן אתקרי בסל כי כל מנוס
ותורה לוי וכתלין רון שמור ולויתים וכתוב
ומכח סלוק מכוס רוגוז דברית ושמת סאלך
שכבה ויושע לה מלכא בגלוותא לעמודא קמיס
מה שאלתך ויכתן לך ומה בקשתך. כתוב ומכח
שאלת על פורקן דילה וכתוב ומכח בסל תכתן
לי כפמי כשאלתי ומני בקשתי. מכל קשת
לשתחוים בעלמא בגלוותא דבבל מוסן ומכין
דכפיק בשלומו כל בנוי מכסירין עו כדון ולומכין
לא לשתכח בשלומו כל בנוי לא מכשרן שובדוי
ומי לאו בגין מוסת וו"ל דקאי עלה פנחס
לשבח עלים ומסנח לשמעין הוו קטלי ליה ומובלין
ליה מעלמא ובגין לה וכוד כפ מי הוה בקי מבל ומיפס ישראל כשאלו
עלים בקיומא עלים קמי מלכא קדישא דלא לאתלכיד מנו עלמ' וסכי סוף
כקי מסטרא חוכא דפעור ולא לאתלכיד תדיר מנו קדים דעלמ' (פ"פ ולפ לאתלכיד
מנו עלמא) וחוטי ישראל בכוותא. אלין
כלב וחכיהון דלא לאתגיזו מן ההוא
עלמא כגוונים.

ספירה

ולכל שם ומלאך אית לכל חד שם ידוע לשתשתודע לכל בשמו דמלכא לעילא אחל ישרש משתודעון ליה
כשם וזוע למלא בר כם שר יכיל למשוי ליה כשם מומחין חוק שכי כל ישרש חוכין דעלם וכל ברש
ברוך למשוי ליה לחכוי כסום וכשמור למשוי כשיף תשוקוי וסשוי חוכו רוש עלם וכשמ' תשכיע' לעילא
ברש לעלם ואביל ברש לשמוי לילא מסוש עלמא ושמי חוכו כגון רוש לכלאים בגונית לשמרו מש
שלחתי לך כאן התרתי לך כלאים לעלמא שתרתי לך כלאים לגויות. אמרתי לך
שלא תתרתי לך יבש כגון מרכיבים תמוחים או דקלים מין בשיכו. ואסור לשרכבא מין בשיכו
מיכן ומשמ' ביה כי סלום עץ השדה וכיבש מרכיבין מין בשיכו דגין לא לשתכיד כשם שמת
ולא שמה שמו מיסרשל. ושלי חוכו רוש לגלגל. גלגל לית ליה תחבוה בלא לשת שמים. לוש שכי
שמת שמים רוש לילת' ביה שתעביד גלגל גלגל. ורוש לשלה שם גלגל אין לי תביבא בלא לשת שמי
לוש שכי נשמת חוכו ה' ולית ליה תחבוה בלא שמת שמו לשוטי וכבש ה' וסשוי חוכו כן ה"ה כשוש
שמת שמים רוש לילת' ביה שתעביד גלגל גלגל. ורוש לשלה שם גלגל אין לי תביבא בלא לשת שמי
לוש שכי נשמת חוכו ה' ולית ליה תחבוה בלא שמת שמו לשוטי וכבש ה' וסשוי חוכו כן ה"ה כשוש

ישמעו מסעיו וגו׳ על הארץ. ק״ל הלא כמה פעמים נאמרו מעלותיו ומקומותיו בגלויו ובסיני בשתין רבוא
ככוכבי לוקי׳ אלא כאן רצה מסורת לפתכים שעלו בשיר בשתין רבוא [illegible] ישראל מי ירים
בלק יושב ואלי הוא רוצה לנגלות למר קללת דור סולך דור ומזקותיו של דור פחות מעשי
הרבה. ואלי הארץ לעולם עומדת בכמה ישראל הלוים לפתר כח הארץ סלוס רגלי ושיח ורצף כעבר
הארץ. ואעד רוצה מקרא מוקדום רבכן הדור סר [illegible] סולך סוף מגר בא מגר סלך סומך כח
סומך ואעד מוקדום רבכן לפתיל הוא מסם לקבלא לוריתא כלא לטובא בנין לסון רשיעים
סם״ל בשם סוף נסר [illegible] כשם זה עב״ם ואלי קרי ליה בשם. אלא קסלת מסר כ״ן בשם לכם אלא
אמר לאברהם שם זה הכל ומוקדום על ידו לשם בקבל אלו קרי ליה מסעיך מקין. קם כוכיא
קדוסא ואמר על לא כתיב קרייה לוים אלא לשון ילוד לשון ברוח הקדש לעתידין כמילתיה בלעזא
בגוית ואלי סכי רבי אלעזר בן מלאי לסוס ליה לתיקא שאתא לא הוה ליה שם אלא קרוכין אתא ליה
כמו לך תיכף לאלי סלי לסוס לתיקא את קול כפקא ואמר כל הצולם כלו אינו נזון אלא בשביל תיכף בני.
אלא אינו נדיס קדוס דאמר ק״ב ן לשיסו יבק״ אלי סכי לא הוה ליה אלא קרוכין לאת ו׳ ליסו
יתקו ומכיס אתיא כניסו לאת ל׳ לשיסו בנכס ואיסי קדס ומכיס אתקדסת ק׳ל׳ איסי קדס: ול׳ אלעזר
בן אלפת נרס לאתוי מרוכין מכיס קב״ס לאינון קדושס בנכס אלי סכי לא סוס ליה אלא קב מרוכין אלי
סכי אינו כן יבאס סוס ובגין לא אתעבס אלא לאורא לו כבר. ואינון לאו ידעי רוא לא אלא בגי
אינון ואוכי לאו בוכותא אלין אלא אלא במולא אלין אלא אלא. ואס חזיס לאברהס דקוא כאולים לאו
סוס עתיד לאתוי ליה כרא וקבא אחיק ליה לברא כלכתיב ויונא אותו סחיס ויאמר סבט ונו׳.
ואוקמוס לאמר ליה נא אתעטיסות שלך ואסלסו לאתעלס מסככים ואס׳ לו סבט כא בשמיא ואסוב
מככבים. על סכא אלין לדבנן ונדיך לפרס לון כדרך כאתר. תא חוי כל ברייו לאלמא קודס
לאיתייסיבא אוריתא ליסראל אוי אלין במולא ואסילו בני חיי ומוכי אבל באר לאתייסיבא
אוריתא ליסראל אחיק לון אמינא לכבכיא ומולי ולא לוליבא אתברסס בני עתידין בנוי
לקבלא ס׳ אתברסס ס׳ חומסי תורס אלמר בא אלא קולות שמיס ואתרן בתברסס בא כלס
אמר לאתברסס בגין אסי ס׳ לאתוסף בשמיס תתקבל וכל כבכיא ומולי לבא בידין כא בא לכס ול א
וזרסתס בא כי בינתך יקרא לך וקא. ובגין לא כל שאתקבל בתוריתא בגיל אבים חיובא לכבכיא
ומולי. כם עמי אתרן לאינון אתקבל לבעירן לזוקדום עליהו אלוה אלוה סוכב עם כל נשמה אלא
גם זקבתי ולבתר יסוב ליהו עלוהון לאלבא לאתקבלהו אבתין עתיקין דיליס ונשמו כאלקדמין בתרגוס
אתבטלין אבתין חיובא לכבכיא ומולי. אלוס כתניר יהו כגין אסלס כן יבא ואתא כיס כאר סיוה
גם זקבתי ולבתר יסוב ליהו עלוהון לאלבא לאתקבלהו אבתין עתיקין דיליס ונשמו כאלקדמין בתרגוס
אסלרו כאלמא כאלקדמין. איתו אבתין ואתבטלו לאלי אלמא עלוהון וסייבו רוא לאתקדם בכל יום
תמיד אשר עשה כראשית לאתיין אלא בכל יומא ואתקדסין אלא בכל יומא. ויין נסך לבב
אלא לבב לא ייבא לאוריתא לאכלי יין כאו אבן סול ואס יין כרוך לאקוי אלוס אלוס לאוריתא
ובל רוין לילא ואלא לאתקיין אלא לילוהן. ואלו לאנבא אבלין כאס פקודין אברכין כיס לאכלא יין
אית ליס תרי נוסכין חוור ואומק ליבא ורקוי ואייכו ס׳ תוספת כיין כנוסכ לשוסב חוורא ואומקא
חוור אסטרא ליומא אומק אסטרא לשמלא ואלי לבב לאכם לא סוס ליס לאומר אלא אית לב אשר
בלב נדיב ליבא אלא לשון לילוהן. ואלו לאנבא אבלין כאס פקודין אברכין כיס לאכלא יין
אלא לבב לא ייבא לאוריתא לאכלי יין כאו אבן סול ואס יין כרוך לאקוי אלוס אלוס לאוריתא
ובל רוין לילא ואלא לאתקיין אלא לילוהן. ואלו לאנבא אבלין כאס פקודין אברכין כיס לאכלא יין
אלא לבב לא ייבא לאוריתא לאכלי יין כאו אבן סול ואס יין כרוך לאקוי אלוס אלוס לאוריתא
ובל רוין לילא ואלא לאתקיין אלא לילוהן. ואלו לאנבא אבלין כאס פקודין אברכין כיס לאכלא יין

ומיכאל ומיכאל וגבריאל ואוריאל מלכין קדישין דלעילא ומלכא קדישא דעלמא ויהוה ית׳ מלכא
דכולא לעילא ותתא אורייתא ומיכאל מימינא תחות חסד מלכא דרגין דתלת מלכין קדישין דקיימו בכון
עליונא סלקות תלת סלקין כסופין ומלקין כסופין לסטרין ימינא ומיכאל מלך מלך ישלוך׳

רבי שמעון הוה יתיב ולעי בפרשתא דא׳ אתה לקמיה ר׳ אלעזר ברוה׳ אל כלב
ואחיהוה מלי עבידתייהו בפנחס אי נימא דלא הוה פנחס בעלמא כל מיתע
ואתר אתה לעלמא ואמאי דוכתייהו׳ אלא ודאי דהא פנחס בעלמא הוה ואנן קלי׳ אל
ברי רוח על סכלי וסכלי הוה דכשאתה דאסתלקו מן עלמ׳ לא הוו מתטמרן תחות גדפי
טכרא קדישא׳ מה בנין דכתי׳ וכמוס לא היו לסם דלזמירו דיקב׳ דמלכא דהא לאכון לה
לאתחזן לעמא בכהוכם רבם׳ כעמתא דקבי פנחס על ברית קדישא ועאל בגו כמה
לכלוסין וסליק לן לגבייהו על רומחא לעטיפון דכל ישראל סכטעה דעמתן בכמה
לכלוסין דאתו לגביה פרחא דעמתיה מניה ואתרין כעמתין דהוו ערטורלין כלא דוכתא
לאתקריבו כה ולאתבלולו כחדא ולאתדרת כעמתיה כלילא רוחא דאתכלל כתרין רוחין
ולאתקפו כיה כדין רוחא דוכתייהו למיהוי כהכא רבא מה דלא לאתחזי מן קדמת דכל
ועל׳ לאיהו נקי דלא לאתאכיד כהאיהו כעמתא ולא לאכיד רוחיה כל פרחא מכהו׳ ולאיהא
ופריש ככחדא׳ אלין כתי לאתדר לעלמא מה דאכל במיכאל ועל כתיב כיה
כפנחס כן כן תרי זמני׳ פנחס כן אלעזר כן׳ מה כתיב לעילא מפרשתא דא וינחם
ו׳ אל משה קח את כל ראשי העם והוקע אותם לי׳ נגד השמש׳ וכי על דקטלין כלילות
לו׳ על דקטלין כיומא כחדא דשכח כתיב נגד השמש׳ אמר ר׳ יהודה דתנא
מותתהון כאתגליית כמה דאכלו כאתגליי׳ אל׳ אמאי לאו בגין כך אתמר אלא
מהכא לולייפכא כדרגא דאכר כר כם לקבל להסו׳ אתר לכטריך למשבר תקפת לכפסיס
לאיכון אכו כבלית קדישא דאקרי שמש בגין כך דיכא ותקוכא לאיכו כנגד השמש ולא
באתר אחרן׳ מכאן אלא לכטריך כר כם לתקפא כפסיס אלא כשהוא אתר דאכ
לנביכ ומאן אלא ישעיה דכי ליה לאיה תקוכא לעלמין כדקא יאות׳ רבי חייא פתח
ושכעו עכיו לראו לכהן אשר נטע משה כתיב לעילא ויין נסכו לכב תכום וגו׳ וכי
משה היה להלן אלא כי אלו מלאכי השרת דכתיב מנחיל לכסיל וגו׳ וכי אכתיב דכשמש
לאות לה מאיר אתה דוד למימר כרוח קודשך שאין מאמינים מאיר אלין לאיכון אתין אלא
דכוח דמלאכין אליהן אלא דכרוחו כיום תכיכת דכרחמי וכלילותא אלא׳ אלין
איכון מאיר אחלי מאיר כנין דמאמין כאיר דא כעלמא דכל יומא ויומא ויומא אתקריו
הסתא ולכתר נאמין ומסדרין כמלכדמין ועל כתיב מאמות מאיר לכשמש׳ הסל ודא
נדיק כפם כמאתן ותכיכן אלף טורין סלקין לה ככל יומא ויומ׳ וכל טורא וטורא אתין
דכוח כוי והיו לכלה ועשב לעבוד אחלם שאין איכון כמאתכן דלדיקייא דהכוה לדם
דרכיב ואליט על כשמש דא לכיל ואשיל לן כגויה וכזכותהון לאתן כל עלמא מהכוה
לדם דכתיב כיה ועל דמותך אכסך דמות כמראה אדם וגו׳ ועל כתיב אחלם הכוה
דאתתמודע כנין לסוניה לאם מן אחרן לאפקא מזוכא לעלמא מן אחרן קדישא׳ ויין
דא מאיר עתיקא דכגוי מלעילא ומאיר לכב תכום׳ תכום דא רזא דסוד נשר

דמלין

דמלוך למיכו ותתהדר כמלקדמין ועד כתיב תהום כחציר ימיו · להנהיל פנים · חלין
לימון פנים דלקרון תכפי הכרבי ותכפי ווטרי ממנון מכנידו דעלמא דאתי מסא ודכו
קדישא עלאה · דלאם לכב תהום יסעד הסוף לאם דלאזלו סחקים וטחנן מכח למיכלה
דכליקוים סתמא ומתמן לתבניד לכמה חיילין דלקרון לכב תהום וכלה אתי מכנידו
עלאם · יסכעו עכי ו׳ חלין תיכון לולכין עלאין פנימאין תרזי לכנון דסח לתתקרו
ונטע לון קבם מלי כין עכי ו׳ לאתרזי לכנון עכי ו׳ חלין עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע
תרזי לכנון שין חמסין תרעין דלקרנין חמם מלות סנסקר׳ לאסר סס נפרים יקכנו ·
בטוליסין מקכנן כמתתסן דכליקוים וכל חיילין קדישין לתתזנו מתמן · חסידם ברתיס
דלכרסם תכיכו לקדמי חסד ועכד חסד עם כל כבני עלמ׳ בגין כך לקדמי חסידים ברומי׳
כיתה כין דרועי עלמא ·

רבי לכא ורבי יוסי קמו למלעי בחוריתא בפלנות לילוא עד דיהון יתבי ולעאן בחוריתא לאחר׳ יוסי הא דאמר ר׳ חייא לכתוב כחציר ימיו תפיר קלקר לכל כמאי לוקימנא סופיס דקרא כי רוח עברה בו ואיננו ולא יכירנו עוד מקומו · אלא הכי הוא ודאי לכתוב כחציר ימיו · כמה דאמר כגין הסדם כן יהיו דלתתקדם ותתהדר כמלקדמין הכי יהיו ומליק אלא בגין כירוח עברה בו ואיננו דלא הוא רוח עלאה טמירא קדישא נטיעא מכלא וכליל ליה בגוויה וכדין ואיננו ודלא הוא רזא דחכוך לכתי׳ כיה ואיננו כי לקח אותו אלהים · דלא שליט עלאה · רוח עלאה רוח נטיעא טמירא ולא יכירנו עוד מקומו דהא אתכליל רוחא ועירא ברוחא עלאה מס כתיב כתריה וחסך ו׳ מעולם ועד עולם · עלה כסבא רבא לגו קדם קדמיס ובטיל ליה ואוליד ליה במלקדמין ולתתקדם כבתר עולמין ולתתקדם ליהון כעבר · עד דהוו יתבי חמו חד טללא דקיימ׳ עלויהו לגלא ואתחיל לזלגא ואתחיל כנו כיתה · תווהו · הא לכתי׳ יוסי הכי לימא לך מה דסיים לי עם כוכיבא קדישא ויומין לעלא בחוריתא לזלגא בכקעתא דלוטו ואתחיל חד סיהרא לנהרא כל סהוא

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא ספיל לאמרו רבי אבא ורבי חייא ורבי יוסי אכל כי רוח עברה בו ואיננו אכל מאי עברה בו נדיף לאתקם מלין · מאי עברה בו נדלף עברה ונעם ונכה · אך מלכין מלאכין כשם בגין לגלא דאתחזו כיה לאינון מלי סוכין בגיך למיבד ליה סכוי מקום ושכוי הסם ושכוי מעשה כנוכא דאכרסם לאתקם כיה לך לך מאכרך וממולדתך הכי סכוי מקום ולא יקדל עוד שמך אכרם ויהיה שמך אכרסם הכי סכוי הסם · סכוי מעשה דאתקבי מעובדין כישן דבבד בקדמיתא לעובדין טבין · אינו מתלת לגוף למיתת בלא בכין · כגוונא דא עבד קב״ה לאדם כל תגיך ליה מהמי עלמא ואיתי ליה לגלגי עלמ׳ ודא אתא לעיל מסכם עביו ותשלסת ובגין דא כי רוח עברה בו ואיננו מלאכין דעשים כל חזי לים מסוכם לאברא כיה סלין ליה סלי מסקיתין עליה דא הוא מלי מוכך · ליסו עכי לון ואמר ואיכנו כל לתתרך מלתריה ואתבטא בלתר לאתר יקר ונטע לת סכוי ולא יכירנו עוד מקומו בגין דעב

ומאן דתוקפא דשמא לותבייהון נבי חד
טוכרא כגון כוקבא חדא לחיכא מתי
שתי דכלא שעתא דחייכין לסגיאו בעלמא
ולייכא סריוא בעלמא זכאין לקבל
עליהון דכי תניין כתוב דלרע קדושיה
ונדיקויא יתפסון. למתי לי כנין לחיכון
לא מוכיחין לעלמא על עובדייהו. כמה
חיכון למוכיחין ולא מקבלי מכייהו
ונדיקויא לחכפיין קמייהו. ולי כנין ללא
שוו מלן דיונין על עלמא לא יפון מתין ולא
ותפסון כחוביהו ללא חלוש לוהו
לנדיקויא כחכודא דילהון. לא כחובא
דלרע ודלו מקפסין נדיקויהא לוקימכ
כני מילי לכל כשעתא דיתפסון נדיקויא
כמרעין לו כמכתשין כנין לכפרא על
עלמא כדין יתכפרון כל חובי דרע מכלן
מכל סייכי נוף כשעתא דכל סייפין כעלקו
ומרעסני סריו עליהון סייפ חדא לסטרין
לעלקא כנין דיתפסון כלהו ומכו דרועא.
דרועא חלקי ולפיקו מיכוס דמא. כדין
הם לסוותא לכל סייפי נופא. לוף הכי כני
עלמא לייכון סייפין לא עם לא כשעתא
דכני קלפ למיכד לסוותא לעלמא חלקי
לחד נדיקא כוכייהו וכניניה ויכ לסוותא
לכלא מכלן לכתיב והוא מחולל מפשעינו
מדוכא מעוונותינו ונו'. וכחכורתו נרפא
לנו וכחכורתו חלזותא דמא כמלן
דלקין דרועא וכהסוא חכורא נרפא לנו
לסוותא הוא לנא לכל סייפין דגופא.
ולעולם לא שקי נדיקא שא למיכד לסוותא
לדרא ולכברא עלייהו ורוא לא נדיק ורע
לן. דהא כוחא לסטרא לחרא דלייכא
לעלעלא על זכאה ויתיר מכלא לא חייש
כדין לכל עלמא ולא לעלא כהו מחדוש
דעליה. והסוא זכאה זכי לסולטנא
עלאה כהאי עלמא ובעלמא דאתי. נדיק

וטוב

יומא ואנא תוקפא דשמא לותבייהון נבי חד
טוכרא כגון כוקבא חדא לחיכא מתי
שתי דכלא שעתא דחייכין לסגיאו בעלמא
ולייכא סריוא בעלמא זכאין לקבל
עליהון דכי תניין כתוב דלרע קדושיה
ונדיקויא יתפסון. למתי לי כנין לחיכון
לא מוכיחין לעלמא על עובדייהו. כמה
חיכון למוכיחין ולא מקבלי מכייהו
ונדיקויא לחכפיין קמייהו. ולי כנין ללא
שוו מלן דיונין על עלמא לא יפון מתין ולא
ותפסון כחוביהו ללא חלוש לוהו
לנדיקויא כחכודא דילהון. לא כחובא
דלרע ודלו מקפסין נדיקויהא לוקימכ
כני מילי לכל כשעתא דיתפסון נדיקויא
כמרעין לו כמכתשין כנין לכפרא על
עלמא כדין יתכפרון כל חובי דרע מכלן
מכל סייכי נוף כשעתא דכל סייפין כעלקו
ומרעסני סריו עליהון סייפ חדא לסטרין
לעלקא כנין דיתפסון כלהו ומכו דרועא.
דרועא חלקי ולפיקו מיכוס דמא. כדין
הם לסוותא לכל סייפי נופא. לוף הכי כני
עלמא לייכון סייפין לא עם לא כשעתא
דכני קלפ למיכד לסוותא לעלמא חלקי
לחד נדיקא כוכייהו וכניניה ויכ לסוותא
לכלא מכלן לכתיב והוא מחולל מפשעינו
מדוכא מעוונותינו ונו'. וכחכורתו נרפא
לנו וכחכורתו חלזותא דמא כמלן
דלקין דרועא וכהסוא חכורא נרפא לנו
לסוותא הוא לנא לכל סייפין דגופא.
ולעולם לא שקי נדיקא שא למיכד לסוותא
לדרא ולכברא עלייהו ורוא לא נדיק ורע
לן. דהא כוחא לסטרא לחרא דלייכא
לעלעלא על זכאה ויתיר מכלא לא חייש
כדין לכל עלמא ולא לעלא כהו מחדוש
דעליה. והסוא זכאה זכי לסולטנא
עלאה כהאי עלמא ובעלמא דאתי. נדיק

יכילנו של מקומו על רוח למתכלל רוח ועיבד
כרוחא שלמה. הרי חיסו מתלת לגילן דלא
עביד חיכין כמלן עכמין דלייס ומכריכין ליס
כעכמא דלילכא לחר עלמא ע"ב עביד עכין
ולתכלל דל כלא ועביד פרין. כסמא ומכא
מתעל כוס ולא יכילנו של מקומו. חוף הכי
כר כם ליתיב כקלפא ליתכין כס מכסין כיסין
ולא יכלן לקיימא פקודין דמוריתא ולא מצלא
כמוריתא עביד סמי עקוס ולתעקר מתען
ומסתרם כאתר דליירין כיס נוכרין עלין מאלף
פקודין דמוריתא דלקרי עץ חיים היא למאחזי
כך וכר כם סוף דכתיב כי הלכם עץ חסרם.
ופקודין מכס למיון לחיכא מה כתיב ביה עץ
חסר תכא כי לא עץ מאכל סוף לוחו תעשית
וכרת. לוחו תעשית מעלמא דין. וכרת מעלמא
דאתי. וכגין לא נריך לתעקרא מההוא אתר
ויקבעא כאתר אחרא כין נדיקויא. מה כר כם
כלא כגין מתקני עקר ולתתיה עקרא חוף הכי
מוריתא כלא פקודין לתקריאת עקרא וכגין לא
חוקמוה לא כמלכם הוא סתקא לגא מתעסם.
אלא מכריית ומסתכוה קמיה ומתרו ולמי כעץ
חלייכא חדושא חוף למתכלל רוח ברוח כמלן
למוי מלא כעיבא ולתעביד ליה בקדמיותא סוף
לן קכלס וכגין ברירו למלא לסא כיוסף לוה
למתרא מתרא לגלגלא על וכלה יתיר ולא
מיים כלין לכל עלמא. לסכי הא עולא מודען
ולא מכלן מזיוה לחוא קכא לדרא סוי מסוייכין
כלייה ולתא סגן לקטרגא לוה קכא פתחא
לנך שלא עבדי ליוכ כי מין כמיסוי בבל מרן
לסתוכא כיה לרע. ולייכו מתלת לרעיה לתתא
ולא למטרף עלמיה ולמיכד ליס. מס עבד סטוף
רעיה לסוף מכיתא וסב ליה לתרא תקיפא ומסף
וכרכא מכלהו להוו מתכסנין מכתריה כלהו
ורעיו לגלגלא על סטוף לתרא טכא מכא
לכלהו. מס עבד סהוף רעיה כתתא לסוף
לתתא כסוף לתרא מס עבא ומוי לון

נשריקין

ושוב לו דלא חיים קכ"ם לכפרה על עלמא.
לאיכא ליה חלוף עם שור וכבש ויחות
לכל חיות נדיק הכא ויחות נדיק הכא לדם
חיות מרשין ומכתבין ולדם חיות כל טוכו
דעלמא. לאמר לי בחד מכוייהו לו תרין סני
דלא בעא קכ"ם לאלקאה כלה (פ"ג כל דעא
כאה דלא לאטרינ"ש דרועא חדא לאלקאה
ולאלקוחה למיסב חסוותא לכל סייפין.
חוץ הכא בחד נדיקא סני ויהי לאתקא
(פ"ג לאייקר) כיה מרא על כל סייפין
כדין לאטריך תרין דרועין לאלקוחה:
חוץ סכיתי לאסניהו חוכין יקירין על עלמ'
כדין כל זכאין לאלקון למיסב חסוותא על
כל דרא לכל כוון דלא לאסניהו כל כך
כדין אד זכאה לאלקי ואחר נדיקויה כא"ם
דהוי לה לאטריך עלמא לאלקון כלהו.
לאחוויה עמא לאתסיהו נדיקויה ולומכין
דכל יומיהון קיימין כמרעין לאנכה על
דרא. מיתי הוי לאתסי כלה ויתכפר
לזמכין דחוכין לאיכון יקירין ויתיר.
קמכא ולולבא ותוקפא דעמא כוה ויתיר
ודאיק לן כאורחא חמיכן לילכין כמדכר ה
ומיכן תאותויהו ויתיבא תחות חד טולא
דלילכא דמדכרא. עלולבא ליה מלי סלי
דכל עמין דעלמא לה עבדין אלא ישראל
כלאודויהו דכל לעלן כאורייתא מתכתבן
הכא והכא כלא למודא דכר כם כעלמא
ולא וכלין למיקם כקיומויהו. אמר לי
אדכרתן מלתא עלאה וכבי עלמ'לא ידעין
ולא מסגיאין ויתיב עתיא וכבם. אמר ווי
לכבי כעא לאולין כבשירי חקלא כלא
סוכלתנו כמלם דא כלאודוי עסתומדען
כעמתהון קדישין דישראל כין כעמתהון
כעמתהון דעלמא לא כל כאורייתא
דהכי עג"נ. כעמתהון דישראל לאתגורו
מנו כוכיבא קדושא דדליק דכתיב כר ו'
כעמת לדם וסלי כר כעמתא דאתלחד

לאכרם ואתר דכל מרא דילוה לייהי אתרא עתא
סוי ודעיב כגלותא דלעל'. וכגין לא כבר לייהוי
ולא דכחיב עמוקא. וכגין לאכרסם לייהו מיב
מים. לאיכון שיאכין כל מיכי מסקין עגא לכגיל
(כבי) ריסא וכלין לקבל אכרסם ויבחק. ריסא
כעמי עגו ומשמעל. לבא יעקב כאתגשמא
לקבל יעקב. ואלנו לגופא כבר ליתיבא.
לקבל אכרסם. דרועא משמא לקבל יבחק. גופא
לכהן. ריסא לקבל פסא קדמאה. דרועא ויתיבא
לבר. נופא ואתרין לאיכון לקבל
מעי. אמר ליה נופא ואתרין דרועין לאיכון לקבל
לאמי לקין לדרועא ויתיב ויתיר משמא לאיכא
לכל סייפין. ואי לא לאתייקר כיה מרא כל סייפין
לתרוייהו לאיכון תרין דרועין למיסב חסוותא
ולא סייפין. לאמי לי לאתייקר כיה מרא כל סייפין
ויתיר לסם כסלי סני. ואי לאתייקר מרא על
סייפין דנפא לקין דרועא משמא. אל אי לא
הוו תרוייהו כחד ומכ' יאות לכל חיות נדיק הכא
ואית נדיק הכא. לדם חיות מלכין ומכתבין ולדם
חיות כיה. לאמי לי לאתייקר כיה מרא
כל סייפין. ואי לא לאתייקר כיה מרא כל סייפין
לאמי לקין לדרועא ויתיב ויתיר משמא לאיכא
לכל סייפין. לאמר ליה נופא ואתרין דרועין לאיכון לקבל
לאכרם. דרועא משמא לקבל יבחק. נופא
לכהן. ריסא לקבל פסא קדמאה. דרועא ויתיבא
לבר. נופא ואתרין לאיכון לקבל אכרסם ויבחק.
כעמי עגו ומשמעל. לבא יעקב כאתגשמא
לקבל יעקב. ואלנו לגופא כבר ליתיבא.
לאכרם ואתר דכל מרא דילוה לייהי אתרא עתא
סוי ודעיב כגלותא דלעל'. וכגין לא כבר לייהוי
ולא דכחיב עמוקא. וכגין לאכרסם לייהו מיב
מים. לאיכון שיאכין כל מיכי מסקין עגא לכגיל
(כבי) ריסא וכלין לקבל אכרסם ויבחק. ריסא
כעמי עגו ומשמעל. לבא יעקב כאתגשמא
לקבל יעקב. ואלנו לגופא כבר ליתיבא.
לאכרם ואתר דכל מרא דילוה לייהי אתרא עתא
סוי ודעיב כגלותא דלעל'. וכגין לא כבר לייהוי
ולא דכחיב עמוקא. וכגין לאכרסם לייהו מיב
מים. לאיכון שיאכין כל מיכי מסקין עגא לכגיל

כגון תורה דכתיב עליה לא תבוא עליה
תפילין דכתיב בהו למען תהיה תורת
כבוד ה' בפיך. וכתיב התם ה' לך אל תהי
לפני. לא תכוין לכון. כתורת סופרים כיון
דלית לה תקנה כתורה לא תכוין לכון
ולכאן נעלמין שלא מתנבאת כתורה לכאן
ולכאן ולא מסתכיך לעלמין. כתורה דלא
יתרץ דכתיב מלא חלל לתורת ה' כתורה
כיון דלית לה יכלין לסתכך מתנבאת
לכאן ולכאן ולכל סטרי. כתורה דתרג דהא
כד יכתוב לך כתיב. וכתי לך לתם
לתם קרוי לך ולא לומין אש. כתיתין
דעמין ע"ז מדעיכו דקם כלא כתורה דסרי
עלייהו ולא מתבטלן דהא
ליתין לון תורתא ולא לקין כתורה
מריוח כהין חיכון קיימין כעזיז כגו כתורה
דלית כלא כתורה דסרית עלויהו ועל
מסתככין כלא כתורה כלל. אמר ר' יוסי
דא סוף כריוו דאלם זכיתם חולקי דזכיתא
להוי למסמע דא.

דכיתי לא נבר לך כפיק כתב כך כתב לית ריוח כין קל קשר קשר קשר קשר פיסו דאמי
קשר תקיעה סכריס תרועה. פתעכה כיס שקר מן עלמא לנבי נבוכא. כל פתעכר מעלמא מעלמא
לכיא

מוכין ולכלוכין דכישו ליסראל כל פעכסין כהן נליקיין כתוכליהון תקיפין לפסכל יסורין על
מעריסין כהוא ומכא ליח לפרעה כהן. אמרו לכלו ולכריכו ליה ואמרו ליה סיכי סיכי לקשם וסכיכתיס
מליל כפיהו מלין לקיימא קיים כלא. וכלא מולקא דוכיכא לקדמא תכורא כך לפכרא
מכיכתיס כגלות אמר לון לכון לכל לרע כויתו כוחכיהון כל סכן מל תקנו לעי לקשם נאורייתיס אל
ישרא עליכו רוח קדמא לנכי סכיכתיס לא ליח רמז לפתעתא כמשמרון סר סכריס אלא לך לפתרון
כילים רעיון כפתך וכתן מריך למלכא אמיו כמא דרנין אמסתקא לשקו לפסוקא כגלות לפלו
לפתמר עליס אמלת אמכא לכי לפא כמא אמיו אתכמו עלי למכלא קן למרעא כילים נאלין
לפקין ולא סוס תר מכייסו לפתעוללא כהון לפסוק חולה לא כל אמיס נקי לפתעוללא כיס
לפקין לקשר קשר קשר לפתר אמיו עלייסו כמו הלא תקליב לללת תמיל שעת כאלים.
לפוק לפקין לקשר קשר קשר לפתר אמיו עלייסו כמו הלא תקליב לללת תמיל שעת כאלים.
וכלסו עבר סופרים כלילן כתלת לאומין סימן קשר לאומו תקיעה סכריס תרועה ותקיעה לאחו לריכו
לנלוקא סכריס קריכו לנליקא. תרועה כיס ייתי שלקא לפאחו לוקק כתר לוקק ולית רוחא כין
קשר תקיעה סכריס תרועה. פתעכה כיס שקר מן עלמא לנבי נבוכא. כל פתעכר מעלמא מעלמא

לכיא

פתח ר׳ לכה שירו לי׳ שיר חדש תהלתו מקצה הארץ וגו׳ כמה מכיכין ישרץ קמי קב״ה לחיזון מסטרא דישראל לעילא דחיזו אותיו דקב״ה ומכיכתיה דחדוה דלהון ותוזכחתא דלהון לחיזו חלה לאתפא לקב״ה ומכיכתיה דהכי תניון כל חדוה דישראל דלא מסתתפי כה לקב״ה ומכיכתיה לאו חיזו חדוה וזמין חיזו סיעתא דילה לקטרגא בסהדותא חדוה וקב״ה מסתתף בסהדותא בישראל ומה כתיב בכל צרתם לו צר ומלאך פניו הושיעם בגין דישראל לאתפא לקב״ה ומכיכתיה כחדוה דלהון דכתיב ושמח ישראל בעושיו. הסהדותא דישראל לעלאו חיזו חלה כעושיו. כעושיו מכש ליה כלה סעודו וגם מרכבו. חלה כעושיו כגין דכד כם לתעבוד כסותפותא בגברא ולתתא וקב״ה ועלמא דלא כתיב נעשה אדם בסותפותא דתניון תלת לומין עבד קב״ה לאפקא מכסון עלמא ולהון חיזון סיוון ולרעא ומיוא וכל חד סם חד ומיוא ולסדרו כמלקדמין. ומיוא קדמאה לסיק סמיוא לומכותא דילה דכתיב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. ומיוא תניינא לסיק מיוא לומכותא לעבודתא דכתיב ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו׳. לאסתלקו פלגו מיוא לעילא ופלגו מיוא לתתא לאסתדרו. ולעילא כך דמיוא לתתא עלמא לא סוס קאים. ומיוא תליתאה עבידת לרעא ולסיק כמה דתתפקדת דכתיב ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב וכתיב ותוצא הארץ דשא וגו׳ עד סכא כל לומכותא תלתין תליתא לסיק לומכותא דילה ועבדו מם דלתתפקדן לאסתדרו תלת ומין לחדכון. ומיוא ד׳ לתתפקד לומכותא קדמאה למעבד לומכותא דילהון דכתיב ויאמר אלהים יהי מארת וגו׳ ויהיו למים. כומיוא חמיסאה לסיק מיוא דילהון לומכותא לחדת דכתיב ויאמר אלהים ישרצו המים וגו׳. כומיוא סתיסאה עבדת לרעא לומכותא דילה דכתיב ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה וגו׳. כין דתלת

אמר ר׳ לכה שירו לי׳ שיר חדש תהלתו מקצה הארץ וגו׳ כמה מכיכין ישרץ קמי קב״ה לחיזון מסטרא דישראל לעילא דחיזו אותיו דקב״ה ומכיכתיה דחדוה דלהון ותוזכחתא דלהון לחיזו חלה לאתפא לקב״ה ומכיכתיה דהכי תניון כל חדוה דישראל דלא מסתתפי כה לקב״ה ומכיכתיה לאו חיזו חדוה וזמין חיזו סיעתא דילה לקטרגא בסהדותא חדוה וקב״ה מסתתף בסהדותא בישראל ומה כתיב בכל צרתם לו צר ומלאך פניו הושיעם בגין דישראל לאתפא לקב״ה ומכיכתיה כחדוה דלהון דכתיב ושמח ישראל בעושיו. הסהדותא דישראל לעלאו חיזו חלה כעושיו. כעושיו מכש ליה כלה סעודו וגם מרכבו. חלה כעושיו כגין דכד כם לתעבוד כסותפותא בגברא ולתתא וקב״ה ועלמא דלא כתיב נעשה אדם בסותפותא דתניון תלת לומין עבד קב״ה לאפקא מכסון עלמא ולהון חיזון סיוון ולרעא ומיוא וכל חד סם חד ומיוא ולסדרו כמלקדמין. ומיוא קדמאה לסיק סמיוא לומכותא דילה דכתיב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. ומיוא תניינא לסיק מיוא לומכותא לעבודתא דכתיב ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו׳. לאסתלקו פלגו מיוא לעילא ופלגו מיוא לתתא לאסתדרו. ולעילא כך דמיוא לתתא עלמא לא סוס קאים. ומיוא תליתאה עבידת לרעא ולסיק כמה דתתפקדת דכתיב ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב וכתיב ותוצא הארץ דשא וגו׳ עד סכא כל לומכותא תלתין תליתא לסיק לומכותא דילה ועבדו מם דלתתפקדן לאסתדרו תלת ומין לחדכון. ומיוא ד׳ לתתפקד לומכותא קדמאה למעבד לומכותא דילהון דכתיב ויאמר אלהים יהי מארת וגו׳ ויהיו למים. כומיוא חמיסאה לסיק מיוא דילהון לומכותא לחדת דכתיב ויאמר אלהים ישרצו המים וגו׳. כומיוא סתיסאה עבדת לרעא לומכותא דילה דכתיב ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה וגו׳. כין דתלת

פתיק לקבל לחדוש דיליה קבל לתי
לגבת לעדן ולעקר מתן לתכוסי ולמיס
דלוכון סותפין כהדיס ולייתי לון עמיס
להדוש חדוש וכלהו זמיכין דתתן ככי
כמה לה ידעין לכל כעקו דכר כם קב"ה
זמין לגביס כלמודו ולה תודע לתכוסי ולמיס הס"ד כגר לי לקרות ו' וע שלי לסוע וגו'.
דהדר הסוע טולה כמלקדמין ולה תודע נו כיתה כמו דיוקה דכר כם. כפל על תכוסי ר'
חכה. תמר ר' יוסי דלכרכה דכסלי לתרה תמיכה ליה לר' פנחס כן ולוי ומה חד
הוס קלוס כהלי דוכתה והוס לתר ככי. פינחס כן לעזר כן להרן הכהן כלת
ו' זשירה כגן דתרין לפה כיתין דמיכן. לקבה כיתה דלתתון דכרכן ולפה כיתה
לתתון זשיר"ן. לתתון דכרכן לוכון דעלמה דלתי. ולתתון זשירן לוכון דעלמה תתה"ס
כרית קיומה דקיומה כוון דקני פנחס של כרית דה לתוסף כיס ו' זשירה רוח דכרית
דה. בהיות שעתה לתר קבל תה תה לעכיד עם תה"ס כרית דה תמה"ס הוי וכלה דוליס
הוי. למיסב ליה לתחרי כלה דשתי דמה"ס לתו יהות סוף סתרי קבל ולתר למה"ס.
תה"ס פיכתם כן שעזר כן להרן הכהן הל"ת תה"ס רמ"ע מהו. ל"ל לתת הוף דמסרת נפשך
על יסרחל דלה יסתכן מן עלמה בכתם ומכין ולייהו סמיכ לת תחתי מעל בכני יסרחל"ש
לתר תה"ס תה לת בעי הס כלה דילך. לתר ליה הס כלה דילך דתתרי כנויס. לתר

כבוד לנטריך למעבר רעותך דמחרך כי חין מעשה ומחשבון ונו כנין דכתיב כח חית
מעשה ומחשבה לשתלות כהני עלמא דחקרי מעשה עלמא דשכלא למעבד
סופך דמחשבה . ומחשבון דא הוא עלמא דתליא בדכורא דסח מחשבון בדכורא תליא
וכל נימטרי אותיות ונקודין ועבורין כעלמא כסידרא הוו . ועשת דא חיסו רוח דעת
סטרין דתלין במחשבה ונקודין עלמא דסוד מחשבה ומחשבה דכלא תליא מניה וכל
חלין כלילן בסוד כח דלילו הכי בסטרא דשוק דרגא דניסכם דסח כל כר כם דלא
משתדל כסחי כח כסחי עלמא לשעלם כיס במעשה ומחשבון ודעת וחכמה כוסיס
לשעלם כשוק דלית כיס מעשה ומחשבון ודעת וחכמה . דסח סטרא לחרא לרא שלוט
חיסי דכתיב דרכי שלום כיתם חתן דחתרבי מסחי לא קדישא חתקף כיס סטר לחרא
דשלום כיתם . חשר חתם הולך שמם וכי כל כבי עלמא חולי לשלום . חין . חכל סלקין
מיד דכתיב מוריד שלום ועל כר חיכון חייכין דלא סרסרו תשוכה לשלחין דכח חין ולא
סלקין . ואפילו כדיקים גמורים כתתין תתן . ומחי כח חתין כגון דכסלין כיתם חוייכין
מתתן וסלקין לון לשלא ותתן עבדין לון לסרסר כתשוכה . ומאן חיכון דסרסרו
כתשוכה כסחי עלמא ולא יכילו ואסתלקו מן עלמא לגדיקייא כחתי כגונחון גו שלום
והטלין לון וסלקין לון מן תתן . ואמר ר׳ יוסי כיך לחת לחכא לחזקן . חשכון
דנימטרייאות דקיימין כסידרא בחן דרגא דילה חיכון לה לחתיב ליה . ואמר שמעתא ולא
חלכרכא מלה . קם סטוח טולא וכסא כשיכוי דר׳ חכא . כבל על לחכפי מנו דחולו . עד
דסוד כבל על לחכפי כבל קרא כפומיה דכתיב שיוך ברכו בחשכון על מעך כת רכים :
ולזלין שיוין דילה פרפרות חכמה עלאה דחתמסכא מלעילא ומנו חשכון ותקופין
ועבורין לתתלוין ולא תיעבידו ברכו דכפקן חיומין לכל סטרין לחיכון שייכין עד לחתפקן
לכל חושכן ועבורין דסידרא כלכד (פ״ז לגיר) וכבכין ומלי למעבר חשכון ודא חיא
על מעך כת רכים דא חיסי סידרא לכל . ואמר ר׳ חכא לר׳ יוסי סטוח מרגלא קדישא
דסוד תחות ידך מנו סיעתא קדישתא דחיסי גכן כמה שפיר חיסו ואסדרכא כיס דסח
ולמי לא תטריך לחפקא לחתא למסוי כיתר לחרא עד דכעלא יסיב לה רשו ולודעין
לכעלא בקדמיתא ומפיסין ליס דסוד יפקד לה ויסיב לה רשו למיסך לסוד לחתר . כך
קלא פיס למשה ועד דיסב ליס רשו ולא ילא חיא לת סנכי כותן לו לת כריתי שלו למשרי
כגוים ולמסך תתן לא חולת מכלן מבדיקי עד עולם דיסיב לה רשו למהוי גו גדיקי כהני
עלמא ויתכא עמהון ככלא גו קשוטא . ובדיק דעלמא חמי ואמי כסחי לכל כין דרוש
דכעלא סביכת ולתסדרת למסוי כסדייסו ותכת לכעלא כלא כערב סיא כלא וככקר
סיא סכם . כערב סיא כלא לגבי כעלא וככקר סיא סכם לגבי גדיקוחא דעלמא וכלא
כרסותא דכעלא הלא ובדיק מכון ובותן . ומשם כך חמר סנכי כותן לו לת כריתי כמה
דבדיק לעולא מותן לוף לכל סנכי כותן מתכם למסדר מתכם לוהיכנון כריתי דא
רווח כסוכם עלאם . ואי לא תסא כסדים לא לתקבר פנחס כדרגא דכסוכא עלאם
דסח כריתי דבקא לוהיו תדיר כימיכא עלאם ויתיכא עלאם דא ואין למכבי כי מקדשא
דלוהיו כריתי . אמר ר׳ חכא חדכרכא מלם חדא דשמעתא מכוזכא קדישא
דשמע מסמיס דר׳ חליעזר . ימא חד לתא לקמיס חד חכים אל סכא סכא תלת כשין

כשיכא

כמ ע פז i כתרלה

למהוי ברישא כד נפקי ישראל ממצרים ואסתלק עד לבוף יומין כפורקנא
לי לקרתא כתיב הכי כלמן כיתא דליהוי דיורא דיליה. ושובדא דא הוא לתתזי

דלתון קריבין למלכא עלאה יתיר מכל שאר עמין ממלן דמתקריב למלכא דיהוי לדי
יתיר תדיר בלא נערף בלא דחילו ובלא דחיקו. והא לתון כנערף ובדחקא וכינוכא
תדיר ויתיר מכל כני עלמא ולכן לית לך מתקריב לן בנערף ודחקא וינוכא כלל. לכן קריבין
למלכ עלאה ולתון רחיקין מניה ועד לית לכו נערף ודחקא לבלא וינוכ מה דלא לית
לן. ותו דלתון לית לכלי כלה ושרפ כנין דתהון כריהין ונופף לבלון להוי בכריותא.
לכן לבלינן כל מה דכשינן ולכן תקיפין כחולף בכריותא כל שייפין דילן בקיומייהו.
ולתון דלא לבלין שאלין כלו כמרעין כיסין וכתבירו יתיר מכל שאר עמין עמא דסכי
עלכון בבלא. שכח שכח לך תימא לי מלי דלא לשמיעך ולא לקבל מיך. וקיף
עזיה ר' שיעור ואשבח כיה ואתעביד תלת דגרמי. כיון דכח רוגזיה לסדר ריסיה וכבש
ואמר יי' לדוכתיה מה לדיר שמך בכל הארץ. כמה תקוף חילף קדוש תקיפא בכל ארעא
ולית מלה ושירא דלתיא כתוריתא דלא נפקת מפומיה דקב"ה. מלין דלין דשלל סהוא
דשבחא שבח יומא חד לשיזבן ואמר דא כמתיבתא דרקיעא ליתסדרו קמיה דקב"ה
דכד נפקו ישראל ממצרים בעא קב"ה למעבד לן כארעא כמלאכין קדישין לעילא
ובעא למכבי לן כיתא קדישא ולבתתא לה מגו שמי רקישין ולכטעא לן ליסרא כגוונא
קדישא כגוונא דדיוקנא דלעילא. סב"ל תכיחמו ותטעמו כמה כחלתך. כאן לתר
מכון לשבתך פעלת יי' כהיהוא דפעלת מקדש יי' ולא לאחרא. מכון לשבתך פעלת יי' לא
כית רחמנן מקדש יי' כוכבו ויהיך דא כית שכי ותרוויהון לוחות דקב"ה חיכון ומלאכניזו
קמיה כמדכרא מיתן לון קב"ה לכנייהו כארעא דלעילא עובדיהון וכיתא לתבני
על ידא דכר כם. וכגון כך לא לתקייס ושלמא הוא ידע דכגון דהלי עובדא דכר כם
לא ותקייס ועל דא אמר יי' לא יכבס כית שוא עמלי כוחו כי אם לית כיתא קיומא.
כיומוי דשורא גרס חטאה ותטרכון חיכון למכבי ולא הוא כיתא קיומא. ועד כען
בכוכא קדמאה דקודשא כריך הוא לא הוא כעלמא דכתיב כוכם ירושלם יי' חיסו
ולא אחרא. וכבייכא דא אמן מכאן ולא כמייכא דכר כם דלית כיתא קיומא כלל. כית
רחמנן וכית שכי חיות לן קדשא כריך הוא כחדא מלעילא כית רחמנן כתתכסיא וכית
שכי דלתתא דהוא כית לוי דתגליא דלתקרי כית שכי דיתחזי לכל עלמא לומכות
דקדשא כריך הוא חדוה שליח ורעותא לבא כבל קיומא דהוא כית רחמנן כתתכסיא
לסתלק לעילא על גבי דהוא דלתגליא וכל עלמא ומון עכני יקר דשרון עלוג
דהוא דלתגליא וכנו דחיכון עכיון הוו כית רחמנן כעובדא טמירא דסליק עד רום
יקר שמייא וכבייכא דא אמן מכאן. ועד לא הוא כעלמא. תפילו קרתא דירושלם
לא לקרתא כתיב הכי כלמן כיתא דליהוי דיורא דיליה. ושובדא דא הוא לתתזי

כתרתם · מלמד שאחרת לובשי אהן קריבין למלכה עלאה יתיר מכל שאר עמין ולהי
הכי הוא דישראל עבד לון קודשא בריך הוא לכה לכל עלמא · והכי אינון ישראל כין
שאר עמין כלפה כין שיפין כמה דשיפין לה יכלי למיקם בעלמא אפילו רגעא חדא
כלה לכה · ועל דא הוו כחמנעיתה דכלי עלמא כלכה גו שיפין וישראל מתנסנן גו
שאר עמין כנוונה לכה גו שיפין · לכה אינסו רכיך ואלם ואינסו קיומא דכל שיפין
לה ידעין מנערה ועקה ויגונה כלל אלה לכה דכיה קיומא דכיה סוכלתנו · שאר שיפין
לה אתקריב כהו כלל דהה ליה כהו קיומא ולה ידעין מלי כל שאר שיפין לה קריבין
למלכה דאינסו חכמתה וסוכלתנו דשריה כמוחא אלה לכה ושאר שיפין רחיקין מכיה
ולה ידעין מכיה כלל · כך ישראל למלכה קדישא קריבין ושאר עמין רחיקין מכיה ·
שלשה אחרת דישראל לה אכלי נכלות וטרפות וטמפא ולכלוכא דעקנים ורמשים
כשאר עמין הכי הוא דהה לכה דאינסו רכיך ואלם ומלכה וקיומא דכל שאר שיפין לה
כטול למוכיה אלה כרירו ונחותה דכל דמה ומוכיה נקי וכרירא דכלה ושאר פסולת
אכה לכל שיפין וכל שאר שיפין לה מסניחין כהאי אלה כל פסולת וכיה דכלה נטלין
ואינון כתקיפו כמה דאתמר לון · ועל דא ככל שאר שיפין לית לכעבועין שלת
לון ספחת סנירו דבהרת · לכה לאו מכל הני כלום · אלה אינסו נקי כרירא מכלה לית
כיה מומא כלל · על דא כתיב כלך יפה רעיתי ומום אין כך · אתא ר׳ יוסי נסיק וליו
אמר אילו לה אתינא לעלמא אלה למשמע דא דיו ·

ושם לים ישראל המוכס וגו׳ · אמר רבי יצחק האי קרא הכי הוא ליה
למכתב ושם לים ישראל אשר הפה פנחס ולה המוכס אשר סוכס ·
לה כאמר אלה כאורח אחרא · והכי אמר רבי אלעזר כיון דשלקים קרא לפנחס לכהנא
רבא לה כעי למדכרה ליה לפנחס כקטלנותה דכר כמה דשה לה לתתחזי לכהנא רבא ·
עד לה שלקים לכהנא רבא למדכר ליה אמר ויראה פנחס ויקם וגו׳ ויבקור את שניהם ·
וגו׳ · כיון דשלקים לכהנא רבא לה למדכר שמיה כקטלנותה אלה לתתחזי ליה ואם עליה
יקרא דקודשא בריך הוא לכהנא רבא לה לתתחזי למדכרה כקטלנותה · ושם האיש
המוכה פנחס הוא אזיל מקפוטקיא ללוד ורבי יהודה אזיל עמיה עד דהוו
אזלי פגע כהו רבי פנחס בן יאיר ותרין גוברין טועכין לכתריה · אמר אמריה דרבי
פנחס טעוכו ליה ולה אזיל · אמר רבי פנחס אניקו ליה דשה ריחא דאפין אדעין קא
ארח או כשה לתעכיד לן הסתא · עד דאינון תמן כפק רבי אמעון מכתר אד טכרא ·
כטל אמרא ואזל · אמר רבי פנחס ולה אמרית לכו דשה ריחא דאפין אדעין קא ארח ·
כאת וגפיק ליה רבי פנחס וכבה אמר ליה אמיכא כאלמי דאתינא אכיכתה לגבי ויסבת
לי כאזכזן דכרכן ואזיכא כה הסתא כמה דאמינא · אמר רבי אמעון מקל פרסי
דאמרך ודעבד לאנת הוא הסתא אדום אליס · אמר רבי פנחס כתיב בלוך אד
למלי דאוריתא לאטרוך אחותה הסכאו עינא דאמיא ואילכא · יתבו · אמר רבי פנחס
מכאכל היינא דשה לתתיית אמיא כאורח אחרא ועבוד לון קודשא בריך הוא ·
כמה דקוה הסתא קדמאה ליהוי כדין כתרהם אוכלן מאינון עצמות גרמין דאחיה לון
קכה על ידי יחזקאל דכתיב ותקרבו עצמות עצם אל עצמו בקדמותה ולכתר כתיב

וד לויתו והכה אויבים וכבר עלה וגו׳ ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח לוט כהם׳
דהא מה דלפניו בקדמיתא ליהוי כהדיה בקדמיתא לפניו מרוחק ולבתר עור
כבר ולבתר עצמות׳ תמר רבי שמעון כדא לקמן קדמאי לכל גרמין לגין דלחוץ
קודפא כריך הוא נסין ואתיין מסנין עבד כהו קלם׳ תא חזו מה כתיב זכור כא כי
כאומר עשיתני ולא עפר תזכיני׳ מה כתיב כהדיה הלא כמלא תתיכני וכגבינה
תקפיאני׳ עור וכבר תלבשני וכעצמות וגידים תסוככני׳ ומין קלם לבתר דיהבלי
כר נם כעפרא ומכי זמנא דתחויית סמתים דסהוא גרמא דישתאר למעבד ליה כעצם
דא וגבינא כחלב דסהוא נביעו נקי מנוקצא כנאותא ויתערב סהוא גרמא ויתמחי
כחלבא ולבתר יקפיא ליה ויתעביר כגוונא כקפיאותא ולבתר ויתמלך עליה
עור וכבר ועצמות וגידים דהא הוא לכתיב הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני׳
סתכתני לא כתיב הלא תתיכני לא כתיב הלא תקפיאני הלבשתני לא כתיב
הלא תלבשני סוככתני לא כתיב הלא תסוככני ולבתר מה כתיב חיים וחסד עשית
עמדי דא רוחא דקוי׳ עשית עמדי כתיב׳ ולא כתיב תעשה׳ הלא הכי אמר חיים
וחסד עשית עמדי כסהו עלמא אלית בי רוחא קיים לכל ופקודתך דלית זמין לפקדא
בקדמיתא סמרה רוחי׳ ודא דאמר כל כפעין דלדיקיין בניזין וטמירין תחות כרכוי
דמלכא ולהיכי נטרא לון לאתבא לון לזוכתייהון דהא הוא לכתיב ופקודתך שמרה
רוחי אלי ופקודתך כמה דלתא אמר פקודתי יקח לחמי כפקודתך דא מטרונית דמלכ׳
לית׳ שמרה רוחי׳ להיכי נטרת לה כנוונ׳ לה׳

רעיא מהימנא

שמרה כפעי כי חסיד אני׳ שמרה אמר דעתך מהימנ׳ ווי לון לבני כפע דלהיכי
דא מטרונית דמלכא דלהיכי טמירין לבא סתימין עיינין דלא ידעין
נטרת כפעי בנין כי חסיד אני׳ וכבל לתר לכל אתי לילית ערעין דניהכם לאתפתחו דלהיכי
דכתיב כתם דא מטרונית כלה ויקרא מרה ואזכין לילה דאתפשטין ומלקין עד מיחא
אלא משה׳ ויאמר אם שמע תשמע בקול ו׳ וכא אינון לישנא הרא אתפשטין בכל אברין דנופא
אלהיך׳ ככה ר׳ כנחם ואמר ולאו אמרית ואתרעין דנן לעיני אסתתמין ולא אתפתחין
לך דאכבתך יהבת לי בכוזון ואתתן זכאה כל כסוין דעיינין מלא כפקין ואתרעין בלא
תוכלקי דזכויה לאחאי לך ושמעב דא׳ אלא אינון עיינין אסתתמין בנין בלא אסתכלין כאלין
כסהוא זאכא תיכף סהוא גרמא אחר מוקין לילית׳ אלא סלטין כסוין לכל לעיכון
גרמין דיום תכחון אם יתעביד מכהון׳ אלא מלאכים דאתפשטין בכל אבריס בעכפין לעילא
כלהו ויתכלילו כסהוא כגוונא דהאי גרמא כל סטרי כסוין סתימין
ויתכלילו כהדיה ויתעביד כלא עסא חדא בלא ואתכנזין לגביה כיוכים ג׳ ארבעתיהם נכא
ותמן יתגייר גיורא כמה דלתמר סהא נפתלים ואתכנזין כל מין ומין דעבד עמיה כתיב׳ ומוקין
ועצמותי יחלין מאי ויחלין כלא חלין אסס אתפשטין על כל אברי דנופא כמי טופכא דכבי
דאתכנזין כל מין ומין דעבד עמיה כתיב׳ ומוקין
עליה טו׳ אמר בנין דאב כיס ואסתלק יום מן
נופא ואסתאר אס כלא לעיס ואתיב ורוקא ודכוי
ורוח דאלה כאלמאי דומיס כאסתי מטוב וכאבי
עצבי׳ לויש יס כסהוא ואכא אתם עבדא מוקין על נופא׳ ואיכון כאכאה לעתיד

אמר ניניכם קדישים אבל הוא לכתוב בתיך למה דיוקנין נקיטיין בתר תיהון וכלה מולקך.
ויהון עיבוך כוולות לת מוריך. ומסטרא דלהון מרעות זכה בר כם נכון דאלכי הסרקרון של כניסים.
כלום ומכח יתקייס בבר כם ולא יכלף עוד מוריך לנבך נסתים יכפה פניו אלא
סלון. בסוף ומכח יתקייס בבר כם ולא יכלף עוד מוריך לנבך נסתים יכפה פניו אלא
מרוסה למיזל לקרין נכיס לאתברי שיעא ומרעא לאהין כסא יי ובניהיה לאתר ישמחו הסתים ותגל
מנכיס ומולו בעכבי כבוד ובכל הסוע יקר כהסוע נוכח תהא מפקוחא דכסתא מנוסף לטפס
פרוסות לקיים קרא לכתיב נהון ומכח תפכס על כבני כסרים ומיעא תתיס אלא בניוסף לכפיר
ונו׳ ותמוכת יי יניט. ותליג מלאכין סלקין לה לכסתא כאלין דיוקנין כלסן וכפיסס וכפיסס
דיוקנין כתרין גניס לאתאר עלא כי לא לאיתס כל תמוכס ועל שאר דיוקנין כתיב תמוכת כל
כעלמא לאתי ואיתן כעובדי יהוו דקודכא כרין הוא ורוח לאהין וס שמי לעלמא יהי עס שמו סלא
מלוח ומחשב ומשכיס וס״ע וכרי מאתיס ושמוכס ומרכשס וכרוזין כתתין ומלקין סבו יקר לניוקבא
לעלמא לאתי ואיתן כעובדי יהוו דקודכא כרין הוא ורוח לאהין וס שמי לעלמא יהי עס שמו סלא
פסקלריוסא לא כהרג. כלום מסס כסורין כתכין שלס וסייכו כלי יסכס שד כעלמא דין ומד
דעבני כניד ורחיתיס לוכור כרית עולס. לא מסקלריוסא מעודס. נחלוס מלכר בו.
לעתברן מסטוע מרסא לאתער ניס ויאמר לס יסיס כניכס יי׳ כמרסא מלין לתוודע. ומלכוסין
תיעול כמרסא לסיסו כנוסא דניסא כלי כרסא מכנים לוס סכי תיעול כמרסא כלילא כרסא עהירין
לעתברן כעלמא לאתי אלי סוי אלא קדסא כרין הוא מלכיס לס כקדמיתא כעכבי כבוד כקדמיתא
ומקיסות לתחיית המתים היא תפיהך הא לתחיית סתים שפיר ניוקבא ליה לבר כם מכל לעגרא
כי תסיד ומכ כר כם אית אם כתיב כסיכם כסתלכך תבסה לותך כסכבך תעמוד עליך
לעתברן כעלמא לאתי אלי סוי אלא קדסא כרין הוא ורוח לאהין וס שמי לעלמא יהי עס שמו סלא
מאכר. ואלי הוא מאכר לוריתא לעילא הוא מאכר עס קדסא כרין הוא ובניו לאתר שמא כאתי
לעתברן מיסן לעבדו מסד אלא סכי מוקמוס לי ומו תסיד וס סתתסד עס קנסו כגין דוד לסוס
ובניו לאתי אלי סוי אלא קדסא כרין הוא ורוח לאהין וס שמי לעלמא יהי עס שמו סלא
ולא תדון לס כעובדי אלין עמי הארנות לעתער בהו ולא עס סלכן תסיד. ולי תיעול כמה עתי
לעתברן מיסן לעבדו מסד אלא סכי מוקמוס לי ומו תסיד וס סתתסד עס קנסו כגין דוד לסוס
ובניו לאתי אלי סוי אלא קדסא כרין הוא ורוח לאהין וס שמי לעלמא יהי עס שמו סלא
לאוקמוס רכנן ולא עס סלכן תסיד. דלוריתא תהיה כיכת מיכא דקודסא כרין הוא לאיהו מסד
לעתברן מיסן לעבדו מסד אלא סכי מוקמוס לי ומו תסיד וס סתתסד עס קנסו כגין דוד לסוס
ובניו לאתי אלי סוי אלא קדסא כרין הוא ורוח לאהין וס שמי לעלמא יהי עס שמו סלא
לאמר דוד ווי למאכל דסטוע נפגדא לא ידע מאי דאכל למיכא כי תסיד אלא כגין ובניו
כלם תסיד אלא כי לעבר לסס לנעלס מיד לזדמן ליה נפגדא ואמר ליה למה את מעכב נגעך
כדס ספיר ומלא כלי לעבר לסס לנעלס מיד לזדמן ליה נפגדא ואמר ליה למה את מעכב נגעך
ואלי מנוח לילה לקוס לסודות לך ולא שד אלא מלכי מורח ומערב וכו׳ ואלי ידי מלוכלכות
למיכות ומלות לכבוסה ובניו לי לוקמוס נגעך לא תסיד מי מכל מלכי מורח ומערב ישכיס עד ל׳ שעות
כי תסיד לכי. לא על נב לוקמוס נגעך לא תסיד מי מכל מלכי מורח ומערב ישכיס עד ל׳ שעות
למיכות ומלות לכבוסה ובניו לי לוקמוס נגעך לא תסיד מי מכל מלכי מורח ומערב ישכיס עד ל׳ שעות
ואלי מנוח לילה לקוס לסודות לך ולא שד אלא מלכי מורח ומערב וכו׳ ואלי ידי מלוכלכות
כלם תסיד ומלא כלי לעבר לסס לנעלס מיד לזדמן ליה נפגדא ואמר ליה למה את מעכב נגעך
למיכר תנית לילה לקוס לסודות לך ולא שד אלא מלכי מורח ומערב וכו׳ ואלי ידי מלוכלכות
ובניו לאתי אלי סוי אלא קדסא כרין הוא ורוח לאהין וס שמי לעלמא יהי עס שמו סלא
לעתברן כעלמא לאתי ואיתן כעובדי יהוו דקודכא כרין הוא ורוח לאהין וס שמי לעלמא יהי עס שמו סלא
פסקלריוסא לא כהרג. כלום מסס כסורין כתכין שלס וסייכו כלי יסכס שד כעלמא דין ומד
דעבני כניד ורחיתיס לוכור כרית עולס. לא מסקלריוסא מעודס. נחלוס מלכר בו.
לעתברן מסטוע מרסא לאתער ניס ויאמר לס יסיס כניכס יי׳ כמרסא מלין לתוודע. ומלכוסין
תיעול כמרסא לסיסו כנוסא דניסא כלי כרסא מכנים לוס סכי תיעול כמרסא כלילא כרסא עהירין

לשון ״מלך״ ״מלך״ ״ומלוך למעלה ועד׳ ויקום ר׳ מנחם עמרון לשון מסכים ל׳ מיון׳
לשון מלכות ל׳ אלת מיון לשון ל׳ מכפין לכל דמיון כיס המוסכן ל׳ ומיכן כרשי תלת מוכרות
ויקום עמיס ר׳ עזרא דקוסכים על כנון מלאכין דשמין כמל כנון ים למל ידי׳ ורוח למל׳
ומכיס לוד לכנף בסוכלות לשון מכך קודש ויקום עמיס ר׳ מלאכי כנף׳ יכך כקי בהלכתא׳
עמיס ר׳ יהודה בריס ה״ר ובים יס״ ובים יהוה ל׳ מיון עמיסס כמיסס ערוכות ויקום לשון
עמך לשון כרכיים שלימתא למזרים דסכי מליך יוסי לשון מסכן ובסי מלכים כחוכן ויקום רבי יוסי
שור משמלת שהי לשון שור כנגדו נשמ׳ נוכח שניר לשון עור לשון עמך נשים עור על על מיוכח
לשון יום ומשכר ר׳ מלאכי קום לשון עזר תהא עור לשון עמך נשים עור על על מיוכח
ביוס מלאכי קום לשון עזר תהא עור לשון עמך נשים עור על על מיוכח
ביוס מלאכי קום לשון עזר תהא עור לשון עמך נשים עור על על מיוכח

ויקום עמיס ר׳ יהודה מיכה ר׳ יוסי ר׳ חנינא ור׳ יונתן ויקום כרשי תלת מוכרות
לשון מלס ל׳ אלת מיון לשון ל׳ מכפין לכל דמיון כיס המוסכן ל׳ ומיכן כרשי תלת מוכרות
עבדים לכל לגבי מקרקעי דשמיה כל ישראל כני מלכים שם משרת לשון מעמי מקרקעות
עבדים לכל לגבי מקרקעי דשמיה כל ישראל כני מלכים שם משרת לשון מעמי מקרקעות
עבדוס כמוכח לשון מעמי למיסלח לשון ומוכח כנין למסלח לשון׳ לוד שתעביד עבי חמיר
עבדך שתה אלי הניטח אליך׳ עבי לשון עבי כי עבי ומכיון אבי׳ שמרם כפשוטו כי כסיל אבי לשון סוטה
ועבד׳ כסל לשון סטה ״ואוכך עבכי כי עבי ומכיון אבי׳ שמרם כפשוטו כי כסיל אבי לשון סוטה
עבדך שתה אלי הניטח אליך׳ עבי לשון עבי כי עבי ומכיון אבי׳ שמרם כפשוטו כי כסיל אבי לשון סוטה
ויכל שתעביד עבי לשון עבי כי עבי ומכיון אבי׳ שמרם כפשוטו כי כסיל אבי לשון סוטה
לשון מון לקבלה נלוחין ולמשמ לון כלכתיב כי לא כוס ולא עקן שבות עבי ולא הסתיר פניו
לשון מון לקבלה נלוחין ולמשמ לון כלכתיב כי לא כוס ולא עקן שבות עבי ולא הסתיר פניו
מכו וכשוע אלין שמע׳ לשון שתעביד עבי ולל מסרת לשת ל׳ מן לקל לשמל מן לשת לשון
עמוד לשמניעת לקיימ׳ ניס לשון ולי יהושע לשון ימות משיס בן לפרים׳ ושמל מכיס
לשון עבודה שבקום ויתעבד עבדלבתר דיסיב לון לוניעי מסרת לקסל לשעבד ל׳מל עם
כססוע תרעי בנין ישראל שעבדלבתר דיסיב לון לוניעי מסרת לקסל לשעבד ל׳מל עם
דיסוור עבודה שבקום ויתעבד עבדלבתר דיסיב לון לוניעי מסרת לקסל לשעבד ל׳מל עם
לשון מן לוניעי׳ ובנין לע שתעביד מסיב׳ כי מעם לב׳ מסירמן עלמין׳ פתח ואמר ״לע נבה
לכי ולע רמו שכי ולע סלכתי נבדולות וכספלזות שכי׳ שלמס שמר הע ניכס שיבי׳ משמל
ויי׳ נתן חכמה לשלמס׳ חכמה ושורש׳ ונשע לשלקל שתשע לשילע לשתלמיקת מכיס בנין לשפילו
חכמה עלמס לשיבי לשיל מלרניס שם כתיב שמרתי לחכמה וסיג רשוקס שכי׳ ולע כתיב
לכיכה לית כל כס בשלמע דיכיל לשלקל כל משמס כל סכן לשילע מכיס לשיבי חכמה עלמס מסטרע
בילס חכס עדיס מכניס׳ ומשיג לשוקמוס נשכח לרשע על פרס מלוומס שכניס פניס לשומס׳
ר׳ יהושע בן לוי׳ ר׳ יוחנן ר׳ שמעון בן יוחי׳ ר׳ תנחומא בשם ר׳ יוסי בן חלפתא׳ ר׳ יוחנן
אמר משמלס שסה לשמס לו שור כשנלו נשמ׳ נוכח שניר לשיבי סכך עור לשוכך לשמך נשים עור על על מיוכח
עמך לשיבי כלשיע שלימתא למזרים דסכי מליך יוסי לשון מסכן ובסי מלכים כחוכן ויקום רבי יוסי
שור משמלת שהי לשון שור כנגדו נשמ׳ נוכח שניר לשיבי סכך עור לשוכך לשמך נשים עור על על מיוכח
לשון יום ומשכר ר׳ מלאכי קום לשון עזר תהא עור לשון עמך נשים עור על על מיוכח
ביוס מלאכי קום לשון עזר תהא עור לשון עמך נשים עור על על מיוכח

ויקום עמיס ר׳ יהודה מיכה ר׳ יוסי ר׳ חנינא ור׳ יונתן ויקום כרשי תלת מוכרות
לשון מלס ל׳ אלת מיון לשון ל׳ מכפין לכל דמיון כיס המוסכן ל׳ ומיכן כרשי תלת מוכרות
עבדים לכל לגבי מקרקעי דשמיה כל ישראל כני מלכים שם משרת לשון מעמי מקרקעות
עבדוס כמוכח לשון מעמי למיסלח לשון ומוכח כנין למסלח לשון׳ לוד שתעביד עבי חמיר
עבדך שתה אלי הניטח אליך׳ עבי לשון עבי כי עבי ומכיון אבי׳ שמרם כפשוטו כי כסיל אבי לשון סוטה
ועבד׳ כסל לשון סטה ״ואוכך עבכי כי עבי ומכיון אבי׳ שמרם כפשוטו כי כסיל אבי לשון סוטה

כני שמעון ליהו כפילכם ול׳ מלאכו כריס ומכרוי לשיכון תעשה לשלכבם כשבפין לשילכם רכרכין
דכמיין לכריסין ושוקין . קיס ר׳ שמשון שיתפרשון מלין מעומך כשני קרא למלקמין למכנה תמן
פנה כנון נת וכי לשקרי יהוה מפרי כנמן קכנין לנכי לומין עגו דעלמע ורחמין ר׳ ליסרמל
גרוש למלה וכלכול רשעים רכם מל׳ שנעון שמסן מית ליס ועם כנם ושול שב כחוסנן מפל׳ וגוש
דשלה כעיתות נימיכך כנם הוד כיה כולו ליגלין כיה לכמו נדיקים ניהוה וכיה רכו ליעקב
שמחה . תפלרת כיה שללויה שללי יה דקמין יהוה כנגון וכומר תסד נגוכם כשיר וכברכה
מכמה וכיכר נשמרי כתר כתשלה מלכות . מומיר כיה לו וכיה עוס מסטרא רומר
לשוריתע ווסר לכלותע ומר מסטרא לסר מיסי מוס וכ״ . ומרע כניתע קרנע כניתע כלה
שפחה כת שגו וכה ולע לתוון מוש״ן כגון נון תמן סכי שפיו לכנוכע כיה ס״ש שלל כנון לול
שמורים הוש לי״ לסונילס מארן מנריס לשרי לכיה שרי עלמע מסנחין שרי העם שכבה
לו . נברכה שנרכה לת יי בכל עת . נתשלה תמיד תהלתו כפי על פוסן עדות לע סוד לשיסי
פוסן סומק שליט על מוור לכנה לשיסי חויר על סומק מפי עדות לע נדיק כרית לשיסי לשמוש
ונרעש לשלל שעשועיו כבה כיום לת השמים ולת שארן . מפי מכתם עך ת״ם לשיסי נדיק . תס
עמולע לשמנינתע לרנע ליעקב . ליום תס נ״ס וכרית תשכיחן לללמד מסד ונכורה לשתמן לוריתע
פתיסיבת ללמוד ונללמד . למד בפיר קיממת לכל למכנה על השמיכות ללע תוון בנה מן סוד לשיסי
כפירת ק׳ למד למכנה על השמיכות . למד כניבע קדישע מיהבי ליכה כרנע לילך לשתי לוקחות
עשר למשפן תרעין לכיכה ומר׳ פשטר׳ לללון מפסד עך סוד עשרה נכל שפירם לוכון
חמשן וכנין לע מניכה עך סוד כלע לשתפשוטע חלע . לכתר שתע נדיק וכטיל כל חמשן בלחודוי
למהוי שקיל לכל חמש ולשקרי כל לכטיל כל חמשן תרעין ולוק הכי כלה כטילת לסי כלהו . למד
כען ולעי שתיהב מלה על כוריוה . ובוד למנכה תמן על פ״ם כנה ולע על מן מפ״ל מן מ״ם סוד
ונגה לוכון לקביל תרין שפוין . וכנין לע לשקרוי חיון מפע שמלע וכחניבה עך כען מעשה
מרכבה לוקמוס מן נלע עך מסמל למסטרא לנכורה לשקרוי חיון מפע . ונסר לכפיק מויבן
יסוד כלסו תלת לוכון מרכבה לשפארת מלס מעשה מרכבה לע מלכות וכשלת מלין לוהו מכמה
וכיכה ודעת . וכנין לע מוקמוס מלרי מתייחין לחין דורסין כמעשה מרכבה ניהוד מלע מס כן
הוע חכם ומבין מלעתו . ואוש מרכבה לשתע מוער מכפין לשיהו מטטרון מלס הקטן לכמרכבה
דילים לשיסי פרלם רליפי מיש לשוריתע לכפיק מנו פרלם דילים שלת מלרבע לשתמר עלייסו
מרכבה ככבסי לפרלם ונע שמיר לשיסו ניפרע לשמע רבה נר נר מקם לכיף ועל לשוריתע לומע
מטי עך קיסולוי וכיסיס מטי עך נית שמיע ולע מכפילו שלת כיה מסוס לכפיפי מיש דילים מלע
מסוס דרליפי מיש . אבב כליל מן לסלקין לנית לקבל לשתון מטטרון לשרה ל׳ קול למשה דקש
לשתן שתי מלכע לשיהו מלם לשבת על מכפע . אוי מים עליונים ומים שתחוכים לנית ניכייהו
לשלה כמלע לשיסי ו׳ מטוי ניפמסו כרקיע לשיהו מבדיל כין מים למים ויסע מכללה כין מוקפע
לכבוד בנין לע ויסי מבדיל ונוע למלה יאהרונהי מים עליונים זכרים ׳ עלמה מים
תחתונים נקבות ׳ שתיהם מית לשתון ניכייהו כמוסכן ׳ לע מטטרון לשיסו כין א׳ . ובוד שמ
ו׳נבע ולית שמוש נגלגל כיום מטרין כמוסכן ׳ לע נסיום נקודם ונסיום נקודה ומיסי יהודע
לכלע ומסיידת על מסוע ומוד למלית ליה שני לשוקמוס עליס רכין שנריך ליחדו כדי שתשלימכו על

פשיט ועל הארץ ועל ר' רוחות העולם ב שמים וארץ ג שמש וירח ד כוכבים ומזלות ה כרוביאל
ו שית דרגין לכרסוי ושור ז כ נ ל ס ע ק ר ש ת שלט ויסוד דיליה מלכות עשיראי
דלא תעבד ליה לנפשך ותעבד ליה ולא לאחרן . וכלהון ליכון ישראל דיהבין רוח לאתכסנא דמלריהון . לא
גו את בני ישראל ואמרת אלהים את תקריבי לאחי ריח ניחוחי . ר' יהודה אמר בקרבנא אית
עמך ואית ריח ואית ריח ניחוח עמך ליה מסטרא דדיבא דהא כי אז יתעדן לף יי עלה עמך בשפו
ומה מפיו תצא . ריח ניחוחי . דכתי . ריח ניחוח כתפיהם . אמר רבינו מסיכא ומה
תרוויהו עמך ואית ליכון בלף וקרבין סהדין . אלא עלה עמך נמצא ותכיכא ואית לפך כתפיהם
ומאי אתקרי אל עמך דיכא . ותכיכא רחמי דמטרונא אית תרין קלוכין ואתמר עלה
עמך כתיב . מאי עלה אלא מלכא דליכון בשעתא לקבל נגור מיניכא כתיב רוצה לגביה לקרבן
דיוזיה ולסכרא מסטרא דאסד לתתין מוקא . מכאן לימיכא סרוסא לסחכיס ידליס ניכס
כלא כלפי שמלא הרוצה להעשיר ינפין וכגין לא עלה עמך בלפו מן ניכס לגבי מכאס דליהי
לימיכא ומקבל ליה כמדות בכוונא דלויתן ומאי עמך לא סליק אלא על ידי מה דלליק בעניס
דליכון לכרים מלין סקודין עבי עולם . מאי תורה מוריקא דליהי מלליקא נסון מה נתוקפא
דגבורה ואלא עמך בסין בניכס עמך המערכא ומדסליקא לף מתקרי קטרת סמא יסומי קטרא
נפשך . ולית דבטיל מוקפא בעלמא בקטרת דליכון קטורא דלויכא נרמזי עם ריח ניחוח בלף תרגום
דקשר קטירו . אמר ר' יהודה וכלם מדלקא דרוזקא מלין סתימין בפתגמוי . עוד אמר בוניכא
קדישא דכתר בלוזתא ליסי בקרבנא מלן דיוזיא פסוס הקטרת כתר תהלה לדוד בטיל מוקפא מבישא .
אמר רעיא מהימנא כגון אנא למכתב ליך מתקיפו בלוזתין לקבל קרבנין אלא תלת בלוזתין
לקבל תלת סכסא סלסל תעשה בנקב . לא בלוזתא דסחרית דאתמר בה ושכח מכרסם
בנקב על המקום אשר יעמד שם את אבי יי ומוקטיר רבון דלית עמודא אלא בלוזתא . ואת סכסא
דסבי תעשה רין סגרנים לקבל בלוזתא דמבחא דתקון לה יבחק בסלל וכא יבחק לעזה בשלה לפמת
ערב ולית סיזקא אלא בלוזתא . בלוזתא דערבית לקבל מזרין ומלילין דמתאכלין כל הלילה בלל
ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ולית פניעה אלא בלוזתא . מלבכי דלמן כתיב לף ממי כתיב
ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא . וכי לף הוו ליה כרים וכסותות למשכב .
ליה מבנים למשכב ובקבל כלא בלוזתא דסוף מרחוי למשכב אלא כרים וכסותות ומוסי יהיבת
ר' אלעזר ואתא חתן לבני כלא בלוזתא . ואתא הבי יהודה בשבת אלמשיחא

רעיא מהימנא

אמר ר' פנחס מסתכל הוינא ממירא אמר רעיא מהימנא לית קרבנין אלא
כלב ליהו ודה לרחקא מסטרין ומסתכין ובקרבא
(שם ולב דוגמא לב עלמא) ועד שמור כלב דרגין קדישין . ואתמר בכורים קדמאה לעלין
ונלון כתיב לחרש . זכירה כזכר כמוקא (ערקין דכבדא אלין אמרי ואכל אינון חיילים
ורכיב ושליט על הלב . ולית זכירה אלא מכאן לכאמה סטרין ואתמר ערקין דכבדא לית מכאן לכאמה סטרין
כמוקא . ועד זכור לזכר ושמור לבקבא . אלין כטלין מבנין ומזרין ומלילין דמתאכלין כל
לילה דלא קרבן כלא לי' . אמר נוניכא קדישא רעיא מהימנא מסיכא והלא אמר לעיל דקרבנין
יתרת כמ ל ס ד 4 ל כל

ואתר הכא וכאן נקודכ׳
דלא כתם ככב מיכלא דכורא רוח לסמאל
אמר לה ודלקי כך קום ויהות קום וכרוזא
דמלה ורזא ופתרין דקרבן הכי הוא׳
ככב נטיל בקדמיתא הוא ויתרת דיליה
(פם ולכתר יתרת דיליה) סמאל וכת וזנו
ולבתר כל מיכלא ערקין חיילין ומסרנין
דילה׳ ונסיבן דילהון מלכין ומכיבו
דקרבנא וכדין קריב לגבי לה׳ וכל
לה נטיל מכלא לגבי ודוי דלתעביד ביה
ומליק בההוא תכסא וכלותא דלתעביד
עליה דקרבנא לה קריב לגבי מוח רעותא
דיהודאי דכהנא ביה וחדוותא דליוחי׳
מוחא דא כורסי דלתתיה מוחא עלאה
מוח קריב לגבי ממיר מכלא דלא לתיהדע
כלל (פם לגבי מכלא דלא אתפרש כלל) וכלא
לתקסר לה כדין ומוחא קריב בחת רוח
דכלא׳ ערקין דכבדא חלין חמוש וכל
ליונן מיליהון׳ ככב כמה דלתתמר׳
יותרת נקבה מוקבא דיליה׳ סמאל יותרת
דלא לתתכרת דכורא חלא כל לסתרת
לה מעתא לכתר דעבדת כופסא ומכך
ליה תו יותר נקבה דכר בעיא לתתכר׳
ככר כה לתעבידת לגביה סיורין דלא
לתחשבת כלל׳ לכתר ליהי לתקרבת
זעיר זעיר לגביה עד דלתעביד ליה
חכור׳ חדא ומשלין ערקין דכבד׳ מתפטרן
לחרן זעירין לכנ׳ ויכין וכל נטלין לחורין
ופרדין וכלהו כלהון דכבדא דליהו עקר
כקדושה נטיל ומקריב כמה דלתתמר לה
סדיוסה על תרין כולין ולימון תרין כרובין
יסבין טיטא ולימון רחיקין קריבין ומיכא
ונשמה וכלהו נטלין ולכלהו כל חד כדקא
ולות עד דלתקסר כלא בחדא זכאי שדי
רוח כשבר דלא מתקריב ללה רוח כשבר
ודוי וכלותא לסה ודלקי והרוח תשוב אל
סלדיוס

ליוך

דכל קרבנין גליכין לקדל קמיה אליו סלנין לכל
מקריבין מלכלין דקרבנין לכל חד כדקא חזי ליה
לגבייהו מזמי דלוכיתא ומסתיין דייכא ומיש
דלוכיתא לטבעיה דליכון סדי לליכון כבכו סלם
יהוב לון שון מלכלין טבעיי לכתית סמא דלהון
למיכל לון כמה דלוקמו׳ רבנן׳ אי זכו הוא כתית
כמו מריה דסם למיכל קרבנין ואי לא הוא כתית
תמן בלבא דסמא׳ ואוף הכי כל מית כר כם אי
זכי כתית בלמות מריה לקבלא כפנים ואי לאו
בלמות כלב דאמר דוד עליה סנילא מקרב כפמי
שיב כלב יחידתי׳ ובנין לגזיכא קבס נוסיפון
דיסרל מכסון וכפסון מכי לקרב קרבנין לכפיכן
ונופן לאתריהון לקריים סם רעב שוכלך סלכולמי
לסם ולם נמא הסקהו מיס׳ אבל קבס לא כטיל
סלא רשותא לבא ותניהו דיליה לסיכו יסרלל
סס׳ ובתי סלדיוס הוא כסברם לא כסבר ובלבא
סלדיוס לא תבוא כגוזכא דכלי קדם לאתמ׳ כהון
כסברו כטהרו׳ כהבא מוקא׳ לוי לבא׳ נוסף
יסרלל ולאתיא כהון כסיכ בעבודתם ולויים
בסיכ ובומרם וכסב יסרלל לסיכם׳ ואי ככל
כעי לקרבא לגבי לבא׳ מלכיא לסיכון מסתכן
סיסו לא כטיל מלא סמיכוכו דקלב טסול׳ דס
גלול כלא בסזלת ודס עבול בסמולת ועדקין
דלב׳ חיילין קדישין ועדקין דכבד׳ חיילין מסתכין
לוף בכי סיכון מזדיין ליבל בלא ומזדיין ליבל
הטוב שון ממכן על עדקין דלב׳ ואלין ממכן על
עדקין דכבדא לוף בכי תרי לומי יסרלל ולומין
דמלמא עמו׳ לאמר ליס רשיא מס ממכא בסיב קא
לאמרת ככלא מכלא יסרלל סוין דלית כהון כמי
מלכות מסטרא דמלכות קדישא כלילא מצבר
בסיבלן ומכל הוויין וכבויין׳ ואית מכסון מבדלין
מסטרא דעבד לסיסו עבדו זקן ניתו׳ ואית
מכסון כבעיין ומתמר בתון ומתן בתכי בתון
מרשיתי׳ ולסיכון דלמיין למלכין קרבנין דלהון
סיכון עובדין טבין דמבתן שליסו עלאכיס
למקריבס לקדס בפתרייסן ולסיכון דהוו בכין

ליוך

לכל מיופין. פתח

וכל תוקפ הדוש וכל טלימו לתנטריך
נפקין כל טב וכל ברוכות דמיופין כלהו
כל מרעין וכל מכתשין לכל מיופי נופפ
וכיה טרין. לב לוהו זכיך מכלל מכיס
לנכיס לב דלוהו סניגורא עלוה וכלה
קטורת כהלה בקורבנה. מן ככב כפקין
דלוהו סם ילוד לקרב לתון ו׳ כם ו׳ בם בקרבנה
דלתון מיי ככל קרבנין בין דנשיר בין דמלכין
לתון כמאיה
דמכן על פקודין. בין במלכותה בין כמאיה
כלא נדיך לקרבא לקדם דמוריפא דילוה בלתון
קדישין ולוהו וכיה בקרבא יסודין דמכן למלכיסו ולוהו
ריכוי בקרבא יסודין דמכן לתנדריקו מרב ש

מיון טבעיים ולוהו הוא דמקרב מיא בפסח ורוחא בעפרא בסדר מעשה בראשית ומוף הכי הוא
מקרב מיבא לוהו מיא שכליים עם נבראי לדמוך לוהו מפר דקיימו עפר שכלים
דמוך למפתלף קדם מכיכיסו ליה בהון מילה. ומי תימא הא כתיב בכל קרבניך לילוד ומיך ממרכ
לוהו פרודא בלתון. אימא לתמר בדרבין דמתברילו ומתקדילו בשמיה ולא לוהיון ליה מפם הדם
כל הקרבן בשמי ולכבודי בדלתי ומקריבו לף עשיתיף לתון לילוד בשביל דליה בהון פרודא
ופפסקא לוהיון כתיבין לנביאיה דמקדיין לילכן ובנין מלין דמתברילו ומתקדילו ו׳ לנוסף ס׳
ס לעשר לנביאין. אלא עלת על כלא דמתקדי ילוד לתמר ליה ואל מי תלמיכו ומפם ומתר קדוש׳ ו׳ מפ׳
ואל מי תלמיין כל ומה דאות הערכו לי אלי ו׳ לף שכיבי לף מפי ליה חובין לפרפס מתנוי ו׳ מפ׳
מפ׳ דלית פרודא ואליה לתמר לף יגורך דא לוהיון מלין אלא מלין דמליט ליה. מיפו תפיס
בכל ודלית מלין דתפיס ליה ולוהיון לף דמקדי ילוד ובכל מפפן בלף דמתפפות כפוריה עלייפן וכל
מפתלף מכיכיו ליה ליפ מנרפיס פפ כלל מכהן עמוק מפוק מי ומצלו ליה כהנוף יכיל למפתלף
ליה דלית דמתפתל אלי כתב עלוין לוהיפו נהוליפ תקיף אלא מלוי ומתקי על כל דנפין
מתמר עליה יפת הפך מתרו ועל חכמה ובינה ועלפל מכיכין כפ׳ מלי כפירקן כפ׳ חיון. כפ׳ יסודין
טטרין. כד מכיף דלית מלין דכפיף מרפוחים לבר לוהיפו מפלא כל עלמין דלית שלף מפרף למיפב ליה
חיון כל ומתה מפיה לת כלפ ובניפיה פמר לכפ׳ וכל בלי מרפ׳ כלף מפיכין ובמבויה עביד נפיל
פמיף לוהיפו מקפר ומיקר וייכף לוייכף עילף ומתקי דלית קדפ׳ כל יסודין שף בקפ׳ כד לוהיפו ביכויפו
ליה דפכו פלין דמתקריפ ובניפ לתם לילוד שליכפ מפתלף מן לתון דמתלו כפלוד. ומלי תקוניפ
לפתלף מכהן מלי תקפיפ׳ לבפתף קפ׳ עלייפו לקרבף לוף לוף סכי מרבף יסודין דמיון לוהיון
לקרבף לתון דקפ׳ כפ׳ ו׳ כפ׳ ו׳ כפ׳ ו

לומים צריך לפרש לקמן בפרשת ימודין בגר מתכוין כלפי על נוריים

פתח ואמר כעת כוי ועשה טוב מכון ארן ורעה לחומה . כעת כוי כלקח ולות .
ועשה טוב תקוכה לכרית קדישה דתסח מתקן ליה וכטור ליה כלקח ולות .
ולי תעכיד דלי לחכת תסח כלא כארע ויתן מכך ויתפרכסי מכך סהיד לחומה דלעילא
ותי תתעכב על ו׳ ויתן לך משאות לבך כל דלי לתתקנת בתקוכה לכרית כיון דלתתקנת
כרית לתקן כלא . פנחס כנין דקני על כרית דלי וכס לכלא . ולא עוד אלא דלגין על
כלישראל וכיה לתקיים ותתעכב על ו׳ להסך סליך ולתקער לעילא ולכניר כלור קדמאה
דכרית קלס דגכוי כסדוך אור דתתכי (פי׳ לאנרפס) מכיה וקטורת לאהרן כהכא
לכתר דלסתלק לכהכא רכא לא לכר ליה קטלותא דומרן ולא יהות כנון דלא יתלחל
כלל כעכפוי דסטרא לחרא ולא יתחזי ליה . לכל מלן דקטיל עכפין דסטרא לחרא אית
ליה ופנחס הוא מתלחול כימוכא ואית ליה חולק כסטרא לחרא כלל ועל דא לא לכר
הכא . מה דלתתחזי סכחה לוסו נכאי ליה ונחיתו מדרגא עלאה דלתלחול כוה ועל
כתיב המוכה לסר הוכה . ומס שלשה המוכה . לחר ר׳ פנחס זכאה דרא דסמעי מלך
דלוריתא וזכאה חולקי דזכיכא לכך . לר׳ שמעון וכאה דרא דלכת וחסידותך לעתכת
כנויים . עד דהוו יתבין ומפיסין דא לא לתא ר׳ אלעזר כריה דר׳ שמעון ואמכא לון
תנן לחמר לכתיב ואמר יעקב כאשר רואס מחנה אלהים זה . אלא ר׳ שמעון תיב

מחנה

ואומא קרא . תיב רבי אלעזר .
פתח ואמר ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים . מאי ויפגעו בו אלא כמלחמה
כמו שנאמר ויפגע במקום . ואית פגיעה לכיס ואית פגיעה לגלותא . שלא כמעתא
דהוה חויל לחרן מה כתיב ויפגע במקום ללותא דערבית הוה לגלי בהסוא מקום
כלא הכא מקום אית ולגלותא דערבית כהסוא לתר לתחזי . תן ויפגע במקום
מלי פיוסין אינון דלתתא שמעתא קדישתא לגבי סיסרא — כעלא לגבי לתתא לילא
סוי כמלי פיוסין לפייסא לה לרכתי ויפגע במקום ולכתר וילן שם דסוס לתי יעקב
מהרן מה כתיב ויפגע בו שדרת היא לפייסא ליה למיתי לגבה . ואומר יעקב
כאשר רואס . מאי כאשר רואס אלין מלאכין דיוס ומלאכין דלילה הוו ולתכסיתו מיס
ולכתר לתגלין ליה . ועד כאשר רואס כתיב כהו מקום שלשה אלהים זה ומסכת דהוה
דלילה דאתגלין ליה . לימן דלילה כתיב כהו

ס

רעיא מהימנא

אלא פגיעה ליסי פיוסא דכל ייתי מתן לגבי כלה ליה לרת לייקרא בכלה שא
נפיוסא ולכתר יעכב עמה ליה והייכו כי כא הכא . אמר רבי שמעון מי הכי אלי ליה כי
כא הכא להא לרת דרשא מוקמוה לסין כבייס וסייכו כי כא הכא . אלא מסכא לוליפכ׳ אמאן
דמייהב כתתיה נריך בלילה לאכבי שרגא וכיתמא לאו אורח דרכון לאתא אתעכב אלא בלילה
אורח נסכא . וכגון דא אתי לתעכובי ליה כי כא הכא . וכגון דא לוף
אכי דנריך לאתכסיא מן אתא נריך לאתכסיא מלאכין דלילה ייכר סטוב מיתיכא בכתא
אשריין ואיכר הלא לחול לאתא בכתא אשריין . וכגון דא כתב לחתא נאתר כאשר רואס
ואסתכל דיעקב להוא לוס תב לא הוה עמיה שא חיילין דאלבא ואתרוסיתא וכגון דא ויקרא שם
סקום סהוא אתכם . לימן מלאכין דיומא כאשר רואס אתכם אלהים זה . וכל אתו מלאכים
לגלילא דאתכתיו בהאי לסתלא ליה אמר ויקרא

שם

מחכה חלדים וחיכון דיממא כתיב כהו
ום ועל ויקרא שם המקום ההוא מחכים
תרין מסרניין. והשתא מסרניין קדיסין
חמוכת סכה. זכאה תרחי דחתיכת הכא.
אמר ר' שמעון מאן דכתב פתחא ויתח.
אמר ר' שעור תכיכן כל מאן דאמר תהלה
לדוד בכל יום תלת זמכין חיכו כר עלמא
לאתי. והא אתמטעמא. חי כגין פרנסה
ומזוכא לכל עלמא תרין זמכין חיכון בכל
יומא בצפרא ובפניות דכתי כתתיי לכם
בערב בשר וגו'. חי הכי אמאי תלת זמכין
בכל יומא אלא תרין מזוכא לבני בשרא כל
עלמא וחד למיכב תוקפא לההוא אתר
דפתיחו ודוי. תרין מזוכין מסרניין אלין דא
מן דא כתיב ואתה כותן להם את אכלם
בעתו. דא מזוכא דעתידי דיהיב מיכלא
בני בעתו דא תרין דכתיב ומשביע לכל
חי רצון דא מזוכא דמסככי דחיכון סבעין
מרכון אלא מנו מיכלא בגין דכתיב פותח
את ידך דא תוקפא לההוא אתר דפתיחו
ידוי כפקא ומשביע לכלא. תו הכי חולופא
דא חיכו שלש תרין זמכין בכל יומא דאלין
חיכון על כר כם וחי' ויתר לאו בגין
חיכה חיכון אלין בגין שכחת גו תושכחן
דזמירו דדוד מלכא. (שם לכפיק ידייהו
הקלה וכרי ושבעה מרכון ועל דא לאו תרי
מיכו הוא אלא תרי ושבעה ושבעה
פיהם לקלה לאת לו ומיכות דדוד מלכ.
מלכה ייכול בקדמות ולכתר ייכלון עבדיו
ההלך כאתי לנכי למחרים. ושיומא) כלותה וכרנסה (שם
תוי למשאל שלח כתר מרכון ועל דא אלין תרי
לשמים כי תיר ג נגיחתה דכל ה' מאתרעא
לקם. ושפחה כי תיר ג נגיחתה דכל ה' מאתרעא
דנוש אלן תקח עבד כי ימלך וכתל כי ישבע
שפחה בת ג ככר ווכס. והאי חיכו רוח תחת שלש
בני עריות בני כלה לכל ה' מכה ומסתבא כל אתרעא
לן בשת סביס ולא עכוס. וכשה חיכו ממזרין חיכון
לכשלה לן מכני עריין דשויין מכופין לכלות

חיכון מיכרים למקדשי כשעת קטרת לחיכון עני
כשלם

מם שמקום הסוף מסתים בגין לנליות לחיכי כלם
הלל לתו מלכמן כלם לתו ונן לתקרי כלם לתם
וכלוריות לכשתה לתתן עלה הכא מקן לתן וכגין
לחיכי לתקריות מקן לעלם לין לתתן כם ויכגב
נמקן בפיומם ולכתה ולן מם ובגי לחיכי למרת
מי יתכני כמלכר מלן לוחמים לסות רטו כאכי
עגמן ולאו עם חיכון לקבמין לם חוכם מתמן
כלה תתן לילם. וכלל מתמת לנר כם מנלי קבם
לקדיס וכמר לים ארוך למלה ומלים מסתמם לם
ולית לים אלא קבם הלל ה' לים מלמם. ויהי
סוף טרם כלם לנבר ומכה רנקה ייכלקבנון ויכל
כלכת מנן ומן תיתרן לכלה מוקמן לכבן לנמנה
קדמה מכיכתה ומתיה לאתר עד לייתיב לנמנה
אלה ה' קדמה ה' לאתר לחיכו ה' עד לייתיב לם
לתתה לנבי ה' תכיכה ורוח למלה לכלתר לנית
תתן יהלה לחיכו תתן ה' ומלן לנבי ליחנל
לתיון נרך בקבם ובתכיכה ובגין לם ומתכן
אלי' נמלכי לנכיכתה בתחכומים ולקבם בכתמי
עד כבל. לית כבכב המאר תמנה בנקר ולא
כבכם המנו מקנה בין סיברים. לחיכו רוח
לכבמלכמה למה לי. אלא מלן לחיכון תחות
כבמוכי לעלמא יהון מכוסין תחות לכוסך. מה
לבנוי חיכו מכבם עלנוסה לוח כבי נרוך לבמה
לכבמה לן בשת סביס ולא עכוס. וכמה חיכו ממזרין חיכון
לכשלה לן מכני עריין דשויין מכופין לנלות
בני עריות בני כלה לכל ה' מכה ומסתבא כל אתרעא
שמקום בת ג ככר ווכס. והאי חיכו רוח תחת שלש
דנוש אלן תקח עבד כי ימלך וכל כי ישבע
לקם. ושפחה כי תיר ג נגיחתה דכל ה' מאתרעא
לא כי עטרוכיתא יבר סטוב ועלה בחתרעא
שפחה יבר ברוך ורוח למלה כבנב כרלה לי בכית
סייכו לם טעם לכלה ואה הקם ובסניבו סכבן
שבעת ימים לוח בכי תקיכו שבעת ימים למהי
כלכתה. (ולית עכורת וכו' עד לי' לנליכם
כלכם בפרשת נו דף לג' עמוד ג') וכלון
חיכון מיכרים למקדשי כשעת קטרת לחיכון עני

לכמן יומר חור ומחוכמים וחיות הקדם משלש לחמורן נתן לחמין קדושין עם ילוד
כלם קדושים כל הכי לחקרון יער לילכן לחקוד בחמי לחמון ונבנין לע נאומי כבדו יי עכ
ונכוכין דכים. עם דכבש לע קם לחיומו כבשי לרחמכע לסיומו את סכבם רחמך תעשה
מתיקו דכלע כבמה טופין ומתיקין. סתיתי נבקר ואת סכבם סעשה כין סערבי עליתו
מיכעם חלבי לע נלותה דמשמח מטיבו לקנין. ואצילית עמיכם סלמ. וכלם מיכו מעך
ליוכח עלמה לחתנטר ולח כמנם ברכות לחכניל מחומי טעם סלת בלע עסולת ואיסי
לחמונות. עם חלבי שומן סלמים ברכות נחמוע בזית יין מלכי כלילן נאצר סצירען לחיסי
לחרוטות. ולחתכלילן שין כחלין. עד כאן כלולם נשמן כאית לכיתית סכין ואיסי כלולם
מיכלה דמלכה. לכתר לחכלו רעים נחקנע נאמכם נעליוד נקנלם. סכיכתם מנו
לעילע סתו וסכרו קודם לתתה. ועד לית לקליפין. חוא מיתם עצר סצירען כלע פרודע כלע
לחיוכח דמזונח שלח לכתר נלותה. כנלות וחלין מיכון חוא מלנו כלסו חוא מנו כהר כבר
דמכחם כערב קודם נלותה. לתם כנין דער לחלתה לחיסי רכב שלים רכותים. כל רכוש עצר
לע לחזתכח ליכח קציו כעור דחכסין לחלפין דכותים כ׳ מלך תפיק תרי ציכון חצתלה
דמלכה סהירין ויחד תהלה לדוד כהלי תעבי סר נחוסכן מי עלמין דכלילן עצר סצירען
סדורה דמזונה דלכתר דויד ערוך ותלי דלתלכם נטע מן מטעי׳ טע מן טעפת לתעבר
על עלמה לחו שעתה לחיומו. לחתה רבי כיום וחא לטעפות כין עציף מלך עיכין מלין
פנחס ובנקום. חמר לגילע דלחתבר כסף כפתחו חסמי ולחלפה מרלפה
שלי׳ לחיומן עצלם מרלפה דחוץ מטעי׳ כשרע

כגו עצילית חצע כלחנליע ומל סנים מלפה מלע לחיומו חוו קלחפה מלנו עשרה לע לחיומו לחתבר
כיה ומתעל לסקיע לעבר על רחסם כחלפה מכן ספיל למות כסף ומבע ל מתפרש לשילע כחיך לסלתע
פלים מלן דסלומן. חמר קנם למצריין לכשיל מלן למלני כין יפע נבור כין יפע מכם כין יפע עציל
בוכוון נבור בתורה ועציר בחכמה לע ייעול כיכלע לע נלותיה שר לתחוון כיה סחכמן מלן ליומכ
נרחים כי תקומן ליל ונבנין לע חוקיה חתי מתניחין מם סרב דומה למלך יי בכחה תורה יבקשו
מפיהו למען ליפע רשים כחלן סיחכן כלכושים תקבלן נלותיה סיחכע לפע ליקע רשים כלותיה
כחבלת ככנפי מנוס ניציח לחיומו למי לרקיע לחיומו מטרחין ליוקע לילים תכלת סכניתה ונבנין לע
סיעור סניצית חוקמוה רכבן חסקטן מחכסם כם רחמו וכבו. ומלי מיומו לחתבר כיה ומער קבן מוכם
כסוכלי לחיומו נוסן כל חיין לחיכון ל׳ ולחיומו לכם חעלות לכם חע לחיומן ל׳ ונבנין לחיומו כלילע חעשר
מחלבחן כיה עשר סצירען׳ וכיה סום מתחוי קם כסכיכים לחיומו כלילע חעשר סצירען לכניחי
ומטרחע לסכיכתע לחיומו עסירלם תכלת סכניתה לחיומו תכלת לכל נוכוון לחיומו תכלת לעשר סצירען
וכיה וקבל כל עבודת חקל מועד ולחיומו׳ כלם חסד ויומי כיום כלת מכם להקים את סמשכן וחוקמוה לכבן
כלת כתיב ולחיומי תכלת לסרנע לחכיל תרכין ובלנין ומלים מער יחוקק למוקם כמלכם חכן ספיר למוקם
כסף מנולם להיומי חכן מלן לחיות לם לע סלטע מוכ לנישכם עליה לית כור כעלמע מקלקל לם ולע
כלמיכי מתבות כל סכן מיה לכל מוקי לם מלן לחיות לם להקיים כיה כי תעבור כמים מתך חכי ונע.
וכל עלמין ותתין לסטרע לחכל לקלין מכיה. תכלת לחמל בניכיה מחמר כי תעבור כמים מתך חכי
כלמיכי מתבות כל סכן מיה לכל מוקי לם מלן לחיות לם להקיים כיה כי תעבור כמים מתך חכי ונע.
וכל עלמין ותתין לסטרע לחכל לקלין מכיה. תכלת לחמל בניכיה מחמר כי תעבור כמים מתך חכי
כסף מנולם להיומי חכן מלן לחיות לם לע סלטע מוכ לנישכם עליה לית כור כעלמע מקלקל לם ולע
כלמיכי מתבות כל סכן מיה לכל מוקי לם מלן לחיות לם להקיים כיה כי תעבור כמים מתך חכי ונע.
וכל עלמין ותתין לסטרע לחכל לקלין מכיה. תכלת לחמל בניכיה מחמר כי תעבור כמים מתך חכי ונע.

יבמות

אחהע נגרין · בומף נשפוין · ניכק נאיך · דטלנת בליפפ · זשטרץ

כשכיס · ודבור דיסף נסון כלף מרכף ושבועף כללסלר ויהי סוף טוס כלה לדבר וכסס רנקס יונפת
עף נלוחת לשיסו דבור ונגיפס לתתך לס שנוסס תפלתי בפי יודע לפי שמקובל ומי שיח מרכף ונפקף
נעבועף יודע שכי שמטורף בנון מרכף לשיסי טרפס · וקול לף שמע וישרל דניס ושמע לת קול
בכפיסס ולף ילוד לשיסו קול כל נפיק לקבלף שכינתף בשעתי בשעתי לשיסו דבור דניס שלכי שפתי
תפתף כל שבטין פתיקון כלסו נדפוסיסו בנף תיכון לשיכון כל פרשיין לקס לכסון כתוב קלף וכל
כתוב כשם נשרין מנפנפין לנביס בכשם מיכי כנון כלסו על מכרין דנוסף לשיכון עבפי לילכף וכבל
נלפין לכל שבר לתמן ליורש לנפרש לשיסי שלכי בכל עכפף ועכפף שמקבש פתיקף לנבי לנעלה
שלכי שפתי תפתף לשיסי פתקף לנביס נשלוחף לשמולש ליתשבר מנעף לשכיס לשכיפתף לשלף לשיסי
פתיקף לקבלף ליס · וכנין שף לתקריולת סיקת מלכי שכל לשיסי נפכוף עוסות לשיכון כשמתין לשריין
נשכניס לשיסי סיקת לקליס לשיכון עכפין לשילכף ובפיכ ומכף לפכיסס וכפיס פרולת שלכי" לנבי שלכי שבר
שתמר כשעשם תרפכס כפיסס וקלי רוש לשמלי חעת שם עתיס שסוקעתיס ממלוח ושמנו שלף
שתכיקין נשתכיקף תכף כשהדבו יוכף שי לקבש שסוח ובשמין הלבו יוכף שפי לקבש ממלוח בשסוף
ומכף לשתיקדין קול ודבור כתלש לשיכון יאהדונהי שסוח לכל בוכף לשכיסס וכפיס פרולת
ילוד שן שלכי בפרולש לשיסו שסתכף נלרכ עלכפי קיון כלסו פתיקן לקבליס ממלוח לשסלוח מוכף
נגון לשוון לכלף כיף שלכי שסתכף נכפי כתיו כלסו פתיקן לנבי נקול לשיסו ילוד כלסו כישוכף
סופכיס שנפנפין בדבור לשיסו שלכי בשמלף בשרפיס שתקבריס קול ודבור בשמציקף ·

יאהדונהי נסון ושף יעוקף שלי נשף מן שרפיס ושתף כהון ושיף השמי יולין לת
קול ובעל כפיס יניד דבר · ושרפיס שם ככפי לשתך שסברל דשתו לשיסו שמוצל לשמציקף כליל
ומיכף ושמלף לשיסו כליל שית תיצין בשתיס יכשף פניו ובשתיס יכשף נגליו ובשתיס יסיסף סיסן ועל
דמות כבשף דמות כארף שלם עליו שלמעלה רשיון שלת לשיסו כתפל שלם לשכ כית ולוקמוס דנבן
כל שקולף קף ערביף ושארי כשלי מקיי וכניף בו יומם ולילה שטלת לנבה לשיסו ליסיכף שטטל לשתל
ושתמר ז מלך ויעש על כשם רשתי ושתבית נשסידות · וסוכן נשתל כשם שתל סליק עב מולין וקטרין
דטלית · ושית מליח שבטרל שמטרון לשיסו טט כליל קי בין קטרין ושולין לכל שטרף קטרין לקבל
ס׳ חומשי תורה ושלישבר קולין לקבל תלישר מבילן לרשתי לשוריף לשתי נשון נע מלות שתוך כלרשת
בשן ובניכס שתמר כארף שלם עליו שלמעלה ושתקרי בשמים יולד שם ושו שם כל שבקף בשתי ולבבודי
נרשתיו וברקיו שף עשיתיון ולעילף כארף שלם לת שכינת לשיסו לשמולש לשמציקף כל שבטין
ובשבר שפילין לשיכון שלם ושרבע שבטין לשלם שלבע לשתון ושיכון יל לתיון ושבון וכיך שבניקיס
שלשף ועוד שתקרי קי שבטרל לבלוק ונית קבף ושכיכתיס שתקרי שלם לשיסו שמולש לשמציקף כל
שלשף שם ובף שיסו שלם שבנין שבל סליק בשיסון יול שם שלמון ויהי שיסו שוליך שטל לנבי שם
שבניכתיס שם ובף שיסו שלם שבנין שבל סליק בשיסון יול שם שלמון ויהי שיסו שוליך שטל לנבי שם
קשר לשטף קי עלמין לקשיר קשר ושכיכתיס ככל שטרין בשרבע ככפות שטלית שפלין משמלף
שלם היה לשכניב שבע י בישיכו ובזרוע עוז בישיכו ו תורה ובזרוע עוז שלם תפלין ליך לל נליק
שלם עלמין לשיסו קשוף לשקוויסו בזרוע שמלף קשר לרישם לש עמולש לשמציקף לשחול
שי ילוד לעילף לשיכון כתר שכתר יוסף לשיסו ויהי בשמציקף ושיסו שחול שן ניניף
נתפלין לכלסו פרשיין לניניף ותפילין לוכין כלילן ניסולש לקשר לשמולש לשמציקף
לשיסו טלת ושפלין לשתמר בשן וקיס לשוף על ידי ולשוטפת בין עיניך ועשו להם ניניף

ש על תפלין שלכם למשה מסיני ודלא כל עמי הארץ כי שם ה׳ נקרא עליך ויראו ממך ופוקדך

ש מזוזה שם ילוד חלוק תפלין שבראש ש ש על תפלין תרין שכינין שית מאה ש

ש שית דלנין ושבע בפסין לתרין שכינתא תלת עשרה וכללא תרי״ג

ולית פקודא דלאו אית ביה מקרא לכל מוריתא כגוונא דאית בכל מצוה יש שם שעי״ן שם ע״ה ופ

עם זכרי רש״ת וכנגדן דל כל מצוה אית מקרא לתר״ג וסך מוקדוש שמע ישראל כלול תר״ג מסטרא דקדושה

ותר״ג מסטרא דתפלין אית בכל אחד • וסיג לסיסמ״ו • טטפת טט אי עלמין נדיק לקבלים מטטרון את

תפלת מטטרון שום דתפלה לכנים כל שפילין אתלבשן וכי אית כנופא לפשמת כל קבל אקבל תפלת

עכיס אשתלה שלם ליתי קול ולא דכור אשתכח דקבל ושכיחית אית קול וכל מלך ומלך •

וכל קלא וכל דבור כלולה וכל פקודא ופקודא בכל אחד שולטניתיה בעלמין ותתין אית מיס לכלא

אית מכיל כלא • ולית תלמי כלא ילוד כגוונ׳ לליתדבור כלא קול ולית קול כלא דבר׳ והאי אית קשוט

בעלמא לאגילת לכל בעלמא דפרודא אית קול כלא דבר׳ קשר של תפלין שלי אחיד (ביה) שילא

ותתא ולא נדיק אי עלמין לאחיד בין קול ודבור • אדרבי הא רשיע מסיסף מודעין לגבי שכא

ואמר שכא שכא תפלין ובניות ואשתית מזוזה מיכון ג׳ פקודין כלילן בקס״ו • וקס פקודא דבניאל ובניות

מלכך ג׳ ומכין • ובתפלין מלכך תרין ומכין לות • ובניכ׳ של תזכרו לבריך לסתיו כס ובמזוזה (בתפלין

שלי מלכך יהוד מלגו ומבראין מתיעין ומתיעין מאתי ואשעור מלכך דבניכ׳ ומחכם דתקיכו מלך כל הניכי

תרין עשר מנכשתן כגודל מצות תכלת שלים נדיל ושבי שלישי עכף • ובין קשר לקשר כמלא גודל וכל

חוליא וחוליא תהיס משולשל ושבי תפילין מאתי נמוסף ולקבל לבף • ושיעור רוחבתסון מאתי מיכון עד

לבף לשמאלא ועד טבורא לימיכף ורוחבס דיד עד דיכרוך ושלש תלת ומכין בשבע שלא ולא

בגד חסוב לאו מיהו שלא שלם על שלם לכל מטלא מיכון תריסר לקבל ל׳ בגדי לבן ול׳ בגדי והכי ול

כגרי לכפן הדיוט ומטטרון דכתיב כפן הדיוט קל ומיו ז תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך שלים נדיל ושבי

שלישי עכף לאיהו תכלת וכל חוליא משולשת כל משלש מטטר׳ דקדושה הא׳ קדושה לך ישלש ושבע

שלישי כגון דוסלישים על כלו דכניכ׳ מטטר׳ דעמודא דמצחיתא דאיהו תליתאי לאיהו לבכון וכל דכר

משולש וסו׳ ולי כל תיבה משולשת מטטרון חוליא כלילא מתלת כריכות משלשן לך שכיכתא קדושה לך

ושלש ולי כל תיבה משולשת מטטרון חוליא כלילא מתלת כריכות משלשן לך שכיכתא קדושה לך

ושלש ואיהי משולשת דעמודא דמצחיתא כלילא תלת שבשי מכאן לאיהו ש מן שבע שכיכתא

בא יקודם מלרע תכלת שבניות וכלא נופא דסכי איהו רשים בשכיכתא וקשר על כשבי

למשה רשים ברצועה לאיהו תפלה ליה בתלת כריכות בתלת כריכות בשבע כללא דאיהי כגוונא דקולין כריכא

בתלת כריכות דשים בקשר תפלין כליל בתרין מקרין מלקין מאשם עשר משולשין תרין בקשרא קד

שלש עשר חוליין אית בהון תשעה ושלשים כריכין כאושבן טל ושלש עשר קלין כאיזבן לאחד

לשלקין בן ואיהי איהו בן יוד עמודא דמצחיתא כל קשר בדיוקא דכף ימיכא כל חוליא בדיוקא

לשבע ליות ביה תלת פרקין לקבל תלת כריכות וסכי תלת פרקין לכל מנוחל

לאיהו שיעור בין קשר לקשר דניות כמלא גודל • איהי מלה דאוסטא ואחת דעין ימיכא

ושמלא ואיהו אחד בין עין לעין ואחד לחון ימיכא ושמלא ואחד לכל שש ושש ואחד

לאיהו אחת מלה לחת לכל היציות • אחד שיעור דנופא לאחרא שדין ושלא ואתתא לאיהון

ונגיפם ונוכח להם וילוף להם ונגיפם ל׳ חיון למרכבתא תקיפא ונוכח להם לחיון למרכבתא מניעתא
ונבוקם ל׳ חיון למרכבתא תליתאה וכלהו יב׳ ואיכון מלאות עיכוס כניופא לא סביב לארבעתן ילוד
ילוד ולוך ומחי דקומה דשמין בסון בנלופא כאן מתר׳ שלם כל הכוכב כוכא בברוך וכל סוקף וזקף
נפש׳ וקיפות לרכבא׳ וכרישות ל׳ לא הכא קא רמיז בלין וקיפות וכרישות מוליך ומביא למי סל׳
רוחות העולם שלם׳ מעלה ומוריד למי שמים ושארן שלם׳ ואיכון מית מטרין שמים וארץ ול׳ רוחו׳
לקבל תלת נהמין קדמאין ותלת נתרחין נשוש שלום נאמרו ל׳ כרישה וקיפא שמאלא וכרישה
וקיפא ליתיכא ואלי איכו כותן שלום לשמש ומיכו לשמש רבו ולימין רבו הא איכון תריסר בין כרישות
וקיפות ובהון עב׳ איכין ל׳ כרישות בסון מי כשמשון ג׳ בכל פעם רגוף ובפ׳ לנגיף למכרא בחי
חולין סלקין עב׳ בלין עב׳ איכון דקב׳ בהורין עב׳ נדפין דשכיכתא וכלהו סלקין לי בנהמין לנלופא כרישות
דנקדמיתא כפולה איכו וגריך לנקטא לה נסס ילוד נאי עלמין ובלרבא וקיפות בסוף נהמין
לאיכו תפלת כליל תלת נהמין קדמאין ותלת נתרחין ולמכרא נאי עלמין וסלאי איכו ו׳ ו׳
כל סכוכא כותא נבריך וכל סוקף וזקף נסס עמודא דמנצפיתא ונדיק ו״ו עלמא בן יה׳ ואיכון
דמיון בוסנא ויבא ויט עלמא בן יל׳ לנקל זקיפה וכרישה וכלהו סלקין אי בהמין לנלופא ל׳ כרישות
עלמין ל׳ וקיפות כילוד עמודא לנמנצפיתא ונכוכבתא אי עלמין קדיר לון ודא ולהדוכאי לאן בכל בהמין
מאי בהמין ואיכון ילוד איכון עב׳ עיכין בפרין נעב׳ נדפין לאיכון אי ואיכון אתי׳ ורוח נמלא
וגביהן ונוכח להם ונגיפם נדפין ונוכח להם לאיכון ונגוח׳ לאיכון עלאה מלאו׳ עיכו׳ סביב לארבעתן
כלהו מרובעו׳ וכלהו קטיט ע׳ לאפין לאוריתא נדפין מלכי לאפין ילוד עיכין לאוה׳ ומלאכי יבלין בחוסנן
מלכי נמעשה׳ ילוד נדבור׳ לאוה׳ נמקשה׳ בכל עין ועין שיעור גודל ודא ו׳ ביומיו׳ פרקין בגודל
איכון יה׳ לקבל חוטמא ו׳ לקבל כ׳ מוקבי חטמא ו׳ וסלקין וילוד וניכר שעור לכל מדה ומדה ילוד בכל
אתר שלמותיה בכל אבר ואבר כנון יפרוש כפיו יקפסו יפאהו על אבריה ליה מלך בכל
מרכבתא קלילאי איסו כל אבר בדיוקניה׳ ובכל אתר שמבא ופניה וכפיה׳ פרוד׳ מלמעלה לקבל פרסיין
פתיחן לקבל׳ תורה וכל אתר שמבא ופניה וכפיה׳ פרוד׳ מלמעלה לקבל פרסיין סתימין לקבל׳ תורה
רשים כיפרש לקבלייהו נגלוף לאהוי חבוים בסדייהו למכרא בכל נופייהו כמי בהמין לנלוף לשמלא
עלייהו למן דאיכו מהדוכאי בכל אבר ואבר לשון ואמר קב׳ מאן לך סוי רבי קדמייהו למסוי כותא
נבריך וזקף מקבם מוה׳ כל כך שב׳ נלוף ומוכח למן דאיכו בשמבת שבוע אתחברת שבוע אתחברין תרין
כנגד כל כוכב ומזל ומזל ומזל

תקונא דכיצד מצות מצה ומרור מתקיני ומאי טעמא מתקיני לכפרן עוקי
דמהימנותא וכפרין כלן ובספרין כתיב ומטטרון שמיה דמלאך דאתמני
על כל בני עלמא ומשגיח בהו ומשום הכי אתקרי נער דכתיב נער
הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם ומשום
דאתקרי נער אתקרי נמי עבד דכתיב עבד הייתי לפרעה ואתקרי
נמי ילד דכתיב ילד ולא ידעתי ואתקרי נמי טף דכתיב וטפנו
ומקנינו נשים לא נזכרו בקרא אלא משום דנשים בכלל טף הוו
ואתקרי נמי שה דכתיב ושה לבית אבות ואתקרי נמי שה דכתיב
ושה לבית אבות ואתקרי נמי שה דכתיב ושה לבית אבות ואתקרי
נמי שה דכתיב ושה לבית אבות ואתקרי נמי שה דכתיב ושה לבית
אבות ואתקרי נמי שה דכתיב ושה לבית אבות ואתקרי נמי שה
דכתיב ושה לבית אבות ואתקרי נמי שה דכתיב ושה לבית אבות

קשת

משת נכוחי ומסטרא דיומא כמאלא בקשת לסגי יומי בעבן ביום הנשם כל מתקוי ביום הנשם לתון רמשי. וכל לתקוי בלא מטרא לתון ליכא. תעוכב בין מטרא ומשמש לתון ליכא ורחמי כליל והכי

ש ליכו מן סלי תלת שבתי לכון לשיכון ויהוד שלמיכו ויהוד תלת שיתן לכל תלת שבתי לכון

ובהין יהי לתוון כמוסכן לי מן קדישלכם דמשי מטטרון דקבי סליק בחושבן שדי עב׳ ׳

אמר ר׳ יהושע ליתא לן מר מלין מעליתא דרשם הסכם. כתיב ר׳ שמשון ואמר ויהי היום. ככל לתר דכתיב ויהי לילה ויהי נער. ויהי כיומא נער ודלי. ויהי היום יומא דלות כיה נער ודלא ליהוי רשם הסכם יומא דלות כיה דיכא קמיה על עלמא. ויהי היום ויעבר שלמה על סוכה יומא דרשם הסכם היה. וככל לתר ויהי היום דא רשם הסכם ויהי היום ויכלו ככי שלמיה יום רשם הסכם היה וככל זמכא תרין יומין ליכון מלי טעמא בגין דלהוי ושבח כלהו דיכא ורחמי תרין יומין ולא תד דשמלא ושתכח יהילולי ויחריב עלמא ועל דא כתיב תרין זמכין ויהי היום ויהי היום. ויכלו ככי שלמיה. שלין כד רכרכא כי שלמיה ודלי ככוי דמלכא קריכין לנכיים ולילכון מכשין ממכן דסחרן תדירא למלכא ולילכון מתכין דוכא על עלמא. להתוכב על יי׳. וכי על יי׳ קיימי שלא כשעתא דשלין קיימי על דיכא. דוכא קדמאה דכלא כיה מלן הוא דלא יוקיד לשמא דקב״ה ודלא יוקיר לאוריתא ולעבדוהי. תוב הכי מלן הוא דלא חיים על יקרא דשמא קדישא דלא יתחלל כארעא מלן הוא דלא חיים ליקריה מלן הוא דלא סוי יקר לשמא דא. ויכא נמ הסטן כתוכם. גם לרכות ההוא כוקבא דילים תוב הכי להתוכב על יי׳ דליהוי חיים כמי ליקר דשמא דא. הכא אפליגו עמודין קדמאין דעלמא. חד אמר חיוב מסכידי לחות השלם הוא. וחד אמר מסכידי ישראל הוא ושלקי לכפרא על עלמא דלא עומא חד לשכחיה רב המוכא לשליהו. אלא ודאי תכינן צדיק ורע לו רשע וטוב לו. אמר צדיק כל שמשעטין לו חוכותיו כותכיה כשלם הזה חוכוי ועל כן צדיק ורע לו. וכל שמרחכין טוכותיו ומשעטין זכיותיו כותכין לו שכרו כעולם הוא רשע וטוב לו. אלא דיכוי דמלרי עלמא עתיקין (פי׳ פתיקין) אפי כל כשעתא דכעי קב״ה לכפרא חוכין דעלמא אלקי כדרועא דילהון ואפי לכלהון לית לשם דלקי לדרועא לשיכא לכל שייפין כמה דכתיב והוא מחולל מפשעיכו וגו׳. כמה דאתמר כהכוא יומא של רשם הסכם קיימין שכעין קתדרין למידן דיכא לעלמא כמה ליכון מלרי תריסין קטינורין דקיימי לשלא לילין מיימיכין לוכו ולילין משמלין לחוכם לשלכרא חוכין דעלמא חוכין כל חד וחד ועל דא לשטריך לכר כם לפרשא חוכוי כל חד וחד כמה דליהוי בגון דמפרש חטאתי לא לתמסר דיכוי לא לתמסר כיכא

דמלכא קב״ה בלחודוי. וכל כי דיכא כלילין ממכו. ועל דא לשטריך לון לכרך חוכין דשיפא ושייפא וכל לשביו כפרט הלל חטאתי לוליעך וגו׳. לכתך ולתה כפלת חטאתי סלה. מכלן משמש דכתיב לכל חטא חטא העם הזה וגו׳ כיסרא״ל כתיב חטאתי כי עוכרו לת יי׳. ולי תיימא הלי כיחיד לכל כלכור לן. הא כתיב קרא דא. ולי לתתן על כנכור לכל סליחא דילהון לן הא כתיב ויסב משה אל יי׳ וגו׳. וכתי ויעשו להם וגו׳ מלן דמפרש חוכיה כי דיכא כדילין מכיה בגין דכר כם קריב לנרמיה ולא לתתן על פומיה. ולא לן סביק למקטרגא לעולכא עליה חוכא מומא לכר כם יקדיש

ויומם ולא יסיר דוכתיה למימר. כדין קב"ה מחיל ליה סלד ומודם ושוב
ירוחם. כיומי דלם מתקנין כי דיוקא כורסייא למלכא למידן כל עלמא ויפרש עלמין
כקדמיתא כדיוקא קמיה דליסום רחמי (פ' קמי דליסום רחמי). תכן ומשפט עמו ישרש
דכר יום כיומו. יום כיומו מלי הוא חלק הכי תרי יומין דלם אמרי תרין יומין כנין
דליסון תרי כי דיוקא דמתחברן כחדא דיוקא עלאה דליסו קמיה דיוקא תתאה דליסו
רפיא ותרווייהו מסתכלי. ועל דא לא ידעי בני בכלאי רזא דיוקא ולנותיה ולא
ידעי דתרווייהו לנטרוכו. ולנותיה דליסון דיוקא תקיפא. תלת תכירין דליסו דיוקא
רפיא. נכוחי נכח רפיא ליסון לא ידעי ועכדין תרווייהו וכלא כפקין לאתר קמוט.
פתח ואמר תקעו כחדש שופר ככסה ליום חגיכו. תקעו כחדש שופר. מלי כחדש
דא כי דיוקא רפיא דלקרי חדש. ככסה כם דעלמא עלאה כם ס"ד דא פחד יצחק
דליסו כם למלכא עלאה. תן ככסה דא דיוקא קשיא פחד יצחק. דיוקא דלתכבי
תדיר דלאו ליסו דיוקא כלתנלייא. כי חק דא דיוקא רפיא. ומשפט דא דיוקא קשיא
כרחמי ותרווייהו ליסון כחדא. כנין כך תרין יומין ותקוויהו כרזא חדא. לעני
הפס יודעי תרועה ונו' לא כתיב שומעי תרועה. יודעי תרועה כנין (פ' כנין)
חכימין דדיורין כאורח דלרעא דקיפא ליסון ידעי תרועה. רזא דתרועה כמה
דכתיב תרועם כפנט כהול. מלן עמא כישראל דידעין רזין עילאין דמתריסון
למיעל קמיה ולאתקשר כיה וכל ליסון דילעי רזא דתרועה יתקרכון למיסך כאור
פניו דקב"ה ודא הוא קדמאה דנכיז קב"ה לנדיקויא ועד לנטריך למכדע לה.

כתיב היותרת מן הכבד. וכתיב ואת היותרת על הכבד. כתר דעבידת כיתופא
לאסתלק עליה יותרת מן הכבד לעת זמנים דלזלא ובפקא מן הכבד
לאסטלא כני עלמא ולאסטכא עלייהו ומכקת לכורא למעכד זמנין ובנין דא היותרת
מן הכבד יותרת על הכבד כתר דעבדת כיתופא לאסתלקא עלים מנא לעת זמנים.
לאתכרת על כעלה דליסו כבד כבעם דמרה לעת מדנים וכעם. דסלטא ליסו על דכורא
דלא מנא לעת זמנים סלטא עלהכבד לעת מדנים וכעם. יותרת מן הכבד. מן
הכבד נפקא לאכפאה לכל עלמא ולמעכד כיתופין עם כלא. לכתר ליסו סלקא לנכי
דכורא מנא לעת זמנים כעותיה דלנפקין וכדין ליסו על הכבד ועד יותרת מן הכבד
לאתקריאת מסטרא דמרה. כתר דכבד לנפקא עם כלא יהיכת סיורין לכעלי
והלי ליהו יותרת מן הכבד מנו כבד. ויותרת דלא נפקת מרה וליסו חרכא
דמלאך המות דנפקו מנה טפין מרירן לקטלא כני נשא הה"ד ואתריתה מרה כלענה
וליסו עלין כבד וכל מרעין ומותא כיה תלוין והוה יומא מסטטא כעלמא למסכא
כל חוכי עלמא וכדין כל מכרין דליסון יפרש ליסון כעאקו דליסון מכרין למטרוניתא
כר ונעמת לדם סביכתא קדישא וכדין כל ישראל כעאקו ונטלי שופר לאתערא

כיה הסוא תקיעה ושכרים ותרועה.

ר"ע מהימנא

אמר רעיא מהימנא ודלי כתר דשכרים ושרקין לכלא ליסון כעאקו דלמין לישראל נרוכין
לאתערא נקבה דליסו שופר ודלא קכיס דליסא. כתר לכבי ליסא לא יכלין לעכבא

רגוע למיהם לפתגנית על ערקין לכפ ועל כל ערקין לגיפא סהוע רוחץ לפניך כסון סליק
בקכס לעיסו סופר עלמע לפתי לסכי לוקחוס ומס רוחס לעלמע לין לכיס מכילה ושתיס קכס
דוחס לעלמע לפתי לית כיס מכילה ושתיס ולכתר לפס ו׳ מן ומס נרכוי מכילה לגול · ואתקל
ומתעכל נריס לפ שמו הפס ולקטן סמוחע לפלון לפתערכו נערב רב שעיין לתזוס לפלון
מכילה ושתיס לגול ומתע עציס ולפקח מכיוס כמון כשוחס שעיין לזכלין כלפ תפכס
מס כתיב כאן סכנר עולכו כין ציוס טרס יכרת ולף יי לחרס בעס מתפעל ולפ לפעמו · ליכוי
לכוחס כפיף ולזיסו ל׳ולפ נרס לפתפעל שמו ברכילה ושתיס ולפתנכר על כל מכרין וערקין בפפס
לפ תפעל כחוסכן פפ״ט מכר כל פ״ס לית כיס מכילה ושתיס ולזיסו כגוחכ לקכס · ולזיסו
ר׳כן יס״ מן כיכס וכניכיס מוקחוס מלרי מתניתין הרוחס קכס כחלים וככ לפכמס פפ״ל קכס מכמס
קכס כיכס · לית קכס לזיסו פחוח מתלוייסו לזיכין ו׳כלפ ס׳כיכס · וכגין לפ נריך לפתערל
כפופר לזיסו קכס עלמע לפתי עוסס מרוך מרך לפיס לפתנכרס מכיס יב״ מכילן לרכחי כחוסכן
ל׳ס ל מרך ו׳ לפיס ולזיסו עלמע מיסי תקיעס מפערל לפכרסס סכרים מפערל לינסך תרועס
מפערל ליעקב סכיכס תתקפ כקר לכלסו לסייסו ק׳תקיעס ס׳סכרים ר׳תרועס וכלסו מזלפין לנכי
סכיכס פפ״ל קרוסס לך ישלסו לית קלס יכול לנפק מלס מן הפס חוץ סכי לית לפערל סכיכס
מן קכ״ס דקכ״ס פתפ׳כיס קיל יי׳ חוכ לסכוח לפס ולכיכס תעלת כל פס ולזיכון סיפכין קלכ קלכ קלכ

נטלין סופר לתתערין כיס · תרועס ותקישס ליכס קלוש כרחמי ומכרים ליכס
קלוש כלס רחמי (פ״ע ליכס לפוש כרחמי) וכדין סכי יתערון לעילס

רע״א מהימנא

אמר רעיס מהימנס פס לפוס שמו לפכיס תב לפמוך ולפתלך ושט כלכקלמיתך כנין
לפקול קיל יעקב · ושלפל לית מילין כלכולס ושתיס כפפר עוין ליתין עלמע
לין למילין כלכולס ושתיס · אלא מילין כקיל לזיסו עלמע לפתי עכוס מרוך לפתכרי כפת
ול׳וכנין לקיל סופר מכיס כפוק ממרו ככון לין פוחתין מעכרס סופרים וכלות ו׳ולפי מתעביד עוס
מרוך לזיסו ו׳עלמע לפתי וכלת פ״ע מימע עלמע ו׳ מכ · ומס כתיב כל כלר וכל מנוחת מפר לעכוס
נוכס לתרוויסו יי׳ לפת פ״ע מימע עלמע ו׳ מכ · ומס כתיב כל כלר וכל מנוחת מפר לעכוס
ומעל רוס מחרס כתר לפתנוד נוכס כתרין ינתון לזיכון ס׳ס׳ תרין כתי ליכין מפן יכיל לנטלע
ומס כתיב כפפר לפתנוד נוכס כתרין ינתון לזיכון ס׳ס׳ תרין כתי ליכין מפן יכיל לנטלע
מרוך לזיסו ו׳עלמע לפתי וכלת פ״ע מימע עלמע ו׳ מכ · ומס כתיב כל כלר וכל מנוחת מפר לעכוס
כפס לזיסו ס׳זיסס יקיפכו ופיסס יפרכו וכנין לפ נריך לפתערל קלס לזיסו ו׳ כעכרס סופרים
וכל מכריין ממרו כריך מלפ לזיכוף לפכרס מלין מסוף לפתקרי כפן מל כניסים רפן לפכרס
רפן לפלסכי הסרת דקכ״ס וסכיכתים מלפר על פומיו וכתב על ידיו רוח מלין מלפ פתתעו כוותיהו
מתתן תורס ועל כפן · פ״ל כוכיכ קלוש מלכיס עלולי לרוון לפכוף קלוש לפרפס לון לפס כל
וכל מלפכי הסרת דקכ״ס וסכיכתים מלפר על פומיו וכתב על ידיו רוח מלין מלפ פתתעו כוותיהו
רפן לפלסכי הסרת דקכ״ס וסכיכתים מלפר על פומיו וכתב על ידיו רוח מלין מלפ פתתעו כוותיהו
מתתן תורס ועל כפן · פ״ל כוכיכ קלוש מלכיס עלולי לרוון לפכוף קלוש לפרפס לון לפס כל
וכל מכריין ממרו כריך מלפ לזיכוף לפכרס מלין מסוף לפתקרי כפן מל כניסים רפן לפכרס
לזיכון ו׳נתקרי לפלון כנסיפס פתפ כל סימן ס׳מעכרס · מיד לפמתי מלין מלפ ו׳ מתנין
כפס לזיסו ס׳זיסס יקיפכו ופיסס יפרכו וכנין לפ נריך לפתערל קלס לזיסו ו׳ כעכרס סופרים
דוכס לתרוויסו יי׳ לפת פ״ע מימע עלמע ו׳ מכ · ומס כתיב כל כלר וכל מנוחת מפר לעכוס
נוכס לתרוויסו יי׳ לפת פ״ע מימע עלמע ו׳ מכ · ומס כתיב כל כלר וכל מנוחת מפר לעכוס
ומעל רוס מחרס כתר לפתנוד נוכס כתרין ינתון לזיכון ס׳ס׳ תרין כתי ליכין מפן יכיל לנטלע
מרוך לזיסו ו׳עלמע לפתי וכלת פ״ע מימע עלמע ו׳ מכ · ומס כתיב כל כלר וכל מנוחת מפר לעכוס
כפס לזיסו ס׳זיסס יקיפכו ופיסס יפרכו וכנין לפ נריך לפתערל קלס לזיסו ו׳ כעכרס סופרים
וכל מכריין ממרו כריך מלפ לזיכוף לפכרס מלין מסוף לפתקרי כפן מל כניסים רפן לפכרס
רפן לפלסכי הסרת דקכ״ס וסכיכתים מלפר על פומיו וכתב על ידיו רוח מלין מלפ פתתעו כוותיהו
מתתן תורס ועל כפן · פ״ל כוכיכ קלוש מלכיס עלולי לרוון לפכוף קלוש לפרפס לון לפס כל
וכל מכריין ממרו כריך מלפ לזיכוף לפכרס מלין מסוף לפתקרי כפן מל כניסים רפן לפכרס
לזיכון ו׳נתקרי לפלון כנסיפס פתפ כל סימן ס׳מעכרס · מיד לפמתי מלין מלפ ו׳ מתנין
כפס לזיסו ס׳זיסס יקיפכו ופיסס יפרכו וכנין לפ נריך לפתערל קלס לזיסו ו׳ כעכרס סופרים

בתרועה ותקיעה ומכרים לתכסס כלס לפ כדין וכל מס דסהוס ככר נקיט
לקריב לנכי לכ דזיסו מלכס לזיכוף (פ״ע לדייכוף) וסהוס לכ לגלו
עוד ממר כתוכף קלמפס ·

ל ז ס׳ 4 ל וכל

מיכחוי ולגלו תיזוכתים כעכירו דעוכדין דעמיס לגלס נקיט כל כרירו וכל נס ותפ
ליל לפס מהוס ושוכקיפ יפער נסון לעילס ותפ · לפ תתיכי לומי לו לכתפ וכל סיפתפ ליל ·
מפני תפיכתן לעילס ומלכי מתיכתן לפתפ כלפו מוומכין למפתפ מלין מלין מפומך ופיכוסן
מתתן תורס ועל כפן · פ״ל כוכיכ קלוש מלכיס עלולי לרוון לפכוף קלוש לפרפס לון לפס כל
רכן לפלפכי הסרת דקכ״ס וסכיכתים מלפר על פומיו וכתב על ידיו רוח מלין מלפ פתתעו כוותיהו

וכל זכיון וכל עובדין טבין וכל היוה עכורו וטופין ולכלוכא דלוכון עובדין כיפין
מנח לכבד דלתתר כיה עמודים מעיר וכל ערקין דליה דלוכון מאר עמין עמ"ד הסד
ובמח המעיר עליוהי כל עוכותה מאי עוכותה עוכות תסלתמר ויעקב לוים תס
וחוכין דעמוה דלוכון ערקין ולפקין דלבא וכנין דל מחין ונרעת וספחת לכל לוכון
לברין מכבד למתבהן מלין לכלוכין דלמתלרו כיה מלבא לתי כל כריחותא לכל
לברין דסכי הוה כיון דלבא נטיל כל זכיכו וכרירא ונחוקיכך נטיל כל מה דלמתבא
ולמתלר מן לכלוכא וטופא וזריק לכל מאר סייפין לאחרנין כעל כרחיה ומכסולת
דפסולת דכבד נטל טחול דלתמר כיה יהי מלרת . מלרת ו' בכית רמם.

רעיא מהימנא

אמר רפיח מסיחכא ופא לוקמוה רבכן עליה טחול סוקק ומיהו סמוק הכסיל וכנין דל
לוקמוה רבכן דמתביתין לוי לי למי מסתבה מסחקת לו. וקהלת לאמר טוב כתם
מעמוק. טוב נתם לבבד דליהוי מרם ונוטף דקלם דנוטף למלקוח כה נדיקוין נעלמא דין
במלמין ביסין בחכמתין. מעמוק דסמיק לון נטחול נלכלוכא דהאי עלמא דסוקק לון מתת בשיערי
ועוד מרם דטחול ליהוי וחיל עפר ואיהו מקיף יתיר מקרם דמרם וכנין דעפר רב ליכון מאור מעיחם
ולכון לומין למיין למון יתיר מחכבין כנלוקא עפר רב ליסרל מלומין עפ"ר כמה לוקמוה רבכן מי
מעכב מאור מניחם. דליכון דבקין ביסרל כמאור נתם. אבל לומין עפ"ר נמו מיכון מלא כמון
לאחר תלמוד רוח. ועוד ונתם המעיר עליון בד דעוחיה למעבד קודנית לאחרנין לקבה עם יסרל דליהוי כתם
על מוכין ליכיל למסבל לון עד דלמתביל כנד מתם כמתם כנד יכנדו ממכי מוכין על נלפוי מם
מביד סליק לטורא עלאה כמקדם כד ליהוי נעי למלקח לטור נבוה כמתם כנד יכנד עליה. כד מיסב
למילף ונעי למלקח לפי מעוח דלמתלר ליה. לתיקר עליה מטולא וכחול ומתמיל נלמוים לתתא
ובכבד מתם דלמתקבל עליה למתבדרו כל מברין דליה פבקוית. דלא למתלר מבד סליה לוף הכא
למחלל וכתם כבד ויותרת הכבד יבר הרע וכת וונים . וזכח מתמן כל בת לל בבר וזכח. בחמשה מלואים מלא פרשת

אמר ר' פנחס לורחא דא הוה מתקבא לי למשמע מלין חלין מעתיק יומין וכחיש
עלמא דלבת מארי בנויה וו לעלמ' דיסתלרון יתמין ולא ידעין מלי דלוריתא
כדקא יאות ודאי הכי הוא דבבד נטיל כלא טב וכוח . ואע"ג דמסטטא ולקיט כל חוביהון
דיסרל דכי נמי זכיין דילהון לקיט בנין לקיימא קודשיה וכלא הלי והאי מקרוב לבבי
לב . ואורחוי דלב לא נטיל חלא זכיכו וברירו ונחותא דכלא כמה דאמרת ומאר טופא
ולכלוכא לחדר לבבד ונטיל כלא כעל כרחיה לכתיב ומאס המעיר עליו וגו' מלא דא
לחדרנא בגין דיתבסס לשומים במתקא דדובשא זכאה חולקי דזכיכא לסחיולמחמי
דא כעיכי . לוף הוא כתת ואמר יי' לא נכה לבי ולא רמו שכי ונו' . הלי קרא לאר דוד
בסעתא דהוה לוזל על כיף נהר והוה לא' דסלעכלוס הוה בר נש בעלמ' דלוזי ומסבח
למלכי כוותי לוזלמית ליה נפרדעא לדוד לא תתגלח לחכא עבדי יתיר מכך דמסרית
נופלי על מיטרא למחרי דכתיב ונהר היוור ונפרדעים והא לוקמוה . ואתי דלכא
מסבח ומזמר לילוא ויומא כלא סביכו . כהאי מעתא לאר דוד יי' לא נכה לבי ולא רמו
שיכי יי' לא נכה לבי דא הוה קרבנא בכל יומא ובכל זמן וזמן לנבי קבה דלתכלולת
כבמת יסרל כיה בין כל מאר לכלוסין וכל לילין כולחנין לפיקו לם מכין נוכין ומכין

כך שמעתי מאחד מגדולי הדור שהיה מבני עירו של הגאון בעל אמת ליעקב ומכיר את כתב ידו

אחר עמין פתחין בתיובתא מיד סלקין ריחא ויפיק לון מבין נוכין ויתקטיר כהו ככם
ומרחל דכתיב פתחי לי לחותי רשיתי דכל זמנא דמוסגם לחומת לית לה ריחא ולא
כליף מכין נוכין ודורה כיכוייהו כמה דלתמר וקכ"ם לא סדר לן למהך לורחא דלא שלח
לחוליף מלין שין עד דהוו יתבי לתתא בסדרא קד ומחוך ונטיל חד טופסא מכיכוייהו וחזלת
אמרו מכלן ולהלאה נהך לחרחין קמו וחזלו עד דכח חורחא דר' פנחס ור' אמון לחזל
ליה ליהוו ר' אלעזר ושאר חבריהון ור' פנחס ושאר חבריהון פתח ואמר למכנח על
פומן עדות מכתם לדוד ללמד מאי ללמד לאומלא לבני עלמא חכמתא והא לוקמוס
פומן עדות שלין סנהדרי גדולם דכתי כה סונם כטופסים מכתם לדוד סימנא דלחוייתו
ליה לדוד כד סדר ליוחב לחרב בהדים ולחרם נוכח לחגחל בהו אמר ר' פנחס דא
ליהו פומן עדות דקיימת בכל סכיכתא עלין ודרגין עלאין כסלקא ומיוחדא קדישא
לחוסכחתא דא ליהו פומן כטלימו כדקא יאות קמו וחזלו מלין בכל ולא ידעו בהו. חזל
ליה ר' פנחס וכת בכבר פקימין ור' יצחק ור' חייא בהדיהו. עד דלקדימו למיזל ותבו
ואמרו לנהורא דכבר וקיק עינוי ר' חייא ואמר חילין כוכבייא דמרכיבו דקל מרסטן
וחזלן. אמר ולאי בכמה זמנין סלקנא על שין כוכבייא. אמר ר' פנחס חלין כוכבייא
דמרכיבו ודיעין בכוכלתנו דהא קלא כרא כל חימן כוכבי רקיעא
דכרכין וזשרין. וכלהו חודן ומסכמן לקלא דכתיב מונה מספר לככבים. וכד מטא
אמרו לנהורא דכבר למהך לסכנתא לחרייהון נהמיה לחתר לחתקכלן אלא הוא דכתיב
סלוא מרוב עיכוכם ורלוו מי כרא חלב וגו'. לדככי לתתא כהזרא קמו וחזלו. עד דהוו
חזלי לתתא נסרא דנרכא חסתר על ריכוייהו וקיימא עלייהו. אמר ר' כנחם ולאי עדן
דעותא הוא דסתתא לתתפתחו תרעי דרחמי לכל חימן כי מי עיבוייהו זמנא לחסוותא לן
ואלא לחיכון לסוידין למלכא דהא נסרא דל סימנא דרחמי חייהו. פתח ואמר. כנסר
יעיר קנו על נוזליו ירקף וגו'. ליכא בעלמא מאן דליהוי כרחמי על כנוי כנסרא והא
לוקמוס דכתיב וילכלוס כני נסר דחייהו רחמכא על כנוי. ומנו דסתתא עידן דרחמי
לתתא דא ומסתר עלאה כסתתא לא דכתיב ה' נקר תסמע קולו ולא נקר לאכרא
לתתא נסרא דא ומסתר עלאה כסתתא דמרך לתתא הא לכן הכא לי בנין מלא (פס תחוה) לחרא
מה לנא נכן לי כסלימותא דמרך לתתא הא לכן הכא לי בנין מלא (פס תחוה) לחרא
לתתא הא לסלמה מלכא זוטרתי (פס תחוה) היא דתתיכן כסרא רכרכא הוא לתו לנבי
אלמה מלכא ככל יומא ויומא והוא סלמה מלכא רכיב על נדכתא ואוכיל ליה ל' מלא
פרסי כסתתא הדא אוכיל ליה לתרמוד כמדבר כאריח. לתר תד חיהו לנבי טורי
דקסוכא דלקרי תרמוד כמדבר ולאו חיהו לתר דתרמודאי שא תרמוד דחיהי כמדבר
כהריס ותמן מתכנסי כל רוחין וסטרין לחרנין. והכוא נסרא דהוא טלם לתמן כסתת
שדא כוין דקלוס על הסוא דוכתא לגבם נסרא וסלמה כתב פתקא ולחרי תמן
אפתוחי מלכין רוחין ונסרא הוא מסתבלנו תסוכא דטורין לתתר דתמן עזא ועזאל
ויתמן מתכנסי כל רוחין וסטרין לחרנין. והכוא נסרא דהוא טלם לתמן כסתת
שדא כוין דקלוס על הסוא דוכתא לגבם נסרא וסלמה כתב פתקא ולחרי תמן
אפתוחי מלכין רוחין ונסרא הוא מסתבלנו תסוכא דטורין לתתר דתמן עזא ועזאל
ויתמן מתכנסי כל רוחין וסטרין לחרנין. והכוא נסרא דהוא טלם לתמן כסתת
שדא כוין דקלוס על הסוא דוכתא לגבם נסרא וסלמה כתב פתקא ולחרי תמן

לו לחזקיה רשות וקדשה לו שדרה לן שלא למיכך לשרפה.

לפי שהיה לבו גס בו שנאמר בו (ישעיה לט) ויגבה לבו ויתפאר ויתכבד בעושרו ובכבודו ולא היה לו בן ולא היה מבקש לו מנוחה. כשעה שהקב"ה מבקש לקחת נשמתו של צדיק הוא מבקש לו מנוחה. כשהיה יחזקיה חולה היה ישעיה מבקר אותו שנאמר (שם לח) בימים ההם חלה חזקיה למות. ואומר (שם) ויבא ישעיה בן אמוץ הנביא אליו ויאמר אליו כה אמר ה' צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה. ואומר (שם) ויסב חזקיה פניו אל הקיר ויתפלל אל ה'. ואומר (שם) ויהי ישעיה לא יצא העיר התיכונה ודבר ה' היה אליו לאמר שוב ואמרת אל חזקיה נגיד ה' אלהי דוד אביך שמעתי את תפלתך ראיתי את דמעתך הנני יוסף על ימיך חמש עשרה שנה. ואומר (שם) ויאמר ישעיה יקחו דבלת תאנים ויקחו וישימו על השחין ויחי. ואומר (שם) ויאמר חזקיה אל ישעיה מה אות כי ירפא ה' לי ועליתי ביום השלישי בית ה'. ויאמר ישעיה זה לך האות מאת ה' כי יעשה ה' את הדבר הזה אשר דבר הנה אנכי משיב את צל המעלות אשר ירדה במעלות אחז אחורנית עשר המעלות. ואומר (שם) ויחי חזקיה מחלתו. ואומר (שם) ויבא מרודך בלאדן בן בלאדן מלך בבל ספרים ומנחה אל חזקיה ויחזק ויראם את בית נכתו ואת כל הנמצא באוצרותיו לא היה דבר אשר לא הראם חזקיה בביתו ובכל ממשלתו. ואומר (שם) ויבא ישעיה הנביא אל המלך חזקיה ויאמר אליו מה אמרו האנשים האלה ומאין באו אליך ויאמר חזקיה מארץ רחוקה באו אלי מבבל. ויאמר מה ראו בביתך ויאמר חזקיה את כל אשר בביתי ראו לא היה דבר אשר לא הראיתי אותם באוצרותי. ויאמר ישעיה אל חזקיה שמע דבר ה' צבאות הנה ימים באים ונשא כל אשר בביתך ואשר אצרו אבותיך עד היום הזה בבלה לא יותר דבר אמר ה'. ומן הבנים היוצאים ממך אשר תוליד יקחו וסרסים יהיו בהיכל מלך בבל. ויאמר חזקיה אל ישעיה טוב דבר ה' אשר דברת ויאמר הלא טוב כי יהי שלום ואמת בימי. ויתר דברי חזקיה וכל גבורתו ואשר עשה את הברכה ואת התעלה ויבא המים העירה הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי יהודה. וישכב חזקיה עם אבותיו וימלוך מנשה בנו תחתיו.

רעיא מהימנא

אמר ר' שמעון לחכמי לב שמעתא הא אמר רעיא מהימנא בוכיפא קדיפא כל מה שיפין לתרכין רוח לנפש מתי לב חכמי. ותרוויהו לחיי רחמי ולישבק לן

ממטון לר׳ אלעזר. אלעזר כל מאר מיפין
דלגו רוח עלאה אימו. תא לכה את אתמר
לכל לב את אימו כורח דלגיך ואלמלא
דומין לגבי מלכ׳ עלאה ככפי דיוקא דאתעין
לקמיה רוחא מרוחא דכסיה מנו כוסמין
עלאין היה לוקיד לעלמא כרגעא קדא.
פתח ואמ׳ו׳ המטיר על סדו׳ ועל עמורה
גפרית ואש מאתי יהוה לון מבנין ככפי
דיוקא לא נאמרו כי אם ככפי ווכא כיפה בכסף
ודיוקין רבא ודקיק ועליהו לאתמר עושה
מלאכיו רוחות לנפצא קדיר קמי מלכא.

(פא לכא).

אמר רשב׳י מאן דאמר כל מאר יפיה אמה כרוה לאבא יאבו.
יהוה ואפי׳ לאימו רוח דקיק לאתמר בהון קל מאר יפיה אמה כרוה לאבא יאבו.
אמר נוניא קדישא ואפי׳ כעיל מסיבא דרגא דילך אימו ואמת אמלך מכבה אמרי אמה מכבה
בגימטריא מה׳ אמר ליה בריך אבא נוניא קדישא נוניא דאליק קמי מלכא ומטרוניתא כר יי כמה
דילך. אל תא אמרת מוקא ולבא וככפי דיוקא כלהון אפי׳ כיהו. אמר רשב׳י מסיבא תא לוקימא ככפי
דיוקא עושה מלאכיו רוחות כלהון מסתכלין בהם ליסטו ואיהון תדיר כפי דיוקא ואתרין כלהון לקבלו׳ מיין
דכרסיי׳. כרסיי׳ איהו לבא כמאנציתא וכן מוקא אית ליה מרכבא מיין דאיהו כרסיי׳ דרחמי ואפי׳
כיהו דאיהי מסיבא דיוקא דבור. דאיהי מריה. מסיבא סוכ. דיוקא כסרא ול׳ מכפין ול׳ ככפין לכל חד.
דבור מלא אימו. מאיר עלאה ואתפ׳ דרועין. כהון ואיהו מרומזת ככסרי מסיבא נוקא מריה ונוקבא
וכף רגליהם ככף רגל אגל. ועל נוקבא אתמר מרכבת המשכה. משכה כתיב ליסטו דאתכיתין.

טחול כתיב נוניא קדישא ואמר ואתה את כל העמוקים שבעמו תחת הסמוך והכה
דמעת העמוקים. מאן אינון עמוקים אלין יוקדין דאיהון בתוקפא דאמהין
דסלקין מעלמא על ידי מלאך המות דקטיל לון דאיהו עושה אלא כדי
ואמר ואיך עושקיהם כח ואין להם מנחם מאן הכוונ כח לא סוף דכתיב יהי מאורת
ברקיע הסמיכ׳ ולא הוא מאורת חסר ו׳ ודא לילית דאיהי ממכא דהיהוא עושק ואיהי
לקרי טחול ואיהי לזולת ואיהי כיוקי וכתר עכדת כהו רוגז ודמעה למכאי עלייהו.
טחול לויגא דכבד לא תכרי נפשי ולא כרכושי כעוכדא דכרשות. וכגין דא נית
סימכא טחת כבד מותא דכבדי מותא דזוטרי.

רעיא מהימנא

אמר רשב׳י מסיבא ואפי׳ הכי הוא כבד איהו דכתיב לעשו עשו סוס פרעה כל דמין
דין נליון דין עבורין ולא לנמין דין טב לכיס לא עביל למרשותא כיכויהו. לבא איהו

עזו כפמלא כמים עליס נשרס לויסי ניסכס לפתבו׳ כיומס ענוסף מותף לרנרני ולויסו נוקבף
ניסף לס ורס עבודס קדס עבודס ולס קריבן ליס ׳ ובנין למכס לפתר כתם לכבד מוקמוס רכבן
כמתביתין כל הכומס כמילו שנד עו׳ ולף עוד פלף לליל סריפה ומשיחת בכל מרעין למברין לנופף
פלף מערס לויסי פלליקת נסלסוכין על ערקין לכבד וכתו לסוקלף כל נוסף ולויסו כניוכף ליוף
כל לויסו כתם לנלי יוף פלקין עד לקיעף וכתו לכפקף מנכולייסו למרכף שלמף מי לף׳ סכיתף
לויסי כחול לפסתר ליוף כפקת מפומסף ׳ לוף סכי סכיתף לפסתרת לנוף ומיך ליס׳ יפעלס
על עגס רוזו ׳ וכנין לף מוקמוס מזרי מתביתין סמנקר תף סמולס לף ליתיב למרלסוותיו עסוס
דסכיתף על ריסיס ולף לרנלוי למלאך סמות לרנלוי ׳ סיף לאו לכל נר כס פלף לניסמכי לכל לנדיק
גמוך יי׳ ומתלמו על עגס דוי על ריסיס וסכיתף לפתר כס ופלין לרנלי ובנין לף מתער כיוקב ויפקף
לנלוי לף סמטס ולף סכיתף לפתר כס ופלין לרנלי לרנף נמוך מלף פלין לפתר ליס כלל
פטרף ולף יכר הרע למלאך פלין לפתר ליס כלל פטרף מכלף דליס לפכיו מוריקית נטפף לויסון
טפוף לוריק ניס תרס פסלף ומקריפס מיס כלעסס דלף לכורף ׳ יתלת מכיר ניקבף ׳

קיבה לויסי לרנף לל מפתין למותף ולף לתקרי תרדמס עפטירלס לרנ׳ פתיתף
למלאך סמות ׳ ומנו דלתי מרחיק לויסו מפטרף למותף ׳

רעיא מהימנא

אמר רשיף מסיפכף נתב לנופף לויסו מפילכף לטוב ורס ליתי לפר נכל נפשף דליתי כיס ונר קיבף
סרע ויכר טוב לניסמכיים ולנדיקים נמורים תרין יכירות כיסין לכר ונקבף תרוייסו טוב׳ כנוכף
לפתן וכלס ׳ לרשעים נמורים תרין יכירות כיסין לכר ונקבף נכל פלר ומלרתפרוף לפ׳ל ונפף
ובנין לף מפטרף דלילכף לטוב ורס קיבף ליתי כס תרין לרנין דסכי לוקמוס רכבן ׳ קיבף ישן ומיתי
סיבף לפתן מפתין כמיתף ׳ ושיבף לפתי מפתין נכנוסף ובנין לף לוקמוס רכבן מפרי מפיכתף
סלכומות סוף ולכרו ׳ וסכתיב כפלים פלכר כו ׳ לף קפיד כפן פל יל פל כפן ע׳ מלפך ׳ תלוס ע׳
מלפך מד מפתין כפכוסף ׳ תלוס ע׳ פל ליסו סוף מפטרף למותף ולויסו תבן דסכי לוקמוס כפס ע׳
לפתר לכל כלף תבן כך מי מפזר לפלוס כלף לכריס כפלים ׳ **אצטבא** לף קרקפן
ולוקמוס רכבן קרקפן טוכן דליסו כטיל כלף ופמיס ומשדר לכל לויכרין מי ליכרין כלף קוכין כנוכף
לוקמוס רכבן דליתי מלין דיתעבדין ית קרכפא דלף כתיב לקבלף ליס סמוך דשדר קרס לקבלף
דיליס ׳ דליתי דמקבל ליס קרס על ידי לריס דלפתר כיס ופבי לריס פל סיפין לפרכפתן וקרס רכיב
עליס ופתיב כיס לקבלף פסוף דוכפ ׳ ודיתי דוכ׳ דמקבל ליס ע׳ דכשר דלפתר כיס ופבי כשר לפרכפתן דפיפין פתי תריס מן פסי
נכי יוכף ׳ ודיתי דוכפ דמקבל ליס ע׳ דלפס דכתי׳ כיס מפס יקריב מכס קרבן ליי׳ דלוקמוס דפסוף
לפתר כיס ודתות פריסס פכי מפס ׳ ילוד כתיב עליסו לקבלף דוכפ ׳ ודיתי חיון מנפיות מתכן על
גופין דליכון מלרכב יסודין ודיכון דכיון ולקבלייסו מרכב חיון דילפין מתכן על ל׳ מלליון דליכון
מרס קוודף מרס סוקדף מכס׳רוקף מרס מוכף ׳ ודיתי חיון זכליות דפקדין לכרפיי׳ ׳ ודיתי לתילף
מכיוסו ונבוסיס עליסס ודיכון חיון מלליות מפטרף דקדוף ׳ ודיתי חיון דפטרף לתרף ודתקריפי
מלי מלליות דקדוף מלליס חיוס ׳ ודלין מלליות דקדוף מלליס לתקריפי מלי מלליות דפלליס לתרף
ודפלף על כלף ׳ ל חיון על כל דתעזיס וכל ויכף לויל לויכיס ׳ ובנין לדיתי מלליס לתרים לתר עליסו
ודפלף לפלליס ודרס מלפי ליולד לבדי ׳ בנין דלף יתעבר מלליס חייס עס מלליס לתרים ׳

אצטומכא דל נסיל כלפ ומחיק ומשדר לכל סטרין דלתתא ומכח לתזנו
תתאי מחיכון שמלים לתתא כל חיכון רוחין וסטרין לתרכין
דלתתא כלילין מחיכון תברי ופרדי ומאר נטלין כל מיפין ונטיל כלפ ככד וקריב ללב
כמה דלתתר ודל חיכו דכתיב ופתי תריס ל חיכון ועל דל לתתאו על מלכחת כגונפ
דתריס תכיל קרבנין מכלן ולהלאה כל מאר מיפין כרוז דגופא כגונפ דלעילא ׃

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא נוניפ קדיפ ודאי אצטומכא בקדמיתא כטיל עב סיב שתתין וחופפ
קרקפתא דחיכו חופפ ודיוקפ חיכו מסקפ לכל מלכא וחיכון תרין חיכון ודאי חופפ
ומסקפ למיסב למלכא מסעירו דכל מלכלין ומסקין חמפ דכלהו מקבר לכלהו והיכו דכתיב תריתי עורי
עם כמי מכלתי יערי עם דבשי שתיתי יכו עם חלבי לכלו רעים שתו תכרים דחיכון חילין ומסרין
למלכא דפליג לון מוכפ על יד סם דסופים ׃ שתו ושכרו דודים על יד סר מסעקים ׃ וכנד חיכו
לימיכא דבר כם ובנין דל ופתי תריס לל חיכון למרכבתהן לימיכא דמלכא דחיכו לבא ׃ טחול לשמאל
חלין חיכון מסטרל מחלל ופתי סוד מסעמל ׃ מסקפ תמרפ מוכ כמיפ למלכא ׃ כנד
כנים מוכפ קמי מלכ דחיכו לבא ומי לישקמיי על הפי לי ככד חיכו עבד ליך הוא מתקן מוכפ למלכא
חלל ודאי לבא חיכו כגונפ ליפתק ככד עבד דחיכו הכד ניך ׃ ויתיב ליה יקום אבי ויאכל מציד בני ׃
חלין חיכון כלוחין דחולין ומתרכין מעכיים ויפתק בשערא דיזרעל מוכיסון עי׳ שכיבתא ויישין תרין ככפי
דל לא מאר ויאכל מציד בלילא ויאכל מציד בני ׃ בפי נכודי ישראל בגונפ דל ליה לון ליזרעל מוכפ
בגלותא חלא עי׳ חיכון דעלמא ׃ לכל כל חיכון בארעא דיזרעל מוכיסון עי׳ שכיבתא ויישין תרין ככפי
ריפא מסקין חמפ סר המסקים ׃ ותרין כליין(כל) המוסיפ המכלין סוכא לכתית מן מוחא ומכלין
מוח דמקבלין מכפי ריפא ׃ ולכיתר דיכול מלכא דחיכו לבא מאמר בתרין כליין דילים מכלי
דעים ולתרין ככפי ריפא שתו ושכרו דודים לבא חיכו ככד דין חרבא מלכא לקבלא עלייהו מלכא דחיכו רוח
ריפא ותרין כליין לכפי ריפא ומביפ וכפיפים פרודות מלאכלא לקבלא עלייהו מלכא דחיכו רוח
מכאפ וכיפ רוח ענפ ונבורא רוח דעת וירלת י׳ דיוקיר על כרסייו דחיכו לבא לכל חיכון דפיקין
מתכבין לכתרים כחילין בתר מלכיהן ורוחא דביזיב מכפי ריפא פיפ על תרי כוקי חומטא
וחוזו קיר וכיפא מסאלא ופס מיפיכא ׃ ומסטרא דחוחא דחיכו כרסייו דכתיב חיכו רוח קר
ליפיכא דקפר ופס מסאלא דבניה דתתן לבא ורוחא חוץ כיפ כמאנייתא דתרוייהו ׃ חוץ ככי לבא
חוץ מקור ורוחא ורוחא חוץ ככי דמקבלין דין מדין ומארים דכלא כטיל טחול ומסריין דילים לחיכון
עבדים ומפחית דאמר עלייהו מלאך קדיתיה לי עבדים ומפחות ׃ תרין כליין מתקריין מפיפ על
פס מפיפ לעילא דאתמר בפי אחי י׳ וכאלתו יחבלון ׃ וכתיב פיפ שקלון דעלייהו מתמר פני
לי׳ בני חלים ׃ דכתיב סליק קלא דמתליג לי׳ קלין דשכיבתא ומשיחא מליך לפומא דחיכו כרסייו
ופיפ עוקלן דקפר חיכון כגונפ דפיפ דרגין דכרסייו דמלכא ׃ וקפר חיכו מלא דפיפ מלאכי מלילים
עלים ויורדים בו לחיכון מכלים מלקין מלכא ׃ ורוחין דרחוריי[illegible] מתתין כיה בלבא לקרקפתא
חמימתא דלא לוקיד נוקד ורוחא בקיפ בחמת חילים וכפי ריפא מסקלים לכתפא דחיכו מלכא עלייהו כמה דחמימתא
ומסיפ וכפיפים פרודות וסיו סברונים פרמי כפיפ

לפנות ליום כתיב הכא ויום ליום יביע אומר ואומר ויום ויום תאמרון אשמורת
ראשונה עד שלש שעות ומחצה ואשמורת שניה עד חצות ואשמורת שלישית עד
עלות השחר ואשמורת רביעית עד הנץ החמה ר' יוסי אומר אשמורת ראשונה
עד שלש שעות ומחצה ואשמורת שניה עד חצות ואשמורת שלישית עד הנץ
החמה ואשמורת רביעית עד שלש שעות ומחצה ר' יהודה אומר אשמורת ראשונה
עד חצות ואשמורת שניה עד הנץ החמה ואשמורת שלישית עד שלש שעות ומחצה
ואשמורת רביעית עד עלות השחר ר' נחמיה אומר אשמורת ראשונה עד הנץ
החמה ואשמורת שניה עד שלש שעות ומחצה ואשמורת שלישית עד חצות
ואשמורת רביעית עד עלות השחר ר' יוסי בן דורמסקית אומר אשמורת ראשונה
עד עלות השחר ואשמורת שניה עד הנץ החמה ואשמורת שלישית עד שלש שעות
ומחצה ואשמורת רביעית עד חצות

ליהו וסח כפיף ולכתר סח למיכל מסתיח חמרח ומיח לכתיב סחו העם ולקטו מיכל
למיכל מסתיח חמרח ומיח כסוכח דיון וכסוכח דמיס כסחי וסח עלל ומסתליב כריחס
חלין סרפיס (פ"ח סייפין) כסלהוכיתח לסהון כטלי מסתיח ולקרון ריחס פחכורין חדח
ומסתליב כלח כסון וכל חלין כטלין כל חד וחד כדקח חזי ליס ומתחרב כי מקדסח
וכטלו סטוחכות כי מעשו לזשזירו דיוקכויסו ומוכויסו ולית ויחח דלית כיס מחרס.
חריס קליס ר' אחשן ואמר ווי ירושלם קרתח קדישח ווי לעמח דכל טכהן שין מכהין
רכרכן ניכרין ממכן לזשזירו דיוקכויסו על דח ככו חכרייח לאמרו ווי ר' כד תסתלק מן
עלמח מאן יגלי רזין סתימין עמיקין כשין דלח מסתמשו מן ויומח דסלמס מלכ'ועד הסת'
זכאה דרח דסמעין מלין שין וכאה דרח דאכח כבוויס ווי לדרח דיסתלרון יתמין מכך.

רעיא מהימנא

פתח רעיא מהימנא ואמר והא כתיב ושפתותיו שכח כאדמי רקיק. ושכח רקיקין לחכון.
ולון. רקיק. סאקים. וכול. מלון. עשן. ערכות. סאקים. כשון רימים לסוקסים מן
לגדיקים לעתיד. ואיכון מלקן סאקים מאכם סדק ואיכון שכח וכול עלייהו לאתר ושאקים
יולנדק לאיהו שכיכח תחלס. ולון. דכיס מכסים ערכית. ומוכיח שחריח. רקיק איהו יסוד דכיס
כסדין סמעח ושערח לאיהו עשוד לאמכעיתח ושכיכח תחלס הכ"ל ויתן לותם מלים נרקיק סמיס
לסהיר על חלרן לגדיק לאת כין שכח וסוד ועדות כין תפלרת ומלכות. שכח וסוד תרין מלגי גוסן איכון
כגוונח דתרין תקוסים וכגין לח לאתקריאו סאקים תרוויסו שכיל ח' ו' ואיכון מן ושו מסטרח דשמלח
ואיכון תרין טוסכות דסטרח דיומכח ויקח מסה אח עכמות יוסף עמו. עכמות נדיק יסוד עלמין
לרגע דיומס הכדיק ואליהו לאתמר אח קרכני לעמי ולית לסס מלח מוריתח. לכן לסתו כלסתי.
ואיכון מעכלות לגדיק. וגדיק חן פרי. וכגיכיסאתמר ויפזחו כמוט כשכים ומאחי כמוט כגן מלח
הוא יתן גדיק כיכויסו לאתמר כיס לח יתן למוט מוט לגדיק לאיהו חן לאתמר כיס כיס נסס עלן
סס חין לאסקרו חן לאיהו גדיק חלין לאסיק לאיהו סוס כיס על לרגלי ונרמו לח ויפזחו כמוט כשכים ו'
ו' עלייהו לאתמר סאסר עכמיס. גדיק יסוד כיס סוד לאיהו יין סאסיאר כשכחין מעשר שנת ימי כרלסיח
ו' לגגן לעת ו' ואיכון ו' עם כשכים ו' ו' ואיכון סרפיס ו' ו' מסאסלף ואיכון לאיקו מיס מיומיכ ובגין
כשלוכיתח לסהון מסטרח לנכורח ומוקכין מסטרח לחסד ועלייהו לאתמר עושח מלכין רוחות
מסטרח לעמודח דאמלעיתח לסכגין על לכ לאיהו לגגן עזיזלס כמוקח לקודסח לאיהו כויסויו
ואיהו ו' חות נכנס ליליה כלילי כ' פרקין לתרין חוקין לכתיב כהו חוקיו אחילו עם ודח גדיק חות כריחו
עלאה לקכל ו' עלאה עלייהו ומסטרין מתקריאו כגיאי כאמח. סוככים נכסיסס על כרית לאיהו ו'
תכייכ גדיק יסוד עולס. וכגין לח כגא וסוד. טוסכים מן לכדיקיא לאיהו מסטרח דגדיק יסוד עולס
לאיהו כיסויהו. וכגין לח לאתקריאו טוסכות. ומסטרח דוסח סעם ולקטו איכון לקוטות לסתקוח
ליסוד כיסויהו. וכגין לח לאתקריאו טוסכות. ומסטרח דוסח סעם ולקטו איכון לקוטות לסתקוח
סלין ואיכון מלין לאתקריאו סלמים ואוקכין לאיכון סטיין לאכלין מלין כסלעתח ולח טוסכין לין
למתניתח ואוקכו כרוסים מסכח אלן לאסיק מלין לאוכיתח גדיק למוסכן לין כסכיים ולאסקח מלין
כלילין ואיכון מלין לאתקריאו טוסכות. ומסטרח דוסח סעם ולקטו איכון לקוטות לסתקוח
כסלעתח ולח טוסכין לין מלין כסלעתח לאיכון סטיין לאכלין מלין כסלעתח ולח טוסכין לין
כגוונח דתרין תקוסים וכגין לח לאתקריאו סאקים תרוויסו שכיל ח' ו' ואיכון מן ושו מסטרח דשמלח
לגדיקים לעתיד. ואיכון מלקן סאקים מאכם סדק ואיכון שכח וכול עלייהו לאתמר ושאקים
ולון. רקיק. סאקים. וכול. מלון. עשן. ערכות. סאקים כשון רימים לסוקסים מן

פתח ואמר שמע ישראל וגו׳ עד אחד ע׳ רבינו ל׳ תוס׳ הכא ומיהו
לא עלייהו דכתיב עד וגו׳ ככתוב בתורתנו לתוון שם מ׳ פתוחה מ׳ סתומה בין
ס׳ פתוחה מלכה עלאה ס׳ פתוחה תתאה לתוון לחרטין לתתאה לא׳ ככתוב
לעילוש הספר דבר כתיב ואמר רב המנונא סבא כל מאן דמייחד יחודא דא בכל יומא
חדוש ומיבעי ליה מלעילא מרזא דתתון לעין שם מסתי סטרא ח׳ מסתי סטרא ומברך
לתתון למפרע ברי׳ וכתיב חיים וכיומין לעלם דכתיב לחכי לעמת כוי׳ ואמ׳
דא יחודא קדישא ואפיר ליהון וכתי הוא בספרא דחנוך דאמר כי הלוי גוונא דמאן
דמייחד יחודא דא בכל יומא חדוש ומיבעי ליה מלעילא ותו לית ליה שם דתכלית מן
ע׳ דכרכא לעין סבעין שמהן דרזא דלחכמן קדישין שמ׳ אלהיכו ה׳ שין לרכב כתי
דתפלין דלחוד לן חמ׳ סדוש דאמר פתחי לי לחוותי רעייתי ל׳ דא קסר על תפילין
דהיא לחודא כהו רזא לחכמין דלא לאתמסר לגלאה סתיק ל׳ שמעון ככה ואיך אמר
לימא דהא רשות לאתכה ולית כדרא דא עד דיומי מלכא משיחא דיהא רמו לן לגלאה
תרין רבושן כפקין מסטרא דא ומסטרא דא דרזא דתרין ירכין דהאי דא דכתיב קטוט
לחיון כהו דהא מלעילא כפקין תרין דרישין מיתיכין ומסתלקן ולא לאתחזיא כהו
לכתר לאתפסטו ירכין לאתתא לאתחדא כחכלסא וכל דיומי לאתחדא לחודא
כמיפולי ירכין ורמיזו דיוד כרית קדישא עלאה מלעילא כדין דיומי לאתחדא כיחודא
יול דא דיומי רזא דכרית ועד כל מאן דכתר כרית דא דיומי לאתעוד לעילא ואתעוד
לאתתא מכלן מפנים דכגון דיומי קמי על כרית דא לאתעוד מן דיכא עלאה ומן דיכא
דלאתתא וכגון כך לאתר סיס יול דא כגוונא הלל פומהם כן מלעיר כן מסרון סכהן וגו׳
יול דא לאתריך דלא יתאי כלל מנו תפלה דיד דלא יעביד פרודא וכל חדוש דילה כהאי
דיומי יול כדכורא דיומי ולא כנוקבא וכגון כך לאתקריב כסדר ומאן דרחיק ליה
מאתר דא רחיק הוא מעדוכא דעלמא דאתי כדכורא דיומי נדיק ודיומי נדק כלא יול
דיומי חוש ודיומי חסר כלא יול וכלב חדוש דילה לאתקרכא כה ולאתעבדא כסדר מאן
דרחיק עדול דא ירחקון ליה מעדוכא דלעילא. ועל דא כתיב כי מכבדי אכבד וגו׳ תא
כנסת קדוש קמיה דיכא תקיפא דיצחק וסתיר פרצם בגין כך אמלים לנביא כנסת רזא
דיצחק קדוש קמיה דיכא ויעמוד כנסת ויפלל. קס כרכא קמי דיכא דיצחק בגין
לאתגא עלייהו דישראל ועל דא כלל דא כלל בחוסכא. ואי תימא הא חוסכא לא
תליוה אלא כעיטין דילה וכא חוסכא לעילא דיצחק אלא ודאי הכי הוא בגין דיצחק
תליוה ואתמסר (כפ׳ ואתמסך) כסדוה לתר דיכין דעלמא ואקרון סכהדרין ועל כלא
דא עייכין דילה לכון סכשון קדישין לתר דיכין דעלמא ואקרון סכהדרין ועל כלא
חד בגין דיצחק ואיכון כחדא חולין וכלא ספיר. כנסת דא יצחק וקס כנסת ודאין
דיכא ואתעבד כגבורה תקיפא דיצחק אבל אתכלל בחסד דאברהם ואתמסר לימינא
כיחוכא. ואתמסך מסטרא דיצחק מה עבד לאתגא לכון דיצחק ואחוד כסדוה חומה כמאן
לאחוד

דלא חיל כחברים ולא תיב ליה לאחורא וכדין דן דינא ועבד דינא . דן דינא דכל בועל
תרתי קפלין כוגמין כו . ועביד דינא לכתיב ודקור לית סניסם ועל דא כתיב פסיב
לית תמתין וכתיב התם פסיס לחור ומינו מכני תויב מה למלן לאחורא הכי לאחורא ועל
דא יוד דפינחס סכא יוד דיצחק וכלא חוט משלב ככל חמש פסוק חמש פסוק
ליה פסוק נחית על ריסיהון דישראל מאי חמש חמש לית דא פסוק כרקיע ולא חוט
סימנא דמלאך המות דכתיב ואת חרבו שלופה בכפו ואת ת׳ . מה עבד פנחס מד־פסוק
מתלבש ביצחק בדין נטיל הרוח את מ׳ ומטף ליה ומכר ליה בסדום כיון דחמת מלאך
המות דפנחס חטף ליה להדו מ׳ בסדום מיד תב לאחורא . מ״ט בגין דכד קני כלכים
פנחס לתלבש ביצחק ואסתלק למהוי בחושבנא ר״ח וכי סליק שמיה ר״ס וכי סליק
ביצחק כיון דחמת לית מ׳ טמא כרקיעא חטף ליה ומכר ליה בסדום ואתעביד מיד רמ״ח
הדר ויקא רמח כידו בגין דלית מ׳ הוה סימנא קדמאה לאדם סרחנין למכני מות על
עלמא בגין דלית דא הוה טמא על ריסיהון דאדם כמעתא דכתיב ותקח מפרין מ׳ פרין
והוה מכחא לת׳ כזמנא דכתיב ותאכל ותתן ותפקחנה כדין אתכני מות על עלמא .
כנסת הוה חמי ליה הסתא הוה את טמא על ריסיהון דישראל ויהיך חמת ליה חמת
דוקנא דמ׳ פתוח מלוי דמת כיון דחמת ליה אמר הא ודאי סימנא דמלאך המות מיד
חטף ליה לאכלא עלה שמת מפרש ונחית לסלי את לנביא ומת סוס רכ אתרוף רמ״ח
כדין ויקא רמח כידו ועל דא כתיב מעל כי ישראל בקנאתי את קנאתי דקני לשמת
קדישא דהוו מכחרין ליה כרשו אחרא . כתוכם אלו כתוכם בגין דהוה לזיל ועלל כגו
כמה אכלוסין כמה רכרבן ומסר גרמיה למותא כיוהיהן אכל כתוכם כתוך מ׳ בתוך
מ׳ הוה הסוס קנאה דקני . מ״ט מ׳ בגין דליהי סימנא דמות ליהי סימנא דמ׳ מלקיות
ליהי סימנא דל׳ מיתות ב״ד ומתמן סליק לת׳ ונחית . נחית וסליק סליק לת׳ ונחית לל׳ .
נחית מד׳ ליכון ד׳ רוחין דמתפרסן מנו דכר ונוקבא ממפקותא וכניסייהן ל׳ מיתות
ב״ד ומתמן סלקין למ׳ והייכו מ׳ סימנא ומתכין למלאך המ׳ ודא כטיל פנחס ונקם כתוך
מ׳ ועל דא ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי . וכי סיהך הסיב פנחס ממתיה דקנאה
והכתיב ויהיו המתים במגפה ונ׳ . אלא לא מית אלא מכייסו הוה למינקא הסיב את חמתי
מבני ישראל כיון דכל מי מיתו הסיב את חמתי ולא כליתי את בני ישראל שלא ולמלי כרילא
דמלאך ווי ליה לכר כם דפגים זרעיה ווי ליה למחן דלא נטיר זרעים כדקא יאות חם
ומכלו דלפי חד מיתרא חית לא מכטל דמשתן כל לחו לחינון ערב רב לתערכו כהסין
דמכטל דמשתן כתר דלת יורו ומולידו כנין מכטן מיתו כעגל ומכטן מיתו כמותת
ולחרנין מיתו ככא לחינון דלסתלרו הלל ויהיו המתים במגפה . תנר מתו לא כתיב
שלא המתי מתים דמעקרא הוו וכגין דלסתלרו ישראל וכל לחינון זרעא קדישא לתתכון
כלהו כגין דלא יסר לפילו חד מכיניהו ועל דא כתיב ולא כליתי את בני ישראל מכלל
דלחרנין לא הסיב את חמתי מעל בני ישראל לא מכל מעלי לחרנין לא הסיב ועל דא
רמים קרא ולא׳ מעל בני ישראל וכגין דלא תתמנן בני ישראל כמלקדמי ומכר לון קב״ה
כהדיה בגוויכא דא כשוכדא דעגל דכתיב ויפול מן העם וגו׳ . כל לחינון מערב רב הוו
ולחוהם דלא הוו מבני ישראל מה כתיב לכתר ויקהל משה את כל עדת בני ישראל .

ומה

קמו מאתכם תרומה. תא נקדמיתא
כתיב מלת כל לית לאסר ידכון לכון בכלא
בכלל כיון דלית ערב רב עבדו דין
ומיתו מכוייהן לישן דמיתו כעין קמ"ה
לאתפייסא בהדייהו דישראל. תמר לון
לאתכברו כלכו לסטר מדבהד"ל ויקהל משה
את כל עדת בני ישראל כלקודישין תמר
לון בכי בכון לכון כעי למסר עמכון תהא
דיוקרא דילי ועל דין קמו מאתכם תרומה
מאתכם ולא מאחרנין לית בעיכון דתהא
סתופא לאחרנין בהדי ולא בהדייכון ובגין
כך כלהו לאתניתו. לוקח הכא הוא לישן
מלישון נוצ כיסא הוי. ויהיו המתים.
המתים ודלי מתים ולא מישראל ובגין
כך מכס לון לכתיב שלו את רחם בני
ישראל לרווחו דיסוריו. תמר ר' לעזור
לכון כמה יאות הוא לי לא לאסכחא
פלוגתא על דא. אלא ברי חמת. תמר
ליה והא כתיב ויצמד ישראל לבעל פעור
ותניכן לאתאכרו ישרץ בהדיהם כמיודע
דא דלאתאכרו בכר בם בקטוטו. בכי
לאתאכרו ישראל בבעל פעור. אלא שעזר
הכי הוא ויצמד ישראל לבעל פעור ולא
הכא לא למהוית דלאתדבקו ישרץ מסטרא
הוכא אלא דלאתדבקו מן מותא דלא שריו
עליהו מותא. אלא והא כתיב קח את כל
ראשי העם והוקע אותם אלא ראשי העם
ודלי ולא ראשי בכי ישראל ומן העם לית
לן למילף. כתיב הכא העם וכתיב התם
וירא העם. ויקהל העם. ויפול מן העם.
הכל הא ויצמד ישראל לבעל פעור ולא
פלחו ליה הכל מן סופיה דקרא הוכא
דכתיב ויהכל העם ויסתחוו ולא כתיב
ויעבדו ישראל. אלא העם כיון
דכתיב ויצמד ישראל מהי ויהכל העם.
אלא סהיד קרא הוא דהוכא דישרץ
ומה

כתיב קמו מאתכם תרומה לה'
אלא מעתה הכי דלא מתקבלו
קמלם ואמאי עד דלאתעבר מכסין ערב רב
כביכול נזמכם דמתערבין ביניהו כאילו לא
הוו בני אמך. ובגין דא קמו מאתכם תרומה
ולא מעותפו מאחרנין אלא בעיכון לאתפרשא מאחרנין
ביני ובינייכו. ולא עוד אלא כל ערב רב
דיכון מעורבין בישראל אם כתיב היו נרים
לרגם. וישראל בתר דמתעברי מניהו אלין
אם כתיב שלו את רגם כל עדת בני ישראל.
ולא עוד אלא דאמר קודשא בריך הוא אלא
בני לדיירא עמכון דלא הוא דכתיב ועבו לי
מקדש ואכנתי בתוכם. ולא עוד אלא כל בני
ישראל בגלותא עלייהו אתמר מעבב שלוש
שבשבת. והא אוקמוה מארי מתניתין ובזמכא
דערב דא מיכון רשעין על ישראל כל יכול
כאילו עבדין שלטכודקודשא בריך הוא וייעלון
במצטי ככביא ומולי ובגין דא נזמין ואמרין
ה' אלהיכם בעלוכו אלהיכם וולתך. לא פנחס
קום בוכיכא קדישא ואפתא מלי דשכיכתא
קם בוכיכא קדישא ואמר בקבורם
קדמאה אתמר הכי. תא חזי פנחס קדישא
קמי דיכא תקיפא דיצחק וקם קמי ערכם
דכתיב ויעמוד פנחס ויפלל ותעצר המגפה
בגין לאנפקא עלייהו דישראל ובגין דא כלהו דא
ודא בשכיכתא פנחס כאילין יצחק ושכיכא בריך
לאתדבקא מלין.

פתח ואמר אליהו רשימא דשלכא עלאה
חוץ אם מן עמם כתם בעיניכם
אתוך לא ושתוך לא לאיהו יצחק ואיהו
פנחס (ואתעביד רשימא) ואתפלים לאתר לבתר
חוץ ו' מן שית טם בראשית ואתוך ליה ושוי ליה
בשלש ואתפלים רשימא ואיהו בשם וכיל לאתוך
תרין אתון אלין בתרין רוחין לאשתמרו לשלש
לאשתכחו בשפתם. אבי שם. בתרין פנים
אלין שם על ישראל לבל אתפכידו בחילא
לקמוייהו

לכתיב ויכפר על בני ישראל ... ועל הכי כפר פנחס ובטל מותנה
וידיעה ועל הכי כפר פנחס ובטל מותנה כלא
בנין זלזולא דעו פרעו נרמוזו כלא
דילים דהיו כתיב נח תלמ לו ואיזון
דא תסיבו דזלזולא דילים לוהו וקלקולא
כיס כלסר עבר את בניאל פנו ל בנין דכל
עלמא לוהו כדוקא ואית נדוק כעלמא מקנ
על כרית. לכנין דמתתא כיס וכנמיהו אמר
ולישראל עבדיך. ובתלת קתון יסו מן מלוהו
זכה לס מן הכניע ולא יסו ה' יהוה ומתלים

כיס יהוה ל דוכס כפתם כיס לנין דקני על כרית וכס לכריך ואתרין יודין לימין יוד עלמס מן יהוה
דכרת כס לנמכתם כין ל לנכעות יוד ואינה לוסי מן לאל דכרת כס כין ל מנכעתן דכנלין ומיסי
את קדיש דמתעטרא כנסיתו עלמס. ולא מתרסים קמוד לנצלמין לוסי לות דסנת לות דכפלין
לות לימין טנין לות דסלי דכסים על מוונת כיתיך ובמעריך למהוי כיס כסימין ישראל כנמוניהו
כנרית לנהון לימין כמו דמטרוניתא כמו דסיכלא למלכא ובלוריתא לימין כסימין כתף ל עלמס
לימין כני מלכא עלמס כתם לוקמוס ומס מתמר כנים מתם ל' מלניכם נמת יוד דסלי לוסי
מולים דסלמלת על קולא דסל יכר הרע לנא ליה לכר כם דעליה מאר דוד סכילס מחרב
כתם: מיד כלב יוסידמי לוסי כתם לוקמוס ומס מתמר כנים מתם ל' מלניכם נמת יוד דסלי לוסי
לימין כני מלכא עלמס כתם לוקמוס ומס מתמר כנים מתם ל' מלניכם נמת יוד דסלי לוסי
ומכניא דורסין לימ דוד סלה דוד מוכה הוא לי מלי כמסתרים כמשל כנסמות כמשל לכל מיון מסתכין
לימין דורסין לימ דוד סלה דוד מוכה הוא לי מלי כמסתרים כמשל כנסמות כמשל לכל מיון מסתכין
למכניכין עליה כתתע ואיה דמסתמוע סמוס דכניה עליה לוסי מייכע עליה כתיב ויכול רוכנו
לחוה ורוע למלס כי יסול כמוכל מתמן וכנין לא מע מוע לא כוכל מכני מכם ונדיע דכניה שליה קסיב
ליה נקסיבו דרמוזין דתפלין לוקת תפלין דלוסי מות יוד דסלי מולים על קלקלים ש לתפלין מלמלת
על קלקלים וכיה רכיב מליה ומליך לתמים הסלי ויעל מליהו כתתרא הסמים וניה ויבן יהוד מת מוזב
מן הסמבך וכנין לא מיקמוע דכבן מתמעי עליה לוסי נמוד ככוכם את יכני. ואית למאן דמתסדל
ליה תמוד למלו לוסי מתמעי ולמלין לוסי למסתלין נקלל ומסק וכנין לא מתמי כיתנדם ויחנום מת
חמוכן וכניכי לתמ מסים עכי ומוכב על תמוך וכנין מן מלי לוסי מולים למלמלת כם מפוזין
כל מלין ומיקין מיוד לחויין ליה נמוזות דנרמין דנם מתמר למוך מלכיהם כויקי וכנכדיהם
ועתת ליה זר מלמ יכי הרע דמיוך לכל מיון ומופין דורסין וכנין לא מע מוע נקי מי מוע נקי מנכלת
נכנלי נלול כ"ם כל מוין לם נמו תפלין על דרוסיהן ונסימין נם נמו כרית נ נסרסיהן ומוך נקלל
על כרית ומתרסים ניה לוסי נקלל נמלכ ומטרוניתא נקי נמסנכוהי לות ן מן מל
נכנם נקלל על כרית ומתרסים ניה לוסי נקלל נמלכ ומטרוניתא נקי נמסנכוהי לות ן מן מל

לשון אשפלא"ש בב"ר פ' פנחס ובלק בזיל

לויסו לף יסיב חולקף כיל מד עמיסן ולף מתעביל כדיוקפף דלהון אלא בחיקונין דמלכף בגלמו
כדמותו דלויסו גלם דמות תבניתו אמר הכי מפתומא אמר מן׳ אלא מכאן אתה דורש דמלכי בכלי
ומשלטים על בלף ואי סוס יסיב כל מד חולקים נוכף דסוס כתסים עליס כל חד סוס כטיל
חולקים מכיף כי כמס כתסב הוא׳ אלא קודסף נריך סוס פרש ליי׳ בדיוקניס דף
מלכות קדיסף דלויסי תמונת כל דבה מסתכל קכ״ם וכרש עלמף וכל כריין דכרש בעלמף וכלל
נס עלמין ותתלין בלף פכולף כלל וכלל נס עבר ספרין וכל שמסן וכמיין והויין ועלת על כלף
דלויסו מדון על כלף ולית אלא כר מכיס ולף מסתכס עלמין ותתלין כסות מכס׳ ובנין דלף מסתכס עלת על
דלויסי סר דכלסן שלמו דכלסן לקייעף כיס ומלכותו בכל מסלס׳ ובנין דלף מסתכס עלת על
כלף בעלמין ובתלין פתות מכס שפילו בחד מכייסן אתקריף׳ תמונת ישרף ומסט דעשת על כלף אתמר
נס כי לף דמיתס כל תמונס אלא מסטדלף דשלף כדיף אלף מעם כדיס ותמונת יי׳ יביט׳ אלף בוניכף קדיסף
ושלף מכריף ומסתכשו קמיף ואמרו בשן ליית אלף דיכיל למיטל מכיס חולקים דלף יסיב כיס כל
דשלמף אלף כורס עלמין עלת על כלף ובניס תלוף עכשיס לו לנריס ולף כשלשף ושלף ולף שמוס כריס
דשלמף ובנין דף מוקמוס דכבן דמתקיימין פמסתף שס שמיס ולכר אחר כשקר אלף העולם׳ מיד דמתא
מלין אלף דאלס בוניכף קדיסף אלא דמיף מפומכף וכל מכריוף בריכו ליס ואמרו דמיף מהיכף אי
לף הוס אתי כר כס כשלמף אלף לעמתא דל ליי׳ וכאס דיהו אלף דמסתכל כגלותף כשלוס למכלא
דמכיכף לחוקיר לס ככל פקודין ולמסכל בניכף כאס דוקקין׳ כאס דלאתר אגרף לכלה דוקף׳
ושכב אמקוס הסוא עס כ״ם אתמר דמסכיכף עלמס אמן אכאס אמן ובניכף אתמר להכחיל
לובני יס והייכו ושמס אמר לאלפים לעובדי׳ מסטרף לאסבת אמר׳ ויס דלויסי חכמס ליהיכף
דבני מוקמוס הכוכס להאכיס ידרים ובנין דף להכחיל לובני יס׳ אף אוי ברוין סתיתין כמדות
דקכ״ם הסיף אלא דמסתלין נס וכרין נס עלה אתמר כאלס שלמס מודד כס מודדין לו וכסכין
מכפין לעוריתף׳ והאי דלויסי ככל סמקים אסר מזכיר את שמי׳ מכאן אתה דורש שמי מכאי ליס אלא
כסשיף אלה לזוכיר את שמי בסשוף אלה אכף אליך ובלכתיך׳

על פי הגורל תחלק נחלתו כין רב למעט׳ ר׳ יסודס פתח ואמר ידעתי
כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם עליו אין להוסיף
ומאכו אין להגרוע וגו׳ שלמה מלכא דחכמתיה יתיר על כל כני עלמא לף ודעפף כי כל
אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם ואיהו אמר ידעתי מס דלף ידע כר כס אחרף שלף
ודאי שלמה מלכא חכמתיה שלקא על כל כני עלמא ומה דאיהו ידע לף ידעו כל שאר
כני עלמא׳ ת״ש שאר אומכי דעלמא כד איהו עביד עבידתא אשבח כיה אסתכל
ומכח ותרין זמכין ועביד ליה ולכתר אוסיפליה או נרע מכיס׳ וקכ״ם לאו הכי אלא אפיק
עבידתיה מיתהו דלית כיה ממשות כלל ואיהו מאם לאתתקן כדקא יאות ולא לאטריך
לאוספא ולאגרעא מכיה בנין כך כתיב ויראו שלשים איש אשר עשה וכנה טוב מאד׳
תו כל אשר יעשה האלהים לתקיכא דעלמא ודאי היה לעולם׳ ר׳ יצחק אמר
הכי מהו והאלהים עשה שיראו מלפניו׳ אלא האי קרא הכי מכעי ליה׳ כי כל אשר

לף נ ו״ז ג לאתסקיף

לפסוקיה ולתקנה ודאי חילכא עלאה ויקירא הוא על כל שאר חילכין ודא חוקמוס
והוא עולם הבא לבניד ובפיק לתקין ליה להאי חילכא תדיר לפסקי ליה ומתקן ליה
בעבידתיה מעטר ליה בעטרין לא פסיק מכושי מכיה לשלם לעלמי עלמין. כהסוא
חילכא תליא מסיפוקתא ביה שרית מכל שאר חילכין קיומא דכלא ביה ועל דא כתיב
כל לשר ועשה הללויה הוא יהיה לעולם ודאי הוא היה הוה והוא יהא עליו אין
לסוכיף ומאן אין לגרוע על דא כתורייתא כתיב לא תוסיף עליו ולא תגרע ממנו דחילכ
דא דאורייתא הוא ואת דא תיתין הללויה תדיר. הללויה סתם דא נבורה מאין
הוא ומאין הקר כלל אין חקר לתבונתו. הללויה ולא הללויה ועל דאיעשה ועשה תדיר
כמכוש דלא פסקן מימוי לדרי דרין בגין כך כתיב עשה שיורו מלפניו. לתקין ליה
להאי חילכא כתקונ סליס לחחיד לכל סטר עילא ותתא בגין לייורו מלפניו ולא יחלפון
ליה כחלופא לחרא לדרי דרין. לאמר רבי חבא ודאי אפיר קא לאמרת. לכל תו לית
לאסתכלא בקדמיתא ועשה ולכתר עשה מה בין האי להאי. אלא תדיר ודאי ועשה
ולתקין להאי חילכא דלא פסקין מימוי לדרי דרין ולכתר עשה. מהו עשה הללויה
חילכא לחרא לתתא מכיה ולא ועשה כהאי דאסי חילכא תתאה עכיד ליה ולתקין ליה
מאן דיעול לחילכא עלאה ישוי כרסא ומסכא לחילכא תתאה ויחיל למיעל לגלא כדקא
חזי. תא דהאי כטיר פתחא הוא ועל דא תקרי אומר ישראל ודא חילכ תתאה לתסקי
ומתון מחילכא דלעילא ועל דא לא כתיב ועשה שא עשה מש שיורו מלפניו בני עלמא
ולא יקרבון ליה שא חיכון דיתחזון לקרבא ולא לאחר ויסתמרון בני כסא לרחי לאורייתא
ולא יסטון לימינא ולסמאלא. תא על האי חילכא דכל חילוי בית שרית אמר לאתר תומך
בורלי. מהו בורלי דא עדבא דלאחיד בית דוד מלכא ועבד עבד סגורל כתיב וכן הוא עבד
יי׳ ויומת עבד יי׳ סגורל כתיב זכאה חולקהון דחיכון דמסתדלין באורייתא יומם ולילי
ודעתי לרחמי וחיכון לכלי בכל ומה מוכח עלאה כלא החכמה תתיק בעליה דסח
לאורייתא לעילא מלתר דא לתתון ומה לתמר עליהו סכם עבדי ויחכלו. רבי חבא
פתח ואמ׳ קול מעל לרקיע דא קול דאחיד להאי רקיע ומסתתף כסדים ודא הוא
זכר עשה לנפלאותיו חסון רקיעא קאים עליהו על חיכון חיוון ודא הוא דאכרי כסכי
להכדיל בין מים למים חוקמו דסכסה רקיעין לעילא ודאי וולין חיכו מסמס
דאת לית ליה מדילים אלא מה דיסבין ליה ומסככי בית לתתאה דא הוא רזא דכתיב
כעבוי הכיכותי לבית שדי. ודא מכבים שחרית ומוצי ערבי דאת כלוזא לפיק חיילי
לכל סטרין וסלט על חיכון חיילין וחכלוסין, וכשחרית כניס לכלסו ושאל לון לפקביסו
ולא סלטין דאת בקר כליל כלסו, כלא להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות. ואת
חוקמוס וקול לית על האי רקיע מכיס לתתון האי רקיע כשעתא דאת קול לתעבר כלסו
לחכלוסין לאת כטלין ולית בהו רשו אלא למיקס בדוכתייהו ולקרבי חיליהון ומתבלן
להאוא טיבו דבניד להאוא רקיע ויתברכן בניהו, ועל דא חיכו מעל לרקיע לאסר על
רקיע. תא רקיע ~~רקוע~~ לאסר על לחכן ספיר דמות כסא כמראה לחכן ספיר דא
לחכן ישראל ודא הוא דכתיב ונגלו לת סלחכן חד׳ כחתא מלעילא כד כעי ישראל
למיהך לארעא וכתיב כיום גורלו ואיהו אמר דא לפלניא ודא לפלניא ודא הוא מתחות

כדמייתי דמלכא כחתף ודלמי מעם רועה לכן ישראל כתיב וכבוכי כך עפ׳ סנורל ודלמי
תחלק כחלתו׳ **רבי** יצחק ורבי יהודה הוו לחזי מלוה לגלוי כפנע כהו ר׳ אלעזר
דהטו לכתריה לחרו ודלמי כרסים לכתריה דסכיכתף׳ עד דמטו לנכים לחרו ודלמי
כמתתף כסדך וכשמע מלה חדתף פתח ואמר שמע חלי רודכי נדך מכקשי וגו׳ שמע
חלי רודכי נדך לחיכון דלחזלין כתר מסיכותף׳ ולחחדף הלי נדך לף תסתכלון כם
כלהודכף כמאר רבי עלמ׳ דגרמו מיתף לנרמייהו על דף לכל סכיטו לל נור חוכתף
ולל מקכתכור כוקרתף׳

רבי חייף הוא לומר למקמי לר ללעזר וכו׳ עד לפרי לדם שו לו כך׳ תוספתף סיף וכבר
כלפסק נפרשתף לך לף פ״ם עמוד ע׳ סורס לכ״ל׳ וללי סחליפים מצלתי בין סכתף׳
נפשתף לשר לפני לכין סכתוב סס׳ עמוד כ׳ סורס כו׳ ל״ל ואמר לאחרי לדוד מלכא מלכותף
לחיכו׳ סס סורס כ״ם במקום כדוד ל״ל מלמס׳ לף כ׳ סורס י׳ ל״ל קלף דסוס לאמר לי קלישף
סכוכי סמלך חדניו בכל לימין לדרין דסכף לכפין שולימף קדישף לחמסרו כידיס כל מפתחן
דכניכך וכחייך קדישף כל חילי שמיא וכשמשא כך ולקיולי׳ סורס יף במקום חזלו כניך
לומר ליכו תמן׳

צו לת כבי ישראל ואמרת לליהס לת קרבני וגו׳ כתיב הכלן לי לכשולת
וכבוים כשמוע בקול וגו׳ לית רשותף דקב״ה דיהב בר נש ועל חובים
יקריב קרבן חלף קרבן דיהון כלי חובם דל יהון קרבן מלוס ולקרי מלמיס ולקרבן ל׳ שלם
תמיד לוף הכי ואע״ג דמכפר על חובין׳ **רבי** אלא פתח וכחי חלהים רוח
כמברים וגו׳ הלי קרא לוקמוה דרשותף דקב״ה לא לתרעי בקרבן דבר נש על חובוי
חלף רוח כמברים׳ וכבי כמה לי ובעונותי לקמרי׳ וכבי שמעת מבוכיכו קדישף
דכל לתי בר נש לסתלכא כחובוי לאמאך עליה רוחא מסטרא דמסאלא ולתגלי על
בר נש ומליט עליה לכל רשותיה׳ והיינו סטרא מסאלא לתעבר בחליט ולתתקף
ומליט עליה לרשותיה לתי בר נש ומליט עליה לאתלכלא׳ בזמנא דהוה בי מקדשא
קיים לקריב קרבניה כל כפרה דיליה תליין עליה עד דלתתרט ותבר להיהו רוח
מן נשותף דילים ומאיך ליה ודל הוה תבירו דהיהו דרגא דמסאלא וכל לתבר
היהו רוח מסאלא וקריב קרבניה דל יהון לאתקלא ברשותא כדקא יאות ולי לא לקלא שלא
לתבר היהו רוח לאו קרבניה כלום ולכלבי לתמסר דהל קרבנא דל לאו לקלא שלא
מכלבי וכגון כך וכמי חלדים כדקא יאות רוח כמברים דיתבר היהו רוח מסאלא
ולא ישלוט׳ ועל דל מאן דיתבר ליה כדקא יאות עליה כתיב רוח הולך ולא יאוב׳
ליהוי היהו נברא כלבטלותף דלא יתוב לגביה לשלמין ססד ולא יאוב׳ לב כמבר
וכדכה היהו נברא דלא לתגלי ולא לתשגב כעובדין דעלמא חלדים לא תכוה ביקרא
חיהו לנפשיה׳ צו לת כבי ישראל׳ מאי נן דל עפ׳ כגון דלא ייעול נרמיה
לסתלכא כרוח מסאלא דיהון עם ממא׳ רבי חלעזר פתח כתיב לנכי חותי כלף
כמברים וגו׳ הלי קרא לוקמוה לכל חות דסתרים כקרבנא (פ״ם סית סדין דקרבנא) הכא
לסתלכא כרוח מסאלא דיהון עם ממא׳ רבי חלעזר פתח כתיב לנכי חותי כלף
כמברים וגו׳ הלי קרא לוקמוה לכל חות דסתרים כקרבנא (פ״ם סית סדין דקרבנא) הכא
תמר כגון דקמיכא כספרא דחכוך מלף ולוליפכא׳ תמר לימא סהיא מלף דחמית
וכלף לתמר׳ ל״ל לם יהות הוא דסרירת מלף וסתמים לימא׳ (פ״ם כסתמא ממאי)

ושמעת. תמר כלא חד מלא קאמר דלא כתיב לגבי בנין דכל הקרבנין דעלמא
כד סלקין כלהו שיולין לגו נפתא דעדן דקדמיתא רזא דכי ושיולך בקדמיתא
ושירותא דקרבנא כמעת לעת כם חודי קטלוי על כפיסו וזריקו דמיהם על מזבח.
ומתתא לית לסתכלא היולך חיכון רוחין קדישין לתתכון מסתן טעמא דקורבנא
דכסתם ולא יתיר ליה לתברא כר כם מסוס רוח ולתתכא כתיובתא כם כפיסו דכסתם
ולחוקדא ליה כגורא דמדבחא. אלא רוח הוא בנין דלית כסתם דכיעא על אלף
טורין ואלף טורין תלת כל יומא וכלהו לקדרן כסתם כתיובתא כם ועל דלא תכיכן דלית
בעירא תלת כיל בעירי וממא הוא מאכא וכלהו לחיך לן סהוא כסתם כלחיכא אלא
סהדי כי ולדיך לם לכלא הוא אל קבל. וכל מיא דירדן אלא כמית סכין סיא עבדת
ליה גמועא קדא סלק וכמא כי ונים ירדן אל פיהו. וסתרא דאלא תמידא דכל הכי
עקדא ויסודא לסכי כעירי דלתתא בנין דא דרוחא מכוייהו מתפשטא (פא דמומי
דכעירי מכוייהו מתפשטו) לתתא ולתנייר סהוא רוחא לתתא כבעירי וכל חכ כר
כם לוייתי בעירא לקורבנא והסוא רוחא דבעירא דא סלקא ותב לאתריה וכל ליכון
דזכיא דא מתקרבין ולתפשט סהוא רוחא בכלהו ולתיין ולתסכיין מסוס חלבא
ודמא דסהוא לכוסא דרוחא דא דלא מסתרא דילהון סהוא בנין סהוא רוחא דילהון
וכלהון לתסכון ולתזכון ולתשבדון סכיוורין על סהוא כר כם ועלל דרך ומט כמם
דלתתר וכנין כך קרבנא מן סכסתם. תמר ר׳ סמעון כריך כרי לקבל עלך לתתר
ושמח לכיך ולחך ולבך בולדתך. ושמח לכיך דלעילא ולחך דא כנסת ישראל.
ולבך וולדתך דא כרתים דרבי פנחס בן יאיר חסידא. לעזר כרי לחמא דא קורבנא
דכסתם קרבנא דעופי מלדכתיב ואם מן סצאן עולה קרבנו. אל לא חמיכא
לכל לסתכלא מהלי מלא דכסתם מלא דשפי ולא לחמא כגין דלא חמיכא ועד כען
לא שמעת ולא לשער יאות לתרת. לכל רזא דקרבנין סתרין סניחין תמן ולא
לתסתרו לגלאה כר לזכאי קשוט דרזא דמדריגין לא לתכסי מכוייהו סתרא דקרבנין
דא ליהו סתרא לליכון מלכין קדישין. ל׳ דיוקנין חקוקין ככסא ולא ליהו כורסייא
למלכא קדישא. בני עור. בני נשר. בני ארים. בני אדם דכליל לכלהו וכל מכפין
מסתכלין אלין לאלין ולתכלילן אלין כאלין ומכוייהו מתפשטן לכמה סטרין ורכוון עלאי
ותתאי דלית לן שיעור ומכוייהו ומסכון בני עור לתפשט לבעירי רוחא מכיה לארבעה
זכין ולתכלילן כאך ולאלין ליכון פרים וכבשים ועתודים ועזים ואלין קיימין לקרבנא
ובנין דמכסון הוא דליכון חיילין קדישין דמתפשטי מסוס בני עור מתקרבין ליסודא
דילהון ולתתמן מסוס יסודא ולבוסא דלהון ואי לאו דהוו להו יסודא כהאי עלמא לא
מתקרבין תמן. כגוונא דסוי כיוחא לעכיכתא קדישא מרוחיהון דקדישין ולתקריבת
לקבלא רוחא דסהוא וכא ולתסכא מכיה בגין דמכה הוא סהוא רוחא. כך אלין לתסכון
מסטרא דיסודא דילהון ולתתכון מסוס לבוסא דמתקרבי רוחא (פא דסא) מלבוס דרוחא
דילהון הוא וכבר לתסכון מכוייהו. כי בשר לתפשט לעופי רוחא מכיה וכשר כתרין סטרין
ליהוי ורוחא דא ושף ועופף תרין רוחין ובנין כך לתפשט ובחתא מיתיכא ומתמלגא
וקרבנא דשפי מכל סמר דכיא לא לתקריב אלא ונכה לתורים דלילון בקשוט לזווגייהו

מכל שאר עופין וכן כרפפין ולח לרגל מוקח לכך זונן ועיל קרבנח
מכויהו ובחתי ומתקרבי לזכון רוחין קדישין ומתתכיין מיכול ועקר דילהון ולח תימ היך
מתפטם זשיר מכח יוכח לן מ"שכ"ח דל לכמס סטרין חיילין דלית לן מיעורל לן מן
כשירל חלק לוך סכ"ל חד סדרג דקיק דלית מתחלי מכוין כל עלמין תל מיעל דקיק
מדליק לרכרכח עד הכח קרבנח מתרין סטרין דקיקין ככסח הכח תיח למשרי
דיוקין לזכון דקיקין ככסח . מט לית קרבנח מלחרנין חלח ודלי מכלהו קרבנח.
מרים חקוק ככורסייח כשעתל דקרבנח סליס חריס כחית ועלל כחפל ולכול ולתתכי
מתמן לדם חקוק ככורסייח לדם עקרל דכלל ומקריב תמן רוחיך ונפשתיך . ודם
עלמה לתתכי מדם תתלה וכל זוכח לתקריב לזוכים ולתתכי מכוין מדיליס ממס
ומיסדל דיליס . ולי תיומל דם חריס דלית ליס יסודל לתתל כסדוך קרבנח חריס .
כליל ככלהו דם כל ל' דיוקין דחקוקין ככסח מתקרבין לקרבנח וכלב הוי קרבנח
עלים . וכל לתתכן מתכן מעקרל ויסודל דילהון כדין כחת רוח לחלקל כוזכוין
עלין כפני ולויוי ומסרלי יכני וכודל ועקרל לזכון דרגין עלין דילהון וכל דרגי
יכיך ליכודיה ל' דיוקין דכורסייח בקדמיתל כלחל זוכח לקכיל זוכים ומתקרבי לזכון
בקדמיתל זוכח לזוכים . כפי חור כלהו כגים דמתפטמן לזכון זוכין כדקלחרן בלהון
מתקרבי לעקרל ויסודל דילהון . כפי כפר כדלחרן . כפי חריס כדלחרן . כפי חדם
דמקריב רוחיך ונפשתיך מתקריב לגבי חדם עלמה . ההוח לשעל לכות קדם הקדשים ולתקריב דל ולחלקל
מתקרב לגבי כהנח עלמה . ההוח לשעל לכות קדם הקדשים ולתקריב דל ולחלקל
בתקוניס כהנירו דלכזן (פ"ל דלתתין) לקדמות כהנח דלתתל . לזולי דו מכנגי
בחדוש ההוח סטרל דילהון חדי ולכסיר לכזן ומרחל דקריב (פ"ל דקדמי) על
קרבנח בכלותל דכל נלוחל על כלל סוס . לחתר לגכויהו ישרחל סכח סתמח
(פ"ל מועדיה) קדישל ולכסיר לכזן כל זוכח לזוכים וכל מלח כתר יסודל דיוליס לזולי
ולחתר דרגין תתלין ודרגין עלין לגב דכלהו מתערין דרגין דחקוקין ככסח לגבי
דרגין דלרעל יסודל דילהון ולזכון דרגין עלין דמטמרן כלל מתקרבי לכעודל
ומתעדכי מכל ניל דכל רגל לחד מפויהו למיכל לל לדרגי עלמי ולל לדרגי תלתל ולמתכי
סוס סכלח ולל לזוסוט ודל לזוסוט עלמה מכיל ולתתכי ויכיך לון רגל
לכתר כוון דיכיך לון רגל חד ונקד לחתכי ולכיל כדקל יחות ויכויכ דכתיב לריתי
מורי עם כממיכלין דרגין עלין . מורי עם כממיכלי ולתתכי כדקל יחות
(פ"ל דרועל ומיכל כיכל מפעל) לכלתי ועדי עם דכמיכל יעקב כרחל לל מכילס כדקל
יחות . מתיתי ויכי עם מלכי דל דרועל ממשל כיכל ומיכל לל כלהו דרגין (פ"ל קדכין)
עלין דלתתכי כסו מלכל עלמה כקדמיתל ודל מיכלי דיליס ולכלח דיליס . על
מכל מלכל דמלכל עלמה כקדמיתל ודל מיכלי דיליס ולכלח דיליס . על
כבורסייח ולכל דיוכן דמתפטמן מכויהו לחתכי ולמיכל . הסל מתו ומכרי דודיס כל דיוכן דמתפטמי
מכויהו וכלהו לכלי ומתפטמי ולחתכי ולמיכל . מתו ומכרי דודיס כל דיוכן דמתפטמי

ובל תד ומד כין דרגין עלאין ובין דרגין תתאין ביסודא דילהון מתקרבין ומתבנין
דא ליסו רזא וסתרא דקרבנא כדקא חזי ׃ תנו ר׳ לעזר ור׳ לבא ומאר מכרייתא
ומתטחו קמיה ׃ אמר ר׳ לבא אלמלא לא אתמסר אוריתא בטורא דסיני אלא דאמר
קב״ה אם כך ואחזי אוריתא ואתרין דילי דיו לעלמא ׃ ווי כך תסתלק מן עלמא ׃ מאן
יכפור בנוכין דאוריתא כלא יתחמך ומאן דסק עד דייתי מלכא משיחא לא
ליהוי דרגא כדרגא דא דר׳ שמעון אתרי כנויה ׃ אמר ר׳ שמעון על רזא דא אתמר
ליה לכר כם לטעוה כלום עד דייכול מלכא עלאה ומה ליהוי עלותא׳ נלות׳ לכר כם כנוכ׳
דא בקדמיתא מזמנין לדיוקנין דחקיקין בכורסייא על ליהון כריין דמתפשטי רוחין
דילהון על שפי וכשרי לקרבנא כריין דרוחא דילהון יסודא כללי עלמ׳ מכויכו וסייכו
עם רכו מעשיך וי׳ דא כריין דאתחזיין לקרבנא דרוחא דילהון מתפשטי עלייהו קרבנא
דיוקנין מזמנין על כריין אלין סייכו דקא מרן והאופנים וחיות הקדש וכל ליהון חיילין
לאתכין דקא מתפשטי מכויכו ולבתר כסכו רבא מיחד שמ קדישא סייכו לסכת
עולם לסכתהו וכו׳ יחודא דקא מייחד הייכו שמע ישראל וי׳ אלהינו וי׳ אחד ׃ ולבתר
ליהוי דקא מתערי לכנוכא סייכו ויהי אם שמוע ונו׳ דאמרו לכם ופתח ונו׳ דא
כנוכא דליהוי כנין לאסתרא סתרא (אם לאתערא מסכא) דא בקורבנא דא ולבתר
ישרש דא למת ויכוך וכבון ישרש סכא דקיומא על קרבנא (אם קרבנא עלאה אם דרגין)
דליהוי׳ דרגין עלאין פכימין דכלא קיומא על פתורא ׃ לכל ליה רמז לאד מכויהו
למיכל ולאוסיט ודא לקרבנא עד דמלכא עלאה אכיל וסייכו נ׳ דאמרו ונ׳ לאחרונות ׃
כיון דליהוי לכיל יסוד רמז לד׳ דיוקנין ולכל ליכון סטרין דמתפרסן מכויהו למיכל ׃
כדין אדם דליהוי דיוקנא דכלא כל אתר מחיך ונפיל על אנפוי ומסיר גרמיה ורוחיה
לגבי אדם דחקיק על ליכון דיוקנין לאתערא ליה עליה כדקא חזי וסייכו אליך וי׳ נפשי
אשא ׃ תלת דיוקנין אתרכין וכל ליכון דמתפשטי מכויהו אדם לדוד וסייכו יכיפו ׃
ירפכו ׃ ילמרו ׃ ולכרו כלהו אכלין ואתסיין כל אד ואד כדקא חזי ליה ׃ מכאן ולהלאה
ליהוי כר כם עלקו דיליה ליה (אם לליה) הסד ועבך וי׳ כיום נרח עלקו כשוכרתא
דיתכא כעלקו לאתספכא כלהון סניגורין עליה לכר כם ׃ על דא כתיב אתרי עם
סככה לו ונו׳ ׃ רבי שמעון היה חזיל לטבריא פגע ביה חלוסו אמר ליה שלמ
עליה דמר כמאי דקא עסיק קב״ה כרקיעא א״ל כקרבנו עשיק ואמר מלין חדתין מעמך
זכאה אתת ואתיכא לקדמ׳ לך אלם ואלם חדא כשיכא למעבד מכך לאסכמא כמתיכתא
דרקיעא ׃ שאלתא שאילנא עלמא דאתי לית ליה כיה אכילה ושתיה והא כתיב כאתי לגבי
אחותי כלה אכלתי ועדי עם דבשי ונו׳ ומאן אכלה אכילה ושתיה אלא מאר אכלתי
ועדי עם דבשי שתיתי ייכו עם חלבי ׃ אמר ר׳ שמעון וקב״ה מאי קא אתיב לון אמר ליה
אמר קב״ה אם כך ואחזי ואימא ואתיכא למשקל מכך ׃ אמר ר׳ שמעון כמה דאוקי ממה דאוקי לעב
קב״ה לכנסת ישראל ומסניאו דרחימו דרחים לה אבי עובדוי ממה דאוקי עכיד דלעב
דלאו אורחוי כמיכלא ומשתייא כגין רחימותה אכיל ושתיל ואתי לגבה עכיד דלעב
דיעותה ׃ כלה שיולת לאוסה וכעת למיכל ליה דין דייכול אתנה כהד דלעב דלאו אדחים
למעבד הכי ׃ הסד כתי לגבי אחותי כלה הולל ואתיכא לגבה ולמיעל כהד לאוסה
אכלתי

לכלתי יערי עם דבשי ולפיכך מדוד זמין לקבס ומפי עובדיו ממה לחרחור דקבס
וקבס קכיל ועביד רעותיה זמין למלכא ולמטרונית כהדיס הבד קומס יי למכוחתך
לחם ולחרון עוך מלכא ומטרונית כחדא בנין דלא לפרנסא לון מכו מלכין ומניטודין
דמלכא הבד כהניך ולבשו צדק וחסידיך ירננו בעבור דוד ונו׳ כהניך ילבשו צדק
לויך מכעי ליס דהא צדק מסטרא דליותי כיכהו׳ וחסידך ירננו לויך מכעי ליס
דהא רננה וזמרה בליותי כיכהו ואיהו מכי ואמר וחסידך דליכון מסטרא דימיכא על
קבס דוד לחו לחורח דולי מכי׳ אמר דוד בעבור דוד עבדך אל תשב פני משיחך׳
תקוכא דאחכא תקיכותא לא תעכי ליס׳ על דוד סגולתיל ומיכא לית לי למעבד רעותך
ולאו רעותי׳ וולכיכו מסלי לחורחא דעלמא דאתן למזמן לאחרא הסוא דאתי לגביס
לית ליס למעבד רעותיס אלא דלאו לחרחיס בכך׳ כך ויקח מלכי מלכי המקום ונו׳ הוחיל
ואתא אתן לגבי כלס אלא דלאו לחרחיס למעבד אלא בכרים וכסתות ואיהו יהבס ליס
לככין למשבב כלא ויקבל כרעותא דלבא׳ הבד ושבב במקום הסוא על ליכון לבכין
אלא דלאו לחרחיו בכך לוש כמי הכלכלתי יערי עם דבשי אלא דלאו לחרחיו בכך בנין
דאימו דבלס ועבד בכיתא לבלס ולא בחתר לחר׳ בחתריס לא לבכיל ולא אתי׳ בחתר
דילס לבכיל ואתי הבד בחתי לגבי׳ מלכין דעדר קבס לחברסס לא לבלו ולא אתו
בחתריהו בנין לברסס לבלו ואתו׳ אלא דא בחיך מלס דא בעא קבס למיתס ובנין דלא
למחזק טיבו לגרמיס קמי ככסת ישראל לא מלס לגרמך׳ זכור לבת בעלמא דאתרך
מסתבא בך לעולא ועלך כתיב נדיק מוסל ורחץ לבבו׳ את קרבני לחמי לחמי
ונו׳ רבי יודלי אמר בקרבכא לית עסן גלות ריח ולית ביחא עסן לבון מארי דרונזח
דכתיב כי לו יעסן לף יי׳ לבון לתסכון מעסן ועסן רוגזא כחוטמא לבון׳ ריח לבון
דלקרון תפוחין׳ אמר ר׳ אלא כתפוחים הבד ורוח לפך כתפוחים׳ משלי יו״ד שבא

את הבבא לחד תעמא בבקר׳ מאי בבקר לא בקר לחברסס הוא אמר ר׳ אלעזר מהכא
לחברסס בבקר׳ מכלן דאמרי בקר לחברסס הוא אמר ר׳ אלעזר מהכא
הבקר לור בקר לור לא כתיב אלא הבקר לור ולא לור קדמאה דברא קבס בשובלא
דברהמית ועל תעמ׳ בבקר בבקר דאתמודע לקבל בקר לחברסס לתקריב קרבנ׳
דלקרבן דבין הערבי׳ דלא יבחק ולקבל ערב דיבחק לתקריב מכלן דכתיב ואת יבחק
למוח בשדה לפנות ערב וערב דיבחק הוא והא לוקימנא׳

רעיא מהימנא

פקודא לא לתקריב מבחס בכל יום לאנפלוסי לסטלול לחס ולבובס ולקבן מוסף בלוחס מדם׳
בובוסא קדישא בכל יומא בזוך לסדורי דובוסא לעלבא בילא דמטרוניתא לי לוסו בדשו
בעלא זריך ליסמתא בנין דא מוקמוס מארי מתניתין בתלת עבינן לסוס לאנפלוסי דלאו
ומוקמוס לסמנויתא לוסו בעלא דסלי רסוס ויתקבלון בלוחא דעבינן אלו דבנין לילא עמודא
דמנויתא בנין דא מוקמוס מארי מתניתין בתלת עבינן לסוס לאנפלוסי דלאו בדשו הוסל
לילא דסלמין תמן משלל וכחס וכל ממכן דאכלוסין לילא וסבוסא בחתא בלוחא עם ישראל לוסו

שביעית תרנוס שלם מעלת לישב לשלים כלי סעלמא . ואם כתיב ויהי מס לתפיים עמם למיבע
תמן בגלותא עם שביעתא ולו תימא ליעקב פיים לה שמר ובנין לשיש בכל לילים לשיש נלותא ברשא
בעלם לוקמוה תפלת ערבית רשות . ופירוש לאחריה שיהו תמן למיכל לבמירן המריים כ"ק . כתתן
שלרי מתביתין ולשתטרו קמיה ובלו בשפי מלם ובקשרו לה בכתם קשרין לרוין מתיימין ולשטרן לם
ובליקו לה לנבי תבריים לשתלרו . לתר רשיש שהיתפל בוניבע קדישם בנין לל בשפר כלותין לישי
לשטר חוב עליהו לתתכם לים בנדיק מי עלמין לכים כל שמוך נלולה לתפלם לישו כוון בכל לוחן
יום . ובשפי תמיכת על יסוד כרוחשא ישיבל שם ה' שבבי עד הבקר כל מני זען בלותא לשפש
כשרב היש בלם ובבא חלין סיוכם לשת ערב בנין לשפש שלוק היש לשלוני שלכי מבשי לים
בגלותא לשטו ובכה נם הוש לתריכו . ושוד לשלוני שלוני לשישו לרון כל שלרן ולע בדיק
שתמן ושם הבדיק בכל שרו . לשתיל לבשלק מכים מעיק בן שפרים ובניכים שתשר ושם לשתי
ונם בכבם ושם תשוכבם שלמותיכם ושתשוכם לשלמתי . ובנדיק כל שכורש כורש בשרוך . לשר
כוניבע קדישם רשיש מסיבע דך לתשר ויקח מזה לת שבעות יוסף בנין דנוף ובריח שבשיבין תל וכנ"ל
שלך לתשר ושכם לקח שלמתי ונם בכבם לכך תפלת מעומד וכרכל הוי"ק ויקח בשם ובנדי כל שכורש
כורש בשרוך ושיבו ושתשוכם לשלמתי לשלת לשיל בישבע ושמלש בנוף ובריח ולשתר שתשלם
עליהו לבים לשפתח בה מחזין תרשין דשיל ליסרל לקיימל כיתי נשתך מ"ין מכרים שרשבו כשלות
ובנין לש בלותא לשתליח חוכם לשרשית לשות . בשרשיל ליסי השכיבע לשכיבע בין לרוש שלכש
בלותא כל ייתי נשרש שם חשל לשיל בים כיתיבים שכל בלרוחא שמלש לישבע לשרי ויסי סוף טרם כלם
לשכר ושכם לבקש ינשת מן בלותא ובנין לש כשקי מסטבא לשיבע שכל שת ידיו ושוי סוד
בישבע שרים בשמלש ובנין לש כים ה' לשלוני שב לישבע בדיק לשלים מסית בן יוסף לשר לים שב
לישבע לרוש לשכרם בלותא לישמש עד שסית סוכך שלום לרגלך . בשסוף ושכא יעבר רוח יתרש
פיסשת של ישרשל הלל לשסוך לת רוחי של כל בשר ויסני כיוסי ליסרש שתוחין לשלשת לשלחין ובא שתוחיכם
בנוחא לשבת לשתוסף בכר בם בשם יתירם בשבת שית לון בא כייסע לי בכשם יתירם שית לון כיוסע
לשיסי כוקבע בם בלותא לשיסי לכנדע . ויתבין ושתולין בשם יתרם בשבת בכל ישרשל בשלש כל
שיסי שכל לכל בר בם שיסי כשים שנדוי ושלוכבע שקי לשיוכבע בכל ישרשל בשלש בכל ושכא לשוני
כלהו שתקבלי שלש כיי שלכיכו בכל קרשלו שלין לבם ה' שוכתר שליהו בכתרים לשיסו כתר שליון
ושלי שיסו בשם יתירם לכל ישרשל בשבת ויתין מבין ובנין לש תקיכו בכל יומין למחסם בשוסף כתר
לשיסו חוסם לכל בדכשן לבלותין ולש שתרין מוסף שלש כתר . ובשבת תקיכו למיתר בשוסף כתר
יתבו לך ה' שלכיכו . שכל לכל חל מישרשל הכי כתוב לים בשם יתירם כשם לדבע דילים . לי שוע
תשיל יכבין לים בשם יתירם מעלת שמת ובשם יתירם לש שלכו לשיסי כלילו מעבר שפילן
ולי שיסו שים תם יכבין לים בשם יתירם מעלת שמת ובשם יתירם לש שלכו לשיסי כלילו מעבר שפילן
ובשוס שלם לכל בם . לש בשיש ישרשל לו מכס או מבין בשכשם לו בתורם לשתתר לים לשבין מעל
ושלוכם לו בכתיבים לו בכתובי שכי יסבין לים בשם יתירם לשתקריבת כתר מלכות . ולי שכם בשם
לשוקרוש שתקכים לכל חלם לשתתר כלם בשכשם עשיש יסבין לים בשם יתירם מתמך ולשסוף מבין
לכר מתוך לכר יסבין לים בשם יתירם מבישם ולש שוש שכם בכתובים ובכתובים יסבין לים בשם יתירם
יתיר מנדיק ובכל לתר בשם יתיר מעלכו . ולי שיסו בר בם מכל חלו שין יסבי לים כתר בשם ילוד כילוד

ותרין מצחין יתערון לגבייהו מסיף כן דוד לקבל כנסת ותקעאר בקצה דמכרסם הכא כתיב
תרין מסרין ולקמוס במתניתין מליתי קרין לה מאי בשתר בשתר ולא מאי בשתר תרין .
דשתרין מילת מסנים . פתח לאכנס על מילת השתר לכיה ייתי מקרי כנסן קרבין . ובנין לכנסת והוד
דשתרין מילת מסנים דכיס תרב מכנוסף דילך משמלת ובנין לשבת מולך ליתין מסה לחיהו כנסת ביתא
הוד מסטרא דהוד לגלף מסשסף תשתרת בי מקדש מרכב ויעקב אמר ר׳ שמעון לף סוד דילך
מבין ולף תסיר ולף נבוך ולף תם ולף כסיל ולף נדיק ולף מלך . לבתסוע נדיוקן לקבס נרף נדיוקן
דמבוסי כנוסף דישראל לשתאר נסון כסיס מתס ליי מלכיכס . מצלים פקודין דשתרך לשת פקודין
מצלין דילך ללף יסף כיס קבס ושביעיה כתיב עלוף נכל מלס ומלס . פתח ונשמר
תבאין ומסורין לכל הוס קבי לכלסו לר׳ שמעון נכלל עשהין נכל ומכף מאר לון מכף משבחכף לכו
כסוס כדיוות דלכין לשתון נכי כדיוסי מנדרסס ונחק ויעקב לשת מסן דיכיל לשבחף לכון מלף מאני
עלמף דשפילו מוריקף כלה עד מין סוף נכו סיף תליל בנוסף דשתאר נסוריקף לרוכס מילף מלס
ונשבס מכי יס הכי שבח דילכי מבל יתקיים נכו מס לשתקייס לסדוסף בקבל לשהרן לשון כמס
דסוקסיה הלה שמס בנדולת שמיו ילבס מוריס ותומיס . ותבלין ומסורלין כל מוסבין לשבחית
ויומיס טוכיס כל מוכף לשהריכן כיס כתיב מהכף משתמלכין וכל בליתין דיסראל ריבף לשון כריבף
לאר ולבוכס וכל מבקת רוכל בשאר יומין אבל בשבחית ויומיס טוכיס מביב עליס מכל מיכי בשמיס
בגין דביומין טבין מלקין מכל מבקת מוכל לשתף כיס ויאבף סים עמיו לבליתף לשיס בניית מאבף
עמיה מאבל לינבף עמיה בסוס אבף לשל ולא שליק עד שמיה . אבף דיעקב לשולבף וכו שמיה ואבף לבנף
פליתף בכמה מסריין דשכוין לשולבף מוכין עליה ולא בליתף דבבית לשקרי מלס דיעקב לבס
דשמאל שליק ככמה מסריין דשוכין לשולבף מוכין עליה ולא בליתף דבבית לשקרי מלס דיעקב לבס
ואבף מלאכי מלהים עליה ויורדים בגלין מלקין מוכין ובניין מתוקניסי מלין מלקין וכיין
ובשתין מוכין מתוקניסי ומסילין לון בכמה קבלין לשומן מבלבס ויעקב הבל שמעו הליס לת
ביה יי לבליתף ריב לשוריתף ומסילי קבלף לבליתף לשריבית על עליה בשאר . לבבן נשליל מוקמה
על עלות השחר לשקבלת עבבית ומבס כל סלילה מלף לשבמים עבדו נדר על מבות וכנין לף ויאבף
סים עמו על עלות השחר מלן שחר נלות לשריבית לשיבורס על נקר לשבבס לשיסי מרבע שעות
ויבס מבבס כנקר בריס שעתף קדמאס בסוף בשחר לשיסו בבף יעקב לשתן לשבבת על פילת השחר
לבטלף ביקמף משמאל לבנף כיוך יעקב שמאלף לשיסו סוך לבנים שתאר בתבי שומאה כל היום סוס
סוך מסטרף לסוך מלף מסמאס שתאלת בי מקדש מרכב ויעקב אמר ר׳ שמעון לף סוך דילך
מבין ולף תסיר ולף נבוך ולף תם ולף כסיל ולף נדיק ולף מלך . לבתסוע נדיוקן לקבס נרף נדיוקן
דמבוסי כנוסף דישראל לשתאר נסון כסיס מתס ליי מלכיכס . מצלים פקודין דשתרך לשת פקודין
מצלין דילך ללף יסף כיס קבס ושביעיה כתיב עלוף נכל מלס ומלס . פתח ונשמר
תבאין ומסורין לכל הוס קבי לכלסו לר׳ שמעון נכלל עשהין נכל ומכף מאר לון מכף משבחכף לכו
כסוס כדיוות דלכין לשתון נכי כדיוסי מנדרסס ונחק ויעקב לשת מסן דיכיל לשבחף לכון מלף מאני
עלמף דשפילו מוריקף כלה עד מין סוף נכו סיף תליל בנוסף דשתאר נסוריקף לרוכס מילף מלס
ונשבס מכי יס הכי שבח דילכי מבל יתקיים נכו מס לשתקייס לסדוסף בקבל לשהרן לשון כמס
דסוקסיה הלה שמס בנדולת שמיו ילבס מוריס ותומיס . ותבלין ומסורלין כל מוסבין לשבחית
ויומיס טוכיס כל מוכף לשהריכן כיס כתיב מהכף משתמלכין וכל בליתין דיסראל ריבף לשון כריבף
לאר ולבוכס וכל מבקת רוכל בשאר יומין אבל בשבחית ויומיס טוכיס מביב עליס מכל מיכי בשמיס
בגין דביומין טבין מלקין מכל מבקת מוכל לשתף כיס ויאבף סים עמיו לבליתף לשיס בניית מאבף
עמיה מאבל לינבף עמיה בסוס אבף לשל ולא שליק עד שמיה . אבף דיעקב לשולבף וכו שמיה ואבף לבנף
פליתף בכמה מסריין דשכוין לשולבף מוכין עליה ולא בליתף דבבית לשקרי מלס דיעקב לבס
דשמאל שליק ככמה מסריין דשוכין לשולבף מוכין עליה ולא בליתף דבבית לשקרי מלס דיעקב לבס
ואבף מלאכי מלהים עליה ויורדים בגלין מלקין מוכין ובניין מתוקניסי מלין מלקין וכיין
ובשתין מוכין מתוקניסי ומסילין לון בכמה קבלין לשומן מבלבס ויעקב הבל שמעו הליס לת
ביה יי לבליתף ריב לשוריתף ומסילי קבלף לבליתף לשריבית על עליה בשאר . לבבן נשליל מוקמה
על עלות השחר לשקבלת עבבית ומבס כל סלילה מלף לשבמים עבדו נדר על מבות וכנין לף ויאבף
סים עמו על עלות השחר מלן שחר נלות לשריבית לשיבורס על נקר לשבבס לשיסי מרבע שעות
ויבס מבבס כנקר בריס שעתף קדמאס בסוף בשחר לשיסו בבף יעקב לשתן לשבבת על פילת השחר
לבטלף ביקמף משמאל לבנף כיוך יעקב שמאלף לשיסו סוך לבנים שתאר בתבי שומאה כל היום סוס

[illegible]

[illegible]

פתח ואמר נתתי לנגיד וכו׳ עד תלבי תמד כלפם כפרשת ויקרא לף ג׳ עמוד ב׳ •

ובחבורה קשמעם מיהו מורי עם כשמרדעה ימיכא כיהכא שמעם מכלתי ועדי עם דבקו ישקו נרחל • שתיתי ויכי עם חלבי • דרועה שמעלה ביהכא ומיכא דרועה שמעלה ביהכא נמלכות • דרועה כרחל עמודה למעכיתה כמלכות • לחיכן חמר עם הוד • ישקו כרחל עמודה למעכיתה כמלכות • דרועה שמעלה ביהכא נבורה כחנה • ומעמי שכי מדות דיליה שכי • חלה רוח דיימא שכא דוד אמר כפכיך ילבשו צדק וחסידיך ירננו ומתאר שתה ולייך מכעי ליה למימר אמרה כקש לפי שרש לשון כתר דומיכתלי אית לי למיעבד רעותך ומהכא פוליפא דכעל שכית למזמין שפיל למלכא אית ליה למיעבד רעותיה וכגון דא מוקמוה כל מה שיאמר לך כעל שכית עשה מן שנא • ואם כל דא דרוש דא שפיר דקא מכעי ליה למיעבד רעותיה כתיב שכי יי׳ לא שכיתי • וככל קרכנין לא כתיב כהון אלא ליזדל אית ליה למיהוי דיסכי דרגין דשמים נקרכה • אלא מורי מורי ויבר לול • עם כשמי שכית עולם • אלכתי יברי שמע ישראל • עם דכמי כרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד • שתיתי ייכי ויסים לם שמוע על ויאמר • עם חלבי מן ויאמר על לחם • אלכי רשים ג׳ דשמוטת וג׳ מקרונות • שתו ושכרו דודים שאר כרכתן דנלויות • ואכחורא קשמעם שתיה דקרכנא מלים וכשמים ועתודים עוים לויה לאבי שור שבי כשר׳ שתי תורים מן שכי כשי ויכה ונריך למרשם לקריכא לנגיי שור דיהיכו שמעם למקכרא חסר כנכורא שלם כחיה לנגיי כשר דרגע דיעקב וכגון דא מוקמוה מלכי מתביתין סופרים דיעקב סופרים דשלם קשמעם הוא • ומאן נכיי דשמתלקא למתקני ישראל דכתיב כי יעקב יעמר עוד שמך כי אם ישראל יהיה שמך דיהיכו ישראל

עקר למרשם כיכויהו • רש״י ובמדרש שלמה כעל מחזה

רעיא מהימנא

ועשירית הוף׳ לחמי. אמר רעיא מסיחכא מאן דמוקמ׳ כפרורין

חלה עשורית דכשמ׳ עוריק לון כאתר דלא מצטריך

הוי׳ה לקכלכי׳. דהיינו עשירית דדכנין ואצטריכא למיתיהכא כין תרין דרועין ודהיינו כלת כשמיא והיינו כשמיא למיתפקד על כשמיא דחמיא מיכין דהיינו חטה ושעורה ושיפון וכו׳ ממכא דעלמא. ולא שוי ממכא עלייהו חלה קכ״ה כלהוקיו וכגון דא מאן דמוזגל ככשמיא וזריק ליה כראש׳ עכיותא דדיף לכתריה וחד ממכא לתפקד על דא והיינו דדיף לכתריה למיהכ לוה עכיותא ולא יפוק מן עלמא עד דיצטריך לכרוזי ועלים כתיב כולד הוא ללא חיים כוד ויסך מטלטל

גלי מאתר לאתר ללחם חיים הוא ולית

מאן דיסגי עליה ה"ד לימ' מאן דיסגי עליה כגון דלא ומכח ישיב כגון שיעורא לכל מוקמים מאני מתניתין דשיעורא לפירורין כויית לפתותן כל שכן מי פיגין כביצים מאני מקמיתין דקקלקן עד כזי עד כביצים לכרכא עליסן ומרם רוש לא"ה מיורין שלש לכל שטר תלי ר' יהודה שעד רביעית פיסו שליש לשמשא כיס עשר ולשמשא ל' לפיכון ילוד מאי עשר לימין ילוד שם שם ומי שם קוכא לפתח ל' מן מאל שישרע כויית ' מן ילוד שישרע לילים כביצים מיסי ל' שלימו דמרכבתא לשלש ושלימו לשרכא שכפין לשלש ובגין לש יסף ילוד פבין שלוך ומוקמוש מאני מתניתין ושכתיב שעד לש יסף פכיס שלש שמר שקלה ולש לשמרתי לשם ושכלתן ושבעת ושם דקקלקן עד כויתעד כביצים ויוך לש יסף לשם שפיס ורכבן דמתני ומתוקמי כל תלמוד לשון דלשון על רוץ דלוך לשיסב לן מוכח שלימת לתקשא לנבך ושליך ילוד שקי קכ"ה ושכיכתיה ומר סכי קכ"ה יסף רשוש לילך לשיסב לן מוכח שלימת לתקשא לנבך ולנבי מטרוסיתא שלשם עלמא לשתי לשתמר עלוה כי ל' שמלוכה ומוטל כנוים ולנבי מטרוסיתא תכייכא לשתמר בה ומכא תכייכא וסיפא לי' שמלוכה לתקשא שלימת מכל עדוכין ומכל מאכלין ומכא מוטן עמך לכל מאני מתניתין ולמאני מקשא ולמאני תלמוד וכא למאני מתני תורה לילך כלש לילך מטרוסיתא קדים לילך עלמא לילך תתש וכלש כרסות לשלת כל עלמין לדון כל שלוכים שלך על כל שמלכי לשולם ותתא לשיהו יהוד כלש תכייכא ולית לת ובקודש לשתתקף כשדים ולש שנוי נוכין לשיכנא לשיהו מאני כל מתתמלן לכוין להוויות שתהן וכמויין וכל רוץ לשכמתין לשתתה לין כלשני לילך לילך עלת על כל עלית שכא מתכלן קשך לשתתה לן לילך לילך לילך לילך לשיהו מאני ומאי לשמיעלכל ישראל לא תעשה כה ש תשוש תורת שמך ושתך ליה שותפי לשם שלמא. קם ומכא תכייכא ומר מאני מתניתין כשמתין ולומין ובשנין לתתרן לכן ולעברו סיפא מכוין לשיהו ולאו מעשה שרא עשה עלמא לא לתעכא כה ש תשוש תורת שמך ושתך ליה שותפי לשם שלמא. קם ומכא תכייכא ומר מאני מתניתין כשמתין ולומין ובשנין לתתרן לכן ולעברו סיפא מכוין לשיהו ולאו מעשה שרא עשה עלמא לא לתעכא כה ש תשוש תורת שמך ושתך ליה שותפי לשם שלמא. פתח ומאי מאני מתניתין לש מוקמוש כעל סכיש נוכש ומורם מכרך ועוד מוקמוש נריך לדקדק נס מן סמוכיש ותרין הסיש לימין לכל שתי שלשם. שתי ככרות לשכת. ' מיסי ככיכר לכל חד וחד ומאן מיסי כעל סכיש לכנוש לש ' אדהכי שם סכא לסכין קש כחיש לבשיש ומר רעיש מסיפ' שיש לשתתה מוזר לך לשם לשם מיסי ' שתי ככרות לילים כמש לשמרת לימין ס' ולאו ' מיסי לכל יעקב ס' לשם לכל לשם ולכל ' כביכה לכל מל. מר ליש סכא סכא ושם ככמה מתרין מוקמוש לישתק מיסי כעל סכיש ויוסף מורם לשרכא יסף מל עלמין כלילו מי כלכלן לכלש לשתתקף ובגין לש מוקמוש עלים וכרכות לשם נדיק. לל סכי הוש וכלש קשוט. כל רוץ כשתריש מה לשכא לשרית ומש לשת לשרת. מכל סכוש לשלין כשמש מאן סוש. מר ליש סכא סכא כדיוקכיש ולש יול שם ושו שם ולש מלש לשכבתא עלשם לשכפין לילים ילוד ובגין לש ' לשם לשימון ס' ושישרע לשוקמוש כויית וכביכה לש שתתא כויית בשן שמש משערין לשם מוקמוש רבשן לשין שעשין מכוית שקוק שכי לש יסביכן תרין שישרין כשת ' למהוי כויית וכביכה שלש תרי שלשת ביעות לימין שית ' שתשלש ' ושישרע ' מן ילוד עלשם ' מן שלכי תשלש ושישרע ושלין תרין חל ככויית וכל ככביכה לרוץ לש ושהלוכתי. שתש סכא וכשיק ליש. לשסכיכ קש כוכיכש קלישש פתח ומאי ולאו כשן שתשערין שם שמו ושם שם כבו. חלו שכרוש ומרו וכשם סוש שלן לזכי לשוכל שכאי לשתתה כיש לכו לשתו כלשתי. וכלש כשמש לשתשקף כשורית כלשם שכיש תשכל ושלן גריש לש לשכלת שלש לשיש נשן לשתה כתוכתש ושמש לשתשקף כשורית כלשם שכיש תשכל ושלן גריש לש לשכלת שלש לשיש נשן לשתה כתוכתש

ושתשלת

לתקוות

ניך וחוזך ימיך . כי הוא חייך כעולם הזה וחוזך ימיך כעולם הבא . לעלעא דתתי לגופא דין וכעלעא לעלמי . לכשתתן לוח הכי נדקא מיסי מריכות ומיזון כתרין עלמין הכ"ל כי הוא נדקק ומרוך ימיך יתקבון בגופא דאורייתא מיסי מריכות ומיזון כתרין עלמין הכ"ל כי הוא

חמשאה מוקמוה מארי מתניתין דצריך לסמוך על פתוריה בגין שבויה . ורוח ממלל בגין דלא יהיו לין בעי לקבלה הוא ומיכל דאורייתא למסמך מתייסיבת דאורייתא ומיזון כתרי ימין ״ .

רביעאה לעלמי נוסח מלה מיכל מתבריכת ומתעבידת מיזון הכ"ל תדשא סמרא דמך . ומשנינן לכבשי כיתו בתנך . בגין דיתברך לכיתהו לאיסו כפם בגין לתתתא ס׳ כפ׳ מנצפץ . ומשנינן לכבשי כיתו בתנך . בגין דיתברך לכיתהו לאיסו כפם בגין לכתוב עיבוי׳ ומנביהו מן פקודים בגין לתת ס׳ מיסי כוס בעי לקבל נ״ת לאיסו טפח לכוס עליוסו מן ירק ומן חד עין ומין ומד עין מתלת ומיזון ע״ב כמכיין מן ומסי מיסו רוח לכיתן מרעא דיסרל לתתר כפ תמיד עיבוי׳ לגליך כפ . ועייכין לתשלת מימן מכעין מכסדרין ומפס לכתוב . בגין דיהוי לתסיק קדל מימיהם דת לעמו . וכתן עיבוי כו . בגין דתמר כוס לקבל ס׳ מפס מפרס . מקבלי כפתי ילון כגוונא לפוריתא דסוס כתרין לתין ס׳ לדין כלוסת תדל לקבל ס׳ מנכעאן דיד מתלת ולתייסיבו כיתהו דסיבו כיד ימין . ובגין דת מכי ליחות מכיס סוריד כידו ולא כידין . ומכי מיהו לתסיק קדל מימיהם דת לעמו . וכתן עיבוי כו . בגין דתמר כוס לקבל מרעא דיסרל לתתר כפ תמיד עיבוי׳ לגליך כפ . ועייכין לתשלת מימן מכעין מכסדרין ומפס עליוסו תרין עייכין עליאין חד עין ומין ומד עין מתלת ומיזון ע״ב כמכיין מן ומסי מיסו רוח לכיתן נכוס עיבוי׳ ומנביהו מן פקודים בגין לתת ס׳ מיסי כוס בעי לקבל נ״ת לאיסו טפח לכוס לתתתא ס׳ כפ׳ מנצפץ . ומשנינן לכבשי כיתו בתנך . בגין דיתברך לכיתהו לאיסו כפם בגין לתתר כפ תמיד עיבוי׳ לגליך כפ . ועייכין לתשלת מימן מכעין מכסדרין ומפס לכתוב . בגין דיהוי לתסיק קדל מימיהם דת לעמו . וכתן עיבוי כו . בגין דתמר כוס לקבל מרעא דיסרל לתתר כפ תמיד עיבוי׳ לגליך כפ . ועייכין לתשלת מימן מכעין מכסדרין ומפס

ניך וחוזך ימיך . כי הוא חייך כעולם הזה וחוזך ימיך כעולם הבא . לעלעא דתתי לגופא דין וכעלעא לעלמי . לכשתתן לוח הכי נדקא מיסי מריכות ומיזון כתרין עלמין הכ"ל כי הוא נדקק ומרוך ימיך יתקבון בגופא דאורייתא מיסי מריכות ומיזון כתרי ימין ״ .

חמשאה מוקמוה מארי מתניתין דצריך לסמוך על פתוריה בגין שבויה . ורוח ממלל בגין דלא יהיו לין בעי לקבלה הוא ומיכל דאורייתא למסמך מתייסיבת דאורייתא ומיזון כתרי ימין ״ .

רביעאה לעלמי נוסח מלה מיכל מתבריכת ומתעבידת מיזון הכ"ל תדשא סמרא דמך . ומשנינן לכבשי כיתו בתנך . בגין דיתברך לכיתהו לאיסו כפם בגין לתתר כפ תמיד עיבוי׳ לגליך כפ . ועייכין לתשלת מימן מכעין מכסדרין ומפס לכתוב . בגין דיהוי לתסיק קדל מימיהם דת לעמו . וכתן עיבוי כו . בגין דתמר כוס לקבל מרעא דיסרל לתתר כפ תמיד עיבוי׳ לגליך כפ . ועייכין לתשלת מימן מכעין מכסדרין ומפס

תקויות ממתים לכפר לויקום לא ייעות וכנוכח דעלמא דאתי יהא קיים כבי עלמא דין יסא
קיים. **שתיתאה** סלא יהא גרגרן וכלבן על פתוריה דמלכא כנוכח דעשו דאמר כלשטפי
ואמלא פרח הלעטף הלא בפרח מעיכם. לוף הכי מאן דלפיק מלין דכלותין לא דלויקא מפומי
בפי לפקף לין בסטפכם סלמים ולא בהלעטה מפריס. ולא עול סלא כנין מכבף דשמע יקדיס
קבם ליסט. **שביעאה** מים לאמרוכים ופוקמוס מים דמשוכים ולאמרוכים מוכף
ואמנעיים דשית. מים דמשוכים נריך לסלקף מנכנין כנין דלא יהדרון מסקין ויומאו לא סילים
ואית מרכבן דאמרי דלאמרוכים עשה סלא סדשית סלא תשמע לא בעיכים ורא סכי לפקין מחובה
ואמרי מלין דלמרו מוכף ולאו סרא מרעף לסתרא גאוכים מלין הלא לתקיף עלייהו עד ש
פעורה מסר יוריך ולא עול סלא דאמרו עלייהו נ׳קדושת הכל והתקדשתם והייתם קדושים.
ואתקדשתם אלי מים דמשוכים. והייתם קדושים אלו מים לאמרוכים כי קדוש זה שמן מלכ. אמי
יי״ו נרכב. ואמנעיים כין נכיכם לכסר וכנין דף ואתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אכי יי׳
וכלין עשה דאמריהון יסוי לון לנכיכם. לוף הכי ואתקדשתם כשעת עשיים. מים דאמוכים דולע
נר כם עמוד. לאמוכים דכוקף מוכף. ואמנעיים קל דרעין וכנכיכם תקפיאכי הכל אלא כאלא
תקיכי וכנכיכם תקפיאכי. ואפי פיסו דקל דאמו כין נכיכם לכסר דאתמר כיס עור וכסר אלכיסכי.
תמיניאה לשלשה נריך כום. שמעי כיכם אוכי אליהקם מעשר ספירון מעילף לשתף
וכנין דף פחות משלשה לף נריך כום. דיתיר לשלשה נריך כום קף רשין קדושה לך ישלשן ולף
עול אלא דאוריתף לף כשתף פחות מן כשם. ישראלים. תירה. כהיתים. וכתוכים.
כורם אליהאי. ביום אליהאי. ודף כיכם יהו וכנכיכם שתר אלא משמרות הוי אלילה. אלכית
רביעית. עלה לשתר לרכעה משמרות הוי כלילה ש דאלת עשפין לקבל אלת משמרת. וש
דאמרא עשפין לקבל לרכעה משמרות. **תשיעאה** כום אל נרכה רביעית לון ושיורף לילים
לקבל ס׳ רביעית דסם ילוד. **עשיראה** בשדרם לומר כנרך אלהיכו ומכיכתף תתלה מיהי
רביעית ושמיכית רביעית דסם ילוד. עשיריה לשתר סעיכן לאוכין יוד לף ואו לף. וכמה נריך כר
כם לכטרף נרמיס לף לוריק מלין כאלר לף מנטריך כמו מאן לוריק כסמא. כ״ם מאן לוריק
כסמא לאוריתף לכר מפקוריס לאיסי סכיכתף לאתמר כס זס סאלכן אסר לסכיוו. וכתוכים

תלת לישון דגרמין כום לגרמיסן תרין כסלי עלמא וחד כעלמא לאחרא ושון לישון
מאן דלייט גרמיס דמכא ומכעין לאחרין דממכן תחותיס נטלין מסו מלא ומאני
גרמיס הסוא כר כם סלי ממכא ומכעין לאחרין דממכן תחותיס נטלין מסו מלא ומאני
מאן. מאן לן רב ממסא לאמר ומא לין מאני כף מספרך לאר כתיבת ואמר לגורך
ואגב דקלא עכוד רשותיס עם כל דא לא לסתזיב משובעא ואף לתמר דלא לאדכר
כפרשת דכיבי ואתמי מתמן. ואף לוקמוס מאן לן רב מדוד מלכא לאמר לאחריתי
לשמרם דרכי מקטוף כלשוני לשמרם לפי מקסום כעוד רשם לגבדי. מאי כעוד רשם
לגבדי הסוא ממכא דלתפקד על דא ובטיל הסיא מלא לאכלשם ליה לכר כם. וחד מאן
דזריק כממא לו פירורין לכממא כלרעף וקא עביד כיס ולזולא כמה דלתמר סכי תרי
כסלי עלמא. וחד כסלוף עלמא מאן לאוקיד מרגיל כמנאי סבת עד לף מטו ישראל
לקדושם דסדרף כגין דקא מחלל סבתף וגריס לגורף דגיכם לפתוקדף עד לף מטף

זמניהו . תד דוכתא לית בגוייכם לית יכון דקל מקלי סכתא . כיון דליהו לוקיד שרגא
עד לא מטא ומכיה חד ממכא לית בגוייכם כמוהלי סכתא ולוקיד בקדמית לסהוא דוכתא
ואמר הלי דוכתא לפלניא . וכל מייכין דגוייכם מסייעי לוקדלא סהוא דוכתא . סהוא
ממכא קלרי ואמר סכם ו׳ מטלטלך טלטלא גבר ועטך עטם . מייכין דגוייכם לאמרי
כלור ש לארן רמכת וידוכ שמם תמות ונו׳ . כנין דליהו גריס לון לאתוקדא עד לא מטא
זמניהו . סת לן תלתא לגרמי כים לגרמייהו כמם דלאתמר .

רעיא מהימנא

אמר רעיא מסיממא דוכתין לית בגוייכם וכו׳ עד על לאתון . כלפם נספר ויקרא דף ו׳ עמוד כ״
ד״א ויחליט וסכה סלם רעיא מסיומא מלאלמלק על כל לאתון סכי לת עמיד לאתלקא על כל כריין
כגין דאתמלק לשמא דיולדי ולא לי כיכי ו׳ דכוסנכיס לי לדכקדמיק הויתי נשם יולד סא ולא
סא לליהו ולאלא כיב׳ מכילן דרמני לליהו לאמר כען תמלק כלל לליהו ולי לתרין שמהן מסדין סלם
על לאחד כלאכא וכב׳ ויהין אלין ילקייס כך ירוס וכשא מלא כמם דלהכי סלים מלא לאשבח סלם
ונספוך לתוון מלא הוא סלם . ירוס כלרבא לכפין דלאה יכלכך ירוד . ושא כלרבא מכפין לסור
לאוכון יש ירוד כשמלא . ונבה מלא יאר ירוד כמנציתא ולא יול כי ואלו סי . ושא ירוד סכיו אליך
ויסס לך אליס רביעאה ילוד ושמו לת שמי על כני ישראל ואני אכרכם . מסטרא דימינא דאתקריאת
אכן וכמה לכפין מפולמין יקירין דאתכתו מכרי דמכויהו מיא לאוריתא כפקין ובניהון אתמר לאר
כ׳ עקיבא לתלמידוי כשתניתי לאכני שים מסור אל תקרו מיס אלא שנא תשתכחו כשפתיכם לא תמרון
לאוכון מיס . מיס ממש . ממש דוכר שקרים לא יכון לכנר עיני . דשון מיס לא לוריתא לאתא כם
ותורס חור . ובגין דכאי כסורא כניב כמכוסא דמיא לאר לא יכוכו מיתין אתקרי מיס ומסטרא דשמאלא
סאי אכן לליהו׳ אתקרי נחלת ומתתן עשר סניכן כשלסכת קשורה נשלחת ואיהי לא ל׳ נוכחין ל׳ יול
סא ואת סא ילוד ואיהי יל סנדולא כיסיפא יד סחוקה כשמלא . עשוה לשמנעיתא מתתן ליהי יד ישם
כלים מא׳ נוכחין וכגין לליהו מסטרא דיסיב ומסטרא דשמאלא נשלח כא כטיל קב׳ מקטף ליהין
כוכרלין ומכלן לכהן סאלל וכחם . סאלל עשה דגייכם מוכה על לוחא כשם מוכה על לוחא
ולליהו רכב למכה על יתף כיסיפא לאכרם דדרגין אכר כטיל מקטף מיסתאלל ואמר לילים .
ומסאלל ליכמק דדרגים אכר כטיל נקטף מעשו ואמר לילים בהרין מעיהין לליהו חד מיסיב מעיה
כן דוד . ואל מסאלל מעיה כן יונף . ובדרגא דיעקב לליהו לקבליה ברוך לשכל לת ידיו כי מכשא
סכסיר . לליהו לשאלל . סור ליסיפא דיסאלל . בגין דיסולא נלא נעשו . לשתכח יסיפא לקדושא
עם שאלל דעשו ושאלל לקדושא עם יסיפא מסאלל דיסאלל . על כי יכא שלם . רעיא מהימנא
נלוחא . ובסון כטיל נוקבא ועבד כי כגוופא דעבד כי מעורבין כעשו ויסאלל הכי יעקב מעורב
נלוחא . ובסון כטיל נוקבא ועבד כי כגוופא דעבד כי מעורבין כעשו ויסאלל הכי יעקב מעורב
כלכניס תשלרת ישראל כטיל נוקבא מעבד כי ונתלת דרגין אלין יפקוד כסכים לוויס וישראלים מן
נלוחא . ובסון כטיל נוקבא ועבד כי כגוופא דעבד כי מעורבין כעשו ויסאלל הכי יעקב מעורב
עם שאלל דעשו ושאלל לקדושא עם יסיפא מסאלל דיסאלל . על כי יכא שלם . רעיא מהימנא
נככיר . לליהו לשאלל . סור ליסיפא דיסאלל . בגין דיסולא נלא נעשו . לשתכח יסיפא לקדושא
כן דוד . ואל מסאלל מעיה כן יונף . ובדרגא דיעקב לליהו לקבליה ברוך לשכל לת ידיו כי מכשא
ושאלל דיכמק דדרגים אכר כטיל נקטף מעשו ואמר לילים בהרין מעיהין לליהו חד מיסיב מעיה
ולליהו רכב למכה על יתף כיסיפא לאכרם דדרגים אכר כטיל מקטף מיסתאלל ואמר לילים .
סאלל עשה דגייכם מוכה על לוחא כשם מוכה על לוחא . שאלל כשם כטיל קב׳ מקטף ליהין
כוכרלין ומכלן לכהן סאלל וכחם . סאלל עשה דגייכם מוכה על לוחא כשם מוכה על לוחא
כלים מא׳ נוכחין וכגין לליהו מסטרא דיסיב ומסטרא דשמאלא נשלח כא כטיל קב׳ מקטף ליהין
סא ואת סא ילוד ואיהי יל סנדולא כיסיפא יד סחוקה כשמלא . עשוה לשמנעיתא מתתן ליהי יד ישם
סאי אכן לליהו׳ אתקרי נחלת ומתתן עשר סניכן כשלסכת קשורה נשלחת ואיהי לא ל׳ נוכחין ל׳ יול
ותורס חור . ובגין דכאי כסורא כניב כמכוסא דמיא לאר לא יכוכו מיתין אתקרי מיס ומסטרא דשמאלא
לליהו מיס . מיס ממש . ממש דוכר שקרים לא יכון לכנר עיני . דשון מיס לא לוריתא לאתא כם
לאוכון מיס ומכלן לכהן סאלל וכחם . סאלל עשה דגייכם מוכה על לוחא כשם מוכה על לוחא

כתיבן לא הוי חלף כתית ונדיק חיסר דכתיב הסוף כנידו מלעילא ככל סיפא ופיפא לפקק מוכין דחיכון סיפין דנוקבא ולאמשכא כתית כדקא יאות לה לא הוי חלף כתית שמן מאי כתית חלף רמז דקא הוא רמיז לשמשא כנוקבא לאכנדא לנבא שמן רבו׳ בלולה כמין כתית. חלף רמז שלשה חיסרן דחיסרו חמר ר׳ שמעון יאות אמרת. חלף רמז שלשה חיסרן דחיסרו כתית. חלף רמז שלשה חיסרן דחיסרו שמן מאי כתית חלף רמז הוא רמיז לשמשא כנוקבא לאכנדא לנבא שמן רבו׳ כתית כדקא יאות לה לא הוי חלף כתית לחפק מוכין דחיכון סיפין דנוקבא ולאמשכא הסוף כנידו מלעילא ככל סיפא ופיפא

כתיבן לא נ ג ב א כתית

בלולה כמין כתית. כמין בהיות שמן דכנוד ונפיק מלעילא. אמר רשיע מהימנא מתיקין מלך ודאי אתמר הכא בלולה כמין כתית ודאי לגו אוריתא ליסי בלולה אלא למען דסבור כמה מבתרין בגיכס בלולה כמה דאוקמוה מארי מתניתין לגיט אוריתא כמה דאוקמוה מארי מתניתין לגיט אוריתא מתקיימת אלא כמו שמות נאמרים עליה. ועוד בלולה בשמן תוכה לרמות עבי סכיכה. ועוד בלולה בשמן תמרו כומן שאתה מכתת כנגיך מעריכה למריכה

בשמן מעשה. לקבליהו ויקח לוד מעשה חלוקי מכתים מן מכתל וזיכון לקבליהו מעשה תיבין לזיכון שמע ישראל ידוד אלהינו ידוד. ואמי כתוך סנולה לא סכיכתא נס קבה אחל ו׳ בתוספת ואמי סוף כתב בדיק מי עלמין. וכתב יונה מעדן להסקות את הגן אמי עלן לא כיכה כסר כפיק מכה לא ו׳ בן יה לכנף דכיתא מסיפכא ודיוא מסיפכא כפיק מעמא עלאה ואתפשט בשית כפיק עד בדיק ומכוה מסקי לנכתא דעדן לאמי סכיכתא אמי כבר כ׳ כתב כ׳ כיכה ר׳ ———— בשית אמה כתב בזיכא מכמה בשמעלא ככה למילא לעלת העלות׳ פסירן כלאו לתכללו נכתב לאמי אתפשט עד בדיק לאיהו כלול כלא ובניכוה מוקמוה מילכא דכא ותקוף ואזון לכלא כיא מכוה תליה כלא.

רעיא מהימנא

סלת למנחה לאעלאה להאי סלת קמי מלכא עלאה למנחה כין תרין דרועין. **אמר** רשיע מסיפכא מכאי לאסתמודא כאי מלין סתימין דחיכון וכדיך למאמתא לון קמי מכרייהו מכרסא דנחק דתקיכו סתרין ומכמ׳ לאתמר עלייהו לף ידי יסדם מרן. לא ינחק.

ואוכי טפחה סתים דא מנחה. דלהלן דלסין סמך ופקד לאתמר עלייהו כסנא ו׳ כיסיכו ובזרוע עז חיכון תרין דרועין למלכא לאיסו ילוד עמודא למנצפיכא סלת דילים לא סכיכתא תתלס כסולא דילים סלת בקייס מסטרני בלא סגיסו לסמוכא ובלא תעבוכא מסוכא כללהי חיכון מזוכין עס נסורין כנר קדס מן ותבן ובמוכיהון דישראל מתערבין מסוכין בבהונין. ובגוסא דלא כך כם תבוא ולבתר חיסו כורך לה כבורר מוכל מקוך פסולת כך ישראל נזיך למעבד ברוחיהון כל מעבדא נסון מסוכין ורוח למלא ובמי מלדים רוח כסנדס וגו׳. לבסכי לאתר מסוכא לאיסו יבר הלא למכמי על רוחך כמון למכסס על חטא לו כאכן למכסס על מעמא ולא מכא ליה לאכסלא ונזמכין למסך לאיהו יבר סרא מכסס על יבר הטוב לאיהו חוב חיסו כמלן לתפים בכית סמורין לייהה. ואוף סכי כל יבר הסוב חיסו תפים בלשו ליבר סרא סכי חיכון תפוסין חיילין ליבר הטוב בלשו לחיילין ליבר סרא. ובומכא ליתבר בר כם רוחיה בכל מבריך דילים קדס ילוד מס כתיב לאמר לאסתבלא נס ולאסבר בחסך סנלו. אלא כיכתא אמי סלת בקייס לליל חסוכא וקבלא יהיל לאתבלא נס. אמי כנסן לא מקבלא בדככה מחון מאכא לאלון אמי מיכא ואסיומלת כין דרועי מלכא אמי יקבל. בלולה בשמן כתית. ובראשית

רעיא מהימנא

בלולה בשמן כתית. בשמן בהיות שמן דכנוד ונפיק מלעילא. **אמר** רשיע מסיפכא מכאי לאסתמודא כאי מלין סתימין דחיכון וכדיך למאמתא לון קמי מכרייהו מכרסא דנחק דתקיכו סתרין ומכמ׳ לאתמר עלייהו לף ידי יסדם מרן. לא ינחק.

ואוכי טפחה סתים דא מנחה. דלהלן דלסין סמך ופקד לאתמר עלייהו כסנא ו׳ כיסיכו ובזרוע עז חיכון תרין דרועין למלכא לאיסו ילוד עמודא למנצפיכא סלת דילים לא סכיכתא תתלס כסולא דילים סלת בקייס מסטרני בלא סגיסו לסמוכא ובלא תעבוכא מסוכא כללהי חיכון מזוכין עס נסורין כנר קדס מן ותבן ובמוכיהון דישראל מתערבין מסוכין בבהונין. ובגוסא דלא כך כם תבוא ולבתר חיסו כורך לה כבורר מוכל מקוך פסולת כך ישראל נזיך למעבד ברוחיהון כל מעבדא נסון מסוכין ורוח למלא ובמי מלדים רוח כסנדס וגו׳. לבסכי לאתר מסוכא לאיסו יבר הלא למכמי על רוחך כמון למכסס על חטא לו כאכן למכסס על מעמא ולא מכא ליה לאכסלא ונזמכין למסך לאיהו יבר סרא מכסס על יבר הטוב לאיהו חוב חיסו כמלן לתפים בכית סמורין לייהה. ואוף סכי כל יבר הסוב חיסו תפים בלשו ליבר סרא סכי חיכון תפוסין חיילין ליבר הטוב בלשו לחיילין ליבר סרא. ובומכא ליתבר בר כם רוחיה בכל מבריך דילים קדס ילוד מס כתיב לאמר לאסתבלא נס ולאסבר בחסך סנלו. אלא כיכתא אמי סלת בקייס לליל חסוכא וקבלא יהיל לאתבלא נס. אמי כנסן לא מקבלא בדככה מחון מאכא לאלון אמי מיכא ואסיומלת כין דרועי מלכא אמי יקבל. בלולה בשמן כתית. ובראשית

כתיבין ונפיק מכל לישן שיפין עלוין
לשיכון ויתין קדישין משה רבו כתיבותה
סלוס לנבי נוקביה ולי לה כתיב לה יכוך
הסוף משמש חלף כלה תיתוכתה לשייפין
ושרוש נגידו לה לתתבי מכיה נוקבה ולה
סוי כדקא יאות עד דתתה כלוסה מכיה
(סף ונ"ל גלוסה בשתן כתית) לתתכאה
מכיה ולה תוכא מכיה)

כתית לה שמש למקייס פת נמלח תבשל ושיש
בשמורה תשתה . ושוב גלוסה בשתן כתית שה"ר
והוא שמועל מעשעיכו מרוכה מעוכותיכו . ושוב
גלוסה בשתן כתית לה נדיק מי עלמין לכנגד
טפין קדישין לשיכון פירוזין כותיס מתוקף
עלאה לשיכון חד עשרון לקבל י' ונכי עשרוכיס
י' י' ומלשה עשרוכיס לפר . ורוש למלה שמלו
כשעבויות לין שפה יורדת שפין עולין כשנלה
טפיים לשיכון בדוש לה י' ורשיו לנלין לקבל

תלת מוחין . חד מן סוכרין . תניינא מן שמשנה . תלתאה מן שמיין שמיין וסוכרין מלקין מן
לכל המשנית כחתא על [illegible] לכל ומקבלין עלייהו כמלכא בנין לשיכו מסנה דכיב ושליט על חיות
תלתאה ונחית עלה לנבי תרין חיון ושתין גדפיהו לקבלה לה כנון חולם על נבי לתתנייל סנולתא
ולא כתב עלוין על מכתש ובכיס עשרון ומני עשרוכיס רמיון לתלת חיון דמכתבתא עלאה לשיכון
נדולה נבורה תפארת . סלסה עשרוכיס רמיון לסנף הוד ויסוד מרכבת המשנה רביעית הסין
לה מלכות קדישא ס רביעאה מן סם ילוד לשיכו מרכב לכם .

רביעית הסין רגלי רביעאה לכרסייא עלאה ויהיו עולה תמיד לנבים בכל יומא
ויומא עד מחשבת עלאה דלית לה סוף וכ"ד שולה קא מתי על כרסו סלכי

רעיא מהימנא

אמר רעיא מסיכנא הסיא תנא דוקא שיהי יוד רביעית לוקי שכי בחיי דשמא לכם לשרכב
סכמין דיוקים לשיכון ידוד מקף זוהר סולך סנולתא תלת חיין דכ"ה לשיכון תריסר סנטין .

עולת תמיד לשיהי רגל רביעא לכרסייא עלא דא עולה תמיד בכל יום מלשיכון ויומין
שית דכרי עלית . כשבת על חד תרין בנין ליתוסף כה כסירו ושלימו כדקא
יאות והא אתמר . **רעיא מהימנא**

אמר רעיא מסיכנא מלכו בשית שפירין שיהי עולה תמיד לנבי י' לשמיר נשון בן יה"ו נפיו
בשיכה ובאן שפירים מלשיכון שית סלילין דעולה תלתאה לשלקי תפארת דיוס השבת
לתוסף עמהם כפה יקוים לשיהי בשה ס' עלאה י' לוש לשבת מכמס עלאה . מלך משוטר בכתר
ובגד כתר יקבל בתפלת מוסף . **ובראשי** תקריבו זכי כמה רשעין לוית לה למיהרג שה שיון
תרין נקודין לשיכון סנול בקלסיתא סוס כתר עלי תרי מלכין כנוכא לה נסות סנולתא ולבתר
לשמת לי לשבר לנבי מלכים להשתמש בכתר לשל . ס"ל הקב"ה לכי ומצטי לת עבמך ובקיצת
להגליו לתרין מלכים כנוכא לה ושיהי סנול מה לשוש סנולתא מתקדרת סנול ורוש למלה לקבל
תרין נקודין לשיכון תרין מלכים לשי רמיון פרים נבי נקד בשיס ולקבל נקודא עטרה על ליטיסן
לשיל לשל בגון כתר לשל כתר לשמת לשיהי לשבר לנבי מלכים שיסתמשו בכתר לשל לשיהי נרמיז

לוש סכי ושעיר עוים לשל לקטנת לשל ליכוך לתקדר שעיר . לתקדך מרחמי לשיכו ולתוציר
ונבנין לה שעיר עוים לשל לקטנת ולה לשל לעולה לשתו כתר ומכלן לשית ירוים בקטנת שבשתר
תקדישים ולכתר לתקדבת לשיכו ולתקריבת קטנת לשל . ובנין לה הכיהן על

אלא ליכי לתקריב ודאי לכתוב לכפר לתברא לחפכון ולא ותקריב למקדשא יהבי דא
חולקא לסמאל ולכיל ליה ולא תכיל כאחר קרבנין ודא תיהוי לחודוי דלא תתתף לחברא
אחרא עמיה למיכל כיה בנו סעודתא דמלכ כחולקא דא ועל דא חדי ותתברא מיסרא
ולא מקטרגא עלייהו ואי לאו דסוס מישעתא דסיהרא לא יהבי ליה כעודתא דמלכא
כלום וכי כמשעתא דסיהרא מאי קא עביד אלא בגין דקריב ונטיל חולא לעמיה
מגו קטר סמאל דסיהרא ותתתקף ביה וכשעיר דא לתתברא מכלא ותתבני בהאי
ובגין דקס לאושיר לה לסיהרא מקרבין ליה לסמאל בגין דיתברא מכח. ועד תניין
סכיתו עלי כפרה עלי כגי לאושרית לה בגין סכת דילי לתון נריכין דא.

רעיא מחימנא

ובראשי חדשיכם תיכון יעקב ויוסף שה תולדות יעקב יוסף. על
סיהרא. דמכתיב בספרא דתכוך דאמר
כמה דכראם חדם לאתדכיאת סיהרא
כשלה לאתקרבא למיהב לסטרא
אחרא חולק דלא כסהו ויכר[illegible]. לוק
הכי אסתריכת לאתתא למיהב חולקא
חדא כסהו זוכא כשעתא דאתדכת
לאתקרכא כשלה ומאן תיהו סהו חולקא
מופרסא בטכוקא דלהון וזעיר מריש
דשערא ולאכרכא לון דא כדא ולא ויל
מכתרא סהו סטרא כיסא לאכלא לה
ויתברא מכח ככל סטרין. ומה תעכיד
מהסוא שערא ומופרין לכתר דתכרוך לון
כחדא. לסטריך לאחא לון כאתר דלא
עברין תמן כבי כמא לו כנו חורין תתלין
דסיהרא ותנכיו לון תמן. ואי תכיסו

לומכין קרכנא תיכון שון. ואי תכיסו

ובקדם

יתקרין אית לה מן סזורא כגוכא דא. לומכין האחת נבוא מן השמית כגוכא דא
ניתקריאת אולא לסכיס מסטרא דאחד דהויכו אסכת עולם אסכתיך אחד.
סהוא סקודא לנגיו אכא תיהי כמכוכעא דלית ליה עסק לכתיכה כח וכמוכא מיה אחר לא יכוכו מומין
דלויהו עלמא דאתי לכיס וזכאה מאן דאתי ואתרא כבכיאי. אבל סיסרא דאן אחייס
מדילה אלא סהוא מוא דסכיר כח דאיהו לוה ליה כלילית דאחרי גלוחא ואתעבר אכא ביאתא
קליפא דילה אחוכא אם כאדא סוא סיהיכ סדא ושאלה אוכחה ואיהו כאה ולית לה
לומכין קרכנא תיכון שון. ואי תכיסו

ובחדש הראשון וגו׳. רבי **אמר** רעיא מסיומא דפקודא ומכאן אילך
חכמ פתח כתוב מתני׳ תכף לתמיד של בין הערבים
תערוב על תמיד מוסף כן נפסוק תערוב שלך ולא תעבור כאן
תלמוד. הלכך קרבן תוספת ולא תוספת קרבן תוספת
חול וכתיב התם חולת לכלא תקבלון דלית דכר ונוקבא
דכר ולית נוקבא ואע״ג דלית דכר ונוקבא **ואיתימא** דלא תמיל ולא סגין מולדת
הוי חיל ליהו לקרי דכר וליהו לקרי נוקבא כתיב בתר אלף ואלפין כתוב רשב
נוקבא. הכא כתיב תערוב ולא כתיב ערוב פי׳ כתיב בטרם תמיל ילדם. ורוח למלך וסיד
וכתיב חולת הטהר וכלא חד. מאי חולת טרם יקדח ואלפי תבעם עוד ועתה בטרם אלא
הטהר הלא לא חולי חיים אלא רחמנית קדם דיסתלימו סבעי סגין ואלין בתר שלף ואלפין
דלית ככל חיון דעלמא רחמנית כוותה דאינון מכלים דיולדן ואנלין ג׳ מעיין בעלמא
בגין דכתיב דדקיקת מעת ואנטריכת וכסותו ומכא ובסיכלי לומר כבוד והעלוקמוס
למזונה לם ולכל חיון חולי חולת למרקיק כבוד תבעי׳ יכלי. כסיא מעת שין מלרי תמרה
לחזרת רחיקת ואוכלת מזונה ולא כעלת יסון ככדים אלין דכתיב לגלגל כמם תכלים וחרין
למיכל עד דתיתי ותתדר לאתרסא. כולהו וסון מכוון בין עמי פארן יסון ככדים
לחמי בגין דיתכנסון לגבה מאר חיון ומיד ״ למכול יצב. לכסיעית לין מכול אלא
ותחלק לן מהסוח מוזנה. וכך לתת ליכין למכול כנוכא דכפתהו מצייחות תסוס
מתכנסין לגבה כל מאר חיון. ושיל קיימ׳ ומרוכות סדמים כפתהו ביומי טופרא אוף הכא
כחמצעיתא וכלגת לכל חד וחד. ושימן יתערון ליכין לבייהו שלא ותתא עד לילית סוף
ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו׳. ותבלית וכל כווין וקלכא דעבדו אומין עובדי עז
ומתה דפליגת לון חיוהי מכא כחולי אכלה לעלמא לכם ילוד ולעמים וכמם תרופין לסבילו
ויתיר מוכלא כל ליתי כפרה דלקרי מאר ישראל מסייסו על מם ״ מכלסו כטוב מקח קנה
ויתי לה מכלים דנלותא וכנ״ל לתקריבת ועל דל לתקרי כוקס ״ נכעל תאם לנביהו.
חולת הטהר על מם קדרותא לכפרה **ובחדש** ברעמון מלך לבמון לך כיסן תמן
דאולידת הסיא חיס לקיים מה מולידת הסיא חיס לקיים
דכתיב לה כיולדת הסלד כמו ברה תקריב וגו׳. לומתי לקומוס מאדי מתניתין כיסן כנגלו ונכיסן
פלגת להון כל נפרא כעי לחיתי כעוד עתידין להנאל וכ״ל דלים ויאתר כ״ל על כם
דלחיי לילית וקדרותא כליקת לאתפרא. יש תמן לומי לאתבר מעלת ורפ׳ לאתבו מעלקיים
כיון דאתניר נפרא כלהו מכשון כמוזכ כסיוף ומכא מסכו ונקמו לכם נאן לאתסתומיכם
דלית. כדין קלא חדא אתמר בחדא׳ ומסתמו מפסח. מסכו מסך ידו אתלכנ׳ בכסוף
דרקיעא דקיקי פוקו כל חד וחד ליכנוס ומכא כם אמר ״ לרועים הפועים בין ומאר ומל
לאתריה לחיתאי ליה. כיון דאתניר מלעיל יאנאל לא יכאו ואלין מיכון רועים דעבד
פרכסי דכל ובנין לא אתמר עלייהו הכא מכבי
מפקתיה והולכתי המלכים ונפטרתי אתם כאשר נפטרתי את אבותיכם לקטיל לון כמכת מסך.

לתר דנפקין ושלמין לגבי טורפי דמסוכת ומתמן לרחת מוכח לזלת כבו סהוה טורפי
דמסוכת לרח לרגלה מנויה תדה עקומתה ולזול לרגלה . ואיהי סלקא מתמן לגבי טורפי
דכסור . כיון דמטת תמן ומון לה קלסה חויה לתר נכפין ומקטרג בדה ואיהי לסתיכת
ומתמן כטלת מוכח ותכת לתר בפלגות לילה ומלפנו לילה מדיה לפלגה עד דסליק
קדרותה דנפרה כיון דלכסיר ימוה לזלת ולה לתחוותה כמה דלתת . וכשעתה
דעלמה לסטרין למטרפי מקבלין לגבה כל שאר חיוון והיה סליקת לרים טורפי רמלס
ולתעטפת ריסהי כין כרכסי וגעת גוהה כתר גוהה קלה שמע קלה ולתמלי רחמין
וחם על עלמי והיה כחתת מרים טורפי ורסטת וטמיל גרמי וכל שאר חיוותי לכתרסה
רסטין ולה מסתכלין לה הסד כלום תערוב על לפיקי מים מלי על לפיקי מים על לפיקי
מים מסכהו דלתיבהו ועלמה נהי על מויי כדין תערוב . כשעתה דלתעברת לסתיומת
פיון למטה זמכה למילך גועלת ורחמי קלין קלה כתר קלה עד שבעין קלין כחוסכן
תיכון דיעבך ה׳ כיום כרם לחיהי סידתה דשכרתה דלי וקלה שמע לה וזמין לגבה כדין
לסיק חד חויה רכרכה מגן טורי חסוך ולתי כין טורין פומיהם מלחכין בעפרה מטו
עד סלי לילה ולתי וכסוך לה בסהוה לתר תרי זמכי . זמכה קדמאה כפיק דמה ולהיהו
לחוך זמכה תכיוכה כפיק מיה וסתו כל לילה כשורין דו כטורייה ולתפתחת ולזולדת
וסימיך ויך לת סלע כמטהו פעמים . וכתי ותשת השדה ובעירם כהבו׳ זמכה דקלה
הם עלים על עובדה דכפה דלתם כתיב קול ה׳ יחולל לילות ויחשוף יערות ובו׳ קול ה׳
יחולל לילות לילה וכירין לתתרפה לילה סבעין קלין מיד ויחשוף יערו לתעברה
סהוה כתם ולתתגליה כיומיהו למיסך . ובהיכלו כלסיכלו דקלה כל לילה
תכלוסין פתחין ולתרין ככוך מלי ככוך כרוך ככוך ה׳ ממקומו .

רעיא מהימנא

ובחדש הרלסון מלן קדם הרלסון
לת לילה קדם דלילי חיס
לתגליה כיס ולתתקבציס וכפק לעלמה
כלרבעה עסר יום . כלרבעה עסר חלין
שאר חיוותי לילה ה׳ ה׳ לכל סטר כל׳
סטרין דעלמ׳ . וכסטר קדמאי לילה ו׳ וחד
לכל סטר לארבע סטרין ולילה ארבע .
כיון דלילה ארבע מתחברן ומתתקנן
עם לילה עסר דכסטרה דימוכה כדין יל׳
כחדוה לתתקבה חיס דלי (עם לתתקבה
סידה דלי) כתקופה . ר׳ ללעזר לתר
ולילי הכי הוה ולתי כתיב מסכו וקלו לכם
נלן וגו׳ מסכו מלי מסכו כמלן דמסוך
מלתר לתר׳ לילי דלי מסכו יומין עלאין
לגבי ומין תתלין . ומין עלאין לילה סלו

אמר רשיל מסימכי מלין מלין סתימין
וכריך למפתה לון לנבי תכריה
דמלן דסתים לון נהירין דמוריית לילה מגבר
לון . דלרשיל כהנין דרוין לתחזון לון מסוכין
ולילה מתלת לתמוכ דלילה נהיר מלן דסבר לי׳ על
דנלי ליס ולתן לילה דילים לתסדר בסוכלתכותים
בתסוכה ונקבלה . ולתלן דילים כסיר ליס וכנין
דל לית לבר כם לגלפס רזין סתימין דכלוילה .
כגזוד ט׳ לילה לכל סטר לנקבל ט׳ ירחין דילדה
כתוסכן ה׳ מלן יולדה ל׳ מן מחד מם לילה ט׳ לל
סטרין דמת ל׳ ולילה מרכעים מם׳ וכוך ל׳ שמוש
דל מרבעין ותרין מסתכר כתוד דלתמר כיס
כריך סם כתוד מלכותה לגילס ועל . ולילה כתוד
לכ״ל ולילה לכל סטר דמת ל׳ הרי מל״ל סטר׳
רכ״ו ומוקדוש כתוד לעילה לכ״ל לתקה וכנין דל

כחושבן מצה. ימין תתלין ושכין
לחיבון סמ"ך וכזמנין דלתתבריה סיברא
בחשלומיה סליקו למהוי לחיבון יומין
סמ"ך כחושבן מצה חד. מצה
יומין עלאין לגבי יומין תתאין למהוי כלהו
כחדא כחושבן חדא. ומאן מסיק לון לחיבון
עשר דלסטר יומין דכתיב בעשן בעשן בעשר
מבעי ליה אלא בעשור שלם ט' לחיבון לכלסטר ונקוד' אלף דאזלא בחמצעית כנוסח דא

ודסיין נקודם תשלומים לעשר ועשר בעשור כמה דאתמר זכור
כ' לשמש בעשרה לחיבון יומין תשע בסטרא נקודה (בעשור) לאחד מהם
יומין דלסטר ומיכא כגון לאתחברא ואת כוס למהוי כלה חד. וכזמנין
דלחיבון ל' דלית תקנתו לד' סטרין מתחברן כסדיינו. כדין לולידת הסוף
חיה וקויים לזיל ליה וכסוף זמכא מקדמין לשלש למהוי חיה וקרין לה ככוד. וכדין
לאתקדם מועדא מה דלא סוף ככוד עד דאתא וכתן קרין לה כסא וכסיכלו

כלו אומר ככוד.

דרוש מהימנא

מאן סיכלו דלא סיכל עלאין כמיתמם
דתמן מתקדשת כלה. תמן
מתקדמין למהוי לחוי לאתקדשת סיך
מקדמין ליה כסוף סיכלא בקדמיתא
לאתפתחו תרעין וחד מפתחא בתיומא
לאתקן ופתח תרעא חד לסטר דרום.
כדין עלך כסוף רבא כסוף פתחא
ואזדרז כחיומיה ותקונוי ואתעבד כעטר
דקודסא וכתיב חוסכא ואפודא ומעילא
דאהרן ורמונין עלויהו דהיומן פעמון
זהב ורמון וכין כולא דקודשא על מכחים
לאתקרי כין כור קקל ואתקשט כל כגדי
זהב וכל כגדי לכן ועל כסוף כין מה
לתתון מלסטן כיס ומכתבן עלוי וכתוב כל
כסוף סיכלא כסדורין עלאין לאתפתחא
כסוף מפתחא ופתח סטרין לאחר דאתעבד
נכון כדין עלך מעבר דיעקב דאפרים
לקדם וכתוב לעשר כימין עמים ואתעבר
כעטרוי וכדין לאתחבר ופתח
כסוף סיכלא חד תרעא כסוף תרעא
דקיומא כחמשית עמודא דלסטר מזרח

עלך

אסתחר דעיא מהימנא

כסוף סיכלא ופתח תרעא לאחר
לסטר דרום כסבעין ותרין
עטרין לבתר לאתפתח תרעא תליתאה לסטר מזרח
כחמשין ותרין כהורין דחמשין תרעין דכיכס
לבתר לאתפתח תרעא לאחרא לסטר מערב
עטרין וכלהו רמ"ח כמיסנתיכין דפרשיין דקס"ג
ומה דכקדמיתא כסיפא ושיורא כסהו לאתגליפת
סלק מלא כל סלקן ככולן לחיכון כתוב עלאה
ואתאמר. כל מאן דלא יכיס מי כרכלן
דלעילא ופתח כיס מלמי ספתי תפתח ופי יגיד
לאתקרי כדין עמודא דחמשיתא לאתקרי כסדר
כחניכו דכמיקין דשמון וחיכון כנא וסוף
לשמן למאיס כסוף ניסן יעקב לרחל כדין קרין לכסוף
מקודש כדין עלאה לאתקדשת כדקא יאות.
כדין וכתיב כשמן לשמן ולעי. וכדין
מנחה ועל לא כעשור לאחרא סוס לאתחבר
דיוקנא קדישא כשמא לאתעבר כיס כי שמא
ומן לכתוב מקודש ואיהו אלא
לאתגליפ כסדא וכדין לעיל כחדא אלא

כסדא

עליך ותתעטר בשבעין עטרין ותתעטר
כחרבא לתוון דיכון תריסר ותתעטר
כנלופין דמחתן וע׳ לנף עלמין ותתעטר
כעטרין דסייפי עלמא עד סייפי עלמא בכמה לכתפי יקר בכמה עטרין קדושין לסתחר
סהוה מפתחא ופתח ליה כל תרעין נהוזין וכל תרשין דקדושין ממירין ואתקדם כהו
וקיימא תמן כמלכא. מתברך בכמה ברכאן מתעטר בכמה עטרין כדין כפקי כלהו
כחכורא חדא מתעטרן כעטרייהו כדקא יאות. כיון דנפקי לתעבר לוי בקטוטין
והאי חיה לתערא ותשרת גרמא מנו רחימו דסירתא חיך לשערת גרמא מנו רחימו
דסירתא לשערת גרמא שויר ושויר עד דלתעבידת נקודה חדא. כיון דלהוי לשירת
גרמא כסירתא כדין כתיב וילך לוט מכות לוי ויקח לת כת לוי. כת לוי ודאי מסטרא
דסמאלא הוא לאחוד לה לוסיט סמאל תקות ריסהא מנו חכיכו. ואי תימא כיון דלהוי
נקודה חדא הוא יכיל לאחדא כנקודה שויר א שא לנבי שלא כל מה דהוה מלא שויר
לא תוסכחתא ודא עלויה ורא ברכו עלאה. הוא כסכא רכא לתעבר לה ואחוד לה
וחכיק לה דלמו הוות רכרכא לה ויכלין לאחדא כלא. אכל כיון דלשירת גרמא והוי
נקודה חדא כדין מהדין כה וסלקין לה לשילה כיון דסלקין לה ויתכא כין תרין סטרין
אלין כדין כסהוא עמודא דקיימא כאמצעיתא ותתכר כהדא כתכיכו דכסוקין כרחימו
לאכורא חדא כדין ויסק ישקב לרחל כרחימו דנסיקין מתדכקן דא כדא כלא פרודא
עד דנקטא כפסא דעכורין כדקא יאות כפסין לעכורין כדקא יאות
וכעיא לפקדא לחילסא מתכנסין כלהו וקריין לה מנו סיכלא קדושא ככוד ככוד
כהיכלא קדושא הכא ואמאי כתבי ואמרי מקודם מקודם כדין ירחא לתקדם כדקא
יאות וכדין כתיב וכאדם הרסנון רחמנן ולהוי ועד מסכו ונו׳. ועד כעשור לחדם זוה
דלתתכר סיהרא כסמסא ומה דהוה נקטא נקודה חדא כד כחתא לתנסא ושויר ושיר
ולתתלויא ולתתביד ה׳ מליוא מכל סטרין מתקנסא כדקא יאות.

רעיא מהימנא

רבי חייא פתח כתרנעה עשר יום **אמר** רעיא מסיבא כגון ליסבא דלויא
לחדש פסח ונו׳. תומרא דלהון פסח׳ לחתי לכל מנסי ביתיס גלויין ליסבא
לת תועבת מצרים מאי תועבת מצרים דלא מקל לכל מנסי ביתיס גלויין ליסבא
וכו על דסכחון ליה כתיב תועבת מצרים. דלא דלמו דמצרא ואלהא דילהון מקרי
תועבת מצרים ועל כתי כתיב תועבת הגוים דלמו דסלר ממין. לא תכמתא ליוסף
דכתיב ומקנה לחון לקח חמסה לכנים ולולוף לון למימר רועי כאן עכדיך. וכי
מלכא דסום סליט על כל ארעא ולכא דלמו דסלר ממין. לא תכמתא ליוסף
דכתיב ומקנה לחון לקח חמסה לכנים ולולוף לון למימר רועי כאן עכדיך. וכי
יוסף כל מיטב מרן מצרים לעמסם היא וסמיך כלל
ארעא מצרים לפרעה לדהלן דלסון לרשיע ולמיתך ככל
עכוגין דעלמא וכל מכרעי מסיבו למימן דנשן לדקליסון

להון ולא יתמנון להון חלף ודלי
תועבת מצרים דחלף ושלח דילהון תקרי
הכי ועל כתיב את תועבת מצרי׳
תמ׳ יוסף כל מיטב מצרי׳ היו לרץ דעמכם
והיו לרץ לפרעה ולדחלף דלהון לרעיא
ולמיהך בכל עמונין דעלמא וכל מצרי
תמכו לחיכון דרעין לדחליהון כדחליהון
לעבוד לחתי דירתון והיו לרץ ויסגדון
לון מצרי ויתמכון לון כדק יאות והיכו
דכתיב כי תועבת מצרים כל רועה צאן
מתמכין לון כדחליהון ׳ אמר ר׳ יוסי והא
תיכון כתם דלתתר עקים מיכון דכלתי
ליה הכי לתפרע מעז מתע וכי יוסף
עביד לאחוי עז׳ אלא עביד יוסף לאחוי
עז אלא עביד לון לאלטאה על עז דילהון
ולאכפיה עז׳ דילהון תחו׳ דיויהו ולרדאה
לון כמקל׳ אמר יוסף לו יאלטון אחי
על עבודה זרה דילהון כל שכן דיאלטון על
גרמיהו וכן׳ אותיב לון כמיטב ארעא
ואלטין לון על כל ארעא ועד לימרא
דלהיכו פתם לאחי אלא דחלף דמצרי
ואלדף דילהון הוא לימרא ׳ אמר קים
מכתבו לאחד סיכו דחלף דילהו דמצרי
ותפסו ליה ויסף לאסור ותפיס בתפיסת
דילכון יומא דא ותרין ג׳ וכיומא ד׳ לאפיקו
ליה לדיוי ולתבבו עליה וכפעת דמצרי
הוו שמעין קל דחלף דילהון לתפיס
בתפיסת דישראל ולא יכלין למזכח ליה
הוו ככלן והיה קמי עלייהו בחילו ורמיותהו
לאפיקו לקטלא ׳ אמר קים והיה תפיס
כרעותייכו ויומא בתר יומא ארכיעאה יומין
כגין דיחמון ותיה תפיס וכיומא רכיעאה
לאפיקו ליה לקטלא וייחמון ליה מצרי היך
לתון עבדין ביה ליכו ודלא קטיל לה מן
כל מכתשין דעבד לון קים דיכון ליכון
דיעבדון כדחליהון ׳ לכתר דיכון ליה

כנורא

לדחליהו כדחליהון ודא שפיל ומסק מצרא למלטא
לאחוי על דאלף דמצרי דלתכפיין תחות וליה
כעבדי לכתר מלכיהון למסוי כלהו מתכפיין תחות
מם יי מסטרהון ולא שליט בעלמא אלא מם ידוד ׳
ותתכפיין כל ממכן תקו׳ ליה ולמחוסף לון דליה
עתיד למתברעא מכהון הסד וכל מלדי מצרים
לעמם שפטו׳ לכי ידוד כדאמטיין לברייו ועבדין
נצחניהו מלהות ׳ וכגין למלם למחים מכי קים
רב על כל ממכן דמלדים למחים מכי קים
ליזדמל ויקטו לסם מים מם לביה מכית מם לביה
ומלטיט לון עליה ותפסי ליה תפיס בתפיסת
דלהון יומא ותרין ותלת ׳ ולבתר דף תפיקו
ליה לדיוי למיכל כל מצרי למחוסף דמלדים
דלהון בלהו דיזדמל למעבד ליה ׳ בגין דא
אל תאכלו ממנו כא ובשל מבשל במים כי אם
צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו למהוי לן
מבושל במים צלי ומכי לוקא לגרמי דליה
כסוקא בבוי וכגין דא ושבח לא תשברו בו ומכי
ליומא דכיפורם בתר דהוה תפיס תלת יומין קדום
למעבד ביה דיבח ודא קטיל לון מכל מכתשין
דמתע לון קודמך כדיך סוס על ידא דרכיב
מסיתא ולא אזל חלף דמכי דלא למיכל ליה
בתיאובתא ומיד דמתעין נרמוי בסוקא ולא יכלין
לסוכא ליה דא קטיל לון מכלא ולא עוד אלא
דאתמר בהו ומקלכם בידכם לי׳ דכפיוא כל דחלף
דמצרי תקו׳ ידייהו ׳ וכגין דלאו דכורא
ממכן כתיב וי׳ הכה כל בכור בתר כל דא כתיב
לא יאכל ממן שבעת ימים תאכלו עלין מצות
לחם עוני ׳ וכתיב כל מחמצת לא תאכלו ׳ אתר
דאיתא מחמצת ומחמי מכי דלא למיכל ממן שבעת
ימין ׳ ולמיכל בהון מנא ומחמי לא יאכל
ומחמי לא תאכלו ׳ אלא שבעה ככבי לכת תיכון
שם מכלל ותיכון מסטרא לטוב וכא כתורא
דלבן מנא ׳ קליפה דלכר ממן ׳ ותיכון ממן
דכך מחמצת כוכבא ׳ מנא דלבן שתורא ותיכון
שבע קפערות סלעוות לתת לה מביה המלך ׳

ומחמי שליהן

כתורה דכתיב כבולי לבניכם תעשרון
בהם לומר קב"ה אל תהלכו ממנו כח אלא
ואמרין כרעותא דדהלכה תהלכון לית הכי
אלא לתקומו ליה בלי ולא מבוסל דהלו
מבטל ולא טמיר ולא ידמון ליה אלא
תקוכא דליה דיהמון ליה הכי מוקלא
כלולא בגון דריחוה כולף . ותו ריסים
עליה כפוף על קרסולי דלא ויאמרון דחוים
הו מלם לאחר סוף אלא דיסתמודעון ליה
דחיהו דחלה דילהון ותו לא ויכלון ליה
כתיקוכתא אלא על מבעה אדת קלכא
וכזיון . ותו עבם לא תסברו כן שלא דיחמון
גרמוי דאתן כמוקא ולא ייכלן למוכא ליה ועל דא כתיב מכטוס . דיכין כניחין
תו ומקלכם בידכם ולא תרכא ורומחא ומאר מתי קרכא . לאחר רבי יהודה אם
לוקמוה דאמרי אלא למול טלא וכבב פלחין לאחרא לאחר ר' יוסי לו הכי טלא יפלחון
ולא לאחרא . אלא כלא פלחין אלא מול טלא כחית וסליק בטלא ואחרא וכבב פלחין לכלא .
אלא הכי אמאבא לכל בשירא דכא (פ"א דכמן) דחלה דילהון הוא ועד לאחר קב"ה כל
בכור בהמה . והא לאחר דאתן לאחרן דרכון דלעילא דחקרון הכי . לאחר רבי אלעזר
כתיב כל מחמנת לא תאכלו וכתיב לא יאכל אחן אלא דא בכר ודא בוקבא לאחר רבי
אחשון אלעזר בדא כתיב לא תאכלו ובדא כתיב לא יאכל (ל"ג) כתיב לא תאכלו אלא
מוקבא דאיהו אסטוחת אדקבא בהדרם ודאי בכר דאיהו אחיל בחוטא דבכיו ואיהו
בבקאה . לא יאכל לא תאכלו . אל"ר אבא והא כתיב לא תאכל עליו אחן . אל אלא
תבון דאתרין לקד"ש . אבל בקדמיתא בבקאה לא יאכל . אלבתר בחזדרם לא
תאכלו ; מחמנת . מה בגון דרוחא דמותא אית תמן . אחן בכר . מהמנ בוקבא רגלים
יורדות מות בדים ואיהא דתיבה תאבה לא מאן דאכיל אחן בבקאה אקדומת
לית מותא בעלמא דין ובעלמא דאתי דכתיב ובכדתם הבקאה הזאת . מבא אלא אלא
הכי תבון בני בנין דאמ לעולמו דו . דיחמ לברותיהו דו . לוף הכי מבא בגין דאכדחת
לכל סטרין כיסין ועביד קטמה בגוזכא דבלי דמוזוס למכריך לבדיס ומזיקים דתר עלי
לוף הכי ליסי מכרחת לון מכל מבכני קדומה ועביד מריכה וקטטה בהון כלא מבה
ומריכה עד כתיב מבה . ואל מבה בכמך ליהו אלא תרוומו ליהו מצותה .

רעיא מהימנא

רבי שמעון פתח ואמ' נער חית קבה רבי שמעון פתח ואמר נער חית קבה עדת
עדת לכורי בעלי עמוס . נער לבכיות בעלי עמוס . נער חית קבה
חית דא חיה דלתתלאה כה בעלי . קבה בעלי דא קבה דאתלאה בית עבד לאיהו בדאתא לבעלה
לבעלה לאיהו . ובוה לאתעבדא אבא לאיהו לבעלה . לבך לא בבא בכות לוא בבא לאיהו בבא
בכורה דילה בבא אבוכל ואבי לבעלה מבוכל אבי
בבא לבעלה . ואל בבא בכות לוא בבא לאיהו בבא
בבא לבעלה . ואל בבא בכות לוא בבא לאיהו בבא

ויעש דלית ליה סטרא זעירא כלהודעתא
דקודשא. ודלא לזמין קב דכעין כומא
דכא וכגון כך לזמין שלטא על עלמא ועל
שולטנו דל כתיב קב וכוף קמלו. קב
שולטנותא ורשם לכל מלכוון. תו קב
דומין קב לתברא ליה כקב דא. עד
כמכרים לזמין שלטא ומכ כפקו כמכ
שלטין לזכויהו וכלא כרזא דחמן כיון
דתבר לה קב חכוק חמן ואשל מכ.
כמה כקוטא זשרא מכלא תבר מ"חמן
ואתעביד מכ לזמין לתוון. אלא דתבר
מ"דהא חיה דלקרי חמן ועד לקרי חיה
קב דכוא לאתבר כקב דל כמה לאתבר
כחוטא ושרא כניחא תבר מ' ואתעבר
מלוהכ וסיה מכ. ועד כתיב גבר היה
קב גבר בה קב ואתבר מ' חמן
ואתעביד חיין קב לתברא ליה להוא
קב כנוכא לא יתבר רגליה דקי מקב
ויסתלק הכא. הכא יי אלהים כחזק וכא
וזרועו מושלה לו הכא סברו אתו ופעולתו
לפניו. מאי ופעולתו דא פעלק (פי פעולה
דסטרא חמן) דיתבר לה ורחמי פעולה לפניו
לזמין יעבר רגלא ויסא הכא לזמין לכוון
הכא הכא וגו'

ונם עשיס לאתערותא דעשיס דשמין ונם לאתערותא דעשיס דשכינתא דישראל ונם עשיס דשלמא דשכינתא ולאתקנא לה לעילא ולתתא ולאשלמא לה ולמיעבד לה כרסיא דלעילא ולתתא ולמיעבד לה כל אינון תקונין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון עובדין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מנין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מזמרין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון שבחין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון תושבחן דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון הודאן דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון בקשין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון צלותין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון רעותין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון משאלין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דאגדתא דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דמתניתא דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דתלמודא דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דהלכתא דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל אורייתא דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל נביאי דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל כתובי דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל עלמין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל בריין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל ברואין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל יצורין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל עשיין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל נפשין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל רוחין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל נשמתין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל חיין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל מתין דצריכא לה ולמיעבד לה כל אינון מלי דכל עלמ

לפיסו

ובְיוֹם הבכורים בהקריבכם ובְיוֹם הבכורי׳ בהקריבכ׳ מנחה חדשה וגו׳. אמר מכאן חדש יום לבכורים מן יום הבכורים ר׳ נתן אומ׳ מכאן הבכורי׳ לימדו תורה שלא יהו הבכורים עליון ודף ליהו לתורתה תליו כיס ולא ליהו לתורתה תליו כיס ולא ליהו לפיק כל רזי לתורתה וכנין לתיהו תלכה למשה מסיני שכן מצינו בכל מקום שבאת הלכה למשה מסיני שנאמר לדור וגו׳. וכתיב תמיד בהון תניח כיס ידוד מלדיך וכנין לא תתמה בהון תניח כיס ידוד מלדיך וכנין לא תתמה שהבכורים נאכלין לכהנים בכל מקום ואינן נאכלין אלא בירושלים ת״ל ואכלתם לפני ה׳ אלהיכם בכורים ו׳ ליהו בשעה שהבכורים עלין והבנין בפיק מעדן ודף ליהו לתורתה תליו כיס וכל כיס שיש בכפיק בכל דזין לתורתה וכנין לתיהו תלכה למשה מסיני הוא לכתוב עין מיים הוא למחזיקים בה ופקודין לילה למען לאמן פרי לתיליהן לנטריכו לתייתלה.

אמר רעיא מהימנא רזין עלאין אינון בהאי קרא למלי בכורים למהוי מתקריבו מכתף מקדש מזית ורמון לזית מן הכתף ולרמון מן הכתף ולא יתיר ולא יגרע ולא יחסר ולא יוסיף ולא יתן שמן ולא יתן לבונה ולא יתן מנחת נסכים ולא יתן מנחת חוטא ולא יתן מנחת קנאות ולא יתן מנחת סוטה ולא יתן מנחת מצורע ולא יתן מנחת זב ולא יתן מנחת זבה ולא יתן מנחת יולדת ולא יתן מנחת נזיר ולא יתן מנחת מילואים ולא יתן מנחת כהן משיח ולא יתן מנחת כהן הדיוט ולא יתן מנחת כל הבא בקרבן ולא יתן מנחת כל הבא בנדר ובנדבה ולא יתן מנחת העומר ולא יתן מנחת שתי הלחם ולא יתן מנחת לחם הפנים ולא יתן מנחת המחבת ולא יתן מנחת המרחשת ולא יתן מנחת הרקיקין ולא יתן מנחת הלוג שמן ולא יתן מנחת עשרון ולא יתן מנחת עשרון ולא יתן מנחת עשרון

רבי שמעון פתח קרא ואמר שמו שערים לשמיכם וגו׳ הני קרא
שערים לשמיכם לשמיכם תרעין לשלוון תרעין דסכלתנו
עלאה. ולשון חמשון תרעין. לשמיכם לשון כל חד וחד
לית ליה ריש לשתכסט ולמיעל דא בדא
ולשכללא דא בדא. משכחת בסכרא
דכולך. שמו שערים לשמיכם לשון לשון
תרעין לשתתף מכהן ולשון לשתף
בתרתין. לשמיכם לשון לשון שפי
ישראל ולשון לשון כהן עלאי לשון רשמין
לשון תרעין ולבנין לשון לשון לוחכים
דכחרן וכטלין לון על כתפייהו אמרי שמו
שערי לשמיכם שמו למהן לרשמיכם לשון
רשמין עלייהו ושלטין עלייהו. ובשמו
פתחי עולם. לשון למהן ואדבק לשון
לשתתף. ובגין מלך הכבוד לא מלכו
עלאה דכלא לשון מלך מהימנו כבוד
לגהן לשתף למיעל לשון לשון בכולהו
דכהיר למיסרך ומהן לשון לשון בכולהו
לגהן לשתף למיעל על כתרוי כחכורא
חדא כדקא יאות. וכיון דאתי עלאי
לשתתף כדין לשון תרעין דסכלתנו עלאה
לשון לשון חמשון תרעין. לשמיכם
לשון כל חד וחד לית ליה ריש לשתכסט ולמיעל דא בדא
ולשכללא דא בדא. משכחת בסכרא דכולך. שמו שערים לשמיכם
תרעין לשתתף מכהן ולשון לשתף בתרתין. לשמיכם לשון לשון
ישראל ולשון לשון כהן עלאי לשון רשמין לשון תרעין ולבנין לשון לשון לוחכים
דכחרן וכטלין לון על כתפייהו אמרי שמו שערי לשמיכם שמו למהן לרשמיכם לשון
רשמין עלייהו ושלטין עלייהו. ובשמו פתחי עולם. לשון למהן ואדבק לשון
לשתתף. ובגין מלך הכבוד לא מלכו עלאה דכלא לשון מלך מהימנו כבוד
לגהן לשתף למיעל לשון לשון בכולהו לגהן לשתף למיעל על כתרוי כחכורא
חדא כדקא יאות. וכיון דאתי עלאי לשתתף כדין לשון תרעין דסכלתנו עלאה
לשון לשון חמשון תרעין. לשמיכם לשון כל חד וחד לית ליה ריש לשתכסט ולמיעל דא בדא
ולשכללא דא בדא. משכחת בסכרא דכולך. שמו שערים לשמיכם תרעין לשתתף מכהן ולשון לשתף
בתרתין. לשמיכם ל

ופרשת

מלאכי בקליטון ואיסי מנפנפא כסליהם חיכון
לה כעוד דשבוע קטורת בידייהו חיכון
כעלת למפרח ולמיזל ולא יכולת למיזל
מיד נטלי ישראל כשהוא קטורת ואיסי
לה וקטרין לה בקטור דלא תפרח ותזול.
כיון דישראל נטלי לה מתקיפו כה ולמזיין
בעמא קדישא וכלהו כתרין בחדא כטוי
חדא ועלה כשבועתיכם דלתתן מוכין
כשבע שבתות חיכון וכדין מצוך קלם
מציכו דשבע דרגין לתתא כשוה דרגא
לתתאה כשוכחיכון שבע שבתות. ואי
תימא והא אתא חיכון ולא יתיר שלח כדין
חיכם יתב על מרוחין ואתתכא רציעא
עליהו ואיכן מרוחין לה ובטלין חיכון אית
כיון כשלו דרגא דלתתא לקיימא דכתיב
שלח תשלח את שלח ואת שכים וגו׳ אף
רב המנוכח שכל אחר כשלו ויתן לך
נטלין ישראל שלח אחת כיון ואיכון חמשה
חומשי תורה. ואי תימא אית חיכון שלח
שבע חיכון כחד נפרח לתתכחת כין
נפשא לחיכם. וישראל ידעי למיכל
כוכם טכח רכה ויקירא אם עבדי מפקי
מתחות נפשא דחיכם שהוא שפורא
בחיכם דשוכח מלאכי לגבה אתר
לחיכם (שם דכתיב) והוא שפורא דחיכם
לחיכם ולחיכון קלין דקל מלאכי
לגבה ואיתי דחיכי תחות נדפי אתם זקיק
רוסם ואסתכלת לגבי שהוא לחיכם דקלא.
ופרח לגבייהו ונפק מתחו נדפא דחיכם
כיון דישראל נטלי לה מתקיפו כה ולמזיין
לה וקטרין לה בקטור דלא תפרח ותזול.
מיד נטלי ישראל כשהוא קטורת ואיסי
כעלת למפרח ולמיזל ולא יכולת למיזל
לה כעוד דשבוע קטורת בידייהו חיכון
מלאכי בקליטון ואיסי מנפנפא כסליהם

כשבועות סלאוות לתת לה מנית סמלך לקבל
על כוריהון ׳מכרם׳ כוכיכן לילם את שבע
לעין מוכן על דיסף סמקן כוכייה פרוקן לסלכות
כי לעל כל מפרקי תבזיוני לכלם ידעין כתיבו
מלאכי קטוף שהוא לקבל עלה למיזל סדרי
ויהא סדרי בי׳. עלה עד דיעבדו סולפה
כי כך הוא מאי חיכון עני חד מניהו
ואי תימא וחסון על פי סתורם אסר יהוך. ואי תימא
לגבה ואיתכלת לחיכון דמתקיפו לחיכון
דמשתעין ואתיכות לחיכון מתבעין מוסיפין עלייהו
לטוסין ושוון חיכון מתיכות לפתוסכן כאתר
תתיכות או אלין דמסתלרין חיכון מתקין לון
מנייהו חיכון דילעין אתרין דחסדין אלין
לחיכון מלאכי קטוף אסר יהוך מאי תימא
לעוכן דאתך מאי לכוסין דמלכותא ועבד מכסין
מעמין לון הסד על פי סתורם אסר יהוך.
כילם קלם אכי למעבד כמה דיעבדון ולמסני
דילם קלם אכי למעבד כמה דיעבדון ולמסני
מיכוסין דיכלין למעבד לקבל כלם כתכשיטין

מי שלא ראה בית המקדש מימיו ראה כיפה ומגדלים של זהב של מדינת הרומיים

ופרחת לעולה ונחתה וכל מיכון כהן
דתחות גדפי תמידין כיון דעמעי מהוה
כפנוקה ולחלנו דמהוה קלח מיד נפקי
מתחות גדפה דתמידין ופרחי לגבי
מהוה נפורה ויערקל נטלי לון ואחדי
בהו ואלמלא מהוה נפורה דקא מחדי
בקדמיתא ליכון לפרחי לגבייהו לעלמין
ולא יכלין לאחדא כהו היך נדין נדם
דמהי נפרח קדישא מתקטרין לקמי מיכלא
ויקירא כאהדוה וכל עכונין ועלין לכי
כניסתא ולכי מדרשא ומצפצפן לגבה
בקל לחישו כדקא יאות ויהי דמטמר
תחות גדפה דתומא זקפת ריפא וחמא
פתורין מתקנן ומפנוקין לגבה כדקא יאות
נפקת ופרחת לגבייהו כמה דאתמר וכה
אחדין כל מיכון כהן ומצלחין לההוא
דרכיעא עלייהו ואחלת בנין דהא מן
דקיעא מביעאה ולעולא כיכוסה ממך
אל תדרוש אלא ליה דלא תיכול לאדכרא
ועל דא כתיב אלא תעלה וגו׳ מקרא
קדם קדישא׳ ומפנוק לעבדין לההוא נפרא
קדישא כקדמיתא וכיון דאחדין כה אחר
יומין לקרבן מקרבי קדם אחי נפר׳ לקרבי
קדם דכתיב כי קדם יקים לכם ובנין
לחיהי קדם חיהי קרבן לה ותתיין לגבה׳
ובנין כך לקרבן מקרבין קדם׳ חיהי קרבן
ויסרבל מצפצפן כהדה קולוס הכי ועל
דא חיכון תתיין לגבייהו ואחדי בהו בנין
כך אלה מועדי ה׳ מקרבי קדם לאחר
תקרבו אותם מקרבי קדם כמצפוף
דולהן וההוא נפרא קדישא קדם

דקרבן נון׳ לה הקרב מאחד נפרא

ויקרב אשה ריח ניחוח לה׳ פרים בני בקר
אילם שבעה כבשים בני שנה שבעה יהיו
לכם ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה
עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל׳ עשרון
לכבש לשבעה כבשים איש כמדת קרבנותם
לכפר עליכם ומלבד עולת התמיד תעשו
אותם כמדת קרבנותם תהיינה לכם תמימים
יהיו לכם ומנחתם ונסכיהם כמשפטם
לעולה לריח ניחוח לה׳ ועשיתם ביום
השביעי פרים שבעה בני בקר אילם
שנים כבשים ארבעה עשר בני שנה
תמימים יהיו לכם ומנחתם ונסכיהם
לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט
ושעירי חטאת אחד לכפר עליכם מלבד
עולת התמיד ומנחתה ונסכיהם׳ כמשפטם
לניחוח לה׳ ביום השני פרים בני בקר
אילם שנים כבשים ארבעה עשר בני שנה
תמימים יהיו לכם ומנחתם ונסכיהם
לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט
ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם מלבד
עולת התמיד ומנחתה ונסכיה׳ ביום
השלישי פרים עשרה אילם שנים כבשים
ארבעה עשר בני שנה תמימים יהיו לכם
ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים
במספרם כמשפט ושעיר חטאת אחד
מלבד עולת התמיד ומנחתה ונסכיה׳
ביום הרביעי פרים תשעה אילם שנים
כבשים ארבעה עשר בני שנה תמימים
יהיו לכם ומנחתם ונסכיהם לפרים
לאילם ולכבשים במספרם כמשפט ושעיר
חטאת אחד מלבד עולת התמיד ומנחתה
ונסכיה׳ ביום החמישי פרים שמונה
אילם שנים כבשים ארבעה עשר בני שנה
תמימים יהיו לכם ומנחתם ונסכיהם
לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט
ושעיר חטאת אחד מלבד עולת התמיד
ומנחתה ונסכיה׳ ביום הששי פרים שבעה
אילם שנים כבשים ארבעה עשר בני שנה
תמימים יהיו לכם ומנחתם ונסכיהם
לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט
ושעיר חטאת אחד מלבד עולת התמיד
ומנחתה ונסכיה׳ ביום השבת שני כבשים
בני שנה תמימים ושני עשרנים סלת
מנחה בלולה בשמן ונסכו׳ עולת שבת
בשבתו מלבד התמיד ונסכו׳ ביום
השני פרים בני בקר שנים אילם אחד
כבשים בני שנה שבעה תמימים יהיו
לכם ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם
ולכבשים במספרם כמשפט ושעיר חטאת
אחד לכפר עליכם מלבד עולת התמיד
ומנחתה ונסכיה׳ ביום השלישי פרים
בני בקר שנים אילם אחד כבשים בני
שנה שבעה תמימים יהיו לכם ומנחתם
ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם
כמשפט ושעיר חטאת אחד מלבד עולת
התמיד ומנחתה ונסכיה׳ ביום הרביעי
פרים בני בקר שנים אילם אחד כבשים
בני שנה שבעה תמימים יהיו לכם
ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים
במספרם כמשפט ושעיר חטאת אחד מלבד
עולת התמיד ומנחתה ונסכיה׳ ביום
החמישי פרים בני בקר שנים אילם אחד
כבשים בני שנה שבעה תמימים יהיו
לכם ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם
ולכבשים במספרם כמשפט ושעיר חטאת
אחד מלבד עולת התמיד ומנחתה ונסכיה׳
ביום הששי פרים בני בקר שנים אילם
אחד כבשים בני שנה שבעה תמימים
יהיו לכם ומנחתם ונסכיהם לפרים
לאילם ולכבשים במספרם כמשפט ושעיר
חטאת אחד מלבד עולת התמיד ומנחתה
ונסכיה׳ ביום השבת פר בן בקר אחד
אילם אחד כבשים שבעה בני שנה
תמימים יהיו לכם ומנחתם ונסכיהם
לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט
ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם מלבד
עולת התמיד ומנחתה ונסכיה׳ אלה
תעשו לה׳ במועדיכם לבד מנדריכם
ונדבותיכם לעולותיכם ולמנחותיכם
ולנסכיכם ולשלמיכם׳ ויעש משה ככל
אשר צוה ה׳ את משה׳ וידבר משה אל
בני ישראל ככל אשר צוה ה׳ את משה׳
וידבר משה אל ראשי המטות לבני
ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ה׳
איש כי ידור נדר לה׳ או השבע שבעה
לאסר אסר על נפשו לא יחל כדברו
ככל היוצא מפיו יעשה׳ ואשה כי תדור
נדר לה׳ ואסרה אסר בבית אביה
בנעריה׳ ושמע אביה את נדרה ואסרה
אשר אסרה על נפשה והחריש לה אביה
וקמו כל נדריה וכל אסר אשר אסרה
על נפשה יקום׳ ואם הניא אביה אותה
ביום שמע כל נדריה ואסריה אשר
אסרה על נפשה לא יקום׳ וה׳ יסלח לה
כי הניא אביה אותה׳ ואם היו תהיה
לאיש ונדריה עליה או מבטא שפתיה
אשר אסרה על נפשה׳ ושמע אישה
ביום שמעו החריש לה והקים את
נדריה ואת כל אסר אשר אסרה על
נפשה יקום׳ ואם ביום שמע אישה
אותה הניא את נדרה אשר עליה ואת
מבטא שפתיה אשר אסרה על נפשה
והניח לה אישה׳ ונדרי אשה ואסר
אסר על נפשה׳ ואיש שמע ויחרש לה
ולא הניא אותה והקימו כל נדריה
וכל אסר אשר אסרה על נפשה יקום׳
ואם הפר יפר אישה אותם מיום שמע
כל יוצא מבטא נדריה ואסר נפשה לא
יקום׳ אישה הפרם והאישה סלח לה׳
את כל נדר ושבעת לענת נפש ואישה
יאשרנה ואישה יפרנה׳ ואם החרש
תחריש אישה לה מיום אל יום והקים
את כל נדריה או את כל אסריה אשר
עליה הקים אתם כי החריש לה ביום
שמעו׳ והפר אתם אחרי שמעו ונשא
עונה׳ אלה החקים אשר צוה ה׳ את
משה בין איש לאשתו בין אב לבתו
בנעריה בבית אביה׳ וידבר ה׳ אל משה
לאמר נקם נקמת בני ישראל מאת
המדינים אחר תאסף אל עמיך׳ וידבר
משה אל העם לאמר חלצו מאתכם
אנשים לצבא ויהיו על מדין לתת נקמת
ה׳ במדין׳ אלף למטה אלף למטה
לכל מטות ישראל תשלחו לצבא׳
ויתנו מאלפי ישראל אלף למטה שנים
עשר אלף חלוצי צבא׳ וימסר משה
את פקודי אלפי ישראל אלף למטה
אתם ואת פינחס בן אלעזר הכהן
בכלי קדש וחצוצרות התרועה בידו׳
ויצבאו על מדין כאשר צוה ה׳ את משה
ויהרגו כל זכר׳ ואת מלכי מדין הרגו
על חלליהם את אוי ואת רקם ואת צור
ואת חור ואת רבע חמשת מלכי מדין
ואת בלעם בן בעור הרגו בחרב׳
ותשבינה בני ישראל את נשי מדין
ואת טפם ואת כל בהמתם ואת כל
מקנהם ואת כל חילם בזזו׳ ואת כל
עריהם במושבתם ואת כל טירותם
שרפו באש׳ ויקחו את כל המלקוח ואת
כל השלל באדם ובבהמה׳ ויביאו את
השבי ואת הטרף ואת השלל אל משה
ואל אלעזר הכהן ואל עדת בני ישראל
אל המחנה אל ערבות מואב אשר על
ירדן יריחו׳ ויצא משה ואלעזר הכהן
וכל נשיאי העדה לקראתם אל מחוץ
למחנה׳ ויקצף משה על פקודי החיל
שרי האלפים ושרי המאות הבאים
מצבא המלחמה׳ ויאמר משה אליהם
החייתם כל נקבה׳ הן היו לבני ישראל
בדבר בלעם לסור מעל ה׳ על דבר
פעור ותהי המגפה בעדת ה׳׳ ועתה
הרגו כל זכר בטף וכל אשה יודעת
איש למשכב זכר הרגו׳ וכל הטף
בנשים הזכרים אשר לא ידעו משכב
זכר חיו לכם׳ וחניתם מחוץ למחנה
שבעת ימים כל הרג נפש וכל נוגע
בחלל תתחטאו ביום השלישי וביום
השביעי אתם ושביכם׳ וכל בגד וכל
כלי עור וכל מעשה עזים וכל כלי עץ
תתחטאו׳ ויאמר אלעזר הכהן אל
אנשי הצבא הבאים למלחמה זאת חקת
התורה אשר צוה ה׳ את משה׳ אך את
הזהב ואת הכסף את הנחשת את הברזל
את הבדיל ואת העופרת׳ כל דבר אשר
יבא באש תעבירו באש וטהר אך
במי נדה יתחטא וכל אשר לא יבא
באש תעבירו במים׳ וכבסתם ביום
השביעי וטהרתם ואחר תבאו אל
המחנה׳ וידבר ה׳ אל משה לאמר׳
שא את ראש כל עדת בני ישראל
במספר נפשות מאדם ועד בהמה אתה
ואלעזר הכהן ונשיאי האבות לעדה׳
וצוית את אנשי החיל היצאים למלחמה
ויהיו על המדינים ועשו נקמת ה׳
במדין׳ ואלעזר הכהן ובני העדה
תקחו את רקוח השלל באדם ובבהמה
אתה ואלעזר הכהן ונשיאי אבות העדה׳
וחלקתם את השלל לשנים חצי לאנשי
הצבא היוצאים למלחמה ויהי מחוץ
לכל עדת בני ישראל׳ והרמת מכס
לה׳ מאנשי המלחמה היוצאים לצבא
נפש אחת מחמש מאות ומהבקר ומהחמרים
ומהצאן׳ ממחציתם תקחו ונתת לאלעזר
הכהן תרומת ה׳׳ ומבני ישראל תקח
את אחד אחז חמשים מהאדם מהבקר
מהחמרים ומהצאן מכל הבהמה ונתת
אותם לליוים שמרי משמרת משכן ה׳׳
ויעש משה אלעזר הכהן כאשר צוה ה׳
את משה׳ והמלקוח יתר הבז אשר בזזו
עם העם משש מאות אלף ושבעים אלף
וחמשת אלפים וששת אלפים צאן׳
ובקר שנים ושבעים אלף׳ וחמרים
אחד ושלשים אלף׳ ונפש אדם מנשים
אשר לא ידעו משכב זכר כל נפש
שנים ושלשים׳ ויהי המחצה חלק היוצאים
לצבא מספר הצאן שלש מאות אלף
ושלשים אלף וחמש מאות׳ ויהי המכס
לה׳ מן הצאן שש מאות וחמשה
ושבעים׳ והבקר ששה ושלשים אלף
ומכסם לה׳ שנים ושבעים׳ והחמרים
שלשים אלף וחמש מאות ומכסם לה׳
אחד וששים׳ ונפש האדם שש עשרת
אלף ומכסם לה׳ שתים ושלשים נפש׳
ויתן משה את מכס תרומת ה׳ לאלעזר
הכהן כאשר צוה ה׳ את משה׳ ומבני
ישראל החצי אשר חלץ אנשי הצבא׳
ויהי חצי העדה מן הצאן שלש מאות
אלף ושלשים אלף וחמש מאות׳ והבקר
ששה ושלשים אלף׳ והחמרים שלשים
אלף וחמש מאות׳ ונפש אדם שש עשרת
אלף׳ ויתן משה מן החצי לבני ישראל
אשר חלץ מן האנשים הצבא׳ ויהי חצי
העדה מן הצאן שלש מאות אלף
ושלשים אלף וחמש מאות׳ והבקר
ששה ושלשים אלף׳ והחמרים שלשים
אלף וחמש מאות׳ ונפש אדם שש עשרת
אלף׳ ויתן משה מן החצי לבני ישראל
אשר חלץ מן האנשים הצבא׳ ויהי חצי
העדה מן הצאן שלש מאות אלף
וחמשת אלפים וששת אלפים צאן׳
ובקר שנים ושבעים אלף׳ וחמרים
אחד ושלשים אלף׳ ונפש אדם מנשים
אשר לא ידעו משכב זכר כל נפש
שנים ושלשים׳ ויהי המחצה חלק היוצאים
לצבא מספר הצאן שלש מאות אלף
וחמשת אלפים וששת אלפים צאן׳
ובקר שנים ושבעים אלף׳ וחמרים
אחד ושלשים אלף׳ ונפש אדם מנשים
אשר לא ידעו משכב זכר כל נפש
שנים ושלשים׳ ויהי המחצה חלק היוצאים

שמלך מכאם סמ"ל סאכאם מקים בעליס כל הכולל ביולל לפיהן תפארת בלילו מולר מאכאם לפיהן
יולל ס"ל ומ"ו הס"ל הוי המלך וכל הכתוב בלילי כתוב במלך עצמו. עצמן לפ מיתם עליהם בלילו
בכתב הס לפיהי עצם סמתים לטוהר מסטרל לחסר עצם מעצמי ובשר מבשרי מסטרל דגבורס
לפ מלכות ומכאם לפיהי תפארת לפיהן סליק לשתקיהי לסם סמ"ל כתפארת לסם ומתע כיום סכפורים
ועזיהם את כפשוטיכם (סמ"ל) ונעשוד לשלם הסניעי סוס תעמו את כפשוטיכם. תקיעו כיה ס עמיים
בגין דתתלבן ס ועירל כס עליה לפיהי ס גלותין לקיים ניסרלל שם יהיו מעוליכם כפים כשלג
ולבינו. והאי מיסו רוח לשון בגין דכל חוכין דישרלל מעתה לגבי מלכות ותשוכה לפיהי
ניכה מלבות לון בגין לשתמר הס הסוכן שתם כתיך טופתם ושרבע בגדי לבן ושרבע בגדי והס לשבע
יאהדונהי ותקיעו לתקוע סופר כיום סכפורים לסלקן קול לפיהן ס לשמוע לשתמר כס ככל
ארתם לן נר נס ובו"ק וכתיב ועטידת לפיהי כתריכות ופיהי כליל מתלת דגבין מפשבה דכור
ומעשה. ובחמשה עשר יום לחדש השביעי סוא וגו' לפיהן תעשו מקרא קדש יהיה לכם וגו' כל מלאכת
עבודה לא תעשו וחגותם אותו חג ליי' שבעת ימים וגו' וחגותם אותו חג ליי' בחודש השביעי'. ס"ב
חסר נבורס. שבעת ימים מסטרל לבת שבע לפיהי מלבות אבהן וריעיא מסיומא ודלו ושלמה
הס מרעין שבע לקבל שבע ספירין. מכח בעיבא לתקנא לכון סכה לפיה לשם עלאם לסככה
עלייכו לפיהי על בגין וכגין ספירין מ"ק כי בסכות הושבתי את בני ישרל כשתקנתין מלרעא
למעלה כו' עבו"כ. סיכה לפיה נלוח ו בסכות תסרו לשתמר הס בסכות תשבו שבעת ימים לפיה
לשם לכל סוכס) נשת ו לפיהי נרוח דתרין בגין ילוד מל' וסכי סליק סוכ"ס נחושתן ישלדונהי
תרין כלוזים לסם סוככים בכנפיהם. עלהכפרת ופניהם איש אל אחיו ואיה עשרה טפחים בכלוזים
מתנא לעילא מרגליות עד ריסיהן ומריסיהן ועד רגליהן ובגין על טפח לפיהי ו ועשרה שעורי
מעלה לתתא ומתתא לעילא סיינו יולד ובגין כך סיינרא לסכה ממרו בכגין לן פחות משבר ולא למעלה
מעשרים סכה סשבוים בכנפין מסטרל לפיהן לעלה מתאר ובה סיכי עשן כלי מבני שבר ירד עליו
וי"ש ויצל משה כשבן סכנפין ומוקמים מלן ומקיות נחוש ושוב בשור ויוצא מפי סכנפין כלא חל.
ומכה תהיה לכל יומם לשתאר ניה בכל שלי יתלוכן. ולא בכל סכת שלוים לשבין על גופא משמש
אלא כל לשבת על כשמש. בגלו תשלתי ושבתי. אשר אמרתי בגלו כחיה בגויים. כל עשם שיה בגלם
לשתאר ניה שך בגלם יתשלך שיה ס שתומה שית לם שבע לשבות ומס לשוקמוה שתים כשלכתן
וכביעית לפיהן טפח ושיכון בגל תרין תלת שלבע לשבת סא תשבע טפח פיהי עשילא לשמלא כל
מסרין. ובגין לא שיעור סכה לא פחות משבר לפיהן מלכות שמילא לכל לשבין ולא לשעלא משבין
לפיהי כ כתר עליון ללא שלטא ניה עשי. כבוד עלמא עליה שאר עשם הראשי כא שת כבודך ושתיב
ניה קשה לא תוכל לכשות שת פניולית כבוד בלא כ כבודי שעברו מאלי מתניתין לקבלייהו סכה שבעוה
כאבוי מסטרל לפיה ב כמין נרס מסטרל לפיה ב כמין נרוס מסטרל לפיה ל ושבת שתון שיכון בגל
בפרת כ כבגין נוהגין ושאר סכות כלסי רמיזי לגבי מאלי מתניתין ולית לשלכא נסון. ושיכון
לקבלייהו שבעה ככבי לכת ושיכון לכר ומקבל לפ שתקריבו ו כפולות כגון ו שבגין שמכתב
לשתאר נס שבע ביום ה לגבין ספירין כפולות ו ימי בראשית לשתע ו לעילא מן כל
חסם תחת השמש לולב לפ נדיק לדמי לחזו שסדרם לניס אלי חולין לקבל מי כשבועין
לולב ושיכון לקבל מי נדלתא לקבל מי מוכות לשבו לני כבי מלים לקבל מי מוכות לקס
ושבוע לגיה סטרין נסוסבן ו שתלת פעמין בכל שטרל שיכון מי לולב ניסון כשל ו שיכון ב

שלמין נדולס נעזרס תפלרת ולמיין לתלת נזוכי עיכף ערנות כנס וסוד שמיין לתרין שפוון
לולב זומס לצדיק קיוס כלל נרמין ועלס אמר דוד כָּל עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה יְיָ מִי כָמוֹךָ. לתקוע
מלכות זומס לנגף כיוס הרסורין וכעזופין דסלל לולכין מסוקפין בערבותין לכטילת לולב ולזכרון מי
נקיפת

לישתתף בקללין פקדין עם ישראל כדי יכוון לו . וכיוס דמצוי עברת פר אחד מיל אחד עם לוקחתם
מפרי מכיתין . למלכא דומין לוספיון לכתר דמלח לין אמר ליללין כמי כיתא דילים אחם ומתנן
פעביד מעולה קטנה . ואלי עברת זה יעבור כעמי ולית עבר מלוח מלכות מסטרא דמכיתא עלאה
עביד מעלתא דכתיב ומסטרא דמלכות ושירא וכוסנין למעבד ישראל אעם חדוש ולתקריבת
מאחת תוכ ומעטרן לכם ככתר דילים דמוסיפין עטרת תפלת . אמר ר׳ אלעזר אחת
לאמי מסטרא דאמי עלאה ומין לכל מאכלא דמסטרא דמכיתא תפלה לא ומין מלח לחומא
פקודא קדמאה דמסטרא דאמי עלאה דמעטרא לכיתר דמיסי דמין מלח מלוח עם מרובא
כיה כתיב ומין לא תקריבו ממנו לאשי ה׳ לא יעלה לכם לניחוח . אמר ר׳ יהודה
מלח מלוח מסטרא דיסוד ומתקריבת ריח מסטרא דמעטרא דמלכות ותקריבת אין מסטרא דחסד
פה אל פה אדבר בו ותקריבת פקודא קדמאה דמסטרא דכתר דמיסי מין תלמיסי אבל
כיה כתיב ומין לא תקריבו ממנו לאשי ה׳ לא יעלה לכם לניחוח . ותקריבת מין מסטרא דחסד
מיסי תרתין ותתאין מלין ועלאין מיכן מתמן כמיין דמתמן לכסין מתברכין עלאין
מיסי דכסון מתכרכין ותתאין מלין ועלאין מיכן מתמן כמיין דמתמן לכסין מתברכין עלאין
כמו לכוס כיה דמסטרא דיסוד ידיעה כעולם עלה מתמר זה שבעה ימים יספרו לך מיסי כן מיסי שם אב
לעלאין לכל מכמיתא לכל כמי והויס ולא עלאה . לכל מפירס ומפירס ידיעה לכלא . ומפוזת מכס לית
לא מלאכים ידע ולא מכמיתי עמוד . מיסי סוף מעשר מפירין מלאכי דעלאין ותתאין . מיסי תרתין
מן מלאכים מיסי ס׳ מן מלאך י׳ מן מלאך ס׳ מיסי סוף לכל סויס וכמי וכנין לא מתמר כס סוף לכל כמה
יהלל המהלל מיסי מלמיס מלימן דשמע דילוך לכל דרגא דרגא מיסיה ס׳ דילוך מיסיה ס׳
ילוך לכל מכס וכנין לא מתמר עלה נוזפת יכא מלכם על מקדם וכנין לא אמר כמיא כי מס נוזפת
מכל פקודין דלודיתא וכל קרכבין ועלמין דמיכין לכל מכס בכל דרגא דרגא מיסיה לא מתקבלן קדם
ילוך לכל מכס וכנין לא מתמר עלה נוזפת יכא מלכם על מקדם וכנין לא אמר כמיא כי מס נוזפת
יהלל המהלל מיסי מלמיס מלימן דשמע דילוך לכל דרגא דרגא מיסיה ס׳ דילוך מיסיה ס׳
מן מלאכים מיסי ס׳ מן מלאך י׳ מן מלאך ס׳ מיסי סוף לכל סויס וכמי וכנין לא מתמר כס סוף לכל כמה
לעלאין לכל מכמיתא לכל כמי והויס ולא עלאה . לכל מפירס ומפירס ידיעה לכלא . ומפוזת מכס לית
פה אל פה אדבר בו ותקריבת פקודא קדמאה דמסטרא דאמי עלאה דמעטרא לכיתר דמיסי דמין מלח מלוח עם מרובא

וחמשה עשר יום וגו׳. ר׳ לבא פתח ותנא פתיכא כתרגמא דמתני׳ וגו׳. תא כל מאי דאית ליה לאדם לעבד ביומא דשבתא לא יעבד ביומא דחמשה עשר דהא יומא דשבתא קדים ליה ביומא דחמשה עשר ואי לא תימא הכי ליתי יומא דחמשה עשר ויעבד ליה ביומא דשבתא ולא יעבד ליה ביומא דחמשה עשר ואי תימא הכי ליתי יומא דחמשה עשר ויעבד ליה ביומא דשבתא ולא יעבד ליה ביומא דחמשה עשר אלא כמה דאתמר כדאוקי׳ לה ביומי׳ והא כתיב כאן בפרשת חמור׳ וביום השבת שנים כבשים וגו׳ וכתיב התם בפרשת פנחס ובחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש וגו׳ ובחמשה עשר יום לחדש חג הסכות וגו׳ מה להלן שבעה ימים אף כאן שבעה ימים ומה להלן שבעה ימים בחמשה עשר אף כאן שבעה ימים בחמשה עשר ומה להלן שבעה ימים ביום ראשון אף כאן שבעה ימים ביום ראשון

אומר רבי אלעזר יומא קדמאה דחג לית עלייהו ולא יומא תנייתא אלא יומא
תליתאה לזכותא וגרע עלייהו לחושיך לתתון וגרע קרבנין דכתיב עשתי עשר וגו׳ וכי
מתמוי גרע שון כנין ליומא קדמאה ויומא תנייתא חדוה דכנסת ויכון מפלגי שלמן
לן. מיומא תליתאה ולהלאה לית עלייהו מה כתיב ומסיס היו סלוך וחסור
עד החדם העשירי כעשירי כת לחדם כרלו רלמי מסריס.

בלחכם דישרל למהוי ליה חולקא כהלייסן בחיכון מיס דרשומין סכל כוו וכוזו סיומכ
דחיכון כוו וכוזו לן דהך כלהו לתתסיכו לגבן חרס כסבר דלית ליה תקנס לעלמין.
מיס דולהן לתקליגו כיומין כ"ו תשתרו שלר יומין דחיכון ב' ל' ס' ויומין חרס לת
חרבי הלדמה ולית לון תקוכה כהדן(ולה)לעלמין. ואיתימא בוו וכוזו לן כתיב הסס כי
לה כוס ולה סקן עכית יומל קדמלה מלי עביד ליה חלה לה לקרי רשען ולה לקרי
לחד חלה חמשה עשר סהס כלה רשומל כלל חכל שורשל דרשומין דיומין מיוס שכי
סני. והכי לתמצי כגין דלית טוב כשכי וכגין כך לה רשים רשען ולה לחד כלל
וסוו כסהס ושרי רשומו דיומין כיוס שכי ולתפלגו מיס בכ"ו ושתשרו כיומין חרס
כמה דלתמר וכלה כדקה יהות. וכלה חולקון דישרלל דידעי לשעלוה לגו
מוחה מחכרין קליפין חלין ועלין מה כתיב לכתר כל חלו כיוס הסמיני עצרת תהיה
לכס עלו כל מכי קליפין ותברו גניזין וכמה כהמים קטלן וכמה עקרבים דסוו
לון כחיכון טורי דשמוכה עד דלשכחו לתר דיוכה וקרתה קדישה מקפה טורין
סחור סחור כדין עלל לגבס למעבד כייחל תמן ולמקדי כס וסל חוקימה מלס
ודל חיסו עצרת כניסון לתר דמתכנס כלה לגבס תהיה לכס ולה לחברל למקדי
לתון כחיכון וליסו כסדיוסן ועל דל כתיב סמחו בי' וגילו נדיקים וסרכיו כל

ושרי לכ. עכ

אמר רבי סמעון כל מאן דאזי וכו'. עד סלה עמו חסד עם העכיים.
כלסם בסקלמת נרשמית לף י' עמוד ב'.

ברוך ה' לעולם אמן ואמן. ומלוך ה' לעולם אמן ואמן.

ספר אלה הדברים

אמר שמעיה אצלתי כאן בשעתא לאחד מחוברת פרשת לכניס כלה מסיוקא. ושנן
כי ככל ספר פסשתקות ישכות וקלמוכיות אצלתי לאיתי היוקא בכוכר בפרשת
בלק כי סס ניתו כמשכתי לאחר סרוב ולפשתי לותו במקומו שמתייחס אלו בפרשת בלק בלף
קס"ו עמוד ס' אמר מתניל רבי יצחק ורבי יוסלי סוו לוזלי בארבע וכו'. ומשלים בלף קנ"ב עמוד
ס' בוס סלמון. לף תקמי נשרף עליס וכן סוס:

פרשת ואתחנן

ואתחנן אל י"י בעת ההיא לאמר. אל "ולוד" אתם בחלת להרחות
את עבדך וגו'. ר' יוסי פתח ויסב חזקיהו פניו אל הקיר
ויתפלל אל י"י "תא" כמה הוה חילא תקיפא דאורייתא וכמה
הוה עלאה על כלא. דכל מאן דאשתדל באורייתא לא דחיל מעלמי ואתתקן
מערערין כיסין דעלמא בגין דלית ליה לחיוי נחיק בכל יומא דסליק
אורייתא לגבי קודשא בריך הוא אמר קודשא. תולוף ליה שטא היך יתיב קמי מלריס
לכטלא הסיא גזרם דלתפולו יתגזר עליהם מותא כלא ויתכטל ויסתלק מכיה ולא ארים
עלוי עומא דכר כם כהיו עלמא דכאי לאשתדלא באורייתא ומחא ולילי ולא יתעדי
מכח הסא והגית בו יומם ולילה. ואי לאעדי מכיה אורייתא לו לאתפרם מכם כלא
לאתפרם מן חייא. תא עומא דכר כם כל היכו סליק בלילה על ערסיה בעי לקבלא
עליה עול מלכותא דלעילא כלא סליק ולאקדמא למסר נביה פקדונא דכפסיה.
והא לוקמוה בגין דכל עלמא טעמין טעמא דמותא דהא לילא דמותא ארים בעלמא
וכל רוחין דכאי כפא כפקין וסלקין ואתמסרן נביה. ובגין לחיוי בפקדונא כלהו
תייבין לאתרייהו. תא כל אתער רוח נפון כפלגות לילי וכרוזא כפיק לאתער קכם
בנתתא דעדן לאשתעשעא ברוחיהון דצדיקיא כדין מתכווכי כל בכי מטרוניתא
וכל כאי היכלא לאכחא ליה למלכא קדישא וכדין כל היכון פקדונין דרוחין דאתמסרן
בידיה כלהו אתיב למאריהון. ורוכא דכאי עלמא מתערין כסיפי אעתתא. והא
פקדוני כלהו לגבייהו היכון דכאי היכלא עלאה קיימי בקיומיהו מתערי ומשתדלי
כתוסכחתא באורייתא עד דנטיר יומא ומשתתפי בכנסת ישראל כדין כל אתי לאתרא
היא וכל כאי היכלא למלכא כלהו אתיין לגבי מלכא קדישא ולוכון לקדון כני היכלא
למלכא כגין דקב"ה והא לוקמוה. כל אתי נפיק בשי לנקלא גרמיה בכלא ולמיזן
זיכוה לאשתדלא עם מלכא קדישא דהא כליליה לאשתדל כמטרוניתא הדא אתיא
עם מטרוניתא לזווגא לה עם מלכא. אתי לכי כניסתא מדכי גרמיה בקרבכין מסכא
בתוסכחתייהו דדוד מלכא דאמר תפילין בריסיה וציצית כנלפיה ואומר תהלה לדוד
והא לוקמוה. כלילתא קמיה מאריה. כלילתא בשי למיקם באזוכא למלכא עלאה
לאתקברא כסדיוהי דלוכון לקדון העומדים כלא וכתתי לך מהלכים בין העומדים
ולכווכא רעותיה קמי מאריה ויתבע בעותיה. תא כמעתא דכר כם קלים כפלגות
לילי מערסיה לאשתדלא באורייתא כרוזא קלים עליה ואמר סכם ברכו את י"י כל
עבדי י"י העומדים בבית י"י כלילות. כמעתא כל היכו קלים בכלותא קמיה מאריה
כדשעתא דלכא לסהוא לאתר דלעטריך. וכמה שעתין אית ליה לכר כם בכלא
וכמעתא

ובמעשה דגלות קיומית (פ"ק מיומא) כל ליכון מלין לפקוח בר מן מפומיה דמיומא
גלות כלהו סלקן לעילא ובקשין רקיעין עד דמטו לסהדו לתר דמטו ומתעטרי כריעין
דמלכא ועביד מכוזיו עטרה ושח לוקמוה מבריעין גלותה דכשי בר מן לקשה לכוזכה
דיהיב גלותה תחכוכים מכלן ממתם דכתיב ותתכן על יי לעיני גלותה מעליה.
ולא מלין דקלוס בגלותה כשי לכוזכה דגלון ולוקמוה וכשי לחפיה ריעיה כמלין דיתיב
קמי מלכא וכשי למכסייה עשרו בנין דלא יסתכל בכוזכתך וכספרה דרב המכוזכה
סכה למר מלין דפקה עשרו כשעת דגלותה לו דלא מיחך עשרו כלרעה לקדיש עלים
מלחך המות וכך תיפוק כפשיה לה יסתכל בכוזכתה דגלותה ולא ימות כמשיקה. מלין
דמזלזל בכוזכתה מתגלגלה הוה בהיה שעתה לאנטריך כיה דהלל כי מכבדי אכבד
וכווי ויקלו. הלי מלין דלה יסתכל בכשיקה כשעתה לאויסו מכלי. ואיך יכול לאסתכלה
בכוזכתה שלא ליכלע דודאי סכוזכתה קיומית קשים. סלה ויסב חזקיהו פניו אל הקיר.דתמן
שלי סכוזכתה כנין כך לה כשיק למהוי חוכן וכין הקיר. ולוקמוה מלין דקלוס
בגלותה כשי לסדרה סכוזכתה דמלריה בקדמיותה ולבתר ויבכ בכעותיה דסה מכה כשי
למר כקדמיותה לתה סהלות וגו'. ולכסוף לעברה וגו'. ר' יהודה למר מלי סכוזכתה
דכתי לדבי בקדמיותה כשלה דלת מן יום ולכסוף יבוד וקרוכן שלהיס שלי סדורה סכי הוה
מתתה לעילא ולהכללה מלת יום כלילה ומד' לילה כיום ולזוגה כלה כחדה כדקה יהות:

אתה סהלות לסרלות לת עבדך. מלי סורותה סכלה לכלה ולהי מכה
סורותה הוה בעלמה למהוי סלים ככלה. ולהי תיתה יעקב סלים הוה
ולילכה לסתלים לתתה כגוזה לעילא לכל מה דהוה למכה לה הוה לכר כה למר לסה
לתעטר כעלימו יקר ככתה חלה ורכבן מכרלה כחורותה כמסכנה בכהכה כלוחה
כסכטין (פ"ק כסכטין) כרכבי ממכן עלייהו הוה לסתלים כנופה סלום. לסרן
לימוכה. כחמון למתלה. הוה כיהויהו. כנין כך לת גדלך מיומיה דה לסרן. ולת
ידך סחזקה מכמלה לה כחזון. ולה לתתר. כנין כך מכה סורותה כעלמה הוה
ולי תיתה מלין הוה כיומה דסה מכה סורותה הוה מיומה מלכה ומיומה דסה כדין
ותתה עלימו כעלמה מה דלה הוה כן לדרי דרין. כסהוה זמכה ותתכה עלימו לעילא
ותתה ויהן עלמין כלהו כזוגה חד כדין כתיב כיום ההוא יהיה יי' לחד ושמו לחד.

ואמר יי' אלי רב לך אל תוסף וגו'. אמר ר' חייא אל תקשה למכה מכה
רב לך אל תוסף לדודונית כסכיכתי מכלן ולהלאה אל תוסף.
רבי ונחק אמר רב לך כמכוזו למכה דהוה גבך אל תוסף דסה ומכה למיברה מכה
ומיברה לה וכול לאסדרה עד דיתכנים מכה דכל נביאים ותוסף ומזקהו ומצהו.
לכתלהוה מכה כבי לאהברה למיברה ולה לימתר.

ואתם סלכתם כוי' אלהיכם וגו'. ר' יוסי אמר אפרי הפה מכבה לו וגו'.
זכה עתה דקלס כאר כהו מכל עמין ע"ג אלילים לון לאלהיהם וכריך
לון כברכתה דלים כברכתה למיום סלל כי סם זרע ברך יי'. ברך יי' ממם. לה כל
לעכיס לחולקים לתתלקדל כיה ממם ויהוה לון תורותה קדוש כגין לתתלחל כמהוה
ועל

ועל ולתם הדבקים כיי ולא במשנה לחרש כשאר עמין. והא לוקמוה בכמה לתר

ויבר ויי אלהיכם מתוך האש קול דברים אתם שומעים וגו׳. הכי אלעזר

הלי קרא לית לאסתכלא ביה קול דברים אלא קול דברים אלא

קול לקרני דבור לכל דבור ודבור ועל דא כתיב ויבר אלהים את כל הדברים דבור כתר

לא תליף להאי לקרי קול דברים אתם שומעים לאשמועינן לא תליף אלא בסיני בגין

דשמיעה כדבור תליף וכגין כך אתם שומעים והא לוקמוה ורבנן דרומיו לה אזנו

כמרגע. בגין דכניס לתרין לקרי שמיעה והוא דבור והוא שמיעה. קול דברים

אתם שומעים ותמונה אינכם רואים. אלי ותמונה כלא ותמונת יי׳ וכיוצ. לא

ותמונה לא קול פשיטא לא הוה מתחזי כלל. זולתי קול לא תהוה לקרי קול לתרין

ותמונת אלי לקרי לתרין לתרין תקונין דגופא מכיסין בפקא. ואי תימא לתרין לקרי

הכי כמי. אין דהוו לתרין תקונין לתיתי מכיסין בפקא. וכגין כך כ׳ עלויה׳ תתלם

כ׳ עלויה׳ קול גדול ולא יסף לא פסקי מבועוי לעלמין וכל לזכון קולות תמן לסתכמו

כד לתייסיבת תוריתא ליסראל. וכלא נפקא מסיומא קול פשיטא לכלא בגין דכיס

תליף מלתא. הלי לקרני מסנה תורה מסה מפי עצמו למרן. והא לוקימנא מלה

למלי הכי, אלא אכתי עלויה כללא דתוריתא לתקרי ומכח נפקא כלא בסיומא קול

פנימאה לכתר מתיסבא כלא ואתייחד כתר דקרני עץ החיים וכיס תליף כלל

ופרט תורה מכתב ומלבש והוא לקרני תורה מסנה תורה בקדמיתא נכורים לא

פסק ומסתלק כלא כחדא. בגין כך הכא כתלין ׳ דברות כלא רמיז כלין ולא תכלף

ולא תגבוב ולא תעשה ולא תחמוד ולא תתלוקו והא לוקמוה. אמר רבי יוסי מלי

ולא תתלוקו כיון דכתיב ולא תחמוד דמה כהלי סגי. אמר ליה וכלין לוכן מלרי קשוט

חמידה קד דרגש. תלוה דרגש לחרש. חמידה דלי יכיל לזיל למיסב דילים בגין

דהיא חמידה דנקט זיל למעבד עבדת. תלוה לאו הכי דהא לפילו דלא יבקוט

לורחא למסך לכתרים והא לוקמוה חברייה. אמר ליה רבי יוסי לחלי לא כתיב ולא

תרצח כהכי לחרויהו. אלא בגין דדרגש דזיהא דנכורים תליף ולא כתר דרקמין בנ״כ

לא תרצח לא כתיב כיה בגין. ובגין דכשוין ׳ ויין לתוספ ולא ולא תתלוה דהא כלא

תרצח לא בעי למסרי ולא ולתוספ הכא. אמר׳ פתח דויהיב לכתרים ונפקין בכא

וחייך. אמר נור מרים ליה מלן דקלוה קמייהו מלן יכיל לקיומא קמים וחכום בעלמ׳

וכלא הולקטן דבדויקיוה וזכלא חולקי בהלי עלמא ובעלמא דלתי דוכיל להלין על לא

כתיב ורלגדויקיוה ושמחו. ר׳ אלעזר פתח ואמר.

קרב אתה ושמע וגו׳. לא כפשטא דלתייסיב תוריתא ליסראל כלסון קולות

דסתכחו וקלם ויהב על כורסיו׳ ודא מגו דדא לתחזו ומלולא דדא

כפיק מגו עלו׳ דעלים. ודא הוא רזא דכתי׳ כפני כבר ויי׳ עמכ׳ דמלולא כפק ואחיל

מגו לחא ובלסוב׳ דדהי ליה לכר בהפיקו דרוח׳ ומייה דיסכין הולא דחמא ורוח׳ ומייה

מגו סופר דיסיו כלול לכלהו ויסראל לתרקמי מדמיולו דא. ואת תדבר אליו וגו׳. אמר מסה

בתוקפא עלאה לעילא מלא לתר דנוקבא ולא יתיר. ואת תדבר אליו וגו׳. אמר מסה

ודאי הלפתון חילא דיליו אלעזרא הוא לחרש דלולא לא לתרקמו ויסראל ומחשתן כל

לך

ואתה

כתחמתא

כחכמתך עלמך ולתדבק כמוהי דלא תתדבקו כהאי עלמא דבנין דיבדעון למהריהון
וכחין חיכון כדוקייהו דיזכון לסהיה חכמתך דלמו תכמתך כסהיה חכמת ולמו ידיעת
כסהיה ידיעתך דכקושטך כסהיה דכקושטך • עד דהוו מזלי סוו חיכון לסמיה חולי
כסדיוהו לחקפחך נון • חסתכל כהו ר׳ אלעזר אחו תרי חיון ברח וקטלי לון אמר רבי
אלעזר כריך רחמנא דמיזכן • קרח עליהו כלכתך לא יכר נעדך ואם תרגן לא תבעל •
וכתיב כי מלאכיו יצוה לך וגו׳ וכתי כי כו חסק ואפלטהו • תאנא כרוח
עלאה כספרא דכמיעות׳ א׳ חלין דחתון דמיומין אתנליין כם כנולגלתא דויעיר חכמין
ותכיכן ב׳ מוחי חיכון דסתימי כחיכון חלין ומשורשתא דמוחא עלאה סתימאה דעתיקא
קדישא חסתכחין ומתפשטין ככלא וחיכון ל׳ ריסהי דאדכא כתי דתפלין דאכח
קלסא דכעיכר כם לאכחא ככל יומא כגין דחיכון שמא קדישא עלאה כאתוי דמיומין
דכתיב ורחו כל עמי סארץ כי שם יי׳ נקרא עליך ותכן שם יי׳ ממש • וחלין תפלין דרישא
מוחא עלא דאתמסך כמוחא תתאה לקדין תרי מוחי וחיכון דכתי׳ חכמות ומתפרסן
כחל • ר׳ יצחק אמ׳ סוד דכתיב קדם לי כל כבור דהיא כתרא דכלילו ואסתיס כל חיכון
אחרנין • כל כבור כל כבור סתם לאעלאה מסיכותא (סף מסריותא) דלעילא סתימא
דכלא ודא לקרי פטר כל רחם פתיחותא דכל מסוכותא ויסודא דלעילא • אמר רבי
שמעון וסתים כיוד דשמא קדישא יוד ־ חד ־ כיתא דתפלין דהוא קדם לי כל
כבור סתם ־ מוחא עלאה חד כיתא • תנינא ־ וסיס כי יבוזך וי׳ אלהיך • אלו
יסודא מוחא דתרעוי כפקין לחמסין תרעין • תרעין סגיליו חיכון לכל תמשין
סגיליו דכתיב אשר הוציאך מארץ מצרים • סוציאך יי׳ ממצרים ־ ואדכר חיכון
כגיליו דוכרכא דמצרים • וחיכון חמסין לכל חמסין ׳ ותכיכן כספרא דרב המכוכא
סכא דאמר תרעין סגיליו לעילא ותתא תכר קלא דסוו סתימין ומתקטרין
כאלפיסון כגין לאפקא להו ליסרחל לכר דסא מאלין תרעין דסהוא מוחא מתפתחי
ומתקטרי כל שעה תרעין • ואלמלא דאתכרו ואתפתחו חיכון תרעין דסהי מוחא
לא הוו מתפתחין חיכון לחרנין למעבד דוכא ולאפקא לון ליסרחל מן עבדותא •
וכלא סתים כהאי לקרי לחומא עלאה דמיה חולא לחומא תתאה • ומאי
חיכי דכתי׳ כה ולאמי שי הסיכון לל תקריולאמי שי לאמי דלא זו קלא מחכבה לכנסת
ישראל עד דקרא אמי • ואהי כפקא מחומא עלאה דסיא כיתא תכיכא לקרי ס׳
דשמא קדישא דאתפתחא לחמסין תרעין ומהאי כפק רוחא לחד נוקבא דפרדסקא
דחוטמא • ותכיכן יובלא דכפקין כיה עבדין לחירו כסהי מוחא אתתקן חיכון חמסין
מכין דוובלא וחיכון חמסין וימין דמוסכא דעמר ואתלחדו כיה דכתיב כיוחין רוחי
דעבדין ומפקי רוחיהון לכייחא כמה דכתיב כיוח הכיח יי׳ לך מעבדך ומרגוך ומן
העבודה וגו׳ • וכגין כך ס׳ כייחא דרוחא ולאפקא רוחא לחירו • והאי כיתא
כיוחא מגרים הם תלייא וכתי ס׳ דשמא קדישא כמה דאתמר • עכ כללא דשמא
קדישא • עד הוי מסטרא דלהא כפיק חסד מכטרא דלמא כפיק גבורה וכלא
לחוד קודשא כריך הוא ומתעטרא בהו אית ולא •

לד כ 34 ג תלויתה

בא קלי מסטרא דאמא פיקא דסד מסטרא דאתא כפיק כמה חמיש כחלי ואלה דכפיק לקי מסטרא דאכא פיקא :

תליתאה שמע וגו׳ ואהבת וגו׳ ושננתם לבניך דבית תלתי׳ הוה רגיז עלייהו
דיסרהל לתעטר בסטרא דחכמה ומתי יהיבנא בכרסיה ותתעטר בסטרא
דחומתא ומתי יהיבנא בכתפא דבנין דלדיליה ליה למלכא עבוד ותיר טיבו מסד
עם כלה. ומסד וקיר סהדו דלקרי מסד דלחמת דלה כעי לגבר עלייהו שלח בנין רחימותא
דמלכא דרחים ליה יתיר וברחימותא דמלכא תליה מסד. ועד לקרי לכרסיה תוסבי.
ובנין דרקיע ליה יתיר לסגי מסד כעלמא. ועל דא ואהבת ברחימותא תליה מסד
ודא הוא בית תליתאה. רביעאה והיה אם שמע. שמרו לכם. וחרס
לכם ואלהים אחרים וגו׳ ויהיה קצף ה׳ וגו׳ ונפקת מסטרא דחומתא עלאה ותכיון לכף על גב
דלית הוא דיוקא מסטרא נפקא דיוקא דנפק גבורה עלאה. ואי תימא והיה אם שמוע
דלעו הוא דיוקא. לית כתרא מכל כתרי מלכא דלא יתכלל טב וכי אם בכל גבורה
דלתתאה טב וכו׳. ואלין תרכעה כטוליו ואלו ואתעטר כהנא דלעילא לימין תפלין
דלתתאה קדושה. תכיון הלו ואלו סליק ואתעטר כסטרוי ואחיד להאי ולהאי ואתעטר בכלהו
ועד ואלו תמצאיהו דכלא דעילא ותתא לאחזקא חכמתא עלאה מכל סטרוי.
תלתי ר׳ לוכא כתיב רק בלבותיך חסק וגו׳. מכאן אמר ר׳ שמעון לכהתא ליכון
ריהיבא קדושה עלאה. וכתיב חסק וגו׳ מאד. מה כתם דלעיל ריהיבא קדושה לתתא כך
לעיל ריהיבא קדושה לעילא ומתי כיסו הא דאמרן ריהיבא קדושה כלא לקרי וכלא
אתקטר דא בלא ואתעביד כלא חד. רק בלבותיך תלת וריהיב לרכעה. ד׳ מכאן דכתי
ויכתוב בוראה לחריסה. מתי מתמט לכללא כהו דוד מלכא דהיסו רכיעאה לאתקבא
בריהיבא קדושה דתכיון הכסתא תקופא ושלמותא דכלא ונופא כהו אתכלל ואתבני
וכהו אתאחיד לאתא דוד מלכא ומכלהו כלא ואתקין נופא ואשלמיה כהו. ונאך נבקש
כתם דזכו אכהתא לאתעטרא כריהיבא קדושה כך זכה דוד לאתקבא בכתרא
רכיעאה דריהיבא. אמר רבי יהודה כתיב כים כדוד והוא אמרו עם יפה עיניים
וטוב רואי. מאי טעמא אדאמרי מפני דמולקא דעדכיה גרמא ליה. אדאמרי דוכא
ואלו עם יפה עיניים דיבא כרחמי כתם דכתיב חסדי דוד הבטחים. אמר רבי
יצחק חסדי דוד בלתתיה אוקימנא אלא והוא אדאמרי כדאמרן. עם יפה עיניים
אלין אכהתא. תא חזי ירושלם ובון דיבא ורחמי ואף כן כתיב עיר דוד היא ציון
וכתיב בקרבך קדוש ולא אבא בעיר בשבע קב״ה אלא בירושלם אל תעלה וכו׳.
אמתי אמר רבי יהודה כד אתהדר מלכו בית דוד לאתריה לתתא. רבי יצחק אמר
ש דרחים בתלת קצרי ש דלרבע קצרין רמיזא הוא לתלתא ורמיזא
לרכעה. תלת הה דאמרן לרכעה למהוי ריהיבא קדושה כחדא
דהא הוא כללא דתקונא עלאה ומסך מתפלגן ואתמסכן תתאי כחדא ויהיבו כראשיהון
דיתלון כסכו מערי דרום דתלון כסו ואתמסכן מנייהו כל ליכון לאחרנין עד דאתקטרן
כאתריהון. תכיון ונטיל ליכון עלאי דאמרן ואלין תפלין דלתתא קדש בנין כך
כעי כד כם לאתפרשא כהו עלוי כתיב ורלו כל עמי הארץ כי שם יי׳ נקרא עליך
שם יי׳ ואמת. ואלין ליכון תפלין דרישא. תפלין דדרועא הוא שמלא לאחרי ש
וירתא משה״ל והיה לאות על ידכם כשם והוא דאוקימנא. זכאה חולקהון

ד יסרש ועל דא אית בתרהם נטלת תפילין דמיח ממלת ומאן לימין שין לרבעה דליכון
חד גופא ועד כלילן בחד ומאן ליכון תפארת נצח הוד יסוד · ואיהו אית דילכה וכלהו
לחידא קרא בגין דאתברכת מכוזהו וכלילן מכלהו · אמר ר׳ חייא לי סבי אית כתיב
ורחית את לחורי ותניכן דא קשר של תפלין אמר ליה הא לוקמוה ומפיר הוא וכלא
ברירא דמלה · ועד מהאי קרא דכתיב דהא מכח תלייה רמזעם חד להתתא דהא מכח תלוין תתאי ואתיכו
מכח ועל דא לתקרי לות כלא ואת לות סברית וכתיב והיה לאות על ידכה כנ׳
והא לוקמוה ·

שמע ישראל ה׳ אלהינו ה׳ אחד

רעיא מהימנא

שמע ישראל · הא יוסף ושראל סבא · ר׳ יצחק אמר ע׳ דכרכא לתכללא סבעין שמהן דסדותא דכלא שמע ישראל כמה דכתיב שמעו שמו׳ וכתיב · סלוזיכו סמים · לוקח סכא שמע ישראל · יהוה ריסא דכלא כנהורו דעתיקא קדישא והוי הוא דלקרי אב שדיוקו עמיקת דכחלין ומכוסין דכפקין וכגדין לכלא · יהוה גופא דלילכא עלוסו דסרסין לחד כפסת ישראל וכלא חד עלוסותא · ואתקשר דא בדא ודא חד עלוסותא · תניא ר׳ יצחק אומר כרוזא שא כלא חד · תני ר׳ יצחק רתיכא קדוס׳ עלאה תרבע בתי דתפילין דאיכא ו׳ כמה דאתמר רתיכא קדוסא אחר תרכא אחרכין דכלילן כחד דאכא לימין סוסכים עלמין דשמא דקב״ס כל סילי שמי כלסו קיימין סורין סורין בגין לאתקבא ולאתכללא כלהו בסטוא ייחודא שמע ישראל דקב״ס כל סילי שמי כלסו קיימין סורין סורין לאתקבא כל סילי שמי כלסו חד בסטוא דאמר לייחדא ייחודא למסוי כלהו חד בסטוא דאמר לייחדא ייחודא דקב״ס וכלסו סוסכים לימין סייפין לגופא סייפין עלמין לקיטא דאתקרי ישראל ה׳ אלהינו ה׳ אחד · ואיהו ישראל סבא · כלילא מתרין אתוון למלקט סוסכים לאתייחדא בחד ייחודא עלאי · ואיהו ע׳ ושמו ע׳ · ואת אתריכין כחד כתרין לתתון למלקט סוסכים לאתייחדא בחד ייחודא עלאי · כיון דאתייחדן סייפין כלהו ברוזא חדא לייחודא חדא · כדין לאתקרי כלא קדמן עלוס · ועל רוזא דא לשל ליה קב״ס בנ׳ לאדם קדמאה כמה דכתיב לעבדה ולשמרה · ותניכן לחלין לימין קרכין תרין רוזא דיהוה ע׳ ושמו ע׳ לימין קרכין כתיב וללקוט סוסכים לחלין סייפין לתרין סטרין לימין חד סוסכים רוזא לימין סייפין לעילא ותתא · ורוזא דסדוסו הוא עטופא דאתעטף ולחלק מכוסיסו וכלא לימין כיס לימין סייפין לעילא ותתא · ורוזא דסדוסו הוא עטופא דאתעטף ולחלק מכוסיסו וכלא לימין כיס סוסכים לימין סייפין לגופא סייפין עלמין לקיטא דאתקרי ישראל ה׳ אלהינו ה׳ אחד · ועל רוזא דא לתקרי לות כלא ואת לות סברית וכתיב והיה לאות על ידכה כנ׳

ואפשיב
ביניכם · ובסוף מטרע קאים מתרגמין ולא יכיל לקרבא ליה ולפנצע ליה בפיק בר נש
לכיתים בסוף שילה זקיף עיניו ומתי ליכר הרא לשמעלא לתתך בסוף סטרה ולתעדי
מתעתך כתר ויכיס · כבר בש קייטין תריץ לרגין כנוכח לפלחל מיתיב ואל מתמלע ·
ויכיס מתכטיר כר בש מי סיסוסלי לשמעלים אלא כל מה בסוף שילה קאים ליתיבים ומוזה לשמעלים
תיעת מי הכי כי כפיק בר בש מתרמיה לבר בש בסוף שילה קאים ליתיבים ומוזה לשמעלים
ולא יכיל ליה לפנצע · ואי בר בש עיבוי אתי ליה לרוץ לשמע לתרים ומלכר ליה ולע יכיל ליה לפנצע ·
לכל תרין לרגין מולמן מל שילה ולע מיסו אית ליה רשו לתכלע · ומיהו קאים לשטר שמלע ·
לשת תמר ולשיתם מיתו ומכרתם אתו ונו׳ · כיון לאתי בר בש לשמי לוכרכע מלכר בנרמיס למתבל
פקודע לתרים ורוץ למסיתמתע מוזה כללע לכל ויקבע כתלע · בספרע לשלמה שמיך לפתתע
לשתכתתע כר בש בשמיה לקודשך כריך סוף לשלמין ולע מיהו לרגע קאים לפתתע ובכ בש
לשתכתתע מיהו קאים תריך לפתתע ולע מיסו פתתע לשלמין ולע מיהו לרגע לשקרי שמר ·
קודשך כריך סוף כל כפיק וכל עייל ורוץ יי׳ עשיר נאתך וכאך מצתה ואל מלכ · בגין לרוץ
בלילים · פקודא יי למקבע בר בש מוזה לתרים לשמי כל בר בש כטיר מעם
בלילים · ולשכללע בלילים לרגע לישמע ולע מתמר ועל תרין ומכין ככל יומע מל לישמע ולע
מעם כ׳ ומכין ככל יומע · מל לכל לרגע לישמע ולע לכל לרגע לליליס ולשכללע לישמע לרגע
סוף לעלם ולעלמי עלמין ורוץ לאהבה מתמר · עכ · פקודא למקרי קריאת
שמע ולעלמי עלמין ורוץ לאהבה מתמר · עכ · פקודא למקרי קריאת
רוץ לשלמע מתלה בלע פרוץ לשתקבר כיש רשיון לילים וכלע רוץ מלע ולע מתמר רוץ לאהבה
כשיכע לקבש לילים מאהבה בגין לקלים בלי מאהבה מתקבר בשלמע עלמה לאהבה מתכת עלם לע
רוץ לשלמע מתלה בלע פרוץ לשתקבר כיש רשיון לילים וכלע רוץ מלע ולע מתמר רוץ לאהבה
רשיון לע סלים על כל מלמכין לשלמע בשלי מתייקר שמיה לקבש יתיר מכלע · ומתברך בריך
סוף לעלם ולעלמי עלמין ורוץ לאהבה מתמר · עכ · פקודא למקרי קריאת
פקודא יי למקבע בר בש מוזה לתרים לשמי כל בר בש כטיר מעם
בלילים · ולשכללע בלילים לרגע לישמע ולע מתמר ועל תרין ומכין ככל יומע מל לישמע ולע
מעם כ׳ ומכין ככל יומע · מל לכל לרגע לישמע ולע לכל לרגע לליליס ולשכללע לישמע לרגע
סוף לעלם ולעלמי עלמין ורוץ לאהבה מתמר · עכ · פקודא למקרי קריאת
שמע ולעלמי עלמין ורוץ לאהבה מתמר · עכ · פקודא למקרי קריאת
רוץ לשלמע מתלה בלע פרוץ לשתקבר כיש רשיון לילים וכלע רוץ מלע ולע מתמר רוץ לאהבה
כשיכע לקבש לילים מאהבה בגין לקלים בלי מאהבה מתקבר בשלמע עלמה לאהבה מתכת עלם לע
רוץ לשלמע מתלה בלע פרוץ לשתקבר כיש רשיון לילים וכלע רוץ מלע ולע מתמר רוץ לאהבה
רשיון לע סלים על כל מלמכין לשלמע בשלי מתייקר שמיה לקבש יתיר מכלע · ומתברך בריך
סוף לעלם ולעלמי עלמין ורוץ לאהבה מתמר · עכ · פקודא למקרי קריאת
פקודא יי למקבע בר בש מוזה לתרים לשמי כל בר בש כטיר מעם
בלילים · ולשכללע בלילים לרגע לישמע ולע מתמר ועל תרין ומכין ככל יומע מל לישמע ולע
מעם כ׳ ומכין ככל יומע · מל לכל לרגע לישמע ולע לכל לרגע לליליס ולשכללע לישמע לרגע
סוף לעלם ולעלמי עלמין ורוץ לאהבה מתמר · עכ · פקודא למקרי קריאת
שמע ולעלמי עלמין ורוץ לאהבה מתמר · עכ · פקודא למקרי קריאת

ומצותיו מניח כל עיקר אם אמת קדושת לשמים ולא יכול לקטרגן בפלים . ועל לא
מקטריך כך כם לא יעביר טהורה ולכלוכה בתורתך ולא יוסיר מיין עבורין . אך לא יעביר
קלקל לבבי אמת למלריס וחד לשית ליה רשו להסוך מקבלא לחבלא . וכ"ב יודעי כך כם מקטן ויודעי
כך כם לא ימבא מקרעא לביתיה אמת למלריס . וכל כך כם לקקין מוזוס לפתחיה כל עיל ופוק
יכול כרע וסגוד קדם כעל כחוייהו כטרי ליס ומחי זס הטער ליי נליקים יכלו בו .
וכל לא קלים לפתחיה דכל כם יכל כרע וסגוד קדם מתקבן כחדא שוו ילייהו על ניסים
נומכא לעיל פתחי ומחי ווי ליס לפלכיה דכא נפק מרשותא דמלריס מכהוא ומכא קלים כלא
כטויהו לליה אלן לכמיר עליס לחמכא ליסוכן. שמות כג ב אחרי רבים להטות

שמע יסרחל יי׳ אלהינו יי׳ אחד . לא ליהוי יחודא חד כויך אם כבוד מלכותו
לעולם ועד . לא יחודא לאחרא למהוי אמיס רוא חד ורוא לא יי׳ הוא
אלהיכם לא כתיב כל ליהוי כיחודא חד . ואי תימא לי הכי כנוכא דכתיב יי׳
אחד ושמו אחד לאו ליהוי יי׳ אלהיכם לאי כתיב יי׳ ושמו הוא אחד היכי אמרי
הכי לא כתיב אלא יי׳ אחד ושמו אחד ואתריך לומר כנוכא דא יי׳ הוא אלהיכם
הוא ויתקיי יי׳ אחד ושמו אחד אלא כלא חד כבר ליתאחדן תרין אמהן אלין
לתתעבידו חד ולתכליל לא בדא ואי כלא אמאי אלים ליחודא חדא וכדין יי׳ הוא
אלהיכם דהא כדין לתכליל כלא לא בדא למהוי חד ועד דלתייחדו כל חד לא
כלאודוי ודא כלאודוי לא לתכלילו לא בדא למהוי כלא חד כללא דכל אוריתא
הכי הוא ודאי דהא אוריתא ליהוי תורה שבכתב ואיהי תורה שבעל פה .
תורה שבכתב דא הוא דכתיב יי׳ . תורה שבעל פה דכתי אלדיכם וכנין דאוריתא
ליהוי רוא דשמא קדישא לקרי הכי תורה שבכתב ותורה שבעל פה דא כלל ודא פרט
כלל אתריך לפרט ופרט אתריך לכלל ולתייחדו לא בדא ואוי כלא חד ואעל לא כלא
דאוריתא ליהוי כללא דלעילא ותתא כנין דשמא דא לעילא ושמא דא לתתא לא רוא
דעלמא עלאה דא רוא דעלמא תתא וגבי כתיב אתה הראת לדעת כי יי׳ הוא האלהים
כללא דכולא דא ליהוי שמור וכל פקודי אוריתא כהכי כלילן כרוא דזכור וכרוא דשמור
וכלא ליהוי חד . פתח ר׳ יוסי ואמ׳ הא דתנינן בלילית דערבית חובה ליהוי ודאי
בגין דקם חובה וקבל לתתייחד ביממא ומדת לילה לתכלול כלילית והא אוקימנ׳ דכתי ולא תסור
מיכמא ומדת יממא לתכלול כלילית והא אוקימנ׳ דכתי ולהגית בו יומם ולילה לתקן
אוקימנא ואוקימנ׳ חבריא לכל לית לאשלוי לי כהאי ויהודא דשמא יפרש לתכלול כלא
ויהיה ושמשא לשמאי כתי׳ לכתר ולהכית והיה הם שמוע

4 34 7 לד

ומה שמולין לנו רוח לתפלין דרומא וכתב רוח לו יחודא דו תלת שמהן עלוהי
לויכון כמנהג דליכון מרכבא פרעיון קדמאי דו כתודיה עלוהי רחמוי דכלא · לויכו
רוח דעלמא דלתי · ו׳ כתרהא כללא דימינא ושמאלא בחדא כללא חדא ולין לויכון
תפלה דרומא ודו לויכו ויחודו קדמאי תפלין דרועא כללא גו תפלין דרועא כללא
כל מי כחדא ודו לויכו רוח כרוך סם ככוד מלכותו לעולם ועד · וכתב כללא דלויכון
תפלין דרומא דלתכלילו גו תפלין דרועא ורוח דלבלוך דו רוח דכתודיה עלוהי
דלויכו כרוך דכל כרכין נכעין מתמן · ואי תימא עלמ׳ דלתי תקרי כרוך לאו הכי דהא
כתודיה עלוהי לויכו דכר עלמא דלתי כוקבא לויכו כרוך ולויכו כרכא כרוך דכך כרכ
כוקבא ובר כרוך לויכו נקודיה עלוהי · סם דו עלמא דלתי דלויכו סם גדול כלא ומה
תעצם לשמך הגדול · ככוד דו ככוד עלוהי דלויכו ומיכא ושמאלא וכלהו כלין כהדי
תפלה סל יד דלויכו מלכותי וכטול כלא בנוי וכהדי לתכלילא כהאי מלכו׳ עלמין כלהו
למיזן לון ולספקא לון ככמה דלטטריכו ודו לויכו יחוד׳ דתפלין דרומא ותפלין דרועא
כנוכא דרוח דיחודא דתפלין הכי הוא יחודא דכלא ודו לויכו ברירו דמלא וסדרכא
יחודא דו קמי כוסיכא קדמאי ומ׳לי דסם כך׳ נוכחן יחוד׳ ודו ברירו דכלהו
ודכי לויכו ודלי וכלהו רוח דיחוד׳ לכל סדורא דתפלין דו הוא יחוד׳ עלוהי כדקא ואי
ומנו דלתכלילו ויכיא רוח דשמא חד כתרא כלל דלטטריך לכתר לתפקא לון כתרא
יחודא דסם יחודא כקדמאי לויכו למהוו ו׳ לחד כתפלין דרום׳ ושמו ש׳ כתפלין
דרועא וסו כלא חד כין דיחודא דתפלין כלא ככללא מרים דכקודיה עלוהי דלטטריך
לכתר לתעטרא מרוחא דכסורא קדמאי לויכו רוחא דכלא (כתיב) גליף ואתקיף
משם כה׳ לתתון כרוח דפסוקא דיחודא דכתיב שמע ישרא׳ ו׳ אלהינו ו׳ אחד ולויכון סם
לתתון גליפין מחקקין כרוח דלעילא ועקר כעא לאתקכא לתתון דו׳ דיחודא ואתקין
ככל לתתון ולויכון כשלמלו ולא חסרים לסם לתתון כנין דעד לא לתקין מסכנא · כוין
דלתתקן מסכנא ואתרים מלא דהוה כפיק מכיס כד חסרים לא מלול שלא כסם לתתון
לחוהא דהא חסרים דו כנוכא דלעילא דכתיב וידכ׳ ו׳ שוו מלא מועד לשמר ושמ
סם זכין לשמרא תקוכא דמקדש וכל הכי לתתון לוקמיכ כלויכון לתתון גליפין דחוליפ
ממר וכנין דמסכנא חסרים כרוח שין לקרי לסם ביחודא דשמיה דמסכנא ועל ושמידך
יברכוכה כתי׳ רוח דשמיה דכל מסכנא ותקוכא דליה סם לקבל סם לתתון ותור׳ וכויה
וכתוכים דלויכון כללא חדא · ורוח דו כשעתא דישרא׳ קל מיחדי יחודא כהאי קרא
כרוח דסם לתתון ולויכון שמע ישרא׳ ו׳ אלהינו ו׳ אחד כשלמלו · דלויכון סם לתתון ויכון
כל חד כהו כללו לתתון מתחברן כחדא וסלקין לחכורא חד תצע ומרכע תרעין כרו׳
דיוכלא וכדין לטטרי׳ לסלקו׳ עד לא יתיר וכדין לתפתחו תרעין וחשיב קסם לסיום כר
סם כלויכו קיים תורית כלא דלויכו לתיב כיש פסיס כללא ועל לטטריך לכוכא רעותא
סם ומרכע ועשרין לסלקו לון כרעותא דלכא כתשע ומרכעין תרעין דקשרן
כיון דלתכון כהאי יתכון כהיכו יחודא דשמ׳ מר שמע ישרא׳ ונו׳ וכשלמלו כללא
דכל תורית כלא זכאה מאן דיתכון כהיכו ודלי כללא לויכו דכל תורית
דשלמא ותתא ודו לויכו זוח לחדם עלוהי דכר ונוקבא ורוח דכל מיניהון דכל ·

דבי תנא מלמד שהיו קורין בתפלין דמארי עלמא ואינון
קודשא דקודשין. מסכת דעל תפלין ומזוזה נקרן חדושא לסמכתא
מכלן. מלמד שהיו יודעין לאדם ולפתותו לייקר וכי מקומות רב ממטבע מכת
ואלין חיכון דריסת ודרועא וכבד כתף מקומות. תרגם ליה מאן דמתני כתפי
נוטה דרועא ממלא דקבל ואקרי גבורה לי שכי לה מסתרן כריסא מלא תלת
ואינון מרכבא לכל תרין רתיכין קדישין חיכון וספיר קלהרו חברויתא וכבד לה מתקטר
כלכה ודא מתקטר כמותא ולכה ומותא מתקטר דא כדא נוזנא חד לסו. וסים לאות
על ידכה כמה דלתמר ולה לקרי מלה לות. אמר ר שמעון כשעתא דכר כף
לקדיש כפר ואכה תפילין כריסים ותפילין כרשיתא קדיש כדרועיה ואתעטף כעטופ
דמוזה ואתי לכפקא מתרעא דכותיה לערע כמוזה דשמא דקודשא כתרעא
דכותיה מרכבא מלאכין קדישין מזדווגן עמיה וכפקין עמיה מתרעא דכותיה ואומפי ליה
לכי כשעתא ומכרזי קמיה הכו יקרא לייקרא דמלכא קדישא הכו יקרא לכריה דמלכא
לכרסופא יקרא דמלכא רומא קדישא סריא עליה לכרוז ואמר ישראל שמע כך אתפר
כדין פסוק רומא קדישא סלקא לעילא ואסתיד עליה קמי מלכא קדישא כדין פקיד מלכא
עלאה למכתב קמיה כל חיכון דכי סיכלים כל חיכון דאסתמודען קמיה הללו ויכתב ספ
זכרון לפכוו לירלי יי ולחושבי שמיה כלל כחשב הללו חיכון דעבדין
לשמיה לומכותא כלל לומכותא דתפלין כתיהון כרצועיהון וכתיבותיהון לומכותא
דכותה. כתיב כחוטה דתכלת לומכותא דמזוזה ושין לחיכון חושבי שמו. וכתיב
וחושבי מחשבות ולא שד ולא דקבל מסתכל כיה ומכרזי עליה כלהו עלמין חמו מה
כריה עבדיה כעולמי. ומאן דיישעול קמיה לכי כשעתא כלכפיק מת־שם ולא תפילין
כרשיתא כלכושיה ואומר מסתחזה לי סיכל קדסך ירלתך. קבל למר מן סוף
מורלי הל מסיד מסדותא דסקרא. תרי ווסי זכלה חולקיה למשם דכתיב למר מלדיכון
דלה יכתב משם כדרגא עלאה ויתיר לתתחד על שאר כניהי מסיכי. ואמר ר שמעון
למלא סוף ודאי כשכשא מלין דאורייתא ליכדעון דהא ליתי סוף מלא כאוריתא לו ליתי
כאוריתא דלא ליתי כה רזין עלאין ויקירין. תא כתי משם ודבר והלילים ועכשו כקול.
ותכינן מאי כקול בקולו של משם ומפיר הוא בקולו של משם לייקר בהסוף קול דהוה
לחיד כיה על כל שאר כניהי. ומתמן משם לתתן על כלסו. וכגין דהיסו לתתיד על
כלהו כסוף קול דרגא עלאה סוף אמר לסו ליסראל יי מלדיך דהיסו דרגא דלקרי
שכינתא כגווייהו. זכאה חולקיה. ואמר ר שמעון תכינן קללות שכתב משם מפי
הגבורה לאמרן. ומכאשם תורה משם מפי עצמו לאמרן. מאי מפי עצמו וכי סד דלפילו
לת ושרת כאוריתא משם אמר ליה מגרמיה לגלה מפיר סוף ומה לתשרבח מעצמו לה
תיכון. גלה מפי עצמו ומאי ליסו סוסוף קול דהוה לחיד כיה ועל דה הללו מפי הגבור
והללו מפי עצמו, מפי סוסוף דרגא דלתקטר כיה על שאר כניהי מסיכי. ועל דה כל
והללו מפי עצמו ומאי ליסו מגרמיה לגלה מפיר סוף ומה לתשרבח מעצמו לה
תיכון. גלה מפי עצמו ומאי ליסו סוסוף קול דהוה לחיד כיה ועל דה הללו מפי הגבור

לזמינין לאתערא כהו כבני נשא בהדוא עלמא · כנוונא דא עביד קב"ה לישראל ויהב
להו פקודי אוריתא כגין דישתדלון בה ויסתזכון בהאי עלמא מכמה מארי דיכין מכמה
מקטרגי דלעלמין בהו כבני נשא בכל יומא · ר' חייא אמר האי מאן דבעי דיסתמר
לורחוי לא יעבר על מייא דלעלמין קמי פתחא בגין דתמן שרי חד סיגפא והוא כגין תרין
רגלין דפתחא ואכפוי לקבליה דפתחא ואסתכי כל מה דעבדין בביתא ולא לבשי ליה
לאכוא דיסדי מיוחא כגין תרי תלת · ר' יצחק אמר מיין גלולין לית לן בה והוא דלא יומיט
לון מרה קלנא מאי טעמא בגין דלית ליה רשו לנזקא ולא עוד שלח דיהדר ריפיס לקכלי
כיתא וככל מה דאסתכל לאתלטוייא תלת מאה ושתין וחמש כאוסכן ומיומתא לית ליה
שמשין דהוא שליט עלייהו וכלהו נפקין עם כר בם כל בפיק מתרעא דביתיה · אמר ר'
אלעזר כל דא כשי קב"ה לנטרא לון ליסראל ואתקין שמיה קדישא לעילא דאיהו אוריית
ואוריתא כלא שמא קדישא ליאון ומאן דאסתדל באוריתא אסתדל בשמיה · תא חזי
כשי כר בם כפתחא דביתא לרשמא שמא קדישא דאיהו מהימנותא דכלא · דהא
ככל אתר דשמא קדישא אסתכא ויכין כיסין לא מסתכאי תמן ולא יכלין לקטרגא
ליה לכר כשכמם דכתיב לא תשובב לגיך רעה וגו' · מוזוזה מקרי אתר דפתחא דביתא
מריש כנוכא דלעילא אתר דפתחא דביתא עלאה מריש מזוזה לקרי דהוה תקוכא
דביתא ופתחא דביתא מהיכא מזוזה ערקין מארי כיתומין מארי דדיוקן קמיה לא
מסתכאין · ובקיל דא לתתא כל כר בם אתתקין מזוזה לפתחא דביתא דאיהו שמא
קדישא רשים כאתוון אלין כר בם אתעטר כעטרוי דמלריה ולא קרכין לפתח דביתא
ויכין כיסין ולא מסתכאי תמן · ר' אלכא הוה אתי מלמחמי לרבי שמעון פגע ביה רבי
יצחק אמר ליה מאן אתי מלריה דהורמנא בר דאתדבק כמורה דאלכא כל יומא הא
כהורה עמיה שרי · אמר ליה תכיכן דחייכא עלוה דבר בם לקבלא אפי שכיכתא
ככל ריש ירחי ושבתי · ומאן אימא רבים כל שכן כוונא עלאה קדישא דכל כני עלמא
בעאן לקבלא אכפוי · אמר רבי יצחק להדרכא עמך ולקבל אנפי שכיכתא ואטעם
מאיכון מלין עלאין דאטעמת קמיה · פתח רבי אלעזר ואמר שיר המעלות אליך נשאתי
את עיני היושבי בשמים · שיר דא לא כתיב אלן אמרו אלא בכל אתר דאיהו שתם
רוח הקדש אמרו עליהו דישראל בגלותא · היושבי בשמים היושב מבעי ליה מאי
היושבי אלא לוקימנא אלן דבעי לגלאה גלותיה קמי מלכא קדישא בעי למבעי
מעמיקתא דכלהו לאתרקא ברכאן לתתא כמה דכתיב שיר המעלות ממעמקי קראתיך
יי' והאי יוד יתיר עמיקתא דכלא היא והאי בעי לאתרקא ברכאן לההוא אתר דאקרי
שמים לאתזכא מכיה כלא ועל דא היושבי בשמים · בשמים ממש דכל איכון ברכאן
דנגידו ואתמסכו מההוא אתר עומקא דכלא ואתיסבן כאתר דאקרי שמים כדין
ברכאן מסתכאי בעלאי ותתאי · הכא כשכי עכדים אלו יד אלוכיהם מאי כשכי עכדים
אלין איכון שאר ברכאי עמיק אלא אתמי אלא מסורי נופא דאילנא דישראל מתדבקי
ביה וכל ישראל נטלין ברכאן מההוא אתר כלהו מתברכן ויסראל · כשכי שפחה
אל ידבקיהה דא היא שפחה דאוקימנא דקטלקדשה כריך הוא חילא דילה כמארי
דהא לית חילא דילה אלא כד אתגיד מתמנית הוי ארץ ישראל · וארץ ישראל

נברתה לקרוע על הלוי כתוב תחת עגם רגזם לרע. מלך לרע דף לרע ישראל במם
דתתמר: תחת עבד כי ימלוך לעין לימון עבדים דקתמרן כך לתיניב מלטטות לאד
מכוייהו ודף הוא לכתיב לאר סוכתיך מארץ מצרים מבית עבדים. שפחה כי תירש
גבירתה מלי היא שפחה דקתמרן. תא חזי מסטרא דשפחה נפקי כמה גרדיני
טהירין מקטרגין לקבלייהו דישראל ולקטרגא לגן. וקודשא בריך הוא עביד להו ליישרא
טהירו לכלא דבעי לסטרא לכרוז מן כלא. אמר קודשא בריך הוא לישראל כמה
מקטרגין ומיכן לקבלייכו דתתדלו כפולתכו ולכא לשפחה כטוב לכו לכבר: ולתן תהוון
זמיכין ככתיכון מלגן וכי מי כעמכו ישראל לכא גוי כטוב לכו סוחרני ערבייכו: ותא חזי
כשעתא דליהון זיכין כיתין קריכין לפתחא דכר כם זקפן ריסא ומסתכלן כרעיתא
קדישא דלתתזי לכר דליהו שדי דמתעטר כעטרוי שמא דמלכא על כלהו מכיס
דחלין וערקין ולא קריכין לפתחא דבר כם. אמר ליה רבי יצחק לי הכי ורשום כר כם
שמא דף כפתחא דכיתא ולא ידיר לחלי כל כרעיתא. אמר ליה שפיר הוא דהא שמא
דף לא לתעטר אלא כיתין לתתון כלהו רשימין כרעיתא דמלכא וכל לכתיב כל
פרעתא כדין שמא דף מתעטר כעטרוי וכפיק מלכא ככל חילוי כדין דחלין מכיס
וערקין קמיה: תא חזי ויהי שמא קדישא מתתא לעילא ועל דף שדי לתרשיש
מלכי לקבלי שמא דף. ויהי מלגן שדי מלכי למהוי נטיר כר כם מכל סטרין מלגאו
ומלכי לא לכא כמה חיילין קדישין ומיכין כהדיוט שעתא דלכא כר כם מוזיף לתרשיש
כלהו מכרוז ואמרי זה השער לוי וגו'. זכאה חולקהון דישראל לכדין לעתידין ישראל
דליהון ככי מלכא קדישא דהא כלהו לתרעיהו מכיס. לתרעיהו כנופייהו כשמא קדישא
לתרעיהו כלהו עייהו כעטופייהו דמלוה. לתרעיהו כריפייהו ככתי לתפילי כשמא
דמלריהון. לתרעיהו כידויהו כרצועי דקדוש לתרעיהו כמכא כייהו כמסלא דמלוה.
לתרעיהו לכר כורעה כקדש. לתרעיהו ככתיהון ככלה. רשימין דליהון ככי מלכא
עלאה זכאה חולקהון. עד דסיון חזלי אמר רבי לכא מלי לכתיב לותי עוכו מקור מים
חיים לקלוב לסם כח רות וגו'. לותי עוכו דף הוא מלן דמסקר כתת רשימין קדישא.
וכמה מסקר כיה דעייל ליה כרעותא לחרף דלקרי כורות כשכרים דהא עתין עוכדי
עוכדים זרם לקרי כורות כשכרים ודישראל לקרו כתר מכושי דמיים נלילן כפקין ונזלין
מכא כמם דתת אמר וכוולים מן לכנון. וכוולים מתוך כתרך. וכתיב משיון נכים כתר
מים חיים. אמר לף יכולו המים מסוף הסוף כסרף לכניד ופיק לפקי לכל ניכתא
ורוו לכל לתר ותתר כמם דלוקימנא עד דמלי להסוף לתר נתתא דלקרי כתר
מים חיים. ומתתן לתזמו עלין ותתלין כמם דתת אמר ומשם ופרד. וכל לימון
משרין דכטר שמלא לף מסתקיין מסוף כסיעו דמיין נכיעין. כנין דליכון מסטרא
דשאר עמין. ומלן דמסקר כשמא קדישא כסוף סטרא לתדכק ככורות
כשכרים. אמר לף יכולו המים ולא עיולו לתמן. וסוף דזכי לסטרא ליה זכי
לתסקויי מסוף כסיעו דמיין נכיעין. כנין דליכון מסטרא דשאר עמין. ומלן דמסקר כשמא קדישא כסוף סטרא לתדכק ככורות
כשכרים. אמר לף יכולו המים ולא עיולו לתמן. וסוף דזכי לסטרא ליה זכי
עלאה לכנדף כרכין לעילא ותתא. וו למלן דמסקר כרעותא קדישא דסוף מסקר
כשמא

זכתין תיכון וישראל בהוי עלמא ובעלמא דאתי. תא חזי רזא כיצד דשתי
כין

דכתיב ויִשְׁמוֹר בְּתֹךְ וכלך משתה ושד שלם. ככלה כטויר ליה כל עיל וכל כפיק
דהוה רשימו קדישא דאתרשים בתרעיה ולאו הי ליה לכר כם דאתכטר מלה
קדושא ועיון (פ׳ כצין) כפתחים. כל כפיק כר כם הוה חזיק ליה וכטויר ליה כל
עיל לכיתיה הוה מכריז קמיה אזדהרו כיקרא דיוקנא דמלכא קדישא וכל דלא כנין
דלתדע לקבה כלא והי יום לחד הוה יודע לי׳. תו ביום הסוח כלא כיום כל
נוג על דמית ישראל. ויתקע כשופר גדול. מה לן כיום הי הוה רב הי זעיר מלא
הסוח שופר עלאה דכיום כפקין עכדין לחירו ותיה חיסו ויכלא ליוכלא עלאה
ורכרכא הוה. וכל כתי יתער כל תורו דעלמין מתערין כיום והסוח מקרי שופר
גדול. ואלו החוכדים כארץ ישמעו. החכודים מכעי ליה לו הכאכדים מתי החוכדים
החוכדים ממש כנין דיוכון כרשותא לחרא מכלן מלן דעתרי כרשותא לחרא יכוק
מרשותא לחרא וכלא לא מריה כמיימכותא כנין כך חוכדים לקרון חוכדים ליכון
ככל סטרין. ככך ישראל מריין כארעא קדישא וכלן תדיר זכלן ככלא זכלן לעילא
ותתא. לא וכלו החוכדים מלן ליכון מלין נהיק וכנסת ישראל. לקרון חוכדים
מכלן. כנסת ישראל דכתיב על מה לכדם הארץ דכתוב הן נהכדת לא כתיב אלא
לכדם הארץ לא כנסת ישראל נדיק דכתיב הנדיק לכך נכוד הן נהכך לא כתיב
אלא לכך והא לוקמוה. ונתיתיה וכלן מלן אתר אתיין מלין חוכדים אלא כנסת
ישראל מן גלותא. נדיק כמה דלוקמוה דכתיב כמוב ו׳ לא׳ את ציכת נוח כנין דויתוב
לאתריה וויתי לאתחכרא כנסת ישראל. ועל לא וכלו החוכדים כארץ תמוך
ואיתוהי ומשתתון ל׳ כר הקדם בירושלם. מלי קא מיירי אלא לא דהנדחים
מארץ מכרים כביכול ישראל לא יפקון מן גלותא אלא כסכיכתא כמה דלוקמוה.
ואיכון כדחים דמתחוו לי׳. תו אמר רכי יהכך כתיב ו׳ושמור כתך וכלך משתה
ושד שולם: ושמור כתך תיכף: אלא וכלך מלי קא מיירי דהם מלן דעלא לכיתיה
לא מסתפי. אלא אלו כר כם דשוי רשותא קדישא לכיתיה כמלן דשמע עלאה
הוי מתכטר מכלא. כל כפיק הסוח דמדורים לתרעא דכיתיה זקיף ואתי רשימו
קדושא ועיון (פ׳ כצין) כפתחים. כל כפיק כר כם הוה חזיק ליה וכטויר ליה כל
עיל לכיתיה הוה מכריז קמיה אזדהרו כיקרא דיוקנא דמלכא קדישא וכל דלא כנין
דלתדע לקבה כלא והי יום לחד הוה יודע לי׳. תו ביום הסוח כלא כיום כל
נוג על דמית ישראל. ויתקע כשופר גדול. מה לן כיום הי הוה רב הי זעיר אלא
הסוח שופר עלאה דכיום כפקין עכדין לחירו ותיה חיסו ויכלא ליוכלא עלאה
ורכרכא הוה. וכל כתי יתער כל תורו דעלמין מתערין כיום והסוח מקרי שופר
גדול. ואלו החוכדים כארץ ישמעו. החכודים מכעי ליה לו הכאכדים מתי החוכדים
החוכדים ממש כנין דיוכון כרשותא לחרא מכלן מלן דעתרי כרשותא לחרא יכוק
מרשותא לחרא וכלא לא מריה כמיימכותא כנין כך חוכדים לקרון חוכדים ליכון
ככל סטרין. ככך ישראל מריין כארעא קדישא וכלן תדיר זכלן ככלא זכלן לעילא
ותתא. לא וכלו החוכדים מלן ליכון מלין נהיק וכנסת ישראל. לקרון חוכדים
מכלן. כנסת ישראל דכתיב על מה לכדם הארץ דכתוב הן נהכדת לא כתיב אלא
לכדם הארץ לא כנסת ישראל נדיק דכתיב הנדיק לכך נכוד הן נהכך לא כתיב
אלא לכך והא לוקמוה. ונתיתיה וכלן מלן אתר אתיין מלין חוכדים אלא כנסת
ישראל מן גלותא. נדיק כמה דלוקמוה דכתיב כמוב ו׳ לא׳ את ציכת נוח כנין דויתוב
לאתריה וויתי לאתחכרא כנסת ישראל. ועל לא וכלו החוכדים כארץ תמוך
ואיתוהי ומשתתון ל׳ כר הקדם בירושלם. מלי קא מיירי אלא לא דהנדחים
מארץ מכרים כביכול ישראל לא יפקון מן גלותא אלא כסכיכתא כמה דלוקמוה.
ואיכון כדחים דמתחוו לי׳. תו אמר רכי יהכך כתיב ו׳ושמור כתך וכלך משתה
ושד שולם: ושמור כתך תיכף: אלא וכלך מלי קא מיירי דהם מלן דעלא לכיתיה
לא מסתפי. אלא אלו כר כם דשוי רשותא קדישא לכיתיה כמלן דשמע עלאה
הוי מתכטר מכלא. כל כפיק הסוח דמדורים לתרעא דכיתיה זקיף ואתי רשימו

כון תרעי. ווי ליה לבר נש דלא ידע לאודכרא מכיס ולא רעיס לפתחא דכותיס
סמך עלאה קדישא דיסתכא עמיס דהא לית תלת מלאך ושתין ותמס סמכין כוסין
מקטרגין כל חד מעמם יומיס וכלהו מסתכאי עמיס כל יומי שתא ומקטרגי כיס לעילא
ותתא וכלהו מסתכאי כיס ביממא ובלילא ביממא לקטרגא ליס בלילא לגברא ליס
בחלמיס. כד נפיק לקטרגא ליס כד עאל סווין ידויהו עליס דכתיב ואמרין ליס ווי ליס
לפלוניא דנפק מרעותא דמאריס ווי ליס לפלוניא בהאי עלמא ובעלמא דאתי בגין כך
בעאן כוי מסיימוהי למהוי רעיין בכלא למהוי רעיין כרעותא דמאריהון לאודעזעא
כל כטרין וכין כיעין למהוי כטירין כהאי עלמא ובעלמא דאתי. זכאה חולקהון דיסרא
עליהון כתיב ואתס כלכ נדביקוס לעולס ורעותהון וגו׳

ואתחנן את יי׳ אלהיך. ר׳ יוסי פתח ואתה אם לי פה כאס יי׳ כי לקח
עמי תכס וגו׳. תא חזי רחימותא דקב״ה כיסראל לאב דחמוהי
גרמו לאסתלקא מכוכוהי ואתכדרו כיכי עממיא הוא תבע עלכוכא דלהון. ותא חזי
כמעתא דיסראל סתרן כקב״ה מסתעטא בנבואה וקרוב לבביהו דיסראל
ומתא קליפון ואסתכא כהו. כין דגרמו חוכויהו ואתגלו ויסראל מאריעא קדישא דקב״ה
לא עאל בנבואה ולא מסתעטא כיס עוד אלא דליהון נוח ואמר ואתה אם לי פה
כאס יי׳ וכתי׳ אתס פה אסב כי לוקח עמי תכס כמה דאת אמר תכס מכרתס
ומכרוס יומא דאתגלי יסראל מאריעהון לא מסתכא אלהות קמי קב״ה. אסל אלכים
אמיס קדושת ואף אמיס כמותס וכל דא בגין רחימותא דילהון דרחיס להון קב״ה כמה
דאת אמר להכניעך להתכ אמר יי׳. ועל דא ואהבת את יי׳ אלהיך. ואהבת דכתי כך
כם לאתקשרא כיס ברחימותא דכל פולחנא עלאה דכתיב כם למפלח לקב״ה דיפלח
ברחימו לאיתלך פולחנא כמו רחימותא דקב״ה. ר׳ לכא אמר כתי מלי כללא דאורייתא
תיכון בגין דתעבר למירן דאורייתא הכא אתכלילו והא לוקמוה מכדריש. ואת לית לך
אלא בהאי רחימותא קמי קב״ה כמאן דרחיס ליה כדקא יאות ואת אוף את כמה דכתיב בכל
לבבך בכל נפשך בכל מאדך קא מיירי בלבבך מכעי ליס בנפשך. כמאדך מהו בכל מאן לאכללא
תרין בתין חד טב וחד כיש בכל נפשך אד טב וחד כיש בכל מאדך דא לא תתיך לדעבד
אמר ר׳ אלעזר ואפילו אתי לדעבד הוא. אלא בגין דכתיב ממוכא מורעתא מכטרא
אמר ר׳ לכא רוח ליה ועל כתיב בכל מאדך. אמר ר׳ לכא להדרכא לקרא
ואהבת בגין דאיהו רוח ליה ועל כתיב בכל מאדך. אמר ר׳ לכא להדרכא לקרא
ואהבת מאן דרחיס לקב״ה אתעטר כחסד מכל סטרין ועביד חסד בכלא ולא קיים על
נופיס ועל ממוניס. מכלן מאכרסס כמה דאתמר דהא לא תסם ברחימותא דמאריס על
לביס דהוא ינריס ועל נפשיס ועל ממוניס. על לביס לא לסגא על רעותא דיליס בגין
רחימותא דמאריס על נפשיס ועל בניס ועל לתתיס בגין רחימותא דמאריס על ממוניס
דהוא קליס בפרסתא דאריס ואתקין מווכי לכל עלמין בגין כך אתעטר בעטרא דחסד
כמה דכתיב חסד לאברהס. ומאן דאתקשר ברחימותא דמאריס זכה להאי ולא עוד
אלא דעלמין כלהו מתברכן בגיניס דהא וחסידיך יברכוכה ל תקרי יברכוכה שלא יברכו
כה. ומאי אד אלעא ר׳ יוסי עלעלניס ר׳ לכא ור׳ יהודה ור׳ נחק. חמוליס דהוס נפיל על
לנפוי ובכיס. ותכו כד לתתער חמו ליס לנפוי לחייכין. אלא ר׳ לכא אלא חדת חמיתא.

על ולא לבטלה נפש וחמית יקרא מיכון למסרו נדמיוסו על קדוש דמלריסון
דסוו עלמין כתליסר טורי דפרסמוכא דכיא וקב"ה מסתגעע בהו · וחמוכא מס
דלא יסבו לי רשותא למימר ושלבא לן לחמוכא סלי יקרא דמלן קוא · למרו לי מיכון
דרחימו למלריסון בסטוא עלמא וממס דחמית נפשאי ולבאי לתבסיר ועל דא לכפלי
חיוכן · למר ליס רבי אבא וכאס מולקך לכל לוריתא לסמיל כסו דכתיב כען לא
רחמס אלדים זולתך ועשס למחכס לו · למר ליס רבי יסודס הס שמילו מבריוא
דא דכתיב ועשס תעשס מבשי ליס · למר ליס הס לתמר לכל רוא דמלס סיוכו
דכתיב לחזות בנעם י' ולבקר בהיכלו ולוקמוס · נעם י' הסוא דלתיא מסתיקא
קדישא דקדמאה כריך הוא מסתגעע ביס דהא סטוא כתיב מעתיקא נפקא לוף סכא
עין לא ראתה אלדים זולתך ועשה מבשי ליס דהוא עתיקא סתימא דכלא דהא ביס תליא ·
למר ליס ודאי הכי הוא · זכאס מולקהון דמיכון דרחימותא דמלריסון מתדבקן
בהו לאלין ליתא שארא למולקהון בההוא עלמא · למר ר' יצחק כמס מדורין על מדורין
ליתא להו לצדיקיא בההוא עלמא ומדורא עלאס דכלא מיכון דרחימותא דמלריסון
לתתאר בהו דהא מדוריהון לתתאר בכלא ונסליק על כלא · מ"ט בגין דקב"ה בהאי
לתתאר · ת"ח כלא לאכסס לתתאי וכגין לאכסס קיימא דהא שמא קדישא דכתיב מיס רביס לא יוכלו
לכבות את האהבה וכלא כרחימותא קיימא דהא שמא קדישא סכי לאתבחא והא
לוקמוס ג"כ לא מתפרס קודא דלעילא מן י' לעלמין דהא כרחימותא סרי עליס ולא מתפר
מכיס לעלמין · ס"ד הא לוקמוס לא מתפרס מכס ואתבחו כחדא בחכיכותא לא לתברסן
דא מן דא יס"ו והא לתתא כמס דכתיב ויסר יקוק מעדן ונסא לעלמין בחכיכותא י' כס ס' עס ו' עס ס' כב"ס
דא בלהו' דא סוא תדיר מתן בכלא דרחמייהו בחכיכותא י' כס ס' עס ו' עס ס' כב"ס
כלא לאכסס לקרוי ודא בלא לתקסר בחכיכותא ועל מלן דאמיס למלכא הס לתקסר
בהסוא לאכסס · ובגין כך ואהבת את י' אלדיך ·

ורוץ דדברי השמיר ואחק פתח כל עצמותי תאמרכס י' מי כמוך מציל עני
ממזק ממכו ועני ואביון מגזלו · סלי יקרא דוד לאמריס כרוחא דקודס
כל עצמותי תאמרכס וכי מאן אמר דאמרו ידעי אינרתא בלא סלי יקרא בזמנא דקב"ה
ומין לאקויא מתייא ומין קב"ה לא מתקבל נרמיס ולקרבא כל חד וחד לאתרייהו כמס
דכתיב ושמותיך וחלין · כלין ומיכון למימר אינרתא סלי אינרתא לאמריי' מי כמוך
מקדמי אינרתא מעלויא ממה דאמרו ישרץ על ימא דהא מיכון לא לאכסרו שמא קדישא
אלא כתר תלת אלין דכתיב מי כמוך כלליס י' · ומכא מיכון מקדמי לשמא קדישא דכתיב
י' מי כמוך מציל עני מחזק ממנו דא וכר טוב מוכר רע בגין דיכרע תקיף סוא כלפי
כמס דכתיב ומסורותי לא תלכו סלכן · ויכר טוב סוא בסרא דכתיב ונתתי לכס גשמיכס
בעתס וכר סרע למס סוא דומס בסעתא דאתי לא זדווגא כבר בס כפרזלא עד דעאלין
ליס בכורא · כתר דיתחמס לתתאר כלא כבורא · ר' חייא אמר וכר סרע כד אתי
לאזדווגא ביס לבר בס דמי לבר בס דקריב לפתחא ואמי דלא אית מאן דאתי בידיס
עאל לבאיתא ולא אתעביד ליס לורא · אמי דלא אית מאן דאמי בידיס ויאזל ליס לאריסיס
כיון דעאל ליס לבאיתא ולא אית דאמי בידיס לאתאכא עליס ולאתעביד מאריס דבאיתא

עד דיסתכם דכל כיתה קלים כרשותיה. מכאן לוליפנא מפרשתא לדוד לוליפנא.
מה כתיב והכא הלך למים העזוד. הלך דקריב לפתחא ולא כשי לאתעכבא תמן אלא
למסך לאורחים. כך הוא ינר ברע כמה דמקרב לכיתה מתקרב נבי דכר נם אתער
עלים זעיר בחוכה הוי לוחש ערלו. מאי דלית דמאי כידים מה כתיב לעשות לאורח
הכא אלין דאתעכיד ליה לורח לכסלוי בכיתה. לתתר עליה כחוכי חטאם ומאן חד
תרין ומאן כסלוי לורח דמרלן ליה כיתה ומאן קדם לוכ׳ ומאן בנין דלוהו לורח כיון
דמאי דלית מאן דמאי כוידים מה כתיב ועשם לאים הכא שין אתעכיד מאדי דכיתה כלא
הים לדוכי הארץ. אים נאמי. כך הוא ינר ברע לאתעכיד לקכלים דכר נם אים כעל
סכית הא לתקסר דר נם בפולחנים והוא עכיד כוה רעותה ועבד בעיבר נם לפולחה
מלין לאורייתה עלים בנין דיסה תכירו כהא דלית ליה מקטרנא לינר ברע כר מלי
דאורייתה ועד כתיב והיו הדברי האלה וגו׳ על לבבך על תרי ינרך. ינר טוב לאתעטר
כהן ויכר ברע לאתכבא בהו. אלא דיהודה ינר טוב בעי מלי דאורייתא. אלא ינר הטוב
לא תעטר כהן ויכר ברע כיון דמאי דכר נם לא תכילה בעי לאסתלא באורייתא כדין הוא
פליג לשילה ואוליף עליה מהכא והכילום מרי קלין כד אתא ר׳ אחא הוא ואלי פרשת
דקם רמיזא כי אמירן כמה דאוקמוה והכא והיו הדברים האלה. כלל דעשר אינון.
ובגד פקודין אית הכא לקבלי פקודין דאורייתא. ומאן אינון ושננתם לבניך ודברת בם
בשבתך בביתך. ובלכתך בדרך. ובשכבך. ובקומך. וקשרתם לאות על ידיך. והיו
לטוטפות בין עיניך. וכתבתם על מוזזות ביתך. ובשעריך. הא׳ לקבל ׳ לאמירן. ועד
פרשין שין כלל דכ אינון באורייתא. זכאה חולקיה מאן דאסלים ליה בכל יומא תרי זמני
דהא לאתקדם בשמיא שמא קדישא כדקא יאות. ר׳ אחא הוה קאים עמיה דר׳ שמעון
לילוי חד כתר פלגות לילוי והוו מסתכלי באורייתא. פתח ר׳ אלעזר ואמר כי היא חייך
ואורך ימיך וגו׳. תא חזי על כל תכלין דעזר קודשא בריך הוא כד עבד לישראל
גזרם דאורייתא הוא. מאי טעמא כגין דאכיחתא לא מתיישבא בעלמא אלא
באורייתא ולא מתיישבא לעילא אלא באורייתא דהכי אמר ר׳ אבא תורה
מכרת לא אסתמודעת אלא בגין תורה מכרת. מכיחתא לא מתיישבא
לעילא ותתא אלא עם תורה לכל זמנא דאורייתא אסתכח עמהון כדקא יאות בעלמא
הדין הוא כתיב כי הוא חייך ואורך ימיך לשבת על אדמה. על אדמה אתמר
ולא לאן. כתיב על פני אדמת הארץ. וכתיב ויאמר י׳ אל משה הן אנכי כורת ברית.
עד דיסוו יתבי תחות רבי לעזר רישיה לאחר ולאו הכי הוא ודא הוא רזא דאשכחנא
בספרא דרב המנונא סבא ותוקים קרא כרזא דכנסת ישראל דכתיב שמרי
כחותה ושותה לא ינרע. ואי תאמרון מכח מה כתיב והיה תכח תהין כסף כמה דאת
אמר לוזה ספר כריתות לאכסה אשר שלחתיה. וכתיב תכח כאכרתה ולא בכסף תנאלו.
ומאן דאכיח אורייתא מכח כמאן דכסה אחרי (שם אחרים) דאתתא ואכיא ליה מכח
דהא אסתארת כאחרנא ולא אחרנא אלא הוא דכתיב היתה כאלמנה
אלמנה. ותבו לתתסקו באורייתא עד דניסור יומא בתר דכתיב ויהי ערב ויהי
עד דסוו אלין אחרנין דסיום לזיל באחרא ורישיה עטיף קריבו וגבים ושיום רחים

כשפותים

כזיו

כמו וקרית עלים ולא תעתי ולכפי כשאר כתיבין דכל מקום שהן נכתבין (פ"ת בעלין)
לשתכלל נפקי מרשותייהו ומדעתייהו ושתבי זו לכתייהו ולא הוו יודעי מהיו עלמא
כלום. ומשם לתו הכי דמשם כשהוא דרגע עלים ממש הוא משתכלל ולא נפק מרשותיה
ומן דעתיה דהיא בשעתא דהוא משתכל כויו יקרא עלים מיד ושב אל המחנה למלא
עמהון ככל מה דלטטריכון ודעתו מתיישבת כיה כקדמיתא ויתיר ודא הוא ושב אל
המחנה ומפרתו יהושע בן נון כער ודלא דהוה וכוק מתוך האהל ואולוף לשתכלל
כרוח קודשא כלא ושבער שמואל מפרת לפני ו' תא כל זמכא דהוה יהושע לנבי
משה הוה אולוף מתוך האהל ולא דחיל. כתר דלתפרש ממשה והוה כלחודוי
משה כתיב ויפול יהושע על פניו לארעא ויסתחו דלא הוה יכיל למסתכלא והאי משה עליחא
כם מחתר לאחרא. לבר כם דלתפקיד כיה מלכא מלחי דשב ולשבי יקר כל זמכא
דמסתכלא נביה. שמשה דכיתיה לחיד כהו ולשתכלל כהו. כיון דשליק שהוא כר
כם מעלמא לא שביק מלכא לנבי משה כלום ולחיד כקדושא דיליה. אמר הוה משה
ווי דלכדית כיומוי דמלרי כל אלין הוו כידי. כך יהושע כיומוי דמשה הוה וכוק
כל יומא מתוך האהל ולא דחיל. כתר דשכיב ויפול יהושע על פניו. ולכא בנין
דלכא שכיב כגוויכן לשתכלל כמלי דאוריתא ולא לכא דחיל. כתר דלתפרש מכייכו
לא תיכול לשתכלל כלחודוי. תו פתח ואמר.

ושננתם לבניך ודברת כם ונו'. כמה דאת אמ' חנוך שנוכיה דבעי כר
כם לחדדו מלי דאוריתא לבריה כחרכא דליהוו שנוכין כתרי
שטרוי בנין דייעול בחודא באוריתא ולא ישתכח לכיה כטפשותא. ודברת כם כל
אלין דאוריתא כל אחד ואחד לוחדוי ליה כלחודוי ודברת בהו ותדבר מכאי ליה. אלא
בעי בר כם לאתנא גרמיה כהו ולאתנא גרמיה דלא יסתי ליומוכא ולשמחלא.
בשבתך בביתך. לאתנא גרמיה בביתיה כאורח מיתר ובאורח תקונא דילפון
מיכי כי כיתיה לאתבא גרמיה עמהון בנחת ובחידו ולא ישיל דחילו בבבי כיתיה יתיר.
וכל עובדוי בביתיה כאורח תקונא. ובלכתך בדרך. לאתנא כמלי דאוריתא ולתקנא
גרמיה כהו כמה דלטטריך ולדברא גרמיה באורחוי דאוריתא ומאי הוסן כמה דיתבק
לדורין. לקרכא. לגלותא. ונלותא כשי לנלאה למאריה ושילא מכהון מלי דאוריתא
ובשבבך לדברא גרמיה כדחילו דמאריה בקדושא דלא ישתכח חניף לקבליה
דמאריה. ובקומך למיכב תזשבחן למאריה דלתיב בשמתיה דשא בשמה חיוכין
לשתכח קמיה מאריה וקבלה עביד עמיה חסד ולתיב לה לנופיה.

וקשרתם לאות על ידכה. הא לוקמוה על יד כפה דהא הוא שמשא
ובספרא דלבנתא אמר על יד כפ' כלא כפ' יהיה זרעך
ומכרויא יתבי דרומא לוקמי כרזא דילהן מרכבתי דתפולין כהאי נוסחא. קדם לי
כל ככור שתם לקבל כתרא עלאה דכלא. ויהיה כי יביאך לקבל חכמה. שמע
ישראל ואהבת לקבל כינה. והיה לקבול חסד. לכתר כלילן כלהו כרועא שמאלא
ושלכי עז וכתיב כזרוע עז ואין עז אלא תורה. ואין עז אלא תפלין ומלין לא
מתיישבן לגבן. אלא בנין דכתרא עלאה הוא כלול כלא ולא כתוקבכא. ועוד והיה

כי יכולה כיוצאת מצרים תלויה לתת לישראל הטוב תתכבד כיום חיו לעבדון ועל דל לא
מתקנה כלרחוייהו. ולכן מכאן מרבין וסכי הוא דקלה כשיול לן וכן מרכב לשולה
מרכב לתתה מרכב דמוחא מרכב כתר דלכל מרוח. כנין דל כלה
מקסר וכשי כר כם לתתעטרה כסו כנין דליהו שמח קדוש עלוה דכתיב ורוחי
כל עמי הארץ כי שם יי׳ ונו׳. וכל מאן דמתעטר בעטרה קדוש עלוה דל לקרי מלך
כארעא וקלם מלך כרקיעא. סלה מלך גאות כרכתם. כמה דקלם מלך לשולה
כי כמי הוא מלך לתתה ושם כל דל וכתבתם על מזוזות כיתך כנין דיהוי כר כם
עליהם כלנה ושתכח עליהם כפקודו דמתרים רשום לשולה רשום לתתה וכלה מולקוין
דיסרלל. פתח ר׳ אלעזר ואמר תרי קרוי אתכתיב דלעג כלה כחד דרגא
תלוין לה לויכון כדרגא חד. חד קרא כתיב כם אמר יי׳ כבאות וחד קרא כתיב כם
אמר יי׳ אלהים. מה כין הלי לסלי אלה כומכא דכתיב כם אמר יי׳ כבאות כדין מלה
לתתא כרחמי וכומכא דכתיב כם אמר יי׳ אלהים כדין מלה לתתא כדיוקא. כם אמר
יי׳ כבאות כנין דהלי כם לתתכרכא מנדיק ומכנא ויוד דלקרי יי׳ כבאות וכדין מלה
כלתתכסמותא לתתא דהלי כם לתתכרכא מנדיק ומכנא ויוד דלקרי יי׳ כבאות וכדין הלי כם
וכלה מסטרא דדיוקא מלתר דנבורה עלוה ולוליפכא מלכא דדיוקא הוא כרחמי
כנין דכתיב יי׳ אלהים דהם אלהים נבורה הוא ככל לתר לל׳ נבורה תתלה הוא
ככל לתר ועל דל אתמודען אלי מפומא דכתיבה והוא סום מתכוין למימר מלה
מלתתא וכדין הוו ידעי אלין ככי מהימנותא מלן לתר תלויה מלתא. פתח ר׳
אלעזר ואמר מלאך יי׳ ונו׳ תא חלי קרא דוד הוא כרוזין עלאין בשעתא
דמלכא קדישא מסר כיתיה כידא דמטרוניתא כל זייכין ורומחין וכלסטרוות דילים
לפקיד כידה וכל לויכון מניחי קרכא דילים לפקיד עמה הכי הכא מטתו שלמה
שסים נבורים סביב לה מנבורי ישרל ונו׳ והא לוקמוה וכדין לגי קלם קרבי לויכון
נבורין דקלמרן מניחי קרכא ולויכון לקרון מלומדי מלחמה. כתיב מן השמים כלחמו
סכבים ממסלותם כלחמו עם סיסרא ונו׳. ותנן כהסיא שעתא דלתנדיכו ישרל
לגלוה רשימו קדישא כשטרסון כדין הלי ארב מוקמת נקם ברית ככם כל חילא
דילים וכל זייכין, וכל לויכון מניחי קרכא לגנתא קרכא עמיה דסיסרא, וכוכביא הוא
לוסדין מלעילא. ואמר ר׳ שמעון כל כוכב וכוכב לוית ליה שמא כלחודוי
וכלהו כשמהן לקרון. אמר לון קלם לתתעדו לנקמת נוקמת, דכני תרי נוקמי
לכל זמן לאתפרשא מכויהו, חד נוקמת דשית מלה רתיכין לחוזוף ליה לרכרכא
דמטרוני, כנין לגנתא קרכא כהו כיסרא לכתיב ויקח עם מלות רכב כחור וכל רכב
מנדים, וחד כשמא. כמייה דכתיב כחל קיסון נרפס. כשמא דכתיב כככים
מחסלותם. וכלויכון ככביא, לית ככב חד דלא לתתא לסהוה נוקמת, ולתלמיד
לעלמין, לכל שארי לאכסרא לתתא שאר ככביא וכלעיל לים ולכל סיעת דילים, ולתלכידו
כלהו כתיב כלילא כלילא לחוד ומרוז אמר מלאך יי׳ וכי רשות לית למלאכא כם לזנשא מסוה מלאך

כי לא כאו לעזרת יי׳. כל כפקוי ממצרים לעזרת יי׳ בגבורים כיכון עמו׳ גבורים

כד תזמנו קרבן עם סיבתו׳. ודע מלאך הנוקם לכל דיבין וכל קרבן דמלכא כרעותיה

ועל לא לאמר מלאך יי׳ ולדע הוא דכתיב ממלאך הנוקם תוציו וגו׳ ואת לוקחים מכרויה.

ודע זמינה למסני עלאם ויקרים לזמם לתתי ולתרבי עמה קדים וכדע זמין קדם

לתתרעא מעמין עמי׳ ועל לא כתיב והתגדלתי והתקדשתי וגו׳. תלגו עד דמטו

לגבים דרם כיון דאמת לון לאמר הם אכיתה הכא ולאי נריכין לכן למחזק טיבו

לאכסי אכיתה. פתח ואמר כן עוד היום גדול וגו׳. אלי קרא לוקמוס

דכד ואתרעון יתעבון תשובה לקמי קדם כזכו לוריתה יתיבון לארעא קדישא ויתכבשון

מן גלותא דאת ודלאי ומה אל יהא גלותא ליעקב ולא יתיר הדר כתבי מתמי עומסם כל היום

דום. ואי לא יתיבון קדם לאמר כן עוד היום גדול לא עת הלסף המקבץ הנתן תשתדלו לתורייתא ומוי

תורייתא ולכו רעו לתתר לכויתא וכסופא לתתכבתיכון. דלא כן עוד היום

גדול דלא הוא יום דלקרי יום מהומם ומכום ומכוכא די כהדוא יום לתתריכ כי מקדם

וכפלו ואתרכי בגלותא. ומן קדם עובדין כיתין הכוא ומה לתתמך ואתרכי הדר כן

עוד היום גדול לא עת הלסף המקבץ בגין דלתיכון מסכי ליה להדוא ומה. הסקו הנתן

כמם דלתתר כמלי דלוריתא דהד בוכותא לתוריתא יפקון ואתרלמן גלותא. ואתרלמ

מלי קא לאמרי ולאמרו לא מוכל עד אשר ולסמו כל העדרים עד דיתכבשו כל אשר ומין

עלוי. וגלגלו את הארן ויבדרון להסוה דיכא קדיש דהסוה ומה לשלט על פי הבלר

ולשלטא הסיה כלר בגלותא עמכא. וכד לתגליה הוי כלר והסוה לכן לא שלטא

עלם מיד והסקינו הנתן. ומין קדם כסוף ומי׳ לאסדרא ליאתרלמ קדישא

ולכבסא לון מן גלותא ומן לוכון סוף ומי׳ הסוה הסיה לאחרית הימים.

לאחרית הימים ואתרלמ סכלי גלותא הדם והים כיוכלי עלך כל הדברים האלה באחרית

הימים. באחרית הימים דיקא. והוא כבסת ואתרלמ בגלותא. ואם לאחרית הימים לא

קבילו עובדא בגלותא. וכדא אביל קדם פוקמין לאתרלמ תדירא הדם לאר יעבד

האם הזה לעמך באחרית הימים׳. וכבל לאר הוא לאר יתבא זמין לאתבא לם לאתרלמ

הדם והים באחרית הימים יהיה הר בית יי׳ וגו׳. ודע סוף יום׳. ומתמהי בל

למיעל למעבד בסורותא דומיא לאחרא כמם דאתתריכ מקדמא הוא וכסם בל למיעל

הדם לוי לכו כי כבא היום כי וכתו בללי ערב. יום וכל הוא סוף גלותא ומיעורא דהלי

בל מית קמנין ופלגא וכגודל דמתמא דבר כם גבר כין גוכרין ולוכרא הלאי רוא

דכין מכרויה לכתיב כי תמול לכתמו ולא כדעכי כל ימינו עלי ארץ. כי תמול לכתמו

בגלותא ולא היכא ודעי כי בל ימינו עלי ארץ לאתרלמ לון בדם עלי ארץ. וכתם

מולקים מן דמי ליה וכתא מלן בלא חמי ליה ויה למלן דיודעון כד יתבע מרים

דכרכא לאתתכר לוקבים כל מכן בשעתא דיזדוגן כהדא על הסוה שעתא כיון לרים

עד יכלה מן דמי ליה ומכא כד יפוק

לם כ ג 2 כתרים

יחזקאל לא יהושע ב שמואל א ב

כלתרוים כדין כתיב לך נדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך ·

מתניתין לכון נכי כשם שעתי לתכמתיך עתי לקלקן קדי מעון מכוון לתפלתכם וידע כשעתא דכישם זיווגא פקדין כישם כישעא מעילא ולתתא · ומתתא לעילא מקדין סטר נפון נעטורא דקופלריתא ביה כשים עומקא לכשומא עלמא לסליק ונפיק בנויס כפיק מל דרגא טמירא כלילא ומשם מלא כשעין דלף ומשם מיס עלמין · תתומיס תטלל מל חיוס כרא וקרכין עבר לס ומרו עייכין כעייכי מכמא לחיוותא ופיס ממלל רכרכן כל סלטא מולא כישעא ומטירא כלילא כל כתתא טמירא כישעא ומולא כלילא כל כטלא מולשען מרכא מגרופי לתמירן כילפא וכטלין עמס סתין פולמין דכורא כל מל תכנא סכנא על יריכיס סליק כרשותא לתפקא כר כס עלימא לתתא ומרכא פקדין נפוי חיוורא מל עפרא דקיקא כלילא מכלא כשא כיה לתפנט סטרא עלמא · לילכא מל רכרכא ותקיף לתפקר פולמין לתעלגלו מל לעילא מל לתתא מל לנפין מל לרמיס · לילכא מל רכרכא ותקיף לתפקר ומולוון נים נקר עמא סטירא לסון מקוותא לכלא כלא יפה מס עמיס כל סתרן · נים מולוון לפיקו מל רוחא מעילא ומלילא לסנוע נגילו לתפרא וקלים על רגלוי ומתלכיס על כל עלמא ומלטיס על כלא · כלל תמשלו כמעשה ידיך וגו׳ מתקיק על סנוע לילכא מקודא מתיב מלכא רוקיא לנביס וסנוע חיותא כטלא נים · כדין זמיקין מכא לתרא וקלים ניכייקו כקטטרא לנליפין כין מלכין קדישין כמסכרא (סם כטעמא) דעטורין מתקלקן דכין כתלין תפיסין כחוכייקו · עמתליף רוקיהון מסנוע מסס לכנוסף לכתר מנכי כשרא כין רגבי כלא מתטיאו ומתגבו כתר גרמא תקיף לסנוע מעכא יתכמן כקדמיתא ויקומון חילין חילין תכייות כארעא קדישא מתערין ומין קכם למנכל סנוע עפרא קדמיתא לסנוע מעכא מס ולמעלא נים נגילו לקיק כקלי חמירא לשמס ומסנוע נגילו לעיקו נחותא לעילא יתתקן ויתיסר מעכא לכשרא כנוכא לתתין ומעין יוכא כתתא ומסנוע נגילו לעיקו נחותא לעילא יתתקן ויתיסר מעכא לכשרא כנוכא לתתין ומעין יוכא כתתא עכיית יי׳ והסקה את כתל הסטים בנין הסנוע כתל מסני תכיכותיה (סם וכותיה) כעלמא · וכל הסנוע ומסנוע נגילו לעיקו נחותא לעילא יתתקן ויתיסר מעכא לכשרא כנוכא לתתין ומעין יוכא לעכס למנכל הסנוע עפרא קדמיתא לסנוע מעכא מס ולמעלא נים נגילו לקיק כקלי חמירא נרמא תקיף לסנוע מעכא יתכמן כקדמיתא ויקומון חילין חילין תכייות כארעא קדישא מתערין ומתגבו כתר גרמא תקיף לסנוע מעכא מס ולמעלא נים נגילו לקיק כקלי חמירא כין מלכין קדישין כמסכרא (סם כטעמא) דעטורין מתקלקן דכין כתלין תפיסין כחוכייקו · רוקיהון לנביס וסנוע חיותא כטלא נים · כדין זמיקין מכא לתרא וקלים ניכייקו כקטטרא לנליפין עמתליף לסנוע מעכא מס ולמעלא נים נגילו לקיק כקלי חמירא לשמס ומסנוע נגילו לעיקו נחותא לעילא יתתקן ויתיסר מעכא לכשרא כנוכא לתתין ומעין יוכא כתתא עכיית יי׳ והסקה את כתל הסטים בנין הסנוע כתל מסני תכיכותיה (סם וכותיה) כעלמא · וכל הסנוע ומסנוע נגילו לעיקו נחותא לעילא יתתקן ויתיסר מעכא לכשרא כנוכא לתתין ומעין יוכא כתתא ומסנוע נגילו לעיקו נחותא לעילא יתתקן ויתיסר מעכא לכשרא כנוכא לתתין ומעין יוכא כתתא עכיית יי׳ והסקה את כתל הסטים בנין הסנוע כתל מסני תכיכותיה (סם וכותיה) כעלמא · וכל הסנוע ומסנוע נגילו לעיקו נחותא לעילא יתתקן ויתיסר מעכא לכשרא כנוכא לתתין ומעין יוכא כתתא

פרשת וחיה עקב

ר׳ עיא מחימנא

וחיה עקב תשמעון את משפטים האלה וגו׳ ושמרת וברכת את יי׳ אלהיך וגו׳ **פקודא** לע לברכא ליס לקכם על כל מה לשכיל ושתי ושתכי כקלו עלמא עלמין דכרכא אלהיך לע כרוך מקרי נולן לנכי קכם לכתיב נוול מכיו ושמו ושע מוקשו ומוקש

ומיכן נברכין מריק כך כס כיומין שלין מסוף מקום עלמס ומתברכין כל יומין דכנין ומקורין
ומתפללין למרקס על כל עלמין ומתברכין כלהו כחדס . ועל מנטריך כל כס לזוסף רעותיס כרוס
דכרכן כנין דיתברכון מכהן וכיון כלס כחדס ומיכן למכרך לקכס מתברך ומטיל חולקיס מיומין
כרכין כקדמיתין לכל עלמס לתתס . כיון דסמיס לקכס מתברך מתמן כתיב ושרס על ריסיס חולקס
קדמיס . וסס מוקמיכס לכיתיס כלל המקום יסר מוכיר לת שמי יבס עליך וברכתיך . מוכיר כלל
ויכור כל מכתיך . כיון דסכיל כרכס לתיס ושריין על ריסיס מתמן מתפשט כלל עלמ כמעמ לזיכון
כרכין כתיכן מתעטרן נו חקל תפוחין קדישין ופנמי כהו כמס דכרנין כמימן כעלמס וכתיכי כהו
ומתרי ומכריז לס מיכו דוכיכס דסדר פלוגי לקכס . מימן לתר לכתר דריסי דכליס נדיק תמן
סלקין מתערי לכתס מחכיכן מלעילס ומתמליין מלעילס ומתקף כסד ברכות לכהס נדיק כיון דכהי
דנע למתמליין מריק לסהי כלס ומתמן כנדין ומתמסכן לתתס . כל סלקין מיכון ברכהן מתתס לית
מתתס ומתתס לעילס . ולית מתכס לעילס דלס מתס כל מיכון מתתין ומכרוי ומתרי כלל מיכון רקישין
לס מיכו דוכיכס דסדר פלוגי לס סוף דוכיכס נקיימס כדקל יאות . ומימן מיכו ברכס דלתיכי
עליס מתן . לכל ברכס דמתיכי עליכ מתן לס מיכו נקיימס כדקל יאות וכיין דכהי ברכתי סלקי
דנע למתמליין מריק לסהי כלס ומתמן כנדין ומתמסכן לתתס . כל סלקין מיכון ברכהן מתתס לית
מתתס ומתתס לעילס . ולית מתכס לעילס דלס מתס כל מיכון מתתין ומכרוי ומתרי כלל מיכון רקישין
לס מיכו דוכיכס דסדר פלוגי לס סוף דוכיכס נקיימס כדקל יאות . ומימן מיכו ברכס דלתיכי
עליס מתן . לכל ברכס דמתיכי עליכ מתן לס מיכו נקיימס כדקל יאות וכיין דכהי ברכתי סלקי
כל דכנין דלעילס כלהו ומיכין לנכי כסוף לעס כסיר נגין מכסדס לנכס . וכל מכן מי היס ברכתס
דכניליו מכרכן לס ומעטרין לס כעטרין קדישין נרוס דמתן . מתן כס רוס דקדרין כל יומין
וקדוסס נרוס דמדרים . ומעטר ליס נרכתס כעטרין עלמין כדקל יאות וקכס מתרכי כהו כיכון
דמכרכין ליס ומיומכיתיס נברכתס דלתתס דכסוס נרכתס סלקי ומכסיר נוכיכ דלס כסיר ומתקף
לס כתוקפס תקיפ דסלקי דעלמ ועל רוס לס כתיב כי מכבדי אכבד ולין מיכון דמכרכין ליס .
לקכס . ונוני יקלי דלעילס דלס מכרכין ליס לקכס ומכתין נרכתס מכוומיהן רוס דרוין לעיכון
דידעי מכתס דמתיכון למכרס נרוס דנרכתן נפקודי מוריתס וכל סכתין וכסופין דסלי עלמס
לעילס נרכתן מעילס לתתס כך נרכתן דלעילס דיכון תקוכס דמתיכון מתתס לעילס
ומעילס לתתס . נרכתן דלעילס מיכון נגליתס סלקין מתתס לעילס עד דמטו נו כהוכ דלס כסיר
ומתערי לעילס נתוקפס דססוס נהוכ דלס כסיר נרכס וסלקי מתערי לעילס עד דמטו
לנרכוין עלמס מקוכ דכל מיין . כדין כפקי מסוף מקוכ עלמס נרכתן מתכיכן ומתרכו מלין
כלין וכסוי מלין לעילס ומריין ומתמן לריס נדיק לעילס לתתס . וכך כתיכן מתנרכן מכהן וכיון
וכל מרכין דלעילס . ורוס דמלין נרכתן למתערס מעילס לתתס נרוס לס .

ברוך לס רוס דמקוכ עלמס מכלס לעילס ולמתכרך ולמתכרכ כל נוכיכ . ומיסו כריך
תניא לס כמקוכן מיומי . ומתמן שיכוקס לעילי עלמס לעילי ומיסו קכס סמיס
דסיסו קכס עלמס מיכון נרכין דסוס כנוכס לס לתתס ומיסו עלמס תתלס . ומקכי לוס סכי
כרוך לעילס לתתי לעילס ולמתערס מתתס לעילס נרכתן דלעילס . וכרוך קדמס לעילי
הכי נרוס דמכתס עלמס דמלי לסהוס מתר נתר סניל לעיל לסמיל כיס .

אתה לנתר דסמרי למתנליין לסס סמי נרוך סמיס מיסו . ונגין כך מקרי נתס סמיס
נרוך מקוכ עלמס לעילס למתנליין . מתס שיכוקס למתנליין לנר ונגין כך מקרי נתס
לנתר דסמרי למתנליין לסס סמי נרוך סמיס מיסו . ונגין כך מקרי נתס סמיס
הכי נרוס דמכתס עלמס דמלי לסהוס מתר נתר סניל לעיל לסמיל כיס .
נרוך לעילס לתתי לעילס ולמתערס מתתס לעילס נרכתן דלעילס . וכרוך קדמס לעילי
דסיסו קכס עלמס מיכון נרכין דסוס כנוכס לס לתתס ומיסו עלמס תתלס . ומקכי לוס סכי
תניא לס כמקוכן מיומי . ומתמן שיכוקס לעילי עלמס לעילי ומיסו קכס סמיס
ברוך לס רוס דמקוכ עלמס מכלס לעילס ולמתכרך ולמתכרכ כל נוכיכ . ומיסו כריך
וכל נרכין דלעילס . ורוס דמלין נרכתן למתערס מעילס לתתס נרוס לס .
כלין וכסוי מלין לעילס ומריין ומתמן לריס נדיק לעילס לתתס . וכך כתיכן מתנרכן מכהן וכיון
לכרכויי עלמס מקוכ לכל מיין . כדין כפקי מסוף מקוכ עלמס נרכתן מתכיכן ומתרכו מלין
ומתערי לעילס נתוקפס לססוס נהוכ דלס כסיר נרכס וסלקי מתערי לעילס עד דמטו
לנרכוין עלמס מקוכ לכל מיין . כדין כפקי מסוף מקוכ עלמס נרכתן מתכיכן ומתרכו מלין
כלין וכסוי מלין לעילס ומריין ומתמן לריס נדיק לעילס לתתס . וכך כתיכן מתנרכן מכהן וכיון
וכל נרכין דלעילס . ורוס דמלין נרכתן למתערס מעילס לתתס נרוס לס .

אלדינו לא מטרדין בשמאלא לכולי יומיא וימינא כיון דאתקבילו לא בדחי להדדי ועל
הכא אתקינו ברכתן דכיון דאלין אתברכתן ונטלי ברכתן לגלויהו אתהדרו
כלילן כחד לסהדו מקרא דכיון דלא יכלין לאתפרדא לעבי סהדו אתר עד דאתברכן. כיון דאתברכן
בקדמיתא אתפרדו ואשלימו לגבי סהדו אתר לנטלא ברכתן מהכין ואילך אתרקם לאתקא ועד דליכון
אתברכן לא אשלימו ולא תתבין לגביה. וזוג לא ילפו פני ריקם. וכל תבין לגבי סהדו אתר
ואשלימו תמן בדין לקרי סהדו אתר. **מלך** ומלך לא אתקרי בר כד ליכון מתקרבין לגביה
מתברכן מלכא דליכון מלכי מלך כל כברכתי אתיין לגביה עתירין מאתקטן ככל מה לאנטריכו בלא
מסרוכא בדין ליהוי מלך מלך לאתא כל מעטרן אלין ליה בספוקא כעטרוי קדישין. וכא לקרי
מלך ומלן ליהוי השלם אשר קדשני וכוכו ובנין דליהוי עלמא דלא אתגלוי לבר וליהוי סתים קרי
ליה הכי כתיב סתים. ועד לא לקרי אלא כתיב סתים. ולשלום ויהיא לאתא באתר. ועל
כהן כפיף לגבי סהדו אתר כדיוקא וכסופא. ושלמא אתאה כל אתקבר ליהוי ואתדבק ליה קרי
אתא לשלוא ברוך ולא לקרי ברוך בר ברוך דמקדש לאתדבק בסדיה. ושייל ליה ואשלי ליה אתה
רוז דסהדו כהן לאתדבקא בסדיה. ועד בגלותא בר בם כותא בברוך דליהוי עלמא כפיף לגבי שלא
ודא ליהוי סהדו בין ברוך דגלותא ובין ברוך דאשר בהכין וכלא ברוז עלאה ליהוי לקרקא ברכתן
לכל עלמין ברוך דגלותא בר בם כותא ליה ברוך בהכי ונהין ריפא בתתא בנין דאתא לקרי רפא.
ועד כהן לבטיל ברפא ודאי תדיר ובנין כך כריפא בברוך. ונהיכו דריפא בתתא. וכהן
בגלותא לקרי אתא נהין בגלותא. מלך בתר דנהין תו לא וקיק. מטקלא אמר לה לסיפרא ולי
תועילי נרמיך ותו לא וקפא. ובנין לא ברכתא בבר בם ברוך לכלם לאתער לקרקא ברכתן מלעילא
לעלמין כלהו כחד לאתמר. וכלין ליהוי ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי. כתיב כי אתה אהיכו כי
אברהם וגו'. תהיכון לומא דאתי לתרין ליה ליצחק וכו'. בנין דשמאלא אתכליל בימינא. אבל
ימינא מכלן לקרי לה לכתיב ויהיה לי לאב ולשלו נסוי לא אתגלגלו וגו'.
כהיר בשעתא דאתדבק בימינא לקרי אתא כחד לאתא ה' אהיכו נוחלהו וגו'.
ארחבי סגיא תוקפן לגביה ושמא דשיע מהימנא תקין פתורא למארך ליה ולאטרוכיה מכל
מיכי עדוכין לקיומא ביה וה הסלקו אתר לפני ה'. ולא על כתף כלהו מתעבדי
מפתורא דמלכא. סלק לכו לחמו בלחמי. ולא כשעה לתורוקא דכתיב וייכא לתוריה דכתיב על פה ועמן
כחד מיכי טעמי תורה דמתקין מכל מיכלין דמלכא.
קם רשיע מסיהנא אתא ואמר מהכן כהנא קום מסיהנך למלחם תגרון ואתקין ונחרין
ושופין וכל מיכין דגריכין למשלחתא דמלכא. ולקם הפכיס דליכון לקבל תגרין לוקי
לתורוקא דמוה ומוה הם כתוכים. וה תגיסר מכפין לליהון וברכך ה'. ואל ה'. ושם ה'.
זה תכיכא. אל אל אל לליהון תגיסר מיין לאתמר כהון ואבי מרים אל סיהין לאתכשתן ואבי
מוד מסשמאל לאתכשתן. ואבי כסר לאתכשתן. ואתמר עליהו אתכש עכיס לאחת לפם. ואשי
אליהו וקרקא וה אלה ואמר לקבל עגריס ואתכשתן תורה ואשי ליהו זה הסלקו אשר לפני ה' מאכין
דאתודע דמלכא ליהון מלכי עלויתין לתקין לון לקבל קדמין. **פתח** ואמר ואשית סלקו
עכי סטים וגו'. תא חזי מכהנין טכין ומשרין היו כהני מלי דהשתדע למלכא לאחזה ליהון מכי
תקונוי דמלכא ליהון מלכי תך כתיב מבני משדע כחול בומכא דייעלון למשלח לסכך נלויל מסך כתם
תקיכיא. ואליהו תחות תכיכא. ואלין אתקריאו ג' משות לקבל תלת אבהן. לקבל
כהנים

מאמר פרשת

כהנים לויים וישראלים . אבל אין אתה יכול לומר כן תלמוד לומר ואת כל הקהל וכו' . תניא נעשו כולם כת אחת כדי שיבוא אחד ויבקש ואחד ויבקש . ואומרים ברכתה ולבתר בוצע . ומקשה רבינו יצחק לדעת האומרין שאומרין לפני המקום ולפני משה על שיטעם שמברך . ולית הבוצע לטעמיה ומפני מה אומרין לפני משה על שיטעם שמברך . ולית הבוצע לטעמיה ומפני מה אומרין לפני המקום ולפני משה . ועוד לומדים לומר מברך בונין ליברך לבעל הבית . ולפי זה נעשו הכיתות כולם בונין . ולמאי דאמרת עתידין לומר שירה לעתיד לבא אמאי לא אמרינן לה כבר . ס"ס . בעל הבית לא ו' ו' ולמאי דאמרת ובנין לא לחזקה מברכתה ויכול למברך בם לכל אחד ואחד מלי כבונס י' וי' ליכון כקולין לשמע קדישא מתקרי פרוזי נכוית . ואלין לקבל טפין דורע . ואלין למולול כסון וזריק לון כאתר דלא מנטריך עבידתא קא רדיף מבתריה ואזיל כטבוכא . כלל כודד סוף לנקם מים . ולית לחם אלא תורה והוא נוזח מים מלן לרחוים עליה ולא ישבח . ופירוש נכוית ליכון נבדיק לפיסו כתיב כתיסו מליכון וחים ולורח מברך ולורח נדיקי כלוי פנ . ונכבות לרפש נדיק חי עלמין ובגד לורח מברך . מלסכי סח בוצינא קדישא מתיא לנכיס ואמר רעיא מהימנא ויאח מר לוילכא מכא ואבריים לקבבוים מלא ואסוק תמן יכוקא מלא קס ותקין לן מבלתא ופתורא פיסו מנרמיס כלילו סוס מעשרין סכין ולא סוס אלא מכן תאם סכין ותקין פתורא מכל מיכי מאכל ומשתה . אמר רע לוקמוס לבבן לבעל הבית בונע ולוכח מברך אלא נציב לכי לימים ואתם ישישים עכ וזלפתי ולירא מחוזק דבי אתכם . עד דלטול רשות מכם . אחרונ אמ"ל לוי לומא כרי מלאכא דיי' . אמ"ל לתון בעיתון לאם תפבוקי בלא קרבא או לאם בקרבא . דאכי לוקמוס לבבן דאתבי בעצה דאכרבא בכוחא דקשתא בגדירן דקשתא בקירטא דאכרבא בקירטא דגדרן

לדקדק כנ"ל. וצריך לאמצע מלתא לכשעלו יפה. ענין הכשעל ליסן נאל פרי ודע"ו. ועשרם דגרים
צריך לדעת בהשערה. הל' כטילת ידים. תקינה לתקנה שתי ברכות לעסק. תלויתה לאיכל
תלת סעודתין ולשופפא מקום על הקדש. רביעאה לאכילה פחות כשרעף כמה לאוקמוה
מלח נטמן ומגורש בדרום. וצריך שהא כמה לאוקמוה הסך אחד מכרך לכלם. ובשעת כל
מלי צריך לאתוספא מקום על הקדש בין במאכלין ובמשתין. בין בלטושי. בין בשהניתיה דצריך
לתקנ' ליה מקנה שהיה בשעה כריה וכשתו' מרקמן מכל לשון בהיתיה במקן דתקין חופה לכלה לשעת
שיבי מלכתא ושיבי כלה. ובגין דלא הוו כפקי מלי מתניתין עם לאקדמותי לאדהא. והוו אמרי נלי
כלה בלי כלה. וכריכין לאתערבא שיבה ותרוס לפתורא בנעם ולא עוד אלא לשון אחרא.
כגוונא דצריך לקבלה בהיתה בשעה כסורין דשרגן בשעת ובשעה עטונין. ולכושין שחורין ובישע
מתקנא בשעה מלי לתקונא בשעה יפה לכל חד וחד. ובשלי תרגוס ותקונא נרמין דאשתרית שעה
בישע בשעה. דרעבון. בדבש. בשפל. בלבושין מוכמין כשרעלתא. לשי מלאה וו מרפא ו'.
יבר טוב מטרוניתא קדישא מלכות שקדם לכתתא בשעת. כלילא מעשר שחורין. מעטרא בשעת
שמן שיכין כמתקין. בשעה מרכבות לחיון. ובשעה חיילין ומשרין ומלכא שפיר לקבלא בשעה
מעדרין ושתילת יבר הרא בשעה שפחה בישע כשרעלתא בלא בעלה. בלא מרכבות ולדין לאתמר
עליהו למוכחין ולמקטרין למלכת שמיה ולמולית שער לא נויתי הוא פולחנא דשפחה בישע דבלעם
בערבי שבתות וערבי לילי בביעותא שם הוו שלין עבדין הוו בטלין לבושי מוכמין ושכלין כשורין.
ועבדין הספדא בלילי שבתות כדי לשתתפא בשלם בשה לאיהי שריא כי גם זה לעומת זה עשה
האלהים. ואת לשקלן ישראל ושתקדב כי מקדשא לאתמר בשעה בשכיבתא לוחא קדישא לוכא ישבה בדד
בשיכ לבתי עם היתה כשלמא. ומכנין בליל ט' בשה בשורין ושרגן ועבדין שספר ויתבין בשלים
לשתתפא בשביבתא בדוקנא. בגין דלוכן בגדמי לא כל שהוא תבירו. חמשה כום לויכלו. שתיתא
לשתתפא בשביבתא בדוקנא. בגין דלוכן בגדמי לא כל שהוא תבירו. חמשה כום לויכלו. שתיתא
לאהוי על פתורא מלי לאוריתא. שניתא לאתכשא על פתורא בגין לעבייס ויתן על פתוריס.
תמיכא כטילת ידים בשים לתרוכים. תשיעאה ברכת המזון. עשילאה כום לברכה וצריך
לאתוקי עלייהו ולתקנא לון ברוח קדישא לשיבי כלולה משבר שפירן ולשון פתורא לקבל משרע
דגברא. ובגין כך לוקמוה לכהן שלהן בנשמה. חך כטילת ידים לשבי לוקמוה
רכהן לתקיפין ידים מוזמות שמולת לברכה בגין לשיכון שביות לטומאה לשון שי טומאה
לשון כל שיכון משבחת וכל שיכון טהורות שיכון שביות לברכה לברכה שיש שלח על
טהרה. כשבא לשיכון שים טהור לים שבח שריש עליה בכתיב שלח הוא לכתיב שמן טוב על
הראש וגו'. ובגין לא דבר אל אהרן ואל בניו לשמר כה תברכו את בני ישראל וגו'. ולוקמוה כל
כהן המברך מתברך ום שיכון מברך אין מתברך. ולוקמוה מלי מתניתין כל ברכה שאין בה שוכרה
ואלכות לאו שמיה ברכה מלכות שלכי ועוד כטילת ידים צריך ליטול לון על פרקא לנזרו עליה ל'
פרקין כשהיה שעתא שריא יו"ו עליה ושיבי יה בברכה. מסטרא לאחא דשיב שמיה כיה ושיבי
ושיבי יה לקדושה מסטרא לנבורה ושריא בשיבי ושיבי יה ליחודא מסטרא לעתיקא לשריא כיה" פרקין
לעופא לשיכון שביה שער פרקין בתרין לרושין ותרין שוקין ותרין כנופין ובריה. ותלת ומבין יה"

וכל סטר מב' לשבי חין לשיכון ו"ו "ו' ומתלת נדבי חין לשיכון ל"ל "ל כלהו צריך למסוי מכח

פרוש מלכי משמש. וצריך לתבוע לון דבנין לפתרש משמש מוקמוש נכון דמקביתין קמן מוכוחיו
ומוריתך תתייסרך מיסוכ לתבוע ימיכ דמשו נשמע לך ליסו ליכ דמשו לשוריתך ליהי יי׳ מיסיך
מלכו על מלכן מלך ולך מלכו עליו דברי תורה וכו׳. ורוש דמלה בנין דמש מוקמוש מלכן בשמן
מלכו דברמות׳. **שתיתאה** למסוי על פתורש דברי תורה דסכי מוקמוש מפרי מתכיתין ב׳
עובדא דברמות׳. וכלו׳ עכ דכליל לון כלה קדישת דמפי כום מלא ייבש לשוריתך צריך למפרש על
כום דשמעון שליח. ויכלו׳ עכ דכליל לון כלה קדישת דמפי כום מלא ייבש לשוריתך צריך למפרש על
קלמלין מלכן דשמעון שליח דברות דפתורש דקדש סכי צריכו למסוי. **חמשאה** כום מיכלו.
כום דשמעון מלכן מלכן מכריש ולכך עמסון לך יכולך למסכל ליהלים עשרה מלין דברכה
ומסש. מיל כשמעת מלין מלכן מכריש ולכך עמסון לך יכולך למסכל ליהלים עשרה מלין דברכה
כגלגול דברכה. כגול דברכה לגולין דקדש ללך ידעי מפי ליהי כרכה ולך ידעי מפי ליהי כרכה ומפי ליהי
ובגין לך מוקמוש מפרי מתכיתין ליהי מוהמות פסולות לברכה ומיכון לכלש יל דשרוש קמן יל ״י
יל ״י לך מיש לשוריתך. דשמי מלכן מיכון שרש מלן מוש׳ל לון טכילה ושרש שפתי כיש כיליהון
ומטרוכיתך לך שרוש כה ליליך כפרקין לשנשן עד לשתעב משיה שפתי כיש פסולש לפתוי לפסול
מלכ. ומיסו יל שם ומו׳ כש דילים יל ומו׳ דלמ׳ שם מלך. ומו׳ מלך ומו׳. שם מלך

שביעאה

תמיניאה

תשיעאה

כוס

פרשת שופטים ושוטרים

רעיא מהימנא

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך אשר ה' אלהיך נותן לך וגו'.

בפקודא דא אמר שופטים ושוטרים ועוד כי אלהיך שופט כי אמאי יו"ד לשופטים כ' בתר דכתיב כי אלהיך שופט וס"ת

פקודא בתר דא פקיד ה' ית משה וגו'. לרון בסיני למשה כל מה דכתיב לרון בסיני מקיש לרון בדין שרפה.

סכום על אלהים תרך תרך דכתיב ה' ישפט דכתיב ה' נופף דכתיב. ה' מלך תרין פיפיות דילה. ואסכים מסתיומא

בדק בתר דלוש. תרין דיכין אמאי כ"ל למשלף ודיכא אמאי כ"ל למתף. תמן מסתכם אלהי

לין אלהים בקהל אלהים עמד בקרב אלהים בתר דכתיב אלהי

דיכא בקהל ילוד תרבא עלה אתמר רוממות אל בגרוגרו ואתר סמיך סככה ומתקנין עלמין

כלהו מי נרכבן לכיס אלהי שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך ואתר סמיך סככה ומתקנין

תרין שמהן יהוה אלהיכם. לרון בסיני זקן קו' כריכא ניס וקו' לתתפשף

מניה ניס תניס למשלף ושמוהו כמוט בכתיב אלי ישוע לסטים רמח. אלהים יוד ה"א ואו

ה"א ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן ב"ן ס"ג מ"ה ע"ב אלהים ה"א לא"ו ה"א יוד ה"א. ואלהי סוף ושמוהו כמוט בפרוכת מניה

כלא ע' נפמצא ו' לילית יהוה לסטרא אחרא אלא ושמוהו כמוט בסיני שמאל וכת וזניה אלא

סכפרדים בכתב דיהבת כה לאחיך הא ה' בה אלהיכם אשמאלא ומיכא ובה אלהיכם שמאלא ו' מכתב י'

אלהין שמא דיוד מיתה למשלף ובתב ואניה ליסרא ובנין דא רמו עתה כי אל"י אלהי סוף ושין אלהים

עמדי אלי אמית אלהים אחרים בשמי ולכל אלא סיעבו כי. ואמיה. לאיהו לסיעבין

ובטרין פקודין דילי. לרון בסיני למשלף בגלגל דאיהו יוד ה"א בדיק

לגביה כתיב מגבעון לאיהו יי' ובקהם דלעומת דאיהו ו' ובכתף לתתן ס' ושיק לה לגביה

מתסכם לאיהו שמע אפרם יוד"ה ואו"ה.

לרון בסיני למשלף עניה למלקא בשון מרע ולאה אישו נוסף לאיהו אין ואחרים דילים

בגלגל כתיב למשלף עניה למוקדא בהון שמא לאיהו כי מנוח בכל אבר למוקדא למשלף בסכיכתא אלהים

בשן לאיהו תפארת ובכל עניה לאחרין ניס לכוזמא דלהם על נכוח כתיב סוף על נבי עניה דקרבנא

וסוד סקלא יומת למוקדא ניס סמל" והלם על סמוכה תוקד בו. וזכאה מאן דאחיל בשולב דאחי בנוסי

בחרים דילים כר כל עכפא ועכפא כר מנוח נרמ"ח פקודין דילים כל לאחרין ניס תרוויהו ותקיים

ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה יי' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך ובסכם סיכמו בעפר נפש והסכם סיכמו מוכל ומשלמ זכתם וכל מאכלי דילה לאיהו קודין לתוקדן לא

לאחרין ניס כתיב ומלא קדושת ולאי ישראל לאיהו עניה יבניה בשוניתא בנין לאחידו בשם

דסדיוטו לאו לאיהו בקדא חוי למעבד בהון כפא מיד לפתת בתתא עלייהו בשוניתא בניך בתתא

עלייהו לאו לאיהו דקוי ומנוס לאיהו כר יי' ולתילת בסון דיהון חיין ולמיזן לעלמא לתוקדן בסוף

כל ובאו לאמר בניך ולתת שלם לא תניח עבדי ועקב ולכל תתת ישראל כי לתך תהי וגו'.

לא יקום עד אחד בשום לכל עון וגו׳. על פי שכתי עדים אין על פי שלשה עדים יקום

דבר. מקודש לא לסעיד עדות בכל לשון שפסול מעיד בניכסים אי לית ליה נגיעה

בהדיא ולית שהדותא אחות מקרקע שלם על פי שנים עדים וגו׳ יקום (על פי) עד אחד

וכגון דלא שקלום מקרי מקבילין מי מעיק על שלם קירות כיתו ולא עוד שלא לפני כיתו מעידין עליו

מלמד שהמבטל חוקיהו מקיום לבו. ומסב כיתו לכיון קירות לבו ויסב חוקיהו פנים ז׳ מקיר ומוקמוס

מלי קירות כיתו לכיון קירות לבו. מלמד שהמבטל חוקיהו מקיום

לבו. לפני כיתו לכיון בשם לילים דכתי חוקמוס מלרי מקבילין בשם שכיתין חקוקים

על עבמותין וכתי נדיק וכיותיו חקוקים לו על עבמותין ומי מעידין על שלם קירות כיתו

(לכיון) נרמין כתיין על מוסף לילוהו מיס ומליהו קף רמין המקלה בשם עליותיו. המקרא לפון

קירות. ולמלי נרמין יקיר מכתרא וגידין ומסכא. בגין דנרמין לימין מוזרין וכתיבא חוכמא לף

שתמודעא עלף מנו הוזרו. בגוויכא דלא לילוהו חוזרו מלבלא חוכא מלבר חוכא ושתר

ולית חסך תכלת ולתמר כיס נס חסך לף ויסיך ממך ותכלת לילוהו מוקבא לגבי חוזרו. ולף

עוד עלף דנופף על נרמין עתיד למיקס. ובגין לף וכווי וחוכוי חקוקין על נרמין לילים ולף יוכס

יקום נופף על נרמין לילים ולמי לף לף יקום ולף יסף ליס תקייית המתים ולף עוד עלף תדין מסדין

על כל כס עין רוסס ולוזן שומעת. וכל סופר ולן מוכוי ולף עוד עלף שמעף ומיסרף מסדין על

כל כס כמה לילוקמוס תקעו כמלם שופר נכסס ליוס חגמו. מלי נכסס כיומף דמיסרף מתבסת

ומלי מתבסת בגין דכל מטו רלם שלם ייתי שלשל למתבע ליכל לבמי קמי קודשף כרין סוף וסוף

ומף ליס לייתי מסדין והוף ייתי לשמשף עמיס. סוף לעייתי מיסרף והוף מתבסת לעין מתר

מתבסת עלף מליקת להסוף מתר דלתמר כיס נמכוסס מתך על תקוף לפיסס ליס על נכסף והלי

ומף לשמר תקעו נשלם שופר נכסס ליוס חגמו. לבתר דכיס מליקת שכוכתף לתתמר כיס נמכוסס

מתך על תקוף וקוכין נשתבמיס תתן נרתך למילן כיכו לבין קוכו. וקוכין לשתגליוף לשבר לין

לתתמר מכסס שמשו לף יגליף לשכוכתף מסטרף לכתר ליכי עלמף לשתכסיף ולוקמוס מלי מתכיתין

לבניך כר כס לשבוף לסו להסוף נשלם מתף נשמו ומכ מטו ומכ לשמי ומבר ליכף ובשר לתכוי שמר

לוכלה ליס נשבוחים. שלל לשמש לין מוכין ועוד קשש ומכיכתי שמלין על כר כס שלל שעבותי נכס

מיוס לת השמים ולת הארץ. לת השמים שוף לשתמר כיס ולתת תשמש השמים ולת הארץ שוף לשתמר

כס ולשרץ שלום רגלי. ועוד תיין שלשלין עמוף לשמניתף וכליך ומיכון שר לן שמע שלל עד לן

כריך שם כבוד מלכותי לעולם ועד. על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת שמת לף שלל את

מעקרין ויש שאו כמיוט נשנים לף יומת על פי עד אחד לף יפה ליס שולקף כלל אחד.

כו יקום עד אחד בשם ובו׳. ודרשו שמיפתי׳ שיבר ובו׳ ונשמיתם ליכשתר ושם ובו׳. מקודש

לא לדרוש ולשקור שעדים קולם לילין ליס נשנשמע לשותף נשכח תקירות שכח לשכל

שכשם שלא עיכו ו׳ שם משוטטים ככל שלרן נשון ויסרתי לשכם לף שני שכח.

פקודא. נשר לף לעשות לעד ושם כשר ושם לעשות לשחין תרין שהדי שקר לשיכון שמשל

ונשם שי ייתין לשמשל שהדותא לשקר ישראל דשמעו כין ו׳ לן ולשיבו לשיכון

ושפי שיכו עם ו׳ ונרתי לי שהלתי יפרון ולף יתייקר ו׳ עם ז׳ שף כשרית שתן לכין ו׳ לן ולשיבו לשלקוריף

פקודא צוה לו לקבל בית דין הגדול עליהם כיצד מסתרע לגדולה לקוני אלעזר בית דין הגדול רב כדאמרי ולא כוותיה דרבי יוסי סוס תעשה עליך מלך בפקודא סוס לשילוח מצרים לתתא סכי לקבל עליה בית דין כנגד מע"ב דקבל עליה בית דין ודאיכא בית דין של מלמד מסתרע לסנהדרי קטנה תתאה · כל הכנסת מלמדי נגדולה · אמר בוכיה קדישא סנהדרי נגדולה הוו · ומנו · ר' יהודה הנשיא על כולן וקיש כל קבל הגדול יהיו אלך וכל סנהדרי קטנה יפטרו מן · אלו סנהדרי קטנה מסתרע לסנהדרי תתאה תתאה מפי סנהדרי גדולה סנהדרי קטנה לסנהדרי גדולה בשלמא לסנהדרי גדולה בשבעין ואחד סנהדרין כתיב הכא ואתכא סנהדרי גדולה מסתרע לסנהדרי קטנה · את השופר סתום לתשלת הלילה · וכנון לא תפתרת את השופר לתשלת הלילה · וכלילה סרים עמיהוד פיום לתתר ביה יומם יכוס יי · תבדו · את השופר סתום לתשלת הלילה · וכלילה סרים עמיהוד ללמיס ולא יסוד · בן יסי מי על הלמס לתקין עבד מיכי תלים בסיהון ליסו נדיק לתשלם את השופר סתום ולא סכיכת לתתבטלת מתשלם · עכ · ויהי אחר הדברים האלה

כי תצור לך עיר וכו' · עד כהלו עלמך · כלפם נפרשת נלך לך ל"ב עמוד ג'

פרשת כי תצא

כי יהיה לאיש בן וכו' · עד ורישו וסוכות · כלפם נפרשת נלך לך קכ"ו עמוד ג'

לא תלין נבלתו וכו' · עד בבהמות כדמו · כלפם נפרש"ם נלך לך קצ"ג עמוד ב'

כך כרוז קכ"ה עלמך וכו' · עד וכעלמ"ל לחתי · כלפם נפרשת קדושים לך ט"ו עמוד ג'

רעיא מהימנא

ועכשו אותו מעם כסף וגו' · פקודא לא לדין מוכיח סם רע על בתולת ישראל אלו ליסו כתר כשוקין לאמר לא מצאתי לבתך בתולים ולאו אלו סם רע שקול · למרנלים לסיקו סוס ניס על מלכם לסיקו ומיתי ולא וכו לא · ואתתא קדקא מיהי כארעא כם לסוקמים מסתר קדקא מלכם היתה · ואי תימרון סוס ניס עלה דמסתלבא בשמורים ובכתה לאתלבא בה רוכב דקדם סלל ואתכא מסתר מלכות · סא אמר קב"ה מכיי · סוף שני ובכודי לאחר לא תתן · ותהלתי למסילים ורוכב דקדם סכיכת סות לאוסי סם לאתלבא בשמורים · מכל רכבן ווי לאיכון לאכלין תבל לאוריית לאחור דקדם סכיכת לאוריית קלין ומחורין לאוריית קלין לאוריית לאיכון קב"ה עיסבא ולא ידע בסתרי לאוריית אלא קלין ומחורין לאוריית קלין ואתכא לאוריית לאיכון קב"ה עיסבא ולא ידע בסתרי לאוריית אלא

מטרע

כ"י פקודא יקח לו אשה מלמד שהוא יכול בעבדא ונמי ושמח את אשתו אשר לקח. ל' חוזר ואומר כאשר ת"ש בשטר כתובה

ע' לא יחבל רחיים ורחיל מלמד שהוא נדרש לחיים שנאמר כי נפש הוא. ואין לך בו אלא משום נפשו של לוה

ביומו תתן שכרו וגו׳ פתח רבינו מפיסקא לפיסקא לפי שכך שכיח בזמנו

בכל ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש מאחר שהוא עני ותלוי

עליך ותתעלם ממנו ולא תתן לו שכרו ביומו ויבוא עליך חטא

מחמת שלא נתקיים בך מצות עשה זו ואין עמך זכות מצוה זו

מכלל שכל מי שיש בידו לתת שכר לפועל ולא נתן עובר בלא תעשה

ואפילו לא בא הפועל לידו ולא תבעו ואפילו לא ידע שהוא עני

ואין לו מה יאכל הרי זה עובר בלא תעשה שנאמר ביומו תתן שכרו

ולא תבא עליו השמש ואין לי אלא שכר שכיר שנאמר בו ביומו

תתן שכרו ולא תבא עליו השמש מנין לרבות כל הנותן שכר לחבירו

שהוא עובר בלא תעשה ת״ל כי עני הוא ואליו הוא נושא את נפשו

אי כי עני הוא יכול אפילו עשיר ת״ל ואליו הוא נושא את נפשו

הא כיצד עני שאין לו אלא מה שנפשו חפצה בו ואין לו אלא

מה שנותנין לו בני אדם ואין לו מה יאכל ומה יתכסה ומה

יתחמם ומה יתלבש ואין לו מה יתן לאשתו ולבניו ולא מה

יתן לאחרים ואפילו הוא עשיר ואין לו אלא מה שנותנין לו

בני אדם הרי זה בכלל עני ואפילו הוא עשיר ואין לו אלא

מה שנותנין לו בני אדם הרי זה בכלל עני ואפילו הוא עשיר

ואין לו אלא מה שנותנין לו בני אדם הרי זה בכלל עני

ואפילו הוא עשיר ואין לו אלא מה שנותנין לו בני אדם

הרי זה בכלל עני ואפילו הוא עשיר ואין לו אלא מה

בכלל. תדוש לילך כתדוש לילים יפה כך ייתי למפרק לכלתיס ושוש כתתן יפה מחפתו ונו לפיכך
לבושין לילך בגלותא משוכין ובומצא לילי מתלבשת בהון ממרס על תרלומי שמי שהרחוק ולזין
קליפין מיכון משמית לף ותמס כוקבל כיפה שבשמי שבשמי כי תיכס בגיהנם לילי
שבת מלכתא משמית לף ותמס סחרין לתלתא מהנן ולא עוד אלא מס דסות כרתא למלכא י׳ על
הוה לכלילן כתכסן ס׳ קדישא כלכרסס ס׳ תכוכא כוכסן . י׳ ניעקב ושוב י׳ עליהו מתמר
כפלס עטרת לפתיכו ומתתילו רבכן מתלא למלכא לסוס ליס עטרס על ריסיס ולילן יפה קדמיס
לתיא ליס שמועה כיפה תרמי (ליה) עטרה מעל לפתיס ומס דסות י׳ על הוה י׳ לעילא מתהדר
סוסי׳ לתתא וכנין דא תמר דוד תכן מלמו סכוכים היתה לרלפם פכס מלת י׳ סיתה וזת .
קוס טוב מכבא דא כילך לפתיר נזה על תכן שמת שבעה עיכים לתכרא קליפין לתנוף לפא
כמס רושים פרכסי דרא לתכבסו על הלי מכבא לילי פלא לילך לפתקא מיא מתתן לכלה לילך
מכיכהכמה שלי פלא לכביעא לילס כתוריתא כרוין סתיתין לית סוף אלא לתתר וסכבמה מילין
תמכא וכל עיקרא לתתן לתעברא קליפה לתעילא וכל מהן לקליפה תכיכא לילי תקיפא לילי
קשיא לון ומקלן בס כללי לישכסון לילון תקיפין כפהיסין ולית לון רשו לפתקא מכס אלא
מפין לבפקין על ילך כומכא לפתתר בא ויך עשה אלא כמהו פעמים וכמקלס תכיכא כפקו
טפין ולין לילן רשין לתכמה לשון לכלא לילון כתגיבה ושלי מתביתין והלי אלא לית מלן
לפקיק מכיה תכמה לילי מלגלן לית לה סוף לילון מוקף אלגלן הלכה לעשה מסיכי .

פתח רשיע מהימנא ואמר סבא סיא פלא ואיך פלא אית אלא ואית אלא . ואית אלא
דשמע לילוה (ולילי) עלס לפתר ומכבא לי מקת לכלא הוס לטור לכ . ואית אלא
לילי אלא מסכית לילי תמן כניעו לשיל לתכמתא ולא לכור אלא אלא לילי פלא לשעה
עלס לפתר ולכרתס על פפלא וכתן שיתין לילי תלין כיה אלא לכור ופיתס לכל
שפיה פלא לתרא לתקריתא קליפה תפכה כוקבא לעבד כער עלס לפתר כלכרים לף יומר
עבד אלא לתתן ומתכרין תכס כמה פתקות ולקוטו[illegible]לקטיק לתתקריתו לקוטות אלא
כניעו לתכמה וקבלה אכל פלא לילי לילי נרתא לתלכא בניכה לפתר ולכרתס על פפלא
לעיכיהס וכתן שיתין כלכור ופיום כנרתא לתלכא וכנין לתפיכא כס לקיכא עלא ולתנוך עלכא
מוקא . לתמן לתפלא למטרוכיתא קייב שיתא כל סכן תמן לתלי לכרתיס לתלכא וכנין לא לתנוך
עלי אלא שיעול לתרעא לישראל ולכא קבור בתרעא כוכלסא ולתתברו תכי ולפתר ויד אלי
בשבטא[illegible] שלי שבט מיהו משבטיא לילי לילכא עתיד לכתתא תמן למהוי עס ישראל בגלותא
וכלא לתרמיון וכלפר מוקא מוקמו תלרי שתיתין לני תקדשא ומתמ לתפיס לתקריתון כמס יהוך
ולא לרבא לכפי אלס ולילון לשבטא אלי מיכון לקפו שתיר לילון שאר שבטין ועאלו כמולקא
לילס לשיכון לרבא לכפין לילי ומשא מיהו אלס כלינקא לסטוא אלס לאעילא . עס תמו ומס
עס כמו . וכנין לי[illegible] כשכיעי ולילי מוכיתון על ילא לתלכא לכיל לשבתורים ושאר קיילין
לתלכא כל אד יהכין ליה למיכל כנית לילים . ולעיל מהימנא כנרא לתלכא קדיב לתלכא יהיב
מלין לתלכין לשתוריה לילית תמן לקדיב לתלכא תכל כני תלכותא כנרים . קס נוכוא קדישא
ואמר תנא תנא כתלין לילך יהכין ליה לתיכל כנית לילים . ולעיל מהימנא כנרא לתלכא קדיב לתלכא יהיב
לתלכא כל אד יהכין ליה למיכל כנית לילים . ולעיל מהימנא כנרא לתלכא קדיב לתלכא יהיב
מלין לתלכין לשתוריה לילית תמן לקדיב לתלכא תכל כני תלכותא כנרים . קס נוכוא קדישא
ואמר תנא תנא כתלין לילך יהכין ליה למיכל כנית לילים . ולעיל מהימנא כנרא לתלכא קדיב לתלכא יהיב
לתלכא כל אד יהכין ליה למיכל כנית לילים . ולעיל מהימנא כנרא לתלכא קדיב לתלכא יהיב
מלין לתלכין לשתוריה לילית תמן לקדיב לתלכא תכל כני תלכותא כנרים . קס נוכוא קדישא

וגו׳ כאשר כפתם להרע לך ונו׳ ורחית אותם וכפחתם אל עמך ונו׳ . וכשהוא כופתם להרע לך
וגו׳ . וכשהוא פותחם אינו לך להרע לישראל ולהועיל ולשלום לישראל ולמתכוין
לפתחם לו כלום לכתיב כי סכוי תתן לו אלא בריתי שלום ובנין לו לא אמר לך קודם כריתת ברית
כל אלא עכשיו . ואפילו אומות שאינן מקבלין שבע מצות בני נח ידע להם לתת להם שלום
קבורתו עד סיום הוס . וו למימן שמוסיפין לכל מתיחן עיבורין ללא שעור קבורה לחיות אבי
אמי מקברתם ויהי ויעול לך ללא ייעול לך בפסוק קבורתו לפתי מקברתי את . ולימן שמוסיפין
וכי מפני הוס שמתי מיתה לכתקם אלא עלמם לעלמם לפתי כשהוא כריון ולימן לו ידעין לקבורה
לילך ומוסיף לילך לילך היא לכבי לוקמוס אלא מתיתיון דאתי חונס לאדון לו לא אמרי לימן
עתידים להחיות לעלמא כך סוו כפרין בתחיית המתים . אלא הכא רוח רבנכא קבורה לילים
בנולמא ללאו בנוכא ליה לשמי מרן ניס ושוף כלי מיס ולית מיס אלא מיס תורס וכך לא תאל לא
סדר ומלן לחוי ליה בשוף נולמא וכלאסו ולא מרפא וכשמלסו . ובנין לא בכוחא סכא יסכיל
עבדי קא רמיו עליס . ובנין ההוא קבורה סוו בתי רחמילא יומוס תמן לסוס בארן ניס רשב
וכוף ובמף בלי מיס לילוי מוריתא ובנין לא מתמר עליס אלא לא סעבריס הוס מסכלוסף
לילים לחוי מתלתיס . אף על גב לכתב קבור בתר לכאן סנון בלא לכוסין לילוי עור
וכשר כא וכל אתר לילך ומטלטל ובלי . אף פשום דעבדת טיבו עמיה לאתמר
עלך סכבי נותן לו לא בריתי אלא לילך ויקבול מיבו עמך ובוה תסתלק כפרשה לילים . לשם כלה
לילך תמן תתיוחד עמה כתתן עם כלתיס לסף אכת לי הויית קבור לכל מארעא קדישא לכל
מכלה לילך לא סוו ישראל כפקין מתלוקא ובנוכך אתמר והוא מחולל מפשעיכו אתבריות חול בנין
חוכא ופשע ישראל בקבורה לילך ויקבול מותו בנאי . ואם כתיב בקבורה לילך כל נוף יכפף כל
סף וכמיך יכפף בנוכך (לילוי) ישראל לילוי שפלים מכל אומה ולשון . וכל סר ובעבע יפפלו לילוי
כשמשם ובמו סלוח ולסלי לילוי כסיר סוקפים לילים כסיר סוקפים לפתחכר עמכו בלוקי לרפא לכו לילכת סוו
כשמשם לכסיר לשבר לפתכבם לילים כסיר סוקפים לכל ככלי ומולי . שכי אכת פסיר ככל מארי סלכות
לילוי ובמי סלוח ולסלי לילוי ובתכילתו כרפא לכו בקבור לפתחכר עמכו בלוקי לרפא לכו לילכת סוו
כשמשם לכסיר לשבר לפתכבם לילים כסיר סוקפים לילים כסיר סוקפים לכל ככלי ומולי . שכי אכת פסיר ככל מארי סלכות
ונקלוס ובכך מפתקיין בנכוו כמכועה לפשקי לילוי תקוס מרפיון בנכיון . עד לפתקבא מימי
נפתלים סשל יסנו מעוכתיך חוכא לילכת הוא לוס כי כשמש לעולם כימי כחוקף תחות מכועין
וכל מטי מרקבא תשם כשמש לעולם בקין לעילא מתכוין וישון נוכני כרקמי לכל אכת תקוסיסו מיכין
ולפי אכת בלא . לס יהיה כביאכ׳ ונו׳ כל מתגליים פיאם עליאם לך לאכת מסנרס כף ונרע אם סמרלה
סנדול סוס מלוא לא יבער סכבס . בנין לילוי רחמי מתמר כס לא יבער ומשם כסוכין אית לס
לפתקרוע מקרי השם עד סוף ומתמן עד סוף סוו כפרין לך רשיע מסיבא והפי מיהן הוא לשם
לשמחה לכלו לך מתייסיבו ילילו עד סוף ובנין לא כבי משם כפני משם ולילן משם מלקין
לשמחין תרשין לביבא ובלילן משם לפתמלילוי משם סוד לוחא מקדשא לתקוים לך בסכה :

סוקין ונוף לפיכון ופעם דמלקין ולי׳ קאמר ליה רשע מסיימכ׳ בריך אמת לפיכך עלמא מכל שמיה׳ סגיף

ליה כגון מטא לקלדים לפיכו ולעלי׳ ולעלי׳ סכי הוא. אמר ליה רשע מסיימכ׳ בוניכ׳ קדישא לפיכך

עלין לילך למרמא פיכו לפיכון למרמא פעם כיום למרמא לעלין לפיכון לך למרמא

סגדול כפכם למלכיך כיה ס׳ ומכין סמכם. כעין לפיכון לך חזו דמא נרמא פקודין עלין לפיכון

בפעם פיעבי תורם. קס ל״ע ובסיק ליה ובריך ליה אמר ליה בוניכ׳ קדישא סאי מרמא לומכין לפיכו

נגזות ס׳ למרמא סגדול. ולומכין פיכו נאות כ׳ במרמא עלין לפיכון לומכין כעם מפרמא מפכיו

ולמטה ולומכין כל במרמא למא עלין. ולומכין כו׳ ומרמא כפול יי. ולומכין למרמא. לא סום ליה

למיזי תוספת את כלל נר כ׳ מן במרמא עלין ודאי סאי מרמא כלילא פיכו מיעבר ספירין וכל את

פחוי ספירם לילא כנון במרמא כ׳ עלין על כתר וסכי שאר לפיכון כל חד לחוי על ספירם לילא ולא

נריך למרכב סכא ולמכיעא במיוחד. וכעם חויכות ודמיוכות ומרחות וכלא לפסתמודע בעין פסכל

לכא לפתמר כם הלב יודע הלב מבין ומם דאמר וביך סכביים מדמם למיון לפו פיכו עלא בפכל

לבא ולפו כדמיון לעיכא שדא סוא דכתיב ואל מי תדמיוכי ואשוה ואל מי תדמיון אל. ואית חויכות

כנון החויס ככבים אבל חויון דכוותא פיכו כחויון לילא. דמיומת וחויכות כנון סמכין דכר מתוך

דכר וסמדמם דכר לכר לכל מרמא דיכו בעין הסכל פיכו כלור לכסיל כם סכוף חוי כו לבנו

ופלי בת עיכא פיכו כר מכוס כסוכ׳ לכסיר כם מבני ותורם חור. אמר בוניכ׳ קדישא סייכו סאי

דעבית לכעין לפתבליף לך קבס ושכיבתיס ושאי פיכו יהוה במרמא עלין לתידע במרמא

פיעא עלמא לתידע בחוריף לפתבליף עלמא בפיכו פיכו מרמא בפתיחו דעייכין ושבין בעיכא

לקבל עלמא מסתבלים עלמא בפיכו פיכו מרמא בפתיחו דעייכין ושבין בעיכא פתקליפת

לקבל תבת בסין דבסין בסידע בת יסודא תרין ככבי עיכא בנס וסוד מרמא לא פתחזיף עלא בסין

כל פיכו פתחין מרמא בסקין. וכל פיכו סגירין פיכו מרמא בסלוס עלל רעיא מסיימכ׳ בריך אמת

לקודסא בריך הוא קום מסלים פקודין לפבסלא מרמא עלמא בסון לקבס אמר ליס בוניכ׳ קדישא

י׳ פיכו בת עיכא כי כל מנס ותורס חור. ס׳ מבסיר בס ס׳ ב׳ נוכין בעיכא ותרין כפי

ארבעים

יכבו לא יוסיף ונו׳. פקודא דא לסלקות לרסת פיכו מסלל דעתיד

קבה למפלס ליס מעטין מתלן בנין דעבד נרמיס סלוס ייתי ייסודא

שמיו׳ קדן ליס בכל יומא בכס בס לתתון ויתקי בסון נעלין דסוי נרמיס עלוך ולעלן פיכו עלא עבד

מטוכף ופלין דסרמו סס תקון לון קבה למפלס ביוד סס ולו פיכון מרגעים מסר תך ובסתי סמא

מעל קבה עשרה מכתבין לפלס. ועשרה לתוס. ועשרה לנקס. ותשעה לפרעא בנין דכלהו מרמז

בפת ס׳ ובנין דא כי עשית ועת. עכ׳: השמיטה את הנר של תורה בשבת

כי

יסכו לפתים יחדו ועת אחד מסס וכן אין לו ונו׳ יבמה יבא עליה ולקחה לו לפגם ויבמה:

פקודא דא ליכס פסת עם. לפסת לת ל״ ועס ע״ם יסוף. ופס ת״ו לכיה לעו פיכו

למייתי תחוי על ל׳ דפיכו לפסתלק קנע לפת ל׳ מן לחל וכנין דא ופיה עם כא על פסת פחוי

ופסת פרכה לכלתי ונו׳ לפסתלק קנע לפת ל׳ מן לחל וכנין דא ופיה עם כא על פסת פחוי

ניסי ער נכר יהודה כא בעיכי יי ויתיתבו ייסודא דא עס ל׳ בנדיק ובעו בנין לפתתקף על

ופסת פרכה לכלתי כתון וכא לעתין ופסתת ועלא מכא מיכא כמס בכלכן ופרודא דייסודא ובנין דא

כיה ופסת פרכה לכלתי ונו׳ לפסתלק קנע לפת ל׳ מן לחל וכנין דא ופיה עם כא על פסת פחוי

למייתי תחוי על ל׳ דפיכו לפסתלק קנע לפת ל׳ מן לחל עכיל פרודא ועלא סיא על לחר בעמביתא ולתמר

דכליון תלת אתון כנדיק ליכס ס׳ וכיכס כן יל׳ כנגיכך אתיא ווקת לפכיס כישראל על הגאולה ועל
כתמורה לקיים כל דכר הכא קל כאיזו שכוי הכא ולא מנכון הכא ווקת לפכיס כישראל ולא שכוי מקום
אלהיה איה מקו׳ כבודו להעכיבו ילו׳ אלהיה ולא שכוי מקום . שכוי מעשה אלכי ס׳ אלהי׳ יהו׳
קרוייכו משתכיס כאל׳ וווקת אתגודה כישראל על אתעודה אומה אלאסגור תעודה אתנוס תור׳ כלמודי
אישו קונס לעלמא קונס לשלמא על אתמורה שכיכתא אתקס . כאן אתר אטמרת כאולמא
לילה מטטרון ושכס תאומס ולכס לאתאר כיה כתפלתא אלס לשכתא כית מקדש שכיו ואשלהה
ובנין לא אוקמוה מלרי מתכיתין לא כשלמי כתכא אלי כקרא בשולם סוס . בשולם סוס לאי כתכא ילוד
וכקרא אלכי׳ וסף כתיב אלי יי׳ לא שכיתי . כתכיכא לא אשתי בקריאה אשתני לכתיבא לאישי לאתריס
לא אשתני בקריאה לאישי לכר מאתריס אשתני אסתר אסכיו ושתי בקולי אל תאר כו . בנין לשתה
לילה אלכי שתי כשס מטרוכיתא וקרס כיה אשתני בנין לאישו כשר כיה (תרי) ויתוב ליי עלוותי .
אלכל שכיכתא אלכל קרס לא אשתכית וקרס לנכס לא אשתני אסל אלכי יי׳ לא שכיתי . אלכי שכיכתא יי׳
עמודא דאמצעיתא אלף אית כעלו דא אכלל אסון לנכי קרס ואסל לנכי שכיכתא אלכל תפיל׳
לכליל שית אפיון אישו גופא לילוד ואלכות נוקבא לשכיכתא לאישי אלכי .

ונגשה

יכתן אלי לשכיכי סוקכים ואלכה כעלו אעל רגלו ונ׳ . פקולא לא לאלון
ואסלי אישו אלישת רוחא אסס׳ גופא דכיני לאכתנא עמיס כאת ואסוף אקוסף
לאחוס עס אחוס אתיר אמיס ואסוף רוחא חוזל כיא וכל עד לאשכח פרוקא אסל׳ אל דולו לו כן דולו
ינשלכו לו אשתר נשרו ונ׳ ואי לא אשכח ואסיגס ידו וכתב כאוזכ לאוזל אאתר לאתר לו כשנאל כשלאלת
על נוקריס עד לאשכח אאלין דיליס על חובי יכר הרא וו לאאן ללא אכא כן לאשתרק יתיס . ואלויהו
ובכן אלרי אתיכתאן אכא רשיו אין חכוס אתיר עצמו אכיה אתקוכין לאישו קאוך כקאוכא לאתכלין
ליל ואמור כאתכלין לרישא כל לית ליס כן לאשתרליס אסטרא לכן ס׳ כאהוא אחכוס ואמור לליה ליס
רשו לאשתרק יה נעשיס לאישו ל׳ עצמו לאא עכס אעצמי קרא׳ לה לנכיס קרקפתא לאתכלין לרישא
ונשר אנשרי קרא ליס אסטרא לכא ולא לאנכיא אמר קרס אעשוק כאוכיר וכגאולת אסדיס ואתכלל
עס הכבו׳ אעלם אלי עליו כאילן פלאלי לנכי לעשות אסגולס . וכאס כני כשא לקא אשתלי
כאוכיתא ואנכי גאולת אסדיס אלא לאשתרק קרס ואכיכתיס ושלא ל׳ אשתכל כאוכיתא לאכל יתס
בקרס וגאולת אסל הא לוקמוס לשא אין אסיד אלא אשתכל עס קונו לכל פקודין לעכיד לאשתרק
כסו אכיכתיס ונשא עכיד אסל עס קרס . אלן לגאול אסל עס קרס אכיכתיס גאולכנין לכל אכו
ישראל וקרס סוה כאי ליטרא לון לעולס סוה כשעה עליהו עד לאשתקו לעכות כעה . קרס עס עכיד
לילה כני מלכא ואטרוכיתא ואישו עולי אלא יסדר לאתריס על אטרוכיתא אתקדיש לאתרש ואלן
דליל כתשוכא וגאול אסל אכיכתא ואכל עוליתא ואקדילן לילה ולאו אישו אלא לאשתרק אכיכתא
לא עכיד אסל עס קונו וכאילו אתיק ליה ולאכיכתיס לאכרי . אמר אליהו וכל לאשי אתיכתאן לעיש
מיכא אמת סוף אלי כל כס אתת סנא כל אלן מלכא ואטרוכיתא לאשתתוף לילך לנכי קרס לאו
כאלן לעכיד אסל עס קונו אלא כשרא לאשתתוף לילך לנכי קרס לאו ואישו אכא ואישו ואסר
נשיס לאיתה עליהו אלן לאאו אישו נרא לאלכא ואנכל טיכו עס מלכא ועס אטרוכיתא ולאי סלי

ויומף

מטטרון

אדרבה

פרשת וילך משה

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל. רבי חזקיה פתח
מוליך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם וגו'. זכות
תורה וישראל דקכה תתרעי בהו וכנין לתתרשי בהו קרא לון בנין
כוברין

ברוך ה' לעולם אמן ואמן. ומלוך ה' לעולם אמן ואמן:

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל. רבי חזקיה פתח
מוליך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם וגו'. זכות
תורה וישראל דקכה תתרעי בהו וכנין לתתרשי בהו קרא לון בנין
כוברין

כזכרון קדישין לחיין בביכול כתת לדיוקא עמהון הכי ועתה לו תקדם ונכתבתי כתובם
ואשא לתקנה להו כנוהג דלעילא ואחרי עלייהן מכעס עכבי וקבל תפלתי לזלף
קמייהו הכי ויי הולך לפניהם ומכ תלת לחין קדישין לזלין בזיהיהו ומתן לזכון מעם
להרן ומרים וכזכותהון יהב לן קב"ה מתתן עלאין ומה לתתר כל יומוי לאסרן לן
לעדו עכבי וקר מישראל ומה לזקמוה בנין דאסרן דרועא ומיכא דישראל סוף והייכו
דכתיב וישמע הכנעני מלך ערד וגו' כי בא ישראל דרך האתרים וגו'. ככר כם דלזיל
בלא דרועא ומיכא נרמיס לכל אתר וכדין וילחם כישראל ויקבץ ממנו שבי ויבנין מכוו
לחתר דרועא ומיכא ועל דא לתנטריכו ישראל למדר כדר עליה הכה וידר ישראל נדר
לאחר מם כתן תתן וגו'. תם לאהרן דרועא ומיכא דנופא סוף ועל דא כתי' מוליך לימין
מעם זרוע תפארתו ובאלין לזיהו אהרן וילך מעם מלי וילך לאן הלך בלא ובלך כנופא כלא
דרועא כלא ובלכו כלא כא לפמידוף דהה מית באהרן דרועא ומיכא וכעא לאסתלקא
גופא. כל יומוי דמעם שמעא כסיר כעלמ' כל יומוי דמעם אכלו ישראל לאם מן השמים
כיון דאתא יהושע מה כתי' ויסבות המן ממחר וגו'. ואכלו מעבור הארץ ממחר הפסח
מה כין הלי להאי בלא דא מלעילא ודא לתתא מכאן לוליפכא כל אתר דמעם אתקבא
גופא דשמעא סליק ונכסיר לעלמ' כיון דאסתלק מעם אתכבם גופא דשמעא ופניק
גופא דסיהרא. כתיב הם אין קניך הולכים אל תעלנו מזה וכמה יודע ליפה וגו' הכי
לוליפכא כיון דאמר קב"ה למעם הנה אנכי מלאכי ילך לפניך. אמר מעם ומה קמטיפנא
דשמעא דיתכנים ודכר סיהרא גופא לסיהרא לא כעיכא. הם אין קניך הולכים
גופא דשמעא כעיכא ולאו לסיהרא כדין גופא דשמעא לתנסיר ולתעכיד מעם כגוונא
דגופא דשמעא קמייהו דישראל. כיון דאתכנים מעם אתכנים שמעא ולתנסיר סיהרא
ויהוש יהושע מעתמם לכסורא דסיהרא. ווי לסיהוש כסופא.

ויאמר לחיים כן מאה ועשרים שנה וגו' יהייכו דאמ' ר' שמעון חכרייא
כהיר שמעא לון לישראל ואתכנים לסוף ארבעין שנין ונסיר סיהרא
אמר ר' שמעון חייכו דכתיב ויום כספם כלא משפט ולאו הכי הוא ואם אתערו חכרייא
ואנן כוקים ליה לקרא לכל מה דאתערו חכרייא כלא הוא לאטרוך לעלמא לנלאה
מה לעולמים דבר) לכר כם דיתכנם עד לא מטון יומוי תלת ואם אתמ' לכל רוחין דכפקין
מלעילא דכר ומוקבא כפקי ומתפרמן. ולומכין תפוק כמחתא דנוקבא עד לא כפקת
דלכר דסוף כר זוגא וכל ומכין דלכורא לא מטא ומכיס לאזדווג כהדי מוקבא ואתי
לאחרא ואתכסיר כהדם כיון דמטא ומכיס דהאי וזוגא כל אתער נדק כעלמא למפקד
על מוכי עלמא ככים ליה להאי לאחרא דסוף כסיר כסדם ואתי לאחרא ונטיל לה.
ועל דא קסין זוגין קמי קודשא כריך הוא וכל דא כגין דסרא דכורא עובדוי ולפא עלגב
דלא סרא כל שבדוי כחטאים לתכנים דכסוף ומכא עד לא מטן יומוי דלא עביד
דכי כמשמט ועליה כתיב ויום כספם כלא משפט ואתערא כיה דיכא כנדק כחובו בנין
דמטא ומכיס דלאחרא וכסיר לה דסדם דידיה הוא. אמר ליה ר' אלעזר ומאי פרים לן
דלעיל עמיה דלא ומטי (פ"א ומאי) לתתיה כידא לאחרא. ותא מאי לי הא

לא כארן עוכדוי אלף על גב דדילים הוה הסיה לתתח לא לתתחי הלי לחרח מקמיס.
תא שמוא מלכא כטל מלכו. למחי בנין דעד לא מטא זמניס דדוד למחי דסא מלכו הוה
ודלי דדוד ואתח שמוא וכטיל ליס. כיון דמטא זמניס דדוד למירת דילים כדין לתעבר
נדק מלכותא דלשלא וכניס ליס לשמוא כחוכוי ואתדחי מקמי דוד ואתח דוד וכטיל
דילים. ולחמי לא יעלי קלס לשמוא ממלכו ולא ימות אלא טיכו עכד קודסא כריך הוא
עמיס דכניס ליס כמלכותא ולא יקמי עכדיס עליס וכטיל דסוה דילים כקדמיתא
כך סה בנין כך כשי כר כם למכעי רחמי קמי קודסא כריך סוא כד תודוע ללא יתדחי
מקמי לחרח. כתיב ויאמר יי אלי רב לך אל תוסף דבר אלי ענן. ומס תוקימוכא
אמר ליס קלס למסס מסס תכעי לחדסא (פ׳ לאכסא) עלמא חמית מן יומך
מסמא פלא למיסרא. המות מן יומך ליסלוט סיסרא כשוד דסמא קוימא. אלא מן
קדמו ומך למות קרא לת יסושע יתכניס מסמא ויסלוט סיסרא ולא עוד אלא אלא תכת
תישוע לחרעא ותכניס סיסרא מקמך ולא יסלוט. ודלי סולטנותא דסיסרא מסא ולא
תשלוט כעוד דלת קיומא כעלמא.

קרא לת יסושע ונו׳. ומלי קלמחסך מוכח עם תכותיך וקס סעם סזס
ונו׳. ולא תסכחכא דפקיד קלס ליסושע אלא למסס דאמר ליס למסס
כל סלי דכתיב ועזכתי וספר לת כריתי. וחרס אפי כו כיום סהוא. ועתס כתבו לכס
לת סשירס סזאת ולמדס לת כני ישראל שימס כפיסס. לי הכי מתנן ואתנמו אלא קרא
אמר סכך מוכח עם תכותיך אמר ליס קלס למסס אף על גב דאכמת תעכוד עס אכסתך
סס אכת קיומא לאכסך תדיר למיסרא כמס דסמא אף על גב דאכתכניס לא יתבניס
אלא לאכסרא למיסרא וכן דנין אכסור למיסרא כד יתכניס ועל דא כתיב סכך מוכח עם אכותיך.
ודא סוא ואמרו. וכדין יתקטר יסושע לאכסרא ועל דא כתיב סכך מוכח עם אכותיך.

ויצו לת יסושע ונו׳. כי אתס תכא ואכת תכוא מן כין סלי למאוא אסד תכא
לכשרא ליס לישאל לארעא ויקני כס אסד תכוא לכשרא ליס סולטנות על
ישראל ואתכשר על קיומא דנרמיס ואתכשר של סולטנו דישראל. רס פתא מכף הארץ
זמירות סמעכו נכי לכדיק ונו׳ וון לן לכבי כסא למימן ולא משנחין ולא מסתלין כיקרא
דמאריהון ולא מסתכלין בקדוסא עלאה לאתקדסא כסלי עלמא למסוי קדישין כעלמ
דאתי. מכף הארץ דא כסותא עלאה קדישא. זמירות סמעו כלא נותן זמירות
כלילא זמירות תוסכתן לכנסת ישראל קמי קלס כלילא כנלותא. כלילא כומכא לעיני
לזודמנא (פ׳ לזודוגא דסכיסא) ומכיסא לסכחא ליס לקבלס. כלילא כומכא לעיני
לזודוגא ומסתעטפא עס נדיקויא כנן עדן ואימתי מפלגות לילית ואזלן וכדין
זמירות כלילא תוסכתן וזמירות כלא לא תזמור. וכתי ואיר עריסים יפכס. לאקרותא
מאתרייסו כל לזטן תקיפין דסא כד עייל לזליא כמס עריסים גרדיכי כוסמין סכיסין
כעלמא לזלין ומטויין כעלמא לקטרגא מפלגות לילית ואזלן ואתעב רוחא חדא
ואתקר לכלסו מאתרייסו ואתעב לן דלא ישלטון. זמירות סמעו תוסכתן דכנסת
ישראל כלילא ועל דא למס נכי לנדיק לאזדוגא כוונא חדא דקודסא כריך סוא
ולא תקדסא

הגהות סופרים

ולא תקדשם בקדושתם חדא ואומר רזי לי רזי לידה הוא רזא עלאה דא הוא רוח קדישא
לכל חיי לי עלמא ועל עלמא . כונדיס כנדו דכלהו מסקרן הים . מסקרן כהו
בגרמייהו . ולא די דמסקרן בגרמייהו ממש אלא לאוכן כגין לאולודו מתסקרן כהנוא
סקרא דילהון ומסתכמו פנימין לשלא ותתא כגין דלסתכל ושפיהו לסהיכלים לאוכן
דאלין חטאה ואולוף לון ארח קדישא לאתקדשא בקדושתם דמלכא ולאסתכחא כמייהו
קדישין כגין דלאתקדשו אלין לאוכן כגין דלאולודו לקדרון על עמים . סהד סנהדרי לאכני
והילדים אשר כתן לי ה׳ לאותות ולמופתים בישראל דכריסן מסחר עמין ממכף
סחרן זמירות שמעו כשעתא דעשו יסברלל לקרעה ואהרן קיימא קדישא קמייהו שמעו
ישראל דמסחרא חד לארעא תוסכמן ואחדו וקל מזמרי עלאי דמזמרי בארעא כדין
נכי לנדיק תוסכחא דמשה הוא כהניה שעתא לכלל לאתר דלאהרן הוא שאירי כארעא
הוו שמשי קלא דלאמרי זאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל לפי לוו לי דכונדיס
כנדו דומיכין ישראל לסקרא כקלא ולאתעקרא מלארעא זמכא חדא וכנין דלאתאחדו
כוכביהון סקרא דלהון ויתעקרון זמכא תניכא עד דיסתלוס מוכייהו כארעא לחל .

לקוח את ספר התורה הזה וגו׳ . הא לוקימנא מלי . תלוכם .
תלוך . אל . תלודינו . דלמר ר׳ לבא למר ר׳ יהודא מאי דכתיב
כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא . אדמת קדם ודאי דהייכו ארץ
החיים . אשר אתה עומד עליו . עליו ודאי הייכו כקדמיתא וכם לכתר . תלבא למר
ר׳יוסי כתיב והיה שם כך לעד . לעד ודאי דיסדוד סהדותא . תלתא לוכון דקיימו
כסהדותא לאהדדא ואלין לוכון . כאר דיצחק . גורל . ולבא דעוי יהושע . ודא
סירתא דסהדותא יתיר מכלא . למר ר׳ יצחק מי סכי לרבא לוכון . למלוים ודאי לכל
גורל לא כתיב כאן סהדותא . כאר דיצחק מכלן דכתיב כעבור תהיה לי לעדם וגו׳ .
גורל דכתיב על פי הגורל תחלק נחלתו דהוה למר דא ליהודה ודא לבנימין וכן לכלהו
לבא דיהושע דכתי׳ סנם הלבן הזאת תהיה כאו לעדם ולבא והיה שם כך לעד וכתיב
ועבתם הסירה הזאת לפניו לעד . היא ודאי לסהידת כאו כישראל . תלבא לר׳ שעור
מאי דכתי׳ וידבר משה וגו׳ . את דברי הסירה הזאת עד תומם . הכא היא לאסתבלא
מהו את דברי את הסיר הזאת מכאן ליה ומכן עד תומם שלא הכי תלבא כרזא דמלי כל
לוכון מלי דלמר משה כלהו מתגלפי כסמא דקבס וכל לוכון מלין הוו לתיין וסלקין
ונחתין ומתגלפין תמן וכל מלה ומלה הוה לתיוא קמיה לאתגלפא על ידוי וקיימא
קמיה . והייכו דכתיב עד תומם . למר ר׳ לבא כתיב את דברי הסירה הזאת סירם
הזאת מכאן ליה . מאי קא רמוז הלא סירתא דקבס למר כלא סיר הסירים לאר
לסלמה . והא לוקימנא מלי דתניא כתיב מזמור סיר ליום השבת ותניכן ליום
השבת ממש . סיר דקבס למר . סיר הסירים לאר לסלמה סיר דקודשא כריך הוא
למר . והא את דברי הסירה הזאת . סירם דקבס למר . הלא הכא היא
לאסתבלא התם סיר הסירים סיר דקודשא כריך הוא דכתיב כל נבזה
כלהו לנבי משה כקוף כעיכוייהו דכבי נשיכון למרו סיר ומשה למר סירם . ומכלן
דמאי נוקבא הוא דכתיב ועבתם הסירה וגו׳ . משה הוא ליה למימר סיר ולוכון סירם

אלא דלא סיום רוצה דמלה ממש לגרמיה לה קאמר דה אלא לסמכאל. אלא דם נלאו סכי
אלא ממש ודלו מסכת אסתמודע דלויכו כדרגת עלאה יתיר מכלא. ממש סליק
מתתא לעילא ולויכון כחתי מעילא לתתא. הוא סליק מתתא לעילא כמה דתניכן
מעלין בקדש ואין מורידין ממש סליק מתתא לעילא דאמר סורה תוסכחת דמטרוניתי
דלויכו מסכחת למלכא וממש בכלא (פ"ג בשלבא) לתתאה. ולויכון כחתי מעילא לתתא
דאמרו סיר דהוה סכחת דמסכת מלכא למטרוניתא ולויכון כמטרוניתא לתתאה
ועל דא כתיב אסתמודע סכחת דמסכת יתיר מכלהו והיינו דכתיב לו יסיר ממש וכני
ישראל את הסורים הזאת. סירתא דמטרוניתא למלכא לי. וכנין כך ויכתוב ממש
את דברי הסורים הזאת. (ועכתה הסורה הז את)

ועתה

הסורים הזאת (ועכתה הסורה). ועכו דדכריה הלא מכעי ליה
אלא רזא דמלה כמה דלוקימכא דכתיב ואלה מתקוממה לו
וממש בכלא לכתכל. ועל דא אמר סורים כנין לאתאחדא מלין כאתר דא למהוי עלייהו
דוכא דכתיב ועכתה הסורים הזאת לפכיו. ולמה דכתיב כי אכי ידעתי את יצרו
וכתיב כי ידעתי לאתרי מותי ונו'. וכד תעכדו דא ועכתה הסורים הזאת לפכיו לעד.
תא כתיב יגלו ממיה שכו גלא יתיר לכל ואלה מתקוממה לו. כהאי דוכא לאתעכיד
למלך דאתעכיד. כתיב וידכר דוד ליי את דכרי הסורים הזאת. הסתא תוסכחתא
דדוד הוא כנין לאמר סורים מתתא לעילא וכה להאי גלא אמר הלו חלק כסוף ומוו
דהוה כמלימו יתיר מהלו כמה דתניכן אלתאמן כעמך עד יום מותך. וסכיח למהי
וכה דוד למימר סירתא מתתא לעילא כסוף ימוו דהוה כניוחא מכל סטרוי דכתיב
כיום הכיל ייהושע מכף כל לוכיו. אלא סירתא מעלייא מכלא מהי היא כמה דתניכן
ברוח דמתניתין כמלין וכשובדא הכי הוא מתתא לעילא ומשלא לתתא ולכתר לכווכא
בלבא ולקטרא כלא כחד קטרא. מכלן ממש בקדמיתא כתיב כי סם יי לקרא
לקרא כמה דכתיב ויקרא אל משה דא סכינתא. לכתר הכו גודל לאלדיכו דא
מלכא עלאה. לכתר כחית כדרגוי עד הכא לתתא דכתיב נדוך ויסר. לכתר קטיר
קטרא דמהימנותא ואמר הוא ודא הוא קטרא לכלא. בנין כך כתי כך כם לסדרא
סכינתא דמאריה כמאי גווכא מתתא לעילא למלכא יקרא דמאריה לאתר דמקוי
לעמיקא דלא ירגיז ופסיק ולכתר נגיד למשכא מעילא לתתא מסטרא מקוי לכתלא
לכל דרגא ודרגא עד דרגא כתראה למשכא כרכין לכלא מלעילא לתתא. לכתר
כמי לקטרא קטרא ככלא קטרא דמהימנותא ודא הוא כר כם לדוקיר לשמא דמאריה
קדישא ועל דא כתיב כי מכבדי אכבד. כי מכבדי לעלמא דא. אכבד בעלמא דאתי.
וכוזי וקלי מאי וכוזי וקלי. דא הוא מאן דלא ידע ליקרא שמא קדישא ולקטרא קטרא
דמהימנותא ולמשכא כרכין לאתר דאטרוניתא ולדוקיר שמא דמאריה. וכל מאן דלא
ידע לדוקיר למאריה שמא דמאריה טב ליה דלא אכרי. אר' יסודה וכוזי וקלי מאן דלא ידע
וכתיב לדוקיר שמא דמאריה ולא לתכוון כהאי דתניכן גדול השוכח לתן יותר מן המכרך ודא
דוקימכא קמיה דר' אלעזר מלך למה ומה לכן. כיון דמטו כרכין ממעוט למלכא ומלכא למטרוניתא דא כי.

לתקרי

דלקרי תחתית לית סליק לעלמין והשתא לקרי נבר דלעתיד ולתתכיל מכלהו עלמין.
ותהוי להשתא לתר כתין להכהו נבר דמכוו לתתבא לתין. לתין סניחין דלתתכידו
מכיס דלא חשיב להו לויכין ליס בניהכס וכתין ליס כהשתא מדורא תתאה דלית כס
פתחא ולתתכיד ולא סליק מכיס לעלמין. ועל כתיב כלה עכן וילך כן יורד שאול לא
יעלה. ולא והא כתיב מכטן שאול שועתי שמעת וגו'. וכתיב מוריד שאול ויעל שא הכא
שאול היכס תתתית. ולוקימנא דא לתדר ביס הא דלא לתדר ביס. אלא יוסי מתי
דכתיב כי גתיס רעות עכמ עמי לותו שכו מקור מיס חייס לתנוב להס כתרות וגו'.
לותי שכו מקור מיס חייס דא הוא דלא כעו לקדמא שמא דקב"ס כתין. אלא שכטיס.
כתיב לתנוב להס כתרות כתרות כטברי דכתתין לניכס דרגא כתר דרגא עד דכתתין
לתכזון דלקרי תחתית. ותי לויכו קדוס שמא דקב"ס לכוונא ביס כדקא יאות סליק
דרגא כתר דרגא לתתעלכא מסטוא עלמא דלתתי דכניד תדיר ולא פסיק הה"ד לחוכי
כוכר יי' ומשלם על יתר עוס' נאוס' תתי' סירס מפיך כרכתן משלח לתת' עד דיסתכיון
ברכתן ככלהו עלמין. ור' יוסי זמוכין לויכון ישראל למימר סירתא שלימתא סירס דכליל
כל שאר סירין הה"ד ולמרתס ביוס הסוא הודו לי' קראו בשמו הודיעו בעמי עלילותיו.
ר' אלעזר זמוכין לויכון ישראל למימר סירתא מתתא לעילא ומעילא לתתא ולקבלא
קבלא דמהימנותא דכתיב לו יסיר מסס וכתי וישראל לת הסירס הזאת לי' ויאמרו
לאמר חוזר לא כאמר אלא לא ישיר וכן כלהו כשאי נוונא. לת הסירס הזאת מתתא
לעילא. עלי כתיב עכו לס. עלי כתיב כלומר סך לאתריך לאתחברא בבעלין דסא עד
הסתא בגלותא לסתכחת עמיכ. כתיב הפרוס סריס לחולידו לס לכא ואימא לעילא
כרוס בדיכי הסס. אלין אכסן דלקרין בדיכי עמיס. כרוס לאתר לאודוגא כס מלכא
בכרכן. וכמס הוץ זונא כמחוקק דל יסוד. כמסעכותס דל פא והוד הל מעילא
לתתא. וממכר מתנס. וממתנס כחליל ומכחליל כמות הל קבורת אלימת קבורת
דמהימנותא קבורת קיימא דכלא כיס. כהשתא זמכא כתיב ויהי יי' למלך על כל הארץ
ביום הסוא יהיס יי' לחד ושמו לחד. וכתיב לו יימלא שחוק פיכו ולשוניכו רנה.
אז יאמרו בגויס הגדיל יי' לעשות עס אלה. כ"ג יי' אלה.

פרשת האזינו השמים

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי. רבי יהודה
פתח פתחתי לכי לדודי ודודי חמק שבר וגו'. בקשתיהו
ולא מצאתיהו קראתיו ולא ענני. מה כתיב לעילא לכי
ואנכי ולבי אר וגו'. לכי ואנכי אחרא ישראל. לכי ואנכי מפקודי תורייתא כזמכא
דאזלנא כאחרא. ולבי אר לאעלא לאתרא למעבד להו כיממין דכל פקודי
תוריתא כאחרא מסתכמין. קול דודי דופק לל מאי דאוקיא להו לישראל בכאה ביכאין

כמה קטטין דכתיב שה הלכו׳ וגו׳ ממריס הייתם וגו׳. וכתוב הקצפתם וגו׳. סלל
לרוכב ועכר דמסס תוכח להו ליסרל ברחמות הוו כל מלין דכתיב כי עס קדוש אתס
ליי׳ אלהיך וכך כתב יי׳ שדיך להיות לו לעס וגו׳. כמוס אתס ליי׳ אלהיכס. ואתס הדבקי׳
ועל דא ושמעת בקול יי׳ שדיך. כי מלהבת יי׳ שדיכס אתכס הס׳ פתחו לי לחומתי רשיעי
מלי. כתיב קמתי לכי לפתוח לדודי ישרל אמרו כשר דסיכן זמיכין למיעל לארעא
ולקבלא תיכון פקודי תוריתך על ידוי דמסס מס כתיב ודודי חמק עבר דכתיב ויחת
מס מסס עבד יי׳ בקמתיהו ולא מצתיהו דלא הוס דרך כדרך דמסס דקלס עבד להו
כסין כמס דעבד על ידוי. ר׳ יצחק אמר קמתי אכי לפתוח לדודי דא קלס דכל יומוי
דמסס לא כעא מלאכא ומליחא לדברא עמיס. זכאה חולקיס דקלס אסתכס לרעותך
דמסס דתר דסכיב מס כתיב ויאמר לא כי אכי ונו׳ ויסוע יסוע על פניו לרכב ויסתו
ונו׳. מסס הוס שמע קלא קדישא דמלכא עלאה ולא מודשוע וכס מלאכא דלא כעי
למסבא ליס כלביס ולא קבלני. תא כתיב ויאמ׳ לא כי אכי שר צבא יי׳ עתה באתי כיומוי
דמסס רבך לתיבא ולא קבלני. כיס שעתא ידעו ישרל שבחא דמסס בהדוא ומכא כעו
ישרל לקלס ולא לזלמן להו הכי כיומוי דמסס הס׳ בקמתיהו ולא מצתיהו ונו׳

האזינו השמים ואדברה. ר׳ חייא אמר זכאה חולקיס דמסס יתיר מכל
כני עלמא. תא כתיב שמעו שמים והאזיני ארץ כי יי׳ דבר. שמעו
שמים ושעיה דסוס יתיר רחיקא ממלכא. כתיב שמעו שמים. מסס דהוס יתיר קריב
למלכא כתיב האזיני השמים. תלת כסופי וזכא דאמר ישמעו שמים והאזיני
ארץ כמה גרדיני טסירין אזדמנו לתברא ריסיס כפקיא קלא ואמר מלן הוא דין דבעי
לתרעא עלמין עד דפתח ואמר לאו אלא דילי שלא כי יי׳ דבר ולא אלא. כמסס
מס כתי׳ האזיני השמים ואדברה אלא ולא אחרא ואדברה כלא דאולי. ותשמע הארץ
אמרי פי ולא אחרא. זכאה חולקיס. אר׳ אלא כתיתין נליפן דר׳ אלעזר האזיני השמים
ואדברה ותשמע הארץ, הכא אתרמוו שמא קדישא עלאה. ר׳ יוסי אמר מס בין מסס
ליסעיה מסס אמר האזיני השמים השמים חיכון דאסתמודעו דאקרון שמא דקלס.
ותשמע הארץ הסיא דאתמודעא. כיצד כתיב שמעו שמים ולא אמי׳. האזיני ארץ
ולא הארץ. ומסס כל דא כעא לאעבדא ליה עד דאמר כי יי׳ דבר ולא אלא. ומסס אמר
כלי אלו דכתיב האזיני השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי. ר׳ יצחק פתח כתיבת
בעבי היער ונו׳. זכאה חולקהון דישרל מכל עמין שבעולם דהא כל שאר עמין לתיהיכו
לרברכן ממנן כסלטוותא עלייהו, וישרל קדישין זכאה חולקהון כעלמא דין ובעלמא
דאתי דלא יהב להון קלס לא למלאכא ולא לסלוסא אחרא אלא הוא אחיד להון לחולקיס
סלל כי חלק יי׳ עמו. וכתי׳ כי יעקב בחר לו יה. כתיבת כעבי היער מס תיבת מתפרסא
בגווהו על כל שאר לילוי הקלקל כך קלס מתפרס ואתרמיס על כל חילין עלאין ותתאין,
כנוי יי׳ צבאו׳ שמו אותיות הוא בכל לילה דלעילא. תא קלס כתיבת דאית כוס תלת גווכין.
כי כסוסכס מלן סוסכס. אר׳ אלא סוסכס סלתס סוסכס דאתכלילת כאית טרפי. סוסכס
דא חזור וסומק וכלא הוא תרין גווני סומק ויחור הכי כנסת ישרל. קלס כתיבת
וכנסת ישרל כסוסכס. דכי אמרס כנסת ישרל תחת התיבת שוריתך. תחת התיבת

כתן

כאן לתר׳ יש שלא לכתתן דתמרן ר׳ יוסי תמר דף ובלח ר׳ לבע תמ׳ כלח ספיר
שלא תלין לכתן דקתמרן תלין ליכון ג׳ נווכי דמתכרן בתפוח ר׳ יצחק תמר כאן לתר
לתכלית כי כשוסכים בליכון כשיקין דרחימותא דלתדבקת במלכא עלאה כטלח תרי
שוסכים כלח שכתותיו שוסכים וכבר תמר יפקי מכשיקות פיהן כלח ועל פיך יפן
כל שמיבנן דלתכלית בשוסכים ר׳ יהודה תמר קלם שמים לקרי וכבנין דלקרי שמים
כל ליכון רקיעין דלתכלילן כשמע דל שכשה ליכון דכד מתחברן כחדא לקרו שמים
ולקרו שמא דקלם. מלן ליכון רקיעין כמה דתניכן. ולון. רקיע. שחקים.
וכול. מעון. מכון. ערבות. וכלגדתא דכי רב המכוכח שכח הכי תניכן. ר׳ יצחק
תמר הכי כרייתא דכי רב המכוכח שכח הכי וסגילין ליכון ככל הכי גווכי כמה דתניכן
ברם תניכן בלייתי דלגבי ככל הכי שכשה כתרין דמלכא לקכליהון שוין ז׳ רקיעי ז׳
כככויא כרשעין ולחולין ולקבין לון שמהן כשמהן. ולעלג דשווין כלהו כשלי דרקיעין
דשכשה כוככויא. שבתאי. לדק. מאדים. חמה. נוגה. כוכב. לבנה. ושוין
לשלין לקביל שלין ככשויא דמלי לגבי ליכון דכתיב ישמחו כח ויגשוך הוכרי שמים
החוזים בככבים כלהו מלין מתכסיין ולגלג דלהו תורחי דתוריתא קל חולי ולחן
דכתיב ויקרא לשם שמות כשמות לשר קרא לחן ליכון. כמה דמלין קלם חזליכן
וכהדיה חזליכן כמה דכתיב והלכת כדרכיו. חלל יוסי פשיטין מלין לגבי חברייא
ולשתמודען מלי כהו ולגלג דלתכסיין. לל והכי תנן כמה דתר׳ יהודה תר חייא
לקמן והכי חולוכא מליכון כרייתי דתכח כיומוי דשלמה מלכא קיימא שיהר כשלמות
וכלתרין סניחין לשתמודעון מלי דליכון כרייתי. תלת תריתות ידי כללו לקדושא
עלאה דמלין חלין לתגליאו על ידי כסהדותא דלתכסיאו כלכאי ולית לכן
ליכון לרחין דליכון כרייתי חוריתא דקטיכן. תלכא תר׳ יהודה מלן לך רכ
כאכ מתא כדוד מלכא ושלמה מלכא כרייכ כהאי כתרא דלשתמודע כברייתי חלין.
ומיהרא קרייכ דוד מלכא נדק דהא דיליה הוא דכתיב פתחו לי שערי נדק אבא כם
יהודה יה שלמה מלכא הכי כמו ליהוי לתקרי נדק ושמשא דתקרי ליהוי לקרי
משפט וליכון כרמי יקרא דמלכא דכתיב נדק ומשפט מכון כסאך נדיק ונדק הכי
כמו כחד דרגא הוו. תלכא ז׳ כתרין תוקמוה תשעה תקרין ואפי כליכון כרייתי שבעה
רקיעין ליכון תשעה הוו. תר׳ עד לימתי יקרון חברייא כהאי מלין הא לכן כתר קלם
ולהלאה כל ליכון מלין וכל ליכון כרייתי סליקו להו לליכון דלא עלאו ונפקו וכניכיהון
דלתלאה כל ליכון מלין והא לתגלי על ידן מלה דלא לתגלי לקדמאי. מכאן
תתיין לשתין. וכד שמעון ייחרון חברייא וון לדרא דלם כן יוחאי סליק מבית מכל
תא דרא מכאן ולהלאה לית הא דרא כדרא דלא חוריתא לתגלי על חברייא. תא חזי
כתרא דנקבו מאנרי ידעו כלא דהא מסה גלי לן כל ליכון מ׳ שנין דהוו כמדברא כמה
דלמיכ כן מלאה ועזרים שנה מכוי היום כהסוא יומא מתם ועכד לא יתר עד דיסכי
דכתיב כן מלאה תר׳ יצחק ולא מסה לא גלי לא שלא כהסוא יומא דהוה סליק מן עלמא
לקמן והכי חולוכא מליכון כרייתי דתכח כיומוי דשלמה מלכא קיימא שיהר כשלמות
ולשתמודען מלי כהו ולגלג דלתכסיין. לל והכי תנן כמה דתר׳ יהודה תר חייא
כלכאי ולית לכן

האדרא זוטא קדישא

תאנא כסהון ומח דלתתכסו מכריוה לכי ר"ם וסיס מסדר מלני
לאסתלקא מן עלמא והוו קיימי ר' לעזור כריס ור' לכא
ומאיר מכריוה וסיס מלין כיתה · זקיף עיכוי ר"ם ומחא
דלתתלי כיתה · בכה ר"ם ואמר בומכא לאחרא כד הוינא בכי מרעי וסיס ר' פנחס בן
יאיר קמיהון עד דכריכא דוכתאי אוריכו לי עד דסתי וכד יעבינא לסמר לאחא מקמאי
ומעלמין לא אתפסקו ולא סיס עלי כד כם אלא כרעותא דסתא וסתא חמינא דלאתפסקו וסא
אתמלי כיתה · עד דהוו יתבי פתח עיכוי ר"ם ומחא מם דקמיה ואסתר לסא בכיתה
כפקו כלהו ואסתרו ר' לעזור כריס ור' לכא ואסתר מכריוה יתבו מכרי · אמר ר"ם לר'
לעזור כריס פוק חזי אי הכא ר' יוסי דאיהו מעלכא לאיתאיתא ליס דיסדר מלני
ויתיב לנבאי וכא אחלקיס קס ר"ם ויתיב ויחיך ואדהכי אן ליכון מכריוה קס ר' שעזר
ואשיל לון יתבו קמיה זקיף ידוי ר"ם ואמר ליכון מכריוה לאסתכחו
כי אדרא זוטא דרשב"י וכא אתתרו ר' שעזר כריס ור' לכא ור' יוסי
בר' שבתי ור' חייא · אדהכי עאל ר' יצחק אל ר"ם כמה יאות חולקך כמה חילו כשי
לאתספא לך כהאי יומא · ויתיב ר' לכא כיתר כתפוי ור' לעזור קאים · אמר ר"ם הא סעתא
סעתא דרשות הוא ולכא כשכא למיעל כלא כסופא לעלמא דלאתי ואסא מלין קדישין דלא
גלאן עד הסתא בשכא לגלאה קמי סבוכתא עד לא ויתרון דסא כנרשותא לסתלקא
מעלמא ועד כען טמירין הוו כלכאי למיעל כסו לעלמא דלאתי וכך מסדרכא לכו ר' לכא
יכתוב ור' שעזר כרי ולעיון ואחון מכריוה ורחמון כלכייהו קס ר' לכא מכתר כתפוי ויתיב
ר' שעזר כריס אל קום כרי דהא לאחרא יתיב כסהון אתר קס ר' לעזור · אתעטף ר"ם
ויתיב פתח ואמר לון המתי יהללוה ולא כל יורדי דומ' לון המתי יהללוה הכי הוה ודאי
לוכון דלקרון מתי לסא קכ"ם מי לקרון והוה סתרי בין לוכון לקרון חיי ולא עם לוכון
דלקרון מתי · ומפיק דקרא כתי ולא כל יורדי דומ' וכל לוכון דאיתון לדומ' כניסכם
ומתלרון · מתי לוכון דלקרון מיום דהא קכ"ם כשי כוקריכון · אמר ר"ם כמה סניא סעתא

לה מדרש דכתיב לזמן קכה ורתיכון והסתה לה קכה הכא ולתי עם לימון
דיקויה דכנסת דעדן מה לה לעתיד כתיב וקכה כעי כיקויכון דכדיקויה יתיר
מיקרא דיליה כמה דכתיב כירבעם דהוה מקטר ומפלח לעגל וקכה לעגל לימ וכיון
דשמעו ידוה לקכלי דעדו כתיב לתיובה ידיה דכתיב ודו וגו׳ ועל דפלח לעגל לה
כתיב הלה על דשמעו ידיה לעדו נכיהם . והסתה קכה כעי כיקרא דילך וכלהו
לתתן עמיה . תמר לה רב המנוכה סכה הכא וסתרתים ע׳ כיקוי נגיכן כעטרין כל תה
מזיקרא דזיוה דעתיקא קדישא דתיומא דכל סתיומין . ושוה לתי למשמע כחדותא גין
מלין דהכא לומא . על דהוה יתיב תמר לה ר׳ פנחס בן יאיר הכא לתקנו לוכתיה
ולזדמנו חכריה דהוו תמן ונקומו ותבו כשיולי כיתה ור׳ אלעזר ור׳ אבא קמיה דרב
הרם ליה כמה דסיכו כדרך לסתכלא דכל חכריה הוו אמרי והכא עמהון הסתה
הכא כלחודה . וכלהו כייתין למלוי עלמין ויתתלין . וכאה חולקי יומא דין . פתח
ואמ׳ אבי לדודי ועלי תשוקתו כל יומין לתתקטרג כהאי עלמא כחד קטיגרא לתתקטרגא
כיה כקכ כבר הסתה ועלי תשוקתו . דהוה וכל סיעתה קדישא דיליה , לתו למשמע
כחדוה מלין סתיומין וסכחה דעתיקא קדים סתימ דכל סתיומין . פרים ולתפר[illegible]
מכלתא ולא פרים דהה כלא כיה מתדכקן וסו׳ מתדכקן בכלא הוא כלא עתיק[illegible] כל
עתיקין סתימ דכל סתיומין לתתקן ולא לתתקן . לתתקן כגין לקיימ כלא , ולא לתתקן
כגין דלא סכיה . כל לתתקן לפיק ע׳ כהורין לתטין מכיה מתקכוי ולימון כהורין
ומתלסטין לולין ומתפשטין לכל עיכה כהוכיה דלתפשטין מכוה כהורין לכל עיכה
ולימון כסורי דמתפשטי כד יקדכון למכדא גן לא סכיה אלא כוכיה כלחודוי
כך הוא עתיק קדישא הוא כוכיה עלאה סתימ דכל סתיומין , ולא סכיה כר לימון כהורין
דמתפשטן דמתגליין וטמירן לימון לקדון שמא קדישא וכבוכ כלא חד ומה דלא מכרכ
כספרי קדמאי דלימון דרגי דלתכריהו עתיק קדישא דלתגלי בהוכחל חדוה מסוס
לימון תקוכין דעתיקא קדישא לגו הסתה שדכה להכי מלין דסא לחיכה גן כלדרא
קדישא ותמוכ מה לא ידעכא הכי וגסתי כלכלי מלי והסתה הכא כלחודה דסכיה
קמי מלכא קדישא וכל הכי זכאי קטורי דלתתו למשמע מלין גלין .

גולגלתא חורדא דרישא גלו כיה סידרתא וסיומא קולטרא לקטפוי דלתפשט
ולתכסיה ומכיה ירתין כדיקויה ד׳ מאה עלמין דכפופין לעלמ׳ דלתי
מהאי קולטרא דקטפא דהוה גולגלתא חורדא כטיף טלא כל יומא להסוא ושוי לכסין
לא תתר לתתקרי סמיכ וכיה ומיכון מותייה לאחייה לזמכא דלתי דכתיב ויתן לך השדוש
טל השמי ולתמלויה דישיב וכל חקל תפוחי כטיפין מהסוא טלא . הלי עתיקא קדישא
טמיר ונכיז וחכמת עלאה סתימה בהסוא גולגלתא מסתכי ו[illegible] הי כהאי
עתיקא לא לתגלייה שא רישא כלחודוי בגין דלהוי רישא לכל רישי[illegible]
מכמתא עלאה ביה סתיס ולקרי מוחא עלאה מוקא דסתימ דמוקא דכסיף וסקיט ולית
דידע ליה כר לוכו . תלת רישין לתגלכן לה לגו מן לא ולא לשלא מן לא .
רישא חדא מכמתא סתימה דלתכסייה ולא לאתפתחא ומכמה לא סתימה רישא דכל
רישי דשלר מכמות . רישא עלאה עתיק קדישא סתימ דכל סתיומין רישא דכל רישא

ריפוי דלאו ריפוי ולא ידע ולא לתידע מה דסוי כריפוי דלא לתדבק בחכמתך
ולא בסוכלתנו ועל הא לקרי כלה לך ב׳ מקומך · והחיות רנוח ושוב · ובגין כך עתיקא
קדישא לקרי לון דכיסי תליסי לון · כל לינון סערי וכל לינון כיסין ממוחא סיומחא
תלין וכלהו סעיען (פ׳ יתבי) בסקולא ולא לתחזי כלל לא הוא כגין דסליק
עתיקא קדישא כחד הוא בלא כחידו ולא סגיא מרחמי לעלמין בתלת עסר מכילן
דרחמין לסתכא כגין דסלי חכמתא סיומחא כיסי מתפרס תלת זמכין לארבע ארכע
והוא עתיקא כלול לון וגלוט על כלא · אלא לארחא דכסיר כפלגותא דסערי דכפלי
ממוחא הוא לארחא דכסרין כיסי נהיקויא לעלמין דלתיך דכתיב ולרח נדיקים כאור
כגה וגו׳ · ועל דא כתיב תתעכב על יי׳ ומסתי לרחא מתכסרין כל סאר לרחין דתלין
כושר לנפין · סלי עתיקא סכיא דסכין כתרין עלאין לעילא דמתעטרין כיסי כל עטרין
וכתרין מתכסרין בוסיכין מכיסי מתלסטן ומתכסרן והוא כוסיכא עלאה טמירא
דלא לתידע · וכל סאר כוסיכין מכיסי מתלסטן ומתכסרן · סלי עתיקא קדיסא לסתכא
כתלת ריסין וכלילן כחד ריסא והסוא ריסא עלאה לעילא לעילא ובגין דעתיקא קדיסא
לתרסיס כתלת כל סאר כוסיכין דכסרין כלילן כתלת · עוד עתיקא [illegible] לתרסיס
כתרין כללא דעתיקא כתרין הוא כתרא עלאה לכל עלאין ריסא לכל ריסין והסוא
דסוי לעילא מן דא דלא לתידע כך כל סאר כוסיכין סתימין כתרין · עוד עתיקא קדיסא
לתרסיס ומסתיס כחד והוא חד וכלא הוא חד כל סאר כוסיכין מ[illegible] תקסרין
ומתכסרין כחד וכוסיכן חד [illegible] מצחא לתתגלי כעתיקא קדישא רצון
לקרי דסא ריסא עלאה דלא לתידע בסיום לעילא דלא לתידע בסיום חד טורכא יסוי כסימא
דלתכלל במצחא · ובגין דסיכו רעוא לכל רעוין לתתקן כמצחא לתתגליא בכומטא
(פ׳ לתגלף בסיומא) וכך דא לתגליא רעוא דרעוין לסתכא בכלהו עלמין וכל גלוסין
דלתת מתקבלין ומתכסרין לכפוי דזעיר לכפין וכלא ברחמי לסתכא · ובגין דכל דיכין
לתטמרן ולתכפיין כסכת כמעת דכלותא דמכא דסוא עידן לכל דיכין מתערין לתגלות
סלי מצחא ולתכפיין כל דיכין ולסתכא רחמין · ובגין כך לסתכא סכת כלא ליכא
לעילא ולא לתתא ולפולו לעא לגיסכם לסתקא כלתריס וכיסין חייביא · ועל דא
לתוסף כמצחא לחדו כסכתא ובעי בר נש למחדי בתלת כעודתי דסכתא דסא כל
מהיימנותא וכל כללא דמהיימנותא כיס לסתכא · ובעי בר נש לסדרא פתורא ולמיכל
תלת סעודתי דמהיימנותא ולמחדי כסנא דמר׳ שמעון לססדכא עלי לכל
[illegible] [illegible]
לעין דסכא דסא מן יומאי לא בטולכא לעין ג׳ סעודתי
וכגיסון לא לתטריכא לתעביתא כסכתא ולפולו כיומי לחריבו לא לתטריכא כא
כסכתא דמלכא דוכי כסו זכי למהיימנותא עלאתא · חד סעודתא דמטרוניתא · וחד
סעודתא דמלכא · וחד סעודתא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין וכסוא עלמא
וזכי כסו לעלין · סלי רצון כד לתגליא [illegible] כל דיכין לתכפיין מכל עלמין תקוכא
דעתיקא קדישא לתתקן כתקוכא חד כללא דכל תקוכין והוא חכמה עלאה סתימא
כללא דכל סאר והוא לקרי ערך עלאה סתימ[illegible] והוא מוחא דעתיקא קדישא
והוא מוחא לתכסיא לכל עיבר מכיס לתכסיא ערך לחרא ומכוי ערך לתגלף והוא

ריפוי

ריפח סתימת דכרוסף דעתיקא דלא לתיהדר כך פשיט מד טורכא (פם גוכא) דהוה
ואתכסיא ואתגלף ואתנסיר כמה כסירין ואפיק ואתעביד ככוסיטא
(פם כמסיטא) לא כפלי מנחת ואתרעים כיס חד כסורא דלקרי רגון ופלי רגון
אתפשט לתתא כדיוקנא עד סוף לתר דמתיעבד כדיוקנא ולקרי חסד עלאה וכפלי
רגון כך לתגליוף מסתכלין מלרי דדיוקנא ומתכפיין. עיבוי דריפח דעתיקא
קדישא תרין כחד סקילן לאצטחין תדירא ולא כאים דכתיב לא יכוב ולא ינום ומ"ם יפרש
ישראל קדישא בגין כך לא נכיכין על עיבא ולא כסותא. כסו"מ מוחא לתגליף ונהיר
כתלת תוורין ד"ה עילא כחוורא לא מסתחיין עיבין דזעיר אנפין דכתיב רחמנות כחלב
ושכות על מלחת ד"ה חוורא קדמאה ושלאר תוורין לסתחיין ונהרין לשלאר כוכיבין.
מוחא לקרי נכוע דכרכת כוע כל כרכתן מכיס לסתכחן וכגין דהאי מוח לסיט כנ
תוורין דשכח לקרי טוב עין הוא יכורך תלי כיס כרכתא דהאי כמוחא ד"ה תגליף חוורא
דעיבא האי עיבא כל תיגנא כזעיר אנפין כלהו כחדו עיבא לא הוא ומיכ עייבין
דעיבא ימיכא ומחלף תרי כתרי גוונין. כגמישתא דספרא תוליפנא דהא י' עלאה ס'
תתאה. ס' עלאה ק' תתאה. י' עלאה ק' תתאה כל חיכון עלאין כעתיקא תגליף
תתאין כזעיר אנפין חיכון לאו תגליף אלא חיכון ממש וכעתיקא קדישא תגליף דהא אמא
דעתיקא לאתכסיא מכלא ולא לסתכח. אלא שין לאתגא לתגליף כעתיק' כגין דיתקיימון
חיכון לאתתא דאי לאו הכי לאו יתקיימון וכגין כך אמא קדישא סתים וגליף הסוף
דסתים לקבלים עתיקא קדישא סתימא דכלא. וסוף (לאתגליף כגיכי דתגליף)
(פם דלאתגלי כגיכי סוף לאתגליף דתגליף) כזעיר אנפין וכגין כך כל כרכתן סתים וגליף
אלין לאתגא סתימין דתגליף כעתיקא קדישא תגליף לאתאי תגליף לקיימא י' דלאתא.
(פם ודאי כגולגלתא כמנחא כעיכין תגליף, פמ"א תגליף לי' דלאתא.) חוטמא כהאי
חוטמא כנוקבא דפרדסקא דכיה נסיב רוחא דחוי לזעיר אנפין. וכה חוטמא כנוקבא
דפרדסקא תגליף ה' לקיימא ה' לאחרא דלאתא ולא רוחא כפיק ממוחא
סלימאה ולקרי רוחא דחוי וכהאי רוחא ומיכין למנדע מכמאתא כומכא למלכ"מ משיחא.
דכתיב וכתה עליו רוח י"י רוח חכמה וכוכה וגו'. האי חוטמא חיין מכל סטרין חדו
ס'כחמא ו"כה לא מתקיימא הכי ולא תגטרפא (פם מנטריכא) לעלם דכחל סלקא שא
כ' דיכח תגליף ודיכח כחוטמא תגליף דכתיב עלה עזן כאפו. ואי תימא הא כתיב
ושם מכוי תהלה עקרא דרגזא כחוטמא תגליף. כל תקונין דעתיקא קדישא כחוטמא
בכחמה עשית וי"ה כללא דכלא ודאי מה בין ה' לה' דהכי דיכח לתער מכח דהכי רחמי
גו רחמי. בדיקנא דעתיקא קדישא תגליף כל יקירו דכלא. מזלא דכלא
מהו"ד דיוקנא מזלא יקירותא דכל יקירין מזלי עלאי ותתאי כלהו מסגיהין לסיוע
מזלא כהאי מזלא תגליף היו דכלא. כהאי מזלא תגליף סמיך ואתרעיף כסמין דרעוא
מזלא כהאי מזלא תגליף כמין דכלא כהאי מזלא תגליף כל חיילין עלאין ותתאין.

תלת עשר כביעין למשחי דרבותא טבא תליין כדיקנא דמזלא יקירא לא וכלהו כפקין
לזשיר לכפין לא תימא כלהו תשעה מניינו מסתכלין לי לכפיות דיכין. וכד הוי
מזלא תלייל כסקולא עד טבור לא קדמי קדומי דקדום כיה תליין. כהוי מזלא כסיום
פסיוטות דקוטרא עלאה הסוא ריש" לכל ריסין דלא לתידע ולא לסתמודע ולא ודעין
עלאין ותתאין בגין כך כלא כהוי מזלא תלייל כדיקנא דא ב' ריסין לתימא מתפסטן
וכלהו מתחברן כהוי מזלא ומסתכלין כיה ובגין כך כליקירו דיקנא כהוי מזלא
תליל לגין לתוון לתליין כהוי עתיקא כלהו תליין כהוי דיקנא ומתחברן כהוי מזלא
ותליל כיה לקיימא לתוון לתרכין דלמלא לא סליק לגין לתוון כעתיקא לא קיימין שין
לתרן ובגין כך לא מר מסם כל לסטרין ד' יי' תרי זמני ופסיק טעמא בגוויהו דסא כמזלא
תלייל כלא מהוי מזלא מתכספי עלאי ותתאי ומתכפיין קמיה. זכאה חולקיה מאן דזכי
להוי. הוי עתיקא קדישא סתימא לכל סתימין לא לאדכר ולא לסתכלא ובגין דלהוי
ריסא עלאה לכל עלמין לא לאדכר כל ריסא חדא כלא גופא לקיימא כלא, והוי טמיר
וסתים ונכיז מכלא תקוני דלתתקכסיה מוחא סתימאה דכלא לתתפסט ולתתקן
וכפיק חסד עלאה ותפסט עלאה לתתפסט ולתקן ולתכלילא כלא כמוח סתימאה דא כל
לתתקן חורין לא בכסירו דלבסט מאן דבסט כהוי מוחא ולתכסיר ולגיל ממזלא
יקירא מוחא לאחרא לתתפסט לתרין ולתרין שכולין כד לתכסיר כסיר ממזלא יקירא
לתתכסירו ג' ריסין עלאין תרין ריסין וחד דכליל לגן וכמזלא תליין ולתכלילן כיה מכאן
ולתרי לתתגליא יקירו דדיקנא דליסו מזלא סתימאה ולסון מתתקנן כמה דעתיקא
קדישא תלת ריסין מתעטרין כיה דכי כלא כתלת ריסין וכד לתכסרן תליין כלהו דא
כדא כתלת ריסין תרין מתרין סטרין וחד דכליל לגן. ולהי תימא מאן עתיקא קדישא
תת לעילא לית דלא לתידע ולא לסתמודע ולא לתרסיס ולסון כלא כלא ותרין ריסין
כיה כלילן (סם תליין) וכדין כלא חד סכי מתתקן ולסון לאי כמכיכא ולא ככללא
ולא כסוסכן כרשותא דלכל על דא לתמר לסרתי לסתרס דרכי מסטא כלסוכי לתר
דסורות לסתכא מעתיקא לתתכסיר ממזלא הוי כסירו דכסתא דמתפסט לתלתין
ותרין עיבר וכפקא מסהוי מוחא סתימאה מכסירו דכיה. ומס דעתיקא קדישא כהוי
כקדמיתא (סם כסכמתא) דא היא דסירותא ממס דלתגליא סוי ולתעביד לתלת
ריסין דריסא חדא כליל לגן ושון תלת מתפסטן לזשיר לכפין ולתלין כהוי כלא. לתגליף
הוי מכמתא ולפיק חד כסרא דכניד וכפיק לסתקלא נסתא ועייל כריסא דזשיר לכפין
ולתעביד חד מוחא ומתמן לתמשיך וכניד ככל נוקבא ונסקי כל לזיכון כסיעלן
כסד ונסר ונגא מעדן לסתקות לת סגן וגן לתגלף הוי מכמתא ולתמשך ועייל כריס
דזשיר לכפין ולתעביד מוחא לאחרא. כסוי כסירו לתתמשכא מכיה
שין תרין משיכן לתגליפו ומתחברן כחד ריסא דעתיקא דכורא דכתי כדעתי תהומות
כנקטו ועייל כריסא דזשיר לכפין ולתעביד מוחא לאחרא, ומתמן לתמשיך ועייל לגן
~~בגן דבוכפא~~ ומליל כל לזיכון לדרין ולכסדרין דגופא הכ"ד וכדעת חדריה ומלאן ולתלין
כסרין מכסירו דכסוי מוחא עלאה סתימאה דכסיר כמזלא עתיקא קדישא וכלא דא
כדא תליין ולתקבר לא כדא ודא כדא עד דיסתמודע דכלא קדישא סוי ולתעביד

ולא לתפרש מניה כלום. אלין תלת כהורין כהרין לתלת זמנין דלקרון לכהן ואלין לכהן
כהרין לכנין וכלא נהיר מאתר חד. כד לתגלי הלי עתיק רעוא דרעוין כלא נהיר
וכלא לסתכא בחדו עלוהי. הלי עדן לתמשך מעדן עלאה סתימאה דכל סתימין
ומהלי עדן לקרי סירותא כעתיקא לא לקרי לא הוי סירותא וסימאן וכנין דלא הוי
כיה סירותא וסימא לא לקרי לתה בגין דלתכסיא ולא לתגליא ולקרי הוא ומאתר
דסירותא לסתכא לקרי לתה ולקרי לתה דכתיב כי לתה לכיכו. כלנדתא דכי רב
ייכא סכא כללא דכלא ושיר לכפין לקרי לתה עתיקא קדישא דלתכסיא לקרי הוא
ופסיר וסתא קרינן כאתר דסירותא לסתכא לעבר דלתכסיו מכיה הוי סירות ולקרי
לתה והוא לא לאכהן והלי לא כפיק מעתיקא קדישא דכתיב והחכמה מאין תמצא
וכבר לא לסתמודע. חק כתיב לגליס הכין דרכה. דרכה ממש. לכלי והוא ילע לת
מקומה מקומה ממש, וכן דרכה וכן סהיא חכמה לסתימא כיה כעתיקא קדישא.
סלי חכמה סירותא דכלא מכיה מתפשטן תלתין ותרין סכילין. סכילין ולא לרחין
וזוריתא כהא לתכלילת כעשרין ותרין לתוון ושבר לחירן. הלי חכמ לא לאכהן וכהלי
חכמה סירותא וסימאן לסתכא וכבר חכמה עלאה חכמה תתאה. כד לתפשט חכמה
לקרי לא לאכהן כלא לא לתכליל הלא כהלי (הם כל מתפשט) חכמות הלתקן
אב לזכהן כלא לא לסתכלל הלא כהלי) דכתיב כלם כחכמה עשית. זקף לם ידוי ותלי
חמר ודלי עדן הוא וכלא לנטרין כעתא דא. לא כעתא דעתיקא קדישא סתימא
דכל סתימין כעא לתקא לתקון כלא כשון דכר ונוקבא כאתר לתכלילו דכר
ונוקבא לא לתקיימן בקיומא לחרנ דדכר ונוקבא. והלי חכמה כללא דכלא כד
כפקא ולתנסיר מעתיקא קדישא לא לתנסיר הלא כדכר ונוקבא הלי חכמה לתפשט
ולסתכא דדכר ונוקבא הוא חכמה אב כיה חכמה וכיה כחד מתקלא לתקלו
דכר ונוקבא, וכניכייהו כלא לתקיי כדכר ונוקבא דלעלא הלי לא מתקיימין סירותא
דא אב לכלא אב לכלהו לכהן לתחברו דא כלא ונהירו דא כלא, חכמה אב כיה מם
וכתיב כי מם לכיה תקרא כד לתחברו חולידו ולתפשט מהימנותא. כלנדתא דכי
רב ייכא סכא הכי תלתן מהו כיה הלא כד לתחבר דא כדא יול' כהא לתעבר ופסיק
כן וחולידת וכבר כיה לקרי כן יל' עלימותא דכלא לסתכא, עלימותא דכלא אב ומם כן וכת. אלין אלין
לא לתייהבו כר לקדישי עליונין דעלמא ובקבו ודעין לרחוי דקבה הלא סתאן
כהו לומיכא ולסתלא דכתיב כי יפרוס דרכי ו' ובדוקים ילכו בם וגו'. וכתיב חולקים לחלן
דזכי למכדע לרחוי ולא סטי ולא טעי כהו לחלין אלין סתימין חיכון וקדישי עליונין
כהירין כהו כחלא לכהיר לכוכיא. לא לתחסרו חלין שיו הלא לחלן דעת ובקבו
חלין לא עלא ובקבו טב ליה הלא לחכי לכהו נליה קיימ עתיקא קדישא סתימא דכל
סתימין לחלין אלין כהירין כלכלי כחלמותא דרחימותא ודחילו דקבה. ושלים כבי לכהא
תלויה

תלוי כיה פירודיה כריך הוה כריך שמיה לעלם ולעלמי עלמין. תיא סירותיה דיה דלקרי
לה לתקליל כיוה דתלייה ממזלה קדישה וכ"ב יוה [illegible] כעל לתתון לקרבי ריפה
וסיפה דכלה והוה כהר דנגיד ונפיק לקרי עלמה דלתי תדיר ולה פסיק והלי הוה
עדוכה דלדיקי לזכאה להי עלמה דלתי דלעתי תדיר לנהת [illegible] לה פסיק עליה
כתיב וכמוכה מיה לאר לה יכזכו מימיו. והוה עלמה דלתי לכרי כי הה"ד והר ווה
מעדן להשקות את הגן כלול תרין לתון. כלנדתה דכי רב ייכה כלה תניכן לחלי
ול כלילן כיוה לה נטיעה דנכתה ודלי לקרי ל"ת נכתה לחרה דלי"ד ומהלי
לעתקויה ד' דלי"ה לרכעה וסיומו רזה דכתיב וכהר יוצה מעדן וגו' מלן הוה עדן דלי
חכמה עלאה ודלי להשקות את הגן דלי הוה ל' ומשם יפרד והיה לארכעה רלשים לה
הוה ל' וכלה כלול כיוה וכגין כך לה לקרי לכלה לה לכלה לקרי סירות דכלה לקרי כיתה
דכלה מהלי יוה סירותה וסיומה דכלה דכתי כלה כחכמה עשית כלתרים לה לתגליה
ולה לתידע ולתרמיז סירות וסיומה דכלה חכמ' לקרי והיה סתים כלה כלה דכלה
לתידע ולתרמיז סירות וסיומה דכלה חכמ' לקרי והיה סתים כלה כלה דכלה
שמה קדישה עד הסתה דמיוכה ולה לעיכה כל ללין יומין והלילכה מתגלפין סטרין
כלול כהלי מכמה דלה לומה וקריכן כיכה: וה ללין תרין כגין דמתעטרן מלומה. והה
תניכן דכיכה לתכליל מכלה. יוד דמתחברה כלומה ומפקין כן והייכו כיכה לה"ם
דלומן והה כגוויהו הסת כיכה ולקרי תכוכה לומה לקרי תכוכה ולה כיכה שה תכוכה
לקרי כסעתה דיכקין לתרין כגין כן ות דלומן וה והסיה סעתה לקרי תכוכה דכלה
כלול כלין לתון כן ות לומן וה וכלה חד כלה והייכו תכוכה. כספרה דרב
המנונה סבא למר דסלמה מלכה תקוכה קדמאה דגלי ואמר הכך יפה רעיתי מהלי
הוה. ותקוכה תכיכה לקרי כלה דלי"ה נוקבה דלתתה ולומן דלמרי"ה תרוייהו להלי
נוקבה דלתתה לומן לאו הכי דהה קדמאה לקרי כלה והה כתראה לקרי כלה לומכין
וישין לומכין סניחין דהה ומכין סניחין לומן דלכורה לה לתחבר עמה ולסתלק מכה
כההוא זמכה כתיב ולה לאה כנדת טומאתה לה תקרב. כעתה דלתדבקת נוקבה
ודכורה כשי לתחברה עמה כדין לקרי כלה. ככלה ממש לכל הלי לומה לה לכסיק
רעותה דתרוייהו לעלמין בחד כפקין בחד סרין לה לפסיק דה מן דה ולה לסתלק
מן דה. וכ"ב כתיב והר יוצה מעדן יוצה ודלי ולה לכסיק הה"ד וכמוכה מיה לאר לה
יכזכו מימיו. וכגין כך כתיב רעיתי כרעותה דלקוב סרין כחדותה עלומה
לכל הכה לקרי כלה לכד לתה לכול לתתחבר עמה הוה כלה לכלה לליה ממש. וכ"ב
תרי תקוכין דכוקבי פרים עלמה תקוכה דקדמאה סתימה כגין דליה סתימ' ותקוכה
תכוכה פרים יתיר ולה סתים כלי הלי ולכתר תלת כל סכחה כסיה דלעילה
דכתיב לחת הוה לומה כרם היה לילדתה וכגין לליה לומה מתעטרה כעטרה
דכלה ורעותה דיול לה לפסיק מכה לעלמין לתיכיב כה כרעותה כל חורו
דעכדין כל חורו דכלה כי חורו דחייביה לדכלה לכלה דכתיב כי כיום הזה יכפר
עליכם וכתיב וקדשתם את שנת הסמשים שנה ויובל היה יהלי ויובל המה דלת לחר ועל
ויובל יעלה מרעיו מעום הסוא כהר דלתי וכגיד ונפיק תדיר ולה פסיק. כתיב

כי אם לכוונה תקרא לתכונה תתן קולך · כיון דאמר כי אם לכוונה תקרא לחודי לתכונה
אלא כלל כמה דאמינא הכי מכוונו עלויה כוונה עלאה מתכונם כוונה אלא ואם וכן יש
אלא ואם וכן כנוויהו · תכונה כלל כללא דכנין כן וכת וה״ג לא לאתכת אלא ואם אלא
כאמינא דאמינא ואלו רכועא עלויהו ולא לאתגליא לאתכת דכללא דתרין כנין לקרי
תכונה וכללא דאלה ואם וכן לקרי כונה וכד כעי לאכללא כלא כהאי לאקבולי ואי אלא
ואם וכן לקרון מכמה כונה ודעת · כנין דהאי כן כטול סימכין לאכוי ואמים ולקרי
דעת דהוי סהדותא דתרוויהו · והאי כן לקרי כוכרא דכתיב כמי כבורי ושרשי
וכנין לקרי כוכרא כטול תרין חולקין וכד לתרכי כעטרוי כטול תלת חולקין וכין כך
וכין כך תרין חולקין ותלת חולקין כלא חד מלה והאי הכי (פ״ל חד) סוף ירותא
דאכוי ואמים ירות · מאי ירותא לא עטרין דהוו נניזין כגוויהו ואסתיכו לכן דא
מסטרא דאכוי דהוה נניז כגוויהו חד עטרא לקרי חסד ומסטרא דאמא חד עטרא
לקרי גבורה וכלהו מתעטרין כריסיה ואחיד לון וכד כהרין חלין אלא ואם עלייהו
כלהו לקרון תפלין דרישא וכלא כטול כן דא וירית כלא · והאי ירות (פ״ל יסיב)
לכרתא וכרתא מכוה לתתן כרתא כמה דכתיב ומזון לכלא כיה · (ואי תימא כל האי והאי
ולא כרתא ומכוה לתתן כרתא כמה דכתיב ומזון לכלא כיה ואלא כלילן ומתככרן לא כדא · ואלא
לקרון נדיק וכדק כחד לוכוז וחד כלא אכי אלא ואלא כלילן ומתככרן לא כדא · ואלא
טמיר יתיר וכלא לאחיד מעתיקא קדישא ותליא כמוחא קדישא יקירא דכליקירין · ואלין
אלא ואם מתקכין כיתא כמה דאמינא דכתיב כחכמה יכנם כית וכתכונה יתכונן
וכדעת מדרים ימלאו כל הון יקר ונעים · וכתיב כי נעים כי תשמרם כבטנך ·
הכי כללא דכלא כמה דאמינא ותליין ממוחא קדישא יקירא · אמר ר׳ שמעון כאדרא
לא גלינא כלא וכל אלין טמירין סו עד דאתגלייא וכעינא לאטמרא לון לעלמא דאתי
מכוה דתמן אתגליא ואיהו כמה דכתיב והיה לאומת עתך חוכן ישועות חכמת ודעת
וגו׳ · והאכתה כעיין מניה והאתגליא דעותא דקכלה כאהגליא כלא כסופא לישוב קמי
פלטרוי כתיב כי מלא דעות יי׳ דעות ודאי סוף דעת ירות כדעת כל פלטרוי לאתגליין
כתיב וכדעת מדרים ימלאו · וכנין כך דעת לאחרא לא לאתגלייא דהוא טמירא לזיל
כנוויה ולאתכלל כיה כמוחא כנוכא כלא כי אי דעות יי׳ כספרא דאגדתא תניכן כי אי
דעות יי׳ אי תקרי דעות אי עדות · דהוא סהדותא דכלא סהדותא דתרין חולקין כלא
ויקא עדות כישקך ואעב דהאי מלה לוקמוה כספרא דנביאי אתא כסטרא לאחרא והאי
כאתרין אלין הכי כלא אפיר וכלא הוי כך לאתיא מלה אלא הכי אלא ואם כלילן כהו אתיין
ואיכון אתיין למזלא קדישא עתיקא דכל עתיקין כיה אתיין כיה כלילן כלא חוט כלא
חוט כריך הוא כריך אמיה לעלה ולעלמי עלמין כל אלין דלאדר יהות וכלהו אלין קדישין
אלין לא אתגליא לימוכא ולאמצא · כלהו אלין דאתיין לאיכון דעלה ואפקו וכלא הכי
הוא · ועד האתהוו שין אלין דאחיבו לגלגלתא והאתגליין ונגלי קמי מלכא
מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ושכינתיה ואתגליין לעלמא דאתי ואתמסרו לון לעלמא דאתי
מכוה דתמן אתגליא סהדותא דכתיב והיה לאומת עתך חוכן ישועות חכמת ודעת
יראת יי׳ היא אוצרו · ואתגליא דעותא דקכלה כסופא לישוב קמי פלטרוי עבידתא
כתיב כי מלא דעות יי׳ דעות ודאי סוף דעת ירות כדעת כל פלטרוי לאתגליין
כתיב וכדעת מדרים ימלאו · וכנין כך דעת לאחרא לא לאתגלייא דהוא טמירא לזיל
כנוויה ולאתכלל כיה כמוחא כנוכא כלא כי אי דעות יי׳ כספרא דאגדתא תניכן כי אי
דעות יי׳ אי תקרי דעות אי עדות · דהוא סהדותא דכלא סהדותא דתרין חולקין כלא
ויקא עדות כישקך ואעב דהאי מלה לוקמוה כספרא דנביאי אתא כסטרא לאחרא והאי
כאתרין אלין הכי כלא אפיר וכלא הוי כך לאתיא מלה אלא הכי אלא ואם כלילן כהו אתיין
ואיכון אתיין למזלא קדישא עתיקא דכל עתיקין כיה אתיין כיה כלילן כלא חוט כלא
חוט כריך הוא כריך אמיה לעלה ולעלמי עלמין כל אלין דלאדר יהות וכלהו אלין קדישין
אלין לא אתגליא לימוכא ולאמצא · כלהו אלין דאתיין לאיכון דעלה ואפקו וכלא הכי
הוא · ועד האתהוו שין אלין דאחיבו לגלגלתא והאתגליין ונגלי קמי מלכא

כאחוז עלמא בהילולא דילי זכאה חולקי · לימר ר' לכל כל ימים מלא דלא בוניכ' קדישא
חריס ולוי וככה ויחייך בעא לגלאה מלא חדא לימר כמלא דלא תעטרכ' כל יומא והסתא
לא יכבין לי דסותא לתקופ ויתיב ורחים בפטוותיה וסניד תלת זמכין ולא סום יכיל כך
כם לאסתכלא כאתריה כם כיה · לימר פומא דומ' דזכית לכל האי לא לאנויכו מכופך ·
מכופך נפיק ולא פסק עלך קריכן ובכר יהא מעדן · וכתיב וכמוכה מים לאכר לא
יכזכו מימין האידכא לאסתכא עלי דכל יומין דקא יומכא תאיכא למחמי יומא דא ולא
סליק כרעותי דסא כעטרא דא מתעטר האי יומא והסתא בעיכא לגלאה מלין קמיה
דקב"ה דסא כלהו מתעטרלן כריסין והאי יומא לא ותדבק למיעל לדוכתיה כיומא לחכ'
דסא כל יומא כרעותי קיומא והסתא סריכא לגלאה מלין בגין דלא לישול בכסופא
לעלמא דאתי והא סריכא · לימא בתיב בדך ומספט מכון כסאך חסד ואמת יקדמו
פניך · מאן מכימא יסתכל בהאי למחמי לורחוי (פ"ם דיכוי) דקדישא עלאה
ד יכין דקטוט דיכין דמתעטרן בכתרוי עלאין דסא לימא דכלהו
בוניכין דכסרין מבוניכא עלאה טמירא דכל טמירין כלהו דרגין לאתסרא והסוף
בהורא דכל דרגא ודרגא לאתגליא מה דאתגליא וכלהו בהורין לאחידן בהורא דא
בהורא דא ובהורא דא בהורא דא בגין דלא לאתפרסן דא מן דא בהורא
דכל בוניכא וכוניכא דאקרון תקוני מלכא כתרי מלכא כל חד וחד בסיר ואחיד בסוף
בהורא דלגו לגו ולא מתפרס לבר וכ"ב כלא בחד דרגא לסתלק וכלא בחד מלא לאתעטר
ולא מתפרס דא מן דא לאיהו ושמיה חד הוא בהורא דלאתגליא לקרי לבוסף דמלכא
בהורא דלגו לגו · בהורא הוא מה דלא לאתפרס ולא לאתגלי · וכלהו בוניכי וכלהו
בהורין כסרין מעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין בוניכא עלאה וכד מסתכלן כלהו
בהורין דלאתפסטן לא לאסתכא בר בוניכא עלאה דלעטר ולא לאתגליא כאיכון לבוסין
דיקר לבוסי קטוט תקוני קטוט בוניכי קטוט · לאסתכאי תרין בוניכין תקוכא דכורסיא
דמלכא ואקרון נדך ומספט ואיכון סירותא וסלימותא וכפי מתעטרין כל דיכין דלעלא
ותק · וכלא סתי כמספט ונדך מהאי מספט לתתא ולומכין קדיכן לא מלכי נדך מלך שלם ·
כד מתעטרין דיכין ממספט כלהו רחמי כלהו כשלימו דסאי מכסס לסאי נדך דיכין
מתתקכין וכלהו כחתין לעלמא כשלימו ברחמי וכדין לקבל שעתא דמתכסרן דכר
ונוקבא וכל עלמין כלהו ברחמי וכחדוותא וכד אסנויהו מוכי עלמא ואסתלקת מקדשא
ודכורא לאתרחק מן נוקבא ואויא תקיפא סריא לאתערא ואי לעלמא דמתעי כסיהו
ואמא מהאי נדך כמה מכילי טריקין כעלמא כמה זכאין מסתלקין מעלמא וכל כך למה
כגין דלא תתרחק דכורא מן נוקבא ומספט לא קריב כנדך לא · ועלהאי כתיב ויש נספה
בלא משפט דמספט לאתרחק מהאי נדך ולא לאתכסיא ונדך יקא מאתר לאחרא ·
ועל לימר שלמה מלכא את הכל רחיתי בימי הבלי יש נדיק לובד בצדקו וגו' · הכל לא
הכל מהבלים לעלמא דאקרון לפי מלכא ומה לימר הבלי דא נדך מלכותא קדישא
דכד היא מתערא בדיכוי כתי' יש נדיק לובד בצדקו מה משום דמספט לאתרחק מנדך
וכ"ב לקרי ויש נספה בלא משפט · ת"ח כל לאסתכא וכאה עלאה בעלמא דאיהא דקב"ה
לפילו כד לאתער נדך בלאובוי יכיל עלמא לאסתזב בגיכו"ק כשי כיקריה ולא מסתפי

מן דוכתא וכד הוה זכאה לית קיומא בקיומיהם מסתפי לפולו ממשפט ולית יכיל למיקם
כיה בגדק. דוד מלכא בקדמית אמר כתבוני וכסני דהה לית לה מסתפיכא מכל
דיכין למהוי מהלו גדק ובם דלחידאה כיה מה כתי לחני בגדק לחזק פנין. בגדק ודלה
לית מסתפיכא למיקם כדוכתי בתר דהב לפולו ממשפט מסתפי דכתיב ש תכא במשפט
לת עבדך. תם כד מתבסמת הלו גדק ממשפט כדין לקרי גדקה ועלמה מתבסמת
כחסד ולתמלייה מכיה דכתיב לוסך גדקה ומשפט חסד וי מלאה הארץ. לסהדיכה עלי
דכל יומי הווכה מבטחר על עלמה דלה יערע כדיכוי דגדק ולה ויקיד עלמ כפלטוכוי
כמה דכתיב לכלה ומחתה פיה. מכאן ולהלאה כל חד כפום כידה עמקלקה
כדרה דה לית כיה זכאן ומעירין לחיכון דיקיומין לאנכה לעלכה מלרכעה זויין.
(ם על עלמה ובלבה נשין) עכ לחידין מלי לה כדה ומתפרסן מלין דסתימין
בעתיקה קדישה סתימה דכל כתימין וסיך לחידין מלין כהלין. מכאן ולהלאה
מלין דזעיר לכפין לחיכון דלה לתעלין כחדרה לאכון דסוו סתימין כלכלי ותמן לה
לתקנו עה כאן סתימין מלין וכדירין כלהו וכאה מולקי ולחיכון דירתו ירות לה דכתיב
לעכי העם מכבה לו ונו. הלו דלוקימכ לה ואה בעתיק לחידין כתקוכוי דהה ממוהה
סתימאה דכל סתימין תלין ומתלחדן כיה ואע בעתיקא קדישא לתתקן כלחודוי
כל יסתכלון בכל מלי כלא הוא עתיקא כלחודוי הוא והוא ולא וכל הכי תקוכין כיה
לחודן כיה סתימין לה מתפרסן מכיה. מוחא סתימאה לה לתגליה ולה תגלייה כיה אלא
ואלה מוחי מוחא נפקו וכיה תלין וכיה לחידין. זעיר אנפין בעתיקא קדישא תגלייה
ולחוד. והא לוקימכה מלי כחדרה וכאה מולקיה דמן דעלמ ונפק ויד אורחין לה
יכטי ליחיכה ונשמלה. ומן דלה עלמ ונפק טב ליה דלה לכרי וכתיב כי יסרים דרכי
יי: לחמר ר׳ שמעון מסתכל הוינה כל יומא כהלי קרא דכתיב כי׳ תתהלל כפסי ושמע
עכוים וישמעו ויסמהו ולחידאה לתקייס קרא כלה כי׳ תתהלל כפסי ודלי דהה כשמעי כיה
לחידאה כיה להטה כיה לתדבקה ונשתדלה וכשתדלוה לה יסתלק לעתרה.
ישמעו עכוים וישמהו כל בני גדוקייה וזכאין לחיין עם קלה כלהו שמשן וחדין
ולה סתלכי
הסתם יתיבתא קדישא. בגין כך גלגו ליי לחי וכרוממה שמו יחדיו. ולה סתלכי
לעכר מלכו בארץ לדוש הלה כי הכה סתלכים מועדו עבדו ויחדיו. בארץ לדוש בחתר
דזוכין מתלחדין תמן עבלו יקלוו לכתיב ויחת ויחלוך תחתיו. הכה רמו כן תמהו
כהלו כחפצו לה לתקויימו כחתרויהו בגין לתקוכין למלכה לה לתתקנו וקדישא קדישא
ומורו לה לזדמנו. הלה הוא לכתיב כאשר שמעו כן רחיכו לסוס כלהו לה לתקויימו
והיה לתקויימת הסתם בסטרא דלכורא דסריוה עמיה. הלה הוא לכתיב וימלוך
תחתיו הדר ושם עירו פעו ושם חשתו מהטחלל כת מטרד כת מי זהב וי ולה
כמה דלוקימכה כלדרה. והא בספרא לחנדתא דרב המנוכא סכח לתמר
וימלוך תחתיו הדר. הדר ולחי כמה דלת לחמר פרי עץ הדר. ושם חשתו מהטחלל
עכך דלת לחמר כפות תמריס. וכתי גדיק כתמר יפרח לחיכי דכר ומוקבא הלי לתקרי
כמה דלת לחמר כפות תמריס. וכתי גדיק כתמר יפרח לחיכי דכר ומוקבא הלי לתקרי
עכך ולה תמלא כארץ החויס. לה כת מלוכיא דמסטרהא מתלחדן דיכין דסרדין

לכלה

לכלה כת מי והב ליקח בתרין לחפין דכסילה כתרין גווכין כחסד יכדוכה עד לה
מכרי עלמה לה הוו מזגחין לחפין כחפין וכגין כך עלמין קדמאי לתתרכן ועלמין
קדמאי כלה תקוכה לתעכידנוסחות דלה הוה כתיקוכ לקרי זיקין כגופין כהאי לומכה
מרפפת (פם מיופתת) כל לכתם כחכמה דפרזלה לחפיק זיקין לכל שיכר ולוכן זיקין
דכפקין להסין ונסירין ולעכין לחלתה ולחלין לקרין עלמין קדמאי וכגין כך לתתרכו
ולה לתקיומו עד דלתתקן עתיקה קדישה ונפיק רישיה לחוקמותיה: ועל הה תכוכה
כחתכיתה דילן דכיוכה לפיק זיקין כזקין לתלת מלה ועזרין שיכר ולוכן זיקין
עלמין קדמאי לקרין ומיתו לחלתה: לכתר כפיק לומכה לחומכותיה ולתתקן כלכר
וכקכה ולכי זיקין לתדעכו ומיתו מכוכיכה דקרדיכותה נפק
כיכוכה כסוסה תקיפה לכפם ולפיק זיקין עלמין קדמאי ומתי כי כלוירה
דכיה ולתכפמו דה כדה כך לתתכרו לבה ולומכה לה סוף דגופיו כעתיק
וומין כיה לתנכיו כהי לוירה ולכלול לכיכוכה (פם ולכלול לפיכוכה) דנפיק מכוכיכה
דקרדיכותה דגכיו כמעו דלומכה וכך לתתכרו תרוויהו ולתכללו דה כדה נפיק
נולנלתה חד תקיפה ולתפסט כסטרה דה ודה כסטרה דה כמה דעתיקה
קדישה תלת רישין לסתכלו כחד: כך כלה לוכמן כתלת רישין כמה דלמינה כהאי
נולנלתה כטיף טלה מרישה חוורה ולקיר ליה והסוף טלה לתחזי כתרי נווכיומכיה
מתן חקלה דתפוחין קדישין: ומהאי טלה דנולנלתה דה טחכין מכה לכדוקיוה לעלמה
דלתי וכיה ומיכין מתייוה לחייה: ולה לוכמן מכה לנפל מהאי טלה כך הסוף ומכה
דלוכו יסרש כמדכרה וזן להו עתיקה דכלה מהאי לתר מה דלה לסתכה לכתר
הסד הכוי נמטיר לכב לחה מן סמיה: כלה ניתן לך כחלדיה מטל הסמיה ונן הסלי
כהסוף ומכה לומכה לתר תניכן קסיה מזומנתיה סל לדם קמי קלה ורחמי כמוכה תלויה
כמוכה ודלי: ושב כני חיי ומוכי לחו כוכותה תלויה מלתה חלה כמוכה תלויה מלתה
וכלה תלין כהאי מזלה כמה דלוקימנה: תנעה לחפין רכוה עלמין כטלין ומחכין על
הלי נולנלתה ולהאי לוירה לכיה לתכלול ככלה כיין דסוף כלה מכלה וכלה לתכלול
כיה לתפסטו לחפי לתרין סטרין כתרי כסורין כלה מכלה וכך לסתכלו לחפי כחפין
דעתיקה קדישה כלה לרך לחפיס לקרי לרך לחפיס: לרך לחפיס מכעי ליה: הלה הכי
תניכן כגין דלרך לחפי לחויכיה לכל לרך לחפיס לסוותה דלחפין דלה לה לסתכה
לסוותה כעלמה הלה כומכה דלסנחון לחפין כחפין כחלל דנולנלתה נסירין
תלת כהורין ולהי תימה תלת לרכע לוכן כמה דלמינה לחסכתה דלכי ולמיה ותרין
גכויון דילהון דמעטרן כלהו כרישיה ולוכן תפלין דרישה לכתר מתחברן כסטרוי
וכסרין ועלון כתלת הללי דנולנלתה כפקין כל חד כסטרוי ומתפסטין ככל נוקה ולין
מתחברין כתרי מוחי ומוחה תלותהם כלילן כחדה ולהיה כהאי סטר וכהאי סטר ומתפסט
ככל נוקה ולתעכיד מכיה תרי נווכי כלילן כחדה ולהיה לחפין ולהסיד כלכה ולומכה
גווכי דלחפין והוה לקרי דעת כלעת: כתיב כי לל דעות יי ובו כגין דלהיה כתרי
נווכי לו כתכנו עלילות: לכל לעתיקה קדישה לה כתכנו: לה כתכנו להאי כגין דלהיה
תרין חולקי וכתיב עם חסיד תתחסד לה ל בקסוס לוקימנו חכרייתה דכתיב ויגד ועקב

לרחל

למס לקבליהון דל׳ מיתות בתי דיכי דלתתא דתלין מלעילא ואתתרי עסרין וכ״ב לא
מעכיס דיכי עד דמלים ומלקי לכ׳ סנין לקבליהון דכ׳ כתי דיכי כמתכית סתימיס
דילן תכיכן לקבליהון דכ׳ ספרי דאתכלילן כאוריתא׃ עיינין דרישא דיכין עיכין
דלא מסתמרין מכייהו חיכיה עיכין דכיימין ולא כיימין וכ״כ לקרי עיכו כיוכים מלי
יכים כלא לא תוכו לים אלא אמיתו ועד כתיב ואלמרו לא ירחס יה׳ וגו׳׃ וכתיב סנוטא
לון הלא ישמע וגו׳׃ תקוכה דעל עיכי סערי דמסערן (פי׳ דמפלגן) כשורה מלכין
סערין תלין שף ו׳ מלים מלרי דאסנחות לאנן קרכה׃ וכדין קיימי כלהו מפולגליהון
ומתפקמין עיכין כסותה דעל עיכין נביכין מתאחדן כהן ואלף ורכון מלרי תריסין
לאתאחדן כהן ואלכין לקרין כסותה דעיכין וכל לילכון דלקרון עיכי י׳ לא פקמין ולא
לאתערון כר כומב דשין כסותי דנביכין מתפרסין לילכון תתאי מעלאי וכסעת דלאתפרסן
נביכי תתאי מעלאי ויסכין לאתר לאסנחא מתפקמין עיכין ואתחזי כמאן דלאתער
מסיכתיס לסתחרו עיכין וחמא לעיכא פקיחא ולסתחן כחוורא דילים׃ וכד לסתחיין
לתכפיין מלרילהון דדיכין ליסרשו וכ״כ כתיב שורס למס תיסן י׳ הקיכס וגו׳׃ ארבע
נוכין לתחזיין כלילהון עיכין מלילהון כסירין ל׳ כתי דתכלין דכסרין כרסיטי מוחא ז׳ צפ׳ ולמעט מאיר בחן שיעור
לקרון עיכי׳ וסנחותא נפקי מנוון לוכמא לעיכא כמס דלוקימא דכתיב על לחכן
לחת מכתם עיכים׃ ולילכון גווכין מתלסטין בסטרייהמסומקא נפקין לוחרכין מלרי
דאסנחותא לדיכא ולילכון לקרין עיכי י׳ מסוטטות בכל הארץ מסוטטות ולא מסוטטים
בנין דכלהו דיכא מירוק נפקין לוחרכין דקיימין לגלאה שבדין כין טב וכין כים דכתי׳
כי עיכיו על דרכי לים ולילין לקרין עיכי י׳ מסוטטים מסוטטות ולא מסוטטות בנין
דלילכון לתרין סטרין לטכלבים׃ מחוור נפקין כל לילכון רחמיכל לילכון טכלן דמסתכלי
בעלמא לאוטכא להו ליסרשל׃ וכדין לסתחיין כל לילכון תלת נוכי לרחמא עלייהו לילין
גווכין מתערבין דא בדא ואתדבקן דא בדא כל חד לוזיף לחברים מגווכי דילים כך
מחוורא דכלהו כלילין בים כל אנטריך והוא חפי על כלא כל גווכין דלתת׳ לא ילכין כל
ככי עלייהו לסתחר לון חוורא לוכמא למומקא ולירוקא והכא בחסנחותא חד כלהו
לאתחזן ולסתחיין כחוורא גבייהו לא מסתכלין כד כעיין לחסנח׳ כנין דנביכין
יסכין לאתר לחסנחא לכלהו נווכי ואי לילכון לא יסכין לאתר לא ילכין לחסנחא ולסתכלא
נביכין לא קיימין ולא מסתכלין סעתא חדא עלימתא שף פקחין וסתמין וסתחין
מאוס עיכא פקיחא דקאי עלייהו ועד כתי׳ ויחיות רעוא ושוב סא לוקימנ׳ עיכיך תראכ
ירושלס כוא שאכן וכתי׳ תמיד עיכי י׳ אלהיך כס מרחשת השכה וגו׳ דהא ירושלס כעיא
כן דכתיב נדק ילין בה וכתיב ירושלס ולא ציין דכתי׳ ציין כמספט תפדה וגו׳ דכלא רחמי׃
עיכיך כתיב דעתיקא קדישא סתימא דכלא סעתא עלאה עיכי י׳ אלהיך כס לעד ולכיס
כמס לאתחזי לסומק ולירוקא ודכא בחסנחותא חדא כלהו לסתחרן ולסתחיין כחוורא
נביכי לא מסתכלי כד כעיין נווכין לאסנח׳ לילכון שיכיך תראכ ירושלס כלא לעד ולכיס
לרחמי דכתיב נדולים וכרחמים נדולים אקבצך תמיד עיכי י׳ אלהיך כס מרחשת השכה חסד ו׳
כתיב כאלף דלא דחשית כלא בא אלא בקיימא בקיומא דילים כס לאתתא ולשולא
כתיב כאלף מסמיס מרן תפארת ישראל מתיסאלף מסמיס מרן משוס דכתי׳ אלכיס

ואזלא וסלקא וטפח בעלמא ואתעביד מכיס קלא וסטרא קלא כטלין לים מארי
דנדפין וסלקין ליה למלכא ועייל בהודיניהו ושמע יי׳ את קול דבריכם. ושמע יי׳ ויחר
לפו. וכלב כל עלותה וכעותה דכעי כר כא מקמי קב״ה כעי לאפקא מלין כמצותיה
דיי׳ לה לפיק לון לאו עלותיה עלות׳ ולאו כעותי׳ כעותה. וכיון דמלין כפקין מתבקשין
בהורה וסלקין וטסין ואתעביד קלא וכטיל לון מאן דכטיל ואחיד לון לאתרה
קדישא (פא לית דכתיר) כרישא דמלכא מתלת חללי כטיף כטיף לתודיכין וסטרא תקיפא
כחל כלא נחלכרית כלומ׳ כרישא דתודיכין וקלא שייל כסטרא עקימא ואתחלכת כסטרא
כסרא דסטרא כטיפא ובדיון לתעבכת תימן ולתעבחין בין טב לכיש ה״ד כי תזן מלין
תכמן ואית׳ ומט לזן מלין תכמן מטוס לאתעבב קלא כסטרא כסרא דכטיפא בעקימות׳
דתודיכין ולא עייל כבהיר[illegible] ובגין כך לאתבחין כין טב לכיש ועד׳ ויטעה ויתבחן כין
מתיקא למרירא כסטרא דנוקבא דתודיכין תלין נוקבין לוחרניכ׳ נוקבא דעיוכין. נוקבא
דפומא. נוקבא דמוטמא מסטרא קלא דעייל כנוקבא דתודיכין לי לאטריך עייל לנוקבי
דעיוכין וכבעין דמעין מסטרא קלא לי לאטריך עייל לנוקבא דפרדסקא ומפקי תכ׳
ואפיק מסטרא קלא ה״ד ושמע׳ ויחר לפו ותבער כם יי׳ ולי לאטריך עייל סטרא
קלא לנוקבא דפומא ומליל ונזר מלין מסטרא קלא כלא מסטרא קלא עייל בכל גופא
ולתרגים מכיס במים תליין בסטרא תודיכין. זכלם מאן דכטיר מלי׳ על דלא כתיב בגוי
לעמך מרע ונפתיך מדבר מרמס. סלי תודיכין קרי כיס שמיעה וכשמיעה לתכלילן
לימין מוחי. מכמה לתכלולי כיס דכתיב וכתת לעבדך לב שומע. כיכס כמה דלת לאחר
דבר כי שומע עבדך כי שומעים לכחכמי וכסכי תלין כלא. דעת כלל שמע כניוקא
לחרי ומנוקי תנפקון לתך ה״ה כלא תלייה כתודיכין כסלי תודכה תלין לגלותין וכעותין
ופקיחא דעיוכין סלא הוא דכתיב ה״ט יי׳ לזכך ושמע פקח עיוכיך ולאלם ה״ה כלא כיס
תלייה כסלי תודכה תלין רזין עלאין דלא כפקין לכר כגין כך הוא עקימא לגו ורזא
דרזין סתימין כיס ווי להסוא מגלה רזין. ובגין דסלי תודכה כסיס רזין ועקימותא
דלבו כטיל לון לא גלי רזין לחיכון עקימין כתרחייהו דלא לחיכון דלא עקימין ה״ד סוד
יי׳ ליראיו וכריתו להודיעם דכטיל תרחוי וכטיל מלין ולחיכון דעקימין כתרחייהו כטיל
מלין ועיילין לון כבסילו ולית כסו אתר לאתעבכא. וכל נוקבין לאחרנין מתפתחין כיס
עד דנפקין מלין כנוקבא דפומא ולאלין לקרו חייבי דרא שנואי דקב״ה. כמתניתא
דילן תנן כשו קטיל גוברין וכאלו פלח לשו וכלא כחד קרא דכתיב לא תלך רכיל בעמך
לא תעמוד על דם רעך אמי יי׳ מאן דעבר על חד ריסא דקרא כאילו עבר על כלא
וכאה חולקיהון דצדיקייא דעלייהו כתיב ונאמן רוח מכסה דבר כאמן רוח ודאי דסא
רוח דילסון מאתר עלאה קדישא לאתגלי. ובגין כך נאמן רוח לקרוי וסיון דא
נוקיכא כל סטרוהי דגלם רזין כידוע דכמתיתי לאו תיהו מגופא דמלכא קדישא
ובגין כך לית ליה רזא ולא מאתר דרזא הוא. וכך יפוק כמתי׳ לאתדבקא
בגופא דמלכא דה״ה לא תתריס הוא ווי לסטרוהי כר כא ווי ליה ווי לכמתיתי. זכלם
חולקיהון דצדיקייא מכסין רזין כל מכן רזין עלאין דקודשא כריך הוא רזין עלאין
דמלכא קדישא עלייהו כתיב ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ.

אנפוי בתרין תקרוכין דכומטא כלהו סהדותא על מה דלעילא דהא סהדותא כהו
תלייה וכלא תלייה סהדות׳ לכל הני תקרוכי דכומטא תורא וסומקא סהדות׳ לחכא
ולעילא סהדות׳ לאסכא דיוית ולחוד לון ׳ והא כתנות׳ דילן לוקימנ׳ כמה פרסי כין
תורא לסומקא ׳ ואתכלול ביה כחדא בסטרא דתורא כל מאתסיר מן כהירו דתורא
דעתיקא חפייה ההו׳ תורא על סומקא ׳ וכלא כסהירו מאתכא ׳ וכד ——— עלין
דיכין כעלמא ומייכין סגיאין מאתכאת סגירותא בכלא (פי בעלמא) וסומק׳ לתפסט
כיכפין וחפייה כל תורא וכדין כלא מאתכא כדיכ׳ וכדין כנדי קפלה כתי׳ כנדי נקס
וכלא כהאי תלייה וכדין סהדות׳ הוא בכלא כמה וכמה מלרי תריסין מחפלן להכי גווכי
מכפלן להכי גווכא כד כהירין גווכי כל עלמין כלהו כחדו ׳ בזמנ׳ דכסיר תור׳ כלא לאתחזי
כהאי גווכא וכד לאתחזי כסומקא

כל יקורי דיקנא כחיכון שערי דתלין ליכהו משום לכלח כהלי תלין. כל הכי שערי
דיקנא דזוער וכפין כלהו קשיטין תקיפין משום דכלהו מתכפיין לגיכון כשעת דמזלף
קלישא מתגלי וכד כעא לאנחא קרכא לתחזי כגבר תקיף מארי כגחן קרכוותא וכדין
מריט מלן דמריט ואגלים מלן דאגלים. סני תשעה תקונין לחמרן משם ומכא תכיכא
כשעתא דאתערין לאסדרא לון כלהו רחמי דאשתכח בחולק תקונין לא לחמרן כשעתא
כלוכ תלוית מלתא דכתיב ויעול כסני תקונין לאדכרא בחולק תקונין ואדכר ליה הכא
ועתה יגדל נא כח יי לאהוה מלכי מולח קדים סתימא דכל סתימין דחולק דא וכסורא
דא ממזלף תלין וכיון דאתי משם דא ואדכר דא ואתכוון פה לחמרן תשעה תקונין דתלין
כזויר לכפין כגין דכיכיון כלסו ולא יפתכא דיכא ועד כלא כמולח תלין דיקנא
כל שערין שערי לאתעככא כגיכר תקיף כגיכר מארי כגחן קרכין לאסלי דיקנא
כגיכר משם דרכות מעתיק סתימא כלא כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן זקן לאהרן
תלין שערי לא חפיין על שפוון ושפוון כלסו סומקא דכורדא דכתיב שפתותיו שושנים
שפוון מרחשן נכורם מרחשן חכמת בחיכון שפוון תלין טכוכים חיו ומותחאין שפוון
תלין מארייהון דאתערותא דכל מרחשן שין שפוון מתערין כלא לאשר דיכא כלל כתי
דיכין דמלוריקון כהון וכ"ב תקרין עירין דכתיב כנזרת עירין פתנמח וכמימר וגו'.
מלי עיר בספרא דאגדתא כלא ויסי ערוך דמתערין דיכין לאיקון לא לאתרחיקו לשלא
כ"ב מתערין תלין דחיכון מארי[illegible] ועכד כתרי גוכי דרחמי מ"ד תקרין שיר וקדוש
דיכא ורחמי וכלין שפוון לתחזי פומא כד לתפתח. רומח דשפוך מן כומ"כ כיס מתלכשין
כמ"ם שלם ורככן וכד לתפתח מתלכשין כיס כביכין מסיחכו וכלהו פה יי"ת תקרון. כד תלין
כפקין מן פומא ומתרחשין כשפוון לכלהו תמכי סדי שפין. עד דמתקטרין כלהו כחדא
כתרום לאורחן ושבולין דאתתמודעין וכלא מתכתן דא בדא כלוסן ממלל דכרכן כקטיר
דטיבדא כעטורא ועד כתי מכו ממתקי ולתי כלא ואיך ויטעם לאכול. וכלו מחמדי לא
ומיס. הא ומיא מתתקין ומתן כגיורי דהא גווכי מתחכרן כחדא מכו כתתון דסיפין
דמתגלפן כעטרוי גלידין לאתרי שרן ומסקס מלכין ד' דטריד ונחית ומליק ועטיר
ככיס בחמם גליד כרוחח ימקא דמומא סטיר לנוקכא לתפטם לנוקב רכא
כתיומכת דקרתא קדישא דמתקטרי מתרין דא כדין כלא סר המור נכעת הלכוכ ט
סיסרא דטיכסא גליפא כסיפא דסיטוין דעכפין מתלחמן לסטרוי לרוחין גליפין וסיפין
כרזו דלתתון דאלמים מלכא לתעטרו שין לתתון ד' כל. ניכר סיאכל תכל מכלי מלא וגו'
וכתיב ויסיס מעם הסדקס שלוס הלחמלי מזסב ומכו רכ ומתוקי ונגי, מתוקי ודלוי דוד
מלכא דמגם עכדך נזהר כהם וגו'. לסהדכא עלי דכל יומא לזהדכא כהו דלא
לאסעלם כהו כר יומא חד. דעזורכא עטרי מלכא כמערתא דמרכא וחמיכא כוכלא
דאשא מלהטא לפותיא דטרוכא ולוד שעשעכא מסהוא יומא לזהדכא כדעתי כהו ולא
סביקא לון כל יומי. זכאה חולקיה מאן דלאהדר כמתיק (פא כמתיקא) דמלכא יטעים
כהו מקחוי אל דא כתי טעמו וראו כי טוב יי וגו'. וכתיב לכו לחמו בלחמי וגו'. לתפטם
דכורא כדעת, ולתחלוין מכסדרין ולדרין מריש דגולגלתא דרי ולתפטם כל גופא
ופרוי ורועי, וכלא מלחורי לתדכק מיכרא כוכיכא דקדישא ולסטא וליפיק
גלגלתא

גלגלתא חדא סתימא מכל סטרוי ונסירו (פ"ז וכפיות) דתרי מוחי נליפן סח ואתדבקת
בסטרוי דדכורא בגין כך תקרי יוכתי תמתי ג' תקרי תמתי חלם תלומתי ודלי. סטרוי
דנוקבא כלילן כי (פ"ז נוקבי נוקבי) כדכתיב ולדת רחמך כלילן מתקטר נבור
בחמם וגבורן ואתפשטת נוקבא בסטרוי ואתדבק בסטרוי דדכורא עד דלתפרסם
מסטרוי ולתיבת לתתכרא עמה לפין בלפין וכל מתחברן מתקזיין דא נופך ממם.
מהכא תוליפנא דכד בלחודוי לתחזי פלג נופך וכלהו דמי לתפלג וכך נוקבא וכל
מתחברן כחדא לתחזי כלהאי נופך ממם. והכי הוא לון סכא כל דכר לתחבר
בנוקבא כלא חד נופך ועלמין כלהו כחדא דסא כלהו מנופך חלים מתברכן והייכו
רזא על כן כתיב יי' ליום השבת ויקדשהו דסא לתתבא כלא כחד נופך חלים דסא
מטרוניתא לתדבקת במלכא ולתתברכן כרכתן חד ועל כן כרכתן מתחכין כהאי יומא
ומהכא מתן דלא לתתבא דכר ונוקבא לתקרי פלג נופך ולית ברכתא סריא כמלא פניומא
חלא כאתר חלים כמלא חלים ולא כפלגות חלא ופלגות חלא לא לתקייס לעלמין ולא
לתתברכן לעלמין בוי דנוקבא כלא מטו דדכורא הוא ודסא לוקימנא חלי ולתתודען
כוכי חברייא. מהאי נוקבא מתתחדן כל לוכון דלתתא. מכא ינקין וכא מתברכין
ודוא לתתקרי דסא לכלהו כמה דלתתא סא לגופא וכל נופך מכא (פ"ז לנפתא וכל נפתא מכא)
ונקבא כך הוי לכלהו לחדכין לתתא כתיב חמור לחכמה תחזיתי לת. לוית חכמה ולוית
חכמה ודאי נוקבא חכמה לתתקרי ועירא לבני לחלא ובגד לתתקרי לחות לבו קטנה ודאי קטנה
לין לה ענג דסא דל כנלותא לתתא לחות לבו קטנה ודאי קטנה לתתוי דכרכא הוי
ודסא הוא סלימו דכטול מלכא כמה דכתיב לכי חומה ונדי כמגדלות ונדי
דסא מלין לוכון לוקא לכלא כמגדלות לוכון כסדין דכרכין דכפקי מלוחא עלאה.
לתפסט דכורא כימינא ומשמלא כורותא דלחכמה. וכד נוקבי לתתכרא תקרי תכלית
ואתתקן כל נופך לוילא דכרכ ותקיף ספיר ויליף תחזיתיה תטליל חיות כרא וכעפרוסי
ידורון עופי סמיא ומזון לכלא כיה. דרועי ומיכא ומשמלא כימינא חויה וחסד בסמאל
מיתה וגבורה. מעוי לתתקן כדעת ואתמלין כל לוכסדרין ולדרין כמה דלתמוך דכתיב
וכדעת תדריס ימלאו. תי לתפסט נופ כתרין סוקין ואתתדן כיהיו תרין כולין תרין
כיעי דדכורא דכל מסחא ורכות וחילא דדכורא דכל נופ כסו לתתכסי דכל חיילין דכפיק
מיהון כפקין ומריין כלא כפום לחם. וכגין לקרון נכלות ולוכון נכא וזוד. ותכלית
ידוה. נכא וזוד. נכלות. וכגין כך והוה נכלות. לחם דדכורא סיומא דכל נופך
ולקרי יסוד ודא הוא דרגא דמכסס לנוקבא וכל תיקונהא דדכורא לנבי נוקבא
כסאי יסוד עייל לנוקבא לתתר לתקרי ניזיר וסלם דאתמר הוא לתר כסותא דנוקבא
ככית רסס לתתתא. וכגין כך יי' נכלות תקרי יסוד כתיב כי כתר יי' כגין לוס
למסב לן כל לתפרסת מטרוניתא ולתתכרת במלכא לכפין כלפין כמאלי סכתא
כסאי יסוד עייל לנוקבא לתתר לתקרי ניזיר וסלם דאתמר הוא לתר כסותא דנוקבא
ומכא ינקין וכא מתברכין כל לוכון דלתתא. מכא (פ"ז לנפתא וכל נפתא מכא)
לכלהו לחדכין לתתא כתיב חמור לחכמה תחזיתי לת. לוית חכמה ולוית
חכמה ודאי נוקבא חכמה לתתקרי ועירא לבני לחלא ובגד לתתקרי לחות לבו קטנה ודאי קטנה
לין לה ענג דסא דל כנלותא לתתא לחות לבו קטנה ודאי קטנה לתתוי דכרכא הוי
ודסא הוא סלימו דכטול מלכא כמה דכתיב לכי חומה ונדי כמגדלות ונדי
דסא מלין לוכון לוקא לכלא כמגדלות לוכון כסדין דכרכין דכפקי מלוחא עלאה.
לתפסט דכורא כימינא ומשמלא כורותא דלחכמה. וכד נוקבי לתתכרא תקרי תכלית
ואתתקן כל נופך לוילא דכרכ ותקיף ספיר ויליף תחזיתיה תטליל חיות כרא וכעפרוסי
ידורון עופי סמיא ומזון לכלא כיה. דרועי ומיכא ומשמלא כימינא חויה וחסד בסמאל
מיתה וגבורה. מעוי לתתקן כדעת ואתמלין כל לוכסדרין ולדרין כמה דלתמוך דכתיב
וכדעת תדריס ימלאו. תי לתפסט נופ כתרין סוקין ואתתדן כיהיו תרין כולין תרין
כיעי דדכורא דכל מסחא ורכות וחילא דדכורא דכל נופ כסו לתתכסי דכל חיילין דכפיק
מיהון כפקין ומריין כלא כפום לחם. וכגין לקרון נכלות ולוכון נכא וזוד. ותכלית
ידוה. נכא וזוד. נכלות. וכגין כך והוה נכלות. לחם דדכורא סיומא דכל נופך
ולקרי יסוד ודא הוא דרגא דמכסס לנוקבא וכל תיקונהא דדכורא לנבי נוקבא
כסאי יסוד עייל לנוקבא לתתר לתקרי ניזיר וסלם דאתמר הוא לתר כסותא דנוקבא
ככית רסס לתתתא. וכגין כך יי' נכלות תקרי יסוד כתיב כי כתר יי' כגין לוס
למסב לן כל לתפרסת מטרוניתא ולתתכרת במלכא לכפין כלפין כמאלי סכתא
מטרוניתא כל לתתכרת עם מלכא כל עלמין מתברכן ומתכנו בהדוותא דכלא
עד יומא דאתעטר בהו לעלמא דלתתא וסתא לתתלין סכא זכאה חולקי. הלי

כמה דלכורח כלול בתלת ושירות כתלת כך כלה סכי וסיומ לכל גופה סכי ומטרוניתא
לה מתברכת שה בכללה דתלתה שין דלימין כנה סוד יסוד ומתבסמת ומתברכת כלתר
דלקרי קדם הקדמי דלתתא דכתיב כי שם יי׳ אתה תברכה דהה תרין דרגין דימין
לעילה ותתא וכנ׳ ליה רשותא למיעל תמן בר כסכה רבה דלתי מן סטרה דמסר בנין
דלה עיול להסוא לתר דלעילה דלה סוא דלקרי מסר ועיול בקדם הקדמי ומתבסמת
נוקבא ומתברכה סלי קדם הקדמים כגון לתר דלתקרי כתר עילאה ויר ופלם תרין דרגין
דימין אד רחמי ותד דינה . כתר דכתי כתר כמספר תפדה . ויר ופלם דכתיב נדק ולתר
כה כמה דלוקימנה וכל תלתותה דלכורה לגבי נוקבא דכי קרינן להו דמתמן נפק
ברכן לכלהו עלמין וכלהו מתברכן סלי לתר דלקרי קדם הקדמי דלכורה שילין תמן
כסהות דרגא דלמיכה וכלהו לתיין מריסה עלאה דגולגלתה דלכורה מסטרה דמוסי
עלאי דסדרין כיסה וגניד כסות ברכ כלל סייפי נוקבא עד דימין דלקרון נכהות וכל כסי
גנידו דלתגניד מכל נוקבא מתכנסי תמן ונ׳ לקרון נכהות דכל נכהי דעלאין ותתאין
תמן נפקין וכסות גנידו כלתר דלתכנים תמן סדרין ליה כסכי יסוד קדיש כלה חורה
כנ׳ לקרי חסד מכסות חסד עיול לקדם הקדמים דכתיב כי שם יי׳ אתה תברכה
חיים עד סיעלם . ולר׳ לכה לה סיים כוכיה קדישא למימר חיים עד דלתתכנו מלוי
ולכה כתבה סברכה למכתב טפי ולה שמעינה לה זקיפה ריסי דכלורה סיה סנ׳ גולגלה
סיה וכילכה לסם תבלה ל דכי לודשינה שמעינה קלה דלקרי ואמר לרך ויים ומנות
חיים וגו׳ שמעינה קלה לתרה חיים שלה ממך וגו׳ . כל סכוה ומח לה לפסיק לכה מן
כיתה ולה סיה מלן דמטי לנכיס דלה וכילן דכהור ולכה בסוסרניס כל סכו ומח .
כפילכה על מרעה וגשיכה . כתר דלזיל לכה חמיכה לכוכיכה קדישה קדם הקדמים
דלסתלק מן עלמה לתעטף שכיב על ימיכים ולכסי חייכן . קס ר׳ לעזר כרים וכטיל
ידוי וכסיק לן ולכה לחיכה עפרה דתחות רגלוי בעו תברייה למכבי ולה יכילו למללה
מלרו ליכיה תברייה ור׳ לעזר כרים כפיל תלת זמנין ולה וכיל למפתה פומיה לכתר
כתר ולמ׳ לכה לכה תלת היו אד לתתזרו בסתה תנוה חיות כפרקן טלסין מסתקנן
בסוקבין דימה רכה ותברייה כלסו סתיין דמה . קס ר׳ חייה על רגלוי ולמר עד דסתה
כוכיכה קדישה מסתכל (פ׳ מסתבל) עלן בסתה לתה סוה עד דלה לתתלה ביקריה
קס ר׳ שמעון ור׳ לכה . כטלו ליה ולה לסתמה כיה לתה ר׳ לעזר ור לכה . לתו סריקין
ומלרי תרסין דכפר טורה בסו (פ׳ דצפרי וטרניה וסו) כני מרוכיה נוחין בקטירין
דמסיבו דלה יתקבר תמן כתר דנפק פוריה סוה סליק כהוירה ולסה סוה לסיה קמיה
שמעו קלה עולו ולתיו ולתכנסו לסילולה דרכי שמעון וכה שלוה ונוחו על משכבותיכל
עלמה דלמערתה שמעו קלה במערתה וה סיים מרעיה הלרן מרגיז ממלכו כמה פטרון
ברקיעה מסתכין (פ׳ מסתבין) ביומה דין כגיכך דכה רשבי דמלריה מסתכה כיה
בכל יומה . זכאה חולקיה לעילה ותתא במה נסיון עלאין מסתמרן ליה עליה לתתה ולתתה

לך לקן ותנוח ותעמוד לגורלך לקן סימין . עד כאן האדרא קדישא זוטא

אמר ר׳ יוסי כמה תכיכין ישראל שמי קבל קדמיתה קרא לון גוי קדוש לכתיב
כי עם קדוש לקוס נגו׳ לכתר קרא לון קדש לכתיב קדש ישראל לוי רחמית

תבואתה. מה בין הא׳ להא׳. אמר רבי לוי לא קדם אלא מכלל דאיכא תבואתה כל
דאתכרן כולהו קדם כחדא לקרון קדם וכולהו סלקין ומתכנשין לסהדות אתר אלהים
דקרי קדוש וכ״ב ק ק ק קדם ישראל לאתעבדא מנייהו. ובגין דישראל כתלת דרגין
מתעטרן כד אתכרן כחדא לקרון קדם ישראל ליו דאיהי רחמות ואת לוקמיכא
תבואתה כ״ף. כל לוקלוי ואתמו. מאי כל לוקלוי ואתמו. אר״ח לא אתא ואת אתמ׳ דכתיב
ואיש כי יחלל קדם כתנגם. וכתיב וכל זר לא יאכל קדש וישראל לקרון קדם בגי כל
לוקלוי ואתמו. אר״ש עיורת סירותא וסיומא דכלא אתכלל בקדם וחכמה עלאה קדם
לקרון וכד כתיב דא חכמה דשלמה כתיב כמה דכתי׳ ותרב חכמת שלמה דקיימ׳ סיהרא
בשלמותא ואת לוקמיכא. וכד אתברכא מיכוד סכי קרינן ליה קדם דאיהו לכתיב
בשלמותא וכד לא אתכסיא ואתעטרא בשלמותא קרינן ליה רוח סקדם ולא אתקרי
קדם כסהדו דלעילא וכד אתברכא מהאי יסוד ונקא לכל תיכון דלתתא אתקרי חס
כסהדו דלעילא וקרינן ליה קדשים וכדין קרינן ליה קדשים קדם קדשים דכיון כלא
דכתיב ותי מלכון כלה וגו׳. מאי לבנין דא עדן דאתלבן מכל סטדין ועדן הא ידוע
לנבי מכרויץ. תנא כתיב כי אם יי׳ לקרץ. מאי כי אם יי׳ לקרץ. אר״ש כתי׳ סכי
גודל לשדיכו. אר״ח לא אתא הכו נודל דא גדולה. סגור תמי׳ פעלו דא גבורה. כי כל דרכיו
משפט דא תפארת. ץ אמונה דא נצח. ואין עול דא הוד. צדיק דא יסוד. ויסר דא
צדק. הוא כלא שמא קדישא דקב״ה. וכ״ב כי אם יי׳ לקרץ. אר״יוסי אם יי׳ ממש ומשם
נהגיא נעלי לה׳ ישראל דכתיב כן תלה ועמדיה משם לכבי היום וגו׳. מכלן
חולכנא הכוח וכלא דכמתא עלאה ביה כד מטו יומא לאתעלקא מעלמא כמי
לגלגלא הכיא חכמתא לאיכון די רוח קדישא כיכוייהו מכלן ממשם דכתי׳ כן מלא ועזרי
משם מכבי היום. וכתיב ועתה כתבו לכם את השורה הזאת וגו׳. ואם לאו עליה
כתיב לא תאכע טוב מבעלון כלא כי לקח טוב נתתי לכם וגו׳: בהיות לילה ידך לעשות.
עד לא תסתלק מן עלמ׳ולא תתיסיב לך רשות לגלגלא. אר״ח חייך לי הקלה חוליפה מניה
חכמתא עלאה והכי הוא לכל סופיה דקרא מקרי קטרא דשם יממות כמאי דכתי׳ סוף
כלה דקיק ויסר הוא כלומ׳ הוא כלא סוף חד כלא פרודא דאי תימ׳ כל הכי סגיאין לאיכון
חוד ואמר הוא כלהו סלקין ומתקטרן ומתלחדן כחד. וכלא הוא והוא הוי והוא יהא
והוא חד כריך שמיא לעלם ולעלמי עלמין. ע״כ מתקטרין מלין ומתלחדי מלין קדישין
דשמא דקב״ה. זכאה מאן דקרי למלכ׳ ויכדע למקרי כדקיומא. ואי לאו קרי
ולא ידע למאן דקרי לתרחיק קב״ה מכיה דכתיב קרוב יי׳ לכל קוראיו וגו׳. קרוב יי׳ לכל
קוראיו למאן קרוב חזר ואמ׳ לכל אשר יקראוהו באמת. וכי איכא מאן דיקרי ליה בשקר
אלא לאו הכי הוא מאן דקרי ולא ידע למאן דקרי. מכלן דכתיב לכל אשר יקראוהו
באמת. מאי באמת באותיות דנוסבקא דמלכא דהוא עלאה דכלא סה״ד תתן למת
ליעקב חסד לאברהם וכ״ב לכל אשר יקראוהו באמת כתיב וכלא מולקים למאן דעל
ונפק למכדעאדאוי דקב״ה ו״ד כתיב ואדע נדיקים כאור כגו וגו׳ וכתיב ועמך כלם
צדיק וגו׳. תניא אר״יצחק כל הני תקונין וכל הני מלי לאתחדי תקלא אתמסרן. ותניין
חיכין ככיכול עבדין כגיממתא לעילא. מאי כגיממתא כמה דכתיב מחת לולא בכא

מומס דהם כל סני תקונין לה מסתכמי כדקה יהות כתוב ר׳ לומר וילכם נדק כצרינן
וכתוב לחד לומ׳ וילכם בגדי נקס תלבוסת. שה לר׳ נחמן וילכם נדקה כומכת דישראל
זכין. לה זכו וילכם בגדי נקס וגו׳. לר׳ יוסי מאי פנימותה כמה דתכין דלכהן לה
מסתפקין (סה מפסקן) לה תברכת מההוא סקיו דכחלה כם כהן כלל מחת לו לה כהו
מומס. מאי לו לה תרי זמני חלה חד לעולה וחד לחתה. והייכו דלהם כל זמן דחייבין
סניהו כעלמ׳ כהיכול סמת קדיסין לה מתברך כעלמ׳ וכל זמכת דחייבין לה סניהו כעלמ׳
סמת קדיסין מתברך כעלמה הבא ותמו הטה׳ וגו׳ ברכי כפשו את יי׳ הללויה. לר׳ לכת
מקרה זה מהם הוה דכתי׳ מחת לו לה כהו מומס. מהן גרים לחכלותה דל דור עקב
ופתלתול כני׳ דלהון חייבי׳ ודרה לחתכת סכי כלב כתר דלמ׳ מהם כל סכי מלין ודלכר
סמת קדיסין דכדק יהות מ׳ודלי נדיק ויפר הוה חלם כתקוניה לכל מחת לו לה כהו
מומס מט סכי מהום דלהון דור עקב ופתלתל. לר׳ יהודה לו לה כלום לגרמייהו עבדין
דל חייבין דגרמין לחהתלקה כרכהן מעלמה. לר׳ לכת לו לה הל לוקימכת והכי הוה
מה כתיב כתריה הלוי׳ תגמלו זאת לעלמה גמול דל לקה על כל לוכן טכהן דגרי׳ לך
ומכיד לקבלך. ר׳ אלעזר פתח וחף גם זאת כהיותם כארץ לויכיהם וגו׳. וכתיב לוכן
יפרחל על כל שמין עשו דלהב דלרגיזו קמי מלריהון קלה לה כפי לפכקה לון דכבל
לתר דגלו כיכי עממיה קלה שמהון כגלותה הלה וחף גם זאת כהיותם כארץ לויכיהם
וגו׳. ר׳ לכת לחב וחף גם זאת כהיותם. תל חזי כמה חביבותה דקלה לגביהון
דיפרחל דלהב דגרמין למגלי כיכי עממיה מכיכתה לה לתעדיתת מכסון לעלמין דלה
תיתב דלוכן כלחודייהו כגלותה מסתבחין אלה וחף גם זאת עמהון מסתבחה הדה
הוה דכתי׳ וחף גם זאת כהיותם בארץ לויכיהם וגו׳. למלכה דלרגיז על כריה ונזר
עליה מוכתא לתתרחקה מכיה ולמיזל לארעא רחיקה מעמה מטרוכיתה ולחר הוחיל
ובדי חזיל לארע רחיקה ומדי ליה מלכה מהיכליה לכת לה מסכוך ליה אלו תרוכ כחד
ביתוב להיכלה דמלכה אלו תרוכה כחדה ניתיב לארעה לחרה לומכין פקיד מלכה על
מטרוסיתה לה מסכתה דהות חזלת עם כריה לחר הוחיל ומטרוסיתה תמן תרוויהו
יתוכן וכומכה דפקיד קלה למטרוסיתה פקיד בקדמיתה וכניכה פקיד לבכוי הלל וגם
כי סמעתי את כהקת כני ישראל וגו׳. מהן גרים לכת סמעכה עקתהון כיכיל מטרו
דלכרכה לה הלל ואזכור את כריתי. וכתיב ואזכור שדים את כריתי. וכל קלה יהדר
ליפרחל מן גלותה מה כתיב ומה יי שלוך את מבותך ורחמך דל מטרוסית׳ ושוב כתיב
רבות יי׳ לרלך מכת מבות יעקב. לר׳ יהודה הלוי׳ תגמלו זאת כגין דלתתן דור עקב
ופתלתול לתן הויתון גרמין דקבלי זאת כגלותה הלוי׳ תגמלו זאת דל הוה גמול דעביד
עמכון ככל לויכון כימוסין דמצרים ככל לויכון לתוון דעבד לכו דל הוה גמול דלתתן
הלמין להם׳ מהן גרם לכון דל כגין דלתתן עם ככל ולה חכם ולה מסתכלן ככל לויכון
טכן דעבד לכו עד הסתה. הלוי׳ תגמלו זאת דל סכיכת׳ והל לוקימכת הלי׳ דתכיכן הל
דלהכרהם זעירת. הל דכהלוי׳ רכרכת והל לתתר דתניה לר׳ יהודה הל ככל לתר
קלה ולקרי הם ותרי עלמין כיכהו דכתי׳ מן הטולם ועד הטולם והל תכיכן כרוז דקרל
בפון כתית דכישית הסין. תניה ר׳ יהודה לומר ככמה לסתכלה דקלה לה לעדי

דקיומות׳ מכוויהו דיסרל דכבל לתר דלוכון סוו קכ״ם כיכוייהו דכתיב לך מלכתים ולא
נעלתם לכלתם להפר בריתי לתם ׳ דיוק׳ לתם כיכוייהו עמהון לך לעלי מכוייהו לעלמין
ר׳ יצחק סוה חזיל כהרח׳ ופגע בים ר׳ חייח ס״ל המיכח להו כהכך דהח כמדור׳ דסכוכת׳
מדורך ׳ מהי כתי׳ והרד להכילו מיד מצרי׳ והרד הרד מכעי ליה והרד בקדמית׳ לימתי
כד כתב ויעקב למצרי׳ ולמח להכילו מיד מצרי׳ דשמלח לך סוה כיכוייהו לך יכלין למסכל
נלותך כלומר עמו חכני בצרה חלכנסו וחכבדהו ׳ ס״ל ודהי ככל לתר דיסרל סרוין
קכ״ם כיכוייהו ׳ וכל לתר דקכימי דרש חזלין קכ״ם חזיל עמהון דכתי׳ כי מלחכיו ינוס לך
וגו׳ ׳ מכלן דכתיב ויעקב הלך לדרכו וגו׳ ׳ ויחמ׳ ויעקב כחסר רחם מחכח שדי׳ וח׳ כמתתך
כמתתך כחדל וכיזיל כהרח׳ דהח ידעכח דלתר חד חזלין לקבלך חכפוי דמכוכתך
ס״ל ודהי ׳ ור׳ יצחק תכוכן סלוחי מנוח חיכן כיזקין לך כהלוכתן ולא כחזרתן ׳ וחכן
לתתחזק קמי קכ״ם חזלין ולא דחילנך ׳ עד דסוו חזלי ור׳ חייח כתיב חלם תולדות
סמים וחרץ ׳ הסמים לחכלנך קכ״ם ׳ וחרץ לחכלנך קכ״ם וכל מה דלתתך חיכן
לקרין תולדות הסמים מכוייהו ׳ ס״ל חי הכי חמו כהכרחם וכתיב כה׳ כרחם ׳ ס״ל כלא
חד מלם כל סמים ותתכרו דהיי׳ לפיקת תולדות וחיכן לקרין תולדות הסמי׳ וחרץ
ס״ל חי הכי כמהי חוקימנא כה׳ כרחם כהכרחם ׳ ס״ל כלא חד מלם סוח כהכרחם
סיינו הסמים דמתמן סרוין לתתפסחח ׳ כה׳ כרחם סיינו וחרץ וכלא חד מלם ׳
ס״ל ודהי הכי הוח ומח חוליפנא דכתיב חלם תולדות הסמים וחרץ ׳ ותניכן פשולם
סוח כנרחם כה׳ דכתיב כהכרחם ׳ ופשולם סכח כנרח כי״ דכתיב ונסר ונח מערן
לפסקות חת הגן לחכלנך הסמים ׳ חת הגן לחכלנך חת חרץ ומח חוקימנא דכתיב
מעין גניס דלך היח הסמים כלך מים חיים דכתיב ויכרו סם עבדי יצחק כלר׳ דכתיב
ויעתק משם ויחפור כלר חחרת וגו׳ ׳ ומזלי׳ מן לכנן דחזיון מתעטרין לעילח ומלקין
ברישך דמלכח דכתיב כי גדול מעל שמים חסדך ׳ מן לכנן מתמן כפקין לדשא ונגיד
ומתמשך לכל זוויין עד דנגדין חיכון מכוונין לחתבנסח לחתר דלקרי ימך רכח
דכתיב כל הנחלי הולכי׳ לל היכ וגו׳ ׳ וכתיב הכיטו לל נור מוכתתם וגו׳ ׳ לכתר כתיב
נן כעול לחותי כלה וגו׳ ׳ ומכלן כפיקי תולדות לכלח דכתיב כהכרחם כה׳ כרחם ממש
כהכרחם ׳ ור׳ יצחק ואפי׳ כיעקב ממש וכלא חד מלם ׳ ור׳ יצחק כל חכן ותכין לקמיס
דלם כלא חתמר קמיס כחתגליח ולא חצטריכנא לכל סהי ׳ ס״ל לאו לם כשחר כני כסח
דכלסו קמיס כשחר נכיחי לקמי משח עד דסוו חזלי ור׳ חייח כתי׳ חתפכח חסח עולם
מרחם כן כטכס וגו׳ ׳ סהי קרח לוקמוס וסכח מהי קח מירי ׳ ור׳ יצחק לי כקטורח
דחכרויח סמיכח לח לסמכנח חכן מה כימח ׳ ס״ל דסח קלח דרמיזחס חד סמעב יומח
דחכרויח סמיכח לח לסמכנח חכן מה כימח ׳ ס״ל דסח קלח דרמיזחס חד סמעב יומח
חד כל סוה חזיל כהרח׳ ולא ידעב מאן חמ׳ ולא ידעב מלם ׳ ותח ז׳ יומין סוו דחלים עד
ולא טשימ׳ מדי׳ וסמתח חזלנח לנכיח דכוכיכח קריס לנומ׳ לי דילמא מלכי ׳ ס״ל דילמ׳
סמוח יומח דסוח חזיל ר׳ חלעזר לנכיח דמחוי וסכוח ומח לחזלנח עמיס ולא חדכרנח
מלם ׳ תח הכי ור׳ חלעזר מסמיס דחכוי חמרי ומרש קמי קכ״ם מיומח דנפלנח כגלותח
קלם סכיכח לן כגלותח ולא נסי לן סהך ותחמר כיון עזבני יי ויי סכחני ׳ חלא׳ סכיכתך
חתסכח חסח עולם וכי ומרחל דחקרון כגין כהך כניס לתס ליי חלדיכס ׳ מרחס כן

כמנהג כלה ולכבי כמפתיך מרוך כלה זרע לחמת · גם שלם תשכחנה · דכתיב שלם תולדות
הממי והחרון · ולפני לה לשכחך · מכאן דקב"ה לה מכוין נון ליפרש לעלמין · תו לחמר
החשכח לשם עולה מרחם בן בטנה · דל הוה רוח עלמה דלחמ' קב"ה דהה מלין לחין
כמחים לחיין כמה דקב"ה לה לחכמי חמים דהה הוה כלה · כך קב"ה לה לחמני נון ליפרש
דלקיכן לחיין כמחים ממש לתרגים (במחים) ר' מייח לחמ ודלי דל הוה מלה כרין קדם
דעד עב"ל ודעב' מלה ודעב' מכאן ההוה דמעב' מכאן · ומ"ש ההוה יום דרהיטב ד' מילי
ולה לשכחנ' מכאן הוה · ל"ל כנין לעשב כאד מערת דר' שעור כפים מעת הדל קרי עליה
ר' מייח הכי קרלי לז ויקץ כמו מכורך ונו' · לז תקרא ויו' ושבה ונו' לותתעבר על יו' ונו'

זכור ימות עולם כינו מכות דור ודור ונו' · זכור ימות עולם · ר' לחנה לחמ' מכאן
ימות עולם לינן מתה ימין דעבד קב"ה עלמה כהן דלכתי כי מעת ימי
עמה יו' ונו' · כי מעת ימים ולה כמעת ימים והה לוקימה · כינו מכות דור ודור · כלומר
לינן ימות עולם ודעו ודעתמודעו כל לינן מכין ומין וכל דרה ודרה עד דרה דה
דלתון קיימין · מה לכיך ויגדך · דה קב"ה הלה הוה לכיך קיך · ויגדך והוה יגלה
עומקה דחכמתה ומלי היה שה כד לינן מתה ימין מכלילו עלמה לה מכלילו ליה הלה
בגיך דתיתי לחת ותקיי לורית · דתניכן כלמים דעבד קב"ה על תבלי עבד דכד ייתון
ומרש לי יקבלון לוריתה ולות ולו לה דיסדר לתהו וכתו · וכב לינן ימות עולם ודעו
ולתתמודעו כלם · והדור תניכן הכהו עבפי דלולבה דיך מתתחדן כנו לולבה והה
לוקימה כדין קב"ה כרר לון למחכן תריסין ועל מלר עיין ולתתן הוה כתיב כי חלק י'
עמו ועקב חבל כחלתו דלה יסב לכו לרכבה ולה למלחב ולה למחכה לחרה והלי עמה
דקב"ה נסב למולקים כאן לתר לשכח ליה דכתיב ומלאהו בחרן מדבר · וכתהו ולוב
ימימון ונו' · דכתיב תרח לבי מהברהם ונו' · ולקח לת מביכה לת לברם ונו' ומכה דכר
להו ליפרש בכל דרה ודר ולה ויפרם מכויהו ודבר להו כרחמי הב"ה כמ' ויעיר קנו ונו'

כנשר ישור קנו · לר' יוסי לה לשכחנ' מאן דחויס על כנוי כהלי כשר · ועל
תניכן כתיב וכני לריה ש לימין וכני סור מהשמל · כשר כאן דוכתים
כלתר דיעקב קלוס ב"ה ודרך הכשר כשמים כסהות לתר ממש בנין דלויהו רחמי
על כנוי ודיכה לנבי לחרכין · כך קב"ה דבר לכנוי כשכר דל"ם כתיב י' כדד יכחנו
ולין עמו ש ככר הוה כלחודוי דכתיב וי' סולך לפניהם ונו' · ולין עמו לל ככר ללה דבר
להו ליפרש לה מלאכ' ממכח לחרה דלינן לקרון ש ככר ודה הוה דחמ' משה לם
לון כניך הולכים לל תעלנו מזה ב"ה י' כדד יכחנו · הוה כלחודוי ולין עמו לל ככר ·
זכאה חולקהון דיפרש דקב"ה דבר עמהון כיפרש בבי עלמיהו כתי' כי יעקב כחר לו יה
ישרל לסגולתו · וכתיב כי לה יטוש וי' לת עמו ונו' · כנין דלמי כהלי לתדבק · ועד לה
ישבוק לון קב"ה דכבל לתר דלינן מריין קב"ה עמהון כמה דלוקימה ·

לן מכאן ומכילו זמת · לר' יוסי כל הני קרלי דכתי לינן דלוכח להו משה
ליפרל בר הסוה מתה קדישה דגלי כסרותה דמלוי · לר' לכח ולפילו מה
דלוכח ליפרל בכללה דמתה קדישה הוה דלית מלה בלוריתה דכפוק מכללה דמתה
קדישה דלוריתה כלה מתה דקב"ה לינן ומי קרלי ודיעלן לינן · לבל כנין דמתה

דקב"ה

דקב"ה רשום בהאי פרשתא לאסטרוכא עד דסתים ולכא סח כתיב לו חכמו יסכילו זאת
זאת ולאו ניסא הוא בכמה אתר לוקימנא דהאי יסרל וכדעון האזיך זאת לאחידא כדיכוי
לאתפרעא מן חייבוא ליכוי לאחריתם ויסתמרו למהוי כם כמה דכתי' ואחרן מתקוממם
לו. לא לו חכמו ויסכילו זאת דהאי מתקטרא כהו כיסרלא כד כטרין פקודי תוריתא
ויתבין עמא כחדא וכדעון דסייעתא דהאי זאת עמהון לאתפרעא מסכלוסון ויסרלא
דליכון ועירין כיכי עממיא. וכדעון ליכא ירדוף לאחד אלף ושנים יסיסו רבבה: ומאן
גרי להאהאי זאת. דהוה כהו כחדא כד עבדין פקודי תורית'. ואעלמין לא לאתעדי מכוייסו
למעבד להו מוקמין. אם לא כי צורם מכרם וי' הסגירם. מ"ט כי צורם מכרם בגין
מור ילדך תעזי דאתקוטין לא סרלן כדוחקות כאתרייסו. הם לא כי צורם מכרם. אלא יהוד'
דא מכרסם כמה דלוקימנא דאמר מכרסם יתקוייכון ויסרל כגלותא ולא ייעלון בגייסכ'
דתרין אלין גלותא וגייכא לא יסבלון יסרלא. וקב"ה אסתכם על ידוי דכל זמנא דיכוכון
יסרל יפלון בגלותא ויסתעבדון כהו סנהדרין וכל' צורם מכרם ודאי וי' הסגירם
ואסתכם על ידוי. תניא ר' יהודה אם לוכא להו מסה כהאי סירס הכי בגין דליכוי
זמינין למיעל לארעא ולאסרי כוייסו סכוכתא וכל' לוכא להו עלהאי. ר' יצחק אמר
כתרי אתרי קב"ה זמין לאוכחא להו ליסרלא ואחדן לומות העולם. חד דכתיב וריב
ליי עם יהודה ולפקוד על יעקב כדרכיו וגו'. ממעין לומות העולם אלין אמרי סהתא
ויסתכון מעלמא כל חמי קב"ה. דליכון אלין אם כתיב כתריים ככתן עקב את לחיי
וגו' כל ממעין אמרין דל סוף תזכה. לאתתא דהוה להם קטטה ככריים אזלת למקבל
עליים דיכוי אחותא דליכון דאסר מכוייסו לשקלם לנקמה לאוקדא אמר ר' אם לא עביד
מן כרא כל סיוסי דיכ' אמר להסו לוכתו לומא אם לא עביד לך כרך אמרם קובלני (ע"כ)

ויצאהו כארץ מדבר וכתהו ודאי לכתר עבד לכל לוכן קליפין דליכון
כלהו מסתעבדין ליה עד הכא הוא כתי' כהסו ספרת דקרסכא
הסיא לכתר הוא רשום בהאי קרא כל כטור דאסטריך הסיא מכוי למעבד למר ע דסכיב
בבי מרעיא הסירי דמלכ' למפלח למחרים עלמא דכל זמנא דלא הסיא מכוים לנכיה. ומנהגו
כארץ מדבר וכתהו ולוא יסומן מרשין דסריין עליה למכח ליה כהסירו דמלכ' לוותימא
סוחיל וקב"ה יפקוד לתפסא ליה דלא יסתדל כר כם לכתריים. לאו הכי דסא דוד אמר
לאמרי מסכיל ג' דל ונו'. דלהוא דסכיב בבי מרעיא והי הסיא מכוים הוא קב"ה יהיב ליה
ברכאן להוא דיסתדל כיה והסיא הסיא ומנהגו כארץ מדבר בבי מרעיא סכיב. וכתהו
ולוא יסומן דליכון מרשין דאקרין ליה. מלי לאטריך ליה למעבד. ויסובבהו. יסובב
סבו' ויתי עלות בגין דיומבא מכים לוכן מלין דסזקין ליה ויקיז ליה ויפיק מכים דמא כיה
יבוכסן ויסתכל ויכין הסיא מרעא ממה הוא יסתכל בגין דלא יתרבי עלוי ויתלף ליה
לבתר ירבהו כליכון עיכו בגין דיהא כתיר כדקא יאות בליכון מסקי כליכון אסוותא
דאטריכו ליה ולא יטעי מכייהו. דלמלכ' וטעי לפילו כמלה אד קב"ה תסיב על הסיא
הסיא כליכון ואיהו הסיר ככי דמסירי דיסתדל כר כם עלוי ויסייע ליה לאפקא ליה מכא
דמלכא ואיהו הסיר ככי הסירי דיסתדל כר כם עלוי ויסייע ליה לאפקא ליה מכא
הסירי והסיא דמר ככי קודסא בריך הוא דיכין דכתי' עלמא לשלא הן דיכין לאוחא הן

לפרוש

לשמוע לן לעקור לן לעשות נכסי מלון דלתתזו לעכום נכסין נפל בני מרעיה ולא יתפי
עד דיכלין כל מה דלתגזר עליה. כיון דלתעכם כממוכים ויהיכ כל מה דלתגזר
עליה לתפי וכפק מכי לפירי ועד לפטריך לפתדלה עליה דיתן עופפל ויפוק. מלן
דיתחזי לפרופי יתפפון ליה ויהבי ליה ככי לפירי עד דיפתרם מכלל ולזמכין דיפתרם
מפויפי לו מהד מכיהו ולכתר יפקון ליה מכי לפירי. מלן דיתחזו למות פכי פוק
דלולו יתן כל כופרן וכל ממוכן דעלמא לא יפתזיב ועל דא לפטריך לפפוק מכים
לפתדלה עליה לי יכול למיפב ליה לפוותה מן גופה ולות ולי לא יתן ליה לפוותה
לכפתיה ויפתדל על לפוותה דכפתי ודא הוא לפיק דקב"ה ופתדל עליה כהלי עלמ"
וכעלמא דלתי. תל"ת לעזר עד פפתה לא פתעכת מלפיק דא ומפרש דלכר מזמכן
חלק דלמ"ל טייעת חדא דפמע לפכוי דלפיק חד הוא כיומוי דכך הוא מפתכל ככר
גם כל ליפו ככי מרעיה הוא לפר דא מי ודא מת. והוו מפרין עליה דהוא זכלה קפוט
דפיל מטלה וכל מלן לא יכול למדכק מה דלפטריך לפיהו הוא קכי ויהיב מדילה והוו
לפרין דלית מכים בעלמא כניכה וכללותיה הוא עביד ותיר ממה דהוא עביד כילוי
וכדלמי לן דא הוא ההוא לפיק. לפר דהוא טייעת ודלי פפרא דלילה כידי ליהו דקק
וריתכל מלכי לכל וכל מלי דההוא פפרא כלהו לתתייפדן על רזין דלוריתא ורזין
פתיפין לפכתב כיה ומלין דלפוותה פנילין דליהו לפר לתת למפעל לן כר ליפו
דפיל מטלה ולהכון ממה דהוא עביד כלעפ דהוא לפיפן על מרע והוא לפר
בפיפו ולתפי מיד וכלהו כדיר לן בההוא ספר. ולפר דא לפפר ודא מותר למלן
דפיל מטלה בנין דמרעין פנילין לפר דתלויה לפוותה לפהן כלהיפו דפיפא.
ולהכון מפטרא דכקס ומכפן מפטרא דקפס. וכל לי הכון דלפפר לפר בפיפא ולפור
למעבד כעובדא הוא לפר. עד דלפכתה על מרעין ידיעלן דלפטריך לפר כך
ולכדויי כבדוי וכפמתא על ההוא מרע ולהיפו תוהפא פני לגבן. תדיר לעזר ואדו
מכריית לר' שמעון לי ההוא ספרא הוא לגבן כתפי מה לא לפר לתת לתכר כמפירא
על מנת לתחזלה לכניכה קדיפא. ותניכן תר"ת לעזר ההוא ספרא הוא כולי תריפה
ורתי ולתכתה כיה כפורין עלין ויקירין כל מטיכה לליכון רזין דהוו מבלעם תוהפא
ווחא דא לתיפכה כלתר דא והוו לתון פלקן ובתון עד דתפוכה בתלתא ולפר לי
מה לך למיעל בתחומא דלא דילך ולא לפטריך לך לתתערכא ולתכלים קמלי על רזין
פתיפין דהוו תמן. פדרכא לההוא וודלי נר יוסי כר' יהודה פמיה ויהיבכה ליה ספרא
וברזין דבלעם לפתכה מליכון פמפן דמלפכין דפדר ליה בלק ולא הוו מפתדרן על
תקוכייהו כדקא ולות. לכל כמה זכי לפוותה לפתכה כיה דקא מתתקכי על תקופי
לוריית ורזין פתיפין דילה ולפיכ דליכון כתפידות ונלות וכעותין לקב"ה ולתיה דהוא
עביד לפוותה כפפוקי לוריית לו ברזין דלוריית לא דא הוא לפר רזין דלוריית ועל
ההוא רזא לפיק רזין דלפוותה דלא תפוכה כההוא נוכה לעלמין. לפוכה בריך
רפוכה דלתכי לבכי כפא מכתה דלעילא ומליכון מלין דבלעם כפוכה ולפיכ כהו
ופעון בכי כפא מבתר דלתתא דקב"ה יתגלי פמן לפר. עכ. כילתו ולתו.

הכאן תצוד לפ"ק אזר לעזר פלשר הפאתחן פעו"ל שם ולא בפקפוקים

אודה יי׳ מלא נפשי ומשפטות מנוך פלילים אפר לך עוד חפצי ומתנו מעמדי
והכתבי בדרך תמת להגיעני ע מקוו החכון והתכלית שכשף ונס כי ענמו
נס נכנו סיל סטורות וסתלחות פעמים שגם קודם התימת חוון ומלוות
פלילים פללו. פיעה כפלאות נדולות לבדו סרים מכשול וכל מאן כנף מדרך פעלתכו וזת ושלכיכי
בנדי יפצ ומעול נדקם לחוק ידים רפות וברכים כושלות. וסוסיף אמן בלבבי תמיד עד כי הכיאלי
על נית סתעבוד שבפשוי הלו מהלפצת ספפר המופלא סוד מרגם ועד סוף ועל חדר סתפוסק מקוסק
על מופקי נגון מפצת סתכוסס שגלמס ידלת יי׳ סיס תתהלל סמקוימי כס ותיתכים ישרים יי׳ ימיסס
בטוב ומפוחיסס בכיתיסס ילכו אמיל לל חיל ויסיסו בפאסס. **והנה** סהלי במרומיס נפי
לפכיו פעמל הרב וסטרס פגדול על הכרוכס של כפס פאר סיס לי תמיד מעיל הפנפס יומס ולילס
לפנס סיניס מכסף לפסיל הפכוסים והטעיות ולנרף פמוחיות כפדרן נוקיס ודיוק כפות ועיינן כך
וללכן ולכרר לכל היטב עס תפאס ופפס פעתקות מפפרי סוסר כפי פאר פיגיע יל ניכתי הנעולה
ועס עוד לפוח מרבי פפס פרסיכוכי לפוכיע כלי למעפהו ומתנו ידי נפנפס קוסת ונפרט מפפר
ויקרע והלפס. **גם** לץ לנתי לחדם פרמיות מדעתי. ולץ מלחתי לבי לעפות מה שלץ עפו
חכמים זכרונים דבים מקובלים פקדמוני פאר קטכם עבד מתכני. מולם בלוון פרפס מפפר דבדים
שלץ מצאתי בם מתמרים מפפר סוסר הלפפתי בם פרעיון מפיפע. ומס שכמע בפעתק לחל
לבר מדם פרפת דבדים מסוכרת כלם מפיכוקים הלפפתי המתמרים הפס בפרפת בלק כי פס ניתס
ברלוי וסכלות לפיכיכל מי פיס לו מוס בקדקדו. ובפרפת ויקרע הלפפתי ברלפס מתמר לחל
שלץ כמצא כוללתם מפעתקות פכיוו מפלוסיקי כל לת יופי בתורס ובכל מוכלל ומלא סמכוס כמלכי
עמכוש ולפס מלכיוכטו. גם בדיס פרפת בו מתמר לחל שלץ כמצא בדך פפעתקות. ובדיס פרפת
פבפס ובלמצאתי מתמרים שלץ כמצאו בפיס הפתק כי פס בוסל לחל הוצץ מבפת עיר הקדש קדיס
כתמה לתורה ולתעודה ולכל דבר פבקדוסה ומוכיס מפכיס. **גם** זה מלתי יבץ שכל פמתמרים
פמבאתי כפולים פמפטתי כל מתמר ומתמר מהמקום פפני הפוא שגו כפבל ופמתי בפקומו מכין
לדף וספעוד מהמקיס פרפתן שבתוב בו לפעגן ימלטו כל מעיין בפקלף וכדי שלץ יעלם על פלעת
פנפתר תפר המתמר פהוץ פבמט. **זאת** ועוד לחרת רצוי לידע להודיע ולהודע כי הפבץ
עיר גדולה במלחמתה של תורה ומי פתכמס. **ויען** פמקוים החתר ומתך פניך פמוטבע
בנרכיו הפכרחיים מיום פזלו מבפס נלנל הפכל מלחוות כל דרך כל ודרך לקח ומי מפפר עס כל
פפתלות פעיון הכמרן והמתמיד מכלי הכפל בפיום פניפס וטעות וקלוס לוזיות ועיוות שלץ
כפדרן לו דלוג לוזו פוזס ומלה ומות. כן לפבת קנר פמפוג ועתק פמוצ. כן לפבת פמלפיפים
פעופים במלחמה כי כן מבפנס על נל פפכרח פפלו זפה פפפל קנת טעות מפולפמות לוכיח מפס
לכל מה פפרנפתי בס לחרי כן בעבדי עלון לעתות הפבץ: (בפרפת קדופים לך פל עמוד ק׳
תבפומי בקום תבפיטי). בפרפת לפוד לך פל׳עמוד ק׳כ׳ה מלת נכפת ג׳ פעמ׳ בקום נפבת
ולכל מכס ופמת בו בתיפפת ו׳ כך יולך מכס ופמת בו. כל יולך מכס ופמת בו קיום עמוד ק׳ בפרפת
פמלכי סיכי לך קיום עמוד ק׳ ויולך מכס ופמת בו
מפת מבתוב בפרפת בלק לך קלל עמוד כ׳ פסוק לחל פומר וינד לה פמלך את כל לבבי. כך

שוב נפשי כלך דף רל עמוד ב׳ שורה ז׳ כריך לסוסיף אחר אלת לאלהיהו . דהפ לף יכנין לין נשו
לאסדר אלם וד גם לקבם נעי למרחם לין כפף שיפין שיפין ולי לאדשייבו ואתו לאהוף דאפר וכו׳ .

ועתה

אפיל תקפתי לפני כל אדם לה בימין רוח מעיין בספר סקדוש סוס יאבף כי
טעויות אפרות ומסלכות ומטושי כסנגה סיונלת יתקן מעיבות ויסלי אחסרון
ידרוש ויקבל אבר מאת י׳ וידין לוקי לכף זכות . כי לף אכנסתי רשני כוונת המלאכה סיקרש והכבדת
אלאכת שמים ולהושיע לילוד תגלימה עם יגיעה עצומה והוצאה רבה לבנדי ולבנוד בית אבי ולף
לשום תגלית לאור חיכוכי בכוכה רשמוכה . אלא תחלת שמפשרש וסוף האעשה סיה לוכות את הרבי׳
ולהרבין תורת אמת ביסר אל ולאהבו תמלא סארץ דעה את י׳ . ואשרי מי שהקדש לשית מן הכנשיס
אלים להעלובן בגלה ועוותם דאלגו ובפקו . ואפתי אשוב אשור לפגלים מיוויי כפני שמשתקקת
לפתוסף בפכרות הסנהו יתברכי כפי שפשר לשכל אלוהי להכין ולפסכיל אבר תורתו שתיושם
מציבת בפה ושפוכי טיהרי בלבי מדותיה יקרים אשו ואתיקים מדבש הכללים בספר אלדי סוה אמי
וזרעי וזרע זרעי לאור נאור הסיים שבחייהם לחוות בכוונתו ולשתבב מוין כבודו כי זס כל פלסם .
ויוכני להשכות בספר אפקד אוסכיני ידלני וחוסכי שאו שבתוב בהם לשכמיל אוסכי יש ואוכרותיסם
אמלא . עין לף ראתם אלהים ולתך יעשה למשכה לו . נס י׳ יתן הטוב הכללי שמקוים כיוסו תוסב
יסודם וישראל ישכון לבטח בשוחות שאכמת ושפכמת שבטחי ושאתת עילם על רשפ אכיר .

אני סוף שכשיר ושלל נאלפי שעבד הכרוכב לכל שעכיל לורש את אלהים . אלכרסם יגו בכאל
משלם ולפס שעולינפ . פה מנטובה כב שלר לשנין שם לפף פרשת נחשף
בתובוכ וכלשת .

פי שסותפים בלף הס שסופר כאר שמיר יגו בכאל לפרים ולפה שפלוכה .
ויעקב נכאל בפתלי שכיון ובל שנאולו קנין שלשיסים .

זהר נשלם	אור העולם	כל רז נעלם	אלים גובר
עץ החיים	זיו אפים	השמים	לעלות אבר
בשנת שין כף	בכף אל כף	אכף לפני	על חטא עובר
אל אל עולות	שיר ותהלות	בין מקחלות	ובכל עבר
הפליא חסדו	הלביש הודו	גאל עבדו	עלין שכר
שובי נפשי	למנוחיכי	כי השם ג־	מר כל שבר
עורי עורי	קומי אורי	בי בא אורך	וכבוד חבר
הן כל אלת	יפעל האל	פעמים ש־	לש עם גבר

Jewish Theological Seminary of America
LIBRARY

